pro eo offerens arietē:⁊ dimittet ei. Aīa que peccauerit p igrantiam fecerit⁊ vnū ex hijs que dñi lege phibent . ⁊ pcti rea . intellexerit iniquitatē suā.offerat arietē imaculatū de gregib sacerdoti iuxta mē surā estimacōez⁊ pcti:qui orabit p eo qr nescies fecerit:⁊ dimittet ei.qr p errorem deliquit in domino. Capi. VI.

LOcutus⁊ ē dñs ad moysen dicens Anima q peccauerit: et ptempto dño negauerit primo suo depositū qd fidei eius creditū fuerat . vel vi aliquid extorserit. aut calumniā fecerit siue rē pditā inuenerit⁊ inficiās insup peierauerit.⁊ qlibet aliud ex pluribs fecerit ī quib solent peccare hoies: ⁊uicta delicti reddet oīa q̄ p fraudē voluit obtinere īte gra: ⁊ quintā insup ptem dño cui damnū ītulerat.Pro pcto aūt suo offeret arietē imaculatus de grege:⁊ dabit eū sacerdoti iuxta estimacōez mēsurāq⁊ delicti:qui ro gabit p eo corā dño.⁊ dimittet illi p sin gulis q̄ faciēdo peccauit.Locutus⁊ ē dñs ad moysen dicens . Precipe aaron⁊ filijs ei⁹.Hec ē lex olocausti.Cremabit ī altari tota nocte vsq⁊ mane. Ignis ex eodē alta rī erit.Vestiet tunica sacerdos.⁊ femīali bus lineis tolletq⁊ cineres q̄s vorās ignis exussit:⁊ ponēs iuxta altare.spoliabit p orib vestimētis: īdutusq⁊ alijs efferet eos extra castra⁊ ī loco mūdissimo vsq⁊ ad fa uillā ⁊sumi faciet. Ignis aūt in altari sp ardebit:quē nutriet sacerdos.subiciēs li gna mane. p singulos dies:⁊ īposito olo causto desup.adipes adolebit pacificorū . Ignis ē iste ppetu⁹ : qui nunq̄ deficiet in altari. Hec est lex sacrificij⁊ libamēto⁊ q̄ offerēt filij aaron corā dño⁊ corā altari . Tollet sacerdos pugillū simile q̄ ⁊spsa est oleo.⁊ totū thus. qd sup similā est:adole bitq⁊ illud ī altari in monimentū odoris suauissimi dño. Reliquā aūt partē simile ⁊medet aaron cū filijs suis absq⁊ fermēto⁊ ⁊medet ī loco sāctuarij tabnaculi. Ideo aūt nō fermētabit:qr pars ei⁹ ī dñi offer tur incensū. Sanctū sc̄o⁊ erit:sicut pro pcto atq⁊ delicto. Mares tantū stirpis aa ron.⁊medet illud.Legittimū ac sempiter nū erit in generacōnib vris de sacrificijs domini.Omnis qui tetigerit illa sanctifi cabitur.Locutusq⁊ est domin⁹ ad moysen dicens . Hec est oblatio aaron⁊ filio⁊ ei⁹ quā offerre debent dño in die vnctōis sue Decimā ptē ephij offerēt simile ī sacrificō sempiterno. Mediū eius mane⁊ medium eius vespere: q̄ in sartagine oleo ⁊sperſa friget .Offeret aūt eā calidam ī odorē su auissimū dño sacerdos qui iure pri suc cesserit:⁊ tota cremabit in altari. Omne enim sacrificiū sacerdotum igne ⁊sumet: nec quisq̄ comedet ex eo. Locutus est aūt dñs ad moysen dicens.Loqre aaron⁊ fi lijs ei⁹. Ista est lex hostie p pcto. In loco vbi offert olocaustū.īmolabit corā dño . Sanctū sc̄o⁊ ē.Sacerdos qui offert co medet eā in loco sc̄to.in atrio tabnaculi. Quicquid tetigerit carnes ei⁹ sāctificabi tur.Si de sanguie illi⁹ vestis fuerit aspsa lauabit in loco sc̄to . Vas aū fictile ī quo cocta ē ⁊fringet: q̄si vas eneū fuerit de fricabit:⁊ lauabit aqua.Omnis mascul⁹ de genere sacerdotali vescet ō carnib ei⁹: qr sanctū sc̄o⁊ ē. Hostia ei que cedit pro pcto . cuius sanguis infert in tabnaculū testimonij ad expiandum in sanctuario non comedetur:sed comburetur igni.

Capitulum VII.

HEc est quoq⁊ lex hostie pro delicto Sancta sancto⁊ est. Idcirco vbi immolabit olocaustum : macta bitur⁊ victima pro delicto.Sanguis eius per gyrū altaris fundetur.Offerent ex ea caudam⁊ adipem qui opit vitalia : duos renūculos⁊ pinguedinē que iuxta ilia est reticulūq⁊ iecoris cū renūculis⁊ adolebit ea sacerdos sup altare. Incensū est dñi p delicto.Omnis mascul⁹ de sacerdotali ge nere in loco sancto vescet hijs carnib:qr sanctū sancto⁊ est . Sicut p pcto offert hostia:ita⁊ p delicto.Utriusq⁊ hostie lex vna erit. Ad sacerdotē qui eam obtulerit pertinebit.Sacerdos qui offert olocausti victimā:habebit pellez eius.Et omne sa crificiū simile qd coquit ī clibano.⁊ quic quid in craticula vel in sartagine ppar⁹ ei⁹ erit sacerdotis. a quo offert:siue oleo ⁊sperſa siue arida fuerint. Cunctis filijs aaron mēsura equa p singulos diuidetur. Hec est lex hostie pacificorū:que offertur dño . Si pro graciarumactione oblatio fuerit : offerent panes absq⁊ fermento . ⁊sperſos oleo⁊ lagana azima.vncta oleo

coctãq; simílã ⁊ colliridas. olei admixtõe
ꝓspsas: panes quoq; fermẽtatos cũ hostia
grãx q̃ immolaẽ ꝓ pacificis: ex quibꝫ vn⁹
pro ꝓmicijs offerẽ dño: ⁊ erit sacerdotis
qui fũdet hostie sãguinẽ. Cui⁹ carnes eatẽ
ꝓmedẽ die: nec remãebit ex eis quicq̃ vs-
q; mane. Si voto vl' spõte quispiã obtule
rit hostiã: eatẽ sil'r edẽtur die. Sz ⁊si quid
ĩ crastinũ remãserit: vesci licitũ est. Quic-
quid aũt terci⁹ ĩuenerit dies ignis absu-
met. Si quis ꝺ carnibꝫ victime pacificox
die tercõ ꝓmederit: irrita fiet ei⁹ oblacio
nec ꝓderit offerẽti: quinpoci⁹ q̃cunq; aĩa
tali se edulio ꝓtamĩauerit. ꝓuaricacõnis
rea erit. Caro q̃ aliquid tetigerit ĩmundũ
ñ ꝓmedẽ: sz ꝓburẽ igni. Qui fuerit im-
mũꝺ⁹ vescẽ ex ea. Aĩa polluta q̃ ederit de
carnibꝫ hostie pacificox q̃ oblata est dño
pibit ꝺ ꝓplis suis: ⁊ q̃ tetigerit ĩmũdiciaz
hoĩs vl' iumẽti siue oĩs rei q̃ polluere po-
test. ⁊ ꝓmederit de huiuscemõi carnibꝫ: in-
teribit de ꝓplis suis. Locutusq; est dñs ad
moysẽ dicẽs. Loq̃re filijs isrl'. Adipẽ ouis
⁊ bouis ⁊ capr̃ ñ ꝓmedetis. Adipẽ cadaue-
ris morticini ⁊ ei⁹ aĩalis qꝺ a bestia captũ
ẽ. habebitis ĩ varios vsus. Si quis adipẽ
qui offerri debz ĩ incẽsũ dñi ꝓmederit: pi-
bit ꝺ ꝓplo suo. Sãguinẽ quoq; oĩs aĩalis
ñ sumetis ĩ cibo: tã ꝺ ouibꝫ q̃ ꝺ pecoribꝫ.
Oĩs anĩa q̃ ederit sanguinẽ: pibit de ꝓplis
suis. Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens.
Loq̃re filijs isrl' dicẽs. Qui offert victimã
pacificox dño: offerat sil' ⁊ sacrificiũ ꝺ ẽ
libamẽta ei⁹. Tenebit manibꝫ adipez ho-
stie: et pectusculũ. Cũq; ambo oblata dño
ꝓsecrauerit tradet sacerdoti: qui adolebit
adipẽ sup altare: pectusculũ aũt erit aa-
ron ⁊ filioꝝ ei⁹. Arm⁹ quoq; dexter ꝺ pa-
cificox hostijs cedet ĩ ꝑmicias sacerdotis
Qui obtulerit sanguinẽ ⁊ adipẽ filiox aa
ron: ipe habebit ⁊ armũ dextx ĩ porcione
sua. Pectusculũ eĩ eleuacõis ⁊ armũ sepa-
cõis tuli a filijs isrl' de hostijs eox pacifi-
cis: ⁊ dedi aaron sacerdoti. ⁊ filijs ei⁹ lege
ppetua ab omni pplo isrl'. Hec ẽ vnctõ aa-
ron ⁊ filioꝝ ei⁹ ĩ ceremonijs dñi. die quo
obtulit eos moyses vt sacerdocõ fũgeren-
tur: ⁊ q̃ ꝑcepit eis dari dñs a filijs isrl' reli
gione ppetua. in generacõibꝫ suis. Ista ẽ
lex olocausti ⁊ sacrificij pro peccato atq;
delicto: ⁊ ꝓ ꝓsecracione ⁊ pacificox victi-
mis quã ꝓstituit dñs moysi in mõte syna
qñ mãdauit filijs isrl' vt offerrẽt oblacio-
nes suas dño in deserto syna. Ca. VIII.

Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens
Tolle aaron cum filijs suis. vestes
eox ⁊ vnctõnis oleũ: vitulũ ꝓ pec
cato. duos arietes canistrũ cũ azimis: et
ꝓgregabis omnẽ cetũ ad ostiũ tabernacu
li. Fecit moyses vt dñs imparat: ꝓgrega-
taq; omni turba ante foꝛes tabernaculi
ait. Iste est ꝓmo quẽ iussit dñs fieri. Sta-
timq; obtulit aaron ⁊ filios ei⁹. Cũq; la-
uisset eos. vestiuit pontifitẽ subucula li-
nea: accingẽs eũ balthEo. ⁊ induẽs eũ tu-
nica iacinctina: ⁊ desup humerale ĩposuit
qꝺ astringẽs cingulo aptauit rõnali in q̃
erat doctrina ⁊ veritas. Cidari quoq; te-
xit caput: ⁊ sup eaz ꝓtra frontẽ posuit la-
minaz aureã ꝓsecrataz ĩ sanctificacõe. sic̃
ꝓcepat ei dñs. Tulit ⁊ vnctõnis oleũ: quo
liniuit tabernaculũ cũ omni suppellectili
sua. Cũq; sanctificãs aspsisset altare septẽ
vicibꝫ vnxit illud ⁊ oĩa vasa eius: labrũq;
cũ basi sua sanctificauit oleo. Qꝺ fundens
sup caput aaron: vnxit eũ ⁊ consecrauit.
Filios quoq; eius oblatos cõsecrauit: ve-
stiuitq; tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis: ĩ
posuitq; mitras vt iusserat dñs. Obtulit
⁊ vitulũ ꝓ peccato. Cunq; sup caput eius
posuissent aaron ⁊ filij eius manus suas.
immolauit eũ hauriẽs sanguinẽ: ⁊ tincto
digito tetigit cornua altaris p gyx. Quo
expiato ⁊ sanctificato: fudit reliquũ san-
guinẽ ad fundamẽta eius. Adipez ꝺo qui
erat sup vitalia ⁊ reticulũ iecoris duosq;
renũculos cũ aruinul' suis adoleuit sup
altare: vitulũ cum pelle ⁊ carnibꝫ ⁊ fimo
cremãs extra castra sic̃ ꝓcepat dño. Obtu
lit ⁊ arietẽ in olocaustũ. Sup cui⁹ caput
cũ ĩposuissent aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas
ĩmolauit eũ: ⁊ fudit sanguinẽ ei⁹ p circu-
itũ altaris. Ipmq; arietẽ in frusta pcidẽs
caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adipẽ adoleuit igni:
lotis ꝓus intestinis ⁊ pedibꝫ. Totũq; siml'
arietem incendit sup altare eoꝝ esset olo-
caustũ suauissimi odoris dño: sicut præce-
perat ei. Obtulit ⁊ arietem secundũ in cõ
secracionẽ sacerdotũ: posuerũtq; sup ca-
put ei⁹ aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas. Quez
cũ immolasset moyses: sumens ꝺ sanguie
tetigit extremum auricule dextre aaron,

Leuiticus

et pollicē manus eius dextre: silr̄ ⁊ pedis. Obtulit ⁊ filios aaron. Cūq; de sanguine arietis īmolati tetigisset extremū auriculę singulorum dextre. ⁊ pollicis manus ac dextri pedis: reliquū fudit sup altare per circuitū. Adipē vo et caudā. omnēq; pinguedīez q̄ opit ītestina: reticulūq; iecoris ⁊ duos renes cū adipibo suis ⁊ armo dextro sepauit. Tollēs aī de canistro azimoꝝ qđ erat coꝛā dño panes absq; fermēto. et collyridaꝝ aspsam oleo laganumq;. posuit sup adipes et armū dextꝝ: tradens sil' oia aaron ⁊ filijs ei⁹. Qui postq̄ leuauerī ea coꝛā dño. rursū suscepta đ manibo eoꝝ adoleuit sup altare olocausti: eoq; ꝓsecōis esset oblacio in odoꝛē suauitatis sacrificij dñi. Tulitq; pectusculū eleuās illud coꝛā dño de arietę ꝓsecracōis in ptē suā: sicut p̄cepat ei dñs. Assumēsq; vnguentū. ⁊ sanguinē qui erat ī altari aspersit sup aaron ⁊ vestimēta eius: et sup filios illius ac vestes eoꝝ. Cūq; sc̄ificasset eos ī vestitu suo: p̄cepit eis dicens. Coquite carnes ante fores tabnaculi: ⁊ ibi ꝓmedite eas. Panes quoq; ꝓsecracōis edite qui positi sūt in canistro: sicut p̄cepit mihi dñs dicēs. Aarō ⁊ filij ei⁹ ꝓmedent eos. Quicquid aī reliquū fuerit de carne ⁊ panibo. ignis absumet. De ostio quoq; tabnaculi ñ exibitis septē diebo: vsq; ad diē q̄ implebiī tp̄us cōsecracōis vre. Septē enim diebo finiī ꝓsecracio sicut impñtiaꝝ fc̄m est: vt rit⁹ sacrificij ꝓplereī. Die ac nocte manebitis ī tabernaculo: obs̄uantes custodias dñi ne moꝛiami. Dic enim mihi p̄ceptū ē. Fecerūtq; aaron ⁊ filij ei⁹ cūcta que locut⁹ est dñs p manū moysi. Capi. IX.

Factо aī octauo die vocauit moysen aaron ⁊ filios eius ac maioꝛes natu isrl': dixitq; ad aaron. Tolle de armēto vitulū p pcō. ⁊ arietē in olocaustū. vtrūq; immaculatū: et offer illos coꝛā dño: ⁊ ad filios israhel loq̄ris. Tolle hircum p pcō et vitulū atq; agnū anniculū ⁊ sine macula ī olocaustū: bouē ⁊ arietē p pacificis. ⁊ īmolatę eos coꝛā dño: in sacrificio singuloꝝ similā ꝓspsam oleo offerētes. Hodie enim dñs apparebit vob. Tulerī q̄ cūcta q̄ iusserat moysēs ad ostium tabnaculi: vbi cū oīs multitudo astaret ait moysēs. Iste ē s̄mo quē p̄cepit dñs facitę ⁊ apparebit vob gloꝛia ei⁹. Et dixit ad aaron. Accede ad altare: et īmola pro pcō tuo. Offer olocaustū: ⁊ dēpcare p te ⁊ p ꝓplo. Cūq; mactaueris hostiā ꝓpli: oꝛa p eis: sicut p̄cepit dñs. Statiq; aaron accedens ad altare īmolauit vitulū p pcō suo: cui⁹ sanguinē obtulerī ei filij sui. In q̄ tingēs digitū tetigit coꝛnua altaris: et fudit residuū ad basim ei⁹. Adipēq; ⁊ renūculos ac reticulū iecoꝛis q̄ sunt p pcō adoleuit super altare: sicut precepat dñs moysi. Carnes vo ⁊ pellē ei⁹ extra castra cōbussit igni. Immolauit ⁊ olocausti victimā. Obtulerīq; ei filij sui sanguinē ei⁹: quē fudit p altaris circuitū. Ipaz eciā hostiā in frusta ꝓcisaz cū capite ⁊ mēbris singulis obtulerī: q̄ oīa sup altare cremauit igni: lotis aq̄ prius ītestinis ⁊ pedibo. Et p pcō ꝓpli offerēs. mactauit hircū: expiatoq; altari fecit olocaustū. addēs ī sacrificō libamēta. q̄ piter offerunt ⁊ adolens ea sup altare: absq; ceremonijs olocausti matutini. Immolauit ⁊ bouē atq; arietē hostias pacificas ꝓpli. Obtulerūtq; ei filij sui sāguinē quē fudit sup altare ī circuitu: adipē aī bouis. ⁊ caudā arietis renūculosq; cū adipibo suis ⁊ reticulū iecoꝛis posuerī sup pectoꝛa. Cūq; cremati eēnt adipes super altare: pectoꝛa eoꝝ ⁊ armos dextros sepauit aaron eleuans coꝛā dño: sicut p̄cepat moysēs. Et extētēs manū ad ꝓplm bñdixit ei: sicq; ꝓpletis hostijs p pcō cato ⁊ olocaustis ⁊ pacificis. descēdit. Ingressi aī moysēs ⁊ aaron ī tabnaculū testimonij ⁊ deinceps egressi: bñdixerī ꝓplo. Apparuitq; gl'ia dñi omni multitudini: ⁊ ecce egressus ignis a dño deuoꝛauit olocaustū ⁊ adipes: qui erant sup altare. Qđ cum vidissent turbe: laudauerūt dñm ruentes in facies suas. Capi. X.

Arreptisq; nadab ⁊ abiu filij aarō thuribulis suis īposuerūt ignem ⁊ incensū desup offerētes coꝛā dño ignē alienū: qđ eis p̄ceptū nō erat. Egressusq; ignis a dño deuoꝛauit eos: ⁊ mortui sūt coꝛā dño. Dixitq; moysēs ad aaron. Hoc est qđ locutus est dñs. Sc̄ificaboꝛ ī hijs qui appropinquāt mihi: ⁊ in cōspectu omnis populi gloꝛificaboꝛ. Quod audiēs tacuit aaron. Vocatis aī moysēs. misahele ⁊ elisaphan. filijs oziel patrui aaron

ait ad eos· Ite ⁊ tollite frēs vr̃os de ꝓspectu sāctuarij: ⁊ asportate extra castra. Cōfestimq; pergentes tulerūt eos sicut iacebant vestitos lineis tunicis : ⁊ eiecerunt foras vt sibi fuerat imp̃atū . Locutusq; ē moyses ad aaron ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eius . Capita vr̃a nolite nudare. et vestimēta nolite cidere.ne forte moriamī: ⁊ sup omnē cetū oriat indigcio. Frēs vr̃i ⁊ ois domus isrl̃ plagant īcendiū qd̃ dñs suscitauit:vos aūt nō egrediemī fores tabernaculi:alioquin pibitis. Oleū quippe sancte vnctōis ē sup vos. Qui fecerūt oīa iuxta p̃ceptū moysi. Dixitq; dñs ad aarō Elinū ⁊ omne qd̃ īebriari potest ñ bibetis tu ⁊ filij tui qñ intrabitis ī tabnaculū testimonij ne moriamī q̃ preceptū sempiternū est ī generacōes vr̃as ⁊ vt habeatis scientiā discernēdi. ītер sanctū ⁊ ꝓphanū. inter pollutū ⁊ mūduz:doceatisq; filios isrl̃ oīa legittima mea q̃ locut⁹ est dñs ad eos p manū moysi. Locutusq; ē moyses ad aaron:⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹ qui erāt resídui. Tollite sacrificiū qd̃ remānsit de oblacōe dñi ⁊ comedite illud absq; fermēto iuxta altare:q̃ sanctū sāctor̃ ē Comedetis aūt ī loco sācto qd̃ datū ē tibi ⁊ filijs tuis.ꝺ oblacōibꝫ dñi:sic p̃ceptū ē mihi Pectusculū quoq; qd̃ oblatum est.⁊ armū qui sepatus ē edetis ī loco mūdissimo tu ⁊ filij tui:⁊ filie tue tecū . Tibi eī ac liberis tuis reposita sūt ꝺ hostijs salutaribꝫ filiorū isrl̃:eoq; armū ⁊ pect⁹ ⁊ adipes qui cremanť ī altari. eleuaueŕt corā dño:⁊ ptineāt ad te. ⁊ ad filios tuos. lege ꝑpetua: sicut p̃cepit dñs. Inter hec bircū qui oblatus fuerat p peccato cū q̃reret moyses exustū repit iratusq; ꝓtra eleazar ⁊ ythamar filios aaron qui remānserāt ait· Cur ñ comedistis hostiā p peccato ī loco sācto q̃ sancta sanctor̃ ē!⁊ data vob̃ vt portetis iniquitatez multitudīs ⁊ rogetis p ea in conspectu dñi: p̃sertim cū de sanguine illius non sit illatū intra sancta.⁊ comedere debueratis eaz ī sanctuario sicut preceptum ē mihi.Rñdit aaron. Oblata ē hodie victima p peccato ⁊ olocaustū coram dño:mihi aūt accidit qd̃ vides . Quomō potui comedere eaz:aut placere dño ī ceremonijs mēte lugubri! Quod cū audisset moyses:recepit satisfactionē. Ca . XI.

Locutus est dñs ad moysen ⁊ aaron dicēs. Dicite filijs isrl̃. Custodite oīa que scripsi vobis: vt sim deus vr̃. Hec sunt aīalia q̃ comedere debetis de cūctis aīantibꝫ terre. Omne qd̃ habet diuersaz vngulā ⁊ ruminat ī pecoribꝫ comedetis. Quicquid aūt rumīat ⁊ habet vngulaz sz ñ diuidit eā.sic camel⁹ ⁊c. nō comedetis illud:⁊ ītер immūda reputabitis. Cirogrill⁹ qui rumīat vngulamq; nō diuidit īmūdus ē:lepus quoq; nam ⁊ ipe rumīat sed vngulam ñ diuidit:⁊ sus q̃ cū vngulaz diuidat ñ rumīat:hoz carnibꝫ ñ vescemī. Nec cadauera ꝓtingetis q̃ īmunda sūt vob̃. Hec etiā sūt q̃ gignūť ī aquis: ⁊ vesci licitū ē. Omne qd̃ habet pēnulas ⁊ squamas tam in mari q̃ in flumīnibꝫ ⁊ stagnis comedetis. Quicquid aūt pēnulas ⁊ squamas ñ habz eoz q̃ in aquis mouēť ⁊ viuūt abominabile vob̃ execrandūq; erit. Carnes eoz ñ comedetis: ⁊ morticina vitabitis. Cūcta q̃ ñ habēt pēnulas ⁊ squamas ī aquis polluta eŕt. Hec sūt q̃ de auibus ꝓmedere ñ debetis: ⁊ vitanda sūt vobis. Aquilā ⁊ gripbū ⁊ alietū ⁊ miluū. ac vulturē iuxta gen⁹ suū:⁊ oē coruini generis.ī silitudinē suā:strucōz ⁊ noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta genus suū: bubonē ⁊ mergulum ⁊ ibyn ⁊ cignū ⁊ onocrotalū ⁊ ꝓphirionē.herodionē.⁊ caradrionez iuxta gen⁹ suū:vpupā quoq; ⁊ vesptilionē.Omne de volucribꝫ qd̃ gradiť sup q̃tuor pedes aboīabile erit vob̃. Quicquid aūt ābulat quidē sup q̃tuor pedes sz hēt lōgiora retro crura p q̃ salit sup terrā. ꝓmedere debetis vt ē brucus ī genere suo.⁊ atthac⁹ atq; ophiomach⁹ atq; locusta:singl̃a iuxta gen⁹ suū. Quicquid aūt ex volucribꝫ.q̃tuor tantū habet pedes execrabile erit vob̃ :⁊ quicūq; morticina eoz tetigerit polluetur.⁊ erit īmund⁹ vsq; ad vesperā:⁊ si nēce fuerit vt portet quippiā hoz mortuū lauabit vestimenta sua ⁊ īmund⁹ erit vsq; ad occasum solis.Omne animal qd̃ habet quidez vngulā sed ñ diuidit eā. nec ruminat. immundū erit: ⁊ quicquid tetigerit illud ꝓtamīabiť. Qd̃ ambulat sup man⁹ ex cūctis animātibꝫ q̃ incedunt q̃drupedia:immundū erit. Qui tetigerit morticina eoz polluet vsq; ad vesperū:⁊ qui portauerit huiuscemodi cadauera lauabit vestimēta

Leuiticus

ſua. ⁊ īmūdus erit vſq; ad veſperū: qr oīa hec īmunda ſūt vobis. Hec quoq; īter pol luta reputabunt de hijs q̄ mouent ī tærra muſtela et mus ⁊ cocodrillus. ſingula iu xta gen⁹ ſuū: migale cameleon ⁊ ſtellio. et lacerta ⁊ talpa: oīa hec īmunda ſūt. Qui tetigerit mortticina eor īmund⁹ erit vſq; ad veſper: ⁊ ſuper quē ceciderit quicq̄ de mortticinis eor polluet. Tā vas ligneū et veſtimētū. q̄ pelles. ⁊ cilicia. ⁊ in quocūq; fit op⁹ tingēt aq̄. ⁊ polluta ert vſq; ad ve ſper: ⁊ ſic poſtea mūdabunt. Clas aūt fictī le ī qđ hor quicq̄ intro ceciderit polluet: ⁊ ideo frāgendū ē. Oīs cib⁹ quē comedetis ſi fuſa fuerit ſup eū aq̄ īmūd⁹ erit: ⁊ om ne liquēs qđ bibit ꝺ vniuerſo vaſe īmun dū erit. Et quicquid de mortticinis huiuſ cemodi ceciderit ſup illud īmūdū erit: ſi ue clibani. ſiue citropedes deſtruent. ⁊ ī mūdi ert. Fontes vo ⁊ ciſterne. ⁊ oīs aq̄r congregacio mūda erit. Qui mortticinū eor tetigerit polluet. Si ceciderit ſup ſemētē ñ polluēt eā: ſin aūt quiſpiā aq̄ ſemētē pfu derit. ⁊ poſtea mortticinis tacta fuerit: illi co polluet. Si mortuū fuerit aīal qđ licz vob congredere: qui cadauer ei⁹ tetigerit ī mūd⁹ erit vſq; ad veſpū. Et qui congederit ex eo quiſpiā ſiue portauerit. lauabit veſti mēta ſua: ⁊ immūdus erit vſq; ad veſpū. Omne qđ reptat ſup terrā aboīabile erit: nec aſſumet ī cibū. Quicquid ſup pect⁹ q̄ drupes g̃dit. ⁊ multos hē pedes ſiue p hu mū trahit ñ congredetis. qr abomīabile eſt. Nolite contamīare aīas vras: nec tangatis quicq̄ eor ne īmūdi ſitis. Ego ſū dñs de⁹ vr. Scti eſtote: qr ego ſctus ſum. ne pollu atis aīas vras ī omni reptili qđ mouetur ſup terrā. Ego ei ſum dñs qui eduxi vos de terra egipti: vt eē vob in deū. Scti e ritis: qr ego ſctus ſū. Iſta ē lex aīantiū ac volucr ⁊ oīs aīe viuētis q̄ mouet in aq̄ ⁊ reptat ī terra: vt dras noueritis mūdi et immūdi: ⁊ vt ſciatis quid comedere et re ſpuere debeatis. Capi. XII.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen di cens. Loqre filijs iſrl: ⁊ dices ad eos. Mulier ſi ſuſcepto ſemīe pe perit maſculū immūda erit ſeptē dieb⁹ iu xta dies ſepacionis mēſtrue: ⁊ die octauo circūcidet infantulus: ipa vero triginta trib⁹ dieb⁹ manebit ī ſanguine purificaci onis ſue. Omne ſctm nō tanget: nec īgre diet in ſāctuariū donec īpleant dies pur gacōis ſue. Sin aūt feminā pepit immūda erit duabus ebdomadib⁹ iuxta ritū flux⁹ mēſtrui: ⁊ ſexagīta ſex dieb⁹ manebit ī ſā guine purificacōis ſue. Cūq; expleti fue rint dies purificacōis ſue p filio ſiue pro filia deferet agnū āniculū in olocauſtū et pullū colūbe, ſiue turturē p pcto ad oſtiū tabernaculi teſtimonij ⁊ tradet ſacerdoti: qui offeret illa cora dño. ⁊ orabit p ea: et ſic mūdabit a pfluuio ſanguis ſui. Iſta ē lex pturientis maſculū ⁊ feminā. Qđ ſi nō inuenerit man⁹ eius nec potuerit of ferre agnū: ſumet duos turtures vl duos pullos colūbar: vnū in olocauſtū ⁊ alte rum p pcto. Orabitq; p ea ſacerdos ⁊ ſic mundabitur. Capi. XIII.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen ⁊ aa ron dicens. Homo in cuius cute ⁊ carne ortus fuerit diverſus co lor ſiue puſtula. aut lucens quippiaz id eſt plaga lepre: adducet ad aaron ſacerdotē vel ad vnūquēlibz filior ei⁹. Qui cū vide rit lepra in cute. ⁊ pilos in albū mutatos colorē. ipamq; ſpeciē lepre humiliorē cute ⁊ carne reliq̄: plaga lepre ē. ⁊ ad arbitriū eius ſepabit. Sin aūt lucens candor fue rit in cute. nec humilior carne reliq̄: ⁊ pili coloris puſtini: recludet eū ſacerdos ſeptē dieb⁹. ⁊ conſiderabit die ſeptimo. Et ſiquidez lepra vltra nō creuerit. nec trāſierit ī cu te priores terminos: rurſū recludet eū ſe ptem dieb⁹ alijs: ⁊ die ſeptimo contēplabit. Si obſcurior fuerit lepra ⁊ ñ creuerit in cute mūdabit eā qr ſcabies ē: lauabitq; hō veſtimēta ſua. ⁊ mūdus erit. Qđſi poſtq̄ a ſacerdote viſus ē ⁊ reddit⁹ mūdicie ite rū lepra creuerit adducet ad eū: ⁊ īmun dicie condēnabit. Plaga lepre ſi fuerit ī ho mine adducet ad ſacerdotē: ⁊ videbit eū. Cumq; color albus in cute fuerit. ⁊ capillor mutauerit aſpectū. ipſa quoq; caro viua apparuerit: lep̄ vetuſtiſſima iudicabit. at q; inolita cuti. Cōtamīabit itaq; eū ſacer dos. ⁊ ñ recludet: qr pſpicue īmūdicie eſt. Sin aūt effloruerit diſcurrēs lep̄ ī cute. et operiet omnē carnez a capite vſq; ad pe des. quicquid ſub aſpectu oculorū cadit: conſiderabit eū ſacerdos. ⁊ teneri lepra mun diſſima iudicabit. eoq; oīs ī candorez vſa

sit:⁊ idcirco hō mūdus erit. Oñ vero caro viuēs in eo apparuerit. tūc sacerdotis iudicō polluet̄:⁊ ītēr īmūdos reputabit̄. Caro eī viua si lepra aspgit̄:īmūda ē. Od̄ si rursū versa fuerit ī albozē ⁊ totū hoiem opuerit:pfidērabit eū sacerdos.⁊ mōm eē ꝺcernet. Caro aūt ⁊ cutis ī q̄ vlc⁹ natū ē ⁊ sanatū. ⁊ ī loco vlceris cicatrix alba apparuerit siue subrufa: adducet̄ hō ad sacerdotē . Qui cū viderit locū lepre hūiliorem carne reliq̄.⁊ pilos versos ī candorē:ptamīabit eū. Plaga enim lep̄ orta ē ī vlcere Od̄ si pil⁹ coloris ē pristini ⁊ cicatrix subobscura. ⁊ vicina carne ñ ē hūlior:recludet eū septē diebꝫ. Et siquidē creuerit. adiudicabit eū lepre:sin aūt stetērit in loco suo.vlceris ē cicatrix:⁊ hō mūd⁹ erit. Caro aūt ⁊ cutis quā ignis exusserit ⁊ sanata albā siue rufā habuerit cicatricē: pfidērabit eā sacerdos. Et ecce versa ē in albozē. ⁊ loc⁹ ei⁹ reliq̄ cutē ē hūlior: ptamīabit eū:qz plaga lepre in cicatrice orta est. Od̄si pilꝯ color ñ fuerit īmutat⁹.nec humilior plaga carne reliq̄. ⁊ ipsa lepre spēs fuerit subobscura:fcludꝫ eū septē diebꝫ:⁊ die septīo ptēplabit̄. Si creuerit ī cutē lepra ptamīabit eū:sin aūt ī loco suo cādor stetērit ñ satis clar⁹ . plaga ꝓbustiōis ē ⁊ idcirco mūdabit̄ qz cicatrix est ꝓbusture. Elir siue mlr̄ ī cui⁹ capite vel barba germīauerit lepra:vidēbit eos sacerdos. Etsi quidē hūlior fuerit loc⁹ carne reliq̄. ⁊ capill⁹ flau⁹. solitoqꝫ sūtilior:ptamīabit eos:qz lep̄ capitis ac barbe ē. Sin aūt viderit locū macule eq̄lē vicīe carni.⁊ capillū nigr̄:fcludꝫ eos septē diebꝫ: ⁊ die septīo ītuebit̄. Si ñ creuerit macula.⁊ capillus sui coloris ē.⁊ loc⁹ plage carni reliq̄ eq̄lis radet̄ hō absqꝫ locu macule: ⁊ fcludet̄ septē diebꝫ alijs. Si die septīo visa fuerit stetisse plaga ī loco suo.nec hūlior carne flīq̄. mūdabit eū: lotisqꝫ vestibꝫ suis mūd⁹ erit Sin aūt p⁹ emūdacōz.rurs⁹ creuerit macula ī cutē.ñ q̄ret āpli⁹ vtr̄ capill⁹ ī flauū colorē sit ꝓmutat⁹:qz apte īmūd⁹ ē. Porro si stetērit macula.⁊ capilli nigri fuerīt nouerit hoīem sanatū eē: ⁊ pfidēter eū pnūciet mūdū. Elir siue mlr̄ ī cui⁹ cutē candor apparuerit:intuebit̄ eos sacerdos. Si depḥēdit sūobscur̄ albozē lucere ī cutē:sciat ñ eē lepā. sꝫ maculā coloris candidi:⁊ hoīez mūdū. Elir ō cui⁹ capitē capilli fluūt.calu⁹ ⁊ mūd⁹ ē. Etsi a frōte ceciderint pili:recalualster ⁊ mūd⁹ ē. Sin aūt in calui cio siue ī recaluacōe albꝫ vel ruf⁹ color fuerit exort⁹.⁊ hoc sacerdos viderit:pnabit eū haut dubie lep̄:q̄ orta ē in caluicio. Quicūqꝫ g̃ maculat⁹ fuerit lep̄.⁊ sepat⁹ ē ad arbitriū sacerdotis: hababit vestimēta dissuta caput nudū. os veste ptectum:ptaminatū ac sordidū se clamabit. Omni tpe q̄ leprosus ē ⁊ īmūd⁹:sol⁹ habitabit extra castra. Uestis lanea siue linea.q̄ lepā habuerit ī stamine atqꝫ subtegmine aut certe pell' vl' quitquid ex pelle pfectū ē:si alba vel rufa macula fuerit īfecta.lepa reputabit̄:oñdet̄qꝫ sacerdoti. Qui si ꝺatā recludꝫ septē diebꝫ:⁊ die septīo rursus aspiciēs.si dēphēdit creuisse.lep̄ pseuerans ē:pollutū iudicabit vestimētū.⁊ omne ī q̄ fuerit inuēta:⁊ idcirco ꝓburet̄ flāmis. Od̄si eam viderit ñ creuisse.pcipiet⁊ lauabūt ib ī q̄ lep̄ ē. recludetqꝫ illud septē diebꝫ alijs. Et cū viderit faciē quidē pstinā ñ reuersā nec tñ creuisse lepraz:immūdū iudicabit ⁊ igne ꝓburet:eoqꝫ īfusa sit ī supficie vestimēti vl' p totū lep̄. Sin aūt obscurior fuerit loc⁹ lep̄ postq̄ vestis ē lota abrūpet eū ⁊ a solio diuidet . Od̄si vltra apparuerit ī hijs locis q̄ pus immaculata erāt:lep̄ volatil' ⁊ vaga debꝫ igne ꝓburi. Si cessauerit. lauabit aq̄ ea q̄ pura sūt secūdo:⁊ mūda erit. Ista ē lex lep̄ vestimēti lanei ⁊ linei·stamīs atqꝫ subtegmīs. oīsq̄ supellectilis pellicie: quō mūdari debeat vel cōtaminari. Capi. XIIII.

Locutusqꝫ ē dñs ad moysē dicens. Hec ē rit⁹ leprosi qñ mūdand⁹ ē. Adducet̄ ad sacerdotē. Qui egressus ō castris.cū īuenerit lepā eē mūdatā precipiet ei qui purificat̄.vt offerat duos passeres viuos p se q̄s vesci licitū ē:⁊ lignū cedrinū vmiculūqꝫ ⁊ isopū. Et vnū ex passeribꝫ īmolari iubebit ī vase fictili super aq̄s viuētes:aliū aūt viuū.cū ligno cedrino ⁊ cocco ⁊ ysopo tinget ī sanguīe passeris īmolati. q̄ aspget illū qui mūdand⁹ ē septies. vt iure purget̄: ⁊ dimittet passerē viuū vt ī agr̄ auolet. Cūqꝫ lauerit hō vestimenta sua . radꝫ omnes pilos corpis ⁊ lauabit̄ aq̄.purificatusqꝫ ingredietur castra:ita dūtaxat vt māeat extra tabnaclū

ſuũ ſeptẽ dieb⁹: ⁊ die ſeptĩa radet capillos capitis.barbãq; ⁊ ſupcilia. ac tocius corporis pilos. Et lotis rurſũ veſtib⁹ ⁊ corpe die octauo aſſumet duos agnos ĩmaculatos.⁊ ouez ãniculam abſq; macula:⁊ tres decimas ſimile ĩ ſacrificiũ q̃ ꝓſpſa ſit oleo ⁊ ſeorſũ olei ſextariũ. Cũq; ſacerdos purificans hoĩez ſtatuerit eũ ⁊ hec oĩa coram dño ĩ oſtio tabnaculi teſtimonij: tollet agnũ ⁊ offeret eũ ꝓ delicto oleiq; ſextariũ. Et oblatis añ dñm oĩb⁹. ĩmolabit agnũ vbi ſolet ĩmolari hoſtia ꝓ pcõ ⁊ olocauſtũ:ib ẽ in loco ſancto. Sicut eĩ pro pcõ ita ⁊ ꝓ delicto. ad ſacerdotẽ ptinet hoſtia Sancta ſãctoꝝ ẽ . Aſſumẽſq; ſacerdos de ſanguine hoſtie q̃ ĩmolata ẽ ꝓ delicto ponet ſup extremũ auricule dextre eius qui mũdaꝫ.⁊ ſup pollices man⁹ ꝺxtre ⁊ pedis ⁊ de olei ſextario mittet ĩ manũ ſuã ſiniſtrã tingetq; digitũ dextꝝ ĩ eo.⁊ aſpget corã dño ſepties. Qꝺ aĩ reliquũ ẽ olei ĩ leua manu . fũdet ſup extremũ auricule dextre ei⁹ qui mũdaꝫ.⁊ ſup pollices man⁹ ac pedis ꝺxtri: ⁊ ſup ſãguinẽ qui effuſus ẽ pro delicto:⁊ ſup caput ei⁹. Rogabitq; pro eo corã dño:⁊ faciet ſacrificiũ ꝓ pcõ. Tunc ĩmolabit olocauſtũ:⁊ ponet illud ĩ altari cũ libamẽtis ſuis:⁊ hõ ritꝫ mũdabiꝫ. Qꝺ ſi paup ẽ. ⁊ nõ pt̃ man⁹ eius ĩuenire que dicta ſũt: ꝓ delicto ſumet agnũ ad oblacionẽ. vt roget ꝓ eo ſacerdos. decimãq; ptez ſimile. ꝓſpſe oleo ĩ ſacrificiũ. ⁊ olei ſextariũ. duoſq; turtures ſiue duos pullos colũbe:q̃z vnus ſit ꝓ pcõ.⁊ altꝫ ĩ olocauſtũ:offeretq; ea die octauo purificacõnis ſue ſacerdoti ad oſtiuz tabnaculi teſtionij corã dño. Qui ſuſcipiẽs agnũ ꝓ delicto.et ſextariũ olei. leuabit ſimul: ĩmolatoq; agno.ꝺ ſanguĩe ei⁹ ponet ſup extremũ auricule dextre ei⁹ qui mũdaꝫ:⁊ ſup pollices man⁹ ei⁹ ac pedis dextri. Olei ꝺo ptẽ mittet ĩ manũ ſuã ſiniſtrã:in q̃ tingẽs digitũ dextre man⁹ aſpget ſepties corã dño tangetq; extremuz dextre auricule illius qui mũdaꝫ.⁊ pollices man⁹ ac pedis dextri:ĩ loco ſanguĩs qui effuſus ẽ ꝓ delicto. Reliquã aĩ ptez olei q̃ ẽ in ſiniſtra manu.mittet ſuper caput purificati vt placet ꝓ eo dñm: ⁊ turturẽ ſiue pullũ colũbe offeret: vnũ ꝓ delicto.⁊ altez ĩ olocauſtũ cũ libamentis ſuis. Hoc eſt ſacrificiũ leproſi.qui hẽ non pt̃ oĩa in emũdacõz ſui. Locutuſq; ẽ dñs ad moyſẽ ⁊ aaron dicẽs. Cũq; ingreſſi fueritis terrã chanaan.quã ego dabo vobis in poſſeſſionẽ: ſi fuerit plaga lepre in edib⁹: ibit cui⁹ ẽ dom⁹ nũcians ſacerdoti.⁊ dicet. Quaſi plaga lepre videtur mihi eſſe in domo mea . At ille ꝓcipiet vt efferanꝫ vniuerſa de domo priuſq; ĩgrediaꝫ eaz. ⁊ videat vtꝝ leproſa ſit:ne ĩmũda fiant oĩa q̃ in domo ſunt. Intrabitq; poſtea vt ꝓſideret lepꝛã dom⁹:⁊ cũ viderit in parietib⁹ illius q̃ſi valliculas pallore ſiue rubore deformes.⁊ hũiliores ſupficie reliqua:egredieꝫ oſtiũ domus ⁊ ſtatim claudet illã ſeptẽ dieb⁹:reverſuſq; die ſeptimo ꝓſiderabit eaz. Si inuenerit creuiſſe lepꝛã iubebit erui lapides in quib⁹ lepꝛa eſt : et piciet eos extra ciuitatẽ in locũ immũdũ domũ aũt ipam radi intrinſecus per circuitum.⁊ ſpergi puluerẽ raſure extra vrbẽ in locũ immũdũ:lapideſq; alios reponi ꝓ bijs qui ablati fuerant. et luto alio liniri domũ. Sin aũt poſtq̃ eruti ſũt lapides.⁊ puluis elat⁹.⁊ alia terra lita. ĩgreſſus ſacerdos viderit reverſaz lepꝛã.⁊ pietes reſperſos maculis:lepꝛa ẽ pſeverãs.⁊ ĩmunda domus. Quãſtatim deſtruẽt:⁊ lapides eius ac ligna atq; vniverſũ puluerẽ picient extra opidũ in locũ ĩmundũ. Qui intrauerit domũ qñ clauſa eſt ĩmund⁹ erit vſq; ad veſpez ⁊ qui dormierit in ea ⁊ comederit in ea quippiam lauabit veſtimẽta ſua . Qꝺ ſi introiens ſacerdos viderit lepꝛam ñ creuiſſe in domo poſtq̃ denuo lita fuerit:purificabit eam reddita ſanitatꝫ. Et ĩ purificacõe ei⁹ ſumet duos paſſeres lignũq; cedrinum ⁊ ỽmiculũ atq; ỽſopũ:⁊ ĩmolato vno paſſere ĩ vaſe fictili ſup aq̃s viuas.tollet lignũ cedrinũ. ⁊ ỽſopũ ⁊ coccũ.⁊ paſſerẽ viuũ.⁊ tinget oĩa in ſanguĩe paſſeris immolati atq; ĩ aquis viuẽtib⁹ ⁊ aſpget domũ ſepties:purificabitq; eã tam in ſãguine paſſeris q̃ in aquis viuẽtib⁹:⁊ in paſſere viuo. lignoq; cedrino ⁊ ỽſopo . atq; ỽmiculo. Cũq; dimiſerit paſſerẽ auolare in agrũ libere: orabit ꝓ domo ⁊ iure mundabiꝫ. Iſta eſt lex omnis lepre ⁊ percuſſure lepre veſtium ⁊ domoruz. cicatricis et erumpenciũ papularum : lucentis macule et in varias ſpecies colorib⁹ immutatis:vt poſſit ſciri quo tpe mundum

ī ieabarim ī solitudīe q̄ respicit mabo:cō
tra orientalē plagam:et inde mouētes ve-
nerunt ad torrentē zareth. Quem relinq̄n
tes castrametati sūt ꝓtra arnon.que est in
deserto.⁊ prominet in finib⁹ amorrei. Si-
quidē arnon terminus est moab: diuidens
moabitas ⁊ amorreos. Unde dicit ī libro
bellorꝫ dñi Sicut fecit in mari rubro
sic faciet ī torrentib⁹ arnon. Declini torr
renciū iclinati sūt vt requiescerēt ī arnō
⁊ recūberēt in finib⁹ moabitarꝫ. Ex eo lo-
co apparuit putei. sup quo locutus est do
minus ad moysen. Cōgrega pplum : ⁊ da-
bo ei aquam . Tūc cecinit israhēl carmen
istud. Ascendat puteⁱ concinebāt:puteus
quē foderūt pncipes:⁊ parauerunt duces
mlt̄itudinis.ī datore legis ⁊ ī baculꝰ suis.
ꝑfectiq; sūt. De solitudine:mathana. De
mathana:nahalihel. De nahalihel. in ba-
moth. Bamoth vallis est ī regione moab
in vertice fasga:⁊ quod respicit contra de-
sertum. Misit autē israhel nūcios ad seō
regem amorreorum dicens Obsecro vt trā-
sire mihi liceat ꝑ terram tuam. Non decli-
nabimus in agros ⁊ vineas:non bibemus
aquas ex puteis . Via regia egredie-
mur: donec transeam⁹ terminos tuos. Qui cō-
cedere noluit vt transiret israhel per fines
suos:quinpoci⁹ exercitu ꝯgregato egres-
sus est obuiaꝫ in desertum ⁊ venit in iasa
pugnauitq; contra eum. A quo ꝓcussus ē
in ore gladij:⁊ possessa est terra eius ab ar
non vsq; iebot.⁊ filios āmon:quia forti p̄
sidio tenebanⁱ termī āmonitarꝫ. Tulit ḡ
israhel omnes ciuitates eius:et habitauit
in vrbib⁹ amorrei:in esebon scilicet ⁊ vicu
lis eius. Urbs esebon fuit regis seon amor
rei.qui pugnauit contra regem moab: et
tulit omnem terram que dicionis illi⁹ fu-
erat vsq; arnon. Idcirco dicīⁱ in ꝓuerbio
Uenite ī esebō:edificēⁱ ⁊ ꝓstruaⁱ ciuitas
seon . Ignis egressus est de esebon.flāma
de opido seon:⁊ deuorauit armoabitarꝫ.⁊
habitatores excelsorꝫ arnō. Ue tibi moob:
peristi pple chamos . Dedit filios eius in
fugam:⁊ filias in captiuitatē; regi amor
reorꝫ seon. Iugum ipsorum disperijt ab e-
sebon vsq; dibon:lassi peruenerunt in io-
phe vsq; medaba . Habitauit itaq; israhel
in terra amorrei . Misitq; moysēs qui ex-
plorarent iazer:cuius ceperunt viculos.

⁊ possederunt habitatores. Uertēruntq; se
⁊ ascenderunt per viam basan:⁊ occurrit
eis og rex basan cum omī populo suo pu
gnaturus in edrai . Dixitq; dominus ad
moysen. Ne timeas eū:quia in manu tua
tradidi illum ⁊ omnem populum ac terrā
eius : facieſq; illi sicut feciſti seon regi a-
morreorum habitatori esebon. Percussēit
igitur ⁊ hunc cuꝫ filijs suis. vniuersumq;
populum eiⁱ vsq; ad internicōnez:⁊ posse
derunt terram illius. Profectiq; castrame
tati sunt in campestribus moab: vbi trās
iordanen hiericho sita est.

Capitulū. XXII.

Uidens autē balach filius sepho-
mīa que fecerat israhel amorreo
et q̄ pertimuissent eum moabitē.
et impetum eius ferre non possent : dixit
ad maiores natu madian. Ita delebit hic
populos omnes qui in nostris finibus co
morātur:quomodo solet bos herbas vsq;
ad radices carpere . Ipse erat eo tempore
rex in moab. Misit ergo nūcios ad balaā
filium beor ariolum.qui habitabat super
flumen terre filiorum āmon: vt vocarent
eum et dicerent. Ecce egressus est popul⁹
ex egipto qui operuit superficiem terre se
dens contra me. Ueni igitur ⁊ maledic po
pulo huic quia fortior me est:si quomodo
possim percutere et eicere eū de terra mea
Noui enim q̄ benedictus sit cui benedixe-
ris:et maledictus in quem maledicta con
gesseris Perrexerunt seniores moab ⁊ ma
iores natu madian: habentes diuinacōis
precium in manibus. Cumq; venissent ad
balaā.⁊ narrassēt ei oīa verba balach:ille
respondit. Manete hic nocte : ⁊ respon-
bo quicquid mihi dixerit dominus . Ma-
nentibus illis apud balaam:venit deus et
ait ad eum Quid sibi volunt homines isti
apd te? Respōdit. Balach filiⁱ sephor rex
moabitarꝫ misit ad me dicēs. Ecce popul⁹
qui egressus est de egipto operuit superfi
ciē terre:veni ⁊ maledic ei:si quomō pos-
sim pugnās abigere eum. Dixitq; deus ad
balaam. Noli ire cum eis neq; maledicas
populo.quia benedictus ē. Qui mane cō-
surgens.dixit ad principes. Ite in terram
vrāz:qr phibuit me deus venire vobiscum

Reuersi principes dixerunt ad balac. Noluit balaam venire nobiscum. Rursū ille multoplures ⁊ nobiliores quaꝫ antę miserat: misit. Qui cū venissent ad balaā. dixerūt. Sic dicit balac fili⁹ sephoꝛ Ne cūcteris venire ad me. Paratus sū honorare te ⁊ quicquid volueris dare Veni ⁊ maledic ꝓ̄ isto. Rñdit balaam. Si dederit mihi balac plenā domum suā argēti ⁊ auri. nō potero immutare verbū dñi dei mei: vt vl̄ plus vl̄ minus loquar. Obsecro vt h̄ māeatis eciā hac nocte: ⁊ scire queā quid mihi rursū respōdeat dñs. Venit ergo de⁹ ad balaam nocte: ⁊ ait ei. Si vocare te venerūt hoīes isti. surge ⁊ vade cū eis: ita dūtaxat. quod p̄cepero tibi facias Surrexit balaam mane: et strata azina ꝓfectus est cum eis: ⁊ iratus est deus. Stetitqꝫ angel⁹ domini in via ꝓtra balaaꝫ qui sedebat azine: ⁊ duos pueros habebat secū. Cernens azina angelū stantem ī via euaginato gladio: auertit se de itinere. ⁊ ibat per agrum Quam cum verberaret balaaꝫ ⁊ vellet ad semitam reducere: stetit angelus in angustijs duaꝝ maceriarum quibus vinee cingebantur. Quem videns azina iunxit se parieti: ⁊ attriuit sedentis pedem. At ille iterum verberabat: ⁊ nihilominus angel⁹ ad locum angustum transiens. vbi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deuiari obuius stetit. Cunqꝫ vidisset azina stantē angelum: concidit sub pedibus sedentis. Qui iratus vehementius cedebat fuste latera eius. Aperuitqꝫ dominus os azine. ⁊ locuta est Quid feci tibi Cur percutis me ecce iam tercio. Respondit balaam Quia cōmeruisti: ⁊ illusisti mihi. Vtinam haberem gladium vt te percuterem. Dixit azina. Nonne animal tuum sum. cui semp sedere cōsuesti: vsqꝫ in presentem diem. Dic quid simile vnquam fecerim tibi. At ille ait. Nunq̄. Protinus aperuit dñs oculos balaam: ⁊ vidit angelum stantꝫ in via euaginato gladio: adorauitqꝫ eum pronus in terram. Cui angelus Cur inquit tercio verberas azinam tuam: Ego veni vt aduersarer tibi: quia peruersa est via tua: mihiqꝫ contraria. Et nisi azina declinasset de via dans locum resistenti: te occidissem ⁊ illa viueret. Dixitqꝫ balaam. Peccaui: nesciēs q̄ tu stares ꝓtra me. Et nūc si displicet tibi vt vadam. reuertar: Ait āgel⁹ Vade cum istis: ⁊ caue ne aliud quam precepero tibi loquaris. Iuit igitur cum p̄n cipibus. Quod cum audisset balac: egressus est in occursum eius in opido moabitarum quod situm est in extremis finib⁹ arnon. Dixitqꝫ ad balaam. Misi nuncios vt vocarēt te. Cur non statim venisti ad me. an qꝛ mercedem aduentui tuo reddere nequeo. Cui ille respondit. Ecce assum. Nunquid loqui potero aliud nisi q̄ deus posuerit in oꝛe meo Perrexerunt ḡ simul ⁊ venerunt in vrbē que in extremis regni eius finib⁹ erat. Cunqꝫ occidisset balac boues ⁊ oues: misit ad balaam ⁊ principes qui cum eo erant munera. Mane autēꝫ facto. duxit eum ad excelsa baal: ⁊ intuitus est extremam partem populi.

Capitulū. XXIII.

Dixitqꝫ balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras: et para totidem vitulos: eiusdemqꝫ numeri arietes. Cunqꝫ feciſſet iuxta sermonem balaam: imposuerunt simul vitulum ⁊ arietem super arā. Dixitqꝫ balaam ad balac. Sta paulisper iuxta olocaustum tuū donec vadam. si forte occurrat mihi domin⁹ ⁊ quodcūqꝫ imperauerit loquar tibi. Cunqꝫ abisset velociter occurrit illi deus. Locutusqꝫ ad eum balaaꝫ. septem inquit aras erexi: ⁊ imposui vitulum ⁊ arietem desup Dominus autem posuit verbum ī oꝛe ei⁹ ⁊ ait. Reuertere ad balac: ⁊ hec loqueris. Reuersus inuenit stantem balac iuxta olocaustum suum ⁊ omnes principes moabitarum: assumptaqꝫ parabola sua dixit. De aran adduxit me balac rex moabitaꝝ de montibus oꝛientis. Veni inquit ⁊ male dic iacob: ꝛ̄era et detestare israhel. Quomodo maledicā: cui non maledixit deus. Qua racōne detester: quem dñs non detestatur. De sūmis silicib⁹ videbo eum. et de collibus considerabo illum. Populus sol⁹ habitabit: ⁊ inter gentes nō reputabitur Quis dinumerare possit puluerē iacob. ⁊ nosse numerū stirpis isr̄l̄. Moꝛiatur anima mea moꝛte iustoꝝ: ⁊ fiāt nouissīa mea hoꝝ similia Dixitqꝫ balac ad balaā. Quid ē hoc quod agis. Vt malediceres īimicis meis vocaui te. ⁊ tu ecōtrario bñdicis eis

Cui ille rñdit . Num aliud possum loqui: nisi quod iusserit dñs? Dixit ergo balach Veni mecũ in altẽz locũ. vnde partẽz ísrl' videas. ⁊ totũ videre nõ possis: inde maledicito ei Cũqz duxisset eũ in locũ sublimẽ sup verticẽ mõtis phasga. edificauit balaam septẽ aras: ⁊ impositis sup. vitulo atqz arietẽ: dixit ad balach . Sta hic iuxta holocaustũ tuũ: donec ego obuiã pgã. Cui cũ dñs occurrisset: posuissetqz verbũ ĩ ore eí⁹ ait . Reuertere ad balach: ⁊ hec loqris ei . Reuersus inuenit eũ stantẽ iuxta holocaustũ suũ: ⁊ pncipes moabitaz cũ eo Ad quẽ balach. Quid inquit locut⁹ẽ dñs? At ille assumpta parabola sua ait. Sta balac ⁊ ausculta: audi fili sephor. Nõ ẽ de⁹ quasi hõ vt menciaf: nec vt filí⁹ homĩs vt mutetur. Dixit g̃ ⁊ nõ faciet: locut⁹ ẽ ⁊ nõ implebit? Ad benedicendũ adduct⁹ sũ: benedictionem phibere non valeo. Non ẽ ỹdolum in iacob: nec videf simulacrũ in ísrl'. Dñs deus eius cũ eo ẽ : ⁊ clangor victorie regis in illo. Deus eduxit illũ de egipto: cuius fortitudo similis ẽ rinocerotis. Nõ est augurium in iacob: nec diuinacio ĩ ísrahel. Temporibz suis dicef iacob et ísrahel. quid operatus sit deus. Ecce populus vt leena ꝓsurget: ⁊ q̃sí leo erigef . Nõ accubabit donec deuoret pdaz: ⁊ occisoz sãguinem bibat Dixitqz balach ad balaam. Nec maledicas ei nec benedicas . Et ille. Nonne ait dixi tibi: ꝙ quicquid de⁹ mihi imperaret hoc facerẽ? Et ait balach ad eũ Veni ⁊ ducam te ad aliũ locũ: si forte placeat deo vt inde maledicas eis. Cũqz duxisset eũ sup verticẽ mõtis phogor qui respicit solitudiem: dixit ei balaam Edifica mihi hic septẽ aras: ⁊ para totidẽ vitulos eiusdẽqz numeri arietes. Fecit balach vt balaam dixerat: imposuitqz vitulos ⁊ arietes per singulas aras.

Capitulum. XXIIII.

Quinqz vidisset balaam qõ placeret dño vt benediceret ísrahelí. neq̃q̃ abijt vt ante perrexerat vt auguriũ q̃reret. sz dirigens ꝓtra deſtũ vultũ suũ. ⁊ eleuãs ocl'os vidit ísrl' ĩ tẽtoribz cõmorãtẽ p tribz suas: ⁊ irruentẽ in se spiritu dei. assumpta parabola ait Dixit balaam filí⁹ beor: dixit hõ cui obturat⁹ẽ ocl'us dixit auditor ſmonẽ dei qui visionẽ oĩpotentis ītuitus est: qui cadit. ⁊ sic apũtur oculi ei⁹ Quãpulcra tabnacula tua iacob ⁊ tẽtoria tua ísrl': vt valles nemorose . vt orti iuxta fluuios irrigui : vt tabnacula q̃ fixit dñs: q̃si cedri ꝑter aq̃s Fluet aq̃ de situla ei⁹: ⁊ semẽ illi⁹ erit in aq̃s multas. Tollef ꝑter agag rex ei⁹: ⁊ auferetur regnũ illi⁹. Deus eduxit illũ de egipto: cui⁹ fortitudo silis ẽ rinocerotis. Deuorabũt gẽtes hostes illi⁹: ossaqz eor ꝓfringẽt: ⁊ pforabũt sagittis Accubãs dormiuit vt leo ⁊ q̃si leena quã suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit tibi erit ipe bñdictus: qui maledixerit ĩ maledictõe reputabif. Iratusqz balach ꝓtra balaã: pplosis manibus ait. Ad maledicẽdũ inimicis meis vocaui te. quib⁹ ecõtrario tercõ bñdixisti. Reuertere ad locũ tuũ. Decreuerã quidẽ magnifice honorare te: sz domin⁹ ꝑuauit te honore dispositio. Rñdit balaam ad balach. Nõne nũcijs tuis q̃s misisti ad me dixi. si dederit mihi balach plenã domũ suã argẽti ⁊ auri. ñ potero ptrire ſmonẽ dñi dei mei. vt vl' boni quid vl' mali ꝑferã ex corde meo: sz quicquid dñs dixerit. hoc loquar Verũtamẽ pgẽs ad pl'um meũ. dabo ꝙsiliũ: quid pl'us tu⁹ huic pl'o faciet extremo tpe Sũpta igif parabola. rursũ ait. Dixit balaã filí⁹ beor: dixit hõ cui⁹ obturatus ẽ oculus: dixit auditor sermonum dei. qui nouit doctrinam altissimi. ⁊ visiones omnipotentis videt: qui catẽs apertos habet oculos. Videbo eum sed nõmodo: ītuebor illũ: sz non ꝑpe. Orietur stella ex iacob. et ꝙsurget virga de ísrahel : et percuciet duces moab. vastabitqz omnes filios seth: et erit ỹdumea possessio eius hereditas seir cedet inimicis suis: ísrahel vero fortiter agget De iacob erit qui dominef: ⁊ pdat reliquias ciuitatis . Cũqz vidisset amalech: assumens parabolam ait Principiũ gẽciũ amalech: cuius extrema perdentur. Vidit quoqz cineũ: ⁊ assumpta parabola ait Robustum quidez est habitaculũ tuũ: sz si in petra posueris nidum tuũ. ⁊ fueris electa de stirpe cin quamdiu poteris permanere Assur enĩ capiet te. Assũptaqz parabola: iterum locutus est. Heu quis victurus est quando ista faciet deus? Venient in trieribz de ỹtalia . supabũt assirios. vastabũtqz hebreos: ⁊ ad extremũ etiam ipi peribunt

Surrexitq; balaã ⁊ reuersus ẽ ĩ locũ suũ: balac q̃ꝫ via q̃ venerat rediit. Ca.XXV

Morabaꝫ aũt eo tpe israhel in sethĩ ⁊ fornicatus est populus cũ filiabꝫ moab. que vocauerunt eos ad sacrificia sua. At illi comedẽrũt: ⁊ adorauerunt deos eaꝝ. Iniciatusq; est isrl̃ beelfegor. Et irat⁹ dñs ait ad moysen . Tolle cũctos pncipes populi. ⁊ suspende eos cõtra solẽ in patibulis: vt auertaꝫ furor meus ab isrl̃. Dixitq; moyses ad iudices isrl̃ Occidat vnusquisq; pximos suos qui iniciati sũt beelfegor. Et ecce vn⁹ de filijs isrl̃ intrauit corã frib⁹ suis ad scortũ madianiten. videte moyse ⁊ oĩ turba filioꝝ isrl̃: qui flebant añ fores tabnaculi. Qd cũ vidisset finees fili⁹ eleazari filij aarõ sacerdotis. surrexit de medio mltitudĩs: ⁊ arepto pugione ingressus ẽ post vir̃ israheliten ĩ lupanar: ⁊ pfodit ambos simul virũ scz ⁊ mulierẽ in locis genitalib⁹. Cessauitq; plaga a filijs isrl̃: ⁊ occisi sunt vingintiq̃tuor milia hominum. Dixitq; dñs ad moysen Finees filius eleazari filij aaron sacerdotis auertit irã meã a filijs israhel : qr zelo meo cõmotus est ptra eos: vt nõ ipe delerem filios israhel in zelo meo. Idcirco loquere ad eũ. Ecce do ei pacem federis mei ⁊ erit tam ipi q̃ semini ei⁹ pactũ sacerdocij sempiternũ: qr celat⁹ ẽ p deo suo . ⁊ expiauit scel⁹ filioꝝ isrl̃. Erat aũt nomen viri israhelite qui occisus ẽ cũ madianitide zambri fili⁹ salu: dux de cognacõe ⁊ tribu symeonis Porro mulier madianitis q̃ paritur interfecta est vocabaꝫ cozbi: filia surpncipis nobilissimi madiãitaꝝ. Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens. Hostes vos sẽciant madianite ⁊ pcutite eos: qr ⁊ ipi hostiliter egerũt ptra vos. ⁊ decepere insidijs p ydolũ phogor. ⁊ cozbi filiam ducis madiã sororẽ suã: que pcussa est in die plage p sacrilegio phogor.

Capitulum. .XXVI.

Postq̃ noxioꝝ sanguis effusus est: dixit dñs ad moysen ⁊ eleazarum filium aaron sacerdotem. Numerate omnem sũmam filiorum israhel a viginti annis ⁊ supra per domos et cognacões suas: cũctos qui possunt ad bella pcedere Locuti sũt itaq; moyses ⁊ eleazar sacerdos ĩ cãpestrib⁹ moab sup iordanen ptra hiericho ad eos qui erãt a viginti annis ⁊ sup sic̃ dñs ĩperarat: q̃ꝫ ẽ iste numer⁹ Rubẽ: pmogenit⁹ israhl̃. Hui⁹ fili⁹ enoch. a q̃ familia enochitaꝝ: ⁊ phallu : a q̃ familia phalluitarũ: ⁊ esrom. a q̃ familia esromitarũ: ⁊ charmi. a q̃ familia charmitaꝝ Hi sũt familie ⁊ stirpe rubẽ: q̃ꝫ numer⁹ ĩuent⁹ ẽ q̃draginta milia ⁊ septingẽti triginta Fili⁹ phallu eliab: hui⁹ filij namuhel ⁊ dathã ⁊ abirõ Isti sũt dathan ⁊ abirõ . prĩcipes ppli qui surrexerũt ptra moysen ⁊ aaron ĩ sedicõe chore. qñ aduersus dñm rebellauerũt: ⁊ aperiens terra os suũ deuorauit chore morientib⁹ plurimis: qñ combussit ignis ducẽtos quinq̃ginta viros. Et factũ ẽ grãde miraculũ: vt chore pereũte filij illi⁹ nõ perirẽt Filij symeon p cognacões suas. namuhel ab hoc familia namuhelitaꝝ: iamin ab hoc familia iaminitaꝝ: iachin. ab hoc familia iachinitaꝝ: zare ab hoc familia zareitaꝝ: saul. ab hoc familia saulitarum Hi sũt familie ⁊ stirpe symeõ : q̃ꝫ omnis numer⁹ fuit vigintiduũ miliũ ducentoꝝ. Filij gad p cognacões suas: sephon. ab hoc familia sephonitaꝝ. aggi. ab hoc familia aggitaꝝ: suni. ab hoc familia sunitaꝝ: ozni. ab hoc familia oznitaꝝ: her. ab hoc familia heritaꝝ: arod. a q̃ familia aroditaꝝ: arihel. ab hoc familia arihelitaꝝ. Iste sũt familie gad q̃ꝫ omnis numer⁹ fuit q̃draginta milia quingentoꝝ . Filij iuda. her ⁊ onan: qui ambo mortui sũt in terra chanaan Fuerũtq; filij iuda p cognacões suas: sela a q̃ familia selaitaꝝ: phares. a q̃ familia pharesitarũ zare. a q̃ familia zareitaꝝ Porro filij phares: esrom. a q̃ familia esromitaꝝ: ⁊ amul a quo familia amulitaꝝ. Iste sunt familie iuda: quarũ omnis numer⁹ fuit septuagintasex milia quingentoꝝ. Filij ysachar per cognacões suas: thola. a quo familia tholaitaꝝ: phua. a quo familia phuaitaꝝ iasub. a quo familia iasubitarum: semran a quo familia semranitarum . Hi sunt cognacões ysachar: q̃ꝫ numerus fuit sexaginta q̃tuor milia trecentoꝝ Filij zabulon p cognacões suas: sared . a quo familia sareditaꝝ: helõ. a quo familia helonitarũ ialel . a q̃ familia ialelitaꝝ . Hi sunt cognacões zabulon: quarum numerus fuit sexaginta milia quĩgentoꝝ Filij ioseph per cognacões suas manasses ⁊ ephraim

de manasse ort⁹ est machir:a quo familia machiritarũ. Machir genuit galaad:a q̃ familia galaaditar. Galaad habuit filios iezer:a quo familia iezeritarum : ⁊ elech. a quo familia elechitarũ : ⁊ asriel. a quo familia asrielitarum:⁊ sechem. a quo familia sechemitharũ:⁊ semida. a quo familia semidaitar.⁊ epher. a q̃ familia epheritar. Fuit aũt epher pr̃ salphaad: qui filios non habebat sed tantũ filias q̃rũ ista sũt noĩa:maala.⁊ noa.⁊ egla.⁊ melcha.et thersa Hee sũt familie manasse:⁊ numer⁹ ear quinq̃gintaduo milia septingentor. Filij aũt ephraim per cognacões suas fuerunt hij Suthala.a quo familia suthalaitar:becher.a quo familia becheritar. thẽ.a quo familia themitar Porro filius suthala fuit herã:a quo familia heranitarũ. Hee sũt ꝯgnacões filior ephraim:q̃r numer⁹ fuit trigintaduo milia quingentor . Isti sũt filij ioseph p familias suas. Filij beniamin ĩ cognacõnib⁹ suis:bale.a quo familia baleitar : azbel.a quo familia azbelitarũ:achirã.a quo familia achiramitar:suphã.a quo familia suphamitarũ:uphã.a quo familia uphanitar. Filij bale:hered ⁊ noeman . Hec hered familia hereditarũ:de noeman familia noemanitarũ. Hij sũt filij beniamin p cognacões suas quor numerus q̃dragintaquinq; milia sex centor . Filij dan p cognacões suas:suhan.a quo familia suhanitarũ. Hee cognacões dan per familias suas. Omẽs fuere suhanitæ:quor numer⁹ erat sexaginta q̃tuor milia q̃drigentor: Filij aser p cognacões suas:iemna.a quo familia iemnaitar:iessui.a quo familia iessuitarum. brie a quo familia brieitar. Filij brie haber.a quo familia haberitarum:⁊ melchibel.a quo familia melchibelitarus Nomẽ aũt filie aser fuit sara. Hee cognacões filior aser:⁊ numerus eor quinq̃gintatria milia.q̃dringentor . Filij neptalim p cognacões suas:iessihel.a quo familia iessihelitar:guni.a quo familia gunitarum iaser.a quo familia iaseritar:sellẽ.a quo familia sellemitar. Hee sũt cognacões filiorũ neptalim per familias suas . quorum numerus q̃dragintaquinq; milia.q̃dringẽtorum . Ista est summa filiorum israhel qui recensiti sunt.sexcenta milia.et mille septingentitriginta. Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Istis diuidet̃ terra iuxta numerũ vocabulor in possessiones suas. Pluribꝰ maiorẽ ptẽ dabis.et pautioribus minorẽ:singlis sicut nũc recensiti sũt tradet̃ possessio:ita dũtaxat.ut sors terrã tribꝰ diuidat ⁊ familijs. Quicquid sorte cõtigerit.hoc vl̃ plures accipiãt vel pautiores Hic quoq; ẽ numer⁹ filior leui p familias suas Gerson.a quo familia gersonitarũ:caath.a quo familia caathitar:merari.a quo familia meraritar. Hee sũt familie leui.familia lobni.familia hebroni.familia mooli.familia musi. familia chori. Atvero caath.genuit amram:qui habuit uxorẽ iochabeth filiã leui.q̃ nata ẽ ei in egipto Hec genuit viro suo amrã filios aaron ⁊ moysen:⁊ mariã sororẽ eor Hec aaron orti sũt nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar:quor nadab ⁊ abiu mortui sũt.cum obtulissent ignẽ alienũ corã dño. Fuerũt q; omnes qui murmurati sũt vigintitria milia generis masculini ab vno mẽse ⁊ supra:qui ñ sũt recensiti inter filios israhel. nec eis cũ ceteris data possessio est Hic est numerus filior israhel. qui descripti sunt a moyse ⁊ eleazaro sacerdote ĩ cãpestribus moab supra iordanen ꝓtra iericho.inter quos nullus fuit eor qui ãte murmurati sũt a moyse ⁊ aaron in deserto synai. Predixerat ei dñs q; oẽs morerẽt̃ in solitudie Nullusq; remãsit ex eis : nisi chaleph filiꝰ iephone.⁊ iosue filiꝰ nun.

Capitulũ. .XXVII.

Accesserũt aũt filij salphaad.filij epher.filij galaad.filij machir. filij manasse.qui fuit filius ioseph. q̃rum sunt nomina.maala.⁊ noa.⁊ egla.⁊ melcha.⁊ thersa:stetеruntq; corã moyse ⁊ eleazaro sacerdote ⁊ cunctis ꝓncipib⁹ ꝑli ad ostium tabernaculi federis.atq; dixer̃t Pater noster mortuus est in deserto : nec fuit in sedicõne que concitata est ꝓtra dominũ sub chore:sꝫ in pẽto suo mortuꝰ est Hic ñ habuit mares filios . Cur tollet̃ nomẽ illiꝰ ꝺ familia sua:q; nõ habꝫ filiũ. Da te nob⁹ possessionẽ ĩter cognatos pr̃is nr̃i Retulitq; moyses causã ear ad iudicium dñi Qui dixit ad eũ Justã rẽ postulãt filie salphaad:da eis possessiõez ĩter ꝓgtos

patris sui: ⁊ ei in hereditatem succedant. Ad filios aũt ísrł loqueris hec. Homo cũ mortu⁹ fuerit absq; filio. ad filiã ei⁹ trãsibit hereditas: si filiã ñ habuerit: habebit successores frẽs suos. Quòd si ⁊ frẽs ñ fuerĩt habitis hereditatẽ frĩbꝰ pĩis ei⁹. Sin autẽ nec patruos habuerit: habitur hereditas hijs qui ei ꝓximi sũt. Eritq; hoc filijs ísrł sanctũ lege ꝑpetua: sicut ꝓcepit dñs moy-si. Dixit q̃; dñs ad moysẽ. Ascẽde ĩ mõtez istũ abarim: ⁊ ꝓsplare inde terrã quã dabitur⁹ sũ filijs ísrł. Cũq; videris eã. ibis ⁊ tu ad ꝓplũm tuũ sicẽ iuit frater tu⁹ aarõ: quia offẽdistis me ĩ deserto sin ĩ ꝓtradicõne multitudĩs: nec sãctificare me voluistis coram ea sup aq̃s hec sũt aq̃ ꝓtradicõnis ĩ cades desti sin. Cui rñdit moyses. Prouideat dñs de⁹ spirituũ oĩs carnis hoiem qui sit sup mł̃titudinẽ hãc: ⁊ possit exire ⁊ ĩtrare ãte eos ⁊ educere eos vł̃ ĩtroducere: ne sit ꝓplus dñi sicẽ oues absq; pastore. Dixitq; dñs ad eũ. Tolle iosue filiũ nũ virũ in q̃ ẽ spũs dei: ⁊ pone manũ tuã sup eũ. Qui stabit corã eleazaro sacerdote ⁊ oĩ mł̃titudie ⁊ dabꝭ ei ꝓcepta cũctis videntibꝰ. ⁊ ptẽ glie tue: vt audiat eũ oĩs sỹnagoga filioꝝ ísrł. Pro hoc si quid agenduz erit. eleazar sacerdos ꝓsulet dñm. Ad verbũ eius egredietur ⁊ ingredietur. ipe ⁊ omnes filij ísrł cũ eo: ⁊ cetera mł̃titudo. Fecit moyses vt ꝓcepat dñs. Cũq; tulisset iosue. statuit eũ corã eleazaro sacerdote ⁊ omni frequẽcia ꝓplł̃: ⁊ impositis capiti eius manibus. cũcta replicauit que mandauerat dominus

Capitulũ. XXVIII.

Dixit quoq; dñs ad moysen. Precipe filijs ísrahel: ⁊ dices ad eos. Oblacõnem meam et panes. et incensum odoris suauissimi offerte per tempora sua. Hec sunt sacrificia que offerre debetis. Agnos anniculos immaculatos duos quotidie in olocaustum sempiternũ vnum offeretis mane. ⁊ altez ad vesperũ: decimam partem ephi simile. que ꝓspersa sit oleo purissimo. ⁊ habeat quartam ptez hin. Olocaustum iuge est quod obtulistis in monte sỹnai in odorem suauissimum incensi dñi. Et libabitis vini quartã ptem hin p agnos sigł̃os in sanctuario dñi: altertiq; agnũ similiter offeretis ad vesperã iuxta oẽm ritũ sacrificij matutini ⁊ libamentoꝝ eius oblacõnem suauissimi odoris dño. Die autez sabbati offeretis duos agnos ãniculos immaculatos. ⁊ duas decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio: et liba que ritẽ funduntur per singula sabbata in olocausto sempiterno. In kalendis aũt id est in mensium exordijs offeretis olocaustum domino. vitulos de armẽto duos. arietem vnũ. agnos ãniculos septem immaculatos: ⁊ tres decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio p singulos vitulos: ⁊ duas decimas simile oleo ꝓsperse p singł̃os arietes: ⁊ decimã decime simile ex oleo in sacrificio per agnos singulos Olocaustũ suauissimi odoris atq; ĩcẽsi ẽ dño Libamẽta aũt vini que p singł̃as fundenda sũt victimas. ista erunt. Media pars hin p singulos vitulos: tercia p arietem: quarta p agnũ. Hoc erit olocaustũ p oẽs mẽses: qui sibi ãno vertente succedũt. Hirc⁹ quoq; offerẽ dño p peccatis ĩ olocaustũ sempiternũ cũ libamẽtis suis. Mense aũt ꝑmo. q̃rtadecima die mẽsis phase dñi erit: ⁊ quĩtadecia die solẽnitas. Septẽ die bꝰ vescẽ azimis: q̃rũ dies ꝑma venerabilis ⁊ sancta erit. Omne op⁹ ꝑuile nõ facietis ĩ ea. Offeretisq; ĩ incẽsũ olocaustũ dño vitulos de armẽto duos. arietem vnũ. agnos ãniculos ĩmaculatos septẽ. ⁊ sacrificia singuloꝝ ex simila q̃ ꝓsperſa sit oleo tres decimas per singł̃os vitulos. ⁊ duas decimas per arietem. ⁊ decimam decime p agnos singulos. id est per septem agnos: et hircum pro peccato vnum vt expiẽ ꝑ vobis: preter olocaustum matutinum qđ sp offeretis: ita facietis per singulos dies septẽ dieꝝ. in fomitẽ ignis ⁊ in odorẽ suauissimũ dño: qui surget đ olocausto ⁊ đ libacõibꝰ singł̃oꝝ. Dies quoq; septim⁹ celeberrim⁹ ⁊ sãctus erit vob. Omne op⁹ seruile nõ facietis in eo. Dies etiã ꝑmitiorũ q̃ offeretis nouas fruges dño expletis ebdomatibꝰ: venerabilis ⁊ sãcta erit Omẽ opus seruile non facietis in ea. Offeretisq; olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulos de armento duos. arietem vnũ agnos ãniculos immaculatos septez: atq; in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝓsperse tres decimas p singł̃os vitulos. p arietes duas. p agnos decimam decime qui simul sũt agni septẽ: hircũ quoq; qui mactatur

p expiacõne ptĕr olocaustũ sẽpiternũ et liba eiꝰ In maculata offeretis oĩa cũ liba cõibꝫ suis. Capi. XXIX.

Ensis eciaꝫ septimi prima dies venerabilis ꝛ sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis in ea quia dies clangoris est ꝛ tubarum . Offeretisqꝫ olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulũ de armẽto vnũ ꝛ arietem vnum. ꝛ agnos anniculos ĩmaculatos septẽ : ꝛ in sacrificijs eoꝝ siłe oleo cõsperse tres decĩas p singłos vitulos . duas decimas p arietẽ vnã decimã p agnũ qui simł sũt agni septẽ:et hircũ p peccato qui offerẽ in expiacõnẽ ꝓpłi ptĕr olocaustũ kalendaꝝ cũ sacrificijs suis. ꝛ olocaustũ sempiternũ cũ libacionibꝫ solitis. Dyśdem ceremonijs offeretis in odorẽ suauissimũ in cẽsũ dño. Decima quoqꝫ dies mẽsis huiꝰ septimi erit vobis sancta atqꝫ venerabił: ꝛ affligetis animas vĩas Omne opus seruile nõ facietis ĩ ea. Offeretisqꝫ olocaustũ dño in odorem suauissimũ . vitulũ de armẽto vnũ. arietẽ vnũ. agnos ãniculos immaculatos septẽ: ꝛ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝯsperse tres decimas p singłos vitulos. duas decimas p arietẽ. decimã decime p agnos singłos qui sũt simul septem agni. ꝛ hircũ p peccato: absqꝫ bijs que offerri p delicto solent in expiacõez ꝛ ĩ olocaustũ sempiternũ in sacrificio ꝛ libaminibꝫ eoꝝ. Quintadecima vero die mensis septimi que vobis sancta erit atqꝫ venerabilis: omne opus ꝟile non facietis in eaꝫ celebrabitis solẽnitatem domino septẽꝫ diebꝫ . Offeretisqꝫ olocaustum in odorem suauissimũ dño vitulos de armento tredecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: ꝛ ĩ libamẽtis eoꝝ simile oleo ꝯsperse . tres decĩas p vitulos singulos qui sunt simul vituli tredecĩ . et duas decimas arieti vno. ib ẽ simul arietibꝫ duobus ꝛ decimam decime agnis singulis qui sunt simul agni quatuordecim: ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sempiterno. ꝛ sacrificio ꝛ libamine eius. In die altero offeres vitulos de armento duodecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos q̃tuordecĩ:sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ p vitulos ꝛ arietes et agnos ritę celebrabis : ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sẽpiterno sacrificiaqꝫ eiꝰ ꝛ libamiẽ. Die tercõ offeres vitulos undecĩ. arietes duos . agnos anniculos immaculatos q̃tuordecim:sacrificiaqꝫ ꝛ libamina singłoꝝ p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritę celebrabis:ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sempiterno. sacrificioqꝫ ꝛ libamĩe eiꝰ Die q̃rto offeres vitulos decẽ. arietes duos agnos ãniculos ĩmaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ p vitulos et arietes ꝛ agnos ritę celebrabis: ꝛ hircum p peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die quinto offeres vitulos nouẽ. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim : sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ p vitulos et arietes ꝛ agnos ritę celebrabis:ꝛ hircum p peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eius ꝛ libamine. Die sexto offeres vitulos octo. arietes duos. agnos anniculos immaculatos q̃tuordecim:sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritę celebrabis: ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sẽpiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die septĩo offeres vitulos septẽ ꝛ arietes duos agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaqꝫ ꝛ libamina singłoꝝ p vitulos ꝛ arietes et agnos ritę celebrabis : ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sẽpiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die octauo qui ẽ celeberrimꝰ omne opꝰ ꝟile non facietis offerẽtes olocaustũ in odorem suauissimũ dño vitulũ vnũ arietẽ vnũ . agnos anniculos immaculatos septẽ:sacrificiaqꝫ ꝛ libamina singulos p vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritę celebrabĭ. ꝛ hircũ p peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamĩe. Hec offeretis dño ĩ solẽnitatibꝫ vĩis. preter vota ꝛ oblacões spõtaneas ĩ olocaustoꝝ ĩ sacrificio in libamine ꝛ ĩ hostijs pacificis

Capitulum. XXX.

Arrauitqꝫ moyses filijs isrł omĩa que ei dominus imperarat . et locutus est ad principes tribuum filiorum israhel. Iste est sermo quem precepit dominus . Siquis virorum votum domino vouerit. aut se constrinxerit iuramento:nõ faciet irritum verbũ suũ:sed omne qꝺ ꝓmisit ĩplebit. Mulier si quippiã

vouerit ⁊ se ꝓstrinxerit iuramẽto q̃ ẽ ĩ do
mo patris sui. ⁊ in etate adhuc puellari: si
ꝓgnouerit pr̃ votũ qđ pollicita ẽ. ⁊ iura-
mẽtũ q̃ obligauit animã suã ⁊ tacuerit :
voti rea erit. Quicquid pollicita ẽ ⁊ iura
uit. opere cõplebit Sin aũt statĩ vt audie
rit ꝓtradixerit pr̃: ⁊ vota ⁊ iuramẽta ei⁹ ir
rita eẽt : nec obnoxia tenebiẽ spõsioni eo
q̃ ꝓtradixerit pr̃ Si maritũ habuẽit ⁊ vo
uerit aliquid ⁊ semel de ore ei⁹ ỹbũ egredi
ens. aĩam ei⁹ obligauerit iuramẽto: q̃ die
audierit vir ⁊ ñ ꝓtradixerit. voti rea erit
reddetq; qđcũq; ꝑmiserat. Sin aũt audi-
ens statĩ ꝓtradixerit ⁊ irritas fecerit pol-
licitacões ei⁹. verbaq; quib obstrinxerat
aĩam suã: ꝓpicius erit ei dñs. Vidua ⁊ re-
pudiata quicquid vouerit reddẽt. Uxor ĩ
domo viri cũ se voto ꝓstrinxerit ⁊ iura-
mento: si audierit vir ⁊ tacuerit nec ꝓtra
dixerit spõsioni: reddet qđcũq; ꝑmiserat.
Sin aũt exemplo ꝓtradixerit: nõ tenebi-
tur ꝑmissionis rea q⁊ marit⁹ ꝓtradixit: et
dñs ei ꝓpicius erit. Si vouerit ⁊ iuramen
to se ꝓstrinxerit vt ꝑ ieiuniũ vel ceterarũ
rerum abstinenciam affligat animã suaz
in arbitrio viri erit si faciat siue nõ faci-
at . Qđ si audiens vir tacuerit ⁊ ĩ alterã
diem distulerit sentenciam: quicquid vo-
uerat atq; ꝑmiserat reddet: q⁊ statĩ vt au-
diuit tacuit. Sin aũt cõtradixerit postq̃
resciuit: portabit ipe iniquitatem ei⁹ Iste
sunt leges quas ꝓstituit dñs moysi inter
virum ⁊ uxorem: inter patrẽ ⁊ filiaz que
in puellari adhuc etate est: vel que manet
in parentis domo.

Capitulum. XXXI.

Locutusq; est dñs ad moysẽ dicẽs
Ulciscere prius filiꝫ israhel ỏ ma-
dianitis: ⁊ sic colligeris ad ꝓlium
tuum . Statimq; moyses armate inquit
ex vobis viros ad pugnam: qui possint vl
cõnem domini expetere de madianitis .
Mille viri ỏ singulis tribub eligantur ex
israhel: qui mittantur ad bellum Deder̃t-
q; millenos de singul' tribub id ẽ duode-
cim milia expeditoꝝ ad pugnã : q̃s misit
moyses cũ phinees filio eleazari sacerdo-
tis: vasaq; sãcta ⁊ tubas ad clangendum
tradidit ei. Cũq; pugnassent ꝓtra madia-
nitas atq; vicissent. omnes mares occide
rũt ⁊ reges eoꝝ eui ⁊ recen. ⁊ sur. et vr. et
rebe quinq; ꝓncipes gẽtis: balaã q̃; filiũ
beor interfecer̃t gladio : ceperẽtq; mlieres
eoꝝ ⁊ ꝑuulos oiaq; pecora ⁊ cũctam sup-
pellectilẽ. Quicquid habere poterãt de po
pulati sunt: tã vrbes q̃ ꝑ viculos. ⁊ castel-
la flãma ꝓsumpsit. Et tuler̃t predã ⁊ uni
uersa que ceperant tam ex hominib q̃ ex
iumentis: ⁊ ꝓduxerũt ad moysẽ ⁊ eleaza-
rũ sacerdotẽ ⁊ ad oẽm mlt̃itudinẽ filiorũ
israhel Reliqua aũt utensilia portauerũt
ad castra in cãpestribus moab: iuxta ior-
danen ꝓtra iericho. Egressi sũt aũt moy
ses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oẽs ꝓncipes sy̓na-
goge in occursum eorum extra castra Ira
tusq; moyses ꝓncipib exercitus tribunis
⁊ centurionibus qui venerãt de bello ait.
Cur feminas reseruastis? Nonne iste sunt
q̃ deceperũt filios isrl̃ ad suggestionez ba-
laam. ⁊ ꝑuaricari fecerũt vos in domino
sup peccato phogor vñ ⁊ ꝑcussus ẽ popu-
lus? Ergo cũctas interficite. Quicquid est
generis masculini etiã in paruulis: ⁊ mu-
lieres q̃ nouer̃t viros ĩ coitu iugulate: pu
ellas aũt ⁊ oẽs feminas virgines reꝛuate
vob: ⁊ manete extra castra septem diebus
Qui occiderit hominẽ. vel occisũ tetigerit
lustrabitur die tercio ⁊ septimo. Et ỏ om
ni preda siue vestimentuz fuerit siue vas
⁊ aliquid in utensilia preparatuz ỏ capra
rum pellibus ⁊ pilis ⁊ ligno expiabitur .
Eleazar quoq; sacerdos ad viros exerci-
tus qui pugnauerãt sic locutus est Hoc ꝑ
ceptum legis : qđ mandauit deus moysi.
Aurum ⁊ argentum ⁊ es ⁊ ferrũ ⁊ plũbuz
⁊ stannum ⁊ omẽ qđ potest trãsire ꝑ flam
mas. igne purgabiẽ: quicquid aũt ignem
nõ potest sustinere. aq̃ expiacõnis sãctifi-
cabiẽ: ⁊ lauabitis vestimẽta vestra die se-
ptimo. ⁊ purificati postea castra ĩtrabitis
Dixit quoq; dñs ad moysen. Tollite sum
mã eoꝝ que capta sũt ab homine vsq; ad
pec⁹ tu ⁊ eleazar sacerdos. ⁊ ꝓncipes vul
gi: diuidesq; ex equo predã inter eos qui
pugnauerunt ⁊ egressi sũt ad bellũ ⁊ ĩter
oẽm reliquam multitudinem: ⁊ separabis
ꝑtem dño ad bijs qui pugnauer̃t ⁊ fuerũt
in bello vnam animam de quingentis taz
ex hominibus q̃ ex bobus et azinis et o-
uibus : et dabis eam eleazaro sacerdoti :
quia primicie domĩ sunt. Ex media quo-
q; ꝑte filioꝝ israhel accipies quĩq̃gesimũ

caput hominũ ⁊ boum ⁊ azinoꝝ ⁊ ouium cũctoꝝq; aiantiũ: ⁊ dab ea leuitis qui ex cubãt ĩ custodijs tabnaculi dñi. Feceꝝtq; moyses ⁊ eleazar sicut ꝓcepat dñs. Fuit aũt ꝑda quã exercit⁹ cepat. ouiũ sexcenta septuagintaquiq; milia: boũ septuaginta duo milia. azinoꝝ sexagĩta milia ⁊ mille: aie hoim sex⁹ femineiq; ñ ꝯgnouerãt viros. trigĩtaduo milia. Dataq; est media pars hijs qui in ꝑlio fuerãt. ouiũ trecẽta trigĩtaseptẽ milia quĩgẽtæ. e quibꝫ in ptez dñi supputatæ sũt oues sexcẽtæ septuagĩtaquiq;: ⁊ de bobꝫ trigĩtasex milibꝫ boues septuaginta ⁊ duo: de azinis triginta milibꝫ quĩgẽtis. azini sexagĩtaun⁹. De animabꝫ hoim sedecĩ milibꝫ. cessert ĩ ptæ dñi triginta due aie Tradiditq; moyses numeꝝ ꝑmi ciaꝝ dñi eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei ĩperatũ ex media ptæ filioꝝ isrl: quã sepauerat hijs qui ĩ ꝑlio fuerãt. de media vero ptæ que ꝓtigerat relique mlt̃itudini id ẽ de ouibꝫ trecẽtis trigĩtaseptẽ milibꝫ quĩ gẽtis. ⁊ ð bobꝫ trigĩtasex milibꝫ. ⁊ ð azinis trigĩta milibꝫ quĩgẽtis. ⁊ de hoibꝫ sedecim milibꝫ. tulit moyses qĩq̃gesimũ caput: ⁊ dedit leuitis qui excubabãt ĩ tabnaculo dñi sicut ꝑcepat dñs. Cũq; accessissẽt ꝓncipes exercit⁹ ad moysẽ ⁊ tribuni cẽturionesq;. dixert. Nos tui recẽsuim⁹ numeꝝ pugnatoꝝ quos habuim⁹ sub manu nr̃a: et ne vn⁹ quidẽ defuit Ob hãc causã offerim⁹ ĩ donarijs dñi singli qð ĩ ꝑda auri potui⁹ iuenire periscelides et armillas anulos et dextralia ac murenulas: vt depceris ꝑ nobis dñm. Suscepert̃q; moyses ⁊ eleazar sacerdos oẽ auꝝ ĩ diuersis speciebꝫ pondo sedecĩ milia septĩgentos quĩq̃ginta siclos. a tribunis ⁊ cẽturionibꝫ. Unusquisq; eĩ qð ĩ ꝑda rapuerat suũ erat. Et susceptũ ĩtulerũt ĩ tabnaculũ testimonij: ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl coraꝫ dño.

Capitulũ. .XXXII.

Filij autem ruben ⁊ gad habebant pecora multa: ⁊ erat illis in iumẽtis infinita substancia. Cũq; vidissent iazer ⁊ galaad aptas animalibus alẽdis terras: venerunt ad moysen ⁊ ad eleazarum sacerdotem. ⁊ principes multitudinis: atq; dixerunt. Astharoth ⁊ dibon et iazer ⁊ nemra esebon et eleale et saban et nebo et beon terra quã pcussit dñs ĩ ꝓspectu filioꝝ isrl. regionis vberrime ẽ ad pastũ aialiũ: ⁊ nos tui habemus iumẽta pluria: ꝑcamurq; si ĩuenim⁹ gr̃ciã coraꝫ te vt des nob famulis tuis eã ĩ possessionem nec facies nos trãsire iordanen quibꝫ rñdit moyses. Nũquid frẽs vr̃i ibunt ad pugnã: ⁊ vos hic sedebitis Cur subuertitis mẽtes filioꝝ isrl: ne trãsire audãt ĩ locũ quẽ eis datur⁹ ẽ dñs. Nõne ita egerũt pres vr̃i qñ misi ð cadesbarne ad explorãdã terraꝫ Cũq; veniset usq; ad vallẽ botri lustrata oi regione subuertert cor filioꝝ isrl vt nõ introirẽt fines quos ei dñs dedit: qui iratus iurauit dicẽs. Si videbũt hoies isti qui ascẽderũt ex egipto a vigĩti ãnis ⁊ supꝫ terrã quã sub iuramẽto pollicit⁹ sũ abraham ysaac ⁊ iacob: ⁊ noluerũt sequi me ꝑ caleph filiũ iephone cenezeũ ⁊ iosue filiũ nũ Iste ĩpleuert volũtatẽ meã Iratusq; dñs aduersũ isrl circũduxit eũ ꝑ deptũ qdragĩta ãnis: donec ꝓsumeret vniuersa generacõ que fecerat malũ ĩ ꝓspectu ei⁹. Et ecce ĩquit vos surrexistis ꝑ pres vr̃is ĩcremẽta ⁊ alũni hoim peccatoꝝ: vt augeretis furoꝛẽ dñi ꝓtra isrl Quð si nolueritis sequi eũ ĩ solitudĩe ppl'um derelĩquet: ⁊ vos causa eritis necis oim. At illi ꝑpe accedentes dixert. Caulas ouiũ fabricabim⁹ ⁊ stabula iumẽtoꝝ. paruulisq; quoq; nr̃is urbes munitas: nos aũt ipi armati ⁊ accincti pgem⁹ ad ꝑliũ añ filios isrl: donec ĩtroducam⁹ eos ad loca sua Paruuli nr̃i ⁊ quicquid habere possum⁹ ert ĩ urbibꝫ muratis ꝑpter hĩtatoꝝ insidias Nõ reuertemur in domos nr̃as usq; dũ possideãt filij isrl hereditatẽ suã: nec quicq̃ querim⁹ trãs iordanẽ. qr iã hẽm⁹ possessionẽ nr̃am ĩ orientali ei⁹ plaga. Quibꝫ moyses ait. Si facitis qð ꝑmittitis expediti pgitæ coraꝫ dño ad pugnã. ⁊ ois vir bellator armat⁹ iordanen trãseat. donec subuertat dñs inimicos suos. ⁊ subiciaꝫ ei ois terra: tũc eritis inculpabiles apud deũ ⁊ apud isrl. ⁊ obtinebitis regiões ꝙs vultis coraꝫ dño Si aũt qð dicitis nõ feceritis: nulli dubiũ ẽ quin peccetis ĩ deũ: ⁊ scitote quoniã peccatum vĩm appẽdet vos Edificate g̃ urbes puerilis vr̃is ⁊ caulas et stabula ouib⁹ ac iumẽtis: ⁊ quod pollicit̃i estis impletæ. Dixert qꝫ filij gad ⁊ ruben ad moysen. Serui tui sum⁹ Faciem⁹ qð iubꝫ dñs nr̃ Paruulos

Numeri

nr̄os ꝙ mlīeres ꝙ pecora ac iumēta relinq̄
m⁹ ī urbib galaad: nos aūt famuli tui oēs
expediti pgem⁹ ad bellū sic̄ tu dñe loq̄ris
Precepit g̊ moyses eleazaro sacerdoti et
iosue filio nū et p̄ncipib fāliar̄ ēbo isrl̄.
ꝙ dixit ad eos. Si trāsierīt filij gad et filij
rubē vobiscū iordanē oēs armati ad bellū
cor̄ dño ꝙ vob fuerit terra subiecta: date
eis galaad ī possessionē Sin aūt noluerīt
trāsire vobiscū ī terrā chanaan: inter vos
hītandi accipiāt loca Rndet̄q̄ filij gad ꝙ
filij rubē. Sicut locut⁹ ē dñs ꝑus suis ita
faciem⁹ Ipi armati pgem⁹ cor̄ dño ī ter
rā chanaan: ꝙ possessiōez iā suscepisse nos
ꝑfitemur trās iordanē. Dedit itaq̄ moy-
ses filijs gad ꝙ rubē ꝙ dimidie tribui ma-
nasse filij ioseph regnū seō regis amorrei
ꝙ regnū og regis basan: ꝙ terrā eor̄ cū vr
bib suis p circuitū . Igit̄ extruxerūt filij
gad dibon ꝙ astharoth ꝙ aroer ꝙ roth ꝙ so
phā ꝙ iazer iecbaa ꝙ bethēra ꝙ betharā vr
bes munitas: ꝙ caulas pecorib suis. Filij
vero ruben edificauerūt esebon ꝙ eleale ꝙ
cariathaim ꝙ nabo ꝙ baalmeō versis noī-
bs: sabama quoq̄: imponētes vocabula vr
bib q̄s extruxerant. Porro filij machir fi
lij manasse prexerī in galaad: ꝙ vastaueīt
eā interfecto amorreo habitatore ei⁹. De-
dit g̊ moyses terram galaad machir filio
manasse: qui habitauit ī ea. Iair aūt fili⁹
manasse abijt ꝙ occupauit vicos ei⁹: quos
appellauit auothiair id ē villas iair. Nobe
quoq̄ prexit ꝙ app̄hendit canath cū vicu-
lis suis: vocauitq̄ eā ex noīe suo nobe.

Capitulū. XXXIII.

Hee sunt mansiones filiorū israhel
qui egressi sunt de egipto per tur-
mas suas in manu moysi ꝙ aaron
quas descripsit moyses iuxta castror̄ lo-
ca q̄ domini iussione mutabant. Profecti
igitur de ramesse mense p̄mo quintadecīa
die mensis p̄mi: fecerūt altera die phase fi
lij israhel in manu excelsa videntib cūctis
egiptijs: et sepeliētib primogenitos quos
p̄cusserat dñs Nā ꝙ in dijs eor̄ exercuerat
vlcōnem. Castrametati sunt in soccoth: de
soccoth venerunt in etham que est in ex-
tremis finib solitudīs Inde egressi vene-
rūt p̄tra phiairoth q̄ respicit beelsephō: ꝙ
castrametati sūt añ magdalū. Profectiq̄
de phiairoth trāsierūt p̄ mediū mare ī so-
litudinē: ꝙ ambulantes trib dieb p̄ deſtū
ethaz castrametati sūt in mara. Profecti-
q̄ de mara venerūt in helim ubi erāt duo-
decim fontes aquar̄ ꝙ palme septuaginta
ibiq̄ castrametati sūt. Exq̄ ꝙ inde egressi: fi
xerūt tētoria sup mare rubr̄. Profectiq̄ ā
mari rubro castrametati sūt ī deſto syn:
uñ egressi venerūt in depheca. Profectiq̄
de ādpheca castrametati sūt ī haluis egres-
siq̄ de haluis. raphidim fixere tētoria. ubi
populo defuit aqua ad bibendū. Profecti
q̄ de raphidim: castrametati sunt in deſto
synai. Sed ꝙ de solitudīe synai egressi ve-
nerūt ad sepulcra ꝓcupiscēcie: pfectiq̄ de
sepulcris ꝓcupiscencie castrametati sunt
in asseroth: ꝙ de asseroth venert̄ ī rethma
Profectiq̄ de rethma castrametati sūt in
remōphares: uñ egressi venerūt in lebna.
De lebna castrametati sūt in ressa: egressi-
q̄ de ressa venerūt in ceelatha . Ex uñ pfecti
castrametati sūt in monte sepher: egressiq̄
de mōte sepher venerūt in arada. Inde p-
ficiscētes castrametati sunt in maceloth:
pfectiq̄ ā maceloth: venerūt in taath De
taath castrametati sunt ī thare: uñ egres-
si fixere tētoria in metcha ꝙ de metcha ca
strametati sunt in esmona: pfectiq̄ de es-
mona venerunt in moseroth. Et de mose-
roth castrametati sunt in baneiachan: p-
fectiq̄ de baneiachan venerūt in mōte ga
laad . Unde pfectiq̄ castrametati sunt in
iethebatha: et de iethebatha venerunt ī e-
brona . Egressiq̄ de ebrona castrametati
sunt in asiongaber: inde pfecti venerunt
in desertum syn. hoc est cades. Egressiq̄ de
cades castrametati sunt in monte or: ī ex-
tremis finib terre edom. Ascenditq̄ aar̄
sacerdos in montem or iubente dño: ꝙ ibi
mortuus est āno q̄dragesimo egressionis
filior̄ israhel ex egipto mēse quīto p̄mo die
mēsis cū esset ānor̄ cētūuigintitriū . Au-
diuitq̄ chanane⁹ rex arad. qui hītabat ad
meridiē: ī terrā chanaan venisse filios israhel
Et pfecti ā mōte or castrametati sūt ī sal-
mona: uñ egressi venert̄ ī phinon. Profe-
ctiq̄ ā phinō castrametati sūt in oboth: ꝙ
ā oboth venert̄ ī ieabarī q̄ ē in finib mo
abitar̄. pfectiq̄ de ieabarī fixere tētoria ī
dibōgad : unde egressi castrametati sunt
in elmon deblathaim . Egressiq̄ de elmon
deblathaim venerunt ad montes abarim

ꝓtra nabo: ꝓfectiqz de mōtibꝫ abarim trā
sierūt ad cāpestria moab sup iordanē cō-
tra iericho. Ibiqz castrametati sūt de be
thsimō vsqz ad belsathim ī planioribꝫ lo-
cis moabitaꝝ: vbi locut⁹ ē dñs ad moysē.
Precipe filijs israhel: ⁊ dic ad eos. Quan
do trāsieritis iordanē ītrātes tērrā cana-
an. dispdite cūctos habitatores terre il
lius: ꝓfringite vitulos ⁊ statuas cōminui
te atqz oīa excelsa vastate: mūdātes tērrā
⁊ habitātes ī ea Ego eī dedi vob illā ī pos
sessionē quā diuidetis vob sorte. Pluribꝫ
dabitis latiorē: ⁊ pautioribꝫ āgustiorem.
Singulis vt sors ceciderit: ita tribuet̄ he
reditas. Per tribꝫ ⁊ familias possessio di-
uidet̄. Sin aūt nolueritis ītersicere habi
tatores terre: qui remāserīt. erūt vob qua-
si claui ī oculis ⁊ lācee ī latēribꝫ ⁊ aduer-
sabūt vob ī tērra habitacōis vīe: et quic-
quid illis cogitauerā facere vob faciā

Capitulum. XXXIIII.

Locutusqz ē dñs ad moysē dicens
Precipe filijs isrl̄: ⁊ dices ad eos
Cū īgressi fueritis tērrā chanaan
⁊ ī possessionē vob sortis ceciderit: bijs fini
bꝫ tērmīabit̄. Pars meridiana incipiet a
solitudine sīn que ē iuxta edō: ⁊ habebit
tērmīos ꝓtra oriētē mare salsissimū: qui
circuibūt australē plagā ꝑ ascēsū scorpio-
nis: ita vt trāseāt in semia ⁊ pueniāt ad
meridiē vsqz ad cadesbarne: vndē egrediē-
tur ꝓfinia ad villā noie adar ⁊ tēdēt vsqz
asemana Ibitqz ꝑ gȳm tērmin⁹ ab asema
na vsqz ad torrētē egipti: ⁊ magni maris
litore finiet̄. Plaga aūt occidētalis a ma
ri magno īcipiet: ⁊ ipo fine claudet̄ Por-
ro ad septētrionalē plagā a mari magno
tērmī īcipiēt pueniētes vsqz ad mōtē al-
tissimū: a quo veniēt ī emath vsqz ad tēr-
mīos sedada: ibūtqz ꝓfinia vsqz ad ebro-
na ⁊ villā henā. Hij erūt tērmī ī ptē aqui
lonis. Indē metabūt fines ꝓtra orientalē
plagā de villa henan vsqz sephama: ⁊ ō se
phama descēdēt tērmī ī reblatha ꝓtra fon
tem daphnim. Indē pueniēt ꝓtra orientē
ad mare cenereth ⁊ tēdēt vsqz iordanē: et
ad vltimū salsissimo claudent̄ mari. Hāc
habebitis tērram per fines suos in circui
tu. Precepitqz moyses filijs israhel dicēs
Hec erit tērra quam possidebitis sorte: et
quam iussit dñs dari nouez tribubꝫ ⁊ di-
midie tribui Trib eī filioꝝ ruben ꝑ famı
lias suas ⁊ trib filioꝝ gad iuxta cognacō
nū numeꝝ. media quoqz trib manasse id
ē due semis trib acceperūt ptē suā trans
iordanē ꝓtra iericho ad orientalē plagam
⁊ ait dñs ad moysē. Hec sūt noīa virorū
qui tērrā diuidēt vob. Eleazar sacerdos ⁊
iosue fili⁹ nun: ⁊ singlī ꝑncipes de tribubꝫ
singlis quoꝝ ista sūt vocabula. De tribu
iuda: caleph fili⁹ iephone De tribu sȳmeō
samuhel fili⁹ amiud De tribu beniamin:
helidad fili⁹ chaselon De tribu filioꝝ dan
bocci fili⁹ iogli Filioꝝ ioseph ō tribu ma-
nasse: hannihel fili⁹ ephot. De tribu eph-
raim: camuhel fili⁹ septhan. De tribu za-
bulon: helisaphan fili⁹ pharnath De tribu
ȳsachar: duꝝ phalthihel fili⁹ ozan De tri
bu aser: abiud fili⁹ salomi De tribu nepta
lim: phedahel fili⁹ amiud. Hij sūt quibꝫ ꝑ-
cepat dñs vt diuiderēt filijs israhel tērrā
chanaan.

Capitulū. XXXV

Hec quoqz locut⁹ ē dñs ad moysen
in cāpestribꝫ moab sup iordanen
ꝓtra iericho. Precipe filijs isra-
hel vt dent leuitis de possessionibꝫ suis vr
bes ad habitandū ⁊ suburbana eaꝝ ꝑ cir-
cuitū: vt ipi in opidis maneāt. ⁊ suburba
na sint pecoribꝫ ac iumentis: que a muris
ciuitatū forinsecus ꝑ circuitū mille pas-
suū spacio tēdēt̄. Cōtra oriētē. duo milia
erūt cubiti: ⁊ ꝓtra meridiē similiter erūt
duo milia. Ad mare quoqz qđ rīspicit occi
dētē eadē mēsura erit: ⁊ septētrionalis pla
ga eqli termīo finiet̄. Erūtqz vrbes ī me-
dio: ⁊ foris suburbana. De ipis aūt opi-
dis que leuitis dabitis. sex erūt in fugiti-
uoꝝ auxilia separata. vt fugiat ad ea qui
fuderit sāguinē: ⁊ exceptis bijs alia q̄dra-
ginta duo opida: id est simul quadragin-
taocto cum suburbanis suis. Ipseqz vr-
bes que dabunt̄ de possessionibꝫ filiorum
israhel. ab bijs qui plus habēt plures au-
ferentur ⁊ qui minus pautiores. Singuli
iuxta mēsurā hereditatis sue dabunt opi-
da leuitis. Ait dñs ad moysen. Loquere
filijs isrl̄. ⁊ dices ad eos Quādo trāgressi
fueritis iordanē ī tērrā chanaan. decerni-
te que vrbes esse debeāt ī psidia fugitiuo
rū. qui nolētes sāguinē fuderīt: ī quibꝫ cū
fuerit ꝑfug⁹. cognatus occisi eū occidere

nō potērit:donec stet in ꝓspectu mlt̄itudi
nis.⁊ causa illi⁹ iudicē . Ide ipis aūt vr=
bib⁹ q̄ ad fugitiox̄ subsidia separāt̄ tres
erūt trās iordanē ⁊ tres ī tērra chanaan.
tam filijs israhel q̄ aduenis atq; peregri=
nis:vt ꝓfugiat ad eas. qui nolēs sāguinē
fuderit Si quis ferro pcusserit ⁊ mortu⁹
fuēit qui pcuss⁹ ē.re⁹erit homicidij: ⁊ ipe
morieī Si lapidē iecerit ⁊ ict⁹occubuerit
similiter punieī Si ligno pcussus ītērie=
rit pcussoris sāguine vindicabit̄. Propin
qu⁹occisi homicidā ītērficiet:statī vt app̄
hēterit eū pcuciet. Si p odiū quis hoiem
īpulerit vl̄ iecerit quipiā ī eū p insidias:
aut cū esset inimicus manu pcusserit ⁊ il=
le mortu⁹fuerit:pcussor homicidij re⁹ erit
Cognatus occisi statī vt inuenerit eū iu=
gl̄abit . Qđ si fortuitu ⁊ absq; odio ⁊ ini=
micis quicq̄ hox̄ fecerit . ⁊ hoc audiente
pl̄o fuerit ꝓbatū. atq; inter pcussorez
⁊ ꝓpinquū sāguinis questio vētilata: libe
rabit̄ innocēs de vltoris manu. ⁊ reducet̄
p sentēciā in vrbē ad quā ꝓfugerat: mā=
bitq; ibi donec sacerdos magn⁹ qui oleo
sancto vnct⁹ē moriat̄. Si interfector ex=
tra fines vrbium q̄ exulibus deputate sūt
fuerit inuentus ⁊ pcussus ab eo qui vltor
est sanguinis:absq; noxa erit qui eū occi=
derit. Debuerat enī profug⁹ vsq; ad mox=
tem pontificis in vrbe residere. Postquaz
autē ille obierit : homicida reuertetur in
tērram suam. Hec sempiterna erunt ⁊ le=
gitima. in cunctis habitacōnibus vestris
Homicida sub tēstib⁹ punieī. Ad vni⁹ tē=
stimonium nullus ꝓdēnabitur. Non acci=
pietis p̄cium ab eo qui reus est sanguinis
statim ⁊ ipe morietur. Exules ⁊ pfugi añ
mortem pontificis nullomodo in vrbes
suas reuerti potērunt ne polluatis tērraz
habitacōnis vestre que insoncium cruoze
maculatur:nec alit̄er expiari potest nisi p
eius sanguinem. qui alterius sanguinem
fuderit ita emundabitur vestra possessio
me cōmorante vobiscum. Ego enī sū dñs
qui habito inter filios israhel.

Capitulū. XXXVI.

Accesserunt autem ⁊ principes fa=
miliarum galaad filij machir filij
manasse de stirpe filiorum ioseph
locutiq; sunt moysi coram principibus
israhel atq; dixerunt. Tibi dño nostro p̄=
cepit dñs vt terrā sortē diuideres filijs is=
rahel:⁊ vt filiab⁹ salphaad frīs nr̄i dares
possessionē debitā p̄ri:quas si alteri⁹ trib⁹
hoīes vxores acceperīt sequetur possessio
sua ⁊ trāslata ad aliū tribū de nr̄a heredi
tate minuet̄:atq; ita fiet vt cum iubileus
id est quinq̄gesimus annus remissiōis ad
uenerit cōfundatur sortiū distribucio et
alioz possessio ad alios trāseat. Respōdit
moyses filijs israhel: ⁊ dño p̄cipiente ait.
Recte trib⁹ filioz ioseph locuta est: ⁊ hec
lex sup filiab⁹ salphaad a dño ꝓmulgata
ē. Nubāt quib⁹ volunt tantū vt sue trib⁹
hominib⁹:ne cōmisceat̄ possessio filiorum
isrl̄ de tribu in tribū. Omēs enī viri ducēt
vxores de tribu ⁊ cognacōe sua. ⁊ cūcte fe
mie de eadē tribu maritos accipiēt: vt he=
reditas ꝓmaneat ī familijs nec sibi misce
ant̄ trib⁹:sz ita māeāt vt a dño sepate sūt
Fecerūtq; filie salphaad vt sibi fuerat im=
patū. ⁊ nupserūt malaa et thersa ⁊ egla et
melcha ⁊ noa filijs p̄ui sui de faīlia ma=
nasse qui fuit fili⁹ioseph: et possessio q̄ il=
lis fuerat attributa mansit in tribu ⁊ fa=
milia patris eaz. Hec sūt mādata atq; iu=
dicia que mandauit dñs p manum moysi
ad filios israhel in cāpestribus moab sup̄
iordanen contra iericho.

Explicit liber numeri. Incipit helleadda=
berī qui deutronomi⁹ ꝓnotat̄. Ca. .I.

Hec sunt verba que locut⁹
est moyses ad omnem isra
hel trans iordanen in soli
tudine campestri . contra
mare rubrum: inter pha=
ran ⁊ thophel ⁊ labā ⁊ ase
roth. Ubi auri ē plurimū . vndecim dieb⁹
de oreb:p viam montis seir vsq; cadesbar
ne. Quadragesimo anno vndecimo mense
p̄ma die mensis locutus est moyses ad fi=
lios israhel omnia que p̄cepat illi dñs. vt
diceret eis:postq̄ percussit seon regem a=
morreorum. qui habitauit in esebon:⁊ og
regem basan qui mansit in aseroth ⁊ me=
drai trans iordanen in tērra moab. Cepit
q; moyses explanare legez ⁊ dicere. Dñs
d⁹nr̄ locut⁹ē ad nos ī oreb dicēs Sufficit
vob⁹ q̄ in hoc mōte māsistis. Reuertimini
⁊ venite ad mōtem amorreox̄ ⁊ ad cetera

que ei ꝓxima sunt cãpestria atq; mõtana
q humiliora loca ꝓtra meridiẽ q iuxta lit⁹
maris:terram chanãeorũ q libani vsq; ad
flumẽ magnũ eufratẽ En ĩquit tradidi vo
bis. Ingredimĩ q possidete eã:sup qua iu-
rauit dñs ꝓib⁹ vr̃is abrahã.ysaac q iacob
vt daret illã eis q semĩ eor̃ p⁹ eos. Dixitq;
vob illo ĩ tꝑe. Nõ possũ sol⁹ sustinere vos
quia dñs de⁹ nr̃ multiplicauit vos.et estis
hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ pa-
trũ vr̃or̃ addat ad hũc numer̃ multa mi-
lia:q bñdicat vob sicut locut⁹ ẽ. Nõ valeo
sol⁹negocia vr̃a sustinere q põd⁹ q iurgia.
Date ex vob viros sapiẽtes q gnaros quo
rũ ꝙuersacio sit ꝓbata in tribub⁹ vr̃is: vt
ponã eos vob ꝓncipes. Tũc rñdistis mihi
Bona res ẽ quã vis facere. Tuliq; ỏ tribu
b⁹ vr̃is viros sapiẽtes q nobiles q cõstitui
eos ꝓncipes tribunos q cẽturiões q quin-
quagenarios ac decanos qui docerẽt vos
singla : ꝓcepiq; eis dicẽs. Audite illos: et
qỏ iustũ ẽ iudicate. Siue ciuis sit ille siue
peregrin⁹ : nlla erit distãcia ꝓsonar̃. Ita
puũ audietis vt magnũ:nec accipietis cu-
iusq; ꝓsonã:qr dei iudiciũ ẽ. Qỏ si difficile
vob visũ aliquid fuerit referte ad me . et
ego audiã Precepiq; oĩa que facere debe-
retis Profectiq; ỏ oreb trãsiuim⁹ ꝑ bere-
mũ terribilẽ q maxĩaq; solitudinẽ quã vi-
distis ꝑ viã montis amorrei:sicut ꝓcepat
dñs de⁹ nr̃ nob. Cũq; veissem⁹ĩ cadesbarne
dixi vob. Ueĩstis ad mõtem amorrei: quẽ
dñs de⁹ nr̃ datur⁹ ẽ vob. Uide terrã q̃ dñs
de⁹ tu⁹ dabit tibi. Ascẽde q posside eã:sicut
locut⁹ ẽ dñs de⁹ nr̃ ꝓib⁹ tuis. Noli timere
nec quicq; paueas. q accessistis ad me om
nes atq; dixistis Mittam⁹ viros qui ꝙside
rẽt terrã. q renũciẽt ꝑ qỏ iter ỏbeam⁹ ascẽ
dere:q ad quas ꝑgere ciuitates Cũq; mihi
ꝑmo placuisset:missi ex vob duodecĩ viros
singl'os ỏ tribub⁹ suis. Qui cũ preiissẽt q
ascẽdissẽt ĩ mõtana. venerũt vsq; ad vallez
botri:q ꝙsiderata terra. sumẽtes de fructi
b⁹ ei⁹ vt ostẽderẽt vbtatẽ attulerũt ad nos:
atq; dixerũt. Bona ẽ terra quã dñs de⁹ nr̃
datur⁹ ẽ nob Et noluistis ascẽdere:sz ĩcre
duli ad ꝑmonẽ dei nr̃i murmurastis ĩ tab
naculis vr̃is:atq; dixistis. Odit nos dñs:et
idcirco eduxit nos ỏ terra egipti ut trade
ret nos ĩ manu amorrei atq; deleret Quo
ascẽdem⁹ :Nũcij terrueri cor nr̃m dicẽtes.
Maxĩa mltitudo ẽ:q nob statura ꝓceri⁹
Urbes magne q ad celũ vsq; munite Filios enachĩ vidim⁹ ibi. Et dixi vobis nolite
metuere:nec timeatis eos Dñs de⁹ qui du
ctor ẽ nr̃. ꝑ vob ipe pugnbit : sicut fecit in
egipto cũctis videntib⁹ q ĩ solitudine ipi vi
distis. Portauit te dñs de⁹ tu⁹ vt solet bõ
gestare puulũ filiũ suũ ĩ oi via ꝑ quã am
bulasti:donec veniretis ad locũ istum Et
nec sic quidq; credidistis dño deo vr̃o qui
ꝓcessit vos ĩ via q metat⁹ ẽ locũ ĩ quo tẽ-
toria figere deberetis:nocte ostẽdẽs vobis
iter ꝑ ignẽ:q die ꝑ colũnã nubis. Cũq; au
disset dñs vocẽ ꝑmonũ vr̃or̃:irat⁹ iurauit
q ait Nõ videbit quispiã ỏ homĩb⁹ genera
cõis hui⁹ pessime terrã bonã quã sub iura
mẽto pollicit⁹ sũ ꝓib⁹ vr̃is. ꝓter caleph fi
liũ iephone. Ipe enĩ videbit eã:q ipi dabo
terrã quã calcauit q filijs ei⁹ :qr secut⁹ est
dñm. Nec mirãda ĩdignacõ ĩ ꝑplum:cũ mi
hi quoq; irat⁹ de⁹ ꝓter vos dixerit. Nec tu
ĩgredieris illuc. sz iosue filius nũ miser
tu⁹ ipe ĩtrabit ꝑ te. Hũc exhortare q robo
ra q ipe sorte terrã diuidet isrl'ĩ . Paruuli
vr̃i ỏ quib⁹ dixistis q captiui ducerẽt q fi
lij qui hodie boni ac mali ignorãt distan-
ciã ipi ĩgrediẽt q ipis dabo terrã q possi-
debũt eã:vos aũt reuertimĩ q abite ĩ soli
tudinẽ ꝑ viã maris rubri. q rñdistis mihi
Peccauim⁹ dño. Ascẽdem⁹ q pugnabim⁹
sicut ꝓcepit dñs de⁹ nr̃. Cũq; instructi ar-
mis ꝑgeretis ĩ mõtẽ:ait mihi dñs Dic ad
eos Nolite ascẽdere neq; pugnetis. Nõ ei
sũ vobiscũ:ne cadatis corã inimicis vr̃is
Locut⁹ sũ q nõ audistis: sz aduersãtes im
perio dñi et tumẽtes superbia ascẽdistis in
mõtẽ. Itaq; egress⁹ amorre⁹ qui hĩtabat ĩ
mõtib⁹ q obuiã veniẽs ꝑsecut⁹ ẽ vos sicut
solẽt apes ꝑsequi q cecidit de seir vsq; hor
ma Cũq; reuersi ploraretis corã dño non
audiuit vos : nec voci vr̃e voluit acquie-
scere. Sedistis q̃ in cadesbarne mlto tꝑe.

Capitulũ. .II.

Profectiq; ĩde venim⁹ ĩ solitudinẽ
que ducit ad mare rubr̃ sicut mi-
hi dixerat dñs:q circuiuimus mõ
tem seir longo tempe. Dixitq; domin⁹ ad
me. Sufficit vobis circuire montem istũ
ite contra aquilonẽ q populo ꝓcipe dicẽs
Trãsibitis ꝑ terminos fratr̃ vr̃or̃ filiorũ
esau qui habitant in seir:q timebunt vos

videte ergo diligēter ne moueam̃ contra eos. Neq; enī dabo vob de terra eor q̃ntū pē vni⁹ pedis calcare vestigiū: qr ī possessionē esau dedi montez seir. Cibos emetis ab eis pecunia: ꝛ pmedetis. aq̃ emptā haurietis ꝛ bibetis. Dñs de⁹ tu⁹ bñdixit tibi in omni tpe manuū tuar Nouit iter tuū: qūo transieris solitudinē hāc magnā p q̃ dragīta annos. habitans tecū dñs de⁹ tu⁹ ꝛ nihil tibi defuit. Cūq; trāsissem⁹ frēs nostros filios esau q̃ habitabant in seir p viam cāpestrē de helath ꝛ de asiongaber: venim⁹ ad iter qd ducit ī desertū moab Dixitq; dñs ad me Non pugnes ꝓtra moabitas nec ineas aduersus eos plīū. Non enī dabo tibi quicq̃ de terra eor: qr filijs loth dedi ar in possessionē. Emim ꝑmi fuer̄t habitatores ei⁹: plus magn⁹ ꝛ validus ꝛ tā excelsus vt de enachī stirpe q̃i gigātes crederen̄t: ꝛ eēnt similes filior enachim Deniq; moabite appellant eos emī. In seir aī ꝑus habitauer̄t horim: quib⁹ expulsis atq; deletis habitauer̄t filij esau sic fecit isrl in terra possessionis sue quam dedit illi dñs. Surgentes ergo vt trāsirem⁹ torrentē zareth: venim⁹ ad eū. Temp⁹ aī quo ambulauim⁹ de cadesbarne vsq; ad transitū zareth triginta ꝛ octo ānor fuit: donec ꝓsumeren̄ ois ꝓgregatō hoīm bellator de castris sic iurauerat dñs: c⁹ man⁹ fuit aduersus eos vt interirent de castror medio. postq̃ aūt vniuersi cecider̄t pugnatores. Locut⁹ est dñs ad me dicens. Tu trāsibis hodie terminos moab vbē noie ar ꝛ accedes in vicinia filior ām̃on. Caue ne pugnes ꝓtra eos: nec mouearis ad prelīū. Non enī dabo tibi de terra filior ām̃on: qr filijs loth dedi eam ī possessionē Terra gigantū reputata est: ꝛ in ipa olim habitauer̄t gigantes: qs ām̃onite vocant zozomim plus magn⁹ ꝛ mlt⁹ ꝛ pcere longitudīs sic enachim qs deleuit dñs a facie eor: ꝛ fecit illos hītare p eis: sic fecerat filijs esau qui habitāt in seir delens horreos ꝛ terrā eor illis tradens: quā possident vsq; in pñs Eneos qz qui hītant in aserim vsq; gazaz capadoces expulerūt eos. qui egressi de capadocia deler̄t eos: ꝛ habitauer̄t p illis. Surgite ꝛ trāsite torrētē arnō. Ecce tradidi in manu tua seon regē esebon amorreū ꝛ terrā ei⁹: incipe possidere: ꝛ ꝓmitte aduersus eū prelīū. Hodie incipiaz mittere terrorem atq; formidinem tuam in pl̄os qui habitāt sub omni celo: vt audito noīe tuo paueant ꝛ in more ptu rientiū ꝓtremiscāt: ꝛ dolore teneant̄. Misi ergo nūcios de solitudine cademoth ad seon regē esebon vbis pacificis dicēs. Trāsibim⁹ p terrā tuam: publica gradiemur via Non declinabim⁹ neq; ad dextram neq; ad sinistrā. alimenta pcio vende mihī vt vescamur: aq̃ pecunia tribue ꝛ sic bibem⁹ Tantū est vt mihī ꝓcedas transitū: sicut fecerūt filij esau qui habitāt in seir. ꝛ moabite qui habitant in ar. donec veniam⁹ ad iordanē ꝛ transeam⁹ ad terrā quam dñs nr̄ dabit⁹ est nob. Noluitq; seon rex esebon dare mihī transitū qr indurauerat dñs de⁹ tu⁹ spiritū ei⁹: ꝛ obfirmauerat cor illi⁹ ita vt traderetur in man⁹ tuas: sicut nūc vides. Dixitq; dñs ad me Ecce cepi tibi tradere seon ꝛ terram ei⁹: incipe possidere eam. Egressusq; ē seon obuiaz nob cū omni pl̄o suo ad plīū in iasa ꝛ tradidit eum dñs deus nr̄ nobis: percussimusq; eum cū filijs suis ꝛ omni pl̄o suo: cunctasq; vrbes in tpe illo cepim⁹ interfectis habitatoribus earq; viris ac mlīeribus ꝛ puulis. Non reliquim⁹ in eis quicq̃ absq; iumentis q̃ in ptem venere ꝑdantiū ꝛ spolijs vrbiū quas cepim⁹ ab aroer q̃ est sup ripā torrētis arnon opido qd in valle sitū est vsq; galaad Non fuit vic⁹ ꝛ ciuitas q̃ nostras effugeret man⁹. Omnes tradidit dñs deus nr̄ nobis: absq; terra filior ammon ad quam nō accessim⁹ ꝛ cunctis que adiacēt torrenti ieboch: ꝛ vrbib⁹ mōtanis vniuersisq; locis a quib⁹ nos ꝓhibuit dñs deus noster. Ca. III.

Iterq; cōuersi ascendim⁹ p itēr basan. Egressusq; est og rex basan in occursū nobis cū pl̄o suo ad belland̄ in edrai dixitq; dñs ad me Ne tīeas eū: qr in manu tua tradit⁹ est cū omni pl̄o ac terra sua facieq; ei sic fecisti seon regi amorreor. qui habitauit in esebon. Tradidit q; ergo dñs de⁹ nr̄ in manib⁹ nr̄is etiaz og regem basaz ꝛ vniuersū pl̄m ei⁹: percussimusq; eos vsq; ad internitē̄m: vastantes cūctas citates illi⁹ vno tpe Nō fuit opidū qd nos effugeret. sexagīta vrbes: oēm regionē argob regni og ī basan Cūcte vrbes erāt mūite muris altissimis portisq; vectib⁹ absq; opidis innumeris q̃ non habebant

muros. Et deleuim⁹ eos sicut feceram⁹ Seon regi esebon disptentes omnē ciuitatez viroſqz ac mulieres et paruulos: iumenta aūt ⁊ spolia vrbiū diripuim⁹. Tulimusqz illo in tpe terrā de manu duop regū amor reop q̄ erant trans iordanen a torrēte arnon vsqz ad montem hermon quē sydonij sarion vocant ⁊ amorrei sanir: oēs ciuitates q̄site sunt in planicie: ⁊ vniuersam terram galaad ⁊ basan vsqz ad selcha. ⁊ edrai ciuitates regni og ī basan. Solus qppe og rex basan restuerat ꝺ stirpe gigantū. Mō strat lect⁹ ei⁹ ferre⁹ qui ē in rabath filioz ām̄on: nouem cubitos hns longitudinis: ⁊ q̄tuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis man⁹. terramqz possedim⁹ tpe illo ab aroer q̄ est sup ripam torrētis arnon: vsqz ad mediam ptem montis galaad. Et ciuitates illi⁹ dedi ruben ⁊ gad: reliquā aī pte galaad ⁊ oēm basan regni og ẽdidi medie tribui manasse omnē regionē argob. Cūcta basan vocat terra gigantū. Iair fili⁹ manasse possedit oēm regionē argob vsqz ad terminos gessuri ⁊ machati. Elocauitqz ex noīe suo basan anothiair. i. villas iair: vsqz in pntem diē. Machir q̄z dedi galaad ⁊ tribub ruben ⁊ gad dedi de terra galaad vsqz ad torrentē arnon mediū torrentis ⁊ finiū vsqz ad torrentē ieboch q̄ est termin⁹ filioz ām̄on: ⁊ planiciez solitudīs atz iordanen ⁊ ẽminos cenereth vsqz ad mare deserti qꝺ ē salsissimū ad radices mōtis phasga contra orientē. Precepiqz vob in tpe illo dicens. Dns de⁹ vr̄ dat vobis terram hanc in hereditatē: expediti pcedite frēs vr̄os filios isrl̄ omnes viri robusti absqz vxoribꝫ ⁊ puulis atz iumentis. Noui enim q̄ plura habeatis pecora ⁊ in vrbib remanere debebunt q̄s tradidi vobis: donec req̄em tribu at dns frib vr̄is sicut vob tribuit. ⁊ possideant etiam ipi terram: quaz datur⁹ est eis trās iordanē: tūc reuertet̄ vnusq̄sqz in possessionē suam quam dedi vob. Iosue q̄z in tpe illo pcepi dicens. Oculi tui viderunt q̄ fecit dns de⁹ nr̄ duob hijs regib: sic faciet oīb regnis ad q̄ trāsitur⁹ es. Ne tīeas eos. Dns enim de⁹ vr̄ pugbit p vob Precatusqz sum dnm in tpe illo dicēs. Dne de⁹ tu cepisti ondere ſuo tuo magnitudinē tuaz manumqz fortissimaz. Neqz enī est ali⁹ de⁹ vel in celo vel in ſra q̄ possit facere opa tua: ⁊ compari fortitudini tue. Transibo igit et videbo terraz hanc optīam trans iordanē: ⁊ montē istū egregiū ⁊ libanū. Iratusqz est dns mihi ꝓt vos nec exaudiuit me. Sz dixit mihi. Sufficit tibi: nequaq̄ vlt̄ loq̄ris ꝺ hac re ad me. Ascende cacumē phasge: ⁊ oculos tuos circūfer ad occidētē ⁊ ad aq̄lonē austrꝫqz ⁊ orientē et aspice. Nec enī trāsibis iordanē istū. Precipe iosue⁹ corrobora eū atz ꝓforta: q̄ ipse p̄cedet pplm istū: ⁊ diuidet eis terraz quam visur⁹ es. Mansimusqz ī valle ꝓ̄ phanū phogor. Ca. IIII

Et nunc israel audi precepta ⁊ iudicia q̄ ego doceo te. vt faciens ea viuas: ⁊ ingrediens possideas terraz quaz dns de⁹ p̄m vr̄oz datur⁹ est vob. Nō addetis ad vbum qꝺ vobis loquor: nec auferetis ex eo. Custodite mādata dni dei vr̄i q̄ ego p̄cipio vobis. Oculi vr̄i viderūt omia q̄ fecit dns contra beelphegor qūo ptriuerit omnes cultores eius de medio vr̄i. Vos aī q̄ adheretis dno deo vr̄o viuitis vniuersi: vsqz in pntez diē. Scitis q̄ docuerim vos p̄cepta atz iusticias sicut mandauit mihi dns deus meus: sic facietis ea in terra quā possessuri estis: et obſuabitis ⁊ implebitis opere. Hec est enim vra sapientia ⁊ intellectus coram plis vt audientes vniuersi p̄cepta hec dicant. En plus sapiens ⁊ intelligēs gens magna! Nec est alia natō tam grandis q̄ habeat deos appropinq̄ntes sibi: sicut deus nr̄ adest cunctis obsecratōnibus nr̄is. Que est enim alia gens sic inclita vt habeat ceremonias iustaqz iudicia: ⁊ vniuersam legē quam ego ꝓponam hodie ante oculos vr̄os! Custodi igit̄ temetipm ⁊ aiaz tuam solicite. Ne obliuiscaris vboz q̄ viderunt oculi tui: ⁊ ne excidant ꝺ corde tuo cūctis diebꝫ vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: diem in quo stetisti coram dno deo tuo in oreb: quando dns locutus est mihi dicens. Congrega ad me pplm vt audiant smones meos: ⁊ discant timere me omni tpe quo viuūt in terra doceantqz filios suos. Et accessistis ad radices mōtis q̄ ardebat vsqz ad celū: erantqz in eo tenebre ⁊ nubes et caligo. Locutusqz ē dns ad vos de medio ignis. Vocem vboz ei⁹ audistis: ⁊ formaz penit⁹ non vidistis. Et ondit vob pactū suum qꝺ p̄cepit vt faceretis: ⁊ decez vba que scripsit in duabꝫ tabulis lapideis

Mihiqꝫ mandauit in illo tpe vt docerem vos ceremonias ⁊ iudicia: q̃ facere debere tis in terra quã possessuri estis. Custodite ḡ solicite aĩas vrãs. Non vidistis aliquaz silitudinẽ. in die q̃ locut⁹ est vob dñs in oreb de medio ignis: ne forte decepti faciatis vob sculptaz silitudinẽ aut ymaginem masculi vel femie silitudinẽ oim iumẽtoꝝ q̃ sunt sup terrã vl auiũ sub celo volantiũ. atz reptiliũ q̃ mouent in terra: siue pisciũ qui sub terra morant in aquis: ne forte oculis eleuatis ad celũ videas solẽ ⁊ lunam ⁊ oia astra celi ⁊ errore decept⁹ adores ea ⁊ colas: q̃ creauit dñs de⁹ tu⁹ in mĩsteriũ cũctis gẽtibo q̃ sub celo sũt. Clos aũ tulit dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea egipti: vt hẽret pl̃m hereditariũ sicut ẽ in pñti die. Irat⁹ qꝫ ẽ dñs ꝓtra me ꝓpter ꝑmones vos ⁊ iurauit. vt ñ trãsirer iordanẽ nec ingrederer terrã optimã quã dat⁹ ẽ vob. Ecce morior in hac humo: ñ trãsibo iordanẽ vos trãsibitis ⁊ possidebitis terrã egregiã. Caue ne qñ obliuiscaris pacti dñi dei tui. qd̃ pepigit tecũ: ⁊ facias tibi sculptã silitudinẽ eorũ q̃ fieri dñs phibuit. Quia dñs de⁹ tuus ignis ꝓsumẽs ẽ: de⁹ emulator. Si genueritis filios ac nepotes: ⁊ morati fueritis in tra. deceptiqꝫ feceritis vob aliquã silitudinẽ patrãtes malũ coram dño deo vro: vt eũ ad iracũdiaz ꝓuocetis: testes inuoco hodie celũ ⁊ trã. cito pituros vos eẽ ɔ̃ tra: q̃ trãsito iordane possessuri estis. Nõ hĩtabitis i ea lõgo tpe: sz delebit vos dñs atz dispget i oẽs gẽtes: ⁊ remanebitis pauci i natiõibo ad q̃s vos ductur⁹ ẽ dñs Ibiqꝫ ꝑuietis dijs quibo hoim manu fabricati sũt. ligno ⁊ lapidi qui ñ videt: nec audiũt. ñ comedũt. ñ odorant. Cũqꝫ q̃sieris ibi dñm deũ tuũ inuenies eũ: si tñ toto corde q̃sieris ⁊ tota tribulatõe aĩe tue postq̃ te inuenerit oĩa que p̃dicta sũt Nouissimo aũ tpe reuertẽris ad dñm deũ tuũ ⁊ audies vocẽ ei⁹: qr de⁹ misericors dñs de⁹ tu⁹ ẽ. Nõ dimittet te nec oĩno delebit: neqꝫ obliuiscet pacti in q̃ iurauit pribo tuis. Jn terroga de diebo antiqs qui fuer añ te. ex die q̃ creauit de⁹ hoiem sup terram a sũmo celi vsqꝫ ad sũmũ ei⁹: si facta ẽ aliqñ huiuscemõi res. aut vnq̃ cognitũ ẽ vt audiret pl̃us vocẽ dñi loq̃ntis de medio ignis. sic tu audisti ⁊ vidisti: si fecit de⁹ vt ingrederet ⁊ tolleret sibi gentẽ de medio natõnum ꝑ temptatõnes. signa atz portẽta ꝑ pugm ⁊ robustã manũ extẽtũqꝫ brachiũ ⁊ horribiles visiones: iuxta oĩa q̃ fecit ꝑ nobis dñs de⁹ nr̃ in egipto videtibo oculi tuis: vt scires q̃niã dñs ipe ẽ de⁹: ⁊ ñ est ali⁹ ꝓter vnũ. De celo te fecit audire vocẽ suaz vt doceret te: ⁊ in terra oñdit tibi ignem suũ maximũ: ⁊ audisti vba illius de medio ignis q⁹ dilexit pres tuos ⁊ elegit semẽ eoꝝ ꝑ eos. Eduxitqꝫ te p̃cedẽs in vtute sua mag̃ ex egipto vt deleret natões maximas ⁊ fortiores te ĩ introitu tuo: ⁊ introduceret te daretqꝫ tibi terraz eaꝝ in possessiones: sicut cernis in pñti die. Scito ḡ hodie ⁊ cogitato ĩ corde tuo qd̃ dñs ipse ẽ de⁹ in celo sursum. ⁊ in tra deorsũ: ⁊ non sit ali⁹. Custodi p̃cepta ei⁹ atz mandata q̃ ego p̃cipio tibi ⁊ bene sit tibi. ⁊ filijs tuis p⁹te. ⁊ ꝓmaneas multo tpe sup terraz quã dñs deus tu⁹ dat⁹ est tibi. Tũc sepauit moyses tres ciuitates trans iordanẽ ad orientalẽ plagã vt ꝓfugiat ad eas qui occiderit nolens ꝓximũ suũ nec fuerit sibi inimic⁹ ante vnũ ⁊ altercꝫ diez ⁊ ad hanc aliq̃ vrbiũ possit euadere: bosor in solitudine quesita est in tra cãpestri de tribu rubẽ. ⁊ ramoth in galaad que ẽ in tribu gad: ⁊ golaz ĩ basan que ẽ in tribu manasse. Jsta ẽ lex quã ꝓposuit moyses coram filijs isrl̃ ⁊ hec testimonia ⁊ ceremonie atz iudicia q̃ locut⁹ ẽ ad filios isrl̃. qñ egressi sũt de egipto trans iordanẽ in valle ẽca phanuz phogor in terra seõ regis amorrei qui hĩtauit in esebon q̃z percussit moyses. Filij q̃z isrl̃ egressi ex egipto possiderũt traz ei⁹ ⁊ traz og regis basaz duoꝝ regũ amorreoꝝ q̃ erãt trans iordanẽ ad sol̃ ortũ ab aroer quesita ẽ sup ripã torrentis arnon vsqꝫ ad montẽ seon qui ẽ ⁊ hermõ oẽm planiciẽ trãs iordanẽ ad orientalẽ plagã vsqꝫ ad mare solitudis ⁊ vsqꝫ ad radices montis phasga.

Ca. V.

Vocauitqꝫ moyses oẽm israelem: ⁊ dixit ad eũ. Audi israel ceremonias atz iudicia: que ego loquor in auribo vris hodie. Discite ea. ⁊ ope ꝓplete. Dñs de⁹ nr̃ pepigit nobiscũ fedus in oreb. Non cũ patribo nr̃is iniit pactuz sed nobiscũ: qui inp̃ciaꝝ sum⁹ ⁊ viuim⁹. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego sequester ⁊ medius fui inter dñm ⁊ vos in tpe illo: vt annũciarem vobis

verba eiꝰ. Timuistis enim ignē: ⁊ nō ascē-
distis in montē. Et ait. Ego dñs deꝰ tuꝰ: q̄
eduxi te ꝺ ṫra egipti ꝺ domo ſeruitutis. Nō
habebꝭ deos alienos in ꝓſpcᵭu meo. Nō fa-
cies tibi ſculptile nec ſiᵭitudinē oīm q̄ in
celo ſūt ꝺeſup ⁊ q̄ in ṫra deorſū: ⁊ q̄ verſāt̄
in aq̄s ſub ṫra. Nō adorabꝭ ea: ⁊ non coles.
Ego enī ſū dñs deꝰ tuꝰ: deꝰ emulatoꝛ reddēs
iniq̄tatē pᵭm ſup filios in ṫciaz ⁊ q̄rtaz ge-
neratōez hijs q̄ odēr̄t me: ⁊ faciēs miſcōiaz
in mᵭta milia diligētibꝭ me ⁊ cuſtodiētibꝭ
pcepta mea. Nō vſurpabꝭ nomē dñi ꝺei tui
fruſtra: qꝛ ñ erit ipunitꝰ q̄ ſup re vana no
mē eiꝰ aſſūpſerit Obſerua diē ſabbati vt ſcti
fices eū: ſic̄ pcepit tibi dñs deꝰ tuꝰ. Sex di-
ebꝭ opaberis: ⁊ facies oīa opa tua. Septi
mꝰ dies ſabbati ē. i. req̄es dñi ꝺei tui. Non
facies in eo q̄cq̄ opis tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia.
ſuꝰ ⁊ ancilla: bos ⁊ azinꝰ ⁊ omne iumentū
tuū ⁊ pegrinꝰ q̄ eſt inᵭ ptas tuas: vt req̄e-
ſcat ſuꝰ ⁊ ancilla tua ſic̄ ⁊ tu. Memētō q̄ ⁊
ipe fueris ī egipto: ⁊ eduxerit te īde dñs
deꝰ tuꝰ in manu forti ⁊ bc̄hio extēto. Idcco
pcepit vt tibi obſeruares diē ſabbati. Iono
ra pᵭm tuū ⁊ mᵭez ſic̄ pcepit tibi dñs deꝰ
tuꝰ: vt lōgo viuas tpe: et bñ ſit tibi in ṫra
quaz dñs deꝰ tuꝰ datur ē tibi. Nō occides.
neq̄ mechaberis: furtū ñ facies: nec loq̄ris
ꝓᵭ pᵭm tuū falſum teſtioniū. Non ꝓcupi-
ſces vxorē pᵭmi tui: ñ domū nō agᵭ. ñ ſe-
uū. ñ ancillaz. ñ bouē ñ azinū: ⁊ vniuerſa
q̄ illiꝰ ſunt. Iec ṽba locutꝰ eſt dñs. ad oēm
mᵭtitudinē vrām in mōte de medio ignis.
et nub. ⁊ caliginis voce mag̃ nihil addens
ampliꝰ: ⁊ ſcpſit ea in duabꝭ tabul̄ lapideis
q̄s ꝺedit mihi. Vos aᵭ postq̄ audiſtis vo-
cē de medio tenebraᵭ ⁊ montē ardere vidi
ſtis acceſiſtis ad me oēs pncipes tribuū et
maiores natu: atz dixiſtis. Ecce oñdit nob
dñs deꝰ nᵭ maieſtatē ⁊ magnitudinē ſuaz.
Vocez enim eiꝰ audiuimꝰ de medio ignis:
et pbauimꝰ hodie q̄ loquētᵭ deo cū homīe
vixerit hō. Cur g̃ moriemur: ⁊ deuorabit
nos ignis ꝟ maximꝰ? Si enim audierimꝰ
vlᵭ vocē dñi ꝺei nᵭi moriemur. Quid ē oīs
caro vt audiat vocē ꝺi audiētis q̄ ꝺ medio
ignis loq̄ᵭ ſic̄ nos audiuimꝰ: ⁊ poſſit viue
re? Tu magis accedᵭ audi cūcta q̄ dixerit
dñs deꝰ nᵭ tibi: loq̄riſq̄ ad nos: et nos au-
dientes faciemꝰ ea. Qꝺ cū audiſſet dñs ait
ad me. Audiui vocē ṽboꝛ ꝑſi hꝰ q̄ locuti
ſunt tibi. Bene omnia ſunt locuti. Quis
ꝺet talem eos hᵭe mentē vt timeant me et
cuſtodiant vniuerſa mandata mea ī omni
tpe: vt bñ ſit eis ⁊ filijs eoꝛ ī ſempiternū:
Vade et dic eis. Reuertimī in tēꝛia vrā.
Tu vero ꝟ ſta mecū: ⁊ loq̄r tibi omnia mā
data mea ⁊ ceremonias atz iudicia q̄ doce
bis eos vt faciant ea in terra quam dabo
illis in poſſeſſionē. Cuſtodite igr̃ ⁊ facite q̄
pcepit dñs deꝰ vobis. Nō ꝺeclinabitis neq̄
ad ꝺextram neq̄ ad ſiniſtrā: ſed ꝑ viā quaz
pcepit dñs deꝰ vᵭ ambulabitis: vt viuatis
⁊ bene ſit vobis ⁊ ꝓtelenᵭ dies vᵭi in terra
poſſeſſionis vᵭe. Ca. VI

Hec ſunt pcepta ⁊ ceremonie atz iu
dicia q̄ mādauit dñs deꝰ vᵭ vt doce
rē vos vt faciatis ea ī ṫra ad quā
tranſgredimī poſſidendaz: vt timeas dñm
deū tuū ⁊ cuſtodias oīa mandata ⁊ pcepta
eiꝰ q̄ ego pcipio tibi ⁊ filijs ac nepotibꝭ tu-
is cūctis diebꝭ vite tue vt ꝓlongenᵭ dies
tui. Audi iſrael ⁊ obſerua vt facias que pce-
pit tibi dñs ⁊ bene ſit tibi et multipliceris
ampliꝰ: ſicut pollicitꝰ ē dñs deꝰ pᵭm tuoꝛ
tibi terram lacte ⁊ melle manantez. Audi
iſrl̄. Dñs deus nᵭ deꝰ vnus ē. Diliges dñm
deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima
tua: ⁊ ex tota fortitudīe tua. Erūtq̄ verba
hec q̄ ego pcipio tibi hodie in corde tuo: ⁊
narrabis ea filijs tuis ⁊ meditaberis ſedēs
in domo tua et ambulans ī itinere dormi-
ens atz cōſurgens: et ligabꝭ ea q̄ſi ſignū in
manu tua: erūtq̄ et mouebunᵭ inᵭ oculos
tuos: ſcribeſq̄ ea in limīe et poſtijs domꝰ
tue. Cūq̄ introduxerit te dñs deꝰ tuꝰ in ṫ-
ram ꝑ q̄ iurauit pᵭibꝭ tuis abraam. ẏſaac
⁊ iacob et ꝺederit tibi ciuitates magnas et
optimas q̄s nō edificaſti. domos plenas cū-
ctaᵭ opū quas ñ extruxiſti. ciſternas q̄s ñ
efodiſti: vineta ⁊ oliueta q̄ non plantaſti.
et comederis et ſaturatꝰ fueris: caue dili-
genᵭ ne obliuiſcaris dñi q̄ eduxit te de ter-
ra egipti. de domo ſeruitutis. Dñm deū tuū
timebꝭ et illi ſoli ſeruies: ac ꝑ nomē illiꝰ ñ iu
rabꝭ. Nō ibitis pꝰ deos alienos cūctaᵭ gē-
tiū q̄ in ṽcuitu vᵭo ſūt: q̄niaz deꝰ emulatoꝛ
dñs deꝰ tuꝰ ī medio tui: neq̄ ñ iraſcatᵭ furor
dñi ꝺi tui ꝓᵭ te: ⁊ auferat te ꝺ ſupficie ṫre
Nō tēptabꝭ dñm deū tuū: ſic̄ tēptaſti ī loco
tēptatōis. Cuſtodi pcepta dñi ꝺi tui ac te-
ſtioniaꝛ ⁊ ceremonias q̄s pcepit tibi: ⁊ fac qꝺ

placitū est et bonū in conspectu dñi vt bñ sit tibi: ⁊ ingressus possideas ɼram optimā de q̄ iurauit dñs ꝓib⁹ tuis vt deleret omēs inimicos tuos corā te sicut locut⁹ est. Cū interrogauerit te filiꝰ tuꝰ cras dicens quid sibi volūt testimonia hec. ⁊ ceremonie atz iudicia q̄ precepit dñs deꝰ nr̄ nobis: dices ei. Serui eramꝰ pharaonis ī egipto: ⁊ eduxit nos dñs de egipto ī manu forti: fecitq3 signa atz ꝓdigia magna et pessima in egipto conr̄ pharaonē ⁊ oēm domū illiꝰ in cōspectu nr̄o: ⁊ eduxit nos inde vt introductis daret ɼram sup q̄ iurauit ꝓib⁹ nr̄is. Precepitq3 nobis dñs vt faciamꝰ oīa legitima hec: ⁊ timeamꝰ dñm deū nr̄m vt bene sit nobis cunctis diebꝫ vite nr̄e sicut ē hodie. Eritq3 nr̄i misericors: si custodierimꝰ ⁊ fecerimꝰ omnia p̄cepta eiꝰ coraz dño deo nr̄o sicut mandauit nobis. Ca. VII.

Cum vero introduxerit te dñs deꝰ tuus in ɼram quam possessurus ingredieris: ⁊ deleuerit gētes multas corā te ethēū ⁊ gergezēū ⁊ amorreum chananeū ⁊ pherezēū et eueū ⁊ iebuzēū septē gentes multomaioris numeri q̄ tu es ⁊ robustiores te. ꝯtēritq3 eas dñs deꝰ tuꝰ tibi: ꝓcuciesq3 eas vsq3 ad int̄nitionem. Non inibis cū eis fedꝰ nec miserebereris eaꝝ: neq3 sociab⁹ cū eis ꝯiugia. Filiaz tuam n̄ dab⁹ filio eiꝰ: nec filiaz illiꝰ accipies filio tuo: qꝛ seducet filiū tuuz ne seq̄tur me ⁊ vt magis seruiat dijs alienis. Irascet̄q3 furor dñi: et delebit te cito. Quinpotiꝰ hec facietis eis. Aras eoꝝ subuertite: ⁊ ꝓfringite statuas. lucosq3 succidite: ⁊ sculptilia cōburite: qꝛ ꝓp̄lus sanctꝰ es dño deo tuo. Te elegit dñs deꝰ tuꝰ: vt sis ei ꝓp̄lus peculiaris ꝺ cunctis ꝓp̄lis qui sunt sup ɼram. Non qꝛ cunctas gentes numero vicebatis vob⁹ iūctꝰ ē dñs ⁊ eliget vos cū oīb⁹ sitis ꝓp̄lis pauciores: sz qꝛ dilexit vos dñs: ⁊ custodiuit iuramētū qꝺ iurauit ꝓib⁹ vr̄is. Eduxitq3 vos in manu forti ⁊ redemit ꝺ domo seruitutis: ꝺ manu pharaonis regis egipti: et scies qꝛ dñs deꝰ tuꝰ ipse est deus fortis ⁊ fidelis. custodiēs pactū ⁊ misericordiam diligentib⁹ se ⁊ hijs q̄ custodiunt p̄cepta eiꝰ in mille generatiōes: ⁊ reddens odientib⁹ se statim. ita vt dispdat eos et vlt̄ non differat protinꝰ eis restituens qꝺ merent̄. Custodi ḡ precepta et ceremonias atz iudicia: que ego mādabo tibi hodie vt facias. si postq̄ audieris hec iudicia custodieris ea et feceris. custodiet et dñs deꝰ tuꝰ tibi pactum ⁊ misericordiam quā iurauit ꝓib⁹ tuis ⁊ diliget te et mꝰltiplicabit: benedicetq3 fructui ventris tui. ⁊ fructui ɼre tue. frumēto tuo atz vindemie. oleo ⁊ armentis gregib⁹ ouiū tuaꝝ sup ɼraz: ꝓ q̄ iurauit ꝓib⁹ tuis vt daret eā tibi. Benedictꝰ eris int̄ omnes ꝓp̄los. Non erit apud te sterilis vtriusq3 sexꝰ: tam in hoīb⁹ q̄ in gregib⁹ tuis. Auferet dñs a te omnē languorez: ⁊ infirmitates egipti pessimas quas nouisti nō infert tibi sed cunctis hostib⁹ tuis. Deuorab⁹ omēs ꝓp̄los quos dñs deus tuꝰ datur⁹ est tibi. Non ꝑcet eis oculus tuꝰ: nec seruies dijs eoꝝ: ne sint in ruinaz tui. Si dixeris in corde tuo plures sūt gentes iste q̄ ego. qūo potero delere eas: noli metuere sz recordare q̄ fecerit dñs deus tuꝰ pharaoni ⁊ cunctis egiptijs plagas maxīas quas viderūt oculi tui ⁊ signa atz portenta manūq3 robustaz et extentū brachiū: vt educeret te dñs deꝰ tuꝰ Sic faciet cūctis ꝓp̄lis q̄s metuis. Insup ⁊ scrabrōes mittet dñs deꝰ tuꝰ ī eos: donec deleat oēs atz dispdat qui te fugerīt et latere poterīt Non timeb⁹ eos: quia dñs deꝰ tuꝰ in medio tui est deus magnꝰ ⁊ terribilis. Ipse consumet natiōes has in ꝓspectu tuo paulatī atz ꝓ ptes. Non poteris eas delere pariter: ne forte multiplicent̄ cont̄ te bestie terre. Dabitq3 eos dñs deꝰ tuꝰ in conspectu tuo: et interficiet illos donec penitus deleant̄. Tradetq3 reges eoꝝ in manꝰ tuas: et dispdes noīa eoꝝ sub celo. Nullus poterit resistere tibi: donec conteras eos Sculptilia eoꝝ igne ꝓbures. Non concupisces argentū ⁊ auꝝ de quib⁹ facta sunt: neq3 assumes ex eis tibi quicq̄ ne offendas: ꝓp̄terea qꝛ abominatō est dñi dei tui: nec inferes q̄ꝑiam ex ydolo in domū tuā: ne fias anathema sicut ⁊ illud est. Quasi sporcicia3 detestaberis: ⁊ velud inquinamentū ac sordes abominatōni habebis: quia anathema est.

Capitulum. VIII.

Omne mandatum quod ego p̄cipio tibi hodie caue diligēter vt facias vt possitis viuere ⁊ multiplicemī. ingressiq3 possideatis ɼram ꝓ qua iurauit dominus patribus vestris. Et recordaberis cuncti itineris per quod adduxit te

dñs deus tuus quadraginta annis p deſtũ
vt affligeret te atz temptaret: et nota fie-
rent q̃ in tuo animo verſabanť: vtr custo
dires mandata illi⁹ an non. Afflixit te pe-
nuria: et dedit tibi cibũ manna quẽ igno-
rabas tu 7 patres tui vt oñderet tibi q nõ
in ſolo pane viuit hõ: ſed in omni vbo qđ
egrediť de ore dñi. Veſtimentũ tuum quõ
opiebaris nequaq̃ vetuſtate defecit: 7 pes
tuus non eſt ſubtritus. En q̃drageſim⁹ an
nus eſt: vt recogites in corde tuo: q ſicut
erudit filiũ ſuũ hõ. ſic dñs de⁹ tu⁹ erudiuit
te. vt cuſtodias mandata dñi dei tui 7 am-
bules in vijs ei⁹: et timeas eu3. Dñs enim
deus tuus introducet te in terram bonam:
terram riuor aquarq̃ et fontiũ: in cuius
campis et mõtibo erũpunt fluuior abiſſi:
terram frumenti ordei ac vinear in q̃ fic⁹
et malag̃nata et oliueta naſcũť: terrã olei
ac mellis vbi abſq̃ vlla penuria comedes
panem tuũ et rer oĩm abundantia pfrue-
ris: cui⁹ lapides ferr ſunt et de montibus
ei⁹ eris metalla fodiunť: vt cũ comederis 7
ſaciat⁹ fueris: benedicas dño do tuo p tra
optima quam dedi tibi. Obſua et caue ne-
qñ obliuiſcaris dñi dei tui: et negligas mã
data ei⁹ atz iudicia 7 ceremonias q̃s ego p̃-
cipio tibi hodie: ne poſtq̃ comederis 7 ſaci
at⁹ fueris domos pulc̃s edificaueris 7 ha
bitaueris ĩ eis: habueriſq̃ armẽta 7 ouiũ
greges. argenti et auri cunctarq̃ rer co-
piaz. eleueť cor tuũ 7 nõ reminiſcaris dñi
dei tui. q̃ eduxit te de terra egipti de domo
ſeruitutis et ductor tuus fuit in ſolitudine
magna atz terribili in q̃ erat ſrpens flatu
adurens 7 ſcorpio ac dipſas et nulle oĩno
aque. q̃ eduxit riuos de pet̃ duriſſima 7 ci-
bauit te manna in ſolitudine qđ neſcierũt
patres tui. Et poſtq̃ afflixit ac ꝓbauit. ad
extremũ miſert⁹ eſt tui: ne diceres in cor-
de tuo fortitudo mea et robur man⁹ mee
hec mihi oĩa p̃ſtiterunt: ſed recordeˢ dñi
di tui. q ipe vires tibi p̃buerit vt impleret
pactũ ſuũ ſup quo iurauit pr̃ibo tuis ſicut
pñs iudicat dies. Sin aũt oblitus dñi dei
tui ſecutus fueris deos alienos colueriſq̃
illos 7 adoraueris: ecce nunc p̃dico tibi q
oĩno diſpereas. Sicut gentes quas deleuit
dñs in introitu tuo: ita et vos peribitis ſi
inobedientes fueritis voci dñi dei vr̃i.

Capitulum IX.

Audi iſrael. Tu trãſgrederis hodie
iordanen vt poſſideas nacões ma-
ximas et fortiores te ciuitates in-
gentes et ad celũ vſq̃ muratas ꝓcerum ma-
gnũ atz ſublimẽ. filios enachi q̃s ipe vidi-
ſti 7 audiſti: q̃bo null⁹ pt̃ ex aduerſo reſiſte-
re. Scies g̃ hodie q dñs deus tu⁹ ipſe trã-
ibit ante te ignis deuorans atz ꝓſumens:
q̃ conterat eos 7 deleat atz diſpdat añ faci
em tuaz velociť: ſicut locut⁹ eſt tibi. Ne di
cas ĩ corde tuo cũ deleuerit eos dñs de⁹ tu⁹
in cõſpectu tuo. ꝓpter iuſticiam meam in-
troduxit me dñs vt terrã hanc poſſiderẽ:
cũ ꝓpt̃ impietates ſuas iſte delete ſint nacõ
nes. Neq̃ enim ꝓpter iuſticias tuas 7 eq̃ta
tem cordis tui ingredieris vt poſſideas ter-
ras eaz. Sedq̃ ille egerunt impie. intro-
euntę te delete ſunt: et vt ꝓpleret verbum
ſuum dñs qđ ſub iuramento pollicitus eſt
patribo tuis abraaz. ỹſaac et iacob. Scito
ergo q non ꝓpter iuſticias tuas dñs deus
tuus dederit tibi terram hanc optimam ĩ
poſſeſſionẽ: cũ duriſſime ceruicis ſis ꝓlus
Memento et ne obliuiſcaris qũo ad iracũ-
diam ꝓuocaueris dñm deũ tuum in ſolitu
dine: 7 ex eo die quo egreſſus es ex egipto
vſq̃ ad locũ iſtũ. ſemp aduerſum dñm cõ-
tendiſti. Nam 7 in oreb ꝓuocaſti eũ: 7 ira-
t⁹ delere te voluit qñ aſcendi in montẽ vt
accipẽ duas tabulas lapideas pacti qđ pe-
pigit vobiſcũ deus. Et pſeueraui in monte
quadraginta diebo ac noctibo: panem non
comedẽs 7 aquaz ñ bibens. Deditq̃ mihi
dñs duas tabulas lapideas ſcr̃tas digito
dei: et ꝓtinentes omnia verba. q̃ vobis lo-
cutus eſt in monte de medio ignis qñ ꝓtio
ꝓli congregata eſt. Cũq̃ tranſiſſent qua-
draginta dies 7 totidem noctes dedit mihi
dñs duas tabulas lapideas. tabulas fede-
ris: dixitq̃ mihi. Surge 7 deſcende hinc ci
to: qr ꝓlus tuus quẽ eduxiſti de egipto de-
ſeruerũt velociter viam quam demõſtraſti
eis: feceruntq̃ ſibi conflatile. Rurſũq̃ ait
dñs ad me. Cerno q ꝓplus iſte dure cerui-
cis ſit. Dimitte me vt ꝓteram eũ: 7 deleam
nomen ei⁹ ſub celo: 7 cõſtituam te ſup gẽ-
tem q̃ hac maior et fortior ſit. Cũq̃ de mõ-
te ardente deſcenderem 7 duas tabulas fe-
deris vtr̃q̃ tenerẽ manu. vidiſſemq̃ ꝓccaſ-
ſe vos dño deo vr̃o 7 feciſſe vobis vitulu3
conflatilem ac deſeruiſſe velociť viam ei⁹

quam vobis oñderat: pieci tabulas de manibꝫ meis cõfregiqꝫ eas in conſpectu vr̃o. Et pcidi ante dñm ſicut ꝓus quadraginta diebꝫ ⁊ noctibꝫ panẽ nõ comedens ⁊ aquã non bibens ꝓpter omnia pc̃a vrã que geſſiſtis cont̃ dñm: ⁊ eũ ad iracũdiam puocaſtis. Timui enim indigt̃ionẽ ⁊ iram illi⁹: q̃ aduerſum vos cõcitat⁹ delere vos voluit. Et exaudiuit me dñs etiam hac vice. Aduerſum aaron q̃z vehementer irat⁹ voluit eũ conterere: ⁊ ꝓ illo ſimilit̃ dep̃cat⁹ ſum. Pc̃tm at̃ vr̃m qꝺ feceratis. i. vitulũ arripiens igne ꝓbuſſi ⁊ ĩ fruſta ꝓminuẽs oĩnoqꝫ in puluerẽ redigẽs pieci in torrent̃ qui de mõte deſcendit In incendio q̃z ⁊ t̃ptatõe. ⁊ ſepulcris concupiẽ puocaſtis dñm: ⁊ qñ miſit vos de cadeſbarne dicens aſcendite ⁊ poſſidete t̃raz quã dedi vob̃: ⁊ contẽpſiſtis impiũ dñi dei vr̃i ⁊ non credidiſtis ei: neqꝫ vocez ei⁹ audire voluiſtis: ſed ſemp fuiſtis rebelles a die q̃ noſſe vos cepi. Et iacui coram dño q̃draginta diebꝫ ac noctibꝫ quibꝫ eũ ſuplicit̃ dep̃cabar ne deleret vos vt fuerat ꝓminat⁹: ⁊ orãs dixi. Dñe de⁹ ne diſpdas ꝓpl'm tuũ ⁊ hereditat̃ tuam quaz redemiſti in magnitudiẽ tua: q̃s eduxiſti de egipto ĩ manu forti. Recordare ſuoꝝ tuoꝝ abraam. ỹſaac ⁊ iacob. Ne aſpicias duricie m ꝓpl'i hui⁹ ⁊ impietat̃ atz pc̃tm: ne forte dicant habitatores t̃re de q̃ eduxiſti nos non poterat dñs introducere eos: in t̃rã quam pollicit⁹ eſt eis. ⁊ oderat illos. idcco eduxit vt interficeret illos in ſolitudine: q̃ ſunt ꝓpl'us tu⁹ ⁊ hereditas tua q̃s eduxiſti in fortitudiẽ tua magna et in brachio tuo extento. Ca. X.

In tpe illo dixit dñs ad me Dolati bi duas tabulas lapideas ſic̃ ꝓores fuer̃t ⁊ aſcende ad me in montem: facieſqꝫ archaz ligneam ⁊ ſcribam in tabulis ꝟba q̃ fuer̃t in bijs q̃s ante confregiſti. poneſqꝫ eas in archa. Feci igr̃ archam de lignis ſethim. Cũqꝫ dolaſſez duas tabulas lapideas inſtar ꝓor: aſcendi in mont̃ hñs eas in manibꝫ. Scꝑſitqꝫ in tabulis iux̃t̃ id qꝺ pri⁹ ſcꝑſerat ꝟba decez q̃ locut⁹ ẽ dñs ad vos in mõte de medio ignis qñ ꝓpl'us congregat⁹ eſt: ⁊ dedit eas mihi. Reuerſuſqꝫ ꝺ monte deſcendi: ⁊ poſui tabulas in archaz quam fecerã: q̃ hucuſqꝫ ibi ſunt ſic̃ mihi p̃cepit dñs. Filij aũt iſrl' caſtra mouerũt ex beroth filioꝝ iachan in moſura vbi aaron mortu⁹ ⁊ ſepult⁹ ẽ: ꝓ quo ſacꝺotõ funct⁹ eſt fili⁹ ei⁹ eleazar. Inde venert in gadgad: de quo loco pfecti caſtrametati ſunt in iethabatha in t̃ra aquaꝝ atz torrentiũ. Eo tpe ſepaui tribũ leui vt portaret archam federis dñi: ⁊ ſtaret corã eo in miſterio ac bñdiceret in noĩe illi⁹ vſqꝫ in p̃ntez diẽ Quã obrem non habuit leui ptem neqꝫ poſſeſſionẽ cũ fribꝫ ſuis: qr ipe dñs poſſeſſio ei⁹ ẽ: ſicut ꝓmiſit ei dñs de⁹ tuus. Ego at̃ ſteti ĩ monte ſicut ꝓus q̃draginta diebꝫ ac noctibus: exaudiuitqꝫ me dñs etiam hac vice: ⁊ te pdere noluit. Dixitqꝫ mihi. Vade ⁊ p̃cede ꝓpl'm vt ĩgrediat̃ ⁊ poſſideat t̃rã quaz iuraui p̃ribꝫ eoꝝ: vt traderem eis. Et nunc iſrael qꝺ dñs de⁹ tu⁹ petit a te. niſi vt timeas dñm deũ tuũ ⁊ ambules in vijs ei⁹ ⁊ diligas eum: ac ſeruias dño deo tuo in toto corde tuo ⁊ in tota aĩa tua cuſtodiaſqꝫ mãdata dñi ⁊ ceremonias ei⁹ q̃s ego hodie p̃cipio tibi vt bñ ſit tibi! En dñi dei tui celũ ẽ ⁊ celũ celi t̃ra ⁊ omĩa que in ea ſunt ⁊ tñ p̃ribꝫ tuis ꝙglutinat⁹ eſt dñs ⁊ amauit eos elegitqꝫ ſemen eoꝝ p⁹ eos. i. vos de cunctis gentibꝫ ſicut hodie conprobat̃ Circũcidite igit̃ pr̃epuciũ cordis vr̃i ⁊ ceruicem vrãm non induretis ampli⁹: qr dñs deus vr̃ ipſe eſt de⁹ deoꝝ ⁊ dñs dnãntium de⁹ magn⁹ et potens ⁊ t̃rribilis: qr ꝓſonam non accipit nec munera. Faciet iudiciũ pupillo et vidue: amat pegrinũ ⁊ dat ei victum atz veſtitũ. Et vos g̃ amate peregrinos: qr ⁊ ipi fuiſtis aduene in t̃ra egipti. Dñm deum tuũ timebis: ⁊ ei ſoli ſeruies. Ipſi adhereb: iurabiſqꝫ in noĩe illi⁹. Ipſe eſt laus tua et deus tu⁹: qui fecit tibi hec magnalia ⁊ t̃rribilia que vidert̃ oculi tui. In ſeptuagĩta aĩabꝫ deſcenderunt p̃res tui in egiptum: et ecce nunc multiplicauit te dñs deus tuus ſicut aſtra celi. Ca. XI.

Ama itaqꝫ dñm deum tuũ: ⁊ obſerua p̃cepta eius ⁊ ceremonias iudicia atz mandata omni tpe. Cognoſcite hodie q̃ ignorant filij veſtri. qui non viderunt diſciplinam dñi dei vr̃i. magnalia ei⁹ ⁊ robuſtaz manũ extentũqꝫ brachiũ. ſigna ⁊ opa que fecit in medio egipti. pharaoni regi ⁊ vniuerſe t̃re ei⁹. omniqꝫ exercitui egiptioꝝ et equis ac curribus. quomodo operuerint eos aque maris rubri: cũ vos

pſeq̃renť ⁊ deleuerit eos dñs vſq; in pñtez diem: vobiſq; q̃ fecerit ĩ ſolitudine donec veniretis ad hũc locũ: ⁊ dathan atz abirõ fili⁹ eliab q̃ fuit fili⁹ rubẽ: q̃s apto ore ſuo terra abſorbuit cũ domibz ⁊ tabnaculis et vniuerſa ſubſtantia eoz quaz habebat in medio iſrl̃: oculi vr̃i viderť oĩa opa dñi magna q̃ fecit. vt cuſtodiatis vniuerſa mandata illi⁹ q̃ ego hodie p̃cipio vob⁹ poſſitis introire ⁊ poſſidere ťram ad quaz ingredimĩ: multoq; in ea viuatis tpe quaz ſub iura mẽto pollicit⁹ eſt dñs p̃ribz vr̃is et ſemĩ eoz lacte ⁊ melle manantez. Terra autem quã ingredieris poſſidendam. ñ eſt ſic̃ ťra egipti de q̃ exiſti vbi iacto ſemine in ortoz more aq̃ ducũť irrigue: ſz mõtuoſa ẽ ⁊ cã peſtris. de celo expectãs pluuias: quã dñs de⁹ tu⁹ ſemp inuiſit ⁊ oculi illi⁹ in ea ſunt a p̃ncipio ãni vſq; ad finẽ ei⁹. Si g̃ obedieritis mãdatis meis q̃ ego hodie p̃cipio vob. vt diligatis dñm deũ vr̃m. et ſeruiatis ei in toto corde vr̃o ⁊ ĩ tota aĩa vr̃ã: dabit pluuiam ťre vr̃e tpaneam ⁊ ſerotinã vt colligatis frumẽtũ ⁊ vinũ ⁊ oleũ. fenũ ex agris ad paſcẽda iumẽta: vt ⁊ ipſi comedatis ac ſaturemĩ. Cauete ne forte decipiať cor vr̃m ⁊ recedatis a dño. ſeruatiſq; dijs alienis ⁊ adoretis eos: iratuſq; dñs claudat celum et pluuie ñ deſcẽdãt. nec ťra dat germez ſuũ: peatiſq; velociť de ťra optĩa quaz dñs datur⁹ ẽ vob. Ponite hec v̄ba mea ĩ cordibz ⁊ ĩ aĩs vr̃is. ⁊ ſuſpendite ea p̃ ſigno ĩ manibz ⁊ inť oculos vr̃os collocate. Docete filios vr̃os: vt illa meditenť. Cñ ſederis ĩ domo tua ⁊ ãbulaueris in via. ⁊ accubueris atz ſurrexeris ſcribes ea ſup poſtes et ianuas dom⁹ tue: vt mlt̃iplicenť dies tui ⁊ filioz tuoz in ťra. quã iurauit dñs p̃ribz tuis. vt daret eis q̃diu ĩminet celũ terre. Si enim cuſtodieritis mãdata q̃ ego p̃cipio vob: et feceretis ea vt diligatis dñm deũ vr̃m ⁊ ãbuletis in oĩbz vijs ei⁹ adhereẽtes ei: diſpdet dominus omnes gentes iſtas ante faciem vr̃ã: ⁊ poſſidebitis eas q̃ maiores ⁊ fortõres vob ſũt. Oĩs loc⁹ q̃z calcauerit pes vr̃. vr̃ erit. A deſto ⁊ libano et flumĩe magno eufrate vſq; ad mare occidentale: eřt ťmĩ vr̃i. Nullus ſtabit p̃ vos. Terroreẽ vr̃m et formidineẽ dabit dñs de⁹ vr̃ ſup oẽm terraz quam calcaturi eſtis: ſic̃ locut⁹ eſt vobis. En ꝓpono in ꝓſpectu vr̃o hodie bñdictõem et maledictõem: bñdictõem ſi obedieritis mãdatis dñi dei vr̃i q̃ ego hodie p̃cipio vobis: malidictõem ſi ñ obedieritis mãdatis dñi dei vr̃i: ſed ſi receſſeritis ď via quã ego nũc oñdo vob: ⁊ ambulaueritis p⁹ deos alienos q̃s ignoratis. Cũ introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in ťram ad quaz pgis habitandaz. pones bñdictõem ſup monť garizim maledictõem ſup monť hebal: q̃ ſunt trãs iordanen pt⁹ viaz q̃ pgit ad ſolis occubitũ. in ťra chananei q̃ habitat in campeſtribz p̃ galgalaz q̃ eſt iuxť vallez tẽdenť ⁊ intrãť pcul. Vos ať trãſibitis iordanẽ vt poſſideatis ťram quã dñs de⁹ vr̃ datur⁹ eſt vob: et habeatis ac poſſideatis illam. Videte g̃ vt impleatis ceremonias atz iudicia que ego hodie ponam ĩ ꝓſpectu vr̃o. Ca. XII.

Hec ſunt p̃cepta atz iudicia q̃ facere debetis ĩ terra quaz dñs de⁹ p̃m tuoz datur⁹ eſt tibi: vt poſſideas eam cũctis diebz quibz ſup humũ g̃dieris. Subuertite oĩa loca in q̃bz coluerť gẽtes q̃s poſſeſſuri eſtis deos ſuos: ſup mõtes excelſos ⁊ colles ⁊ ſubť omnẽ lignũ frondoſum. Diſſipate aras eoz ⁊ ꝓfringite ſtatuas: lucos igne cõburite et ydola cõminuite. diſpdite noĩa eaz de locis illis. Non facietis ita dño deo vr̃o: ſed ad locũ quẽ elegerit dñs deus vr̃ de cũctis tribubz vr̃is vt ponat nomẽ ſuũ ibi ⁊ habitet in eo venietis et offeretis in loco illo olocauſta ⁊ victimas vr̃as. decimas ⁊ p̃micias manuũ vr̃arum. ⁊ vota atz donaria. p̃mogenita boũ et ouiũ: et comedetis ibi in ꝓſpectu dñi dei vr̃i. ac letabimini ĩ cunctis ad q̃ miſeritis manũ vos ⁊ domus vr̃e in quibz benedixit vobis dñs deus vr̃. Non facietis ibi q̃ nos hic facim⁹ hodie: ſinguli q̃ ſibi rectũ videtur. Neq; enim vſq; in p̃ſs temp⁹ veniſtis ad requiem ⁊ poſſeſſionem quam dñs deus veſter datur⁹ eſt vobis. Tranſibitis iordanen et habitabitis in terra quam dñs deus vr̃ datur⁹ eſt vobis: vt requieſcatis a cũctis hoſtibz per circuitum. et abſq; vllo timore habitetis in loco quez elegerit dñs de⁹ vr̃: vt ſit nomen ei⁹ in eo. Illuc omnia q̃ precipio ꝓferetis: olocauſta ⁊ hoſtias ac decimas ⁊ p̃micias manuũ vrãz: ⁊ quicq̃d p̃cipuũ eſt in muneribz que vouiſtis dño. Ibi epulabimini coram dño deo vr̃o vos ⁊ filij ⁊ filie vr̃e. famuli ⁊ famule. atz leuites qui

in vestris vrbib⁹ cõmorant̃. Neq; enim hꝫ aliam pt̃e ⁊ possessionẽ inter vos. Caue ne offeras olocausta tua ī omni loco q̃z videris: sed in eo q̃z elegerit dñs ī vna tribuũ tuaꝝ offeres hostias et facies quecũq; p̃cipio tibi. Sin aũ comedere volueris ⁊ te esus carnium delectauerit. occide ⁊ comede iuxta bñdictõez dñi dei tui quaz dedit tibi in vrbib⁹ tuis: siue imundũ fuerit hoc est maculatũ ⁊ debile. siue mundũ hoc ẽ integꝝ ⁊ sine macꝛa qđ offerri licet siẽ capram ⁊ ceruũ comedes: absq; esu dũtaxat sãguis q̃z sup t̃raz q̃i aquaz effũdes. Non poteris comedere in opidis tuis. decimã frumẽti ⁊ vini ⁊ olei tui. p̃mogenita armẽtoꝝ ⁊ pecoꝝ ⁊ oĩa q̃ voueris ⁊ spõte offerre volueris et p̃micias manuũ tuaꝝ. sz coꝛã dño deo tuo comedes ea in loco q̃z elegerit dñs de⁹ tu⁹. tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia ⁊ fu⁹ ⁊ familia atz leuites q̃ manet in vrbib⁹ tuis: ⁊ letaberis ⁊ re ficieris coꝛã dño deo tuo ī cũctis ad q̃ ert̃e deris manũ tuã Caue ne derelinq̃s leuitẽ ī omni tpe q̃ vsaris in t̃ra. Cũ dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ termios tuos siẽ locut⁹ ẽ tibi. ⁊ volueris vesci carnib⁹ q̃s desiderat ania tua: loc⁹ aũ quẽ elegerit dñs de⁹ tuus vt sit nomẽ ei⁹ ibi si p̃cul fuerit occides de armẽtis ⁊ pecoꝛib⁹ q̃ habueris sicut p̃cepit tibi: ⁊ comedes ī opidis tuis vt tibi platz. Siẽ comedit̃ capꝛea ⁊ ceru⁹ ita vesceris eis: ⁊ mũd⁹ ⁊ ĩmund⁹ in ꝓmune vescẽt̃: hoc solũ caue ne sanguinẽ comedas Sãguis enim eoꝝ p aĩa ẽ: ⁊ idcco ñ debes aĩaz comedere cũ carnib⁹: sz sup t̃rã fũdes q̃i aquã: vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te: cũ feceris qđ placet in ꝓspectu dñi. Que aũ sc̃ificaueris et voueris dño. tolles ⁊ venies ad locũ q̃z elegerit dñs: ⁊ offeres oblatões tuas carnẽ ⁊ sãguinẽ sup altare dñi dei tui. Sanguinẽ hostiaꝝ fũdes in altari: carnib⁹ aũ ipse vesceris. Obꝛua ⁊ audi oĩa q̃ ego p̃cipio tibi vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te ī sempit̃nũ: cũ feceris qđ bonũ est ⁊ placitũ in ꝓspectu dñi dei tui. Cũ dispdiderit dñs de⁹ tu⁹ añ faciẽ tuam gentes ad q̃s ingredieris possi dendas ⁊ possederis eas atz habitaueris in t̃ra eaꝝ: caue ne imiteris eas postq̃ te fuerint introeũte subuerse ⁊ req̃ras ceremonias eaꝝ dicẽs. Sicut coluer̃t gentes iste deos suos: ita ⁊ ego colã. Non facies sil̃it̃ dño deo tuo. Oẽs enĩ abominatões q̃s abuersat̃ dñs fecer̃t dijs suis offerẽtes filios ⁊ filias: ⁊ conburentes eas igni. qđ p̃cipio tibi hoc tantũ facito dño: nec addas q̃cq̃ nec minuas.

Ca. XIII.

Si surrexerit in medio tui ꝓphetes. aut q̃ somniũ se vidisse dicat ⁊ predixerit signũ atz portentũ ⁊ euenerit qđ locut⁹ ẽ ⁊ dixerit tibi eam⁹ ⁊ seq̃mur deos alienos q̃s ignoꝛas ⁊ fuiam⁹ eis: nõ audies vba ꝓphete illi⁹ aut somniatoꝛis. qꝛ tẽptat vos dñs de⁹ vr̃: vt palam fiat vtꝝ diligatis eũ an non in toto coꝛde ⁊ in tota anima vrã. Dñm deuz vr̃m sequmini ⁊ ipm timete: ⁊ mandata illi⁹ custodite: ⁊ audite vocem ei⁹. Ipsi fuietis: ⁊ ipi adherebitis. Prophꝛeta aũ ille aut fictoꝛ somnioꝝ interficiet̃: qꝛ locut⁹ ẽ vt vos auerteret a dño deo vr̃o qui eduxit vos de t̃ra egipti ⁊ redemit vos de domo seruitutis: vt errare te faceret ꝺ via quam tibi p̃cepit dñs de⁹ tu⁹ ⁊ auferes malũ de medio tui. Si tibi voluerit psuadere frat̃ tu⁹. fili⁹ matris tue aut fili⁹ tu⁹ vel filia tua siue vxoꝛ q̃ est in sinu tuo aut amic⁹ quem diligis vt aĩam tuam clam dicens. eamus et fuiam⁹ dijs alienis q̃s ignoꝛas tu ⁊ patres tui cunctaꝝ in circuitu gentiũ q̃ iuxta vel p̃cul sunt ab initõ vsq; ad finem t̃re: nõ acq̃escas ei nec audias nec p̃cat ei oculus tu⁹. vt miserearis ⁊ occultes eum: sed statim interficies. Sit p̃mũ manus tua sup eum: ⁊ post te omnis pꝛ̃us mittat manũ. Lapidibꝫ obrutus necabit̃: quia voluit te abstrahere a dño deo tuo q̃ eduxit te de t̃ra egipti de domo seruitutis: vt ⁊ omnis israel audiens timeat. ⁊ nequaq̃ vlt̃ faciat q̃ꝑiaz hui⁹ rei simile. Si audieris in vno vrbiũ tuaꝝ q̃s dñs deus tu⁹ dabit tibi ad habitandũ dicentes aliq̃s. egressi sunt filij belial de medio tui ⁊ auertert̃ habitatoꝛes vrbis tue atz dixerũt. eam⁹ ⁊ fuiam⁹ dijs alienis q̃s ignoꝛatis: q̃re solicite. ⁊ diligẽt̃ rei veritate ꝓspecta si inueneris certũ eẽ qđ dr̃ ⁊ aboĩatõez hanc ope ꝓpet̃tam. statim p̃cucies hĩtatoꝛes vrb̃ illi⁹ in oꝛe gladij: ⁊ delebꝫ eaz. oĩaq; q̃ in illa sunt vsq; ad pecoꝛa. Quicqđ etiaz supellectilis fuerit congregabis in medio platee aꝝ ei⁹. ⁊ cum ipsa ciuitate succendes ita vt vniuersa cõsumas domino deo tuo: et sit tumulus sempit̃nus. Non edificabit̃ ampli⁹: et ñ adherebit de illo anathemate

quicq; in manu tua: vt auertaꝫ dñs ab ira furoꝛis sui ꝛ miſereaꝫ tui:multiplicetq; te ſicut iurauit patribꝫ tuis qñ audieris vocem dñi dei tui. cuſtodiens omnia p̃cepta ei⁹que ego p̃cipio tibi hodie: vt facias qđ placitũ eſt in ꝓſpc̃u dñi dei tui. Ca.XIIII

Filij eſtote dñi dei veſtri. Non vos incidetis.nec facietis caluiciũ ſup moꝛtuo: quoniam ꝑpl⁹ſanct⁹ es dño deo tuo: ꝛ te elegit vt ſis ei ĩ ꝑpl⁹m peculiarẽ de cunctis gẽtibꝫ q̃ ſunt ſup terrã. Ne comedatis q̃ immũda ſunt:hoc eſt aĩal qđ comedere debetis:bouẽ ꝛ ouem ꝛ caprã. ceruũ ꝛ capreaz. bubalum tragelaphũ pigargũ.oꝛigez cameleon pardalum. Omne animal qđ ĩ duas ꝑtes findit vngulã ꝛ ruminat comedetis:de hijs aũt que ruminãt et vngulam non findunt hec comedere nõ debetis:camelũ.lepoꝛem.cẏrogrillũ.Quia ruminant ꝛ non diuidũt vngulam.immũda erunt vobis. Sus q̃z quoniam diuidit vngulam ꝛ non ruminat: immunda erit. Carnibꝫ eoꝝ nõ veſcemini: ꝛ cadauera nõ tangetis. Hec comedetis ex omnibꝫ q̃ moranꝫ in aquis.Que hñt pennulas et ſquamas comedite:que abſq; pennulis ꝛ ſquamis ſunt ne comedatis qꝛ immunda ſunt. Omnes aues mũdas comedite. Immũdas ne comedatis.aq̃lam ſcz et griphẽ ꝛ alietũ ixon et vulturem ac miluũ iuxta gen⁹ ſuũ et omne coꝛuini generis. et ſtrutõnem ac noctuam ꝛ laꝝ atz accipitrem iuxta gen⁹ ſuũ:herodiũ ac cignum et ibim ac mergulum poꝛphirionẽ ꝛ noctiꝯracẽ onocrotalũ et caradꝛiũ ſingula in genere ſuo.vpupam quoq; ꝛ veſptilionẽ ꝛ omne qđ reptat ꝛ pennulas hẽ immũdum erit et non comedẽt. Omne qđ mundũ eſt comedite.Quicqđ aũ moꝛticinũ eſt:ne veſcamini ex eo.pegrino q̃ intra poꝛtas tuas eſt da vt comedat aut vende ei qꝛ tu ꝑpl⁹s ſanctus dñi dei tui es. Non coques hedũ in lacte matris ſue. Decimam ptem ſepabis de cunctis fructibus tuis q̃ naſcunt̃ in terra ꝑ annos ſingulos. et comedes in cõſpectu dñi dei tui in loco quẽ elegerit vt in eo nomen illi⁹ inuocet̃: decimaz frumenti tui ꝛ vini ꝛ olei.ꝛ p̃mogenita de armentis ꝛ ouibꝫ tuis:vt diſcas timere dñm deũ tuum omni tpe. Cũ aũ longioꝝ fuerit via.ꝛ loc⁹ quẽ elegerit dñs de⁹ tu⁹.tibiq; benedixit.nec poteris ad eũ hec cuncta poꝛtare: vendes omnia ꝛ in p̃cium rediges poꝛtabiſq; manu tua ꝛ ꝓficiſceris ad locũ quem elegerit dñs de⁹ tu⁹:et emes ex eadẽ pecunia q̃cquid tibi placuerit ſiue ex armentis ſiue ex ouibꝫ. Vinũ quoq; et ſicerã ꝛ omne qđ deſiderat aĩa tua:ꝛ comedes corã dño deo tuo:ꝛ epulaberis tu ꝛ domꝰ tua ꝛ leuita q̃ intr̃ poꝛtas tuas ẽ. Caue ne derelĩquas eũ: qꝛ nõ habet aliam ptem ĩ poſſeſſione tua. Anno tercõ ſepabis aliã decĩam ex omnibꝫ q̃ naſcunt̃ tibi eo tpe et repones intr̃ ianuas tuas venietq; leuites q̃ aliam non habet ptem nec poſſeſſionem tecũ ꝛ pegrin⁹ ac pupillus ꝛ vidua q̃ intra poꝛtas tuas ſũt et comedent. ꝛ ſaturabũt̃: vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in cunctis opibꝫ manuũ tuaꝝ q̃ feceris. Ca.XV

Septimo anno facies remiſſionem que hoc oꝛdine celebrabit̃. Cui debet̃ aliquid ab amico vel pꝛoximo ac fratre ſuo repetere non poterit: qꝛ annꝰ remiſſionis eſt dñi. A pegrino ꝛ aduena exiges:ciuem ꝛ ꝓpinquũ repetendi non habes poteſtatẽ. Et oĩno indigens ꝛ mendicus non erit inter vos:vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in terra quaz t̃ditur⁹ eſt tibi in poſſeſſionẽ:ſi tñ audieris vocez dñi dei tui.ꝛ cuſtodieris vniuerſa q̃ iuſſit.ꝛ q̃ ego hodie p̃cipio tibi: bñdicet tibi vt pollicit⁹ eſt. Fenerabis gentibꝫ mlt̃is:et ipſe a nullo accipies mutuũ. Dñaberis natõibꝫ plurimis:et tui nemo dñabit̃. Si vn⁹ de fribꝫ tuis q̃ moranꝫ inter ptas ciuitatis tue in terra quaz dñs deus tu⁹ datur⁹ eſt tibi.ad pauptatẽ deuenerit: nõ obdurab cor tuũ. nec cont̃hes manũ ſed apies eam paupi:ꝛ dabis mutuũ quo eũ indigere ꝓſpexeris. Caue ne forte ſubrepat tibi impia cogitatõ et dicas in corde tuo appropinq̃t ſeptimus annꝰ remiſſionis:ꝛ auertas oculos a paupere fratre tuo.nolens ei qđ poſtulat mutuũ cõmodare ne clamet contr̃ te ad dñm ꝛ fiat tibi ĩ pc̃m:ſed dab ei. Nec ages q̃piã callide in eiꝰ neceſſitatibꝫ ſubleuandis:vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuꝰ in omni tpe et in cũctis ad q̃ manũ miſeris. Nõ deerũt paupes in terra habitatõis tue:idcirco ego p̃cipio tibi. vt apies manũ fratri tuo egeno ꝛ paupi:q̃ tecũ verſat̃ in terra. Cũ tibi vẽdit⁹ fuerit fr̃ tuus hebꝛeꝰ aut hebꝛea.ꝛ ſex annis ſeruierit tibi: in ſeptĩo ãno dimittes

eum libex. Et quem libertate donaueris nequaq̃ vacuũ abire pacieris: sz dabis vi aticũ de gregibꝰ:ꝛ de area et wrculari tuo q̃bus dñs deꝰ tuus bñdixerit tibi. Memẽto q̃ et ipse fuieris in ẽra egipti et liberaue= rit te dñs deus tuꝰ: et idcirco ego nũc p̃ci= pio tibi. Sin aũ dixerit nolo egredi eoq̃ diligat te et domũ tuã.ꝛ bñ sibi apud te eẽ sentiat:assumes subulam et pforabis aurẽ eiꝰ in ianua domꝰtue:et fuiet tibi vsq̃ in= eternũ. Ancille q̃z silr̃ facies. Nõ auer= tes ab eis oculos tuos. qñ dimiseris eos li beros.q̃niam iuxta mercedez mercẽnarij. p sex ãnos fuiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tuꝰ in cũctis opibꝰ q̃ agis. De p̃moge nitis q̃ nascũt̃ in armẽtis ꝛ ouibꝰ tuis q̃c= quid ẽ sexꝰ masclini sc̃ificab dño deo tuo. Nõ opaberis ĩ p̃mogenito bouis:ꝛ ñ tõde= bis p̃mogeĩta ouiũ. In ꝯspc̃tu dñi dei tui comedes ea p ãnos singlos in loco quẽ ele gerit dñs tu ꝛ domꝰtua. Sin aũ habuerit maclaz ꝛ vel claudũ fuerit vel cecũ. aut in aliq̃ pte deforme vel debile ñ ĩmolabit̃ dño deo tuo:sed int̃ portas vbis tue comedas illud. Tam mũdus q̃ immũdus similit̃ ve= scent̃ eis q̃i capꝛea et ceruo. Hoc solũ obꝑ= uab vt sanguiñ eoꝝ ñ comedas:sed effun das in terram q̃i aquam. Ca. XVI

Observa mensem nouaꝝ frugum ꝛ verni p̃mum tẽpis vt facias phase dño deo tuo: quoniaz in isto men= se eduxit te dñs deus tuus ɔ egipto noctꝛ. Immolabisq̃ phase dño deo tuo de ouibꝰꝛ de bobꝰ in loco quem elegerit dñs deꝰ tuꝰ: vt habitet nomen eiꝰ ibi. Non comedes in eo panem fermentatũ. Septẽ diebꝰ come= des absq̃ fermento afflictõnis panem:q̃ni am in pauoꝛe egressus es de egipto:vt me= mineris diei egressionis tue de egipto oĩbꝰ diebꝰ vite tue. Non apparebit fermentatũ in omnibꝰ terminis tuis septẽ diebꝰ:ꝛ non remanebit de carnibꝰ eius qɔ immolatum est vespere.in die p̃mo mane. Non poteris immolare phase in qualibet vrbium tuaꝝ quas dñs deus tuꝰ daturꝰ est tibi:sed in lo co quẽ elegerit dñs deꝰ tuus vt habitet no= men eiꝰ ibi. Immolabis phase vespere ad sol occasum q̃n egressus es de egipto ꝛ co= ques et comedes in loco quez elegerit dñs deus tuus:maneq̃ ꝯsurgens vades in tab= nacula tua. Sex diebꝰ comedes azima: et in die septima quia collecta est dñi dei tui nõ facies opus. Septẽ ebdomadas nume= rabis tibi ab ea die qua falcem in segetem miseris et celebrabis diẽ festũ ebdomadaꝝ dño deo tuo.oblatõem spontaneam manꝰ tue quã offeres iuxta bñdictõnem dñi dei tui.ꝛ epulaberis coram dño deo tuo tu ac filiꝰtuus et filia tua et fuus tuꝰet ancilla tua et leuites q̃ est int̃ portas tuas. et ad= uena ac pupillus ꝛ vidua q̃ morant̃ vobi= scum in loco quem elegerit dñs deus tuus vt habitet nomen eius ibi:et recordaberis quoniaz fuus fueris in egipto:custodieq̃ ac facies que p̃cepta sunt. Solennitatẽ q̃z tabernaculoꝝ celebrabis p septem dies q̃n collegeris de area et wrclari fruges tuas: et epulaberis in festiuitate tua tu et filius tuꝰet filia et fuꝰ tuꝰ et ancilla: leuites q̃z et aduena et pupillus et vidua q̃ int̃ ptas tuas sunt. Septem diebꝰ dño deo tuo festa celebrabis in loco quẽ elegerit dñs: bñdi= cetq̃ tibi dñs deꝰ tuꝰ in cũctis frugibꝰ tuis et in omni ope manuũ tuaꝝ:eriscq̃ in leti= cia. Tribꝰ vicibꝰ p annum apparebit omne masclinũ tuũ in ꝯspc̃tu dñi dei tui in loco quẽ elegerit:in solẽnitate azimoꝝ.ꝛ in so= lẽnitate ebdomadaꝝ: et in solẽnitate tab= nacloꝝ. Non apparebit añ dñm vacuꝰ:sed offeret vnusq̃sq̃ ꝓm qɔ habuerit iuxta bñ= dictõem dñi dei sui quã dederit ei. Judices et magistros cõstitues in oĩbꝰ portis tuis q̃s dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi p singulas tribꝰ tuas vt iudicent ppl̃m iusto iudiciõ:nec in altera ptem declinent. Non accipies psonã nec munera:q̃ munera excecant oclos sa= pientũ:et mutant ꝛba iustoꝝ. Juste qɔ iu= stum est pseq̃ris:vt viuas ꝛ possideas ẽraz quam dñs deus tuꝰ dederit tibi. Non plan= tabis lucũ.ꝛ oẽm arboꝛez iuxta altare dñi dei tui:nec facies tibi atz constitues statu am q̃ odit dñs deus tuus. Ca. XVII.

Non immolabis dño deo tuo bouez ꝛ ouem in q̃ est macula.aut q̃ppiaz vicij:q̃ abominatõ est dño deo tuo Cũq̃z repti fuerint apud te int̃ vnaz ptaꝝ tuaꝝ quas dñs deꝰ tuus dabit tibi vir aut mlier q̃ faciant malũ in ꝯspc̃tu dñi dei tui ꝛ trãsgrediant̃ pactũ illiꝰ. vt vadant et ſ= uiant dijs alienis et adoꝛent eos solem et lunam ꝛ oẽm miliciam celi q̃ non p̃cepi et hoc tibi fuerit nũciatũ,audiensq̃z inq̃sieris

diligenter.et vex esse repereris.et abominatõ facta est in israel: educes vir ac mulierem q̃ rem sceleratissimam perpetrunt ad portas ciuitatis tue ⁊ lapidibꝫ obruẽt. In ore duox aut triũ testium ꝑibit q̃ infficiet. Nemo occidat: vno cõtra se dicente testimoniũ. Manꝰ testium ꝑma interficiet eum: et manꝰ reliqui ꝓli extrema mittet: vt auferas malũ de medio tui. Si difficile ⁊ ambiguũ apud te iudiciũ esse ꝑspexeris inter sanguinẽ et sanguinẽ: causaz ⁊ cãm. lepram et nõ lepm. et iudicũ intra portas tuas videris verba variari: surge ⁊ ascende ad locũ quẽ elegerit dñs deus tuus: veniesq; ad sacerdotes leuitici generis et ad iudicem q̃ fuerit illo tpe. quereſq; ab eis. q̃ iudicabunt tibi iudicij veritatẽ ⁊ facies qcũq; dixerint q̃ ꝑsunt loco quẽ elegerit dñs ⁊ docuerit te iuxta legem eiꝰ. seq̃risq; snãm eox: nec declinabis ad dextram neq; ad sinistram. Qui autem supbierit nolens obedire sacerdotis imperio q̃ eo tpe ministrat dño deo tuo ex decreto iudicis: morietur hõ ille. et auferes malũ de isrl̃: cũctusq; ꝓpl̃us audiens timebit vt nullus deinceps intumescat supbia. Cum ingressus fueris terrã quaz dñs deus tuꝰ dabit tibi ⁊ possederis eam habitaueriſq; in illa et dixeris constituaz sup me regem sicut hñt omnes p circuitũ natões: eũ ꝑstitues quẽ dñs deꝰ tuus elegerit de numero fratrum tuox. Non poteris alteriꝰ gentis hoiem regez facere: q̃ non sit frater tuus. Cũq; fuerit ꝑstitutꝰ. non multiplicabit sibi equos neq; reducet ꝓpl̃m in egiptũ eq̃tatꝰ numero subleuatꝰ: ꝑsertim cũ dñs precepit vobis vt nequaq̃ ampliꝰ p eandem viam reuertamini. Non habebit vxores plurimas q̃ illiciant aĩm eius: neq; argenti ⁊ auri immẽsa pondera. Postq̃ autem sederit in solio regni sui describet sibi deutronomiũ legis huiꝰ in volumine. accipiens exemplar a sacerdotibꝫ leuitice tribꝫ ⁊ habebit secum: legetq; illud omnibꝫ diebꝫ vite sue vt discat timere dñm deum suũ et custodire verbaꝫ ceremonias eius que in lege precepta sunt. Nec eleuet cor eius in superbiam super fratres suos: neq; declinet in partẽ dextraz vel sinistrã: vt longo tempore regnet ipse et filius eiꝰ super israel.

Capitulum. XVIII.

NOn habebunt sacerdotes et leuite et omnes q̃ de eadem tribu sunt pte ⁊ hereditatẽ cũ reliq̃ ꝓlo israel qz sacrificia dñi ⁊ oblatões eiꝰ comedent. Et nihil aliud accipient ꝺ possessione fratrum suox. Dñs enim ipe est hereditas eox: sicut locutus ẽ illis. Hoc erit iudiciũ sacerdotũ a ꝓlo ⁊ ab hijs q̃ offerunt victimas: siue bouẽ siue ouem immolauerint dabũt sacerdoti armũ ac vẽtriculũ: ꝑmicias frumẽti. vini et olei et lanax ptem ex ouium tonsione. Ipsum enim elegit dñs deꝰ tuus de cunctis tribubꝫ tuis: vt stet ⁊ ministret nomini dñi dei tui ipe et filij eiꝰ in sempiternũ. si exierit leuites ex vna vrbiũ tuarum ex omni isrl̃ in q̃ habitat et voluerit venire desiderans locũ quẽ elegerit dñs: ministrabit in noĩe dñi dei sui sicut oẽs frẽs eiꝰ leuite q̃ stabunt eo tpe coraz dño. Partẽ cibox eandez accipiet quaz ⁊ ceteri: excepto eo qꝺ in vrbe sua ex paterna ei successione debet. Cñ ingressus fueris terrã quã dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi caue ne imitari velabominatões illax gentiũ: nec inueniat in te q̃ lustret filiũ suũ aut filiã ducẽs p ignẽ aut q̃ ariolos scisciteꝫ aut obꝑuet somnia atz auguria: ne sit malefic⁹ ne incantatoꝝ: ne phitones cõsulat nec ꝺinos ⁊ q̃rat a mortuis veritatẽ. Omnia enim hec abominat dñs: et ꝓt istiusmõi scelera delebit eos in introitu tuo. Perfectꝰ eris ⁊ absq; macla: cũ dño deo tuo. Gentes iste q̃x possidebis trã augures et ꝺinos audiũt: tu aũ a dño deo tuo aliter institutꝰ es. Prophã de gẽte tua ⁊ ꝺ fribꝫ tuis sic me suscitabit tibi dñs deꝰ tuꝰ: ipm audies vt petisti a dño ꝺo tuo in oreb qñ contõ congregata est atz dixisti. Ultr̃ non audiaz vocẽ dñi dei mei: ⁊ ignem hunc maxim amplius nõ videbo ne moriar. Et ait dñs mihi. Bene omnia sunt locuti. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suox similẽ tui: ⁊ ponaz vba mea in ore eius: loquetq; ad eos omnia q̃ precepo illi. Qui aũ vba eiꝰ q̃ loquet in noĩe meo audire voluerit: ego vltor existã. Propha aũ q̃ arrogantia deꝑuatꝰ voluerit loq̃ in noĩe meo q̃ ego non ꝑcepi illi vt diceret. aut ex noĩe alienox deox: interficiet. Qꝺsi tacita cogitatõe rñderis: qũo possum intelligere verbũ qꝺ dñs ñ ẽ locutꝰ: hoc habeb signũ Quod in nomine dñi ꝓpheta ille ꝓdixerit

et non euenerit. hec dñs non est locut⁹:sz p tumorem animi sui pphęta confinxit: et idcirco non timebis eum. Ca.XIX.

Qm dispdiderit dñs de⁹ tuus gentes quaz tibi tradit⁹ est terra.et possederis eam habitaueriszꝫ ī urbib ei⁹ ꝛ in edib: tres ciuitates sepab tibi in medio terre quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi in possessionē sternens diligenť viam:et ī tres eq̄liter ptes totam ere tue puinciam diuites vt habeat e vicino q̄ ppter homicidiū pfug⁹ est q̄ possit euadere. Hec erit lex homicidę fugientis:cui⁹ vita ſuanda est. Qui pcusserit pxim suū nesciens. ꝛ q̄ heri ꝛ nudiusterci⁹ nullū conť eū odium habuisse ꝓbabať.sed abisse cū eo simpliciter in siluam ad ligna cedenda:ꝛ in succisione lignoz secur⁹ fuerit manu ferzqꝫ lapsum ꝺ manubrio amicū ei⁹ pcusserit ꝛ occiderit:ꝫ ad vnam supdictaz urbiū ꝓfugiet ꝛ viuet: ne forsitan pxim⁹ ei⁹ cui⁹ effusus ē sanguis dolore stimulat⁹ psequať ꝛ apprehēdat eū si longior via fuerit. ꝛ pcuciat aīam ei⁹ q̄ nō est reus mortis: qz nullū conť eū qui occisus ē odium p̄us habuisse mōstrať. Idčco pcipio tibi vt tres ciuitates eq̄lis intra se spacij diuidas. Cū ať dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ terminos tuos sicut iurauit pribz tuis ꝛ dederit tibi cūctam ťram quā eis pollicitus ē:si tñ custodieris mandata ei⁹ ꝛ feceritis q̄ hodie pcipio tibi vt diligas dñm deū tuū ꝛ ābulas ī vijs ei⁹ omni tpe:addes tibi tres alias ciuitates ꝛ supdictaz trium urbiū numeꝛ duplicabis. vt non effundať sanguis innoxi⁹ in medio ťre quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi possidēdaz. ne sis sāguis re⁹. Si q̄s ať odio hns pxim. insidiat⁹ fuerit vitę ei⁹ surgenszꝫ pcusserit illū ꝛ mortuus fuerit fugeritqꝫ ad vnaz de supdictis urbibus:mittēt seniores ciuitatis illi⁹ ꝛ arripient eū de loco effugij ť dentqꝫ in manu pxi mi c⁹ sanguis effusus ē: ꝛ morieť. Nō misereberis ei⁹:ꝛ auferes noxiū sanguinem de isrł:vt bñ sit tibi. Non assumes ꝛ trāsferes ťminos pximi tui q̄s fixer̄t pores ī possessione tua:quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi ī ťra quā accepis possidēdā. Nō stabit testis vn⁹ conť aliquē quicq̄d illud pcť et facinoris fuerit:sed in ore duoꝝ aut triū testiū stabit omne ǒbum. Si steterit testis mendax conť hoiez accusās eū ꝓuaricatiōis: stabūt ambo quoꝝ causa ē antę dñm in cōspectu sacdotū ꝛ iudicū q̄ fuerint ī diebz illł. Cūqꝫ diligentissime pscrutātes inuenerīt falsuz testē dixisse conť ffrem suū mendaciū:reddet ei sicut ffri suo facere cogitauit. ꝛ auferes malū de medio tui:vt audientes ceteri timorem habeant ꝛ nequaq̄ talia audeant facere. Nō misereberis ei⁹:sed aīam ꝓ aīa. oculū ꝓ oculo.dentē ꝓ dente. manū ꝓ manu:pedem ꝓ pedē exiges. Ca.XX.

Si exieris ad bellū conť hostes tuos. ꝛ videris eq̄tat⁹ ꝛ curr⁹. ꝛ maiorem q̄ tu habeas aduersarij exercit⁹ m̄l̄titudinē: nō timebz eos qz dñs deus tu⁹ tecū est q̄ eduxit te de ťra egipti. Appropinq̄nte ať iam ꝓlio stabit sacdos añ acie: ꝛ sic loquet̄ ad ꝓplm. Audi isrł. Clos hodie conť inimicos vros pugnaz cōmittitis:ñ ptimescat cor vrm. Nolite metuere. nolite cedere. nec formidetis eos:qz dñs de⁹ vr̄ in medio vr̄i est:ꝛ ꝓ vob conť aduersarios dimicabit vt eruat vos de piculo. Duces q̄z p singł̄as turmas audientę exercitu pclamabūt. Quis ē homo q̄ edificat domū nouam:ꝛ ñ dedicauit eaz? Clabat et reuertať in domū suā:ne forte moriať in bello ꝛ ali⁹ dedicet eaz. q̄s est hō q̄ plantauit vineā: ꝛ nec dū fecit eaz eē cōmunē ꝺ q̄ vesci oīb liceat? Clabat ꝛ reuertať in domū suaz:ne forte moriať in bello et ali⁹ hō ei⁹ fungať offitō. Quis est hō q̄ despondit uxorē ꝛ non accepit eā? Clabat ꝛ reuertať in domū suam:ne forte moriať in bello ꝛ ali⁹ hō accipiet eaz. Hijs dictis addēt reliq̄:ꝛ loq̄nť ad ꝓplm. Quis ē hō formidolosus ꝛ cordis pauido? Clabat ꝛ reuertať in domū suam:ne pauere faciat corda frm suoꝝ.sic ipe timore pterrit⁹ est. Cūqꝫ siluerīt duces exercit⁹ ꝛ finē loq̄zdi fecerīt:vnusq̄szꝫ suos ad bellū cuneos prepabit. Si qñ accesseris ad expugnandaz ciuitatē:offeres ei pmū pacē. Si recepit ꝛ apuerit tibi ptas: cūct⁹ ꝓplus q̄ in ea est saluabiť. ꝛ ſuiet tibi sub tributo. Sin aūt fedus inire noluerit ꝛ ceperit conť te bellū oppugbis eam. Cūqꝫ ťdiderit dñs de⁹ tu⁹ illaz ī manu tua:pcucies omne qđ in ea generis masculini ē in ore gladij absqꝫ m̄l̄ieribz ꝛ infātibz iumētis ꝛ ceteris q̄ in ciuitate sunt. Omnē predam exercitui diuides: et comedes de spolijs hostiū tuoꝝ que dñs deus tuus dederit tibi. Sic facies

cunctis ciuitatib⁹ q̄ a te ꝓcul valde sunt: q
nō sunt de hijs vrbib⁹ q̄s in possessionē ac-
ceptur⁹es. ¶De hijs aūt ciuitatib⁹ q̄ dabunt̄
tibi nullum oīno ꝑmittes viuere sed int̄-
ficies in ore gladij: ethēū videlicet q amor-
reū q chananeū pherezeū q eueū q iebuseū
sicut ꝑcepit tibi dn̄s de⁹ tuus: ne forte doce
ant vos facere cūctas abominatōes quas
ipsi opati sunt dijs suis. q peccetis in dn̄m
deū vr̄m. ¶Cū obsederis ciuitatez multo tpe
q munitōib⁹ circūdederis vt expugnes eā.
non succides arbores de quib⁹ vesci pt̄: nec
securib⁹ p circuitū debes vastare regionem
quoniaz lignū est q non hō: nec pt̄ bellan-
tiū ꝓt̄ te augere numer. ¶Si qua aūt ligna
nō sunt pomifera sed agrestia q in ceteros
apta vsus: succide q extrue machīas donec
capias ciuitatē q̄ ꝓt̄ te dimicat. Ca. XXI

¶Quando inuentū fuerit ī terra quā
dn̄s deus tu⁹ datur⁹ est tibi homīs
cadauer occisi. et ignorabit̄ cedis
re⁹: egredient̄ maiores natu q iudices tui
q metient̄ a loco cadaueris. singulaz per
circuitū spacia ciuitatū: et quam vicinio-
rem ceteris eē ꝑspexerint seniores ciuita-
tis illi⁹ tollent vitulam de armento q̄ non
traxit iugū. nec terraz scidit vomere. q du-
cent eam ad vallē asperam atz saxosam q̄
nunq̄ arata ē. nec sementē recepit q cedent
in ea ceruices vitule. ¶Accedentq̄ sac̄dotes
filij leui q̄s elegerit dn̄s de⁹ tu⁹ vt mīstrent
ei q benedicant in noīe ei⁹ q ad vbum eoz
omne negotiū pendet q quicq̄d mundū vel
īmundū est iudicet̄ q veniēt maiores natu
ciuitatis illi⁹ ad int̄fectū lauabūtq̄ man⁹
suas sup vitulaz q̄ ī valle ꝓcussa ē: q dicēt.
Man⁹ nr̄e non effuder̄t sanguinē hūc: nec
oculi vider̄t. ¶Propici⁹ esto ꝓp̄lo tuo israel
quē redemisti dn̄e: q nō reputes sanguinē
īnocentē in medio ꝓp̄li tui isrl̄. ¶Et auferet̄
ab eis reat⁹ sanguinis: tu aūt alien⁹ eris et
ab innocentis cruore q̄ fusus est cū feceris
qđ ꝑcepit dn̄s. ¶Si egress⁹ fueris ad pug̃m
cont̄ inimicos tuos q t̄ dider̄it eos dn̄s de⁹
tu⁹ in manu tua captiuosq̄ duxeris: q in
numero captiuoz mlier̄ pulcrā q adama
ueris eam voluerisq̄ hr̄e uxorem: introdu
ces eam in domū tuam. ¶Que radet̄ cesariē
q circūcidet ungues. q deponet vestem in q̄
capta ē: sedensq̄ in domo tua flebit p̄rem
q mr̄em suā uno mense. q postea int̄bis ad
eam. dormiesq̄ cū illa: q erit uxor tua. ¶Si
aūt postea non sederit aīo tuo. dimittis eaz
liberam: nec vendere poteris pecunia nec
opprimere p potentiā: qr humiliasti eā. ¶Si
habuerit hō uxores duas unaz dilectam q
alterā odiosaz genueritq̄ ex eis liberos et
fuerit fili⁹ odiose ꝑmogenit⁹ voluerit̄q̄ sb-
stantiaz int̄ filios suos diuidere: nō poterit
filiū dilecte facere ꝑmogenitū et ꝑferre fi-
lio odiose: sed filiū odiose ag̃scet ꝑmogeni
tū dabitq̄ ei de hijs q̄ habuerit cuncta du-
plicia. ¶Iste est enim ꝓncipiuz liberoz ei⁹,
q huic debent̄ ꝑmogenita. ¶Si genuerit hō
filiū ꝓtumacē q pteruū q̄ nō audierit p̄ris
ac mr̄is imperiū. q cohercit⁹ obedire ꝓtēpse-
rit apprehēdent eū q ducent eū ad seniores
ciuitatis illi⁹ q ad portaz iudicij dicētq̄ ad
eos. ¶Fili⁹ nr̄ iste pteru⁹ q ꝓtumax ē: moni-
ta nr̄a audire ꝓtēnit: ꝓmessatōib⁹ vacat et
luxurie atz cōuiuijs: lapidib⁹ eum obruet
ꝓp̄lus ciuitatis q morie⁹ vt auferatis malū
de medio vr̄i: q vniuersus isrl̄ audiens pti
mescat. ¶Cū peccauerit hō qđ morte plectē-
dum est: q adiudicat⁹ morti ap̄ēsus fuerit
in patibulo: nō ꝑmanebit cadauer ei⁹ in li
gno. sed in eadez die sepelie⁹: qr maledict⁹
a deo est q̄ pendit in ligno: q nequaq̄ ꝓta-
minabis t̄ram tuam quam dn̄s deus tuus
dederit tibi in possessionem. Ca. XXII.

¶Non videbis bouez q ouem fr̄is tui
errantē q prętibis: sed reduces fr̄i
tuo: etiamsi non ē ꝓpinqu⁹ fr̄ tuus
nec nosti eū. ¶Duces in domū tuam: q erūt
apud te q̄diu q̄rat ea frater tu⁹ q recipiat.
¶Similit̄ facies de azino q de vestimento et
de omni re fr̄is tui q̄ perierit: si inueneris
eam ne negliges quasi alienaz. ¶Si videris
azinū fratris tui. aut bouez cecidisse ī via
nō despicies sed subleuabis cū eo. ¶Non in-
duet̄ mulier veste virili: nec vir vt̄ veste
feminea ¶Abominabilis enim apud deū est
q̄ facit hoc. ¶Si ambulans p viā. in arbore
vel in t̄ra nidū auis īueneris q mr̄em pull⁹
vel ouis desup incubantē. nō teneb⁹ eam cū
filijs sz abire pacieris captos tenēs filios:
vt bn̄ sit tibi q lōgo viuas tpe. ¶Cū edifica-
ueris domū nouā facies mur̄ tectū ꝓcui
tū ne effūdat̄ sāguis ī domo tua: q sis re⁹
labentē alio. q in p̄ces ruentē. ¶Nō seres vi-
neā tuā altero semīe: ne q semētis quā se-
uisti q q̄ nascūt̄ ex vinea pit̄ sc̄tificet̄. ¶Non

arabis in boue simul et azino. Non induēris vestimēto qđ ex lana linoq3 ꝓtextū est. Funiculos in fimbrijs facies p q̄tuor angulos pallij tui q̄ opiris. Si duxerit vir vxorem et postea odio habuerit eam q̄sieritq3 occasiones q̄b dimittat eaz obiciēs ei nomē pessimū. ⁊ dixerit vxorē hanc accepi et ingressus ad eaz ñ inueni v̄ginē: tollēt eaz pr̄ ⁊ mr̄ ei⁹ et ferent secū signa v̄ginitatis ei⁹ ad seniores vrbis q̄ in pta sunt. et dicet pr̄. Filiam meaz dedi huic vxorē: quam q3 odit imponit ei nomē pessimū vt dicat nō inueni filiam tuaz v̄ginē: ⁊ ecce hec sūt sig̃ v̄ginitatis filie mee. Expandent vestimētū corā senioribꝫ ciuitatis: apprehēdētq3 senes vrb̄ illi⁹ viq3 ⁊ v̄berabūt illū. ꝯdēnantes insup centū siclis argēti q̄s dabit pr̄i puelle q̄niaz diffamauit nomē pessimū sup v̄ginē isr̄l: habebitq3 eaz vxorē ⁊ non poterit eaz dimittere oīb⁹ diebꝫ vite sue. Q3si vex est qđ obicit ⁊ ñ est ī puella inuēta virgitas: eicient eaz ex̄ dom⁹ pr̄is sui ⁊ lapidibꝫ obruent viri ciuitatis illi⁹ et morie⁊ q̄niam fecit nephas in isr̄l vt fornicare⁊ in domo pr̄is sui: et auferes malū de medio tui. Si dormierit vir cū vxore alteri⁹ vtq3 morie⁊ .i. adulte⁊ adultera ⁊ auferes malū de isr̄l. Si puellaz virginē despōderit vir ⁊ īuenerit eaz aliq̄s in ciuitate⁊ ꝯcubuerit cū ea: educes vtrq3 ad ptam ciuitatis illi⁹ ⁊ lapidibꝫ obruen⁊: puella q3 ñ clamauit cū eēt in ciuitate: vir q3 humiliauit vxorē p̄rimi sui: ⁊ auferes malū de medio tui. Sin aūt ī agro reperit vir puellaz q̄ despōsata est. et apprehēdens ꝯcubuerit cū ea ipe morie⁊ solus: puella nihil patie⁊ nec ē rea mortis: q̄niaz sic̄ latro ꝯsurgit ꝑ frēm suū ⁊ occidit aīaz ei⁹ ita⁊ puella ppessa ē. Sola erat in agro: clamauit ⁊ null⁹ affuit q̄ liberaret eaz. Si īuenerit vir puellā virginē q̄ non bt̄ spōsū ⁊ apprehēdens ꝯcubuerit cū illa ⁊ res ad iudiciū venerit: dabit q̄ dormiuit cū ea p̄ri puelle centū q̄ngīta siclos argēti. ⁊ habebit eam vxorē q3 hūiliauit illam. Nō poterit dimittere eam cūctis diebꝫ vite sue. Ca. XXIII.

Non accipiet hō. te sue. Ca. XXIII. vxorez p̄is sui: nec reuelabit opimentū ei⁹. Non int̄bit eunuchus attritis vel amputatis testiculis ⁊ abscisso veretro eccl̄iaz dñi. Non ingredie⁊ māser boc ē de scorto nat⁹ in eccl̄iam dñi vsq3 ad decimam generatōem. Ammonites et moabites etiam pt⁹ decimaz generatōem non int̄bunt eccl̄iaz dñi ineternū: q3 noluerūt vob occurrere cū pane ⁊ aq̄ ī via q̄n egressi estis de egipto: etq3 ꝯduxer̄t ꝑ te balaam filiū beor ō mesopothamia sirie vt malediceret tibi: ⁊ noluit dñs de⁹ tu⁹ audire balaam: vertitq3 maledictōem ei⁹ in bñdictōez tuaz eoq3 diligeret te. Nō facies cū eis pacē: nec q̄ras eis bona cūctis diebꝫ vite tue in sempiternū. Non abomīaberis ydumeū q3 fr̄ tu⁹ est. nec egiptiū q3 aduena fuisti in terra ei⁹. Qui nati fuerīt ex eis tcia generatōe int̄būt in eccl̄iam dñi. Q̄n egressus fueris aduersus hostes tuos in pugnam: custodies te ab omni re mala. Si fuerit ī-ter vos hō q̄ in nocturno sit pollut⁹ sōnio egredie⁊ ex̄ castra: ⁊ nō reuerte⁊ p̄usq3 ad vespam laue⁊ aq̄: ⁊ pt⁹ solis occasū regredie⁊ in castra. Habebis locū ex̄ castra ad quem egrediaris ad req̄sita nature: gerēs paxillū in balthēo. Cūq3 sederis fodies per circuitū. ⁊ egesta humo opies q̄ releuatus es. Dñs enim de⁹ tu⁹ ambulat ī medio castroꝝ vt eruat te⁊ ⁊ det tibi īimicos tuos: vt sint castra tua scta ⁊ nihil in eis appareat fedit̄atis: ne derelinq̄t te. Non t̄des seruū dño suo q̄ a te ꝓfugerit. Habitabit tecū in loco q̄ ei placuerit: ⁊ ī vna vrbiū tuaꝝ req̄escet: ne cōtristes eū. Non erit meretrix de filiabꝫ isr̄l: nec scortator de filijs isr̄l. Non offeres mercedem p̄stibuli: nec p̄ciū canis ī domo dñi dei tui q̄cq̄d illud ē qđ vouerīt: q3 abomīatō est vtrq3 apud dñm deū tuū. Non fenerab⁹ frī tuo ad vsurā pecuniā nec fruges nec quālibet aliaz rem: sed alieno. Fratri autē tuo absq3 vsura. id qđ indiget cōmodabis: vt benedicat tibi dñs de⁹ tu⁹ ī omni ope tuo in t̄ra ad quam ingredieris possidēdam. Cū votū voueris dño deo tuo non tardabis reddere. q3 req̄ret illud dñs deus tuus: etsi moratus fueris reputabi⁊ tibi in pc̄m. Si nolueris polliceri: absq3 pctō eris. Qđ aūt semel egressum ē de labijs tuis obs̄uabis ⁊ facies sicut p̄misisti dño deo tuo: ⁊ p̄pria volūtate ⁊ ore tuo locutus es. Ingress⁹ vineā p̄rimi tui comede uuas q̄ntū tibi placuerit: foras aūt ne efferas tecum. Si intraueris segetem amici tui frāges spicas et manu conteres: falce autem non metes. Ca. XXIIII

Si accepit hō uxorem et habuerit
eam ⁊ nō inuenerit grām añ oculos
eiꝰ ꝑpt̄ aliquam fedītatē:scribet li-
bellū repudij ⁊ dabit ī manu illiꝰ:⁊ dimit
tet eā de domo sua. Cūq; egressa alterꝫ ma
ritū duxerit ⁊ ille q̄; oderit eā dederitq; ei
libellū repudij ⁊ dimiserit de domo sua vl̄
certe mortuꝰ fuerit:non poterit por mari-
tus recipe eam in uxorem.q; polluta est et
abominabilis facta coraꝫ dño: ne peccare
facias terrā tuā quā dñs deꝰ tuus ꝺbiderit
tibi possidendam. Cū accepit hō nup uxo-
rem non ꝓcedet ad bellū nec ei quippiam
nc̄itatis iniūget̄ publice:sed vacabit abs-
q; culpa domui sue: vt uno anno letet̄ cū
uxore sua. Non accipies loco pignoris in-
feriorē ⁊ supiorē molam:q; aīaꝫ suā appo-
suit tibi. Si deꝑhensus fuerit hō solicitās
frēm suū de filijs isrl̄. ⁊ vendito eo accepit
p̄cium int̄ficiet̄:et auferes malū de medio
tui. Obꝺua diligēt̄ ne incurras plagā lep̄:
sed facies q̄cunq; docuerint te sac̄dotes le
uitici generis iuxta id qđ p̄cepi eis:et im-
ple solicite. Memētote q̄ fecerit dñs deꝰ vr̄
marie in via cū egrederemī de egipto. Cuꝫ
repetes a primo tuo rem aliquaꝫ quaꝫ dē
tibi.non ingredieris domū eiꝰ vt pignꝰ au
feras:sed stab foris et ille ibi ꝓferet quod
habuerit. Si aī paup est:non pnoctabit
apud te pignꝰ sed statim reddas ei añ sol̄
occasū:vt dormiens in vestimento suo bñ-
dicat tibi:⁊ habeas iusticiaꝫ corā dño deo
tuo. Non negab mercedē indigentis ⁊ pau
pis frīs tui.siue aduene qui tecū morat̄ in
terra ⁊ int̄ portas tuas ē:sed eadē die red-
das ei preciū laboris sui ante solis occasū
q; paup est ⁊ ex eo sustentat aīaꝫ suam:ne
clamet cont̄ te ad dñm ⁊ reputetur tibi in
pc̄m. Non occident̄ pres ꝓ filijs nec filij ꝓ
p̄ibꝰ:sed unusquisq; ꝓ pcō suo morietur.
Non peruertes iudiciū aduene ⁊ pupilli:nec
auferes pignoris loco vidue vestimentum
Memētō q; fuieris in egipto: ⁊ eruerit te
dñs deus tuus inde. Idcirco p̄cipio tibi vt
facias hanc rem. Cūm messueris segetē in a-
gro tuo. ⁊ oblitꝰ manipulū reliq̄ris:nō re-
uerteris vt tollas illū.sed aduenā ⁊ pupil-
lū ⁊ viduā auferre pacieris: vt benedicat
tibi dñs deꝰ tuꝰ in omni ope manuū tuaꝝ
Si fruges collegeris oliuaꝝ:quicquid re
mānserit ī arboribꝰ nō reuerteris vt colligas
sed relinq̄s aduene pupillo ac vidue Si vi
demiaueris vineā tuā.non colliges rema-
nentes racemos:sz cedent in usus aduene.
pupilli ac vidue. Memēto q; ⁊ tu fuieris i
egipto: ⁊ idcirco p̄cipio tibi vt facias hāc
rem. Ca. XXV
Si fuerit cā int̄. aliq̄s ⁊ int̄pellauerit iudices q̄z in
stū eē ꝓspexerit illi iusticie palmā
dabūt:q̄z impiū ꝺdēnabūt impietatis. Si
aī eum q̄ peccauit dignū viderint plagis:
psternent ⁊ corā se faciāt ꝺberari. Pro mē
sura pc̄i erit ⁊ plagaꝝ modꝰ:ita dūtaxat
vt q̄dragenariū numeꝝ nō excedāt: ne fede
lacerat̄ añ oculos tuos abeat frꝰ tuꝰ. Non
ligab os bouis terētis ī area fruges tuas
Cūm hītauerīt frēs simul ⁊ unꝰ ex eis absq;
liberis mortuꝰ fuerit: uxor defūcti nō nubet
alteri sed accipiet eaz frꝰ eiꝰ ⁊ suscitabit se
men frīs sui:et ꝓmogenitū ex ea filiū noie
illiꝰ appellabit vt nō deleat̄ nomē ex isrl̄. Si
aī noluerit accipe uxorē frīs sui q̄ ex lege
debet̄ pget mlier ad portā ciuitatis ⁊ int̄-
pellabit maiores natu: dicetq;. Non vult
frꝰ viri mei suscitare semē frīs sui in isrl̄:
nec me in ꝓiugiū sumere. Statimq; accīs
ri eū facient:⁊ int̄rogabūt Si rnderit no-
lo eā uxorē accipe: accedet mulier ad eum
corā senioribꝰ.⁊ tollet calciamentū ꝺ pedē
eiꝰ spuetq; in faciē eiꝰ ⁊ dicet. Sic fiet hōi
q̄ nō edificat domū frīs sui. Et vocabitur
nomē illiꝰ in isrl̄ domꝰ discalciati. Si ba-
burint int̄ se iurgiū viri duo ⁊ unꝰ cont̄ al
terꝫ rixari cepit:volensq; uxor alteriꝰ eru-
ere virꝫ suū ꝺ manu fortiōris.miseritq; ma-
nū ⁊ appr̄henderit verēda eiꝰ:abscides manū
illiꝰ.ne flectaris sup eaz ulla miseria. Non
habeb in sacculo diuersa pōdera maiꝰ ⁊ mi
nus: nec erit in domo tua modiꝰ maior ⁊
minor. Pōdus habeb iustū ⁊ verꝫ:⁊ modiꝰ
eq̄lis ⁊ verꝰ erit tibi: vt multo viuas tēpe
sup terrā quā dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi. Ab-
ominat̄ enī dñs eū qui facit hec: ⁊ aduer
sat̄ oēz īiusticiā. Memēto q̄ fecerit tibi a-
malech in via qñ egrediebaris ex egipto.
quoniā occurrerit tibi et extremos agmi-
nis tui qui lassi residebant ceciderit.qñ tu
eras fame ⁊ labore confectus:⁊ non timu-
erit deum. Cum ergo dñs deꝰ tuus dederit
tibi requiem. ⁊ subiecerit cunctas per cir-
cuitum natiōnes in terra quam tibi polli-
citus est:delebis nomen eius sub celo. Ca-

ue ne obliuiſcaris. Ca.XXVI.

Qvnq; inſueris terrã quaz dñs de⁹ tu⁹ tibi datur⁹ ẽ possidendã et obtinueris eaz. atz habitaueris in illa tolles de cũctis frugib⁹ tuis pmicias ⁊ pones in cartallo pgesq; ad locũ quẽ dñs de⁹ tu⁹ elegerit. vt ibi inuocet̃ nomen ei⁹: accedesq; ad sacerdotez qui fuerit in diebꝫ illis et dices ad eũ. Profiteor hodie coram dño deo tuo: q ingressus sum in terrã p q̃ iurauit pribꝫ nr̃is vt daret eam nobis. Suscipiensq; sacerdos cartallũ de manu tua ponet ante altare dñi dei tui: et loqueris in conspectu dñi dei tui. Syrus persequebat̃ patrem meũ: qui descendebat in egiptũ et ibi pegrinat⁹ ẽ in pauciſſimo numero: creuitq; in gentẽ magnam ac robustam et infinite mlt̃itudinis. Afflixerũtq; nos egipcij ⁊ psecuti sunt imponẽtes onera gr̃uiſſima: ⁊ clamauim⁹ ad dñm deũ patz nr̃oz q̃ exaudiuit nos et respexit humilitatẽ nrãm et laborem atz angustiaz: et eduxit nos de egipto in manu forti et bꝫchio extento. in ingenti pauore. in signis atz portentis. et introduxit ad locũ istũ: et tradidit nobis terram lacte et melle manantez. Et idcꝫco nunc offero pmicias frugũ terre: q̃s dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas in ꝓspectu dñi dei tui: et adorato dño deo tuo epulaberis in oĩb⁹ bonis q̃ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi et domui tue: tu et leuites et aduena q̃ tecũ est. Cũ ꝓpleueris decimaz cũctaz frugũ tuaz anno decimaz tercio: dab⁹ leuite ⁊ aduene et pupillo et vidue vt comedant int̃ ptas tuas et saturent̃: loq̃risq; ĩ conspectu dñi dei tui. Attuli qd̃ sanctificatum ẽ de domo mea et dedi illud leuite et aduene et pupillo ac vidue sic̃ iussisti mihi. Nõ ptriui mandata tua: nec sum oblitus imperij. Non comedi ex eis in luctu meo. nec sepaui ea in q̃libet ĩmundicia: nec expendi ex bijs q̃cq̃ in re funebri. Obediui voci dñi dei mei. et feci oĩa sicut pcepisti mihi. Respice de sanctuario tuo et de excelso celoz habitaculo: et benedic pl̃o tuo isrl̃. et tre quam dedisti nob⁹ sicut iurasti pribꝫ nr̃is: tre lacte et melle mananti. Hodie dñs de⁹ tuus pcepit tibi vt facias mãdata hec atz iudicia: vt custodias et ĩpleas ex toto corde tuo et ex tota anima tua. Dñm elegisti hodie vt sit tibi deus et ambules ĩ vijs ei⁹. vt custodias ceremonias illi⁹ et mandata atz iudicia et obedias ei⁹ imperio. Et dñs elegit te hodie vt sis ei pl̃us peculiaris sicut locut⁹ est tibi et custodias omnia pcepta illius: et faciet te excelsiorem cunctis gentib⁹ quas creauit in laudem et nomen et gloriam suam: vt sis pl̃us sanctus dñi dei tui sicut locutus est. Ca.XXVII

Precepit aũ moyses ⁊ seniores pl̃o isrl̃ dicentes. Custodite omne mandatũ quod pcipio vob⁹ hodie. Cũq; trãsieritis iordanen in terrã quaz dñs de⁹ tuus dabit tibi: eriges ingentes lapides ⁊ calce leuigab⁹ eos vt possis in eis scribere oĩa verba legis hui⁹ iordane trãsmiſſ.o: vt introeas terraz quam dñs de⁹ tuus dabit tibi: terram lacte et melle manantez sicut iurauit patrib⁹ tuis. Cũ g̃ transieritis iordanen erigite lapides quos ego hodie pcipio vob⁹ in mõte hebal: et leuigab⁹ eos calce: et edificab⁹ ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ q̃s ferr̃ nõ tetigit: et de saxis informib⁹ et impolitis: ⁊ offeres sup eo holocausta dño deo tuo et immolab⁹ hostias pacificas: comedesq; ibi et epulaberis coraz dño deo tuo. Et scribes sup lapides oĩa verba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixerũtq; moyses et sacdotes leuitici generis ad oẽm isrl̃ez. Attende et audi isrl̃. Hodie factus es pl̃us dñi dei tui. Audies vocẽ ei⁹ et facies mandata atz iusticias q̃s ego pcipio tibi. Precepitq; moyses pl̃o tuo in die illo dicens. Hij stabũt ad bñdicendũ dño sup montem garizĩ iordane trãsmiſſ.o: sym̃eon leui iudas yſachar ioseph ⁊ bẽiamin. Et e regiõe isti stabũt ad maledicendũ in mõte hebal: ruben gad ⁊ aser. zabulon. dan ⁊ neptalĩ. Et pnũciabũt leuite dicẽtq; ad oẽs viros isrl̃ excelsa voce. Maledict⁹ hõ q̃ facit sculptile ⁊ pflatile abominatõem dñi. op⁹ manuũ artificũ: ponetq; illud in abscondito. Et rñdebit oĩs pl̃us: ⁊ dicet amẽ. Maledictus q̃ non honorat pr̃em suũ ⁊ mr̃em. Et dicet oĩs pl̃us amẽ. Maledict⁹ q̃ transfert t̃minos primi sui. Et dicet oĩs pl̃us amẽ Maledict⁹ q̃ errare facit cecũ in itinere. Et dicet omnis pl̃us amen. Maledictus q̃ puertit iudiciũ aduene. pupilli et vidue. Et dicet oĩs pl̃us amen. Maledict⁹ q̃ dormit cum uxore patris sui: et reuelat operimentũ lectuli ei⁹. Et dicet oĩs pl̃us amẽ.

Maledict⁹ qui dormit cū omni iumēto. Et dicet oīs ꝑplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū sorore sua filia ꝓris sui vel mris sue. Et dicet oīs ꝑplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū socru sua. Et dicet oīs ꝑplus amē. Maledictus qui dormit cū vxore ꝓximi sui. Et dicet oīs ꝑplus amē. Maledict⁹ qui clam ꝑcusserit ꝓximū suū. Et dicet oīs ꝑplus amē Maledict⁹ qui accipit munera, vt ꝑcuciat aīaz sanguīs innocētis. Et dicet oīs ꝑplus amē. Maledict⁹ qui ñ ꝑmanet in ꝟmonibꝫ legis huī⁹: nec eos ope ꝑficit. Et dicet omnis ꝑplus amen. Ca. XXVIII.

Si aūt audieris vocem dñi dei tui vt facias atz custodias oīa mandata eius q̄ ego ꝑcipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tuus excelsiorē cūctis gētibꝫ que ꝟsanē in ter̄a. Veniētqz sup te vniuerse bñdictiones iste ⁊ apprehēdēt te: si tñ ꝑcepta ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate: ⁊ bñdict⁹ in agro. Bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui ⁊ fruct⁹ ter̄e tue fructusqz iumētoꝝ tuoꝝ greges armentoꝝ tuoꝝ ⁊ caule ouiū tuaꝝ. Bñdicta horrea tua: ⁊ bñdicte reliq̄e tue. Bñdictus eris ingrediens. ⁊ egrediens. Dabit dñs inimicos tuos q̄ ꝟsurgēt aduersum te corruentes in ꝟspectu tuo. Per viaz vnam venient ꝟ̄ te: ⁊ ꝑ septē fugiēt a facie tua. Emittet dñs bñdictiones sup cellaria tua et sup oīa opa manuū tuaꝝ bñdicetqz tibi in terra quā accepis. Suscitabit te dñs sibi ī ꝑplm sc̄m sicut iurauit tibi: si custodieris mādata dñi dei tui ⁊ ambulaueris in vijs eiꝰ. Videbūtqz oēs ter̄aꝝ ꝑplī q̄ nomē dñi inuocatū sit sup te: ⁊ timebūt te. Abūdare te faciet dñs oīb bonis: fructu vteri tui et fructu iumētoꝝ tuoꝝ. fructu ter̄e tue quā iurauit dñs ꝓribꝫ tuis vt daret tibi. Apiet dñs thesauꝝ suum optimū celū: vt tribuat pluuiā terre tue in tpe suo. Bñdicetqz cūctis opibꝫ manuū tuaꝝ: ⁊ fenerab gentibꝫ multis ⁊ ipe a nullo fen⁹ accipies. Constituet te dñs deus tu⁹ in caput ⁊ ñ in caudaz: ⁊ eris semp sup̄ ⁊ ñ subt̄: si tñ audieris mādata dñi dei tui q̄ ego ꝑcipio tibi hodie et custodieris ⁊ feceris: ac non declinaueris ab eis nec ad dextram nec ad sinistraz: nec secutus fueris deos alienos neqz colueris eos. Qđsi audire nolueris vocem dñi dei tui vt custodias ⁊ facias oīa mandata eiꝰ ⁊ ceremonias q̄s ego ꝑcipio tibi hodie: venient sup te oēs maledictiones iste ⁊ apprehēdent te. Maledict⁹ eris ī ciuitate: maledict⁹ in agro. Maledictū horreū tuū: ⁊ maledicte reliq̄e tue. Maledict⁹ fruct⁹ vētris tui ⁊ fruct⁹ terre tue: armenta boū tuoꝝ ⁊ greges ouiū tuaꝝ. Maledict⁹ eris ingrediens ⁊ maledictus egrediens. Mittet dñs sup te famem ⁊ esuriem ⁊ increpatiōem in omīa opa tua q̄ tu facies: donec ꝟterat te ⁊ ꝑdat velocit̄ adinuentiones tuas pessimas in quibꝫ reliquisti me. Adiungat tibi dñs pestilentiam: donec ꝟsumat te de terra ad quaz ingredieris possidēdaz. Percuciet te dñs egestate ⁊ febri ⁊ frigore, ardore ⁊ estu ⁊ aere corrupto ac rubigīe. ⁊ ꝑseqūt donec pereas. Sit celū q̄ sup te est eneū: et terra quam calcas ferrea. Det dñs ymbrē terre tue puluerē: ⁊ de celo descēdat sup te cinis donec cōteraris. Tradet te dñs corruent̄ añ hostes tuos: ⁊ ꝑ vnam viam egrediaris ꝟ̄ eos. ⁊ ꝑ septē fugias: ⁊ dispgaris ꝑ oīa regna terre. Eritqz cadauer tuū in escam cunctis volatilibꝫ celi ⁊ bestijs terre: et nō sit qui abigat. Percuciat te dñs vlcere egi ptī: et ꝑtē corꝑis ꝑ quā stercora digerūt: scabie q̄z et prurigine: ita vt curare neq̄as Percuciat te dñs amētia ⁊ cecitate ac furore mētis: ⁊ palpes ī meridie sic palpare solet cec⁹ ī tenebris: et ñ dirigas vias tuas Omniqz tpe calūniā sustineas: et oppimaris violēcia nec habeas q̄ liberet te: Uxoꝛ accipias et alī⁹ dormiat cū ea. Domū edifices et ñ habites in ea. Plantes vineā: et ñ vindemies eā. Bos tu⁹ immolet coā te et ñ comedes ex eo. Azin⁹ tu⁹ rapiat̄ in cōspectu tuo: et ñ reddat̄ tibi. Oues tue dent̄ inimicis tuis: et ñ sit qui te adiuuet. Filij tui et filie tue ꝺdant̄ alteri ꝑplo videntibꝫ oculis tuis et deficientibꝫ ad cōspectū eoꝝ tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. Fruct⁹ terre tue et oēs labores tuos comedat ꝑplus quē ignoras: et sis semp colūniam sustinēs et oppressus cūctis diebꝫ: et stupēs ad terroꝛē eoꝝ q̄ vidēbūt oculi tui. Percuciat te dñs vlcere pessimo ī genibꝫ et in suris: sanariqz nō possis a planta ꝑdis vsqz ad vticem tuū. Ducetqz dñs ⁊ regem tuū q̄z constitues sup te in gentē quā ignoras tu et ꝑres tui: et fuies ibi dijs alienis lignō et lapidi: ⁊ eris ꝑditus in ꝓuerbiū ac fabulam omnibꝫ populis ad q̄s te introduxerit

dñs. Sementē multam iacies in terram ⁊ modicū ꝯgregabis:qz locuste deuorabunt oīa. Vineam plātab ⁊ fodies ⁊ vinū nō bibes nec colliges ex ea q̄piam:q̄niā vastabit ēm vmib. Oliuas habeb in oīb fmīs tuis ⁊ non vngeris oleo:qz defluent ⁊ depibūt. Filios generab ⁊ filias ⁊ non frueris eis: q̄niaz ducent in captiuitatē. Oēs arbores tuas ⁊ fruges ꝛre tue rubigo ꝯsumet. Aduena q̄ tecū versat in terra ascendat sup te eritq; sublimior: tu aūt descendes ⁊ eris inferior. Ipe fenerabit tibi ⁊ tu ñ fenerab ei. Ipse erit in caput: ⁊ tu eris in caudaz. Et veniēt sup te oēs maledictōes iste: ⁊ psequtes aprehēdent te donec intereas:qz ñ audisti vocē dñi dei tui: nec fuasti mandata ei⁹ ⁊ ceremonias q̄s pcepit tibi. Et erūt in te sig atz pdigia ⁊ in semīe tuo vsq; ī sempiternū:eoq; ñ fuieris dño do tuo ī gaudio cor diſq; leticia ꝓpt̄ rep oīm habūdantiā. Seruies inimico tuo quē īmittet tibi dñs ī fame in siti ⁊ nuditate ⁊ omni penuria: ⁊ ponet iugū ferreū sup ceruicē tuam donec te cōterat. Adducet dñs sup te gentē de lōgi q̄ ⁊ de extremis ꝛre finib in silitudiez aq̄le volantis cū impetu c⁹ liguam ītelligere ñ possis:gentē pcacissimaz q̄ nō deferat seni nec misereat̄ puuli. ⁊ deforet fructū iumen toꝝ tuoꝝ ac fruges ꝛre tue. donec ītereas: ⁊ ñ relīq̄t tibi triticū. vinū ⁊ oleū. armēta boū et greges ouiū donec te disp dat ⁊ ꝯterat in cūctis vrbib tuis: ⁊ destruant̄ muri tui firmi atz sublimes. in q̄b habebas vidutiam ī omni terra tua. Obsideberis int̄ ptas tuas in omni ꝛra tua quā dabit tibi dñs de⁹ tuus: ⁊ comedes fructū vteri tui et carnes filioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ tuaꝝ q̄s dederit tibi dñs de⁹ tu⁹: in angustia ⁊ vastitate q̄ opprimet te hostis tu⁹. Dō delicat⁹ in te ⁊ luxuriosus valde inuidebit frī suo ⁊ vxori q̄ cubat in sinu suo ne det eis de carnib filioꝝ suoꝝ q̄s comedet: eoq; nihil aliud habeat in obsidione: ⁊ penuria q̄ vastauerint te inimici tui int̄ oēs portas tuas. Tenera mlier ⁊ delicata q̄ sup terrā ingredi ñ valebat nec pedis vestigiū figere ꝓpt̄ molliciez ⁊ tenerītudinē nimiaz: inuidebit viro suo q̄ cubat in sinu ei⁹ sup filij ⁊ filie carnib ⁊ illuuie scdinaꝝ q̄ egrediunt̄ de medio femi nū ei⁹: ⁊ sup liberis q̄ eadem bora nati sūt. Comedent enī eos claz ꝓpt̄ repz oīm penuriam: in obsidione et vastitate q̄ opprimet te inimic⁹ tu⁹ int̄ portas tuas. Nisi custodieris ⁊ feceris oīa verba legis h⁹ q̄ pscpta sunt in hoc volumīe. ⁊ timueris nomē ei⁹ glorioſū ⁊ terribile hoc est dñm deū tuum: augebit dñs plagas tuas et plagas semīs tui plagas magnas ⁊ pseuerantes infirmitates pessimas ⁊ perpetuas: ⁊ ꝯuertet te ī oēs afflictōes egipti q̄s timuistis ⁊ adherebunt tibi. Insup ⁊ vniuersos languores ⁊ plagas q̄ nō sunt scpte in volumine legis hui⁹ īducet dñs sup te: donec te ꝯterat. Et remanebitis pauci nūero q̄ pri⁹eratis sic astra celi p mltitudine:q̄niaz ñ audisti vocē dñi dei tui. Et sic añ letat⁹ ē dñs sup vos bñ vobis faciens vosq; mltiplicans:sic letabit̄ dispdens vos atz subuertēs:vt auferami de ꝛra ad quā īgredieris possidendā. Dispget te dñs in oēs pplos a sūmitate ꝛre vsq; ad terminos ei⁹: ⁊ fuies ibi dijs alienis q̄s et tu ignras ⁊ pes tui lignis ⁊ lapidib. In gentib q̄z illis nō q̄esces. neq; erit req̄es vestigio pedis tui. Dabit enim tibi dñs ibi cor pauidū ⁊ deficientes oculos. et aīaz ꝯsūptaz merore: ⁊ erit vita tua q̄i pendens añ te. Timeb nocte et die: ⁊ nō credes vite tue. Mane dices q̄s mihi det vespe: ⁊ vespe q̄s mihi det mane: ꝓpt̄ cordis tui formidinez q̄ terreberis ⁊ ꝓpt̄ ea q̄ tuis videb oculis. Reducet te dñs classib in egiptū p viam de q̄ dixit tibi vt eam amplī⁹ non videres. Ibi venderis inimicis tuis in fuos ⁊ ancillas ⁊ nō erit q̄ emat.

Ca. XXIX

Hec sunt vba federis qd̄ pcepit dñs moysi vt feriret cū filijs isrl in ꝛra moab: ꝓter illud fed⁹ qd̄ cū eis pepigit in oreb. Vocauitq; moyses oēm isrl: ⁊ dixit ad eos. Vos vidistis vniuersa q̄ fecit dñs coraz vob in terra egipti pharaoni et oīb fuis ei⁹ vniuerseq; ꝛre illi⁹: tptatōes magnas q̄s vidert̄ oculi tui: signa illa portentaq; ingentia: ⁊ non dedit vob dñs cor intelligens ⁊ oculos videntes: ⁊ aures que possint audire vsq; in pntez die. Adduxit vos q̄draginta annis p deserta: nō sunt attriti vestimēta vrā: nec calciamenta pedū vr̄oꝝ vetustate ꝯsūpta sunt. Panē nō comedistis. vinū ⁊ siceraz non bibistis vt sciretis q⁹ ipe ē dñs de⁹ vr̄. Et venistis ad hūc locū: egressusq; ē seon rex esebon ⁊ og rex basan occurrentes nobis ad pugnam. ⁊ p

cussim⁹ eos ⁊ tulim⁹ terram eoꝝ. ac tradi-
dim⁹ possidendam ruben ⁊ gad ⁊ dimidie
tribui manasse. Custodite ergo ꝟba pacti
hui⁹ ⁊ implete ea: vt intelligatis vniuersa
q̄ facietis. Vos statis hodie cūcti corā dño
deo vr̄o: p̄ncipes vr̄i ⁊ trib⁹ ac maiores na
tu atq; doctores omis ꝓp̄lus israel liberi et
uxores vr̄e ⁊ aduene qui tecum morant̄ in
castris exceptis lignoꝝ cesoribꝫ ⁊ hijs q̄ cō
portant aq̄s: vt transeas in federe dñi dei
tui. ⁊ in iureiurādo qꝫ hodie dñs deus tu⁹
pcutit tecū: vt suscitet te sibi in ꝓp̄m ⁊ ipe
sit dñs deus tu⁹ sicut locut⁹ est tibi. ⁊ sicut
iurauit p̄ribꝫ tuis abrahaq;. ysaac ⁊ iacob.
Nec vobis solis ego hoc fedus ferio ⁊ hec
iuramenta ꝯfirmo: sed cūctis p̄ntibꝫ ⁊ ab-
sentibꝫ. Vos enim nostis qūo habitauerim⁹
in terra egipti: ⁊ qūo transierim⁹ ꝑ me-
diū nat̄ōnum: q̄s transeuntes vidistis ab-
ominatōes ⁊ sordes. i. ydola eoꝝ lignum ⁊
lapideq;. argentū ⁊ auꝝ q̄ colebant Ne for-
te sit inter vos vir aut mulier familia aut
trib⁹ cui⁹ cor auersum est hodie a dño deo
nr̄o vt vadat ⁊ fuiat dijs illaꝝ gentiū ⁊ sit
inter vos radix germinans fel ⁊ amaritu-
dinem. Cūq; audierit ꝟba iuramenti hui⁹
benedicat sibi in corde suo dicens pax erit
mihi ⁊ ambulabo in p̄uitate cordis mei: ⁊
assumat ebria sicient̄ ⁊ dñs n̄ ignoscat ei
sed tunc q̄ maxime furor ei⁹ fumet ⁊ zelus
contra hoīem illū. ⁊ sedeant sup eū omnia
maledicta q̄ scr̄pta sunt in hoc volumine: ⁊
deleat dñs nomen ei⁹ sub celo ⁊ ꝯsumat eū
in ꝑditōe ex oīb⁹ tribub⁹ isrl̄: iuxta male-
dictōes q̄ in libro legis h⁹ ac federis ꝯtinē
tur. Dicetq; seq̄ns generatō ⁊ filij qui na-
scent̄ deinceps ⁊ pegrini qui delōge vene-
rit videntes plagas terre illi⁹ ⁊ infirmitates
quib⁹ eā afflixerit dñs sulphure ⁊ solis ar-
dore ꝯburēs ita vt vltra n̄ seret̄ nec virēs
quippiaq; germīet in exemplū subuersionis
sodome ⁊ gomorre adame ⁊ seboim q̄s sub-
uertit dñs in ira ⁊ in furore suo ⁊ dicent
oēs gentes Quare sic fecit dñs terre huic:
Que ē hec ira furoris ei⁹ imm̄sa: Et rñde-
būt. Quia dereliq̄runt pactū dñi qꝫ pepi-
git cū p̄ribꝫ eoꝝ q̄n eduxit eos ꝺ terra egi-
pti ⁊ fuierūt dijs alienis. ⁊ adorauer̄t eos
q̄s nesciebant ⁊ quib⁹ non fuer̄t attributi:
idcirco irat⁹ est furor dñi ꝯtra terrā istam
vt induceret sup eam oīa maladicta q̄ in
hoc volumie scr̄pta sunt: ⁊ eiecit eos de ter
ra sua ī ira ⁊ ī furore ⁊ ī indig̃tione mag̃-
ma. piecitq; in terrā alienaq; sic̄ hodie cō-
pbat̄. Abscondita a dño deo nr̄o q̄ mani-
festa sunt nob⁹ ⁊ filijs nr̄is vsq; ī sēpiternū
vt faciā⁹ vniuersa legis hui⁹. Ca. XXX

Cum ergo venerint sup te omnes
ſmones isti benedict̄ siue maledi-
ct̄ quam ꝓposui in conspectu tuo.
⁊ duct⁹ penitudine cordis tui in vniuersis
gentibꝫ in quas dispersert dñs de⁹ tuus ⁊
reuersus fueris ad eū ⁊ obedieris ei⁹ im-
perijs sicut ego hodie p̄cipio tibi cū filijs
tuis in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua: ⁊
ducet te dñs deus tu⁹ ꝺ captiuitate tua ⁊
miserebit̄ tui: ⁊ rursum congregabit te de
cunctis ꝓp̄lis in quos te ante dispersit. Si
ad cardines celi fueris dissipat⁹ inde te re-
trahet dñs deus tu⁹: et assumet atq; intro-
ducet in terraq; quam possider̄t p̄res tui et
obtinebis eam: ⁊ benedicens tibi. maiores
numeri te esse faciet q̄ꝑ fuerunt p̄res tui.
Circūcidet dñs deus tu⁹ cor tuū ⁊ cor semi-
nis tui: vt diligas dñm deū tuū ex toto cor
de tuo ⁊ in tota aīa tua: vt possis viuere.
Omnes aut̄ maledictōnes has cōuert̄et sup
inimicos tuos: ⁊ eos q̄ odert̄ te ⁊ ꝑsequūt̄.
Tu aut̄ reuertēris ⁊ audies vocem dñi dei
tui facies q̄z vniuersa mandata q̄ ego pre-
cipio tibi hodie: ⁊ abundare te faciet dñs
de⁹ tu⁹ in cunctis opib⁹ manuum tuaꝝ in
sobole vteri tui ⁊ in fructu iumētoꝝ tuoꝝ
in vbertate terre tue ⁊ ī reꝝ oīm largita-
te. Reuertet̄ enim dñs vt gaudiat sup te
in oīb⁹ bonis sicut gauisus ē in p̄ribꝫ tuis
si tñ audieris vocez dñi dei tui ⁊ custodie-
ris p̄cepta ei⁹ ⁊ ceremonias q̄ in hac lege
conscr̄pta sūt: ⁊ reuertaris ad dñm deū tuū
in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua. Man-
datū hoc qꝺ ego p̄cipio tibi hodie ñ sup te
ē neq; ꝓcul positū nec ī celo sitū vt possis
dicere q̄s nr̄m valq; ad celū ascēdere vt de-
feret illud ad nos vt audiam⁹ atq; ope cō-
pleam⁹: neq; trās mare positū vt causeris
⁊ dicas q̄s e nob⁹ poterit mare trāsfretare
⁊ illꝺ ad nos vsq; ꝺferre vt possim⁹ audire
⁊ facere qꝺ p̄ceptū ē: sz iuxta te ē ſmo val-
de ī ore tuo ⁊ ī corde tuo vt facias illū Cō-
sidera qꝺ hodie ꝓposuerī ī ꝓspc̄tu tuo vitā
bonū ⁊ ecōtrario mort̄ ⁊ malū vt diligas
dñm deū tuū ⁊ ābules ī vijs ei⁹ ⁊ custodias

mandata illius et ceremonias atq; iudicia et viuas: atq; mltiplicet te bñdicatq; tibi in terra ad quã ingredieris possidendam. Si aũt auersum fuerit cor tuum et audire nolueris atq; errore deceptus adoraueris deos alienos et fuieris eis: pdico tibi hodie q; pereas et quo tpe moreris in terra ad quã iordane trnsmisso ingredieris possidẽdã. Testes inuoco hodie celũ r terrã q; ppposuerim vob vitã r bonũ: bñdictionẽ r maledictionẽ. Elige g; vitã vt r tu viuas r semẽ tuũ: diligas dñm deũ tuũ atq; obedias voci eius: r illi adhereas. Ipe est enĩ vita tua r lõgitudo dierũ tuor: vt habitẽs in terra p q̃ iurauit dñs pribus tuis abrahã. ysaac r iacob vt daret eam illis.

Capitulum. .XXXI.

Ibit quoq; moyses r locut⁹ ẽ oĩa verba hec ad vniuersũ isrl r dixit ad eos. Centũviginti annor sum hodie: nõ possũ vltr egredi r ingredi: pser tim cũ r dñs dixerit mihi ñ trnsib iordanẽ istũ. Dñs g; deus tuus trnsibit añ te. Ipse delebit omnes gẽtes has in pspectu tuo: r possidẽb eas. Et iosue iste trnsibit añ te: sicut locut⁹ est dñs. Facietq; dñs eis sicut fecit seon r og rgib amorreor r terre eorũ: delebitq; eos. Cũ g; r hos tdiderit vob fil'r: facietis eis sicut pcepi vob. Eliliter agite: r pfortamĩ. Nolite timere: ne paueatis ad pspectũ eor qr dñs deus tu⁹ ipse ẽ ductor tu⁹: r ñ dimittet nec derelinqt te. Vocauitq; moyses iosue: r dixit ei coram omni isrl. Cõfortare r esto robustus. Tu enĩ introduces pplm istũ in terrã quã datur se pribus eor iurauit dñs: r tu eã diuides sortẽ: Et dñs qui ductor est vr ipe erit tecũ: nõ dimittet nec derelinqt te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq; moyses legẽ hãc r tdidit eã sacerdotib filijs leui q; portabant archã federis dñi r cũctis seniorib isrl. Precepitq; eis dicẽs. Post septẽ annos remissiõis in solẽnitate tabnaculor pueniẽtib cũctis ex isrl vt appareant in pspectu dñi dei tui ĩ loco quẽ elegerit dñs. leges vba legis hui⁹ corã oĩ isrl: audiẽtib eis et in vnũ oĩ pplo pgregato. tam viris q; mulieribus paruul et aduenis qui sunt intr portas tuas: vt audiẽtes discãt r timeãt dñm deũ vrm: et custodiant impleãtq; oẽs fmones legis hui⁹. Filij q; eor qui nunc ignorant: vt audire possint et timeant dñm deũ suũ cunctis diebus quibus versant in terra: ad quã vos iordane trnsmisso pgitis obtinẽdã. Et ait dñs ad moysen. Ecce ppe sunt dies mortis tue. Voca iosue: r state ĩ tabnaculo testionij vt pcipiã ei. Abierũt g; moyses r iosue r stetrt in tabnaculo testionij: apparuitq; dñs ibi in colũna nubis q̃ stetit ĩ introitu tabnaculi: dixitq; dñs ad moysen. Ecce tu dormies cũ pribus tuis: r ppls iste surgẽs fornicabit p⁹ deos alienos ĩ terra ad quã ingrediet r habitabit ĩ ea: ibi derelinquet me et irritũ faciet fedus qd pepigi cũ eo. Et irascet furor me⁹ pr eũ in die illo: r derelinquã eũ et absondã faciẽ meã ab eo: et erit in deuorationẽ. Inueniẽt eũ oĩa mala r afflictões: ita vt dicat ĩ illa die. Vere qr ñ est de⁹ mecũ inuenerũt me hec mala. Ego aũ absondã r celabo faciẽ meã ĩ die illo ppter oĩa mala q̃ fecit: qr secut⁹ ẽ deos alienos. Nũc itaq; scribite vob cãticũ illd r docete filios isrl vt memoriter teneãt: r ore decantẽt: r sit mihi carmẽ istud p testimonio ĩter filios isrl. Introducã enĩ eum in terrã p q̃ iurauí pribus ei⁹ lacte r melle manantẽ. Cũq; pmederit r saturati tffliq; fuerint auertent ad deos alienos r seruient eis: detrhentq; mihi r irritũ faciẽt pactũ meũ: postq; inuenerint eũ mala multa et afflictões: rñdebit ei canticũ illud p testionio: qd nulla delebit obliuio ex ore semĩs tui. Scio enĩ cogitatões ei⁹: q̃ facturus sit. hodie antq; introducã eũ ĩ terrã quã ei pollicit⁹ sum scpsit q̃z moyses canticũ: et docuit filios isrl. Precepitq; dñs iosue filio nun: r ait. Cõfortare r esto robust⁹. Tu enĩ itroduces filios isrl in terrã quã pollicit⁹ sũ et ego ero tecũ. Postq; g; scpsit moyses vba legis hui⁹ ĩ voluĩe atq; ppleuit: pcepit leuitis q̃ portabãt archaz federis dñi dicẽs. Tollite libr istũ r ponite eũ in latere arche federis dñi dei vrĩ: vt sit ibi pr te ĩ testioniũ. Ego enĩ scio pteti onẽ tuã r cuicẽ tuã durissimã. Adhuc viuẽte me r ingrediẽte vobiscũ sp pteti ose egistis pr dñm q̃ntomagis cũ mortu⁹ fuero. Cõgregate ad me oẽs maiores natu p tribus vras atq; doctores: r loqr audiẽtib eis fmones istos: r inuocabo pr eos celũ et terram. Noui enĩ q; post mortem meam

inique agetis:et declinabitis cito de via: quã pcepi vob:et occurrẽt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malũ in ꝓspectu dñi vt irritetis eũ per opa manuũ vrãꝝ. Locut⁹ ẽ ergo moyses audiente vniuerso cetu isrl'verba carmis hui⁹:ꝙ ad finem vsqꝫ ꝓpleuit. Capitulũ. .XXXII.

Audite celi que loquor:audiat terra verba oris mei.Concrescat in pluuia doctrĩa mea:fluat vt ros eloquiũ meũ.Quasi imber sup herbã ꝙ q̃si stille sup gmina:qꝛ nomẽ dñi inuocabo. Date magnificentiã deo nro:dei perfecta sunt opa:ꝙ oẽs vie ei⁹ iudicia.Deus fidel' et absqꝫ vlla iniquitate:iust⁹ꝙ rect⁹.Peccauert ei:nõ filij ei⁹ in sordibꝫ.Generatio ꝓua atqꝫ puersa:heccine reddis dño pl'o stulte ꝙ insipiẽs:Nũquid nõ ipe est pr̃ tu⁹ q̃ possidet te:et fecit ꝙ creauit te:Memẽto dieꝝ antiq̃ꝝ.cogita generatões singulas. Interroga pr̃em tuũ ꝙ annunciabit tibi: maiores tuos et dicẽt tibi.Qñ diuidebat altissimus gẽtes.qñ sepabat filios adam. Constituit termios pl'oꝝ iuxta numeruꝫ filioꝝ isrl'.Pars aũt dñi pl's eius:iacob funicul⁹ hereditatis eius.Inuenit eum in terra deserta:in loco horroris ꝙ vaste solitudinis.Circũduxit eũ ꝙ docuit ꝙ custodiuit q̃si pupillã oculi sui.Sicut aq̃la puocans ad volãdũ pullos suos:ꝙ sup eos volitãs. Expãdit alas suas et assũpsit eũ:atꝫ portauit in hũeris suis.Dñs sol⁹dux ei⁹ fuit ꝙ nõ erat cũ eo deus alien⁹.Cõstituit eum sup excelsã terrã:vt ꝓmederet fruct⁹ agro rũ.Vt sugeret mel de pẽ oleumqꝫ de saxo durissimo.Butirũ de armẽto ꝙ lac de ouibus:cũ adipe agnoꝝ ꝙ arietũ filioꝝ basã. Et hircos cũ medulla tritici:ꝙ sanguinez vue biberẽt meracissimũ.Incrassat⁹est dilectus ꝙ recalcitauit:incrassatus. impiguat⁹. dilatat⁹.dereliq̃t deũ factorẽ suũ ꝙ recessit a deo saluatori suo.Prouocauerũt eũ in dijs alienis:ꝙ in abominationibꝫ ad iracũdiã ꝓcitauerũt.Immolauert demonijs et non deo:dijs q̃s ignorabãt.Noui recẽtesqꝫ venerũt:q̃s nõ coluerũ pres eoꝝ.Deuꝫ q̃ te genuit dereliq̃sti:ꝙ oblit⁹ es dñi creatoris tui.Vidit dñs ꝙ ad iracũdiã ꝓcitat⁹ẽ: qꝛ puocauert eũ filij sui ꝙ filie.Et ait. abscondam faciem meam ab eis:ꝙ ꝓsiderabo nouissima eoꝝ.Generatio enim peruersa est ꝙ infideles filij.Ipsi me puocauerũt in eo qui non erat deus:ꝙ irritauerũt in vanitatibꝫ suis.Et ego puocabo eos in eo qui non est pl's ꝙ in gente stulta irritabo illos.Ignis succẽsus est in furore meo:et ardebit vsqꝫ ad inferni nouissima.Deuorabitqꝫ terrã cũ germie suo:ꝙ mõtiũ fũda mẽta ꝓburet.Cõgregabo sup eos mala:ꝙ sagittas meas ꝓplebo in eis.Cõsumẽt fame ꝙ deuorabũt eos aues morsu amarissimo.Dentes bestiaꝝ ĩmittaꝫ ĩ eos:cũ furore trahẽtiuꝫ sup terrã atꝫ serpẽtiũ.Foris vastabit eos gladi⁹ ꝙ int⁹ pauor:iuuenẽ sil'ac virginẽ lactantẽ cũ hoĩe sene.Et dixi:vbi nam sũt:cessare faciã ex hoĩbꝫ memoriã eoꝝ.Sed pt̃ irã inimicoꝝ distuli: ne forte supbirẽt hostes eoꝝ.Et dicerent. Man⁹ nra excelsa:ꝙ nõ dñs fecit hec oĩa. Gens absqꝫ ꝓsilio est ꝙ sine prudẽtia.vtinã sapent ꝙ intelligerẽt:ac nouissima prouiderent.Quõ psequebat vnus mille ꝙ duo fugauerũt decẽ milia:Nõne ideo qꝛ de⁹ suus vẽdidit eos ꝙ dñs ꝓclusit illos:Non eni ẽ deus nr̃ vt de⁹ eoꝝ ꝙ inimici nri sũt iudices.De vinea sodomoꝝ vinea eoꝝ ꝙ ꝺ suburbanis gomorre.Vua eoꝝ vua fel'ꝙ botrus amarissim⁹.Fel draconũ vinũ eoꝝ: ꝙ venenũ aspidũ insanabile.Nõne hec cõdita sũt apꝺ me ꝙ sigta ĩ thesauris meis: Mea ẽ vlcio ꝙ ego rtribuã eis ĩ tpe:vt labat pes eoꝝ.Iuxta ẽ dies pditõis ꝙ adesse festinãt tpa.Iudicabit dñs pl'm suũ ꝙ seruis suis miserebit̃.Videbit qꝛ infirmata sit man⁹:ꝙ clausi q̃ꝫ defecerẽt reliduiq̃ cõsũpti sũt.Et dicẽt vbi sũt dij eoꝝ ĩ qbꝫ habebãt fiduciã.De q̃ꝝ victimis comedebãt adipes ꝙ bibebãt vinũ libaminũ.Surgãt et opitulent̃ vob ꝙ ĩ necitate vos ptegãt. Videte qꝛ ego sim sol⁹ ꝙ ñ sit alius de⁹ pter me.Ego occidã ꝙ ego viuere faciã:pcutiã ꝙ ego sanabo ꝙ ñ est q̃ de manu mea possit eruere.Leuabo ad celũ manũ meã:ꝙ dicã viuo ego ĩeternũ:si acuero vt vulgur gladiũ meũ ꝙ arripuerit iudiciũ man⁹ mea. Reddam vltionez hostibꝫ meis et bijs qui oderunt me retribuam.Inebriabo sagittas meas sanguine:ꝙ gladius meus deuorabit carnes.De cruore occisoꝝ et de captiuitate nudati inimicoꝝ capitis.Laudate gentes pl'm eius:qꝛ sanguinẽ fuorũ suoꝝ vlciscetur.Et vindictam retribuet

in hostes eoꝝ:ꝙ ꝓpicius erit terre populi
sui. Venit ꝯ moyses ꝙ locutus est oīa ver
ba cantici hui⁹ in auribꝫ ꝓpl̄i:ipse ꝙ iosue
filij nun. Cōpleuitqꝫ oēs ꝑmones istos. lo
quēs ad vniuersū isrl̄. ꝙ dixit ad eos. Po
nite corda vr̄a in oīa verba mea q̄ ego te
stificor vobis hodie:vt mandetis ea filijs
vr̄is custodire ꝙ facere ꝙ īplere vniuersa q̄
scripta sunt in voluīe legis hui⁹:qꝫ nō in
cassum p̄cepta sunt vob:sed vt singuli in
eis viuerēt:q̄ faciētes lōgo tpe ꝓseueretis
in terra ad quā iordane t̄nsmisso ingredi
mini possidēdā. Locutusqꝫ est dñs ad mo
ysen ī eadē die dicēs. Ascēde in montē istū
abarim:id est t̄nsitū. in montē nebo qui ē
ī terra moab ꝙ̄ hiericho ꝙ vide terrā cha
naan quā ego t̄dam filijs isrl̄ obtinendā
et morere in mōte. Quē ꝙscendēs iūgeris
ꝓpl̄is tuis.sicut mortu⁹ est aaron fr̄ tuus
in mōte hor ꝙ apposit⁹ ꝓpl̄is suis:qꝫ ꝓuari
cati estis ꝙtra me in medio filioꝝ isrl̄ ad
aq̄s ꝙtradictōis ī cades deꝑti syn:ꝙ ñ scti
ficastis me ītēr filios isrl̄. Econt̄ videb eā
et non ingredieris in eam quā ego dabo
filijs israhel.

Capitulum .XXXIII.

Hec est bñdictio q̄ bñdixit moyses
hō dei filios isrl̄ añ mortē suā. Et
ait. Dñs de syna venit ꝙ ò seir or
tus est nob. Apparuit de mōte pharā et cū
eo sc̄oꝝ milia. In dextera eius ignea lex.
dilexit ꝓpl̄os. Oēs sc̄ti in manu illi⁹ sunt ꝙ
qui appropinḡnt pedibꝫ eius . Accipiēt de
doctrīa illi⁹. Legē p̄cepit nobis moyses:
hereditatē multitudinis iacob. Erit apò
rectissimū rex ꝯgregatis p̄cipibꝫ ꝓpl̄i cuꝫ
tribubꝫ isrl̄. Viuat ruben ꝙ ñ moriat̄ ꝙ sit
paru⁹ in nūero. Hec est iude bñdictio. Au
di dñe vocē iude et ad ꝓpl̄m suū introduc
eū. Man⁹ eius pugnābūt p eo:ꝙ adiutor illi⁹
ꝑ aduersarios ei⁹ erit. Leui q̄ꝫ ait. Perfe
ctō tua ꝙ doctrīa tua a viro sc̄o tuo quē
pbasti in tēptatōe ꝙ iudicasti ad aq̄s ꝯdi
ctōnis. Qui dixit p̄ri suo ꝙ mr̄i sue nescio
vos ꝙ fr̄ibꝫ suis ignoro illos ꝙ nescierūt filios
suos. Hij custodierūt eloquiū tuū ꝙ pactū
tuū seruauerūt:iudicia tua o iacob ꝙ legē
tuā o isrl̄. Ponēt thimiama ī furore tuo:
ꝙ olocausta sup altare tuū. Bñdic dñe for
titudini ei⁹ ꝙ opa manuū illius suscipe.
Percutiāt dorsa inimicoꝝ ei⁹:ꝙ q̄ oderūt
eum ñ ꝓsurgant. Et beniamin ait. Amā
tissim⁹ dñi habitabit ꝓfidēter:ī eo q̄si in tha
lamo tota die morabit̄ ꝙ ītēr hūeros illi⁹
requiescet. Joseph q̄ꝫ ait. De bñdictione dñi
terra eius:de pomis celi ꝙ rore atqꝫ abisso
subiacēte. De pomis fructuū sol̄ ac lune:
de vertice ātiq̄ꝝ mōtiū:de pomis collium
eternoꝝ ꝙ de frugibꝫ terre ꝙ de plenitudīe
eius. Bñdictio illi⁹ q̄ ait apparuit in rubo
veniat sup caput ioseph:ꝙ sup vticē naza
rei ītēr frēs suos. Quasi ꝑmogeniti thauri
pulcritudo ei⁹ cornua rinocerotis cornua
illi⁹. In ipꝫ vētilabit gētes vsqꝫ ad termi
nos terre. Hec sūt ml̄titudines effraim. et
hec milia manasse. Et zabulō ait . Letare
zabulon ī exitu tuo ꝙ ysachar ī tabnacul̄
tuis:pl̄os vocabūt ad montē:ibi immola
būt victias iusticie. Qui inūdatōnē maris
q̄si lac sugēt ꝙ thesauros abscōdit arena
rū. Et gad ait. Bñdict⁹ in latitudīe gad.
Quasi leo requieuit:cepitqꝫ brachiū ꝙ vticē
Et vidit p̄cipatū suū q̄ ī ptē sua doctor
eēt reposit⁹ q̄ fuit cū p̄cipibꝫ ꝓpl̄i ꝙ fecit
iusticias dñi ꝙ iudiciū suū cū isrl̄. Dan q̄ꝫ
ait. Dan catulus leonis:fluet largiter de
basan. Et neptalī dixit. Neptalī habūdan
tia ꝓfruet̄ ꝙ plen⁹ erit bñdictōibꝫ dñi. ma
re et meridiē possidebit. Aser q̄ꝫ ait. Bñ
dict⁹ in filijs aser. Sit placēs fr̄ibꝫ suis:ꝙ
intīguat ī oleo pedē suū. Ferꝝ ꝙ es calcia
mentū ei⁹. Sicut dies iuuētutis tue ita ꝙ
senect⁹ tua. Nō ē de⁹ ali⁹ vt de⁹ rectissim⁹.
Ascēsor celi auxiliator tu⁹. Magnificētia
ei⁹ discurrūt nubes:hītaculū ei⁹ sursū et
subt̄ brachia sēpiterna. Eiciet a facie tua
īimicū dicetqꝫ ꝓterere. Hītabitqꝫ isrl̄ ꝓfidē
ter ꝙ sol⁹. Ocul⁹ iacob ī terra frumēti ꝙ vi
ni:celiqꝫ caligabūt rore. bēs tu isrl̄. Quis
sil̄is tui. ꝓpl̄e q̄ saluaris ī dño! Scutū au
xilij tui ꝙ gladi⁹ gl̄ie tue. Negabūt te ini
mici tui ꝙ tu eoꝝ colla calcab̄ .

Capitulum .XXXIIII.

Ascēdit ꝯ moyses ò cāpestribꝫ mo
ab sup mōtē nebo in vticē phasga
ꝙ̄ hiericho. oñditqꝫ ei dñs oēz t̄rā
galaad vsqꝫ dan ꝙ vniuersam neptalī t̄rā
qꝫ ephraī ꝙ manasse ꝙ oēz t̄ra vsqꝫ ad ma
re nouissimū ꝙ australē ptē ꝙ latitudinem
cāpi hiericho ciuitatis palmaꝝ vsqꝫ segor
Dixitqꝫ dñs ad eū. Hec ē t̄ra ꝙ̄ q̄ iurauī a
brahā ysaac ꝙ iacob dicēs. Semī tuo dabo

eam. Vidisti eam oculis tuis et nō transibis ad illaz. Mortuusqꝫ est ibi moyses seruus dñi in terra moab iubente dño: et sepeliuit euz in valle terre moab ꝓtra phegor: et non ꝓgnouit homo sepulcrū eius vsqꝫ in pñtē diem. Moyses centū et vigīti annoꝝ erat qñ mortuus est. Non caligauit oculus eius: nec dētes illius moti sūt. Fleueruntqꝫ eū filij isrl' in cāpestribꝰ moab triginta diebꝰ ⁊ ꝓpleti sunt dies planctus lugentiū moysen. Iosue vero filius nun repletus est spū sapientie: qz moyses posuit sup eū manus suas. Et obedierūt ei filij isrl': fecerūtqꝫ sicut preceperat dñs moysi. et non surrexit ꝓpha vltē in isrl' sicut moyses quē nosset dñs facie ad faciē in oībꝰ signis atqꝫ portētis que per euz misit ⁊ faceret in terra egipti pharaoni ⁊ oībꝰ seruis eius vniuerseqꝫ terre illius: et cunctā manū robustam magnaqꝫ mirabilia que fecit moyses corā vniuerso isrl'.

¶ Explicit deutronomiū. Incipit plogus bēi Hieronimi presbiteri in libꝝ Iosue.

QUandē finitꝰ penthateuco moysi velut grandi fenore liberati ad ihesuz filiū naue manū mittim⁹ quē hebrei iosue bennuz. id est iosue filiū nun vocant: ⁊ ad iudicū libꝝ quē sopthī appellāt: ad ruth q̄z ⁊ hester q̄s istē noībꝰ efferūt. Monemusqꝫ lectorē vt siluā hebraicoꝝ noīm ⁊ distinctiones per membra diuisas diligens scriptura ꝑseruet: ne noster labor ⁊ illi⁹ studiū pereat. Et vt inprimis qꝺ sepe testat⁹ sū sciat me nō in reprehēsionē veterū noua cudere sicut amici me criminant: sed ꝓ vili porcione offerre lingue mee hoībꝰ q̄s tñ nr̄a delectāt: vt ꝓ grecoꝝ exaploijs q̄ et sumptu et labore maximo indigēt: edicionē nr̄am habeāt. Et sicubi in antiq̄ꝝ voluminum lectione dubitarint: hec illis ꝑferētes inueniāt qꝺ requirūt. Marie cuz apud latinos tot sint exēplaria q̄t codices: ⁊ vnusquisqꝫ ꝓ arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit qꝺ ei visuz est: ⁊ vtiqꝫ nō possit vex esse qꝺ dissonat. Vnde cesset arcuato vulnere ꝓtra nos insurgere scorpius ⁊ sctm opus venenata carpe lingua desistat: vel suscipiēs si placz vel ꝓtemnēs si displicet: memineritqꝫ illoꝝ versuū. Os tuū habūdauit malicia: et lingua tua cōcinnabat dolos. Sedens aduersus fratrē tuū loquebaris: ⁊ aduersus filiū mr̄is tue ponebas scandalū: hec feciſti ⁊ tacui. Existimasti inique q̄ ero tui simil'. arguā te et statuā illa ꝓtra faciē tuaz. Que enī audiētis vel legētis vtilitas est nos laborā do subare ⁊ alios detrahēdo laborare: docere iudeos q̄ calumniandi eis et irridēdi xp̄ianos sit oblata occasio: ⁊ ecclie hoies id despicere ymmo lacerare vñ aduersarij torqueant. Qꝺ si vetus eis tm̄ placet interpretatio que ⁊ mihi non displicet et nihil est recipiendū putant: cur ea que sub asterisis et obel' vel addita sunt vel amputata legūt ⁊ negligūt? Quare danielē iuxta theodotionis trnslationē ecclesie susceperūt? Cur origenē mirantur ⁊ eusebium pāphili: cūctas editiones sil'r deserentes? Aut que fuit stulticia: postq̄ vera dixerit proferre que falsa sunt? Vnde autē in nouo testamēto probare potuerunt assumpta testimonia que ī libris veteribꝰ nō habentur? Hec dicim⁹ ne oīno calumniātibꝰ tacere videamur. Ceteruz post sancte paule dormitionē cui⁹ vita virtutis exemplum est et hos libros quos eustachio virgini xp̄i negare non potui. decreuim⁹ dum spiritus hos regit artus ꝓphetaꝝ explanationi incumbere: et omissum iamdiu op⁹ quodā post liminio r̄petere: presertim cū et ammirabil' sanctusqꝫ vir pammachius hoc itē litteris flagitet: ⁊ nos ad patriaz festinantes: mortiferos sirenaꝝ cant⁹ surda debeamus aure trāsire.

¶ Explicit plogus. Incipit liber Iosue.

FActū est post mortem moysi sermo dñi: vt loq̄rē dñs ad iosue filiū nun ministrū moysi: et diceret ei. Moyses seruus meus mortu⁹ est. Surge ⁊ trāsi iordanē istū tu ⁊ oīs ꝓp̄l's hec̄ū ī terrā quā ego dabo filijs isrl'. Omnē locū quē calcauerit vestigiū pedis vr̄i vobis tradā sicut locut⁹ sum moysi. a deserto et libano vsqꝫ ad fluuium magnum eufratē: omnis terra ethеoꝝ vsqꝫ ad mare magnū ꝓtra solis occasū erit termin⁹ vr̄. Null⁹ poterit vob resistere cūctis diebꝰ vite vr̄e. Sic fui cū

Jesus

moyse ero et tecum:non dimittam nec derelinquã te. Confortare ⁊ esto robust⁹. Tu enĩ sortẽ diuides pl̃o huic terrã: p q̃ iuraui pribꝫ tuis vt tradẽ eam illis. Confortare igit̃ et esto robustus valde:vt custodias ⁊ facias omnẽ legẽ quã pcepit tibi moyses seruus meus. Ne declines ab ea ad dexteraz vel ad sinistrã: vt intelliges cũcta que agis. Non recedat volumen legis hui⁹ ab ore tuo:sz meditaberis ĩ ea diebꝫ ac noctibꝫ vt custodias ⁊ facias oĩa q̃ scripta sũt in eo. Tũc diriges viã tuã ⁊ intelliges eã. Ecce pcipio tibi:confortare ⁊ esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere:quoniã tecũ est dñs de⁹ tuus in oĩbꝫ ad q̃cũqꝫ prexeris. Precepitqꝫ iosue prĩcipibꝫ pl̃i dicẽs. Trãsite p mediũ castroꝝ ⁊ ĩpate pl̃o ⁊ dicite. Prepate vobis cibaria:q̃niaz p⁹ diẽ terciũ trãsibitis iordanẽ:⁊ intrabitis ad possidendã terrã quã dñs de⁹ nr̃ datur⁹ ẽ vobis. Rubenitis q̃z ⁊ gaditis ⁊ dimidie tribu manasse ait. Memẽtote smõis quẽ pcepit vobꝫ moyses famul⁹ dñi dicẽs. Dñs de⁹ vr̃ dedit vobꝫ requiẽ ⁊ omnẽ terrã. Uxores vre ⁊ filij ac iumẽta manebũt ĩ terra quã tradidit vobꝫ moyses trans iordanẽ. Vos aũ trãsite armati añ fres vros oẽs fortes manu ⁊ pugte p eis donec det requiẽ dñs fribꝫ vris sicut ⁊ vobꝫ dedit:⁊ possideãt ipi q̃z terrã quã dñs de⁹ vr̃ datur⁹ ẽ eis:⁊ sic reuertimĩ in terrã possessionis vre ⁊ habitabitis ĩ ea quã vobꝫ dedit moyses famulus dñi trans iordanẽ ptra sol ortũ. Rñdert qꝫ ad iosue atz dixer̃t. Oĩa q̃ pcepisti nobꝫ faciem⁹:⁊ q̃cũqꝫ miseris ibim⁹. Sicut obediuim⁹ in cũctis moysi ita obediemus et tibi:tantũ sit dñs de⁹ tecũ sicut fuit cũ moyse. Qui pdixerit ori tuo ⁊ ñ obedierit cũctis smonibꝫ q̃s pcepis ei:moriat̃. Tu tantũ confortare ⁊ viriliter age.

Capitulum .II.

Misit igit̃ iosue fili⁹ nun de sethim duos viros exploratores abscõdite:⁊ dixit eis. Ite et considerate terram urbemqꝫ hiericho. Qui pgẽtes ingressi sunt domũ mlieris meretricis noĩe raab:⁊ quieuerũt apud eaz. Nũciatũqꝫ est regi hiericho ⁊ dictũ. Ecce viri ingressi sũt huc p noctẽ de filijs isrl̃:vt explorarẽt terraz. Misitqꝫ rex hiericho ad raab meretricem dicẽs. Educ viros q̃ venerũt ad te ⁊ ingressi sunt domũ tuã. Exploratores q̃pe sũt:et omnẽ terrã considerare venerũt. Tollẽsqꝫ mlr viros abscõdit ⁊ ait. Fateor venerunt ad me:sed nesciebã vñ eẽnt. Cũqꝫ porta clauderet̃ in tenebris ⁊ illi pariter exierũt nescio q̃ abierũt. Persequmini cito ⁊ comprehẽdetis eos. Ipsa aũ fecit ascẽdere viros ĩ solariũ dom⁹ sue:opuitqꝫ eos stipula lini q̃ ibi erat. Illi aũ qui missi fuerãt secuti sunt eos p viã que ducit ad vadũ iordanis:illisqꝫ egressis statĩ porta clausa est. Necdũ obdormierãt q̃ latebãt:⁊ ecce mlr ascẽdit ad eos:⁊ ait. Noui q⁹ dñs tradiderit vobꝫ terrã etenĩ irruit ĩ nos terror vr̃ ⁊ elãguerũt oẽs habitatores terre. Audiuim⁹ q⁹ siccauerit dñs aqs maris rubri ad vr̃m introitũ qñ egressi estis ex egipto:⁊ q̃ feceritis duobꝫ amorreoꝝ regibꝫ q̃ erant trans iordanẽ seon ⁊ og q̃s interfecistis. Et hec audiẽtes ptimuimus ⁊ elãguit cor nr̃m:nec remãsit in nob spũs ad introitũ vr̃m. Dñs enĩ deus vr̃ ipe ẽ de⁹ in celo sursũ:⁊ ĩ terra deorsũ. Nũc g̃ iurate mihi p dñz. vt quõ ego misericordiã feci vobiscũ ita ⁊ vos faciatis cũ domo pr̃is mei:detisqꝫ mihi vex signũ vt saluetis pr̃em meũ ⁊ mr̃em. fres et sorores meas:⁊ oĩa q̃ illoꝝ sũt:et eruatis aĩas nr̃as a morte. Qui rñdert̃ ei. Anima nr̃a sit p vob in morte si tñ non pdideris nos. Cũqꝫ tradiderit nob dñs terrã faciem⁹ in te misericordiaz ⁊ veritatẽ. Dimisit g̃ eos p funem de fenestra. Dom⁹ enĩ ei⁹ herebat muro. Dixitqꝫ ad eos. Ad mõtana proscendite ne forte occurrãt vob reuertẽtes:ibiqꝫ latitate tribꝫ diebꝫ donec redeant:⁊ sic ibitis p viã vr̃am. Qui dixerũt ad eã. Innoxij erim⁹ a iuramento hoc q̃ adiurasti nos si ingredientibꝫ nob terrã signũ fuerit funicul⁹ iste coccine⁹ ⁊ ligaueris eũ in fenestra p quã dimisisti nos:et pr̃em tuũ ac mr̃em. fresqꝫ ⁊ omnẽ cognationẽ tuã congregaueris ĩ domũ tuã. Qui hostiũ domus tue egressus fuerit:re⁹ sibi erit. Sanguis ipi⁹ in caput eius:⁊ nos erim⁹ alieni. Cũctor aũ sanguis q̃ tecũ in domo fuerit redũdabit ĩ caput nr̃m si eos aliq̃s tetigerit. Oz si nos prodere volueris ⁊ smonẽ istũ proferre in mediũ:erim⁹ mũdi ab hoc iuramẽto q̃ adiurasti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti estis ita fiat. Dimittẽsqꝫ eos vt pgerẽt appẽdit funiculũ coccineũ ĩ fenestra. Illi vo

ambulantes peruenerunt ad montana et manserũt ibi tres dies donec reuertérent qui fuerãt psecuti. Querẽtes enĩ p omnez viã nõ reperũt eos. Quibꝫ vrbẽ ingressis reuersi sũt ⁊ dscẽderũt exploratores d mõte ⁊ trãsmisso iordane venerũt ad iosue filiũ nun: narraueruntqꝫ ei oĩa que acciderãt sibi: atqꝫ dixerũt. Tradidit dñs omnẽ terrã hãc in manꝰ nr̃as: ⁊ timore pstrati sũt cũcti hĩtatores eius.

Capitulum .III.

Igitur iosue de nocte psurgẽs mouit castra: egrediẽtesqꝫ de sethim venerũt ad iordanẽ ipse ⁊ oẽs filij isrl̃ ⁊ morati sunt ibi per tres dies. Quibꝫ euolutis trãsierũt precones p castroꝝ medio ⁊ clamare ceperunt. Oñ videritis archam federis dñi dei vĩi ⁊ sacerdotes stirpis leuitice portãtes eaz: vos qz psurgite et sequimi pcedẽtes: sitqꝫ inr̃ vos ⁊ archã spaciũ cubitoꝝ duũ miliũ vt pcul videre possitis ⁊ nosse p quã viam ingrediamĩ qr prius nõ ãbulastis p eã: ⁊ cauete ne appropinq̃tis ad archã. Dixitqꝫ iosue ad pplm. Sanctificamĩ: cras enĩ faciet dñs inter vos mirabilia. Et ait ad sacẽdotes. Tollite archaz federis: ⁊ pcedite pplm. Qui iussa cõplẽtes tulerũt ⁊ ambulauerũt añ eos. Dixitqꝫ dñs ad iosue. Hodie incipiã exaltare te coram oĩ isrl̃: vt sciãt q sicut cũ moyse fui: ita ⁊ tecũ sim. tu aũt pcipe sacerdotibꝫ qui portãt archam federis: et dic eis. Cũ ingressi fueritis partẽ aque iordanis state ĩ ea. dixitqꝫ iosue ad filios isrl̃. Accedite huc et audite vbũ dñi dei vĩi. Et rursum in hoc inquit. scietis q dñs deꝰ viuẽs in medio vĩi est: et dispdet in ꝓspectu vr̃o chananeũ ⁊ etheũ. epheũ et pherezeũ. gergeseũ qz ⁊ iebuseũ ⁊ amorreũ. Ecce archa federis dñi oĩs terre añtecedet vos p iordanẽ. Parate. xij. viros de. xij. tribubꝫ isrl̃ singl̃os p singl̃as tbꝫ. Et cũ posuerit vestigia pedũ suoꝝ sacerdotes q portãt archã federis dñi dei vniuerse in aq̃s iordanis. aque q̃ inferiores sunt decurrẽt atqꝫ deficiẽt: q̃ aũt desup veniunt in vna mole ꝓsistẽt. Igiꝭ egressus est pplꝰ d tabnacul̃ suis vt trãsirz iordanẽ: ⁊ sacẽdotes q portabãt archã federis pgebãt añ eũ. Ingressisqꝫ eis iordanẽ ⁊ pedibꝫ eoꝝ in pte aque tinctis: iordanis aũt ripas aluei sui tpe messis impleuerat: stetérũt aq̃ descendẽtes ĩ loco vno ⁊ ad instar mõtis intumescẽtes apparebãt pcul ab vrbe q̃ vocaꝭ edõ vsz ad locũ sarthan: q̃ aũt inferiores erãt ĩ mare solitudinis qd nũc vocaꝭ mortuũ descẽderũt vsqꝫ oĩno deficerẽt. pplꝰ aũt incidebat ꝓꝭ iordanẽ ⁊ sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi stabãt sup siccã humũ in medio iordanis accincti: oĩsqꝫ pplus p arentẽ alueum trãsibat.

Capitulum .IIII.

Cũ transgressis: dixit dñs ad iosue. Elige. xij. viros singl̃os p singl̃as tribꝫ et pcipe eis vt tollãt de medio iordanis alueo vbi stetérũt pedes sacẽdotũ. xij. durissimos lapides: q̃s ponetis ĩ loco castroꝝ vbi fixeritis hac nocte tẽtoria. Vocauitqꝫ iosue. xij. viros q̃s elegerat de filijs isrl̃ singl̃os d singul̃ tribubꝫ: ⁊ ait ad eos. Ite añ archã dñi dei vĩi ad iordanis mediũ: ⁊ portate vnde singli singl̃os lapides ĩ hũeris vr̃is iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vt sit signũ inr̃ vos. Et qñ interrogauerint vos filij vĩi cras dicẽtes: q̃d sibi volũt lapides isti: rñdebitis eis. Defeceré aq̃ iordanis añ archã federis dñi cũ trãsiret eum: idcirco positi sũt lapides isti ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl̃ vsqꝫ ĩeternũ. Fecerũt ꝑ filij isrl̃ sic pcepit eis iosue portãtes de medio iordanis alueo. xij. lapides vt dñs ei imperat iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vsqꝫ in locũ in q̃ castrametati sũt: ibiqꝫ posuerũt eos. Alios q̃z duodecim lapides posuit iosue ĩ medio iordanis alueo vbi stetérũt sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi: ⁊ sũt ibi vsqꝫ in pñtẽ diẽ. Sacerdotes aũt qui portabãt archam stabãt in iordanis medio donec oĩa pplerentr̃ q̃ iosue vt loq̃reꝭ ad pplm pcepat dñs vt dixerat ei moyses. Festinauitqꝫ pplꝰ et trãsiuit. Cũqꝫ trãsisset oẽs trãsiuit ⁊ archa dñi: sacerdotes q̃z pgebãt añ pplum. Filij q̃z ruben ⁊ gad ⁊ dimidia tribꝫ manasse pcedebãt frẽs suos filios isrl̃ sicut eis pcepat moyses ⁊ q̃dragĩta pugnatoꝝ milia pturmas ⁊ cuneos incedebãt p plana atz cãpestria vrb̃ hiericho. In illo die magnificauit dñs iosue coram oĩ isrl̃: vt timerẽt eũ sicut timuerant moysen dũadhuc viueret. Dixitqꝫ ad eũ: pcipe sacerdotibꝫ q̃ portant archã federis: vt ascendãt de iordane. Cui pcepit eis dicẽs. Ascẽdite d iordane. Cumqꝫ ascendissent portantes archam federis

domini ⁊ siccam humũ calcare cepissent.
reuerse sunt aque in alueũ suũ ⁊ fluebãt
sicut añ ꝓsueuerãt. Popul⁹ aũ ascẽdit de
iordane decimo die mens̃ p̃mi: ⁊ castrame-
tati sũt in galgal ꝓ orientalẽ plagã vrb̃
hiericho. Duodecĩ q̃z lapides q̃s de iorda-
nis alueo sũpserãt posuit iosue in galgal:
⁊ dixit ad filios isrl̃. Oñ interrogauerint
filij vr̃i cras p̃es suos ⁊ dixerint eis quid
sibi volũt lapides isti: docebitis eos atz di
cetis. Per arentẽ alueũ ẽnsiuit isrl̃ iorda-
nẽ istũ siccãte dño deo nr̃o aq̃s ei⁹ ĩ ꝓspe-
ctu nr̃o donec ẽnsirem⁹ sicut fecerat pr̃i⁹
in mari rubro qđ siccauit donec ẽnsirem⁹
vt discãt oẽs terrax p̃li fortissimã manũ
dñi: vt ⁊ vos timeatis dñm deuz vestrum
omni tempore. Capitulũ .V.

Postq̃ g̃ audierũt oẽs reges amor-
reox q̃ hĩtabant ẽns iordanen ad
occidẽtalẽ plagã ⁊ cũcti reges cha
naan q̃ ꝑpinq̃ possidebãt magni maris lo-
ca. q̃ siccasset dñs fluẽta iordanis coram fi-
lijs isrl̃ donec ẽnsirẽt: dissolutũ ẽ cor eox
et ñ remãsit in eis spũs: timẽtiũ introitũ
filiox isrl̃. Eo tpre ait dñs ad iosue. Fac
tibi cultros lapideos ⁊ circũcide scdo fili-
os isrl̃. Fecit q̃z qđ iussit dñs: et ĉcũcidit
filios isrl̃ in colle p̃puciox. Hec aũ causa ẽ
scde circũcisionis. Oĩs p̃ls q̃ egressus est
de egipto generis masculini vniuersi bel-
latores viri mortui sũt in deserto p lõgis-
simos vie circuit⁹ q̃ oẽs circumcisi erãt:
p̃ls aũ q̃ nat⁹ est ĩ deserto p q̃dragĩta ãnos
itineris latissime solitudĩs incircumcisus
fuit donec ꝓsumerenẽ q̃ ñ audierũt vocẽ
dñi: ⁊ qđ añ iurauerat vt oñderet eis ter-
rã lacte ⁊ melle manantẽ. Dox filij ĩ locũ
successerẽt p̃m: et circũcisi sũt a iosue qui
sicut nati fuerãt in p̃pucio erãt: nec eos
in via aliqs circũciderat. Postq̃ aũ omẽs
circũcisi sũt: mãserẽt in cotẽ castrox loco:
donec sanarẽt. Dixitq̃ dñs ad iosue. Ho
die abstuli obprobriũ egipti a vob̃. Eloca-
tũq̃ ẽ nomẽ loci illi⁹ galgala vsq̃ in p̃ntẽ
diẽ. Manserẽtq̃ filij isrl̃ ĩ galgal: ⁊ fecerũt
phase q̃rtadecĩa die mens̃ ad vesperax in cã
pestribo hiericho: ⁊ ꝓmederẽt ꝺ frugibo ter-
re die altero azimos panes ⁊ polẽtã eiuꝺ
ãni. Defecitq̃ mãna postq̃ ꝓmederẽt ꝺ fru
gibo ẽre: nec vsi sũt vlẽ cibo illo filij isrl̃:
sed ꝓmederũt de frugibo p̃ntis ãni ẽre cha
naan. Cũ aũ essẽ iosue ĩ agro vrb̃ hiericho
leuauit oculos ⁊ vidit vir stantẽ ꝓtra se
euaginatũ tenentẽ gladiũ: perexitq̃ ad eũ:
et ait. Nr̃ es an aduersariox? Qui rñdit.
Nequaq̃: sed sum p̃ceps exercitus dñi: ⁊
nũc venio. Cecidit iosue pron⁹ in terrã: ⁊
adorãs ait. Quid dñs me⁹ loquit̃ ad seruũ
suũ? Solue inq̃t calciamẽtũ tuũ ꝺ pedib̃
tuis. Locus enĩ in q̃ stas scs̃ est. Fecitq̃
iosue vt sibi fuerat impatũ.

Capitulum . .VI.

Hiericho aũ clausa erat atq̃ muni-
ta tĩore filiox isrl̃: ⁊ null⁹ audebat
vrbẽ ĩgredi vl egredi. Dixitq̃ dñs
ad iosue. Ecce dedi in man⁹ tuas hiericho
⁊ regẽ ei⁹: oẽsq̃ fortes viros. Circuite vr-
bẽ cuncti bellatores sel̃ p diẽ. Dic facietis
sex diebꝰ. Septimo aũt die sacerdotes tol
lent septẽ bucinas q̃rũ vsus est in iubileo
et p̃cedẽt archã federis. Septiesq̃ circui-
bitis ciuitatẽ: ⁊ sacerdotes clangent buci-
nis. Cũq̃ insonuerit vox tube lõgior atq̃
ꝓcisior et in auribꝰ vr̃is increpuerit ꝓcla-
mabit oĩs p̃ls vociferatõe maxĩa: ⁊ muri
funditus corruẽt ciuitatis: ingredienẽq̃
singli p locũ ꝓt quẽ steterint. Elocauit g̃
iosue fili⁹ nun sacerdotes: ⁊ dixit ad eos.
Tollite archã federis. Et septẽ alij sacdo-
tes tollẽt septẽ iubileox bucinas: et ince-
dant añ archã dñi. Ad p̃lm q̃z ait. Ite: ⁊
circuite ciuitatẽ armati p̃cedẽtes archam
dñi. Cunq̃ iosue verba finisset ⁊ septẽ sa-
cerdotes septẽ bucinis clãgerẽt añ archã
federis dñi: oĩsq̃ p̃ls p̃cederet armati ex-
ercitus: reliquũ vulgus archaz sequebat̃
ac bucinis oĩa ꝓcrepabãt. Precepat autẽ
iosue p̃lo dicẽs. Non clamabitis: nec au-
diet̃ vox vr̃a neq̃ vllus sermo ex ore vr̃o
egrediet̃: donec veniat dies in quo dicaz
vobis. Clamate ⁊ vociferamĩ. Circuiuit g̃
archa dñi sel̃ per diem ⁊ reuersa in castra
mansit ibi. Igit̃ iosue de nocte ꝓsurgente
tulerũt sacerdotes archã dñi: ⁊ septẽ ex eis
⁊ septẽ bucinas quax in iubileo vsus est:
precedebantq̃ archã dñi ambulantes atq̃
clangentes ⁊ armatus p̃lus ibat añ eos.
vulgus aũt reliquũ sequebat̃ archam: et
bucinis ꝓsonabat. Circuierũtq̃ ciuitatẽ
scdo die sel̃: et reuersi sunt in castra. Sic
fecerũt sex diebꝰ. Die aũt septimo diluculo
ꝓsurgẽtes: circuierũt vrbẽ sicut dispositũ

erat ſepcies. Cunq; ſeptimo circuitu clan gerẽt bucinis ſacdotes: dixit ioſue ad oẽz iſrl'. Uociferamĩ. Tradidit enĩ vob dñs ci uitatẽ. Sitq; ciuitas hec anathema ꝛ oĩa q̃ in ea ſunt dño. Sola raab meretrix vi uat: cũ vniuerſ q̃ cũ ea in domo ſũt. Ab ſcõdit enĩ nũcios q̃s direxim⁹. Uos autẽ cauete ne de hijs q̃ ꝑcepta ſũt vob quippiã ꝓtingatis ꝛ ſitis ꝑuaricatõis rei: ꝛ oĩa ca ſtra iſrl' ſub pactu ſint atz turbenť. Quic q̃d aũ auri ꝛ argẽti fuerit ꝛ vaſoꝝ eneoꝝ ac ferri dño ꝓſecreť: repoſitũ ĩ theſauris ei⁹. Igiť oĩ ꝑpl'o vociferãte et clangẽtib⁹ tub⁹ poſtq; ĩ aures mltitudĩs vox ſonituſ q; ĩcrepuit muri illico corruerť: ꝛ aſcẽdit vnuſq̃ſq; ꝑ locũ q̃ ꝓť ſe erat cepeťq; ciui tatẽ: ꝛ interfecerũt oĩa q̃ erãt in ea a viro vſq; ad mulierẽ. ab infãte vſz ad ſenẽ. Bo ues q̃z ꝛ oues ꝛ azinos ĩ ore gladij ꝑcuſſe rũt. Duob⁹ aũt viris q̃ exploratores miſſi fuerãt dixit ioſue. Ingredimĩ domũ muli eris meretricis ꝛ ꝓducite eaz ꝛ oĩa q̃ illi⁹ ſũt: ſicut illi iuramẽto firmaſtis. Ingreſ ſiq; iuuenes eduxerũt raab ꝛ parẽtes ei⁹. ffres q̃z ꝛ cũctaz ſuppellectilẽ ac ꝓgtiones illi⁹ et exť caſtra iſrl' manere fecerũt. Ur bem ať ꝛ oĩa q̃ inuẽta ſũt in ea ſuccẽderũt abſq; auro ꝛ argẽto ꝛ vaſ eneis ac ferro: q̃ in erariũ dñi ꝓſecrunt. Raab vero me retricẽ ꝛ domũ ꝑris ei⁹ ꝛ oĩa q̃ hẽbat fecit ioſue viuere: ꝛ habitauerũt in medio iſrl' vſq; in ꝑñtẽ diem eoq; abſcõderit nũcios q̃s miſerat vt explorarẽt hiericho. In tpe illo impcat⁹ eſt ioſue dicẽs. Maledict⁹ vir corã dño q̃ ſuſcitauerit ꝛ edificauerit ci uitatẽ hiericho. In ꝑrogenito ſuo funda menta illi⁹ iaciat: ꝛ in nouiſſimo liberoꝝ ponat portas ei⁹. Fuit g̃ dñs cũ ioſue: et nomẽ ei⁹ vulgatũ eſt in omni terra.

Capitulum. .VII.

Filij ať iſrl' ꝑuaricati ſũt mãdatũ et vſurpauerunt de anathemate. Nam achã fili⁹ charmi filij zabdi filij zare de tribu iuda tulit aliq̃d de ana thematẽ. Iratuſq; eſt dñs ꝓtra filios iſrl'. Cũq; mitteret ioſue de hiericho viros ꝓť hab̃ que ẽ iuxta bethauẽ ad orientalẽ pla gam opidi bethel: dixit eis. Aſcẽdite ꝛ ex ploratẽ terram. Qui ꝑcepta ꝓplẽtes explo rauerť hab̃. Et reuerſi dixerť ei. Non aſcẽ dat oĩs ꝑpl'us: ſz duo vel tria milia viroꝝ pergant ꝛ deleant ciuitatẽ. Quare omnis ꝑpl's fruſtra verabiť ꝓtra hoſtes pauciſſi mos! Aſcẽderť g̃ tria milia pug̃toꝝ. Qui ſtatim terga vertẽtes ꝑcuſſi ſũt a viris vr bis hab̃ ꝛ corruerũt ex eis triginta et ſex boĩes. Perſecutiq; ſunt eos aduerſarij de porta vſq; ad ſabarim et cecideťt ꝑ prona fugiẽtes. Pertimuitq; cor ꝑpl'i: ꝛ ad inſtar aque liq̃factũ eſt. Ioſue vero ſcidit veſti menta ſua: ꝛ ꝓnus cecidit in terrã coram archa dñi vſq; ad veſperã: tam ipſe q̃ oẽs ſenes iſrl'. Miſeruntq; puluerẽ ſup capita ſua: ꝛ dixit ioſue. Heu dñe deus. Quid vo luiſti ẽducere ꝑpl'm iſtũ iordanẽ fluuiũ: ut tradere⁹ nos ĩ man⁹ amorrei ꝛ perderem⁹! Utinã vt cepim⁹ mãſiſſem⁹ trãs iordanẽ. Mi dñe deus q̃d dicã: vidẽs iſrl'em hoſtib⁹ ſuis terga vtentẽ! Audiãt chananei ꝛ oẽs habitatores terre ꝛ pariť ꝓglobati circũ dabũt nos: atz delebũt nomẽ nr̃m de ẽra. Et q̃d facies magno nomini tuo! Dixitq; dñs ad ioſue. Surge: cur iaces ꝓnus in terra! Peccauit iſrl' ꝛ ꝑuaricat⁹ eſt pactũ meũ: tulerũtq; de anathemate ꝛ furati ſũt atq; mẽtiti ꝛ abſcõderũt inť vaſa ſua. Nec poterit iſrl' ſtare añ hoſtes ſuos: eoſq; fu giet q; pollut⁹ ẽ anathẽate. Nõ ero vlẽ vo biſcũ donec ꝓteratis eũ q̃ hui⁹ ſceleris re⁹ ẽ. Surge ſctifica ꝑpl'm ꝛ dic eis. Sctifica mini in cras tinũ. Hec enĩ dicit dñs de⁹ iſrl'. Anathema ĩ medio tui eſt iſrl'. Non poꝝ ris ſtare corã hoſtib⁹ tuis: donec deleatur ex te q̃ ꝓtamĩat⁹ ẽ hoc ſcelere. Accedetiſq; mane ſingl'i ꝑ tribꝰ vãs ꝛ quãcũq; tribũ ſors ĩuenerit. accedet ꝑ ꝓgtões ſuas ꝛ ꝓg tio ꝑ domos domuſq; ꝑ viros ꝛ q̃cũq; ille in hoc facinore fuerit dẽpbẽſus: ꝓburet ĩ gni cũ oĩ ſbſtãtia ſua: qm̃ ꝑuaricat⁹ ẽ pa ctũ dñi ꝛ fecit nephas ĩ iſrl'. Surgẽs itaq; ioſue mane. Applicauit iſrl' ꝑ tribꝰ ſuas: ꝛ inuẽta ẽ trib⁹ iuda. Que cũ iuxta famili as ſuas eẽt oblata: inuẽta ẽ familia zare. Illã q̃z ꝑ domos offerẽs repit zabdi: cui⁹ domũ ĩ ſingl'os diuidẽs viros ĩuenit ach q; filiũ charmi filij zabdi filij zare ď tribu iuda. Et ait ioſue ad achã. fili mi da gl'az dño deo iſrl' ꝛ ꝓfitere: atq; indica mihi q̃d feceris ne abſcõdas. Rñditq; achor ioſue et dixit. Uere ego ꝑccaui dño deo iſrl': et ſic ꝛ ſic feci. Uidi enĩ inť ſpolia palliũ coc cineũ valde bonũ ꝛ ducẽtos ſiclos argenti

regulãqz aureã quinq̃ginta ſiclos̄ z ꝓcu-
piſcẽs abſtuli z abſcõdi in terra ꝓ̃ mediũ
tabnacli mei: argẽtũqz foſſa humo opui.
Miſit g̃ ioſue miſtros q̃ currẽtes ad tab-
naculũ illi⁹ reperũt cũcta abſcõdita ĩ eoꝝ
loco: z argentũ ſil'. Auferẽteſqz de tẽtorio
tuleꝛ̃t ea ad ioſue z ad oẽs filios iſrl': pie
cerũtqz añ dñm. Tollẽs itaqz ioſue achan
filiũ zare. argentũqz z palliũ z aureã regu
lã. filios q̃z z filias ei⁹. boues z azinos et
oues ipſũqz tabnaculũ z cũctã ſupellecti-
lem z oĩs iſrl' cũ eo: duxeꝛ̃t eos ad vallem
achor. vbi dixit ioſue. Quia turbaſti nos
exturbet de dñs ĩ die hac. Lapidauitqz eũ
oĩs iſrl' z cũcta q̃ illi⁹ erãt igne ꝓſũpta ſũt
Cõgregaueꝛ̃tqz ſup eũ aceruũ magnũ la-
pidũ qui ꝑmanet vſqz in pñtẽ diẽ. Et auer
ſus eſt furor dñi ab eis. Vocatũqz ẽ nomẽ
loci illi⁹ vall' achor vſqz hodie.

Capitulum. .VIII.

Dixit aũt dñs ad ioſue. Ne tĩeas ne-
qz formides. Tolle tecũ oẽz mlt̃itu
dinẽ pugnatoꝝ z ꝓſurgẽs aſcende in
opidũ hay. Ecce tradidi in manũ tuã regẽ
eius et ꝑplm vrbẽqz z terrã. Faciesqz vrbi
hay z regi ei⁹ ſicut feciſti hiericho z regi
illi⁹. Predã vo z oĩa aĩantia diripietis
vob. Pone inſidias vrbi p⁹ eam. Surre-
xitqz ioſue z oĩs exercit⁹ bellatoꝝ cũ eo:
vt aſcẽderẽt ĩ hay. Et electa trigĩta milia
viroꝝ fortiũ miſit noctẽ: p̃cepitqz eis di-
cẽs. Ponite inſidias p⁹ ciuitatẽ. Nec lõgi⁹
recedatis et eritis oẽs parati. Ego aũt et
reliq̃ mlt̃itudo q̃ mecũ eſt aſcẽdem⁹ ex ad-
verſo ꝓ̃ vrbẽ. Cũqz exierit ꝓ̃ nos ſic añ
fecim⁹ fugiem⁹ z terga vertem⁹ donec ꝑ-
ſequntes ab vrbe p̃hanẽ lõgius. Putabũt
enĩ nos fugere ſicut pri⁹. Nob g̃ fugiẽtibo
z ill' ꝑſequntibo. ꝓſurgetis de inſidijs z vaſta-
bitis ciuitatẽ: ẽdetqz eã dñs de⁹ vr̃ in ma-
nus vr̃as. Cunqz cepitis ſuccẽdite eã z ſic
oĩa facietis vt iuſſi. Dimiſitqz eos z prex-
erũt ad locũ inſidiaꝝ: ſedeꝛ̃tqz ĩter bethel
z hay ad occidẽtalẽ plagã vrb̃ hay. Joſue
aũt noctẽ illa ĩ medio mãſit ꝑplm. Surgẽſqz
diluculo recẽſuit ſocios z aſcẽdit cũ ſenio-
ribo ĩ frõte exercit⁹: vallat⁹ auxilio pug-
toꝝ. Cũqz veniſſent z aſcẽdiſſẽt ex aduerſo
ciuitatis ſteterunt ad ſeptẽtrionalẽ vrbis
plagã: inter quã z eos vallis erat media.
Quinqz aũt milia viros elegerat z poſuerat
in inſidijs inter bethauen et hay ex occi-
dẽtali ꝑte einſdẽ ciuitatis: omĩs vero reli
qu⁹ exercit⁹ ad aquilonẽ aciẽ dirigebat:
ita vt nouiſſimi mlt̃itudĩs occidẽtalẽ pla-
gam vrb̃ attingerẽt. Abijt g̃ ioſue noctẽ
illa z ſtetit in vall' medio. Qd̃ cũ vidiſſet
rex hay feſtinauit mane: z egreſſus eſt cuz
oĩ exercitu ciuitatis direxitqz aciem ꝓ̃
deſtũ: ignorãs q̃ p⁹ tergũ latereꝛ̃t inſidie.
Joſue vo z oĩs iſrl' ceſſeꝛ̃t loco: ſimulãtes
metũ z fugiẽtes p̃ ſolitudinis viã. At illi
vociferãtes pariẽ z ſe mutuo cohortãtes:
ꝑſecuti ſũt eos. Cũqz ꝛceſſiſſent a ciuitate
z ne vn⁹ quidẽ in vrbe hay z bethel remã-
ſiſſet qui nõ ꝑſequereꝛ̃ iſrl' ſicut erupant
apta opida ꝛlinq̃ntes: dixit dñs ad ioſue.
Leua clipeũ qui ĩ manu tua eſt ꝓtra vrbẽ
hay: quoniã tibi tradã eam. Cũqz eleuaſ-
ſet clipeũ ex aduerſo ciuitatis inſidie que
latebãt ſurrexerũt ꝓfeſtim z pgẽtes ad ci-
uitatẽ ceperũt z ſuccẽderũt eam. Cliri aũt
ciuitatis q̃ ꝑſeq̃banẽ ioſue retroſpiciẽtes
z vidẽtes fumũ vrb̃ ad celũ vſqz ꝓdeſcẽdere
nõ potuerũt vlr̃ huc illucqz diffugere: p̃-
ſertĩ qui ſimulauerãt fugã z tẽdebant ad
ſolitudinẽ: ꝓ̃ ꝑſeq̃ntes fortiſſime reſtitiſ-
ſent. Videſqz ioſue z oĩs iſrl' q̃ capta eſſet
ciuitas et fum⁹ vrb̃ aſcẽderet: reuerſus p-
cuſſit viros hay. Siquidẽ et illi q̃ cepant
et ſuccẽderãt ciuitatẽ. egreſſi ex vrbe ꝓtra
ſuos. medios hoſtiũ feriri ceperũt. Cũ g̃
ex vtrq̃ ptẽ aduerſarij cederenẽ ita vt nul
lus de tãta mlt̃itudine ſaluareꝛ̃t: regẽ q̃z
vrbis hay apprehẽdere viuentẽ z obtuleꝛ̃t
ioſue. Igit̃ oĩb interfectis qui iſrl'em ad
deſerta tẽdentez fuerãt ꝑſecuti z ĩ eodẽ lo-
co gladio corruẽtibo: ꝛuerſi filij iſrl' ꝑcuſ-
ſerũt ciuitatẽ. Erãt aũt q̃ in eodẽ die ꝓcidẽ-
rãt a viro vſqz ad mulierẽ: duodecĩ milia
hoĩm oẽs vrbis hay. Joſue vero nõ ꝓ̃xit
manũ quã in ſublime porrexerat tenens
clipeũ: donec interficerenẽ oẽs hĩtatores
hay. Sumẽta aũt z predã ciuitatis diuiſe
runt ſibi filij iſrl': ſicut precepat dñs io-
ſue. Qui ſuccẽdit vrbẽ z fecit eã tumulum
ſẽpiternũ. Regẽ q̃z ei⁹ ſuſpẽdit ĩ patibulo
vſqz ad veſperã z ſol' occaſũ p̃cepitqz ioſue
et depoſueꝛ̃t cadauer ei⁹ de cruce: pieceꝛ̃t
qz in ipſo ĩtroitu ciuitatis ꝓgeſto ſup euz
magno aceruo lapidũ q̃ ꝑmanet vſqz ĩ pñtẽ
diem. Tũc edificauit ioſue altare domĩo

deo israhel in monte hebal: sicut precepat moyses famul⁹ dñi filijs isrl̃ ⁊ scriptū ē in voluīe legis moysi. altare de lapidibo impolitis q̄s ferrū nō tetigit ⁊ obtulit super eo olocaustū dño: īmolauitq; pacificas victimas ⁊ scripsit iosue sup lapides deutronomiū legis moysi: qđ ille digesserat cor̄ filijs isrl̃. Oīs aũ ꝓs ⁊ oēs maiores natu. duces q; ac iudices stabant ex vtrq; pte arche ī ꝓspectu sacerdotū q̄ portabāt archā federis dñi: vt aduena ita ⁊ īdigena. Media ps eor̄ iuxta montē garizim ⁊ media iuxta mōtē hebal: sicut p̄cepat moyses famul⁹ dñi. Et p̄mū quidē bñdixit ꝓlo isrl̃. p⁹ hec legit oīa verba bñdictōis ⁊ maledictionis ⁊ cūcta q̄ scripta fuerāt ī legis volumīe. Nihil ex hijs q̄ moyses iusserat reliquit intactū: sed vniuersa replicauit cor̄ omi mlt̄itudine isrl̃ mlt̄ribo ac puul̃ ⁊ aduenis qui int̄ eos morabant̄.

Capitulum .IX.

Vlibo auditis cūcti reges t̄ns iordanē q̄ vsabant̄ in mōtanis ⁊ cāpestribo ⁊ maritinis ac litore magni maris hij q̄z q̄ hītabant iuxta libanū ethe⁹ ⁊ amorreus. chanane⁹. pherezeus ⁊ eueus ⁊ iebuse⁹ ꝯgregati sūt parit̄: vt pugnarēt ꝑ iosue ⁊ isrl̃ vno aīo eatēq; sētēcia. At hij q̄ hītabant in gabaon. audiētes cūcta q̄ fecerat iosue hiericho et hay: callide cogitātes tulerūt sibi cibaria. saccos veteres azinis imponētes ⁊ vtres vinarios scissos atz ꝑsutos calciamētaq; pantiq̄ q̄ ad iudiciū vetustatis pitacijs ꝑsuta erāt: induti veteribo vestimētis: panes q̄z q̄s portabāt ob viaticū duri erāt et in frusta ꝓminuti. Perrexeruntq; ad iosue: q̄ tūc morabat̄ in castris galgale ⁊ dixer̄t ei atq; sil̃ omi isrl̃i. De terra longinq̄ venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes. Rñderūtq; viri isrl̃ ad eos: atz dixerūt. Ne forte in terra q̄ nob sorte debeat habitetis: et nō possim⁹ fedus inire vobiscū. At illi ad iosue: serui inquiūt tui sum⁹. Quibo iosue ait. Qui nam estis vos: aut vñ venistis! Rñderūt de terra longinq̄ valde venerunt serui tui: in nomine dñi dei tui. Audiuimus enim famam potēcie eius: cūcta que fecit ī egipto ⁊ duobo regibo amorreorum qui fuerunt t̄ns iordanē seon regi esebon ⁊ og regi basan q̄ erāt in astaroth: dixer̄t q; nob seniores ⁊ oēs hītatores terre nre. Tollite in manib cibaria ob longissimaz viā ⁊ occurrite eis ⁊ dicite. Serui vr̄i sum⁹: sed⁹ inite nobiscū. En panes q̄n egressi sum⁹ de domib nr̄is. vt veīrem⁹ ad vos calidos sūpsim⁹: nūc sicci facti sūt ⁊ vetustate nimia ꝓminuti. Utres vini nouos impleuim⁹: nūc rupti sūt et soluti. Uestes et calciamēta q̄b induimur ⁊ q̄ habemus inpedib ob lōgitudinē lōgioris vie trita sūt et pene ꝓsūpta. Suscepert igit̄ de cibarijs eor̄ ⁊ os dñi ñ inr̄rogauer̄t. Fecitq; iosue cū eis pacē: et inito federe pollicit⁹ ē vt ñ occiderēt̄. Principes q̄z mlt̄itudis iurauerūt eis. Post dies aũ tres initi federis audier̄t q; ī vicino hītarent ⁊ int̄ eos futuri eēnt. Mouer̄tq; castra filij isrl̃ ⁊ venerūt in ciuitates eor̄ die tercio q̄; hec vocabula sūt. gabaon ⁊ caphaira ⁊ beroth et cariathiarī. Et ñ p̄cusser̄t eos: eoq; iurasset̄ eis pncipes mlt̄itudis in nomīe dñi dei isrl̃. murmurauit itaq; omne vulg⁹ ꝑ pncipes isrl̃. Qui rñder̄t eis. Iurauim⁹ eis in noīe dñi dei isrl̃ ⁊ idcirco ñ possum⁹ eos cōtingere. sed hoc fecim⁹ eis. Refuent̄ quidē et viuāt ne ꝑ nos ira dñi ꝓcitet̄ si peieraverim⁹: sz sic viuāt: vt ī vsus vniuerse mlt̄itudis ligna cedāt aq̄sq; ꝓportēt. Quibo hec loq̄ntibo vocauit gabaōitas iosue: ⁊ dixit eis. Cur nos decipe fraude voluistis: vt diceretis: p̄cul valde hītamus a vobis cū in medio nr̄i sitis! Et atq; sub maledictōe eritis: ⁊ ñ deficiet de stirpe vr̄a lig̃ cedēs aq̄s q̄; ꝓportās in domo dei mei. Qui rñderūt. Nūciatū est nob fuis tuis q̄; pmisisset dñs deus tu⁹ moysi fuo suo: vt t̄deret vob oēz terrā: ⁊ dispderet cūctos hītatores ei⁹. Timuim⁹ g̃ valde ⁊ p̄uidim⁹ aīab nr̄is vr̄o terrore ꝓpulsi: ⁊ hoc ꝓsiliū iniuim⁹. Nunc aũ in manu tua sum⁹ qđ tibi bonū ⁊ rectū videt̄ hoc fac nob. Fecit g̃ iosue vt dixerat ⁊ liberauit eos de mānib filior̄ isrl̃: vt nō occiderent̄. Decreuitq; in illo die eos esse ī mīsterio cūcti p̄pli ⁊ altaris dñi cetēres ⁊ ligna aq̄s ꝓportātes vsq; ī pns tēp⁹ in loco quē dñs elegisset. Capi. X.

Qđe cū audisset adonisedech rex hierusalē q̄; scz cepisset iosue hay et subuertisset eā: sic enī fecerat hiericho ⁊ regi ei⁹ sic fecit hay ⁊ regi illi⁹: et q; t̄nsfugisset̄ gabaonite ad isrl̃ ⁊ eēnt fe-

Josue

terati eoꝝ: timuit valde. Urbs enī magna
erat gabaon ⁊ vna ciuitatū regaliū: ⁊ ma-
ior opido haÿ: oēsq bellatores eiꝰ fortissī-
mi. Misit igiť adonisedech rex hierl'm ad
ocham regē hebrō et ad pharan regē ieri-
moth: ad iaphie q̄ꝫ regē lachis ⁊ ad gabir
regē eglon dicens. Ad me ascēdite ⁊ ferte
p̄sidiū vt expugnemꝰ gabaon: q̄re trans-
fugerit ad iosue ⁊ ad filios isrl'. Cōgrega-
ti igiť ascēderūt q̄nq reges amorreoꝝ rex
hierl'm. rex hebrō. rex hierimoth. rex lach
ia. rex eglon sil' cū exercitibꝫ suis ⁊ castra
metati sūt circa gabaō oppugn̄tes eā. Ha
bitatores aū gabaō vrb obsesse miserť ad
iosue qui tūc morabať in castris apō gal-
galā: et dixerūt ei. Ne relinquas manꝰ tuas
ab auxilio seruoꝝ tuoꝝ. Ascende cito ⁊ li
bera nos ferq̄ p̄sidiū. Cōuenerť enī ad-
uersū nos oēs reges amorreoꝝ q̄ habitāt
in mōtanis. Ascēdit iosue de galgal' ⁊ oīs
exercitꝰ bellatoꝝ cū eo viri fortissimi. Di-
xitq̄ dñs ad iosue. Ne timeas eos. In ma
nus enī tuas trādidi illos. Nullꝰ enī ex eis
tibi rēsistere poterit. Irruit itaq̄ iosue su
p eos r̄pēte. Tota nocte ascēdēs ō galgal'.
Et p̄turbauit eos dñs a facie isrl': p̄triuit-
q̄ plaga magna gabaon: ac p̄secutꝰ ē eos
p viā ascēsus bethoron ⁊ p̄cussit vsq̄ aze-
cha ⁊ macheda. Cūq̄ fugerēt filios isrl' et
eēnt in descēsu bethoron: dñs misit super
eos lapides magōs de celo vsq̄ ad azecha.
Et mortui sūt mltoplures lapidibꝫ grādi-
nis q̄ꝫ q̄s gladio p̄cusserāt filij isrl'. Tūc lo
cutus ē iosue dño in die q̄ tradidit amor-
reū in p̄spectu filioꝝ isrl': dixitq̄ corā eis.
Sol p̄ gabaon ne mouearis ⁊ luna p̄tra
vallē bailon. Stetērūtq̄ sol ⁊ luna donec
vlciscereť se gens de inimicis suis. Nonne
scriptū ē hoc ī libro iustoꝝ: stetit itaq̄ sol
medio celi ⁊ nō festinauit occūbere spacō
vnī diei. Non fuit añ ⁊ postea tamlonga
dies obediēte dño voci hoīs ⁊ pugnāte p
isrl'. Reuersusq̄ est iosue cū omī isrl' in ca
stro galgale. Fugerāt enī quīq̄ reges: et
se abscōderāt in spelūca vrb maceda. Nun-
ciatūq̄ ē iosue q̄ inuēti eēnt q̄nq reges:
latētes ī spelūca vrb maceda. Qui p̄cepit
socijs et ait. Voluite saxa ingentia ad os
spelūce ⁊ ponite viros industrios q̄ clau-
sos custodiāt. Vos aūt nolite stare: sed p-
sequimī hostes ⁊ extremos q̄sq̄ fugientū
cedite. Ne dimittatis eos vbiū suaꝝ intr̄-
re p̄sidia: quos tradidit dñs deus in ma
nus vr̄as. Cesis ḡ aduersarijs plaga magn̄
⁊ vsq̄ ad internitionē pene p̄sumptis: hij
qui isrl' effugere potuerť ingressi sūt ciui
tates munitas. Reuersusq̄ ē oīs exercitꝰ
ad iosue ī maceda vbi tūc erāt castra: sani
et integro numero. Nullusq̄ p̄ filios isrl'
mutire ausus est. Precepitq̄ iosue dicēs.
Aperite os spelūce et p̄ducite ad me q̄nq
reges q̄ in ea latitāt. Feceř̄tq̄ mīstri vt sī
bi fuerat impatū ⁊ adduxerūt ad eū q̄nq
reges de spelūca: regē hierl'm. regē hebrō.
regē hierimoth. regē lachis. regē eglon.
Cūq̄ educti eēnt ad eū vocauit oēs viros
isrl': et ait ad p̄ncipes exercitus qui secū
erāt. Ite et ponite pedes sup colla regum
istoꝝ. Qui cū p̄xissent ⁊ subiectoꝝ colla
pedibꝫ calcarēt: rursuꝫ ait ad eos. Nolite
timere nec paueatis: p̄fortamī ⁊ estote ro
busti. Sic enī faciet dñs cūctis hostibꝫ ve
stris: aduersū q̄s dimicabitis. P̄cussitq̄
iosue ⁊ interfecit eos: atq̄ suspēdit sup
q̄nq̄ stipites: fuerūtq̄ suspēsi vsq̄ ad ve-
sperū. Cūq̄ occūberet sol p̄cepit socijs vt
deponerēt eos de patibulis qui depositos
proiecerūt in spelūcam in q̄ latuerāt: ⁊ po
suerť sup os eiꝰ saxa ingētia q̄ pmanent
vsq̄ ī p̄sns. Eodē die macedam q̄ꝫ cepit io-
sue ⁊ p̄cussit ī ore gladij: regē q̄ꝫ illiꝰ int̄fe
cit et oēs hītatores eius. Non dimisit in
ea saltē paruas reliq̄as. Fecitq̄ regi ma-
ceda: sic̄ fecerat regi hiericho. Trāsiuit cū
oī isrl' de maceda ī lebna ⁊ pugnabat p̄tra
eaꝝ quā trādidit dñs cū rege suo in manus
isrl'. Percusserťq̄ vrbē in ore gladij: et oēs
hītatores eiꝰ. Non dimiserť ī ea vllas reli
quias: fecerūtq̄ regi lebna: sicut fecerāt
r̄gi hiericho. De lebna trānsiuit ī lachis cū
oī isrl' ⁊ exercitu p girū dispositō oppugn̄-
bat eā. Trādiditq̄ dñs lachis ī manꝰ filioꝝ
isrl' ⁊ cepit eā die altera: atq̄ p̄cussit in ore
gladij oēmqꝫ aīaꝫ q̄ fuerat ī ea sicut fece
rat lebna. Eo tpe ascēdit irā rex gazer: vt
auxiliarer̄ lachis quē p̄cussit iosue cū omī
p̄plo eiꝰ vsq̄ ad int̄nitionē. Trāsiuitq̄ de
lachis ī eglon ⁊ circūdedit atq̄ expugnauit
eam in eadē die: p̄cussitq̄ in ore gladij oēs
aīas q̄ erāt ī ea iuxta oīa q̄ fecerat lachis.
Ascēdit q̄ꝫ cū oī isrl' de eglon in ebron et
pugnauit p̄ eam: cepitq̄ ⁊ p̄cussit in ore

gladij:regem quoq; eius et omnia opida regionis illi⁹ vniuersasq; anias que in ea fuerāt ꝓmoratæ. Non reliqt ī ea vllas reliquias. Sic fecerat eglon sic fecit ⁊ hebrō: cūcta que ī ea repit ꝓsumēs gladio. Inde reuersus in dabir cepit eā atq; vastauit: regē q̄z ei⁹ atq; oīa p circuitū opida p-cussit ī ore gladij. Non dimisit in ea vllas reliquas. Sicut fecerat hebrō ⁊ lebna ⁊ regib⁹ eaꝝ: sic fecit dabir ⁊ rḡi illi⁹. Percussit itaq; iosue oēz terrā mōtanā ⁊ meridi anā atz cāpestrē ⁊ asedoth cū regib⁹ suis. Non dimisit ī ea vllas reliquas: sz oñe qđ spirare potērat intēfecit sic p̄cepat ei dñs de⁹ isrl: a cadesbarne vsq; ad basan. Omez terrā gosē vsq; ad gabaan. vniuersosq; reges et regiones eorum vno impetu cepit atq; vastauit. Dñs enim deus isrl pugnauit pro eo. Reuersusq; est cum omni isrl ad locum castroꝝ in galgala.

Capitulum .XI.

Quæ cū audissz iabin rex asor misit ad iobab regē madō ⁊ ad regē semerō atz ad regē acsaph: ad rḡes q̄z aq̄lonis q̄ hītabāt in mōtanis et ī planicie ꝓ meridiē ceneroth: ī cāpestrib⁹ q̄z ⁊ regionib⁹ dor iuxta mare: chananeū q̄z ab oriētē ⁊ occidētē ⁊ amorreū atz ethæum ac pherezeū ⁊ iebuseū in mōtanis: eueum q̄z q̄ hītabat ad radices hermon in terra maspheh. Egressiq; sūt oēs cū turmis suis: ꝑpls mult⁹ nimis sicut harena q̄ est ī litore maris: eq̄ q̄z ⁊ curr⁹ īmense mltitudīs Cōueneṙtq; oēs reges isti ī vnū ad aquas merō: vt pugnrent ꝓ isrl. Dixitq; dñs ad iosue. Ne tīeas eos. Cras enī hac eadē hora ego tradā oēs istos vulnerādos ī ꝓspectu isrl. Eq̄s eoꝝ subneruab⁹ ⁊ curr⁹ igne ꝓbures. Venitq; iosue ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ cū eo aduersus illos ad aq̄s meron subito: ⁊ irrueṙt sup eos: ṫdiditq; illos dñs in manus isrl. Qui pcusserunt eos ⁊ psecuti sūt vsq; ad sidonē magm ⁊ aq̄s masserephot: cāpūq; maspheh q̄ est ad orientalē illi⁹ ptē. Itaq; pcussit oēs: vt nullas dimitteret ex eis reliquas. Fecitq; sic p̄cepat ei dñs. Eq̄s eoꝝ subneruauit: curruſq; cōbussit igni. Reuersusq; statī cepit asor ⁊ regē ei⁹ pcussit gladio. Asor enī antiqu⁹ inter oīa regē hec p̄ncipatū tenebat. Percussitq; oēs animas q̄ ibidē morabanṫ. Non dimisit in ea vllas reliquas sz vsq; ad internitionē vniuersa vastauit: ipsāq; vrbē p̄emit incēdio ⁊ oēs p ĕcuitū ciuitatis. Reges q̄z eaꝝ cepit. pcussit atz deleuit: sicut p̄cepat ei moyses famul⁹ dñi. Absq; vrbib⁹ q̄ erāt ī collib⁹ ⁊ ī cumulis sitæ ceteras succēdit isrl: vnā tm̄ asor mūitissimā flāma ꝓsumpsit. Oēmq; predā istaꝝ vrbiū ac iumēta diuisert sibi filij isrl: cūctis hoīb⁹ interfectis. Sicut p̄cepat dñs moysi seruo suo: ita p̄cepit moyses iosue et ille vniuersa cōpleuit. Non ptērijt de vniuerb⁹ mādatis: nec vnū quidē verbū qđ iusserat dñs moysi. Cepit itaq; iosue oēz terrā montanā ⁊ meridianā: terrāq; iosen ⁊ planiciē ⁊ occidētalē plagā: montēq; isrl ⁊ cāpestria ei⁹ et partē mōtis que ascēdit seir vsq; ad baalgath p planiciē libani subt mōtē hermō. oēs rḡes eoꝝ cepit. pcussit ⁊ occidit. Multo tpre pugnauit iosue ꝓ reges istos. Non fuit ciuitas q̄ se non tderet filijs isrl: p̄ter eueū que hītabat in gabaon. Oēs enī bellando cepit. Dñi enī sentētia fuerat: vt indurarenṫ corda eoꝝ ⁊ pugnarēt ꝓ isrl: ⁊ caderēt ⁊ nō mererenṫ vllā clementiā: ac pirēt sicut p̄cepat dñs moysi. In tpe illo venit iosue ⁊ interfecit enachim de mōtanis hebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ ō oī mōte iuda ⁊ isrl: vrbesq; eoꝝ deleuit. Non reliqt vllū de stirpe enachim in terra filioꝝ isrl: absq; ciuitatib⁹ gaza ⁊ geth ⁊ azoto ī q̄b⁹ solū relicti sūt. Cepit g̃ iosue omnē terrā: sicut locut⁹ est dñs ad moysen ⁊ tdidit eā possessiōez filijs isrl ꝑm ptes ⁊ trib⁹ suas: q̄euitq; terra a plijs. Hij sūt rḡes q̄s pcussert filij isrl ⁊ possederṫ terrā eoꝝ trans iordanē ad sol ortū. a torrētē arnō vsq; ad montē hermon ⁊ omnē orientalē plagā q̄ respicit solitudinē. Seon rex amorreoꝝ q̄ hītauit in esebon dñat⁹ ē ab aroer q̄ sita ī sup ripā torrētis arnon ⁊ medie ptis ī valle dimidieq; galaad vsq; ad torrētē ieboch q̄ ē termin⁹ filioꝝ ām̄on ⁊ a solitudie vsq; ad mare ceneroth ꝓ̄ oriētē ⁊ vsq; ad mare deserti qđ ē mare salsissimū: ad orientalez plagā p viā q̄ ducit bethsimoth ⁊ ab austrī ptē q̄ subiacz asedoch vsq; phasga ēmi-n⁹ og rḡis basan ō rliquijs raphaī q̄ hītauit ī astaroth ⁊ ī edrai ⁊ dñat⁹ est in mōte hermō ⁊ ī salecha atz ī vniuersa basā vsq; ad terminos gessuri ⁊ machati ⁊ dimidie

partis galaad terminos seon regis esebon. Moyses famul' domini et filij isrl' percusserũt eos. tradiditq; terrã eor moyses in possessionẽ rubenitis et gaditis et dimidie tribui manasse.

Capitulum .XII.

Hi sũt reges terre qs percussit iosue. et filij isrl' trãs iordanẽ ad occidẽtalẽ plagã abaalgad in cãpo libani vsq; ad montẽ libani cui' ps ascẽdit in seir. Tradiditq; eam iosue in possessionez tribub isrl' singul' ptes suas. tam ī mõtanis q̃ in planis atz cãpestribo. In aseroth et in solitudĩe ac in meridie. ethe' fuit et amorre', chanane'. pherseus. eueus ⁊ iebuse'. Rex hiericho vn'. Rex hay q̃ est ex latere bethel vn'. Rex hierl'm vnus. Rex ebron vnus. Rex hierimoth vnus. Rex lachis vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vnus. Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex herma vnus. Rex hereth vn'. Rex lebna vnus. Rex odollam vnus. Rex maceda vn'. Rex bethel vn'. Rex taphua vn'. Rex afer vn'. Rex affec vn'. Rex saro vn' Rex madã vn'. Rex asor vn'. Rex sameron vn'. Rex acsaph vnus. Rex thenach vnus. Rex mageddo vn'. Rex cedes vn'. Rex iachanen carmeli vn'. Rex dor et puincie dor vn'. Rex gẽtiũ galgal vn'. Rex therſa vnus. Oẽs reges trigintaun'

Capitulum .XIII.

Iosue vo senex puectæq; etatis erat Et dixit dñs ad eũ. Senuisti ⁊ lõgeu' es terraq; latissima derelicta est q̃ necdũ sortẽ diuisa est: et oĩs videlicet galilea philistĩm ⁊ vniuersa gessuri a fluuio turbido q̃ irrigat egiptũ: vsq; ad termios accarõ p̃t aquilonẽ. terra chanaan que in q̃nq; regl'os philistĩm diuidit'. gazeos ⁊ azotios. ascalonitas getheos ⁊ accaronitas. Ad meridiẽ vo sũt ephei oĩs tra chanaan et maara sidonior vsq; afeca: et terminos amorrei eiusq; pfinia: libani q̃z regio p̃t orientẽ abaalgad sub mõte hermon donec ingrediaris emath. oĩm q̃ habitabãt in mõte a libano vsq; ad aq̃s maserephot vniuersiq; sidonij: ego sũ qui delebo eos a facie filior isrl'. Dei'at ḡ in ptẽ hereditatis isrl' sic̃ pcepi tibi. Et nũc diui de terrã ī possessionẽ nouẽ tribub ⁊ dimidie tribui manasse: cũ q̃ ruben ⁊ gad possederũt terrã quaz tradidit eis moyses famul' dñi trãs fluenta iordanis ad orientalẽ plagã: ab aroer q̃ sita est in ripa torrentis arnon ⁊ in vall' medio: vniuersaq; cãpestria medaba vsq; dibon: ⁊ cũctas ciuitates seon regis amorrei qui regnauit in esebon vsq; ad termios filior ammon. ⁊ galaad ad terminũ gessuri ⁊ machati et omnẽ montẽ hermon ⁊ vniuersam basan vsq; salecha omnẽ regnũ og in basan q̃ regnauit in ascaroth ⁊ edrai ipse fuit de reliquijs raphaim: percussitq; eos moyses atz deleuit. Noluerũtq; dispdere filij isrl'. gessuri ⁊ machati: ⁊ hĩtauerũt in medio isrl' vsq; in pñtẽ diem. Tribui aũ leui nõ dedit possessionẽ: sz sacrificia ⁊ victime dñi dei isrl' ipsa ẽ ei' hereditas: sicut locut' ẽ illi. Dedit q̃z moyses possessionẽ tribui filior ruben iuxta pr̃iones suas. Fuitq; terminus eor ab aroer que sita ẽ in ripa torrẽtis arnon: ⁊ in valle eiusd̃ torrẽtis media. vniuersã planiciẽ q̃ ducit medaba ⁊ esebõ cũctosq; vicl'os eaz q̃ sũt in cãpestribo. dibon q̃z ⁊ abamothbaal ⁊ opidũ baalmaõ ⁊ gessa ⁊ cedimoth ⁊ mephet ⁊ cariathaĩ ⁊ sabama ⁊ sarathasar. in mõte qual' bethfogor et asedothphasga et bethaisimoth: oẽs vrbes cãpestres. vniuersaq; regna seõ regis amorrei q̃ reguit ī esebõ quẽ pcussit moyses cũ pr̃icipibo suis madiã. eueũ ⁊ recen et sur ⁊ vr ⁊ rebee duces seõ hĩtatores terre ⁊ balaaz filiũ beor ariolũ occiderũt filij isrl' gladio cũ ceteris infectis: factusq; ẽ termin' filior rubẽ iordanis fluui'. hec ẽ possessio rubenitar p̃ pr̃iones suas vrbiũ ⁊ vicl'oz. Dedit q̃z moyses ẽbui gad ⁊ filijs ei' p pr̃iones suas possessionẽ: cui' hec diuisio ẽ. Termin' gazer ⁊ oẽs ciuitates galaad ⁊ dimidiã pt̃ẽ tre filior ãmon vsq; ad aroer q̃ est p̃t rabba ⁊ ab esebõ vsz ad ramoth. masphe ⁊ bethanĩ ⁊ amanaim vsq; ad termios dabir. In valle q̃z betharaz ⁊ bethnẽra ⁊ soccoth ⁊ saphon reliquã partẽ regni seon regis esebõ. Dui' q̃z finis iordanis ẽ vsq; ad extremã pt̃ẽ maris chenereth ẽns iordanẽ ad orientalẽ plagã. Hec ẽ possessio filior gad p familias suas et ciuitates et ville eaz. Dedit q̃ dimidie tribui manasse filijsq; ei' iuxta pr̃iones suas possessiões cui' hoc pncipiũ ẽ. Amanaim vniuersã basã ⁊ cũcta reg̃ og regis

basan. oēsq vicos iahir qui sunt in basan sexaginta opida ⁊ dimidiā partē galaad et ascaroth et edray vrbes regni og in basan. filijs machir filij manasse dimidie pti filioꝝ machir iuxta ꝯgtiones suas. Hāc possessionē diuisit moyses in campestribꝫ moab trās iordanē ꝓtra hiericho ad orien talē plagā. Tribui autē leui nō dedit possessionē: quoniā dns deus isrl ipse est possessio eius: vt locutus est illi.

Capitulum . XIIII.

Hoc est qd possederūt filij isrl ī ēra chanaan quā dederūt eis eleazar sacerdos ⁊ iosue filiꝰ nun: ⁊ prīcipes familiaꝝ ꝑ tribꝫ isrl: sortē oīa diuidētes sicut ꝑcepat dominꝰ in manu moysi. nouē tribubꝫ ⁊ dimidie tribui. Duabꝫ enī tribubꝫ ⁊ dimidie dederat moyses trās iordanē possessionē absq leuitis q̄ nihil terre acceperunt inter frēs suos: sed in eoꝝ successerāt locū filij ioseph. in duas diuisi tribꝫ manasse ⁊ ephraim. Nec accepēr leuite aliā in terra partē nisi vrbes ad habitandū ⁊ suburbana eaꝝ ad alēda iumēta et pecora sua. Sicut precepat dns moysi. ita fecerūt filij isrl ⁊ diuiserūt terrā. Accesserūt itaq filij iuda ad iosue ī galgala: locutusq ē ad eū caleph filiꝰ iephone cenezeus. Nosti qd locutus sit dns ad moysen hoiez dei de me ⁊ te ī cadesbarne. Quadraginta annoꝝ erā qñ misit moyses famulꝰ dñi me de cadesbarne vt ꝓsiderarem trām: nūciauiq ei qd mihi vex videbatur. Frēs aūt mei qui ascēderāt mecū dissoluerūt cor ppli: ⁊ nihilominus ego secutꝰ sum dnm deū meū. Iurauitq moyses ī die illo dicēs. Terra quā calcauit pes tuꝰ erit possessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ inetернū: qr secutus es dnm deū tuū. Cōcessit g̃ dns vitam mihi sicut pollicitꝰ est vsq in pñtē diem. Quadragīta ⁊ q̄nq anni sūt ex q̄ locutꝰ ē dns verbū istud ad moysen: qñ ābulabat isrl ꝑ solitudinē: hodie octogītaq̄nq annoꝝ sum sic valēs vt eo valebā tpe. qñ ad explorandū missus sū: illiꝰ in me tpis fortitudo vsq hodie pseuerat taz ad bellandū q̄ ad ḡdiendū. Da g̃ mihi montē istuz quē pollicitꝰ est dns te q̄z audiēte: in quo enachī sunt ⁊ vrbes magne atq munite: si forte sit dns mecū ⁊ potuero delere eos sicut ꝓmisit mihi. Benedixitq ei iosue ⁊ dedit ei hebrō in possessionē: atq ex eo fuit hebron caleph filio iephone cenezeo vsq in pñtē diē: qr secutꝰ est dnm deū isrl. Nomen hebron antea vocabaꝫ cariatharbe. Adā maximus ibi inter enachim situs est et terra cessauit a prelijs.

Capitulum. .XV.

Fitur sors filioꝝ iude ꝑ ꝯgtiones suas ista fuit: a termino edō vsq ad desertū sin ꝓtra meridiē: et vsq ad extremā partē austral plage. Initium ei a sūmitate maris salsissimi ⁊ a lingua eius que respicit meridiē: egrediēq ꝓtra ascensū scorpionis ⁊ pēnsit in sina. ascenditq in cadesbarne ⁊ puenit in esrō ascendēs abdarā ⁊ circuiēs cariathaa atq inde ptrāsiēs ī asemona ⁊ pueniēs ad torrentē egipti: erūtq termī eiꝰ mare magnū. Hic erit finis meridiane plage. Ab oriēte vo erit iniciū mare salsissimū vsq ad extrēa iordanis ⁊ ea q̄ respiciūt ad aq̄lonē līgua maris vsq ad eundē iordanis fluuiū: ascēdit q̄ termin ī bethagla: ⁊ ēnsit ab aq̄lōe in betharaba. ascēdēs ad lapidē boem filij rubē dēs vsq ad termīos debera. ō valle achor ꝓtē aq̄lonē respiciēs galgala q̄ est ex aduerso ascēsiōis adomim ab australi pte torrētis. ēnsitq aq̄s q̄ vocant fons sol: et erūt exitꝰ eius ad fontē rogel: ascēditq ꝑ vallē filij ennon ex latere iebusei ad meridiē. hec ē hierl'm ⁊ īde se erigēs ad vticē mōtis q̄ est ꝓtē iebēnon ad occidētē. in sūmitate vall raphaī ꝓtē aquilonē: pēnsitq a vertice mōtis vsq ad fontem aque nepthoa ⁊ pueīt vsq ad vicos mōtis ephrō: inclinatq in bala q̄ est cariathiarī. id est vrbs siluaꝝ: ⁊ circuit de bala ꝓtē occidentē vsq ad montē seir: ēnsitq iuxta latꝰ mōtis iarim ad aquilonē in chesiō ⁊ descēdit in bethsames: ēnsitq in thamna ⁊ puenit ꝓtē aquilonē ptis accarō ex latere: inclinaturq secrona ⁊ ēnsit mōtē baala. pueniteq ī gebneel ⁊ magni maris ꝓtē occidētē finē ꝓcludit. Hij sūt termī filioꝝ iuda ꝑ circuitū ī ꝯgtionibꝫ suis. Caleph vo filio iephone dedit ptē ī medio filioꝝ iuda sicut ꝑcepat ei dns. cariatharbe pr̄is enach ipa est ebron: deleuitq ex ea caleph tres filios enach. sesai. athimaz et tholmai de stirpe enach: atz īde ꝓdescēdēs veit ad hītatores dabir q̄ ꝑus vocabaꝫ cariathsepher. id est

ciuitas litteraꝝ. Dixitq; caleph. Qui pcus
serit cariathsepher ⁊ ceperit eam dabo ei
axam filiã meã vxorẽ. Cepitq; eam otho-
nihel fili⁹ cenem fr̃ caleph iunior: deditq;
ei axam filiam suã vxorẽ. Qui cũ pgerent
sil' suasit ei vir ei⁹ vt peterꝝ a pr̃e suo agꝝ
Suspirauitq; vt sedebat in azino. Cui ca-
leph quid habes inquit? At illa rñdit̃. Da
mihi bñdictionẽ. Terrã australẽ ⁊ arentẽ
dedisti mihi. iunge ⁊ irriguã. Dedit itaq;
ei caleph irriguũ supi⁹ ⁊ inferius. Hec est
possessio tribꝰ filioꝝ iuda p ꝯgtões suas:
erãtq; ciuitates ab extremis ptibꝰ filioꝝ
iuda. iuxta termios edõ a meridie cabseel
⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ adeda ⁊
cedes ⁊ asor ⁊ iethã zif ⁊ telẽ ⁊ baloth asor
noba mada ⁊ carioth esrõ hec ẽ asoromã
same ⁊ molada ⁊ aser gadda ⁊ asemoth et
bethfeleth ⁊ aꝑsual ⁊ bersabee ⁊ baziothia
et baala ⁊ hum esem ⁊ hetholad ⁊ exul et
zarma ⁊ sicelech et medemena ⁊ sẽsenna ⁊
lebaoth ⁊ selim ⁊ ahem remmon: oẽs ciui
tates vigintinouẽ ⁊ ville eaꝝ. In cãpestri
b⁹ vero astaol ⁊ saraa ⁊ asena ⁊ azonoe ⁊
engãnim ⁊ thaphua ⁊ enaim ⁊ iherimoth
⁊ adulã socho ⁊ asecha ⁊ sarim ⁊ adithaĩ
et gedera et gederothaym: vrbes q̃tuordeci
z ⁊ ville eaꝝ. Sanan ⁊ adasa ⁊ magdal-
gad deleã ⁊ masepha ⁊ iectel lachis et ba-
schat ⁊ eglon ebbõ ⁊ leemas ⁊ cethis ⁊ gi-
deroth ⁊ bethdagõ ⁊ neama ⁊ maceda: ci-
uitates sedecĩ ⁊ ville eaꝝ. Labana ⁊ ether
et asan iepta ⁊ esna ⁊ nesib ⁊ ceyla ⁊ ach-
zib ⁊ maresa: ciuitates nouez ⁊ ville eaꝝ.
Accaron cũ vicis ⁊ villul' suis. Accaron
vsq; ad mare. oĩa q̃ vergũt ad azotõ ⁊ vi-
culos ei⁹. Azot⁹ cũ vicis ⁊ villul' suis ga-
sa cũ vicis ⁊ villul' suis vsq; ad torrentem
egipti ⁊ mare magnũ termin⁹ ei⁹ ⁊ ĩ mõte
samir ⁊ iecther ⁊ socchoth ⁊ edẽna caria-
thsenna hec ẽ dabir. anab et hesthemo et
anym gosẽ ⁊ olon ⁊ gylo: ciuitates vnde-
cim ⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma ⁊ esaã et ia-
nũ ⁊ bethafua et afeca atmatha et caria-
tharbe hec est ebron ⁊ sior: ciuitates nouẽ
⁊ ville eaꝝ. Maõ ⁊ chermel et ziph ⁊ loche
iesrahel ⁊ iucadã ⁊ zanoe accaym gabaa:
et thamna: ciuitates decẽ ⁊ ville eaꝝ. Alul
et bethsor ⁊ ihedor mareth ⁊ bethanoth ⁊
helthecẽ: ciuitates sex ⁊ ville eaꝝ. Cariath-
baal hec est cariathiarim vrbs siluaruz
et arebba: ciuitates due ⁊ ville earuz. In
deserto betharaba meddin ⁊ sacha ⁊ nebsan
ciuitates salis et engaddi ciuitates sex et
ville eaꝝ. Fiũt sil' centũ quĩdecim. Iebu-
seũ aũ habitatorẽ hierl'm nõ potuerũt fi-
lij iuda delere: habitauitq; iebuseus cũ fi-
lijs iuda in hierl'm vsq; in pr̃tem diem.

Capitulum. .XVI.

Decidit q̃z sors filiorum ioseph ab
iordane ptra hiericho ⁊ aq̃s ei⁹ ab
oriente solitudo q̃ ascendit de hie-
richo ad montẽ bethel: ⁊ egredit̃ de bethel
luzã: ẽnsitq; terminũ archiataroth ⁊ de-
scẽdit ad occidentẽ iuxta terminũ iefleti.
vsq; ad termios betheron inferioris ⁊ ga-
zer. finiũturq; regiones ei⁹ mari magno.
possedẽrtq; filij ioseph manasse et ephraĩ.
Et fact⁹ est termin⁹ filioꝝ ephraĩ p ꝯgti-
ones suas: ⁊ possessio eoꝝ ptra orientem
atharoth addar vsq; bethorõ superiorẽ: egre-
diunt̃q; pfinia in mare. Machmetath vo
aquilonẽ rspicit ⁊ circuit termios pt̃ ori-
entẽ in thanathselo ⁊ ptransit a torrente
ianoe. descenditq; de ianoe in atharoth ⁊
noaratha ⁊ puenit in hiericho: egredit̃q;
ad iordanẽ de thaphua pr̃nsitq; pt̃ mare
in vallẽ harũdineti: sũtq; egressus ei⁹ in
mare salsissimũ. Hec est possessio tribꝰ fi-
lioꝝ ephraim p familias suas: vrbesq; se-
patæ sũt filijs ephraim ĩ medio possessiõis
filioꝝ manasse ⁊ ville eaꝝ. Et ñ interfece-
rũt filij ephraim chananeũ qui hĩtabat in
gazar: hĩtauitq; chanane⁹ ĩ medio ephraĩ
vsq; in diẽ banc tributari⁹.

Capitulum. .XVII.

Decidit autez sors tribui manasse.
Ipse enĩ est primogenitus ioseph.
machir primogenito manasse pa-
tri galaad qui fuit vir pugnator: habuit-
q; possessionem galaad ⁊ basan ⁊ reliquis
filioꝝ manasse iuxta familias suas. filijs
abyezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hesribel ⁊ fi-
lijs sichen et filijs epher et filijs semida.
Isti sunt filij manasse. Filij ioseph mares
per ꝯgnatõnes suas. Salphaat vero filio
epher filij galaad filij machir filij manasse
non erant filij sed sole filie: quarũ ista sũt
nomina. mahala ⁊ noba et egla ⁊ melcha
et thersa. Veneruntq; in pspectu eleazari
sacerdotis ⁊ iosue filij nun et principũ di-
centes: dñs precepit per manum moysi:

vt daretur nobis possessio in medio fratꝝ
nostroꝝ:deditq; iuxta imperiũ dñi possessionẽ in medio fratrũ patris eaꝝ.et ceciderũt funiculi manasse decem absq; terra galaad ⁊ basan trãs iordanẽ. Filij enĩ manasse possiderẽt hereditatẽ in medio filioꝝ eius. Terra aũt galaad cecidit in sortẽ filioꝝ manasse qui reliqui erãt. Fuit terminus manasse ab aser machimat q̃ respicit sichẽ ⁊ egredit ad dexterã iuxta habitatores fõtis thaphue. Etenĩ in sorte manasse ceciderat terra thaphue que ẽ iuxta termi nos manasse filioꝝ ephraim. Descenditq; termin⁹ vall'harũdineti in meridiẽ torrẽtis ciuitatũ ephraim que in medio sũt vrbiũ manasse. Terminus manasse ab aquilone torrẽtis ⁊ exitus eius pgit ad mare: ita vt possessio ephraim sit ab austro ⁊ ab aquilone manasse:et vtrãq; claudat mare et ꝓiũganẽ sibi in tribu aser ab aquilone et in tribu ysachar ab oriẽte. Fuitq; hereditas manasse in ysachar ⁊ in aser. bersan et viculi ei⁹ ⁊ iebblaã cũ vicul' suis ⁊ habitatores dor cũ opidis suis. habitatores q̃z endor cũ viculis suis:sil'rq; hĩtatores thenath cuz vicul' suis ⁊ hĩtatores mageddo cum viculis suis.et tercia pars vrbis nophet. Nec potuerũt filij manasse has ciuitates subuertere:sed cepit chaneus habitare in terra sua. Postq̃ aũt ꝓualuerunt filij isrl' subiecerũt chananeos ⁊ fecerunt sibi tributarios.nec interfecerũt eos. Locutiq; sunt filij ioseph ad iosue ⁊ dixerũt. Quare dedisti mihi terrã in possessionem sortis ⁊ funiculi vni⁹:cũ sim tãte mltitudinis:⁊ bñdixit mihi dñs? Ad quos iosue ait. Si ꝑpls mltus es ascẽde in siluã ⁊ succide tibi spacia ĩ terra pherezei ⁊ raphaim qr ãgusta est tibi possessio mõtis ephraĩ. Cui rñderũt filij ioseph. Non poterim⁹ ad mõtana ꝓscẽdere cũ ferreis curribꝫ vtantẽ chananei qui hĩtant ĩ terra cãpestri in q̃ siti sũt bersan cũ vicul' suis ⁊ iezrl' mediã possidens vallẽ. Dixitq; iosue ad domum ioseph ⁊ ephraim ⁊ manasse. Popul⁹ mltꝰ es ⁊ magne fortitudinis. nõ habebis sortẽ vnã sed ẽnsibis ad montẽ:et succides tibi atq; purgab ad hĩtandũ spacia:⁊ poteris vltẽ ꝓcedere cũ subuertẽris chananeũ quẽ dicis ferreos hñe currus ⁊ esse fortissimũ.

Capitulum. .XVIII.

Congregatiq; sunt oẽs filij isrl' in syło:ibiq; fixerũt tabnaculũ testimonij:et fuit eis terra subiecta. Remãserãt aũt filioꝝ isrl' septẽ tribꝫ q̃ necdũ accepãt possessiões suas. Ad q̃s iosue ait. Vsq;q̃ marcetis ignauia et nõ ineꝛtis ad possidendã terrã quã dñs deus pr̃m vestroꝝ dedit vob! Eligite de singul' tribubꝫ ternos viros:vt mittã eos et pgant atq; circueãt terrã ⁊ describãt eaz iuxta nũeꝝ vniuscuiusq; mltitudĩs:referantq; ad me q̃d descripserĩt. Diuidite vob terrã ĩ septẽ partes:iudas sit in termĩs suis ab australi plaga.⁊ dom⁹ ioseph ab aq̃lone:mediã inter hos terrã in septẽ ptes describite:et huc venietis ad me:vt coraz dño deo vro mittã vobis h̃ sortẽ:qr ñ est ĩter vos pars leuitaꝝ:sed sacerdotiũ dñi est eoꝝ hereditas. Gad aũt ⁊ ruben ⁊ dimidia tribꝫ manasse iam accepant possessiones suas ẽns iordanẽ ad orientalẽ plagam q̃s dedit eis moyses famul⁹ dñi. Cũq; surrexissẽt viri vt pgerent ad describendã terrã p̃cepit eis iosue dicẽs. Circuite terrã ⁊ describite eã. ac reuertimĩ ad me vt h̃ coram dño deo vro in syło mittã vobis sortẽ. Itaq; pfecerũt ⁊ lustrãtes eã in septẽ ptes diuiserũt scribẽtes in voluñe:reuersiq; sunt ad iosue ĩ castr̃ syło. Qui misit sortes coram dño ĩ syło: diuisitq; terram filijs isrl' in septẽ partes. Et ascẽdit sors pria filioꝝ beniamin p familias suas:vt possiderẽt terrã ĩter filios iuda ⁊ filios ioseph: Fuitq; termin⁹ eoꝝ ꝓtra aquilonẽ. a iordane pgens iuxta latus hiericho septẽtrionalis plage:et inde ꝓtra occidentẽ ad mõtana ꝓscendẽs ⁊ puenies ad solitudinẽ bethauen. atq; ptãsiens iuxta lusã ad meridiẽ ipsa est bethel: descẽditq; ĩ atharoth ad dar in mõtẽ q̃ est ad meridiẽ bethoro ĩferioris ⁊ ĩclinat ad cuiẽs ꝓt mare ad meridiẽ mõtis q̃ respicit bethoro ꝓt affricũ. Sũtq; exit⁹ ei⁹ in cariathbaal q̃ vocat cariathiarĩ vrbẽ filioꝝ iuda. Hec ẽ plaga ꝓt mare ad occidẽtẽ. A meridie aũt ex pte cariathiarĩ egredit termin⁹ ꝓt mare ⁊ puenit vsq; ad fontẽ aq̃ꝝ nepthoa. Descẽditq; ĩ partẽ mõtis q̃ respicit vallẽ filioꝝ ennon. ⁊ ẽ ꝓt septẽtrionalẽ plagã in extrẽa pte vall' raphaĩ: descẽditq; ĩ iebẽnon. id ẽ vall' ennõ. iuxta latus iebusei ad austꝝ:⁊ puenit ad fontẽ

rogel trāsiens ad aquilonē: et egredies ad
ensemes. id est fontem solis: et ptrāsit usq
ad tumulos q sūt e regione ascēsus adō-
min: descēditq ad benhoen id est lapidem
boem filij ruben: et ptrāsit ex latere aqui-
lonis ad cāpestria: descēditq in planicies
et ptergredit ptē aquilonē bethagla: sūtq
exit⁹ ei⁹ ptē linguā maris salsissimi ab aq̄-
lone in fine iordanis. ad australē plagā q
est termin⁹ illius ab oriēte. Hec ē possessio
filioꝝ beniamin p termīos suos ī circuitu
et familias suas. Fuerūtq ciuitates eius
hiericho et bethagla et vall' casis betharaba et samaraiz et bethel et auim et astara et
ofra villa hemona et offui et gabee: ciuitates duodecī et ville eaꝝ. Gabaō et rama et
beroth et mesphe caphora et amosa et recez
iarephel et tharela et sela heleph et iebu q̄ ē
hierl'm. gabaad et cariath ciuitates q̄tuor-
decī et ville eaꝝ. Fiūt oēs ciuitates vigīti
sex. Hec est possessio filioꝝ beniamī iuxta
familias suas. Capitulum. XIX.

Et egressa ē sors scda filioꝝ symeō
p pgātiones suas. fuitq hereditas
eoꝝ in medio possessionis filioruz
iuda. bersabee et sabee et molada et asersua
et baala et asē et heltholad bethularma et si
celeg et beth et marchaboth et asersua et be-
thlepaboth et sarohē: ciuitates tredecim et
ville eaꝝ. Ayn et rēmon et athar et asan: ci
uitates q̄tuor et ville eaꝝ. Oēs viculi p cir
cuitū urbiū istaꝝ usq ad balaad bcameth
ptē australē plagā. Fuerūtq oēs ciuitates
decē et septē. Hec ē hereditas filioꝝ symeō
iuxta possessiones suas ī possessione et fu-
niculo filioꝝ iuda: q maior erat et idcirco
filij simeon possederūt in medio hereditatis ei⁹. Cecidit q sors tercia filioꝝ zabulō
p pgātiones suas: et fact⁹ est termin⁹ pos-
sessionis filioꝝ zabulon usq sarith. Ascen
dit q ō mari et medalaa: et puenit ī debba-
seth usq ad torrentē qui ē ptē ieconan: et
reuertit de sarith ptē oriētē in finē sicelech
thabor et egredit ad dabereth: ascēditq
ptra iasie: et ide ptrāsit usq ad orietalē pla
gā gethefer et tachasin: et egredit in rem-
mon amphar et noa. et circuit ad aquilonē
et nathō. Suntq egressus eius vall' ieptahel et cathethet naalol et semuon et iebaba
et bethleē: ciuitates duodecim et ville eaꝝ.

Hec est hereditas tribꝰ filioꝝ zabulon per
pgnationes suas: urbes et viculi eaꝝ. Issachar egressa est sors q̄rta per pgnationes
suas: fuitq ei⁹ hereditas iesrahel et casaloth et sunē et affraim et senon et anaarath
et rabboth et cesion et haemes et rameth et
et hēganni et henadda et bethfeses et puenit
termin⁹ ei⁹ usq thabor et seesima et beth-
semes: erātq exitus eius iordanis ciuitates sedecim et ville eaꝝ. Hec est possessio fi
lioꝝ ysachar per pgnationes suas: urbes
et viculi eaꝝ. Cecidit q sors quinta tribui
filioꝝ aser per pgnatōes suas: fuitq terminus eoꝝ alchat et cali et bethē et axab et
elmeleth et amaad et messal: et puenit usq
ad carmelum maris et syor et labanath: ac
reuertit ptra orientē bethagon: et ptrāsit
usq sabulō et vallem ieptael ptra aquilonem in bethemeth et ieuel: egredit q ad le
uā cabul et acran et roboth et amō et chana
usq ad sidonē magnā: reuertit q ī orma
usq ad ciuitatē munitissimā tyruz et usq
osā: erūtq exitus eius in mare de funicl'o
acziba et amma et afeg et roob: ciuitates vi
ginti due et ville eaꝝ. Hec est possessio filiorum aser per pgnationes suas. urbesq et
viculi eaꝝ. Filioꝝ neptalī sexta pars ceci
dit p familias suas: et cepit termin⁹ ō he
leth et helon sannanim et adami que ē ne-
ceb et iebnahel: usq lecon et egressus eorū
usq ad iordanē: reuertit q termin⁹ ptra
occidentem et azauoth thabor. atq inde
egredit ī ducu et ptrāsit in zabulō ptē me
ridiē et ī aser ptra occidentē: et in iuda ad
iordanē ptē solis ortū ciuitates mūitissime: assedim ser et ammad et rechat et ce-
nerz et edema et arama asor et cedes et edrai
nasor et ieron et magdibel horē et bethanat
betsemes: ciuitates decem et nouē et ville
eaꝝ. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ neptalī
per pgnationes suas: et urbes et viculi ea-
rum. Tribui filioꝝ dan per familias suas
egressa est sors septima: et fuit terminus
possessionis eius saraa et hestaol et hair se-
mes. id est ciuitas solis: selebin et abialon
et iethela helon et themna et achron hel-
cheten iepthon et baalad iud et bane et ba-
rath et iechrēmon atq hiercon et arechō.
cum termino qui respicit ioppen et ipso
fine concluditur. Ascenderuntq filij dan
et pugnerūt ptra lesem. ceperuntq eam.

et pcusserunt eam in ore gladij ⁊ possiderẽt et habitauerũt in ea: vocãtes nomẽ eius lesendan ex nomine dan pris sui. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ dan p ꝯgtões suas. vrbes ⁊ vicꝯ eaꝝ. Cũqꝫ ꝓplesꝫ sortẽ tẽrã diuidere singulꝫ per tribꝰ suas. dederũt filij islꝫ possessionez iosue filio nun in medio sui iuxta pceptũ dñi. vrbẽ quã postulauit thanathsaraa in mõte ephraim. Et edificauit ciuitatẽ. hitauitqꝫ in ea. Hee sunt possessiones ꝙs sortẽ diuiserũt eleazar sacerdos ⁊ iosue filiꝰ nun ⁊ pncipes familiaꝝ: ac tribuũ filioꝝ islꝫ in silo. corã dño ad hostium tabernaculi testimonij: partitiqꝫ sunt terram.

Capitulum. .XX.

Et locutus est dñs ad iosue dicẽs. Loquere filijs islꝫ ⁊ dic eis. Segregate vrbes fugitiuoꝝ: de quibꝰ locutus sum ad vos p manũ moysi: vt ꝓfugiat ad eas quicunqꝫ animã pcusserit nescius: ⁊ possit euadere irã primi qui vltor est sanguis. cũ ad vnã haꝝ ꝓfugerit ciuitatũ: stabitqꝫ añ portã ciuitatis ⁊ loqꝫẽ senioribꝰ vrbis illiꝰ ea q̃ se ꝓbẽt innocẽtem: sicqꝫ suscipient eũ ⁊ dabũt ei locũ ad habitandũ. Cunqꝫ vltor sanguis eũ fuerit psecutus ñ tradẽt in manꝰ eius: qꝫ igrans pcussit primũ eiꝰ: nec añ biduũ triduũue eiꝰ pbaẽ inimicꝰ. Et hitabit ĩ ciuitate illa donec stet añ iudiciũ causaꝫ reddẽs facti sui: ⁊ moriaẽ sacerdos magnꝰ q̃ fuerit in illo tpe. Tũc reuertẽ homicida ⁊ ingrediet ciuitatẽ ⁊ domũ suam de q̃ fugerat. Decreueruntqꝫ cedes in galilea mõtis neptalĩ ⁊ sichẽ in mõte ephraĩ ⁊ cariatharbe ipsa est ebron ĩ mõte iuda: ⁊ trãs iordanẽ ꝓtra oriẽtalẽ plagã hiericho statuerũt bosor que sita ẽ in cãpestri solitudie de tribu rubẽ ⁊ ramoth ĩ galaad de ẽbu gad ⁊ gaulon ĩ basan de tribu manasse. Hee ciuitates ꝓstitute sũt cũctis filijs islꝫ ⁊ aduenis qui hitabãt inter eos vt fugeret ad eas q̃ animã nesciꝰ pcussisset ⁊ ñ moreret in manu primi. effusũ sanguinẽ vindicare cupientis donec staret añ pl'um expositurus causam suam. Capitulũ .XXI.

Accesserũtqꝫ pncipes familiaꝝ leui ad eleazaꝝ sacerdotẽ. ⁊ iosue filiũ nun: ⁊ ad duces ꝯgtionũ p singulas tribꝰ filioꝝ islꝫ: locutiqꝫ sũt ad eos in silo terre chanaan atqꝫ dixerũt. Dñs precepit p manũ moysi vt darent nobꝭ vrbes ad habitandũ et suburbana eaꝝ ad alẽda iumẽta. Dederũtqꝫ filij islꝫ de possessiõibꝰ suis iuxta impiũ dñi ciuitates ⁊ suburbana eaꝝ. Egressaqꝫ ẽ sors in familiã caath filioꝝ aaron sacerdotis ꝺ tribu iuda. ⁊ symeon ⁊ beniamin ciuitates tredecĩ: ⁊ reliquis filioꝝ caath: id ẽ leuitis q̃ supfuerãt, de tribubꝰ ephraim ⁊ dan et dimidie tribꝰ manasse ciuitates decẽ. Porro filijs gersõ egressa ẽ sors vt accipẽt de tribubꝰ ysachar ⁊ aser ⁊ neptalim. dimidiaqꝫ tribu manasse in basan ciuitates nũero tredecĩ. Et filijs merari p cogtiones suas de tribꝰ ruben et gad ⁊ zabulon vrbes duodecim. Dederũtqꝫ filij islꝫ leuitis ciuitates ⁊ suburbana eaꝝ. sicut pcepit dñs p manũ moysi: singulꝫ sorte tribuẽtes. ꝺ tribubꝰ filiorũ iuda ⁊ symeon dedit iosue ciuitates q̃s ista sunt noĩa. filijs aaron p familias caath leuitici generis. prĩa enĩ sors illꝫ egressa est: cariatharbe pris enach que vocat ebron ĩ mõte iuda ⁊ suburbana eiꝰ p circuitũ. Agros vero ⁊ villas eiꝰ dederat caleph filio iephone ad possidẽdũ. Dedit ergo filijs aaron sacꝺotis hebrõ ꝓfugij ciuitatẽ ac suburbana eiꝰ ⁊ lobnã cũ suburbanis suis ⁊ iether ⁊ istmõ ⁊ helõ ⁊ dabir et ain ⁊ iethã ⁊ betsames cũ suburbãis suis ciuitates nouẽ. ꝺ tribubꝰ vt dictũ ẽ duabus. De tribu aũ filioꝝ beniamĩ gabaõ et gabae ⁊ anathot ⁊ almõ. cũ suburbãis suis ciuitates q̃tuor: oes sil' ciuitates filiorũ aarõ sacerdotis tredecĩ cũ suburbanis suis. Reliqs ꝺo p familias filioꝝ caath leuitici generis hec ẽ data possessio. De tribu ephraĩ vrbes ꝓfugij sichẽ cũ suburbãis suis ĩ mõte ephraĩ ⁊ gazer ⁊ iebsã ⁊ bethoro cũ suburbãis suis ciuitates q̃tuor. De tribu q̃z dan helteco et gabathõ ⁊ baialon ⁊ gethremon cũ suburbanis suis ciuitates q̃tuor. Porro ꝺ dimidia ẽbu manasse thanach et gethremon cũ suburbanis suis ciuitates due. Oes ciuitates decẽ ⁊ suburbana eaꝝ date sũt filijs caath iferioris gꝺ. Filijs q̃z gersõ leuitici generis dedit ꝺ dimidia ẽbu manasse ꝓfugij ciuitates. gaulon ĩ basã ⁊ bosrã cũ suburbãis suis ciuitates duas. Porro ꝺ tribu ysachar cesion et dabreth et garamoth ⁊ engannim cum

ſuburbanis ſuis ciuitatꝫ ꝗtuor. De tribu aũ aſer maſã ⁊ abdõ ⁊ elrath ⁊ roob cũ ſuburbãis ſuis ciuitatꝫ ꝗtuor. De tribu qꝫ neptalĩ ciuitatꝫ ꝓfugij cedꝫ in galilea ⁊ amothdor ⁊ carthari cũ ſuburbãis ſuis ciuitatꝫ tres. Oẽs vrbes familiaruꝫ gerſon tredecĩ cũ ſuburbanis ſuis. Filijs aũ merari leuitis inferioris ḡdus ꝑ familias ſuas. data ẽ de tribu zabulõ iethnan et cartha ⁊ dãna ⁊ naalol ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbanis ſuis. De tribu gad ciuitatꝫ ꝓfugij romoth ĩ galaad ⁊ manaĩ ⁊ eſebon ⁊ iaſer ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbãis ſuis. De tribu ruben vlt iordanẽ ꝑ hiericho ciuitatꝫ refugij. boſor ĩ ſolitudine miſor ⁊ iaſer ⁊ ietſon et maſpha ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbãis ſuis. Oẽs vrbes filiorꝫ merari ꝑ familias et ꝓgtiones ſuas duodecĩ. Itaqꝫ ciuitatꝫ vniuerſe leuitarꝫ in medio poſſeſſiõis filiorꝫ iſrl. fuerũt ꝙdragintaocto cũ ſuburbanis ſuis ſingule ꝑ familias diſtributæ. Deditqꝫ dñs deus iſrl omnẽ terrã quã ẽditurꝫ ſe pribo eorꝫ iurauerat: ⁊ poſſederũt illã atꝫ hĩtauerũt ĩ ea. Dataqꝫ ẽ ab eo parꝫ ĩ oẽs ꝑ circuitũ natõnes. nulluſqꝫ eis hoſtiũ reſiſtere auſus ẽ: ſꝫ cũcti ĩ eorꝫ ditionẽ redacti ſũt. Ne vnũ quidẽ verbũ qđ ill ꝓmiſerat irritũ fuit: ſꝫ rebꝫ expleta ſũt omnia.

Capitulum. .XXII.

Otẽ tpe vocauit ioſue rubenitas: et gaditas: ⁊ dimidiã tribũ manaſſe: dixitqꝫ ad eos. Feciſtis oĩa q̃ ꝓcepit vob moyſes famul dñi: mihi qꝫ in oĩbꝫ obediſtis: nec reliq̃ſtis frres vros lõgo tpe vſqꝫ ĩ pñtẽ diẽ. cuſtodiẽtes imperiũ dñi dei vri. Quia igit dedit dñs de vr frribꝫ vris quiet et pacẽ ſic pollicit ẽ: reuertimĩ ⁊ itæ ĩ tabnacula vra ⁊ ĩ trã poſſeſſiõis: quã ẽdidit vob moyſes famulus dñi ẽns iordanẽ: ita dũtaxat. vt cuſtodiatis attẽte ⁊ ope ꝓpleatis mãdatũ ⁊ legem quã ꝓcepit vob moyſes famul dñi: vt diligatis dñm deũ vrm ⁊ ãbuletis ĩ oĩbꝫ vijs ei ⁊ obſuetis mãdata illi. Adhereatiſqꝫ ei ac ſuiatis in oĩ corde ac in oĩ aĩa vra. Benedixitqꝫ eis ioſue ⁊ dimiſit eos. Qui reuerſi ſũt ĩ tabnacula ſua. Dimidie aũ tribui manaſſe poſſeſſionẽ moyſes dederat ĩ baſan: ⁊ idcirco medie q̃ ſupfuit dedit ioſue ſortẽ inẽ ceteros frres ſuos ẽns iordanen ad occidẽtalẽ eius plagam. Cunqꝫ dimitteret eos in tabnacula ſua ⁊ bñdixiſſꝫ eis: dixit ad eos. In mlta ſubſtãtia atꝫ diuicijs reuertimĩ ad ſedes vras. cũ argẽto ⁊ auro. ere ac ferro ⁊ veſte mltiplici. Diuidite predã hoſtiũ cũ frribꝫ vris. Reuerſi qꝫ ſũt ⁊ abierũt filij ruben ⁊ filij gad ⁊ dimidia tribꝫ manaſſe a filijs iſrl. de ſilo q̃ ſita eſt ĩ chanaan: vt inirent galaad terrã poſſeſſionis ſue quã obtinuerãt iuxta impiũ dñi in manu moyſi. Cũqꝫ veniſſent ad cumulos iordanis ĩ terra chanaan: edificaueũt iuxta iordanẽ altare infinitæ magnitudinis. Qđ cũ audiſſent filij iſrl ⁊ ad eos certi nũcij detuliſſẽt edificaſſe filios rubẽ ⁊ gad ⁊ dimidie tribꝫ manaſſe altare ĩ trã chanaan ſup iordanis tumulos ꝑ filios iſrl: ꝓuenerũt oẽs in ſilo: vt aſcẽderẽt ⁊ dimicarẽt ꝑ eos. Et ĩterim miſerũt ad illos in terrã galaad phinees filiũ eleazari ſacdotẽ ⁊ decẽ prĩcipes cũ eo ſingl̃os de ſingul tribꝫ. Qui venerũt ad filios ruben et gad ⁊ dimidie tribꝫ manaſſe ĩ trã galaad dixerũtqꝫ ad eos. Hec mãdat oĩs plus dñi. Que ẽ iſta trnſgreſſio? Cur reliq̃ſtis dñm deũ iſrl edificãtes altare ſacrilegũ ⁊ a cultu illi recedẽtes? An parꝫ vob ẽ q̃ peccaſtis ĩ beelphegor ⁊ vſqꝫ in pñtẽ diẽ macla hui? ſceleris ĩ nob ꝑmanet. mltiqꝫ de plo corruerũt? Et vos hodie reliq̃ſtis dñz: ⁊ ẽs in vniuerſũ iſrl ira ei? deſeuiet. Qđ ſi putatis ĩmundã eẽ terrã poſſeſſiõis vre: trnſite ad terrã ĩ q̃ tabnaculũ dñi ẽ: ⁊ hĩtate inẽ nos: tm̃ vt a dño ⁊ a nro ꝓtorcõ ñ recedatis. edificato altari præter altare dñi dei nri. Nonne achor fili zare pterijt mãdatũ dñi ⁊ ſup omnẽ plm iſrl ira ei? incubuit? Et ille erat vn homo: atꝫ vtinã ſolus periſſet in ſcelere ſuo. Rñderũtqꝫ filij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribꝫ manaſſe principibꝫ legationis iſrl. Fortiſſim de dñs ipſe nouit ⁊ iſrl ſimul intelliget: ſi ꝑuaricationis anio hoc altare ꝓſtruximus nõ cuſtodiat nos ſed puniat nos in pñti. Et ſi ea mentæ fecim vt holocauſta ⁊ ſacrificiũ ⁊ pacificas victimas ſup eo imponeremus. ipſe querat ⁊ iudicet: ⁊ non ea magis cogitatõne atꝫ ẽctatu: vt diceremus cras dicent filij veſtri filijs noſtris. Quid vobis et dño deo iſrahel? Terminum poſuit domin inẽ nos ⁊ vos o filij ruben et

filij gad iordanen fluuium ⁊ idcirco par-
tem non habetis in dño:et ꝑ hanc occasi-
onem auertẽt filij vẽi filios nr̃os a timore
dñi.ꝓutauim⁹ itaq; melĩ⁹ ⁊ dixim⁹. Ex-
truamus nobis altare non in olocausta
neq; ad victimas offerẽdas.sed in testimo
nium inter nos ⁊ vos:⁊ sobolẽ nrãm vñz
q; ꝓgenie vt seruiam⁹ dño:⁊ iuris nr̃i sit
offerre ⁊ olocausta ⁊ victimas ⁊ pacificas
hostias:⁊ nequaq̃ dicãt cras filij vẽi filijs
nr̃is.ñ est vob̃ pars ĩ dño.ꝙd si voluerĩt
dicere. Rñdebunt eis.Ecce altare dñi qd̃
fecer̃t ꝓres nr̃i.ñ in olocausta neq; in sa-
crificiũ.sed in testionĩũ nr̃m ac vĩm.Ab-
sit a nobis hoc scelus vt recedam⁹ a dño:
⁊ eius vestigia relinq̃mus.extructo altari
ad olocausta ⁊ sacrificia ⁊ victimas offe-
rẽdas:ꝑter altare dñi dei nr̃i qd̃ extructũ
est añ tabnaculũ eius.Quib⁹ auditis phi-
nees sacerdos ⁊ pncipes legatõis isrl̃ qui
erãt cũ eo placati sũt:⁊ ꝺba filioꝝ ruben
⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manasse libẽtissime
susceperũt.Dixitq; phinees fili⁹ eleazari
sacerdos ad eos.Nũc scim⁹ qd̃ nobiscũ sit
dñs.quoniã alieni estis a ꝓuaricatõe hac
et libastis filios isrl̃ ꝺ manu dñi. Reuer-
susq; est cũ pncipib⁹ a filijs ruben et gad
de terra galaad finium chanaan ad filios
isrl̃:et retulit eis.Placuitq; ſmo cũctis
audientib⁹.Et laudauerũt deũ filij isrl̃:et
nequaq̃ vlr̃ dixerũt vt ascenderẽt ꝑr̃ eos
atq; pugnrent:⁊ delerẽt terrã possessionis
eoꝝ. Nocaueritq; filij ruben ⁊ filij gad al-
tare qd̃ extruxerãt testimonium nr̃m. q̃
dñs ipse sit deus .

Capitulum . .XXIII.

Oluto aũ multo tpe postq̃ pacẽ
dederat dñs isrl̃i.subiectis in gyro
natõib⁹ vniuerſ:⁊ iosue iam lon-
geuo ⁊ plenĩl̃etatis: vocauitq; iosue oẽz
isrl̃ez.maiores q; natu ⁊ pncipes ac duces
⁊ mgr̃os:dixitq; ad eos.Ego senui ⁊ pro-
gressioris etatis sum:vosq; cernitis oĩa q̃
fecerit dñs de⁹ vr̃ cũctis ꝑ circuitũ natõ-
nib⁹.quõ ꝑ vobis ipe pugnerit.Et nũc q;
vob̃ sorte diuisit oẽm terrã.ab oriẽtali pte
iordanis usq; ad mare magnũ.mltæq; ad-
huc supsũt natões:dñs de⁹ vr̃ dispdet eas
et auferet a facie vĩa:⁊ possidebitis terrã
sicut vob̃ pollicit⁹ est.Tantũ ꝓfortamĩ et
estote solicit vt custodiatis cũcta q̃ scꝑta
sunt in voluĩe legis moysi.⁊ nõ declinetis
ab eis nec ad dexteraz neq; ad sinistrã:ne
postq̃ inr̃ueritis ad gẽtes q̃ ĩter vos futu
re sũt.iuretis in noĩe deoꝝ eaꝝ ⁊ fuiatis
eis ⁊ adoretis illos sz adhereatis dño deo
vr̃o qd̃ fecistis usq; ĩ diẽ hãc.Et tũc aufe-
ret dñs de⁹ in ꝓspectu vr̃o gẽtes magr̃s et
robustissimas:⁊ null⁹ vob̃ resistere pote-
rit.Un⁹e vob̃ psequet̃ hostiũ mille viros:
q; dñs de⁹ vr̃ ꝑ vob̃ ipe pugnbit sicut polli
cit⁹ ẽ:hoc tantũ diligẽtissime ꝓcauete, vt
diligatis dñm deum vr̃m.Qd̃ si volueritis
gẽtiũ haꝝ q̃ ĩter vos hĩtant errorib⁹ adhe
rere:⁊ cũ eis miscere ꝓnubia atq; aĩcicias
copulare:iam tũc scitote q̃ dñs de⁹ vr̃ nõ
eas deleat añ faciẽ vĩam:sz sint vob̃ in fo
ueã ac laqueũ ⁊ offẽdiculũ et latere vr̃o.
et subes ĩ oculr̃ vr̃is donec vos auferat atz
dispdat ꝺ terra hac optĩa quã dedit vob̃.
En ego hodie ingrediar viã vniuerse terre
⁊ toto aĩo ꝓgnoscetis q̃ ꝺ oĩb⁹ ꝺbis q̃ se dñs
ꝑstituꝝ vob̃ eẽ pollicit⁹ ẽ.vnũ ñ ꝑterierit
incassũ.Sicut q̃ impleuit ope qd̃ ꝓmisit ⁊
prospa cũcta venerũt:sic adducet sup vos
quicqd̃ maloꝝ ꝓminat⁹ ẽ:donec vos au-
ferat atq; dispdat de terra hac optĩa quaz
dedit vob̃:eoq; ꝑterieritis pactũ dñi dei
vr̃i qd̃ pepigit vobiscũ ⁊ fuieritis dijs alie-
nis ⁊ adoraueritis eos.Cito atz velociter
ꝓsurget ĩ vos furor dñi: ⁊ auferimini ab
hac terra optĩa quã dedit vob̃.

Capitulum. .XXIIII.

Ongregauitq; iosue omnes trib⁹
isrl̃ in sichem:⁊ vocauit maiores
natu ac pncipes ⁊ iudices ⁊ magi
stros.steterũtq; ĩ ꝓspectu dñi: ⁊ ad ꝙm sic
locut⁹ est.Hec dicit dñs de⁹ isrl̃. Trãsflu-
uium hĩtauerũt ꝓres vr̃i ab inicio.thare
ꝑr̃ abrahã ⁊ nachor:fuierũtq; diis alienis.
Tuli ego ꝑrem vr̃m abrahã de mesopota-
mie finib⁹ et adduxi eũ in terrã chanaan:
mltiplicauiq; semẽ ei⁹ ⁊ dedi ei ysaac.illi-
q; rursũ dedi iacob et esau.e qb⁹ esau dedi
montẽ seir ad possidẽdũ:iacob vero et filij
ei⁹ descẽderũt ĩ egiptũ. Misiq; moysẽ ⁊ aarõ
⁊ pcussi egiptũ mltis signis atz portẽtis.
eduxiq; vos ⁊ pres vr̃os ꝺ egipto ⁊ veni-
stis ad mare:persecutiq; sunt egipcij pres
vr̃os cũ curribus ⁊ eqtatu usq; ad mare ru-
br̃. Clamauerũt aũ ad dñm filij isrl̃ q̃ posu
it tenebras ĩter vos ⁊ egipcios ⁊ adduxit

sup eos mare ⁊ opuit eos. Videꝛt occi ve
stri cũcta q̃ ī egipto fecerim. ⁊ hĩtastis ī
solitudie mlto tpe: ⁊ ītroduxi vos ī tr̃ã
amoꝛrei q̃ hĩtabat trãs ioꝛdanẽ. Cũq; pu
gnarẽt ꝓtra vos. tdidi eos ī manꝰ vr̃as: ⁊
possedistis tr̃ã eoꝝ atq; ītrfecistis eos
Surrexit aũ balach filiꝰ sephoꝛ rex moab
⁊ pugnauit ꝓ̃ isrl'em. Misitq; ⁊ vocauit
balaã filiũ beoꝛ vt malediceret vob. ⁊ e=
go nolui audire eũ. ſz ecõtrario p illũ bñ
dixi vobis: ⁊ liberaui vos de manu eius.
Trãsistisq; ioꝛdanẽ ⁊ veīstis ad hiericho
pugnauerũtq; ꝓ̃ vos viri ciuitatis eiꝰ.
amoꝛreus ⁊ pherezeꝰ ⁊ cananeus ⁊ ethe ⁊
gergeseꝰ ⁊ eueꝰ ⁊ ibebuseꝰ: ⁊ tdidi illos in
manꝰ vr̃as. misitq; añ vos scabrones ⁊ e=
ieci eos de locis suis. duos reges amoꝛre
oꝝ. non ī gladio ⁊ in arcu tuo: dediq;
vobis tr̃ã in q̃ nõ laborastis. ⁊ vrbes q̃s
nõ edificastis. vt hĩtaretis in eis: vineas
⁊ oliueta q̃ nõ plantastis. Nunc g̃ timete
dñm ⁊ seruite ei pfecto coꝛde atq; veriſſi=
mo: ⁊ auferte deos q̃bꝫ seruierũt pr̃es vr̃i
in mesopotamia ⁊ in egipto: ac fuite do
mino. Sin aũt malũ vob videt vt dño fu=
iatis. optio vobis dat. Eligite hodie qꝺ
placet. cui fuire potiſſimũ debeatis. vtꝝ
dijs q̃bꝫ seruierũt patres vr̃i in mesopota
mia. an dijs amoꝛreoꝝ in q̃ꝝ tra habi=
tatis. Ego aũt ⁊ domꝰ mea seruiemꝰ dño.
Rñditq; ꝑ̃lus ⁊ ait. Absit a nobis vt re=
linq̃mus dñm: ⁊ seruiamus dijs alienis.
Dñs deus noster ipe eduxit nos ⁊ patres
nostros de tra egipti. ⁊ de domo fuitu=
tis: fecitq; videtib nobis signa ingẽtia: ⁊
custodiuit nos in oĩ via p quã ãbulaui=
mꝰ. ⁊ in cũctis ꝑ̃lis p q̃s trãsiuimꝰ: ⁊ eie
cit vniuersas gẽtes. amoꝛreum habitato=
rem tre quã nos int̃uimus. Seruiemꝰ
igit̃ dño: quia ipe est deꝰ noster. Dixitq;
iosue ad ꝑ̃lm. Non poteritis seruire do=
mino: deus eĩ sanctus ⁊ foꝛtis emulatoꝛ
ẽ. nec ignoscet sceleribꝫ vestris atq; pcis
Si dimiseritis dñm ⁊ fuieritis dijs alie=
nis: ꝯuertet se ⁊ affliget vos atq; subuer=
tet. postq̃ vob ꝑ̃stiterit bona. Dixitq; po=
pulꝰ ad iosue neq̃q̃ ita vt loq̃ris erit: sed
dño seruiemus. Et iosue ad ꝑ̃lum testes
inq̃t vos estis. qꝝ ipi elegeritis vob dñm
vt fuiatis ei. Rñderũtq; testes. Nũc g̃ ait
auferte deos alienos de medio vr̃i: ⁊ ĩcli=
nate coꝛda vr̃a ad dñm deũ israhel. Dixit
q; ꝑ̃lus ad iosue. Dño deo nostro fuiemꝰ
⁊ obediẽtes erimꝰ ꝓceptis eius. Percussit
g̃ iosue ī die illo fedus: ⁊ ꝑposuit ꝑ̃lo pre=
cepta atq; iudicia in sichem. Scripsit q̃z
oĩa ꝟba hec in volumĩe legis dñi: ⁊ tulit
lapidẽ ꝑgrandẽ. posuitq; eũ subter quer=
cũ q̃ erat ī sanctuario dñi: ⁊ dixit ad om
nem populũ. En lapis iste erit vob in te=
stimoniũ. qꝝ audieritis omnia verba dñi
que locutus est vobis: ne forte postea ne=
gare velitis ⁊ mẽtiri dño deo vr̃o. Dimi=
sitq; populũ singulos in possessionẽ suã.
Et post hec moꝛtuꝰ est iosue filius nun ꝓ=
uus dñi cẽtũdecẽ ãnoꝝ: sepelierũtq; eũ in
finib possessionis sue ī thãnatsare: q̃ sita
est in mõte ephraim. a septentrionali pte
mõtis gaas. Seruiuitq; isrl' dño cunctis
diebꝫ iosue ⁊ senioꝝ. q̃ longo vixerãt tem=
poꝛe pꝰ iosue: ⁊ qui nouerãt oĩa opa dñi
q̃ fecerat ī isrl'. Ossa qꝫ ioseph q̃ tulerãt fi=
lij isrl' de egipto. sepelierũt ī sichẽ ī pte agꝛi
quẽ emerat iacob a filijs ẽmoꝛ pr̃is sichez
cẽtũ nouell' ouibꝫ: ⁊ fuit ī possessionẽ fili=
oꝝ ioseph. Eleazar qꝫ filiꝰ aaron moꝛtuꝰ
est: ⁊ sepelierũt eũ in gabaath phinees filij
eiꝰ: q̃ data est ei in mõte ephraim.

Explicit iosue. Incipit liber sopthim
quẽ nos Judicum appellamus.

Post moꝛtem iosue cõsulue
runt filij israhel dñm dicẽ
tes. Quis ascẽdet añ nos
contra chananeum. ⁊ erit
dux belli? dixitq; dominꝰ.
Judas ascendet. Ecce tra
didi tꝛram ī manus eius. Et ait iudas sy=
meoni fratri suo. Ascende mecum in soꝛ=
te mea. et pugna contra chananeum: vt ⁊
ego pergam tecum ī sorte tua. Et abijt cũ
eo symeon. Ascenditq; iudas ⁊ tdidit dñs
chananeum ac pherezeum ī manus eoꝝ:
⁊ pcusserunt in bezech decem milia viroꝝ
Inuenerũtq; adonibezech: ⁊ in bezech: et
pugnauerũt ꝓtra eũ: ac pcusserẽt chanane
um ⁊ pherezeũ. Fugit aũt adonibezech:
quẽ psecuti ꝓpẽdert. cesis sũmitatibꝫ ma
nuum eiꝰ ac pedum. Dixitq; adonibezech.
Septuaginta reges ãputatis manuũ ac

pēdū sūmitatibo colligebāt sub mēsa mea cibor reliq̄as: sic̄ feci ita reddidit mihi de us. Adduxēitq; eū ī hirl'm: ꝛ ibi mortuꝰ ē. Oppugnātes g̈ filij iuda hirl'm cepēr eā. ꝛ percussēr ī ore gladij: ꝯētes cūcta īcēdio ci uitatē. Et postea descēdētes pugnauēr contra chananeū q̄ habitabat ī mōtanis: ꝛ ad meridiē ī cāpestribo. Pergēsq; iudas cōr chananeū q̄ habitabat ī hebrō. cuiꝰ nomē fuit ā tiq̄tus cariatharbe. percussit sysai ꝛ haymā ꝛ tholmai: atq; īde pfectꝰ abijt ad hītatores dabir. cuiꝰ nomen vetꝰ erat cariathsepher id ē ciuitas litteraꝝ. Dixitq; caleph Qui percusserit cariatsepher. et vastauerit eā: dabo ei axā filiā meā vxorē. Cūq; cepisset eā othoniel filiꝰ cenez frr caleph minor: dedit ei axā filiā suā cōiugē. Quā pgentē ī itinere monuit vir suꝰ vt peteret a pre suo agr. Que cū suspirassz sedēs ī azino dixit ei caleph. Quid habes? At illa rn̄ dit. Da mihi bn̄dictōez: q̄ terrā arētē dedisti mihi. da ꝛ irriguā aq̄s. Dedit g̈ ei caleph irriguū supiꝰ ꝛ irriguū īferius. Filij aꝰ cinei cogti moysi ascēderūt ō ciuitatē palmaꝝ cū filijs iuda. ī deptū sortis eiꝰ qō ē ad meridiē arath: ꝛ hītauerūt cū eo. Abijt aꝰ iudas cū symeone frre suo: ꝛ percusserūt simr chananeū q̄ hītabat ī sephat. ꝛ īterfecerr eū. Vocatūq; ē nomē vrb̄ horma id ē anathema. Cepitq; iudas gazā cū finibus suis: ꝛ aschalonē atq; accarō cū ēminis suis. Fuitq; dn̄s cū iuda ꝛ mōtana possedit. Nec potuit delere hītatores vallis: q̄ falcatis curribo habūdabāt. Dederūtq; caleph hebrō sic̄ dixerat moyses: q̄ deleuit ex ea tres filios enach. Jhebuseū aūt habitatorē hirl'm nō deleuerūt filij beniamī: hītauitq; ihebuseꝰ cū filijs beniamī ī hirl'm vsq; ī pn̄tem diē. Domus q̄z ioseph ascendit ī bethel: fuitq; dn̄s cū eis nā cū obsidērēt vrbē q̄ priꝰ luza vocabaꝰ. viderūt hominē egredientē de ciuitate: dixerūtq; ad eū. Ostende nobis introitū ciuitatis: ꝛ faciemꝰ decuz misericordiā. Qui cū oñdisset eis percusserūt vrbē in ore gladij: hoiem aꝰ illū ꝛ omnē cognacōnez eiꝰ dimiserr. Qui dimissus abijt in terrā ethim: ꝛ edificauit ibi ciuitatez. Vocauitq; eam luzam: q̄ ita appellaꝰ vsq; in presentem diez. Manasses q̄z nō deleuit bethsan ꝛ chanath cū vicis suis et habitatores dor. et ieblaam et ma-

ieddo cuz viculis suis: cepitq; chananeus habitare cū eis. Postq̄ aūt prortatꝰ ē isra hel fecit eos tributarios: ꝛ delere noluit. Ephraī ecia nō interfecit chananeū q̄ habitabat ī gazer. sz hītauit cū eo. Zabulō n̄ deleuit hītatores dethrō ꝛ naalō: sed hītauit chananeꝰ in medio eiꝰ. factusq; ē ei tributariꝰ. Aser q̄z nō deleuit hītatores accho ꝛ sydonis alab ꝛ azaris ꝛ amma ꝛ aphech ꝛ roob: hītauitq; ī medio chananei hītatoris illiꝰ terre: nec interfecit eū. Neptalī q̄z nō deleuit hītatores bethsemes ꝛ bethanath: ꝛ hītauit inr chananeū hītatorē re: fuerūtq; ei bethseitē ꝛ bethanitē tributarij. Artauitq; amorreꝰ filios dā ī mōte. nec dedit eis locū vt ad planora descenderēt. hītauitq; ī mōte hares qđ ir̄ptaꝰ restacō ī hailō ꝛ salabī. Et aggnata ē manꝰ domꝰ ioseph: factusq; ē ei tributariꝰ. Fuit aꝰ ēmin̄ amorrei ab ascēsu scorpiōis pr̄ ꝛ superiora loca. Capi. II.

Ascēditq; angelꝰ dn̄i de galgala ad locū flētiū ꝛ ait. Eduxi vos de egipto. ꝛ introduxi in terrā p q̄ iuraui pribo vestris: et pollicitꝰ sum vt nō facerem irritū pactum meū vobiscū in sēpiternū: ita dūtaxat vt nō feriretis fedꝰ cuz hītatoribo terre huiꝰ. ꝛ aras eoꝝ subuertere tis: ꝛ noluistis audire vocem meā. Cur hoc fecistis? Quāobrē nolui delere eos a facie vra: vt habeatis hostes ꝛ dij eoꝝ sint vobis in ruinā. Cūq; loq̄rer āgelꝰ dn̄i hec vba ad omēs filios isrl': eleuauerūtq; vocē suā ꝛ fleuerūt. Et vocatū est nomē loci illius flentiū siue lacrimaꝝ: immolauerūtq; ibi hostias dn̄o. Dimisit ergo iosue pl'm: ꝛ abierunt filij israhel vnusquisq; in possessionē suā. vt obtinerēt eā: fuierūtq; domīo cūctis diebo eiꝰ ꝛ seniorꝝ. q̄ longo post eū vixerr tpe. et nouerāt oīa opa domini q̄ fecerat cū isrl'. Mortuꝰ est aūt iosue filiꝰ nun famulꝰ dn̄i cētū ꝛ decē ānoꝝ: ꝛ sepelierunt eum in finibo possessionis sue in thā nathsare in monte ephraim. a septētrionali plaga montis gaas. Oīsq; illa generatiō pgregata ē ad pres suos: ꝛ surrexerūt alij q̄ nō nouerūt dn̄m: ꝛ opera q̄ fecerat cū isrl'. Fecerūtq; filij isrl' malū in pspectu dn̄i. ꝛ fuierr baalim: ac dimiserūt dn̄m deum patꝝ suorū. Qui eduxerat eos de terra egipti: ꝛ secuti srr deos alienos. deos q̄z

ꝓl'oꝝ q̄ hītabāt in c̄cuitu eoꝝ. ⁊ adoraue
rūt eos: ⁊ ad iracūdiā ꝑcitaueſt dn̄m. di-
mittētes eū ⁊ ſuiētes baal ⁊ aſtaroth. Ira
tuſq; dn̄s ꝑ̄ iſrl' t̄didit eos ī man⁹ diripi
entiū: q̄ cepēt eos ⁊ vēditeſt hoſtib⁹ q̄ ha
bitabāt ꝑ giꝝ: nec potueāt reſiſtere aduer
ſarijs ſuis: ſꝫ q̄cūq; ꝓgere voluiſſēt. man⁹
dn̄i ſup eos erat ſic̄ locut'ē ⁊ iurauit eis:
⁊ vehemēter afflicti ſūt. Suſcitauitq; dn̄s
iudices q̄ liberarēt eos ⁊ vaſtātiū manib⁹.
ſꝫ nec eos audire voluerūt. fornicātes cuꝫ
dijs alienis ⁊ adorātes eos. Cito ⁊ſeruerūt
viā ꝑ quā īgreſſi fuerāt pr̄es eoꝝ: ⁊ audiē
tes mādata dn̄i. oīa fecere ꝑ̄ria. Cūq; do
mi⁹ iudices ſuſcitaret. ī diebꝫ eoꝝ flectēba
t̄ miſcōia: ⁊ audiebat afflictoꝝ gemit⁹. ⁊
liberabat eos ⁊ cede vaſtātiū. Poſtq̄ aūt
mortu⁹ eēt iudex. reuertēbāt̄ ⁊ mlto facie-
bāt maiora q̄ fecerāt pr̄es eoꝝ: ſeq̄ntes de
os alienos. ſeruientes eis ⁊ adorātes illos.
Nō dimiſerūt adinuēciones ſuas: ⁊ viam
duriſſimā ꝑ quā ābulare ꝓſueuerāt. Ira-
tuſq; ē furoꝝ dn̄i ī iſrl' ⁊ ait. Quia irritum
fecit gēs iſta pactū meū q̄ ꝓpigerā cum
pr̄ib⁹ eoꝝ. ⁊ vocē meā audire ꝓtēpſit: ⁊ e-
go ñ delebo gētes q̄s dimiſit ioſue ⁊ mor-
tu⁹ ē: vt ī ip̄is experiar iſrl' vtꝫ cuſtodiāt
viā dn̄i: ⁊ ābulent in ea. ſicut cuſtodierūt
pr̄es eoꝝ an non. Dimiſit g̈ dn̄s has oēs
nacōes: ⁊ cito ſubuertere noluit. nec tradi
dit in manib⁹ ioſue.

Capitulum. III.

Hee ſūt gētes q̄s dn̄s dereliq̄t vt e-
rudiret ī eis iſrl'em. ⁊ oēs q̄ nō no
uerant bella chananeoꝝ: ⁊ poſtea
diſcerēt filij eorū certare cum hoſtibus et
habere ꝓſuetudinē p̄liandi. q̄nq; ſatrapas
philiſtinoꝝ omnēq; chananeū ⁊ ſidoniuꝫ
atq; eueū. q̄ habitabat in monte libano ⁊
mōte baalhermō vſq; ad introitū emath.
Dimiſitq; eos vt in ip̄is experirēt iſrahe-
lem: vtrū audirent mādata dn̄i q̄ p̄cepe-
rat pr̄ib⁹ eoꝝ ꝑ manū moyſi an nō. Itaq;
filij iſrl' habitauerūt in medio chananei ⁊
ethei ⁊ amorrei ⁊ ferezei ⁊ euei et iebuſei:
⁊ duxerunt vxores filias eorū. ip̄iq; filias
ſuas filijs eoꝝ tradiderūt: ⁊ ſeruierūt dijs
eoꝝ. Fecerūtq; malū in ꝓſpectu dn̄i: ⁊ ob-
liti ſūt dei ſui ſeruientes baalim ⁊ aſtha-
roth. Iratuſq; dn̄s ꝓtra iſrl' tradidit eos ī
manus chuſā raſathaiꝫ regis meſopota-
mie: ſeruierūtq; ei octo annis. Et clamaue-
rūt ad dn̄m: q̄ ſuſcitauit eis ſaluatorē ⁊ li
berauit eos. othoniel videlicet filiū cenem
fratrē caleph minorē: fuitq; in eo ſpiritus
dn̄i ⁊ iudicauit iſrahel. Egreſſuſq; eſt ad
pugnā: ⁊ tradidit dn̄s in manus ei⁹ chuſā
raſathaim regē ſirie. ⁊ oppꝛſſit eum. Quie
uitq; terra q̄draginta annis: ⁊ mortuus ē
othoniel fili⁹ cenem. Addiderūt aūt filij iſ
rahel facere malū in ꝓſpectu dn̄i. q̄ ꝓforta
uit aduerſū eos eglon regē moab. q̄ fece-
rūt malū in ꝓſpectu eius. Et copulauit ei
filios ammon ⁊ amelech: abijtq; ⁊ ꝑcuſſit
iſrl'. atq; poſſedit vrbē palmaꝝ. Seruieāt
q̄ filij iſrl' eglon r̄gi moab dec̄ē ⁊ octo an-
nis: ⁊ poſtea clamaueāt ad dn̄m. Qui ſu-
ſcitauit eis ſaluatorē vocabulo aoth īcli-
tū filiū gera filij iemini: q̄ vtraq; manu ꝑ
dextra vtebat̄. Miſerūtq; filij iſrl' ꝑ illum
munera eglō regi moab. Qui fecit ſibi gla
diū ancipitē habentē in medio capulū lō-
gitudinis palme manus: ⁊ accinct⁹ eſt eo
ſubter ſagū ī dextro femore. Obtulitq; mu
nera eglō regi moab. Erat aūt eglō craſſ⁹
nimis. Cūq; obtuliſſet ei munera ꝓſecut⁹
eſt ſocios q̄ cū eo venerant: ⁊ reuerſus de
galgalis vbi erant ydola dixit ad regem.
Verbū ſecretū habeo ad te o rex. Et ille ī-
perauit ſilentium. Egreſſiſq; omnib⁹ q̄ cir
ca eum erāt ingreſſus eſt aoth ad eū. Se-
debat autem in eſtiuo cenaculo ſolus. Di-
xitq; Verbum dei habeo ad te. Qui ſtatiꝫ
ſurrexit de throno. Extenditq; aoth ſini-
ſtram manū ⁊ tulit ſicam de dextro femo-
re ſuo: īfixitq; in ventrem ei⁹ tāualide vt
capul⁹ ſeq̄reāt ferrū ī vulnere: ac pinguiſſi
mo adipe ſtrīgereāt. Nec eduxit gladiū ſed
ita vt ꝑcuſſerat reliq̄t in corꝓe: ſtatimq; ꝑ
ſecreta nature alui ſtercora ꝓruperunt.
Aoth aūt clauſis diligētiſſime hoſtijs ce-
naculi ⁊ obfirmatis: ꝑ poſticā egreſſus ē.
Seruiq; r̄gis īgreſſi videāt clauſas fores
cenacli atq; dixeāt. Forſitan purgat aluū
ī eſtiuo cubiclo. Expectanteſq; diu donec
erubeſcerēt ⁊ videtes q̄ null⁹ aperiret. tu-
lerūt clauē: ⁊ aperientes inuenerunt dn̄m
ſuū in terra iacentē mortuū. Aoth aūt dū
illi turbarēt effugit: ⁊ ꝑ̄nſijt locū ydolo-
rū vñ reuerſus fuerat. Clenitq; in ſeyrath
⁊ ſtatim inſonuit bucina in mōte ephraī:
deſcenderēt̄q; cū eo filij iſrahel ip̄o ī frontē

gradiētes. Qui dixit ad eos. Seqmini me.
Tradidit em dñs īimicos nr̄os moabitas ī
man⁹ nr̄as. Descēderūtq3 post eū ꝛ occupa-
uerūt vada iordanis q̄ trāsmittūt ī moab ꝛ
nō dimiserūt trāsire queq̄: sꝫ ꝑcusserūt moa
bitas ī tp̄e illo circit̄ decē milia oēs robu-
stos ꝛ fortes viros. Null⁹ eoꝝ euadere po-
tuit. Humiliatusq3 ē moab ī die illo sub ma
nu isrl̄: ꝛ qeuit terra octagīta ānis a ꝑlijs
P⁹ hūc fuit sāgar fili⁹ anath q̄ ꝑcussit de
philistijm sexcētos viros vomere. Et ipse
q3 defēdit isrl̄. Capi. .IIII.

Addiderūtq3 filij isrl̄ facere maluȝ
in ꝯspectu dñi p⁹ mortem aoth: et
tradidit illos dñs in man⁹ iabin
regis chanaā q̄ regnauit in asor habuitq3
ducem exercitus sui nomīe sisaram. Ipse
autem habitabat in arozeth gentiū. Cla-
mauerūtq3 filij israhel ad dñm. Nongen-
tos enī habebat falcatos currus: ꝛ ꝑ vigī
ti annos vehemēter oppresserat eos. Erat
aūt delbora ꝓphetes vxor lapidoth q̄ iudica
bat ꝓplm in illo tēpore: ꝛ sedebat sub pal
ma q̄ nomīe illi⁹ vocabat̄. inter rama ꝛ be
thel ī mōte ephraim: ascēdebantq3 ad eam
filij israhel in omne iudiciū. Que misit et
vocauit barach filiū abinoem de cedes ne-
ptalim: dixitq3 ad eum. Precepit tibi do-
minus de⁹ israhel. Uade descende: ꝛ duc ex-
ercitū in montē thabor: tollesq3 tecū deceȝ
milia pugnatoꝝ de filijs neptalim ꝛ de fi-
lijs zabulon. Ego aūt adducā ad te ī loco
torrētis cyson sisarā ꝑncipeȝ exercit⁹ iabin
ꝛ currus ei⁹ atq3 omnem multitudinem: ꝛ
tradam eos in manu tua. Dixitq3 ad eam
barach. Si venis mecū vadā: si nolueris
venire mecū nō ꝑgam. Que dixit ad eum.
Ibo qdem tecū: sꝫ in hac vice victoria nō
reputabit̄ tibi: q2 ī manu mulieris tradet̄
sisara. Surrexit itaq3 delbora ꝛ prexit cū
barach in cedes. Qui accitis zabulō ꝛ ne-
ptalī ascēdit cū decē milib⁹ pugnatoꝝ. Ha
bēs delborā in comitatu suo. Aber autēȝ
cineus recesserat quondā a ceteris cineis
frīb⁹ suis filijs obab cognati moysi ꝛ tetē
derat tabnacula vsq3 ad vallē q̄ vocat̄ sen
nim: ꝛ erat iuxta cedes. Nūciatūq3 ē sisare
q̄ ascendisset barach fili⁹ abinoeȝ in mōte
thabor. Et ꝯgregauit nōgentos falcatos
currus: ꝛ omnē exercitū de aroseth gētiuȝ
ad torrentem cyson. Dixitq3 delbora ad
barach. Surge: hec est eī dies in q̄ tradidit
dñs sisarā ī manus tuas. En ip̄e ductor ē
tuus. Descēdit itaq3 barach de monte tha
bor: ꝛ decē milia pugnatoꝝ cū eo. Perter-
ruitq3 dñs sisarā ꝛ oñs currus ei⁹ vniuer
sāq3 mltitudinē in ore gladij ad ꝯspectuȝ
barach: intātū vt sisara de curru desiliens
pedib⁹ fugeret: ꝛ barach ꝑseqret̄ fugiētes
curr⁹ ꝛ exercitū vsq3 ad aroseth gentiū: et
oīs hostiū multitudo vsq3 ad internicōeȝ
caderet. Sisara aūt fugiēs ꝑuenit ad te-
toriū iahel vxoris aber cynei erat aūt pax
inter iabī regē asor ꝛ domū aber cinei. E-
gressa igit̄ iahel ī occursū sisare dixit ad
eū. Intra ad me dñe mi: ne timeas. Qui i
gressus tabnaculū ei⁹ ꝛ opt⁹ ab ea pallio:
dixit ad eam. Da mihi obsecro paululum
aq̄: q2 sitio valde. Que apuit vterē lactis
ꝛ dedit ei bibere: ꝛ opuit illū. Dixitq3 sisa-
ra ad eā. Sta aū hostiū tabnaculi: ꝛ cum
venerit aliquis interrogās te. ꝛ dicēs nū-
qd h̄ ē aliqs: respōdeb. Null⁹ ē. Tulit itaq3
iahel vxor aber clauū tabnaculi assumens
parit̄ ꝛ malleū: ꝛ īgressa abscōdite ꝛ cū si-
lencō posuit sup tīpus capitis ei⁹ clauū p
cussūq3 malleo defixit ī cerebꝝ vsq3 ad ter-
rā: q̄ sopore morti sociās defecit ꝛ mortu⁹
est. Et ecce barach sequēs sisarā veniebat:
egressaq3 iahel ī occursū ei⁹ dixit ei. Ueni:
ꝛ ostendā tibi virꝝ quē qris. Qui cū itras-
set ad eam: vidit sisarā iacentē mortuū: et
clauū infixū in timpore ei⁹. Humiliauit ḡ
de⁹ in die illo iabin regē chanaan corā fi-
lijs isrl̄: q̄ crescebāt quotidie ꝛ forti manu
opprimebāt iabin regem chanaan donec
delerent eum.
Capitulū. .V.

Cecinerūtq3 delbora ꝛ barach filius
abinoē ī die illo dicētes. Qui spō-
te obtulistis de isrl̄ aīas vr̄as ad
ꝑiculum: bñdicite dño. Audite reges: au-
rib⁹ ꝑcipite ꝑncipes. Ego sū q̄ dño canā:
psallā dño deo isrl̄. Dñe cū exires de seir.
ꝛ trāsires ꝑ regiones edō. terra mota est:
celiq3 ac nubes distillauerūt aq̄s. Montes
fluxerūt a facie dñi: ꝛ synai a facie dñi dei
israhel. In dieb⁹ sāgar filij anath in dieb⁹
iahel quieuerunt semite: ꝛ q̄ ingrediebāt
ꝑ eas ambulauerunt ꝑ calles deuios. Ces-
sauerūt fortes in israhel: ꝛ qeuerūt donec
surgeret delbora. surgeret mater ī israhel

Judith

noua bella elegit dñs: ⁊ portas hostiū ipe
subuertit. Clipe⁹ ⁊ hasta si apparuerſt ī q̄-
draginta milibꝫ isrl̄. Cor meū diligit prin
cipes isrl̄. Qui ꝓpa voluntate obtulistis
vos discrimini bñdicite dño: q̄ ascenditis
sup nitentes azinas. ⁊ sedetis sup iudiciuz.
⁊ ambulatis ī via loq̄mini. Ubi collisi sūt
curr⁹ ⁊ hostiū suffocatus est exercit⁹: ibi
narrēt iusticie dñi: clemētie fortis israhel
Tūc descēdit ꝑplus dñi ad portas: ⁊ obti-
nuit ꝓncipatū. Surge surge ⁊lbora surge
loq̄re cāticū. Surge barach: ⁊ appħēde ca-
ptiuos tuos fili⁹ abinoez. Saluate sr̄ reli-
q̄e ꝑpli. Dñs ī fortibꝫ dimicauit: ex ephraī
deleuit eos ī amelech: ⁊ p⁹ eū ex beniamin
in ꝑplos tuos o amelech. De machir ꝓnci
pes descēdērt: ⁊ de zabulō q̄ exercitū duce-
rēt ad bellandū. Duces ijsachar fuere cuz
delbora: barach vestigia sūt secuti: q̄ q̄si in
ꝓceps ac baratꝝ se discrimini dedit. Diui-
so ꝓr̄ se rubē: magnanimoꝝ repta ꝓtēcō ē
Quare habitas inr̄ duos r̄mios: vt audi-
as sibilos greguz? Diuiso ꝓr̄ se rubē: ma-
gnanimoꝝ repta ꝓtēcō ē. Galaad r̄ns ior
danen q̄escebat: ⁊ dan vacabat nauibꝫ. A-
ser habitabat in litore maris: ⁊ in portibꝫ
morabat. Zabulō vero ⁊ neptalī obtule-
rūt aīas suas morti ī regiōe morome. Ele-
nert r̄ges ⁊ pugnauert: pugnauert reges
chanaā ī thanae iuxta aq̄s mageddō: ⁊tñ
nihil tulere ꝑdantes. De celo dimicatū ē
ꝓtra eos: stelle manētes in ordine ⁊ cursu
suo aduersus sisarā pugnauert. Torrēs ti
son traxit cadauera eoꝝ: torrēs cadumiz
torrēs cison. Cōculta aīa mea robustos.
Ungule eq̄ꝝ cecidērt: fugiētibꝫ impetu: et
ꝑceps ruētibꝫ fortissimis hostiū. Maledi
cite terre meroth dixit āgel⁹ dñi: maledici
te habitatoribꝫ ei⁹: qr̄ nō venert ad auxili
um dñi ⁊ adiutoriū fortissimoꝝ ei⁹. Ben-
dicta ītr mlieres ỹahel vxor aber cinei: ⁊
bñdicar̄ ī tabnaculo. Aq̄ petēti lac dedit:
⁊ ī phiala ꝓncipū obtulit butiꝝ. Sinistrā
manū misit ad clauū: ⁊ dexterā ad fabroꝝ
malleū. ꝓcussitq̄ sisarā q̄rēs ī capite vul-
neri locū: ⁊ tiꝑ⁹ valide ꝑforās. Inr̄ pedes
ei⁹ ruit: defecit ⁊ mortu⁹ ē voluebar̄ añ pe
des ei⁹ ⁊ iacebat exaīmis ⁊ miserabiliť. Per
fenestrā respiciens vlulabat mater eius: ⁊
de cenaculo loq̄bar̄. Cur moratur regredi
currus eius: quare tardauerunt pedes q̄-
drigaꝝ illi⁹? Una sapientior ceteris vxo-
bus ei⁹ hec socrui ꝺba rñdit. Forsitā nūc
diuidit spolia ⁊ pulcerrima feminaꝝ eligi
tur ei. Uestes diuersoꝝ coloꝝ sisare r̄dūr
in ꝑdam: ⁊ supellex varia ad ornāda col-
la cōgerir̄. Sic pereāt oēs īimici tui dñe:
q̄ aūt diligūt te sicut sol in ortu suo splen
det ita rutilent. Quieuitq̄ tra per q̄dragī
ta annos.

Capitulum. .VI.

Fecerūt aūt filij isrl̄ malū in ꝓspe-
ctu dñi: q̄ r̄didit illos ī manu ma-
dian septē ānis: ⁊ oꝑpressi sūt valꝺ
ab eis. Fecerūtq̄ sibi antra ⁊ spelūcas in
montibus: ⁊ munitissima ad repugnandū
loca. Cūq̄ seuisset isrl̄ ascēdebat madiā et
amelech ⁊ ceteri orientaliū nationū: ⁊ a-
pud eos figentes tētoria. sicut erant ī her
bis cuncta vastabant vsq̄ ad introitum
gaze. nihilq̄ omnino ad vitam ꝑtinēs re-
linq̄bant in isrl̄: nō oues nō boues nō azi-
nos. Ipe enī ⁊ vniuersi greges eoꝝ venie
bāt cū tabnaculis suis: ⁊ instar locustaꝝ
vniuersa ꝓplebāt. īnumera multitudo ho
minū ⁊ cameloꝝ. q̄cquid tetigerant deua-
stātes. Humiliatusq̄ ē isrl̄ valde ī ꝓspectu
madian. Et clamauit ad dñm postulans
auxiliū ꝓtra madiaītas. Qui misit ad eos
viꝝ ꝓpham: ⁊ locut⁹ est. Hec dicit dñs de⁹
israhel. Ego feci vos ꝓscendere ⁊ egipto
et eduxi vos de domo ſuitutis: ⁊ liberaui
de manu egiptioꝝ ⁊ omnium inimicoꝝ q̄
affligebant vos. Eiecіq̄ eos ad introituz
vestrū: ⁊ tradidi vobis terram eoꝝ: ⁊ dixi
Ego dñs deus vester. Ne timeatis deos a-
morreoꝝ in quoꝝ terra habitatis. Et no-
luistis audire vocē meā. Uenit aūt angel⁹
dñi ⁊ sedit sub quercu q̄ erat ī efra: ⁊ pti-
nebat ad ioas pr̄z familie ezri. Cunq̄ ge-
deon fili⁹ ei⁹ excuteret atq̄ purgaret fru-
mēta ī torcular̄ vt fugeret madian: appa
ruit ei angel⁹ dñi ⁊ ait. Dñs tecū virorum
fortissime. Dixitq̄ ei gedeō. Obsecro dñe
mi si dñs nobiscū est. cur ergo appħēdерt
nos hec omnia? Ubi sunt mirabilia eius q̄
narrauert pres nri: atq̄ dixert de egipto
eduxit nos dñs? Nūc aī dereliq̄t nos dñs:
⁊ r̄didit ī manu madian. Respexitq̄ ad e-
um dominus. et ait. Uade in hac fortitu-
dine tua: ⁊ liberab isrl̄ de manu madian.
Scito q̄ miserim te. Qui respondens ait.

Obsecro dñe mi ī q̄ liberabo isr̄l? Ecce familia mea īfima ē in manasse: ⁊ ego minim⁹ in domo p̄ris mei. Dixitq; ei dñs. Ego ero tecū: ⁊ p̄cuties madiā q̄si vnū vir. Et ille: si īueni inq̄t gr̄am corā te da mihi signū q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec recedas hīc donec reuertar ad te portās sacrificiuz ⁊ offerens tibi. Qui rñdit. Ego p̄stolabor aduētū tuū. Ingressus ē itaq; gedeō ⁊ coxit hedū ⁊ de farine modio azimos panes carnesq; ponēs ī canistro ⁊ ius carniū in ollā. tulit oīa sub quercu: ⁊ obtulit ei. Cui dixit āgel⁹ dñi. Tolle carnes ⁊ azimos panes ⁊ pone sup petrā illā: ⁊ ius ꝺsup fūde Cūq; fecisset ita. extēdit āgel⁹ dñi sūmitatē ꝺge quā tenebat ī mānu ⁊ tetigit carnes ⁊ azimos panes: ascēditq; ignis ꝺ petra et carnes azimosq; panes ꝓsūpsit: āgel⁹ aūt dñi euanuit ex oc̄lis ei⁹. Videsq; gedeon q̄ eēt āgelus dñi ait. Deu mi dñe de⁹: q̄r vidi angelū dñi facie ad faciē. Dixitq; ei dñs. Pax tecū. Ne timeas: nō morieris. Edificauit ḡ ibi gedeon altare dño: vocauitq; illud dñi pax vsq; in p̄ntem diē. Cūq; adhuc esset in efra q̄ ē familie ezri: nocte illa dixit dñs ad eū. Tolle thaur patris tui ⁊ altr̄ thaur ānor septē. destruesq; aram baal q̄ est p̄ris tui. ⁊ nem⁹ qꝺ circa arā est succide: ⁊ edificabis altare dño deo tuo in sūmitate petre hui⁹ sup quā añ sacrificiuz posuisti: tollesq; thaur scꝺm ⁊ offeres olocaustū sup struez lignor q̄ de nemore succideris. Assūptis ḡ gedeō decē viris ꝺ suis suis. fecit sic̄ p̄ceperat ei dñs. Timēs aut̄ domū p̄ris sui ⁊ homīes illius ciuitatis p diē noluit facere: sed omīa nocte ꝓpleuit. Cūq; surrexissent viri opidi ei⁹ mane. viderūt destructā aram baal lucūq; succisuz ⁊ thaur altr̄ īpositū sup altare. qꝺ tunc edificatū erat: dixerūtq; adinuicem. Quis hoc fecit? Cūq; pquirerēt auctorē facti: dictum ē. Gedeon fili⁹ ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad ioas. Produc filiū tuū huc vt moriat̄: q̄r destruxit aram baal: ⁊ succidit nemus. Quib⁹ ille rñdit. Nūq̄d vltores estis baal. vt pugnetis p eo? Qui aduersarius ē eius moriatur: antēq̄ lux crastina veniat. Si de⁹ ē: vindicet se de eo q̄ suffodit aram ei⁹. Ex illo die vocatus ē gedeon iherobaal: eo qꝺ dixisset ioas vlciscatur se de eo baal: q̄ suffodit altare ei⁹. Ergo oīs madian ⁊ amelech ⁊ orientales p̄l̄i ꝓgregati sūt simul: ⁊ trāseuntes iordanē castrametatę sūt ī valle iezr̄l. spūs aūt dñi īduit gedeon: q̄ clāgēs bucina ꝓuocauit domū abiezer vt seq̄ret̄ se. Misitq; nūcios ī vniuersū manasse: q̄ ⁊ ipe secut⁹ ē eū. Et alios nūcios ī azer ⁊ zabulō ⁊ neptalī: q̄ ocurrer̄t ei. Dixitq; gedeon ad dñm. Si saluū facis p manū meā p̄l̄m isr̄l sic̄ locutus es: ponaz hoc vell⁹ lane in area. Si ros in solo vellere fuerit ⁊ in oī t̄ra siccitas. sciā qꝺ p manū meā sic̄ locut⁹ es liberab isr̄l. factū: q̄ ē ita. Et de nocte ꝓsurgēs: expsso vellere cōchaz roze īpleuit. Dixitq; rursus ad dñm. Ne irascat̄ furor tu⁹ ꝓtra me: si adhuc semel tēptauero signū q̄rens ī vellere. oro vt solū vell⁹ siccū sit: ⁊ oīs t̄ra rore madēs. Fecitq; dñs nocte illa vt postulauerat: ⁊ fuit siccitas ī solo vellere: ⁊ ros ī omni t̄ra. Capi. VII.

Igit̄ iheroboaal q̄ ē ⁊ gedeō dēnocte ꝓsurgēs ⁊ oīs p̄l̄us cū eo veīt ad font̄ qui vocat̄ arad. Erāt aūt castra madian in valle ad septēntrionalem plagam collis excelsi. Dixitq; dñs ad gedeon. Mult⁹ tecū est p̄l̄us: nec tradet̄ madian in manus eius: ne gloriet̄ ꝓtra me israhel ⁊ dicat meis viribꝫ liberat⁹ sū. Loq̄re ad p̄l̄um: ⁊ cunctis audientibꝫ p̄dica. Qui formidolosus ⁊ timiꝺ⁹ est reuertat̄. Recesserūtq; de mōte galaad: ⁊ reuersi sūt ex p̄l̄o viginti duo milia virorz: ⁊ tm̄ decē milia remānserūt. Dixitq; dñs ad gedeon. Adhuc p̄l̄us multus est. Duc eos ad āq̄s ⁊ ibi probabo illos: ⁊ ꝺ q̄ dixero tibi vt tecum vadat ipse pgat quē ire p̄hibuero reuertat̄. Cūq; descendisset p̄l̄us ad āq̄s: dixit dñs ad gedeon. Qui manu ⁊ lingua lābuerint āq̄s sicut solēt canes lābere separabis eos seorsū: q̄ aūt curuatis genibꝫ biberint in altera pte erūt. Fuit itaq; numer⁹ eorz q̄ manu ad os p̄ciētes lābuerūt āq̄s trecēti viri: oīs aūt reliq̄ multitudo. flexo poplite biberat. Et ait dñs ad gedeon. In trecentis viris q̄ lābuerunt āq̄s liberabo vos. ⁊ tradam in manu tua madiā: omis aūt reliq̄ multitudo reuertat̄ in locū suū. Sūptis itaq; p numero cibarijs ⁊ tubis: oēz reliquaz multitudinē abire p̄cepit ad tabernacula sua: ⁊ ipse cū trecentis viris se certamini dedit. Castra aūt madiā erāt

subt̄ ī valle. Eatē nocte dixit dn̄s ad eu3. Surge 7 descēde ī castra: qz t̄didi eos ī manu tua. Sin aūt sol⁹ire formidas: descēdat tecū phara puer tu⁹. 7 cū audieris qđ loq̄nt̄ tūc ꝓfortabūt̄ manus tue: 7 securior ad hostiū castra descēdes. Descēdit ḡ ipe 7 phara puer ei⁹ ī pt̄e castroꝝ: vbi erāt armatoꝝ vigilie Madiā aūt 7 amalech 7 oēs orientales ꝓpli fusi iacebāt ī valle vt locusta3 mltitudo cameli aūt innumerabiles erāt sic̄ arena q̄ iacet ī littore maris. Cūq3 veisset gedeō narrabat aliq̄s sōniū ꝓximo suo: 7 ī hūc modum referebat qđ viderat. Vidi sōniū 7 videbaūt mihi q̄si subcinericius paīs ex ordeo volui: 7 ī castra madian descēdere. Cūq3 pueniisset ad tabnaculū p̄cussit illud atq3 subuertit 7 terre fūditus coeq̄uit. Rndit is cui loquebaūt. Nō ē hoc aliud: nisi gladi⁹ gedeonis filij ioas viri israhelitē. Tradidit ei dn̄s ī man⁹ ei⁹ madiā 7 oīa castra ei⁹. Cūq3 audisset gedeō sōniū 7 int̄rptacōnē ei⁹ adorauit: 7 reuersus est ad castra isr̄l 7 ait. Surgite: t̄didit ei dn̄s ī man⁹ nr̄as castra madiā. Diuisitq3 trecētos viros ī tres ptes 7 dedit tubas ī manibꝫ eoꝝ: lagenasq3 vacuas ac lampades ī medio lagenarū. Et dixit ad eos. Qđ me facere videritis hec facite. Ingrediar ptez castroꝝ 7 qđ fecero sectamini. Quādo pso nuerit tuba ī manu mea: vos q̄z p castrorū circuitū clāgite 7 ꝯclamate dn̄o 7 gedeoni. Ingressusq3 ē gedeō 7 trecēti viri qui erāt cū eo ī pt̄e castroꝝ icipiētibꝫ vigilijs noctis medie: 7 custodibꝫ suscitatis cepерūt bucinis clāgere: 7 ꝯplodere inter se lagenas. Cūq3 p giꝝ castroꝝ in tribꝫ psona rent locis. 7 ỹdrias ꝯfregissent. tenuerūt sinistris manibꝫ lampades. 7 dextris sonātes tubas: clamaueūtq3· gladius dn̄i 7 gedeonis: stantes singuli in loco suo. p circuitū castroꝝ hostiliū. Omīa itaq3 castra turbata sūt 7 vociferātes vlulātesq3 fugerūt. Et nihilomin⁹ insistebāt trecēti viri bucinis psonantes. Immisitq3 dn̄s gladium in omnibus castris 7 mutua se cedere truncabant fugientes vsq3 ad bethsa 7 p crepidinē ab elmeula in tebbath. Conclamantes aūt viri isr̄l de neptali 7 aser 7 oī manasse pseqbant̄ madian. Et dedit domin⁹ victoriā ppl̄o isr̄l ī die illa. Misitq3 gedeō nūcios ī oēm mōtē ephraī dicēs. Descēdite ī occursū madiā: 7 occupate aq̄s vsq3 bethbera atq3 iordanen. Clamauitq3 oīs ephraī 7 ꝓoccupauit aq̄s atq3 iordanē vsq3 bethbera. Apprehensosq3 duos viros madiā oreb 7 zeb. ītfecit oreb ī pet̄ oreb: zeb vo ī torcular zeb. Et psecuti sūt madian: capita oreb 7 zeb portantes ad gedeon trans fluenta iordanis.

Capitulum. VIII.

Ixerūtq3 ad eū viri ephraī. Quid ē hoc qđ facere voluisti: vt ñ nos vocares cū ad pugnā pgeres ꝓtra madian? Iurgātes fortiter: 7 ꝑpe vim inferentes. Quib⁹ ille rndit. Quid ei tale facere potui: q̄le vos fecistis? Nonne melior ē racem⁹ ephraim vindemijs abiezer? In manus vestras dn̄s tradidit ꝓncipes madian oreb 7 zeb. Quid tale facere potui: quale vos fecistis? Quod cū locutus esset: requieuit spiritus eoꝝ q̄ tumebant ꝓtra eū. Cūq3 veniisset gedeon ad iordanen trāsiuit eū cū trecētis viris q̄ secū erāt: 7 p̄ lassitudīe fugientes pseq̄ nō potерāt. Dixitq3 ad viros soccoth. Date obsecro panes ppl̄o qui mecū ē q: valde defecerūt: vt possim⁹ pseq̄ zebee 7 salmana reges madiā. Respōdert ꝓncipes soccoth. Forsitā palme manuum zebee 7 salmana ī manu tua sūt: 7 idcirco postulas vt demus exercitui tuo panes. Quib⁹ ille ait. Cū ḡ t̄diderit dn̄s zebee et salmana ī man⁹ meas: ꝓterā carnes vr̄as cū spinis tribulisq3 deserti. Et ītē ꝓscēdēs venit ī phanuel: locutusq3 ē ad viros loci illi⁹ similia. Cui 7 illi rndерūt sic̄ rndерāt viri soccoth. Dixit itaq3 eis. Cum reuers⁹ fuero victor ī pace destruā turrim hanc. Zebee aut̄ 7 salmana requiescebant cum omī exercitu suo. Quindecim enim milia viri remāserant ex omnib⁹ turmis orietaliū ppl̄oꝝ: cesis centūuigīti milib⁹ bellatorū 7 educētiū gladiū. Ascēdēsq3 gedeō per viā eoꝝ q̄ in tabnaculis morabant̄ ad orientalem ptez nobe 7 iechaa pcussit castra hostiū qui securi erant 7 nihil aduersi suspicabant̄: fugerūtq3 zebee 7 salmana: q̄s pseqens gedeon ꝓprehendit turbato omī exercitu eoꝝ. Reuertensq3 de bello añ sol⁹ ortū apphēdit puer de viris soccoth. int̄rogauitq3 eū noīa ꝓncipū 7 seniorum soccoth: 7 descripsit septuagintaseptē viros. venitq3 ad soccoth: et dixit eis. En zebee

⁊ salmana sup qbo exprobrastis mihi dicẽ-
tes forsitan manus sebee ⁊ salmana ī ma-
nibo tuis sũt: ⁊ idcirco postulas vt dem⁹ vi
ris q̃ lassi sũt ⁊ defecerũt panes. Tulit g̃ se-
niores ciuitatis ⁊ spinas dẽsti ac tribulos:
⁊ cõtriuit cũ eis atqꝫ pminuit viros soc-
coth. Turrim q̃z phanuel subuertit: occisis
hitatoribo ciuitatis. Dixitqꝫ ad zebee et
salmana. Quales fuerũt viri q̃s occidistis
ī thabor? Qui rñderũt. Sicut tui: ⁊ vn⁹ ex
eis q̃si filius regis. Quibo ille rñdit. Fres
mei fuerũt: filij mris mee. Viuit dñs: q̃ si
seruassetis eos nõ vos occiderẽ. Dixitqꝫ ie-
ther pmogenito suo. Surge ⁊ interfice eos
Qui nõ eduxit gladiũ. Timebat ei: q̃ ad-
huc puer erat. Dixerũtqꝫ zebee ⁊ salmana.
Tu surge ⁊ irrue ī nos: q̃ iuxta etatẽ ro-
bor ẽ hois. Surrexit gedeõ ⁊ interfecit ze-
bee ⁊ salmana: ⁊ tulit ornamẽta ac bullas
q̃bo colla regaliũ camelor decorari solent
Dixerũtqꝫ oẽs viri isrl̃ ad gedeon. Dñare
nr̃i tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ fili⁹ filij tui: q̃ liberasti
nos de manu madian. Quibo ille ait. Nõ
dñabor vr̃i: nec dñabit̃ in vos fili⁹ meus:
sz dñabit̃ dñs. Dixitqꝫ ad eos. Vnã peti-
cõnẽ postulo a vob. Date mihi ĩaures ex
preda vra. Inaures ei aureas ismahelitæ
habere psueuerãt. Qui rñderũt. Libẽtissime
dabim⁹. Expãdentesqꝫ sup terrã palliũ p-
iecerũt in eo ĩaures de pda: ⁊ fuit pdus
postulatar inauriũ mille septingẽti auri
sicli. absqꝫ ornamentis ⁊ monilibo et veste
purpurea q̃bo reges madiã uti soliti erãt
⁊ pter torques aureas camelor. Fecitqꝫ
ex eo gedeon ephod: ⁊ posuit illud ī ciui-
tate sua ephra. Fornicatusqꝫ ẽ oĩs israhel
ī eo ⁊ factũ est gedeoni ⁊ omi domui ei⁹ in
ruinam. Humiliat⁹ est aũt madian coram
filijs israhel nec potuerũt vltra ceruices e-
leuare: sz q̃euit terra p q̃draginta annos
quibo gedeon pfuit. Abijt itaqꝫ ierobaal fi
lius ioas ⁊ habitauit in domo sua: habu-
itqꝫ septuaginta filios q̃ egressi sũt de fe-
more eius: eo q̃ plures haberet vxores.
Cõcubina aũt illi⁹ quã habebat ī sichẽ ge
nuit ei filiũ nomĩe abimelech. Mortuusqꝫ
ẽ gedeon fili⁹ ioas in senectute bona: ⁊ se-
pultus ẽ ī sepulcro ioas pr̃is sui in ephra
de familia ezri. Postq̃ aut̃ mortu⁹ ẽ gede
on auersi sunt filij isrl̃: ⁊ fornicati sunt in
baalim. Percusseruntqꝫ cũ baal fedus vt
esset eis in deum: nec recordati sũt dñi dei
sui qui eruit eos de manibo inimicor suo-
rum omnium p circuitũ: nec fecerũt mise
ricordiam cũ domo ierobaal gedeon iu-
xta oĩa bona que fecerat isrl̃i. Ca. IX.

Abijt aũt abimelech filius ierobaa
al in sichẽ ad fratres matris sue:
et locutus est ad eos et ad omnẽ
cognacõnem domus patris matrisqꝫ sue
dicens. loquimini ad omnes viros sichẽ.
Quod vobis est melius: vt dominent̃ ve-
stri septuaginta viri omẽs viri ierobaal
an vt dñetur vobis vn⁹ vir? Simulqꝫ cõ-
sideratæ: quia os vr̃m ⁊ caro vra sũ. Locu
tiqꝫ sũt fratres matris ei⁹ de eo ad oẽs vi-
ros sichẽ vniuersos pmones istos: ⁊ incli-
nauerũt cor eor p⁹ abimelech dicẽtes. Fr̃
nr̃ est. Dederũtqꝫ illi septuaginta põdera
argẽti de phano baalberith. Qui conduxit
sibi ex ea viros inopes ⁊ vagos: secutiqꝫ
sũt eũ. Et venit ī domũ patris sui ephra:
⁊ occidit fratres suos filios ierobaal se-
ptuaginta viros super lapidem vnum. Re
mansitqꝫ ioathã fili⁹ ierobaal minim⁹: ⁊
absconditus ẽ. Cõgregati sũt aũt omnes
viri sichẽ ⁊ vniuerse familie vrb̃ mello: a-
bierũtqꝫ ⁊ pstituerũt regẽ abimelech iuxta
quercũ q̃ stabat ī sichẽ. Qd cũ nũciatũ esset
ioathã iuit ⁊ stetit ī vertice mõtis garizim:
eleuataqꝫ voce clamauit et dixit. Audite
me viri sichẽ: ita vt audiat vos dñs. Ierunt
ligna vt vngerẽt sup se regẽ. Dixerũt oliue
Impera nobis. Que rñdit. Nũquid possim
deserere pinguedinẽ meã q̃ ⁊ dij vtũr ⁊ ho
mines: ⁊ venire vt inter ligna pmouear?
Dixerũtqꝫ ligna ad arborẽ ficũ. Veni: et
sup nos regnũ accipe. Que respondit eis
Nũq̃d possum deserere dulcedinem meam
fructusqꝫ suauissimos: ⁊ ire vt iter cetera
ligna promouear? Locutaqꝫ sũt ligna ad
vitẽ. Veni ⁊ impera nobis. Que rñdit eis
Nunq̃d possũ deserere vinũ meũ qd letifi-
cat deũ ⁊ homines: ⁊ inẽ ligna cetera pmo
ueri? Dixeruntqꝫ omĩa ligna ad ramum.
Veni ⁊ impera sup nos. Que respõdit eis
Si vere me regem vobis pstituitis venite
⁊ sub vmbra mea requescite: si aũt nõ vul-
tis: egrediat̃ ignis de ramno ⁊ devoret ce-
dros libani. Nunc igitur si recte et absq;
pcto pstituitis sup vos regẽ abimelech et
bene egistis cum ierobaal ⁊ cũ domo ei⁹

ꝙ reddidistis vicē bñficijs eiꝰ q̄ pugnuit ꝓ vobis ꝙ aīam suā dedit periculꝫ. vt erueret vos de manu madiā: q̄ nūc surrexistis ꝑ domuꝫ pr̄is mei ꝙ interfecistis filios eiꝰ septuagīta viros sup vnū lapidē: ꝙ ꝓstituistis r̄gē abimelech filiū ācille eiꝰ sup habitatores sichē eo ꝙ fr̄ vr̄ sit: si g̃ rectē ꝙ absq; vicō egistis cū ierobaal ꝙ domo eiꝰ. ho die letemī ī abimelech ꝙ ille letet̄ ī vobis. Sin aūt puerse: egrediat̄ ignis ex eo ꝙ ꝓsumat hītatores sichē ꝙ opidū mello: egredi aturq; ignis de viris sichē ꝙ de opido mello ꝙ deuoret abimelech. Que cū dixisset fugit ꝙ abijt ī bera: habitauitq; ibi ob metū abimelech fr̄is sui. Regnauit itaq; abimelech sup isrl̄ tribꝰ ānis. Misitq; dñs spiritū pessimū int̄ abimelech ꝙ hītatores sichem: q̄ cepet̄ eū ōtestari: ꝙ scelꝰ int̄fectōis septuagīta filioꝝ ierobaal ꝙ effusionē sāguinis eoꝝ ꝓferre ī abimelech fr̄em suū: ꝙ in cetꝛos sichimoꝝ p̄ncipes q̄ eū adiuuerāt. Posuet̄q; īsidias aduersū eū ī sumitate mōtiū: ꝙ dū illiꝰ p̄stolabāt aduētū ex ercebāt latrocinia: agētes p̄das ō p̄tereūtibꝰ. Nūciatūq; ē abimelech. Venit gaal filiꝰ obed cū fratribꝰ suis: ꝙ trāsiuit in sichimam. Ad cuiꝰ aduentū erecti habitatores sichem egressi sūt ī agros vastātes vineas vuasq; calcātes: ꝙ factis cātātiuꝫ chorꝛis. ingressi sūt phanū dei sui: ꝙ inter epulas ꝙ pocula maledicebāt abimelech clamantē gaal filio obed. Quis ē iste abimelech ꝙ q̄ est sichē vt seruiamus ei? Nūquid nō est filius ierobaal? Et ꝓstituit p̄ncipē zebul seruum suuꝫ sup viros emoꝛ pr̄is sichē. Cur ergo seruiemus ei? Vtinam daret aliquis populū istū sub manu mea: vt aufferrē de medio abimelech. Dictūq; est abimelech. Congrega exercitus multitudinē ꝙ veni. Zebul enī princeps ciuitatis auditis sermonibꝰ gaal filij obed iratus ē valde: ꝙ misit clam ad abimelech nūcios dicēs. Ecce gaal filius obed venit in sichimā cū fratribus suis: ꝙ oppugnat aduersuꝫ te ciuitatē. Surge itaq; nocte cū pl̄o qui tecū ē ꝙ latita in agro: ꝙ p̄mo mane oriēte sole irrue sup ciuitatē. Illo autē egrediente aduersuꝫ te cū pl̄o suo: fac ei qđ potueris. Surrexit itaq; abimelech cū omī exercitu suo nocte: ꝙ tetēdit īsidias iuxta sichimā ī q̄tuoꝛ locis. Egressusq; ē gaal filiꝰ obed: et stetit in introitu portę ciuitatis. Surrexit aūt abimelech. ꝙ oīs exercitus cū eo de insidiaꝝ loco. Cunq; vidisset pl̄um gaal: dixit ad zebul. Ecce de montibꝰ multitudo descēdit. Cui ille respōdit: vmbras mōtiū vides q̄si capita hominū: ꝙ hoc erroꝛe decipieris. Rursumq; gaal ait. Ecce populus de vmbilico terre descendit: ꝙ vnus cuneꝰ venit p viam q̄ respicit quercum. Cui dixit zebul. Vbi est nūc os tuū quo loq̄baris q̄s est abimelech vt seruiamus ei? Nonne h̄ est populus quē despiciebas? Egredere ꝙ pugna ꝓtra eum. Abijt g̃ gaal expectante sichimoꝝ pl̄o ꝙ pugnauit cōtra abimelech: q̄ psecutus est eum fugiētē ꝙ in vrbē ꝓpulit. Ceciderūtq; ex pte eiꝰ plurimi vsq; ad portam ciuitatis: ꝙ abimelech sedit in ruina. Zebul aūt gaal ꝙ socios eiꝰ expulit de vrbe: nec in ea passus ē ꝓmorari. Sequenti g̃ die egressus est populus ī cāpū: qđ cū nūciatum esset abimelech tulit exercitum suū ꝙ diuisit ī tres turmas: tentēs īsidias in agris. Vidēsq; q̄ egredereꝫ populus de ciuitate surrexit ꝙ irruit ī eo cū cuneo suo oppugnās ꝙ obsidens ciuitatē: due aūt turme palantes p campū aduersarios psequēbāt. Porro abimelech oī die illo oppugnabat vrbē: quā cepit interfectis habitatoribꝰ eius: ipsa q̄ꝫ destructa ita vt sal in ea dispergeret. Qđ cum audissent q̄ habitabant in turre sichimoꝝ: ingressi sūt phanū dei sui berith vbi fedus cū eo pepigerant ꝙ ex eo locus nomē acceperat: qui erat munitus valde. Abimelech q̄ꝫ audiēs viros turris sichimoꝝ pariter ꝓglobatos ascēdit ī mōtē selmō cū omī populo suo: ꝙ arrepta securi p̄cidit arboꝛis ramum imꝓsitumq; ferēs humero dixit ad socios. Quod me vidistis facere cito facite. Igit̄ certatim ramos de arboꝛibꝰ p̄cidentes seq̄bantur ducem. Qui circūdantes p̄sediuꝫ succenderūt: atq; ita factū est vt fumo et igne mille hoīm necarent̄ viri pariter et mulieres habitatoꝝ turris sichē. Abimelech aūt inde pficiscens venit ad opidum thebes: qđ circūdans obsidebat exercitu. Erat aūt turris excelsa in media ciuitate: ad quā ꝓfugerant simul viri ac mulieres ꝙ omēs p̄ncipes ciuitatis clausa firmissime ianua: ꝙ sup turris tectū stātes p pugnacula. Accedensq; abimelech. iuxta turrim

pugbat fortiť: ⁊ appinq̃ns ostio ignē sup-
ponere nitebať. Et ecce vna mlier fragmē
mole desup iaciēs illisit capiti abimelech:
⁊ ꝓfregit cerebꝝ ei⁹. Qui vocauit cito ar-
migerꝝ suū: ⁊ ait ad eū. Euagina gladium
tuū ⁊ pcute me: ne forte dicať q̄ a femīa ī
fect⁹ sim. Qui iussa pficiēs inťfecit eū.
Illoq; mortuo oēs q̄ cū eo erāt ꝺ isrl'. re-
uersi sūt ī sedes suas: ⁊ reddidit de⁹ maluz
qꝺ fecerat abimelech ꝓť pꝛez suū inťfectis
septuaginta frib⁹ suis. Sichimitis q̄z qꝺ
opati erāt reťbutū ē: ⁊ venit sup eos ma-
ledictō ioathā filij ierobaal.

Capitulū. .X.

Post abimelech surrexit dux in isrl'
thola fili⁹ phua patrui abimelech
vir de isachar q̄ habitauit in sanir
mōtis ephraī: ⁊ iudicauit isrl' vigīti ⁊ tri-
bus annis: mortuusq; ē ac sepult⁹ ī sanir.
Huic successit iair galaadites q̄ iudicauit
isrl' ꝑ viginti ⁊ duos annos: habēs trigin
ta filios sedētes sup triginta pullos azina
rū ⁊ pncipes triginta ciuitatū: q̄ ex noīe
ei⁹ sūt apellata anothiair ꝺ ē opida iair
usq; in pñtem diē in terra galaad. Mortu-
usq; ē iair: ac sepult⁹ in loco cui ē vocabu
lū camon. Filij aūt isrl' pctis veteribꝰ iū-
gentes noua fecerūt malū in ꝓspectu dñi
⁊ seruieť ydolis baalim ⁊ astaroth ⁊ dijs
sirie ac sidonis ⁊ moab ⁊ filioꝝ ammon ⁊
philistijm: dimiserūtq; dñm ⁊ nō coluerūt
eum. Contra q̄s iratus tradidit eos ī ma-
nus philistijm ⁊ filioꝝ āmon: aflictiq; sūt
⁊ vehementer oppressi ꝑ annos decē ⁊ octo
omnes qui habitabāt trans iordanē ī ter-
ra amorrei q̄ ē in galaad. intātū vt filij ā-
mon iordane transmisso vastarēt iudam
⁊ beniamin ⁊ ephraim. Afflictusq; est isrl'
nimis. Et clamantes ad dñm dixeť. Pec
cauimus tibi: quia dereliquim⁹ dñm deuz
nr̄m ⁊ seruiuimus baalim. Quib⁹ locut⁹ ē
dñs. Nūq̄d nō egipcij ⁊ amorrei filijq; am
mō ⁊ philistijz sidonij q̄z ⁊ amelech ⁊ cha
naan oppserūt vos. ⁊ clamastis ad me et
erui vos de manu eoꝝ: Ettamen reliq̄stis
me: ⁊ coluistis deos alienos. Idcirco non
addam vt vltra vos liberem. Ite ⁊ inuoca
te deos q̄s elegistis. Ip̄i vos liberēt ī tpe
angustie. Dixeruntq; filij israhel ad dñm
Peccauimus: redde tu nobis quicq̄d pla-
cet tibi: tantum nunc libera nos. Que di-
centes omīa de finib⁹ suis alienoꝝ deoruz
ydola piecerūt: ⁊ seruierūt dño deo: q̄ do-
luit sup miserijs eorum. Itaq; filij āmō cō
clamantes in galaad fixere tentoria: ꝓtra
q̄s ꝓgregati filij isrl'. in maspha castrame-
tati sunt. Dixeruntq; pncipes galaad sin-
guli ad primos suos. Qui pmus ex nob
contra filios āmon ceperit dimicare: erit
dux populi galaad.

Capitulum. .XI.

Elit itaq; illo in tpe iepthe galaa-
dites vir fortissim⁹ atq; pugnator
fili⁹ mlieris meretricis: q̄ natus ē
de galaad. Habuit aūt galaad uxorē de q̄
suscepit filios: qui postq̄ creuerāt eiecerūt
iepthe dicētes. Heres in domo pris nr̄i eē
non poteris: quia de adultera matre nat⁹
es. Quos ille fugiens atq; deuitās habita
uit in terra thob. Congregatiq; sūt ad eū
viri inopes ⁊ latrocinantes: ⁊ q̄si pncipez
seq̄bant̄. In illis diebꝰ pugnabant filij ā-
mon ꝓtra isrl': quibꝰ acriter instantibꝰ. p-
rexerūt maiores natu de galaad vt tolle-
rent in auxilium sui iepthe de terra thob.
Dixerūtq; ad eum. Veni ⁊ esto princeps
noster: ⁊ pugna ꝓtra filios āmon. Quib⁹
ille respondit. Nonne vos estis q̄ odistis
me ⁊ eiecistis de domo patris mei: ⁊ nunc
venistis ad me necessitate ꝓpulsi: Dixerūt
q̄z pncipes galaad ad iepthe. Ob hāc igit̄
causā nūc ad te venim⁹ vt pficiscaris no-
biscū: ⁊ pugnes ꝓtra filios āmō: sisq; dux
omniū qui habitant in galaad. Iepthe q̄z
dixit eis. Si vere veīstis ad me vt pugnē
ꝑ vobis ꝓtra filios āmō. tradideritq; eos
dñs ī man⁹ meas: ego ero vr̄ pnceps! Qui
rñderūt ei. Dñs q̄ hec audit ipe mediato:
ac testis ē: q̄ nr̄a pmissa faciamus. Abiit
itaq; iepthe cū principibꝰ galaad: fecitq;
eum omnis popul⁹ pncipem sui. Locutus
q̄z ē iepthe omnes ſmones suos corā dño
ī maspha. Et misit nūcios ad regē filioꝝ
āmon: q̄ ex ꝑsona sua dicerēt. Quid mihi
⁊ tibi ē q̄ venisti ꝓtra me vt vastares ter̄z
meā: Quib⁹ ille respondit. Quia tulit isrl'
terrā meam q̄n ascendit de egipto: a finib⁹
arnon usq; iaboc atq; iordanen. Nunc er-
go cum pace redde mihi eam. Per q̄s rur
sum mandauit iepthe: ⁊ imperauit eis vt
dicerent regi ammon. Hec dicit iepthe.
Nō tulit israhel terrā moab nec ter̄ filioꝝ

ãmon:ſz ãndo de egipto ꝓſcẽderẽt ambula
uit ꝑ ſolitudinẽ vſq; ad mare rubꝝ:⁊ veĩt
ſ cadẽs. Miſitq; nũcios ad regẽ edõ dicẽs.
Dimitte me vt tranſeã tẽrrã tuã. Qui no-
luit acq̃eſcere ꝓcibꝰ ei⁹. Miſit q̃z ad regez
moab:q̃ ⁊ ipe trãſitũ ꝓbere ꝓtẽpſit. Mãſit
itaq; in cadẽs:⁊ circuiuit ex latere tẽrraz
edõ ⁊ tẽrrã moab. Venitq; ad oriẽtalẽ pla
gã tẽrre moab ⁊ caſtrametat⁹ ẽ trãs arnõ
nec voluit intrare ẽminos moab. Arnon
q̃ꝑ ꝓfiniũ ẽ tẽrre moab. Miſit itaq; iſrl̃
nũcios ad ſeon regẽ amorreoꝝ qui habi-
tabat in eſebon:⁊ dixerunt ei. Dimitte vt
trãſeã ꝑ tẽrrã tuã vſq; ad fluuiũ. Qui et
ipe iſrl̃ verba deſpiciẽs nõ dimiſit eũ tran
ſire ꝑ ẽmios ſuos : ſz infinita mlt̃itudine
ꝯgregata egreſſus ẽ ꝓtra eũ in iaſa: ⁊ foꝛ-
titer reſiſtebat. Tradiditq; eũ dñs in ma-
nu iſrl̃ cũ omi exercitu ſuo ⁊ ꝓcuſſit euz:
⁊ poſſedit oẽm tẽrrã amorrei habitatoris
regiõis illi⁹⁊ vniuerſos fines ei⁹ de arnõ
vſq; iaboc:⁊ de ſolitudĩe vſq; ad iordanẽ.
Dñs g̃ de⁹ iſrl̃ ſubuertit amorreũ pugnan
te ꝓtra illũ populo ſuo iſrahel. Et tu nũc
vis poſſidere tẽrrã ei⁹? Nõne ea q̃ poſſedit
chamos de⁹ tu⁹ tibi iure debẽt? Que autez
dñs de⁹ nr̃ victor obtinuit:in nr̃am cedent
poſſeſſionẽ. Niſi forte melior es balach fi-
lio ſephor rege moab. aut docere potes q̃
iurgatus ſit ꝓtra iſrl̃ ⁊ pugnerit ꝓtra euz
qñ bitauit ĩ eſebon ⁊ vicul̃ ei⁹⁊ ĩ aroer et
villis illi⁹: vl̃ ĩ cũctis ciuitatibꝰ iuxta ior-
danẽ ꝑ trecẽtos ãnos? Quare tãto tpe ni-
hil ſup hac r̃ peticõe tẽptaſtis? Igit̃ ñ ego
pecco ĩ te:ſz tu ꝓtra me male agis. indicẽs
mihi bella nõ iuſta. Judicet dñs arbit̃ hu
ius diei inter iſrl̃ ⁊ inter filios ãmon. No
luitq; acq̃eſcere rex filioꝝ ãmon vbis iep-
the que ꝑ nũcios mãdauerat. Fact⁹ eſt g̃
ſup iepthe ſpũs dñi:⁊ circuiens galaad et
manaſſe maſpha q̃z galaad:⁊ inde trãſiẽs
ad filios ãmõ votũ vouit dño dicens. Si
dideris filios ãmon ĩ man⁹ meas : q̃cũq;
ꝑmus fuerit egreſſus de foribꝰ dom⁹ mee.
mihiq; occurrerit reuertẽti cũ pace a filijs
ãmon:eũ olocauſtũ offerã dño. Trãſiuit-
q; iepthe ad filios ãmõ vt pugnaret ꝓtra
eos:q̃s tradidit dñs ĩ manus ei⁹: ꝓcuſſit
q; ab aroer vſq;dũ venias in mennith vi-
ginti ciuitates:et vſq; ad abel q̃ eſt vineis
conſita plaga magna nimis : humiliatiq;

ſũt filij ãmon a filijs iſrahel. Reuertẽte aũ
iepthe in maſpha domũ ſuam occurrit ei
vnigenita filia cũ tympanis ⁊ choris. Nõ
enim habebat alios filios liberos. Qua vi
ſa:ſcidit veſtimenta ſua ⁊ ait. Heu me fi-
lia mi:decepiſti me. ⁊ ipa decepta es. Ape-
rui enim os meũ ad dñm:⁊ aliud facere ñ
potero. Cui illa rñdit. Pater mi. ſi apui-
ſti os tuũ ad dñm. fac mihi q̃dcũq; pollici
tus es:ꝓceſſa tibi vltione atq; victoria de
hoſtibꝰ tuis. Dixitq; ad patrẽ. Hoc ſolum
mihi ꝑſta q̃ deꝑcor. Dimitte me vt duo-
b⁹ mẽſibꝰ circueã mõtes:⁊ plangã virgini-
tatẽ meam cũ ſodalibꝰ meis. Cui ille rñdit
Vade. Et dimiſit eam duobꝰ menſibꝰ. Cũ-
q; abiſſet cũ ſocijs ⁊ ſodalibꝰ ſuis:flebat ꝰ
ginitatẽ ſuã in montibꝰ. Expletiſq; duob⁹
menſibꝰ reuerſa eſt ad pr̃em ſuũ:⁊ fecit ei
ſicut voverat. Que ignorabat virum. Ex
inde mos increuit ĩ iſrahel ⁊ ꝓſuetudo ſer
uata eſt: vt poſt ãni circulũ ꝓueniant in
vnũ filie iſrahel ⁊ plangant filiam iepthe
galaadite diebꝰ quatuor.

Capitulũ. XII.

Ecce aũt ĩ ephraim orta eſt ſedicõ.
Nã trãſeũtes ꝓtra aq̃lonẽ. dixerũt
ad iepthe. Quare vadẽs ad pugnã
ꝓtra filios ãmon vocare nos noluiſti: vt
ꝓgerem⁹ tecũ. Igit̃ incendem⁹ domũ tuã:
Quibꝰ ille reſpondit. Diſceptacõ erat mi-
hi ⁊ pl̃o meo ꝓtra filios ãmon vehemens
voſq; vocaui vt ꝓberetis mihi auxiliũ : et
facere noluiſtis. Qꝺ cernẽs poſui animaz
meã in manibꝰ meis: trãſiuiq; ad filios ã-
mon:⁊ ꝺidit eos dñs ĩ man⁹ meas. Quid
cõmerui: vt aduerſum me ꝓſurgatis in ꝑ
lium? Vocatis itaq; ad ſe cunctis viris de
galaad pugnabat ꝓtra ephraĩ. Percuſſerũt
q; viri galaad viri ephraim:qz dixerat fu-
gitiu⁹ eſt galaad de ephraim ⁊ habitat in
medio ephraim ⁊ manaſſe. Occupauerũt
galaadite vada iordanis ꝑ q̃ ephraim re-
uerſurus erat. Cũq; veniſſet ad ea ꝺ ephra
im numero fugiẽs. atq; dixiſſet obſecro vt
me trãſire ꝑmittas: dicebãt ei galaadite.
Nũq̃d ephrateus es? Quo dicẽte nõ ſũ:in
terrogabãt eũ. Dic ergo ſeboleth: qꝺ ĩter
pretat̃ ſpica? Qui reſpõdebat thebboleth
eadem lr̃a ſpicam exprimere non valens:
ſtatimq; apprehenſum iugulabãt ĩ ipo ior-
danis trãſitu. Et ceciderũt in illo tẽpore ꝺ

ephraī q̄dragīta duo milia. Iudicauit ita
q3 iepthe galaadites ifrl̄ fex ānis: ⁊ mortu
us ē ac fepult⁹ in ciuitate fua galaad. P⁹
hūc iudicauit ifrl̄ abeſſan de bethleme: q̄
habuit t̄ginta filios ⁊ totidē filias Quas
emittēs foras maritis dedit: ⁊ eiuſdem nu
meri filijs ſuis accepit uxores: introducēs
ī domū ſuā. Qui ſeptē ānis iudicauit ifrl̄
mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in bethleē. Cui ſuc-
ceſſit abiaō zabolonites: ⁊ iudicauit ifrl̄
decē ānis: mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in zabu-
lon. Poſt hūc iudicauit ifrl̄ abdō fili⁹ hel-
les pharatonites q̄ habuit q̄draginta fili-
os ⁊ triginta ex eis nepotes aſcendētes ſu
per ſeptuaginta pullos azinar: ⁊ iudica-
uit ifrl̄ octo ānis: mortuuſq3 eſt ac ſepul-
tus in pharaton terre ephraim in monte
amalech. Capitulū. XIII.

RVrſumq3 filij ifrahel feceř malu3
in ꝓſpectu dñi: qui tradidit eos in
manus philiſtinor q̄draginta an-
nis. Erat autē quidē vir de ſaraa ⁊ ō ſtirpe
dan nomine manue habēs uxorē ſterile3:
cui apparuit angelus dñi: ⁊ dixit ad eam.
Sterilis es ⁊ abſq3 liberis: ſz ꝯcipies ⁊ pa-
ries filiū. Caue g̃ ne bibas uinū ac ſicera3
nec immundū q̄q̄ comedas: qr ꝯcipies et
paries filium: cui⁹ nō tanget caput noua
cula. Erit enī nazareus dei ab īfantia ſua
⁊ ex matris utero: ⁊ ipe incipiet liberare iſ
rahel de manu philiſtinor. Que cū veniſ-
ſet ad maritū ſuu3: dixit ei. Vir dei venit
ad me habens vultū angelicum. terribilis
nimis. Quē cū interrogaſſē q̄s eſſet ⁊ unde
veniſſet ⁊ quo nomīe vocareř noluit mi-
hi dicere: ſed hoc rndit. Ecce ꝯcipies ⁊ pa
ries filiū. Caue ne uinū bibas nec ſicera3:
⁊ ne aliq̄ veſcaris īmundo. Erit enī puer
nazareus ab infantia ſua ⁊ ex utero mr̄is
ſue: uſq3 ad diem mortis ſue. Orauit itaq3
manue dñm ⁊ ait. Obſecro dñe ut vir dei
quē miſiſti veniat itez: ⁊ doceat nos quid
nos debeamus facere de puero qui naſci-
tur⁹ē. Exaudiuitq3 dñs depcantē manue:
⁊ apparuit rurſū āgel⁹ dñi uxori ei⁹ ſedēti
in agro. Manue aūt marit⁹ ei⁹ nō erat cu3
ea. Que cū vidiſſet āgelū feſtinauit et cu-
currit ad virū ſuū: nunciauitq3 ei dicens.
Ecce apparuit mihi vir quē ante viderам
Qui ſurrexit ⁊ ſecutus eſt uxorem ſuam:
veniensq3 ad virum dixit ei. Tu es qui lo-
cut⁹es mulieri? Et ille rndit. Ego ſū. Cui
manue. Qñ inq̄t ſmo tu⁹ fuerit expletus:
q̄d vis ut faciat puer aut a q̄ ſe obſeruare
debebit? Dixitq3 angelus dñi ad manue.
Ab oīb3 q̄ locut⁹ ſū uxori tue abſtineat ſe
⁊ q̄cq̄d ex vinea naſcř nō comedat: uinū
⁊ ſicerā nō bibat: nullo veſcař īmundo. et
q̄d ei p̄cepi impleat atq3 cuſtodiat. Dixit
itaq3 manue ad angelū dñi. Obſecro te ut
acq̄eſcas p̄cib3 meis: ⁊ faciam⁹ tibi hedū ō
capris. Cui rndit angel⁹. Si me cogis ſi
comedā panes tuos: ſi ař vis olocauſtum
facere offer illō dño. Et neſciebat manue
q̄d angel⁹ dñi eſſet. Dixitq3 ad eū. Quod ē
tibi nomen: ut ſi ſermo tuus fuerit exple-
tus honorem⁹ te? Cui ille rndit. Cur q̄ris
nomē meū q̄d eſt mirabile? Tulit itaq3 ma
nue hedum de capris ⁊ libamēta: ⁊ poſuit
ſup petrā offerēs dño qui facit mirabilia:
ipe autē ⁊ uxor ei⁹ intuebanř. Cunq3 aſce-
deret flamma altaris in celū: angel⁹ domi
ni pariter in flāma aſcēdit. Q̄d cū vidiſſet
manue ⁊ uxor ei⁹. pni ceciderūt ī terrā: et
vlř eis nō apparuit angel⁹ dñi. Statimq3
intellexit manue āgelū dñi eſſe: ⁊ dixit ad
uxorē ſuā. Morte moriemur: quia vidim⁹
dñm. Cui rndit mulier. Si dñs nos uelli
occidere de manib3 noſtris olocauſtū ⁊ li-
bamēta nō ſuſcepiſſet: nec oſtendiſſet nob3
hec oīa: neq3 ea q̄ ſūt vētura dixiſſet. Pe-
perit itaq3 filiū: ⁊ vocauit nomē ei⁹ ſamſō
Creuitq3 puer ⁊ benedixit ei dñs: cepitq3
ſpūs dñi eſſe cū eo in caſtris dan in terra
ſaraa ⁊ eſthaol. Capi. XIIII.

DEſcendit ergo ſāſō in thamnatha
videnſq3 ibi mulierem de filiabus
philiſtijm aſcendit ⁊ nūciauit pa-
tri ſuo ⁊ mr̄i ſue dicēs. Vidi mulierē ī thā
nata de filiab3 philiſtinor quā q̄ſo ut mi-
hi accipiatis uxorē. Cui dixerř p̄ ⁊ mr̄ ſua. Nūq̄d nō ē mulier in filiab3 fratr̄ tu-
oruz ⁊ ī oī ꝑplo tuo: qr vis accipe uxorē de
philiſtijm qui incircūciſi ſunt? Dixitq3 ſa
ſon ad patrem ſuum. Hanc mihi accipe
quia placuit oculis meis. Parentes autē
ei⁹ neſciebāt q̄d res a dño fieret: ⁊ q̄reret
occaſionē p̄ř philiſtijm. Eo enī tpe dñabā
tur philiſtijm iſrahel. Deſcendit itaq3 ſā-
ſon cu3 p̄re ſuo et matre in thamnatha.
Cunq3 veniſſet ad vineas opidi apparuit
catulus leonis ſeu⁹ ⁊ rugiens: et occurrit

Judicū

ei. Irruit aūt spiritus dñi ī sāson: ⁊ dila-
cerauit leonē q̄si hedū in frusta decerperet
nihil omnino habēs ī manu: ⁊ hoc pr̄i et
mr̄i noluit idicare. Descēditq; ⁊ locut⁹ est
mulieri q̄ placuerat oculis ei⁹. Et p⁹ aliq̄t
dies reuertens vt acciperet eā: declinauit
vt viderēt cadauer leonis. Et ecce examē
apū ī ore leonis erat: ac fau⁹ mellis. Quez
cū sūpsisset in manib⁹ comedebat in via:
veniēsq; ad pr̄em suū ⁊ mr̄em dedit eis p-
tem q̄ ⁊ ip̄i comedēr̄t: nec tñ eis voluit in-
dicare q̄ mel de corpore leonis assūpserat
Descēdit itaq; pr̄ ei⁹ ad mulierē: ⁊ fecit fi-
lio suo samson ꝓuiuiū. Sic ei iuuenes fa
cere ꝓsueuerāt. Cū q̄ ciues loci illi⁹ vidis-
sent eū dedēr̄t ei sodales triginta q̄ essent
cū eo. Quib⁹ locut⁹ est samson. Proponā
vobis q̄stionis ꝓbleuma: qd̄ si solueritis
mihi intra septē dies ꝓuiuij dabo vob⁹ tri-
ginta sindones ⁊ totidē tunicas. Sin aūt
non potueritis soluere: vos dabitis mihi
trigita sindones ⁊ eiusdē numeri tunicas
Qui ñderūt ei. Propone ꝓbleuma vt au
diamus. Dixitq; eis. De comedēte exiuit
cib⁹: ⁊ de forti egressa est dulcedo. Nec po-
tuerūt p̄ tres dies ꝓpositionē soluere. Cūq;
adesset dies septimus: dixerūt ad vxorem
samson. Blandire viro tuo: ⁊ suade ei vt ī
dicet tibi qd̄ significet ꝓbleuma. Quod si
facere nolueris: incendemus te ⁊ domum
pr̄is tui. An idcirco vocastis nos ad nu-
pcias vt spoliaretis. Que fundebat apud
samson lacr̄mas: ⁊ querebaī dicēs. Odisti
me ⁊ nō diligis: idcirco ꝓbleuma qd̄ ꝓpo-
suisti filijs ꝓp̄li mei nō vis mihi exponere.
At ille ñdit. Patri meo ⁊ mr̄i nolui dice
re: ⁊ tibi idicare potero? Septē igit̄ diebꝫ
ꝓuiuij flebat añ eū: tandēq; die septimo cū
ei eēt molesta exposuit. Que statī indica
uit ciuib⁹ suis. Et illi dixerūt ei die septīo
añ solis occubitū. Quid dulci⁹ melle: ⁊ qd̄
forti⁹ leone? Qui ait ad eos. Si nō arasse-
tis in vitula mea: nō inuenissetis ꝓpositiō-
nem meā. Irruit itaq; ī eū spūs dñi: dese-
ditq; ascalonē ⁊ pcussit ibi triginta viros
q̄rū ablatas vestes dedit hijs q̄ ꝓbleuma
soluerāt. Iratusq; nimis ascēdit ī domum
pr̄is sui: vxor aūt ei⁹ accepit maritū vnuz
de amicis eius ⁊ ꝓnubis.

Capitulū. .XV.

Post aliq̄ntū aūt tp̄is cū dies tritī
cee messis instarent venit samson
inuisere volens vxorez suam: ⁊ at
tulit ei hedum de capris. Cunq; cubiculū
eius solito vellet intrare: ꝓhibuit illū pa-
ter illius dicens. Putaui q̄ odisses eam: ⁊
ideo ēdidi illā amico tuo. Soz habet sozo-
rem q̄ iunior ⁊ pulcrior illa est: sit tibi pro
ea vxor. Cui sāsō ñdit. Ab hac die ñ erit
culpa ī me ꝓtra philisteos. Faciā ei vobis
mala. Perrexitq; ⁊ cepit trecētas vulpes:
caudasq; eaꝝ vinxit ad caudas ⁊ faces li-
gauit ī medio: q̄s igne succendens dimisit
vt huc illucq; discurrerēt. Que statī prex
erūt ī segetes philistinoꝝ. Quib⁹ succensis
⁊ ꝓportate iā fruges ⁊ adhuc stātes in sti-
pula ꝓcremati sūt: intm̄ vt vineas q̄z ⁊ o-
liueta flāma ꝓsumeret. Dixeruntq; phili
stijm. Quis fecit hāc rē? Quib⁹ dictū est.
Sāson gener thānathei: q̄z tulit vxorē ei⁹
⁊ alteri tradidit hec operatus est. Ascende
rūtq; philistijm: ⁊ ꝓbusser̄t tam mulierem
q̄ patrē eius. Quib⁹ ait samson. Licet hec
feceritis tñ adhuc ex vobis expetā vlcōnē
⁊ tūc q̄scam. Percussitq; eos ingenti pla
ga: ita vt stupētes surā femori imponerēt
Et descēdens habitauit in spelunca petre
etham. Igit̄ ascēdentes philistijm in terrā
iuda castrametati sunt ī loco q̄ postea vo
catus est lethi id est maxilla: vbi eoꝝ fus⁹
est exercitus. Dixerūtq; ad eos de tribu iu
da. Cur ascendistis aduersum nos? Qui
ñderūt. Vt ligem⁹ samsō venimus: ⁊ red-
damus ei q̄ in nos operatus est. Descēde-
rūt q̄ tria milia viroꝝ de iuda ad specū si
licis etham. Dixerūtq; ad samson. Nescis
q̄ philistijm imperēt nobis. Quare hoc fa
cere voluisti. Quib⁹ ille ait. Sicut fecerūt
mihi: sic feci eis. Ligare inq̄unt te venim⁹
⁊ dare in manus philistinoꝝ. Quibus
samson iurate ait ⁊ spondete mihi: q̄ occi-
datis me. Dixerunt. Non te occidem⁹: sed
vinctū dem⁹. Ligauerūtq; eū duob⁹ no-
uis funib⁹: ⁊ tulerūt eū de petra ethā. Qui
cū venisset ad locū maxille ⁊ philistijm vo
ciferātes occurrissent ei irruit spūs dñi ī
eū: ⁊ sic̄ solent ad ardorē ignis ligna ꝓsu-
mi. ita vincula q̄b⁹ ligat⁹ erat dissipata sūt
⁊ soluta. Inuētāqz maxillā. i. mādibulaz
azini q̄ iacebat arripiēs: ītfecit ī ea mille
viros ⁊ ait. In maxilla azini ī mādibula

pullu azinaꝝ deleui eos:⁊ pcussi mille viros. Cūqꝫ hec verba canēs ꝓplesset:piecit mādibulā de manu:⁊ vocauit nomē loci illi⁹ ramathlechi:qđ inēptaē eleuacō max ille. Sicieſqꝫ valđ.clamauit ad dñm ⁊ ait Tu dedisti ī manū tui tui salutē hāc maximā atqꝫ victoriā:⁊ en siti morior:īcidāqꝫ in man⁹ c̄cumcisoꝝ. Aperuit itaqꝫ dñs molarē dētē ī maxilla azini: ⁊ egresse sunt ex eo aq̄. Quibꝰ haustis reuocillauit spiritum:⁊ vires recepit. Idcirco appellatū est nomē loci illi⁹ inuocātis fons de maxilla: vsqꝫ ī pñtem diē. Judicauitqꝫ israhel ī diebus philistijm viginti annis.

Capitulū. .XVI.

Ibijt qꝫ in gazā ⁊ vidit ibi mlierē meretricē:ingressusqꝫ ē ad eā. Qđ cū audissēt philistijm ⁊ p̄crebuisꝫ apud eos.ītrasse vrbē sāson: c̄cūdederūt eū positis in porta ciuitatis custodibꝰ: ⁊ ibi tota nocte cum silētio p̄stolātes vt facto mane exeuntē occiderēt. Dormiuit aūt sāson vsqꝫ ad mediū noctis: ⁊ inde ꝓsurgēs app̄hēdit ābas portē fores cū postibꝰ suis ⁊ sera:impositasqꝫ humeris suis portauit ad vticē montis q̄ respicit hebrō. Pꝰ hec amauit mlierē q̄ habitauit ī valle sorech: ⁊ vocabaūt dalila Ueneruntqꝫ ad eā p̄ncipes philistinoꝝ atqꝫ dixerūt. Decipe eū ⁊ disce ab illo in q̄ habeat tātā fortitudinē:⁊ qūo eū superare valeam⁹ ⁊ victū affligere. Qđ si feceris:dabim⁹ tibi singli mille argēteos. Locuta ē g̃ dalila ad sāson. Dic mihi obsecro in q̄ sit tua maxima fortitudo: et q̄t sit q̄ ligat⁹ erūpere nequeas. Cui rñdit sāson. Si septē neruiceis funibꝰ necdū siccis ⁊ adhuc humētibꝰ ligat⁹ fuero: īfirm⁹ ero vt ceteri hoīes. Attulerūtqꝫ ad eā satrape philistinoꝝ septē funes vt dixerat: q̄bꝰ vinxit eū latentibꝰ apud se insidijs:et in cubiculo finē rei expectātibꝰ. Clamauitqꝫ ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui rupit vincula qūo si rūpat q̄s filū de stupa tortū sputamine cū arborē ignis accepit: ⁊ nō est cognitū in q̄ esset fortitudo eius. Dixitqꝫ ad eū dalila. Ecce illusisti mihi:⁊ falsū locutus es. Saltem nūc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rñdit. Si ligatus fuero nouis funibꝰ qui nunq̄ fuerūt in ope:infirmus ero ⁊ alioꝝ hominū similis. Quibꝰ rursū dalila vinxit eū: ⁊ clama uit philistijm sup te sāson: ī cubiculo insidijs p̄paratis. Qui ita rupit vincula: q̄si fila telaꝝ. Dixitqꝫ dalila rursū ad eū. Usqueq̄ decipis me ⁊ falsū loq̄ris:Ostēde q̄ vinciri debeas. Cui rñdit samson. Si septē crines capitis mei cū licō plexueris ⁊ clauū hijs circū ligatū terre fixeris: infirmus ero. Qđ cū fecisset dalila:dixit ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui ꝓsurgēs đ sōno extraxit clauū cū crinibꝰ ⁊ licō. Dixitqꝫ ad eū dalila. Quō dicis q̄ amas me cū anim⁹ tu⁹ non sit mecū:Per tres vices mētit⁹ es mihi:⁊ noluisti dicere in quo sit maxīa fortitudo tua. Cūqꝫ molesta ei eēt ⁊ p̄ mlt̄os dies iugit̄ adhereret spaciū ad q̄etē ñ tribuēs:defecit anima ei⁹ ⁊ ad mortem vsqꝫ lassata ē. Tūc aperiēs veritatem rei dixit ad eā. Ferrū nūq̄ ascendit super caput meū:q̄ nazare⁹ id ē ꝓsecratus dño sū đ vtero mr̄is mee. Si rasū fuerit caput meū recedat a me fortitudo mea ⁊ deficiā eroqꝫ sic̄ ceteri hoīes. Uidēsqꝫ illa q̄ p̄fess⁹ ei eēt omnē animū suū:misit ad p̄ncipes philistinoꝝ ac mandauit. Ascēdite adhuc semel:q̄ nūc mihi apuit cor suū. Qui ascēderūt:assūpta pecunia quā p̄miserāt. At illa dormire eū fecit sup genua sua ⁊ in sinu suo reclinare caput. Uocauitqꝫ tōsor ⁊ rasit septē crines ei⁹: ⁊ cepit abigere eū ⁊ a se repellere. Statim ei de eo fortitudo discessit. Dixitqꝫ philistijm sup te samson. Qui de sōno ꝓsurgēs dixit in aīo suo. Egrediar sicut añ feci ⁊ me excutiā:nesciēs q̄ recessisset ab eo dñs. Quē cū app̄hēdissent philistijm statī eruerūt oculos eius. ⁊ duxerūt gazam vīctū cathenis:⁊ clausū ī carcere molere fecerūt. Jāqꝫ capilli eius renasci ceperāt:⁊ p̄ncipes philistinoꝝ cōuenerūt ī vnū vt īmolarēt hostias magnificas dagō deo suo ⁊ epularēt dicētes:tradidit de⁹ nr̄ inimicū nr̄m sāson ī man⁹ nras Qđ eciā plus videntes laudabat deū suū:eadēqꝫ dicebat. Tradidit de⁹ nr̄ aduersariuꝫ nr̄m in man⁹ nras:q̄ delenit terrā nr̄am: ⁊ occidit plurimos. Letāteſqꝫ p quiuia sūptis iaꝫ epulis p̄ceperūt vt vocaret sāsō: ⁊ añ eos luderet. Qui adductus đ carcere ludebat añ eos: feceruntqꝫ euꝫ stare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti gressus suos. Dimitte me vt tāgam colūnas q̄bꝰ omīs īminet dom⁹. ⁊ recliner sup

eas ⁊ paululū reqescā. Dom⁹ aūt erat plena viroꝝ ac mlierꝝ: ⁊ erāt ibi oēs ꝓncipes philistinoꝝ:ac de tecto ⁊ solario circiē ta milia vtriusq; sexꝰ spectabāt ludētē sāson. At ille inuocato dño ait. Dñe deꝰ meꝰ me mēto mei: ⁊ redde mihi nūc fortitudinē ꝓ stinā deꝰ meꝰ vt vlciscar me ō hostibꝫ meis ⁊ p amissione duoꝝ luminū vnā vlcōnem recipiā. Et appḥēdēs ābas colūnas qbꝫ innitebaē dom⁹:alterāq; eaꝝ dexr̄. ⁊ alteraz leua tenēs ait. Moriaē aīa mea cum philistijm. Cōcussisq; fortiē colūnis cecidit dom⁹ sup oēs ꝓncipes ⁊ ceterā mlt̄itudinē q ibi erat. Multoq; plures ītrfecit moriēs: q̄ añ viuꝰ occiderat. Descēdētes aē frēs eius et vniuersa ꝓgnacō tuleŕt corpꝰ eius: ⁊ sepelieŕt iē saraa ⁊ estabol i sepulcro patris sui manue:iudicauitq; isrl̄ viginti ānis.

Capitulū. XVII.

Fuitq; eo tpe vir q̄dam de mōte ephraim noīe michas : q̄ dixit mri sue. Millecētū argenteos q̄s seperaueras ⁊ sup qbꝫ me audiente iuraueras ecce ego habeo: ⁊ apud me sūt. Cui illa rñdit. Dñdictus fili⁹ meꝰ dño. Reddidit ergo eos mri sue: q̄ dixerat ei. Consecraui et voui hoc argētū dño. vt de manu mea suscipiat filiꝰ meꝰ ⁊ faciat sculptile atq; cōflatile:et nunc trado illud tibi. Reddidit igiē eos mri sue. Que tulit ducentos argenteos ⁊ dedit eos argentario:vt faceŕ ex eis sculptile atq; ꝓflatile qō fuit in domo michē. Qui edicula q̄z in ea deo separauit: ⁊ fecit ephod ⁊ theraphiz id ē vestē sacerdotalē ⁊ ydola. Impleuitq; vniꝰ filioꝝ suoꝝ manū: ⁊ factꝰ est ei sacerdos. In diebꝫ illis non erat rex in isrl̄:sz vnusquisq; qō sibi rectū videbaē hoc faciebat Fuit q̄z in tpe illo alter adolescens de bethleez iuda ex cognacōne eiꝰ eratq; ipe leuites ⁊ habitabat ibi. Egressusq; de ciuitate bethleem:peregrinari voluit vbicunq; sibi comodū reperisset. Cūq; venisset in mōtem ephraim iter faciēs ⁊ declinasset parūp ī domo michē: interrogatus ē ab eo vñ venisset. Qui rñdit. Leuita sū de bethleez iuda: ⁊ vado vt habitez vbi potuero ⁊ vtile mihi esse ꝑsperero. Mane apud me inqt ⁊ esto mihi parens ac sacerdos: daboq; tibi ꝑ ānos singulos decē argēteos ac vestem duplicē: ⁊ q̄ ad victū sūt necessaria. Acqeuit ⁊ māsit apud hoīem: fuitq; illi q̄si vnꝰ de filijs. Impleuitq; micha manū eius: et habuit pueꝝ sacerdotē apud se:nunc scio dicens q̄ bñfaciet mihi deꝰ. habenti leuiti ci generis sacerdotē.

Capitulum. XVIII.

In diebꝫ illis nō erat rex in isrl̄:et ẗbꝫ dan q̄rebat possessionē sibi vt habitaret in ea. Usq; ad illū enim diem inē ceteras tribꝫ sortē nō acceperat. Miserunt g̃ filij dan stirpis ⁊ familie sue q̄nq; viros fortissimos de saraa ⁊ estabol: vt explorarēt terrā ⁊ diligētēr inspicerēt. Dixeŕtq; eis. Ite ⁊ ꝑsiderate terrā. Qui cū ꝓgētes venissent ī mōtē ephraī ⁊ ītrassent domū michē:requeueŕt ibi. Et agnoscētes vocē adolescētis leuitē. vtētesq; illiꝰ diuersorio:dixeŕt ad eū. Quis te huc adduxit? Quid h̄ agis? Quā ob causā huc veīre voluisti? Qui rñdit eis. Hec ⁊ hec ꝑstitit mihi michas: ⁊ me mercede ꝓduxit vt sim ei sac̄dos. Rogaueŕtq; eū vt ꝓsuleret dñm: ⁊ scire posset an ꝓspero itinere pgerēt:et res haberet effectū. Qui rñdit eis. Ite cū pace. Dñs respicit viā vr̄am: ⁊ iter q̄ pgitis. Eūtes igiē q̄nq; viri veneŕt lais: viderūtq; ꝑplm habitātē ī ea absq; vllo timore iuxta ꝓsuetudinē sidonioꝝ: securū ⁊ q̄tū nullo eis pen̄itꝰ resistētē magnarūq; opū: ⁊ procul a sidone atq; a cūctis homibꝫ separatum. Reuersiq; ad fratres suos ī saraa ⁊ esthaol: ⁊ qd egissent scisscitātibꝫ rñderūt Surgite ⁊ ascendam⁹ ad eos. Uidim⁹ enī terrā valde opulentam ⁊ vberē. Nolite negligere:nolite cessare. Eamus ⁊ possideamus eam: nullus erit labor. Intrabimus ad securos ī regionē latissimā:ē deusq; nobis dñs locū ī q̄ nulliꝰ rei ē penuria eorū q̄ gignunē in terra. Profecti igiē sunt de ꝓgnacōe dan id ē ō saraa ⁊ esthaol sexcēti viri accīcti armis bellicis:ascēdēteq; māseŕt in cariathiarim iude:q̄ locꝰ ex eo tpe castroꝝ dan nomē accepit. ⁊ ē pr̄tergū cariathiarī. Inde trāsieŕt ī montē ephraim. Cūq; venissent ad domū michē:dixeŕt q̄nqz viri q̄ prius missi fuerant ad ꝑsiderādā terrā lais ceteris fratribꝫ suis. Nostis q̄ in domibꝫ istis sit ephod ⁊ theraphim ⁊ sculptile atq; ꝓflatile: Uidete q̄d vobis placeat. Et cuz paululum declinassent ingressi sē domū adolescētis leuite q̄ erat ī domo

michē:salutauerūtq; eū ūbis pacificis:sep
cēti aūt viri ita vt erāt armati stabāt añ
ostiū. At illi q̄ ingressi fuerāt domū iuue-
nis sculptile ⁊ ephod ⁊ theraphim atq; cō-
flatile tollere nitebañ: ⁊ sacerdos stabat
añ ostiū:sexcētis viris fortissimis haut p-
cul expectantibꝫ. Tulerūt igiē q̄ ītrauerāt
sculptile ephod et ydola atq; conflatile.
Quibꝫ dixit sacerdos. Quid facitis? Cui
rñderūt. Tace et pone digitū sup os tuū:
veniq; nobiscū: vt habeamus te patrez ac
sacerdotem. Quid tibi melius est vt sis sa
cerdos in domo vnius viri:an in vna tri
bu ⁊ familia in israhel? Qꝺ cū audisset ac-
q̄euit sermōibꝫ eoꝝ ⁊ tulit ephod ⁊ ydola
ac sculptile et pfectus ē cū eis. Qui cū p-
gerēt ⁊ añ se ire fecissent puulos ac iumē-
ta ⁊ oē qꝺ erat pciosū iāq; a domo miche
eēnt pcul: viri q̄ habitabāt ī edibꝫ miche
pclamātes secuti sūt: ⁊ p̄ tergū clamare ce
perūt. Qui cū respexissent dixerūt ad mich
az. Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit
Deos meos q̄s mihi feci tulistis ⁊ sacꝺo-
tem ⁊ oīa q̄ habeo: ⁊ dicitis q̄d tibi ē? Di-
xerūtq; ei filij dan. Caue ne vltra loq̄ris ad
nos: ⁊ veniāt ad te viri aīo pcitati: ⁊ ipse
cū oñi domo tua perias. Et sic cepto iti-
nere prexerūt. Elidēs aūt micha q̄ fortio-
res se eēnt: reuersus ē ī domū suā. Sexcē-
ti aūt viri tulerūt sacerdotē ⁊ q̄ supꝺixim?
venerūtq; ī lais ad p̄l'um q̄escētē atq; secu-
rū ⁊ pcusserūt eos ī ore gladij. vrbēq; incen
dio tꝺiderūt nullo penit? ferente p̄sidiū: eo
q̄ pcul habitarēt a sidone ⁊ cū nullo ho-
minū haberēt q̄cq̄ societatis ac negocij.
Erat aūt ciuitas sita ī regiōe roob quā rur
sū extruētes habitauerūt in ea vocato no-
mīe ciuitatis dan iuxta vocabulū patris
sui quē genuerat isrl'ē q̄ prius lais dicebañ.
Posuerūtq; sibi sculptile: ⁊ ionathā filium
gersā filij moysi ac filios ei? sacerdotes in
tribu dan: vsq; ad diem captiuitatis sue.
Mansitq; apud eos ydolū miche oī tpe q̄
fuit dom? dei ī silo. In diebꝫ illis non erat
rex in isrl'. Capi. XIX.

Fuit quidā vir leuites habitās ī la
tere mōtis ephraī. q̄ accepit vxorē
de bethleē iuda. Que reliq̄t eum ⁊
reuersa est in domū p̄ris sui bethleē: man-
sitq; apud eū q̄tuor mēsibꝫ. Secutusq; est
eā vir su? volensq; recōciliari ei atq; blan

diri ⁊ secū reducere: habēs ī comitatu pue
rū ⁊ duos azinos. Que suscepit eū: ⁊ ītro-
duxit ī domū p̄ris sui. Qꝺ cū audisset so-
cer ei? eūq; vidisset occurrit ei letus: ⁊ ā-
plexat? ē hoīem. Māsitq; gener ī domo so-
ceri tribꝫ diebꝫ comedēs cū eo et bibēs fa-
miliariter: die aūt q̄rto ꝺ nocte p̄surgens
pficisci voluit. Quē tenuit socer: ⁊ ait ad
eū. Gusta pri? pusillū panis ⁊ p̄forta sto-
machū: ⁊ sic pficiscēris. Sedērūtq; simul:
ac comedērūt ⁊ bibērūt. Dixitq; p̄ puelle ad
genex suū. Queso te: vt hodie hic manes
pariterq; letemur. At ille p̄surgens cepit
velle pficisci. Et nihilomin? obnixe eū so-
cer tenuit: ⁊ apud se fecit manere. Mane
aū facto parabat leuites iē. Cui socer rur-
sū. Obsecro inq̄t vt paululū cibi capias: ⁊
assūptis viribꝫ donec īcrescat dies. postea
pficiscaris. Comedērūt q̄ simul: surrexitq;
adolescēs vt pgeret cū vxore sua ⁊ puero.
Cui rursū locut? ē socer. Cōsidera q̄ dies
ad occasū declinioꝝ sit: ⁊ p̄pinq̄t ad vesp̄
Mane apud me eciā hodie ⁊ duc letū die:
⁊ cras pficiscēris vt vadas in domū tuā.
Noluit gener acq̄escere sermonibꝫ eius: sꝫ
statim prexit ⁊ venit p̄tra iebꝫ q̄ alterꝺ no
mīe vocañ birl'm: ducēs secū duos azinos
onustos ⁊ p̄cubinā. Iamq; aderant iuxta
iebꝫ ⁊ dies mutabañ ī noctē. Dixitq; puer
ad dñm suū. Eleni obsecro declinemus ad
vrbē iebuseoꝝ: ⁊ maneamus in ea. Cui rñ
dit dñs. Non ingrediar opidum gētis alie
ne q̄ nō est de filijs isrl': sꝫ transibo vsq; ga
baa ⁊ cum illuc puenero manebim? in ea:
aut certe in vrbe rama. Trāsierūt q̄ iebꝫ et
ceptū carpebāt iter: occubuitq; eis sol iux
ta gabaa q̄ ē ī tribu beniamī: diuertērūtq;
ad eam vt manerēt ibi. Quo cū intrasset se
debāt ī platea ciuitatis: ⁊ null? eos recip
voluit hospicō. Et ecce apparuit homo se
nex reuertens de agro et de ope suo vesp̄
ri: q̄ ⁊ ipe erat de mōte ephraī: ⁊ peregrin?
habitabat in gabaa. Hoīes aūt regionis
illius erant filij iemini. Eleuatisq; oculis
vidit senex sedentē hoīem cū sarcinulis su
is in platea ciuitatis: ⁊ dixit ad eū Unde
venis: ⁊ quo vadis? Qui respōdit ei. Pro
fecti sum? de bethleē iuda: ⁊ pgimus ad lo
cum nostrū qui est in latere montis ephra
im vñ ieram? bethleē. Et nūc vadimus ad
domū dei: nullusq; sub tectū suū nos vult

recipe. habẽtes paleas ⁊ fenū ĩ azinoꝝ pabulū: ⁊ panẽ ac vinū ĩ meos ⁊ ancille tue vsus ⁊ pueri q̄ mecū ẽ. Nulla re indigem⁹ nisi hospicō. Cui rñdit senex. Pax tecū sit Ego ꝓbeo omnia q̄ necessaria sūt: tm̄ quesο ne in platea maneas. Introduxitq; eū in domū suam: ⁊ pabulū azinis ꝓbuit: ac postq̄ lauerūt pedes suos recepit eos ĩ cō uiuiū. Illis epulātibꝰ ⁊ post laborẽ itineris cibo ⁊ potu reficiẽtibꝰ corpora: venerūt viri ciuitatis illi⁹ filij belial id est absq; iugo: ⁊ circūdantes domū senis fores pulsare ceperūt clamātes ad dñm dom⁹ atq; dicētes. Educ virū q̄ ĩgressus est domū tuā: vt abutamur eo. Egressusq; ẽ ad eos senex ⁊ ait. Nolite frēs nolite facere malū hoc: q̄ ingressus ẽ hō hospicium meū: ⁊ cessate ab hac stulticia. Habeo filiā virginez. ⁊ hō habet ꝯcubinā: educam eas ad vos vt humilietis eas ⁊ vīam libidinẽ ꝯpleatis: tātū obsecro ne scelus hoc ꝑ̄ naturā operemini ĩ virū. Nolebāt acq̄escere ſmonibꝰ illi⁹. Ꝺ cernēs hō adduxit ad eos cōcubinā suā: ⁊ eis ē̄didit illudẽdā. Qua cū tota nocte abusi essent: dimisēr eā mane. At mulier recedētibꝰ tenebris venit ad ostiū dom⁹ vbi manebat dñs suus: ⁊ ibi corruit Mane facto surrexit homo ⁊ aperuit ostium vt ceptā expleret viā: ⁊ ecce ꝯcubina eius iacebat añ ostiū sparſ in limine manibus. Cui ille putās eā q̄escere loquebatur Surge vt ambulem⁹. Qua nichil rñdẽte ĩtelligēs q̄ erat mortua. ſtulit eā ⁊ ĩposuit azino: reuersusq; est in domū suā. Quam cū esset ingressus arripuit gladiū: ⁊ cadauer vꝝis cū ossibꝰ suis ĩ duodecim ptes ac frusta ꝯcidens misit in omēs termīos ıſrl̄. Ꝺ cū vidissent singuli ꝯclamabant. Nūq̄ res talis facta est in ıſrahel ex eo die q̄ ascēderūt pres nr̄i de egipto vsq; in p̄s tempus. Ferte sentēciam: ⁊ in comuni decernite quid facto opus sit.

Capitulū. XX.

Egressi itaq; sūt omnes filij ıſrahel ⁊ pariter ꝯgregati quasi vir vnus de dan vsq; bersabee ⁊ terra galaad ad dñm in maspha: omnes q̄; anguli pl̄oꝝ ⁊ cūcte tribꝰ ıſrl̄ in eccl̄iam pl̄i dei ꝯuenerūt q̄dringinta milia peditū pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin: q̄ ascendissent filij ıſrl̄ ĩ maspha. Interrogatusq; leuita maritus mulieris ĩterfecte. qūo tm̄ scelus ꝑpetratū esset: rñdit. Elegi ĩ gabaa beniamī cū vxore mea: illucq; diuerti. Et ecce hoſes ciuitatis illi⁹ ē̄cūdederūt nocte domū ĩ q̄ manebā volētes me occidere: et vxorē meā ĩcredibili furore libidinis vexātes: deniq; mortua ẽ. Quā arreptā ĩ frusta ꝯcidi: misiq; ptes ĩ omīs ē̄minos possessiōis vr̄e: q̄ nūq̄ tm̄ nephas ⁊ tāgrande piaculū factū ẽ ĩ ıſrl̄. Adestis oēs filij ıſrl̄ decernite q̄d facere debeatis. Stās q; omis pl̄us ⁊ q̄si vni⁹ homis ſmōe rñdit. Nō recedem⁹ ĩ tabernacula nr̄a: nec suā q̄sq̄ ītrabit domū: ſz hoc ꝓ̄ gabaa ĩ ꝓmune faciem⁹. Decē viri eligā̄ e centū ex oīb⁹ ē̄bubꝰ ıſrl̄ ⁊ cētū de mille et mille ꝺ decē milibꝰ vt ꝓportēt exercitui cibaria: ⁊ possim⁹ pugre ꝓ̄ gabaa beniamin: ⁊ reddere ei ꝑ scelere q̄ meruē. Cōueītq; vniuersus ıſrl̄ ad ciuitatē q̄si hō vn⁹ eadem mēte vnoq; ꝯsilio: ⁊ miserūt nūcios ad oēm tribū beniamī qui dicerēt. Cur tm̄ nephas ĩ vobis reptū est? Tradite homines ꝺ gabaa q̄ hoc flagiciū ꝑpetrarunt vt moriañ: ⁊ auferā malū ꝺ ıſrahel. Qui noluerunt fratrū suoꝝ filiorum ıſrahel audire mandatum: ſz ex cunctis vrbibꝰ q̄ sortis sue erāt ꝯuenerunt in gabaa vt illis ferrēt auxiliū: ⁊ ꝓ̄ vniuersum pl̄m ıſrahel dimicarēt. Inuentiq; sūt vigintiq̄nq; milia ꝺ beniamī educētiū gladiū ꝑ̄ habitatores gabaa q̄ septingenti erāt viri fortissimi ita sinistra vt dextra p̄liantes: ⁊ sic fūdis lapidēs ad certū iacientes vt capillū q̄z possent p̄cutere: ⁊ neq̄q̄ ĩ alterā ptē ictus lapidis deferret. Cliroꝝ q̄z ıſrl̄ absq; filijs beniamī inuenta sūt q̄draginta milia educentiū gladios ⁊ paratoꝝ ad pugnā: q̄ surgētes venerūt ĩ domū dei hoc ẽ ĩ silo: ꝓsuluerūtq; dñm atq; dixerūt. Quis erit ĩ exercitu nr̄o p̄nceps ē̄taminis ꝓ̄ filios beniamī? Quibꝰ rñdit domin⁹. Judas sit dux vr̄. Statiq; filij ıſrl̄ surgētes mane castrametati sū iuxta gabaa: ⁊ ĩde ꝓcedētes ad pugnā ꝓ̄ beniamī. vr bē oppugnare ceperūt. Egressiq; filij beniamin de gabaa: occiderunt de filijs ıſrahel die illo vigītiduo milia viroꝝ. Rursū filij ıſrl̄ ⁊ fortitudine ⁊ numero cōfidentes ĩ eo dē loco in q̄ prius certauerūt aciem direxerūt: ita tm̄ vt pri⁹ ascēderēt ⁊ flerēt corā dño vsq; ad noctē: ꝓsulerētq; eū ⁊ dicerēt

Debeo vlt̃ ꝓcedere ad dimicādū ꝑ̃ filios beniamī frēs meos an nō? Quib⁹ ille rñdit. Ascēdite ad eos: ⁊ inite certamē. Cūq; filij isrl̓ altera die ꝓtra filios beniamī ad pliū ꝓcessissēt. erupert filij beniamī ō portis gabaa: ⁊ occurrētes eis tāta ī illos cede bachati sūt. vt decē ⁊ octo milia viroꝝ educētiū gladiū ꝓsternerēt. Quāobrē oēs filij isrl̓ venert in domū dei: ⁊ sedētes flebāt corā dño. Jeiunauertq; die aī illo vsq; ad vesperā: ⁊ obtulert ei olocausta atq; pacificas victias: ⁊ sup statu suo interrogauert Eo tpe ibi erat archa fedēris domī: ⁊ finees filī⁹ eleazari filij aaron ꝓpositus dom⁹. Cōsuluert igit̃ dñm atq; dixert Exire vltra debem⁹ ad pugnaz ꝓtra filios beniamin frēs nr̄os an quiescere? Quib⁹ ait dñs. Ascēdite. Cras enī tradam eos in manus vr̄as. Posuertq; filij isrl̓ insidias ꝑ circuitū vrbis gabaa: ⁊ tercia vice sicut semel ⁊ bis ꝓtra beniamin exercitū pduxerūt. Sed ⁊ filij beniamin audacter eruperūt de ciuitate: ⁊ fugiētes aduersarios lōgius psecuti sūt: ita vt vulnerarēt ex eis sicut ꝓmo die ⁊ secundo: ⁊ cederēt ꝑ duas semitas vertentes terga q̃ꝝ vna ferebaī bethel ⁊ altera in gabaa: atq; ꝓsternerent triginta circiter viros. Putauerūt eī solito eos more cedere. Qui fugā arte simulantes inierī ꝓsiliū vt abstraherēt eos ō ciuitate: ⁊ q̃si fugientes ad supdictas semitas pducerēt. Omnes itaq; filij isrl̓ surgētes de sedib⁹ suis tetēderunt aciē in loco q̃ vocaī baalthamar: insidie q̃z q̃ circa vrbē erāt paulatim se apire cepert ⁊ ab occidētali vrbis pte ꝓcedere. Qz ⁊ alia decē milia viroꝝ de vniuerso isrl̓. habitatores vrbis ad certamina ꝓuocabāt: inguatūq; ē bellū ꝓtra filios beniamin: ⁊ ñ intellexert q̃ ex omni pte illis instaret interit⁹. Percussitq; eos dñs in ꝓspectu filioꝝ israhel: ⁊ interfecert ex illis in illo die vigintiq̃nq; milia ⁊ cētū viros oēs bellatores ⁊ educētes gladiū. Filij aūt beniamī cū se īferiores eē vidissent ceperunt fugere. Qō cernētes filij isrl̓ dederūt eis ad fugiēdum locū: vt ad ꝓparatas insidias deuenirent q̃s iuxta vrbē posuerāt. Qui cū repēte de latibulis surrexissent ⁊ beniamī terga cedentib⁹ daret: ingressi sūt ciuitatē ⁊ pcusserī eā ī ore gladij. Signū aī dederant filij isrl̓ bijs q̃s ī īsidijs collocauerāt: ⁊ postq̃ urbē cepissent ignē accēderēt: vt ascēdēte i altū fumo captā vrbē demōstrarēt. Qō cū cernert filij israhel in ipo certamine posiū. putauerūt enī filij beniamin eos fugere ut instanci⁹ ꝑsequebanī. cesis ō exercitu ferme triginta viris: ⁊ viderūt q̃si colūnam fumi de ciuitate ꝓscēdere: beniamī q̃z respiciēs retro cū captā cernerēt ciuitatē ⁊ flammas in sublime ferri: q̃ pri⁹ simulauerāt fugā. ōsa facie forti⁹ resistebāt. Qō cū vidisset filij beniamī ī fugā ōsi sūt: ⁊ ad viā deserti ire cepert: illuc q̃z eos aduersarij ꝑsequētib⁹. Sed ⁊ hij q̃ vrbē succēderāt occurrerūt eis: atq; ita factū ē vt ex vtraq; pte ab hostib⁹ cederēt: nec erat vlla requies morientiū. Ceciderūt atq; ꝓstrati sūt ad orientalē plagā vrb̄ gabaa. Fuerūt aūt ex eis in eodē loco interfecti sunt decē ⁊ octo milia viroꝝ: omēs robustissimi pugnatores. Qō cū vidissent q̃ remāserāt de beniamin fugerūt in solitudinē: ⁊ pergebant ad petrā cui⁹ vocabulū est remmon. In illa q̃ fuga palātes ⁊ in diuersa tētētes occidert q̃nq; milia viros. Et cū vltra cederēt ꝑsecuti sūt eos: ⁊ interfeceī ecīā alia duo milia. Et sic factū est vt oēs q̃ ceciderāt de beniamī in diuersis locis eēnt viginti q̃nq; milia pugnatores ad bella ꝓmptissimi. Remāserūt itaq; de oī numero beniamī q̃ euadere potuerūt ⁊ fugere ī solitudinē ad petrā remmō mēsib⁹ q̃tuor. Regressi aūt filij isrl̓ omnes reliquas ciuitatis a viris vsq; ad iumēta gladio percusserī: cūctasq; vrbes ⁊ viculos beniamin voraꝝ flāma consumpsit.

Capitulū. .XXI.

Ejurauerāt q̃z filij isrl̓ ī maspha dixerūt. Null⁹ nr̄m dabit filiā de beniamī de filiab⁹ suis vxorē. Venerūtq; oēs ad domū dei ī silo: ⁊ in ꝓspectu ei⁹ sedentes vsq; ad vesperā leuauerūt vocē: ⁊ magno vlulatu ceperūt flere dicētes. Quare dñe deus israhel factū est hoc malū in ꝓpl̓o tuo: vt hodie vna tribus auferat ex nobis? Altera autem die diluculo surgētes extruxert altare: obtulerūtq; ibi holocausta ⁊ pacificas victimas: et dixerūt. Quis nō ascēdit in exercitū dñi de vniuersis tribub⁹ isrl̓? Grandi ei iuramento se cōstrīxerāt cū eēnt in maspha. ītērfeci eos q̃

defuisset: ductiq; penitẽcia filij isrl' super
ffe suo beniamī cepẽr dicere. Ablata ẽ ẽ
bus vna ꝺ isrl'. Unde vxores accipiẽt? Oẽs
enī in ꝑmune iurauim? non daturos nos
bijs filias nostras. Idcirco dixerũt. Quis
est de vniuersis tribub israhel. q̃ non ascẽ
dit ad dñm in maspha? Et ecce inuẽti sũt
habitatores iabis galaad in illo exercitu
non fuisse. Eo q̃z tpe cũ essent in silo nul-
lus ex eis ibi reptus est. Miserũt itaq; de-
cem milia viros robustissimos: ⁊ ꝑceperũt
eis. Ite ⁊ pcutite habitatores iabis gala-
ad in ore gladij. tã vxores q̃ puulos eor:
⁊ hoc erit qꝺ obſuare debebitis. Oñe ge-
neris masculini ⁊ mulieres q̃ cognouerũt
viros interficite: virgines reſuate. Inuẽ-
te sunt de iabis galaad q̃dringentæ virgi-
nes q̃ nesciert viri thor: ⁊ adduxerãt eas
ad castra in silo in terrã chanaan. Miserũt
q; nũcios ad filios beniamin qui erant in
petra remmon: et ꝑceperunt eis vt eos su-
sciperent in pace. Venerũtq; filij beniamī
in illo tpe: ⁊ datæ sunt eis vxores de filia-
bus iabis galaad: alias aũt nõ reppererũt
quas simili mõ traderẽt. Uniuersusq; isrl'
valde doluit. ⁊ egit penitẽtiã sup interfe-
ctione vni' trib ex isrl': dixerũtq; maiores
natu. Quid faciemus reliquis q̃ non acce
perũt vxores? Omnes in beniamin femine
pciderunt: ⁊ magna nobis cura ingentiq;
studio puidendũ est: ne vna trib deleatur
ex israhel. Filias enim nr̃as eis dare non
possumus ꝑstricti iuramẽto ⁊ maledictõ-
ne q̃ dixim': maledictus q̃ dederit de filia-
bus suis vxorẽ beniamin. Cepẽrtq; ꝑsiliuz
atq; dixerũt. Ecce solennitas dñi ẽ in silo
ãniuersaria. q̃ sita est ad septẽtrionẽ vbis
bethel: ad orientalẽ plagaz vie q̃ de bethel
tendit ad sicimaz ⁊ ad meridiẽ opidi leb-
bona. Preceperuntq; filijs beniamin atq;
dixerunt. Ite: ⁊ latitate ī vineis. Cũq; vi-
deritis filias silo ad ducendos choros ex
more ꝓcedere: exite repentæ de vineis ⁊ ra
pite ex eis singuli vxores singulas: ⁊ pgi-
te in terrã beniamin. Cũq; venerint pres
eaꝝ ac fratres et aduersum vos queri ce-
perint atq; iurgari: dicemus eis. Misere-
mini eoꝝ. Nõ enī rapuert eas iure bellan-
tium atq; victorꝝ: sꝫ rogantibus vt accipe-
rent nõ dedistis: ⁊ a vña pte peccatũ ẽ. Fe
cerũtq; filij beniamī vt sibi fuerat impera-
tum: et iuxta numeꝝ suũ rapuerũt sibi de
bijs q̃ ducebant choros vxores singulas:
abierũtq; ī possessionẽ suã edificãtes vr-
bes ⁊ habitãtes in eis. Filij q̃z isrl' reuersi
sũt p trib ⁊ familias in tabernacula sua
In diebus illis nõ erat rex ī isrl': sed vnus-
quisq; qꝺ sibi rectũ videbat hoc faciebat.

Explicit liber Judicũ. Incipit liber Ruth.

In diebus vnius iudicis qñ
iudices preerant facta est
fames in terra. Abijt er-
go homo de bethleez iuda
vt peregrinaretur in regi
one moabitide: cum vxo-
re sua ac duobus liberis. Ipse vocabatur
elimelech ⁊ vxor eius noemi. ⁊ duo filij al
ter maalõ ⁊ alter chelion. effratei de bethleẽ
iuda. Ingressiq; regionẽ moabitidẽ mora-
bantur ibi. Et mortuꝰ ẽ elimelech maritus
noemi: remansitq; ipa cũ filijs. Qui acce
perũt vxores moabitidas: q̃ꝝ vna vocaba
tur orpha: alteraq; ruth. Mãserũtq; ibi de
cẽ ãnis: ⁊ ãbo mortui sũt maalon videlicz
⁊ chelion: remãsitq; mul'r orbata duobus li
beris ac marito. Et surrexit vt in patriaz
pgeret cũ vtraq; nuru sua de regiõe moa-
bitidẽ. Audierat enim q̃ respexisset domi-
nus populum suum et dedisset eis escas.
Egressa est itaq; de loco peregrinacõis sue
cum vtraq; nuru: ⁊ iam ī via reuertẽdi po
sita in terrã iuda: dixit ad eas. Ite in do-
mũ matris vestre. Faciat vobiscũ dñs mi
sericordiã: sicẽ fecistis cum mortuis ⁊ mecũ
Det vobis inuenire requiẽ in domibus vi-
roꝝ q̃s sortiture estis. Et osculata est eas
Que eleuata voce flere ceperunt ⁊ dicere.
Tecum pgemus ad pplꝰ tuũ. Quibus illa
rñdit. Reuertimī filie mi. Cur venitis me
cum? Nũ vltra habeo filios in vtero meo:
vt viros ex me sperare possitis: Reuerti-
mini filie mi ⁊ abite. Jã eī senectute ꝓfe-
cta sũ: nec apta vinculo ꝓiugali. Eciamsi
possẽ hac nocte ꝓcipere ⁊ parere filios: si
eos expectare velitis donec crescãt ⁊ ãnos
pubtatis īpleãt: añ eritis vetule q̃ nuba-
tis. Nolite queso filie mi: quia vña angu-
stia magis me ꝑmit: ⁊ egressa est manꝰ do-
mini ꝓtra me. Eleuata igitur voce rursũ
flere ceperũt. Orpha osculata ẽ socrum ac

reuersa:ruth adhesit socrui sue. Cui dixit noemi. En reuersa ē cognata tua ad pplum suū ⁊ ad deos suos:vade cū ea. Que rndit ne aduerseris mihi:vt relinqm te ⁊ abeam. Quocūqz preceris pgā:⁊ vbi morata fueris ⁊ ego piter morabor. Popul⁹ tu⁹ pplus me⁹:⁊ de⁹ tu⁹ de⁹ me⁹. Que te terra suscepe rit moriētē ī ea moriar:ibiqz locū accipiā sepulture. Hec mihi faciat de⁹ ⁊ hec addat si ñ sola mors me ⁊ te sepauerit. Uidēs g noemi q obstinato ruth aīo decreuisset secū pgere. aduersari noluit : nec ad suos vlt reditū psuadere. Profectęqz sūt siml ⁊ venerūt in bethleē. Quib⁹ vrbē ingressis velox apud cūctos fama pcrebuit : dicebātqz mulieres. Hec est illa noemi. Quib⁹ ait. Ne vocetis me noemi ib ē pulcrā. sed vocate me mara ib ē amarā : q amaritudine valde repleuit me oīpotens. Egressa sum plena:⁊ vacuā reduxit me dns. Cur g vocatis me noemi quā dns hūiliauit:⁊ afflixit omnipotens? Uenit g noemi cum ruth moabitide nuru sua de ṫra peregria cōis sue:ac reuersa est in bethleem qñ primum ordea metabant.

Capitulum. .II.

Erat aūt vir elimelech ꝑsanguineus. homo potēs ⁊ magnaꝝ opum noīe booz. Dixitqz ruth moabitis ad socrū suā. Si iubes vadā in agꝝ ⁊ colligā spicas q̄ fugerit man⁹ metētiū: vbicūqz clemētis ī me pīffamilias reperero gciam. Cui illa rndit. Vade filia mi. Abijt itaqz ⁊ colligebat spicas post terga metentiū. Accidit aūt vt ager ille haberet dnm noīe booz:q erat ꝺ cognacōe elimelech. Et ecce ipe veniebat de bethleē: dixitqz messoribꝰ. Dns vobiscū. Qui rnderūt ei. Bndicat tibi dns. Dixitqz booz puero q messoribꝰ ꝑerat. Cui⁹ est hec puella? Qui rndit. Hec ē moabitis q̄ venit cū noemi de regione moabitide:⁊ rogauit vt spicas colligeret remanētes. sequēs messoꝝ vestigia. Et de mane vsqz nūc stat ī agro: ⁊ nec ad momētū q̄dē domū reuersa ē. Et ait booz ad ruth. Audi filia. Ne vadas ī altęꝝ agrum ad colligēdū nec recedas ab hoc loco: sed iūgere puellis meis:⁊ vbi messuerīt seqre. Mādaui eī pueris meis vt nemo molest⁹ sit tibi:sed eciāsi sitieris vade ad sarcinulas ⁊ bibe aquas de quib⁹ ⁊ pueri mei bibunt. Que cadens in faciem suam ⁊ adorans super terram. dixit ad eum. Unde hoc mihi vt inuenirē graciam ante oculos tuos:⁊ nosse me dignaris peregrinam mulierem? Cui ille rndit. Nunciata sunt mihi omīa q̄ feceris socrui tue post mortē viri tui:⁊ q̄ reliqueris parentes tuos ⁊ terrā in qua nata es:⁊ veneris ad pplum quem antea nesciebas. Reddat tibi dominus opꝰ tuo:⁊ plenā mercedem recipias a domino deo israhel ad quē venisti:⁊ sub cuius ꝑfugisti alas. Que ait. Inueni gciam apud oculos tuos dne mi : q̄ ꝑsolatus es me ⁊ locutus es ad cor ancille tue: q̄ nō sim similis vni⁹ puellaꝝ tuaꝝ. Dixitqz ad eum booz. Cū hora vescēdi fuerit veni huc et comede panē:⁊ intinge bucellaz tuā in aceto. Sedit itaqz ad messoꝝ latus ⁊ porrexit ei polentā sibi:comeditqz ⁊ saturata est: et tulit reliquias. Atqz inde surrexit:vt spicas ex more colligeret. Precepit aūt booz pueris suis dicēs. Eciamsi vobiscū metere voluerit ne ꝓhibeatis eā:⁊ ꝺ vīs q̄z manipulis ꝑcite de īdustria ⁊ remanere permittite vt absq̄ rubore colligat:⁊ colligētē nemo corripiat. Collegit g ī agro vsqz ad vesperā:⁊ q̄ collegerat vga cetēs ⁊ excussit inuenit ordei q̄si ephi mēsurā ib ē tres modios:q̄s portās reuersa ē in ciuitatē ostendit socrui sue. Insup ptulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi sui quo saturata fuerat. Dixitqz ei socrus sua. Ubi hodie collegisti? Et vbi fecisti opus? Sit bndictus qui misertus est tui. Indicauitqz ei apud quem esset opata:⁊ nomē dixit viri q̄ booz vocarē. Cui rndit noemi. Bndict⁹ sit a dño qm̄ eandē gciam quā ꝓbuerat viuis suis tribuit ⁊ mortuis. Rursūqz ait. Propinq⁹ nr̄i est bō. Et ruth hoc q̄z inqt ꝑcepit mihi vt tādiu messoribꝰ ei⁹ iūgerer donec omnes segetes meterent. Cui dixit socr⁹ mea li⁹ est filia mi vt cū puellis eius egreas ad metēdū:ne in alieno agro quispiā resistat tibi. Juncta ē itaqz puellis booz: ⁊ tādiu cum eis messuit donec ordea et triticum in horreis ꝓderentur.

Capi. .III.

Postq̄ aūt reuersa ē ad socrū suam: audiuit ab ea. Filia mi q̄ram tibi requiē:⁊ ꝓuidebo vt bene sit tibi. Booz iste cui⁹ puellis ī agro iūcta es ꝓpinq⁹

noster ē:⁊ hac nocte areaz ordei ventilat. Lauare igit⁊ vngere:⁊ induere cultioribꝫ vestimentis: et descende in aream. Non te videat hō:donec esum potūqz finierit. Qñ aūt ierit ad dormiendū:nota locum in quo dormiat. Ueniesqz ⁊ discoopies palliū quo operīt⁊a pte pedū:⁊ proicies te ⁊ ibi iacebꝫ. Ipe aūt dicet tibi qđ agere debeas. Que rñdit. Quicqđ precepis faciam. Descenditqz in areā:⁊ fecit oīa q̄ sibi impauerat socr⁹. Cūqz comedisset booz⁊ bibisset.⁊ facta eēt hilarior. issetqz ad dormiendū iuxta acerū manipulorꝫ:venit abscondite.et discoopto a pedibꝫ eius pallio sepiecit. Et ecce nocte iam media expauit hō ⁊ conturbat⁹ est:viditqz mulierē iacentē ad pedes suos et ait illi. Que es? Illaqz respōdit. Ego suz ruth ancilla tua. Expande palliū tuū sup famulam tuaz:qz ꝓpinqu⁹ es. Et ille. bñdicta inqt es a dño filia:et postrem miscdiam posteriori superasti: q̄ non es secuta iuuenes.paupes siue diuites. Noli g̃ metuere: sed quicqđ dixeris mihi faciam tibi. Scit enim omnis pl⁹us q̄ habitat intra portas urbis mee mulierē te esse virtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū:sed ē ali⁹ me ꝓpinqor. Quiesce hac nocte:⁊ facto mane.si te voluerit ꝓpinqtatis iure retinere bñ res acta ē: sin aūt ille noluerit.ego te absqz vlla dubitacōne suscipiaz.viuit dñs. Dormi usqz mane. Dormiuit itaqz ad pedes ei⁹ usqz ad noctis absessum. Surrexit itaqz antēq̄ homines se cognoscerent mutuo:et dixit booz. Caue ne quis nouerit q̄ huc veneris. Et rursum:expande inqt palliū tuū quo opiris:⁊ tene utraqz manu. Qua extēdente ⁊ tenente:mensus est sex modios ordei⁊ posuit super eam. Que portans ingressa est ciuitatem: et venit ad socrum suam. Que dixit ei. Quid egisti filia? Narrauitqz ei omnia q̄ sibi fecisset homo. Et ait. Ecce sex modios ordei dedit mihi et ait:nolo vacuam te reuerti ad socrum tuaz. Dixitqz noemi. Expecta filia donec videam⁹ quez res exitum habeat. Neqz enim cessabit homo:nisi compleuerit qđ locut⁹ est. Ca. IIII.

Ascendit ergo booz ad portam: et sedit ibi. Cūqz vidisset ꝓpinquū pterire de quo ꝓus ꝓmo habit⁹ est; dixit ad eū. Declina paulisper⁊ sede h̄:vocans eū noīe suo. Qui diuertit⁊ sedit. Tollens autem booz decem viros de senioribꝫ ciuitatis dixit ad eos. Sedete h̄. Quibus residentibꝫ:locut⁹ est ad ꝓpinquū. Partem agri fratris nostri elimelech vendit noemi q̄ reuersa est de regione moabitide: qđ audire te volui et tibi dicere coram cūctis sedentibus ⁊ maioribꝫ natu de ꝓp̄lo meo. Si vis possidere iure ꝓpinqtatis eme⁊ posside: si autez displicet tibi.dicipsū indica mihi vt sciam qđ facere debeam. Nullus enim ē ꝓpinqu⁹ excepto te q̄ prior es: ⁊ me q̄ scdus sum. At ille rñdit. Ego agꝫ emam. Cui dixit booz. Qñ emeris agrum de manu mulieris.ruth q̄z moabitidem q̄ uxor defuncti fuit debes accipere: vt suscites nomen ꝓpinq̄ tui ī hereditate sua. Qui rñdit. Cedo iure ꝓpinqtatis. Neqz enī posteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere ꝓuilegio: quo me libenter carere ꝓfiteor. Hoc aūt erat mos antiqt⁹ in israel inter ꝓpinquos:vt si qñ alter alteri suo iure cedebat. vt esset firma concessio soluebat hō calciamentū suū: et dabat ꝓpinquo suo. Hoc erat testimonium cessionis ī isrl̄. Dixit ergo ꝓpinq̄ suo booz. Tolle calciamentū. Qđ statī soluit de pede suo. At ille maioribꝫ natu ⁊ vniuerso ꝓp̄lo testes vos inqt estis hodie q̄ possideriz oīa q̄ fuerunt elimelech ⁊ thaleon ⁊ maalon ē-dente noemi:⁊ ruth moabitidez uxorē maalon in ꝓiugiū sumpserī vt suscitē nomen defuncti ī hereditate sua: ne vocabulū ei⁹ de familia sua ac fribꝫ ⁊ ꝓp̄lo deleat. Eios ī-quā h⁹ rei testes estis. Rñdit omnis ꝓp̄lus q̄ erat ī porta:⁊ maiores natu. Nos testes sum⁹. Faciet dñs hanc mulierē q̄ ingredit domū tuaz sicut rachel⁊ lya q̄ edificauerunt domū israel:vt sit exemplū virtutis ī effrata⁊ habeat celebre nomē in bethleem. Fiatqz dom⁹ tua sicut dom⁹ phares quem thamar pepit iude:de semīe qđ tibi dederit dñs ex hac puella. Tulit itaqz booz ruth ⁊ accepit uxorem.ingressusqz ē ad eaz: dedit illi dñs vt ꝯcipet ⁊ pareret filiū. Dixerūtqz mulieres ad noemi. Benedict⁹ dñs q̄ non est passus vt deficeret successor familie tue: et vocaret̄ nomen ei⁹ in israel:⁊ habeas q̄ cōsolet̄ aīam tuam ⁊ enutriet senectutez. De nuru enim tua nat⁹ est q̄ te diliget: ⁊ multo tibi melior est: q̄ si septē haberes filios. Suscepturnqz noemi puer posuit in sinu suo:et nutricis ac gerule fungebat̄ officō.

Elicine aũ mulieres congṫulantes ei ⁊ dicẽ tes nat⁹ est fili⁹ noemi: vocauerṫ nomẽ ei⁹ obed. Hic est pr̃ ysai patris dd̃. Hee sũt generatiões phares. Phares genuit esrom. Esrom genuit aram: aram genuit aminadab. Aminadab genuit naason: naason genuit salomon. Salomon genuit booz: booz genuit obed. Obed genuit ysai: ysai genuit dauid.

Explicit liber ruth. Incipit prolog⁹ in libros regum. Sancti hieronimi.

Viginti et duas lras esse apd hebreos. siroꝝ q̃z lingua ⁊ chaldeoꝝ testaṫ: q̃ hebree magna ex pte ꝯfinis ẽ. Nã ⁊ ipsi viginti duo elemẽta hñt: eodẽz sono. sed diuersis caracteribꝫ. Samaritani etiam pentha teuchũ moysi totidem lris scṗtitant: figuris tm̃ ⁊ apicibꝫ discrepantes. Certũq; est hesdrã scribaz legisq; doctorẽ. pt⁹ captã hieru solimã. ⁊ instauratiõez tẽpli sub zorobabel. alias lras repisse q̃bus nunc vtimur: cũ ad illud vsq; tẽp⁹. idem samaritanoꝝ ⁊ hebreoꝝ caracteres fuerit. In libro q̃z numerorũ. hec eadẽ suputatiõ. sub leuitaꝝ ac sacerdotũ censu. mistice oñdit: ⁊ nomen dñi. tetragmatõ in q̃busdaz grecis volumiꝫ: vsq; hodie. antiq̃s exp̃ssum lris ꝛuenim⁹. Hz ⁊ psalmi. tricesimus sext⁹. et centesimus decim⁹ et cẽtesimus undecim⁹ ⁊ cẽtesimus decimus octau⁹. ⁊ centesimus q̃dragesimus q̃rt⁹. quang̃ diuerso scribant metro: tñ eiusdez numeri texunt alphabetꝫ. Et hieremie lamentatiões. ⁊ oro ei⁹. salomonis q̃z in fine puerbia. ab eo loco in q̃ ait. Mulierez fortẽ q̃s inueniet eisdez alphabetis vel incisiõibꝫ suputant. Porro q̃nq; lre duplices apud hebreos sũt. caph. mem. nun. phe. sade. Aliter em̃ scribũt p has: pncipia medietatesq; vbor: alit fines. Uñ et q̃nq; a pleriscq; libri duplices estimant: samuel. malachim. dabreyamim. esdras. hieremias cũ cynoth. i. lamentatiõibꝫ suis. Quo igit viginti duo elem̃ta sunt. p q̃ scribim⁹ hebraice omne qd loq̃mur. ⁊ eor inicijs vox humana ꝯprehẽdit: ita vigiti duo volumia suputant. q̃bꝫ q̃si lris et exordijs. in dei doctrina tenera adhuc ⁊ lactens. viri iusti erudit infãcia. Prim⁹ apud eos liber. vocat bresith: quez nos genesim dicim⁹. Secꝫus elleſmoth: qui exodus appellat. Tercius vagecra. i. leuiticus. Quart⁹ vagedaber: quem numer⁹ vocam⁹. Quint⁹ elleaddaberim: q̃ deutronomiũ prenotat. Hij sũt q̃nq; libri moysi: q̃s tore thorath. i. legem appellant. Secꝫm tore tax ordinem faciũt: et incipiunt a ihesu filio naue: q̃ apud illos iosue bẽnun dr̃. Deinde subtexunt soptim. i. iudicũ libꝝ: et in eũdem ꝯpingunt ruth. qr in diebꝫ iudicũ: facta eius narratur historia. Terci⁹ sequit samuel: quem nos regnoꝝ primum ⁊ scꝫm dicim⁹. Quartus malachim. i. regum: qui tercio et quarto regnoꝝ volumine ꝯtinet. Meliusq; est multo malachim. i. regũ. quaz malacoth. i. regnoꝝ dicere. Non em̃ multaꝝ gentium describit regna: sed vni⁹ israelitici tore. qui tribubus duodecim ꝯtinet. Quint⁹ est ysaias. Sextus hieremias. Septim⁹ ezechiel. Octau⁹ liber duodecim ꝓpharum: q̃ apud illos vocatur thareasra. Terci⁹ ordo: agiogrpha possidet. Et pm⁹ liber incipit ab iob. Secꝫus a dauid: quem q̃nq; incisionibꝫ. ⁊ vno psalmoꝝ volumine comprehẽdunt. Terci⁹ est salomon: tres libros hñs: prouerbia. q̃ illi parabolas. i. malloth appellant: quartus ecclesiasten. i. coeleth. Quint⁹ est canticũ canticoꝝ. quem titulo syrasyrim p̃notant. Sext⁹ est daniel. Septim⁹ dabreiamim. i. verba diez: qd significantius cronico totius ꝺine historie possum⁹ appellare: q̃ liber apud nos. palipomenõ pm⁹ ⁊ scꝫus inscribit. Octau⁹ hesdras: q̃ et ipse similiter apud grecos ⁊ latinos in duos libros diuisus est. Nonus hester. Atz ita fiunt pariter veteris legis libri viginti duo: id est moysi q̃nq;. ⁊ prophetaꝝ octo: agiogrphoꝝ nouem. Quang̃ nonnulli ruth. ⁊ cinoth inter agiogrpha scṗtitent. et hos libros in suo putent numero suputandos: ac p hoc esse p̃sce legis libros vigintiq̃tuor quos sub numero vigintiq̃tuor senioꝝ. apocalipsis iohannis inducit adorantes agnũ. et coronas suas pstratis vultibꝫ offerentes: stãtibꝫ coraz q̃tuor aialibꝫ oculatis ante ⁊ retro. i. in p̃teritũ ⁊ in futuꝝ respicientibꝫ. ⁊ in desessa voce clamantibꝫ sc̃us sanct⁹. sc̃us. dñs de⁹ omnipotens. q̃ erat. ⁊ q̃ est. et q̃ ventur⁹ est. Hic plogus scṗturaꝝ quasi galeatũ pncipiũ. omnibꝫ libris quos de hebreo vertim⁹ in latinũ conuenire potest: vt scire valeam⁹ quicq̃d extr̃ hos

est. inter apocpha esse ponendum. Igitur sapientia que vulgo salomonis inscribit. et ihu filij sirach liber. 7 iudith et thobias. et pastor non sunt in canone. Machabeor pmũ libr. hebraicũ repi. Secundus grec⁹ est: qđ ex ipsa phrasi pbari potest. Que cũ ita se habeant: obsecro te lector. ne laborez meum reprehensionem estimes antiquor. In templo dei offert vnusquisq qđ potest. Alij aur et argentum et lapides pciosos: alij bissum 7 purpurã 7 coccum offerunt 7 iacinctum. Nobiscũ bene agit: si obtuleri⁹ pelles 7 capraz pilos. Ettñ apl'us contemptibiliora nostra magis necessaria iudicat. Unde 7 tota illa taberna culi pulcritudo: 7 p singulas spes ecclesie pntis futuraq distinctõ pellibꝰ tegit et cilicijs: ardo remq solis. 7 iniuriaz imbriũ. ea que viliora sunt phibẽt. Lege ergo pmum samuel. et malachim meum. Meũ inquam meum. Quicqđ em̃ crebri⁹ vertendo 7 emendando solici⁹ et dibicim⁹ et tenem⁹: nr̃m ẽ. Et cũ intellexeris qđ antea nesciebas. vel interp̃tem me estimato si g̃tus es: vel parafrastez si ing̃tus: quanq̃ mihi oĩno pci⁹ non sim. mutasse me quippiam de hebraica veritate. Certe si ĩcredulus es. lege grecos codices et latinos. 7 confer cũ hijs opusculis q̃ nuper emendauim⁹: 7 vbicũqz discrepare int̃ se videris. int̃roga quemlibet hebreoz. cui magis accomodare debeas fidem: etsi nrã firmauerit. puto qđ eum non estimes cõiectorem: vt in eodem loco mecũ similiter diuinarit. Sed 7 vos famulas xpi rogo q̃ dñi discumbentis pciosissimam fidei mirra vngitis caput. que nequaq̃ saluatorem q̃ritis in sepulcro. quibus iam ad patrem xpc ascendit: vt contra latrantes canes. q̃ adversum me rabido ore deseuiũt. 7 circuiũt ciuitatem. atz in eo se doctos arbitrant̃ si alijs det̃bant: oronum vrãq clipeos opponatis. Ego sciens humilitatem meaz. illi⁹ semper sententie recordabor. Dixi custodiam vias meas: vt non delinquam in lĩgua mea. Posui ora meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me. Obmutui 7 humiliat⁹ sum: et silui a bonis.

¶ Incipit pmus liber regum.
Capitulum. pmum.

Erit vir vn⁹ de ramathaim sophim. ỏ monte ephraim et nomen eius helchana. filius hieroboaz. filij heliud filij thau. filij suph. eufratheus: 7 habuit duas vxores: nomẽ vni anna: 7 nomen secũde phenẽna Fuerũtq phenenne filij: anne autem non erant liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebꝰ: vt adoraret 7 sacrificaret domino exercituum in sylo. Erant autem ibi duo filij heli. ofni 7 finees: sacerdotes dñi. Venit ergo dies et immolauit helchana. deditq phenenne vxori sue 7 cũctis filijs eius et filiabus partes. Anne aũ dedit partem vnam tristis. quia annaz diligebat. Domin⁹ autem concluserat vuluã eius. Affligebat quoq eam emula eius: et vehementer angebat: intantũ vt exprobraret q̃ dñs conclusisset vuluam eius. Sicq faciebat per singulos annos. cumq redeũte tempore ascenderent ad templum dñi: 7 sic prouocabat eam. Porro illa flebat: 7 ñ capiebat cibũ. Dixit ergo ei helchana vir suus. Anna cur fles. 7 quare nõ comedis: et q̃obrem affligitur cor tuum: Nunquid non ego melior tibi sum quaz decem filij: Surrexit autem anna postq̃ comederat 7 biberat in silo. Et heli sedẽte sacerdote super sellaz añ postes domus domini. cum esset anna amaro animo. orauit ad dñm flens largiter et votum vouit dicens. Domine exercituum si respiciens videris afflictionem famule tue. et recordatus mei fueris nec oblitus ancille tue. dederisq seruo tue sexum virilem: dabo eum domino omnibus diebus vite eius: et nouacula non ascendet super caput eius. Factum est autez cũ illa multiplicaret preces coram domino: vt heli obseruaret os eius. Porro anna loquebatur in corde suo. tantumq labia ei⁹ mouebantur: 7 vox penitus non audiebatur. Estimauit ergo eam heli temulentaz: dixitq ei. Usqquo ebria eris: Digere paulisper vinum quo mades. Rñdens anna. nequaq̃ inquit domine mi. Nam mulier infelix nimis ego sum: vinumq et omne qđ inebriare potest nõ bibi. sed effudi animaz meam in conspectu dñi. Ne reputes ancillam tuam quasi vnam de filiabus belial. qz ex multitudine doloris et meroris mei lo-

Primus

cuta sum vsq; in pñs. Tunc heli ait ei. Vade in pace. et de⁹ isr'l det tibi petitõem tuaz quam rogasti eũ. At illa dixit. Vtinaz inueniat ancilla tua grãm in oculis tuis. Et abijt mlier in viam suã ⁊ comedit: vultusq; illi⁹ non sunt ampli⁹ in diuersa mutati. Et surrexerũt mane ⁊ adorauerũt corã dño: reuersiq; sunt ⁊ venerũt in domũ suaz rama tha. Cognouit aũ helchana annam vxorẽ suam: ⁊ recordat⁹ est eius dñs. Et factũ est pt⁹ circulũ diex. ꝓcepit anna ⁊ pepit filiũ. vocauitq; nomẽ ei⁹ samuel: eoꝝ a dño postulasset eũ. Ascendit aũ vir ei⁹ helchana ⁊ omnis dom⁹ ei⁹. vt immolaret dño hostiaz solennẽ. ⁊ votũ suũ: ⁊ anna ñ ascendit. Dixit eñ viro suo. Nõ vadaz donec ablactẽ infans: ⁊ ducaz eũ vt appareat añ ꝓspectũ dñi. ⁊ maneat ibi iugiẽ. Et ait ei helchana vir suus. Fac qd̃ bonũ tibi videt̃: et mane donec ablactes eũ precorq; vt impleat dñs verbũ suũ. Mansit g̃ mulier ⁊ lactauit filium suũ: donec amoueret eũ a lactẽ. Et adduxit eũ secum postq; ablactauerat in vitulis trib⁹ ⁊ tribus modijs farine ⁊ amphora vini: et adduxit eũ ad domum dñi in silo. Puer aũ erat adhuc infantulus. Et immolauerũt vitulũ. ⁊ obtulerũt puer heli. Et ait anna. Obsecro mi dñe. viuit aĩa tua dñe. Ego sũ illa mulier q̃ steti coraz te h̃: orans dñm p puero isto. Orauit ⁊ dedit mihi dñs petitõem meaz quã postulaui eũ. Idcirco⁹ ego comodaui eũ dño: cũctis diebꝫ qbꝫ fuerit acomodat⁹ dño. Et adorauerũt ibi dñz. Et adorauit anna et ait. 1/Ca. II.

Exultauit cor meũ in dño: ⁊ exaltatũ est cor meũ in deo meo. Dilatatũ est os meũ sup inimicos meos: qr letata sum ĩ salutari tuo. Non est sct̃us vt ẽ dñs. neq; eñ ẽ ali⁹ ext̃e: ⁊ non ẽ fortis sicut de⁹ nr̃. Nolite multiplicare loq̃ sublimia: gl'iantes. Recedãt vetera de ore vr̃o: qr deus scientiaꝝ dñs est. ⁊ ipsi prepanẽ cogitatõnes. Arc⁹ fortiũ supat⁹ est: ⁊ infirmi accincti sunt robore. Repleti prius p panibus se locauerũt. ⁊ famelici saturati sũt. donec sterilis pepit plurimos. ⁊ q̃ multos habebat filios infirmata ẽ. Dñs mortificat ⁊ viuificat. deducit ad ĩferos ⁊ reducit. Dñs paupẽ facit ⁊ ditat: humiliat et subleuat. Suscitat de puluere egenum. ⁊ de stercore eleuat pauperem: vt sedeat cum pncipib⁹: et solium glorie teneat. Dñi enim sunt cardines terre. ⁊ posuit sup eos orbez. Pedes sanctoꝝ suoꝝ seruabit. et impij in tenebris conticescent: qr non in fortitudine sua roborabit̃ vir. Dñm formidabũt aduersarij eius: et sup ipsos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines t̃re. ⁊ dabit impio regi suo. ⁊ sublimabit cornu xp̃i sui. Et abijt helchana in ramatha. in domũ suam. Puer autẽ erat mĩster in ꝓspectu dñi: ante faciez heli sacerdotis. Porro filij heli. filij belial. nescietes dñz neq; officiũ sacerdotũ ad pl'm: sed q̃cunq; immolasset victimaz. veniebat puer sacerdotis dũ coq̃rent̃ carnes. ⁊ habebat fuscinulam tridentẽ in manu sua: et mittebat eaz in lebetẽ vel in caldariã. aut in ollaz siue in cacabũ: ⁊ omne qd̃ leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vniuerso isr'li. venientiũ in silo. Etiã antẽq; adolerẽt adipẽ veniebat puer sacerdotis: ⁊ dicebat ĩmolanti. Da mihi carnẽ: vt coquã sacerdoti. Non eñ accipiam a te carnẽ coctam: sz crudaz. Dicebatq; illi immolans. Incendat̃ pmũ iuxta morẽ hodie adeps: et tolle tibi q̃ntumcũq; desiderat aia tua. Qui rñdens aiebat ei. Nequaq̃. Nunc eñ dabis: alioq̃n tollã vi. Erat g̃ pcm puerox g̃nde nimis coram dño: qr detrahebant homines sacrificio dñi. Samuel aũt mĩstrabat ante faciẽ dñi puer accinct⁹ ephot lineo. Et tunicam puam faciebat ei mr̃ sua quã offerebat statutis diebꝫ ascẽdens cũ viro suo: vt ĩmolaret hostiaz solennẽ ⁊ votũ suũ. Et bñdixit heli helchane ⁊ vxori ei⁹ dixitq; ei. Reddat tibi dñs semen de mlĩere hac: pro fenore qd̃ comodasti dño. Et abierũt ĩ locũ suũ. Elisitauit g̃ dñs annã ⁊ pcepit: ⁊ pepit tres filios ⁊ duas filias. Et magnificat⁹ est puer samuel apud dñm. Heli aũ erat senex valde. et audiuit oĩa que faciebant filij sui vniuerso israeli: ⁊ qũo dormiebant cũ mulieribꝫ q̃ obꝑuabant ad hostiũ tabernaculi et dixit eis. Quare facitis res huiuscemõi q̃s ego audio res pessimas ab omni pl'o? Nolite filij mei. Nõ eñ est bona fama quã ego audio: vt trãsgredi faciatis pl'm dñi. Si peccauerit vir in vir̃. placari ei potest deus: si aũ in dño peccauerit vir q̃s orabit pro eo? Et nõ audierunt vocẽ patris sui: qr voluit dñs occidere eos. Puer aũ samuel

proficiebat atq; crescebat: et placebat tam deo q̄ hominib⁹. Venit aūt vir dei ad heli: et ait ad eū. Hec dicit dñs. Nunqd non apte reuelat⁹ sum domui p̄is tui cū esset in egipto in domo pharaonis: et elegi eū ex oīb⁹ tribub⁹ isrl̄ mihi in sacerdotē. vt ascēderet ad altare meū. et adoleret mihi incensum. et portaret ephot coram me. et dedi domui p̄is tui oīa de sacrificijs filioq; isrl̄. Quare calce abiecistis victimaq; meam. et munera mea. q̄ p̄cepi vt offerent̄ in tēplo: et magis honorasti filios tuos q̄ me. vt p̄medēretis p̄micias omnis sacrificij isrl̄ p̄pli mei: ꝓpte rea ait dñs de⁹ isrl̄. Loquēs locut⁹ sum. vt dom⁹ tua et dom⁹ patris tui ministraret in conspectu meo: vsq; in sempiternū. Nunc aūt dicit dñs. Absit hoc a me. Sed q̄cunq; honorificauerit me glorificabo eū: qui aūt contemnunt me erūt ignobiles. Ecce dies veniūt: et p̄scidam brachiū tuū. et brachiū dom⁹ patris tui: vt ñ sit senex ī domo tua. Et videbis emulū tuū in templo in vniuersis p̄speris isrl̄: et nō erit senex ī domo tua omnib⁹ diebus. Verūtñ non auferam virū penitus ex te ab altari meo: sed vt deficiant oculi tui. et tabescat aīa tua. et ps magna dom⁹ tue morient̄ cū ad virilē etatē venerit hoc aūt erit tibi signū quod ventur⁹ est duobus filijs tuis ophni et phinees. In die vno morient̄ ambo. Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem q̄ iuxta cor meū et animaq; meam faciet: et edificabo ei domū fidelem: et ambulabit coram xp̄o meo cunctis diebus. Futur⁹ est aūt. vt quicūq; remanserit in domo tua veniat vt oret̄ p eo: et offerat nummū argenteū et tortam panis: dicatq;. Dimitte me obsecro ad vnam p̄tem sacerdotalem: vt comedam bucellam panis.

Capitulum. III.

Puer autem samuel ministrabat dño coram heli: et sermo dñi erat p̄ciosus. In diebus illis nō erit visio manifesta. Factū est ergo in die q̄dam heli iacebat ī lectulo suo: et oculi ei⁹ caligauerāt: nec poterat videre lucernaq; dei anteqū extingueret̄. Samuel aūt dormiebat in tēplo dñi. vbi erat archa dei. Et vocauit dñs samuel. Qui rñdens ait. Ecce ego. Et cucurrit ad heli: et dixit. Ecce ego. Vocasti enim me. Qui dixit. Non vocaui te fili. Reuertere et dormi. Et abijt et dormiuit. Et addidit dñs rursū vocare samuel. Consurgensq; samuel abijt ad heli: et dixit. Ecce ego: q̄r vocasti me. Qui rñdit. Non vocaui te fili mi. Reuertere et dormi. Porro samuel nec dū sciebat dñm: neq; reuelat⁹ fuerat ei sermo dñi. et adiecit dñs: et vocauit adhuc samuel tercio. Qui ꝓsurgens abijt ad heli: et ait. Ecce ego: q̄r vocasti me. Intellexit g̃ heli q̄r dñs vocaret puerū: et ait ad samuel Vade et dormi: etsi dēinceps vocauerit te dices. Loq̄re dñe: q̄r audit ſu⁹ tu⁹. Abijt g̃ samuel: et dormiuit in loco suo. Et venit dñs et stetit: et vocauit sic vocauerat scdo. Samuel samuel. Et ait samuel. Loq̄re dñe: q̄r audit ſu⁹ tu⁹. Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio verbū in isrl̄: qđ quicūq; audierit tinniēt ambe aures ei⁹. In die illa suscitabo aduersum heli omnia q̄ locut⁹ sum sup domū ei⁹. Incipiam et ꝓplebo. Predixi eū ei q̄ iudicatur⁹ essem domū ei⁹ inetернū ꝓpter iniq̄tatē: eoq; nouerat indigne agere filios suos. et nō corripuerit eos. Idcirco iuraui domui heli: q̄ non expiet̄ iniq̄tas dom⁹ ei⁹ victimis et muneribus. vsq; inetернū. Dormiuit aūt samuel vsq; mane: aperuitq; hostia dom⁹ dñi. Et samuel timebat iudicare visionē heli. Vocauit g̃ heli samuelez. et dixit. Samuel fili mi. Qui rñdens ait. Presto sum. Et interrogauit eū. Quis ē ſmo quem locut⁹ est dñs ad te? Oro te. ne celaueris me. Hec faciat tibi deus et hec addat: si absconderis a me ſmonez ex oīb⁹ vbis q̄ dicta sunt tibi. Indicauit itaq; ei samuel vniuersos ſmones: et non abscondit ab eo. Et ille rñdit. Dñs est. Qđ bonū est in oculis suis faciat. Creuit aūt samuel et dñs erat cū eo: et ñ cecidit ex oīb⁹ vbis eius in terrā. Et cognouit vniuersus isrl̄ a dan vsq; bersabee: q̄r fidelis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret in sylo: qm̄ reuelat⁹ fuerat dñs samueli ī sylo iuxt̄ verbū dñi. et euenit ſmo samuel vniuerso isrāeli.

Ca. IIII.

Et factum est in diebus illis: conuenerūt philistijm in pugnam. Egressus est nanq; israel obuiaq; philistijm in p̄eliū: et castrametat⁹ est iuxta lapidem adiutorij. Porro philistijm venerunt in affech: et instruxerunt aciem ꝓtra isrl̄. Initio aūt certamine terga vertit israel philisteis: et cesa sunt ī illo certamine passim

adiuerunt

p agros quasi quatuor milia virop. Et re-
uersus est pplus ad castra. Dixerūqz maio-
res natu in isrl. Quare pcussit nos dns ho
die coram philistijm? Afferam9 ad nos de si-
lo archā federis dñi. 7 veniet ī mediū nr̄i:
vt saluet nos de manu inimicop nr̄op. Mi
sit g̃ pplus in silo:7 tulerī inde archā fede-
ris dñi exercituū sedētis sup cherubī. Erāt
qz duo filij heli cū archa federis dñi ophni
7 phinees. Cūqz venisset archa federis dñi
in castra. vociferat9 est oīs isrl clamore g̃n-
di:7 psonuit t̃ra. Et audierī philistijm vo-
cē clamoris:dixerūqz. Quenā hec ē vor cla
moris magni ī castris hebreop? Et cogno-
uerī q archa dñi venisset in castra. Timu-
erūqz philistijm dicentes. Venit de9 in castr̄.
Et ingemuerī dicentes. Ve nobis. Nō em̄
fuit tanta exultatō heri7 nudiusterci9. Ve
nob. Quis nos saluabit de manu deop sub
limiū istop? Hij sunt dij:q̃ pcusserī egiptū
omni plaga in deserto. Cōfortamini 7 estote
viri philistijm:ne seruiatis hebreis sicut et
illi fuierī nob. Cōfortamī 7 bellate. Pug̃-
nerī g̃ philistijm 7 cesi9 ē isrl:7 fugit vnus-
quisqz ī tabernaculū suū. Et facta ē plaga
magna nimis. 7 cecidерī de isrl triḡta mi-
lia peditū. 7 archa dei capta ē. Duo q̃z filij
heli mortui sūt ophni 7 phinees. Currens
aūt vir de bēiamin ex acie venit in silo ī die
illa: scissa veste. 7 pspl9 puluere caput. Cū-
qz ille venisset:heli sedebat sup sellaz p̃ vi
am expectans. Erat aūt cor ei9 pauens pro
archa dñi. Vlr aūt ille postq̃ ingressus est
nūciauit vbi:et vlulauit omis ciuitas. Et
audiuit heli sonitū clamoris dixitqz. Quis
est h̄ sonit9 tumult9 hui9? At ille festinauit
et venit:7 nūciauit heli. Heli aūt erat nona
ginta et octo annop. et oculi ei9 caligaue-
rant. 7 videre nō poterat. Et dixit ad heli.
Ego sum q̃ veni de pelio:7 ego q̃ de acie fu-
gi hodie. Cui ille ait. Quid actū est fili mi?
Rñdens aūt ille q̃ nunciabat. fugit inquit
israel coram philistijm:7 ruina magna fa-
cta est in pplo. Insup7 duo filij tui mortui
sunt ophni 7 phinees:7 archa dei capta ē.
Cunqz ille nominasset archaz dei cecidit de
sella retrorsū iuxta hostiū:7 fractis cerui-
cib9 mortu9 ē. Senex em̄ erat vir7 gr̃de u9:
et ipse iudicauit isrl quadraginta annis.
Nur9 aūt ei9 vxor phinees pregnans erat:vi
cinaqz ptui. Et audito nūcio q̃ capta esset
archa dei. et mortu9 esset socer su9 et vir su
us:incuruauit se et pepit. Irruerant enim
in eaz dolores subiti. In ipso aūt momento
mortis ei9 dixerūt ei qui stabant circa eam.
Ne timeas: qz filiū pepisti. Que ñ rñdit eis:
neqz animaduertit. Et vocauit puerz icha-
bod. dicēs. Translata ē gloria dñi de isrl:
qz capta est archa dei. Et p socero suo et p
viro suo ait. Translata est gloria ab isrl:
eoq̃ capta esset archa dei. Ca. V

Philistijm aūt tulerunt archam dei:
et asportauerī eam a lapide adiu-
torij in azotū. Tuleruntqz philisti-
im archam dei: et intulerī eam in templū
dagon:7 statuerī eam iuxta dagon. Cūqz
surrexissent diluculo azotij altera die:ecce
dagon iacebat pron9 in terra ante archaz
dñi. Et tulerunt dagon:et restituerī eum
in locū suū. Kursumqz mane die altera cō-
surgentes inuenerūt dagon iacentē super
faciem suam in terra coram archa domini.
Caput aūt dagon et due palme manuū ei9
abscise erant sup limen. porro dagon solus
truncus remanserat in loco suo. Propter
hanc causaz n̄ calcant sacerdotes dagon 7
omnes q̃ ingrediunt templū ei9 sup limen
dagon ī azoto:vsqz in hodiernū die. Aggr̃-
uata est aūt manus dñi super azatos: et de-
molit9 est eos. Et pcussit in secretiore pte
natiū azotum et fines ei9:7 ebulierūt vil-
le et agri in medio regionis illi9 7 nati sūt
mures: et facta ē p̃fusio mortis magne in
ciuitate. Videntes aūt viri azotij huiusce-
modi plagam dixerūt. Non maneat archa
dei isrl apud nos:qm̄ dura est man9 ei9 sup
nos 7 super dagon deū nr̄m. Et mittentes
cōgregauerī omnes sat̃pas philistinop ad
se:et dixerī. Quid faciem9 de archa dei isra
el? Rñderuntqz gethei. Circūducat̃ archa
dei israel. Et circūduxerī archam dei isrl.
Illis aūt circūducentib9 eaz. fiebat man9
dñi dei p singulas ciuitates interfectōnis
magne nimis:7 pcuciebat viros vniuscu-
iusqz vbis a puo usqz ad maiorem:et com-
putrescebant pminentes extales eop. Mi
serūt g̃ archaz dñi in accharon.
Cūqz venisset archa dñi dei ī accharon: ex
clamauerī accharonite dicētes. Adduxerī
ad nos archā dei isrl:vt īficiat nos7 pplm

nr̃m. Miserunt itaq; et congregauerunt omnes sat̃pas philistinor̃. Qui dixerunt. Dimittite archam dei israel ⁊ reuertat̃ in locum suũ: vt non interficiat nos cũ pl̃o nostro. Fiebat enim pauor mortis in singulis vrbib⁹: et grauissima manus dñi dei. Viri q̃z qui mortui nõ fuerant pcucieban-tur in secretiori pte natiũ: et ascendebat vlulat⁹ vniuscuiusq; ciuitatis ĩ celũ. Ca. VI

Erit ergo archa dñi in regione philistinor̃ septẽ mensib⁹. Et post hec vocauerunt philistijm sacerdotes et dinos dicentes. Quid faciem⁹ de archa dei? Indicate nobis: quo remittam⁹ eaz in locũ suum. Qui dixerũt. Si remittitis archam dei isrl̃ nolite dimittere eam vacuã: sed qd debetis eis. reddite p pcm̃. ⁊ tunc curabimini: et scietis ḡre non recedat man⁹ ei⁹ a vobis. Qui dixer̃t. Quid est qd̃ p delicto reddere debeam⁹ eis? Rñderuntq; illi. Juxta numer̃ puinciar̃ philistinor̃ q̃nq; anos aureos faciatis. ⁊ q̃nq; mures aureos: qr̃ plaga vna fuit omnib⁹ vobis ⁊ satrapis vestris. Facietisq; similitudines anor̃ vr̃or̃. et similitudines muriũ qui demoliti sunt terram. et dabitis deo isrl̃ gloriam. si forte releuet manũ suam a vobis. et a dijs vestris ⁊ a terra vrã. Quare ḡuatis corda vrã sicut agḡuauit egipt⁹ et pharao cor̃ suum? Nonne postq̃ pcussus est tunc dimisit eos et abierunt? Nunc ergo arripite⁊ facite plaustr̃ nouũ vnum: et duas vaccas fetas q̃bus non est impositũ iugum iũgite ĩ plaustro. ⁊ recludite vitulos earum domi. Tolletisq; archam dñi et ponetis in plaustro: ⁊ vasa aurea q̃ exoluistis ei p delicto ponetis ad capsellam ad lat⁹ ei⁹. ⁊ dimittite eam vt vadat: ⁊ aspicietis. Et siq̃dem p viam finiũ suor̃ ascenderit ptra bethsames ipse fecit nos hoc malũ grande. sin aũ minime: sciem⁹ qr̃ nequaq̃ man⁹ ei⁹ tetigit nos. sed casu accidit. Feceř ergo illi hoc modo: et tollentes duas vaccas q̃ lactabãt vitulos iunxer̃t ad plaustr̃: vitulosq; ear̃ concluserunt domi. Et posuerũt archam dei super plaustr̃: et capsellam q̃ habebat mures aureos⁊ similitudinẽ anor̃. Jbant aũ indirectũ vacce per viam q̃ ducit bethsames: et itinere vno gradiebanť pgentes et mugientes: et non declinabant neq; ad dextram neq; ad sinistram. Sed et satrape philistiñor̃ seq̃banť vsq; ad terminos bethsames. Porro bethsamite metebant triticũ in valle. Et eleuantes oculos suos viderũt archaz: ⁊ gauisi sunt cũ vidissent. Et plaustrum venit in agr̃ iosue bethsamite: ⁊ stetit ibi. Erat aũ ibi lapis magn⁹. Et pciderũt ligna plaustri: vaccasq; imposuerũt sup ea olocaustum dño. Leuite aũ deposuerũt archaz dei. ⁊ capsellam q̃ erat iuxta eam in q̃ erant vasa aurea: ⁊ posuerunt sup lapidez gñdem. Viri aũ bethsamite. obtulerunt olocausta: ⁊ immolauerunt victimas in die illa dño. Et q̃nq; satrape philistinor̃ viderũt: ⁊ reuersi sunt in accharon in die illa. Hij sunt aũ ani aurei quos reddiderũt philistijm pro delicto dño. Azotus vnũ. gaza vnum. aschalon vnũ. geth vnum. acharon vnum: ⁊ mures aureos fm numer̃ vrbium philistijm q̃nq; prouinciar̃: ab vrbe muratа vsq; ad villam q̃ erat absq; muro: ⁊ vsq; ad abel magnum. super quem posuerunt archam dñi: que erat vsq; in illa die in agro iosue bethsamitis. percussit aũ dñs de viris bethsamitibus eo q̃ vidissent archã dñi: ⁊ percussit d̃ pl̃o septuaginta viros ⁊ q̃nquagĩta plebis. Luxitq; pl̃us eoq; dñs percussisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri bethsamite. Quis poterit stare ĩ conspectu dñi dei sancti hui⁹? Et ad quem ascendet a nobis? Miseruntq; nuncios ad habitatores cariathiarim dicentes. Reduxerunt philistijm archam dñi: descendite ⁊ reducite eam ad vos. Ca. VII.

Venerunt ergo viri cariathiarim⁊ reduxerunt archam dñi: et intulerunt eam in domũ aminadab ĩ gabaa. Eleazar̃ aũt filiũ ei⁹ sanctificauerũt: vt custodiret archam dñi. Et factũ est. ex qua die mansit archa dñi in cariathiariz: multiplicati sunt dies. Erat q̃pe iaz ann⁹ viceſim⁹. Et requeuit omnis dom⁹ isrl̃ post dñm. Dixit aũ samuel ad vniuersaz domum isrl̃ dicens. Si in toto corde vr̃o reuertimĩ ad dñm auferte deos alienos d̃ medio vr̃m baalim et astaroth: ⁊ prepate corda vestra dño. et seruite ei soli: et eruet vos de manu philistijm. Abstulerunt ergo filij isrl̃ baalim et astaroth. et seruierunt domino soli. Dixit autem samuel. Congregate vniuersum isrl̃ in maspha: vt orem p vobis dñm

Et cõuenerẽt in maſphat. Hauſerũtq; aquaz et effuderunt in conſpectu dñi: et ieiunauerunt in die illa ⁊ dixerũt. Tibi peccauim⁹ dñe. Judicauitq; ſamuel filios iſrl'in maſphat. Et audierũt philiſtijm q; congregati eſſent filij iſrael in maſphat: ⁊ aſcenderunt ſaẽpe philiſtinoz ad iſrael. Qđ cum audiſſent filij iſrael, timuerẽt a facie philiſtinoz Dixeruntq; ad ſamuelem. Ne ceſſes p nob clamare ad dñm deum nr̃m: vt ſaluet nos de manu philiſtiioz. Tulit aũ ſamuel agnũ lactantẽz vnum. ⁊ obtulit illũ olocauſtum integz dño. Et clamauit ſamuel ad dñm p iſrael. et exaudiuit eum domin⁹. Factum eſt autẽ cum ſamuel offerret olocauſtum philiſteos inire bellum contra iſrael. Intonuit autẽz dominus fragore magno in die illa ſuper philiſtijm ⁊ exterruit eos: et ceſi ſunt a filijs iſrael. Egreſſiq; viri iſrael de maſphat perſecuti ſunt philiſteos. et percuſſerunt eos vſq; ad locum qui erat ſubter bethachar. Tulit autẽz ſamuel lapidem vnum et poſuit eum inter maſphat. ⁊ inẽ ſen. et vocauit nomen loci illius: lapis adiutorij. Dixitq; hucuſq; auxiliatus eſt nobis dñs. Et humiliati ſunt philiſtijm. nec apposuerũt vltra vt venirent in terminos iſrael. Facta eſt itaq; man⁹ dñi ſup philiſteos cunctis diebꝫ ſamuel'. et reddite ſunt vrbes quas tulerant philiſtijm ab iſrael iſraeli. ab accharon vſq; geth. et terminos ſuos. Liberauitq; iſrael de manu philiſtinorum: eratq; pax inter iſrael ⁊ amorreũ. Judicabat quoq; ſamuel iſrael cunctis diebus vite ſue. et ibat per ſingulos annos circuiens bethel et galgala et maſphat: et iudicabat iſraelem in ſupdictis locis. Reuertebaẽq; in ramatha. ibi emẽ erat dom⁹ eius: et ibi iudicabat iſraelem. Edificabat etiam ibi altare dño. Ca. VIII

Factum eſt autem cum ſenuiſſet ſamuel: poſuit filios ſuos iudices iſrael. Fuitq; nomen filij eius pmogeniti ioel. et nomen ſecundi abija iudicum in berſabee. Et non ambulauerunt filij illi⁹ in vijs eius: ſed declinauerũt poſt auariciam acceperũt munera: et peruertẽrt iudiciũ. Congregati ergo vniuerſi maiores natu iſrael veneꝝ ad ſamuelẽ in ramatha: dixeꝝq; ei. Ecce tu ſenuiſti: et filij tui nõ ambulant in vijs tuis. Conſtitue nobis regem vt iudicet nos: ſicut ⁊ vniuerſe bñt natiões. Diſplicuitq; ſermo in oculis ſamuelis. eo q; dixiſſent: da nobis regem vt iudicet nos. Et orauit ſamuel ad dominũ. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem pli: in omnib⁹ que loquunt̃ tibi. Non enim abiecerunt te ſed me: ne regnem ſup eos. Juxta omnia opera ſua que fecerunt a die qua eduxi eos de egipto vſq; ad diem hanc ſicut dereliquerunt me. et ſeruierunt dijs alienis: ſic faciunt etiaz tibi. Nunc ergo vocem eoz audi. Ueruntamen cõteſtare eos: et predic eis ius regis qui regnaturus eſt ſuper eos. Dixit itaq; ſamuel omnia verba domini ad populum qui pecierat a ſe regem. et ait. Hoc erit ius regis. q imperaturus eſt vobis. Filios veſtros tollet et ponet in curribus ſuis: facietq; ſibi equites ⁊ precurſores quadrigarum ſuaz: et conſtituet ſibi tribunos ⁊ centuriones. et aratores agrorum ſuorum ⁊ meſſores ſegetum. et fabros armorum et curruũ ſuorum. Filias quoq; veſtras faciet ſibi vnguentarias ⁊ facarias ⁊ panificas. Agros quoq; veſtros et vineas et oliueta optima tollet: et dabit ſeruis ſuis. Sed et ſegetes veſtras ⁊ vineaz reddit⁹ addecimabit. vt det eunuchis et famulis ſuis. Seruos etiã veſtros et ancillas et iuuenes optimos et azinos auferet: et ponet in opere ſuo. Greges quoq; veſtros addecimabit. voſq; eritis ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie regis veſtri quem elegiſtis vobis. et nõ exaudiet vos dominus in die illa: quia petiſtis vobis regem. Noluit autẽz populus audire vocem ſamuelis: ſed dixerunt. Nequaq;. Rex enim erit ſuper nos et erimus nos quoq; ſicut omnes gentes: ⁊ iudicabit nos rex noſter. ⁊ egredieꝝ ante nos: ⁊ pugnabit bella noſtra pro nobis. Et audiuit ſamuel omnia verba populi: et locutus eſt ea in auribus domini. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem eoz: et conſtitue ſuper eos regem. Et ait ſamuel ad viros iſrael. Uadat vnuſq;ſq; in ciuitatem ſuam. Ca. IX.

Erat vir de bẽiamĩ noie cis. filij abiel. filij ſeor. filij hecbor. filij ſareth. filij aphia. filij vi iemĩ fortis robore. ⁊ erat ei filius vocabulo ſaul. electus et

bonus: ⁊ non erat vir de filijs israel melior illo. Ab humero ad sursū. ⁊ eminebat sup omnē ꝓl'm. Perierāt aūt azine Cis patris saul. Et dixit Cis ad saul filiū suū. Tolle tecū vnum de pueris: ⁊ cōsurgens vade et qre azinas q cū transissent p montē ephra im et per terram salisa ⁊ non inuenissent: transierūt etiam p terraz salim ⁊ nō erant: sed ⁊ p terram iemini: ⁊ minime reperer̄t. Cum aūt venissent in ṫram suph: dixit saul ad puer̄ q erat cū eo. Veni ⁊ reuertamur: ne forte dimiserit pr̄ meus azinas: ⁊ solicitus sit pro nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei ē in ciuitate hac vir nobilis. omne qd loqr̄: absq; ambiguitate venit. Nunc g̃ eam⁹ illuc: si forte ĩdicet nob de via nrā ꝓpter quā venim⁹. Dixitq; saul ad puer̄ suū. Ecce ibimus. Quid ferem⁹ ad vir̄ dei: Panis deficit in sistarcijs nr̄is. ⁊ sportulam non habem⁹ vt demus homini dei: nec quicq̄ aliud. Rursum puer rñdit sauli ⁊ ait. Et inuenta est in manu mea q̃rta ps stateris argenti: demus homini dei. vt indicet nobis viā nrām. Olim in isrl' sic loq̃bat̄ vnusquisq; vadens consulere deum. Venite et eamus ad videndū. Qui em̃ ꝓpheta dr̃ hodie: vocabat̄ olim videns. Et dixit saul ad puer̄ suum. Optim⁹ ſmo tuus. Veni eam⁹. Et ier̄t in ciuitatē: in q̃ erat vir dei. Cūq; ascenderent cliuū ciuitatis inuener̄t puellas egredientes ad hauriendam aquam: ⁊ dixerūt eis. Nū hic est videns: Que rñdentes dixerunt illis. Sic est. Ecce aſ̃ te. Festina nūc. Hodie em̃ venit ī ciuitatē: qr̄ sacrificiū est hodie ꝓpl̄i in excelso. Ingredientes vrbem statim inuenietis eum: antq̄ ascendat excelsum ad vescendū. Neq; em̃ comessurus est ꝓplus donec ille veniat. qr̄ ipe benedicet hostie: ⁊ deinceps comedent q̃ vocati sunt. Nunc ergo conscēdite: qr̄ hodie reperietis eum. Et ascender̄t in ciuitatē. Cūq; ambularent in medio vrbis. apparuit samuel egrediens. obuiaz eis: vt ascenderet in excelsū. Dñs aute reuelauerat auriculaz samuelis: ante vnaz die q̃ veniret saul dicēs Nacipsa hora q̃ nunc est. cras mittam vir̄ ad te de ṫra beniamin: et vnges eū ducem sup ꝓl'm meum isrl'. Et saluabit ꝓl'm meū de manu philistiōr̄: quia respexi ꝓl'm meum. Venit enim clamor eor̄ ad me. Cunq; aspexisset samuel saulez: dñs dixit ei. Ecce vir quem dixeram tibi. Iste dñabitur ꝓpl'o meo. Accessit aūt saul ad samuelem in medio porte ⁊ ait. Indica oro mihi: vbi est domⁱ videntis: Et rñdit samuel sauli dicens. Ego sum videns. Ascende ante me in excelsum vt comedas mecū hodie ⁊ dimittam te mane: et omnia q̃ sunt in corde tuo indicabo tibi. et de azinis quas nudiusterci⁹ pdidisti: ne solicit⁹ sis. qr̄ inuente sunt. Et cui⁹ erunt optima queq; isrl': Nonne tibi ⁊ omi domui patris tui: Rñdens aūt saul ait. Nū qd ñ fili⁹ iemini ego sum de minima tribu israel. et cogr̄tio mea nouissima inr̄ omnes familias de tribu bēiamin: Quare ergo locut⁹ es mihi ſmonem istū: assumens itaq; samuel saulem ⁊ puer̄ ei⁹. introduxit eos in triclinijū: et dedit eis locū in capite eor̄ qui fuerant inuitati. Erant quasi triginta viri. Dixitq; samuel coco. Da ꝑtem quam dedi tibi: et precepi vt reponeres seorsum apud te. Leuauit autem cocus armū: ⁊ posuit ante saul. Dixitq; samuel. Ecce qd remansit: pone ante te ⁊ comede: qr̄ de industria ſuatum est tibi qñ ꝓpl'm vocaui. Et comedit saul cū samuele in die illa. Et descenderunt de excelso in opidū. et locut⁹ est cum saule in solario: strauitq; saul in solario et dormiuit. Cunq; mane surrexissent ⁊ iam dies lucesceret: vocauit samuel saulem in solario dicens. Surge vt dimittam te. Et surrexit saul. Egressiq; sunt ambo: ipse videlicet ⁊ samuel. Cūq; descenderent ī extrema ptē ciuitatis: samuel dixit ad saul Dic puero: vt antecedat nos ⁊ trāseat. Tu autem subsiste paulisper: vt indicem tibi verbum dñi.

¶Ca.X

Tollit aūt samuel lenticulam olei. et effudit sup caput ei⁹: ⁊ deosculat⁹ ē eū et ait. Ecce vnxit te dñs sup hereditatē suam in ꝓncipem: et liberab̄ ꝓpl'm suū de manib̄ inimicor̄ ei⁹ q̃ in circuitu eius sūt. Et hoc tibi signū: qr̄ vnxit te de⁹ in ꝓncipē. Cūq; abieris hodie a me: inuenies duos viros iuxta sepulcr̄ rachel in finib̄ bēiamin in meridie salientesq; magnas foueas: dicentq; tibi. Inuente sunt azine ad quas ieras perq̃rendas: et intermissis pat̄ tuus azinis solicitus est pro vobis. ⁊ dicit. Quid faciam de filio meo: Cunq; abieris inde. et vltra transieris et veneris ad quercū thabor. inueniēt te tres viri ascēdentes

ad deum in bethel:vn⁹portans tres hedos. ⁊ ali⁹tres wrtas panis:⁊ alius portans la genam vini. Cunqꝫ te salutauerint dabũt tibi duos panes: ⁊ accipies de manu eoꝝ. Post hec venies in collez dñi: vbi est statõ philistinoꝝ. Et cũ ingressus fueris ibi vr= bem.obuium habebis gregem pphetaꝝ de= scendentiũ de excelso:et ante eos psalteriũ et timpanum et tibiam⁊ citharam:ipsosqꝫ pphetantes:⁊ insiliet in te spũs dñi⁊ pphe= tabis cũ eis:⁊ mutaberis ĩ viꝝ alium. Oñ ergo euenerĩt signa hec omnia tibi: fac q= cunqꝫ inuenerit man⁹tua: qr dñs est tecũ. Et descendes ante me in galgala.Ego qppe descendam ad te:vt offeras oblatõem ⁊ im moles victimas pacificas. Septẽꝫ diebus expectabis donec veniam ad te: ⁊ oñdam tibi que facias. Itaqꝫ cũ auertisset humeꝝ suũ vt abiret a samuele. immutauit ei de⁹ cor aliud. et venerunt omnia signa hec in die illa. Veneruntqꝫ ad predictũ collem:et ecce cune⁹ pphetaꝝ obui⁹ei. Et insiluit supꝫ eum spũs dñi: et pphetauit in medio eoꝝ. Videntes aũ omnes q̃ nouerant eũ heri et nudiustertiq̃ esset cũ pphetis.⁊ pphetaret: dixerunt adinuicem. Quenam res accidit filio Cis: Nũ ⁊ saul inter pphetas: Respondit= qꝫ alius ad alterꝝ dicens. Et Cis pr̃ eius. pte rea versũ est in puerbium. Nũ ⁊ saul inter pphetas: Cessauit aũ pphare:⁊ venit ad ex= celsum. Dixitqꝫ patru⁹saul ad eũ ⁊ ad pu= erum ei⁹. Quo abistis: Qui rñderũt. Que= rere azinas. Quas cũ ñ reperissem⁹: veni= m⁹ad samuelem. Et dixit ei patru⁹suus. Indica mihi.q̃d dixerit tibi samuel: Et ait saul ad patruũ suum. Indicauit nobis qr inuente essent azine. De rmone aũt regni non indicauit ei:que locut⁹fuerat ei samu el. Et conuocauit samuel pl̃m ad dñm in maspha:⁊ ait ad filios isrl̃. Hec dicit dñs deus isrl̃. Ego eduxi israel de egipto.⁊ erui vos de manu egiptioꝝ: ⁊ de manu oĩm re= gum q̃ affligebant vos. Vos aũ hodie pieci stis dñm deum vr̃m: q̃ solus saluauit vos de vniuersis malis ⁊ tribulatõnib vr̃is. et dixistis. Nequaq̃: sed regẽ pstitue sup nos. Nũc ergo state coram dño p tribꝰ vr̃as et p familias. Et applicauit samuel omẽs tribꝰ israel:⁊ cecidit sors super tribũ beniamin. Et applicauit tribũ bẽiamin⁊ pgregatõnes eius.⁊ cecidit sup pgregationẽ metri:⁊ p= uenit vsqꝫ ad saul filiũ Cis. Quesierũt ergo eum:et non est inuent⁹illic. Et consulueũt pt⁹hec dñm:vtꝝ nam venturus esset illuc: Rñditqꝫ dñs. Ecce abscõdit⁹est domi. Cu= currerũt itaqꝫ et tulerũt eum inde.stetitqꝫ in medio pl̃i: et altior fuit vniuerso pl̃o ab humero et sursum. Et ait samuel ad omnẽ pl̃m. Certe videtis quẽ elegit dñs.qm̃ non sit similis illi ĩ omni pl̃o. Et clamauit om= nis pl̃us:⁊ ait. Viuat rex. Locut⁹est aute samuel legem regni ad populũ. et scripsit in libro ⁊ reposuit coraꝫ dño. Et dimisit sa muel omnẽ populũ singl̃os in domũ suaꝫ. Sed et saul abiit in domũ suam gabaath. Et abiit cũ eo ps exercitus.quoꝝ tetigerat deus corda. Filij vero belial dixerũt. Nũ sal uare nos poterit iste: Et despexerunt eum: et non attulerũt ei munera. Ille vero dissi= mulabat se audire.

Ca.XI

Et factũ est quasi pt⁹mensem.ascẽ= dit naas amonites et pugnare cepit aduersum yabes galaad.dixerũtqꝫ omnes viri yabes ad naas.Habetꝫ nos fe= deratos:⁊ huiem⁹tibi. Et rñdit ad eos na= as amonites. In hoc feriam vobiscũ fed⁹: vt eruam oĩm vestꝝ oculos dextros:ponã= qꝫ vos oprobriũ in vniuerso isrl̃. Et dixe= runt ad eũ seniores yabes. Concede nobis septẽ dies.vt mittamus nũcios ad vniuer sos tr̃minos isrl̃:etsi non fuerit q̃ defendat nos egrediemur ad te. Venerũt ergo nunciꝫ in gabaath saulis.⁊ locuti sunt verba hec audiente pl̃o. Et leuauit oĩs populus vo= cem suam et fleuit. Et ecce saul veniebat seqns boues de agro et ait.Quid hr̃ popu= lus q̃ plorat: Et narrauerũt ei verba viroꝝ yabes. Et insiluit spũs dñi in saul cũ au= disset hec verba:⁊ iratus est furor eius ni= mis. Et assumẽs vtꝝ bouẽ. Scidit in fru= sta:misitqꝫ in omnes tr̃minos isrl̃ p manuꝫ nũcioꝝ dicens. Quicũqꝫ non exierit ⁊ secu tus fuerit saul et samuel:sic fiet bobꝰ eius. Inuasit ergo timor dñi populũ.et egressi sunt q̃si vir vn⁹:et recensuit eos i bezech. Fuerũtqꝫ filioꝝ isrl̃ trecẽta milia:viroꝝ aũ iuda.trigĩta milia. Et dixerũt nuncijs q̃ ve nerant. Sic dicetis viris q̃ sunt in yabes galaad. Cras erit vob̃ salus: cũ incaluerit sol. Venerũt ergo nũcijꝫ nũciauerũt viris ya bes. Qui letati sũt ⁊ dixerũt. Mane exibim⁹ ad vos⁊ facietis nobis omne qd̃ placuerit

Regū

vobis. Et factū est cū dies crastin⁹ venisset cōstituit saul ꝑm in tres ptes. Et ingressus est media castra in vigilia matutina. ꝛ pcussit āmon vsqꝫdū incalesceret dies. Reliqui aī dispsi sunt: ita vt non relinq̄rent in eis duo pariī. Et ait populus ad samuelem. Quis est iste q̄ dixit: saul non regnabit sup nos? Date viros ꝛ interficiem⁹ eos. Et ait saul. Non occidet quisq̄ in die hac: q̄ hodie fecit dñs salutē in isrl̄. Dixit autē samuel ad populū. Venite et eam⁹ in galgala et innouemus ibi regnū. Et perrexit omnis populus in galgala. ꝛ fecerūt ibi regem saul. coram dño ī galgala. Et immolauerūt ibi victimas pacificas coram dño. Et letatus est ibi saul ꝛ cūcti viri israel nimis.

Ca. XII.

Dixit aī samuel ad vniuersum isrl̄. Ecce audiui vocē vrām iuxta omnia que locuti estis ad me. ꝛ constitui super vos regem. Et nunc rex graditur ante vos. Ego autem senui ꝛ incanui. Porro filij mei vobiscū sunt. Itaqꝫ conuersatus corā vobis ab adolescentia mea vsqꝫ ad banc diem: ecce ꝓsto sum. Loq̄mini de me coram dño et coram xp̄o eius: vtꝫ bouem cuiusq̄ tulerī aut azinū. si quenq̄ calumniat⁹ sum. si oppressi aliquem. si de manu cuiusq̄ mun⁹ accepi. et ꝓtēnaꝫ illud bo die restituamqꝫ vobis. Et dixerūt. Non es calumniat⁹ nos. neqꝫ oppressisti: neqꝫ tulisti de manu alicui⁹ quippiam. Dixitqꝫ ad eos. Testis est dñs aduersū vos et testis xp̄c eius in die hac. q̄ nō inueneritis in manu mea q̄ppiam. Et dixerunt. Testis. et ait samuel ad populū. Domin⁹ q̄ fecit moysen ꝛ aaron. et eduxit patres nostros de tērra egipti adest. Nūc ergo statē in iudicio contēdam aduersū vos coram dño. de omnib⁹ misericordijs dñi. q̄s fecit vobiscum et cū patrib⁹ vestris. qūo iacob ingressus est in egiptū. ꝛ clamauerūt patres vestri ad dñm. et misit dñs moysen et aaron: et eduxit patres vestros de egipto. et collocauit eos in loco hoc. Qui obliti sunt dñi dei sui. ꝛ tradidit eos ī manu sisare magistri milicie asor ꝛ in manu philistinoꝝ. ꝛ in manu regis moab: et pugnauerunt aduersū eos. Postea aī clamauerūt ad dñm: ꝛ dixerūt. Peccauim⁹. q̄ dereliq̄m⁹ dñm: et seruiim⁹ baalim ꝛ astaroth. Nūc ergo erue nos de manu inimicoꝝ nostroꝝ: et seruiemus tibi. Et misit dñs hieroboal ꝛ badaz ꝛ samson ꝛ barach et iepte ꝛ samuel. et eruit vos de manu inimicoꝝ vestroꝝ per circuitū: et habitastis cōfidenter. Videntes aī q̄ naas rex filioꝝ āmon venisset aduersū vos. dixistis mihi nequaq̄: sed rex imperabit nobis: cū dñs deus vester regnet in vobis. Nūc ergo ꝓsto est rex vester: quem elegistis ꝛ petistis. Ecce dedit vob dñs regē. Si timueritis dñm et seruieritis ei ꝛ audieritis vocē eius. ꝛ nō exasperaueritis os dñi. eritis et vos et rex q̄ imperat vobis seq̄ntes dñm deum nr̄m. Si aī non audieritis vocem dñi. sed exasperaueritis ꝑmones eius: erit manus dñi super vos ꝛ super patres vr̄os. Sed ꝛ nūc state ꝛ videte rem istam grādem: quā facturⁿ est dñs in ꝓspectu vr̄o. Nunq̄d non messis tritici est hodie? Invocabo dñm ꝛ dabit voces ꝛ pluuias: ꝛ scietis ꝛ videbitis q̄ grande feceritis vobis malū in conspectu dñi: petētes super vos regem. Et clamauit samuel ad dñm. ꝛ dedit dñs voces ꝛ pluuias in illa die. Et timuit oīs ꝑplus nimis dñm et samuelē. Et dixit vniuersus ꝑplus ad samuelem. Ora pro seruis tuis ad dñm deū tuū: vt ñ moriamur. Addidim⁹ enī vniuersis peccatis malū: vt peterem⁹ nobis regē. Dixit aī samuel ad populū. Nolite timere vos fecistis vniuersum malū hoc. Verūtñ nolite recedere a tergo dñi: sed seruite dño in omni corde vestro. ꝛ nolite declinare p⁹ vana q̄ non proderunt vobis: neqꝫ eruent vos. quia vana sunt: ꝛ non derelīquet dñs populum suum. ꝓpter nomen suū magnū. quia iurauit dñs facere vos sibi populū. Absit autem a me hoc peccatū in dño. vt cessem orare pro vobis: ꝛ docebo vos viaz rectam ꝛ bonam. Igit timete dñm: ꝛ seruite ei in veritate. et ex toto corde vestro. Vidistis enī magnifica que in vobis gesserit dñs. Quodsi perseueraueritis ī malicia: et vos et rex vr̄ peribitis.

Ca. XIII.

Fili⁹ vni⁹ anni erat saul cum regnare cepisset: duob⁹ aī annis regnauit sup isrl̄. Et elegit sibi saul tria milia de isrl̄. et erant cū saul duo milia in machmas ꝛ ī mōte bethel: mille aī cū ionatha ī gabaa bēiamī. porro cetēꝝ ꝑplm dimisit vnū quēqꝫ ī tabnacula sua. Et pcussit ionathas

statōnem philistinoꝝ q̄ erat in gabaa. Qđ cū audissent philistijm. saul cecinit bucina in omni tērra dicens. Audiant hebrei. Et vniuersus isrl̄ audiuit huiuscemōi famā. pcussit saul statōez philistinoꝝ Et erexit se isrl̄ aduersus philistijm. Clamauit g̃ ꝓpl̄us pt̄ saul in galgala. et philistijm cōgregati sunt ad ꝑliandum ꝓtra isrl̄. triginta milia curruū. ⁊ sex milia eq̄tuz. ⁊ reliquū vulg̃ sicut harena q̄ est ī littore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt ī machi-
mas. ad orientē bethauē. Qđ cum vidissent viri isrl̄ se in arto positos. afflict̄ eñ erat ꝓpl̄us. et absconderūt se in spelūcis ⁊ in abditis. in petris q̄z ⁊ in antris ⁊ ī cisternis. Hebrei aūt transierūt iordanen. in ṫra gad ⁊ galaad. Cunq; adhuc esset saul in galgala. vniuersus ꝓpl̄us ꝑterrit̄ est q̄ seq̄bat eum. Et expectauit iuxta placitū samuel̄ septez dieb. et non venit samuel in galgala. Dilapsusq; ē ꝓpl̄ ab eo. Ait g̃ saul. Afferte mihi olocaustū ⁊ pacifica. Et obtulit olocaustū. Cunq; ꝯplesset offerens olocaustū. ecce samuel veniebat. Et egressus ē saul obuiā ei. vt salutaret eū. Locutusq; est ad eū samuel. Quid fecisti? Rñdit saul. Quia vidi q̄ ꝓpl̄us dilaberet̄ a me. et tu non veneras iuxta placitos dies. porro philistijm ꝯgregati fuerant in machinas. dixi. Nūc descēdent philistijm ad me in galgala. et faciem dñi nō placaui. Necessitate ꝯpulsus. obtuli olocaustū dño. Dixitq; samuel ad saul. Stulte egisti. nec custodisti mandata dñi dei tui q̄ precepi tibi. Qđsi non fecisses. iaz nūc prepasset dñs regnū tuū sup̄ israel. in sempiternū. Sed nequaq̄ regnū tuū vltra cōsurget. Quesiuit dñs sibi vir̄ iuxta cor suū. et p̄cepit ei dñs vt esset dux sup̄ ꝓpl̄m suū: eoq; nō ꝟuaueris q̄ precepit dñs. Samuel autē surrexit. ⁊ ascendit de galgalis. in gabaa bēiamī. Et reliqui ꝓpl̄i ascenderūt pt̄ saul. obuiam ꝓpl̄o. q̄ expugnabant eos. venientes de galgala in gabaa in colle bē-
iamin. Et recensuit saul ꝓpl̄m q̄ inuenti fuerant cū eo. q̄si sexcentos viros. ⁊ saul ⁊ ionathas filī eī. ꝓpl̄usq; q̄ inuent̄ fuerat cū eis. erat ī gabaa bēiamin. Porro philistijz cōscenderant in machinas. Et egressi sunt ad ꝑliandū de castris philistinoꝝ tres cunei. Ūn̄ cune ꝑgebat ꝓtra viam ephraim. ad ṫram saul. Porro alī ingrediebat̄ p̄ viam bethoron. Tercī aūt verterat se ad iter termini in tērra sabaa. imminentis vallis seboim ꝓtra deſtū. Porro faber ferrarī ñ ĩueniebat̄ in omni ṫra israel. Cauerant enī philistijm. ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceaz. Descendebat ergo omnis isrl̄ ad philistijz. vt accueret vnusq̄sq; vomerē suū et ligonez ⁊ securim ⁊ tridentē ⁊ sarculum. Retuse itaq; erant acies vomer̄ ⁊ ligonū ⁊ tridentiū ⁊ securiū. vsq; ad stimulū corrigendū. Cunq; venisset dies prelij. nō est inuent̄ ensis et lancea in manu tocius ꝓpl̄i qui erat cum saul et ionatha. excepto saul et ionatha filio eī. Egressa est aūt statio philistijm. vt transcenderet ī machinas.

Ca. XIIII.

Et accidit in q̄dam die. vt diceret ionathas filī saul ad adolescentez armiger̄ suum. Veni ⁊ transeam̄ ad statōem philistinoꝝ. q̄ est trans locū illū. Patri aūt suo hocipsū ñ indicauit. Porro saul morabat̄ in extrema ptē gabaa. sb malagn̄ato q̄ erat in agro gabaa. Et erat ꝓpl̄us cū eo q̄si sexcentor̄ virorū. Et achias filī achitob frīs ichabod filij phinees. q̄ or̄ t̄ fuerat ex heli sacerdote dñi in sylo. portabat ephot. Sed ꝓpl̄us ignorabat q̄ isset ionathas. Erant aūt inter ascensus. p quos nitebat̄ ionathas transire ad statōnes philistinoꝝ. eminentes petre ex vtrāq; ptē. ⁊ q̄si in modū dentiū. scopuli hincinde ꝑrupti. Nomen vni boses. et nomen altēri sene. Unus scopulus ꝓminens ad aq̄lonem ex aduerso machmas. et alter ad meridiem contra gabaa. Dixit autē ionathas ad adolescentē armiger̄ suuz. Veni transeam̄ ad statōez incircūcisoꝝ hoꝝ. si forte faciat dñs pro nobis. q̄z nō est dño difficile saluare vel in multis vel ī paucis. Dixitq; ei armiger su̾. Fac omnia q̄ placent aīo tuo. Perge q̄ cupis. et ero tecū vbicunq; volueris. Et ait ionathas. Ecce nos ētsim̄ ad viros istos. Cūq; apparuerim̄ eis. si taliē locuti fuerint ad nos. manete donec veniam̄ ad vos. stem̄ in loco nr̄o. nec ascendam̄ ad eos. Si autez dixerint ascendite ad nos. ascendam̄ ad eos. q̄z tradidit eos dñs in manib̄ nr̄is. Hoc erit nobis signum. Apparuit igit̄ vterq; statione philistinoꝝ. Dixerūtq; philistijm. En hebrei egrediūt̄ de cauernis. ī q̄b̄ abscōditē fuerāt. Et locuti

sunt viri de statõne ad ionathan⁊ ad armigẽr eius dixerũtq3. Ascendite ad nos.⁊ oñdem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigẽr suũ. ascendamus ꝑgre me. Tradidit eñ dñs eos in man⁹ isrł. Ascendit aũ ionathas manibꝫ⁊ pedibꝫ reptãs⁊ armiger ei⁹ pt⁹eũ. Itaq3 cũ vidissent faciem ionathe. alij cadebant añ ionathan. alios armiger ei⁹ interficiebat. seqns eũ. Et facta est plaga ꝓma quã pcussit ionathas⁊ armiger ei⁹. q̃si viginti virorꝫ. ĩ media pte iugeris. quã par boũ in die arare ꝓsueuit. Et factũ est miraculũ in castris⁊ p agros. Sed et oĩs ꝓlus statõnis eorꝫ q̃ ierant ad ꝑdandũ obstupuit:⁊ ꝓturbata sunt castra. Et accidit q̃si miraculũ a deo. Et respexerũt speculatores saul q̃ erant in gabaa bẽiamin. Et ecce mł̃titudo ꝓstrata.⁊ huc illucq3 diffugiens. Et ait saul ꝓlo q̃ erat cũ eo. Requirite⁊ videte. q̃s abierit ex nobis. Cũq3 requisissent. reptũ est non ad esse ionathan⁊ armigerꝫ eius. Et ait saul ad achiaz. Applica archaz dñi. Erat em̃ ibi archa dñi in die illa. cũ filijs isrł. Cũq3 loqrer̃ saul ad sacerdotẽ. tumult⁹magn⁹ exort⁹est ĩ castris philistinorũ. Crescebatq3 paulatĩ.⁊ clari⁹ resonabat. Et ait saul ad sacerdotẽ. Contꝫhe manum tuaz. Conclamauit g̃ saul⁊ omnis ꝓlus q̃ erat cũ eo.⁊ venerũt vsq3 ad locũ certamiñs. Et ecce ỹsus fuerat gladi⁹ vniuscuiusq3 ad primũ suũ. et cedes magna nimis. Sed et hebrei q̃ fuerant cũ philistijm heri⁊ nudiusterci⁹. Ascenderãtq3 cũ eis in castris. et reuersi sũt vt eẽnt cũ isrł.⁊ hijs q̃ erant cũ saul et ionatha. Oẽs q̃z isrł̃itę q̃ se absconderãt in mõte ephraim. audientes qꝫ fugissent philistei. sociauerũt se cũ suis ĩ ꝓlio. Et erant cũ saul q̃si decez milia virorꝫ.⁊ saluauit dñs de⁹isrł in die illa. ꝓugna aũ pertransiit vsq3 ad bethaphen. Et viri isrł sociati sunt sibi ĩ die illa. Adiurauit aũ saul ꝓlm dicẽs. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ vsq3 ad vespaz. donec vlciscar de inimicis meis Et non mãducauit vniuersus ꝓlus panẽ. Omnisq3 terre vulg⁹ venit in saltũ. in quo erat mel sup faciem agri. Ingressus ẽ itaq3 ꝓlus satũ et apparuit fluens mel. nullusq3 applicuit manũ ad os suum Timebat eñ ꝓlus iuramentũ. Porro ionathas nõ audierat. cũ adiuraret pr̃ ei⁹ ꝓlm. Extẽditq3 sũmitatẽ virgule quã habebat ĩ manu. et intinxit in fauũ mellis. Et cõuertit manũ suam ad os suũ. et illumĩati sunt oculi eius. Rñdensq3 vnus ꝺ ꝓlo ait. Iureiurãdo constrinxit pater tuus ꝓlm. dicens. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ hodie. Defecerat aũ ꝓlus. Dixitq3 ionathas. Turbauit pater me⁹ terraz. Elidistis ipsi qz illumĩati sunt oculi mei. eoꝫ gustauerim paululum de melle isto. Quantomagis si comedisset ꝓlus de preda inimicorꝫ suorꝫ quã reperit Nõne maior plaga facta fuisset philistijm? Percussert ergo ĩ die illa philisteos. a machinis vsq3 in hailon. Defatigat⁹est autez ꝓlus nimis. et ỹsus ad predã. tulit oues⁊ boues⁊ vitulos.⁊ mactauerũt in terra. Comeditq3 ꝓlus cũ sanguine. Nunciauerũt aũt sauli dicentes. q ꝓlus peccasset dño. comedens cum sanguine. Qui ait preuaricati estis. Voluite ad me iam nunc saxum g̃nde. Et dixit saul. Dispgamini in vulg⁹ et dicite eis vt adducat ad me vnusquisq3 bouem suũ⁊ arietẽ.⁊ occidite super istud. et vescimini⁊ nõ peccabitis dño. comedentes cũ sanguine. Adduxit itaq3 oĩs ꝓlus vnusquisq3 bouẽ in manu sua vsq3 ad noctez.⁊ occiderũt ibi. Edificauit aũ saul altare dño. Tuncq3 pmũ cepit edificare altare dño. Et dixit saul. Irruam⁹sup philisteos nocte.⁊ vastem⁹eos vsq3dũ illucescat mane. nec relinquamus ex eis virum. Dixitq3 ꝓlus. Omne quod bonũ tibi videtur in oculis tuis fac. Et ait sacerdos. Accedam⁹ huc ad deum. et consuluit saul dñm dicẽs. Nũ persequr philistijm si tradꝫ eos ĩ manũ israel? Et non rñdit ei in die illa. Dixitq3 saul. Applicate huc vniuersos angulos ꝓli et scitote⁊ videte per quẽ acciderit hoc peccatũ hodie. Viuit dñs saluator israel. qz si per ionathan filiũ meũ factũ est. absq3 retractatõne morietr̃. At qꝺ nullus ꝑ dixit ei de omni ꝓlo. Et ait ad vniuersũ israel. Be paramĩ vos in pte̅m vnam. et ego cũ ionatha filio meo ero ĩ pte alt̃a Rñditq3 ꝓlus ad saul. Qꝺ bonum tibi videt̃ in oculis tuis fac. Et dixit ad dñm deũ isrł. Dñe deus isrł da iudiciũ. quid est qꝫ non rñderis ſuo tuo hodie? Si in me aut in ionatha filio meo est iniqtas hec da ostensionez. Aut si hec iniquitas est in ꝓlo tuo da sanctitatẽ Et deprehensus est ionathas et saul: ꝓlus autem exiuit. Et ait saul. Mittite sortem

inter me et inter ionathan filiũ meum. Et
capt⁹ est ionathas. Dixit aũ saul ad iona-
than. Indica mihi qđ feceris: Et ĩdicauit
ei ionathas. et ait. Gustans gustaui in sũ-
mitate virge q̃ erat in manu mea. paululũ
mellis. ⁊ ecce ego morior. Et ait saul. Hec
faciat mihi de⁹. et hec addat. qr morte mo-
rieris ionatha. Dixitq; ꝓlus ad saul. Er-
go ne ionathas morietᷣ. q̃ fecit salutᷣ hanc
magnam in israel. Hoc nephas est. Eliuit
dñs. si ceciderit capillus de capite ei⁹ in ter
ram. qr cũ deo operat⁹ est hodie. Liberauit
ergo ꝓlus ionathan. vt non moreretᷣ. Re-
cessitq; saul. nec ꝓsecut⁹ est philistijm. Por-
ro philistijm abierunt in loca sua. Et saul
confirmato regno sup israel. pugnabat p
circuitũ aduersum omnes inimicos eius:
contra moab ⁊ filios amon. ⁊ edom. ⁊ reges
soba et philisteos. et quocũq; se verterat:
superabat. Congregatoq; exercitu percussit
amalech. et eruit israel de manu vastato⁹
ei⁹. Fuerunt aũ filij saul. ionathas et iesui
et melchisua. et nomina duaꝝ filiaꝝ eius.
nomen ꝑmogenite merob. ⁊ nomen mino-
ris michol. et nomẽ uxoris saul achinoez.
filia achimaas. Et nomen ꝓncipis milicie
eius abner fili⁹ ner. patruelis saul. Porro
Cis fuit patᷣ saul. et ner pater abner fili⁹
abiel. Erat autem bellum potens aduersũ
philisteos. omnib⁹ diebus saul. Nam quẽ-
cunq; viderat saul viꝝ fortem ⁊ aptum ad
preliũ: sociabat eum sibi. Ca. XV.

ET dixit samuel ad saul. Me misit
dñs. vt ungerem te in regem super
ꝓlm ei⁹ israel. Nunc ergo audi vo-
cez dñi. Hec dicit dñs exercituũ. Recensui
quecũq; fecit amalech israeli. Quo restitit
ei in via cum ascenderet de egipto. Nunc g̃
vade ⁊ percute amalech. et demolire uniuer-
sa ei⁹. Non parcas ei. et non concupiscas
ex rebus ipsi⁹ aliquid. sed interfice a viro
usq; ad mulierem. et puulum atq; lactantẽ.
bouem ⁊ ouem. camelum ⁊ azinum. Precepit itaq; saul ꝓlo. ⁊ recensuit eos quasi a-
gnos. ducenta milia peditum. ⁊ decem mi-
lia viroꝝ iuda. Cũq; venisset saul usq; ad
ciuitatez amalech. tetendit insidias in tor-
rente. Dixitq; saul cyneo. Abite. recedite.
atq; discedite ab amalech. ne forte inuoluã
te cũ eo. Tu em̃ fecisti misericordiam cũ omĩb⁹
filijs israel: cum ascenderent de egipto. Et
recessit cyneus de medio amalech. Percus-
sitq; saul amalech ab eiula. donec veniat
ad sur. q̃ est e regiõe egipti. Et apprehẽdit
agag regem amalech. viuũ. Omne aũ vul-
gus interfecit in ore gladij. Et pepcit saul
et ꝓlus agag. et optimis gregib⁹ ouiũ et
armentoꝝ. ⁊ vestib⁹. ⁊ arietib⁹. ⁊ vniuersis
q̃ pulcra erant: nec voluerũt disperdere ea.
Quicqđ ergo vile fuerit ⁊ reprobũ. hoc de-
moliti sunt. Factũ est aũt verbum dñi ad
samuel. dicens. Penitet me q̃ cõstituerim
saul regez. qr dereliqt me. ⁊ verba mea ope
non impleuit. Contristatusq; est samuel. ⁊
clamauit ad dñm tota nocte. Cumq; de no-
cte surrexisset samuel vt iret ad saul mane:
nunciatũ est samueli eo q̃ venisset saul in
carmelũ. et erexisset sibi fornicem trium-
phalem. ⁊ reuersus transisset. descendisse-
q; in galgala. Venit ergo samuel ad saul. ⁊
saul offerebat olocaustũ dño. de inicijs p̃-
daꝝ q̃ attulerat ex amalech. Et cũ venisset
samuel ad saul. dixit ei saul. Benedict⁹ tu
dño. Impleui verbũ dñi. Dixitq; samuel.
Et que ẽ hec vox gregum q̃ resonat in au-
ribus meis. ⁊ armentoꝝ quam ego audio?
Et ait saul. De amalech adduxerᷣ ea. Pe-
pcit em̃ ꝓlus melioribus ouib⁹ et armentis.
vt immolarentᷣ dño deo tuo. reliq̃ vero oc-
cidim⁹. Ait aũ samuel ad saul. Sine me et
indicabo tibi q̃ locut⁹ sit dñs ad me nocte.
Dixitq; ei. Loqre. Et ait samuel. Nonne
cũ puulus esses in oculis tuis: caput ĩ tri-
bub⁹ israel fact⁹ es? Unxitq; te dñs in regẽ
sup israel: ⁊ misit te dñs in viam ⁊ ait. Va-
de et interfice pctores amalech. Et pugna-
bis ꝑ eos usq; ad internitõem eoꝝ. Quare
g̃ non audisti vocem dñi? sed versus ad
ꝓdaz es: ⁊ fecisti malũ in oculis dñi. Et a-
it saul ad samuelem. Immo audiui vocem
dñi: ⁊ ambulaui in via per quaz misit me
dñs. et adduxi agag regem amalech: ⁊ a-
malech interfeci. Tulit aũt de preda ꝓlus
oues ⁊ boues: ꝑmicias eoꝝ q̃ cesa sunt. vt
immolet dño deo suo in galgalis. Et ait sa-
muel. Nunquid vult dñs olocausta aut vi-
ctimas ⁊ non potius vt obediaᷣ voci dñi?
Melior est em̃ obedientia q̃ victima. ⁊ au-
scultare magis q̃ offerre adipem arietũ.
qm̃ q̃i peccatũ a riolãdi ẽ repugnare. ⁊ q̃si
scelus ydolatrie. nolle acquiescere. Pro eo

regū

ergo q̄ abiecisti sermonem dñi. abiecit te dñs. ne sis rex. Dixitq; saul ad samuelem. Peccaui. q̄ p̄uaricat⁹ sū p̄monē dñi. ⁊ ūba tua. timens pl̄m. ⁊ obediens voci eor̄. Ꝺz nunc porta q̄so peccatū meum. ⁊ reuertere mecū vt adorē dñm. Et ait samuel ad saul Non reuertar tecū. q̄ pieciſti p̄monē dñi. et proiecit te dñs. ne sis rex sup̄ isr̄l. Et cō uersus est samuel vt abiret. Ille aūt appre-hēdit sūmitatē pallij eius. q̄ et scissa est. Et ait samuel ad eū. Scidit dñs regnū israel a te hodie. ⁊ tradidit illud p̄ximo tuo meli ori te. Porro triūphator in isr̄l non p̄cet. et penitudine non flectet̄. Neq; em̄ homo est. vt agat penitentiaz. At ille ait. Pecca ui. Sed nunc honora me coram senioribꝫ pl̄i mei. et coram israel. ⁊ reuertere mecū ut adorem dñm deum tuū. Reuersus ergo samuel. secut⁹ est saulem. Et adorauit saul dñm. Dixitq; samuel. Adducite ad me a-gag regem amelech. Et oblatus est ei agag pinguissim⁹ tremens. Et dixit agag. Sic-cine sepat amara mors. Et ait samuel. Si cut fecit absq; liberis mulieres gladi⁹ tu⁹. sic absq; liberis erit inter mlieres mr̄ tua. Et in frusta conscidit eū samuel. corā dño in galgalis. Abiit aūt samuel in ramatha. saul vero ascendit in domū suā in gabaa. Et non vidit samuel vltr̄ saul. vsq; ad diez mortis sue. Verumtñ lugebat samuel saul. q̄m dñm penitebat q̄ ꝓstituisset regez saul super israel.

Ca. XVI.

Dixitq; dñs ad samuelem. Vsquequo tu luges saul. cū ego piecerim eum ne regnet sup̄ isr̄l. Imple cornu tu um oleo. et veni vt mittam te ad ỹsai beth-leemitē. Prouidi em̄ in filijs ei⁹ mihi regē. Et ait samuel. Quo vadam: Audiat enim saul. ⁊ interficiat me. Et ait dñs. Vitulū ḃ armento tolles in manu tua: et dices. Ad immolādum dño veni. Et vocabis ỹsai ad victimam. Et ego oñdam tibi q̄d facias. et vnges quēcunq; mōstrauero tibi. Fecit g̃ samuel sicut locut⁹ est ei dñs. Venitq; ī be-thleem. Et admirati sūt seniores ciuitatis occurrentes ei. Dixer̄tq;. Pacific⁹ ne ē in-gressus tu⁹: Et ait pacific⁹. Ad immolan-dū dño veni. Sctificamī. ⁊ venite mecum vt immolē. Sctificauit g̃ ỹsai. ⁊ filios ei⁹. ⁊ vocauit eos ad sacrificiū. Cunq; ingressi essent: vidit heliab ⁊ ait. Nū coram dño est xp̄c eius: Dixit dñs ad samuelē. Ne respi-cias vultū ei⁹. neq; altitudinē statur̄e ei⁹. q̄m̄ abieci eū. nec iuxta intuitum hoīs ego iudico. Homo em̄ videt ea q̄ parent ī facie. dñs aūt intuet̄ cor. Et vocauit ỹsai amina-dab. ⁊ adduxit eū coraz samuel. Qui dixit Nec hunc elegit dñs. Adduxit aūt ỹsai sam ma: de q̄ ait. Etiaz hunc n̄ elegit dñs. Ad-duxit itaq; ỹsai septē filios suos coraz sa-muel. Et ait samuel ad ỹsai. Nō elegit dñs ex istis. Dixitq; samuel ad ỹsai. Nunq̄d iā cōpleti sūt filij: Qui rñdit. Adhuc reliqu⁹ est puulus. ⁊ pascit oues. Et ait samuel ad ỹsai. Mitte ⁊ adduc eū. Nec em̄ discūbem⁹ pusq̄ huc ille veniat. Misit g̃ et adduxit eū Erat aūt ruffus ⁊ pulcer aspectu. decoraq; facie. Et ait dñs. Surge ⁊ vnge eū. ipse est em̄. Tulit g̃ samuel cornu olei. ⁊ vnxit euz in medio fratr̄ ei⁹. Et direct⁹ est spūs dñi a die illa in dō. ⁊ deinceps. Surgēsq; samu-el abiit in ramatha. Spūs aūt dñi recessit a saul. ⁊ exagitabat eū spūs neq̄ a dño. Dix erūt q̄z p̄ui saul ad eū. Ecce spūs dñi mal⁹ exagitat te. Jubeat dñs nr̄ rex. ⁊ p̄ui tui q̄ coraz te sunt. q̄rent hominē scientē psalle-re cithara. vt q̄n arripuerit te spūs dñi ma lus. psallat man⁹ sua. et leui⁹ feras. Et ait saul ad seruos suos. Prouidete ergo mihi aliquem bene psallentē. et adducite eū ad me. Et rñdens vnus de pueris ait. Ecce vi-di filiū ỹsai bethleemitem. sciētē psallere. et fortissimū robore. ⁊ virz bellicosum. et prudentem in verbis. et pulcr̄ vir̄. et dñs est cū eo. Misit ergo saul nuncios ad ỹsai. dicens. Mitte ad me dō filium tuum. q̄ est in pascuis. Tulit itaq; ỹsai azinum plenū panib⁹. ⁊ lagenam vini. ⁊ hedum de capris vnū. ⁊ misit p̄ manum dō filij sui. sauli. Et venit dō ad saul. et stetit coram eo. At ille dilexit eum nimis. et factus est eius armi-ger. Misitq; saul ad ỹsai dicens. Stet dō in conspectu meo. Inuenit em̄ grām in o-culis meis. Igit̄ q̄ncunq; spūs dñi malus arripiebat saul. dō tollebat citharam ⁊ p-cutiebat manu sua: ⁊ reuocillabat̄ saul. ⁊ leuius habebat. Recedebat enim ab eo spi ritus malus.

Ca. XVII

Congregantes aūt philistijm agmīa sua in p̄liū. q̄uener̄t ī socboth ⁊ castrametati sūt int̄ socboth ⁊ azecha. ī

finib dñi. Porro saul et viri isrl'. congregati venert ī valle therebinti. ⁊ direxerũt aciem ad pugnandũ ꝑ philistijm. Et philistijm stabant supᵱ montẽ ex pte hac: ⁊ isrl' stabat supᵱ montẽ ex altera pte. vallisqᵱ erat inᵗ eos. Et egressus ẽ vir spuriᵘ de castris philistinoꝝ. noie goliath de geth. altitudis sex cubitoꝝ ⁊ palmo ⁊ cassis erea sup caput eiᵘ. ⁊ lorica hamata induebaᵗ. Porro pondus lorice eiᵘ q̄nqᵱ milia siclorꝝ eris erat. ⁊ ocreas ereas habebat in cruribᵭ. et clipeᵘ ereᵘ tegebat humeros eiᵘ. Hastile aũ haste eiᵘ. erat q̄si liciatoriũ texentiũ. Ipsuᵱ aũ ferꝝ haste eiᵘ sexcentos siclos habebat ferri. Et armiger eiᵘ añcedebat eũ. Stāsqᵱ clamabat aduersũ phalangas isrl'. ⁊ dicebat eis. Quare venistis parati ad ꝓliũ? Nũ q̄d ego ñ sum philisteᵘ ⁊ vos ꝑui saul? Eligite ex vobis virꝝ. ⁊ descendat ad singulare certamẽ Si q̄erit pugre mecũ ⁊ ꝑcusserit me. erimᵘ vob ꝑui. Si aũ ego ꝓualuero et ꝑcussero eũ vos ꝑui eritis. et ꝑuietis nob. Et aiebat philisteᵘ. Ego exprobraui agminib isrl' hodie. Date mihi virꝝ. ⁊ ineat singulare certamẽ mecũ. Audiens aũ saul et oẽs isrl'ite ꝑmones philistei huiuscemodi. stupebant ⁊ metuebant nimis. Dauid aũt erat filiᵘ viri ephrathei de quo supdictũ est. de bethleem iuda cui nomẽ erat ysai. q̄ habebat octo filios. ⁊ erat vir ī diebᵭ saul. senex ⁊ gñdeuᵘ inᵗ viros. Abierᵗ aũ tres filij eiᵘ maiores ꝑtᵘ saul in ꝓliũ. Et noīa trium filiorꝝ eiᵘ q̄ prexerᵗ ad bellũ. heliab ꝓmogenitᵘ: ⁊ scdus aminadab. tercᵘ q̄ꝝ samma. Dauid aũt erat minimᵘ. Tribᵭ g̃ maioribᵭ secutis saulẽ. abijt dñs ⁊ reuersus ẽ a saul. vt pasceret gregez patris sui in bethleem. Procedebat vero philisteᵘ mane ⁊ vespe. et stabat q̄dragīta diebᵭ. Dixit aũ ysai ad dñs filiũ suũ. Accipe fratribᵭ tuis ephi polẽte ⁊ decem panes istos. ⁊ curre in castra ad fratres tuos. ⁊ decẽ formellas caſei. has defer̃es ad tribunũ. Et fratres tuos visitabis si recte agant. ⁊ cũ quibᵭ ordīate sunt discе. Saul aũ ⁊ illi: ⁊ oẽs filij isrl' in valle therebinti pugbant aduersũ philistijm. Surrexit itaqᵱ dauid mane ⁊ ꝓmendauit gregez custodi. ⁊ onustᵘ abijt sicut ꝑcepat ei ysai. Et venit ad locũ magdala ⁊ ad exercitũ. q̄ egressus ad pugnaz vociferatᵘ erat in certamine. Direxerat enim aciem isrl': sed ⁊ philistijm ex aduerso fuerant preparati. Dere linqns ergo dauid vasa q̄ attulerat sub manu custodis ad sarcinas. cucurrit ad locũ certaminis. et interrogabat si omia recte agerenᵗ erga fratres suos. Cũqᵱ adhuc ille loqueretur eis. apparuit vir ille spurius ascendens goliath nomie. philisteᵘ de geth de castris philistinoꝝ. Et loqnte eo hec eadem verba. audiuit dauid. Omnes autem israelite cũ vidissent virꝝ fugerũt a facie eius. timẽtes eum valde. Et dixit vnusquispiam de israel. Nũ vidisti virꝝ hunc qui ascendit? Ad exprobrandũ enim israel ascendit. Elirum ergo q̄ ꝑcusserit eũ. ditabit rex diuicijs magnis. et filiam suam dabit ei. ⁊ domũ patris eiᵘ faciet absqᵱ tributo ī isrl'. Et ait dñs ad viros q̄ stabant secũ dicens. Quid dabiᵗ viro q̄ ꝑcusserit philisteũ hũc. Et tulerit opprobriũ de isrl'? Quis ẽ enim hic philisteᵘ incircũcisus. q̄ exprobrauit aciem dei viuentis? Referebat aũ ei ꝓplus eũdem sermonẽ dicens. Hec dabunᵗ viro. q̄ ꝑcusserit eũ. Qd cũ audisset heliab fraterᵉ eiᵘ maior loqnte eo cũ alijs. iratᵘ est ꝓtra dñs et ait. Quare venisti. et q̄re dereliq̄sti paucas oues illas in deserto? Ego noui superbiaz tuam ⁊ nequiciam cordis tui. qr vt videres preliũ descendisti. et dixit dñs. Quid feci? Nunq̄d non verbũ est? Et declinauit paululum ab eo ad aliũ. Dixitqᵱ eũdem ꝓmonem. Et rñdit ei ꝓplus verbũ sicut ꝓus. Audita sũt aũ verba q̄ locutᵘ est dauid. et annũciata ī cõspectu saul. Ad quem cũ fuisset adductᵘ locutᵘ est ei. Non ꝑcidat cuiusq̄ in eo. Ego seruᵘ tuᵘ vadam. ⁊ pugnabo aduersus philisteũ. Et ait saul ad dauid. Non vales resistere philisteo isti. Nec pugnare aduersᵘ eum qr puer es. Vic aũt vir bellatᵉ est ab adolescētia sua. Dixitqᵱ dñs ad saul. Pascebat seruᵘ tuᵘ patris sui gregem. ⁊ veniebat leo vel ursus. et tollebat arietem de medio gregis. ⁊ ꝑsequebar eos ⁊ ꝑcuciebã. eruebãqᵱ de ore eoꝝ. Et illi ꝓsurgebant aduersũ me. et apprehẽdebam mentũ eoꝝ. et suffocabam interficiebamqᵱ eos. Nam ⁊ leonez et ursũ interfeci ego seruᵘ tuus. Erit igiᵗ et philisteᵘ hic incircũcisus quasi vnᵘ ex eis. Nũc vadam ⁊ auferam opprobrium ꝓplī. Omñ q̄s est iste philisteᵘ incircumcisus. q̄ ausus est maledicere exercitui dei viuẽtis? Et ait dauid. Dñs q̄ eripuit me ꝺ manu leonis ⁊ de

de manu vrsi. ipe me liberabit de manu philistei hui⁹. Dixit aũt saul ad dauid. Vade ⁊ dñs tecum sit. Et induit saul dauid vestimentis suis. ⁊ imposuit galeaz ereain sup caput eius. ⁊ vestiuit eum lorica. Accinct⁹ ergo dauid gladio ei⁹ sup vestem suam. cepit temptare si armat⁹ posset incedere. Nõ em̃ habebat ꝓsuetudinem. Dixitq; dauid ad saul. Non possum sic incedere. qz nec vsum habeo ⁊ deposuit ea. Et tulit baculum suũ quez semp habebat in manib⁹. ⁊ elegit sibi ꝗnq; limpidissimos lapides de torrente. ⁊ misit eos in peraz pastoralẽ quam habebat secũ. et fundam manu tulit. ⁊ pcessit aduersum philisteũ. Ibat aũ philiste⁹ incedens ⁊ approping̃ns aduersum dñ. et armiger ei⁹ ante eũ. Cunq; inspexisset eũ philiste⁹ ⁊ vidisset dñ. despexit eũ. Erat em̃ adolescẽs ruffus. ⁊ pulcer aspectu. Et dixit philiste⁹ ad dauid. Numq̃d ego canis suz. qz tu venis ad me cũ baculo? Et maledixit philisteus dñ. in dijs suis. dixitq; ad dauid. Veni ad me. ⁊ dabo carnes tuas volatilibus celi ⁊ bestijs terre. Dixit aũ dauid ad philisteũ. Tu venis ad me cũ gladio. ⁊ hasta ⁊ clipeo. ego aũ venio ad te in noĩe dñi exercituũ dei agminũ israel. ꝙbus exprobrasti hodie. ⁊ dabit te dñs in manu mea. ⁊ pcuciam te. ⁊ auferaz caput tuũ a te. Et dabo cadauera castroz philistijm hodie volatilibus celi. et bestijs ẽre. vt sciat oĩs terra qz est dñs deus in israł. ⁊ nouerit vniuersa ecclesia hec. qz non in gladio nec in hasta saluat dñs. Ipsi⁹ em̃ est bellũ. et tradet vos in man⁹ nras. Cũ ergo surrexisset philisteus. et veniret ⁊ approping̃ret ꝑ̃ dauid. festinauit dñ ⁊ occurrit ad pugnam ex aduerso philistei. Et misit manũ suam in peraz. tulitq; vnũ lapidẽ ⁊ funda iecit. ⁊ circũducẽs pcussit philisteũ in fronte. et infix⁹ẽ lapis in fronte ei⁹. ⁊ cecidit in faciẽ suam sup ẽram. Prevaluitq; dauid aduersũ philisteũ in funda ⁊ lapide. pcussumq; philisteũ interfecit. Cunq; gladium non hẽret in manu dñ. cucurrit ⁊ stetit super philisteũ. ⁊ tulit gladiũ ei⁹ ⁊ eduxit eũ de vagina sua et interfecit eũ. pcidit; caput ei⁹. Videntes aũ philistijm ꝙ mortu⁹ eẽt fortissim⁹ eoz. fugierũt Et cõsurgentes viri israł et iuda vociferati sunt. ⁊ psecuti sunt philisteos. vsq; dũ veniret in vallem ⁊ vsq; ad portas accharon.

Ceciderunt; vulnerati de philistijm in via sarim et vsq; ad geth. ⁊ vsq; ad accharon. Et reuertentes filij israł. postq̃ psecuti sunt philisteos. Inuaserunt castra eoz. Assumẽs aũ dauid caput philistei: attulit illud in ihrł'm. arma vero eius posuit in tabernaculo suo. Eo autez tpe quo viderat saul dauid egredientẽ contra philisteũ: ait ad abner ꝓncipem milicie sue, De qua stirpe descendit ḣ adolescens? Dixitq; abner. Viuit anima tua rex. si noui, Et ait rex. Interroga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer. Cunq; regressus esset dauid percusso philisteo. tulit eum abner. et introduxit coram saule caput philistei habentez in manu. Et ait ad eum saul. De qua ꝓgenie es, o adolescens? Dixitq; dauid. filius serui tui ysai bethleemite ego sum.

Ca. XVIII

Et factuz est cum complesset loqui ad saul. aĩa ionathe conglutinata est anime dauid. ⁊ dilexit eum ionathas quasi animam suam. Tulitq; eum saul in die illa. ⁊ non concessit ei vt reuerterẽ in domum patris sui. Inierunt autẽ dauid et ionathas fedus. Diligebat enim eum quasi animam suaz. Nam expoliauit se ionathas tunica qua erat indut⁹. et dedit eam dñ: ⁊ reliq̃ vestimenta sua. vsq; ad gladiũ ⁊ arcũ suũ. ⁊ vsq; ad baltheũ. Egrediebaẽ quoq; dñ ad oĩa quecunq; mittebat eũ saul: ⁊ prudenter se agebat. Posuitq; eũ saul sup viros belli. ⁊ accept⁹ erat in oculis vniuersi ꝓpli. maxime; ĩ ꝓspectu famulorz saul. Porro cũ reuerterẽ percusso philisteo dauid: et ferret caput eius in ihrł'm. egresse sunt mulieres de vniuersis vrbibus israł. cantantes. chorosq; ducentes in occursum saul regis. in timpanis leticie ⁊ in sistris. ⁊ pcinnebãt mł'ieres: ludentes atq; dicentes. Percussit saul mille. ⁊ dñ decez milia. Irat⁹ est aũ saul nimis. ⁊ displicuit ĩ oculis ei⁹ iste ꝓmo. Dixitq;. dederunt dauid decem milia: ⁊ mihi mille dederunt. Quid ei sup est nisi solũ regnũ? Non ergo rectis ocul' saul aspiciebat dauid. a die illa ⁊ deinceps. Post diẽ aũ alterã inuasit spũs dei malus saul: et ꝓphetabat in medio domus sue. Dauid autem psallebat manu sua: sicut ꝑ singulos dies. Tenebatq; saul lanceam ⁊ misit eã: putans qꝺ ꝑfigere posset dñ

cũ parietꝫ. Et declinauit dauid a facie eiꝰ
scdo. Et timuit saul dauid: eoꝙ esset dñs
cũ eo.et a se recessisset. Amouit ergo eum
saul a se:ꝛ fecit eum tribunũ sup mille vi-
ros.Et egrediebaꝫ.ꝛ inꝫbat ĩ ꝟspcꝫu ꝓpli.
In omnibꝫ qꝫ vijs suis dauid prudenꝫ age
bat: et dñs erat cum eo.Vidit itaqꝫ saul ꝙ
prudens esset nimis: et cepit cauere eum.
Omnis aũt israel ꝛ iuda diligebat dauid.
Ipe aꝫ ingrediebaꝫ ꝛ egrediebaꝫ ante eos.
Dixitqꝫ saul ad dauid.Ecce filia mea ma-
ior merob ipsam dabo tibi in vxorem:tm̃
modo esto vir fortis.et preliare bella dñi.
Saul autẽ reputabat dicens. Non sit ma-
nus mea in eo:sed sit sup eũ manꝰ philisti-
noꝝ.Ait autẽ dauid ad saul.Quis ego sũ:
aut q̃ est vita mea.aut cognatõ patris mei
in israel:vt fiam gener regis: Factum est
autꝫ tempus cũ deberet dari merob filia
saul dauid:data ẽ hadriel molathite vxor.
Dilexit autꝫ dauid michol filiam saul al-
teraꝫ.Et nunciatum est saul.et placuit ei.
Dixitqꝫ saul. Dabo eaꝫ illi. vt fiat ei ĩ scã-
dalum: ꝛ sit super eum manꝰ philistinoꝝ.
Dixitqꝫ saul ad dauid. In duabꝫ rebus ge
ner meꝰ eris hodie.Et mandauit saul fuis
suis.Loquimini ad dauid clam me:dicen-
tes.Ecce places regi:ꝛ omnes fui eiꝰ dili-
gunt te.Nunc ergo esto gener regis.Et lo
cuti sunt fui saul in auribꝫ dauid: omnia
verba hec. Et ait dauid. Nũ parum videꝫ
vobis:generꝝ esse regis:Ego autẽ sum vir
paup:ꝛ tenuis.Et renũciauerũt serui saul
dicẽtes. Huiuscemodi verba locutꝰ est dõ
Dixit autꝫ saul. Sic loq̃mini ad dauid.
Non habet rex sponsalia necesse. nisi tan-
tum centũ prepucia philistinoꝝ:vt fiat vl-
cio de inimicis regis. Porro saul cogita-
bat dõ tradere ĩ manꝰ philistinoꝝ.Cũqꝫ re-
nũciassent serui eiꝰ dauid.verba q̃ dixerat
saul: placuit ꝓmo ĩ oculis dauid.vt fieret
gener regis.Et post paucos dies surgens
dauid: abiꝫt in accharon cũ viris q̃ sub eo
erant.ꝛ percussit ex philistijm ducentos vi
ros.ꝛ attulit eoꝝ prepuciaꝛ annumerauit
ea regi:vt esset gener eiꝰ. Dedit itaqꝫ saul
ei:michol filiaꝫ suam vxorẽ. Et vidit saul.
et intellexit quod dñs esset cum dauid. Mi
chol autẽ filia saul:diligebat eum.Et saul
magis cepit timere dauid. Factusqꝫ ẽ saul
inimicus dauid:cunctis diebus.Et egressi

p'9

sunt ꝓncipes philistinoꝝ.A principio aũt
egressionis eoꝝ.prudẽtiꝰ se gerebat dauid:
ꝙ omnes viri saul: et celebre factum est
nomen eius nimis. Ca.XIX

Locutus est autẽ saul ad ionathan
filium suum. et ad omnes seruos
suos: vt occiderent dauid. Porro
ionathas filiꝰ saul: diligebat dauid valde.
Et indicauit ionathas dauid dicens, Que
rit saul pater meꝰ occidere te.Quapropter
observa te queso mane.et manebis clam.ꝛ
absconderis. Ego autem egrediens stabo
iuxta patrem meum in agro vbicunqꝫ fu-
erit. et ego loquaꝫ de te ad patrem meum.
et quodcunqꝫ videro: nunciabo tibi.Locu-
tus est ergo ionathas de dauid bona: ad
saul patrẽ suum.Dixitqꝫ ad eum. Ne pec-
ces rex in seruum tuum dauid. quia non
peccauit tibi:et opera eius bona sunt tibi
valde. ꝛ posuit animaꝫ suam in manu tua
et percussit philisteum: et fecit dominꝰ sa-
lutem magnam vniuerso israheli.Vidisti:
et letatus es. Quare ergo peccas in san-
guine innocio. interficiens dauid qui est
absqꝫ culpa: Quod cum audisset saul.pla-
catꝰ voce ionathe iurauit. Viuit dominꝰ:
quia non occidet̃. Vocauit itaqꝫ ionathas
dauid:et indicauit ei omnia verba hec.Et
introduxit ionathas dauid ad saul:ꝛ fuit
ante eum.sicut fuerat heri ꝛ nudiustercꝰ.
Motum est autem rursum bellum.ꝛ egres-
sus dauid pugnauit aduersum philistijm:
percussitqꝫ eos plaga magna. et fugerunt
a facie eius. Et factus est spiritus domini
malus in saul. Sedebat aũt in domo sua:
et tenebat lanceam. Porro dauid psalle-
bat in manu sua.Nisusqꝫ est saul configere
dauid lancea in parietꝫ.Et declinauit da-
uid a facie saul. Lancea autem casso vul-
nere perlata est in parietꝫ.ꝛ ipse dauid fu-
git: et saluatus est nocte illa. Misit ergo
saul satellites suos nocte in domũ dauid:
vt custodirent eum et interficeretur ma-
ne. Quod cum annunciasset dauid michol
vxor sua dicens. nisi saluaueris te nocte
hac:cras morieris.deposuit eum per fene-
stram. Porro ille abiꝫt et aufugit. atꝫ sal-
uatus est. Tulit autem michol statuam.et
posuit eam super lectum.ꝛ pellem pilosam
capraꝝ posuit ad caput eiꝰ: ꝛ operuit eaꝫ

vestimētis. Misit autem saul apparitores. qui raperent dauid: et responsum est q egrotaret. Kursumq; misit saul nuncios vt viderēt dō dicens. Afferte eum ad me in lectō. vt occidat. Cunq; venissent nuncij. inuentum est simulacrum super lectū. et pelles capraꝝ ad caput eius. Dixitq; saul ad michol. Quare sic illusisti mihi: et dimisisti inimicum meum vt fugeret! Et rñdit michol ad saul. Quia ipe locutus est mihi dicens. Dimitte me: alioquin interficiaꝫ te. Dauid autem fugiens saluatus est. Et venit ad samuel in ramatha: et nunciauit ei omnia que fecerat sibi saul. Et abierunt ipse et samuel: et morati sunt in naioth. Nūciatum est autem sauli a dicentibus. Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit ergo saul lictores vt raperent dauid. Qui cum vidissent cuneum pphetarum vaticinantium. et samuel stantem super eos: factus ē etiam spiritus domini in illis. et pphetare ceperunt etiam ipsi. Quod cum nunciatū esset sauli: misit et alios nuncios. Prophetauerunt autē et illi. Et rursum misit saul tercios nuncios: qui et ipsi prophetauerunt. Et iratus iracundia saul abijt etiam ipse in ramatha: et venit vsq; ad cisternam magnam que est in socbot. Et interrogauit et dixit. In quo loco sunt samuel et dauid! Dictumq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abijt ī naioth in ramatha. Et factus est etiam super eum spūs dñi. et ambulauit ingrediens: et pphetabat vsq; dum veniret. in naioth in ramatha. Et expoliauit etiam ipse se vestimentis suis et pphetauit cū ceteris coram samuel: et cecinit nudus tota die illa et nocte. Unde et exiuit puerbium. Nū et saul inter pphetas!

Capitulum. XX.

Fugit autem dauid de naioth. que est in ramatha: venienq; locutus est coram ionatha. Quid feci! Que est iniquitas mea. et quod peccatū meum in patrem tuum: quia querit animam meam! Qui dixit ei. Absit a te: non morieris. Neq; enī faciat pater me⁹ quicq; grande vl paruū: nisi pus indicauerit mihi. Nunc q celauit a me pater me⁹ pmonem tm̄modo. Nequaq; enim erit istud. Et iurauit rursū dauid. Et ille ait. Scit profecto pater tu⁹ q inueni gratiam in oculis tuis. et dicet. Nesciat hoc ionathas: ne forte tristet. Quīmo viuit dñs et viuit aīa tua: q; vno tm̄ vt ita dicam gdu ego morsq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Quodcūq; dixerit mihi anima tua. faciam tibi. Dixit aūt dauid ad ionathan. Ecce kalende sunt crastino: et ego ex more sedere soleo iuxta regē ad vescendū. Dimitte ergo me vt abscondar in agro: vsq; ad vespaꝫ diei tercie. Si respiciens requisierit me pater tu⁹: rñdebis ei. Rogauit me dauid vt iret celeriter in bethleem ciuitatem suam: q; victime solēnes ibi sunt vniuersis ptribulibꝫ suis. Si dixerit bñ: pax erit seruo tuo. Si aī fuerit irat⁹: scio q; cōpleta est malicia eius. Fac ergo miscōiam in seruum tuū: q; fedus dñi me famulū tuū tecum inire fecisti. Si aūt est iniqtas aliqua in me. tu me interfice: et ad patrez tuum ne introducas me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq; enim fieri pt̄: vt si certe cognouero ppletam esse ptis mei maliciam ptra te. non annūciem tibi. Rñditq; dauid ad ionathan. Quis renunciabit mihi. si quid forte rñderit tibi pater tuus dure de me! Et ait ionathas ad dō. Eleni et egrediamur foras in agz. Cunq; exissent ambo in agrum: ait ionathas ad dauid. Dñe de⁹ israel si inuestigauero snāz patris mei crastino vel perendie et aliquid boni fuerit sup dauid. et non statim misero ad te et notum tibi fecero: hec faciet de⁹ ionathe et hec augeat. Si autē pseuerauerit patris mei malicia aduersū te: reuelabo aurem tuam et dimittam te vt vadas ī pace: et sit dñs tecum sicut fuit cum patre meo. Etsi vixero. facias mihi misericordias domini. si vero mortu⁹ fuero: non auferes miscōiam tuā a domo mea vsq; in sempiternum. Aut si non fecero. quando eradicauerit dominus inimicos dauid vnūquēq; de terra: auferet ionathan de domo sua: et requirat dñs de manu inimicoꝝ dauid. Pepigit ergo ionathas fedus cum domo dauid. Et requisiuit dñs de manu inimicorum dauid. Et addidit ionathas deierare dauid: eo q; diligeret illum. Sicut enim animam suam ita diligebat eum. Dixitq; ad eum ionathas. Cras kalende sunt: et requireris. Requiretur enim sessio tua vsq; pendie. Descendes ergo festin⁹

et venies in locum vbi celandus es. in die qñ operari licet:et sedebis iuxta lapidē.cui nomen est ezel. Et ego tres sagittas mittā iuxta eum:⁊ iaciam q̃si exercens me ad signū. Mittam q̃z ⁊ puer:dicens ei. Vade ⁊ affer mihi sagittas. Si dixero puero. ecce sagittæ intra te sūt tolle eas: tu veni ad me q⁹ pax tibi est et nihil est mali: viuit dñs. Si aũ sic locutus fuero puero. ecce sagittæ vltra te sūt: vade ī pace q⁹ dimisit te dñs. De verbo aũt qd̄ locuti fuim⁹ ego ⁊ tu: sit dñs inter me et te vsq; in sempiternū. Abscondit⁹ est ergo dauid in agro. ⁊ venerūt kalendæ: ⁊ sedit rex ad comedendū panez. Cunq; sedisset rex super cathedrā suaz ꝑm consuetudinē.que erat iuxta parietez:surrexit ionathas.⁊ sedit abner ex latere saul vacuusq; apparuit loc⁹ dauid. ⁊ non est locut⁹ saul quicq̃ in die illa. Cogitabat enim q̃ fortæ euenisset ei. vt non esset mundus nec purificatus. Cunq; illuxisset dies scda post kalendas:rursus apparuit vacu⁹ loc⁹ dauid. Dixitq; saul ad ionathan filium suum. Cur non venit fili⁹ ysai nec heri nec hodie ad vescendū? Rñditq; ionathas sauli. Rogauit me obnixe vt iret ī bethleem: et ait. Dimitte me:q̃niaz sacrificium solēne est in ciuitate mea. vn⁹ de fratribꝫ meis accersiuit me. Nunc ergo si inueni grām in oculis tuis. vadaz cito ⁊ videbo fratres meos. Ob hanc causam. nō venit ad mensam regis. Iratus autem saul aduersum ionathan: dixit ei. Fili⁹ mulieris vix vltro rapientis: nunq̃d ignoro q⁹ diligis filiū ysai in confusionē tuaz. ⁊ in ꝯfusionē ignominiose mris tue. Omnibꝫ em̄ diebꝫ q̃bus filius ysai vixerit sup terram: non stabilieris tu neq; regnū tuum. Itaq; iaz nūc mitte. ⁊ adduc eum ad me:q⁹ fili⁹ mortis est. Rñdens autem ionathas sauli patri suo ait. Quare morietur? Quid fecit? Et arripuit saul lanceam vt ꝓcuteret eū. Et intellexit ionathas: q̃ diffinitū esset a patre suo. vt interficeret dauid. Surrexit ergo ionathas a mensa in ira furoris: et non comedit in die kalendaꝝ scda panem. Contristat⁹ est em̄ sup dauid:eoq; ꝯfudisset eū pater su⁹. Cūq; illuxisset mane venit ionathas in agrum iuxta placitū dauid:⁊ puer puulus cū eo. Et ait ad puer suū. Vade⁊ affer mibi sagittas:q̃s ego iacio. Cūq; puer cucurrisset:iecit aliam sagittam trans puerum. Venit itaq; puer ad locum iaculi:qd̄ miserat ionathas. Et clamauit ionathas post tergum pueri.⁊ ait. Ecce ibi ē sagitta:porro vltra te. Clamauitq; iterꝝ ionathas p⁹ tergum pueri dicens. Festina velocit: ne steteris. Collegit autē puer ionathe sagittas.⁊ attulit ad dñm suum:⁊ quid ageret penitus ignorabat. Tantūmodo enim ionathas et dauid rem nouerant. Dedit ergo ionathas arma sua puero: et dixit ei. Vade et defer in ciuitatem. Cunq; abisset puer surrexit dauid de loco q̃ vergebat ad austrum:⁊ cadens ꝓnus in terram. adorauit tercio. Et osculantes se alterutꝝ.fleuerunt pariter. dauid aũ ampli⁹. Dixit ergo ionathas ad dauid. Vade ī pace. Quecūq; iurauim⁹ ambo in nomine dñi. dicentes: dñs sit inter me et te. et inter semen tuum et semen meum. vsq; ī sempiternū. Et surrexit dauid et abijt: sed ⁊ ionathas ingressus est ciuitatem.

Ca. XXI.

Venit autē dauid in nobe. ad achimelech sacerdotem. Et obstupuit achimelech. eo qd̄ venisset dauid. et dixit ei. Quare tu solus: ⁊ nullus est tecum? Et ait dauid ad achimelech sacerdotem. Rex p̄cepit mihi ſmonem.⁊ dixit. Nemo sciat rem ꝙter quam missus es a me: ⁊ cuiusmodi p̄cepta tibi dederim. Naz ⁊ pueris meis ꝓdixi. in illū ⁊ illum locum. Nunc ergo si q̃d habes ad manū. vel q̃nq; panes da mihi:aut q̃cquid inueneris. Et rñdens sacerdos ad dd̄: ait illi. Non habeo laicos panes ad manū:sed tm̄ panē sc̄m. Si mundi sunt pueri.maxime a mulieribꝫ:mādducent. Et rñdit dd̄ sacerdoti:⁊ dixit ei. Et q̃dem si de mulieribꝫ agit. ꝓtinuim⁹ nos ab heri⁊ nudiusc̄i⁹ qñ egrediebamur:⁊ fuerit vasa pueroꝝ sc̄a. Porro via hec polluta est sed ⁊ ipa hodie sc̄tificabit in vasis. Dedit g̃ ei sacerdos sc̄tificatū panez. Neq; em̄ erat ibi panis. nisi tm̄ panes ꝓpositōnis. q̃ sublati fuerant a facie dñi: vt ponerent̄ panes calidi. Erat autē ibi vir q̃dam de fuis saul. in die illa int⁹ in tabernaculo dñi: et nomē ei⁹ doech ydume⁹:potentissim⁹ pastor saul. Hic pascebat mulas saul. Dixit autē dauid ad achimelech: Si habes h ad manum hastam aut gladiū da mihi: quia gladium meum⁊ arma mea nō tuli mecū:

Sermo enim regis vrgebat. Et dixit sacerdos. Ecce h̄ gladi⁹ goliath philistei. quem pcussisti in valle therebinthi. ē inuolutus pallio pt⁹ ephot. Si istū vis tollere: tolle. Neq; eniz h̄ est ali⁹ absq; eo. Et ait dauid. Nō ē huic alē sil'is. Da mihi eū. Surrexit itaq; dauid. ⁊ fugit in die illa a facie saul: et venit ad achis regē geth. Dixerūtq; pui achis: cū vidissent dauid. Nūquid nō iste ē dauid rex terre ? Nonne huic cantabant p chozos dicētes: pcussit saul mille. ⁊ dauid decē milia! Posuit aū dauid pmones istos in cozde suo: ⁊ extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os suū coraz achis ⁊ collabebaū inē man⁹ eoz: ⁊ impingebat in hostia portē: defluebantq; saliue ei⁹ in barbam. Et ait achis ad puos suos. Vidistis hoiem īsanū: q̄re adduxistis eū ad me! An desint nobis furiosi: q̄ introduxistis istū vt fureret me pūtē ! Dimittite illū hīc ne ingrediaū domū meam. Ca. XXII.

Abijt g̃ dauid inde: et fugit in spelunca odollam. Qđ cū audissent frēs ei⁹ ⁊ omnis dom⁹ patris ei⁹: descenderunt ad eū illuc. Et ꝓuenerunt ad eū omnes q̄ erant in angustia cōstituti. et oppressi ere alieno ⁊ amaro aīo: et fact⁹ est eoz pnceps. Fueruntq; cū eo q̃si quadringenti viri. Et pfect⁹ est dauid inde in masphat: q̄ est moab. Et dixit ad regez moab. Maneat ozo pater me⁹ et mater mea vobiscum: donec sciam q̄d faciat mihi deus. Et reliq̄d eos ante faciem regis moab. Manserūtq; apud eū: cunctis diebz q̄bus dauid fuit in pūsidio. Dixitq; gad pphā ad dauid. Noli manere in pūsidio. Prouicisce ⁊ vade in terram iuda. Et pfectus est dauid: ⁊ venit in saltum areth. Et audiuit saul q̄ apparuisset dauid: ⁊ viri qui erant cum eo. Saul aū cum maneret in gabaa et esset in nemore qđ est in rama. hastam manu tenens. cunctiq; pui ei⁹ circūstarent eum: ait ad puos suos q̄ assistebant ei. Audite me nūc filij iemini. Nūquid omnib⁹ vobis dabit filius ysai agros et vineas ⁊ vniuersos vos faciet tribunos ⁊ cēturiones: quoniaz coniurastis omnes aduersum me. ⁊ nō est q̄ mihi renūciet maxime cū et fili⁹ me⁹ fedus inierit cū filio ysai: Nō est q̄ vicē meā doleat ex vobis. nec q̄ annūciet mihi: eoq; suscitauerit fili⁹ me⁹ puū meū aduersū me insidiantem mihi vsq; hodie. Rīdens autē doech ydume⁹ q̄ assistebat. et erat pm⁹ int puos saul: vidi inquit filium ysai in nobe. apud achimelech filiū achitob sacerdotez. Qui cōsuluit p eo dñm: ⁊ cibaria dedit ei. Sed⁹ gladium goliath philistei dedit illi. Misit ergo rex ad accersiendū achimelech sacerdotē filium achitob: ⁊ omnē domum patris ei⁹ sacerdotum q̄ erant in nobe. Qui vniuersi venert ad regem. Et ait saul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui rīdit. Presto sum dñe. Dixitq; ad eū saul. Quare coniurastis aduersum me tu ⁊ fili⁹ ysai: ⁊ dedisti ei panes et gladium et cōsuluisti p eo dñm: vt ꝓsurgeret aduersū me insidiator vsq; hodie pmanens! Rīdensq; achimelech regi ait. Et q̄s in omnib⁹ puis tuis sicut dauid fidelis et gener regis et pgens ad impium tuū: ⁊ glorios⁹ in doma tua! Nū hodie cepi ꝓsulere p eo dñm! Absit hoc a me. Ne suspicet rex aduersum puū suum rē huiuscemodi: in vniuersa domo patris mei. Nō enī sciuit puus tu⁹ quicq̃ sup hoc negotō: vel modicū vel gnde. Dixitq; rex. Morte morieris achimelech: tu ⁊ oīs dom⁹ patris tui. Et ait rex emissarijs q̄ circūstabant eū. Conuertimī: ⁊ interficite sacerdotes dñi. Nā man⁹ eoz cū dauid ē: scientes q̄ fugisset ⁊ non indicauert mihi. Noluert aū pui regis extendere man⁹ suas in sacerdotes dñi. Et ait rex ad doech. Cōuertere tu: et irrue in sacerdotes dñi. Cōuersusq; doech ydume⁹ irruit in sacerdotes: et trucidauit in die illa octogintaq̄nq; viros vestitos ephot lineo. Nobe aū ciuitatē sacerdotū pcussit in ore gladij: viros ⁊ mlieres et puulos ⁊ lactantes. bouēq; et azinuz et ouem in ore gladij. Euadens aū vn⁹. filius achimelech filij achitob cuius nomen erat abiathar. fugit ad dauid: ⁊ ānūciauit ei q̄ occidisset saul sacdotes dñi. Et ait dauid ad abiathar. Sciebā enī in die illa: qđ cū ibi eēt doech ydume⁹. pculdubio annūciaret sauli. Ego sum re⁹ oīm animaz pūis tui. Mane mecū: ne timeas. Si q̄s quesierit aīam meaz q̃ret et aīam tuam: mecūq; seruaberis. Ca. XXIII.

Et annūciauerunt dauid. dicētes. Ecce philistijm oppugnant ceilaz: et diripiūt areas. Consuluit ergo dauid dñm dicens. Nū vadam ⁊ pcuciam

philisteos istos? Et ait dñs ad dauid. Vade et pcucies philisteos: ꝛ saluabis ceilam. Et dixerũt viri q̃ erãt cũ dauid ad eũ. Ecce nos hic in iudea consistentes timem⁹: q̃nto magis si ierim⁹ in ceilam aduersũ agmina philistiim. Rursum ḡ dauid pconsuluit dñm. Qui rñdens ait ei. Surge ꝛ vade in ceilã. Ego enim tradam philisteos in manu tua. Abiit ergo dauid ꝛ viri ei⁹ in ceila: ꝛ pugnauit aduersũ philisteos. Et abegit iumenta eoꝝ: et pcussit eos plaga magna: et saluauit dd habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar fili⁹ achimelech ad dd in ceilam: ephot secũ hns descenderat. Nũciatũ est aũt saul: qd venisset dd in ceilam. Et ait saul. Tradidit eũ dñs in manus meas. conclususq̃ est introgressus vrbem: in qua portæ ꝛ sere sũt. Et pcepit saul omni pplo: vt ad pugnam descenderet in ceilam. ꝛ obsideret dd ꝛ viros ei⁹. Qd cũ rescisset dauid qꝛ preparet ei saul clam malũ: dixit ad abiathar sacerdotẽ. Applica ephot. Et ait dd. Dñe deus isrl audiuit famam fu⁹ tu⁹ q̃ disponat saul venire ad ceilam: vt euertat vrbem pp̃ me. Si tradent me viri ceile in man⁹ ei⁹: etsi descendet saul sicut audiuit fu⁹ tuus: dñe deus isrl indica fuo tuo? Et ait dñs. Descendet. Dixitq̃ rursũ dauid. Si tradent me viri ceile. et viros q̃ sunt mecũ in man⁹ saul? Et dixit dñs. Tradent. Surrexit ergo dd ꝛ viri ei⁹ q̃i sexcenti: ꝛ egressi de ceila huc atq̃ illuc vagabant incerti. Nũciatũq̃ est saul qd fugisset dauid de ceila et saluat⁹ esset: q̃obrem dissimulauit exire. Morabat aũt dauid in deserto in locis firmissimis: mansitq̃ in monte solitudis ziph in monte opaco. Querebat eũ tñ saul cunctis diebꝰ: ꝛ non tradidit eũ dñs in manus eius. Et vidit dauid qꝛ egressus esset saul: vt q̃reret aiam eius. Porro dauid erat in deserto ziph in silua. Et surrexit ionathas filius saul et abiit ad dauid in siluam: et cõfortauit man⁹ eius in deo. dixitq̃ ei. Ne timeas. Neq̃ enim inueniet te man⁹ saul patris mei. Et tu regnabis super isrl: et ego ero tibi secundus. Sed et saul pater meus scit hoc. Percussit ergo vterq̃ fedus corã dño. Mansitq̃ dd in silua: ionathas autẽ reuersus est in domũ suam. Ascenderunt aũt ziphei ad saul in gabaa dicentes. Nõne ecce dd latitat apud nos in locis tutissimis silue in colle achille. que est ad dextram deserti? Nunc ergo sicut desiderauit aia tua vt descenderes descende: nr̃m aũt erit vt tradam⁹ eũ in man⁹ regis. Dixitq̃ saul. Benedicti vos a dño: qꝛ doluistis vicem meam. Abite ergo ꝛo ꝛ diligenti⁹ prepate. ꝛ curiosi⁹ agite: ꝛ considerate locũ vbi sit pes ei⁹ vel quis viderit eũ ibi vbi dixistis. Recogitat enim de me: q̃ callide insidier ei. Considerate ꝛ videte oĩa latibula ei⁹ in q̃bus absondit̃: ꝛ reuertimi ad me ad rem certã. vt vadam vobiscũ. Qdsi etiam in terra se obstruxerit: pscrutabor eũ in cunctis milibus iuda. At illi surgentes abierũt in ziph ante saul. Dauid aũt ꝛ viri eius erant in deserto maon in campestribꝰ. ad dextram iesimuth. Iuit ergo saul et socij ei⁹ ad q̃rendum eũ. Et nunciatũ est dauid: statimq̃ descendit ad petrã ꝛ versebat̃ in deserto maon. Qd cũ audisset saul: psecut⁹ est dd in deserto maon. Et ibat saul ꝛ viri ei⁹ ad latus mõtis ex parte vna: dauid aũt et viri ei⁹ erant in latere mõtis ex parte altera. Porro dauid desperabat se posse euadere a facie saul Itaq̃ saul et viri ei⁹ in modũ corone cingebant dauid ꝛ viri eius: vt caperent eos. Et nuncius venit ad saul dicens. Festina ꝛ veni: quoniam infoderunt se philistiim super terraꝫ. Reuersus est ergo saul desistẽs psequi dauid et perrexit in occursũ philistinoꝝ. Propter hoc vocauerũt locum illum petram diuidentẽ. Ca. XXIIII.

Ascendit ergo dauid inde: ꝛ habitauit in locis tutissimis engaddi. Cũq̃ reuersus eẽt saul post̃ persecut⁹ est philisteos: nunciauerũt ei dicẽtes. Ecce dauid in deserto est engaddi. Assumẽs ergo saul tria milia electoꝝ virorꝝ ex omni israel. perrexit ad inuestigandum dauid et viros eius: etiam super abruptissimas petras que solis ibicibus puie sunt. Et venit ad caulas ouium q̃ se offerebant vianti. eratq̃ ibi spelunca: quaꝫ ingressus est saul vt purgaret ventrẽ. Porro dauid ꝛ viri ei⁹ in interioꝛi pte spelũce latebant. Et dixerũt pui dauid ad eũ. Ecce dies de qua locut⁹ e dñs ad te: ego tradam tibi inimicũ tuum vt facias ei sic̃ placuerit tibi in oculis tuis. Surrexit ergo dauid: ꝛ pscidit oraꝫ clamidis saul silenter. Post hec percussit coꝛ suũ dauid: eoq̃ abscidisset oram clamidis saul

dixitq; ad viros suos. Propici⁹ sit mihi
dñs ne faciam hanc rem dño meo xpo dñi
vt mittaz manū meaz in eū: qz xpc dñi est.
Diuit dñs: qz nisi dñs pcusserit eū. aut di-
es ei⁹ venerit vt moriaꝫ. aut descēdens ī p-
liū pierit: ꝓpici⁹ sit mihi dñs vt non mittā
manū meaz in xpm dñi. Et ꝓfregit dauid
viros suos ſmonibꝫ istis: et nō ꝑmisit eos
vt cōsurgerēt in saul. Porro saul exurgēs
de spelūca: pgebat cepto itinere. Surrexit
aū dauid pt⁹ eum: et egressus de spelunca
clamauit pt⁹ tergū saul dicēs. Dñe mi rex.
Et respexit saul pt⁹ se: et inclinans se da-
uid ꝓnus in terram adorauit. Dixitq; ad
saul. Quare audis verba hoīm loqntium:
dauid qrit malū aduersum te? Ecce hodie
vidēt oculi tui. q; tradiderit te dñs ī manu
mea ī spelunca: et cogitaui vt occiderē te:
sed pepcit tibi oculus me⁹. Dixi enim. Nō
extēdam manū meam in dñm meū: qz xpc
dñi est. Quinpoci⁹ pater mi vide ⁊ cogno-
sce oram clamidis tue in manu mea: quō
cū preciderez sūmitatē clamidis tue. nolui
extendere manū meam in te. Animaduer-
te ⁊ vide: quoniaz ñ est in manu mea malū
neq; iniqtas: neq; peccaui in te. Tu aū in-
sidiaris aīe mee: vt auferas eam. Judicet
dñs inter me ⁊ te et vlciscaū me dñs ex te:
man⁹ aū mea non sit in te sicut dī in puer-
bio ātiquo. Ab impijs egredieū impietas.
Man⁹ g; mea non sit in te. Quē sequeris
rex isrl quem sequēris? Canez mortuū se-
qris: et pulicem vnū. Sit dñs iudex ⁊ iu-
dicet inter me ⁊ te: ⁊ videat ⁊ iudicet cām
meaz: ⁊ eruat me ꝺ manu tua. Cū aū com-
plesset dauid loqns ſmones huiuscemodi
ad saul: dixit saul. Nūquid vox hec tua est
fili mi dauid? Et leuauit saul vocē suaz: ⁊
fleuit: dixitq; ad dauid. Justior tu es q; e-
go. Tu enim tribuisti mihi bona: ego aūt
reddidi tibi mala. Et tu indicasti mihi bo-
die q; feceris mihi bona: qūo tradiderit me
dñs in manu tua: et ñ occideris me. Quis
enim cū inuenerit inimicū suū dimittet eū
in via bona? Sed dñs reddat tibi vicissi-
tudinem hanc: ꝓ eo q; hodie opatus es in
me. Et nunc qz scio q; certissime regturus
sis et habitur⁹ in manu tua regnū israel.
iura mihi in dño ne deleas semen meū pt⁹
me: neq; auferas nomez meū de domo pr̄is
mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt g; saul ī
domū suam: et dauid et viri ei⁹ ascenderūt
ad tutiora loca. Ca.XXV

Mortuus est aū samuel: et cōgregat⁹
est vniuersus isrl ⁊ planxerūt eum
nimis: et sepelierūt eū in domo sua
in ramatha. Consurgēsq; dauid: descendit
in desertū pharan. Erat aū vir ꝗspiam ī soli
tudine maon. ⁊ possessio ei⁹ in carmelo: et
hō ille magnus nimis: erātq; ei oues tria
milia ⁊ mille capre. Et accidit vt tonderet
grex ei⁹ in carmelo. Nomē aū viri illi⁹ erat
nabal: ⁊ nomen vxoris ei⁹ abigail. Eratq;
mulier illa prudētissima ⁊ spetiosa. Porro
vir ei⁹ dur⁹ et pessim⁹: et malitiosus. Erat
aū de genere caleph. Cuz aū audisset dauid
in deserto q; tōderet nabal gregem suū: misit
decē iuuenes et dixit eis. Ascendite in car-
melū: ⁊ venietis ad nabal ⁊ salutabitis eū:
ex noīe meo pacifice: ⁊ sic dicetis. Sit fri-
bus meis pax ⁊ tibi pax ⁊ domui tue pax:
et oīb; qcūq; habes sit pax. Audiui q; tōde
rent pastores tui greges tuos q; erant no-
biscū in deserto. Nūq; eis molesti fuim⁹: nec
aliqñ defuit eis quicq; de grege omni tpe q;
fuerūt nobiscū in carmelo. Interroga pu-
eros tuos: ⁊ indicabūt tibi. Nunc g; inue-
niant pueri tui grām ī oculis tuis. In die
enim bona venim⁹ ad te. Quodcūq; inue-
nerit manus tua da ſuis tuis: et filio tuo
dauid. Cūq; venissent pueri dauid. locuti
sunt ad nabal omnia verba hec ex nomine
dauid et siluerunt. Rñdens aū nabal pue-
ris dauid. ait. Quis est dauid et qs est fi-
li⁹ ysai? Hodie īcreuerūt hui: q; fugiūt dños
suos. Tollaz g; panes meos ⁊ aq̄s meas et
carnes pecor q; occidi tonsoribus meis: et
dabo viris quos nescio vñ sint? Regressi
sunt aū pueri dauid p viam suaz: ⁊ reuer-
si venerūt. ⁊ annūciauerūt ei omnia verba
q; dixerat nabal. Tūc ait dauid pueris su-
is. Accingaū vnusq̄sq; gladio suo. Et accī-
cti sunt singuli gladijs suis. Accinctusq; ē
et dauid ense suo: et secuti sunt dauid q̄si
quadringenti viri. Porro ducenti reman-
serunt ad sarcinas. Abigail autem vxori
nabal. nunciauit vn⁹ de pueris suis dicēs.
Ecce dauid misit nūcios de deserto vt bene-
dicerent dño nro: ⁊ auersat⁹ est eos. Homines
isti boni satis fuerunt nobis ⁊ nō molesti:
nec quicq; aliqñ perijt omni tpe q; fuimus
conuersati cū eis in deserto. pro muro erant

nobis tam in noctē q̄ in die omnib⁹ diebꝫ quib⁹ pauim⁹ apud eos greges. Quāobrez consitera ⁊ recogita q̄d facias: q̄niam cōpleta ē malicia aduersū vir̄ tuū ⁊ aduersū domū tuaz: ⁊ ipse fili⁹ ē belial. ita vt nemo possit ei loqui. Festīauit igr̄ abigail. ⁊ tulit ducētos panes. ⁊ duos vtres vini ⁊ q̄nq̄ arietes coctos ⁊ q̄nq̄ sata polentē: ⁊ cētū ligaturas vuepasse. et ducentas massas caricar̄. et posuit sup azinos: dixitq̄ pueris suis. Precedite me: ⁊ ecce ego pt⁹ tergū sequar vos. Viro aī suo nabal nō indicauit. Cū ergo ascendisset azinū et descenderet ad radicem montis: dauid et viri eius descendebant in occursū ei⁹. Quib⁹ et illa occurrit. Et ait dō. vere frustra fuaui oīa q̄ hui⁹ erant in deserto: et nō perijt quicq̄ de cūctis q̄ ad eū ptinebant: et reddidit mihi malū p bono. Hec faciat dñs inimicis dō et hec addat: si reliq̄o de omīb⁹ q̄ ad ipm ptinent vsq̄ mane mingentem ad parietem. Cum aī vidisset abigail dauid festinauit ⁊ descendit de azino: et pcidit coram dō sup faciē suam ⁊ adorauit sup terrā: et cecidit ad pedes ei⁹ et dixit. In me sit dñe mi hec iniq̄tas. Loquar̄ obsecro ancilla tua in auribꝫ tuis: et audi ōba famle tue. Ne ponat oro dñs me⁹ rex cor suū super vir̄ istū iniquū nabal. quoniaz fm nomen suū stult⁹ est: et ē stultitia cū eo. Ego aī ancilla tua non vidi pueros tuos dñe mi: q̄s misisti. Nunc g̃ dñe mi viuit dñs ⁊ viuit aīa tua q̄ phibuit te ne venires ī sanguinē: ⁊ saluauit manū tuam tibi. Et nūc fiant sicut nabal inimici tui: ⁊ q̄ quer̄t dño meo maluz. Quapter suscipe bñdictōnem hanc quam attulit ancilla tua tibi dño meo: ⁊ da pueris q̄ sequunt̄ te dñm meū. Aufer iniq̄tatē famule tue. Faciens enī faciet dñs tibi dño meo domū fidelem: qr̄ plia dñi dñe mi tu pliaris. Malicia g̃ non inueniat̄ in te: oīb⁹ diebꝫ vite tue. Si enī surrexerit aliq̄s hō psequens te vel q̄rens aīam tuam: erit aīa dñi mei custodita q̄i in fasciculo viuētiū apud dñm deū tuum. Porro inimicor̄ tuor̄ aīa rotabit̄. q̄si in impetu et circulo funde. Cum ergo fecerit tibi dñs dño meo oīa hec q̄ locut⁹ est bona de te. ⁊ pstituerit te ducē sup israr̄: nō erit tibi hoc ī singultū et in scrupulū cordis dño meo q̄ effuderis sanguinē innoxiū: aut ipse te vlt⁹ fueris.

Et cū benefecerit dñs dño meo. recordaberis ancille tue: et tu bñfacies ei. Et ait dō ad abigail. Benedict⁹ dñs deus israr̄ qui misit te hodie in occursum meū: ⁊ bñdictum eloq̄um tuū: ⁊ benedicta tu q̄ phibuisti me hodie ne irem ad sanguinē ⁊ vlciscerer me manu mea. Alioq̄n viuit dñs de⁹ israr̄. qui phibuit me ne malū facerem tibi: nisi citō veniss̄es in occursū mihi. non remansisset nabal vsq̄ ad lucē matutinam mīgens ad parietē. Suscepit ergo dō de manu ei⁹. oīa q̄ attulerat ei: dixitq̄ ei. Vade pacifice in domū tuam. Ecce audiui vocē tuaz: ⁊ honoraui faciē tuā. Venit aī abigail ad nabal. Et ecce erat ei puiuiū in domo ei⁹ q̄si puiuiū regis: ⁊ cor nabal iocundū. Erat enim ebri⁹ nimis: ⁊ ñ indicauit ei ūbum pusillū aut g̃nde vsq̄ mane. Diluculo aī cū digessisset vinū nabal: īdicauit ei uxor sua ōba hec. Et emortuū est cor ei⁹ intrīsec⁹ et fact⁹ est quasi lapis. Cūq̄ pertransissent decem dies: percussit dominus nabal ⁊ mortu⁹ ē. Qō cum audisset dō mortuum esse nabal. ait. Benedict⁹ dñs q̄ iudicauit cām oprobrij mei de manu nabal: ⁊ fuū suum custodiuit a malo: et maliciam nabal reddidit dñs in caput ei⁹. Misit ergo dō ⁊ locutus est ad abigail: vt sumeret eā sibi in uxorē. Et venerūt pueri dauid ad abigail ī carmelum: ⁊ locuti sunt ad eaz dicentes. Dauid misit nos ad te: vt accipiat te sibi ī uxorē. Que psurgens adorauit pna in terram: et ait. Ecce famula tua sit in ancillam: vt lauet pedes puor̄ dñi mei. Et festīauit ⁊ surrexit abigail ⁊ ascendit sup azinū: et q̄nq̄ puelle ierunt cū ea pedisseque ei⁹. Et secuta est nūcios dauid: ⁊ facta ē illa uxor. Sz et achinoen accepit dauid de iesrael: et fuit utraq̄ uxor ei⁹. Saul aī dedit michol filiam suam uxorē dauid. phalchi filio lais: qui erat de gallim. Ca. XXVI.

ET venerunt ziphei ad saul in gabaa dicentes. Ecce dō absconditꝰ est in colle achille: q̄ est ex aduerso solitudinis. Et surrexit saul ⁊ descendit i desertū ziph. et cū ea tria milia viror̄ de electis israr̄: vt q̄reret dauid in deserto ziph. Et castrametat⁹ ē saul in gabaa achille: q̄ erat ex aduerso solitudīs in via. Dauid autem habitabat in deserto. Videns aūt q̄ venisset

saul post se in deptū: misit exploratores et
didicit q illuc venisset certissime. Et sur-
rexit dauid clam: ꝛ venit ad locū vbi erat
saul. Cūq vidisset locū ī q̄ dormiebat saul
ꝛ abner filiꝰ ner ꝓnceps milicie eiꝰ. ꝛ saulē
dormientē in tētorio et reliquū vulgꝰ p cir-
cuitū eiꝰ: ait dauid ad achimelech ethēū ꝛ
abisai filiū saruie frēm ioab dicens. Quis
descendet mecū ad saul ī castra? Dixitq; a-
bisai. Ego descendaz tecū. Venerūt g̃ dauid
et abisai ad pꝓlm noctē: ꝛ inuenerūt saul ia-
centē et dormientē in tētorio. ꝛ hastaz fixā
in terra ad caput eiꝰ: abner aū ꝛ pꝓlm dor-
mientes in circuitu eiꝰ. Dixitq; abisai ad
dauid. Conclusit deꝰ inimicū tuū hodie in
manꝰ tuas. Nūc g̃ pfodiam eū lancea in ter-
ra semel: et scōo opꝰ ñ erit. Et dixit dauid
ad abisai. Ne interficias eū. Quis enī exten-
det manū suam in xp̄m dñi: ꝛ īnocēs erit?
Et dixit dō. Viuit dñs: q̄ nisi dñs pcusse-
rit eū aut dies eiꝰ venerit vt moriaū. aut ī
preliū descēdens pierit: ꝓpicꝰ mihi sit dñs
ne extēdam manū meaz in xp̄m dñi. Nunc
igit̄ tolle hastam q̄ est ad caput eiꝰ ꝛ ciphū
aq̄: ꝛ abeamꝰ. Tulit igit̄ dō hastā. ꝛ ciphū
aque q̄ erat ad caput eiꝰ: et abierūt. Et non
erat quisq̄ qui videret ꝛ intelligeret ꝛ evi-
gilaret: sz omēs dormiebant: q̄ sopor dñi
irruerat sup eos. Cūq transisset dauid ex-
aduersō. et stetisset ī vertice mōtis de lōge
et esset grā de interuallū int̄ eos: clamauit
dauid ad pꝓlm et ad abner filiū ner dicēs.
Nonne rñdebis abner? Et rñdens abner a-
it. Quis es tu q̄ clamas: ꝛ inq̄etas regē? Et
ait dauid ad abner. Nūquid nō vir tu es?
Et q̄s aliꝰ sil̄is tui in isrl̄? Quare ergo nō
custodisti dñm tuū regez? Ingressus ē enī
vnꝰ de turba: vt interficeret regē dñm tuū.
Non ē bonū hoc q̄d fecisti? Viuit dñs q̄niā
filij mortis estis vos: q̄ ñ custodistis dñm
vr̄m xp̄m dñi. Nūc ergo vide vbi sit hasta
regis et vbi sit ciphꝰ aque q̄ erat ad caput
eiꝰ. Cognouit aū saul vocē dauid: ꝛ dixit.
Nunquid vox hec tua fili mi dauid? Et ait
dauid. Vox mea dñe mi rex. Et ait. Quam
ob causam dñs meꝰ pꝓsequit̄ ꝓuū suū? Quid
feci: aut q̄d est malū in manu mea? Nūc g̃
audi oro dñe mi rex ꝓba serui tui. Si dñs
incitat te aduersū me: odoret̄ sacrificium.
Si aūt filij hominū: maledicti sunt in cō-
spectu dñi q̄ eiecerunt me hodie vt non ha
bitez in hereditate dñi. dicentes: vade ꝓui
dijs alienis. Et nūc non effundat̄ sanguis
meus in terra coraz dñi: q̄ egressus ē rex
israel vt q̄reret pulicem vnū sicut psequit̄
perdix in montibus. Et ait saul. Peccaui.
Reuertere fili mi dauid. Nequaq̄ enī vlt̄
tibi malefaciam. eoq̄ pciosa fuerit anima
mea in oculis tuis hodie. Apparet enim q̄
stulte egerim: ꝛ ignorauerim mlta nimis.
Et rñdēs dauid ait. Ecce hasta regis: trās-
eat vnꝰ de pueris regis et tollat eam. Dñs
aūt retribuet vnicuiq;: ꝓm iusticiam suaz
et fidem. Tradidit enim te dñs hodie ī ma
nū meam: et nolui extendere manū meam
in xp̄m dñi. Et sicut magnificata ē anima
tua hodie in oculis meis: sic magnificetur
aīa mea ī oculis dñi et liberet me de omni
āgustia. Ait ergo saul ad dauid. Benedict̄
tu fili mi dauid. Et q̄dem faciens facies: ꝛ
potens poteris. Ca. XXVII.

Dixit aū dauid in viaz suam: ꝛ saul
reuersus est in locum suum. Et ait
dauid in corde suo. Aliq̄n incidaz
vna die in manus saul. Nonne vt melius est
vt fugiam. et saluer in tra philistinoꝝ: vt
desperet saul. cessetq; me q̄rere ī cunctis fi
nib⁹ isrl̄. Fugiaz ergo manꝰ eiꝰ. Et surre-
xit dauid: et abijt ipse ꝛ sexcenti viri cū eo
ad achis filiū maoch regē geth. Et habita
uit dauid cū achis in geth: ipse et viri eiꝰ:
et domꝰ eiꝰ et due vxores eiꝰ. achinoez ies-
rahelites ꝛ abigail vxor nabal carmeli. Et
nunciatū est saul q̄ fugisset dauid in geth
et nō addidit vltra q̄rere eū. Dixit autem
dauid ad achis. Si inueni grām in oculis
tuis det̄ mihi locus in vna vrbiū regionis
huiꝰ vt habitem ibi. Cur enim manet ꝓu
tuus in ciuitate regis tecū? Dedit ita ei a-
chis in die illa siclech. Propt̄ quam cau-
sam facta est siclech regū iuda: vsq; in diē
hanc. Fuit aū numerꝰ dierū q̄bus habita-
uit dauid in regione philistinoꝝ quatuor
mensiū. Et ascendit dauid et viri eius: et
agebant predas de gesuri. et de gezre. et de
amalechitis. Hij enim vagi habebant̄ in
terra antiq̄tus. euntib⁹ sur vsq; ad terram
egipti. Et percutiebat dauid omnem terraz
illoꝝ nec relinq̄bat viuentem vir et muli-
erem: tollensq; oues et boues et azinos et
camelos et vestes reuertebat̄: et veniebat
ad achis. Dicebat autem ei achis. In quē

irruisti hodie. Rn̄debat dauid. Cont̄ me-
ridiem iude et contra meridiem hieramel:
et contra meridiem ceni. Uirū ⁊ mulierem
non viuificabat dauid: nec adducebat in
geth dicēs: ne forte loquant̄ aduersū nos.
Hec fecit dauid: et hoc erat decretū illi oī-
bus diebꝫ q̄bus habitauit in regione phili-
stinoꝝ. Credidit ḡ achis dd̄ dicens. Mlta
mala ꝑpatus est ꝯtra ꝑplm̄ suum isrl̄. Erit
igit̄ mihi ſu⁹ sempit̄nus. ¶ Ca. XXVIII.

FActum est at̄ in diebꝫ illis: congre
gauerūt philistijm agmina sua vt
prepararent̄ ad bellū ꝯt̄ isrl̄. Dixitqꝫ
achis ad dauid. Sciens nūc scito: quoniā
mecum egredieris in castris. tu ⁊ viri tui.
Dixitqꝫ dauid ad achis. Nūc scies q̄ factu
rus est ſu⁹ tuus. Et ait achis ad dauid. Et
ego custodem capitis mei ponam te cūctis
diebꝫ. Samuel at̄ mortu⁹ est planxitqꝫ eū
omnis isrl̄: et sepelier̄t eū in ramatha vrbe
sua. Et saul abstulit magos et ariolos de
terra: ⁊ int̄fecit eos q̄ phitones habebant
in ventre. Congregatiqꝫ sunt philistijm et
venerūt ⁊ castrametati sunt in sunaz. Cō-
gregauit at̄ ⁊ saul vniuersū isrl̄: ⁊ venit in
gelboe. Et vidit saul castra philistijm ⁊ ti-
muit: et expauit cor ei⁹ nimis. Consuluit-
qꝫ dn̄m: et non rn̄dit ei neqꝫ ꝑ somnia neqꝫ
ꝑ sacerdotes neqꝫ ꝑ ꝓph̄as. Dixitqꝫ saul ser
uis suis. Querite mihi ml̄ierē h̄ntem phi
tonem: ⁊ vadam ad eā ⁊ sciscitabor ꝑ illā.
Et dixer̄t ſui ei⁹ ad eū. Est mlier phitonē
h̄ns in endor. Mutauit ḡ habitū suū. vesti
tusqꝫ est alijs vestimētis: ⁊ abijt ipse ⁊ duo
viri cū eo: venerūtqꝫ ad mulierē nocte. ⁊ ait
illi. Diuina mihi ī phitone: ⁊ suscita mihi
quē dixero tibi. Et ait mlier ad eū. Ecce tu
nosti q̄nta fecerit saul: ⁊ q̄uō eraserit ma-
gos et ariolos de t̄ra. Quare ḡ insidiaris
aīe mee vt occidar? Et iurauit ei saul ī dn̄o
dicens. Uiuit dn̄s: qꝛ n̄ eueniet tibi quicq̄
mali ꝓpt̄ hanc rem. Dixitqꝫ ei mulier. Quē
suscitabo tibi? Qui ait. Samuelem suscita
mihi. Cū at̄ vidisset mlier samuelē: excla-
mauit voce magna: ⁊ dixit ad saul. Quare
imposuisti mihi? Tu es enī saul. Dixitqꝫ
ei rex. Noli tīere. Quid vidisti? Et ait mu-
lier ad saul. Deos vidi ascēdentes d̄ terra.
Dixitqꝫ ei. Qualis est forma ei⁹? Que ait.
Uir senex ascendit: et ip̄e amict⁹ est pallio.
Et ītellexit saul q̄d samuel esset: ⁊ inclina-
uit se sup̄ faciem suā in terra: ⁊ adorauit.
Dixit at̄ samuel ad saul. Quare inq̄etasti
me vt suscitarer? Et ait saul. Coartor ni-
mis. Siq̄dem philistijm pugnant aduersū
me. ⁊ deus recessit a me: ⁊ exaudire me no-
luit neqꝫ in manu ꝓphetaꝝ neqꝫ ꝑ somnia.
Uocaui ergo te: vt on̄deres mihi q̄d faciā.
Et ait samuel. Quid int̄rogas me cū dn̄s
recesserit a te. et transierit ad emulū tuū?
Faciet enim tibi dn̄s. sicut locut⁹ est ī ma-
nu mea: ⁊ scindet regnū tuū de manu tua.
et dabit illud ꝓximo tuo dauid: qꝛ nō obe-
disti voci dn̄i. neqꝫ fecisti iram furoris ei⁹
in amelech. Idcirco q̄d pateris fecit tibi
dn̄s hodie: et dabit dn̄s etiam israel tecum
in manu philistijm. Cras autem tu et filij
tui mecum eritis: sed et castra israel tradet
dn̄s in manus philistijm. Statiqꝫ saul ce-
cidit porrectus in terram. Extimuerat enī
verba samuelis et robur non erat in eo: qꝛ
non comederat panē tota die illa. Ingres-
sa est itaqꝫ mulier illa ad saul. Conturbat⁹
enim erat valde. Dixitqꝫ ad eum. Ecce obe
diuit ancilla tua voci tue. ⁊ posui animā
meam ī manu mea: ⁊ audiui sermones tu
os quos locutus es ad me. Nunc igit̄ audi
et tu vocem ancille tue: et ponā coram te
buccellam panis vt comedens ꝯualescas.
et possis iter agere. Qui rēnuit ⁊ ait. Non
comedam. Coegerunt autem eum ſui sui
et mulier: et tandem audita voce eoꝝ sur-
rexit de terra: et sedit sup̄ lectum. Mulier
autem illa habebat vitulum pascualem in
domo: et festinauit ⁊ occidit eū. Tollensqꝫ
farinam miscuit eam et coxit azima: ⁊ po-
suit ante saul et ante seruos eius. Qui cū
comedissent surrexerunt et ambulauerūt
per totam noctem illam. ¶ Ca. XXIX

COngregata sunt ergo philistijm v-
niuersa agmina in aphech. Sed ⁊
israel castrametat⁹ est sup̄ fontem
q̄ erat in iesrahel. Et satrape q̄dem philisti-
im incedebant ī centurijs et milibꝫ: dauid
at̄ et viri eius erant in nouissimo agmine
cū achis. Dixerūtqꝫ ꝓncipes philistijm ad
achis. Quid sibi volūt hebrei isti? Et ait a-
chis ad ꝓncipes philistijm. Nūquid ignora
tis dauid q̄ fuit seruus saul regis isrl̄ ⁊ est
apud me multis diebus vel annis? Et non

Regū

inueni in eo quicq̄ ex die q̄ transfugit ad me:vsq; in diē hanc. Irati sunt aī aduersus eū p̄ncipes philistijm:⁊ dixerūt ei. Reuertaī vir ⁊ sedeat in loco suo in q̄ ꝓstituisti eū: ⁊ non descendat nobiscū in p̄liū:ne fiat nob aduersari⁹ cū p̄liari cepim⁹. Quo enim aliē potuerit placare dn̄m suū: nisi in capitibꝫ nr̄is? Nōne iste est dauid cui cantabant ī chꝛis dicētes.pcussit saul ī milibus suis:⁊ dauid in decē milibꝫ suis? Eloquit ḡ achis dō:et ait ei. Viuit dn̄s q; rect⁹ es ⁊ bonus in ꝓspectu meo:et exit⁹ tu⁹ ⁊ introit⁹ tu⁹ mecū est in castris. Et nō inueni ī te quicq̄ mali.ex die q̄ venisti ad me vsq; in diē hanc:sed satrapis non places. Reuertere ḡ et vade in pace:⁊ non offendas oculos satrapaꝝ philistijm. Dixitq; dō ad achis Quid enī feci:⁊ q̄d inueneristi ī me seruo tuo a die q̄ fui in ꝓspectu tuo vsq; in diē hanc. vt nō veniam ⁊ pugnē contra inimicos dn̄i mei regis? Respōdens aūt achis.locut⁹ est ad dauid. Scio q; bon⁹ es tu ī oculis meis sic̄ angelus dei:sed p̄ncipes philistiꝫ dixerūt Non ascendet nobiscū in p̄liū. Igit̄ consurge mane tu et serui dn̄i tui q̄ venerūt tecū:et cum de nocte surrexeritis ⁊ cepit diluescere pgite. Surrexit itaq; de nocte dō ipse et viri ei⁹:vt pficiscerent̄ mane et reuertarent̄ ad terram philistijm. Philistijm aī ascendēr̄t in iesrahel.

Ca.XXX

Quinq; venissent dauid et viri ei⁹ in sicelech die tcia: amalechite impetum fecerant ex pte australi ī sicelech:et pcusserant sicelech ⁊ incenderāt eaꝫ igni. Et captiuas duxer̄t mulieres ex ea a minimo vsq; ad magnū:⁊ non interfecer̄t quenq̄:sed secum duxer̄t ⁊ pgebant itinere suo. Cū ergo venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad ciuitatē ⁊ inuenissent eam succensam igni et vxores suas ⁊ filios suos ⁊ filias ductas eē captiuas:leuauer̄t dauid ⁊ p̄lus q̄ erat cū eo voces suas:et planxer̄t donec defecerent in eis lacrime. Siqdem et due vxores dauid captiue ducte fuerāt: achinoez iesrahelites. et abigail vxor nabal carmeli. Et contristat⁹ est dauid valde. Volebat enim eum p̄lus lapidare:q; amara erat aīa vniuscuiusq; viri sup filijs suis ⁊ filiabꝫ. Confortat⁹ est aī dauid ī dn̄o deo suo:⁊ ait ad abiathar sacdotē filiū achimelech Applica ad me ephot. Et applicauit abiathar ephot ad dauid:et consuluit dauid dn̄m dicens. Persequar latrūculos hos et cōprehēdam eos an nō? Dixitq; ei dn̄s. Persequere:absq; dubio enī ꝓprehendes eos:⁊ excucies p̄daꝫ. Abijt ḡ dauid.ipse et sexcenti viri q̄ erant cū eo et venerunt vsq; ad torrentē besor:⁊ lassi q̄dam substiterūt. Persecutus est autē dauid:ipse et quadrīgenti viri cū eo: substiterant enim ducēti: q̄ lassi transire non potuerant torrentꝫ besor. Et inuenerūt virū egipcium in agro:et adduxerūt eum ad dauid. Dederuntq; ei panem vt comederet ⁊ biberet aquā sed et fragmē masse caricaꝝ et duas ligaturas vuepasse. Qui cū comedisset reuersus est spūs ei⁹:et revocillatus est. Non enī comederat panē neq; biberat aquam tribꝫ diebꝫ ⁊ tribꝫ noctibꝫ. Dixit itaq; ei dō. Cui⁹ es tu vel vnde:⁊ quo pgis? Qui ait. Puer egipci⁹ ego sum:ſu⁹ viri amalechite. Dereliquit aī me dn̄s meus:q; egrotare cepi nudiustercius. Siqdem nos erupim⁹ ad australē plagam cerethi.et ꝓī iudam et ad meridiē caleph:⁊ sicelech succendim⁹ igni. Dixitq; ei dauid. Potes me ducere ad istū cuneū? Qui ait. Jura mihi p deum: q̄d non occidas me:⁊ non tradas me in man⁹ dn̄i mei:et ego ducaꝫ te ad cuneum istū. Et iurauit ei dauid. Qui cū duxisset eum:ecce illi discūbebant sup faciem vniuerse terre:comedentes ⁊ bibentes ⁊ q̄si festū celebrantes diem.pro cuncta preda ⁊ spolijs q̄ cepant ō terra philistijm:⁊ de t̄ra iuda. Et pcussit eos dauid a vespa vsq; ad vesperam alteri⁹ diei:et non euasit ex eis quisq̄ nisi tantū quadringenti viri adolescentes q̄ ascenderant camelos ⁊ fugerant. Eruit ḡ dauid oīa q̄ tulerant amalechite: et duas vxores suas eruit nec defuit quisq̄ a puo vsq; ad magnū tam de filijs q̄ de filiabꝫ et de spolijs:et q̄cunq; rapuerant omīa reduxit dauid:⁊ tulit vniuersos greges et armenta⁊ minauit aī faciem suam. Dixeruntq;.Hec est preda dauid. Venit autem dauid ad ducētos viros q̄ lassi substiterāt nec sequi potuerant dō: ⁊ residere eos iusserat in torrente besor. Qui egressi sunt obuiaꝫ dauid:et p̄lo qui erat cū eo. Accedēs autem dauid ad p̄lm:salutauit eos pacifice. Respōdensq; vnus vir pessim⁹ et iniqu⁹ de viris qui erant cum dauid dixit. Quia nō venerunt nobiscū non dabimus eis quicq̄

de preda quã eruim⁹:sed sufficiat vnicuiqꝫ vxor sua et filij: quos cum acceperint: recedant. Dixit autẽ dauid. Non sic facietis fratres mei de bijs q̃ tradidit nobis dñs et custodiuit nos:et dedit latrunculos qui eruperant aduersum nos in man⁹ nostras: nec audiet vos quisq̃ sup ꝓmone hoc. Eq̃ enim pars erit descendentis ad prelium et remanentis ad sarcinas: et similiter diuident. Et factũ est hoc ex die illa ⁊ deinceps constitutũ et prefinitũ et quasi lex in isrl̃: vsqꝫ in diẽ hanc. Venit ergo dd in sicelech et misit dona de preda senioribꝫ iuda primis suis dicens. Accipite benedictõnem de preda hostium dñi. Bijs q̃ erant in bethel. et q̃ in ramoth ad meridiẽ:et q̃ in gether. et q̃ in aroer.et q̃ in sephamoth.et q̃ in esthama. et q̃ in rachal.et q̃ in vrbibꝫ hierameli.et q̃ in vrbibꝫ ceni.⁊ q̃ in rama.⁊ q̃ in lacu asan. ⁊ q̃ in athach.⁊ q̃ in ebron:⁊ reliquis q̃ erant in bijs locis in quibus commorat⁹ fuerat dd ⁊ viri ei⁹. ¶Ca. XXXI

Philistijm autẽ pugnabant aduersum israel. Et fugerunt viri israel ante faciem philistijm:et ceciderũt interfecti in monte gelboe. Irrueruntqꝫ philistijm in saul et in filios ei⁹:⁊ ꝑcusserũt ionathan.et aminadab.⁊ melchisue filios saul:totũqꝫ pondus ꝑlij versum est in saul. Et consecuti sunt eũ viri sagittarij: ⁊ vulnerat⁹ est vehemẽter a sagittarijs. Dixitqꝫ saul ad armigerꝫ suum. Euagina gladium tuũ ⁊ interfice me:ne forte veniant in circũcisi isti ⁊ inf̃iciant me illudentes mihi. Et noluit armiger ei⁹:fuerat enim nimio terrore ꝑterritus. Arripuit itaqꝫ saul gladium suũ:⁊ irruit sup eũ. Quod cũ vidisset armiger eius videlicet q̃ mortuus esset saul:irruit etiaꝫ ipse sup gladium suum ⁊ mortu⁹ est cum eo. Mortu⁹ est ergo saul et tres filij eius ⁊ armiger illius:et vniuersi viri eius in die illa pariter. Videntes autẽ filij israel:q̃ erant trans vallem ⁊ trans iordanen qd fugissent viri israelite.et q̃ mortuus esset saul ⁊ tres filij eius: reliquerũt ciuitates suas et fugerunt. Veneruntqꝫ philistijm:et habitauerunt ibi. Facta autem die altera venerunt philistijm vt expoliarent interfectos:et inuenerunt saul ⁊ tres filios ei⁹ iacentes in monte gelboe. Et precidерunt caput saul et expoliauerunt eum armis: et miserunt in terram philistinoꝝ per circuitum: vt annunciaretur in templo ydolorum et in populis. Et posuerunt arma eius in templo astaroth: corpus vero eius suspenderũt in muro bethsan. Qd cum vidissent habitatores iabes galaad q̃cunqꝫ fecerant philistijm saul:surrexerunt omnes viri fortissimi ⁊ ambulauerunt tota nocte et tulerunt cadauera saul ⁊ cadauera filioꝝ ei⁹ de muro bethsan. Veneruntqꝫ viri iabes galaad:et conbusserunt ea igni et tulerunt ossa eoꝝ et sepelierunt in nemore iabes et ieiunauerunt septem diebꝫ.

¶Explicit liber regum prim⁹. Incipit liber regum secundus. ¶Ca. ꝑmum.

Factũ est autem postq̃ mortuus est saul vt dauid reuertereꝫ a cede amalech: ⁊ maneret in sicelech duos dies. In die autem tercio apparuit homo veniens de castris saul veste conscissa:et puluere conspsus caput. Et vt venit ad dauid cecidit sup faciem suam: et adorauit. Dixitqꝫ ad eum dauid. Unde venis? Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dd. Quod est verbũ quod factũ est? Indica mihi. Qui ait. Fugit ꝑplus ex prelio:⁊ multi corruentes e ꝑplo mortui sunt:sed ⁊ saul ⁊ ionathas filius eius interierunt. Dixitqꝫ dauid ad adolescentẽ qui nũciabat ei. Unde scis quia mortuus est saul et ionathas filius eius? Ait adolescens qui nunciabat ei. Casu veni in montem gelboe.et saul incũbebat super hastam suam: porro currus ⁊ equites appropinquabant ei: et conuersus post tergum suum. Vidensqꝫ me vocauit. Cui cum respondissem assum: dixit mihi. Quis naꝫ es tu? Et aio ad eum. Amalechites ego sum. Et locutus est mihi. Sta supꝑ me ⁊ interfice me qm̃ tenent me anguste: ⁊ adhuc tota aĩa mea in me ẽ. Stansqꝫ super eum. occidi illum. Sciebam enim qd viuere non poterat post ruinam. Et tuli dyadema quod erat in capite eius: et armillam de brachio illius: et attuli ad te dñm meũ huc. Apprehendens autẽ dauid vestimenta sua scidit. omnesqꝫ viri qui erant cum eo: et planxerunt et fleuerunt

et ieunauerunt vsq; ad vespam sup saul ⁊ sup ionathan filiũ ei⁹ ⁊ sup ꝓplm dñi ⁊ sup domũ isrl: eoq; corruissent gladio. Dixit q; dauid ad iuuenẽ q̃ nũciauerat ei. Vnde es tu? Qui rñdit. Fili⁹ hois aduene amalechite ego sum. Et ait ad eũ dauid. Quare non timuisti mittere manũ tuaz. vt occideres xpm dñi? Vocansq; dõ vnũ de pueris suis ait. Accedens irrue in eũ. Qui pcussit illũ: ⁊ mortu⁹ est. Et ait ad eũ dauid. Sanguis tu⁹ sup caput tuũ. Os enĩ tuũ locutũ est aduersũ te dicẽs: ego interfeci xpm dñi. Planxit aũt dõ planctũ huiuscemodi sup saul et sup ionathan filiũ ei⁹: et ꝑcepit vt docerẽt filios iuda planctũ sicut ⁊ scptũ est in libro iustoꝝ. Et ait. Cõsidera isrl ꝑ hijs q̃ mortui sunt: sup excelsa tua vulnerati. Inclite isrl sup montes tuos interfecti sũt. Quo ceciderũt fortes. Nolite annũciare in geth neq; annũcietis in ꝓpitijs ascalonis: ne forte letentur filie philistijm: ne exultent filie incircũcisoꝝ. Montes gelboe nec ros nec pluuia. veniãt sup vos. Neq; sint agri ꝓmiciaꝝ: q; ibi abiect⁹ est clipe⁹ fortiũ: clipe⁹ saul q̃si non esset vnct⁹ oleo a sanguine interfectoꝝ ab adipe fortiũ. Sagitta ionathe nunq̃ rediit retrorsum: ⁊ gladi⁹ saul ñ ẽ reuersus inanis. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori valde in vita sua: in morte q̃z ñ sunt diuisi. Aq̃lis velotõres: leonib⁹ fortiores. Filie isrl sup saul flete q̃ vestiebat vos coccino ĩ delicijs: q̃ prebebat ornamẽta aurea cultui vro. Quo ceciderũt fortes ĩ plio! Jonathas ĩ excelsis tuis occisus est. Doleo sup te fr̃ mi ionatha decore nimis: ⁊ amabilis sup amorẽ mulieꝝ. Sicut mat̃ vnicũ amat filiũ suũ: ita ego te diligebaz. Quomodo ceciderunt robusti: ⁊ perierũt arma bellica.

Ca. II.

Factũ est post hec consuluit dauid dñm dicens. Nũ ascendam ĩ vnam de ciuitatib⁹ iuda? Et ait dñs ad eum. Ascende. Dixitq; dõ. Quo ascẽdam? Et rñdit ei. In hebron. Ascendit g̃ dauid ⁊ due vxores ei⁹ achinoez iesrlites ⁊ abigail vxor nabal carmeli: sed et viros q̃ erant cũ eo duxit dauid singl'os cũ domo sua: ⁊ mansert in opidis hebron. Venertq; viri iuda et vnxert ibi dauid: vt regnaret sup domũ iuda. Et nũciatum est dauid: q; viri iabes galaad sepelissent saul. Misit g̃ dauid nũcios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos Benedicti vos a dño qui fecistis misericordiaz hanc cũ dño vestro saul: et sepelistis eum. Et nũc retribuet q̃z vobis dñs misericordiaz et veritatẽ: et ego reddam grãm eoq; fecistis verbũ istud. Confortent̃ man⁹ vre: et estote filij fortitudinis: licet enĩ mortu⁹ sit dñs vr̃ saul: tñ me vnxit dom⁹ iuda ĩ regẽ sibi. Abner aũt fili⁹ ner ꝓnceps exercitus saul tulit hisboseth filiũ saul. ⁊ circũduxit eũ ꝑ castra: regemq; ꝓstituit sup galaad ⁊ sup iessuri et sup iesrael et sup ephraim et sup beniamin ⁊ sup isrl vniuersũ. Quadraginta annoꝝ erat hisboseth fili⁹ saul cũ regnare cepisset sup isrl: ⁊ duobꝫ annis regnauit. Sola aut̃ dom⁹ iuda seq̃bat dauid. Et fuit numer⁹ dieꝝ quos ꝓmorat⁹ est dauid imperans in hebron sup domũ iuda: septẽ annoꝝ et sex mensiũ. Egressusq; est abner filius ner ⁊ pueri hisboseth filij saul de castris in gabaon: porro ioab filius saruie et pueri dauid egressi sunt. ⁊ occurrerũt eis iuxta piscinaz gabaon. Et cũ in vnũ conuenissent: e regione sederunt hij ĩ vna pte piscine: et illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri: et ludant coram nobis. Et rñdit ioab: Surgant. Surrexerũt ergo et transiert̃ numero duodecim de bẽiamin ex pte hisboseth filij saul: ⁊ duodecim de pueris dauid. Apprehensoq; vnusquisq; capite comparis sui defixit gladiũ in latus contrarij: et ceciderunt simul. Vocatũq; est nomẽ loci illi⁹. ager robustoꝝ in gabaon. Et ortũ est bellum durũ satis in die illa: fugatusq; est abner et viri isrl a pueris dõ. Erant autem ibi tres filie saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissim⁹ fuit: quasi vn⁹ ex capreis q̃ morant̃ in siluis. Persequebat̃ aũt asahel abner: et nõ declinauit ad dextram siue ad sinistrã. omittens ꝑsequi abner. Respexit itaq; abner pt⁹ terguz suũ. ⁊ ait. Tu ne es asahel? Qui rñdit ego sum. Dixitq; ei abner. Vade ad dextram siue ad sinistram ⁊ apprehẽde vnũ de adolescentib⁹: ⁊ tolle tibi spolia ei⁹ Noluit aũt̃ asahel omittere: q̃n vrgeret eũ. Kursũq; locut⁹ est abner ad asahel. Recede et noli me sequi: ne forte ꝓpellar confodere te in terram: ⁊ leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem meum. Qui audire cõtempsit: ⁊ noluit declinare. Percussit g̃

eum abner auersa hasta in inguine ⁊ trās-
fodit:et mortu⁹ est in eodem loco. Omēsq;
q̄ transibāt p̄ locū illū in quo cecidērat a-
sahel et mortu⁹erat subsistebāt. Persequnti
bus aū ioab ⁊ abisai fugientē abner:sol oc
cubuit. Et venēr vsq; ad collem aq̄duct⁹:
q̄ est ex aduerso vallis ⁊ itineris deserti in
gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin
ad abner:⁊ ꝯglobati in vnū cuneū. stetērt
ī sūmitatē cumuli vni⁹. Et exclamauit ab-
ner ad ioab:⁊ ait. Nū vsq; ad inēnitōnem
tu⁹ mucro deseuiet? An ignoras q̄ piculo-
sa sit desperatō? Vsquequo nō dicis p̄l'o vt
omittat psequi frēs suos? Et ait ioab. Vi-
uit dn̄s:si locutus fuisses mane: recessisset
p̄l'us persequns frēm suū. Insonuit g̊ ioab
bucina ⁊ stetit oīs exercit⁹:nec psecuti sūt
vltra isrl':neq; inire certamē. Abner aūt ⁊
viri ei⁹ abierūt p̄ campestria moab tota no-
ctē illa⁊ transierūt iordanen:⁊ lustrata oīm
bethoron venerūt ad castra. Porro ioab re-
uersus omisso abner ꝯgregauit oēm p̄l'm:
et defuerunt de pueris dauid: decem ⁊ no-
uem viri excepto asahele. Serui aū dauid
pcusserunt de beniamin et de viris q̄ erant
cū abner. trecentosseptuaginta: q̄ et mortui
sunt. Tuleruntq; asahel. ⁊ sepelierunt eum
in sepulchro patris sui in bethleem. Et am
bulauerūt tota nocte ioab et viri q̄ erant
cum eo: ⁊ in ipso crepusculo peruenerunt
in hebron. //Ca.III.

Facta est ergo longa cōcertatō. inē
domū dauid ⁊ inter domū saulis:
dō pficiēs⁊ semp seipso robustior:
dom⁹ aū saul decrescens quotidie. Natiq; sū
filij dauid in hebron. Fuitq; p̄mogenitus
ei⁹ āmon de achinoen iesrahelite:⁊ pt⁹ eum
chaleab ō abigail vxore nabal carmeli. se-
cundus absalon:fili⁹ maacha filie tholo-
mai regis gessur. Quart⁹ aū adonias fili⁹
agith: et q̄ntus saphacias filius abithal.
Sextus q̄z hietraam:de egla vxore dō. Hij
nati sūt ī hebron. Cū g̊ esset p̄liū inēdomū
saul⁊ domū dō:abner fili⁹ ner regebat do
mū saul. Fuerat aū sauli ꝯcubina nōie res
pha filia achia: ingressusq; ē ad eā abner
Dixitq; hisboseth ad abner. Quare īgres-
sus es ad concubinā patris mei? Qui irat⁹
nimis p̄ter verba hisboseth: ait. Nūquid
caput canis ego sum aduersum iudam
hodie. q̄ fecerim misericordiam sup̄ domū saul
patris tui. et sup̄ fratres et p̄rimos eius:
et non tradidi te in manu dauid: et tu re-
quisisti in me q̄ argueres p̄ mlīere hodie?
Hec faciat deus abner. ⁊ hec addat ei: nisi
quō iurauit dn̄s dauid sic faciam cū eo vt
transferat regnū de domo saul:et eleuetur
thron⁹ dauid sup̄ israel ⁊ sup̄ iudam a dan
vsq; bersabee. Et non potuit rndere ei q̄-
q̄:quia metuebat illum. Misit ergo abner
nuncios ad dauid in hebron pro se dicen-
tes. Cui⁹ est terra? Et vt loq̄rent. Fac me-
cum amicicias et erit man⁹ mea tecum:et
reducam ad te vniuersū israel. Qui ait o-
ptime. Ego faciaz tecū amicicias: sed vnā
rem peto a te dicens. Non videbis faciē me
am. anteqū adduxeris mihi michol filiam
saul:et sic venies ⁊ videbis me. Misit aut̄
dauid nuncios ad hisboseth filium saul di
cens. Redde vxorem meam michol: quam
despondi mihi centū prepucijs philistijm.
Misit ergo hisboseth: et tulit eam a viro
suo phaltihel filio lais. Seqbat⁹q; eam vir
su⁹ plorans vsq; baurim: et dixit ad eū ab-
ner. Vade et reuertere. Qui reuersus est.
Sermonē q̄z intulit abner ad seniores isrl'
dicens. Tam heri q̄ nudiusterci⁹ quereba-
tis dauid vt regnaret sup̄ vos. Nunc ergo
facite: qm̄ dn̄s locut⁹ est ad dauid dicens.
In manu serui mei dauid saluabo p̄l'm me-
um isrl': de manu philistijm ⁊ omniū inimi
cor̄ ei⁹. Locut⁹ est autem abner etiam ad
bēiamin. Et abijt vt loquerē ad dauid in
hebron omnia q̄ placuerant israeli ⁊ vni-
uerso bēiamin: venitq; ad dauid ī hebron
cū viginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ vi
ris ei⁹ q̄ venerant cū eo conuiuiū. Et dixit
abner ad dauid. Surgam vt congregē ad
te dn̄m meum regez omnem isrl' et ineam
tecū fedus:et imperes omnib⁹ sicut desi-
derat anima tua. Cū ergo deduxisset dauid
abner. et ille isset in pace: statim pueri dō
et ioab venerūt cesis latronib⁹ cū p̄da mag̃
nimis. Abner aū non erat cū dō in hebron
q̄z iam dimiserat eū⁊ p̄fect⁹ fuerat in pace:
et ioab ⁊ oīs exercit⁹ q̄ erant cū eo: postea
venerant. Nūciatū est itaq; ioab a narrāti
bus. Venit abner fili⁹ ner ad regē:⁊ dimi-
sit eum⁊ abijt in pace. Et ingressus ē ioab
ad regē et ait. Quid fecisti? Ecce venit ab-
ner ad te. Quare dimisisti eum⁊ abijt⁊ re-
cessit? Ignoras abner filiū ner q̄m ad hoc

venit ad te vt reciperet te. ⁊ sciret exitum
tuū et introitū tuū: et nosset oīa q̄ agis!
Egressus itaq; ioab ad dō misit nūcios p̄
abner: ⁊ reduxit eū a cisterna sira ignorā-
te dō. Cūq; rediisset abner ī hebron seorsū
abduxit eū ioab ad mediū portæ vt loq̄rē
ei in dolo: ⁊ percussit illū ibi in inguine ⁊
mortu⁹ est: in vltōnem sanguīs asahel frīs
ei⁹. Dō cū audisset dō rem iam gestaz. ait.
Mūdus ego sū ⁊ regnū meū apud dēū vsq;
ī sempit̄num a sanguine abner filij ner: et
veniat sup caput ioab ⁊ sup oēm domū pa
tris ei⁹: nec deficiat de domo ioab fluxū se
mīs sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenēs fusū: ⁊ ca-
dens gladio ⁊ indigens pane. Igit̄ ioab ⁊
abisai frēz eoz ī gabaon in p̄lio. Dixit aūt
dō ad ioab: ⁊ ad omnē ꝑp̄l'm q̄ erat cū eo.
Scindite vestīmēta vrā ⁊ accingimī saccis.
et plāgite añ exeq̄as abner. Porro rex dō
seq̄batur feretr̄. Cūq; sepelisset abner ī hebrō
leuauit rex dō vocē suam: ⁊ fleuit sup tu-
mulū abner. Fleuit aūt ⁊ omis ꝑp̄l'us. Plā-
gensq; rex ⁊ lugens abner. ait. Nequaq̄ vt
mori solēt ignaui: mortu⁹es abner. Man⁹
tue ligate ñ sunt ⁊ pedes tui ñ sunt ꝑpedibꝰ
aggūati: sed sicut solent cadere corā filijs
iniq̄tatis sic corruisti. Cōgeminansq; oīs
ꝑp̄l'us: fleuit sup eū. Cūq; venisset vniuersa
mult'itudo cibū capere cū dō clara adhuc die:
iurauit dō dicens. Hec faciet mihi de⁹ ⁊ hec
addat: si añ occasū solis gustauero panez
vel aliud quicq̄. Omnisq; ꝑp̄l'us audiuit: ⁊
placuerūt eis cuncta q̄ fecit rex in ꝑspectu
omnis ꝑp̄l'i. Et cognouit omne vulg⁹ ⁊ vni
uersus isr̄l' in die illa: qm̄ non actū fuisset
a rege vt occideret̄ abner filius ner. Dixit
q̄z rex ad suos suos. Nū ignoratis qm̄ p̄n-
ceps et maxim⁹ cecidit hodie ī isr̄l'? Ego aūt
adhuc delicat⁹ et vnct⁹ rex. Porro viri isti
filij saruie duri mihi sunt. Retribuat dñs
facienti malum iuxta maliciam suam.

¶ Capitulum. IIII.

Audiuit aūt hisboseth filī⁹ saul q̄ ce-
cidisset abner in hebron ⁊ dissolutæ
sunt man⁹ ei⁹: omnisq; israel ꝑturbatus est. Duo aūt viri p̄ncipes latronum
erant filio saul: nomen vni banaa ⁊ nomē
alteri rechab filij rēmon berothite de filijs
beniamin. Siq̄dem ⁊ beroth reputata est ī
beniamin. Et fugerūt berothite ī gethaim:
fueruntq; ibi aduene vsq; ad tēp⁹ istud.
Erat aūt ionathe filio saul filī⁹ debilis pedi
bus. Quinquēnis enim fuit q̄n venit nunci⁹
de saul ⁊ ionatha ex isr̄l'. Tollens itaq;
eum nutrix sua fugit. Cūq; vestīaret vt fu
geret cecidit: ⁊ claudus effect⁹ est: habuit-
q; vocabulū miphiboseth. Clenientes igit̄
filij remmon berothite rechab ⁊ banaa in-
gressi sunt feruente die domū hisboseth. q̄
dormiebat sup stratū suū meridie: ⁊ hostia-
ria dom⁹ purgās triticū obdormiuit. In-
gressi sunt aūt domū latent̄ assumentes spi
cas tritici: ⁊ p̄cusserūt eum in inguine rech-
ab ⁊ banaa frater ei⁹: ⁊ fugerunt. Cū autē
ingressi fuissent domū ille dormiebat sup
lectum suum in conclaui: et percucientes
interfecerunt eum. Sublatoq; capite eius
abierūt per viam deserti tota nocte: ⁊ attu-
lerūt caput hisboseth. ad dauid in hebron
Dixeruntq; ad regem. Ecce caput hisbo-
seth filij saul inimici tui q̄ querebat aīam
tuaz: ⁊ dedit dñs dño nr̄o regi vltōem bo-
die: de saul ⁊ de semine eius. Rñdens autez
dauid rechab ⁊ banaa fratri ei⁹ filijs rem-
mon berothite: dixit ad eos. Viuit dñs q̄
eruit animam meaz de omni angustia: qm̄
eum q̄ annunciauerat mihi ⁊ dixerat mor-
tu⁹ est saul q̄ putabat se prospera nunciare
tenui et occidi eum in siclech: cui oporte-
bat me mercedem dare pro nuncio. Quan-
tomagis nunc cū homines impij interfece
runt vir innoxiū in domo sua super lectū
suum non queram sanguinem ei⁹ de manu
vestra: ⁊ auferam vos de terra! Precepit
itaq; dauid pueris suis: ⁊ interfecerūt eos:
precidentesq; man⁹ ⁊ pedes eoz suspenderūt
eos: super piscinam in hebron. Caput aūt
hisboseth tulerunt: et sepelierunt in sepul-
chro abner in hebron. ¶ Ca. V.

Et venerūt vniuerse tribꝰ israel ad
dauid in hebron dicētes. Ecce nos
os tuū et caro tua sum⁹. Sed ⁊ he
ri ⁊ nudiustertiū cū esset saul rex sup nos:
tu eris educens ⁊ reducens isr̄l'. Dixit aūt
dñs ad te. Tu pasces ꝑp̄l'm meū israel: ⁊ tu
eris dux sup israel. Venerunt q̄z ⁊ seniores
israel ad regē in hebrō: ⁊ pcussit cū eis rex
dō fedus in hebron coram dño: vnxerūtq;
dauid in regem sup israel. Filius triginta
annoz erat dauid cum regnare cepisset: ⁊

quadraginta annis regnauit. In hebron regnauit sup iudam septē annis:et sex mensibꝫ: in ihrl'm aūt regnauit triginta tribus annis sup omnē isrl' ⁊ iudam. Et abijt rex et oēs viri q̄ erant cū eo ī ihrl'm ad iebuseū hītatorē terre. Dictūq; est dō ab eis. Non īgredieris huc nisi abstuleris cecos ⁊ claudos dicētes. Nō ingredieť dauid huc. Cepit aūt dauid arcē syon:hec est ciuitas dō. Proposuerat enī dauid in die illa pmiū q̄ pcussisset iebuseū:⁊ tetigisset domatū fistulas:⁊ abstulisset cecos ⁊ claudos odientes aīam dauid. Idcco dr̄ in puerbio. Cecus ⁊ claudus ñ intrbunt ī templū. Habitauit aūt dauid ī arce syon ⁊ vocauit eam ciuitatē dauid:⁊ edificauit p gyr̄ amello et intrinsec⁹. Et egrediebať pficiēs atq; succrescēs: et dñs de⁹ exercituum erat cū eo. Misit q̄q; hiram rex thiri nūcios ad dauid et ligna cedrina.et artifices lignor̄. artificesq; lapidū ad parietes:et edificaueť domū dō. Et cognouit dauid q̄niam pfirmasset eū dñs regem sup isrl':⁊ quoniā exaltasset regnū ei⁹ sup pplm suum isrl'. Accepit ḡ dauid adhuc concubinas ⁊ uxores de ihrl'm: postq̄ venerat de hebron. Natiq; sunt dō et alij filij et filie:et hec noīa eor̄ q̄ nati sunt ei in ihrl'm. Hamna ⁊ sobab ⁊ nathan ⁊ salomon ⁊ iabaar ⁊ helisua ⁊ nepheg ⁊ iaphia et helisama ⁊ heliada ⁊ heliphelet. Audieť ergo philistijm q̄ unxissent dauid in regez sup isrl':et ascenderunt uniuersi ut q̄rerent dauid. Qđ cū audisset dauid: descendit in psidium. Philistijm autē venientes diffusi sunt in valle raphaim. Et consuluit dauid dñm dicens. Si ascendaz ad philistijm. ⁊si dabis eos ī manu mea? Et dixit dñs ad dauid. Ascende: q̄r tradens dabo philistijm ī manu tua. Venit ḡ dauid in baalpharasim:et pcussit eos ibi et dixit. Diuisit dñs inimicos meos coraz me:sicut diuidunť aque. Propterea vocatū est nomē loci illi⁹ baalpharasim. Et reliq̄rnut ibi sculptilia sua:que tulit dauid ⁊ viri ei⁹. Et addideť adhuc philistijm ut ascenderent: et diffusi sunt invalle raphaim. Consuluit aūt dauid dñm. Si ascendam contr̄ philisteos:et tradas eos in man⁹ meas? Qui rñdit. Non ascendas ꝓtra eos:sed gira pt⁹ tergū eor̄:⁊ venies ad eos ex aduerso piror̄. Et cū audieris sonitū gradiētis ī cacumine piror̄

Ordo

tunc imbis prelium: q̄r tunc egrediet dñs ante faciē tuam:ut pcuciat castra philistiim. Fecit itaq; dauid sicut pcepat ei dñs: et percussit philistijm de gabaa usq; dū venias gazer.

Ca. VI

Congregauit autem rursum dauid omnes electos ex isrl' triginta milia. Surrexitq; dō et abijt et universus pplus q̄ erat cū eo de viris iuda ut adducerēt archaz dei:sup quam inuocatū est nomen dñi exercituū sedentis in cherubin sup eam. Et imposuerť archam dei sup plaustr̄ nouū. Tulerūtq; eaz de domo aminadab:q̄ erat in gabaa. Oza aūt ⁊ haio filij aminadab minabant plaustr̄ nouū. Cūq; tulissent eam de domo aminadab q̄ erat in gabaa:custodiens archam dei. haio precedebat archam dei:dauid aūt ⁊ omnis isrl' ludebant coram dño:in oīb lignis fabrefactis et citaris ⁊ liris ⁊ timpanis ⁊ sistris ⁊ cimbalis. Postq̄ aūt venerūt ad aream nachor extendit oza manū ad archam dei ⁊ tenuit eam:q̄niaz calcitrabant boues et declinauerūt eam. Iratusq; est indignatione dñs contr̄ ozam:⁊ percussit eū super temeritatē:q̄ mortu⁹ est ibi. iuxta archam dei. Contristat⁹ē aūt dauid eoq; percussisset dñs ozam:⁊ vocatū est nomen loci illi⁹ percussio oza usq; in diem hanc. Et extimuit dauid dñm in die illa dicens. Quō ingredietur ad me archa dñi? Et noluit diuertere ad se archam dñi in ciuitatē dauid:sed diuertit eam ī domū obededon gethei. Et habitauit archa dñi ī domo obededon gethei tribꝫ mensibꝫ et benedixit dñs obededon. ⁊ omnem domū eius. Nūciatūq; ē regi dauid: q̄r benedixisset dñs obededon ⁊ oīa ei⁹ ꝓpter archam dei. Dixit q̄z dauid. Ibo: et reducā archam cū benedictione in domū meam. Abijt ḡ dauid:et adduxit archam dei de domo obededon in ciuitatem dauid cū gaudio.et erant cū dō septem chori:⁊ victima vituli. Cūq; transcendissent q̄ portabant archaz dñi sex pasus immolabāt bouē et ouem et arietē:et dauid percuciebat ī organis armigatis:⁊ saltabat totis viribꝫ añ dñm. Porro dō erat accinct⁹ epbot lineo: ⁊ dauid et omnis dom⁹ isrl' ducebant archaz testamenti dñi in iubilo et in clangore bucine. Cūq; intrasset archa dñi ī ciuitatē dauid:michol filia saul pspiciens p fenestraz vidit regē dauid

regn

subsilientē atz saltantē coram dño: et despexit eū in corde suo. Et introduxerūt archaz dñi: et imposuerūt eam in loco suo in medio tabernaculi qđ tetēderat ei dđ: et obtulit dđ olocausta coram dño et pacifica. Cūqz cōplesset offerens olocausta et pacifica: bñdixit plō in noīe dñi exercituū. Et ptit̄ est multitudini vniuerse isrl tam viro q̄ mulieri singulis collyridaz panis vnaz: et assaturaz bubale carnis vnam: et similaz frixā oleo. Et abijt omnis plus: vnusquisqz in domū suam. Reuersusqz est dđ: vt bñdiceret domui sue: et egressa michol filia saul ī occursū dauid. ait. Quā gloriosus fuit hodie rex isrl discooperiens se ante ancillas seruoz suoz: et nudat̄ est q̄si si nudet̄ un̄ de scurris. Dixitqz dđ ad michol. Coram dño: q̄ ludam añ dñm q̄ elegit me potiusq̄ patrem tuū et q̄ omnē domū ei⁹: et pcepit mihi vt essem dux super plm dñi in israel. Et ludam et vilior fiam plusq̄ factus sum. et ero humilis ī oculis meis: et cū ancillis de q̄bđ locuta es gloriosior apparebo. Igit̄ michol filie saul non est nat⁹ fili⁹: vsqz in diē mortis sue.

Ca. VII.

Factū est aūt cum sedisset rex in domo sua: et dñs dedisset ei requem vndiqz ab vniuersis inimicis suis: dixit ad nathan pphām. Videsne q̄ ego habitem ī domo cedrina: et archa dei posita sit in medio pelliū. Dixitqz nathan ad regez. Omne qđ est in corde tuo vade fac: q̄ dñs tecū est. Factum est aūt in illa nocte: et ecce sermo dñi ad nathan dicens. Vade et loqre ad seruū meum dauid. Hec dicit dñs. Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitandum: neqz enim habitaui ī domo ex die illa q̄ eduxi israel de terra egipti vsqz in diez hanc. sed ambulabaz in tabernaculo et in tētorio et cūcta loca q̄ transiui cū omnibus filijs isrl. Numqđ loquens locut⁹ sum ad vnam de tribubus isrl. cui precepi vt pasceret plm meū israel dicens. Quare ñ edificasti mihi domū cedrinaz? Et nūc hec dices seruo meo dđ. Hec dicit dñs exercituū. Ego tuli te de pascuis seqntem greges vt esses dux super plm meū israel: et fui tecū in oībus vbicūqz ambulasti: et interfeci vniuersos inimicos tuos a facie tua: feciqz tibi nomē gnde iuxta nomē magnoz q̄ sunt in tra. Et ponā locū plo meo israel et plantabo eū et habitabo cū eo. et non turbabit̄ amplius: nec adđet filij iniqtatis vt affligant eū sic pus ex die q̄ pstitui iudices sup plm meū isrl. Et requem dabo tibi ab oībus inimicis tuis: pdicetqz tibi dñs: q̄ faciat tibi dñs domū. Cūqz completi fuerint dies tui et dormieris cū patribus tuis: suscitabo semen tuum post te. qđ egredietur de utero tuo et firmabo regnū ei⁹. Ipse edificabit domum nomini meo: et stabiliam thronū regni ei⁹ vsqz in sempiternū. Ego ero ei in patrē: et ipse erit mihi in filiū. Qui si inique aliqđ gesserit: arguam eū in virga virorū: et in plagis filiorū hominū. Misericordiam aūt meam nō auferaz ab eo: sicut abstuli a saul quē amoui a facie mea. Et fidelis erit dom⁹ tua: et regnū tuū vsqz in eternū ante faciē meam: et thron⁹ tu⁹ erit firm⁹ iugit̄. Secōm omnia verba hec. et iuxta vniuersam visionē istā: sic locut⁹ ē nathan ad dđ. Ingressus est aūt rex dauid et sedit coraz dño: et dixit. Quis ego sum dñe de⁹ et q̄ dom⁹ mea: q̄ adduxisti me hucusqz? Sed et hoc paruū visū est in cspctu tuo dñe de⁹ me⁹ nisi loqreris etiā de domo serui tui in longinquū. Ita est enim lex ab adam dñe de⁹. Quid g̃ addere potuerit adhuc dđ vt loquat̄ ad te? Tu enim scis seruū tuū dñe de⁹. pter verbū tuū et sm cor tuū fecisti oīa magnalia hec: ita vt notū face res seruo tuo. Idcirco magnificatus es dñe de⁹: q̄ nō est similis tui: neqz ē de⁹ exc̄ te in oībus q̄ audiuim⁹ auribus nris. Que est aūt vt plus tu⁹ isrl gens in tra pt̄ quam iuit de⁹ vt redimeret eaz sibi ī plm et poneret sibi nomē: faceretqz eis magnalia et horribilia sup traz. a facie pli tui dñe quē redemisti tibi ex egipto. gentē et deū ei⁹? Firmasti enī tibi plm tuū isrl in plm sempiternū: et tu dñe de⁹ factus es eis in deū. Nunc g̃ dñe de⁹ verbū quod locut⁹ es sup seruū tuū et super domū ei⁹ suscita in sempiternū: et fac sicut locut⁹ es vt magnificet nomē tuū vsqz in sempiternū. atz dicat̄. Dñe de⁹ exercituuz de⁹ sup israel: et dom⁹ serui tui dauid erit stabilita coram dño: q̄ tu dñe exercituū deus isrl reuelasti aurem seruo tui dicens. domū edificabo tibi: pterea inuenit seru⁹ tu⁹ cor suum vt oraret te oōe hac. Nunc ergo domine deus tu es de⁹: et verba tua erunt vera. Locut⁹ es enī ad seruū tuum bona hec. Incipe ergo et bñdic domui serui tui vt sit ī

sempiternū coram te. qz tu dñe de⁹ locut⁹ es. z benedictōe tua benedicet dom⁹ serui tui in sempiternū. Ca. VIII

FActum est aũ pt⁹ hec pcussit dauid philistijm z humiliauit eos: z tulit dauid frenū tributi de manu philistijm: z pcussit moab z mensus ẽ eos funiculo coequans terre. Mensus est aũ duos funicl'os: vnū ad occidendū. z vnū ad viuificandū Factusqz ẽ moab dauid fuiẽs sub tributo. Et pcussit dauid adadezer filium roob regem soba: qñ pfect⁹ est vt dñaretur super flumen eufraten. Et captis dauid ex pte ei⁹ milleseptingentis eqtib⁹. et viginti milib⁹ peditū: subneruauit omnes iugales curruū. Dereliqt aũt ex eis centū currus. Venit qz siria damasci: vt presidiū ferret adadezer regi soba: z pcussit dd de siria viginti duo milia viroz: et posuit dauid psidiū in siria damasci: factaqz ẽ siria dauid fuiẽs sub tributo. Seruauitqz dñs dauid in omnib⁹ ad qcunqz pfect⁹ est. Et tulit dd arma aurea z torques q̄ habebãt fui adadezer: z detulit ea in ihr'm. Et d bethe. z de beroth ciuitatib⁹ adadezer tulit rex dauid es multū nimis: de quo fecit salomon oĩa vasa erea in templo: z mare eneū et colũnas et altare. Audiuit aũ thou rex emath qz pcussisset dauid omne robur adadezer. Et misit thou ioram filiū suū ad regem dd vt salutaret eum congratulans: z grãs ageret eo qz expugnasset adadezer et pcussisset eum. Hostis qppe erat thou adadezer. Et in manu ei⁹ erant vasa aurea z vasa argentea et vasa erea: q̄ et ipse sctificauit rex dauid dño cū argento et auro q̄ sanctificauerat de vniuersis gẽtib⁹ quas subegerat de siria z moab z filijs ammon z philistijm z amalech: et de manub⁹ adadezer filij roob regis soba. Fecit qz sibi dauid nomen cū reuerteret capta siria in valle salinaz cesis decem z octo milib⁹. z in gebelem ad viginti tria milia: z posuit in ydumea custodes: statutqz presidiū. Et facta ẽ vniuersa ydumea fuiens dauid: et fuauit dñs dauid ĩ omnib⁹ ad qcunqz pfect⁹ est. Et regnauit dauid sup omnez israel: faciebat qz dauid iudiciū z iusticiam omni plo suo. Joab aũ fili⁹ saruie erat sup exercitum: porro iosaphat fili⁹ achilud erat a cōmentarijs: z sadoch filius achitob⁹ z achimelech fili⁹ abiathar erant sacerdotes: z saraias scriba: banaias aũt fili⁹ ioiade sup chrethi z felethi. Filij aũt dauid sacerdotes erant. Et dixit dauid. Putasne est aliqs qui remanserit de domo saul vt faciam cum eo misericordiam ptr ionathan? Ca. IX.

HAbat autẽ dauid de domo saul fu⁹ noĩe siba. Quez cũ vocasset rex ad se: dixit ei. Tu ne es siba? Et ille rñdit. Ego sum fu⁹ tuus. Et ait rex. Nũqd supest aliqs de domo saul. vt faciam cũ eo misericordiam? Dixitqz siba regi. Supest fili⁹ ionathe debil' pedib⁹. Ubi inqt est? Et siba ad regem. Ecce ait in domo est machir filij amihel ĩ lodabar. Cũ aũ venisset miphiboseth fili⁹ ionathe filij saul ad dauid: corruit in faciẽ suam z adorauit. Dixitqz dd. Miphiboseth. Qui rñdit. Assum fu⁹ tuus. Et ait ei dauid. Ne timeas. qz faciens faciam in te misericordiam ptr ionathan patrem tuum: et restituam tibi omnes agros saul patris tui: et tu comedes panem in mensa mea semp. Qui adorans eum dixit. Quis ego sum fuus tu⁹: quoniam respexisti super canem mortuū similez mei? Uocauit itaqz rex sibaz puer saul: z dixit ei. Omĩa qcunqz fuerunt saul z vniuersã domũ eius dedi filio dñi tui. Opare igit ei terram tu z filij tui et fui tui: et inferes filio dñi tui cibos vt alat. Miphiboseth aũt fili⁹ dñi tui. comedet semp panẽ sup mensaz meam. Erat aũt sibe qndecim filij: et viginti fui. Dixitqz siba ad regem. Sicut iussisti dñe mi rex fuo tuo: sic faciet fu⁹ tu⁹. Et miphiboseth comedet sup mensam meam: qsi vn⁹ de filijs regis. Habebat aũ miphiboseth filium puerũ nomine micha. Omnis vero cognatio dom⁹ sibe. Fuiebat miphiboseth. Porro miphiboseth habitabat in ihr'm. qz de mensa regis iugiter vescebat: et erat claudus vtroqz pede. Ca. X.

FActum est autem post hec. vt moreretur naas rex filioz ãmoz: z regnauit anon fili⁹ ei⁹ pro eo. Dixitqz dauid Faciam misericordiam cũ anon filio naas: sicut fecit pater ei⁹ mecum misericordiaz. Misit ergo dauid consolans eum p seruos suos super patris interitu. Cum autem venissent serui dauid in terram filioz ammon: dixerunt pncipes filioz ammon ad anon dominũ suũ. Putas qz ptr honorẽ p̄is tui miserit

dō ad te consolatores: ⁊ non ideo vt te inuestigaret ⁊ exploraret ciuitatē. ⁊ euerterz eam. misit dō suos suos ad te. Tulit itaqz ānon suos dauid. rasitqz dimidiam ptem barbe eoz: ⁊ pcidit vestes eoz medias vsqz ad nates: ⁊ dimisit eos. Qd cum nunciatū esset dō: misit in occursū eoz. Erant enim viri cōfusi turpit valde. Et mandauit eis dō. Manete i hiericho donec crescat barba vra: ⁊ tunc reuertimini. Videntes autē filij ānon. q iniuriam fecissent dō: miserūt et conduxert mercede sirz roob. ⁊ sirz soba viginti milia pditū: ⁊ a rege maacha mille viros: ⁊ ab histob decē milia viroz. Quod cū audisset dō: misit ioab ⁊ oēm exercitum bellatoz. Egressi sunt g filij ānon. ⁊ direxert aciem añ ipsū introitū portæ. Sir⁹ at soba ⁊ roob ⁊ histob ⁊ maacha. seorsū erāt i campo. Videns g ioab q prepatū eet aduersū se preliū ⁊ ex aduerso ⁊ pt⁹ tergū: elegit sibi ex oīb electis isrl ⁊ instruxit aciez contra sirz: reliquaz at pte pli dedidit abisai fri suo. Qui direxerit aciez aduersū filios ānon. Et ait ioab. Si pualuerit aduersū me siri: eris mihi i adiutoriū: si at filij ammon pualuerit aduersū te. auxiliabor tibi Esto vir fortis: ⁊ pugnem⁹ p pl̄o nr̄o ⁊ ciuitate dei nr̄i. Dns at faciet qd bonū est i cōspcu suo. Iniit itaqz ioab ⁊ pl̄us q erat cū eo certamē ptra siros: q statim fugerūt a facie ei⁹. Filij at ānon videtes q fugissent siri. fugert ⁊ ipi a facie abisai: ⁊ igressi sūt ciuitatē. Reuersusqz ē ioab a filijs ānō et venit ihrl̄m. Videntes igr filij ānon qm sir⁹ expauit ⁊ qm corruissent corā isrl. congregati sunt pariter. Misitqz adadezer ⁊ eduxit siros q erant trās fluuiū: ⁊ adduxit eoz exercitū. Sobach at mgr milicie adadezer erat pnceps eoz. Qd cum nunciatū esset dō contrit oēm isrlem et transiuit iordanen: venitqz in helam. Et direxert aciem siri ex aduerso dauid: ⁊ pugnert contra isrl. Fugeruntqz siri a facie isrl: ⁊ occidit dō de siris septingentos currus ⁊ qdraginta milia equtum: ⁊ sobach pncipem milicie percussit: q statim mortu⁹ est. Videntes at vniuersi reges q erant in psidio adadezer se victos ab isrl: expauert ⁊ fugerunt qnqginta ⁊ octo milia coraz isrl. Et fecert pacem cū isrl. et seruierunt eis: timueruntqz siri auxilium prebere filijs ammon.

Capitulum. XI.

Factum est autē vertente anno. eo tpe quo solent reges ad bella pcedere misit dauid ioab. ⁊ seruos suos cū eo. et vniuersū israel: ⁊ vastauert filios ammon et obsederunt rabba. Dauid at remansit in ihrl̄m. Dum hec agerent accidit qdam die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiem: et deambularet in solario dom⁹ regie. Vidit qz mulierē se lauantem ex aduerso sup solariū suum. Erat at mulier pulcra valde. Misit g rex: et requisiuit q esset mulier. Nūciatūqz est ei: q ipsa esset bersabee filia heliam vxor vrie ethei. Missis itaqz dauid nuncijs: tulit eam. Que cū ingressa esset ad illū: dormiuit cū ea. Sta timqz sanctificata est ab immūdicia sua: ⁊ reuersa est domū suam cōcepto fetu. Mittēsqz nūciauit dauid: ⁊ ait. Concepi. Misit at dauid ad ioab dicens. Mitte ad me vriam ethei. Misitqz ioab vriam ad dauid. Et veit vrias ad dauid. Quesiuitqz dō q̄ recte ageret ioab ⁊ pl̄us: ⁊ qō aministraret bellum. Et dixit dauid ad vriaz. Vade in domū tuaz. ⁊ laua pedes tuos. Et egressus ē vrias de domo regis: secutusqz est eū cibus regi⁹. Dormiuit autē vrias añ portam dom⁹ regie cum alijs puis dñi sui: et non descendit ad domū suaz. Nunciatūqz est dauid a dicentibus. Non iuit vrias in domum suam. Et ait dauid ad vriaz. Nunquid non de via longinqua venisti? Quare non descendisti in domū tuaz? Et ait vrias ad dauid. Archa dei ⁊ israel ⁊ iuda habitāt in papilionibus. ⁊ dns meus ioab et serui dñi mei sup faciem terre manent: et ego ingrediar domū meam vt comedam et bibā et dormiam cū vxore mea. Per salutem tuam. ⁊ p salutē anime tue. non faciam rem hanc. Ait ergo dauid ad vriam mane hic etiaz hodie: et cras ⁊ dimittam te. Mansit vrias i ihrl̄m in die illa ⁊ altera: et vocauit eū dauid vt comederet corā se ⁊ biberet: ⁊ inebriauit eum. Qui egressus vespe. dormiuit i stratu suo. cū puis dñi sui: ⁊ in domū suaz n descendit. Factū est g mane: ⁊ scpsit dauid epl̄am ad ioab. misitqz p manū vrie scribens in epl̄a. Ponite vriaz ex aduerso belli vbi fortissimū est pl̄ium: ⁊ derelinqte eū: vt pcussus intereat. Igit cū ioab obsideret vrbē. posuit vriam i loco vbi sciebat

viros esse fortissimos: egressiq; viri de ciui
tate bellabant aduersū ioab. ⁊ ceciderūt de
pl'o suoꝝ dauid: et mortu⁹ est etiam vrias
ethæus. Misit itaq; ioab ⁊ nūciauit dauid
oīa verba plij: pcepitq; nuncio dicens. Cū
cōpleueris vniuersos smones belli ad re-
gē. si eū videris indigri⁊ dixerit. q̄re acces
sistis ad muꝝ vt pliaremī: an ignorabatis
q̄ mlta desup ex muro tela mittant: qs p-
cussit abimelech filiū hieroboal. Nōne mu
lier misit sup eū frag mē mole. de muro. et
interfecit eū in thebes: q̄re iuxta muꝝ acces-
sistis. dices. Etiam su⁹ tu⁹ vrias ethe⁹ accu
buit. Abijt ergo nūci⁹: et venit et narrauit
dauid oīa que ei pcepat ioab: ⁊ dixit nūci
us ad dauid. Preualuer̄t aduersū nos vi-
ri: et egressi sunt ad nos in agꝝ. Nos autē
facto impetu plecuti eos sum⁹ vsq; ad por-
tam ciuitatis: ⁊ direxer̄t iacula sagittarij
ad suos tuos ex muro desup: mortuiq; sūt
de suis regis. Qui etiā su⁹ tu⁹ vrias ethe⁹
mortu⁹ est. Et dixit dō ad nunciū. Hec di-
ces ioab. Nō te frangat ista res. Vari⁹ enī
euent⁹ ē belli: ⁊ nūc hunc ⁊ nūc illū ꝓsumit
gladius. Conforta bellatores tuos aduer-
sus vrbē. vt destruas eaz: ⁊ exhortare eos.
Audiuit aī vxor vrie q̄ mortu⁹ esset vrias
vir su⁹: ⁊ planxit eū. Trāsactoq; luctu mi-
sit dauid et introduxit eam ī domū suam:
et facta est ei vxor: pepitq; ei filium. Et di-
splicuit verbum hoc q̄ fecerat dauid coraz
dño.

Capitulum XII.

Misit ḡ dñs nathan ad dauid. Qui
cū venisset ad eū: dixit ei. Iudex mi
hi iudiciū. Duo viri erāt ī ciuitate
vna: vn⁹ diues ⁊ alt̄ paup. Diues habebat
oues ⁊ boues plurimas valde: paup aī ni-
hil habebat oīno p̄ter ouez vnam puulam
quā emerat ⁊ nutrierat: ⁊ q̄ creuerat apud
eū. cū filijs ei⁹: simul de pane illi⁹ ꝓmedens
et de calice ei⁹ bibens. ⁊ in sinu illi⁹ dormi-
ens: eratq; illi sicut filia. Cū aī pegrin⁹ q̄-
dam venisset ad diuitez: pcens illi sumere
de ouib⁹ ⁊ de bob⁹ suis vt exhiberet ꝓuiuiū
pegrino illi q̄ venerat ad se. tulit ouē viri
paupis ⁊ prepauit cibos homini q̄ venerat
ad se. Irat⁹ aī indigtione dauid aduersus
hoīem illū nimis: dixit ad nathan. Viuit
dñs. quoniaz fili⁹ mortis ē vir q̄ fecit hoc.
Ouez reddet in q̄druplū: eoq; fecerit verbū
istud. et non pepcerit. Dixit aī nathan ad
dauid. Tu es ille vir: qui fecisti hanc rem.
Hec dicit dñs de⁹ isrl'. Ego vnxi te in regē
sup isrl'. ⁊ ego erui te. de manu saul: ⁊ dedi
tibi domū dñi tui ⁊ vxores dñi tui. in sinu
tuo. dediq; tibi domū isrl' et iuda: et si pua
sūt ista: adiciā tibi mlt̄o maiora. Quare q̄
ꝓtempsisti verbū dñi: vt faceres malum in
conspectu meo? Vriam ethæū pcussisti gla
dio: ⁊ vxorem illi⁹ accepisti in vxorē tibi et
interfecisti eū gladio filioꝝ ammon. Quaz-
obrem non recedet a te gladi⁹ de domo tua
vsq; in sempiternū: eoq; despexeris me: et
tuleris vxorez vrie ethei vt esset vxor tua.
Itaq; hec dicit dñs. ecce ego suscitabo sup
te malum. de domo tua: et tollam vxores
tuas in oculis tuis et dabo ꝓximo tuo: et
dormiet cū vxoribꝫ tuis ī oculis solis hui⁹
Tu enī fecisti absconditē: ego aī faciaz ūbum istū in ꝓspectu omnis isrl': ⁊ in ꝓspectu
solis hui⁹. Et dixit dō ad nathan. Peccaui
dño. Dixitq; nathan ad dauid Dñs quoq;
transtulit pcm tuū. Nō morieris. Verūtñ
q̄niam blasphemare fecisti inimicos. nomē
dñi ꝓpt̄ verbū hoc: fili⁹ q̄ nat⁹ est tibi mo-
te morieť. Et reuersus ē nathan in domū
suam. Percussitq; dñs puulū quem pperit
vxor vrie dauid ⁊ desperat⁹ est. Depcatusq;
est dauid dñm pro puulo: et ieiunauit dō
ieiunio: ⁊ ingressus seorsum iacuit sup ter-
ram. Venerunt aī seniores dom⁹ ei⁹: cogē-
tes eū vt surgeret ō terra. Qui noluit: nec
cōmedit cū eis cibū. Accidit aī die septia
vt moreret infans: timuerūtq; sui dauid
nunciare ei q̄ mortu⁹ esset puulus. Dixer̄t
enī. Ecce cū puulus adhuc viueret loqba-
mur ad eū. et nō audiebat vocē nrām: q̄n-
tomagis si dixerim⁹. mortu⁹ est puer se af-
fliget? Cū ergo dauid audisset seruos suos
musitantes: intellexit q̄ mortu⁹ esset infā-
tulus. Dixitq; ad suos suos. Nūquid mor
tu⁹ est puer? Qui rñdeř ei. Mortu⁹ ē. Sur
rexit ergo dauid de terra: ⁊ lotus vnctusq;
est. Cunq; mutasset vestem ingressus ē do-
mū dñi ⁊ adorauit: ⁊ venit in domū suaz.
petiuitq; vt ponerent ei panez: ⁊ comedit.
Dixerunt aī ei sui sui. Quis est ꝓmo quez
fecisti? ꝓpter infantē cū adhuc viueret ieiu
nasti ⁊ flebas: mortuo aī puero surrexisti:
et comedisti panē. Qui ait. Propter infan
tem dum adhuc viueret ieiunaui ⁊ fleui.
Dicebaz enī. Quis enim scit si forte donet

eū mihi dñs:⁊ viuat infans. Nūc aī quia
mortuꝰ est: q̄re ieiuno? Nūquid potero re-
uocare eū amplius? Ego vadam magis ad
eū:ille vero nō reuertet ad me. Et ꝑsolatꝰ
est dō bersabee vxorē suam. ingressusq; ad
eam. Dormiuit cū ea. Que genuit filiū:et
vocauit nomē eius salomon: et dñs dilexit
eū. Misitq; eū in manu nathan ꝓphe:⁊ vo-
cauit nomē eius amabile dño: eoq; diligeret
eū dñs. Igit pugbat ioab ꝑ rabbath fili-
os ammon:⁊ expugbat vrbem regiā. Mi-
sitq; ioab nuncios ad dō dicens. Dimica-
ui aduersū rabba:et capienda ē vrbs aq̄.
Nunc igit ꝯgrega reliquas ptes ꝑplī et ob-
side ciuitatē⁊ cape eam:ne cū a me vastata
fuerit vrbs.nomini meo ascribat victoria.
Congregauit itaq; dō omnem ꝑplm et pfe-
ctus ē aduersum rabba. Cūq; dimicasset:
cepit eaz. Et tulit diadema melchon de ca-
pite eius pondo auri talentū dñs gēmas p-
ciosissimas:⁊ impositū est super caput dō.
Sed et ꝑdam ciuitatis asportauit mltam
valde:ꝑplm q̄z eius adducens serrauit:⁊ cir-
cūegit sup eos ferrata carpenta. Diuisitq;
cultris:⁊ trāsduxit in tipo latex. Sic fecit
vniuersis ciuitatibo filioz ammon. Et reuer
sus est dō ⁊ oīs exercit in ihrlm.

Ca. XIII

Actū est aī ptꝰ hec vt absalon filij
dauid sororē speciosissimā vocabu
lo thamar adamaret ⁊ ammon filiꝰ
dō:⁊ tepiret in eam valde. ita vt ꝑ amo-
rez eius egrotaret:qr cū esset virgo difficile ei
videbat: vt q̄ppiaz inboneste ageret cū ea.
Erat aī ammon amicꝰ noīe ionadab filiꝰ
semmaa fris dō. vir prudens valde. Qui di
xit ad eū. Quare sic attenuaris macie filij
regis p singlos dies? Cur ñ indicas mihi?
Dixitq; ei ammon. Thamar sororez fratris
mei absalon amo. Cui rñdit ionadab. Cu-
ba sup lectū tuū et languorē simula: cunq;
venerit pr̄ tuus vt visitet te: dic ei. Veniat o-
ro thamar soror mea vt det mihi cibū. ⁊ fa
ciat pulmētū: vt ꝯmedā de manu eius. Accu
buit itaq; ammon.⁊ q̄i egrotare cepit. Cūq;
venisset rex ad visitandū eū:ait ammon ad
regē. Veniat obsecro thamar soror mea vt
faciat in oculis meis duas sorbiciūculas: et
cibū patū capiam de manu eius. Misit ergo
dō ad thamar domū dicēs. Veni in domū
ammon fris tui:et fac ei pulmentū. Venitq;
thamar ī domū ammon frīs sui: ille aī iace
bat. Que tollens farinā cōmiscuit ⁊ lique-
faciēs ī oculis eius coxit sorbiciūcl'as:tollēsq;
qō coxerat effudit.⁊ posuit corā eo.⁊ nolu
it comedere. Dixitq; ammon. Eicite vniuer
sos a me. Cunq; eiecissent oēs:dixit ammon
ad thamar. Infer cibū in ꝓclaui:vt vescar
de manu tua. Tulit g̈ thamar sorbiciūcu-
las q̄s fecerat:⁊ ītulit ad ammon frez suū in
cōclaui. Cūq; obtulisset ei cibū: apprehēdit
eaz ⁊ ait. Veni cuba mecū soror mea. Que
rñdit ei. Noli frr mi noli oppmere me:neq;
hoc phas ē in isrl. Noli facere stulticiam
hāc. Ego enī ferre ñ potero obprobriū me
um:⁊ tu eris q̄si vnꝰ de īsipientibo ī isrl:q̄n-
poti loq̄re ad regē. et nō negabit me tibi.
Noluit aī ammon acq̄escere pcibo eius:sz pua
lēs viribo oppressit eam:⁊ cubauit cū ea. Et
exosam eā habuit odio magno nimis. ita
vt maior erit odiū q̄ oderat eam. amore q̄ añ
dilexerat. Dixitq; ei ammon. Surge⁊ vade.
Que rñdit. Maior hoc malū qō nunc agis
aduersū me q̄ qō añ fecisti:expellēs me. et
noluit audire eā:sz vocato puero q̄ mīstra
bat ei. dixit. Eice hāc a me foras: ⁊ claude
hostiū pt eam. Que induta erat talari tu-
nica: huiuscemōi enī filie regis ūgines ve-
stibo vtebāt. Eiecit itaq; eā mīster illiꝰ fo-
ras:clausitq; fores pr eā. Que aspgēs cine
rē capiti suo scissa talari tunica: īpositisq;
manibo sup caput suū:ibat ingrediēs et
clamās. Dixit aī ei absalō frr suus. Nūq̄d ā-
mō frr tuus ꝓcubuit tecū? Sz nūc soror tace:
frr tuus ē. Neq; affliges cor tuū p hac re. Mā
sit itaq; thamar ꝓtabescēs. ī domo absalō
frīs sui. Cū aūt audisset rex dō ūba hec ꝓtri-
statꝰ ē valde:⁊ noluit ꝓtristari spūm ammon
filij sui q̄nia diligebat eū: qr ꝑmogenitꝰ erat
ei. Porro ñ est locutꝰ absalon ad ammō nec
malū nec bonū. Oderat enī absalon ammō:
eoq; violasset thamar sororē suaz. Factū ē
aī ptꝰ tēpꝰ biennij. vt tōderent oues absa-
lon ī balasor:q̄ est iuxta ephraim. Et voca-
uit absalon omēs filios regis: venitq; ad
regem: et ait ad eum. Ecce tondent oues
serui tui:veniat oro rex cum ꝓcis suis ad
ꝓcum suum. Dixitq; rex ad absalon. Noli
fili mi:noli rogare vt veniam⁹ oēs:⁊ g̈ue-
mr te. Cū aūt cogeret eum ⁊ noluisset ire:
bñdixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si nō
vis venire: veniat obsecro nobiscum saltē
ammon frr me⁹. Dixitq; ad eū rex. Non est

Amon violat thamar

neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaq; abſalon eũ: ⁊ dimiſit cũ eo ammon: ⁊ vniuerſos filios regis. Feceratq; abſalon ꝓuiuiũ: q̃ſi cõuiuiũ regis. Precepat aũ abſalõ pueris ſuis dicens. Obſeruate cũ temulent⁹ fuerit ãmon vino: ⁊ dixero vob. ꝓcutite eũ ⁊ interficite: nolite timere. Ego enim ſum q̃ preci pio vobis. Roborami ⁊ eſtote viri fortes. Feceř g̃ pueri abſalon aduerſũ ãmon: ſic ꝓcepat eis abſalon. Surgẽteſq; omẽs filij regis: aſcẽdeřt ſingli mulas ſuas et fugeřt Cũq; adhuc ꝓgerẽt ī itinere: fama puenit ad dauid dicẽs. Percuſſit abſalon oẽs filios regis: et non remanſit ex eis ſaltẽ vn⁹. Surrexit itaq; rex dauid. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ cecidit ſup t̃raz: et omnes ſui illi⁹ q̃ aſſiſtebant ei. ſcideřt veſtimẽta ſua. Rñdens aũ ionadab fili⁹ ſemmaa fr̃is dauid dixit. Ne eſtimet dñs me⁹ rex q̃ oẽs pueri regis occiſi ſint. Ammon ſolus mortu⁹ ẽ: q̃niam in odio abſalon erat poſit⁹ ex die q̃ oppreſſit thamar ſororẽ ei⁹. Nunc ergo ne ponat dñs me⁹ rex ſup cor ſuũ verbũ iſtud dicẽs: oẽs filij regis occiſi ſũt: q̃niã ãmon ſol⁹ mortu⁹ ẽ. Fugit aũ abſalon. Et eleuauit puer ſpeculator oc̃los ſuos ⁊ aſpexit: ⁊ ecce ꝑplus m̃lt⁹ veniebat ꝑ itẽr montiũ ex latere mõtis Dixit aũ ionadab ad regẽ. Ecce filij regis aſſunt. iuxt̃ verbũ ſui tui. ſic factũ eſt. Cũq; ceſſaſſet loq̃: apparueřt et filij regis. Et intrãtes leuaueřt vocẽ ſuaz: ⁊ fleueřt. Sed ⁊ rex ⁊ omnes ſui ei⁹ fleueřt plo ratu magno nimis. Porro abſalon fugiẽs abijt ad tholomai filiũ ãmiur regẽ geſſur. Luxit g̃ dauid filiũ ſuũ ãmon m̃tis diebꝫ Abſalon aũ cũ fugiſſet et veniſſet ī geſſur fuit ibi tribꝫ annis: ceſſauitq; rex dõ ꝓſe q̃ abſalon. eoq; ꝓſolat⁹ eẽt ſup ãmon intẽ

Intelligẽs aũ ioab. ritu Ca. XIIII. fili⁹ ſaruie q; cor regis vſum eẽt ad abſalon: miſit thecuaz ⁊ tulit inde mulierẽ ſapientẽ: dixitq; ad eaz. Lugere te ſimula. ⁊ induere veſte lugubri: ⁊ ne vnga ris oleo: vt ſis q̃ mulier iam plurimo tpe lugens mortuũ. Et ingredieris ad regẽ: et loq̃ris ad eũ ſmones huiuſcemõi. Poſuit aũ ioab vba ī ore ei⁹ Itaq; cũ ingreſſa fuiſſz m̃lier thecuites ad regẽ cecidit cor̃ eo ſup terram: ⁊ adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait ad eam rex. Quid cauſe habes? Que rñdit. Heu mulier vidua ego ſum. Mortu⁹ eſt enim vir meus. et ancille tue erant duo filij: ⁊ rixati ſũt aduerſũ ſe in agro nullus q̃ erat q̃ eos ꝓhibere poſſet: ⁊ ꝓcuſſit alter altẽꝫ ⁊ int̃fecit eũ. Et ecce ꝓſurgẽs vniuer ſa cogn̄atio. aduerſũ ancillã tuã. dicit. Trade eũ q̃ ꝓcuſſit fr̃em ſuũ vt occidam⁹ eũ ꝓ aĩa fr̃is ſui quẽ int̃fecit. ⁊ deleam⁹ hereden̄: et queřt extinguere ſcintillã meaz q̃ relicta ẽ: vt ñ ſupſit viro meo nomẽ ⁊ reliq̃e ſup terram. Et ait rex ad m̃lierez. Vade in domũ tuã: et ego iubebo ꝓ te. Dixitq; m̃lier the cuites ad regez. In me dñe mi rex ſit iniq̃ tas et in domo p̃ris mei: rex aũ ⁊ thronus ei⁹. ſit ĩnocẽs. Et ait rex. Quicũq; dixerit ti bi adhuc eũ ad me: ⁊ vl̃ ñ adꝺet vt tãgat te. Que ait. Recordeř rex dñi dei ſui vt nõ m̃ltiplicenť ꝓximi ſanguis ad vlciſcendũ: ⁊ nequaq̃ interficiant filiũ meũ. Qui ait. Viuit dñs: q̃ ñ cadet ꝺ capillis filij tui ſup terrã. Dixit g̃ mulier. Loq̃tur ancilla tua ad dñm meũ regem verbũ. Et ait. Loq̃re. Dixitq; mulier. Quare cogitaſti huiuſce modi rem cõ ꝓ̃ ꝑm dei: et locut⁹ eſt rex ꝺbũ iſtud vt peccet. ⁊ ñ reducat eiectũ ſuũ: Oẽs morimur: ⁊ q̃ſi aque dilabimur in t̃ram q̃ ñ reuertunť. Nec vult de⁹ ꝑire aĩaz: ſed re ĉtat cogitans ne penit⁹ peat q̃ abiect⁹ eſt. Nunc ig̃ veni vt loq̃r ad dñm meũ regẽ. verbũ hoc: pñte ꝑplo. Et dixit. Ancilla tua Loq̃r ad regẽ: ſi q̃ mõ faciat rex verbũ an cille ſue. Et audiuit rex ꝺba vt liberaret an cillam ſuaz. de manu oĩm q̃ volebant ꝺ he reditate dñi delere me: me et filiũ meũ ſil. Dicat g̃ ancilla tua. vt fiat verbũ dñi mei regis. ſic ſacrificiũ. Sicut enĩ angel⁹ dñi. ſic ẽ dñs me⁹ rex: vt nec bñdictõne nec ma ledictõne moueať. Vlñ et dñs de⁹ tu⁹ eſt te cũ. Et rñdens rex dixit ad mulierẽ. Ne ab ſcõdas a me verbũ: qꝺ te int̃rogo. Dixitq; ei m̃lier. Loq̃re dñe mi rex. Et ait rex. Nũ q̃ꝺ man⁹ ioab tecũ eſt in oĩbꝫ illis? Rñdit m̃lier ⁊ ait. Per ſalutẽ aĩe tue. dñe mi rex. nec ad ſiniſtrã nec ad dextraz eſt ex omĩbꝫ hijs q̃ locut⁹ eſt dñs me⁹ rex. Seru⁹ enĩ tu⁹ ioab ipſe ꝓcepit mihi: et ipſe poſuit in os ancille tue. omnia verba hec: vt verterem figuram ſmonis hui⁹. Seru⁹ enim tu⁹ io ab ꝓcepit iſtud. Tu aũ dñe mi rex ſapiens es. ſicut habet ſapientiam angelus dei: vt intelligas oĩa ſup terraz. Et ait rex ad io ab. Ecce placat⁹ feci verbũ tuũ. Vade ergo

regu

ꝙ reuoca puerꝝ absalon. Cadensqꝫ ioab sup
faciē suam in ꝛam adorauit: ꝙ bñdixit re-
gi. Et dixit ioab. Hodie intellexit ꝟus tuꝰ.
qꝫ iueni grām ī oculis tuis dñe mi rex. Fe
cisti enim ꝟmonē dñe mi rex ꝟui tui. Sur-
rexit ḡ ioab ꝙ abijt ī gessur: ꝙ adduxit ab-
salon in ihꝛl'm. Dixit aūt rex. Reuertaūr in
domū suaz: ꝙ faciē meaz ñ videat. Reuer-
sus ē itaqꝫ absalon ī domū suaz: ꝙ faciē re-
gis ñ vidit: porro siē absalō. vir ñ erat pul
cer ī omni isrl': et decorꝰ nimis. A vestigio
pedis vsqꝫ ad vticē: ñ erat ī eo vlla macl'a.
ꝙ ꝗntomagis tōdebat capillos: tātomagis
crescebant semel aūt in anno tōdebaūr: qꝛ ḡ-
uabat eū cesaries: põderabat capillos ca-
pitis sui ducētis siclis põdere pblico. Nati
sunt aūt absalon filij tres: et filia vna noīe
thamar elegātis forme. Māsitqꝫ absalon ī
ihꝛl'm duobꝫ annis: et faciē regis ñ vidit.
Misit itaqꝫ ad ioab: vt mitteret eū ad regē
Qui noluit venire ad eū. Cūqꝫ scdo misi-
set. ꝙ ille noluisset venire ad eū: dixit ꝟuis
suis. Scitis agr ioab iuxta agr meū: hñ-
ē messem ordei. Ite igiūr: ꝙ succendite eum
igni. Succēderūt ḡ ꝟui absalon segetē igni.
Et veniētes ꝟui ioab scissis vestibꝫ suis di-
xerūt. Succēderūt ꝟui absalō ptē agri igni.
Surrexitqꝫ ioab ꝙ venit ad absalon in do-
mū eiꝰ: ꝙ dixit. Quare succēderūt ꝟui tui se-
getē meaz igni? Et rñdit absalon ad ioab.
Misi ad te obsecṅs vt venires ad meꝫ mit
terē te ad regē: ꝙ diceres ei. Quare veni ꝺ
gessur? Meliꝰ mihi erat ibi esse. Obsecro ḡ
vt videam faciē regis. Oꝺsi memor ē iniq-
tatis mee interficiet me. Ingressus itaqꝫ io-
ab ad regē: nunciauit ei oīa. Vocatusqꝫ est
absalon ꝙ intrauit ad regē: ꝙ adorauit super
faciē tre coram eo. Osculatusqꝫ est rex ab-

Foīr ptꝰ hec fecit. / salon / Ca. XV.
sibi absalon currꝰ et eqtes: et qnq-
gīta viros q̄ precederēt eū. Et ma-
ne ꝓsurgēs absalon stabat iuxta introitū
portē ī via: ꝙ oēm virꝫ q̄ habebat negociū
vt veniret ad regis iudiciū vocabat absa-
lon ad se: ꝙ dicebat. De qua ciuitate es tu?
Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu isrl' ego
sum ꝟuꝰ tuꝰ. Rñdebatqꝫ ei absalon. Videnr
mihi ꝟmones tui boni et iusti: sꝫ ñ est q̄ te
audiat ꝓstituturꝰ a rege. Dicebatqꝫ absalon.
Quis meꝓstituat iudicē sup ṫraz. vt ad me
veniāt oēs qui hñt negociū ꝙ iuste iudicē?

Sed cū accederet ad eum hō vt salutaret
illū. extēdebat manū suāꝙ apprehēdēs oscu-
labaūr eū. Faciebatqꝫ hoc omī isrl'. veniēti
ad iudiciū vt audireūr a rege. et solicitabat
corda virorꝫ isrl'. Postq̄tuor aūr annos dixit
absalon ad regez dō. Vadam ꝙ reddā vota
mea que voui dño in hebron. Votens enī
vouit ꝟuꝰ tuꝰ cū esset ī gessur syrie dicens.
Si reduxerit me dñs in ihꝛl'm: sacrificabo
dño. Dixitqꝫ ei rex dō. Vade ī pace. Et sur
rexit: ꝙ abijt ī hebron. Misit aūr absalon ex-
ploratores in vniuersas tribꝫ isrl' dicens.
Statī vt audieritis clāgorē bucine dicite.
Regnabit absalon ī hebron. Porro cū absa-
lon ierēt ducēti viri de ihꝛl'm vocati: eūtes
simplici corde: ꝙ cām penitꝰ ignorātes. Ac-
cersiuit qꝫ absalon achitophel gilonitē cō-
siliariū dō: de ciuitate sua gilo. Cunqꝫ im-
molaret victimas facta ē ꝯiuratō valida:
ꝓpl'usqꝫ cōcurrēs augebaūr cū absalon. Ve-
nit igr nuncius ad dō dicens. Totꝫ corde
vniuersus isrl' sequiūr absalon. Et ait dō ꝟ-
uis suis: q̄ erant cū eo in ihꝛl'm. Surgite.
Fugiamꝰ: neqꝫ enī erit nobis effugiū a fa
cie absalon. Festīate egredi: ne forte veni-
ens occupet nos ꝙ īpleat sup nos ruinā: et
ꝓcuciat ciuitatē ī ore gladij. Dixerūtqꝫ ꝟui
regis ad eū. Oīa quecūqꝫ ꝓcepit dñs nr rex
libenr exeq̄mur ꝟui tui. Egressus est ḡ rex
ꝙ vniuersa domꝰ eiꝰ pedibꝫ suis. Et reliquit
decē mulieres ꝓcubinas: ad custodiendaz
domū. Egressusqꝫ rex ꝙ oīs isrl' pedibꝫ suis
stetit ꝓcul a domo: ꝙ vniuersi ꝟui eiꝰ ambu
labant iuxta eū: ꝙ legiones cerethi ꝙ phele
thi: et oēs gethei pugnatores validi sexcenti
viri q̄ secuti eū fuerāt de geth pedites ꝓce-
debant regē. Dixit aūr rex ad ethai gethēū.
Cur venis nobiscū? Reuertere ꝙ habita cū
rege: qꝛ pegrinꝰ es. ꝙ egressꝰ es de loco tuo.
heri veniſti: ꝙ hodie ꝓpelleris nobiscū egre
di. Ego aūr vadā quo iturꝰ suz. Reuertere.
ꝙ reduc tecū frēs tuos. ꝙ dñs faciet tecum
misericordiaz ꝙ veritatē: qꝛ oñdisti grām ꝙ fidē.
Et rñdit ethai regi dicēs. Viuit dñs ꝙ vi-
uit dñs meꝰ rex: q̄niā in q̄cūqꝫ loco fueris
dñe mi rex siue ī morte siue ī vita. ibi erit
ꝟuus tuus. Et ait dō ethai. Veni ꝙ transi.
Et transiuit ethai gethe ꝙ rex ꝙ omēs viri
q̄ cū eo erant: ꝙ reliqua multitudo. Oēsqꝫ
flebant voce magna: et vniuersus ꝓplus
trāsibat. Rex q̄ꝫ transgrediebaūr torrentē

Ordus

cebron:et cunctus ꝑplus incedebat contra
viam oliue q̄ respicit ad deſtū. Venit aī et
ſadoch ſacerdos ⁊ vniuerſi leuite cū eo. ꝑ-
tantes archam federis dei: ⁊ depoſuerūt ar-
cha3 federis dei. Et aſcendit abiathar: do-
nec explet⁹ eēt oīs ꝑplus q̄ egreſſus fuerat
de ciuitate. Et dixit rex ad ſadoch. Repor-
ta archā dei in vrbē. Si inuenero grām in
oc̄lis dñi reducet me ⁊ oñdet mihi eam. ⁊
tabnaculū ſuū: ſi aī dixerit mihi: ñ places
ꝓſto ſum: faciat qđ bonū eſt corā ſe. Et di-
xit rex ad ſadoch ſacerdotē. O vidēs reuer
tere ī ciuitatē in pace ⁊ achimaas fili⁹ tu⁹
⁊ ionathā fili⁹ abiathar duo filij vr̄i ſit vo
biſcū. Ecce ego abſcōdar ī cāpeſtribo deſti
donec veniat ꝓmo a vob̄ indicās mihi. Re
ptaueꝛt g̃ ſadoch ⁊ abiathar archā dei in
ihr̄l'm: ⁊ manſeꝛt ibi. ꝓ Porro dō aſcēdebat.
cluū oliuaꝝ: ſcantēs ⁊ flens nudis pedib̄
incedēs: et opto capite. Ꝟ ⁊ oīs ꝑplus q̄ e-
rat cū eo: aperto capite aſcēdebat plorās.
Nūciatū ē aī dauid: q̄ achitophel eēt ī cō-
iuratōne cū abſalon. Dixitq3 dō. Infatua
q̄ſo dñe ꝯſiliū achitophel. Cūq3 aſcēderet dō
ſūmitatē mōtis in q̄ adoratur⁹ erat dñm:
ecce occurrit ei chuſi arachites ſciſſa veſte
⁊ terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si
veneris mecū eris mihi oneri: ſi aī in ciui
tatē reuertaris ⁊ dixeris abſalon. Ꝟu⁹ tu⁹
ſū rex patere me viuere ſic fui Ꝟu⁹ pr̄is tui
ſic ero Ꝟu⁹ tu⁹: diſſipabis ꝯſiliū achitofel.
Habes aī tecū ſadoch ⁊ abiathar ſacdotes
et omne v̄bum qcunq3 audieris in domo
regis. indicab̄ ſadoch ⁊ abiathar ſacdoti-
bus. Hūt enī cū eis duo filij eoꝝ achima-
as fili⁹ ſadoch ⁊ ionathan fili⁹ abiathar: ⁊
mittetis ꝑ eos ad me omne v̄bū qđ audie-
ritis. Veniente g̃ chuſai amico dō in ciui-
tatē. Abſalon q̄z ingreſſ9 ē ihr̄l'm ⁊ achito-
phel cū eo. Ca. XVI.

Cunq3 dauid. phel cū eo. Ca. XVI.
trāſiſſet paululū montis v̄ticem:
apparuit ſiba puer miphiboſeth in
occurſū ei⁹ cū duob̄ azinis: q̄ onerati erāt
ducētis panib̄. ⁊ cētū alligaturis vuepaſ-
ſe. et centū maſſis palatar: ⁊ duob̄ vtrib̄
vini. Et dixit rex ſibe. Quid ſibi volunt
hec: Rñditq3 ſiba. Dñe mi rex. Azini do-
meſtici regis vt ſedeant: et panes ⁊ palate
ad veſcendū pueris tuis: vinū aī. vt bibat
ſi q̄s defecerit in deſto. Et ait rex. Vbi ē fi-
lius dñi tui: Rñditq3 ſiba regi. Remanſit
in ihr̄l'm dicens. Hodie reſtituet mihi do-
m⁹ iſrl' regnū p̄is mei. Et ait rex ſibe. tua
ſint oīa q̄ fuer̄t miphiboſeth. Dixitq3 ſiba.
Oro vt inueniā grām corā te dñe mi rex.
Venit g̃ rex dō vſq3 baburim. Et ecce egre
diebat̄ inde vir. de cognatione dom⁹ ſaul nom̄e
ſemei fili⁹ gera: ꝓcedebatq3 egrediēs: ⁊ ma-
ledicebat mittebatq3 lapides ꝓtra dō. ⁊ p̄r
vniuerſos ſuos regis dō. Oīs aī ꝑplus et
vniuerſi bellatores. a dextro ⁊ a ſiſtro late
re regis incedebāt. Ita aī loq̄bat̄ ſemei cū
maleddiceret regi. Egredere. egredere vir
ſanguinū: ⁊ vir belial. Reddidit tibi dñs
vniuerſū ſāguinē dom⁹ ſaul. cui⁹ regnū inuaſiſti
regnū p eo: et dedit dñs regnū ī manu ab-
ſalō filij tui: ⁊ ecce p̄mūt te mala tua q̄ia
vir ſāguinū es. Dixit aī abiſai fili⁹ ſaruie
regi. Quare maledicit canis h̄ morituru⁹
dño meo regi. Vadā ⁊ amputabo caput ei⁹
Et ait rex. Quid mihi ⁊ vob̄ eſt filij ſaruie:
Dimitte eū vt maledicat. Dñs enī p̄cepit
ei vt malediceret dō. Et q̄s eſt q̄ audeat di
cere. q̄re ſic fecerit: Et ait rex abiſai ⁊ vni-
uerſis ſuis ſuis. Ecce fili⁹ me⁹ q̄ egreſſus ē
de vtero meo. q̄rit aīaz meā: q̄ntomagis h̄
fili⁹ gemī maledixit mihi. Dimittite eū vt
maledicat iuxta p̄ceptū dñi: ſi forte reſpi-
ciat dñs afflictōem meā: ⁊ redat mihi dñs
bonū p maledictōe hac die hodierna. Am-
bulabat itaq3 dauid et ſocij ei⁹ p viam cū
eo: ſemei aī p iugū mōtis ex latere p̄ illū
g̃diebat̄ maledicens: ⁊ mittēs lapides ad-
uerſū eū. terrāq3 ſpargēs. Venit itaq3 rex
dauid ⁊ vniuerſus ꝑplus cū eo laſſus: ⁊ re-
uocillati ſūt ibi. Abſalon aī ⁊ oīs ꝑplus ei⁹
ingreſſi ſūt ihr̄l'm: ſed ⁊ achitophel cū eo. Cū
aī veniſſet chuſai arachites amic⁹ dauid
ad abſalon: locutus eſt ad eū. Salue rex:
ſalue rex. Ad quez abſalon. Hec eſt inquit
grā tua ad amicū tuum: Quare non iuiſti
cū amico tuo: Rñditq3 chuſai ad abſalon.
Nequaq̄: qr illius ero quem elegit dñs et
omīs hic ꝑplus: ⁊ vniuerſus iſrael: ⁊ cū eo
manebo. Sed vt ⁊ hoc inferā: cui ego fui-
tur⁹ ſum: Nonne filio regis: Sicut paru
p̄i tuo: ita parebo ⁊ tibi. Dixit aī abſalō
ad achitophel. Inite ꝯſiliū: qđ agere debea
m⁹. Et ait achitofel ad abſalō. Ingredere
ad cōcubinas patris tui. quas dimiſit ad
cuſtodiendam domū: vt cū audierit omis
iſrael: qđ fedaueris patrē tuum: roborent

cū man⁹ eoꝝ. Tetēderunt ḡ absalon tabernaculū ī solario: ingressusq; est ad cōcubinas pr̄is sui. coꝝā vniuerso ıſrl̛. Cōsiliū aūt achitofel. qđ dabat ī diebꝫ illis: q̄si siqs ꝓsuleret dominū. Sic erat omne cōsiliū achitofel: ꝙ cū esset cū dauid ꝙ cū eēt cum absalon. ¶ Capitulum. XVII.

Dixit ergo achitofel ad absalon. Eligā mihi duodecī milia viroꝝ. et ꝓsurgēs p̄sequr̄ dauid hac nocte: ꝙ irruens sup eū quippe qui lassus est et solutis manibꝫ: ꝓcutiā eū. Cunq; fugerit oīs ꝑplus q̄ cū eo ē ꝓcutiā regē desolatū: ꝙ reducā vniuersum populū. quō vn⁹ bō reuerti solet: Vnū eī virū tu queris: ꝙ oīs ꝑplus erit ī pace. Placuitq; sermo ei⁹ absalon: et cūctis maioribꝫ natu ıſrahel. Ait aūt absalō. Vocate chusai arachitēn: et audiam⁹ qđ etiā ipe dicat. Cūq; venisset chusai ad absalon. ait absalon ad eū. Iuiuscemodi sermonē locut⁹ ē achitofel. Facere debem⁹ an nō: Q̄d das cōsilium: Et dixit chusai ad absalon. Nō ē bonum hoc ꝓsiliū: qđ dedit achitofel hac vice. Et rursū itulit chusai. Tu nosti p̄es tuū ꝙ viros q̄ cū eo sunt esse fortissimos ꝙ amaro aīo: veluti si vrsa raptis catul̛ ī saltu seuiat. Sz ꝙ p̄ tu⁹ vir bellator ē: nec morabit cū ꝑplo. Forsitā nūc latitat in foueis aut in vno q̄ voluerit loco. ꝙ cū ceciderit vn⁹ q̄libet ī ꝓncipio: audiet q̄cūq; audierit. ꝙ dicet. Facta ē plaga ī ꝑplo. q̄ seqbat absalon. Et fortissim⁹ ipe. cui⁹ cor est q̄si leonis: pauore soluet. Scit eī oīs populus ıſrl̛ fortē esse p̄es tuū: ꝙ robustos oēs q̄ cū eo sūt. Sz hoc mihi videt rectū eē cōsiliū. Cōgrege ad te vniuersus ꝑplus ıſrl̛ a dan vsq; bersabee. q̄si arena maris īnumerabil̛ ꝙ tu eris ī medio eoꝝ: et irruem⁹ sup eū ī q̄cūq; loco inuēt⁹ fuerit. ꝙ operiem⁹ eū sicut cadere solet ros sup t̄rā: ꝙ ñ relinq̄m⁹ ꝺ viris q̄ cū eo sūt. nec vnū q̄dē. Q̄d si vrbē aliquā fuerit ingressus: circūdabit oīs ıſrl̛. ciuitati illi funes. ꝙ trahem⁹ eā ī torrentē: vt ñ reperiat nec calculus q̄dē ex ea. Dixitq; absalon et oēs viri ıſrl̛. Meli⁹ est ꝓsiliū chusai arachitæ cōsilio achitofel. Dñi aūt nutu dissipatuz est ꝓsiliū achitofel vtile: vt īduceret dñs sup absalon malū. Et ait chusai sadoch ꝙ abiathar sacerdotibꝫ. Hoc ꝙ hoc modo ꝓsiliū dedit achitofel absalon ꝙ senioribꝫ ıſrl̛. et ego tale ꝙ tale dedi ꝓsiliū. Nūc ergo mittite cito: ꝙ nūciate dauid dicētes. Ne moreris nocte hac in campestribꝫ deserti: sed absq; dilacōne trāsgredere: ne forte absorbeat̄ rex: ꝙ oīs ꝑplus q̄ cū eo ē. Jonathas aūt ꝙ achimaas stabāt iuxta fontē rogel. Abijt ancilla ꝙ nunciauit eis et illi ꝓfecti sūt. vt referrēt ad regē dauid nūciū. Non eī poterāt videri: aut ītroire ciuitatē. Vidit aūt eos q̄dā puer: et īdicauit absalon. Illi vero ꝓcito ḡdu īgressi sūt domū cuiusdā viri ī bahurim. q̄ habebat puteū. in vestibulo suo: ꝙ descēderūt ī eū. Tulit aūt mulier et expandit velamē sup os putei. q̄si siccans tipsanas: ꝙ sic latuit res. Cūq; venissent ſui absalon. ī domū ad mulierē dixerūt. Ubi ē achimaas ꝙ ionathas ⸗ Et rñdit eis mulier. Trāsierūt festinātr̄: gustata paululum aq̄. At hij q̄ q̄rebāt: cū ñ reperissent reuersi sunt ī hierusalē. Cūq; abissent ascēderūt illi ꝺ puteo: ꝙ pḡētes nūciauerūt regi dauid ꝙ dixerūt. Surgite ꝙ trāsite cito fluuiū: q̄nia huiuscemodi dedit ꝓsiliū. ꝓtra vos achitofel. Surrexit ḡ dauid ꝙ oīs ꝑplus q̄ cū eo erat: ꝙ trāsierūt iordanez donec diluceſceret añ q̄ denuda ret̄ ꝺbū: ꝙ nec vn⁹ q̄dē residuus fuit q̄ nō trāsiret fluuiū. Porro achitofel. videns q̄ ñ fuisset factū ꝓsiliū suū: strauit azinū suum surrexitq; ꝙ abijt ī domū suā ꝙ ī ciuitatē suā: ꝙ dispositā domo sua suspendio ītrijt ꝙ sepult⁹ ē ī sepulchro p̄ris sui. Dauid aūt venit ī castra: ꝙ absalon trāsijt iordanez: ipe et oēs viri ıſrl̛ cū eo. Amasaz vero ꝓstituit absalō ꝑ ioab sup exercitū. Amasa aūt erat fili⁹ viri q̄ vocabat iethra ꝺ iheſraeli: q̄ īgressus ē ad abigail filiā nahas sororē saruie q̄ fuit mr̄ ioab. Et castra metat⁹ est ıſrl̛ cū absalon ī tērra galaad. Cūq; venisset dauid ī castra sobi fili⁹ naas ꝺ rabbath filioꝝ ammō. ꝙ machir fili⁹ ammihel ꝺ lodabar ꝙ berzellai galaadices ꝺ rogelim. obtulerūt ei stratoria ꝙ tapecia ꝙ vasa fictilia: frumentū ꝙ ordeū et farinā ꝙ polentā ꝙ fabam ꝙ lentem ꝙ frixum cicer ꝙ mel ꝙ butirū. oues ꝙ pingues vitulos: dederūtq; dauid ꝙ populo q̄ cum eo erat ad vescendum. Suspicati enī sūt populum fame et siti fatigari in deserto.

¶ Capitulum. XVIII.

Igr̃ ꝓsiderato dō ꝓl̓o suo. ꝓstituit sup eos tribunos ⁊ cẽturiones :⁊ dedit ꝓl̓i tertiã ptẽ sub manu ioab ⁊ tertiã ptẽ sub manu abisai filij saruie fris ioab.⁊ tertiã ptẽ sub manu ethai .q̃ erat de geth .Dixitq; rex ad populũ. Egrediar ⁊ ego vobiscũ.Et rndit ꝓl̓us. Nō exib̃.Siue enī fugerimus nō magnope ad eos de nob̃ ptinebit:siue media ps ceciderit e no bis ñ satis curabũt:q; tu vn⁹ sol⁹ ꝑ decez milib̃ ꝓputaris. Meli⁹ ẽ igr̃ vt sis nob̃ in vrbe p̃sidio ad q̃s rex ait.Q̃d vobis videt rectũ hoc faciã. Stetit g̃ rex iuxta portã Egrediebaf̃q; ꝓl̓s ꝑ turmas suas.centeni ⁊ milleni.Et precepit rex ioab ⁊ abisai .⁊ ethai dicẽs.Seruate mihi puer̃ absalon. Et oĩs ꝓl̓s audiebat p̃cipiẽtez regẽ cũctis p̃ncipib̃ ꝑ absalō . Itaq; egressus ẽ ꝓl̓us ī cãpũ ꝙt̃ isrl̓.et factũ ẽ p̃liũ ī saltu ephraim.Et cesus ẽ ibi ꝓl̓s isrl̓ ab exercitu dō: factaq; ẽ plaga mag̃ ī die illa vigīti miliũ Fuit aī ibi p̃liũ dispsũ. sup faciẽ oĩs terre:et ml̓toplures erāt q̃s saltus ꝓsũpserat ō ꝓl̓o q̃ bij q̃s vorauerat gladi⁹ ī die illa Accidit aī vt occurreret absalō fuis dō: sedẽs mulo. Cũq; ingressus fuisset mulus subter ꝓdẽsã q̃rcũ et magnã adhesit caput ei⁹ q̃rcui:et illo susp̃so īter celũ et terrã. mul⁹ cui īsederat ptrãsiuit.Elidit aũt hoc q̃spiã:et nũciauit ioab dicẽs.Elidi absalō pẽdere ō q̃rcu.Et ait ioab viro q̃ nũciauerat ei .Si vidisti q̃re ñ ꝓfodisti eũ cũ terra:et ego dedissẽ tibi decez argẽti siclos et vnũ baltheũ! Qui dixit ad ioab .Si apẽderes ī manib⁹ meis mille argẽteos:neq; q̃ mitterẽ manũ meã ī filiũ regis. Audiẽtibus enim nob̃ p̃cepit rex tibi et abisai et ethai dicẽs. Custodite mihi puer̃ absalō. Sz etsi fecissẽ ꝙt̃ aīam meã audacter neq; q̃ hoc regẽ latere potuisset: et tu stares ex aduerso.Et ait ioab. Non sicut tu vis. Sz aggrediar eum corã te/. Tulit g̃ ioab tres lãceas in manu sua. et infixit eas in corde absalon. Cũq; adhuc palpitaret herẽs ī quercu:cucurrerũt decẽ iuuenes armigeri ioab:et p̃cuciẽtes īterfecerũt euz. Cecinit aī ioab bucina et retinuit ꝓl̓m. ne p̃seq̃retur fugientẽ isrl̓:volẽs parcere ml̓titudini .Et tulerũt absalon.et p̃cecerũt eũ ī saltu ī foueã grandẽ:et ꝙportauerũt sup euz aceruũ lapidũ magnũ nimis. Oĩs aũt isrl̓ fugit ī tabernacula sua.Porro absalon erexerat sibi cũ adhuc viueret titulũ:q̃ ẽ ī valle regis. Dixerat enī. Nō habeo filiũ:⁊ hoc erit monimẽtũ noĩs mei. Elocanitq; titulũ noĩe suo:⁊ appellaf̃ manus absalō vsq; in hãc diẽ. Achimaas aũt filius sadoch ait.Curr̃ ⁊ nũciabo regi:q; iudiciũ fecerit ei de⁹ de manu inimicorum ei⁹. Ad quẽ ioab dixit. Nō eris nũcius in hac die:sz nũciab̃ ī alia.Hodie nolo te nũciare! Fili⁹ enī regis ẽ mortu⁹. Et ait ioab chusi.Vade:⁊ nũcia r̃gi q̃ vidisti.Adorauit chusi ioab:⁊ cucurrit.Rursus autez achimaas fili⁹ sadoch dixit ad ioab Quid ī pedit si ecia ego curro post chusi! Dixitq; ei ioab. Quid vis currere fili mi: Veni huc nō eris boni nuncij baiulus.Qui rndit.Quid enī si currero! Et ait ei.Curre. Currens g̃ achimaas p viã ꝙpendij transiuit chusi. Dauid aũt sedebat ītr duas portas.Speculator vo qui erat ī fastigio portæ.sup murz eleuãs ocl̓os vidit hoiem curr̃tẽ solũ:⁊ exclamãs īdicauit r̃gi.Dixitq; rex.Si sol⁹ ẽ:bon⁹ ẽ nũci⁹ ī ore eius. Properãte aī illo ⁊ accedente ꝓl̓us.vidit speculator hoiez altez curr̃tem:⁊ vocisrãs ī culmine ait. Apparz mihi alt̃ bō:currẽs sol⁹. Dixitq; rex.Et iste bon⁹ ẽ nũci⁹ Speculator aī cõtẽplor ait.Cursũ porris: quasi cursũ achimaas.filij sadoch.Et ait rex.Vir bon⁹ ẽ.⁊ nũciũ portãs bonũ veit Clamãs aī achimaas dixit ad regẽ.Salue rex.Et adorãs regẽ corã eo ꝓn⁹ ī terrã ait.Bñdict⁹ dñs de⁹ tu⁹ :q̃ pclusit hoies q̃ leuauerũt man⁹ suas ꝓtra dñm meũ regẽ Et ait rex.Est ne pax puero absalō! Dixitq; achimaas. vidi tuml̓tũ magnũ cũ mitteret ioab ſu⁹ tu⁹o rex me ſuũ tuũ:nescio aliud.Ad quẽ rex:trãsi ait ⁊ sta ꝟ.Cunq; ille trãsisset ⁊ staret:aparuit chusi.Et venies ait.Bonũ apporto nũciũ dñe mi rex. Judicauit eī ꝓ te dñs hodie:ō manu oim q̃ surrexer̃t ꝙt̃ te.Dixit aī rex ad chusi. Est ne pax puero absalō! Cui rndẽs chusi: fiāt inq̃t sic̃ puer īimici dñi mei regis: et vniuersi q̃ ꝓsurgũt aduersus eũ ī malz. Cõtristat⁹ itaq; rex ascẽdit cenaculũ portæ ⁊ fleuit:⁊ sic loq̃baf̃ vadẽs. Fili mi absalō:absalō fili mi. Quis mihi t̃buat vt ego moriar ꝓ te! Absalon fili mi:fili mi absalon.

Capitulũ. XIX.

Regū

Nūciatū ē aūt ioab qđ rex fleret
⁊ lugeret filiū suū. ⁊ versa est vi-
ctoria ī luctū ī die illa omni ꝑplo.
Audiuit enim populus in die illa dici: do
let rex super filio suo. Et declinauit ꝑplus
in die illa ingredi ciuitatem: quō declina-
re solet populus versus ⁊ fugiens de pre-
lio. Porro rex opuit caput suū: ⁊ clama-
bat voce magna. Fili mi absalon: absalon
fili mi. Ingressus ḡ ioab. ad regem ī do-
mum dixit. Confudisti hodie vult⁹ oīm
seruoꝝ tuoꝝ q̄ saluā fecerunt aīam tuaz
⁊ aīam filioꝝ tuoꝝ ⁊ filiaꝝ tuaꝝ. ⁊ aīam
uxoꝝ tuaꝝ ⁊ aīam cōcubinaꝝ tuaꝝ. Dili
gis odientes te: ⁊ odio habes diligentes
te. Et ostendisti hodie. qz non curas de du
cib⁹ tuis. ⁊ de seruis tuis. ⁊ vere cognoui
modo. qđ si absalon viueret ⁊ omnes nos
occubuissem⁹: tūc placeret tibi. Nūc igit̄
surge ⁊ ꝓcede: ⁊ alloquens satisfac seruis
tuis. Juro ei tibi ꝑ dñm: qđ si non exieris
nec vn⁹ q̄dem remansurus sit tecū nocte
hac: ⁊ peius erit hoc tibi quā oīa mala q̄
venerūt sup te. ab adolescentia tua vsq; ī
pñs. Surrexit ḡ rex: ⁊ sedit ī porta. Et oī
ꝑplo nūciatū ē: q̄ rex sederet ī porta. Ve-
nitq; vniuersa multitudo coraz rege: isrl̄
aūt fugit in tabernacula sua. Oīs q̄z ꝑpls
certabat ī cūctis tribub⁹ isrl̄ dicens. Rex
liberauit nos de manu inimicoꝝ nr̄oruz:
ipe saluauit nos de manu philistinoꝝ: ⁊
nūc fugit de terra ꝑter absalō. Absalō aūt
quē vnxim⁹ sup nos. mortu⁹ est in bello
vsqueq̄ siletis: ⁊ nō reducitis regē? Et cō-
siliū tocius isrl̄ venit ad regem. Rex vero
dauid misit ad sadoch ⁊ abiathar sacer-
dotes dicens. Loquimini ad maiores na-
tu iuda. dicentes. Cur venitis nouissimi
ad reducēdū regē ī domū suā? Sermo aūt
oīs isrl̄ puenerat ad regē in domo ei⁹: qz
dixerat rex. Hec dicetis ad ꝑplm frēs mei
vos: os meū ⁊ caro mea vos. Quare no-
uissimi reducitis regem? Et amase dicite:
Nonne os meū es ⁊ caro mea? Hec faciat
mihi de⁹ ⁊ hoc addat: si ñ mgr̄ milicie fue
ris corā me oī tpe ꝑ ioab. Et īclinauit coz
oīm viroꝝ iuda q̄si viri vni⁹. Miseritq; ad
regē dicētes. Reuertere tu: ⁊ oēs fui tui.
Et reuersus ē rex. Et veīt vsq; iordanen.
Et oīs iuda veīt vsq; ī galgala vt occur-
reret regi: ⁊ trāsduceret eū iordanē. Festi
nauit aūt semei fili⁹ gera filij iemini de ba
hurim: ⁊ descēdit cū viris iuda in occursū
regis dauid cū mille viris ⁊ bēiamī: ⁊ si-
ba puer de domo saul ⁊ q̄ndecī filij ei⁹ ac
vigīti fui erāt cū eo. Et irrūpētes iorda-
nē añ r̄gē trāsierūt vada: vt trāsducerēt do
mū r̄gis. ⁊ facerēt iuxta iussiōez ei⁹. Se-
mei aūt fili⁹ gera ꝓstrat⁹ corā rege cū iam
trāsisset iordanē: dixit ad eū. Ne reputes
mihi dñe mi iīq̄tatē: neq; memīeris īiurī
aꝝ fui tui ī die q̄ egressus⁹ es dñe mi rex de
ihrl̄m: neq; ponas rex ī corde tuo. Ag̃sco
ei fu⁹ tu⁹ pcīm meū: ⁊ idcirco hodie ꝑm⁹
veni ỏ oī domo ioseph: descēdiq; ī occur-
sū dñi mei r̄gis. Rñdēs vo abisai fili⁹ sar-
uie dixit. Nūq̄d ꝑ hijs vbis nō occidet̄ se-
mei. qz maledixit xpo dñi? Et ait dauid.
q̄d mihi ⁊ vob filij saruie? Cur efficiemī
mihi hodie ī sathā? Ergo ne hodie īterfi-
ciet̄ vir ī isrl̄? An ignoro hodie me factū re-
gē sup isrl̄? Et ait rex semei. Nō morieris
Jurauitq; ei miphiboseth q̄z fili⁹ saul. de-
scēdit ī occursū r̄gis illotis pedib⁹ ⁊ ī tōsa
barba: vestesq; suas nō lauerat a die qua
egressus fuerat rex. vsq; ad diē reuersiōis
ei⁹ ī pace. Cūq; occurrissz r̄gi: dixit ei rex
Quare non venisti mecum miphiboseth?
Et rñdēs ait. dñe mi rex: fu⁹ me⁹ ꝯtēpsit
me. Dixiq; ei ego famul⁹ tu⁹ vt sterneret
mihi azinū: ⁊ descēdēs abirē cū rege. Clau
dus ei sū fu⁹ tuus. Insup ⁊ accusauit me
seruum tuū. ad te dñm meum regem. Tu
autem domine mi rex sicut āgelus dei es.
fac quod placitum est tibi. Neq; enim fu-
it domus patris mei. nisi morti obnoxia
dño meo regi: tu aūt posuisti me fuū tuū.
ītер ꝯuiuas mēse tue. Quid ḡ habeo iuste
q̄rele. aut q̄d possū vlt̄ vociferari ad r̄gē?
ait ḡ ei rex. q̄d vlt̄ loq̄ris? Fixū ē qđ locu
t⁹ sū. Tu ⁊ siba diuidite possessiōes. Rñ-
ditq; miphiboseth r̄gi. Etiā cūcta accipi-
at: postq̄ ꝝuers⁹ ē dñs me⁹ rex pacifice ī
domū suā. Berzellai q̄z galaadites senex
valde descēdēs ỏ rogelī trāsduxit regez ior
danē: patus eciā vlt̄ fluuiū ꝑseq̄ eū. Erat
aūt bzellai galaadites senex valde idest oc-
ꝯgenari⁹: ⁊ ipe ꝑbuit alimēta r̄gi. cū mo
raret̄ ī castris. Fuit q̄pe vir dives nimis
Dixit itaq; rex ad bzellai. Veni mecū: vt
q̄escas secur⁹ ī ihrl̄m. Et ait berzellai ad
regē: quot sunt dies annoꝝ vite mee.

Bez.

vt aſcẽdã cũ rege ĩ hirl'm. Octogenari⁹ ſũ hodie. Nũqd vigẽt ſẽſus mei. ad diſcernẽ-
dũ ſuaue aut amaꝛ: aut delectare ꝑt ſuũ
tuũ cibꝫ aut pot⁹ vl' audire poſſũ vlt̃ vocẽ
cãtoꝛ atq; cãtatricũ? Quare ſu⁹tu⁹ fit o-
neri dño meo regi? Paululũ ꝓcedã famu
l⁹tu⁹ ab ioꝛdane decũ. Nõ ĩdigeo hac vici-
ſitudĩe. ſed obſecro vt reuertat̃ ſu⁹tu⁹. ⁊
moꝛiar ĩ ciuitate mea: ⁊ ſepeliar iuxta ſe-
pulchꝝ pꝛis mei. ⁊ mꝛis mee. Eſt at̃ ſuus
tu⁹ chamaã ipe vadat decũ dñe mi rex: et
fac ei q̃cq̃d tibi bonũ videt̃. Dixit itaq; ei
rex. Mecũ trãſeat chamaã: ⁊ ego faciam ei
q̃cq̃d tibi placuerit: ⁊ oẽ qd̃ petieris a me
ĩpetrab. Cũq; trãſiſſz̃ vniuerſ⁹ ꝑꝛus ⁊ rex
ioꝛdanẽ ſtitit: ⁊ oſculat⁹ẽ rex bzellai ⁊ bñ
dixit ei. ⁊ ille ſuerſus ẽ in locũ ſuũ. Trãſi-
uit q̃ rex in galgalã: ⁊ chamaã cũ eo. Oĩs
at̃ ꝑꝛs iuda trãſduxerat regẽ: ⁊ media tã-
tũ ps affuerat de ꝑꝛo iſrl'. Itaq; oẽs viri
iſrl': ꝯcurrẽtes ad regẽ: dixerũt ei. Quare
te furati ſũt fres nr̃i viri iuda. ⁊ trãſduxer̃t
regẽ ⁊ domũ ei⁹ ioꝛdanẽ oẽſq; viros⁹ dd̃ cũ
eo? Et rñdit oĩs vir iuda. ad viros iſrl'. qꝛ
mihi ꝑꝛioꝛ ẽ rex. Cur iraſceris ſup hac re?
Nũqd ꝯmedim⁹ aliq̃d ex rege: aut munera
nob data ſũt? Et rñdit vir iſrl' ad viros iu
da: ⁊ ait. Decẽ ptib⁹ maioꝛ ego ſũ apud re
gẽ: magiſq; ad me ptinet dd̃ q̃ ad te. Cur
feciſti mihi ĩiuriã: ⁊ ñ mihi nũciatũ ẽ ꝓꝛi
vt reducerẽ regẽ meũ? Duri⁹ at̃ rñdert̃ vi-
ri iuda. viris iſrl'. 15 Capi. XX.

Accidit q̃z vt ibi eẽt vir belial noĩe
ſiba fili⁹ bochꝛi. vir iemine⁹: ⁊ ceci
nit bucina ⁊ ait. Nõ eſt nob ps in
dd̃: neq; hereditas ĩ filio ỹſai. Reuertẽ in
tabnacl'a tua vir iſrl'. Et ſepat⁹ ẽ oĩs iſrl'
a dd̃. ſecutuſq; ẽ ſiba filiũ bochꝛi: viri aũt
iuda adhęſert̃ rgi ſuo a ioꝛdãe vſq; hirl'm
Cũq; veiſſet rex ĩ domũ ſuã ĩ hirl'm tulit
decẽ ml'ieres ꝯcubinas q̃s dereliq̃rat ad cu
ſtodiẽdã domũ: ⁊ t̃didit eas ĩ cuſtodiã a-
limẽta eis ꝓbẽs. Et ñ ẽ igreſſus ad eas: ſz
erãt clauſe vſq; ad diẽ mortis ſue ĩ vidui-
tate viuẽtes. Dixit aũ rex amaſe. Cõuoca
mihi oẽs viros iuda. ĩ diẽ tercĩũ: ⁊ tu ade-
ſto ꝓſẽs. Abĳt q̃ amaſa. vt ꝯuocarz iudã:
⁊ morat⁹ẽ ex̃t palaciũ qd̃ ei ꝯſtituerat rex
Ait at̃ dd̃ ad abiſai Nũc magis afflictur⁹
ẽ nos ſiba fili⁹ bochꝛi. quã abſalon. Tolle
q̃ ſuos dñi tui ⁊ ꝑſeq̃re eũ: ne foꝛte ĩueni-
at ciuitates mũitas ⁊ effugiat nos. Egreſ
ſi ſũt q̃ cũ eo viri ioab: cerethi q̃z ⁊ felethi
⁊ oẽs robuſti exierũt de hirl'm. ad pſequẽ-
dũ ſiba filiũ bochꝛi. Cũq; illi eſſent iuxta
lapidẽ grandẽ. q̃ ẽ ĩ gabaon: amaſa veniẽs
occurrit eis. Poꝛro ioab veſtit⁹ erat tuni-
ca ſtricta. ad mẽſurã hĩtus ſui: ⁊ deſup ac
cinct⁹ gladio dependẽte vſq; ad ilia ĩ vagia
q̃ fabrifact⁹ leui motu egredi poterat ⁊ p-
cutere. Dixit itaq; ioab ad amaſã. Saluę
mi fr̃. Et tenuit manu dextra mẽtũ amaſe:
q̃ſi oſculãs eũ. Poꝛro amaſa nõ obſeruauit
gladiũ. quẽ habebat ioab. Qui ꝑcuſſit eũ
ĩ latere: ⁊ effudit ĩteſtina ei⁹ ĩ terrã. ⁊ moꝛ-
tu⁹ẽ: nec ſcõm vuln⁹ apposuit. Ioab aũt et
abiſai fr̃ ei⁹ pſecuti ſunt ſiba filiũ bochꝛi.
Interea quidã viri de pueris dauid cũ ſte
tiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocĳs ioab
dixerũt. Ecce q̃ eſſe voluit ꝑ ioab comes
dauid. Amaſa aũt ꝙſperſus ſanguĩe. iace-
bat ĩ media via. Clidit hoc quidam vir q̃d
ſubſiſteret oĩs ꝑꝛus ad videndũ eũ: ⁊ amo
uit amaſã ꝺ via ĩ agꝝ: opuitq; eũ veſtime
to. ne ſubſiſterẽt trãſeũtes ꝑt̃ eũ. Amoto
q̃ illo de via trãſibat oĩs vir ſequens ioab
ad pſequẽdũ ſiba filiũ bochꝛi. Poꝛro ille
trãſierat ꝑ oẽs tribꝫ iſrl' vſq; in abelã ⁊ in
betmacha: oẽſq; viri electi cõgregati fue-
rãt ad eũ. Clenerũt itaq; ⁊ oppugnabãt eũ
ĩ abela ⁊ ĩ bethmacha: et circũdederũt mũ-
cõnib⁹ ciuitatẽ: ⁊ obſeſſa ẽ vrbs. Oĩs aũt
turba q̃ erat cũ ioab. moliebat̃ deſtruere
muros. Et exclamauit ml'ier ſapiẽs de ci-
uitate. Audite audite: dicite ioab: appropi
qua huc ⁊ loq̃r decũ. Qui cũ acceſſiſſet ad
eã: ait illi. Tu es ioab? Et ille rñdit. Ego
ſũ. Ad quẽ ſic locuta ẽ. Audi ſmões ancil-
le tue. Qui rñdit. Audio. Kurſũq; illa: ſi-
mo inq̃t dicebat̃ ĩ veteri ꝓuerbio. Qui i-
terrogãt ĩterrogẽt in abela: ⁊ ſic pficie-
bãt. Nõne ego ſũ q̃ rñdeo veritatẽ in iſrl'
⁊ tu q̃ris ſubuertere ciuitatẽ: et euertere
matrẽ in iſrl'? Quare ꝑcipitas hereditatẽ
dñi? Rñdensq; ioab ait. Abſit. abſit hoc a
me: nõ precipito. neq; demolioꝛ. Nõ ſe ſic
habet res. Sed hõ de monte effraim ſiba
fili⁹ bochꝛi cognomine: leuauit manũ ſu-
am ꝓtra regẽ dauid. Tradite illũ ſolũ: et
recedem⁹ a ciuitate. Et ait ml'ier ad ioab.
Ecce caput ei⁹ mittetur ad te ꝑ murꝝ. In-
greſſa eſt q̃ ad oẽm ꝑꝛm: ⁊ locuta eſt eis

sapienter. Qui abscisū caput sibe filij bochri piecer ad ioab. Et ille cecinit tuba: ꝙ recesser ab vrbe vnusqsqꝫ ī tabernacula sua. Joab aꝫ reuersus ē ihrl'm ad regez. Fuit ꝯ ioab sup oēm exercitū isrl': banaias aꝫ filiꝰ ioiade sup ceretheos ꝙ felethe-os: aburā vo sup tributa: porro iosaphat filiꝰ ahilud. a comentarijs. siba aꝫ scriba: sadoch vo ꝙ abiathar sacerdotes: hira aꝫ ihariter erat sacerdos dauid ¶ Ca. XXI.

FActa ē qz fames ī diebo dauid tri bus ānis iugiter. Et cōsuluit da-uid oraculū dñi: dixitqꝫ dñs. ꝓpter saul ꝙ domū eiꝰ ꝙ sāguinē qꝫ occidit gaba onitas. Vocatis ꝯ gabaonitis rex: dixit ad eos. Porro gabaonitæ non sūt de filijs isrl': sꝫ reliqe amorreoꝝ. Filij qppe isrl' iu-rauerāt eis: ne pimerēt illos ꝙ voluit saul pcutere eos zelo qsi pro filijs isrl' ꝙ iuda. Dixit ꝯ dauid ad gabaonitas. Quid fa-ciā vobis: ꝙ qo erit vīm piaculū vt bene-dicatis hereditati dñi? Dixerꝝ ei gaba-onitæ. nō ē nobis sup argēto ꝙ auro qstō: sed ꝑ saul ꝙ ꝑ domū eiꝰ: neqꝫ volumꝰ vt interficiaꝫ hō de isrl'. ad qs rex ait. Quid ꝯ vultis vt faciā vobis? Qui dixer regi. Eliꝝ q attriuit nos ꝙ oppressit iniq ita dele re debemꝰ: vt nec vnus qdē residuus sit de stirpe eiꝰ ī cūctis finibo isrl' dentur nobis septē viri de filijs eiꝰ: vt crucifigamus eos dño in gabaa saul qndam electi dñi et ait rex. Ego dabo. Pepcitqꝫ rex miphiboseth filio ionathe filij saul. ꝓpter iusiurādū. qo fuerat inter dauid ꝙ ionathan filiū saul. Tulit itaqꝫ rex duos filios respha filie abia. qs pepit saul armoni: ꝙ miphiboseth ꝙ qnqꝫ filios michol filie saul qs genue-rat hadriheli filio berzellai q fuit o mola-thi: ꝙ dedit eos in manus gabaonitaꝝ: qui crucifixerūt eos in monte coram dño. Et ceciderunt hij septem simul occisi in diebo messis ꝑme: incipiēte messione ordei. Tol-lens aūt respha filia abia ciliciū substra-uit sibi sup petrā ab inicio messis. donec stillaret aq super eos de celo: ꝙ nō dimisit aues lacerare eos p diem neqꝫ bestias per noctē. Et nūciata sūt dauid q fecerat res-pha filia abia ꝓcubina saul. Et abijt da-uid ꝙ tulit ossa saul. ꝙ ossa ionathe filij ei? a viris iabes galaad q furati fuerāt ea de platea bethsan. in q suspēderāt eos phi-listijm cū īterfecissēt saul ī gelboe: ꝙ asport tauit ide ossa saul. ꝙ ossa ionathe filij eiꝰ: ꝙ colligētes ossa eoꝝ q affixi fuerāt. sepe-lier ea cū ossib saul. ꝙ ionathe filij eiꝰ. ī terra beniamin in latere sepulcri Cis pis saul. Feceꝝtqꝫ oia q ꝓcepat rex: ꝙ repropi-ciatꝰ ē deꝰ terre post hec. Factū ē aꝫ rur-sū pliū philistinoꝝ aduersū isrl': ꝙ descēdit dauid et pui eiꝰ cū eo: ꝙ pugbāt ꝓ phili-stijm. Deficiēte aꝫ dauid. iesbi de nob. q fuit de genere arafa cuiꝰ ferrū haste trecē tas vncias apēdebat ꝙ accinctꝰ erat ense nouo. nisus est pcutere dauid. psidioqꝫ ei fuit abisai filiꝰ saruie: ꝙ pcussū philisteū interfecit. Tūc iurauerꝝ viri dauid dicē-tes. Jā ñ egredieris nobiscū ī bellū: ne ex-tīguas lucernā isrl'. Scōm qꝫ fuit bellū ī gob: ꝓ philisteos. tūc pcussit sobochai de vsathi. zaph o stirpe arafa o genere gigā-tū. terciū qꝫ fuit bellū ī gob ꝓ philisteos ī q pcussit adeodatꝰ filiꝰ saltꝰ polimitariꝰ bethleemites goleath getheū: cuiꝰ hastile haste erat qsi liciatoriū texētiū. Quartum belllū fuit ī geth ī q vir fuit excelsus q se-nos ī maīb pedibusqꝫ bēbat digitos idest vigīti ꝙ qtuor: ꝙ erat o origīe arafa: ꝙ blas phemauit isrl'. pcussit aꝫ euꝫ ionathas fi-liꝰ sāma frīs dauid. Hij qtuor nati sūt de arafa ī geth: ꝙ ceciderꝝ ī manu dauid ꝙ ser-uoꝝ eiꝰ.

Capitulum. XXII.

LOcutꝰ ē aꝫ dauid dño vba carmīs huiꝰ: ī die q liberauit eū dñs o ma nu oīm inimicoꝝ suoꝝ: ꝙ o manu saul. Et ait. Dñs pet mea. ꝙ robur meū: ꝙ saluatorꝰ meꝰ. Deꝰ dñs fortis meꝰ: spe-rabo in eū. Scutū meum ꝙ cornu salutis mee: eleuatorꝰ meꝰ. ꝙ refugiū meū. salua-torꝰ meꝰ: de iniqtate liberab me. Laudabi-lem īuocabo dñm: ꝙ ab inimicis meis sal-uus ero. Quia circūdederꝝ me cōtricōnes mortis torrētes belial terruerꝝ me. Funes īferi circūdederꝝ me: puenerꝝ me laqi mor tis. In tribulacōe: mea īuocabo dñm ꝙ ad deū meū clamabo. Et exaudiet de templo sancto suo vocem meam: ꝙ clamor meus veniet ad aures eius. Commota est ꝙ con tremuit terra: fundamenta montiū con-cussa sūt ꝙ cōqssata: qmō iratꝰ ē eis. Ascē dit fumꝰ o naribo eiꝰ: ꝙ ignis o ore eiꝰ vo-rauit: carbones succēsi sūt ab eo. Et inclī-nauit celos ꝙ descēdit: ꝙ caligo sub pedib

eiꝰ. Et aſcẽdit ſup cherubĩ ⁊ volauit: ⁊ la
pſus ẽ ſup pẽnas vẽti. Et poſuit tenebras
ĩ circuitu ſuo latibulũ: cribrãs aq̃s de nu-
bibꝫ celoꝝ. Pre fulgore ĩ ꝓſpectu eiꝰ nubes
ſucceſe ſũt carbones ignis. Tonabit de celo
dñs: ⁊ excelſꝰ dabit vocẽ ſuã. Miſit ſagit-
tas ſuas ⁊ diſſipauit eos: fulgura ⁊ ꝓſũp-
ſit eos. Et apparuerũt effuſiões maris: ⁊ re
uelata ſũt fũdamẽta orb̃. ⁊ ab ĩcrepacõe
dñi: ab ĩſpiracõe ſpũs furoris eiꝰ. Miſit de
celo ⁊ aſſũpſit me: ⁊ traxit me ꝺ aq̃s mul-
tis. Liberauit me ab ĩimico meo potẽtiſſi
mo: ⁊ ab hijs q̃ oderãt me: qũo robuſtio-
res me erãt. Preuenit me ĩ die afflictõis
mee: ⁊ factꝰ ẽ dñs firmamẽtũ meũ. Et edu
xit me ĩ latitudinẽ: liberauit me qꝝ cõpla-
cui ei. Retribuet mihi dñs ſcd̃m iuſticiam
meã: ⁊ ſcd̃m mũdiciã manuũ meaꝝ reddet
mihi. Quia cuſtodiui vias dñi: ⁊ nõ egi ĩ-
pie a deo meo. Oĩa eĩ iudicia eiꝰ ĩ ꝓſpectu
meo: ⁊ p̃cepta eiꝰ ñ amoui a me. Et ero p̃-
fectꝰ corã eo: ⁊ cuſtodiã me ab iniquitate
mea. Et reſtituet mihi dñs ſcd̃m iuſticiaꝫ
meã: ⁊ ſcd̃m mũdiciã manuũ meaꝝ ĩ ꝓſpe
ctu ocl'oꝝ ſuoꝝ. Cũ ſcto ſctus eris. ⁊ cum
robuſto p̃fectꝰ. Cũ electo electꝰ eris: ⁊ cuꝫ
puerſo ſubuerteris. Et pl'm paupem ſal-
uũ facies: ocl'iſq; tuis exceſſos hũiliabis.
Quia tu lucna mea dñe: ⁊ tu dñe illumĩa
bis tenebras meas. In te eĩ currã accĩctꝰ:
ĩ ꝺo meo trãſiliã murꝝ. Deꝰ imaculata via
eiꝰ: eloq̃ũ dñi igne examĩatũ ſcutũ ẽ oĩm
ſperãtiũ ĩ ſe. Quis ẽ deꝰ p̃ dñm: ⁊ q̃s deꝰ
fortis p̃ter dñm nr̃m? Deus q̃ accinxit me
fortitudĩe: ⁊ ꝓplanauit p̃fectã viã meaꝫ.
Coeq̃ns p̃des meos ceruis. et ſup excelſa
mea ſtatuẽs me. Docẽs manꝰ meas ad p̃-
liũ: ⁊ cõponẽs q̃ſi arcũ ereũ brachia mea.
Dediſti mihi clipeũ ſalutis tue: ⁊ mãſue-
tudo mea mltiplicauit me. Dilatab̃ greſſꝰ
meos ſubtꝰ me: ⁊ ñ deficiẽt tali mei. Perſe
q̃r ĩimicos meos ⁊ ꝓterã: ⁊ non cõuertar
donec ꝓſumã eos. Cõſumã eos ⁊ ꝓfringã
vt ñ ꝓſurgãt: cadẽt ſub pedibꝫ meis. Accĩ
xiſti me fortitudĩe ad p̃liũ: ĩcuruaſti reſi-
ſtẽtes mihi ſubtꝰ me. Inimicos meos dedi
ſti mihi dorſũ: odientes me: ⁊ diſpdã eos.
Clamabũt et ñ erit q̃ ſaluet ad dñm: ⁊ nõ
exaudiuit eos. Delebo eos vt puluerẽ ter
re: q̃ſi lutũ plateaꝝ cõminuã eos atq; cõ-
pigã. Saluab̃ me a ꝓtradictõibꝫ pl'i mei
cuſtodies me ĩ caput gẽtiũ. Populus quẽ
ignoro ſuiet mihi: filij alieni ſiñſtẽt mihi:
auditu auris obediẽt mihi. Filij alieni de-
fluxeñt: ⁊ cõtrabenẽ ĩ ãguſtijs ſuis. Viuit
dñs ⁊ bñdictꝰ deꝰ me: ⁊ exaltabiẽ deꝰ for-
tis ſalutis mee. Deꝰ q̃ das vĩdictã mihi: ⁊
deicis pl'os ſub me. Qui educis me ab ĩ-
micis meis: ⁊ a ñſiſtẽtibꝫ mihi eleuas me:
a viro iniq̃ liberab̃ me. Propterea ꝓfitebor ti
bi dñe ĩ gentibꝫ: ⁊ nomini tuo cãtabo. Ma
gnificans ſalutẽ regis ſui: ⁊ faciẽs miſeri
diã xp̃o ſuo ꝺd̃ ⁊ ſemĩ eiꝰ in ſẽpiternũ.

¶ Capitulũ. .XXIII.

Hec aũt ſũt verba nouiſſima: q̃ di-
xit dauid filiꝰ yſai. Dixit vir cui
ꝓſtitutũ ẽ de xp̃o dei iacob: egregi
us pſaltes iſrl'. Spiritꝰ dñi locutꝰ ẽ p me:
⁊ ſmo eiꝰ p linguã meã. Dixit. Deus iſrl'
mihi locutꝰ ẽ: fortis iſrl'. Dñator hoĩm iu-
ſtus: ⁊ dñator ĩ timore dei. Sicẽ lux auro-
re oriẽte ſole mane abſq; nubibꝫ rutilat: ⁊
ſicẽ pluuijs germĩat herba ꝺ terra. Nec tã-
ta ẽ domꝰ mea apud deũ: ⁊ pactũ eternum
iniret mecũ. firmũ in oĩb̃ atq; munitum.
Cũcta eĩ ſalꝰ mea ⁊ oĩs volũtas: nec ẽ q̃q̃
ex ea qꝺ nõ germĩet. Preuaricatores aũt
q̃ſi ſpine euellẽẽ vniuerſi: q̃ nõ tollũẽ ma-
nibꝫ. Etſi q̃s tãgere voluerit eas. armabi-
tur ferro ⁊ ligno lãceato: igneq; ſuccenſe
ꝓburẽẽ vſq; ad nihilũ. Hec noĩa fortiũ ꝺd̃
Dauid ſedẽs ĩ cathedra: ſapiẽtiſſimꝰ prin-
ceps inter tres. Ipe ẽ q̃ſi tenerrimꝰ ligni
ꝺmicul': q̃ octingẽtos ĩterfecit ĩpetu vno
Poſt hũc eleazar filiꝰ patrui eiꝰ. abboi ĩ
tres fortes q̃ erãt cũ dauid: q̃ndo expro-
brauerũt philiſtijm ⁊ ꝓgregati ſũt illuc in
pliũ. Cũq; aſcendiſſent filij iſrl'. ipe ſtetit
⁊ pcuſſit philiſteos: donec deficeret manꝰ
eius. ⁊ obrigeſceret cũ gladio. Feciq; ꝺo
minꝰ ſalutẽ magnã ĩ die illa: ⁊ pl'us q̃ fu-
gerat reuerſus ẽ ad ceſoꝝ ſpolia detraben
da. Et poſt hũc ſemaa filiꝰ aggee de arari.
Et ꝓgregati ſũt philiſtijm in ſtacõe. Erat
q̃pe ibi ager lentẽ plenus. Cunq; fugiſſet
pl'us a facie philiſtijm ſtetit ille in medio
agri ⁊ tuitus eſt eum. Percuſſitq; philiſte
os: ⁊ fecit dñs ſalutẽ magnã. Necnõ et añ
deſcenderãt tres q̃ erãt p̃ncipes int̃ trigĩ-
ta: ⁊ venerãt tpe meſſis ad dauid in ſpelũ
cam odollam. Caſtra autẽ philiſtinorum
erãt poſita ĩ valle gigantũ: ⁊ dauid erat ĩ

ſidio:porro ſtacō philiſtinoꝝ tūc erat in bethleē:ꝺſiderauit ℊ aquā ⁊ ait.O ſiqs mihi daret potū aq̄ de ciſterna:q̄ ē ī bethleē. iuxta portā. Irrupērt ℊ tres fortes caſtra philiſtiozū:⁊ hauſerт aq̄m ꝺ ciſterna bethleez.q̄ erat iuxta portā:⁊ attuleŕt ad ꝺ̄. At ille noluit bibere :ſed libauit illā dño dicēs.Propicī ſit mihi dñs ne faciā hoc. Nū ſāguiez hoīm iſtoꝝ q̄ pfecti ſt̄.⁊ aīaꝝ piculū bibā? Noluit ℊ bibere. Hec fecerūt tres robuſtiſſimi abiſai q̄ꝫ fr̄ ioab fili? ſaruie.p̄nceps erat de tribꝰ . Ipſe ē q̄ leuauit haſtā ſuā.p̄ trecētos q̄s ītерfecit.noīat? ī tribꝰ:⁊ ītер tres nobiliozē:eratq; eoꝝ p̄nceps:ſz vſq; ad tres p̄mos ñ puenerat.Et banaias fili? ioiade viri fortiſſimi magnorū opeꝝ de capſeel. Ipſe pcuſſit duos leones moab:⁊ ipe deſcēdit ⁊ pcuſſit leonē in media ciſterna ī diebꝰ niuis. Ipe q̄ꝫ ītерfecit viꝝ egiptiū: virū dignū ſpectaculo: hñtē ī manu haſtā. Itaq; cū deſcēdiſſz ad eū ī virga vi extoꝛſit haſtā ꝺ maū egiptij: ⁊ ītерfecit eū haſta ſua.Hec fecit banaias fili? ioiade. Et ipe noīat? ītер tres robuſtos.q̄ erāt ītер trigīta nobiliozes:verūtñ vſq; ad tres non puenerat. Fecitq; eū ſibi ꝺ̄ auricularīū ſecreto .Aſahel fr̄ ioab: ītер trigīta . Eleanan fili? patrui ei?.de bethleē. Hēma de arari.Elicha de arodi. Helas ꝺ phelti. Hira fili? aches ꝺ thecua. Abiezer de anathot. Mobonnai ꝺ vſathi. Helmō aboītes. Macharai netophatites. Eleph filius baana: ⁊ ipſe netophatites. Itai fili? rabai:ꝺ gebeeth filioꝝ bēiamin. Banai affrathoītes.Heddai ꝺ toꝛrēte gaas.Albiabon arbathites. Azmauet ꝺ beromi. Eliaba de ſaboni . Filij aſſen:ionathā ⁊ naran hēma de ozodi.baiā fili? ſarar arochites.elifeleth fili? ſaaſbai.filij maachati heliā fili? achitofel gelonites.Eſrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal fili? nathan.de ſoba. Bonni de gaddi. Hilech de āmoni.Naarai berothites armiger ioab. filij ſaruie.Hira ithetrites.garab ⁊ ipe ithetrites. Urias etheus .Oēs triginta ſeptē.

Capitulum. .XXIIII.

ET addidit furoꝛ dñi iraſci contra iſrl: cōmouitq; dauid in eis dicētem ad ioab . Lade numera iſrl ⁊ iudā. dixitq; rex ad ioab p̄ncipē exercitꝰ ſui.Perābula omnes tribꝰ iſrl.a dan vſq; ad berſabee.⁊ numerate ꝑplm :vt ſciā numerum ei?. Dixitq; ioab regi. Adaugeat dñs deus tuus ad ꝑplm tuū q̄ntꝰ nūc eſt: itерūq; cētuplicet in cōſpectu dñi mei regis . Hoꝛ q̄d ſibi dñs meꝰ rex vult ī re huiuſcemodi ? Obtinuit aī ꝓmo regis verba ioab:⁊ p̄ncipū exercit? .Egreſſuſq; ē ioab ⁊ p̄ncipes militū a facie regis:vt numerarēt ꝑplm iſrl. Cūq; ptrāſiſſēt iordanē .veneŕt in aroer ad dexterā vrb̄ q̄ eſt in valle gad:⁊ p iazer trāſieŕt in galaad.⁊ ī terrā inferiozē hodſi: ⁊ veneŕt ī dan ſilueſtria· Circueunteſq; iuxta ſidonē trāſierunt ꝑmenia tyri .⁊ oēm terrā euei ⁊ chananei: veneŕtq; ad meridiē iuda ī berſabee: ⁊ luſtrata vniuerſa terra affueŕt poſt nouem mēſes ⁊ vigīti dies ī ihrlm. Dedit ℊ ioab numeꝝ deſcp̄cōis ꝑplī regi .Et īuenta ſūt de iſrl.octīgēta milia viroꝝ fortiū q̄ educerēt gladiū: ⁊ ꝺ iuda q̄ngēta milia pugtoꝝ. Percuſſit aī coꝛ ꝺ̄ eū poſtq̄ nūeratus ē ꝑplus.Et dixit ꝺ̄ ad dñm .Peccaui valde ī hoc facto: ſz p̄coꝛ dñe vt trāſferas iniq̄tatē ſui tui q̄ ſtulte egi nimis. Surrexit itaq; ꝺ̄ mane:⁊ ꝓmo dñi factꝰ ē ad gad ꝓpha ⁊ videtē ꝺ̄ dicēs .Vade ⁊ loq̄re ad ꝺ̄. Hec dicit dñs. Triū tibi daī optō:elige vnū q̄ ꝺ volueris ex hijs:vt faciā tibi .Cūq; veiſſz gad ad ꝺ̄:nūciauit ei dicens. Aut septē ānis veniet tibi fames in terra tua :aut tribꝰ mēſibꝰ fugies aduerſarios tuos ⁊ illi te pſeq̄nt̄: aut certe tribꝰ diebꝰ erit peſtilētia ī terra tua. Nunc ℊ delibera: ⁊ vide quē rñdeā ei q̄ me miſit ꝓmonē. Dixit aī ꝺ̄ ad gad. Coarctoꝛ vndiq; nimis:ſed melius ē vt īcidā ī manꝰ dñi: mltе eī miſcḋie ei? ſūt: q̄ꝫ ī manibꝰ hoīm. Immiſitq; dñs peſtilētiā ī iſrl.ꝺ mane vſq; ad tp̄us ꝯſtitutū:⁊ mortui ſūt ex ꝑplo a dan vſq; berſabee ſeptuagīta milia viroꝝ Cūq; extēdiſſet manū ſuā angelus dei ſup ihrlm:vt diſpderet eā:miſertus ē dñs ſup afflictōe:⁊ ait āgelo pcuciēti ꝑplm. Sufficit nūc:ꝯtine manū tuā. Erat aī angelus dñi iuxta areā bareuna ihebuſei. Dixitq; dauid ad dñm :cū vidiſſet āgelū cedētē ꝑplm. Ego ſū q̄ peccaui ⁊ ego iniq̄ egi.iſti q̄ oues ſūt qꝺ feceŕt? Vertaī obſecro manus tua ꝯt̄ me:⁊ ꝯt̄ domū pr̄is mei. Venit autez gad ꝓpha ad dauid in die illa:⁊ dixit ei . Aſcende ⁊ ꝯſtitue altare dño:in

area areuna ihebusei. Et ascēdit dō iuxta ꝓmonē gad:quē ꝑcepat ei dñs. Cōspiciēsq; areuna aīaduertit rḡē ⁊ ꝓuos ei⁹ trāsire ad se:⁊ egressus adorauit regē ꝓno vultu ī terrā ⁊ ait.Q̄d cause est vt veniat dñs me⁹ rex ad ꝓuū suum:Cui dauid ait. Et emā a te areā:⁊ edificē altare dño:et cesset intfectō q̄ crassat ī ꝑlo.Et ait hareuna ad dauid.Accipiat ⁊ offerat dñs meus rex:sic placet ei.Dabes boues in olocaustū:⁊ plaustrū ⁊ iuga boū ī vsū lignorū.Oia dedit areuna rḡi.Dixitq; areuna ad regē.Dñs de⁹ tu⁹ suscipiat votū tuu3. Cui rñdēs rex ait.Nequaq̄ vt vis sz emaz ꝑcio a te:⁊ nō offerā dño deo meo olocausta gratuita.Emit g̈ dauid areā et boues argēti siclis q̄ngīta:⁊ edificauit ibi dauid altare dño:⁊ obtulit olocausta ⁊ pacifica.Et repropiciat⁹ē domin⁹ terre.⁊ cohibita est plaga ab israhel.

Incipit liber regum tercius. Capi.I.

Ex rex dauid senuerat:habebatq; etatis plurimos dies.Cūq; opiretur vestibus non calefiebat.Dixerunt ergo ei ꝓui sui. Que ramus domino nostro regi adolescentulam virginem:⁊ stet coram rege.⁊ foueat eum dormiatq; ī sinu suo: ⁊ calefaciat dñm nostrū regem. Quesiert igit adolescentulā speciosā in omnib; finib; israhel:⁊ inuenerūt abisag sunamitē. ⁊ adduxerūt eam ad regem.Erat autē puella pulcra nimis:dormiebatq; cum rege. ⁊ ministrabat ei:rex vero nō cognouit eā Adonias aūt filius agith eleuabat dicēs. Ego regnabo.Fecitq; sibi currus ⁊ eq̄tes ⁊ q̄ngīta viros q̄ currerēt ante eū.Nec corripuit eū pater suus aliqñ dicēs.Quare hoc feciſti:Erat aūt ⁊ ipe pulcer valde: scd̄us natu post absalō.Et ꝓmo eius cum ioab filio saruie.⁊ cū abiathar sacerdote: q̄ adiuuabant ptes adonie. Sadoch vero sacerdos.⁊ banaias filius ioiade ⁊ nathā ꝓpheta ⁊ semei ⁊ cerethi ⁊ felethi. ⁊ omne robur exercitus dauid nō erat cū adonia Immolatis ergo adonias arietibus ⁊ vitulis et vniuersis pinguibus iuxta lapidē zoeleth qui erat vicinus fonti rogel:vocauit vniuersos fratres suos filios regis.et omnes viros iuda seruos regis : nathan autē ꝓphetam ⁊ banaiā ⁊ robustos quosq; ⁊ salomonem fratrē suū non vocauit.Dixit itaq; nathā ad bersabee matrē salomonis.Nū audisti q̄ regnerit adonias filius agith et dominus noster dauid hoc ignorat.Nunc ergo veni accipe cōsiliuz a me: et salua aīam tuā filijq; tui salomōis.Ita de ⁊ ingredere ad regē dauid:⁊ dic ei.Nōne tu dñe mi rex iurasti mihi ācille tue dicēs:q̄ salomō filius tu⁹ regnabit p⁹ me.et ipe sedebit in solio meo:Quare g̈ regnat adonias:Et adhuc ibi te loquēte cū rege ego veniā p⁹ te:⁊ cōplebo sermones tuos. Ingressa ē itaq; bersabee ad regē in cubiculo.Rex aūt senuerat nimis:⁊ abisag sunamitis mīstrabat ei. Inclinauit se bersabee:⁊ adorauit regē.Ad quā rex.q̄d tibi ī q̄t vis:Que rñdens ait. Dñe mi tu iurasti ꝑ dñm deū tuū ancille tue salomō filius tu⁹ regnabit post me ⁊ ipe sedebit in solio meo: ⁊ ecce nunc adonias regnat. te dñe mi rex ignorante. Mactauit boues ⁊ pinguia queq; ⁊ arietes plurimos:⁊ vocauit omnes filios rḡis.abiathar q̄z sacerdotē. ⁊ ioab p̄ncipē milicie: salomonē aūt ꝓuū tuū nō vocauit. Elerūtq; dñe mi rex in te oculi respiciūt toci⁹ isrl̄:vt iudices eis q̄s sedere debeat ī solio tuo dñe mi rex p⁹ te. Eritq; cū dormierit domin⁹ me⁹ rex cū ꝑibus suis:erim⁹ ego ⁊ filius me⁹ salomō peccatores.Adhuc illa loquēte cū rḡe:nathā ꝓpheta venit.Et nūciauerūt regi dicētes. Adest nathan ꝓpheta. Cūq; introisset i cōspectu regis ⁊ adorasset eū ꝓn⁹ in terraz: dixit nathan. Domine mi rex tu dixisti. adonias regnet post me.⁊ ipse sedeat sup thronū meum:Quia descēdit hodie.⁊ immolauit boues ⁊ pinguia ⁊ arietes plurimos:et vocauit vniuersos filios regis et p̄ncipes.Abiatar q̄z sacdotē illisq; vescēti bz ⁊ bibētib; cora eo.⁊ dicentib; viuat rex adonias:me ꝓuū tuū.⁊ sadoch sacdotē et banaiā filiū ioiade ⁊ filiū tuū salomōez ñ vocauit.Nūq̄d a dño meo rege exiuit hoc vbū:⁊ mihi ñ indicasti ꝓuo tuo q̄s sessur⁹ esset sup thronū dñi mei regis post eū:Et respondit rex dauid dicens . Vocate ad me bersabee.Que cum fuisset ingressa cora rege.⁊ stetisset ātē eū:iurauit rex ⁊ ait.

liuit dñs q̃ eruit aĩam de omni ãgustia:
q: sicut iurauí tibi p dñm deũ isrl̃ dicens.
salomõ filiꝰ tuꝰ regẽbit post me. ⁊ ipe sedebit sup soliũ meũ p me:sic faciam hodie.
Sũmissoq; berzabee ĩ terrã vultu:adorauit regẽ dicẽs . liuit dñs meꝰ rex dõ inetернum . Dixitq; rex dauid. locate mihi sadoch sacerdotez. ⁊ nathan ꝓpham:⁊ banaiã filiũ ioiade. Qui cũ ingressi fuissẽt corã rege:dixit ad eos . Tollite vobiscũ seruos dñi vẽi:⁊ ponite salomonẽ filiũ meũ sup mulã meã. ⁊ ducite eũ in gion . ⁊ vnguat eum sibi sadoch sacerdos ⁊ nathan ꝓpha i regem sup isrl̃. Et canetis bucina: atq; dicetis. liuat rex salomõ. Et ascẽdetis pꝰ eũ ⁊ veietis ĩ ihrl̃m:⁊ sedbit sup soliũ meũ:⁊ ipe regẽbit p me illiq; pcipiã:vt sit dux sup isrl̃ ⁊ sup iudã ⁊ rñdit banaias filiꝰ ioiade regi dicẽs. Amẽ. Sic loq̃t dñs deus dñi mei regis· Quõ fuit dñs cũ dño meo rege. sic sit cũ salomõe:⁊ sublimiꝰ faciat soliuz eius. a solio dñi mei regis dõ. Descẽdit g̃ sadoch sacerdos ⁊ nathã ꝓpha ⁊ banaias filiꝰ ioiade. ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ ĩposuerũt salomonẽ sup mulã regis dõ:⁊ adduxerũt eũ in gion. Sũpsitq; sadoch sacerdos cornu olei ð tabnaculo. ⁊ vnxit salomonẽ:⁊ cecinerũt bucina:⁊ dixit oĩs ꝓpl̃s liuat rex salomon. Et ascendit vniuersa mlt̃itudo pꝰ eũ. ⁊ ꝓpl̃us canẽtiũ tibijs ⁊ letãtiũ gaudio magno:⁊ ĩsonuit terra a clamore eoz. Audiuit aũ adonias:⁊ oẽs q̃ ĩuitati fuerãt ab eo . Jãq; conuiuiũ finitũ erat. Sed ⁊ ioab audita voce tube. ait. Quid sibi vult clamor ciuitatis tumlt̃uãtis? Adhuc illo loq̃nte:ionathã filiꝰ abiathar sacerdotis veĩt . Cui dixit adonias. Ingredere qz vir fortis es:⁊ bona nũciãs rñditq; ionathan adonie. Nequaq̃. Dñs eĩ nr̃ rex dõ regẽ ꝓstituit salomonẽ:misitq; cũ eo sadoch sacerdotẽ ⁊ nathã ꝓpham. ⁊ banaiã filiũ ioiade . ⁊ cerethi ⁊ felethi . ⁊ ĩposuerũt eũ sup mulã regis. Unxerũtq; euz sadoch sacerdos ⁊ nathã ꝓpha regẽ ĩ giõ: ⁊ ascẽderũt inde letãtes :⁊ ĩsonuit ciuitas. Hec ẽ vox quã audistis. Sz ⁊ salomõ sedz sup soliũ regni:⁊ ingressi sui regis bñdixerunt dño nr̃o regi dõ dicẽtes. Amplificet deꝰ nomẽ salomõis sup nomẽ tuũ:⁊ magnificet thronũ eiꝰ sup thronũ tuũ . Et adorauit rex dõ ĩ lectulo suo:ĩsup ⁊ hec locutꝰ ẽ. Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl̃:q̃ dedit hodie sedẽtẽ ĩ solio meo videntibꝫ oculis meis . Territi sũt g̃ ⁊ surrexerũt oẽs q̃ inuitati fuerãt ab adonia:⁊ iuit vnusq̃sq; ĩ viã suã. Adonias aũ timẽs salomõez surrexit ⁊ abijt ĩ tabernaculũ dñi:tenuitq; cornu altaris . Et nũciauerũt salomõi dicẽtes . Ecce adonias timẽs regẽ salomõem tenet cornu altaris dicẽs. Juret mihi rex salomõ hodie :qð ñ ĩterficiat ꝑuũ suũ gladio. Dixitq; salomõ Si fuerit vir bonꝰ ñ cadet ne vnꝰ q̃dẽ capillꝰ eiꝰ ĩ terrã:sin aũ malũ ĩuentũ fuerit ĩ eo. morieꝝ. Misit g̃ rex salomon. ⁊ eduxit eũ ab altari:⁊ ĩgressus adorauit regẽ salomonem. Dixitq; ei salomon. Uade in domũ tuã.

Capitulum. II.

Approp̃querũt aũ dies dñi vt moreretur:pcepitq; salomõi filio suo dicẽs . Ecce ego ĩgredior viã vniuerse terre. Cõfortare ⁊ esto vir fortis:⁊ obꝫua vt custodias mãdata dñi dei tui . vt ãbules in vijs eiꝰ. ⁊ custodias ceremonias eiꝰ ⁊ pcepta eiꝰ ⁊ iudicia ⁊ testimonia. sicẽ scptũ ẽ ĩ lege moysi:vt ĩtelligas vniuersa q̃ facis. ⁊ q̃cũq; te vteris:vt cõfirmet dñs ꝑmões suos: q̃s locutꝰ ẽ dñs de me dicẽs. Si custodierĩt filij tui vias meas . ⁊ ãbulauerĩt corã me ĩ veritate ĩ oĩ corde suo. ⁊ ĩ oĩ aĩa sua:ñ auferet tibi vir ð solio isrl̃. Tu q̃z nosti q̃ fecerit mihi ioab filius saruie. q̃ fecerit duobꝫ pncipibꝫ exercituꝫ isrl̃. abner filio ner ⁊ amasa filio iether. q̃s occidit ⁊ effudit sãguẽz belli ĩ pace:⁊ posuit cruorẽ plij ĩ balthẽo suo q̃ erat circa lũbos eiꝰ:⁊ ĩ calciamẽto suo qð erat ĩ pedibꝫ eiꝰ. Facies g̃ iuxta sapiaz tuã :⁊ ñ deduces canicie eiꝰ pacifice ad ĩferos. Sz ⁊ filijs bzellai galaaditis reddes grãz:erũtq; ꝯmedentes ĩ mẽsa tua . Occurrerũt eĩ mihi: qñ fugiebã a facie absalõ fris tui. Habes q̃z apud te semei filiũ gera filij iemini . de bauriĩ:q̃ maledixit mihi maledictõe pessima qñ ibã ad castra. Sz qz descẽdit mihi ĩ occursũ cũ trãsirẽ iordanẽ ⁊ iurauí ei p dñm dicẽs ñ te ĩterficiã gladio:tu noli pati eũ eẽ ĩnoxiũ . Uir aũ sapiẽs es et scias q̃ facies ei:ðducesq; canos eiꝰ cũ sãguĩe ad ĩferos. Dormiuit igit̃ dõ cũ ꝑribꝫ suis:⁊ sepultus ẽ in ciuitate dõ. Dies aũ qbꝫ regnauit dõ sup isrl̃. q̃draginta ãni sũt . In hebron regnauit septẽ annis:in bierusalem

trigītatrib⁹. Salomō aī sedit sup thronū
dō pr̄is sui: ⁊ firmatū ē regnū ei⁹ nimis.
Et īgressus ē adonias fili⁹ agith ad bsabee
mr̄em salomōis. Que dixit ei. Pacific⁹ ne
ē īgressus tu⁹? Qui rn̄dit. Pacific⁹. Addi-
ditq; Sermo mihi ē ad te. Cui ait. Loqre
Et ille: tu ſcis nosti q; meū erat r̄gnū ⁊ me
ꝓposuerat oīs isr̄l sibi ī regē: ſ; trāslatū ē
regnū ⁊ factū ē fr̄is mei. A dño ei ꝓstitu-
tū ē ei. Nūc g̃ peticōez vnam p̄co; a te: ne
ꝓfūdas faciē meā. Que dixit ad eū Loqre
Et ille ait. Preco; vt dicas salomōi regi:
neq; ei negare tibi qcq̄ p̄t: vt det mihi abi
sac sunamitē vxorē. Et ait bersabee. Bene
ego loqr̄ p te r̄gi. Eleīt g̃ bsabee ad r̄gē sa
lomōez: vt loqret ei p adonia. Et surrex-
it rex in occursū ei⁹ adora uitq; eā: ⁊ sedit
sup thronū suū. Posituſq; ē thron⁹ matri
regis: q̄ sedit ad dexterā ei⁹: dixitq;. Peti-
cōez vnā puulā ego ōp̄co; a te: ne ꝓfūdas
faciē meā. Et dixit ei rex. Pete mr̄ mea.
Neq; ei fas ē: vt auertā faciē tuā. Que a-
it. Det abisag sunamitis adonie fr̄i tuo
vxor. Rn̄ditq; rex salomō: ⁊ dixit mr̄i sue
Quare postulas abisac sunamitē adonie:
Postula ei ⁊ regnū. Ipe ē ei fr̄ me⁹ maio;
me: ⁊ habet abiathar sac̄dotē. ⁊ ioab filiū
saruie. Jurauit itaq; rex salomon p dn̄m
dicēs. Dec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat: q;
ꝓt aīaz suā locut⁹ ē adonias ūbū hoc. Et
nūc viuit dn̄s q̄ firmauit me ⁊ collocauit
me sup solium dō pr̄is mei: ⁊ q̄ fecit mihi
domū sic̄ locut⁹ ē: q; hodie occidet adoni-
as. Misitq; rex salomō p manū banaie fi-
lij ioiade: q̄ ict̄fecit eū ⁊ mortu⁹ ē. Abiatar
q̄z sac̄doti dixit rex. Vade in anathot ad
agr̄ tuū. Et q̄dē vir mortis es: ſz hodie te
n̄ int̄ficiā: q; portasti archā dn̄i dei coraz
dō pr̄e meo: ⁊ sustinuisti laborē ī oīb⁹ ī q̄-
b⁹ laborauit pr̄ me⁹. Eiecit g̃ salomō abi-
athar vt nō eēt sac̄dos dn̄i: vt impleretur
ſmo dn̄i. quē locut⁹ ē sup domū heli ī silo
Eleīt aī nūci⁹ ad salomonē q; ioab tēclīas
set p⁹ adoniā: ⁊ p⁹ salomonē n̄ tēclīasset.
Fugit g̃ ioab ī tab̄naculū dn̄i ⁊ app̄hēdit
co;nu altaris. Nūciatūq; ē regi salomoni
q; fugisset ioab ī tab̄naculū dn̄i. ⁊ eēt iu-
xta altare. Misitq; salomō banaiā filiū io
iade dicēs. Vade int̄fice eū. Et veīt banai-
as ad tab̄naculū dn̄i: ⁊ dixit ei. Dec dicit
rex. Egredere. Qui ait. Nō egrediar sed h̄
moriar. Renūciauit banaias regi ſmonē
dicēs hec locut⁹ ē ioab: ⁊ hec locut⁹ ē mihi
Dixitq; ei rex Fac sic̄ locut⁹ ē: ⁊ int̄fice eū
⁊ sepeli ⁊ amoueb sāguinē inocētē q̄ effu-
sⁱ ē a ioab a me ⁊ a domo pr̄is mei: ⁊ red
dat dn̄s sāguinē ei⁹ sup caput ei⁹: q; īter-
fecit duos viros iustos melioresq; se: ⁊ oc-
cidit eos gladio pr̄e meo dō ignorātē. ab-
ner filiū ner p̄ncipē milicie isr̄l: ⁊ amasaz
filiū gether p̄ncipē exercit⁹ iuda. Et reuer
tet sāguis illoz ī caput ioab ⁊ ī caput se-
mīs ei⁹ ī sēpiternū: dō aūt ⁊ semī ei⁹ ⁊ do-
mui ⁊ throno illi⁹ sit pax vsq; īeternum a
dño. Ascendit itaq; banaias fili⁹ ioiade ⁊
aggressus eū ict̄fecit: sepultusq; ē ī domo
sua ī deſto. Et ꝓstituit rex banaiā filiū io
iade p eo sup exercitū: ⁊ sadoch sac̄dotez
posuit p abiathar. Misit q̄z rex ⁊ vocauit
semei: dixitq; ei. Edifica tibi domū ī hie-
rusalē: ⁊ habita ibi: ⁊ n̄ egredieris īde huc
atq; illuc. Quacūq; aī die egressus fueris
⁊ trāsieris torrētē cedrō: scito te īterficiē-
dū. Sāguis tu⁹ erit sup caput tuū. Dix-
itq; semei regi. Bon⁹ ſmo r̄gis. sic̄ locut⁹ ē
dn̄s me⁹ rex: sic faciet ſu⁹ tu⁹. Habitauit
itaq; semei in hierl̄m diebz ml̄tis. Factū ē
aūt p⁹ ānos tres: vt fugerent duo ſui semei ad
achis filiū maacha r̄gē geth. Nūciatūq; ē
semei q; duo ei⁹ essent ī geth. Et surrexit se
mei ⁊ strauit azinū suū: iuitq; ad achis in
geth ad r̄q̄rēdū duos suos: ⁊ adduxit eos
de geth. Nūciatū ē aī regi salomōi q̄ isz
semei ī geth ō hierl̄m: ⁊ redisset. Et mittēs
vocauit eū: dixitq; illi. Nōne testificatus
sū tibi p dn̄m. ⁊ p̄dixi tibi: q̄cūq; die egre-
sⁱ fueris huc ⁊ illuc. scito te eē morituꝝ:
Et rn̄disti mihi. Bonus ſmo quē audiui.
Quare g̃ nō custodisti iusiurādū dn̄i. ⁊ p̄-
ceptū q̄ p̄ceperam tibi: Dixitq; rex ad se-
mei. Tu nosti oē malū cui⁹ tibi ꝓsciū ē cor
tuū: q̄ fecisti dō pr̄i meo. Reddidit dn̄s
malicia tuā ī caput tuū: ⁊ rex salomō bn̄
dict⁹: ⁊ thron⁹ dō erit stabil̄ corā dño vsq;
in sēpiternū. Jussit itaq; rex banaie filio
ioiade: q; agressus pcussit eū ⁊ mortu⁹ est.

Capitulum. III.

Confirmatum est igitur regnum i
manu salomonis: et affinitate cō-
iunctus est pharaoni regi egipti.
Accepit nāq; filiam eius: et adduxit in ci
uitatem dauid. donec cōpleret edificans

domũ suã. ⁊ domũ dñi ⁊ murꝫ hirl'm ꝑ cir
cuitũ. Attamẽ ꝑplus īmolabat ī excelsis.
nõ ei edificatũ erat tẽplũ nomī dñi: vsqꝫ
ī diẽ illũ. Dilexit aũ salomõ dñm ãbulans
ī ꝓceptis dõ ꝑris sui: excepto q ī excelsis
īmolabat: ⁊ accẽdebat thimiama. Abiit i-
taqꝫ ī gabaõ: vt īmolaret ibi. Illud q̃pe
erat excelsũ maximũ. Mille hostias ī olo-
caustũ obtulit salomõ sup altare illud in
gabaõ. Apparuit aũ dñs salomõi ꝑ sõniũ
noctẽ dicẽs. Postula qõ vis: vt dẽ tibi. Et
ait salomõ. Tu fecisti cũ ſuo tuo dõ ꝑre
meo misericordiã magnã: sicẽ ãbulauit in
ꝓspectu tuo in veritate ⁊ iusticia ⁊ recto
corde tecũ. Custodisti ei miscordiaꝫ tuã grã
dẽ: ⁊ dedisti ei filiũ sedẽtẽ sup thronũ sicut
ẽ hodie. Et nũc dñe dꝰ tu regnare fecisti
ſuũ tuũ: ꝑ dõ ꝑre meo. Ego aũ sũ puer p-
uul' ⁊ ignorãs egressũ ⁊ ītroitũ meũ ⁊ ꝑ-
u'tu' ī medio ẽ ꝑpl'i quẽ elegisti: ꝑpl'i īfiniti
q̃ enumerari ⁊ suꝑputari ñ ꝑt ꝑ multitudi
ne. Dabꝭ g ſuo tuo cor docile vt ꝑpl'm tuũ
iudicare possit: ⁊ discẽnere inẽ bonũ ⁊ ma-
lũ. Quis ei potuit iudicare ꝑpl'm istũ: po-
pulũ tuũ hũc ml'tũ? Placuit g ſmo coraꝫ
dño: q̃ salomõ postulasset huiuscemõi rẽ.
Et dixit dñs salomõi. Quia postulasti ũ-
bũ hoc. ⁊ nõ petisti tibi dies ml'tos. nec di
uicias aut aĩas ĩimicoꝝ tuoꝝ: sꝫ postula-
sti tibi sapiẽtiã ad discẽnẽdũ iudiciũ: ecce
feci tibi scdm ſmones tuos. Et dedi tibi
cor sapiẽs ⁊ ītelligẽs: intm̃ vt null' ãte te
simil' tui fuerit: nec p' te surrecturus sit.
Sꝫ ⁊ hec q̃ ñ postulasti dedi tibi diuicias
scꝫ ⁊ gl'am: vt nemo fuerit simil' tui ī rgi-
bꝰ cũctis retro diebꝰ. Si aũ ãbulaueris ī
vijs meis. ⁊ custodieris ꝓcepta mea. ⁊ mã
data mea. sicẽ ãbulauit pr̃ tu': lõgos faci-
am dies tuos. Igit̃ euigilauit salomõ: ⁊ ī
tellexit qõ esset sõniũ. Cũqꝫ veisset hirl'm:
stetit corã archa federis dñi: ⁊ obtulit olo
causta. ⁊ fecit victias pacificas: ⁊ grande
ꝓuiuiũ. vniuerſ famul' suis. Tũc venerũt
due ml'ieres meretrices ad regẽ. stetrũtqꝫ
corã eo. Quarꝫ vna ait. Obsecro mi dñe:
ego ⁊ ml'ier hec hitabam' in domo vna: ⁊
ꝑperi apud eã in cubiclo. Tercia aũ die
postq̃ ego ꝑpi: ꝑpit ⁊ hec ⁊ eram' simul
nullusqꝫ alius nobiscũ in domo. exceptis
nob duabꝰ. Mortu'ẽ aũ fili' ml'ieris hui'
noctẽ. Dormiẽs q̃pe oppsit eũ. Et consur
gẽs ī tẽpestatẽ noctis silẽcio. tulit filiũ
meũ de latere meo ãcille tue dormiẽtis. et
collocauit ī sinu suo: suũ aũt filiũ q̃ erat
mortu'. posuit ī sinu meo. Cũqꝫ surrexis-
sem mane vt darẽ lac filio meo: apparuit
mortu'. Quẽ diligẽti'ĩtuẽs clara luce: de-
ꝓhẽdi non esse meũ quẽ genuerã. Rñdit qꝫ
altera mulier. Nõ ẽ ita vt dicis: sꝫ fili' tu'
mortu'ẽ. me' aũ viuit. Econtrio illa dice-
bat. Mẽtiris. Fili' q̃pe me' viuit: ⁊ fili'
tu' mortu'ẽ. Atqꝫ ī hũc modũ ꝓtẽdebãt co
ram rge. Tũc rex ait. Affertẽ mihi gladiũ
Cũqꝫ attulissent gladiũ corã rege: diuidi-
te inq̃t infãtẽ viuũ ī duas ptes: ⁊ date di-
midiã ptẽ vni. ⁊ dimidiã ptẽ altẽri. Dixit
aũ ml'ier cui' fili' erat viu' ad regẽ: ꝓmota
sunt q̃pe viscera ei' sup filio suo. Obsecro
dñe datẽ illi infantẽ viuũ: ⁊ nolite interfi
cere eũ. Econtrario illa dicebat. Nec mihi
nec tibi sit: sꝫ diuidatur. Rñdit rex ⁊ ait.
Datẽ huic infãtẽ viuũ: ⁊ nõ occidat'. Hec
ẽ ei mat' ei'. Audiuit itaqꝫ oĩs isrl' iudici
um qõ iudicasset rex: ⁊ timuerũt regẽ vidẽ-
tes sapiẽciã dei eẽ ī eo ad faciẽdũ iudiciũ.

Capitulũ. IIII.

Erat aũ rex salomõ regnãs super
oẽm isrl': ⁊ hij ꝓncipes q̃s habebat
Azarias fili' sadoch sacdotis: he-
lioreph ⁊ ahia filij sisa scribe. Josaphat fi
li' ahilud a cõmẽtarijs. Banaias fili' ioia
de sup exercitũ. Sadoch aũ ⁊ abiathar sa
cdotes: azarias fili' nathã sup eos q̃ assi-
stebãt regi. Sabud fili' nathã sacdos: a-
mic' regis: ⁊ abiasar ꝓpositꝰ domus: ⁊ a-
donirã fili' abda sup tributa. Habebat aũ
salomõ duodecĩ ꝓfectos sup oẽm isrl': q̃ ꝓ-
bebãt ãnonam regi ⁊ domui ei'. Per sin-
gulos eĩ mẽses in anno singuli necessaria
mĩstrabãt. Et hec noĩa eoꝝ. Benhur ī mõ
te effraim. Bendecar in macces. ⁊ ī salebĩ.
⁊ in bethsames. ⁊ in helon ⁊ in bethanan.
Benesed in araboth. Ipsius enim erat so-
cho: ⁊ omnis terra epher. Benabinadab.
cuius omnis nephadoꝝ: thaphet filiã salo
monis habebat uxorem. Bana filius abi-
lud regebat thanech. et magedo ⁊ vniuer
sam bethsan. q̃ est iuxta sarthana subter
iesrahel: a bethsan vsqꝫ abelmeula e regiõe
selmaan. Bengaber in ramoth galaad. ha
bebat anothiair filij manasse in galaad.
Ipe ꝑerat in omni regione argob. q̃ est in

basan:seraginta ciuitatibus magnis atq; muratis q̄ habebant seras ereas : Abinadab filiꝰ addo p̄erat ī manaim . Achimaas in neptalim . Sed ꝛ ipe habebat basemath filiā salomōis ī cōiugio. Baana filiꝰ husi.ī azer ꝛ ī baloth . Iosaphat filius pharuet.ī ysachar. Semei filiꝰ bela.ī bēiamin. Gaber filiꝰ suri ī tērra galaad .ꝛ ī tērra seon regis amorrei ꝛ og r̄gis basan. sup oīa q̄ erāt ī illa tērra. Iudā ꝛ isrl̄ īnumerabiles sicut arena maris ī mlt̄itudīe. ꝓmedētes ꝛ bibētes atq; letātes. Salomō aū erat ī dicōe sua hns oīa reg̃ secū a flumine tērre philistijm vsq; ad tērminū egipti :offerētiū sibi mūera ꝛ seruiētiū ei cunctis diebꝫ vite eiꝰ· Erat aū cibꝫ salomōis ꝓ dies singl̄os trigīta chori sil̄e ꝛ seraginta chori farine:decē boues pingues ꝛ viginti boues pascuales.ꝛ cētuꝫ arietes:excepta venacōe ceruoꝝ.capreaꝝ.atq; bubaloꝝ.ꝛ auiū altiliū. Ipe eī obtinebat oēm regiōꝫ q̄ erat trās flumē q̄si a thapsa vsq; ad gazam.ꝛ cūctos reges illaꝝ regionū:ꝛ habebat pacē ex oī ptē ī circuitu. Habitabatq; iuda ꝛ isrl̄ absq; timore vllo vnusq̄sq; sub vite sua ꝛ sub ficu sua. a dan vsq; bsabee: cūctis diebꝫ salomonis . Et habebat salomō q̄draginta milia p̄sepia eq̄ꝝ curiliū ꝛ duodecī milia eq̄striū:nutriebātq; eos sup̄dicti regis p̄fecti:sed ꝛ necessaria mense regis salomōis cū ingēti cura prebebāt in tpe suo. Ordeū q̄ꝫ ꝛ paleas eq̄ꝝ ꝛ iumētorū deferebāt ī locū vbi erat rex :iuxta cōstitutū sibi. Dedit q̄ꝫ deꝰ sapīam salomōi ꝛ prudētiā mlt̄ā nimis ꝛ latitudīez cordis q̄si arenā q̄ ē in litore maris:ꝛ precedebat sapīa salomonis sapīam oīm orīētaliū ꝛ egiptōꝝ:ꝛ erat sapiētior cunctis homīb. Sapientior ethan ezraite.ꝛ heman.ꝛ calchal.ꝛ dorda. filijs maol: ꝛ erat nomīatꝰ in vniuersis gentibus per circuitum. Locutus ē q̄ꝫ salomō tria milia parabolas:ꝛ fuerūt carmina eius q̄nq; milia. Et disputauit super lignis a cedro que ē in libano vsq; ad isopum que egreditur de parietē: ꝛ disseruit de iumentis ꝛ de volucribus ꝛ reptilibus ꝛ piscibus. ꝛ veniebant de cunctis populis ad audiendam sapientiā salomonis :ꝛ ab vniuersis regib tērre: qui audiebant sapientiam eius.

¶ Capitulum. quintum.

Misit q̄ꝫ hirā rex tyri seruos suos ad salomonē . Audiuit enī q̄ ip̄m vnxissent regē sup isrl̄ . ꝓ p̄ie eiꝰ: q̄ amicus fuerat hirā dō oī tpe. Milit aū salomō ad hirā dicēs. Tu scis volūtatē dō p̄ris mei: ꝛ q̄ nō potērat edificare domū nomī dn̄i dei sui . ꝓptēr bella imminētia ꝓ circuitū:donec darꝫ dn̄s eos sub vestigio pedū eiꝰ . Nūc aūt req̄em dedit deus meus ꝓ circuitū: ꝛ n̄ ē sathā neq; occursus malus: quāobrē cogito edificare tēplū nomi dn̄i dei mei sic̄ locutꝰ ē dō p̄ri meo dicēs, Filiꝰ tuꝰ quē dabo ꝓ te sup̄ soliū tuū:ipe edificabit domū noī meo . Precipe igr̄.ut p̄cidāt mihi ligna tui cedros ō libano.ꝛ serui mei sīt cū seruis tuis. mercedē aū quā tuoꝝ tuorū dabo tibi q̄mcūq; petieris·scis enī quō n̄ ē ī ꝑplo meo vir: q̄ nouerit ligna cedere sicut sydonij . Cū g̃ audissꝫ hirā verba salomōis, letatꝰ ē valde.ꝛ ait . Benedictus dn̄s deꝰ hodie: q̄ dedit dō filiū sapiētissimū sup̄ ꝑplm hūc plurimū. Et misit hirā ad salomōem dicēs. Audiui q̄cūq; mandasti mihi. Ego faciā oēz volūtatē tuā:ī lignis cedrinis ꝛ abiegnis. Serui mei deponēt ea ō libano ad mare.ꝛ ego ꝓponā ea ī ratib in mari. vsq; ad locū quē significaberis mihi.ꝛ applicabo ea ibi:ꝛ tu tolles ea . Prebebisq; necessaria mihi:vt det̄ cibꝫ domui mee. Itaq; hirā dabat salomōi ligna cedrīa. ꝛ ligna abiegna:iuxta oēm volūtatē eiꝰ. Salomō aū ꝑbebat hirā vigīti milia choros tritici ī cibū domui eiꝰ:ꝛ vigīti choros purissī olei. Hec tribuebat salomō hirā ꝓ singl̄os ānos Dedit quoq; dominus sapientiaz salomoni sicut locutus est ei:ꝛ erat pax inter biram ꝛ salomonez.ꝛ percusserunt ambo fedus . Elegitq; rex salomon operarios de omni isrl̄:ꝛ erat indictō trigīta milia virorum. Mittebatq; eos in libanum.decem milia per menses singulos vicissim:ita vt duob mensibus essent in domibus suis. Et adoniram erat super huiuscemodi indictionem. Fuerūt itaq; salomoni septuaginta milia eorum qui onera portabāt:ꝛ octogīta milia latomoꝝ ī mōte absq; ꝓpositis q̄ ꝑerāt sīgul̄ opib nūero triū miliū ꝛ trecētoꝝ ꝑcipiētiū ꝓpl̄o ꝛ bijs q̄ faciebāt opus. Precepitq; rex vt tollerent lapides grādes lapides ꝑciosos ī fundamētū dom̄ ꝛ q̄drarēt eos :q̄s dolauerunt cementarij

salomõis ⁊ cemẽtarij hirã. Porro biblij p
parauerũt ligna ⁊ lapides. ad edificãdã do
mum. ¶ Capitulum. VI.

FActũ ẽ ḡ q̃dringẽtesimo ⁊ octogesi-
mo ãno egressionis filioꝝ isrl̃ de
terra egipti in ãno quarto mense
zio ipe ẽ mẽsis scdus regni salomõis super
isrl̃:edificare cepit domũ dño. Dom⁹ aũt
quã edificabat rex salomon dño habebat
sexaginta cubitos ĩ lõgitudĩe:⁊ vigĩti cu-
bitos ĩ latitudĩe:⁊ triginta cubitos ĩ alti
tudĩe. Et portic⁹ erat añ tẽplũ viginti cu-
bitoꝝ longitudĩs iuxta mẽsurã latitudĩs
tẽpli ⁊ habebat decẽ cubitos latitudĩs añ
faciẽ tẽpli:fecitq; ĩ tẽplo fenestras obliq̃s
Et edificauit sup parietẽ tẽpli tabulata p
girũ ĩ parietib⁹ dom⁹ p circuitũ tẽpli ⁊ o-
raculi:⁊ fecit latera ĩ circuitu. Tabulatuz
q̃ subter erat q̃nq; cubitos habebat lati-
tudĩs:⁊ mediũ tabulatũ. sex cubitoꝝ lati
tudĩs:⁊ terciũ tabulatũ septem hñs cubi
tos latitudĩs. Trabes aũt posuit ĩ domo
p circuitũ forinsec⁹:vt hererẽt muris tẽ-
pli. Dom⁹ aũ cũ edificarẽ. ỏ lapidib⁹ do-
latis atq; pfectis edificata ẽ:⁊ malleus et
securis ⁊ oẽ ferramẽtũ ñ sũt audita ĩ do-
mo cũ edificarẽ. Ostiũ lateris medij ĩ pa
riete erat dom⁹ dextre:⁊ p cocleam ascẽde-
bãt ĩ mediũ cenaculũ:⁊ a medio ĩ terciũ.
Et edificauit domũ:⁊ ꝑsũmauit eã. Tex-
it q̃z domũ laq̃aribꝫ cedrinis:⁊ edificauit
tabulatũ sup oẽm domũ q̃nq; cubitis alti
tudĩs: ⁊ opuit domũ lignis cedrinis. Et
fact⁹ ẽ ꝑmo dñi ad salomõez dicẽs Dom⁹
hec quã edificas si ãbulaueris in p̃ceptis
meis.⁊ iudicia mea feceris. ⁊ custodieris
oĩa mãdata mea ḡdiẽs p ea:firmabo ser-
monẽ meũ tibi quẽ locut⁹ sũ ad dõ pr̃em
tuũ.⁊ habitabo ĩ medio filioꝝ isrl̃:⁊ ñ de-
relinquã pp̃lm meũ isrl̃. Igit̃ edificauit sa
lomõ domũ:⁊ ꝑsũmauit eã. Et edificauit
parietes dom⁹ ĩtrinsec⁹ tabulatis cedrinis
a pauimẽto dom⁹ vsq; ad sũmitatẽ parie-
tũ.⁊ vsq; ad laq̃aria:⁊ opuit lignis cedri-
nis ĩtrinsec⁹:⁊ texit pauimẽtũ dom⁹ tabu
lis abiegnis. Edificauitq; viginti cubito-
rũ ad posteriorẽ ptẽ tẽpli: tabulata cedri-
na pauimẽto vsq; ad superiora:⁊ fecit ĩte-
riorẽ domũ oracli ĩ sanctũ sãctoꝝ. Porro
q̃dragita cubitoꝝ erat ipm tẽplũ ꝑ foribꝫ
oracli:⁊ cedro oĩs dom⁹ ĩtrinsec⁹ vestieba
tur hñs tornaturas ⁊ iũcturas suas fabre
factas:⁊ celaturas eminentes. Oĩa cedri-
nis tabul̃ vestiebanẽ: nec oĩno lapis appa
rere poterat in parietẽ. Oraculũ aũ ĩ me-
dio dom⁹ ĩ interiori ptẽ fecerat: vt ponerz
ibi archã federis dñi. Porro oraculũ ha-
bebat viginti cubitos lõgitudĩs ⁊ viginti
cubitos latitudĩs ⁊ vigĩti cubitos altitu-
dĩs:⁊ opuit illud atq; vestiuit auro puris
simo. Sz ⁊ altare vestiuit cedro. Domum
q̃z añ oracl̃m opuit auro purissimo.⁊ af-
fixit lamĩas clauis aureis. Nihilq; erat ĩ
tẽplo:qđ ñ auro tegereẽ. Sz ⁊ totũ altare
oracli texit auro. Et fecit in oraculo duo
cherubin ỏ ligno oliuaꝝ: decẽ cubitoꝝ al-
titudĩs. Quĩq; cubitoꝝ ala cherub vna.⁊
q̃nq; cubitoꝝ ala cherub altera:id ẽ decem
cubitos hñtes a sũmitate ale. vsq; ad ale
alteri⁹ sũmitatẽ. Decẽ q̃z cubitoꝝ erat che
rub scdus ĩ mẽsura pari:⁊ op⁹ vnũ erat in
duob⁹ cherubin:id est altitudinẽ habebat
vn⁹ cherub decẽ cubitoꝝ ⁊ similit̃ cherub
scdus. Posuitq; cherubin ĩ medio tẽpli ĩ-
terioris. Extẽdebant aũt alas suas cheru
bin:⁊ tãgebat ala vna parietẽ et alia che-
rub secũdi tãgebat parietẽ altꝫ: ale aũt
altere in media ptẽ tẽpli seinuicẽ ꝓtinge-
bãt. Texit q̃z cherubin auro. Et oẽs pari
etes tẽpli p circuitũ sculpsit varijs celatu
ris ⁊ torno. Et fecit in eis cherubin ⁊ pal
mas ⁊ picturas varias:quasi prominẽtes
de parietẽ ⁊ egredientes. Sed ⁊ pauimen
tum domus texit auro. intrinsecus ⁊ ex-
trinsecus. Et in ingressu oraculi fecit duo
ostiola de lignis oliuarum. postesq; angu
lorum quinq;:⁊ duo ostia de lignis oliua-
rum. Et sculpsit in eis picturam cherubĩ
⁊ palmarum spẽcies.et anaglifa valde p-
minencia et texit ea auro:⁊ operuit tam
cherubin q̃ palmas ⁊ cetera auro. Fecitq;
in introitu tẽpli postes de lignis oliuaꝝ.
quadrãgulatos.⁊ duo ostia de lignis abie
gnis altrinsecus:⁊ vtrunq; ostiuz duplex
erat:⁊ seinuicem tenens aperiebatur. Et
sculpsit cherubĩ ⁊ palmas ⁊ celaturas val
de eminẽtes:operuitq; omnia laminis au
reis. ope quadro ad regulam. Et edifica-
uit atrium interius. tribus ordinibus la-
pidum politorum:et vno ordine lignoruz
cedri.

¶ Capi. .VII.

Anno qrto fūdata est dom⁹ dñi in
mēse zio: ⁊ in ānο vndecimo mēse
ebul. ipe ē mēsis octau⁹ .pfecta ē
dom⁹ ī omni ope suo. ⁊ ī vniuersis vtēsili
bus: edificauitqz eā ānis septē . Domū aī
suā edificauit salomon tredecī ānis. ⁊ ab
pfectū vsqz pduxit. Edificauit q̄z domum
salt⁹ libani cētū cubitoꝝ lōgitudīs. ⁊ qn-
qgīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊ trigīta cubito-
rū altitudīs: ⁊ qtuor tēabulatoria ītēr co
lūnas cedrinas. Ligna qppe cedrina excīde
rat in colūnas: ⁊ tabulatis cedrinis vesti-
uit totā camerā: q̄ qdragīta qnqz colūnis
sustētabaī. Ītn⁹ aī ordo habebat colūnas
qndecī pī seinuicez posītas. ⁊ e regione se
respiciētes eq̄li spacō intēr colūnas: ⁊ sup
colūnas qdrāgulata lig̃ ī cūctis eq̄lia· Et
porticū colūnaꝝ fecit qnqginta cubitorū
longitudīs. ⁊ trigīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊
altērā porticū ī facie maioris porticus: ⁊
colūnas ⁊ epistilia sup colūnas fecit. Por
ticū q̄z solij in q̄ tribunal est fecit: ⁊ tēxit
lignis cedrinis a pauimēto vsqz ad sūmi-
tatē. ⁊ domūcula ī q̄ sedebaī ad iudicādū.
erat ī media porticu silī ope . Domū q̄z fe
cit filie pharaonis quā vxorē duxerat sa-
lomō: tali ope q̄li ⁊ hāc porticū. Oīa lapi-
dibꝫ pcōsīs. q̄ ad normā q̄ndā atqz mēsurā
tā ītrīsec⁹ q̄ extrīsec⁹ serrati erāt: a fūda-
mēto vsqz ad sūmitatē pietū: ⁊ ītrīsec⁹ vs-
qz ad atriū mai⁹. Fūdamēta aī de lapidi-
bꝫ pcōꝫ lapidibꝫ magnis. decē sīue octo cu
bitoꝝ: ⁊ ōsup lapides pcōsi eq̄l mēsure se-
cti erāt: silīter qz de cedro. Et atriū maius
rotundū triū ordinū de lapidibꝫ sectis: ⁊
vnius ordinis. de dolata cedro: necnō ⁊ in
atrio dom⁹ dñi ītēriori ⁊ ī porticu dom⁹.
Misitqz rex salomō. ⁊ tulit hiram de tyro
filiū mulieris vidue de tribu neptalim pa
tre tyrio artificē erariū: ⁊ plenū sapiētia
intelligētia ⁊ doctrina .ad faciādū omne
opus ex ere. Qui cū venisset ad regē salo-
monē fecit omne opus ei⁹ : ⁊ finxit duas
colūnas ereas decē ⁊ octo cubitoꝝ altitu-
dinis colūnā vnā: ⁊ linea duodecī cubito-
rū ābiebat colūnā vtrāqz. Duo q̄z capitel-
la fecit q̄ ponerēī sup capita colūnaꝝ fu-
silia ex ere: qnqz cubitorū altitudīs capi-
tellū vnū . ⁊ qnqz cubitorū altitudīs capi-
tellū altex: ⁊ q̄sī ī modū retis ⁊ cathenaꝝ
sibinuicē miro ope cōtextaꝝ. Ultrqz capi-
tellū colūnaꝝ fusile erat. Septena versū.
retiacula ī capitello vno: ⁊ septena retia-
cula ī capitello altero . Et pfecit colūnas
⁊ duos ordīes p circuitū retiaculorū sin-
guloꝝ: vt tegerēt capitella q̄ erāt sup sū-
mitatē maloꝝ gnatoꝝ. Eodem mō fecit ⁊
capitello scdo . Capitella aī q̄ erāt sup ca-
pita colūnarū q̄si ope lilij fabricata erāt i
porticu. qtuor cubitoꝝ: ⁊ rursū alia capi-
tella ī sūmitate colūnaꝝ desup iuxta mē-
surā colūne pī retiacula. Maloꝝ gnatoꝝ
aī ducēti ordīes erāt: in circuitu capitelli
scdi. Et statuit duas colūnas ī porticu tē-
pli. Cūqz statuissz colūnā dextrā: vocauit
eaz noīe iachim. Similiter erexit colūnā
scdam: ⁊ vocauit nomen ei⁹ booz. Et sup
capita colūnaꝝ op⁹ ī modū lilij posuit: p-
fectūqz ē op⁹ colūnaꝝ . Fecit q̄z mare fu-
sile decē cubitorū a labio vsqz ad labiū: ro-
tūdū ī circuitu. Quinqz cubitoꝝ altitudo
ei⁹: ⁊ restícula trigī ta cubitoꝝ cīgebat il-
lud p circuitum: ⁊ sculptura subter labiū
circuibat illud decē cubitis ābiens mare.
Duo ordīes sculpturaꝝ bistriataꝝ erant
fusiles: ⁊ stabāt sup duodecī boues. E qb
tres respiciebāt ad aq̄lonē ⁊ tres ad occi-
dentē. ⁊ tres ad meridiē ⁊ tres ad orientē:
⁊ mare sup eos ōsuper erat: q̄ꝝ posterioꝝ
vniuersa ītrīsecus latitabāt · Grossitudo
aūt luteris triū vnciaꝝ erat: labiūqz eius
q̄si labiū calicis ⁊ foliū repandi lilij . Duo
milia batos capiebat : ⁊ tria milia metre-
tas. Et fecit bases decem eneas : quatuor
cubitorūz longitudinis. bases singulas: ⁊
qtuoꝝ cubitoꝝ latitudinis ⁊ triū cubitoꝝ
altitudīs : ⁊ ipm op⁹ basiū ītērrasile erat.
Et sculptura ītēr iūcturas ⁊ ītēr coronu-
las ⁊ plectas. leones ⁊ boues: ⁊ cherubin:
⁊ in iūcturis silīter ōsup· Et subt̄ leones
⁊ boues q̄si loza ex ere dependētia : ⁊ qtuor
rotæ p bases singlas ⁊ axes erei ⁊ p qtuoꝝ
ptes q̄si hūeruli subt̄ lutērē fusiles. pī se-
iuicē respectātes. Os q̄z luteris intrīsecus
erat ī capitis sūmitatē: ⁊ qd forīsec⁹ appa-
rebat vni⁹ cubiti erat totū rotūdū: pitq̄z
hēbat vnū cubitū ⁊ dimidiū. ī āgul' aī co
lūnaꝝ varie celature erāt ⁊ media ir colū
nia qdrata non rotūda: qtuoꝝ q̄z rotæ q p
qtuor angulos basis erant: cohærebant
sibi subter basim· Ulna rota habebat alti-
tudinis cubitum ⁊ semis. Tales autē rotæ

erāt:q̄les solēt ī curru fieri. Et axes earū
q radij.q cāti q modioli:oīa fusilia. Mā et
būeruli illi q̄tuor. p singl'os āgulos basis
vni⁹: ex ipa basi fusiles q piūcti erāt. In
summitate aūt basis erat q̄dā rotunditas
vni⁹ q dimidij cubiti. ita fabrefacta vt lu-
ter ōsup posset īponi:hūs celaturas suas
variasq; sculpturas ex semetipa. Sculpsit
q̄z ī tabulatis ill'q erāt ex ere q ī āgulis.
cherubī q leōes. q palmas. q̄sī ī sil'itudinē
homis stātis:vt ñ celata sz apposita p cir-
cuitū vidērēt. In hūc modū fecit decē ba-
ses:fusura vna q mēsura. sculpturaq; psi-
mili. Fecit q̄z decē lutēres eneos. Quadra
gīta batos capiebat luter vn⁹:eratq; q̄tu-
or cubitor. Singl'osq; lutēres p singulas
id ē decē bases posuit:q pstituit decem ba
ses.quīq; ad dexterā ptē tēpli q quīq; ad
sinistrā:mare aūt posuit ad dexterā ptem
tēpli ptra orientē ad meridiē. Fecit q̄ hi-
rā lebetes q scutras q amulas: q pfecit oē
op⁹regis salomōis ī templo dñi: colūnas
duas.q funiculos capitellorum sup capita
colūnar q malagranata q̄dringēta ī duo-
b⁹retiacul'.duos versus malorūgranato-
rū ī retiacl'is singl'is ad operiēdos funi-
cl'os capitellor q̄ erāt sup capita colūna-
rū:q bases decē q lutēres decē sup bases:q
mare vnū.q boues duodecī subter mare:
q lebetes et scutras et amulas. Oīa vasa q̄
fecit hirā regi salomōi ī domo dñi:de au
ricalco erāt. In cāpestri regiōe iordanis
fudit ea rex in argillosa terra:ītēr socbot
q sarthan. Et posuit salomon oīa vasa in
domo dñi. Propter ml'titudinē aī nimiā
nō erat pōdus eris. Fecitq; salomon oīa
vasa ī domo dñi:altare aureū.q mēsā su-
per quā ponerēt panes ꝓpositōis aureā.
q cādelabra aurea quinq; ad dexterā q q̄n-
q; ad sinistrā. ptra oraculū ex auro puro:
et quasi lilij flores. et lucernas desup au-
reas:et forticipes aureos.q ÿdrias. q fu-
scinulas.q fialas.et mortariola. et thuri-
bula de auro purissimo:et cardines ostio-
rum domus ītērioris sancti sanctor q o-
stior dom⁹ tēpli ex auro erāt. Et pfecit oē
op⁹ qd faciebat salomō in domo dñi:q in-
tulit q̄ sanctificauerat dauid pr̄ su⁹ argen
tum q aurum et vasa:reposuitq; in thesau
ris domus domini.

¶ Capitulum. VIII.

TUnc congregati sūt oēs maiores na
tu isrl' cū pncipib⁹ tribuū q duces
familiarū filiorū isrl' ad regē salo
monē in hirl'm:vt deferrēt archā federis
dñi de ciuitate dauid id est de syon. Cōue-
nitq; ad regem salomonē vniuersus isrl' ī
mēse bethanim ī solēni die:ipse est mēsis
septimus. Venerūtq; cūcti senes de isrl':q
tulerūt archā sacerdotes:et portauerunt
archā dñi et tabernaculū federis q oīa va
sa sanctuarij q̄ erāt in tabernaculo. q fere
bāt ea sacerdotes et leuite. Rex autem sa
lomon et oīs multitudo isrl' q̄ cōuenerat
ad eū gradiebat cū illo añ archā:q immo
labāt oues q boues absq; estimacōe q nu-
mero. Et ītulerūt sacerdotes archā federis
dñi in locū suū in oraculū tēpli in sanctū
sanctor: subter alas cherubī. Siquidem
cherubī expādebāt alas sup locū arche:et
ptegebāt archā:et vectes ei⁹desup. Cunq;
eminerēt vectes et appārerēt sūmitates e-
orum foris sanctuariū añ oraculū:ñ appa
rebāt vl̄ extrīsec⁹: q q fuerūt ibi vsq; ī p-
sentē diē. In archa aūt nō erat aliud nisi
due tabule lapidee q̄s posuerat ī ea moy-
ses ī oreb:qñ pepigit dñs fedus cū filijs is
rahel.cū egrederēt ō terra egipti. Factū ē
aūt cū exissēt sacerdotes de sāctuario.nebu
la impleuit domū dñi:q ñ poterāt sacerdo-
tes stare.q ministrare ꝓpt̄ nebulā. Imple-
uerat eī gl'a dñi domū dñi. Tunc ait salo-
mon. Dñs dixit vt habitaret ī nebula. Edi
ficās edificaui domū q habitaculū tuū
firmissimū soliū tuū ī sēpiternū. Cōuertit
q̄z rex faciē suā:q bñdixit oī ecclesie isrl'.
Oīs eī ecclesia isrl' stabat. Et ait salomō.
Benedict⁹ dñs de⁹ isrl':qui locut⁹ē ore suo
ad dauid pr̄em meum:et in manib⁹ ei⁹ p-
fecit dicēs. A die qua eduxi ꝓplm meū isrl'
de egipto.ñ elegi ciuitatē de vniuersis tri
bub⁹ israhel vt edificarēt domus. et esset
nomen meū ibi:sz elegit dauid:vt eēt sup
populum meū israhel. Voluitq; dauid pr̄
meus edificare domū nomini dñi dei isrl':
et ait dñs ad dauid pr̄em meū. Qđ cogita
sti in corde tuo edificare domū nomī meo
bñfecisti hocipm mēte tractans. Verūtñ
tu ñ edificab⁹ mihi domū:sz fili⁹ tu⁹ q̄ egre
diet̄ ō renib⁹ tuis:ipe edificabit domū no
mī meo. Cōfirmauit dñs ꝓmonē suū quē
locut⁹ē:stetitq; p dō pr̄e meo.q sedi super

thronū isrl̄ sicut locut⁹ ē dñs: ⁊ edificaui domū noī dñi dei isrl̄ ⁊ ꝓstitui ibi locū arche ī q̄ fed⁹ dñi ē. qđ ꝑcussit cū ꝑib⁹ nr̄is. qñ egressi sūt de terra egipti. Steterit aūt salomon añ altare dñi ī ꝓspectu ecclesie israhel: ⁊ expandit man⁹ suas in celū ⁊ ait. ¶Dñe de⁹ isrl̄ nō ē similis tui de⁹ ī celo desup. ⁊ sup terrā deorsū: q̄ custodis pactuz ⁊ misericordiā tuis tuis q̄ ambulāt coraz te in toto corde suo : q̄ custodisti tuo dauid p̄ri meo que locutus es ei. Ore locutus es ⁊ manib⁹ ꝑfecisti: vt hec dies ꝓbat Nūc igī dñe deus isrl̄. ꝓserua famulo tuo dauid p̄ri meo q̄ locutus es ei dicēs. Non auferet̄ de te vir coram me. q̄ sedeat super thronū isrl̄: ita tñ si custodierint filij tui viā tuā. vt ambulēt corā me. sicut tu ambulasti ī ꝓspectu meo . Et nūc dñe de⁹ isrl̄ firment̄ ꝟba tua: q̄ locut⁹ es tuo tuo dauid p̄ri meo. Ergo ne putandū est qđ vere de⁹ habitet sup terrā ? Si eī celū ⁊ celi celoꝝ te capere ñ possūt: q̄ntomagis dom⁹ hec quā edificaui. Sed respice ad oꝛōez tuī tui. ⁊ ad p̄ces ei⁹ dñe de⁹ me⁹ . Audi ymnū ⁊ oꝛōnē quā tuus tu⁹ orat corā te hodie: vt sint oc̄li tui apti sup domū hāc nocte ac die: sup domū ꝺ q̄ dixisti erit nomē meū ibi: vt exaudiat oꝛōnē quā orat ī loco isto ad te tu⁹ tu⁹ : vt exaudias dep̄cacō nē tui tui ⁊ pl̄i tui isrl̄. qđcūq; orauerit ī loco isto : ⁊ exaudies ī loco habitacl̄i tui ī celo: ⁊ cū exaudieris ꝓpici⁹ eris. Si peccauerit hō ī ꝓximū suū ⁊ habuerit aliqđ iuramētū q̄ teneat̄ astrictus. ⁊ venerit ꝓter iuramētū corā altari tuo ī domū tuā : tu exaudies ī celo ⁊ facies . ⁊ iudicab⁹ seruos tuos. ꝓtēnās īpiū. ⁊ reddēs viā suā sup caput eius: iustificansq; iustū. ⁊ retribuēs ei scđm iusticiā suā . Si fugerit pl̄s tu⁹ isrl̄ inimicos suos q̄ peccatur⁹ est tibi: ⁊ agētes p̄niam ⁊ ꝓfitētes nomī tuo. venerīt ⁊ adorauerīt ⁊ dep̄cati te fuerīt ī domo hac exaudi ī celo. ⁊ dimitte pc̄m pl̄i tui isrl̄: ⁊ reduces eos in terrā quam dedisti p̄ib⁹ eoꝝ. Si clausū fuerit celuz ⁊ non pluerit ꝓter pc̄a eoꝝ. ⁊ orātes ī loco isto p̄niam egerīt nomī tuo ⁊ a pc̄is suis ꝙuersi fuerīt ꝓter afflictōem suā: exaudi eos ī celo ⁊ dimitte pc̄a suoꝝ tuoꝝ ⁊ pl̄i tui isrl̄. ⁊ oñde eis viā bonā ꝑ quā ambulent. ⁊ da pluuiā sup terrā. quaz dedisti pl̄o tuo in possessionē. Fames si obꝛta fuerit ī terra aut pestilētia aut coꝛruptus aer. aut erugo. aut locusta vel rubigo. ⁊ afflixerit eū inimic⁹ ei⁹ portas obsidēs: oīs plaga vniuersa īfirmitas. cūcta deuoracō ⁊ īpcacio q̄ acciderit oī homini de pl̄o tuo isrl̄: siqs cognouerit plagā cordis sui. ⁊ expāderit manus suas ī domo hac. tu exaudies ī celo ī loco habitacōnis tue. ⁊ repiciaberis: ⁊ facies vt des vnicuiq; scđm oēs vias suas. sicut videris coꝛ ei⁹. q̄ tu nosti solus coꝛ oīm filioꝝ hoīm: vt timeāt te cūctis diebꝫ q̄bꝫ viuūt sup faciē terre quā dedisti p̄ib⁹ nr̄is. Insup ⁊ alienigena q̄ non ē de pl̄o tuo isrl̄ cū venerit ꝺ terra lōginq̄ ꝓter nomē tuū: audiet̄ eī nomē tuū magnū ⁊ man⁹ tua fortis . ⁊ brachiū tuū extētū vbiq;. cū venerit q̄ ⁊ orauerit in hoc loco. tu exaudies ī celo ī firmamēto habitacl̄i tui: ⁊ facies oīa ꝓ q̄bꝫ īuocauerit te alienigena vt discāt vniuersi pl̄i terraꝝ nomē tuū timere sicut pl̄us tu⁹ isrl̄ : ⁊ ꝓbēt q̄ nomē tuū īuocatū ē sup domū hāc quā edificaui. Si egressus fuerit pl̄s tu⁹ ad bellū p̄r inimicos suos ꝑ viā q̄cūq; miseris eos: orabūt te ꝓr̄ viā ciuitatis. quā elegisti: ⁊ p̄r domū quā edificaui nomī tuo: ⁊ exaudies ī celo oīoes eoꝝ ⁊ p̄ces eoꝝ. ⁊ facies iudiciū eoꝝ. Qđ si peccauerīt tibi: nō ē ei hō q̄ ñ peccet: ⁊ irat⁹ tradideris eos inimicis suis. ⁊ captiui ducti fuerīt ī terrā inimicorū lōge vl̄ pe: ⁊ egerīt p̄niaz ī coꝛde suo. ī loco captiuitatis . ⁊ ꝙuersi tēpcati te fuerīt ī captīitate sua dicētes peccauim⁹. iniq; egim⁹. īpie gessim⁹: reuersi fuerīt ad te in vniuerso coꝛde suo. ⁊ tota aīa sua ī terra inimicoꝝ suoꝝ ad quam captiui ducti fuerīt ⁊ orauerint te ꝓr̄ viā terre sue quā dedisti p̄ib⁹ eoꝝ. ⁊ ciuitatis quā elegisti ⁊ tēpli qđ edificaui noī tuo. exaudies ī celo ī firmamēto solij tui oīoes eoꝝ ⁊ p̄ces eorū ⁊ facies iudiciū eoꝝ ⁊ ꝓpiciaberis pl̄o tuo q̄ peccauit tibi . ⁊ oīb⁹ iniq̄tatib⁹ eoꝝ q̄bꝫ p̄uaricati sūt ī te: ⁊ dab⁹ miscōiā corā eis q̄ eos captiuos habuerīt vt misereāt eis: pl̄us eī tu⁹ ē. ⁊ hereditas tua q̄s eduxisti de terra egipti de medio fornacis ferree: vt sīt oc̄li tui apti ad dep̄cacōz tui tui ⁊ pl̄i tui isrl̄ ⁊ exaudies eos ī vniuerꝺ ꝑ q̄ bꝫ īuocauerīt te. Tu eī sepasti eos tibi ī hereditatē ꝺ vniuerꝺ pl̄is terre sic̄ locut⁹ es

p moysen fuũ tuũ:qndo eduxisti pres nostros de egipto dñe de⁹. Factũ ẽ aũ cũ cõplesset salomõ orãs dñm oẽm orõnẽ ⁊ dep cacõez hãc:surrexit ꝺ ꝓspectu altaris dñi Utrũqꝫ ei genu ī terrã fixerat: ⁊ man⁹ expãderat ad celũ. Stetit g̃ ⁊ bñdixit oĩ ecclesie isrl̃. voce magna dicẽs. Bñdict⁹ dñs q̃ dedit requiẽ pplo suo isrl̃:iuxta oĩa que locutus ẽ. Nõ cecidit ne vn⁹ quidẽ fmo.ex oĩb bonis q̃ locut⁹ẽ p moysen fuũ suuz. Sit dñs deus nr̃ nobiscũ sicut fuit cũ pr̃ib nr̃is.non derelinquẽs nos neqꝫ piciens sz iclinet corda nr̃a ad se. vt ambulem⁹ in vniuersis vijs ei⁹. ⁊ custodiam⁹ mandata eius. ⁊ ceremonias ⁊ iudicia q̃cũqꝫ mãdauit pr̃ib nr̃is:⁊ sint fmões mei isti quib⁹ depcat⁹ sũ corã dño appropinq̃ntes coram dño deo nr̃o.die ac nocte: vt faciat iudicium fuo suo ⁊ pplo suo isrl̃.p singlos dies ⁊ sciãt oẽs pplĩ terre qz dñs ipe ẽ de⁹. ⁊ nõ ẽ vltra absqꝫ eo:sit q̃z cor nr̃m pfectũ cum dño deo nr̃o:vt ãbulem⁹ī decretis ei⁹ ⁊ custodiamus mãdata ei⁹. sicut ⁊ hodie. Igr̃ rex ⁊ oĩs isrl̃ cũ eo īmolabãt victimas coram dño. Mactauitqꝫ salomõ hostias pacificas quas immolauit dño:boũ viginti duomília ⁊ ouiũ cẽtũuigintimilia. Et dedicaueꝝt tẽplũ dñi rex ⁊ filij isrl̃. In die illa sãctificauit rex mediũ atrij. qꝺ erat ãte domũ dñi. Fecit quippe olocaustũ ibi ⁊ sacrificiũ ⁊ adipẽ pacificoꝝ:quoniã altare ereũ qꝺ erat corã dño min⁹ erat: ⁊ capere nõ poterat olocaustũ. ⁊ sacrificiũ ⁊ adipẽ pacificoꝝ. Fecit g̃ salomõ ī tpe illo festiuitatẽ celebrẽ. ⁊ oĩs isrl̃ cum eo mltitudo magna ab introitu emath vsqꝫ ad riuũ egipti corã dño deo nr̃o septẽ diebꝫ ⁊ septẽ diebꝫ.id est q̃tuorꝺecĩ diebꝫ:⁊ ī die octauo dimisit pplos. Qui bñdicentes regi pfecti sũt ī tabnacula sua:letãtes ⁊ alacriqꝫ corde sup oĩb bonis q̃ fecerat dñs dꝺ suo suo ⁊ isrl̃ pplo suo.

Capitulũ. IX.

Factũ ẽ aũt cũ pfecisset salomõ edificiũ dom⁹ dñi ⁊ edificiũ regis. ⁊ oẽ qꝺ optauerat et voluerat facere:apparuit ei dñs scꝺo sicut apparuerat ei ī gabaon. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Exaudiui oracõz tuã ⁊ depcacõez tuã:quã depcatus es corã me. Sanctificaui domũ hãc quã edificasti. vt ponerẽ nomen meũ ibi ī sẽpi-

num:⁊ erũt ocli mei ⁊ cor meũ ibi cũctis diebꝫ. Tu q̃z si ãbulaueris corã me sic̃ ambulauit pr̃ tu⁹ ī simplicitate cordis. ⁊ ī equitate ⁊ feceris oĩa q̃ ꝑcepi tibi et iudicia mea seruaueris ⁊ legitĩa mea:ponã thronũ regni tui sup isrl̃ ī sẽpiternũ sic̃ locut⁹ sũ ꝺꝺ pr̃i tuo dicẽs:nõ auferet vir ꝺ genere tuo de solio isrl̃. Si aũt auersiõe auersi fueritis vos ⁊ filij vr̃i nõ seqntes me. nec custodientes mãdata mea. ⁊ ceremonias q̃s ꝓposui vob:sz abieritis ⁊ colueritis deos alienos ⁊ adorauerit eos. auferã isrl̃ de supficie terre quã dedi eis:⁊ tẽplũ qꝺ sanctificaui nomĩ meo ꝓpiciã a ꝓspectu meo: eritqꝫ isrl̃ ī puerbiũ ⁊ in fabulã cũctis populis:⁊ dom⁹ hec erit ī exẽplũ. Oĩs q̃ trãsierit ꝑ eã stupebit:⁊ sibilabit ⁊ dicz. Quare fecit dñs sic terre huic et domui huic: Et rñdebũt. Quia dereliq̃runt dñm deum suũ q̃ eduxit pres eoꝝ de terra egipti. ⁊ secuti sũt deos alienos ⁊ coluerũt eos ⁊ adorauer̃t eos:ideirco īduxit dñs sup eos oẽ malũ hoc. Expletis aũt ãnis vigĩti postq̃ edificauerat salomõ duas domos id ẽ domũ dñi ⁊ domũ regis.hirã rege tyri ꝑbente salomõi ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aur iuxta oẽ qꝺ op⁹ habuerat:tunc dedit salomõ hirã vigĩti opida ī terra galilee. Et egressus est hirã ꝺ tyro. vt videret opida q̃ dederat ei salomõ:⁊ nõ placuer̃t ei. Et ait Deccine sũt ciuitates q̃s dedisti mihi fr̃: Et appellauit eas terrã chabul vsqꝫ in diẽ hãc. Misit g̃ hirã ad regẽ salomõez centũ vigĩti talẽta auri. Dec ẽ sũma expẽsarum quã obtulit salomõ rex ad edificãdũ domũ dñi ⁊ domũ suã ⁊ mello. ⁊ murꝫ hirl̃m et eser ⁊ mageddo ⁊ gazer. Pharao rex egipti ascẽdit. ⁊ cepit gazer succẽditqꝫ eam igni:⁊ chananeũ q̃ habitabat ī ciuitate ī terfecit:⁊ dedit eam in dote filie sue vxori salomõis. Edificauit g̃ salomõ gazer. ⁊ bethoron īferiorẽ. ⁊ baalath. ⁊ palmirã ī terra solitudis:⁊ omnes vicos q̃ ad se ptinebant. ⁊ erãt absqꝫ muro muniuit:⁊ ciuitates curruũ. ⁊ ciuitates equitũ ⁊ qꝺcũqꝫ ei placuit. vt edificaret ī hirl̃m ⁊ ī libano. et ī oi terra potestatis sue. Vniuersũ pplm q̃ remãserat. de amorreis ⁊ de ethei⁹ ⁊ pherezeis. ⁊ eueis ⁊ iebuseis. qui non sunt de filijs israhel:horum filios qui remanserant in terra quos scilicet nõ potuerãt filij isrl̃

extermiate fecit salomõ tributarios. vsq; in die hãc. De filijs aũ isrl ñ pstituit salomõ huire quẽquã. sz erãt viri bellatores ⁊ mĩstri ei⁹. ⁊ pncipes ⁊ duces ⁊ pfecti curruũ ⁊ eq;. Erãt aũ pncipes super oĩa opa salomõis ppositi qngentiqnqgĩta : q̃ habebãt subiectũ pl̃m: ⁊ statutis opib; ĩpa bãt. Filia aũ pharaonis ascẽdit de ciuitate dauid ĩ domũ suã :quã edificauerat ei salomon. Tũc edificauit mello. Offerebat q̃z salomõ trib; vicib; p ãnos singl̃os holocausta ⁊ pacificas victimas super altare qd̃ edificauerat dño :vt adolebat thimiama corã dño. Perfectũq; ẽ tẽplũ. Classem q̃z fecit rex salomõ ĩ asion gaber q̃ ẽ iuxta abijlaz ĩ litore maris rubri:ĩ terra ijdumea . Misitq; hirã in classe illa suos suos viros nauticos.gnaros maris cũ suis salomois q̃ cũ veissẽt ĩ ophir sũptũ ĩde aur q̃dringentorũuiginti talẽtor detulerũt ad regem salomonem.

¶ Capitulum. X.

Sed ⁊ regina saba audita fama salomõis ĩ noĩe dñi:veĩt tẽptare eũ in enigmatib; . Et ingressa ihrl̃m mlto cũ comitatu ⁊ diuicijs. camelis portãtib; aromata ⁊ aur infinitũ nimis ⁊ gẽmas pciosas venit ad regẽ salomonẽ:⁊ locuta ẽ ei vniuersa q̃ habebat ĩ corde suo. Et docuit eã salomon oĩa ôba q̃ ꝓposuit. Nõ fuit hmo q̃ regẽ posset latere:⁊ nõ rñderet ei. Elitẽs aũ regina saba oẽm sapiaz salomonis ⁊ domũ quã edificauerat ⁊ cibos mẽse ei⁹. ⁊ habitacula suor ⁊ ordines mĩstrãtiũ vestesq; eor ⁊ pincernas :⁊ holocausta q̃ offerebat ĩ domo dñi nõ habebat vlt̃ spiritũ:dixitq; ad regẽ. Ver⁹ ẽ sermo quẽ audiui ĩ terra mea sup sermonib; tuis ⁊ sup sapĩa tua :⁊ nõ credebã narrãtibus mihi. donec ipa veni ⁊ vidi oculis meis: ⁊ pbaui qd̃ media ps mihi nunciata non fuerit. Maior est sapientia ⁊ opera tua. q̃ rumor quem audiui. Beati viri tui ⁊ beati serui tui hij qui stant coram te semper: ⁊ audiunt sapientiam tuã. Sit dominus deus tuus benedictus cui conplacuisti. ⁊ posuit te super thronum israhel eo qd̃ dilexerit dominus israhel in sempiternum: ⁊ cõstituit te regẽ vt faceres iudiciũ ⁊ iustitiã. Dedit q̃ rgi cẽtũuigĩti talẽta auri: ⁊ aromata mlta nimis ⁊ gẽmas pciosas. Non sunt allata vlt̃ aromata tazmlta: q̃ ea q̃ dedit regina saba regi salomõi. Sz ⁊ classis hirã q̃ portabat aur de ophir . attulit ex ophir lig̃ thijna multa nimis: ⁊ gẽmas pcõsas . Fecitq; rex de lignis thijnis fulcra dom⁹ dñi ⁊ dom⁹ regie: ⁊ citharas liraſq; cãtorib;. Nõ sũt allata huiuscemõi lig̃ thijna :neq; visa vsq; in pñtẽ die. Rex aũt salomõ dedit regine saba oĩa q̃ voluit ⁊ petiuit ab eo:exceptis hijs q̃ vltro obtulerat ei munere regio. Que reuersa est: ⁊ abijt ĩ terrã suã cũ suis suis. Erat aũ pondus auri qd̃ offerebaũ salomoni p annos singl̃os.sexcẽtorũ sexagĩtaex talẽtor auri:excepto eo qd̃ offerebãt viri q̃ sup vectigalia erant ⁊ negociatores. vniuersiq; scuta vendẽtes:⁊ oẽs rges arabie ducesq; terre. Fecit q̃z rex salomõ ducẽta scuta de auro purissimo. Sexcẽtos auri siclos dedit ĩ lamĩas scuti vni⁹: ⁊ trecẽtas peltas ex auro pbato. Trecẽtesq; mine auri: vnã peltã vestiebãt . Posuitq; eas rex ĩ domo saltus libani. Fecit ecia rex salomõ thronũ de ebore grãde:⁊ vestiuit eũ auro fuluo nimis:q̃ habebat sex gradus. Et summitas throni rotũda erat ĩ pte posteriori. ⁊ due man⁹ huic atq; inde tenẽtes sedile:⁊ duo leones stabãt iuxta man⁹ singl̃as:⁊ duodecim leũculi stãtes sup sex gr̃d⁹ huic atq; inde . Nõ ẽ factũ tale op⁹ ĩ vniuerꝛ regnis. Sz ⁊ oĩa vasa de qbus potabat rex salomon erãt aurea:⁊ vniuersa suppellex dom⁹ saltus libani de auro purissimo. Nõ erat argẽtũ nec alicui⁹ pcij putabaũ ĩ diebus salomonis :qr classis regis p mare cũ classe hirã semel p tres ãnos ibat ĩ tharꝛ:deferẽs inde aur ⁊ argẽtũ:⁊ dentes elephantor ⁊ simias ⁊ pauos . Magnificatus ẽ g̃ rex salomõ sup oẽs reges terre diuicijs ⁊ sapĩa :⁊ vniuersa terra desiderabat vultũ salomonis. vt audiret sapĩam ei⁹ quã dederat de⁹ ĩ corde ei⁹ :⁊ singuli deferebãt ei mũera. vasa argẽtea ⁊ aurea. vestes ⁊ arma bellica aromata q̃z ⁊ eq̃s ⁊ mulos p ãnos singulos. Cõgregauitq; salomõ curr⁹ ⁊ eqtes⁊ fecit sũt ei milleqdringenti curr⁹: ⁊ duodecim milia eqtũ:⁊ disposuit eos p citates mũitas ⁊ cũ rege ĩ ihrl̃m. Fecitq; vt tãta eẽt abundantia argẽti ĩ ihrl̃m qnta ⁊ lapidũ:⁊ cedror ꝓbuit mltitudĩem :qsi sicomoros q̃ nascũt̃ ĩ cãpestrib; . Et educebãt eq̃ salomoni de egipto ⁊ de choa . Negociatores

ei regis emebãt de choa:⁊ statuto ꝓcio ꝓducebãt. Egrediebaꝫ aũt q̃driga ex egipto sexcẽtis siclis argẽti:⁊ equꝰ centũq̃nq̃ginta. Atq; ĩ hũc modũ cũcti reges etheoꝝ ⁊ syrie equos venũdabãt.

Capi. XI.

Rex aũ salomõ amauit mlieres alienigenas mltas:filiã q; pharaonis:⁊ moabitidas et ãmonitidas ydumeas ⁊ sydonias. ⁊ cetheas:ꝺ gentibꝰ sup q̃bꝰ dixit dñs filijs isrl'. Nõ ingredimĩ ad eas:neq; de illis ingrediẽt ad vãs. Certissime ei auertẽt corda vãa: vt seq̃mĩ deos eaꝝ. Hijs itaq; copulatꝰ ẽ salomõ ardẽtissimo amore. Fuerũtq; ei uxores q̃si regine septigẽte:⁊ ꝓcubine trecẽte. Et auertũt mlieres cor ei⁹. Cumq; iã esset senex depravatũ ẽ cor ei⁹ ꝑ mulieres vt seq̃retur deos alienos:nec erat cor ei⁹ pfectũ cũ domino deo suo sic cor dauid patris ei⁹: sed colebat salomõ astharthen deã sydoniorũ ⁊ chamos deũ moabitaꝝ ⁊ moloch ydolũ ãmonitaꝝ. Fecitq; salomõ qꝺ nõ placuerat coram dño:⁊ nõ adimpleuit vt seq̃retur dñm sic dauid pr ei⁹. Tũc edificauit salomõ fanũ chamos ydolo moab ĩ mõte q̃ ẽ ꝓ hirlm:⁊ moloch ydolo filioꝝ ãmõ. Atq; ĩ hũc modũ fecit vniuersis uxoribus suis alienigenis:q; adolebãt thura ⁊ ĩmolabãt dijs suis. Igit irat⁹ ẽ dñs salomõi. qꝺ auersa esset mens ei⁹ a dño deo isrl' qui apparuerat ei scꝺo:⁊ ꝓcepat de vbo hoc ne seq̃retur deos alienos:⁊ nõ custodiuit q; mãdauit ei dñs. Dixit itaq; dñs salomoni. Quia habuisti hoc apud te et nõ custodisti pactũ meũ ⁊ ꝓcepta mea q; mãdaui tibi:diſrũpens scidã regnũ tuũ. ⁊ dabo illꝺ suo tuo:verũtñ ĩ diebꝰ tuis nõ faciã ꝓpter dauid pr̃em tuũ. De manu filij tui scindaz illud:nec totũ regnũ auferã sed tribũ vnã dabo filio tuo:ꝓpt̃ dꝺ suũ meum ⁊ hirlm quã elegi. Insuscitauit aũt domin⁹ aduersariũ salomoni adad ydumeũ de semie regio:q; erat in edom. Cũ enĩ esset dauid in ydumea et ascẽdisset ioab ꝓnceps milicie ad sepeliẽdũ eos q; fuerãt ĩterfecti. ⁊ occidisset oẽ masculinũ ĩ ydumea:sex eĩ mẽsibꝰ ibi morat⁹ ẽ ioab. ⁊ oĩs isrl donec ĩterime ret ⁊ oẽ masculinũ ĩ ydumea: fugit adad ipe ⁊ viri ydumei de suis pr̃is ei⁹ cũ eo. vt ingrederet egiptum. Erat aũt adad puer puul⁹. Cũq; surrexissent ꝺ madian: venerũt ĩ pharan. Tulerũtq; secum viros de pharan:⁊ ĩtroierẽt egiptũ. ad pharaonẽ regẽ egipti. Qui dedit ei domũ: ⁊ cibos ꝓstituit:⁊ terrã delegauit. Et ĩuenit adad gratiã coram pharaõe valde:ntãtũ vt daret ei uxorẽ sororẽ uxoris sue germanam tafnes regine. Genuitq; ei soror tafnes genebath filiũ:⁊ nutriuit eũ tafnes ĩ domo pharaonis. Eratq; genebath habitãs apud pharaonẽ cũ filijs ei⁹. Cumq; audisset adad ĩ egipto dormisse dauid cũ pr̃ibꝰ suis:⁊ mortuum esse ioab ꝓncipẽ milicie: dixit pharaoni. Dimitte me: vt vadã ĩ terrã meã. Dixitq; ei pharao. Qua eĩ re apud me indiges:vt q̃ras ire ad terrã tuã? At ille rñdit. Nulla. Sed obsecro te: vt dimittas me. Insuscitauit q; ei de⁹ aduersariũ razõ filiũ eliadan q; fugerat adadezer regẽ soba dñm suũ:⁊ congregauit ꝓ̃ eũ viros ⁊ fact⁹ ẽ prĩceps latronũ cũ ĩterficeret eos dauid: abierũtq; damascũ ⁊ habitauerẽt ibi: ⁊ ꝓstituerũt eũ regẽ ĩ damasco:eratq; aduersarí⁹ isrl cũctis diebꝰ salomõis. Et hoc ẽ malũ adad ⁊ odiũ ꝓtra isrl:regnauitq; ĩ syria Hieroboã q; filí⁹ nabath euphratẽ⁹ ꝺ sareda. Cu⁹ salomõis cui⁹ mĩ erat noie Hua mulier vidua:leuauit manũ ꝓtra regẽ Et hec causa rebellionis aduersus eũ: qr salomõ edificauit mello:⁊ coeq̃uit voraginẽ ciuitatis ꝺꝺ patris sui. Erat aũ hieroboã vir fortis ⁊ potẽs. Vidensq; salomõ adolescẽtẽ bone indolis ⁊ industriũ ꝓstituerat eũ pfectũ sup tributa vniuerse dom⁹ ioseph. Factũ ẽ igĩ ĩ tpe illo vt hieroboã egrederet de hirlm:⁊ ĩueniret eũ ahias silonites ꝓpha ĩ via opert⁹ pallio nouo. Erãt autez duo tãtũ ĩ agro. Apprehẽdensq; ahias pallíũ suũ nouũ q; coopert⁹ erat scidit ĩ duodecĩ ptes: ⁊ ait ad hieroboã. Tolle tibi de cẽ scissuras. Hec eĩ dicit dñs de⁹ isrl. Ego scidã regnũ de manu salomõis:⁊ dabo tibi decẽ tribꝰ. Porro una tribꝰ remanebit ei ꝓpt̃ suũ meũ dauid. ⁊ hirlm ciuitatez. quã elegi ex oĩbꝰ tribꝰ isrl:eo q; dereliq̃rit me. ⁊ adorauerit astharthen deã sydoniorũ ⁊ chamos deũ moab. ⁊ moloch deuz filioꝝ ammõ:⁊ nõ ãbulauerit ĩ vijs meis vt faceret iusticiam coram me. ⁊ precepta mea ⁊ iudicia sicut dauid pater eius. Nec auferã oẽ regnũ de manu eius: sed ducem ponã eũ cũctis diebꝰ vite sue ꝓpter dauid

Regū

seruū meū quē elegi:q̄ custodiuit mādata mea ⁊ p̄cepta mea. Auferā aūt regnum ꝺ manū filij eiꝰ ⁊ dabo tibi tecē tribꝰ:filio aūt eiꝰ dabo tribū vnā : vt remaneat lucerna dauid ꝯuo meo cūctis diebꝰ corā me ī hierusalē ciuitate quā elegi . vt esset nomen meū ibi. Te aūt assumā:⁊ regnabis super oīa que desiderat aīa tua:eriſq; rex super isrl'. Si igit' audieris oīa q̄ p̄cepero tibi ⁊ ambulaueris ī vijs meis .et feceris qꝺ rectū est corā me custodiēs mādata mea et p̄cepta mea. sicut fecit dauid seruus meꝰ ero tecū:⁊ edificabo tibi domum fidelem. quō edificaui dauid domum ⁊ tradaz tibi isrl'. ⁊ affligā semē dauid sup hoc :verūtñ nō cūctis diebꝰ. Voluit g̃ salomon ītersi cere hieroboam. Qui surrexit ⁊ affugit in egiptū ad susac r̄gē egipti:⁊ fuit ī egipto vsq; ad mortē salomōis Reliquū aūt ꝺboꝝ salomōis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ sapiētia eiꝰ: ecce vniuersa scripta sūt ī libꝛo ꝺboꝝ dieꝝ salomōis. Dies aūt q̄s regnauit salomon ī hierusalē sup oēz isrl':q̄draginta āni sūt. Dormiuitq; salomon cū p̄ribꝰ suis :et sepultꝰ ē ī ciuitate dauid p̄ris sui:regnauit q; roboam filiꝰ eiꝰ p eo

Capitulū XII.

Venit aūt roboam ī sichem. Illuc enī ꝯgregatus erat oīs pl'us isrl' ad p̄stituēdū eū regē. Atvero hieroboam filiꝰ nabath cū adhuc esset ī egipto pfugus a facie salomonis regis:audita mortē eiꝰ reuersus ē ꝺ egipto. Miserūtq; ⁊ vocauerūt eū. Venit g̃ hieroboam et oīs multitudo isrl' :⁊ locuti sūt ad roboam dicētes. Pater tuꝰ durissimū iugum īposuit nobꝭ:tu itaq; nūc īminue paululū ꝺ īperio p̄ris tui durissimo ⁊ ꝺ iugo g̃uissimo qꝺ īposuit nobꝭ:⁊ seruiemꝰ tibi. Qui ait eis. Ite vsq; ad tertiū diē:⁊ reuertimī ad me . Cūq; abisset pl'us:inijt p̄siliū rex roboaz cū senioribꝰ .q̄ assistebāt corā salomōe p̄re eiꝰ cū adhuc viueret.⁊ ait. Qꝺ datis p̄siliū vt rñdeā pl'o:Qui dixerūt ei Si hodie obedieris pl'o huic.⁊ fueris ⁊ pacificōi eoꝝ cesseris . locutꝰq; fueris ad eos ꝺba lenia:erūt tibi ſui cūctis diebꝰ .q̄ derelict p̄siliū senū qꝺ dederant ei :⁊ adhibuit adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo .⁊ assistebāt illi:dixitq; ad eos . Qꝺ mihi datis p̄siliū vt rñdeā pl'o huic.q̄ dixerūt mihi.le uius fac iugū qꝺ īposuit p̄ tuꝰ sup nos! Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fuerāt cuz eo. Sic loq̄re pl'o huic :q̄ locuti sūt ad te dicētes. P̄ tuꝰ aggrauauit iugū nr̄m:tu r̄ leua nos. Sic loq̄ris ad eos. Minimꝰ digitꝰ me grossior ē dorso p̄ris mei . Et nūc p̄ me posuit sup vos iugū g̃ue: ego aūt addā sup iugū vr̄m. P̄ meꝰ cecidit vos flagell'.ego aūt cedā vos scorpionibꝰ. Veit g̃ hieroboaz .⁊ oīs pl'us ad roboaz .die tercia:sicē locutꝰ fuerat rex dicēs. Fuertimini ad me die t̄cia. Rñditq; rex pl'o dura.derelicto p̄silio seniorꝝ qꝺ ei dederāt:⁊ locutꝰ ē eis ſm p̄siliū iuuenū dicēs. P̄ meꝰ aggrauauit iugū vr̄m:ego aūt addā iugo vr̄o. P̄ meꝰ cecidit vos flagell' :ego aūt cedam vos scorpiōibꝰ. Et ñ acq̄euit rex pl'o quō auersatꝰ fuerat eū dñs:vt suscitaret ꝺbum suū qꝺ locutꝰ fuerat ī mānu abie sylonite ad hieroboā filiū nabath. Videns itaq; pl's q; noluisset eos audire rex : rñdit ei dicēs. Que nobꝭ ps ī dauid.vel q̄ hereditas ī filio ysai: Vade ī tabernacula tua isrl'. Nunc vide domū tuā dauid. Et abijt isrl' ī tabernacl'a sua . Sup filios aūt isrl'.q̄cūq; habitabāt ī ciuitatibꝰ iuda:regnauit roboā. Misit g̃ rex roboā aduranā q̄ erat sup tributa:⁊ lapidauit eū oīs isrl':⁊ mortuus est. Porro rex roboā festinꝰ ascēdit currū ⁊ fugit in hierusalē:recessitq; isrl' a domo dauid vsq; ī p̄ntē diē. Factum ē aūt cū audisset oīs isrl' qꝺ reuersus esset hieroboā misert ⁊ vocauerūt eū ꝯgregato cetu:⁊ p̄stituerūt eū regē sup oēm isrl': nec secutꝰ ē q̄squā domum dauid p̄t tribū iuda solā . Veit aūt roboaz ierusalē ⁊ ꝯgregauit vniuersā domū iuda ⁊ tribū beniamī cētūoctogītamilia electorū virorꝝ ⁊ bellatorꝝ:vt pugnāret cōt domuz isrl':⁊ rꝺucerēt regnū roboā filio salomonis. Factū ē aūt ſmo dñi ad semeiā virū dei dicēs. Loq̄re ad roboā filiū salomōis rḡis iuda.⁊ ad oēz domum iuda ⁊ beniamin ⁊ reliq̄s ꝺ pl'o dicēs. Hec dicit dñs. Nō ascendetis:nec bellabitis ctra frēs vr̄os filios isrl'. Reuertat' vir ī domū suā. A me enī factū ē ꝺbū hoc. Audierūt ſmonē dñi:⁊ reuersi sūt ꝺ itinē sicē eis p̄cepat dñs. Edificauit aūt hieroboā sychē ī mōte effraī ⁊ habitauit ibi Et egressꝰ ītde edificauit phanuel. Dixitq; hieroboā ī corde suo. Nē fuerit regnū ad domū dꝺ. si ascenderit pl'us iste

vt faciat sacrificia ī domo dñi ī hirl'm: et
quertēt cor ꝓpli hui⁹ ad dñm suū roboā re
gē iuda: inuēticētq me ⁊ reuertēt ad eum
Et excogitato consilio fecit duos vitulos
aureos: ⁊ dixit eis Nolite vltra ascendere
hirl'm Ecce dij tui isrl': qui te eduxerūt de
tra egipti Posuitq vnū ī bethel. ⁊ alterū
ī dan: ⁊ factū ē ꝟbū hoc ī pcm. Ibat enī
ꝓpl'us ad adorādū vitulū vsq ī dan Et fe-
cit phana ī excelsis: ⁊ sacerdotes de extre-
mis ꝓpli qui ñ erāt ex filijs leui Cōstituitq
die solēnē ī mēse octauo. quintadecīa die
mēsis: ī sil'itudiez solēnitatis q̄ celebrāt ī
iuda Et ascēdēs altare sil'iter fecit ī bethel
vt īmolaret vitul' q̄s fabricat⁹ fuerat Cō-
stituitq ī bethel sacerdotes excelsoꝝ q̄ fece
rat: ⁊ ascēdit sup altare qđ extruxerat in
bethel: quīta decīa die mēsis octaui quē fī-
xerat de corde suo Et fecit solēnitatē filijs
isrl': ⁊ ascēdit sup altare vt adoleret incē
sum. Capi. .XIII.

Ecce vir dei venit ex iuda ī ꝟmo
ne dñi ī bethel hieroboā stāte sup
altare: ⁊ thus iacīēte Et exclama-
uit ꝓtra altare ī ꝟmōe dñi. ⁊ ait Altare al
tare: hec dicit dñs Ecce filj⁹ nascet domui
dauid iosias noīe: ⁊ īmolabit sup te sacer
dotes excelsoꝝ qui nūc ī te thura succēdūt
⁊ ossa hoīm sup te incēdet Dedit q̄ in illa
die signū dicēs Hoc erit signū qđ locut⁹ ē
dñs. Ecce altare scindet: ⁊ effūdetur cinis
qui ī eo ē Cumq audisset rex ꝟmonē hoīs
dei quē īclamauerat ꝓtra altare ī bethel:
extēdit manū suā de altari dicēs. Appēhen
dite eū. Et exaruit man⁹ ei⁹ quā extēderat
ꝓtra eū: nec valuit retrahere eā ad se. Al-
tare qz scissū ē: ⁊ effusus ē cinis de altari:
iuxta signū qđ ꝑdixerat vir dei ī ꝟmōe dñi
Et ait rex ad virꝝ dī Depcare faciē dñi dī
tui ⁊ ora ꝓ me: vt restituat man⁹ mea mi-
hi Orauit vir dei faciē dñi: ⁊ reuersa ē ma-
n⁹ regis ad eū: ⁊ facta ē sic pri⁹ fuerat. Lo
cut⁹ ē aūt rex ad virꝝ dī Veni mecū domū
vt prādeas: ⁊ dabo tibi munera. Rñditq
vir dei ad regē Si dederis mihi mediā ptē
dom⁹ tue ñ veniā tecū: nec comedā panez
neq bibā aquā ī loco isto. Sic enī mādatū
ē mihi ī ꝟmōe dñi pcipientis. Nō comedes
panē neq bibes aquā: nec reuertēris per
viā q̄ venisti. Abijt g̃ ꝓ aliā viā: ⁊ nō ē re-
uersus ꝓ itēr q̄ venerat in bethel. ꝓphetes

aī quidā senex habitabat ī bethel: ad quē
venerūt filij sui. et narrauerūt ei oīa opa
q̄ fecerat vir dei illa die ī bethel. Et verba
q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt ꝑi suo
Et dixit eis pr̄ eoꝝ. Per quā viam abijt:
Ostenderūt ei filij sui viā ꝓ quā abierat vir
dei qui venerat de iuda. Et ait filijs suis.
Sternite mihi azinū. Qui cū strauissent:
ascēdit ⁊ abijt post virꝝ dei. ⁊ īuenit eū se-
dentē subt⁹ therebintū Et ait illi Tu ne es
vir dei qui venisti ex iuda? Rñdit ille Ego
sum Dixitq ad eū. Veni mecū domū: vt
comedas panē. Qui ait. Nō possum reuer
ti neq venire tecū: nec comedaz panē nec
bibā aquā in loco isto: qz locut⁹ ē dñs ad
me ī ꝟmōe dñi dicēs Nō comedes panē et
nō bibes aquā ibi: nec reuerteris ꝓ viā q̄
ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpha sū similis
tui: ⁊ angelus locut⁹ ē mihi ī ꝟmōe dñi di
cēs. Reduc eū tecū in domū tuā: vt come-
dat panē ⁊ bibat aquā. Fefellit eū: ⁊ redu
xit secū. Comedit g̃ panē in domo eius: ⁊
bibit aquā Cūq sederent ad mēsā: factus
ē ꝟmo dñi ad ꝓphaz qui reduxerat eū. Et
exclamauit ad virꝝ dei qui venerat ex iuda
dicēs. Hec dicit dñs Quia nō obediēs fui-
sti ori dñi. ⁊ nō custodisti mādatū qđ ꝑce-
pit tibi dñs deus tu⁹ ⁊ reuersus es ⁊ come
disti panē ⁊ bibisti aquā. in loco in q̄ ꝑce-
pit tibi. ne comederes panem neq; biberes
aquā: nō inferet cadauer tuū in sepulcrū
patrum tuorum. Cūq comedisset ⁊ bibiss̄z
strauit azinū suū ꝓpha quē reduxerat Qui
cū abisset inuenit eū leo in via. ⁊ occidit.
⁊ erat cadauer ei⁹ ꝓiectū in itinere Azin⁹
aūt stabat iuxta illū: ⁊ leo stabat iuxta ca
dauer. Et ecce viri trāseuntes viderunt ca
dauer ꝓiectū in via: ⁊ leonez stantē iuxta
cadauer. Et venerunt et diuulgauerunt ī
ciuitatē: in q̄ ꝓphetes ille senex habitabat.
Qđ cū audisset ꝓpha ille qui reduxerat eū
de via ait. Vir dei ē qui inobediēs fuit ori
dñi: ⁊ tradidit eū dñs leoni. ⁊ ꝑfregit eū:
⁊ occidit iuxta ꝟbū dñi qđ locut⁹ ē ei Dix
itq ad filios suos Sternite mihi azinum
Qui cū strauissēt ⁊ ille abiss̄z: īuenit cada-
uer ei⁹ ꝓiectū ī via: ⁊ azinū ⁊ leonē stantes
iuxta cadauer. Non comedit leo de cada-
uere: nec lesit azinū Tulit g̃ ꝓphetes cada
uer viri dei ⁊ posuit illud super azinum: ⁊
reuersus intulit in ciuitatem ꝓphete senis

vt plãgerẽt eũ: ꝙ posuit cadauer eiꝰ ĩ sepul
cro suo Et plãxerũt eũ: heu heu mi frater
Cũqꝫ plãxissẽt eũ: dixit ad filios suos. Cũ
mortuꝰ fuero sepelite me ĩ sepulcro ĩ q̃ vir
dei sepultꝰ ẽ: iuxta ossa eiꝰ ponite ossa mea
Profecto eĩ veniet ſmo quẽ ꝓdixit ĩ ſmo
ne dñi ꝓtra altare qd̃ ẽ ĩ bethel: ꝙ ꝓtra oĩa
phana excelsoꝝ q̃ sũt ĩ vrbib samarie P
ũba hec nõ ẽ reuersus hieroboã ꝺ via sua
pessima: sꝫ ecõtrario fecit de nouissimis
ꝑplis sacerdotes excelsoꝝ. Quicunqꝫ vole
bat ĩplebat manũ suaꝫ. ꝙ fiebat sacerdos
excelsoꝝ. Et ꝓpter hãc causã peccauit do
mꝰ hieroboã. ꝙ euersa ẽ: ꝙ deleta de supfi
cie terre. ¶ Capitulũ. XIIII.

In tẽpore illo egrotauit abia filiꝰ
hieroboã. Dixitqꝫ hieroboam vxo
ri sue. Surge ꝙ cõmuta habituꝫ
ne cognoscaris quod sis vxor hieroboã: ꝙ
vade in sylo vbi ẽ ahias ꝓpha q̃ locutus ẽ
mihi q regnaturꝰ essẽ sup ꝑplm hũc. Tolle
q̃ꝫ in manu tua decẽ panes ꝙ crustulam ꝙ
vas mellis: ꝙ vade ad illũ Ipse enĩ indica
bit tibi: quid euẽtuꝝ sit puero huic Fecit
vt dixerat vxor hieroboã. ꝙ cõsurgẽs abijt
ĩ sylo: ꝙ veĩt in domũ abie. At ille nõ po
terat videre: q caligauerũt oculi eiꝰ ꝑ sene
ctute. Dixit aũ dñs ad ahiã Ecce vxor hie
roboã ingredit vt ꝙsulat te sup filio suo
q egrotat. Hec ꝙ hec loq̃ris ei Cum ǧ illa
intraret ꝙ dissimularet se esse q̃ erat: audi
uit abias sonitũ pedũ eiꝰ ĩtroeũtis ꝑ ostiũ
ꝙ ait. Ingredere vxor hieroboã Quare ali
am te eẽ simulas ? Ego aũ missus sũ ad te
durꝰ nũcius. Vade ꝙ dic hieroboã. Hec di
cit dñs deꝰ isrl. Quia exaltaui te de medio
ꝑpli ꝙ dedi te ducẽ sup ꝑplm meũ isrl. ꝙ sci
di regnũ domꝰ dauid ꝙ dedi illud tibi. ꝙ ñ
fuisti sic̃ seruꝰ meꝰ dauid q̃ custodiuit mã
data mea. ꝙ secutꝰ ẽ me ĩ toto corde suo fa
cies qd̃ placitũ esset ĩ ꝓspectu meo: sꝫ opa
tus es male sup oẽs qui fuerũt añ te. ꝙ feci
sti tibi deos alienos ꝙ cõflatiles. vt me ad
iracũdiã ꝓuocares: me aũt piecisti pꝰ ter
gũ tuũ: idcirco ecce ego inducã mala sup
domũ hieroboã. ꝙ pcuciã ꝺ hieroboã. mín
gẽtẽ ad parietẽ ꝙ clausũ ꝙ nouissimũ ĩ isrl
ꝙ mũdabo reliquias domꝰ hieroboã sicut
mũdari solet fimꝰ vsq̃ ad pueꝝ. Qui mor
tui fuerĩt de hieroboã in ciuitate comedẽt
eos canes: qui autẽ mortui fuerint ĩ agro
vorabũt eos aues celi: qr dñs locutꝰ ẽ. Tu
igit surge ꝙ vade in domũ tuã: ꝙ in ipo in
troitu pedũ tuoꝝ in vrbẽ morietꝰ puer: et
plãget eũ oĩs isrl ꝙ sepeliet. Iste eĩ solꝰ in
feretur de hieroboã in sepulcrũ: qr inuẽtꝰ
ẽ sup eo sermo bonꝰ a dño deo isrl ĩ domo
hieroboã Cõstituet aũ sibi dñs regẽ super
isrl: qui pcuciet domũ hieroboã ĩ hac die
ꝙ in hoc tẽpore: ꝙ pcuciet dñs deꝰ isrl: sic̃
moueri solet harũdo in aq̃. Et euellet isrl
de terra bona hac quã dedit pribꝫ eoꝝ: et
vẽtilabit eos trãs flumen: qr fecerũt sibi lu
cos vt irritarẽt dñm. Et tradet dñs deꝰ isrl
ꝓpter pcã hieroboam: qui peccauit ꝙ pec
care fecit isrl. Surrexit itaqꝫ vxor hiero
boã. ꝙ abijt: ꝙ venit in tharsa Cũqꝫ illa in
grederet limẽ domꝰ. puer mortuꝰ ẽ: ꝙ sepe
lierũt eũ ꝙ planxit eũ oĩs isrl. iuxta ſmo
nẽ dñi quẽ locutꝰ ẽ in manu ſui ſui abie
prophete Reliq̃ aũ ũboꝝ hieroboã quomõ
pugnauerit. ꝙ qũo regnauerit. ecce scri
pta sũt ĩ libro verboꝝ dieꝝ regũ isrl. dies
aũt quib regnauit hieroboã: vigintiduo
anni sũt. Et dormiuit hieroboã cũ ꝑribus
suis: regnauitqꝫ nadab filiꝰ eiꝰ ꝑ eo. Ro
ro roboam filiꝰ salomonis regnauit ĩ iu
da Quadraginta ꝙ vniꝰ anni erat roboam
cũ regnare cepisset: decẽ ꝙ septẽ annis re
gnauit ĩ hirlm ciuitate quã elegit dñs vt
poneret nomẽ suũ ibi ex oĩb tribub isrl.
Nomẽ aũt matris eius naama amanites
Et fecit iudas malũ coram dño: ꝙ irrita
uerũt eũ sup oĩb que fecerãt ꝑres eoꝝ in
peccatis suis q̃ peccauerũt. Edificauerũt
enĩ ꝙ ipsi sibi aras ꝙ statuas ꝙ lucos super
oẽm collẽ excelsũ ꝙ subter oẽm arboẽ frõ
dosã. sꝫ ꝙ effeminati fuerũt in terra: fece
rũtqꝫ oẽs abhominacões genciũ: quas at
triuit dñs ante faciem filioꝝ isrl. In
quĩto aũt ãno regni roboã ascẽdit sesach
rex egipti in hirlm: ꝙ tulit thesauros do
mus dñi. et thesauros regios et vniuersa
diripuit: scuta q̃ꝫ aurea q̃ fecerat salomõ
ꝑ q̃b fecit rex roboã scuta erea: ꝙ tradidit
ea ĩ mãu ducũ scutarioꝝ. ꝙ eoꝝ q̃ excuba
bãt añ ostiũ domꝰ regis. Cũqꝫ ingrederet
rex ĩ domũ dñi portabãt ea qui ꝑeũdi ha
bebant officiũ: ꝙ postea reportabãt ad ar
mamentarium scutariorum. Reliqua aũt
ſmonum roboã ꝙ oĩa q̃ fecit: ecce scripta
sũt ĩ libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda. Fuitqꝫ

bellū inter roboā ⁊ hieroboā. cūctis diebꝫ dormiuitqꝫ roboā cū pribꝫ suis. ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid Nomē aūt mris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eiꝰ ꝓ eo.

Capi. XV.

Igitur in octauodecimo anno regni hieroboaz filij nabath. regnauit abia sup iudā. Tribꝫ annis regnauit in hirl'm. Nomē mris eiꝰ maacha filia abessalō: ambulauitqꝫ in omnibꝫ peccatis pris sui q̄ fecerat añ eū: nec erat cor eiꝰ pfectū cum domino deo suo sicut cor dauid pris eius Sed ꝓpter dauid dedit ei dns deus suꝰ lucernā in hirl'm vt suscitaret filiū eius post eū. ⁊ statueret hirl'm eo qꝺ fecisset dauid rectū in oculis domini: ⁊ nō declinasset ab oībꝫ q̄ pcepat ei cūctis diebꝫ vite sue: excepto sermone vrie ethei attamē bellū fuit inter abiā ⁊ hieroboam oi tpore vite eius. Reliq̄ aūt ſmonū abie ⁊ omnia que fecit: nōne hec scripta sūt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Fuitqꝫ plius inter abiam ⁊ ītēr hieroboam. Et dormiuit abia cū pribꝫ suis: ⁊ sepelierūt eū ī ciuitate dauid: regnauitqꝫ asa filiꝰ eiꝰ ꝓ eo

In āno q̄ vicesimo hieroboā regis isrl': regnauit asa rex iuda: ⁊ quadraginta ⁊ vno āno regnauit ī hirl'm. Nomē mris eiꝰ macha. filia abessalō. ⁊ fecit asa rectū ante ꝙspectū dñi sic dauid pr̄ eiꝰ: ⁊ abstulit effeminatos ꝺ terra: purgauitqꝫ vniuersas sordes ydoloꝝ. que fecerāt pres eiꝰ Insup ⁊ maachā mrem suā amouit ne esset princeps ī sacris priapi ⁊ in luco eiꝰ quē ꝙsecrauerat: subuertitqꝫ spēcū eiꝰ. ⁊ ꝙfregit simulacrū turpissimū: ⁊ cōbussit in torrēte cedrō. Excelsa aūt nō abstulit. Verūtamē cor asa pfectū erat cū dño deo suo cūctis diebꝫ suis: ⁊ intulit ea q̄ sāctificauerat pr̄ suus ⁊ vouerat ī domū dñi: argentū ⁊ aurū ⁊ vasa Bellū aūt erat ītēr asa ⁊ baasa regem isrl': cūctis diebꝫ eoꝝ. Ascendit qꝫ baasa rex isrl' in iudā. ⁊ edificauit rama: vt nō posset quispiam egredi vl' īgredi de ptē asa regis iude. Tollens itaqꝫ asa omne argentū ⁊ aurum qꝺ remāserat in thesauris dom' dñi ⁊ in thesauris domus regie dedit illud in manꝰ seruoꝝ suoꝝ: et misit ad benadab filiū tabremmō filij eziō regē sirie. qui habitabat in damasco dicēs. Federā ītēr me ⁊ te ⁊ ītēr pr̄em meū ⁊ pr̄em tuū: ideo misi tibi munera argentū ⁊ aurū ⁊ peto vt venias. ⁊ irritū facias fedus qꝺ habes cū baasa rege isrl'. ⁊ recedat a me. Acquiescēs benadab regi asa misit pncipes exercitꝰ sui ī ciuitates isrl': ⁊ percusserūt ahion ⁊ dan ⁊ abel. domū maacha. ⁊ vniuersā cēneroth. oēm scz terrā neptalī. Qꝺ cū audisset baasa ītermisit edificare rama ⁊ reuersus ē ī tersa. Rex aūt asa nūciū misit ī oēm iudā dicēs. Nemo sit excusatꝰ Et tulerūt lapides de rama ⁊ ligna eiꝰ de quibꝫ edificauerat baasa: et extruxit de eis rex asa gabaa beniamin. ⁊ maspha. Reliq̄ aūt oīm ſmonuz asa ⁊ vniuersa fortitudines eiꝰ ⁊ cūcta q̄ fecit ⁊ ciuitates q̄s extruxit: nōne hec scripta sūt ī libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Verūtamē in tpe senectutis sue doluit pedes ⁊ dormiuit cū pribꝫ suis ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid pr̄is sui: regnauitqꝫ iosaphat filiꝰ eiꝰ ꝓ eo

Nadab vo filiꝰ hieroboā regnauit sup isrl' āno scdo asa regis iuda: regnauitqꝫ sup isrl' duobꝫ annis ⁊ fecit qꝺ malū ē ī ꝙspectu dñi: ⁊ ābulauit in vijs pris sui ⁊ ī pctis eiꝰ. quibꝫ peccare fecit isrl'. Insidiatꝰ ē aūt ei baasa filiꝰ ahie de domo ysachar: ⁊ percussit eū ī gebbethō q̄ ē vrbs philistinoꝝ Siquidē nadab ⁊ oīs isrl' obsidebāt gebbethō. Interfecit q̄ illuz baasa ī āno tercō asa regis iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo Cūqꝫ regnasset: percussit oēz domū hieroboā Nō dimisit nec vnā quidē aīam de semīe eiꝰ donec deleret eū: iuxta verbuz dñi qꝺ locutꝰ fuerat ī manu Ahui sui ahie silonitis. ꝓpter pcta hieroboā q̄ peccauerat ⁊ quibꝫ peccare fecerat isrl': ⁊ ꝓpter delictū q̄ irritauerat dñm deū isrl'. Reliq̄ aūt ſmonū nadab ⁊ oīa q̄ operatꝰ ē: nōne hec scripta sūt ī libro verboꝝ dieꝝ regū isrl'? Fuitqꝫ bellū inter asa ⁊ baasa regē isrl': cunctis diebꝫ eoꝝ. Anno tercio asa regis iuda regnauit baasa filiꝰ ahie sup oēm isrl' ī thersa vigintiq̄tuor ānis: ⁊ fecit maluz corā dño: ambulauitqꝫ ī vijs hieroboam. ⁊ ī peccatis eiꝰ quibꝫ peccare fecit israhel.

Capitulum. .XVI.

Factus ē aūt sermo domī ad iehu filium anani ꝓtra baasa dicens. Pro eo qꝺ exaltaui te de puluere ⁊ posui te ducem sup populū meum isrl'. tu aūt ābulasti ī via hieroboā. ⁊ peccare fecisti ꝓpl'uz meū israhel vt me irritares ī

pctis eoꝝ:ecce ego demetã posteriora baa
sa.ꝛ posteriora dom⁹ eiꝰ:ꝛ faciã domũ tu
am sic̃ domũ hieroboã filij nabath . Qui
mortu⁹fuerit ꝺ baasa ī ciuitate comedent
eũ canes:ꝛ q̃ mortu⁹fuerit ex eo ī regiõe
comedẽt eũ volucres celi Reliq̃ aũt ſmonũ
baasa.ꝛ quecũqꝫ fecit ꝛ ꝓlia eiꝰ: nõne hec
scripta sũt ī libro ꝺborꝝ diex regũ israhel!
Dormiuit g̃ baasa cũ ꝑribꝫ suis sepultuſ-
qꝫ ẽ ī thersa:ꝛ regnauit hela filiꝰeiꝰ ꝓ eo.
Cũ aũt ī manu iehu filij anani ꝑphẽ verbũ
dñi factũ eẽt ꝓtra baasa.ꝛ ꝓtra domũ eiꝰ.
ꝛ ꝓ̃ omne malũ qꝺ fecerat corã dño ad ir
ritãdũ eũ ī operibꝫ manuũ suaꝝ.vt fieret
sicut domꝰhieroboã:ob hãc causã occidit
eũ.hoc ẽ iehu filiũ anani ꝑphaz. Anno vi
cesimosexto asa regis iuda regnauit hela fi
liꝰbaasa sup israel ī thersa duobꝫ ānis:ꝛ re-
bellauit ꝓtra eũ ſuꝰsuus zambri dux me-
die ptis equitũ. Eratˌaũt hela ī thersa bi-
bẽs et temulẽtus:ī domo arsa ꝑfecti ther
sa. Irruens g̃ zambri pcussit ꝛ occidit eũ
ano vicesimoseptimo asa regis iuda:ꝛ re-
gnauit ꝓ eo. Cũqꝫ regnasset ꝛ sedisset sup
soliũ eiꝰpcussit oẽm domũ baasa ꝛ nõ de-
reliqt ex ea mīgentẽ ad parietẽ:ꝛ ꝑinq̃s
ꝛ amicos eius. Deleuitqꝫ zambri oẽm do-
mũ baasa iuxta verbũ dñi qꝺ locutꝰfuerat
ad baasa in manu iehu ꝑphẽ ꝑter vniuer
sa peccata baasa.ꝛ peccata hela filij eius:
qui peccauerũt. ꝛ peccare fecerũt israhel.
ꝓuocantes dñm deũ israhel in vanitatibꝫ
suis. Reliq̃ aũt sermonũ hela.ꝛ oĩa q̃ fecit:
nõne hec scripta sũt in libro verboꝝ dierũ
regũ israhel! Anno vicesimoseptimo . asa
regis iuda regnauit zambri septem diebꝰ
in thersa. Porro exercitꝰ obsidebat gebbe
thon vrbẽ philistinoꝝ Cunqꝫ audisset re-
bellasse zambri ꝛ occidisse regẽ : fecit sibi
regẽ omnis israˀ ambri q̃ erat p̃nceps mili
cie super israhel in die illa ī castris. Asce-
dit g̃ ambri ꝛ omnis israhel cũ eo de gebbe
thon:ꝛ obsidebãt thersa. Clidẽs aũt zambri
q̃ expugnanda esset ciuitas ingressus est
palaciũ ꝛ succẽdit se cum domo regia : et
mortuꝰẽ ī pctis suis q̃ peccauerat faciens
malũ corã dño:ꝛ ābulãs ī via hieroboam
ꝛ ī pcto eius q̃ fecit peccare israˀ. Reliq̃ aũt
ſmonũ zābri ꝛ insidiaꝝ eiꝰ ꝛ tyrānidis:
nõne hec scripta sũt in libro ꝺborꝝ diex re
gũ israhel ! Tũc diuisus ẽ ꝑplus israˀ ī du-

as ptes Media pars ꝑplī sequebaꝫ thebni
filiũ gineth vt constitueret eũ regẽ:ꝛ me-
dia pars amri. Preualuit aũt populꝰ qui
erat cũ amri ꝑplo q̃ seq̃baꝫ thebni filiũ gi-
neth:mortuusqꝫ ẽ thebni ꝛ regnauit amri
Anno tricesimoprimo asa regis iuda re-
gnauit amri sup israhel duodecim annis
In thersa regnauit sex ānis:emitqꝫ mõtẽ
samarie a somer duobus talentis argenti
ꝛ edificauit eũ:ꝛ vocauit nomẽ ciuitatis
quã extruxerat noĩe somer:id est montꝫ
dñi vˀ montẽ samarie. Fecit aũt amri ma-
lũ ī ꝓspectu dñi:ꝛ opatꝰẽ nequit sup oẽs
q̃ fuerũt añ eũ Ambulauitqꝫ ī oĩ via hiero
boam filij nabath ꝛ ī pctis eiꝰ. quibꝫ pec-
care fecerat israˀ:vt irritaret dñm deũ israˀ
ī vanitatibꝫ suis. Reliq̃ aũt ſmonũ amri.ꝛ
ꝑlia eiꝰque gessit:nõne hec scripta sũt ī li
bro ꝺborꝝ diex regũ israˀ! Dormiuitqꝫ am
ri cũ ꝑribꝫ suis:ꝛ sepultꝰẽ ī samaria: reg-
nauitq̃ achab filiꝰeiꝰ ꝓ eo. Achab vero filiꝰ
amri regnauit super israˀ . ano tricesimo-
octauo asa regis iuda Et regnauit achab
filiꝰamri sup israˀī samaria.viginti ꝛ duo
bus ānis. Et fecit achab filiꝰamri malũ ī
ꝓspectu dñi:sup oẽs q̃ fuerũt añ eũ . Nec
suffecit ei vt ābularet in peccatis hierobo
am filij nabath:insup duxit vxorẽ iezabel
filiã methbaal regis sidoniorꝝ . Et abijt et
seruiuit baal.ꝛ adorauit eũ:ꝛ posuit araz
baal ī tẽplo baal.qꝺ edificauerat ī sama-
ria:ꝛ plātauit lucũ . Et addidit achab in
ope suo irritās dñz deũ israˀ:sup oẽs rges
israˀ q̃ fuerũt añ eũ. In diebꝰ eiꝰ:edifica-
uit abiel de bethel hiericho. In ābitã p̃mi
tiuo suo fũdauit eã : ꝛ ī segub nouissimo
suo posuit portas eiꝰ:iuxta ꝺbũ dñi qꝺ lo
cutus fuerat ī manu iosue filij nun.

Capitulũ. .XVII.

ET dixit helias thesbites de habita
torib galaad ad achab. Viuit do-
minus deus israhel in cuius con-
spectu sto:si erit annis hijs ros et pluuia
nisi iuxta oris mei verba . Et factũ ẽ ver-
bũ dñi ad eũ dicens . Recede hinc ꝛ vade
ꝓtra orientẽ: ꝛ abscõdere ī torrẽte carith q̃
ẽ ꝓtra iordanẽ ꝛ ibi ꝺ torrẽte bibes:corui
q̃ p̃cepi vt pascãt te ibi. Abijt g̃:ꝛ fecit iu
xta verbũ domī. Cunqꝫ abisset:sedit ī tor-
rẽte carith q̃ ẽ ꝓtra iordanẽ. Corui quoq̃
deferebant ei panẽ ꝛ carnes mane:simili

panē ⁊ carnes vesperi: ⁊ bibebat ō torrētē
Post dies aī aliquātos siccat⁹ē torrēs:nō
ei pluerat sup terrā. Factus ē ḡ ſmo dñi
ad eū dicēs. Surge ⁊ vade ī sarepta sido-
niorꝝ:⁊ maneb ibi. Precepiqꝫ eī ibi mlieri
vidue vt pascat te Surrexit ⁊ abijt ī sare
pta sidoniorꝝ. Cūqꝫ venisset ad portā ciui
tatis apparuit ei mlier vidua colligens li-
gna:⁊ vocauit eā:dixitqꝫ ei. Da mihi pau
lulū aq̄ ī vase vt bibā Cūqꝫ illa pgeret vt
afferret:clamauit p⁹ tergū ei⁹ dicēs. Affer
mihi obsecro ⁊ buccellā paīs ī manu tua
Que rndit·Viuit dns de⁹tu⁹:qꝛ nō habeo
panē nisi quātū pugill⁹ cape potest farine
ī ydria:⁊ paululū olei ī lechito En colligo
duo ligna:vt īgrediar ⁊ faciā illud mihi ⁊
filio meo:vt comedam⁹ ⁊ moriamur . Ad
quā helias ait. Noli timere: sed vade ⁊ fac
sic dixisti Verūtamē mihi pmū fac de ipsa
farinula subcinericiū panē puulū. ⁊ affer
ad me:tibi aūt ⁊ filio tuo facies postea.
Hec aī dicit dns de⁹ isrl. ydria farine non
deficiet:nec lechit⁹ olei minuet. vsqꝫ ī diē
in q̄ dns datur⁹ ē pluuiā sup faciez terre.
Que abijt:⁊ fecit iuxta verbū helie Et co
medit ipe ⁊ illa ⁊ dom⁹ ei⁹:⁊ ex illa die y-
dria farine ñ defecit ⁊ lechit⁹ olei nō ē īmi
nut⁹. iuxta verbū dñi qd locut⁹ fuerat in
manu helie Factū ē aī post verba hec . e-
grotauit filī⁹ mulieris matrisfamilias. et
erat languor fortissim⁹ ita vt nō remanerz
in eo alitus. Dixit ḡ ad heliā Quid mihi
⁊ tibi vir dei: Ingressus es ad me vt reme
morarē iiquitates mee:⁊ interficeres fi-
liū meū Et ait ad eā helias. Da mihi filiū
tuū Tulitqꝫ eū de sinu ei⁹ ⁊ portauit in ce-
naculum vbi ipe manebat:⁊ posuit sup le-
ctulū suū:⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit. Do
mie de⁹ me⁹. etiā ne viduā apud quā ego
vtcūqꝫ sustētor afflixisti:īterficeres filiuz
ei⁹! Et expādit se atqꝫ mēsus ē sup puerū
trib⁹ vicib⁹:⁊ clamauit ad dñm ⁊ ait Dñe
de⁹ me⁹. reuertat obsecro aīa pueri hui⁹ ī
viscera ei⁹. Et exaudiuit dns vocē helie:⁊
reuersa ē aīa pueri ītra eū:⁊ reuixit. Tu-
litqꝫ helias puerꝫ ⁊ deposuit eū de cenacl'o
ī iferiorē domū:⁊ tradidit matri sue:⁊ ait
illi. En viuit filius tu⁹ Dixitqꝫ mulier ad
heliā Nūc in isto ꝓgnoui quoniā vir ⁹i es
tu:⁊ verbū dñi in ore tuo verū est.

¶ Capi. .XVIII.

Post dies multos. factū est verbuz
dñi ad heliā. in anno tercō dicēs.
Vade ⁊ oñde te achab: vt dem pluuiā sup faciē terre. Iuit ḡ helias vt ostenderet se achab. Erat aūt fames vehemens in samaria Vocauitqꝫ achab abdiam dispensatorē dom⁹ sue. Abdias aūt timebat dñm deū valde. Nā cū interficeret iezabel ꝓphetas domini tulit ille cētū ꝓphas ⁊ abscōdit eos quinq̄genos et quinq̄genos in speluncis. ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̄. Dixit ḡ achab ad abdiā. Vade in terrā ad vniuersos fontes aquarꝝ ⁊ ī cūctas valles: si forte possimus inuenire herbā ⁊ saluare eq̄s ⁊ mulos:⁊ nō penitus iumenta intereant Diuiserūtqꝫ sibi regiōes:vt circuirēt eas. Achab ibat per viā vnā:⁊ abdias p viam alterā seorsum. Cunqꝫ esset abdias in via: helias occurrit ei. Qui cū cognouisset eū cecidit sup faciē suā ⁊ ait . Num tu es dñe mi helias! Cui ille rndit . Ego . Et dixit. Vade ⁊ dic dño tuo. Adest helias. Et ille: quid peccaui inquit quoniā tradēs me seruum tuum. in manu achab vt interficiat me! Viuit dns de⁹tu⁹:qꝛ nō ē gens aut regnū in q̄ nō miserit dns me⁹ te requirēs. Et rndentibꝫ cūctis nō ē hic:adiurauit regna singula ⁊ gentes . eo q̄ minime reperireris. Et nūc dicis mihi:vade ⁊ dic dño tuo adest helias! Cunqꝫ recessero a te spūs dñi asportabit te in locū quē ego ignoro: ⁊ ingressus nunciabo achab:⁊ nō īueniēs te interficiet me. Seruus aūt tuus timet dñm ab infantia sua. Nūquid nō īdicatū ē tibi dño meo quid fecerī cū interficeret iezabel ꝓphetas dñi:q̄ abscondi ō ꝓphetis dñi centū viros quinq̄genos ⁊ quinq̄genos in spelūcis ⁊ pauerī eos pane ⁊ aq̄! Et nunc tu dicis vade ⁊ dic dño tuo adest helias: vt īterficiat me ! Et dixit helias . Viuit dns exercituū ante cui⁹ vultū sto: qꝛ hodie apparebo ei. Abijt ḡ abdias ī occursū achab:īdicauitqꝫ ei Venitqꝫ achab ī occursū helie:⁊ cū vidisset eū ait Tu ne es ille qui ꝓturbas isrl'! Et ille ait . Non ego turbaui israhel sz tu ⁊ dom⁹ pris tui:qui dereliquistis mādata domī ⁊ secuti estis baalim. Verūtamē nūc mitte ⁊ ꝓgrega ad me vniuersū isrl' in monte carmeli : et pphetas baal q̄dringentosquinq̄gīta. ꝓphetasqꝫ lucorꝝ quadringentos:qui comedūt

ō mēſa iezabel. Miſit achab ad oēs filios iſrl̄: ⁊ cōgregauit ꝓphās in mōte carmeli Accedens aūt helias ad omnē ꝓpl̄m iſrahel ait. Vſqueq̄ claudicatis in duas ptes? Si dñs eſt de⁹ ſequimī eū: ſi aūt baal: ſequimī illū. Et nō rñdit ei populus verbū. Et ait rurſus helias ad populū. Ego remāſi ꝓphēta dñi ſolus: prophetæ autem baal q̄dringenti ⁊ quinq̄ginta. ꝓphetæq̄ lucoꝝ q̄dringēti viri ſūt. Dent nob duo boues: ⁊ illi eligāt ſibi bouē vnū ⁊ ī fruſta cedentes ponāt ſup ligna: ignē aūt nō ſupponāt Et ego faciā bouē altēr ⁊ imponā ſup ligna: ignē aūt nō ſupponā. Inuocate noīa deoꝝ vīoꝝ: ⁊ ego īuocabo nomē dei mei: ⁊ de⁹ q̄ exaudierit p ignē ipe ſit deus. Rñdēs oīs pl̄us. ait. Optima ꝓpoſicō quā locut⁹ eſt helias. Dixit g̃ helias ꝓphis baal. Eligite vob bouē vnū ⁊ facite pmi q: vos plures eſtis: ⁊ īuocate noīa deoꝝ veſtroꝝ ignēq̄ nō ſupponatis. Qui cū tuliſſent bouē quē dederat eis fecerūt: ⁊ īuocabāt nomē baal de mane vſq̄ ad meridiē dicētes Baal exaudi nos. Et nō erat vox: neq̄ q̄ rñderet. Trāſiliebantq̄ altare qđ fecerant Cunq̄ eſſet iam meridies: illudebat illis helias dicens. Clamate voce maiore. Deꝰ enī veſter eſt: ⁊ forſitā loquitur. aut ī diuerſorio ē. aut in itinere: aut certe dormit vt excitēt. Clamabāt g̃ voce magna: ⁊ incidebāt ſe iuxta ritū ſuū cultris ⁊ lāceolis donec ꝑfunderēt ſanguine. Poſtq̄ autem tranſijt meridies. ⁊ illis ꝓphetantib⁹. venerat tēpus quo ſacrificiū offerri ſolet: nec audiebat vox neq̄ aliquis reſpōdebat nec attendebat orantes: dixit helias omni populo. Venite ad me. Et accedente ad ſe populo curauit altare dñi quod deſtructum fuerat: ⁊ tulit duodecim lapides iuxta numerū tribuū filioꝝ iacob ad quē factus ē ſmo dñi dicens. iſrahel erit nomē tuū: et edificauit de lapidib⁹ altare ī noīe domī. Fecitq̄ aqueductū q̄ſi p duas aratiuncu-las in circuitu altaris: ⁊ cōpoſuit ligna. diuiſitq̄ p mēbra bouē ⁊ poſuit ſup ligna ⁊ ait. Impletē q̄tuoꝝ ydrias aqua: ⁊ fūdite ſup olocauſtū ⁊ ſup ligna. Rurſūq̄ dixit. Ecia ſcdo hoc facite. Qui cū feciſſent ſecūdo ait. Ecia tercō idipſū facite. Feceruntq̄ tercō: ⁊ currebāt aq̄ circū altare: ⁊ foſſa aqueductus repleta eſt. Cunq̄ iaz tempus eſſet vt offerēt olocauſtum: accedēs helias ꝓpheta ait. Dñe deus abraham ⁊ ỹſaac ⁊ iſrahel. oſtēde hodie. q: tu es de⁹ iſrl̄ ⁊ ego ſu⁹ tu⁹: ⁊ iuxta p̄ceptū tuū feci oīa verba hec Exaudi me dñe exaudi me: vt diſcat pl̄us iſte. q: tu es dominus de⁹: ⁊ tu cōuertiſti coꝝ eoꝝ itēr. Cecidit autē ignis domī ⁊ vorauit olocauſtuꝫ ⁊ ligna ⁊ lapides: puluerē q̄ꝫ ⁊ aquā q̄ erat in aq̄-ductu lambēs. Quod cū vidiſſet oīs pl̄us cecidit in faciē ſuā ⁊ ait. Dominus ipe ē deus: dñs ipe ē de⁹. Dixitq̄ helias ad eos apphendite ꝓphetas baal: ⁊ ne vn⁹ quidē effugiat ex eis. Quos cū apprehendiſſent: duxit eos helias ad torrētē cyſon: ⁊ iterfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Aſcēde comede ⁊ bibe: q: ſon⁹ multe pluuie eſt. Aſcēdit achab. vt comederet ⁊ biberet: helias aūt aſcendit in verticē carmeli ⁊ pronus in terrā poſuit faciē ſuā inter genua ſua: ⁊ dixit ad puerū ſuū. Aſcende: ⁊ proſpice ꝓtra mare. Qui cū aſcēdiſſet ⁊ ꝓſpexiſſet plat⁹ eſſet ait. Nō ē quicquā. Et rurſū ait illi. Reuertere ſeptē vicib⁹. In ſeptima aūt vice ecce nubecula parua q̄ſi veſtigiū hominis aſcēdebat de mari. Qui ait. Aſcende ⁊ dic achab iunge currū tuū ⁊ deſcende: ne occupet te pluuia. Cunq̄ ſe verteret huc atq̄ illuc: ecce celi cōtenebrati ſunt. ⁊ nubes ⁊ ventus: ⁊ facta eſt pluuia grandis. Aſcēdens itaq̄ achab abijt in ieſrahel: et manus dñi facta ē ſup heliam: accinctiſq̄ lumb⁹ currebat añ achab donec veniret in ieſrahel.

Capitulū. .XIX.

Nunciauit aūt achab iezabel oīa q̄ fecerat helias: ⁊ quomō occidiſſet vniuerſos ꝓphetas baal gladio. Miſitq̄ iezabel nūciū ad heliaꝫ dicēs. Hec mihi faciāt dij. ⁊ hec addāt: niſi hac hora cras poſuero aīam tuā ſicut aīam vnius ex illis. Timuit g̃ helias ⁊ ſurgēs abijt q̄cūq̄ eum ferebat volūtas: venitq̄ ī berſabee iuda. ⁊ dimiſit ibi puerꝝ ſuū: ⁊ pergit in deſertū viam vnius diei. Cūq̄ veniſſet ⁊ ſederet ſubter vnā iuniperū: petiuit aīe ſue vt moreret. Et ait Sufficit mihi dñe: tolle aīam meā. Neq̄ enī melior ſū quam pres mei. Proiecitq̄ ſe: ⁊ obdormiuit in vmbra iuniperi Et ecce angel⁹ dñi tetigit eū: ⁊ dixit illi. Surge. comede. Reſpexit:

et ecce ad caput suū subcinerici⁹ panis ⁊ vas aq̄. Comedit ḡ ⁊ bibit: ⁊ rursū obdormiuit Reuersusq; ē āgel⁹ dñi scdo ⁊ tetigit eū: dixitq; illi. Surge comede. Grādis enī tibi restat via. Qui cū surrexisset comedit ⁊ bibit: ⁊ ābulauit ī fortitudīe cibi illi⁹ q̄dragīta diebꝫ ⁊ q̄draginta noctibꝫ vsq; ad mōtē dei oreb Cūq; venisset illuc: māsit in spelūca Et ecce ꝑmo dñi ad eū: dixitq; illi Quid h̄ agis helia? At ille rñdit. zelo zelat⁹ sū ꝓ dño deo exercituū: qz dereliq̄rūt pactū dñi filij isrl̄. Altaria tua destruxeūt: et ꝓphas tuas occiderūt gladio: ⁊ derelict⁹ sū ego sol⁹: ⁊ querūt animā meā. vt auferāt eā. Et ait ei. Egredere: ⁊ sta ī mōte coram dño. Et ecce dñs trāsijt: ⁊ spūs grandis et fortis. subuertēs mōtes: ⁊ cōterēs petras añ dñm. Nō in spū dñs Et post spiritū cō mocio. Nō in cōmocione dñs. Et post cōmocōem ignis. Non in igne dñs. Et post ignē sibulus aure tenuis. Qđ cū audisset helias operuit vultū suū pallio: ⁊ egress⁹ stetit in ostio spelūce: ⁊ ecce vox ad eū dicens. Quid h̄ agis helia? Et ille rñdit. zelo zelat⁹ sum ꝓ dño deo exercituū: quia dereliquerūt pactum tuū filij israhel. Altaria tua destruxerunt ⁊ ꝓphetas tuos occidēr̄t gladio: ⁊ derelictus sum ego solus: ⁊ querunt animā meam vt auferant eā. Et ait dñs ad eū. Vade ⁊ reuertere in viā tuā. p desertum in damascum. Cūq; pueneris illuc. vnges asahel regē sup siriā: ⁊ iehu filium namsi vnges regē sup israhel: helisēum aūt filium saphat qui est de abelmeula vnges ꝓphetā ꝓ te. Et erit quicūq; fugerit gladiū asahel occidet eū iehu: ⁊ quicūq; fugerit gladiū iehu interficiet eū helisēus. Et derelīquā mihi ī isrl̄ septē milia virox quox genua ñ sūt īcuruata añ baal ⁊ oē os qđ ñ adorauerit eū osculās manū

.XIX.

Profectus ergo inde helias reperit helisēum filiū saphat arantē in duodecim iugis boū: ⁊ ipe in duodecim iugis boū aranti-bꝰ vnus erat. Cunq; venisset helias ad eū misit palliū suū sup eū. Qui statī relictis bobꝰ cucurrit post heliam. Et ait. Oscu-lor orō te pr̄em meū ⁊ mr̄em meā: ⁊ sic sequar te. Dixitq; ei. Vade ⁊ reuertere. Qđ ei meū erat feci tibi. Reuersus aūt ab eo tulit par boum ⁊ mactauit illud: ⁊ in aratro boū coxit carnes: ⁊ dedit ꝓplo ⁊ comederūt. Cōsurgensq; abijt ⁊ secut⁹ ē heliam: ⁊ ministrabat ei.

Capi. XX.

Porro benadab rex sirie congregauit omnem exercitū suū. ⁊ triginta duos reges secū. ⁊ equos ⁊ currus: ⁊ ascendens pugnabat ꝓtra samariā ⁊ obsidebat eā. Mittēsq; nūcios ad achab regē israhel in ciuitatē ait. Hec dicit benadab. Argentum tuum ⁊ aurū tuū meū est ⁊ uxores tue ⁊ filij tui optimi mei sūt. Respondit q; rex israhel. Juxta verbum tuum dñe mi rex: tuus sū ego ⁊ omnia mea Reuertentesq; nūcij dixerunt. Hec dicit benadab qui misit nos ad te. Argentū tuum ⁊ aurū tuū ⁊ uxores tuas ⁊ filios tuos dabo mihi. Eras igit̄ hac eadē hora mittā tuos meos ad te: ⁊ scrutabunt̄ domū tuā ⁊ domū seruox tuox: ⁊ omne qđ eis placuerit ponēt in manib⁹ suis et auferēt. Vocauit aūt rex isrl̄ omnes seniores terre. ⁊ ait. Animaduertite ⁊ videte: quoniam insidietur nobis. Misit enim ad me ꝓ uxorib⁹ meis ⁊ filijs ⁊ pro argento ⁊ auro: ⁊ nō abnui. Dixeruntq; omnes maiores natu et vniuersus populus ad eum. Nō audias: neq; acquiescas illi Respōditq; nūcijs benadab Dicite dño meo regi. Omnia ꝓter q̄ misisti ad me seruū tuū in inicio faciā. hāc aūt rem facere non possum Reuersiq; nuncij retulerūt ei. Qui remisit ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: si suffecēit puluis samarie pugillis oīs ꝑpl̄i qui sequūt̄ me. Et rñdens rex israhel ait. Dicite ei. Ne glorietur accinct⁹. eq̄ vt discinctus. Factū ē aūt cū audisset benadab verbum istud bibebat ipse ⁊ reges in umbraculis: ⁊ ait seruis suis. Circūdate ciuitatem Et circūdederunt eā. Et ecce ꝓpheta vn⁹ accedēs de achab regē israhel ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidisti omnem multitudinē hanc nimiā. Ecce ego tradā eā in manū tuā hodie: vt scias qz ego sum dñs. Et ait achab. Per quem? Dixit ei. Hec dicit dñs. Per pedissequos pncipū prouinciarum. Et ait. Quis incipiet p̄liari? Et ille dixit. Tu. Recensuit ḡ pueros pncipū ꝓuinciarū: ⁊ repit numerū ducentorūtrigintaduox. Et recēsuit post eos ꝓpl̄m oēs filios israhel septē milia. et egressi sūt meridie. Benadab autem bibebat tentorijs ī umbraculo suo: ⁊ reges trigītaduo cū eo qui ad auxiliū ei⁹ venerāt

Egressi sũt aũt pueri pncipũ puĉiaꝝ ĩ p
ma frõte. Misit itaq; benadab:q nũciaue-
rũt ei dicẽtes. Viri egressi sũt de samaria.
At ille ait. Siue p pace veniũt appẽdi-
te eos viuos:siue vt pliẽt viuos eos capi
te. Egressi sũt g̃ pueri pncipũ puinciaꝝ:
ac reliqu⁹ exercit⁹ seq̃bat. Et pcussit vnus-
quisq; viꝝ q ꝓtra se veniebat: fugeñtq; si-
ri:ꝛ psecut⁹ ẽ eos isrl. Fugit q̃z benadab
rex sirie ĩ equo cũ equitib⁹ suis. Necnõ e-
gressus rex isrl pcussit equos ꝛ currus:et
pcussit siriã plaga magna nimis. Accedẽs
aũ ꝓpha ad regẽ isrl dixit ei. Vade ꝛ cõfor
tare:ꝛ scito. ꝛ vide q̃d facias. Sequẽti eĩ
ãno. rex sirie ascẽdet ꝓtra te. Serui vero
regis sirie dixerunt ei. Dij montiũ sũt dij
eoꝝ:ideo superaueñt nos. Sed melio⁹ est vt
pugnem⁹ ꝓtra eos ĩ cãpestrib⁹:ꝛ obtinebi-
mus eos. Tu g̃ uerbũ hoc fac. Amoue ñges
singlos ab exercitu tuo:ꝛ pone pncipes p
eis:ꝛ instaura numeꝝ militũ q̃ ceciderũt de
tuis ꝛ equos scõm equos pristinos. ꝛ cur
rus secundũ currus q̃s añ habuisti. ꝛ pu-
gnabim⁹ ꝓtra eos in cãpestrib⁹:ꝛ videb⁹ q̃d
obtinebim⁹ eos. Credidit cõsilio eoꝝ:ꝛ fe-
cit ita. Igitur postq̃ ãnus trãsierat recẽ-
suit benadab siros ꝛ ascẽdit ĩ affec:vt pu-
gnaret ꝓtra isrl. Porro filij isrl recensiti
sũt et acceptis cibarijs pfecti exaduerso:
castraq; metati sũt ꝓtra eos q̃si duo parui
greges capraꝝ:siri aũt repleuerũt terram
Et accedens vnus vir dei dixit ad regẽ is-
rahel. Hec dicit dñs. Quia dixerũt siri de⁹
montiũ est domin⁹. ꝛ nõ est deus valliuz:
dabo omnẽ multitudinẽ hanc grandez in
manu tua:ꝛ scietis quia ego sũ dñs. Diri
gebantq; septem diebꝫ exaduerso hij atq;
illi acies:septima aũt die cõmissum ẽ bel-
lum. Percusserũtq; filij israhel de siris cẽ-
tum milia peditum in die vna. Fugerunt
aũt siri qui remanserũt in affec ĩ ciuitatẽ
ꝛ cecidit murus sup viginti septem milia
hominũ q̃ remanserãt. Porro benadab fu
giens ingressus ẽ ciuitatẽ in cubiculuz q̃d
erat intra cubiculũ: dixerũtq; ei serui sui
Ecce audim⁹ q̃ reges dom⁹ isrl clementes
sint. Ponam⁹ itaq; saccos in lũbis nr̃is et
funiculos in capitib⁹ nr̃is: ꝛ egrediamur
ad regẽ isrl:forsitã saluabit aĩas nostras
Accinxerunt saccis lumbos suos ꝛ posue-
runt funiculos in capitib⁹ suis:venerũtq;
ad regẽ isrl ꝛ dixerũt ei. Seru⁹ tu⁹ bena-
dab dicit. Viuat oro te aĩa mea. Et ille a-
it. Si adhuc viuit:frater meus ẽ. Quod
acceperunt viri pro omine :ꝛ festinantes
rapuerũt verbũ ex ore eius:atq; dixerunt
Frater tuus benadab. Et dixit eis. Ite et
adducite euz ad me. Egressus est ergo ad
eum benadab:ꝛ leuauit eũ ĩ currũ suum.
Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit pr̃ me⁹
a patre tuo reddã:ꝛ plateas fac tibi ĩ da-
masco sic̃ fecit pr̃ me⁹ in samaria:ꝛ ego fe
derat⁹ recedã a te. Pepigit g̃ fed⁹:ꝛ dimi-
sit eũ. Tũc vir quidã de filijs ꝓphaꝝ. dixit
ad sociũ suũ in sermone dñi. Percute me
At ille noluit pcutere. Cui ait. Quia no-
luisti audire vocẽ dñi : ecce recedes a me:
ꝛ pcuciet te leo. Cunq; paululũ recessisset
ab eo:inuenit eũ leo atq; pcussit. Sed et
alteꝝ inueniens viꝝ:dixit ad eũ. Percute
me. Qui pcussit eũ: ꝛ vulnerauit. Abijt g̃
ꝓpheta ꝛ occurrit regi in via : ꝛ muta-
uit aspersione pulueris os. ꝛ oculos suos
Cunq; rex transisset: clamauit ad regẽ et
ait. Seruus tu⁹ egressus est ad preliandũ
comin⁹:cunq; fugisset vir vnus. adduxit
eũ quidã ad me:ꝛ ait. Custodi viꝝ istum.
Qui si lapsus fuerit erit aĩa tua p aĩa e-
ius:aut talentũ argenti appendes. Dũ aũt
ego turbatus huc illucq; me verterẽ:subi
to nõ ꝓparuit. Et ait rex israhel ad eum.
Hoc est iudiciũ tuũ: q̃d ipe decreuisti. At
ille statim absterſit puluerẽ de facie sua:ꝛ
cognouit eũ rex israhel q̃d esset de ꝓphetis
Qui ait ad eũ. Hec dicit dñs Quia dimisi
sti virũ dignũ morte de manu tua. et erit
aĩa tua p aĩa eius:et popul⁹ tu⁹ p popu-
lo ei⁹. Reuersus est igitur rex israhel in
domũ suã. audire contẽnens : ꝛ furibũd⁹
venit in samariam.

Capitulũ. .XXI.

Post verba autẽ hec tẽpore illo vi-
nea erat naboth iesrahelite qui e-
rat ĩ iesrahel:iuxta palaciũ achab
regis samarie. Locut⁹ est ergo achab ad
naboth dicens. Da mihi vineam tuam vt
faciam mihi ortũ oleruz:quia vicina est et
prope domũ meam. Daboq; tibi p ea vi-
neã meliorẽ:aut si cõmodi⁹ tibi putas ar-
genti pciũ quãtũ digna est. Cui rñdit na-
both. Propici⁹ mihi sit dñs:ne dem here-
ditatẽ patꝝ meoꝝ tibi. Venit ergo achab

in domū suā. indignās ⁊ frendēs sup ōbo
qđ locutus fuerat ad eū naboth iesrahelí
tēs dicēs: nō dabo tibi hereditatē patruz
meoꝝ. Et ꝓiciens se ī lectulū suū auertit
faciē suā ad parietē: ⁊ nō comedit panem
Ingressa ē aū ad eū iezabel vxoꝛ sua: dixit
qꝫ ei. Quid ē hoc vndē anima tua cōtrísta
ta ē. ⁊ quare nō comedis panē? Qui respō
dit ei. Locut⁹ sū naboth iesrahelitē ⁊ dixi
ei Da mihi vineam tuā accepta pecunia:
aut si tibi placet dabo tibi vineā meliorez
ꝓ ea. Et ille ait. Nō dabo tibi vineā meā.
Dixit ergo ad eū iezabel vxoꝛ eius. Gran-
dis auctoꝛitatis es: ⁊ bene regis regnū ís-
rahel. Surge ⁊ comedē panē: et equo aīo
esto. Ego dabo tibi vineā naboth iesrahe-
litē. Scripsit itaqꝫ litteras ex noīe achab.
⁊ signauit eas anulo eius: ⁊ misit ad ma-
iores natu. ⁊ optimates qui erant in ciui-
tate eius: ⁊ habitabāt cum naboth. Litte
rarum autem hec erat sentēcia. Predica-
te ieiunium ⁊ sedere facite naboth inter p̄
mos populi: ⁊ submittite duos viros fili-
os belial contra eum. ⁊ falsum testimoni-
um dicant benedixit naboth deum ⁊ regē
⁊ educite eum ⁊ lapidate. sicqꝫ moꝛiatur.
Fecerunt ergo ciues eius maioꝛes natu
⁊ optimates qui habitabant cum eo in ur
be sicut preceperat eis iezabel: ⁊ sicut scri
ptum erat in litteris quas miserat ad eos
Predicauerunt ieiunium: ⁊ sedere fecerūt
naboth inter primos populi: ⁊ adductis
duobꝫ viris filijs dy̆aboli fecerūt eos sede-
re ꝓtra eum. At illi scilicet vt viri dy̆abo
lici. dixerūt ꝓtra eum testimoniū corā mlt
titudine. Benedixit naboth deum ⁊ regē.
Quāobrem eduxerunt eum extra ciuita-
tem: ⁊ lapidibus interfecerūt. Miserūtqꝫ
ad iezabel dicentes. Lapidat⁹ est naboth:
⁊ moꝛtu⁹ est. Factum est autem cum au-
disset iezabel lapidatum naboth ⁊ moꝛtuū
locuta est ad achab. Surge possidē vineā
naboth iesrahelitē: qui noluit tibi acquie
scere ⁊ dare eam accepta pecunia. Nō enī
viuit naboth: sed moꝛtuus est. Quod cuz
audisset achab moꝛtuum videlicꝫ naboth
surrexit ⁊ descendebat in vineam naboth
iesrahelitē vt possideret eam. Factus ē igi
tur sermo domini ad heliam thesbitēn di-
cens. Surge: descendē in occursum achab
regis israhel: qui est in samaria. Ecce ad
vineam naboth descendit: vt possideat eā.
Et loqueris ad eum dicens. Hec dicit do-
minus deus. Occidisti: insuper ⁊ possedisti
Et post hec addes. Hec dicit dominus. In
loco hoc in quo linxerunt canes sanguí-
nem naboth: lābent quoqꝫ sanguinem tu-
um. Et ait achab ad heliam. Num inueni
sti me inimicum tibi? Qui dixit. Inueni.
eo qꝺ venūdatus sis vt faceres malum in
conspectu domini. Hec dicit domin⁹ Ecce
ego inducam super te malum. et demetam
posteꝛioꝛa tua: ⁊ interficiam de achab mī
gentem ad parietem: ⁊ clausum ⁊ vltimū
in israhel. Et dabo domum tuā sicut do-
mum hieroboā filij naboth. ⁊ sicut domuz
baasa filij achia: qꝛ egisti vt me ad iracun
diam prouocares: ⁊ peccare fecisti israhel
Sed de iezabel locutus est dominus di-
cens. Canes comedent iezabel: in agro ies-
rahel. Si moꝛtuus fuerit achab in ciuita
te comedent eum canes: si autem moꝛtu⁹
fuerit in agro: comedent eum volucres ce
li. Igitur non fuit alter talis sicut achab
qui venūdatus ē vt faceret malū in ꝺspe-
ctu dñi. Cōcitauit eī eū iezabel vxoꝛ sua:
⁊ abominabilis fact⁹ ē. ītantū vt sequere-
tur ȳdola q̄ fecerāt āmoꝛrei: qs cōsumpsit
dñs a facie filioꝝ israhel. Itaqꝫ cū audissz
achab sermones istos scidit vestimēta sua
⁊ operuit cilicio carnem suam: ieiunauit-
qꝫ ⁊ doꝛmiuit in sacco: ⁊ ābulauit demisso
capite. Et factus est sermo dñi ad heliam
thesbitēn dicens. Nonne vidisti humilia-
tum achab coram me: quia igitur humili
atus est mei causa. non inducam malū in
diebus eius: sed in diebus filij sui inferaz
malum domui eius.

Capitulum. .XXII.

Transierunt igitur tres āni absqꝫ
bello inter siriam ⁊ israhel. In an-
no autē tercio descendit iosaphat
rex iuda ad regem israhel. Dixitqꝫ rex is-
rahel ad seruos suos. Ignoratis qꝺ nostra
sit ramoth galaad. et negligimus tollere
eā de manu regis sirie? Et ait ad iosaphat
Venies ne mecum ad preliandum in ra-
moth galaad? Dixitqꝫ iosaphat ad regem
israhel. Sicut ego sum: ita et tu. Popul'
meus et populus tuus vnum sunt: et e-
quites mei equites tui. Dixitqꝫ iosaphat
ad regem israhel. Quere oꝛo te hodie

sermonē dñi. Congregauit g̃ rex israhel prophetas. quadringētos circiter viros: et ait ad eos. Ire debeo ī ramoth galaad ad bellandū an acquescere? Qui respondert. Ascēde: et dabit eā dñs ī manu regis. Dixit aī iosaphat. Nō est h̄ propheta domini quispiā: vt ītrogem⁹ per eū? Et ait rex israhel ad iosaphat. Remānsit vir vn⁹ per quē possum⁹ interrogare dñm: sed ego odi eū. q̄ nō ꝓphetat mihi bonū sed malū: micheas filī⁹ iemla. Cui iosaphat ait. Ne loquaris ita rex. Vocauit g̃ rex israhel eunuchū quēdam: et dixit ei. Festina adducere micheā filiū iemla. Rex aūt isrl̄ et iosaphat rex iuda sedebāt. vnusquisq; in solio suo vestiti cultu regio ī area iuxta ostiū portę samarie: et vniuersi ꝓphe ꝓpheta bāt ī ꝓspectu eorū. Fecit q̄q; sibi sedechias filī⁹ chanaan cornua ferrea et ait. Hec dicit dñs. His vētilabis siriam: donec deleas eam. Omnesq; ꝓphetę similiter ꝓphetabāt dicētes. Ascende in ramoth galaad et vade ꝓspere: et tradet dñs in man⁹ regis īimicos tuos. Nuncius vero q̄ ierat vt vocaret micheā: locut⁹ est ad eū dicēs. Ecce sermones prophetarū ore vno regi bona predicāt. Sit ergo ꝓmo tu⁹ similis eor̄: et loq̄re bona. Cui micheas ait. Viuit dñs: quia q̄cūq; dixerit mihi domin⁹ hoc loquar. Venit itaq; ad regem: et ait illi rex. Michea: ire debemus ī ramoth galaad ad preliandū an cessare? Cui ille rñdit. Ascēde et vade prospere: et tradet eam dominus in manu regis. Dixit aūt rex ad eū. Ītrū atq; itēr adiuro te: vt nō loquaris mihi nisi q̄d ver̄ ē in nomīe dñi. Et ille ait. Vidi cunctum israhel dispersū in mōtib⁹: quasi oues nō habentes pastorem. Et ait dñs. Nō habent isti dñm: reuertatur vnusquisq; in domū suam in pace. Dixit ergo rex israhel ad iosaphat. Nūquid non dixi tibi q̄ nō ꝓphetat mihi bonū: sed semp malū? Ille vero addens ait. Propter hoc audi sermonē dñi. Vidi dñm sedentē sup soliū suū: et omnē exercitū celi assistentem ei a dextris et a sinistris. Et ait dominus. Quis decipiet achab regē israhel vt ascendat: et cadat in ramoth galaad? Et dixit vnus verba huiuscemodi: et alius aliter. Egressus est autem spiritus: et stetit corā domino: et ait. Ego decipiā illū. Cui locutus ē dñs. In quo? Et ille ait. Egrediar: et ero spiritus mēdax ī ore omniū ꝓpheta rum eius. Et dixit dñs. Decipies et p̄uales bis: egredere. et fac ita. Nunc igit̄ ecce dedit dñs spiritū mēdacij ī ore omniū ꝓphetar̄ tuor̄ qui h̄ sunt: et dñs locutus ē ꝑa te malū. Accessit aūt sedechias filius chanaan: et ꝑcussit micheam in maxillā. et dixit. Me ne ergo dimisit spiritus dñi: et locutus est tibi? Et ait micheas. Videbis⁹ es ī die illa: quando ingredieris cubiculū inū cubiculū vt abscōdaris. Et ait rex israhel. Tollite micheā et maneat apud āmon ꝑn cipē ciuitatis. et apō ionas filiū amalech et dicite eis. Hec dicit rex. Mittite vir istū in carcerem: et sustentate eum pane tribulationis et aqua angustie: donec reuertar in pace. Dixitq; micheas. Si reuersus fueris in pace: nō est locutus in me dñs. Et ait. Audite populi omēs. Ascendit itaq; rex israhel et iosaphat rex iuda. ī ramoth galaad. Dixit itaq; rex isrl̄ ad iosaphat. Sume arma et ingredere preliū: et induere vestibus tuis. Porro rex israhel mutauit habitum suū: et ingressus est bellum. Rex autem sirie preceperat principib⁹ curruū trigintaduobus dicens. Non pugnabitis contra minorem et maiorem quēquā: nisi contra regem israhel solū. Cū ergo vidissent principes curruū iosaphat suspicati sunt quod ipse esset rex israhel: et impetu facto pugnabant contra eū. Et exclamauit iosaphat. Intellexerūtq; p̄cipes curruum quod nō esset rex israhel: et cessauerunt ab eo. Vnus aūt quidā tetendit arcū ī incertū sagittam dirigens: et casu ꝑcussit regem israhel inter pulmonē et stomachum. At ille dixit aurige suo. Verte manuū tuā. et eice me de exercitu. q̄ grauiter vulneratus sum. Commissum est ergo prelium ī die illa. Et rex israhel stabat ī curru suo. contra siros: et mortu⁹ est vespere. Fluebat autem sanguis plage in sinū curruus: et preco insonuit ī vniuerso exercitu antēq̄ sol occumberet dicens. Vnusquisq; reuertat̄ in ciuitatē et in terram suam. Mortuus ē aūt rex: et perlatus ē in samariam. Sepelieruntq; regē in samaria: et lauerūt currū eius in piscina samarie et linxerunt canes sanguinē eius: et habenas lauerunt iuxta verbū domini q̄d locutus

fuerat. Reliqua aūt sermonū achab ⁊ vni
uersa que fecit. ⁊ domus eburnea quā edi
ficauit. cunctarūq; vrbiū quas extruxit:
nonne hec scripta sunt in libro verborum
dierum regum israhel? Dormiuit g̃ achab
cum patribus suis: et regnauit ochozias
filius eius pro eo. Josaphat vero filiꝰ asa
regnare ceperat super iudam: anno ārto
achab regis israhel. Trigintaquinq; anno
rum erat cum regnare cepisset: ⁊ viginti
quinq; annis regnauit in hierusalem. No
men matris eius azuba: filia salai. Et ā
bulauit in omni via asa patris sui: et nō
declinauit ex ea. Fecitq; quod rectum est
in conspectu domini: veruntamen excelsa
non abstulit. Adhuc enim populus sacri
ficabat ⁊ adolebat incensum in excelsis.
Pacemq; habuit iosaphat cum rege isra
hel. Reliqua autem verborum iosaphat.
⁊ opera eius que gessit ⁊ prelia: nōne hec
scripta sunt in libro verborum dierum re
gum iuda? Sed ⁊ reliquias effeminatorum
qui remanserant in diebus asa patris eiꝰ
abstulit de terra. Nec erat tunc rex consti
tutus in edom. Rex vero iosaphat fece
rat classes in mari. que naugarent in o
phir propter aurum: ⁊ ire non poterant:
quia confracte sunt in asiongaber. Tūc
ait ochozias filiꝰ achab ad iosaphat. Ela
dant serui mei cum seruis tuis ī nauib⁹.
Et noluit iosaphat. Dormiuitq; iosaphat
cum patribus suis: ⁊ sepultus est cum eis
in ciuitate dauid patris sui: regnauitq;
ioram filius eius pro eo. Ochozias autem
filius achab regnare ceperat super israhel
i samaria anno septimodecimo iosaphat
regis iuda: regnauitq; super israhel duo
bus annis. Et fecit malum in conspectu
domini: et ambulauit in via patris sui. et
matris sue: ⁊ in via hieroboā filij nabath
qui peccare fecit israhel. Seruiuit quoq;
baal et adorauit eum: et irritauit domi
num deum israhel iuxta omnia que fece
rat pater eius .:.

Explicit liber regum tercius. Incipit re
gum quartus. Capi. .I.

Incipit Regū etc

Prevaricatus est autē mo
ab in israhel: postq̃ mor
tuus est achab. Cecidit
ochozias per cancellos ce
naculi sui. quod habebat
in samaria et egrotauit:
misitq; nuncios dicens ad eos. Ite consu
lite beelzebub deum accharon: vtrum vi
uere queam de infirmitate mea hac. An
gelus autem domini locutus est ad heliaz
thesbiten dicens. Surge et descende in oc
cursum nunciorum regis samarie: ⁊ dices
ad eos. Nunquid non est deus in israhel.
vt eatis ad consulendum beelzebub deum
accharon? Quamobrē hec dicit dominꝰ.
De lectulo super quem ascendisti non de
scendes: sed morte morieris. Et abijt heli
as: reuersiq; sunt nuncij ad ochoziam.
Qui dixit eis. Quare reuersi estis? At illi
responderūt eiꝰ vir occurrit nobis: ⁊ dix
it ad nos. Ite reuertimini ad regem qui
misit vos: et dicetis ei. Hec dicit dominꝰ.
Nunquid quia non erat deus in israhel
mittis vt consulatur beelzebub deus ac
charon? Idcirco de lectulo super quem a
scendisti non descendes: sed morte morie
ris. Qui dixit eis. Cuius figure et habitꝰ
est vir ille qui occurrit vobis: et locutus
est verba hec? At illi dixerunt. Ehir pilo
sus: et zona pellicia accinctus renibus.
Qui ait. Helias thesbites est. Misitq; ad
eum quinquagenarium principem: et q̃n
quaginta qui erant sub eo. Quia ascēdit
ad eum: sedentiq; in vertice montis ait.
Homo dei: rex precepit vt descendas. Re
spondensq; helias. dixit quinquagenario.
Si homo dei sum: descendat ignis de celo
et deuoret te et quinquaginta tuos. De
scendit ergo ignis de celo. ⁊ deuorauit eū:
et quinquaginta qui erant cum eo. Rur
sumq; misit ad eum principem quinqua
genarium alterum: et quinquaginta cum
eo. Qui locutus est illi. Homo dei. Hec di
cit rex. Festina. descende. Respōdens heli
as ait. Si homo dei ego sum. descendat
ignis de celo et deuoret te et quinquagin
ta tuos. Descendit ergo ignis de celo: et
deuorauit illū. ⁊ quinquaginta eius. Ite
rū misit pncipē quiq̃genariū terciū: ⁊ q̃n
quaginta q̃ erant cū eo. Qui cum venisset

curuauit genua ꝓtra heliã:ꝛ precatꝰ ẽ eũ ꝛ ait. Domo dei:noli despicere aĩam meã. ꝛ aĩas seruoꝝ tuoꝝ qui mecũ sũt. Ecce de scẽdit ignis de celo ꝛ deuorauit duos ꝑnci pes quinq̃genarios ꝑmos:et quinq̃genos qui cũ eis erãt. Sed nũc obsecro vt miserearis aĩe mee. Locutus ẽ aũt ãgelꝰ dñi ad heliã dicẽs Descẽde cũ eo. Ne timeas Surrexit igitur ꝛ descẽdit cũ eo ad regẽ:et locutus ẽ ei. Hec dicit dñs. Quia misisti nũcios ad ꝓsulendũ beelzebub deum achарõ quasi nõ esset deus in israhel a quo posses interrogare sermonẽ: ideo de lectulo sup quẽ ascendisti non descẽdes sed morte morieris. Mortuus est autẽ iuxta sermonem dñi quẽ locutus est helias:ꝛ regnauit ioram frater eius ꝑ eo:anno secũdo ioraã filij iosaphat regis iude. Non eĩ habebat filium. Reliqua aũt verborum ochozie que operatꝰ est. nõne hec scripta sunt in libro sermonũ dierũ regũ israhel?

Capitulũ. .II.

Factũ est aũt cũ leuare vellet dñs heliã ꝑ turbinẽ in celũ:ibãt helias ꝛ heliseus de galgalis. Dixitq̃ helias ad heliseum. Sede hic:quia dominus misit me vsq̃ in bethel. Cui ait heliseus. Viuit dominus. ꝛ viuit anima tua:qꝛ nõ derelinquã te. Cũq̃ descendissent bethel: egressi sunt filij prophetaꝝ qui erant ĩ bethel ad heliseum:ꝛ dixerunt ei. Nunquid nosti:quia hodie dñs tollet dominũ tuũ a te? Qui respondit. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ helias ad heliseum. Sede hic: quia dñs misit me in hiericho. Et ille ait. Viuit dominus. ꝛ viuit anima tua: quia non derelinquam te. Cunq̃ venissent hiericho:accesserunt filij prophetaꝝ qui erant in hiericho ad heliseum:ꝛ dixerũt ei. Nũquid nosti:quia dominus hodie tollet dominũ tuũ a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ ei helias. Sede hic: qꝛ dñs misit me vsq̃ ad iordanẽ. Qui ait. Viuit dominus. ꝛ viuit aĩa tua: quia nõ derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter: et quinq̃ginta viri de filijs prophetarum secuti sunt eos. Qui ꝛ steterunt ecõtra longe. Illi autem ambo stabant sup iordanẽ Tulitq̃ helias pallium suum et inuoluit illud et percussit aquas que diuise sunt in vtrãq̃ partem ꝛ transierunt ambo ꝑ siccũ

Cunq̃ transissent:helias dixit ad heliseũ. Postula quod vis:vt faciã tibi antꝙ tollar a te. Dixitq̃ heliseus. Obsecro vt fiat in me duplex spiritus tuꝰ. Qui rñdit. Rẽ difficilẽ postulasti Attamen si videris me qñdo tollar a te erit quod petisti: si autẽ nõ videris. nõ erit. Cũq̃ pgerent ꝛ incedẽtes sermocinarẽtur:ecce currus igneus ꝛ equi ignei diuiserunt vtrũq̃. Et ascendit helias per turbinẽ in celũ:heliseus autem videbat:ꝛ clamabat. Pater mi pater mi: currus israhel ꝛ auriga eius. Et nõ vidit eũ amplius. Apprehẽditq̃ vestimẽta sua: ꝛ scidit illa ĩ duas partes. Et leuauit pallium helie qđ ceciderat ei. Reuersusq̃ stetit sup ripã iordanis:ꝛ pallio helie quod ceciderat ei pcussit aq̃s:ꝛ nõ sũt diuise. Et dixit. Ubi ẽ deꝰ helie eciã nũc? Percussitq̃ aq̃s:ꝛ diuise sũt huc atq̃ illuc: et transijt heliseus. Videntes autẽ filij prophetaꝝ qui erant in hiericho decõtra dixerũt. Requieuit spiritus helie sup heliseum. Et venientes in occursũ eius adorauerũt eũ ꝑ in terrã:dixeruntq̃ illi. Ecce cũ seruis tuis sũt quinquaginta viri fortes. qui possunt ire. ꝛ querere dominũ tuũ:ne forte tulerit eũ spiritus domini ꝛ proiecerit eũ ĩ vnũ montiũ aut in vnã vallium. Qui ait Noli te mittere. Coegeruntq̃ eũ:donec acquiesceret ꝛ diceret. Mittite. Et miserũt quinq̃ginta viros. Qui cũ quesissẽt tribus diebꝰ non inuenerunt. Et reuersi sunt ad eum At ille habitabat in hiericho:et dixit eis. Nũquid nõ dixi vob:nolite mittere? Dixerũt quoq̃ viri ciuitatis ad heliseum. Ecce habitacõ ciuitatis huius optima est sicut tuipse domĩe prospicis:sed aque pessime sũt:ꝛ terra sterilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum:et mittite in illud sal. Qđ cum attulissent:egressus ad fontem aquarum misit in illum sal:et ait. Hec dicit dominus. Sanaui aquas has:et non erit ultra in eis mors neq̃ sterilitas. Sanate sunt ergo aque vsq̃ in diem hanc: iuxta verbum heliseĩ quod locutus est Ascendit autem inde heliseus in bethel. Cunq̃ ascenderet per viam pueri parui egressi sunt de ciuitate:et illudebant ei dicentes. Ascende calue:ascende calue. Qui cum respexisset vidit eos:et maledixit eis in nomine domini. Egressiq̃ sunt duo vrsi. de saltu:

et lacerauerũt ex eis quadraginta duos pueros. Abijt aũt inde in montem carmeli: et inde reuersus est in samariam.

Capitulũ. III.

Ioram vero filius achab regnauit super israhel in samaria: anno decimooctauo iosaphat regis iude. Regnauitq; duodecim annis: et fecit malum coram domino: sed nõ sicut pater suus et mater. Tulit enĩ statuas baal quas fecerat pater eius: verũtamen in peccatis hieroboam filij nabath q̃ peccare fecit israhel adhesit: nec recessit ab eis. Porro mesa rex moab nutriebat pecora multa: et soluebat regi israhel centũ milia agnoꝝ. et centũ milia arietũ cum velleribꝰ suis. Cũq; mortuus fuisset achab: preuaricatus ẽ fedus qõ habebat cũ rege israhel. Egressꝰ est igitur rex ioram in die illa de samaria: et recensuit vniuersum israhel: misitq; ad iosaphat regem iuda dicens. Rex moab recessit a me: veni mecum ꝓtra eũ ad preliũ. Qui respondit. Ascendam. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus: et equi mei equi tui. Dixitq;. Per quam viã ascendemus? At ille respondit. Per desertum ydumee. Perrexerunt igitur rex israhel et rex iuda et rex edom. et circuierunt per viam septẽ dierũ: nec erat aqua exercitui et iumentis que sequebantur eos. Dixitq; rex israhel. Heu heu heu. Congregauit nos dominus tres reges: vt traderet in manu moab. Et ait iosaphat. Est ne hic prophete domini: vt deprecemur dominũ per eum? Et respondit vnus de seruis regis israhel. Est hic heliseus filius saphat: qui fundebat aquam sup manus helie. Et ait iosaphat. Est apud eũ sermo dñi? Descenditq; ad eũ rex israhel et iosaphat rex iuda: et rex edom. Dixit autem heliseꝰ ad regem israhel. Quid mihi et tibi est? Vade ad prophetas patris tui et matris tue. Et ait illi rex israhel. Quare congregauit dominus tres reges hos vt traderet eos in manus moab? Dixitq; ad eum heliseus. Viuit dominus exercituũ in cuius cõspectu sto: q̃ si nõ vultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidẽ te nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psaltẽ. Cumq; caneret psaltes: facta ẽ super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dñs. Facite alueum torrẽtis huiꝰ fossas et fossas. Hec enĩ dicit dñs Nõ videbitis ventũ neq; pluuiã: et alueꝰ iste replebiꝫ aquis: et bibetis vos et familie vẽe et iumenta vestra. Parũq; est hoc in cõspectu dñi: insup tradet eciã moab ĩ manus vestras. Et pcucietis omnẽ ciuitatẽ munitã et omnem vrbẽ electã: et vniuersũ lignũ fructiferum succidetis cũctosq; fontes aquaꝝ obturabitis et omnẽ agrũ egregiũ operietis lapidibꝰ. Factũ est igitur mane quãdo sacrificiũ offerri solet: et ecce aque veniebãt per viam edom. Et repleta ẽ terra aquis. Cumq; audissent omnes moabite quod descendissent tres reges vt pugnarẽt aduersus eos conuocauerunt omnes qui accincti erant baltheo desuper: et steterunt ĩ terminis primoq; mane surgentes. et orto iã sole ex aduerso aquarũ: viderunt moabite econtra aquas rubras quasi sanguineꝫ: dixerũtq;. Sanguis gladij est. Pugnauerunt reges ꝓtra se: et cesi sũt mutuo. Nũc perge ad predã moab. Perrexeruntq; in castra israhel. Porro cõsurgens israhel percussit moab: et illi fugerunt coram eis. Egressi enerũt igitur qui vicerant. et percusserunt moab. et ciuitates destruxerunt: et omnem agrum optimum mittentes singuli lapides repleuerunt: et vniuersos fontes aquaꝝ obturaueꝛt: et omnia ligna fructifera succiderunt: ita vt muri tantum fictiles remanerent. Et circũdata est ciuitas a funditularijs: et magna ex parte percussa. Qõ cum vidisset rex moab preualuisse scilicet hostes tulit secum septingentos viros educentes gladios vt irrũperent ad regem edom: et non potuerunt. Arripiensq; filiũ suum primogenitum qui regnaturꝰ erat p eo obtulit olocaustum super murum: et facta est indignatio magna ĩ israhel. Discesserũtq; ab eo. et reuersi sunt ĩ terram suam.

Capitulũ. IIII.

Mulier autem quedam de vxoribus prophetarum. clamabat ad heliseum dicens. Seruus tuus vir meus mortuus est: et tu nosti quia seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor venit: vt tollat duos filios meos ad seruiendum sibi. Cui dixit heliseus. Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi. Quid habes in

Reyn

domo tua? At illa rñdit. Nõ habeo ãcilla tua quicquã ĩ domo mea: niſi paꝛ olei ꝙ vngar Cui ait . Vade. pete mutuo ab oĩbꝰ vicinis tuis vaſa vacua ñ pauca: ⁊ ĩgrede re et claude oſtiũ tuũ cũ ĩtrĩſecꝰ fueris tu ⁊ filij tui. ⁊ mitte ĩde ĩ oĩa vaſa hec: ⁊ cum plena fuerint tolles Fuit itaqꝫ mulier: et clauſit oſtiũ ſupꝛ ſe ⁊ ſupꝛ filios ſuos. Illi offerebãt vaſa: ⁊ illa ĩfũdebat Cũqꝫ plena fuiſſẽt vaſa: dixit ad filiũ ſuũ. Affer mihi adhuc vas Et ille rñdit Nõ habeo Stetit qꝫ oleũ. Venit aũ illa ⁊ indicauit homĩ ꝺi Et ille: Vade ĩquit vende oleũ ⁊ redde creditoꝛi tuo: tu aũ ⁊ filij tui viuite de reliq̃. Facta ẽ aũ quedã dies: ⁊ trãſibat heliſeꝰ ꝑ ſunã ciuitatẽ Erat aũ ibi mlier magna: q̃ tenuit eũ vt comederet panẽ Cũqꝫ frequẽ ter ĩde trãſiret: diuertebat ad eã vt comederet panẽ Que dixit ad virꝫ ſuũ Animad uerto q̃ vir dei ſctus ẽ iſte : qui trãſit per nos frequẽter Faciamꝰ g̃ ei cenaculũ puũ ⁊ ponamꝰ ei in eo lectulũ ⁊ menſã ⁊ ſellaꝫ ⁊ cãdelabrũ: vt cũ venerit ad nos maneat ibi. Facta eſt ergo dies quedã: ⁊ veniens diuertit ĩ cenaculũ: ⁊ requieuit ibi Dixit qꝫ ad giezi puerũ ſuum. Voca ſunamitẽn iſtã. Qui cũ vocaſſet eã. ⁊ illa ſtetiſſet coram eo: dixit ad puerũ ſuuꝫ. Loquere ad eã. Ecce ſedule in omnibꝰ miniſtraſti nobꝭ quid vis vt faciã tibi ? Nũquid habes negocium : ⁊ vis vt loquar regi ſiue p̃ncipi milicie? Que reſpondit. In medio populi mei habito. Et ait. Quid ergo vult vt faciam ei? Dixitqꝫ giezi. Ne queras. Filium enim nõ habet: ⁊ vir eius ſenex eſt. Prece pit itaqꝫ vt vocaret eã. Que cũ vocata fuiſſet ⁊ ſtetiſſet ante oſtium: dixit ad eã In tẽpoꝛe iſto in hac eadem hoꝛa ſi vita comes fuerit: habebis in vtero filiũ. At illa Noli queſo dñe mi vir dei. noli mẽtiri ancille tue. Et cõcepit mulier: ⁊ peperit filiũ in tẽpoꝛe. ⁊ ĩ hoꝛa eadẽ q̃ dixerat heliſeus. Creuit aũ puer: ⁊ cũ eſſet q̃dã dies ⁊ egreſſus iſſet ad patrẽ ſuũ ad meſſoꝛes: ait patri ſuo. Caput meũ doleo At ille dixit puero. Tolle: ⁊ duc eũ ad matrẽ ſuam . Qui cũ tuliſſet ⁊ duxiſſet eũ ad matrẽ ſuã: poſuit eũ illa ſupꝛ genua ſua vſqꝫ ad meridiẽ ⁊ moꝛtuus eſt. Aſcendit autẽ ⁊ collocauit eũ ſupꝛ lectũ hominis dei: ⁊ clauſit oſtium Et egreſſa vocauit virꝫ ſuũ. Et ait. Mitte mecũ obſecro vnũ de pueris ⁊ azinam : et excurrã vſqꝫ ad hominem dei. et reuertar. Qui ait illi. Quã ob cauſã vadis ad eũ? Hodie nõ ſunt kalende neqꝫ ſabbatũ Que reſpondit. Valdam. Strauitqꝫ azinã: et ꝓcepit puero. Mina ⁊ propera: ne mihi moram facias in eundo: et hoc age qꝺ ꝓcipio tibi. Profecta ẽ igitur: ⁊ venit ad virum dei in montẽ carmeli. Cunqꝫ vidiſſet eam vir dei decontra: ait ad giezi puerũ ſuum. Ecce ſunamitis illa. Vade ergo in occurſum eius: et dic ei. Recte ne agiſ̃ circa te et circa virꝫ tuũ: ⁊ circa filiũ tuũ: Qui rñdit. Recte Cũqꝫ veniſſet ad virũ dei ĩ mõtem apprehẽdit pedes eius: et acceſſit giezi vt amoueret eã Et ait homo dei. Dimitte illã. Anima enĩ eius in amaritudine eſt: et dominus celauit a me . et nõ indicauit mihi. Que dixi illi . Nũquid petiui filiũ a dño meo? Nũquid nõ dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Accinge lũbos tuos: ⁊ tolle baculũ meũ in manu tua ⁊ vade Si occurrerit tibi homo nõ ſalutes eũ: et ſi ſalutauerit te quiſpiam non reſpõdeas illi. Et pones baculũ meũ ſupꝛ faciẽ pueri Poꝛro mater pueri ait. Viuit dñs ⁊ viuit aĩa tua: nõ dimittã te. Surrexit ergo: et ſecutꝰ ẽ eã. Giezi aũt preceſſerat ante eos: ⁊ poſuerat baculũ ſuper faciẽ pueri: ⁊ nõ erat voꝛ neqꝫ ſenſus. Reverſuſqꝫ eſt in occurſũ eiꝰ: ⁊ nũciauit ei dicẽs. Nõ ſurrexit puer. Ingreſſus eſt ergo heliſeus domum et ecce puer moꝛtuus iacebat in lectulo eius . Ingreſſuſqꝫ claudit oſtium ſupꝛ ſe et ſupꝛ puerum: ⁊ oꝛauit ad dominum. Et aſcendit. ⁊ incubuit ſuper puerũ: poſuitqꝫ os ſuum ſuper os eius ⁊ oculos ſuos ſupꝛ oculos eius. ⁊ manus ſuas ſupꝛ manꝰ eius ⁊ incuruauit ſe ſupꝛ eũ: ⁊ calefacta ẽ caro pueri. At ille reverſus. deãbulabat in domo ſemel huc atqꝫ illuc: ⁊ aſcẽdit ⁊ incubuit ſuper eũ. Et oſcitauit puer ſepcies. aperuitqꝫ oc̃los. Et ille vocauit giezi: ⁊ dixit ei. Voca ſunamitẽn hanc Que vocata ingreſſa eſt ad eum. Qui ait Tolle filiũ tuũ Venit illa et coꝛruit ad pedes eius: ⁊ adorauit ſupꝛ tꝛraꝫ Tulitqꝫ filiũ ſuũ. ⁊ egreſſa eſt: et heliſeus reverſus eſt in galgala. Erat autem fames in tꝛra: ⁊ filij prophetarũ habitabant coꝛam eo . dixitqꝫ vni de pueris ſuis. Pone ollã grandem: ⁊ coque

pulmẽtũ filijs ꝓphetaꝝ. Et egressus ẽ vn⁹ in agrũ: vt colligeret herbas agrestes. Jn uenitq; q̃si vitẽ siluestrem: ⁊ collegit ex ea coloquintidas agri ⁊ impleuit palliũ suũ ⁊ reuersus ꝓscidit in ollã pulmẽti. Nescie-bat enĩ quid esset : infuderunt igiẽ socijs vt comederẽt. Cũq; gustassent de coctione exclamauerũt dicentes. Mors in olla vir dei. Et non potuerunt comedere. At ille: afferte inq̃t farinã. Cũq; attulissent: misit in ollam ⁊ ait. Jnfunde turbe vt comedãt Et nõ fuit amplius quicq̃ amaritudinis in olla. Vir autẽ quidã venit de balsalisa deferẽs viro dei panes ꝑmiciaꝝ. ⁊ viginti panes ordeaceos: ⁊ frumentũ nouũ ĩ pera sua. At ille dixit. Da populo vt comedat Respondit q; ei minister eius. Quantũ est hoc vt apponã coram centũ viris? Rursuz ille: da ait populo vt comedat. Hec enim dicit dñs. Comedent: ⁊ supererit. Posuit itaq; coram eis. Qui comederunt: ⁊ super-fuit iuxta verbum domini.

Capi. .V.

Naaman princeps milicie regis si rie erat vir magnus apud domi-num suum: ⁊ honoratus. Per illũ enĩ dedit dñs salutẽ sirie. Erat aũt vir for tis ⁊ diues: sed leprosus. Porro de siria e-gressi fuerant latrũculi: ⁊ captiuã duxe-rant de terra israhel puellã paruulã: que erat in obsequio uxoris naaman. Que ait ad dominã suã. Vtinã fuisset domin⁹ me-us ad prophetã qui est in samaria: profe-cto curasset eũ a lepra quã habet. Jngres-sus est itaq; naaman ad dñm suũ: ⁊ nun-ciauit ei dicens. Sic ⁊ sic locuta ẽ puella de terra israhel. Dixitq; ei rex sirie. Vade: ⁊ mittam litteras ad regẽ israh. Qui cũ pro fectus esset ⁊ tulisset secũ decẽ talenta ar-gẽti ⁊ sex milia aureos. ⁊ decẽ mutatoria vestimentoꝝ: detulit litteras ad regẽ israh in hec verba. Cũ acceperis epistolã hanc: scito q; miserim ad te naaman seruũ meũ vt cures eum a lepra sua. Cũq; legisset rex israhel litteras: scidit vestimẽta ⁊ ait. Nũ quid deus ego sum vt occidere possim et viuificare: quia iste misit ad me vt curez hominem a lepra sua? Animaduertite et videte: q; occasiones querat aduersum me Quod cũ audisset heliseus vir dei. scidisse videlicet regẽ israhel vestimenta sua: misit ad eũ dicẽs Quare scidisti vestimẽta tua? Veniat ad me: ⁊ sciat esse prophetã ĩ israh. Venit ergo naaman cum equis ⁊ curribꝰ et stetit ad ostium domus heliseĩ. Misitq; ad eũ heliseus nunciũ dicens. Vade et la-uare septies in iordane: ⁊ recipiet sanita-tẽ caro tua atq; mũdaberis. Jratus na-aman. recedebat dicẽs. Putabã q; egrede-retur ad me ⁊ stans ĩuocaret nomen dñi dei sui: ⁊ tangeret manu sua locũ lepre: et curaret me. Nũquid ñ meliores sũt abana ⁊ pharfar fluuij damasci oĩbꝰ aq̃s israhel. vt lauer in eis ⁊ mũder? Cũ ergo vertisset se ⁊ abiret indignans : accesserũt ad eum serui sui. ⁊ locuti sũt ei. Pater: si rẽ grã-dem dixisset tibi ꝓpheta. certe facere debue ras. Quantomagis quia nũc dixit tibi la uare ⁊ mundaberis? Descendit ⁊ lauit se-pties in iordane iuxta sermonẽ viri dei: ⁊ restituta est caro eius sicut caro pueri p-uuli: ⁊ mundatus est. Reuersusq; ad virũ dei cũ vniuerso comitatu suo: venit ⁊ ste-tit coram eo ⁊ ait. Vere scio q; nõ sit alius deus ĩ vniuersa terra: nisi tantũ ĩ israhel. Obsecro itaq; vt accipias bñdictõez a ser-uo tuo. At ille rñdit. Viuit dñs ante quẽ sto: q; nõ accipiã. Cũq; vim faceret: peni-tus nõ acq̃uit. Dixitq; naaman. Vt vis. Sed obsecro concede mihi seruo tuo : vt tollam onus duoꝝ burdonũ de terra. Nõ enĩ faciet vltra seruꝰ tuus olocaustũ aut victimã dijs alienis: nisi dño. Hoc autem solũ est de quo deprecaris dominũ ꝑ seruo tuo: quando ingredietur dñs meus tẽplũ remmon vt adoret. ⁊ illo innitente super manum meam. si adorauero ĩ tẽplo rem-mon adorante eo ĩ eodẽ loco: vt ignoscat mihi dñs seruo tuo ꝑ hac re. Qui dixit ei Vade in pace. Abijt ergo ab eo: electo tẽ-pore terre Dixitq; giezi puer viri dei. Pe-percit dñs meus naaman siro isti: vt non acciperet ab eo que attulit. Viuit dñs q; curram post eũ: ⁊ accipiam ab eo aliquid Et secutꝰ ẽ giezi post tergũ naamã. Quẽ cum vidisset ille currentẽ ad se: desilijt de curru ĩ occursũ eiꝰ ⁊ ait. Rectene sũt oĩa? Et ille ait. Recte. Dominꝰ meus misit me ad te dicens. Modo venerunt ad me duo adolescentes de monte effraim : ex filijs prophetarum . Da eis talentum argen-ti: ⁊ vestes mutatorias duplices. Dixitq;

naaman. Melius est vt accipias duo talẽ-
ta. Et coegit eũ: ligauitq; duo talẽta argẽ-
ti in duob; saccis. ⁊ duplicia vestimẽta et
imposuit duob; pueris suis: qui ⁊ porta-
uerũt corã eo Cũq; venisset iã vesperi. tu-
lit de manu eor. ⁊ reposuit ĩ domo: dimi-
sitq; viros ⁊ abierũt: ipe aũ ingressus ste-
tit corã dño suo. Et dixit helisеus . Ũnde
venis giezi? Qui respõdit Nõ iuit hus tus
quoq;. At ille ait. Nonne cor meum in p̃-
senti erat: quãdo reuersus est hõ de curru
suo in occursũ tui? Nũc igiť accepisti ar-
gentũ ⁊ accepisti vestes: vt emas oliueta.
⁊ vineas ⁊ oues ⁊ boues ⁊ seruos ⁊ ancil-
las. Lz ⁊ lepra naaman adherebit tibi et
semini tuo vsq; in sempiternũ. Et egress?
est quasi nix ab eo leprosus.

¶ Capitulũ. .VI.

Dixerũt aũt filij prophetar ad he-
lisеum. Ecce locus in quo habita-
mus corã te: angustus est nobis.
Eamus vsq; ad iordanẽ ⁊ tollãt singuli de
silua materias singulas: vt edificem' no-
bis ibi locum ad habitandum. Qui dixit.
Jte. Et ait vnus ex illis . Ũeni ergo et tu
cum seruis tuis. Respondit. Ego veniaz.
Et abijt cũ eis. Cunq; venissent ad iorda-
nen: cedebant ligna. Accidit aũt: vt cum
vnus materiã succidisset . caderet ferrum
securis in aquã. Exclamauitq; ille et ait.
Heu heu heu dñe mi: ⁊ hocipsũ mutuo ac-
ceperã. Dixit ať hõ dei Ũbi cecidit? At ille
mõstrauit ei locũ. Prescidit ergo lignũ: ⁊
misit illuc. Natauitq; ferrũ. Et ait. Tolle
Qui extendit manũ: ⁊ tulit illud. Rex aũ
sirie pugnabat cõtra israhel: consiliumq;
iniit cũ seruis suis dicẽs. In loco illo ⁊ il-
lo. ponamus insidias . Misit itaq; vir dei
ad regem israhel dicens. Caue ne transeas
in locum illum qz ibi siri in insidijs sunt.
Misit itaq; rex israhel ad locũ quẽ dixerat
ei vir dei ⁊ preoccupauit eũ: ⁊ obsuauit se
ibi nõ semel neq; bis . Conturbatũq; ẽ cor
regis sirie pro hac re: et conuocatis suis
suis ait. Quare nõ indicatis mihi quis p
dior mei sit apud regem israhel ? Dixitq;
vnus suor ei? Nequaq; domine mi rex. Sz
heliseus propheta qui est in israhel ĩdicat
regi israhel omnia verba quecũq; locutus
fueris in ꝯclaui tuo. Dixitq; eis. Jte ⁊ vi
dete vbi sit: vt mittam ⁊ capiã eũ . Annũ-
ciauerũt ei dicentes. Ecce in dothaim Ai
sit ergo illuc equos ⁊ currus: et robur ex-
ercitus. Qui cum venissent noctẽ: circũde
derũt ciuitatem. Consurgens autem dilu-
culo minister viri dei egressus est: viditq;
exercituz in circuitu ciuitatis ⁊ equos et
currus. Nũciauitq; ei dicẽs. heu heu heu
domine mi quid faciem? ? At ille respõdit
Noli timere. Plures eĩ nobiscũ sũt quã cũ
illis. Cũq; orasset helise? ait. Dñe: aperi o-
culos hui? vt videat. Et aperuit dñs ocu-
los pueri. ⁊ vidit: ⁊ ecce mons plen? equo
rũ ⁊ curruũ igneor ĩ circuitu helisei. Do
stes vero descenderũt ad eum Porro heli-
seus orauit ad dominũ dicẽs. Percute ob
secro gentem hãc cecitate Percussitq; eos
dñs ne viderẽt: iuxta verbũ helisei . Dixit
aũt ad eos heliseus. Non est hec via : nec
ista ẽ ciuitas. Sequimini me: ⁊ ostendam
vobis virũ quẽ queritis. Duxit ergo eos
in samariã. Cũq; ingressi fuissent i sama-
riam: dixit heliseus Domine: aperi oc'os
istorum vt videant. Aperuitq; dñs oc'os
eor : ⁊ viderunt se esse in medio samarie.
Dixitq; rex israhel ad heliseum: cũ vidiss;
eos . Nunquid percuciam eos pater mi?
Et ille ait. Non percucies . Neq; enim ce-
pisti eos gladio et arcu tuo: vt percucias
Sed pone panẽ ⁊ aquã corã eis. vt come
dant ⁊ bibant: ⁊ vadant ad dominũ suũ.
Apposita; est eis ciborum magna prepa-
racio. Et comederunt et biberuut: ⁊ dimi-
sit eos: abieruntq; ad dominum suuz. Et
vltra non venerunt latrones sirie in terrã
israhel . Factũ est aũt post hec congrega-
uit benadab rex sirie vniuersum exercitũ
suum: ⁊ ascendit et obsidebat samariã Fa
ctaq; ẽ fames magna in samaria: et tãdiu
obsessa ẽ donec venũdaret caput azini oc
toginta argenteis : et quarta pars cabi
stercoris columbar quinq; argenteis. Cũ
q; rex israhel transiret per muruz: mulier
quedam exclamauit ad eum dicẽs. Salua
me dñe mi rex. Qui ait. Nõ te saluet dñs
Unde te possum salaure ? De area: vel de
torcular? Dixitq; ad eam rex . Quid tibi
vis? Que respondit. Mulier ista dixit mi-
hi . Da filium tuum vt comedamus eum
hodie: ⁊ filiũ meũ comedemus cras. Coci-
mus g filiũ meũ: et comedimus : dixiq; ei
die altera. Da filiũ tuũ: vt comedam? eu;

Que abscõdit filiũ suum. Quod cũ audis-
set rex scidit vestimẽta sua: ꝛ trãsiebat per
mur. Viditq; oĩs popul⁹ cilicĩũ q̃ vestit⁹
erat ad carnẽ intrinsecus. Et ait rex. Hec
mihi faciat dẽ⁹. ꝛ hec addat: si steterit ca-
put heliseꝰ filij saphat sup ipsũ hodie. He-
liseus aũt sedebat in domo sua: ꝛ seneꝰ se-
debãt cũ eo. Premisit itaq; vir: ꝛ antequã
veniret nũcius: ille dixit ad seneꝰ. Nunq̃d
scitis q̃ miserit fili⁹ homicide huc vt pre-
scidaẽ caput meum? Videte ergo: cũ vene-
rit nũcius, claudite ostium: ꝛ non sinatis
cũ introire. Ecce enim sonitus pedꝫ dñi
eius post eum est. Adhuc illo loquẽte eis
aparuit nũcius qui veniebat ad eum. Et
ait. Ecce tantũ malũ a dño est. Quid am-
plius expectabo a domino?

¶ Capitulũ. .VII.

Dixit autem heliseus. Audite ver-
bum dñi. Hec dicit dñs. In tẽpo-
re hoc cras. modi⁹ simile vno sta-
tere erit: ꝛ duo modij ordei statere vno in
porta samarie. Respondens vnus de duci
bus sup cuius manum rex incũbebat ho-
mini dei ait. Si dñs fecerit eciã catharac-
tas i celo apiri: nũq̃d poterit eẽ qd̃ loque
ris? Qui ait. Videb̃ oculꝰ tuis: ꝛ inde ñ co-
medes. Quatuor q̃ viri erãt leprosi iuxta
introitũ portæ: q̃ dixerũt adinuicẽ. Quid
hic esse voluim⁹ donec moriamur? Siue i
gredi voluerim⁹ ciuitatẽ fame moriemur
siue mãserim⁹ h̃ morieñdũ nob̃ ẽ. Venite q̃
ꝛ trãsfugiam⁹ ad castra sirie. Si pepercе-
rint nob̃ viuem⁹: si aũt occidere voluerĩt
nihilomin⁹ moriemur. Surrexerũt q̃ vespe
ri: vt venirẽt ad castra sirie. Cũq; venissẽt
ad p̃ncipiũ castroꝝ sirie: nullũ ibidẽ repe-
rerũt. Siquidẽ dñs sonitũ audiri fecerat
in castris sirie curruũ ꝛ equoꝝ: ꝛ exerci-
tus plurimi. Dixerũtq; adinuicẽ. Ecce mer
cede cõduxit aduersum nos rex israꝫ reges
gethæoꝝ ꝛ egiptioꝝ: ꝛ venerũt super nos
Surrexerũt q̃ ꝛ fugerũt in tenebris: ꝛ de-
reliquerũt tentoria sua ꝛ equos ꝛ azinos
in castris: fugerũtq; . animas tantũ suas
saluare cupientes. Igit̃ cũ venissẽt lepro-
si illi ad p̃ncipiũ castroꝝ ingressi sũt vnũ
tabnaculũ: ꝛ comederũt ꝛ biberũt. Tulerũt
q̃ inde argẽtũ ꝛ auꝝ ꝛ vestes: ꝛ abierũt ꝛ
absconderunt. Et rursum reuersi sunt ad
aliud tabnaculũ: ꝛ inde similit̃ auferẽtes
absconderunt. Dixeruntq; adinuicẽ. Non
recte facimus. Hec enĩ dies boni nũcij est
Si tacuerimus ꝛ noluerim⁹ nũciare usq;
mane: sceleris arguemur. Venite eamus
ꝛ nunciemus in aula regis. Cũq; venissẽt
ad portã ciuitatis: narrauerũt eis dicẽtes
Iuimus ad castra sirie ꝛ nullum ibidẽ re
perimus hominẽ: nisi equos ꝛ azinos alli
gatos: ꝛ fixa tentoria. Ierunt q̃ portarij:
ꝛ nũciauerunt in palacio regis intrinse-
cus. Qui surrexit nocte: et ait ad seruos
suos Dico vob̃ quid fecerĩt nob̃ siri. Sci-
unt q̃ fame laboramus: ꝛ idcirco egressi
sũt ꝺ castris: ꝛ latitãt ĩ agris dicẽtes. Cũ
egressi fuerĩt ꝺ ciuitate capiemus eos vi-
uos: ꝛ tũc ciuitatẽ ĩgredi potuerim⁹. Re-
spõdit aũ vn⁹ suoꝝ ei⁹. Tollamus quinq;
eq̃s q̃ remãserũt ĩ vrbe: qꝝ ipi tantũ sũt ĩ
vniuersa mlt̃itudine israhel. alij enĩ ꝯsum
pti sunt: ꝛ mittentes explorare poterim⁹
Adduxerũt ergo duos equos: misitq; rex
in castra siriorũ dicens. Ite ꝛ videte. Qui
abierunt post eos usq; ad iordanen. Ecce
aũt oĩs via plena erat vestib⁹ ꝛ vasis: q̃ p
iecerant siri cũ turbarenẽ. Reuersiq; nũ-
cij indicauerũt regi. Et egressus populus
diripuit castra sirie: factusq; est modius
simile statere vno. ꝛ duo modij ordei state
re vno: iuxta verbum domini. Porro rex
ducem illum in cuius manu ĩcubuerat cõ
stituit ad portaꝫ: quem cõculcauit turba
in introitu portæ ꝛ mortuus est: iuxta qd̃
locutus fuerat vir dei quando descẽderat
rex ad eum. Factũq; est scd̃m sermonẽ vi-
ri dei. quem dixerat regi quando ait. duo
modij ordei statere vno erũt. ꝛ modius si-
mile statere vno hoc eodem tempore cras
in porta samarie: quando respondерat
dux ille viro dei et dixerat. eciamsi domi-
nus fecerit catharactas in celo nunquid
poterit fieri qd̃ loq̃ris: et dixit ei videb̃ o-
culis tuis. et inde nõ comedes. Euenit er-
go ei sicut predictum erat: ꝛ conculcauit
eum populus in porta: ꝛ mortuus est.

¶ Capi. .VIII.

Heliseus aũ locut⁹ ẽ ad mulierẽ: cu
ius viuere fecerat filium dicens.
Surge: vade tu ꝛ dom⁹ tua: et pe-
regrinare vbicũq; repereris. Vocabit enĩ
dñs famem: ꝛ veniet super terram septem

ānis. Que surrexit ⁊ fecit iuxta verbū ho
mīs dei. ⁊ vadēs cū domo sua: peregrina-
ta ē ī tærra philistijm. diebꝫ multis Cunqꝫ
finiti essent āni septē: reuersa ē mulier de
tærra philistijm. Et īgressa ē: vt intærpella
ret regē ꝓ domo sua. ⁊ ꝓ agris suis. Rex
// aūt loquebaṫ cū giezi puero viri dei dicēs
Narra mihi oīa magnalia q̄ fecit heliseus
Cūqꝫ ille narraret regi quō mortuū suſci-
tasset: aparuit mulier cui⁹ viuificauerat
filiū clamās ad regē pro domo sua ⁊ ꝓ a-
gris suis Dixitqꝫ giezi Domīe mi rex hec
ē mulier: ⁊ hic ē fili⁹ ei⁹ quē suscitauit he-
liseus Et intærrogaut rex mulierē. Que
narrauit ei. Debitqꝫ ei rex eunuchū vnuꝫ
dicēs Restitue ei oīa q̄ sua sūt: ⁊ vniuer-
sos redditus agroꝝ a die qua reliquit tær
ram vsqꝫ ad p̄sens. Venit quoqꝫ heliseus
damascū. ⁊ benadab rex sirie egrotabat.
Nunciaueruntqꝫ ei dicentes. Venit vir dī
huc. Et ait rex ad azahel. Tolle tecū mu-
nera ⁊ vade in occursum viri dei: ⁊ cōsule
dñm ꝓ eū dicens. Si euadere potero de ī-
firmitate mea hac ? Iuit igitur azahel in
occursum eius habēs secum munera ⁊ oīa
bona damasci onera q̄draginta camelorꝫ.
Cunqꝫ stetisset coram eo ait. Filius tuus
benadab rex sirie misit me ad te dicēs. Si
sanari potero de infirmitate mea hac? Di
xitqꝫ ei heliseus. Vade dic ei. Sanaberis.
Porro oñdit mihi dominus: quia morte
morieṫ. Stetitqꝫ cū eo ⁊ turbatus est vsqꝫ
ad suffusionē vultus. Fleuitqꝫ vir dī Cui
azahel ait. Quare domin⁹ me⁹ flet? At ille
dixit. Quia scio que facturus sis filijs is-
rahel mala. Ciuitates eoruꝫ munitas igne
succendes: ⁊ iuuenes eoruꝫ interficies gla
dio: ⁊ paruulos eorum elides. ⁊ pregnan
tes diuides. Dixitqꝫ azahel. Quid ei sum
seruus tuus canis: vt faciā rem istā ma-
gnā? Et ait heliseus. Ostendit mihi dñs te
regē sirie fore Qui cū recessisset ab heliseo
venit ad dñm suum. Qui ait ei. Quid tibi
dixit heliseus? At ille rñdit. Dixit mihi:
recipies sanitatē. Cunqꝫ venisset dies alte
ra. tulit stragulum ⁊ infudit aquam: ⁊ ex-
pandit super faciem eius. Quo mortuo:
// regnauit azahel p eo. Anno quinto iorā
filij achab regis israhel regnauit iorā fili-
us iosaphat rex iuda. Trigintaduorum
annorum erat cū regnare cepisset: ⁊ octo
annis regnauit in hierusalē. Ambulauit
qꝫ in vijs regū israhel: sicut ambulauerat
domus achab. Filia enī achab erat vxor
eius. Et fecit quod malū est ī ꝓspectu dñi
Voluit autem dominus disperdere iudaꝫ
ꝓpter dauid seruum suum: sicut ꝓmiserat
ei vt daret illi lucernam. ⁊ filijs eius cun-
ctis diebꝫ. In diebꝫ eius recessit edom ne
esset sub iuda: ⁊ constituit sibi regez. Ve-
nitqꝫ ioram seira: ⁊ omnis exercit⁹ cū eo.
Et surrexit noctē: ꝑcussitqꝫ idumeos qui
eū circūdederant. ⁊ principes curruū. Po
pulus aūt fugit ī tabernacula sua. Recessit ergo edō ne esset sub iuda: vsqꝫ ad diē
hanc. Tunc recessit ⁊ lobna in tēpore illo.
Reliqua autem sermonum iorā ⁊ vniuer-
sa que fecit: nonne hec scripta sūt in libro
verborum dierum regum iuda? Et dormi-
uit iorā cum patribus suis: sepultusqꝫ est
cum eis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit o-
chozias filius ei⁹ ꝓ eo. Anno duodecimo
iorā filij achab regis israhel: regnauit o-
chozias filius iorā regis iude. Viginti duo
rum annorum erat ochozias cum regnare
cepisset: ⁊ vno āno regnauit in hierusalē
Nomen matris ei⁹ atalia filia amri regis
israhel: ⁊ ambulauit in vijs domus achab
⁊ fecit qđ malum est corā dño sicut dom⁹
achab. Gener enī domus achab fuit Abijt
quoqꝫ cum iorā filio achab ad ꝑliandū cō
tra asahel regē sirie in ramoth galaad: et
vulneraverunt siri iorā. Qui reuersus est
vt curaretur in iesrahel: quia vulneraueṫ
eū siri in ramoth ꝑliātē ꝓtra asahel regem
sirie Porro ochozias filius iorā rex iuda
descendit inuisere iorā filiū achab in iesra
hel: qꝫ egrotabat ibi.

Capitulū. .IX.

Heliseus autem prophetes vocauit
vnum de filijs ꝓphetarꝫ. ⁊ ait illi.
Accinge lumbos tuos: ⁊ tolle len-
ticulam olei hanc in manu tua: ⁊ vade in
ramoth galaad. Cunqꝫ veneris illuc: vide-
bis iehu filium iosaphat filij namsi. Et in
gressus suscitabis eum de medio fratrum
suorum et introduces in interius cubicu-
lum: tenensqꝫ lenticulam olei fundes sup
caput eius: ⁊ dices. Hec dicit dominus.
Vnxi te regem super israhel. Aperiesqꝫ o-
stium ⁊ fugies: ⁊ non ibi subsistes. Abijt
ergo adolescēs puer prophete in ramoth

galaad:ꝙ ingressus ē illuc. Ecce aūt ꝓnci-
pes exercitus sedebāt. Et ait. Uerbū mihi
ad te o princeps. Dixitq; iehu Ad quē ex
oībo nobis? At ille dixit Ad te o princeps
Et surrexit:ꝙ ingressus ē cubiculū. At il-
le fudit oleū sup caput eiꝰ. Et ait. Hec di
cit dñs deꝰ isrl. Unxi te regē sup populum
domini israhel:ꝙ ꝓcucies domū achab do
mini tui. Et vlciscar sanguinē seruoꝝ me
oꝝ ꝓphetaꝝ. ꝙ sanguinē omniū seruorum
dñi de manu iezabel. perdāq; omnē domū
achab. Et interficiā de domo achab mīgē
ē ad parietē:ꝙ clausū ꝙ nouissimū in isrl
Et dabo domū achab sīē domū hieroboā
filij nabath:ꝙ sicut domū baasa filij achia
Uiezabel q̄z comedēt canes ī agro iesrahel
nec erit qui sepeliat eā. Aperuitq; ostium
ꝙ fugit Jehu aūt ingressus ē ad seruos do
mini sui. Qui dixerūt ei. Recte ne sūt oīa
Quid venit īsanus iste ad te? Qui ait eis
Nostis hominē:ꝙ quid locutus sit. At illi
ñderunt falsū est:sed magis narra nobis
Qui ait eis. Hec ꝙ hec locutus est mihi.
Et ait. Hec dicit dñs. Unxi te regē super
israhel. Festinauerūt itaq;: et vnusquisq;
tollēs palliū suū posuerūt sub pedibꝰ eius
in similitudinē tribunalis:ꝙ cecinerūt tu-
ba atq; dixerūt. Regnabit iehu. Coniura-
uit ergo iehu filius iosaphat filij nāsi cō-
tra iorā. Porro ioram obsederat ramoth
galaad. ipse ꝙ omnis israhel contra azahel
regē sirie:ꝙ reuersus fuerat vt curaretur
in iesrahel ꝓter vulnera:quia ꝓcusserant
eū siri preliātē ꝓtra azahel regē sirie. Dix
itq; iehu. Si placet vobis nemo egrediat
profugus de ciuitate:ne vadat ꝙ nunciet
in iesrahel. Et ascēdit: ꝙ profectus ē ī ies-
rahel. Joram enī egrotabat ibi. ꝙ ochozi-
as rex iuda descēderat ad visitādū ioram.
Igit speculatoꝝ qui stabat sup turriꝫ ies-
rahel:vidit globū iehu venientis. Et ait.
Uideo ego globum. Dixitq; ioram. Tolle
currū:ꝙ mitte in occursū eoꝝ: ꝙ dicat va-
dens. Recte ne sunt omnia? Abijt ḡ qui
ascēderat currū in occursum eius. Et ait.
Hec dicit rex. Pacata sūt omnia? Dixitq;
iehu. Quid tibi ꝙ paci? Transi ꝙ seqre me.
Nūciauit q̄z speculatoꝝ dicens. Uenit nū-
cius ad eos:ꝙ nō reuertit. Misit ecia cur
rū equoꝝ secūdum: venitq; ad eos:ꝙ ait.
Hec dicit rex. Nūquid pax ē? Et ait iehu.

Quid tibi ꝙ paci? Trāsi ꝙ sequere me. Nū
ciauit aūt speculatoꝝ dicēs. Uenit vsq; ad
eos:ꝙ nō reuertit. Est aūt incessus quasi
incessus iehu filij namsi. Preceps eī gra-
dit. Et ait iorā. Jūgite currū. Jūxeruntq;
currū eius. Et egressus ē iorā rex israhel
ꝙ ochozias rex iuda:singuli in curribꝰ su
is. Egressiq; sunt in occursū iehu. ꝙ inue-
nerūt eū in agro naboth iesrahelitē. Cūq;
vidisset iorā iehu:dixit. Pax est iehu? At
ille ñdit. Que pax? Adhuc fornicacōes ie
zabel matris tue. ꝙ veneficia eiꝰ multa vi-
gent. Conuertit autem ioram manū suaꝫ
ꝙ fugiens ait ad ochoziam. Insidie ocho-
zia. Porro iehu tetendit arcum manu: et
ꝓcussit iorā inter scapulas. Et egressa est
sagitta ꝑ coꝝ eiꝰ:statimq; coꝝuit ī curru
suo Dixitq; iehu. ad badacher ducē Tolle
pice eū in agro naboth iesrahelitē. Memī
enī quando ego ꝙ tu sedentes in curru se-
quebamur achab patrē huius:ꝙ dñs onꝰ
hoc leuauerit sup eum dicens. Si nō pro
sanguine naboth. ꝙ pro sanguine filioꝝz
eius quē vidi heri ait dñs: reddam tibi ī
agro isto dicit dñs. Nunc ergo tolle ꝙ pro
ice eū ī agro:iuxta ūbū domini. Ochozi-
as aī rex iuda videns hoc fugit per viā do
moꝰti:psecutusq; est eū iehu:ꝙ ait. Eciaz
hūc percutite in curru suo. Et ꝓcusserunt
eū in ascēsu gaber:qui ē iuxta ieblaā Qui
fugit in mageddo:ꝙ moꝝtuꝰ ē ibi. Et īpo-
suerūt eū serui eius sup currū suū ꝙ tule-
runt in hierusalem:sepelierūtq; in sepul-
cro cum patribus suis in ciuitate dauid.
Anno vndecimo ioraz filij achab regis is-
rahel regnauit ochozias super iudā:venit
q; iehu in iesrahel. Porro iezabel introitu
eius audito depinxit oculos suos stibio. ꝙ
ornauit caput suum:et respexit per fene-
strā ingredientem iehu ꝑ portam: et ait.
Nūquid pax potest esse zamri. qui interfe
cit dñm suum? Leuauitq; iehu faciē suaz
ad fenestram ꝙ ait. Que est ista? Et incli-
nauerunt se ad eū duo vel tres eunuchi:ꝙ
dixerunt. Hec est illa iezabel. At ille dixit
eis. Precipitate eam deorsum. Et ꝓcipita-
uerūt eam Aspersusq; est sanguine paries
ꝙ equoꝝum vngule conculcauerunt eam.
Cunq; introgressus esset vt comederet bi-
beretq; ait. Jte et videte maledictā illam
et sepelite eam:quia filia regis est. Cunq;

issent vt sepelirẽt eã: nõ inueneẽt nisi cal-
uariã ꝙ pedes ꝙ sũmas manus. Reuersiqꝫ
nũciauerũt ei. Et ait iehu. Sermo dñi est:
quẽ locut⁹ẽ ꝑ ꝯuũ suũ heliam thesbitẽ di-
cẽs. In agro iesrahel ꝯmedent canes car-
nes iezabel Et eẽt carnes iezabel sic̃ sterc⁹
sup facie tẽrre ĩ agro iesrabel: ita vt ꝑtere
untes dicãt. Neccine ẽ illa iezabel?

Capitulũ. X.

Erant aũt achab septuagĩta filij ĩ
samaria Scripsit g̃ iehu litteras:
ꝙ misit in samariaꝫ ad optimates
ciuitatis ꝙ ad maiores natu ꝙ ad nutrici-
os achab dicẽs. Statim vt acceperitis lit
teras has qui habetis filios dñi vestri et
curr⁹ ꝙ equos ꝙ ciuitates firmas ꝙ arma:
eligite meliorẽ ꝙ eũ qui vobis placuerit de
filijs domini vestri. ꝙ eũ ponite sup soliuꝫ
patris sui: ꝙ pugnate pro domo domĩ ve-
stri. Timuerunt illi vehementer: ꝙ dixerũt
Ecce duo reges non potuerunt stare corã
eo: et quomodo nos valebimus resistere?
Miserunt ergo ꝓpositi domus et prefecti
ciuitatis ꝙ maiores natu et nutricij ad ie
hu dicentes. Serui tui sumus: quecũqꝫ
iusseris faciemus: nec ꝓstituemus nobis
regem. Quecũqꝫ tibi placẽt fac. Rescripsit
aũt eis litteras secundo dicens Si mei e-
stis ꝙ obeditis mihi: tollite capita filiorũꝫ
dñi vestri. ꝙ venite ad me hac eadem hora
cras in iesrahel Porro filij regis septuagĩ
ta viri apud optimates ciuitatis nutrie-
bãt. Cũqꝫ venissent littere ad eos: tulerũt
filios regis ꝙ occiderunt septuaginta vi-
ros: ꝙ posuerunt capita eorũꝫ in cophinis
et miserunt ad eum in iesrahel. Venit aũt
nuncius ad eũ: ꝙ indicauit ei dicẽs: Attu
lerũt capita filiorꝫ regis. Qui rñdit. Po-
nite ea ad duos aceruos iuxta introituꝫ
portę vsqꝫ mane Cũqꝫ diluxisset egressus ẽ
ꝙ stans dixit ad oẽm populũ. Iusti estis.
Si ego coniurani ꝓtra dñm meũ ꝙ inter-
feci eũ: quis ꝑcussit oẽs hos? Videte g̃ nũc
quoniam nõ cecidit de sermonib⁹ domĩ in
terra q̃s locutus est dominus sup domuꝫ
achab: ꝙ dominus fecit quod locutus ẽ ĩ
manu ꝯui sui helie. Percussit igitur iehu
omẽs qui reliqui erant de domo achab in
iesrahel. ꝙ vniuersos optimates eius ꝙ no
tos ꝙ sacerdotes: donec nõ remanerẽt ex
eo reliquie. Et surrexit: ꝙ venit ĩ samariã
Cũqꝫ venisset ad cameram pastorꝫ in via.
inuenit fratres ochozie regis iuda. dixit-
qꝫ ad eos. Qui nã estis vos? Qui rñderũt
Fratres ochozie sumus: ꝙ descẽdimus ad
salutandos filios regis. et filios regine.
Qui ait. Cõprehendite eos viuos. Quos
cũ cõprehendissent viuos: iugulauerũt eos
in cisterna iuxta camerã quadragintadu-
os viros: ꝙ non reliquit ex eis quẽq̃. Cũqꝫ
abisset inde inuenit ionadab filiuꝫ rechab
in occursũ sibi: ꝙ benedixit ei. Et ait iehu
ad eum. Nũquid est cor tuũ rectum cũ cor
de meo sicut cor meum cum corde tuo? Et
ait ionadab. Est. Si est inquit: da manũ
tuã. Qui dedit ei manũ suã. At ille leua-
uit eũ ad se in currum: dixitqꝫ ad eũ Veni
mecum: ꝙ vide zelum meũ ꝓ dño Et impo
sitũ in curru suo duxit in samariam. Et
ꝑcussit omnes qui reliqui fuerãt de achab
in samaria vsqꝫ ad vnum: iuxta verbũ do
mini quod locutus est ꝑ heliã. Cõgrega-
uit ergo iehu omnẽ populũ: ꝙ dixit ad eos
Achab coluit baal parũ: ego aũt colã eũ
ampli⁹. Nũc igit̃ omnes ꝓphetas baal: et
vniuersos seruos ei⁹ ꝙ cũctos sacerdotes
ipius vocate ad me. Nullus sit qui nõ ve
niat. Sacrificiũ enĩ grande est mihi baal
Quicũqꝫ defuerit nõ viuet. Porro iehu fa
ciebat hoc insidiose: vt disperderet culto-
res baal. Et dixit Sanctificate diem sole-
nem baal. Vocauitqꝫ ꝙ misit in vniuersos
terminos israhel: ꝙ venerunt cuncti serui
baal. Non fuit residuus ne vnus quidem:
qui nõ veniret. Et ingressi sunt templũ ba-
al. Et repleta ẽ dom⁹ baal: a sũmo vsqꝫ ad
sũmum Dixitqꝫ hijs qui ꝑerant sup vestes
Proferte vestimẽta vniuersis seruis baal
Et protulerunt eis vestes. Ingressusqꝫ ie
hu et ionadab filius rechab templũ baal:
ait cultoribus baal. Perquirite et videte:
ne quis forte vobiscum sit de seruis dñi: sꝫ
vt sint serui baal soli Ingressi sunt igitur
vt facerẽt victimas et olocausta: iehu au
tem preparauerat sibi foris octoginta vi-
ros: et dixerat eis. Quicũqꝫ fugerit de ho-
minib⁹ hijs quos ego adduxero in manꝰ
vr̃as: anima eius erit pro anima illi⁹ Fa
ctũ ẽ aũt cũ ꝯpletum esset olocaustũ: pre-
cepit iehu militibus ꝙ ducibus suis. Ingre-
dimĩ ꝙ ꝑcutite eos. Nullus euadat. ꝑcu
serunt qꝫ eos in ore gladij et proiecerunt.

milites et duces. Et ierũt in ciuitatẽ templi baal ⁊ ptulerũt statuã de phano baal: et ꝓbusserũt ⁊ cõminuerunt eam. Destruxerũt quoq; edem baal: et fecerũt p ea latrinas vsq; in diẽ hanc. Deleuit itaq; iehu baal de isrl: veruntñ a pctis hieroboam filij nabath qui peccare fecit isrl non recessit: nec dereliquit vitulos aureos qui erãt in bethel ⁊ ĩ dan. Dixit aũt dñs ad iehu. Quia studiose egisti quod rectũ erat ⁊ placebat in oculis meis: ⁊ oĩa que erãt in corde meo fecisti ꝓ domũ achab: filij tui vsq; ad quartã generacõz sedebũt sup thronum isrl. Porro iehu ñ custodiuit vt ambularet ĩ lege dñi dei isrl. ĩ toto corde suo non ei recessit a pctis hieroboaz: qui peccare fecerat isrl. In diebus illis cepit dñs tedere super isrl. Percussitq; eos asahel in vniuersis finibꝰ israhel: a iordane ꝓ orientalẽ plagam. omnẽ terrã galaad. ⁊ gad et ruben et manasse. ab aroer que est super torrentem arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliq̃ aũt verboꝝ iehu et vniuersa que fecit et fortitudo eius: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regum israhel? Et dormiuit iehu cum patribꝰ suis: sepelierũtq; eum in samaria: ⁊ regnauit ioachaz filiꝰ eius pro eo. Dies aũt quos regnauit iehu super israhel viginti et octo anni sunt in samaria.

¶ Capi. XI.

Atalia vero mater ochozie videns mortuũ filium suũ: surrexit ⁊ interfecit omne semen regiũ. Tollens aũt iosaba filia regis ioram. soror ochozie ioas filiũ ochozie. furata est eũ de medio filioꝝ regis qui interficiebanꝫ. et nutricẽ eiꝰ de triclinio ⁊ abscõdit eũ a facie atalie vt ñ ĩterficereꝫ: eratq; cũ ea sex ãnis clam ĩ domo dñi. Porro atalia regnauit sup terraz septẽz ãnis. Anno aũ septimo misit ioiada ⁊ assumẽs centuriones ⁊ milites ĩtroduxit ad se ĩ templũ dñi: pepigitq; cũ eis fedus. Et adiurãs eos ĩ domo dñi oñdit eis filiũ regis: ⁊ pcepit illis dicẽs. Iste ẽ ꝼmo quẽ facere debetis. Tercia ps vẽm introeat sabbato: ⁊ obſuet excubias domꝰ regis. Tercia aũ ps sit ad portã seÿr. ⁊ tercia ps sit ad portã que ẽ post habitaculũ scutariorum: et custodietis excubias domus messa. Due vero partes e vob omnes egrediẽtes sabbato custodiãt excubias domꝰ dñi circa regẽ: ⁊ vallabitis eũ hñtes arma ĩ manibꝰ vestris. Si quis aũ ĩgressus fuerit septũ tẽpli: interficiaꝫ. Eritisq; cũ rege introeunte ⁊ egrediente. Et fecerũt centuriones iuxta oĩa que ꝑceperat eis ioiada sacerdos. Et assumentes singuli viros suos qui ingrediebantur sabbatũ cũ hijs qui egrediebanꝫ e sabbato: venerũt ad ioiadam sacerdotẽ. Qui dedit eis hastas ⁊ arma regis dauid: que erãt in domo domini. Et stetерũt singuli habentes arma in manu sua a parte tẽpli dextra vsq; ad partẽ sinistrã altaris ⁊ edis. circũ regem. Producitq; filium regis: ⁊ posuit super eum dyadema ⁊ testimonium. feceruntq; eũ regem ⁊ vnxerũt: ⁊ plaudẽtes manu dixerũt Viuat rex. Audiuit atalia vocem populi currẽtis: ⁊ ingressa ad turbas in tẽplum domini. vidit regem stantẽ super tribunal iuxta morẽ. ⁊ cantores ⁊ turmas ꝓpe eum. omnemq; populum terre letantẽ. ⁊ canentẽ tubis: ⁊ scidit vestimenta sua clamauitq;. Coniuratio. coniuratio. Precepit aũt ioiada cẽturionibꝰ qui erant super exercitũ: ⁊ ait eis. Educite eam extra septa tẽpli: ⁊ quicunq; eã secutus fuerit: feriatur gladio. Dixerat enim sacerdos: non occidatur in tẽplo domini. Imposueruntq; ei manꝰ ⁊ impegerunt eam per viam introitus equꝝ iuxta palacium: ⁊ interfecta est ibi. Pepigit ergo ioiada fedus inter deum ⁊ regẽ. ⁊ inter populum. vt esset populus dñi: ⁊ inter regem ⁊ populum. Ingressusq; est omnis populus terre templum baal. ⁊ destruxerunt aras eius: ⁊ imagines contriuerunt valide: mathã quoq; sacerdotem baal occiderunt coram altari. Et posuit sacerdos custodias in domo domini: tulitq; centuriones ⁊ chereti ⁊ phaleti legiones ⁊ omnẽ populũ terre: deduxeruntq; regem de domo domini. Et venerunt per viam porte scutarioꝝ in palacium: ⁊ sedit super thronum regum. Letatusq; est omnis populus terre: ⁊ ciuitas conquieuit. Atalia autem occisa est gladio in domo regis: septẽq; annorum erat ioas cum regnare cepisset.

¶ Capitulum. XII.

Anno septimo iehu regnauit ioas Quadraginta annis regnauit in hierusalē: nomē matris ei⁹ sebia de berſabee. Fecitq; ioas rectum coram dño cunctis diebꝫ quibꝫ docuit eum ioiada sacerdos: veruntamen excelsa non abstulit. Adhuc enī populus immolabat et adolebat in excelsis incensuꝫ. Dixitq; ioas ad sacerdotes. Omnē pecuniā sanctoꝝ que illata fuerit in tēpluꝫ dñi a pētibꝫ que offert precio aīe ⁊ quā sponte ⁊ arbitrio cordis sui inferūt in tēpluꝫ dñi. accipiāt illā sacerdotes iuxta ordinē suū et instaurēt sartatecta dom⁹ si q̄d necrīū viderint instauratōne: Igit vsq; ad vicesimūterciū annū regis ioas: nō instauraverūt sacerdotes sartatecta tēpli. Vocauitq; rex ioas ioiadā pontificē ⁊ sacerdotes: dicēs eis. Quare sartatecta ñ instauratis tēpli: Nolite ḡ amplius accipe pecuniā iuxta ordinē vēm: sed ad instaurationem tēpli reddite eā. Prohibitiq; sunt sacerdotes vlt accipe pecuniā a pplo: et instaurare sartatecta domus. Et tulit ioiada pontifex gazophilaciū vnū. aperuitq; foramē desup: et posuit illud iuxta altare ad dextrā ingredientiū domū dñi: mittebantq; in eo sacerdotes qui custodiebant ostia omnē pecuniā que deferebaṫ ad templum dñi. Cūq; viderēt nimiā pecuniam esse in gazophilacio. ascendebat scriba regis ⁊ pontifex. effundebātq; ⁊ nūerabant pecuniā que inveniebaṫ in domo dñi: et dabāt eā iuxta nūer atq; mensurā in manu eoꝝ qui pērāt cemētarijs domus dñi. Qui īpendebāt eā in fabris lignoꝝ ⁊ in cemētarijs hijs qui opabanṫ in domo dñi: et sartatecta faciebāt ⁊ in hijs q̄ cedebant saxa. ⁊ vt emerēt ligna ⁊ lapides q̄ excidebanṫ: ita vt impleret instauratio domus dñi in vniuers q̄ indigebāt expēsa ad muniendā domū. Verūtamē ñ fiebāt ex eadē pecūia ꝑ dnie tēpli dñi ⁊ fuscinule ⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ oē vas aureū ⁊ argenteū: de pecunia q̄ inferebaṫ in tēplum dñi. Hijs enī qui faciebāt opus dabaṫ: vt instaurare tēplum dñi. Et nō fiebat ratio hijs hominibꝫ qui accipiebant pecuniā vt distribuerēt eā artificibꝫ: sed ī fide tctabāt eā. Pecuniā vero p delicto ⁊ pecuniā p pctis non inferebāt in tēplū dñi: qr sacerdotuꝫ erat. Tunc ascendit asahel rex sirie ⁊ pugnabat ꝓtra geth: cepitq; eam. Et direxit faciē suā vt ascēderet in hierusalē. Quaꝝ obrē tulit ioas rex iuda omīa sctificata q̄ ꝓsecraverat iosaphat ⁊ ioram ⁊ ochozias pēs eius reges iuda: et q̄ ipse obtulerat: et vniuersum argentū qđ inveniri potuit in thesauris tēpli dñi. ī palacio regis: misitq; asaheli regi sirie ⁊ recessit ab hierusalē. Reliq̄ aūt sermonū ioas et vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Surrexerūt aūt serui ei⁹ ⁊ ꝓiurauerūt inter se: percusserūtq; ioas ī domo mello in descēsu sela. iozachar namq; fili⁹ semath ⁊ iozabath fili⁹ somer serui ei⁹ percusserūt eū ⁊ mortuus est. Et sepelierunt eū cū pribꝫ suis in civitate dauid: regnavitq; amasias filius eius p eo.

Capitulum. XIII.

Anno vicesimotercō ioas fili⁹ ochozie regis iude. regnauit ioachaz filius iehu sup isrl in samaria decem ⁊ septē annis et fecit malū corā dño. Secutusq; est peccata hieroboaz filij nabath qui peccare fecit isrl: ⁊ non declinavit ab eis. Iratusq; est furor dñi ptra isrl. et tradidit eos in manu asahel regis sirie et in manu benadab filij asahel cūctis diebus. Deprecatus est autē ioachaz faciem domini: et audiuit eum dñs. Vidit enim angustiam israhel: qr attriverat eos rex sirie. Et dedit dñs saluatorē israhēli ⁊ liberat⁹ est de manu regis sirie: habitaveritq; filij isrl in tabnacul suis. sicut heri et nudiustercī⁹. Verūtamē nō recesserūt a peccatis domus hieroboaz qui peccare fecit isrl: sed in ipsis ambulaverūt. Siquidem et lucus pmansit in samaria: et non sunt derelicti ioachaz de populo nisi quinq̄ginta equites: ⁊ decē currus ⁊ decē milia peditū: interfecerat enī eos rex sirie: ⁊ redegerat quasi puluerē in tritura aree. Reliq̄ aūt sermonū ioachaz ⁊ vniuersa q̄ fecit et fortitudo eius: Nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israhel? Dormiuitq; ioachaz cum patribꝫ suis: et sepelierunt eum in samaria: regnavitq; ioas filius eius pro eo. Anno tricesimoseptimo ioas regis iuda regnauit ioas filius ioachaz sup isrl in samaria sedecim

annis: ⁊ fecit quod malum est in ꝓspectu
dñi. Non declinauit ab omnibꝫ peccatis
hieroboam filij nabath qui peccare fecit
israhel: sed in ipsis ambulauit. Reliq̃ aũt
sermonũ ioas ⁊ vniuersa que fecit: ⁊ for-
titudo ei⁹ quõ pugnauerit ꝑtra amasiaz
regem iuda. nonne hec scripta sunt in li-
brꝫ sermonũ dierꝫ regũ israhel? Et dor-
mi uit ioas cũ ꝑribꝫ suis: hieroboã aũt sedit
sup soliũ eius. Porro ioas sepultus est in
samaria cũ regibꝫ israhel. Heliseus autẽ
egrotabat infirmitate qua ⁊ mortuus est
Descenditq; ad eũ ioas rex israhel. ⁊ fle-
bat corã eo: dicebatq; ꝑ mi. ꝑ mi: curr⁹
isr'l ⁊ auriga ei⁹. Et ait illi heliseus. Affer
arcũ ⁊ sagittas. Cũq; attulisset ad eũ ar-
cum ⁊ sagittas: dixit ad regẽ isr'l. Pone
manũ tuã sup arcũ. Et cum posuisset ille
manũ suaz: supposuit heliseus man⁹ suas
manibꝫ regis: et ait. Aperi fenestrã orien
talẽ. Cũq; aperuisset. dixit heliseus. Jace
sagittã. Et iecit. Et ait heliseus. Sagitta
salutis dñi: ⁊ sagitta salutis ꝓtra siriam.
Percuciesq; siriã i aphec: donec ꝓsumas
eã. Et ait. Tolle sagittas. Qui cũ tulisset
Rursum dixit ei. Percute iaculo terraz.
Et cũ ꝑcussisz tribꝫ vicibꝫ ⁊ stetisset: ira-
tus est vir dei ꝓtra eũ: ⁊ ait. Si ꝑcussisses
quinq̃es aut sexies siue septies: ꝑcussisses
siriã usq; ad ꝓsumationẽ. Nunc aũt tribꝫ
vicibꝫ ꝑcuties eã. Mortuus est ꝙ heliseus
et sepelierũt eum. Latrũculi aũt de moab
venerũt in terrã in ipso anno. Quidã aũt
sepeliẽtes hominẽ viderunt latrũculos: ⁊
proiecerunt cadauer in sepulcro heliseꝰ.
Qđ cũ tetigisset ossa heliseꝰ reuixit homo
⁊ stetit sup pedes suos. Igit̃ asahel rex si-
rie afflixit isr'l: cunctis diebꝫ ioachaz. Et
misertus est dñs eoꝝ: ⁊ reuersus ẽ ad eos
propter pactum suum quod habebat cuz
abraham ⁊ ysaac ⁊ iacob: ⁊ noluit dispe
rere eos neq; proicere penit⁹ usq; in pre-
sens tẽpus. Mortuus est autẽ asahel rex
sirie: ⁊ regnauit benadab filius ei⁹ ꝑ eo.
Porro ioas filius ioacham tulit urbes de
manu benadab filij asahel quas tulerat ꝺ
manu ioachaz patris sui: iure prelij. Tri-
bus vicibꝫ percussit eum ioas: ⁊ reddidit
ciuitates israhel.

Capitulum XIIII.

In ano secũdo ioas filij ioachã re
gis isr'l: regnauit amasias filiꝰ ioas
regis iuda. vigintiquinq; annoꝝ
erat cũ regnare cepisset: viginti aũt ⁊ no-
uem annis regnauit in hierusalẽ. Nomen
mris eius ioaden de hierusalẽ. Et fecit re-
ctũ corã dño: veruntamẽ non ut dauid ꝑ
ei⁹. Juxta oĩa q̃ fecit ioas ꝑ su⁹ fecit: ni-
si hoc tantũ ꝙ excelsa nõ abstulit. Adhuc
enim populus adolebat/ et immolabat
incensum in excelsis. Cumq; obtinuisset
regnum percussit seruos suos qui inter-
fecerant regẽ ꝑem suũ: filios aũt eorum
qui occiderãt nõ occidit: iuxta qꝺ scriptũ
est ĩ libro legis moysi sicut ꝑcepit dñs di-
cẽs. Non morient̃ ꝑes ꝓ filijs neq; filij ꝓ
ꝑribꝫ: sed vnusquisq; ĩ peccato suo mori-
etur. Ipe ꝑcussit edom in valle salinaꝝ de
cẽ milia: ⁊ aprehẽdit petrã in ꝓlio: voca-
uitq; nomẽ ei⁹ iezechel usq; in pñtez diẽ.
Tunc misit amasias nũcios ad ioas filiũ
ioachaz filij iehu regis isr'l dicẽs. Eleni ⁊
videamus nos. Remisitq; ioas rex isr'l ad
amasiã regẽ iuda dicẽs. Carduus libani
misit ad cedꝝ q̃ est in libano dicẽs. Da fi-
liã tuã filio meo uxorẽ. Trãsierũtq; bestie
saltus q̃ sũt in libano: ⁊ ꝑculcauerũt car-
dũ. ꝑcuciens inualuisti sup edom: ⁊ suble-
uauit te cor tuũ. Contẽtus esto hodie glo
ria: ⁊ sede in domo tua. Quare prouocas
malũ: ut cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et nõ ac-
quieuit amasias. Ascenditq; ioas rex isr'l
⁊ viderũt se ipse ⁊ amasias rex iuda in be-
thsames opidꝺ iudę. Percussusq; est iuda
corã isr'l: ⁊ fugerunt vnusquisq; in taber-
nacula sua. Amasiã vero regẽ iuda filiuz
ioas filij ozochie cepit ioas rex israhel in
bethsames: ⁊ adduxit eum in hierusalem
Et intꝛrupit murum hierusalem a por-
ta effraim usq; ad portam anguli. quadrĩ
gentis cubitis. Tulitq; omne aurum et
argentum ⁊ vniuersa vasa que inuẽta sũt
in domo dñi ⁊ in thesauris regis ⁊ obsi-
des: ⁊ reuersus est in samariam. Reliqua
autem verboꝝ ioas que fecit ⁊ fortitudo
ei⁹ qua pugnauit ꝓtra amasiam regẽ iu-
da. nonne hec scripta sunt in libro sermo
num dierꝫ regũ isr'l? Dormiuitq; ioas cuz
ꝑribꝫ suis ⁊ sepultus est in samaria cũ re-
gibꝫ israhel: et regnauit hieroboã filiꝰ ei⁹
ꝓ eo. Vixit aũt amasias filiꝰ ioas rex iuda

Postq̃ mortuꝰ est ioas filius ioachaz regis isrl̃. vigĩtiq́nq; ānis. Reliq̃ aũt sermonuz amasie: nõne hec scp̃ta sũt ĩ libro sermonũ dieꝝ rgũ iuda: Factaq; ē pt̃ eũ ꝓiuratio in hierusalē: at ille fugit in lachis. Miserũtq; post eũ in lachis et interfecerũt eũ ibi ꝙ asportauerũt in equis: sepultusq; est in hierusalē cum pr̃ibꝫ suis in ciuitate dauid. Tulit autem vniuersus pl̃us iude azariã annos natũ sedecim: ꝙ ꝓstituerũt eum regem pro pr̃e eius amasia. Ipse edificauit ahilam. ꝙ restituit eam iude postq̃ dormiuit rex cum pr̃ibꝫ suis. Anno quintodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboaz filius ioas regis isrl̃ in samaria quadraginta ꝙ vno anno: ꝙ fecit qđ malũ est cor̃a dño. Non recessit ab oĩbꝫ peccatis hieroboaz filij nabath qui peccare fecit isrl̃. Ipse restituit tẽmios isrl̃ ab ĩtroitu emath vsq; ad mare solitudinis: iuxta ꝛmonẽ dñi dei isrl̃ quẽ locutus est p seruũ suũ ionaz filiũ amathi ꝓpham: qui erat de geth q̃ est in ophir. Vidit enĩ dñs afflictionẽ isrl̃ amarã nimis: ꝙ q; ꝓsumpti eẽnt vsq; ad clausos carceris ꝙ extremos et nõ esset qui auxiliaret isrl̃. Nec locutꝰ est dñs vt deleret nomẽ isrl̃ de sub celo sed saluauit eos in manu hieroboam filij ioas. Reliq̃ aũt sermonuz hieroboaz ꝙ vniuersa q̃ fecit: ꝙ fortitudo eius q̃ preliatus est ꝙ quõ restituit damascũ et emath iude in isrl̃: nonne hec scripta sunt in libro sermonũ dieꝝ regũ isrl̃: Dormiuitq; hieroboaz cũ pr̃ibꝫ suis regibꝫ isrl̃: et regnauit zacharias filius eius pro eo.

Capitulum. XV.

Anno vicesimoseptimo hieroboaz regis israhel regnauit azarias filius amasie regis iuda. Sedecim annoꝝ erat cũ regnare cepisset: ꝙ quinq̃gintaduobꝫ annis regnauit in hierusalē. Nomen matris eius iecelia de hierusalez. Fecitq; qđ erat placitum cor̃a dño: iuxta oĩa que fecit amasias pr̃ eius: veruntamẽ excelsa non est demolitꝰ. Adhuc pl̃us sacrificabat ꝙ adolebat incensũ in excelsis. Percussit autẽ dñs regem: ꝙ fuit leprosus vsq; in diẽ mortis sue ꝙ habitabat ĩ domo libera seorsum. Ioathan vero filius regis gubnabat palaciũ ꝙ iudicabat pl̃m terre.

Reliqua autẽ sermonũ azarie ꝙ vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regũ iuda: Et dormiuit azarias cũ pr̃ibꝫ suis: sepelierũtq; eũ cũ maioribꝫ suis in ciuitate dauid: ꝙ regnauit ioathan filius eius pro eo. Anno tricesimo octauo azarie regis iude regnauit zacharias filius hieroboaz sup isrl̃ in samaria sex mensibꝫ: ꝙ fecit qđ malũ est cor̃a dño: sicut fecerãt pr̃es eius. Non recessit a peccatis hieroboaz filij nabath: qui peccare fecit isrl̃. Cõiurauit aũt ꝓtra eũ sellũ filius iabes percussitq; eũ palã ꝙ interfecit: regnauitq; p eo. Reliqua aũt verboꝝ zacharie: nonne hec scripta sũt in libro sermonũ dieꝝ regũ isrl̃: Iste est sermo dñi quẽ locutus est ad iehu dicẽs. Filij tui vsq; ad qr̃tam generationẽ. sedebũt decẽ sup thronũ isrl̃. Factũq; est ita. Sellũ filius iabes regnauit tricesimonono anno azarie regis iude. Regnauit aũt vno mẽse in samaria Et ascẽdit manahen filius gaddi de thersa. venitq; samariã: ꝙ percussit sellũ filiũ iabes in samaria ꝙ interfecit eũ: regnauitq; p eo. Reliq̃ aũt verboꝝ sellũ ꝙ ꝓiuratio eiꝰ p quã tetẽdit insidias: nõne hec scp̃ta sũt ĩ libro sermonũ dierũ regũ isrl̃: Tũc percussit manahen thapsã et oẽs qui erãt in ea: ꝙ tẽmios eiꝰ de thersa. Noluerãt enĩ aperire ei. Et interfecit oẽs pregnãtes eiꝰ: et scidit eas. Anno tricesimonono azarie regis iude regnauit manahen filiꝰ gaddi super isrl̃ decẽ annis ĩ samaria: fecitq; qđ erat malũ cor̃a dño. Non recessit a pctis hieroboaz filij nabath q̃ peccare fecit isrl̃: cunctis diebꝫ eiꝰ. Veniebat phul rex assirioꝝ in thersa: ꝙ dabat manahen phul mille talẽta argẽti: vt eẽt ei in auxiliũ ꝙ firmaret regnũ eiꝰ. Induxitq; manahen argentuz sup isrl̃ cũctis potẽtibꝫ ꝙ diuitibꝫ vt daret regi assirioꝝ q̃nq̃ginta siclos argẽti p singlos ãnos. Reuersusq; est rex assirioꝝ et nõ est moratꝰ ĩ thersa. Reliq̃ aũt ꝛmonuz manahen ꝙ vniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sunt ĩ libro ꝛmonũ dieꝝ regũ isrl̃: Et dormiuit manahen cũ pr̃ibꝫ suis. regnauitq; phaceia filiꝰ eius p eo. Anno q̃nq̃gesimo azarie regis iude regnauit phaceia filiꝰ manahen sup isrl̃ in samaria biennio ꝙ fecit qđ erat malũ cor̃a dño. Nõ recessit a peccatis hieroboaz filij nabath q̃ peccare fecit

ıſrl'. Cõiurauit aũt aduerſus eũ phacee fi
li⁹ romelie dux ei⁹. et pcuſſit eũ in ſama-
ria ī turre dom⁹ regie iuxta argob et iu-
xta ariph. ⁊ cũ eo q̃nq̃gĩta viros de filijs
galaaditar ⁊ interfecit eũ: regnauitq;
pro eo. Reliqua autẽ ſermonum phacele
et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta
ſunt in libro ſermonum dierum regum
ıſrahel! Anno quinquageſimoſecundo a-
zarie regis iude regnauit phacee filius
romelie ſuper iſrahel in ſamaria viginti
annis: ⁊ fecit quod erat malum coram do
mino. Non receſſit a peccatis hieroboã
filij nabath qui peccare fecit iſrahel. In
diebꝫ phacee regis iſrahel venit thęglat
phalaſſar rex aſſur. ⁊ cepit abiõ: ⁊ abel
domum maacha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ aſor et
galaad ⁊ galileam et vniuerſam terram
neptalim: ⁊ trãſtulit eos in aſſirios. Con-
iurauit autẽ ⁊ texẽdit inſidias oſee filius
hęla contra phacee filium romelie: ⁊ per-
cuſſit eum ⁊ interfecit. regnauitq; pro eo
viceſimo anno ioathã filij ozie. Reliqua
aũt ſermonũ phacee ⁊ vniuerſa que fecit.
Nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonũ
dierum regum iſrahel! Anno ſecundo
phacee filij romelie regis iſrahel: regna-
uit ioathã filius ozie regis iuda. Viginti
quinq; annorum erat cum regnare ce-
piſſet: et ſedecim annis regnauit in hieru
ſalem. Nomen matris eius hieruſa: filia
zadoch. Fecitq; quod erat placitum coram
domino. Iuxta omnia que fecit ozias pa-
ter ſuus operatus eſt. veruntamen excel-
ſa non abſtulit. Adhuc populus immola
bat et adolebat incẽſum in excelſis. Ipſe
edificauit portam domus domini ſubli-
miſſimam. Reliqua autẽ ſermonum ioa-
thã et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcri-
pta ſunt in libro verborum dierum regũ
iuda! In diebꝫ illis cepit dominus mitte-
re in iudam raſin regem ſirie: et phacee
filium romelie. Et dormiuit ioathã cum
patribꝫ ſuis: ſepultuſq; eſt cum eis in ciui
tate dauid patris ſui: ⁊ regnauit achas
filius eius pro eo.

Capitulum. .XVI.

Anno decimoſeptimo phacee filij
romelie. rẽgnauit achaz fili⁹ ioathaz
regis iuda. Viginti ānox erat ach
az cũ regnare cepiſſet. ⁊ ſedecim ānis re-
gnauit in hieruſalẽ. Non fecit qd̃ erat pla
citũ in ꝯſpectu dñi dei ſui ſicut dauid pr̃
eius: ſed ābulauit in via regũ iſrl'. Inſup
⁊ filiũ ſuũ ꝯſecuit trãſferẽs per ignẽ ſm
ỹdola gentiũ: q̃ diſſipauit dñs corã filijs
iſrl'. Immolabat q̃z victimas et adolebat
incenſũ in excelſ ⁊ ī collibꝫ ⁊ ſub oĩ ligno
frõdoſo. Tũc aſcẽdit raſin rex ſirie: ⁊ pha
cee filij romelie rex iſrl' ad p̃liandũ in hi-
eruſalẽ. Cũq; obſiderẽt achaz: ñ valuerũt
ſupare eum. In tpe illo reſtituit raſin rex
ſirie haỹlan ſirie: ⁊ eiecit iudeos ꝺ haỹla.
Et ỹdumei ⁊ ſiri venerũt ī haỹlã ⁊ habita-
uerũt ibi vſq; in diẽ hãc. Miſit aũ achaz
nuncios ad thęglat phalaſſar regẽ aſſirio-
rũ dicẽs. Seru⁹ tu⁹ ⁊ filius tu⁹ ego ſum.
Aſcẽde ⁊ ſaluũ me fac de manu regis ſirie
⁊ de maũ regis iſrl' q̃ ꝯſurrexerũt aduerſũ
me. ⁊ cũ collegiſſet argẽtũ ⁊ aurũ qd̃ inue-
niri potuit ī domo dñi ⁊ ī theſauris regis
miſit regi aſſiriorũ mũera q̃ ⁊ acq̃euit vo-
lũtati ei⁹ Aſcẽdit aũ rex aſſiriorũ ī dama-
ſcũ ⁊ vaſtauit eã ⁊ ẽnſtulit hĩtatores eius
cyrenen. raſin aũ ĩterfecit. Perrexitq; rex
achaz ī occurſũ thęglat phalaſſar r̃gi aſſi
riorũ ī damaſcũ. Cũq; vidiſſz altare dama
ſci: miſit rex achaz ad vriã ſacerdotẽ exẽ
plar ei⁹ et ſimilitudinẽ iuxta oẽ op⁹ ei⁹.
Extruxitq; vrias ſacerdos altare. Iuxta
oĩa q̃ precepat rex achaz de damaſco: ita
fecit ſacerdos vrias donec veĩrz rex achaz
de damaſco. Cũq; veniſſet rex de damaſco
vidit altare ⁊ venerat⁹ eſt illd̃: aſcẽditq;
et ĩmolauit olocauſta ⁊ ſacrificiũ ſuũ: et
libauit libamĩa ⁊ fudit ſãguinẽ pacifico-
rũ q̃ obtulerat ſup altare. Porro altare
ereũ qd̃ erat corã dño trãſtulit de facie tẽ-
pli ⁊ ꝺ loco altaris ⁊ de loco tẽpli dñi: po
ſuitq; illd̃ ex latere altaris ad aquilonẽ.
Precepit q̃z rex achaz vrie ſacerdoti di-
cẽs. Sup altare mai⁹ offer olocauſtũ ma
tutinũ ⁊ ſacrificiũ veſptinũ ⁊ olocauſtuz
regis ⁊ ſacrificiũ ei⁹ ⁊ olocauſtũ vniuerſi
pli terre ⁊ ſacrificia eox ⁊ libamĩa eox:
⁊ oẽm ſãguinẽ olocauſti ⁊ vniuerſũ ſãgui
nẽ victĩe ſup illd̃ effundes Altare vo ereũ
erit paratũ ad volũtatẽ meaz. Fecit igit̃
vrias ſacerdos iuxta oĩa q̃ p̃cepat rex ach
az. Tulit aũ rex achaz celatas baſes ⁊ lu-
trẽ q̃ erat deſup ⁊ mare depoſuit de bob

ereis qui sustentabant illud et posuit sup pauimentū stratuz lapide. Nusach quoq; sabbati qđ edificauerat in tēplo ꝙ ingressū regis exterius ꝓuertit in tēplum domini. ꝓpter regem assirioꝝ. Reliqua autē ver boꝝ achaz et omnia que fecit: nonne hec scꝑta sunt ī libro sermonum dierum regū iuda? Dormiuitq; achaz cuz patribo suis et sepultus est cum eis in ciuitate dauid: et regnauit ezechias filius eius pro eo.

Capitulum. XVII.

Anno duodecimo achaz regis iuda regnauit ozee filiꝰ hela in samaria super israhel nouem annis: fecitq; malum coram domino: sed nō sicut reges israhel qui ante eum fuerunt. Contra hunc ascendit salmanasar rex assirioꝝ et factus est ei osee seruus: reddebatq; illi tributa. Cunq; deprehēdisset rex assirioꝝ osee q rebellare nitens misisset nūcios ad sua regem egipti. ne prestaret tributa regi assirioꝝ: sicut singulis ānis solitus erat: obsedit eum ꝙ vinctū misit in carcerē: peruagatusq; est omnē terrā: et ascentēs samariam obsedit eam tribo annis. Anno autē nono osee cepit rex assirioꝝ samariā: et transtulit israhel in assirios: posuitq; eos ī hayłā ꝙ in aboꝝ iuxta fluuiū gozan in ciuitatibo medoꝝ. Factū est enī cū peccassent filij israł dño deo suo: qui eduxerat eos de terra egipti de manu pharaōis regis egipti: coluerūtq; deos alienos: et ambulauerūt iuxta ritū gentiū quas ꝓsumpserat dñs ī ꝓspectu filoꝝ israł. et regū israł: qꝝ sił fecerāt. Et irritauerūt filij israł verbis ñ rectis dñm deū suū: ꝙ edificauerūt sibi excelsa in cūctis vrbibo suis a turre custodū usq; ad ciuitatē munitā. Feceruntq; sibi statuas et lucos in omni colle sublimi: ꝙ subter omne lignū nemorosum: et adolebāt ibi incēsum sup aras in morē gentiū quas trnstulerat dñs a facie eoꝝ. Feceꝝtq; verba pessima irritātes dñm: et coluerūt īmūdicias de quibo precepit eis dñs ne facerēt verbū hoc. Et testificat? est dñs in israł ꝙ in iuda p manuz oīm ꝓphaꝝ ꝙ vidēntiū dicēs. Reuertimini a vijs vīis pessimis: ꝙ custodite precepta mea ꝙ ceremonias: iuxta omnē legē quaz pcepi pībo vīis: ꝙ sicut misi ad vos in manu seruoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ. Qui ñ audierūt: sed indurauerunt ceruicē suam iuxta ceruicē pm suoꝝ qui noluerūt obedire dño deo suo. Et abiecerūt legitima eius: et pactum quod pepigit cum patribo eorum et testificationes quibo cōtestatus est eos, secutiq; sunt vanitates et vane egerunt: et secuti sunt gentes que erant per circuitum eoꝝ super quibo preceperat dñs eis: vt nō facerēt sicut ꝙ ille faciebāt. Et dereliqrunt oīa precepta dñi dei sui: fecerūtq; sibi ꝓflatiles duos vitulos et lucos: ꝙ adorauerūt vniuersā militiā celi. Seruierūtq; baal et ꝓsecuerūt filios suos ꝙ filias suas p ignē. Et diuinationi inseruiebāt et augurijs: ꝙ tradiderūt se vt facerēt malū coram dño ꝙ irritarēt eū. Iratusq; est dñs vehementer israłi: ꝙ abstulit eos a ꝓspectu suo: et ñ remānsit nisi tribo iuda tantūmodo. Sed nec ipe iuda custodiuit mādata dñi dei sui: veruntñ ambulauit ī erroribo israł quos opatus fuerat. Proiecitq; dñs omne semē israł ꝙ afflixit eos ꝙ tradidit eos in manu diripientiū: donec piceret eos a facie sua: ex eo iam tpe qđ scissus est israł a domo dauid: ꝙ ꝓstituerūt sibi regē hieroboaz filiū nabath. Depauit enī hieroboā israł a dño et peccare eos fecit pctm magnū. Et ambulauerūt filij israł in vniuerꝑ pctis hieroboaz qđ fecerat: ꝙ ñ recesserūt ab eis usqđ dñs auferret israł a facie sua: sicut locut? fuerat in manu oīm seruoꝝ suoꝝ ꝓphaꝝ. Trāslatusq; est israł de terra sua in assirios usq; in diē hanc. Adduxit aū rex assirioꝝ de babilone et de cutha ꝙ de haith ꝙ de emath ꝙ de sepharuaim: ꝙ collocauit eos i ciuitatibo samarie ꝑ filijs israł. Qui posse derūt samariā ꝙ habitauerūt in vrbibo eius. Cunq; ibi habitare cepissent ñ timebant dñm ꝙ īmisit eis dñs leones qđ interficiebāt eos. Nunciatūq; est regi assirioꝝ ꝙ dictū. Gētes qs trnstulisti ꝙ hītare fecisti ī ciuitatibo samarie ignrant legitima dei terre: et immisit ī eos dñs leones ꝙ ecce interficiūt eos: eoq; ignrent ritum dei terre. Precepit aūt rex assirioꝝ dicēs. Ducite illuc vnū d sacerdotibo qs inde captiuos adduxistis: vt vadat ꝙ hītet cū eis ꝙ doceat eos legitima dei terre. Ign cū veisset vn? d sacerdotibo hijs qđ captiui ducti fuerāt de samaria hītauit ī bethel ꝙ docebat eos quō colerēt dñm. Et vnaqq; gens fabricata est deū suū.

Posuerũtq; eos in fanis excelſ q̃ fecerãt
samaritæ gens ⁊ gens ĩ vrbib⁹ suis:in q̃b⁹
habitabãt.viri enĩ babilonij feceſt ſochot
benoth.viri aũ cuthæi feceſt nergel ⁊ vi
ri de emath feceſt asuna.Porro euei fece-
rũt nebaaz ⁊ tarchaz:hij aũt qui erant de
sefaruaim ꝓburebant filios suos igni ad
ramelech ⁊ anamelech dijs sefaruaim: et
nihilomin⁹ colebãt dñm. Feceſt aũt sibi
ō nouissimis sacerdotes excelsoꝝ ⁊ pone-
bãt eos ĩ fanis sublimib⁹.Et cũ dñm cole-
rent:dijs q̃ suis seruiebãt iuxta ꝓsuetu-
dinẽ gentiũ de q̃b⁹ ẽnslati fuerãt samariã
Usq; in pñtem diẽ morẽ sequũt antiquũ.
Non timent dñm:neq; custodiũt ceremo-
nias ei⁹ atq; iudicia ⁊ legẽ ⁊ mandatũ q̃ ō
ꝑcepat dñs filijs iacob quẽ ꝓgmĩauit ísrl
⁊ ꝑcusserat cũ eis pactũ ⁊ mãdauerat eis
dicẽs.Nolite timere deos alienos ⁊ ñ ado-
retis eos neq; colatis eos ⁊ ñ immoletis
eis:sed dñm deũ vĩm q̃ eduxit vos ō terra
egipti ĩ fortitudĩe magñ ⁊ in brachio extẽ-
to.ipsũ timete ⁊ illũ adorate:⁊ ipi immo-
late.Ceremonias q̃q; ⁊ iudicia ⁊ legẽ ⁊ mã
datu⁊ q̃ ō scꝑsit vob⁹ custodite vt faciatis
cũctis diebꝫ ⁊ ñ timeatis deos alienos.Et
pactũ q̃ ō ꝑcussit vobiscũ nolite obliuiſci:
nec colatis deos alienos sed dñm deũ vĩm
timete ⁊ ipse eruet vos de manu oĩm ini-
micoꝝ vŏꝝ. Illi vero ñ audierũt:sed iu-
xta ꝓsuetudinẽ suã pristinã ꝑpetrabãt.
Fuerũt igit gẽtes iste timẽtes quidẽ dñm
sed nihilomin⁹ ⁊ ýdol suis seruiẽtes.Naz
filij eoꝝ ⁊ nepotes sicut fecerunt pres sui
ita faciũt vsq; in pñtem diem.

Capitulum XVIII.

Anno tercio osee filij hela ſgis ísrl
regnuit ezechias fili⁹ achaz regis
iuda. Viginticuinq; annoꝝ erat
cum regnare cepisset ⁊ vigintinouẽ annis
regnauit in hierusalẽ.Nomen matris ei⁹
abisa filia zacharie.Fecitq; q̃ erat bonũ
coꝝã dño:iuxta oĩa q̃ fecerat dauid ꝓ ei⁹
Ipse dissipauit excelsa ⁊ ꝯtriuit statuas.
⁊ succidit lucos:ꝯfregitq; serpentẽ ereuz
quẽ fecerat moyses.Siquidẽ vsq; ad illud
tẽpus filij ísrahel adolebant ei incensum.
Vocauitq; nomẽ ei⁹ nohestan. Et in dño
deo ísrl sperauit. Itaq; post eũ ñ fuit silis
ei de cunctis regib⁹ iuda: sed neq; in hijs
qui antæ eũ fuerũt:⁊ adhesit dño ⁊ nõ re-
cessit a vestigijs eius:fecitq; mãdata eius
que ꝑceperat dñs moyſi vndæ et erat dñs
cum eo:⁊ in cũctis ad que procedebat sa-
piẽter se agebat.Rebellauit q̃q; ꝓtra regẽ
assiriocꝝ ⁊ non seruiuit ei. Ipse percussit
philisteos vsq; ad gazam.⁊ omnes termi-
nos eoꝝ:a turre custodũ vsq; ad ciuitatẽ
munitaz. Anno quarto regis ezechie qui
erat annus septimus osee filij hela regis
ísrahel :ascendit salmanasar rex assiriocũ
samariam ⁊ oꝑpugnauit eam ⁊ cepit. Naz
post annos tres anno sexto ezechie.id est
nono anno osee regis ísrahel capta est sa-
maria ⁊ transtulit rex assiriocꝝ ísrahel in
assirios.collocauitq; eos ĩ hayla ⁊ ĩ abor.
fluuij gozan in ciuitatib⁹ medoꝝ:q; ñ au
dierũt vocẽ dñi dei sui. sed prætergressi sũt
pactũ eius.Omnia que ꝑceperat moyses
seruus dñi non audierunt neq; fecerunt.
Anno quartodecimo regis ezechie ascen-
dit sẽnacharib rex assiriocꝝ ad vniuersas
ciuitates iuda munitas ⁊ cepit eas. Tunc
misit ezechias rex iuda nuncios ad regẽ
assiriocꝝ in lachis dicẽs.Peccaui. Recede
a me:⁊ omne q̃ ō imposueris mihi feram.
Indixit itaq; rex assiriocꝝ ezechie regi iu
de trecẽta talẽta argẽti ⁊ triginta talẽta
auri.Dedit q̃ ezechias omne argentũ q̃ ō
repertũ fuerat ĩ domo dñi ⁊ in thesauris
regis. In tpe illo ꝓfregit ezechias valuas
tẽpli dñi ⁊ lamĩas auri quas ipe affixerat
et dedit eas regi assiriocꝝ.Misit autez rex
assiriocꝝ thartan ⁊ rapsaris ⁊ rapsacem de
lachis ad regẽ ezechiã cum manu valida
hierusalẽ.Qui cũ ascendissent venerũt hie-
rusalẽ ⁊ stetẽrũt iuxta aqueductũ piscine
superioris que est in via agri fullonis:vo
cauerũtq; regẽ.Egressus est aũt ad eos e-
liachim filius elchie prepositus domus et
sobna scriba ⁊ ioache fili⁹ asaph a comẽ-
tarijs:Dixitq; ad eos rapsaces.Loquimĩ
ezechie.Hec dicit rex magnus:rex assiri-
ocꝝ.Que ẽ ista fiducia qua niteris:Fo-
sitan inisti ꝓsilium:vt prepares te ad pre-
liuz.In quo ꝓfidis:vt audeas rebellare:
An speres in baculo arundineo atq; con
fracto egipto:Super quem si incubuerit
homo ꝓminutus ingredieſ manũ eius:⁊

perfoꝛabit eam. Hic est pharao reꝛ egipti omnib⁹ qui ꝓfidunt in se . Qđ si dixeritis mihi ī dño deo nr̄o habem⁹ fiduciā: nōne iste est cui⁹ abstulit ezechias excelsa ⁊ alta ria: et precepit iude ⁊ hierl'm antę altare hoc adoꝛabitis in hieꝛusalē ! Nunc igitur trāsitę ad dn̄m meū regem assiꝛioꝝ: ⁊ da bo vob⁹ duo milia equoꝝ: et videtę an hī valeatis ascensoꝛes eoꝝ. Et quō potestis resistere antę vnū satrapam de seruis dn̄i mei minimis! An fiduciā habes in egipto propter curr⁹ ⁊ equites! Nūquid sine dn̄i volūtate ascēdi ad locū istū: vt demolirer eum! Dn̄s dixit mihi. Ascēde in terrā hāc et demolire eā. Dixerūt aūt eliachim fili⁹ elche ⁊ sobna scriba ⁊ ioache rapsaci. Oꝛe camur vt loq̄ris nobis ſuis tuis siriace. siq̄dē intelligimus hanc linguā ⁊ nō loq̄ ris nobis iudaice audiētę ꝑ⁹ qui est sup mur̄. Rn̄dit q̄ eis rapsaces dicēs. Nūquid ad dn̄m tuū ⁊ ad te misit me dn̄s meus vt loquerer ſmones hos: ⁊ ñ poci⁹ ad viros qui sedēt super murū vt comedāt stercoꝛa sua: et bibāt vrinā suam vobiscū! Stetit itaq̄ rapsaces ⁊ exclamauit voce magna iudaice ⁊ ait. Audite verba r̄gis magni: regis assiꝛioꝝ. Hec dicit reꝛ. Non vos se ducat ezechias. Non enim poterit eruere vos de manu mea: neq̄ fiduciā vobis tri buat sup dn̄m dicēs. Eruēs liberabit nos dn̄s: et non tradet̄ ciuitas hec in manum regis assiꝛioꝝ. Nolite audire ezechiā. Hec enī dicit reꝛ assiꝛioꝝ. Facite mecū qđ vo bis est vtile: ⁊ egredimī ad me. Et ꝯmedet vnusquisq̄ de vinea sua: ⁊ de ficu sua ⁊ bi betis aquas de cisternis vr̄is: donec veniā et ēnsferā vos ī terrā q̄ sil'is ē terre vr̄e. in terrā fructiferā ⁊ fertilē vini. terrā panis et vineaꝝ. terrā oliuaꝝ ⁊ olei ac mellis: ⁊ viuetis et nō moꝛiemī. Nolite audire eze chiā q̄ vos decipit dicēs: dn̄s liberabit nos. Nunq̄d liberauer̄t dij gentiū terrā suā de manu regis assiꝛioꝝ! Ubi est de⁹ emath ⁊ arphat! Ubi est de⁹ sepharuaī ana ⁊ aua! Nunq̄d libauerūt samariā de manu mea! Qui nam illi sūt in vniuers̄ dijs terraꝝ q̄ eruerūt regionem suam de manu mea: vt possit eruere dn̄s hierl'm de manu mea! Tacuit itaq̄ ꝑ⁹ ⁊ nō rn̄dit ei quicq̄. Si quidē p̄ceptū regis accepant: vt nō rn̄de rent ei. Uenitq̄ eliachim fili⁹ helchie pre positus domus ⁊ sobna scriba ⁊ ioache fi lius asaph a comētarijs ad ezechiam scis sis vestib⁹: et nunciauerunt ei verba ra psacis.

Capitulum . XIX.

Ele cum audisset ezechias reꝛ sci dit vestimenta sua: et opertus est sacco: ingressusq̄ est domū dn̄i: et misit eliachim p̄positū dom⁹ ⁊ sobnā scri bam: ⁊ senes de sacerdotib⁹ opertos saccis ad ysaiam ꝑphām filiū amos. Qui dixer̄t. Hec dicit ezechias. Dies tribulationis et increpationis ⁊ blasphemie dies iste. Ue nerūt filij usq̄ ad partū: ⁊ vires nō habet parturiēs . Si forte audiat dn̄s de⁹ tu⁹ vniuersa verba rapsacis quem misit reꝛ assiꝛioꝝ dn̄s suus: vt exꝓbꝛaret de⁹ vi uentē ⁊ argueret verbis que audiuit dn̄s de⁹ tuus: et fac oꝛonem pro reliquijs q̄ repertę sunt. Uenerūt g̃ serui regis ezechie ad ysaiaz. Dixitq̄ eis ysaias. Hec dicetis dño vr̄o. Hec dicit dn̄s. Noli timere a fa cie sermonū quos audisti: quib⁹ blasphe mauerunt pueri regis assiꝛioꝝ me. Ecce ego immittā ei spiritū et audiet nunciū. et reuertē in terrā suā: et deiciā eum gla dio in terra sua. Reuersus est g̃ rapsaces et inuenit regē assiꝛioꝝ expugnātē lobnā. Audierat enī q̄ recessisset de lachis. Cūq̄ audisset ō tharacha r̄ge ethiopie dicētes. Ecce egressus est vt pugnet aduersū te et iret ꝑ eū: misit nūcios ad ezechiā dicēs. Hec dicite ezechie regi iuda. Non te sedu cat de⁹ tuus in quo habes fiduciā: neq̄ dicas. Non tradet̄ hierl'm in manus regis assiꝛioꝝ . Tu enī ipe audisti q̄ fecer̄t reges assiꝛioꝝ vniuerꝫ terris: quō vastauerūt eas. Nū g̃ solus poteris liberari! Nunq̄d liberauerūt dij gentiū singulos quos va stauerūt pr̄es mei gozan videlicet ⁊ aran: et reseph et filios eden: q̄ erat ī thelassar! Ubi est reꝛ emath ⁊ reꝛ arphat ⁊ reꝛ ci uitatis sepharfaim. ana ⁊ aua: Itaq̄ cuꝫ accepisset ezechias lr̄as de manu nunciorꝝ et legisset eas: ascēdit in domum domini: et expandit eas coram domino: et oravit in conspectu eius dicens . Domine deus israbel qui sedes super cherubim tu es de⁹ solus reguꝫ omniū terre: tu fecisti celū et terrā. Inclina aurē tuā ⁊ audi. Aperi dn̄e oculos tuos et vide: et audi omnia verba

sennacherib:que misit vt exprobraret no-
bis deū viuentē. Vere dñe dissipauerūt re-
ges assirioꝝ gētes ⁊ terras oīm: ⁊ miserūt
deos eoꝝ in ignē. Non enī erāt dij. sz opa
manuū hoīm ex ligno ⁊ lapide: et pdiderūt
eos. Nunc igr dñe deus nr saluos nos fac
de manu eoꝝ: vt sciant oīa regna terre qz
tu es dñs deus solus. Misit aūt ysaias fi-
lius amos ad ezechiam dicens. Hec dicit
dñs deus isrl. Que deprecatus es me sup
sennacherib rege assirioꝝ audiui. Iste est
sermo quē locutus est dñs de eo. Sprevit
te ⁊ subsānauit te vgo filia syon: post ter
gū tuuz caput mouit filia hierusalē. Cui
exprobrasti et quē blasphēasti. Contr quē
exaltasti vocē tuā: et eleuasti in excelsum
oculos tuos? Contra sanctū isrl. Per ma
num seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dño. ⁊ dixi-
sti. In multitudīe curruū meoꝝ ascēdi ex
celsa montiū in summitate libani: ⁊ succi
di sublimas cedros eius: ⁊ electas abietes
illius. Et ingressus sum vsq ad termīos
eius: ⁊ saltū carmeli eius ego succidi. Et
bibi aquas alienas. et siccaui vestigijs pe
dum meoꝝ oēs aquas clausas. Nūquid ñ
audisti quid ab inicio fecerim? Ex diebus
antiquis blasmaui illud: et nunc adduxi.
Erūtq in ruinā colliū ꝓpugntiū ciuita-
tes mūite ⁊ qui setēt in eis hūiles manu.
Contremuerūt ⁊ ꝓfusi sūt: facti sūt velut
fenum agri ⁊ virēs herba tectoꝝ que are-
facta est antēq veniret ad maturitatem.
Habitaculum tuum ⁊ egressum tuū ⁊ in-
troitū tuū ⁊ viā tuā ego prescisi. ⁊ furo-
rem tuū ꝓtra me ⁊ insanisti in me ⁊ super-
bia tua ascēdit ī aures meas. Ponā itaq
circulū in naribꝰ tuis. ⁊ chamū in labijs
tuis: ⁊ reducā te in viā p quā veīsti. Tibi
aūt ezechia hoc erit signū. Comede hoc an-
no que reppereris: in scdo vero āno q̄ spō
te nascunē. Porro in āno tercio semīate ⁊
metite: plātate vineas ⁊ comedite fructuz
eaꝝ. Et q̄dcūq reliquū fuerit de domo iu
da mittet radicē deorsum ⁊ faciet fructum
sursum. De hierusalem quippe egredien-
tur reliquie et quod saluetur de monte
syon. Zel' dñi exercituū faciet hoc. Quā
obrē hec dicit dñs ꝺ rge assirioꝝ. Nō īgre
diet vrbē hāc: nec mittet ī eā sagittā: nec
occupabit eā clipe': nec circūdabit eā mu
nicio. Per viam qua venit reuertetur: et
ciuitatē hanc non ingredietur dicit dñs:
protegamq vrbem hanc et saluabo eam.
propter me et propter dauid seruū meuz.
¶ Factum est igitur in nocte illa: venit an-
gelus dñi: ⁊ pcussit in castris assirioꝝ cē-
tumoctogintaquinq milia. Cumq diluc-
culo surrexisset: vidit omīa corpora mor-
tuoꝝ: ⁊ recedens abijt: ⁊ reuersus est sen-
nacherib rex assirioꝝ: ⁊ mānsit in niniue.
¶ Cumq adoraret in tēplo nesrach deū suū
atramelech ⁊ sarasar filiⁱ eius percusserūt
eum gladio: fugeruntq in terram arme-
nioꝝ: ⁊ regnauit asaraddon filiⁱ eiⁱ p eo.

Capitulum. .XX.

In diebꝫ illis egrotauit ezechias
vsq ad mortem: et venit ad eum
ysaias filius amos prophetes: di-
xitq ei. Hec dicit dñs deus. Dispone do-
mui tue: Morieris enim tu: ⁊ non viues.
Qui conuertit faciem suam ad parietem:
et adorauit dñm dicens. Obsecro domine
memento queso quomodo ambulauerim
coram te in veritate et in corde perfecto:
et quod placitum est corā te fecerim. Fle-
uit itaq ezechias fletu magno et antēq
egrederetur ~~ezechias~~ ysaias mediam partē atrij
factus est sermo dñi ad eū dicens. Reuer-
tere: et dic ezechie duci populi mei. Hec
dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui
oracionē tuam: vidi lacrimam tuam: et
ecce sanaui te. Die tercio ascendes tem-
plū dñi: ⁊ addā diebꝰ tuis q̄ndecim ānos.
Ex ⁊ de manu regis assirioꝝ liberabo te et
ciuitatē hāc: ⁊ ptegā vrbē istā ꝓpter me ⁊
ꝓpter dauid ꝺuū meū. Dixitq ysaias. Af-
ferte massam ficoꝝ. Quā cum attulissent
et posuissent super vlcus eius: curatⁱ est.
Dixerat autem ezechias ad ysaiam. Qd
erit signū qz dñs me sanabit: et qz ascēsu-
rⁱ sū die tercia tēplū dñi? Cui ait ysaias.
Hoc erit signū a dño: qd facturus sit dñs
ꝑmonē quē locutⁱ est. Velis vt ascēdat vm-
bra decē lineis: aut vt reuertat totidē gra
dibꝰ? Et ait ezechias. Facile ē vmbrā cre-
scere decē lineis. Nec hoc volo vt fiat: sed
vt reuertat retrorsū decē gdibꝰ. Inuoca-
uit itaq ysaias ꝓpha dñm et reduxit vm-
bram p lineas qbꝰ ia descēderat ī horologio
achaz rtrorsū decē gdibꝰ. In tpe illo misit
merodach baladā filiⁱ baladā rex babilo-
nioꝝ lras ⁊ munera ad ezechiā. Audierat

enī qđ egtasset ezechias. Letatus est autē in aduētu eoꝝ ezechias ⁊ oñdit eis domū aromatū ⁊ auꝝ ⁊ argētū ⁊ pigmēta varia vngēta q̄z ⁊ domū vasoꝝ suoꝝ ⁊ oīa q̄ hē potērat ī thesauris suis. Non fuit qđ non monstrasset eis ezechias in domo sua: et in omni potēstatē sua. Venit autem ysaias prophēta ad regem ezechiam: dixitq; ei. Quid dixerūt viri isti: aut vñ venerūt ad te? Cui ait ezechias. De terra longinq venerūt ad me: de babilone. At ille rñdit. Quid viderūt in domo tua? Ait ezechias. Oīa quecūq; sunt in domo mea viderūt. Nihil est enim qđ non mōstrauerim eis in thesauris meis. Dixit itaq; ysaias ezechie. Audi sermonē dñi. Ecce dies venīēt et auferentē oīa q̄ sunt in domo tua ⁊ q̄ ꝓdi derūt pres tui vsq; in diē hāc in babilonē. Non remanebit quicq; ait dñs. Sed et de filijs tuis q̄ egredientē ex te q̄s generab tol lentē: et erūt eunuchi ī palacio regis babi lonis. Dixit ezechias ad ysaiā. Bon? sermo dñi quē locut? est. Sit tātū pax ⁊ veritas in diebꝫ meis. Reliq aūt sermonum ezechie ⁊ oīs fortitudo eius ⁊ quō fecerit piscinā ⁊ aqueductū ⁊ introduxerit aq̄s in ciuitatē: nōne hec scripta sunt in libro ſmonū diex regū iuda? Dormiuitq; eze chias cū pribꝫ suis ⁊ reḡuit manasses fili? eius pro eo.

Capitulum. XXI.

Duodecim annoꝝ erat manasses cū regnare cepisset: ⁊ quinq̄gītaq̄nq; annis regnauit in hierusalē. Nomen mris eius aphsiba. Fecitq; malū in ꝓspectu dñi: iuxta ydola gentiū quas dele uit dñs a facie filioꝝ isrl. Cōuersusq; ē ⁊ edificauit excelsa q̄ dissipauerat ezechias pr̄ eius: et erexit aras baal ⁊ fecit lucos si cut fecerat achab rex isrl: et adorauit om nem milicīā celi ⁊ coluit eam. Extruxitq; aras in domo dñi de qua dixit dñs in hie rusalē ponam nomen meū: ⁊ extruxit al taria vniuerse milicie celi. in duobꝫ atrijs tēpli dñi. Et ēduxit filiū suū p ignē: ⁊ ari olatus est ⁊ obſuauit auguria ⁊ fecit phi tones: ⁊ aruspices multiplicauit: vt face ret malū coraꝫ dño ⁊ irritarꝫ eū. Posuitq; ydolū luci quē fecerat in tēplo dñi: super quo locutus est dñs ad dauid et ad salo monē filium eius. In tēplo hoc et in hie rusalē quā eligi de cunctis tribubus isrl ponam nomen meum in sempiternum: et vltra nō faciam ꝓmoueri pedem israhel de terra quam dedi pribꝫ eoꝝ si custodierint opere omnia que precepi eis: ⁊ vniuersam legem quā mādauit eis seruus meus mo yses. Illi vero non audierunt: sed seducti sunt a manasse: vt facerēt malū sup gen tes q̄s cōtriuit dñs a facie filioꝝ israhel. Locutusq; est dñs in manu seruoꝝ suorū ꝓphaꝝ dicēs. Quia fecit manasses rex iu da abominationes istas pessimas sup oīa que fecerūt amorrei antē eū ⁊ peccare fe cit ecīā iudaꝫ in immūdicijs suis: ꝓterea hec dicit dñs deus isrl. Ecce ego inducam mala sup hierlm ⁊ iudā: vt quicūq; audie rit tinniāt ambe aures eiꝰ. Et extēdā sup hierlm funiculū ⁊ samarie pōdus domus achab: et delebo hierlm sicut deleri solent tabule. Delens vertā ⁊ ducā crebrꝰ stiluꝫ sup faciē eius. Dimittā vero reliquias he reditatis mee et tradā eas in manꝰ inimi coꝝ eius: erūtq; in vastitatē et in rapinā cūctis aduersarijs suis eoq; fecerint malū coraꝫ me: ⁊ pseuerauerūt irritantes me ex die qua egressi sunt patres eoꝝ ex egipto vsq; ad hanc diem. Insup et sanguinē in noxium fudit manasses multū nimis do nec impleret hierlm vsq; ad os: absq; pec catis suis quibꝫ peccare fecit iudā: vt fa ceret malū coraꝫ dño. Reliqua aūt sermo num manasse ⁊ vniuersa que fecit ⁊ pcīm eius qđ peccauit: nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regum iuda? Dormi uitq; manasses cū pribꝫ suis: ⁊ sepultus ē in orto domus sue. in orto ozam. ⁊ regna uit amon filius eius pro eo. Viginti duoꝝ annoꝝ erat amon cum regnare cepisset: duobꝫ q̄z ānis regnauit in hierlm. Nomē matris eiꝰ messallemeth filia aarus de ie theba. Fecitq; malū in ꝓspectu dñi sicut fecerat manasses pater eius: et ambula uit in oī via p quā ambulauerat pr̄ eius. Seruiuitq; immundicijs quibꝫ seruiebat pr̄ eius et adorauit eas: et dereliquit dñm deū patrū suoꝝ ⁊ nō ambulauit in via do mini. Tetēderūtq; ei insidias serui sui: et interfecerūt regē in domo sua. Percussit aūt populus terre omnes qui ꝓiurauerāt ꝓtra regem amon: ⁊ ꝓstituerūt sibi regem iosiam filium eius pro eo. Reliqua aūt ser monū amon q̄ fecit: nōne hec scꝑta sūt in

libꝛo ſermonũ dieꝝ regum iuda: Sepeliꝛunt
eruntq; eũ in ſepulcro ſuo in oꝛto oꝛam.
et regnauit ioſias filius eius pꝛo eo.

¶ Capitulum .XXII.

Octo annoꝝ erat ioſias cuꝫ regnare cepiſſet: et trigintauno anno
regnauit in hierl'm. Nomen mr̃is
eius ꝟbida filia phadaia de beſechat. Fecitq; quod placitũ erat coꝛã dño: ⁊ ambulauit ꝑ oẽs vias dauid pr̃is ſui. Non declinauit ad dexterã ſiue ad ſiniſtrã. Anno aũ octauodecimo r̃gis ioſie miſit rex ſaphan
filiũ aſſia filij meſullaꝫ ſcribam tẽpli dñi:
dicens ei. Vade ad helchiam ſacerdotẽ magnum vt ꝓfletur pecunia que illata eſt in
tẽpluꝫ dñi quã collegerũt ianitoꝛes tẽpli
a ꝓl'o: deturq; fabꝛis ꝑ prepoſitos domus
dñi. Qui ⁊ diſtribuãt eam hijs qui operãtur in tẽplo dñi ad inſtaurãda ſartatecta
tẽpli. tignarijs videlicet et cementarijs. et
hijs qui intꝛrupta ꝓponũt: et vt emant̃
ligna ⁊ lapides ꝺ lapicidinis ad inſtaurãdum tẽplum dñi. Veruntñ nõ ꝰputetur
eis argentũ qꝺ accipiunt: ſed in poteſtate
habeãt ⁊ in fide. Dixit aũt helchias pontifex ad ſaphan ſcribaꝫ. Libꝝ legis reperi
in domo dñi. Tradiditq; helchias volumen
ſaphan ſcribe qui et legit illud. Venit qꝫ
ſaphan ſcriba ad regem et renunciauit ei
quod preceperat ⁊ ait. Conflauerũt ſerui
tui pecuniã que repta eſt in domo dñi: et
dederũt vt diſtribuereñ fabꝛis ac prefectis
operũ tẽpli dñi. Narrauit qꝫ ſaphan ſcriba regi dicẽs. Libꝝ dedit mihi helchias ſacerdos. Quẽ cũ legiſſet ſaphan coꝛã rege:
et audiſſet rex verba libꝛi legis dñi ſcidit
veſtimenta ſua: et p̃cepit helchie ſacerdoti et abicham filio ſaphan ⁊ achobor filio
micha ⁊ ſaphan ſcribe: ⁊ aſaie ſeruo regis
dicẽs. Ite ⁊ ꝓſulite dñm ſup me ⁊ ſup ꝓp̃l'o
⁊ ſup omni iuda de verbis voluminis iſtius
qꝺ inuentũ eſt. Magna enĩ ira dñi ſuccenſa eſt ꝓtra nos: qꝛ non audierũt pr̃es nr̃i
verba libꝛi hui⁹ vt facerent omne qꝺ ſcriptũ eſt nobis. Ierũt itaq; helchias ſacerdos ⁊ abicha ⁊ achobor ⁊ ſaphan ⁊ aſaia
ad oldam ꝓphetã vxoꝛẽ ſellũ filij thecue filij aras cuſtodis veſtiũ que habitabat in
hierl'm ĩ ſcda: locutiq; ſunt ad eã. Et illa
rñdit eis. Hec dicit dñs deꝰ iſrl'. dicite viro q̃ miſit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce
ego adducam mala ſuper locum iſtum et
ſuper habitatoꝛes eiꝰ omnia verba legis
que legit rex iuda: qꝛ dereliquerunt me et
ſacrificauerũt dijs alienis irritãtes me in
cunctis opibꝫ manuũ ſuaꝝ. Et ſuccendet̃
indigr̃tio mea in loco hoc ⁊ nõ extinguet̃.
¶ Regi aũ iuda qui miſit vos vt ꝓſuleretis
dñm ſic dicetis. Hec dicit dñs deus iſrl'.
Pꝛo eo qꝫ audiſtis verba voluminꝭ ⁊ pterritũ eſt coꝛ tuũ ⁊ hũiliatꝰ es coꝛã dño. audiris ſermonibꝫ ꝓtra locũ iſtũ ⁊ habitatoꝛes eius qꝺ videlicꝫ fierẽt in ſtupoꝛẽ et in
maledictũ ⁊ ſcidiſti veſtimẽta tua: ⁊ fleuiſti coꝛã me et ego audiui ait dñs: idcirco
colligã te ad pr̃es tuos: ⁊ colligeris ad ſepulcꝝ tuũ in pace: vt nõ videãt oculi tui
oĩa mala que introducturus ſum ſup locum iſtum.

¶ Capitulum .XXIII.

Et renũciauerũt regi qꝺ dixerat.
Qui miſit: et ꝙgregati ſunt ad eũ
omnes ſenes iuda ⁊ hierl'm. Aſcẽditq; rex tẽplum dñi: ⁊ oẽs viri iuda vniuerſiq; qui habitabãt in hierl'm cũ eo ſacerdotes et ꝓpꝛe ⁊ oĩs ꝓp̃l'us a paruo vſq;
ad magnũ: legitq; cunctis audientibꝫ oĩa
verba libꝛi federis qui inuentus eſt in domo dñi. Stetitq; rex ſuper gr̃dum ⁊ fedus
pcuſſit coꝛaꝫ dño: vt ambularẽt poſt dñm
et cuſtodirẽt p̃cepta eius ⁊ teſtimonia ⁊ ceremonias in omni coꝛde ⁊ in tota aĩa: et
ſuſcitarẽt verba federis hui⁹ que ſcripta
erãt ĩ libꝛo illo. Acquieuitq; ꝓp̃l'us pacto.
Et p̃cepit rex helchie pontifici ⁊ ſacerdotibꝫ ſcꝺi ordinis ⁊ ianitoꝛibꝫ vt ꝓicerẽt de
tẽplo dñi oĩa vaſa que facta fuerãt baal ⁊
in luco ⁊ vniuerſe milicie celi ⁊ combuſſit
ea foꝛis hierl'm in conualle cedꝛon: ⁊ tulit
puluerẽ eoꝝ in bethel. Et deleuit auruſpices quos poſuerant reges iuda ad ſacrificandum in excelſis per ciuitates iuda et
in circuitu hierl'm: et eos qui adolebant
incenſum baal ⁊ ſoli ⁊ lune et duodecim ſignis et omni milicie celi. Et efferri fecit
lucum de domo dñi foꝛas hieruſalem in
cõualle cedꝛon et combuſſit eum ibi ⁊ redegit in puluerem: et ꝓiecit ſuper ſepulcra vulgi. Deſtruxit quoq; ediculas effeminatoꝛum que erant in domo dñi: ꝓ
quibꝫ muleres texebãt quaſi domũculas
luci. Congregauitq; omnes ſacerdotes de

ciuitatibꝫ iuda et ꝓtaminauit excelſa vbi ſacrificabãt ſacerdotes. de gabaa vſq; bſabee. Et deſtruxit aras portaꝝ in introitu oſtij ioſie pncipis ciuitatis: quod erat ad ſiniſtrã portæ ciuitatis. Verũtamẽ nõ aſcẽdebant ſacerdotes excelſoꝝ ad altare dñi in hieruſalẽ. ſed tantũ comedebant azima in medio fratrũ ſuoꝝ. Contaminauit q̃z tophet qđ eſt in ꝓualle filij ennon: vt nẽo ꝓſecret filiũ ſuũ aut filiã ꝑ ignẽ moloch. Abſtulit q̃z eq̃s q̃s dederãt reges iude ſoli in introitu tẽpli dñi iuxta exedraz nathamelech eunuchi: qui erat ĩ pharurim. currus aũt ſolis ꝓbuſſit igni. Altaria q̃z que erãt ſup tecta cenaculi achaz: que fecerãt ꝛges iuda et altaria que fecerat manaſſes in duobꝫ atrijs tẽpli dñi deſtruxit rex: et cucurrit inde ⁊ diſpſit cinerẽ eoꝝ in torrẽtem cedron. Excelſa q̃z que erãt ĩ hieruſalem ad dexterã partẽ mõtis offenſionis q̃ edificauerat ſalomõ rex iſrl̃ aſtaroth ydolo ſydonioꝝ et chamos offenſioni moab: et melchõ abomĩacioni filioꝝ ãmon polluit rex ⁊ ꝓtriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos repleuitq; loca eoꝝ oſſibꝫ mortuoꝝ. Inſuper ⁊ altare qđ erat in bethel ⁊ excelſũ qđ fecerat hieroboaz filius nabath q̃ peccare fecit iſrl̃ ⁊ altare illđ excelſũ deſtruxit atz ꝓbuſſit ⁊ ꝓminuit in puluerẽ: ſuccenditq; eciã lucũ. Et cõuerſus ioſias vidit ibi ſepulc̃ que erãt in mõte: miſitq; ⁊ tulit oſſa de ſepulcris ⁊ ꝓbuſſit ea ſup altare: ⁊ polluit illđ iuxta vbũ dñi qđ locut⁹ ẽ vir dei qui pdixerat verba hec. Et ait. Quis ẽ titulus ille quem video? Rñderũtq; ei ciues vrbis illius. Sepulcr̃ eſt hoĩs dei q̃ venit de iuda: ⁊ pdixit verba hec q̃ feciſti ſup altare bethel. Et ait. Dimitte eũ. Nẽo ꝓmoueat oſſa eius. Et intacta mãſerũt oſſa illi⁹. cũ oſſibꝫ ꝓphe qui venerat de ſamaria. Inſup ⁊ oĩa fana excelſoꝝ q̃ erãt in ciuitatibꝫ ſamarie q̃ fecerãt reges iſrl̃ ad irritãdum dñm abſtulit ioſias: ⁊ fecit eis ſm oĩa que fecerat in bethel. Et occidit vniuerſos ſacerdotes excelſoꝝ q̃ erãt ibi ſup altaria: ⁊ cõbuſſit oſſa hũana ſup ea. Reuerſuſq; eſt hieruſalẽ: et pcepit omni populo dicẽs. Facite phaſe dño deo vr̃o: ſm qđ ſcriptũ eſt ĩ libro federis hui⁹. Nec enĩ factũ ẽ phaſe tale a diebꝫ iudicũ q̃ iudicaueꝛt iſrl̃ ⁊ oĩm diebꝫ regũ iſrl̃ ⁊ regũ iuda

ſicut in octauodecio ãno regis ioſie factũ eſt phaſe iſtud dño in hieruſalem. Sed et phitones et ariolos ⁊ figuras ydoloꝝ. et immũdicias et abominationes que fuerãt in terra iuda ⁊ hieruſalẽ abſtulit ioſias: vt ſtatueret verba legis q̃ ſcripta ſunt in libro quẽ inuenit helchias ſacerdos in templo dñi. Similis illi non fuit añ eũ rex. q̃ reuerteret ad dñm in omni corde ſuo ⁊ in tota aĩa ſua ⁊ vniuerſa virtute ſua iuxta omnẽ legẽ moyſi: neq; poſt eũ ſurrexit ſimilis illi. Verũtamẽ non eſt auerſus dñs ab ira furoris ſui magni: quo irat⁹ eſt furor eius ꝓtra iudã ꝓpter irritatões quibꝫ puocauerat eũ manaſſes. Dixit itaq; dñs Eciã iudã auferã a facie mea ſicut abſtuli iſrl̃ ⁊ piciã ciuitatẽ hãc quã elegi hieruſalẽ ⁊ domũ de q̃ dixi. erit nomẽ meũ ibi. Reliq̃ aũt ſmonũ ioſie ⁊ vniuerſa q̃ fecit: nonne hec ſcripta ſunt ĩ libro verboꝝ dierũ regũ iuda? In diebꝫ eius aſcẽdit pharao nechao rex egipti contra regẽ aſſirioꝝ ad flumẽ eufratẽ. Et abijt ioſias rex in occurſum eius: ⁊ occiſus eſt in mageddo cũ vidiſſet eũ. Et portauerũt eũ ſerui ſui mortuũ de mageddo. ⁊ ptulerũt in hieruſalẽ: et ſepelierunt eũ in ſepulcro ſuo. Tulitq; pplus terre ioachaz filiũ ioſie: ⁊ unxerũt eũ et ꝓſtituerũt eũ regẽ pro pre ſuo. Viginti triũ annoꝝ erat ioachaz cũ regre cepiſſet et tribꝫ meſibꝫ regnauit in hieruſalẽ. Nomẽ mris ei⁹ amithal: filia hieremie de lobna. Et fecit malũ corã dño: iuxta omĩa q̃ fecerãt pres ei⁹. Vinxitq; eũ pharao nechao in reblata: q̃ eſt in terra emath: ne regret in hieruſalẽ. Et impoſuit mulctã terre centũ talẽtis argẽti: et talẽto auri. Regemq; ꝓſtituit pharao nechao heliachim filium ioſie ꝑ ioſia pre eius: vtitq; nomẽ ei⁹ ioachim: Porro ioachaz tulit ⁊ duxit in egyptum. Argentũ aũt ⁊ auꝝ dedit ioachim pharaoni cũ indixiſſet terre p ſingulos: vt ꝓferret iuxta ꝓceptum pharaonis. Et vnũquẽq; iuxta vires ſuas exegit tam argentũ q̃ auꝝ de pplo terre: vt daret pharaoni nechao. Viginti quinq; annoꝝ erat ioachim cũ regnare cepiſſet: ⁊ vndecim annis regnauit ĩ hieruſalẽ. Nomẽ mris ei⁹ zebeda filia phadaia de ruma. Et fecit malũ corã dño: iuxta oĩa q̃ fecerãt pres ei⁹.

Capitulum. XXIIII.

In diebꝫ eius ascendit nabuchodonosor rex babilõis:⁊ factus est ei ioachim seruus tribus annis:et rursum rebellauit ꝓtra eum. Immisitqꝫ ei dñs latrũculos caldeoꝝ ⁊ latrũculos syrie et latrunculos moab.et latrũculos filioꝝ ammon:⁊ immisit eos in iudam vt dispderent eam iuxta verbũ dñi qð locut⁹ fuerat p seruos suos ꝓphas. Factũ est aũ hoc p verbũ dñi ꝓtra iudam vt auferret eum coꝝã se:propter pcã manasse vniuersa q̃ fecit ⁊ ꝓter sanguinẽ innoxiũ quẽ effudit et impleuit hierl'm cruore innocentiũ:et ob hãc rem noluit dñs propiciari. Reliq̃ aũt sermonũ ioachim et vniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sunt ĩ libro ymonũ dieꝝ regũ iuda! Et dormiuit ioachim cũ ꝑtibꝫ suis:et regnauit ioachin filius eius pro eo. Et vlẽ nõ addidit rex egipti vt egrederet ẽ de terra sua. Tulerat enĩ rex babilonis a riuo egipti vsqꝫ ad fluuiũ eufraten omnia q̃ fuerãt regis egipti. Decẽ ⁊ octo annoꝝ erat ioachin cũ regre cepisset:⁊ tribꝫ mẽsibꝫ regnauit in hierl'm. Nomẽ mr̃is ei⁹ noesclia filia helnathan de hierl'm. Et fecit malũ coꝝã dño:iuxta oĩa q̃ fecerat pr̃ ei⁹. In tpe illo ascenderũt serui nabuchodonosor regis babilonis in hierl'm:⁊ circũdata est vrbs munitionibꝫ. Venitqꝫ nabuchodonosor rex babilonis ad ciuitatẽ cum seruis suis:vt oppugnarent eam. Egressusqꝫ est ioachin rex iuda ad regem babilonis ipse et mater eius ⁊ serui eius ⁊ principes eius ⁊ eunuchi eius:⁊ suscepit eũ rex babilonis anno octauo regni sui. Et ptulit inde oẽs thesauros dom⁹ dñi ⁊ thesauros domus regie:et scidit vniuersa vasa aurea q̃ fecerat salomon rex isrl' in tẽplo dñi iuxta verbũ dñi:⁊ ĩstulit omnẽ hierl'm: et vniuersos principes ⁊ oẽs fortes exercitus decẽ milia in captiuitatẽ ⁊ omnẽ artificẽ ⁊ iclusoꝝ:nihilqꝫ relictũ est exceptis paupibꝫ pli terre. Trãstulit qꝫ ioachin in babilonẽ:⁊ matrẽ eius et vxores regis et eunuchos regis ⁊ iudices terre duxit ĩ captiuitatẽ de hierl'm in babilonẽ:⁊ oẽs viros robustos septẽ milia:⁊ artifices ⁊ iclusores mille. oẽs viros fortes ⁊ bellatores:duxitqꝫ eos rex babilonis captiuos ĩ babilonẽ. Et ꝓstituit mathathiã patruũ eius pro eo:imposuitqꝫ nomẽ ei sedechiã.

Vicesimum et primũ annum etatis habebat sedechias cũ regnare cepisset:⁊ undecim ãnis regnauit in hierusalẽ. Nomẽ mr̃is eius erat amithal:filia hieremie ð lobna. Et fecit malũ coꝝã dño:iuxta omĩa q̃ fecerat ioachin. Irascebaꝫ enĩ dñs ꝓr̃ hierl'm et ꝓr̃ iudã:donec ꝑiceret eos a facie sua. Recessitqꝫ sedechias a rege babilonis.

Capitulum. .XXV.

Factum est autẽ anno nono regni eius mense decimo decima die mẽsis venit nabuchodonosor rex babilonis ipse ⁊ omnis exercitus eius in hierusalẽ et circũdederunt eam:⁊ extruxer̃t in circuitu ei⁹ munitiones. Et clausa est ciuitas atꝫ vallata:vsqꝫ ad undecimũ annum regis sedechie nona die mẽsis. Preualuitqꝫ fames ĩ ciuitate:nec erat panis plꝰ terre. Et interrupta ẽ ciuitas:⁊ oẽs viri bellatores noctẽ fuger̃t ꝑ viam portẽ q̃ est inter duplicẽ murũ ad ortum regis. Porro caldei obsidebant in circuitu ciuitatẽ. Fugit itaqꝫ sedechias p viam que ducit ad cãpestria solitudinis. Et psecut⁹ est exercitus caldeoꝝ regẽ: ꝓprehẽditqꝫ eum in planicie hiericho:⁊ oẽs bellatores qui erãt cũ eo dispsi sunt et reliq̃runt eũ. Apprehensum q̃ regẽ duxerũt ad regẽ babilonis in reblatha:qui locutus est cum eo iudiciũ. Filios aũt sedechie occidit coram eo:⁊ oculos eius effodit:vĩxitqꝫ eum cathenis ⁊ adduxit in babilonẽ. Mense q̃nto septima die mẽsis ipse est ann⁹ nonusdecimus regis babilonis venit nabuzardan princeps exercit⁹ seruus regis babilonis in hierl'm ⁊ succẽdit domũ dñi et domum regis ⁊ domos hierusalez:omnẽqꝫ domũ ꝓbussit igni:⁊ muros hierl'm in circuitu destruxit oĩs exercitus caldeoꝝ qui erat cũ principe militũ. Reliquã aũ plꝰ partẽ que remanserat in ciuitate:⁊ p fugas qui trãsfugerant ad regẽ babilonis:⁊ reliquũ vulgus trãstulit nabuzardan princeps milicie:⁊ de pauperibꝫ terre reliquit vinitores ⁊ agricolas: Columnas autem ereas que erant in templo domini ⁊ bases ⁊ mare ereum qð erat in domo dñi ꝓfregerũt chaldei: ⁊ transtulerunt es omne ĩ babilonem. Ollas quoqꝫ ereas ⁊ trullas ⁊ tridentes et ciphos et mortariola:et omnia vasa erea:in quibꝫ ministrabant tulerunt:

necnon et thuribula ⁊ fialas. Que aurea aurea ⁊ q̄ argẽtea argẽtea. tulit princeps milicie: id est colũnas duas. mare vnum et baſes quas fecerat rex ſalomõ in tẽplo dñi. Non erat pondus eris oĩm vaſorum. Decẽ ⁊ octo cubitos altitudinis habebat colũna vna. ⁊ capitellũ ereũ ſup ſe altitudinis triũ cubitoꝝ ⁊ retiaculũ ⁊ malagrana ta ſup capitellũ columne: oĩa erea. Similẽ ⁊ colũna ſcđa habebat ornatũ. Tulit q̄ꝫ prĩceps milicie ſaraiã ſacerdotẽ primũ et ſophoniã ſacerdotẽ ſcõm ⁊ tres ianitores ⁊ de ciuitate eunuchũ vnũ qui erat p̄fectus ſup bellatores viros ⁊ quĩq; viros de hijs q̄ ſtetерãt corã rege quos repperit in ciuitate: ⁊ ſopher principẽ exercitus q̄ probabat tyrones de ꝓplo terre: ⁊ ſex viros e vulgo q̄ inuẽti fuerãt in ciuitate. Quos tollẽs nabuzardan princeps militũ duxit ad regẽ babilonis in reblatha: percuſſitq; eos rex babilonis ⁊ interfecit eos in reblatha in terra emath. Et trãſlat⁹ eſt iuda de terra ſua. Populo aũt qui relict⁹ erat ĩ terra iuda quẽ dimiſerat nabuchodonoſor rex babilõis p̄fecit godoliã filiũ aichan filij ſaphan. Qđ cũ audiſſẽt oẽs duces militũ ipſi ⁊ viri q̄ erãt cũ eis videlicet qđ ꝓſtituiſſet rex babilonis godoliã: venerũt ad godoliã ĩ maſpha iſmahel fili⁹ nathanie ⁊ iohannã filius charee ⁊ ſaraia fili⁹ thanameth netophãtites et iezonias fili⁹ maachati: ipſi et ſocij eoꝝ. Jurauitq; godolias ipſ̄ ⁊ ſocijs eoꝝ dicẽs. Nolite timere ſeruire chaldeis. Manete ĩ terra ⁊ ſuite regi babilonis: ⁊ bñ erit vob̄. Factum eſt aũt in mẽſe ſeptimo venit iſmahel fili⁹ nathanie filij eliſama de ſemĩe regio ⁊ decez viri cũ eo: percuſſerũtq; godoliã. qui ⁊ mortuus eſt: ſed ⁊ iudeos ⁊ chaldeos qui erant cum eo in maſpha. Conſurgenſq; oĩs populus a paruo vſq; ad magnũ ⁊ prĩcipes militũ venerũt in egiptũ: timẽtes chaldeos Factũ eſt vero in anno triceſimoſeptimo trãſmigrationis ioachin regis iude. menſe duodecimo viceſima ⁊ ſeptima die menſ̄. ſubleuauit euilmerodach rex babilonis anno q̄ regnare cepat caput ioachin regis iuda de carcere et locutus eſt ei benigne. Et poſuit tronũ eius ſup tronũ regũ qui erant cũ eo in babilone: ⁊ mutauit veſtes ei⁹ quas habuerat in carcere ⁊ ꝓmedebat panẽ ſp in ꝓſpectu eius cũctis diebꝫ vite ſue: annonã q̄ꝫ ꝓſtituit ei ſine intermiſſione que ⁊ dabat ei a rege p̄ ſingulos dies omnibꝫ diebꝫ vite ſue.

Explicit liber regũ quartus. Incipit prologus beati Hieronimi preſbiteri in libros paralipomenon.

Si ſeptuagĩta interp̄tũ pura. ⁊ vt ab eis ĩ grecũ ꝺſa ẽ editõ pmaneret: ſupfluẽme michromati epoꝝ ſcrip ſime atq; doctiſſime impelleres vt hebrea voluĩa latino ſermõe trnſferrẽ. Qđ enĩ ſel' aures hoĩm occupauerat ⁊ naſcẽtis eccl'ie roborauerat fidẽ: iuſtũ erit eciã nr̄o ſilẽtio cõprobari. Nũc vo cũ p̄ varietate regionuꝫ diuerſa ferãtur exẽplaria ⁊ germana illa antiq̄ꝫ trnſlatõ corrupta ſit atq; violata: nr̄i arbitrij putas. aut e pluribꝫ iudicare q̄d verꝝ ſit aut nouũ opus in veteri opere cudere: illudẽtibuſq; iudeis. cornicũ vt dr̄ ocl'os ꝑfigere. Alexãdria ⁊ egipt⁹ ĩ ſeptuagĩta ſuis eſichiũ laudat auctorẽ: ꝓſtãtinopol' vſq; anthiochiã luciani martiris exẽplaria ꝓbat. Medie ĩter has p̄uitie paleſtinos codices legũt: q̄s ab origene elaboratos euſebi⁹ ⁊ pamphil⁹ vulgauerũt. Totuſq; orb̄ hac ĩter ſe trifaria varietate ꝓpugt. Et certe origenes nonſolũ exẽplaria poſuit q̄tuor editionũ e regione ſingula ꝰba deſcribẽs. vt vn⁹ diſſencies ſtati ceteris inter ſe ꝓſentiẽtibꝫ arguat: ſed qđ maioris audatie eſt in editione ſeptuaginta theodocionis editionẽ miſcuit: aſtericis deſigns que min⁹ fuerint. ⁊ virgulis q̄ ex ſupfluo videbãtur apoſita. Si igit̄ alijs licuit non tenere qđ ſel' ſuſcepant. ⁊ p⁹ ſeptuaginta cellulas que vulgo ſine auctore iactantur ſingulas cellulas aperuere. Nocꝫ in eccleſijs legit̄ qđ ſeptuagĩta neſcierũt: cur me non ſuſcipiant latini mei qui inuiolata edicione veteri ita nouam ꝓdidi. vt laborẽ meũ hebreis ⁊ qđ hijs maius eſt apl'is auctoribꝫ comprobem! Scripſi nup libꝝ de optimo genere interp̄tandi. oñdẽs illa ꝺ euãgelio. ex egipto vocaui filiũ meũ. ⁊ quoniã nazareus vocabit̄ et videbũt in quẽ ꝓpũxerunt. et illud apl'i

Incipit prologus p̃ 9

quod oculus non vidit nec auris audiuit et in cor hominis non ascendit que preparauit deus diligentibꝫ se. ceteraqꝫ hijs similia in hebreorum libris inueniri. Certe apostoli ⁊ euangeliste. septuaginta interpretes nouerant et vnde eis hec dicere que in septuaginta ñ habentur? Xp̃c dñs nr̃ vtriusqꝫ testamẽti ꝓditor in euangelio fm Jobem qui credit inquit in me sicut dicit scriptura: flumina de vẽtre ei⁹ fluent aque viue. Vtiqꝫ scriptũ est: qđ saluator scriptũ esse testat̃. Vbi scriptũ est? Septuagita nõ hñt: apocrifa nescit eccl̃ia. Ad hebreos igr̃ reuertẽdũ ẽ: vñ ⁊ dñs loquit̃ et discipli exẽpla psumũt. Nec pace vestr̃a loquor: et obtrectatoribꝫ meis tãtũ rñdeo qui canino dẽte me rodũt: in publico det̃tẽtes ⁊ legentes in angul̃: id est accusatores ⁊ defensores: cũ in alijs ꝓbent qđ ī me reprobãt: quasi virtus et viciũ nõ in rebꝫ sit. sed cũ auctore mutet̃. Cetr̃ nemini editionẽ septuagīta ẽnslatoꝝ olim de greco emẽdatã tribuisse me nr̃is: nec inimicũ debere estimari eor̃ qs in ꝓuẽtu fratrũ sp edissero. Et qđ nũc de beniamin: id est verba diex interp̃tatus sum idcirco feci: vt inextricabiles moras ⁊ siluã nominuꝫ que scriptoꝝ ꝓfusa sunt vicio. sensuumqꝫ barbariem apercius et per versuum cola dirigerem: mihi metipsi et meis. iuxta ismenium canens. si aures surde sunt ceterorum.

Explicit prologus. Incipit liber paralipomenon. Capitulum. I.

Adam. seth. enos. caynan. malalehel. iared. enoch. matusale. lamech. noe. sem cham ⁊ iafet. Filij iafeth: gomer. magog. madai et iauan. thubal. mosoch. thiras. Porro filij gomer. aseenẽ ⁊ riphat et thogorma. Filij autem iauan. elisa et tharsis. cethim et dodanim. Filij cham chus et mesraim. phut et chanaan. Filij autem chus. saba et eiula. sabatha ⁊ regina et sabathaca. Porro filij regma. saba et dadan. Chus autem genuit nemroth. Iste cepit esse potens in terra. Mesraim vero genuit ludim ⁊ anamim ⁊ laabim et nepthoim. phethrusim quoqꝫ et chasluim de quibꝫ egressi sunt philistijm et capthurim. Chanaan vero genuit sydonem primogenitum suum. etheum quoqꝫ et iebuseum et amorreum ⁊ gergeseum. eueumqꝫ et aracheum et asineum. aradium quoqꝫ ⁊ samareum et emathеum. Filij sem. elã et assur. Et arfaxat et lud ⁊ aram. Filij arazbus et hul et gothor et mosoch. Arfaxat autem genuit sale qui ⁊ ipse genuit heber. Porro heber nati sunt duo filij: nomen vni phalech: quia in diebꝫ eius diuisa est terra: et nomẽ fratris eius iectan. Jectan aũt genuit elmodad ⁊ salech ⁊ aselmoth: ⁊ iare. aduram quoqꝫ ⁊ vsal ⁊ decla. ebal ⁊ eciam abimael ⁊ saba: necnon ⁊ ophir et euila ⁊ iobab. Omnes isti filij iectan. sem. arfaxat. sale. heber. phalech. ragau. seruch. nachor. thare. abram: iste est abrahã. Filij autem abraham. ysaac et ysmahel. Et hee generationes eorum. Primogenitus ysmahelis nabaioth et cedar ⁊ abdehel ⁊ mabsan ⁊ masma et duma. massa. adad ⁊ thema. iachur. naphis. cedma. Hij sunt filij ysmahelis. Filij autem cethure concubine abraham quos genuit zamrã. iecsan. madan. madian. iesboc ⁊ sue. Porro filij iecsan. saba et dadan: Filij autem dadan. asurim et lathusim ⁊ loomĩ. Filij autem madian. epha ⁊ epher ⁊ enoch et abida ⁊ eldaa. Omnes hij filij cethure. Generauit autem abraham ysaac: cuius fuerunt filij esau ⁊ israhel. Filij esau. eliphaz. rahuel. iehus. ielon chore. Filij eliphaz. themã. omar. zephi. gothan. cenez. thãna. amelech Filij rahuel. naab. gazara samma. maza. Filij seir. lothan. sobal. sebeon. ana. diso. eser. disan. Filij lothan. horri. ahobiman. Soror autem lothan. fuit thãna. Filij sobal. olian ⁊ manaath. et ebal et sephi. onan. Filij sebeon. oy et ana. Filij ana. dison. Filij dison. hamaran ⁊ esebã ⁊ iethran ⁊ charrã. Filij eser. balaan ⁊ laban ⁊ iacham. Filij dison. vs et aran. Isti sunt reges qui imperauerũt in terra edom. antex esset rex super filios israhel. Bale filius beor: et nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est autem bale et regnauit pro eo iobab filius sare de bosra. Cũqꝫ ⁊ iobab fuisset mortu⁹ regnauit p eo husan ð terra thẽanox. Obijt qꝫ

palipp

ꝙ huſan ꝙ regnauit ꝑ eo adad filiꝰ badad qui ꝓcuſſit madian in ꝛra moab ꝙ nomẽ ciuitatis eiꝰ abiuth . Cũqꝫ ꝙ adad fuiſſet mortuꝰ. reg̃uit ꝑ eo ſemla de maſreca. Ꝺꝫ et ſemla mortuus eſt: ꝙ reg̃uit ꝑ eo ſaul de rooboth q̃ iuxta amnẽ ſita eſt. Mortuo q̃ꝫ ſaul reg̃uit ꝑ eo balaana filiꝰ achobor Ꝺꝫ ꝙ ꝟ mortuꝰ ẽ: ꝙ reg̃uit ꝑ eo adad cuiꝰ vrb̃ nomẽ fuit phou. ꝙ appellata ẽ vxor eiꝰ mehetabel filia matred. filie mezaab. Adad aũ mortuo: duces ꝑ regibꝫ ĩ edõ eſſe ceperũt. Dux thãna. dux alia. dux iethꝛth. dux oolibama. dux hẽla. dux phinõ. dux cenez. dux theman. dux mapſar. dux magdibel. dux birã. Dij duces edom.

¶ Capitulum. II.

Filij aũ iſrl̃. ruben. ſimeon. leui. iuda. iſachar ꝙ zabulõ. dan. ioſeph. beniamin. neptalĩ. gad ꝙ aſer. Filij iuda. her aunan ꝙ ſela. Dij tres nati ſũt ei ꝺ filia ſue chananitidis. Fuit aũ her primogenitꝰ iuda malꝰ coram dño ꝙ occidit eũ. Thamar aũ nurꝰ eiꝰ pepit ei phares ꝙ zara. Oẽs g̃ filij iuda q̃nqꝫ. Filij aũt phares eſroꝫ ꝙ amul. Filij q̃ꝫ zare: zamri ꝙ ethan ꝙ eman. chalcal q̃ꝫ ꝙ darda. ſiñ q̃nqꝫ . Filij charmi: achar q̃ turbauit iſrl̃ ꝙ peccauit in furto anathematis . Filij ethan: azarias. Filij aũ eſrom q̃ nati ſũt ei: ieramebel ꝙ ram ꝙ calubi. ꝟ ẽ caleph. Porro ram genuit aminadab: aminadab aũt genuit naaſon pncipem filioꝝ iuda. Naaſon q̃ꝫ genuit ſalmõ de q̃ oriꝰ ẽ booz. Booz ꝺo genuit obed q̃ ꝙ ipe genuit iſai. Iſai aũ genuit pnogenitũ heliab. ſcõm abinadab. tercĩũ ſammaha. q̃rtũ nathanael. q̃ntũ ſaddai. ſextũ aſon. ſeptimũ dauid: q̃ꝝ ſoroꝛes fuerũt ſaruia ꝙ abigail. Filij ſarphie: abiſai ioab ꝙ aſahel tres. Abigail aũ genuit amaſa: cuius pr̃ fuit gether iſmahelites. Caleb ꝺo filiꝰ eſrom accepit vxorẽ nomĩe azuba de q̃ genuit ierioth. fueꝛtqꝫ filij eiꝰ iaſer ꝙ ſobab ꝙ ardon. Cũqꝫ mortua fuiſſꝫ azuba accepit vxorẽ caleb ephrata q̃ pepit ei hur. Porro hur genuit vri ꝙ vri genuit beſelehel. Poſt hec ĩgreſſus ẽ eſrom ad filiã machir filij pr̃is galaad ꝙ accepit eam cũ eſſet ãnoꝝ ſexaginta. Que pepit ei ſegub: ſed ꝙ ſegub genuit iair ꝙ poſſedit vigintitres ciuitates in ꝛra galaad. Cepit ꝗ geſſur ꝙ aram opida iair ꝙ canath ꝙ villas eius ſexagĩta ciuitatũ. Omnes iſti filij machir pr̃is galaad. Cũ aũt mortuus eſſet eſrom: ĩgreſſus eſt caleb ad ephrata. Habuit quoꝫ eſrom vxorẽ abia que peperit ei aſſur patrẽ thecue. Nati ſunt autẽ filij ieramebel. pr̃ogeniti eſrom. ram primogenitus eius ꝙ huma ꝙ arã ꝙ aſon ꝙ achia. Duxit quoꝫ vxorẽ alterã hieramebel noĩe atthara que fuit matr̃ onã. Ꝺꝫ ꝙ filij ram pr̃imogeniti hieramebel fuerũt moos ioanim ꝙ athar . Onã autẽ habuit filios ſemei ꝙ iuda. Filij autem ſemei: nadab ꝙ abyſur. Nomen vero vxoris abiſur et abigail que peperit aabobbã ꝙ molid. Filij autẽ nadab: fuerunt ſaled ꝙ apphaim. Mortuꝰ eſt autẽ ſaled abſqꝫ liberis. Filiꝰ vero apphaim ieſi: qui ieſi genuit ſeſan. Porro ſeſan genuit ahalai. Filij autẽ iuda fratris ſemei iether ꝙ ionathã. Ꝺꝫ et iether mortuꝰ eſt abſqꝫ liberis. Porro ionathã genuit phaleth ꝙ ziza. Iſti fuerunt filij hieramebel pr̃imogeniti eſrom. Ꝺeſan autẽ non habuit filios ſed filias: et ſeruũ egipciũ nomĩe iaraa. Deditqꝫ ei filiã ſuaz vxorẽ que peperit ei ethei. Ethei autẽ genuit nathan: ꝙ nathan genuit zabad. Zabad quoqꝫ genuit ophial: ꝙ ophial genuit obed. Obed genuit iehu: iehu genuit azariam. Azarias genuit helles et helles genuit helaſa . Helaſa genuit ſiſamoy: ſiſamoy genuit ſellum. Sellum genuit ithamian: ithamia autem genuit eliſama. Filij autem caleph fratris hieramebel: maſa pr̃imogenitus eius: ipſe eſt pater ziph filij mareſa pr̃is hebron. Porro filij hebron chore ꝙ taphu ꝙ recem ꝙ ſamma. Samma autem genuit reiam patrem iercaaz: et recem genuit ſemmei. filiꝰ ſemmei maon ꝙ maon pater betſur. Epha autẽ ꝓcubina caleph peperit aran ꝙ muſa ꝙ thezez. Porro aran genuit gezez. filij iahaddai regis ꝙ ioathan ꝙ geſan ꝙ phaleth ꝙ epha ꝙ ſaaph . Concubina caleph maacha peperit ſaber ꝙ tharana. Genuit autem ſaaph pater madmena ſue patrem machbena: ꝙ patrẽ gabbaa. Filia ꝺo caleph fuit achſa Dij erant filij caleph filij vr primogeniti ephrata: ſobal pater cariathiarim. ſalma pater betleem. ariph pater bethgader. Fueꝛt autẽ filij ſobal pr̃is cariathiarim.

qui diuidebat dimidiū requietionū: et de
ogtione cariathiarī. iethrei:et aphuthei
et semathei et maserei. Ex hijs egressi sūt
saraitæ ꝙ esthaholitæ. Filij salma. pīis bet-
leem ꝙ netophati corone dom⁹ ioab ꝙ di-
midiū reqetōnis sarai. Cognatões q̄z scri
bæ habitātiū in iabes canētes atq; reso-
nātes ꝙ ī tabnacul' ꝓmorātes. Hij sūt cinei
qui venerūt de calore pīis domus rechab.

¶ Capitulum . .III.

QUid vero hos habuit filios qui
ei nati sūt in hebron. Primoge-
tum ammon:ex achinoen israheli
tide. secūdū daniel de abigail carmelitide.
tertiū absalon filium maacha filie tholo-
mei regis iessur. q̄rtū adoniā filiū agith.
q̄ntū saphaciā ex abital. sextū ietrahaz ō
egla vxore sua. Sex q̄ nati sūt ei in hebrō
vbi regnauit septē ānis ꝙ sex mēsibꝫ . Trigī
ta aūt ꝙ tribꝫ ānis regnauit ī hierl'm. Porro
ī hierl'm nati sunt ei filij. samaa ꝙ sobab.
ꝙ nathan ꝙ salomon q̄tuor de bersabee fi-
lia amihel. Jabaar q̄z ꝙ helisama ꝙ elipha
lech et noge et napheg et iaphie necnō eli
sama ꝙ eliade ꝙ eliphaleg nouē. Oēs hij fi
lij dauid absq; filijs ꝓcubinax:habuēritq;
sororē thamar. Filiⁱ aūt salomōis roboā:
cuiⁱ abia filius genuit asa. De hoc q̄z na
tus est iosaphat pater ioraz:qui ioraz ge
nuit ochoziaz:ex q̄ ortus est ioas: ꝙ huiⁱ
amasias filius genuit azariaz . Porro a-
zarie filius ioathan ꝓcreauit achaz pīez
ezechie de q̄ natus est manasses:sed ꝙ ma-
nasses genuit ammon pīem iosie. Filij aūt
iosie fuerūt:primogenitus iohannan. secū-
dus ioachim. tercius sedechias. q̄rtus sel-
lum . De ioachim natus est iechonias et
sedechias. Filij iechonie fuerūt asir q̄ sal-
athiel. melchirā. phadaia. sennasar ꝙ ieth-
zenia. sama et nadabia . De phadaia orti
sunt zorobabel et semmei. Zorobabel ge-
nuit mosollā. ananiam ꝙ salomith. sororē
eox:asabaz q̄z ꝙ iochol ꝙ barachiā ꝙ aza-
diam. iosabeseth quinq;. Filius aūt ana-
nie phaltias pater hiesele:cuiⁱ filius ra-
phaia. Huiⁱ quoq; filius arnon de quo na
tus est abdia:cuius filius fuit sechemas.
Filius sechemie. semeia:cuiⁱ filij archtus
et iegaal et baaria et naaria et saphat et
sesa sex numero. Filius naarie:elioenai ꝙ
ezechias et ezricaz tres. Filij elioenai od-
uia ꝙ heliasub et pheleia ꝙ accub ꝙ iohan-
nan et dalaia ꝙ anan septem.

¶ Capitulum . .IIII.

Filij iuda. phares. esrō ꝙ charmi et
hur ꝙ subal. Rabia vero filius su-
bal genuit geth de quo nati sunt
achumai ꝙ laad. Hee ognationes sarathi.
Jsta q̄z stirps ethaz : iesrahel ꝙ iesema et
iedebos. Nomē q̄z sororis eox asalel phu-
ni. Phuniel aūt pater gedor et eser pater
osa. Jsti sunt filij hur:primogeniti ephra-
ta patris bethleez. Assur vero patris the-
cue erant due vxores alaa ꝙ naara. Pepit
aūt ei naara oozā ꝙ epher ꝙ themmani et
aastari. Jsti sunt filij naara. Porro filij a-
ala. sereth. ÿasaar ꝙ ethnā. Ch⁹ aūt genuit
anob ꝙ soboba ꝙ ognationem aharel filij
arim. Fuit autē iabes inclit⁹ pre fratribꝫ
suis . et mater eius vocauit nomen illius
iabes dicēs:q; pepi eū in dolore. Jnuoca-
uit q̄ iabes deū isrl' dicēs. Si bñdicens be
nedixeris mihi: et dilataueris terminos
meos:ꝙ fuerit manus tua mecū:ꝙ feceris
me a malicia ñ oprimi. Et pstitit ei de⁹ q̄
pcatus est. Caleph autez frater sua genuit
machir:qui fuit pī esthon. Porro esthon
genuit betharapha ꝙ phesse ꝙ thena pīez
vrbis naas. Hij sunt viri recha. Filij autē
cenez:othoniel ꝙ saraia. Porro filij otho-
niel:athat ꝙ maonathi. Maonathi genuit
ophra. Saraias aūt genuit ioab pīez vall'
artificū. Jbi q̄pe artifices erāt. Filij vero
caleph filij iephone:hir ꝙ hela ꝙ nahē. Fi-
lij q̄z hela cenez. filij q̄z ialelelliph ꝙ zipha
thiria ꝙ asrahel. Et filij ezra: iether ꝙ me-
reth ꝙ opher ꝙ iahalon. Genuitq; mariaz
et sammai ꝙ iesba patrem esthamo. Vxor
quoq; eius indaia peperit iareth patrem
gedor ꝙ heber patrem socho ꝙ ichutiel pa
trem ianon. Hij autem filij bithie filie pha
raonis quā accepit mered:et filij vxoris
odaite sororis nathā patris ceila . garmi
ꝙ esthamo qui fuit ō machati. Filij quoq;
symon. ammon et rimma filius anan et
thilon:et filij iesi zoeth et benzoeth. Filij
sela filij iude : her pater lecha:et laiada
pater maresa : et cognationes domus
eiⁱ operantiuz bissum in domo iuramen-
ti . Etiam qui stare fecit solem . Viriq;

mendacij ⁊ securus ⁊ incedens: qui prin-
cipes fuerũt in moab:⁊ que reuerse sunt
in lehẽ. Hec aũt verba vetera. Hij sunt fi-
guli habitãtes in plãtationibꝫ ⁊ in sepibꝫ
apd regẽ in opibꝫ eius:ꝓmoratiqꝫ sũt ibi.
¶Filij symeon:namuel ⁊ iamin iarib. zara
saul Sellũ filiꝰ eiꝰ:mabsã filiꝰ eiꝰ.masma
filiꝰ eiꝰ. ¶Filij masma:amubel filiꝰ eiꝰ:za-
chur filiꝰ eiꝰ.semei filiꝰ eius. ¶Filij semmei
sedecĩ:⁊ filie sex. ¶Frẽs aũt eiꝰ ñ habuerũt
filios multos:⁊ vniuersa ꝯgnacio nõ po-
tuit adequare sũmã filiorꝫ iuda. Habitauert
aũ in bersabee ⁊ molada ⁊ hasarsual ⁊ in
ballaa.⁊ in asom ⁊ in tholad ⁊ in bathuel
⁊ in orma ⁊ ĩ sicelleg ⁊ in betmarchaboth
⁊ in asarsusim ⁊ ĩ bethberai ⁊ in saarim
Hec ciuitates eorꝫ vsqꝫ ad regẽ dauid:vil-
leqꝫ earꝫ ethã ⁊ aen rẽmõ ⁊ thocen ⁊ asan
ciuitates ꝙnqꝫ:⁊ vniuersi viculi eorꝫ ꝑ cir
cuitũ ciuitatũ istarꝫ vsqꝫ ad baal. Hec est
habitatio eorꝫ:⁊ sediũ distributio. Moso-
bab ꝙz ⁊ iemlech ⁊ iosa filiꝰ amasie ⁊ iobel
⁊ iehu filiꝰ iosabie filij saraie filij asibel. e-
lioenai ⁊ iacoba ⁊ isuaia ⁊ asaia ⁊ adibel
⁊ isimibel ⁊ banaia ziza ꝙz filiꝰ sephei. fi-
lij allon. filij idaia. filij semri. filij samaia.
Isti sũt noĩati prĩcipes in ꝯgtionibꝫ suis
⁊ ĩ domo affinitatũ suarꝫ mltiplicati sũt
vehemẽter. Etpfecti sũt vt ĩgrederenꝫ in
gador vsqꝫ in orientẽ vall':⁊ vt qrerẽt pa-
scua gregibꝫ suis. Inuenertqꝫ pascuas u-
beres ⁊ valde bonas ⁊ terrã latissimã ⁊ q-
etã ⁊ fertilẽ ĩ q añ hĩtauerãt ꝺ stirpe chã.
Hij ĝ venert ꝙs supꝫ descripsim? noĩatim
in diebꝫ ezechie regis iuda:⁊ pcusserꝫ tab
nacla eorꝫ ⁊ hĩtatores ꝙ inuẽti fuerãt ibi.
⁊ deleuerũt eos vsqꝫ ad pñtẽ diẽ:hĩtauert
qꝫ ꝑ eis ꝙniã vbrimas pascuas ibidẽ reppe
rerũt. De filijs ꝙz simeõ abiert in montẽ
seir viri ꝙngẽti. hñtes prĩcipes phaltiã et
naariã ⁊ raphaiã ⁊ ozibel filiꝰ iesi: ⁊ pcus
serꝫ reliquas q̃ euadere ñ poterãt amelechi-
tarũ:⁊ hĩtauert ibi ꝑ eis vsqꝫ ad diẽ hãc.

Capitulum. V.

¶Filij quoqꝫ ruben ꝓmogeniti isrl'.
ipse quippe fuit primogenitus eiꝰ
sed cũ violasset thorꝫ pris sui data
sunt ꝓmogenita eiꝰ filijs ioseph filij isrl':
et nõ est ille reputatꝰ in primogenitum.
Porro iudas qui erat fortissimus inter
fratres suos:de stirpe eius principes ger-
minati sũt. primogenita aũt reputata sũt
ioseph. ¶Filij ĝ ruben ꝓmogeniti israbel:
enoch. phallu esrom ⁊ carmi. ¶Filij iobel:
samaia filiꝰ eius:gog filius eius. semei fi
lius eius. micha filius eius. reebia filius
eiꝰ. baal filius eiꝰ. beera filiꝰ eiꝰ:quẽ ca-
ptiuũ duxit theglat phalasar rex assirioꝫ
et fuit princeps in tribu ruben. ¶Fratres
autẽ eius ⁊ vniuersa ꝯgnatio eius. qñ nu-
merabanꝫ ꝑ familias suas habuerunt
prĩcipes iehibel ⁊ zachariam. Porro bala
filius azaz filij samma filij iobel:ipse ha-
bitauit in aroer vsqꝫ ad nebo ⁊ beelmeon
Contr̃ orientalẽ quoqꝫ plagam habitauit
vsqꝫ ad ĩtroitũ heremi ⁊ fluuiũ eufratẽ.
Multũ quippe iumentorꝫ numerũ possi-
bant in terra galaad. In diebꝫ autẽ saul
preliati sunt ꝯtra agarenos ⁊ interfecerꝫ
illos: habitauerũtqꝫ pro eis in tabnacul'
eorꝫ in omni plaga que respicit ad orien-
tem galaad. ¶Filij vero gad e regione eorꝫ
habitauerunt in terra basan vsqꝫ selcha:
iobel in capite. vt saphan scdus. ianai aũt
et saphat in basan. ¶Fratres vero eorꝫ ꝺm
domus cognationũ suarꝫ: michael ⁊ mo-
sollam ⁊ sebe ⁊ ioze ⁊ iachã ⁊ zie ⁊ heber se
ptẽ. Hij filij abiahil:filij uri filij iaro filij
galaad. filij michael filij iesei. filij geddo fi
lij buz. ¶Fratres ꝙqꝫ filij abdihel filij guni
principes domus in familijs suis: ⁊ habi-
tauerunt in galaad ⁊ in basan ⁊ in vicu-
lis eius: ⁊ in cunctis suburbanis saron
vsqꝫ ad terminos. Omnes hij numerati
sunt in diebꝫ ioathã regis iuda ⁊ in diebꝫ
hieroboã regis israbel filij ruben ⁊ gad et
dimidie tribꝫ manasse:viri bellatores scu
ta portantes ⁊ gladios:⁊ tẽdentes arcum
eruditiqꝫ ad prelia q̃dragintaq̃tuor milia
⁊ septingẽti sexagĩta pcedẽtes ad pugnã
Dimicauerũt ꝯr agarenos. ithurei ꝺo ⁊
naphei ⁊ nodab pbuerũt eis auxiliũ. Tra
ditiqꝫ sũt ĩ manꝰ eorꝫ agareni ⁊ vniuersi q̃
fuerãt cũ eis:qꝝ deũ ĩuocauert cũ pliarẽt
et exaudiuit eos eoq̃ credidissent in eũ.
Ceperũtqꝫ oĩa q̃ possederãt camelorꝫ qui-
quagĩta milia:⁊ ouiũ ducẽta quinq̃gĩta
milia. asinos duo milia. ⁊ aĩas hoĩm cen-
tũ milia. Ulnerati aũ mlti corruert. Fuit
enĩ bellũ dñi. Habitauertqꝫ ꝑ eis vsqꝫ ad
transmigcionẽ. ¶Filij quoqꝫ dimidie tribꝫ

manasse possederunt terraz a finibo basan
usq baal hermon et sanir et montē her-
mon. Ingēs q̄pe nūer⁹ erat. Et hij fuerāt
pncipes dom⁹ pḡnationū eoꝝ: efer iesi ⁊
belibel. esribel ⁊ hieremia ⁊ oboia ⁊ iedi-
bel viri fortissimi ⁊ potētes: ⁊ noīati du-
ces ī familijs suis. Reliq̄runt aūt deū pm
suoꝝ ⁊ fornicati sūt p⁹ deos pplox terre:
q̄s abstulit dns cora eis: ⁊ suscitauit dns
isrl spūm phul regis assirioꝝ et spūm te-
glat phalasar rḡis assur ⁊ ēnstulit ruben
et gad ⁊ dimidiā tribū manasse ⁊ adduxit
eos in ale et in abor et aam ⁊ fluuiū goza
usq ad diem hanc.

¶ Capi. VI.

Filij leui. gerson caath et merari.
Filij caath. amrā ysaar hebrō et
ozibel. Filij amrā: aaron moyses
et maria. Filij aaron. nadab ⁊ abiu elea-
zar ⁊ ythamar. Eleazar genuit finees ⁊ fi
nees genuit abisue. Abisue vero genuit
bocci ⁊ bocci genuit ozi. ozi genuit zara-
iaz ⁊ saraias genuit meraioth. Poxro me-
raioth genuit amariā: ⁊ amarias genuit
achitob. achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch
genuit achimaas. Achimaas genuit aza-
riā. azarias genuit iohānan: iohānan ge
nuit azariā. Ipe est q̄ sacerdocio fūct⁹ est
ī domo quā edificauit salomō in hierl'm.
Genuit aūt azarias amariā: ⁊ amarias ge-
nuit achitob. Achitob genuit sadoch: ⁊ sa
doch genuit sellū. Sellū genuit helchiā ⁊
helchias genuit azariaz. Azarias genuit
azariaz. azaraias genuit iosedech. Poxro
iosedech egressus ē qñ ēnstulit dns iudā ⁊
hierl'm p man⁹ nabuchodonosoꝝ. Filij ḡ
leui gerson caath ⁊ merari. Et hec noīa fi
liox gerson: lobni. semei. Filij caath. am-
ram ⁊ ysaar ⁊ hebrō ⁊ ozibel. Filij merari
mooli ⁊ musi. Hec aūt pḡtiōes leui sm fa-
milias eoꝝ. Gerson. lobni fili⁹ eius. iaath
fili⁹ eius. zāma fili⁹ ei⁹. ioaa fili⁹ ei⁹. ad-
do fili⁹ ei⁹. zara fili⁹ ei⁹: iethraz fili⁹ ei⁹.
Filij caath. amminadab fili⁹ eius. chore
fili⁹ eius. asir fili⁹ eius. helcana fili⁹ eius
abiasaph fili⁹ eius. asir fili⁹ ei⁹. caath fi-
lius ei⁹. uriel fili⁹ ei⁹. ozas fili⁹ ei⁹. saul
fili⁹ ei⁹. Filij helcana. amasai ⁊ achimoth
⁊ helcana. Filij helcana. sophai fili⁹ eius.
naath fili⁹ ei⁹. heliab fili⁹ ei⁹. hieroboaz
fili⁹ ei⁹. helcana fili⁹ ei⁹. Filij samuel pri-
mogeit⁹ vassenī ⁊ abia. Filij aūt merari.
mooli. lobni fili⁹ eius. semei fili⁹ ei⁹. oza
fili⁹ ei⁹. samaa fili⁹ ei⁹. aggia fili⁹ ei⁹. asa-
ia fili⁹ eius. Isti sūt q̄s pstituit dauid sup
cātores dom⁹ dñi ex q̄ collocata est archa
⁊ mīstrabāt cora tabernaculo testimonij ca-
nētes donec edificaret salomō domū dñi
in hierusalē. Stabāt aūt iuxta ordinē suū
in mīsterio. Hij vo sūt qui assistebāt cū fi-
lijs suis ex filijs caath: hemā cātor fili⁹ io-
hel. filij samuel filij helcana filij hieroaz fi
lij belibel filij thou filij suph filij helcana.
filij iohel filij maath filij amasai filij helca
na filij iohel filij azarie filij sophonie filij
thaath filij asir filij abiasaph filij core filij
yssaar filij caath filij leui. filij isrl': ⁊ fr ei⁹
asaph q̄ stabat a dextris ei⁹: asaph fili⁹ ba
rachie. filij samaa. filij michael. filij basaie
filij melchie. filij athai. filij zara filij a-
daia. filij ethan filij samma filij semei filij
ieth filij gersō filij leui. Filij aūt merari fra
tres eoꝝ ad sinistrā: ethan filij chusi. filij
abdi. filij maloth filij asabie filij amasie fi
lij helchie filij amasai. filij bonni. filij som-
er filij mooli. filij musi filij merari filij le-
ui. Fres q̄z eoꝝ leuite q̄ ordīati sūt ī cun-
ctū mīsteriū tabernaculi dom⁹ dñi. Aaron
vero ⁊ filij ei⁹ adolebāt incēsū sup altare
olocausti ⁊ sup altare thimiamatis. in oē
opus scti sctoꝝ: ⁊ vt p̄carent̄ p isrl iuxta
oīa q̄ p̄cepat moyses ꝑuus dei. Hij sūt aūt
filij aaron. Eleazar fili⁹ ei⁹. finees filius
ei⁹. abisue fili⁹ ei⁹. bocci fili⁹ ei⁹. ozi fili⁹
ei⁹. zaraia fili⁹ ei⁹. meraioth fili⁹ ei⁹. ama
ria fili⁹ ei⁹. achitob fili⁹ ei⁹. sadoch filius
ei⁹. achimaas fili⁹ ei⁹. Et hec hītacla eoꝝ
p vicos atq̄ ꝑfinia filioꝝ scz aaron iuxta
pḡtiones caathitaꝝ. Ipis enī sorte ptige-
rāt: dederūt igr eis hebron ī terra iuda et
suburbana ei⁹ p circuitū: agros aūt ciuita
tis ⁊ villas caleph filij iephone. Poxro fi-
lijs aaron dederūt ciuitates ad pfugiēdū
hebrō ⁊ lobna ⁊ suburbana ei⁹: yether q̄z
⁊ esthemo cū suburbanis suis. sz ⁊ helon ⁊
dabir cū suburbāis suis: asan q̄z ⁊ bethse-
mes ⁊ suburbaua eaꝝ. De tribu aūt ben-
iamin gabee ⁊ suburbana eius: ⁊ almath
cum suburbanis suis: anathot q̄z cū sub-
urbanis suis. Omnes ciuitates tredecim
cū suburbanis suis: per pgnationes suas.
Filijs aūt caath residuis de pḡtōne sua de-
dēr ex dimidia tribu manasse ī possessiōz

vrbes decē. Porro filijs gerſon p ꝯgnatō-
nes ſuas de tribu ÿſachar ⁊ de tribu aſer
⁊ de tribu neptalim ⁊ de tribu manaſſe in
baſan vrbes q̄tuordecim. Filijs aūt merari
p ꝯgtiões ſuas de tribu ruben ⁊ de tribu
gad ⁊ de tribu zabulon. dederūt ſortē ciui-
tates duodecim. Dederūt q̄z filij iſrl̄ leui-
ticis ciuitates ⁊ ſuburbana ea p̄. Dederūt
q̄z p ſortē ex tribu filioꝝ iuda. ⁊ ex tribu
filioꝝ ſÿmeō. ⁊ ex tribu filioꝝ beniamin
vrbes has q̄s vocauerūt noīb ſuis: ⁊ hijs
qui erāt ex ꝯgtiõe filioꝝ caath. Fecerūt-
q̄z ciuitates in tęrmis eoꝝ de tribu ephraī
Dederūt ḡ eis vrbes ad ꝯfugiēdū ſichē cū
ſuburbanis ſuis ī mōtē ephraī ⁊ gazer cū
ſuburbanis ſuis. hiemaann q̄z cū ſubur-
banis ſuis. ⁊ bethorō ſil̄r: necnō de tribu
dan elezethegebethor ⁊ heÿlon ⁊ helon cū
ſuburbanis ſuis ⁊ gethrēmon in eūdē mo
dū. Porro ex dimidia tribu manaſſe aner
⁊ ſuburbana eiꝰ. balaā ⁊ ſuburbana eius:
hijs videlicet qui de ꝯgnatõe filioꝝ caath
reliqui erāt. Filijs aūt gerſō de ꝯgnatione
dimidie tribꝰ manaſſe gaulon in baſan ⁊
ſuburbana eiꝰ: ⁊ aſtaroth cū ſuburbanis
ſuis. De tribu ÿſachar. cedes cū ſuburba-
nis ſuis. ⁊ daberith cū ſuburbanis ſuis:
ramoth q̄z ⁊ ſuburbana eiꝰ. ⁊ anē cū ſub-
urbanis ſuis. De tribu vo aſer maſal cū
ſuburbanis ſuis. ⁊ abdon ſil̄r: aſach q̄z ⁊
ſuburbana eiꝰ: roob cū ſuburbanis ſuis.
Porro de tribu neptalim cedes ī galilea ⁊
ſuburbana eiꝰ: ammō cū ſuburbaīs ſuis:
⁊ cariathiarim ⁊ ſuburbana eiꝰ. Filijs aūt
merari reſiduis. de tribu zabulō. rēmono
⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ thabor cū ſuburbanis
ſuis. Trās iordanē q̄z ex aduerſo hiericho
ꝑ orientē iordanis de tribu rubē boſor ī
ſolitudinē cū ſuburbanis ſuis: ⁊ iaſſa cū
ſuburbanis ſuis: cademoth q̄z ⁊ ſuburba-
na eiꝰ: ⁊ miphaat cū ſuburbaīs ſuis. Nec
nō ⁊ ō tribu gad. ramoth ī galaath ⁊ ſub-
urbana eius: ⁊ manaim cum ſuburbanis
ſuis: ſed ⁊ eſebon cum ſuburbanis ſuis. ⁊
iezer cum ſuburbanis ſuis.

Capitulum. VII.

Porro filij ÿſachar: thola ⁊ phua.
iaſub ⁊ ſamerō q̄tuor. Filij thola
ozi ⁊ raphaia ⁊ ierihel ⁊ iemai ⁊
iepſez ⁊ ſamuel p̄ncipes p dom' coḡtionū
ſuaꝝ. De ſtirpe thola viri fortiſſimi nūe-
rati ſunt in diebꝰ dauid: vigītiduo milia
ſexcēti. Filij ozi: ieſraia de q̄ nati ſūt mi-
chael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ ioſia q̄nq̄ oēs p̄ī
cipes: cū eis p familias ⁊ ꝓl̄os ſuos accin
cti ad p̄liū viri fortiſſimi: trigītaſex milia
Ml̄tas enī habueŕt vxores ⁊ filios. Fres
q̄z eoꝝ p omnē ꝯgnatōez iſachar robuſtiſ
ſimi ad pugndū: octogītaſeptē milia nū-
erati ſūt. Filij beniamin: bale ⁊ bechor ⁊
iadihel tres. Filij bale: eſbō ⁊ ozi ⁊ oziel
⁊ ierimoth ⁊ vrai q̄nq̄: p̄ncipes familiaꝝ
⁊ ad pugndū robuſtiſſimi. Nūerꝰ aūt eoꝝ
vigītiduo milia ⁊ trigītaq̄tuor. Porro fi-
lij bechor zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer ⁊ helioe-
nai. ⁊ amri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ anathot. ⁊
almathā. Oēs hij filij bechor. Nūerati ſūt
aūt p familias ſuas p̄ncipes ꝯgnatōnū ſu-
aꝝ ad bella fortiſſimi vigīti milia ⁊ ducē-
ti. Porro filij iadihel balā. Filij aūt balā:
iheus ⁊ beniamin ⁊ aboth ⁊ chanana. ⁊ io
thā ⁊ tharꝭ ⁊ thaiſaar. oēs hij filij iadihel
p̄ncipes ꝯgtōnū ſuaꝝ viri fortiſſimi: decē
⁊ ſeptē milia ⁊ ducēti ad p̄liū ꝓcedētes: ſe-
phā q̄z ⁊ haphā filij hir ⁊ aſim filij aſer.
Filij aūt neptalī iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊ ſel-
lū filij bale. Porro filij manaſſe eſribel. cō
cubīaq̄ eiꝰ ſira pepit machir p̄ez galaad
Machir aūt accepit vxorē filijs ſuis haphi
⁊ ſephā: ⁊ hūit ſororē noīe maacha. Nomē
aūt ſcōi filij ſalphaath. Nateq̄ ſūt ſalpha-
ath filie ⁊ pepit maacha vxor machir filiū
vocauitq̄ nomē eiꝰ phares. Porro nomē
frīs eiꝰ ſares: ⁊ filij eiꝰ vlā ⁊ rehē. Filiꝰ aūt
vlā baldā. Hij ſūt filij galaad filij machir:
filij manaſſe Soror aūt eiꝰ regīa pepit vir
decoꝝ ⁊ abiezer ⁊ moola. erāt aūt filij ſemi-
da ahin ⁊ ſichē ⁊ liei ⁊ amaz. Filij aūt eph-
raī ſuthala. bareth filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ
elada filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ ⁊ huiꝰ filiꝰ
zabab. ⁊ huiꝰ filiꝰ ſuthala ⁊ huiꝰ filiꝰ ezer
⁊ elad. Occiderāt aūt eos viri geth indigna-
q̄ deſcēderāt vt inuaderēt poſſeſſiões eoꝝ
Luxit igr̄ ephraī p̄ eoꝝ ml̄tis diebꝰ. ⁊ ve-
nerūt frēs eiꝰ vt ꝓſolarentur eū. Ingreſſuſq̄
ē ad vxorē ſuā: q̄ ꝯcepit ⁊ pepit filiū ⁊ vo-
cauit nomē eiꝰ bereia: eoq̄ in malo domꝰ
eiꝰ ortus eēt filia aūt eiꝰ fuit ſara q̄ edifica
uit bethorō inferiorē ⁊ ſuperiorē ⁊ ozenzara
Porro filiꝰ eiꝰ rapha ⁊ reſeph ⁊ thale de q̄
natꝰ ē thaā q̄ genuit laadā. Huiꝰ q̄z filiꝰ
āmiud q̄ genuit eliſama ō q̄ ortꝰ ē nun. q̄

habuit filiũ ioſue. Poſſeſſio aũ eoꝝ q̃ hĩta
cõ bethel cũ filiabꝫ ſuis: q̃ ꝑ oꝛiẽtẽ norã:
ad occidẽtalẽ plagã gazer q̃ filie eiꝰ: ſichẽ
q̃z cũ filiabꝫ ſuis atq; aſa cũ filiabꝫ eiꝰ: iu-
rta filios q̃z manaſſe bethſan q̃ filias eiꝰ:
thanat q̃ filias eiꝰ mageddo q̃ filias eiꝰ doꝛ
q̃ filias eiꝰ. In hijs hĩtaueſt filij ioſeph: fi
lij iſrl̃. Filij aſer: iemna q̃ ieſua q̃ ieſui. et
baria q̃ ſara ſoꝛoꝛ eoꝝ. Filij aũ baria hẽb
q̃ melchiel: ipe ẽ pr̃ barſaith. Heber aũ ge-
nuit iephlat q̃ ſomeꝛ q̃ iothã q̃ ſuaa. ſoꝛo-
rẽ eoꝝ. Filij iephlat ſophech q̃ chamaal q̃
aſoph. Hij filij iephlat. Poꝛro filij ſomer:
abi q̃ roaga q̃ iaba q̃ arã. Filij aũ helẽ fra-
tris eiꝰ: ſupha q̃ iemna q̃ ſelles q̃ amal. Fi
lij ſupha: ſiue aruaphed. q̃ ſual q̃ beri q̃ iã-
ra boſoꝛ q̃ odoꝛ q̃ ſãma q̃ ſaluſa q̃ iethran
q̃ bera. Filij iether: iephone et phaſpha et
ara. Filij aũ ollaa: areth q̃ auíhel et reſia.
Omnes hij filij aſer: ꝓncipes cogr̃tionũ ele
cti atq; foꝛtiſſimi duces ducũ. Numeꝰ aũ
eoꝝ etatis q̃ apta eſſet ad bellum: viginti
ſex milium.

Capitulũ. VIII.

Beniamin aũ genuit bale ꝑmoge-
nitũ ſuũ: aſbal ſcõm. ochara c̃ciũ.
noaha q̃rtũ q̃ rapha q̃ntũ fuerũt-
q; filij bale addoaꝛ q̃ gera. q̃ abiud. abiſue
q̃z q̃ nemã q̃ aboe ſz q̃ gera. q̃ ſephu phã q̃
uraz. Hij ſũt filij ahod ꝓncipes cogr̃tionuz
habitãtiũ i gabaa q̃ t̃nllati ſũt i manath.
Noamã aũ q̃ achia q̃ gera ipe t̃nſtulit eos
q̃ genuit oza q̃ abiud. Poꝛro ſaarahim ge-
nuit in regione moab. poſtq̃ dimiſit vſiz.
q̃ bara vxoꝛes ſuas. Genuit aũ de edes vx
oꝛe ſua iobab q̃ ſebia q̃ moſa q̃ molchõ ie-
bus q̃z q̃ ſethia q̃ marmach. Hij ſũt filij e-
ius ꝓncipes i familijs ſuis. Mehuſim vo
genuit achitob et elphaal. Poꝛro filij el-
phaal: heber q̃ miſaã q̃ ſamaad. Hic edifi-
cauit ono q̃ lod q̃ filias eiꝰ. Bara aũ q̃ ſã-
ma ꝓncipes cogr̃ionũ habitantium in a-
bialõ. Hij fugauerũt habitatoꝛes geth. Et
balo q̃ ſeſac q̃ ierimoth q̃ zabadia q̃ aroth
et heder. michael q̃z et ieſpha et ioaa: filij
baria. Et zabadia q̃ moſollã q̃ ezechi q̃ he-
ber q̃ ieſamari. et iezlia q̃ iobab: filij elpha
al. Et iacim q̃ zechri. q̃ zabdi. q̃ helioenai.
q̃ ſelethai. et heliel. et adaia q̃ baraia. q̃ ſa
marath: filij ſemei. Et ieſphan et heber et
helibel et abdon et zechri et hanan. q̃ ana
nia. et ailam et anathothia et iephadaia
et phanuel: filij ſeſac. Et ſamſari. q̃ ſooria
et otholia et ierſia. helia. et zechri: filij ie-
roã. Hij pr̃iarche et cogr̃tionuz ꝓncipes q̃
habitauerũt in hieruſalẽ. In gabaon aũt
habitaueꝛt abigabaon et noimen vxoꝛis
eius maacha: filiuſq; eius ꝑmogenitꝰ ab-
don q̃ ſur q̃ cis q̃ baal et ner et nadab: ge-
dur q̃z q̃ haio q̃ zacher q̃ macelloth Et ma
celloth genuit ſamaa Hĩtaueĩtq; ex aduer
ſo fratꝝ ſuoꝝ i hirl̃m cũ fratribꝫ ſuis. Ner
autẽz genuit cis: q̃ cis genuit ſaul. Poꝛro
ſaul genuit ionathã q̃ melchiſue et abina-
dab q̃ heſbaal. Filius aũt ionathã merib-
baal: q̃ meribbaal genuit michaz. Filij mi
cha phitõ q̃ melech q̃ thara: ahaz: et ahaz
genuit ioada q̃ ioada genuit almoth q̃ aſ-
moth q̃ zãri. Poꝛro zãri genuit mooſa. et
mooſa genuit baana: cuiꝰ filiꝰ fuit rapha-
ia de quo oꝛtus eſt elaſa. qui genuit aſel.
Poꝛro aſel ſex filij fuerũt hijs nomĩbꝫ: ez-
ricã. bochru. iſmahel. ſaria abadia anan.
Omẽs hij filij aſel. Filij aũt aſa fr̃is eius.
vlã ꝑmogenitꝰ: q̃ hus ſecũdus: q̃ helipha-
leth tercius. Fuer̃tq; filij vlã viri robuſtiſ
ſimi. q̃ magno roboꝛe t̃d̃tes arcũ q̃ mul-
tos habẽtes filios ac nepotes: vſq; ad cen
tũq̃nginta milia. Oẽs hij filij beniamin.

Capitulũ. IX.

Vniuerſus ergo iſrl̃ dinumeratus ẽ
et ſũma eoꝝ ſcripta eſt in libro re-
gum iſrl̃ et iuda tranſlatiq; ſũt in
babilonem ꝓpter delictum ſuum. Qui aũt
habitauerunt primi in poſſeſſionibꝫ et in
vrbibꝫ ſuis iſrl̃. et ſacerdotes et leuite et
nathinnei: cõmorati ſũt i hirl̃m ꝺ filijs iu
da et de filijs beniamin. De filijs q̃z ephra
im et manaſſe othei filiꝰ ãmiud. filij ſemri
filij omrai filij bonni. De filijs phares fi-
lij iuda. q̃ de ſilo nÿſia ꝑmogenitꝰ q̃ filij e-
ius. De filijs aũt zara: iehuel q̃ fr̃es eoꝛuz
ſexcentinonagĩta. Poꝛro de filijs benia-
min: ſalo filiꝰ moſollã filij odoia filij aſa-
na. q̃ iobanaia filiꝰ ieroaz q̃ helam filiꝰ oꝛi
filij mochoꝛi et moſollã filius ſaphacie fi-
lij rahuel. filij iebanie et fratres eoꝛuz ꝑ fa
milias ſuas nongentiquinq̃gĩtaſex. Oẽs
hij ꝓncipes cogr̃tionũ ſuaꝝ. ꝑ domos ꝑm
ſuoꝝ. De ſacerdotibꝫ autem geiada ioza
et iachin rib azarias q̃z filius helchie filij

mosollaz filij sadoch filij meraioth filij a-
chitob põtifex dom⁹ dei. Porro abaias fi-
li⁹ ieroã filij phasor filij melchia ⁊ masaia
fili⁹ adibel filij iezra filij mosollã. filij mo-
sollamoth filij emmer: fres q̃z eor p̃ncipes
p familias suas milleseptĩgẽtiseraginta
fortissimi robore ad faciẽdũ op⁹ mĩsterij ĩ
domo dei. De leuitis aũ semeia fili⁹ assub
⁊ filij ezricã fil⁹ asebui ỏ filijs merari. Ba
chabar q̃z carpẽtari⁹ ⁊ galabet ⁊ mathaĩa
fili⁹ micha filij zechri filij azaph ⁊ obdia fi
li⁹ semeie. filij galal. filij ÿdithũ: ⁊ barachi
a fili⁹ asa filij helcana q̃ hĩtauit ĩ atrijs ne
tophati. Janitores aũ sellũ ⁊ achub ⁊ thel
mõ. ⁊ ahiman: ⁊ fr̃ eor sellũ p̃nceps: usq
ad illub tp̃us ĩ porta regis ad orientẽ ob-
seruabãt p vices suas ỏ filijs leui. Sellũ vo
fili⁹ chore filij abusaph filij chore cũ fr̃ib⁹
suis: ⁊ domo p̃ris sui. Hij sunt chorite sup
opa mĩsterij: custodes vestibl̃or tabnacli
⁊ familie eor p vices castror dñi: custodi
entes introitũ. Finees aũ fili⁹ eleazar erat
dux eor corã dño. Porro zacharias filius
mosollam ianitor portæ tabnacli testimo-
nij. Oẽs hij electi ĩ ostiarios p portas du-
cẽtiduodeciz ⁊ descripti ĩ villis ꝑprijs: q̃s
ꝯstituerũt dauid ⁊ samuel videʒ ĩ fide sua
tã ipos q̃ filios eor in ostijs dom⁹ dñi et
in tabnacl̃o vicibꝫ suis. Per q̃tuor vẽtos
erãt ostiarij ib ẽ ad oriẽtẽ ⁊ ad occidentẽ ⁊
ad aq̃lonẽ ⁊ ad austr. fres aũt eor ĩ vicu
lis morabãt ⁊ veiebãt in sabbatis suis de
tpe usq ad tp̃us. Hijs q̃tuor leuitis credi
t⁹erat ois numer⁹ ianitor ⁊ erãt sup exe-
dras ⁊ thesauros dom⁹ dñi. Per gir q̃z tẽ-
pli dñi morabãt ĩ custodijs suis: vt cũ tẽ-
pus fuisset ipi mane aperirẽt fores. De bo
rũ grege erãt ⁊ sup vasa mĩsterij. Ad nu-
mer ei ⁊ iferebãt vasa ⁊ efferebãt ỏ ipis.
De ipis ⁊ q̃ credita habebãt vtẽsilia san-
ctuarij p̃erãt simile ⁊ vino ⁊ oleo et thuri
⁊ aromatibꝫ. Filij aũt sac dotũ vngẽta ex
aromatibꝫ ꝑficiebãt: ⁊ mathatias leuites
p̃mogenit⁹ sellũ chorite p̃fect⁹ eor. q̃ ĩ sar
tagine frigebãt. Porro de filijs caath fri-
bus eor sup panes erãt ꝓpositiõis: vt sem-
per nouos p singula sabbata p̃pararent.
Hij sũt p̃ncipes cãtor p familias leuitar
q̃ ĩ exedris morabant: ita vt die ac nocte
iugiter suo ministerio debuirẽt. Capita le
uitar per familias suas principes mãseĩt
in hirl'm. In gabaõ aũt ꝯmorati sũt pa-
gabaõ iabiel: ⁊ nomẽ uxoris ei⁹ maacha.
Fili⁹ p̃mogenit⁹ ei⁹ abdõ: ⁊ sur. ⁊ cis. ⁊ ba-
al. ⁊ ner ⁊ nadab. gedor q̃z ⁊ abio. ⁊ zacha
rias. ⁊ macelloth. Porro macelloth genu-
it semaan. Isti hĩtaueŕt e regione fratrũ
suor ĩ hirl'm cũ fr̃ib⁹ suis. Ner aũt genuit
cis: ⁊ cis genuit saul. Et saul genuit iona
thã. ⁊ melchisue ⁊ aminadab. ⁊ isbaal. Fi-
li⁹ aũt ionathã meribbaal: ⁊ meribbaal ge
nuit micha. Porro filij micha: phitõ ⁊ me
lech ⁊ thara ⁊ ahã. Ahaz aũt genuit iara:
⁊ iara genuit alamath ⁊ azmoth ⁊ zamri.
Zamri aũ genuit moesa: moesa vo genu-
it baana cui⁹ fili⁹ raphaia genuit elasa: de
q̃ ortus est hesel. Porro hesel sex filios ha-
buit hijs noĩbꝫ: ezricã bochru ismahel sa-
ria obdia anan. Hij filij hesel.

Capitulũ. .X.

Philistijm aũt pugnabant ꝓtra isrl̃:
fugierũtq̃z viri israhel palestinos
⁊ ceciderũt vulnerati in mõte gel-
boe. Cumq̃z appropinq̃ssent philistei p̃sequẽ-
tes saul ⁊ filios eius: p̃cusserunt ionathã.
⁊ aminadab ⁊ melchisue filios saul. Et ag
grauatũ est p̃lium ꝓtra saul: inuenerũtq̃
eũ sagittarij. ⁊ vulnerauerũt iacul'. Et di-
xit saul ad armigerũ suũ. Euagina gladiũ
tuũ ⁊ interfice me: ne forte veniant incircũ
cisi isti ⁊ illudãt mihi. Noluit aũ armiger
ei⁹ hoc facere: timore p̃territ⁹. Arripuit g̃
saul ensẽ: ⁊ irruit in eũ. Qd cũ vidisset ar-
miger ei⁹ videlicet mortuũ esse saul: irrue
eciã ipe in gladiũ suũ ⁊ mortu⁹ ẽ. Interijt
g̃ saul ⁊ tres filij ei⁹: ⁊ ois dom⁹ illi⁹ pari
cidit. Qd cũ vidissent viri isrl̃ q̃ hĩtabãt
ĩ cãpestribꝫ fugerũt: ⁊ saul ⁊ filijs ei⁹ mor
tuis dereliq̃rũt vrbes suas ⁊ huc illucq̃ di
sperse sũt. venerũtq̃z philistijm et hĩtauerũt
in eis. Die igitur altero detrahẽtes philis
stijm spolia cesor: inuenerunt saul ⁊ filio
os eius iacentes in monte gelboe. Cumq̃
spoliassent eũ ⁊ amputassent caput. armi
q̃z nudassent: miserũt in trã suã. vt circũ
ferret ⁊ ostenderet ÿdolor templis ⁊ p̃plis.
Arma aũt eius ꝯsecrauerũt ĩ fano dei sui
⁊ corpus affixerũt ĩ tẽplo dagon. Hoc cũ
audissẽt viri iabes galaad oĩa scz q̃ phili-
stijm fecerãt sup saul: ꝯsurrexerunt fortis
viror fortium. ⁊ tulerũt cadauera saul et
filior suorum: attuleruntq̃z ea in iabes et

pomerion

sepelierẽt ossa eoꝝ subt̃ q̃rcũ q̃ erat ĩ iabes
7 ieiunauerũt septẽ diebꝫ. Mortuꝰ ẽ g̃ saul
ꝑt̃ iniq̃tates suas:eo q̃ ꝓuaricatꝰ sit mãda
tũ dñi qꝺ ꝓceperat 7 ñ custodierit illꝺ: sz
isup eciã phitonissã ꝓsuluerit nec speraue
rit ĩ dño ꝑt̃ qꝺ 7 intẽfecit eũ:7 t̃nstulit re
gnũ eiꝰ ad ꝺꝺ filiũ ysai. ¶ Ca. XI.

Congregatꝰ est igit̃ oĩs isrl̃ ad ꝺꝺ
ĩ hebrõ dicẽs. Os tuum sumꝰ. 7 ca
ro tua. Ideri q̃z 7 nudiusterciꝰ cuz
adhuc regret saul tu eras q̃ educebas 7 in
troducebas isrl̃. Tibi eĩ dixit dñs deꝰ tuꝰ.
Tu pasces ꝑplm meũ isrl̃:7 tu eris ꝓnceps
sup eum. Venerũt g̃ oẽs maiores natu is
rahel ad regẽ ĩ hebrõ. 7 iniit dauid cũ eis
fedꝰ corã dño. Unxerũtq; eũ regẽ sup isrl̃:
iuxta ꝓmonẽ dñi quẽ locutꝰ ẽ in manu sa
muhel. Abiit q̃z dauid 7 oĩs isrl̃ in hirlm.
Idec ẽ ieꝺ:ubi erãt iebusei habitatores tær
re. Dixerũtq; q̃ habitabãt ĩ ieꝺ ad dauid.
Nõ ingredieris huc. Porro dauid cepit ar
cẽ syõ:q̃ ẽ ciuitas dauid. Dixitq;. Oĩs q̃ p
cusserit iebuseũ ĩ ꝓmis:erit ꝓnceps 7 dux.
Ascẽdit igit̃ ꝓmꝰ ioab filiꝰ seruie:7 factꝰ ẽ
ꝓnceps. Habitauit aũt dauid ĩ arce:7 iꝺcir
co appellata ẽ ciuitas dauid. Edificauitq;
urbẽ ĩ circuitu a mello usq; ad giz. Joab
aũt reliqua urbis extruxit. Proficiebatq;
dauid uadẽs 7 crescẽs : 7 dñs exercituũ e
rat cũ eo. Hij ꝓncipes uiroꝝ fortiũ dauid
q̃ adiuuerũt eũ ut rex fieret sup oẽm isrl̃.
iuxta ꝰbũ dñi qꝺ locutꝰ ẽ ad isrl̃: 7 iste nu
merꝰ robustoꝝ dauid. Iesbaã filiꝰ ahamõ
ꝓnceps int̃ triginta. Iste leuauit hastam
suã sup trecẽtos vulneratos. una uice. Et
pꝰ eũ eleazar filiꝰ patrui eiꝰ aboites : q̃ e
rat inter tres potẽtes. Iste fuit cũ dauid ĩ
aphes dñi:qñ philistijm ꝯgregati sunt ad
locũ illũ in ꝓliũ. Et erat ager regionis il
lius plenus ordeo: fugeratq; ꝑplus a facie
philistinoꝝ h̃ stetit ĩ medio agri:7 defẽdit
eũ. Cũq; ꝓcussisset philisteos: dedit dñs sa
lutẽ magnã ꝑplo suo. Descẽderũt aũt tres ꝺ
triginta ꝓncipiꝫ ad petrã ĩ q̃ erat dauid
ad spelunca ꝺollã: qñ philistijm fuerant
castrametati ĩ ualle raphaim . Porro da
uid erat ĩ ꝓsidio: 7 stacõ philistinoꝝ ĩ be
thleẽ. Desiderauit igit̃ ꝺꝺ aquã:7 dixit. O
si quis daret mihi aquã de cisterna bethle
em q̃ ẽ ĩ porta. Tres g̃ isti ꝑ media castra
philistinoꝝ preiẽrũt:7 hauserũt aquã de ci
sterna bethleẽ q̃ erat ĩ porta:7 attulerũt ad
dauid ut biberet. Qui noluit: sz magis li
bauit illam dño dicẽs. Absit ut ĩ ꝓspectu
ꝺei mei hoc faciã 7 sãguinẽ uiroꝝ istoꝝ bi
bã:qz ĩ periclo aiaꝝ suaꝝ attulerũt mihi a
quã. Et ob hãc causã noluit bibere hec fe
cerũt tres robustissimi. Abisai q̃z frẽ iacob
ipe erat ꝓnceps triũ:7 ipe leuauit hastam
suã ꝑt̃ trecẽtos vulneratos:7 ipe erat intẽ
tres noiatissimꝰ:intẽ tres scꝺꝰ:inclitꝰ 7 ꝓn
ceps eoꝝ. Uerũtñ usq; ad tres ꝓmos nõ p
uenerat. Banaias filiꝰ ioiade uiri robustis
simi q̃ multa opa ꝑpetrarat ꝺ capsehel:ipe
percussit duos ariel moab. Et ipe ꝺescẽdit 7
intẽfecit leonẽ ĩ media cisterna tpe niuis:
7 ipe percussit uiz egiptiũ. cuiꝰ statura erat
q̃nq; cubitoꝝ:7 habebat lanceã ut liciato
rũ texentiũ . Descẽdit igit̃ ad eũ cũ ũga:
7 rapuit hastã quã tenebat manu: 7 intẽfe
cit eũ hasta sua. Hec fecit banaia filiꝰ ioia
de. q̃ erat intẽ tres robustos noiatissimus:
intẽ trigita ꝓmꝰ. Uerũtñ ad tres usq; ñ p
uenerat. Posuit aũ eũ dauid ad auriculã
suã. Porro fortissimi uiri ĩ exercitu: asa
hel frẽ ioab. 7 eleanã filiꝰ patrui eiꝰ de beth
leẽ:semmoth arodites. helles phallonites
iras filiꝰ acces thecuites. abiezer anato
thites . subochai sochites ilai abothites
marai netophatites. heleth filiꝰ baana ne
tophatites. ethai filiꝰ rebai ꝺ gabaath fili
orũ beniamin:banaia pharathonites. hu
rai ꝺ torrente gaaz:abiel arabathites. azi
moth bauranites eliaba salabonites. filij
asom gezonites. ionathã filiꝰ saga arari
thes achiam filiꝰ achar ararithes. eliphal
filius ur:apher meherathites ahia phello
nites. asrai carmelites. naarai filiꝰ azbi:io
hel frẽ nathan. mabaar filiꝰ agarai. selech
ammonites. noorari berothites armiger
ioab filij saruie:iras iethreꝰ. gareb iethre
us urias hetheus:zabad filiꝰ ooli: adyna
filius seghar rubenites princeps rubeni
tarum. et cum eo triginta haanan filius
maacha et iosaphat mathanites. ozias a
stharothites. semma et iahihel filij bothã
araerites. iediel filius zamri et ioha fra
ter eius thosaites. helibel mahamites et
ieribai et iosoia filij elnaen. 7 iethma mo
abites. eliel et obed et iasiel de masobia

¶ Capitulũ. XII.

Palippo"

Rij q̄z veneř ad dō in ſiceleg cū ad-
huc fugeret ſaul filiū cis: q̄ erant
fortiſſimi ⁊ egregij pug̃tores: tẽ-
dẽtes arcū ⁊ vt̃q̄z mãu fũdis ſaxa iaciẽtes
⁊ dirigẽtes ſagittas. De fr̃ib⁹ ſaul ex ẽbu
beniamī. Princeps abiezer ⁊ ioas filij ſa-
maa.gabaathites. ⁊ iaſihel ⁊ phalleth fi-
lij azmoth ⁊ baracha ⁊ iehu anathotites.
ſamaias q̄z gabaonites.fortiſſim⁹ int̃ tri-
ginta.⁊ ſup triginta:ieremias et ihezihel
⁊ iohannan. ⁊ zebab gaderothites. et lu-
zai et ierimuth et baalia et ſamria et ſa-
phatia.araphites.Helcana ⁊ ieſia.⁊ azra-
hel ⁊ ioezer ⁊ ieſraã decrez.ioelã q̄z ⁊ zaba
dia filij ieroã de gedor. Sz ⁊ de gaddi ẽnſ-
fugeř ad dō cū lateret in deſto. viri robu
ſtiſſimi ⁊ pug̃tores optimi:tenẽtes clipeũ
⁊ haſtã. Facies eor̄ q̃ſi facies leõis : ⁊ ve-
loces q̃ſi capree i mõtib⁹. Ezer p̃nceps:ob
dias ſcō.eliab tercī⁹.maſmana q̃rtus.ie-
remias q̄nt⁹.ethei ſext⁹.helíel ſeptim⁹.io
hannan octau⁹.helzebad non⁹. ieremias
decim⁹.bachanna vndecimus. Hoij de filijs
gad:p̃nceps exercit⁹. Nouiſſim⁹ centũ mi
lítib⁹ p̃erat:⁊ maxim⁹ mille. Iſti ſũt q̄ ẽn-
ſierũt iordanen mẽſe p̃mo qñ mũdare cō
ſueuit ſup ripas ſuas: ⁊ oẽs fugauerũt q̄
morabāř in vallib⁹ ad oriẽtalem plagã et
occidentalẽ. Veneř aũt ⁊ de beniamī ⁊ de
iuda ad p̃ſidiũ i q̄ morabař dauid. Egreſ-
ſuſq; ẽ dauid obuiã eis:⁊ ait. Si pacifice
veíſtis ad me.vt auxiliemī mihi: cor meũ
iũgař vob. Si aũt inſidiamī mihi p̄ ad-
verſarijs meis.cũ ego iniq̄tatẽ i manibus
nõ habeã:videat de⁹ patr̄ nr̄or̄ ⁊ iudicet.
Spũs vo dñi induit abiſai p̃ncipez inter
triginta ⁊ ait. Tui ſum⁹ o dauid:⁊ tecũ fi
lij ỹſai. Pax pax tibi:⁊ pax adiutorib⁹ tu-
is. Te em̃ adiuuat de⁹ tu⁹. Suſcepit ergo
eos dauid:⁊ p̄ſtituit p̃ncipes turme. Por-
ro de manaſſe ẽnſfugerũt ad dauid qñ ve
niebat cū philiſtijz aduerſus ſaul vt pug̃-
ret ⁊ non dimicauit cū eis: q̄ inito p̄ſilio
remiſerũt eũ p̃ncipes philiſtinor̄ dicẽtes.
Periculo capitis nr̄i reuertet̃ ad dñm ſu
uz ſaul. Oñ igiť reuerſus ẽ i ſiceleg ẽnſfu
geř ad eũ de manaſſe ednas ⁊ iozaba et
iedihel ⁊ michahel et ednas et ioſabath et
heliu ⁊ ſalathi. p̃ncipes militũ i manaſſe
Hij p̄bueř auxiliũ dauid aduerſus latrũ-
culos. Oẽs em̃ erãt viri fortiſſimi: ⁊ facti
ſũt p̃ncipes i exercitu. Sz ⁊ p̄ ſigl̃os dies
veniebãt ad dō. ad auxiliandũ ei:vſq; duz
fierz g̃ndis numer⁹ q̃ſi exercit⁹ dei. Iſte q̄z
ẽ numer⁹ p̃ncipũ exercit⁹ q̄ veneř ad dō
cũ eẽt in hebrõ: vt ẽnſferrẽt regnũ ſaul ad
eũ iuxta ō̄bũ dñi. Filij iuda portãtes cli-
peũ ⁊ haſtã:ſex milia octig̃ti expediti ad
p̄liũ. De filijs ſymeon: viror̄ fortiſſimor̄
ad pug̃ndũ ſeptẽ milia centũ. De filijs le-
ui:q̃tuor milia ſexcẽti. Ioiada q̄z p̃nceps
de ſtirpe aarõ:⁊ cũ eo tria milia ſeptinge
ti. Sadoch eciã puer egregie indol':⁊ do-
m⁹ p̃ris eius p̃ncipes vigintiduo. De filijs
aũt beniamī fr̃ib⁹ ſaul:tria milia. Magna
em̃ p̄s eor̄ adhuc ſequebař domum ſaul.
Porro de filijs ephraim vigiti milia octi-
gẽti:fortiſſimi roboze.viri noīati i ꝑgna-
tionib⁹ ſuis. Et ex dimidia tribu manaſſe
decẽ ⁊ octo milia: ſingl'i p̄ noīa ſua vene-
rũt ⁊ p̄ſtituerř r̃gẽ dō. De filijs q̄z yſachar
viri eruditi q̄ nouerãt ſingl'a tpa ad p̃ci-
piendũ q̄d facere deberet iſrl':p̃ncipes du-
cẽti. Oĩs aũt reliq̃ trib⁹. eor̄ p̄ciliũ ſeq̃bař
Porro de zabulõ q̄ egrediebanř ad p̄liũ ⁊
ſtabãt i acie inſtructi armis bellicis q̄ñ-
ginta milia venerũt i auxiliũ : nõ i corde
duplici. Et ō neptalī p̃ncipes mille:⁊ cum
eis īſtructi clipeo ⁊ haſta triginta ⁊ octo
milia. De dan eciã p̄parati ad p̄liũ vigiti
octo milia ſeptīgenti. Et de aſer egredien
tes ad pugnã ⁊ i acie p̄uocãtes:q̃dragīta
milia. Trãs iordanen aũt de filijs rubẽ et
ō gad.⁊ dimidia p̄te trib⁹ manaſſe: iſtru-
cti armis bellicis. centũ vigīti milia. Oẽs
iſti viri bellatores expediti ad pug̃ndum
corde p̄fecto.veneř i hebrõ: vt p̄ſtituerẽt
regẽ dō ſup vniuerſũ iſrl'. Sz ⁊ oẽs reliq̃
ex iſrl' vno corde erãt vt rex fieret dō ſup
vniuerſũ iſrl': fueř̃tq; ibi apō dō ẽb⁹ dieb⁹
p̃medẽtes ⁊ bibẽtes. Preparauerãt enī eis
fr̃es ſui. Sz ⁊ q̄ iuxta eos erãt vſq; ad yſa
char ⁊ zabulõ ⁊ neptaliz:afferebãt panes
i azinis ⁊ camel' ⁊ mul' ⁊ bob⁹ ad veſcẽdũ
farinã.palatas.vuãpaſſã.vinũ.oleũ.bo-
ues.arietes ad oẽz copiã. Gaudiũ quippe
erat in iſrahel.

Capitulũ. .XIII.

Anit aī p̄liũ dō cũ ẽbunis ⁊ cẽtu
rionib⁹ ⁊ vniuerſis p̃ncipib⁹:⁊ ait
ad oẽm cetũ iſrl'. Si placet vob.⁊
a dño deo nr̄o egrediež p̃mo quez loquor:

mittam⁹ ad fres nros reliqs ī vniuersas
regiões isrl.⁊ ad sacdotes ⁊ leuitas q̄ hl-
tāt i suburbaīs vrbiū. vt ꝯgregēt ad nos
⁊ reducam⁹ archā dei nri ad nos. Nō ei re
qsiuim⁹ eā i diebꝫ saul. Et rndit vniuersa
mltitudo vt ita fieret. Placuerat ei ꝓmo
oi plo. Cōgregauit g̃ dō cūctū isrl a sy̆or
egipti. vsqꝫdū egrediaris emath: vt adduce-
ret archā dei ō cariathiarī. Et ascendit
dō ⁊ ois vir isrl ad collē cariathiarī q̄ ē ī
iuda: vt afferret inde archā dñi dei sedētis
sup cherubin vbi īuocatū ē nomē ei⁹. Im
posuerūtqꝫ archā dei sup plaustꝝ nouū de
domo aminadab. Oza aūt ⁊ frēs ei⁹ mina-
bāt plaustꝝ. Porro dō ⁊ vniuersus isrl lu
debāt corā deo oī ⁊tute. ī cāticis. ⁊ ī citha
ris ⁊ psalteriis ⁊ tīpanis ⁊ cimbal ⁊ tubis
Cū aūt puenissēt ad aream chidō. tetēdit oza
manū suā vt sustētaret archā bos q̄ppe la
sciuiēs paululū īclinauerat eā. Irat⁹ ē ita
qꝫ dñs ꝑ ozā. ⁊ pcussit eū eo q̄ tetigisset
archā: ⁊ mortu⁹ ē ibi corā dño. Contrista-
tusqꝫ est dō eo q̄ diuisisset dñs ozā: voca-
uitqꝫ locū illū diuisio oze vsqꝫ ī pñtē diē.
Et timuit deū tūc tpis dicēs. Quō possuꝫ
ad me ītroducere archam dei: Et ob hāc
causā nō adduxit eā ad se. hoc ē ī ciuitatē
dō: sꝫ auertit ī domū obededō gethei. Mā
sit g̃ archa dei ī domo obededom tribꝰ mē
sibꝰ: ⁊ bñdixit dñs domui ei⁹. ⁊ omnib⁹ q̄
habebat

Capitulū. XIIII.

Misit qꝫ hiraꝫ rex tyri nuncios ad
dō. ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices pa-
rietū lignorūqꝫ: vt edificarēt ei do
mū. Cognouitqꝫ dō qd ꝓfirmasset eū dñs
in regē sup isrl: ⁊ subleuatū ē regnū suuꝫ
sup plm ei⁹ isrl. Accepit q̄ꝫ dō alias vxo-
res in hirlm: genuitqꝫ filios ⁊ filias. Et
hec noīa eorꝝ q̄ nati sūt ei ī hirlm. Samua
⁊ sobab nathā ⁊ salomō ieber ⁊ elisu ⁊ eli
phalech. noga q̄ꝫ ⁊ naphēg. ⁊ iaphie elisa-
ma ⁊ baliada ⁊ elipheth. audiētes aūt phi-
listiim eo q̄ vnct⁹ eēt dō ī rgē sup vniuer-
sū isrl: ascēderūt oēs vt q̄rerēt eū. Qd cū au
disset dō. egressus ē obuiā eis. Porro phi-
listiim veniētes diffusi sūt ī valle raphaim
Cōsuluitqꝫ dō dñm dicēs. Si ascendaꝫ ad
philisteos. ⁊si trades eos ī manu mea: Et
dixit ei dñs. Ascende et tradam eos ī mānu
tua. Cūqꝫ illi ascēdissent in baalpharasiꝫ:
pcussit eos ibi dauid et dixit. Diuisit de⁹
inimicos meos ꝑ manū meā sicut diuidū-
tur aque: et idcirco vocatū ē nomē loci il-
li⁹ baalpharasim. Dereliq̄rūtqꝫ ibi deos su
os: q̄s dō iussit exuri. Alia ecia vice phili
stiim irrueēt. ⁊ diffusi sūt ī valle. Cōsulu-
itqꝫ rursū dō deū: ⁊ dixit ei de⁹. Nō ascen-
das p⁹ eos: recede ab eis ⁊ veies ꝓtra illos
ex aduerso pirꝝ. Cūqꝫ audieris sonitū g̃
diētis ī cacumine pirꝝ: tūc egredieris ad
bellū. Egressus ē em̄ de⁹ añ te vt pcuciat
castra philistiim. Fecit g̃ dauid sic̄ pceperat
ei de⁹: ⁊ pcussit castra philistiꝝ ō gaba-
ō vsqꝫ gazera. Diuulgatūqꝫ est nomen
dauid in vniuersis regionib⁹ ⁊ dñs dedit
pauorem ei⁹ sup omnes gentes

Capitulū. .XV.

Fecit q̄ꝫ sibi domos ī ciuitate dō: ⁊
edificauit locū archę dei tetēditqꝫ
ei tabnacl'm. Tūc dixit dō. Illici-
tū ē vt a quocūqꝫ portē archa dei: nisi a
leuitis q̄s elegit dñs ad portādū eā. et ad
mīstrādū sibi vsqꝫ inetернū. Cōgregauitqꝫ
vniuersum isrl ī hirlm. vt afferret archa
dei in locū suū quē ꝑparauerat ei: necnō ⁊
filios. aarō ⁊ leuitas. De filijs caath vri-
hel pnceps fuit ⁊ frēs ei⁹ cētumuigīti. De
filijs merari. asaia pnceps ⁊ frēs ei⁹ ducē-
titriginta. De filijs gersō. iohel ⁊ frēs ei⁹
centūtriginta. De filijs elisaphan semeias
pnceps et fratres eius ducēti. De filijs he
brō. elihel pnceps ⁊ frēs ei⁹ octoginta. De
filijs oziel. amīadab pnceps et frēs eius
centūduodecī. Vocauitqꝫ dauid sadoch ⁊
abiathar sacdotes ⁊ leuitas. vrihel: asaiā
iohel semeiā elihel ⁊ amīadab: ⁊ dixit ad
eos. Vos q̄ estis pncipes familiarꝝ leuiti-
carū. sanctificamini cū frib⁹ vris: ⁊ affer-
te archam dñi dei israhel ad locū q̄ ei pre
parat⁹ est: ne vt a pncipio qr nō eratis pñ
tes pcussit nos dñs. sic ⁊ nūc fiat. illicituꝫ
q̄d nobis agentib⁹. Sanctificati sūt g̃ sacer
dotes ⁊ leuitę. vt portarēt archā dñi dei is
rahel. Et tulerūt filij leui archā dei sicut p̄-
ceperat moyses iuxta verbū dñi humeris
suis ī vectib⁹. Dixitqꝫ dauid pncipib⁹ leui-
tarū. vt ꝓstituerēt de frib⁹ suis cātores in
organis musicorꝝ. nablis videlicꝫ ⁊ liris ⁊
cībal': vt rsonaret ī excelsis sonit⁹ leticie.
Cōstitueūtqꝫ leuitas hemā filiū iohel. ⁊ ō
frib⁹ ei⁹ asaph filiū barachie: de filijs vero

merari frib eoꝝ.ethã filiũ chaſaie ⁊ cum
eis fres eoꝝ. In ſcdo ordie: zacharia ⁊ bẽ
⁊ iazibel ⁊ ſemiramoth.⁊ iahel.⁊ anes.he=
liab ⁊ banaiã ⁊ maaſiã ⁊ mathathiã.⁊ eli
phalu ⁊ maceniã ⁊ obededõ ⁊ iehihel iani=
tores. Porro cãtores hemã.aſaph. ⁊ ethã
ĩ cimbal' eneis ꝯcrepãtes. Zacharias aũt
⁊ iozibel ⁊ ſemiramoth.⁊ iathihel ⁊ ani e=
liab ⁊ maaſias.⁊ baanias.ĩ nabl' archana
cãtabãt. Porro mathathias ⁊ eliphalu. ⁊
macenias.⁊ obededõ.⁊ iehihel ⁊ ozaziu in
citharis ꝓ octaua canebãt.epinichiõ Cho
nenias aũt ꝓnceps leuitaꝝ ꝓphecie ꝑerat:
⁊ ad ꝑcinẽdã melodiã. Erat q̃ꝑ valde ſa=
piẽs. Et barachias ⁊ helcana.ianitores ar
che. Porro ſebenias ⁊ ioſaphat et natha=
nael ⁊ amaſai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊ eli
ezer ſacdotes clãgebãt tub corã archa dei
⁊ obededõ ⁊ abias erant ianitores arche.
Igit dõ ⁊ oẽs maiores natu iſrl' ⁊ tribuni
ierũt ad deportãdã federis archã dñi ꝺ do
mo obededõ.cũ letitia.Cũq; adiuuiſſz de⁹
leuitas q̃ portabãt archã federis dñi: im=
molabãt ſeptẽ thauri ⁊ septẽ arietes. Por
ro dõ erat indut⁹ ſtola biſſina: ⁊ vniuerſi
leuite q̃ portabãt archã federis cãtoreſq;
⁊ chonenias ꝓnceps ꝓphecie inẽ cantores
Dauid aũt indut⁹ erat ephot lineo. Etni:
uerſuſq; iſrl' deducebãt archã federis dñi:
ĩ iubilo ⁊ ſonitu bucine ⁊ tub et cimbalis
⁊ nabl' ⁊ citharis ꝯcrepãtes. Cũq; ꝓueiſſz
archa federis dñi vſq; ad ciuitatẽ dꝺ : mi=
chol filia ſaul ꝓſpiciẽs ꝑ feneſtrã .vidit re
gẽ dꝺ ſaltantẽ atq; lutẽtẽ ⁊ deſpexit eum ĩ
corde ſuo

Capitulũ. .XVI.

Attulerũt igit archã dei ⁊ ꝓſtitueẽt
eã in medio tabnacli qꝺ tetẽderat
ei dꝺ:⁊ obtulerũt olocauſta ⁊ pa=
cifica corã deo.Cũq; cõpleſſet dꝺ offerens
olocauſta et pacifica bñdixit ꝓplo ĩ nomĩe
dñi:et diuiſit vniuerſis ꝑ ſingulos a viro
vſq; ad mulierẽ tortã paĩs. et ꝓtẽ aſſe car
nis bubale:⁊ frixã oleo ſimilã. Cõſtituitq;
corã archa dñi de leuitis q̃ miſtrarẽt ⁊ re=
cordarenť opeꝝ ei⁹ ⁊ glorificarẽt atq; lau
darẽt dñm deũ iſrl' : aſaph ꝓncipẽ ⁊ ſcdm
ei⁹ zachariã. Porro iahihel ⁊ ſemiramoth
⁊ iehihel.⁊ mathathiaz et eliab.⁊ banaiã
et obededom.iehihel ſuper organa pſalte=
rij et liras:aſaph autẽ vt in cimbalis ꝓſo=
naret:banaiã vero ⁊ azihel ſacdotes. ca=
nere tuba iugit coram archa federis dñi.
In illo die fecit dꝺ ꝓncipẽ ad cfitẽdũ dño
aſaph ⁊ fres ei⁹. Cõfitemi dño ⁊ inuocate
nomẽ ei⁹ :notas facite ĩ ꝓplis adinuẽcões
ei⁹. Cantate ei et pſallite ei.⁊ narrate oĩa
mirabilia ei⁹ :laudate nom̃ ſctm ei⁹ :letet
cor querẽtiũ dñm. Querite dñm ⁊ ũtutem
ei⁹ :q̃rite faciẽ ei⁹ ſemꝑ. Recordami mira=
biliũ ei⁹ q̃ fecit ſignoꝝ illi⁹ ⁊ iudicioꝝ oris
ei⁹. Semẽ iſrl' ſui ei⁹ :filij iacob electi ei⁹
Ipe dñs de⁹ nr :ĩ vniuerſa tra iudicia ei⁹.
Recordami ĩ ſẽpiternũ pacti ei⁹ :ſermõis
quẽ ꝑcepit ĩ mille generacões. Quẽ ꝓpi=
git cũ abrahã ⁊ iuramti illi⁹ cũ ysaac. Et
ꝓſtituit illud iacob ĩ ꝑceptũ:iſrl' ĩ pactuꝫ
ſẽpiternũ dicẽs. Tibi dabo tra chanaã.fu
nicl'm hereditatis vre. Cũ eſſẽt pauci nu=
mero.pui ⁊ coloni ei⁹. Et ꝑnſierũt de gẽte i
gẽtẽ:⁊ de regno ad ꝓplm altꝝ. Nõ dimiſit
quẽq; calũniari eos:ſz ĩcrepauit ꝓ eis re
ges. Nolite tãgere xpos meos:et ĩ ꝓphetis
meis nolite malignari. Cãtate dño oĩs ter=
ra:ãnũciate ex die ĩ die ſalutare ei⁹. Nar=
rate ĩ gẽtib gl'az ei⁹ :⁊ ĩ cũctis ꝓplis mira=
bilia ei⁹. Quia magn⁹ dñs ⁊ laudabil' ni=
mis:⁊ horribilis ſup oẽs deos. Oẽs eni dij
ꝓplorꝝ ydola:dñs aũt celos fecit. Cõfeſſio
⁊ magnificẽcia corã eo:fortitudo ⁊ gaudi
um ĩ loco ei⁹. Afferte dño familie ꝓplorꝫ
afferte dño gl'az ⁊ ĩperiũ : date dño glã
nomi ei⁹. Leuate ſacficiũ ⁊ venite in ꝓſpe
ctu ei⁹ ⁊ adorate dñm ĩ decore ſancto. Cõ
moueat a facie ei⁹ oĩs tra:ipe eni fũdauit
orbẽ ĩmobilẽ. Letẽť celi ⁊ exultet tra:⁊ di
cãt ĩ nacõib dñs regnauit. Tonet mare et
plenitudo ei⁹ :exultẽt agri ⁊ oĩa q̃ ĩ eis ſt.
Tũc laudabũt ligna ſalt⁹ coraꝫ dño: quia
venit iudicare terrã. Cõfitemi dño qñ bo
n⁹ :qñ ĩeternũ miſericordia ei⁹. Et dicite
ſalua nos de⁹ ſaluator nr :⁊ ꝯgrega nos et
erue ꝺ gẽtib:vt ꝓfiteamur noi ſancto tuo:
⁊ exultem⁹ ĩ carmib tuis. Bñdict⁹ dñs de
us iſrl' ab eťno vſq; ĩeťnũ:et dicat omnis
ꝓplus amẽ et ymnũ deo. Dereliqt itaq; ibi
corã archa federis dñi aſaph ⁊ fres ei⁹: ut
miniſtrarent in ꝓſpectu arche iugiter per
ſingulos dies ⁊ vices ſuas. Porro obede=
dom ⁊ fratres eius ſexagintaocto ⁊ obede
dom filiũ ydithũ ⁊ oza. Oſtituit ianitores
Sadoch aũt ſacerdotẽ ⁊ fratres ei⁹ ſacdo
tes corã tabnacl'o dñi ĩ excelſo qꝺ erat in

gabaō:vt offerrēt olocausta dño sup alta
re olocaustomatis iugiť māe ꝛ vespe: iu-
xta oia q̄ scripta sūt ī lege dñi quā p̄cepit
israheli. Et p' eū: hemā. ꝛ ÿdithū ꝛ relīq̄s
electos.vnūquēq; vocabulo suo ad p̄fitēn
dū dño qm̄ ineťnū miscōia ei'. Hemā q̄; ꝛ
ÿdithū canētes tuba ꝛ q̄tiētes cimbala.et
oia musicoꝝ organa ad canēdū dño. Fili
os aūt ÿdithū fecit eē portarios. Reuer-
susq; ē ois ꝓplus in domū suā: ꝛ dauid vt
bñdiceret eciam domui sue.

Capitulū. XVII.

Cūm ať hītaret dauid ī domo sua.
dixit ad nathan ꝓphetā. Ecce ego
hīto ī domo cedrina:archa ať fe-
deris dñi sub pellib⁹ ē. Et ait nathā ad dō
oia q̄ ī corde tuo sūt fac:dñs ei tecū ē. Ny-
gť nocte illa fact'ē ſmo dñi ad nathā di
cēs. Vade ꝛ loq̄re dō seruo meo. Hec dicit
dñs. Nō edificab⁹ tu mihi domū ad hītan-
dū. Neq; ei māsi ī domo.ex eo tpe q̄ eduxi
israh' ō terra egipti vsq; ad hāc diē: sꝫ fui sē
p mutās loca tabnacli ꝛ ī tētorio manēs
cū oi israh'. Nūq̄d locut' sū saltē vni iudicū
israh' q̄b⁹ p̄cepera vt pascerēt ꝓplm meū. et
dixi q̄re nō edificasti mihi domū cedrinā:
Nunc itaq; sic loq̄ris ad ſuū meū dō. Hec
dicit dñs exercituū Ego tuli te cū ī pascu
is seq̄reris gregē. vt eēs dux ꝓplī mei israh':
et fui tecū quocūq; p̄rexisti: ꝛ interfeci oēs
inimicos tuos corā te : feciq; tibi nomen
grāde q̄si vni' magnoꝝ q̄ celebrāť ī terra.
Et dedi locū ꝓplo meo israh'. Plātabiť ꝛ hi-
tabit ī eo.ꝛ vltra nō ꝓmouebiť:nec filij i-
q̄tatis atterēt eos sicut a p̄ncipio.ex die
bꝰ q̄b⁹ dedi iudices ꝓplo meo israh': ꝛ humili
aui vniuersos inimicos tuos. Annūcio q̄
tibi.q̄d edificatur' sit tibi dñs domū. Cun
q; impleueris dies tuos vt vadas ad pres
tuos:suscitabo semē tuū post te q̄d erit de
filijs tuis.ꝛ stabiliā regnū eius. Ipe edifi
cabit mihi domū et firmabo soliū eius vs-
q; inetернū. Ego ero ei ī patrē. ꝛ ipe erit
mihi in filiū:et miscōiam meā nō auferaꝫ
ab eo sicut abstuli ab eo q̄ añ te fuit. Et
statuā eum in domo mea.et ī regno meo
vsq; in sempiternū:ꝛ thronus ei' erit firs-
missim' imppetuū. Juxta oia ꝟba hec.et
iuxta vniuersaꝫ visionē istā: sic locut' est
nathan ad dō. Cūq; venisset rex dō ꝛ ste-
tisset corā dño:dixit. Quis ego sū dñe dē'
ꝛ q̄ domus mea. vt p̄stares mihi talia? Sꝫ
et hoc parū visū est in ꝓspectu tuo. Ydeoq;
locutus es sup domū ſui tui eciā ī futuꝝ
ꝛ fecisti me spectabilē sup oēs hoies. Dñe
dē' meus q̄d vltra addere potest dauid cuꝫ
ita glorificaueris seruū tuū ꝛ ꝓgnoueris
eū? Dñe ꝓpť famulū tuū iuxta cor tuū fe-
cisti oēm magnificētiā hanc:ꝛ nota eē vo
luisti vniuersa magnalia. Dñe nō ē similť
tui:ꝛ nō est ali' deus absq; te ex oīb⁹ quos
audiuim' auribus nr̄is. Quis eī ē ali' vt po
pul' tu' israh'. gēs vna in tra ad quā p̄rexit
deus vt liberaret ꝛ faceret ꝓplm sibi:ꝛ ma
gnitudine sua atq; terribus eiceret nacōes
a facie eius quē de egipto liberarat? Et po
suisti ꝓplm tuū israh' tibi ī ꝓplm vsq; inetnū
ꝛ tu dñe fact' es dē' ei'. Nūc igiť dñe ſmo
quē locut' es famulo tuo ꝛ sup domū ei'
ꝓfirmeť imppetuū:ꝛ fac sicut locut' es:p
maneatq; ꝛ magnificeť nomē tuū vsq; ī sē
pternū:et dicať dñs exercituū dē' israh'. et
domus dauid ſui ei' ꝓmanēs corā eo. Tu
ei dñe dē' me' reuelasti auriculam ſui tui.
vt edificares ei domū: ꝛ idcirco inueniť ſu'
tu' fiduciam vt oret corā te. Nūc g̃ dñe tu
es dē' ꝛ locut' es ad ſuū tuū tāta bñficia:
ꝛ cepisti bñdicere domui ſui tui vt sit sēp
corā te. Te ei dñe bñdicente. bñdicta erit
imperpetuum.

Capitulū. .XVIII.

Factū est aūt p' hec vt p̄cuteret dō
philistijm ꝛ hūiliaret eos: ꝛ tolle-
ret geth ꝛ filias ei' de manu philis-
tijm:p̄cuteretq; moab ꝛ fierēt moabite ſu-
ui dō. offerētes ei munera. Eo tpe p̄cussit
dō eciā adadezer regē soba regiōis emath
qñ p̄rexit vt dilataret ī̄periū suuꝫ vsq; ad
flumē eufratēn. Cepit g̃ dō mille q̄drigas
ei' ꝛ septē milia eq̄tū ac vigīti milia viro-
rū peditū. Subneruauitq; oēs eq̄s curru
uꝫ exceptis cētū q̄drigis q̄s reſuauit sibi.
Supueniť ať ꝛ sir' damascen':vt auxiliuꝫ
p̄beret adadezer regi soba. Sꝫ ꝛ h' p̄cussit
dauid vigintiduo milia viroꝝ. Et posuit
milites ī damasco: vt siria q̄; seruiret sibi
ꝛ offerret munera. Adiuuitq; dñs eū ī cū
ctis ad q̄ p̄rexerat. Tulit q̄; dauid phare-
tras aureas q̄s habuerāt ſui adadezer.et
attulit eas in hierusalē: necnō de thebath
et chū. vrbib⁹ adadezer eris plurimū: de q̄
fecit salomō mare eneū et colūnas:ꝛ vasa

enea. Qđ cũ audiſſz thou rex emath. ꝑcuſ
ſiſſe vitelicz đđ oẽz exercitũ adadezer r̃gis
ſoba: miſit adurã filiũ ſuũ ad regẽ đđ. vt
poſtularet ab eo pacẽ: ⁊ ꝯgtulareť ei eoq;
ꝑcuſſiſſz ⁊ expugñſſz adadezer. Aduerſari⁹
q̃ꝑe erat thou adadezer. Hz ⁊ omĩa vaſa
aurea ⁊ argẽtea ⁊ enea ꝯſecuit đđ rex do-
mĩo. cũ argento ⁊ auro qđ tulerat ex vni-
verſis gẽtibꝫ: tã đ ÿdumea ⁊ moab ⁊ filijs
ãmon. q̃ đ philiſtijm ⁊ amelech Abiſai đo
filí⁹ ſaruie ꝑcuſſit edõ ĩ valle ſalinaꝝ de-
cẽ ⁊ nouẽ milia: ⁊ ꝯſtituit ĩ edõ p̃ſidiũ: vt
ſuiret ÿdumea đđ. Saluauitqꝫ dñs đđ in
cũctis ad q̃ preperat. Reg̃uit g̃ đđ ſuꝑ v-
niverſũ iſrł: ⁊ faciebat iudiciũ atqꝫ iuſti-
ciã cũcto ꝓ̄lo ſuo. Porro ioab filí⁹ ſaruie
erat ſuꝑ exercituꝫ ⁊ ioſaphat filí⁹ abiluth
a cõmentarijs. Sadoch ať filí⁹ achitob. ⁊ ac-
himelech filí⁹ abiathar ſacerdotes: ⁊ ſuſa
ſcriba. Banaias q̃ filí⁹ ioiade ſuꝑ legiões
cerethi ⁊ felethi. Porro filij đđ primi ad
manũ regis.

¶ Capitulũ. .XIX.

Accidit ať vt moreret naas rex fili
oꝝ ãmon: ⁊ regret anon filí⁹ ei⁹ ꝓ
eo. Dixitqꝫ đđ. Faciã miſcdiaz cũ
anon filio naas. Preſtitit eĩ mihi pr̃ ei⁹ g̃
ciaz. Miſitqꝫ đđ nũcios ad ꝯſolãdũ eũ ſuꝑ
morte pr̃is ſui. Qui cũ pueiſſẽt ĩ t̃rã filio
rũ ãmon. vt ꝯſolareť anõ: dixeŕt p̃ncipes
filioꝝ ãmon ad anon. Tu forſitan putas
qđ đđ honoris cauſa ĩ pr̃ez tuũ miſerit q̃
ꝯſolarent te: nec animaduertis qđ vt ex-
ploret ⁊ inueſtigẽt ⁊ ſcrutẽť t̃rã tuã. vene
rint ad te ſui ei⁹. Igiť anon pueros đđ
decaluauit ⁊ raſit: ⁊ p̃ſcidit tunicas eoꝝ a
natibꝫ vſqꝫ ad pedes ⁊ dimiſit eos Qui cũ
abiſſẽt ⁊ hoc mãdaſſent dauid. miſit ĩ oc-
curſũ eoꝝ. Grãde eĩ ꝯtumeliã ſuſtinueŕt:
⁊ p̃cepit vt manerẽt in hiericho donec cre
ſceret barba eoꝝ. ⁊ tũc reuertereť. Elden-
tes aũt filij ãmon qđ iniuriã feciſſent đđ
tã anon q̃ reliqu⁹ ꝓ̄lus: miſerũt mille ta-
lẽta argẽti. vt cõducerẽt ſibi de meſopota
mia ⁊ de ſiria moacha ⁊ đ ſoba curr⁹ ⁊ eq̃-
tes. Cõduxerũtqꝫ trigintaduo milia cur-
ruũ: ⁊ regẽ maacha cũ ꝓ̄lo ei⁹. Qui cũ ve
niſſẽt. caſtrametati ſũt e regione medaba
Filij q̃ ãmon ꝯgregati de vrbibꝫ ſuis. ve-
nerũt ad bellũ. Qđ cũ audiſſet dauid: mi-
ſit ioab ⁊ omnẽ exercitum viroꝝ fortium
Egreſſiqꝫ filij ãmon: direxerũt aciẽ iuxta
portã ciuitatis. Reges aũt q̃ ad auxilium
ei⁹ venerãt ſeparati in agro ſteterũt. Igiť
ioab intelligẽs bellũ ex aduerſo ⁊ p⁹ tergũ
ꝯtra ſe fieri: elegit viros fortiſſimos đ vni
uerſo iſrahel. ⁊ prexit ꝯtra ſiꝝ. Reliquam
aũt ptẽ ꝓ̄li dedit ſub manu abiſai fratris
ſui: ⁊ preperunt ꝯtra filios ãmon. Dixit
qꝫ. Si vicerit me ſir⁹ auxilio eris mihi: ſi
aũt ſuperauerint te filij ãmon ero tibi i p̃-
ſidiuz. Confortare ⁊ agam⁹ viriliť ꝓ ꝓ̄lo
nr̃o: ⁊ ꝓ vrbibꝫ dei noſtri. Dñs aũt qđ in
ꝯſpectu ſuo bonũ eſt: faciat. Perrexit er-
go ioab ⁊ ꝓ̄lus q̃ cũ eo erat ꝯtra ſiꝝ ad p̃-
lium: ⁊ fugauit eos. Porro filij ãmon vi-
dentes qđ fugiſſet ſirus: ipi q̃ fugerũt. a
biſai fr̃em ei⁹: ⁊ ingreſſi ſũt ciuitatez. Re-
verſuſqꝫ ẽ ecia ioab in hirł̃m. Videns aut
ſirus qđ cecidiſſet corã iſrł: miſit nũcios ⁊
adduxit ſiꝝ q̃ erat t̃ns fluuiũ. Sophat au
princeps milicie adadezer erat dux eoruz.
Qđ cũ ãnunciatũ eẽt đđ: ꝯgregauit vni-
verſũ iſrł. ⁊ t̃nſiuit iordanẽ: irruitqꝫ i eos
⁊ direxit exaduerſo aciẽ: illis ꝯpugnãti
bꝰ. Fugit aũt ſir⁹ iſrł. Et interfecit đđ đ ſe-
ptẽ milia curruũ ⁊ q̃draginta milia
peditũ: ⁊ ſophat exercitus p̃ncipem. Vide-
tes aũt ſui adadezer ſe ab iſrł eẽ ſupatos
t̃nſfugerũt ad đđ ⁊ ſeruierũt ei. Noluitqꝫ
vltra ſiria auxiliũ p̃bere filijs ammon.

¶ Capitulũ. .XX.

Actũ ẽ ať poſt ãni circulũ (eo te-
pore q̃ ſolent reges ad bella pro-
dere) ꝯgregauit ioab exercitum ⁊
robur milicie: ⁊ vaſtauit terram filioꝝ a-
mõ. Perrexitqꝫ ⁊ obſedit rabbath. Porro
dauid manebat in hieruſalẽ q̃ndo ioab p
cuſſit rabbath ⁊ deſtruxit eã Tulit aũt đđ
coronã melchon de capite ei⁹. ⁊ inuenit in
ea auri pondo talentũ ⁊ p̃cioſiſſimas gem
mas: fecitqꝫ ſibi inde diadema. Manubias
q̃ꝫ vrbis plurimas tulit: ꝓ̄lm aũt q̃ erat i
ea eduxit ⁊ fecit ſuper eos tribulas. ⁊ era
bas. ⁊ ferrata carpẽta t̃nſire: ita vt diſſe-
carent ⁊ cõtererent. Sic fecit dauid cun-
ctis vrbibꝫ filioꝝ ammon: ⁊ reverſus ẽ cũ
oĩ ꝓ̄lo ſuo. ĩ hirł̃m. Poſt hec initũ ẽ bellũ
in gazer aduerſũ philiſteos: ĩ q̃ ꝑcuſſit ſo
bochai vſathites ſaphaide genere raphaiꝝ
⁊ humiliauit eos. Aliud q̃ꝫ bellum geſtuꝫ
eſt aduerſus philiſteos: in q̃ ꝑcuſſit adeo-

dat⁹ filiꝰ ſaltus bethleemitæs ffrez goliath
gethei: cuiꝰ haſte lignū erat q̄ſi liciatoꝛiuz
tęxtiū. Hz ⁊ aliud bellū accidit ī geth: ī
q̄ fuit bō lōgiſſimꝰ ſenos habēs digitos. i.
ſimul vigitiq̄tuoꝛ: q̄ ⁊ ipe ō raphaiz fuerat
ſturpe generatꝰ. Idic blaſphemauit iſrl̄: et
pcuſſit eū ionathan filiꝰ ſamaa fratris bō
ſuij ſūt filij rapha ī geth: q̄ ceciderūt ī mānu
bō ⁊ ſuoꝛ eiꝰ.

¶ Capi. XXI.

QOnſurrexit aūt ſathan ꝑ iſrl̄: et
incitauit bō vt numeraret iſrahel
Dixitq; bō ad ioab ⁊ ad p̄ncipes
ꝓpli. Ite ⁊ numerate iſrl̄ a bſabee vſq; dan
⁊ affertę mihi numeꝛ vt ſciā. Reſpōditq;
ioab. Augeat dñs ꝓplum ſuū cētuplum q̄ꝑ
ſūt. Nōne dñe mi rex: oēs ſui tui ſt̄: Qua
re hoc q̄rit dñs meꝰ qō in peccatū reputet̄
iſraheli: Hz ſmo regis magis ꝑualuit. Eg-
greſſuſq; ē ioab ⁊ circuiuit vniuerſū iſrl̄
⁊ reuerſus ē hirl̄m. Dedit q; bō numeꝛ e-
oꝛ q̄s circuierat: ⁊ inuentꝰ ē oīs numerꝰ
iſrl̄ mille milia ⁊ centū milia viroꝛ educē
tiū gladiū. De iuda aūt trecētaſeptuagī-
ta milia bellatoꝛ. Nā leui ⁊ beniamin nō
numerauit: eo q̄ inuitꝰ exeq̄retur regis ī-
periū. Diſplicuit aūt deo qō iuſſū erat ⁊ p
cuſſit iſrl̄. Dixitq; bō ad deū. peccaui ni-
mis vt hoc facerē. Obſecro aufer iniq̄tatē
ſui tui: qꝛ inſipiēt egi. Et locutꝰ eſt dñs ad
gad videntē bō dicēs. Elade ⁊ loq̄re ad bō.
⁊ dic ei. Hec dicit dñs. Triū tibi opc̄onem
do: vnū qō volueris elige vt faciā tibi Cū
q; veniſſet gad ad bō. dixit dñs. Hec dicit
dñs. Elige qō volueris. Aut trib⁹ ānis pe
ſtilētiā. aut ſbo mēſib⁹ fugere te hoſtes tu-
os ⁊ gladiū eoꝛ nō poſſe euadere: aut tri-
bus dieb⁹ gladiū dñi ⁊ mortē vſari ī terra
⁊ āgelū dñi interficere ī vniuerſis finibus
iſrl̄. Nūc igit̄ vide qō reſpondeā ei q̄ miſit
me. Et dixit bō ad gad. Ex oī pte me āgu
ſtie p̄munt. Hz meliꝰ mihi eſt vt incidā in
manꝰ dñi qꝛ multę ſūt miſeracōnes eiꝰ. q̄ꝑ
in manꝰ hoīm. Miſit q; dñs peſtilenciā ī iſ
rahel: ⁊ ceciderūt ō iſrl̄ ſeptuagīta milia vi
roꝛ. Miſit q̄ angelū in hieruſalē: vt pcu-
teret eā. Cūq; pcuteret̄. vidit dñs ⁊ miſer
t⁹ē ſup magnitudinē mali: ⁊ imperauit ā-
gelo q̄ pcuciebat. Sufficit iā: ceſſet manꝰ
tua. Porro āgelus dñi ſtabat iuxta areā
ornan iebuſei: leuāſq; dauid oculos ſuos
vidit angelū dñi ſtantē inter celū ⁊ terraz
⁊ euaginatū gladiū in manu eiꝰ. ⁊ verſuz
ꝓtra hirl̄m: ⁊ ceciderunt taz ipſe q̄ maio-
res natu veſtiti cilicijs ꝓni in terrā. Dixit
itq; dauid ad deū. Nonne ego ſum qui iuſ
ſi vt numerarer̄ ꝓplus: Ego ſum qui pecca
ui: ego ſum qui inique egi: ego ſum q̄ ma-
lum feci: Iſte grex quid ꝓmeruit: Dñe deꝰ
meus vertatur obſecro manꝰ tua in me.
et in domū patris mei: ꝓplus aūt tuꝰ nō p
cuciatur. Angelus aūt dñi p̄cepit gad vt
diceret dauid: vt aſcenderet extrueretq; al
tare dño deo in area oꝛnan iebuſei. Aſcē-
dit q̄ dauid iuxta ſmonē gad: quē locutꝰ
ei fuerat ex nomine dñi. Porro oꝛnan cū
ſuſpexiſſet ⁊ vidiſſet angelum q̄tuoꝛq; filij
eiꝰ cum eo: abſconderūt ſe. Nam eo tpe te-
rebant in area triticum. Igit̄ cū veniret
dauid ad oꝛnan ꝓſpexit eum oꝛnan: ⁊ pro
ceſſit ei obuiā de area ⁊ adorauit eū ꝓnus
in terram. Dixitq; ei dauid. Da mihi lo-
cum aree tue. vt edificem in ea altare do-
mino ita vt quantum valet argenti acci-
pias. ⁊ ceſſet plaga a populo. Dixit autez
oꝛnan ad dauid. Tolle ⁊ faciat dominus
meus rex quodcunq; ei placet. Sed ⁊ bo-
ues do in olocauſtum ⁊ tribulas in ligna
et triticum in ſacrificium: omnia libens
p̄rebeo. Dixitq; ei rex dauid. Nequaq̄ ita
fiet: ſed argentum dabo quantum valet.
Neq; eī tibi auferre debeo: ⁊ ſic offerre do-
mīo olocauſta g̃tuita. Dedit q̄ dauid oꝛ-
nan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis
ſexcētos: ⁊ edificauit ibi altare dño. obtu-
litq; olocauſta ⁊ pacifica: ⁊ inuocauit de-
um ⁊ exaudiuit eum in igne ō celo ſup al-
tare olocauſti. Precepitq; dñs āgelo ⁊ cō
uertit gladiū ſuū in vaginam. Protin⁹ q̄
bō videns qō exaudiſſet eū dñs in area or
nan iebuſei: immolauit ibi victimas. Ta-
bernaculū aūt dñi qō fecerat moyſes in de
ſerto. et altare olocauſtoꝛ ea tēpeſtatę
erat in excelſo gabaon: ⁊ nō preualuit bō
ire ad altare vt ibi obſecraret deū. Nimio
enim fuerat timoꝛe perterritus: videſ gla
dium angeli domini.

¶ Capitulū. XXII.

Dixitq; bō. Hec ē domꝰ dei ⁊ hoc al
tare ī olocauſtū iſrl̄. Et p̄cepit vt
congregarentur omnes proſeliti
de terra iſrl̄: ⁊ ꝓſtituit exeis latomos ad

paliꝑ

cedẽdos lapides ⁊ polidẽdos. vt edificaret dom⁹ dei. Ferrũ q̃ plurimũ ad clauos ianuaꝝ.⁊ ad ꝓmissuras atq; iuncturas ꝑparauit dõ:⁊ eris põd⁹ inumerabile. Ligna q̃ cedrina ñ poterãt estimari:q̃ sydonij et tirij deportauerũt ad dõ. Et dixit dõ. Salomõ fili⁹ me⁹ puer puul⁹ẽ ⁊ delicat⁹. Dom⁹ aũt quã edificare volo dño tal' eẽ debz: vt in cũctis regionib⁹ noiet. Preparabo g̃ ei necessaria. Et ob hãc causã añ mortẽ su am oẽs ꝑparauit impẽsas. Elocauitq; salomonẽ filium suũ:⁊ ꝑcepit vt ei edificaret domũ dño deo isrl'. Dixitq; dõ ad salomonẽ. Filij mi:volũtatis mee fuit vt edificarez domũ noi dñi dei mei:sz fact⁹ẽ sermo dñi ad me dicẽs. Multũ sãguinẽ effudisti ⁊ plurima bella bellasti: ñ poteris edificare domũ noi meo: tãto effuso sãgui ne corã me. Fili⁹ q̃ nasceꝫ tibi: erit vir qe tissim⁹. Faciã ei eũ requiescere ab oĩb⁹ inimicis suis p circuitũ:⁊ ob hãc causã pacific⁹ vocabit:⁊ pacẽ ⁊ ociũ dabo i isrl' cunctis diebꝫ ei⁹. Ipe edificabit domũ nomi meo:⁊ ipe erit mihi i filiũ ⁊ ego ero illi in pfem : firmaboq; soliũ regni ei⁹ sup isrl' i eternũ. Nũc g̃ fili mi sit dñs tecũ. ⁊ ꝓsperare ⁊ edifica domũ dño deo tuo:sic locut⁹ẽ de te. Detq; tibi dñs prudẽciã ⁊ sensũ: vt regere possis isrl': ⁊ custodire legez dñi dei tui. Tũc ei ꝓficere poteris:si custodieris mãdata ⁊ iudicia q̃ ꝑcepit dñs moysi vt doceret isrl'. Cõfortare ⁊ virilit̃ age: ne timeas neq; paueas. Ecce ego i pauptate mea ꝑparaui impẽsas dom⁹ dñi auri talẽta cẽtũ milia:⁊ argẽti mille milia talẽtoꝝ eris vo ⁊ ferri nõ ẽ põd⁹:vincit̃ ei numerus magnitudie. Ligna ⁊ lapides ꝑparaui ad vniuersa impẽdia. Habes q̃ plurimos artifices.latomos.⁊ cemẽtarios.artifices q; lignoꝝ.⁊ oĩm artiũ.ad faciendũ opus prudẽtissimos.i auro ⁊ argẽto.ere ⁊ ferro cui⁹ nõ ẽ numer⁹. Surge igit̃ ⁊ fac:⁊ erit dñs tecũ. Precepit q̃ dõ cũctis ꝓncipibus isrl'.vt adiuuarẽt salomonẽ filiũ suũ:cernitis inquiẽs qõ dñs de⁹ vr̃ vobiscũ sit. et dederit vob⁹ requiem p circuitũ. ⁊ tradiderit oẽs inimicos vr̃os i man⁹ vr̃as: ⁊ subiecta sit tra corã dño ⁊ corã ꝑplo eius. Prebete igit̃ corda vr̃a ⁊ aĩas vr̃as vt q̃ratis dñm deũ vestrũ:et ꝓsurgite ⁊ edificate sanctuariũ dño deo vestro:vt itroducaꝫ archa fe deris dñi ⁊ vasa dño ꝓsecta i domũ q̃ edificaꝫ nomi dñi. Capi. XXIII.

Igitur dauid senex ⁊ plen⁹ dieꝝ regẽ ꝓstituit salomonẽ filiũ suũ sup isrl':⁊ cõgregauit omnes ꝓncipes isrl' ⁊ sacerdotes atq; leuitas. Numeratiq; sũt leuite a viginti ãnis ⁊ sup:⁊ inuẽta sũt trigintaocto milia viroꝝ. Ex hijs electi sũt ⁊ distributi in mĩsteriũ dom⁹ dñi vigintiq; tuor milia:ꝓpositoꝝ aũt ⁊ iudicũ sex milia. Porro q̃tuor milia ianitores ⁊ totidez psaltes canẽtes dño in organis. q̃ fecerat ad canendum:⁊ distribuit eos dauid p vices filioꝝ leui gerson videlicet et caath et merari. Filij gerson:leedan ⁊ semei. Filij leedan principes.iehihel ⁊ zetham et iobel tres. Filij semei.salomith ⁊ oziel ⁊ aran tres. Isti ꝓncipes familiaꝝ leedan. Porro filij semei:leeth ⁊ ziza ⁊ ꝟaus ⁊ baria Isti filij semei q̃tuor. Erat aũt leeth ꝑor ziza sed cũdus. Porro ꝟaus ⁊ baria nõ habuerũt plurimos filios: ⁊ ideirco in vna familia vnaq; domo ꝓputati sũt. Filij caath:amram et ꝟsaar hebron et oziel q̃tuor. Filij amrã:aaron ⁊ moyses. Seperatusq; ẽ aaron vt mĩstraret in sancta sanctoꝝ.ipe et filij ei⁹ in sempiternũ:⁊ adoleret incensuz dño scõm ritũ suũ:ac benediceret nomini ei⁹ in ꝑpetuũ. Moysi q̃ homĩs dei filij annumerati sũt i tribu leui. Filij moysi gersõ ⁊ eliezer. Filij gerson. subuhel primus. Fuerũt aũt filij eliezer roboia ꝑm⁹: ⁊ nõ erãt eliezer filij alij. Porro filij roboia multiplicati sunt nimis. Filij ysaar salomith ꝑmus. Filij hebrõ ieriahu ꝑm⁹: amarias secũd⁹. iaziel tercի⁹. idecmaan q̃rt⁹. Filij oziel micha ꝑm⁹. iesia scõ⁹. Filij merari: mooli et musi. Filij mooli.eleazar et cis. Mortu⁹ẽ aũt eleazar.⁊ nõ habuit filios sz filias:accepterũtq; eas filij cis fratres earũ Filij musi mooli et eder et ierimuth tres Hij filij leui i ꝓgnacõnib⁹ et familijs suis: ꝓncipes p vices ⁊ numeꝝ capitũ singulorum. qui faciebãt opa mĩsterij dom⁹ dñi a viginti annis et sup. Dixit enĩ dauid. Requiẽ dedit dñs deus isrl' ꝑplo suo.⁊ habitationẽ hirl'm vsq; ineternũ:nec erit officij leuitaꝝ vt vltra portent tabernaculum.et omnia vasa eius ad ministrandum Juxta precepta q̃ dauid nouissima supputabit numer⁹ filioꝝ leui. a viginti ãnis ⁊ sup:⁊

erãt suo manu filioꝝ aarõ. ĩ cultũ dom⁹ dñi ĩ vestibul' ⁊ ĩ exedris. ⁊ ĩ loco purifica cõis ⁊ ĩ sãctuario ⁊ in vniuersis opib⁹ mĩ sterij ꝛpli dñi. Sacerdotes aũt sup panes ꝓpositõis ⁊ ad simile sacrificiũ. ad lagana ⁊ azima. ⁊ sartaginẽ. ⁊ ad torrendũ: ⁊ sup omne pond⁹ atqꝫ mẽsurã. Leuitæ v̊o vt stẽt mane ad ꝓfitendũ ⁊ canendũ dño: similiẽ qꝫ ad vesperã tã ĩ oblacõem olocaustoꝝ dñi q̃ in sabbatis ⁊ kalẽdis ⁊ solẽnitatib⁹ reliq̃s. iuxta numeꝝ ⁊ ceremonias vnusq̃sqꝫ rei iugiter corã dño: ⁊ custodiant obſuacões tabnaculi federis. ⁊ ritũ sãctuarij. ⁊ obſuacõem filioꝝ aaron fratꝝ suorum: vt mĩstrent in domo dñi.

Capitulũ. .XXIIII.

Porro filijs aarõ hæc pticões erãt Filij aarõ nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Mortui sũt aũt nadab ⁊ abiu añ pr̃em suũ absq⁹ liberis: sacerdocioqꝫ funct⁹ ẽ eleazar ⁊ ythamar. Et diuisit eos dauid. id est sadoch de filijs eleazari ⁊ abimelech de filijs ythamar scõm vices suas ⁊ ministeriũ. inuentiqꝫ sũt mlto plures filij eleazar ĩ pncipib⁹ viris. q̃ filij ythamar. Diuisit aũt eis hoc ẽ filijs eleazar pncipes p familias sedecĩ: ⁊ filijs ythamar p familias ⁊ domos suas octo. Porro diuisit vtrasq⁹ int̃ se ⁊ familias sortib⁹ erãt ei pncipes sãctuarij ⁊ pncipes dom⁹ dei tã de filijs eleazar q̃ de filijs ythamar. Descripsitqꝫ eos semeias fili⁹ nathanahel scriba leuitæ. corã rege ⁊ principib⁹ ⁊ sadoch sacdotꝫ ⁊ abimelech filio abiathar: pncipib⁹ q̃ familiarꝝ sacdotaliũ ⁊ leuitica rũ vnã domũ q̃ ceteris ꝑerat eleazar. ⁊ alterã domũ q̃ sub se habebat ceteros ythamar. Exiuit aũt sors ꝓma ioiarib. scda iedeie. tercia barim. q̃rta seorim. q̃nta melchia. sexta mãmaz. septima acchos. octaua abia. nona ihesu. decima sechenia. undecima eliasib. duodecima iacĩ. tredecima boppha. decimaq̃rta isbaal. decimaquinta belga. decimasexta emmer. decimaseptima ezir. decimaoctaua abepses. decimanona phoceia. vicesima iechesel. vicesimaprima iachin. vicesimasecunda gamul. vicesima tercia dalaiam. vicesimaquarta mazian. Hæc vices eoꝝ scõm mĩsteria sua vt ingrediant͂ domũ dei. ⁊ iuxta ritũ suũ sub manu aarõ pr̃is eoꝝ: sic̃ ꝓcepat dñs de⁹ isrl'.

Porro filioꝝ leui q̃ reliq̃ fuerant de filijs amrã. erat subahel: ⁊ de filijs subahel iedeia De filijs q̃ roboie pnceps iesias. Isaaris v̊o fili⁹ salemoth: filiusq⁹ salemoth ianadiath filiusq⁹ ei⁹ ierinau p̃m⁹. amarias scd⁹ iazibel terci⁹. iechmoã q̃rt⁹. Fili⁹ ozibel micha: fili⁹ micha samyr. fr̃ micha iesia: filiusq⁹ iesie zacharias. Filij merari mooli. ⁊ musi. fili⁹ iosiau. bemion filios q̃ merari oziau: ⁊ soem ⁊ zachur ⁊ hebri. Porro mooli fili⁹ eleazar: q̃ non habebat liberos Fili⁹ v̊o cis iheromihel Filij musi mooli. eder ⁊ iherimoth. Isti filij leui secũdũ domos failiaꝝ suaꝝ. Miserũtqꝫ ⁊ ipi sortes ꝑ fr̃es suos. filios aaron corã dd̃ rege. et sadoch ⁊ abimelech ⁊ pncipib⁹ familiarũ sacerdotaliuꝝ ⁊ leuiticaꝝ: taꝝ maiores q̃ minores oẽs sorꝝ eq̃liter diuidebat.

Capi. XXV.

Fecit dd̃ ⁊ magistrat⁹ exercit⁹ segregauerũt ĩ mĩsteriũ filios asaph. ⁊ heman. ⁊ ythithun: q̃ ꝓphetarẽt in citharis. ⁊ psalterijs ⁊ cimbal'. scõm numeruꝝ suũ dedicato sibi officio ſuientes. De filijs asaph zachur ⁊ ioseph ⁊ nathania et asarela: filij asaph sub manu asaph ꝓphetantes iuxta regez. Porro ythithun. godolias sori iesaias ⁊ sabaias et mathathias. sex sub manu patris sui ythithun: q̃ in cithara ꝓphetabat super cõfitentes et laudãtes dominuz. Heman q̃ filij heman bocciau mathania ozibel sububel ⁊ ierimoth ananias. anani. eliatha. gaddelthi. ⁊ romethiezer. ⁊ iesbaccasi. mellothi. othir. mazioth. Oẽs isti filij heman videntes regis ĩ ꝑmonibus dei vt exaltaret cornu. Deditqꝫ de⁹ heman filios q̃tuordecĩ et filias tres. Vniuersi sub manu pr̃is sui ad cantãdũ in tẽplo dñi distributi erãt ĩ cimbal' et psalterijs ⁊ citharis. ĩ mĩsteria dom⁹ dñi iuxta regez: asaph videlicet et ythithun et heman. Fuit aũt numer⁹ eoꝝ cũ fr̃ibus suis q̃ erudiebant cãticũ dñi cũcti doctores ducentioctogintaocto. Miseruntqꝫ sortes ꝑ vices suas. ex equo tã maior q̃ minor: doct⁹ pariter et indoct⁹. Egressaqꝫ est sors ꝓma ioseph q̃ erat de asaph: secunda godolie. ipi et filijs eius et fratrib⁹ eius duodecim: tercia zachur filijs et fratrib⁹ eius duodecim: q̃rta ysari. filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim: q̃nta: nathanie filijs ei⁹ ⁊ fr̃ib⁹ ei⁹ duodecĩ: sexta

bocciau filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: septīa ir-
rebela filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: octaua ÿsa
ie filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: nona mathanie
filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: decīa semeie filijs
⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: vndecima esrahel filijs
⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: duodecima asabie filijs
⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecim: terciadecīa subahel fi
lijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: q̄rtadecima matha-
cie filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: q̄ntadecīa hie-
rimoth filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: sextadecīa
ananie filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecī: septimade-
cima iesbocase filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecim:
octauadecima ānani filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duo-
decim: nonadecima mellothi filijs ⁊ frīb⁹
ei⁹ duodecim: vicesima eliatha filijs ⁊ frī-
bus ei⁹ duodecī : vicesimap̄ma othir filijs
⁊ frīb⁹ ei⁹ duodecim: vicesimasecūda god-
dolathi filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vice-
simat̄cia maziuth filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duo
decim: vicesimaquarta romana thiezer fi
lijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim.

¶ Capitulū. .XXVI.

Diuisiones aī ianitor̄ de chorītis
meselleмia filius chore: de filijs a-
saph filij meselleмie. zacharias p̄-
mogenit⁹ edibel secund⁹. zabadias terci⁹.
iathanael q̄rt⁹. abilā q̄nt⁹. iohannan sex-
tus. helioenai septim⁹. ¶ Filij aūt obededō.
semeias p̄mogenit⁹. iozabab scd̄us. ioaha
terci⁹. sachar q̄rt⁹ nathanahel q̄nt⁹. ami-
hel sext⁹: ÿsachar septim⁹. phollathi octa-
uus. q̄ bñdixit illi dñs. Semeie aūt filio
ei⁹ nati sūt filij p̄fecti familiar̄ suar̄: erāt
em̄ viri fortissimi. ¶ Filij ḡ semeie othin et
raphael. ⁊ obediel zabad ⁊ frēs ei⁹ viri for
tissimi: heliu q̄ ⁊ samathias. Oēs hij de fi-
lijs obededom ip̄i ⁊ filij ⁊ frēs eor̄ fortissi-
mi ad ministrādū sexagintaduo de obede-
dom. ¶ Porro mesellemie filij ⁊ frēs eor̄ ro
bustissimi decē ⁊ octo. De hosa aūt id ē de
filijs merari semri p̄nceps. Nō em̄ habue-
rat p̄mogenitū: ⁊ idcirco posuerat eū pat̄
ei⁹ in p̄ncipem. Helchias scd⁹. tabelias ter
cius. zacharias q̄rtus. Oēs hij filij et frēs
hosa tredecim. ¶ Hij diuisi sūt in ianitores:
vt semp p̄ncipes custodiarū sicut et frēs
eor̄ mīstrarent in domo domini. Misse
sūt ḡ sortes ex eq̄. ⁊ paruis ⁊ magnis per
familias suas in vnāquāq; portar̄. Cecī-
dit ḡ sors orīētalis semelie. ¶ Porro zacha-
rie filio ei⁹ viro prudētissimo ⁊ erudito.

sortito obtigit plaga septētrional̄. Obede-
dō vo ⁊ filijs ei⁹ ad austr̄ in q̄ p̄te domus
erat senior̄ cōciliū: sephphima et hosa ad
occidentē iuxta portam q̄ ducit ad viā a-
scēsionis: custodia p̄tra custodiā. Ad orī-
tem vo leuitē sex ⁊ ad aq̄lonē q̄tuor p die.
atq; ad meridiē similit̄ in die q̄tuor. ⁊ vbi
erat p̄ciliū bini ⁊ bini. ¶ In cellulis q̄; ianī-
tor̄. ad occidentē q̄tuor ī via: binīq; p cel-
lulas. De sūt diuisiones ianitor̄ filiorum
chore ⁊ merari. Porro achias erat sup the
sauros dom⁹ dñi. ⁊ vasa sanctor̄. Filij q̄
leedan filij gersonni. De leedan p̄ncipes
familiar̄. leedan ⁊ gersonni iehieli: filij e
hieli zathā ⁊ iohel frēs ei⁹ sup thesauros
dom⁹ dñi amramitis ⁊ ÿsaaritis ⁊ hebro-
nitis ⁊ iezielitis. Subahel aūt fili⁹ gersō.
filij moÿsi p̄positus thesauris: frēs q̄; ei⁹ eli
ezer cui⁹ filij raabia. ⁊ h⁹ filij⁹ ÿsaias. et h⁹
filius iorā. h⁹ q̄; filij⁹ zechri. ⁊ h⁹ filius sele-
mith. Ipe selemith ⁊ frēs eius sup thesau
ros sanctor̄. q̄ sanctificauit dauid rex et
p̄ncipes familiar̄ ⁊ tribuni et cēturiones
⁊ duces exercitus. de bellis ⁊ manubijs p̄-
lior̄. q̄ p̄secrauerāt ad īstauracōez. ⁊ sup
pellectilē tēpli dñi. Hec aūt vniuersa san-
ctificauit samuel vidēs ⁊ saul filius cis. ⁊
abner filij ner. ⁊ ioab filij saruie: omnes q̄;
sanctificauerāt ea p̄ manū salemith ⁊ fra-
trē ei⁹. ÿsaaritis vo p̄erat chonenias ⁊ filij
ei⁹ ad opa forinsec⁹ sup īsrl̄. ad docendum
⁊ iudicandū eos. Porro ō hebronitis alī
bias ⁊ frēs ei⁹ viri fortissimi mille septin-
gēti p̄erant israheli. trans iordanē p̄tra oc
cidentē in cūctis opib⁹ dñi. ⁊ ī ministeriis
regis. Hebronitar̄ aūt p̄nceps fuit hero
secūdū familias ⁊ p̄gnacōes eor̄. Quadra
gesimo anno regni dō recēsiti sūt ⁊ inuen
sunt viri fortissimi in gazer galaad: filijs
eius robustioris etatis duo milia septin-
gēti p̄ncipes familiar̄. Preposuit aūt eos
dauid rex rubenitis ⁊ gaditis. ⁊ dimidie
tribui manasse: in oīe misteriū dei ⁊ regis

¶ Capitulū. XXVII.

Filij aī īsrl̄ scd̄m numer̄ suū p̄nci-
pes familiar̄. ⁊ tribuni ⁊ cēturiones et
p̄fecti q̄; mīstrabāt regi iuxta tur-
mas suas. ingredientes ⁊ egredientes p singu
los mēses ī āno: vigītiq̄tuor milib⁹ singu
p̄erāt. p̄me ⁊ me ī p̄mo mēse isboam p̄erat

Paliip

filiꝰ zabdihel: ⁊ sub eo vigītiq̄tuoꝝ milia.
De filijs phares: p̄nceps cūctoꝝ p̄ncipū ī exercitu mēse p̄mo. Secūdi mensis habebat turmā dux acboites ⁊ pˢse alē noīe machcelloth: q̄ regebat ptē exercitꝰ vigītiq̄tuor miliū. Dux q̄z turme ēcie ī mēse ēcio erat banaias filiꝰ ioiade sacēdos: ⁊ in diuisione sua vigītiq̄tuoꝝ milia. Ipse ē bonaias fortissimus inter trigīta: ⁊ sup trigīta. Prerat aū turme ipius amizabach filius eiꝰ Quartꝰ mēse q̄rto asahel frꝝ ioab. ⁊ zabedi as filiꝰ eiꝰ post eū: ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Quītus mēse q̄nto p̄nceps samaoth iezeritꝫ ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Sextꝰ mēse sexto hirā filiꝰ acces thecuites: ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Septimꝰ mēse septimo helles phallonites ō filijs ephraim: ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Octauꝰ mēse octauo sobochai iasathites de stirpe zarai ⁊ ī ēma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Nonꝰ mense nono abiezer anathotites de stirpe iemmī ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuoꝝ milia. Decimꝰ mēse decimo marai ⁊ ipe nethophatites de stirpe zarai: ⁊ ī turma eius vigintiq̄tuoꝝ milia. Undecimꝰ mēse vndecimo banaas pharathonites de filijs ephraī ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Duodecimus mēse duodecimo hoalbai. netophatites de stirpe gothoniel: ⁊ ī turma eiꝰ vigintiq̄tuoꝝ milia. Porro tribubꝰ p̄erāt isrl. rubenitis. dux eliezer filiꝰ zechri: symeonitis: dux saphacias filiꝰ macha Leuitis. asabias filius chamiel: aaronitis. sadoch. Judaitis. heliu frꝝ dō: ysacharitis amri filiꝰ michael: zabulonitis. ieſmaias filiꝰ abdie: neptalitibꝫ. hierimoth filiꝰ oziel filij ephraim osee filiꝰ ozazīu. Dimidie tribui manasse. iohel filiꝰ phadaie. Et dimidie tribui manasse ī galaad iaddo filiꝰ zacharie: beniamin aūt iasihel filius abner: dan ꝺo ezrihel filiꝰ ieroaz. Quīj p̄ncipes filiorūz isrl. Noluit aūt dauid numerare eos a vigīti ānis inferius: q̄ dixerat dñs vt multiplicaret isrl quasi stellas celi. Joab filius saruie ceperat numerare nec ꝯpleuit q̄ sup hoc ira dei irruerat in isrl: ⁊ idcirco numerꝰ eoꝝ q̄ fuerant recēsiti nō est relatus in fastos regis dauid. Super thesauros aūt fgis fuit azimoth filiꝰ adihel: hijs aū thesauris q̄ erāt ī vrbibꝫ ⁊ ī vicis ⁊ ī turribꝫ psidebat ionathā filiꝰ ozie. Operi aū rustico ⁊ agricol' q̄ exercebāt tr̄ā p̄erat ezri filiꝰ chelub: vinearūq̄ cultoribꝫ semeias romathites: cell' aūt vinarijs zabdias aphonites. Nā sup oliueta ⁊ ficeta q̄ erāt in cāpestribꝫ balanan gederites: sup apothecas aūt olei ioas. Porro armēntis q̄ pascebāt ī sarona p̄positꝰ fuit sethrai saronites: ⁊ sup boues ī vallibꝫ saphat filiꝰ addi sup camelos ꝺo vbil ismahelites: ⁊ sup asinos iudas meronatites: sup oues q̄z iaziz agarenꝰ. Oēs hij p̄ncipes substācie regis dō. Jonathā aūt patruꝰ dō ꝯsiliarius vir potēs ⁊ prudēs ⁊ litēratꝰ: ipe ⁊ iahihel filiꝰ achamoni erāt cū filijs regis. Achitophel eciā ꝯsiliariꝰ regis: ⁊ chusi arathites amicꝰ regis. Post achitophel fuit ioiada filiꝰ banarie ⁊ abiathar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

Capitulū. XXVIII.

Conuocauit igiꝝ dauid omnes p̄ncipes israhel. duces tribuū ⁊ p̄positos turmarū. qui mīstrabant regi: tribunos q̄z et cēturiones ⁊ q̄ p̄erāt substancie ⁊ possessionibꝫ regis: filiosq̄z suos cū eunuchis ⁊ potētes ⁊ robustissimos q̄sq̄z ī exercitu hierusalē. Cūq̄z surrexissꝫ rex ⁊ stetisset ait. Audite me frēs mei: ⁊ ꝑplus meus. Cogitaui vt edificarem domū in q̄ reqesceret archa federis dñi ⁊ scabellū pedum dñi dei nr̄i: et ad edificandū oīa preparaui. Deꝰ aūt dixit mihi. Nō edificabis domum nomī meo. eo q̄ vir bellatoꝝ ⁊ sāguinē fuderis: sꝫ ⁊ elegit dñs deꝰ israh' me de vniuersa domo p̄ris mei: vt essē rex super israh' ī sempiternū. De iuda eī elegit p̄ncipes. Porro ō domo iuda domū p̄ris mei ⁊ de filijs p̄ris mei placuit ei vt me eligerꝫ frē sup cunctū israhel: sed ⁊ ō filijs meis: filios em̄ mihi multos dedit dñs: elegit salomonē filiū meū vt sederet in throno regni dñi sup israhel: dixitq̄z mihi. Salomō filius tuus edificabit domū meam ⁊ atria mea. Ipm em̄ elegi mihi ī filiū. ⁊ ego ero ei in patrē: et firmabo regnū eiꝰ vsq̄z inetternum: si pseueraverit facere p̄cepta mea ⁊ iudicia sicut et hodie. Nūc ergo corā vniuerso cetu israhel audiētē deo nr̄o custodite et perq̄rite cūcta mādata dñi dei nr̄i vt possideatis terrā bonā: ⁊ relinq̄tis eam filijs vr̄is post vos vsq̄z ī sempiternū. Tu aūt salomō fili mi scito deū patris tui: et

Paralipp 2

fui ei corde pfecto ⁊ aīo voluntario. Oia ei corda scrutat dñs: ⁊ vniuersas mētiuz cogitacões ītelligit. Si q̄sieris eū īuenies si aūt dereliq̄ris eū piciet te inet̄nū. Nunc g̃ qz elegit te dñs vt edificares domū sanctuarij: ꝯfortare ⁊ pfice. Dedit aūt dō salomoni filio suo descripcōem portic⁹ ⁊ tēpli ⁊ cellarioꝝ ⁊ cenaculi ⁊ cubiculoꝝ ī abditis ⁊ dom⁹ ꝓpiciacōis. necnō ⁊ oīm q̄ cogitauerat atrioꝝ ⁊ exedraꝝ p circuitū ī thesauros dom⁹ dñi ⁊ ī thesauros sāctoꝝ: diuisionūqz sacdotaliū ⁊ leviticaꝝ oīa opa dom⁹ dñi ⁊ in vniuersa vasa mīsterij tēpli dñi: auꝝ ī pōdere p singula vasa mīsterij: argēti q̄z pōd⁹ p vasoꝝ ⁊ opeꝝ diuersitatē sz ⁊ ad cādelabra aurea ⁊ ad lucernas eorū. auꝝ p mēsura vniuscuiusqz cādelabri ⁊ lucernaꝝ: similit̄er ⁊ in cādelabris argētēis ⁊ ī lucernis eoꝝ p diuersitatē mēsure. pōd⁹ argēti tradidit. Auꝝ q̄z dedit ī mēsam ꝓpositōis p diuersitatē mēsure: similit̄er ⁊ argētū ī alias mēsas argētēas. Ad fuscinulas q̄z ⁊ fialas ⁊ thuribula ex auro purissimo ⁊ leūculos aureos p q̄litatē mēsure pōd⁹ distribuit. ī leuncl'm ⁊ leuncl'm sil'r ⁊ ī leones argētēos diuersū argēti pōdus separauit. Altari aūt in q̄ adolebat ī censū. auꝝ purissimū dedit: ⁊ vt ex ipō fieret similitudo q̄drige cherubin extēdentiū alas ⁊ velantiū archā federis dñi. Oīa inq̄t venerūt scripta manu dñi ad me: vt intelligerē vniuersa opa exēplaris. Dixit q̄z dō salomoni filio suo. Viriliter age ⁊ confortare ⁊ fac: ne timeas ⁊ ne paueas. Dominꝰ enī deꝰ meꝰ tecū erit: ⁊ nō dimittet te nec dereliquet: donec pficias omē opꝰ misterij domꝰ dñi. Ecce diuisiones sacerdotū ⁊ leuitaꝝ ī oē mīsteriū domꝰ dñi assistunt tibi ⁊ pati sunt: ⁊ nouerūt tam pncipes q̄ ꝓplus facere oīa pcepta tua.

Capitulū. .XXIX.

Locutusqz ē dō rex ad oēm ecclesiā Salomonez filiū meū vnū elegit dñs adhuc puerꝝ ⁊ tenellū. Opus ei grāde ē: neqz ei homini pparat̄ habitatio. sz deo. Ego ei totis viribꝫ meis ppara ui impēsas domꝰ dñi dei mei: auꝝ ad vasa aurea ⁊ argentū ī argētea. es ī enea. ferrū in ferrea. ligna ad lignea. lapides onichinos ⁊ q̄si stibinos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ oēmqz pciosū lapidē ⁊ marmor pariū habūdātissime: ⁊ sup hec q̄ obtuli ī domū dei mei. de peculio meo auꝝ ⁊ argētū do ī tēplum dei mei: exceptis hijs q̄ ꝓparaui ī edē sctaz tria milia talēta auri de auro ophir: ⁊ septē milia talētoꝝ argēti ꝓbatissimi ad deaurādas parietes tēpli: ⁊ vbicūqz opus est auꝝ ō auro ⁊ vbicūqz opꝰ ē argētū ō argento. Opa fiēt p manꝰ artificū ⁊ si q̄s sponte offert ī pleat manū suā hodie: ⁊ offerat q̄ voluerit dño. Pollicit̄i sūt itaqz pncipes familiaꝝ ⁊ pceres tribuū isrl'. tribuni q̄z et centuriones ⁊ pncipes pncipū possessionū regis: dedēr̄tqz ī opa domꝰ dñi auri talēta q̄nqz milia ⁊ solidos decē milia argēti talēta decē milia ⁊ eris talēta decem et octo milia: ferri q̄z centū milia talētoꝝ: et apud quēcūqz inuēti sūt lapides dedert in thesauros domꝰ dñi p manū iehibel gersonitis. Letatusqz ē ꝓplus cū vota spōte promittērent: qz corde toto offerebāt ea dño. Sz ⁊ dō rex letatꝰ ē gaudio magno: ⁊ benedixit dño corā vniuersa mlt̄itudine ⁊ ait Benedictꝰ es dñe deꝰ isrl' pr̄is nr̄i: ab eterno ineternū. Tua ē dñe magnificēcia ⁊ potēcia ⁊ gl'ia atqz victoria: ⁊ tibi laus. Cūcta enī q̄ ī celo sūt ⁊ in terra. tua sūt. Tuū dñe regnū: ⁊ tu es sup oēs pncipes. Tue diuicie: ⁊ tua ē gl'ia: tu dñaberis oīm. In manu tua ūt⁹ ⁊ potēcia: ī manu tua magnitudo ⁊ imperiū oīm. Nunc igit̄ deꝰ nr̄ confitemur tibi: ⁊ laudam⁹ nomē tuum inclitum Quis ego et q̄s ꝓplus meꝰ: vt possim⁹ hec tibi vniuersa promittere? Tua sūt oīa: et q̄ dō mānu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. Peregrini enī sum⁹ corā te ⁊ aduene: sic oēs pres nr̄i. Dies nr̄i q̄si vmbra sup terrā et nulla est mora. Dñe deꝰ nr̄ oīs hec copia quā paravim⁹ vt edificaret̄ domꝰ noī sancto tuo de manu tua ē: et tua sūt oīa. Scio deus meꝰ qō ꝓbes corda ⁊ simplicitatē diligas vnde ⁊ ego in simplicitate cordis mei letꝰ obtuli vniuersa hec: et pplm tuū q̄ hic reperi t⁹ ē vidi cū īgēti gaudio tibi offerre donaria. Dñe deꝰ abrahā ⁊ ysaac et isrl' pr̄m nr̄oꝝ custodi inet̄nū hāc volūtatē cordis eoꝝ: et semp in venerationē tui mens ista ꝓmaneat. Salomoni q̄z filio meo da cor ꝑfectū. vt custodiat mādata tua et testimonia tua ⁊ ceremonias tuas et faciat vniuersa: et edificet edē cuiꝰ īpensas paraui. Precepit aūt dō vniuerse ecclesie Benedicte

domio deo nostro. Et benedixit oīs eccle-
sia dño deo patꝝ suoꝝ: et inclinauerūt se
et adorauerūt deū: et deinde regē. Immola-
uerūtq; victimas dño: et obtulerūt olocau
sta die seqnti thauros mille. arietes mille.
agnos mille cū libaminib; suis. et vniuer-
so ritu abūdātissime ī oēm israhel. Et cō-
mederūt et biberunt coram dño ī die illo
cum grandi letitia: et vnxerunt scdo salo
monem filium dauid. Vnxerunt autē euꝫ
domino in ꝓncipem: et sadoch in pontifi
cem. Sedit q; salomon super solium domī
in regem pro dauid patre suo et cunctis
placuit: et paruit illi omnis israhel. Sed
et vniuersi principes et potentes et cun-
cti filij regis dauid dederunt manū: ꝛ sub-
iecti fuerūt salomoni regi. Magnificauit
ergo dominus salomonem super omnem
israhel: et dedit illi gloriam regni qualem
nullus habuit ante eum rex israhel. Igit̄
dauid filius ysai regnauit super vniuer-
sum israhel: et dies quib; regnauit super
israhel fuerunt quadraginta anni. In he-
bron regnauit septem annis et in hīlm
ānis trigītatrib;: et mortuꝰ est ī senectute
bona plenꝰ diebꝰ. et diuicijs ꝛ gloria: et re-
gnauit salomon filius eiꝰ ꝓ eo. Gesta aūt
regis priora et nouissima scripta sūt in li-
bro samuhelis videntis et in libro nathā
ꝓphe atq; in volumine gad videntis: vni-
uersiq; regni eius et fortitudinis et tem-
poꝝ que transierūt sub eo siue in israhel.
siue in cunctis regnis terrarū.

Explicit liber Paralipomenon ꝑmꝰ. Incipit lib Paralipomenon scdꝰ. Ca. I.

Confortatus est ḡ salomon
filius dauid ī regno suo:
et dñs erat cum eo et ma-
gnificauit eum in excelsū.
Precepitq; salomon vni-
uerso israheli tribunis et
centurionibus et ducibus et iudicib; oīs
israhel et ꝓncipib; familiarū: et abijt cum
vniuersa multitudine ī excelsū gabaō. vbi
erat tabernaculū federis domini: qd̄ fecit
moyses famulus dei ī solitudine. Archam
autem dei adduxerat dauid de cariathia-
rim in locum quē ꝓparauerat ei: et vbi fix
erat illi tabernaculū: hoc ē ī hirlm. Alta-
re qꝫ eneū qd̄ fabricatꝰ fuerat beselehel filī
us vri filij vr ibi erat corā tabernaclo dñi
qd̄ ꝛ req̄siuit salomō et oīs ecclesia. Ascen
ditq; salomō ad altare eneū corā taberna
culo federis dñi et obtulit ī eo mille hosti
as. Ecce aūt ī ipa nocte apparuit ei deꝰ di-
cēs. Postula qd̄ vis: vt dē tibi. Dixitq; sa-
lomō deo. Tu fecisti cū dd̄ pri meo miseri
cordiā magnā: et ꝓstituisti me regē ꝓ eo.
Nūc ergo dñe deus: impleat̄ fmo tuꝰ quē
pollicitus es dauid patri meo. Tu eī me
fecisti regem sup ꝑplum tuū multū: qui tā
innumerabilis est q̄ puluis terre. Da mi-
hi sapientiā et intelligentiā: vt ingrediar
et egrediar coram ꝑplo tuo. Quis enī po-
test hunc ꝑplum tuū digne q̄ tāgrandis est
iudicare? Dixit autem deus ad salomonē
Quia hoc magis placuit cordi tuo. et nō
postulasti diuicias et substanciaꝫ ꝛ gl̄aꝫ:
neq; animas eoꝝ qui te oderant sed nec di
es vite plurimos: petisti autꝫ sapienciā:
et sciencia: vt iudicare possis ꝑplum meuꝫ
sup quē ꝓstitui te regē: sapiencia ꝛ sciēcia
data sunt tibi. Diuicias aūt et substāciaꝫ
et gloriam dabo tibi: ita vt nullus in regi
bus nec ante te nec post te fuerit simil̄
tui. Venit ergo salomon ab excelso gaba-
on in hierusalem coram tabernaculo fede
ris: et regnauit sup isrl̄. Cōgregauitq; sibi
curruꝰ et eq̄tes: et facti sūt ei millequadrī-
genti currus et duodecim milia eq̄tuꝫ: et
fecit eos esse in urbib; quadrigaꝝ et cū re
ge in hirlm. Prebuitq; rex argentū ꝛ au-
rum in hirlm quasi lapides: ꝛ cedros qua-
si sicomoros q̄ nascunt̄ in cāpestrib; mul-
titudine magna. Adducebant̄ aūt ei equi
de egipto de choa a negociatoribꝫ regis: q̄
ibant et emebant precō q̄drigā equoꝝ sex
centis argenteis et equū centū q̄nquagin-
ta. Similiter de vniuersis regnis cetheoꝝ
et a regib; sirie empcō celebrabat̄.

Capitulū. .II.

Decreuit aūt salomō edificare do-
mū noī dñi: ꝛ palaciū sibi. Et nu
merauit septuagīta milia virorū
portātiuꝫ humeris: ꝛ octogīta milia q̄ ce-
derēt lapides in mōtib;: ꝓpositosq; eoꝝ ct̄a
milia sexcētos. Misit q̄ꝫ ad hirā regē tyri
dicēs. Sic̄ egisti cū dd̄ pre meo. ꝛ misisti
ei ligna cedrina vt edificarꝫ sibi domū ī q̄ ꝛ

Paralipp

hĩtauit : sic fac mecũ vt edificẽ domũ noĩ dñi dei mei ⁊ ꝓsecrẽ eã: ad adolendũ incen sum corã illo ⁊ fumiganda aromata. ⁊ ad ꝓpositionẽ panũ sempiternã. ⁊ ad holocau stomata mane ⁊ vespe. sabbatis q̃z ⁊ neo menijs. ⁊ solẽnitatibꝫ dñi dei nr̃i ĩ sẽpitẽr nũ q̃ mãdata sũt israheli. Dom⁹ eĩ quã e dificare cupio magna ẽ. Magn⁹ est eĩ dñs de⁹ nr̃: sup oẽs deos. Quis g̃ poterit ꝑua lere vt edificet ei dignã domũ? Si eĩ celũ ⁊ celi celoꝝ capere eũ nequeũt: q̃ntus ego sũ vt possiꝫ edificare ei domũ ? Sꝫ ad hoc tm̃: vt adoleaᷠ ĩcensũ corã illo. Mittæ igr̃ mihi virꝝ erudituꝫ q̃ nouerit opari in auro ⁊ argẽto. ere ⁊ ferro. purpura coccino et iacincto. ⁊ q̃ sciat sculpere celaturas: cum hijs artificibꝫ q̃s mecũ habeo ĩ iudea ⁊ in hirl'm q̃s ꝓparauit dꝫ pr̃ me⁹. Sꝫ ⁊ ligna cedria mittæ mihi ⁊ arcẽthĩa ⁊ pinea de li bano. Scio eĩ q̃ ꝑui tui nouerĩt cedere li gna de libano. Et erũt ꝑui mei cũ ꝑuis tu is: vt parẽᷠ mihi ligna pluria. Dom⁹ enĩ quã cupio edificare magna ẽ nimis ⁊ in clita. Pretærea oparijs q̃ cesuri sũt ligna ꝑuis tuis dabo ĩ cibaria tritici choros vi gĩti milia: ⁊ ordei choros totidẽ: olei q̃z sa ta viginti milia. Dixit aũt hirã rex tyri ꝑ litteras q̃s miserat salomoni. Quia dile xit dñs ꝓpl'm suum : idcirco te regẽre fecit sup eũ. Et addidit dicẽs. Bñdict⁹ dñs de⁹ isr̃l q̃ fecit celũ ⁊ r̃ã: q̃ dedit dꝫ regi filiuꝫ sapientẽ ⁊ erudituꝫ ⁊ sensatũ atq̃z prudẽtẽ: vt edificaret domũ dño. ⁊ palacium sibi. Misi g̃ tibi virꝝ prudẽtẽ ⁊ sciẽtissimũ. hirã patrẽ meũ filiũ mulieris de filiabꝫ dan c⁹ pr̃ fuit tyrius: q̃ nouerit opari in auro ⁊ argẽto. ere ⁊ ferro ⁊ marmore ⁊ lignis: in purpura q̃z ⁊ iacincto ⁊ bissino ⁊ coccino: ⁊ q̃ sciat celare oẽm sculpturã. ⁊ adĩuenire prudẽᷠ qꝺcunq̃z ĩ ope necessariũ ẽ: cum artificibꝫ tuis ⁊ cum artificibꝫ dñi mei dꝫ pr̃is tui. Triticũ g̃ ⁊ ordeũ ⁊ oleũ ⁊ vinuꝫ q̃ pollicit⁹es dñe mi mittæ ꝑuis tuis. Nos aũ cedem⁹ ligna ꝺ libano qꝺ necessaria ha bueris: ⁊ applicabĩ⁹ ea ratibꝫ ꝑ mare ĩ iop pe: tuũ aũt erit trãsferre ea in hirl'm. Nu merauit igiᷠ salomon oẽs viros proseli tos qui erãt ĩ terra israhel post dinumera tionem quã dinumerauit pater ei⁹ ⁊ inuẽ ti sũt centumq̃nquaginta milia ⁊ tria mi lia sexcẽti. Fecitq̃z ex eis septuagĩta milia q̃ humeris onera portarẽt: ⁊ octogita mu lia q̃ lapides de montibꝫ cederẽt: tria aũt milia ⁊ sexcẽtos ꝓpositos opeꝝ ꝓpl'i.

Capitulũ. .III.

Et cepit salomon edificare domũ dñi ĩ hirl'm ĩ mõte moria qui de mõstratus fuerat dauid patri ei⁹ in loco quẽ parauerat dauid ĩ area ornan iebusei. Cepit autẽ edificare mense scdo: ãno q̃rto regni sui. Et hæc sũt fundamẽta q̃ iecit salomõ vt edificaret domũ dei. lon gitudinis. cubitos ĩ mensura ꝑma sexagi ta: latitudĩs cubitos viginti. Porticũ do añ frontẽ q̃ extẽdebaᷠ ĩ longũ. iuxta mẽsu rã latitudĩs dom⁹: cubitoꝝ vigĩti. Porro altitudo cẽtum viginti cubitoꝝ erat. Et deaurauit eã intrinsec⁹ auro mundissimo. Domũ q̃z maiorẽ texit tabul' ligneis abi egnis: ⁊ laminas auri obrizi affixit ꝑ to tũ. Sculpsitq̃z ĩ ea palmas : ⁊ q̃si catẽnu las seinuicem ꝓplectentes. Strauit q̃z pa uimentum templi preciosissimo marmo re: decore multo. Porro auꝝ erat ꝓbatissi mũ. de cui⁹ laminis texit domũ ⁊ trabes e ius ⁊ postes ⁊ parietes et ostia: et celauit cherubin ĩ parietibꝫ. Fecit q̃z domũ sãcti sãctoꝝ: lõgitudinẽ iuxta latitudinẽ dom⁹ cubitoꝝ vigĩti: ⁊ latitudinẽ sil'r vigĩti cu bitoꝝ. Et laminis aureis texit eã q̃si talẽ tis sexcẽtis: sed ⁊ clauos fecit aureos: ita vt singuli claui sicl̃os q̃nquagenos ꝑpen derẽt. Cenacula q̃z texit auro. Fecit eciã in domo sãcti sãctoꝝ cherubim duos ope statuario: ⁊ texit eos auro. Ale cherubim viginti cubitis extẽdebanᷠ: ita vt vna ala haberet cubitos quinq̃z ⁊ tãgeret parietẽ dom⁹: ⁊ altera q̃nq̃z cubitos habens: alam tãgeret alterĩ⁹ cherub. Similiter cherub alterĩ⁹ ala. q̃nq̃z habebat cubitos. et tãge bat parietẽ: et ala ei⁹ altera q̃nq̃z cubitoꝝ alã cherub alterĩ⁹ ꝓtingebat. Igiᷠ ale vtri usq̃z cherub expãse erant: ⁊ extẽdebanᷠ ꝑ cubitos viginti. Ipi aũt stabãt erectis ꝑ dibꝫ: ⁊ facies eoꝝ erant verse ad exteriorẽ domũ. Fecit q̃z velũ ex iacincto purpura cocco ⁊ bisso: et intexuit ei cherubim. An te fores eciã tẽpli duas calũnas: que trigi ta et quinq̃z cubitos habebant altitudinis Porro capita eoꝝ quinq̃z cubitoꝝ: necnõ ⁊ quasi catenulas ĩ oraculo: et superpositu it eas capitibꝫ colũnaꝝ. Malagñata eciaꝫ

centũ:q̃ catenul' inẽposuit. ¶Spas q̃z colũnas posuit ĩ vestibulo tẽpli:vnã a dextris ⁊ alterã a sinistris . Eam q̃ a dextris erat vocauit iachin: ⁊ q̃ ad leuã vocauit booz

¶ Capitulũ. .IIII.

Fecit q̃z altare eneũ vigĩti cubitoꝝ longitudĩs ⁊ viginti cubitoꝝ latitudĩs ⁊ decẽ cubitoꝝ altitudinis. Mare eẽ eneũ fusile decez cubitoꝝ a labio vsq̃z ad labiũ:rotundũ p̃ circuitũ. Quinq̃ cubitos habebat altitudĩs:⁊ funiculus trigita cubitoꝝ ãbiebat girꝝ eiꝰ. Simili tudo q̃z boum erat subter illud. Et decem cubitis q̃dã extrinsecus celature:q̃si duobus ũsib⁹ labiũ maris circuibant. Boues aũt erãt fusiles:⁊ ip̃m mare sup duodecim boues impositus erat:quoꝝ tres respiciebãt ad aq̃lonez ⁊ alij tres ad occidentem. Porro tres alij meridiez: ⁊ tres q̃ reliq̃ erant orientẽ:habentes mare suppositum. Posteriora aũt boum erãt intrinsecꝰ sub mari. Porro vastitas eiꝰ habebat mẽsurã palmi:⁊ labiũ illiꝰ erat q̃si labiũ calicis ul' repandi lilij:capiebatq̃z tria milia metretas. Fecit q̃z conchas decẽ ⁊ posuit q̃nq̃z a dextris et q̃nq̃z a sinistris:vt lauarẽt ĩ eis oia q̃ in olocaustũ oblaturi erãt. Porro ĩ mari sacerdotes lauabãt. fecit aũt ⁊ cãdelabra aurea decẽ scom̃ speciẽ quã iusserat fieri:⁊ posuit ea in tẽplo q̃nq̃z a dextris et q̃nq̃z a sinistris. Necnõ ⁊ mẽsas decẽ et posuit eas ĩ tẽplo q̃nq̃z a dextris ⁊ q̃nq̃z a sinistris. Fialas q̃z aureas centũ. Fecit eciã atriũ sacerdotũ ⁊ basilicã g̃ndem:⁊ ostia ĩ basilica q̃ texit ere. Porro mare posuit ĩ latere dextro ꝓtra orientẽ ad meridiẽ. Fecit aũt hirã lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas.⁊ cõpleuit omẽ opꝰ regis ĩ domo dei doc ẽ colũnas duas ⁊ epistilia.⁊ capita ⁊ q̃si quedã retiacl'a:q̃ capita tegerẽt sup epistilia. Malag̃nata q̃z q̃dragĩta ⁊ retiacula duo:ita vt bini ordines malag̃natoꝝ sĩ gul' retiacul' iũgerẽt:q̃ ptegerẽt epistilia. ⁊ capita colũnaꝝ. Bases eciã fecit.⁊ conchas q̃s suppositit basib⁹:mare vnum. boues q̃z duodecim sub mari ⁊ lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas. Omnia vasa fecit salomõi hirã pater eiꝰ in domo domini.ex ere mũdissimo. In regione iordanis fudit ea rex in argillosa terra: inẽ sochot et sarebata. Erat aũt multitudo vasoꝝ innumerabilis ita vt ignorarẽt pondꝰ eris. Fecitq̃z salomõ oia vasa domꝰ dei: et altare aureuz et mẽsas:⁊ sup eas panes ꝓpositiõis. Cãdelabra q̃z cũ lucernis suis vt lucerẽt añ oraclm iuxta ritũ ex auro purissimo.⁊ florẽtia quedaz ⁊ lucernas. ⁊ forcipes aureos. Oĩa de auro mũdissimo facta sũt. Thimeamateria q̃z et thuribula et fialas et mortariola.ex auro purissimo. Et hostia celauit tẽpli interioris.i. ĩ sãcta sãctoꝝ:⁊ hostia tẽpli forinsecꝰ aurea. Sicq̃z ꝓpletũ est oẽ opꝰ qđ fecit salomon ĩ domo dñi.

¶ Capitulũ. .V.

Intulit igit̃ salomõ oia q̃ vouerat dđ pr̃ suꝰ. argẽtũ ⁊ auꝝ:et vniuersa vasa posuit in thesauris domꝰ dñi. Pꝰq̃ ꝯgregauit maiores natu israhel et cũctos p̃ncipes tribuũ. ⁊ capita familiarũ đ filijs isrl' ĩ hierl'm:vt adducerẽt archã federis dñi de ciuitate dđ q̃ ẽ syon. Clenerũt itaq̃z ad regẽ oẽs viri isrl':ĩ die solẽni mẽsis septimi. Cũq̃z venissent cũcti seniores israhel.portauerũt leuitæ archã:⁊ intulerũt eã.⁊ oẽm paraturã tabernaculi. Porro vasa sãctuarij q̃ erãt in tabernacl'o portauerũt sacerdotes cũ leuitis. Rex aũt salomon ⁊ vniuersus cetus isrl'.et oẽs q̃ fuerũt ꝯgregati:añ archã ĩmolabãt arietes et boues absq̃z vllo numero. Tãta eĩ erat multitudo victimaꝝ. Et ĩtulerũt sacerdotes archã federis dñi ĩ locũ suũ.i. ad oraculũ tẽpli ĩ sãcta sãctoꝝ subter alas cherubin : ita vt cherubin expanderẽt alas suas sup locũ ĩ quo posita erat archa: ⁊ ipam archã tegerent cũ vectib⁹ suis. Electiũ aũt q̃b⁹ porta baꝝ archa.quia paululũ lõgiores erãt.capita parebãt añ oraculũ. Si vero q̃s paululum fuisset extrinsecꝰ:eos videre nõ poterat. Fuit itaq̃z archa ibi vsq̃z ĩ p̃sẽtẽ diẽ Nihilq̃z erat aliud ĩ archa nisi due tabule q̃s posuerat moyses in oreb: qñ legẽ dedit dñs filijs isrl' egredientib⁹ ex egipto. Egressis aũt sacerdotib⁹ de sãctuario. oẽs eĩ sacerdotes q̃ ibi potuerant inueniri sãctificati sunt:nec adhuc ĩ illo tpe vices ⁊ mĩsterioꝝ ordo inter eos diuisus erat. Tã leuitæ q̃ cantores. id est ⁊ q̃ sub asaph erãt: ⁊ q̃ sub hemã:⁊ q̃ sub ydithun.filij et frẽs eoꝝ vestiti bissinis cimbalis.⁊ psalterijs ⁊ citharis. concrepabant stantes ad orientalem plagã altaris : et cũ eis sacerdotes

centũuiginti canẽtes tub. Igit cũctis pa
rit & tub & voce & cimbal & organis.et di-
uersi generis musicoꝝ ꝓcinẽtibꝫ.& vocẽ in
sublime tollẽtibꝫ.lõge sonit⁹ audiebat:ita
vt cũ dñm laudare cepissẽt & dicere.ꝓfite-
mi dño qm bon⁹ qm in etnũ mscdia ei⁹ iple
ret dom⁹ dei nube: ne possẽt sacdotes sta-
re & mistrare ꝑ caliginẽ. Cõpleuerat enĩ
gl'ia dñi domũ dei. Capi. .VI.

Tunc salomõ ait.Dñs pollicit⁹ est
vt hitaret ĩ caligine:ego aũt edifi
caui domũ noĩ ei⁹:vt hitaret ibi ĩ
ꝑpetuũ.Et ꝙuertit rex faciẽ suã:& bndix
it vniuerse mltitudini isrl'.Nã ois turba
stabat itẽta & ait.Bndict⁹ dñs de⁹ isrl':qui
qd locut⁹ ẽ dd pri meo.ope ꝓpleuit dicẽs.
A die q eduxi ꝑplm meũ d terra egipti.nõ
elegi ciuitatẽ d cũctis tbub isrl' vt edifi-
carẽ ĩ ea dom⁹ nomĩ meo neqꝫ elegi quẽ-
q aliũ viꝝ vt eẽt dux ĩ ꝑplo meo isrl':sꝫ ele
gi hirlm vt sit nomẽ meũ ĩ ea & elegi da-
uid vt ꝓstituerẽ eũ sup ꝑplm meũ isrl'.Cũ-
qꝫ fuisset volũtatis dd pris mei vt edifica
ret domũ noĩ dñi dei isrl':dixit dñs ad eũ.
Quia hec fuit voluntas tua vt edificares
domũ noĩ meo:bñ qdẽ fecisti huiuscemõi
habere volũtatẽ:sꝫ nõ tu edificab mihi do
mũ.Verũtñ fili⁹ tu⁹ q egrediet d lumb tu-
is:ipe edificabit domũ noĩ meo.Cõpleuit
q dñs ꝓmonẽ suũ quẽ locut⁹ fuerat:& ego
surrexi ꝑ dd pre meo:& sedi sup thronum
isrl' sic locut⁹ ẽ dñs: & edificaui domũ noĩ
dñi dei isrl'. & posui ĩ ea archã ĩ q ẽ pactũ
dñi qd pepigit cũ filijs isrl'. Stetit q corã
altare dñi ex aduerso vniuerse mltitudis
isrl':& extẽdit man⁹ suas. Siqdẽ fecerat sa
lomõ basim eneã & posuerat eã ĩ medio ba
silice:hñtꝫ qnqꝫ cubitos lõgitudis & qnqꝫ
latitudinis & tres cubitos altitudis. Stẽ-
titqꝫ sup eã:et deinceps flexis genibꝫ ꝓtra
vniuersã mltitudinẽ isrl' & palmis ĩ celum
leuatis ait. Dñe de⁹ isrl'.nõ ẽ simil' tui de⁹
in celo & ĩ tra.q custodis pactũ & miscdiã
cum seruis tuis.qui ambulant coram te ĩ
toto corde suo:qui prestitisti huo tuo dd
pri meo quecũqꝫ locut⁹ fueras ei: et q ore
pmiseras ope ꝓplesti. sic & pns tempus ꝑ
bat. Nunc ergo dñe de⁹ isrl' imple huo tuo
pri meo dauid quecũqꝫ locut⁹ es dicens.
Non deficiet ex te vir coraꝫ me qui sedeat
sup thronũ isrl' et ita tñ si custodierĩt filij
tui vias meas.& ābulauerint ĩ lege mea:
sicut & tu ambulasti coraꝫ me.Et nũc dñe
de⁹ isrl' firmet hmo tu⁹:quẽ locut⁹ es huo
tuo dauid.Ergo ne credibile ẽ. vt habitet
de⁹ cũ hominibꝫ sup tertã:Si celũ & celi ce
loꝝ nõ te capiũt: qntomagis domus ista
quã edificaui:Sꝫ ad hoc tm facta ẽ.vt re
spicias oronẽ hui tui.& obsecracõem eius
dñe de⁹ me⁹:audias & ꝑces qs fũdit famu-
lus tu⁹ corã te:vt apias oc'os tuos super
domũ istã diebꝫ ac noctibꝫ.sup locũ ĩ quo
pollicit⁹ es vt inuocaret nomẽ tuũ & exau
dires oracõeꝫ quã hu⁹ tu⁹ orat in eo:& ex
audias ꝑces famuli tui & ꝑpli tui isrl'.Cum
cũqꝫ orauerit ĩ loco isto:exaudi de habita
c'o tuo id ẽ de ce'.& ꝑpiciare. Si peccaue
rit qspiã ĩ ꝓximũ suũ & iurare ꝓtra eũ ps
tus venerit.seqꝫ maledictio ꝓstringerit co
ram altari ĩ domo ista tu audies de celo.
& facies iudiciũ huoꝝ tuoꝝ:ita vt reddas
iniq viã suã in caput ꝓprium:& vlciscaris
iustũ retribuẽs ei scdm iusticiã suam.Si
supat⁹ fuerit ꝑplus tu⁹ isrl' ab ĩimicis.pec
cabũt eĩ tibi.& ꝙuersi egerint penitẽciã et
obsecrauerĩt nomẽ tuũ.& fuerĩt dcpcati in
loco isto tu exaudies d celo & ꝑpiciare pec
cato ꝑpli tui isrl'.& reduc eos ĩ tertã quaꝫ
dedisti eis & patribꝫ eoꝝ. Sic clauso celo
pluuia non fluxerit ꝓter pcta ꝑpli tui.
& dcpcati te fuerĩt ĩ loco isto et ꝓfessi noĩ
tuo.& ꝙuersi a pctis suis cũ eos afflixeris
exaudi d celo dñe.& dimitte pcta fuis tu
is.& ꝑpli tui isrl':& doce eos viã bonã. ꝓ
quã ĩgrediãt:& da pluuiã tre quã dedisti
ꝑplo tuo ad possidẽdũ. Fames si orta fue
rit ĩ tra.& pestilẽtia erugo.& aurugo & le
custa & bruc⁹.& hostes vastatis regionib
portas obsederĩt ciuitatis.oisqꝫ plaga et i
firmitas ꝓsserit:si qs d ꝑplo tuo isrl' fuerit
dcpcat⁹.ꝙgnoscẽs plagã et ifirmitatẽ suã
et expãderit man⁹ suas ĩ domo hac: tu ex
audies de celo d sublimi scꝫ habitaclo tuo
et ꝑpiciare:et redde vnicuiqꝫ scdm vias su
as qs nosti eũ habere in corde suo.Tu enĩ
sol⁹ nosti corda filioꝝ hoĩm: vt timeant te
et ābulẽt in vijs tuis cunctis diebꝫ qbꝫ vi
uũt sup faciẽ terre quã dedisti ptribꝫ nris
Extremũ qꝫ q ñ ẽ d ꝑplo tuo isrl' si venerit
d tra lõgiq ꝓpter nomẽ tuũ magnũ & ꝓ
manũ tuã robustã.et brachiũ tuum extẽ
tũ.et adorauerit in loco isto:tu exaudies

te celo firmissimo habitaculo tuo. & facies
cuncta p quę inuocauerit te ille peregrin⁹:
vt sciāt oēs pp̄li ere nomē tuū. & timeāt te
sic̄ pp̄lus tu⁹ isrl: & ꝓgnoscāt qz nomē tuū i
uocatū ē sup domū hāc quā edificaui noī
tuo. Si egressus fuerit pp̄lus tu⁹ ad belluz
p̄ aduersarios suos. p viā q̄ miseris eos:
adorabūt te p̄ viā ī q̄ ciuitas hec ē quam
elegisti. & dom⁹ quā edificaui noī tuo: vt
exaudias ō celo p̄ces eoꝝ & obsecracōez. &
vlciscaris. Si aī pecauerīt tibi. neqz eī ē
hō q̄ ñ peccet. & irat⁹ fueris eis. & tradideris
hostib⁹. & captiuos duxerīt eos ī terrā lōginquā vl̄ certe q̄ iuxta ē: & ꝓuersi ī corde
suo ī ere ad quā captiui ducti fuerāt egerint penitēciā. & deprecati te fuerīt in terra
captiuitatis sue dicētes. peccauim⁹. iniq̄
fecim⁹. iiuste egim⁹: & reuersi fuerīt ad te
ī toto corde suo. & tota aīa sua ī ere captiuitatis sue. ad quam ducti sunt: adorabūt te p̄ viā ere sue quā dedisti p̄ribꝰ eoꝝ
& vrb̄ quam elegisti. & dom⁹ quā edificaui
noī tuo: vt exaudias ō celo hoc ē de firmo
habitaculo tuo p̄ces eoꝝ: & facias iudiciū.
& dimittas pp̄lo tuo quāuis pcōri. Tu es
ei⁹ de⁹ me⁹. Aperiāt q̄so oculi tui: & aures
tue intēte sint ad oīonē q̄ fit in loco isto.
Nūc igit̄ ꝓsurge dñe de⁹ ī requem tuā: tu et
archa fortitudis tue. Sacerdotes tui dñe
de⁹ induāt salutē: & sancti tui letēt in bonis. Dñe de⁹ me⁹ ne auertaris faciē xp̄i tui
Memēto miserioꝝ dauid serui tui. Cūq̄ ꝓplesset
salomō fundēs p̄ces. ignis descēdit de celo
& deuorauit olocausta & victimas. & maiestas dñi ipleuit domū: nec poterāt sacerdotes ingredi templū dñi eo q̄ ipleſſz maiestas
dñi templū dñi: ſz & oēs filij isrl̄ videbāt descēdentē ignē. & gl̄am dñi sup domū: & corruētes pni ī terrā sup pauimētū stratum
lapide adorauerūt & laudauerūt dñm qm̄ bon⁹ qm̄ ī seculū misericordia ei⁹. Rex aī & omis
pp̄lus imolabāt victimas corā dño.

¶ Capitulū. VII.

Dactauit igit̄ rex salomō hostias.
boum vigintiduo milia: arietum
centūuiginti milia. Et dedicauit
domū dei rex & vniuersus pp̄lus. Sacerdotes aī stabāt ī officijs suis. & leuite ī organis carminū dñi. q̄ fecit dauid rex ad laudandū dominū. qm̄ ī seculū misericordia ei⁹:
ymnos dauid canētes per manus suas.

Porro sacerdotes canebāt tubis añ eos
cunctusqz isrl̄ stabat. Sanctificauit q̄z salomō medium atrij añ templū dñi. Obtulerat
enī ibi olocausta et adipes pacificoꝝ: qz
altare eneū qd̄ fecerat nō poterat sustinere olocausta et sacrificia & adipes. Fecit g̃
salomō solēnitatē in tpe illo septem diebꝰ
et oīs isrl̄ cū eo. ecclesia magna valde: ab
introitu emath vsqz ad torrentez egipti.
Fecitqz die octauo collectā. eo q̄ dedicasset altare septē diebꝰ. et solennitatez celebrasset diebꝰ septē. Igit̄ in die. vicesimaꝰ
cia mensis septimi dimisit pp̄los ad tabna
cula sua: letātes atqz gaudētes sup bono
qd̄ fecerat dñs dauid et salomōi et isrl̄ po
pulo suo. Cōpleuitqz salomō domū dñi. &
domū regis. et oīa q̄ disposuerat in corde
suo vt faceret ī domo dñi et ī domo sua.
et prosperat⁹ est. Apparuit aī ei dñs noctu
et ait. Audiui oīonē tuā: et elegi locū istū
mihi ī domū sacrificij. Si clausero celū et
pluuia nō fluxerit. & mandauero et p̄cepero locuste vt deuorent terraz. et misero pestilenciā ī pp̄lum meū: ꝓuersus aūt pp̄lus
me⁹ sup q̄s inuocatū ē nomē meū. deprecat⁹
me fuerit. et exquisierit faciē meā. et egerit penitēciā a vijs suis pessimis: & ego exaudiā de celo. et pp̄ici⁹ero peccatis eoꝝ. et
sanabo terrā eoꝝ. Oculi q̄z mei erūt apti. et
aures mee erecte: ad oīonē ei⁹ q̄ in loco isto orauerit. Elegi eī et sāctificaui locum
istū: vt sit nomē meū ibi ī sempiternū. & p
maneāt oculi mei & coꝛ meū ibi cūctis die
b⁹. Tu q̄z si ābulaueris corā me sic̄ ābulauit dꝰ p̄ tu⁹. et feceris iuxta oīa q̄ p̄cepi
tibi. & iusticias meas iudiciaq̄z seruaueris:
suscitabo thronū regni tui. sic̄ pollicit⁹ suz
dꝰ p̄ri tuo dicēs. Nō auferet̄ ō stirpe tua
vir. q̄ sit p̄nceps ī isrl̄. Si aī auersi fueritis et dereliq̄ritis iusticias meas & p̄cepta
mea q̄ posui vob: et abeuntes seruieritis
dijs alienis & adoraueritis eos: euellā vos
ō tra mea quā dedi vob. & domū hāc quā
edificaui nōi meo pp̄iciā a facie mea: & tdā
eā ī pabolā & ī exēplū cūctis pp̄lis. & dom⁹
ista erit ī prouerbiū vniuersis tnseūtib⁹:
et dicēt stupentes. Quare fecit dñs sic ere
huic & domui huic? Respōdebūtq̄z. Quia de
reliquerunt dominū deū patrū suoꝝ. q̄ eduxit eos de terra egipti: & apphēderūt deos alienos. et adoraueꝛt eos et coluerūt:

idcirco veneſt ſup eos vniuerſa hec mala

¶ Capitulū. .VIII.

Xpletis aūt viginti ānis poſtq̄ edificauit ſalomō domū dñi et domū ſuā: ciuitatēs q̄s dederat hiraz ſalomoni edificauit. ⁊ habitare ibi fecit filios iſrl'. Abijt q̄z ī emath ſuba. ⁊ obtinuit eā et edificauit palmirā in deſto: ⁊ alias ciuitatēs munitiſſimas edificauit in emath. Extruxitq̄z bethoron ſup̄iorē. ⁊ bethorō īferiorem. ciuitatēs muratas hñtes portas ⁊ vectes et ſeras. Balaath eciam ⁊ oēs vrbes firmiſſimas q̄ fuerāt ſalomonis: cūctaſq̄z vrbes q̄drigap̄. ⁊ vrbes eq̄tū. Oīa quecūq̄z voluit fecit rex ſalomon atq̄z diſpoſuit. edificauit ī hirl'm. ⁊ ī libano. et ī vniuerſa tra poteſtatis ſue. Oēz p̄pl'm q̄ derelict⁹ fuerat de betheis ⁊ amorreis. ⁊ pherezeis. ⁊ eueis et iebuſeis. q̄ nō erāt d̄ ſtirpe iſrl'. de filijs eop̄ et de poſteris q̄s nō interfecerāt filij iſrl' ſubiugauit ſalomon in tributarios vſq̄z in diē hanc. Porro de filijs iſrl' nō poſuit vt ſeruirēt opib⁹ regis. Ip̄i eī erāt viri bellatores et duces p̄mi. et p̄ncipes q̄drigap̄ et eq̄tū ei⁹. Oēs aūt p̄ncipes exercit⁹ regis ſalomonis. fuerāt ducē tiq̄nquagīta. q̄ erudiebāt p̄pl'm. Filiā d̄o pharaonis ēnſtulit d̄ ciuitate dauid: ī domū quā edificauerat ei. Dixit eī rex. Non hītabit vxor mea ī domo dauid regis iſrl'. eo q̄ ſāctificata ſit: q̄z ingreſſa ē ī eā archa dñi Tūc obtulit ſalomō olocauſta domīo ſup altare dñi qđ extruxerat añ porticū: vt p̄ ſingl'os dies offerret ī eo iuxta p̄ceptū moyſi ī ſabbatis. ⁊ ī kalēdis ⁊ ī feſtis diebꝫ tēr p̄ ānū. i. ī ſolēnitate azimop̄ et ſolēnitate ebdomadap̄ ⁊ ī ſolēnitate tabernaculop̄. Et p̄ſtituit iuxta diſpoſicōem dd̄ p̄ris ſui officia ſacerdotū ī miniſterijs ſuis. et leuitas ī ordīe ſuo: vt laudarēt et miſtrarēt corā ſacdotib⁹ iuxta ritū vniuſ cuiuſq̄z diei: ⁊ ianitores ī diuiſionib⁹ ſuis p̄ portā. ⁊ portā. Sic eī p̄ceperat dd̄ hō dei Nec p̄tergreſſi ſūt de mādatis regis tā ſacerdotes q̄ leuite: ex oīb⁹ q̄ p̄ceperat. Et ī cuſtodijs theſauroꝝ oēs impenſas p̄paratas habuit ſalomō: ex eo die q̄ fūdauit domū dñi vſq̄z ī diē q̄ p̄fecit eā. Tūc abijt ſalomō ī aſiongaber. et in hailath. ad horā maris rubri q̄ eſt in tra edon. Miſit q̄ ei hirā p̄ manus ſuop̄ ſuop̄ naues ⁊ nautas gnaros maris: ⁊ abierūt cū ſuis ſalomonis ī ophir. Tuleruntq̄z inde q̄drīgētaq̄ginta talēta auri: ⁊ attulerūt ad regē ſalomonem.

¶ Capi. IX.

Regina q̄z ſaba cū audiſſet famaz ſalomonis. venit vt p̄ptaret eū ī enigmatib⁹ in hirl'm: cuz magnis opib⁹ et camelis q̄ portabant aromata. et auri plurimū gēmaſq̄z p̄cioſas. Cūq̄z veniſſet ad ſalomonē locuta ē ei quecūq̄z erāt ī corde ſuo. Et exposuit ei ſalomō oīa q̄ p̄po ſuerat: nec q̄cq̄ fuit qđ nō p̄ſpicuū ei fecerit. Que poſtq̄ vidit ſapiēciā ſcz ſalomonis. ⁊ domū quā edificauerat. necnō ⁊ cibaria mēſe ei⁹ ⁊ habitacl'a ſuop̄ et officia miſtrop̄ ei⁹ et veſtimētop̄ eop̄. pincernas q̄z et veſtes eop̄: et victimas q̄s immolabat in domo dñi. nō erat p̄ ſtupore vltra i ea ſpūs. Dixitq̄z ad regē. Ver⁹ ē ſmo quez audierā in tra mea: de virtutib⁹ et ſapiētia tua. Nō credebā narrantib⁹: donec ip̄a veniſſem ⁊ vidiſſēt oculi mei. et p̄baſſem vix medietatē ſapiētie tue mihi fuiſſe narratā. Eliciſti famaz ōtutib⁹ tuis. Beati viri tui ⁊ beati ſui tui: hij q̄ aſſiſtūt coraz te omī tpe. ⁊ audiūt ſapiētiā tuā. Sit dñs de⁹ tu⁹ bñdictus q̄ voluit te ordinare ſup thronū ſuū regē dñi dei tui. Quia eī dilexit de⁹ iſrl'. ⁊ vult ſtare eū ineternū: idcirco poſuit te ſup eū regē. vt facias iudiciū atq̄z iuſticiā. Dedit aūt regi centūviginti talēta auri. ⁊ aromata mlta nimis: ⁊ gemmas p̄cioſiſſimas. Nō fuerāt aromata talia: vt hec q̄ dedit regina ſaba rḡi ſalomōi. Hz ⁊ ſui hirā cū ſuis ſalomōis attulerūt aup̄ de ophir: ⁊ ligna thijna. ⁊ gēmas p̄cioſiſſimas. De qbꝫ fecit rex de lignis ſcz thynis gradus ī domo dñi. ⁊ in domo regia citharas q̄z ⁊ pſalteria cantorib⁹. Nūq̄ non ſa ſūt ī tra iuda ligna talia. Rex aūt ſalomō dedit regine ſaba cūcta q̄ voluit. q̄ poſtulauit: et multoplura q̄ attulerat ad eum. Que reuerſa abijt ī trā ſuā cū ſuis ſuis. Erat aūt pond⁹ auri qđ afferebatur ſalomoni p̄ ſingulos ānos ſexcētaſexagintaſex talenta auri: exceptа ea ſūma quaz legati diuerſarū gētiū et negociatores afferre conſueuerāt. omneſq̄z reges arabie ⁊ ſatrape terrarum: qui ꝓportabant aurum ⁊ argentū ſalomoni. Fecit igit̄ rex ſalomō ducētas haſtas aureas. de ſūma ſexcētop̄

aureoꝝ: q̄ in singlis hastis expendebant.
Trecenta q̄z scuta aurea trecentoꝝ aureorum: q̄bꝫ tegebant singula scuta. ꝓposuitqz
ea rex ī armamētario qꝺ erat ꝓsitū nemore. Fecit q̄z rex soliū eburneū grande: ⁊ vestiuit illud auro mūdissimo. Sex q̄z gꝺus
q̄bꝫ ascendebat ad soliū: ⁊ scabellū aureū. ⁊
brachiola duo altrīsec⁹. ⁊ duos leones stātes iuxta brachiola: sed ⁊ alios duodecim.
leūculos stantes sup sex gꝺus ex vt̄qz pte.
Non fuit tale solium in vniuersis regnis.
Omnia q̄z vasa ꝓuiuꝫ regis erant aurea: ⁊
vasa dom⁹ saltꝰ libani ex auro purissimo.
Argentū em̄ in diebꝫ illis ꝑ nihilo reputabat. Biq̄dem naues regis ibant ī tharsis
cū fuis biraz semel in tribꝫ annis: ⁊ deferebant inde auꝝ ⁊ argentū ⁊ ebur ⁊ sȳmias
⁊ pauos. Magnificat⁹ est igr̄ salomon sup
oēs reges tre: pre diuiciis ⁊ gl̄a. Omnesqz
reges tꝛaꝝ desiderabant videre faciem salomonis: vt audirēt sapiam quaz dederat deꝰ
ī corde ei⁹. Et deferebant ei munera: vasa
argentea ⁊ aurea ⁊ vestes ⁊ armaꝛ aromata. eq̄s ⁊ mulos ꝑ singulos annos. Habuit
q̄z salomon q̄draginta milia equoꝝ ī stabulis: ⁊ curruū eq̄tumqz duodecī milia. Constituitqz eos in vrbibꝫ q̄drigaꝝ: et vbi erat
rex ī ihr̄l̄m. Exercuit etiaz pr̄atem sup cūctos reges a flumine euphraten vsqz ad t̄ram philistinoꝝ: ⁊ vsqz ad t̄minos egipti.
Tantāqz copiaz ꝓbuit argenti in ihr̄l̄m q̄i
lapidū: ⁊ cedꝛoꝝ tantaz multitudinē velut
siccomoꝝ q̄ gignunt̄ ī campestribꝫ. Adducebant aut̄ ei equi de egipto: cūctisqz regionibꝫ. Reliq̄ aut̄ operꝝ salomonis ꝓꝝ ⁊ novissimoꝝ scꝑta sunt in ꝺbis nathan ꝓphete
et in libris ahie silonitis: ī visione q̄z addo
videntis ꝓt̄ iheroboam filiū nabath. Regnauit aut̄ salomon in ihr̄l̄m sup oēm israel: q̄draginta annis. Dormiuitqz cū patribꝫ suis
et sepelier̄t eum ī ciuitate dauid: regnauitqz
roboam filiꝰ eius ꝑ eo.

¶ Ca. X

Profectus est aut̄ roboaz in sichem.
illuc em̄ cunctꝰ israꝰ ꝓuenerat vt cōstituerent eū regē. Qꝺ cū audisset
ieroboam filiꝰ nabath q̄ erat in egipto: fugerat q̄pe illuc añ salomonē: statim reuersus est. Vocaueꝝtqz eū ⁊ venit cū vniuerso
israꝰ. ⁊ locuti sunt ad roboam dicentes. Pr̄
tuꝰ durissimo iugo nos pressit. tu leuiora
impera patri tuo q̄ nobis imposuit graue
seruitutem: ⁊ paululū de onere subleua. vt
fuiamꝰ tibi. Qui ait. Post tres dies reuertimini ad me. Cūqz abisset ꝓplus: iniit consilium cū senibꝫ q̄ steterant coram patre eiꝰ
salomone dū adhuc viueret dicens. Quid
datis consiliꝫ vt rn̄deamus ꝓplo? Qui dixerunt ei. Si placueris ꝓplo huic et lenieris
eos verbis clementibꝫ: seruient tibi omni
tempore. At ille reliquit consiliū senum: ⁊
cū iuuenibꝫ tractare cepit q̄ cum eo nutriti fuerāt. ⁊ erant ī comitatu illiꝰ. Dixitqz
ad eos. Quid vobis videt̄. vel rn̄dere q̄ꝺ de
beo ꝓplo huic q̄ dixit mihi: subleua iugum
q̄ꝺ imposuit nobis pater tuus? At illi rn̄derunt vt iuuenes et nutriti cū eo in deliciis: atz dixerunt. Sic loq̄ris ꝓplo q̄ dixit
tibi. pater tuus aggrauauit iugum nr̄m tu
subleua: ⁊ rn̄debis ei. Minimꝰ digitus meꝰ
grossior est lumbis patris mei. Pater meꝰ
imposuit vobis gr̄ue iugum: et ego maius
pondus apponam. Pater meꝰ cecidit vos
flagellis: ego vero cedam vos scorpionibꝫ.
Venit ergo hieroboam et vniuersus ꝓplus
ad roboam die tercio: sicut p̄cepat eis. Rn̄
ditqz rex dura. derelicto ꝓsilio seniorꝝ: locutusqz est iuxta iuuenū voluntatem. Pater
meus gr̄ue vobis imposuit iugū: quod ego
graui⁹ faciam. Pater meus cecidit vos flagellis: ego vero cedam vos scorpionibꝫ. Et
non acq̄euit ꝓplī precibꝫ. Erat em̄ voluntatis dei: vt ꝓpleret̄ sermo eiꝰ. quem locutꝰ
fuerat per manū ahie silomitis ad hierobo
am filiū nabath. Populus aut̄ vniuersus re
ge duriora dicēte: sic locutꝰ est ad eum. Nō
est nobis ꝑs in dauid: neqz hereditas in filio ysai. Reuertere ī tabernacula tua israꝰ.
Tu aut̄ pasce domū tuam dn̄i. Et abiit israel
in tabernacula sua. Sup filios aut̄ israel q̄
habitabāt in ciuitatibꝫ iuda: regnauit roboam. Misitqz rex roboam aduram q̄ preerat
tributis: ⁊ lapidauerunt eum filij israel. ⁊
mortuꝰ est. Porro rex roboam currū festinauit ascendere: ⁊ fugit in ihr̄l̄m. Recessitqz israel a domo dauid: vsqz ad diez hanc.
Factum est aut̄ cum audisset omnis israel
q̄ꝺ reuersus esset iheroboam: miserunt et
vocauerunt eum congregato cetu et constituerunt eum regem sup omnem israel:
nec secutus est q̄spiam domum dauid pret̄
tribum iuda solam.

¶ Ca. XI.

Venit aũ roboaz in ihrlm: et conuocauit vniuersaz domũ iudaz bẽiamin centũoctoginta milia electoꝝ atz bellantiũ: vt dimicaret ꝯ̃ israel z conuerteret ad se regnũ suũ. Factusqz ẽ ꝑmo dñi ad semeiaz hoiem dei dicens. Loqre ad roboaz filiũ salomõis regẽ iuda: z ad vniuersũ israel. q est ĩ iudaz bẽiamĩ. Hec dicit dñs. Nõ ascẽdetis neqz pugbitis contr̃ fres vr̃os: reuertat̃ vnusqsqz in domũ suam. qz mea hoc gestũ est volũtate. Qui cũ audissent ꝑmonẽ dñi reuersi sũt: nec prexer̃t ꝯ̃ hieroboaz. Habitauit aũ roboaz in ihrlm: et edificauit ciuitates muratas ĩ iuda: extruxitqz bethleem z ethaz z thecue. bethsur qz et soccoth z odollaz. necnõ z gethz maresaz ziph: sed z aduramz lachis z azecha. saraa qz z abialon z hebron q̃ erant ĩ iuda et bẽiamin: ciuitates munitissimas. Cũqz clausisset eas muris. posuit in eis ꝓncipes ciboꝝqz horrea: hoc ẽ oleiz vini. Hz et ĩ singulis vrbib fecit armamẽtaria scutoꝝz hastaꝝ: firmauitqz eas sũma diligentia: z im ꝓauit su ꝑ iudazz bẽiamĩ. Sacerdotes aũt z leuite q̃ erant in vniuerso isral. venerũt ad eũ de cũctis sedib suis: rlinq̃ntes suburbanaz possessiones suas. et tr̃nseũtes ad iudã et ihrlm: eoꝝ abiecisset eos hieroboam et posteri ei⁹ ne sacerdotõ dñi fũgerenr̃: q cõstituit sibi sacerdotes excelsoꝝ z demõioꝝ vituloꝝqz qs fecerat. Hz et de cũctis tribubus isral qcunqz dederãt cor suũ vt q̃rerent dñm deũ israel. venerũt in ihrlm ad immolã dũ victimas suas corã dño deo pr̃m suoꝝ: et roborauerũt regnũ iuda et cõfirmauerũt roboaz filiũ salomonis ꝑ tres annos. Ambulauerũt em̃ in vijs dauid z salomonis annis tm̃ trib. Duxit aũ roboaz uxorẽ maalath filiã iherimuth filij dõ abigail qz filiã heliab filij isai: q̃ pepit ei filios iebz z sõmoriamz zeom. Post hanc qz accepit maachã filiam absolon: q̃ pepit ei abiaz thabiz zizza et salomith. Amauit aũ roboã maathã filiaz absolon: sup oẽs uxores suas z cõcubinas. Nam uxores decẽ z octo duxerat. cõcubinas aũ sexagĩta: et genuit vigintiocto filios et sexaginta filias. Constituit uero ĩ capite abiam filiũ maacha ducẽ sup omẽs frẽs suos: ipsũ em̃ regẽ facere cogitabat qr sapientior fuit et potẽtior sup omnes filios ei⁹: et in cũctis finib iuda et beniamin et in vniuersis ciuitatib muratis. Prebuitqz eis escas plurimas: et multas petiuit uxores.

Ca. XII

Qunqz roboratum fuisset regnũ roboam et confortatũ: dereliqt legez dñi z omnis israel cũ eo. Anno aũ qnto regni roboam. ascendit sesach rex egipti in ihrlm (qr peccauerant dño) cũ mille ducẽtis curribz z sexaginta milib eqtum. Nec erat numer⁹ vulgi qd venerat cũ eo ex egipto: libies scz et trogodite et ethiopes: cepitqz ciuitates munitissimas in iuda. et venit usqz in ihrlm. Semeias aũ ꝓpheta ingressus ẽ ad roboam z ꝓncipes iuda q congregati fuerant in ihrlm fugientes sesach: dixitqz ad eos. Hec dicit dñs. vos reliqstis me: et ego reliq vos in manu sesach. Consternatiqz ꝓncipes isrl et rex dixer̃t. Just⁹ est dñs. Cũqz vidisset dñs qd humiliati essent: fact⁹ est ꝑmo dñi ad semeiam dicens. Quia humiliati sunt ñ dispdam eos: dabo qz eis pauxillũ auxilij: et nõ stillabit furor me⁹ sup hierusalem ꝑ manũ sesach. Verũtñ seruient ei: vt sciant distantiam seruitutis mee z seruitutis regni tr̃aꝝ. Recessit itaqz sesach rex egipti ab ihrlm sublatis thesauris dom⁹ dñi et dom⁹ regis: omniaqz secũ tulit. et clipeos aureos qs fecerat salomõ pro qbz fecit rex eneos: et tr̃didit illos ꝓncipib scutariorꝝ q custodiebant vestibulũ palacij. Cũqz introiret rex domũ dei. venie bant scutarij et tollebant eos: itexqz referebant eos ad armamẽtariũ suũ. Verũtñ qz humiliati sũt auersa est ab eis ira dñi: nec deleti sunt penit⁹. Sicqdem et in iuda inuenta sunt opa bona. Confortat⁹ est ergo rex roboam in hierusalem: atz regnauit. Quadraginta aũ et vnius anni erat cũ regnare cepisset: et decem z septem annis regnauit in hierusalem urbe quam elegit dñs: vt confirmaret nomẽ suũ ibi. de cunctis tribubz israel. Nomen aũ matris eius naama ammanitres. Fecitqz malum: z non preparauit cor suũ vt q̃reret dñm. Opera vero roboam ꝓma z nouissima scꝑta sunt in libris semeie ꝓphe et addo videntis: z diligenter expo sita. Pugnaueruntqz aduersũ se roboam z hieroboam cunctis diebz. Et dormiuit roboam cũ patribus suis: sepultusqz est in ciuitate dauid: et regnauit abia filius eius pro eo.

Ca. XIII

Anno octauodecimo regis hierobo
am regnauit abia sup iudam. Trib⁹
annis regnauit in ihr̃lm. Nomenq;
matris eius michaia:filia vrihel ō gabaa:
et erat bellū inter abia ⁊ hieroboam. Cūq;
iniſſet abia certamen ⁊ hēret bellicoſiſſi=
mos viros.et elector̄ q̄draginta milia:hie
roboam cōſtruxit econ̄ aciem octoginta
milia viror̄:q̄ et ipſi electi erant⁊ ad bella
fortiſſimi. Stetit g̃ abia sup mont̄ seme=
ron.q̄ erat in ephraim:et ait. Audi hiero=
boaz ⁊ oīs israel. Nū ignoratis qō dñs de⁹
isr̃l dederit regnum dō sup isr̃l in sempiter
nū.ipſi ⁊ filijs ei⁹ ī pactū salis.Et surrexit
hieroboaz fili⁹ nabath ſeru⁹ salomonis fi=
lij dō:et rebellauit ꝓtra dñm suū. Congre=
gatiq; sunt ad eū viri vaniſſimi et filij beli
al:⁊ p̃ualuer̄t ꝑ roboaz filiū salomonis.
Porro roboaz erat rudis ⁊ corde pauido:
nec potuit reſiſtere eis. Nūc g̃ vos dicitis
qō reſiſtere poſſitis regno dñi qō poſſidet
p filios dō:habetiſq; g̃ndez ꝑplī multitudi=
nē:atz vitulos aureos q̃s fecit vob hiero=
boaz in deos. Et eieciſtis ſacerdotes dñi fi
lios aaron atz leuitas:⁊ feciſtis vob ſacer
dotes ſicut oēs ꝑplī ter̄ra. Quicūq; venerit
⁊ iniciauerit manū ſuam ī thauro:ī bob⁹⁊
ī arietib⁹ septē: fit ſacerdos eor̄ q̄ non sūt
dij. Nr̃ aī dñs de⁹ est:quē nō relinq̃m⁹. Sa
cerdotes q̄ mīſtrāt dño de filijs aaron.⁊ le
uite sūt ī ordīe suo.olocauſta q̃s offer̄t dño
p ſingl'os dies.mane et veſpe.⁊ thimiama
iuxta legis p̃cepta ꝓfectū: ⁊ ꝓponūt panes
in mēſa mūdiſſima Est q̃ apō nos candela
br̃ aureū.⁊ lucerna ei⁹:vt accēdant̄ semp
ad veſpam. Nos q̃pe cuſtodim⁹ p̃cepta dñi
dei nr̃i:quē vos reliq̃ſtis. Ergo in exercitu
nr̃o dux de⁹ est:⁊ ſacerdotes ei⁹ q̄ clangunt
tubis ⁊ reſonant ꝑ vos. Filij isr̃l. Nolite
pugnare ꝑ dñm deū p̃m vr̃or̄: q̄ nō vobis
expedit. Dec illo loq̃nte:hieroboam retro
moliebat inſidias. Cūq; ex aduerſo hoſtiū
staret:ignorantē iudaz ſuo ābiebat exerci
tu. Reſpicienſq; iudas vidit īſtare bellū ex
aduerſo ⁊ p⁹tergū: ⁊ clamauit ad dñm ac
ſacerdotes tubis canere cepēr̄t: oēſq; viri
iuda vociferati sūt. Et ecce illis clamātib⁹:
p̃truit de⁹ hieroboaz⁊ oēm isr̃l q̄ ſtabat ex
aduerſo abia⁊ iuda.fugerūtq; filij isr̃l iudā
et tradidit eos de⁹ in manu eor̄. Percuſſit
g̃ eos abia ⁊ ꝑplus ei⁹ plaga magna: ⁊ cor=
ruerūt vulnerati ex isr̃l quinq̃ginta milia
viror̄ fortiū. Dumiliatiq; sunt filij isr̃l in
tpe illo. ⁊ vehemētiſſime ꝓfortati filij iuda:
eoq; ſperaſſent in dño deo p̃m suor̄. Per=
ſecut⁹ est aī abia fugientē hieroboaz:⁊ ce=
pit ciuitates ei⁹. bethel⁊ filias ei⁹. ⁊ iheſa=
na cū filiab⁹ suis. ephron q̃ et filias eius.
Nec valuit vlē reſiſtere hieroboā. in diebꝰ
abia. Quem p̃cuſſit dñs ⁊ mortu⁹ est. Igit̄
abia confortatꝰ impio suo. accepit vxores
q̃tuordecim:procreauitq; vigintiduos fili=
os.et ſedecim filias. Reliqua aī ſ̃monum
abia viarq; ⁊ opꝰ eius:ſcripta sunt dili=
gētiſſime ī libro addoꝑphete. Ca. XIIII.

Dormiuit aī abia cū patrib⁹ suis:⁊
ſepelier̄t eū in ciuitate dō. Regnauit
q̃ aſa fili⁹ ei⁹ p eo. In cui⁹ diebꝰ q̃e
uit t̃ra annis decē. Fecit g̃ aſa qō bonū et
placitū erat in cōſpectu dei sui. ⁊ subuertit
altaria ꝑegrini cultus.⁊ excelſa. ⁊ ꝓfregit
ſtatuas lucoſq; ſuccidit: ⁊ p̃cepit iude vt q̃
reret dñm deū patr̄ suor̄.⁊ faceret legē.et
vniuerſa mādata. Et obtulit de cūctis vr̃=
bib⁹ iuda aras ⁊ fana:⁊ regnauit ī pace. Edi
ficauit q̃ vrbes munitas in iuda:q̄ q̃etus
erat⁊ nulla tpib⁹ ei⁹ bella surrexerāt:pacez
dño largiēte. Dixit aī iude. Edificem⁹ ciui
tates iſtas.⁊ vallem⁹ muris. ⁊ roborem⁹ t̃=
ribꝰ ⁊ portis ⁊ ſeris.donec a bellis q̃eta sūt
oīa: eoq; q̃ſierim⁹ dñm deū p̃m nr̃or̄ ⁊ de=
derit nob pacē ꝑ gir̄. Edificaver̄t igit̄: et
nullū in extruēdo īpedimentū fuit. Dabu
it aī aſa in exercitu ſuo portantiū ſcuta et
haſtas de iuda trecēta milia:de bēiamī ve=
ro ſcutariorꝰ ⁊ ſagittariorꝰ ducētaſeptua=
gīta milia.oēſq; iſti viri fortiſſimi. Egreſ=
ſ⁹ē aī ꝓ eos zara ethiops cū exercitu ſuo
decies cētena milia:⁊ currib⁹ trecētis:⁊ ve
nit vſq; mareſa. Porro aſa p̃rexit obuiam
ei.⁊ īſtruxit aciē ad bellū in valle ſophata
q̃ est iuxta mareſa:⁊ inuocauit dñm deū et
ait. Dñe ñ ē apō te vlla diſtātia. vtr̃ ī pau
cis auxilieris aut in plurib⁹: adiuua nos
dñe de⁹ nr̃. In te em̃⁊ ī tuo noīe hñtes fidu
ciā: veni⁹ ꝓ hanc mr̃titudinē. Dñe de⁹ nr̃
tu es:nō p̃ualet cōtra te hō. Exr̃uit itaq;
dñs ethiopes corā aſa⁊ iuda.fugerūtq; ethi
opes ⁊ ꝑſecut⁹ē eos aſa⁊ ꝑplus q̃ cū eo erat
vſq; gerare. Et ruer̄t ethiopes vſq; ad inē=
nitōnem: quia dño cedente contriti sunt ⁊

exercitu illi⁹ pręliantę. Tulerſt ergo ſpolia multa: et pcuſſerunt ciuitates omnes per circuitū gerare: gndis q̄pe cunctos terror ĩuaſerat: ⁊ diripuerſt vrbes. ⁊ multaz p̄daz aſportauerſt: ſed et caulas ouiū deſtruętes tulerſt pecor infinitā multitudinē ⁊ camelor: reuerſiqz ſunt ī hieruſalem. ¶ Ca. XV.

AZarias aī filiꝰ obed facto ī ſe ſpū dei. egreſſus ē in occurſū aſa: ⁊ dixit ei. Audite me aſa: et oīs iuda et bēiamin. dñs vobiſcū: q̄ fuiſtis cū eo. Si q̄ſieritis eū: inueīetis. Si aī derelin q̄ritis: derelinq̄t vos. Trāſibunt aūt multi dies in iſrl̄ abſqz deo vero. ⁊ abſqz ſacerdote. abſqz doctore q̄z et abſqz lege. Cūqz reuerſi fuerīt in anguſtia ſua ad dñm deū iſrael ⁊ q̄ſierīt eum: reperient eū. In tpe illo nō erit pax egredienti ⁊ ingredienti: ſed ĩrores vndiqz in cunctis habitatoribꝫ ĩraz. Pugnabit em̄ gens conī gentē: ⁊ ciuitas ꝓtra ciuitatē: q̄ dñs conſturbabit eos in omni anguſtia. Vos ḡ confortamini. et ñ diſſoluant̄ manꝰ vē: erit em̄ merces opi vīo. Qđ cū audiſſet aſa vba ſcz ⁊ pphetiam azarie filij obeth pphete cōfortatꝰ eſt: et abſtulit ydola de omni ĩra iuda ⁊ de bēiamin. ⁊ ex vrbib⁹ q̄s cepat mōtis ephraī: et dedicauit altare dñi. qđ erat añ porticū domꝰ dñi: ꝯgregauitqz vniuerſū iudaz et beniamin: ⁊ aduenas cū eis de ephraim ⁊ manaſſe ⁊ de ſymeon (Plures eī ad eū confugerāt ex iſrael: videntes qđ dñs deꝰ illiꝰ eſſet cū eo) Cūqz veniſſent in ihr̄lm menſe ĕcio: anno decimoq̄nto regni aſa: īmolaueſt dño ī die illa ⁊ de manubijs et p̄da quā adduxerant. boues ſeptingentos. ⁊ arietes septē milia: ⁊ inīuit ex more ad corroborandū fedus: vt q̄rerent dñm deū p̄m suoz in toto corde ⁊ in tota aīa ſua. Et q̄s aī inq̄t non q̄ſierit dñm deū iſrl̄: moriaī a minimo vſqz ad maxīm a viro vſqz ad mulierē. Jurauerſtqz dño voce magna in iubilo. ⁊ in clangore tubar ⁊ in ſonitu bucinar: omnes q̄ erant iuda cū execratione. In omī em̄ corde ſuo iurauerſt ⁊ in tota volūtate q̄ſierſt eū: et inuenerſt. Prestititqz eis dñs req̄em p circuitū. Sed ⁊ maacha mr̄em aſa regis ex auguſto depoſuit impio: eoq̄ feciſſet in luco ſimulacr̄ papi qđ omne ꝓtriuit ⁊ in fruſta ꝓminuens cōbuſſit in torrente cedron. Excelſa aī derelicta ſunt in iſrael. Attñ cor aſa erat pfectū cūctis diebꝫ eius.

Ea q̄ vouerat pater ſuus et ipſe intulit in domū dñi: argentū et aur̄ vaſor̄qz diverſam ſuppellectilem. Bellum vero ñ fuit vſqz ad triceſimū annū regni aſa. ¶ Ca. XVI.

ANno aī triceſimoſexto regni eius. aſcendit baaſa rex iſrael in iudam et muro circūdabat rama: vt nullus tutę poſſit egredi et ingredi de regno aſa. Protulit aī aſa argentū et aur̄ de theſauris domꝰ dñi et de theſauris regijs: miſitqz ad benadab regem ſirie q̄ habitabat in damaſco dicens. Fedus inī me ⁊ te eſt. Por q̄z meus ⁊ pater tuus habuere concordiā: q̄obrem miſi tibi argentū ⁊ aur̄: vt rupto federe qđ habes cū baaſa rege iſrael faciat eum a me recedere. Quo compto benadab miſit p̄ncipes exercituū ſuor̄ ad vrbes iſrael: q̄ pcuſſerunt abion ⁊ dan et abelmaim ⁊ vniuerſas vrbes muratas. Qđ cū audiſſet baaſa deſinit edificare rama: et intermiſit opus ſuū. Porro aſa rex aſſumpſit vniverſum iudaz et tuleſt lapides de rama ⁊ ligna q̄ edificabāt prepauerat baaſa: edificauitqz ex eis gabaa et maſpha. In tēpe illo venit anani pphēta ad aſam regē iuda: ⁊ dixit ei. Quia habuiſti fiducīam in rege ſirie ⁊ non ī dño deo tuo. ideirco euaſit ſirie regis exercitꝰ de manu tua. Nōne ethiopes ⁊ libies multoplures erant q̄drigis et eq̄tib⁹ ⁊ multitudine nimia: q̄s cū in dño credidiſſes: tradidit in manu tua? Oculi em̄ dñi p̄current vniuerſam ĩram: ⁊ p̄bent fortitudinem his q̄ corde pfecto credūt in eū. Stulte igiī egiſti: et pp̄ hoc etiam p̄nti tpe aduerſū te bella conſurgent. Iratuſqz aſa adversus videntē iuſſit eū mitti in neruum. Valde q̄pe ſup hoc fuerat dñs indignatus ⁊ inīfecit de pplo ī tpe illo plurimos. Opa aī aſa p̄ma et nouiſſima ſcripta ſunt in libro regū. iudaz ⁊ iſrael. Egrotauit etiaz aſa āno triceſimonono regni ſui dolore pedis vehementiſſimo: et nec in infirmitate ſua q̄ſiuit dñm: ſed magis in medicor̄ artē confiſus eſt. Dormiuitqz cū patribꝫ ſuis ⁊ mortuꝰ eſt anno quadrageſimoprimo regni ſui et ſepelierſt eum in ſepulcro ſuo qđ foderat ſibi in ciuitate dauid. Poſueruntqz eū ſup lectulum ſuum plenū aromatib⁹ et vngentis meretricijs q̄ erant pigmētarior̄ arte confecta: et combuſſerunt ſuper eum ambitiōne nimia. ¶ Ca. XVII.

Regnauit aũ ioſaphat filius eius p eo: et inualuit contra iſrael. Conſtituitq; militum numeros in cunctis vrbib; iuda q̃ erant vallatæ muris: præſidiaq; diſpoſuit in terra iuda⁊ in ciuitatibus ephraim q̃s cepat aſa pater eius. Et fuit dñs cũ ioſaphat: q; ambulauit in vijs dõ patris ſui p̃mis. ⁊ non ſperauit in baalim ſed in deo patris ſui: et præcepit in præceptis illi⁹ et non iuxta pcta iſrael. Confirmauitq; dñs regnũ in manu eius. et dedit omnis iuda munera ioſaphat: factiq; ſunt ei infinitæ diuicie et multa gloria. Cunq; ſumpliſſet cor ei⁹ audaciaz. ꝑter vias dñi: etiam excelſa⁊ lucos de iuda abſtulit. Tercio aũ anno regni ſui miſit de p̃cipib; ſuis benail et obdiam et zachariam⁊ nathanael et micheam. vt docerent in ciuitatib; iuda: et cũ eis leuitas ſemeiam ⁊ nathaniam ⁊ zabadiam. azahel q̃z et ſemiramoth ⁊ ionathan adoniamq; et thobiam et thobadomam leuitas: et cũ eis eliſama et ioram ſacerdotes. Docebãtq; ꝑl'm in iuda. hñtes libz legis dñi: ⁊ circuibant cunctas vrbes iuda: atz erudiebant ꝑl'm. Itaq; fact⁹ eſt pauor dñi ſup omia regna terraz. q̃ erant p giz iuda: nec audebant bellare cont̃ ioſaphat. Sed et philiſtei: ioſaphat munera deferebant. et vectigal argenti. Arabes q̃z adducebant pecora arietũ. ſeptem milia ſeptingentos. et hircos totidem. Creuit ergo ioſaphat⁊ magnificat⁹ eſt vſq; in ſublime: atz edificauit in iuda domos inſtar turrium vrbeſq; muratas: ⁊ multa opa parauit in vrbib; iuda. Eliri q̃z bellatores et robuſti erant in ihrl'm: quoz iſte numer⁹ p domos atz familias ſinguloz. In iuda p̃ceps exercitus ednas dux: et cũ eo robuſtiſſimi viri trecenta milia. Pt⁹ hunc iohannan p̃ceps: ⁊ cũ eo ducenta octoginta milia. Pt⁹ illum q̃z amaſias fili⁹ zechri conſecr⁹ dño: et cũ eo ducenta milia viroz fortiũ. Hunc ſeqbat robuſt⁹ ad prelia eliada: et cũ eo tenentiũ arcũ et clipeũ ducenta milia. Poſt iſtũ etiaz ioſaphat: ⁊ cũ eo centũ octoginta milia expeditoz militũ. Hij omẽs erant ad manũ regis: exceptis alijs q̃s poſuerat in vrbib; muratis. et in vniuerſa iuda.

Elit ergo ioſaphat. ¶ Ca. XVIII.
diues et inclitus militũ: et affinitate coniunctus eſt achab: deſcenditq; poſt annos ad eum in ſamariam. Ad cuius aduentum mactauit achab arietes et boues plurimos ipſi et ꝑl'o qui venerat cum eo. perſuaſitq; illi vt aſcenderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex iſrael ad ioſaphat regem iuda. Veni mecum in ramoth galaad. Cui ille rñdit. Et ego et tu: ſicut populus tu⁹ ſic et populus meus: tecumq; erimus in bello. Dixit ioſaphat ad regem iſrael. Conſule obſecro inpreſentiarum ſ̃monem dñi. Congregauit igitur rex iſrael ꝓphetaz quadringẽtos viros: ⁊ dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandum ire debem⁹ an quieſcere? At illi aſcende inquiũt: et tradet de⁹ in manu regis. Dixitq; ioſaphat. Nunq̃d non eſt hic ꝓphetes dñi: vt ab illo etiam req̃ram⁹? Et ait rex iſrael ad ioſaphat. Eſt vir vnus a quo poſſum⁹ q̃rere dñi voluntatem: ſed ego odi eũ quia nõ ꝓphetat mihi bonũ: ſed malũ omni tpe. Eſt aũ micheas fili⁹ iemla. dixitq; ioſaphat Ne loquaris rex hoc modo. Vocauit ergo rex iſrael vnũ de eunuchis: ⁊ dixit ei. Voca cito micheam filiũ iemla. Porro rex iſrael et ioſaphat rex iuda. vterq; ſedebant in ſolio ſuo: veſtiti cultu regio. Sedebant aũt in area iuxta portam ſamarie: omneſq; ꝓphete vaticinabant̃ coram eis. Sedechias vero fili⁹ chanane fecit ſibi cornua ferrea: et ait. Hec dicit dñs. Hijs ventilabis ſiriam: donec conteras eam. Omneſq; ꝓphete ſimiliter ꝓphetabant: atz dicebant. Aſcende in ramoth galaad et ꝓſperaberis: et tradet eos dñs in manu regis. Nunci⁹ aũ qui ierat ad vocandũ micheam ait illi. En verba omniũ ꝓphetaz vno ore bona regi annũciant. Queſo ergo te vt et ſ̃mo tuus ab eis nõ diſſenti at: loquariſq; proſpera. Cui rñdit micheas. Viuit dñs: q; quodcũq; dixerit mihi de⁹ meus hoc loq̃r. Venit ergo ad regem. Cui rex ait. Micheа: ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellandũ an q̃eſcere? Cui ille rñdit. Aſcendite: cuncta eñ ꝓſpera euenient: ⁊ tradent̃ hoſtes ĩ man⁹ vrãs. Dixitq; rex. Iterum. atz itez te adiuro: vt mihi non loq̃ris niſi q̃ verz eſt in nomine dñi. At ille ait. Vidi vniuerſũ iſrael diſſ̃ſum in mõtib;: ſicut oues abſq; paſtore. Et dixit dñs. nõ hñt iſti dños: reuertat̃ vnuſq̃ſq; in domũ ſuaz ĩ pace. Et ait rex iſrl' ad ioſaphat. Nõne dixi tibi q̃ ñ ꝓphetaret iſte

mihi quicq̃ boni:sed ea que mala sunt! At ille idcirco ait. Audite verbum dñi. Vidi dñm sedentem in solio suo:et omnẽ exercitum celi assistentẽ ei a dextris ⁊ a sinistris. Et dixit dñs. Quis decipiet achab regem israel: vt ascendat ⁊ corruat in ramoth galaad! Cunq; diceret vnus hoc modo et alĩ alio:processit spũs et stetit coram dño ⁊ ait. Ego decipiam eũ. Cui dñs. In quo inq̃t decipies! At ille rñdit.egrediar:⁊ ero spũs mendax in ore oĩm ꝓphetaꝝ eius. Dixitq; dñs. Decipies et ꝓualebis: egredere et fac ita. Nunc igiť ecce dñs dedit spm̃ mendacij in ore omniũ ꝓphetaꝝ tuoꝝ:et dñs locut? ẽ de te mala. Accessit aũ sedechias fili? chanane:et percussit michee maxillam.et ait. Per quaꝝ viam transiuit spũs dñi a me vt loq̃reť tibi! Dixitq; micheas. Tuipse videbis in die illo: qñ ingressus fueris cubiculum de cubiculo. vt abscondaris. Precepit aũ rex israel dicens. Tollite micheam ⁊ ducite eum ad ãmon principem ciuitatis et ad ioas filiũ amalech:et dicetis. Hec dicit rex. Mittite hunc in carcerẽ:et date ei panis modicũ.et aque paxillũ:donec reuertar in pace. Dixitq; micheas. Si reuersus fueris in pace:ñ est dñs locutus in me. Et ait. Audite omnes ꝓpli. Igiť ascendeť rex israel ⁊ iosaphat rex iuda ĩ ramoth galaad: dixitq; rex israel ad iosaphat. Mutabo habitũ.et sic ad pugnam vadaꝝ: tu aũ induere vestibꝫ tuis. Mutatoq; rex israel habitu venit ad bellũ. Rex aũ syrie precepat ducibus eq̃tatus sui dicens. Ne pugnetis conť minimũ.aut conť maxim̃ nisi ꝓtra solũ regem israel. Itaq; cũ audissent principes eq̃tatus iosaphat:dixeť. Rex israel ẽ iste: et circũdederunt eũ dimicãtes. At ille clamauit ad dñm.⁊ auxiliatus est ei:atq; auertit eos ab illo. Cũ emm̃ vidissent duces eq̃tatus q̃ nõ esset rex israel:reliq̃runt eũ. Accidit aũ vt vnus e ꝓplo sagittam in incertũ iaceret:et ꝓcuteret regẽ israel inť ceruicẽ ⁊ scapulas. At ille aurige suo ait. Conuerte manũ tuam.et educ me de acie:q; vulneratus sum. Et finita ẽ pugna in die illo. Porro rex israľ stabat in curru suo ꝓtra siros vsq; ad vespam:et mortu? ẽ occidente sole.

Reuersus est autem. ¶ Ca.XIX
iosaphat rex iuda in domum suam pacifice ĩ ihrľm. Cui occurrit iehu filius anani videns: et ait ad eum. Impio prebens auxilium: et hijs q̃ oderunt dñm amicicia iungeris:et idcirco irã q̃dem dñi merebaris: sed bona opa inuenta sunt in te:eoq; abstuleris lucos de terra iuda. preparaueris cor tuum vt req̃reres dñm deũ pm̃ tuoꝝ. Habitauit g̃ iosaphat in ihrľm. Rursumq; egressus est ad ꝓplm de bersabee vsq; ad montem ephraim:et reuocauit eos ad dñm deum patꝝ suoꝝ: constituitq; iudices ẽre in cunctis ciuitatibꝫ iuda munitis p̃ singula loca: et precipiens iudicibꝫ videte ait q̃d faciatis. Non enim̃ hominis exercetis iudiciũ sed dñi:et quodcũq; iudicaueritis in vos redundabit. Sit timor dñi vobiscũ:⁊ cũ diligentia cuncta facite. Non est emm̃ apud dñm deum nr̃m iniquitas nec personaꝝ acceptio:nec cupido numeꝝ. In ihrľm q̃q; constituit iosaphat leuitas et sacerdotes et ꝓncipes familiaꝝ ex israľ vt iudiciũ et causam dñi iudicarent hĩtatoribꝫ ei? :p̃cepitq; eis dicẽs. Sic agetis in timore dñi fidelit̃ et corde ꝓfecto. Omnẽ causam q̃ venerit ad vos frm̃ vr̃oꝝ q̃ habitant in vrbibꝫ suis inter cognatiõem ⁊ cogtionẽ vbicunq; q̃stio est de lege. de mandato. de ceremonijs. de iustificatõibꝫ oñdite eis vt nõ peccent in dñm:et ne veniat ira sup vos et sup patres vr̃os. Sic ergo agentes ñ peccabitis. Amarias aũ sacerdos et pontifex vester in hijs q̃ ad deum ptinent p̃sidebit. Porro zabadias fili? ismahel q̃ est dux in domo iuda:sup ea opa erit q̃ ad regis offitiũ ptinent. Habetisq; magistros leuitas coraꝝ vobis:confortamĩ et agite diligenť: ⁊ erit dñs vobiscũ in bonis. ¶ Ca.XX

Post hec congregati sunt filij moab et filij ãmon et cũ eis de ãmonitis ad iosaphat: vt pugrent conť eũ. Veneruntq; nuncij:et indicaueť iosaphat dicentes. Venit cõtra te multitudo magna de hijs locis que trans mare sunt et de syria:⁊ ecce consistunt in asasonthamar que est engaddi. Iosaphat autem timore pr̃tritus:totũ se cõtulit ad rogandum dñm. et ꝓdicauit ieiuniũ vniuerso iuda. Cõgregatusq; est iuda ad dep̃candum dñm:sed et omnes de vrbibꝫ suis venerunt ad obsecrãdum eũ. Cunq; stetisset iosaphat in medio cetu iude⁊ hierusalẽ in domo dñi añ atriũ

nouũ ait. Dñe de⁹ patꝝ nr̃oꝝ tu es de⁹ in
celo et dñaris cũctis regnis gentiũ. In ma
nu tua ẽ fortitudo et potẽtia: nec tibi qsq̃
pt̃ resistere. Nõne tu de⁹ nr̃ interfecisti omes
habitatores terre hui⁹ coraꝫ ꝑplo tuo israel: ⁊
dedisti eaꝫ semi abraam amici tui i sempit̃
nũ: Habitauerũtqꝫ i ea: et extruxerũt in illa
sctuariũ nomini tuo dicẽtes. Si irruerint
sup nos mala. gladi⁹ iudicij. pestilẽtia ⁊ fa-
mes: stabim⁹ corã domo hac i ꝓspectu tuo.
in q̃ inuocatũ est nomẽ tuũ. et clamabim⁹
ad te in tribulatõnib nr̃is: et exaudies sal
uosqꝫ facies. Nũc igit̃ ecce filij ãmon ⁊ mo
ab ⁊ mõs seir ꝑ qs non ꝓcessisti isrl̃ vt ẽnt
irẽt qñ egrediebant̃ de egipto. sed declina-
uerũt ab eis et ñ interfecerũt illos: econtrario
agunt. ⁊ enitunt̃ eicere nos de possessione
quaꝫ dedisti nobis de⁹ nr̃. Ergo ñ iudicab
eos: In nobis qdeꝫ ñ est tãta fortitudo vt
possim⁹ huic multitudi resistere. q̃ irruit
sup nos: sꝫ cũ ignorem⁹ qd agere debeam⁹
hoc solũ habem⁹ residui vt oc̃los nr̃os diri
gã⁹ ad te Otis vo iuda stabat corã dño cũ p
uul⁹ ⁊ vxoribꝫ ⁊ libris suis. Erat aũt iaziel fi
li⁹ zacharie filij banaie filij iehihel filij ma
thanie leuites de filijs asaph: sup quẽ fact⁹
ẽ spũs dñi i medio ẽbe ⁊ ait. Attẽdite oĩs
iuda. ⁊ q habitatis i ihrl̃m: et tu rex iosa-
phat. Hec dicit dñs vobis. Nolite timere:
nec paueatis hanc multitudinẽ. Non ẽ em̃
vrã pugna: sed dei. Cras ascẽdetis cont̃ e-
os. Ascẽsuri em̃ sũt ꝑ cliuũ noĩe seÿs: ⁊ in
uenietis illos i sũmitate torrẽtis q est cõt̃
solitudinẽ iheruhel. Nõ em̃ eritis vos q di
micabitis: sꝫ tm̃modo ꝓfidenter̃ statẽ: ⁊ vide
bitis auxiliũ dñi sup vos. O iuda et ihrl̃m
nolite timere nec paueatis: ẽs egrediem̃
cont̃ eos: et dñs erit vobiscũ. Iosaphat q̃
et iuda et oẽs habitatores ihrl̃m ceciderũt pni
in t̃ram corã dño: et adorauerũt eũ. Porro
leuite de filijs caath ⁊ de filijs chore lauda-
bant dñm deũ isrl̃ voce magna i excelsum.
Cũqꝫ mane surrexissent: egressi sũt ꝑ deserti
thecue: pfectisqꝫ eis stãs iosaphat i medio
eoꝝ dixit. Audite me viri iuda: ⁊ oẽs hita
tores ihrl̃m. Credite in dño deo vr̃o: ⁊ secu
ri eritis: credite pphetis ei⁹: et cũcta eueni-
ent pspera. Deditqꝫ consiliũ ꝑplo: ⁊ statuit
cantores dñi vt laudarẽt eũ in t̃mis suis.
et añcederẽt exercitũ: ac voce cõsona dice-
rẽt. Confitemi dño: qm̃ ineternũ miscdia
eius. Cumqꝫ cepissent laudes canere: vertit
dñs insidias eoꝝ in semetipsos filioꝝ scz
ãmon et moab. et mõtis seir. q egressi fue-
rãt vt pugnarent cont̃ iudaꝫ: et ꝑcussi sunt.
Nãqꝫ filij ãmon ⁊ moab cõsurrexerũt aduer
sũ hitatores mõtis seir: vt interficerẽt ⁊ dele
rent eos. Cũqꝫ hoc ope ꝑpetrassent: etiam in
semetipsos versi mutuisqꝫ ꝓcidere vulneri
bus. Porro iudas cũ venisset ad speculam
q respicit solitudinẽ vidit ꝑcul oẽm latꝫ re
gionẽ plenam cadaueribꝫ: nec superesse quẽ-
q̃ qui necẽ potuisset euadere. Venit q̃ iosa-
phat ⁊ omnis ꝑplus cũ eo ad detrahẽda spo
lia mortuoꝝ: inueneruntqꝫ int̃ cadauera va-
riam suppellectilẽ. vestes q̃ et vasa ꝑciosissi
ma. et diripuerũt: ita vt oĩa portare ñ pos-
sent. nec ꝑ tres dies spolia auferre. pre pdꝫ
magnitudine. Die aũt q̃rto congregati sũt
in valle bñdictõnis. Etem̃ qm̃ ibi benedixe
runt dño: vocauerunt locum illum vallis
bñdictõnis vsqꝫ in pñtem diẽ. Reuersusqꝫ
est omnis vir iuda et habitatores ihrl̃m. ⁊
iosaphat antꝫ eos in ihrl̃m cũ letitia ma-
gna: eoq̃ dedisset eis dñs gaudiũ de inimi
cis suis. Ingressiqꝫ sunt in ihrl̃m cũ psaltꝫ
riis et citharis ⁊ tubis in domũ dñi. Irru
it aũt pauor dñi sup vniuersa regna t̃raꝝ:
cũ audissent q̃ pugnasset dñs cont̃ inimi-
cos israel: qeuitqꝫ regnũ iosaphat: ⁊ ꝑbuit
ei pacem dñs ꝑ circuitũ. Regnauit igitur
iosaphat sup iudam: et erat trigintaqnqꝫ
annoꝝ cũ regnare cepisset. Viginti autẽ ⁊
qnqꝫ annis regnuit in hierusalẽ: et nomen
matris ei⁹ azuba filia selachi: ⁊ ambulauit
in via patris sui asa nec declinauit ab ea:
faciens q̃ placita erant coram dño. Excelsa
excelsa non abstulit: et adhuc ꝑplus non di
rexerat corꝫ suum ad dñm deum pr̃m suoꝝ.
Reliqua aũt gestoꝝ iosaphat ꝓꝝ et nouis-
simoꝝ scripta sunt in verbis iehu filij ana-
ni: q̃ digessit in libro regũ israel. Post hec
iniit amicicias iosaphat rex iuda cũ ocho-
zia rege israel cui⁹ opa fuerunt impissima
et ꝑticeps fuit vt faceret naues q̃ irent in
tharsis: feceruntqꝫ classem in asiongaber.
Prophetauit aũt eliezer fili⁹ dodau de ma-
resa ad iosaphat dicens. Quia habuisti fe-
dus cũ ochozia. percussit dñs opera tua: cõ-
tritꝫ sunt naues: nec potuerunt ire in
tharsis.

Ca.XXI.

Dormiuit aũ ioſaphat cũ patribꝫ ſuis:⁊ ſepultꝰeſt cũ eis ī ciuitate dꝰ: regnauitqꝫ ioꝛaꝫ filiꝰei⁹ ꝓ eo. Qui habuit frēs filios ioſaphat: azariaꝫ⁊ iahihel et zachariaꝫ ⁊ azariaꝫ⁊ michahel ⁊ ſaphatiam. Omnes hij filij ioſaphat regis iuda. Dedítqꝫ eis pr̄ ſuus multa munera ⁊ auri argēti.⁊ penſatōes cū ciuitatibꝫ munitiſſimis in iuda:regnū aũ tradidit ioꝛam eoꝝ eſſet pr̄iogenitꝰ. Surrexit aũ ioꝛaz ſuꝑ regnum pr̄is ſui. Cūqꝫ ſe ꝓfirmaſſet : occidit oēs frēs ſuos gladio.et q̄ſdam de pr̄icipibꝫ iuda. Triginta duoꝝ annoꝝ erat ioꝛam cū regnare cepiſſet:⁊ octo ānis regnauit in ihr̄lm ambulauitqꝫ ī vijs regū iſrael ſicut egerat domꝰ achab:filia q̄ꝑe achab erat vxoꝛ eiꝰ. Et fecit malū in ꝓſpectu dñi. Noluit aũ dñs diſpdere domū dauid ꝓpt̄ pactū qꝫ inierat cū eo: etqꝛ promiſerat vt daret ei lucernam⁊ filijs eiꝰ in omni tpe. In diebꝫ illis rebellauit edon ne eēt ſubditꝰ iude:⁊ cōſtituit ſibi regē. Cūqꝫ t̄nſiret ioꝛaz cū pr̄icipibꝫ ſuis.⁊ cūctꝫ eq̄tatu q̄ erat ſecū: ſurrexit noctē.et p̄cuſſit edoꝫ q̄ ſe circūdederat:et oēs duces eq̄tatꝰei⁹. Attñ rebellauit edoꝫ ne eēt ſub ditōe iuda: vſqꝫ ad hanc diē. Eo tpe ⁊ lobna receſſit:ne eēt ſub manu illiꝰ. Dereliq̄ rat em̄ dñm deū p̄m ſuoꝝ:inſuꝑ ⁊ excelſa fabꝛicatꝰeſt in vrbibꝫ iuda: ⁊ fornicari fecit hītatoꝛes ihr̄lm.⁊ ꝓuaricari iudaz. Allatē ſunt aũ ei lr̄e ab helia ꝓpha: ī q̄bꝫ ſcriptū erat. Hec dicit dñs deꝰ dauid p̄r̄is tui. Qm̄ ñ ambulaſti ī vijs ioſaphat p̄r̄is tui.⁊ in vijs aſa regis iuda:ſed īceſſiſti p iē regū iſrael. et fornicari feciſti iudaz⁊ hītatoꝛes ihr̄lm. imitatꝰfornicatōem domꝰ achab: inſuꝑ et frēs tuos domū p̄r̄is tui meliores te occidiſti: ecce dñs ꝓcuciet te plaga magna cū ꝑꝓlo tuo.⁊ vxoꝛibꝫ ⁊ filijs tuis: vniuerſaqꝫ ſubſtantia tua. Tu aũ egrotabꝫ peſſimo lāguoꝛe vteri: donec egrediant̄ vitalia tua paulatī p̄ ſingulos dies. Suſcitauit q̄ dñs cont̄ ioꝛaz ſpm̄ philiſtinoꝝ⁊ arabū. q̄ ꝓximi ſunt ethiopibꝫ:⁊ aſcēderūt in t̄raz iuda ⁊ vaſtauer̄t eā. Diripuer̄tqꝫ cunctā ſubſtātiam q̄ inuēta eſt ī domo regis:inſuꝑ ⁊ filios eiꝰ⁊ vxoꝛes. nec remāſit ei filiꝰ niſi ioachan:q̄ mīmꝰnatu erat. Et ſuꝑ hec oīa ꝑcuſſit eū dñs alui lāguoꝛe inſanabili. Cūqꝫ dieī ſuccederet dies.et tpm ſpacia voluerē tur.duoꝝ annoꝝ explet⁹eſt circulus: ⁊ ſic longa conſūptꝰeſt tabe.ita vt egereret etiā viſcera ſua: languoꝛe pr̄ter et vita caruit. Mortuuſqꝫ ē in īfirmitate peſſima:et ñ fecit ei ꝑplus ſm̄ morē ꝓbuſtionis exeq̄as:ſicut fecerat maioꝛibꝫ eiꝰ. Triginta duoꝝ annoꝝ fuit cū regre cepiſſet:⁊ octo annis regnauit ī ihr̄lm. Ambulauitqꝫ ñ rectē:⁊ ſepelier̄t eum ī ciuitate dauid: verūtñ nō in ſepulcro regum.

Ca.XXII

Conſtituerūt aũ habitatoꝛes ihr̄lm ochoziaz filiū eiꝰ mīmū regē ꝓ eo. Omēs em̄ maioꝛes natu q̄ ante eū fuerant int̄fecerāt latrones arabū q̄ irruerāt in caſtra. Regnauitqꝫ ochozias filiꝰ ioꝛaz regis iuda:q̄dragintaduoꝝ annoꝝ erat ochozias cum regnare cepiſſet:⁊ vno anno regnauit in hieruſalem:et nomen mr̄is eius athalia filia amri. Sed et ipſe īgreſſus eſt per vias domus achab. Mater enim eius impulit eū. vt impie ageret. Fecit īgr̄ malū in ꝓſpectu dñi ſicut domꝰ achab. ipſi em̄ fuer̄t ei ꝓſiliarij pꝰ mortē p̄r̄is ſui in īteritū eiꝰ: ābulauitqꝫ ī conſilijs eoꝝ. Et pr̄exit cū ioꝛaz filio achab rege iſrl̄ in bellū cont̄ aſahel regē ſirie ī ramoth galaad: vulneraueꝛūtqꝫ ſiri ioꝛā. Qui regreſus ē vt curaret ī ieſrahel. Mlt̄as em̄ plagas accepat ī ſuꝑbicto certamīe. Igr̄ ochozias filiꝰ ioꝛaz rex iuda deſcendit vt īuiſeret ioꝛaz filiū achab in ieſrahel egrotantē. Volūtatis q̄ꝑe fuit dei aduerſus ochoziaz. vt veniret ad ioꝛā. Et cū veniſſet⁊ egrederet cū eo aduerſū iehu filiū nāſi. quē vnxit dñs vt deleret domū achab:cū g̃ euerteret iehu domū achab īueīt pr̄icipes iuda ⁊ filios frm̄ ochozie q̄ mīſtrabāt ei.⁊ int̄fecit illos. Ipſū q̄ꝑq̄ rēs ochoziā ꝓpehēdit latitantē ī ſamaria adductūqꝫ ad ſe occidit:⁊ ſepelier̄t eū eoꝝ eēt filiꝰ ioſaphat q̄ q̄ſierat dñm ī toto corde ſuo. Nec erat vlt̄ ſpes aliq̄: vt de ſtirpe q̄ regret ochozie. Videns mr̄ eiꝰ athalia videns qꝺ mortuꝰeēt filiꝰ ſuꝰ: ſurrexit⁊ interfecit oēm ſtirpē regiā domꝰ ioꝛaz. Porro ioſabeth filia regis tulit ioas filium ochozie.⁊ furata eſt eū de medio filioꝝ regis cū int̄ficerēt:abſconditqꝫ eum cū nutrice ſua in cubiculo lectuloꝝ ioſabeth aũ q̄ abſconderat eū. erat filia regis ioꝛam. vxoꝛ ioiade pontificis ſoꝛoꝛ ochozie et ideirco athalia non interfecit eum. Fuit ergo cū eis ī domo dei abſconditꝰ ſex annis: q̄bus regnauit

athalia sup terram. ¶ Ca.XXIII

Anno aũ septimo confortat⁹ ioiada assumpsit cẽturiones. azariaz vide licet filiũ hieroboaz ⁊ ysmahel filium iohãnan. azariaz ꝙ filiũ obed: et maasiam filiũ adaie. ⁊ elisaphat filiũ zechri: et inijt cũ eis ꝑ filiũ et fedus. Qui circumeũtes iudaz cõgregauerũt leuitas de cũctis urbibꝫ iuda. ⁊ ꝓncipes familiarꝫ isrl': venerũtqꝫ in ihrlm. Inijt q̃ oĩs mltitudo pactũ in domo dei cũ rege. Dixitqꝫ ad eos ioiada. Ecce filiꝰ regis regnabit sic locutꝰ ẽ dñs sup filios dd. Iste ẽ ꝺmo quẽ facietis. Tercia ps vĩm q̃ veniũt ad sabbatũ sacerdotũ ⁊ leuitarꝫ ianitorꝫ erit ĩ portis: ẽcia vo ps ad domũ regis: ⁊ ẽcia ad portaz q̃ appellaũ fundamẽti. Oĩe vo reliquũ vulgꝰ sit ĩ atrijs domꝰ dñi: nec q̃spiam aliꝰ ĩgrediaũ domũ dñi nisi sacerdotes ⁊ q̃ mĩstrãt de leuitis. Ipsi tm̃odo ingredianẽqꝫ sctificati sũt: ⁊ oĩe reliquũ vulgꝰ obꝺuet custodias dñi. Leuite aũ circũdẽt regẽ hñtes singli arma sua: etsi q̃s aliꝰ ĩgressus fuerit tẽplũ interficiaũ: sintqꝫ cũ rege. et intrãtes ⁊ egredientes. Fecerunt q̃ leuite et vniuersus iuda iuxta oĩa q̃ precepat ioiada põtifex. Et assumserunt singli viros q̃ sub se erãt: ⁊ veniebãt ꝑ ioiadã sabbati cũ hijs q̃ ĩpleuerãt sabbatũ: ⁊ egressi erant. Dimisit enim ioiada põtifex ñ dimiserat abire ẽmas: q̃ sibi ꝑ singulas ebdomadas succedere ꝓsueuerãt. Deditqꝫ ioiada sacerdos cẽturionibꝫ lãceas clipeosqꝫ ⁊ peltas regis dauid: q̃s cõsecuerat ĩ domo dñi. Constituitqꝫ oẽm ꝑplm tenẽtiũ pugiones a ptẽ tẽpli dext̃. vsqꝫ ad ptẽ templi sinistrã. corã altari ⁊ tẽplo ꝑ circuitũ regis: et eduxerũt filiũ regis ⁊ imposuerũt ei diadema dederũtqꝫ in manu eiꝰ tenẽdaz legẽ et ꝓstituerũt eũ regẽ. Unxitqꝫ illũ ioiada põtifex. et filij eiꝰ: imꝑcati q̃ sũt ei atz dixerũt. Viuat rex. Qd cũ audisset athalia vocẽ sez currentiũ. atz laudantiũ regẽ: ingressa ẽ ad ꝑplm in tẽplum dñi. Cũqꝫ vidisset regẽ stantem sup gradum in introitu ⁊ ꝓncipes turmasqꝫ circa eũ: oẽmqꝫ ꝑplm tre gaudentẽ atz clangentẽ tubis. et diuersi generis organis cõcinentẽ. vocẽqꝫ laudantiũ. scidit vestimẽta sua ⁊ ait. Insidie. insidie. Egressus aũ ioiada põtifex ad cẽturiones ⁊ ꝓncipes exercitꝰ dixit eis. Educite illaz extra septa tẽpli: et interficiaũ forus gladio Precepitqꝫ sacerdos ne occideret̃ in domo dñi. Et imposuerũt ceruicibꝫ eiꝰ manꝰ. Cũqꝫ intrasset porta eqꝫ domꝰ regis: interfecerũt eam ibi. Depigit aũt ioiada fedꝰ inter se vniuersũqꝫ ꝑplm ⁊ regẽ: vt eẽt ꝑplus dñi. Itaqꝫ ĩgressus ẽ oĩs ꝑplus domũ baal. et destruxerũt eam: et altaria et simulacra illiꝰ cõfregerũt: mathaz q̃ sacerdotẽ baal interfecerũt añ aras. Cõstituit aũ ioiada ꝓpositꝰ ĩ domo dñi vt sub mãibꝫ sacerdotũ et leuitarꝫ q̃s distribuit dauid in domo dñi: offerrent olocausta dño sicut scptum est ĩ lege moysi. ĩ gaudio ⁊ cãticis. iuxta dispositiõem dd. Constituit q̃ ianitores ĩ portis domꝰ dñi: vt ñ ingrederet̃ eam imũdus in omni re. assũpsitqꝫ cẽturiones ⁊ fortissimos viros. ac ꝓncipes ꝑplis ⁊ omne vulgus tre: et fecerũt descẽdere regẽ de domo dñi. ⁊ introire ꝑ mediũ portæ superioris ĩ domo regis: et collocauerũt eũ in solio regali. Letatusqꝫ ẽ omnis ꝑplus tre: ⁊ urbs q̃uit. Porro athalia interfecta ẽ gladio ¶ Ca.XXIIII.

Septẽz annoꝝ erat ioas cũ regnare cepisset: ⁊ q̃draginta ãnis regnauit in hierusalẽ. Nomẽ mris ei⁹ sebia de bersabee. Fecitqꝫ qd̃ bonũ erat corã dño cũctis diebꝫ ioiade sacerdotis. Accepit aũt ⁊ ioas vxores duas: e q̃bꝫ genuit filios ⁊ filias. Post q̃ placuit ioas vt instauraret domũ dñi: ꝯgregauitqꝫ sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis. Egredimini ad ciuitates iuda: ⁊ colligite ex vniuerso isrl' pecuniã ad sarta tecta tẽpli dei nri ꝑ singlos ãnos: festinatoqꝫ hoc facite. Porro leuite egere negligẽti⁹. vocauitqꝫ rex ioiadã ꝓncipẽ ⁊ dixit ei. Quare tibi ñ fuit cure vt cogeres leuitas ĩferre de iuda ⁊ de ihrlm pecuniaz q̃ ꝓstituta ẽ a moyse ꝺuo dñi: vt ĩferret eaz oĩs multitudo isrl' in tabernaculũ testimonij: Athalia ei impijssima ⁊ filij eiꝰ. destruxerũt domũ dei: et de vniuersis q̃ sctificata fuerãt ĩ tẽplo dñi ornauerũt phanũ baalim. Precepit q̃ rex ⁊ fecerũt archã: posuerũtqꝫ eã iuxta portaz dñi forinsecꝰ. Et ꝓdicatũ est in iuda ⁊ hierusalẽ: vt deferrẽt singuli ꝓciũ dño qd̃ ꝓstituit moyses ꝺuus dei sup oĩez isrl' in deserto. Letatiqꝫ sunt cũcti ꝓcipes ⁊ oĩs ꝑplus: ⁊ ingressi ꝓtulerũt in archam dñi atqꝫ miserũt: ita vt impleretur. Cũqꝫ tꝑus esset vt deferrẽt archã corã rege ꝑ manus leuitarꝫ: videbant enĩ multaz pecuniaz: ingrediebaũ scriba regis et quẽ

primꝰ ſacerdos cõſtituerat: effundebantqꝫ
pecuniaꝫ q̄ erat in archa. Porro archã re
portabãt ad locũ ſuũ ſicqꝫ faciebant ꝑ ſin-
gl'os dies. Et ꝯgregata ē infinita pecunia
quã deder̄t rex ⁊ ioiada hiis q̄ ꝑerant opibꝰ
domꝰ dñi. At illi ꝯducebãt ex ea ceſores la
pidũ ⁊ artifices opꝫ ſingl'oꝝ. vt ĩſtaurarẽt
domũ dñi: fabros q̄ꝫ ferri ⁊ eris: vt qḋ cade
re cepat fulcire̅t. Egerũtqꝫ hii q̄ opabant̄
ĩduſtrie: ⁊ obducebat̄ pietũ cicatrix ꝑ ma
nꝰ eoꝝ: ac ſuſcitauer̄t domũ dñi ĩ ſtatũ pri
ſtinũ: ⁊ firmit̄ eaꝫ ſtare fecer̄t. Cũqꝫ ꝯpleſ-
ſent oĩa opa. detuler̄t corã rege ⁊ ioiade re
liquã ptẽ pecunie: de q̄ facta ſũt vaſa tẽpli
ĩ miſteriũ ad olocauſta: fiale q̄ꝫ ⁊ cetera va-
ſa aurea ⁊ argẽtea. Et offerebant̄ olocau-
ſta in domo dñi iugit̄ cũctis diebꝰ ioiade.
Senuit at̄ ioiada plenꝰ dieꝝ ⁊ mortuꝰ ē cũ
centũtrigĩta eſſet annoꝝ: ſepelier̄tqꝫ eũ in
ciuitate dd̄ cũ regibꝰ: eoꝙ feciſſet bonũ cũ
iſrl' ⁊ cũ domo eiꝰ. Poſtq̄ᵖ at̄ obiit ioiada:
ĩgreſſi ſũt pricipes iuda: ⁊ adorauer̄t regẽ
Qui delinitꝰ obſeq̄is eoꝝ acq̄euit eis. Et de
reliq̄runt tẽplũ dñi dei pr̄m ſuoꝝ ſuier̄tqꝫ
lucis ⁊ ſculptilibꝰ: ⁊ facta ē ira ꝯt̄ iudam ⁊
ihrl'm ꝓpt̄ hoc pc̄tm. mittebatqꝫ eis ꝓphas vt
reuerterent̄ ad dñm: q̄s ꝓteſtãtes illi audi
re nolebãt. Spũs itaqꝫ dei ĩduit zachariã
filiũ ioiade ſacerdotis: ⁊ ſtetit ĩ ꝯſpc̄tu ꝓpl'i
et dixit eis. Hec dicit deꝰ. Quare t̄nſgredi-
mĩ ꝑceptũ dñi qḋ vobis ñ ꝓderit: ⁊ dereliq̄
ſtis dñm vt derelinq̄ret vos? Qui ꝯgregati
aduerſus eũ miſer̄t lapides iuxt̄ regis ĩpi-
um: ĩ atrio domꝰ dñi. Et ñ eſt recordatꝰ io
as rex miſcdie quaꝫ fecerat ioiada pr̄ illiꝰ
ſecũ: ſed int̄fecit filiũ eiꝰ. Qui cũ morere̅t:
ait. Videat dñs ⁊ req̄rat. Cũqꝫ euolutꝰ eſſet
ãnꝰ aſcẽdit ꝯt̄ eũ exercitꝰ ſirie: venitqꝫ ĩ iu
dam ⁊ ihrl'm ⁊ int̄fecit cũctos ꝑncipes ꝓpl'i:
atꝫ vniuerſã ꝑdam miſer̄t regi ĩ damaſcũ.
Et certe cũ ꝑmodicꝰ veniſſet numerꝰ ſiroꝝ
t̄didit dñs manibꝰ eoꝝ ĩfinitã ml'titudĩeꝫ:
eoꝙ dereliq̄ſſent dñm deũ pr̄m ſuoꝝ. In io
as q̄ꝫ ignomĩoſa exercuere iudicia: ⁊ abeũ-
tes dimiſer̄t eũ in lãguoribꝰ magnis. Sur
rexer̄t at̄ ꝯt̄ eũ ſui ſui ĩ vltõeꝫ ſanguis za
charie filii ioiade ſacerdotis. ⁊ occider̄t eũ
ĩ lectulo ſuo et mortuꝰ ē: ſepelier̄tqꝫ illũ in
ciuitate dd̄: ſꝫ ñ in ſepulcris regũ. Inſidia-
ti vero ſunt ei zabad filiꝰ ſemath amaniti-
dis: et iozabath filiꝰ ſemarith moabitidis.

Porro filii eiꝰ ac ſũma pecunie q̄ adunata
fuerat ſub eo. ⁊ ĩſtauratõ domꝰ dei ſcripta
ſunt diligẽtiꝰ ĩ libro regũ. Regñuit at̄ ama-
ſias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ Ca. XXV.
Viginti q̄nqꝫ ãnoꝝ erat amaſias cũ
regñre cepiſſet: ⁊ viginti noue annis
regñuit in ihrl'm. Nomẽ mr̄is eiꝰ io-
iadẽ de ihrl'm. Fecitqꝫ bonũ in ꝯſpc̄tu dñi:
veruntñ non ĩ corde ꝑfecto. Cũqꝫ roboratũ ſi
bi videret ĩpiũ iugulauit ſuos q̄ occiderãt
regẽ prẽm ſuũ: ſed filios eoꝝ ñ int̄fecit. ſic
ſcriptum eſt ĩ libro legis moyſi: vbi ꝑcepit
dñs dicẽs. Nõ occident̄ pr̄es ꝓ filiis neqꝫ filii
ꝓ pr̄ibꝰ ſuis: ſed vnuſq̄ſqꝫ ĩ ſuo pc̄tõ morie̅t
Cõgregauit igr̄ amaſias iudaꝫ. ⁊ cõſtituit
eos ꝑ familias. tribunoſqꝫ ⁊ cẽturiones in
vniuerſo iuda ⁊ bẽiamin: ⁊ recẽſuit a vigi
ti annis ſurſũ: inuenitqꝫ trigĩta milia iuue
nũ q̄ egrederent̄ ad pugnã ⁊ tenerẽt haſtã
et clipeũ. Mercede q̄ꝫ cõduxit de iſrl' centũ
milia robuſtoꝝ centũ talẽtis argẽti. Venit
aũt hõ dei ad illũ et ait. O rex ne egrediat̄
tecũ exercitꝰ iſrl'. Non ē em̄ dñs cũ iſrl': et
cũctis filiis ephraim. Qḋ ſi putes ĩ robore
exercitꝰ bella cõſiſtere: ſupari te faciat deꝰ
ab hoſtibꝰ. Dei q̄ppe eſt te adiuuare: ⁊ in fu
gam cõuertere. Dixitqꝫ amaſias ad hoĩem
dei. Quid g̊ fiet de centũ talẽtis q̄ dedi mi-
litibꝰ iſrl'? Et rñdit ei hõ dei. Habet dñs vñ
tibi dare poſſit multo hiis plura. Separauit
itaqꝫ amaſias exercitũ q̄ venerat ad eũ ex
ephraim vt reuerteret̄ in locũ ſuũ. At illi
cont̄ iudaꝫ vehem̄t irati: reuerſi ſũt in re
gionẽ ſuaꝫ. Porro amaſias ꝯfident̄ eduxit
ꝓpl'm ſuũ. ⁊ abiit ĩ vallẽ ſalinaꝝ: ꝑcuſſitqꝫ fi
lios ſeir decẽ milia. Et alia decẽ milia viro
rũ ceper̄t filii iuda: et adduxer̄t ad ꝑruptũ
cuiuſdaꝫ petre: ꝑcipitauer̄tqꝫ eos de ſũmo
inꝑceps q̄ vniuerſi crepuer̄t. At ille exerci
tꝰ quẽ remiſerat amaſias ne ſecũ iret ad ꝑ-
liũ: diffuſꝰ ē ĩ ciuitate iuda. a ſamaria vſqꝫ
ad bethoron ⁊ int̄fectis tribꝰ milibꝰ diripu
it ꝑdam magnã. Amaſias q̄ꝫ pꝰ cedeꝫ ydu-
meoꝝ ⁊ allatos deos filioꝝ ſeir ſtatuit illos
ĩ deos ſibi: et adorabat eos: et ill' adolebat
incenſũ. Quãobrẽ iratꝰ dñs cont̄ amaſiaꝫ:
miſit ad illũ ꝓpham q̄ diceret ei. Cur adora
ſti deos q̄ nõ liberauer̄t ꝓpl'm ſuũ de manu
tua? Cũqꝫ hoc ille loq̄ret̄. rñdit ei. Nũ ꝯſili
ariꝰ regis es? Quieſce ne int̄ficiã te. Diſce
denſqꝫ ꝓpheta: ſcio inq̄t qḋ cogitauerit dñs

occidere te q̃ et feciſti hoc malũ:et inſup ñ
acq̃uiſti cõſilio meo. Igr̃ amaſias rex iu-
da inito peſſimo conſilio. miſit ad ioas fi-
liũ ioachan. filij iehu regẽ iſrl̃ dicens. Ele-
ni videam⁹ nos mutuo. At ille remiſit nũ-
cios dicẽs. Cardu⁹ q̃ eſt in libano miſit ad
cedr̃ libani dicẽs. Da filiam tuã filio meo
uxorẽ. Et ecce beſtie q̃ erant in ſilua libani
tranſierũt et conculcauerũt carduũ. Dixiſti
percuſſi edon :⁊ ideirco erigit̃ cor tuũ in ſu-
perbiaz. Sede ī domo tua. Cur malũ aduer
ſum te puocas:vt cadas ⁊ tu ⁊ iudas tecũ!
Noluit audire amaſias:eoq̃ dñi eſſet volũ
tas:vt traderet̃ in man⁹ hoſtiũ q̃pt̃ deos e-
don. Aſcendit igr̃ ioas rex iſrl̃ et mutuos
ſibi p̃buere cõſpect⁹. Amaſias aũ rex iuda
erat ī bethſames iude. Corruitq̃ iudas co-
ram iſrl̃.⁊ fugit in tabnacl̃a ſua. Porro a-
maſiaz regẽ iuda filiũ ioas filij ioachas. ce
pit ioas rex iſrl̃ in bethſames ⁊ adduxit ī
ihrl̃m: deſtruxitq̃ murũ ei⁹. a porta ephraī
vſq̃ ad portaz anguli q̃dringẽtis cubitis.
Omne q̃ aur̃ ⁊ argentũ. ⁊ vniuerſa vaſa q̃
reperat in domo dei. et apud obededoz. in
theſauris etiaz dom⁹ regie. necnon ⁊ filios
obſidẽ:reduxit in ſamariã. Dixit aũ amaſ-
ias filiꝰ ioas rex iuda poſtq̃ mortuꝰ eſt io
as filiꝰ ioachas rex iſrl̃ quidecī annis. Re-
liqua aũ ſmonũ amaſie p̃or̃ ⁊ nouiſſimor̃
ſcripta ſunt ī libro regũ. iuda ⁊ iſrael. Qui
poſtq̃ receſſit a dño: tetẽderũt ei inſidias in
ihrl̃m. Cũq̃ fugiſſet lachis miſerũt et interfe-
cerũt eum ibi:reportãteſq̃ ſup eq̃s ſepelierũt
eum cũ p̃ribꝰ ſuis ī ciuitate dⁱ. Ca. XXVI

OMnis aũ pl̃us iuda. filiũ ei⁹ oziam
ānor̃ ſedecim cõſtituit regẽ p ama
ſia p̃e ſuo. Ipſe edificauit ahilath
et reſtituit eam ditõni iude. poſtq̃ dormi-
uit rex cũ patribꝰ ſuis. Sedecī annor̃ erat
ozias cũ regr̃e cepiſſet:et q̃nq̃gintaduobꝰ
annis regnuit in ihrl̃m. Nomen mr̃is ei⁹ ie-
chelia de ihrl̃m. Fecitq̃ qđ erat rectũ in o-
cul⁹ dñi iuxta oĩa q̃ fecerat amaſias p̃r̃ ei⁹:
et eq̃ſiuit dñm in diebꝰ zacharie intelligẽ
tis et videntis deũ. Cũq̃ req̃reret dñm:di-
rexit eũ ī oĩbꝰ. Deniq̃ egreſſus ẽ ⁊ pugnauit
contra philiſtijm:et deſtruxit murũ geth.⁊
murũ iãnie murũq̃ azoti. Edificauit q̃ opi
da in azoto et philiſtijm et adiuuit eũ de⁹
contr philiſtijm⁊ contr arabas q̃ habitabãt
in gurbaal:et contra ãmonitas. Appende-
bantq̃ ãmonite munera ozie:⁊ diuulgatũ
eſt nomẽ ei⁹ vſq̃ ad introitũ egipti q̃pt̃ cre
bras victorias. Edificauit q̃q̃ ozias turres ī
ihrl̃m ſup portam anguli. ⁊ ſup portã val-
lis. ⁊ reliq̃s in eodẽ muri latere:firmauit
q̃q̃ eas. Extruxitq̃ turres in ſolitudine:et
effodit ciſternas plurias eoq̃ hr̃et multa pe-
cora: tã in cãpeſtribꝰ q̃ in heremi vaſtita-
te. Vineas q̃q̃ habuit⁊ vinitores in mõtibꝰ.
et in carmelo. Erat q̃pe hõ agriculture de-
dit⁹ Fuit aũ exercit⁹ bellatorũ ei⁹ q̃ procede
bant ad prelia ſub manu iehiel ſcribe. ma-
aſieq̃ doctoris:⁊ ſb manu ananie q̃ erat de
ducibꝰ regis. Omniſq̃ numer⁹ p̃ncipũ p fa
milias virorũ fortiũ duorũ miliũ ſexcẽtorũ:
⁊ ſub ei⁹ vniuerſus exercit⁹ trecẽtorũ⁊ ſeptẽ
miliũ q̃ngentorũ:q̃ erant apti ad bella:et p
rege p̃t̃ aduerſarios dimicabant. Preparauit
q̃q̃ eis ozias. i. cũctꝰ exercitui clipeos et
haſtas ⁊ galeas ⁊ loricas. arcuſq̃⁊ fundas
ad iaciẽdos lapides:⁊ fecit in ihrl̃m diuer
ſi generis machinas q̃s in ẽribꝰ collocauit
et ī angulis murorũ. vt mitterẽt ſagittas⁊
ſaxa gr̃dia. Egreſſũq̃ ẽ nomẽ ei⁹ pcul: eo
q̃ auxiliaret̃ ei dñs ⁊ corroboraſſet illum.
Sed cũ roborat⁹ eẽt eleuatũ eſt cor ei⁹ in ī-
teritũ ſuũ⁊ neglexit dñm deũ ſuũ: īgreſſuſ-
q̃ tẽplũ dñi adolere voluit incenſũ ſup al-
tare thimiamatis. Statiq̃ ingreſſus p⁹ eũ
azarias ſacerdos. ⁊ cum eo ſacerdotes dñi
octogĩta viri fortiſſimi. r̃ſtiterũt regi:atq̃ di
xerũt. Non eſt tui officij ozia. vt adoleas ī-
cenſũ dño: ſed ſacerdotũ hoc ẽ filiorũ aarõ
q̃ conſecti ſunt ad huiuſcemodi miſteriũ.
Egredere de ſcĩuario. ne p̃tẽpſeris:qr̃ ñ re-
putabit̃ tibi ī gl̃ia hoc a dño deo. Iratuſq̃
oziaſ⁊ tenẽs ī manu thuribulũ vt adole-
ret īcenſũ:mĩabat̃ ſacerdotibꝰ. Statiq̃ or
ta ẽ lep̃ in frõte ei⁹ corã ſacerdotibꝰ ī domo
dñi ſup altare thimiamatis. Cũq̃ r̃ſperiſſ⁊
eũ azarias põtifex. ⁊ oẽs reliq̃ ſacerdotes.
viderũt lepm̃ ī frõte ei⁹:et feſtinato expulerũt
eũ. Qz ⁊ ipſe p̃r̃it⁹ accelerauit egredi:eoq̃
ſẽſiſſet ilico plagã dñi. Fuit igr̃ ozias rex
leprosus vſq̃ ad diẽ mortis ſue:⁊ hĩtauit ī
domo ſepata. plen⁹ lep̃ ob quã eiect⁹ fuerat
de domo dñi. Porro ioathã filius ei⁹ rexit
domũ regis: et iudicauit p̃pl̃m terre. Reli-
qua autem ſermonum ozie p̃ior̃ et nouiſ-
ſimorũ ſcripſit ẏſaias filius amos pheta.

Dormiuitq; ozias cū patribus suis: et se-
pelierūt eum in agro regalium sepulcroꝝ
eoq; esset leprosus: regnauitq; ioathan fili⁹
eius pro eo. ¶ Ca.XXVII.

Viginticinq; annoꝝ erat ioathan
cū regnare cepisset: et sedecī annis
regnauit in ihrlm. nomen mris eius
iheruſa.filia sadoch. Fecitq; qđ rectū erat
coꝝā dño iuxta oīa q̄ fecerat ozias pr̄ suus
excepto q; ñ est ingressus tēplū dñi:ꝛ adhuc
pplus delinq̄bat. Ipse edificauit portaz do-
m⁹ dñi excelsam:et ī muro ophel multa cō
struxit. Urbes q̄z edificauit ī mōtib⁹ iuda:
et in saltib⁹ castella et turres. Ipse pugnauit
cont̄ regem filioꝝ āmon.et vicit eū. Dede
runtq; ei filij āmon in tpe illo centū talen-
ta argenti:et decē milia chororos tritici: ac
totidem chororos ordei. Hec ei p̄buerunt filij
āmon.ī anno.ij.ꝛ.iij. Corroboratusq; ē io
athan: eoq; direxisset vias suas coraz dño
deo suo. Reliqua aūt sermonū ioathan ꝛ oēs
pugne eius.ꝛ opa scripta sunt in libro regū
israel et iuda. Uiginticinq; annoꝝ erat cū
regnare cepisset: et sedecim annis regnauit in
hierusalem. Dormiuitq; ioathan cū p̄ribus
suis:et sepelierūt eum ī ciuitate dauid:ꝛ re
gnauit achaz fili⁹ ei⁹ p eo. ¶ Ca.XXVIII

Viginti annoꝝ erat achaz cū regnare
cepisset:et sedecim annis regnauit in
ihrlm. Non fecit rectū in cōspectu
dñi.sicut dauid p̄r eius. sed ambulauit in
vijs regū israel:insup et statuas fudit baa
lim. Ipse est q̄ adoleuit incensū in valle hē-
non:et lustrauit filios suos in igne.iuxta
ritū gentiū quas interfecit dñs in aduentu
filioꝝ israel. Sacrificabat q̄z et thimiama
succedebat in excelsis.ꝛ ī collib⁹:ꝛ sub oī
ligno frondoso. Tradiditq; eū dñs de⁹ ei⁹
in manu regis sirie: q̄ percussit eū magnāq;
predaz cepit de ei⁹ impio:et adduxit ī da-
mascū. Manib⁹ q̄z regis israel tradit⁹ est:ꝛ p-
cussus plaga grndi. Occiditq; phacee filius
romelie de iuda centūuiginti milia in die
uno.omēs viros bellatores:eoq; relinquentes
dñm deū patr̄ suoꝝ. Eodez tpe occidit ze-
chri vir potēs ex ephraim maasiaz filiū re-
gis. et ezricam ducē dom⁹ ei⁹:helchanam
q̄z p̄fm a rege. Ceperuntq; filij israel de frib⁹
suis ducenta milia mulierꝝ.puerorꝝꝛ puel-
larꝝꝛ infinitaz p̄daz:pturlerūtq; eaz in sama
riam. Ea tempestate erat ibi pphā dñi noīe
obed: qui egressus obuiam exercitui veni-
enti in samariam dixit eis. Ecce iratꝰ dñs
de⁹ p̄m vr̄oꝝ cont̄ iudaz. Tradidit eos manu-
bus vr̄is ꝛ occidistis eos atrocit:ita vt ad
celū ptīgeret vra crudelitas. Insup filios
iuda et ihrlm vultis vob⁹ subicere ī seruos ꝛ
ancillas:qđ nequaq; factu op⁹ ē. Peccastis
eī sup̄ boc dño deo nr̄o. Hz audite consiliū
meū:ꝛ reducite captiuos q̄s adduxistis de
frib⁹ vr̄is:qr magn⁹ furor dñi īminet vob⁹.
Stetērt itaq; viri de pncipib⁹ filioꝝ ephra
im.azarias fili⁹ iohannan.barachias fili⁹
mosollamoth.ezechias fili⁹ sellū ꝛ amasias
fili⁹ hadali. p̄r eos q̄ veniebant de p̄lio:et
dixerūt eis. Non introducetis huc captiuos:
ne peccem⁹ dño. Quare vultis adicere sup
pcta nra:ꝛ vetera cumulare delicta! Grāde
quippe pcm est:ꝛ ira furoris dñi īminet sup
israel. Dimiserūtq; viri israhel bellatores p̄daz.
et vniuersa q̄ cepant coraā pncipib⁹ ꝛ omni
multitudine:stetērūtq; viri q̄s sup̄ memora-
uim⁹:ꝛ apprehēdentes captiuos oēsq; q nu
di erant.vestierūt de spolijs. Cūq; vestissent
eos et calciassent:ꝛ refecissent cibo ac po-
tu.unxissētq; pr̄ laboꝛē.ꝛ adhibuissent eis
curā:q̄cunq; ābulare ñ potuerāt.ꝛ erant i-
becillo corpe.imposuerūt eos iumentis.et ad-
duxerūt hiericho ciuitatez palmaꝝ ad fres
eoꝝ:ipiq; reuersi sūt in samariā. Tpe illo
misit rex achaz ad regē assirioꝝ. Postulās
auxiliū. Veneruntq; edumei ꝛ percusserūt mlres
ex iuda:ꝛ ceperūt predam magnā. Philisthi-
im q̄z diffusi sunt p vrbes cāpestres ꝛ ad me
diē iuda:ceperūtq; bethsames ꝛ ahilon ꝛ ge
diroth. sochot q̄z ꝛ thānam ꝛ zamro cū vi-
culis suis:ꝛ habitauerūt in eis. Humiliauerat
eī dñs iudaz p̄r achaz regē iuda. eoq; in
dasset eū auxilio.ꝛ pretēptui habuisset dñm.
adduxitq; p̄r eum teglathphalasar regem
assirioꝝ: q̄ et afflixit eū et nullo resistente
vastauit. Igr achaz spoliata domo dñi et
domo regū ac pncipū. dedit regi assirioꝝ
munera: ettñ nihil ei profuit. Insup et in
tpe angustie sue auxit contemptū in dñm.
Ipse p se rex achaz immolauit dijs dama-
sci victimas percussoribus suis et dixit.dijs re-
gū sirie auxiliant eis q̄s ego placabo hos-
stijs.et aderūt mihi:cū econtrio ipsi fuerit
ruine ei et vniuerso israhel. Direptis itaq; a
chaz oīb⁹ vasis dom⁹ dei atz confractis clau-
sit ianuas templi dei:ꝛ fecit sibi altaria in

29

vniuersis angulis ihrlm. In omnibꝫ q̄ꝫ vr-
bibꝫ iuda extruxit aras ad cremandū th?:
atꝫ ad iracūdiaꝫ puocauit dñm deū p̄m su
oꝝ. Keliq̄ aūt ꝑmonū ei?. et oīm opeꝝ suoꝝ
p̄ioꝝ nouissimoꝝ scripta sunt in libro re
gū iuda ꝛ isrl. Dormiuitqꝫ achaz cū p̄ribꝫ
suis: ꝛ sepelierūt eū i ciuitate ihrlm. Neqꝫ eī
recepant eū in sepulc̄ regū israel. Regnauitqꝫ
ezechias filiꝰ eiꝰ ꝑ eo. ¶ Ca. XXIX.

Ecit ezechias regꝫre cepit cū vigin
tiq̄nqꝫ esset annoꝝ: ꝛ vigintinouē
ānis regnauitqꝫ i ihrlm. Nomē mr̄is
eiꝰ abia filia zacharie. Fecitqꝫ qđ erat pla-
citū iꝫspectu dñi: iuxta oīa q̄ fecerat dd̄ p̄r
eiꝰ. Ipso anno ꝛ mēse p̄rio regni sui aperuit
valuas domꝰ dñi. ꝛ īstaurauit eas: adduxꝫ
itqꝫ sacerdotes atꝫ leuitas. ꝛ ꝯgregauit e-
os in platea orientalē dixitqꝫ ad eos. Au-
dite me leuite. ꝛ sc̄ificami: mūdate domū
dñi dei p̄m nr̄oꝝ: et auferte oēm immūdi
ciam de sc̄uario. Peccauerūt patres nr̄i: ꝛ
fecerūt malū in cōspectu dñi dei nr̄i. derelī-
q̄ntes eū: auerterūt facies suas a tabnacl̄o
dñi dei nr̄i. ꝛ prebuerūt dorsū. clauserūt ostia
q̄ erant in porticu ꝛ extinxerūt lucernas: ī-
censumqꝫ non adoleuerūt: ꝛ olocausta non
obtulerūt in sanctuario dei israel. Cōcitatꝰ
ē itaqꝫ furoꝝ dñi sup iudaꝫ ꝛ ihrlm: ꝛ dedit-
qꝫ eos in ꝯmotōem. ꝛ ī interitū ꝛ in sibilū.
sicut ipsi cernitis oculis vr̄is. En corruerūt
patres nr̄i gladijs: filij nr̄i ꝛ filie nr̄e. ꝛ cō-
iuges captiue ducte sunt ꝓpt̄ hoc scelꝰ. Nūc
q̄ placet mihi vt ineam? fedus cū dño deo is-
rael: ꝛ auertat a nob furoꝝem ire sue. Filij
mei nolite negligere. Vos elegit dñs. vt ste
tis corā eo. et mīstretis illi: colatisqꝫ eum ꝛ
cremetis ei incensū. Surrexerūt g̊ leuite:
maath filiꝰ amasie. et ioēl filiꝰ azarie de fi
lijs caath. Porro de filijs merari. Cis filiꝰ
abdai et azarias filiꝰ ialalehel. De filijs aūt
gerson: ioba filiꝰ semna. ꝛ eden filiꝰ ioaha.
Actuero de filijs elisaphan: sāri et iahihel.
De filijs q̄ꝫ asaph: zacharias ꝛ mathanias
necnon de filijs hēman: iahihel ꝛ semei. Sed
et de filijs ydithū: semeias ꝛ oziel. Cōgre-
gauerūtqꝫ frēs suos ꝛ sc̄ificati sunt: ꝛ īgres
si sunt iuxta māda tū regis ꝛ impiū dñi. vt
expiarēt domū dei. Sacerdotes q̄ꝫ ingressi
ēplum dñi vt sanctificarēt illud extulerūt
oēm īmūdiciaꝫ quā intro reperant ī vesti-
bulo domꝰ dñi: quam tulerunt leuite et a-
sportauerūt ad torrentē cedron foras. Cepe-
runt aūt ꝑma die mensis ꝑmi mūdare et in
die octaua eiusdē mēsis. ingressi sūt porti-
cū domꝰ tēpli dñi: expiauerūtqꝫ templū die-
bus octo: ꝛ in die sextadecīa mensis eiusdē.
qđ cepant īpleuerūt. Ingressi q̄ꝫ sunt ad eze
chiaꝫ regē: et dixerūt ei. Sanctificauimus
oēm domū dñi. et altare olocausti. vasaqꝫ
eiꝰ. necnon ꝛ mensā ꝓpositōis cū omīb vaꝫ
suis: cunctāqꝫ tēpli supellectilē quā pollu
erat rex achaz ī regno suo postq̄ ꝑuaricatꝰ est: et ecce exposita sunt oīa coraꝫ altari
dñi. Consurgēsqꝫ diluculo ezechias rex. a-
dunauit oēs p̄cipes ciuitatis ꝛ ascendit
in domū dñi: obtulerūtqꝫ simul thauros se-
ptē et arietes septē. agnos septē et hircos
septē: ꝑ pctō. ꝑ regno. ꝑ sc̄uario. ꝑ iuda.
Dixitqꝫ sacerdotibꝫ filijs aarō: vt offerrēt
sup altare dñi. Mactauerūt igit̄ thauros:
et suscepерūt sanguinē sacerdotes: fuderūt il-
lum sup altare. Mactauerūt etiam arietes:
ꝛ illoꝝ sanguinē sup altare fuderūt. Immo
lauerūt agnos: et fuderunt sup altare san-
guinem. Applicuerūt hircos ꝑ pctō coraꝫ re
ge. et vniuersa multitudine. Imposuerūt
manꝰ suas sup eos: et immolauerūt illos sa
cerdotes: et asperserūt sanguinem eoꝝ co-
raꝫ altari pro piaculo vniuersi israel. Pro
omni q̄ppe israel p̄cepat: rex vt olocaustuꝫ
fieret pro peccato. Constituit q̄ꝫ leuitas in
domo dñi. cū cimbalis ꝛ psalterijs et citha
ris ꝯm dispositōem dauid regis et gad vi-
dentis et nathan ꝓphete. Siq̄dem dñi pre-
ceptū fuit. ꝑ manū ꝓphetaꝝ eiꝰ. Stetērūtqꝫ
leuite tenētes organa dauid et sacerdotes
tubas: ꝛ iussit ezechias rex vt offerrent o-
locausta sup altare. Cunqꝫ offerrent̄ olo-
causta ceperunt laudes canere dño: et clā-
gere tubis: atꝫ in diuersis organis q̄ dauid
rex israel reperat cōcrepare. Omni aūt tur-
ba adorāte. cantores ꝛ hij q̄ tenebāt tubas
erant ī offitō suo: donec complerēt olocau
stū. Cunqꝫ finita esset oblatō incuruatꝰ est
rex ꝛ oēs q̄ erant cū eo: ꝛ adorauerūt. Pre-
cepitqꝫ ezechias ꝛ p̄ncipes leuitis vt lauda
rēt dñm ꝯmonibꝫ dauid ꝛ asaph videntis:
q̄ laudauerunt deum magna letitia: ꝛ in-
curuato genu adorauerunt. Ezechias au-
tem etiam hoc addidit. Implestis manus
vestras dño: accedite et offerte victimas.

et laudes in domo dñi. Obtulit ergo uni-
uersa multitudo hostias ⁊ laudes ⁊ olocau
sta: mẽte deuota. Porro numer⁹ olocausto
rum q̃ obtulit multitudo h̃ fuit. Thauros
septuagĩta: arietes centũ. agnos ducẽtos:
sc̃ificaueřtq; dño boues sexcentos: ⁊ oues
tria milia. Sacerdotes vero pauci erant:
nec potĕrãt sufficere vt pelles olocaustoꝝ
dř̃herent. Unde et leuite frẽs eoꝝ adiuue
runt eos: donec impleret op⁹ et sanctifica
renť antistites. Leuite quippe facilioꝛi ritu
sc̃ificantur q̃ sacerdotes. Fuerť ergo olo
causta plurima adipes pacificoꝝ ⁊ libami
na olocaustoꝝ: ⁊ cõplet⁹ est cultus domus
dñi: letatusq; est ezechias ⁊ omis ꝑplus eo
q̃ ministeriũ dñi esset expletũ. De repente
q̃ppe hoc fieri placuerat. ¶ Ca. XXX.

Misitq; ezechias ad oẽm israel et iu-
dam: scripsitq; epl̃as ad ephraim ⁊
manasse: vt venirent ad domum
dñi in ihr̃l̃m. et facerẽt phase dño deo isr̃l̃.
Inito ğ consilio regis et p̃ncipũ ⁊ vniuer-
si cet⁹ ihr̃l̃m: decreuerť vt facerẽt phase mẽ
se scdo. Nõ em̃ occurrerat facere ĩ tpe suo:
qz sacerdotes q̃ possent sufficere sc̃ificati
ñ fuerãt: et ꝑplus nondũ ꝯgregat⁹ fuerat in
ihr̃l̃m. Placuitq; ƀmo regi et omni multi-
tudini: ⁊ decreuerť vt mitterẽt nuncios in
vniuersũ israel de bersabee vsq; dan: vt ve-
nirẽt ⁊ facerẽt phase dño deo isr̃l̃ in ihr̃l̃m
Multi em̃ non fecerant sicut lege p̃scriptũ
est. Perrexerťq; cursores cũ epl̃is ex regis
imꝑio et p̃ncipũ ei⁹ in vniuersũ israel ⁊ iu-
daz: iuxta id qđ rex iusserat p̃dicantes. Fi
lij isr̃l̃ reuertimĩ ad dñm deũ abraaz ⁊ ýsa
ac et israel: et reuertet̃ ad reliq̃as q̃ effuge
řt man⁹ regis assirioꝝ. Nolite fieri sic̃ pr̃es
vr̃i et fratres q̃ recesserť a dño deo p̃m su-
oꝝ: et ť̃didit eos ĩ interitũ vt ipi cernitis.
Nolite indurare ceruices vr̃as sicut pr̃es
vr̃i. Tradite man⁹ dño et venite ad sc̃tuari
um ei⁹ qđ sc̃ificauit ĩeternũ. Seruite dño
deo p̃m vr̃oꝝ: ⁊ auertet̃ a vob̃ ira furoꝛis
ei⁹. Si em̃ reuersi fueritis ad dñz: fratres
vr̃i et filij habebunt misc̃iam coram dñis
suis. q̃ illos duxerť captiuos: et reuertent̃
in terram hanc. Pi⁹ em̃ et clemens est dñs
de⁹ vr̃: et ñ auertet faciẽ suã a vob̃ si reuer
si fueritis ad eũ. Igr̃ cursores ꝑgebãt velo
cit̃ de ciuitate in ciuitatẽ. ꝑ tram ephraim
⁊ manasses vsq; ad zabulon: illis irrid̃etib̃

et subiannantib̃ eos. Attñ quidam viri ꝑ
aser et manasse et zabulon acq̃escentes cõ-
silio: venerť hierusalẽ. In iuda vero facta
est man⁹ dñi vt daret eis cor vnũ: vt face-
rent iuxta p̃ceptũ regis et p̃ncipũ verbum
dñi. Cõgregatiq; sunt in ihr̃l̃m ꝑplus multi:
vt facerẽt solẽnitatẽ azimoꝝ ĩ mense scdo.
Et surgentes destruxerť altaria q̃ erant in
ihr̃l̃m: atz vniuersa ĩ qb̃ ýdolis adolebaẽ
incensũ subuertẽtes. piecerť in torrentẽ ce
dron. Immolauerť aũ phase q̃rtadecia die
mensis scdi. Sacerdotesq; atz leuite tãz
sc̃ificati obulerť olocausta in domo dñi:
stetĕruntq; in ordine suo iuxta dispositõez
et legem moy̓si hoĩs dei. Sacerdotes vero
suscipiebant effũdendũ sanguinẽ de manu-
bus leuitaꝝ: eoq; multa turba sc̃ificata ñ
esset: ⁊ idcirco immolarẽt leuite phase hijs
q̃ non occurrerant sanctificari dño. Naz
etiam ps ꝑplis de ephraim ⁊ manasse et ysa-
char et zabulon q̃ sc̃ificata nõ fuerat co-
medit phase. ñ iuxta qđ scꝑtũ est: ⁊ orauit
ꝑ eis ezechias dicẽs. Dñs bon⁹ ꝑpiabiť.
cunctis q̃ in toto corde req̃runt dñm deum
p̃m suoꝝ: et ñ imputabit eis qđ min⁹ sc̃i-
ficati sunt. Quẽ exaudiuit dñs: et placat⁹
est ꝑplo. Fecerťq; filij israel q̃ inuenti sunt
in ihr̃l̃m solẽnitatẽ azimoꝝ septez dieb̃ in
letitia magna. laudantes dñm ꝑ singulos
dies: leuite q̃z et sacerdotes ꝑ organa q̃ suo
offitõ ꝯgruebant. Et locut⁹ est ezechias ad
cor oĩm leuitaꝝ: q̃ habebant intelligẽtiam
bonaz sup dño: ⁊ comederť septẽ diebus solẽ
nitatis: immolantes victimas pacificoꝝ:
et laudantes dñm deũ patꝝ suoꝝ. Placuit
q̃z vniuerse multitudini vt celebraret̃ et ali
alios dies septez qđ et fecerunt cũ ingenti
gaudio. Ezechias autem rex iuda põbat
multitudini mille thauros: et septẽ milia
ouiũ. Pr̃ices vero dederãt ꝑplo thauros
mille: et oues decẽ milia. Sc̃tificata ğ est
sacerdotũ plurima multitudo: ⁊ hilarita-
te ꝑfusa omnis turba iuda tam sacerdotũ
⁊ leuitaꝝ q̃ vniuerse freq̃ntie q̃ venerat ex
israel: ꝑselitoꝝ q̃z de terra israel et habitan
tiũ in iuda. Factaq; est ğndis celebritas i
hierusalẽ: q̃lis a diebus salomõis filij dauid
regis israel in ea vrbe ñ fuerat. Surrexit
aũ sacerdotes atz leuite benedicẽtes ꝑplo ⁊
exaudita est vox eoꝝ: puenitq; oro in ha-
bitaculũ sanctum celi. ¶ Ca. XXXI

Quinq hec fuissent ritæ celebrata: egressus est oīs israel q̄ inuent⁹ fuerat ī vrbib iuda. ⁊ fregerūt simulacra succiderūtq lucos: demoliti sunt excelsa. et altaria destruxerūt. nō solū de vniuerso iuda et bēiamin: sed ⁊ de ephraim q̄q ⁊ manasse: donec penit⁹ reuertērēt. Reuersiq sūt oēs filij israel: in possessiones ⁊ ciuitates suas. Ezechias aūt ꝓstituit turmas sacerdotales et leuiticas p diuisiones suas vnūquenq in offiō ꝓprio. tam sacerdotū videlicet q̄ leuitaꝝ ad olocausta ⁊ pacifica: vt mīstrarēt ⁊ confitērent. canerentq ī portis castroꝝ dñi. Pars aūt regis erat vt de ꝓpria ei⁹ substantia offerret olocaustoꝝ mane semp et vespere: sabbatis q̄q et kalendis. et solēnitatib ceteris: sicut scriptū est ī lege moysi Precepat aūt ꝓpl'o habitantiū ihrl'm. vt darent ptes sacerdotib et leuitis: vt possent vacare legi dñi. Qđ cū pcrebuisset in auribus multitudīs plurimas obtulere pmicias filij israel frumti. vini ⁊ olei: mellis q̄q ⁊ oīm q̄ gignit hum⁹ decimas obtulerūt. Et filij israel ⁊ iuda q̄ habitabant in vrbib iuda obtulerūt decimas boum ⁊ ouiū decias q̄q sanctoꝝ q̄ vouerāt dño deo suo: atq vniuersa portantes fecerūt aceruos plurimos. Mense tcio cepērūt aceruoꝝ iacere fundamenta: et mense septimo ꝓpleuerūt eos. Cūq ingressi fuissent ezechias et pncipes ei⁹. viderūt aceruos: et bñdixerūt dño. ac ꝓpl'o israel. Interrogauitq ezechias sacerdotes et leuitas: cur ita iacerent acerui: Rñdit illi azarias sacerdos pm⁹: de stirpe sadoch dicens. Ex quo cepērūt offerri pmicie ī domo dñi. comedim⁹ et saturati sum⁹ et remanserūt pluria: eoq bñdixerit dñs ꝓpl'o suo. Reliq̄aꝝ aūt est copia ista quaz cernis. Precepit igit ezechias: vt preparent horrea ī domo dñi. Qđ cū fecissent intulerūt tam pmicias q̄ decimas: ⁊ q̄cunq vouerant fideliē. Fuit aūt prefect⁹ eoꝝ chonenias leuita: ⁊ semei frater ei⁹ secundus: p⁹ quem iehibel et azarias et naad et asahel ⁊ ierimoth: iozabat q̄q et elibel et iesmachias et maath ⁊ banaias. prepositi sub manib chonenie et semeie fratris ei⁹ ex impio ezechie regis. et azarie pōtificis dom⁹ dñi: ad q̄s omnia pertinebant. Chore vero fili⁹ iemna leuites. et ianitor orientalis portæ prepositus erat hijs q̄ sponte offerebant dño. pmicijsq ⁊ psectis in sancta sanctoꝝ: et sub cura eius eden. et beniamin ihesue et semeias. amarias q̄q et sechenias. in ciuitatib sacerdotū: vt fideliē distribuerent frīb suis ptes. minorib atq maiorib. exceptis maribus ab annis trib ⁊ sup̄. cūctis q̄ ingrediebant templū dñi. Et quicq̄d p singulos dies ꝓducebat in mīsterio. atq obsuatōib iuxta diuisiones suas: sacerdotib p familias ⁊ leuitis. a vicesimo anno et sup̄ p ordines et turmas suas. vniuersecq multitudini tam vxoribus q̄ liberis eoꝝ vtriusq sex⁹: fideliē cibi de hijs q̄ sctifi cata fuerant pbebant. Ex et filioꝝ aaron p agros et suburbana vrbiū singulaꝝ dispositi erant viri q̄ ptes distribuerent vniuerso sexui masculino: de sacerdotib et leuitis. Fecitq ezechias vniuersa q̄ dixim⁹. in omni iuda: operatusq est bonū ⁊ rectum et vez coram dño deo suo. in vniuersa cultura mīsterij dom⁹ dñi iuxta legē ⁊ ceremonias: volens req̄rere deū suū in toto corde suo: fecitq et psperat⁹ est. ¶ Ca. XXXII.

Post q̄ ⁊ huiuscemodi veritatē venit sennacherib rex assirioꝝ: ⁊ ingressus iudaz obsedit ciuitates munitas. volens eas capere. Qđ cū vidisset ezechias venisse scz sennacherib et totū belli impetū verti ꝓ ihrl'm: inito cū pncipib consilio virisq fortissimis vt obturarent capita fontiū q̄ erant ex̄ vrbē: ⁊ hoc oīm decernentes sña congregauit plurimaz multitudinē: ⁊ obturauerūt cūctos fōtes. ⁊ riuū q̄ fluebat in medio ere dicētes. Ne veniāt reges assirioꝝ: ⁊ inueniāt aq̄ abundātiā. Edificauit q̄q agēs industrie oēm murū q̄ fuerat dissipat⁹: et extruxit turres desup: et forīsecus alterū murū. Instaurauitq mello in ciuitate dauid: ⁊ fecit vniuersi generis armaturam ⁊ clipeos. Constituitq pncipes bellatoꝝ ī exercitu: et ꝓuocauit vniuersos in platea portæ ciuitatis: ac locutus est ad cor eoꝝ dicēs. Eliritē agite et cōfortamī: nolite timere: nec paueatis regē assirioꝝ ⁊ vniuersā multitudinē q̄ est cū eo. Mlt⁹ em̄ plures nobiscū sunt q̄ cū illo. Cuz illo em̄ ē bch̄iū carneū: nobiscū dñs de⁹ nr̄ q̄ auxiliator ē nr̄: pugtq ꝓ nob. Confortatusq ē ꝓpl'us huiuscemōi vbis ezechie regis iuda. Que postq̄ gesta sūt: misit sēnacherib rex assirioꝝ suos suos ihrl'm ipse ei cū vniuerso exercitu obsidebat lachis: ad ezechiam

legem iuda.et ad'omnez ꝑl'm q̄ erat in vr-
be dicens.Hec dicit sēnacherib rex assirio
rū. In quo hñtes fiduciaz. sedetis obsessi ī
ihr̄l'm: Nū ezechias decepit vos. vt tradat
morti in fame.7 siti:affirmās q̄ dñs de⁹ vr̄
liberet vos de manu regis assirioꝝ: Nūq̄d
non iste ē ezechias q̄ destruxit excelsa illi⁹
et altaria:7 ꝓcepit iude 7 ihr̄l'm dicēs.corā
altari vno adorabitis.7 ī ipso ꝓburetis ī-
censū : An ignoratis q̄ ego fecerim 7 ꝑres
mei cūctis trāz ꝑl'is: Nunq̄d ꝑualuer̄t dij
gentiū oīmq̄ trāz liberare regionez suam
de manu mea: Quis ē de vniversis dijs gē-
tiū q̄s vastauer̄t ꝑres mei q̄ potuerit erue-
re ꝑl'm suū de manu mea: vt possit etiam
de⁹ vr̄ eruere vos de hac manu: Non vos q̄
decipiat ezechias.nec vana ꝑsuasione delu
dat:neq̄ credatis ei. Di ēm nullus potuit
de⁹ cūctaꝝ gētiū atz regionū liberare ꝑl'm
suū de manu mea.7 ꝺ manu ꝑm meoꝝ:cō
seq̄nt nec de⁹ vr̄ poterit eruere vos de hac
manu. Sed 7 alia m̄lta locuti sūt ꝟui eius
ꝓr̄ dñm deū:7 ꝓr̄ ezechiam ꝟuū ei⁹. Epl'as
q̄z scꝑsit plenas blasphemie ī dñm deū isr̄l':
et locut⁹ est aduersū eum. Sicut dij gentiū
ceteraꝝ ñ potuer̄t liberare ꝑl'm suū de ma
nu mea:sic et de⁹ ezechie eruere ñ potuerit
ꝑl'm suū de mānu ista. Insuꝑ 7 clamore ma
gno līgua iudaica ꝓr̄ ꝑl'm q̄ sedebat ī mu-
ris ihr̄l'm ꝑsonabat:vt trāret eos.et capet
ciuitatē. Locutusq̄z ē cont̄ deū isr̄l':sicut ad
uersū deos ꝑl'oꝝ trē opa manuū hoīm. O-
rauer̄t igr̄ ezechias rex 7 ysaias filius amos
ꝑphēs aduersū hanc blasphemiā:ac vocife
rati sunt vsq̄z ī celū. Et misit dñs āgelū su
um:q̄ ꝑcussit oēm viꝝ robustū 7 bellatorē.
et ꝓncipē exercit⁹ regis assirioꝝ:reuersus-
q̄z ē cū ignomīa in trāz suā. Cunq̄z ingres-
sus eēt domū dei sui. filij q̄ egressi fuerant
de vtero ei⁹ interfecer̄t eū gladio. Saluauit-
q̄z dñs ezechiaz 7 hītatores ihr̄l'm de manu
sennacherib regis assirioꝝ.7 ꝺ manu oīm
et ꝑstitit ei q̄etē ꝑ circuitū. Multi etiā dese
rebant hostias et sacrificia dño in ihr̄l'm.
et munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹
ē pt⁹ hec coraz cūctis gētib⁹. In diebꝫ illis
egrotauit ezechias vsq̄z ad mortē:7 orauit
dñm. Exaudiuitq̄z eū 7 dedit ei signū:sed ñ
iuxta bñficia q̄ accepat retribuit:qz eleua
tū est coꝝ ei⁹. Et facta est ꝓr̄ eum ira:et ꝓr̄
iudam 7 ihr̄l'm. Humiliatusq̄z ē postea eoq̄

exaltatū fuisset coꝝ eius: tam ipse q̄ habi-
tatores ihr̄l'm:7 idcirco ñ venit sup eos ira
dñi in diebꝫ ezechie:fuit aū ezechias dives
et inclit⁹ valde:et thesauros sibi plurimos
cōgregauit argenti 7 auri.et lapidis ꝑcio-
si. aromatū et armoꝝ vniversi generis et
vasoꝝ magni ꝑcij:apothecas q̄z frumenti.
vini et olei.7 ꝑsepia oīm iumēntoꝝ:caulasq̄
pecoribꝫ. et vrbes sex edificauit. Habebat
q̄pe greges ouiū.et armentoꝝ innumera-
biles: eoq̄ dedisset ei dñs substantiā mul-
taz nimis. Ipse ē ezechias q̄ obturauit su-
pior̄ fontē aq̄ꝝ gyon:et auertit eas subter
ad occidētē vrbis dā.ī oīb⁹ opib⁹ suis fecit
ꝓsperē q̄ voluit. Attn̄ in legatione ꝓncipū
babilonis q̄ missi fuerāt ad eū. vt interro-
rent de portēto qd̄ occiderat sup trāz.dereli
q̄t eū dñs:vt tēptaret 7 nota fierent oia q̄
erant ī coꝝ de ei⁹. Reliq̄ aū ꝟmonū ezechie
et miserie ei⁹ scripta sunt in visione ysa-
ie.filij amos ꝓphēte:et in libro regū iuda et
israel. Dormiuitq̄z ezechias cū ꝑib⁹ suis:
et sepelierunt eum sup̄ sepulcra filioꝝ dā.
Et celebrauit ei⁹ exequias vniversus iuda
et omnes habitatores ihr̄l'm:reḡuitq̄z ma-
nasses fili⁹ eius ꝓ eo. ¶ Ca. XXXIII

Duodecim annoꝝ erat manasses cū
reḡre cepisset: et quinq̄gintaq̄nq̄
annis reḡuit in ihr̄l'm. Fecit aut̄
malū corā dño iuxta abominatōes gentiū
q̄s subuertit dñs coꝝ filijs isr̄l':7 ꝓuersus
instaurauit excelsa q̄ demolit⁹ fuerat eze-
chias ꝑ ei⁹:ꝓstruxitq̄z aras baalim: et fecit
lucos: et adorauit oēm militiam celi 7 co-
luit eā. Edificauit q̄z altaria ī domo dñi:
de q̄ dixerat dñs in ihr̄l'm erit nomē meum
in eternū. Edificauit autē ea cuncto exer-
citui celi. in duob⁹ atrijs dom⁹ dñi: transi-
ireq̄z fecit filios suos ꝑ ignem in valle be-
hēnon. Obseruabat somnia.sectabat augu
ria:maleficis artib⁹ inseruiebat. Habebat
secū magos 7 incantatores: multaq̄z mala
opat⁹ est coꝝ dño vt irritaret eū. Sculptu
le q̄z et ꝓflatile signū posuit in domo dñi:
de q̄ locut⁹ est dñs ad dā 7 ad salomonē fi-
liū ei⁹ dicēs. In domo hac 7 in ihr̄l'm quaz
elegi de cūctis tribub⁹ israel ponā nomen
meū in sēpiternū:7 mouere ñ faciaz pedem
isr̄l' de trā quā tradidi ꝑib⁹ eoꝝ:ita dūtaꝛ
at si custodierīt facere q̄ ꝑcepi eis cūctāq̄
legē 7 ceremonias atz iudicia q̄ mādauit p

manum moysi. Igit manasses seduxit iudam et habitatores hierusalem: vt facerēt malū sup omnes gentes quas subuerterat dñs a facie filioꝝ israel. Locutusq; est dñs ad eum et ad pplm illius: et attendere noluerunt. Idcirco supinduxit eis principes exercitus regis assirioꝝ: ceperūtq; manasse: et vinctum cathenis atq; compedibus duxerunt in babilonem. Qui postq̄ coangustatus est orauit dñm deum suū: et egit penitentiam valde coram deo patꝝ suoꝝ. Deprecatusq; est eum et obsecrauit intente. et exaudiuit oronem eius: reduxitq; eum hierusalem in regnū suum: q cognouit manasses qđ dñs ipse esset de⁹. Post hec edificauit murꝝ extrā ciuitatē dauid ad occidentē gyon in conualle ab introitu portę piscium circuitū vsq; ad ophel: q exaltauit illum vehemēter. Constituitq; pncipes exercit⁹ in cunctis ciuitatibꝫ iuda munitis. q abstulit deos alienos et simulacꝝ de domo dñi: aras q̄q; quas fecerat in mōte dom⁹ dñi q in hierusalem: q iecit oīa extra vrbē. Porro instauravit altare dñi: q immolauit sup illud victimas et pacifica q laudem: pcepitq; iude vt ꝑuiret dño deo israel. Attñ adhuc pplus immolabat i excelsis dño deo suo. Reliqua aūt gestoꝝ manasse. et obsectio ei⁹ ad deum suū: verba q̄q; videntiū q̄ loq̄banē ad eū in nomine dñi dei isrl' ꝯtinenē in ꝛmonibꝫ regū israel. Oratio q̄q; eius et exaudito et cuncta pcā atq; contēptus: loca etiaq; in q̄bꝫ edificauit excelsa q fecit lucos q statuas anteq̄ ageret penitētiaq;: scripta sunt in ꝛmonibꝫ ozai. Dormiuit ergo manasses cū patribꝫ suis: q sepelierūt eum in domo sua: reḡuitq; p eo filius ei⁹ āmon. Viginti duoꝝ annoꝝ erat āmon cū reḡre cepisset: et duobꝫ annis reḡuit i ihrlm. Fecitq; malū in cōspectu dñi sicut fecerat manasses patr ei⁹: q cunctis ydolis q̄ manasses fuerat fabricat⁹ immolauit atq; seruiuit: q ñ est reuritus faciez dñi sicut reuerit⁹ est manasses paē ei⁹: et multomaiora deliq̄t. Cunq; conspirassent aduersus eū serui sui interfecerūt eū in domo sua: porro reliqua pplī multitudo cesis hijs q̄ āmon pcusserant ꝯstituit regē iosiam filiū ei⁹ p eo. ¶ Ca. XXXIIII

Octo annoꝝ erat iosias cū regnare cepisset. et triginta q vno anno regnauit in hierusalem. Fecitq; qđ erat rectum in conspectu dñi: q ambulauit in vijs dauid patris sui: ñ declinauit neq; ad dextram neq; ad sinistram. Octauo aūt anno regni sui cum adhuc esset puer. cepit q̄rere deum patris sui dauid: q duodecimo anno postq̄ cepat. mundauit iudam et hierusalem ab excelsis et lucis simulacrisq; et sculptilibus. Destruxerūtq; coram eo aras baalim: q simulacra q̄ suppositā fuerant demoliti sunt. Lucos etiam et sculptilia succidit atq; cōminuit: et sup tumulos eoꝝ q̄ eis immolare consueuerant fragmenta dispersit. Ossa pterea sacerdotum combussit in altaribꝫ ydoloꝝ: mūdauitq; iudaq; hierusalem. Sed q in vrbibꝫ manasse q ephraim et symeon vsq; neptalī cuncta subuertit. Cūq; altaria dissipasset et lucos q sculptilia contriuisset in frusta. cunctaq; delubra demolit⁹ esset de vniuersa tra israel: reuersus ē hierusalē. Igit anno octauodecio regni sui mundata iaq; tra et templo dñi: misit saphan filiū elchie q maasiaq; pncipē ciuitatis: et ioha filiū ioachan a ꝯmentarijs: vt instaurarēt domū dñi dei sui. Qui venerūt ad helchiaq; sacerdotē magnū: acceptaq; ab eo pecunia q̄ illata fuerat in domū dñi. et quā ꝯgregauerant leuite q ianitores de manasse et ephraim et vniuerso reliq̄is israel. ab omni q̄q; iuda et beniamin q habitatoribꝫ hierusalē: tradiderūt in manibꝫ eoꝝ q̄ preerant operis in domo dñi: vt instaurarent templū: et infirma queq; sartirent. At illi dederūt eam artificibꝫ q cemētarijs: vt emerent lapides de lapicidinis q ligna ad ꝯmissuras edificij. et ad contigtionem domoꝝ q̄s destruxerant reges iuda. Qui fideliter cūcta faciebant. Erant aūt pre positi operantiū iabath q abdias de filijs merari. zacharias et mosollaq; de filijs caath. q̄ vrgebant opus: omnes leuite scientes organis canere. Sup eos vero q̄ ad diuersos vsus onera portabant: erant scribe q magistri de leuitis ianitores. Cūq; efferrent pecuniam q̄ illata fuerat in templū dñi. repit helchias sacerdos libꝝ legis dñi p manum moysi: et ait ad saphan scribam. Libꝝ legis inueni in domo dñi: et tradidit ei. At ille intulit volumē ad regē et nunciauit ei dicens. Omnia q̄ dedisti in manu ꝛuoꝝ tuoꝝ: eccꝯplent. Argentū qđ reptū est i domo dñi ꝯflauerūt: datūq; ē ꝑfectis artificū:

et diuersa opa fabricantiũ.preterea tradidit mihi helchias sacerdos hũc libꝝ. Quez cũ rege pñtę recitasset: audissetqꝫ ille ỽba legis.scidit vestimẽta sua:ꝛ p̃cepit helchie ꝛ aichan filio saphan. ꝛ abdõ filio micha. saphan dꝫ scribe. ꝛ asaie ꝓuo regis dicens. Ite ꝛ oratę dñm ꝓ me ꝛ ꝓ reliq̃is isrł ꝛ iuda:sup vniuersis ꝓmõib⁹ libri isti⁹ q̃ rept⁹ est. Magn⁹ em̃ furor dñi stillauit sup nos: eoꝝ ñ custodierint pres nr̃i verba dñi. vt facerẽt omnia q̃ scpta sunt ĩ isto volumĩe. Abijt ḡ helchias ꝛ hij q̃ simul a rege missi fuerant ad oldan ꝑphetã vxorẽ sellũ filij the cuath filij asra.custodis vestiũ.q̃ hĩtabat ĩ ihrł̃m in scda:ꝛ locuti sũt ei ỽba q̃ sup̃ narrauim⁹. At illa rñdit eis.hec dicit dñs de⁹ isrł. Dicite viro q̃ misit vos ad me.Hec dicit dñs. Ecce ego inducam mala sup locũ istũ ꝛ sup hĩtatores ei⁹ : cũctaqꝫ maledicta q̃ sũt scpta ĩ libro hoc.quẽ legerit corã rege iuda: qꝛ dereliq̃rũt me ꝛ sacrificauerũt dijs alienis. vt me ad iracũdiam ꝓuocarent in cũctis opib⁹ manuũ suarꝝ. Idcirco stillabit furor me⁹ sup locũ istũ:et nõ extigueꝫ. Ad regẽ aũ iuda q̃ misit vos ꝓ dño dep̃cando. sic loq̃mi. Hec dicit dñs de⁹ isrł. Oñ audisti ỽba volumis.atz emollitũ est cor tuũ.ꝛ hũliat⁹es ĩ conspectu dñi sup hijs q̃ dicta sunt conꝫ locũ hũcꝛ hĩtatores ihrł̃m:reuerituqꝫ faciẽ meã scidisti vestimẽta tuaꝛ fleuisti corã me:ego dꝫ exaudiui te dicit dñs Ja em̃ colligã te ad pres tuos: ꝛ infereris ĩ sepulcr tuũ in pace:nec videbũt oculi tui malũ qđ ego inductur⁹ sum sup locũ istũ ꝛ sup habitatores ei⁹. Retulerũt itaqꝫ regi cũcta q̃ dixerat. At ille conuocatis vniuersis maioribꝫ natu iudaꝛ ihrł̃m ascẽdit ĩ domũ dñi vnaqꝫ oẽs viri iuda ꝛ hĩtatores ihrł̃m. sacerdotes ꝛ leuitę ꝛ cũct⁹ ꝓplus a minimo vsqꝫ ad maxim̃.q̃bꝫ audientibꝫ ĩ domo dñi legit rex oĩa verba volumis:ꝛ stans ĩ tribunali suo pcussit fedus corã dño vt ãbularet p⁹ eũ.ꝛ custodiret p̃cepta ꝛ tẽstiõnia ꝛ iustificatõnes ei⁹ in toto corde suo:ꝛ ĩ tota aĩa sua:faceretqꝫ q̃ scpta sunt ĩ volumĩe illo qđ legerat. Adiurauit q̃qꝫ sup hoc oẽs q̃ repti fuerant ĩ ihrł̃m ꝛ bẽiamin:ꝛ fecerũt hĩtatores ihrł̃m iuxt̃ pactũ dñi dei p̃m suoꝝ. Abstulit ḡ iosias cũctas abominatões de vniuersis regionib⁹ filioꝝ israel:et fecit omẽs q̃ resiḋui erant ĩ isrł ꝥuire dño deo suo. Cũctis diebꝫ ei⁹ non recesserunt a dño deo patrum suoꝝ.

Ca.XXXV.

Fecit aũ iosias in ihrł̃m phase dño qđ immolatũ est q̃rtadecia die mẽsis p̃mi. Et cõstituit sacerdotes in officijs suis:hortatusqꝫ ẽ eos vt ministrarent ĩ domo dñi. Leuitis dꝫ ad quoꝝ eruditionem omnis isrł̃ sctificabaũ dño:locut⁹ est. Ponite archaz in sctuario tẽpli:qđ edificauit salomon fili⁹ dđ rex israel. Nequaq̃ em̃ eaz vlt̃ portabitis. Nũc ergo ministrate dño deo vr̃o ꝛ ꝑplo ei⁹ israel:ꝛ prepate vos ꝓ domos et cognatõnes vr̃as in diuisionib⁹ singuloꝝ sicut p̃cepit dđ rex israel.ꝛ descripsit salomon fili⁹ ei⁹ :et ministrate in sanctuario ꝓ familias turmasqꝫ leuiticas: ꝛ sãctificate. immolate phase. Frẽs etiaz vr̃os vt possit iuxta verba q̃ locut⁹ est dñs ĩ manu moysi facere:prepate. Dedit ꝓterea iosias omni ꝑplo q̃ ibi fuerat inuẽt⁹ in solẽnitate phase agnos et hedos de gregib⁹ et reliq̃ pecoris trigĩtamilia:boũqꝫ triamilia.hec de regis vniuersa substantia. Duces dꝫ ei⁹ spõte qđ vouerant obtulerũt:tam ꝑplo q̃ sacerdotib⁹ ꝛ leuitis. Porro helchias ꝛ zacharias ꝛ iehihel ꝓncipes dom⁹ dñi dederũt sacerdotib⁹ ad faciendum phase pecora cõmixtim duo milia septẽta ꝛ boues trecẽtos. Chonenias aũ et semeias etiaz ꝛ nathanael frẽs eius: necnon asabias ꝛ iahihel et iozabad ꝓncipes leuitaꝝ. dederũt ceteris leuitis ad celebrandũ phase.q̃nqꝫ milia pecoꝝ: ꝛ boues q̃ngentos. Preparatũqꝫ est mĩsteriũ ꝛ steterũt sacerdotes in offitõ suo:leuite dꝫ in turmis iuxta regis impiũ: ꝛ immolatũ est phase. Aspserunt qꝫ sacerdotes man⁹ suas sanguine:et leuite detraxerũt pelles olocaustoꝝ:et separauerunt ea.vt darent ꝓ domos ꝛ familias singuloꝝ.ꝛ offerent̃ dño sicut scriptũ est in libro moysi. De bobꝫ fecerunt dꝫ sic. Et assauerũt phase sup ignem:iuxta qđ in lege scriptũ est. Pacificas vero hostias coxerunt ĩ lebetis ꝛ cacabis ꝛ ollis:ꝛ festinato distribuerũt vniuerse plebi:sibi aũt et sacerdotib⁹ postea pauerunt. Nam in oblatõne olocaustoꝝ.ꝛ adipũ vsqꝫ ad nocẽ sacerdotes fuerũt occupati: vnde leuite ꝛ sibi ꝛ sacerdotib⁹ filijs aaron pauerũt nouissimis Porro cãtores filij asaph stabant ĩ ordine suo:iuxta p̃ceptũ dauid ꝛ asaph ꝛ eman ꝛ ỹthithuz ꝑphetaꝝ regis. Janitores vero per

portas singulas obseruabant: ita vt ne pũ
cto quidem discederent a ministerio. Quãob-
rem et fratres eor leuitæ pauerunt eis ci-
bos. Omnis igit̃ cultura dñi ritæ ꝯpleta ẽ
in die illa: vt facerent phase. ⁊ offerrent o-
locausta sup altare dñi iuxta p̃ceptũ regis
iosie. Fecer̃tq; filij israel q̃ repti fuerãt ibi
phase in tpe illo et solẽnitat̃ azimor: se-
pt̃ diebꝫ. Non fuit phase simile huic ĩ isrl̃
a diebꝫ samuelis ꝓphetæ: sed nec quisq; de cũ
ctis regibꝫ israel fecit phase sicut iosias sa-
cerdotibꝫ et leuitis et omni iudæ ⁊ isrl̃ qui
rept̃ fuerat: ⁊ hĩantibꝫ in ihrl̃m. Octauo-
decio anno regni iosie. hoc phase celebratũ
est. Postq; instauraverat iosias tẽplum. a-
scẽdit nechao rex egipti ad pugnãdũ. in car
chamis iuxta euphratẽ: ⁊ pcessit ĩ occursũ
ei⁹ iosias. At ille missis ad eũ nunciis ait.
Quid mihi et tibi rex iuda? Non aduersũ
te hodie venio: sed ꝓtra aliã pugno domũ:
ad quam me de⁹ festinare ire p̃cepit. Desine
aduersũ deũ facere q̃ mecũ est: ne inficiat
te. Noluit iosias reuerti: sz prepauit cont̃
eũ bellũ: nec acq̃euit ꝓmonibus nechao ex
ore dei: vez pr̃exit vt dimicaret ĩ cãpo ma-
geddo. Ibiq; vulnerat⁹ a sagittarijs dixit
pueris suis: educite me ꝺ plio qr opido vul
nerat⁹ sũ. Qui t̃nstulerũt eũ de curru ĩ alte-
rum q̃ seq̃bat̃ eũ more regio: ⁊ asportaverũt
eũ in ihrl̃m. Mortuusq; ẽ. et sepult⁹ ĩ mau-
soleo pr̃m suor: ⁊ vniuersus iuda et ihrl̃m
luxerũt eũ: hieremias maxĩe: cui⁹ oẽs canto
res atz cantatrices vsq; ĩ pñtem diem lam̃
tatiões sup iosiaz replicant: et q̃i lex obti
nuit ĩ isrl̃. Ecce scriptũ ferr̃ in lam̃tatiõibꝫ.
Reliqua aũt ꝓmonuz iosie. ⁊ miscõiar ei⁹ q̃
lege p̃cepta sunt dñi: opa q; illi⁹ pr̃ia et no-
uissima scripta sunt ĩ libro regũ iuda et is-

tlit ꝙ plus. rael. Ca. XXXVI

Terre ioathan filiũ iosie: et consti-
tuit regẽ pro pr̃e suo in ihrl̃m. Vi-
gintitriũ annor erat ioathan cũ regnare
cepisset: ⁊ tribus mẽsibꝫ regnauit ĩ ihrl̃m.
Amouit aũt eũ rex egipti cũ venisset ĩ hie-
rusalẽ: ⁊ codemnauit t̃raz centũ talẽtis ar-
gẽti et talẽto auri. Cõstituitq; ꝑ eo regẽ eli
achĩ frẽm ei⁹ sup iudaz ⁊ ihrl̃m: ⁊ ũtit nom̃
ei⁹ ioachim. Ipsũ ũo ioathan tulit secũ: et
adduxit ĩ egiptũ. Vigĩtiq̃nq; annor erat
ioachĩ cũ regẽre cepisset: ⁊ undecim annis
regnauit in ihrl̃m: fecitq; malũ corã deo suo.

Contra hũc ascendit nabuchodonosor rex
chaldeor: et victum cathenis duxit in ba-
bilonem: ad quam et vasa dñi transtulit. ⁊
posuit ea ĩ templo suo. Reliqua aũt ũbor
ioachim. ⁊ abominatiõnum ei⁹ q̃s opat⁹ est
et q̃ inuenta sunt in eo: continent̃ in libro
regũ iuda et israel. Regnauit aũ ioachim fili
us eius pro eo. Octo annor erat ioachim
cum regẽre cepisset: et tribꝫ mensibꝫ ac decẽ
diebꝫ regnauit in ihrl̃m: fecitq; malũ in ꝓspe
ctu dñi. Cunq; anni circulus voluerẽt: mi
sit nabuchodonosor rex nuncios q̃ adduxe
runt eũ in babilonẽ: asportatis simul p̃cio
sissimis vasis dom⁹ dñi. Regem vero ꝓsti-
tuit sedechiaz p̃uum ei⁹ sup iudaz ⁊ ihrl̃m.
Viginti ⁊ vni⁹ anni erat sedechias cũ regẽre
cepisset: et undecim annis regnauit in ihrl̃m.
Fecitq; malũ in oculis dñi dei sui: nec eru
buit faciẽ hieremie ꝓphetæ loq̃ntis: ad se ex
ore dñi. A rege q; nabuchodonosor recessit
q̃ adiurauerat eũ p̃ deum: ⁊ ĩdurauit cerui
cẽ suam ⁊ cor: vt ñ reuertereꝰ ad dñm deũ
isrl̃. Sz ⁊ vniuersi p̃cipes sacerdotũ ⁊ pl̃s
p̃uaricati sunt iniq̃ iuxta vniuersas abo-
miatiões gentiũ: ⁊ polluerũt domũ dñi quã
sct̃ificaverat sibi ĩ ihrl̃m. Mittebat aũ dñs
de⁹ p̃m suor ad illos p manũ nunciorũ su-
or de nocte ꝓsurgens ⁊ q̃tidie cõmouens:
eoq; pceret pl̃o et habitaculo suo. At illi
subsannabant nuncios dei ⁊ puipendebant
ꝓmones ei⁹. illudebantq; ꝓphetis: donec a-
scenderet furor dñi in pl̃m ei⁹. et esset nul
la curatiõ. Adduxit em̃ sup eos regem chal
deor: et interfecit iuuenes eor gladio in
domo sanctuarij. Non est misertus adole-
scentis et virginis et senis nec decrepiti q̃-
dem: sed omnes tradidit ĩ manibꝫ ei⁹: vni-
uersaq; vasa dom⁹ dñi tam maiora q̃ mi-
nora. et thesauros tẽpli et regis ⁊ principũ
transtulit in babilonem. Incenderunt ho-
stes domum dei: destruxeruntq; mur hie-
rusalem. Cuniuersas turres combusserunt:
et q̃cquid pretiosum fuerat demoliti sunt.
Si quis euaserat gladium. ductus in ba-
bilonem seruiuit regi et filijs eius: donec
imperaret rex persar et compleret̃ sermo
dñi ex ore hieremie: et celebraret terra sab-
bata sua. Cunctis enim diebus desolatiõnis
egit sabbatum: vsqdum complerentur se-
ptuaginta anni. Anno autem primo. Cy-
ri regis persarum ad explendum ꝓmonez

dñi quem locutus fuerat per os hieremie. ſuſcitauit dñs ſpm Ciri regis perſax: qui iuſſit predicari in vniuerſo regno ſuo etiã per ſcripturam dicens. Hec dicit Cir⁹ rex perſax. Omnia regna terre dedit mihi dñs deus celi: et ipſe pcepit mihi vt edificarem ei domũ in hieruſalez q̃ eſt in iudea. Quis ex vobis eſt in omni pplo eius? Sit dñs deus ſu⁹ cum eo et aſcendat.

Explicit liber paralipomenon ſecundus. Oratio manaſſes regis iuda cum captus teneretur in babilone.

Domine deus omnipotens patrum noſtrox abraham. ỹſaac ⁊ iacob ⁊ ſemini eox iuſto. qui feciſti celum et terram cum omni ornatu eox: q̃ ſignaſti mare verbo precepti tui: qui concluſiſti abiſſum ⁊ ſignaſti terribili ⁊ laudabili nomini tuo. quod omnes pauent. ⁊ tremunt a vultu virtutis tue: et inſuſtentabilis ira ſuper peccatores comminatõis tue: immẽſa vero et inueſtigabilis miſcõia promiſſionis tue qm̃ tu es dñs altiſſim⁹ ſuper omnem terram longanimis. et multum miſericors: et penitẽs ſuper malicias hominũ. Tu autem dñe ſm bonitatem tuam promiſiſti penitentiam remiſſionis peccatox: et tu deus iuſtox. non poſuiſti pm̃am iuſtis. abrahaz. ỹſaac ⁊ iacob: hijs q̃ tibi non peccauerũt: qm̃ peccaui ſup numex arene maris. mltiplicate ſunt iniq̃tates mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri ⁊ non eſt reſpiratõ mihi: qr excitaui iracundiaz tuam et malũ coraz te feci ſtatuens abominatõnes ⁊ multiplicans offenſiones. Et nũc flecto genua cordis mei: p̃cãs ad te bonitatẽ dñe. Peccaui dñe peccaui: ⁊ iniq̃tatem meam agnoſco. Peto rogans te dñe remitte mihi remitte mihi: ne ſimul perdas me cũ iniq̃tatibo meis: neq; ineterñ reſues mala mihi: qr indignũ ſaluab̃ me ſm magnaz miſcõiam tuaz: et laudabo te ſemp omñibo diebo vite mee: qm̃ te laudat omnis virt⁹ celox: ⁊ tibi eſt gloria in ſecla ſeculox amẽ.

Explicit oõo manaſſes regis iuda. Incipit pfacio bti hieronimi pſbiteri i libx eſdre.

Pfatio

Vtx difficilius ſit facere qđ poſcitis an negare: necdũ ſtatui. Nã neq; vob aliq̃d i pãtibo abnuere ſñe ẽ: ⁊ magnitudo oneris ĩpoſiti ita ceruices p̃mit vt añ ſub ſce ruẽdũ ſit q̃ leuandũ. Accedũt ad hoc iuidox ſtudia: q̃ oñe qđ ſcribim⁹ reprehẽdũ putãt. Et ĩterdũ p̃t ſe ꝓſciẽtia repugnte publice lacerãt q̃ occulte legũt: intm̃ vt clamare ꝓpellar⁹ ⁊ dicere. Dñe libera aiam meã a labijs iniq̃s ⁊ a lĩgua doloſa. Terci⁹ ãn⁹ ẽ q̃ ſemp ſcribitis atq; reſcribitis vt eſdre libx ⁊ heſt vobis ỏ hebreo ẽnſerã: q̃i ñ habeatis greca ⁊ latĩa volumĩa: aut q̃q̃d illỏ eſt qđ a vobis vtiq̃ non ſtatĩ ab oĩbo cõſpuẽdũ ſit. Frustra aũ vt ait q̃dex nti neq; aliud fatigãdo niſi odiũ q̃rere: extreme demẽcie eſt. Itaq; obſecro vos in dño ⁊ rogo tõne cariſſimi vt p̃uata lectõe p̃ti libros ñ efferatis ĩ publicũ. nec faſtidioſis cibos ĩgeratis: vitetiſq; eox ſupciliũ. q̃ iudicare tm̃ de alijs ⁊ ipſi facere nihil noueri. Si q̃ aũ fr̃m ſunt q̃bo nrã ñ diſplicẽt hijs tributis exẽplar: admonẽtes vt hebrea noia q̃ gndis ĩ hoc volumĩe copia ẽ: diſtincte ⁊ p ĩtualla ẽnſcribãt. Nihil em̃ p̃derit emẽdate libros niſi em̃dato⁹ librariox diligẽtia cõ fuerit. Nec quẽq̃ moueat q̃ vn⁹ a nob edit⁹ liber ẽ: nec apocriphox. ỹj. et. ỹỹj. libꝝ ſõnijs delecteri: qr ⁊ apỏ hebreos eſdre nec mi⁹ eq; ſmones ĩ vnũ volumẽ coartanti ⁊ q̃ nõ hñt apud illos. nec de vigintiq̃tuor ſenioꝝ ſunt p̃cul abicienda. Si q̃s aũ ſeptuagĩta vob oppoſuerit interp̃tes. quox exẽplaria varietas ipſa lacerata ⁊ euerſa demõſtrat nec p̃t vtiq; vex aſſeri qđ diuerſũ ẽ: mittite eũ ad euãgelia. in q̃bo m̃lta ponunt̃ q̃ de veteri teſtam̃to q̃ apud ſeptuagĩta interp̃tes ñ habẽt velud illud qm̃ nazareus nocabit et ex egipto vocaui filiũ meũ: ⁊ vbique ĩ quẽ ꝓpunxerit. multaq; alia. q̃ lectori opi reſuam⁹: ⁊ q̃rite ab eo vbi ſcripta ſunt. Cunq; pferre ñ potuerit: vos legite te hijs exẽplaribo q̃ nup a nob edita maledicto⁹ q̃tidie lĩguis ꝓfodiunt̃. Hz vt ad ꝓpriũ veniam: certe qđ illatur⁹ ſum eq̃ſſimũ eſt. Edidi aliq̃d qđ non habet̃ in greco aut alter habet̃ q̃ a me verſũ eſt. q̃d interp̃tz laniãt: Interrogent hebreos: ⁊ ipſis auctoribo ẽnſlatõis mee vel arrogẽt vel derogẽt fidẽ.

Incipit liber esdre primus

Porro aliud ē si clausis (qđ dī) oculī mihi volunt maledicere et nō imitantē grecoꝝ studiū et beniuolentiā qui pⁿ septuagīta ĩnterpretes iaꝫ xp̄i euāgelio chorusc̄ātē iudeos ⁊ hebionitas legis veteris ĩnterpretes aquilā videlicet ⁊ symachū ⁊ theodocionē curiose legūt. et p Origenis laborē in exemplis eccl̄ijs dedicarūt: q̄ntomagis latini ḡti esse deberēt: q̄ exultantē cernerēt greciam a se aliquid mutari? Primū enī magnoꝝ sumptuū est ⁊ infinitæ difficultatis. exēplaria posse hēc oīa: deinde ecia q̄ habuerit ⁊ hebrei ꝑmonis ignari sūt magis errabūt: ignorātes q̄s e multis veriⁿ dixerit. Qđ ecia sapiētissimo cuidā nup apud grecos accidit: vt interdū scripture sensū relinq̄ns vniuscuiuslibet ĩterpretis seq̄rē errorē. Nos aūt q̄ hebree līgue saltē parua habemus scientiā: ⁊ latinⁿ nobis vtcūqꝫ sermo nō deest: ⁊ de alijs magis possumus iudicare: ⁊ ea que ipsi intelligimⁿ in nr̄a līgua ꝑmere. Itaqꝫ licet exedra sibilet. victorqꝫ Simon incēdia iactet: nunq̄ meuꝫ (iuuāte xp̄o) silebit eloquiū. ecia p̄cisa līgua balbuciet. Legāt qui volūt: q̄ nolunt abiciāt. Euentilēt apices: lrās calūnientē. Magis vīa caritatē ꝑuocabor ad studiū q̄ illoꝝ detectione et odio deterrebor.

Explicit prologus. Incipit liber esdre primus.

In anno primo Cyri regis persaꝝ vt ꝯpleret verbuꝫ dn̄i ex ore Hieremie suscitauit dn̄s spm̄ Cyri regis persaꝝ: et trāsduxit vocē om̄i regno suo. ecia p̄ scripturā dicens. Hec dicit Cyrus rex p̄sarū. Om̄ia regna terre dedit mihi dn̄s deⁿ celi et ipse p̄cepit mihi vt edificarē ei domuꝫ in hierl'm: que est in iudea. Quis est ĩ vob de vniuerso ꝑpl'o eiⁿ? Sit dn̄s illiⁿ cū eo. Ascēdat in hierl'm q̄ est ĩ iudea et edificet domū dei isrl': ipe est deⁿ qui ē in hierl'm. Et oēs reliq̄ in cūctis locis vbicūqꝫ habitant adiuuēt eū viri de loco suo argēto et auro ⁊ substātia ⁊ pecoribꝰ: excepto quod volūtarie offerūt tēplo dei qđ ē in hierl'm. Et surrexerunt p̄cipes patrū de iuda et beniamin et sacerdotes et leuitæ: om̄is cuius suscitauit deⁿ spiritū: vt ascēderet ad edificandū templuꝫ dn̄i qđ erat in hierusalem. Uniuersiq̄ qui erāt in circuitu adiuuerūt manus eoꝝ in vasis argenteis et aureis. in substātia et in iumētis. in suppellectili: exceptis hijs que sponte obtulerāt. Rex q̄ Cyrus ꝑtulerat vasa templi dn̄i que tulerāt nabuchodonosoꝝ de hierusalem et posuerat ea in tēplo dei sui. Protulit aūt ea Cyrus rex p̄saꝝ p manū mitridatis filij gazabar: et annumerauit ea sasabasar p̄cipi iude: et hic est numerus eoꝝ. Phiale auree triginta. phiale argentee mille. cultri viginti nouē. ciphi aurei triginta. ciphi argētei secūdi quadringētidecem. vasa alia mille. Om̄ia vasa aurea et argentea: quinq̄ milia quadringenta. Uniuersa tulit sasabasar: cū hijs qui ascēdebant de transmigratione babilonis in hierusalem.

Capitulum. .II.

Hij aūt sunt filij prouincie qui ascēderūt de captiuitate quā trāstulerat nabuchodonosoꝝ rex babilōis in babilonē et reuersi sunt in hierusalē et iudeam: vnusquisq̄ in ciuitatē suam: qui venerunt cū zorobabel et ihesua. neemia. saraia. rabelaia. mardochain. belsa. mesphar. belguai. reum. baana. Nūerⁿ virorꝝ ꝑpl'i isrl'. Filij phares: duo milia cētumseptuagintaquinq̄. Filij gersephatia. trecēti septuagintaq̄nq̄. Filij sephecia trecētiseptuagintaduo. Filij area septingētiseptuagītaquinq̄. Filij arethi. septingētiseptuagītaq̄nq̄. Filij phet moab filioꝝ iosue ⁊ ioab. duo milia nongētiduodecī. Filij helaꝫ. mille ducētiquinq̄gintaquatuor. Filij zethua. nongētiq̄dragītaquinq̄. Filij zachai. septingētiseptagīta. Filij bani. sexcētiq̄dragintaduo. Filij bebai. sexcētiuigintitres. Filij azgad. milleducētiuigītiduo. Filij adonicam. sexcētiseptagīta sex. Filij beguai. duo milia quinq̄gintasex. Filij adin. q̄dringētiquinq̄gintaq̄tuor. Filij ather q̄ erāt ex ezechia. nongētiocto. Filij besai. trecētiuigītitres. Filij iorā. centūduodecī. Filij asom. ducētiuigītitres. Filij gabbar. nonagītaq̄nq̄. Filij bethleē cētūuigītitres. Uiri methupha q̄nq̄gītasex. Uiri anathot. cētūuigītiocto. Filij asmaphet. q̄dragintaduo. Filij cariathiarī. cephira et beroth. septingētiq̄dragītatres. Filij arama ⁊ gabaa. sexcentiuigītiunus.

Eliri machmas centumuigintiduo. Eliri bethel ꝙ chai: ducẽtiuigintitres. Filij nebo:qnqgintaduo. Filij megbis:centũqnq gintasex. Filij helã alteri⁹:milleducẽtiqn qgintaqtuor. Filij arim:trecẽtiuigĩti. Filij iogadin ꝙ ono: septingentiuigĩtiqnq. filij biezicho:trecẽtiqdragĩtaqnq. filij sanaa:tria miliasexcẽtitrigĩta. Sacdotes. filij idaia ī domo iesue:nõgẽtiseptuagĩta tres. filij emmeor:milleqnqgintaduo. filij phessur: milleducẽtiquadragĩtasptẽ. filij arim:milledecẽ ꝙ septẽ. Leuite. filij iesue ꝙ cedmihel filioꝝ odime: septuagĩtaqtuor. Cãtores. filij asaph:centũuigĩtiocto. Filij ianitoꝝ. filij sellũ. filij apher. filij telmõ. filij accub. filij aritha. filij sobai:vniuersi cẽ tũtrigintanouẽ. Nathinnei. filij osai. filij asupha. filij thebbaoth. filij ceros. filij sisaia. filij phadõ. filij lebana. filij agaba. filij accub. filij agab. filij selmai. filij anã. filij gadei. filij gazer. filij rahaia. filij rasin. filij nechoda. filij gasez. filij arã. filij phasee. filij besee. filij asẽnaa. filij munĩ. filij nethusim. filij bethcut. filij acupha. filij assur. filij beslut. filij maida. filij arsa. filij bercos. filij sisara. filij thema. filij nasia. filij athupha. filij ꝟuoꝝ salomõis. filij sophei. filij sopheret. filij phaꝛuda. filij iala. filij tercon. filij geddel. filij saphatia. filij athil. filij phoceret q̃ erãt de asebaiz:filij amim. Oẽs nathĩnei ꝙ filij ꝟuoꝝ salomõis:trecẽtinonagĩtaduo. Et hij q̃ ascẽderũt ꝺ thelaa athelersa. cherub ꝙ edõ ꝙ mer:ꝙ ñ potuerũt indicare domũ pr̃m suoꝝ ꝙ semẽ suũ:vtruz ex israhel eẽnt. filij dalaia. filij thobia. filij nechoda:sexcẽtiqnqgintaduo. Et de filijs sacdotũ. filij obia. filij accos. filij bersallai q̃ accepit de filiabꝫ berzallai galaditidis vxorẽ:ꝙ vocat⁹ẽ noĩe eoꝝ. Hij q̃sierũt scriptura genealogie sue ꝙ ñ inuenerũt ꝙ eiecti sũt de sacdotio. Et dixit atherſata eis. vt ñ ꝓmederẽt de scõ scõoꝝ:donec surgeret sacerdos doct⁹ atqꝫ pfectus. Omĩs mltitudo q̃si vn⁹ qdragĩtaduomiliatrecẽtisexaginta:exceptis ꝟuis eoꝝ ꝙ ancill' q̃ erãt septẽ milia trecẽtitrigĩtaseptẽ:ꝙ ī ipſ cãtores atz cãtatrices ducẽti. Eq̃ eoꝝ sexcẽtitrigĩtasex:muli eoꝝ ducẽtiqdragĩtaqnq: cameli eoꝝ qdringẽtitrigintaqnq:azini eoꝝ sex milia septingẽtiuigĩti. Et de ꝓncipibꝫ pr̃m cũ ingrederenꝰ tẽplũ dñi qd̃ ẽ in ihrlm:sponte obtulerũt in domũ dei ad extruẽdã eã in loco suo. ꝟm vires suas dederũt impẽsas opis. auri solidos qdraginta milia et mille: argẽti mnas qnqꝫ milia:et vestes sacdotales cẽtũ. Hitauerũt q̃ sacerdotes ꝙ leuite ꝙ ꝺ ꝓplo ꝙ cãtores ꝙ ianitores ꝙ nathinnei ī vrbibꝫ suis:vniuersusq israhl in ciuitatibꝫ suis.

Capitulum. III.

Amqꝫ venerat mẽſ septim⁹ ꝙ erãt filij israhl ī ciuitatibꝫ suis. Cõgregat⁹ẽ q̃ ꝓplus q̃si vir vn⁹ ī ihrlm:ꝙ surrexit iosue fili⁹ iosedech ꝙ frres ei⁹ sacerdotes ꝙ zorobabel fili⁹ salathiel ꝙ frres ei⁹:et edificauerũt altare dei israhl vt offerrẽt in eo holocaustõata: sicẽ scptũ ẽ ī lege moysi viri dei. Collocauerũt aũ altare dei sup baſes suas deterrẽtibꝫ eos ꝓ circuitũ ꝓplis fraꝫ:et obtlerũt supꝫ illꝺ holocaustũ dño mane ꝙ vespere. Fecerũtqꝫ solẽnitatẽ tabnaclorꝫ sicut scptũ ẽ:ꝙ holocaustũ diebꝫ singul' ꝓ ordinẽ ꝟm ꝓceptũ op⁹ diei ī die suo:ꝙ p⁹ hoc holocaustũ iuge taz ī kl'is q̃ ī vniuerſ solẽnitatibꝫ dñi q̃ erãt ꝓsecẽte ꝙ ī oĩbꝫ ī qbꝫ ultro offerebaꝰ mun⁹ dño. A ꝓmo die mẽſ septimi:ceperũtqꝫ offerre holocaustũ dño:porro tẽplũ dei nõdũ fũdatũ erat. Dederũt aũ pecunias latomis ꝙ cemtarijs:cibũ q̃ ꝓ potũ et oleũ ſydonijs tyriſqꝫ:vt deferrẽt ligũ cedria ꝺ libano ad mare ioppẽ:iuxta qꝺ ꝓcepit cyr⁹ rex ꝓſaꝫ eis. Anno aũ ſcꝺo aduentus eoꝝ ad tẽplũ dei ī ihrlm mſe ſcꝺo cepit zorobabel fili⁹ salathiel ꝙ iosue fili⁹ iosedech ꝙ frliq̃ de fribꝫ eoꝝ sacꝺotes ꝙ leuite et oẽs q̃ venerãt de captiuitate ī ihrlm:constituerũt leuitas a vigĩti ãnis ꝙ supꝫ vt ꝓmoverẽt op⁹ dñi. Stetitqꝫ iosue ꝙ filij eius et frres ei⁹. cedmihel ꝙ filij ei⁹ et filij iuda q̃si vir vn⁹:vt ĩstarẽt supꝫ eos q̃ faciebãt op⁹ ī tẽplo dei. filij henad ꝙ filij eoꝝ ꝙ frres eorũ leuite. Fũdato g̃ a cemtarijs tẽplo dñi steterũt sacerdotes ī ornatu suo cũ tubis ꝙ leuite filij asaph in cimbal':vt laudarẽt deũ ꝓ man⁹ ꝺꝺ rgis israhl. Et ꝓcinebãt ī ymnis ꝙ confessiõe dño qm̃ bon⁹:qm̃ ī etẽnũ misericordia ei⁹ supꝫ israhl. Omis qꝫ ꝓplus vociferabaꝰ clamore mag̃ in laudãdo dñm:eoq̃ fũdatũ esset tẽplũ dñi. Plurimi ecĩã ꝺ sacerdotibꝫ ꝙ leuitis ꝙ prĩcipes pr̃m ꝙ seniores q̃ viderant oculis eoꝝ flebant voce magna:et multi

vociferātes in leticia eleuabant vocē:nec
poterat quisq̄ agḡscere vocez clamoris le-
tantiū et vocē fletus ꝑpl̄i. Cōmixtim eniz
ꝑplus vociferabaf clamore magno ⁊ vox
audiebaf ꝑcul. Audierūt aūt hostes iude ⁊
beniamin qz filij captiuitatis edificarent
tēplū dño deo isrl̄:et accedētes ad zoroba-
bel ⁊ ad p̄cipes p̄m:dixerūt eis. Edifice-
m⁹ vobiscū:qz ita vt vos q̄rim⁹ deū vm̄.
Ecce nos immolam⁹ victimas a diebꝫ as-
soraddan regis assur q̄ adduxit nos huc.
Et dixit eis zorobabel et iosue ⁊ reliq̄ ꝑn-
cipes p̄m isrl̄. Non est nob ⁊ vobis vt edi
ficem⁹ domū deo nr̄o:sed nosipsi soli edi-
ficabim⁹ deo nr̄o:sicut ꝑcepit nob cyrus
rex ꝑsaz. Factū est igit̄ vt ꝑpl̄s t̄re impe-
diret man⁹ ꝑpl̄i iude:⁊ turbaret eos ī edi-
ficādo. Conduxerūt aūt aduersus eos ꝓsili
atores:vt destruerēt ꝓsiliū eoz. omībꝫ di-
ebꝫ cyri regis ꝑsaz:⁊ vsqꝫ ad regnū darij
regis persarum.

¶ Capitulum . .IIII.

In regno aūt assueri ipe est artar-
xerses. in p̄cipio regni ei⁹ scr̄pse
rūt accusationē aduersus hītato-
res iude ⁊ hirl̄m. Et ī diebꝫ artaxerxis scri
pſit besellā mitridates et thabeel:⁊ reliq̄
q̄ erāt in ꝓsilio eoz ad artaxersem regez
ꝑsaz. Epl̄a aūt accusatōis scripta erat sy-
riace:⁊ legebaf ymone syro. Reū beelthē
et sansia scriba scripserūt epl̄az vnā de hie-
rusalē artaxersi regi huiuscemōi. Reum
beelthē ⁊ sansia scriba ⁊ reliq̄ ꝓsiliatores
eoz dynei et arphasathei. therphalei. ar-
phalei. berchuei. babilonij. susannachei.
dyei ⁊ elamite et ceteri de gētibꝫ q̄s t̄nstu-
lit assennaphar magn⁹ ⁊ gl̄osus ⁊ hītare
eas fecit ī ciuitatibꝫ samarie ⁊ ī reliq̄s re-
gionibꝫ t̄ns flumē in pace. Hoc ē exēplar
epl̄e quā miserūt ad eū. Artaxersi regi:
Fui tui viri q̄ sūt t̄ns fluuiū salutē dicūt.
Notū sit regi:qz iudei q̄ ascēderūt a te ad
nos venerūt in hierl̄m ciuitatē rebellē et
pessimā quā edificāt extruētes muros ei⁹
et parietes ꝓponētes. Nūc igit̄ notum sit
regi: qz si ciuitas illa edificata fuerit et
muri ei⁹ instaurati: tributū ⁊ vectigal et
ānuos reddit⁹ ñ dabūt ⁊ vsqꝫ ad r̄ges hec
noxa pueiet. Nos g̃ mēores sal̄ qđ in pala
tio ꝓmedim⁹:qz lesiones regis videre ne-
phas ducim⁹:ideirco misim⁹ ⁊ nūciauim⁹
regi:vt recēseas ī libris hystoriaz p̄m tu
oz ⁊ inuenies scriptū in ꝓmētarijs ⁊ scies
qm̄ vrbs illa vrbs rebell̄ē ⁊ nocēs r̄gibꝫ et
puicijs:⁊ bella ꝓcitāf ī ea ex diebꝫ ātiqs
q̄ obrē ⁊ ciuitas illa destructa ē. Nūciaui-
m⁹ nos r̄gi:qm̄ si ciuitas illa edificata fu
erit ⁊ muri ipsi⁹ instaurati:possessionē t̄ns
fluuiū ñ hēbis. Verbū misit rex ad reū be-
elthē ⁊ sansiaz scribā ⁊ ad r̄liq̄s q̄ erāt in
ꝓsilio eoz hītatores samarie ⁊ cetēris t̄ns
fluuiū:salutē dicēs ⁊ pacē. Accusatō quā
misistis ad nos manifeste lecta ē coram me:⁊
a me ꝑceptū ē ⁊ recēsuerūt:inuenerūtq̄ qm̄
ciuitas illa a diebꝫ ātiqs aduersū r̄ges re
bellat:⁊ seditōes ⁊ p̄lia ꝓcitant̄ ī ea. Nam
et r̄ges fortissimi erāt in hierl̄m q̄ ⁊ dñati
sūt oī r̄gioni q̄ t̄ns fluuiū ē. Tributū q̄ꝫ ⁊
vectigal ⁊ r̄dit⁹ accipiebāt. Nūc g̃ audi-
te sniaz vt ꝓhibeatis viros illos:⁊ vrbs il-
la ñ edificet̄:donec si forte a me iussū fue
rit. Videte ne negligent̄ hoc impleatis et
paulatī crescat malū ꝓt̄ reges. Itaqꝫ exē-
plū edicti artaxerxis r̄gis lectū ē coram reū
beelthē et sāsia scriba ⁊ ꝓsiliarijs eoz:et
abierūt festini ī hierl̄m ad iudeos ⁊ ꝓhibu
erūt eos ī brachio ⁊ robore. Tūc int̄missū
ē op⁹ dom⁹ dñi ī hierl̄m ⁊ ñ fiebat vsz ad
annū scōm r̄gni darij r̄gis ꝑsaz. ¶ Ca. V.

Prophetauerūt aūt agge⁹ ꝑpha ⁊ za-
charias fili⁹ addo:ꝑphantes ad iu
deos q̄ erāt ī iudea ⁊ hierl̄m ī noīe
dei isrl̄. Tūc surrexit zorobabel fili⁹ sala-
thiel ⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ cepерūt edifica
re tēplū dñi ī hierl̄m:⁊ cū eis ꝑphe dei ad-
iuuātes eos. In ipo aūt tpe veīt ad eos tha
tānai q̄ erat dux t̄ns flumē ⁊ starbuzānai
et ꝓsiliarij eoz sicqꝫ dixerūt eis. Quis dedit
vob ꝓsiliū vt domū hāc edificaretis ⁊ mu
ros ei⁹ instauraretis:Ad qđ r̄ndim⁹ eis:
q̄ eēnt noīa hoīm auctoz edificatōis illi-
us. Oculus aūt dei eoz fact⁹ ē sup senes iu-
deoz:⁊ ñ potuerūt inhibere eos. Placuitqꝫ
vt res ad dariū referref ⁊ tūc satisfacerēt
aduersus accusationē illā. Exēplar epl̄e
quā misit thatānai dux regionis t̄ns flu-
mē et starbuzānai ⁊ ꝓsiliatores ei⁹ aphar-
sathei q̄ erāt t̄ns flumē:ad darium regē.
Sermonē quē miserāt ei sic script⁹ erat.
Dario r̄gi pax oīs. Notū sit regi isse nos
ad iudeā prouinciā ad domū dei magni q̄
edificaf lapidē impolito ⁊ ligna ponūf in

parietib⁹:opusq; illud diligenter extruit
et crescit in manib⁹ eor. Interrogauim⁹
ergo senes illos:⁊ ita dixim⁹ eis. Quis de-
dit vob⁹ pⁱatē vt domū hāc edificaretis:⁊
muros hos īstauraretis? Sed ⁊ noīa eor
q̄siuim⁹ ab eis vt nūciarem⁹ tibi:scripsi-
musq; noīa eor viror q̄ sūt prīcipes ī eis
Duiuscemōi aūt fmonē rndert nob dicen-
tes. Nos sum⁹ serui dei celi ⁊ tre ⁊ edifica-
mus tēpluz qd erat extructū añ hos ānos
mltos. q̄dq; rex isrl magn⁹ edificauerat ⁊
extruxerat. Postq̄ aūt ad iracūdiā puoca-
uert pres nri deū celi tdidit eos ī manus
nabuchodonosor regis babilonis chaldei:
domū q; hāc destruxit:⁊ pplm ei⁹ tnstulit
in babilonē. Anno aūt prīo cyri regis ba-
bilonis cyrus rex posuit edictū:vt dom⁹
dei edificaret. Nam ⁊ vasa tēpli dei aurea
et argentea q̄ nabuchodonosor tulerat de
tēplo qd erat ī ihrlm ⁊ asportauerat ea in
tēplū babilōis ptulit cyrus rex de templo
babilonis:⁊ data sūt sasabasar vocabulo
quē ⁊ prīcipē pstituit:dixitq; ei. Hec va-
sa tolle ⁊ vade:et pone ea ī tēplo qd est in
ihrlm:⁊ dom⁹ dei edificet ī loco suo. Tūc
itaq; sasabasar ille venit ⁊ posuit fūdamē
ta tēpli dei ī ihrlm:et ex eo tpe vsq; nūc e-
dificat ⁊ necdū pletū est. Nunc g̃ si videt
regi bonū recēseat ī bibliotheca rḡis que
est ī babilone:vtrū nā a cyro rege iussum
fuerit vt edificaret domus dei ī ihrlm:et
volūtatē regis sup hac re mittat ad nos.

¶ Capitulum .VI.

TUnc dari⁹ rex pcepit:⁊ recēsuerūt
in bibliotheca libror q̄ erāt repo-
siti ī babilōe:⁊ inuētuz ē in ecba-
thanis qd est castr ī medena puīcia volu-
men vnū talq; script⁹ erat ī eo pmētari⁹.
Anno prīo cyri regis. Cyrus rex decreuit
vt dom⁹ dei edificaret q̄ est ī ihrlm ī loco
vbi immolāt hostias:⁊ vt ponant funda-
mēta supportātia altitudinē cubitor sex-
ginta ⁊ latitudinē cubitor sexagīta:or-
dines de lapidib⁹ īpolitis tres:⁊ sic ordīes
de lignis nouis. Sūptus aūt de domo rḡis
dabūt. Sed ⁊ vasa tēpli dei aurea ⁊ argē-
tea q̄ nabuchodonosor tulerat de templo
ihrlm ⁊ attulerat ea ī babilonē reddant
fferant in tēplū ihrlm ī locū suū:q̄ ⁊ posi-
ta sūt ī tēplo dei. Nūc g̃ thatānai dux re-
giōis q̄ est ēns flumē ⁊ starbuzānai ⁊ psi
liazij vī arpharsathei q̄ estis ēns flumen
pcul recedite ab ill' ⁊ dimittite fieri tēplū
dei illū a duce iudeor ⁊ a senioribus eor:et
dom⁹ dei illa edificet in loco suo. Sed ⁊ a
me pceptū ē qd oporteat fieri a pbr̄is iu-
deor ill' vt edificet dom⁹ dei:scz vt de ar-
cha rḡis id ē de tributis q̄ dant de regiōe
ēns flumē studiose sūpt⁹ dent viris ill':ne
forte īpediat op⁹. Qd si necesse fuerit et
vitl'os ⁊ agnos ⁊ hedos ī olocaustū deo ce
li. frumētū. sal. vinū ⁊ oleū fm ritū sacer-
dotū q̄ sūt ī ihrlm det eis p singl'os dies,
ne sit ī aliq̄ q̄rimonia:⁊ offerāt oblatōes
deo celi:orētq; p vita regis ⁊ filior ei⁹. A
me g̃ positū ē decretū:vt oīs hō q̄ hāc mu
tauerit iussionē tollat lignū d domo ipi⁹
et erigat ⁊ pfigat ī eo. dom⁹ aūt ei⁹ publi-
cet. Deus aūt q̄ hītare fecit nomē suū ibi:
dissipet oīa regna:⁊ pplm q̄ extēderit ma-
nū suā vt repugnet:⁊ dissipet domū dei il
laz q̄ ē in ihrlm. Ego dari⁹ statui decretū:
qd studiose impleri volo. Igit thatannai
dux rḡiōis ēns flumē ⁊ starbuzānai:⁊ psi
liazij ei⁹ fm qd pcepat rex cyr⁹ sic diligēt
executi sunt. Seniores aūt iudeor edifica-
bāt:⁊ prosperabant iuxta pphiaz aggei ppe
et zacharie filij addo. Et edificauert ⁊ cō
struxert iubēte deo isrl:⁊ iubēte cyro ⁊ da
rio ⁊ artarxerse regib⁹ psar:⁊ ppleuerūt
domū dei istā:usq; ad diē dercū mēs adar
q̄ ē ann⁹ sext⁹ regni darij rḡis. Fecerūt aūt fi
lij isrl sacdotes ⁊ leuite:⁊ reliq̄ filior ēnsmi-
gr̄tionis:dedicatōez dom⁹ dei in gaudio
et obtulert ī dedicatōe dom⁹ dei vitl'os cē
tū. arietes ducētos. agnos q̄dringētos. hir-
cos capr p pcto toci⁹ isrl duodeci iuxta
nūer tribuū isrl. Et statuert sacerdotes i
ordīb⁹ suis ⁊ leuitas ī vicib⁹ suis sup ops
dei ī ihrlm:sicut scriptū est ī libro mosi.
Fecert aūt filij ēnsmigr̄tionis pascha q̄rtadē
cima die mens pmi. Purificati enī fuerāt
sacdotes ⁊ leuite q̄si vn⁹:oēs mūdi ad im
molādū pascha vniuers filijs ēnsmigr̄tōis.
et frīb⁹ suis sacdotib⁹ et sibi. Et comederūt
filij isrl q̄ reuersi fuerāt de ēnsmigr̄tione ⁊
oēs q̄ se sepauerāt a coinq̄natōe gētiū ēre
ad eos:vt q̄rerēt dñm deū isrl. Et fecerūt
solēnitatē azimor septem diebus in letitia
qm̄ letificauerat eos dñs:⁊ conuerterat cor
rḡis assur ad eos:vt adiuuaret man⁹ eor

in opere domus dñi dei isrl. ¶ Capi. VII.

POst hec aũ verba in regno artarxersis regis pſarx: esdras filiꝰ sarasie. filij azarie. filij helchie. filij sellũ. filij sadoch. filij achitob. filij amarie. filij azarie. filij maraioth. filij zaraie. filij ozi. filij bocci. filij abisue. filij finees. filij eleazar. filij aaron sacerdotis ab inicio: ipe esdras ascẽdit de babilone: et ipse scriba velox in lege moysi quam dñs deus dedit isrl. Et dedit ei rex ꝑm manũ dñi dei eius bonã sup eũ: oẽz petitõnẽ eiꝰ. Et ascẽderũt de filijs isrl. et de filijs sacẽdotũ. et de filijs leuitarx. et de cãtoribꝫ. ⁊ de ianitoribꝫ. ⁊ de nathinneis: ĩ hierl'm ãno sepitimo artarxersis regis: ⁊ venerũt ĩ hierl'm mẽse qnto ipse ẽ annꝰ septimꝰ regis. Quia ĩ prĩo die mensꝭ ꝑmi: cepit ascẽdere de babilone: ⁊ in prĩo die mẽsis quĩti venit ĩ hierl'm: iuxta manũ dei sui bonã sup se. Esdras aũ pauit cor suũ: vt inuestigaret legẽ dñi: ⁊ faceret et doceret ĩ isrl ꝑceptũ ⁊ iudiciũ. Hoc ẽ aũ exẽplar epl'e edicti: qꝺ dedit rex artarxerses esdre sacerdoti: scribe erudito in sermonibꝫ ⁊ ꝑceptis dñi: et ceremonijs eiꝰ in isrl. Artarxerses rex regũ: esdre sacerdoti scribe legis dei celi doctissimo: salutem. A me decretũ ẽ: ut cuicũqꝫ placuerit ĩ rgno meo de pl'o isrl et de sacerdotibꝫ eiꝰ et de leuitis ire in hierl'm: tecũ vadat. A facie ei regis: et septẽ ꝓsiliatorx eiꝰ missus es vt visites iudeã et hierl'm in lege dei tui q̃ est ĩ manu tua: et vt feras argentũ ⁊ aurx qꝺ rex ⁊ ꝓsiliatores eiꝰ spõte obtulerũt deo isrl: cuiꝰ in hierl'm tabnaculũ ẽ. Et omne argentũ ⁊ aurx: qꝺcũqꝫ iueneris ĩ vniuersa pucia babilonis: ⁊ pl's offerre voluerit: ⁊ de sacerdotibꝫ q̃ spõte obtulerĩt domui dei sui q̃ est in hierl'm libere accipe: ⁊ studiose eme de hac pecuia vitl'os. arietes agnos et sacficia ⁊ libamĩa eorx. ⁊ offer ea sup altare ẽpli dei vr̃i qꝺ est ĩ hierl'm. Oz etsi qꝺ tibi et frib⁹ tuis placuerit de reliq̃ argẽto ⁊ auro vt faciatis iuxta volũtatez dei vr̃i facite. Data qꝺ q̃ dani tibi in mĩsteriũ domꝰ dei tui: ẽ de ĩ ꝓspectu dei ĩ hierl'm Oz ⁊ cetera qꝺ opꝰ fuerit ĩ domo dei tui: q̃ntũcunqꝫ necesse ẽ vt expendas: dabis de thezauro ⁊ de fisco regis: ⁊ a me. Ego artarxerses rex statui atz decreui oĩbꝫ custodib⁹ arche publice q̃ sũt ẽns flumẽ: vt qꝺcunqꝫ pecierit a vob esdras sacẽdos scriba legis dei celi. absqꝫ mora detis. vsqꝫ ad argẽti talẽta centũ. ⁊ vsqꝫ ad frumẽti choros cẽtũ. et vsqꝫ ad vini bathos cẽtũ. ⁊ vsqꝫ ad bathos olei cẽtũ: sal vo absqꝫ mĩsura. Omne qꝺ ad ritũ dei celi ptinet: tribuat diligenter ĩ domo dei celi: ne forte irascat ꝑ regnũ rgis ⁊ filiorx eiꝰ. Elob qꝫ notũ facimꝰ de vniuersꝭ sacẽdotibꝫ ⁊ leuitis. cãtoribꝫ. et ianitoribꝫ. nathinneis ⁊ mĩstris domꝰ dei hui⁹: vt vectigal ⁊ tributũ ⁊ annonas. nõ ꝫeatis ꝑatẽ ponẽdi sup eos. Tu aũ esdra ꝑm sapĩaz dei tui q̃ est ĩ manu tua ꝓstitue iudices ⁊ ꝓsides: vt iudicẽt oĩ pl'o q̃ ẽ ẽns flumẽ. bijs videlz q̃ nouerũt legẽ dei tui sz ⁊ impitos docete libere. Et oĩs qui ñ fecerit legẽ dei tui ⁊ legẽ regis diligenter: iudiciuz erit vo eo siue ĩ mortẽ siue ĩ exiliũ siue ĩ ꝓdẽ natõez substãtie eiꝰ: l'certe ĩ carcerẽ. Dñdictꝰ dñs deꝰ ꝑm nr̃orx q̃ dedit hoc ĩ corde rgis: vt glorificarz domũ dñi q̃ ẽ ĩ hierl'm et ĩ me inclinauit misericordiaz suã corã rege ⁊ ꝓsiliatoribꝫ eiꝰ et vniuersꝭ ꝑncipibꝫ regis potẽtibꝫ. Et ego ꝓfortatꝰ manu dñi dei mei q̃ erat ĩ me: congregaui de isrl ꝑncipes qui ascenderũt mecũ. ¶ Capituluz. VIII.

HJ sũt qꝺ ꝑncipes familiarx et genealogia eorx q̃ ascẽderũt mecũ in regꝺ artarxerxis regis de babilõe. De filijs finees: gersõ. De filijs ythamar: daniel. De filijs dauid: achꝰ. De filijs sechenie ⁊ de filijs pharos zacharias: ⁊ cũ eo nũerati sũt viri centũq̃nq̃ginta. De filijs phetmoab. helioenai filiꝰ azaree ⁊ cũ eo ducẽti viri. De filijs sechenie filiꝰ ezechiel ⁊ cũ eo trecẽti viri. De filijs addan. nabeth filiꝰ ionathan: ⁊ cũ eo q̃nq̃ginta viri. De filijs phalẽ: ysaias filiꝰ athalie et cũ eo septuagĩta viri. De filijs saphacie. zebedia filiꝰ michael: ⁊ cũ eo octogĩta viri. De filijs iob. obedia filiꝰ iheihel. ⁊ cũ eo ducẽtidecez ⁊ octo viri. De filijs salomith. filiꝰ iosphie ⁊ cũ eo cẽtũseragĩta viri. De filijs belbai. zacharias filiꝰ belbai: et cũ eo vigĩtiocto viri. De filijs ezeab. iohãnan filiꝰ ezethã: et cũ eo centũdecẽ viri. De filijs adonicaz q̃ erãt nouissimi: et hec noĩa eorx. heliphelet ⁊ heihel ⁊ samaias. ⁊ cũ eis seragĩta viri. De filijs beggui: vthai ⁊ zachur: et cuz eis septuaginta viri. Cõgregaui aũt eos ad fluuiũ q̃ decurrit adhauua. et mãsimꝰ

ibi trib̃ diebꝫ. Quesiuiq; in ꝓl̃o et in sa-
cerdotib̃ de filijs leui: et ñ inueni ibi. Ita
q; misi eliezer ⁊ ariel ⁊ semeã ⁊ helnathã ⁊
arib ⁊ altꝛ helnathã ⁊ nathã ⁊ zacharíã
et mosollã. pr̃cipes ⁊ ioarib ⁊ helnathã sa
pientes: et misi eos ad heldo q̃ est prim⁹ in
casphie loco. Et posui in ore eoꝝ verba q̃
loq̃rent̃ ad addon ⁊ ad fr̃es ei⁹ nathin̄eos
in loco casphie: vt adducerẽt nob̃ mĩstros
dom⁹ dei nr̃i. Et adduxer̃t nob̃ p manum
dei nr̃i bonã sup nos vir̃ doctissimũ: de fi
lijs mooli. filij leui. filij isr̃l: ⁊ sarabiã et fi
lios ei⁹ vigĩti ⁊ fr̃es ei⁹ decẽ ⁊ octo: ⁊ asa-
biã ⁊ cũ eo ysaiã d̃ filijs merari: fr̃esq; ei⁹
et filios ei⁹ vigĩti. Et de nathin̄eis: q̃s de-
derat dd̃ et pr̃cipes ad mĩsteria leuitar̃:
nathin̄eos ducẽtosuigĩti. Oẽs hij suis no-
mĩb̃ vocabant̃. et p̃dicaui ibi ieiuniũ iu-
xta fluuiũ ahauua: vt affligeremur cor̃
dño deo nr̃o: et petierem⁹ ab eo viã rectaꝫ
nob̃ ⁊ filijs nr̃is: vniuersaq; substãcie nr̃e.
Erubui enĩ petere regẽ. auxiliũ ⁊ eq̃tes q̃
defẽderẽt nos ab inimico ĩ via: q̃r dixera-
mus regi. Man⁹ dei nr̃i ẽ sup oẽs q̃ q̃runt
eũ in bonitate: ⁊ imperiũ ei⁹. ⁊ fortitudo
ei⁹. et furor sup oẽs q̃ derelinquũt eũ. Je-
iunauim⁹ aĩ ⁊ rogauim⁹ deũ nr̃m p hoc:
et euenit nob̃ ꝓspere. Et sepaui de princi-
pib̃ sacdotũ duodecĩ. sarabiã ⁊ asabiã: et
cũ eis de fr̃ib̃ eoꝝ decẽ. Appẽdiq; eis argẽ-
tũ ⁊ auꝝ: ⁊ vasa ꝯsecta dom⁹ dei nr̃i: q̃ ob-
tulerat rex ⁊ ꝯsiliatores ei⁹ ⁊ pr̃cipes ei⁹:
vniuersusq; isr̃l eoꝝ qui inuẽti fuerãt. Et
appẽdi ĩ manib̃ eoꝝ argẽti talẽta sexcẽta
q̃nq̃ginta: ⁊ vasa argẽtea centũ: auri cẽtũ
talenta: ⁊ crateres aureos viginti q̃ habe
bãt solidos millenos: ⁊ vasa eris fulgẽtis
optimi duo pulc̃ vt auꝝ. Et dixi eis. Clos
sc̃i dñi ⁊ vasa sancta: et argẽtũ ⁊ auꝝ qd̃
spõte oblatũ ẽ dño deo p̃m nr̃oꝝ. Eligila-
te et custodite: donec appẽdatis cor̃ ꝓnci
pib̃ sacdotũ ⁊ leuitar̃: ⁊ ducib̃ familiar̃
isr̃l ĩ ihr̃lm: in thesauꝝ dom⁹ dñi. Suscę-
perũt aĩ sacerdotes ⁊ leuite põdus argenti
et auri ⁊ vasoꝝ: vt deferrẽt ihr̃lm ĩ domũ
dei nr̃i. Promouim⁹ g̃ a fluminẽ ahauua
xij. die mĩsis p̃mi: vt pgerem⁹ ihr̃l. Et ma
n⁹ dei nr̃i fuerit sup nos: ⁊ liberauit nos de
mãu inimici ⁊ insidiatoris ĩ via. Et veĩm⁹
ihr̃lm: ⁊ mãsim⁹ ibi diebꝫ tribꝫ. Die aĩ q̃r-
ta appensũ ẽ argẽtũ ⁊ auꝝ et vasa ĩ domo
dei nr̃i p manũ remoth filij vrie sacdotis
et cũ eo eleazar filij⁹ phinees: cũq; eis iosa
dad filij⁹ iosue ⁊ noadaia filij⁹ bẽnoi leuite
iuxta nũer̃ ⁊ põdus oĩm. Descriptũq; est
oẽ pond⁹ ĩ tpe illo. Sed ⁊ q̃ venerãt de ca-
ptiuitate filij ẽnsmigr̃tionis obtulerũt olo-
caustomata deo isr̃l vitulos. xij. p oĩ p̃l̃o
isr̃l: arietes. xcvi. agnos. lxxvij. hircos pro
pc̃to. xij: oĩa in olocaustũ dño. Dederũt aĩ
edicta regis satr̃pis qui erãt de conspectu
regis et ducib̃ trãs flumen: et eleuauerũt
populum et domum dei. ¶ Capi. IX.

Postq̃ aĩ hec ꝓpleta sunt: accesserũt
ad me pr̃cipes dicentes. Non ẽ se-
parat⁹ p̃l̃s isr̃l ⁊ sacerdotes ⁊ leuite
a p̃l̃is trar̃: ⁊ de abominatiomb̃ eoꝝ: cha
nanei videlz et ethei. pheresei ⁊ iebusei: et
ammonitar̃ ⁊ moabitar̃ ⁊ egiptõr̃ ⁊ amor-
reor̃. Tulerũt enĩ de filiab̃ eoꝝ sibi ⁊ filijs
suis vxores: ⁊ ꝓmiscuerũt semẽ sc̃m cũ po-
pul⁹ trar̃. Man⁹ eciã principũ ⁊ mgr̃atuũ
fuit in ẽnsgressiõe hac pr̃a. Cũq; audisse
ꝑmonẽ istũ. scidi palliũ meũ ⁊ tunicam ⁊ e-
uelli capillos capitis mei et barbe et sedi
merẽs. Cõuenerũt aĩ ad me oẽs q̃ timebãt
v̄bũ dei isr̃l: p ẽnsgressiõe eoꝝ q̃ d̃ captiui
tate venerãt ⁊ ego sedi tristis vsq; ad sacri
ficiũ vesptinũ. Et ĩ sacrifitõ vesptino sur-
rexi d̃ afflictõe mea: ⁊ scisso pallio ⁊ tuni-
ca curuaui genua mea ⁊ expãdi man⁹ me
as ad dñm deũ meũ: et dixi. De⁹ me⁹ ꝓfun
dor ⁊ erubesco leuare faciẽ meã ad te: q̃ñ
iniq̃tates nr̃e mltiplicate sunt sup caput
nr̃m: et delicta nr̃a creuerũt vsq; ad celũ a
diebꝫ p̃m nr̃oꝝ. Sz et nosipi peccauim⁹
gr̃uiter vsq; ad die hãc: ⁊ ĩ iniq̃tatib̃ nr̃is
tditi sum⁹ ipi ⁊ fr̃es nr̃i ⁊ sacerdotes nr̃i
in manib̃ regũ trar̃: ⁊ ĩ gladiũ ⁊ ĩ captiui
tate ⁊ ĩ rapinã ⁊ in ꝓfusiõz vult⁹: sic̃ ⁊ die
hac. Et nũc q̃si par̃ ⁊ ad monĩtũ fcta ẽ de
pcatio nr̃a apd̃ dñm deũ nr̃m: vt dimitte-
rent̃ nob̃ reliq̃e ⁊ daret̃ par̃ illi⁹ ĩ loco sã-
cto ei⁹: et illumiaret oc̃los nr̃os de⁹ nr̃: et
daret nob̃ vitã modicã in ꝓfutute nr̃a q̃
serui sum⁹: ⁊ ĩ ꝓfutute nr̃a ñ dereliq̃t nos
de⁹ nr̃: ⁊ inclĩauit sup nos misc̃diaꝫ coraꝫ
r̃ge p̃sar̃: vt darꝫ nob̃ vitã ⁊ sublĩaret do
mũ dei nr̃i: ⁊ extruerꝫ solitudĩes ei⁹: ⁊ da
rꝫ nob̃ spez ĩ iuda ⁊ ihr̃l. Et nũc q̃d dice⁹
dñe de⁹ nr̃ p⁹ hec: Quia dereliq̃m⁹ mãdata

tua que precepisti in manu seruoꝝ tuoꝝ
ꝓphaꝝ dicens. Terra ad quã vos ingredi-
mini vt possideatis eã terra immunda est
iuxta immũdiciã ꝑploꝝ cetterarũqꝫ terraꝝ
abomĩationibꝫ eoꝝ q̃ repleuerũt eã ab ore
vsqꝫ ad os ĩ incoq̃natõe sua. Nũc g̃ filias
vras ne detis filijs eoꝝ & filias eoꝝ ne ac-
cipiatis filijs vris: & ñ q̃ratis pacẽ eoꝝ et
ꝑspitatẽ eoꝝ vsqꝫ ineternũ: vt cõfortemĩ
et comedatis q̃ bona sũt ẽre: & hereꝺes ha
beatis filios vros vsqꝫ ĩ secl'm. Et p' oĩa
q̃ venerũt sup nos ĩ opibꝫ nr̃is pessimis et
in delicto nr̃o mag̃: qꝛ tu ꝺe' nr̃ liberasti
nos ꝺe iniq̃tatẽ nr̃a et ꝺediſti nobꝫ salutem
ſicut ẽ hoꝺie: vt ñ reuertemur & irrita fa-
cerem' mãꝺata tua. neqꝫ mr̃imonia iũge-
rem' cũ ꝑplis abominatõnuꝫ istaꝝ. Nũq̃ꝺ
irat' es nobꝫ vsqꝫ ad ꝓsũmatõez: ne ꝺimit-
tꝛes nobꝫ r̃liq̃as ad salutẽ? Dñe ꝺe' isr'l iu
st' es tu: qm̃ ꝺerelicti sum' q̃ saluaremur
ſicut ꝺie hac. Ecce coꝛã te sum' in ꝺelicto
nr̃o. Non en̄ stari pt̃ coꝛã te sup hoc.

Capitulum. .X.

Sic g̃ oraũte esꝺra & implorãte ꝺeũ &
flẽte & iacẽte añ tẽplũ ꝺei: collect'
ẽ aꝺ eũ ꝺe isr'l cet' g̃ndis nimis. vi
roꝝ. mlieꝝ & pueroꝝ. Et fleuit ꝑplus mlto
fletu. Et r̃ñdit sechenias filꝰ ihehiel ꝺe fi
lijs belã: et ꝺixit esꝺre. Nos ꝓuaricati su-
mus ĩ ꝺeũ nr̃m: & ꝺuxim' vꝛoꝛes alienige
nas ꝺe ꝑplis terre. Et nũc si ẽ penitẽtia in
isr'l sup hoc: ꝓcutiamus fedus cũ dño ꝺeo
nr̃o: vt ꝑiciam' vniuersas vꝛoꝛes & eos q̃
ꝺe hijs nati sũt. Juxta volũtatẽ dñi & eoꝝ
qui timẽt ꝓceptũ dñi ꝺei nr̃i: ꝓm legẽ fiat.
Surge: tuũ ẽ ꝺiscernere: nosqꝫ erim' tecũ
cõfortare & fac. Surrexit g̃ esꝺras & aꝺiu
rauit ꝓncipes sacerꝺotũ & leuitaꝝ & omẽz
isr'l: vt facerẽt ꝓm ꝺbũ hoc. et iurauerũt. Et
surrexit esꝺras añ domũ ꝺei & abijt aꝺ cu-
biculũ iohannã filij eliazib: & ĩgressus ẽ il
luc. Panẽ ñ ꝓmeꝺit: & aquã ñ bibit. Luge
bat ei ẽnsgressionẽ eoꝝ q̃ venerãt ꝺ captꝫ
uitatꝫ. et missa ẽ vox ĩ iuꝺa & ĩ hir'lm oĩbꝫ
filijs ẽnsmig̃tionis: vt ꝓgregarenꝯ in hie-
rusalẽ: et oĩs q̃ nõ venerit ĩ tribꝫ ꝺiebꝫ iu-
xta ꝓsiliũ principũ & seniorꝫ: auferet vni-
uersa substãtia eius: & ipe abicietꝯ ꝺe cetu
ẽnsmigratõis. Cõuenerũt igitꝯ oĩs viri iu-
ꝺa & beniamĩ in hierl'm tribꝫ ꝺiebꝫ. ipse ẽ
mẽsꝭ non': viceſima ꝺie mẽsis: & sedit oĩs
ꝑplus in platea ꝺom' ꝺei tremẽtes ꝓ pcto
et pluuijs: & surrexit esꝺras sacerꝺos & ꝺi-
xit aꝺ eos. Vos trangressi estis & ꝺuxistis
vꝛoꝛes alienigenas: vt aꝺꝺeretis sup ꝺeli-
ctũ isr'l. Et nũc ꝺate ꝓfessionẽ ꝺño ꝺo pa-
trũ vrõꝝ & facite placitũ eiꝰ: & sepamini a
ꝑplis ẽre: & aꝺ vꝛoꝛibꝫ alienigenis. Et rñ-
ꝺit vniuersa multitudo: ꝺixitqꝫ voce ma-
gna. Juxta verbũ tuũ aꝺ nos sic fiat. Ve-
rũtñ qꝛ ꝑplus mltus ẽ: & tẽp' pluuie: & ñ su-
stinem' stare foris: & opus ñ est ꝺiei vni'
vel ꝺuoꝝ: vehemenť q̃ꝑe peccauim' ĩ ser-
mone isto: ꝓstituanť ꝓncipes in vniuersa
mltitudĩe: & oĩs in ciuitatibꝫ nr̃is q̃ ꝺuxe
rũt vꝛoꝛes alienigenas veniãt ĩ tpibꝫ sta-
tutis: & cũ hijs seniꝛes ꝑ ciuitatẽ ĩ ciuita-
tẽ & iuꝺices eiꝰ: ꝺonec auertať ira ꝺei nr̃i
a nobꝫ sup peccato hoc. Jgitꝯ ionathã filiꝰ
asahel & iaasia filiꝰ thecue: stetert sup hoc
& mosollã & sebethai leuites aꝺiuuerũt eos.
Fecerũtqꝫ sic filij ẽnsmigratõis. Et abierũt
esꝺras sacerꝺos & viri ꝓncipes familiarũ
in ꝺomos pr̃m suoꝝ: & oĩs ꝑ nomia sua: &
sederũt in ꝺie ꝓno mẽsis ꝺecimi: vt q̃rerent
rem. Et ꝓsumati sũt oĩs viri qui ꝺuxerũt
vꝛoꝛes alienigenas: vsqꝫ aꝺ ꝺiẽ ꝑmã mẽꝭ
primi. Et inuẽti sũt ꝺe filijs sacerꝺotũ qui
ꝺuxerũt vꝛoꝛes alienigenas: ꝺ filijs iosue
filij iosedech & frẽs eiꝰ maasia & eliezer et
iarib & godolia. Et ꝺederũt manus suas: vt
eicerẽt vꝛoꝛes suas: & ꝑ ꝺelicto suo arietẽ
ꝺe ouibꝫ offerrẽt. Et ꝺe filijs ẽmer. ãnani &
zebedia. Et ꝺe filijs arim. maasia & helia &
semeia. iehihel & ozias. Et ꝺ filijs phessur.
helioenai. maasia. ỹsmahel. nathanael. io-
sabeth et helesa. Et ꝺe filijs leuitaꝝ: iosa-
beth et semei et celaia. ipe est calithapha-
thia. iuda et eliezer. Et ꝺe cãtoꝛibꝫ eliasub
Et ꝺe ianitoꝛibꝫ: sellũ & thelem & vri. Et ex
isr'l. ꝺe filijs phares: reemia & ezia et mel-
chia & miamim & eliezer & melchia & bana-
ea. Et ꝺe filijs elã: mathania. azarias & ie-
hihel & abꝺi & ierimoth & helia. Et ꝺ filijs
zethua: helioenai. eliazub. nathania & ihe
rimuth & abeth & aziza. Et ꝺe filijs hebai:
iohãnan. anania. zebbai. athalia. Et ꝺe fi-
lijs beni: mosollam et melluth et abaia.
iasub et saal. et ramoth. Et ꝺe filijs phet-
moab: edna et chalaal. banaias et maazi-
as. mathanias. beselehel. bennui & manas-
se. Et ꝺe filijs erez: eliezer. iesue. melchias.

ſemeias.ſÿmeon.beniamin.moloth.ſamarias. Et de filijs aſam.mathanai.mathathet.azabeth.eliphaleth.iermai.manaſſes ſemei. De filijs bani.maadi.amrā.7 burel baneas.7 badaias.chaliau.bannia.marimuth.7 haliaſib.mathanias.mathanai.7 iaſi.et ſarrai.et bani.et bennui.ſemei.et ſalmias.et nathan.et adaias.mechne.dabai.ſÿſai.ſarai.7 ezrel.7 ſelemau.et ſemeria.ſellum.amazia.ioſeph. De filijs nebui abiehel.mathatias.zabeth.zabina. ieddu iobel.et banaÿa. Oēs hij accepant uxores alienigenas:et fuerunt ex eis mulieres q̄ peperant filios.

¶ Explicit lib̄ prim⁹ eſdre. Incipit liber Neemie q̄ eſt eſdre ſcd̄us. ¶ Capi. .I.

VErba Neemie filij helchie. Et factuz eſt in menſe caſleu:anno viceſimo:et ego erā in ſuſis caſtro. Et venit ad me anani unus de fratribꝫ meis:ipſe et uiri iuda:et interrogaui eos de iudeis:qui remanſerant et ſuperāt de captiuitate et de ihr̄l'm. Et dixerūt michi. Qui remanſerūt et derelicti ſunt de captiuitate ibi in prouincia.in afflictōne magna ſunt et ī opprobrio:et mur⁹ ihr̄l'm diſſipat⁹ eſt:7 portæ eius ꝯbuſte ſunt igni. Cumq̄ audiſſem verba huiuſcemōi.ſedi et fleui:et luxi diebꝫ m̄l'tis:et ieiunabā 7 orabaz ante faciē dei celi:et dixi. Queſo dñe deus celi fortis magne atq̄ terribil':qui cuſtodis pactuz et miſcdiam cū hijs qui te diligūt 7 cuſtodiūt mādata tua:fiant aures tue auſcultantes:et ocl'i tui apti:ut audias oꝛonem ſerui tui quā ego oro corā te hodie nocte et die:p filijs iſr̄l' ſeruis tuis:et ꝯfitebor pro peccatis filiorꝫ iſr̄l' quibꝫ peccauerūt tibi. Et ego 7 domus p̄ris mei peccauim⁹ vanitate ſeducti ſumus:et nō cuſtodiuimus mandatū et ceremonias et iudicia: que p̄cepiſti moÿſi famulo tuo. Memento verbi q̄d mandaſti moÿſi ſeruo tuo dicēs. Cum trāſgreſſi fueritis ego diſpdam vos in pl'os:etſi reuertamī ad me et cuſtodiatis p̄cepta mea et faciatis ea:eciāſi abducti fueritis ad extrema celi inde ꝯgregabo vos:et reducaz in locū quē elegi:ut habitaret nomē meū ibi. Et ipi ſui tui et pl'us tu⁹ q̄s redemiſti in fortitudine tua magna:et in manu tua valida. Obſecro dñe:ſit auris tua attendens ad oꝛonē ſerui tui 7 ad oꝛonē ſuoꝝ tuoꝝ q̄ volūt timere nomē tuū:et dirige ſeruū tuū hodie:7 da ei miſcdiam ante uiꝝ hunc. Ego enī eram pincerna regis.

¶ Capitulum . .II.

FActū eſt aūt in menſe niſan:anno viceſimo artarxerſis regis:et vinum erat añ eū. Et leuaui uinū et dedi regi:et erā q̄ſi languid⁹ añ faciē ei⁹. Dixitq̄ mihi rex. Quare vultus tuus triſtis eſt:cū te egrotū nō videā! Non ē hoc fruſtra:ſed malū neſcio q̄d in corde tuo ē. Et timui valde ac nimis:7 dixi regi. Rex inetern̄ū viue. Quare nō mereat vultus meus:q̄ ciuitas domus ſepulcroꝝ patris mei deſta eſt:7 portæ ei⁹ ꝯbuſte ſunt igni! Et ait mihi rex. Pro q̄ re poſtl'as! Et oraui deū celi:7 dixi ad regem. Si videt regi bonū:etſi placet ſeru⁹ tuus añ faciē tuā: ut mittas me in iudeā obſecro ad ciuitatē ſepulcri p̄ris mei:7 edificabo eā. Dixitq̄ mihi rex:7 r̄gina q̄ ſedebat iuxta eū. Uſq̄ ad q̄d tp̄us erit iter tuū:7 q̄n reuertēris! Et placuit añ vultū regis:et miſit me. Et ꝯſtitui ei tp̄us:et dixi regi. Si regi videt bonuz.epl'as det mihi ad duces regionis ēns flumē:ut ēducāt me donec veniā i iudeā:7 epl'az ad aſaph cuſtodē ſalt⁹ r̄gis:ut det mihi lig̃:ut tegere poſſim portas ēpli turres.dom⁹ 7 muros ciuitatis:7 domuz quā īgreſſ⁹ fuero. Et dedit mihi rex iuxta manū dei mei bonā mecū. Et veni ad duces regiōis ēns flumē:dediq̄ eis epl'as regis. Miſerat aūt rex mecū p̄cipes militū: 7 eq̄tes. Et audierūt ſanaballath.oꝛonites 7 tobias ſeruus amanites 7 ꝯriſtati ſūt afflictōe mag̃:q̄ deeſſet hō q̄ q̄reret ꝓſpitatē filiorꝫ iſr̄l'. Et veni ihr̄l'm:7 erā ibi triduo diebus. Et ſurrexi nocte ego 7 viri pauci mecū:7 ñ indicaui cuiq̄ q̄d dñs dediſſet in corde meo ut facerē in ihr̄l'm:7 iumentū ñ erat mecū niſi aīal cui ſedebā. Et egreſſus ſū p portā vall' nocte 7 añ fontē draconis 7 ad portā ſtercoris:7 ꝓſiderabā murꝝ ihr̄l'm diſſipatū:7 portas ei⁹ ꝓſūptas igni. Et ēn ſiui ad portā fōtis 7 ad aq̄ductū r̄gis:7 ñ erat loc⁹ iumēto cui ſedebā:ut ēnſiret. Et aſcendi p torrentē nocte:7 ꝓſiderabā murꝝ

et reuersus veni ab portaz vallis et rediꝫ. Mgr̃atus aũt nesciebãt q̃ abissem: aut qd ego facerẽ. Sed et iudæis et sacerdotibꝫ et optimatibꝫ et mgr̃atibꝫ et reliqs q̃ faciebãt op̃: vsqꝫ ad id loci nihil indicaueraz. Et dixi eis. Vos nostis afflictionẽ in qua sumus: qz hierl'm deserta ẽ: et portæ eius ꝓsũptæ sũt igni. Venite et edificemus muros hierl'm et ñ sim⁹ vlt̃ opprobriũ. Et indicaui eis manũ dei mei qd̃ eẽt bona mecũ: et ꝺba regis q̃ locutus ẽ mihi: et aio. Surgamus: et edificemus. Et ꝓfortatæ sũt man⁹ eoꝝ ī bono. Audierũt aũt sanaballath oronites et thobias seruus amanites et gosen. arabs: et subsannauerũt nos et despexerũt. dixerũtqꝫ. Que ẽ hec res quã fecistis? Nũqd ꝏ regẽ vos rebellatis? Et reddidi eis sermonẽ: dixiqꝫ ad eos. De⁹ celi ipse nos iuuat: et nos ſui eius sumus. Surgam⁹: et edificem⁹. Vobis aũt nõ est pars et iustitia et memoria in hierl'm.

Capitulum. .III.

Et surrexit eliasib sac̃dos magn⁹: et frẽs ei⁹ sacerdotes: et edificauerũt portã gregis. Ipsi sc̃tificauerũt eã: et statuerũt valuas ei⁹: et vsqꝫ ad turrẽ cẽtũ cubitoꝝ sc̃tificauerũt eã: vsqꝫ ad turrim ananehel. Et iuxta eũ edificauerũt viri hiericbo: et iuxta eos edificauit zachur filiꝰ amri. Portã aũt piscinũ edificauerũt filij asanaa ipi texerũt eã et statuerũt valuas ei⁹ et seras et vectes. Et iuxta eos edificauit marimuth: filiꝰ vrie. filij accus. Et iuxta eũ edificauit mosollã filiꝰ barachie filius mesezebel. Et iuxta eũ edificauit sadoch filiꝰ baana. Et iuxta eũ edificauerũt thecueni. Optimates aũt eoꝝ ñ supposuerũt colla sua: in ope dñi dei sui. Et portã veterẽ edificauerũt ioiada filiꝰ phasea et mosollã filiꝰ besodia: ipsi texerunt eã et statuerunt valuas eius et seras et vectes. Et iuxta eos edificauerũt melchias. gabaonites et iaddõ merõathites. viri de gabaon et maspha: ꝓ duce q̃ erat ī regiõe ẽns flumẽ. Et iuxta eũ edificauit oziel filiꝰ azaria: aurifex. Et iuxta eũ edificauit ananias filius pigmẽtarij: et diuserũt hierl'm vsqꝫ ad murũ platee latioris. Et iuxta eũ edificauit raphaia filiꝰ abur ꝓnceps vici hierl'm. Et iuxta eũ edificauit ieiada filiꝰ aromath: ꝓtra domũ suã. Et iuxta eũ edificauit achus filiꝰ asebonie. Mediã ptẽ vici edificauit melchias filiꝰ hezẽ et asub filiꝰ phetmoab et turrim furnoꝝ. Et iuxta eos edificauit sellũ filiꝰ aloes: ꝓnceps medie ptis vici hierl'm: ipe et filiꝰ eiꝰ. Et portã vall' edificauit annun et hĩtatores zanoe: ipi edificauerũt eã: et statuerũt valuas eiꝰ et seras et vectes: et mille cubitos ī muro vsq portã sterqlinij. Et portã sterqlinij edificauit melchias filiꝰ rechab ꝓnceps vici betacharen. Ipe edificauit eã: et statuit valuas eiꝰ et seras et vectes. Et portã fõtis edificauit sellũ filiꝰ colozai: ꝓnceps pagi maspha. Ipse edificauit eã et texit et statuit valuas. seras et vectes et muros piscine syloe ī ortũ regis et vsqꝫ ad gr̃dus q̃ descẽdũt de ciuitate dd̃. Post eũ edificauit neemias filius azboth ꝓnceps dimidie ptis vici bethsuri vsqꝫ ad sepulcra dd̃: et vsq ad piscinã q̃ grndi ope cõstructa ẽ: et vsqꝫ ad domũ fortiũ. Post euz edificauerũt leuite: et p⁹ eos reũ filiꝰ bẽni. Post eos edificauit ezebias ꝓnceps dimidie ptis vici ceile: in suo vico. P⁹ eũ edificauerũt frẽs eoꝝ: bechui filiꝰ enedab ꝓnceps dimidie ptis ceile. Et edificauit iuxta eũ azer filiꝰ iosue ꝓnceps maspha mẽsurã scdaz: ad ascẽsũ firmissimi angli. P⁹ eũ in mõte edificauit: baruch filiꝰ zachai mẽsurã scdaz: ab ãgl'o vsq ad portã dom⁹ eliazib sac̃dotis magni. P⁹ eũ edificauit mazimuth filiꝰ vrie filie achur mẽsurã secũdã a porta dom⁹ eliasib: donec extẽderet dom⁹ eliasiph. P⁹ eũ edificauerũt sac̃dotes viri de cãpestribꝫ iordanis. P⁹ eos edificauit beniamin et azub: ad domũ suã. Post eos edificauit azarias filiꝰ maasie filij ananie ad domũ suã. P⁹ eũ edificauit bẽnui filiꝰ senadab mẽsurã scdaz a domo azarie vsqꝫ ad flexurã et vsqꝫ ad ãgulũ. P⁹ eũ edificauit phalel filiꝰ ozi: ad flexurã et turrim q̃ emiet ꝺ domo regis excelsa id ẽ ī atrio carceris. P⁹ eũ phadaia filiꝰ feros. Nathinei aũt hĩtabãt ī opfel: vsqꝫ ad portã aq̃z ad orientẽ et turrim q̃ ꝓminebat. P⁹ eos edificauerũt thecueni mẽsurã scdaz e regiõe a turre magn̄ et eminẽti vsq ad murũ tẽpli. Sursum aũt ad portã eq̃z edificauerũt sacerdotes: vnusq̃sqꝫ ad domũ suã. P⁹ eos edificauit seddo filiꝰ ẽmer: ad domũ suã. P⁹ eũ edificauit semeia filiꝰ sechenie custos portæ oriental'. Post eũ edificauerũt anania fi

lius selemie ⁊ anon filius selo sext⁹:men-
surã scḋaz. p⁹eũ edificauit mosollã filius
barachie ꝑ gazophilatiũ suũ. p⁹eũ edifi
cauit melchias fili⁹ aurificis:vsq; ad do-
mũ nathineoꝝ ⁊ scuta ventẽtiũ:ꝑ portã
iudicialẽ:⁊ vsq; ad cenaculũ angli. Et int̃
cenaculũ ãguli in porta gregis edificaue-
rũt artifices ⁊ negociatores.

¶ Capitulum. .IIII.

FActũ ẽ aũ cũ audisset sanaballath
q; edificarem⁹ muꝝ:irat⁹ẽ valde.
⁊ mot⁹ nimis.subsannauit iudeos.
Et dixit coram frib⁹ suis ⁊ freqntia samari-
tanoꝝ. Quid iudei faciũt ibecilles: Num
dimittẽt eos gẽtes: Num sacrificabũt:et
ꝓplebũt i vna die: Nũq̃d edificare potert̃
lapides de aceruis pulueris:q; ꝓbusti sũt:
Sed ⁊ tobias amonites prim⁹ ei⁹ ait. Edi
ficẽt. Si ascẽderit vulpes:t̃nsiliet muꝝ eo
rũ lapideũ Audi de⁹ nr̃ q⁹ facti sum⁹ despe
ctui. Cõuerte oppobriũ sup caput eoꝝ:et
da eos i despectionẽ in tra captiuitatis.
Ne opias iniq̃tatẽ eoꝝ:⁊ pcm eoꝝ coraz
facie tua nõ deleaũ:q⁹ irriserũt edificãtes.
Itaq; edificauim⁹ muꝝ:⁊ ꝓiũxim⁹ totuz
vsq; ad pt̃ẽ dimidiã:et puocatũ ẽ cor̃ ꝓpli
ad opandũ. Factuz ẽ aũ cũ audisset sana-
ballath ⁊ tobias et arabes et amanite ⁊ a-
zotij q; obducta eẽt cicatrix muri ihr̃lm.
⁊ q; cepissẽt intrupta ꝓcludi:irati sũt ni-
mis. Et ꝓgregati sũt oẽs pit̃r vt venirẽt
et pugrent ꝑ ihr̃lm:et molirent̃ isidias.
Et orauim⁹ deũ nr̃m:et posuim⁹ custodes
sup muꝝ die ac nocte ꝑ eos. Dixit aũ iu-
das. Debilitata est fortitudo portãtis:et
hum⁹ nimia ẽ:⁊ nos ñ poterim⁹ edificare
muꝝ. Et dixert̃ hostes nr̃i. Nesciãt ⁊ ig̃rẽt
donec veniam⁹ i mediũ eoꝝ:⁊ int̃ficiam⁹
eos:⁊ cessare faciam⁹ op⁹. Factuz ẽ aũ ve-
niẽtib⁹ iudeis q; hitabãt iuxta eos ⁊ dicen
tib⁹ nob⁹ p decẽ vices ex oib⁹ locis q̃b⁹ ve-
nerãt ad nos:statui i loco p⁹ muꝝ p circu
itũ pr̃lm i ordinẽ cũ gladijs suis ⁊ lãceis ⁊
arcub⁹. Et prspexi atz surrexi:⁊ aio ad o-
ptiates ⁊ mgr̃atus ⁊ ad r̃liquã pt̃ẽ vulgi.
Nolite tiere a facie eoꝝ. Dñi magni ⁊ tri-
bil̃ memtote:⁊ pugte ꝓ frib⁹ vr̃is ⁊ filiab⁹
vr̃is et uxorib⁹ vr̃is ⁊ domib⁹ vr̃is. Factũ
est aũ cũ audisset̃ inimici nr̃i nũciatũ esse
nob⁹:dissipauit de⁹ ꝯsiliuz eoꝝ. Et reuersi
sum⁹ oẽs ad muros:vnusq;sq; ad op⁹ suũ.

Et factũ ẽ a die illa media ps iuuenũ eoꝝ
faciebat op⁹:et media pata erat ad bellũ:
et lancee ⁊ scuta ⁊ arc⁹ ⁊ lorice:et pncipes
p⁹ eos i oĩ domo iuda edificantiũ muros
et portantiũ onera et iponẽtiũ. Una ma-
nu sua faciebat op⁹:⁊ altera tenebat gla-
diũ. Edificantiũ enĩ vnusq;sq; gladio erat
accinct⁹ renes. Et edificabãt ⁊ clangebãt
bucina iuxta me. Et dixi ad optimates et
ad mgr̃at⁹ ⁊ ad r̃liquã pt̃ẽ vulgi. Op⁹ gñ-
de ẽ ⁊ latũ:⁊ nos sepati sum⁹ i muro pcul
alt̃ ab alt̃o. In loco q̃cũq; audieritis cla-
gorẽ tube:illuc ꝓcurrite ad nos. Deus nr̃
pugbit p nob⁹:⁊ nosipi faciam⁹ opus. Et
media ps nr̃m teneat lãceas.ab ascẽsu au
rore donec egrediãt̃ astra. In tpre q; illo.
dixi pplo. Vnusq;sq; cũ puero suo maneat
i medio ihr̃lm:⁊ sint vob⁹ vices p noctẽ et
die ad opandũ. Ego aũ ⁊ fres mei ⁊ pueri
mei et custodes q̃ erãt p⁹ me:ñ deponeba⁹
vestimenta nr̃a. Vnusq;sq; tm̃ nudabatur
ad baptismum.

¶ Capitulum .V.

FAct fact⁹ ẽ clamor pli et uxoꝝ eius
magn⁹ aduersus fres suos iudeos
Et erãt q̃ dicerẽt. Filij nr̃i et filie
nre mlte sũt nimis. Accipiam⁹ p pcio eo-
rũ frumẽtũ:⁊ ꝓmedam⁹ ⁊ viuam⁹. Et erãt
q̃ dicerẽt. Agros nr̃os ⁊ vineas ⁊ domos
nr̃as opponam⁹:⁊ accipiam⁹ frumẽtũ in
fame. Et alij dicebãt. Mutuo sumam⁹ pe-
cunias i tributa r̃gis. Demusq;sq; ag̃s nr̃os
et vineas. Et nũc sicut carnes fr̃m nr̃oꝝ
sic carnes nre sunt:et sicut filij eoꝝ ita et
filij nr̃i. Ecce nos subiugam⁹ filios nr̃os
et filias nr̃as in ꝓuitutẽ:et de filiab⁹ nr̃is
sunt famlt̃:nec hẽmus vñ possint redimi.
et agros nr̃os ⁊ vineas nr̃as possidẽt alij.
Et irat⁹ sũ nimis:cũ audissez clamorẽ eo-
rum. ꝓm verba hec. Cogitauitq;z cor meũ:
⁊ increpui optimates ⁊ mgr̃at⁹:⁊ dixi eis
Usuras ne singli a frib⁹ vr̃is exigatis: Et
ꝓgregaui aduersũ eos ꝓtẽcionẽ magnã:⁊
dixi eis. Nos vt scitis r̃demi⁹ fres nr̃os iu
deos q̃ vẽditi fuerãt gẽtib⁹ ꝓm possibilita
tẽ nr̃az. Et vos g̃ vẽdite fres vr̃os:⁊ r̃di-
mem⁹ eos: Et silueṽt:nec inuenert̃ q̃d rñ-
der ẽt. Dixitq; ad eos. Nõ ẽ bona res quã
facitis. Quare non in timore dei nr̃i am-
bulatis:ne exprobret̃ nobis a gentib⁹ ini
micis nr̃is: Et ego ⁊ fres mei ⁊ pueri mei
comodauimus plurimis pecuniam. Et

frumentum. Non repetamus in cõmune
istud. Es alienum ꝓcedamus: qđ debeẽ no
bis. Reddite eis hodie agros suos: et vi-
neas suas et oliueta sua et domos suas.
Quinpotiꝰ et centesimã pecunie. frumẽti.
vini et olei quã exigere soletis ab eis: da-
te pro illꝰ. Et dixerũt. Reddemꝰ et ab eis ni-
hil queremꝰ: sicq; faciemꝰ vt loqueris. Et
vocaui sacerdotes: et adiuraui eos vt fa-
cerẽt iuxta qđ dixerã. Insup excussi sinũ
meũ: et dixi. Sic excutiat deꝰ omnẽ viruz
qui ñ ꝓpleuerit verbũ istud: de domo sua
et de laboribꝫ suis. Sic excutiaẽ et vacuꝰ
fiat. Et dixit vniuersa mltitudo amẽ. Et
laudaueꝛt deũ. Fecit ergo ꝓpl̃s sicut erat
dictũ. A die aũt illa qua precepit rex mi-
hi: vt essem dux in terra iuda ab ãno vice
simo vsq; ad annũ tricesimũ scđm artar-
xerxꝫ regis ꝑ annos duodecim: ego et frꝛes
mei annonas q̃ ducibꝫ debebanẽ nõ ꝓme-
dimꝰ. Duces aẽ ꝑmi q̃ fuerãt añ me gua-
uerũt ꝓpl̃m: et acceperũt ab eis in pane et
vino et pecunia q̃tidie siclos q̃draginta.
Sed et mistri eoꝝ depssserãt ꝓpl̃m. Ego aũt
nõ feci ita ꝓter timorẽ dei. Quinpotiꝰ in
ope muri edificaui: et agꝝ ñ emi: et omes
pueri mei ꝓgregati ad opꝰ erãt. Iudei q̃z et
mgrãtꝰ: cẽtũq̃nq̃ginta viri erãt: et q̃ venie
bant ad nos de gentibꝫ q̃ in circuitu nr̃o
sunt: in mẽsa mea erãt. Parabaẽ aũ mihi
p dies singl̃os bos vnꝰ. arietes sex electi:
exceptis volatilibꝫ: et inter dies decẽ vina
diuersa: et alia mlta tribuebã. Insuper et
annonas ducatꝰ mei ñ quesiui. Elaldꝛe enĩ
erat attenuatꝰ ꝓpl̃us. Memẽto mei deꝰ me⁹
in bono: ꝟm om̃ia que feci ꝓpl̃o huic.

¶ Capitulum. .VI.

Factũ est aũ cum audisset sanabal-
lath et tobias et gosẽ arabs: et ce-
teri inimici nr̃i q; edificassem ego
murꝫ: et non esset in ipso residua interru-
ptio: vsq; ad tps aũ illud valuas ñ posue-
ram in portis: miseꝛt sanaballath et gosẽ
arabs ad me dicẽtes. Eleni et pcutiamus
fedus pariẽ in vicul̃ in cãpo vno. Ipi aũt
cogitabãt vt facerẽt mihi malum. Misi g̃
ad eos nũcios: dicẽs. Opꝰ g̃nde ego facio
et ñ possum descẽdere: ne forte negligatur
cũ venero et descẽdero ad vos. Miserũt aũt
ad me ꝟm verbũ hoc p q̃tuor vices: et rñdi
eis iuxta ꝟmonẽ priorẽ. Et misit ad me sa
naballath iuxta verbũ prius quinta vice
puerꝫ suũ: et epl̃a ꝫ hẽbat in manu sua scri
ptã hoc mõ. In gentibꝫ auditũ est: et gosẽ
dixit. qꝫ tu et iudei cogitetis rebellare: et
ꝓpterea edifices murꝫ: et leuare te vel̃ sup
eos regẽ: ꝓpter quã causã et ꝓphas posue-
ris q̃ ꝓdicẽt de te in ihrl̃m: dicẽtes. Rex in
iudea ẽ. Auditurꝰ est rex verba hec. Idcir-
co nũc veni: vt ineamꝰ ꝓsiliũ pariẽ. Et mi
si ad eos dicẽs. Non ẽ factũ ꝟm verba hec
que tu loq̃ris. De corde enĩ tuo tu ꝓponis
hec. Oẽs enĩ hij terrebãt nos: cogitãtes qꝫ
cessarẽt manꝰ nr̃e ab ope et q̃escerẽꝰ. Quã
ob causã magis ꝓfortaui manꝰ meas. Et
ingressus sũ domũ samaie filij dalaie. filij
methabehel secreto. Qui ait. t̃ctemꝰ nobi-
scũ in domo dei ĩ medio tẽpli: et claudamꝰ
portas edis: qꝛ venturi sũt vt interficiãt te:
et nocte venturi sũt ad occidẽdũ te. Et di-
xi. Nũ q̃sq̃ sil̃is mei fugit: Et q̃s vt ego in
grediaẽ tẽplũ et viuet: Non ingrediar. Et
intellexi qꝫ deꝰ ñ misisset eũ: sed q̃si vatici-
nãs locutꝰ eẽt ad me: et tobias et sanabal-
lath mercede ꝓduxissent eũ. Accepat enim
preciũ vt territꝰ facerẽ et peccarẽ et hẽrent
malũ qđ exprobrarẽt mihi. Memento mei
dñe ꝑ tobia et sanaballath: iuxta opa eoꝝ
talia: sed et noadie ꝓphe et ceteroꝝ ꝓphaꝝ q̃
terrebãt me. Cõpletꝰ ẽ aũ murus. xxv: die
mẽsis elul. q̃nq̃ginta duobꝫ diebꝫ. Factũ ẽ
g̃ cũ audissent oẽs inimici nr̃i vt timerẽt
vniuerse gentes q̃ erãt in circuitu nr̃o: et
ꝓciderẽt inẽ semetipsos: et scirẽt qꝫ a dño
factũ eẽt opꝰ hoc. Diz et ĩ diebꝫ ill̃ mlte o-
ptimatũ iudeoꝝ epl̃e mittebanẽ ad tobiã
et a tobia veniebãt ad eos. Mlti enĩ erãt
ĩ iudea hñtes iuramẽtũ eiꝰ: qꝛ gener erat
sechenie filij iozei: et iohannã filiꝰ eiꝰ accep
pat filiã mosollã filij barachie. Diz et lau-
dabãt eũ coꝛã me: et ẏba mea nũciabãt ei.
Et tobias mittebat epl̃as vt t̃reret me.

¶ Capitulum. .VII.

Postq̃ aũ edificatꝰ ẽ murꝰ: et posui
valuas et recẽsui iaĩtores. cãtores
et leuitas: p̃cepi aneni frꝛi meo et a-
nanie ꝓncipi domꝰ đ ihrl̃m: ipe enĩ q̃si vir
verax et timẽs deũ plꝰ ceteris videbaẽ: et dixi
eis. Nõ apiãẽ porte ihrl̃z vsq; ad calorẽ sol̃
Cũq; adhuc assisterẽt: clause sũt porte et
opilate. Et posui custodes de hĩtatoꝛibus
ihrl̃m singl̃os p vices suas et vnũquẽq; ꝓ̃

domũ suã. Ciuitas aũt erat lata nimis et grãdis ⁊ ꝑ̄ls paruꝰ in medio eiꝰ: ⁊ ñ erãt domꝰ edificatæ. Deus aũ dedit ī corde meo et ꝯgregaui optimates ⁊ mgr̃atꝰ ⁊ vulgꝰ vt recẽserẽ eos. Et inueni libꝝ cẽsus eoꝝ q̃ ascẽderãt ꝓmũ ⁊ inuẽtũ ẽ scriptũ ī eo. Isti filij puĩcie q̃ ascẽderũt de captiuitate mig̃ntiũ q̃s ẽnstulerat nabuchodonosor rex babilõis ⁊ reuersi sũt in ihr̃lm ⁊ ī iudeã: vnusq̃sq̃ ī ciuitatẽ suã q̃ venerãt cuz zorobabel: iosue. neemias. azarias. raamias. naamī. mardochæꝰ. betsaz. mespharat. beggoai. naaũ. baana. Numerꝰ viroꝝ ꝑ̄lī isr̃l. Filij phares: duo milia centũseptuagĩtaduo. Filij saphaie: trecẽtiseptuagĩta duo. Filij area: sexcẽtiq̃nq̃gĩtaduo. Filij phætmoab filioꝝ iosue et ioab: duo milia octingẽtidecẽ ⁊ octo. Filij helã: milleoctigẽtiq̃nq̃gintaq̃tuor. Filij zethua: octingẽtiq̃dragĩtaq̃nq̃. Filij zachai: septĩgentiseragĩta. Filij bãnui: sexcẽtiq̃dragĩtaocto. Filij bebai: sexcẽtiuigĩtiocto. Filij azgad duo milia trecẽtiuigĩtiduo. Filij adonichã: sexcẽtiseragintaseptẽ. Filij bagoami duo milia seragĩtaseptẽ. Filij adin: sexcẽtiq̃nq̃gintaq̃nq̃. Filij ather filij ezechie: nonagĩtaocto. Filij asẽ trecẽtiuigĩtiocto Filij betsai: trecẽtiuigĩtiquatuor. Filij areph: centũduodecĩ. Filij gabaon: nonagintaq̃nq̃. Filij bethleẽ ⁊ netupha: centũ octogĩtaocto. Viri anathot: centũuigĩtiocto. Viri bethamoth: q̃dragĩtaduo. Viri cariathiarĩ. cephira ⁊ beroth septĩgentiq̃ dragĩtatres. Viri rama et gaboa: sexcẽtiuigĩtiunꝰ. Viri machmas: centũuigintiduo. Viri bethel ⁊ hai: centũuigintitres. Viri nebo alterĩꝰ: q̃nq̃gintaduo. Viri hælã alterĩꝰ: milleducẽtiq̃nq̃gintaq̃tuor. Filij arem: trecẽtiuigĩti. Filij hiericho: trecẽtiq̃dragĩtaq̃nq̃. Filij iodadid ⁊ onõ: septingẽtiuigĩtiunꝰ. Filij senaa: tria milia nongẽtitrigĩta. Sacerdotes. Filij idaia. in domo iosua: nongẽtiseragĩtatres. Filij ẽmer: milleq̃nq̃gintaduo. Filij phessur milleducẽtiq̃dragĩtaseptẽ. Filij arem: milledecẽ ⁊ octo. Leuitæ. Filij iosue ⁊ iadmihel. filioꝝ odaie: septuagĩtaq̃tuor. Cãtores. Filij asaph: cẽtumq̃dragĩtaseptẽ. Janitores. Filij sellũ. filij ather. filij ephær. filij thelmon. filij accub. filij athita. filij sobai: cẽtũtrigĩtaocto. Nathĩnei. Filij soa. filij aspha. filij thebaoth. filij ceros filij siaa. filij fadon. filij lebana. filij agaba. filij selmõ. filij anan. filij geddel. filij gaer. filij raahia. filij rasm. filij nechoda. filij iezem. filij aga. filij phazea. filij besai. filij munĩ. filij nephusim. filij bechue. filij acupha. filij azur. filij besloth. filij maida. filij arsa. filij berchos. filij sizara. filij thema. filij nesia. filij atipha. filij seruoꝝ salomonis. filij sothai. filij sophereth. filij pherida. filij iachala. filij dezcon. filij geldoel. filij saphatia. filij achil. filij phocereth q̃ erat ortus ex abaim filio ãmon. Omnes nathinnei: et filij seruoꝝ salomonis: trecentinonagintaduo. Hij sunt autẽ qui ascẽderũt de thelmalach. thelarsa. cherub. addon ⁊ emmer et nõ potuerũt indicare domũ patꝝ suorum: ⁊ semẽ suũ: vtrũ ex isr̃l essent. Filij dalaia. filij thobia. filij nechoda: sexcenti quadragintaduo. Et de sacerdotibꝫ. filij abia. filij accos. filij bersellai qui accepit de filiabꝫ bersellai galaaditidis vxoꝛez: et vocatus est nomĩe eoꝝ. Hij quesierũt scriptura suã in censu ⁊ non inuenerũt ⁊ eiecti sunt de sacerdotio. Dixitq̃ athersata eis vt nõ manducarẽt de sanctis sanctoꝝ donec staret sacerdos doctus et erudit⁹. Omnis multitudo quasi vir vnus: quadragintaduo milia sexcẽtiseraginta absq̃ seruis ⁊ ancillis eoꝝ qui erant septem milia trecẽtitrigintaseptẽ: et inr̃ eos cantores ⁊ cantatrices: ducẽtiq̃dragintaq̃nq̃. Equi eoꝝ sexcẽtitrigĩtaseptẽ: muli eoꝝ ducẽti quadragĩtaq̃nq̃: cameli q̃dringẽtitrigĩta q̃nq̃: azini sex milia septĩgẽtitrigĩta. Huc usq̃ referẽ q̃d ī ꝯmẽtario scriptũ fuerit: ex in neemie hystoria texr̃. Nõnulli aũ de ꝑncipibꝫ familiaꝝ dederũt impẽsas in opꝰ dei. Athersata dedit in thesauꝝ: auri dragmas mille: phialas quinquaginta: tunicas sacerdotales quingentastriginta. Et de principibꝫ familiaꝝ dederunt in thesaurum operis auri dragmas vigĩti milia: et argenti mnas duo miliaducentas. Et q̃d dedit reliquꝰ populus auri dragmas viginti milia et argenti mnas duo milia. et tunicas sacerdotales seraginta septẽ. Habitauerunt autẽ sacerdotes ⁊ leuitæ et ianitores et cantores et reliquũ vulgus et nathinnei et omnis isr̃l in ciuitatibꝫ suis.

¶ Capitulũ. VIII.

T venerat mensis septimus sceno-
phegie sub esdra ⁊ neemia. Filij aũ
isrl erãt in ciuitatibꝫ suis. Cõgre-
gatusqꝫ oĩs pl̃us q̃si vir vn⁹ ad plateaz q̃
est añ portã aq̃:⁊ dixerũt esdre scribe: vt
afferret libꝝ legis moysi: quã p̃cepat dñs
isrl̃i. Attulit g̃ esdras sacerdos legẽ coraz
mlt̃itudine virorꝝ et mlierꝝ. cũctisqꝫ q̃ po-
terãt intelligere in die p̃ma mens septimi.
Et legit in eo apte in platea q̃ erat añ por
tam aq̃: de mane vsqꝫ ad mediã diem: in
ꝓspectu virorꝝ ⁊ mlierꝝ ⁊ sapientiũ. Et au-
res oĩs pl̃i erãt erecte ad libꝝ. Stetit aũ
esdras scriba sup gradũ ligneũ quẽ fecerat
ad loq̃ndũ: ⁊ stetẽrũt iuxta eũ. mathathia.
et senia et ania et vria et elchia ⁊ maasia.
ad dexterã ei⁹. et ad sinistrã: phadaia. mi-
sahel ⁊ melchia et asum ⁊ aseph. bana. za-
charia ⁊ mosollã. Et apuit esdras libꝝ co
raz oĩ pl̃o. Sup vniersũ q̃pe pl̃m emi-
nebat. Et cũ apuisset eũ: stetit oĩs pl̃s. Et
bñdixit esdras dño ꝺo voce magn̄. et rñdit
omis pl̃us. amẽ. amẽ. eleuãs man⁹ suas.
Et incuruati sũt ⁊ adoraueñt dñm ꝓni in
terrã. Porro iosue et baani et serabia. ya-
mi. accub. sephai. odia. maasia. celita. aza
rias. iosabeth. anani. phalaia leuite. silẽ-
tiũ faciebãt in pl̃o: ad audiẽdã legẽ. Po-
pul⁹ aũ stabat in g̃du suo. Et legẽt in li-
bro legis dei distĩcte ⁊ apte ad intelligen-
dum: et intellexeñt cũ legereñ. Dixit autẽ
neemias. ipe ẽ atherſata: ⁊ esras sacerdos
⁊ scriba. ⁊ leuite ĩterp̃tãtes vniuerso pl̃o
Dies sc̃ificat⁹ est dño deo nr̃o. Nolite lu-
gere ⁊ nolite flere. Flebat enĩ oĩs pl̃s: cũ
audiret verba legis. Et dixit eis. Ite ꝺme
dite pinguia ⁊ bibite mulsũ: ⁊ mittite p̃tes
eis q̃ nõ p̃parauerñt sibi: qr̃ sc̃tus dies dñi
est: ⁊ nolite ꝓtristari. Gaudiũ etenĩ dñi est
fortitudo nr̃a. Leuite aũ silentiũ faciebãt
in omi pl̃o dicẽtes. Tacete: qr̃ dies sc̃tus
est: ⁊ nolite dolere. Abijt itaqꝫ omis pl̃us
vt comederet et biberet et mitteret p̃tes: ⁊
faceret leticiã magnã: qr̃ intellexerãt ꝺba
que docuerat eos. Et in die scꝺo ꝓgregati
sũt p̃cipes familiarꝝ vniersi pl̃i sacer-
dotes ⁊ leuite ad esdrã scribã: vt int̃preta-
retur eis verba legis. Et inueneñt scriptũ
in lege: p̃cepisse dñm ĩ mãu moysi: vt ha-
bitẽt filij isrl̃ in tabernacul̃ in die solenni
mens septimi: et vt p̃dicent ⁊ diuulgẽt vo
cem in vniers vrbibꝫ suis: ⁊ in ihrl̃m: di-
cẽtes. Egredimini in montẽ ⁊ afferte frõ-
des oliue: et frõdes ligni pulcerrimi. fron
des mirti: ⁊ ramos palmarꝝ: ⁊ frõdes ligni
nemorosi: vt fiãt tabnacl̃a sicut scriptum
est. Et egressus est pl̃s et attulerũt. Fece-
runtqꝫ sibi tabnacl̃a vnusq̃sqꝫ in domate
suo et in atrijs suis: ⁊ in atrijs dom⁹ dei ⁊
in platea porte aquarꝝ: et in platea porte
ephraim. Fecit ergo vniersa eccl̃ia eorꝝ
que redierãt de captiuitate tabnacula: et
habitauerũt in tabnacul̃. Non enĩ fecerãt
a diebꝫ iosue filij nun. taliter filij isrl̃: vsqꝫ
ad diẽ illũ. Et fuit leticia magna nimis.
Legit aũt in libro legis dei ꝑ dies singl̃os.
a die p̃mo vsqꝫ ad diẽ nouissimũ: et feceñt
solennitatem septẽ diebꝫ: et in die octauo
collectam iuxta ritum.

Capitulum .IX.

In die aũ vicesimo q̃rto mẽsis hui⁹
q̃uenerũt filij isrl̃ in ieiunio: ⁊ in
saccis: ⁊ hum⁹ sup eos. Et separa-
tum ẽ semẽ filiorꝝ isrl̃ ab omi filio alieni-
gena: et stetẽrũt ⁊ ꝓfitebañ peccata sua
et iniq̃tates p̃m suorꝝ. Et ꝓsurrexerũt ad
standũ: et legeñt in volumĩe legis dñi dei
sui: quat̃ in die et q̃ter in nocte ꝓfitebañ
et adorabãt dñm deũ suum. Surrexerũt
autẽ super gradũ leuitarũ: iosue: et bani:
et cedmihel. remni. sebnia. abani. sarebi-
as. bani. thanani: et clamauerũt magna
voce ad dñm deũ suum. Et dixerũt leuite
iosue ⁊ chedmihel. bõni. asebia. serebia. a-
rebia. odaia. sebna. fataia. Surgite: bene
dicite dño deo nr̃o. ab eẽno vsqꝫ ĩ eternũ.
Et bñdicant nomĩ gl̃ie tue excelso in omi
benedictõne et laude. Et dixit esdras. Tu
ipse dñe solus: tu fecisti celuz ⁊ celum ce-
lorꝝ: et omnẽ exercitum eorꝝ. terrã et vni-
uersa que in ea sunt: maria ⁊ omia que in
eis sunt. Et tu viuificas omia hec: ⁊ exer-
citus celi te adorat. Tuipse dñe deus q̃ ele
gisti abrã et eduxisti eũ de igne caldeorꝝ et
posuisti nomẽ ei⁹ abrahã: et inueniſti cor
eius fidele corã te: et percussisti cũ eo fed⁹
vt dares ei terrã chananei. ethei. euei. et
ãmorei et pherezei et iebusei et gergesei.
vt dares semĩ eius. Et implesti verba tua
qm̃ iustus es. Et vidisti afflictionẽ patrũ
nostrorꝝ in egipto. clamoremqꝫ eorꝝ au-
disti super mare rubrum: et dedisti signa.

et portẽta in pharaone et in vniuerꝫ ſuis
eiꝰ et in omñi ꝓplo tre illiꝰ. Cognouiſti enī qꝛ
ſupbe egerāt ꝯ eos: ⁊ feciſti tibi nomẽ ſic
et in hac die. Et mare diuiſiſti añ eos: et
trnſierꝫ ꝑ mediū maris ī ſicco. Perſecuto-
res aī eoꝝ ꝓieciſti in ꝓfundū q̄ſi lapidẽ in
aq̄s validas: et in colūna nub ductoꝛ eoꝝ
fuiſti ꝑ diẽ ⁊ in colūna ignis ꝑ noctem: vt
aꝓpareret eis via ꝑ quā īgrediebanꝫ. Ad
mōtẽ q̄ꝫ ſÿnai deſcẽdiſti: ⁊ locutꝰ es cū eis
de celo: ⁊ dediſti eis iudicia recta ⁊ legẽ ve
ritatis: cerẽonias ⁊ p̄cepta bona. Et ſab-
batū ſctificatū tuū oñdiſti eis: ⁊ mādata
et ceremonias ⁊ legẽ p̄cepiſti eis in manu
moÿſi ſerui tui. Panẽ q̄ꝫ de celo dediſti eis
in fame eoꝝ: ⁊ aquā de pet eduxiſti eis ſi-
ciẽtibꝫ. Et dixiſti eis vt īgrederenꝫ ⁊ poſſi
derẽt terrā: ſup quā leuaſti manū tuaꝫ vt
ꝺeres eis. Ipi vero ⁊ pres nri ſupbe ege-
rūt: ⁊ indurauerꝫ ceruices ſuas: ⁊ ñ audi-
erūt mādata tua: ⁊ noluerꝫ audire: ⁊ non
ſūt ꝛcordati mirabiliū tuoꝝ q̄ feceras eis.
Et indurauerꝫ ceruices ſuas ⁊ dederūt ca
put vt ꝯuertərenꝫ ad ſeruitutẽ ſuā q̄ſi ꝑ
ꝯtẽtionẽ. Tu aī deꝰ ꝓpiciꝰ. clemẽs ⁊ miſe-
ricoꝛs. lōganimis ⁊ mltæ miſeratōis: ñ de-
reliq̄ſti eos. Et quidẽ cū feciſſent ſibi vitu
lū ꝯflatilẽ ⁊ dixiſſent: iſte ẽ deus tuꝰ q̄ edu
xit te de egipto. feceꝛtq̄ blaſphemias ma-
gnas: tu aī in miſcōÿs tuis mltis ñ dimi-
ſiſti eos in deſto. Colūna nubis ñ receſſit
ab eis ꝑ diẽ: vt duceret eos in viā: ⁊ colū-
na ignis ꝑ noctẽ: vt oñderet eis iter ꝑ qd
īgrederenꝫ. Et ſpñ tuū bonū dediſti eis q̄
doceret eos: ⁊ manna tuū ñ ꝓhibuiſti ab
oꝛe eoꝝ: ⁊ aquā dediſti eis ī ſiti. Quadra-
ginta ānis pauiſti eos in deſerto: nihilq̄
eis defuit. Veſtimēta eoꝝ ñ inueterauerꝫ:
⁊ pedes eoꝝ ñ ſūt attriti. Et dediſti eis re-
gna ⁊ pplos: ⁊ partitꝰ es eis ſoꝛtes. Et poſ
ſederūt terrā ſeon: ⁊ trā regis eſebon ⁊ trā
ogg rgis baſan. Et mltiplicaſti filios eoꝝ
ſicut ſtellas celi: ⁊ adduxiſti eos ad trā de
q̄ dixeras p̄cibꝫ eoꝝ vt ingrederenꝫ ⁊ poſ-
ſederent. Et venerūt filij ⁊ poſſederūt trā.
Et būiliaſti coꝛā eis bītatoꝛes tre chana-
neos: ⁊ dediſti eos ī māu eoꝝ: ⁊ rges eoꝝ.
⁊ pplos tre: vt facerēt eis ſic placebat illꝫ.
Ceperūt itaq̄ vrbes muītas et humū pin-
guẽ: ⁊ poſſederūt domos plenas cūctis bo
nis. ciſternas ab alijs fabꝛicatas. vineas ⁊
oliueta: et ligna pomifera multa. Et ꝓme
derūt ⁊ ſaturati ſūt ⁊ impīguati ſūt ⁊ abū
dauerꝫ delicijs ī bonitate tua mag. Pro-
uocauerꝫ aūt te ad iracūdiā: ⁊ receſſerūt
a te: ⁊ ꝓiecerūt legẽ tuā pꝰ tergа ſua. Et
ꝓphas tuos occiderūt q̄ ꝯteſtabanꝫ eos vt
ꝛuerterenꝫ ad te: fecerūtq̄ blaſphēias ḡn
des. Et dediſti eos in manū hoſtiū ſuoꝝ: et
afflixerūt eos. Et in tpe tribl'atōis ſue cla
mauerūt ad te: et tu de celo audiſti: et ꝑm
miſeratōes tuas mltas. Dediſti eis ſalua-
toꝛes q̄ ſaluarēt eos ꝺ manu hoſtiū ſuoꝝ.
Cūq̄ req̄euiſſēt reuerſi ſūt vt facerēt ma-
lū ī ꝯſpectu tuo: ⁊ dereliq̄ſti eos ī māu ini
micoꝝ ſuoꝝ: et poſſederūt eos. Cōuerſiq̄
ſūt ⁊ clamauerꝫ ad te. Tu aī de celo exau
diſti ⁊ liberaſti eos in miſcōÿs tuis mltis
tpibꝫ: ⁊ ꝯteſtatꝰ es eos vt reuerterenꝫ ad
legẽ tuā. Ipi vero ſupbe egerūt ⁊ ñ audie
rūt mādata tua: ⁊ ī iudicijs tuis peccaue-
rūt q̄ faciet hō ⁊ viuet ī eis. Et dederꝫ bu-
meꝝ recedẽte ⁊ ceruicẽ ſuā indurauerūt:
nec audieꝛt. Et ꝑꝛiſti ſup eos ānos mul
tos: ⁊ ꝯteſtatꝰ es eos ī ſpū tuo ꝑ manum
ꝓphaꝝ tuoꝝ et ñ audieꝛt: ⁊ trādidiſti eos in
manū pploꝝ terraꝝ. In miſcōÿs aūt tuis
plurimis ñ feciſti eos in ꝯſumptionẽ: nec
dereliq̄ſti eos: qm̄ deus miſerationum et
clemẽs es tu. Nūc itaq̄ deꝰ nr: magne. foꝛ-
tis ⁊ tribl': cuſtodiẽs pactū ⁊ miſcōiam:
ne auertas a facie tua omnẽ laboꝛẽ q̄ in-
uenit nos. reges nros. pncipes nros: et
ſacerdotes nros ⁊ ꝓphas nros ⁊ pres nros
⁊ oēs ꝓplm tuū: a diebꝫ regis aſſur vſq̄ in
diẽ hāc. Et tu iuſtꝰ es ī omnibꝫ q̄ venerunt
ſup nos: qꝛ veritatẽ feciſti: nos aūt impie
egimus. Reges nri. pncipes nri. ſacerdo
tes nri ⁊ pres nri: nō fecerūt legẽ tuā: ⁊ ñ
attẽderūt mādata tua ⁊ testimonia tua q̄
testificatꝰ es in eis. Et ipſi in regnis ſuis
bonis: et in bonitate tua mlta quā dede-
ras eis: et ī tra latiſſima ⁊ pingui quā tdi
deras ī ꝯſpectu eoꝝ: ñ fuieꝛt tibi: nec re-
uerſi ſūt a ſtudijs ſuis peſſimis. Ecce noſ-
ipi hodie ſui ſumꝰ: ⁊ tra quā dediſti p̄cibꝫ
nris vt ꝯmederēt panẽ eiꝰ ⁊ q̄ bona ſūt eiꝰ
et noſipi ſui ſumꝰ ī ea. Et fruges eiꝰ mlti
plicanꝫ trgibꝫ q̄s poſuiſti ſup nos ꝓpt pcā
nra ⁊ coꝛporibꝫ nris dñanꝫ et iumētis no
ſtris ꝑm volūtatẽ ſuā: et in tribulatione
magna ſumꝰ. Sup omnibꝫ ergo hijs noſipi

pcutimus fedus ⁊ scribim⁹:⁊ signāt prin-
cipes nr̄i:leuite nr̄i et sacerdotes nostri.

¶ Capitulum .X.

Ignores aūt fuer̄t.neemias.ather-
sata.fili⁹ achelai ⁊ sedechias.sara-
ias.azarias.hieremias.phassur.
amaria.melchias.acc⁹.sebenia. melluch.
arē.merimuth.obdias.daniel. gentō.ba-
ruch.mosollā.abia.miamī.mazia.belga.
semeia:hīj sac̄dotes. Porro leuite:iosue fi
li⁹azarie.bēnui ō filijs enadab.cedmihel ⁊
fres eor̄:sechenia.odeuia.celita.phalaia.
anā.micha.roob. asebia.zachur.serebia.
sabania.odia.bani bānu. Capita plī phe-
tos.phetmoab.elaz.zethu.bani.bomi.az-
gad.bebai.donai.agoai.adin.ather. eze-
chia.azur.odeuia.asum.besai.areph.ana
thot.nebai.mechphia.mosollā.azir.mezi
zabel.sadoch.reddua.felthia.an. ama.o-
see.anania.asub.aloes.phaleam.sobech.
reū.asebina.madsia.ethaia.banan.anani
melluch.arē.baana:⁊ reliq ō plō. Sacer
dotes.leuite.ianitores ⁊ cātores.nathīnei
et oēs q se sepauer̄t de plīs trar̄ ad legem
dei.vxores eor̄.filij eor̄ et filie eor̄.oēs q
poterāt sape spōdentes p frib⁹ suis:opti-
mates eor̄ ⁊ q veiebāt ad pollicēdū et iu-
randū:vt āblazēt ī lege dn̄i quā dederat in
manu moysi serui sui:vt facerēt et custo-
dirēt vniersa mādata dn̄i dei nr̄i ⁊ iudi-
cia ei⁹et cerēonias ei⁹:et vt ñ darē⁹filias
nr̄as plō trē:et filias eor̄ ñ accipem⁹ fi-
lijs nr̄is. Poplī q̄z trē q importāt venalia
et oīa ad vsū p die sabbati vt vendāt:nō
accipiem⁹ab eis ī sabbato ⁊ ī die sc̄tifica-
to. Et dimittem⁹ annū septimū et exacti-
onē vniuerse man⁹. Et statuem⁹ sup nos
p̄cepta:vt dem⁹ terciā ptē sicli p annū ad
opus dom⁹ dei nr̄i:et ad panes ꝓpositōis
et ad sacrificiū sempiternū et ī olocaustū
sempiternū in sabbatis.in kl̄is.in solēni-
tatib⁹ et in sc̄tificatis et p pc̄o:vt exorer̄
pro isrl̄:⁊ ī omnē vsū dom⁹ dei nr̄i. Sor-
tes g̃ misim⁹ sup oblationē lignor̄ inter̄ sa-
cerdotes et leuitas ⁊ plm:vt inferren̄ in
domū dei nr̄i p domos pr̄m nr̄or̄ p tpa a
tpib⁹ āni vsq̄ ad annū:vt ardeāt sup al-
tare dn̄i dei nr̄i:sicut scriptum est in lege
moysi. Et vt auferrem⁹ p̄mogenita terre
nr̄e:et primitiua vniersi fruct⁹ om̄is li-
gni.ab anno in annū in domo dn̄i:et pri-
mitiua filior̄ nr̄or̄:et pecor̄ nr̄or̄:sicut
scriptū est in lege:et primitiua boū nr̄or̄
et ouiū nr̄ar̄ ut offerren̄ ī domo dei nr̄i
sacerdotib⁹ q̄ mīstrāt in domo dei nr̄i. Et
primicias cibor̄ nr̄or̄ et libaminū nr̄or̄:
et poma oīs ligni. vindemie q̄z ⁊ olei affe-
rem⁹ sacerdotib⁹ ad gazophilatiū dei nr̄i
et decimā partē tre nr̄e leuitis. Ipi leuite
decimas accipiēt ex om̄ib⁹ ciuitatib⁹ ope-
rū nr̄or̄. Erit aūt sacerdos fili⁹ aaron cuz
leuitis in decimis leuitar̄:⁊ leuite offerēt
decimā partē decime sue in domo dei nr̄i:
ad gazophilatiū ī domo thesauri. Ad ga-
zophilatiū enī deportabūt filij isrl̄:et filij
leui p̄micias frumenti. vini et olei:et ibi
erūt vasa dn̄i sc̄tificata:et sacerdotes et
cantores ⁊ ianitores et ministri:et nō di-
mittemus domū dei nostri. ¶ Capi.XI.

Habitauerūt aūt principes plī in
ihrl̄m optimates absq̄ sorte ī me-
dio plī hītabant. Reliq̄ vo plebs
misit sorte vt tollerēt vnā partē de decē q
hītaturi essent ī ihrl̄m ciuitate sc̄a. Deci
ma pars plī eligi⁹ vt habitet in ihrl̄m:qr
vrbs vacua erat:nouē vero ptes in ciuita
tib⁹. Ondixit aūt pl̄s om̄ib⁹ viris q se spō-
te obtulerāt vt hītarēt in ihrl̄m. Hij sunt
itaq̄ principes prouīcie q habitauerūt in
ihrl̄m et in ciuitatib⁹ iuda. Habitauit aūt
vnusq̄sq̄ in possessione sua in vrbib⁹ suis
isrl̄:sac̄dotes.leuite.nathīnei:⁊ filij ꝟuor̄
salomonis. Et ī ihrl̄m habitauer̄t de filijs
iuda et de filijs beniamin. De filijs iuda:
athaias fili⁹azia.filij zacharie.filij ama-
rie.filij saphatie.filij malalehel. De filijs
phares:amasia.filius baruch.filius colo
zai.fili⁹ azaia.fili⁹ addaia.filius ioiarib.
fili⁹ zacharie.fili⁹ silonites. Oēs filij pha-
res q hītauer̄t in ihrl̄m:q̄dringētiseragin
taocto viri fortes. Hij sūt aūt filij beniamī.
Sellū fili⁹mosollā.fili⁹ ioel.fili⁹ zadaia.
filij colaia.fili⁹masia.fili⁹ethel.fili⁹sasa-
ia. Et post eū gebbai sellai:nongētiuigīti
octo. Et iohel fili⁹ zechri preposit⁹ eor̄:et
iudas fili⁹ sennua sup ciuitatē scōs. Et de
sacerdotib⁹ idaia filius ioarib.iachin.sa-
raia.filius helchie.fili⁹ mosollam.filius
sadoch.fili⁹ meraioth.filius achitob pn-
cipes domus dei ⁊ fres eor̄ facientes opa
templi.octingentiuigintiduo. Et adaia fi
lius ieroā.filius phaleia.fili⁹ amsi.filius

zacharie.filiꝰ phessur.filiꝰ melchie ⁊ frēs eiꝰ p̄ncipes p̄m:ducētiq̄dragintaduo.Et amasia filiꝰ azrihel.filiꝰ azi.filiꝰ mosollamoth.filius emmer.et frēs eoꝝ potētes nimis.centūuigītiocto:⁊ p̄positꝰ eoꝝ.zebdihel filiꝰ potētū .Et de leuitis.sechema filiꝰ asob.filiꝰ azaricā.filiꝰ asabia.filiꝰ boni ⁊ sathai et iosabeth sup oīa opa q̄ erāt foris̄ecus in domo dei a p̄cipibꝫ leuitaꝝ. Et mathania filiꝰ micha.filiꝰ zebedei.filiꝰ asaph p̄ceps ad laudandū ⁊ ad ꝯfitēduz in oīone.⁊ becbecias scōs de frībꝫ eiꝰ ⁊ abdia filiꝰ samuha.filiꝰ galal.filiꝰ ÿdithun. Oēs leuitæ in ciuitate sc̄a:ducētioctogītaq̄tuor.Et ianitores:accub.telmō.⁊ fratres eoꝝ q̄ custodiebāt ostia.centūseptuagintaduo.Et reliq̄ ex isrl̄ sacerdotes ⁊ leuitæ ī vniuerſ ciuitatibꝫ iuda:vnusq̄sq̄ ī possessione sua:et nathīnei q̄ hītabant in ophel et siaha et gaspha.De nathīneis et ep̄is leuitaꝝ in hierl̄m.azzi filiꝰ bāni.filiꝰ asabie.filiꝰ mathanie.filiꝰ miche.De filijs asaph.cātores ī mīsterio domꝰ dei.Preceptū q̄pe frīs sup eos erat:⁊ ordo ī cātoribꝰ p̄ dies singl̄os:⁊ aphaia filiꝰ mosezebel De filijs zara.filij iuda in manu regis iuxta oīe verbū p̄pl̄i ⁊ ī domibꝫ p̄ oēs frīones eoꝝ.De filijs iuda hītauerūt in cariatharbe et ī filiabꝫ eiꝰ ⁊ ī dibon ⁊ in filiabꝫ eiꝰ et in capseel ⁊ ī vicul̄ eiꝰ et ī iesue ⁊ in molada et in bethfaleth ⁊ in aserſual ⁊ in bersabee ⁊ in filiabꝫ eiꝰ ⁊ ī sicelech ⁊ ī moebone et ī filiabꝫ eiꝰ:et ī rēmon ⁊ in sara. ⁊ ī hierimuth.zanoa.odollā ⁊ ī vicul̄ eaꝝ lachis et in frīonibꝫ eiꝰ.azecha ⁊ ī filiabꝫ eiꝰ.Et māserūt ī bersabee vsq̄ ad vallem ennō.Filij aūt beniamī.ageba.mechinas. et aza ⁊ bethel.⁊ filiabꝫ eiꝰ:anathot.nob. anania.azor.rama.zethaim.madid.seboim.nebollaloth ⁊ onan valle artificū.⁊ de leuitis.portōes iude et beniamin.

Capitulum .XII.

Hi sūt aūt sacerdotes ⁊ leuitæ q̄ ascēderūt cū zorobabel filio salathiel et iosue.saraia.hieremias.esdras.amaria.melluch.accus.sechenias.reū.merimuth.addo.gēthon.abÿa.miamin.madia.belga.semeia.⁊ iarib ⁊ ÿdaia.sellum. amoch.elceia.adaia.Isti p̄cipes sacerdotū ⁊ frēs eoꝝ in diebꝫ iosue.Porro leuitæ. iesua.bennui.cedmihel. sarabia.iuda.mathanias.sup ymnos ipsi et frēs eoꝝ in diebꝫ iosue:et becbecia.atq̄ thanni et frēs eoꝝ vnusq̄sq̄ ī officio suo.Iosue aūt gēuit ioachim et ioachim genuit eliasib et eliasib gēuit ioiada.⁊ ioiada genuit ionathā. et ionathan genuit ieddua.In diebꝫ aūt ioachim erāt sacerdotes ⁊ p̄ncipes familiarū saraie.maarze ieremie.ananie.esdre. mosollam.amarie.iohannā.milico.ionathā.sebenie.ioseph.aran.edna. maraioth elci.adaie.zacharie.gēthon.mosollā.abie zecheri.miamin ⁊ moadie.felti.belge.sammua.semeie.ionathan.ioarib.mathanai. ioiada. azizi.sellaie.celai. amochebor.elchie.esebia.idaie.nathanael. Leuitæ ī diebꝫ eliasib.⁊ ioiada ⁊ ionan ⁊ ieddoa.scripti p̄ncipes familiarū ⁊ sacerdotes ī regno darij pse. Filij leui p̄ncipes familiarū scriti ī libro vsq̄ diebꝫ eoꝝ ⁊ vsq̄ ad dies ionathā filij eliasib. Et p̄ncipes leuitaꝝ.asebia.serebia ⁊ iosue filiꝰ cedmihel ⁊ frēs eoꝝ p vices suas: vt laudarēt ⁊ ꝯfiterent̄ iuxta p̄ceptū dauid viri dei ⁊ obs̄uarēt eque per ordinē. Mathania ⁊ becbecia ⁊ obedia.mosollā.thelmō.accub custodes portaꝝ ⁊ vestibl̄oꝝ añ portas. Hij ī diebꝫ ioachim filij iosue.filij iosedech et ī diebꝫ neemie ducis et esdre sacerdotis scribeq̄. In dedicatōne aūt muri hierl̄m.req̄sierūt leuitas de oībꝫ locis suis vt adducerēt eos ī hierl̄m et facerēt dedicationē et letitiā in actione grāꝝ ⁊ cātico ⁊ ī cimbal̄.psalteriis et citharis.Cōgregati sūt aūt filij cātoꝝ ⁊ de cāpestribꝫ circa hierl̄m ⁊ ꝺ vill̄ netophati ⁊ de domo galgal ⁊ de regionibꝫ geba ⁊ azmaueth:qm̄ villas edificauerūt sibi cātores ī circuitu hierl̄m.Et mūdati sunt sacerdotes ⁊ leuitæ ⁊ mūdauerūt p̄pl̄m ⁊ portas et murꝝ.Ascēdere aūt feci p̄cipes iuda sup murū ⁊ statui duos magnos choros laudantiū.Et ierūt ad dexteram sup murꝝ ad portaz sterquilinij .Et ibit post eos osias ⁊ media pars p̄cipū iuda ⁊ azarias.esdras ⁊ mosollā .iuda ⁊ beniamī et semeia ⁊ hieremia.Et ꝺ filijs sacerdotū ī tub.zacharias filiꝰ ionathā.filiꝰ semeie.filiꝰ mathanie.filiꝰ michaie.filius zachur.filius asaph ⁊ frēs eiꝰ semeia ⁊ azarel.malalai. galalai.maai.nathanael ⁊ iuda et anani. in vasis cātici dauid viri dei ⁊ esdras scriba ante eos in porta fontis.Et cōtra eos

ascenderunt in gradibꝫ ciuitatis dauid.in
ascensu muri sup domũ dauid:et vsqꝫ ad
portã aquaꝝ ad orientẽ.Et chorus scꝺus
gras referentiũ ibat ex aduerso:ꝛ ego pꝰ
eũ:ꝛ media ps ꝓpli sup muꝝ:ꝛ sup turrim
furnoꝝ:ꝛ vsqꝫ ad muꝝ latissimũ:ꝛ super
portã ephraim:ꝛ sup portã antiquã:ꝛ su-
per portã pisciũ ꝛ turrim ananihel ꝛ tur-
rim emath:ꝛ vsqꝫ ad portã gregis:ꝛ stete
rũt in porta custodie.Ⲥtetĕrtqꝫ duo cho-
ri laudantiũ ĩ domo ꝺei:et ego ꝛ dimidia
ps mgr̃atuũ mecũ.Et sacerdotes.eliachĩ.
maasia.miamĩ.michea.elioenai.zacharia
et anania ĩ tubis:ꝛ maasia ꝛ semeia ꝛ ele
azar ꝛ azi ꝛ iohãnan ꝛ melchia ꝛ elam et
ezer.Et clare cecinerũt cantores ꝛ iezaria
prepositꝰ.Et immolauerũt in die illa victi
mas magnas ꝛ letati sũt.Deus enĩ letifi-
cauerat eos leticia magna.Sed ꝛ vxores
eoꝝ ꝛ liberi gauisi sũt:ꝛ audita est leticia
ihr̃lm ꝓcul.Recẽsuerũt ꝙꝫ in die illa viros
sup gazophilatia thesauri ad libamina:ꝛ
ad primicias ꝛ ad decimas:vt introferrẽt
ꝑ eos principes ciuitatis in decore gr̃arum
actiones sacerdotes ꝛ leuitas:qꝛ letifica-
tus ẽ iuda ĩ sacerdotibꝫ ꝛ leuitis astãtibꝫ
Et custodierũt obsectionẽ ꝺei sui ꝛ obsecti-
onẽ expiatõis:ꝛ cãtores ꝛ iaĩtores:iuxta
ꝑceptũ dauid ꝛ salomonis filij eiꝰ:qꝛ ĩ di-
ebꝫ ꝺõ ꝛ asaph ab exordio erãt principes cõ
stituti cãtoꝝ in carmĩe laudantiũ ꝛ ꝓfitẽ
tium ꝺeo.Et ois isrl̃ in diebꝫ zorobabel et
in diebꝫ neemie dabãt ptes cantoribꝫ ꝛ ia-
nitoribꝫ ꝑ dies singl̃os ꝛ sctificabãt leui-
tas ꝛ leuite sctificabãt filios aarõ.

Capitulum. .XIII.

In die aũ illo lectũ ẽ in voluĩe mo-
ysi:audiẽtꝫ ꝑpl̃o.Et inuentum est
scriptũ in eo:qꝛ nõ ꝺeant introire
amonites et moabites in eccl̃iam ꝺei vsqꝫ
inetĕrnũ:eoꝙ ñ occurrerũt filijs isrl̃ cũ pa
ne ꝛ aq̃:et ꝙduxerũt aduersũ eos balã ad
maledicendũ eis:et ꝙuertit ꝺeꝰ nr̃ maledi
ctionẽ in bñdictionẽ.Factũ est aũ cũ au-
dissent legẽ:sepaueũt omnẽ alienigenã ab
isrl̃.Et sup hoc erat eliasib sacerdos q̃ fu-
erat prepositꝰ in gazophilatio domus ꝺei
nr̃i:ꝛ prim⁹ tobie.Fecit ergo sibi gazo-
philatiũ gnꝺe:et ibi erãt añ eũ reponẽtes
mũera et thus:et vasa ꝛ decimã frumẽti.
vini et olei:partes leuitaꝝ ꝛ cantoꝝ ꝛ ia-
nitoꝝ et primicias sacerdotales.In oĩbꝫ
aũt hijs nõ fui in ihr̃lm:qꝛ in anno trice-
simoscꝺo artarxerx̃ r̃gis babilõis veni ad
regẽ.Et ĩ fine ꝺieꝝ rogaui regẽ:ꝛ veni ĩ
ihr̃lm.Et intellexi malũ qꝺ fecerat eliasib
tobie:vt faceret ei thesauꝝ ĩ vestibul̃ do-
mus ꝺei:ꝛ malũ mihi visuꝫ ẽ valꝺe.Et ꝓie
ci vasa ꝺom⁹ tobie foras ꝺe gazophilatio:
ꝓcepiqꝫ ꝛ emũdauerũt gazophilatiũ.Et re-
tuli ibi vasa ꝺom⁹ ꝺei:sacrificiũ et thus.
Et ꝓgnoui qꝛ ptes leuitaꝝ ñ fuissent ꝺate
et fugisset vnusq̃sqꝫ ĩ regionẽ suã ꝺe leui-
tis ꝛ cãtoribꝫ et ꝺe hijs q̃ mĩstrabãt:et egi
causã aduersũ mgr̃at⁹:et dixi.Quare ꝺe-
reliquim⁹ domũ ꝺei?Et ꝙgregaui eos ꝛ fe
ci stare ĩ statõibꝫ suis.Et ois iuda appor-
tabat decimas frumẽti.vini ꝛ olei ĩ horrea
Et ꝓstituim⁹ sup horrea selemiã sacerdo-
tẽ ꝛ sadoch scribã ꝛ fadaiã ꝺ leuitis:ꝛ iu-
xta eos anan filiuꝫ zacchur.filiũ matha-
nie:qm̃ fideles ꝓbati sũt:et ipꝫ ꝺerite
sũt ptes fratꝝ suoꝝ.Memẽto mei ꝺeus me⁹
pro hoc:et ne ꝺeleas miꝛatões meas q̃s fe
ci ĩ domo ꝺei mei et ĩ ceremonijs ei⁹.In
diebꝫ illꝰ vidi ĩ iuda calcãtes torcularia in
sabbato:portãtes aceruos ꝛ onerãtes sup
azinos vinũ ꝛ vuas ꝛ vicus ꝛ oĕ onus:et
iferẽtes ĩ ihr̃lm die sabbati.Et ꝓtestat⁹ sũ
vt ĩ die q̃ vẽꝺere liceret:venꝺerẽt.Et tirij
hĩtauerũt in ea:inferẽtes pisces:et omĩa
venalia.Et vẽꝺebãt ĩ sabbatis filijs iuda
ꝛ ihr̃lm.Et obiurgaui optĩates iuda:ꝛ di
xi eis.Que ẽ hec res mala quã vos facitis
ꝛ ꝑphanatis ꝺiẽ sabbati.Nũqꝺ ñ hec fecerũt
pres nr̃i:et adduxit ꝺe⁹ nr̃ sup nos oĕ ma
lũ hoc et sup ciuitatẽ hãc?Et vos additis
iracũꝺiã sup isrl̃:violãdo sabbatũ.Factũ
ẽ aũ cũ ꝙeuissent portꝫ ihr̃lm die sabbati:
dixi.claudite ianuas:et clauserũt ianuas:
et ꝑcepi vt ñ apirent eas vsqꝫ pⁱ sabbatũ.
Et ꝺe pueris meis ꝓstitui super portas:vt
nullus inferret onⁱ die sabbati.Et mãserũt
negociatores et vendẽtes vniuersa vena-
lia foris ihr̃lm sel̃ et bis:ꝛ ꝓtestat⁹ sũ eos:
ꝛ dixi eis.Quare manetis ex aduerso mu
ri?Si scꝺo hoc feceritis:manũ mittã in
vos.Itaqꝫ ex tpe illo ñ venerũt ĩ sabbato.
Dixitqꝫ leuitis vt mũdarẽt et venirẽt ad
custodiẽꝺas portas:ꝛ sctificandã ꝺiẽ sab
bati.Et ꝑ hoc g̃ memẽto mei ꝺe⁹:et parce

mihi ſm multitudinē miſerationū tuaꝝ. Sz ⁊ in diebꝫ illꝰ vidi iudeos ducētes vxores azotidas. āmonitidas et moabitidas. Et filiꝭ eorum ex media parte loquebant azotice: ⁊ neſciebāt loqui iudaice: ⁊ loquebant iuxta linguam populi ⁊ populi. Et obiurgaui eos: et maledixi. Et cecidi ex eis viros et decalcaui eos et adiuraui in deo vt non darent filias ſuas filijs eoꝝ et non acciperent de filiabꝫ eoꝝ filijs ſuis et ſibimetipſis dicens. Nunquid nō in huiuſcemodi re peccauit ſalomon rex iſrł: Et certe in gentibꝫ multis non erat rex ſimilis ei: et dilectus deo ſuo erat: ⁊ poſuit eū de⁹ regē ſup omnē iſrł. Et ipm ergo duxerūt ad peccatuꝫ mulieres alienigene. Nunqd et nos inobediētes faciem⁹ omne malum grande hoc: vt puaricemur in deo nro: et ducam⁹ vxores peregrinas: De filijs aūt ioiada filij eliaſib ſacerdotis magni: gener erat ſanaballath oronitis: quē fugaui a me. Recordare dñe de⁹ meus aduerſum eos qui polluūt ſacerdotiū: iuſqꝫ ſacerdotale et leuiticū. Igiť mūdaui eos ab oīb alienigenis: et ꝓſtitui ordines ſacerdotuꝫ et leuitaꝝ vnūquenqꝫ in miniſterio ſuo: et in oblatione lignoꝝ in tēporibꝫ cōſtitutis et in ꝓmicijs. Memēto mei deus meus in bonum. Amen.

¶ Explicit liber Neemie qui eſt eſdre ſecundus. Incipit liber eſdre tercⁱ⁹.

¶ Capitulum. primum.

ET fecit ioſias paſca in hieroſolimis dño: ⁊ immolauit phaſe ꝗrtadecima luna primi menſis: ſtatuens ſacerdotes p vices dierum ſtolis amictos in templo dñi. Et dixit leuitis ſacris ſeruis iſrł: vt ſcťificarent ſe dño in poſitōne ſcte arche dñi in domo quā edificauit ſalomon filiꝰ dauid rex. Non erit vobis tollere ſup hūeros eam. Et nūc deſeruite dño deo vro ⁊ curā agite gētibꝫ illius iſrł ex pte ſm pagos et tribꝫ vras ſm ſcripturā dauid regis iſrł: ⁊ ſm magnificentiā ſalomonis filij eiꝰ: oēs in tēplo ⁊ ſm particulā pncipatus pnaz vraz: eoꝝ qui ſtāt in ꝓſpectu fratrū filioꝝ iſrł. Immolate paſca: et ſacrificia parate fratribꝫ vris et facite ſm ꝓceptum dñi qđ datū ē moyſi. Et donauit ioſias ī plebe q̄ inuēta eſt ouiū. agnoꝝ ⁊ hedoꝝ et capraꝝ triginta milia. vitulos tria milia. Hec de ſgalibꝫ data ſūt ſm ꝓmiſſiōz ꝓpłi ⁊ ſacerdotibꝫ in paſca: oues numero duo milia: ac vitłi centū. Et iechonias ⁊ ſemeias ⁊ nathanael frēs: ⁊ aſabias ⁊ ozihel et coroba in phaſe. oues quīqꝫ milia. vitulos quingentos. Et hec cū fierēt elegant: ſteterūt ſacerdotes et leuite hītes azima p tribꝫ. Et ſm partes pncipatus pm in ꝓſpectu ꝓpłi offerebāt dño: ſm ea que in libro moyſi ſcripta ſunt. Et aſſauerunt phaſe igni prout oportebat. ⁊ hoſtias coxerūt ī emolis ⁊ in ollis cū beniuolētia. Et attulerūt oīb qui erāt ex plebe: et poſt hec parauerunt ſibi et ſacerdotibꝫ. Sacerdotes eniz offerebāt adipes vſqꝫdū finita eēt hora et leuite parauerūt ſibi ⁊ frībꝫ ſuis filijs aaron. Et ſacrificatores filias offerebāt: ſm ordinē. ſm preceptū dauid ⁊ aſaph ⁊ zacharias ⁊ iedduⁿ qui erat a rege. ⁊ hoſtiazij p ſingłas ianuas: ita vt nō preuaricaret vnuſquiſqꝫ ſuam. Fratres eniz eoꝝ parauerūt ilł. Et ꝓſumata ſunt q̄ pertinebant ad ſacrificiū dñi. In illa die egerūt phaſe et offerebant hoſtias ſup dñi ſacrificium ſm preceptuz regis ioſie. Et egerunt filij iſrł qui inuenti ſunt in tpre illo phaſe: et diem feſti azimoꝝ per dies ſeptē. Et nō eſt celebratuz phaſe tale in iſrł a tēporibꝫ ſamuel ꝓphetē et oīes reges iſrł nō celebrauerūt tale paſca quale egit ioſias: ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ oīs iſrł qui inuēti ſunt in ꝓmoratōne hieroſolimis. Octauodecimo āno regnāte ioſia celebratū eſt phaſe. Et directa ſunt opera ioſie in ꝓſpectu dñi ſui in corde pleno metuētis: ⁊ que circa illū quidē ꝓſcripta ſunt in priſtinis tēporibꝫ de eis qui peccauerūt quiqꝫ irreligioſi fuerūt in dñm pre oīi gentē: ⁊ qui nō queſierūt verba dñi ſup iſrł. Et p⁹ oēz actū hūc ioſie aſcēdit pharao rex egipti veniēs in carchamis abicere ſup euphratē et exijt in obuiam illi ioſias. Et miſit rex egipti ad ioſiam: dicēs. Quid mihi et tibi eſt rex iudē: Non ſum miſſus a dño. Sup eufratē enī bellū meū ē. Feſtinās deſcēde. Et ñ eſt ſuerſus ioſias ſup currū: sz expugnare eū conabať. ñ attendēs vbū ꝓphe ex ore dñi: sz ꝓſtituit ad eū bellū ī cāpo mageddo. Et deſcēderūt pncipes ad regē ioſiam.

Et dixit rex pueris suis. Amouete me a prelio. Infirmat⁹ sum enī valde. Et statī amouerūt eū pueri ipsi⁹ de acie. Et ascēdit sup currū scdariū suū: ⁊ pueniēs hierosolimā vita funct⁹ est: ⁊ sepultus est in pīno sepulcro. Et in tota iudea lugebāt iosiam ⁊ q̄ pstdebāt cū vꝛoꝛibꝰ lamētabāt eū vsq; in hūc diē. Et datū est hoc fieri sp in oīe genus isrl'. Hec aūt pscripta sunt in libꝛo historiaꝝ regū iude: et singl'a gesta. actus iosie ⁊ ei⁹ gl'a ⁊ intellect⁹ eius in lege dñi: q; eque gesta sunt ab eo et que nō scripta sunt in libꝛo regū isrl' ⁊ iude. Et assumentes q̄ erāt ex gēte iechoniā filiū iosie pstituerūt regē pro iosia pīe suo: cū eēt annoꝝ trigintatriū: et regnauit sup isrl' mensibꝰ trib⁹. Et amouit eu⁹ rex egipti ne regret in hierosolimis: ⁊ mulctauit gentē argēti talēta centū: ⁊ auri talentū vnū. Et pstituit rex egipti regē ioachim frem ipsi⁹ regē iude ⁊ ihrl'm: ⁊ alligauit mgr̄atus ioachim zaracelez frem suū: ⁊ apꝛehēdens reduxit egiptū. Annoꝝ erat ioachim viginti q̄nq; cū regnare cepisset in tꝛra iuda ⁊ ihrl'm: ⁊ fecit malū ī pspectu dñi. Post hūc aūt ascēdit nabuchodonosoꝛ rex babilōis et alligās eum in aureo vincl'o pduxit in babiloniā: ⁊ sac̄ vasa dñi accepit nabuchodonosoꝛ. et tulit: pseꝯuit in tēplo suo in babilonia. Nam de immūdicia illi⁹: ⁊ religiositatē scriptū est in libꝛo tēpoꝝ reguꝫ. Et regnauit ioachin fili⁹ eius p eo. Cum aūt pstitut⁹ est erat annoꝝ octo. Regnauit aūt menses tres ⁊ dies decē in hierusalem: et fecit malū in pspectu dñi. Et post annū mittēs nabuchodonosoꝛ ēnsmigrauit eū in babiloniā sil' cū sacris vasis dñi et pstituit sedechiā regē iuda ⁊ ihrl'm: cuꝫ esset annoꝝ vigintiuni⁹. Regnauit autez annis vndecim. Et fecit malū in cōspectu dñi: ⁊ nō est verit⁹ a verb̄ q̄ dicta sunt ab hieremia pphā ex oꝛe dñi. Et adiuratus a rege nabuchodonosoꝛ piurās discessit: et indurata ceruice sua et coꝛde suo: ēnsgressus est legitima dñi dei isrl'. Et duces populi domini multa inique gesserūt et impie egerunt super omnes immundicias gentium: ⁊ polluerunt tēplum dñi: quod sc̄m erat ī hierosolimis. Et misit de⁹ patrū suoꝝ p angelū suū reuocare eos: ꝓter qꝺ parceret ill' ⁊ tabnaclo suo. Ipsi vero subsannabāt in angel' suis: ⁊ q̄ die locut⁹ est dñs erāt illudētes ꝓphis eius. Qui vsq; ad iracūdiā ꝯcitat⁹ est: sup gentē suā ꝓter irreligiositatē suā: ⁊ p̄cepit ascēdere r̄ges chaldeoꝝ. Hij occidērūt iuuenes eoꝝ in gladio in circuitu sc̄i tēpli eoꝝ: ⁊ ñ pepcerūt iuueni ⁊ seni ⁊ vgini et adolescēti: sed oēs trdidit sūt in manꝰ ipsoꝝ ⁊ oīa sac̄ vasa dñi et regales apothecas resumētes tulerūt in babiloniā: ⁊ incēderūt domū dñi ⁊ demolierūt muros ihrl'm: ⁊ turres ei⁹ incēderūt ī igne. Et ꝯsumauerūt oīa honorifica ei⁹. et ad nihilū redigerūt: ⁊ reliq̄s a gladio in babilonē: et erāt ibi illi⁹ vsqꝺū regnarēt pse: in repletōe verbi dñi in oꝛe hieremie q̄usq; benigne ageret tra sabbata sua. Oī tpe discretōis sue sabbatizauit ī aplicatione ānoꝝ septuaginta.

Capi. II.

Regnte cyꝛo rege psaꝝ ī ꝯsumatōe verbi dñi in oꝛe hieremie suscitauit dñs spm̄ cyꝛi r̄gis psaꝝ: ⁊ pdicauit ī toto reg̃ suo sil' p scripturā: dicēs. Hec dicit cyꝛ⁹ rex psaꝝ. Me ꝯstituit regem oꝛbi tꝛaꝝ dñs isrl' dñs excelsus: et significauit mihi edificare domū sibi ī ihrl'm q̄ ē in iudea. Si q̄s ē ex genere vō: dñs ipsi⁹ ascēdat cū eo in ihrl'm. Quotq̄t g̃ circa loca hītant adiuuēt eos q̄ sunt in loco ipso in auro ⁊ argēto in datōibꝰ cū equis ⁊ iumentis: cūq; alijs q̄ fm vota apponunt ī edē dñi q̄ est in ihrl'm. Et stātes principes tribuum paganoꝝ ⁊ iudee ex tribu beniamin ⁊ sacerdotes ⁊ leuite: quos excitauit dñs ascendere ⁊ edificare domū dñi que ē in ihrl'm: ⁊ qui erāt in circuitu eoꝝ adiuuerūt in oīm auro ⁊ argēto ei⁹ ⁊ iumētis et votis q̄pluribꝰ: multi quoꝝ sensus excitat⁹ est. Et cyꝛus rex ptulit vasa sac̄ dñi q̄ ēstulit nabuchodonosoꝛ rex babilonis ex ihrl'm: ⁊ pseꝯuit ea ydolo suo. Et proferens ea cyꝛus rex psaꝝ trdidit nutridato: qui erat sup thesauros ipius. Per hūc aūt trdita sunt salmanasaro pstdi iudee. Horū aūt hic nūerus. Libatoria argētea: duo milia quadrīgenta. athischē argētee triginta. phiale auree triginta. Itē argētee duo milia quadrīngētē: ⁊ alia vasa mille. Oīa aūt vasa aurea et argentea quinq; milia octingētaseꝛaginta. Et enūerata sunt salmanasaro sil' cū hijs q̄ ex captiuitate babilōie venerāt ī hierosolimā. In artarxerꝛ

autē regis ꝑsaꝝ tēporibꝫ scripserunt ei de bijs q̄ inhītabāt iudeā et hierl'm. balsam⁹ et nutribatus et sabelli⁹ ꝙ rathimus. balthem⁹ samelius scriba ꝙ reliq̄ inhabitātes in samaria et cēteris locis subiectā epl'aꝫ regi artaxersi. Dñe pueri tui rathimus ab accedētibꝫ: et sabellius scriba: ꝙ reliqui curie tue iudices in celeusiriā et phēnicē. Et nūc notū sit dño regi: qm̄ iudei q̄ ascēderūt a vobis ad nos veniētes in hierl'm ciuitatē rfugā ꝙ pessimā: edificāt furnos eius ꝙ statuūt muros ꝙ tēplū suscitāt. Od si ciuitas ista ꝙ muri ꝯsumati fuerint non tm̄ tributa nō sustinebūt pēdere: sedeciaꝫ rgibꝫ resistēt. Et qꝛ id agit̄ circa tēplū: rectē hāi arbitrati sum⁹ ñ despicere hocip̄m. sed notū facere dño regi: vt si videbit̄ rex querat̄ in libꝛis patrū tuoꝝ ꝙ inuenies in āmonitōibꝫ scꝑta de bijs: scies qm̄ ciuitas ista fuit refuga ꝙ reges ꝙ ciuitates ꝯcutiens et iudei refuge ꝙ p̄lia cōmittētes in ea ab eterno ob quā causā ciuitas ista dest̄a est. Nūc ḡ notū facim⁹ dñe rex: qm̄ si ciuitas hec edificata fuerit ꝙ hui⁹ muri erecti fuerint: descēsus tibi nō erit ī celeusiriā. ꝙ phenicē. Tūc rescripsit rex rathimo qui scribebat accedentia ꝙ belthimo ꝙ sabellio scribe ꝙ ceteris ꝯstitutis ꝙ inhabitātibꝫ in siria ꝙ phenice: ea q̄ subiecta sūt. Legi epistolā quā misistis mihi. Precepi ḡ inq̄ri: ꝙ inuentū ē: qm̄ ciuitas illa ē ab euo regibꝫ resistēs ꝙ hoīes refuge: ꝙ p̄lia in ea efficiētes ꝙ rges fortissimi erāt ī hierl'm dñantes ꝙ tributa exigētes a celeusiria ꝙ phenice. Nunc ḡ p̄cepi ꝓhibere hoīes illos edificare ciuitatē: ꝙ ꝓhibere ne q̄d vlt̄ hec fiāt sed nec procedāt in plurimū ex q̄ sunt malicie ita vt regibꝫ molestia importet̄.

¶ Capitulum. .III.

Tunc recitatis bijs q̄ a rege artaxerse scripta fuerāt rathim⁹ et sabelli⁹ scriba ꝙ qui cū bijs ꝯstituti erāt iungētes festinant̄ venert̄ in hierl'm. cū eqtatu ꝙ turba ꝙ agmīe. ceperūtqꝫ edificantes ꝓhibere. Et vacabāt ab edificatōe tēpli in hierl'm: vsqꝫ scdo āno regni darij regis ꝑsaꝝ. Rex dari⁹ fecit cenā magnaꝫ oñibꝫ vernaculis suis: ꝙ oñibꝫ mgr̄atibꝫ medie ꝙ p̄fidis ꝙ oñibꝫ purpuratis ꝙ p̄toribꝫ ꝙ consulibꝫ ꝙ p̄fectis sub illo ab india vsqꝫ ethiopiā: centūuigintiseptē puintijs.

Et cuꝫ manducassent et bibissent et saciati reuertērent̄. tūc darius rex ascēdit in cubiculo suo: et dormiuit et expgefactus est. Tunc illi tres iuuenes corp⁹ custodes qui custodiebāt corp⁹ regis: dixerūt alter alteri. Dicam⁹ vnusq̄sqꝫ ꝟmonē q̄ p̄cellat et cuiuscūqꝫ apparuerit ꝟmo sapiētior alteri⁹: dabit illi darius rex dona magna. purpura coopiri ꝙ in auro bibere et super aurū dormire et currū aureū freno ꝙ cȳdarim bissinaꝫ ꝙ torquē circa collū ꝙ scdo loco sedebit a dario ꝓpter sapientiā suaꝫ ꝙ ꝯgt⁹ darij vocabit̄. Tūc scribētes singuli suū verbū signauert̄: ꝙ posuerūt iuxta cervical darij rgis: ꝙ dixert̄. Cūqꝫ surrexerit rex dabim⁹ ei scꝑta nr̄a ꝙ qcūqꝫ indicauerit rex e tribꝫ ꝙ mgr̄at⁹ p̄fidis: qm̄ verbum ei⁹ sapiēti⁹ est: ipsi dabit̄ victoria sicut scriptū ē. Un⁹ scripsit. Fortē ē vinū. Ali⁹ scripsit. Fortior est rex. Terci⁹ scripsit. Fortiores sūt mlieres: sup oīa aī vincit veritas. Et cū surrexissēt rex acceperit scripta sua et dederūt illi: et legit. Et mittēs vocauit oēs mgr̄atus ꝑsaꝝ ꝙ medos ꝙ purpuratos ꝙ ꝓtores ꝙ p̄fectos ꝙ sederunt in ꝯcilio: et lecta sunt scripta corā ipō. Et dixit. Elocatē adolescētes ꝙ ipsi indicabūt verba sua. Et vocati sūt: ꝙ introierūt. Et dixit ill'. Indicatē nob⁹ ꝺ bijs q̄ scripta sūt Et cepit prior q̄ dixerat ꝺ fortitudīe vini: et dixit. Eliri q̄ ꝓualet vinū oīb⁹ homīb⁹. q̄ bibūt illud. Seducit mentē. Iteꝝ regis et orphani facit mentē vanā. Itē serui ac liberi paupis ac diuitis et omnē mētē cōuertit in securitatē ꝙ iocūditatē: et ñ meminit omnē tristiciā ꝙ debitū et oīa ꝓcuria facit honesta: ꝙ nō meminit regē nec mgr̄atuꝫ et oīa ꝓ talēta loq̄ facit. Et non meminert cū biberīt amicitiā nec ffinitatem: sed ꝓ⁹ nō multū sumūt gladios ꝙ cuꝫ a vino merserīt ꝙ surrexerīt ñ meminert q̄ gesserūt. O viri num p̄cellit vinū! Quis sic cogitat facere! Et tacuit hoc dicto.

¶ Capitulum. .IIII.

At inchoauit seqns dicere qui dixit de fortitudine regis. O viri: nū precellunt homines qui tērram et mare obtinent et omnia que in eis sunt! Rex aūt sup oīa precellit ꝙ dñatur eoꝝ et omne quodcunqꝫ dixerit illis faciunt. Etsi miserit illos ad bellatores: vadunt

et demoliunt montes et muros et turres. Jugulant⁊ iugulant: et regis verbū non pēreūt. Namsi vicerint. affert regi omnia q̄cunq; p̄dati fuerint. Similit et alij oēs ⁊ q̄tquot ñ militant. nec pugnt sed colunt ēram: rursum cū fuerint metētes afferunt tributa regi. Et ipse vn⁹ solus etsi dixerint occidite occidūt. dixerit. remittite remittunt: dixerit. percutite. percuciunt. dixerit. exterminate. exterminat. dixerit. edificate edificant. dixerit excidite. excidunt. dixerit. plantate plantant: et omnis plebs et virtutes eū obaudiūt: et sup hec ipse recūbit⁊ bibit⁊ dormit. Oij aūt custodiūt in circuitu eū: et ñ p̄nt ire singuli et facere opa sua: sed in dicto obaudiētes sunt ei. Viri: qūo non p̄cellet rex q̄ sic diffamat? Et tacuit. Terci⁹ q̄ dixerat de mlieribo ⁊ veritate. hē zorobabel: cepit loq̄. Viri. ñ magn⁹ rex. ⁊ multi hoīes: nec vinū p̄cellit. Quis ē ḡ qui dñatur eor? Nonne mulieres genuerūt regē et oēm pplm q̄ dñat mari et tre: et ex illis nati sunt. et ipse educauerūt eos q̄ plantauerūt vineas ex q̄bo vinū fit? Et ipse faciūt stolas oīm hoīm: ⁊ ipse faciūt gl'am hoīb⁹: et non p̄nt hoīes separi a mulieribo. Si congregauerint aur et argentū. et oēm rem speciosam ⁊ viderint mulierē vnaz bono habitu. ⁊ bona spē: oīa hec relinq̄ntes ī eam intendūt. et apto ore ꝓspiciūt: et eam alliciūt magisq̄ aur et argentū. et oēm rē p̄ciosā. Domo suū p̄em relinqt q̄ enutrijt illum et suam regionē: et ad mulierē se cōiungit. Et cū muliere remittit aīam: ⁊ neq; p̄em meminit. neq; mīez. neq; regionē. Et hīc oportet vos scire: qm̄ mlieres dñantur vīi. Nōne doletis? Et accipit hō gladiū suū et vadit in viam facere furta et homicidia et mare nauigare et flumīa: et leonē videt et in tenebris ingredit: et cū furtum fecerit ⁊ fraudes ⁊ rapinas. amabili sue affert. Et iter diligit hō vxorez suā magisq̄ p̄em et mīem. Et multi demētes facti sūt pp̄ vxores suas: ⁊ sui facti sunt pp̄ illas: et multi pierūt et iugulati sunt. et peccauerūt pter mulieres. Et nūc (credite mihi) q: magn⁹ est rex. in pātate sua: qm̄ omēs regiones verent tangere eū. Videbam tñ apuellas filiaz bozacis. mirifici ꝓcubinaz regis. sedentē iuxta regē ad dextram: ⁊ auferentē dyadema de capite ei⁹. et imponentē sibi: et palmis cedebant regem de sinistra manu. Et sup hec apto ore intuebat eā: ⁊ si arriserit ei. ridet: nāsi indignta ei fuerit blā dit: donec recōciliet in grām. O viri: cur ñ sunt fortiores mulieres? Magna est tra: et excelsū est celum. Que ista agunt? Et tunc rex et purpurati intuebant in alt̄utq;. Et inchoauit loq̄ de veritate. O viri: nōne fortes sunt mulieres? Magna ē terra: ⁊ excelsum est celū: et velox cursus solis cōuertit in gyro celū in locū suū in vna die. Nonne magnific⁹ est q̄ hec facit? Et veritas mag̃: et fortior pre omnib⁹. Omnis terra veritatē inuocat: celū etiam ipsam benedicit: et omnia opa mouent et tremūt eam: et ñ est cū ea quicq̄ iniquū. Vinū iniquū: iniquus rex. iniq̄ mulieres. Iniq̄ omnes filij hoīm: ⁊ iniq̄ illor omnia opa: ⁊ non ē in ipsis veritas. Et in sua iniq̄tate pibunt: ⁊ veritas manet et inualescit ineternū: et viuit. et optinet in secula seculoz. Nec est apud eam accipe psonas. neq; drās: sed q̄ iusta sunt facit omnib⁹. iniustis ac malignis. ⁊ oēs benignant in opib⁹ eius. Et non est in iudito ei⁹ iniquū: sed fortitudo. ⁊ regnū ⁊ potestas ⁊ maiestas oīm euor. Bñdict⁹ deus veritatis. Et desijt loq̄ndo. Et omnes pplī clamauerūt: ⁊ dixerunt. Magna est veritas et p̄ualet. Tunc rex ait illi. Pete si q̄d vis ampliusq̄ que scripta sunt: ⁊ dabo tibi fm q̄d inuent⁹ es sapientior: et p̄xim⁹ mihi sedebis: et cognat⁹ me⁹ vocaberis. Tunc ait regi. Memor esto voti tui q̄d vouisti edificare ihr̄lm in die q̄ regnū accepisti: et oīa vasa q̄ accepta sunt ex ihr̄lm remittere: q̄ separauit cyrus qñ mactauit babiloniaz. et voluit remittere ea ibi. Et tu vouisti edificare tēplum: quod incendert ydumei qñ extermīata est iudea a chaldeis. Et nūc hoc est q̄d postulo dñe ⁊ q̄d peto: hoc ē maiestas a te q̄d postulo: vt facias votū quod vouisti regi celi ex ore tuo. Tunc surgens darius rex osculat⁹ est illum: et scripsit epistolam ad omēs dispensatores. ⁊ p̄fectos et purpuratos. vt deducerēt eū: ⁊ eos q̄ cū illo erant. oēs ascendentes edificare ihr̄lm. Et omnib⁹ prefectis q̄ erant in siria ⁊ phenice et libano scripsit epl'as: vt traherent ligna cedrina a libano in hierusalem: vt edificarent cum eis ciuitatem. Et scripsit omnibus iudeis qui ascendebant a regno ī

iudeam pro libertate: omnem potentem q magistratum et prefectum non superuenire ad ianuas ipsorum: et omnem regionez quam obtinuerant esse immunem eis: et ydumei relīquēt castella que optinent iudeoz: et instructuraz templi dare per singulos annos talenta viginti usqdū peredificaretur: et super sacrarium olocaustomata ostilare quotidie sicut habent preceptum: alia talenta decez offerre per singulos annos: et omnibus qui procedunt a babilonia condere ciuitatez: vt esset libertas taz ipsis q̄ filijs eoruz: et omnibus sacerdotibus qui procedunt. Scripsit autez et quantitatem: et sacraz stolam iussit dari in qua deseruirent: q leuitis scripsit dare precepta usq in diem qua consummabitur domus et hierusalem extruetur: et omnibus custodientibus ciuitatez scripsit dare eis sortes et stipendia. Et dimisit omnia vasa que separauerat Cyrus a babilonia: et omnia quecunq dixit Cyrus ipse precepit fieri: et mitti hierusalem. Et cum processisset ille adolescens. eleuans faciem in hierusalem: benedixit regem celi et dixit. Abs te est victoria: et abs te est sapientia: et claritas. Et ego seruus tuus sum. Benedictus es. qui dedisti mihi sapientiam: et tibi confitebor domine deus patrū nostrorum. Et accepit epistolas: et profectus est in babiloniaz. Et venit et nunciauit fratribus suis omnibus qui fuerunt in babilonia: et benedixerunt deum patrū suoz. quoniam dedit illis remissionem et refrigerium. vt ascenderent et edificarent hierusalem et templum vbi nominatū est nomen eius in ipso: q exultauerunt cū musicis q letitia diebz septē.

Capitulum. V.

POst hec autem electi sunt vt ascenderent principes pagoz p domos. p tribus suas: et uxores illorum. et filij. et filie eorum. et serui et ancille ipsoz et pecora illoruz. Et darius rex misit vnacum eis equites mille donec deducerent eos in hierusalem cum pace et cum musicis. et cū tympanis et tibijs: et omnes fratres erant ludentes: et fecit eos ascendere simul cum eis. Et hec sunt nomina viroz qui ascenderunt per pagos suos in tribus et in partez principatus ipsorum. Sacerdotes: filij phinees. filij aaron. ihesus filius iosedech: ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid. ex progenie phares tribu autem iuda: qui locutus est sub dario rege persarū sermones mirificos in secundo anno regni ipsius mense nisan primo. Sunt aūt hij qui ascenderunt ex iudea de captiuitate transmigratōnis: quos trāsmigrauit nabuchodonosor rex babilonie ī babilonem: et reuersus est in hierusalem. Et requisiuit partem iudee vnusquisq ciuitatem suaz qui venerunt cū zorobabel. et ihesu: neemias. areores. elimeo. emmanio. mardocheo. beelsuro. mechpsatwchor. olioro. emonia. vnus de principibus eoz: et numerus ab gentibus eoz ex prepositis eorum. Filij phares: duomiliacentumseptuagintaduo. Filij ares: triamiliaquinquagintaseptē. Filij phemo: centūquadragintaduo. Jn filijs ihesu. et iabes. milletrecentiduo. Filij demu: duomiliaquadrigentiseptuaginta. Filij choraba: ducentiq̄nqz. Filij banica: centumseragintaoctw. Filij bebeth: q̄dringētitres. Filij archad: quadringentiuigintiseptez. Filij chan: trigintaseptem. Filij zozoar: duomiliaseragintaseptem. Filij admu: q̄dringentiseragintaun?. Filij aderectis: centūoctw. Filij ciaso et zelas: centūseptem. Filij azorch: quadringentitrigintanouem. Filij iedarbone: centūtrigintaduo. Filij ananie: centūtriginta. Filij asoni. Filij marsar: q̄dringentiuigītiduo. Filij iabarus: nonagintaq̄nqz. Filij sepolemon: centumuigintitres. Filij nepopas: q̄nq̄gintaq̄nqz. Filij hechbanat?: centumq̄nquagītaoctw. Filij cebethamus: centūtrigintaduo. Filij occartapatros: q̄ enocadies et modie: q̄dringētiuigintiduo. Qui ex gmas et gabea: centūuigintiun?. Qui ex besselon. et ceagge: seragintaq̄nqz. Qui ex bastaro: centūuigintiduo. Qui ex bethenobes: q̄nquagītaq̄nqz. Filij liptis: centūquinquagintaq̄nqz. Filij labonni: trecentiq̄nquagintaseptē. Filij sichē: trecētiseptuagīta. Filij sandan et cliom?: trecētiseptuagītaoctw. Filij eric?: duomiliacētū q̄dragītaq̄nqz. Filij anaas: trecētiseptuaginta. sacerdotes. Filij iedd? filij euther. filij eliasib: trecētiseptuagīta.

Filij ẽmerus:ducentiq́nquagintaduo. Filij alsurij: trecentiq́nq̃gintaseptẽ. Filij carie:filij su.filij hellu.filij labana.filij armatha.filij accub.filij vtha.filij cetha.filij aggab .filij obai.filij anan.filij canna.filij geddu .filij an.filij rabin. filij delanun.filij nechoba. filij caseba.filij gaze.filij ozni. filij sinoe.filij attre.filij bastem.filij asiana. filij manei.filij nasisim.filij acuphu.filij agista .filij arui.filij fauon.filij phasalon.filij meedda.filij fusa.filij careth. filij barc?. filij saree.filij coesi. filij nasith.filij agisti. filij pedon: salomõ filij eius: filij asophot. filij phariba. filij celi.filij dedõ.filij gaddahel.filij sephegi.filij aggia. filij fachareth. filij sabathan.filij aroneth.filij malsith. filij ame.filij zaphai.filij addus.filij suba.filij eura. filij rabotis. filij saphat. filij malmon. Omnes sacro seruientes.et pueri salomonis:quadringentioctogintaduo. Hij sunt filij qui ascenderunt a chermel ⁊ thersas.principes eor.carmellam et careth.et non poterant edicere ciuitates suas.et p genies: quemadmodum sint ex israel: filij dalarij.filij tubam.filij nechodaici.⁊ ex sacerdotibus qui fungebanť sacerdotio ⁊ nõ sunt inuẽti:filij obÿa.filij achisos.filij addin: qui accepit vxorem ex filiabus phargeleu vocati sunt nomine eius.Et horum quesita est generis scripta impedatura et non est inuẽta:et prohibiti sunt sacerdotõ fungi.Et dixit illis neemias⁊ asthatas ne participentur sancta:donec surgat pontifex doctus in ostensionem et veritatem. Omnis autem israel erant duodecim milia exceptis seruis ⁊ ancillis quadrãgintaduomiliatrecentiseptaginta.Serui horum et ancille. septemmiliatrecentitrigintaseptẽ: cantores et cantatrices.ducentiseptaginta-

quinq;. Cameli quadringentitrigintaq́nq;: equi septemmiliatrigintasex: muli ducentamiliaquadragintaquinq;:subiugalia quinq;miliauigintiquinq;. Et de prepositis ipsis per pagos dum venirent in templum domini quod erat in hierusalem:innouare et suscitare templum in loco suo secundum suam virtutem. et dari in templum.thesauꝝ operum sacrum.auri mnas duodecimmilia.et stolas sacerdotales centum . Et inhabitauerunt sacerdotes . et leuite.et qui exigerant de plebe in hierusalem et in regione:et cantores et ostiarij.et omnis israel.in regionibus suis.Instante autem septimo mẽse.cunq; essent filij israel vnusquisq; in suis rebo: conuenerunt vnanimes in atrium quod erat ante ianuam orientalem. Et stantes ihesus filius iosedech.et fratres eius sacerdotes. et zorobabel filius salathiel.et huius fratres. parauerunt altare:vt offerrent super illud olocaustomata secundum que in libro moÿsi hominis dei prescripta sunt. Et conuenerunt sibi ex alijs natõnibus terre:et erexerunt sacrarium in loco suo omnes gentes terre:⁊ offerebant hostias ⁊ olocaustomata domino matutina. Et egerũt scenophegia.et diem solennem sicut preceptum est ī lege:⁊ sacrificia quotidie sicut oportebat: et post hec oblatõnes institutas.et hostias sabbatoꝝ.et neomeniaꝝ. et dierum solennium omnium sanctificatoꝝ. Et quotq̃t vouebant domĩo a neomenia septimi mẽsis ceperunt hostias offerre deo:et templũ domini nondum erat edificatum.Et dederunt pecuniam lapidarijs.et fabris:et potum et pabula cum gaudio. Et dederunt carra sidonijs et tirijs. vt transueherent illis de libano trabes cedrinas⁊ facerent ratꝫ in ioppe portum: secundum decretum quod scriptum erat eis a cÿro rege persarum.Et in secundo anno venientes ī templum dei in hierusalem.mense secundo inchoauit zorobabel filius salathiel ⁊ ihesus filius iosedech et fratres ipsorum et sacerdotes ⁊ leuite et omnes qui aduenerant de captiuitate in hierusalem:et fundauerunt templum dei. nouilunio secundi mensis secundi anni cum venissent in iudeam⁊ hierusalem. Et statuerunt leuitas a viginti annis super opera domini. Et stetit ihs et

filius eius.et fratres.omnes leuitæ:conspirantes.ꝙ executores legis.ꝙ facientes opera in domo domini. Et steterunt sacerdotes habentes stolas cum tubis:ꝙ leuitæ filij asaph habentes cimbala. collaudantes dominum et benedicentes secundum dauid regem israel. Et cantabant canticum domino: quoniam dulcedo eius et honor in secula super omnem israel. Et omnis populus tuba cecinerunt: et proclamauerũt voce magna: collaudantes dominũ in suscitatõne domus domini. Et venerunt ex sacerdotibus et leuitis.ꝙ presidentibus secundum pagos. senioribus qui viderant pristinam domum: et ad huius edificatõnem cũ clamore et planctu magno.ꝙ multi cum tubis et gaudio magno: intantum vt populus non audiret tubas propter planctum populi. Turba enim erat tubis canens magnifice: ita vt longe audirẽ. Et audierunt inimici tribus iudæ ꝙ beniamin: et venerunt scire que esset vox tubarum. Et cognouerunt. quoniam qui erant ex captiuitate edificant templum domino deo israel. Et accedentes ad zorobabel. et iheſum. et prepositos pagorum dixerunt eis. Edificabimus vna vobiscum. Similiter enim audiuimus dominum nostrum: et ipsi pariter incedimus a diebus asbasareth regis assiriorum: qui transmigrauit hinc. Et dixit illis zorobabel. et iheſus.et principes pagorum israel. Non est nobis ꝙ vobis edificare domuz dei nostri. Nos eñ soli edificabimus domino israel: secundũ ea que precepit nobis Cyrus rex persaꝝ. Gentes autem terre incubantes hijs qui sunt in iudea. et leuantes opus edificatõnis.et insidias et populos adducentes. prohibebant eos edificare:et aggressuras exercentes impedierunt ne consummaretur edificium omni tempore vitæ Cyri regis: et protraxerunt structuram per biennium vsqꝫ ad darij regnum.

¶ Capitulum. VI.

In secundo autem anno regni darij. prophetauit aggeus ꝙ zacharias filius addin prophetæ apud iudeam et hierusalem: in nomine dei israhel super eos. Tunc stans zorobabel filius salathiel.et iheſus filius iosedech:inchoauerunt edificare domum domini que est in hierusalem: cum adessent eis prophetæ domini et adiuuarent eos. In ipso tempore venit ad illos sysennes subregulus syrie ꝙ phenicis. et satrabozanes et sodales eius: ꝙ dixerunt eis. Quo precipiente vobis domum hanc edificatis:et tectum istud ꝙ alia omnia perficitis? Et qui sunt structores qui hec edificant? Et habuerunt gratiam. visitatione facta super eos qui erant ex captiuitate a domino seniores iudeor: et nõ sunt impediti edificare donec significaret dario de omnibus istis: et responsum acciperetur. Exemplum epistole:quã miserunt dario. Sysennes subregulus syrie et phenicis.et satrabozanes.et sodales eius: in syria et phenice presides: regi dario salutem. Omnia nota sint domino regi: ꝙ cum aduenissemus in regionem iudee.et introissemus in hierusalem.inuenimus edificantes domũ dei magnam et tẽplum ex lapidibus politis et magnis.ꝙ pociosis materijs in parietibus:et opera illa instanter fieri: et suffragare et prosperare in manibus eorum.et in omni gloria ꝙdiligentissime perfici. Tunc interrogauim⁹ seniores:dicentes. Quo permittente vobis edificatis domum istam:ꝙ opera hec fundatis? Ideo autez interrogauimus:vt notum facerem⁹ tibi homines et prepositos: ꝙ nominũ scripturam prepositor ꝙ postulauim⁹ illos. At illi responderunt nobis dicentes. Nos sum⁹ serui dñi qui fecit celum ꝙ terram:ꝙ edificabaꝫ hec dom⁹ ante annos istos multos a rege israel magno ꝙ fortissimo:ꝙ consummata est. Et qm̃ patres nostri exacerbantes erant ꝙ peccauerẽt in deũ israel.tradidit eos in man⁹ nabuchodonosor regis babilonie. regis chaldeor ꝙ:et domũ istam demolientes incenderunt:ꝙ ꝓlm captiuum duxerunt in babiloniã. In primo anno regñte Cyro rege babilonie scripsit Cyr⁹ rex domũ hãc edificare:ꝙ illa sacra vasa aurea ꝙ argentea q̃ extulerat nabuchodonosor de domo q̃ est in hierusalẽ. ꝙ consecuerat ea in suo tẽplo:rursus ptulit ea Cyr⁹ rex de templo qd̃ erat in babilonia.ꝙ t̃dita sunt zorobabel ꝙ salmanasaro subregulo. Et preceptũ est eis vt offerrent hec vasa.ꝙ reponerent in templo qd̃ erat i hierusalez:ꝙ ipsum templum dei edificare

in loco suo. Tunc salmanasarus subiecit fundamenta dom⁹ domini que est in hieru salem. et exinde vsq; nunc edificat̃: et non accepit consummatõem. Nunc ergo si iudi cat̃ tẽ o rex. perquirat̃ in regalibus bibli othecis Cyri regis q̃ sunt in babilonia: ⁊ si inuentũ fuerit consilio Cyri regis ceptaz esse structurã domus domini que est ĩ hie= rusalem. et iudicat̃a domino rege nostro: scribat de hijs nobis. Tunc rex darius pre cepit inq̃ri ĩ bibliothecis. et inuentus est ĩ egbathanis opido quod est in media regi= one locus vnus in quo scripta erant ista. Anno pmo regnante Cyro rex Cyrus pre= cepit domum domini que est in hierusalez edificare. vbi incendebant igni assiduo: cu ius altitudo sit cubitorum decem et latitu= do cubitorum sexaginta quadratum lapi= dibus politis tribus. et meniano ligno e= iusdem regionis. et meniano vno nouo: ⁊ impendia dari de domo Cyri regis: et sa= cra vasa domus domini taz aurea q̃ argẽ= tea que extulit nabuchodonosor. in domũ dñi que est in hierusalez vbi erant posita: vt ponantur illic. Et precepit curam agere sysennem subregulum sirie et phenicis. et zatrabuzannam et sodales eius: et q̃ ordi= nati erant in siria⁊ phenice presides. vt ab stinerent se ab eodem loco. Et ego quoq; precepi in totũ edificare: et prosperi vt ad= iuuent eos q̃ sunt ex captiuitate iudeoruz donec consumetur templum edis dñi: et a vexatione tributorum syrieceles et phe= nice. diligenter quantitatem dari hijs bo= minibus ad sacrificiuz domini. zorobabel prefecto ad thauros et arietes ⁊ agnos: si= militer autem et frumentum et sal et vi= num et oleum instanter per singulos an= nos. prout sacerdotes qui sunt in hierusa= lem dictauerunt consumi quotidie sine vlla dilatõne: vt offerantur libatones sum mo deo: pro rege⁊ pueris eius. et orent pro ipsorum vita. Et denuncietur: vt quicunq; transgressi fuerint aliquid ex hijs que scri= pta sunt. aut preuerint: accipiatur lignũ de suis propijs. et suspendantur: et bona ipsorum regi ascribantur. Propterea⁊ do= minus cuius nomen inuocatum est ibi. exterminet omnem regem et gentem. qui manum suaz extenderit prohibere aut ma le tractare domum domini illam que est ĩ hierusalem. Ego darius rex decreui. q̃ diligi gentissime secundum hec fieri.

Capitulum. VII.

Tunc sysennes subregulus celeusy= rie et phenicis et satrabuzannes et sodales. obsecuti hijs q̃ a dario re= ge erant decreta. insistebant sacrosanctis operibus diligentissime cooperantes cum senioribus iudeorum principibus sirie: et prosperata sunt sacrosancta opera: prophe tantibus aggeo et zacharia prophetis. Et consummauerunt omnia per preceptum domini dei israel: et ex consilio Cyri ⁊ da= rij et artarxersis regis persarum. Et con= summata est domus nostra vsq; ad terciaz et vicesimam diem mensis adar: sexto an= no darij regis. Et fecerunt filij israel. ⁊ sa= cerdotes et leuite et ceteri qui erant ex ca= ptiuitate q̃ apposita sunt: secundum ea que scripta sunt in libro moysi. Et obtulerunt in dedicatõem templi domini thauros cẽ= tum. arietes ducentos. agnos trecentos: ⁊ hedos pro peccatis vniuersi israel duode= cim: secundum numerum tribuum israel. Et stetert̃ sacerdotes et leuite amicti sto= lis per tribus super opera domini dei isra= el. secundum librum moysi: et ostiarij per singulas ianuas. Et egerunt filij israel cũ hijs qui erant ex captiuitate illud phase quartadecima luna mensis primi: quando sanctificati sunt sacerdotes et leuite. Et omnes filij captiuitatis nõ sunt simul san= ctificati: quia leuite omnes simul sanctifi cati sunt. Et immolauerunt phase vniuer si filij captiuitatis: et fratribus suis sacer= dotis⁊ sibimetipsis. Et manducauerũt filij israel qui erant ex captiuitate omnes qui remanserant ab omnibus execrationi= bus gentium terre. querentes dominum: et celebrauerunt diem festum azimorum septem diebus epulantes in conspectu do= mini. quoniam conuertit consilium regis assiriorum in eos: confortare manus eor ad opera domini dei israel. Et post hunc. regnante artarxerse persaruz rege. acces= sit esdras filius azarie. filij helchie. filij sa= lome. filij sadoch. filij achitob. filij ameri. filij azahei. filij bocci. filij abysae. filij phi= nees. filij eleazari. filij aaron primi sacer= dotis: hic esdras ascendit de babilonia. cũ esset scriba ⁊ ingeniosus in lege moysi que

data est a domino israel: docere et facere. Et dedit ei rex gloriam. q̄ inuenisset gratiam in omni dignitate et desiderio: in conspectu eius. Et ascenderunt simul cum ipso ex filijs israel. et sacerdotibus et leuitis. et sacris cantoribus templi: et hostiarijs. et seruis templi in hierusalem. Anno septimo regnante artarxerse in quinto mēse: hic annus septimus est regni: exeuntes de babilonia. nouilunio quinti mensis venerunt hierosolimam iuxta preceptum illius: secundum prosperitatem itineris a domino ipsorum datam eis. In hijs enim esdras magnam disciplinam obtinebat ne pretermitteret quicq̄ eorum que essent ex lege domini et preceptis: et docendo universum israel omnem iusticiam et iudicium. Accedentes autē qui scribebant scripta artarxersis regis. tradiderunt scriptū quod obuenerat ab artarxerse rege. ad esdram sacerdotem et lectorem legis domini: cuius exemplum subiectum est.

¶ Capitulum. VIII.

Rex artarxerses. esdre sacerdoti et lectori legis domini salutem. Humanior ego iudicans ī beneficijs. precepi eis qui desiderant ex gente iudeorum sua sponte. ⁊ ex sacerdotibus et leuitis qui sunt in regno meo: comitari tecū in hierusalē. Si qui ergo cupiunt ire tecum conueniant et proficiscantur sicut placuit mihi. et septem amicis meis consiliarijs: vt visitent ea que aguntur secūdum iudeam et hierusalem obseruantes sicut habes in lege domini: et ferant munera domino israel. que voui ego et amici hierusalem: et omne aurum et argentum quod inuentum fuerit in regione babilonie. domino in hierusalem cum illo qđ est donatum pro ipsa gente in templum domini eorum quod est in hierusalē: vt colligatur hoc aurum et argentum ad thauros et arietes. et agnos et hedos. et q̄ hijs sunt congruentia: vt offerant hostias domino super altare domini ipsorum quod est in hierusalem. Et omnia quecunq̄ volueris cum fratribus tuis facere auro et argento. perfice pro voluntate tua secundum preceptū domini dei tui: et sacrosancta vasa que data sunt tibi ad opera dom⁹ domini dei tui que est in hierusalem: et cetera quecunq̄ tibi subuenerint ad opera templi dei tui dabis de regali gazophilatio: cum volueris cum fratribus tuis facere auro et argento perfice secundum voluntatem domini. Et ego quidem rex artarxerses precepi custodibus thesaurorū syrie et phenicis: vt quecunq̄ scripserit esdras sacerdos. et lector legis domini diligenter det̄ ei vsq̄ ad argenti talenta centum similiter et auri: et vsq̄ ad frumenti modios centum. et vini amphoras centū: et alia quecunq̄ abundant sine taxatōne. Omnia secundum legem dei fiant deo altissimo: ne forte exurgat ira ī regno regis. et filij et filiorum eius. Vobis autem dicitur. vt omnibus sacerdotibus et leuitis et sacris cantoribus ⁊ seruis templi et scribis templi huius nullum tributum neq̄ vlla alia indictio irrogetur: nec habeat quisq̄ potestatem obicere eis quicq̄. Tu autem esdras secundum sapientiam dei constitue iudices et arbitros in tota syria et phenice. et omnes qui legem dei tui non nouerūt doce: vt quotquot transgressi fuerint legē diligenter plectantur: siue morte siue cruciatu. siue etiam pecunie mulctatione. vel abductione. Et dixit esdras scriba. Benedictus dns deus patrum nostrorū. qui dedit hanc voluntatem. in cor regis clarificare domum suam que est in hierusalem: et me honorificauit in conspectu regis. et consiliariorū. et amicorum eius. et purpuratorū eius: et ego constans animo factus sum secundum opitulationem domini dei mei. Et congregaui ex israel viros: vt simul ascenderent mecū. Et hij sunt prepositi ſm suas patrias et principatus portionales eorū qui mecum ascenderūt de babilonia: in regno artarxersis. Ex filijs phares: gersom⁹. Ex filijs siemaruth: amen⁹. ſFiliorū dauid: accus filiⁱ secelie. Ex filijs phares: zacharias. ⁊ cū eo reuersi sunt viri centūquinq̄ginta. Ex filijs ductoris moabilonis zaraei: et cū ipso viri ducentiq̄nq̄ginta. Ex filijs zacues iechonias zecheeli: ⁊ cū ipso viri ducentiquinquaginta. Ex filijs sala maasias gotholie: ⁊ cū ipso viri septuagīta. Ex filijs saphacie. zarias michelis ⁊ cū ipo viri octogīta. Ex filijs iobabdias iezeli ⁊ cū ipo viri ducētiduodecī. Ex

filijs banie salimoth filius ioſaphie: et cũ
ipſo viri centumſexaginta. Ex filijs beer.
zacharias bebei: et cũ ipſo viri ducentiꝯ
cti. Ex filijs azario channes acharie: et
cum ipſo viri centumdecem. Ex filijs ado
nicham ipſis poſtremis:et hec ſunt nomi
na eorum eliaphalam filius gebel et ſeme
ias. et cum ipſo viri ſeptuaginta. Et con
gregaui eos ad fluuium qui dicitur thŷa.
et methathi:illic fuim⁹ triduo.et recogno
ui eos. Et ex filijs ſacerdotum et leuitaꝝ
non inueni illic. Et miſi ad eleazarum et
eccelom. et maſman.et maloban. et enaa
than.et ſamea.et ioribuz nathan.enuagã.
zachariam. et moſollamum: ipſos ductꝯ
res et peritos. Et dixi eis. vt venirent ad
luddeum qui erat apud locum gazophila
cij. Et mandaui eis. vt dicerent luddeo.et
fratrib⁹ eius et illis qui erant in gazophi
latio:vt mitterent nobis eos qui ſacerdo
tio fungerenꝫ in domo domini dei noſtri.
Et adduxerunt nobis ſecundum manum
validam domini dei noſtri viros peritos.
Ex filijs mooli.filij leui.filij iſrael. ſebebi
am. et filios et fratres qui erant decem et
octꝯ.aſbiam et ammin.ex filijs filioꝝ cha
nanei:et filij eoꝝ. viri viginti. Et ex hijs
qui in templo ſeruiebant quos dedit da
uid: et ipſi principes ad operationem le
uitis templo ſeruientium:ducentiuiginti.
Omnia nomĩa ſignificata ſunt in ſcriptu
ris. Et voui illic ieiuniũ iuuenibꝰ in con
ſpectu domini: vt quererent ab eo bonum
iter nobis et ą nobiſcum erant ex filijs et
pecoribꝰ propter iſidias. Erubui enĩ pete
re a rege pedites et eątes in comitatu tu
tele gratia: contra aduerſarios noſtros.
Diximus enĩ regi: quoniam virtus dñi e
rit cum eis. ą inquirunt eum in omni af
fectu. Et iterum deprecati ſumus dñm de
um noſtrum ſm hec:quem et propitiũ ha
buimus:et compotes facti ſumus deo no
ſtro. Et ſeparaui ex plebis prepoſitis.ꝛ ſa
cerdotibus templi viros duodecim: et ſe
rebian. et aſannan.et cum eis ex fratribꝰ
eorum viros decem. Et appendi eis auꝝ et
argentum. et vaſa ſacerdotalia domꝰ dei
noſtri:que donauerat rex.et conſiliarij e
ius. et principes. et omnis iſrael. Et cum
appendiſſem: tradidi argenti talenta cen
tumąnąginta. et vaſa argentea talentoꝝ
centum.et auri talenta centum: et vaſoꝝ
aureorum ſepcies viginti: et vaſa erea de
bono eramento ſplendentia duodecim.au
ri ſpeciem reddentia. Et dixi eis. Et vos ſã
cti eſtis domino et vaſa ſunt ſancta:et au
rum et argentũ votum eſt dño deo patrum
noſtroꝝ. Vigilate et cuſtodite donec tra
datis ex plebis prepoſitis.et ſacerdotibus
et leuitis.et principibꝰ ciuitatũ iſrael ī hie
ruſalem: in paſtoforio domus dei noſtri.
Et hij ą ſuſcepeŕt ſacerdotes et leuite auꝝ
et argentũ. et vaſa que erant in hieruſalẽ
intulerunt in templum dñi. Et promoui
mus a fluuio thia die duodecima menſis
pmi: vſquequo introiuim⁹ in hieruſalem.
Et cũ factus fuiſſet terci⁹ dies:quarta aũt
die ponderatum auꝝ et argentum tradi
tum eſt in domo dñi dei noſtri: marimoth
filio iori ſacerdoti: et cum ipſo erat elea
zar filius phinees. et erant cũ ipſis ioſab
dus filius ihesu.et medias.et banni fili⁹.
leuite: ad numeꝝ et ad pondus vniuerſa.
Et ſcriptum eſt pondus ipſoꝝ eadez hora.
Qui aũt venerunt ex captiuitate obtuleŕt
ſacrificiũ dño iſrael thauros duodecī. pro
omni iſrael. arietes octogĩtaſex. agnos ſe
ptuagintaduos. hircos pro peccato duode
cim.et pro ſalute vaccas duodecim:omnia
in ſacrificium dñi. Et elegerunt precepta
regis regalibꝰ diſpenſatoribꝰ:et ſubregulis
celeuſirie. et phenicis: et honorificauerũt
gentem et templum domini. Et conſum
matis hijs acceſſerunt ad me prepoſiti di
centes. Non ſegregauerunt genus iſrael ꝛ
principes et ſacerdotes.et leuite.et alieni
gene gentes et nationes terre immundi
cias ſuas: et achananeis et ethei. et phe
reſeis. et hiebuſeis.et moabitis. atq; egi
ptijs.et ydumeis. Contuncti enĩ ſunt filia
bus eoꝝ et ipſi et filij eorum:et commixtũ
eſt ſemen ſanctum alienigenis gentibꝰ ter
re:ꝛ participes erant prepoſiti ꝛ magiſtra
tus iniątatis huiuſmodi ab inicio ipſius
regni. Et moꝝ vt audiui iſta conſcidi veſti
menta et ſacram tunicam: et lacerans ca
pillos capitis.et barbaz:ſedi dolens ꝛ me
ſtus. Et conueneŕt quotquot tunc moue
banẽ in verbo domini dei iſrael ad me lu
gentem ſuper iniątatem iſtam:et ſedebam
triſtis vſq; ad veſptinũ ſacrificiũ. Et ſur
gens a ieiunio cõſciſſa habens veſtimẽta.ꝛ

sacram tunicam: ingeniculans.et extendens manus ad dominum dicebaz. Domine confusus sum: et reuerit⁹ sum ante faciē tuaz. Peccata em̄ nrā multiplicata sūt sup capita nrā: ⁊ iniq̄tates nr̄e exaltate sūt vsq; ad celū: qm̄ a temporibus p̄m nr̄or sum⁹ in magno peccato. vsq; ad diē hunc. Et propter peccata nostra et patrum nostrorum sumus traditi cum fratribus nostris. et cum sacerdotibus nostris et regibus terre in gladium et captiuitatē et depredationem cum confusione: vsq; in hodiernum diem. Et nunc quantum est q̄ contigit nobis misericordia abs te domīe deus: et derelinque nobis radicem. et nomen in locum sanctificationis tue. detegere luminare nostrum in domo domini dei nostri: dare nobis cibū in omni tempore seruitutis nostre. Et cuz seruiremus non fuim⁹ derelicti a domino deo nostro: sed constituit nos in gratia. ponens nobis reges persarum dare cibum. et clarificare templū domini dei nostri et edificare deserta syon: dare nobis stabilitatem in iudea et hierusalem. Et nunc quid dicimus domine habentes hec: Transgressi enim sumus precepta tua: que dedisti in manus puerorum tuorum prophetarum dicens. Quoniam terra in quam introistis possidere hereditatem eius. terra polluta est coinquinationibus alienigenarum terre: et immundicie illorum repleuerunt eam tota imundicia sua. Et nunc filias vestras non coniungetis filijs eorum. et filias earum non accipietis filijs vestris: et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore: vt inualescentes manducetis optima terre. et hereditatez distribuatis filijs vestris vsq; in euuz. Et que contingunt nobis omnia fiunt propter opera nostra maligna: et magna peccata nostra. Et dedisti nobis talem radicez: et rursum reuersi sum⁹ transgredi legittima tua: vti cōmisceremur. immundicie alienigenaꝝ gentium terre huius. Nonne irasceris nobis perdere nos. quoadusq; non relinquatur radix. et nomen nostrum: Domine deus israhel verax es. Derelicta est em̄ radix vsq; in hodiernū diem. Ecce nunc sumus in conspectu tuo in iniquitatib⁹ nostris. Non est eī adhuc stare ante te in hijs. Et cū adoran-

do confiteret̄ esdras flens humi prostrat⁹ ante templum: congregati sunt ante eum ex hierusalem turba magna valde viri et mulieres. et iuuenes et iuuencule. Fletus eniz erat magnus in ipsa multitudine. Et cum clamasset iechonias iehelī ex filijs israhel: dixit esdre. Nos in dominum peccauimus: q̄ collocauim⁹ nobis in matrimonium mulieres alienigenas ex gentibus terre. Et nunc es super omnem israhel. In hijs ergo sit iusiurandum a domino expellere omnes vxores nostras que ex alienigenis sunt cum filijs earuz. Sicut tibi decretum est a maioribus secundum legem domini exurgens explica: ad te enim spectat negocium: et nos tecum sumus. Viriliter fac. Et exurgēs esdras adiurauit p̄ncipes sacerdotum. et leuitas et omnem israhel facere secundum hec: et iurauerunt.

¶ Capitulum. IX.

Et exurgens esdras ab ante atrium templi abijt in pastoforium ionathe filij nasabi: ⁊ hospitatus illic ñ gustauit panem. nec aquam bibit. sup iniq̄tatez multitudinis. Et facta est p̄dicatio ī omni iudea ⁊ in hierusalē omnib⁹ q̄ erant ex captiuitate in hierusalē congregati: vt q̄cunq; ñ occurrerit biduo vel triduo diei ſm iudicium assidentiū seniorꝝ. tollerentur facultates sue: et ipse alienus iudicaretur a multitudine ciuitatis. Et ꝓgregati sunt omnes q̄ erant ex tribu iuda ⁊ beniamin ī trib⁹ dieb⁹ in hierusalē. Hic mensis est nonus: dies mensis vicesim⁹. Et sedit omnis multitudo in area templi trementes ꝓpter hiemem p̃tem. Et exurgens esdras dixit illis. Vos iniq̄ fecistis collocando vobis ī matrimoniū vxores alienigenas: vt adderetis ad pc̄a israhel. Et nunc date confessionē et magnificentiaz dño deo patr̄ nostr̄or: et perficite voluntatē ipsi⁹: et discedite a gētib⁹ terre⁊ ab vxorib⁹ alienigenis Et clamauit oīs multitudo: et dixer̄t voce magna Sicut dixisti: faciem⁹. Sed qm̄ multitudo magna est. ⁊ tempus hybernū: et non possumus insubsidiati stare. et hoc op⁹ nō est nobis vni⁹ diei. neq; biduī. multum em̄ in hijs peccauim⁹: stent prepositi multitudinis. ⁊ oēs q̄ nobiscū inhabitant.

et quotquot habent vxores apud se alienigenas:et assistant accepto tempore ex omni loco presbiteri et iudices:vsquequo soluant ira dñi negocij hui⁹. Jonathas autem filius ezeli.et ozias techaz susceperunt secundum hec: et bozoramus.⁊ leuis et sabathe⁹.simul cooperati sunt cũ illis. Et steterunt secundum hec. nomina omnia vniersi q̃ erant ex captiuitate.Et elegit sibi viros esdras sacerdos p̃cipes magnos de patribus eorum secundum nomina: et consederunt nouilunio mensis decimi examinare negocium istud. Et determinatum est de viris qui habebant vxores alienigenas vsq; ad neomenia primi mensis:et inventi sunt ex sacerdotibꝫ permixti q̃ habebant alienigenas vxores. Ex filijs ihesu.filij iosedech et fratribꝫ ei⁹.maseas.et eliezerus.et ioribꝫ. et ioadeus:et iniecerunt man⁹ vt expellerent vxores suas: ad litandũ in exorationẽ arietẽ pro ignorantia sua.Et ex filijs semmeri: maseas.et esses et ieelech.azarias.Et ex filijs phozore: iomasias.bismaems.et nathanae.iussio ieddus.⁊ talsas.Et ex leuitis:iozabd⁹. et semeis.et colnis.et calithas.et factheas. et coluas.et elionas. Et ex sacris cantoribus:eliasub.zaccarus. Et ex ostiarijs:sallum⁹.et tolbanes. Et ex israel: ex filijs foro osi.et remias et geddias.⁊ melchias.et michelus. et eleazar⁹.et iemebias.et bannas.Et ex filijs iolamaz:chamas.⁊ zacharias ierselis.et iobdi⁹.et hieremoth.et helias.Et ex filijs zathoim:eliadas.⁊ eliasumus.⁊ ochias.⁊ larimoth.⁊ zabdis.⁊ thebedias.Et ex filijs bebe.iohannes.⁊ amanias.et zabdias.⁊ emetis.Et ex filijs bannı:olam⁹.et malluchus. et iedeus. et iasub.et asabus.et ierimoth.Et ex filijs abdin:naath⁹.et moosias.et caleurus.⁊ raanas.baseas.mathathias.⁊ beseel.⁊ bon⁹ et manasses. Et ex filijs nuae: noneas. et apheas. et melchias. et sameas. et symon beniamin.et malchus.et marras.Et ex filijs asom:cariane⁹.mathathias.⁊ bann⁹. et eliphalach. et manasses.et semei. Et ex filijs banni:hieremias. et moodias.et abram⁹.et iohel.⁊ baneas.⁊ pelias.⁊ ionas. et marimoth. et eliasib.et mathaneus. et eliasis. et oziras. et dielus. et semedius.et sambris.iosephus. Et ex filijs nobei: ydelus.et mathathias.et sabadus.et zecheda sedmi.et iessei.baneas.Omes isti coniuxerunt sibi vxores alienigenas:et dimiserũt eas cũ filijs. Et inhabitauerũt sacerdotes et leuite et q̃ erant ex israel in hierusalem et in tota vna regione: nouilunio mensis septimi. Et erant filij israel in cõmorationibꝫ suis. Et congregata est omnis multitudo simul in aream q̃ est ab oriente porte sacre. Et dixerũt esdre pontifici.et electori: vt afferret legem moysi q̃ tradita est a domino deo israel.Et attulit esdras pontifex legẽ omni multitudini eoꝝ a viro vsq; ad mulierẽ et omnibus sacerdotibus: audire legẽ nouilunio mensis septimi. Et legebat in area q̃ est ante sacraz portam templi:a p̃ia luce vsq; ad vesperã.coraz viris ⁊ mulieribus.Et dederunt omes sensuz ad legez.Et stetit esdras sacerdos et lector legis super ligneũ tribunal qꝺ fabricatũ erat.Et statuerunt ad eũ mathathias et samus.ananias. azarias.urias. ezechias.et balsam⁹ ad dexteraz:et ad sinistraz phaldeus misael. malachias.abustas. sabus.nabadias. et zacharias. Et assumpsit esdras libꝫ coraz omi multitudine:presidebat em̃ i gloria i conspectu oim. Et cũ absoluisset legez omes recti steterunt: et benedixit esdras dñm deum altissimũ: deum sabaoth omnipotentez. Et respondit omnis ꝑplus amen. Et eleuatis sursum manibus: procidentes in terram adorauerunt dominũ. ihesus.et banaeus.et sarabias.et iadinus. et accubus. et sabatheus. et calithes. et azarias.et iorad⁹.et ananias et filias leuite.qui docebant legẽ domini: et in multitudine legebant legem dñi: et preferebant singuli eos qui intelligebant lectionez.Et dixit ad tharates esdre pontifici et lectori: et leuitis qui docebant multitudiez dicẽs. Dies hic sanctus est domino. Et omnes flebant cũ audissent legem. Digressi ergo manducate piguissima queqꝫ:⁊ bibite dulcissima queqꝫ:⁊ mittite munera hijs q̃ non habent. Sanctus em̃ est hic dies dñi:⁊ nolite mesti esse. Dñs em̃ clarificabit vos. Et leuite denunciabant in publico omibꝫ dicentes. Dies hic sanct⁹ est. Nolite mesti esse.Et abierunt oes manducare ⁊ bibere ⁊ epulari:⁊ dare munera hijs q̃ ñ habebãt vt epulenᷓ. Magnifice eĩ sũt exaltati ꝺbis

quibꝰ edocti sunt. Et congregati sunt vniuersi in hierusalem celebrare leticiam: ꝑm testamentum domini dei israhel.

¶ Explicit liber esdre tercī? Incipit esdre quartus.

Liber esdre prophete secundus. filij sarei. filij azarei. filij elchie. filij sadanie. filij sadoch. filij achitob. filij achie. filij phinees. filij heli. filij amerie. filij asiei. filij marimoth. filij arna. filij ozie. filij borith. filij abissei. filij phinees. filij eleazar. filij aaron ex tribu leui: qui fuit captiuus in regione medorum in regno artarxersis regis persarum. Et factum est verbum domini ad me dicens. Clade et nuncia populo meo facinora ipsorum et filijs eorum iniquitates quas in me admiserunt: vt nuncient filijs filiorum quia peccata parentū ipsorum in illis creuerunt. Oblitī em̄ mei sacrificauerunt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egipti: de domo seruitutis? Ipsi autem irritauerunt me: ⁊ consilia mea spreuerunt. Tu autez excute comam capitis tui: et proice omnia mala super illos: quoniam non obedierunt legi mee. Populus autem est indisciplinat⁹. Vsquo eos sustinebo quibꝰ tanta beneficia contuli? Reges multos propter eos subuerti: pharaonem cum pueris suis et omnem exercitum eius percussi. Omnes gentes a facie eorum perdidi: et in oriente prouincias duarum populos Tyri et Sydonis dissipaui: et omnes aduersarios eorum interfeci. Tu vero loquere ad eos dicens. Hec dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transmeaui: et plateas vobis inicio munitas exhibui. Ducē vobis dedi moysē et aaron sacerdotem: lucem vobis per columnam ignis prestiti: et magna mirabilia feci in vobis. Vos autem mei obliti estis dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Coturnix vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelam dedi et illic murmurastis: et non triumphastis in nomine meo de perditione inimicorum vestrorum: sed adhucnuncusq murmurastis. Vbi sūt beneficia que prestiti vobis? Nonne in deserto cum esuriretis proclamastis ad me dicentes: vt quid nos in desertum istud adduxisti interficere nos? Melius nobis fuerat seruire egiptijs: q̄ mori in deserto hoc. Ego dolui gemitus vestros: et dedi vobis manna in escaz. Panem angelorum manducastis. Nonne cum sitiretis petram excidi: et fluxerunt aque in saturitatē? Propter estus foliis arborum vos texi. Diuisi vobis terras pingues: chananeos et phereseos ⁊ philistinos a facie vestra proieci. Quid faciaz vobis adhuc dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. In deserto cum essetis in flumine amorreo scientes et blasphemantes nomen meum: non ignez vobis pro blasphemijs dedi: sed mittens lignum in aquam dulce feci flumen. Quid tibi faciam iacob? Noluisti obedire iuda. Transferam me ad alias gentes: et dabo eis nomen meuz: vt custodiant legitima mea. Quoniaz me dereliquistis: et ego vos derelinquam. Petentibus vobis a me misericordiaz non miserebor: quando invocabitis me ego non exaudiaz vos. Maculastis enim manus vestras sanguine: et pedes vestri impigri sunt ad cōmittenda homicidia. Non quasi me dereliquistis: sed vosipsos dicit dominus. Hec dicit domin⁹ omnipotens. Nōne ego vos rogaui vt pater filios et vt mater filias et vt nutrix paruulos suos: vt essetis mihi in populum et ego vobis in deum. et vos mihi in filios. ⁊ ego vobis in patrem? Ita vos collegi. vt gallina pullos suos sub alas suas. Modo autem quid faciam vobis? Proiciam vos a facie mea. Oblationem cum mihi attuleritis auertam faciem meaz a vobis. Dies enim festos vestros et neomenia et circūcisiones repudiaui. Ego misi pueros meos prophetas ad vos: quos acceptos interfecistis: et laniastis corpora eorū: quorum sanguinem exquiram dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Domus vestra deserta est. Proiciam vos sicut ventus stipulam: et filij procreationem non facient: quoniaz mandatum meum neglexerunt. et quod malum est coram me fecerunt. Tradam domus vestras populo venienti qui me non audientes credunt: q̄ bus signa non ostendi facient que precepi. Prophetas non viderunt: et memorabunt

iniqtatum eorum. Testor populi venientis
gratiam: cuius paruuli exultant cum leti-
cia me nõ videntes oculis carnalibus: sed
spiritu credentes que dixi. Et nunc frater
aspice que gloria: et vide populum venien-
tem ab oriente: quibus dabo ducatum ab-
raham. ysaac ⁊ iacob et osee ⁊ amos et mi-
chee et iohel et abdie et ione ⁊ naum et ab-
acuc. sophonie, aggei. zacharie et malach-
im qui et angelus domini vocatus est.

Capitulum .II.

Hec dicit dominus. Ego eduxi po-
pulum istum de seruitute: quibus
mandata dedi per pueros meos p-
phetas quos audire noluerunt: sed irrita
fecerunt mea consilia. Mater que eos ge-
nerauit dicit illis. Jte filij: quia ego vidua
sum et derelicta. Educaui vos cum leticia.
et amisi vos cum luctu et tristicia. Quoni-
am peccastis coram domino deo vestro: et
quod malum est coram eo fecistis. Modo
autem quid faciaz vobis? Ego vidua sum
⁊ derelicta. Jte filij: ⁊ petite a domino mi-
sericordiam. Ego autem te pater testem i-
uoco super matrem filiorum qui noluerũt
testamentum meum seruare: vt des eis cõ-
fusionem et matrem eorum in direptõem:
ne generatio eorum fiat. Dispergantur in
gentes nomina eorum: deleantur a terra.
quoniaz spreuerunt sacramentum meum.
Ue tibi assur: qui abscõdis iniquos penes
te. Gens mala memorare quid fecerim zo-
dome ⁊ gomorre: quorum terra iacet in pi-
ceis glebis et aggeribus cinerum. Sic da-
bo eos qui me non audierunt: dicit domi-
nus omnipotens. Hec dicit dominus ad
esdram. Nuncia populo meo: quoniaz da-
bo eis regnum hierusalem quod daturus
eram israhel. Et sumam mihi gloriam illo-
rum: et dabo eis tabernacula eterna que
preparaueram illis. Lignum vite erit illis
in odore vngenti: et non laborabunt neq;
fatigabuntur. Jte: et accipietis. Rogate
vobis dies paucos. vt immorentur. Jam
paratum est vobis regnum. Vigilate. Te-
stare celum et terram. Contriui enim ma-
lum et creaui bonum: quia viuo ego dicit
dominus. Mater amplectere filios tuos:
educ illos cuz leticia. Sicut columba con-
firma pedes eorum. quoniam te elegi dicit
dominus. Et resuscitabo mortuos de locis
suis: et de monumentis educaz illos: quo-
niaz cognoui nomen meum in israhel. No-
li timere mater filiorum: quoniam te ele-
gi dicit dominus. Mittam tibi adiutoriũ
pueros meos ysaiam ⁊ hieremiaz: ad quo-
rum consilium sanctificaui et paraui tibi
arbores duodecim: grauatas varijs fructi-
bus. et totidem fontes fluentes lac et mel:
et montes immensos septem habentes ro-
saz et lilium: in quibus gaudio implebo fi-
lios tuos. Elidua iustifica: pupillo iudica.
egenti da. orphanũ tuere. nudũ vesti: con-
fractũ ⁊ debilez cura. claudũ irridere noli:
tutare mancũ: et cecũ ad visionez clarita-
tis mee admitte. Senẽ ⁊ iuuenez inẽ mu-
ros tuos serua: mortuos vbi inueneris si-
gnans ꝓmẽda sepulchro: ⁊ dabo tibi priaz
cessionẽ in resurrectõe mea. Pausa ⁊ qesce
ꝓlus meus: quia veniet reqes tua. Nutrix
bona nutri filios tuos: ꝓfirma pedes eor.
Seruos quos tibi dedi: nemo ex eis iteri-
et. Ego emẽ eos requiram de numero tuo.
Noli fatigari. Cũ emẽ venerit dies pressure
et angustie alij plorabunt et tristes erũt:
tu aũ hilaris ⁊ copiosa eris. Delabũt gen-
tes: ⁊ nil aduersus te poterunt: dicit dñs.
Man⁹ mee tegent te: ne filij tui gehennam
videant. Jocundare mater cũ filijs tuis:
quia ego te eripiam dicit dñs. Filios tuos
dormientes memorare: quoniam ego eos
educam de latebris terre ⁊ misericordiaz
cũ illis faciaz: qm̃ misericors sum dicit do-
min⁹ omnipotens. Amplectere natos tu-
os vsqdũ venio et prestem illis misedíam:
qm̃ exuberant fontes mei: et gratia mea ñ
deficiet. Ego esdras preceptuz accepi a do-
mino in monte oreb: vt irez ad israhel. Ad
quos cũ venirem reprobauerunt me: et re-
spuerunt mandatuz dñi. Jdeoq; vobis di-
co gentes: q̃ auditis ⁊ itelligitis. Expecta-
te pastorẽ vestr: requiẽ eternitatis dabit
vobis: quoniã in proximo est ille qui in fi
ne seculi adueniet. Parati estote ad p̃mia
regni: quia lux perpetua lucebit vobis. p
eternitatẽ temporis. Fugite vmbraz seculi
hui⁹. Accipite iocũditatẽ glorie vre. Ego
testor palaz saluatorem meũ: comendatuz

bonum accipite et iocundamini: gracias agentes ei qui vos ad celestia regna vocauit. Surgite et state: et videte numerum signatorum in conuiuio domini. Qui se de vmbra seculi transtulerũt: splendidas tunicas a dño acceperunt. Recipe syon numerum tuũ: et conclude candidatos tuos qui legez domini compleuerunt. Filiorum tuor quos optabas plenus est numerus. Roga imperiũ domini: vt sãctificetur populus tuus qui vocatus est ab inicio. Ego esdras vidi in monte syon turbam magnã quaz numerare non potui: et omnes canticis collaudabant dominum. Et in medio eorum erat iuuenis statura celsus. eminentior omnibus illis: et singulis capitibus eorum ponebat coronas: et magis exaltabatur. Ego autẽ miraculo tenebar. Tunc interrogaui angelum: et dixi. Qui sunt hij domine? Qui respondens dixit mihi. Hij sunt qui mortalem tunicam deposuerunt: et immortalem sumpserunt: et confessi sũt nomen dei. Modo coronantur et accipiũt palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis quis est qui eis coronas imponit: et palmas in manus tradit? Et respondens dixit mihi. Ipse est filius dei: quem in seculo confessi sunt. Ego autez magnificare eos cepi: qui fortiter pro nomie domini steterũt. Tunc dixit mihi angelus. Vade: annuntia populo meo qualia et quanta mirabilia domini dei vidisti.

¶ Capitulum. .III.

Anno tricesimo ruine ciuitatis erã in babilone: et conturbatus sum super cubiculo meo recũbens. Et cogitationes mee ascendebant super cor meum: quoniaz vidi desertionez syon: et abundanciaz eor q̃ habitabant ĩ babilone. Et ventilatus est spiritus meus valde. Et cepi loqui ad altissimũ verba timorata. et dixi. O dñator domine tu dixisti ab inicio quando plantasti terraz et hoc solus: et iperasti populo et dedisti adaz corpus mortuũ: sed et ipsum figmentũ manuũ tuarum erat. et in sufflasti in eũ spiritũ vite. et factus est viuens coram te: et induxisti eũ in paradiso quẽ plantauerat dextera tua. añ q̃ terra aduentaret. Et huic mandasti dili gere viam tuam: et preteriuit eam: et statim instituisti in eum mortez et in nacionibus eius: et nate sunt gentes et tribus et populi et cognationes quaz non est numerus. Et ambulauit vnaquez gens in voluntate sua: et mira agebant coram te: et spernebant precepta tua. Iterz autem in tempore induxisti diluuiũ super ĩhabitantes seculum: et perdidisti eos. Et factũ est in vnoquoq; eorz sicut ade mori: sic hijs diluuiũ. Dereliquisti autez vnũ ex hijs noe cuz domo sua: et ex eo iusti omes. Et factum est cũ cepissent multiplicari q̃ habitabant super terraz: et multiplicauerũt filios et populos et gentes multas: et ceperunt iterato impietatez facere plusq̃ priores. Et factũ est cũ iniquitatem facerent coram te: elegisti tibi virum ex hijs cui nomen erat abraham. Et dilexisti eũ: et demonstrasti ei soli voluntatẽ tuam. Et disposuisti ei testamentũ eternũ: et dixisti ei vt nonunq̃ derelinqueres semen ei?. Et dedisti ei ysaac: ysaac dedisti iacob. et esau. Et segregasti tibi iacob: esau aũt separasti. Et factus est iacob in multitudine magna. Et factũ est cum educeres semen eius ex egipto: adduxisti super montez syna. Et inclinasti celos et statuisti terram. et commouisti orbem. et tremere fecisti abissos. et conturbasti seculũ: et transijt gloria tua portas quatuor ignis et terremotus. et spiritus. et gelu. vt dares semini iacob legem: et generationi israel diligentiam. Et non abstulisti ab eis cor malignũ: vt faceret lex tua in eis fructũ. Cor em̃ malignũ baiulans primus adam transgressus et victus est: sed et oes qui de eo nati sunt. Et facta est permanẽs infirmitas et lex cũ corde pli cũ malignitate radicis: et discessit quod bonũ est: et mãsit malignũ. Et transierunt tempora et finiti sunt anni: et suscitasti tibi seruũ noie dauid: et dixisti ei edificare ciuitatez nois tui: et offerre ibi in eadez thus et oblatões. Et factũ est hoc annis multis: et dereliq̃rũt q̃ habitabãt ciuitatẽ in oĩbo faciẽtes sicut fecit adam et oẽs generatões eius. Ulcebãtur em̃ et ipsi corde maligno. Et tradidisti ciuitatẽ tuam in manibus inimicor tuor. Nunquid meliora faciunt q̃ habitãt babilonez? Et propter hoc dominabitur syon.

Factum est cum venissem huc et vidissem impietates quarum non est numerus: et delinquentes multos: vidit anima mea hoc tricesimo anno et excessit cor meum: quoniam vidi quomodo sustines eos peccantes et pepercisti impie agentibus: et peredidisti populum tuum. et conseruasti inimicos tuos: et non significasti. Nihil memini quomodo debeat derelinqui via hec. Nunquid meliora facit babilon q̄ syon. aut alia gens cognouit te preter israhel: Aut que tribus crediderunt testamentis tuis sicut iacob: Quarum merces non coparauit: neq; labor fructificauit. Pertransiens enim pertransiui in gentibus: et vidi abundantes eas: et non memorantes mandatorum tuorum. Nunc ergo ponderа instatera nostras iniquitates et eorum qui habitant in seculo: et non inuenietur nomen tuum nisi in israhel. Aut quando nō peccauerunt in conspectu tuo qui habitāt terram: aut que gens sic obseruauit mandata tua: Dos quidem per nomina inuenies seruasse mandata tua: gentes autem non inuenies.

Capitulum .IIII.

Et respondit ad me angelus qui missus est ad me cui nomen huriel et dixit mihi. Excedes excessit cor tuum in seculo hoc: et comprehendere cogitas viam altissimi. Et dixit. Ita domine meus. Et respondit mihi et dixit. Tres vias missus sum ostendere tibi: et tres similitudines proponere coram te. de quibo mihi si renunciaueris vnam ex hijs: et ego tibi demonstrabo viam quam desideras videre: et docebo te vnde sit cor malignum. Et dixi. Loquere domine me⁹. Et dixit ad me. Vade pondera mihi ignis pondus: aut mensura mihi flatum venti: aut reuoca mihi diem que preterijt. Et respondi et dixi. Quis natorum poterit facere vt me interroges de hijs: Et dixit ad me. Si essem interrogans te dicens. quante habitatões sunt in corde maris. aut quante vene sunt in principio abissi. aut quante vene sunt super firmamentū: aut qui sunt exitus paradisi: diceres mihi fortassis. in abissum ñ descendi: neq; in infernū adhuc. neq; in celū vnq̄ ascendi. Nunc autem non interrogaui te nisi de igne et vento. et die per quem transisti: et a quibo separari non potes: et nō respondisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu que tua sunt: tecum coadolescentia nō potes cognoscere. Et quomō poterit vas tuum capere altissimi viam: et iam exterius corrupto seculo intelligere corruptōnez euidentē in facie mea: Et dixi illi. Melius erat nos non esse q̄ adhuc viuētes viuere in impietatibo et pati: ⁊ non intelligere de qua re. Et rñdit ad me⁊ dixit. Proficiscēs profectus sum ad siluam lignoz campi: et cogitauerunt cogitationem: et dixerunt. Venite et eam⁹ ⁊ faciam⁹ ad mare bellū: vt recedat corā nobis: et faciam⁹ nobis alias siluas. Et similiter fluct⁹ maris: ⁊ ipsi cogitauerunt cogitatōez ⁊ dixerunt. Venite ascendentes debellem⁹ siluas campi: vt⁊ ibi consūmem⁹ nobismetipsis aliam regionē. Et factus est cogitat⁹ silue in vanū. Venit em̄ ignis et consumpsit eam. Similiter et cogitat⁹ fluctuū maris. Tetit em̄ arena: et prohibuit eos. Si em̄ esses iudex boz: quem inciperes iustificare aut quē condēnare: Et rñdi et dixi. Vltiq; vanā cogitatōnem cogitauerunt. Terra em̄ data est silue: et mari locus. portare fluctus suos. Et rñdit ad me: et dixit. Bene tu iudicasti. Et q̄re non iudicasti tibimetipsi: Quēadmodum em̄ terra silue data est. et mare fluctibus suis: sic q̄ super terram inhabitant q̄ sūt super terraz intelligere solūmodo possunt: et q̄ super celos que super altitudinē celoz. Et respondi et dixi. Deprecor te domine: vt mihi det̄ sensus intelligendi. Non em̄ volui interrogare de superioribo tuis: sed de hijs q̄ pertranseūt p nos q̄tidie: q̄t̄ q̄d israel dat⁹ in opprobriū gentibo quez dilexisti populū: datus est tribubus impijs. et lex patrum nostroz in interitū deducta est. et dispositōnes scripte nusq̄ sunt: et p transiuim⁹ de seculo vt locuste: ⁊ vita nrā stupor et pauor: ⁊ nec digni sum⁹ miserōiaz conseq̄. Sed q̄d faciet nomini suo quod inuocatū est super nos: Et de hijs interrogaui: et rñdit ad me et dixit. Si fueris plurimū scrutat⁹. freqnter miraberis. Quōm festinans festinat seculū pertrāsire. et nō capit portare q̄ in futuris tēporibo iustis repromissa sunt: qm̄ plenum iniusticia est

seculum hoc et infirmitatibus. De quibus autem interrogas dicaz. Seminatum est eiñ malum: et necdum venit destructio ipsius. Si ergo non inuersum fuerit quod seminatum est et discesserit locus vbi seminatum est malum: non veniet vbi seminatum est bonum. Quoniam gramem seminis mali seminatum est in corde adam ab inicio: et quantum impietatis generauit vsq; nunc: et generat vsq; cum veniat area. Estima autem apud te gramem mali seminis quantum fructum impietatis generauit: quando secate fuerint spice quar non est numerus. q̃ magnam aream incipient facere. Et respondi et dixi. Quo et quando hec? Quare modici et mali anni nostri? Et respondit ad me: et dixit mihi. Non festines tu super altissimũ. Tu eñ festinas inaniter esse super ipsũ. Nam excelsus tu? multus. Nonne de bijs interrogauerunt anime iustoz in promptuarijs suis dicentes: vsquequo spero sic. ꝛ qñ veniat fruct? aree mercedis nostre? Et respondit ad ea hieremiel archangelus et dixit. Quando implet? fuerit numer? seminũ in vobis: quoniaz in statera ponderauit seculũ et mensura mensurauit tempora. et numero nunerauit tempora: et non cõmouit nec excitauit vsqz dũ impleaf predicta mẽsura. Et respondi ꝛ dixi. O dñator dñe: sed et nos omnes pleni sum? impietate. Et ne forte propter nos non impleanf iustoz aree: propter peccata inhabitantiũ super terraz. Et respondit ad me. et dixit. Vade et interroga pregnantez: si quando impleuerit nouẽ menses suos adhuc poterit matrix eius retinere partũ in semetipsa. Et dixi. Non potest dñe. Et dixit ad me. In inferno. promptuaria aiar. matrici assimilata sunt. Quemadmodũ eñ illa festinat que parit effugere necessitatez partus: sic et hec festiat reddere ea que commendata sunt. Ab inicio tibi demonstrabif de bijs q̃ concupiscis videre. Et respondi ꝛ dixi. Si inueni graciaz ante oculos tuos. etsi possibile est. etsi ẏdoneus sum: demonstra mihi si plusq̃ preterituz sit habet venire: aut plura pertransierunt supra q̃ futurũ est. Quid pertransiuit scio: quid aũt futurum sit ignoro. Et dixit ad me. Vota super dexteram partem: et demonstrabo tibi interpretationem similitudinis. Et steti et vidi: et ecce fornax ardens transijt coraz me. Et factum est cum transiret flamma: vidi et ecce superauit fumus. Post hec transijt coram me nubes plena aque: et immisit pluuiam impetu multaz. Et cum transisset impetus pluuie: superauerunt in ea gutte. Et dixit ad me. Cogita tibi. Sicut crescit pluuia ampliusq̃ gutte et ignis q̃ fumus: sic superabũdauit que transiuit mensura. Superauerũt autem gutte et fumus. Et orauí ꝛ dixi. Putas viuo vsq; in diebus illis? Vel quid erit in dieb? illis? Respondit ad me et dixit. De signis de quibus me interrogas ex parte possum tibi dicere: de vita autem tua non sum missus dicere tibi: sed nescio.

Capitulum. .V.

De signis autem: ecce dies venient in quibus apprehendentur qui inhabitant terrã in cẽsu multo: ꝛ abscondetur veritatis via et sterilis erit a fide regio: et multiplicabiť iniusticia super hanc quam ipse tu vides et super quaz audisti olim: et erit imposito vestigio quam nunc vides regnare regionem: et videbunt eam desertam. Si autem tibi dederit altissim? viuere videbis post terciã tubaz: ꝛ reluceſcet subito sol noctu. ꝛ luna ter in die: et de ligno sanguis stillabit. et lapis dabit vocẽ suam: et ꝑ̃ li ꝑmouebũť. et regnabit quẽ non sperant q̃ inhabitant super terrã: ꝛ volatilia cõmigratõez facient: ꝛ mare solomiticũ pisces reijciet: et dabit vocẽ noctu quaz non nouerant m̃ti. Omẽs autez audient vocem ei?. Et chaos fiet per loca multa. et ignis frequenter remittť. et bestie agreſtes transmigrabunt: et mulieres menstruate parient monstra. et in dulcibo aquis salse inuenienť: et amici omnes semetipsos expugnabũt: et absconďť tunc sensus et intellect? separabiť in prõptuariũ suũ. et quereť a multis et non inueniet: ꝛ m̃tiplicabiť iniusticia et incõtinẽcia super terrã. Et interrogabit regio proxiaz suam et dicet. Nũquid per te transijt iusticia iustum faciens? Et hoc negabit. Et erit in illo tempore: et sperabũt homines et non ipetrabũt: laborabũt. ꝛ nõ dirigenť vie eor. Hec signa dicere tibi pmissum est mihi. Et

si orareris iteꝝ et plorareris sicut et nũc.
et ieiunareris septem diebus: audies iteꝝ
rato borꝝ maiora. Et euigilaui. et corpus
meũ borruit valde: et anima mea labora-
uit vt deficeret. Et tenuit me q̃ venit ange
lus q̃ loquebaꝫ in me: et confortauit me ⁊
statuit me super pedes. Et factũ est in no-
cte secũda: ⁊ venit ad me salathiel dux po-
puli: et dixit mihi. Ubi eras? Et q̃re vult?
tuus tristis? Aut nescis qm̃ tibi creditus ẽ
israel in regione transmigratõnis eorum?
Exurge ergo et gusta panem: et non dere-
linquas nos sicut pastor gregez suũ in ma
nibus lupoꝝ malignoꝝ. Et dixi ei. Uade
a me: et non appropies ad me. Et audiuit
vt dixi: ⁊ recessit a me. Et ego ieiunaui di-
ebus septem vlulans ⁊ plorans: sicut mihi
mandauit uriel angelus. Et factũ est post
dies septez: ⁊ iteꝝ cogitatõnes cordis mei
molestе erant mihi valde. Et resumpsit a-
nima mea spm̃ intellect⁹: ⁊ iteꝝ cepi loqui
coram altissimo ꝓmones. Et dixi. Dñator
domine ex omni silua terre ⁊ ex omnibus
arboribus eius elegisti vineam vnicam:
et ex omni terra orbis elegisti tibi foueam
vnam: et ex omnibus floribus orbis elegi-
sti tibi lilium vnum: ⁊ ex omnibus abissis
maris replesti tibi riuum vnum: et ex om-
nibus edificatis ciuitatibꝫ sanctificasti ti-
bimetipsi syon: et ex omnibꝫ creatis vola-
tilibꝫ nominasti tibi colũbam vnam: et ex
omnibus plasmatis pecoribꝫ puidisti tibi
ouem vnam: et ex omnibus multiplicatis
ꝑplis acquisiuisti tibi ꝑplm̃ vnum: ⁊ ab om
nibꝫ probatam legẽ donasti huic quem de-
sideraſti ꝑplo. Et nunc domine vt quid tra-
didisti vnum pluribus? Et preparasti sup
vnam radicem alias: ⁊ disperdisti vnicum
tuum in multis. Et conculcauerũt eum q̃
confidebant spõsionibꝫ tuis: q̃qz tuis ve-
stamẽtis non credebant. Etsi odiens odisti
ꝑplum tuũ: tuis manibꝫ debet castigari. Et
factũ est cũ locut⁹ essez ꝓmones: ⁊ missus ẽ
angelus ad me q̃ ante venerat ad me p̃teri
ta nocte: ⁊ dixit mihi. Audi me ⁊ instruaz
te: ⁊ intende mihi ⁊ adiciam coraz te. Et di
xi. Loqre dñe meus. Et dixit ad me. Ualde
tu in excessu mentis factus es p israel. An
plus dilexisti eũ: q̃ qui eũ fecit? Et dixi ad
eum. Non dñe: sed dolens locut⁹ sum. Tor-
q̃nt em̃ me renes mei per omnem boram
querentem apprehẽdere semitam altissimi:
et inuestigare partez iudicij eius. Et dixit
ad me. Non potes. Et dixi. Quare domi-
ne? Ad quid nascebar: aut quare nõ fiebat
matrix matris mee mihi sepulcrum. vt nõ
viderem laborem iacob. et defatigatõnem
generis isrl̃? Et dixit ad me. Numera mihi
que necdum venerant. et collige mihi di-
sperſas guttas. Et reuiride mihi aridos
flores. et aperi mihi clausa promptuaria:
et produc mihi inclusos in eis flatus. De-
monstra mihi vocis ymaginez: ⁊ tunc oñ-
dam tibi laborem quem rogas videre. Et
dixi. Dñator dñe: quis em̃ est q̃ potest hec
scire. nisi q̃ cum hominibꝫ habitatõez non
habet? Ego autem insipiens: et quomodo
potero dicere de hijs quibꝫ me inr̃rogasti?
Et dixit ad me. Quomodo non potes fa-
cere vnuz de hijs que dicta sunt: sic nõ po-
teris inuenire iudicium meum: aut in fi-
ne caritatẽ quaz populo promisi. Et dixi.
Sed ecce domine: tu prope es hijs qui in
finem sunt. Et quid facient qui antę me
fuerunt: aut nos aut hij qui post nos? Et
dixit ad me. Corone assimulabo iudicium
meum. Sicut non nouissimoꝝ tarditas:
sic nec priorum velocitas. Et respondi et
dixi. Nec poteras facere eos qui facti sunt.
et q̃ sunt. ⁊ qui futuri sunt in vnum: vt ce-
lerius iudicium tuum ostendas? Et respõ-
dit ad me: et dixit. Non potest festiare cre-
atura super creatorem: nec sustinere se-
culum eos q̃ in eo creandi sunt in vnum.
Et dixi. Quomodo dixisti seruo tuo qm̃
viuificans viuificasti a te creataz creatu-
rã in vnũ ⁊ sustinebat creatura: poterit et
nũc portare pñtes in vnũ. Et dixit ad me.
Inr̃roga matricẽ mulieris: ⁊ dices ad eã.
Etsi paris: q̃re p tempus? Roga g̃ eaz: vt
det decẽ in vnũ. Et dixi. Nõ vtiqz poterit:
sed ꝓm tempus. Et dixit ad me. Et ego de-
di matricem terre hijs q̃ seminati sunt sup
eam p tempꝰ. Quẽadmodũ em̃ infans nõ
parit ea q̃ senũ sunt: sic ego disposui a me
creatũ seculũ. Et interroga uiꝫ dixi. cũ iaz
dederis mihi viaz: loquar corã te. Naz mr̃
nrã de qua dixisti mihi. adhuc iuuenis est:
iam senectuti appropinq̃t. Et respondit ad
me. ⁊ dixit. Inr̃roga eaz que parit: ⁊ dicet
tibi. Dices em̃ ei. Quare quos pepisti nũc
non sunt similes hijs qui antę. si minores

statura: Et dicet tibi et ipsa. Alij sunt qui in iuuentute virtutis nati sunt: et alij qui sub tempore senectutis deficiente matrice sunt nati. Considera ergo et tu quoniã minori statura estis pre hijs qui ante vos: et qui post vos minori q̃ vos. quasi iaz senescentes creature et fortitudinem iuuentutis pretereuntes. Et dixi. Rogo domine si inueni graciam ante oculos tuos: demonstra seruo tuo per quem visites creaturaz tuam.

¶ Ca. VI.

Et dixit ad me. Inicio terreni orbis et añq̃ starent exit⁹ scli. ⁊ añq̃ spirarẽt cõuentiones vẽtoꝝ. et añq̃ sonarent voces tonitruum. ⁊ antæq̃ splẽderent nitores chorusca⁊onum: ⁊ antæq̃ cõfirmarentur fundamenta paradisi. antæq̃ viderent decori flores. et añq̃ ꝓfirmarent̃ mote vtutes. antæq̃ colligerent̃ innumerabiles milicie angelorum: et antæq̃ extollerent̃ altitudines aeris. et antæq̃ nominarent̃ mensure firmamentoꝝ: ⁊ antæq̃ estuarent̃ camini in syon: et antæq̃ inuestigarentur presentes anni: ⁊ antæq̃ abalienarent̃ eoꝝ q̃ nunc peccant adinuentõnes et consignati essent q̃ fidem thesauri sauerũt tunc cogitaui et facta sunt per me solũ et ñ p aliũ: et finis p me et ñ p aliũ. Et rñdi et dixi. Que erat sepatõ tpm: Aut qñ prioris finis: ⁊ seq̃ntis inicij: Et dixit ad me. Ab abraam vsq; ad ysaac qñ nati sunt ab eo iacob et esau: manus iacob tenebat ab inicio calcaneũ esau. Finis em̃ hui⁹ seculi esau: et ꝓncipiũ seq̃ntis iacob. Homis manus int̃ calcaneum ⁊ manũ. Aliud noli q̃rere esdra. Et rñdi et dixi. O dñator dñe. si iueni grãm ante oculos tuos: oro vt demõstres huo tuo finem signoꝝ tuoꝝ: quoꝝ p̃tem mihi demõstrasti nocte p̃cedente. Et rñdit: et dixit ad me. Surge sup pedes tuos: ⁊ audi vocẽ plenissimam sonit⁹. Et erit siẽ ꝓmotõ: nec ꝓmouebit̃ loc⁹ in quo stes sup eũ. Ideo cũ loquit̃ tu nõ expaueas: qm̃ de fine verbũ. et fundamentũ terre ĩtelligit̃: qm̃ de ipsis sermo tremiscit et cõmouebit̃. Scit em̃ qm̃ finem eoꝝ oportet ꝓmutari. Et factum est cũ audissem surrexi sup pedes meos: et audiui. et ecce vox loq̃ns: et sonus eius sicut sonus aquaꝝ multaꝝ. Et dixit. Ecce dies veniunt: et erit qñ appropinquare incipiam vt visitem habitantes in terra: ⁊ quando inquirere incipiam ab eis qui iniuste nocuerunt iniustícia sua: ⁊ quando suppleta fuerit humilitas syon et cũ supersignabit̃ seculum qd̃ incipiat pertranfire: hec signa faciam. Libri aperient̃ ante faciẽ firmamenti. et omnes videbunt simul: et anniculi infantes loq̃nt̃ vocibus suis: et pregnantes immaturos parient infantes triũ et quatuor mensiũ. et viuent ⁊ suscitabunt̃. Et subito aparebũt semināta loca non seminata: et plena promptuaria subito inuenient̃ vacua: et tuba canet cũ sono: quam cũ omnes audierint subito expauescent. Et erit in illo tempore debellabũt amici amicos. vt inimici: ⁊ expauescet terra cũ hijs. Et vene fontium stabũt: ⁊ non decurrent in horis trib⁹. Et erit omnis q̃ derelictus fuerit ex omnib⁹ istis q̃b⁹ predixi tibi: ipse saluabit̃: et videbit salutare meum et finem seculi vestri. Et videbũt q̃ recepti sunt hoĩes q̃ mortem ñ gustauer̃t a natiuitate sua: et mutabit̃ cor inhabitatiũ: et ꝓuert̃t̃ in sensum aliũ. Delebit̃ em̃ malũ: ⁊ extigue t̃ dolus. Florebit aũ fides: et vincetur corruptela: et oñdet̃ veritas q̃ sine fructu fuit dieb⁹ tantis. Et factum est cũ loquere t̃ mihi: et ecce paulatim intuebar super eũ ante quem stabam: ⁊ dixit ad me hec. Eleni tibi oñdere tempus venture noctis. Si q̃ itæꝝ rogaueris. ⁊ itæꝝ ieiunaueris septẽ diebus: itæꝝ tibi renũciabo horꝝ maiora p diẽ q̃ audiui. Audita est em̃ vox tua apd altissimũ. Videt ei fortis directõeꝝ tuã: ⁊ puidit pudicitiã quã a iuuẽtute tua habuisti: ⁊ ꝓpt̃ hoc misit me demõstrare tibi hec oĩa: ⁊ dicere tibi. Cõfide ⁊ noli timere ⁊ noli festĩare cũ poribus tpib⁹ cogitare vana vt ñ ꝓperes a nouissimis tpib⁹. Et factũ est post hec fleui itæꝝ: et similiter ieiunaui septem diebus: vt suppleam tres ebdomadas q̃ dicte sunt mihi. Et factũ est in octaua nocte et cor meũ turbabat̃ iterato ĩ me: et cepi loq̃ coram altissimo. Inflammabat̃ em̃ spũs me⁹ valde: et aĩa mea anxiabat̃: et dixi. O dñe loq̃ns locut⁹ es ab initõ creature in pmo die dicens. Fiat celũ et traz: ⁊ tuũ verbũ opus pfectũ. Et erat tunc spũs: ⁊ tenebre circumferebant̃ et silentium: sonus vocis hominis nondum erat abs te. Tũc dixisti de thesauris eius pferri lumen lumio sum: quo appareret opus tuũ. Et die secũdo

creasti spm firmamenti: et imperasti ei vt diuideret et diuisionem faceret int aquas: vt ps qdaz sursum recederet ps vero deor= sum maneret. Et tercia die ipasti aqs con= gregari. i septima pte terre: sex vero ptes siccasti et conpuasti: vt ex hijs sint coraz te mistrātia semiata a deo 7 culta. Uerbū em tuū pcessit: 7 opus statim fiebat. Processit em subito fructꝰ multitudīs imensus: 7 cō cupie gustus multiformes: et flores colore imutabili 7 odores odoramti inuestigabi= les. Et die ecio hec facta sunt. Quarta aūt die impasti fieri sol splendorē: lune lumē. stellaꝝ dispositōez: 7 impasti eis vt puirēt futuro plasmato homi. Quito aī die dixisti septime pti vbi erat aq congregata vt pcrea= ret aialia et volatilia 7 pisces: 7 ita fiebat. Aqua muta. 7 sine aīa q dei nutu iubebāt aialia faciebat: vt ex hoc mirabilia tua na tōnes enarrent. Et tūc ppuasti duas aīas: nomen vni vocasti enoch. 7 nomē scde vo= casti leuiathan: et sepasti ea ab alterutro. Non em poterat septima ps vbi erat aqua congregata cape ea. Et dedisti enoch vnā ptem q siccata ē tercia die vt habitet i ea: vbi sunt montes mille. Leuiathan aī dedi sti septam ptem humidam: 7 puasti eaz vt fiat in deuoratōem qbo vis 7 qn vis. Sexto aī die impasti terre vt crearet coraz te iu= mentaz bestias 7 reptilia: 7 sup hijs adaz. quē pstituisti ducē sup oīb factis q fecisti: ex eo educimur nos omes quenq elegisti plm. Hec aī omnia dixi corā te dne qz pt nos creasti seculū. Residuas aī gentes ab adaz natas dixisti eas nil esse: 7 qm saliue assimulate sunt: et q̄si stillicidiū de vase si= mulasti abūdantiaz eor. Et nunc dne ecce iste gētes q in nihilū deputate sunt cepert dnāri nri et deuorare: nos aī plus tuus quez vouisti pīogenitū. vnigenitū emula= tem tuū traditi sum in manib eor. Etsi pt nos creatū est seculū: q̄re non hereditatem possidem cum seculo: Elspquo hec.

Capitulum. VII.

Et factum est cū finisset loq verba hec: miss ē ad me āgelus q missus fuerat pmis noctib: 7 dixit ad me Surge esdra 7 audi pmones qs veni loqui ad te. et dixi. Loqre deus me. Et dixit ad me. Mare positū est in spacioso loco vt eet altū 7 imensū: erit aī ei introit i angusto loco positus: vt esset similis fluminibus. Quis em volens voluerit ingredi mare et videre eum vel dnari eius: si nō transierit angustū. i latitudinē venire quo poterit: Item aliud. Ciuitas est edificata. 7 posita i loco campestri: est aī plena oim bonoꝝ. Introitꝰ eius angustꝰ 7 in precipiti positꝰ: vt esset a dextris qdem ignis. a sinistris aq alta: semita aī est vna sola int eos posita. hoc est int ignem 7 aquam: vt non capiat semita nisi solūmodo vestigiū homis. Si aī dabit ciuitas homini in hereditatem: si nunq antepositū piculū ptransierit. quo accipiat hereditatē suam: Et dixi. sic dne. Et dixit ad me. Hic est 7 israel ps. Propter eos em feci seculū: 7 qn transgressus est a= dam pstitutōnes meas: iudicatū est qd fa= ctū est. Et facti sunt introit huiꝰ seculi an gusti 7 dolentes 7 laborios: pauci aī 7 mali et piculoꝝ pleni. et labore magnope fulti: nam maioris seculi introitꝰ spacios 7 secu ri: et facientes immortalitatis fructū. Si ergo ingredientes n ingressi fuert. q viuūt angusta 7 vana hec: non potert recipere q sunt reposita. Nunc g quare pturbaris cū sis corruptibilis: 7 qd moueris tu cum sis mortalis: Et q̄re non accepisti i corde tuo qd futuꝝ: sed qd in pnti: Rndi 7 dixi. Dna mr dne: ecce dispossuisti lege tua: qm iusti hereditabūt hec. Impij aī pibunt: iusti aī ferent angusta sperantes spacios. Qui em impie gesserūt: 7 angusta passi sunt: 7 spa cios non videbūt. Et dixit ad me. Non est iudex sup deū: neq intelligēs sup altissimū Pereunt em multi pītes: qz negligī que antepositā est dei lex. Mandans em māda uit de venientib. qn venerunt: qd faciētes viuerent 7 qd obpuantes n punirent. Hij aī non sunt psuasi 7 ptradixert ei: 7 consti= tuert sibi cogitame vanitatis. 7 ppsuerunt sibi circūuentōnes delictoꝝ: et supdixerūt altissimo non esse. 7 vias eiꝰ non cognoue= runt: 7 legē eiꝰ spreuerūt et sponsiones eiꝰ abnegauerūt: 7 in legittimis eiꝰ fidem nō habuert. 7 opa eiꝰ non perfecert. Propter hoc esdra vacua vacuis: 7 plena plenis. Ec ce tempꝰ veniet: et erit qn venient signa q pdixi tibi. Et apparebit sponsa: et appare= scens oētur q nunc subducī terra: 7 om nis qui liberatus est de predictis malis i= pse videbit mirabilia mea. Reuelabī enim

filius meus ihesus cū hijs qui cū eo sunt: et iocundabunt q relicti sunt in annis q̄dr̄i-gentis. Et erit p⁹ annos hos et morietur fili⁹ me⁹ xp̄c: et omnes q̄ spiramentū hñt homines et quiescet seculū in antiquū silentiū diebus septē sicut ī p̄oribus iudicijs. ita vt nemo de-relinq̄tur et erit pt⁹ dies septē: et excitabit q̄ nondū vigilat seculū: et morietur corru-ptū. Et tra reddet q̄ in ea dormiūt: et pul-uis q̄ in eo silentio habitant: et pmptuaria. reddent q̄ eis cōmendate sunt ait. Et reue-labit altissim⁹ sup sedem iudicij: et ptransi-bunt miserie: et lōganimitas congregabit. Iu diciū at solū remanebit: veritas stabit: et fides cōualescet. Et op⁹ subseq̄t. et merces ondet: et iusticie vigilabunt: et iniusticie n dñabunt. Et dixi. Prim⁹ abraha⁊ pter so-domitas orauit et moyses p pīb⁹ q̄ in deser-to peccauerūt: et q̄ post eū p israel in diebus achaz et samuelis et dauid p ofractōne: et salomon p eis q̄ venert in sanctōem: et helias pro hijs q̄ pluuiam accepert et pro mor-tuo vt viueret: et ezechias p pl̄o in diebus sennacherib: et multi pro multis. Si ergo modo q̄n corruptibile īcreuit. et iniusticia multiplicata est. et orauerit iusti p impijs. q̄-re et nūc sic n erit: Et rndit ad me et dixit. Pns seculū nō est finis: glia in eo freq̄ns manet: pt̄ hoc orauert pro inualidis. Di-es em iudicij erit finis tpis hui⁹: et iniciū tpis future immortalitatis: in q̄ ptrāsiuit corruptela soluta est intēperantia. abscisa est incredulitas: creuit at iusticia: orta est veritas. Tūc em nemo potuerit saluare eū q̄ perijt: neq⁊ demergere q̄ vincit. Et rndi et dixi. Sic sermo meus pm⁹ et nouissim⁹: q̄n melius erat non dare tram adam: vel cum ia dedisset coercere eū: vt n peccaret. Quid em p̄dest oib⁹ in pnti viuere in tristicia: et mortuos sperare punitōem: O tu q̄d fecisti adam. Si em tu peccasti n est fact⁹ solius tu⁹ casus: sed et nr̄ q̄ ex te aduenim⁹. Quid em p̄dest nobis si pmissum ē nobis immor-tale tēpus: nos at mortalia opa egim⁹: Et q̄n predicta est nobis pennis spes: nos vo pessime vani facti sumus. Et q̄n reposita sunt nobis habitacula sanitatis et securita-tis: nos vero male cōuersati sum⁹. Et q̄n reposita gloria altissimi ptegere eos q̄ tar-de conversati sunt: nos at pessimis vijs am-bulauim⁹. Et q̄n ondet pdisus c⁹ fruct⁹ incorrupt⁹ pseuerat in quo est securitas et medela: nos vero non ingrediemur. In gtis em locis conuersati sum⁹. Et q̄n sup stellas fulgebunt facies eor q̄ abstinentiā habuerunt: nre at facies sup tenebras ni-gre. Non em cogitauim⁹ viuentes q̄n ini-q̄tatem faciebam⁹. q̄ incipiem⁹ p⁹ mortem pati. Et rndit et dixit. Hoc est cogitamentū certaminis q̄d certabit q̄ sup terrā nat⁹ est hō. vt si vict⁹ fuerit paciat q̄d dixisti. Si at vicerit recipiet q̄d dico: q̄n hec ē via. quaz moyses dixit cum viueret ad pl̄m dicens. Elige tibi vitam vt viuas. Non crediderūt at ei: sed nec p⁹ eam pphetis. Sed nec mihi q̄ locut⁹ sum ad eos: q̄n non esset tristicia in p̄ditōem eor sicut futur est gaudiū sup eos q̄bus pluasa est salus. Et rndi et dixi. Scio dñe q̄n vocat⁹ est altissimus miseri-cors ī eo miseriat hijs q̄ nondū seculo ad-uenerunt: et q̄d miseret illis q̄ conversionez faciūt in lege eius: et longanimis ē q̄n lō ganimitat prestat hijs q̄ peccauerunt q̄si suis opib⁹: et munific⁹ est q̄n quidez dona-re vult pro exigencijs: et multe misc̄ie: q̄n multiplicat magis misc̄ias hijs qui pntes sunt et q̄ preterierūt: et q̄ futuri sunt. Si em̄ non multiplicauerit misc̄ias suas nō viuificabit seculum cum hijs q̄ inheredita bant in eo. Et donat: q̄n si non donauerit de bonitate sua. vt alleuent hij qui iniq̄ta-tem fecerunt de suis iniq̄tatibus: non po-terit decies millesima ps viuificari hom. Et iudex si non ignorauerit hijs q̄ curati sunt verbo eius. et deleuit multitudinem contemptōnum: non fortassis derelinque-rent innumerabili multitudine nisi pauci valde.

Ca. VIII.

Et respondit ad me: et dixit. Hoc se-culū fecit altissimus pter multos: futur at pter paucos. Dicam at coraz te similitudinē esdra. Quō at inter-rogabis tram et dicet tibi. q̄n dabit tram multam magis vnde fiat fictile. paruū aūt puluerē vnde aur fit: sic et act⁹ pntis secu-li. Multi q̄dem creati sunt: pauci at salua-bunt. Et respondi et dixi. Absorbe ergo anima sensum et deuora quod sapis. Con-uenisti enim obaudire: et pphetare voles: Nec em tibi est datū spacium: nisi solūmō viuere. O dñe. si non pmittes seruo tuo vt

oremus coram te. et des nobis semen cordi
et sensui culturā unde fructꝰ fiat: unde vi-
uere possit oīs corruptꝰ q̄ portabit locum
hoīs! Solus em̄ es: et vna plasmatō nos
sumꝰ manuū tuaꝝ sicut locutꝰ es. Et q̄ñ
nunc in matrice plasmatū est corpus et ꝑ-
stas membra ꝯſuat̄ in igne ⁊ aqua tua cre
atō: ⁊ nouē mensibꝰ patit̄ tua plasmatō tu
am creaturā q̄ in ea creata ē: ipsū aūt qd̄
seruat et qd̄ seruat̄ vtraq; ſuabunt̄: serua
taq; q̄ñq; iteꝝ reddit matrix q̄ in ea creue
rūt. Impasti em̄ ex ipsis membris hoc est
mamillis ꝑbere lac fructui mamillaꝝ: et
vt nutriat̄ id qd̄ plasmatū est vsq; in tēpꝰ
aliqd̄: ⁊ postea disponas eum tue miſcdie.
Enutriuisti eū tua iustitia. ⁊ erudisti eū ī
lege tua: ⁊ corripuisti eū tuo intellectu. et
mortificabis eū vt tuā creaturā: ⁊ viuifi-
cabis eū vt tuū opus. Si ergo ꝑdideris eū
q̄ tantis laboribꝰ plasmatꝰ est: tuo iussu fa-
cile ē ordinari: vt et id qd̄ fiebat seruaret̄.
Et nūc dn̄e dicam: de omni hoīe tu magis
scis: de ꝑp̄lo aūt tuo ob quē doleo ⁊ de here-
ditate tua ꝑp̄t quā lugeo. ⁊ ꝑp̄t isrl̄ ꝑp̄t quē
tristis sum. ⁊ de iacob ꝑp̄t quem doleo: ideo
incipio orare corā te ꝓ me ⁊ ꝓ eis: qm̄ video
lapsus nr̄os q̄ inhabitamꝰ terrā. Sed au-
diui celeritatē iudicis q̄ futurꝰ ē. Ideo au-
di vocē meā: ⁊ intellige ſmonē meū: ⁊ lo-
quar coram te. Iniciū verboꝝ esdre: ꝑusq̄
assumeret̄. Et dixi. Dn̄e q̄ inhabitas sclm̄
et cuiꝰ oculi eleuati in suꝑna ⁊ aere. ⁊ cuiꝰ
thronꝰ iestimabilis ⁊ gloria incōprehēsibil̄:
cui astat exercitꝰ angeloꝝ cū tremore. q̄ꝝ
seruatō in vento ⁊ igni ꝯuertit̄: cuiꝰ verbū
veꝝ ⁊ dicta ꝑseuerātia: cuiꝰ iussio fortis et
dispositō terribilis: cuiꝰ aspectꝰ arefacit a-
bissos. ⁊ indiḡtio tabescere facit montes:
⁊ veritas testificat̄. Exaudi orōnem serui
tui: et auribꝰ percipe ꝑcationem figmenti
tui. Dum em̄ viuo loq̄r: ⁊ dum sapio rn̄de
bo. Ne respicias ꝑp̄li tui delicta: sed q̄ tibi
in veritate seruiūt. Nec intēdas impia gē-
cium studia: sed qui tua testimonia cū do-
loribꝰ custodiert̄. Nec cogites q̄ in ꝯspectu
tuo false ꝯuersati sunt: sed memorare q̄ ex
volūtate tua timorem ꝯgnouert̄. Neq; vo-
lueris ꝑdere q̄ pecudū mores habuert̄: sed
respicias eos q̄ legē tuam splendide docu-
ert̄. Nec indigneris eis q̄ bestijs peiores iu
dicati sunt: sed diligas eos q̄ semper ī tua

iusticia confidunt et gloria. Qm̄ nos et pa
tres nostri talibꝰ morbis languemꝰ: tu aūt
ꝑp̄t nos peccatores misericors vocaberis.
Si em̄ desideraueris vt nr̄i miserearis. tūc
misericors vocaberis: nobis aūt non hn̄tibꝰ
oꝑa iusticie. Iusti em̄ q̄bꝰ sunt oꝑa multa
reposita: ex ꝓprijs oꝑibꝰ recipient mercedē.
Quid est em̄ hō vt ei indigneris aū genus
corruptibile: vt ita amarus sis de ipso! In
veritate em̄ nemo de genitis est q̄ non īpie
gessit: ⁊ de ꝯfidentibꝰ q̄ nō deliquit. In hoc
em̄ annūciabit̄ iusticia tua ⁊ bonitas tua
dn̄e: cū misertꝰ fueris eis q̄ non hn̄t substā
tiā bonoꝝ oꝑeꝝ. Et rn̄dit ad me: et dixit.
Recte locutꝰ es aliqua: et iuxta sermones
tuos sic et fiet. Qm̄ non vere cogitabo su-
per plasma eoꝝ. q̄ peccauerunt ante mor-
tem ante iudiciū ante perditōem: sed iocū-
dabor suꝑ iustoꝝ figmentū: ⁊ memorabor
peregrinatōnis q̄; et saluatōnis ⁊ mercedis
redemptōnis. Quomodo ergo locutꝰ sum:
sic et est. Sicut em̄ agricola serit suꝑ ter-
ram semina multa ⁊ plantatōnes multitu-
dinis plantat: sed nō in tꝑe omnia q̄ semi-
nata sunt saluant̄: sed hec oīa q̄ plantata
sūt radicabūt: sic ⁊ q̄ in sclo semīati sunt n̄
omnes saluabunt̄. Et rn̄di. ⁊ dixi. Si in-
ueni grām loquar. Quō semen agricole si
non ascenderit aut n̄ accepit pluuiā tuā
ī tꝑe aut si corruptū fuerit mltitudīe plu-
uie: sic perit ⁊ siliter hō q̄ manibꝰ tuis plas-
matꝰ est: ⁊ tu ei ymago noīatus: qm̄ silatꝰ
es ei ꝑp̄t quem oīa plasmasti: ⁊ similasti se-
mī agricole. Non irascaris suꝑ nos sed ꝑce
ꝑp̄lo tuo: ⁊ miserere hereditati tue. Tu aūt
creature tue misereris. Et rn̄dit ad me: et
dixit. Que sunt ꝑn̄cia ꝑn̄tibꝰ: ⁊ que futura
futuris. Multū em̄ tibi restat vt possis di-
ligere meam creaturam super me: tibi aūt
frequenter et ipsi proximaui: iniustis aūt
nunq̄. Sed ⁊ in hoc mirabilis es corā al-
tissimo: qm̄ humiliasti te sicut decet te: et
non iudicasti te vt int̄ iustos plurimū glo
rificeris. Propt̄ qd̄ miserie multe ⁊ misera
biles efficient̄ eis q̄ habitant seculū in no-
uissimis: q; in multa suꝑbia ambulauert̄.
Tu autem pro te intellige: ⁊ de similibꝰ tu
is inquire gloriam. Uobis em̄ apertus est
paradisus. plantata ē arbor vite: ꝑpatū
est futuꝝ tempꝰ. ꝑparata est abundantia:
edificata ē ciuitas. ꝓbata ē reqes: ꝑfecta

est bonitas:et ꝑfecta sapientia. Radix ma
li signata est a vobis: infirmitas et tinea
a vobis absconsa ē: ꝛ in infernū fugit cor-
ruptō in obliuione. Transierūt dolores:et
oñsus est ī fine thesaur⁹ īmortalitatis. No
li ḡ adicere inq̄rendo de multitudine eoꝝ
q̄ ꝑeunt. Nam ipsi accipiētes libertatē spre
uerīt altissimū:et legē ei⁹ ɔtempserīt: ꝛ vias
ei⁹ dereliq̄runt. Adhuc aī iustos ei⁹ ɔculca
uerīt: ꝛ dixerīt in corde suo ñ esse deū: ꝛ q̄dez
scientes qm̄ moriunī. Sicut em̄ vos susci-
pient q̄ p̄dicta sunt:sic eos sitis ꝛ cruciat⁹
q̄ preꝑata sunt. Nō em̄ voluit hoīem disp-
di. Sed et ipsi q̄ creati sunt coinq̄nauerūt
nomē ei⁹ q̄ fecit eos: ꝛ ingrati fuerīt ei q̄ pre-
ꝑauit eis vitam. Quapropī iudiciū meum
mō appropinq̄t. Que non oībꝫ demōstraui
nisi tibi:et tibi similibꝫ paucis. Et rn̄di et
dixi. Ecce nunc dn̄e demōstrasti mihi mul-
titudinē signoꝝ q̄ incipies facere ī nouissi
mis:sed ñ demōstrasti mihi q̄ tpe. Ca. IX.

Et rn̄dit ad me: ꝛ dixit. Metiēs me
tire tēpus in semetipso: ꝛ erit cum
videris qn̄ trāsierit ꝑs q̄dam signo
rum q̄ predicta sunt:tūc intelliges qm̄ ipsū
est tēpus in q̄ incipiet altissim⁹ visitare se-
culū qđ ab eo factū est. Et qn̄ videbiī in se
culo motō locoꝝ ꝛ ꝓploꝝ turbatō:tūc intel
liges qm̄ de hijs erat altissim⁹ locut⁹:a di-
ebꝫ q̄ fuerīt an̄ te ab initō. Sicut em̄ omne
qđ factū est in seculo iniciū hī pariī et cō-
sūmatōem.et ɔsūmatō est manifesta:sic et
altissimi tꝑa.inicia hn̄t manifesta in ꝓdigi
is ꝛ v̄tutibꝫ et ɔsūmatōnes in actu et in si-
gnis. Et erit oīs q̄ salu⁹ fact⁹ fuerit et q̄ po
terit effugere ꝑ oꝑa sua et ꝑ fidem in q̄ cre
didistis relinqueī de p̄dictis ꝑiculis:et vi-
debit salutare meū in terra mea. ꝛ in finibꝫ
meis:qm̄ sanctificaui me a seculo. Et tunc
mirabunī q̄ nūc abusi sūt vias meas:et in
tormentis ɔmorabunī hij. q̄ eas ꝓiecerīt in
contēptu. Qui em̄ non ɔgnouerīt me viuē-
tes bn̄ficia consecuti.et q̄ fastidierīt legem
meam cū adhuc erant hn̄tes libertatē: ꝛ cū
adhuc esset eis apt⁹ penitētie loc⁹ nō intel-
lexerīt:sed spreuerīt. hos oꝑtet pt⁹ mortē in
cruciamento cognoscere. Tu ḡ noli adhuc
curiosus esse quō impij cruciabunī:sed in
q̄re quō iusti saluabunī:et quoꝝ seculum ꝛ
ꝓpter quos seculum et qn̄. Et rn̄di et dixi.

Olim locut⁹ sum et nunc dico et postea di-
cam:qm̄ plures sunt qui ꝑeunt. q̄ꝫ qui sal-
uabunī: sicut multiplicanī fluct⁹ sup gut
tam. Et rn̄dit ad me:et dixit. Qualis ager
talia et semina:et quales flores tales ꝛ ti-
cture:et q̄lis oꝑator talis et creatō:et q̄lis
agricula talis cultura. qm̄ tempus erat se-
culi. Et nunc cū essem parans eis hijs qui
nunc sunt anteq̄ꝫ fieret seculū in quo hita-
rent:et nemo contī dixit mihi. tūc em̄ q̄sq̄ꝫ
et nunc creator in mūdo h̄ ꝑato et mēse in-
deficienti ꝛ lege in vestigabili:corrupti sūt
mores eoꝝ. Et consideraui sclm̄: ꝛ ecce erat
ꝑiculū ꝓpter cogitatōes q̄ in eo aduenerīt.
Et vidi et pepci ei valde:et ꝟuaui mihi aci
num de botro:et plantatōem de tribu mul
ta. Pereat ḡ multitudo q̄ sine causa nata
est: ꝛ ꝟueī acin⁹ me⁹ et plantatō mea:q̄r cū
multo labore ꝑfeci. Tu aūt si adhuc intro-
mittas septem dies alios sed non ieiunabꝫ
in eis: ibis in campū floꝝ vbi dom⁹ nō est
edificata:et manducabis solūmodo de flo
ribꝫ campi. ꝛ carnem non gustabis ꝛ vinū
non bibes: sed solūmodo flores. Dep̄care
altissimum sine intīmissione: ꝛ veniam ꝛ lo
quar tecū. Et ꝓfect⁹ sum sicut dixit mihi in
campū q̄ vocaī ardath: ꝛ sedi ibi in floribꝫ
Et de herbis agri manducaui: et facta est
esca eaꝝ mihi in saturitatē. Et factū est p⁹
dies septē ꝛ ego discumbebam sup̄ fenum:
et cor meū iteꝝ turbabaī sicut et ante. Et
apertū est os meum: et incboaui dicere co
ram altissimo:et dixi. O dn̄e te nobis ostē
dens oñsus es patribꝫ nostris in deꝟto qn̄
erant exeuntes de egipto:quod non calcaī
ꝛ īfructuoso: ꝛ dicens dixisti. Tu israel au
di me:et semē iacob intēde ꝟmonibꝫ meis.
Ecce em̄ ego semino in vobis legem meā:
et faciet in vobis fructū: et glorificabimi
in eo ꝑ seculū. Nam p̄res nostri accipiētes
legez non seruauerīt: et legitima mea non
custodierunt: et factus est fructus legis ñ
parens. nec em̄ poterat quoniam tu⁹ erat:
naz q̄ acceperūt ꝑierīt: nō custodientes qđ
in eis seminatum fuerat. Et ecce consuetu
do est:vt cuz acceperit terra semen. vel na
uem mare. vel vas aliquod escam vel po-
tum:cū fuerit exterminatum id in q̄ semi-
natū est vel in qđ missum ē: sic ib qđ semi-
natū vel missū est vel q̄ suscepta sūt extmi-
nanī: ꝛ suscepta iam ñ manent apud nos.

Hz nob sic ñ factū ẽ. Nos q̄dē q̄ legē acce-
pim⁹ peccātes piuim⁹ ⁊ cor nr̄m qđ suſce-
pit eā: nā lex ñ perijt: ſz pmāsit ī suo labo
re. Et cū loq̄rer hec ī corde meo r̄ſperi ocu
lis meis ⁊ vidi mlt̄ierē ī tertera ptē. Et ec-
ce hec lugebat ⁊ plorabat cū voce magna
⁊ aīo dolebat valde: ⁊ vestimēta ei⁹ diſciſſa
⁊ cinis sup caput ei⁹ Et dimiſi cogitat⁹ ī
quib erā cogitās: ⁊ puersus sū ad eā: ⁊ di
xi ei. Vlt q̄d fles: ⁊ q̄d doles aīo: Et dixit
ad me. Dimitte me dñe me⁹ vt tefleā me:
⁊ adiciā dolorē qm̄ valde amara sū aīo: et
humiliata sū valde. Et dixi ei. Quid passa
es: Dic mihi. Et dixit ad me. Sterilis fui
ego famula tua: ⁊ nō peperi: habēs mari-
tū ānis triginta. Ego em̄ p singl̄as horas
⁊ p singulos dies ⁊ ānos triginta hos. de-
por altissimū nocte ac die. Et factū est p⁹
triginta ānos exaudiuit me de⁹ ācillā tuā
⁊ vidit hūilitatē meā ⁊ attēdit tribulacōi
mee: ⁊ dedit mihi filiū. Et iocūdata sū su-
per eū valde ego ⁊ vir me⁹ ⁊ oēs ciues mei
⁊ honorificabam⁹ valde fortē. Et nutriui
eū cū labore multo: ⁊ factū est cū creuisset
⁊ venisset accipere vxorem: feci diē epuli.

Capitulū. X.

Et factū ẽ cū introisset filī⁹ me⁹ in
thalamo suo: cecidit ⁊ mortuus ẽ:
⁊ euertim⁹ oēs lumīa. Et surrexe-
rūt oēs ciues mei ad p̄solandū me: ⁊ q̄eui
vsq; ad aliū diē. vsq; noctē. Et factū ẽ cuz
omnes q̄euissent vt me p̄solarēt vt q̄esce-
rem: ⁊ surrexi noctē ⁊ fugi ⁊ veni sicut vi
des ī hoc campo: ⁊ cogito iam nō reuerti
in ciuitatē. ſz h̄ p̄sistere: ⁊ neq; mādūcare
neq; bibere: ſz sine intermissione lugere et
ieiunare vsq; dū moriar. Et dereliq̄ sermo
nes ī q̄b erā: ⁊ rñdi cū iracundia ad eā: et
dixi. Stulta sup oēs mulieres: non vides
luctū nr̄m ⁊ q̄ nobis cōtingūt: Quoniā sy
on mr̄ nr̄a oī tristicia cōtristat ⁊ humili-
tate humiliata est ⁊ lugēt validissime: et
nūc qm̄ omnes lugem⁹ ⁊ tristes sumus. qm̄
omnes p̄tristati sumus: tu aūt p̄tristaris in
vno filio. Interroga em̄ terrā ⁊ dicet tibi
qm̄ hec ẽ q̄ debeat lugere casū tātor sup
eā germinātiū. Et ex ipa ab inicio omnes
nati ⁊ alij venient. Et ecce pene oēs in p-
dicōnem ambulāt. Et exterminium fit mlt̄
titudo eor. Et quis ergo debet lugere ma
gis. nisi hec q̄ tāmagnā multitudinē pdi-
dit: q̄ tu q̄ p vno doles: Si aūt dicis mi-
hi qm̄ nō est planct⁹ me⁹ similis terre: qm̄
fructū ventris mei pdidi: quē cū merorib⁹
peperi ⁊ cū doloribus genui: terra aūt scōm
viā terre. abijtq; in ea mlt̄itudo p̄ñs: quō
euenit: ⁊ ego tibi dico. Sicut tu cū labore
peperisti: sic ⁊ terra dat fructū suū. homī
ab inicō ei q̄ fecit eaz. Nūc g̃ retine apud
temetipsā dolorē tuū: ⁊ fortiter fer q̄ tibi
p̄tigerūt casus. Si em̄ iustificaueris ter-
minū dei ⁊ p̄siliū suū. recipies ī tēpore: ⁊ ī
talib⁹ collaudaberis. Ingredere g̃ ī ciuita
tem ad virū tuū. Et dixit ad me. Nō faciā
neq; ingrediar ciuitatē: ſz hic moriar. Et
apposui adhuc loq̄ ad eā. ⁊ dixi. Noli face-
re hūc ſmonē: ſz p̄senti psuadenti. Quot
enim casus ſy̆on: Cōsolare ꝑter dolorem
birl̄m. Vides em̄ qm̄ sāctificacō nr̄a deser
ta effecta est. ⁊ altare nr̄m demolitū ẽ. ⁊ tē
plū nr̄m destructū ẽ: ⁊ psalteriū nr̄m hūi
liatū est. ⁊ ỹmnus p̄ticuit: ⁊ exultacō nr̄a
dissoluta ẽ ⁊ lumē cādelabri nr̄i extinctuz
est: ⁊ archa testamēti nr̄i direpta est. ⁊ sā-
cta nr̄a p̄taminata sūt: ⁊ nomē q̄b īuoca-
tū ẽ sup nos pene ꝑphanatū ẽ. ⁊ liberi nr̄i
p̄tumeliā passi sūt. ⁊ sacdotes nr̄i succensi
sūt ⁊ leuite nr̄i ī captiuitatē abierūt: ⁊ vir
gines nr̄e coinq̄natē sunt. ⁊ mulieres nr̄e
vim passe sūt ⁊ iusti nr̄i rapti sūt. ⁊ puuli
nr̄i pditi sūt. ⁊ iuuenes nr̄i fuerūt: ⁊ for-
tes nr̄i īualidi facti sūt. Et q̄b omniū ma-
ius signaculū ſy̆on: qm̄ resignata ẽ de glo
ria sua. Nam ⁊ tradita ẽ in manib⁹ eor q̄
nos oderūt. Tu g̃ excute tuā tristiciā mlt̄
tam: ⁊ depone abs te multitudinē dolorū
vt tibi repropicief fortis: ⁊ req̄em faciet
tibi altissimus. req̄etionē laborꝝ. Et factū
est cū loq̄bar ad eam facies eius fulgebat
subito: et spēs chorusc⁹ fiebat vīsus eius:
vt essem pauens valde ad eā et cogitarem
quid esset hoc. Et ecce subito emisit soni-
tū vocis magnū timore plenū: vt p̄moue-
ret t̄ra a mulieris sono. Et vidi: ⁊ ecce ā-
plius mulier nō p̄parebat mihi: ſz ciuitas
edificabat̄ et locus demonstrabat̄ de fun-
damentis magnis: ⁊ timui ⁊ clamaui vo-
ce magna: ⁊ dixi. Vbi est vriel angelus q̄
a principio venit ad me: Quoniā ipe me
fecit venire in multitudine in excessu men
tis hui⁹. Et fact⁹ ẽ finis me⁹ ī corrupcōez:
et oracio mea in properium: et cum essem

loquens ego hec:ecce venit ad me ⁊ vidit me.Et ecce erã posit⁹ vt mortu⁹: ⁊ ĩtellect⁹ me⁹ alienat⁹ erat.Et tenuit dexterã me am ⁊ ꝓfortauit me:⁊ statuit me sup pedes meos.Et dixit mihi. Quid tibi ẽ ⁊ q̃re ꝓt bat⁹ẽ ĩtellect⁹ tu⁹ ⁊ sẽsus cordis tui: ⁊ q̃re ꝓturbaris:Et dixi. Qm̃ dereliq̃sti me.Et ego q̃d̃ feci scdm ꝓmones tuos.et exiui ĩ cãpũ:⁊ ecce vidi ⁊ vidǒ qd̃ nõ possũ enar rare.Et dixit ad me. sta vt vir: ⁊ commo uebo te.Et dixi.Loquere dñe me⁹ tu ĩ me Noli me derelĩq̃re vt ñ frustra moriar:qm̃ vidi q̃ nõ sciebã:⁊ audio q̃ ñ scio.Aut nũ q̃d̃ sẽs⁹ me⁹ fallit̃:⁊ aĩa mea supmat:Nũc ergo depco⁹ te:vt demõstres ꝓuo tuo ǒ ex cessu hoc.Et respõdit ad me:⁊ dixit Audi me.⁊ doceã te:⁊ dicã tibi ǒ q̃bo times:qm̃ altissim⁹ reuelauit tibi misteria mlta.Eli dit rectã viã tuã:qm̃ sine intmissione cõ tristabaris pro ꝓlo tuo: et valde lugebas ꝓt̃ syon.Hdic q̃ ĩtellect⁹ visiõis q̃ tibi apa ruit añ paululũ. Quã vidisti lugentẽ in choasti ꝓsolari eã:nũc aũt ⁊ iã spẽm muli eris nõ vides. sz apparuit tibi ciuitas edi ficari:⁊ qm̃ enarrabat tibi de casu filij sui Hec absolucõ ẽ.Hec mlier quã vidisti.hec ẽ syon:⁊ quoniã dixit tibi quã ⁊ nũc ꝓspi cies.vt ciuitatẽ edificatã. Et qm̃ dixit ti bi q⁹ sterilis fuit ãnis trigĩta:ꝓt̃ qd̃ erãt ãni scz triginta qñ nõ erat ĩ ea adhuc ob lacõ ablata.Et factũ ẽ post ãnos triginta edificauit salomõ ciuitatẽ ⁊ obtulit obla cões:tũc fuit qñ pepit sterilis filiuz. Et q⁹ tibi dixit quoniã nutriuit eũ cũ labore hoc erat habitacõ in hirlm.Et quoniã di xit tibi q⁹ fili⁹ meus veniẽs ĩ suo thalamo mortu⁹ esset ⁊ ꝓtigisset ei casus:hoc erat q̃ facta est ruina hirlm. Et ecce vidisti silĩ tudinẽ ei⁹ ⁊ quoniã filiũ lugeret ĩchoasti ꝓsolari eã:⁊ de hijs q̃ ꝓtigerũt hec erãt ti bi apienda.Et nũc videt altissim⁹ quoniã ex aĩo ꝓtristatus es: ⁊ quoniã ex toto cor de pateris ꝓ ea:oñdit tibi claritatẽ glorie eius:⁊ pulcritudinem decoris eius . Pro pterea eĩ dixi tibi:vt maneres in campo vbi domus ñ est edificata.Sciebam enim ego quoniã altissimus incipiebat tibi ostẽ dere hec:ꝓterea dixi tibi vt venires ĩ agr vbi nõ est fundamentũ edificij.Nec eĩ po terat opus edificij homĩs sustineri ĩ loco vbi incipiebaꝫ altissimi ciuitas oñdi.Tu q̃ noli timere neq; expauescat cor tuũ:sed ingredere ⁊ vide splẽdorẽ ⁊ magnitudinez edificij. q̃ntũ capax ẽ tibi visu oculoꝝ vi dere: ⁊ post hec audies q̃ntũ capit audit⁹ auriũ tuaꝝ audire.Tu em̃ beatus es pre multis:⁊ vocatus es apud altissimũ.sicut ⁊ pauci. Noctẽ autẽ q̃ in crastinũ futura ẽ manebis hic:⁊ oñdet tibi altissim⁹ eas vi siones supmoꝝ q̃ faciet altissimus hijs q̃ habitant sup terram a nouissimis diebus Et dormiui illam noctem ⁊ aliaz:sicut di xerat mihi.

Capitulũ. .XI.

Et vidi somniũ: ⁊ ecce ascendebat de mari aquila cui erant duodeci ale pẽnaꝝ:⁊ capita tria.Et vidi: ⁊ ecce expandebat alas suas. in omnẽ ter ram:⁊ oẽs vẽti celi ĩsufflabãt ĩ eam ⁊ col ligebanť.Et vidi:⁊ de pẽnis ei⁹ nascebanť cõtrarie pẽne:⁊ ipe fiebãt ĩ pẽnaculi minu tis ⁊ modicis. Nã capita ei⁹ erãt q̃escẽtia ⁊ dimidiũ caput erat mai⁹ alioꝝ capitũ:sz ipa q̃escebat cũ eis.Et vidi:et ecce aquila volauit in pennis suis:⁊ regnauit sup ter ram ⁊ sup eos q̃ habitãt ĩ ea.Et vidi quo niã subiecta erãt ei oĩa sub celo:⁊ nemo il li ꝓtradicebat:neq; vn⁹ de creatura q̃ ẽ su per terrã.Et vidi ⁊ ecce surrexit aq̃la sup vngues suos :⁊ misit vocem pennis suis dicens.Nolite omnes simul vigilare:dor mite vnusquisq; ĩ loco suo: ⁊ per tempus vigilate.Capita autem in nouissimo ser uentur.Et vidi:⁊ ecce vox nõ exibat de ca pitibꝰ eius:sz de medietate corporis eius. Et numeraui cõtrarias pennas eius:⁊ ec ce ipe erant octo.Et vidi: ⁊ ecce a dextera parte surrexit vna pẽna:⁊ regnit sup om nẽ terraz.Et factũ ẽ cũ regret.venit ei fi nis:⁊ nõ apparuit locus ei⁹:⁊ sequẽs exur rexit ⁊ regnabat. Ipa multũ tenuit tẽpus Et factũ est cũ regnaret:⁊ veniebat finis eius vt non appareret sic̃ prior:⁊ ecce vox emissa est illi dicens Audi tu que tanto tẽ pore tenuisti terram.Hec annuncõ tibi ã tẽq̃ incipias non apparere . Nemo post te tenebit tempus tuum: sed nec dimidium eius.Et leuauit tercia:et tenuit princípa tum sicut et priores : et non apparuit et ipsa.Et sic cõtingebat omnibus alijs sin gulatim principatum gerere : et iterum nusq̃ cõparere. Et vidi:⁊ ecce ĩ tempore.

seqntes pene erigebãt a dextera pte vt tenerẽt 7 ipe pncipatũ: 7 ex hijs erãt q̃ tenebãt: sz tam̃ statĩ nõ ꝓpatescebãt: nã 7 aliq̃ ex eis erigebãt: sz nõ tenebãt pncipatuz. Et vidi p̃ hec: 7 ecce nõ ꝓparuerũt duodecĩ pene 7 duo penacula 7 nihil superat ĩ corpore aqle nisi duo capita quiescẽcia 7 sex penacula. Et vidi: 7 ecce sex penacul' diui se sũt due: 7 mãserũt sub capite qꝺ ẽ ad dextrã pt̃e. Nã q̃tuor mãserũt ĩ loco suo. Et vidi: 7 ecce hec subalares cogitabãt se erigere: 7 tenere pncipat'. Et vidi: 7 vna erecta ẽ: sz statim nõ ꝓparuit. Et scde veloti usq̃ pores ñ ꝓparuerũt. Et vidi: 7 ecce due q̃ supauerũt apud semetipas cogitabant 7 ipe regnare: 7 ĩ eo cũ regnarẽt. ecce vnũ qescẽtiũ capitũ qꝺ erat mediũ euigilabat. Hoc em̃ erat duoꝝ capitũ mai'. Et vidi: qm̃ ꝓpleta sũt duo capita secũ: 7 ecce conuersũ est caput cũ hijs q̃ cũ eo erant: 7 comedit duas subalares q̃ cogitabãt reg̃re. Hoc autẽ caput pconterruit omnẽ terrã: 7 dñabatur in ea hijs qui habitant terraz cũ labore multo: 7 potentatũ tenuit orbis terraz sup omnes alas q̃ fuerunt. Et vidi post hec: 7 ecce medium caput subito non ꝓparuit: et hoc sicut ale. Superauerunt autẽ duo capita: q̃ 7 ipsa similiter regnauerũt sup terrã: 7 sup eos q̃ habitãt in ea Et vidi: 7 ecce devorauit caput a dextera pte illud qꝺ a leua. Et audiui vocẽ dicẽtẽ mihi. Conspice ꝓtra te: 7 ꝓsidera qꝺ vides. Et vidi: 7 ecce sicut leo concitatus ꝺ silua rugiens: 7 vidi qm̃ emittebat vocem hois ad aquilam. Et dixit dicens. Audi tu. et loquar ad te: 7 dicit altissimus tibi. Nonne tu es qui superasti de quatuor aĩalibꝫ q̃ feceram regnare in seculo meo: et vt p eos veniret finis tẽpoꝝ eorum! Et q̃rtus veniens devicit omnia aĩalia q̃ trãsierũt. 7 potentatu tenuit seculũ cũ tremore multo. 7 omnẽ orbem cũ labore pessimo: 7 ĩhabitauit tot temporibꝫ orbem terraꝝ cũ dolo. Et iudicasti terrã nõ cũ veritate. Tribulasti em̃ mansuetos 7 lesisti qescentes: 7 dilexisti mendaces 7 destruxisti habitacões eoꝝ q̃ fructificabant: et humiliasti muros eorũ qui te nõ nocuerunt. Et ascẽdit contumelia tua ad altissimũ: 7 supbia tua ad fortẽ. Et respexit altissim' superba tẽpora: 7 ecce finita sũt: 7 scelera eius cõpleta sũt. Propterea nõ appareas tu aqla 7 ale tue horribiles 7 pẽnacula tua pessima 7 capita tua maligna. 7 vngues tui pessimi. 7 omne corp' tuũ vanuz: vti refrigeret̃ oĩs terra 7 reuertat̃ liberata de tua vi: et speret iudicium 7 misericordiam eius qui fecit eam. 7

Capitulũ. .XII.

Et factũ ẽ dũ loq̃retur leo vba hec ad aquilã: 7 vidi 7 ecce q̃ superauerat caput 7 nõ ꝓparuerũt q̃tuor ale ille q̃ ad eũ trãsierũt 7 erecte sũt vt regnarẽt: 7 erat regnũ eoꝝ exile. 7 tumultu plenũ. Et vidi: 7 ecce ipa nõ apparebãt: 7 oẽ corp' aqle incẽdebat̃: 7 expauescebat terra valde. Et ego a tumultu 7 excessu mentis 7 a magno timore euigilaui: 7 dixi spiritui meo. Ecce tu p̃stitisti mihi hoc: ĩ eo q̃ scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sũ animo. 7 spiritu meo inualid' sum valde: 7 nec modica est ĩ me virtus a multo timore q̃ expaui nocte hac. Nũc q̃ orabo altissimũ: vt me cõfortet vsq; in finem. Et dixi. Dñator dñe si inueni gr̃am añ oculos tuos 7 si iustificatus suz apud te pre multis. etsi certe ascendit dep̃catio mea ante faciẽ tuã: ꝓforta me et ostẽde seruo tuo mihi interp̃tacõem 7 distinctionez visus horribilis huius: vt plenissime cõsoleris aiaz meã. Dignũ enim me habuisti: ostendere mihi tẽpoꝝ nouissima. Et dixit ad me. Hec est interp̃tacõ visionis huius Aquilam quã vidisti ascendentẽ de mari: hoc est regnũ qꝺ visum est. in visione danieli fratri tuo. Sed non est illi interp̃ta tũ: qm̃ ego nũc tibi interpretor. Ecce dies veniunt: et exurget regnum sup terram: et erit timor acrior omniũ regnorum que fuerũt añ eum. Regnabũt autẽ in ea reges duodecim: vnus post vnũ. Nã secund' incipiet regnare: 7 ipe tenebit ampli' temp' pre duodecim. Hec est interp̃tacõ duodecĩ alarum quas vidisti. Et quã audiuisti vocem que locuta est non de capitibꝫ eius exeuntem sed de medio corpore eius: hec est interp̃tacõ. Qm̃ post tempus regni illius nascent̃ ꝓtencões non modice: 7 periclitabit̃ vt cadat 7 nõ cadet tũc: sed itez ꝓstituet̃ ĩ suũ inicium. Et quoniã vidisti subalares octo coherẽtes alis ei': hec est ĩterp̃tacõ. Exurgent in ipo octo reges quoꝝ

erũt tẽpora leuia ꝙ ãni citati: ꝙ duo quidẽ ex ipis periẽt. Appropiquãte aũt tẽpe medio. q̃tuor fuabũt ĩ tpe: cũ incipiet appropinq̃re tẽpus ei⁹ vt finiat. Due vero ĩ finem fuabũt. Et qm̃ vidisti tria capita q̃escẽcia: hec ẽ itẽrptacõ. In nouissimis ei⁹ suscitabit altissim⁹ tria regna: ꝙ fuocabit ĩ ea multa ꝙ dñabũt terrã et q̃ habitãt in ea: cũ labore mlta sup oẽs q̃ fuerũt añ hos Propt̃ hoc ipi vocati sũt capita aq̃le. Isti em̃ erũt q̃ recapitulabũt impietates ei⁹ et q̃ pficiẽt nouissima ei⁹. Et qm̃ vidisti caput mai⁹nõ apparens: hec ẽ intẽrptacõ ei⁹ Qm̃ vn⁹ ex eis sup lectũ suũ morieẽt. ettamẽ cũ tormẽtis. Nã duo q̃ pseuerauerint: gladius eos ꝓmedet. Alnius ei gladi⁹ ꝓmedet q̃ cũ eo: sztñ ḃ gladi⁹ ĩ nouissimis cadz Et quoniã vidisti duas subalares traicietes sup caput qđ ẽ in dextera pte: hec ẽ intẽrptacõ. Hij sũt q̃s ꝓseruauit altissim⁹ in finem suũ: hoc est regnũ exile ꝙ turbacõnis plenũ. Sicut vidisti ꝙ leonem quẽ vidisti de silua euigilantẽ ꝙ rugientẽ ꝙ loq̃ntem ad aquilam ꝙ arguentẽ eã. ꝙ iniusticias ipius p omes fmones ei⁹ sicut audisti: ḃ est ventus quẽ fuauit altissim⁹ in finez ad eos ꝙ impietates ipox: ꝙ arguet illos ꝙ incuciet corã ipsis scerpcões eox. Statuet em̃ eos in iudicium viuos: ꝙ erit cuz arguerit eos: tũc corripiet eos. Nam residuũ populũ meũ liberabit cũ miseria. qui saluati sunt sup fines meos: ꝙ iocundabit eos quoadusq; veniet finis dies iudicij de quo locutus sum tibi ab inicõ Hoc somnium qđ vidisti: ꝙ hee intẽrptacões. Tu ergo solus dignus fuisti scire altissimi secretũ hoc. Scribe ergo omia ista in libro q̃ vidisti: ꝙ pone ea in loco abscondito: ꝙ docebis ea sapiẽtes de pl̃o tuo: quox corda scis posse capere ꝙ fuare secreta hec. Tu aũt adhuc sustine hic alios dies septez: vt tibi oñdat q̃qđ visũ fuerit altissimo oñdere tibi. Et pfectus est a me. Et factũ est cũ audisset omis pl̃us qm̃ ptransierũt septem dies ꝙ ego nõ fuissem reuersus in ciuitatem: ꝙ cõgregauit se omis a minimo vsq; ad maximum ꝙ venit ad me: ꝙ dixerũt mihi dicentes. Quid peccauimus tibi: et quid iniuste egimus in te qm̃ derelinquẽs nos. sedisti in loco hoc? Tu em̃ nobis sup es solus ex omnibus pl̃is sicut botrus de vinea: ꝙ sicut lucerna in loco obscuro et sicut portus ꝙ nauis saluata a tempestate Aut nõ sufficiunt nobis mala. q̃ ptingũt: Si g̃ tu nos dereliq̃ris: quãto nobis erat melius si essemus succẽsi ꝙ nos cũ incẽdio syon? Nec em̃ nos meliores sumus eox q̃ ibi mortui sũt. Et plorauerũt voce magna Et rndi ad eos ꝙ dixi. Confide isrl̃: ꝙ noli tristari tu dom⁹ iacob. Est ei memoria vestri corã altissimo: ꝙ fortis nõ ẽ oblit⁹ nri in tẽptacõe. Ego em̃ ñ dereliqui vos neq; excessi a vob: sz veni in hũc locũ vt tẽpcarer p desolacõe syon: vt q̃rerẽ misericordiam p humilitate sãctificacõis vestre. Et nũc ite vnusquisq; vẽm ĩ domũ suã: ꝙ ego veniam ad vos post dies istos. Et pfect⁹ est pl̃us sicut dixi ei in ciuitatẽ. Ego aũt sedi in cãpo septẽ diebꝫ sicut mihi mandauit: et manducabam de floribꝫ solũmodo agri: de herbis facta est esca mihi in dieb⁹ illis.

Capitulũ. .XIII.

Et factũ ẽ post dies septẽ: ꝙ somniaui somniũ nocte. Et ecce de mari vent⁹ exurgebat: vt ꝓturbaret omnes fluct⁹ ei⁹. Et vidi: ꝙ ecce ꝓualescebat ille homo cũ milibꝫ celi: ꝙ vbi vultũ suum vertebat vt ꝓspiceret tremebãt oia q̃ sub eo videbãt: ꝙ vbicũq; exibat vox de ore ei⁹ ardescebãt oẽs q̃ audiebãt voces ei⁹ sicut q̃escit terra q̃ndo senserit ignẽ. Et vidi p⁹ hec: ꝙ ecce ꝓgregabat multitudo hoim q̃rũ nõ erat numer⁹ de q̃tuor ventis celi: vt debellarẽt hoiem q̃ ascenderat de mari. Et vidi: ꝙ ecce sibimetipi sculpserat montem magnũ: ꝙ volauit sup eũ. Ego aũt quesiui videre regionem vel locũ vñ sculptus esset mons: ꝙ non potui. Et post hec vidi: ꝙ ecce omes q̃ ꝓgregati sũt ad eũ vt expugnarent eũ timebãt valde: tñ audebant pugre Et ecce vt vidit impetum mltitudinis venientis .nõ leuauit manum suaz neq; fra meam tenebat. neq; aliqđ vas bellicosuz: nisi solũmodo vt vidi. quoniã emisit đ ore suo sicut flatum ignis. ꝙ de labijs ei⁹ spiritus flamme. ꝙ de lingua ei⁹ emittebat scintillas et tempestates: ꝙ conmixta sunt oia simul hic flatus ignis et spiritus flãme: ꝙ multitudo tempestatis: et concidit super mltitudinẽ ĩ impetu q̃ parata erat pugre ꝙ succendit oẽs: vt subito nihil videretur

de inumerabili mltitudine. nisi solūmodo
pulnis ⁊ fumi odor. Et vidi: ⁊ extimui Et
post hec vidi ipm hoiem descendētē de mō-
te ⁊ vocātē ad se mltitudinē aliā pacificā
⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoim multoꝝ qrū
dam gaudētiū. qrūdam tristātiū: aliq ve-
ro alligati: aliq adducētes ex eis q offere-
bāt. Et eg̃taui a mltitudīe pauoris: ⁊ ex
pgefact⁹ sū: ⁊ dixi. Tu ab īicio demōstrasti
seruo tuo mirabilia hec: ⁊ dignū me habui
sti vt suscipes depcacōez meā: ⁊ nūc demō
stra mihi adhuc inēptacōez sōnij hui⁹ Sī
cut eī existimo ī sensu meo: ve q derelicti
fuerūt ī diebꝫ illis. Et multopl⁹ ve hijs q ñ
sūt derelicti. Qui eī nō sūt derelicti tristes
erāt. Intelligo nūc q sūt reposita ī nouis-
simis diebꝫ: ⁊ occurrēt eis: sz ⁊ hijs q dere
licti sūt. Propter hoc venerūt eī ī pericu-
la magna. ⁊ necessitates mltas: sicut ostē-
dūt somnia hec. Attamē facili⁹ē pclitātē
venire ī hūc q̄ ptrāsire sic nubē a seculo:
⁊ nūc videre q̄ ptingūt ī nouissimo. Et rñ
dit ad me ⁊ dixit. Et visionis interptacō
nē dicā tibi: ⁊ de quibꝫ locut⁹ es adaperiā
tibi. Quoniā de hijs dixisti q derelicti sūt
hec est interptacō. Qui aufert piculū illo
tpe: hic se custodiuit. Qui in piculo incide
runt: hij sūt qui habēt opa ⁊ fidē ad fortis
simum. Scito ergo: qm̄ magis beatificati
sūt qui derelicti: sup eos q mortui sūt. De
interptacōes visionis. Quia vidisti viruz
ascendentē de corde maris. ipe est quē con
seruat altissimus multis temporibꝫ: q per
semetipm liberabit creaturā suā: ⁊ ipe di-
sponet qui derelicti sūt. Et quoniā vidisti
ō ore ei⁹ exire vt spiritū ⁊ ignē ⁊ tempesta
tez: ⁊ quoniā nō tenebat frameā neq vas
bellicosum: corrupit em̄ impet⁹ ei⁹ multi-
tudinem q venerat expugnare eū: hec ē in
terptacō. Ecce dies veniūt qn̄ incipiet al-
tissimus liberare eos q̄ sup terrā sūt ⁊ ve-
niet in excessu mentis sup eos qui inhabi
tant terram. Et alij alios cogitabūt debel
lare: ciuitas ciuitatem ⁊ loc⁹ locū ⁊ gens
aduersus gentem: ⁊ regnuz aduersus re-
gnum. Et erit cum fient hec: ⁊ ptingēt si-
gna q̄ añ oñdi tibi: ⁊ tūc reuelabit filius
me⁹: quē vidisti vt vi ꝝ ascendentē. Et erit
qn̄ audierint oñes gentes vocē ei⁹: et de-
relinquet vnusquisqꝫ in regione sua bellū
suū qd̄ habent ad alterutrū. ⁊ colliget in
vnū multitudo inumerabilis sicut volen
tes venire ⁊ expugnare eū. Ipe aūt stabit
sup cacumē mōtis syon. Syon aūt veniet
⁊ oñdet⁹ oīb parata ⁊ edificata sicut vidi
sti montē sculpi sine manibꝫ. Ipe aūt filiu
us me⁹ arguet q̄ adinuenerūt gentes īpie-
tates eoꝝ has: q̄ tēptati appropinquerūt
ꝑter mala cogitamēta eoꝝ ⁊ cruciamēta
quibꝫ incipient cruciari q̄ assimulate sunt
flāme: ⁊ pdet eos sine labore: p legē q̄ igni
assimulata est. Et qm̄ vidisti eū colligentē
ad se aliā multitudinē pacificā: he sūt de-
cem tribꝫ q̄ captiue facte sūt de terra sua ī
diebꝫ iosie regis quē captiuū duxit salma
nasar rex assiriorꝝ. et transtulit eos trans
flumē: ⁊ trāslati sūt ī terrā aliā. Ipi aūt si
bi dederūt ꝯsiliū hoc vt derelinq̄rent mul-
titudinē gentiū: ⁊ pficiscerēt ī vlteriorem
regionē vbi nūq̄ inhabitauit gen⁹ hūanū
vel ibi obꝺuare legittima sua q̄ nō fuerāt
ꝺuātes in regione sua. Per introit⁹ autez
angustos flumis eufratē itroierūt. Fecit
em̄ eis tūc altissim⁹ signa: ⁊ statuit venas
fluminis vsqzquo trāsirēt. Per eā em̄ regi
onem erat via multa itineris āni vnius ⁊
dimidij: nam regio illa vocatur arsareth.
Tunc inhabitauerunt ibi vsqꝫ in nouissi-
mo tpe: ⁊ nunc itez cum ceperint venire.
itez altissimus statuet venas fluminis vt
possint transire: ꝓpt̄ hec vidisti multitudi
nē cū pace. Sz ⁊ q̄ derelicti sūt de ꝓp̄lo tuo
Oij sūt q̄ inueniunt̄ intra terminū meum
Factum erit g̃ qn̄ incipiet pdere multitu
dinem eaz q̄ collecte sūt gentes: ꝓtget e-
os qui supauerunt ꝓp̄lum: ⁊ tūc oñdet eis
multaplurima portēta. Et dixi ego. Dña-
tor dñe hoc mihi ostende: ꝓpter qd̄ vidi vi-
rū ascendentē de corde maris. Et dixit mi-
hi. Sicut nō potest hec vel scrutari vel sci
re q̄ sunt in pfundo maris: sic nō poterit
quisqꝫ sup terram videre filium meum. vl̄
eos q̄ cū eo sunt: nisi ī tpe diei. Hec ē inter
ptacō somnij qd̄ vidisti: ⁊ ꝓpter qd̄ illumi-
natus es hic solus. Dereliquisti em̄ tuaz:
⁊ circa meam vocasti legē ⁊ q̄sisti. Elitam
em̄ tuam disposuisti in sapientia: ⁊ sensū
tuū vocasti matrem. Et ꝓpter hoc oñdi ti-
bi merces apud altissimum. Erit em̄: post
alios tres dies ad te alia loq̄r: ⁊ exponam
tibi ꝯuia ⁊ mirabilia. Et ꝓfectus sum et
trāsij ī campū: multū glorificās ⁊ laudās

altissimū ō mirabilibꝫ q̄ p tēpus faciebat:
ꝛ qm̄ gubernat ipm ꝛ q̄ sūt ī tēporibꝫ illa-
ta. Et sedi ibi tribꝫ diebꝫ. ¶ Ca. XIIII.

ET factū ē tercia die: ꝛ ego sedebaz
sup quercu. Et ecce vox exiuit ꝓ̄
me dc rubo ꝛ dixit. Esdra esdra.
Et dixi. Ecce ego dñe. Et surrexi sup pe-
des meos. Et dixit ad me. Reuelās reue-
latus sū sup rubū. ꝛ locut⁹ sum moysi qm̄
ꝑplus me⁹ fuiebat ī egipto: ꝛ misi eū ꝛ edu
xi ꝑplm meū dc egipto. ꝛ adduxi eū super
montē sÿna: ꝛ detinebā eū apud me dieb⁹
multis: ꝛ enarraui ei mirabilia multa. et
oñdi ei tēpoꝛ secreta ꝛ finē: ꝛ p̄cepi ei di-
cens. Hec ī palam facies verba: ꝛ hec ab-
scondes. Et nunc tibi dico signa q̄ demon-
straui. ꝛ somnia que vidisti ꝛ interp̄tacō-
nes quas tu vidisti ī coꝛde tuo: repone ea
Tu enim recipieris ab omnibꝫ conuerte-
ris resid⁹cū ꝓsilio meo ꝛ cū similibꝫ tuis
vsqueq̄ finiañ tēpora. Quoniā seculū p̄-
dibit iuuentutē suā: ꝛ tempora appropin-
quant senescere. Duodecim enim p̄tibꝫ di
uisum est seculū: ꝛ transierūt eius decima
ꝛ dimidiū decime p̄tis: supsunt autem ei⁹
post medium decime p̄tis. Nunc ergo di-
spone domum tuam. ꝛ coꝛripe populū tu
um ꝛ consolare humiles eoꝝ: ꝛ renūcia iā
coꝛruptele ꝛ dimitte abs te mortales cogi
tacōnes: ꝛ pice abs te ponderа humana ꝛ
exue te iam infirmam naturā: et repone ī
vnam p̄tem molestissima tibi cogitamen-
ta: ꝛ festina transmigrare a tēporibꝫ hijs
Que enim vidisti nunc ꝓtigisse mala: itēꝝ
hoꝝ deteriora facient. Quantum enim in-
ualidum fiet seculum a senectute: tantuz
multiplicabuñ super inhabitantes mala
Prolongauit enī se magis veritas: ꝛ ap-
propinquauit mendaciū. Haz em̄ festinat
venire quam vidisti visionem. Et respon
di: ꝛ dixi corā te domine. Ecce em̄ ego abi
bo sicut p̄cepisti mihi: et coꝛripiam presē
tem populum. Qui autem iterum nati fu
erint: quis cōmouebit: Positum est ergo
seculum in tenebris: ꝛ qui inhabitant ī eo
sine lumine. Quoniam leꝝ tua incensa est
Propter qđ nemo scit que a te facta sunt
vel que incipient opera. Si enim inueni
in te graciam: immitte in me spiritum sā-
ctum: et scribam omne qđ factum est ī se-
culo ab inicio que erant in lege tua scri-
pta. vt possint homines inuenire semitā:
et qui voluerint viuere in nouissimis vi-
uant. Et respondit ad me: ꝛ dixit. Elatēs
ꝓgrega ꝑplm. ꝛ dices ad eos: vt nō querāt
te diebus quadraginta. Tu aūt p̄para ti-
bi buxos multos: et accipe tecum saream
dabriam. selemiā. echanum ꝛ asiel. quinq̄
hos: qui parati sūt ad scribendū velociter
Et venies huc ꝛ ego accendam ī coꝛde tuo
lucernam intellect⁹: que nō extinguetur
quoadusq̄ finiañ que incipies scribere.
Et tūc p̄fectis q̄dam palā facies: quedaz
sapiētibꝫ abscōse tradēs. In crastinum em̄
hac hora incipies scribere. Et p̄fectus sū
sicut mihi p̄cepit: ꝛ ꝓgregaui oēm ꝑplm: ꝛ
dixi. Audi isrl̄ verba hec. Peregrinati sūt
pres nr̄i ab inicio ī egipto. ꝛ liberati sūt ī-
de: ꝛ acceperūt legē vite quā non custodie
runt. quā ꝛ vos post eos transgressi estis
ꝛ data est vob̄ terra ī soꝛte ꝛ terra sÿon: et
patres vr̄i ꝛ vos iniquitatē feciſtis. ꝛ non
seruastis vias quas p̄cepit vob̄ altissim⁹:
ꝛ iustus iudex cū sit. abstulit a vobis in tē
poꝛe qđ donauerat. Et nūc vos b̄ estis: et
fratres vr̄i introꝛsū vm̄ sunt. Si ergo i-
peraueritis sensui vr̄o ꝛ erudieritis coꝛ ve
strū. viui ꝓseruati eritis: ꝛ post moꝛtē mi-
sericoꝛdiā consequimini. Judiciū em̄ post
moꝛtē veniet. qm̄ itēꝝ reuiuiscem⁹: ꝛ tunc
iustoꝝ nomina parebūt: et impioꝝ facta
ostēdeñ. Ad me igitur nemo accedat nūc
neq̄ requirat me vsq̄ dies quadraginta.
Et accepi quinq̄ viros sicut mādauit mi
hi: et ꝑfecti sumus in campū: ꝛ mansim⁹
ibi. Et factus sum in crastinū. et ecce voꝝ
vocauit me dicens. Esdra aperi os tuum
ꝛ bibe quo te potauero. Et aperui os me-
um: et ecce calix plenus poꝛrigebaz mihi
Hoc erat plenū sicut aqua: coloꝛ aūt ei⁹ vt
ignis similis. Et accepi ꝛ bibi: ꝛ in eo cuz
bibissem coꝛ meum cruciabaz intellectu:
ꝛ in pectus meum increscebat sapiencia.
Nam spiritus meus conseruabaz memo-
ria. Et aptum est os meum: et nō est clau-
sum amplius. Altissim⁹ dedit intellectum
quinq̄ viris ꝛ scripserūt q̄ dicebañ excel
siones noctis: quas nō sciebāt. Noctē aū
manducabant panem ego autē p diem lo
quebar: ꝛ p noctem non tacebaz. Scripti
sunt aūt p q̄draginta dies libri ducentiq̄
tuoꝝ. Et factū est cū ꝓpleuissent q̄dragīta

dies:locut⁹ē altissim⁹ dicēs. Priora q̄ scripsisti ī palā pone. ⁊ legāt digni ⁊ īdigni: nouissimos aūt septuagīta ꝓphuabis: vt ē das eos sapientib⁹ de ꝓpl'o tuo. In hijs em̄ ē vena intellect⁹ ⁊ sapiētie fons: ⁊ scientie flumē. Et feci sic. ¶ Capi. XV.

Ecce loq̄re ī aures plebis mee sermones ꝓphecie q̄s īmisero ī os tuum dicit dñs: ⁊ fac vt ī carta scribant̄: qm̄ fideles ⁊ veri sunt. Ne timeas a cogitacōib⁹ aduersū te: nec turbāt te īcredulitates dicentiū: qm̄ oīs incredul⁹ī incredulitate sua morie. Ecce ego induco dicit dñs sup orbē terrax mala. gladiū et famē ⁊ mortē ⁊ īeritū: ꝓt̄ qđ suppolluit iniq̄tas omnē terrā: ⁊ adimpleta sūt opa nociua illox. Propterea dicit dñs. Jam nō silebo de impietatib⁹ eox q̄ irreligiose agūt: nec sustinebo in hijs q̄ inique exercent. Ecce sanguis innoxius ⁊ iustus clamat ad me: ⁊ aie iustox clamāt pseuerāt Ulindicās vindicabo illos dicit dñs: ⁊ accipiā omnē sanguinē innoxiū ex illis ad me. Ecce pl'us meus q̄si grex ad occisionē ducit̄: iā nō paciar illū habitare ī tra egipti: sz educā eū ī manu potenti ⁊ brachio excelso. Et pcuciā plaga sicut p̄us: ⁊ corrūpam omnē terrā ei⁹. Lugebit egipt⁹ ⁊ fūdamenta ei⁹: plaga vberata ⁊ castigacōne q̄s inducet ei de⁹. Lugebūt cultores opantes terrā: qm̄ deficient semina eorux ab vredine ⁊ grandine ⁊ a sidere terribili. Ule seculo ⁊ q̄ habitāt in eo: qx appropinq̄bit gladi⁹ ⁊ cōtritio eox: ⁊ exurget gēs super gentē ad pugnā ⁊ rūpbea in manib⁹ eox. Erit em̄ ī pstabilicō hoīb⁹: ⁊ alij alijs inualescētes nō curabūt regem suū ⁊ p̄ncipes: vie gestox suox ī potencia sua. Cōcupiscet em̄ homo in ciuitatem ire: ⁊ non potent. Propt̄ supbiā em̄ eox ciuitates turbabunt̄: domus exterēt̄: homies metuent. Non miserebit̄ homo primū suum ad irritum faciendū domos eox in gladium: ad diripiendas substācias eox ꝓpter famē panis. ⁊ tribulacōnem multā. Ecce ego puoco dicit de⁹ omēs reges tre ad me verendum qui sunt ab oriēte ⁊ ab austro ab euro ⁊ a libano ad cōuertēdos in se: et reddere que dederūt illis. sicut faciūt vsq̄ hodie electis meis: sic faciam ⁊ reddam ī sinu eorum. Hec dicit dominus deus. Nō pcet dextera mea super peccatores: nec cessabit rūpbea super effundentes sanguinē innocuū sup terraz. Exijt ignis ab ira ei⁹ ⁊ deuorauit fundamenta terre: ⁊ peccatores quasi stramē incensū. Ele eis qui peccant: ⁊ non obseruant mādata mea: dicit dominus. Non parcam illis. Discedite filij a potestate: nolite ꝓtaminare sāctificacōem meā: qm̄ nouit dñs oēs q̄ delinquūt in illū. Propterea trabidit eos in mortem ⁊ ī occisionē. Jā em̄ venerūt sup orbē terrarū mala: ⁊ manebitis in illis. Nō em̄ liberabit vos de⁹: ꝓpter qđ peccastis in eum Ecce visio horribilis: ⁊ facies illi⁹ ab oriēte. Et exiēt nacōnes draconū arabū ī curribus multis: ⁊ sicut flat⁹ eox numerus fertur sup terrā: vt iā timeāt ⁊ trepident oēs qui illos audient carmonij insanientes in ira: ⁊ exient vt apri de silua. ⁊ aduenient ī vtute magna: ⁊ cōstabūt in pugnā cū ill' ⁊ vastabūt porcōnez terre assiriox. Et p⁹ hec supualescēt dracones. natiuitatis sue memores: ⁊ ꝓuertēt se ꝓspirātes in vtute magna ad psequendos eos. Isti turbabūtur et silebunt in virtute illox: ⁊ ꝓuertēt pedes suos in fugam: ⁊ a territorio assiriorū subsessor obsidebit eos: ⁊ ꝓsumet vnū ex illis: ⁊ erit timor ⁊ tremor ī exercitu illorū. ⁊ ꝓtencō in reges ipsorum. Ecce nubes ab oriente ⁊ a septētrione vsq̄ meridianum: et facies earum horriba valde plena ire et pcelle. Et collident seinuicem: et collident sydus copiosum sup terram ⁊ sydus illoruz. Et erit sanguis a gladio vsq̄ ad ventrem: et fim⁹ hominis vsq̄ ad substramē cameli. Et erit timor et tremor m'tus sup terram: ⁊ horrebunt qui videbunt iram illam: ⁊ tremor apprehendet illos. Et post hec mouebunt̄ nimbi copiosi a meridiano ⁊ septētrione: ⁊ portio alia ab occidente. Et supinualescent venti ab oriente ⁊ recludent eam: ⁊ nubē quā suscitauit in ira: ⁊ sydus ad faciendā exterritacōez ad orientalē ventum ⁊ occidentē: violabitur. Et exaltabunt̄ nubes magne ⁊ valide plene ire et sydus. vt exterreant omnē terraz ⁊ inhabitantes eam: ⁊ infundent sup oēm locum altum. ⁊ eminentem sydus terribile. ignem ⁊ grādinem ⁊ rūpheas volantes ⁊ aquas multas: vt eciam impleātur omnes campi ⁊ omnes riui plenitudīe aq̄rū

mltaꝝ. Et demoliẽt ciuitates ⁊ muros ⁊ mõtes ⁊ colles ⁊ ligna siluaꝝ: ⁊ fenũ prato ꝝ ⁊ frumẽta eoꝝ. Et trãsibũt cõstantes vsq; babilonẽ ⁊ exterrẽt eã: ꝯueniẽt ad ipsam ⁊ circuibũt eã: ⁊ effundẽt sÿdus ⁊ omnẽ irã sup eã. Et subibit puluis ⁊ fumus vsq; ĩ celũ: ⁊ oẽs ĩ circuitu lugebũt eã: et q̃ sub ea remãserint fuiẽt hijs q̃ exterrue rũt. Et tu asia cõcors ĩ spem babilonis. et gloria pfone ei⁹: ve tibi misera. ꝑpt̃ qđ assi milasti ei ⁊ ornasti filias tuas ĩ fornicacõ ne ad placendũ ⁊ gloriandũ in amatoribꝫ tuis qui tecũ cupierũt semper fornicari. Odibile imitata es ĩ oñibꝫ operibꝫ eius ⁊ adiuencõibꝫ eius. ꝑterea dicit de⁹ Immittam tibi mala: viduitatẽꝫ. pauptatẽ ⁊ famẽ ⁊ gladiũ ⁊ pestem ad deuastandas domos tuas a violacõne ⁊ morte ⁊ gloria vtutis tue. Sicut flos siccabit̃ cũ exurget ardor q̃ emissus est sup te: ĩfirmaberis vt paupcula plagata ⁊ castigata a mulieribꝫ vt nõ possint te suscipe potẽtes ⁊ amatores. Nũquid ego sic zelabo te dicit dñs. nisi occidisses electos meos in omni tẽpore exaltans pcussionẽ manuũ. ⁊ dicẽs super mortẽ eoꝝ cũ inebriata esses. exorna speciem vultus tui: Merces fornicacõis tue in sinu tuo: ⁊ ꝑter hoc reddicõnez accipies. Sicut facis electis meis dicit dñs. sic faciet tibi de⁹: ⁊ tradet te in malum. Et nati tui fame interiẽt: ⁊ tu rũphea cades ⁊ ciuitates tue ꝯterenẽt: ⁊ omnes tui ĩ campo gladio cadẽt. Et qui sũt ĩ mõtibꝫ fame pibunt: ⁊ mãducabunt carnes suas ⁊ sãguinem bibẽt a fame panis ⁊ siti aque. Infelix p maria venies: ⁊ rursũ accipies mala. Et in trãsitu allidẽt ciuitatẽ ociosam: ⁊ exterrẽt aliquã porcõem terre tue. ⁊ ptẽ glorie tue exterminabũt: rursũ reuertẽtes conuersã. Et demolita eris illis ꝑ stipula ⁊ ipi erũt tibi ignis: ⁊ deuorabũt te ⁊ ciuitates tuas. terrã tuã. ⁊ montes tuos: oẽs siluas tuas ⁊ lignũ fructifex igni ꝯburẽt Filios tuos captiuos ducẽt: ⁊ censũ tuũ ĩ ꝑdam habebũt ⁊ gl̃iam facici tue exterminabunt. ¶ Capitulũ. .XVI.

Ve tibi babilon ⁊ asia: ve tibi egipte ⁊ siria. Precingite vos saccis et cilicijs. et plangite filios vr̃os et dolete: quoniam appropinquauit cõtricõ vestra. Immissus est vobis gladius: et quis est qui auertat illum: Immissus ẽ in vobis ignis: et quis est qui extinguat illum: Immissa sunt vobis mala. Et quis ẽ qui repellat ea: Nũquid repellit aliq̃s leonem esurientẽ ĩ silua: aut extinguet ignẽ in stipula. mox qñ cepit ardere: Nunquid repellat aliquis sagittam a sagittario forti missaz: Dominus fortis ĩmittit mala: ⁊ quis est q̃ repellet ea: Exijt ignis ex ira cundia eius: Et q̃s est q̃ extinguat eum: Chorusscabit: ⁊ q̃s nõ timebit: Tonabit: et quis non pauebit: Dñs ꝯminabit̃ ⁊ q̃s nõ funditus ꝯterẽt a facie ipsius: Terra tremuit et fundamenta ei⁹: mare fluctuat ꝺ ꝑfundo. ⁊ fluctus eius disturbabunt̃. ⁊ pisces ei⁹ a facie dñi ⁊ a gloria virtutis ei⁹: qm̃ fortis dextera ei⁹ que arcũ tẽdit: sagitte ei⁹ acute q̃ ab ipo mittunt̃: nõ deficient cũ ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunt̃ mala et nõ reuertent̃. donec veniãt sup terram. Ignis succendit̃: ⁊ nõ extinguetur donec cõsumat fundamẽta terre. Quẽadmodũ nõ redit sagitta missa a valido sagittario sicut nõ reuertent̃ mala q̃ missa fuerint in terram. Ve mihi ve mihi Quis me liberabit in illis diebꝫ: Inicium dolorum ⁊ multi gemitus: iniciũ famis et multi interitus: iniciũ bellox et formidabunt potestates: iniciũ malox ⁊ trepidabunt omnes. In hijs quid faciã cum venerint mala: Ecce fames ⁊ plaga ⁊ tribulacõ ⁊ angustia missa sũt flagella ĩ emendacõe ⁊ ĩ hijs oibꝫ se nõ ꝯuertẽt ab iniquitatibꝫ suis: neq; flagellox memores erũt semper. Ecce erit ãnone vilitas sup terrã: sic vt putent sibi esse directã pacẽ: ⁊ tũc germinabũt mala sup terrã gladius. fames ⁊ magna confusio. A fame emñ plurimi qui inhabitãt terrã interiẽt: ⁊ gladi⁹ ꝑdet ceteros q̃ supauerint a fame: et mortui sicut stercora ꝓicient̃ ⁊ non erit qui ꝯsoletur eos. Derelinq̃tur enim terra deserta: ⁊ ciuitates eius deicient̃. Nõ derelinq̃tur qui colat terrã: ⁊ qui seminet eam. Ligna dabunt fructus: ⁊ q̃s vindemiabit illa: Ulna matura fiet: et quis calcabit illam: Erit enim locis magna desercõ. Cupiet emñ homo hominem videre: vel vocem eius audire. Relinquentur enim de ciuitate decẽ et duo de agro q̃ abscõderint se in densis nemoribꝫ ⁊ scissuris petrarũ: quẽadmodum

ꝛelinquũtur ĩ oliueto ⁊ singlis arboꝛib
tres aut q̃tuoꝛ oliue: aut sic̃ ĩ vinea vinde-
miata racemi relinquũt̃ ab hijs q̃ diligẽt̃
vineã scrutant̃: sic relinquẽt̃ in diebꝫ illis
tres aut q̃tuoꝛ scrutãtibꝫ domos eoꝝ ĩ rũ
phea. Et relíquet̃ ĕra deꝛta: ⁊ agri eiꝰ ĩue
ꝛabũt: ⁊ vie eiꝰ ⁊ oẽs semitꝫ eiꝰ germina
bũt spinas eo q̃ nõ trãsiẽt hoĩes ꝑ eã. Lu-
gebũt ꝺgines ñ hñtes spõsos: lugebũt mli
eres nõ hñtes viros: lugebũt filie eaꝝ non
hñtes adiutoꝛiũ sponsi eaꝝ. In bello ꝓsu-
mẽt̃: ⁊ viri eaꝝ ĩ fame exterẽt̃. Audite ꝺo
ista: ⁊ cognoscite ea ꝟui dñi. Ecce ꝺbũ dñi
excipite illud ne dijs credatis de q̃bꝫ dicit
dñs. Ecce appropinquãt mala ⁊ nõ tardãt
Quẽadmodũ pregnãs cũ parit ĩ nono mẽ
se filiũ suũ: appropinquãte hora partꝰ eius
añ horas duas vel tres dolores circueunt
ventrẽ eiꝰ ⁊ ꝑeũte ĩfante de vẽtre nõ tar-
dabũt vno pũcto: sic ñ morabũt̃ mala ad
ꝑeundũ sup terrã: ⁊ seculũ gemet. ⁊ dolo
res circũtenebũt illud. Audite ꝺbũ plebs
mea. Parate vos ĩ pugnã: ⁊ ĩ malis sic e-
stote q̃si aduene t̃re. Qui vẽdit q̃si q̃ fugi-
at. ⁊ q̃ emit q̃si q̃ ꝑditurꝰ. q̃ mercat̃ q̃si q̃
fructũ nõ capiat ⁊ q̃ edificat q̃si ñ habitu-
rus. Qui seminat q̃si q̃ nõ metet: sic ⁊ qui
vineã putat q̃si non vindemiaturus. Qui
nubũt sic q̃si filios nõ facturi: ⁊ q̃ nõ nu-
bũt sic quasi vidui: ꝓp̃t qꝺ q̃ laborant sine
causa laborãt. Fructus eĩ illoꝝ alienige-
ne metẽt: ⁊ substanciã illoꝝ rapient ⁊ do-
mos euertent: ⁊ filios eoꝝ captiuabũt. qꝛ
ĩ captiuitate ⁊ fame generãt natos suos.
Et q̃ negociant̃ in rapina quantũdiu ex-
ornãt ciuitates ⁊ domos suas ⁊ possessio-
nes ⁊ ꝑsonas suas: tantomagis adzelaboꝛ
eos sup ꝑccata sua dicit dñs. Quomodo
zelat̃ fornicaria mulierẽ ꝺboneã ⁊ bonaz
valde: sic zelabit̃ iusticia iniq̃tatem cũ ex-
ornat se ⁊ accusat eã in facie cũ venerit q̃
defendat exquirentẽ oñe ꝑccatũ sup ter-
ram. Propterea nolite similari ei nec ope
ribꝫ eiꝰ: qm̃ adhuc pusillũ ⁊ tollet̃ iniqui-
tas a terra: ⁊ iusticia regnabit in vos. Nõ
dicat ꝑccatoꝛ se ñ ꝑccasse: qm̃ carbones
ignis ꝺburet sup caput eiꝰ qui dicit ñ pec-
caui corã deo ⁊ gloꝛia ipius. Ecce dñs co-
gnoscet oĩa opera hominũ: ⁊ adinuẽcões
illoꝝ ⁊ cogitacões illoꝝ: ⁊ coꝛda illoꝛum.
Dixit em̃ fiet terra ⁊ facta est. fiat celũ et
factũ est. Et ĩ verbo illius stelle fũdate sũt
⁊ nouit numeꝝ stellaꝝ. Qui scrutat̃ abyss
sum ⁊ thesauros illaꝝ: q̃ mẽsus est mare.
⁊ ꝓceptũ eiꝰ. Qui ꝓcluſit mare ĩ medio a-
quaꝝ: ⁊ suspẽdit terrã sup aquas ꝺbo suo
Qui extendit celũ q̃si camerã: sup aquas
fũdauit eũ. Qui posuit in deꝛto fõtes aq̃-
rũ: ⁊ sup verticẽ montiũ lacus ad emittẽ-
dum flumĩa ab eminẽti petra: vt potaret
terrã. Qui finxit hoĩem ⁊ posuit coꝛ suũ ĩ
medio coꝛpoꝛis: ⁊ misit ei spiritũ. vitã ⁊ ĩ-
tellectũ ⁊ spiramẽ dei omñipotentis q̃ fecit
oĩa: ⁊ scrutinat omñia absconsa ĩ abscõsis
terre. Hic nouit adinuencõeꝫ vãm: ⁊ que
cogitatis in coꝛdibꝫ vãis ꝑccãtes ⁊ volen
tes occultare pct̃a vr̃a. Propter qꝺ dñs
scrutinando scrutinauit omñia opa vestra.
⁊ traducet vos oẽs. ⁊ vos ꝓfusi eritis cuꝫ
ꝓcesserit pct̃a vr̃a corã hoĩbꝫ: ⁊ iniq̃tates
erũt q̃ accusatoꝛes stabũt ĩ die illo. Quid
facietis: aut quõ abscõdetis pct̃a vr̃a coꝛaz
deo ⁊ angelis eiꝰ? Ecce iudex deꝰ: time-
te eũ. Desinite a ꝑccatis vr̃is: ⁊ obliuisca
mini iniq̃tates vr̃as iã agere eas ĩ sempi-
terno: ⁊ deꝰ educet vos ⁊ liberabit de omñi
tribulacõe. Ecce em̃ incendit̃ ardor super
vos turbe copioſe: ⁊ rapiẽt quosdã ex vo-
bis ⁊ cibabũt ydolis occisos: ⁊ q̃ ꝓsenserit
eis erũt illis ĩ deriſũ ⁊ in ĩꝓperiũ ⁊ ĩ cõ-
culcacõnem. Erit em̃ locis locus: ⁊ ĩ vici-
nas ciuitates exurrectio multa sup timẽ-
tes dñm. Erũt quasi insani nemini parcẽ
tes. ad diripiendũ ⁊ deuastandũ adhuc ti
mentes dñm: qꝛ deuastabũt ⁊ deripiẽt sub
stancias: ⁊ de domibꝫ suis eos eiciẽt. Tũc
parebit ꝓbacõ electoꝝ meoꝝ: vt aurũ qꝺ
ꝓbat̃ ab igne. Audite dilecti mei dicit do
minus. Ecce assunt dies tribulacõnis: ⁊ ꝺ
hijs liberabo vos. Ne timeatis nec hesite-
tis: qm̃ deus dux vester est. Et qui seruat
mandata ⁊ ꝑcepta mea dicit dñs deus: ne
ꝓponderent vos ꝑccata vr̃a: ne supeleuẽt
se iniquitates vr̃e. Ele qui ꝓstringuntur a
ꝑccatis suis ⁊ obtegunt̃ ab iniquitatibꝰ
suis: quẽadmodum ager ꝓstringit̃ a silua
⁊ spinis tegit̃ semita eius ꝑ quã non tran
sit homo: ⁊ excludit̃ ⁊ mittit̃ ad deuoracõ
nem ignis.

Explicit Esdre liber quartꝰ: plogꝰ hiero
nimi ꝑsbiteri bti in Thobie libꝝ Incipit.

incipit liber

Cromacō ⁊ heliodoro epīs: hieronim⁹ pſbr̄ ī dño ſalutē Mirari non deſino exactōis vr̄e inſtāciā. Exigitis em̄ vt librum chaldeo ſermone conſcriptū ad latinū ſtilū trahaṁ: libꝫ vtiqꝫ thobie: quē hebrei de cathalago diuinaꝝ ſcripturaꝝ ſecantes. hijs q̄ agÿogpha morant manciparūt. Feci ſatis deſiderio veſtro: non tamen meo ſtudio. Arguunt enim nos hebreoꝝ ſtudia: ⁊ imputant nobis ꝓtra ſuum canonez latinis auribꝰ iſta tranſferre. Sed melius eſſe iudicans phariſeorum diſplicere iudicō. et epiſcoporū iuſſionib⁹ dēbuire: inſtiti vt potui. Et qz vicina eſt caldeorum lingua ſermoni hebraico: vtriuſqꝫ lingue peritiſſimū loquacem reperiens. vnius diei laborez arripui et quicquid ille mihi hebraicis verbis expreſſit hoc ego accito notario. ſermonibus latinis expoſui. Oracōnibus veſtris mercedem huius operis recōpenſabo: cuz gratum vobis didicero me quod iubere eſtis dignati compleſſe.

Explicit plog⁹. Incipit liber Thobie.

Thobias ex tribu et ciuitate neptalim. que eſt in ſuperioribus galilee ſupra naaſon. poſt viam que ducit ad occidentem. in ſiniſtro habens ciuitatem ſephet: cum captus eſſet in diebꝰ ſalmanaſar regis aſſirioꝝ. in captiuitate tamē poſitus viam veritatis non deſeruit: ita vt omnia que habere poterat quotidie cōcaptiuis fratribus qui erant ex eius genere inptiret. Cūqꝫ eſſet iunior oñibꝰ in tribu neptalim: nihil tñ puerile geſſit in opere Deniqꝫ cum irent omnes ad vitulos aureos q̄s hieroboam fecerat rex iſrahel. hic ſolus fugiebat ꝓſortia omniū: ⁊ pergebat ad hieruſalem ad templū domini. ⁊ ibi adorabat dñm deum iſrahel: omnia p̄miti ua ſua et decimas ſuas fidelit̄r offerens ita vt in tercio anno ꝓſelitis et aduenis miniſtraret omnē decimacōnē. Hec ⁊ hijs ſimilia ſcōm legem dei puerulus obſeruabat. Cum vero factus fuiſſet vir accepit vxorem annā de tribu ſua: et genuit ex ea filium nomen ſuū imponens ei: quē ab infantia timere deum docuit ⁊ abſtinere ab omni peccato. Igit̄ dum p captiuitatem deueniſſet cum vxore ſua ⁊ filio in ciuitatem niniuen cū omni tribu ſua. et cū oēs ederēt ex cibis gētiliū: iſte cuſtodiuit aiaz ſuā: ⁊ nūq̄ cōtaminatus in eſcis eoꝝ. Et qm̄ memor fuit dñi ī toto corde ſuo. ⁊ dedit illi de⁹ gr̄am ī ꝓſpectu ſalmanaſar regis: ⁊ dedit illi poteſtatē quocūqꝫ vellz ire habēs libtatē quecūqꝫ facere voluiſſz. Pergebat g̃ p oñes q̄ erāt ī captiuitate: ⁊ monita ſalutis dabat eis. Cū aūt veniſſet in rages ciuitatem medoꝝ. ⁊ ex hijs quibꝰ honoratus fuerat a rege habuiſſet decē talenta argenti: ⁊ cuz in multa turba generis ſui gabelū egentē videret qui erat ex tribu eius: ſub cirographo dedit illi memoratuz pondus argenti. Poſt multum vero temporis mortuo ſalmanaſar rege. cū regnaret ſennacherib fili⁹ eius p eo. ⁊ filios iſrahel exoſos haberet in ꝓſpectu ſuo: thobias pgebat p oñem cognacōem ſuam. et conſolabat̄ eos: diuidebatqꝫ vnicuiqꝫ ꝑut poterat de facultatibꝰ ſuis. Eſurientes alebat: nudiſqꝫ veſtimenta p̄bebat: ⁊ mortuis atqꝫ occiſis ſepulturam ſolicitus exhibebat. Deniqꝫ cū reuerſus eſſet rex ſennacherib fugiens a iudea plagā. q̃m circa eū fecerat de⁹ ꝑter blaſphemiam ſuam: et iratus multos occideret ex filijs iſrahel: thobias ſepeliebat corpora eorum. At vbi nūciatum eſt regi iuſſit eum occidi: ⁊ tulit omnē ſubſtāciam eius. Thobias vō cū filio ſuo ⁊ cum vxore fugiens nud⁹ latuit quia multi diligebant eum. Poſt dies vō quadragintaquinqꝫ occiderunt regem filij ipſius. Et reuerſus eſt tobias ad domum ſuam: omniſqꝫ facultas eius. reſtituta eſt ei.

Capitulū. .II.

Poſt hec vero cum eſſet dies feſtus domini et factum eſſet prandium bonum in domo tobie: dixit filio ſuo. vade et adduc aliquos d̄ tribu noſtra timentes deum: vt epulent̄ nobiſcū. Cūqꝫ abiſſet: reuerſus nunciauit ei vnuz ex filijs iſrl̄ iugulatū iacere in platea. Statiqꝫ exiliens de accubitu ſuo. relinquens prandiū ieiunus pueit ad corp⁹: tollēſqꝫ illud. portauit ad domuz ſuam occulte: vt dum

sol occubuisset caute sepeliret eu3. Cunq3 occultasset cor3 manducauit panẽ cũ luctu 7 tremore:memorãs illũ ꝓmonẽ quez dixit dñs p amos ꝓphetã. Dies festi vestri uertẽ ĩ lamẽtacõez 7 luctũ. Cũ vero sol occubuisset:abijt 7 sepeliuit eũ. Arguebãt aũt eũ oẽs primi ei9 dicẽtes. Jã hui9 rei causa inẽfici iussus es. 7 vix effugisti mortis imperiũ:7 itez sepelis mortuos: Sed tobias plus timẽs deũ q̃ regem. rapiebat corpa occisoz 7 occultabat ĩ domo sua:7 mediis noctib3 sepeliebat ea. Contigit aũt vt q̃dam die fatigat9 a sepultura veniens domũ iactasset se iuxta parietem 7 obdor misset:7 ex nido hirundinũ dormienti illi calida stercora incidẽrẽt sup oculos eius: fieretq3 cecus. Hãc aũt tẽptacõez ideo permisit dñs euenire illi:vt posteris daretur exẽplũ pacientie ei9:siẽ 7 sancti iob. Nã cum ab infãtia sua semp deũ timuerit. 7 mãdata ei9 custodierit. nõ ẽ ꝓtristat9 ꝓtra dñm q̃ plaga cecitatis euenerit ei: sz ĩmobilis i dei timore pmãsit: agẽs gr̃as deo oib3 diebꝫ vite sue. Nã sicut beato iob ĩsultabãt reges:ita isti parẽtes 7 cognati ei9 irridebant vitam ei9 dicẽtes. Vbi ẽ spes tua p q̃ elemosinas 7 sepulturas faciebas: Thobias vero increpabat eos dicens. Nolite ita loqui:qm̃ filij sãctoz sum9. et vitã illã expectam9:quã de9 datur9 ẽ hijs q̃ fidem suã nũq̃ mutant ab eo. Anna vo vxor ei9 ibat ad op9 textrinũ quotidie: 7 de labore manuũ suaz victũ quẽ ꝓsequi potuisset deferebat. Vñ factũ ẽ: vt hedũ capraz accipiens. detulisset domi. Cui9 cũ vocẽ balãtis vir ei9 audisset dixit. Videte ne forte furtiuus sit. Reddite eũ dñis suis:qz non licet nob aut edere ex furto aliq̃d aut ꝓtingere Ad hec vxor ei9 irata rñdit. Manifeste vana facta ẽ spes tua:7 elemosine tue modo paruerũt. Atq3 hijs 7 alijs huiusmodi verbis exprobrabat ei.

¶ Capitulũ. .III.

Vnc tobias ingemuit. 7 cepit orare cũ lacrimis dicẽs. Just9 es dñe 7 oĩa iudicia tua vera sũt:7 omẽs vie tue misericordia 7 veritas 7 iudicium Et nũc dñe memor esto mei:7 ne vindictã sumas de pcĩis meis:neq3 reminiscaris delicta mea vl̃ parẽtũ meoz. Q̃m nõ obediuim9 p̃ceptis tuis ideo traditi sum9 ĩ direpcõnẽ. 7 captiuitatẽ 7 mortẽ. 7 in fabulã: 7 ĩ improperiũ oĩb3 nacõib3 in q̃b3 dispersisti nos. Et nũc dñe magna iudicia tua: qz nõ egim9 scõm p̃cepta tua:7 nõ ambulauim9 sincerit̃ coram te. Et nũc dñe scõm volũtatẽ tuã fac mecũ: 7 p̃cipe ĩ pace recipi spiritũ meũ. Expedit eĩ mihi mori magis q̃ viuere. Eadẽ itaq3 die ꝓtigit vt sara filia raguelis ĩ rages ciuitatẽ medoz. 7 ipa audiret ĩproperiũ ab vna ex ãcillis pr̃is sui:qm̃ tradita fuerat septẽ viris:7 demoniũ noie asmodeus occiderat eos. mox vt ingressi fuissent ad eam. Ergo cũ p culpa sua increparet puellã:rñdit ei dicẽs. Ampli9 ex te nõ videam9 filiũ aut filiã sup terram:interfectrix virorz tuorz. Nũq̃d 7 occidere me vis siẽ eciã occidisti septẽ viros Ad hãc vocem prexit in superius cubiculum dom9 sue:7 tribꝫ diebꝫ 7 tribꝫ noctib9 nõ manducauit neq3 bibit:sz in oracõe psistẽs cũ lacrimis depcabat̃ deũ vt ab isto ĩproperio liberaret eã. Factũ est aut̃ die tercia dũ ꝓpleret oracõez:benedicẽs dñm dixit. Benedictũ est nomẽ tuũ de9 patrũ nr̃orum:q̃ cũ iratus fueris misericordiã facies:7 in tpe tribulacõnis peccata dimittis hijs q̃ inuocãt te. Ad te dñe faciẽ meã cõuerto:ad te oculos meos erigo. Peto domine vt de vinculo improperij hui9 absoluas me:aut certe desup terrã eripias me. Tu scis dñe qz nũq̃ cõcupiui vix: 7 mundam ꝑuaui aiaz meã ab omni ꝓcupiscẽtia. Nũq̃ cũ ludẽtib3 miscui me: neq3 cũ hijs q̃ in leuitate ambulant pticipẽ me p̃bui. Virum aũt cũ timore tuo ñ cũ libidine mea cõsensi suscipe. Et aut ego indigna fui ill̃ aut illi forsitan mihi nõ fuerũt digni: qui forsitan viro alij cõseruasti me. Non ẽ em̃ in hoĩs potestate cõsilium tuum. Hoc aũ pcerto habet omnis q̃ colit te: qz vita ei9 si in ꝓbacõne fuerit coronabit̃: si aut̃ in tribulacõne fuerit liberabit̃: etsi in correpcõne fuerit ad misericordiam tuam peruenire licebit. Non em̃ delectaris in perditõib3 nostris:qz post tempestatẽ tranql̃lum facis:7 post lacrimacõem 7 fletũ exultacõnem infundis. Sit nomẽ tuũ deus isrl̃ bñdictum in secula. Jn illo tẽpore exaudite sũt p̃ces ambor in ꝓspectu gl̃ie sũmi dei:7 missus ẽ angelus dñi sanctus raphael vt curaret eos ambos q̃rũ vno tpe

sūt oracões in ꝓspectu dñi recitate.

¶ Capitulū. .IIII.

Factū cū tobias putaret oracōnem suā exaudiri vt mori potuisset: vocauit ad se tobiā filiū suū: dixitq; ei. Audi fili mi ꝟba oris mei: ⁊ ea in corde q̄si fūdamentū ꝓstrue. Cū accepit de' aiaz meā. corp' meū sepeli: ⁊ honorē habeb matri tue. oñibb diebb vite ei'. Memor em̄ eē debes: q̄ ⁊ quāta pericula passa sit ꝓpter te ī vtero suo. Cū aūt ⁊ ipa cōpleuerit tp̄us vite sue: sepelias eā circa me. Oñibb autez diebb vite tue in mente habeto deū: ⁊ caue ne aliq̄n peccato cōsentias: ⁊ p̄termittas p̄cepta dei nr̄i. Ex substācia tua fac elemosinā: ⁊ noli auertere faciē tuā ab vllo paupere. Ita em̄ fiet: vt nec a te auertat̄ facies dñi. Q̄uo potueris: ita esto misericors Si multū tibi fuerit abūdanter tribue: si exiguū tibi fuerit eciā exiguū libēter imptiri stude. Premiū em̄ bonū tibi thesaurisas in die necessitatis: qm̄ elemosina ab omni peccato ⁊ a morte liberat: ⁊ nō patietur aiam ire ī tenebras. Fiducia magna erit corā sūmo deo elemosinā oīb facientib eā. Attende tibi filij mi ab oñi fornicacōe: ⁊ p̄ter vxorē tuā nunq̄ patiaris crimen scire. Superbiam nūq̄ in tuo sensu. aut ī tuo verbo domīari p̄mittas. In ipa em̄ inicium sūpsit oīs pditio. Quicūq; tibi aliq̄d opatus fuerit. statim ei mercedez restitue: ⁊ merces mercēnarij tui apud te omnino nō remaneat. Q̄d ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliquando alteri facias. Panem tuū cū esurientib ⁊ egentibb comede ⁊ de vestimētis tuis nudos tege. Panem tuū ⁊ vinū tuū sup sepulturā iusti cōstitue: ⁊ noli ex eo māducare ⁊ bibere cum peccatoribb. Consiliū semp a sapiēte q̄re Omī tpe benedic deū: ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ⁊ oīa ꝓsilia tua ī ipo p̄maneāt. Indico eciā tibi fili mi dedisse me decē talēta argēti dū infātul' esses gabelo ī rages ciuitate medoꝝ: ⁊ cirogr̄phum eius apud me habeo. Et ideo q̄re qūo ad eum pueniās: ⁊ recipias ab eo sup̄ memoratuz pondus argēti: ⁊ restituas ei cirogr̄phū suum. Noli timere fili mi: paupem q̄dē vitā gerim': sz multa bona habebim' si timuerimus deum. ⁊ recesserimus ab oñi peccato: ⁊ fecerimus bene. ¶ Capi. .V.

Tunc respondit tobias patri suo ⁊ dixit. Omnia quecūq; p̄cepisti mihi. faciam pater. Quomodo autē pecuniam hanc inquiraz: ignoro. Ille me nescit: et ego eum ignoro. Q̄d signū dabo ei: sz neq; viam per quā pgatur illuc. aliqñ cognoui. Tūc pater suus rñdit illi. ⁊ dixit. Cirogr̄phū q̄dē illi' apud me habeo. q̄d dū illi oñderis statim restituet. Sed pge nunc ⁊ inq̄re tibi aliquem fidelem virum: q̄ eat tecum (salua mercede sua) dum adhuc viuo: vt recipias eam. Tunc egressus tobias. inuenit iuuenē stantem splendidū p̄cinctū: ⁊ q̄si paratū ad ābulādū. Et ignorans q̄ āgelus dei esset: salutauit eū: ⁊ dixit. Unde te habem' bone iuuenis: At ille rñdit. Ex filijs israhel. Et tobias dixit ei. Nosti viam que ducit in regionē medoꝝ: Cui rñdit. Noui: ⁊ omnia itinera eius frequēter ambulaui: ⁊ mansi apud gabelum fratrē nr̄m qui morat̄ ī rages ciuitate medoꝝ q̄ posita est in mōte egbathanis. Cui tobias ait. Sustine me obsecro: donec hec ipa nūciem patri meo. Tunc ingressus tobias. idicauit vniuersa hec patri suo. Super q̄ āmiratus pater: rogauit vt itroiret ad eū. Ingress' itaq; salutauit eū ⁊ dixit. Gaudiū tibi sit semp. Et tobias ait. Quale gaudiū mihi erit: q̄ in tenebris sedeo. et lumen celi nō video: Cui ait iuuenis. Forti aīo esto: in ꝓximo est vt a deo cureris. Dixit itaq; illi tobias. Nūquid potes p̄ducere filiū meū ad gabelū ī rages ciuitatem medoꝝ: Et cum redieris. restituā tibi mercedē tuā. Et dixit ei angelus. Ego ducam: ⁊ reducā eum ad te. Cui tobias respondit. Rogo te: indica mihi. De qua domo: aut de qua tribu es tu: Cui raphael āgelus dixit. Genus queris mercēnarij: an ipm mercēnariū q̄ cū filio tuo eat: Sz ne forte solicitū te reddā: ego sū azarias ananie magni filius. Et tobias rñdit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne irascaris: q̄ voluerim ꝓgnoscere gen' tuū. Dixit autem illi angelus. Ego sanū ducam: ⁊ sanū tibi reducam filium tuum. Rñdens autez tobias ait. Bene ambuletis: ⁊ sit dñs ī itinere vr̄o: ⁊ angelus eius comitet̄ vobiscū Tunc paratis oñibb q̄ erant in via portāda fecit tobias vale patri suo. ⁊ mri sue: ⁊ ambulauerunt ambo simul. Cūq; pfect

hic

eēnt:cepit mr̄ eiꝰ flere ⁊ dicere. Baculū se nectutis nr̄e tulisti: et ēnsmisisti a nobis. Nūq̄ fuisset ipa pecunia: p q̄ misisti eum. Sufficiebat nob pauptas nr̄a:et diuicias cōputarem⁹ hoc. q̄ videbam⁹ filiū nr̄m di xitq; ei tobias. Noli flere. Saluꝰ pueniet fili⁹ nr̄: ⁊ saluꝰ reuertet̄ ad nos: ⁊ oculi tui vidēbūt illū. Credo ei q̄ āgelꝰ dei bonꝰ comitet̄ ei: ⁊ bñ disponet oīa q̄ circa eū gerunt̄: ita vt cū gaudio reuertat̄ ad nos. Ad hāc vocē cessauit mr̄ eiꝰ flere: ⁊ tacuit

Capitulū. .VI.

Profectꝰ ē aūt tobias: ⁊ canis secutꝰ ē eū: ⁊ māsit p̄ma māsiōe iuxta fluuiū tigris. Et exiuit vt lauaꝛ pedes suos: ⁊ ecce piscis īmanis exiuit ad deforādū eū. Quē expauescēs tobias: clamauit voce magna dicēs. Dñe: īuadit me Et dixit ei āgelꝰ. Apphēde brāchiā eius: ⁊ trahe eū ad te. Qđ cū fecisset attraxit eū ī siccū: ⁊ palpitare cepit añ pedes eiꝰ. Tūc dixit ei angelꝰ. Exenterа hūc piscē: ⁊ cor eiꝰ. ⁊ fel ⁊ iecur repone tibi. Sunt enī hec necessaria ad medicamēta vtilit̄. Qđ cū fecisset assauit carnes eiꝰ. ⁊ secū sustulerunt ī via: cetera salierūt q̄ sufficerēt eis: quousq; puenirēt in rages ciuitatem medoꝛ. Tūc inꝛogauit tobias angelū: ⁊ dixit ei. Obsecro te azaria frr̄: vt dicas mihi qđ remediū habebūt ista q̄ de pisce suare iussisti. Et rñdēs āgelꝰ dixit ei. Coꝛdis eiꝰ pticulā si sup carbones ponas. fumꝰ eiꝰ extricat oē genꝰ demonioꝝ siue a viro siue a mulière: ita vt vltra ñ accedat ad eos: ⁊ fel valet ad vngēdos ocl'os ī q̄b fuerit albugo ⁊ sanabunt̄. Et dixit ei tobias. Ubi vis vt maneamꝰ: Rñdēsq; āgelꝰ ait. Est hic raguel noīe vir ꝓpinquus de tribu tua: ⁊ hic habet filiā noīe saram: sed neq; masculum neq; feminā vllā habet aliā p̄ter eā. Tibi debet̄ oīs substancia eiꝰ: ⁊ opoꝛtet eā te accipere ꝓiugē. Pete g̃ eā a pr̄e eiꝰ ⁊ dabit tibi eā vxorē. Tūc rñdit tobias. et dixit. Audio q̄ tradita est septē viris. ⁊ moꝛtui sunt: sed ⁊ hoc audiui. q̄ demoniū occidit illos. Timeo g̃ ne forte ⁊ mihi hec eueniant: ⁊ cū sim vnicus parētibꝫ meis: deponaz senectutē illoꝝ cū tristicia ad inferos Tūc angelus raphael dixit ei. Audi me et ostēdam tibi. qui sūt quibꝫ p̄ualere potest demonium. Hij nāq; qui ꝓiugiū ita suscipiūt. vt deū a se ⁊ a sua mēte excludāt. et sue libidini ita vacēt sicut equus ⁊ mulus q̄bꝫ nō est intellectus: habz potestatē demoniū sup eos. Tu aūt cū acceperis eā. īgreſsus cubiculū p tres dies ꝓtinēs esto ab ea ⁊ nihil aliud nisi oracōibꝫ vacabis cū ea. Ipa aūt nocte. incenso iecoꝛe piscis fugabit̄ demoniū. Secūda vero nocte ī copulacōne sanctoꝝ p̄iarcharum admitteris. Tercia vero nocte bñdictōnē cōsequeris: vt filij ex vob ꝓcreentur incolumes. Trāsacta aūt tercia nocte accipies vginem cuz timoꝛe dñi. amoꝛe filioꝝ magisq; libidinis duct⁹: vt in semine abrahe benedictionem in filijs cōsequaris.

Capitulū. .VII.

Ingressi sūt aūt ad raguelē ⁊ suscepit eos raguel cū gaudio. Intuēsq; tobiā raguel: dixit anne vxoꝛi sue. Quāsimilis est iuuenis iste cōsobrino meo. Et cū hec dixisset. ait. Unde estis iuuenes fratres nostri? At illi dixer̄t. Ex tribu neptalim sumus ex captiuitate nineue. Dixitq; illis raguel. Nostis tobiā fr̄em meum? Qui dixerūt. Nouimus. Cūq; multa bona loquerer̄ de eo: dixit angelus ad raguelem. Tobias de quo interrogas. pater istius est. Et misit se raguel. ⁊ cū lacrimis osculatꝰ est eū: ⁊ plorās sup̄ collū eiꝰ dixit. Bñdictio sit tibi fili mi: qz boni et optimi viri filius es. Et anna vxoꝛ eius et sara ipoꝝ filia lacrimate sūt. Postq̄ autē locuti sūt: ꝓcepit raguel occidi arietem. ⁊ parari ꝓiuiū. Cūq; hoꝛtaret̄ eos discūbere ad prandium: tobias dixit. Dic ego hodie non manducabo neq; bibā: nisi prius peticōnem meā cōfirmes: ⁊ ꝓmittas mihi dare saram filiā tuā. Quo audito vbo raguel expauit. sciens quid euenerit illis septē viris. q̄ ingressi sūt ad eā: ⁊ timere cepit: ne forte ⁊ huic sil'r ꝓtingeret. Et cum nutaret ⁊ nō daret vllū pc tenti responsū dixit ei angelus. Noli timere dare eā isti: quoniam huic timenti deum debetur coniunx filia tua. Propterea aliꝰ non potuit habere illam. Tunc dixit raguel. Non dubito q̄ deus p̄ces et lacrimas meas ī conspectu suo admiserit. Et credo qm̄ ideo fecit vos venire ad me: vt et ista coniūgeretur cognacōi sue. secundū legem moy̓si. Et nūc noli dubiū gerere: q̄ tibi eā tradā

Et apphendẽs dextrã filie sue: dextre tobie tradidit dicens. Deꝰ abrahã ⁊ deꝰ ysaac ⁊ deꝰ iacob vobiscũ sit. ⁊ ipe cõiungat vos: impleatq; bñdictionẽ suã in vobis. Et accepta carta. fecerũt cõscripcõez cõiugij. Et post hec epulati sũt bñdicẽtes deũ. Elocauitq; raguel ad se ãnã vxorẽ suã: ⁊ pcepit ei vt ppararet altꝛ cubiculũ. Et itrduxit illuc sarã filiã suã: ⁊ lacrimata ẽ. Dixitq; ei. Forti aĩo esto filia mea. Dñs celi det tibi gaudiũ p tedio qđ ppessa es.

¶ Capitulũ. .VIII.

Postq̃ vo cenauerũt: introduxerũt iuuenẽ ad eã. Recordat⁹ itaq; tobias ꝓmonũ ãgeli ptulit de cassidili suo ptem iecoris: posuitq; eam sup carbones viuos. Tũc raphael angelus apprehendit demoniũ ⁊ religauit eum in deserta superioris egipti. Tũc hortat⁹ ẽ virginem tobias: dixitq; ei. Sara exurge ⁊ deprecemur deũ hodie ⁊ cras ⁊ scđm cras: qꝛ hijs tribꝰ noctibꝰ deo iungimur: tercia autem transacta noctẽ. in nr̃o erim⁹ cõiugio. Filij quippe sanctoꝝ sumus: ⁊ nõ possumus ita cõiungi sicut ⁊ gentes q̃ ignorãt deum. Surgẽtes aũt pariter instanter orabant ambo simul: vt sanitas dareꝰ eis. Dixitq; tobias. Dñe deꝰ patruꝫ nr̃oꝝ bñdicant te celi terre mareq; ⁊ fõtes ⁊ flumina: ⁊ omnes creature tue q̃ in eis sunt. Tu fecisti adã de limo terre: dedistiq; ei adiutoꝛium euã. Et nũc dñe tu scis qꝛ nõ luxurie causa accipio soꝛoꝛẽ meã cõiugẽ. sꝫ sola posteritatis dilectione in qua bñdicaꝰ nomen tuũ ĩ secla seculoꝝ. Dixit itaq; sara. Miserere nobis dñe. miserere nobꝰ: ⁊ cõsenescamus ambo pariꝰ sani. Et factum est circa pulloꝝ cantũ. accersiri iussit raguel suos suos ⁊ abierũt cũ eo pariter vt foderẽt sepulcꝝ. Dicebat emĩ: ne forte modo euenerit ei. qđ ⁊ ceteris alijs septẽ viris q̃ sũt ingressi ad eam. Cũq; parasset fossam: reuersus raguel ad vxorẽ suã. dixit ei. Mitte vnam ex ancillis tuis. ⁊ videat si mortu⁹ est: vt sepeliaꝫ eũ anteq̃ illucescat. At illa misit vnam ex ancillis suis. Que ingressa cubiculum reperit eos saluos ⁊ incolumes: secum pariter dormientes. Et reuersa nunciauit bonũ nunciũ. Et bñdixerunt dñm. raguel videlicet ⁊ anna vxoꝛ eius: ⁊ dixerunt. Bñdicimus te dñe deus isrl̃ qꝛ non cõtigit nobꝰ quẽadmodũ putabam⁹. Feci sti emĩ nobiscũ misericordiã tuã: ⁊ exclusisti a nobꝰ ĩimicũ psequentẽ nos. Miserꝰ es aũ duobꝰ vnicis. Fac eos dñe mi pleni⁹ bñ dicere te: ⁊ sacrificiũ laudis tue ⁊ sue sanitatis offerre: vt cogñscat vniuersitas gentium. qꝛ tu es deꝰ solus in vniuersa terra. Statimq; precepit famulis suis raguel vt reple rent terra fossam q̃m fecerãt: pusq̃ illucesceret. Exoꝛi autẽ sue dixit vt ĩstrueret conuiuiũ: ⁊ ꝓpararet oĩa que in cibos erant ĩter agentibꝰ necessaria. Duas q̃q; pingues vaccas. ⁊ q̃tuoꝛ arietes occidi fecit: et pari epulas omnibꝰ vicinis suis. cũctisq; amicis. Et adiurauit raguel tobiam: vt duas ebdomodas morareꝰ apud eũ. De oĩbꝰ aũ q̃ possidebat raguel dimidiã ptem dedit tobie: ⁊ fecit hãc scripturã: vt pars dimidia que superat. Post obitũ eoꝝ tobie dominio deueniret.

¶ Capitulũ. .IX.

Vnc vocauit tobias angelũ ad se quẽ quidẽ hoĩem existimabat: dixitq; ei. Azaria frater: peto vt audstultꝰ ẽba mea. Si meipm trada tibi seruũ: nõ ero ꝓdignus puidencie tue. Tñ obsecro te vt assumas tibi aĩalia siue fuicia ⁊ vadas ad gabelũ ĩ rages ciuitatẽ medoꝝ reddasq; ei cirogr̃phũ suũ: ⁊ recipias ab eo pecuniam. ⁊ roges eũ venire ad nupcias meas. Scis emĩ ipe qm̃ numerat pr̃ meus dies: etsi tardauero vna die plus ꝓtristaꝰ aĩa eius. Et certe vides quõ adiurauit me raguel: cuius adiuramentum spernere nõ possũ. Tũc raphael assumẽs q̃tuoꝛ ex seruis raguelis ⁊ duos camelos. ĩ rages ciuitatẽ medoꝝ pexit: ⁊ inueniẽs gabelũ dedit ei cirographũ suũ: ⁊ recepit oẽm pecuniã. Indicauitq; ei ꝺ tobia filio tobie omniaq; gesta sr̃: fecitq; eũ secũ venire ad nupcias. Cũq; ingressus esset domũ raguelis inuenit tobiã discũbentẽ: ⁊ exiliens oscullati sunt seinuicẽ. Et fleuit gabelus: benedixitq; deũ ⁊ dixit. Benedicat te deus isrl̃: quia filius es optimi viri ⁊ iusti. ⁊ timentis deum. ⁊ elemosinas facientis. Et dicaꝰ benedictio super vxoꝛem tuam. ⁊ sup parentes vestros: et videatis filios vr̃os ⁊ filios filioꝝ vr̃oꝝ vsq; in terciam ⁊ quartã generacõnem: ⁊ sit semen vestrum benedictũ a deo isrl̃ qui regnat ĩ secula seculoꝝ.

Cũq; oēs dixissēt amē: accessēt ad ꝓuiuiū
Sz cum timore dñi nupciaꝝ ꝓuiuiū exer-
cebant.

¶ Capitulū. .X.

QUm vo moras faceret tobias cau-
sa nupciaꝝ: solicit⁹ erat pater ei⁹
tobias dicens. Putas q̄re morat̄
filius meus: aut quare detent⁹ est ibi? Pu-
tasne gabelus mortuus est. ⁊ nemo reddet
illi pecuniā. Cepit aūt ꝓtristari nimis ipe
⁊ āna uxor eius cū eo: ⁊ ceperūt ābo simꝫ
flere: eo q̄ die statuto mīme reuerteretur
fili⁹ eoꝝ ad eos. Flebat igit̄ mr̄ ei⁹ irreme
diabilibus lacrimis: atq; dicebat. Deu me
fili mi vt q̄d te misim⁹ peregrinari. lumen
oculoꝝ nostroꝝ. baculū senectutis nr̄e: so
laciū vite nr̄e. spem posteritatis nr̄e? Oīa
sil'in te vno habētes: te nō debuim⁹ dimit
tere a nobis. Cui dicebat tobias. Tace et
noli turbari: san⁹ est fili⁹ noster: satis fide-
lis ē vir ille cū q̄ misim⁹ eū. Illa aūt nullo
modo ꝓsolari poterat sz q̄tidie exiliēs cir
cūspiciebat. et circuibat vias oēs p quas
spes remeādi videbat̄: vt ꝓcul videret euz
si fieri posset venientē. Atuero raguel di-
cebat ad genez suū. Mane hic: ⁊ ego mit-
tam nūcium salutis de te ad tobiam p̄em
tuum. Cui tobias ait. Ego noui q̄ pater
meus et mater mea mō dies cōputant: et
cruciat̄ spūs eoꝝ in ipis. Cunq; ꝑ vbis mul
tis rogaret raguel tobiā. ⁊ ille eū nulla ra-
cōne vellet audire: tradidit ei sarā ⁊ dimi-
diam ptem oīs substancie sue. in pueris.
in puellis in pecudibꝫ. in camelis ⁊ ī vac-
cis ⁊ pecunia multa: ⁊ saluū atq; gauden-
tem dimisit eū a se dicēs. Angel⁹ dñi san-
ctus sit in itinere vestro: ꝓducatq; vos in
columes ⁊ inueniatis oīa recte circa pa
rentes vr̄os ⁊ videant oculi mei filios ve-
stros priusq̄ moriar. Et appꝫhendentes pa
rentes filiam suam. osculati sūt eam. ⁊ di-
miserunt ire: monentes eam honorare so
ceros. diligere maritum. regere familiaz.
gubernare domum: ⁊ seipsam irrepꝫhensi-
bilem exhibere.

¶ Capitulū. .XI.

QUnq; reuertēr̄ē: pueneīt ad char
ram q̄ ē ī medio itinere ꝓxima nini-
uen vndecimo die. Dixitq; angel⁹
Tobia fr̄ scis quēadmodū reliquisti p̄em
tuū. Si placet itaq; tibi ꝓcedamus: ⁊ len-
to gdu inseq̄ntur iter nostrū familie simꝫ
cū ꝓiuge tua. ⁊ cū aīalibꝫ. Cunq; hoc pla-
cuisset vt irent: dixit raphael ad tobiam.
Tolle tecū ex felle piscis: erit em̄ necessa-
riū. Tulit itaq; tobias ex felle illo: ⁊ abie
rūt. Anna aūt sedebat secus viā q̄tidie in
supcilio montis: vñ respicere poterat ꝺ lō
ginquo. Et dū ex eod̄ loco specularet̄ ad-
uentuz ei⁹: vidit alonge ⁊ ilico cognouit
venientē filiū suū: currensq; nūciauit vi-
ro suo dicēs. Ecce venit filius tuus. Dix-
itq; raphael ad tobiā. At vbi ītroieris do
mū tuā. statim adora dñm deū tuū: ⁊ gra-
cias agens ei. accede ad patrē tuū: ⁊ oscu
lare eū. Statimq; lini sup oculos eius ex
felle isto piscis. q̄d portas tecū. Scias eī
qm̄ aperient̄ mox oculi ei⁹: ⁊ videbit pat̄
tu⁹ lumen celi: ⁊ in aspectu tuo gaudebit.
Tūc ꝓcurrit canis q̄ simꝫ fuerat ī via:
⁊ q̄si nūcius aduenies blādimēto sue cau-
de gaudebat. Et expurgēs cecus pat̄. cepit
offendēs pedibꝫ currere: ⁊ data manu pue
ro. occurrit obuiā filio suo. Et suscipiēs
osculat⁹ ē eū cū vxore sua: et ceperūt flere
p̄ gaudio. Cūq; adorassent deū. ⁊ gr̄as egis
sent: ꝓsederūt. Tūc sumens tobias de felle
piscis. liniuit oculos p̄ris suo. Et sustinuit
q̄si dimidiā fere horam: ⁊ cepit albugo ex
oculis ei⁹ q̄si mēbranū oui egredi. Quam
a pp̄hendēs tobias traxit ab oculis ei⁹: sta
timq; visū recepit. Et glorificabant deum
ipe videlicet ⁊ vxor ei⁹ ⁊ oīes qui sciebāt
eū. Dicebatq; tobias. Cōfiteor te dñe deus
isr̄l' quia tu castigasti me: ⁊ tu saluasti me
Et ecce ego video tobiā filiū meū. Ingres
sa ē eciā post septē dies sara vxor filij eius
⁊ oīs familia ⁊ pecora sana: ⁊ cameli. ⁊ pe
cunia multa vxoris: sz ⁊ illa pecunia quā
receperat a gabelo. Et narrauit parentibꝫ
suis oīa bn̄ficia dei: q̄ fecisset circa eū p
hoiem qui eū duxerat. Celeriterūtq; achior
⁊ nabath cōsobrini tobie. gaudētes ad to-
biaz et congratulantes ei de oībꝫ bonis q̄
circa illū oīderat deus. Et per septez dies
epulantes omnes cum gaudio magno ga
uisi sunt.

¶ Capitulum. .XII.

TUnc vocauit ad se tobias filiū su-
um: dixitq; ei. Quid possum⁹ dare
viro isto sācto q̄ veīt tecū? Rñdēs
tobias. dixit p̄ri suo. Pat̄ quā mercedē da
bim⁹ ei: aut q̄d dignū poterit esse bn̄ficijs

eius: Me duxit ⁊ reduxit sanũ: pecuniã a gabelo ipe recepit: uxorẽ ipe me habere fecit. ⁊ demoniũ ab ea ipe ꝑfugauit: gaudiũ parẽtib⁹ ei⁹ fecit: meipm a deuoracõne piscis eripuit: te q̃ uidere fecit lumen celi: ⁊ bonis oĩb⁹ p eũ repleti sum⁹. Quid illi ad hec poterim⁹ dignũ dare: Oꝛ peto te pater mi: ut roges eũ. si forte dignabit̃ medieta tẽ de oĩb⁹ q̃ allata sũt sibi assumere. Et uo cãtes eũ pr̃ scilicet ⁊ fili⁹. tulerũt eũ in p tẽ: ⁊ rogare ceperũt ut dignaret̃ dimidiã ptem omniũ q̃ attulerãt acceptã hre. Tũc dixit eis occulte. Cõfitemini deũ celi: ⁊ corã oĩb⁹ uiuẽtib⁹ ꝑfitemini ei qꝛ fecit uobiscũ misericordiam suam. Etenim sacmentum regis abscondere bonũ est: opa aũt dei reuelare ⁊ ꝑfiteri honorificũ ẽ. Bona ẽ oracõ cũ ieiunio ⁊ elemosina. magisq̃ thesauros auri recondere: quoniam elemosina a morte liberat. ⁊ ipa est q̃ purgat peccata: ⁊ facit inuenire uitã eternã. Qui aũt faciunt peccatũ ⁊ iniqtatẽ: hostes sũt aie sue. Manifesto g̃ uobis ueritatẽ: ⁊ nõ abscondam a uob occultũ ꝓmonem. Quãdo orabas cũ lacrimis et sepeliebas mortuos: et derelinq̃bas prandiũ tuũ ⁊ mortuos abscõdebas p die ĩ domo tua ⁊ nocte sepeliebas eos: ego obtuli oꝛonẽ tuã dño. Et qꝛ acceptus eras deo: necesse fuit ut temptacõ pbaret te. Et nũc misit me dns ut curarẽ te ⁊ sarã uxorẽ filij tui a demonio liberarem. Ego enĩ sũ raphael ãgel⁹: un⁹ ex septẽ q̃ astam⁹ añ dnm. Cũq̃ hec audissent turbati sũt ⁊ tremẽtes cecidert̃ sup ter̃ ĩ facie suã Dixitq̃ eis ãgel⁹. Pax uob. Nolite timere Etenĩ cũ esse uobiscũ p uolũtatẽ dei. ipm bñdicite ⁊ cãtate illi: uidebar q̃dẽ uobiscuz mãducare. ⁊ bibere: sz ego cibo inuisibili ⁊ potu q̃ ab homĩb⁹ uideri nõ potest utor. Tẽpus ẽ g̃ ut reuertar ad eũ q̃ me misit: uos aũt bñdicite deũ: ⁊ enarrate oĩa mirabilia ei⁹. Et cũ hec dixisset. ab aspectu eorũ ablat⁹ ẽ: ⁊ ulq̃ eũ uidere ñ potuert̃. Tũc pstrati p horas tres ĩ facie: bñdixert̃ deũ Et exurgentes: narraueñt omia mirabilia ei⁹.

Capitulũ. .XIII.

Periens autem tobias senioꝛ os suum: benedixit dominum ⁊ dixit Magnus es domine ineternum ⁊ in omnia secula regnum tuum: quoniam tu flagellas et saluas. deducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nõ est q̃ effugiat manũ tuam. Confitemini dño filij isrl̃. ⁊ in ꝑspectu gẽtium laudate eum: qm̃ ideo dispersit uos inter gentes que ignorant eũ. ut uos enarretis mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos qꝛ nõ ẽ ali⁹ de⁹ omnipotẽs ꝑter eũ. Ipe castigauit nos ꝓpt̃ iniqtates nr̃as: ⁊ ipe saluabit nos ꝓpter misericordiam suã. Aspicite g̃ q̃ fecit uobiscũ: ⁊ cũ timore ⁊ tremore: ꝑfitemi illi: regẽq̃ scl̃oꝛ exaltate in operib⁹ uestris Ego aũt ĩ terra captiuitatis mee ꝑfitebor illi qm̃ oñdit maiestatẽ suã in gentẽ peccatricẽ. Conuertimini itaq̃ peccatores. ⁊ facite iusticiã corã dño credẽtes qꝛ faciat uobiscũ misericordiã suã. Ego aũ ⁊ aia mea in eo letabimur. Cõfitemini dño omnes electi eius: ⁊ agite dies leticie: ⁊ ꝑfitemini illi. Hierusalẽ ciuitas dei. Castigauit te dominus in operib⁹ manuũ tuaꝝ. Confitere dño in bonis tuis ⁊ bñdic deũ seculoꝛum: ut reedificet in te tabernaculũ suũ. ⁊ reuocet ad te oĩs captiuos: ⁊ gaudeas ĩ omnia secula seculoꝝ Luce splẽdida fulgebis ⁊ oĩs fines terre adorabũt te. Nacões ex longinquo ad te ueniẽt: ⁊ munera deferentes adorabũt in te dnm: ⁊ terrã tuã in sanctificacõe habebunt. Nomẽ em̃ magnũ inuocabunt in te. Maledicti erũt q̃ cõtẽpserint te: ⁊ condẽnati erũt omnes q̃ blasphe mauerint te: benedictiq̃ erũt q̃ edicauerit te. Tu aũt letaberis in filijs tuis: qm̃ oñs benedicent̃ ⁊ ꝓgregabunt̃ ad dnm. Beati omnes qui diligunt te: ⁊ qui gaudent sup pace tua. Anima mea benedic dominuz: qm̃ liberauit hirl̃m ciuitatem suam. Beatus ero: si fuerint reliquie seminis mei ad uidendã claritatẽ hirl̃m. Portæ hierusalem ex saphiro ⁊ smaragdo edificabuntur: ⁊ ex lapide ꝑcioso oĩs circuit⁹ murorũ eius. Ex lapide cãdido ⁊ mũdo omnes platee ei⁹ sternẽt̃: et p uicos eius alleluia cantabit̃. Benedictus domin⁹ qui exaltauit eam: ut sit regnũ eius in secula seculorum sup eam amen.

Capitulũ. .XIIII.

Cõsumati sũt ꝓmones tobie. Et postq̃ illuminat⁹ ẽ tobias uixit ãnis quadragintaduob⁹: ⁊ uidit filios nepotũ suoꝝ. Cõpletis itaq̃ ãnis centumduob⁹. sepult⁹ ẽ honorifice in niniue.

Quiq̃ginta nãq; ⁊ lex ãnorũ lumẽ oculoꝝ amisit: sexagenariꝰ vero recepit. Reliquus vero vite sue: in gaudio fuit: ⁊ cũ bono ꝓfectu timoris dei prexit in pace. In hora aũt mortis sue vocauit ad se tobiã filium suum. ⁊ septẽ iuuenes filios suos nepotes dixitq; eis. Prope erit interitꝰ niniue. Nõ eñ excidit verbum dñi: ⁊ fratres nostri q̃ dispersi sũt a terra israhel reuertentẽ ad eã Omnis aũt terra eiꝰ deserta replebit̃: ⁊ domus dei q̃ in ea incẽsa est itꝝ reedificabitur: ibiq; reuertentẽ omnes timentes deũ. Et relinquent gentes ydola sua: ⁊ veniẽt in hierl'm. ⁊ inhabitabũt in ea: ⁊ gaudebũt in ea omnes reges terre. adorantes regem israhel. Audite g̃ filij mei. patrem vestrũ. Seruite dño in timore ⁊ in veritate. et in quirite vt faciatis q̃ placita sũt illi. Et filijs vestris mandate. vt faciãt iusticias et elemosinas: vt sint memores dei: ⁊ benedicant eum ĩ omni tpe in veritate ⁊ in tota virtute sua. Nũc g̃ filij audite me: ⁊ nolite manere ĥ. Sꝫ quacũq; die sepelieritis matrem vestrã. circa me in vno sepulcro: ex eo dirigite gressus vestros vt exeatis hĩc. Videō eñ: qꝛ iniquitas eiꝰ finem dabit ei. Factũ est aũt post obitum matris sue. tobias abscessit ex niniue cũ vxore sua et filijs. ⁊ filiorum filijs: ⁊ reuersus est ad socer os suos. Inuenitq; eos incolumes ĩ senectute bona ⁊ curam eoꝝ gessit. Et ipe clausit oculos eorum: ⁊ oñem hereditatẽ domus raguelis ipe ꝓcepit vidit q; quintam generacõnem filios filioꝝ suorum. Et cõpletis annis nonaginta ⁊ nouẽ in timore dñi: cum gaudio sepelierũt eum. Oĩs aũt cognacõ eius ⁊ omnis generacõ eiꝰ in bona vita ⁊ in sancta conuersacõe ꝑmãsit: ita vt accepti essent tam deo q̃ homĩb: et cunctis habitantib terram.

Explicit liber Thobie. Incipit plogus beati hieronimi in libꝝ Judith.

Apud hebreos liber Judith ĩter agyogpha legit̃: cuiꝰ auctoritas ad roborãda illa q̃ ĩ ꝓtencõez veniunt minꝰ ydonea iudicat̃. Chaldeo tñ sermone conscriptus: inter historias cõputatur. Sꝫquia hunc librum synodus nicena in numero sanctaꝝ scripturarum legitur ꝓputasse. acquieui postulatõi vestre: immo exactioni: ⁊ sepositis occupacõnibus q̃b vehemẽter artabar. huic vnã lucubra ciũculaz dedi: magis sensũ e sẽsu q̃ ex vbo vbum transferẽs. Multoꝝ codicũ varietatem viciosissimã amputaui sola ea q̃ intelligentia integra in vbis chaldeis inuenire potui: latinis expressi. Accipite iudith viduam castitatis exemplũ: ⁊ triuphali laude ꝑpetuis eã ꝓconijs declarate. Hanc eñ nõsolũ femĩs. sꝫ ⁊ viris imitabilẽ dedit. q̃ castitatis eiꝰ remuneratoꝛ vtutẽ talem tribuit. vt inuictum omnib hominib vincere ret ⁊ insuperabilem superaret.

Explicit plogus. Incipit liber Judith.

Arphaxat itaq; rex medoruz subiugauerat multas gentes imperio suo: ⁊ ipse edificauit ciuitatem potẽtissimam quam appellauit egbatanis. Ex lapidib q̃dratis ⁊ sectis fecit muros eius: in altitudine cubitoꝝ septuaginta. ⁊ in latitudine cubitoꝝ triginta: turres vero eius posuit in altitudine cubitoꝝ centũ. Per q̃drum vero eaꝝ. latus vtrũq; vicenoꝝ pedũ spacio tendebat̃: posuitq; portas eius in altitudine turriũ. Et gloriabat̃ quasi potens in potentia exercitus sui: ⁊ in gloria quadrigarum suarum. Anno igit̃ duodecimo regni sui. nabuchodonosoꝛ rex assirioꝝ q̃ regnabat ĩ niniue ciuitate magna pugnauit contra arphaxat: ⁊ obtinuit eum ĩ cãpo magno qui appellatur ragau. circa eufraten et tygrim. et iosadon in campo erioth regis elicorum. Tunc exaltatum est regnum nabuchodonosoꝛ: et coꝛ eius eleuatum est. Et misit ad omnes qui habitabãt in cilicia. et damasco. ⁊ libano. ⁊ ad gẽtes que sunt in carmelo ⁊ cedar. et inhabitãtes galileam. in campo magno esdrelon: et ad omnes qui erant in samaria. et trãs flumen iordanen. vsq; hierusalem. et omnem terram ysse. quousq; pueniatur ad montes ethiopie. Ad hos omnes misit nuncios nabuchodonosoꝛ. rex assirioꝝ qui omnes vno animo cõtradixerũt ⁊ remiserũt eos vacuos: ac sine honoꝛe abiecerũt

Tūc ĩdignat⁹ nabuchodonosor rex ad om
nẽ tẽrrã illã:iurauit ꝑ regnũ ⁊ thronũ su
um ꝙ defenderet se de oĩbꝫ hijs.

Capitulũ. .II.

Anno terciodecio nabuchodonosor
regis.vicesima ⁊ secũda die mẽsis
ꝑmi.factũ est ꝟbũ in domo nabu-
chodonosor regis assiriorꝝ:vt defẽderet se.
Vocauitqꝫ omnes maiores omẽsqꝫ duces
bellatores suos:⁊ habuit cũ eis misteriuꝫ
ꝓsilij sui. Dixitqꝫ cogitacões suã ĩ eo esse:
vt oẽm tẽrraꝫ suo subiugaret ĩperio. Qꝺ
dictũ cũ placuisset omnibꝫ: vocauit nabu
chodonosor rex holofernẽ ꝓncipez milicie
sue:⁊ dixit ei.Egredere aduersũ omne re-
gnũ occidẽtis:⁊ ꝓtra eos ꝑcipue q̃ cõtẽpse
runt imperiũ meũ. Non parcet oculus tu
us vlli regno: omnemqꝫ vrbem munitam
subiugabis mihi. Tunc holofernes voca-
uit duces ⁊ magistratus virtutis assiriorꝝ
et dinumerauit viros in expedicõne sicut
precepit ei rex. centumuiginti milia pedi
tum pugnatorum. et equites sagittarios
duodecim milia. Omnemqꝫ expedicõnem
suam fecit preire in multitudine innume
rabilium camelorum. cum hijs que exer-
citibus sufficerent copiose:boum qꝫ armẽ
ta.gregesqꝫ ouium.quorum non erat nu-
merus. Frumentum ex omni siria in trã-
situ suo parari ꝓstituit.aurum vero ⁊ ar-
gentum de domo regis assumpsit multum
nimis. Et ꝓfectus est ipe ⁊ oĩis exercit⁹
cum quadrigis ⁊ equitibꝫ ⁊ sagittarijs: q̃
cooperuerunt faciem terre sicut locuste.
Cunqꝫ ꝓtransisset fines assiriorꝝ venit ad
magnos montes ange q̃ sunt a sinistro ci
licie:ascenditqꝫ omnia castella eorꝝ: ⁊ ob-
tinuit omnẽ municõem. Effregit aũt ciui
tatem opinatissimam melothi predauitqꝫ
omẽs filios tharsis. ⁊ filios israhel q̃ erãt
ꝓtra faciem deserti.⁊ ad austrum terre ce-
leon. Et transiuit eufratẽn.⁊ venit in me-
sopotamiam: ⁊ fregit oĩes ciuitates ex-
celsas que erãt ibi a torrente mãbre vsque
quo ꝓueniatur ad mare: ⁊ occupauit ter
minos eius a cilicia vsqꝫ ad fines iaphet.
qui sunt ad austrum. Adduxitqꝫ oẽs filio-
os madian.⁊ ꝑdauit omnem locupletacõ
nem eorꝝ: omnesqꝫ resistentes sibi occidit
in ore gladij. Et post hec descendit in cam-
pos damasci in diebus messis ⁊ succendit
omnia sata:omnesqꝫ arbores ⁊ vineas fe-
cit incidi ⁊ cecidit timor illius sup omnes
inhabitantes tẽrram.

Capitulũ. .III.

Tunc miserũt legatos suos vniuer
sarum vrbiuꝫ ac ꝓuinciarꝝ reges
ac principes sirie.scilicet et meso-
potamie.⁊ sirie sobal.⁊ libie.atqꝫ cilicie:q̃
venientes ad holofernẽ dixerũt. Desinat
indignacõ tua circa nos. Melius est enim
vt viuentes seruiamus nabuchodonosor
regi magno.⁊ subditi simus tibi:ꝙ moriẽ
tes cũ interitu nr̃o ipi seruitutis nr̃e bã-
na patiamur. Omnis ciuitas nostra om-
nisqꝫ possessio.omnes colles ⁊ montes. et
campi.⁊ armenta boum.gregesqꝫ ouium.
⁊ capraꝝ equorũqꝫ.camelorꝝ ⁊ vniuerse fa
cultates nr̃e atqꝫ familie in ꝓspectu tuo
sũt. Sint oĩa sub lege tua. Nos eciaꝫ et
filij nr̃i.serui tui sum⁹. Veni nobis pacifi
cus dn̄s:⁊ vtere ꝟuicõ nr̃o sicut placuerit
tibi. Tunc descendit de montibꝫ cũ equiti-
bus.in virtute magna: ⁊ obtinuit omnez
ciuitatẽ.⁊ omnem inhabitantẽ tẽrrã. De
vniuersis aũt vrbibus assumpsit sibi auxi
liarios viros fortes ⁊ electos ad bellum.
Tantusqꝫ metus ꝓuincijs illis incubuit:
vt vniuersaꝝ vrbiũ habitatores principes
⁊ honorati simul cũ ꝓlis exirent obuiam
venienti.excipientes eum cũ coronis ⁊ la
padibꝫ:ducentes choros in timpanis ⁊ ti-
bijs. Nec ista tamẽ faciẽtes: ferocitatẽ ei⁹
pectoris mitigare potuerũt. Nam ⁊ ciuita
tes eorum destruxit:⁊ lucos eorꝝ succidit.
Preceperat enĩ illi nabuchodonosor rex.
vt omnes deos terre exterminaret:videli-
cet vt ipe solus diceret̃ de⁹ ab hijs nacõni
bus q̃ potuissent holofernis potencia sub
iugari. Pertransiens aut̃ syriam sobal ⁊
⁊ omnẽ apamiã omnẽqꝫ mesopotamiaꝫ:
venit ad ydumeos in terra gabaa:accepit
qꝫ ciuitates eorum et sedit ibi per trigin-
ta dies:in quibus diebꝫ adunari precepit
vniuersum exercitum virtutis sue.

Capitulũ. .IIII.

Tunc audiẽtes hec filij israhel q̃ hita-
bãt tr̃ã iudee: timuer̃t valde a fa-
cie ei⁹. Tremor eciã ⁊ horror sua
sit sensus eorum:ne hoc faceret hierlm et
tẽplo dn̄i:qꝺ fecerat ceteris ciuitatibus ⁊

tēplis eaꝝ. Et miserūt ī oēm samariā ꝑ cir
cuitū vsq; iericho: ⁊ ꝓcupauerūt oēs vti
ces mōtiū. Et muris circūdederūt vicos su
os: ⁊ ꝯgregauerūt frumēta ī ꝓparacōnem
pugne. Sacḋos eciā eliachim scripsit ad
vniuersos q̄ erāt ꝓtra esdrelon. q̄ ē ꝓx faci
em cāpi magni iuxta dotaim: ⁊ vniuersis
ꝑ q̄s vie trāsit⁹ eē poterat: vt obtinerēt a-
scens⁹ mōtiū ꝑ q̄s via eē poterat ad hir'lm
⁊ illic custodirēt vbi angustū iter eē pote
rat inē mōtes. Et fecerūt filij isr'l: scḋm qḋ
ꝓstituerat eis sacḋos dñi eliachim. Et cla-
mauit oīs popul⁹ ad dñm īstācia magna
⁊ humilauerūt aīas suas ī ieiunijs. ipsi et
mulieres eoꝝ. Et induerūt se sacḋotes ci-
liciis: ⁊ infantes ꝑstrauerūt ꝓtra facie tē-
pli dñi: ⁊ altare dño operuerūt cilicō. Et
clamauerūt ad dñm deū isr'l vnanimiter:
ne darent in ꝑdam infantes eoꝝ. ⁊ vxores
eoꝝ in diuisionez. ⁊ ciuitates eoꝝ ī exēmi
niū. ⁊ sācta eoꝝ in pollucōem: ⁊ fierēt in
obꝓbriū gentiḃ. Tūc eliachim sacerdos
dñi magn⁹ circuiuit omnē isr'l: allocutus-
q; ē eos dicēs. Scitote qm̄ exaudiuit dñs
ꝑces vras: si manētes ꝑmāseritis in ieiu-
nijs ⁊ oꝛonibꝫ in cōspectu dñi. Memores
estote moysi fui dñi: q̄ amalech cōfidentē
in vtute sua ⁊ in potēcia sua ⁊ in exercitu
suo. ⁊ in clipeis suis ⁊ in curribꝫ suis ⁊ in
eq̄tibꝫ suis nō ferro pugnando: sꝫ ꝑcibꝫ sā
ctis orando deiecit. Sic erūt vniuersi ho
stes israhel: si ꝑseueraueritis ī hoc ope qḋ
cepistis. Ad hāc igit exhortacōem ei⁹ dep-
cātes dñm. ꝑmanebūt in ꝓspectu dñi: ita
vt eciā hij qui offerebāt dño olocausta. ꝑ
cincti cilicijs offerrent sacrificia dño: et
erat cinis sup capita eoꝝ. Et ex toto cor-
de suo oēs orabāt deum: vt visitaret po-
pulum suum israhel.

Capitulū. .V.

Nunciatūq; ē holoferni ꝓncipi mi-
licie assiriorꝝ q̄ filij israhel ꝑpara-
rent se ad resistendū. ac montium
itinera ꝓclusissent: ⁊ furore nimio exarsit
ī iracūdia magna. Vocauitq; oēs ꝓncipes
moab ⁊ duces ammon: ⁊ dixit eis. Dicite
mihi q̄s sit ꝑlus iste qui mōtana obsidet:
aut q̄ ⁊ q̄les et q̄ntē sint ciuitates: eoꝝ q̄
eciaz sit vtus eoꝝ aut q̄ sit mlt'tudo eoꝝ
vel q̄s rex milicie illoꝝ. Quare ꝑ omnib⁹
q̄ habitant in oriētē isti ꝓtēpserūt me: ⁊ nō
exierūt in obuiā nob: vt susciperēt nos cū
pace! Tūc achior dux oīm filioꝝ āmō rn̄-
dens ait. Si digneris audire dñe. dicā ve
ritatē in ꝓspectu tuo de ꝑlo isto q̄ in mō-
tanis habitat: ⁊ nō egredietur vbū fallsū ex
ore meo. Populus iste ex ꝓgenie chaldeo-
rum ē. Hic ꝓmū ī mesopotamia habitauit
qm̄ noluerūt seq̄ deos patꝝ suoꝝ q̄ erāt in
terra chaldeoꝝ. Deserētes itaq; ceremoni
as ꝑm suoꝝ q̄ in mlt'tudine deoꝝ erant
vnū deū celi coluerūt: q̄ ⁊ ꝑcepit eis vt ex
irēt īde: ⁊ habitarēt ī carrā. Cūq; operuis-
set oēm terrā fames. descenderūt ī egiptū:
illicq; ꝑ q̄dringētos ānos sic multiplicati
sunt: vt dinumerari eoꝝ nō posset exerci-
tus. Cūq; grauaret eos rex egipti atq; in
edificacōibꝫ vrbiū suaꝝ ī luto ⁊ latere sub
iugasset eos: clamauerūt ad dñm suū ⁊ ꝑ-
cussit totā terrā egipti: plagis varijs. Cū-
q; eiecissent eos egipti a se. ⁊ cessasset pla-
ga ab eis ⁊ itēꝝ eos vellēt capere ⁊ ad suuz
fuiciū reuocare. fugiētibꝫ hijs dē⁹ celi ma
re aperuit: ita vt hinc inde aque q̄si mur⁹ so
lidarent: ⁊ isti pede sicco fundū maris ꝑ-
ambulando trāsirēt. In q̄ loco dū innume-
rabilis exercitus egipcōꝝ eos ꝑsequeret.
ita aq̄s cooperт⁹ ē: vt nō remanerz vl' vn⁹
q̄ factū posteris nūciaret. Egressis eciam
mare rubꝝ dexta sÿna mōtis occurrerūt:
in quibꝫ nūq̄ dō habitare potuit: vel fili⁹
hoīs req̄euit. Illic fōtes amari obdulcati
sūt eis ad bibendum: ⁊ ꝑ ānos q̄draginta
annonā de celo cōsecuti sunt. Ubicūq; in-
gressi sūt: sine arcu ⁊ sagitta. ⁊ absq; scuto
⁊ gladio. deus eoꝝ pugnabit ꝑ eis ⁊ vicit
Et nō fuit q̄ insultaret ꝑlo isti: nisi quan
do recessit a cultu dñi dei sui. Quocīescū-
q; aūt ꝑter ipm deū suū altꝝ coluerт: da-
ti sūt in ꝑdam ⁊ in gladiū ⁊ ī obꝓbrium
Quocīescūq; aūt penituerт se recessisse a
cultura dei sui: dedit eis deus celi vtutem
resistendi. Deniq; cananeum regez ⁊ iebu-
seū. ⁊ phereseū ⁊ eueū ⁊ etheū ⁊ amorreuz
et omnes potentes in esebon ꝑstrauerūt:
et terras eoꝝ et ciuitates eoꝝ ipi possede-
runt: et vsq; dū nō peccarēt in ꝓspectu dei
sui erant cum illis bona. Deus enim illo-
rum odit iniquitatem. Naz ⁊ ante hos ā-
nos cum recessissent a via quā dederat ill'
deus vt ambularent in ea. exterminati sūt
ꝑ plijs a multis nacōnibꝫ: ⁊ plurimi eorum

captiui abducti sũt ĩ ẽrã nõ suã. Nup aũt reuersi ad dñm deũ suũ ex dispsione q̃ disp si fuerãt adunati sũt: ⁊ ascẽderẽt montana hec oĩa: ⁊ itex possidẽt hierm. vbi sũt sancta sãctox. Nũc g̃ mi dñe pquire si ẽ aliq̃ iniq̃tas eox ĩ ꝓspectu dei eox ascẽdamus ad illos qm̃ tradẽs tẽdet illos de⁹ eox tibi: et subiugati erũt sub iugo potẽcie tue Ibi vero nõ ẽ offẽsio pⁱi hui⁹ corã deo suo nõ poterim⁹ resistere illis: qm̃ de⁹ eox defẽdet illos: ⁊ erim⁹ ĩ obprobriũ vniuerse ẽre. Et factũ ẽ cũ cessasset loqui achior vba hec: irati sũt ozs magnates holofernis. ⁊ cogitabãt interficere eũ dicẽtes ad alterutrum Quis ẽ iste q̃ filios isrl̃ posse dicat resistere regi nabuchodonosor. et exercitib⁹ ei⁹: hoĩes inermes ⁊ sine vtute. et sine pericia artis pugne: Ut g̃ agẽscat achior qm̃ fallit nos. ascẽdem⁹ ĩ mõtana: ⁊ cũ capti fuerit potẽtes eox tũc cũ eisdem gladio trãsuerberabit̃: vt sciãt omẽs gẽtes qm̃ nabuchodonosor de⁹ ẽre ẽ. ⁊ pter ipm alí⁹ nõ est. ¦.

Capitulũ. .VI.

Factũ ẽ aũt cũ cessassẽt loqui: indignatus holofernes vehemẽter dixit ad achior. Quõ pphetasti nobis dicẽs q̃ gens isrl̃ defẽdat̃ a deo suo: vt oñ dã tibi qm̃ nõ ẽ de⁹ nisi nabuchodonosor: cũ pcusserim⁹ eos omẽs sicut hoĩem vnũ. tũc ⁊ ipe cũ illis assiriox gladio interibis ⁊ omis isrl̃ tecũ pdicõne dispериet: ⁊ pbab qm̃ nabuchodonosor dñs sit vniuerse terre. Tũcq̃ gladi⁹ milicie mee trãsiet p latera tua: ⁊ ꝓfix⁹ cades ĩter vulneratos isrl̃: ⁊ nõ respirabis vltra donec exterminer is cũ illis. Porro aũt si pphecia tua verã esti stimas nõ ꝓcidat vultus tuus: ⁊ pallor q̃ facie tua obtinet abscedat a te: si vba mea hec putas impleri nõ posse. Et aũt noueris quia simul cum illis hec expieris: ecce ex hac hora illoz⁹ populo sociaberis: vt dum dignas mei gladij pnas acceperint. ipse simul vlcõni subiaceas. Tunc holofernes precepit seruis suis: vt ꝓprehẽderent achior ⁊ ducerent eum in bethuliam: ⁊ traderent eum in manus filiox israhel. Et accipientes eũ serui holofernis. pfecti sũt p cãpestria: ⁊ cũ appropinquassent ad montana. exierũt ꝓtra eos fũdibularij. Illi autem diuertẽtes a latere montis. ligauerũt achior ad arborem manib⁹ ⁊ pedib⁹: et sic vinctuz de restib⁹ dimiserũt eũ ⁊ reuersi sũt ad dñm suũ. Porro filij israhel descẽdentes de bethulia: venerũt ad eũ. Quẽ soluẽtes duxerũt ad bethuliã: atq̃ ĩ mediũ pⁱi illũ statuẽtes pcũctati sũt. q̃d rex esset q̃ illũ vinctum assirij reliq̃ssent. In diebus illis erãt illic pncipes ozias fili⁹ micha de tribu symeõ: ⁊ charmi q̃ ⁊ gothoniel. In medio itaq̃ senior ⁊ ĩ ꝓspectu oĩm achior dixit oĩa q̃ locut⁹ fuerat ab holoferne interrogat⁹: ⁊ qualiter pⁱus holofernis voluisset pter hoc vbum interficere eũ: ⁊ quẽadmodum ipe holofernes iratus iusserit eũ israhelitis hac de causa tradi: vt dũ vinceret filios israhel. tũc ⁊ ipm achior diuersis iubeat supplicijs ĩterire: pt̃ hoc q̃ dixisset. de⁹ celi defẽsor eox ẽ. Cũq̃ achior vniuersa hec exposuisset: oĩs popul⁹ cecidit ĩ faciem adorãtes dñm: ⁊ ꝓmuni lamẽtacõne ⁊ fletu vnanimes pces suas dño effuderunt dicẽtes. Dñe de⁹ celi ⁊ terre ĩtuere superbiã eox ⁊ respice ad nr̃am hũilitatẽ. ⁊ faciem sãctox tuox attẽde: ⁊ oñde qm̃ nõ derelinquis psumẽtes de te: ⁊ psumẽtes de se et de sua vtute gloriãtes humilias. Finito itaq̃ fletu: ⁊ p totũ diẽ oz̃one pⁱox cõpleta: ꝓsolati sũt achior dicẽtes. De⁹ pm̃ nr̃ox cui⁹ tu vtutem pdicasti. ipe tibi hãc dabit vicissitudinẽ: vt eox magis tu interitũ videas. Cum vero dñs de⁹ noster dederit hãc libertatem seruis suis: sit ⁊ tecũ de⁹ in medio nostri. vt sicut placuerit tibi ita cũ tuis omnib⁹ cõuerseris nobiscũ. Tũc ozias finito cõcilio suscepit eum in domũ suaz: ⁊ fecit cenã magnã. Et vocatis omnib⁹ pbiteris simul expleto ieiunio refecerunt. Postea vo ꝓuocatus ẽ oĩs pⁱus: ⁊ p totã noctẽ intra ecclesiã orauerũt: petẽtes auxilium a deo israhel. ¦.

Capitulũ. .VII.

Holofernes autem altera die precepit exercitib⁹ suis: vt ascenderent ꝓtra bethuliam. Erant autem pditꝰ bellatorum centumuiginti milia et equites vigintiduo milia: pter pparacões virox illorum quos occupauerat captiuitas: et abducti fuerant de prouincijs ⁊ vrbib⁹ vniuerse iuuentutis. Omnes paruerũt se parit̃ ad pugnã. ꝓtra filios isrl̃ ⁊ venerũt p crepidinẽ mõtis vsq̃ ad apicem qui

respicit sup bothaim a loco qui dicit belma. vsq; ad chelmon q̄ est contra esdrelon. Filij autē isrl̄ vt viderunt multitudinē illoꝝ pstrauerūt se sup terram mittētes cinerē sup capita sua: vnanimes orātes vt dē? isrl̄ misericordiam suā ostenderet sup populū suū. Et assumētes arma sua bellica. sederūt p loca que angusti itineris tramitem dirigunt inter montuosa: ꝙ erant custodientes ea tota die ꝙ noctē. Porro holofernes dū circuit p gijrū. repit q̄ fons q̄ influebat aq̄ductuꝫ illoꝝ a partē australi extra ciuitatē dirigeret: ꝙ incidi p̄cepit aquaeductū illoꝝ. Erant tamē nō longe fontes a muris ex q̄bꝫ furtim videbāt hauire aquam: ad reuocillādū pociusq̄ ad potādū. Sed filij ammon ꝙ moab. accesserūt ad holofernem dicētes. filij isrl̄ nō i lancea nec in sagitta cōfidūt: sed mōtes defendūt illos: ꝙ muniūt illos colles in p̄cipicio cōstituti. Ut ergo sine ꝓgressione pugne possis supare eos pone custodes fontiū vt nō hauriant ex eis: et sine gladio interficies eos: vl̄ certē fatigati tradent ciuitatē suaꝫ quā putāt i mōtib⁹ positā supari ñ posse. Et placuerūt verba hec corā holoferne ꝙ coraꝫ satellitib⁹ ei⁹: ꝙ cōstituit p gijrū centenarios p singulos fontes. Cūq̄ ista custodia p dies viginti fuisset expleta. defecerūt cisterne ꝙ collectōnes aquarū omnib⁹ inhabitantib⁹ bethuliā: ita vt nō esset intra ciuitatē vnde saciarentur vl̄ vna die: qm̄ ad mēsurā dabat̄ pl̄is aqua q̄ttidie. Tūc ad oziā ꝓgregati oēs viri femineq̄ iuuenes et puuli. oēs simul vna voce dixerūt. Judicꝫ dē? inter nos ꝙ te: qm̄ fecisti in nos mala. nolens loq̄ pacifice cū assirijs: ꝙ ꝓpter hoc vendidit nos dē? in manib⁹ eoꝝ. Et ideo ñ est q̄ adiuuet: cū pternamur ante oculos eoꝝ i siti ꝙ i pdit̄e magna. Et nūc ꝓgregate vniuersos q̄ in ciuitate sūt: vt spōte tradam? nos oēs pl̄o holofernis. Melius ē em̄ vt captiui i bñdicam? dñm viuentes: q̄ moriamur ꝙ simus obprobriū oī carni: cū videam? vxores nr̄as et infantes nr̄os mori ante oculos nr̄os. Cōtestamur hodie celū ꝙ terraꝫ ꝙ deū p̄m nr̄oꝝ q̄ vlciscit̄ nos secūdū pct̄a nr̄a. vt iā t̄datis ciuitatē i manuꝫ milicie holofernis: vt sit finis nr̄ brevis i ore gladij: q̄ longior efficit̄ i aridita te sitis. Et cū hec dixissent: fact? ē flet? et vlulatus magn? i ecclesia oñib⁹: ꝙ p multas horas vna voce clamauerūt ad deū dicētes. Peccauim? cū p̄ib⁹ nr̄is: iniuste egim?: iniq̄tatē fecim?, Tu q̄ pius es miserere nr̄i ꝙ i tuo flagello vindica iniq̄tates nostras: ꝙ noli tradere ꝓfitētes te pl̄o q̄ ignorat te vt nō dicant inter gētes vbi ē dē? eorum. Et cuꝫ fatigati hijs clamoribus ꝙ hijs fletib⁹ lassati siluissēt: exurgēs ozias infusꝰ lacrimis dixit. Equo aīo estote fratres: ꝙ hos q̄nq̄ dies expectem? a dño misericordiā. Forsitan em̄ indignatōꝫ suā abscidet: et dat gloriā nomini suo. Si aūt trāsactis quinq̄ diebus ñ venerit adiutoriū: faciem? hec verba q̄ locuti estis.

Capi. VIII.

ET factum est cuꝫ audisset hec verba iudith vidua. que erat filia merari. filij ador. filij ioseph. filij ozie filij elai. filij iamnor. filij gedeon. filij raphoim. filij achitob. filij melchie. filij enā. filij nathame. filij salathiel. filij simeon. filij ruben: et vir eius fuit manasses q̄ mortuus est in diebus messis ordeacee: instabat em̄ sup alligantes manipulos in campo ꝙ venit estus sup caput eius: ꝙ mortu? ē i bethulia ciuitate sua ꝙ sepult? ē illic cū p̄ib⁹ suis. Erat autē Judith relicta eius vidua iam annis trib⁹ ꝙ mensib⁹ sex. Et i superioribus dom? sue fecit sibi secretū cubiculū in quo cum puellis suis clausa morabatur ꝙ habens super lumbos suos ciliciuꝫ. ieiunabat omnib⁹ diebus vite sue p̄ter sabbata et neomenias. ꝙ festa dom? isrl̄. Erat autē eleganti aspectu nimis: cui vir suus reliquerat diuicias multas ꝙ familiam copiosam: ac possessiones armentis bouꝫ et gregib⁹ ouium plenas. Et erat hec in omnib⁹ famosissima. qm̄ timebat dñm valde: nec erat qui loqueretur ō illa verbū malū. hec itaq; cū audisset qm̄ ozias ꝓmisisset q̄ transacto quīto die traderet ciuitatē: misit ad p̄sbiteros chambri et charmi. Et venerūt ad illā: ꝙ dixit illis. Quod ē hoc verbū in q̄ ꝓsēsit ozias. vt tradat ciuitatē assirijs: si intra quīq; dies nō venerit vobis adiutoriū: Et qui estis vos qui temptatis dñm: Nō ē iste bō q̄ misericordiā ꝓuocet: sed pocius q̄ irā excitet. et furorē accendat. Posuistis vos tps miseracōis dñi: ꝙ i arbitriuꝫ vīm diē ꝓstituistis ei. Sꝫ qr paciens dñs ē. i hocip̄o penitēam?: ꝙ ībulgēciā ei?

lacrimis postulem⁹. Non em̃ quasi bō de⁹ sic cōmiabit̃:neq; sicut filius hominis ad iracūdiaz inflāmabit̃. Et ideo humiliem⁹ illi aīas nr̃as ꝙ ī spiritu ꝓstituti humiliato:seruientes illi dicam⁹ flētes dño. vt secūdū volūtatē suaz sic faciat nobiscū cito misericordiā suā: vt sicut ꝓturbatū ē cor nr̃m ī supbia eoꝝ ita etiā ō nr̃a humilitate gloriemur:qm̃ nō sumus secuti peccata pr̃m nr̃oꝝ q̄ dereliq̄runt deū suū.et adorauerūt deos alienos:pro q̄ scelere dati sunt ī gladiū ꝙ ī rapinā.ꝙ ī ꝓfusionem inimicis suis.Nos aūt altꝝ deū nescim⁹ p̄ter ipm. expectem⁹ humiles ꝓsolatōnez eius.ꝙ exq̄ret sanguinē nr̃m de afflictōnib inimicorū nr̃oꝝ: ꝙ humiliabit omes gentes q̄cūq; insurgunt cōtra nos: ꝙ faciet illas sine honore dñs de⁹ nr̃. Et nunc fr̃es qm̃ vos qui estis p̄sbteri ni ꝓpo deī et ex vobis pendet aīa illoꝝ ad eloquiū vr̃m corda eoꝝ erigite: vt memores sint qr tēptati sūt pr̃es nostri.vt ꝓbarēt̃ si vere colerēt deū suū. Memores eē debēt quō pater noster abraham tēptat⁹ ē.ꝙ p multas tribulatōes ꝓbat⁹:dei amicus effectus est. Sic ysaac. sic iacob. sic moysses:ꝙ oēs qui placuerūt deo:p multas tribulatōnes trāsierūt fideles. Illi aūt qui tēptatōes ñ susceperūt cū timore dñi et ipacientiā suā ꝙ iperiuz murmuratōis sue ꝓtra dñm ꝓtulerūt: exterminati sūt ab exterminatore:ꝙ a serpētib pierūt. Et nos ergo nō vlciscamur nosp his q̄ patimur: sed reputantes pctis nr̃is hecipa supplicia minora esse flagella dñi q̄si serui q̄ corripimur ad emēdatōz ꝙ ñ ad pditōz nr̃az euenisse credam⁹. Et dixerunt illi ozias et p̄sbiteri. Omnia q̄ locuta es vera sūt:ꝙ nō ē ī sermonib tuis vlla reprehensio. Nūc ergo ora p nobis:qm̃ mulier sancta es. ꝙ times deū. Et dixit illis iudith. Sicut qd potui loq̄ dei eē cognoscitis: ita qd facere dispposui ꝓbatę si ex deo est: ꝙ oratę vt firmū faciat de⁹ ꝓsiliū meuz. Stabitis vos ad portā noctę ista:ꝙ ego exeā cū abra mea:ꝙ oratę vt sicut dixistis ī diebꝫ q̄nq; respiciat dñs pplm suū isrl. Vos aūt nolo scrutemini actū meū:et vsq; dū renūciē vobis.nil aliud fiat nisi oratio p me ad dñm deū nr̃m. Et dixit ad eū ozias p̄ceps iudę. Vadę in pace:ꝙ dñs sit tecū ī vlcōez inimicoꝝ nostroꝝ. Et reuertētes abierūt.

¶ Ca. IX.

Ju.

Cūq; ascendentib⁹. Judith ingressa est oratorium suū:et induens se cilicio posuit cinerem super caput suum:ꝙ pternens se domino clamabat ad dominū dicens. Domine deus patris mei simeon.qui dedisti illi gladium in defensionem alienigenarum qui violatores extiterūt in coinquinatōne sua: et denudauerunt femur virginis in confusionem:ꝙ dedisti mulieres illorum in predam.et filias illorum in captiuitatem. ꝙ omnem predaz in diuisionem seruis tuis qui zelauerunt zelum tuū: subueni queso te domine deus meus mihi vidue. Tu enim fecisti priora: ꝙ illa post illa cogitasti:et hoc factum est quod ipe voluisti. Omes em̃ vie tue parate sunt: et tua iudicia in tua prouidentia posuisti. Respice castra assiriorum nunc. sicut tunc castra egiptōꝝ videre dignatus es:qñ post seruos tuos armati currebāt. ꝓfidentes in q̄drigis ꝙ in equitatu suo ꝙ in multitudīe bellatoꝝ. Sed asperisti super castra eoꝝ:ꝙ tenebre fatigauerūt eos. Tenuit pedes eoꝝ abissus et aque operuerūt eos. Sic fiant et isti domine.qui ꝓfidūt in multitudine sua.ꝙ in curribꝫ suis:ꝙ in cōtis.ꝙ ī sagittis suis.ꝙ in lanceis gloriāt̃ et nesciunt quia tuipse es deus noster q̄ p̄teris bella ab inicio.ꝙ domin⁹ nomē est tibi. Erige brachiū tuū sicut ab inicio: ꝙ allide virtutez eoꝝ in virtute tua. Cadat virtus eoꝝ in iracūdia tua.qui ꝓmittunt se violare sancta tua: ꝙ polluere tabernaculum nominis tui:ꝙ deicere gladio suo cornu altaris tui. Fac dñe:vt gladio ꝓpio eius supbia amputet̃. Capiat̃ laqo oculoꝝ suoꝝ ī me: ꝙ pcucies eū ex labijs caritatis mee. Da mihi ī animo ꝓstanciā vt ꝓtēnaz illū: et virtutē:vt euertaz illū. Erit ei hoc memoriale nōis tui: cū man⁹ femie deiecerit eum. Nō ei ī multitudine est virtus tua do mīe:neq; ī equoꝝ viribꝫ volūtas tua. Nec supbi ab inicō placuerūt tibi: sed humiliū ꝙ māsuetoꝝ semp tibi placuit dēpcatō. Deus celoꝝ.creator aquaꝝ. ꝙ dñs tocius creature.exaudi me miseraz dēpcantem: ꝙ de tua misericordia p̄sumentē. Memento dñe testamēti tui.ꝙ da verbum in ore meo ꝙ in corde meo ꝓsiliū corrobora: vt domus tua in sanctificatōne permaneat: et omnes gētes agnoscāt q̄a tu es deus ꝙ ñ ē ali⁹ p̄t̄ te.

Judith

Capitulum .X.

FActū est aūt cū cessasset clamare ad dñm: surrexit de loco in quo iacuerat pstrata ad dñm. Elocauitq; abrā suā: ⁊ descēdēs ī domū suā. abstulit a se ciliciū: ⁊ exuit se vestimentis viduitatis sue. Et lauit corpus suū. et unxit se mirro optimo ⁊ discriminauit crīmē capitis sui. ⁊ imposuit mitrā sup caput suū: et induit se vestimentis iocunditatis sue. Et induit sandalia pedib⁹ suis: assumpsitq; dextralio la. ⁊ lilia. ⁊ īaures ⁊ anulos: ⁊ oībus ornamētis suis ornauit se. Cui etiā dñs ptulit splendorē: qm̄ oīs ista cōpositō nō ex libidine: sed ex virtute pēdebat. Et ideo dominꝰ hāc ī illā pulcritudinē ampliauit: vt incompabili decore oīm oculis appareret. Imposuit itaq; abre sue ascopam vini. et vas olei et polentam et lapates. ⁊ panes ⁊ caseū: ⁊ profecta est. Cunq; venisset ad portas ciuitatis: inuenerūt expectantē oziā. et pbiteros ciuitatis. Qui cū vidissent eam stupentes mirati sunt nimis pulcritudinē eius. Nihil tam̄ interrogantes eā: dimiserunt trāsire dicentes. Deus pīm nostrorū det tibi graciā: ⁊ oīe consilium tui cordis sua virtute corroboret: et glorietur sup te hierusalē ⁊ sit nom̄ tuū ī numero sāctorū et iustoꝝ. Et dixerūt hij q̄ illic erāt: oīes vna voce fiat. fiat. Judith vo orās dominū: trāsiuit p portas ipa ⁊ abra eiꝰ. Factū est aūt cū descēderet mōtē circa ortū diei: occurrerūt ei exploratores assirioꝝ: ⁊ tenuerūt eā dicentes. Ubī venis aut quo vadis? Que rndit. Filia sum hebreoꝝ. Ideo ego fugi a facie eoꝝ: qm̄ futurū agnoui q̄ dēt vobis in depredatiōz. p eoq; cōtēnētes vos noluerunt vltro tradere seipos: vt inuenirent misericordiā ī conspectu vr̄o. Hac ō causa cogitaui mecū dicēs. Uadā ad faciem prīcipis holofernis vt indicē illi secreta illoꝝ: ⁊ ostendā illi q̄ aditu possit obtinere eos: ita vt nō cadat vir vn⁹ de exercitu eius. Et cū audissent viri illi verba eiꝰ pspiciebāt faciē eiꝰ: ⁊ erat ī oculꝭ eoꝝ stupor: qm̄ pulcritudinē eiꝰ mirabāt nimis. Et dixerūt ad eā. Conseruasti aiaz tuā: eoq; tale repisti psiliū vt descenderes ad dñm nr̄m. Hoc aūt scias: qm̄ cū steteris in pspectu eiꝰ bene tibi faciet: ⁊ eris gratissima ī corde eiꝰ. Duxeruntq; illā ad tabernaculū holofernis: nūciātes eā. Cūq; intrasset ātē faciem eius: statī captus ē ī suis oculꝭ holofernes. Dixerūtq; ad eū satellites eius. Quis pcemnat pplm̄ hebreoꝝ q̄ tālecoras mulieres hñt: vt nō p hijs merito pugnare cōtra eos debeam⁹? Uidens itaq; Judith holofernē sedētē ī canopeo qđ erat ex purpura ⁊ auro. ⁊ smaragdo ⁊ lapidib⁹ pretiosis intextū: ⁊ cū ī faciē eiꝰ intēdisset. adorauit eū psternēs se sup terrā: ⁊ eleuauerūt eā serui holofernis iubētē dño suo.

Ca. XI.

TUnc holofernes dixit ei. Equo animo esto ⁊ noli pauere ī corde tuo: quoniam ego nūq̄ nocui virum q̄ voluit seruire nabuchodonosor regi. Populus autem tuus si non contemsisset me non alleuassem lanceam meam super eū. Nunc autem dic mihi qua ex causa recessisti ab illis: et placuit tibi vt venires ad nos. Et dixit illi iudith. Sume verba ancille tue: qm̄ si secutus fueris verba ancille tue: perfectam rem faciet dominus tecū. Uiuit em̄ nabuchodonosor rex terre. ⁊ viuit virtus eius que est in te ad correptōnem omnium animarum errantium: quoniam nonsolū homines seruient illi p te: sed ⁊ bestie agri obtemperant illi. Nuncia tur em̄ animi tui industria. vniuersis gentib⁹: ⁊ indicatū ē oīi seculo qm̄ tu solꝰ bonꝰ ⁊ potēs es ī oīi regno eiꝰ: et disciplina tua oīb⁹ puincijs pdicat̄. Nec hoc latet qđ locutꝰ ē achior: nec illud ignorat̄ qđ ei iusseris euenire. Cōstat em̄ deū nr̄m sic pctis offensum: vt mādauerit p ppbetas suos ad pl̄m: q̄ dēat eū p pctis suis. Et qm̄ sciunt se offendisse deū suū filij isrl̄: tremor tuꝰ super ipos ē. Insup etiā fames inuasit eos: ⁊ ab aridite aque. iam inter mortuos cō putant̄. Deniq; hoc ordinant. vt interficiant pecora sua ⁊ bibāt sanguinem eoruz: ⁊ sancta domini sui q̄ pcepit deus non contingi. in frumēto. vino ⁊ oleo. Nec cogitauerūt impendere: et volunt consumere. q̄ nec manibus deberent ptingere. Ergo qm̄ hec faciūt: certū est quod in perditōez dabūt̄. Qđ ego ancilla tua pgnoscēs fugi ab illis: ⁊ misit me dñs hecipa nunciare tibi. Ego ei ācilla tua deū colo etiā nūc apd te ⁊ exiet ācilla tua. ⁊ orabo deū: et dicz mihi qn̄ eis reddat pctm suū. ⁊ veniēs nūciabo

tibi :ita vt ego adducā te ꝑ mediaz hieru-
salem. Et habebis oñez ꝓpl'm isrł sicut o-
ues quibꝫ nō est pastor. ⁊ non latrabit vel
vn⁹ cōtra te: qm̄ hec mihi dicta sunt ꝑ pui
tēciaz dei. Et qm̄ iratus est illis deus: hec-
ipsa missa sum nūciare tibi. Placuerūt aī
oñia verba hec coram holoferne ⁊ coram
pueris ei⁹. ⁊ mirabanť ad sapientiā eius :
⁊ dicebant alter ad alterū. Nō ē talis mu-
lier sup terrā ī aspectu. ī pulcritudie ⁊ ī sē
su verboꝝ. Et dixit ad illā holofernes. Bñ
fecit deus q̄ misit te añ ꝓpl'm: vt des illū tu
in mānibꝫ nr̄is. Et qm̄ bona ē ꝑmissio tua:
si fecerit mihi hoc. deus tuus erit et meus
deus. et tu in domo nabuchodonosoꝛ ma-
gna eris et nomen tuū nominabiť in vni-
uersa terra. ¶ Capitulū .XII.

TUnc iussit eā introire vbi reposi-
tī erāt thesauri eius. ⁊ iussit illic ma
nere eā ⁊ ꝓstituit quid dareť illi ꝺ
ꝓuisio suo. Cui rñdit iudith ⁊ dixit. Nūc
nō poteꝛo māducare ex hijs q̄ mihi p̄cipis
tribui: ne veniat sup me offensio . Ex hijs
aūt que mecū detuli manducabo. Cui ho-
lofernes ait. Si defecerint tibi ista q̄ tecū
detulisti: q̄ꝺ faciem⁹ tibi: Et dixit iudith.
Viuit anima tua dñe me⁹. qm̄ nō expēdet
omnia hec. ancilla tua: donec faciat de⁹ in
manu mea hec que cogitaui. Et indurer̄t
illam serui eius in taberꝛnaculum. quo p̄ce
perat: ⁊ precijt dū introiret vt dareť ei co-
pia noctē. ⁊ ante lucem egredi foras ad o-
ratōnem: et dep̄candi dominum. Et p̄cepit
cubicularijs suis vt sicut placeret illi exi-
ret ⁊ introiret ad adorandū deū suū ꝑ tri-
duū. Et exibat noctibꝫ in vallē bethulie: ⁊
baptizabat se in fontē aque. Et vt ascende
bat. orabat dñm deū isrł vt dirigeret viaz
eius ad liberatōez populi sui. Et introiēs
munda manebat in tabernaculo vsqꝫdum
accipet escam suā in vesperū. Et factuz ē.
quarta die. holofernes fecit cenā seruis su
is: ⁊ dixit ad vagao eunuchū. Vade ⁊ sua-
de hebreā illā vt sponte ꝓsentiat habitare
mecū. Feduz est em̄ apud assirios si femīa
irrideat virū agendo vt immunis ab eo ēn
seat. Tunc introiuit vagao ad iudith ⁊ di-
xit. Non vereať bona puella itroire ad do
minū meū vt honorificeť ante faciē ei⁹: vt
manducet cū eo et bibat vinū in iocundi-
tate. Cui iudith respōdit. Que ego sū vt ꝑ
tradicā domino meo: Oñe quod erit ante
oculos eius bonū ⁊ optimū faciā. Quicqꝺ
aī illi placuerit hoc mihi erit optimū om
nibꝫ diebꝫ vite mee. Et surrexit et ornauit
se vestimento suo: ⁊ ingressa stetit ante fa-
ciem ei⁹. Cor aūt holofernis ꝓcussum est:
erat em̄ ardens in concupiscentia eius. Et
dixit ad eā holofernes. Bibe nūc ⁊ accūbe
in iocunditate: qm̄ inueniśti gratiam co-
ram me. Et dixit iudith. Bibam domine:
quoniam magnificata est anima mea ho-
die p̄ omnibꝫ diebꝫ meis. Et accepit ⁊ mā-
ducauit et bibit corā ipso ea que parauer-
rat illi ancilla eius. Et iocundus factus ē
holofernes ad eā: bibitqꝫ vinū multuz ni-
mis quantū nunq̄ biberat in vita sua.

¶ Capitulum .XIII.

VT autem sero factuz est festinaue
rūt serui illius ad hospicia sua: et
concluśit vagao ostia cubiculi et
abijt. Erant aūt oēs fatigati a vino. Erat-
qꝫ iudith sola in cubiculo. Porro holofer-
nes iacebat ī lecto nimia ebrietate sopit⁹.
Dixitqꝫ iudith puelle sue: vt staret foris
añ cubiculū ⁊ obseruaret. Stetitqꝫ iudith
ante lectū. orās cū lacrimis ⁊ labioꝝ mo-
tu in silentio dicens. Cōfirma me dñe de⁹
isrł. et respice ī hac hora ad opa manuum
mearū: vt sicut ꝓmisisti hierusalē ciuitatē
tuā erigas: ⁊ hoc qꝺ credēs ꝑ te posse fieri
cogitaui ꝑficiā. Et cū hec dixisset: accessit
ad colūnā q̄ erat ad caput lectuli ei⁹: ⁊ pu
gionē ei⁹ q̄ ī ea ligat⁹ pēdebat exoluit. Cū-
qꝫ euaginasset illū. apprehēdit comā capitis
eius ⁊ ait. Cōfirma me dñe de⁹ ī hac hora.
Et pcussit bis in ceruicē eius. ⁊ abscidit ca
put ei⁹: et abstulit canopeū ei⁹ a colūnis.
et euoluit corpus eius truncū. Et pt⁹ pu-
sillū exiuit ⁊ tradidit caput holofernis ā-
cille sue: ⁊ iussit vt mitteret illud ī pera su
am. Et exierūt due scōm ꝓsuetudiez suā q̄si
ad oꝛonē. ⁊ trāsierūt castra: ⁊ girātes valles
venerūt ad portā ciuitatis. Et dixit iudith
alōge custodibꝫ muroꝝ. Aprite portas qm̄
nobcū ē de⁹: q̄ fecē vtutē ī isrł. Et fctm ē cū
audissēt viri vocē ei⁹. vocauerūt pbiteros
ciuitatis. Et occurrerūt ad eā oēs. a mini-
mo vsqꝫ ad maximū: qm̄ spauerāt eā iā ñ eē
vēturā. Et accēdētes lumīaria ꝓgirauerūt

circa eaz vniuersi. Illa autē ascendens in eminentōrē locuz: iussit fieri silētiū. Cūqz omēs tacuissent: dixit iudith. Laudate dominū deum nostrum qui nō deseruit sperantes in se: ⁊ in me ancillā suā adimpleuit misericordiam suaz quā pmisit domui isrl': ⁊ interfecit in manu mea hostē populi sui in hac nocte. Et pferens de pera caput holofernis: ostendit illis dicens. Ecce caput holofernis principis milicie assirioꝝ rum. Et ecce canopeū illi⁹ ī q̄ recūbebat ī ebrietate sua: vbi et p manū femīe pcussit illū dñs de⁹ noster. Eliuit aūt ipse dñs qm̄ custodiuit me angelus eius et hinc eūtem ⁊ ibi cōmorantē ⁊ inde huc reuertentē: ⁊ ñ pmisit me domin⁹ ācillaz suā coinq̄nari: sed sine pullutōne pcti reuocauit me vob gaudentē ī victoria sua ī euasione mea: in liberatōne vīa. Confitemini illi oēs q̄niaz bon⁹: qm̄ ī seculū misericordia ei⁹. Cuni uersi autē adorātes dñm dixerūt ad eam. Benedixit te dñs in virtute sua: q̄ p te ad nihiluz redegit inimicos nr̄os. Porro ozias princeps pp̄li isrl' dixit ad eam. Benedicta es tu filia a dño deo excelso. p̄ omnib⁹ mulieribus super terram. Benedict⁹ dñs q̄ creauit celū ⁊ terrā. q̄ te direxit ī vulnera capitis principis inimicoꝝ nr̄oꝝ: qz hodie nom̄ tuū ita magnificauit. vt nō recedat laus tua ō ore hoīm. q̄ memores fuerint virtutis dñi ineternū: p q̄bz nō pepcisti aīe tue pter angustias ⁊ tribulatōz generis tui: sed subueniſti ruine ante ꝓspectū dei nr̄i. Et dixit omis pp̄lus fiat. fiat. Porro achiꝛ vocat⁹ venit. Et dixit ei. Deus isrl' cui tu testimoniū dedisti qō vlciscaī se de inimicis suis: ipe caput omnium īcredulorꝝ īcidit ī hac nocte ī manu mea. Et vt pbes qz ita ē: ecce caput holofernis q̄ ī cōtēptu supbie sue deū israel contēpsit. ⁊ tibi interi tuz minabaī dicens: cū captus fuerit populus israel gladio perforari p̄cipiaz latera tua. Elidens autē achiꝛ caput holofernis angustiatus p̄ pauore cecidit in faciez suā sup terrā: ⁊ estuauit aīa eius. Postea vero q̄ resumpto spiritu recreatus est: pcidit ad pedes ei⁹. ⁊ adorauit eā et dixit. Benedicta tu a deo tuo in omni tabernaculo iacob: qm̄ ī omi gēte q̄ audierit nom̄ tuū: magnificabit̄ sup te deus israel.

¶ Capitulum. .XIIII.

Iudith C.D.

Dixit aūt iudith ad omnem populum. Audite me fratres. Suspendite caput hoc super muros nostros: ⁊ erit cum exierit sol. accipiat vnus quisq̄ arma sua ⁊ exite cū impetu: non vt descendatis deorsū sed quasi impetū faciētes. Tūc exploratores necesse erit vt fugiant ad p̄cipē suuz excitandū ad pugnā. Cūqz duces eorum concurrerint ad tabernaculū holofernis. ⁊ inuenerint eū truncū in suo sanguine volutatū: decidet sup eos timor. Cunqz cognoueritis fugere eos ite post illos securi: quoniam dominus cōteret eos sub pedibus vestris. Tūc achior videns virtutem quaz fecit deus israel relicto gentilitatis ritu credidit deo: ⁊ circūcidit carnem prepucij sui: ⁊ appositus est ad populū israel: ⁊ omis successio generis ei⁹. vsqz ī hodiernū diem. Mox aūt vt ortus est dies. suspenderunt sup muros caput holofernis: accepitqz vnusquisq̄ vir arma sua: ⁊ egressi sūt cū grandi strepitu ⁊ vlulatu. Quod videntes exploratores ad tabernaculū cucurrerunt. Porro hij ī tabernaculo erāt venientes ⁊ ante ingressū cubiculi pstrepētes. excitādi grā inq̄etudinem arte moliebanī: vt nō ab excitātibz sed a sonātibz holofernes euigilaret. Nullus em̄ audebat cubiculū virtutis assirioꝝ pulsando aut ītrādo aperire. Ozz cū venissent ei⁹ duces ac tribuni ⁊ vniuersi maiores exercit⁹ assirioꝝ: dixerūt cubicularijs. Intrate ⁊ excitate illū: qm̄ egressi mures de cauernis suis ausi sūt puocare nos ad pliū. Tūc īgressus vagao cubiculū ei⁹ stetit añ cortinā: ⁊ plausū fecit maībz suis: suspicabaī ei illū cū iudith dormire. Sed cū nullū motū iacētis sensu auriū capet. accessit primās ad cortinā: ⁊ eleuās eā vidit cadauer absq̄ capite holofernis in suo sanguine tabefactū iacere sup terraz. exclamauit voce magna cū fletu. ⁊ scidit vestimēta sua. Et ingressus tabernaculū iudith ñ īueīt eā. Et exiliuit foras ad pp̄lm: et dixit. Vna mulier hebrea fecit cōfusionē ī domo regis nabuchodonosor. Ecce ei holofernes iacz ī tra. ⁊ caput ei⁹ñ ē ī illo. Q̄ō dū audissēt p̄nci pes virtutis assirioꝝ: scidēr oēs vestimenta sua: ⁊ intollerabilis timor ⁊ tremor cecidit sup eos: ⁊ turbati sūt animi eoꝝ valde. Et fact⁹ē clamor īcōparabilis in medio

castroꝝ eoꝝ. ¶ Capitulum .XV.

Qunq; oīis exercitus decollatum holofernem audisset.fugit mens ⁊ cōsiliū ab eis:⁊ solo tremore ⁊ metu agitati fuge p̄sidiū sumūt: ita vt null⁹ loq̄ret cū p̄rimo suo . sed inclinato capite relictis oīibꝫ euadere festinabant hebreos.quos armatos sup se venire audierāt: fugientes p uias cāpoꝝ ⁊ semitas colliuz. Videntes itaq; filij isr̄l fugientes secuti sūt illos.descenderūtq; clāgentes tubis ⁊ vlulantes post ipsos . Et q̄m assirij nō aduertati ī fugā ibāt p̄cipites: filij aūt isr̄l vno agmine persequentes. debilitabant oīes quos inuenire potuissent. Misitq; ozias nūcios p oīes ciuitates et regiones isr̄l. Qui itaq; regio.oīisq; vrbs electaz iuuentutē armataz misit post eos:et p̄secuti sunt eos ī ore gladij quousq; p̄uenirent ad extremitatem finiū suoꝝ.Reliq; autē q̄ erāt in bethulia.ingressi sunt castra assirioꝝ:⁊ p̄dā quā fugientes assirij reliquerāt abstulerūt: ⁊ onustati sunt valde .Qui vero q̄ victores reuersi sunt ad bethuliaz.oīa que erāt illoꝝ abstulerūt secū:ita vt non esset numerus ī pecoribꝫ ī iumētis ⁊ vniuersis mobilibꝫ eoꝝ: vt a minimo vsq; ad magnū oēs diuites fierent ꝺ p̄datōnibꝫ eoꝝ. Joachim autez summus pontifex de hierusalē venit in bethuliam cū vniuersis p̄sbiteris suis: vt videret iudith.Que cū exisset ad illū.bñ dixerūt illaz oēs vna voce dicētes. Tu gloria hierusalē.tu letitia isr̄l.tu honorificētia p̄pli nr̄i. que fecisti viriliter et confortatū est cor tuum eoq; castitatem amaueris.⁊ post virū tuū alterū nescieris:ideo ⁊ manus dñi ꝓfortauit te. ⁊ ideo eris bñdicta ēternū. Et dixit oīis p̄plus fiat.fiat. Per dies aūt triginta vix collecta sūt spolia assirioꝝ a p̄plo isr̄l.Porro aūt vniuersa q̄ holofernis peculiaria fuisse p̄bata sunt. dederūt iudith ī auro ⁊ argento et vestib⁹ et gemmis ⁊ oīi supellectili:⁊ ꝺdita sunt oīia illi a p̄plo.Et oīes p̄li gaudebāt cū mulieribꝫ ⁊ virginibꝫ ⁊ iuuenibꝫ ī organis ⁊ citharis. ¶ Capitulum .XVI.

Qunc cantauit cāticū hoc dño Judith dicens. Incipite dño in tijmpanis.cātate dño ī cijmbalis:modulamini illi psalmū nouū exultate ⁊ īuocate nomē ei⁹. Dñs p̄terens bella .dñs nomē est illi:q̄ posuit castra sua in medio populi sui:vt eripet nos de manu oīm inimicoꝝ nr̄oꝝ. Venit assur ex montibꝫ ab aq̄lone in multitudine fortitudinis sue:cui⁹ multitudo obturauit torrentes ⁊ equi eoꝝ cooperuerūt valles.Dixit se incensurū fines meos. ⁊ iuuenes meos occisurum gladio:infantes meos dare in p̄dam:⁊ virgines in captiuitatē.Dñs aūt oīipotēs nocuit eū.⁊ tradidit eū in manus femine: et p̄fudit eū. Non em̄ cecidit potens eoruz a iuuenibꝫ.nec filij tītan p̄cusserunt eū nec excelsi gigantes imposuerūt se illi: sed iudith filia merari ī specie faciei sue dissoluit eū. Exuit ei se vestimento viduitatis: ⁊ induit se vestimentis leticie in exultatōe filioꝝ isr̄l.Unxit faciem suam vngēto:colligauit cincinnos suos mitra ad decipiendū illū. Sandalia eius rapuerunt oculos eius:pulcritudo eius captiuā fecit aīam eius:amputauit gladius ceruicē ei⁹.Non ruerūt p̄se constanciam ei⁹:⁊ medi audaciam eius. Tunc vlulauerūt castra assirioꝝ q̄n apparuerūt humiles mei:arescentes i siti. Filij puellaꝝ cōpūxerūt eos.⁊ sicut pueros fugientes occiderūt eos :pierunt ī p̄lio a facie dñi dei mei. Jmnū cātem⁹ dño:ymnū nouū cantem⁹ deo nostro.Adonai dñe magn⁹ es tu et p̄clar⁹ in virtute:⁊ quē supare nemo potest.Tibi seruiat oīis creatura tua.q; dixisti et facta sūt.misisti spiritū tuū ⁊ creata sunt:⁊ nō est qui resistat voci tue. Mōtes a fundamentis mouebuntur cum aquis:petre sicut cera liquescent ante faciem tuā.Qui aūt timēt te :magni erunt apud te p omnia.Ve genti insurgēti sup genus meum. Dominus em̄ oīipotēs vindicabit ī eis:in die iudicij visitabit illos. Dabit em̄ ignez ⁊ vermes in carnes eoꝝum: vt vrantur et senciant vsq; in sempiternum. Et factum est post hec. omnis populus post victoriam venit in hierusalem adorare dominuz: ⁊ mox vt purificati sunt obtulerunt oīes olocausta ⁊ vota ⁊ repromissiones suas.Porro iudith vniuersa vasa bellica holofernis q̄ dedit illi populus. ⁊ canopeū quod ipsa sustulerat posuit ī anathema obliuionis.Erat aūt popul⁹ iocūd⁹ scōm faciē sāctoꝝ:⁊ p tres mēses gaudiū hui⁹ victorie celebratū ē cū iudith.

Post dies autem illos vnusquisq; rediit ī
sua.et Judith magnificata est ī bethulia:
7 pclarioꝛ erat vniuerse terre isrl'.Erat eti
am virtuti castitatis adiuncta: ita vt nō
cognosceret virum omnib; diebꝫ vite sue.
exquo defūctus est manasses vir ei⁹. Erat
autē diebꝫ festis procedens cū magna glo=
ria. Mansit autē in domo viri sui ānos cē=
tūquinq; 7 dimisit abram suā liberā:et de=
functa ē hac sepulta cū viro suo in bethu
lia:luxitq; illam omīs ꝑplus diebꝫ septē.
In omī autem spacio vite ei⁹ nō fuit q̄ p=
turbaret isrl'.7 post mortē eius annis mul
tis. Dies autē victorie huius festiuitatis.
ab hebreis in numero sanctoꝝ dierum ac=
cipitur: 7 colitur a iudeis ex illo tempoꝛe
usq; in ꝑsentem diem.

Explicit liber Judith scōm hieronimum.
Incipit prologus in librum hester.

Librū hester varijs translatoribꝫ ꝓstat eē viciatū:quē
ego de archiuis hebreoꝝ reuelās verbū e verbo ex=
pōsi⁹ trāstuli. Quē libꝝ edi
cō vulgata laciniosis hīc=
inde verboꝝ sinib; ēbit. addens ea q̄ ex tpe
dici potērāt. 7 audiri:sicut solitū ē scola=
rib; disciplinis sūpto thematē excogitare.
q̄b; verbis vti potuit q̄ iniuriā pass⁹ē. vl' il=
le q̄ iniuriā fecit. Clos aī o paula 7 eusto=
chiū qm̄ et bibliotecas hebreoꝝ studuistis
inīre. 7 itērptū certamīa ꝓbastis. tenē
tes hester hebraicū libꝝ p singl'a verba no
strā ēnslatōꝝ aspicite:vt possitis agnosere
me nihil etiaꝝ augmētasse addēdo:sꝫ fideli
testimonio simpliciter sicut ī hebreo hēt.
historiā hebraicā latīe līgue ēdidisse. Nec
affectam⁹ laudes hoīm nec vitupacōes ex=
pauescim⁹:deo eī placere curantes minas
hoīm penit⁹ñ timem⁹:qm̄ de⁹ dissīpat os=
sa eoꝝ q̄ hoīb; placere desiderāt:7 ꝑm apo
stolū q̄ eiusmodi sūt serui xp̄i eē ñ possūt.
Kursū ī libro hester alphabetuꝫ ex minio
usq; ad thetaꝫ līaꝫ fecimus diuersis in lo=
cis:volētes scꝫ septuagīta intērptuꝫ ordi=
nē p hec insinuare studioso lectori. Nos eī
iuxta morem hebraicum ordinē prosequi
etiam in septuaginta edicōne maluimus:

Explicit prologus. Incipit liber hester.

In diebꝫ assueri qui regna=
uit ab india usq; ethiopiā
super centumuigintiseptē
prouīcias:quando sedit in
solio regni sui.susa ciuitas
regni eius exordium fuit.
Tercio igitur anno imperij sui fecerat grā
de conuiuium cunctis principibus.et pue
ris suis fortissimis persarum et medoꝝ
inclitis et prefectis prouinciarum coram
se: vt ostenderet diuicias glorie regni sui
ac magnitudinem. atq; iactanciam poten
cie sue multo tempoꝛe:centum videlicet et
octoginta diebus. Cunq; implerētur dies
conuiuij: inuitauit omneꝫ populū qui in=
uentus est in susis a maximo usq; ad mi=
nimum:et iussit septem diebꝫ conuiuiū p=
parari ī vestibulo ortī 7 nemoris quod re=
gio cultu et manu consitum erat. Et pen=
debant ex omni parte tentoꝛia aerei colo=
ris et carbasini ac iacinctini.sustētata fu=
nib; bissinis atq; purpureis:qui eburneis
circulis inserti erant 7 columnis marmo=
reis fulciebantur. Lectuli quoq; aurei et
argētei.super pauimentuꝫ smaragdino et
pario stratum lapide depositi erant: quod
mira varietate pictura decorabat. Bibe=
bant autem qui ītitati erant.aueris pocu
lis:7 alijs atq; alijs vasis cibi inferebanť.
Clinum quoq; et magnificentia regia di=
gnum erat habundans et precipuum po=
nebatur:nec erat qui nolentes cogeret ad
bibēdū:sed sic rex statuerat preponēs mē=
sis singulos de principib⁹ suis: vt sumeret
vnusquisq; quod vellet. Clasti quoq; regi=
na fecit conuiuium feminarum in palacō
vbi rex assuerus manere consueuerat. Ita
q; die septimo cum rex esset hilarioꝝ 7 pt⁹
nimiam pocōnem incaluisset mero:prece=
pit naumā et bazatha et arbona et gaba=
tha 7 abgatha et zarath et carchas septē
eunuchis qui in conspectu eius ministra=
bant. vt introducerent vasti reginam co=
ram rege: posito super caput eius dijade=
mate:vt ostenderet cunctis populis et pri
cipib; ei⁹ pulcritudinē. Erat eī pulcra val=
de. Que rēnuit et ad regis īperiū qđ p eu=
nuchos mādauerat venire ꝓtēsit. Clñ ira=
t⁹ rex 7 nimio furoꝛe succēsus. īterꝛogauit

sapientes qui ex more regio semp ei adhe-
rebant et illoꝝ faciebat cũcta ꝓsilio. scien
ciũ leges ac iura maioꝝ: erãt aũt primi et
primi charsena et zethar et admatha et
tharsis ⁊ mares ⁊ marsana ⁊ mamucha se-
ptem duces pſarũ atq; medoꝝ. q̃ videbant
faciem regis ⁊ primi post euz residere soli-
ti erãt: cui sentẽcie vasthi regina subiace-
ret que assueri regis impiũ quod p eunu-
chos mãdauerat: facere noluisset. Respon
ditq; mamucha audiente rege atq; princi-
pib⁹. Nõsolũ regẽ lesit regina vasthi. sz oẽs
pl̃os ⁊ principes q̃ sunt in cũctis puincijs
regis assueri. Egredieť em̃ sermo regie ad
oẽs mulieres vt ꝓtẽnãt viros suos ⁊ di-
cãt. Rex assuer⁹ iussit vt regia vasthi int̃-
ret ad euz. ⁊ illa noluit: atq; hoc exemplo
oẽs principũ ꝓiuges pſarum atq; medo-
rum paruipẽdent imperia maritoꝝ. Eñ re
gis iusta est indignatõ. Si tibi placet egre
diať edictũ a facie tua. ⁊ scribať iuxta le-
gem pſarũ atq; medoꝝ quã pteriri illicitũ
ẽ: vt neq̃q̃ vltra vasthi ingrediať ad regẽ
sed regnũ illius altera q̃ melior est illa ac-
cipiat. Et hoc in oẽ qđ latissimũ est puĩ-
ciarũ tuaꝝ diuulgeť impiũ: ⁊ cunctę vxo
res taz maioꝝ q̃ minoꝝ deferant maritis
suis honorẽ. Placuit ꝓsiliũ ei⁹ regi ⁊ prin-
cipib⁹: fecitq; iuxta ꝓsiliũ mamucha ⁊ mi-
sit epl̃as ad vniuersas puincias regni sui:
vt queq; gens audire et legere poterat di-
uersis linguis ⁊ lr̃is. esse viros pr̃cipes ac
maiores in domib⁹ suis. ⁊ hoc p cũctos po
pulos diuulgari.

¶ Capituluz. II.

His itaq; gestis postq̃ regis assueri
ĩdignatõ deferbuerat. recordata ẽ
vasthi que feciſz vl̃ que passa eẽt.
dixertq; pueri regis ac ministri eius. Que-
raňť regi puelle virgies ac specioſe. ⁊ mit-
taňť qui cõsiderent p vniuersas puincias
puellas speciosas ⁊ virgies: ⁊ adducãt eas
ad ciuitatẽ susan. ⁊ tradãt in domũ femĩa
rũ sub manu egei eunuchi q̃ est prepositꝰ ⁊
custos mulierũ regiarũ: ⁊ accipiãt mũduz
muliebrẽ ⁊ cetera ad vsus necessaria. Et q̃-
cũq; inter oẽs oculis regis placuerit: ipsa
regnet p vasthi. Placuit sermo regi: ⁊ ita
vt suggesserãt iussit fieri. Erat vir iudeꝰ in
susis ciuitate vocabulo mardocheus filꝰ
iair filij semei. filij cis. ō stirpe iemini. qui
translatus fuerat de hierusalem. eo tẽpore
quo iechoniam regem iuda nabuchodono
sor rex babilonis transtulerat: qui fuit nu
tricꝰ filie fr̃is sui edisse q̃ altero noĩe voca
bať hester. ⁊ vtrũq; parentẽ amiserat. pul-
cra nimis ⁊ decora facie. Mortuisq; pr̃e ei⁹
ac matre mardocheus sibi eã adoptauit in
filiã. Cũq; prebuisſz regis impiũ. ⁊ iuxta
mandatũ illius multe pulcre virgines ad-
ducerẽtur susan ⁊ egeo traderẽť eunucho:
hester q̃z inter ceteras puellas ei tradita ẽ.
vt seruaretur in numero feminaruz. Que
placuit ei ⁊ inuenit grãm in ꝓspectu illi⁹.
Et p̃cepit eunucho vt acceleraret mundũ
muliebrem ⁊ traderet ei ptes suas. ⁊ septz
puellas speciosissimas de domo regis: ⁊ tã
ipsam q̃ pedissequas eius ornaret atq; ex-
coleret. Que noluit ei ĩdicare ei pl̃m ⁊ pa
triã suã. Mardocheus em̃ p̃ceperat ei vt de
hac re oĩno reticeret. q̃ deãbulabat quot-
tidie ante vestibulũ dom⁹ in qua electe vir
gines seruabanť: curam agens salutis he-
ster. ⁊ scire volens quid ei accideret. Cũ aũ
veniſſet tẽpus singularum p ordinem pu-
ellaruz vt intrarent ad regẽ. expletis oĩb⁹
que ad cultum muliebrez pertinebant mẽ
sis duodecim⁹ vertebať. ita dumtaxat vt
sex menses oleo vngerenť mirtino. ⁊ alijs
sex quibusdam pigmẽtis ⁊ aromatib⁹ vte-
rentur. Ingredientesq; ad regez. quicquid
postulasſent ad ornatũ ptinẽs accipiebãt
⁊ vt eis placuerat cõpositę de triclinio fe-
mina ꝝ ad regis cubiculũ transiebãt. Et q̃
intrauerat vespe egrediebatur mane: atq;
inde in secundas edes deducebantur que
sub manu saſagazi eunuchi erant. qui con
cubinis regis p̃sidebat: nec habebat pote-
statem ad regem vltra redeundi nisi volu-
isset rex. ⁊ eam venire iussisset ex nomine.
Euoluto autem tempore p ordinem: insta
bat dies q̃ hester filia abiahel fratris mar
dochei. quã sibi adoptauerat in filiã. debe-
ret intrare ad regem. Que nõ quesiuit mu
liebrẽ cultũ: sed quecunq; voluit egeus eu
nuchꝰ custos virginũ. hec ei ad ornatũ de-
dit. Erat eĩ formosa valde ⁊ ĩcredibili pul
critudine: oĩm oculis gratiosa ⁊ amabilis
videbať. Ducta est itaq; ad cubiculum re-
gis assueri mẽse decimo q̃ vocať thebeth.
septimo ãno regni eius: et adamauit eam
rex plusq̃ oẽs mulieres: habuitq; grãm et
misericordiã coram eo sup oẽs mulieres:

et posuit dijatema regni ī capite ei⁹: fecitq; eam regnare ī loco vasthi. Et iussit conuiuiū ꝑparari ꝓmagnificū cūctis principibus ⁊ seruis suis. ꝓ coniunctōne ⁊ nuptijs hester. Et dedit requiē vniuersis ꝓuincijs ac dona largitus est iuxta magnificentiaz principalem. Cūq; ⁊ scdo quererent̄ virgines. ⁊ cōgregarent̄. mardocheus manebat ad ianuā regis: necdū ꝓbiderat hester patriā ⁊ ꝓplm suū: iuxta mādatū ei⁹. Quicquid eī ille precipiebat obseruabat hester et ita cūcta faciebat vt eo tpe solita erat quo eā puellā nutriebat. Eo igit̄ tpe quo mardocheus ad regis ianuā morabat̄. iratī sūt bagathan ⁊ thares duo eunuchi regis q̄ ianitores erāt ⁊ ī primo palacij limine residebāt: volueruntq; insurgere ī regē ⁊ occidere eū. Quod mardocheū nō latuit. Statimq; nūciauit regine hester: ⁊ illa regi ex noīe mardochei q̄ ad se rē attulerat. Quesitū est ⁊ īuentū: ⁊ appensus est vterq; eox ī patibulo. Et iussit rex vt ī libro memoriali scriberet̄: vt ꝓ vita sua aliqd repensaret ei. Mandatūq; est hijstorijs ⁊ annalib⁹ traditum coraz rege.

Capitulum. .III.

Post hec rex assuerus exaltauit aman filiū amadathi q̄ erat de stirpe agag. et posuit soliū eius super omnes principes quos habebat. Cunctiq; serui regis qui in foribo palacij versabant̄ flectebant genua: ⁊ adorabant aman. Sic em̄ ꝑceperat eis imperator. Solus mardocheus nō flectebat genu: neq; adorabat eū. Cui dixerunt pueri regis qui ad fores palacij residebāt. Cur ꝓter ceteros nō obseruas mādata regis: Cūq; hoc crebri⁹ dicerent. ⁊ ille nollet audire: nūciauerūt aman scire cupientes vtr ꝓseueraret ī sentēcia: dixerat em̄ eis se esse iudeū. Quod cuz audisset aman. ⁊ exprimēto ꝓbasset quod mardocheus nō sibi flecteret genu nec se adoraret iratus est valde: ⁊ ꝓ nihilo duxit ī vnū mardocheuz mittere manus suas: audierat em̄ quod esset gētis iudee: magisq; voluit omnez iudeoz q̄ erant in regno assueri ꝑere nacōnem. Mense primo cuius vocabulū est nisan: anno duodecimo regni assueri missa est sors in vrnā. q̄ hebraice dicitur phur coram aman quo die ⁊ quo mē se gens iudeorum deberet interfici: et exiuit mēsis duodecimus q̄ vocat̄ adar. Dixitq; aman regi assuero. Est ꝓplus ꝓ omnes puicias regni tui dispersus et a se mutuo separatus. nouis vtes legib⁹ ⁊ ceremonijs. insuper ⁊ regis scita ꝓtemnens: et optime nosti quod non expediat regno tuo vt insolescat ꝓ licentiaz. Si tibi placet decerne vt peat: ⁊ decem milia talentoꝝ appendam archarijs gaze tue. Tulit ergo rex anuluz q̄ vtebat̄ de manu sua: ⁊ dedit eū aman filio amadathi de ꝓgenie agag hosti iudeorum: dixitq; ad eū. Argentū qd̄ tu pollicer̄is tuū sit: de ꝓplo age qd̄ tibi placet. Vocatiq; sunt scribe regis mense primo nisan terciadecima die eiusdez mēsis: ⁊ scriptū ē vt iusserat aman ad omnes satrapas regis ⁊ iudices puicia ꝝ diuersarūq; gētiū. vt q̄q; gens legere poterat ⁊ audire. ꝓ varietate linguā ꝝ ex noīe regis assueri: ⁊ lr̄e sigte ipi⁹ anulo misse sunt ꝓ cursores regis ad vniuersas ꝓuincias. vt occiderent atq; delerēt oēs iudeos a puero vsq; ad senē puellos ⁊ mulieres. vno die hoc ē tercōdecimo mēsis duodecimi q̄ vocat̄ adar: ⁊ bona eorū diriperēt. Suma aut̄ epl̄ax hec fuit: vt omnes puicie scirēt ⁊ parēt se ad p̄dictā diem. Festīabāt cursores q̄ missi erāt regis impiū explere. Statimq; in susis pependit edictum: rege ⁊ aman celebrante ꝓuiuiū. ⁊ cūctis iudeis q̄ erāt ī vrbe flētib⁹

Ca. IIII.

Quele cū audisset mardocheus scidit vestimēta sua: et indutus est sacco. spargens cinerē capiti: ⁊ ī platea medie ciuitatis voce magna clamabat ostendens amaritudinem animi sui: et hoc eiulatu vsq; ad fores palacij gradiēs. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus quoq; puicijs opidis ac locis ad q̄ credule regis dogma puenerat. planctus ingēs erat apud iudeos. ieiunium. vlulatus. ⁊ fletus: sacco et cinere multis ꝓstratu vtentib⁹. Ingresse autem sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nūciaueruntq; ei. Quod audiens consternata est: ⁊ vestem misit vt ablato sacco induer̄et eam. Quam accipere noluit. Accitoq; athach eunucho quē rex mīstrū ei dederat: p̄cepit vt iret ad mardocheū ⁊ disceret ab eo cur hec faceret: Egressusq; athach iuit ad mardocheum: ⁊ inuenit eū stātē in

platea ciuitatis ante hostiuz palacij. Qui indicauit ei omnia q̃ acciderãt. quõ aman pmisisset vt in thesauros regis p iudeorũ nece inferret argentuz: exemplarq; edicti qõ pendebat in susis dedit ei vt regine oñderet: 7 moneret eaz vt intraret ad regez. 7 depcaret eũ p pplo suo. Regress⁹ athach nũciauit hester omia q̃ mardocheus dixerat. Que rñdit ei: 7 iussit vt diceret mardocheo. Omes serui regis 7 cũcte q̃ sub ditõe eius sũt norunt puicie. quod siue vir siue mulier nõ vocatus interius atriũ regis intrauerit. absq; vlla cũctatõe statim interficiat̃. nisi forte rex aureã vgã ad eũ tetẽderit. p signo clemẽcie. atz ita possit viuere. Ego igit̃ quõ ad regẽ intrare potero: que triginta iaz diebz nõ sũ vocata ad eũ: Qõ cũ audisset mardocheus rursuz mandauit hester dicẽs. Ne putes qõ aiam tuã tãtum liberes: qz in domo regis es p cũctis iudeis. Si enĩ nũc sic silueris p aliam occasionem liberabũt̃ iudei: et tu 7 dom⁹ pris tui peribitis. Et qs nouit vtz idcirco ad regnũ veneris: vt in tali tpe pareris: Kursuzq; hester hec mardocheo verba mãdauit. Elade 7 congrega omes iudeos quos in susis reperis: 7 orate p me. Nõ cõmedetis 7 non bibatis tribz diebz 7 tribz noctibz. 7 ego cum ãcillis meis similiter ieiunabo: 7 tũc ingrediar ad regẽ contra legẽ faciẽs non vocata. tradẽsq; me morti 7 piculo. Fuit itaq; mardocheus 7 fecit oĩa que hester pcepat.

¶ Capitulum .V.

Die autẽ tercio induta est hester regalibz vestimentis: 7 stetit in atrio domus regie quod erat interius contra basilicaz regis. Et ille sedebat sup soliũ suũ in consistorio palacij contra ostiũ domus. Cũq; vidisset hester reginã stantẽ placuit oculis eius: 7 extendit contra eã virgaz aureã quã tenebat manu. Que accedẽs osculata est sũmitatẽ virge eius: dixitq; ad eã rex. Quid vis hester regina: Que est petício tua: Etiamsi dimidiaz pt̃e regni petieris dabit̃ tibi. At illa rñdit. Si regi placz obsecro vt venias ad me hodie 7 aman tecũ ad conuiuium quod paui. Statimq; rex. vocate iqt cito aman vt hester obediat voluntati. Venerũt itaq; rex 7 aman ad conuiuium qõ eis regina pauerat. Dixitq; ei rex postq̃ vinũ biberat habũdanter. Quid petis vt detur tibi 7 p qua re postulas: Etiamsi dimidiaz partẽ regni mei petieris: impetrabis. Cui respõdit hester. Petício mea 7 pces sũt iste. Si inueni in conspectu regis gratiam. etsi regi placet vt det mihi qõ postulo 7 meã impleat petitõnem: veniat rex 7 aman ad conuiuiũ quod paraui eis: 7 cras aperiam regi voluntatẽ meã. Egressus est itaq; illo die aman letus 7 alacer. Cũq; vidisset mardocheũ sedentez ante fores palacij. 7 nõsolũ nõ assurrexisse sibi sed nec motũ quidem de loco sessionis sue. indignat⁹ est valde: 7 dissimulata ira reuersus in domũ suam conuocauit ad se amicos suos 7 zares uxorem suã: 7 exposuit illis magnitudinẽ diuiciarũ suarũ filiorũq; turbaz: 7 quanta eũ gloria sup omes principes et seruos suos rex eleuasset. Et post hec ait. Regina q̃d hester nullũ aliũ vocauit ad conuiuiũ cũ rege pter me: apud quã etiam cras cuz rege pransurus sum. Et cum hec omnia habeã nihil me habere puto quãdiu videro mardocheũ iudeũ sedentẽ ãte fores regias. Respondẽrũtq; ei zares uxor eius⁹: 7 ceteri amici. Jube pari excelsam trabẽ habentem altitudinis quinquaginta cubitos: 7 dic mane regi vt appendat̃ sup eaz mardocheus: 7 sic ibis cũ rege letus ad conuiuiũ. Placuit ei consiliũ: 7 iussit excelsam pparari crucez.

¶ Capitulum .VI.

Nocte illam duxit rex insomnẽ: iussitq; sibi afferri historias 7 ãnales prioz tẽpoz. Que cũ illo presente legerẽtur: ventum est ad illum locum vbi scriptum erat quomodo nũciasset mardocheus insidias bagathan et thares eunuchoz. regẽ assuerũ iugulare cupiẽtiũ. Qõ cũ audisset rex ait. Quid p hac fide honoris ac pmij mardocheus consecutus ẽ: Dixerũt ei serui illius ac ministri. Nihil oñino mercedis accepit. Statimq; rex. q̃s est inquit in atrio: Aman q̃pe interius atriuz dom⁹ regie intuerat. vt suggeret regi et iuberet mardocheũ affigi patibulo qõ ei fuerat ppatũ. Rñdert pueri. Aman stat in atrio. Dixitq; rex. Ingrediat̃. Cũq; essz ingressus ait illi. Quid debet fieri viro quẽ rex honorare deliberat: Cogitãs at̃ in corde suo aman 7 reputãs qõ nullũ aliũ rex nisi se vellet honorare. rñdit hõ quẽ rex honorare cupit debz idui vestibz regijs 7 iponi sup

equum qui de sella regis est. ⁊ accipe regiũ diadema sup caput suum: et primus de regijs pricipibo ac tirannis teneat equũ ei⁹: ⁊ p plateaz ciuitatis incedens clamet ⁊ dicat. Hic honorabit quẽcũqz rex voluerit honorare. Dixitqz ei rex. festina ⁊ sumpta stola ⁊ equo fac vt locutus es mardocheo iudeo qui sedet ante fores palatij. Caue ne quicq̃ de hijs que locutus es ptermittas. Tulit itaqz aman stolã ⁊ equũ: indutuzqz mardocheũ in platea ciuitatis ⁊ imposituũ equo pcedebat atqz clamabat. Hoc honore pdignus ẽ quẽcũqz rex voluerit honorare. Reuersusqz ẽ mardocheus ad ianuã palatij: et aman festinauit ire ĩ domũ suã lugẽs. et opto capite: narrauitqz zares vxori sue ⁊ amicis omia que euenissent sibi. Cui rñderũt sapientes quos habebat ĩ psilio et vxor ei⁹. Si de semine iudeo x̃p ẽ mardoche us ante quẽ cadere cepisti. non ei poteris resistere: sed cades in pspectu eius. Adhuc illis loquentibo venerunt eunuchi regis: ⁊ cito eũ ad conuiuiũ quod regina pauerat pgere compulerunt.

Capitulum .VII.

Intrauit itaqz rex et aman vt biberent cũ regina. Dixitqz ei rex etiã secunda die postq̃ vino ĩcaluerat. Que est petitõ tua hester vt detur tibi: et qd vis fieri. Etiã si dimidiã ptẽ regni mei petieris ipetrabis. Ad quẽ illa rñdit. Si inueni gratiam in oculis tuis o rex ⁊ si tibi placet: dona mihi aniaz meaz p qua rogo. ⁊ pplm meũ p quo obsecro. Traditi emi sumus ego ⁊ pplus meus vt cõteramur. iugulemur ⁊ peamus. Atqz vtinã in seruos ⁊ famulas venderemur essz tolerabile malũ et gemens tacerem: nũc aũt hostis nr̃ ẽ cuius crudelitas redundat in regẽ. Rñdẽsqz rex assuerus ait. Quis est iste ⁊ cui⁹ potẽcie. vt hec audiat facere: Dixitqz hester. hostis et inimicus nr̃ pessim⁹ iste ẽ aman. Quod ille audiens ilico obstupuit: vultuz regis ⁊ regine ferre nõ sustinẽs. Rex autẽ surrexit iratus: ⁊ de loco conuiuij intrauit ĩ ortũ arboribo cõsitũ. Aman ꝯ surrexit vt rogaret hester reginã p aia sua: intellexit emi a rege patũ sibi maluz. Qui cũ reuers⁹ esset de orto nemoribo psito. ⁊ intrasset conuiuij locũ repit aman sup lectum corruisse in quo iacebat hester: ⁊ ait. Eciã reginam vult opprimere me pnte ĩ domo mea. Nec dũ verbũ ó ore regis exierat: ⁊ statim operuerũt facie eius. Dixitqz arbona vnus ó eunuchis qui stabant in ministerio regis. En lignũ qó pauerat mardocheo q̃ locut⁹ ẽ p rege stat ĩ domo aman habens altitudinis quiquagita cubitos. Cui dixit rex. Appendite eũ in eo. Suspẽsus ẽ itaqz aman in patibulo quod parauerat mardocheo: ⁊ regis ira requieuit.

Capitulũ .VIII.

Die illo dedit rex assuerus hester regine domuz aman aduersarij iudeoz: ⁊ mardocheus ingressus est ãte faciem regis. Confessa est emi ei hester. quod esset patruus suus. Tulitqz rex anulũ quẽ ab aman recipi iusserat et tradidit mardocheo. Hester autem constituit mardocheũ sup domum suaz. Nec hijs contenta pcidit ad pedes regis: fleuitqz ⁊ locuta ad euz orauit vt malicia aman agagite et machinatões eius pessimas quas excogitauerat ptra iudeos. iuberet irritas fieri. At ille ex more sceptrũ aureũ ptendit manu: quo signũ clemẽtie monstrabat. Illaqz psurgens stetit añ eũ: ⁊ ait. Si placz regi etsi inueni gratiaz in oculis eius ⁊ depcatõ mea nõ ei videt esse cõtraria: obsecro vt nouis epl̃is: veteres aman lr̃e isidiatoris ⁊ hostis iudeox: qbo eos ĩ cũctis regis puincijs pire pcepat corrigãt. Quõ ei potero sustinere necẽ ⁊ interfectõez ppl̃i mei: Respõditqz rex assuer⁹ hester regie ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman pcessi hester et ipsum iussi affigi cruci: qz ausus ẽ manum mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placet ex regis noĩe: signantes lr̃as anulo meo. Hec emi psuetudo erat: vt epl̃is q̃ ex regis nomie mittebant et illius anulo signate erãt nemo auderet ptradicere. Accitisqz scribis et librarijs regis. erat aũt tp̃us tercij mensis q̃ appellat siban: vicesima ⁊ tercia illi⁹ die scripte sunt epistole vt mardocheus voluerat ad iudeos ⁊ ad pricipes. pcuratoresqz ⁊ iudices. q̃ cẽtũuigintiseptem puincijs ab india vsqz ethiopiam psidebant: puincie atqz puincie. ppl̃o ⁊ ppl̃o. iuxta linguas ⁊ litteras suas: ⁊ iudeis put legere poterãt et audire. Ipeqz epl̃e que ex regis nomine mittebãtur anulo illius obsignate sũt ⁊ misse p veredarios: q̃

p oñes puincias discurrẽtes: veteres lr̃as nouis nũcijs p̃uenirent. Quibus impauit rex. vt p̃uenirent iudeos p singl'as ciuitates. ⁊ in vnũ p̃cipent ꝯgregari. vt starent p aĩab̃ suis: ⁊ oñes inimicos suos cũ ꝯiugib̃ ac liberis: ⁊ vniuersis domib̃ interficerent atq; delerent. Et ꝯstituta est p oẽs puincias vna vlcõnis dies. id est terciadecima die mẽsis duodecimi adar. Cũmaq; epistole fuit hec vt in oĩb̃ terris ac pl'is q̃ regis assueri subiacebant impio: notũ fieret p̃atos eẽ iudeos ad capiendã vindictã de hostib̃ suis. Egressiq; sunt veredarij celeres nũcios p̃ferentes: ⁊ edictũ regis pependit ĩ susis. Mardocheus autẽ ò palatõ ⁊ ò ꝯspectu regis egrediẽs fulgebat vestibus regijs iacĩctinis videlicet ⁊ aerinis coronã aureã portãs capite ⁊ amict⁹ serico pallio atq; purpureo. Oñisq; ciuitas exultauit atq; letata est. Judeis aĩ noua lux oriri visa ẽ: gaudiũ. honor ⁊ tripudiũ. Apud oñes p̃l'os vrbes atq; p̃uincias q̃cũq; regis p̃cepta veniebãt. mira exultatõ epule atq; ꝯuiuia ⁊ festus dies: intm̃ vt vlteri⁹ plures gẽtis ⁊ secte eoꝝ religioni ⁊ ceremonijs iungerẽt. Grandis em̃ cũctos iudaici nomis terror inuaserat.

Capitulum. .IX.

Igitur duodecimi mẽsis quẽ adar vocari ante iã dixim̃us. terciadecima die qñ cũctis iudeis interfectõ pabaĩ et hostes eoꝝ inhiabant sanguini. versa vice iudei supiores eẽ ceperũt: ⁊ se de aduersarijs vindicare. Congregatiq; sunt per singulas ciuitates. et opida ⁊ loca. vt extẽderent manũ ꝯtra inimicos ⁊ persecutores suos. Nulluſq; ausus est resistere eoq; oñes p̃l'os magnitudinis eoꝝ formido penetraret. Nam ⁊ p̃uciaꝝ iudices duces ⁊ p̃curatores. oñisq; dignitas q̃ singul'locis ⁊ opib̃ p̃erat. extollebãt iudeos timore mardochei: quẽ p̃cipẽ eẽ palacij ⁊ plurimũ posse cognouerãt. Fama q̃q; noĩs ei⁹ crescebat quottidie: ⁊ p cũctoꝝ ora volitabat. Itaq; p̃cusserũt iudei ĩimicos suos plaga magna ⁊ occiderũt eos. reddentes eis qđ sibi pauerãt facere: intm̃ vt etiam in susis q̃ngẽtos viros interficerent. extra decẽ filios aman agagite hostis iudeoꝝ. Quoruꝫ ista sũt noĩa: pharsandatha et delphon et esphata et phorata et adalia et aridatha ⁊ ephermescha. arisai ⁊ aridai ⁊ vaisatha. Quos cum occidissent p̃das de substantijs eoꝝ tãgere noluerunt. Statimq; numer⁹ eoꝝ qui occisi erant in susis ad regez relatus est. Qui dixit regine. In vrbe susis interfecerunt iudei quingentos viros et alios decẽ filios aman: quantã putas eos exercere cedem in vniuersis puincijs? Quid vltra postulas: ⁊ quid vis vt fieri iubeaz? Cui illa respondit. Si regi placet dẽt potestas iudeis. vt sicut fecerunt hodie in susis sic et cras faciant: et decem filij aman in patibulis suspendantur. Precepit rex vt ita fieret. Statimq; in susis pependit edictũ: ⁊ decem filij aman suspensi sũt. Congregatis iudeis quartadecima die mensis adar interfecti sunt in susis trecenti viri: nec eorum ab illis direpta substãcia est: sz ⁊ p oñes puicias q̃ diçõni regis subiacebãt p aĩab̃ suis steterunt iudei. ĩterfectis hostib̃ ac plecutorib̃ suis: intm̃ vt septuagtiaquinq; milia occisoꝝ implerẽt ⁊ nullus de substãcijs eoꝝ quicq̃ ꝯtingeret. Dies aĩ terciusdecim⁹ mẽsis adar vnus apud oẽs interfectõis fuit: ⁊ q̃rtadecia die cedere desierũt quẽ ꝯstituerũt eẽ solennẽ: vt in eo oñi tpe deinceps vacarent epulis gaudio atq; ꝯuiuijs. At hij q̃ in vrbe susis cedem exercuerant terciodecimo et q̃rtadecima die eiusdem mensis ĩ cede versati sunt: decimoq̃nto aĩ die pcuterẽ desierũt. Et idcir co eũdẽ diẽ ꝯstituerũt solennẽ epulaꝝ atq; leticie. Hij vero iudei qui i opidis nõ muratis ac villis morabãt. q̃rtũdecimũ diem mensis adar ꝯuiuioꝝ ⁊ gaudij decreuerũt: ita vt exultãt ĩ eo et mittãt sibi mutuo p̃tes epulaꝝ et ciboꝝ. Scripsit itaq; mardoche⁹ oñia hec. ⁊ lr̃is ꝯp̃hensa misit ad iudeos qui in omnibus regis puincijs morabant: tã ĩ vicino positis q̃ pcul: vt q̃rtãdecimã ⁊ quintamdecimã diẽ mensis adar p festis suscipent. ⁊ reuertẽte semp anno solenni honore celebrarẽt: qr ĩ ipis diebꝫ se vlti sũt iudei de inimicis suis ⁊ luct⁹ atq; tristicia ĩ hilaritatẽ gaudiũq; cõuersi sũt: essentq; dies isti epularũ atq; leticie. ⁊ mittẽt sibinuicẽ ciboꝝ ptes: et pauperibus munuscula largirẽt. Suscepũtq; iudei. ĩ solennẽ ritũ cũcta que eo tpe facere ceperãt: ⁊ q̃ mardoche⁹ lr̃is faciẽda mandauerat. Aman eĩ fili⁹ amadathi stirpis agag

hostis ⁊ aduersarius iudeoꝝ cogitauit cō
tra eos maluz. vt occideret illos atq; dele-
ret: ⁊ misit phur quod nostra lingua verti
tur in sorte: ⁊ postea ingressa est hester ad
regem obsecrans vt conatus eius lris re-
gis irriti fierēt: et malū quod ꝓtra iudeos
cogitauerat reuerteret ī caput ei⁹. Deni-
q; ⁊ ipsum ⁊ filios ei⁹ affixerunt cruci: at-
q; ex illo tēpore dies isti appellati sūt phu-
rim id est sortiū: eoq; phur id est sors ī vr
nam missa fuerit. Et cuncta que gesta sūt
epistole id est libri huius volumīe ꝓtinen-
tur: queq; sustinuerīt ⁊ q̄ deinceps imuta-
ta sint. susceperūt iudei sup se ⁊ semē suū.
⁊ sup cūctos q̄ religioni eoꝝ voluerint co
pulari: vt nulli liceat duos hos dies absq;
solennitate trāsigere quos scriptura testa-
tur: ⁊ cetera expetunt tempora annis sibi
iugiter succedentib⁹. Isti sunt dies q̄s nul-
la vnq̄ deleuit obliuio. et p singulas gene-
nerationes cūcte ī toto orbe puincie celebra
bunt: nec est vlla ciuitas in qua dies phu
ri id est sortiū nō obseruent a iudeis et ab
eoꝝ ꝓgenie q̄ hijs ceremonijs obligata est.
Scripserūtq; hester regina filia abiahel et
mardocheus iudeus etiā scdam epistolaz:
vt omī studio dies ista solennis sāctiret ī
posterū. Et miserunt ad omes iudeos qui
in centumuigintiseptem puincijs regis as
sueri versabant. vt haberent pacez ⁊ susci-
perēt veritatez. obseruantes dies sortiuz:
⁊ suo tpe cū gaudio celebrarēt: sicut cōsti-
tuerat mardocheus ⁊ hester. Et illi obser-
uanda susceperunt a se et a semine suo ie-
iunia. atq; clamores ⁊ sortiū dies: ⁊ omia
q̄ libri huius qui vocat hester historia con
tinetur.

Capituluz .X.

Rex vero assuerus omnem terrā et
cūctas maris īsulas fecit tributa-
rias: cuius fortitudo et imperium
⁊ dignitas atz sublimitas q̄ exaltauit mar
docheū scripta sūt in libris medoꝝ atz ꝑsa
ruz: ⁊ quō mardoche⁹ iudaici generis scd⁹
a rege assuero fuerit et magn⁹ apud iude-
os. ⁊ acceptabilis plebi fratruz suoꝝ: que-
rens bona populo suo ⁊ loquēs ea que ad
pacem seminis sui pertinerēt. Que haben
tur ī hebreo plena fide exp̄ssi: hec aūt q̄ se-
quūt scripta repi ī editōe vulgata q̄ greco
rū lingua ⁊ lris ꝓtinēt: ⁊ interim pt⁹ finē
libri hoc capitulū ferebat. qđ iuxta cōsue-
tudinē nostraz obelo id est veru p̄notaui-
mus. Dixitq; mardoche⁹. A deo facta sūt
ista. Recordatus sum somnij qđ viderā hec
eadem significantis: nec eoꝝ quicq̄ irritū
fuit. Paruus fons qui creuit in fluuiū ⁊ ī
lucem solemq; conuersus est et in aquas
plurimas redūdauit. hester ē: quaz rex ac
cepit vxorem ⁊ voluit esse reginā. Duo aūt
dracones: ego sum ⁊ aman. Gentes q̄ ꝓue-
nerant hij sunt qui conati sunt delere no-
men iudeoꝝ. Gens autē mea isrl est q̄ cla-
mauit ad dominum: ⁊ saluuz fecit dom⁹
populum suuz. liberauitq; nos ab omnib⁹
malis ⁊ fecit signa magna atq; portēta in-
ter gētes: ⁊ duas sortes eē p̄cepit. vnā po-
puli dei ⁊ alteraz cunctarū gentiū. Venit-
q; vtraq; sors ī statutū ex illo iā tempore
corā deo vniuersis gentib⁹ et recordat⁹ est
dominus populi sui: ac misertus hereditā-
tis sue. Et obseruabuntur dies isti ī mense
adar quartadecima ⁊ q̄ntadecīa die eiusdē
mensis: cum omī studio ⁊ gaudio in vnuz
ectum populi ꝓgregati in cūctas deinceps
generationes populi israel.

Capituluz .XI.

Anno quarto regnātib⁹ ptolomeo
et cleopatra attulerunt dositheus
qui se sacerdotem et leuitici gene
ris ferebat. ⁊ ptolomeus filius eius hanc
epistolam phurim: quam dixerunt interp̄
tatum esse lisimachum ptolomei filiuz in
hierusalem. Hoc quoq; principium erat in
editōne vulgata: quod nec in hebreo nec
apud vllum fertur interpretum. Anno se-
cundo regnante artarxerse maximo. pri-
ma die mensis nisan: vidit somnium mar
docheus filius iaberi filij semei. filij cis de
tribu beniamin. homo iudeus qui habita-
bat in vrbe susis: vir magnus et inter pri-
mos aule regie. Erat autem ō eo numero
captiuoruz q̄s transtulerat nabuchodono
sor rex babilonis de hierusalem cum ieco-
nia rege iuda ⁊ hoc eius somniū fuit. Ap-
paruerūt voces ⁊ tumult⁹ tonitrua ⁊ ter-
remotus ⁊ conturbatō sup terram: et ecce
duo dracones magni paratiq; contra se in
p̄lium: ad quoꝝ clamorē cuncte concitate
sunt natōnes. vt pugnarēt contra gentez
iustorum. Fuitq; dies illa tenebrarum et

discriminis.tribulatōnis et āgustie.ꝙ īgēs formido sup̄ tēr̄ā.Conturbataq̄ ē gēs iusto⁊ timētiū mala sua ꝙ p̄parata ad mor⁊tē.Clamauer̄tq̄ ad dēū: ꝙ illis vociferanti bus fons puus creuit in fluuiū maximū . ꝙ in aquas plurimas redundauit. Lux et sol ortus est ꝙ humiles exaltati sūt. ꝙ deuo rauerunt inclitos.Qđ cuz vidisset mardocheus ꝙ surrexisset đ stratu.cogitabat.qđ deus facere vellet.ꝙ fixū habebat ī animo scire cupiens :quid significaret somniū.

¶ Capituluz . ·XII.

MOrabatur autēz eo tēpo⁊e in aula regis.cum bagatha et thara eunu chis regis qui ianito⁊es erant pa=lacij. Cunq̄ intellexisset cogitacōnes eo⁊ū ꝙ curas diligentius preuidisset didicit qđ conarentur in regem artar̄ersen manus mittere:ꝙ nunciauit super eo regi. Qui đ vtroq̄ habita questione.cōfessos iussit du ci ad mo⁊tem. Rex autē quod gestū erat: scripsit in cōmentarijs.Sed et mardoche=us rei mēo⁊iaz litteris tradidit. Precepit=q̄ ei rex vt in aula palacij morare.datis ei p̄ delatōne muneribꝰ.Aman vero filius amadathi bugeus erat glo⁊iosissimus co=raz rege:ꝙ voluit nocere mardocheo ꝙ po pulo eius p̄ duobus eunuchis regis qui fu erant interfecti·Vnucusq̄ phemiū. Que se=cū̄ ī eo loco posita erant vbi scriptum est ī volumine ꝙ diripuerunt bona vl̄ substā=cias eo⁊um . Que in sola vulgata editōne reperim⁹.Epistole autē hoc exēplar fuit .

¶ Capitulum. XIII.

REx maxim⁹ artar̄erses ab india vsq̄ ethiopiam centumuigintise=ptem prouinciarum principibꝰ et ducibus.qui eius imperio subiecti sunt sa lutem cuz plurimis gentibꝰ imperarem.et vniuersū o⁊bez mee ditōni subiugassez:vo lui nequaq̄ abuti potētie magnitudine.sz clemētia et lenitate gubernare subiectos: vt absq̄ vllo tēro⁊e vitaz silentō transigē=tes:optata cunctis mo⁊talibꝰ pace fruerē tur. Querente aūt me a p̄siliarijs meis q̄=modo posset hoc impleri: vnus qui sapien cia ꝙ fide ceteros p̄cellebat.ꝙ erat pt⁹ regē secūd⁹ aman nomine.indicauit mihi in to to o⁊be tērarum ꝑm esse dispsum q̄ no=uis vtere.legibꝰ:ꝙ cōtra omnium gentiuz p̄suetudinez faciēs.regū iussa p̄temneret: ꝙ vniuersarum cōco⁊diam nacōnū sua di= sensione violaret. Quod cum didicissem⁹ videntes vnam gentem rebellem aduersus omne hominum genus puersis vti legib⁹ nostrisq̄ iussionibus contraire.ꝙ turbare subiectarum nobis prouinciarum pacem atq̄ conco⁊diam: iussimus vt quoscūq̄ a=man q̄ omnibꝰ pucijs p̄positus est ꝙ secūd⁹ a rege.ꝙ quē patris loco colimus mōstra=uerit.cū coniugibꝰ ac liberis deleantur ab inimicis suis nullusq̄ eo⁊ misereatur.q̄r=tadecima die duodecimi mēsis adar āni p̄=sentis:vt nepharij homines vno die ad ī=feros descendentes:reddant impio nostro pacem quam turbauerant. Vucusq̄ exem plar ep̄le.Que secunt̄ post eū locū scripta reperi vbi legit̄. pgēsq̄ mardocheus fecit omnia que ei mandauerat hester :nec tamē habent̄ ī hebraico ꝙ apud nullū penitus fe runt̄ interp̄tum. Mardocheus autē dep̄=catus est dnm:memo⁊ oim operum eius ꝙ dixit. Dne domine rex omnipotens.ī dicō=ne em̄ tua cuncta sunt posita:ꝙ nō est qui possit tue resistere voluntati.si decreueris saluare isrl̄.Tu fecisti celū et tērā ꝙ quic=quid celi ambitu p̄tinet̄ dominus omnium es:nec est qui resitat maiestati tue. Cūcta nosti ꝙ scis quia nō p̄ supbia ꝙ p̄tumelia et aliq̄ glo⁊ie cupiditate fecerim hoc .vt ñ a=dorarē aman supbissimum: libenter em̄ p salutē isrl̄etiā vestigia pedū eius deoscula ri paratus essem :sz timui ne hono⁊em dei mei transferrem ad hominē.et ne queq̄ a=dorarē excepto deo meo. Et nunc dne rex deus abraaz miserere p̄li tui:q̄ volūt nos inimici nr̄i p̄dere ꝙ hereditatē tuaz delere. Ne despicias p̄tē tuā quā redemisti de egi=pto. Exaudi dep̄catōem meam ꝙ p̄pici⁹ esto so⁊ti ꝙ funiculo tuo: ꝙ p̄uertē luctū nr̄m ī gaudiū vt viuētes laudem⁹ nom̄ tuū dne : et ne claudas ora te canentiuz. Omnis q̄q̄ isrl̄ pari mēte ꝙ obsecratōe clamauit ad do minum:eoq̄ eis certa mo⁊s impenderet.

¶ Capitulum. XIIII

HEster quoq̄ regina confugit ad do minum pauens periculum quod imminebat. Cunq̄ deposuisset ve=stes regias.fletibus et luctu apta indume=ta suscepit: et pro vngentis varijs cinere et sterco⁊e impleuit caput. et co⁊pus suuz humiliauit ieiunijs: omniaq̄ loca ī q̄bꝰ ār=

letari consueuerat criniũ laceratõe cõple-
uit. Et dep̃cabatur dominum deum isr̃l di
cens. domine mi qui rex noster es sol⁹ ad-
iuua me solitariã: ꝙ cuius p̃ter te null⁹ au
riliator est ali⁹. Periculũ meũ in manib⁹
meis est. Audiui a patre meo quod tu do-
mine tulisses isr̃l de cũctis gentib⁹ et p̃es
nostros ex omnib⁹ retro maioribus suis. ut
possideres hereditatẽ sempiternã: feciſtiq;
eis sicut locutus es. Peccauim⁹ in conspe-
ctu tuo: ꝙ idcirco tradidisti nos ĩ man⁹ ini
micor nostror. Coluimus enĩ deos eorũ.
Justus es domie. Et nũc nõ eis sufficit qđ
durissima nos oppr̃imũt seruitute: sed ro-
bur manuũ suar ydolor potẽcie deputan-
tes volunt tua mutare promissa. et delere
hereditatẽ tuam: ꝙ claudere ora laudanti-
um te. atq; extinguere gloriaz tẽpli ꝙ alta
ris tui: vt aperiãt ora gẽtiũ ꝙ laudẽt ydo-
lor fortitudinẽ: ꝙ p̃dicẽt carnalem regem
ĩ sempiternũ. Ne tradas dñe sceptrũ tuuz
bijs q̃ nõ sũt. ne rideant ad ruinã nr̃az: sz
uerte p̃siliũ eor sup eos: ꝙ eũ q̃ in nos ce
pit seruire disperde. Memento dñe ꝙ oñde
te nobis ĩ tẽpore tribulatõis nr̃e: ꝙ da mi-
hi fiduciã dñe rex deor ꝙ vniuerse potesta
tis: tribue sermonem ꝓpositũ ĩ ore meo in
ꝓspectu leonis. ꝙ transfer cor illi⁹ ĩ odium
hostis nostri: vt et ipse pereat ꝙ ceteri q̃ ei ꝓ
sentiũt. Nos autẽ libera ĩ manu tua: ꝙ ad-
iuua me nullũ aliũ auxiliũ hñtẽ nisi te do-
mine. q̃ habes oĩm scienciã. ꝙ nosti qr odi-
rim gloriã iniquor: ꝙ detester cubile ĩcircũ
cisor et oñis alienigene. Tu scis infirmi-
tatẽ et necessitatẽ meã qđ abominer signũ
superbie. ꝙ glorie mee qđ ẽ sup caput meuz ĩ
diebus oñtatõis mee: ꝙ detester illud quasi
pannũ mẽstruate ꝙ ñ portem ĩ diebus silẽcij
mei: ꝙ qđ ñ ꝓmederĩ ĩ mẽsa aman. nec mihi
placuerit ꝓuiuiũ regis. ꝙ ñ biberĩ vinũ li-
baminũ ꝙ nũq̃ locuta sit ancilla tua ex q̃
huc translata sũ vsq; in p̃ntez diẽ. nisi ĩ te
dñe de⁹ abrahã. Deꝰ fortis sup oẽs exaudi
vocẽ eor q̃ nullaz aliã spez habẽt ꝙ libera
nos ꝺ manu iniq̃rum: ꝙ erue me a timore
meo. Hec qđ addita reperi in editõne vul-
gata.

¶ Capitulum .XV.

ET mãdauit ei (haut dubium qr he-
ster) mardoche⁹. vt gredereꝝ ab re-
gẽ vt rogaret p ꝑplõ suo ꝙ p patria
sua. Memorare iquit dierum humilitatis
tue. quõ nutrita sis ĩ mãu mea: q̃a aman
scõus a rege locut⁹ ẽ ꝓ nos ĩ mortez: ꝙ tu
iuoca dñm ꝙ loq̃re regi p nob. ꝙ libera nos
de morte. Necñ ꝙ ista q̃ subdita sũt ĩ editõe
vulgata reperi. Die autem tercio depo-
suit vestimenta ornatus sui: ꝙ circũdata ẽ
gloria sua. Cũq; regio fulgeret habitu ꝙ i-
uocasset omniuz rectorẽ ꝙ saluatorẽ deũ: as
sumpsit duas famulas. ꝙ sup vnaz quidẽ i-
nitebat quasi p delicijs. ꝙ nimia teneritu-
dine corpus suum ferre nõ sustinens: alte
ra aũt famularũ sequebat dominaz deflu
encia in humũ indumenta sustẽtãs. Ipsa
autẽ roseo colore vultũ pfusa. et gratis ac
nitẽtib⁹ oculis tristẽ celabat animũ. et ni-
mio timore ꝓtractum. Ingressa igitur cũ-
cta p ordinem ostia stetit ꝓtra regẽ vbi il-
le residebat sup soliũ regni sui. indut⁹ ve-
stib⁹ regijs auroq; fulgẽs ꝙ p̃cioſis lapidi-
bus: eratq; terribilis aspectu. Cũq; eleuas-
set faciẽ et ardẽtib⁹ oculis furorẽ pectoris
indicasset: regina corruit ꝙ ĩ pallorẽ colo-
re mutato. lassum sup ancillulam reclina-
uit caput. Conuertitq; deus spiritu regis
in mansuetudinẽ: ꝙ festinus ac metuẽs exi
liuit de solio ꝙ sustentans eaz vlnis suis do
nec rediret ad se. hijs verbis blandiebat.
Quid habes hester: Ego suz frater tu⁹: no
li timere. Non morieris. Nõ enĩ p te sed p
oñib⁹ hec lex ꝓstituta est. Accede igitur ꝙ
tange sceptrũ. Cũq; illa reticeret tulit au-
ream virgaz ꝙ posuit sup collũ ei⁹: ꝙ oscu
latus est eã ꝙ ait. Cur mihi non loqueris:
Que rñdit. Vidi te dñe q̃si angelũ dei: ꝙ ꝓ
turbatum ẽ cor meũ p timore glorie tue.
Valde ei mirabilis es dñe: ꝙ facies tua ple
na ẽ grãrũ. Cũq; loq̃reꝝ rursus corruit et
pene exanimata est. Rex aũt turbabatur ꝙ
oñes ministri ei⁹ ꝓsolabanꝝ eũ. Exemplar
epistole regis artarxersis quã p iudeis ad
totas regni sui ꝓuincias misit: qđ et ipm ĩ
hebraico volumie nõ habetur.

¶ Capitulum .XVI.

REx magnus artarxersis ab india
vsq; ethiopiam centumuigintise-
ptem prouinciarum ducibus ac
principibus. qui nostre iussioni obediunt:
salutem dicit. Multi bonitate principum
et honore qui in eos collatus est abusi sũt
in superbiã: et nõsolũ subiectos regib⁹ ni-
tunꝝ opprimere: sed dataz sibi gloriam nõ

ferentes in ipsos qui dederunt moliuntur insidias. Nec cõtenti sunt gratias nõ agere beneficijs.⁊ humanitatis ī se iura violare:sed dei q̄s cũcta cernẽtis arbitrãt se posse fugere sentẽciã.Et intãtũ vesanie prupe rũt vt eos qui credita sibi officia diligenter obseruant.et ita cũcta agunt vt omĩũ laude digni sint.mẽdatõ⁊ cuniculꝰ conent subuertere:dũ aures pricipũ simplices ex sua natura alios estimãtes callida fraude decipiũt. Que res ⁊ ex veteribus pbat hijstorijs.⁊ ex hijs q̄ gerũt quottidie:quomõ malis quorũdam suggestionib reguz studia deprauent . Ñ prouidẽdũ ẽ paci oim puinciaruz. Nec putare debetis si diuersa iubeam⁹ ex animi nostri venire leuitate : sed pro qualitate ⁊ necessitate tpm. vt reipublice possit vtilitatis ferre sentẽciã. Et vt manifestius qđ dicim⁹ ītelligatis.aman fili⁹ amadathi ⁊ animo ⁊ gẽte macedo ali enusq̄ a psaruz sanguine.⁊ pietatẽ nostrã sua crudelitate cõmaculans.pegrin⁹a nobis susceptus est: ⁊ tantã in se exptus hũanitatẽ vt pater noster vocaret ⁊ adoraret ab omĩb post regem secund⁹:qui intãtuz arrogãcie tumorem sublatus est vt regno pruare nos niteretur et spiritu:Nã mardocheũ cuius fide et beneficijs viuim⁹ ⁊ cõ sortẽ regni nostri hester.cũ oĩ gẽte sua nouis q̄busdaz atq̄ ĩauditis machinis expetiuit ī mortẽ hoc cogitans vt illis interfectis insidiaret nostre solitudini:⁊ regnuz psarum transferret ī macedonas. Nos aũ a pessimo mortaliũ iudeos neci destinatos . in nulla penitus culpa reperimus:sed ecõ trario iustis vtẽtes legib ⁊ filios altissimi ⁊ maximi semperq̄ viuentis dei.cuius beneficõ ⁊ pribus nostris. ⁊ nobis regnũ est traditũ ⁊ vsq̄ hodie custodit.Ñ eas litteras q̄s sub noĩe nr̄o ille direxerat sciatis esse irritas. Pro quo scelere añ portas h⁹ id est susis. ⁊ ipe qui machinatus est ⁊ oĩs cognatõ eius pendet ī patibulis:nõ nobis sed deo reddente ei quod meruit.Hoc autẽ edictũ qđ nũc mittim⁹ ī cũctis vrbib⁹ ꝓponat. vt liceat iudeis vti legib suis: quib⁹ debetis eẽ ãminiculo vt eos qui se ad necez eoꝝ pauerãt possint ītersicere. tercia decima die mensis duodecimi qui vocatur adar.Hãc em̃ diẽ de⁹ omĩpotẽs merorꝭ et luctus eis vertit ī gaudiũ.Ñ ⁊ vos inter ceteros festos dies.Hãc habitote diẽ.⁊ celebrate eã cũ omĩ letitia: vt ⁊ inposterum cognoscant omes qui fideliter persis obediunt dignã ꝑ fide recipe mercedem: q̄ at insidiant regno eorum perire pro scelere. Omnis autem puincia et ciuitas que noluerit solennitatis hui⁹ eẽ particeps gladio ⁊ igne pereat: ⁊ sic deleat vt nõsolum hominib sed etiam ī via bestijs sit in sempiternum:pro exemplo contemptus ⁊ inobedientie.

Explicit liber hester. Incipit prologus primus in librum Job sm trãslatõnem septuaginta.

Quoz per singulos scripture diuine libros aduersari oꝝ rñdere maledictis:q̄ ītrp̃tatõnem meam rep̃hensionẽ septuaginta ītrp̃tũ criminãt:q̄si ñ et apud grecos aq̄la simmachus ⁊ theodocion. vel verbũ e verbo vl̄ sensũ e sensu vl̄ ex vtroq̄ ꝑmixtũ et medie tpatũ.gen⁹ trãslatõis exp̃serit:⁊ oĩa veteris instrumẽti volumina origenes obel̄ astericiscq̄ distinxerit:q̄s vel additos vl̄ de theodocõe sumptos trãslatõ ni antiq̄ inseruit: pbãs defuisse qđ additũ ẽ.Discãt igit obtrectatores mei recipe in toto qđ ī ptib susceperũt:aut ītrp̃tatõnẽ meã cũ astericis suis radere. Neq̄ ei fieri pt̃ vt quos plura ītermisisse susceperit. nõ eosdem etiã in q̄busdã errasse fateant. p̃cipue ī iob:cui si ea q̄ sub astericis addita sunt subtraxeris ps maxima volumis detrũcabit:⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceteꝝ ⁊ apud latinos añ eã translatõnez quã sub astericis ⁊ obelis nup edidim⁹.septigẽti ferme aut octingẽti versus desũt: vt decurtat⁹ ⁊ lacerat⁹ corrosusq̄ liber fecditatẽ sui publice legentib p̃beat. Nec aũ ñslatõ nullũ de veteribz seq̄t ītrp̃tẽ:ꝫ ex ipo hebraico arabicoq̄ sermone ⁊ interdũ siro.nũc verba nũc sens⁹.nũc simul vtrũq̄ resonabit.Obliquus eĩ apud hebreos tot⁹ liber fert ⁊ lubric⁹:⁊ q̄ greci rethores vocãt scematis menos.dũq̄ aliud loq̄t aliud agit. Ut si velis ãguillã vl̄ murenulã strictis tenere manib q̄ntofort⁹ p̃speris tãtocici⁹ elabit.Memini me ob intelligẽciã h⁹

voluminis lidœum quendã p̃ceptorẽ. qui apud hebreos prim⁹ hẽri putabaf̃.nõ pa uis redemisse nũmis:cuius doctrina an a liquid p̃fecerim nescio. Hoc vnum scio nõ potuisse me int̃erp̃tari. nisi qđ ante intel lexeraz. A principio itaqz voluminis vsqz ad verba iob.apud hebreos psa oracõ est. Porro a verbis iob in quibꝫ ait.peat dies in qua natus sũ:ꝛ nox in qua dictum ẽ cõ ceptus est homo.vsqz ad illũ locum vbi ã te finem voluminis scriptũ est.idcirco ipe me rep̃hendo ꝛ ago penit̃ecią in fauilla et cinere.exametri versus sunt.dactilo spon deoqz currentes:ꝛ p̃ter lingue ÿdeoma cre bro recipientes ꝛ alios pedes. nõ eaũdem sillabaz sed eoũdem t̃poz. Interdum qz richm⁹ ipse dulcis ꝛ tumulus fer̃ numeris lege solutis quod metrici magisq; simplex lector intelligunt. A supradicto autez ver su vsqz ad finem libri puũ coma qđ rema net psa oratõne p̃terif̃. Quod si cui videf̃ incredulũ metra scilicet eẽ apud hebreos. ꝛ in morez nostri flacci gracciqz pindari ꝛ alchei ꝛ safpho vel psalteriũ vl̃ lamentatõ nes hieremie vel omia ferme scripturaruz cantica p̃phendi:legat philonẽ iosephũ o rigenẽ.cesarienſem eusebium: ꝛ eoz testi monio me verũ dicere p̃probabit. Audiãt quapropter canes mei idcirco me in hoc volumine laborasse. vt nõ int̃erp̃tacõnem antiquã rep̃hendere:sed vt ea q̃ in illa aut obscura sũt aut omissa.aut certe scriptoz vicio dep̃uata. aut manifestiora nr̃a ĩterp̃ tatõne fierent:qui ꝛ hebreum sermonẽ ex pte didicim⁹.ꝛ ĩ latino pene ab ipis cuna bulis inter gramaticos ꝛ rethores ꝛ philo sophos detriti sumus. Quod si apud gre cos post septuaginta editõnem tã xp̃i euã gelio chorusçante iudeus aquila et simma chus ac theodocion iudaizantes heretici sunt recepti. q̃ multa misteria saluatoris subdola int̃erp̃tatõne celarunt: ettamen ĩ exaplois habenf̃ apud ecclesias.ꝛ explanã tur ab ecclesiasticis viris: quãtomagis e go xp̃ianus ꝛ ꝺ parentibꝫ xp̃ianis natus . ꝛ vexillũ crucis ĩ mea fronte portans. cu ius studiuz fuit omissa repetere. dep̃uata corrigere.ꝛ sacramenta ecclesie puro ꝛ fide li aperire sermõe: vl̃ a fastidiosis vl̃ a ma lignis lectoribꝫ nõ debeo reprobari. Habe ãt qui volunt veteres libros vel in mem branis purpureis. auro argentoqz descri ptos:vl̃ uncialibꝫ(vt vulgo aiunt)lr̃is o nera magis exarata quã codices:dũmodo mihi meisq; p̃mittãt paupes habere scedu las.ꝛ non tampulcros codices q̃ emenda tos.Vltraqz aũt edicõ ꝛ septuaginta iuxta grecos ꝛ mea iuxta hebreos. ĩ latinũ meo labore translata est.Eligat vnusquisqz qđ vult:ꝛ studiosum me magisq; maliuolum probet.

Prologus secundus.

Sicut fiscellam iunco terere rem ant palmarũ folia cõ plicarẽ aut ĩ sudore vult⁹ mei p̃medere panẽ.ꝛ vẽtris op⁹ solicita mẽte p̃tracta rẽ:null⁹ mordere:nemo re p̃henderet. Nũc aũt quia iuxta sentenciam saluatoris volo opari cibum qui ñ perit ꝛ ãtiquã diuiõz voluminũ viaz sentibꝫ vir gultisq; purgare:erroz mihi gemin⁹ infigi tur.correctoz vicõz falsari⁹ vocoz:ꝛ erro res nõ auferre sed serere. Tãta ẽ em̃ vetu statis p̃suetudo vt etiã confessa pleriſq; vi cia:placeãt dũ magis pulcros volũt habe re codices q̃ emẽdatos. Quapropter o fra tres dilectissimi vnicũ nobilitatis ꝛ humi litatis exẽplar ꝛ p flabello calatis sportel lisq; munuscul⁹ monachoz. spiritualia hec et mãsura dona suscipite:ac beatũ iob qui adhuc apud latios iacebat ĩ stercore ꝛ ver mibꝫ scatebat erroz. ĩtegrũ ꝛ imaculatũqz gaudete. Quõ eĩ pt⁹ p̃batõz atqz victoriaz duplicia sũt ei vniuersa reddita:ita ego ĩ liguã nr̃am(vt audacter loq̃r)feci eũ hẽ re q̃ amiserat. igit̃ ꝛ vos ꝛ vnũquẽqz lecto rẽ solita p̃fatõe p̃moneo ꝛ ĩ p̃cipijs libro rũ eadẽ semp ãnectẽs rogo: vt vbicũqz sẽp p̃cedẽtes virgulas videritis:sciatis:ea que subiecta sũt ĩ hebraicis volumibꝫ nõ habe ri. Porro vbi stelle ÿmago p̃fulserit.ex he breo ĩ sermõe nr̃o addita sũt. Necñ ꝛ illa q̃ haberi videbãf̃. ꝛ ita corrupta erãt vt sen sũ legentibꝫ tollerẽt orãtibꝫ vob magno la bore correxi : magis vtile q̃d ex odio meo ecclesijs xp̃i vẽturũ ratus . q̃ ex alioz ne gotio.

¶ Expliciunt prologi. Incipit liber Job

Incipit liber Job

VIr erat in terra hus nomine iob. Et erat vir ille simplex et rectus ac timēs deum: ⁊ recedens a malo. Natiq; sunt ei septem filij. et tres filie. Et fuit possessio eius septem milia ouium. et tria milia camelox: quingenta q; iuga boū ⁊ quingēte azine: ac familia multa nimis. Eratq; vir ille magnus inter oēs oriētales. Et ibāt filie eius ⁊ faciebant cōuiuium p domos. vnusquisq; in die suo. Et mittentes vocabāt tres sorores suas: vt comederent ⁊ biberent cum eis. Cunq; in orbem transisset dies conuiuij mittebat ad eos iob et sanctificauit illos: consurgensq; diluculo offerebat olocausta p singulos. Dicebat enī. Ne forte peccauerint filij mei: et benedixerint deo in cordib⁹ suis. Sic faciebat iob cunctis diebus. Quadā autē die cū venissēt filij dei vt assisterent coram domino: affuit inter eos etiā sathaz. Cui dixit dom⁹. Unde venis: Qui rñdēs ait. Circuiui terrā ⁊ pambulaui eam. Dixitq; dom⁹ ad eum. Nūq̄d considerasti seruū meum iob q; non sit ei similis ī terra: homo simplex et rect⁹ ⁊ timens deum ac recedens a malo: Cui respondens sathan ait. Nunquid frustra timet iob deum: Nonne tu vallasti eum ac domū eius: vniuersamq; substanciaz p circuituz: Operib⁹ manuū eius benedixisti: ⁊ possessio eius creuit in terra. Sed extende paululū manū tuaz ⁊ tange cuncta que possidet: nisi in faciez benedixerit tibi. Dixit ergo dominus ad sathan. Ecce vniuersa que habet in manu tua sunt: tantū ī eo ne extendas manū tuam. Egressusq; est sathan a facie domini. Cum autem quadam die filij ⁊ filie eius comederent ⁊ biberent vinum ī domo fratris sui primogeniti: nūcius venit ad iob qui diceret. Boues arabant et azine pascebantur iuxta eos: ⁊ irruerunt sabei tuleruntq; oīa et pueros percusserunt gladio: et euasi ego solus vt nūciarez tibi. Cunq; adhuc ille loqueret. veīt alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues puerosq; consumpsit: ⁊ effugi ego solus vt nūciarez tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquēte venit alius ⁊ dixit. Chaldei fecerunt tres turmas et inuaserunt camelos ⁊ tulerunt eos: necnon et pueros percusserunt gladio: ⁊ ego fugi solus vt nunciarem tibi. Adhuc loquebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Filijs tuis et filiab⁹ vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti. repente vent⁹ vehemēs irruit a regione deserti et concussit quatuor angulos domus: que corruēs oppressit liberos tuos. ⁊ mortui sunt: ⁊ effugi ego solus vt nunciarem tibi. Tunc surrexit iob. ⁊ scidit vestimenta sua: ⁊ tonso capite corruens in terram adorauit et dixit. Nudus egressus sum de vtero matris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. Dom⁹ dedit dominus abstulit: sicut domino placuit ita factum est: sit nomen domini benedictum. In omnibus bijs non peccauit iob labijs suis: neq; stultum quid contra deum locutus est.

Capitulum. II.

FActum est autē cū quadaz die venissent filij dei et starent coram domino. venisset q; sathan inter eos et staret in conspectu eius: vt diceret dominus ad sathan. Unde venis: Qui respōdens ait. Circuiui terram et perambulaui eam. Et dixit dominus ad sathan. Nunq̄d cōsiderasti seruuz meum iob q; nō sit ei similis ī terra. vir simplex ⁊ rectus ⁊ timēs deum ac recedēs a malo: ⁊ adhuc retinens innocentiā: Tu aūt cmouisti me aduersus eum: vt affligerē eū frustra. Cui rñdēs sathan ait. Pellē p pelle: ⁊ cūcta q̄ habet hō dabit p aīa sua. Alioq̄n mitte manū tuaz ⁊ tange os ei⁹. ⁊ carnem: et tūc videbis qđ in faciē benedicat tibi. Dixit ergo dñs ad sathan. Ecce ī manu tua ē: verūtamē aiam illi⁹ serua. Egressus igit̄ sathan a facie domini pcussit iob vlcere pessimo: a plāta pedis vsq; ad verticē ei⁹. Qui testa saniē radebat: sedēs ī sterq̄linio. Dixit aūt illi vxor sua. Adhuc tu pmanes ī simplicitate tua: benedic deo ⁊ morere. Qui ait ad illā. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepim⁹ de manu dñi: mala q̄re nō sustineam⁹. In oīb⁹ bijs ñ peccauit iob labijs suis. Igit̄ audientes tres amici iob oīe malum qđ accidisset ei venerūt singuli de loco suo: eliphaz themanites et baldad suites ⁊ sophar naamathites. Cōdixerāt enī sibi: vt pīter venientes visitarēt eum ⁊

consolarentur. Cũq; eleuassẽt pcul oculos suos: nõ cognouerũt euz. Et exclamantes plorauerũt: scissisq; vestib; sparserunt pul uerẽ sup caput suũ ĩ celũ. Et sederũt cũ eo ĩ terra septẽ diebꝫ ⁊ septez noctib;: ⁊ nemo loq̃bat ei verbum. Videbant em̃ dolorẽ eẽ vehementem.

Capitulus. III.

POst hec aperuit iob os suum: ⁊ maledixit diei suo: ⁊ locutus est. Pereat dies in qua natus sum: ⁊ nox in qua dictum est conceptus est homo. Dies illa vertat̃ in tenebras. Nõ requirat euz de⁹ desup et nõ sit in recordatõne nec illustret lumĩe. Obscurent eũ tenebre ⁊ vmbra mortis. Occupet eũ caligo ⁊ ĩuoluat̃ amaritudine. Noctẽ illã tenebrosus turbo possideat. Nõ pputet̃ ĩ diebꝫ anni nec numeretur in mensib;. Sit nox illa solitaria: nec laude digna. Maledicãt ei qui maledicant diei: q̃ pati sũt suscitare leuiathan. Obtenebrent stelle caligine ei⁹. Expectet lucem et ñ videat: nec ortuz surgẽtis aurore. Quia ñ pclusit hostia vẽtris q̃ portauit me: nec abstulit mala ab oculis meis. Quare non ĩ vulua mortuus sũ: egressus ex vtero nõ statim perij? Quare excep⁹ genib;: cur lactat⁹ uberib;? Nũc eĩ dormiẽs silerẽ. ⁊ somno meo requescerẽ cũ regib; ⁊ psulib; terre. q̃ edificãt sibi solitudies: aut cũ pricipib; q̃ possidẽt aur: ⁊ replẽt domos suas argento. Aut sicut abortiuũ absc̃ditũ ñ subsisterẽ: vl̃ q̃ pcepti ñ viderũt lucẽ. Ibi impij cessauerũt a tumultu: ⁊ ibi requeuerũt fessi robore: ⁊ quõdã vincti pitez sine molestia. Nõ exaudierũt vocẽ exactoris. Paruus et magnus ibi sunt: ⁊ seruus et liber a domino suo. Quare misero data est lux. et vita bijs qui in amaritudine anime sunt? Qui expectant mortẽ et non venit: quasi effodientes thesaurum: gaudentq; vehementer cũ inuenerint sepulcrum. Viro cuius abscondita est via: ⁊ circũdedit eum deus tenebris. Antẽq̃ comedam suspiro. et quasi inundantes aque sic rugitus meus: q̃a timor quẽ timebam euenit mihi: ⁊ qõ verebar accidit. Nonne dissimulaui? Nonne silui? Nonne quieui? Et venit super me indignatio.

Capitulum .IIII.

REspondẽs autẽ heliphas themanites dixit. Si ceperim⁹ loqui tibi: forsitan moleste accipies. Sed cõceptũ sermonẽ q̃s tenere poterit. Ecce docuisti plurimos: et manus lassas roborasti. Vacillantes confirmauerunt sermões tui: et genua trementia pfortasti. Nũc autem venit sup te plaga et defecisti: tetigit te ⁊ pturbat⁹ es. Vbi timor tuus. fortitudo tua. ⁊ pacientia tua: ⁊ pfectõ viarũ tuarz. Recordare obsecro te. q̃s vnq̃ innocẽs periit: aut quãdo recti deleti sunt? Quinpotius vidi eos qui operantur iniquitatem et seminant dolores ⁊ metũt eos flãte deo perisse: ⁊ spiritu ire eius eẽ psumptos. Rugitus leonis ⁊ vox leene· ⁊ dentes catulorum leonum ptriti sunt. Tigris perijt eoq̃ non haberet pdaz: ⁊ catuli leonis dissipati sũt. Porro ad me dictũ ẽ verbum absconditũ: et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. In horrore visionis nocturne q̃n solet sopor occupare hoĩes pauor tenuit me ⁊ tremor: ⁊ oĩa ossa mea p territa sũt. Et cũ spũs me pñte trãsiret: inhorruerũt pili carnis mee. Stetit q̃dã cuius nõ agnoscebam vultuz: ymago corã oculis meis: ⁊ vocẽ q̃si aure lenis audiui. Nunq̃d hõ dei ppatõe iustificabit̃: aut factore suo purior erit vir? Ecce qui seruiũt ei nõ sũt stabiles: ⁊ ĩ angelis suis reperit puitatez. Quãtomagis hij q̃ habitãt domos luteas q̃ terrenũ habẽt fundamẽtũ psumẽt̃ velut a tinea: ỏ mane vsq; ad vespã succidẽt̃: et quia nullus intelligit ineterñ pibũt. Qui aũt reliqui fuerint auferent̃ ex eis: moriẽtur et non in sapientia.

Capitulum .V.

VOca ergo si est qui respõdeat: ⁊ ad aliquem sanctoruz cõuertere. Virum stultum interficit iracũdia: ⁊ puulum occidit inuidia. Ego vidi stultuz firma radice: et maledixi pulcritudini ei⁹ statim. Longe fient filij eius a salute: ⁊ cõterent̃ in porta: et nõ erit qui eruat. Cui⁹ messez famelicus pmedet: ⁊ ipsũ rapiet armat⁹: ⁊ bibent sicientes diuicias eius. Nihil in terra sine causa fit: ⁊ de humo nõ orieꝫ dolor. Homo ad laborem nascit̃: ⁊ auis ad volandũ. Quamobrez ego dep̃cabor dñm: et ad deum ponam eloquium meum. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia

absq; numero. Qui dat pluuiã sup faciem
terre: et irrigat aquis vniuersa. Qui po-
nit humiles in sublime: ⁊ merentes erigit
sospitate. Qui dissipat cogitatões mali-
gnoꝝ: ne possint implere manꝰ eoꝝ quod
ceperant. Qui apphẽdit sapientes ĩ astu-
tia eoꝝ: ⁊ ꝓsiliũ prauoꝝ dissipat. Per diez
incurrẽt tenebras: ⁊ q̃si in nocte sic palpa
bũt in meridie. Porro saluũ faciet egenuz
a gladio oris eoꝝ: ⁊ ỏ manu violenti pau
pem. Et erit egeno spes: iniquitas aũt cõ-
trahet os suũ. Beatus bõ q̃ corripit̃ a do-
mino. Increpatõez ergo dñi ne reprobes:
qz ipse vulnerat ⁊ medet̃: pcutit et manus
eius sanabunt. In sex tribulatõibꝫ libera-
bit te: ⁊ ĩ septima nõ tanget te maluz. In
fame eruet te ỏ morte: ⁊ in bello de manu
gladij. A flagello lingue absconderis: ⁊ nõ
timebis calamitatẽ cũ venerit. In vastita
te ⁊ fame ridebis: ⁊ bestias terre nõ formi-
dabis. Sed cũ lapidibꝫ regionũ pactũ tu-
um: ⁊ bestie terre pacifice erũt tibi. Et sci-
es q̃ pacem habeat tabernaculũ tuũ: ⁊ vi-
sitãs spẽm tuam nõ peccabis. Scies q̃ q̃-
niã multiplex erit semẽ tuũ: ⁊ pgenies tua
quasi herba terre. Ingredieris ĩ abundan
cia sepulcrũ sicut infert̃ aceruus tritici: ĩ
tpe suo· Ecce hoc vt inuestigauim⁹ ita ẽ:
audituũ mẽte ptracta.

¶ Capitulũ. VI.

Respondens aũt iob dixit. Vtinam
appenderent̃ peccata mea q̃bꝫ iraz
merui: ⁊ calamitas quã pacioz in
statera: quasi arena maris hec grauioz ap
paret. Vnde ⁊ verba mea dolore sunt ple-
na: qz sagitte domini ĩ me sũt. q̃ruz ibiq̃ cõ
ebibit spiritum meum: ⁊ terrores domini
militant cõtra me. Nũquid rugiet onager
cũ habuerit herbam: aut mugiet bos cum
ãte psepe plenũ stetterit? Aut poterit ꝯme
di insulsũ: qđ nõ ẽ sale cõditũ? Aut potest
aliquis gustare: qđ gustatũ affert morte?
Anime em̃ esurienti etiã amara dulcia eẽ
vident̃. Que prius nolebat tãgere anima
mea: nũc p ãgustia cibi mei sunt. Quis det
vt veniat peticio mea. ⁊ qđ expecto tribu-
at mihi de⁹: ⁊ q̃ cepit ipe me cõterat: Sol-
uat manũ suam ⁊ succidat me: ⁊ hec mihi
sit ꝓsolatõ vt affligẽs me dolore nõ pcat:
nec ꝓtradicã sermonibꝫ sancti. Que est eĩ
fortitudo mea vt sustineaz: aut quis finis
me⁹ vt pacienter agã? Nec fortitudo lapi-
dum fortitudo mea: nec caro mea enea ẽ.
Ecce nõ ẽ auxiliũ mihi ĩ me ⁊ necessarij q̃
mei recesserunt a me. Qui tollit ab amico
suo misericordiã: timorẽ dñi derelinq̃t. Fra
tres mei ptꝛierũt me: sicut torrẽs q̃ rapti
transit in cõuallibꝫ. Qui timẽt pruinã: ir-
ruet sup eos nix. Tẽpore q̃ fuerũt dissipati
peribũt: ⁊ vt incaluerĩt soluẽt̃ ỏ loco suo.
Inuolute sunt semite gressuũ eoꝝ: ãbula-
bunt in uacuũ et pibunt. Cõsiderate semi-
tas theman itinera saba: ⁊ expectate pau-
lisper. Cõfusi sunt: qz speraui. Venerũt q̃
vsq; ad me: et pudore cooperti sunt. Nunc
venistis: et modo videntes plagaz meã ti-
metis: Nũquid dixi afferte mihi. et de sub-
stãcia vra donate mihi: vel liberate me ỏ
mãu hostis ⁊ ỏ mãu robustoꝝ eruite me:
Docete me ⁊ ego tacebo: ⁊ si qđ forte igno
raui instruite me. Quare detraxistis sermo
nibꝫ veritatis: cũ e vobis null⁹ sit q̃ possit
arguere me? Ad increpandũ tm̃ eloq̃a cõ-
cinatis: ⁊ inuentũ verba pfertis. Sup pu
pillũ irruitis: ⁊ subuertere nitimini amicũ
vr̃m. Verũtam̃ qđ cepistis expletε. Prebe-
te aurẽ: ⁊ videte an menciar. Rñdete obse-
cro absq; cõtencõe: ⁊ loquẽtes id qđ iustũ
est iudicate. Et nõ ĩuenietis ĩ lingua mea
iniquitatẽ: nec in faucibus meis stulticia
personabit.

¶ Capitulũ. VII

Militia est vita hominis sup terrã:
et sicut dies mercẽnarij dies eius.
Sicut seru⁹ desiderat vmbrã et si-
cut mercẽnari⁹ pstolatur finez operis sui:
sic et ego habui menses vacuos: et noctes
laboriosas enumeraui mihi. Si dormiero
dicã q̃n consurgã: ⁊ rursum expectabo ve-
sperã ⁊ replebor doloribꝫ vsq; ad tenebras
Induta ẽ caro mea putredine ⁊ sordibus
pulueris: cutis mea aruit et contracta ẽ.
Dies mei velociꝰ trãsierũt q̃ a texẽte tela
succidit̃: ⁊ ꝓsũpti sũt absq; vlla spe. Memẽ
to qz vẽt⁹ est vita mea: ⁊ nõ reuertet̃ ocu-
lus meus vt videat bona: nec aspiciet me
visus homĩs. Oculi tui ĩ me: ⁊ nõ subsistã.
Sicut consumit̃ nubes et ptransit. sic qui
descẽderit ad ĩferos ñ ascẽdet: nec reuertet̃
vltra ĩ domũ suã: neq; cognoscet eũ ampli
us loc⁹ ei⁹. Quapropter et ego nõ pcã ore
meo: loq̃r ĩ tribulatõe spũs mei: cõfabula
bor cũ amaritudĩe aĩe mee. Nũq̃d mare e⁹
go sũ aut cet⁹: qz circũdedisti me carcere:

Si dixero ꝓsolabit̃ me lectulus me⁹ ⁊ relevabor loquẽs mecũ in stratu meo: terrebis me ꝑ somnia: et ꝑ visiones horrore cõcucies. Quãobrẽ elegit suspendiũ aĩa mea: ⁊ mortẽ ossa mea. Desspaui. Neq̃q̃ vltra iã viuaz. Parce mihi dñe. nihil em̃ sũt dies mei. Quid est hõ qr magnificas eũ: aut qd apponis erga eũ cor tuũ? Elisitas eũ diluculo: ⁊ subito ꝓbas illũ. Vsqq̃ non ꝑcis mihi: nec dimittis me vt glutiam saliuam meam? Peccaui. Quid faciã tibi. o custos hoim? Quare posuisti me ꝓtrariũ tibi: ⁊ factus sũ mihimetipi gravis? Cur ñ tollis peccatũ meũ: ⁊ ãre nõ aufers iniqtatẽ meã? Ecce nũc in pulvere dormiã. ⁊ si mane me quesieris nõ subsistam. ¶ Capi. VIII.

Respondens aũ baldath suites dixit. Vsqquo loq̃ris talia: ⁊ spirit⁹ multiplex ꝓmõis oris tui? Nunqd dr̃ supplãtat iudiciũ: aut oĩpotẽs subvertit qd iustũ est? Sciãsi filij tui peccaverũt ei ⁊ dimisit eos ĩ manu iniqtatis sue: tu tñ si diluculo ꝓsurrexeris ad dr̃ũ ⁊ oĩpotentẽ fueris dr̃ecatus. si mũdus ⁊ rectus ĩcesseris statĩ evigilabit ad te: et pacatũ reddet habitaculũ iusticie tue: intim̃ vtsi priora tua fuerint p̃ua: ⁊ novissima tua mltiplicent nimis. Interroga em̃ generatõz pristinã et diligent̃ investiga p̃m memoriaz: hesterni q̃pe sum⁹ et ignoram⁹: qm̃ sicut vmbra dies nr̃i sũt sup t̃raz: ⁊ ipi docebũt te. Loquent̃ tibi: ⁊ de corde suo ꝓferent eloquia. Nunqd virere pt̃ scirpus absq; hũore: aut crescere carectũ sine aq̃? Cuz adhuc sit in flore nec carpat̃ manu añ oẽs herbas arescit: sic vie oĩm q̃ obliviscũt dei: et spes ypocrite pibit. Nõ ei placebit vecordia sua ⁊ sicut tela araneaz fiducia eius. Innitet̃ sup domũ suaz ⁊ nõ stabit: fulciet eã ⁊ nõ ꝓsurget. Humectus videt̃ anteq̃ veniat sol: et ĩ ortu suo germen eius egredietur. Sup aceruum petraz radices eius densabuntur: et inter lapides commorabit̃. Si absorbuerit eum de loco suo: negabit eum et dicet. Nõ novi te. Hec est em̃ leticia vie eius: vt rursuz de t̃ra alij germinẽt̃. Deus nõ piciet simplicẽ: nec porriget malũ malignis: donec impleat̃ risu os tuũ: ⁊ labia tua iubilo. Qui oderũt te induent̃ confusione: et tabnaculũ impioz nõ subsistet.

¶ Capitulum. IX.

Et respondẽs iob ait. Vere scio qd ita sit: et qr nõ iustificet̃ homo cõpositus deo. Si voluerit contendere cũ eo: non poterit respondere ei vnũ pro mille. Sapiens corde est: et fortis robore. Quis restitit ei: ⁊ pacẽ habuit? Qui transtulit montes: et nescierunt hij quos subvertit in furore suo. Qui ꝓmovet terram de loco suo: et columne eius concucientur. Qui precipit soli et non oritur: et stellas claudit q̃si sub signaculo. Qui extendit celos solus: ⁊ gradit̃ sup fluctus maris. Qui facit arctuz ⁊ oriona et hijadas: et interiora austri. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia quoz nõ est numerus. Si venerit ad me nõ videbo eũ: si abierit non intelligam. Si repente interroget: quis respondebit ei? vel quis dicere potest cur facis? Deus cui⁹ ire nemo resistere pt̃: et sub q̃ curuant̃ qui portant orbez. Quãtus gr̃ sum ego vt respondeã ei: et loq̃r verbis meis cũ eo? Qui eciazsi habuero quippiaz iustũ non rñdebo: sed meũ iudicez dr̃ecabor: ⁊ cũ invocantẽ me exaudierit: non credo qr audierit vocem meaz. In turbine em̃ ꝓteret me: ⁊ multiplicabit vulnera mea eciaz sine causa. Non ꝓcedit reqescere spirituz meũ: ⁊ implet me amaritudĩbus. Si fortitudo queri t̃ robustissimus est. Si eqtas iudicij: nemo audiet ꝑ me testimonium dicere. Si iustificare me voluero: os meũ ꝓdemnabit me. Si innocentẽ ostendero: p̃uuz me ꝓprobabit. Eciamsi simplex fuero. hoc ipm ignorabit anima mea: ⁊ tedebit me vite mee. Vnuz est qd locutus sũ: ⁊ innocentẽ ⁊ impiũ ipse cõsumit. Si flagellat occidat semel: ⁊ nõ de penis innocentũ rideat. Terra data est in man⁹ impij: vultũ iudicũ eius opit. Qd si nõ ille est. qs ergo ẽ? Dies mei velociores fuerũt cursore. fugerũt ⁊ ñ viderũt bonũ. Pertransierũt q̃si naves poma portantes: sicut aq̃la volans ad escã. Cũ dixero neq̃ q̃ ita loq̃r. ꝓmuto faciẽ meã: ⁊ dolore torqueor. Timerebar oĩa opa mea: sciẽs qr ñ ꝑceres delinq̃nti. Si aũ ⁊ sic ĩpius suz. q̃re frustra laboravi? Si c lotus fuero q̃si aq̃s niuis. ⁊ fulserint velut mũdissime manus mee: tñ sordibz ĩtingues me: ⁊ aboĩabunt̃ me vestimẽta mea. Neq; eĩ viro q̃ filis mei est rñdebo: nec qui mecuz in iudicio ex eq̃

possit exaudiri. Non est qui utrũq; valeat arguere: et ponere manũ suã in ambobꝰ. Auferat a me virgã suã: et pauor eius nõ me terreat. Loquar: ⁊ nõ timebo eũ. Neq; enĩ possum metuens rñdere. ¶ Capi. X.

Tædet aiam meã vite mee: dimittã aduersum me eloquiũ meũ. Loq̃r ĩ amaritudine aie mee: dicaz deo. noli me cõdemnare. Indica mihi: cur me ita iudices? Nunq̃d bonũ tibi videt̃ si calumnieris me ⁊ opprimas me. opus manuum tuaꝝ: ⁊ ꝯsilium impioꝝ adiuues? Nũquid oculi carnei tibi sũt: aut sicut videt homo et tu videbis? Nunq̃d sicut dies hominis dies tui. et anni tui sicut hũana sũt tempora: vt queras iniq̃tatem meã ⁊ peccatum meũ scrutꝛis? Et scias quia nihil impium fecerim. cũ sit nemo qui de manu tua possit eruere. Manus tue fecerũt me et plasmauerũt me totũ in circuitu: et sic repente ꝓcipitas me. Memẽto queso q̃ sicut lutum feceris me: et in puluerez reduces me. Nõne sicut lac mulsisti me. ⁊ sicut caseum me coagulasti? Pelle ⁊ carnibꝰ vestisti me: ossibꝰ et neruis ꝯpegisti me. Elitam et misericordiã tribuisti mihi: et visitatio tua custodiuit spiritus meũ. Licet hec celes in corde tuo: tñ scio q̃ vniuersorum memineris. Si peccaui ⁊ ad horã pepercisti mihi: cur ab iniq̃tate mea mundũ me esse nõ pateris? Etsi impius fuero ve mihi est: ⁊si iustus nõ leuabo caput. saturatus afflictione ⁊ miseria. Et q̃ter superbiam q̃si leenaz capies me: reuersusq; mirabilit̃ me crucias. Instauras testes tuos ꝯtra me. et multiplicas irã tuã aduersum me: ⁊ pene militant ĩ me. Quare de vulua eduxisti me? Qui vtinã ꝯsumptus eẽm ne ocul⁹ me videret. Fuissez q̃si qui nõ essez: de vtero trãslatus ad tumulũ. Nunq̃d non paucitas diez meoꝝ finiet̃ breui? Dimitte ḡ me vt plangã paululũ dolorẽ meũ añq̃ vadaz ⁊ nõ reuertar ad terrã tenebrosã et optam mortis caligine: ẽram miserie ⁊ tenebraꝝ: vbi vmbra mortis ⁊ null⁹ ordo. sz sempit̃nus horror ĩhabitans. ¶ Ca. XI.

Respondens aũ sophar naamathites dixit. Nunq̃d qui multa loquitur non audiet: aut vir verbosus iustificabit̃? Tibi soli tacebunt homines: et cũ ceteros irriseris a nullo ꝯfutaberis?

Dixisti enĩ. Purus est ꝑmo meus: et mũdus sum ĩ ꝯspectu tuo. Atz vtinã de⁹ loq̃ret̃ tecũ ⁊ apiret labia sua tibi: vt oñderet tibi secreta sapie et q̃ multiplex esset lex eius: ⁊ intelligẽs q̃ multomioꝝ exigaris ab eo q̃ meret̃ iniq̃tas tua. Forsitan vestigia dei ꝯprehendes: et vsq; ad pfectũ omnipotentẽ repies? Excelsior celo est. Et q̃d facies? Profundior iferno: ⁊ vñ ꝯgnosces? Lõgior tra mẽsura ei⁹: et latior mari. Si subuerterit oĩa vel ĩ vnũ coartauerit. q̃s ꝯdicet ei: vel q̃s dicẽ ei pt̃ cur ita facis? Ipse eĩ nouit hoĩm vanitatẽ: ⁊ videns iniq̃tatem. nõne ꝯsiderat? Elix vanus ĩ superbiaz erigit̃. et tanq̃ pullũ onagri se libex natũ putat. Tu aũ firmasti coꝝ tuũ ⁊ expãdisti ad eũ man⁹ tuas. Si iniq̃tatez q̃ est ĩ manu tua abstuleris a te ⁊ nõ mãserit ĩ tabernaculo tuo ĩiusticia: tunc leuare poteris faciẽ tuã absq; macula: ⁊ eris stabilis ⁊ nõ timebꝰ. Miserie q̃z obliuiscꝛis: ⁊ q̃si aq̃ruz q̃ pretꝛierierũt nõ recordaberis: ⁊ q̃si meridian⁹ fulgor ꝯsurget tibi ad vespaz. Et cũ te ꝯsumptũ putaueris orieris vt lucifer: ⁊ habebis fiduciã q̃positã tibi spe: ⁊ defossus securus dormies. Requiescꝛes ⁊ nõ erit qui te exꝑreat: et deꝓcabunt̃ faciez tuã plurimi. Oculi aũ impioꝝ deficient: ⁊ effugiũ pibit ab eis: ⁊ spes illoꝝ aboĩatio aie. ¶ Ca. XII.

Respondens autem iob dixit. Ergo vos estis soli homines: et vobiscũ orie⁹ sapiencia? Et mihi est coꝝ sicut et vobis: nec ĩferior vestri sum. Quis enĩ hec que nostis ignorat? Qui deridetur ab amico suo sicut ego: inuocabit deum et exaudiet eũ. Deridet̃ ei ĩusti simplicitas: lampas ꝯempta apud cogitationes diuitum: pata ad tempus statutũ. Abundant tabernacula predonũ: et audacter ꝓuocãt deũ: cum ipse dederit oĩa in manus eoꝝ. Nimiꝝ interroga iumẽta et docebunt te: ⁊ volatilia celi et indicabunt tibi. Loquere terre et respondebit tibi: et narrabunt ea pisces maris. Quis ignorat q̃ oĩa hec manus dñi fecit? In cui⁹ manu aĩa omnis viuẽtis: ⁊ spũs vniuerse carnis hoĩs. Nonne auris vba dijudicat: ⁊ fauces ꝯmedẽtis saporez? In antiq̃s est sapiencia: ⁊ in multo tpe prudẽcia. apud ipm est sapia ⁊ fortitudo: et ipe habet ꝯsiliuz ⁊ intelligenciã. Si destruxerit nemo est q̃ edificet: si iclauserit

boiez nullus est q̃ apiat. Si ꝓtinuerit aq̃s oia siccabuntur: si emiserit eas subuertẽt tra. Apud ipm̃ ẽ fortitudo ⁊ sapiẽcia. Ipe nouit ⁊ decipientẽ: ⁊ eum q̃ decipit. Adducit ꝓsiliarios in stultũ finẽ: ⁊ iudices ī stupozẽ. Baltheũ regũ dissoluit: ⁊ p̃cingit fune renes eoꝝ. Ducit sacerdotes īgloꝛios: ⁊ optimates subplantat. Commutãs labiuꝝ veratium: ⁊ doctrinã senum auferens. Effundit despectionez sup̃ principes: et eos q̃ oppꝛessi fuerãt reuelans. Qui reuelat profunda de tenebꝛis: ⁊ p̃ducit in lucẽ vmbꝛaz moꝛtis. Qui mlt̃iplicat gentes ⁊ p̃dit eas: et subuersas in integꝝ restituit. Qui īmutat coꝛ pꝛincipũ pl̃i terre: ⁊ decipit eos vt frustra incedant p̃ inuium. Palpabũt q̃si in tenebꝛis et nõ in luce: ⁊ errare eos faciet quasi ebꝛios. ¶ Capi. XIII.

Ecce omia hec vidit oculus meus ⁊ audiuit auris mea: ⁊ intellexi singula. Secundũ scienciam vrãm et ego noui: nec īferioꝛ vestri sum. Sedtñ ad omipotentẽ loquar: ⁊ disputare cũ deo cupio: pꝛius vos ostendens fabꝛicatoꝛes mẽdacij et cultoꝛes puersoꝝ dogmatuz. Atq̃ vtinaz taceretis: vt putaremini sapientes esse. Audite ergo coꝛreptõnes meas: ⁊ iudicium labioꝝ meoꝝ attendite. Nũquid deus indiget vestro mendacio: vt p̃ illo loquamini dolos? Nunq̃d faciez eius accipitis: et p̃ deo iudicare nitimini? Aut placebit ei quez celare nihil potest: aut decipiet vt homo vestris fraudulẽtijs? Ipse vos arguet: qm̃ in abscondito faciez eius accipitis. Statim vt se ꝓmouerit turbabit vos et teꝛꝛoꝛ ei⁹ irruet sup̃ vos. Memoꝛia vr̃a ꝓpabit̃ cineri: et redigent̃ in lutum cerui ces vr̃e. Tacete paulisper: vt loq̃r quodcunq̃ mihi mens suggesserit. Quare lacero carnes meas dentib̃ meis: et aiam meã porto ī manib̃ meis? Eciã si occiderit me: in ipso sperabo. Verũtamen vias meas in ꝓspectu eius arguam: et ipse erit saluatoꝛ meus. Non em̃ veniet ī ꝓspectu eius omis ypocrita. Audite sermonez meum: et enigmata p̃cipite auribꝫ vr̃is. Si fuero iudicatus: scio q̃ iustus inueniar. Quis ẽ qui iudicet̃ mecũ? Veniat. Quare tacens consumoꝛ? Duo tm̃ ne facias mihi: et tũc a facie tua non abscondar. Manũ tuam longe fac a me: et formido tua non me teꝛꝛeat. Voca me et respondebo tibi: aut certe loquar: ⁊ tu rñde mihi. Quãtas habeo iniq̃tates et p̃ca. scelera mea et delicta ostende mihi. Cur faciẽ tuaz abscondis: et arbitraris me inimicũ tuuz? Cont̃ folium q̃ vento rapit̃ ostendis potẽciam̃ tuam: et stipulã siccaz p̃sequeris. Scribis em̃ cont̃ me amaritudies: ⁊ ꝓsumere me vis p̃cis adolescencie mee. Posuisti in neruo pedez meũ: ⁊ obꝛuasti omes semitas meas: ⁊ vestigia pedum meoꝝ ꝓsideraſti. Qui q̃si putꝛedo ꝓsumẽdus sũ: ⁊ q̃si vestimentũ quod ꝓmedit̃ a tinea. Ho̅ natus de mlt̃iere breui viuens tpe: repletur multis miseꝛijs. Qui q̃si flos egredit̃ ⁊ ꝓterit̃: ⁊ fugit velut vmbꝛa: ⁊ nunq̃ in eodez statu pmanet. Et dignũ ducis sup̃ huiuscemodi apꝛire oculos tuos: et adducere eum tecũ in iudicium? Quis p̃ facere mũdum de īmundo ꝓceptũ semine? Nõne tu q̃ solus es? ¶ Ca. XIIII.

Breues dies hominis sunt: numeꝛus mensiũ eius apud te est. Constituisti teꝛminos eius q̃ pꝛeteꝛiri non poterunt. Recede paululum ab eo vt quiescat: donec optata veniant sicut mercennaꝛij dies eius. Lignũ habet spem. Si pꝛecisum fuerit. ruꝛsuz viꝛescit: ⁊ rami ei⁹ pullulant. Si senuerit in teꝛꝛa radix ei⁹ et in puluere emoꝛtu⁹ fuerit tr̃ucus illius: ad odoꝛem aque germinabit: et faciet comam q̃si cum pꝛimũ plantatuz est. Homo vero cum moꝛtuus fuerit et nudatus atq̃ ꝓsumptus: vbi queso est? Quõ si recedant aque de mari ⁊ fluui⁹ vacuus factus aresꝯcat: sic homo cũ doꝛmierit: non resurget. Donec atteraſ̃ celum non euigilabit: nec ꝓsurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat vt ī inferno p̃tegas me et abscondas me donec p̃transeat furoꝛ tuus: ⁊ ꝓstituas mihi tempus in quo recoꝛderis mei? Putasne moꝛtuus homo rursum viuet? Cunctis diebꝫ quibꝫ nũc milito: expecto donec veniat īmutatio mea. Vocabis me et ego rñdebo tibi. Operi manuũ tuaꝝ poꝛriges dexteꝛã. Tu quidez gressus meos dinumeraſti: sed parce p̃cis meis. Signaſti q̃si in sacculo delicta mea: sed curaſti iniq̃tatem meã. Mons cadens defluit: ⁊ saxum transfert̃ de loco suo. Lapides excauãt aque: et alluuione paulatim t̃ra ꝓsumit̃: ⁊ hoines ḡ similit̃er p̃des. Koboꝛaſti eũ paululũ: vt

in ppetuũ transiret. Immutabis faciẽ ei⁹: et emittes eũ. Siue nobiles fuerĩt filij ei⁹ siue ignobiles: non intelliget. Attñ caro eius dum viuet dolebit: et aĩa illius super semetipso lugebit.

¶ Capitulum. XV.

Respondit aũt eliphaz themanites dicit. Nunqd sapiens rñdebit qsi inuentũ loquens: ⁊ implebit ardore stomachũ suũ: Arguis verbis eũ qui nõ est eglis tibi ⁊ loqueris qđ tibi ñ expedit. Quantũ in te ẽ euacuasti timorẽ: et tulisti preces coram deo. Docuit em̃ iniquitas tua os tuũ: et imitaris linguã blasphemantium. Condemnabit te os tuũ et non ego: et labia tua rñdebunt tibi. Nunqd primus homo tu natus es. et ante colles formatus? Nunquid psilium dei audisti: ⁊ inferior te erit eius sapiencia? Quid nosti qđ ignoremus: quid intelligis qđ nesciamus? Et senes et antiqui sunt in nobis: multoetuliores q̃ patres tui. Nũquid grande est ut consoleꝫ te deus? Sed verba tua ꝑua hoc phibent. Quid te eleuat cor tuũ: et quasi magna cogitãs attonitos habes oculos? Quid tumet ꝓtra deum spũs tuus: ut proferas de ore tuo huiuscemodi sermones? Quid est homo ut ĩmaculatus sit: ⁊ ut iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo ĩmutabilis. et celi non sunt mũdi in ꝓspectu ei⁹: ẽntomagis abomĩabilis ⁊ inutilis homo q̃ bibit q̃si aquã iniquitatẽ. Ostendaz tibi audi me: qđ vidi narrabo tibi. Sapientes ꝓfitenꝫ: ⁊ nõ abscondunt pres suos. Quibꝫ solis data est terra: et nõ transiuit alienus ꝑ eã. Cũctis diebꝫ suis impius superbit: et numerus annoꝝ incertus est tirãnidis eius. Sonitus horis semp in auribꝫ illius: et cuz pax sit ille semp insidias suspicaꝫ. Nõ credit q̃ reuerti possit de tenebris ad lucez circũspectans vndiqꝫ gladium: cum se mouerit ad querendũ panez. Nouit q̃ ꝑatus sit ĩ manu eius tenebraꝝ dies. Terrebit eũ tribulatio: et angustia vallabit eũ sicut regez q̃ prepaꝫ ad preliũ. Tetendit aduersus deũ manũ suã: et ꝓtra omnipotentẽ roborat⁹ est. Cucurrit aduersus eũ erecto collo: et pingui ceruice armatus est. Operuit faciem eius crassitudo: ⁊ de latꝫibꝫ eius aruina dependet. Habitauit in ciuitatibꝫ desolatis: ⁊ in domibꝫ desertis que in tumulos sunt redactę. Nõ ditabitur nec pseuerabit substancia eius: nec mittet in terraz radicem suã. Non recedet de tenebris. Ramos eius arefaciet flamma: et auferet̃ spiritu oris eius. Non credet frustra errore deceptus: q̃ aliq̃ precio redimẽdus sit. Antę̃ dies eius impleanꝫ peribit: et manus ei⁹ arescent. Ledet̃ quasi vinea in ꝑmo flore. botrus eius: et quasi oliua piciens florez suũ. Congregatio em̃ ỹpocritę sterilis: et ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui munera libent̃ accipiũt. Concepit dolorem et peperit iniquitatem: ⁊ vterus eius preparat dolus.

¶ Capitulum. XVI.

Respondens aũt iob dixit. Audiui frequent̃ talia. Consolatores onerosi omñes vos estis. Nunqd habebunt finẽ verba ventosa? Aut aliquid tibi molestũ est si loquaris? Poterã et ego silia vestri loqui. Atq̃ vtinaz esset anima vĩa pro aĩma mea. Consolarer et ego vos sermonibꝫ ⁊ mouerem caput meum sup vos. Roborarem vos ore meo: ⁊ mouerẽ labia mea quasi ꝑcens vobis. Sed quid agam? Si locutus fuero. nõ quiescit dolor meus etsi tacuero nõ recedet a me. Nunc autem oppressit me dolor meus: et in nihilum redacti sunt omñes artus mei. Ruge mee testimoniũ dicunt ꝓtra me: et suscitaꝫ falsiloquus aduersus faciem meaz ꝓtradicens mihi. Collegit furorẽ suum in me: et ꝓminans mihi infremuit contra me dentibus suis. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est. Aperuerũt sup me ora sua: ⁊ exprobrantes pcusserũt maxillam meam. saciati sunt penis meis. Concluſit me deus apud iniquũ: et manibꝫ impioꝝ me tradidit. Ego ille quondam opulentus repente ꝓtritus sum: tenuit ceruicẽ meã. Cõfregit me: ⁊ posuit sibi q̃si in signum. Circũdedit me lanceis suis: ꝓuulnerauit lũbos meos. Nõ peꝑcit: et effudit ĩ ẽra viscera mea. Cõscidit me vulnere sup vulnus: irruit in me q̃si gigas. Saccũ consui sup cutez meã: et opui cinere carnẽ meã. Facies mea intumuit fletu: et palpebre mee caligauerũt. Nec passus sum absq̃ iniq̃tate man⁹ mee: cũ haberem mũdas ad deũ preces. Terra ne operias sanguinẽ meum: neq̃ inueniat in te locum latendi clamor meus. Ecce em̃ in celo testis meus: et conscius meus in

excelsis. ℣erbosi amici mei: ad ℞eũ stillat oculus me⁹. Atq; vtinaz sic iudicaret vir cũ ℞eo: quõ iudicat filius hois cũ collega suo. Ecce em̃ breues ãni trãsierũt: ⁊ semitã p quã nõ reuertar ambulo. ¶ Ca. XVII.

Spiritus meus attenuabitur: dies mei breuiabunt̃: et soluz mihi superest sepulcrũ. Non peccaui ⁊ in amaritudinibꝫ morat̃ oculus meus. Libera me ⁊ pone me iuxta te: ⁊ cuiusuis man⁹ pugnat cõtra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina: propterea non exaltabunt̃. Predam pollicet̃ sociis: et oculi filioꝝ ei⁹ deficiẽt. Posuit me q̃si in puerbiũ vulgi: et exemplũ sum cora eis. Caligauit ab indignationẽ ocul⁹ meus: et mẽbra mea q̃si in nihilum redacta sunt. Stupebant iusti sup hoc: et innocens ꝓtra ypocritam suscitabit̃. Et tenebit iustus viaz suã: et mũdis manibꝫ addet fortitudinẽ. Igitur omnes vos conuertimini et venite: ⁊ non inueniam in vobis vllum sapientem. Dies mei transierũt: cogitationes mee dissipate sunt torquẽtes cor meũ. Noctem verterunt in diẽ: ⁊ rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus dom⁹ mea est: et in tenebris straui lectulũ meũ. Putredini dixi pater meus es: mater mea et soror mea vermibꝫ. Vbi est ergo nunc prestolatio mea: ⁊ paciencia meam quis cõsiderat: In pfundissimũ infernũ descendent omnia mea. Putasne saltez ibi erit requies mihi: ¶ Capitulum. XVIII.

Respõdens aũt baldath suites dixit. Vsq; ad quẽ finez verba iactabis: Intellige prius: et sic loquamur. Quare reputati sumus vt iumenta: ⁊ sorduimus coraz te: Quid pdis animã tuã in furore tuo. Nunquid ꝑpter te derelinquet̃ terra ⁊ transferent̃ rupes de loco suo: Nõne lux impij extinguet̃: nec splendebit flãma ignis ei⁹: Lux obtenebrescet in tabernaculo illius: et lucerna q̃ sup eum est extinguet̃. Artabunt̃ gressus virtutis ei⁹: et precipitabit eum ꝯsiliũ suum. Immisit em̃ in rethe pedes suos: ⁊ in maculis eius ambulat. Tenebit̃ planta illius laqueo et exardescet cõtra eum sitis. Abscondita est in terra pedica eius: et decipula illius sup semitã. Vndiq; terrebũt eũ formidines: et inuoluẽt pedes ei⁹. Attenuet̃ fame robur eius: et inedia inuadat costas illius. Deuoret pulcritudinẽ cutis eius: ⁊ consumat brachia illius primogenita mors. Auellatur de tabernaculo suo fiducia eius: ⁊ calcet sup euz quasi rex interitus. Habitet̃ in tabernaculo illi⁹. socij eius q̃ non est: aspergat̃ in tabnaculo eius sulphur. Deorsum radices eius siccent̃: sursuz aũ atterat̃ messis ei⁹. Memoria illius pereat de tra: et nõ celebret̃ nomẽ eius i plateis. Expellet eũ de luce in tenebras: ⁊ de orbe trãsferet eum. Nõ erit semẽ eius neq; pgenies in pplo suo: nec olle relique i regionibꝫ ei⁹. In die ei⁹ stupebũt nouissimi: ⁊ ꝑmus inuadz horror. Hec sunt q̃ tabnacula iniqui: ⁊ iste locus eius qui ignorat ℞eũ. ¶ Ca. XIX.

Respondens aũt iob dixit. Vsq;quo affligitis animã meam: ⁊ atteritis me sermonibꝫ: En decies cõfunditis me: et nõ erubescitis opprimentes me. Nempe etsi ignorani: mecum erit ignorãcia mea. At vos cõtra me erigimini: et arguitis me obprobrijs meis. Saltez nũc intelligite quia ℞eus nõ equo iudicõ afflixerit me: et flagellis suis me cinxerit. Ecce clamabo vim paciens et nemo audiet: vociferabo: et non est qui iudicet. Semitam circũsepsit ⁊ trãsire non possum: ⁊ in calle meo tenebras posuit. Spoliauit me gloria mea: ⁊ abstulit coronã de capite meo. Destruxit me vndiq; et pereo: et quasi auulse arbori abstulit spem meã. Iratus est ꝓtra me furor eius: et sic me habuit quasi hostẽ suum. Simul venerũt latrones eius: et fecerunt sibi viaz p me: et obsederũt in giro tabernaculũ meũ. Fratres meos longe fecit a me: ⁊ noti mei quasi alieni recesserũt a me. Dereliquerunt me propinqui mei: ⁊ qui me nouerant obliti sunt mei. Inquilini domus mee et ancille mee sicut alienum habuerunt me: ⁊ quasi pegrinus fui i oculis eoꝝ. Seruum meũ vocaui et nõ respõdit mihi: ore ꝓprio deprecabar illũ. Halitũ meũ exhorruit vxor mea: et orabam filios vteri mei. Stulti q̃z despiciebant me: et cũ ab eis recessissem detrhebant mihi. Abominati sũt me quondã ꝯsiliarij mei: ⁊ quẽ maxime diligebã auersatus ẽ a me. Pelli mee ꝯsumptis carnibꝫ adhesit os meũ: ⁊ derelicta sunt tm̃modo labia circa dẽtes meos. Miseremini mei miseremi mei saltem vos

amici mei:quia man⁹ domini tetigit me.
Quare ꝑsequimĩ me sicut deus:et carnibꝰ
meis saturamĩ:Quis mihi tribuat vt scri-
bãtur sermones mei: Quis mihi det vt ex-
arent̃ ĩ libro stilo ferreo aut plũbi lamĩa:
vl̃ celte sculpant̃ ĩ silice:Scio ei⁹ q̃ redem-
tor meus viuit et ĩ nouissimo de ṫra surre-
cturus sũ.Et rursũ circũdabor pelle mea:
et ĩ carne mea videbo deũ saluatorez meũ.
Quẽ visurus sum egoipe:ꝛ oculi mei ꝓspe-
cturi sunt:ꝛ nõ alius.Reposita ẽ hec spes
mea ĩ sinu meo. Quare g̃ nũc dicitis ꝑse-
q̃mur eũ:ꝛ radicẽ verbi iueniamus ꝓ eũ:
Fugite g̃ a facie gladij:qm̃ vltor iniq̃tatũ
gladius ẽ:ꝛ scitote eẽ iudiciũ. ¶ Ca.XX.

Respondens aũt sophar naamathi-
tes dixit. Idcirco cogitatões mee
varie succedũt sibi:ꝛ mens ĩ diuer-
sa rapit̃.doctrinã qua me arguis audiã:ꝛ
spirit⁹ intelligẽcie mee rñdebit mihi. Hoc
scio a principio ex q̃ est positus homo sup
terrã:q̃ laus impior̃ breuis sit:et gaudiũ
ypocrite adistar puncti. Si ascenderit vs-
q3 ad celũ superbia eius.ꝛ caput eius nubes
tetigerit:q̃si sterquiliniũ in fine perdet̃:et
qui eũ viderant dicẽt. Vbi est: Velut som-
nium auolans nõ inuenie:transiet sicut
visio nocturna. Oculus q̃ eum viderat non
videbit:neq3 vl̃ intuebit̃ eum locus suus.
Filij eius atterent̃ egestate:ꝛ manus illi⁹
reddent ei dolorẽ suum. Ossa eius ĩplebun-
tur vicijs adolescencie eius:et cũ eo ĩ pul-
uere dormient. Cum em̃ dulce fuerit in ore
eius malũ.abscondit illud sub lingua sua.
Parcet illi et nõ derelinquet illud:et cela-
labit in gutture suo. Panis eius in vtero
illius vertet̃ in fel aspidũ intrinsecus. Di-
uicias q̃s deuorauit euomet:ꝛ de ventre il-
lius extrahet eas deus. Caput aspiduz sur-
get:et occidet eum lingua vipere. Non vi-
deat riuulos flumĩs torrẽtis.mellis et bu-
tiri. Luet que fecit oĩa:nec tñ ꝓsumetur.
Iuxta multitudinẽ adinuentionum suar̃
sic ꝛ sustinebit:quoniã ꝓfringens nudauit
paupis domũ:rapuit et nõ edificauit eam
nec est saciatus venter eius. Et cũ habue-
rit q̃ ꝓcupierat:possidere nõ poterit. Non
remansit de cibo eius:et ꝓterea nihil per-
manebit de bonis eius. Cũ saciatus fuerit
artabit̃:estuabit.et om̃is dolor irruet sup
eum. Vtinaz impleat̃ venter eius vt emit-
tat in eum iraz furoris sui:et pluat super
illum bellũ suum. Fugiet arma ferrea et
irruet in arcũ ereum:eductus ꝛ egrediens
de vagina sua:et fulgurans ĩ amaritudine
sua. Vadent ꝛ venient sup eum horribiles:
omñes tenebre absconditę sunt in occultis
eius. Deuorabit eũ ignis q̃ non succendit̃:
affligẽt̃ relictus ĩ tabernaculo suo. Reue-
labunt celi iniq̃tatẽ eius.ꝛ ṫra ꝓsurget ad-
uersus eum. Apertum erit germen domus
illius:detrahet̃ in die furoris dei. Hec est
pars hominis impij a deo:et hẽditas ver-
borum eius a domino. ¶ Capi.XXI.

Respondens aũt iob dixit. Audite
queso sermones meos:ꝛ agetis pe-
nitenciam. Sustinete me vt et ego
loquar:ꝛ post mea (si videbi̇t̃) verba ride-
te. Nunq̃d ꝓtra hoĩem disputatio mea est:
vt merito nõ debeam ꝓtristari: Attendite
me et obstupescite:et supponite digitũ ori
vestro. Et ego q̃n recordatus fuero perti-
mesco:et cõcutit carnẽ meã tremor. Qua-
re g̃ impij viuũt subleuati sunt ꝓfortatiq̃
diuicijs: Semen eorum ꝑmanet coram eis:
ꝑpinquor̃ turba ꝛ nepotũ in ꝓspectu eor̃.
Domus eorũ secure sunt et pacate:et non
est virga dei sup illos. Bos eor̃ concepit ꝛ
non abortiuit:vacca peperit et nõ est pri-
uata fetu suo. Egrediunt̃ q̃si greges puuli
eorum:et infantes eorum exultant lusib.
Tenent tijmpanum et cijtharam:et gau-
dent ad sonitum organi. Ducunt in bonis
dies suos:et ĩ puncto ad infernum descen-
dunt. Qui dixerunt deo recede a nobis:et
scienciaz viarum tuarum nolumus. Quis
est omnipotens vt seruiamus ei. Et quid
nobis prodest si orauerimus illum: Verũ-
tamen quia non sunt in manu eorum bo-
na sua:cõsilium impiorum longe sit a me.
Quotiens lucerna impior̃ extinguetur:et
superueniet eis inundatio:ꝛ dolores diui-
det furoris sui. Erunt sicut palee ante fa-
ciem venti:et sicut fauilla/ quã turbo dis-
pergit. Deus seruabit filijs illius dolorem
patris:et cum reddiderit tunc sciet. Vide-
bunt oculi eius interfectionem suam:et de
furore omnipotentis bibet. Quid enim ad
euz ꝑtinet de domo sua post se: Etsi nume-
rus mensium eius dimidietur: Nũquid de-
um docebit quispiam sciencia qui excelsos
iudicat: Iste morit̃ robustus et sanus.

diues et felix: viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigant. Alius vero moritur in amaritudine aie sue absq; vllis opib: ettñ simul in puluere dormiet: & vermes opient eos. Certe noui cogitationes vias: et sentencias p̄ me iniquas. Dicitis em̃. Vbi est dom⁹ principis: et vbi tabernacula impioꝝ? Interrogate quēlibet de viatoribus: et hec eadem illum intelligere cognoscetis. Quia in die p̄ditionis seruat̃ malus: & ad diem furoris ducet̃. Quis arguet coram eo vias eius: et q̄ fecit quis reddet illi? Ipse ad sepulcra ducet̃: et in cōgerie mortuoꝝ vigilabit. Dulcis fuit glareis cocijti: et post se om̃em hominē trahet: et ante se innumerabiles. Quomō igitur cōsolamini me frustra: cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

Capitulum. XXII.

Respondens aut̃ eliphat themanites dixit. Nunquid deo potest cōparari homo: ecia cum p̄fecte fuerit sciencie? Quid prodest deo si iustus fueris: aut quid ei cōfers si immaculata fuerit vita tua? Nunquid timens arguet te. et veniet tecum in iudiciū: & non p̄pter maliciam tuā plurimam et infinitas iniquitates tuas? Abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa: & nudos spoliasti vestibus. Aquam lasso non dedisti: et esurienti subtraxisti panem. In fortitudine brachij tui possidebas terrā: & potentissimus obtinebas eam. Viduas dimisisti vacuas: & lacertos pupillorum comminuisti. Propterea circūdatus es laqueis: et p̄turbat te formido subita. Et putabas te tenebras nō visurū: et impetu aquarum inundantiū non oppressum iri. An cogitas q̄ deus excelsior celo sit. & sup stellarum verticē sublimet̃? Et dicis. Quid em̃ nouit deus? Et q̃si p caligine iudicat. Nubes latibulum eius: nec nr̄a p̄sideratet: et circa cardines celi pambulat. Nunquid semitā seculoꝝ custodire cupis quam calcauerūt viri iniqui qui sublati sunt añ tempus suū: & fluuius subuertit fundamētum eoꝝ? Qui dicebant deo recede a nob: & quasi nihil possit facere om̃ipotens. estimabant eū: cum ille implesset domos eorū bonis. Quorum sentencia procul sit a me. Videbunt iusti et letabuntur: et innocens subsannabit eos. Nonne succisa est erectio eorum: et reliquias eoꝝ deuorauit ignis? Acquiesce igitur ei et habeto pacem: et p hec habebis fructus optimos. Suscipe ex ore illius legem: et pone sermones eius in corde tuo. Si reuersus fueris ad omnipotentem edificaberis: et longe faciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Dabit p terra silicem: & pro silice torrentes aureos. Eritq; omnipotens p̄tra hostes tuos: & argentum coacerua bit tibi. Tunc sup omnipotentē delicijs affluës: & eleuabis ad deum faciem tuam. Rogabis eum & exaudiet te: et vota tua reddes. Decernes rem et veniet tibi: et in vijs tuis splendebit lumen. Qui em̃ humiliatus fuerit erit in gloria: et qui inclinauerit oculos ipse saluabit̃. Saluabitur innocens: saluabit̃ aūt munditia manuum suarum.

Capitulum. XXIII.

Respondens aūt iob ait. Nunc q̄q; in amaritudine est sermo meus: & manus plage mee aggrauata est sup gemitum meum. Quis mihi tribuat vt cognoscam et inueniam illum: & veniam vsq; ad solium ei⁹? Ponam coram me iudiciū. et os meum implebo increpationibus: vt sciam verba que mihi respondeat: et intelligam quid loquat̃ mihi. Nolo multa fortitudine contendat mecū: nec magnitudis sue mole me premat. Proponat equitatem p̄tra me: & pueniet ad victoriam iudicium meum. Si ad orientem iero. nō apparet: si ad occidentem non intelligam eum. Si ad sinistrā quid agam? Non apprehendā eum. Si me vertam ad dexterā: non videbo illū. Ipse vero scit viam meam: et probabit me quasi aurum quod p ignem transit. Vestigia eius secutus est pes meus: viam eius custodiui: et non declinaui ex ea. A mādatis labiorum eius non recessi: et in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse enim solus est: et nemo auertere potest cogitationem eius: et anima eius quodcunq; voluit hoc fecit. Cunq; expleuerit in me voluntatem suam: et alia multa similia presto sunt ei. Et idcirco a facie ei⁹ turbatus sum: & p̄siderans eum timore solicitor. Deus mollivit cor meum: et omnipotens cōturbauit me. Non em̃ perij propter imminentes tenebras: nec faciem meam operuit caligo.

Capitulum. XXIIII.

A Do omnipotente non sunt abscondita tempa: qui aũt nouerunt eũ ignorant dies illius. Alij terminos transtulerunt: dirupuerũt greges: et pauerunt eos. Azinum pupillorum abegerunt: et abstulerũt pro pignore bouem vidue. Subuerterũt pauper viam: et oppresserunt pariter mansuetos terre. Alij q̃si onagri in deserto egrediunt ad opus suũ: vigilantesq; ad predam preparant panẽ liberis. Agrum non suũ demetunt: et vineã eius quẽ vi oppresserũt vindemiant. Nudos dimittunt boues indumenta tollentes: q̃bus non est operimentum in frigore. quos ymbres montium rigant: et non habentes velamen amplexant lapides. Olim fecerunt depẽdantes pupillos: et vulgũ paupem spoliauerunt. Nudis et incedentibus absq; vestitu et esurientibus tulerũt spicas. Inter aceruos eor meridiati sunt: q̃ calcatis torcularibus sitiũt. De ciuitate fecerũt viros gemere: et aia vulnerator clamauit. et deus inultum abire non patit. Ipsi fuerunt rebelles lumini. Nescierũt vias eius: nec reuersi sunt p semitas illius. Mane pmo cõsurgit homicida: interficit egenũ et paupem: p noctem vero erit quasi fur. Oculus adulteri obseruat caliginẽ dicens. nõ me videbit oculus: et opiet vultũ suũ. Perfodit in tenebris domus sicut in die cõdixerant sibi: et ignorauerunt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrant̃ vmbram mortis: et sic in tenebris quasi in luce ambulabant. Leuis est sup faciem aque. Maledicta sit pars eius in terram: nec ambulet per viam vinearum. Ad nimium calorem transiet ab aquis niuiũ: et vsq; ad inferos peccatum illius. Obliuiscat̃ eius misericordia. Dulcedo illius vermes. Non sit in recordatione: sed conterat̃ sicut lignum infructuosum. Pauit em̃ sterilem et que non parit: et vidue bene non fecit. Detraxit fortes in fortitudine sua: et cum steterit non credet vite sue. Dedit ei deus locum penitencie: et ille abutit̃ eo in superbia. Oculi autem eius sunt in vijs illius. Eleuati sunt ad modicum et non subsistent: et humiliabuntur sicut omnia et auferent̃: et sicut summitates spicarum conterent̃. Quod si non est ita: quis me potest arguere esse mentitum: et ponere ante deum verba mea:

¶ Capitulum. XXV.

REspondens autem baldath suites dixit. Potestas et terror apud eũ est: qui facit concordiam in sublimibus suis. Nunquid est numerus militũ eius: et super quem non surget lumen illius: Nunquid iustificari potest homo cõparatus deo: aut apparere mundus natus de muliere: Ecce luna etiam non splendet et stelle non sunt munde in conspectu eius quantomagis homo putredo et filius hominis vermis:

¶ Capitulum. XXVI.

REspondens autem iob dixit. Cui adiutor es: Nunquid imbecillis: et sustentas brachium eius qui non est fortis: Cui dedisti consilium: Forsitan illi qui non habet sapienciam: et prudenciam tuam ostendisti plurimam: Quem docere voluisti: Nonne eum qui fecit spiramentũ: Ecce gigantes gemunt sub aquis: et qui habitant cum eis. Nudus est infernus coram illo: et nullũ est operimentum perditioni. Qui extendit aquilonem super vacuum: et appendit terram super nihilũ. Qui ligat aquas i nubibus suis: vt nõ erumpant pariter deorsum. Qui tenet vultũ solij sui: et expandit sup illud nebulam suã. Terminum circũdedit aquis: vsq;dum finiant̃ lux et tenebre. Columne celi extremiscunt: et pauent ad nutum eius. In fortitudine illius repente maria congregata sunt: et prudencia eius percussit superbum. Spiritus eius ornauit celos: et abstetricante manu ei? eductus est coluber tortuosus. Ecce hec exparte dicta sunt viarum eius. Et cũ vix puam stillam sermonis eius audierim? quis poterit tonitruũ magnitudinis illius intueri:

¶ Capitulum. XXVII.

ADdidit quoq; iob assumens parabolam suam et dixit. Aliuit deus qui abstulit iudiciũ meum et omnipotens qui ad amaritudinem adduxit animam meam. quia donec supererit alit? in me et spiritus dei in naribus meis non loquentur labia mea iniquitatem: nec lingua mea meditabitur mendacium. Absit a me vt iustos esse vos iudicem. Donec deficiam non recedam ab innocencia mea. Justificatõm meam quã cepi tenere nõ deseram. Neq; em̃ reprehendit me cor meũ in

omni vita mea. Sicut ipius inimicus meus: et aduersarius meus q̃si iniquus. Que est em̃ spes ypocrite si auare rapiat: et nõ liberet deus aiam eius: Nunq̃d deus audiet clamorẽ eius cum venerit sup eum angustia: Aut poterit in omnipotente delectari: et inuocare deũ omni tempe: Docebo vos p manuz dei que om̃ipotens habeat: nec absconda3. Ecce om̃es vos nostis: et quid sine causa vana loquimini: Hec est pars hois impij apud deũ: 7 hereditas violentoz quã ab omnipotente suscipient. Si multiplicati fuerint filij eius i gladio erunt: et nepotes eius nõ saturabunt̃ pane. Qui reliqui fuerint ex eo sepelient̃ in interitu: et vidue illius nõ plorabunt. Si pportauerit quasi terraz argentũ et sicut lutũ prepauerit vestimẽta: prepabit quidẽ sed iustus vesciet̃ illis: 7 argentũ innocẽs diuidet. Edificauit sicut tinea domũ suã: et sicut custos fecit umbraculũ. Diues cũ dormierit nihil secũ auferet: apiet oculos suos 7 nihil inueniet. Apprehendet euz q̃si aqua inopia: nocte opprimet eum tempestas. Tollet eum ventus vrens et auferet: et velut turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet super eum. et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. Stringet super eum man? suas: et sibilabit sup illum intuens locum eius.

Capi. XXVIII.

Habet argentum venaruz suarum principia: 7 auro locus est in quo conflatur. Ferruz de terra tollit̃: et lapis solutus calore i es vertit̃. Temp? posuit tenebris: 7 vniuersoz finem ipse psiderat. Lapidem q̃z caliginis et umbram mortis diuidet torrens a populo peregrinante: eos q̃s oblitus est pes egentis hois et inuios. Terra de qua oriebat̃ panis: in loco suo ignis subuersa est. locus saphiri lapides eius: 7 glebe illius aurum. Semitam ignorauit auis: nec intuitus est oculos vulturis. Non calcauerunt eaz filij insticiozum: nec pertransiuit per eam leena. Ad salicẽ extendit manũ suam: subuertit a radicibo mõtes. In petris riuos excidit et om̃e precioſũ vidit oculus eius. Profũda q̃z fluuioz scrutatus est: et abscondita pduxit in lucẽ. Sapiencia vero vbi inuenitur: et quis est locus ītelligencie: Nescit homo precium eius: nec inuenit̃ in terra suauiter viuentiũ. Abissus dicit. non est ī me: et mare loquitur non est mecum. Nõ dabitur aur̃ obrisum pro ea: nec appendetur argentũ in ꝓmutatione eius. Non cõferet̃ tinctis ī die coloribo: nec lapidi sardonico pcioſissimo vel saphiro. Non adequabit̃ ei aur̃ vel vitruz: nec ꝓmutabuntur vasa pro ea auri excelsa 7 eminentia: non cõmemorabunt̃ ꝓpatione eius. Trahitur aũt sapiencia de occultis. Non adequabitur ei topasion de ethiopia: nec tincture mundissime component̃. Unde ergo sapiencia venit: et q̃s est locus intelligencie: Abscondita est ab oculis oim viuentiuz: volucres quoq; celi latet. Perditio 7 mors dixerũt: auribo nostris audiuimus famam eius. Deus intelligit viam eius: 7 ipe nouit locum illius. Ipse em̃ fines mũdi intuetur: et omnia q̃ sub celo sunt respicit. Qui fecit ventis pondus: et aquas appendit mensura. Quando ponebat pluuijs legem et viam pcellis sonantibo: tunc vidit illam et enarrauit: et prepauit et inuestigauit. 7 dixit homini. Ecce timor domini ipsa est sapiencia: et recedere a malo intelligencia.

Capitulum. XXIX.

Addidit q̃z iob assumẽs parabolã suã et dixit. Quis mihi tribuat vt sim iuxta mẽses pristinos: sm dies q̃bo deus custodiebat me: Q̃n splendebat lucẽna eius sup caput meum: et ad lumẽ eius ambulabã in tenebris. Sicut fui in diebo adolescẽcie mee: q̃n deus secreto erat ī tabernaculo meo. Q̃n erat omnipotens mecũ: 7 in circuitu meo pueri mei. Q̃n lauabam pedes meos butiro: 7 petra fundebat mihi riuos olei. Quando pcedebã ad portam ciuitatis: 7 in platea parabant cathedraz mihi. Videbant me iuuenes et absco̅debant̃: et senes stabant assurgẽtes. Principes cessabant loqui: et digituz suppone bant ori suo. Uocẽ suaz cohibebãt duces: et lingua eor̃ gutturi suo adherebat. Auris audiens beatificabat me: 7 oculus videns testimoniũ reddebat mihi: eoq; liberassem pauperem vociferantem: et pupillum cui non esset adiutor. Benedictio perituri sup me veniebat: 7 cor vidue ꝓsolatus sum. Justicia indutus sum: et vestiui me sicut vestimento et diademate iudicio meo. Oculus fui ceco: 7 pes claudo. Pater

eram paupeꝝ:et cauſam quã neſciebaz diligentiſſime inueſtigabã. Conterebã molas iniqui:et de dentibus illius auferebaz predam. Dicebazqꝫ. In nidulo meo moriar:et ſicut palma multiplicabo dies. Radix mea aperta eſt ſecus aquas:ꝛ ros morabiꝫ in meſſione mea. Gloria mea ſemper innouabiꝫ:ꝛ arcus meus ĩ manu mea inſtaurabiꝫ. Qui me audiebãt expectabant ſententiaz:et intenti tacebant ad ꝓſilium meum. Verbis meis addere nihil audebãt: et ſup illos ſtillabat eloquiũ meum. Expectabant me ſicut pluuiam:et os ſuũ aperiebant quaſi ad ỹmbrem ſerotinũ. Si qñ ridebam ad eos non credebant:ꝛ lux vultus mei non cadebat in terraz. Si voluiſſem ire ad eos ſedebam primus. Cunqꝫ ſederem quaſi rex circũſtante exercitu:eraz tamen merentium conſolator.

Capitulum. XXX.

Nunc aũ deriſerunt me iuniores tempore:quoꝝ non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei. Quoꝝ virtus manuũ mihi erat ꝓ nihilo: et vita ipſa putabanꝫ indigni. Egeſtate et fame ſteriles:qui rodebant in ſolitudine ſqualentes calamitate ꝛ miſeria. Et mandebant herbas et arborum corticeſ:et radix iuniperoꝝ erat cibus eorum. Qui de conuallibꝰ iſta rapientes:cum ſingula reperiſſent. ad ea cum clamore currebant. In deſertis habitabant torrentium:et in cauernis terre. vl' ſuper glaream. Qui inter huiuſcemodi letabanꝫ:et eſſe ſub ſentibus delicias computabant. Filij ſtultorum et ignobilium:et in terra penitus nõ parentes. Nunc in eorum canticuz verſus ſum:ꝛ factus ſum eis in ꝓuerbium. Abominantur me ꝛ longe fugiunt a me:et faciem meam conſpuere non verenꝫ. Pharetram enim ſuam aperuit et afflixit me: et frenum poſuit in os meum. Ad dexterã orientis calamitatis mee ilico ſurrexerũt. Pedes meos ſubuerterunt: oppreſſerunt quaſi fluctibus ſemitis ſuis. Diſſipauerũt itinera mea:inſidiati ſunt mihi et preualuerunt:et non fuit qui ferret auxilium. Quaſi rupto muro et aperta ianua irruerunt ſuper me:ꝛ ad meas miſerias deuoluti ſunt. Redactus ſum in nihilũ. Abſtuliſti quaſi ventus deſideriũ meum:et velut nubes pertranſiit ſalus mea. Nunc aũt in memetipſo marceſcit anima mea:ꝛ poſſident me dies afflictionis. Nocte os meum perforaꝫ doloribꝰ:et qui comedunt me nõ dormiunt. In multitudine eoꝝ conſumiꝫ veſtimentũ meum:et quaſi capitio tunice ſic cinxerunt me. Compatus ſum luto:et aſſimulatus ſuz fauille ꝛ cineri. Clamabo ad te et non exaudies me:ſto et non reſpicies me. Mutatus es mihi ĩ crudelez:ꝛ in duricia manus tue aduerſaris mihi. Eleuaſti me:et quaſi ſup ventum ponens eliſiſti me valide. Scio qz morti tradas me: vbi conſtituta eſt domus omĩ viuenti. Verumtamẽ non ad ꝓſumptionem eoꝝ emittis manũ tuaz:ꝛ ſi corruerit ipe ſaluabis. Flebam quondã ſup eo qui afflictꝰ erat: et compaciebaꝫ anima mea paupi. Expectabam bona et venerunt mihi mala:preſtolabar lucem et eruperunt tenebre. Interiora mea efferbuerũt abſqꝫ vlla requie: preuenerunt me dies afflictionis. Merens incedebam:ſine furore ꝓſurgens. in turba clamaui. Frater fui draconum:et ſocius ſtrutionum. Cutis mea denigrata eſt ſup me:ꝛ oſſa mea aruerũt pre caumate. Verſa eſt in luctum cithara mea:et organum meum in vocem flentium.

Capitulum. XXXI.

Pepigi fedus cũ oculis meis:vt ne cogitarẽ quidem de virgine. Quaz enim ptem haberet in me deus deſuper:et hereditatem omĩpotens de excelſis? Nunquid non ꝓditio eſt iniquo:et alienatio opantibꝰ iniuſticiã? Nõne ipſe conſiderat vias meas:et cũctos greſſus meos dinumerat? Si ambulaui in vanitate et feſtinauit in dolo pes meꝰ:appendat me in ſtatera iuſta:et ſciat deus ſimplicitatẽ meam. Si declinauit greſſus meꝰ de via. etſi ſecutus eſt oculus meus cor meũ. etſi ĩ manibꝰ meis adheſit macula:ſeram et alius comedat:et progenies mea eradicetur. Si deceptum eſt cor meuz ſuper muliere:etſi ad oſtium amici mei inſidiatus ſum:ſortum alterius ſit vxor mea. et ſuper illam incuruentur alij. Hoc enim nephas eſt et iniqtas maxima. ignis eſt vſqꝫ ad ꝓditionem deuorans:et omnia eradicans germina. Si contempſi ſubire iudicium cum ſeruo meo et ancilla mea:cũ diſceptarent

aduersum me. Quid enī faciaz cū surrexe-
rit ad iudicandū deus: et cū quesierit quid
respondebo illi: Nunqd non in vtero fecit
me q et illuz opatus est. et formauit me in
vulua vnus: Si negaui qd volebaz paupi-
bus: ꝛ oculos vidue expectare feci. Si co-
medi bucellā meā solus: et nō ꝓmedit pu-
pillus ex ea. Quia ab infancia mea creuit
mecū miſatio: ꝛ de vtero mr̄is mee egres-
sa est mecū. Si desperi ꝑtereuntē eoꝝ non
habuerit indumentū: ꝛ absq operimento
paupem. Si non benedixerūt mihi latera
eius: et de velleribz ouiū meaz calefactus
est. Si leuaui sup pupillū manū meā eciā
cum viderē me in porta supiorē: humerus
meus a iūctura sua cadat: ꝛ brachiū meuz
cū suis ossibz ꝓfringat̄. Semp enī q̄si tu-
mētes sup me fluct⁹ timui deū: ꝛ pond⁹ ei⁹
ferre nō potui. Si putaui auꝝ robur me-
um: ꝛ obrizo dixi fiducia mea. Si letatus
sum sup multis diuicijs meis: etqz pluri-
ma repit man⁹ mea. Si vidi solem cū ful-
geret et lunaz incedentē clare. et letatū est
in abscōdito cor meū: ꝛ osculatus suz ma-
nuz meā ore meo. q̄ est iniq̄tas maxima. ꝛ
negatio ꝓt̄ deū altissimū. Si gauisus sū ad
ruinā eius q̄ me oderat: et exultaui q̄ inue-
nisset euz malū. Non enī dedi ad peccandū
guttur meū: vt expetere maledicens aīam
eius. Si nō dixerūt viri tabnaculi mei: q̄s
det de carnibz eius vt saturemur. Foris nō
mansit pegrinus: ostiū meū viatori patu-
it. Si abscondi q̄si hō peccatū meuz: ꝛ ce-
laui in sinu meo iniquitatē meā. Si expa-
ui ad mr̄itudinē nimiā: et despectio ꝑpin-
q̄ꝝ terruit me: et ñ magis tacui nec egres-
sus sum ostiū. Quis mihi tribuat adiuto-
rem vt desideriū meū audiat oñpotens et
libꝝ scribat ipse q̄ iudicat: vt ī hūero meo
portem illū et circūdem illū quasi coronā
mihi: Per singulos gradus meos pnūcia-
bo illū: et quasi ꝑncipi offerem eū. Si adu-
ersum me ẽra mea clamat: et cū ipsa sul-
ci eius deflent. Si fruct⁹ eius ꝓmedi absq
pecunia: ꝛ aiaz agricolaꝝ ei⁹ afflixi ꝑ fru-
mēto oriat̄ mihi tribul⁹: et ꝑ ordeo spina.

Capi. XXXII.

Quiserūt aūt tres viri isti respondere iob: eoꝝ
iustus sibi videretur. Et iratus in-
dignatusq est beliu fili⁹ barachel buzites
de cognatione ram. Iratus est aūt aduer-
sum iob. eoꝝ iustuz se esse diceret coraī deo.
Porro aduersum amicos eius indignatus
est eoꝝ nō inuenissent responsionē ratio-
nabilem: sed tantūmodo ꝓdemnassent iob.
Igit̄ beliu expectauit iob loquentez: eoꝝ
seniores essent qui loquebanť. Cum autez
vidisset q̄ tres respondere nō potuissent:
iratus est vehementer. Respondensq beliu
filius barachel buzites dixit. Junioz sum
tempe: vos ať antiquioz es. Ideirco dimis-
so capite veritus sum vobis indicare meā
sententiam. Sperabam enī q̄ etas plurioz
loquereť: et annorū multitudo doceret sa-
pientiam. Sed vt video spiritus est in ho-
minibz: ꝛ inspiratio omnipotentis dat in-
telligenciaz. Non sunt longeui sapientes:
nec senes intelligunt iudiciū. Ideo dicam
audite me: ostendam vobis eciā ego meaz
scienciā. Expectaui enī sermones vestros:
audiui prudenciā vestraz. Donec discepta-
remini sermonibz vr̄is: et donec putabam
vos aliquid dicere ꝑsiderabam. Sed vt vi-
deo non est q̄ possit arguere iob: et respō-
dere ex vobis sermonibz eius. Ne forte di-
catis inuenimus sapienciā: deus proiecit
eum non homo. Nihil locutus est mihi: et
ego nō ꝑm sermones vr̄os respondebo illi.
Extimuerūt: nec rñderunt vlť: abstulerūt
q̄z a se eloquium. Quī enī expectaui ꝛ nō
sunt locuti. steterunt nec rñderunt vlť: re-
spondebo et ego ptem meā: et ostendā sci-
enciaz meā. Plenus sum enī sermonibz: et
coartat me spūs vteri mei. En venter me⁹
q̄si mustuz absq̄ spiraculo: qd lagunculas
nouas dirūpit. Loq̄r ꝛ r̄spirabo paululū:
apiam labia mea et rñdebo. Non accipiaz
psonā viri: ꝛ deū homini nō equabo. Nesc-
io enī q̄diu subsistam: etsi post modicum
tollat me factor meus.

Capi. XXXIII.

Verbi igitur Job eloquia mea: et
omnes sermones meos ausculta.
Ecce aperui os meum: loquatur
lingua mea in faucibus meis. Simplici
corde meo sermones mei: et sententiam
labia mea puram loquentur. Spiritus
dei fecit me: et spiraculum omnipotentis
viuificauit me. Si potes respondē mihi:
et aduersus faciem meam consiste. Ecce
et me sicut et te fecit deus: et de eodem lu-
to ego quoqz formatus sum. Ideoq̄ mi-
raculū meum nō te terreat: et eloquencia

mea non sit tibi ḡuis. Dixisti ḡ in auribꝫ meis: ⁊ vocē verborꝫ tuorꝫ audiui. Mundꝰ sum ego ⁊ absq; delicto: īmaculatus. et nō est iniq̄tas ī me. Quia q̄relas in me reperit: ideo arbitꝫ est me inimicū sibi. Posuit in neruo pedes meos: custodiuit oēs semitas meas. Hoc est ḡ in quo nō es iustificatus. Rñdebo tibi: q̄ maior sit deus hoīe. Aduersus eū ꝯtendis: q̄ non ad oīa verba rñderit tibi. Semel loquit̄ deus: et secundo idipm non repetit. Per somnium in visione nocte: q̄n irruit sopor sup homines: et dormiūt in lectulo. Tunc aperit aures virorꝫ ⁊ erudiens eos instruit disciplina: vt auertat hoīez ab his q̄ fecit. ⁊ liberet eū de superbia: eruens animaz eius a corruptione. ⁊ vitā illius vt non transeat in gladiuz. Increpat q̄z per dolorem in lectulo: et omīa ossa eius marcescere facit. Abominabilis ei fit ī vita sua panis: ⁊ aīe illi⁹ cibꝫ añ desiderabil̄. Tabescet caro ei⁹: et ossa q̄ tecta fuerant nudabunt̄. Appropinq̄bit corruptioni aīa eius: ⁊ vita illius mortiferis. Si fuerit p eo angelus loq̄ns vnū de milibꝫ vt anunciet hoīs equitatem: miserebit̄ eius ⁊ dicet. Libera eū vt nō descendat ī corruptionē. Inueni in q̄ ei ꝓpicier. Cōsumpta est caro eius a supplicijs: reuertat̄ ad dies adolescencie sue. Deprecabit̄ deū et placabilis ei erit: et videbit faciem eius ī iubilo: et reddet homini iusticiā suā. Respiciet hoīes ⁊ dicet. Peccaui et vere delicq̄: ⁊ vt erā dignus non recepi. Liberauit aīam suaz ne pgeret in interitū: sed viuens lucē videret. Ecce hec oīa opat̄ de⁹ tribꝫ vicibꝫ p singulos: vt reuocet animas eorꝫ a corruptione: et illuīnet luce viuentium. Attende iob ⁊ audi me: et tace dum ego loquor. Si aut̄ habes q̄d loquaris rñde mihi. Loquē. Ecce eī te apparere iustū. Quod si nō habes audi me: tace ⁊ docebo te sapienciam. ¶ Capi. XXXIIII.

Pronuncians itaq; heliu eciaz hec locutus ē. Audite sapiētes verba mea: ⁊ eruditi auscultate me. Auris eī verba pbat: et guttur escas gustu dijudicat. Judiciū eligamus nobis: et int̄ nos videamus quid sit melius. Quia dixit iob iustus sum: et deus subuertit iudiciuz meū. In iudicando eī me mendaciuz est: violenta ē sagitta mea absq; vllo peccato.

Quis est vir vt est iob q̄ bibit subsānationem quasi aquā. qui graditur cū opantibꝫ iniquitatem ⁊ ambulat cum viris impijs. Dixit enim. nō placebit vir deo: eciāsi cucurrerit cum eo. Ideo viri cordati audite me. absit a deo impietas: ⁊ ab ōnipotente iniquitas. Opus enim hominis reddet ei: ⁊ iuxta vias singulorum restituet eis. Vere enim deus non contemnabit frustra: nec omnipotens subuertet iudicium. Quē cōstituit aliū sup terraz: aut quē posuit sup orbem quē fabricatus est: Si direxerit ad eū cor suū: spūm illi⁹ ⁊ flatū ad se trabet. Deficiet omnis caro simul: ⁊ homo in cinerem reuertet̄. Si habes ergo intellectū audi quod dicitur: et ausculta vocem eloquij mei. Numq̄d qui non amat iudiciū sanari potest: Et quomō tu eum qui iustus est intantum condemnas: Qui dicit regi apostata: q̄ vocat duces impios. Qui nō accipit psonas principū: nec ꝓgnouit tyrannum cum disceptaret cōtra paupem. Opus eī manuū ei⁹ sunt vniuersi. Subito morient̄ur: et in media nocte turbabunt̄ pli: ⁊ ptransibūt ⁊ auferēt violentū absq; manu. Occli eī ei⁹ sup vias hoīm: ⁊ oīes gressus eorꝫ ꝓsiderat. Nō sūt tenebre et nō ē vmbra mortis: vt abscondāt̄ ibi q̄ opant̄ iniq̄tatē. Neq; eī vlt̄ in hoīs potestate est vt vēiat ad deū in iudiciū. Cōteret multos ⁊ inumerabiles: ⁊ stare faciet alios p eis. Nouit eī opa eorꝫ: ⁊ idcirco inducet noctem ⁊ conterent̄. Quasi impios percussit eos in loco videntiū. Qui q̄si de industria recesserūt ab eo. ⁊ omnes vias ei⁹ itelligere noluerūt vt puenire facerēt ad deū clamorē egeni: ⁊ audiret vocē paupꝝ. Ipso eī cōcedente pacē: quis est qui ꝓdemnet: Et q̄ absconderit vultū: q̄s est qui cōtemplet̄ eū: Et sup gētes: ⁊ sup oīes homies. Qui regnare facit hominē ypocritā. pp̄ peccata populi. Quia ḡ ego locutus sum ad deū: te q̄z nō phibebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄tatē locut⁹ sū: et vlt̄ nō addā. Numq̄d a te deus expetit eam: q̄a displicuit tibi: Tu eī cepisti loq̄ ⁊ nō ego. Od si q̄d nosti meli⁹ loq̄re. Viri intellgētes loquāt̄ mihi: ⁊ vir sapiēs audiet me. Job aūt stulte locut⁹ ē: ⁊ verba illi⁹ nō sonāt disciplinā. Pater mi: pbet̄ iob vsq; ad finē: ne ꝺsinas ab hoīe iniq̄tatis: q̄ addit sup pcā

sua blasphemiã. Inter nos iterim pstringat: et tunc ad iudicium prouocet sermonib suis deũ.

¶ Capitulum. XXXV.

Igitur heliu hec rursum locutus est. Nunquid equa videt tibi tua cogitatõ: vt dicẽs iustior deo sum? Dixisti enim. Non tibi placet quod rectũ est. Vel quid tibi proderit: si ego peccaue ro? Itaq; ego respondebo sermonib tuis. et amicis tuis tecu. Suspice celum et intuere: et pspice ethera q altior te sit. Si peccaueris: quid ei nocebis? Etsi multiplicate fuerint iniquitates tue: quid facies contra eum? Porro si iuste egeris. qd donabis ei: aut qd de manu tua accipiet? Homini qui similis tui est nocebit impietas tua: et filium hois adiuuabit iustitia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: et eiulabunt propter vim brachij tirannor. Et non dixit vbi est de? qui fecit me: qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos super iumenta terre: et sup volucres celi erudit nos. Ibi clamabunt et non exaudiet pter superbiam malor. Non ergo frustra audiet deus: et omnipotens causas singulorum intuebitur. Etiam cum dixeris non considerat: iudicare coram illo. et expecta eum. Nunc enim non infert furorem suum: nec vlciscitur scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suum: et absq sciencia verba multiplicat.

¶ Capitulum. XXXVI.

Audens quoq heliu hec locut? est. Sustine me paululum: et indicabo tibi. Adhuc enim habeo quod pro deo loquar. Repetam sciencia meaz a principio: et operatorem meum probabo iustum. Vere enim absq mendatio sermones mei: et perfecta sciencia probabitur tibi. Deus potentes non abicit cum et ipe sit potens: sed non saluat impios: et iudicium pauperibus tribuit. Non auferet a iusto oculos suos: et reges in solio collocat in perpetuum: et illic eriguntur. Etsi fuerint in cathenis et vinciantur funibus paupertatis: indicabit eis opera eorum et scelera eorum: q violenti fuerunt. Reuelabit quoq aurem eorum vt corripiat: et loquetur vt reuertantur ab iniquitate. Si audierint et obseruauerint cõplebunt dies suos in bono: et annos suos ĩ gloria. Si aũt non audierint transibunt p gladium: et psumentur in stultitia. Simulatores et callidi puocant irã dei: neq; clamabũt cum vincti fuerint. Morietr in tẽpestate aia eorum: et vita eor inter effemĩatos. Eripiet de angustia sua paupez: et reuelabit ĩ tribulatione aurez eius. Igit saluabit te de ore angusto latissime: et non habente fundamentũ subt se. Requies at mense tue erit plena pinguedine. Causa tua q̃si impij iudicata est: causaz iudiciũq; recipies. Nõ te q̃ supet ira vt aliqũ opprimas: nec multitudo donor inclinet te. Depone magnitudinem tuã absq; tribulatione: et omẽs robustos fortitudĩe. Nec ptrahas noctẽ: vt ascendãt populi p eis. Caue ne declines ad iniquitatez. Hanc em̃ cepisti sequi post miseriã. Ecce deus excelsus in fortitudine sua: et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias eius: aut quis audet ei dicere opatus es iniquitatẽ? Memento q ignores opus ei?: de quo cecinerunt viri. Omnes hoies vident eum: vnusquisq; intuetur procul. Ecce deus magn? vincens scienciam nrãm. Numerus annorum eius inestimabilis. Qui aufert stellas pluuie et effundit ymbres adistar gurgitum. Qui de nubib fluunt: q̃ pterunt cuncta desuper. Si voluerit extendere nubes quasi tentoriuz suum et fulgurare lumine suo desuper: cardines q; maris operiet. Per hec enim iudicat populos: et dat escam multis mortalib. In manib abscõdit lucem. et precipit ei vt rursus aduenĩat. Annunciat de ea amico suo q possessio eius sit: et ad eam possit ascendere.

¶ Capitulum. XXXVII.

Super hoc expauit cor meum: et emotus est de loco suo. Audiet auditioñem in terrore vocis eius: et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes celos ipse considerat: et lumẽ illius sup terminos terre. Post eum rugiet sonitus: tonabit voce magnitudinis sue: et non inuestigabitur cuz audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce sua mirabilit: qui facit magna et instrutabilia. Qui precepit niui vt descendat in terram: et hijemis pluuijs et ymbri fortitudinis sue. Qui ĩ manu omnium hoim signat vt nouerint singuli opa sua. Ingrediet bestia latibulũ

suum:⁊ in antro suo morabitur. Ab interioribꝫ egredietᷣ tempestas:et ab arcturo frigus. flante deo cõcrescit gelu:⁊ rursum latissime fundunᷣ aque. Frumẽtũ desiderat nubes:et nubes spargunt lumen suũ. Que lustrant cuncta ꝑ circuitũ quocunqꝫ eas voluntas gubernãtis duxerit ad omne quod ꝓceperit illis sup faciẽ orbis terraꝝ: siue in vna tribu siue in terra sua. siue in quocũqꝫ loco misericordie sue eas iusserit inueniri. Ausculta hec iob:sta et cõsidera mirabilia dei. Nunqꝺ scis quando precepit deus pluuijs:vt ostenderẽt lucem nubium eius: Nunqꝺ nosti semitas nubiũ magnas et ꝑfectas sciencias: Nonne vestimẽta tua calida sunt cũ pflata fuerit terra austro: Tu forsitan cũ eo fabricatus es celos:qui solidissimi quasi ere fusi sunt. Ostende nob quid dicamus illi. Nos quippe inuoluimur tenebris. Quis narrabit ei q̃ loquor: Eciamsi locutus fuerit homo deuorabitur at nunc non vident lucem. Subito aer cogeᷣ in nubes:et ventus transiens fugabit eas. Ab aq̃lone auꝝ venit:et a deo formidolosa laudatõ. Digne eũ inueniri ñ possum⁹. Magnus fortitudine ⁊ iudicio ⁊ iusticia:⁊ enarrari ñ potest. Ideo timebunt eũ viri: ⁊ nõ audebunt eũ ꝓtemplari omes qui sibi videnᷣ esse sapientes.

Capitulum. XXXVIII.

Respondens aũt dñs iob de turbine dixit. Quis est iste inuoluens sentencias sermonib⁹ imperitis: Accinge sicut vir lumbos tuos:interrogabo te et responde mihi: Vbi eras q̃n ponebam fundamenta terre: Indica mihi si habes intelligenciam. Quis posuit mensuras ei⁹ si nosti:vel quis tetendit sup eam lineam: Super quo base illius solidate sunt: Aut quis dimisit lapidem angularem eius cum me laudarent simul astra matutina:⁊ iubilarent omes filij dei: Quis ꝓclusit ostijs mare q̃n erumpebat q̃si de vulua ꝓcedens: cum ponerẽ nubem vestimentũ eius. ⁊ acligine illud quasi pãnis infancie obuoluerem: Circũdedi illud terminis meis:et posui vectem et ostia:et dixi. Usq̃huc venies et non ꝓcedes amplius:⁊ hic ꝓfringes tumentes fluctus tuos. Nunquid post ortuꝫ tuum ꝓcepisti diluculo et ostendisti aurore locũ suuꝫ:nunqꝺ ⁊ tenuisti ꝓcuciens extrema ẽre. excussisti ipios ex ea: Restituetᷣ vt lutũ signaculum:⁊ stabit sicut vestimentum. Auferetᷣ ab impijs lux sua:et brachium excelsum confringetur. Nunqꝺ ingressus est ꝑfundum maris:⁊ in nouissimis abijssi deambulasti: Nunqꝺ aperte sũt tibi porte mortis:⁊ ostia tenebrosa vidisti: Nunqꝺ ꝓsiderasti latitudinẽ terre: Indica mihi si nosti omnia in qua via lux habitet et tenebrarũ quis locus sit:vt ducas vnũquodq̃ ad terminos suos:et intelligas semitas domus eius: Sciebas tunc q̃ nasciturus esses:et numerꝫ dierꝫ tuorꝫ noueras: Nunqꝺ ingressus es thesauros niuis aut thesauros grandinis aspexisti:que ꝓparaui in tempus hostis. in diem pugne et belli: Per quã viaꝫ spargit lux. diuidit estus sup terrã: Quis dedit vehementissimo ymbri cursum ⁊ viã sonantis tonitrui:vt pluueret super terram absq̃ homine in deserto vbi nullus mortaliuꝫ ꝓmorat: vt impleret inuiam et desolataꝫ. et produceret herbas virentes: Quis est pluuie pat:vel quis genuit stillas rorис: De cuius vtero egressa est glacies:et gelu de celo quis genuit: In similitudinẽ lapidis aque duranᷣ:⁊ superficies abyssi ꝓstringit. Nunqꝺ ꝓiungere valebis micantes stellas pliades: aut girum arcturi poteris dissipare: Nũquid ꝓducis luciferũ in tpe suo:et vesperũ super filios terre ꝓsurgere facis: Nũquid nosti ordinẽ celi:⁊ pones rationem eius in terra: Nunqꝺ eleuabis in nebulam vocem tuam:⁊ impetus aq̃rũ opiet te: Nũqꝺ mittes fulgura ⁊ ibũt ⁊ reuertẽcia dicẽt tibi assum⁹: Quis posuit in visceribus homis sapiẽciam:vel quis dedit gallo itelligenciaꝫ: Quis enarrabit celoꝝ rationẽ:⁊ ꝓtentũ celi quis dormire faciet: Quãdo fundabatur puluis in eraꝫ:et glebe ꝓpigebanᷣ: Nunqꝺ capies leene predã ⁊ aiaꝫ catuloꝝ ei⁹ implebis:q̃n cubant in antris ⁊ in specubꝫ insidiantur: Quis ꝓparat coruo escã suam:q̃n pulli ei⁹ clamãt ad deum vagantes:eoq̃ non habeant cibos.

Capitulum. XXXIX.

Nunqnid nosti tempus partus ibicum in petris:vel parturientes ceruas obseruasti. Dinumerasti menses conceptus earum:et scisti tempus partus earum: Incuruantur ad fetum et pariũt:et rugitus emittunt. Sepanᷣ filij

eaꝝ et pgunt ad pastū:egrediunt ꝙ nō re-
uertent ad eas. Quis dimisit onagrū libe-
rum:et vincula eius ꝙs soluit:Cui dedi in
solitudine domū:ꝙ tabnacula eius ī terra
salsuginis. Contēnit mltitudinē ciuitatis:
clamorem exactoris nō audit. Circūspicit
montes pascue sue:et virentia queqꝫ pqui-
rit. Nunquid volet rinoceros seruire tibi:
aut morabit ad psepe tuū: Nunqd alliga-
bis rinocerotam ad arandū loro tuo:aut
pfringet glebas valliuꝫ post te: Nunqd fi-
duciam habebis in magna fortitudīe eius:
Et derelinques ei labores tuos: Nunquid
credes illi qm̄ sementē reddet tibi:ꝙ aream
tuā congreget: Pēna strutōnis similis est
pennis herodij ꝙ accipitris. Qñ derelīquit
ova sua ī terra:tu forsitan ī puluere cale-
facies ea: Obliuiscit ꝙ pes pculcet ea:aut
bestia agri conterat. Durat ad filios suos
quasi non sint sui:frustra laborauit nullo
timore cogente. Priuauit em̄ eaꝫ deus sa-
piencia:nec dedit illi intelligenciaꝫ. Cum
tempus fuerit ī altum alas erigit:deridet
equū ꝙ ascensorē eius. Nunqd prebebis eq̄
fortitudinē:aut circūdabis collo eiꝰ hin-
nituꝫ: Nunqd suscitabis eū quasi locustas:
Gloria nariū eius terror:terram vngula
fodit. Exaltat audacter:in occursum per-
git armatis. Contemnit pauorē:nec cedit
gladio. Sup ipm sonabit pharetra:vibra-
bit hasta et clipeus. Feruens et fremens
sorbet terrā:nec reputat tube sonare clan
gorē. Vbi audierit bucinā dicit vah: pcul
odorat bellū exhortation ē ducum:et vlu-
latum exercitus. Nūquid p sapienciā tuaꝫ
plumescit accipit:expandens alas suas ad
austꝝ: Nunqd ad preceptū tuū eleuabitur
aquila:et ī arduis ponet nidū suū: In pe-
tris manet.et ī preruptis silicibꝰ pmorat:
atqꝫ ī accessis rupibꝰ. Inde pcemplat escaꝫ:
et delonge oculi eius pspiciūt. Pulli eius
lambunt sanguinē:ꝙ vbicūqꝫ cadauer fue-
rit statim adest. Et adiecit dñs:et locutus
est ad iob. Nunqd qui ptendit cū deo:tam
facile pquiescit: Vtiqꝫ qui arguit deū debet
et respondere ei. Respondens aūt iob dño
dixit. Qui leuit locutus sum.rndere quid
possum: Manum meā ponam sup os meū.
Vnum locutus sum qd vtinaꝫ nō dixissez:
et alteꝫ:quibꝰ vltra non addam.

¶ Capitulum.XXXX.

Respondens aūt dñs iob de turbine
dixit. Accinge sicut vir lūbos tu-
os:interrogabo te:ꝙ indica mihi.
Nunquid irritum facies iudicium meū:et
cōdemnabis me vt iustificeris: Etsi habes
brachiū sicut deꝰ et voce simili tonas:cir-
cumda tibi decorem et in sublime erigere:
et esto glorioſus ꝙ speciosus induere vesti-
bus. Disperge superbos in furore tuo et
confunde eos:et respiciens omnem arro-
gantem humilia. Respice cunctos supbos
et confunde eos:et contere impios in loco
suo. Absconde eos ī puluere simul:et faci-
es eorum demerge in foueam.et ego confi-
tebor ꝙ saluare te possit dextera tua. Ecce
behemoth quez feci tecū:fenum quasi bos
comedet. Fortitudo eius in lumbis eius:
et virtus illius in vmbilico ventris eius.
Stringit caudam suā quasi cedrum:ner-
ui testiculoꝝ eius perplexi sunt. Ossa eius
velut fistule eris:cartilago illius quasi la-
mine ferree. Ipse est principium viaꝝ dei.
Qui fecit eū applicabit gladiuꝫ eius:huic
mōtes herbas ferūt. Omnes bestie agri lu-
dent ibi:sub vmbra dormit ī secreto calami.
in locis humētibꝰ. Protegūt vmbre vmbrā
eius:circūdabunt eū salices torrētis. Ecce
absorbebit fluuiū ꝙ nō mirabit:ꝙ habz fi-
duciā ꝙ influat iordanis ī os eiꝰ. In ocu-
lis eius quasi hamo capiet eū:ꝙ in sudibꝰ
pforabit nares eiꝰ. An extrahere poteris
leuiathan hamo:ꝙ fune ligabis linguā eiꝰ
Nunqd pones circuluꝫ in naribꝰ eius:ar-
milla pforabis maxillā eius: Nūquid mul-
tiplicabit ad te preces:vt loquet tibi mol-
lia: Nunqd feriet tecū pactū:ꝙ accipies eū
seruum sempiternuꝫ: Nunqd illudes ei q̄si
aui:aut ligabis eū ancillis tuis: Cōcident
eū amici:diuident illuꝫ negociatores. Nū-
quid īplebis sagenas pelle eius:ꝙ gurgu-
tiū piscium capite illius: Pones sup eū ma-
num tuā: Memēto belli:nec vltra addas lo-
qui. Ecce spes eiꝰ frustrabit eū:ꝙ vidētibꝰ
cunctis pcipitabit.

¶ Capi.XXXXI.

Non quasi crudelis suscitabo eum.
Quis enim resistere potest vul-
tui meo:ꝙ quis ante dedit mihi vt
redda mei: Omnia que sub celo sunt mea
sunt. Non parcam ei et verbis potenti-
bus:et ad deprecandum compositis. Quis
enim reuelabit faciem indumenti eius:

Et in medium oris eius qs inꝛbit: ꝓ Portas vultus eius qs apiet: ꝓ Per girum dentium eius formido: corpus illius q̃si scuta fusilia. q ꝓpactũ squamis se ꝑmentibꝰ. Una vni ꝓiungit̃: q ne spiraculũ quidẽ incedit ꝑ eas Una alteri adherebit: et tenẽtes se nequaq̃ sepabũt̃. Externutacõ ei⁹ splẽdor ignis. et oculi ei⁹ vt palpebre diluculi. De ore ei⁹ lampades ꝓcedũt. sicut tede ignis accense de maibꝰ eius ꝓcedit fumus: sicut olle succense atq; feruẽtes. Halitus ei⁹ prunas accendere facit: et flãma de ore eius egredit̃. In collo ei⁹ morabit̃ fortitudo: q facie ei⁹ precedit egestas. Membra carniũ ei⁹ coherẽtia sibi. Mittet ꝑ eũ fulmia. q ad locũ aliũ nõ ferent̃. Cor eius indurabit̃ tanq̃ lapis: et stringet̃ q̃si malleatoris incus. Cũ sublat⁹ fuerit timebũt angeli: q territi purgabũt̃. Cũ apꝓhẽderit eũ gladi⁹ subsistere ñ poterit: neq; hasta neq; thorax. Reputabit enĩ q̃si paleas ferꝝ: q q̃si lignũ putridũ es. Nõ fugabit eũ vir sagittari⁹: in stipulaz versi sũt ei lapides funde. Quasi stipulã estimabit malliũ: q ꝟridebit vibrantẽ hastã. Sub ipso erũt radij solis: et sternet sibi auꝝ q̃si lutuz. Feruescere faciet q̃si ollam ꝑfundũ mare: ponet q̃si cũ vngenta bulliũt. Post eũ lucebit semita: estimabit abissum quasi senescentẽ. Nõ est sup terrã pt̃as que ꝓpet̃ ei: qui factus ẽ vt nullũ timeret. Omne sublime videt: ipse est rex sup vniuersos filios superbie.

¶ Capi. XXXXII.

Respondens aũ iob dño dixit. Scio q̃ oĩa potes: q nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat ꝓsiliũ absq; sciencia? Ideo insipienter locutus suz. et que vltra modũ excederẽt sciencia meã. Audi q ego loq̃r: interrogabo te et rñde mihi. Auditu auris audiui te: nunc aũ oculꝰ meus videt te. Idcirco ipe me rephendo: q ago pñiaz in fauilla q cinere. Postq̃ aũ locutus ẽ deus verba hec ad iob: dixit ad eliphaz themanitẽn. Iratus ẽ furor me⁹ in te et ĩ duos amicos tuos: qm̃ nõ estis locuti corã me rectũ sicut seru⁹ meus iob. Sumite ergo vobis septẽ thauros et septẽ arietes: q ite ad seruũ meũ iob: q offerte olocaustũ ꝑ vobis. Job aũ seruus me⁹ orabit ꝑ vobis. Faciẽ eius suscipiã: vt non vobis imputet̃ stultitia. Neq; em̃ locuti estis ad me recta: sicut seruus me⁹ iob. Abierũt ergo eliphas themanites q baldath suites q sophar naamathites q fecerũt sicut locutus fuerat dñs ad eos: et suscepit deus faciem iob. Dñs q̃q ꝓuersus est ad pñiaz iob: cum oraret ꝑ amicis suis. Et addidit dñs omia q̃cunq; fuerãt iob duplicia. Venerunt aũt ad eũ omes fres sui et vniuerse sorores sue et cuncti q̃ nouerãt eum ꝓius: et ꝓmederũt cũ eo panẽ in domo ei⁹. Et mouer̃t sup eũ caput: q ꝓsolati sunt eũ sup omni malo qđ intulerat dñs sup eũ: q dederunt ei vnusq̃sq; ouem vnã q inaurez aureã vnam. Dñs aũ benedixit nouissimis iob magisq̃ principio ei⁹. Et facta sunt ei q̃tuordecim milia ouiũ q sex milia camelorꝝ: q mille iugа boum. q mille azine: q fuerũt ei septez filij q tres filie. Et vocauit nomẽ vnius diem: et nomen secunde cassiam: q nomen tercie cornustibij. Nõ sunt aũ inuẽte mlieres speciose sicut filie iob: ĩ vniuersa tra. Deditq; eis ꝑ suus hereditatez inter fres eaꝝ. Vixit aũ iob post hec centũq̃draginta ãnis: q vidit filios suos q filios filioꝝ suoꝝ vsq; ad quartã generationẽ: q mortuus ẽ senex et plenus dieꝝ.

¶ Explicit liber iob. Incipit plogus beati hieronimi presbiteri in psalterium.

Psalteriũ rome dudũ positũ emendarã: q iuxta septuagi ta interꝑtes. licz cursim. magna tñ ex pte correxerã. Od qz rursũ videtis o paula q eu stochiũ scriptoꝝ vicio deꝑuatũ. pluscq̃ antiquũ errorem q̃ nouã emẽdacõez valere: me cogitis vt veluti q̃dã nouali. scissuz iã aruũ exerceã. et obliq̃s sulcis renascentes spinas eradicẽ: equum esse dicentes. vt qđ crebro pullulat crebrius succidat. Cũ cõsueta ꝑfacõne ꝓmoneo taz vos quibꝰ forte labor iste desudat. q̃ eos q̃ exẽplaria istius mõi hãe voluerint: vt q̃ diligent̃ emẽdatui: cũ cura q diligencia trãscribant̃. Notent sibi vnusq̃sq; vel iacentẽ lineaz. vl radiacia signa. id ẽ oboelos vl astericos: q vbicũq; viderit ṽgulaz ꝑcedentẽ. ab ea vsq; ad duo puncta que imꝑfectimus. sciat in septuagi ta translatoribꝰ plus haberi: vbi aũt plus perit stelle similitudiez. de hebreis voluminibꝰ addidtũ nouerit eq̃vsq; ad duo ꝑncta. iuxta theodotionis dumtaxat editionem:

qui simplicitate sermonis a septuaginta interp:etib9 nō discordat. Hec ergo et vobis et studioso cuiq3 feciſſe me sciens. non ambigo multos fore. q̄ vel inuidia vel supercilio malent cōtemnere et videre p̄clara q̄ discere: et de turbulento magis riuo q̄ de purissimo fonte potare.

Explicit prologus. Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum.

Beatus vir qui non abijt ī consilio impiorum: et in via peccatorum nō stetit: et in cathedra pestilencie non sedit. Sed in lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium eius nō defluet: et omnia quecunq3 faciet prosperabunt. Non sic impij non sic: sed tanq̄ pulvis quez proicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impij in iudicio: neq3 peccatores in consilio iustorum. Quoniā novit dominus viam iustorum: et iter impiorum peribit.

Psalmus dauid.

Quare fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania? Astiterūt reges terre et principes conuenerunt in vnum: aduersus dominum et aduersus cristum eius. Dirumpamus vincula eor: et proiciamus a nobis iugum iporum. Qui habitat in celis irridebit eos: et dominus subsannabit eos. Tunc loquet ad eos in ira sua: et in furore suo conturbabit eos. Ego autez constitutus sum rex ab eo super syon montem sanctum eius: predicans preceptum eius. Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gētes hereditatem tuam: et possessionem tuaz terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanq̄ vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram. Seruite domino ī timore: et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam: nequando iraſcatur dominus et pereatis de via iusta. Cum exarserit ī breui ira eius: beati oēs qui p̄fidunt in eo.

Psalmus dauid cum fugeret a facie absalon filij sui.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me: multi īsurgunt aduersuz me. Multi dicunt aīe mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autē domine suscepto: me? es: gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominuz clamaui: et exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui et soporat? sum: et exurrexi quia dominus suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me: exurge domine saluum me fac deus meus. Quoniam tu p̄cussisti omnes aduersantes mihi sine causa: dentes peccator contriuisti. Domini est salus: et super populum tuum benedictio tua.

In finem in carminib9 psalmus dauid.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iusticie mee: ī tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei: et exaudi orationem meam. Filij hominum vsq3 quo graui corde: ut quid diligitis vanitatem et queritis mendaciū: Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suū: dñs exaudiet me cuz clamauero ad eum. Iraſcimini et nolite peccare: que dicitis ī cordib9 vr̄is et in cubilib9 vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iusticie et sperate in domino: multi dicunt q̄s ostendit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui domine: dedisti leticiam in corde meo. A fructu frumēti vini et olei sui: multiplicati sunt. In pace in idipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu domine. singulariter in spe: constituisti me.

In finem p̄o ea que hereditatem cōsequitur. psalmus dauid.

Verba mea auribus percipe domine: intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee: rex me? et deus meus. Quoniam ad te orabo domine: mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Neq3 habitabit iuxta te malignus: neq3 permanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatē: perdes omnes qui loquuntur mendaciū. Virum sanguinuz et dolosum abominabitur dominus: ego autem in multitudine misericordie tue.

Introibo in domuz tuaz: adorabo ad templum sanctū tuum in timore tuo. Dñe deduc me in iusticia tua: ꝓpter inimicos meos dirige in cōspectu tuo viam meā. Qm̄ non est in ore eorū veritas: cor eoꝝ vanuz est. Sepulcrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebant: iudica illos deus. Decidant a cogitationibus suis: ſm multitudinē impietatuz eoꝝ expelle eos: quoniaz irritauerunt te dñe. Et letentur omnes qui sperant in te: ineternū exultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te oñes qui diligunt nomen tuū: quoniam tu bñdices iusto. Dñe: vt scuto bone volūtatis tue coronasti nos. ¶ In finē in carminibꝫ ꝑ octaua psalmus dd.

Dñe ne i furore tuo arguas me: neq3 in ira tua corripias me. Miserere mei dñe quoniam infirmus sum: sana me dñe quoniaz ꝓturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: et tu dñe vsqꝫquo? Conuertere dñe et eripe animam meam: saluum me fac ꝓpter misericordiā tuam. Quoniam nō est in morte qui memor sit tui: in inferno aūt quis confitebit tibi? Laboraui in gemitu meo: lauabo ꝑ singulas noctes lectuz meum: lacrimis meis stratum meū rigabo. Turbatus est a furore oculus me?: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui opamini iniqtatem: qm̄ exaudiuit dñs vocē fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationē meam: dñs orationem meā suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer oñes inimici mei: cōuertant̄ et erubescant valde velociter.

¶ In finem psalmus dauid quē cantauit dño pro verbis chusi filij Jemini.

Dñe deus meus in te speraui: saluuz me fac ex omnibꝫ psequentibꝫ me et libera me. Nequando rapiat vt leo animā meam: dū non est qui redimat neqz qui saluum faciat. Dñe deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibꝫ meis. Si reddidi retribuentibꝫ mihi mala: decidaz merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et cōprehendat: ⁊ conculcet in terra vitam meam: et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge dñe in ira tua: et exaltare in finibꝫ inimicoꝝ meoꝝ. Exurge dñe deus meus in precepto quod mandasti: ⁊ synagoga populoꝝ circumdabit te. Et propter hanc in altum regredere: dñs iudicat populos. Judica me dñe ſm iusticiam meā: et ſm innocenciā meaz sup me. Consumetur nequicia peccatoruz: ⁊ diriges iustum scrutans corda et renes deus. Justū adiutoriuz meū a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis ⁊ paciēs: nunqd iraſcet̄ ꝑ singulos dies: Nisi conuersi fueritis gladiū suū vibrabit: arcū suum tetendit ⁊ parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibꝫ effecit. Ecce parturit iniusticiā: concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit ⁊ effodit eum: ⁊ incidit in foueā quaz fecit. Conuertet̄ dolor eius in caput eius: et i verticem ipsius iniquitas eius descendet. Confitebor dño secundū iusticiaz ei?: et psallam nomini domini altissimi. ¶

In finez psalmus dauid ꝑ torcularibꝫ.

Omine dñs noster: q̄ admirabile e nomē tuuz in vniuersa tra. Quoniam eleuata e magnificēcia tua: sup celos. Ex ore infantium et lactantium pfecisti laudem propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et vltorem. Quoniam videbo celos tuos opa digitoꝝ tuoꝝ: lunā et stellas que tu fundasti. Quid est homo q̄ memor es eius: aut filius hominis qm̄ visitas eum? Minuisti eum paulomin? ab angelis: gloria et honore coronasti eum: et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibꝫ ei?: oues et boues vniuersas: insuper et pecora campi. Volucres celi et pisces maris: qui pambulant semitas maris. Domine dñs noster: q̄ admirabile est nomen tuuz in vniuersa terra. ¶

In finem ꝑ occultis filij. psalmus dauid.

Confitebor tibi domie in toto corde meo: narrabo oīa mirabilia tua. Letabor et exultabo in te: psallaz nomini tuo altissime. In cōuertendo inimicum meum retrorsum: infirmabunt̄ et pibunt a facie tua. Quoniā fecisti iudiciū meum et causam meaz: sedisti sup thronū qui iudicas iusticiaz. Increpasti gentes ⁊ periit impius: nomē eorum delesti in eternum. ⁊ in seculū seculi. Inimici defecerūt

framee in finem: et ciuitates destruxisti. Perijt memoria eor cũ sonitu: ⁊ dñs in eternũ pmanet. Parauit in iudicio thronũ suũ: ⁊ ipse iudicabit orbez ẽre in equitate: iudicabit pplos ĩ iusticia. Et factus est dominus refugiũ paupi: adiutor ĩ oportunitatibz in tribulatione. Et sperent in te qui nouerũt nomen tuũ: qm̃ non dereliquisti querẽtes te dñe. Psallite dño q̃ habitat in syon: anũciate inf gentes studia ei⁹. Qm̃ reqrens sanguinez eor recordatus est: nõ est oblitus clamorẽ paupum. Miſere mei dñe: vide hũilitatez meã de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: vt anũciem omnes laudationes tuas ĩ portis filie syon. Exaltabo ĩ salutari tuo: infixe sunt gentes ĩ interitu quẽ fecerunt. In laqueo isto quez absconderũt: ꝓhensus est pes eor. Cognoscetur dñs iudicia faciens: in opibz manuũ suarũ ꝓhensus est pcor. Conuertant peccatores in infernũ: omnes gentes q̃ obliuiscunt deum. Quoniã non in finem obliuio erit pauperis: paciencia pauperis nõ peribit in finem. Exurge dñe nõ ꝓfort homo: iudicent gentes in conspectu tuo. Cõstitue dñe legislatorem sup eos: vt sciant gentes qm̃ homines sunt. Ut quid dñe recessisti longe: despicis in oportunitatibz in tribulatione. Cum superbit impius incenditur paup: ꝓhendunt in cõsilijs quibz cogitant. Quoniã laudatur peccator in desideriis anime sue: et iniqu⁹ benedicitur. Exacerbauit dñm peccator: fm multitudinẽ ire sue nõ queret. Non est deus ĩ ꝓspectu eius: ĩquinate sunt vie illi⁹ in omni tempe. Auferunt iudicia tua a facie eius: oim inimicor suor dñabit. Dixit em̃ in corde suo: nõ mouebor a generatione ĩ generationẽ sine malo. Cui⁹ maledictione os plenũ est et amaritudie et dolo: sub lingua eius labor et dolor. Sedet ĩ insidijs cũ diuitibz ĩ occultis: vt ĩterficiat innocentẽ. Oculi eius ĩ paupem respiciũt: insidiat in abscondito quasi leo ĩ spelunca sua. Insidiat vt rapiat paupem: rapere pauperez dum attrahit eũ. In laqueo suo humiliabit eum: inclinabit se et cadet cum dñatus fuerit pauper. Dixit em̃ in corde suo oblitus est deus: auertit faciem suam ne videat in finẽ. Exurge dñe deus ⁊ exaltet manus tua: ne obliuiscaris pauperũ.

Propter quid irritauit impius deũ: dixit em̃ in corde suo non requiret: Vides quoniam tu labor et dolorem consideras: vt tradas eos in manus tuas. Tibi derelict⁹ est pauper: orphano tu eris adiutor. Cõtere brachium peccatoris et maligni: querẽ peccatũ illius ⁊ nõ inuenies. Domin⁹ regnabit ineternũ et in seculũ seculi: pibitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudiuit dñs: prepationez cordis eorũ audiuit auris tua. Judicare pupillo et humili: vt nõ apponat vltra magnificare se homo super terram.

¶ In finem psalmus dauid.

In dño confido quomõ dicitis anie mee: transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderũt arcum: pauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittent ĩ obscuro rectos corde. Qm̃ que pfecisti destruxerunt: iust⁹ aũt quid fecit? Dñs in templo sancto suo: dñs in celo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciũt: palpebre eius interrogãt filios hoim. Dñs interrogat iustum ⁊ impium: qui aũt diligit iniquitatẽ odit aiaz suã. Pluet sup peccatores laqueos: ignis et sulphur et spiritus procellar pars calicis eorũ. Quoniam iustus dominus et iusticias dilexit: equitatem vidit vultus ei⁹.

¶ In finem psalmus dauid p octaua.

Saluum me fac domine quoniam defecit sanctus: quoniam diminute sunt veritates a filijs hominuz. Vana locuti sunt vnusquisq; ad primum suum: labia dolosa in corde et corde locuti sunt. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa: et linguam magniloquaz. Qui dixerunt linguam nostraz magnificabim⁹: labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est? Propter miseriã inopum et gemitum paupez: nunc exurgam dicit dñs. Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo. Eloquia domini eloquia casta: argentum igne examinatũ: probatuz terre purgatum septuplũ. Tu domine seruabis nos et custodies nos: a generatione hac ieternum. In circuitu impij ambulant: fm altitudinez tuam multiplicasti filios hoim.

¶ In finem psalmus dauid.

Usququo dñe obliuiscēris me in finem: usquq̄ auertēris faciē tuaz a me? Quamdiu ponaz psilia in aīa mea: dolorē in corde meo p diez? Usququo exaltabit inimicus meus sup me? respice et exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam ī morte: neqñ dicat inimicus meus pualui aduersus eum. Qui tribulant me exultabunt si motus fuero: ego aūt in misericordia tua speraui. Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo dño qui bona tribuit mihi: et psallam nomini dñi altissimi.

In finem psalmus dauid.

Dixit insipiens in corde suo: nō est deꝰ. Corrupti sunt ⁊ abominabiles facti sūt ī studijs suis: nō est qui faciat bonum nō est usq; ad vnuz. Dñs de celo pspexit super filios hoīm: vt videat si est intelligēs aut req̄rens deū. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: non est q̄ faciat bonū non est usq; ad vnū. Sepulcrū patens ē guttur eoꝝ: linguis suis doluse agebant: venenū aspiduz sub labijs eoꝝ. Quoꝝ os maledictione et amaritudine plenū est: veloces pedes eoꝝ ad effūdendū sanguinē. Contricio ⁊ infelicitas in vijs eoꝝ: et viaz pacis nō cognouerūt: nō est timor dei añ oculos eoꝝ. Nōne cognoscent omnes qui opañ iniquitatē: qui deuorant plebem meam sicut escam panis? Dñm non inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ dñs in generatione iusta ē: psiliū inopis pfudistis: qm̄ dñs spes eius est. Quis dabit ex syon salutare israhel? cū auerterit dñs captiuitatē plebis sue exultabit iacob et letabit̄ israhel.

In finem psalmus dauid.

Domine quis habitabit ī tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet ī monte sancto tuo? Qui īgreditur sine macula: et opaī iusticiaz. Qui loq̄tur veritatez ī corde suo: qui nō egit dolū in lingua sua. Nec fecit primo suo malū: et obprobriū non accepit aduersus primos suos. Ad nihilū deductus est in ꝓspectu eiꝰ malignꝰ: timētes aūt dñm glorificat. Qui iurat primo suo ⁊ ñ decipit: q̄ pecuniā suam ñ dedit ad vsurā: et munera sup innocentē nō accepit. Qui facit hec: nō mouebit̄ inetернū.

Tituli īscriptio ipi dō.

Conserua me domine qm̄ speraui ī te: dixi domino deus meus es tu: quoniā bonoꝝ meoruz non eges. Sanctis qui sunt in terra eius: mirificauit omnes voluntates meas in eis. Multiplicate sunt īfirmitates eoꝝ: postea acceleraverunt. Non congregabo q̄uenticula eorū de sanguinibꝫ: nec memor ero nominum eorū p labia mea. Dñs pars hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es qui restitues hereditatē meaz mihi. Funes ceciderūt mihi ī preclaris: etenī hereditas mea p̄clara est mihi. Benedicaz dñm qui tribuit mihi intellectū: insup et usq; ad noctē increpuerunt me renes mei. Prouidebam dñm in cōspectu meo semp: qm̄ a dextris est mihi ne ꝓmouear. Propter hoc letatum est cor meū ⁊ exultauit lingua mea: insup ⁊ caro mea requiescet in spe. Quoniā non derelinques aīam meaz in inferno. nec dabis scīm tuū videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me leticia cuz vultu tuo: delectationes in dextera tua usq; in finem.

Oratio dauid.

Exaudi dñe iusticiaz meam: intende deprecationem meam. Auribꝫ percipe orationem meam: non in labijs dolosis. De vultu tuo iudiciū meuz prodeat: oculi tui videant equitatē. Probasti cor meum et visitasti nocte: igne me examinasti et non est inuenta in me iniq̄tas. Ut non loquatur os meum opera hominum: propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos ī semitis tuis: vt nō moueant vestigia mea. Ego clamaui quoniaz exaudisti me deus: inclina aurē tuam mihi ⁊ exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas: q̄ saluos facis sperātes in te. A resistentibus dextere tue custodi me: vt pupillaz oculi. Sub vmbra alarū tuaꝝ p̄tege me: a facie impioꝝ qui me afflixerūt. Inimici mei animaz meam circūdederunt: adipem suū ꝓcluserunt: os eoꝝ locutū est superbiā. Proicientes me nunc circūdederunt me: oculos suos statuerūt declinare in terrā. Susceperūt me sicut leo patus ad predā: et sicut catulus leonis habitans in abditis. Exurge dñe preueni eum et supplanta

eum:eripe animā meaz ab impio:frameā
tuā ab inimicis man⁹ tue. Dñe a paucis
de terra diuide eos in vita eoꝝ:⁊ de abscō-
ditis tuis adimpletus est venter eoꝝ. Sa
turati sunt filijs:et dimiserūt reliq̄as su-
as paruul' suis. Ego aūt in iusticia appare
bo ꝓspectui tuo:saciabor cum apparuerit
gloria tua.

In finem puero dñi dauid que locut⁹
est dño verba cātici hui⁹ in die q̄ eripuit
eū dñs de manu omniū inimicoꝝ ei⁹ ⁊ de
manu saul et dixit.

Diligaz te dñe fortitudo mea:dñs
firmamentū meū et refugiū meū
et liberator meus. Deus meus ad-
iutor meus:et sperabo in eum. Protector
me⁹et cornu salutis mee:et susceptor me-
us. Laudans inuocabo dñm:et ab inimi-
cis meis salu⁹ero. Circūdederūt me dolo-
res mortis:⁊ torrētes iniq̄tatis ꝓturbaue
rūt me. Dolores inferi circūdederūt me:
ꝓoccupaueřt me laquei mortis. In tribł
tōe īuocaui dñm:et ad deū meū clamaui.
Et exaudiuit de tēplo scō suo vocē meā:
et clamor me⁹ in ꝓspectu eius introiuit ī
aures ei⁹. Commota est ⁊ ꝓtremuit terra:
fundamēta montiū ꝓturbata sunt ⁊ ꝓmo
ta sūt:qm̄ irat⁹est eis. Ascēdit fum⁹ ī ira
eius:et ignis a facie ei⁹exarsit:carbones
succensi sunt ab eō. Inclinanit celos ⁊ de-
scendit:et caligo sub pedibꝫ ei⁹. Et ascen-
dit sup cherubin ⁊ volauit:volauit super
pēnas ventoꝝ. Et posuit tenebras latibu-
lum suū.in circuitu ei⁹ in tabnaculū ei⁹:
tenebrosa aqua ī nubibꝫ aeris. Pre fulgo-
re in ꝓspectu ei⁹nubes trānsierūt:grandꝫ ⁊
carbones ignis. Et intonuit de celo dñs:⁊
altissim⁹dedit vocē suā:grandꝫ ⁊ carbones
ignis. Et misit sagittas suas et dissipauit
eos:fulgura mł̄tiplicauit et ꝓturbauit e-
os. Et apparueřt fontes aquaꝝ:⁊ reuela-
ta sūt fundamēta orbis terraꝝ. Ab incre-
patione tua dñe:ab inspiratōne spūs ire
tue. Misit de sūmo et accepit me:⁊ assum-
psit me de aquis mł̄tis. Eripuit me de ini-
micis meis fortissimis ⁊ ab hijs q̄ oderunt
me:qm̄ ꝓfortati sūt sup me. Preuenerūt
me in die afflictionis mee:et fact⁹est dñs
protector me⁹. Et eduxit me in latitudinē:
saluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribuet
mihi dñs ſm iusticiā meā:et ſm puritatē
manuum meaꝝ retribuet mihi. Quia cu-
stodiui vias dñi:nec īpie gessi a deo meo.
Qm̄ omnia iudicia ei⁹ in ꝓspectu meo:et
iusticias ei⁹ nō repuli a me. Et ero imma
culatus cū eo:⁊ obseruabo me ab iniqui-
tate mea. Et retribuet mihi dñs ſm iusti
ciaz meā:⁊ ſm puritatē manuū meaꝝ in
cōspectu oc̄loꝝ ei⁹. Cum sancto sanctus
eris:⁊ cū viro innocēte īnocēs eris. Et cū
electo elect⁹eris:et cū puerso puerteris.
Qm̄ tu populū humilez saluum facies:et
oc̄los supboꝝ hūiliabis. Qm̄ tu illumīas
lucernā meā dñe:deus me⁹ illumīa tene-
bras meas. Qm̄ ī te eripiar a tēptatione:
et in deo meo trānsgrediar murꝝ. Deus me⁹
impolluta via ei⁹:eloq̄a dñi igne exami-
nata:ꝓtector est oīm sperantiū in se. Qm̄
quis de⁹ preter dñm:aut quis de⁹ preter deū
nr̄m. Deus q̄ precinxit me virtute:et po-
suit īmaculatā viā meā. Qui pfecit pedes
meos tanq̄ ceruoꝝ:⁊ sup excelsa statuēs
me. Qui docet manꝰ meas ad preliū:⁊ po
suisti vt arcū ereum brachia mea. Et dedi-
sti mihi protectionē salutis tue:et dextera
tua suscepit me. Et disciplīa tua correxit
me in finē:et disciplina tua ipa me doce-
bit. Dilatasti gressus meos subtus me:et
non sunt infirmata vestigia mea. Perse-
quar inimicos meos et ꝓpḥendā illos:et
non ꝓuertar donec deficiant. Confringā
illos nec potēřt stare:cadēt subtus pedes
meos. Et p̄cinxisti me virtute ad belluz:
et supplantasti insurgentes in me subtus
me. Et inimicos meos dedisti mihi dorsū:
et odientes me disperdidisti. Clamauerūt
nec erat qui saluos faceret ad dominum:
nec exaudiuit eos. Et comminuaz eos in
puluerem ante faciem venti:vt lutū pla-
teaꝝ delebo eos. Eripies me de contradi-
ctionibꝫ populi:constitues me in caput
gentium. Popul⁹ quem non cognoui ser-
uiuit mihi:in auditu auris obediuit mi-
hi. Filij alieni mentiti sunt mihi:filij ali-
eni inueterati sunt:et claudicauerūt a se-
mitis suis. Viuit dominꝰ ⁊ benedictus de⁹
meus:et exaltetur deus salutis mee. Deꝰ
qui das vindictas mihi et subdis popl̄os
sub me:liberator meus de inimicis meis
iracundis. Et ab insurgentibꝫ in me exal-
tabis me:a viro iniquo eripies me. Pro-
pterea confitebor tibi in nationibꝫ dñe:

et nomini tuo psalmum dicam. Magnificans salutes regis eius :et faciēs misericordiam cristo suo dauid:et semini eius vsq; in seculum. In finē ps dauid.

Celi enarrant gloriam dei:et opera manuū eius annuńciat firmamentum. Dies diei eructat verbū et nox nocti indicat scienciam. Non sunt loquele neq; sermones:q̄rum nō audiant voces eorum. In omnē terrā exiuit son⁹ eorum:et in fines orbis terre verba eorū. In sole posuit tabernaculum suum:⁊ ipse tanq̄ sponsus pcedens de thalamo suo. Exultauit vt gigas ad currendam viam: a summo celo egressio ei⁹. Et occursus ei⁹ vsq; ad summuz ei⁹:nec est qui se abscondat a caloē ei⁹. Lex dñi īmaculata puertēs animas:testimoniū dñi fidele sapientiam prestans paruulis. Justicias dñi rectē letificantes corda:preceptū dñi lucidū illuminans oculos. Timor dñi sanctus pmanens in seculū seculi:iudicia dñi vera iustificata in semetipsa. Desiderabilia super aur et lapidē pciosum multū:et dulciora sup mel et fauū. Etenī seruus tuus custodit ea:in custodiendis illis retributio multa. Delicta q̄s ītelligit:ab occultis meis munda me:et ab alienis parce seruo tuo. Si mei non fuerint dñati tunc immaculatus ero:⁊ emūdabor a delicto maximo. Et erūt vt placeant eloquia oris mei:et meditatō cordis mei in pspectu tuo semp. Dñe adiutor meus:et redemptor meus.

In finem psalmus dauid.

Exaudiat te dñs in die tribulatōis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxiliū de sancto:et de syon tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui:⁊ olocaustū tuū pingue fiat. Tribuat tibi fm cor tuū:et omne psilium tuū confirmet. Letabimur in salutari tuo:et in nomīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dominⁱ⁹ omnes petitiones tuas:nunc cognoui q̄m saluum fecit dñs cristū suum. Exaudiet illum de celo sancto suo:in potētatibus salus dextre eius. Hij in curribus et hij in equis:nos aūt in nomine dei nostri inuocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autem surreximus et erecti sumus. Domine saluuz fac regem:et exaudi nos in die in qua inuocauerimus te.

In finem psalmus dauid.

Domine in virtute tua letabitur rex:et sup salutare tuū exultabit vehementer. Desiderium cordis ei⁹ tribuisti ei:et voluntate labior̄ eius non fraudasti eum. Q̄m preueniſti eum in benedictionib⁹ dulcedinis:posuisti in capite eius coronam de lapide pcioso. Vitam petijt a te et tribuisti ei:lōgitudinē dierū in seculum et in seculum seculi. Magna glia eius in salutari tuo:gloriā et magnū decorem impones super eum. Q̄m dabis eū in bñdictionē in seculū seculi:letificabis eū in gaudio cum vultu tuo. Q̄m rex sperat in dño:et in misericordia altissimi nō pmouebitur. Inueniat manus tua omnib⁹ inimicis tuis:dextera tua inueniat oēs qui te oderunt. Pones eos vt clibanum ignis in tpe vult⁹ tui:dñs in ira sua pturbabit eos:et deuorabit eos ignis. Fructū eorum de terra perdes:et semē eor̄ a filijs hoim. Q̄m declinauerūt in te mala:cogitauerūt psilia que nō potuerūt stabilire. Q̄m pones eos dorsum:in reliquijs tuis preparabis vultum eor̄. Exaltare dñe in virtute tua:cantabim⁹ et psallem⁹ virtutes tuas.

In finē ps dō pro suscepte matutina.

Deus deus me⁹ respice in me:quare me dereliquisti: longe a salute mea verba delictor̄ meorum. Deus meus clamabo p diem et non exaudies:et nocte et ñ ad insipientiā mihi. Tu aūt in sancto habitas:laus israhel. In te speraverunt pr̄es nostri:sperauerūt et liberasti eos. Ad te clamauerūt ⁊ salui facti sunt: in te sperauerūt et ñ sunt confusi. Ego aūt sum vermis et non homo:obprobriū hominū et abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me:locuti sunt labijs et mouerūt caput. Sperauit in dño eripiat eum: saluum faciat eum q̄m vult eum. Quoniā tu es qui extraxisti me de vētre:spes mea ab uberib⁹ matris mee:in te proiect⁹ sum ex vtero. De ventre matris mee deus me⁹ es tu:ne discesseris a me. Q̄m tribulatio proxima est:quoniā non est qui adiuuet. Circumdederunt me vituli multi:thauri pingues obsederunt me. Aperuerunt sup me os suum:sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sū: et dispsa sunt oīa
ossa mea. Factū est cor meū tanq̄ cera li-
quescēs: in medio ventris mei. Aruit tāq̄
testa virt⁹ mea: ꝛ lingua mea adhesit fau
cibꝰ meis: ꝛ in puluerem mortis deduxisti
me. Qm̄ circūdederūt me canes mlti: ꝓsiliū
maligntiū obsedit me. Foderūt man⁹ me-
as ꝛ pedes meos: dinūerauerūt oīa ossa
mea. Ipsi vero ꝓsiderauerūt et inspexerūt
me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et sup ve-
stem meā miserūt sortē. Tu aūt dne ne elō-
gaueris auxiliū tuū a me: ad defensionez
meā ꝓspice. Erue a framea de⁹ anīaz meā:
et de manu canis vnicā meaz. Salua me
ex ore leonis: et a cornibꝰ vnicorniū hūili
tatē meā. Narrabo nomē tuū frībꝰ meis:
in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis
dnm laudate eū: vniuersū semē iacob glo
rificate eū. Timeat eū oīe semē isrl: qm̄
nō sprezit neq̄ despexit deprecatōez paupe-
ris. Nec auertit faciē suā a me: ꝛ cum cla-
marē ad deū exaudiuit me. Apud te laus
mea in eccl'ia magna: vota mea reddā in
ꝓspectu timentiū eū. Edēt paupes et satu
rabunt: ꝛ laudabūt dnm q̄ requirūt eū: vi-
uent corda eorū in seculū seculi. Reminis-
scent et ꝓuertent ad dnm: vniuersi fines
terre. Et adorabūt in ꝓspctū ei⁹: vniuerse
familie gentiū. Qm̄ dni est regnū: et ipse
dnabit gentiū. Manducauerūt et adorauе
rūt oēs pīgues terre: in ꝓspectu ei⁹ cadēt
oēs q̄ descēdūt in terrā. Et aīa mea illi vi-
uet: ꝛ semē meū seruiet ipsi. Annūciabitur
dño generatio vētura: et annūciabūt celi
iusticiā eius ꝑpl'o q̄ nascet quē fecit dns.

¶ Psalmus Dauid.

Omin⁹ regit me et nihil mihi de-
erit: in loco pascue ibi me colloca-
uit. Sup aquā refectionis educa-
uit me: aniam meā ꝓuertit. Deduxit me
sup semitas iusticie: ꝑpt nomē suū. Nam
etsi ambl'auero in medio vmbre mortis ñ
timebo mala: qm̄ tu mecū es. Virga tua ꝛ
bacul⁹ tuus: ipa me ꝓsolata sunt. Parasti
i ꝓspectu meo mēsam: aduersus eos q̄ tri-
bulāt me. Impinguasti in oleo caput me
um: et calix me⁹ inebrias q̄pclarus ē. Et
misericordia tua subsequet me: oīb⁹ di-
ebꝰ vite mee. Et vt inhabitē i domo dni:
in longitudine dieruz.

¶ Psalmus dauid in prima sabbati.

Domini est terra ꝛ plenitudo eius:
orbis trarꝝ et vniuersi qui hītant
in eo. Quia ipse sup maria funda
uit eū: ꝛ sup fluia prepauit eū. Quis ascē-
dit in montē dūi: aut q̄s stabit i loco scto
eius. Innocēs manibꝰ et mūdo corde: qui
non accepit in vano aimā suam: nec iu-
rauit in dolo ꝓximo suo. Hic accipiet bn̄-
dictionē a dno: et misericordiā a deo salu-
tari suo. Hec est generatio querentiū eū:
querētiū faciē dei iacob. Attollite portas
principes vras: ꝛ eleuamini porte eterna-
les: et introibit rex glie. Quis est iste rex
glie! dns fortis ꝛ potēs: dns potēs in pre-
lio. Attollite portas prīcipes vras: et ele-
uamini porte eternales: et introibit rex
glie. Quis ē iste rex glie! dns virtutū ipe
est rex glie. ¶ In finem ps dauid.

Ad te dne leuaui aimā meā: deus
me⁹ in te ꝓfido nō erubescā. Neq̄
irridēāt me īimici mei: etenī uni-
uersi q̄ sustinēt te nō ꝓfundētur. Confun-
dant omnes iniqua agētes: sup vacue. Vi-
as tuas dne demōstra mihi: ꝛ semitas tu-
as edoce me. Dirige me in veritate tua ꝛ
doce me: qz tu es de⁹ saluator me⁹: ꝛ te su-
stinui tota die. Remīscere miserationum
tuarꝝ dne: et misericordiarꝝ tuarꝝ q̄ a scl'o
sunt. Delicta iuuētutis mee ꝛ ignorātias
meas: ne memineris. Secōm miscdiaz tuā
memēto mei tu: ꝑpt bonitatem tuaz dne.
Dulcis et rect⁹ dns: ꝓpter hoc legē dabit
delinq̄ntibꝰ in via. Diriget mansuetos in
iudicio: docebit mites vias suas. Vniuer-
se vie dni miscdia ꝛ veritas: requirentibꝰ
testamentū ei⁹ ꝛ testimonia eius. Propter
nomen tuū dne ꝑpciaberis peccato meo:
multū est enī. Quis est hō qui timet dnz:
legē statuit ei in via quā elegit. Anīa ei⁹
in bonis demorabit: et semē ei⁹ hereditа-
bit terrā. Firmamentū est dns timētibus
eū: et testamentū ipi⁹ vt manifestet illis.
Ocl'i mei sp ad dnm: qm̄ ipse euellet de la-
queo pedes meos. Respice ī me et misere-
re mei: qz vnic⁹ ꝛ paup sum ego. Tribula-
tōnes cordis mei multiplicate sunt: de ne-
cessitatibꝰ meis erue me. Vide humilitatem
meā ꝛ laborē meū: et dimitte vniuersa de-
licta mea. Respice inimicos meos q̄niam
mltiplicati sūt: ꝛ odio iniq̄ oderūt me. Cu-
stodi aimā meā ꝛ erue me: nō erubescaz

quoniam ſperaui in te. Innocentes et recti adheſerunt mihi: qz ſuſtinui te. Libera deus iſrahel: ex omnib tribulatõib ſuis.

Pſalmus Dauid.

Iudica me dñe qm̃ ego in innocẽcia mea ingreſſus ſum: et in dño ſperans ñ infirmabor. Proba me dñe et tẽpta me: ure renes meos ⁊ cor meum. Qm̃ miſcõia tua ante oculos meos ẽ: et ꝓplacui in veritate tua. Non ſedi cum ꝓcilio vanitatis: et cum iniqua gerentib nõ introibo. Odiui eccl̃iam malignantiũ: et cuz impijs nõ ſedebo. Lauabo inter innocẽtes manus meas: et circũdabo altare tuũ dñe. Vt audiã vocem laudis: ⁊ enarrem vniuerſa mirabilia tua. Dñe dilexi decorem domus tue: et locum habitationis glorie tue. Ne perdas cum impijs de⁹ animam meam: et cum viris ſanguinũ vitaz meam. In quoz manib iniquitates ſũt: dextera eoz repleta eſt muneribz. Ego aũ in innocentia mea ingreſſus ſum: redime me ⁊ miſerere mei. Pes enĩ meus ſtetit in directo: in eccleſijs benedicam te domine.

In finẽ pſalmus dauid priuſq̃ liniret.

Dominus illuminatio mea et ſalus mea: quẽ timebo. Dominus protector vite mee: a quo trepidabo? Dũ appropiant ſup me nocentes: ⁊ edant carnes meas. Qui tribulãt me inimici mei: ipi infirmati ſunt et ceciderũt. Si ꝓſiſtant aduerſum me caſtra: non timebit cor meum. Si exurgat aduerſum me prelium: in hoc ego ſperabo. Vnam pecij a dño hanc requirã: vt inhabitẽ in domo dñi omĩb diebz vite mee. Vt videam voluntatẽ dñi: et viſitem templuz eius. Qm̃ abſcondit me in tabernaculo ſuo in die maloruz: protexit me in abſcondito tabernaculi ſui. In petra exaltauit me: et nunc exaltauit caput meuz ſuper inimicos meos. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hoſtiaz vicifferationis: cantabo et pſalmum dicam dño. Exaudi dñe vocem meaz qua clamaui ad te: miſerere mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquiſiuit te facies mea: faciez tuam dñe requirã. Ne auertas faciez tuã a me: ne declines in ira a ſeruo tuo. Adiutor meus eſto ne derelinquas me: neq; deſpicias me deus ſalutaris meus. Qm̃ paꝛ meus et mr̃ mea dereliquerũt me: dñs aũ aſſumpſit me. Legez pone mihi dñe in via tua: et dirige me in ſemita recta propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam inſurrexerunt in me teſtes iniqui: et mentita eſt iniquitas ſibi. Credo videre bona domi: in terra viuentium. Expecta dominuz viriliter age: ⁊ ꝓfortẽ cor tuũ ⁊ ſuſtine dñm.

Pſalmus ipſi Dauid.

Ad te dñe clamabo deus meus ne ſileas a me: neqndo taceas a me: et aſſimulabor deſcẽdentib in lacum. Exaudi dñe vocem deprecatõis mee dum oro ad te: dum extollo manus meas ad templum ſanctuz tuum. Ne ſimul trahas me cum peccatoribz: et cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Qui loquuntur pacem cum proximo ſuo: mala autem in cordib eoz. Da illis ſm opera eorum: et ſm nequiciam adinuentionum ipſoz. Scõm opera manuum eoz tribue illis: redde retributionem eoz ipſis. Qm̃ non intellexerũt opera dñi ⁊ ĩ opera manuum eius: deſtrues illos et ñ edificabis eos. Benedictus dñs: qm̃ exaudiuit vocez deprecationis mee. Dñs adiutor meus et protector meus: ⁊ in ipſo ſperauit cor meum et adiut⁹ ſum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate mea cõfitebor ei. Dñs fortitudo plebis ſue: et protector ſaluationũ criſti ſui eſt. Saluum fac populum tuum dñe et benedic hereditati tue: et rege eos et extolle illos vſq; inetternum.

Pſalmus dauid in conſummatione tabernaculi.

Afferte domino filij dei: afferte domino filios arietum. Afferte domino gloriam et honorem: afferte domino gloriaz nomini eius adorate dominum in atrio ſancto eius. Vox domini ſuper aquas: deus maieſtatis intonuit: dominus ſuper aquas multas. Vox domini in virtute: vox domini in magnificentia. Vox domini cõfringentis cedros: ⁊ confringet domin⁹ cedros libani. Et comminuet eos tanq̃ vitulũ libani: et dilect⁹ quẽadmodũ filius vnicorniz. Vox domi

intercidentis flammã ignis: vox dñi pcu-
cientis desertũ: et pmouebit dñs desertuz
cades. Vox dñi preparãtis ceruos ꝛ reue-
labit pdensa: ꝛ in tẽplo ei⁹ oẽs dicẽt glĩaz.
Dñs diluuiũ inhĩtare facit: ꝛ sedebit dñs
rex inetern̄ũ. Dñs vtutẽ pplo suo dabit:
dñs benedicet pplo suo in pace.

Psalmus cãtici in dedicatõe dom⁹ dd.

Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti me:
nec delectasti inimicos meos sup
me. Dñe de⁹ meus clamaui ad te:
et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno a-
nimã meã: saluasti me a descendentib⁹ in
lacũ. Psallite dño sc̃i eius: et cõfitemini
memorie sanctitatis ei⁹. Qm̃ ira in indi-
gnatione eius: et vita in voluntate eius.
Ad vespez demorabit̃ fletus: et ad matu-
tinũ letitia. Ego autẽ dixi in abundantia
mea: non mouebor inetern̄ũ. Dñe: in vo-
luntate tua prestitisti decori meo virtutẽ.
Auertisti faciẽ tuam a me: et factus sum
conturbat⁹. Ad te dñe clamabo: et ad deũ
meuz dep̃cabor. Que vtilitas in sanguine
meo: dum descẽdo in corruptionẽ. Nunqd
pfitebit̃ tibi puluis: aut annũciabit veri-
tatem tuam. Audiuit dñs et misertus est
mei: dñs factus est adiutor meus. Conuer
tisti planctũ meũ in gaudiũ mihi: pscidi-
sti saccũ meũ: ꝛ circũdedisti me letitia. Et
cantet tibi gloria mea et ñ ppungar: dñe
deus meus inetern̄ũ pfitebor tibi.

In finem ps dauid pro extasi.

In te dñe spaui ñ pfũdar ietern̄ũ:
in iusticia tua libera me. Inclina
ad me aurẽ tuaz: accelera vt eru-
as me. Esto mihi in deum protectorẽ et in
domũ refugij: vt saluũ me facias. Qm̃ for
titudo mea ꝛ refugiũ meũ es tu: et pp̃ no
mẽ tuũ deduces me et enutries me. Edu-
ces me de laqueo quẽ abscõderũt mihi: qm̃
tu es protector meus. In manus tuas cõ-
mendo spiritũ meũ: redemisti me dñe de⁹
veritatis. Odisti obseruantes vanitates:
super vacue. Ego aũt in dño speraui: ex-
ultabo et letabor in misericordia tua. Qm̃
respexisti humilitatẽ meam saluasti ꝺ ne-
cessitatib⁹ animã meam. Nec pclusisti me
in manib⁹ inimici: statuisti in loco spaci-
oso pedes meos. Miserere mei dñe qm̃ tri-
bulor: pturbatus est in ira oculus meus:
anima mea et venter meus. Qm̃ defecit in
dolore vita mea: et anni mei in gemitib⁹.
Infirmata est in pauptate virtus mea: et
ossa mea pturbata sunt. Apud omnes ini-
micos meos factus suz obprobriũ vicinis
meis valde: et timor notis meis. Qui vide
bant me fugerũt a me: obliuioni dat⁹ sũ
tanq̃ mortuus a corde. Factus suz tanq̃
vas pditũ: qm̃ audiui vitupationẽ multoz
pmorantiũ in circuitu. In eo dum pueni-
rent sil' aduersum me: accipe animã meã.
cõsiliati sunt. Ego aũt in te speraui dñe:
dixi deus meus es tu: in manib⁹ tuis sor-
tes mee. Eripe me de manu inimicoz me-
oz: et a psequẽtib⁹ me. Illustra faciẽ tuaz
sup seruũ tuũ: saluũ me fac ī miscȯia tua:
dñe non pfundar qm̃ inuocaui te. Erube-
scant impij et deducant̃ in infernũ: muta
fiant labia dolosa. Que loquunt̃ aduer-
sus iustũ iniquitatẽ: in supbia et in abusi-
one. Quãmagna multitudo dulcedinis tue
dñe: quã abscondisti timẽtib⁹ te. Perfeci-
sti eis qui sperãt in te: in pspectu filioruz
hominũ. Abscondes eos in abscondito fa-
ciei tue: a pturbatione hominum. Protե-
ges eos in tabnaculo tuo: a ptradictione
linguaz. Bñdictus dñs: qm̃ mirificauit
miscȯiam suam mihi in ciuitate munita.
Ego aũt dixi in excessu mentis mee: proie
ctus sum a facie oculoz tuoz. Ideo exau-
disti vocem oronis mee: dum clamarẽ ad
te. Diligite dñm omes sancti eius: qm̃ ve
ritatẽ requiret dñs: ꝛ ꝛtribuet abundant̃
faciẽtib⁹ supbiaz. Virilit̃ agite et pfortet̃
cor vẽm: omes qui speratis in dño.

Intellectus dauid.

Beati quoz remisse sunt iniquita-
tes: et quoz tecta sunt peccata.
Beat⁹ vir cui nõ imputauit dñs
peccatũ: nec est in spiritu eius dolus. Qm̃
tacui inueterauerũt ossa mea: dũ clamarẽ
tota die. Qm̃ die ac nocte gr̃uata est super
me manus tua: cõuersus sum in erumna
mea dũ pfigit̃ spina. Delictũ meũ pgnitũ
tibi feci: et iniusticiã meam non abscõdi.
Dixi pfitebor aduersum me iniusticiam
meã dño: et tu remisisti impietatẽ peccati
mei. Pro hac orabit ad te omnis sc̃tus: in
tẽpore oportuno. Verũtamen in diluuio
aquaz multarũ: ad eum non approxima-
bunt. Tu es refugiũ meum a tribulatione

que circũdedit me:exultatõ mea erue me a circũdantibꝫ me. Intellectũ tibi dabo et instruaꝫ tę:in via hac q̃ gdieris firmabo sup te oc'os meos. Nolite fieri sicut equ⁹ et mulus:quibus non est intellectus. In chamo et freno maxillas eoꝝ pstringe:q̃ nõ approximãt ad te. Mlta flagella peccatoris:sperantẽ aũ in dño miscdia circũdabit. Letamini in dño et exultate iusti:et gloriamini omnes recti corde.

¶ In finem psalmus dauid.

Exultate iusti in dño:rectos decet collaudatio. Confitemĩ dño in cithara:in psalterio decẽ cordarum psallite illi. Cãtate ei canticũ nouũ:bene psallite ei in vociferatõne. Quia rectũ est verbũ dñi:et omnia opera eⁱ⁹ in fide. Diligit miscdiaꝫ et iudiciũ:miscdia dñi plena est terra. Verbo dñi celi firmati sũt:ꝫ spũ oris eius omnis virt⁹ eoꝝ. Congregãs sicut in vtre aq̃s maris:ponẽs in thesauris abyssos. Timeat dñm omnis terra:ab eo aũ pmoueanť oẽs inhabitãtes orbẽ. Qm̃ ipe dixit et facta sunt:ipse mãdauit et creata sunt. Dñs dissipat pslia gentiũ:reprobat aũt cogitatõnes pꝛlꝝ:et reprobat cõsilia pncipũ. Cõsiliũ aũt dñi inetternũ manet: cogitatõnes cordis eius in generatõneꝫ et generatõnem. Beata gens cui⁹ est dñs de⁹ eius:pꝛlus quem elegit in hereditatẽ sibi. De celo respexit dñs:vidit oẽs filios hominũ. De preparato habitacꝛlo suo:respexit sup oẽs qui habitãt terrã. Qui finxit singillatim corda eoꝝ:qui intelligit omnia opera eoꝝ. Non saluať rex p multã virtutem:et gy̆gas ñ saluabiť in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem:in abundantia aũt virtutis sue nõ saluabitur. Ecce oculi dñi sup metuẽtes eum:et in eis qui sperãt super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eoꝝ:et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominũ: quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo letabitur cor nostrũ:et in nomine sancto eius sperauimus. Fiat misericordia tua domine super nos:quemadmodum sperauimus in te.

¶ Psalmus dauid cum mutauit vultũ suum coram abimelech et dimisit eũ et abijt.

Benedicaꝫ dñm in omni tpe:semp laus eⁱ⁹ ĩ ore meo. In dño laudabiť anĩa mea:audiãt mansueti et letenť. Magnificate dñm mecũ:et exaltemus nomẽ eius in idipm. Exq̃siui dñm et exaudiuit me:et ex omnibꝫ tribulatõnibꝫ meis eripuit me. Accedite ad eũ ꝫ illuminamini:et facies vre nõ pfundentur. Iste paup clamauit et dñs exaudiuit eũ:et de omnibꝫ tribulatõibꝫ eⁱ⁹ saluauit eũ. Immit tet angel⁹ dñi in circuitu timentiũ eũ:et eripiet eos. Gustate et videte qm̃ suauis ẽ dñs:bt̃s vir qui sperat ĩ eo. Timete dñm omnes sancti eⁱ⁹:qm̃ nõ est inopia timẽtibꝫ eum. Divites egerũt et esurierũt:inquirẽtes aũt dñm ñ minuenť omni bono. Venite filij audite me:timorem dñi docebo vos. Quis est homo q̃ vult vitam:diligit dies videre bonos? Prohibe linguã tuam a malo:ꝫ labia tua ne loq̃nť dolũ. Diverte a malo et fac bonũ:inquire pacẽ ꝫ psequere eam. Oculi dñi sup iustos:et aures eⁱ⁹ in preces eoꝝ. Vultus autẽ dñi sup facientes mala:vt pdat de terra memoriam eoꝝ. Clamauerunt iusti et dñs exaudiuit eos:et ex omnibꝫ tribulatõnibꝫ eoꝝ liberauit eos. Iuxta est dñs his q̃ tribulato sũt corde:et humiles spũ saluabit. Multe tribulatões iustoꝝ:et de his omnibꝫ liberabit eos dñs. Custodit dñs oĩa ossa eoꝝ:vnuꝫ ex his ñ pteretť. Mors peccatoꝝ pessima: et qui oderunt iustũ delinquent. Redimet dñs animas seruoꝝ suoꝝ:et nõ delinq̃nt omnes qui sperant in eo.

¶ In finem psalmus ipsi dauid.

Judica dñe nocentes me:expugna impugñtes me. Apprehẽde arma ꝫ scutũ:ꝫ exurge ĩ adiutoriũ mihi. Effunde frameaꝫ ꝫ pclude aduersus eos q̃ psequunť me:dic anĩe mee salus tua ego sum. Confundãtur ꝫ reuereãtur:q̃rentes animã meaꝫ. Auertãtur retrorsuꝫ ꝫ pfundanť:cogitãtes mihi mala. Fiant tanq̃ puluis añ faciẽ venti:et angel⁹ dñi coartans eos. Fiat via illoꝝ tenebre et lubricum:et angel⁹ dñi psequens eos. Qm̃ gtis absconderť mihi interitũ laquei sui:supvacue exprobrauerũt animã meã. Veniat illi laque⁹ quẽ ignorat:ꝫ captõ quã abscõdit apprehẽdat eum:ꝫ in laqueũ cadat in ipso. Anĩa aũt mea exultabit in dño:ꝫ letabiť

sup salutari suo. Omnia ossa mea dicent: dñe q̃s sil̃is tibi: Eripiens inopem de manu fortioꝝ ei⁹: egenũ ⁊ pauperẽ a diripientib eũ. Surgẽtes testes iniqui: que ignorabant interrogabant me. Retribuebant mihi mala ꝓ bonis: sterilitatẽ anĩe mee. Ego aũt cũ mihi molesti essent: induebar cilicio. Humiliabaꝝ in ieiunio aniaꝝ meã: ⁊ oꝛo mea in sinu meo ꝓuertet̃. Quasi ꝓximũ q̃si ffrem nr̃m sic ꝓplacebã: q̃si lugens et ꝓtristat⁹ sic hũiliabar. Et aduersũ me letati sũt et ꝓuenerũt: congregati sũt sup me flagella et ignoraui. Dissipati sũt nec cõpũcti: tẽptauerũt me subsannauerũt me subsannatõe: frẽduerũt sup me dentib suis. Dñe q̃n respicies: r̃stitue aniaꝝ meã a malignitate eoꝝ: a leonib vniq̃ meã. Confitebor tibi in eccl̃ia magna: in pl̃o graui laudabo te. Non supgaudeant mihi q̃ adversant̃ mihi iniq̃: q̃ oder̃t me g̃tis et annuũt ocul̃. Qm̃ mihi q̃dꝝ pacifice loquebant̃: ⁊ in iracũdia t̃re loq̃ntes dolos cogitabãt. Et dilatauerũt sup me os suũ: dix erũt euge euge viderũt ocl̃i nr̃i. Vidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me. Exurge et intẽde iudicio meo deus me⁹: ⁊ dñs me⁹ in causaꝝ meã. Judica me ſm iustitiã tuam dñe deus me⁹: et n̄ supgaudeãt mihi. Non dicãt i cordib suis euge euge aĩe nr̃e: nec dicãt deuorabim⁹ eũ. Erubescãt ⁊ reverean̄t simł: q̃ gtulan̄t mal̃ meis. Induan̄t confusiõe et reverẽtia: q̃ maligͥ loquñ̄t sup me. Exultẽt ⁊ letẽt̃ q̃ volũt iustitiã meã: ⁊ dicãt sp magnificet̃ dñs q̃ volũt pacẽ ſui ei⁹. Et lĩgua mea meditabit̃ iustitiã tuã: tota die laudẽ tuã. ¶ In finẽ ſmo dñi dꝺ

Dixit iniust⁹ vt delinq̃t i semetipo: nõ est timor dei añ ocl̃os ei⁹. Qm̃ dolose egit i cõspectu ei⁹: vt inveniat̃ iniq̃tas ei⁹ ad odiũ. Verba oris eius iniq̃tas ⁊ dol⁹: noluit intelligẽ vt bñageret. Iniq̃tatẽ meditat⁹ẽ in cubili suo: astitit omi vie n̄ bone: malitiã aũ nõ odiuit. Dñe i celo misꝛdia tua: ⁊ veritas tua vsq̃ ad nubes. Justitia tua sicut mõtes dei: iudicia tua abyssus mł̃ta. Homines et iumẽta saluab̃ dñe: quẽadmodũ mł̃tiplicasti misericordiã tuam deus. Filij aũt hoim: in tegimine alaꝝ tuaꝝ sperabũt. Inebriabuntur ab vbertate dom⁹ tue: ⁊ torrẽte voluptatis tue potab̃ eos. Qm̃ apd̃ te est fons vite: et in lumine tuo videbimus lumen. Pretẽde dñe misꝛdiaꝝ sitiẽtib te: et iustitiam tuã hijs q̃ recto sunt corde. Non veniat mihi pes superbie: et man⁹ pc̃oris non moueat me. Ibi ceciderũt oẽs q̃ operan̄t iniq̃tatẽ: expulsi sunt nec potuerũt stare.

¶ Psalmus ipsi dauid.

Noli emulari in malignãtib: neq̃ zelaueris faciẽtes iniquitatẽ. Qm̃ tanq̃ fenũ velocit̃ arescẽt: ⁊ quẽadmodũ olera herbaꝝ cito decidẽt. Spera in dño et fac bonitatẽ: et inhabita terrã ⁊ pasceris ĩ diviciis ei⁹. Delectare in dño: et dabit tibi petitiones cordis tui. Reuela dño viam tuam ⁊ spera in eo: et ipse faciet. Et educet q̃si lumẽ iustitiã tuã: ⁊ iudiciũ tuũ tanq̃ meridiẽ: subdit⁹ esto dño et ora eũ. Noli emulari in eo q̃ ꝓsperat̃ in via sua: et in hoĩe faciẽte iniustitias. Desine ab ira et derelinque furorẽ: noli emulari vt maligneris. Qm̃ qui malignantur exterminabun̄t: sustinentes aũt dñm ipsi hereditabũt terrã. Et adduc pusillũ et nõ erit peccatoꝛ: et queres locũ ei⁹ et n̄ invenies. Mansueti autẽ hereditabũt terrã: et delectabun̄t in multitudĩe pacis. Obſuabit pc̃oꝛ iustũ: et stridebit sup eum dẽtib suis. Dñs aũt irridebit eũ: qm̃ ꝓspicit q̃ veniet dies eius. Gladiũ evaginauerũt peccatores: intẽderũt arcũ suũ. Vt decipiant pauperẽ et inopem: vt trucidẽt rectos corde. Gladius eius intret in corda ipsoꝝ: et arcus eoꝝ ꝓfringet̃. Melius est modicum iusto: sup diviciaꝝ pc̃orum multas. Qm̃ brachia peccatoꝝ ꝓterent̃: ꝓfirmat aũ iustos dñs. Novit dñs dies immacl̃atoꝝ: et hereditas eoꝝ ineternũ erit. Non ꝓfundẽtur in tpe malo: et in diebs famis saturabuntur: qꝛ pc̃ores peribũt. Inimici vero dñi mox vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficiẽtes quẽadmodũ fum⁹ deficient. Mutuabit̃ pc̃oꝛ et n̄ soluet: iustus autẽ misereꝛ et tribuet. Quia bñdicẽtes ei hereditabũt terrã: maledicẽtes aũ ei disperibunt. Apud dñm gressus hoĩs dirigeꝛ: et viã ei⁹ volet. Cum ceciderit nõ collideꝛ: qꝛ dñs supponit manũ suã. Junioꝛ fui etenĩ senui: ⁊ nõ vidi iustũ derelictũ: nec semen eius querẽs panẽ. Tota die miseretur et ꝓmodat: et semẽ illius in bñdictõne erit.

Declina a malo ⁊ fac bonum:et inhabita in seculū seculi. Quia dñs amat iudiciuz: et non derelinquet sanctos suos:ineternū ꝓseruabunt. Iniusti puientur:et semen impioꝝ peribit. Justi aũ hereditabũt terram:et inhabitabũt in seculū seculi super eam. Os iusti meditabit sapientiã:et lingua eius loquet iudicium. Lex dei eius in corde ipsius:et nõ supplantabunt gressus eius. Considerat peccator iustū:et querit mortificare eū. Dñs autē non derelinquet eū in manibꝰ eius:nec damnabit eū cū iudicabit illi. Expecta dñm et custodi viam eius:et exaltabit te vt hereditate capias terrã:cū perierint peccatores videbis. Vidi impiū superexaltatū:et eleuatum sicut cedros libani. Et trãsiui et ecce non erat: quesiui eum et nõ est inuentus locus ei⁹. Custodi innocentiã et vidi equitatē:qm̃ sunt reliquie homī pacifico. Iniusti autē disperibũt:sil' reliquie impioꝝ interibũt. Salus aũt iustoꝝ a dño:⁊ protector eoꝝ in tpe tribulatõnis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos:et eruet eos a peccatoribꝰ:et saluabit eos qz sperauerunt in eo.

¶ Psalmus dñi in rememoratõe sabbati.

Domine ne in furore tuo arguas me:neqꝫ in ira tua corripias me. Qm̃ sagitte tue infixe sunt mihi: et ꝓfirmasti super me manuz tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue:ñ est pax ossibꝰ meis a facie peccatoꝝ meorum. Qm̃ iniquitates mee supergresse sũt caput meũ:et sicut onus ḡue ḡuate sunt sup me. Putruerũt et corrupte sunt cicatrices mee:a facie insipiẽtie mee. Miser factus sum ⁊ curuatus sum vsqꝫ ī finē: tota die ꝓtristat⁹ ingrediebar. Qm̃ lumbi mei ipleti sunt illusionibꝰ:⁊ nõ est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis:rugiebã a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desideriuz meũ:et gemitus meus a te nõ est absconditꝰ. Cor meũ ꝓturbatũ est:dereliquit me virtus mea:et lumen oculoꝝ meoꝝ ⁊ ipm̃ non est mecũ. Amici mei et proximi mei:aduersum me appropinquauerunt et stetерũt. Et qui iuxta me erãt delonge stetерũt:et vim faciebãt qui querebãt animã meã. Et qui inqrebãt mala mihi locuti sũt vanitates:et dolos tota die meditabãtur. Ego aũ tanꝙ surdus non audiebaz:et sicut mutus nõ aperiens os suuz. Et factus sum sicut hõ non audiens:et non habens in ore suo redargutiones. Qm̃ in te dñe speraui:tu exaudies dñe deus meus. Quia dixi neqndo supergaudeant mihi inimici mei:et dum ꝓmouẽtur pedes mei:super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum:et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meaz annunciabo:et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati sunt super me:et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi:quoniam sequebar bonitatez. Ne derelinquas me domine deus meus:ne discesseris a me. Intende in adiutoriũm meum:domine deus salutis mee.

¶ In finem pro ydithun canticũ dauid.

Dixi custodiam vias meas: vt non delinquaz in lingua mea. Posui ori meo custodiaz:cum ꝓsisteret peccator aduersum me. Obmutui et humiliatus sum et silui a bonis:et dolor me⁹ renouatus est. Concaluit cor meum intra me:et in meditatione mea exardescet ignis. Locutus sum in lingua mea:notum fac mihi domine finem meum. Et numeruz dierum meorum quis est:vt sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos:et substantia mea tanꝙ nihilum ante te. Veruntamen vniuersa vanitas:omis homo viuens. Veruntamen in ymagine pertrãsit homo:sed ⁊ frustra conturbatur. Thesaurizat:et ignorat cui congregabit ea. Et nunc que est expectatio mea nõne dominus:et substantia mea apud te est. Ab omnibꝰ iniquitatibꝰ meis erue me:obprobrium insipienti dedisti me. Obmutui et non aperui os meum:quoniam tu fecisti amoue a me plagas tuas. A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibꝰ: propter iniquitatem corripuisti hominẽ. Et tabescere fecisti sicut araneam animaz eius:veruntamen vane conturbatur omnis homo. Exaudi orationem meam dñe:

et ꝛepecatōnem meam auribꝫ ꝓcipe lacrimas meas. Ne ſileas qm̄ aduena ego ſum apud te: et pegrin⁹ ſicut oēs p̄es mei. Remitte mihi vt refrigerer p̄iuſq̄ abeā: et amplius non ero.

¶ In finem pſalm⁹ dauid.

EXpectans expectaui dn̄m: ⁊ intēdit mihi. Et exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miſerie et de luto fecis. Et ſtatuit ſup̄ petram pedes meos: ⁊ direxit greſſus meos. Et immiſit in os meū canticū nouū: carmē deo nr̄o. Videbūt multi et timebūt: et ſperabūt in dn̄o. Beatus vir cui⁹ nomē dn̄i ſpes ei⁹: et nō reſpexit ī vanitates et inſanias falſas. Multa feciſti tu dn̄e deus mirabilia tua: et cogitatōnibꝫ tuis ñ eſt qui ſilis ſit tibi. Annūciaui et locutus ſum: multiplicati ſunt ſuper nūer. Sacrificiū et oblationē noluiſti: aures aū p̄feciſti mihi. Holocauſtū et pro peccato ñ poſtulaſti: tūc dixi ecce venio. In capite libri ſcriptū eſt de me vt facerē voluntatē tuam: deus meus volui et legē tuam in medio cordis mei. Annūciaui iuſticiā tuam in eccleſia magna: ecce labia mea ñ ꝓhibebo dn̄e tu ſciſti. Juſticiā tuaz ñ abſcōdi in corde meo: veritatē tuam et ſalutare tuuz dixi. Non abſcondi miſericordiā tuam et veritatem tuam: a cōcilio multo. Tu aūt dn̄e ne longe facias miſerationes tuas a me: miſericordia et veritas tua ſemp̄ ſuſcepēt me. Qm̄ circūdederūt me mala quor̄ ñ eſt numerus: ꝓpehēderūt me iniquitates mee: ⁊ ñ potui vt viderē. Multiplicate ſunt ſuper capillos capitis mei: et cor meuz dereliquit me. Complaceat tibi dn̄e vt eruas me: dn̄e ad adiuuandū me reſpice. Confūdant̄ et reuereant̄ ſil̄: qui querūt animā meā vt auferāt eam. Auertant̄ retrorſuz et reuereant̄: qui volunt mihi mala. Ferant ꝓfeſtim ꝓfuſionem ſuam: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur ſup te omnes querentes te: et dicant ſemper magnificetur dn̄s qui diligunt ſalutare tuum. Ego autem mendicus ſum et pauper: dn̄s ſollicitus eſt mei. Adiutor meus et protector me⁹ tu es: deus meus ne tardaueris.

¶ In finem pſalmus Dauid. Intellectus filijs chore.

BEatus qui intelligit ſup̄ egenū et pauperē: in die mala liberabit eū dn̄s. Dn̄s ꝓſeruet euz et viuificet eum: et beatū faciet eū in terra: et nō tradat eū in animā inimicor̄ ei⁹. Dn̄s opem ferat illi ſup̄ lectū doloris eius: vniuerſuz ſtratum eius verſaſti in infirmitate eius. Ego dixi dn̄e miſerere mei: ſana animam meā qr̄ peccaui tibi. Inimici mei dixerūt mala mihi: qn̄ morietꝫ ⁊ peribit nomē ei⁹? Etſi ingrediebaꝫ vt videret vana loquebatur cor eius: ꝓgregauit iniquitatē ſibi. Egrediebaꝫ foras: et loquebaꝫ in idipſū. Aduerſum me ſuſurrabāt oēs inimici mei: aduerſuz me cogitabant mala mihi. Verbuz iniquū ꝓſtituerūt aduerſum me: nunquid qui dormit nō adiciet vt reſurgat? Etenī homo pacis mee in q̄ ſperaui: qui edebat panes meos magnificauit ſup̄ me ſuppl̄tationē. Tu aūt dn̄e miſerē mei: et reſuſcita me et retribuā eis. In hoc cognoui qm̄ voluiſti me: qm̄ non gaudebit inimic⁹ meus ſup̄ me. Me aūt ꝓpter innocentiaz ſuſcepiſti: et ꝓfirmaſti me in ꝓſpectu tuo ineternū. Bn̄dictus dn̄s deus iſrl̄ a ſeculo et in ſeculum: fiat fiat.

¶ In finē intellectus filijs chore. ps dd.

SIcut admodū deſiderat ceruus ad fontes aquar̄: ita deſiderat anima mea ad te deus. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuum: qn̄ veniam et apparebo ante faciē dei? Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi eſt deus tuus. Hec recordatus ſum et effudi in me animam meam: qm̄ tranſibo in locum tabernaculi admirabilis vſq̄ ad domū dei. In voce exultationis et confeſſionis: ſonus epulantis. Quare triſtis es anima mea: ⁊ quare conturbas me? Spera in deo qm̄ adhuc ꝓfitebor illi: ſalutare vultus mei et deus me⁹. Ad meipſum anima mea conturbata eſt: propterea memor ero tui ꝺ terra iordanis et hermonijm a monte modico. Abiſſus abiſſum inuocat: in voce catharactarum tuar̄. Omnia excelſa tua et fluct⁹ tui: ſup̄ me trānſierūt. In die mādauit dn̄s miſcōiaz ſuam: et nocte canticum eius. Apud me oō deo vite mee: dicaz deo ſuſceptor me⁹ es. Quare oblitus es mei: et q̄re ꝓtriſtat⁹

incedo dum affligit me inimicus: Dum ꝓfringũtur ossa mea: exprobrauerũt mihi qui tribulãt me inimici mei. Dum dicunt mihi p singl̃os dies ubi est deus tuus: ꝙre tristis es aĩa mea ꝙ quare ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

¶ In finem psalmus dauid.

Tudica me deus et discerne causaz meã de gente nõ sancta: ab homĩe iniquo ꝙ doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: ꝙre me repulisti et ꝙre tristis incedo dum affligit me inimicus: Emitte lucẽ tuã et veritatẽ tuã: ipsa me deduxerũt et adduxerũt in montẽ sanctũ tuũ et in tabernacl̃a tua. Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuentutem meaz. Confitebor tibi in cithara deus deus meus: ꝙre tristis es aĩa mea et ꝙre ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vult⁹ mei et deus me⁹.

¶ In finẽ pro filijs chore ĩtellect⁹ ꝑs dd.

Deus auribꝫ nr̃is audiuimus: pres nr̃i annũciauerunt nob. Opus qd operat⁹es in diebꝫ eor̃: et in diebꝫ antiquis. Man⁹ tua gentes disperdidit et plantasti eos: afflixisti pl̃os et expulisti eos. Nec enĩ in gladio suo possederũt trã: et brachiũ eor̃ ñ saluauit eos. Sed dextera tua ꝙ brachiũ tuũ et illuĩatio vult⁹ tui: qm̃ ꝓplacuisti in eis. Tu es ipse rex meus et deus me⁹: qui mãdas salutes iacob. In te inimicos nr̃os ventilabim⁹ cornu: et in nomine tuo spernem⁹ insurgẽtes in nob. Nõ enĩ in arcu meo spabo: ꝙ gladius me⁹ nõ saluabit me. Saluasti enĩ nos de affligentibꝫ nos: et odientes nos ꝓfudisti. In deo laudabimur tota die: et in noĩe tuo ꝓfitebimur ĩ seculũ. Nũc aũ repulisti ꝙ ꝓfudisti nos: ꝙ nõ egredieris deus ĩ virtutibꝫ nr̃is. Auertisti nos retrorsuz post inimicos nr̃os: et qui oderũt nos diripiebãt sibi. Dedisti nos tanq̃ oues escar̃: ꝙ in gentibꝫ dispsisti nos. Vendidisti pl̃um tuum sine precio: ꝙ nõ fuit multitudo in ꝓmutationibꝫ eor̃. Posuisti nos obprobriũ vicinis nr̃is: subsannationẽ et derisum his ꝙ sunt in circuitu nr̃o. Posuisti nos ĩ similitudinẽ gentibꝫ: ꝓmotionẽ capitis in pop̃l̃. Tota die verecũdia mea ctra me est: et ꝓfusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquentis: a facie inimici et pseqntis. Hec oĩa venerũt sup nos nec obliti sumus te: et inique ñ egim⁹ in testamẽto tuo. Et ñ recessit retro cor nr̃m: et declinasti semitas nr̃as a via tua. Qm̃ hũiliasti nos in loco afflictõis: et coopuit nos umbra mortis. Si obliti sum⁹ nomen dei nr̃i: etsi expãdim⁹ man⁹ nr̃as ad deum alienũ. Nonne de⁹ requiret ista: ipse enim nouit abscondita cordis. Qm̃ pr̃ẽ te mortificamur tota die: estimati sum⁹ sic̃ oues occisionis. Exurge ꝙre obdormis dn̄e: exurge et ne repellas in finẽ. Quare faciem tuam auertis obliuisceris inopie nr̃e: et tribulatõis nr̃e: Qm̃ hũiliata est in puluere aĩa nr̃a: ꝑglutinat⁹ est in terra vent̃r nr̃. Exurge domĩe adiuua nos: ꝙ redime nos propter nomen tuum.

¶ In finẽ pro hijs qui ꝓmutabũtur filijs chore ad intellectum canticũ pro dilecto.

Eructauit cor meũ verbũ bonum: dico ego opera mea regi. Lingua mea calam⁹ scribe: velociter scribentis. Speciosus forma pre filijs hominum: diffusa est gr̃a in labijs tuis: propterea bñdixit te deus ineternuz. Accingere gladio tuo: sup femur tuũ potẽtissime. Specie tua et pulcritudine tua: intẽde pspere procede et regna. Propter veritatẽ et mãsuetudinẽ et iusticiã: ꝙ deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: pl̃i sub te cadẽt in corda inimicor̃ regis. Sedes tua de⁹ in seculũ secl̃i: virga directõis virga regni tui. Dilexisti iusticiã et odisti iniquitatẽ: propterea unxit te deus de⁹ tuus olee leticie pre ꝓsortibꝫ tuis. Mirra ꝙ gutta ꝙ cassia a vestimentis tuis: a domibus eburneis ex quibꝫ delectauerũt te filie regũ in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circũdata varietate. Audi filia et vide et inclina aurẽ tuam: et obliuiscere pl̃um tuũ ꝙ domũ pr̃is tui. Et ꝓcupiscet rex decorẽ tuũ: qm̃ ipse est dn̄s deus tu⁹ ꝙ adorabũt eum. Et filie tyri in muneribꝫ: vultũ tuũ deprecabunt̃ omnes diuites plebis. Omnis gl̃ia eius filij regis ab intus: in fimbrijs aureis ꝙ circũamicta varietatibꝫ. Adducent̃ regi virgines post eã: proxime ei⁹ afferent̃ tibi. Afferent̃ in leticia ꝙ exultatõne: adducẽtur in

templum regis. Pro patribꝫ tuis nati sũt tibi filij: ꝓstitues eos pncipes sup omnẽ terrã. Mẽor ero nois tui dñe: in omi generatione ⁊ generatõe. Propterea pplꝰ ꝓfitebũtur tibi inetternũ: et in seculũ seculi.

¶ In finẽ filijs chore ꝑ archanis. ps dd.

DEus nr refugiũ et virt⁹: adiutor in tribulatõibꝫ que inuenert nos nimis. Propterea nõ timebimus dum turbabit terra: et trnsferẽtur mõtes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eor: ꝓturbati sunt mõtes in fortitudine eius. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatẽ dei: sctificauit tabernaculũ suũ altissim⁹. Deus in medio ei⁹ ñ ꝓmouebit: adiuuabit eam deus mane diluculo. Cõturbate sunt gentes ⁊ inclinata sunt regna: dedit vocẽ suã mota est terra. Dñs virtutum nobiscũ: susceptor nr deus iacob. Venite ⁊ videte opera dñi que posuit ꝓdigia sup terrã: auferẽs bella vsqꝫ ad finẽ terre. Arcũ ꝓteret ⁊ ꝓfringet arma: ⁊ scuta ꝓburet igni. Vacate ⁊ videte qm̃ ego sum de⁹: exaltabor in gẽtibꝫ et exaltabor in terra. Dñs virtutum nobiscum: susceptor noster deus iacob.

¶ In finem pro filijs chore. ps dauid.

OMnes gẽtes plaudite manibꝫ: iubilate deo in voce exultatõis. Qm̃ dñs excelsus terribil': rex magnus sup omnẽ terrã. Subiecit pplos nob: ⁊ gẽtes sub pedibꝫ nris. Elegit nob hereditatẽ suaz: speciẽ iacob quẽ dilexit. Ascẽdit de⁹ in iubilo: ⁊ dñs in voce tube. Psallite deo nro psallite: psallite regi nro psallite. Qm̃ rex omis terre deus: psallite sapiẽter. Regnabit deus sup gẽtes: deus sedet sup sedẽ sctam suam. Principes pplor congregati sunt cũ deo abrahã: qm̃ dij fortes trre vehemẽter eleuati sunt.

¶ Psalm⁹ cãtici filijs chore scda sabbati.

MAgnus dñs et laudabil' nimis: in ciuitate dei nri in mõte scto eius. Fundat exultatõne vniuerse trre: mons syon latera aquilõis ciuitas regis magni. Deus in domibꝫ cog̃scet: cũ suscipiet eam. Qm̃ ecce reges terre cõgregati sunt: ꝓuenert in vnũ. Ipsi vidẽtes sic admirati sunt: ꝓturbati sunt cõmoti sunt: tremor apprehẽdit eos. Ibi dolores vt parturientis: in spũ vehementi ꝓteres naues tharsꝭ. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi virtutuz in ciuitate dei nri: deus fundauit eam inetternũ. Suscepim⁹ deus miscdiaz tuã: ĩ medio tẽpli tui. Scdm nomen tuũ deus sic ⁊ laus tua ĩ fines terre: iusticia plena est dextera tua. Letet̃ mons syon ⁊ exultẽt filie iude: ꝓpter iudicia tua dñe. Circũdate syon ⁊ ꝓplectimĩ eaz: narrate in turribꝫ eius. Ponite cord̃a vr̃a in virtute eius: et distribuite domos eius vt enarretis ĩ pgenie altera. Qm̃ h̃ ẽ de⁹ deus nr inetternũ et in seculũ seculi: ipse reget nos in secula.

¶ In finem pro filijs chore. ps dauid.

AUdite hec omes gẽtes: auribꝫ pcipite omes q̃ habitatis orbẽ. Quiqꝫ terrigene ⁊ filij hoim: sil' in vnum diues ⁊ paup. Os meũ loquet̃ sapientiaz: et meditatõ cordis mei prudẽtiaz. Inclinabo in parabolã aurẽ meã: aperiã in psalterio ꝓpositionẽ meam. Cur timebo in die mala: iniquitas calcanei mei circũdabit me. Qui ꝓfidũt in virtute sua: et in mlt̃itudine diuiciaꝝ suaꝝ gloriãtur. Frr̃ nõ redimet redimet homo: ñ dabit dõ placationem suã. Et preciũ redemptõis anie sue: et laborabit inetternũ ⁊ viuet adhuc in finez. Non videbit interitũ cũ viderit sapientes moriẽtes: sil' insipiẽs ⁊ stult⁹ pibũt. Et relinqnt alieis diuicias suas: ⁊ sepulc̃ eor dom⁹ illor inetternuz. Tabnacla eor in pgenie ⁊ pgenie: vocauert noia sua in terris suis. Et homo cũ in honore esset ñ intellexit: ꝓparat⁹ est iumẽtis insipiẽtibꝫ: ⁊ silis fact⁹ ẽ ill'. Hec via illor scãdalũ ipsis: ⁊ postea ĩ ore suo ꝓplacebũt. Sic̃ oues in inferno positi sũt: mors depascet eos. Et dñabunt̃ eor iusti ĩ matutino: ⁊ auxilium eor veterascet ĩ inferno a gl'ia eor. Verunt̃ de⁹ redimet aniaz meã de manu iferi: cũ accepit me. Ne timueris cũ diues fact⁹ fuerit hõ: ⁊ cũ mlt̃iplicata fuerit gloria dom⁹ eius. Qm̃ cũ interierit ñ sumet oĩa: neqꝫ descẽdet cũ eo gl'ia ei⁹. Quia aĩa ei⁹ in vita ipsi⁹ bñdicet̃: ꝓfitebit̃ tibi cum bñfeceris ei. Introibit vsqꝫ ĩ pgenies pr̃m suor: ⁊ vsqꝫ inetternuz ñ videbit lumẽ. Hõ cũ in honore esset ñ intellexit: ꝓparat⁹ est iumẽtis insipiẽtibꝫ ⁊ silis fact⁹ est illis.

ps asaph postꝙ dd intrauit ad bersabee.

Deus deꝰ dñs locutus est:et vocauit terram. A solis ortu vsq; ad occasum:ex syon spēs decoris eiꝰ. ¶Deus manifeste veniet:deus nr̄ ⁊ nō silebit. Ignis in ꝓspectu eiꝰ exardescet:et in circuitu eius tēpestas valida. Aduocauit celū desursum:et terram discernere ꝑplm suum. Congregate illi sctōs eiꝰ:qui ordinant testamentū eius super sacrificia. Et annūciabūt celi iusticiā eiꝰ:qm̄ deꝰ iudex est. Audi ꝑplus meꝰ ⁊ loq̄r:isrl̄ et testificabor tibi:deus deꝰ tuus ego sum. Non in sacrificijs tuis arguā te:holocausta aūt tua in ꝓspectu meo sunt semp. Non accipiā de domo tua vitl̄os:neq; de gregibꝫ tuis hircos. Qm̄ mee sūt oēs fere siluæ:iumēta in mōtibꝫ et boues. Cognoui oēa volatilia celi:et pulcritudo agri mecū est. Si esuriero ñ dicā tibi:meꝰ est enī orbis tre et plenitudo eius. Nunq̄d māducabo carnes thaurorꝫ:aut sanguinē hircorꝫ potabo? Immola deo sacrificiū laudis:⁊ redde altissimo vota tua. Et inuoca me in die tribulatōis:eruā te et honorificabis me. Peccatori aūt dixit deus q̄re tu enarras iusticias meas:et assumis testamentum meū ꝑ os tuū? Tu vero odisti disciplinā: et piecisti ſmones meos retrorsuꝫ. Si videbas furē currebas cū eo:⁊ cū adulteris portionē tuam ponebas. Os tuū abundauit malicia:et lingua tua ꝓcinnabat dolos. Sedes aduersus frem tuū loq̄baris:⁊ aduersus filiū mris tue ponebas scandalum:hec fecisti et tacui. Existimasti iniq̄ ero tui sil̄is:arguā te ⁊ statuā ꝓ̄ faciē tuaz. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū: neq̄ rapiat ⁊ ñ sit q̄ eripiat. Sacrificiuz laudis honorificabit me:et illic iter quo ostendam illi salutare dei.

¶Psalmus dauid cuz venit ad eū nathā prophetā postq̄ intrauit ad bersabee.

Miserere mei deus:ſm magnā misericordiā tuam. Et ſm multitudinem miserationū tuarꝫ:dele iniquitatē meam. Amplius laua me ab iniq̄tate mea:⁊ a peccato meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meam ego ꝓgnosco:et peccatū meū ꝓtra me est semp. Tibi soli peccaui et malū corā te feci:vt iustificeris in sermonibꝫ tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniq̄tatibꝫ ꝓceptus sum:et in peccatis ꝓcepit me mater mea. Ecce enim veritatē dilexisti:īcerta et occulta sapīe tue manifestasti mihi. Aspges me dñe ysopo et mūdabor:lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiuz ⁊ letitiam:et exultabūt ossa humiliata. Auerte faciē tuam a peccatis meis:et oēs iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus:et spm̄ rectum innoua in visceribꝫ meis. Ne ꝓicias me a facie tua ⁊ spm̄ sanctuz tuū ne auferas a me. Redde mihi letitiaz salutaris tui:⁊ spū principali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas:et impij ad te ꝓuertentur. Libera me de sanguinibꝫ deus deus salutis mee:et exaltabit lingua mea iusticiaz tuam. Dñe labia mea aperies:et os meū annūciabit laudē tuam. Qm̄ si voluisses sacrificiū dedissem vtiq;:holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus ꝓtribulatus:cor ꝓtritum et humiliatū deus non despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon:vt edificentur muri hierusalem. Tūc acceptabis sacrificiū iusticie oblationes et holocausta:tunc imponent super altare tuum vitulos.

¶In finē intellectꝰ dauid cum venit ad eum doech ydumeus et nunciasset Sauli venit Dauid in domum abimelech.

Quid gloriaris in malicia:qui potens es in iniquitate? Tota die iusticiam cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dolum. Dilexisti maliciam super benignitatē:iniquitatem magisq̄ loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitationis:lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finem: euellet te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viuentiū. Videbunt iusti ⁊ timebunt:et super eum ridebunt et dicent:ecce homo qui non posuit deum adiutorē suū. Sed sperauit in multitudine diuiciaꝝ suarum:et preualuit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei:speraui in misericordia dei in eternuz et in seculū seculi. Confitebor tibi in seculum qz fecisti:et exspectabo nomen tuum quoniam bonum in conspectu sanctorum tuorum.

¶In finem intellectꝰ dauid ꝓ amalech.

Dixit insipiens in corde suo nō est deus. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibꝫ: nō est qui faciat bonū. Deus de celo prospexit super filios hominum: vt videat si est intelligens aut requirens deū. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonuꝫ non est vsqꝫ ad vnū. Nonne scient omnes qui operātur iniquitatē: qui deuorāt plebem meā vt cibum panis? Deum non inuocauerunt: illic trepidauerūt timore vbi non fuit timor. Qm̄ deus dissipauit ossa eorꝫ qui hominibꝫ placent: confusi sunt qm̄ deus spreuit eos. Quis dabit ex sy̍on salutare israhel: cum conuerterit deus captiuitatem plebis sue exaltabit iacob et letabitur israhel.

In finem in carminibꝫ intellectꝰ dauid cum venissent cy̍hei et nunciassent Sauli: nonne dauid absconditus est apud nos?

Deus in nomine tuo saluū me fac: et in virtute tua iudica me. Deus exaudi oratonem meā: auribꝫ percipe verba oris mei. Qm̄ alieni insurrexerūt aduersum me: et fortes quesierūt animaꝫ meam: et non proposuerūt deum ante conspectum suum. Ecce enī deus adiuuat me: et dns susceptor est anīe mee. Auerte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos. Uolūtarie sacrificabo tibi: et confitebor nomini tuo dne qm̄ bonū est. Qm̄ ex oī tribulatione eripuisti me: et super inimicos meos despexit oculus meus.

In finem in carminibꝫ intellectus dd.

Exaudi deus oratonem meam: et ne despexeris deprecationē meā: intende mihi et exaudi me. Contristatꝰ sum in exercitatione mea: et conturbatus sum a voce inimici et a tribulatōne peccatoris. Qm̄ declinauerūt in me iniquitates: et in ira molesti erāt mihi. Cor meum conturbatuꝫ est in me: et formidines mortis cecidit super me. Timor et tremor venerunt super me: et contexerūt me tenebre. Et dixi quis dabit pēnas sicut columbe: et volabo et requiescā. Ecce elongaui fugiens: et mansi in solitudine? Expectabaꝫ eū qui saluum me fecit: a pusillanimitate spiritus et tempestate. Precipita domine diuide linguas eorꝫ: qm̄ vidi iniquitatem et contradictionem in ciuitate. Die ac nocte circūdabit eam super muros eius iniquitas: et labor in medio eius & iniusticia. Et nō defecit de platheis eius: vsura et dolus. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi: sustinuissem vtiqꝫ Etsi is qui oderat me super me magna locutꝰ fuisset: abscōdissem me forsitan ab eo. Tu vero homo vnanimis: dux meus et notus meus. Qui simul mecū dulces capiebas cibos: in domo dei ambulauimus cum consensu. Ueniat mors super illos: et descendāt in infernuꝫ viuentes. Quoniaꝫ nequicie in habitaculꝰ eorꝫ: in medio eorꝫ. Ego aūt ad deum clamaui: et dns saluabit me. Uespere & mane et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet vocem meā. Redimet in pace animam meā ab hijs qui appropinquāt mihi: quoniā inter multos erāt mecū. Exaudiet deus & humiliabit illos: qui est ante secula. Non enī est illꝭ cōmutatio et non timuerūt deuꝫ: extendit manū suā in retribuendo. Contaminauerunt testamentum eius: diuisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquabit cor illius. Molliti sunt sermones eius super oleuꝫ: et ipsi sunt iacula. Jacta super dnm curam tuam et ipse te enutriet: et non dabit inetternū fluctuationeꝫ iusto. Tu vero deus: deduces eos in puteum interitus. Uiri sanguinum et dolosi non dimidiabūt dies suos: ego aūt sperabo in te domine.

In finem pro ytꝺo qui a sanctis longe factus est in tituli inscriptione ipsi dauid cum tenerent eum allophili in geth.

Miserere mei deus quoniam conculcauit me homo: tota die impugnans tribulauit me. Conculcauerūt me inimici mei tota die: quoniam multi bellantes aduersum me. Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo. In deo laudabo sermones meos: in deo speraui non timebo quid faciat mihi caro. Tota die verba mea execrabantur: aduersum me omnes cogitationes eorum in malum. Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum obseruabunt. Sicut sustinuerūt animā meaꝫ pro nihilo saluos facies illos: in ira ytꝺos confringes. Deꝰ vitā meā

annunciaui tibi:posuisti lacrimas meas in ꝓspectu tuo. Sicut ꝙ in ꝓmissione tua: tunc ꝓuertent̃ inimici mei retrorsum. In q̃cunq; die ĩuocauero te:ecce ꝓgnoui qm̃ deus meus es. In deo laudabo verbuz:in dño laudabo sermonem:in deo speraui ñ timebo quid faciat mihi hō. In me sunt deus vota tua:que reddam laudatões tibi. Qm̃ eripuisti aiam̃ meã de morte:et pedes meos ỏ lapsu:vt placeã cor̃ deo in lumine viuentiũ.

¶ In finez ne dispdas dauid in tituli inscriptione cũ fugeret a facie regis israhel in spelunca.

Miserere mei dē miserere mei:qm̃ in te ꝓfidit aĩma mea. Et in vmbra alaꝝ tuaꝝ sperabo:donec ṫnseat iniqtas. Clamabo ad deũ altissimuz: deũ qui bñfecit mihi. Misit de celo et liberauit me:dedit ĩ obprobriũ ꝓculcãtes me. Misit deus miscdiaz suam ꝙ veritatẽ suã: et eripuit aiam̃ meaz de medio catuloꝝ leonũ:dormiui ꝓturbatus. Filij hominũ dentes eoꝝ arma et sagittę:et lingua eorũ gladi⁹ acutus. Exaltare sup celos deus:et in omnẽ terrã gl̃ia tua. Laqueũ parauerũt pedibꝫ meis:et incuruauerũt aiam̃ meã. Foderũt añ faciẽ meã foueã:et inciderũt in eam. Paratũ cor meũ deus paratũ cor meũ:cantabo ꝙ psalmũ dicã. Exurge gl̃ia mea exurge psalteriũ et cythara:exurgã diluculo. Confitebor tibi in pl̃is dñe:et psalmũ dicã tibi in gẽtibꝫ. Qm̃ magnificata est vsq; ad celos miscdia tua:et vsq; ad nubes veritas tua. Exaltaẽ sup celos deus:et super omnẽ terram gloria tua.

¶ In finẽ ne dispdas dd̄ in titl̃i inscptõe.

Si vere vtiq; iusticiaz loqmini:recte iudicate filij hoim. Etenim in corde iniqtates opamĩ in tra:iniusticias man⁹ vr̃e ꝓcinnãt. Alienati sunt pcores a vulua: errauerũt ab vtero:locuti sunt falsa. Furor illi ꝟm sil̃itudinem serpentis:sicut aspidis surde ꝙ obturãtis aures suas. Que ñ exaudiet vocẽ incantantiũ:et venefici incantãtis sapienter. Deus ꝓteret dentes eoꝝ in ore ipsoꝝ:moles leonũ ꝓfringet dñs. Ad nihilũ deueni⁹ et tanq̃ aq̃ decurrẽs:intẽdit arcũ suũ donec infirmen̄. Sicut cera q̃ fluit auferẽtur:supcecidit ignis et nõ vidert solem. Priusq̃ intelligerẽt spine vr̃e rãnuz:sicut viuẽtes sic in ira absorbet eos. Letabitur iust⁹ cũ viderit vindictã:man⁹ suas lauabit in sanguĩe pcoris. Et dicet hõ si vtiq; est fructus iusto:vtiq; est deus iudicans eos in terra.

¶ In finem ne dispdas dauid in tituli inscriptione qñ misit saul et custodiuit domũ eius vt interficeret eum.

Eripe me de inimicis meis de⁹ meus:et ab insurgẽtibꝫ in me libera me. Eripe me de operãtibꝫ iniqtatem:et de viris sanguinũ salua me. Quia ecce ceperũt aiam̃ meam:irruerũt in me fortes. Neq; iniqtas mea neq; pcm̃ meuz dñe:sine iniqtate cucurri ꝙ direxi. Exurge in occursum meũ et vide:et tu dñe de⁹ vtutum deus isr̄l. Intende ad visitandas omnes gentes:ñ miserearis oĩbꝫ q̃ operãtur iniqtatẽ. Conuertẽtur ad vesperam ꝙ famem patiẽtur vt canes:et circuibunt ciuitatẽ. Ecce loq̃ntur ĩ ore suo:et gladi⁹ in labijs eoꝝ:qm̃ q̃s audiuit. Et tu dñe deri debis eos:ad nihilũ deduces omnes gẽtes. Fortitudiem meã ad te custodiam:q; deus suscepto⁹ meus:deus me⁹ misericordia eius preueniet me. Deus ondit mihi sup inimicos meos:ne occidas eos neq̃ obliuiscãtur populi mei. Disperge illos ĩ vtute tua:et depone eos protector meus dñe. Delictũ oris eoꝝ:sermonẽ labiorum ipsoꝝ:et ꝓprehẽdantur ĩ superbia sua. Et de execratione et mendatio annũciabunt̃ in ꝓsumatõne:in ira ꝓsumatõis ꝙ ñ erũt. Et scient q; deus dñabit̃ iacob:et finium terre. Conuertẽtur ad vesperam ꝙ famem patientur vt canes:et circuibũt ciuitatẽ. Ipsi dispergẽtur ad mãducandũ:si vero non fuerĩt saturati ꝙ murmurabunt. Ego autẽ cantabo fortitudinẽ tuam:ꝙ exaltabo mane miscdiam tuam. Quia factus es suscepto⁹ meus:et refugium meum ĩ die tribulatõis mee. Adiuto⁹ meus tibi psallam:q; deus suscepto⁹ meus es:deus me⁹ misericordia mea.

¶ In finem pro hijs qui cõmutabuntur in tituli inscriptõne ipsi dauid in doctrinam. cũ succẽdit Mesopotamiam syrie et sobal et ꝓuertit ioab et percussit edom in valle salinarum duodecim milia.

DEus repulisti nos et destruxisti nos:iratus es ⁊ misertus es nob̄. Commouisti terram et ꝓturbasti eam:sana ꝓtritões ei⁹ qr ꝓmota est. Ostẽdisti ꝑplo tuo dura:potasti nos vino compunctionis. Dedisti metuentib⁹ te significationẽ:vt fugiant a facie arcus. Vt liberẽt dilecti tui:saluũ fac dextra tua ⁊ exaudi me. Deus locut⁹ est in sancto suo:letabor et partibor sichimã:et ꝙuallem tabernacl'or metibor. Me⁹ est galaad ⁊ meus ẽ manasses:⁊ ephraĩ fortitudo capitis mei. Juda rex meus:moab olla spei mee. In ydumeã extendaz calciamentũ meuz: mihi alienigene subditi sunt. Quis deducet me ĩ ciuitatẽ munitã:quis deducet me vsqz in ydumeã? Nonne tu deus qui repulisti nos:et non egredieris deus in virtutib⁹ nostris? Da nobis auxiliũ de tribulatõne:qr vana salus hominis. In deo faciemus virtutẽ:et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

¶In finem in ymnis psalmus dauid.

EXaudi deus deprecationẽ meam: intẽde oratõni mee. A finib⁹ terre ad te clamaui dum anxiarer̄ cor meũ:in petra exaltasti me. Deduxisti me qr factus es spes mea:turris fortitudinis a facie inimici. Inhabitabo in tabernacl'o tuo in secula:protegar in velamẽto alar tuarum. Qm̃ tu deus meus exaudisti orationem meam:dedisti hereditatẽ timẽtib⁹ nomen tuum. Dies super dies regis adicies:annos eius vsqz in diem generatõnis et generatõnis. Permanet inetternum in ꝓspectu dei:miscdiam et veritatẽ eius qs requiret? Sic psalmum dicaz nomini tuo in seculum seculi:vt reddam vota mea de die in diem.

¶In finem pro ydithun psalmus dauid.

NOnne deo subiecta erit anĩa mea: ab ipso enĩ salutare meũ. Nam et ipse deus meus et salutaris me⁹: susceptor meus ñ mouebor ampli⁹. Quousqz irruistis in hominẽ:interficitis universi vos:tanq̃ parieti inclinato ⁊ macerie depulse? Veruntñ preciũ meuz cogitauer̄ repellẽ:cucurri in siti:ore suo bñdicebant et corde suo maledicebant. Verumtñ deo subiecta esto anĩa mea:qm̃ ab ipo patiẽtia mea. Quia ipse deus meus et salvator meus:et adiutor meus ñ emigbo. In deo salutare meũ et glia mea:deus auxilij mei et spes mea in deo est. Sperate in eo omis ꝓgregatõ ꝑplí:effundite corã illo corda vĩa:de⁹ adiutor nr̄ inetternũ. Verũtamen vani filij hominum:mendaces filij hominum in statteris:vt decipiant ipsi de vanitate in idipsuz. Nolite sperare in iniquitate:et rapinas nolite concupiscere: diuicie si affluãt:nolite cor apponẽ. Semel locutus est deus duo hec audiui: qr ptas dei est ⁊ tibi dñe miscdia:qr tu reddis unicuiqz iuxta opera sua.

¶Psalm⁹ dauid cũ eet in deserto ydumee.

DEus deus me⁹:ad te de luce vigilo. Sitiuit ĩ te aĩa mea:q̃mltiplicit̄ tibi caro mea. In terra deserta et inuia ⁊ inaquosa sic in scto apparui tibi:vt viderẽ virtutẽ tuã et gloriã tuaz. Qm̃ melior est miscdia tua sup vitas:labia mea laudabũt te. Sic bñdicã te ĩ vita mea:et in noie tuo leuabo manus meas: Sicut adipe et pinguedine repleat̄ anĩa mea:⁊ labijs exultatõis laudabit os meũ. Si mẽor fui tui sup stratũ meũ:in matutinis meditabor ĩ te:qr fuisti adiutor meus. Et in velamẽto alar tuar exultabo: adhesit anĩa mea post te:me suscepit dextera tua. Ipsi vero inuanũ quesier̄t animã meã:introibũt in inferiora terre:tradẽtur in man⁹ gladij.partes vulpiũ erũt. Rex vero letabit̄ in deo:laudabunt̄ omes qui iurãt in eo:qr obstructũ est os loquẽtiuz iniqua.

¶In finem psalmus dauid.

EXaudi deus oronem meam cũ deprecor:a timore inimici eripe animaz meã. Protexisti me a ꝓtentu malignantiũ:a mltitudine operãtiũ iniquitatẽ. Quia exacuer̄t vt gladiũ liguas suas:intẽder̄t arcũ rem amarã:vt sagittẽt in occultis immaculatũ. Subito sagittabũt eũ et nõ timebũt:firmauerũt sibi sermonẽ nequã. Narrauerũt vt absconderẽt laqueos:dixerũt quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates:defecerũt scrutãtes scrutinia. Accedet hõ ad cor altũ:⁊ exaltabit̄ de⁹. Sagitte paruulor̄ facte sunt plage eor̄:et infirmate sunt ꝓtra eos lingue eor̄. Conturbati sunt omes qui videbant eos:⁊ timuit omis hõ. Annũciauer̄t opa dei:⁊ facta ei⁹ intellexer̄t. Letabit̄ iustus

in dño et sperabit in eo:et laudabuntur omnes recti corde.

¶ In finem ps dauid canticū aggei.hieremie et ezechiel et vbo peregrinationis. et de plo trāsmigtōis cū incipnt pficisci.

TE decet ymn⁹ deus in syon:et tibi reddet votū in ihrlm.Exaudi oronē meā:ad te omis caro veniet. Verba iniquor prevaluert sup nos:et impietatibo nris tu propiciaberis.Beat⁹ quez elegisti et assumpsisti:inhabitabit ī atrijs tuis.Replebimur ī bonis dom⁹ tue:sctm est tēpluz tuū mirabile in eqtate.Exaudi nos de⁹ salutaris nr̄:spes oim finiū terre et in mari longe.Preparās mōtes in virtute tua accinctus potentia:qui conturbas profundū maris sonū fluctuū eius.Turbabunt gentes et timebunt qui habitant terminos a signis tuis:exit⁹ matutini et vespere delectabis.Visitasti terrā et inebri asti eam:multiplicasti locupletare eam. Flume dei repletū est aquis:parasti cibū illor qm̄ ita est preparatio ei⁹.Riuos ei⁹ inebria:multiplica genimina eius:in stillicidijs eius letabit germinans.Benedices corone anni benignitatis tue:et cāpi tui replebūtur vbertate.Pinguescēt speciosa deserti:et exultatione colles accingētur. Induti sunt arietes ouiū:et valles habūdabūt frumēto:clamabunt etenī ymnuz dicent. ¶ In finē cāticū ps resurrectōis.

IUbilate deo omis terra:psalmū dicite noī eius:date gliaz laudi ei⁹. Dicite deo q̄terribilia sunt opera tua dne:in multitudine virtutis tue mētient tibi inimici tui.Omis terra adoret te et psallat tibi:psalmū dicat nomini tuo.Venite et videte opa dei:terribil⁹ super filios hoim.Qui convertit mare in aridam: in flumīe pnsibūt pede:ibi letabimur in ipso.Qui dnatur in virtute sua ineternū: oculi ei⁹ sup gentes respiciūt:qui exasperant nō exaltentur in semetipš.Benedicite gentes deū nrm:et audita facite vocē laudis eius.Qui posuit animā meā ad vitā: et non dedit in commotionē pedes meos. Qm̄ probasti nos deus:igne nos examinasti sicut examinatur argentuz.Induxisti nos in laqueuz:posuisti tribulationes in dorso nro:imposuisti hoies sup capita nostra.Trāsiuimus p ignē et aquaz:et eduxisti nos in refrigeriū.Introibo in domū tuā in olocaustis:reddā tibi vota mea q̄ distinxerunt labia mea.Et locutuz est os meū in tribulatōe mea.Olocausta medullata offerā tibi cū incensu arietū:offeram tibi boues cū hircis.Venite audite et narrabo oēs qui timetis deū:qnta fecit anie mee.Ad ipm ore meo clamaui:et exultaui sub līgua mea.Iniquitatē si aspexi in corde meo:n exaudiet dns.Propterea exaudiuit deus:et attendit voci deprcationis mee.Benedictus deus:qui nō amouit oronem meā et misericordiam suam a me.

¶ In finem in ymnis ps cantici dauid.

DEus misereat nr̄i et bndicat nobis:illuminet vultū suū sup nos: et misereat nr̄i.Ut cognoscamus in terra viam tuam:in omibo gentibo salutare tuū.Confiteant tibi pli deus:confiteāt tibi pli oēs.Letent et exultēt gētes: qm̄ iudicas plos in equitate:et gentes in terra dirigis.Confiteant tibi pli deus:confiteant tibi pli oēs:terra dedit fructum snū.Bndicat nos deus deus noster bndicat nos de⁹:et metuāt eū oēs fines terre.

¶ In finem psalmus cantici dauid.

EXurgat de⁹ et dissipentur inimici eius:et fugient q̄ odert eū a facie eius.Sicut deficit fum⁹ deficiāt: sicut fluit cera a facie ignis sic peāt peccatores a facie dei.Et iusti epulent et exultent in conspectu dei:et delectent in letitia.Cantate deo psalmū dicite nomī ei⁹: iter facite ei qui ascendit super occasum: dns nomē illi.Exultate in conspectu eius: turbabūtur a facie eius pīs orphanor et iudicis viduar.Deus in loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vni⁹moris ī domo.Qui educit vinctos in fortitudīe:similr eos qui exasperāt qui habitāt ī sepulcris. Deus cum egrederis in conspectu populi tui:cū pertrāsires in deserto.Terra mota est:etenim celi distillauerūt a facie dei isrl nai a facie dei israhel.Pluuiam voluntariam segregabis deus hereditati tue:et infirmata est:tu vero perfecisti eam.Animalia tua habitabunt in ea:parasti in dulcedine tua pauperi deus.Dns dabit verbum euangelizantibo virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti:et spēi dom⁹ di uidere spolia.Si dormiatis iter medios

cleros penne columbe deargentate:et po-
steriora dorsi eius in pallore auri:Dum
discernit celestis reges super eam niue de-
albabũtur ĩ selmon:mõs dei mõs pĩguis.
Mons coagulat⁹ mons pinguis:vt quid
suspicamini mõtes coagulatos? Mons in
quo beneplacitum est deo habitare in eo:
etenim dñs habitabit in finẽ.Currus dei
decem milibꝰ multiplex:milia letantium:
dominus in eis in sỹnai in sancto.Ascen-
disti in altum accepisti captiuitatem:acce
pisti dona in hominibꝰ.Etenim nõ credẽ-
tes:inhabitare dominum deum.Benedi-
ctus dominus die quotidie:prospꝫ iter
faciet nobis deus salutarium nostrorum.
Deus noster deus saluos faciendi:et dñi
domini exitus mortis.Ueruntamen deus
ꝓfringet capita inimicoꝝ suoꝝ:verticem
capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit dominus ex basan conuertam:cõ-
uertam in profundum maris.Et intĩgua-
tur pes tuus in sanguine:lingua canum
tuorum ex inimicis ab ipso.Uiderunt in-
gressus tuus deus:ingressus dei mei regis
mei qui est in sancto.Preuenerũt princi-
pes cõiuncti psallentibꝰ:in medio iuuen-
cularum timpanistriarum. In ecclesijs be
nedicite deo:domino de fontibus israhel.
Ibi beniamin adolescentulus: in mentis
excessu.Principes iuda duces eorum:pĩ-
cipes zabulon ⁊ pĩcipes neptalim. Man-
da de⁹ virtuti tue:ꝓfirma hoc deus quod
operat⁹ es in nobis. A templo tuo in hie-
rusalem:tibi offerent reges munera. In-
crepa feras arundinis:cõgregatio thau-
rorum in vaccis populorum:vt excludãt
eos qui probati sunt argẽto. Dissipa gen-
tes que bella volunt:veniẽt legati ex egi-
pto:ethiopia preueniet manus eius deo.
Regna terre cantate deo:psallite domĩo.
Psallite deo:qui ascendit super celum ce-
li ad orientem.Ecce dabit voci sue vocem
virtutis: date gloriam deo super israhel
magnificẽtia eius et virtus eius in nubi-
bus. Mirabilis deus in sanctis suis:deus
israhel ipse dabit virtutem et fortitudinẽ
plebi sue:benedictus deus.

¶ In finem pro bis qui commutabũtur
psalmis ipsi Dauid.

Saluum me fac de⁹:qm̃ in-
trauerũt aque vsqꝫ ad ani-
mam meam. Infixus sum
in limo profũdi:et nõ est
substantia. Ueni in altitu
dinem maris:et tẽpestas
demersit me. Laborauí clamãs rauce factæ
sunt fauces mee:defecerũt oculi mei dum
spero in deuꝫ meũ. Multiplicati sũt super
capillos capitis mei:qui oderũt me gtis.
Confortati sũt ⁊ persecuti sũt me inimici
mei iniuste:que ñ rapui tunc exoluebam.
Deus tu scis insipiẽtiam meam:⁊ delicta
mea a te non sunt abscondita. Non erube
scant in me qui expectant te dñe:dñe vir-
tutum. Non confundantur super me:qui
querunt te deus israhel. Quoniam propt̃
te sustinui obprobrium:operuit confusio
faciem meam. Extraneus factus sum fra-
tribꝰ meis:et peregrinus filijs mr̃is mee.
Quoniam zelus domus tue comedit me:
et obprobria exprobrantium tibi ceciderũt
super me. Et operui in ieiunio animã me-
am:et factũ est in obprobriũ mihi. Et po-
sui vestimentum meuꝫ cilicium:et factus
sum illis in parabolam. Aduersum me lo-
quebantur qui sedebant in porta:et in me
psallebant qui bibebant vinum. Ego ve-
ro orationeꝫ meam ad te dñe:tẽpus bene-
placiti deus. In multitudine misericordie
tue:exaudi me ĩ veritate salutis tue. Eri-
pe me de luto vt non infigar:libera me ab
bijs qui oderũt me et de profundis aqua-
rum. Non me demergat tempestas aque:
neqꝫ absorbeat me profundum:neqꝫ urge-
at super me putea⁹ os suũ. Exaudi me do-
mine quoniam benigna est misericordia
tua:ꝟm multitudinẽ miserationũ tuaruꝫ
respice in me. Et ne auertas faciem tuaꝫ
a puero tuo:quoniam tribulor velociter
exaudi me. Intẽde anime mee ⁊ libera eã:
propter inimicos meos eripe me. Tu scis
improperiũ meũ et confusioneꝫ meã:⁊ re-
uerentiaꝫ meã. In conspectu tuo sunt oẽs
qui tribulant me:improperiũ expectauit
cor meũ et miseriaꝫ. Et sustinui qui simul
contristaretur et ñ fuit:et qui consolare-
tur et non inueni. Et dederunt in escam
meam fel:et in siti mea potauerunt me
aceto. Fiat mensa eorum coram ipsis in
laqueũ:et in retributõnes ⁊ in scandalũ.

Obſcurentur oculi eoꝝ ne videant: ⁊ dorſum eoꝝ ſp incurua. Effunde ſup eos iraz tuã: ⁊ furor ire tue ꝓprehendat eos. Fiat habitatio eoꝝ deſerta: et in tabnacul' eoꝝ nõ ſit q̃ inhabitet. Oñ quẽ tu percuſſiſti perſecuti ſunt: ⁊ ſuper dolorẽ vulneꝝ eoꝝ addiderũt. Appone iniquitatẽ ſuper iniq̃tatẽ eoꝝ: et non intrent in iuſticiã tuaz. Deleañ de libro viuentiũ: et cũ iuſtis nõ ſcribañ. Ego ſũ pauper et dolens: ſalus tua deus ſuſcepit me. Laudabo nomen dei cuz cantico: et magnificabo eũ in laude. Et placebit deo ſuper vitulũ nouellũ: cornua producentẽ et vngl'as. Videant pauperes et letañ: querite deũ et viuet aniã vr̃a. Oñ exaudiuit pauperes dñs: ⁊ vinctos ſuos non deſpexit. Laudẽt illũ celi et terra: mare ⁊ oñia reptilia in eis. Oñ deus ſaluã faciet ſyon: et edificabuñ ciuitates iude. Et inhabitabũt ibi: et hereditate acquirent eam. Et ſemen ſeruoꝝ ei⁹ poſſidebit eaz: et qui diligũt nomen ei⁹: habitabunt in ea.

¶ In finem pſalm⁹ dauid in rememoratione q̃ ſaluũ fecit euz dñs.

Deus in adiutoriũ meum intende: dñe ad adiuuandũ me feſtina. Cõfundañ ⁊ reuereañ: qui querũt aniaz meã. Auertañ retrorſũ et erubeſcant: qui volũt mihi mala. Auertantur ſtatim erubeſcentes: qui dicũt mihi euge euge. Exultẽt ⁊ letañ in te oñes qui querũt te: et dicant ſp magnificetur dñs qui diligũt ſalutare tuũ. Ego vo egen⁹ ⁊ pauper ſum: deus adiua me. Adiutor meus et liberator me⁹ es tu: dñe ne moreris.

¶ Pſalm⁹ dauid filioꝝ ionadab et priorꝝ captiuoruz.

In te dñe ſperaui non ꝓfundar in eternũ: in iuſticia tua libera me ⁊ eripe me. Inclina ad me aurẽ tuam: ⁊ ſalua me. Eſto mihi ĩ deũ protectorẽ et ĩ locũ munitũ: vt ſaluũ me facias. Oñ firmamentũ meũ: et refugiũ meuz es tu. Deus me⁹ eripe me de manu peccatoris: ⁊ de manu ꝓtra legẽ agentis et iniqui. Oñ tu es patientia mea dñe: dñe ſpes mea a iuuentute mea. In te cõfirmatus ſum ex vtero: de ventre matris mee. tu es protector meus. In te cantatio mea ſp: tanq̃ prodigiuz factus ſum multis et tu adiutor fortis. Repleañ os meuz laude vt cantem gloriã tuaz: tota die magnitudinem tuã. Ne proicias me in tẽpore ſenectutis: cũ deficiet virt⁹ mea ne derelinquas me. Quia dixerũt inimici mei mihi: ⁊ qui cuſtodiebãt aniaz meã ꝓſiliũ fecerũt ĩ vnũ. Dicentes deus dereliquit eũ: perſequimini et ꝓprehẽdite eum: q̃ non eſt qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus me⁹ in auxilium reſpice. Confundañ et deficiant detrahentes anime mee: operiantur confuſione et pudore qui querũt mala mihi. Ego aũt ſp ſperabo: et aditiã ſuper oñez laudẽ tuã. Os meũ annũciabit iuſticiam tuaz: tota die ſalutare tuũ. Oñ nõ ꝓgnoui litteraturã introibo in potentiaz dñi: dñe memorabor iuſticie tue ſolius. Deus docuiſti me a iuuentute mea ⁊ vſq̃ nunc: pronunciabo mirabilia tua. Et vſq̃ in ſenectã et ſeniũ: deus ne derelĩquas me. Donec annunciẽ brachiũ tuũ: generatõi oñi que ventura eſt. Potentiã tuaz et iuſticiã tuã de⁹ vſq̃ ĩ altiſſima que feciſti magnalia: de⁹ quis ſimilis ſit tibi: Quantas oſtẽdiſti mihi tribl'ationes ml'tas et malas: ⁊ conuerſus viuificaſti me: et de abiſſis terre itez reduxiſti me. Mltiplicaſti magnificentiaz tuam: et conuerſus conſolat⁹ es me. Nam et ego confitebor tibi in vaſis pſalmi veritatẽ tuam deus: pſallã tibi in cithara ſanctus iſrahel. Exultabunt labia mea cũ cantauero tibi et ania mea quam redemiſti. Sed et lingua mea tota die meditabiť iuſticiã tuaz: cũ ꝓfuſi et reuereri fuerint qui querũt mala mihi.

¶ In ſalomonem.

Deus iudiciũ tuũ regi da: et iuſticiaz tuã filio regis. Judicare populũ tuũ in iuſticia: et pauperes tuos in iudicio. Suſcipiant montes pacẽ pl'o: ⁊ colles iuſticiaz. Judicabit pauperes pl'i ⁊ ſaluos faciet filios pauperꝝ: ⁊ hũliabit calũniatorẽ. Et pmanebit cuz ſole et ante lunã: in generationẽ et generationẽ. Deſcẽdet ſicut pluuia in vellus: et ſicẽ ſtillicidia ſtillãtia ſup terrã. Oriet ĩ diebꝰ ei⁹ iuſticia ⁊ abũdãtia pacis: donec auferat luna. Et dñabiť a mari vſq̃ ad mare: ⁊ a fluñe vſz ad t̃mios orb̃ terr̃. Coram illo procidẽt ethiopes: ⁊ ĩimici ei⁹ t̃rã lingẽt. Reges tharſ ⁊ inſule mũera offerẽt: r̃ges arabũ

et saba dona adducent. Et adorabũt eum omnes reges: omnes gentes seruiẽt ei. Quia liberabit pauperẽ a potẽte: ⁊ pauperẽ cui nõ erat adiutor. Parcet pauperi ⁊ inopi: et animas pauperũ saluas faciet. Ex usuris et iniquitate redimet animas eorũ: ⁊ honorabile nomen eorũ coram illo. Et viuet ⁊ dabitur ei de auro arabie: et adorabũt de ipo semp: tota die bñdicent ei. Erit firmamẽtum in terra in sũmis mõtiũ: superextolletur sup libanũ fructꝰ ei⁹: ⁊ florebũt de ciuitate sicut fenũ terre. Sit nomẽ ei⁹ bñdictũ in secla: añ solẽ pmanet nomẽ ei⁹. Et bñdicent in ipso oes tribus terre: oes gẽtes magnificabũt eũ. Bñdictꝰ dñs deus isrl': q facit mirabilia solꝰ. Et bñdictus nomẽ maiestatis ei⁹ ineternũ: et replebit maiestate eius omnis terra: fiat fiat.

Defecerũt ymni dd filij yesse. ps asaph.

QUam bon⁹ isrl' deus: bijs qui recto sunt corde. Mei aũt pene moti sũt pedes: pene effusi sũt gressus mei. Quia zelaui sup iniqs: pacẽ pcorũ videns. Quia ñ est respectus morti eorũ: et firmẽtus in plaga eorũ. In labore hoim ñ sunt: et cũ homibus ñ flagellabunt. Ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate ⁊ impietate sua. Prodijt q̃si ex adipe iniqtas eorũ: trãsierũt in affectũ cordis. Cogitauerũt ⁊ locuti sũt neqciam: iniqtatẽ in excelso locuti sunt. Posuerũt in celũ os suũ: ⁊ lĩgua eorũ trãsiuit in terra. Ideo puertẽt pplus me⁹: et dies pleni inuenientur in eis. Et dixerũt quõ scit de⁹: etsi est sciẽtia in excelso? Ecce ipsi pcores et abundãtes in seculo: obtinuerũt diuitias. Et dixi g̃ sine causa iustificaui cor meum: et laui inter innocentes manꝰ meas. Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationẽ filiorũ tuorũ reprobaui. Existimabã vt pgnoscerẽ: hoc labor est añ me. Donec intrẽ in sanctuariũ dei: et intelligã in nouissimis eorũ. Verũtamen propter dolos posuisti eis: dereciste eos dũ alleuarentur. Quõ facti sunt in desolationẽ: subito defecerũt: perierũt propter iniquitatẽ suã. Velut somniũ surgentiũ: dñe in ciuitate tua ymaginẽ ipsorũ ad nichilũ rediges. Quia inflammatũ est cor meum: et renes mei pmutati sũt: et ad nichilũ redactus sum et nescivi. Et iumentum factus sum apud te: et ego semp tecũ. Tenuisti manũ dexterã meã: et in volũtate tua deduxisti me: et cum gloria suscepisti me. Quid enĩ mihi est in celo: et a te quid volui sup trã? Defecit caro mea et cor meum: deus cordis mei et pars mea deus ineternum: Quia ecce qui elongant se a te peribunt: perdidisti omnes qui fornicant̃ abs te. Mihi aũt adherere deo bonũ est: ponere in dño deo spem meã. Vt annunciẽ oes predicationes tuas: in portis filie syon.

In finem intellectus asaph.

UT quid deꝰ repulisti in finẽ: iratus est furor tuꝰ sup oues pascue tue? Memor esto pgregatõnis tue: quã possedisti ab inicio. Redemisti virgã hereditatis tue: mons syon ĩ quo habitasti in eo. Leua manꝰ tuas in superbias eorũ in finem: quanta malignatus est inimicus in sancto? Et gliati sunt qui oderũt te: in medio solennitatis tue. Posuerũt signa sua signa et ñ pgnouerũt: sicut in exitu super summum. Quasi in silua lignorũ securibus exciderũt ianuas eius in idipm: in securi ⁊ ascia deiecerũt eam. Incenderũt igni sanctuariũ tuũ in terra: polluerũt tabernaculum nois tui. Dixerũt in corde suo pgnationes eorũ siml': quiescẽ faciam⁹ oes dies festos dei a terra. Signa nra ñ vidim⁹: iam ñ est prophẽta: et nos ñ pgnoscet amplius. Usquequo deus improperabit inimicus: irritat aduersarius nomẽ tuũ in finẽ. Vt quid auertis manũ tuã: de medio sinu tuo ĩ finem. Deus aũt rex nr̃ ante secla: operatus est salutẽ in medio terre. Tu pfirmasti in virtute tua mare: ptribulasti capita draconũ in aquis. Tu pfregisti capita draconis: dedisti eam escam pplis ethiopum. Tu dirupisti fontes et torrẽtes: tu siccasti fluuios ethan. Tuus est dies et tua est nox: tu fabricatus es auroram et solem. Tu fecisti omnes terminos terre: estatẽ et ver tu plasmasti ea. Memor esto hui⁹: inimicus improperauit dño: ⁊ pplus insipiens incitauit nomen tuũ. Ne tradas bestijs animas pfitentes tibi: et animas pauperũ tuorũ ne obliuiscaris in finem. Respice in testamentũ tuum: qr repleti sũt qui obscurati sunt terre domibus iniqtatũ. Ne auertat̃ humilis factus cõfusus: pauper et inops laudabunt nomen

tuum. Exurge dñe iudica causam tuam: memor esto improperior tuor eorum qui ab insipiẽte sunt tota die. Ne obliuiscaris voces inimicor tuor: superbia eor qui te oderũt ascendit semper.

¶ In finem ne corrumpas psalmus cantici Asaph.

Confitebimur tibi de? pfitebimur: et inuocabim? nomẽ tuũ. Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tẽpus ego iustitias iudicabo. Liquefacta est terra ? omnes qui habitant in ea: ego pfirmaui colũnas eius. Dixi iniquis nolite inique agere: et delinquentib nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altũ cornu vẽm: nolite loqui aduersum deum iniquitatẽ. Quia neq ab oriente neq ab occidẽte neq a desertis montib: qm deus iudex est. Hunc humiliat et hũc exaltat: q calix in manu dñi vini meri plen? mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc: veruntñ fex ei? non est exinanita: bibent ex eo oẽs peccatores terre. Ego aũt annũciabo ĩ seculũ: cantabo deo iacob. Et omnia cornua peccator pfringam: et exaltabuntur cornua iusti.

¶ In finẽ in carminib assirior ps asaph.

Notus in iudea deus: in isrl magnũ nomen eius. Et factus est in pace locus eius: et habitatõ eius in syon. Ibi pfregit potẽtias arcuũ: scutũ gladium et bellum. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis: turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierũt somnũ suũ: et nihil inuenerunt viri diuiciarũ in manib suis. Ab increpatione tua de? iacob: dormitauerunt qui ascenderũt equos. Tu terribilis es et quis resistet tibi: ex tunc ira tua. De celo auditũ fecisti iudicium: terra tremuit et quieuit. Cum exurgeret in iudicium deus: vt saluos faceret omnes mansuetos terre. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et reliquie cogitatõis diem festũ agẽt tibi. Uouete et reddite domĩo deo vestro: omnes qui in circuitu eius affertis munera. Terribili ? ei qui aufert spiritum principum: terribili apud omnes reges terre.

¶ In finem pro ydithun.

Uoce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad deum et intendit mihi. In die tribulationis mee deũ exquisiui manib meis nocte ptra eũ: et nõ sum deceptus. Renuit psolari ania mea: memor fui dei et delectat? sum: et exercitatus sum et defecit spirit? meus. Anticipauerũt vigilias oculi mei: turbat? sum et non sum locut?. Cogitaui dies antiqs: et annos eternos in mente habui. Et meditat? sum nocte cum corde meo: et exercitabar et scopebam spiritũ meum. Nunqd ineternũ proiciet deus: aut nõ apponet vt complacitior sit adhuc? Aut in finem misericordiam suam abscidet: a generatione in generationem? Aut obliuiscet misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas? Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextre excelsi. Memor fui operũ domini: q memor ero ab inicio mirabiliũ tuor. Et meditabor in omnib operib tuis: et in adinuentionib tuis exercebor. Deus in sancto via tua: quis deus magn? sicut deus noster? tu es deus q facis mirabilia. Notam fecisti in populis virtutẽ tuam: redemisti in brachio tuo popl'm tuũ: filios iacob et ioseph. Uiderũt te aque deus viderunt te aque et timuerũt: et turbate sunt abissi. Multitudo sonitus aquar: vocem dederunt nubes. Etenim sagitte tue transeũt: vox tonitrui tui in rota. Illuxerũt choruscatõnes tue orbi terre: cõmota est et contremuit terra. In mari via tua et semite tue in aquis multis: et vestigia tua non cognoscentur. Deduxisti sicut oues populum tuũ: in manu moysi et aaron.

¶ Intellectus asaph.

Attendite pple me? legẽ meã: inclinate aurẽ vrã ĩ vba oris mei. Apiã ĩ parabol os meũ: loqr pblones ab inicio. Quanta audiuim? ? pgnouim? ea: et pres nri narrauerũt nob. Non sũt occultata a filijs eor: ĩ generatõe alĩa. Narrantes laudes dñi et vtutes ei?: et mirabilia ei? q fecit. Et suscitauit testiniũ iacob: ? legẽ posuit in isrl. Quãta mãdauit pribus nris nota facere ea filijs suis: vt pgnoscat generatio alĩa. Filij q nascenẽ ? exurgẽt: narrabũt filijs suis. Et ponãt ĩ deo spem suã ? nõ obliuiscãt operã dei: ? mãdata ei? exqrãt.

ne fiant sicut patres eoꝝ: generatio prava et exasperans. Generatio q̄ non direxit cor suū: ⁊ ñ est credit⁹ cū deo spūs ei⁹. Filij effrez intendentes ⁊ mittentes arcū: conuersi sunt in die belli. Nō custodierūt testamentū dei: et in lege ei⁹ noluerūt ambulare. Et obliti sunt benefactoꝝ ei⁹: et mirabiliū ei⁹ q̄ ostendit eis. Coram patribꝫ eoꝝ fecit mirabilia in terra egipti: in campo thaneos. Intrupit mare ⁊ perduxit eos: ⁊ statuit aq̄s quasi in utre. Et deduxit eos in nube diei: ⁊ tota nocte in illuminatōne ignis. Interrupit petras in heremo: ⁊ adaq̄uit eos velut ī abisso multa. Et eduxit aquā de pet̄: ⁊ deduxit tanq̄ flumina aq̄s. Et apposuerūt adhuc peccare ei: in iram excitauerūt excelsum in inaq̄so. Et temptauerūt deū in cordibus suis: vt peterent escas aīabꝫ suis. Et male locuti sūt de deo: dixerūt nunq̄d poterit de⁹ parare mēsaz in deserto? Qm̄ percussit petram et fluxerūt aque: ⁊ torrentes inundauerūt. Nunq̄d et panē poterit dare: aut parare mensaz pplō suo? Ideo audiuit dñs ⁊ distulit: et ignis accensus ē in iacob: ⁊ ira ascendit ī isrl̄. Quia ñ crediderūt in deo: nec sperauerūt in salutari ei⁹. Et mādauit nubibꝫ desup: ⁊ ianuas celi aperuit. Et pluit ill̄ manna ad manducandū: ⁊ panē celi dedit eis. Panē angelorꝝ mānducauit hō: cibaria misit eis in abundantia. Transtulit austꝝ de celo: ⁊ induxit in virtute sua affricū. Et pluit sup eos sicut puluerē carnis: ⁊ sicut arenā maris volatilia pēnata. Et ceciderūt in medio castroꝝ eoꝝ: circa tabernacula eoꝝ. Et mānducauerūt ⁊ saturati sunt nimis et desideriū eoꝝ attulit eis: non sunt fraudati a desiderio suo. Adhuc esce eoꝝ erant in ore ipsoꝝ: ⁊ ira dei ascendit sup eos. Et occidit pingues eoꝝ: ⁊ electos isrl̄ impediuit. In oībꝫ hijs peccauerunt adhuc: et nō crediderūt in mirabilibꝫ eius. Et defecerunt in vanitate dies eoꝝ: et anni eoꝝ cū festinatōne. Cū occideret eos q̄rebant eū: ⁊ reuertebant̄ ⁊ diluculo veniebant ad eū. Et rememorati sunt: q̄ deus adiutor est eoꝝ: et de⁹ excelsus redemptor eoꝝ ē. Et dilexerūt eū in ore suo: et līgua sua mentiti sunt ei. Cor aūt eoꝝ non erat rectū cuz eo: nec fideles habiti sunt in testamento ei⁹. Ipse aūt est misericors et ꝓpitius fiet peccatis eoꝝ: et ñ disperdet eos. Et abūdauit vt auerteret iram suaz: et non accendit omnem iraz suam. Et recordatus est q̄ caro sunt: spūs vadens ⁊ nō rediens. Quociens exacerbauerūt eū in deserto: in iram ꝑcitauerūt eum in inaq̄so. Et puersi sunt et temptauerūt deū: et scm̄ israel exacerbauerūt. Non sunt recordati man⁹ ei⁹: die q̄ redemit eos de manu tribulantis. Sicut posuit in egipto sig̃ sua: ⁊ pdigia sua in campo thaneos. Et cōuertit in sanguinē flumina eoꝝ: ⁊ imbres eoꝝ ne biberent. Misit in eos cynomiam ⁊ comedit eos: ⁊ ranaz ⁊ disperdidit eos. Et dedit erugini fruct⁹ eoꝝ: et labores eoꝝ locuste. Et occidit in grandine vineas eoꝝ: et moros eoꝝ in pruina. Et tradidit grandini iumenta eoꝝ: ⁊ possessionē eoꝝ igni. Misit in eos iraz indignatōnis sue: indig̃tionem et iram ⁊ tribulatōez: immissiones p angelos malos. Eliā fecit semitē ire sue: non pepcit a morte aīaꝝ eoꝝ: et iumenta eoꝝ in morte cōclusit. Et percussit omne pmogenitū in terra egipti: primicias omīs laboris eoꝝ in tabernaculis chaz. Et abstulit sicut oues pplm̄ suū: ⁊ pduxit eos tanq̄ gregem in deserto. Et deduxit eos in spe et nō timuerūt: ⁊ inimicos eoꝝ operuit mare. Et induxit eos in montē sctificatōnis sue: montē quē acq̄siuit dextera eius. Et eiecit a facie eoꝝ gentes: et sorte diuisit eis terram. funiculo distributōis. Et habitare fecit in tabernaculis eoꝝ: tribꝫ israel. Et tēptauerūt ⁊ exacerbauerūt deū excelsū: ⁊ testimonia ei⁹ ñ custodierūt. Et auerterūt se et ñ seruauerūt pactū: quēadmodū pres eoꝝ conuersi sunt in arcū prauū. In iram ꝑcitauerunt eū in collibꝫ suis: ⁊ in sculptilibꝫ suis ad emulatōem eū puocauerūt. Audiuit de⁹ et spreuit: et ad nihilū redegit valde israel. Et repulit tabernaculū silo: tabernaculū suū vbi habitauit in hoībꝫ. Et tradidit in captiuitatē virtutē eoꝝ: ⁊ pulcritudinem eoꝝ in man⁹ inimici. Et cōclusit in gladio pplm̄ suū: ⁊ hereditatē suaz sprevit. Juuenes eoꝝ comedit ignis: et vgines eoꝝ non sunt lamentate. Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderunt et vidue eoꝝ non plorabantur. Et excitatus est tanq̄ dormiens dñs: tanq̄ potens crapulatus a vino. Et percussit īmicos suos in posteriora: opprobrium sempiternum dedit illis. Et repulit tabernaculum ioseph: ⁊ tribum effrem non elegit.

Deb elegit tribū iuda:montem syon quez dilexit. Et edificauit sicut vnicornium sanctificium suum: in terra quam fundauit in secula. Et elegit dauid seruum suum: et sustulit eum de gregibus ouium: de post fetantes accepit eū. Pascere iacob seruum suum:et israhel hereditatem suam. Et pauit eos in innocencia cordis sui: et in intellectibus manuum suaz deduxit eos.

Psalmus asaph.

Deus venerunt gentes in hereditatem tuam:polluerunt templū sanctum tuum: posuerunt hierusalez in pomorum custodiam. Posuerunt mortticina seruorum tuorum escas volatilibus celi: carnes sanctorum tuorum bestijs terre. Effuderunt sanguinem ipsorum tanq̄ aquam in circuitu hierusalem:et non erat qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio bijs q̄ in circuitu nostro sunt. Usquequo domine irascēris in finem:accendet velut ignis zelus tuus: Effunde iraz tuam in gentes q̄ te non nouerunt:z in regna q̄ nomen tuum non inuocauerunt. Quia comederunt iacob:et locum eius desolauerūt. Ne memineris iniqtatum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui domine libera nos. Et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum:ne forte dicant in gentib vbi est deus eorum. Et innotescant in nationib coram oculis nostris:vltio sanguinis seruorum suoz q̄ effusus est. Introeat in conspectu tuo:gemit⁹ compeditoz. Secundū magnitudinem brachij tui: posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu⁹ z:improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi domine. Nos autem populus tuus et oues pascue tue:confitebimur tibi in seculum. In generatione et generationem: annunciabim⁹ laudem tuam.

In finez pro bijs q̄ commutabunt psalmus assiriorum testimonium asaph.

Qui regis israhel intende:qui deducis velut ouem ioseph. Qui sedis super cherubin manifestare:coraz ephraim beniamin.et manasse. Excita potentiam tuaz z veni:vt saluos facias nos. Deus conuerte nos:z ostende faciem tuam z salui erim⁹. Domine deus virtutū:quousq̄ irascēris super orationem serui tui: Cibabis nos pane lacrimaz:et potū dabis nobis in lacrimis in mensura. Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris: z inimici nostri subsannauerūt nos. Deus virtutum conuerte nos:z ostende faciem tuam et salui erim⁹. Vineam de egipto transtulisti:eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu ei⁹:et plantasti radices eius et impleuit terrā. Apuit montes umbra ei⁹:et arbusta ei⁹ cedros dei. Extendit palmites suas vsq̄ ad mare:z vsq̄ ad flumen pagines ei⁹. Et q̄d destruxisti maceriam ei⁹:z vindemiant eam omnes q̄ pertransiunt viam. Exterminauit eā aper de silua:z singlaris ferus depast⁹ est eaz. Deus virtutū conuertere: respice de celo et vide et visita vineam istam. Et perfice eam quā plantauit dextera tua: et super filiū quem confirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatione vult⁹ tui peribūt. Fiat man⁹ tua super virū dextere tue: et super filiū hominis quem confirmasti tibi. Et non discedim⁹ a te: viuificabis nos z nomen tuum inuocabim⁹. Deus de⁹ virtutū conuerte nos: et ostende faciem tuaz z salui erim⁹.

In finem pro torcularibz psalmus ipsi asaph quinta sabbati.

Exultate deo adiutori nostro : iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum:psalterium iocūdum cū cythara. Buccinate in neomenia tuba: in insigni die solennitatis vestre . Quia preceptum in israhel est: et iudiciū deo iacob. Testimoniū in ioseph posuit illud: cū exiret de terra egipti linguam quam ñ nouerat audiuit. Diuertit ab oneribz dorsum ei⁹: man⁹ ei⁹ in cophino seruierūt. In tribulatione inuocasti me et liberaui te:exaudiui te in absconditio tempestatis: phaui te apud

aquaz contradictionis. Audi populus meus et contestaboꝛ te:israhel si audieris me non erit in te deus recens: neqꝫ adorabis deum alienum. Ego eñ sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egipti:dilata os tuum et implebo illud. Et non audiuit populus meus vocem meam:et israhel non intendit mihi. Et dimisi eos secunduꝫ desideria coꝛdis eoꝛum: ibunt in adinuentionibus suis. Si populus meus audisset me: israhel si in vijs meis ambulasset. Proꝫ nihilo foꝛsitan inimicos eoꝛum humiliassem:et super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici domini mentiti sunt ei: et erit tempus eoꝛum in secula. Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

Psalmus asaph.

Deus stetit in sỹnagoga deoꝛum:in medio autem deus diijudicat. Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies peccatoꝛum sumitis. Judicate egeno et pupillo:humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperẽ:et egenum de manu peccatoꝛis liberate. Nescierunt neqꝫ intellexerunt in tenebris ambulant: mouebunt omnia fundamenta terre. Ego dixi dij estis:et filij excelsi omnes. Vos autem sicut homines moꝛiemini: et sicut vnus de principib cadetis. Surge deus iudica terram:quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

Canticum psalmi asaph.

Deus quis similis erit tibi: ne taceas neqꝫ compescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderunt te extulerunt caput. Super populum tuũ malignauerũt consiliũ: cogitauerũt aduersus sanctos tuos. Dixerunt venite et disperiam⁹ eos de gente: ⁊ nõ memoꝛet nomen isrł vltra. Qm̃ cogitauerũt vnanimiter: simul aduersũ te testamentũ deposuerũt tabernacula ydumeoꝝ ⁊ ysmahelite. Moab ⁊ aggareni. gebal et amon et amalech:alienigene cũ habitantib tyꝛuz. Etem̃ assur venit cũ illis:facti sunt in adiutoꝛiũ filijs loth. Fac illis sicut madiaz ⁊ sysare:sicut iabin in toꝛrente cysoꝛ. Disperierũt in endoꝛ:facti sunt vt sterc⁹ ter. Pone principes eoꝝ sicut oꝛeb et zeb:⁊ zebee et salmana. Omnes pncipes eoꝝ:q̃ dixerũt hereditate possideam⁹ scũariũ dei. De⁹ meus pone illos vt rotaz:⁊ sicut stipulam añ faciẽ venti. Sicut ignis q̃ comburit siluã: et sicut flãma ꝓburens montes. Ita pseq̃ris illos in tẽpestate tua:⁊ in ira tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ignomia:⁊ q̃rent nomen tuũ dñe. Erubescant et ꝓturbent in seculũ seculi:⁊ confũdant⁊ peant. Et cognoscant quia nomẽ tibi dñs:tu solus altissim⁹ super omnem terraz.

In finem pro toꝛcularibus filijs choꝛe ps.

Quam dilecta tabernacula tua dñe virtutũ: concupiscit et defecit aia mea in atria dñi. Coꝛ meũ et caro mea: exultauerũt in deũ viuũ. Etem̃ passer inuenit sibi domũ:et turtur nidum vbi reponat pullos suos. Altaria tua dñe virtutũ:reꝝ me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Beati q̃ habitant in domo tua dñe: in secula scloꝝ laudabũt te. Beat⁹ vir cui⁹ est auxiliũ abs te: ascensiones in coꝛde suo disposuit in valle lacrimarũ:in loco quẽ posuit. Etem̃ benedictõem dabit legislatoꝛ:ibũt de virtute in virtutẽ: videbit⁊ de⁹ deoꝝ in syon. Dñe deus virtutũ exaudi oõnez meaz:auribꝰ pcipe deus iacob. Protectoꝛ nr̃ aspice deus:⁊ respice in faciem xpi tui. Quia melioꝛ est dies vna in atrijs tuis: sup milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magisq̃ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. Quia misericoꝛdiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriaz dabit dñs. Non priuabit bonis eos q̃ ambulant in innocentia: dñe virtutũ beatus homo q̃ sperat in te.

In finem filijs choꝛe.

Benedixisti dñe terram tuaz:auertisti captiuitatẽ iacob. Remisisti iniquitatẽ plebis tue: operuisti omnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignatõnis tue. Conuerte nos deus salutaris noster: et auerte iram tuam a nobis. Nunquid ineternum iraſceris nobis:aut extendes iram tuam a generatione in generationem:

Deꝰ tu cõuersus viuificabis nos: et plebs tua letabit in te. Ostende nobis dñe misericordiam tuam: et salutare tuũ da nobis. Audiaz qd loquat in me dñs deus: qm̃ loquet pacem in plebem suaz. Et super sanctos suo: est in eos q̃ conuertunt ad cor. Verumtamẽ prope timentes eum salutare ipsius: vt inhabitet gloria in terra nostra. Misericordia et veritas obuiauerunt sibi: iusticiaꝫ pax osculate sunt. Veritas de terra orta ẽ: ꝫ iusticia de celo prospexit. Etem̃ dñs dabit benignitatẽ: et terra nostra dabit fructum suũ. Justicia ante eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

Oratio dauid.

Inclina domine aurem tuam et exaudi me: qm̃ inops et pauper sum ego: Custodi animam meam qm̃ sanctus sum: saluum fac seruum tuũ deus meus sperantem in te. Miserere mei dñe qm̃ ad te clamaui tota die: letifica animaz serui tui qm̃ ad te dñe animam meaz leuaui. Qm̃ tu dñe suauis ꝫ mitis: ꝫ multe misericordie omnib inuocantib te. Auribꝰ percipe dñe orationem meam: et intende voci deprecatõnis mee. In die tribulatõis mee clamaui ad te: quia exaudisti me. Nõ est similis tui in dijs dñe: et non est ſm opera tua. Omnes gentes quascunq; fecisti venient et adorabunt coram te dñe: ꝫ glorificabunt nomen tuum. Qm̃ magnus es tu et faciens mirabilia: tu es deus solus. Deduc me dñe in via tua: et ingrediar in veritate tua: letet̃ cor meum vt timeat nomen tuum. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: ꝫ glorificabo nomen tuum ineternũ. Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus iniq insurrexerunt super me: et synagoga potentiũ quesierũt animam meam: et non posuerũt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miseratoꝫ et misericors: paciens et multe miscõie et verax. Respice in me et miserere mei: da imperiũ tuum puero tuo: et saluũ fac filium ancille tue. Fac mecũ signum in bono vt videant q̃ oderunt me et ꝓfundant̃: qm̃ tu dñe adiuuisti me et consolatus es me.

Psalmꝰ cantici filijs chore.

Fundamenta eius in montib sanctis: diligit dñs portas syon super omnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ꝫ babilonis: scientium me. Ecce alienigene et tyrus ꝫ populus ethiopum: hij fuerunt illic. Nunqd syon dicet homo: et homo natꝰ est in ea: et ipse fundauit eam altissimꝰ. Dñs narrabit in scripturis populoꝝ principum: horꝫ q̃ fuerunt in ea. Sicut letantium omniũ: habitatio est in te.

Canticum psalmi filijs chore in finem pro melech ad rñdendũ intellectꝰ heman ezraite.

Domine deus salutis mee: in die clamaui et nocte coram te. Intret in conspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuam ad precem meaz. Quia repleta est malis aia mea: et vita mea in inferno appropinq̃bit. Estimatꝰ sum cũ descendentib in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quoꝝ non est memor amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me confirmatꝰ est furor tuus: ꝫ omnes fluctus tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerũt me abominationem sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te manꝰ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebunt̃ tibi? Nunqd narrabit aliqs in sepulcro misericordiaz tuã: ꝫ veritatẽ tuã ī pditiõe? Nunquid cognoscent̃ in tenebris mirabilia tua: ꝫ iusticia tua in terra obliuionis? Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut qd domine repellis orationem meam: auertis faciem tuam a me? Pauper sum ego et in laboribꝰ a iuuentute mea: exaltatꝰ aũ humiliatꝰ sum et conturbatꝰ. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerũt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die: circũdederũt me simul. Elongasti a me amicum ꝫ proximũ: et notos meos a miseria.

Intellectus etham ezrahelite.

Misericordias domi: inetnu cantabo. In generatone 7 generatoez: annuciabo veritatem tuam in ore meo. Quia dixisti inetnu: miscdia edificabit in celis: preparabit veritas tua in eis. Disposui testamentu electis meis: iuraui dauid fuo meo usq; inetnu prepabo semen tuu. Et edificabo in generatone 7 generatoez: setem tuaz. Confitebunt celi mirabilia tua dne: etem veritate tuam in ecclesia sanctop. Quis in nubibo equabit dno: similis erit deo in filijs dei. Deus qui glorificat in consilio sanctop: magn⁹ et terribilis super omnes q in circuitu ei⁹ sunt. Dne deus virtutu quis similis tibi: potes es dne: et veritas tua in cricuitu tuo. Tu dnaris potestati maris: motu at fluctuum ei⁹ tu mitigas. Et humiliasti sicut vulneratuz supbu: in brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos. Tui sunt celi 7 tua est terra: orbem terre et plenitudine ei⁹ tu fundasti: aqlonem et mare tu creasti. Thabor et hermon in noie tuo exultabut: tuu brachiu cum potentia. Firmet man⁹ tua 7 exaltet dextera tua: iusticia 7 iudiciu prepatio sedis tue. Misericordia et veritas precedent faciem tuaz: beatus pl'us q scit iubilatoem. Dne in lumine vult⁹ tui ambulabunt: et in noie tuo exultabut tota die: et in iusticia tua exaltabuntur. Quia gloria virtutis eop tu es: 7 i beneplacito tuo exaltabit cornu nostp. Quia dni est assumpto nostra: et sancti israhel regis nostri. Tunc locutus es in visione sanctis tuis: et dixisti posui adiutoriu in potete: 7 exaltaui electu de plebe mea. Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo unxi eu. Man⁹ em mea auxiliabit ei: et brachiu meu confirmabit eu. Nihil proficiet inimic⁹ in eo: 7 filius iniqtatis no apponet nocere ei. Et cocidam a facie ipsi⁹ inimicos ei⁹: et odientes eos in fugam conuertam. Et veritas mea 7 misericordia mea cu ipso: et in noie meo exaltabit cornu ei⁹. Et ponaz in mari manu eius: et in fluminib dexteraz ei⁹. Ipse inuocabit me pater me⁹ es tu: de⁹ me⁹ et susceptor salutis mee. Et ego pmogenitu ponaz illu: excelsum pre regib terre. Inetnu seruabo illi miscdiam meaz: et testamentum meum fidele ipsi. Et ponam in seculum seculi semen ei⁹: et tronum ei⁹ sicut dies celi. Si at derelinqrint filij eius legem meam: et in iudicijs meis non ambulauerint. Si iusticias meas pphanauerint: et mandata mea non custodierint. Visitabo i virga iniqtates eop: 7 in verberib peccata eop. Misericordias at meaz non dispergam ab eo: neq nocebo in veritate mea. Neq pphanabo testamentu meum: 7 q procedut de labijs meis non faciaz irrita. Semel iuraui in sancto meo si dauid metiar: semen ei⁹ inetnu manebit. Et thron⁹ ei⁹ sicut sol in conspectu meo: 7 sicut luna pfecta inetnu: et testis in celo fidelis. Tu vero repulisti et despexisti: distulisti xpm tuu. Auertisti testamentu serui tui: pphanasti in terra sctuariu ei⁹. Destruxisti oes sepes eius: posuisti firmamentu ei⁹ formidinem. Diripuerunt eu omnes transeutes viam: fact⁹ est opprobriu vicinis suis. Exaltasti dexteraz depmetiu eu: letificasti oes inimicos ei⁹. Auertisti adiutoriu gladij ei⁹: et non es auxiliat⁹ ei in bello. Destruxisti eu ab emundatone: 7 sedez ei⁹ in terra collisisti. Minorasti dies tpis ei⁹: pfudisti eu confusione. Usq;quo dne auertis in finez: exardescet sicut ignis ira tua! Memorare q mea substantia: nunqd em vane pstituisti omnes filios hoim! Quis est homo q viuet et non videbit mortem: eruet animam sua de manu inferi! Ubi sunt misericordie tue antique dne: sicut iurasti dauid in veritate tua! Memor esto dne opprobrij seruorum tuop: qd continui in sinu meo mlt'ap gentium. Qd exprobrauerut inimici tui dne: qd exprobrauerunt pmutatoem cristi tui. Benedictus dns inetnu: fiat fiat.

Oratio moysi hominis dei.

Omine refugium factus es nobis: a generatione in generatoem. Priusq; montes fierent aut formaret terra 7 orbis: a seculo 7 in seculu tu es de⁹. Ne auertas hoiem in humilitate: et dixisti conuertimi filij hoim. Quia mille anni ante oculos tuos: tanq; dies hesterna q preterijt. Et custodia in nocte: que pro nihilo habentur eorum anni erunt. Mane sicut herba transeat: mane floreat et transeat: vespere decidat induret et arescat. Quia

defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sumus. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: seculum nostrum in illuminatione vultus tui. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defecimus. Anni nostri sicut aranea meditabuntur: dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autez in potentatibus octoginta anni: et amplius eorum labor et dolor. Quoniam superuenit mansuetudo: et corripiemur. Quis nouit potestatem ire tue: et pre timore tuo iram tuam dinumerare: Dexteraz tuam sic notaz fac: z eruditos cordis i sapientia. Conuertere domine vsquequo: z deprecabilis esto super seruos tuos. Repleti sum⁹ mane misericordia tua: et exultauimus et delectati sumus in omnib⁹ diebꝫ nostris. Letati sum⁹ pro diebꝫ quibꝫ nos humiliasti: annis quibꝫ vidim⁹ mala. Respice in seruos tuos et in opera tua: et dirige filios eoꝝ. Et sit splendor domini dei nostri super nos: z opera manuꝝ nostraꝝ dirige super nos: et opus manuꝝ nostraꝝ dirige.

¶ Laus cantici ipsi dauid.

QVi habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi cōmorabit. Dicet domino susceptor meus es tu et refugiū meum deus me⁹: sperabo in eum. Quoniaz ipse liberabit me de laqueo venantiū: et a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ei⁹ sperabis. Scuto circūdabit te veritas ei⁹: nō timebis a timore nocturno. A sagitta volante in die: a negotō perambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadent a latere tuo mille: et decem milia a dexteris tuis: ad te aū non appropinq̄bit. Verunt̄ oculis tuis considerabis: z retributionē peccatoꝝ videbis. Quoniaz tu es domine spes mea: altissimū posuisti refugiū tuum. Non accedet ad te malū: et flagellū non appropinq̄bit tabernaculo tuo. Quoniam angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnib⁹ vijs tuis. In manib⁹ portabūt te: ne forte offendas ad lapidem pedez tuū. Super aspidem et basiliscū ambulabis: et conculcabis leonē et draconem. Qm̄ in me speraut liberabo eū: protegam eū: quoniaz cognouit nomen meū. Clamauit ad me z ego exaudiaz eū: cum ipso sum in tribulatōne: eripiam eū et glorificabo eū. Longitudine dieꝝ replebo eū: et ostendam illi salutare meū.

¶ Psalm⁹ cantici in die sabbati.

BOnū est confiteri domino: et psallere nomini tuo altissime. Ad annūciandum mane misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem. In decacordo psalterio: cū cantico i cythara. Quia delectasti me domine in factura tua: et in operib⁹ manuū tuaꝝ exultabo. Quā magnificata sūt opera tua domine: nimis profunde facte sunt cogitatōnes tue. Vir insipiens non cognoscet: et stult⁹ non intelliget hec. Cū exorti fuerint peccatores sicut fenū: et apparuerint omnes q̄ operant iniq̄tatez. Vt intereant in seculū seculi: tu aūt altissim⁹ in eternū domine. Qm̄ ecce inimici tui domine: qm̄ ecce inimici tui peribunt: et dispergent̄ omnes q̄ operant iniq̄tatez. Et exaltabit̄ sicut vnicornis cornu meū: et senectus mea in misericordia vberi. Et despexit oculus me⁹ inimicos meos: et insurgentib⁹ in me malignantib⁹ audiet auris mea. Just⁹ vt palma florebit: sicut cedrus libani multiplicabit̄. Plantati in domo dn̄i: in atrijs dom⁹ dei nostri florebūt. Adhuc mltiplicabunt̄ in senecta uberi: et benepacientes erunt et annuncient. Qm̄ rectus dn̄s deus noster: et non est iniquitas in eo.

¶ Laus cantici dauid in die ante sabbatū quando fundata est terra.

DOminus regnauit decorem indut⁹ est: indutus est domin⁹ fortitudinem et precinxit se. Etenim firmauit orbem terre: q̄ non cōmouebit̄. Parata sedes tua ex tunc: a seculo tu es. Eleuauerunt flumina domine: eleuauerunt flumina vocem suam. Eleuauerunt flumina fluctus suos: a vocib⁹ aquarum multaꝝ. Mirabiles elatōnes maris: mirabilis in altis domin⁹. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: domū tuaz decet sanctitudo dn̄e in longitudine dieꝝ.

¶ Psalm⁹ dauid quarta sabbati.

Deus vltionum dominus: deus vltionum libere egit. Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem superbis. Vsquequo peccatores domine: vsquequo peccatores gloriabunt? Effabunt et loquent iniqtatem: loquent omnes q operant iniusticiam? Populum tuū domine humiliauerunt: et hereditatē tuam vexauerunt. Viduam et aduenam interfecerunt: et pupillos occidēr. Et dixerunt non videbit dominus: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipientes in populo: et stulte aliquando sapite. Qui plātauit aurem non audiet: aut q finxit oculū non considerat. Qui corripit gentes nō arguet: q docet hominem scientiam. Dominus scit cogitationes hominū: quoniaz vane sunt. Beatus homo quem tu erudieris dñe: et de lege tua docueris eū. Et mitiges ei a diebo malis: donec fodiat peccatori fouea. Quia non repellet dñs plebem suam: et hereditatem suam non derelinqt. Quoadusqz iusticia conuertat in iudiciū: et qui iuxta illam: omnes q recto sunt corde. Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecū aduersus operantes iniquitatem? Nisi quia domin? adiuuit me: paulomin? habitasset in inferno anima mea. Si dicebaz motus est pes me?: misericordia tua dñe adiuuabat me. Secundū multitudinem dolorz meorz in corde meo: consolationes tue letificauerūt animam meam. Nunqd adheret tibi sedes iniqtatis: q fingis laborez in precepto. Captabunt in animaz iusti: et sanguinē innocentem condemnabunt. Et factus est mihi dñs in refugiū: et deus meus in adiutoriū spei mei. Et reddet illis iniquitatez ipsorz. et in malicia eorz disperdet eos: disperdet illos dñs deus noster.

¶ Laus cantici ipsi dauid.

Venite exultem? domino: iubilem? deo salutari nostro. Preoccupem? faciem eius in confessione: et in psalmis iubilem? ei. Quoniaz deus magn? domin?: et rex magn? super omnes deos. Quia in manu ei? sunt omnes fines terre: et altitudines montium ipsius sunt. Qm̄ ip sius est mare et ipse fecit illud: et siccam manus eius formauerunt. Venite adoremus et procidamus et ploremus ante dominū qui fecit nos: quia ipse est de? noster. Et nos populus pascue eius: et oues manus eius. Hodie si vocem eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatōne: sm diem temptatōnis in deserto. Vbi temptauerunt me patres vestri: probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta annis offensus fui generatōni illi: et dixi semper errant corde. Et isti non cognouerunt vias meas: vt iuraui in ira mea si introibunt in requiem meam.

¶ Psalmus dauid quando dom? edificabat post captiuitatem.

Cantate domino canticum nouū: cantate domino omnis terra. Cantate dño et benedicite nomini ei?: annūciate de die in diem salutare ei?. Annūciate inter gentes gloriam eius: in omnib populis mirabilia eius. Qm̄ magnus dñs et laudabilis nimis: terribilis est sup omnes deos. Qm̄ omnes dij gentiū demonia: dñs autez celos fecit. Confessio z pulcritudo in conspectu ei?: sanctimonia et magnificentia in sanctificatōe ei?. Afferte dño patrie gentiū: afferte dño gloriaz z honorē: afferte dño gloriaz nomi ei?. Tollite hostias z itroite in atria ei?: adorate dñm in atrio sancto ei?. Cōmoueat a facie eius vniuersa terra: dicite in gentib qz dñs regnauit. Etem̄ correxit orbē terre q non cōmouebit: iudicabit pplos in eqtate. Letentur celi et exultet terra: ꝓmoueat mare et plenitudo ei?: gaudebunt campi z oia que in eis sunt. Tūc exultabūt oia ligna siluarum a facie dñi quia venit: qm̄ venit iudicare terrā. Judicabit orbem terre in eqtate: et populos in veritate sua.

¶ Psalm? dauid quando terra eius restituta est ei.

Dominus regnauit exultet terrā: letent insule multe. Nubes et caligo in circuitu eius: iusticia et iudiciū correctio sedis ei?. Ignis añ ipsū p cedet: et inflāmabit in circuitu inimicos

eius. Illuxerunt fulgura eius orbi terre: vidit et commota est terra. Montes sicut cera fluxerunt a facie domini: a facie domini omnis terra. Annunciauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriaz eius. Confundant̃ omnes qui adorant sculptilia: ⁊ qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum omnes angeli ei⁹: audiuit ⁊ letata est sy̓on. Et exultauerunt filie iude: propt̃ iudicia tua domine. Quoniam tu dominus altissimus super omnez terraz: nimis exaltatus es super omnes deos. Qui diligitis dominum odite malum: custodit dominus animas sanctorum suorũ: de manu peccatoris liberabit eos. Lux orta est iusto: et rectis corde leticia. Letamini iusti in domino: et confitemini memorie sanctificationis eius.

¶ Psalm⁹ dauid prophete.

Cantate domino canticum nouum: quia mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eius: ⁊ brachium sanctum eius. Notum fecit domin⁹ salutare suum: in conspectu gentium reuelauit iusticiaz suam. Recordatus est misericordie sue: et veritatis sue domui israhel. Viderunt omnes termini terre salutare: dei nostri. Jubilate domino omnis terra: cantate et exultate et psallite. Psallite domino in cy̓thara ⁊ voce psalmi: in tubis ductilibus et voce tube cornee. Jubilate in conspectu regis domini: moueatur mare et plenitudo eius: orbis terrarum et qui habitant in eo. Flumina plaudent manu simul: montes exultabunt a conspectu domini: quoniam venit iudicare terram. Judicabit orbem terrarum in iusticia: et populos in equitate.

¶ Psalmus dauid prophete.

Dominus regnauit irascantur populi: qui sedit super cherubin moueatur terra. Dominus in sy̓on magnus: et excelsus super omnes populos. Confitean̄t nomini tuo magno quoniam terribile et sanctum est: et honor regis iudicium diligit. Tu parasti directiones: iudicium et iusticiam in iacob tu fecisti. Exaltate dominum deum nostrum: ⁊ adorate scabellum pedum eius quoniam sanctum est. Moy̓ses et aaron in sacerdotibus eius: et samuel inter eos q̃ inuocant nomen eius. Jnuocabant dominũ et ipse exaudiebat eos: in columna nubis loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia eius: ⁊ preceptum quod dedit illis. Domine deus noster tu exaudiebas eos: de⁹ tu propitius fuisti eis: et vlciscens in omnes adinuentiones eorum. Exaltate dominum deum nostrum: ⁊ adorate in monte sancto eius: qm̃ sanctus dominus deus noster.

¶ Psalmus in confessione.

Jubilate domino omnis terra: seruite domino in leticia. Introite in conspectu ei⁹: in exultatõne. Scitote quoniam dominus ipse est deus: ipse fecit nos et non ipsi nos. Populus eius ⁊ oues pascue eius introite portas eius in confessione: atria eius in y̓mnis confitemini illi. Laudate nomen eius quoniam suauis est dominus: in eternum misericordia ei⁹: ⁊ vsq; in generationem et generatõnem veritas eius.

¶ Psalmus ipsi dauid prophete.

Misericordiam ⁊ iudicium cantabo tibi domine: psallam et intelligam in via immaculata quando venies ad me. Perambulabam in innocentia cordis mei: in medio domus mee. Nõ proponebam ante oculos meos rem iniustaz: facientes preuaricationes odiui. Non adhesit mihi cor prauum: declinantem a me malignum non cognoscebaz. Detrahentem secreto proxĩo suo: hunc persequebar. Superbo oculo ⁊ insatiabili corde: cum hoc non edebam. Oculi mei ad fideles terre. vt sederant mecum: ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam: q̃ loquitur iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum. In matutino interficiebam omnes peccatores terre: vt disperderez de ciuitate domini omnes operantes

iniquitatem.

¶Oratio pauperis cum anxiaretur et coram domino effundit precem suam.

DOmine exaudi orationem meam: & clamor meus ad te veniat. Non auertas faciem tuam a me: in qua cunq; die tribulor inclina ad me aurez tuam. In quacūq; die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fum⁹ dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerūt. Percussus sum vt fenum & aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meum carni mee. Similis factus sum pellicano solitudinis: fact⁹ sum sicut nocticorax in domicilio. Vigilaui: et fact⁹ sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et q̄ laudabāt me aduersum me iurabant. Quia cinerem tanq̄ panem manducabam: et poculum meū cum fletu miscebam. A facie ire indignatōnis tue: quia eleuans allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt: et ego sicut fenum arui. Tu autem domine inetернū permanes: & memoriale tuum in generatōnez & generatōez. Tu exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi ei⁹ quia venit tempus. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides ei⁹: et terre ei⁹ miserebunt̄. Et timebunt gentes nomen tuum domine: et omnes reges terre gloriam tuam. Quia edificauit dñs syon: et videbit̄ in gloria sua. Respexit in orationem humiliū: et non sprevit precem eoz. Scribant̄ hec in generatione altera: et populus q̄ creabit̄ laudabit dominum. Quia prospexit de excelso sancto suo: dñs de celo in terraz aspexit. Vt audiret gemitus compeditoz: vt solueret filios interemptoz. Vt annūcient in syon nomen domini: et laudem ei⁹ in hierusalem. In conueniendo pl'os in vnum: et reges vt seruiant domino. Respondit ei in via virtutis sue: paucitatem dieꝝ meoꝝ nuncia mihi. Ne reuoces me in dimidio dieꝝ meoꝝ in generatōne et generatōnem anni tui. Initio tu domine terram fūdasti: & opera manuū tuaꝝ sunt celi. Ipsi peribūt tu autem permanes: et omnes sicut vestimentū veterascent. Et sicut opertoriū mutabis eos et mutabuntur: tu autem idem ipse es: et anni tui non deficient. Filij seruorum tuorum habitabunt et semen eoꝝ in seculum dirigetur.

¶Psalmus ipsi dauid.

BEnedic anima mea domino: & omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Benedic anima mea domino: & noli obliuisci omnes retributōnes eius. Qui propiciatur omnib⁹ iniq̄tatib⁹ tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia et miseratōnib⁹. Qui replet in bonis desideriū tuum: renouabit̄ vt aquile iuvent⁹ tua. Faciens misericordias dominus: et iudicium omnib⁹ iniuriam pacientib⁹. Notas fecit vias suas moysi: filijs israhel volūtates suas. Miserator: et misericors domin⁹: longanimis et multum misericors. Non in perpetuum irascetur: neq; inetернum cōminabit̄. Non secundum peccata nostra fecit nobis: neq; secundum iniq̄tates nostras retribuit nobis. Quoniam secundum altitudinem celi a terra: corroborauit misericordiaz suam super timētes se. Quantū distat ort⁹ ab occidente: longe fecit a nobis iniq̄tates nostras. Quomodo miserek̄ pater filioꝝ miser⁹ est domin⁹ timentib⁹ se: qm̄ ipse cognouit figmentum nostꝝ. Recordat⁹ est quoniam puluis sum⁹: homo sicut fenum dies ei⁹: tanq̄ flos agri sic efflorebit. Quoniaz spirit⁹ pertransibit in illo et non subsistet: et non cognoscet amplius locum suū. Misericordia autem domini ab eterno et vsq; inetернum: super timentes eum. Et iusticia illius in filios filioꝝ: hijs q̄ seruant testamentū eius. Et memores sunt mandatoꝝ ipsius: ad faciendum ea. Dominus in celo parauit sedem suam: et regnum ipsius omnibus dominabit̄. Benedicite domino omnes angeli ei⁹ potentes virtute: facientes verbū illi⁹ ad audiendaz vocem sermonū eius. Benedicite dño omnes virtutes ei⁹: ministri ei⁹ q̄ facitis voluntatem ei⁹. Benedicite domino omnia opera eius: in omni loco dñationes eius: benedic anima mea domino.

¶Psalmus ipsi dauid.

Benedic anima mea domino: domine deus meus magnificatus es vehementer. Confessionem et decorez induisti: amictus lumine sicut vestimẽto. Extendens celum sicut pellem: qui tegis aquis superiora eius. Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super pennas ventorum. Qui facis angelos tuos spirit⁹: ⁊ ministros tuos ignem vrentem. Qui fũdasti terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in seculum seculi. Abissus sicut vestimentum amictus eius: super mõtes stabunt aque. Ab increpatõne tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt montes et descendunt campi: in locum quem fundasti eis. Terminum posuisti quem non transgredientur: neq; conuertentur operire terraz. Qui emittis fontes in conuallibus: inter medium mõtium pertransibunt aque. Portabunt omnes bestie agri: expectabunt onagri in siti sua. Super ea volucres celi habitabunt: de medio petrarum dabũt voces. Rigans montes de superioribus suis: de fructu operum tuorum satiabit̃ terra. Producens fenum iumentis: et herbam seruituti hominum. Et educas panem de terra: et vinum letificet cor hominis. Et exhilaret faciem in oleo: et panis cor hominis confirmet. Saturabunt̃ ligna campi et cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabunt. Herodij dom⁹ dux est eorum: montes excelsi ceruis: petra refugium herinacijs. Fecit lunam in tempore: sol cognouit occasum suum. Posuisti tenebras et facta est nox: in ipsa pertransibũt omnes bestie silue. Catuli leonũ rugientes vt rapiant: et querant a deo escam sibi. Ortus est sol et congregati sunt: et in cubilibꝫ suis colloca bunt̃. Exibit homo ad opus suum: ⁊ ad operationem suam vsq; ad vesperam. Quã magnificata sunt opera tua domine: omnia in sapientia fecisti: impleta est terra possessione tua. Hoc mare magnum ⁊ spacios̃um manibus: illic reptilia quorum non est numerus. Animalia pusilla cum magnis: illic naues pertransibunt. Draco iste quem formasti ad illudendũ ei: omnia a te expectant vt des illis escam in tempore. Dante te illis colligẽt: aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate. Auertente autez te faciem turbabuntur: auferes spiritum eorum et deficient: et in puluerem suum reuertentur. Emitte spiritum tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre. Sit gloria domini in seculũ: letabit̃ domin⁹ in operibus suis. Qui respicit terram et facit eam tremere: q̃ tangit montes et fumigant. Cantabo domino in vita mea: psallam deo meo q̃diu sũ. Jocundum sit ei eloquium meum: ego vero delectabor in domino. Deficient peccatores a terra et iniq̃ ita vt non sint: benedic anima mea domino.

Alleluia.

Confitemini domino et inuocate nomen eius: annũciate inter gentes opera eius. Cantate ei et psallite ei: narrate omnia mirabilia eius: laudamini in nomine sancto eius. Letet̃ cor querentium dominum: queritez dñm confirmamini: q̃rite faciem eius semper. Mementote mirabiliũ ei⁹ q̃ fecit: prodigia ei⁹ et iudicia oris ei⁹. Semen abraham serui ei⁹: filij iacob electi ei⁹. Ipse domin⁹ deus noster: in vniuersa terra iudicia ei⁹. Memor fuit in seculũ testamenti sui: verbi q̃ mandauit in mille generatõnes. Q̃ disposuit ad abraham: et iuramẽti sui ad ysaac. Et statuit illũ iacob in preceptũ: ⁊ israhel in testamentũ eternũ. Dicens tibi dabo terraz chanaan: funiculũ hereditatis vestre. Cũ essent numero breui: paucissimi⁹ incole ei⁹. Et ptransierũt de gente in gentem: ⁊ de regno ad pplm alterũ. Non reliq̃t hominẽ nocere eis: et corripuit pro eis reges. Nolite tangẽ cristos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famẽ sup terraz: ⁊ omne firmamentũ panis ptriuit. Misit ante eos vir̃: in seruũ venundatus est ioseph. Humiliauerũt in compedibꝫ pedes ei⁹: ferr̃ pertransijt animam ei⁹ donec veniret verbũ ei⁹. Eloquiũ domini inflamauit eũ: misit rex et soluit eum: princeps populor̃ et dimisit eũ. Constituit eũ dñm dom⁹ sue: et pncipem oĩs possessionis sue. Vt erudiret principes ei⁹ sicut semetipm: ⁊ senes ei⁹ prudentiam doceret. Et intuit

ísrahel in egiptum: et iacob accola fuit in
terra cham. Et auxit populum suum ve-
hementer: et firmauit eum super inimicos
eius. Conuertit cor eoꝝ vt odirent po-
pulum eius: et dolũ facerent in seruos eiꝰ.
Misit moysen seruũ suum: aaron quem e-
legit ipsum. Posuit in eis verba signorum
suoꝝ ⁊ prodigioꝝ: in terra cham. Misit te-
nebras et obscurauit: et non exacerbauit
sermones suos. Conuertit aq̃s eoꝝ in san-
guinem: ⁊ occidit pisces eoꝝ. Et dedit ter
ra eorum ranas: in penetralibus regum i-
psorum. Dixit et venit cynomia et scini-
phes: in omnibus finibus eorum. Posuit
pluuias eorum grandinem: ignem combu-
rentem in terra ipsoꝝ. Et percussit vineas
eoꝝ et ficulneas eoꝝ: et contriuit lignum
finium eorum. Dixit ⁊ venit locusta ⁊ bru-
cus: cuius non erat numerus. Et comedit
omne fenum in terra eoꝝ: et comedit om-
nem fructum terre eoꝝ. Et percussit om-
ne primogenitũ in terra eorum: primicias
omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum
argento et auro: et non erat in tribubus eo-
rum infirmus. Letata est egiptꝰ in profe-
ctione eorum: quia incubuit timor eorum
super eos. Expandit nubem in protectio-
nem eorum: et ignem vt luceret eis per no-
ctem. Pecierunt et venit coturnix: ⁊ pane
celi saturauit eos. Dirupit petram ⁊ fluxe-
runt aque: abierunt in sicco flumina. Qm̃
memor fuit verbi sancti sui: quod habuit
ad abraham puerum suum. Et eduxit po-
pulum suum in exultatione: ⁊ electos suos
in letitia. Et dedit illis regiones gentium:
et labores populorum possederunt. Vt cu-
stodiant iustificationes eius: et legem eiꝰ
requirant.

Alleluia alleluia.

Confitemini domino quoniam bo-
nus: quoniam in seculum miseri-
cordia eius. Quis loquet̃ potenti-
as domini: auditas faciet omnes laudes
eius? Beati qui custodiunt iudicium: ⁊ fa
ciũt iusticiam in omni tempore. Memen-
to nostri domine in beneplacito ꝑpli tui:
visita nos in salutari tuo. Ad videndũ in
bonitate electorum tuorum: ad letandum
in letitia gentis tue: vt lauderis cũ hereditate tua. Peccauimꝰ cum patribus nostris:
iniuste egimus iniquitatem fecimus. Pa-
tres nostri in egipto non intellexerũt mi-
rabilia tua: non fuerũt memores multitu-
dinis misericordie tue. Et irritauerũt ascen
dentes in mare: mare rubꝝ. Et saluauit e-
os propter nomen suũ: vt notam faceret
potentiaz suam. Et increpuit mare rubꝝ ⁊
exiccatũ est: et deduxit eos in abissis sicut
in deserto. Et saluauit eos de manu odien-
tium: et redemit eos de manu inimici. Et
operuit aqua tribulantes eos: vnꝰ ex eis ñ
remansit. Et crediderunt verbis eiꝰ: ⁊ lau-
dauerũt laudem eiꝰ. Cito fecerũt obliti sũt
operum eius: non sustinuerũt consilium eiꝰ.
Et concupierunt concupiscentiam in de-
serto: et temptauerũt deum in inaq̃so. Et
dedit eis petitionem ipsoꝝ: et misit saturita-
tem in animas eorum. Et irritauerũt mo-
ysen in castris: aaron sanctum domini.
Operta est terra et deglutiuit dathan: ⁊ o-
peruit super congregationem abyron. Et
exarsit ignis in synagoga eorum: flamma
combussit peccatores. Et fecerũt vitulum
in oreb: et adorauerũt sculptile. Et muta-
uerũt gloriam suam in similitudinem vi-
tuli comedentis fenũ. Obliti sunt deum qui
saluauit eos: qui fecit magnalia in egipto
mirabilia in terra cham: terribilia in ma-
ri rubro. Et dixit vt disperderet eos: si non
moyses electus eiꝰ stetisset in confractione
in conspectu eiꝰ. Et auerteret iram eiꝰ ne
dissiperet eos: et pro nihilo habuerũt ter-
ram desiderabilem. Non crediderũt verbo
eius: ⁊ murmurauerũt in tabernaculis su-
is: non exaudierunt vocem domini. Et e-
leuauit manũ suam super eos: vt prosterneret eos in deserto. Et vt deiceret semen
eoꝝ in nationibus: et dispergeret eos in
regionibus. Et iniciati sunt beelphegor: et
comederunt sacrificia mortuoꝝ. Et irrita-
uerunt eũ in adinuentionibus suis: et mul-
tiplicata est in eis ruina. Et stetit phinees
et placauit: ⁊ cessauit q̃ssatio. Et reputatũ
est ei in iusticiam: in generatione ⁊ gene-
rationem vsq; in sempiternũ. Phares. Et
irritauerũt eũ ad aquas ꝓtradictionis: ⁊ vex-
atus est moyses propter eos: quia exacer-
bauerũt spiritũ eius. Et distinxit in labiis
suis: non disperdiderũt gentes quas dixit

dominus deus illis. Et comixti sunt inter gentes: & didicerunt opera eorum et seruierunt sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum: et immolauerunt filios suos et filias suas: demonijs. Et effuderũt sanguinem innocentez: sanguinem filioz suorum et filiarum suarum: quas sacrificauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: et contaminata est in operibus eoz: et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populum suum: et abominatus est hereditatem suaz. Et tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: et humiliati sunt sub manibus eoz: sepe liberauit eos. Ipsi autem exacerbauerunt eum in consilio suo: & humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularentur: & audiuit orationem eoz. Et memor fuit testamenti sui: et penituit eum secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in misericordias: in conspectu omnium qui ceperant eos. Saluos fac nos domine deus noster et congrega nos de nationibus. Vt confiteamur nomini sancto tuo: et gloriemur in laude tua. Benedictus dominꝰ deus israel a seculo et vsqz in seculum: & dicet omnis populus fiat fiat.

Alleluia. alleluia.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Dicant qui redempti sunt a domino: quos redemit de manu inimici: de regionibus congregauit eos. A solis ortu et occasu: ab aquilone et mari. Errauerũt in solitudine in inaquoso: viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Esurientes et sicientes: anima eorum in ipsis defecit. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et de necessitatibus eorum eripuit eos. Et deduxit eos in viam rectaz: vt irent ad ciuitatem habitatõnis. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominũ. Quia saciauit aiam inanem: et aiam esurientẽ saciauit bonis. Sedentes in tenebris & vmbra mortis: vinctos in mendicitate et ferro. Quia exacerbauerũt eloquia dei: & consilium altissimi irritauerunt. Et humiliatum est in laboribꝫ cor eoz: infirmati sunt nec fuit q̃ adiuuaret. Et clamauerunt ad dñm cũ tribularent: et de necessitatibꝫ eoz liberauit eos. Et eduxit eos de tenebris & vmbra mortis: et vincula eoz dirupit. Confiteantur domio misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominũ. Quia contruit portas ereas: & vectes ferreos cõfregit. Suscepit eos de via iniquitatis eoz: propter iniustitias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eoz: et appropinquauerunt vsqz ad portas mortis. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: et de necessitatibꝫ eoz liberauit eos. Misit verbum suũ et sanauit eos: et eripuit eos de interitõnibꝫ eoz. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominuz. Et sacrificent sacrificiũ laudis: et annũcient opera eiꝰ in exultatione. Qui descendũt mare in nauibꝫ: facietes operatõnem in aqs multis. Ipsi viderunt opera dñi: et mirabilia eius in profundo. Dixit et stetit spiritus procelle: et exaltati sunt fluctus eiꝰ. Ascendũt vsqz ad celos et descendunt vsqz ad abissos: anima eoz in malis tabescebat. Turbati sũt et moti sunt sicut ebriꝰ: & omnis sapientia eoz deuorata est. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: & de necessitatibus eorum eduxit eos. Et statuit procellam eius in auram: & siluerũt fluctus eiꝰ. Et letati sunt quia siluerũt: et deduxit eos in portum voluntatis eoz. Cõfiteant domino misericordie eiꝰ: et mirabilia eiꝰ filijs hominum. Et exaltent eum in ecclesia plebis: et in kathedra seniorum laudent eũ. Posuit flumina in desertũ: et exitus aquaz in sitim. Terram fructiferã in salsuginem: a malicia inhabitantiũ in ea. Posuit desertũ in stagna aquaz: & terrã sine aqua in exitus aquarum. Et collocauit illic esurientes: & constituerũt ciuitatẽ habitatõis. Et seminauerũt agros & plãtauerunt vineas: et fecerunt fructũ natiuitatis. Et benedixit eis & multiplicati sũt nimis: & iumẽta eoz ñ minorauit. Et pauci facti sũt: & vexati sunt a tribulatõne malorũ & dolore. Effusa est ꝓtentõ sup ꝓncipes:

et errare fecit eos in inuio ⁊ nō in via. Et adiuuit pauperē de inopia: et posuit sicut oues familias. Videbunt recti et letabūt: ⁊ omīs iniquitas opilabit os suuz. Quis sapiens ⁊ custodiet hec: ⁊ intelliget miseri cordias domini: Alleluia.

Canticum psalmi ipsi dauid.

Paratum cor meū deus paratū cor meū: cantabo ⁊ psallam in gloria mea. Exurge psalteriū ⁊ cithara: exurgam diluculo. Confitebor tibi in populis domine: ⁊ psallaz tibi in natiōnibus. Quia magna sup celos misericordia tua: ⁊ vsq; ad nubes veritas tua. Exaltare super celos deus: ⁊ sup omēz terrā gloria tua: vt liberentur dilecti tui. Saluuz fac dextera tua et exaudi me: deus locutus est in sancto suo. Exultabo ⁊ diuidā sichimaz: et conuallē tabernaculoz dimetiar. Meus est galaad ⁊ meus est manasses: ⁊ ephraim suscep tō capitis mei. Juda rex meus: moab lebes spei mee. In ydumeam extendā calciamentū meum: mihi alienigene amici facti sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitaz: quis deducet me vsq; in ydumeā: Nōne tu deus qui repulisti nos: et non exibis deus in virtutibz nostris: Da nobis auxilium de tribulatōe: quia vana salus hominis. In deo faciemus virtutē: ⁊ ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

In finem psalmus dauid.

Deus laudem meam ne tacueris: qz os peccatoris et os dolosi sup me aptum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa: ⁊ sermonibus odij circūdederunt me ⁊ expugnauerunt me gratis. Pro eo vt me diligerent detrahebant mihi: ego autem orabam. Et posuerūt aduersum me mala p bonis: ⁊ odium p dilectōe mea. Constitue sup eum peccatorez: ⁊ diabolus stet a dextris eius. Cuz iudicat exeat condemnatus: et oracō eius fiat in peccatū. Fiant dies eius pauci: ⁊ episcopatuz eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: ⁊ vxor eius vidua. Nutantes transferētur filij eius ⁊ mendicent: eiciant de habitationibz suis. Scrutet fenerator omnem substanciam eius: ⁊ diripiant alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatōne vna deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrum eius in ꝯspectu domini: ⁊ peccatum matris eius non deleatur. Fiant ꝯtra dominum semper. et dispereat de terra memoria eorum: pro q non est recordat⁹ facere misericordiaz. Et persecutus est hominem inopem ⁊ mendicum: ⁊ cōpunctuz corde mortificare. Et dilexit maledictōnez ⁊ veniet ei: ⁊ noluit benedictōnez ⁊ elongabitur ab eo. Et induit maledictōnez sicut vestimentum: ⁊ intrauit sicut aqua in interiora eius: ⁊ sicut oleū in ossibz eius. Fiat ei sicut vestimentuz quo operitur: et sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorū qui detrahunt mihi apud dominum: et qui loquūtur mala aduersus aīam meaz. Et tu domine fac mecū propter nomē tuum: quia suauis est misericordia tua. Libera me quia egenus ⁊ pauper ego sum: et cor meum conturbatum est intra me. Sicut vmbra cū declinat ablatus sū: et excussus sū sicut locuste. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: ⁊ caro mea imutata ē propter oleū. Et ego factus sū obprobrium illis: viderunt me et mouerunt capita sua. Adiuua me domine deus meus: saluū me fac propter misericordiam tuā. Vt sciant quia manus tua hec: ⁊ tu domīe fecisti eā. Maledicent illi et tu benedices: qui insurgūt in me confundantur: seruus autē tu⁹ letabitur. Induantur qui detrahunt mihi pudore: ⁊ operiant̄ sicut diploide confusione sua. Confitebor domine nimis in ore meo: et ī medio multoz laudabo eū. Quia astitit a dextris pauperis: vt saluā faceret a persequentibus animam meam.

Psalmus dauid.

Dixit dominꝰ domino meo: sede a dextris meis. Donec ponaz inimicos tuos: scabellum pedum tuorum. Virgam virtutis tue emittet dominꝰ ex sion: domīare in medio inimicoruz tuorum. Tecū principium in die virtutis tue: in splendoribꝰ

sanctoꝝ ex vtero ante luciferuꝫ genui te. Jurauit dominus ꝙ nõ penitebit eũ: tu es sacerdos ineternũ secũdũ ordinẽ melchisedech. Dominus a dextris tuis: confregit in die ire sue reges. Judicabit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra multoꝝ. De torrente i via bibet: ꝓpterea exaltabit caput.

℣ Alleluia.

Confitebor tibi domine in toto cor de meo: in consilio iustorum ꝙ cõgregatõne. Magna opera domini: exquisita in oñes voluntates eius. Confessio ꝙ magnificẽcia opꝰ eiꝰ: ꝙ iusticia eiꝰ manet in seculũ seculi. Memoriam fecit mirabiliũ suoꝝ misericors ꝙ miserator dominꝰ: escã dedit timentibꝫ se. Memor erit in seculũ testamenti sui: virtutem opm suoꝝ annũciabit ꝓpło suo. Ut det illis hereditatez gẽtiũ: opa manuũ eius veritas ꝙ iudiciũ. Fidelia oñia mãdata eius: ꝓfirmata i seculũ seculi: facta in veritate ꝙ equitate. Redẽptõez misit dñs ꝓpło suo: mandauit ineternũ testamentum suũ. Sanctũ ꝙ terribile nomen eius: iniciuꝫ sapientie timor domini. Intellectus bonus oñibꝫ facientibꝫ eũ: laudatõ eiꝰ manet in seculum seculi.

℣ Alleluia. In reuersiõe aggei ꝙ zacharie.

Beatus vir ꝙ timet dominum: i mãdatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen eius: generatõ rectoꝝ benedicetur. Gloria ꝙ diuicie i domo eius: ꝙ iusticia eius manet i seculũ seculi. Exortũ est in tenebris lumen rectis: misericors ꝙ miserator ꝙ iustus. Jocundus homo qui miseretur ꝙ comodat: disponit sermones suos in iudicõ: quia ineternũ non ꝓmouebiꝫ. In memoria eterna erit iustꝰ: ab auditiõe mala nõ timebit. Paracũ cor eius sperare in domino: confirmatum est cor eius: non commouebitur donec despiciat inimicos suos. Dispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculum seculi: cornu eius exaltabitur i gloria. Peccator videbit ꝙ irascetur: dentibus suis fremet ꝙ tabescet: desiderium peccatorum peribit.

℣ Alleluia. alleluia.

Laudate pueri dominum: laudate nomen domini. Sit nomen domini benedictum: ex hoc nũc et vsqꝫ i seculum. A solis ortu vsqꝫ ad occasuꝫ: laudabile nomen domini. Excelsus super oẽs gentes dominus: ꝙ super celos gloria eius. Quis sicut dominus deus noster: qui in altis habitat ꝙ humilia respicit in celo et in terra? Suscitans a terra inopem: ꝙ de stercore erigens pauperem. Ut collocet eũ cũ principibus: cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorũ letantem.

℣ Alleluia. alleluia.

In exitu israel de egipto: domus iacob de populo barbaro. Facta est iudea sanctificatõ eius: israel potestas eius. Mare vidit ꝙ fugit: iordanis cõuersus est retrorsuꝫ. Montes exultauerũt vt arietes: et colles sicut agni ouiũ. Quid est tibi mare ꝙ fugisti: et tu iordanis quia conuersus es retrorsum? Montes exultastis sicut arietes: ꝙ colles sicut agni ouiũ. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob. Qui conuertit petram in stagna aquarum: ꝙ rupem in fontes aquarum. Nõ nobis domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua ꝙ veritate tua: nequando dicant gẽtes vbi est deus eorum. Deus autem noster in celo: omnia quecunqꝫ voluit fecit. Simulacra gentium argentum ꝙ aurũ: opera manuũ hominuꝫ. Os habent ꝙ non loquentur: oculos habent et non videbunt. Aures habent ꝙ non audient: nares habẽt ꝙ nõ odorabunt. Manus habent et non palpabũt: pedes habent ꝙ non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiãt ꝙ faciũt ea: ꝙ oñes qui confidũt i eis. Domus israel sperauit in dño: adiutor eoꝝ ꝙ ꝓtector eoꝝ est. Domus aaron spauit i dõmio: adiutor eoꝝ ꝙ ꝓtector eoꝝ est. Qui timẽt dñm spauerũt in dño: adiutor eoꝝ et ꝓtector eoꝝ ẽ. Dñs memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit oñibꝰ qui timent dominũ: pusillis cũ maioribus. Adiciat dominus super vos: supꝫ vos ꝙ super filios vestros. Benedicti vos a domino: q̃ fecit celũ ꝙ terrã. Celũ celi dño: terrã aũt dedit filijs hominũ. Nõ mortui laudabunt

te domine: neq; omẽes q̃ descendũt in infernũ. Sed nos qui viuim⁹ benedicim⁹ domino: ex hoc nunc ⁊ vsq; in seculum.

℣. Alleluia. alleluia.

Oleri: quoniã exaudiet dñs vocez oratõnis mee. Quia inclinauit aurẽ suam mihi: ⁊ in diebꝫ meis inuocabo. Circũdederunt me dolores mortis: et picula inferni inuenerunt me. Tribulatõz ⁊ dolorẽ iueni: ⁊ nomẽ dñi inuocaui. O domine libera aiaz meã: misericors dñs ⁊ iust⁹: ⁊ de⁹ noster miseret. Custodiẽs paruulos dñs: humiliatus sũ ⁊ liberauit me. Cõuertere aia mea in requiem tuã: quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aiaz meam de morte: oculos meos a lacrimis: pedes meos a lapsu. Placebo domino in regione viuorum.

℣. Alleluia. alleluia.

Credidi propter qd̃ locut⁹ sũ: ego aũt humiliatus sũ nimis. Ego dixi in excessu meo: omis homo mẽdax. Quid retribuaz dño: p omnibꝫ que retribuit mihi. Calicẽ salutaris accipiaz: et nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddã corã omi populo eius: pciosa in cõspectu dñi mors sanctoꝝ ei⁹. O dñe quia ego seruus tuus: ego seruus tuus ⁊ fili⁹ ancille tue. Dirrupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiã laudis: ⁊ nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddaz ĩ ꝓspectu omis populi eius:: in atrijs domus domini in medio tui hierusalem.

℣. Alleluia. alleluia.

Laudate dominũ omes gentes: laudate eum omes populi. Quoniam confirmata est sup nos misericordia ei⁹: ⁊ veritas domini manet ineternũ.

℣. Alleluia. alleluia.

Confitemini dño quoniã bonus: q̃niam in seculũ misericordia eius. Dicat nũc israel quoniaz bon⁹: q̃niã in seculũ misericordia eius. Dicat nũc domus aaron: quoniã in seculũ misericordia eius. Dicant nũc qui timent dominũ: q̃niam in seculũ misericordia eius. De tribulatõe inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitudie dominus. Dñs mihi adiutor: nõ timebo quid faciat mihi homo. Dominus mihi adiutor: ⁊ ego despiciã inimicos meos. Bonũ est confidere in domino: q̃ ꝓfidere in homine. Bonũ est sperare in dño: q̃ sperare ĩ principibꝫ. Omes gentes circuierũt me: ⁊ in noie dñi quia vltus sũ in eos. Circũdantes circũdederũt me: ⁊ in nomie dñi quia vltus sum in eos. Circũdederunt me sicut apes: et exarserunt sicut ignis in spinis: ⁊ in noie dñi quia vltus sum ĩ eos. Impulsus eversus sũ vt caderez: ⁊ dñs suscepit me. Fortitudo mea et laus mea domin⁹: ⁊ factus est mihi ĩ salutẽ. Vox exultatõnis ⁊ salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera dñi fecit virtutẽ: dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutẽ. Non moriar sed viuã: ⁊ narrabo opa dñi. Castigans castigauit me dominus: ⁊ morti non tradidit me. Aperite mihi portas iusticie: ingressus in eas cõfitebor dño: hec porta dñi iusti intrabũt ĩ eã. Confitebor tibi q̃niaz exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutẽ. Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificantes: hic factus est in caput anguli. A dño factum est istud ⁊ est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quã fecit dñs: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. O domine saluũ me fac: o domine bene ꝓsperare: benedictus qui veit in noie dñi. Benedixim⁹ vobis de domo domini: deus dominus ⁊ illuxit nobis. Cõstituite diẽ solennẽ in ꝓdensis: vsq; ad cornu altaris. Deus meus es tu ⁊ ꝓfitebor tibi: deus meus es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi qm̃ exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutẽ. Confitemini dño quoniã bon⁹: quoniaz in seculũ misericordia eius.

℣. Alleluia. alleluia. Aleph.

Beati immaculati ĩ via: qui ambulant ĩ lege domini. Beati qui scrutant testimonia eius: in toto corde exquirunt eũ. Nõ enim qui operãtur iniquitatẽ: in vijs ei⁹ ambulauerũt. Tu mandasti: mandata tua custodire nimis. Vtinaz dirigatur vie mee: ad custodiẽdas iustificatões tuas Tunc nõ ꝓfundar: cum ꝓspexero in omnibꝫ mandatis tuis. Confitebor tibi in directõe cordis: in eo q̃ didici iudicia iusticie tue. Justificatões tuas custodiã: nõ me derelinq̃s vsqueq̃q. Beth.

In quo corrigit adolescentior viam suã: ĩ custodiẽdo ꝑmones tuos. In toto corde meo exq̃siui te: ne ꝛpellas me a mandatis tuis. In corde meo abscõdi eloq̃a tua: vt ñ peccẽ tibi. Benedict⁹es

domine: doce me iustificatōnes tuas. In la
bijs meis: pnūciaui oīa iudicia oris tui.
In via testimonioꝝ tuoꝝ delectat⁹ sū: sic
in oīb⁹ diuicijs. In mādatis tuis exerce
bor: ⁊ considerabo vias tuas. In iustifica-
tōib⁹ tuis meditabor: nō obliuiscar sermo
nes tuos. ℣ Gimel.

REtribue seruo tuo: viuifica me et
custodiam sermones tuos. Reue-
la oculos meos: ⁊ considerabo mi-
rabilia ⁊ lege tua. Incola ego sū in terra:
non abscondas a me mandata tua. Concu
piuit anima mea desiderare iustificatōnes
tuas: in omni tēpore. Increpasti supbos:
maledicti q̄ declinant a mādatis tuis. Au-
fer a me obprobriū ⁊ pcēptū: quia testimo
nia tua exquisiui. Etēm sederūt principes
⁊ aduersuz me loquebanť: seruus aūt tu⁹
exercebať in iustificatōnib⁹ tuis. Nā ⁊ te-
stimonia tua meditatō mea est: ⁊ pcilium
meū iustificatōnes tue. ℣ Deleth.

ADhesit pauimento anima mea: vi
uifica me scōm verbum tuū. Vias
meas enūciaui ⁊ exaudisti me: do-
ce me iustificatōnes tuas. Viam iustifica-
tōnum tuarū instrue me: ⁊ exercebor ī mi-
rabilib⁹ tuis. Dormitauit anima mea pre
tedio: pfirma me in verbis tuis. Viā iniq̄-
tatis amoue a me: et de lege tua miserere
mei. Viā veritatis elegi: iudicia tua nō sū
oblitus. Adhesi testimonijs tuis domine:
noli me pfundere. Viam mandatoꝝ tuoꝝ
cucurri: cum dilatasti cor meum. ℣ He.

LEgem pone mihi domine viam iu-
stificatōnū tuarū: ⁊ exquirā eā sē-
per. Da mihi intellectum ⁊ scruta
bor legē tuā: ⁊ custodiā illam in toto cor-
de meo. Deduc me in semita mandatorum
tuoꝝ: quia ipsam volui. Inclina cor meuz
in testimonia tua: ⁊ nō in auariciā. Auer
te oculos meos ne videāt vanitatē: in via
tua viuifica me. Statue seruo tuo eloq̄uz
tuum: in timore tuo. Amputa obprobriuz
meū qđ suspicatus sum: qr iudicia tua io-
cūda. Ecce concupiui mandata tua: in eq̄
tate tua viuifica me. ℣ Vau.

ET veniat sup me misericordia tua
domine: salutare tuum scōm eloq̄-
um tuū. Et respondebo ex probrā-
tib⁹ mihi verbū: qr spaui ī sermonib⁹ tuis.
Et ne auferas ꝺ ore meo verbuz veritatis
vsquequaq̄: quia in iudicijs tuis supspera
ui. Et custodiam legem tuam semp: ī secu
lū ⁊ in seculum seculi. Et ambulabā in la-
titudine: quia mandata tua exquisiui. Et
loquebar ī testimonijs tuis in ꝓspectu re-
gū: ⁊ nō ꝓfundebar. Et meditabar: in mā-
datis tuis que dilexi. Et leuaui man⁹ me-
as ad mādata tua que dilexi: et exercebor
in iustificatōnib⁹ tuis. ℣ Zaȳ.

MEmor esto verbi tui seruo tuo: in
quo mihi spem dedisti. Hec me con
solata est in humilitate mea: quia
eloquium tuum viuificauit me. Superbi
inique agebant vsquequaq̄: a lege autem
tua non declinaui. Memor fui iudicōꝝ tu-
oꝝ a seculo domine: ⁊ cōsolatus sum. De-
fectō tenuit me: ꝓ peccatorib⁹ derelinquē-
tib⁹ legem tuā. Cantabiles mihi erāt iusti-
ficatōnes tue: in loco peregrinatōis mee.
Memor fui nocte nominis tui domine: et
custodiui legem tuaz. Hec facta est mihi:
quia iustificatōnes tuas exquisiui.
℣ Heth.

PArcio mea domine: dixi custodire
legem tuam. Deprecatus sū faciem
tuam in toto corde meo: miserere
mei scōm eloquiū tuuz. Cogitaui vias me-
as: ⁊ ꝓuerti pedes meos ī testimonia tua.
Paratus sum et nō sū turbatus: vt custo-
diā mandata tua. Funes peccatorum cir-
cūplexi sunt me: ⁊ legem tuam nō sum ob-
litus. Media nocte surgebā ad cōfitēdū ti-
bi: super iudicia iustificatōnis tue. Partici-
ceps ego sum omniū timentiū te: et custo-
dientiū mādata tua. Misericordia tua do-
mine plena est terra: iustificationes tuas
doce me. ℣ Theth.

BOnitatem fecisti cū seruo tuo do-
mine: secundum verbuz tuuz. Bo-
nitatem ⁊ disciplinam ⁊ scientiam
doce me: quia in mandatis tuis credidi.
Priusq̄ humiliarer ego deliqui: propterea
eloquiū tuū custodiui. Bon⁹ es tu: ⁊ ī bo
nitate tua doce me iustificatōes tuas. Mul
tiplicata ē sup me iniq̄tas supboꝝ: ego aūt ī
toto corde meo scrutabor mādata tua. Co
agulatū ē sic lac cor eoꝝ: ego vero legem

tuam meditatus sū. Bonū mihi qz humili
asti me: vt discaz iustificatōes tuas. Bonū
mihi lex oris tui: sup milia auri z argēti.

Joth.

MAnus tue dñe fecerunt me z plas-
mauerūt me: da mihi intellectum
vt discam mādata tua. Qui timēt
te vidēbūt me z letabunt: qz in verba tua
supsperaui. Cognoui dñe qui equitas iudi
cia tua: z ī veritate tua humiliasti me. Fi
at misericordia tua vt consoletur me: secū
dū eloquiū tuum seruo tuo. Veniāt mihi
miserationes tue z viuaz: qz lex tua medita-
cio mea est. Cōfūdant superbi quia iniu-
ste iniquitatē fecerūt in me: ego autē exer
cebor ī mādatis tuis. Cōuertāt mihi timē
tes te: z qui nouerūt testimonia tua. Fiat
cor meū immaculatū ī iustificatōibz tuis:
vt nō confundar.

Caleph.

DEfecit in salutare tuū aīa mea: z ī
verbū tuū supsperaui. Defecerūt
oculi mei in eloquiuz tuuz: dicen-
tes quando consolaberis me. Quia factus
sū sicut vter in pruina: iustificatōes tuas
nō sū oblitus. Quot sūt dies serui tui: qñ
facies de persequentibz me iudiciū. Narra
uerūt mihi iniqui fabulatōnes: sed non vt
lex tua. Omia mandata tua veritas: iniq
persecuti sūt me adiuua me. Paulominus
psumauerūt me in terra: ego autē nō dere
liqui mandata tua. Secūdū misericordiā
tuaz viuifica me: z custodiā testimonia o-
ris tui.

Lamech.

IN eternuz dñe: verbū tuū pmanet
in celo. In generatōne et generatō
nem veritas tua: fundasti terram
z permanet. Ordinatōe tua pseverat dies:
qñ oia seruiūt tibi. Nisi qz lex tua medita
tō mea est: tūc forte perissem in humilita-
te mea. In eternū nō obliuiscar iustificatō
nes tuas: quia in ipsis viuificasti me. Tu?
sū ego saluū me fac: quoniā iustificatōes
tuas exquisiui. Me expectauerūt peccato-
res vt perderent me: testimonia tua intel-
lexi. Omis cōsumatōnis vidi finem: latuz
mandatum tuum nimis.

Mem.

QUomodo dilexi legē tuā dñe: tota
die meditatō mea est. Super ini-
micos meos prudentem me feci-
sti mādato tuo: quia ineternū mihi est. Sup
omes docentes me intellexi: quia testimo-
nia tua meditatō mea est. Super senes in-
tellexi: quia mādata tua quesiui. Ab ōmi
via mala phibui pedes meos: vt custodiā
verba tua. A iudicijs tuis nō declīaui: qa
tu legē posuisti mihi. Quādulcia faucib?
meis eloquia tua: sup mel ori meo. A mā-
datis tuis ītellexi: propterea odiui omez
viam iniquitatis.

Nun.

LAcerna pedibz meis verbuz tuuz:
et lumen semitis meis. Juraui: et
statui custodire iudicia iusticie
tue. Humiliatus sum vsquequaqz: domine
viuifica me secundum verbum tuum. Vo
lūtaria oris mei beneplacita fac dñe: z iu-
dicia tua doce me. Anima mea in mani-
bus meis semper: et legem tuam nō sū ob
litus. Posuerunt peccatores laqueum mi-
hi: et de mandatis tuis nō erraui. Hereditate
acquisiui testimonia tua ineternum:
qa exultatō cordis mei sūt. Inclinaui cor
meū ad faciendas iustificatōnes tuas ine-
ternū: ppter retributōnez.

Samech.

INiquos odio habui: z legem tuaz
dilexi. Adiutor z susceptor me? es
tu: z in verbū tuum supersperaui.
Declinate a me maligni: z scrutabor man
data dei mei. Suscipe me scdm eloquium
tuum z viuam: z nō confundas me ab ex-
pectatōne mea. Adiuua me z saluus ero:
z meditabor in iustificatōnibz tuis semper
Spreuisti omes descendētes a iudicijs tu-
is: quia iniusta cogitatō eorum. Preuari-
cantes reputaui omnes peccatores terre:
ideo dilexi testimonia tua. Confige timoe
tuo carnes meas: a iudicijs eī tuis timui.

Ayn.

FEci iudiciū z iusticiam: nō tradas
me calumniātibz me. Suscipe ser-
uū tuū in bonū: nō calūnient me
superbi. Oculi mei defecerūt ī salutare tu-
um: et in eloquiū iusticie tue. Fac cuz ser-
uo tuo secundū misericordiaz tuam: z iu-
stificatōnes tuas doce me. Seruus tu? suz

ego:da mihi intellectū vt sciaz testimonia tua. Tempus faciendi domīe:dissipauerūt legem tuam. Ideo dilexi mādata tua: sup aurū et thopazion. Propterea ad oīa mā data tua dirigebar:omnem viaz iniquam odio habui. ℣ He.

Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea aīa mea. Declaratio sermonum tuoꝝ illuminat: et intellectū dat paulis. Os meū aperui et attraxi spiritū:qz mādata tua desiderabā. Aspice in me et miserere mei:scōm iudiciū diligentiū nomen tuū. Gressus meos dirige scōm eloquiū tuū:et nō dñet mei oīs iniusticia. Redime me a calūniis hoīm:vt custodiaz mādata tua. Faciē tuā illumia sup seruū tuū:et doce me iustificatōnes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei:qz nō custodierūt legem tuam. ℣ Vau.

Iustus es dñe: et rectū iudiciuz tuum. Mandasti iusticiā testimonia tua:et veritatē tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus : quia obliti sūt verba tua inimici mei. Ignitū eloqum tuum vehemēter: et seruus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contempt⁹:iustificatōnes tuas non sū oblitus. Justicia tua iusticia ieternū:et lex tua veritas. Tribulatō et angustia inuenerūt me:mandata tua meditatō mea est. Equitas testimonia tua ineternū:intellectum da mihi et viuā. ℣ Coph.

Clamaui in toto corde exaudi me domine: iustificatōnes tuas requirā. Clamaui ad te et saluū me fac : vt custodiaz mandata tua. Preueni in maturitate et clamaui : in verba tua supsperaui. Preuenert oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloqa tua. Elocem meā audi scōm misericordiā tuaz domine: et scōm iudiciū tuū viuifica me. Appropinquerūt persequentes me iniquitati:a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu domīe:et oēs vie tue veritas. Initio cognoui ō testimonijs tuis:quia ineternū fundasti ea. ℣ Res.

Vide humilitatez meaz et eripe me : quia legem tuaz non sum oblitus. Judica iudiciū meū et redime me: propter eloquium tuū viuifica me. Longe a peccatoribz salus:quia iustificatōnes tuas non exquisierūt. Misericordie tue multe domine:scōm iudiciū tuuz viuifica me. Multi qui persequunt me et tribulāt me : a testimonijs tuis nō declinaui. Vidi prevaricantes et tabescebā: quia eloquia tua nō custodierūt. Vide qm mādata tua dilexi: dñe in misericordia tua viuifica me. Principiuz verboꝝ tuoꝝ veritas:ineternū oia iudicia iusticie tue. ℣ Sin.

Principes persecuti sūt me gtis :et a verbis tuis formidauit cor meū. Letaboꝝ ego super eloquia tua:sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatez odio habui et abominatus sum:legem aūt tuam dilexi. Septies in die laudez dixi tibi:super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentibz legē tuā:et non est illis scandaluz. Expectabam salutare tuū domine:et mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua:et dilexit ea vehemēter. Seruaui mandata tua et testimonia tua :quia oēs vie mee in conspectu tuo. ℣ Thau.

Appropinquet deprecatō mea in cōspectu tuo domine: iuxta eloquiū tuum da mihi intellectum. Intret postulatō mea in conspectu tuo:scōm eloquiū tuū eripe me. Eructabunt labia mea ymnū:cum docueris me iustificatōnes tuas. Pronūciabit lingua mea eloquiuz tuum:quia omnia mādata tua equitas. Fiat manus tua vt saluet me : qm mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domīe: et lex tua meditatō mea est . Viuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabunt me. Erraui sicut ouis que perijt:qre seruū tuum quia mādata tua non suz oblitus. ℣ Alleluia.

℣ Canticum graduum.

Ad dominum cum tribularer clamaui: et exaudiuit me . Domine libera aīaz meā a labijs iniqs:et a lingua dolola. Quid det tibi aut qd apponatur tibi:ad linguā dolosā: Sagitte potētis

acutꝫ cũ carbonib⁹ dꝫsolatoꝛijs. Deu mihi quia incolatus meꝰ plongatus est: habita ui cũ habitãtibus cedar: multũ ĩcola fuit aĩa mea. Cũ hijs qui odꝫũt pacem erã pacus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

¶ Canticum graduum.

Leuaui oculos meos ĩ montꝫs: vnde veniet auxiliũ mihi. Auxilium meum a domino: qui fecit celuz et terrã. Non det in cõmotõnem pedum tuũ: neq; dormitet qui custodit te. Ecce nõ dormitabit neq; dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te: dominus protectio tua super manũ dexteram tuã. Per diẽ sol nõ uret te: neq; luna per noctem. Domin⁹ custodit te ab omni malo: custodiat aĩam tuam domin⁹. Dominus custodiat introitum tuum et exitũ tuũ: ex hoc nũc ⁊ usq; in seculum.

¶ Canticũ graduum.

Letatus sum in hijs que dicta sunt mihi: in domũ domini ibim⁹. Stantes erant pedes nostri: in atrijs tuis hierusalem. Hierusalem que edificatur vt ciuitas: cuius pticipatõ eius in idipsũ. Illuc eñ ascenderũt tribꝰ tribꝰ domini testimoniũ israel: ad confitendum nomini domini. Quia illic sederũt sedes ĩ iudicio: sedes super domũ dauid. Rogate que ad pacũt hierusalez: ⁊ abũdancia diligentibꝰ te. Fiat pax in virtute tua: ⁊ abundancia in turribꝰ tuis. Propter fratres meos et proximos meos: loquebar pacez de te. Propter domũ dñi dei nostri: quesiui bona tibi.

¶ Canticum graduum.

Ad te leuaui oculos meos: qui habitas in celis. Ecce sicut oculi seruorum: in manibꝰ dominorum suorum. Sicut oculi ancille ĩ manibꝰ domine sue: ita oculi nostri ad dominũ deuz nostrũ donec misereatur nostri. Miserere nostri domine miserere nostri: quia multũ repleti sumus dꝫspectõne. Quia multũ repleta est anima nostra: obprobriũ abũdantibus ⁊ dꝫspectõ superbis.

¶ Canticum graduum dauid.

Nisi quia dominus erat in nobis dicat nũc israel: nisi quia dominus erat in nobis. Cũ exurgerent homines ĩ nos: forte viuos deglutissent nos. Cũ irascꝫetur furoꝛ eoꝛum in nos: forsitã aq̃ absoꝛbuissent nos. Toꝛrẽtẽ ptrãsiuit aníma nostra: foꝛsitan pertransisset anima nostra aquã intolerabilem. Benedict⁹ dominus: qui non dedit nos in captõnem dẽtibꝰ eoꝛum. Anima nostra sicut passer erepta est: de laqueo venãtium. Laqueus cõtritus est: ⁊ nos liberati sumus. Adiutoꝛium nostrum in nomine domini: qui fecit celũ et terrã.

¶ Canticum graduum.

Qui confidũt in domino sicut mõs sijon: non cõmouebiẽ ineternuz q̃ habitat in hierusalem. Montꝫs in circuitu eius: ⁊ dominus in circuitu populi sui ex hoc nũc et usq; in seculũ. Quia nõ relinquet dominus virgam peccatoꝛuz super soꝛtem iustoꝛum: vt non extendant iusti ad iniquitatẽ manus suas. Benefac domine: bonis et rectis coꝛde. Declinãtes aũt in obligatõnes adducet dominus cũ operãtibꝰ iniquitatẽ: pax super israel.

¶ Canticum graduum.

In conuertendo domin⁹ captiuitatẽ sijon: facti sum⁹ sicut ꝓsolati. Tũc repletum est gaudio os nostrum: ⁊ lingua nostra in exultatõne. Tũc dicent inter gentes: magnificauit domin⁹ facere cũ eis. Magnificauit dominus facere nobiscum: facti sumus letantes. Conuertẽ domine captiuitatẽ nostraz: sicut toꝛrens in austro. Qui seminãt in lacrimis: in exultatõne metẽt. Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua. Uenientes aũt venient cũ exultatõe: poꝛtantes manipulos suos.

¶ Canticum graduum salomonis.

Nisi dominus edificauerit domum: in uanum laborauerunt qui edificãt eam. Nisi dominus custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eã. Uanũ est vobis ante lucem surgere: surgite postq̃ sederitis qui mãducatis panez doloꝛis. Cum dederit dilectis suis somnuz ecce hereditas dñi: filij merces fructꝰ vẽtris. Sicut sagitte ĩ mãu potẽtis: ita filij excussoꝛ. Beatꝰ vir q̃ impleuit desideriũ suuz ex ipsis: nõ confũdẽt cũ loq̃t inimicis suis in porta.

¶ Canticum graduum.

Beati omnes q̃ timẽt dñm: q̃ ambulant in vijs eius. Laboꝛes manuũ tuaꝛ quia mandducabis: beatꝰ es ⁊ bñ tibi erit. Uxoꝛ tua sicꝫ vitis abundãs:

in latēribꝫ dom⁹ tue. Filij tui sicut nouelle oliuarū: in circuitu mense tue. Ecce sic benedicet̄: homo qui timet dominū. Benedicat tibi dñs ex sion: et videas bona hierusalem oībꝫ diebꝫ vite tue. Et videas filios filiorū tuorū: pacem super israel.

¶ Canticum graduū.

Sepe expugnauerūt me a iuuentute mea: dicat nūc israel. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: etēm non potuerunt mihi. Supra dorsum meū fabricauerunt peccatores: prolongauerūt iniquitatem suam. Domin⁹ iust⁹ cōcidet ceruices peccatorum: confundantur et conuertant̄ retrorsū omnes qui oderūt sion. Fiant sicut fenū tectorum: q̄ priusq̄ euellatur exaruit. De quo non implebit manum suam qui metet: et sinum suum q̄ manipl'os colliget. Et ñ dixer̄t q̄ p̄teribāt bñdictio dñi sup vos: bñdiximus vobis ī nomine domini.

¶ Canticum graduuz.

De profūdis clamaui ad te domie: domine exaudi vocem meaz. Fiāt aures tue intendentes: in vocē deprecatōnis mee. Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis sustinebit: Quia apud te ppiciatō est: et propter legem tuā sustinui te domine. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit anima mea ī domino. A custodia matutina vsq̄ ad noctem: speret israel in domino. Quia apud dominū misericordia: ⁊ copiosa apud eū redemptō. Et ipse redimet israel: ex omnibꝫ iniq̄tatibꝫ eius.

¶ Canticū graduū dauid.

Domine non est exaltatum cor meum: neq̄ elati sunt oculi mei. Neq̄ ambulaui in magnis: neq̄ ī mirabilibꝫ super me. Si non humiliter sentiebam: sed exaltaui animam meam. Sicut ablactat⁹ est super matre sua: ita retributio in aīa mea. Speret isrl' in dño: ex hoc nūc ⁊ vsq̄ in seculū. Canticum graduū.

Memēto domine dauid: ⁊ omīs mānsuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votū vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculū dom⁹ mee: si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnuz oculis meis: ⁊ palpebris meis dormitatōz. Et requiem tpibꝫ meis: donec inueniā locuz dño tabernaculū deo iacob. Ecce audiuim⁹ eam in effrata: inuenim⁹ eā ī cāpis silue. Introibim⁹ ī tabernaculū ei⁹: adorabim⁹ ī loco vbi stet̄r̄t pedes ei⁹. Surge dñe ī requiem tuā: tu et archa sāctificatōis tue. Sacerdotes tui induāt̄ iusticia: ⁊ sācti tui exultēt. Propt̄ dauid seruū tuū: non auertas faciē xpi tui. Jurauit dñs dauid veritatē ⁊ ñ frustrabit̄ eū: ɔ fructu vētris tui ponā sup sedē tuaz. Si custodierīt filij tui testamētū meū: ⁊ testimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eoꝝ vsq̄ ī seculū: sedebūt sup sedē tuā. Qm̄ elegit dñs sion: elegit eā ī habitatōz sibi. Hec requies mea ī seculū seculi: hic habitabo qm̄ elegi eā. Viduā eius bñdicēs bñdicā: pauperes ei⁹ saturabo panib⁹. Sacerdotes ei⁹ induā salutari: et sācti ei⁹ exultatōe exultabūt. Illuc pducā cornu dauid: paui lucernaz xpō meo. Inimicos ei⁹ induā confusione: sup ipm aut efflorebit sanctificatō mea.

¶ Canticum graduum.

Ecce q̄bonū ⁊ q̄iocūdū: habitare fratres ī vnū. Sicut vngētū ī capite: q̄ descēdit ī barbā barbā aaron. Q̄ descēdit ī oraz vestimēti ei⁹: sic ros hermon q̄ descēdit ī mōtē sion. Qm̄ illic mandauit dom⁹ bñdictōz: ⁊ vitā vsq̄ ī seculuz.

¶ Canticum graduum.

Ecce nūc bñdicite dño: oēs serui domini. Qui statis ī domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nr̄i. In noctibꝫ extollite man⁹ vr̄as ī sācta: ⁊ bñdicite dño. Bñdicat te dñs ex sy̆ō: q̄ fecit celū ⁊ trā.

Laudate nomē dñi: laudate pueri dominū. Qui statis ī domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nr̄i. Laudate dñm q⁊ bon⁹ dñs: psallite nomi ei⁹ qm̄ suaue ē. Qm̄ iacob elegit sibi dñs: isrl' ī possessionē sibi. Quia ego cognoui q⁊ magn⁹ ē dñs: ⁊ dn⁹ nr̄ p̄ oībꝫ dijs. Oīa q̄cunq̄ voluit dñs fecit ī celo ⁊ ī trā: ī mari ⁊ in oīb⁹ abissis. Educēs nubes ab extremo trē: fulgura ī pluuiaz fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita egipti ab hoīe vsq̄ ad pecus. Emisit signa ⁊ pdigia ī medio tui egipte: ī pharaonē ⁊ in oēs seruos ei⁹. Qui pcussit gētes multas: et occidit r̄ges fortes. Seon regē amorreoꝝ ⁊ og regē basan: ⁊ oīa regna chanaan. Et dedit trā eoꝝ hereditatē: hēditatē isrl' pplo suo. Dñe nomē tuū ī eternū: dñe mēoriale tuū ī generacōe ⁊ generacōez. Quia iudicabit

dominus populum suũ: ⁊ in seruis suis de-
pcabit. Simulacra gentiũ argẽtũ ⁊ aurũ:
opera manuum hominuz. Os habent ⁊ nõ
loquent: oculos habent ⁊ nõ videbũt. Au-
res habent ⁊ nõ audiẽt: neq; eñ est spirit⁹
in ore ipoꝝ. Similes illis fiant qui faciũt
ea: ⁊ omẽs qui confidunt in eis. Dom⁹ isrl̃
benedicite domino: domus aaron benedici
te domio. Domus leui benedicite domio:
qui timetis dominũ bñdicite domino. Bñ-
dictus dominus ex syon: qui habitat i hie
rusalem.

Alleluia. alleluia.

Confitemini dño qm̃ bon⁹: qm̃ ine-
ternũ misericordia ei⁹. Cõfitemini
deo deoꝝ: qm̃. Confitemini domio
dñoꝝ: qm̃. Qui facit mirabilia magna so-
lus: qm̃. Qui fecit celos in intellectu: qm̃.
Qui firmauit terram sup aquas: qm̃. Qui
fecit lumiaria magna: qm̃. Solẽ i pt̃atem
diei: qm̃. Lunã ⁊ stellas i pt̃atẽ noctis: q-
niã. Qui pcussit egiptum cũ primogenitis
eoꝝ: qm̃. Qui eduxit isrl̃ de medio eoꝝ: q-
niã. In manu potẽti ⁊ brachio excelso: q-
niam. Qui diuisit mare rubrũ i diuisiões:
qm̃. Et eduxit isrl̃ p mediũ ei⁹: qm̃. Et ex-
cussit pharaonez ⁊ virtutem ei⁹ i mari ru-
bro: qm̃. Qui traduxit pplm̃ suũ p desertũ:
qm̃. Qui pcussit reges magnos: qm̃. Et oc
cidit reges fortes: qm̃. Seon rgẽ amorreo
rũ: qm̃. Et og regẽ basan: q̃niaz. Et dedit
terrã eoꝝ hereditatẽ: qm̃. Hereditatez isrl̃
seruo suo: qm̃. Quia i humilitate nr̃a me-
mor fuit nostri: qm̃. Et redemit nos ab ini
micis nr̃is: qm̃. Qui dat escã omi carni: q̃
niam. Confitemini deo celi: qm̃. Cõfitemi-
ni dño dñoꝝ: quoniã inetternũ misericor-
dia eius.

Alleluia.

Psalmus dauid pter hieremiã.

Sup flumina babilonis illic sedim⁹
⁊ fleuim⁹: dũ recordaremur tui sij
on. In salicib⁹ in medio ei⁹: suspẽ
dimus organa nostra. Quia illic interro-
gauerũt nos q̃ captiuos duxerũt nos: ver
ba cãtionũ. Et qui abduxerũt nos: ymnuz
cantate nobis de cãticis syon. Quõ canta
bim⁹ cãticũ dñi: in terra aliena: Si oblit⁹
fuero tui hierusalẽ: obliuioni det dextera
mea. Adhẽat lĩgua mea faucib⁹ meis: si ñ
meminero tui. Si nõ pposuero hierusalez:
in pncipio letitie mee. Memor esto dñe fi-
lioꝝ edom: in die hierusalẽ. Qui dicũt exi-
nanite exinanite: vsq; ad fundamẽtũ i ea.
Filia babilonis misera: beat⁹ qui retribu-
et tibi retributõnẽ tuã quã retribuisti no
bis. Beatus qui tenebit: et allidet puulos
suos ad petram.

Psalmus dauid.

Confitebor tibi domine in toto cor-
de meo: quoniam audisti verba o-
ris mei. In conspectu angelorum
psallam tibi: adorabo ad templum sanctũ
tuũ et confitebor nomini tuo. Super mi-
sericordia tua ⁊ veritate tua: quoniaz ma
gnificasti super omne nomẽ sanctum tuũ.
In q̃cũq; die iuocauero te exaudi me: mul
tiplicabis i aĩa mea virtutẽ. Cõfitẽãt tibi
dñe oẽs reges terre: qz audierũt verba o-
ris tui. Et cãtent i vijs dñi: qm̃ magna est
gloria dñi. Qm̃ excelsus dñs ⁊ humilia re-
spicit: et alta alonge cognoscit. Si ambu-
lauero i medio tribulatõis viuificab̃ me:
⁊ sup iram inimicoꝝ tuoꝝ extendisti ma-
nũ tuam: ⁊ saluũ me fecit dextera tua. Do
minus retribuet pro me: dñe misericordia
tua in seculũ: opa manuuz tuarum ne de-
spicias.

In finem psalm⁹ dauid.

Domine probasti me et cognouisti
me: tu cognouisti sessionem meam
⁊ resurrectõnem meam. Intellexi-
sti cogitatões meas delonge: semitã me-
am et funiculũ meuz inuestigasti. Et oẽs
vias meas puidisti: quia nõ est sermo i lin
gua mea. Ecce domine tu cognouisti oĩa
nouissima ⁊ antiqua: tu formasti me ⁊ po-
suisti sup me manũ tuã. Mirabilis facta ẽ
scientia tua ex me: ꝓfortata ẽ ⁊ nõ potero
ad eã. Quo ibo a spiritu tuo: ⁊ quo a facie
tua fugiaz: Si ascẽdero i celũ tu illic es: si
descendero in infernuz ades. Si sumpsero
pennas meas diluculo: ⁊ habitauero i ex-
tremis maris. Etenim illic manus tua dedu
cet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi
forsitan tenebre ꝓculcabũt me: ⁊ nox illu-
minatõ mea in delicijs meis. Quia tenebre
nõ obscurabunt̃ a te: ⁊ nox sicut dies illu
minabitur: sicut tenebre eius ita ⁊ lumen
eius. Quia tu possedisti renes meos: susce-
pisti me de vtero matris mee. Cõfitebor ti
bi quia terribiliter magnificatus es: mira
bilia opera tua. ⁊ aĩa mea cognoscet ni-
mis. Non ẽ occultatũ os meum a te qõ fe-
cisti i occulto: et substãcia mea i iferioribꝫ
tre. Imperfectũ meũ viderẽt oculi tui: ⁊ i libro

tuo omnes scribent: dies formabuntur ⁊ nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sũt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eor. Dinumerabo eos ⁊ sup arenã multiplicabũt: exurrexi ⁊ adhuc sũ tecũ. Si occideris deus peccatores: viri sanguinuz declinate a me. Quia dicitis in cogitatõne: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne qui oderũt te domine oderã: ⁊ sup inimicos tuos tabescebã. Perfecto odio oderã illos: ĩimici facti sũt mihi. Proba me deus ⁊ scito cor meũ: interroga me ⁊ cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: ⁊ deduc me ĩ via eterna.

¶ In finem psalmus dauid.

Eripe me dñe ab hoĩe malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitauerũt iniquitates in corde: tota die constituebant plia. Acuerunt linguaz suã sicut serpentes: venenuz aspidum sub labijs eor. Custodi me dñe de manu peccatoris: ⁊ ab hoĩb iniquis eripe me. Qui cogitauerũt supplantare gressus meos: abscondẽrt superbi laqueũ mihi. Et funes extenderũt in laqueũ: iuxta iter scandalũ posuerunt mihi. Dixi dño de⁹ me⁹ es tu: exaudi dñe vocẽ depcatõnis mee. Dñe dñe virtus salutis mee: obumbrasti sup caput meuz ĩ die belli. Nõ tradas me dñe a desiderio meo peccatori: cogitauerũt cõtra me: ne derelinqs me ne forte exaltẽtur. Caput circuit⁹ eor: labor labior ipsor operiet eos. Cadent super eos carbones: ĩ ignẽ deicies eos: ĩ miserijs nõ subsistent. Vir linguosus nõ dirigẽt ĩ terra: virũ iniustũ mala capiẽt ĩ interitu. Cognoui qr faciet dñs iudiciũ iopis: ⁊ vindictã paupm. Verũtamẽ iusti cõfitebunt nomini tuo: ⁊ habitabunt recti cum vultu tuo.

¶ Psalmus dauid.

Domine clamaui ad te exaudi me: intẽde voci mee cuz clamauero ad te. Dirigatur oratõ mea sicut incensum ĩ conspectu tuo: eleuatõ manuũ mearuz sacrificium vespertinũ. Pone domine custodiã ori meo: et ostiũ circũstãcie labijs meis. Non declines cor meũ in verba malicie: ad excusandas excusatõnes ĩ peccatis. Cũ hominib operantib iniquitatem: ⁊ nõ cõmunicabo cũ electis eor. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleum autem peccatoris nõ inpinguet caput meũ. Quoniam adhuc et oratõ mea in bñplacitis eor: absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniã potuerunt: sicut crassitudo terre erupta ẽ super terrã. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: quia ad te domine domine oculi mei: in te speraui nõ auferes animaz meam. Custodi me a laqueo quẽ statuerũt mihi: et a scandalis operantium iniquitatẽ. Cadent ĩ retiaculo eius peccatores: singulariter sũ ego donec transeam.

¶ Intellectus dauid cum esset in spelunca oratio.

Voce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad dominum depcatus sũ. Effundo in conspectu eius oratõz meaz: ⁊ tribulatõnẽ meam ante ipsum pnũcio. Indeficiendo ex me spiritũ meum: ⁊ tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabam: absconderunt laqueuz mihi. Cõsiderabã ad dexterã ⁊ videbã: ⁊ nõ erat qui cognosceret me. Perijt fuga a me: ⁊ nõ est qui requirat animã meaz. Clamaui ad te domine: dixi tu es spes mea: porcio mea in terra viuentiuz. Intẽde ad depcatõnem meaz: quia humiliatus sũm nimis. Libera me a psequentib me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia aiaz meã ad confitendum nomini tuo: me expectãt iusti donec retribuas mihi.

¶ Psalmus dauid. quando persequebatur eum filius suus absalon.

Domine exaudi oratõnem meaz auribus percipe obsecratõnem meaz: ĩ veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et non intres in iudicium cum seruo tuo: quia non iustificabitur ĩ conspectu tuo omnis viuens. Quia persecutus est inimicus aiaz meã: humiliauit in terra vitam meã. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: ⁊ anxiat⁹ ẽ sup me spũs meus: in me turbatũ est cor meũ. Memor fui dierũ ãtiquor: meditat⁹ sũ in omnibus operibus tuis: in factis manuuz tuarũ meditabar. Expãdi man⁹ meas ad te: aia mea sicut tra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spũs me⁹. Nõ auertas faciẽ tuam a me: et similis ero descendentibus ĩ lacũ. Audi tã fac mihi mane misericordia tuam: qr in te speraui. Notã fac mihi viã ĩ qua ãbulẽ: quia

ad te leuaui aiam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi: doce me facere voluntatē tuā quia deus me⁹ es tu. Spiritus tuus bonus deducet me ī terraz rectam: ꝓpter nomen tuum domine viuifi cabis me in equitate tua. Educes ꝺ tribulatōe animam meaz: ⁊ in misericordia tua dispderes inimicos meos. Et perdes oēs qui tribulant animā meam: quoniam ego seruus tuus sum.

Psalmus dauid aduersus goliam.

Benedictus dominus deus meus q̄ docet manus meas ad prelium: et digitos meos ad belluz. Misericor dia mea et refugium meum: susceptor meus ⁊ liberator meus. Protector me⁹ ⁊ ī ipo speraui: qui subdit populum meū sub me. Domine quid est hō quia īnotuisti ei: aut filius hominis quia reputas eum! Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra pretereūt. Domine inclina celos tuos ⁊ descende: tange mōtes ⁊ fumigabunt. Fulgura chorusca tōez ⁊ dissipabis eos: emitte sagittas tuas et cōturbabis eos. Emitte manū tuā de alto: eripe me ⁊ libera me de aquis multis: ⁊ de manu filioz alienoz. Quoz os locutum est vanitatē: ⁊ dextera eoz dextera iniquitatis. Deus canti cū nouū cantabo tibi: in psalterio decacoz do psallaz tibi. Qui das salutē regibo: qui redemisti dauid seruū tuū: de gladio maligno eripe me. Et erue me ꝺ manu filiozuz alienoz q̄rū os locutū ē vanitatē: ⁊ dextera eoz dextera iniquitatis. Quorū filij sicut nouelle plantatōnes: ī iuuentute sua. Filie eoz cōpositē: circumornate vt similitudo tēpli. Promptuaria eoz plena: eructantia ex hoc in illud. Oues eorum fetose abundantes ī egressibo suis: boues eorum crasse. Non est ruina macerie: neq; transitus neq; clamor in plateis eoz. Beatū dixerunt populum cui hec sūt: beatus populus cuius dominus de⁹ eius.

Laudatio ipsi dauid.

Exaltabo te deus meus rex: ⁊ benedicā nomini tuo in seculuz ⁊ in seculuz seculi. Per singulos dies bñdicam tibi: ⁊ laudabo nomē tuū ī seculum ⁊ ī seculū seculi. Magn⁹ dñs ⁊ laudabil' nimis: ⁊ magnitudinis ei⁹ nō ē finis. Generatō ⁊ generatō laudabit opa tua: ⁊ potēciā tuā pnūciabūt. Magnificentiam glorie sanctitatis tue loquētur: ⁊ mirabilia tua narrabunt. Et virtutē terribiliū tuoz dicēt: ⁊ magnitudinem tuam narrabunt. Memoriā abūdancie suauitatis tue eructabunt: ⁊ iusticia tua exultabunt. Miserator ⁊ misericors dñs: pacies et multum misericors. Suauis dñs vniuersis: ⁊ miseratōnes eius super oīa opera ei⁹. Confitean⁹ tibi dñe oīa opa tua: ⁊ sancti tui benedicāt tibi. Gloriam regni tui dicēt: ⁊ potēciā tuā loquen⁹. Et notā faciāt filijs hoīm potēciā tuā: ⁊ gloriaz magnificēcie regni tui. Regnū tuū regnū oīm seculoz: ⁊ dñatio tua in oī generatōne ⁊ generatōe. Fidelis dominꝰ ī oībo verbis suis: ⁊ sāctus ī oībo opibo suis. Alleuat dñs oēs q̄ corruūt: ⁊ erigit oēs elisos. Oculi oīuz sperāt ī te dñe: ⁊ tu das escam illoz ī tpe opportuno. Aperis tu manū tuaz: ⁊ imples oīe aīal benedictōne. Just⁹ dñ⁹ in oībo vijs suis: et sanctus in omnibo opibo suis. Prope ē dominꝰ oībo īnuocantibo eū: omnibo inuocantibo eū in veritate. Volūtatem timentiū se faciet: ⁊ deprecatōnem eoz exaudiet: ⁊ saluos faciet eos. Custodit dominꝰ omnes diligentes se: ⁊ oēs peccatores disperdet. Laudatōnem domini loquetur os meū: et benedicat oīs caro nomini sancto ei⁹ in seculū ⁊ in seculū seculi. Alleluia.

Lauda anima mea dominū: laudabo dominuz in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in principibo: in filijs hominum in q̄bus nō est salus. Exibit spiritus eius ⁊ reuertē ī terram suam: in illa die peribūt omnes cogitatōnes eorum. Beatus cuius deus iacob adiutoz eius: spes eius in domino deo ipsius: qui fecit celum ⁊ terram mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculum: facit iudicium iniuriam pacientibus: dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illumīat cecos. Domin⁹ erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas: pupilluz ⁊ viduam suscipiet: et vias peccatorū disperdet. Regnabit dominus in secula: deus tuus syon in generatōne ⁊ generatōnem.

Alleluia. alleluia.

Laudate dominū qm̄ bonus ē psal
mus:deo nostro sit iocunda decor
raq; laudatō. Edificans hierusalez
dominus:dispersiones israel congregabit.
Qui sanat cōtritos corde:⁊ alligat ꝓtritō
nes eor̄. Qui numerat multitudinem stel
larū:⁊ oīb⁹ eis noīa vocās. Magnus domi
nus noster ⁊ magna virtus ei⁹:⁊ sapientie
eius non est numerus. Suscipiens māsue
tos dn̄s: humilians autē peccatores vsq;
ad terram . Precinite dño in confessione:
psallite deo nostro in cithara. Qui operit
celū nubib⁹:⁊ parat terre pluuiaz. Qui p̄
ducit in montibus fenū:⁊ herbam seruitu
ti hominū. Qui dat iumentis escā ipor̄ū:
⁊ pullis coruor̄ inuocantib⁹ eum. Non in
fortitudine equi voluntatē; habebit:nec ī
tibijs viri beneplacitum erit ei. Benepla-
citū est dño sup timentes eu;:⁊ in eis qui
sperant sup misericordia eius. Alleluia.

℣ Alleluia aggei et zacharie.

Lauda hierusalem dominum: lau-
da deum tuū sijon. Quoniā confor
tauit seras portarū tuar̄:bñdixit
filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pa
cem:⁊ adipe frumenti saciat te. Qui emit-
tit eloquiū suū terre:velociter currit ser-
mo eius. Qui dat niuē sicut lanā: nebulā
sicut cinerem spargit. Mittit cristalluz su-
am sicut bucellas:ante faciez frigoris ei⁹
quis sustinebit! Emittet verbū suū ⁊ liq̄fa
ciet ea:flabit spiritus eius et fluent aque.
Qui annūciat verbū suū iacob:iusticias ⁊
iudicia sua israel. Nō fecit taliter om̄i na-
tōni:⁊ iudicia sua non manifestauit eis.

℣ Alleluia.alleluia.

Laudate dominuz de celis:laudate
eū in excelsis. Laudate eum om̄es
angeli eius: laudate eū om̄es vir-
tutes eius. Laudate eū sol ⁊ luna:laudate
eū om̄es stelle ⁊ lumen. Laudate eū celi ce
lorum:et aque omnes que super celo sunt
laudent nomen domini. Quia ipse dixit et
facta sūt:ipse mādauit ⁊ creata sunt. Sta
tuit ea in seculuz ⁊ in seculū seculi:p̄ceptū
posuit ⁊ non p̄teribit. Laudate dominū de
terra:dracones ⁊ om̄es abissi. Ignis gran
do nix glacies spiritus procellarum:q̄ faci
unt verbū eius. Montes ⁊ omnes colles:li-
gna fructifera ⁊ omnes cedri. Bestie ⁊ uni
uersa pecora:serpentes ⁊ volucres penna-
te. Reges terre ⁊ om̄es populi: p̄ncipes
⁊ om̄es iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines
senes cū iunioribꝫ laudēt nomē domini:q
exaltatū est nomē eius solius. Cōfessio ei⁹
sup celū et terrā:⁊ exaltauit cornu populi
sui. Imnus om̄ib⁹ sanctis eius:filijs israel
populo appropinquanti sibi.

℣ Alleluia.alleluia.

Cantate domino canticū nouum:
laus eius in ecclesia sanctor̄. Le-
tetur israel in eo qui fecit eū:et fi-
lie sijon exultent in rege suo. Laudent no
men eius in choro: ī tijmpano ⁊ psalterio
psallant ei. Quia beneplacitū est domino i
populo suo:⁊ exaltabit māsuetos in salu-
tem. Exultabunt sancti in gloria:letabun
tur in cubilibus suis . Exultatōnes dei in
gutture eor̄:⁊ gladij ancipites in manib⁹
eor̄. Ad faciendaz vindictam in natōib⁹:
increpatōnes in populis. Ad alligādos re-
ges eor̄ in cōpedib⁹: ⁊ nobiles eor̄ in ma-
nicis ferreis. Vt faciant in eis iudiciū con
scriptū:gloria hec est om̄ib⁹ sanctis eius.

℣ Alleluia.alleluia.

Laudate dn̄m in sanctis eius: lau-
date eum in firmamento virtutis
eius. Laudate eū in virtutib⁹ ei⁹:
laudate eum secundum multitudinez ma-
gnitudinis eius. Laudate eum in sono tu
be:laudate eū in psalterio ⁊ cithara. Lau
date eum in tijmpano ⁊ choro:laudate eū
in cordis ⁊ organo. Laudate eū in cijmba-
lis benesonantib⁹:laudate eu; ī cijmbalis
iubilatōnis:oīs spūs laudet dn̄m. Alla.

Finit psalterium feliciter.

Incipit liber Chromezbiozu

Epla sancti hieronimi pbiteri ad chroma
tiuz 7 eliodorum epos de libris salomonis.

Vngat epla
quos iungit
sacerdotiũ.
imo carta ñ diui-
dat: qs xpi nectit
amor. Cõmentari-
os ī ozee. amos. et
zachariã malachi
am: qs poscitis. scripsissem: si licuisset pre
valitudine. Mittitis solacia sumptuum.
notarios nostros 7 liberarios sustẽtatis:
vt vobis potissimum nostruz deludet inge-
niũ: Et ecce ex latere frequẽs turba diuer
sa poscentiũ: quasi aut equũ sit me vobis
esurientib alijs laborare: aut in ratõe da-
ti 7 accepti. cuiq̃ preter vos obnoxi? sim·
Itaq lõga egzotacõe fract?. ne penit?hoc
áno reticerẽ. 7 apd vos mut? eẽm. tridui
op?noi vño pfecui. ītrptacõem videlicet
triũ salomõis voluĩnum: masloth qd he-
brei pbas vulgata edicõ puerbia vocat
coeleth quẽ grece eccliastẽ. latie pcõnato-
rẽ possum?dicẽ. Ciraſirī. qd ī lĩguã nr̃az
vtiq̃ cãticũ cãticoz. Ferẽ 7 panaretos ihe
su filij sirach liber: 7 ali? pseudogph?. q̃ sa
pietia salomõis inscribit. Quoz pozẽ he-
braicũ repert. nõ eccliasticũ vt apud lati-
nos: sed pabolas pnotatũ. Cui iuncti erãt
eccliastes. 7 cãticũ cãticoz: vt simlitudiez
salomõis ñsolũ nũero libroz: sz etiã mate
riaz genere coeq̃ret. Jcdus apd hebreos
nusq̃ ẽ: qz 7 ipe stilus grecã eloq̃nciã redo
let: 7 nõnulli scptoz vetez hũc eẽ iudei fi-
lonis affirmãt. Sicut g̃ iudith 7 thobie et
machabeoz libros. legit q̃dez eos eccliа. sz
inter canonicas scripturas nõ recipit: sic 7
hec duo voluĩna legat ad edificacõez ple-
bis: ñ ad autozitatẽ eccliasticoz dogmatũ
pfirmãdã. Si cui sane septuagīta ītrptũ
magis edicõ placet: hẽ eã a nob olim emẽ
datã. Neq ei noua sic cudim? vt vetera de
struam?. Ettñ cũ diligẽtissīe legerit. sciat
magis nr̃a scpta ītelligi: q̃ ñ in terciũ vas
trãsfusa coacuerit. sz statī d plo purissime
pmẽdata teste. suuz sapozem seruauerint.

Finit epistola.

Incipit liber puerbioz.

Pabole salo
mõis filij da
uid r̃gis isrl̃.
ad sciendam sapiẽ
tiam 7 disciplinã:
ad intelligendã vo-
ba prudentie 7 su-
scipiendam erudi
cõnem doctrine: iusticiã 7 iudiciũ 7 eq̃ta-
tem: vt detur puulis astucia: 7 adolescenti
sciencia 7 intellectus. Audiẽs sapiens sa-
pientioz erit: 7 ītelligẽs gubernacula possi
debit. Animaduertet pabolam 7 intrpta
cõnem: verba sapientiũ 7 enigmata eorũ.
Timor domī principiũ sapiẽtie. Sapiam
atq̃ doctrinã. stulti decipiũt. Audi fili mi
disciplinã pr̃is tui 7 ne dimittas legẽ ma-
tris tue. vt addat̃ grã capiti tuo: et torq̃s
collo tuo· Fili mi si te lactauerint pecca-
tores: ne acq̃escas eis. Si dixerint veni no
biscũ: insidiemur sanguini. abscondamus
tẽdiculas cõt̃ insontẽ frustra. deglutiam?
eum sicut infernus viuentem 7 integrum.
quasi descendentem in lacum: omnem pre
ciosam substanciam reperiemus. implebi-
mus domos nostras spolijs. sortẽ mitte no
biscũ. marsupiũ sit vnuz oĩm nr̃m: fili mi
ne ambules cũ eis. Prohibe pedẽ tuũ a se-
mitis eoz. Pedes eī illoz ad malũ currũt
7 festinãt vt effundãt sãguinẽ. Frustra at̃
iacitur rete añ oculos pẽnatoz. Ipi q̃z pt̃
sanguinẽ suũ insidiãtur: 7 moliũtur frau-
des contra animas suas. Sic semite omis
auari. animas possidẽtiuz rapiũt. Sapia
foris pdicat: ī plateis dat vocẽ suã. In ca
pite tubaz clamitat: ī foribo portaz vbis
pfert vba sua dicẽs. Usqueq̃ puuli diligi-
tis īfantiã 7 stulti ea q̃ sibi sũt noxia cupi-
ent: 7 īprudẽtes odibũt sciam. Cõuertimī
ad correpcõem meã. En pferaz vob spũm
meũ: 7 oñdã vob vba mea. Quia vocaui 7
rẽnuistis: extẽdi manũ meã 7 non fuit qui
aspiceret. Despexistis omne cõsiliũ meuz:
7 īcrepacões meas neglexistis. Ego q̃z in
ītritu vño ridebo: 7 subsãnabo cũ vob id
qd̃ timebatis aduenerit. Cũ irruerit repẽti-
na calaitas: 7 ītrit? q̃i tẽpestas īgruerit:
qñ venerit sup vos tbl̃acõ 7 ãgustia. Tũc

inuocabunt me ⁊ nõ exaudiam: mane cõ-
surgent ⁊ nõ inuenient me :eoꝝ eroſã ha
buerint diſciplinã ⁊ timorẽ dñi non ſuſce-
perint:nec acq̃euerint conſilio meo:et de-
traxerint vniuerſe correptõni mee. Come-
dẽt igitur fructus vie ſue :ſuiſq; conſilijs
ſaturabũtur . Auerſio puuloꝝ interficiet
eos:et pſperitas ſtultoꝝ pdet eos. Qui aũ
me audierit:abſq; terrore req̃eſcet:⁊ abun
dãtia pfruet:timore maloꝝ ſblato.

Ca. II.

Fili mi ſi ſuſcepis ſermones meos:
⁊ mãdata mea abſconderis penes
te.vt audiat ſapiam auris tua :in
clina cor tuuꝫ ad cogſcẽdã prudẽtiã. Si eĩ
ſapiam ĩuocaueris ⁊ inclinaueris cor tuũ
prudẽtie:ſi q̃ſieris eã q̃ſi pecuniam ⁊ ſicut
theſauros effoderis illã:tũc ĩtelliges timo
rem dñi.⁊ ſciam dei ĩuenies:qz dñs dat ſa
piẽtiã:⁊ ex ore eiꝰ prudẽtia ⁊ ſcia. Cuſtodi-
et rectoꝝ ſalutẽ :⁊ pteget gdiẽtes ſimplici
ter. Ruans ſemitas iuſticie:⁊ vias ſanctoꝝ
cuſtodiẽs. Tũc intelliges iuſticiam ⁊ iudi-
ciũ.⁊ equitatẽ:⁊ omẽm ſemitã bonã. Si ĩ-
trauerit ſapia cor tuũ ⁊ ſcia aĩe tue placue-
rit:cõſiliũ cuſtodiet te.⁊ prudẽtia ſeruabit
te:vt eruaris a via mala ⁊ ab hoĩe q̃ puer-
ſa loquitur. Qui relinquũt iter rectum :et
ambulant per vias tenebroſas. Qui letan
tur cũ malefecerint:et exultant in rebus
peſſimis. Quorum vie peruerſe ſunt :⁊ in-
fames greſſus eorũ. Vt eruaris a muliere
aliena ⁊ ab extranea que mollit ſermones
ſuos:⁊ relinquit ducem pubertatis ſue: ⁊
pacti dei ſui oblita eſt. Inclinata eſt enim
ad mortem domus eius:⁊ ad inferos ſemi
te ipius. Omnes qui ingrediuntur ad eaꝫ
nõ reuertẽt :nec apprehẽdẽt ſemitas vite.
Vt ambules in via bona: ⁊ calles iuſtorũ
cuſtodias. Qui eñ recti ſunt habitabũt in
terra:et ſimplices pmanebũt in ea. Impij
vero de terra perdentur: et qui iniq̃ agũt
auferentur ex ea.

Capitulum .III.

Fili mi ne obliuiſcaris legis mee:
⁊ pcepta mea cor tuum cuſtodiat.
Longitudinẽ eñ dieꝝ ⁊ annos vi-
te ⁊ pacem aponẽt tibi. Miſericordia ⁊ ve
ritas te nõ deſerant . Circũda eas gutturi
tuo:⁊ deſcribe in tabulis cordis tui:et in-
uenies grãm ⁊ diſciplinã bonã coram deo
et hominib. Habe fiduciam in domino ex
toto corde tuo.⁊ ne innitaris prudẽtie tue.
In omnib vijs tuis cogita illum:⁊ ipe di
riget greſſus tuos . Ne ſis ſapiẽs apud te-
metipſum. Time deum:et recede a malo.
Sanitas quippe erit vmbilico tuo ⁊ irriga
tõ oſſiũ tuoꝝ. Honora dñm de tua ſubſtan
tia ⁊ de primicijs frugum tuaꝝ da paupe-
ribo:⁊ implebũtur horrea tua ſaturitate:
et vino torcularia redundabunt. Diſcipli-
nam domini fili mi ne abicias :ne deficias
cũ ab eo corripieris. Quez eñ diligit dñs
corripit:⁊ q̃ſi pr̃ in filio cõplacet ſibi. Bea
tus hõ q̃ inuenit ſapiam:⁊ q̃ affluit prudẽ
tia. Melior ẽ acq̃ſicõ eiꝰ negociatõne auri
⁊ argẽti:pmi ⁊ puriſſimi fructus eiꝰ. Pre-
cõſior ẽ cũctis opib ſapia:⁊ oĩa q̃ deſiderã
tur.huic nõ valẽt comparari . Longitudo
dieꝝ in dextera eius :⁊ in ſiniſtra illiꝰ diui
tie ⁊ gloria. vie eiꝰ vie pulcre:⁊ omẽs ſemi
te eius pacifice . Lignũ vite eſt hijs q̃ appre
hẽderit eã:⁊ qui tenuerint eaꝫ beati. Dñs
ſapia fundauit terrã:ſtabiliuit celos pru-
dẽtia. Sapia illiꝰ eruperũt abiſſi :⁊ nubes
rore cõcreſcunt. Fili mi ne effluãt hec ab
oculis tuis. Cuſtodi legem meam atq; cõ-
ſilium meum:et erit vita anime tue:⁊ grã
faucib tuis. Tũc ambulabis fiducialiter
in via tua ⁊ pes tuus nõ inpinget. Si dor
mieris nõ timebis:quieſces. ⁊ ſuauis erit
ſomnus tuus. Ne paueas repentino terro
re.⁊ irruẽtes tibi potentias impioꝝ. Dñs
eñ erit in latere tuo :⁊ cuſtodiet pedẽ tuũ
ne capiaris. Noli prohibere benefacere eũ
qui poteſt: ſi vales ⁊ ipſe bñfac. Ne dicas
amico tuo. Vade ⁊ reuertere et cras dabo
tibi :cum ſtatim poſſis dare . Ne moliaris
amico tuo malum:cuꝫ ille in te habeat fi-
duciam . Non contendas aduerſus homi-
nem fruſtra :cum ipſe tibi nihil mali fece-
rit . Ne emuleris hominem iniuſtum nec
imiteris vias eius :quia abominacio ẽ do
mini.omnis illuſor :⁊ cum ſimplicib ſer-
mocinatio eius. Egeſtas a domino ĩ domo
impij:habitacula autem iuſtorum benedi
centur. Ipe deludet illuſores :⁊ manſuetis
dabit grãm. Gloriaꝫ ſapientes poſſidebũt.
ſtultorum exultatõ ignominia.

Capitulum. .IIII.

Audite filij diſciplinã patris:et at-
tendite vt ſciatis prudentiam. Do
num bonum tribuam vobis :le-
gem meam ne derelinquatis . Nam et ego

filius fui pr̃is mei. tenell⁹ ⁊ vnigeit⁹ coraz
mr̃e mea: ⁊ docebat me atqz dicebat. Su-
scipiat v̄ba mea coz tuum: custodi p̄cepta
mea ⁊ viues. Possid̄e sapiẽtiã: possid̄e pru
dẽtiã. Ne obliuiscaris: neqz declĩes a v̄bis
oris mei. Ne dimittas eã ⁊ custodiet te: di
lige eã ⁊ fuabit te. Principiũ sapiẽtie pos
sid̄e sapiẽtiã: ⁊ ĩ oñi possessiõe tua acq̃re
prudẽciã. Arripe illã ⁊ exaltabit te: glozi-
ficaberis ab ea cũ eã fueris amplexatus.
Dabit capiti tuo augmẽta gr̃az: et coro-
na inclita p̄get te. Audi fili mi et susci-
pe v̄ba mea: vt mlt̃iplicẽr̃ tibi anni vit̄e.
Viã sapiẽtie mõstrabo tibi. ⁊ ducã te p̄ se-
mitas eq̃tatis: q̃s cũ ĩgzessus fueris ñ ar-
tabũr̃ gressus tui: ⁊ currẽs nõ habeb̄ offen
diculũ. Tene disciplĩaz: ne dimittas eam.
Custodi illã: qz illa ẽ vita tua. Ne delect̄e-
ris ĩ seitis impioz: nec tibi placeat malo-
rũ via. Fuge ab ea nec t̃nseas p illã: decli
na ⁊ d̄sere eã. Nõ em̃ dormiũt nisi cũ ma-
lefecerit: ⁊ ñ rapiẽr̃ sõn⁹ ab eis nisi supplan
tauerit. Comedũt panẽ ĩpietatis: ⁊ vinuz
iniq̃tatis bibũt. Justoz aũt semita q̃si lux
splẽd̄s p̄cedit: ⁊ crescit vsqz ad pfectã diẽ
Via impiorum tenebrosa: nesciũt vbi cur-
rãt. Fili mi ausculta sermões meos: ⁊ ad
eloq̃a mea inclĩa aurẽ tuã. Ne recedãt ab
oculꝭ tuis: custodi ea in medio cordis tui.
Vita eĩ sũt ĩueniẽtib⁹ ea: ⁊ vniuerse carni
sanitas. Oñi custodia seruua coz tuũ: qz ex
ipo vita p̄cedit. Remoue a te os p̃uũ: ⁊ de
trabẽtia labia sint p̄cul a te. Oculi tui re-
cta vid̄eãt: ⁊ palpebre tue p̄cedãt gressus
tuos. Dirige semitas pedib⁹ tuis: ⁊ oñes
vie tue stabiliẽr̃. Ne declines ad dexteram
neqz ad sinistrã. Auert̄e pedẽ tuũ a malo.
Vias em̃ q̃ a dexteris sũt nouit dñs: puer
se v̄o sũt q̃ sũt a sinistris. Ipse eĩ rectos fa
ciet gressus tuos. Itinera aũt tua ĩ pace.
p̄ducẽr̃.

Capitulũ. V.

Fili mi attẽde sapiẽtiã meã ⁊ pru-
dentie mee inclina aurẽ tuã: vt cu
stodias cogitacões: ⁊ disciplinam
labia tua p̄seruent. Ne intẽderis fallacie
mulieris. Fauus eĩ distillãs labia mẽtri-
cis ⁊ nitidi⁹ oleo gutt̃ eius. Nouissima aũ
illi⁹ amara q̃si absintheũ: ⁊ lingua ei⁹ acu-
ta q̃si gladi⁹ biceps. Pedes ei⁹ descendunt
in mortẽ: ⁊ ad inferos gressus eius pene-
trant. Per semitã vit̄e nõ ambulant: vagi
sũt gressus ei⁹ ⁊ inuestigabiles. Nũc g̃ fili
mi audi me: ⁊ ne recedas a v̄bis oris mei.
Longe fac ab ea viam tuã: ⁊ ne appropin-
ques foribꝰ dom⁹ ei⁹. Ne des alienis bono
rem tuũ: ⁊ ãnos tuos crudeli. Ne forte im-
pleãr̃ extranei viribꝰ tuis ⁊ laboẽs tui sĩt
ĩ domo aliena. ⁊ gemas ĩ nouissimis quã-
do p̄sũpseris carnes tuas ⁊ corp⁹ tuũ: ⁊ di
cas. Cur detestat⁹ sũ disciplinã: ⁊ ĩcrepacõ
nib⁹ nõ acq̃euit coz meũ: Nec audiui vocẽ
docentiũ me: ⁊ magistris nõ inclinaui au
rem meã. Pene fui ĩ oĩ malo: in medio ec
clesie ⁊ sinagoge. Bibe aquam de cisterna
tua: ⁊ fluẽta putei tui. Deriuẽr̃ fõtes tui
foras: ⁊ ĩ platẽis aq̃s tuas diuide. Habeto
eas sol⁹: nec sĩt alieni participes tui. Sit
vena tua bñdicta: ⁊ letaẽ cũ mlt̃iere adole
scẽcie tue. Cerua karissima: ⁊ gratissimus
hinnul⁹. Vbera ei⁹ inebriẽt te oĩ tpe: ⁊ in
amore ei⁹ delectare iugit̃. Quare seduceris
fili mi ab aliena: ⁊ foueris ĩ sinu alter̃i⁹:
Respicit dñs viã hois: ⁊ oẽs gressus eius
p̄sid̄erat. Iniq̃tates sue capiũt impiũ: ⁊ fu
nib⁹ p̄ccatoz suoz p̄stringit̃. Ipe morieẽr̃
qz nõ habuit disciplinã: ⁊ ĩ mlt̃itudĩe stul
ticie sue decipieẽr̃.

Capi. .VI.

Fili mi si spopõderis p amico tuo
defixisti apud ex̃t neũ aĩam tuam
Illaq̃atus es verbis oris tui: ⁊ ca
ptus p̄prijs sermonib⁹. Fac ergo q̃ dico fi
li mi ⁊ temetipsum libera. quia incidisti ĩ
manũ p̄rimi tui. Discurre festina: suscita
amicũ tuũ. Ne dederis sõnũ oculꝭ tuis: nec
dormitent palpebre tue. Erue q̃si damula
de manu: ⁊ q̃si auis de ĩsidijs aucupis. Vla
de ad formicã o piger. ⁊ p̄sid̄era vias ei⁹:
⁊ disce sapiẽciã. Que cũ nõ habeat ducem
nec p̄ceptorẽ nec p̄ncipẽ parat in estate ci-
bũ sibi: ⁊ p̄gregat ĩ messe q̃d p̄medat. Us-
queq̃ piger dormies: Quãdo p̄surges e sõ
no tuo: paululũ dormies paululũ dormi-
tabis: paululũ p̄seres man⁹ tuas vt dormi
as. ⁊ veniet tibi q̃si viator egestas: et pau-
peries q̃si vir armat⁹. Si v̄o ĩpiger fueris
veniet vt fons messis tua: ⁊ egestas longe
fugiet a te. Homo apostata vir inutil̃ gra
dit̃ ore peruerso: ãnuit oculis. terit pe. di
gito loquit̃. prauo corde machinat̃ ma-
lũ: ⁊ omni tempore iurgia seminat. Huic
extemplo veniet perdicio sua et subito cõ
teretur: nec habebit vltra medicinã. Sex

sūt q̄ odit dñs: ⁊ septimū detestat aīa ei⁹.
Oculos sublimes. līguā mēdacē. man⁹ effū-
dentes innoxiū sāguinē: cor machinās co-
gitacões pessimas. pedes veloces ad cur-
rendū ī malū. pferentē mēdacia. testē fal
lacē: ⁊ eū q̄ seminat inter frēs discordias.
Conserua fili mi p̄cepta pr̄is tui ⁊ ne di-
mittas legē mr̄is tue: liga eā in corde tuo
iugiter: et circūda gutturi tuo. Cū ābula
ueris gradiant tecū: cū dormieris custo-
diāt te: ⁊ euigilās loquē cū eis. Quia mā-
datū lucerna ē ⁊ lex lux: ⁊ via vite īcrepa
cō disciplīe: vt custodiāt te a mliere mala
⁊ a blāda līgua extnee. Nō ꝓcupiscat pul
critudinē ei⁹ cor tuū ne capiaris nutibꝰ il
li⁹. Preciū em̄ scorti vix ē uni⁹ panis: mu
lier aūt. viri p̄ciosā aīaz capit. Nūq̄d po-
test homo abscōdere ignē ī sinu suo vt ve-
stimēta illi⁹ nō ardeāt: aut ambulare sup
prunas. vt nō cōburant plante ei⁹? Sic q̄
īgredit ad mulierē p̄ximi sui: nō erit mū
dus cū tetigerit eā. Nō grandis est culpa
cū q̄s furat⁹ fuerit. Furat em̄: vt esurietē
impleat aīaz. Deprehensus q̄z reddet septu-
plū: ⁊ oēm substāciā dom⁹ sue tradet: ⁊ li-
berabit se. Qui autē adulter est: ꝓpter cor-
dis inopiā p̄det aīam suā. Turpitudinē ⁊
ignominiam cōgregat sibi: ⁊ obprobrium
illi⁹ nō delebit. Quia zelus ⁊ furor viri nō
p̄cet ī die vindicte: nec acq̄escet cuiusq̄ p̄-
cibus: nec suscipiet pro redemptione do-
na plurima. ¶ Capitulū. .VII.

Fili mi custodi ſmones meos: ⁊ p̄
cepta mea recōde tibi. Fili hono-
ra dñm ⁊ valebꝭ: p̄ter eū vo ne ti-
meris alienū. Serua mandata mea ⁊ vi-
ues: ⁊ legē meā q̄si pupillā oculi tui. Liga
eā ī digitis tuis: scribe illā ī tabul' cordis
tui. Dic sapiēcie soror mea es: ⁊ prudēciā
voca amicā tuā. Vt custodiat te a mliere
extnea ⁊ ab aliena: q̄ vba sua dulcia facit
De fenestra eī domus mee p cācellos pro-
spexi iuuenē ⁊ video puulos. Cōsidero ve-
cordē iuuenē q̄ trāsit p plateas iuxta āgu
lum: ⁊ ꝓpe viā dom⁹ illi⁹ gradit. ī obscuro
aduesperascēte die: ī noctis tenebris ⁊ ca-
ligine. Et ecce occurrit illi mulier ī orna-
tu meretricō: pparata ad decipiēdas aīas
Garrula ⁊ vaga quietis impaciēs: nec va
lens in domo ꝓsistere pedibꝰ suis. Nūc fo-
ris nūc in plateis: nūc iuxta āgulos insi-
dians. Apprehensūq̄z deosculat iuuenē ⁊ p
cacī vultu blandit dicēs. Victimas p salu
te deuoui: hodie reddidi vota mea. Idcir-
co egressa sū ī occursū tuū desiderās te vi-
dere ⁊ reperi. Intexui funibꝰ lectulū meū:
straui tapetibꝰ pictis ex egipto: aspersi cu
bile meū mirra ⁊ aloe ⁊ cinamomo. Veni
īebriemur uberibꝰ: ⁊ fruamur cupitis am
plexibꝰ donec illucescat dies. Nō ē em̄ vir
ī domo sua: abiit via lōgissima. Sacculū
pecunie secū tulit: ī die plene lune reuersu
rus ē ī domū suā. Irritiuit eū mltis ꝓmo
nibꝰ: ⁊ blādicijs labioꝝ ptraxit illū. Sta-
tim eā sequit q̄si bos ductꝰ ad victimā et
q̄si agn⁹ lasciuiēs ⁊ ignrans: et nescit qđ ad
vīcula stult⁹ trahat: donec trāsfigat sagit-
ta iecur ei⁹. Velut si auis festinet ī laque
um: ⁊ nescit q̄ ꝺ piculo aīe illi⁹ agit. Nūc
g̃ fili mi audi me: et attende ꝺbis oris mei.
Ne abstrahat ī vijs illi⁹ mens tua: neq̄z de
cipiaris semitis eius. Multos em̄ vulnera
tos deiecit: ⁊ fortissimi quiq̄z interfecti sū
ab ea. Vie inferi domus ei⁹: penetrantes ī
teriora mortis ¶ Capitulum. VIII.

Nquid nō sapiencia clamitat: et
prudencia dat vocē suā? In sūmis
excelsisq̄z verticibꝰ. sup viā in me-
dijs semitis stans: iuxta portas ciuitatis.
in ipis foribꝰ loquit dicēs. O viri ad vos
clamito: ⁊ vox mea ad filios hoīm. Intel-
ligite puuli astuciā: ⁊ īsipientes animaduer-
tite. Audite q̄m de rebꝰ magnis locutura
sū: ⁊ aperiet labia mea vt recta predicēt.
Veritatē meditabit guttur meuz: et labia
mea detestabūt impiū. Iusti sūt oēs ſmo-
nes mei: nō ē in eis p̄uū q̄d. neq̄z puersuz.
Recti sūt intelligētibꝰ: et equi īuenientibꝰ
scienciā. Accipite disciplinā meā ⁊ nō pe-
cuniā: doctrinā magisq̄z aur eligite. Me-
lior ē ei sapiēcia cūctis opibꝰ p̄ciosissimis
⁊ oē desiderabile ei ñ potest cōparari. Ego
sapiencia habito in ꝓsilio: ⁊ eruditis inter
sū cogitacōibꝰ. Timor dñi odit malum: ar
roganciam ⁊ supbiam ⁊ viam p̄uam ⁊ os
bilingue detestor. Meum est ꝓsilium ⁊ eq̄-
tas. Mea est prudencia: mea est fortitudo
Per me reges regnant: et legum conditō-
res iusta decernunt. Per me principes ī-
perant: et potentes decernunt iusticiam.
Ego diligentes me diligo: et qui mane vi-
gilauerint ad me: inueniēt me. Mecū sunt

diuicie ⁊ glia:opes supbe ⁊ iusticia. Meli or ẽ fructꝰ meꝰ auro ⁊ lapide pcioso :⁊ genimina mea argẽto electo In vijs iusticie ābulo ī medio semitaꝝ iudicij: vt ditẽ diligẽtes me:⁊ thesauros eoꝝ repleaz. Dñs possedit me inicio viaꝝ suaꝝ. anteqū q̄cq̄ faceret a pncipio:ab eẽno ordīata sū ⁊ ex antiq̄s:anteqū tra fieret. Nodū erāt abissi ⁊ ego iā pcepta erā. Necdū fōtes aq̄ eruperāt:necdū mōtes graui mole cōstiterāt. Ante oēs colles ego parturiebar. Adhuc terrā ñ fecerat: ⁊ flumia ⁊ cardines orbis terre. Quādo pparabat celos aderā: quādo certa lege ⁊ giro vallabat abissos. Qñ ethera firmabat sursum:⁊ librabat fontes aq̄ꝝ. Quando circūdabat mari terminuz suū:⁊ legẽ ponebat aquis. ne trāsirent fines suos. Quando appendebat fundamenta terre:cū eo erā cūcta cōponēs. Et delectabar per singulos dies ludens coram eo omni tempe:⁊ ludens in orbe terraꝝ:⁊ deliciе mee esse cū filijs hominū. Nunc ḡ filij audite me. Beati q̄ custodiūt vias meas. Audite disciplinā ⁊ estote sapiētes:et nolite abicere eam. Beatus homo qui audit me:⁊ qui vigilat ad fores meas q̄tidie:et obseruat ad postes hostij mei. Qui me inuenerit inueniet vitā :⁊ hauriet salutez a domino. Qui autem in me peccauerit:ledet animam suam. Omnes qui me odērūt diligunt mortem.

Capitulū. IX.

Sapiētia edificauit sibi domū:excidit colūnas septem. Immolauit victimas suas.miscuit vinū:⁊ posuit mensā suam. Misit ācillas suas vt vocarēt ad arcē:⁊ ad menia ciuitatis. Si q̄s ē puul⁹ veniat ad me. Et īsipiētibꝰ locuta ē. Venite comedite panē meū:⁊ bibite vinū qd̄ miscui vob̄. Relinq̄te infantiā ⁊ venite ⁊ ābulate p vias prudēcie Qui erudit derisorē ipe iniuriā sibi facit:⁊ q̄ arguit impiū sibi maculā generat. Noli arguere derisorē:ne odērit te. Argue sapiētē:⁊ diliget te. Da sapiēti occasionē:⁊ addet ei sapiēcia. Doce iustū:⁊ festinabit accipere. Principiū sapiēcie timor dñi:⁊ sciēcia sāctoꝝ prudēcia. Per me ei multiplicabūt dies tui:⁊ addent tibi āni vite Si sapiēs fueris tibimetipi eris:si aut illusor:solus portab malū. Mulier stulta ⁊ clamosa plenaq̄ illecebris et nihil oīno sciēs. sedet ī foribꝰ domꝰ sue sup sellā. ī excelso vrb̄ loco:vt vocaret trāseuntes p viā:⁊ pgentes itinere suo. Quis ē puulus:declīet ad me Et vecordi locuta ē. Aque furtiue dulciores sūt:⁊ panis abscōditꝰ suauior. Et ignorauit q̄ ibi sint gigātes:⁊ ī pfūdis īferni cōuiue eiꝰ. Qui eī applicabit illi descēdet ad īferos:nā q̄ abscesserit ab ea saluabit.

Capitulū. X.

Filius sapiēs letificat pr̄em:filius vo stultꝰ mestitia est mr̄is sue. Nil pderūt thesauri īpietatis:iusticia vo liberabit a morte. Nō affligz dñs fame aīaz iusti:⁊ īsidias īpioꝝ subuertet. Egestatē operata ē manꝰ remissa:manꝰ aut fortiū diuicias parat. Qui aut nitit mēdacijs hꝫ pascit vētos.idē ipe sequit aues volātes Qui pgregat ī messe filiꝰ sapiēs est:qui aut stertit estate.filiꝰ pfusionis. Benedictō dñi sup caput iusti:os aūt impioꝝ operit iniquitatē. Memoria iusti cū laudibꝰ ⁊ nom̄ īpioꝝ putrescet. Sapiēs corde pcepta suscipiet:stultꝰ cedit labijs. Qui ābulat simplicit ābulat pfidēter: q̄ aūt depuat vias suas manifestꝰ erit. Qui ānuit oculo dabit dolorē:⁊ stultꝰ labijs vberabit. Vena vite os iusti:⁊ os impioꝝ opit iniquitatē. Odiū suscitat rixas:⁊ vniuersa delicta opit caritas. In labijs sapiētis inuenit sapientia: ⁊ vga ī dorso eius qui indiget corde. Sapiētes absconduūt sciēciā:os aūt stulti cōfusioni pximū est Substācia diuitis vrbs fortitudinis eius:pauor pauperū egestas eorum. Opus iusti ad vitā: fructus autez impij ad peccatū. Via vite custodienti disciplinā:qui aut increpacōes relinq̄t errat Absconduūt odiū labia mendacia:q̄ pfert ptumeliā insipiens est. In multiloq̄o non deerit peccatū:qui aūt moderat labia sua prudentissimus est. Argentum electū lingua iusti:cor autem impioruz pro nihilo. Labia iusti erudiunt plurimos.qui autez indocti sunt in cordis egestate morientur Benedictio domini diuites facit: nec sociabitur eius afflictio. Quasi p risum stultus operat scelus:sapiencia autem ē viro prudencia. Quod timet īpius veniet sup eum:desideriuz suū iustis dabitur. Quasi tempestas trāsiens nō erit īpius:iustꝰ aūt q̄si fundamentum sempiternū. Sic acetū

dentib⁹ ⁊ fum⁹ oculi: sic piger hijs q̄ miserī eū. Timor dñi apponet dies: ⁊ āni impioꝝ breuiabūt. Expectacō iustoꝝ letícia: spes aūt impioꝝ peribit. Fortitudo simplicis via dñi: ⁊ pauor hijs q̄ operant malū. Justus ī eternū nō ꝓmouebit: impij aī nō habitabūt sup terrā. Os iusti parturiet sapiencīā: lingua p̄uoꝝ p̄bit. Labia iusti ꝓsiderāt placita: ⁊ os impioꝝ puersa.

Capitulum. XI.

Statera dolosa aboīacō ē apō deū: ⁊ pōd⁹ equū volūtas ei⁹. Ubi fuerit supbia ibi erit ⁊ ꝓtumelia: vbi aī ē hūilitas ibi ⁊ sapiēcia. Simplicitas iustoꝝ diriget eos ⁊ suplantacō puersorum vastabit illos. Nō p̄derūt diuicie ī die vltionis: iusticia aūt liberabit a morte. Justicia simplicis diriget viā ei⁹: ⁊ ī īpietate sua coꝛruet īpius. Justicia rectoꝝ liberabit eos: ⁊ ī insidijs suis capiēt iniq̄. Mortuo hoīe impio nulla erit vltra spes: ⁊ expectatio solicitoꝝ peribit. Justus ꝺ angustia liberat⁹ ē: ⁊ tradet impi⁹ p eo. Simulator ore decipit amicū suū: iusti aūt liberabunt sciēcia. In bonis iustoꝝ exaltabitur ciuitas: ⁊ ī perdicōe impioꝝ erit laudacō. Benedictione iustoꝝ exaltabit ciuitas: ⁊ ore impioꝝ subuertet. Qui despicit amicum suū indigens corde ē: vir aūt prudēs tacebit. Qui ambulat fraudulenter reuelat archana. q̄ aūt fidel' est celat amici cō missuꝫ. Ubi non est gubernator populus coꝛruet: salus aūt vbi multa ꝓsilia. Affligetur malo qui fidē facit p extraneo: qui aūt cauet laqueos securus erit. Mulier g̃ciosa īueniet gl'iam: ⁊ robusti habebūt diuicias. Bñfacit anīe sue vir miserico⁊s: q̄ aūt crudelis ē eciā p̄pinq̄s abicit. Impi⁹ facit op⁹ instabile: seminanti aūt iusticiā merces fidel'. Clemēcia p̄parat vitā: ⁊ sectatio malor morte. Abomīabile dño coꝛ p̄uū: ⁊ volūtas ei⁹ in hijs q̄ simplicit̄r ambulant. Manus ī manu nō erit innocēs mal⁹: semen aūt iustoꝝ saluabit. Circulus aure⁹ in naribꝫ suis: mulier pulcra ⁊ fatua. Desideriū iustoꝝ oñe bonū est: p̄stolacō impioꝝ furoꝛ. Alij diuidūt p̄pa ⁊ ditioꝛes fiunt: alij rapiunt nō sua ⁊ semp in egestate sunt. Anima que benedicit impinguabit: et qui inebriat ipse q̄ inebriatur. Qui absc̄ondit frumenta maledicet in p̄lijs: benedictō aūt sup caput vendētiū. Bene cō surgit diluculo q̄ querit bona: q̄ aūt inuestigatoꝛ malor ē oppimet ab eis. Qui cōfidit ī diuicijs suis coꝛruet: iusti aūt quasi virēs foliū germiabūt. Qui ꝓturbat domū suā possidebit vētos: ⁊ q̄ stult⁹ ē seruiet sapiēti. Fruct⁹ iusti lignū vite: et q̄ suscipit aīas sapiēs ē. Si iust⁹ ī terra recipit: quātomagis īpius ⁊ pcōr. Ca. XII.

Qui diligit disciplinā diligit sciencīam: qui aūt odit increpacōes insipiēs est. Qui bonus est hauriet sibi graciam a dño: qui autem ꝓfidit ī cogitacōnibꝫ suis impie agit. Non roborabitur homo ex impietate: et radix iustoꝝ nō ꝓmouebit. Mulier diligens coꝛona est viro suo: et putredo in ossibꝫ eius que confusione res dignas gerit. Cogitacōnes iustoꝝ iudicia: ⁊ consilia impioꝝ fraudulenta. Verba impioꝝ insidiant sanguini: os iustoꝝ liberabit eos. Vertē impios ⁊ non erūt: domus autem iustoꝝ p̄manebit. Doctrina sua noscitur vir: qui aūt vanus et excoꝛs est patebit ꝓtemptui. Melioꝛ ē pauper ⁊ sufficiēs sibi: q̄ gloriosus ⁊ indigens pane. Nouit iustus iumentoꝝ suoꝝ aīas: viscera aūt impioꝝ crudelia. Qui operat terram suam saciabitur panibꝫ: qui autē sectatur ocium stultissimus est. Qui suauis est viuit ī moderacōibꝫ: in suis monitōnibꝫ relīquit ꝓtumeliam. Desideriū impij monimentū est pessimoꝝ. radix aūt iustoꝝ p̄ficiet. Propter pcā labioꝝ ruina p̄rimat malo: effugiet aūt iustus de angustia. De fructu oꝛis sui vnusquisq̄ repletur bonis: et iuxta opa manuū suaꝝ retribuet ei. Via stulti recta in oculis ei⁹: q̄ aūt sapiēs ē audit ꝓsilia. Fatu⁹ statim indicat irā suā: q̄ aūt dissimulat iniuriā callidus ē. Qui qō nouit loquitur iuste iusticie ē. q̄ autez mētitur testis ē fraudulentus. Est q̄ p̄mittit ⁊ q̄si gladio pungit cōsciencie: lingua autem sapientiū sanitas. Labiū veritatis firmū erit ī p̄petuū: q̄ aī testis ē repētinus ꝓcinnat linguā mendacij. Dolos ī coꝛde cogitantiū mala: q̄ autē pacis ineunt ꝓsilia. sequitur eos gaudiuꝫ Nō ꝓtristabit iustū quicquid ei acciderit: impij aūt replebuntur malo. Abominacō est dño labia mendacia: qui autē fidelit̄er agūt placēt ei. Homo vsutus celat sciēcia

ꝛ cor insipiētiū ꝓuocat stulticā. Man⁹ fortiū dñabiť: q aūt remissa ē ť̄butis fuiet. Meror ī corde viri hūiliabit illū:et ſmone bono letificabiť Qui negligit damnū ꝓpť amicū iustus ē:itēr aūt īpioꝝ decipiet eos Nō inueniet fraudulēt⁹ lucꝝ:ꝛ substancia hois erit auri p̄ciū. In semita iusticie vita.itēr aūt deuiū ducit ad mortē.

Capitulū. .XIII.

Filius sapiēs doctrina patris:qui aūt illusor ē nō audit cū arguitur De fructu oris sui bō saciabiť bonis:aīa aūt impioꝝ iniq̄. Qui custodit os suū custodit aīaz suā: qui aūt incōsideratus ē ad loquēdū sentiet mala. Vult ꝛ nō vult piger: aīa aūt operātiū īpinguabiť. Verbū mēdax iustus detestabiť:impi⁹ aūt ꝓfūdit ꝛ ꝓfūdeť. Justicia custodit innocētis viā:īpietas aūt pc̄ orē supplātat. Est q̄ si dives cū nihil habeat: ꝛ ē q̄si paup cū ī diuicijs sit. Redempcō aīe viri diuicie sue q aūt paup ē increpacōez ñ sustinet. Lux iustoꝝ letificat: lucerna aūt impioꝝ extīguetur. Inter supbos semp iurgia sunt:q aūt agunt oīa cū ꝓsilio.regunť sapiētia. Substācia festinata minueť:q̄ aūt paulatim colligiť manu multiplicabiť. Spes q̄ differť affligit aīam: lignū vite desideriū veniēs. Qui detrahit alicui rei.ipe se in futurū obligat:q aūt timet p̄ceptuz in pace versabiť. Anime dolose errāt in peccatis: iusti aūt misericordes sūt ꝛ miserenť. Lex sapiētis fōs vite:vt declinet a ruina mortis. Doctrina bona dabit graciā:in itinere ꝓtemptoꝝ vorago. Astut⁹ omnia agit cū ꝓsilio:q aūt fatuus ē aperit stulticiaz. Nūcius impij cadet in malū:legat⁹ fideľ sanitas. Egestas ꝛ ignominia ei q̄ deserit disciplinā:q aūt acq̄escit arguēti glorificabitur. Desideriū si ꝓpleať delectat aīam: detestāť stulti eos q̄ fugiūt mala. Qui cuz sapientibꝫ gradiť sapiēs erit:amic⁹ stulto rū simľ efficieť. Peccatores pseq̄tur malū ꝛ iustis retribuenť bona. Bonus reliquit heredes filios ꝛ nepotes: et custodiť iusto substantia peccatoris. Multi cibi in noua libꝫ patrū:ꝛ alijs ꝙgregaňť absq̄ iudicio. Qui pcit virge odit filiū suū : qui autem diligit illum instanter erudit. Justus comedit ꝛ replet aīam suā:vēter aūt īpiorū insaturabilis.

Capitulū. XIIII.

Sapiens mulier edificat domū suam:insipiens extructam q̄z manibus destruet. Ambulans recto iti nere ꝛ timens deum: despiciť ab eo qui in fami gradit⁹ via. In ore stulti virga superbie: labia sapientium custodiunt eos. Ubi non sunt boues presepe vacuum est: vbi aūt apparent plurime segetes ibi maīfesta est fortitudo bouis. Testis fidelis nō mentieť: profert aūt mēdatiū dolosus testis. Querit deriſor sapienciā ꝛ nō iuenit: doctrina prudentiuz facilis. Vade contra virum stultum:et nesciet labia prudentie Sapiencia callidi est intelligē viā suā:ꝛ ī prudencia stultoꝝ errans. Stultus illudz peccatū:ꝛ inter iustos morabitur gracia. Cor qđ nouit amaritudinē aīe sue:ī gaudio ei⁹ nō miscebiť extraneus. Domus īpioꝝ delebiť: tabernacula iustoꝝ germinabūt. Est via que videť homī iusta:nouissima aūt ei⁹ deducūt ad mortē. Risus doloē miscebiť :ꝛ extrema gaudij luct⁹ occupat. Cūjs suis replebiť stult⁹:et sup eū erit vir bonus. Innocēs credit omni verbo: astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni.seruo aūt sapienti prosperi erunt actus.ꝛ dirigetur via eius. Sapiēs timet ꝛ declinat a malo:stultus transilit ꝛ ꝓfidit. Impaciens operabiť stulticiam:et vir versutus odiosus est. Possidebunt puuli stulticiam: et expectabunt astuti sciēciam. Jacebunt mali antē bonos:ꝛ impij antē portas iustoꝝ. Eciā primo suo pauper odiosus ē:amici vō diuitū multi Qui despicit primū suum peccat:qui aūt miseretur paupi beatus erit. Qui credit ī domino misericordiaz diligit:errāt qui operantur malum. Misericordia et veritas p̄parant bona. In omni tempore bono erit abundantia: vbi autem verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Corona sapientium diuicie eorum:fatuitas stultorū imprudencia. Liberat animas testis fidelis:ꝛ profert mendacia versipellis . In timore domini fiducia fortitudinis: et filijs eius erit spes. Timor domī fons vite: vt declinet a ruina mortis. In multitudine populi dignitas regis: ꝛ in paucitate pleb̄ ignominia principis. Qui paciēs est multa gubnať sapiēcia: q̄ ať īpaciēs ē exaltat stulticiā suaz. Vita carnium sanitas cordis:

putredo ossiũ īuidia. Qui calũniat egẽtẽ exprobrat factori e⁹: honorat aũt eũ q̃ miseret paupis. In malicia sua expellet impi⁹: sperat aũt iust⁹ in morte sua. In corde prudẽtis requescit sapiẽcia: et īdoctos q̃sq̃ erudiet. Justicia eleuat gẽtẽ: miseros aũt facit pl'os pcm. Accept⁹ẽ regi mīster intelligens: iracũdiã ei⁹ inutil' sustiebit.

Capitulũ. .XV.

Respõsio mollis frãgit irã. ẜmo durus suscitat furorẽ. Lĩgua sapientiũ ornat sciẽciã: os fatuor ebullit stulticiã. In omñi loco ocl'i dñi pt̃plantur bonos ⁊ malos. Lĩgua placabil' lignũ vite: q̃ aũt immoderata ẽ pteret spiritũ. Stult⁹ irridet disciplinã pr̃is sui: q̃ aũt custodit increpacões astutior fiet. In abundãti iusticia vtus maxĩa ẽ: cogitacões aũt ĩpior eradicabũt. Dom⁹ iusti pluria fortitudo: ⁊ in fructib⁹ ĩpij pturbacõ. Labia sapientũ dissemĩabũt scienciã: cor stultorũ dissimile erit. Victime ĩpior abominabiles dño: vota iustor placabilia. Abominatõ ẽ dño via ĩpij: q̃ seq̃t iusticiã diliget ab eo. Doctrina mala deserẽtiũ viã vite. q̃ increpacões odit morie. Infern⁹ ⁊ pdiçõ corã dño: quãtomagis corda filior hominũ: Nõ amat pestilẽs eum q̃ se corripit nec ad sapiẽtes gradit. Cor gaudẽs exhilarat faciẽ: ĩ meroꝛe animi deicit spũs. Cor sapiẽtis q̃ret doctrinã: ⁊ os stultor pascit ĩpericia. Omnes dies paupis mali: secura mẽs q̃si iuge puiuiũ. Meli⁹ẽ pax cũ timore dom̃i: q̃ thesauri magni ⁊ insaciabiles. Melius ẽ vocari ad olera cum caritate: q̃ ad vitulũ saginatũ cũ odio. Vir iracũdus puocat rixas: q̃ paciẽs ẽ mitigat suscitatas. Iter pigror q̃si sepes spinar: via iustor absq̃ offendicl'o. Fili⁹ sapiens letificat pr̃em: ⁊ stult⁹ hõ despicit matrẽ suam. Stultitia gaudiũ stulto: ⁊ vir prudẽs dirigit gressus suos. Dissipant cogitacões vbi nõ ẽ psiliũ: vbi vo sũt plures psiliarij pfirmant. Letat homo ĩ sentẽcia oris sui ⁊ ẜmo opor tun⁹ ẽ optimus. Semita vite sup erudit̃um: vt declĩet de ĩferno nouissimo. Domum supbor demolie dñs: ⁊ firmos faciet termĩos vidue. Abomĩacõ dñi cogitacões male: ⁊ purus ẜmo pulcerrimus firmabit ab eo. Cõturbat domũ suã q̃ sectat auariciã: q̃ aũt odit munera viuet

Per misericordiã et fidẽ purgant pcta: p timorẽ aũt dñi declĩat oĩs a malo. Mens iusti meditabit obediẽciã. os ĩpior redũdat malis. Longe ẽ dñs ab ĩpijs: ⁊ oracões iustor exaudiet. Lux ocl'or letificat aiam: fama bona ĩpĩguat ossa. Auris que audit ĩcrepacões vite: ĩ medio sapiẽtũ cõmorabitur. Qui abicit disciplinã despicit aiaz suã: q̃ aũt acq̃escit ĩcrepacõib⁹: possessor ẽ cordis. Timor dñi disciplia sapiẽcie: ⁊ gl'iaz pcedit hũilitas.

Capitulũ. .XVI.

Hominis est aiam ꝑparare: ⁊ domi gubernare linguã. Oĩs vie hominum patẽt oculis eius: spirituum põderator est dñs. Revela dño opa tua: et dirigent cogitacões tue. Vniuersa ꝓpter semetipsũ operatus est dñs: impium q̃ ad diẽ malũ. Abominacõ domi est oĩs arrogans. eciãsi man⁹ ad manũ fuerit nõ erit innocẽs. Iniciũ vie bone facere iusticiaz: accepta est apud deũ magisq̃ ĩmolare hostias. Misericordia ⁊ veritate redimit̃ iniq̃tas: ⁊ ĩ timore domini declĩatur a malo. Cũ placuerĩt dño vie hoĩs: ĩimicos q̃ ei⁹ puertet ad pacẽ. Meli⁹ ẽ parũ cũ iusticia: q̃ multi fructus cũ iniq̃tate. Cor hoĩs disponit viã suã: sed domi ẽ dirigere gress⁹ eius. Diuinacõ ĩ labijs regis: ĩ iudicõ nõ errabit os eius. Pondus ⁊ statera iudicia dñi sũt: ⁊ opa eius omñes lapides secl'i. Ab omĩabiles regi q̃ agũt impie: qm̃ iusticia firmat solĩũ. Voluntas regũ labia iusta: q̃ recta loquit̃: diriget. Indignacõ regis nũcij mortis: ⁊ vir sapiẽs placabit eum. In hilaritate vult⁹ regis vita: ⁊ clemẽcia eius q̃si ỹmber serotinus. Possite sapienciã q̃ auro melior est: ⁊ acq̃rere prudenciã quia pciosior est argento. Semita iustor declinat mala: custos aĩe sue seruat vitã suã. Contricõez pcedit supbia: ⁊ ante ruinã exaltabit̃ spũs. Meli⁹ est humiliari cũ mitibus: q̃ diuidere spolia cũ supbis. Erudit⁹ ĩ vbo reperiet bona: ⁊ q̃ sperat ĩ dño beat⁹ ẽ. Qui sapiẽs ẽ corde. appellabit̃ prudẽs: et qui dulcis eloquio maiora reperiet. Fõs vite erudicio possidentis: doctrina stultorum fatuitas. Cor sapientis erudiet os eius: et labijs eius addet graciam. Favus mellis cõpolita verba: dulcedo anie ẽ sanitas ossium. Est via que videtur homini

recta:⁊ nouissima eiꝰ ducũt ad mortẽ Aĩa laborãtis laborat sibi: qꝛ ꝓpulit eũ os suũ Elir ĩsipiẽs fodit malũ ⁊ ĩ labijs eiꝰ ignis ardescit. Homo puersus suscitat lites: et ꝺbosꝰ sepat ꝑncipes. Elir ĩiquꝰ lactat amicũ suũ:⁊ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Qui attoitis oculꝭ cogitat ꝑua: mortẽs labia sua pficiet malũ. Corona dignitatis senectꝰ: q̃ ĩ vijs iusticie reperiet. Melioꝛ ẽ paciẽs viro forti:⁊ q̃ ꝺnatur aĩo suo expugtoꝛe vrbiũ. Sortes mittũt ĩ sinũ: sꝫ a ꝺño temperantur.

Capitulũ. XVII.

Melioꝛ ẽ bucella sicca cũ gaudio: q̃ ꝺom̃ plena victimis cum iurgio. Seruꝰ sapiẽs ꝺnabit stultis filijs ⁊ int̃ frẽs hẽditatẽ diuidet: Sic̃ igne ꝓbatur argẽtũ ⁊ aurꝫ camino: ita corda ꝓbat ꝺns. Malꝰ obedit lingue iniq̃:⁊ fallax obtẽperat labijs mẽdacib. Qui despicit pauperẽ exprobrat factoꝛi eiꝰ:⁊ q̃ ĩ ruina letatur alterĩ nõ erit ĩpunitꝰ. Corona senũ filij filiorꝫ:⁊ glꝛia filiorꝫ pres eorꝫ. Nõ decẽt stultũ verba ꝓposita: nec ꝑncipẽ labiũ mẽciens. Gemma gratissima expectacõ ꝑstolantis: quocũqꝫ se vertit prudẽter ĩtelligit Qui celat delictũ querit amicicias:⁊ altero ꝛmone repetit separat federatos. Plus pficit correctio apud prudentẽ: q̃ centuꝫ plage apud stultũ. Semp iurgia q̃rit malus: angelꝰ aũt crudel̃ mittet̃ ꝓtra eũ. Expedit magis vrse occurrere raptis fetib: q̃ fatuo pfidenti sibi in stulticia sua. Qui reddit mala ꝑ bonis: nõ recedet maluꝫ de domo eiꝰ. Qui dimittit aquã caput ẽ iurgiorꝫ:⁊ antq̃ patiat̃ ꝓtumeliã iudicium deserit. Et q̃ iustificat impiũ ⁊ q̃ ꝓtemnat iustũ: abomĩabil̃ ẽ vterqꝫ apud deũ. Quid ꝓest stulto habere diuicias: cũ sapienciã emere nõ possit: Qui altã facit domũ suaꝫ q̃rit ruinã:⁊ q̃ euitat discere incidet ĩ malũ. Omĩ tpe diligit q̃ amicus ẽ: et frꝫ in angustijs ꝓbat̃. Stultꝰ homo plaudꝫ manib suis: cũ spopõderit ꝑ amico suo. Qui meditat̃ discordias diligit rixas:⁊ qui exaltat os suũ querit ruinã. Qui puersi cordis ẽ nõ inueniet bonũ:⁊ qui ꝺtit linguaꝫ incidet in malũ. Natus est stultꝰ ĩ ignominiam suã: sed nec pater ĩ fatuo letabitur. Animꝰ gaudens etatẽ floꝛidam facit: spũs tristis exiccat ossa. Munera de sinu ĩpius accipit: vt puertat semitas iudicij. Jn facie prudẽtis lucet sapiẽcia: oculi stultorꝫ ĩ finib terre. Jra patris filiꝰ stultꝰ et doloꝛ matris q̃ genuit eũ. Nõ est bonũ damnuꝫ inferre iusto: nec pcutere ꝑncipeꝫ q̃ recte iudicat. Qui moderat̃ ꝛmones suos doctꝰ ⁊ prudẽs ẽ:⁊ ꝑcioſi spũs vir eruditꝰ. Stultus q̃ si tacuerit sapiẽs reputabit̃:⁊ si cõpresserit labia sua intelligens.

Capitulum. XVIII.

Occasiones q̃rit q̃ vult recedere ab amico. omĩ tpe erit execrabil̃. Nõ recipit stultꝰ ꝺba prudẽcie: nisi ea dixeris q̃ versant̃ ĩ corde eiꝰ. Impiꝰ cũ in pfundũ venerit peccatorꝫ ꝓtemnit: sed sequit̃ eũ ignominia ⁊ opprobriũ. Aqua ꝑfunda ex oꝛe viri:⁊ torrens redundãs fõs sapiencie. Accipe ꝑsonã impij ĩ iudicõ nõ est bonũ: vt declies a veritate iudicij. Labia stulti miscẽt se rixis:⁊ os eiꝰ iurgia ꝑuocat. Os stulti ꝓtricõ eiꝰ: et labia ipsius ruina aĩe eiꝰ. Verba bilinguis q̃si simplicia:⁊ ipa pueniũt vsq̃ ad ĩteriora vẽtris. Pigrũ decit timoꝛ: aĩe aũt effeminatoꝛuꝫ esurient. Qui mollis ⁊ dissolutꝰ ẽ in opere suo: fratꝛ ẽ sua opera dissipãtis. Turris fortissima nom̃ dñi. ad ipam currit iustꝰ ⁊ exaltabitur. Substãcia diuitis vrbs roboꝛis eius:⁊ q̃si murus validus circũdãs eũ. Antq̃ conterat̃ exaltat̃ coꝛ hominis: ⁊ antq̃ glorificet̃ humiliat̃. Qui priꝰ respondet q̃ audiat stultũ se esse demõstrat: ⁊ ꝓfusione dignũ. Spiritꝰ viri sustẽtat infirmitatẽ suã: spiritũ ꝺo ad irascendũ facilẽ quis poterit sustinere: Coꝛ prudentis possidebit sciẽciã: et auris sapientiũ q̃rit doctrinã. Donũ homĩs dilatat viã eius:⁊ ante ꝑncipes spaciũ ei facit. Justꝰ prioꝛ ẽ accusatoꝛ sui: venit amicus eiꝰ⁊ inuestigabit eũ. Contradictiones cõprimit sorꝛs: et inter potentes q̃z dijudicat. Frater q̃ adiuuatur a fratre quasi ciuitas firma: et iudicia q̃si vectes vrbiũ. De fructu oꝛis viri replebitur vẽter eius:⁊ genimina labiorum ipsius saturabunt eum. Moꝛs ⁊ vita in manib linguе: qui diligunt eam comedent fructus eius. Qui inuenit mulierem bonã inueniet bonum:⁊ hauriet iocunditatẽ a ꝺño. Qui expellit mulierẽ bonã expellit bonum: qui autem tenet adulteram stultꝰ est ⁊ insipiẽs. Cum obsecrationibus loquit̃ pauper:⁊ diues effabit̃ rigide. Elir

amicabilis ad societatē:magis amic⁹ erit
q̄ frat̄. ¶Capitulū. .XIX.

MElior est pauper qui ambulat in
simplicitate sua: q̄ diues torq̄ēs
labia sua ⁊ insipiēs. Vbi nō ē sciē
cia aīe nō est bonū:⁊ q̄ festin⁹ est pedibus
offendet. Stulticia hoīs supplantat gress⁹
ei⁹:⁊ ꝓtra deū feruet aīo suo. Diuicie ab-
dunt amicos plurimos: a paupe aūt ⁊ hij
q̄s habuit separāt̄. Testis falsus ñ erit ī-
punitus:⁊ q̄ mēdacia loquit̄ nō effugiet.
Multi colūt psonā potētis:et aīci st̄ dona
tribuētis. Fratres hoīs paupis odert̄ eū:
insup ⁊ amici ꝑcul recesserūt ab eo. Qui
tantū ṽba sectat̄ nihil habebit:q̄ aūt pos-
sessor est mentis diligit aīam suā:⁊ custos
prudēcie inueīet bona. Falsus testis ñ erit
īpunit⁹:⁊ q̄ loquit̄ mēdacia pibit. Nō de-
cent stultū diuicie: nec ſuū dñari p̄ncipi-
bus. Doctrina viri p̄ paciēciam noscit̄:et
glia ei⁹ē iniq̄ p̄tergredi. Sicut fremit⁹ le-
onis ita ⁊ regis ira:⁊ sicut ros sup herbā
ita ⁊ hilaritas ei⁹. Dolor p̄ris fili⁹ stult⁹
⁊ tecta iugiter pstillācia litigiosa mulier.
Dom⁹ ⁊ diuicie dant̄ a parētib⁹:a dño aūt
ꝑe vpor prudēs. Pigredo īmittit sopore:
⁊ aīa dissoluta esuriet. Qui custodit man
datū custodit aīaz suā:q̄ aūt negligit viā
suā mortificabit̄. Fenarat̄ dño q̄ miseret̄
paupis:⁊ vicissitudinē suā reddet ei. Eru
di filiū tuū ne desperes:ad interfectionez
aūt eius ne ponas aīam tuam. Qui enim
impaciens est sustinebit damnum:et cum
rapuerit.aliud apponet. Audi ꝓsiliū ⁊ su-
scipe disciplinā: vt sis sapiēs ī nouissimis
tuis. Multe cogitacōes ī corde viri:volū-
tas aūt dñi ineternū ꝑmanebit. Homo in
digēs miserecors ē:⁊ melior ē paup iustus
q̄ vir mēdax. Timor dñi ad vitā:⁊ in ple
nitudīe ꝓmorabit̄ absq̄ visitacōe pessimi.
Abscōdit piger manū suā sub ascella: nec
ad os suū applicat eam. Pestilēte flagella
tō stultus sapientior erit: si aūt corripue-
ris sapientē intelliget sapiēciā. Qui affli-
git patrē ⁊ fugit matrē:ignominios⁹ erit
⁊ infelix. Nō cesses audire fili doctrinam:
nec ignores ꝓmones sciēcie. Testis īiqu⁹
derident iudiciū:⁊ os impior⁹ deuorat ini-
quitatem. Parata sūt derisorib⁹ iudicia:⁊
mallei pcuciētes stultor⁹ corpora.

¶Capitulū. .XX.

ꝑbi

VIr luxuriosa res vinū:⁊ tumultuosa
ebrietas. Quicūq̄ his delectat̄ ñ
erit sapiēs. Sicut rugit⁹ leoīs ita
⁊ terror regis:qui ꝓuocat eū peccat ī ani
mam suā. Honor est hoī qui sepat se a cō-
tentionib⁹:omnes aūt stulti miscent̄ ꝓtu-
melijs. Propter frig⁹ piger arare noluit:
mēdicabit q̄ egestate et nō dabit̄ illi. Sic
aqua ꝑfunda sic ꝓsiliū ī corde viri:sed hō
sapiens exhauriet illud. Multi hoīes mi-
sericordes vocant̄: vir aūt fidelē q̄s inue-
niet! Just⁹ q̄ ambulat in simplicitate sua:
beatos post se filios relinqt. Rex q̄ sedet ī
solio iudicij: dissipat oē malū ī intuitu
suo. Quis potest dicere mūdū est cor meū
purus sū a pcto:Pond⁹ et pōdus.mēsura
⁊ mēsura: vtrūq̄ abomīabile ē apud deū.
Ex studijs suis ītelligit̄ puer: si munda et
recta sint opa eius. Aurē audientē ⁊ ocu-
lum videntē:dñs fecit vtrūq̄. Noli dilige-
re sōnū:ne te egestas opprimat.aperi ocu-
los tuos ⁊ saturare panib⁹. Malū ē malus
est.dicit oīs emptor:⁊ cū recesserit tūc glo
riabit̄. Est aur̄ et multitudo gēmar̄: vas
aūt pciosū labia sciēcie. Tolle vestimētum
ei⁹ q̄ fideiussor extitit alieni:⁊ p extraneis
aufer pign⁹ ab eo. Suauis ē homi panis
mēdatij:⁊ postea implebit̄ os ei⁹ calculo.
Cogitacōes ꝓsilijs roborāt̄:⁊ gubnaculis
tractāda sūt bella. Ei q̄ revelat misteria.⁊
ambulat fraudulent̄ ⁊ dilatat labia sua:
ne commiscearis. Qui maledicit pri suo et
matri:extīguet̄ lumē ei⁹ ī medijs tenebris
Hereditas ad quā festinat̄ ī p̄ncipio: ī no
uissimo bñdictōe carebit. Ne dicas reddaz
malū p malo:expecta dñm ⁊ liberabit te.
Abomīacō est apud deū pōdus ⁊ pond⁹:
statera dolosa nō ē bona. A dño dirigunt̄
gressus viri. Quis autē hoīm intelligere
potest viā suā:Ruina est homi devotare
sāctos:et post vota retractare. Dissipat ī-
pios rex sapiens:⁊ incurvat sup eos fo-
nicē. Lucerna domini spiraculū homis:q̄
inuestigat omnia secreta ventris. Miseri
cordia et veritas custodiūt regem:et robo
ratur clemencia thronus eius. Exultatio
iuuenum fortitudo eorum:et dignitas se-
nū canicies. Liuor vulneris absterget ma
la:⁊ plage in obsecrationib⁹ ventris.

¶Capitulum. XXI.

Sicut diuisiones aq̃ꝝ ita cor regis in manu dñi: quocūqꝫ voluerit inclinabit illud. Omnis via viri recta sibi vidē: appendit aūt corda dñs. Facere misericordiā ⁊ iudiciū. magis placet dño q̃ victie. Exultacō oc'or est dilatacō cordis: lucerna impioꝝ peccatū. Cogitacōnes robusti semp in abūdācia: oīs aūt piger semp ī egestate ē. Qui ꝯgregat thesauros lingua mēdacij van⁹ ⁊ excors ē: ⁊ inpigē ad laqos mortis. Rapine impioꝝ dē̄bent eos: qr noluerūt facere iudiciū. Peruersa via viri aliena ē a deo: q̄ aūt mūdus est rectū opus ei⁹. Melius est sedere ī angulo dogmatis: q̃ cū mlīere litigiosa ⁊ in domo ꝯmuni. Anima īpij desiderat malū: nō miserebit̄ ꝓximo suo. Mulctato pestilēte sapiētior erit puul⁹: etsi secte⁹ sapiētez sumet sciencīā. Excogitat iustus de domo impij: vt detrahat īpios a malo. Qui obturat aurē suā ad clamorē pauris: ⁊ ipe clamabit ⁊ nō exaudiet̄. Mun⁹ absc̄ōditū extīguit iras: et donū ī sinu īdignacōez maximā. Gaudiū iusto ē facere iudiciū: ⁊ pauor operātib⁹ iniq̄tatē. Vir q̄ errauerit in via doctrīe: ī cetu gigātiū ꝯmorabit̄. Qui diligit epulas ī egestate erit: q̄ amat vinū ⁊ pīguia nō ditabit̄. Pro iusto dabit̄ impius: ⁊ p recto iniqu⁹. Meli⁹ ē bītare ī tra deserta: q̃ cū mlīere rixosa ⁊ iracūda. Thesaurus desiderabilis ⁊ oleū ī habitacl'o iusti: ⁊ imprudēs bō dissipabit illud. Qui sequit̄ iusticiā ⁊ misericordiā: īueniet vitaz iusticiā ⁊ gloriā. Ciuitatē fortium ascēdit sapiēs: destruxitqꝫ robur fiducie ei⁹. Qui custodit os suū ⁊ linguaz suā: custodit ab angustijs aīaz suā. Superbo ⁊ arrogans vocat̄ indoct⁹: q̄ ī ira operat̄ superbiā. Desiderria occidūt pigꝝ: noluerūt em̄ quicq̃ manus ei⁹ operari. Tota die ꝯcupiscit et desiderat: q̄ aūt iust⁹ ē tribuet ⁊ non cessabit. Hostie īpioꝝ abomīabiles: q̄ offerūtur ex scelere. Testis mēdax peribit: vir obediēs loquetur victoriam. Vir impius ꝓcaciter obfirmat vultum suum: qui autem rect⁹ est corrigit viam suam. Non est sapiencia. non est prudēcia: non est consilium cōtra dominum. Equus paratur ad diem belli: dominus autem salutem tribuet.

¶ Capitulū. XXII.

Melius ē nomē bonū q̃ diuicie multe: sup argentū em̄ ⁊ aup q̃cia bona. Dines ⁊ paup obuiauerūt sibi: vtriusqꝫ opator est dñs. Callidus videt malū ⁊ absc̄ōdit se: innocēs ptransijt ⁊ afflictus ē dāno. Finis modestie timor dñi diuicie ⁊ gl'ia ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via supbi: custos aūt aīe sue longe recedit ab eis. Prouerbiū ē adolescēs iuxta viā suā: ecīā cum senuerit nō recedet ab ea. Dines pauperib⁹ imperat: ⁊ q̄ accipit mutuū ſu⁹ ē fenerātis. Qui seminat iniq̄tatē metet mala: et vga ire sue ꝯsumabit̄. Qui pn⁹ ē ad misericordiā benedicet̄: de panib⁹ em̄ suis dedit paupi. Gl'oriā ⁊ honorē acq̄ret qui dat munera: aīam aūt aufert accipientiū Eice derisorē ⁊ exibit cum eo iurgiū: cessabuntqꝫ cause ⁊ ꝓtumelie. Qui diligit cordis mūdiciā: ꝓpter graciā labioꝝ suoꝝ habebit amicū regē. Oculi dñi custodiūt sciēciā: ⁊ supplantāt̄ verba iniqui. Dicit piger. leo ē foris: in medio plateaꝝ occidend⁹ sū. Fouea pfūda os aliene: cui irat⁹ ē dñs īcidet in eā. Stulticia colligata est ī corde pueri: ⁊ virga disciplīe fugabit eam. Qui calūniat̄ paupez vt augeat diuicias suas: dabit ipe ditiori et egebit. Fili mi inclina aurē tuā: et audi verba sapiētiū. Apone autem cor ad doctrinam meam: q̄ pulcra erit tibi cū ſuaueris eā in ventre tuo. Et redūdabit in labijs tuis: vt sit in dño fiducia tua. Ende ⁊ ostendā eā tibi hodie. Ecce descripsi eam tibi tripliciter in cogitacōib⁹ ⁊ sciēcia: vt ostenderē tibi firmitatez ⁊ eloquia veritatis: respōdere ex eis illis. qui miserūt te. Non facias violenciā pauperi qr paup est: neqꝫ ꝓteras egenū in porta: qr iudicabit dñs causam eius: ⁊ ꝓfiget eos qui cōfixerunt animam eius. Noli eē amic⁹ homini iracundo. neqꝫ ambules cū viro furioso: ne forte discas semitas eius: et sumas scandalum anime tue. Noli esse cum hijs qui defigunt manus suas: et qui vadēs se offerunt pro debitis. Si enim nō habes vnde restituas: quid causē est vt tollat operimentum de cubili tuo: Ne transgrediaris terminos ātiquos: quos posuerunt patres tui. Vidisti virum velocem ī opere suo: coraz regib⁹ stabit: nec erit antē ignobiles.

¶ Capitulū. XXIII.

Quando sederis vt prandeas cū prin
cipe. diligēter attēde que sūt posi-
ta ante faciē tuā: et statue cultruz
in gutture tuo: si tamen habes in potestate
aiaz tuā. Ne desideres de cib⁹ ei⁹: in q̄ ē pa-
nis mēdacij. Noli laborare vt diteris: sed
prudēcie tue pone modū. Ne erigas oc'los
tuos ad opes q̄s nō potes habere: qz faciēt
sibi pēnas q̄si aq̄le: et volabūt in celū. Ne cō
medas cuz boīe inuido et ne desideres cibos
ei⁹: qm̄ in silitudiez arioli et prectoris est̄iat
qđ igrat. Comede et bibe dicet tibi: et mens
ei⁹ nō ē tecū. Cibos q̄s prmederas euomes:
et pdes pulcros pmōes tuos. In auribz in-
sipiētiū ne loq̄ris: qz despiciēt doctrinam
eloquij tui. Ne attigas puuloz ēmios: et
agz pupilloz ne itroeas. Propinqu⁹ em̄
illoz fortis ē: et ipe iudicabit ptra te cau-
saz illoz. Ingrediar ad doctrinā coz tuū:
et aures tue ad ūba scientie. Noli subtrahere
a puero disciplinaz: si ei pcusseris eū virga
nō moriet̄. Tu ūga pcuties eū: et aiaz ei⁹ ō
inferno liberab. Fili mi si sapiēs fuerit ani-
m⁹ tu⁹ gaudebit tecū coz meū: et exultabūt
renes mei cū locuta fuerīt recta labia tua
Nō emulet̄ coz tuū peccatores. sz in timo-
re dñi esto tota die: qz habeb spez in nouissi
mo: et pstulacō tua ñ auferet̄ Audi fili mi
et esto sapiēs: et dirige in via aīmū tuū. No-
li eē in puiuijs potatoz. nec in prmessacōnib⁹
eoz q̄ carnes ad vescēdū pferūt: qz vacan
tes potib⁹ et dātes simbola prsumēt̄: et vesti
etur pannis dormitacō. Audi prem tuū q̄
genuit te: et ne ptēnas cū senuerit mr̄ tua.
Veritatē eme: et noli vēdere sapiēciā et do
ctrinā et intelligēciā. Exultat gaudio patez
iusti: q̄ sapiētē genuit letabit̄ in eo. Gaude-
at pr̄ tu⁹ et mr̄ tua: et exultet q̄ genuit te.
Prebe fili mi coz tuū mihi: et oculi tui vi-
as meas custodiāt. Fouea em̄ pfunda est
meretrix: et puteus⁹ angust⁹ aliena. Insidiat̄
in via q̄si latro: et q̄s icautos inuenerit inc-
ficiet. Cui ve. cui⁹ pri ve: cui rixe: cui fo-
uee: cui sine causa vulnera: cui pfessio ocu
loz: Nōne bijs q̄ prmorāt in vino et student
calicib⁹ epotādis: Ne intuearis vinū quan
do flauescit: cū splēduerit in vitro color e-
ius. Ingredit̄ blāde et in nouissimo mordē-
bit vt coluber: et sicut regul⁹ venena diffū
det. Oculi tui videbūt extraneas: et coz tuū
loq̄tur puersa. Et eris sicut dormiēs in me
dio mari: et q̄si sopit⁹ gubnatoz amisso cla
uo: et dices. Verberaueř me. sz nō dolui:
traxerūt me et ego nō sensi. Quādo euigila
bo: et rursus vina reperiā.

Capitulū. .XXIIII.

Ne emuleris viros malos nec des̄i-
deres eē cū eis: qz rapinas medita
tur mēs eoz: et fraudes labia eorū
locunt̄. Sapiēcia edificabit̄ dom⁹: et pru-
dēcia roborabit̄. In doctrina replebūtur
cellaria: vniuersa substācia pciosa et pul-
rima. Vir sapiēs fortis ē et vir doct⁹ robu-
st⁹ et valid⁹: qz cū dispositiōe init̄ bellū: et
erit sal⁹ vbi multa psilia sūt. Excelsa stul-
to sapiēcia: in porta nō aperiet os suū. Qui
cogitat mala facere. stult⁹ vocabit̄. Cogi-
tacō stulti peccatū ē: et abomīacō hominū
detractor. Si desperaueris lapsū in die āgu-
stie: iminuet̄ fortitudo tua. Erue eos qui
ducunt̄ ad mortē: et q̄ trahūt̄ ad interitū
liberare ne cesses. Si dixeris vires nō sup
petūt: q̄ inspector ē cordis ipe intelligit et p-
uatorē aīe tue nihil fallit: reddetq̄ homi
iuxta opa sua. Comede fili mi mel qz bo-
nū ē: et fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic et
doctrina sapiēcie aīe tue: quā cū inueneris
habeb in nouissimis spez: et spes tua ñ pibit
Ne insidieris et q̄ras impietatē in domo iusti:
neq̄ vastes requem ei⁹. Decies enī in die ca-
det iust⁹ et rsurget: impij aūt corruēt in malū
Cū ceciderit inimic⁹ tu⁹ ne gaudeas et in rui
na ei⁹ ne exultet coz tuum: ne forte videat
dñs et displiciat ei: et auferat ab eo irā suā
Ne ptēdas cū pessimis. ne emuleris impios:
qm̄ ñ habēt futuroz spez mali: et lucerna im-
pioz extinguet̄. Time dñm fili mi et regē:
et cū detractoribz ñ pmiscearis. Qm̄ repēte
prsurget pdicō eoz: et ruinā utriusq̄ q̄s no
uit. Nec q̄s sapiētibz. Cognoscere psonā in
iudicō nō ē bonū. Qui dicūt impio iust⁹ es
maledicēt eis pplī: et detestabūtur eos trib⁹
Qui arguūt eū laudabūtur: et sup eos ve-
niet benedictō. Labia deosculabit̄: q̄ recta
verba rndet. Prepara foris opus tuum: et
diligenter exerce agrū tuū: et postea edifi
ces domum tuā. Ne sis testis frustra ptra
primuz tuū: ne lactes quenq̄ labijs tuis.
Ne dicas quomodo fecit mihi sic faciā ei:
et reddā vnicuiq̄ scōm opus suū. Per agr̄
hois pigri transiui: et p vineā viri stulti.
Et ecce totū rpleuerāt vrtice: et operuerāt

supficiē eius spine: ⁊ maceria lapidū dē-
structa erat. Oū cū vidissem posui ī cor-
meo: ⁊ exemplo didici disciplinā. Usque
piger dormies: usque dē sōno cōsurges?
Parū inquā dormies. modicū dormitabis
pauxillum manus ꝓseres vt quiescas ⁊ ve
niet tibi ql̄ cursor egestas tua: ⁊ mendici-
tas quasi vir armatus.

De q̄ parabole salomonis: quas transtule-
runt viri ezechie regis iuda.

Gloria dei ē celare verbū:
⁊ gloria regū inuestigare
ꝑmonē. Celū sursū ⁊ terra
deorsū: ⁊ cor regū iscruta-
bile. Aufer rubiginē de ar
gento: ⁊ egredietᵉ vas pu-
rissimū. Aufer impietatē ō vultu regis: et
firmabiᵗ iusticia thronus eiꝰ. Ne glorio-
sus apareas coram rege: ⁊ ī loco magno-
rum ne steteris. Melius est em̄ vt dicaᵗ ti
bi ascende huc: q̄ vt humilieris coram p̄n
cipe. Que viderūt oculi tui ne proferas in
iurgio cito: ne postea em̄ dare non possis
cū dehonestaueris amicū tuū. Causā tuaꝫ
tracta cū amico tuo. ⁊ secretū extraneo ne
reueles: ne forte īsultet tibi cū audierit: ⁊
exprobrare nō cesset. Gracia ⁊ amicicia li
berāt: quas tibi ꝟua. ne exprobrabil̄ fias.
Mala aurea ī lectis argētēis: q̄ loqᵗ vbū
ī tpe suo. Inauris aurea ⁊ margarita ful
gēs: q̄ arguit sapientē ⁊ aurē obedientem.
Sicut frigꝰ niuis ī die messis: ita legatus
fidel̄ ei q̄ miserit eū: aīam ipius reqescere
facit. Nubes ⁊ vētus ⁊ pluuie nō sequētes
vir gloriosus ⁊ ꝓmissa nō ꝓplēs. Pacien-
cia lenietᵉ p̄nceps: ⁊ lingua mollis ꝓfring-
get duriciā. Mel inuenisti. ꝓmede qđ suffi
cit tibi: ne forte saciatꝰ euomas illud. Ob-
trahe pedē tuū de domo ꝓximi tui: nequā
do saciatꝰ oderit te. Jaculū ⁊ gladiꝰ ⁊ sagit
ta acuta: bō q̄ loquiᵗ ꝓtra ꝓximū suū fal-
sū testimoniū. Dens putridꝰ et pes lassus.
q̄ sperat sup̄ īfideli ī die angustie: et amit-
tit palliū ī die frigoris. Acetū ī vitro: qui
cantat carmia corde pessimo. Sicut tinea
vestimento ⁊ vermis ligno: ita tristicia viri
nocet cordi. Si esurierit īimicꝰ tuus ciba
illū: si sitit da ei aquā bibere. Prunas em̄
ꝓgregabꝭ sup̄ caput eiꝰ: ⁊ dñs reddet tibi.

Ventꝰ aq̄lonⁱ dissipat pluuias: et facies tri-
stis liguā detrahētē. Melius ē sedere ī angu-
lo domatis: q̄ cū mlīere litigiosa. ⁊ ī domo
ꝓmuni. Aq̄ frigida aīe sicieti: ⁊ nūciꝰ bo-
nꝰ de terra lōginq̄. Fōs turbatꝰ pede ⁊ vena
corrupta: iustꝰ cadēs corā īpio. Dilē q̄ mel
ꝓmedit mlītū ñ ē ei bonū: sic q̄ scrutatᵉ est
maiestatis opmeᵗ a glīa. Sicut vrbs patēs
⁊ absq̄ murorꝫ ābitu: ita vir q̄ ñ potest in
loq̄ndo cohibere spiritū suū. Capi. II.

Sicomodo nix in estate et pluuie in
messe: sic indecēs ē stulto glīa. Si-
cut auis ad alta trāsuolās: et pas-
ser q̄libet vadēs: sic maledictū frustra pla
tū ī quēpiā supueniet. Flagellū eq̄ ⁊ cha-
mus azino: ⁊ vga ī dorso īprudētiū. Ne re-
spōdeas stulto iuxta stulticiā suā: ne effici
aris ei silis. Rñde stulto iuxta stulticiam
suā: ne sibi sapiēs eē videᵗ. Claudꝰ pedibꝰ
⁊ iniq̄tatē bibēs: q̄ mittit vba p nūciū stul
tū. Quomodo pulcras frustra habet clau-
dꝰ tibias: sic indecēs ē ī ore stultoꝝ paraboꝫ
la. Sicut q̄ mittit lapidē ī aceruū mercu-
rij: ita q̄ tribuit insipiēti honorē. Quomo
do si spina nascaᵗ ī manu temulēti: sic pa
rabola in ore stultoꝝ. Judicium determi-
nat causas: ⁊ q̄ imponit stulto silētiū iras
mitigat. Sicut canis q̄ reuertiᵗ ad vomi
tū suū: sic īprudēs q̄ iterat stulticiā suam
Vidisti hoīez sapiētē sibi videri: magis il-
lo spes habebit īsipiēs. Dicit piger leo ē ī
via: ⁊ leena ī itinerib⁹: Sicut ostiū vtiᵗ ī car
dine suo: ita piger ī lectulo suo. Abscondit
piger manꝰ sub ascella sua: ⁊ laborat si ad
os suū eas ꝓuerterit. Sapiētior sibi stul-
tꝰ videᵗ: septē viris loq̄ntib⁹ sentēcias. Si
cut q̄ appēhendit auribꝰ canem: sic q̄ trāsit
⁊ īpaciēs ꝓmisceᵗ rixe alterī. Sicut noxi
us ē q̄ mittit sagittas ⁊ lāceas ī mortem:
ita vir q̄ fraudulenter nocet amico suo: ⁊
cum fuerit deprehēsus dicet ludēs feci. Cū
defecerint ligna extinguetᵉ ignis: ⁊ susur-
rone subtracto iurgia conq̄escunt. Sicut
carbones ad prunas et lingna ad ignem:
sic homo iracundus suscitat rixas. Ver-
ba susurronis quasi simplicia: ⁊ ipsa per-
ueniunt ad intima cordis. Quomodo si
argento sordido ornare velis vas fictile:
sic labia tumentia cum pessimo corde so-
ciata. Labijs suis intelligiᵗ inimicus cum

ī corde tractauerit dolos . Qñ submiserit vocē suā ne credideis ei:qm̄ septē neqcie sūt ī corde illi⁹.Qui operit odiū fraudulē ter: reuelabit malicia ei⁹ī ꝓcilio.Qui fodit foueā īcidet in eā:ꝛ q̄ voluit lapidē reuertet ad eū.Lingua fallax ñ amat verita tē:ꝛ os lubricū opat ruinas. ¶Ca. III.

NE gloriēis ī crastinū: ignorans q̄d supuētura pariat dies. Laudet te alien⁹ꝛ ñ os tuū:extrane⁹ꝛ nō labia tua. Graue ē saxū ꝛ onerosa arena:sz ira stulti vtroq; grauior. Ira nō habet misericordiā.nec erūpens furor:ꝛ impetū cōcitati spūs ferre q̄s poterit: Melior ē manifesta correctō q̄ amor absc̄ōditus. Meliora sūt vulnera diligētis:q̄ fraudulēta oscula odiētis.Anima saturata calcabit fauū ꝛ aīa esuriēs eciam amara ꝓ dulci sumet. Sicut auis trāsmigrās ō nido suo:sic vir q̄ derelīq̄t locū suū. Unguēto ꝛ variis odoribꝫ delectat cor:ꝛ bonis amici ꝓsilijs aīa dulcorat.Amicū tuū ꝛ amicū p̄ris tui ne dimiseris:ꝛ domū fratris tui ne ingrediaris ī die afflictionis tue.Melior ē vicinus iuxta:q̄ frater procul.Stude sapiēcie fili mi ꝛ letifica cor meū:vt possis exprobrāti rñdere ſmonē.Astut⁹ vidēs malū absc̄ōditus ē: paruuli transeūtes sustinuerūt dispendia.Tolle vestimentū ei⁹ qui spopondit ꝓ extraneo:ꝛ ꝓ alienis aufer ei pign⁹ Qui bñdicit proximo suo voce grandi de nocte cōsurgens:maledicēti similis erit. Tecta pstillācia in die frigoris ꝛ litigiosa mulier ꝓparant. Qui retinet eā q̄si q̄ ventuz teneat:ꝛ oleū dextre sue euacuat. Ferrum ferro exacuit:ꝛ hō exacuit faciē amici sui. Qui seruat ficū comedet fruct⁹ eius:ꝛ q̄ custos ē dñi sui glificabit. Quomodo ī aq̄s resplēdet vultus pspicientiū: sic corda hominū manifesta sūt prudētibꝫ. Infernus ꝛ pditō nunq̄ replent:similiter ꝛ oculi hominū insaciabiles.Quomodo pbat ī cōflatorio argentū ꝛ ī fornace aur:sic probatur homo ore laudātis.Cor inię inq̄rit mala:cor aūt rectū inquirit sciencia3. Si cōcuderis stultū in pila quasi tipsanasferiente desuper pilo:nō auferet ab eo stultícia eius. Diligenter agnosce vultū pecoris tui : tuosq; greges considera. Non em̄ habebis iugiter potestatem:sed corona tribuetur tibi in generacōne ꝛ generacōnem

apta sūt prata ꝛ apparuerūt herbe virētes ꝛ collecta sūt fena de mōtibꝫ. Agni ad vestimētū tuū:ꝛ hedi ad agri p̄ciū. Sufficiat tibi lac capraꝝ ī cibos tuos ꝛ ī necessaria dom⁹tue:ꝛ ad victū ācillis tuis.

¶Capitulū. .IIII.

FUgit impius nemine p̄sequēte:iust⁹ aūt q̄si leo ꝓfidens absq; terrore erit. Propter peccata tre multi p̄ncipes eius:ꝛ ꝑ hoīs sapiēciā ꝛ bonā scientiā q̄ dicūt.vita ducis lōgior erit.Vir paup calūniās paupes:simil ē imbri vehemēti ī q̄ parat fames. Qui derelinquūt legem laudāt impiū. q̄ custodiūt succendūt ꝓtra eū.Viri mali ñ cogitāt iudiciū:q̄ aūt req̄rūt dñm animaduertūt oīa.Melior est paup ābulās ī simplicitate sua:q̄ diues ī prauis itineribꝫ. Qui custodit legē fili⁹ sapiēs ē:q̄ aūt cōmessatores pascit cōfundit p̄rem suū. Qui coaceruat diuicias vsuris ꝛ fenore liberali: ī pauperes ꝓgregat eas. Qui declīat aures suas ne audiat legem: oīo ei⁹ erit execrabil. Qui decipit iustos ī via mala ī interitu suo corruet:et simplices possidebūt bona ei⁹. Sapiēs sibi videt vir diues:paup aūt prudēs scrutabit eum In exultacōe iustoꝝ multa gloria est: regnātibꝫ impijs ruine hoīm. Qui absc̄ōdit scelera sua nō diriget:qui aūt ꝓfessus fuerit ꝛ reliq̄rit ea misericordiā ꝓseq̄tur.Beatus hō q̄ semp ē pauid⁹:q̄ vo mētis ē dure corruet ī malū. Leo rugiēs ꝛ vrsus esuriens:p̄nceps impius sup̄ pl̄m pauperem. Dux indigēs prudēcia.multos opp̄imet p calūniā:qui aūt odit auariciā.longi fient dies eius. Doleꝝ q̄ calūniat aīme sanguinē:si vsq; ad lacū fugerit nemo sustinet. Qui ambulat simpliciter saluus erit: qui puersis gradit vijs ꝓcidet semel. Qui operat terrā suā saciabit panibꝫ:q̄ aūt sectatur ociū replebit egestate. Vir fidel⁹ m̄tū laudabit: qui aūt festinat ditari.non erit innocēs. Qui cognoscit in iudicō faciē nō bñ facit iste:ꝛ ꝑ bucella panis deserit veritatem. Vir qui festinat ditari et alijs inuidet:ignorat q̄ egestas supueniet ei. Qui corripit hominem:graciam postea iueniet apud eum : magis q̄ ille qui per lingue blandimenta decipit. Qui subtrahit aliq̄d a patre suo vel a matre et dicit hoc non esse peccatū:particeps homicide ē. Qui se

iactat ⁊ dilatat iurgia ꝓcitat:q̄ vo ſperat
i dño ſaluabiť. Qui ꝓfidit i corde ſuo ſtul
t⁹ ē:q̄ aũt gdiť ſapiēť ipe laudabiť. Qui
dat paupi nō idigebit:q̄ deſpicit deꝑcātez
ſuſtinebit penuriā. Cū ſurrexerīt ipij ab-
ſcōdēť hoies:cū illi pierīt mltiplicabūtuz
iuſti.

Capitulū. V.

Ira q̄ corripientem. dura ceruice
ptēnit. repētin⁹ ei ſupueniet īteri-
r⁹:⁊ eū ſanitas ñ ſequeť. In mltiplicacōe iuſtoꝝ letabiť vulg⁹:cū ipij ſūp-
ſerint pncipatū gemet pplus. Vir q̄ amat
ſapiēciā letificat pꝛez ſuū:q̄ ať amat ſcor
tū pdet ſubſtāciā. Rex iuſt⁹ erigit t̄rā. vir
auar⁹ deſtruat eā. Homo q̄ blādis fictiſq̄
ꝓmōibo loq̄ť amico ſuo:rete expādit greſ
ſibo ei⁹. Peccāte vir iiquū ſuoluet laq̄s
et iuſt⁹ laudabiť atq̄ gaudebit. Nouit iu-
ſtus cauſā paupꝝ:ipius ignorat ſciēciā.
Hoies peſtilētes diſſipāt ciuitatē: ſapien-
tes vo auertūt furoꝛē. Vir ſapiēs ſi cum
ſtulto ꝓtēderit:ſiue iraſcať ſiue rideat nō
iueniet req̄em. Viri ſāguinū odēť ſimpli
cē:iuſti ať q̄rūt aiaz ei⁹. Totū ſpm̄ ſuū ꝓ-
fert ſtult⁹: ſapiēs differt ⁊ reſuat i poſte-
rū. Prīceps q̄ libenť audit vba mēdacij:
oēs miſtros habet ipios. Paup ⁊ creditoꝛ
obuiauerunt ſibi: vtriuſq̄ illūiatoꝛ ē dñs
Rex q̄ iudicat i veritate paupes:thronus
ei⁹ ieternū firmabiť. Virga atq̄ correctio
ꝺbuit ſapiēciā: puer ať q̄ dimittiť volūta
ti ſue ꝓfūdit mꝛez ſuā. In mltiplicacōe i
pioꝝ mltiplicabūť ſcelera: et iuſti ruinas
eoꝝ videbūt Erudi filiū tuū ⁊ refrigerabit
te:⁊ dabit delicias aie tue. Cū pphecia defe
cerit diſſipabiť pplus: q̄ vo cuſtodit legez
beat⁹ ē. Ser⁹ vbis ñ poteſt erudiri:qꝛ qđ
dicit itelligit ⁊ rñdere ptēnit. Vidiſti hoi-
nē velocē ad loquēdū:ſtulticia magis ſpe-
rāda ē q̄ illi⁹ correctō. Qui delicate a pue-
ricia ſua nutrit ſuū ſuū:poſtea ſēciet euz
ptumacē. Vir iracund⁹ puocat rixas:⁊ q̄
ad idignādū faciľ ē erit ad pcta pcliuioꝛ
Superbū sequiť hūilitas:⁊ humilez ſpiritu
ſuſcipiet gl̄ia. Qui cuz fure pticipat odit
aiaz ſuā:adiurāte audit ⁊ ñ iudicat. Qui
timet hoiez cito coꝛruet:q̄ ſperat i dño ſb
leuabiť. Multi requirunt faciē pncipis:⁊
iudiciū a dño egrediť ſinguloꝝ. Abomi-
nanť iuſti vir impiū:⁊ abominanť impij
eos q̄ i recta ſūt via. Verbū cuſtodiēs fili⁹
extra pdicōez erit.

Capi. VI.

Verba congregātis:filij vomītis. Eli-
ſio quā locut⁹ ē vir cū q̄ ē de⁹: ⁊ q̄
deo ſecū morāte ꝓfortat⁹ ait. Stul
tiſſim⁹ ſū viroꝝ:⁊ ſapiēcia hoīm ñ ē mecū
Nō didici ſapiēciā:⁊ ñ noui ſciēciā ſcтoꝝ
Quis aſcēdit i celū atq̄ deſcēdit: Quis cō
tinuit ſpiritū i maibo ſuis: Quis colliga-
uit aq̄s q̄ſi i veſtimēto: Quis ſuſcitauit oēs
t̄mios t̄re: Qđ nomē ē ei⁹:⁊ qđ nomē filij
ei⁹ ſi noſti: Oīs ꝓmo dei ignit⁹:clipe⁹ ē oī-
b⁹ ſperātibo i ſe. Ne addas quicq̄ vbis illi⁹
⁊ arguaris:iueniarisq̄ mēdax Duo roga
ui te:ne deneges mihi antēq̄ moriar. Vani-
tatē ⁊ vba mēdacia lōge fac a me. Mēdaci
tatē ⁊ diuicias ne dederis mihi. Tribue tā-
tū victui meo neceſſaria:ne forte ſaciatus
illiciar ad negādū ⁊ dicā. q̄s ē dñs: aut e-
geſtate ꝓpul⁹ furer ⁊ piurē nomē dei mei.
Ne accuſes ſuū ad dñz ſuū:ne forte male-
dicat tibi et coꝛruas. Generatio q̄ pī ſuo
maledicit:⁊ q̄ mī ſue ñ bñdicit Generacō
q̄ ſibi mūda videť:ettamē ñ ē lota ſordib⁹
ſuis. Generacō c⁹ excelſi ſūt oculi:et palpe-
bre ei⁹ i eo ſūt recte. Generacō q̄ p dētibo
gladios habz ⁊ ꝓmādit molaribo ſuis: vt
ꝓmedat īopes de terra:⁊ paupes ex hoībo.
Sāguiſuge due ſt̄ filie:dicētes affer affer
Tria ſūt inſaturabilia:⁊ q̄rtū qđ nūq̄ dicit
ſufficit. Infern⁹ ⁊ os vulue ⁊ t̄ra q̄ ñ ſacia
tur aq̄:ignis vo nūq̄ dicit ſufficit. Oculū
q̄ ſbſannat pꝛez ⁊ q̄ deſpicit ptū mris ſue:
ſuffodiāt eū coꝛui ỏ torrētibo:⁊ ꝓmedant
eū filij aq̄le. Tria ſūt difficilia mihi:⁊ q̄r-
tū penit⁹ ignoro viā aq̄le i celo. viā colu-
bri ſup petrā:viam nauis i medio mari:⁊
viam viri in adoleſcēcia. Talis ē ⁊ via mu
lieris adultere q̄ ꝓmedit:⁊ tergēs os ſuuz
dicit. Non ſum operata malum. Per tria
mouetur terra ⁊ quartū quod nō poteſt
ſuſtinere. Per ſeruū cum regnauerit. per
ſtultum cum ſaturatus fuerit cibo:⁊ per
odioſam mulierē cū in matrimonio fuēit
aſſūpta:⁊ p ācillā cū fuerit heres dñe ſue
Quatuoꝛ ſūt mīma terre:⁊ ipa ſūt ſapien
tiora ſapientibo. Formice pplus infirmus
q̄ pparat in meſſe cibum ſibi. Lepuſculus
plebs īualida:q̄ collocat i petē cubile ſuū.
Regē locuſta non habet:et egreditur vni-
uerſa p t̄mas. Stellio maibo nitiť:et mo-
rať i edibo regis. Tria ſūt q̄ bene gdiūtur

et ḡrtū qđ īcedit felicit̄. Leo fortissim⁹ bestiaꝝ: ad nulli⁹ pauebit occursum. Gallus succinctus lūbos suos ⁊ aries: nec est qui resistat ei: ⁊ qui stultus apparuerit. postq̄ eleuatus ē ī sublime. Si em̄ intellexisset: ori suo īposuisset manū. Qui aūt fortit̄er p̄mit vbera ad illiciendū lac. exp̄mit butirū: ⁊ q̄ vehemēt̄er emūgit. elicit sanguinē. ⁊ qui p̄uocat iras: p̄ducit discordias.

¶ Capitulum. .VII.

Verba Iamuelis regis. Eisio q̄ erudiuit eū mr̄ sua. Quid dilecte mi: quid dilecte vteri mei: quid dilecte votoꝝ meoꝝ: Ne dederis mulieribꝫ substanciā tuam: ⁊ diuicias tuas ad delēdos reges. Noli regibꝫ o Iamuel. noli regibꝫ dare vinū: qz nullū secretū ē vbi regnat ebrietas. Ne forte bibāt ⁊ obliuiscañ iudicioꝝ: et mutent causam filioꝝ pauperis. Date sicerā merētibꝫ: ⁊ vinū his qui amaro sūt aīmo Bibāt ⁊ obliuiscañ egestatis sue: ⁊ doloris sui nō recordeñ amplius. Aperi os tuum muto: ⁊ causis omniū filioꝝ q̄ ptranseunt. Aperi os tuū. decerne qđ iustū est: et vindica inopē ⁊ paperē. Aleph. Mulierē fortē quis īueniet: procul ⁊ đ vltimis finibꝫ p̄ciū ei⁹. Beth. Cōfidit in ea cor viri sui: ⁊ spolijs nō īdigebit. Gimel. Reddet ei bonū ⁊ nō malū: oībꝫ diebꝫ vite sue. Deleth. Quesiuit lanā ⁊ linū: ⁊ opata ē p̄silio manuū suaꝝ. He. Facta est quasi nauis institoris: de longe portans panē suū. Clau. De nocte surrexit: dedit q̄ predaz domesticis suis: ⁊ cibaria ācillis suis. Zai. Cōsiderauit agꝝ ⁊ emit eū: de fructu manuū suaꝝ plātauit vineā. Heth. Accinxit fortitudie lūbos suos: ⁊ roborauit brachiū suū Teth Gustauit ⁊ vidit qz bona ē negociacō ei⁹: nō extinguet̄ ī nocte lucerna eius. Ioth. Manū suā misit ad fortia: ⁊ digiti ei⁹ app̄henderūt fusū. Caph. Manū suā aperuit inopi: ⁊ palmas suas. extendit ad paupere. Lameth. Nō timebit domui sue a frigoribꝫ niuis: oēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sūt duplicibꝫ. Mem. Stragulatā vestē fecit sibi bissus ⁊ purpura vestimentū ei⁹. Nun. Nobilis ī portis vir ei⁹: quādo sederit cū senatoribꝫ terre. Samech. Sindonē fecit ⁊ vēdidit: ⁊ cīgulū t̄didit chananeo Ayn. Fortitudo ⁊ decor īdumētū ei⁹: et ridebit ī die nouissimo. Phe. Os suū aperuit sapiēcie: ⁊ lex clemencie in līgua eius. Sade. Considerauit semitas domus sue: ⁊ panē ociosa nō p̄medit. Coph. Surrexerūt filij eius et beatissimā p̄dicauerūt: vir ei⁹ ⁊ laudauit eam. Res. Multe filie p̄gregauerūt diuicias: tu supergressa es vniuersas. Syn. Fallax gracia ⁊ vana est pulcritudo: mulier timens dominum laudabitur. Thau. Date ei de fructu manuū suarum: et laudent eam in portis opera eius.

¶ Incipit prologus in ecclesiasten.

Emini me ātē hoc ferme ānquennium. cum adhuc rome essem ⁊ ecclesiasten sāctē blesille legerem vt eam ad p̄ceptum mūdi hui⁹ p̄uocarē et omne qđ in mundo cerneret putaret esse p nihilo. rogatū ab ea: vt in morē p̄metarioli. obscura quecq̄ dissererem: vt absq̄ me posset intelligere que legebat. Itaq̄ qm̄ i p̄cinctu nostri opis subita mortē subtracta est. et vbi non meruim⁹ o paula et eustochium talem vite nostre habere p̄sortē: tātoq̄ vulnere tūc p̄cussus obmutui: nūc in bethleem posit⁹. āgustiore videlicet ciuitatē. ⁊ illi⁹ memorie ⁊ vob reddo qđ debeo Hoc breuit̄ āmonēs qđ nullius auctoritatē secut⁹ sū: sz de hebreo trālferēs maxime septuaginta int̄rp̄tuz p̄suetudini me cooptaui: in his dūtaxat q̄ nō multū ab hebraicis discrepabant. Interdum aq̄le ch̄ ⁊ symachi ⁊ theodotionis recordatus sū: ut nec nouitatē nimia. lectoris studiū deterrerem: nec rursum contra cōsciencīā meam fontē veritatis omisso: opinionum riuulos consectarer

¶ Explicit p̄logus. Incipit liꝫ Ecclesiastes

Verba Ecclesiastes. filij dd regis hierusalē. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes: vanitas vanitatū et omnia vanitas. Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole: Generacō p̄terit ⁊ generacō aduenit. Terra vo in eternū stat. Oriē sol ⁊ occidit. ⁊ ad locū suū reuertit̄: ibiq̄ renascēs girat p meridiē: ⁊ flectit̄ ad aquilonē. Lustrans vniuersa in circuitu p̄git spūs: ⁊ ī circlos suos reuertit̄

Oia flumia intrãt ī mare: ⁊ mare nõ redũ dat Ad locũ vñ exeũt flumia reuertũt: vt itez fluãt. Cũcte res difficiles: non potest eas bõ explicare ꝓmõe. Nõ saturat ocul⁹ visu: nec auris auditu īplet. Quid ē quod fuit: Ipsum qđ futurum est. Quid est qđ factum est: Ipsum quod faciendum est. Nihil sub sole nouum: nec valet quisq̃ dicere: ecce hoc recẽs est. Jã eĩ pcessit ī seculis: q̃ fuerũt añ nos. Nõ ē priorz memoria sz nec eorz q̃dẽ q̃ postea futura sũt erit recordacõ apđ eos q̃ futuri sũt ī nouissimo. Ego ecclesiastes fui rex isrl̃ ī hirl̃m: ⁊ ꝓpos sui ī aĩo meo q̃rere ⁊ īuestigare sapienter de oĩbz q̃ fiũt sb̃ sole. Mãc occupacõz pessimã dedit de⁹ filijs hoĩm: vt occuparẽt ī ea Vidi q̃ fiunt cũcta sb̃ sole: ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictõ spũs. Peruersi difficile corrigũt: ⁊ stultorz īfinit⁹ē numer⁹. Locutus sũ ī corde meo dicẽs. Ecce magn⁹ effectus sũ ⁊ pcessi oẽs sapiẽcia q̃ fuerũt ante me ī hirl̃m ⁊ mẽs mea ꝓplata ē ml̃ta sapient ⁊ didici: dedi q̃ cor meũ vt scirẽ prudẽciã atq̃ doctrinã: erroresq̃ ⁊ stulticiam Et agnoui q̃ ī hijs q̃z eẽt labor ⁊ afflictio spũs: eoq̃ ī ml̃ta sapiẽcia ml̃ta sit īdigna cõ: ⁊ q̃ addit sciẽciã addit ⁊ laborem.

Capitulũ. .II.

Dixi g̃ ī corde meo. vadã et affluã delicijs: et fruar bonis. Et vidi q̃ hoc q̃z eẽt vaĩtas. Risũq̃ reputaui errorẽ: ⁊ gaudio dixi. Quid frustra đcipis Cogitaui ī corde meo. abstrahẽ a vino carnẽ meã. vt animũ meũ trãsferrẽ ad sapienciã deuitarẽq̃ stulticiaz: donec viderẽ qđ eẽt vtile filijs hoĩm: q̃ facto op⁹ ē sub sole numero diez vite sue. Magnificaui opa mea. Edificaui mihi domos ⁊ plãtaui vineas: feci ortos ⁊ pomeria ⁊ cõseui ea cũcti generis arboribz: ⁊ extruxi mihi piscinas aq̃z vt irrigarẽ siluã lignorz germinãtiũ. Possedi seruos ⁊ ãcillas. ml̃taz q̃ familiã habui: armẽta q̃z ⁊ magnos ouiũ greges: vlẽ oẽs q̃ fuerũt añ me ī hirl̃m. Coaceruaui mihi argẽtũ ⁊ auz: ⁊ substancias regũ ⁊ puinciarz. Feci mihi cãtores ⁊ cãtatrices ⁊ delicias filiorz hoĩm: sciphos et vrceolos ī misterio ad vina fundẽda: ⁊ supgressus sũ opibz oñes qui ante me fuerẽt in hirl̃m. Sapiencia q̃z pseuerauit mecũ: et oñia que desiderauerũt oculi mei nõ negaui eis: nec phibui cor meũ quin oĩ voluptate fruerẽ: ⁊ oblectaret se ī hijs q̃ pparaueram. Et hãc ratus sum partẽ meã: si vterer labore meo. Cũq̃z me conuertissem ad vniuersa opa que fecerãt man⁹ mee. et ad labores in q̃bz frustra sudauerã: vidi ī oĩbz vanitatẽ ⁊ afflictionẽ animi: et nihil pmanere sub sole. Transiui ad cõtemplandã sapienciã: erroresq̃z ⁊ stulticiã. Quid est īquã bõ: vt sequi possit regẽ factorẽ suum: Et vidi q̃ tantũ precederet sapiẽcia stulticiã: quantũ differt lux a tenebris. Sapiẽtis oculi ī capite eius: stultus in tenebris ambulat. Et didici q̃ vnus vtriusq̃z esset ī teritus: ⁊ dixi ī corde meo. Si vnus ⁊ stulti ⁊ me⁹ occasus erit: q̃đ mihi pdest q̃ maiorem sapiẽcie dedi operã: Locutusq̃z cum mente mea: aĩaduerti q̃ hoc q̃z eẽt vaĩtas Nõ em̃ erit memoria sapientis similit vt stulti ī ppetuũ: ⁊ futura tẽpora obliuione cũcta pariter operiẽt. Morit̃ doct⁹ similiter indoct⁹: ⁊ idcirco tedui me vite mee videntẽ mala vniuersa esse sub sole: et cũcta vanitatem ⁊ afflictionẽ spũs. Rursus detestatus sũ omnẽ īdustriaz meã qua sub sole studiosissime laboraui: habiturus heredẽ post me. quem ignoro vtrz sapiens an stult⁹ futur⁹ sit: ⁊ dñabit̃ in laboribz meis q̃bz desudaui ⁊ solicitus fui. Et ẽ quicq̃ tã vanũ: Inde cessaui: renũciauitq̃ cor meũ vltra laborare sub sole. Nã cũ ali⁹ laboret ī sapiẽcia ⁊ doctrina ⁊ solicitudĩe: hoĩ oci oso q̃sita dimittit. Et hoc q̃z vaĩtas: ⁊ magnũ malũ. Quid ei pderit hoĩ de vniuerso labore suo ⁊ afflictõe spũs: q̃ sub sole cruciat⁹ẽ: Cũcti dies ei⁹ doloribz ⁊ erũnis pleni sũt: nec p noctẽ mente requiescit. Et hoc nõne vaĩtas ẽ: Nõne meli⁹ē cõmedere ⁊ bibere: ⁊ ostẽdere aĩe sue bona đ laboribz suis: Et hoc đ manu dei ẽ. Quis ita deuorabit ⁊ delicijs affluet vt ego: Homĩ bono in cõspectu suo dedit de⁹ sapiẽciã ⁊ sciẽciã. et intelligẽciã: peccatori aũt dedit afflictõez ⁊ curã supfluã: vt addat ⁊ congreget ⁊ ẽdat ei q̃ placuit deo. Sz ⁊ hoc vanitas est: et cassa solicitudo mẽtis.

Capitulũ. .III.

Omnia tempus habz: ⁊ suis spacijs trãseunt vniuersa sub sole. Tẽpus nascẽdi: ⁊ tẽp⁹ moriendi. Tempus plãtandi: ⁊ tempus euellẽdi q̃đ plãtatũ ẽ

Tempus occidendi : et tempus sanandi .
Tēp⁹ destruēdi:ꝛ tēpus edificādi. Temp⁹
flēdi:ꝛ tēp⁹ridendi. Tempus plangēdi:et
tēpus saltādi. Tēpus spargēdi lapides:et
tēpus colligēdi. Tēpus āplexādi :ꝛ tēpus
lōge fieri ab amplexib⁹. Tēpus acqrēdi:et
temp⁹ pdendi. Tēpus custodiēdi:et tēpus
abiciēdi. Tēpus scindēdi :ꝛ tēpus consuen
di. Tēpus tacēdi:ꝛ tēpus loquēdi. Tēpus
dilectōnis:ꝛ tēpus odij. Tēpus belli:ꝛ tē=
pus pacis. Quid habet ampli⁹ hō de labo=
re suo: Vidi afflictionē quā dedit de⁹ filijs
hominū:vt distēdank̄ ī ea. Cūcta fecit bo=
na ī tpe suo:ꝛ mundū tradidit disputacōi
eoꝝ:vt nō inueniat hō opus qđ operatus
est deus ab inicio vsqꝫ ad finē. Et cogno=
ui q̄ nō esset meli⁹ nisi letari:et facere be=
ne in vita sua. Omnis em̄ homo qui come
dit ꝛ bibit.ꝛ videt bonū de labore suo:hoc
donū dei est. Didici:q̄ oīa opera que fecit
deus.pseuerēt in ppetuū. Non possumus
eis q̄cq̄ addere nec auferre:que fecit deus
vt timeatur. Qđ factuꝫ est:ipm pmanet.
Que futura sunt iam fuerūt:ꝛ deus īstau
rat quod abijt. Vidi sub sole in loco iudi=
cij impietatē ꝛ in loco iusticie iniqtatē: et
dixi ī corde meo. Justū ꝛ impiū iudicabit
dñs:ꝛ tēpus omnis rei tūc erit. Dixi ī cor=
de meo de filijs hoim. vt pbaret eos deus:
ꝛ ostēderet similes esse bestijs. Idcirco vn⁹
interi⁹ est hois ꝛ iumentoꝝ:ꝛ eq̄ vtusqꝫ cō
dicō. Sicut moritᵏ hō:sic et illa moriunt̄.
Similiter spirāt oīa: ꝛ nihil habet hō iu=
mento ampli⁹. Cūcta subiacēt vanitati:et
oīa pgūt ad vnū locū. De terra facta sunt
ꝛ ī terrā paritᵏ reuertūtur. Quis nouit si
spūs filioꝝ adā ascendat sursū: ꝛsi spirit⁹
iumentoꝝ descendat deorsū: Et deprhēdi ni
hil esse meliusq̄ letari hoīem ī ope suo:et
hāc esse ptē illi⁹. Quis em̄ eum adducet:vt
post se futura cognoscat:

Capitulū. .IIII.

Uerti me ad alia:ꝛ vidi calūnias q̄
sub sole geruntur.ꝛ lacrimas īno
centuꝫ ꝛ neminem ꝓsolatorē:nec
posse resistere eoꝝ violēcie.cunctoꝝ auxi
lio ōstitutos. Et laudaui magis mortuos
q̄ viuentes: et felitiorem vtroqꝫ iudicaui
qui necdum natus est:nec vidit mala que
sub sole fiūt. Kursū contemplatus sū om
nes labores hoīm:ꝛ īdustrias anīaduerti
patere inuidie primi. Et ī hoc g̃ vanitas:ꝛ
cura supflua ē. Stult⁹ ꝓplicat man⁹ suas:
ꝛ ꝓmedit carnes suas dicēs. Melior ē pu=
gillus cū reqe:q̄ plena vtraqꝫ manus cuꝫ
labore ꝛ afflictōe anīmi. Cōsiderās repri ꝛ
aliā vanitatē sub sole. Unus ē ꝛ scōm non
habet nō filiū ñ fratrē:ettamē laborare ñ
cessat. nec saciank̄ oc'li ei⁹ diuicijs: nec re=
cogitat dicēs. Cui laboro :ꝛ fraudo aiam
meā bonis: In hoc qꝫ vanitas ē:et afflictio
pessima . Melius ē g̃ duos esse sil'.q̄ vnū:
habēt em̄ emolumētum societatis sue. Si
vnus ceciderit : ab altero fulciet̄. Ue soli:
qr cū ceciderit nō habet subleuantē se. Et=
si dormierīt duo: fouebunt̄ mutuo. Un⁹
quomodo calefiet: Etsi quispiā ꝓualuerit
ꝓtra vnū: duo resistūt ei. Funiculus tri=
plex difficile rūpit̄. Melior ē puer paup ꝛ
sapiēs rege sene ꝛ stulto.q̄ nescit ꝓuidere ī
posterꝫ:qđ ꝛ de carcere cathenisqꝫ interdū
quis egrediat̄ ad regnū:ꝛ ali⁹ natus in re
gno inopia ꝓsumat̄. Vidi cūctos viuētes.
qui ambulāt sub sole cum adolescēte secū=
do:q̄ ꝓsurget ꝓ eo. Infinitus numerus ē
ꝓpli omniū q̄ fuerūt ante eū:et qui postea
futuri sunt nō letabunt̄ in eo. Sed ꝛ hoc
vanitas:ꝛ afflictio spiritus. Custodi pedē
tuū ingrediēs domū dei:ꝛ appropinqua vt
audias. Multo enim melior est obediētia
q̄ stultorum victime:qui nesciunt quid fa
ciunt mali.

Capitulum. .V.

Ne temere quid loquaris:neqꝫ cor
tuū sit velox ad pferēdū ꝓmonem
corā deo. De⁹ eī ī celo ꝛ tu sup ter
rā:idcirco sint pauci ꝓmones tui. Multas
curas secūt̄ sōnia:ꝛ in multis ꝓmonib⁹ in
uenietᵏ stulticia. Si qđ vouisti deo:ne mo
reris reddere. Displicꝫ ei ei ifidel'.ꝛ stulta
ꝓmissio. Sꝫ qđcūqꝫ voueris redde. Multo
qꝫ meli⁹ē nō vouere:q̄ p⁹ votū ꝓmissa nō
reddere. Ne dederis os tuū vt peccare faci
as carnē tuā:neqꝫ dicas.corā āgelo non ē
puidēcia:ne fortē irat⁹ dñs sup ꝓmōes tu=
os dissipet cūcta opera manuū tuarꝫ. Ubi
multa sūt somnia plurime sūt vanitates:
ꝛ ꝓmones innumeri. Tu vero deum time.
Si videris calūnias egenoꝝ ꝛ violēta iu=
dicia et subuerti iusticiam in ꝓuincia.nō
mireris super hoc negocō quia excelso ex
celsior est alius: et sup hos qꝫ eminētiores

sunt alij :ꝛ insup vniuerse terre rex impe-
rat seruienti .Auarus non implebitur pe
cunia:et q̄ amat diuicias.fructū nō capi-
et ex eis.Et hoc ꝯ vanitas.Vbi multe sūt
opes:multi ꝛ q̄ comedūt eas.Et q̄d p̄dest
possessori:nisi q̄ cernit diuitias oculis su-
is?Dulcis est somn⁹ operāti siue pauꝯ siue
multū comedat:saturitas autē diuitis nō
sinit eū dormire .Est ꝛ alia infirmitas pes-
sima.quā vidi sub sole.Diuitie cōseruate in
malū dñi sui.Pereūt ei:in afflictōe pessīa.
Generauit filiū:q̄ in sūma egestate erit.Si
cut egressus ē nudus de vtero mr̄is sue sic
reuertet̄:ꝛ nihil auferet secū de labore suo
Miserabil' prsus infirmitas.Quō venit:sic
reuertet̄.Quid ꝯ p̄dest ei q̄ laborauit in
vētū :Cūctis diebꝫ vite sue comedit in tene
bris ꝛ in curis mltis:ꝛ in erumna atqꝫ trist-
cia.Hoc itaqꝫ visū ē mihi in bonū:vt come-
dat q̄s ꝛ bibat:ꝛ fruatur leticia ex labore
suo.q̄ laborauit ipe sub sole numero dieꝯ
vite sue:q̄s dedit ei de⁹:ꝛ hec ē pars illi⁹.
Et oi homi cui dedit de⁹ diuitias atqꝫ sub
stātiam:pt̄ atq̄ ei tribuit.vt comedat ex
eis.et fruat̄ pte sua ꝛ letet̄ de labore suo.
hoc ē donū dei .Nō ei satis recordabit̄ die-
rū vite sue:eoq̄ de⁹ occupet delicijs cor ei⁹

Capitulum. .VI.

Est ꝛ aliud malum qđ vidi sub sole:
ꝛ q̄dꝫ freq̄ns apud hoīes. Vir cui
dedit de⁹ diuitias ꝛ substātiā ꝛ ho-
norē ꝛ nihil deest aime sue ex oīb⁹ q̄ desi-
derat:nec tribuit ei potestatē de⁹ vt comedat
ex eo:sed hō extraneus vorabat illud.Hoc
vanitas ꝛ magꝫ miseria ē.Si genuerit q̄s-
piaꝫ cētuꝫ liberos ꝛ vixerit mltos annos.
ꝛ plures dies etatis habuerit ꝛ aīa illi⁹ nō
vtat̄ bonis substātie sue .sepulturaq̄ care
at: de hoc ego pronuncio q̄ melior illo fit
abortiuus. Frustra em̄ venit ꝛ pgit ad te-
nebras :ꝛ obliuione delebit̄ nomē ei⁹. Nō
vidit solem.neqꝫ cognuit distantiam boni ꝛ
mali:etiāsi duobꝫ milibꝫ annis vixerit :et
nō fuerit pfruitus bonis .Nōne ad vnum
locū ꝓperāt oīa:oīs labor hoīs in ore ei⁹:
sed aīa ei⁹ nō implebit̄ bonis.Quid habet
ampli⁹ sapiēs a stulto:ꝛ q̄d pauper nisi vt
pgat illuc vbi ē vita: Meli⁹ ē videre qđ cu-
pias:q̄ desiderare qđ nescias.Hoꝫ ꝛ hoc va
nitas ē:ꝛ p̄sumptō spūs.Qui futurus est:
iā vocatū ē nomē ei⁹:ꝛ scit̄ q̄ hō sit:et nō
possit contra fortiorē se in iudicō p̄tendere.
Verba sūt plurima:mltamq̄ in disputan
do habentia vanitatem.

Capi VII.

Quid necesse ē homini maiora se q̄-
rere :cū ign̄et quid cōducat sibi in
vita sua numero dieꝯ pegrinacō-
nis sue .ꝛ tēpore quod velut vmbra p̄terit:
Aut q̄s ei poterit indicare:q̄d post eū fu-
turꝯ sub sole sit: Meli⁹ ē nomē bonū q̄ vn-
genta p̄ciosa :ꝛ dies mortis die natiuita-
tis. Meli⁹ ē ire ad domū luct⁹ q̄ ad domuꝫ
cōuiuij. In illa ei finis cūctorū āmonetur
hoīm :ꝛ viuēs cogitat q̄d futurꝯ sit. Meli-
or est ira risu:quia p̄ tristiciā vultus.cor-
rigitur aīm⁹ delinq̄ntis.Cor sapientiū vbi
tristicia ē: ꝛ cor stultoꝝ vbi leticia. Meli⁹
ē a sapiēte corripi:q̄ stultoꝝ adulacōne de
cipi:quia sicut sonitus spinaꝝ ardentium
sub olla:sic risus stulti .Sed ꝛ hoc vanitas
Calūnia conturbat sapientē:ꝛ p̄dit robur
cordis eius.Melior ē finis or̄onis:q̄ prin-
cipiū.Melior ē patiens arrogante.Ne sis
velox ad irascēdum:quia ira in sinu stulti
requiescit.Ne dicas:quid putas cause ē q̄
priora tēpora meliora fuere q̄ nunc sunt.
Stulta ē em̄ huiuscemōi interrogatō.Sa-
pia melior ē sapia cū diuicijs :ꝛ magis p̄dest vi-
tib⁹ solem.Sicut em̄ p̄tegit sapia:sic p̄te
git pecunia.Hoc aūt plus habet eruditio
ꝛ sapia:q̄ vitam tribuunt possessori suo.
Considera opa dei:q̄ nemo possit corrige-
re quez ille despexerit. In die bona fruere
bonis:ꝛ malā diez p̄caue. Sicut em̄ hanc
sic ꝛ illā fecit deus :vt nō inueniat hō cōt
eū iustas q̄rimonias .Hec q̄s vidi in diebꝫ
vanitatis mee. Justus perit in iusticia sua
ꝛ impius mltꝫ viuit tpe in malicia sua .No
li esse iustus mltū .neqꝫ plus sapias q̄ ne-
cesse ē ne obstupescas.Ne impie agas mlt-
tū:ꝛ noli esse stultus: ne morias in tēpe
nō tuo.Bonū ē te sustentare iustuꝫ:sed et
ab illo ne subt̄has manū tuā:qr qui timet
deū nihil negligit.Sapia cōfortauit sapiē
tem:sup decē p̄ncipes ciuitatis. Nō ē em̄
homo iustus in terra: q̄ faciat bonū et nō
peccet. Sed ꝛ cunctis sermonibus qui di-
cuntur ne accomodes cor tuū: ne forte au-
dias seruū maledicentē tibi .Scit em̄ con
scientia tua:qr ꝛ tu crebro maledixisti alijs
Cūcta tēptaui in sapia.Dixi.Sapiēs effici
ar:ꝛ ipa lōgius recessit a me mltomagisq̄

erat .Et alta profunditas :quis inueniet eaz?Lustraui vniuersa animo meo: vt scirem ⁊ consideraꝝ ⁊ quererem sapientiam ⁊ rationem: ⁊ vt cognoscerem impietatem stulti ⁊ errorem imprudentium .Et inueni amariorem morte mulierem:que laqueus venatorum est:⁊ sagena cor eius.Vincula sũt manus illius .Qui placet deo effugiet illam: qui autem peccator est capietur ab illa.Ecce hoc ꝛueni dixit ecclesiastes.vnuz et alterum.vt inuenirem rationem quam adhuc querit anima mea:⁊ nõ inueni .Virum de mille vnũ reperi:mulierem ex omnib nõ inueni .Solummodo hoc inueni. quod fecerit deus hominem rectum:⁊ ipse se infinitis miscuerit questionibus. Quis talis vt sapiẽs est ?Et quis cognouit solucõnem verbi? Capitulum. VIII.

Sapientia hominis lucet in vultu ei?:⁊ potẽtissim?faciẽ illi?cõmutabit.Ego os regis obserua.⁊ precepta iuramẽti dei.Ne festines recedere a facie eius.neqꝫ pmaneas in ope malo :quia oñe qd voluerit faciet :⁊ sermo illi?potestate plen?est .Nec dicere ei quisq̃ potest: q̃re ita facis?Qui custodit preceptuz:non experietur quicq̃ mali.Tempus ⁊ respõsionez cor sapientis intelligit .Omni negocio tẽpus est ⁊ oportunitas:⁊ multa hoĩs afflictõ quia igrat p̃terita:⁊ futura nullo scire potest nuncõ.Non est in hominis potestate prohibere spũm.nec habet potestatem ĩ die mortis: nec finitur quiescere ingruẽte bello: neqꝫ saluabit impietas ĩpiũ. Omnia hec consideraui:⁊ dedi cor meuz in cunctis opib que fiũt sub sole.Interdum dñaꝫ hõ homĩ in maluz suũ.Vidi impios sepultos:q̃ etiaz cũ adhuc venirẽt. in loco sãcto erãt:⁊ laudabãꝫ ĩ ciuitate q̃si iustorũ opm.Sed ⁊ hoc vanitas ẽ.Etẽm qr nõ pferr̃ cito cõr̃ malos sentẽcia :absqꝫ timore vllo filij hoĩm ꝑpetrãt mala .Attamen peccator ex eo q̃ cẽcies facit malũ ⁊ p̃ patientiã sustẽtaꝫ:ego cogũi q̃ erit bonũ timẽtib deũ:q̃ verẽtur faciẽ eius.Nõ sit bonũ impio nec plõgenꝫ dies ei?:sed q̃si vmbra trãseãt:q̃ non timẽt faciem dñi. Est ⁊ alia vanitas q̃ fit sup terrã .Sũt iusti q̃b mala ꝓueniũt q̃si opa egerint impiorũ:et sũt impij q̃ ita secuti sunt:q̃si iustoꝝ facta habeãt.Sed ⁊ hoc vanissimũ iudico.Laudaui igr̃ leticiã:q̃ nõ esset homi bonũ sub sole.nisi q̃ comederet ⁊ biberet atqꝫ gaudere:⁊ hoc solũ secũ auferret de labore suo. oĩb diebz vite sue q̃s dedit ei de? sub sole. Et apposui cor meuz vt scirẽ sapiam:⁊ intelligerẽ distẽsionez q̃ versaꝫ in terra .Est hõ q̃ diebz et noctib somnium non capit oculis.Et intellexi: q̃ oĩm opm dei nullã possit hõ inuenire rationem eoꝝ q̃ fiũt sub sole:⁊ q̃ntoplus laborauit ad q̃rendũ:tantominus inueniat .Etiamsi dixerit sapiens se nosse :nõ poterit reperire .Oĩa hec tractaui in corde meo. vt curiose intelligerem. Capitulum. IX.

Sunt iusti atqꝫ sapiẽtes:⁊ opa eoꝝ manu dei.Ettamen nescit hõ vtrũ amore an odio dign?sit: sed oñia in futuꝝ ꝓuanꝫ incerta.eo q̃ vniuersa eq̃ eueniãt iusto ⁊ impio.bono ⁊ malo.mũdo ⁊ immũdo:immolanti victimas:⁊ sacrificia cõtẽnenti.Sicut bon?sic ⁊ peccator: vt piurus sic ille q̃ verꝫ deierat.Hoc ẽ pessimũ inter omnia q̃ sub sole fiũt:q̃ eadem cũctis eueniñt.Vnde ⁊ corda filioꝝ hoĩm implẽꝫ malicia ⁊ cõtemptu in vita sua:et post hec ad inferos deducenꝫ.Nemo ẽ qui semp viuat:⁊ q̃ huiusmõi rei habeat fiduciã. Melior ẽ canis viu?leone mortuo:viuẽtes em̃ sciũt se eẽ morituros:mortui vero nichil nouerũt ãpli?.Nec hñt vlꝫ mercedem qr obliuione tradita ẽ memoria eoꝝ. Amor q̃z ⁊ odiũ ⁊ inuidie siml̃ perierũt:nec hñt ꝓrz in hoc seculo:⁊ in ope qd sub sole geritur.Vade g̃ ⁊ comede in leticia panez tuũ:⁊ bibe cũ gaudio vinũ tuũ.qr deo placẽt opera tua .Omni tpe sint vestimẽta tua candida: ⁊ oleũ de capite tuo nõ deficiat. Perfruere vita cum vxore quam diligis. cũctis diebz vite ĩstabilitatis tue: qui dati sũt tibi sub sole oĩ tpe vaĩtatis tue .Hec ẽ em̃ ps ĩ vita :⁊ ĩ labore tuo q̃ laboras sub sole Quocũqz facẽ pt̃ man?tua ĩstãter opare:qr nec opus nec ratõ.nec sapĩa nec scia erit apud inferos:q̃ tu ꝓperas .Verti me ad aliud:⁊ vidi sub sole.nec velocium esse cursũ.nec fortiũ bellũ.nec sapiẽtiũ panez. nec doctoꝝ diuitias.nec artificũ grãm.sed tẽp?casũqz ĩ oĩb.Nescit hõ finẽ suũ:sed sicut pisces capiũr̃ hamo ⁊ aues laqo ꝓhẽduñ.sic capiũr̃ hoĩes in tpe malo:cũ eis extimplo supuenerit. Hãc q̃z sub sole vidi

sapiẽtiam :ꝙ pbaui maximã. Ciuitas par ua:ꝙ pauci in ea viri. Venit ꝓtra eam rex magn⁹ ꝙ vallauit eã:extruxitq; mũitiões per girũ:ꝙ perfecta ẽ obsidio . Inuẽtusq; ẽ in ea vir paup ꝙ sapiẽs:ꝙ liberauit vrbẽ p sapientiã suã: ꝙ null⁹ deinceps recorda tus est hõis illi⁹ pauperis. Et dicebã ego meliorẽ esse sapientiã fortitudĩe. Quomõ ḡ sapiẽtia pauperis ꝓtẽpta ẽ: ꝙ verba ei⁹ nõ sunt audita: Verba sapientiũ audiunt̃ in silẽcio: plusq; clamor ꝑncipis ĩter stul tos. Melior ẽ sapiẽtia q; arma bellica: ꝙ q̃ i vno ꝓccauerit mlta bona pdz. Ca.X

Muscę moriẽtes pdunt suauitatem vnguenti. Precõsior ẽ sapientia: paruaq; gloria ad tẽpus stulticia Cor sapiẽtis in dextera ei⁹:et cor stulti in sinistra illi⁹. Etiz ꝙ in via stult⁹ ambulãs: cũ ipe insipiẽs sit omnes stultos estimat . Si spiritus ptãtem habẽtis ascẽderit sup te.locũ tuũ ne dimiseris: qr curacõ faciet cessare peccata maxima Est malũ qd vidi sub sole:q̃si ꝑ errorẽ egrediẽs a facie prin cipis. Positũ stultũ ĩ dignitate sublimi: ꝙ diuites sedere deorsũ Vidi seruos ĩ equis: ꝙ principes ãbulãtes sup terrã q̃si seruos . Qui fodit foueã incidet in eã:ꝙ q̃ dissipat sepẽ mordebit eũ coluber. Qui trãsfert la pides affligẽt in eis: ꝙ q̃ scindit ligna vul nerabit̃ ab eis. Si retusuz fuerit ferrũ.ꝙ hoc nõ vt pri⁹ sed hebetatũ fuerit .multo labore exacuet̃:ꝙ post industriã sequet̃ sa piẽtia. Si mordeat serpẽs in silẽcio:nihil eo minus habet q̃ occultę detrahit. Verba oris sapiẽtis g̃cia:ꝙ labia insipiẽtis ꝑcipi tabũt eũ. Inicium ọbor ei⁹ stulticia: ꝙ no uissimũ oris illi⁹ error pessim⁹ . Stultus ọba multiplicat. Ignorat hõ quid ante se fuerit:ꝙ qd post futur sit q̃s ei poterit in dicare: Labor stultor affliget eos:qui ne sciũt ĩ vrbẽ ꝓgere. Ve tibi terra cui⁹ rex ẽ puer:ꝙ cui⁹ principes mane ꝓmedũt. Bea ta terra cui⁹ rex nobil ẽ:ꝙ cuius principes vescunt̃ in tpe suo.ad reficiendũ. ꝙ nõ ad luxuriã. In pigricijs hũiliabit̃ ꝓtignatõ: ꝙ ĩ infirmitate manuũ pstillabit dom⁹. In risũ faciũt panẽ ꝙ vinũ :vt epulent̃ biben tes: Et pecunie obediũt omnia . In cogi tatõe tua regi ne detrahas:ꝙ in secreto cu biculi tui ne maledixeris diuiti:qr ꝙ aues celi portabũt vocem tuã :ꝙ qui hñt pẽnas ãnũciabũt sentẽciam.

Capitulũ XI.

Mitte panẽ tuũ sup trãseũtes aq̃s: qr post tpa mlta ĩuenies illũ. Da partes septẽ necnõ ꝙ octo:qr igno ras qd futur sit mali sup terrã. Si reple te fuerit nubes:imbrẽ super terram effun dẽt. Si ceciderit lignũ ad austruz aut ad aq̃lonẽ: in quocũq; loco ceciderit ibi erit Qui obseruat ventũ nõ seminat:ꝙ q̃ ꝓsidę rat nubes nunq̃ metet. Quõ ignoras q̃ sit via spũs: ꝙ q̃ ratõe ꝓpingant̃ ossa in ven tre pregnãtis: sic nescis opera dei q̃ fabri cator ẽ oĩm. Mane semina semẽ tuũ ꝙ ve spere ne cesset man⁹ tua: qr nescis q̃d ma ius oriat̃ hoc aut illud: ꝙ si vtrũq; simul. meli⁹ erit. Dulce lumẽ ꝙ dlectabile ẽ oculꝰ videre solẽ. Si ãnis multis vixerit hõ ꝙ in hijs omnib⁹ let⁹ fuerit: memĩsse debet tene brosi tpis ꝙ dier multor:q̃ cũ venerit.va nitatis arguent̃ ptẽrita. Letare ḡ iuueis in adolescẽtia tua.ꝙ in bono sit cor tuũ in diebꝫ iuuẽtutis tue:ꝙ ãbula in vijs cordis tui.ꝙ ĩ ituitu oculor tuor:ꝙ scito qd ꝑ oĩ b⁹ hijs adducz te de⁹ ĩ iudiciũ. Ca.XII.

Aufer irã a corde tuo:ꝙ amoue ma liciã a carne tua. Adolescẽtia enĩ ꝙ volũtas:vana sũt. Memẽto crea toris tui in diebꝫ iuuẽtutis tue:antęq; ve niat tẽpus afflictõis tue:ꝙ appropinquent ãni de quibꝫ dicas.nõ mihi placẽt. Antęq; tenebrescãt sol.ꝙ lumẽ .ꝙ stelle.ꝙ luna: et reuertãt̃ nubes post pluuiã. Quãdo ꝓmo uebunt̃ custodes domus ꝙ mutabunt viri fortissimi:ꝙ ociose erũt molẽtes ĩ minuto numero:ꝙ tenebrescẽt videntes ꝑ foramĩa ꝙ claudẽt ostia ĩ platea in humilitate vo cis molẽtis:ꝙ ꝓsurgẽt ad vocẽ volucris: ꝙ obsurdescẽt omnes filie carmĩs. Excelsa q̃z timebũt:et formidabũt ĩ via. Florebit a migdalus: impinguabit̃ locusta:ꝙ dissipa bit̃ capparis . Quoniã ibit hõ ĩ domũ eter nitatis sue:ꝙ circuibũt in platea plangen tes. Antęq; rumpat̃ funicul⁹ argenteus. ꝙ recurrat vitta aurea:ꝙ ꝓterat̃ ydria su per fontẽ. ꝙ ꝓfringat̃ rota sup cisternã.ꝙ reuertat̃ puluis in terrã suã vnde erat: et spũs redeat ad deũ q̃ dedit illum. Vanitas vãitatũ dixit eccẽtes:ꝙ oĩa vãitas. Cũq; es set sapiẽtissim⁹ eccẽtes docuit ꝑ̃m ꝙ enar rauit que fecerat:et inuestigans cõposuit parabolas multas. Quesiuit ọba vtilia :ꝙ

ꝓscripsit sermones rectissimos: ac verita te plenos. Uerba sapientiū sicut stimuli: et q̄si claui in altū dēfixi: que p magistro-rū ꝓsiliū data sūt a pastore uno. Hijs amplius fili mi ne req̄ras. Faciēdi plures libros nullus est finis: frequēsq; meditatō. carnis afflictō ē. Finē loquendi pit̄er oēs audiamus. Deū time: ⁊ mādata ei⁹ obserua. Hoc est oīs homo. Cūcta que fiūt adducet deus in iudiciū p omni errato: siue bonū siue malū sit.

¶ Incipiunt cantica canticoꝝ.

Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sūt ubera tua uino: fragrātia unguentis optimis. Oleū effusum nomē tuū: idō adolescētule dilexerūt te. Trahe me post te. Curremꝰ in odore unguentoꝝ tuoꝝ. Introduxit me rex in cellaria sua. Exultabimꝰ ⁊ letabimur ī te: memores uberꝝ tuoꝝ sup̄ uinū. Recti diligūt te. Nigra sū: sed formosa filie hierlm sicut tabernacula cedar: sicut pelles salemonis. Nolite me ꝓsiderare q̄ fusca sim: q̄a decolorauit me sol. Filij matris mee pugnauerūt ꝓtra me: posuerūt me custodē vineis. Uineā meam non custodiui. Indica mihi quē diligit anima mea. ubi pascas ubi cubes ī meridie: ne vagari incipiā post greges sodaliū tuoꝝ. Si ignoras te o pulcerrima inter mulieres: egredere et abi post vestigia greguꝫ: ⁊ pasce hedos tuos iuxta tabernacula pastoꝝ. Equitaui ī eo ī curribꝰ pharaonis. assimilaui te amica mea. Pulcre sūt gene tue sicut turturis: collū tuū sicut monilia. Murenulas aureas faciemꝰ tibi: vermiculatas argēto. Cū esset rex ī accubitu suo: nardus mea dedit odorem suuꝫ. Fasciculus mirre dilectus meꝰ mihi: īter ubera mea ꝑmorabitur. Botrꝰ cipri dilectus meꝰ mihi: ī vineis engaddi. Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu pulcra: oculi tui columbarū. Ecce tu pulcer es dilecte mi. et decorus. Lectulus noster floridus: tigna domoꝝ nostraꝝ cedrina: laquearia nostra cipressina.

¶ Capitulum .II.

Ego flos campi: et lilium ꝙuallium. Sicut lilium īter spinas: sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna siluaꝝ: sic dilectꝰ meus inter filios. Sub umbra illius quā desiderauera sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo. Introduxit me rex in cellā vinariā: ordinauit in me caritatē. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis: q̄ amore lāgueo. Leua eiꝰ sub capite meo: ⁊ dextera illiꝰ amplexabit me. Adiuro vos filie hierusalez. per capreas ceruosq; cāpoꝝ: ne suscitetis neq; vigilare faciatis dilectam: quoadusq; ipa velit. Uoꝝ dilecti mei. Ecce iste venit saliens in mōtibꝰ: trāsiliens colles. Similis ē dilectꝰ meꝰ capree hynnuloq; ceruoꝝ. En ipe stat post parietē nr̄m. rspiciēs ꝑ fenestras: pspiciēs p cācellos. En dilectꝰ meꝰ loquit̄ mihi. Surge ꝑpera amica mea. columba mea. formosa mea ⁊ veni. Jam enim hiemps trāsijt: ymber abijt ⁊ recessit. Flores apparuerūt ī terra nr̄a: tēpus putatōnis aduenit. Uoꝝ turturis audita ē in terra nr̄a: ficꝰ ptulit grossos suos: vinee florētes dederūt odorē suū. Surge ꝑpera amica mea speciosa mea et veni: colūba mea i foramīb⁹ petre ī cauerna macerie. Ostende mihi faciē tuā: sonet voꝝ tua in auribꝰ meis. Uoꝝ em̄ tua dulcis: ⁊ facies tua decora. Capite nob vulpes ꝑuulas: q̄ demoliunt̄ vineas. Nā vinea nr̄a floruit. Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi: q̄ pascit̄ inter lilia: donec aspiret dies. et īclinent̄ umbre. Reuertere: similis esto dilecte mi capree hinuloq; ceruoꝝ: sup̄ mōtes bethel. ¶ Ca. III.

In lectulo meo p noctē q̄siui quez diligit aīa mea. Quesiui illū: ⁊ nō īueni. Surgā et circuibo ciuitatē per vicos ⁊ platēas: querā quē diligit aīa mea. Quesiui illū: ⁊ ñ īueni. Inuenerūt me vigiles: q̄ custodiūt ciuitatē. Nū quē diligit aīa mea vidistis: Paululū cū ptrāssisse eos: inueni quē diligit aīa mea. Tenui eū nec dimittā: donec īt̄roducā illū ī domum mr̄is mee: ⁊ ī cubiculū genitricis mee. Adiuro vos filie hierl'z ꝑ capreas ceruosq; cāporū: ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectā: donec ipa velit. Que ē ista q̄ ascēdit p ōsertū. sicut ōgula fumi ex aromatibꝰ mirre ⁊ thuris: ⁊ uniuersi puluēris pigmētarij: En lectulū salomōis septagīta fortes

ambiũt. ex fortissimis isrl': omnes tenẽtes gladios: ⁊ ad bella doctissimi. Uniuscuiusq; ensis sup femur suũ: ꝓpter timores nocturnos. ferculũ fecit sibi rex salomon de lignis libani. Colũnas eiꝰ fecit argẽteas. reclinatoriũ aureũ. ascensũ purpureũ: media caritate ꝓstrauit: ꝓpter filias hierlm. Egredimini filie syon: et videte regẽ salomonẽ in diademate: q̃ coronauit illũ mater sua: ĩ die desponsationis illiꝰ: ⁊ in die letitie cordis eius. Ca. .IIII.

Tu pulcra es amica mea: q̃ pulcra es. Oculi tui colũbarũ: absq; eo qđ intrĩsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarũ q̃ ascẽderũt de monte galaad. Dentes tui sicut greges tõsarũ: que ascẽderũt de lauacro. Omnes gemellis fetibus: ⁊ sterilis nõ ẽ inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua: ⁊ eloquiũ tuum dulce. Sicut fragmen malipunici ita gene tue: absq; eo qđ intrinsecꝰ latet. Sicut turris dauid collũ tuũ: q̃ edificata ẽ cũ ꝓpugnacul'. Mille clipei pendẽt ex ea: oĩs armatura fortiũ. Duo vbera tua sicut duo hynnuli capree gemelli: q̃ pascunt ĩ liliis: donec aspiret dies ⁊ inclinent umbre. Uadam ad montẽ mirre: ⁊ ad collẽ thuris. Tota pulcra es aĩca mea: ⁊ macula nõ est in te. Veni de libano spõsa mea: veni đ libano vẽi. Coronaberis de capite amana. de vertice sanir: ⁊ hermõ: de cubilibus leonũ. de mõtibꝰ pardorum. Vulnerasti cor meum. soror mea spõsa: vulnerasti cor meũ in vno oculorum tuorum: ⁊ in vno crine colli tui. Quã pulcre sũt mãme tue soror mea spõsa. Pulcriora sũt vbera tua vino: ⁊ odor vngẽtorum tuorum sup oĩa aromata. Fauꝰ distillãs labia tua spõsa: mel ⁊ lac sub lĩgua tua: ⁊ odor vestimẽtorum tuorum sicut odor thuris. Ortꝰ conclusus soror mea spõsa: ortꝰ conclusus fõs sigillatus. Emissiones tue paradisus malorũ punicorũ: cũ pomorũ fructibus. Cipri cũ nardo. nardꝰ ⁊ crocꝰ: fistula ⁊ cinamomũ cũ vniuersis lignis libãi: mirra et aloes cũ oĩbus primis vngẽtis. Fõs ortorum puteꝰ aq̃rum viuẽtiũ: q̃ fluũt ĩpetu de libano. Surge aq̃lo ⁊ veni auster: pfla ortũ meum: ⁊ fluent aromata illius. Capitulum .V.

Veniat dilectꝰ meꝰ in ortũ suũ: ut comedat fructũ pomorum suorum. Veni in ortũ meũ soror mea sponsa: messui mirrã meã cũ aromatibus meis. Comedi fauũ cũ melle meo: bibi vinũ meũ cũ lacte meo. Comedite amici ⁊ bibite: ⁊ ĩebriamini carissimi. Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat. Vox dilecti mei pulsãtis. Aperi mihi soror mea aĩca mea colũba mea ĩmaculata mea: q̃ caput meũ plenũ ẽ rore: ⁊ cincinni mei guttis noctiũ. Expoliaui me tunica mea: quõ ĩduar illa: Laui pedes meos: quõ ĩq̃nabo illos: Dilectꝰ meꝰ misit manũ suã ꝑ foramẽ: ⁊ vẽter meꝰ ĩtremuit ad tactũ eiꝰ. Surrexi vt aperirẽ dilecto meo. Manꝰ mee stillauerũt mirrã: ⁊ digiti mei pleni mirra ꝓbatissima. Pessulũ hostij mei apui dilecto meo: at ille declinauerat atq; trãsierat. Aĩa mea liq̃facta ẽ: vt dilectꝰ locutꝰ ẽ. Quesiui ⁊ nõ ĩueni illũ: vocaui: et nõ rñdit mihi. Inuenerũt me custodes q̃ circuierũt ciuitatẽ. Percusserũt me ⁊ vulnerauerũt me: tulerũt palliũ meũ custodes murorum. Adiuro vos filie hierlm: si inueneritis dilectũ meũ vt nũcietis ei q̃ amore lãgueo. Qualis e dilectus tuus ex dilecto: o pulcerrima mulierum: Qualis ẽ dilectus tuus ex dilecto: q̃ sic adiurasti nos: Dilectus meus cãdidus ⁊ rubicũdus: electus ex milibus. Caput eius aurum optimũ: come eius sicut elate palmarum: nigre q̃si corui. Oculi eius sicut colũbe sup riuulos aq̃rum q̃ lactis sũt lote: ⁊ residẽt iuxta fluẽta plenissima. Gene illius sicut areole aromatũ: ꝓsite a pigmẽtarijs. Labia eius lilia distillãtia mirrã primã. Manus illius tornatiles: auree: plene iacĩctis. Uẽter eius eburneus: distinctus saphiris. Crura illius colũbe marmoree: q̃ fũdate sũt super bases aureas. Aspẽs eius vt libani: electus vt cedri. Guttur illius suauissimũ: ⁊ totus desiderabilis. Talis ẽ dilectus meus: et ipse ẽ amicus meus filie hierlm. Quo abiit dilectus tuus o pulcerrima mlierum: q̃ declinauit dilectus tuus: Et q̃rem⁹ eũ tecũ. Ca .VI.

Dilectus meus descẽdit in ortũ suum ad areolã aromatũ: vt ibi pascatur. in ortis. et lilia colligat. Ego dilecto meo ⁊ dilectus meus mihi: q̃ pascitur ĩter lilia. Pulcra es amica mea: suauis ⁊ decora sicut hierlm: terribilis vt castrorum acies ordinata. Auerte oculos tuos a me: q̃ ipsi me auolare fecerunt. Capilli tui sicut grex caprarum: que apparuerũt de gala ad. Dentes tui sicut greges ouium: que

ascenderunt de lauacro. Omnes gemellis fetibꝰ:et sterilis nō est in eis .Sicut coꝛ-de malipunici. sic gene tue:absq; occlꝰis tuis.Sexaginta sunt regine :ꝛ octoginta cōcubine:ꝛ adolescētulaꝝ nō est numer⁹. Una ē colūba mea ꝓfecta mea:una ē matri sue:electa genitrici sue.Uiderunt eam filie sy͛on ꝛ beatissimā p̄dicauerūt:regine et ꝯcubine laudauerūt eā. Que ē ista que ꝓgredit quasi aurora cōsurgēs:pulcra vt luna.electa vt sol. terribilis vt castroꝝ acies ordinata:Descēdi in ortū nucum vt viderē poma ꝯualliū:ꝛ īspicerē si floruisset vinea:et germinassēt malapunica.Nescīui.Anima mea ꝯturbauit me: ꝓpter q̄drigas aminadab.reuertere reuertere sunamitis:reuertere reuertere vt īueamur de.

¶ Capitulum .VII.

Quid videbis in sunamite:nisi choros castroꝝ:Quā pulcri sūt gressus tui in calciamētis:filia principis.Juncture feminū tuoꝝ sicut monilia:q̄ fabricata sunt manu artificis.Umbilicus tuus crater tornatilis: nunq̄ indigēs poculis.Uenter tuus sicut aceru⁹ tritici:vallat⁹ lilijs.Duo vbera tua sicut duo hynnuli gemelli capree.Collū tuum sicut turris eburnea : oculi tui sicut piscine in esebō:que sunt in porta filie mltitudinis. Nasus tuus sicut turris libani: q̄ respicit ꝯtra damascū.Caput tuū vt carmelus:et come capitis tui sicut purpura regis iūcta canalibꝰ.Quā pulcra es .et quā decora carissima in delicijs .Statura tua assimilata est palme:et vbera tua botris.Dixi. Ascendā ī palmā:ꝛ apprehēdā fructꝰ eiꝰ. Et erūt vbera tua sicut botri vinee:ꝛ odor oris tui sicut odor malorū: guttur tuū sicut vinū optimū.Dignum dilecto meo ad potandū:labijsq; et dētibꝰ illius ad ruminandū.Ego dilecto meo :ꝛ ad me ꝯuersio eius.Ueni dilecte mi egrediamur in agꝝ: cōmoremur in villis.Mane surgamus ad vineas:videam⁹ si floruit vinea. si flores fructus ꝓturiūt :si floruerūt malapunica. Ibi dabo tibi vbera mea.Mandragore dederūt odorē suū in portis nr̄is.Omnia poma noua et vetera dilecte mi seruaui tibi.

Quis mihi det ¶ Ca. .VIII. te fratrem meum sugentem vbera matris mee:vt inueniam te foris

ꝛ deosculer te ꝛ iā me nemo despiciat:Apprehendam te ꝛ ducam in domum matris mee:ꝛ in cubiculū genetricis mee.Ibi me docebꝰ:ꝛ dabo tibi poculū ex vino cōdito: ꝛ mustū malorumgranatoꝝ meoꝝ. Leua eius sub capite meo:ꝛ dextera illi⁹ amplexabit̄ me.Adiuro vos filie hierlm:ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectā:donec ipa velit. Que ē ista que ascēdit de deserto delicijs affluens: innixa sup dilectu suum:Sub arbore malo suscitaui te.Ibi corrupta ē mater tua: ibi violata ē genitrix tua.Pone me vt signaculū super cor tuū.vt signaculū sup brachiū tuum:quia fortis est vt mors dilectio: dura sicut īfernus emulatō.lampades eius.vt lampades ignis atq; flāmaꝝ. aque multe nō potuerūt extīguere caritatē. nec flumia obruent illam .Si dederit homo omnē substātiam dom⁹ sue p dilectōe:quasi nihil despiciet eā.Sororor nostra ꝑuula:ꝛ vbera non habet. Quid faciemus sororī nostre:ī die qñ alloquēda est:Si murus ē edificemus sup eū ꝓpugnacula argētea.Si ostiū est: ꝯpingam⁹ illud tabulis cedrinis.Ego murus:ꝛ vbera mea sicut turris:exq̄ facta sū coram eo q̄si pacē reperiēs .Uinea fuit pacifico ī ea:q̄ habet pl̄os .Tradidit eā custodibꝰ :vir affert p fructu eius mille argēteos.Uinea mea coram me est.Mille tui pacifici:ꝛ ducēti his q̄ custodiūt fructus eiꝰ.Que habitas ī ortis.aīci auscultāt te: fac me audire vocē tuā. Fuge dilecte mi: et assimilare capree hynnuloq; ceruoꝝ super montes aromatum.

¶ Expliciunt cantica canticoꝝum. ¶ Incipit liber sapientie.

Diligite iusticiam: qui iudicatis terraz.Sentite de dño in bonitate:ꝛ in simplicitate cordis queri te illum: qm̄ īuenitur ab his qui non tēptant illum: apparet aūt eis qui fidem habent in illum. Peruerse em̄ cogitatiōes separant a deo: probata autē virtus corripit insipientes. Qm̄ in maliuolā animaz nō introibit sapiencia: nec habitabit in corpore subdito peccatis.Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum: et auferet se a cogitatōnibꝰ que sunt sine intellectu:ꝛ corripiet

a supenientē iniqtatē . Benign⁹ ē eī spūs
sapiē q ñ libēabit maledictū a labijs suis:
quontā renū illi⁹ testis ē de⁹. q cordis illi⁹
scrutator ē ver⁹: et lingue ei⁹ auditor. Qm̄
spūs dñi repleuit orbē terraꝝ: et hoc q cō
tinet oīa scīam habet vocis. Propt̄ hoc q
loquit̄ iniq̄ non p̄t latere: nec p̄teriet illū
corripiēs iudiciū . In cogitatōnibo em̄ im
pij ītrogatō erit: sermonū aūt illi⁹ audi
cō ad deū veiet: q ad correptōz iqtatū illi
us. Qm̄ auris celi audit oīa: et tumultus
murmuratōnū nō abscondet̄. Custodite g̃
vos a murmuratōe: q nihil p̄dest: q a detra
ctōe parcite līgue. Quia sermo obscurus
in vacuū nō ibit: os aūt qd mētit̄ occidit
aīam. Nolite zelare mortē ī errore vite ve
stre: neq; acqratis p̄ditōez ī opibo manuū
vr̄aꝝ. Qm̄ de⁹ mortē nō fecit: nec letat̄ in
p̄ditōne viuoꝝ. Creauit em̄ vt essēt oīa: et
sanabiles fecit natōes orb̄ terraꝝ: nō em̄ ē
in illis medicamētū exterminij nec infero
rum regnū in terra· Justicia em̄ p̄petua ē
q īmortal': iniusticia aūt mortis acq̄sitio.
Impij aūt manibo q verbis accersierūt il
la: q estimātes illā aīcā. defluxer̄t. q spōsi
ones posuer̄t ad illā: qm̄ morte digni sūt
ex p̄te illius.

Capitulum .II.

Dixerūt em̄ impij: cogitātes apud
se nō rectē. Exiguū q cū tedio ē tē
pus vite nr̄e: q nō ē refrigeriū in
fine hoīs: et nō ē q̄ agnit⁹ sit reuersus ab
inferis. Quia ex nihilo nati sum⁹: q post
hoc erim⁹ tanq̄ nō fuerim⁹. Qm̄ fum⁹ af
flatus ē in naribo nr̄is: q sermo scītille ad
p̄mouendū cor nr̄m. Quia extinctus cinis
erit corpus nr̄m: q spūs diffūdet̄ tāq̄ mol
lis aer. Et trāsibit vita vr̄a tanq̄ vestigiuz
nubis: q sicut nebulaz dissoluet̄. q̄ fugata
ē a radijs sol': q a calore illi⁹ aggūata. Et
nomē nr̄m oblionē accipiet p tp̄s: q ne
mo habebit memoriaz opeꝝ nr̄oꝝ. Umbre
em̄ trānsitus ē tēpus nr̄m: q nō ē reuersio fi
nis nr̄i . qm̄ cōsignata ē: q nemo reuertit̄.
Venite g̃ q fruamur boīs q̄ sūt : q vtamur
creatura tanq̄ ī iuuētute celeriter . Vino
p̄cioso q vnguētis nos īpleam⁹: q non p̄te
reat nos flos tp̄is. Coronemus nos rosis
antēq̄ marcescant: nullū pratū sit qd̄ non
p̄transeat luxuria nr̄a. Nemo vr̄m exors
sit luxurie nr̄e. Ubiq; r̄linq̄m⁹ sig̃ letitie:
qm̄ hec ē pars nr̄a: q hec ē sors nr̄a. Oppri
mam⁹ pauperē iustū: q non p̄cam⁹ vidue
nec veterano: nec reuereamur canos ml̄
ti tp̄is. Sit aūt fortitudo nr̄a. lex ī iusticie
Qd̄ em̄ ifirmū ē inutile īuenit̄. Circūueī
am⁹ g̃ iustū. qm̄ iutil' ē nob. et p̄trari⁹ est
opib nr̄is: q improperat nob̄ p̄cta legis:
et diffamat ī nos p̄cta disciplie nr̄e. Pro
mittit se scīam dei hr̄e: q filiū dei se noīat.
Factus ē nob̄ in ꝺuctōz ꝓgnitionū nr̄a
rū· Grauis ē nob̄ etiaz ad videndū: qm̄ dis
similis ē alijs vita illi⁹: et īmutate sūt vie
ei⁹. Tanq̄ nugaces estīati sum⁹ ab illo: q
abstinet se a vijs nr̄is tanq̄ ab īmūdicijs:
et p̄fert nouissima iustoꝝ: q gl'iat̄ patrez
se hr̄e deū. Videam⁹ g̃ si sermones illi⁹ ve
ri sint: q tēptem⁹ q̄ vētura sūt illi: q sciem⁹
q̄ erunt nouissima illi⁹: Si em̄ ē ver⁹ fili⁹
dei suscipiet illū: et liberabit illū de manb
p̄trarioꝝ. Cōtumelia q tormēto interroge
m⁹ eū: vt sciam⁹ reuerētiaz ei⁹: et p̄bem⁹
pacientiaz illi⁹. Morte turpissima p̄dēne
m⁹ eū · Erit ei ei rēspect⁹ ex sermoīb illi⁹.
Hec cogitauer̄t q errauer̄t: excecauit enīz
oculos malicia eoꝝ. Et nescierūt sacm̄ēta
dei: neq; mercedē spauer̄t iusticie: nec iudi
cauer̄t honorē aīaꝝ sanctaꝝ. Qm̄ de⁹ cre
auit hoīez īexterminabilē: q ad ymaginē si
militudīs sue fecit illū . Invidia aūt diabo
li. mors īroiuit ī orbē terraꝝ: imitant̄ aūt
illū q̄ sūt ex p̄te illius.

Capitulum .III.

Justoꝝ aūt aīe in manu dei sūt: et
nō tāget illos tormentū mortis.
visi sunt oculis insipientiū mori: et
estimata ē afflictio exitus illoꝝ. Et ab iti
nere iusto abierūt in exterminium: q q̄ a
nob̄ ē iter exterminij: illi aūt sūt in pace.
Etsi coram hoīb tormēta passi sunt : spes il
loꝝ īmortalitate plena ē . In paucis vexa
ti. ī multis bene disponent̄: qm̄ de⁹ tēpta
uit eos: q inuenit illos dignos se. Tanq̄ au
rū ī fornace p̄bauit illos: et q̄si olocausti
hostiā accepit illos: q in tp̄e erit respect⁹
illoꝝ. Fulgebūt iusti: q tanq̄ scītille ī arū
dineto discurrēt. Judicabūt natōes q dña-
bunt̄ p̄plis: q regēbit dñs illoꝝ in p̄petuū.
Qui p̄fidūt ī illo ītelligent veritatē: q fi-
deles ī dilectōe acq̄escēt illi: qm̄ donū et pax
ē electis ei⁹. Impij aūt scōm q̄ cogitauer̄t
correptōem habebūt: qui neglexerunt iu
stum: et a dño recesserūt. Sapiētiā em̄ et

disciplinā q abicit infelix ē.ꝛ vacua ē spes illoꝝ.ꝛ labores sine fructu.et iutilia opa eoꝝ.Mulieres eoꝝ insēsatæ sūt:ꝛ neqssimi filij illoꝝ.Maledicta creatura eorum.Oī felix ē sterilꝭ ꝛ incoinq̄nata:q̄ nesciuit thorū ī delicto.Habebit fructum ī respectōne aiarū sanctaꝝ. Et spado q̄ nō opatus ē p man⁹ suas iniq̄tatē:nec cogitauit aduersus deū nequissima·Dabit ēm illi fidei donū electū: et sors ī tēplo dei acceptissima. Bonoꝝ ēm laboꝝ gl̄iosus ē fruct⁹: ꝛ que nō cōcidat radix sapiēcie. Filij aūt adulteroꝝ ī cōsumatōe erunt:ꝛ ab iniq̄thoro semē extermiabit. Etsi q̄tū lōge vitæ erūt: ī nihilū putabunt :ꝛ sine honore erit nouissima senect⁹ illoꝝ. Etsi celeri⁹ defuncti fuerīt.nō habebūt spem:nec ī die agnitōnis allocutōem. Natōnes eniꝝ inique dire sunt psūmatōnis. ¶Ca· .IIII.

O Clāpulcra es casta generatō cum claritatæ. Immortalis ē ei memoria illi⁹:qm̄ ꝛ apud deuꝝ nota ē et apud hoīes.Cū presēs ē imitant illam:et desiderāt eā.cū se eduxerit :ꝛ in ppetuum coronata triūphat. īcoinq̄natoꝝ certamiū p̄miū vicens. Multigena aūt impiorū multitudo nō erit vtil⁹: ꝛ spuria vitulamina nō dabūt radices altas.nec stabile firmamentū collocabūt .Etsi in ramis ī tpe germinauerīt.īfirmit⁹ posita a vēto cōmouebunt :ꝛ a nimietatæ ventoꝝ eradicabunt.Confringent ei rami īconsūmati:ꝛ fructus illoꝝ iutiles ꝛ acerbi ad māducādū:ꝛ ad nihilū apti.Ex iniq̄s ēm oēs filij qui nascunt testes sūt neq̄cie aduersus parētes interrogatōe sua .Just⁹ aūt si morte p̄occupatus fuerit : in refrigerio erit. Senect⁹ ēm venerabil⁹ē:ñ diuturna.neq̄ numero ānoꝝ putata.Cani aūt sūt sensus hoīs.ꝛ etas senectutis :vita īmaculata.Placēs deo fact⁹ dilect⁹:et viuēs inter peccatores trāslatus ē.Rapt⁹ē ne malicia mutaret īntellectū ei⁹:aut ne flictō decipēret aiam illi⁹. Fascinatō ēm nugacitatis obscurat bona:et īcōstātia concupiscēcie trāsuertit sensū sine malicia.Cōsūmat⁹ in breui expleuit multa tpa. Placita eī erat deo aīa illi⁹:p̄ter hoc p̄perauit educere illū de medio iniq̄tatū. Populi aūt videntes et nō īntelligētes. nec ponētes ī precordijs talia:qm̄ gr̄a dei ꝛ misericordia est in sctō eius:ꝛ respect⁹ sup electos illi⁹. Contēnat aūt iustus mortu⁹ viuos īpios:ꝛ iuuētus sceleri⁹ psūmata longā vitā inuisti .Videbūt ēm finē sapiētis:et nō īntelligēt q̄d cogitauerit de illo de⁹:ꝛ q̄re minuerit illum dñs.Videbūt ēm ꝛ p̄tēpnēt eū:illos autē de⁹ irridebit. Et erūt post hec decidētes sine honore :ꝛ in p̄tumelia inter mortuos īppetuū. Oī dirūpit illos īflatos sine voce:ꝛ p̄mouebit illos a fūdamētis:ꝛ vsq̄ ad supmū desolabunt.Et erūt gemētes:ꝛ memoria illoꝝ periet.Veniēt ī cogitatōe peccatoꝝ suoꝝ timidi:ꝛ traducēt illos ex aduerso iniq̄tates ipoꝝ. ¶Ca. .V.

Tunc stabūt iusti in magna p̄stancia aduersus eos q̄ se angustiauerūt:ꝛ qui abstulerūt labores eoꝝ Videntes turbabūtur timore horribili:et mirabunt in subitatōne inspiratæ salutis gemētes p̄e angustia spūs :dicētes intra se.penitēciā agentes:et p̄e angustia spūs gementes.Hij sunt quos habuim⁹ aliquādo in derisū et in similitudinē improperij: nos īnsensati vitā illoꝝ estimabam⁹ insaniā:ꝛ finē illoꝝ sine honore.Ecce qūo cōputati sūt inter filios dei:et inter sanctos sors illoꝝ ē. Ergo errauim⁹ a via veritatis:ꝛ iusticie lumē nō luxit nob:ꝛ sol īntelligētie nō ē ortus nobis.Lassati sumus in via iniq̄tatis et p̄ditionis :ꝛ ābulauimus vias difficiles. Viā aūt dñi ignorauim⁹. Quid nob p̄fuit superbia: aut diuiciarū iactācia q̄d p̄tulit nobis :Trāsierūt oīa illa tāq̄ vmbra ꝛ tāq̄ nūci⁹ p̄currēs.Et tanq̄ nauis q̄ p̄trāsit fluctuātē aquā cui⁹ cū p̄terierit ñ ē vestigiū īuenire.neq̄ semitam carine illi⁹ ī fluctib⁹:aut auis q̄ trāsuolat ī aere.cui⁹ nullū īuenit argumetuꝝ itineris illi⁹: sed tm̄ sonit⁹ alaꝝ verberās leuem ventū.ꝛ scitēs p̄ vim itineris aerē. cōmotisq̄ alis trāsuolauit.et post hoc nullū signū īuenit itineris illi⁹:aut tanq̄ sagitta emissa ī locū destinatū.diuis⁹ aer p̄tinuo īse reclus⁹ē vt ignoret trāsit⁹ illi⁹:sic ꝛ nos nati p̄tinuo desinim⁹ esse.ꝛ vtutis quitem nullū signū valuim⁹ ostēdere:ī malignita te aūt nr̄a p̄sūpti sumus. Talia dixerūt in īferno hij qui peccauerūt: qm̄ spes impij tanq̄ lanugo ē que a vēto tollitur: et tanq̄ spuma gracilis que a procella dispergitur:ꝛ tanq̄ fumus qui a vento diffusus ē:

et tanq̃ memoria hospitis vni⁹ diei p̃tere untis. Justi aũt in ꝑpetuũ viuẽt: et apud dñm ẽ merces eor̃: ꝙ cogitatõ illor̃ apud altissimũ. Ideo accipiẽt regnum decoris ꝙ diadema spẽi de manu dñi: qm̃ dextera sua tegz eos: ꝙ ĩ brachio scto suo defẽdet illos. Et accipiet armaturã zel⁹ illi⁹: ꝙ armabit creaturã ad vltõez ĩimicor̃. Induet ꝑ thorace iusticiam: ꝙ accipiet ꝑ galea iudiciũ certũ. Sumet scutũ ĩexpugbile equitatẽ: acuet aũt dirã irã ĩ lanceã: ꝙ pugbit cũ illo orb̃ terrar̃ ꝓtra insẽsatos. Ibũt directe emissiões fulgur̃: ꝙ tanq̃ a bñ curuato arcu nubiũ extermĩabunt̃: ꝙ ad certũ locuz ĩsiliẽt. Et a petrosa ira plene mittent̃ grãdines: ꝙ cãdescet ĩ illos aq̃ maris: ꝙ flumina ꝓcurrẽt duriter. Cõtra illos stabit spiritus ỏtutis. ꝙ tanq̃ turbo vẽti diuidet illos: ꝙ ad heremũ ꝑducet omnẽ terraz iniq̃tatis illorũ: Et malignitas euertet sedes potentium. Capitulũ .VI.

Melior ẽ sapiẽcia q̃ vires: ꝙ vir prudens magisq̃ fortis. Audite g̃ reges ꝙ ĩtelligite: discedite iudices finiũ terre. Prebete aures vos q̃ continetis multitudies et placetis vob̃ in turb̃ natõnũ: qm̃ data ẽ a dño pt̃as vob̃. et ỏtus ab altissimo: qui ĩterrogabit opera vr̃a. et cogitatões scrutabit̃: qm̃ cũ essetis ministri regni illi⁹. nõ recte iudicastis nec custodistis legẽ iusticie: neq̃ scõm volũtatem dei ãbulastis. Horrẽde ꝙ cito apparebit vobis: qm̃ iudiciũ durissimũ in hijs q̃ psunt fiet. Exiguo em̃ ꝓcedit̃ misericordia: potẽtes aũt potẽter tormẽta paciẽtur. Non ei subtrahet psonã cuiusq̃ deus q̃ ẽ oĩm dñator. nec verebit̃ magnitudinẽ cuiusq̃: qm̃ pusillũ ꝙ magnũ ipe fecit: ꝙ eq̃liter cura est illi de oĩb. Fortioribꝫ aũt. fortior instat cruciato. Ad vos g̃ reges sũt hij sm̃ones mei: vt discatis sapiẽciaz: ꝙ ne excidatis. Qui em̃ custodierĩt iusticiã iuste iudicabunt̃: ꝙ q̃ didicerĩt iusta ĩueniẽt q̃d respõdeãt. Cõcupiscite g̃ sm̃ões meos ꝙ diligite illos: ꝙ habebitis disciplinã. Clara ẽ et q̃ nunq̃ marcescit sapiẽtia: et facile videt̃ ab hijs q̃ diligũt eã: ꝙ ĩuenit̃ ab hijs qui q̃runt illã. Preoccupat q̃ se ꝓcupiscunt: vt ill̃ se p̃or ostẽdat. Qui de luce vigilauerit ad illã nõ laborabit: assidentẽ ei illã foribus suis ĩueniet. Cogitare g̃ de illa sẽsus ẽ ꝓfumatus: ꝙ q̃ vigilauerit. ꝑpt̃ illam cito erit secur⁹. Qm̃ dignos se circuit ipa que rẽs: ꝙ ĩ vijs suis ostẽdet se ill̃ hilarit̃: et in oĩ ꝑuidẽtia occurret ill̃. Inicium em̃ illius verissima ẽ disciplĩe cõcupiscẽtia. Cura g̃ disciplĩe dilectõ ẽ: et dilectõ custodia legũ illi⁹ ẽ. Custoditõ aũt legũ ꝓfumatõ incorruptõis ẽ: incorrupto aũt facit esse primũ deo. Cõcupiscentia itaq̃ sapie deducet ad regnũ ꝑpetuũ. Si g̃ delectamĩ sedibꝫ ꝙ sceptris o reges ꝑli: diligite sapiẽciã vt ĩ ꝑpetuũ regnetis. Diligite lumen sapie: oẽs q̃ pestis ꝑlis. Quid ẽ aũt sapia et quẽadmodũ facta sit referã et nõ abscõdã a vob̃ sacmẽta dei: sed ab inicio natiuitatis ĩuestigabo: ꝙ ponã ĩ lucẽ sciam illi⁹. et ñ preteribo veritatẽ: neq̃ cum ĩuidia tabescẽte iter habebo: qm̃ tal̃ homo ñ erit pticeps sapiẽcie. Multitudo aũt sapiẽtiũ. sanitas ẽ orbis terrar̃: ꝙ rex sapiẽs. ꝑli stabilimẽtuz ẽ. Ergo accipite disciplinã ꝑ sermões meos: ꝙ ꝑderit vobis. Ca. .VII.

Qm̃ quidem et ego mortal̃ homo simil̃ hominib: ꝙ ex genere terreno illius qui p̃or factus ẽ: et ĩ ventre matris figuratus sũ caro: decẽ mensium tpe coagulatus sum in sãguine. ex semine homĩs: ꝙ delectamẽto sõni ꝓuiente. Et ego nat⁹ accepi ꝓmunẽ aerẽ: et insimiliter factã decidi terrã: ꝙ primã vocẽ similẽ omnib emisi plorãs. In volumĩtis nutritus sum: ꝙ magnis curis. Nemo em̃ ex regib aliud habuit natiuitatis iniciũ. Vnus ergo introitus ẽ omnib ad vitam: et similis exit⁹. Propter hoc optaui ꝙ datus ẽ mihi sẽsus: ꝙ ĩuocaui ꝙ veĩt ĩ me spirit⁹ sapie. Et ꝓposui illã regnis ꝙ sedibꝫ: ꝙ diuicias nihil esse dixi in ꝓpatõe illius. Nec ꝓparaui illi lapidẽ ꝑciosũ: qm̃ omne aur̃ in ꝓpatione illi⁹ arena est exigua. et tanq̃ lutũ estimabit̃ argentũ ĩ ꝓspectu illius. Sup salutẽ ꝙ speciẽ dilexi illã: ꝙ ꝓposui ꝑ luce habere illã: qm̃ ĩextĩguibile est lumẽ illi⁹. Venerũt aũt mihi oĩa bona parit̃ cũ illa: et ĩnumerabil̃ honestas ꝑ manus illi⁹. Et letat⁹ sũ ĩ oĩb: qm̃ antecedebat me ista sapia: ꝙ ignorabã qm̃ horum oĩm mat̃ est. Quã sine fictõe didici: ꝙ sine ĩuidia ꝓmuĩco: ꝙ hoẽstatẽ illi⁹ ñ abscõdo. Infinit⁹ ei thesaur⁹ ẽ hoĩb: q̃ qui vsi sũt· ꝑticipes fcti sũt aĩcicie dei: ꝑpt̃ disciplíne

Sapiens

dona comẽdati. Mihi autẽ dedit dñs dicere ex sentencia et psumere digna hoꝝ q̃ mihi dant: qm̃ ipe sapiẽs dux ẽ: et sapiẽtiũ emendatoꝛ. In manu em̃ illi⁹ et nos et sermones nr̃i: et oĩs sapiẽtia. et opeꝝ sciẽcie disciplĩa Ipe ei dedit mihi hoꝝ sciam veraꝫ q̃ sũt: vt sciaꝫ dispositiõꝫ orb̃ terraꝝ et vtutes elemẽtoꝝ: iniciũ et psũmatiõeꝫ et medietatẽ tẽporũ. vicissitudinũ pmutatiões. et psũmatiões tẽpoꝝ. et moꝝ mutatiões: diuisiones tẽporũ. anni cursus: et stellaꝝ dispositiões. naturas animaliũ. et iras bestiaꝝ: vim vẽtoꝝ et cogitatiões hoĩm. differẽtias virgultoꝝ et vtutes radicũ: et q̃cunq; sũt abscõsa et impuisa didici. Oĩm ei artifex docuit me sapiẽtia. Est ei in illa spũs itelligentie sãct⁹ vnic⁹ multiplex subtilis modest⁹. disertus mobil'. icoinq̃nat⁹: certus suauis amans bonũ actum. qui nihil vetat bñfacere: human⁹. benignus. stabil'. cert⁹. secur⁹. oẽm hñs vtutẽ. oĩa pspiciẽs: et q̃ capiat omnes spũs itelligibiles: mũdus subtil'. Omnib⁹ ei mobilib⁹ mobilioꝛ ẽ sapia. Attingit autẽ vbiq; ꝓpter suaꝫ mũdiciaꝫ. Vapoꝛ ẽ ei virtutis dei: et emanatiõ quedaꝫ est claritatis oipotẽtis dei sincera: et ideo nihil inq̃natũ in eaꝫ incurrit. Candoꝛ ẽ em̃ lucis eterne et speculũ sine macula dei maiestatis: et ymago bonitatis illi⁹. Et cum sit vna. oĩa potest: et pmanẽs in se oĩa inouat: et p natiões i aĩas sanctas se trãsfert. Amicos dei et ꝓphetas pstituit. Neminẽ ei diligit dñs: nisi eũ q̃ cũ sapia inhabitat. Est ei hec speciosioꝛ sole: et sup omnẽ dispositiõꝫ stellarũ. luci cõparata inueniẽ poꝛ. Illi ei succedit noꝛ: sapiam aũt non vicit malicia.

Capitulum .VIII.

Attingit q̃ a fine vsq; ad finẽ fortiter: et disponit oĩa suauiter. Hãc amaui et exquisiui eam a iuuẽtute mea: et q̃siui sponsam mihi eã assumere: et amatoꝛ fact⁹ sũ forme illi⁹. Generositatẽꝫ illius gloꝛificat cõtuberniũ hñs dei: sed et oĩm dñs dilexit illã. Doctrix ei ẽ disciplĩe dei: et electrix opeꝝ illi⁹. Etsi diuicie appetunt̃ i vita: q̃d sapiẽcie locupleti⁹ q̃ opat̃ oĩa: Si aũt sensus opatur: q̃s hoꝝ q̃ sunt magisq̃ illa est artifex: Etsi iusticiaꝫ quis diligit: laboꝛes huius magnas habẽt virtutes. Sobꝛietatẽ ei prudẽciã docet. et iusticiã et vtutẽ. quib⁹ vtilius nihil ẽ in vita hoĩb⁹. Etsi multitudinem sciencie desideratq̃s: scit preterita et de futuris estimat: scit vsucias sermonũ et dissolutiões argumentoꝝ: signa et mõstra scit anteq̃ fiãt. et euẽtus tẽpoꝝ. et seculoꝝ. Proposui q̃ hãc adducere mihi ad cõuiuendũ: sciẽs qm̃ mecũ ꝓmunicabit de bonis: et erit allocutio cogitatiõnis. et dedij mei. Habebo ꝓpter hanc claritatẽ ad turbas: et honoꝛẽ apud seniores. Iuuenis et acut⁹ inueniar in iudicio: et in ꝓspectu potẽtiũ ãmirabilis ero: et facies principũ mirabũtur me. Tacentẽ me sustinebũt: loquentẽ me respicient: et sermocinãte me plura. manus oꝛi suo imponent. Preterea habebo p hanc imoꝛtalitatẽ: et memoriaꝫ eternã hijs qui post me futuri sunt relinquã. Disponã pl̃os: et natiões mihi erũt subdite. Timebunt me audiẽtes reges hoꝛrendi: et in multitudie bonus videboꝛ: et in bello fortis. Intrans in domũ meã ꝓquiescam cũ illa. Non em̃ habet amaritudinẽ ꝓuersatiõ illius: nec tediũ ꝓuictus illi⁹: sed leticiã et gaudiũ. Hec cogitãs apud me. et ꝓmemorãs i coꝛde meo. qm̃ imoꝛtalis ẽ in cogitatiõne sapia. et in amicicia illi⁹ delectatio bona: et in operib⁹ manuũ illi⁹ honestas sine defectione: et in certamĩe loquele illi⁹ sapiẽcia. et p̃claritas in ꝓmunicatiõe sermonũ ipius: circuibam q̃rens. vt mihi illã assumerẽ. Puer autem erã igeniosus et sortitus sũ aĩam bonã. Et cũ essẽ magis bonus: veni ad coꝛpus icoinquinatũ. Et vt sciui q̃m aliter nõ possũ esse ꝓtinẽs nisi deus det: et hoc ipm̃ erat sũma sapiẽcia scire. cui⁹ esset hoc donũ: adij dñm et deꝓcatus sum illuꝫ: et dixi ex totis preꝛdijs meis.

Ca. .IX.

Deus patruꝫ meoꝛũ et dñe misericoꝛdie. q̃ fecisti oĩa vbo tuo: et sapiencia tua constituisti hoĩem: vt dñaret̃ creature q̃ a te facta ẽ. vt disponat oꝛbẽ terraꝝ in eq̃tate et iusticia. et in directiõne coꝛdis iudiciũ iudicet: da mihi sedium tuaꝝ assistricẽ sapienciam: et noli me repꝛobare a pueris tuis. qm̃ seruus tuus sũ ego: et fili⁹ ancille tue: homo infirmus et exigui tpis: et minoꝛ ad intellectũ iudicij et legũ. Etsi quis erit cõsũmatus inter filios hominũ: si abfuerit ab illo sapiẽtia tua. in nihilum cõputabitur. Tu aũt elegisti me regem ꝓpl̃o tuo: et iudicem filioꝝ

tuoꝝ ⁊ filiaꝝ. Et dixisti me edificare tẽplũ ī mõte ſancto tuo: ⁊ ī ciuitate habitacõis tue altare: ſilitudinẽ tabernaculi ſãcti tui qđ ꝓparasti ab inicõ ⁊ tecũ ſapiẽcia tua. q̃ nouit opa tua: q̃ ⁊ affuit tũc cũ orbẽ terraꝝ faceres. ⁊ sciebat qđ esset placitũ oculꝫ tuis: et qđ directũ ī ꝓceptis tuis. Mitte illã ỏ celꝫ ſãctis tuis. ⁊ a sede magni tudis tue: vt mecũ sit ⁊ mecum laboret: vt sciã qđ acceptũ sit apỏ te. Scit eĩ illa oĩa ⁊ ītelligit: ⁊ deducet me ī operibꝫ meis sobrie: ⁊ custodiet me ī sua potẽcia. Et erũt accepta opa mea: et disponã ꝑfim tuũ iuste: ⁊ ero dignꝰ sediũ ꝑris mei. Quis enim hoĩm poterit scire ꝓsiliũ dei: Aut q̃s poterit cogitare qđ velit de⁹: Cogitacões eñ mortaliũ timide: et ĩcerte prouidẽcie nre. Corp⁹ eĩ qđ corrũpit aggũat aĩam: ⁊ terrena ĩhabitatõ depmit sensũ mlta cogitãtẽ. Et difficile estimam⁹ q̃ ī terra sũt: ⁊ q̃ ī pspectu sũt ĩuenim⁹ cũ labore. Que in celꝫ sũt aũt q̃s ĩuestigabit: Sensũ aũt tuũ q̃s sciet nisi tu dederis sapiẽciã ⁊ miseris spm̃ sanctũ tuũ ỏ altissimis: ⁊ sic correcte sint semite eoꝝ q̃ sunt ī terris . q̃ tibi placẽt didicerit hoĩes: Nã ꝑ sapiam sanati sũt q̃cũq̃ placuerũt tibi dñe a ꝓncipio. Ca. .X.

Hec illũ qui ꝓmus format⁹ ẽ a deo pr̃ orbis terraꝝ. cũ solus esset creat⁹ custodiuit: et eduxit illũ a delicto suo. Et eduxit illũ ỏ limo terre: ⁊ dedit illi ỏtutẽ ꝓtinẽdi oĩa . Ab hac vt recessit iniust⁹ in ira sua: ꝑ irã homicidij frẽnitas ỏperijt. Propt̃ qđ cũ aq̃ delerꝫ terrã: sanauit itẽꝝ sapia : ꝑ ꝓceptibile lignũ iustũ gubernãs. Hec et ī ꝓsensu supbie cũ senacões extulisset sciuit iustũ: et ꝓseruauit sine q̃rela deo: et ī filijs misericordiã fortẽ custodiuit. Hec iustũ a pereũtibꝫ ĩpijs liberauit fugientẽ: descẽdentẽ igne ī pentapolim : quibꝫ ī testimoniũ neq̃cie fumigabũda ꝓstat deserta terra: et ī certo tpe fructꝰ hñtes arbores: et ĩcredibilis aĩe memoria stãs figmẽtũ sal̃ . Sapiaꝫ eĩ ꝑtereũtes nõ tm̃ in hoc lapsi sũt vt ignorarẽt bona: sed et ĩsipiẽtie sue reliq̃rũt hoĩbꝫ memoriã: vt in hijs q̃ peccauerũt: nec latere potuissẽt. Sapia aũt hos q̃ se obseruãt a doloribꝫ liberabit. Hec aĩ ꝑfugũ ire frĩs iustũ deduxit ꝑ vias rectas: et ostẽdit illi regnũ dei: et dedit illi sciam sãctoꝝ. Honestauit illũ ī laboribꝫ: ⁊ ꝓpleuit labores illiꝰ. In fraude circũueniẽtiũ illũ affuit illi: ⁊ honestũ fecit illũ. Custodiuit illũ ab inimicis : ⁊ a seductoribꝫ tutauit illuꝫ. Et certamẽ fortẽ dedit illi vt vĩceret : ⁊ sciret qm̃ oĩm potẽtior ẽ sapia. Hec vẽditũ iustũ nõ dereliq̃t. sed a pctoribꝫ liberauit eũ: descẽditq̃ cũ illo ī foueã et ī vincul̃ nõ dereliq̃t illũ: donec afferret illi sceptrũ regni. ⁊ potẽciã aduersus eos q̃ eũ depmebãt : ⁊ mẽdaces ostẽdit q̃ maculauerũt illũ: ⁊ dedit illi claritatem eternã. Hec ꝑfim iustũ ⁊ semẽ sine q̃rela liberauit a natõibꝫ q̃ illũ oppmebãt. Intrauit in aĩam serui dei : ⁊ stetit ꝓtẽ reges horrẽdos ī portẽtis et signis. Et rẽdidit iustis mercedẽ laboꝝ suoꝝ ⁊ deduxit illos in via mirabili. Et fuit illis ī velamẽto diei: ⁊ in luce stellaꝝ ꝑ noctẽ. Et trãstulit illos per mare rubꝝ: ⁊ trãsuexit illos ꝑ aquã nimiam. Inimicos aũt illoꝝ ỏmersit ī mare: ⁊ ab altitudĩe inferoꝝ eduxit illos. Ideo iusti tulerũt spolia impioꝝ : ⁊ decãtauerunt dñe nomẽ sãctũ tuũ : ⁊ victricẽ manũ tuã laudauerũt pariter. Oñ sapia apuit os mutoꝝ: et liguas infantium fecit disertas.

Direxit opa eoꝝ Ca. .XI. in manibꝫ ꝓphete sãcti. Iter fecerũt ꝑ deserta q̃ nõ habitanꝫ. et in locis desertis fecerũt casas. Detenerũt ꝓtra hostes: ⁊ de inimicis se vindicauerũt . Sitierũt ⁊ inuocauerũt te : ⁊ data ẽ illis aqua de petra altissima: ⁊ reges sitis de lapide duro. Per q̃ eñ penas passi sũt inimici illoꝝ a defectõe potꝰ sui : ⁊ ī eis cũ abũdarẽt filij isrl̃ letati sunt. Per hec cũ ill̃ deesset: bene cũ ill̃ actũ ẽ. Nã ꝑ fõte quide sempiterni flumis huãnũ sãguinẽ dedisti iniustis. Qui cũ minuerenꝫ ī traductõe infãtiũ occisoꝝ. dedisti ill̃ abũdantẽ aquã īsperate: ostentẽs ꝑ sitim q̃ tũc fuit. quẽadmodum tuos exaltares : ⁊ aduersarios illoꝝ necares. Cũ eñ tẽptati sũt. et quide cũ misericordia disciplinã accipiẽtes: scierũt quẽadmodũ cũ ira iudicati impij tormẽta paterenꝫ. Hos quide tanq̃ pater monẽs ꝓbasti. Illos aũt tanq̃ dur⁹ rex ītrogãs cõdẽnasti. Absẽtes eĩ ⁊ pñtes similiter torq̃bantꝫ. Duplex eñ illos acceperat dediũ: ⁊ gemitus cũ memoria ꝑteritoꝝ. Cum enim audirẽt per sua tormenta bene secum agi cõmemorati sunt dñm; admirãtes in finẽ

exitus. Quē em̄ in expositōne ꝑua ꝓiectū
deriserāt: in finē euent⁹ mirati sūt. Nō silr̄
iniustis faciēs: ꝑ cogitatōibꝫ aūt īsensatis
iniq̄tates illoꝝ. qd̄ quidē errātes colebant
mutos serpētes ⁊ bestias supuacuas: īmi-
sisti illis multitudinē mutoꝝ aīaliū in vi-
dictā: vt scirēt q2 ꝑ que peccat q̄s ꝑ hec et
torquet̄. Non em̄ impossibil' erat oīpotēs
man⁹ tua q̄ creauit orbē terraꝝ ex mate-
ria inuisa īmittere ill' multitudinē vrsoꝝ.
aut audaces leones. aut noui generis. ira
plenas. ⁊ ignotas bestias: aut vaporē igni
um spirātes. aut fumi odorē ꝓferētes: aut
horrēdas ab ocul' scītillas emittētes: q̄rū
nō solū lesura poterat illos extermīare: sꝫ
et aspectus ꝑ timorē occidere. Nam ⁊ sine
hijs vno spiritu poterāt occidi ꝑsecutōnē
passi. ab ip̄is factis suis: et dispersi ꝑ spm̄
v̊tutis tue: sed oīa in mēsura ⁊ numero et
pōdere disposuisti. Multū eī valere tibi so-
li superat semꝑ: ⁊ v̊tuti brachij tui q̄s resi
stet? Qm̄ tanq̄ momentū statere sic ē āte
te orb̄ terraꝝ. ⁊ tanq̄ gutta roris añluca-
ni q̄ descēdit ī terrā. Et misereris oīm. q̄a
oīa potes: ⁊ dissimulas peccata hoīm ꝓpt̄ pe
nitēciā. Diligis eī oīa q̄ sūt et nihil odisti
eoꝝ q̄ fecisti: nec eī odiēs aliq̄d ꝯstituisti.
aut fecisti. Quō aūt possit aliq̄d ꝑmanere
nisi tu voluisses: aut qd̄ a te vocatū ñ essꝫ
ꝯseruaret̄? Parcis aūt oībꝫ: qm̄ tua sunt
dn̄e q̄ amas animas. Ca. .XII.

O quābonus et suauis ē dn̄e sp̄ūs tu⁹
ī oībꝫ. Ideoq3 hos q̄ exerrāt ꝑtibꝫ
corripis: ⁊ de quibꝫ peccant āmo-
nes: et alloq̄ris vt relicta malicia credant
in te dn̄e. Illos eī antiq̄s īhabitatores ter
re sācte tue quos exhorruisti qm̄ odibilia
oꝑa tibi faciebāt ꝑ medicamina ⁊ sacrifi-
cia iniusta: ⁊ filioꝝ suorum necatores sine
misericordia. et ꝯmestores visceꝝ hoīm et
deuoratores sāguinis. et auctores parētes
aīaꝝ inauxiliataꝝ ꝑdere voluisti. a medio
sacramēto tuo. ꝑ man⁹ parentū nr̄orū· vt
dignā ꝑciperēt ꝑegrinatōem pueroꝝ dei:
q̄ tibi oīm carior ē terra. Sꝫ et hijs tanq̄
hoībꝫ pepꝑcisti: ⁊ misisti añcessores exerci-
tus tui vespas: vt illos paulatim extermi
narēt. Nō q2 impotēs eras ī bello. subice-
re īpios iustis. aut bestijs seuis. aut verbo
duro simul extermīare: sed ꝑtibꝫ iudicās
dabas locū penitēcie ñ ignorās qm̄ nequā

est natio eoꝝ. ⁊ naturalis malicia īpioꝝ:
et qm̄ nō poterat mutari cogitatō illorꝫ
in ꝑpetuū. Semē em̄ erat maledictū ab ī-
icio. Nec timēs aliquē: veniā dabas pecca
tis illoꝝ. q̄s eī dicet tibi q̄d fecisti? aut q̄s
stabit ꝯtra iudiciū tuū? Aut q̄s ī ꝯspectu
tuo veniet vindex iniquoꝝ hoīm? Aut q̄s
tibi imputabit: si perierīt natōes quas tu
fecisti? Non est em̄ alius de⁹ q̄ tu. cui cura
ē de omnibꝫ: vt ostēdas qm̄ nō iniuste iu-
dicas iudiciū. Neq3 rex neq3 tirānus in cō
spectu tuo inquirēt de hijs q̊s ꝑdidisti. Cū
ḡ sis iustus. iuste oīa disponis. ip̄m quoq3
o pater q̄ nō debet punire ꝯdēnas: ⁊ exteꝝ
estimas a tua v̊tute. Virtus em̄ tua. iusti
cie iniciū ē: ⁊ ob hoc q᷑ omniū dn̄s es. oī-
bus te ꝑcere facis. Virtutē em̄ ostēdis tu.
q̄ nō crederis esse ī v̊tute ꝯsūmatus: ⁊ ho-
rū q̄ te nesciūt audaciā traducis. Tu aūt
dn̄ator v̊tutis cū tranquillitate iudicas: ⁊
cū magna r̄uerēcia disponis nos. Subest
em̄ tibi cū volueris posse. Docuisti em̄ po
pulū tuū ꝑ talia oꝑa. qm̄ oportet iustum
esse et humanum: ⁊ bone spei fecisti filios
tuos: qm̄ iudicās das locū in peccatis pe
nitēcie. Si eī inimicos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ de-
bitos morti cū tāta cruciasti attentōne. et
liberasti dans tēpus ⁊ locū ꝑ que possent
mutari a malicia: cū q̄nta diligentia iudi
casti filios tuos quoꝝ parētibꝫ iuramēta
et ꝯuētōes dedisti bonaꝝ ꝓmissionū? Cū ḡ
das nob̄ disciplinā inimicos nr̄os m̄ltipli
cit̄ flagellas: vt boītatē tuā cogitem⁹ iudi
cātes: ⁊ cū de nob̄ iudicat̄ sperem⁹ miseri-
cordiā tuā. Unde ⁊ ill' qui ī vita sua insen-
sate ⁊ iniuste vixerūt: ꝑ hec q̄ coluerūt de-
disti sūma tormēta. Etenim in erroris via
diuti⁹ errauerūt: deos estimātes hec. q̄ in
aīalibꝫ sunt supuacua: infātiū insensatoꝝ
more viuentes. Propter hoc tanq̄ pueris
insensatis iudiciū in derisum dedisti. Qui
aūt ludibrijs et increpatōibus nō correcti
sunt: dignum dei iudiciū experti sunt. In
hijs enim que patiebantur. moleste fere-
bant: in quibus pacientes indignabātur.
Per hec quos putabāt deos in ip̄is cū ex-
terminarētur: vidētes illum quē olim ne-
gabāt se nosse: verū deū agnouerūt. Pro-
pter quod et finis ꝯdemnatōis eorum ve-
niet super illos. .XIII.
Capitulum

Qui sūt autē omnes hoīes ī quib nō subest sciēcia dei: ⁊ de hijs q̄ vidēt bona nō potuert intelligere euz. q̄ est: neq; opib attendentes agnouert q̄s esset artifex: sed aut ignē. aut spm̄. aut citatū aerē. aut girū stellaꝝ. aut nimiam aquā. aut solē ⁊ lunā rectores orb terraꝝ deos putauert. Quoꝝ etsi specie delectati deos putauerūt: sciāt q̄nto hijs dñator eorum spēcīor ē. Speciei eī generator hec oīa pstituit. Aut si vtutē ⁊ opa eoꝝ mirati sūt: itelligāt ab ill'. qm̄ q̄ hec fecit fortior ē illis. A magnitudīe em̄ speciei ⁊ creature: pgnoscibiliť poterit creator hoꝝ videri. Sedtamē adhuc ī hijs minor ē q̄rela. Et hij eī fortasse errāt deū querētes: et volētes iuenire. Etenī cū in opib illi⁹ quersent: inquirūt ⁊ psuasum habēt: qm̄ bona sūt q̄ vident. Iteꝝ aūt nec hijs debet ignosci. Si eī tm̄ potuissēt scire vt possēt estimare seculū: quo hui⁹ dñm nō facili⁹ inuenerūt: Infelices aūt sūt et inter mortuos spes illoꝝ ē: q̄ appellauerūt deos opa manuū hoīm. auꝝ ⁊ argentū artis iuentōez. et silitudīes aialiū. aut lapidē iutilē opus man⁹ātique. Aut si q̄s artifex faber de sīlua lignū rectū secuerit. ⁊ hui⁹ doctē eradat omnē cortice ⁊ arte sua vsus diligēter fabricet vas iutile ī quersatōez vite: rliquijs aūt ei⁹ opis ad pparatōem esce abutať: et reliquū hoꝝ qd ad nullos vs⁹ facit. lignū curuū et verticib plenū sculpat diligēter p vacuitatē suā: et p sciam sue artis figuret illud. et assimilet illud imagini homis aut alicui ex aialib illd̄ ꝓparet: pliniens rubrica. et rubicūdū faciēs fuco colorem illi⁹. ⁊ omnē maculā q̄ ī illo ē pliniēs terra: ⁊ faciat ei dignā hītatōnez ⁊ in parietē ponēs illd̄. ⁊ pfirmās ferro ne forte cadat pspiciēs illi: sciēs qm̄ nō potest adiuuare se. Imago eī ē: ⁊ op⁹ ē illi adiutoriū. Et de substātia sua. ⁊ de filijs suis. et de nuptijs. votū faciēs inqrit. Nō erubescit loq̄ cū illo q̄ sine aīa ē. ⁊ p sanitatē q̄dez īfirmū dprecať: ⁊ p vita rogat mortuū: ⁊ ī adiutoriū iutilē iuocat: ⁊ p itinere petit ab eo q̄ ābulare ñ pt: ⁊ de acqrēdo ⁊ opando et de oim rep euētu petit ab eo q̄ ī oīb ē iutil'.

Terum alius ꝛCa. .XIIII.
nauigare cogitās et p feros fluctus iter facere icipiēs: ligno por tantē se. fragilius lignū inuocat. Illud eī cupiditas acquirendi excogitauit: ⁊ artifex sapiencia fabricauit sua Tua aūt pater prouidēcia ab inicio cūcta gubernat: qm̄ dedisti in mari viā. et inter fluctus semitam firmissimā: ostēdens qm̄ potēs es ex oībus sanare. etiamsi sine ratē aliquis adeat mare. Sed vt nō essent vacua sapiencie tue opera: ꝓpter hoc etiaz et exiguo ligno credūt homines aīas suas ⁊ trāseūtes mare p ratē liberati sūt. Oz et ab inicio cū perirēt superbi gigātes: spes orb terraꝝ ad ratē pfugiēs. remisit seculo semen natiuitatis: q̄ manu tua erat gubernata. Benedictū ē em̄ lignū: p qd fit iusticia. Per man⁹ aūt qd fit ydolū maledictū ē. ⁊ ipm. et q̄ fecit illud: quia ille quidē operat⁹ est: illud aūt cū esset fragile deus cognomīat⁹ ē. Similiter aūt odio sūt deo: impi⁹ ⁊ impietas ei⁹. Etenī quod factū ē: cum illo q̄ fecit tormēta pacieť. Propter hoc ⁊ ī ydolis natōnum nō erit respect⁹: qm̄ creature dei in odiū facte sūt ⁊ interptatōem aīe hoīm: ⁊ in muscipulā pedib insipientiuz. Inicīū em̄ fornicatōis ē exqsitō ydoloꝝ: ⁊ adinuentō illoꝝ corruptō vite ē. Neq; em̄ erat ab inicio: neq; erūt in ppetuū. Supuacuitas eī hominū hec adīuenit in orbē terraꝝ: ⁊ ideo breuis illoꝝ finis ē iuent⁹. Acerbo enī luctu dolens pater rapti cito sibi filij fecit imaginē: et illū qui tūc quasi homo mortuus fuerat nūc tanq̄ deū colore cepit: ⁊ pstituit ītер seruos suos sacra ⁊ sacrificia. Deinde īterueniēte tpe. cōualescēte iniq̄ cōsuetudine. hic error tanq̄ lex custoditus ē: ⁊ tirānoꝝ imperio colebanť figmēta. Et hos q̄s inpalā hoīes honorare ñ poterāt ꝓpter hoc q̄ lōge essēt: a lōgi quo figura eoꝝ allata. euidentē ymaginē regis. quē honorare volebāt feceť: vt illū q̄ aberat tāq̄ psentē colerēt sua solicitudine. Prouexit aūt ad hoꝝ culturā ⁊ hos q̄ ignorabāt. artificis eximia diligēcia. Ille eī volēs pl⁹ placere illi q̄ se assūpsit: elaborauit arte sua vt silitudīez ī meli⁹ figuraret. Silitudo aūt hoīm abducta p speciē opis: eū q̄ añ tēpus tanq̄ homo honorat⁹ fuerat. nūc deū estimaueť. Et hec fuit vite hūane deceptō: qm̄ aut affectui aut regib deseruiētes hoīes. incōmunicabile nomen lapidib ⁊ lignis imposuerunt. Et nō

Sapi

suffecerat errasse eos circa dei scīam: sed ꝙ in magno viuētes īsciēcie bello: tot et tā magna mala pacē appellāt. Aut em̄ filios suos sacrificātes aut obscura sacrificia faciētes. aut insanie plenas vigilias hñtes. neq; vitā neq; nuptias mūdas iā custodiunt: sed ꝙ alius aliū ꝑ inuidiā occidit aut adulterās ꝓtristat: ꝙ oīa ꝓmixta sūt. sanguis homicidiū furtū ꝙ fictio. corruptō et infidelitas. turbatō ꝙ ꝑiuriū: tumult⁹ bonoꝝ. dei īmemoratio. aīaꝝ inq̄natō. nativitatis īmutatō. nuptiaꝝ inconstātia: inordinatō mechie ꝙ impudicicie. Infandoꝝ em̄ ydoloꝝ cultura oīs mali causa ē: ꝙ inicīū ꝙ finis. Aut em̄ dū letant̄ insaniunt. aut certe vaticinant̄ falsa: aut viuūt iniuste: aut peierāt cito. Dū em̄ cōfidūt ī ydol' q̄ sunt sine aīa: male iurātes noceri se nō sperāt. Utraq; g̃ ill' eueniēt digne: qm̄ male senserūt de deo. attēdentes ydol': ꝙ iurauerūt iniuste ī ydolo. ꝓtēnentes iusticiā. Non em̄ iurantiū ē virtus: sed peccantiū pena ꝑambulat semꝑ in iustorū preuaricationem. Capitulū .XV.

Tu aūt deus noster. suauis et ver⁹ es: paciēs ꝙ in misericordia dispones oīa. Etem̄ si peccauerimus tui sumus. scientes magnitudinē tuā: ꝙ si nō peccauerim⁹: scimus qm̄ apud te sum⁹ ꝓputati. Nosse ei te ꝓsūmata iusticia est: et scire iusticiā et virutē tuā. radix ē immortalitatis. Non em̄ in errorem induxit nos hoīm male artis excogitatō: nec vmbra picture. labor sine fructu. effigies sculpta ꝑ varios colores. cui⁹ aspect⁹ dat insensatꝫ concupiscentiam: ꝙ diligit mortue ymaginis effigiē sine aīa. Malorꝝ amatores digni sunt morte: qui spem hñt ī talibꝫ et q̄ faciūt illos: ꝙ q̄ diligūt et qui colunt. Sed ꝙ figulus mollē terrā p̄mēs laboriose fingit ad vsus nr̄os vnūquodq; vas: ꝙ de eodē luto fingit q̄ mūda sunt in vsū vasa: et siliter q̄ hijs sūt ꝓtraria. Horꝝ aūt vasorū q̄s sit vsus iudex ē figulus. Et cū labore vario deū fingit de eodē luto. ille q̄ paulātē de terra fact⁹ fuerat: et post pusillum reducit se vnde acceptus ē. repetit⁹ aīe debitūq; habebat. Sed est cura illi non quia laboraturus ē. nec qm̄ breuis illi vita ē: sed concertat̄ aurificibꝫ et argētarijs: sed et erarios imitat̄: et gloriaz p̄fert qm̄ res

supuacuas fingit. Cinis est em̄ cor eius: ꝙ terra superuacua spes illius et luto vilior vita eius: qm̄ ignorauit qui se finxit: et q̄ insp̄irauit illi aīam amat que operat̄: ꝙ q̄ inflauit ei sp̄iritū vitalē. Sed et estimauerūt lusum esse vitā nostrā: et ꝓuersatōem vite compositā ad lucrū: et oportere undecunq; etiā ex malo acquirere. Hic em̄ scit se supꝑ omēs deliquere: q̄ ex terre materia fragilia vasa et sculptilia fingit. Omnes em̄ insipiētes ꝙ infelices supꝑ modū aīe sue supbi sunt inimici ꝑpli tui. ꝙ impetrātes illi: qm̄ omnia ydola nationū deos estimauerūt quib⁹ neq; oculoꝝ visus ē ad videndū: neq; nares ad p̄cipiendū sp̄iritū. neq; aures ad audiendū: neq; digiti manuum ad tractandū: sed ꝙ pedes eoꝝ pigri ad ambulandū. Homo em̄ fecit illos: et q̄ sp̄iritū mutatus ē. is finxit illos. Nemo ei sibi sil'em homo poterit deū fingere. Cum em̄ sit mortalis: mortuū fingit manibꝫ iniq̄s. Melior enīz est ipe hijs quos colit: q̄ ipse quidē vixit cū esset mortal': illi aūt nunq̄. Sed ꝙ aīalia miserrimi colūt. Insensata em̄ corporata hijs. illis sūt deteriora. Nec aspectu aliq̄s ex hijs animalib⁹ bona ꝑt ꝓspicere. Effugerūt aūt dei laudē: ꝙ benedictōem eius.

Capitulum .XVI.

Propter hec ꝙ hijs similia passi sūt digne tormenta: et per multitudinez bestiaꝝ exterminati sūt. Pro quibus tormētis bene dispositi populus tuū: quibus dedisti ꝓcupiscentiaz delectamenti sui. nouuz saporem escam parās eis ortigometram: vt illi quidem ꝓcupiscētes escā ꝑpter ea que illis ostensa ꝙ missa sūt. etiam a necessaria ꝓcupiscētia auertarentur. Hij aūt in breui inopes facti: nouam gustauerūt escaz. Oportebat em̄ illis sine excusatōe. quidē. supuenire īteritū exercētibꝫ tirānidē: hijs autē tm̄ ostēdere quēadmodū inimici eoꝝ exterminabant̄. Etni cū illis supuenit seua bestiaꝝ ira: mositibꝫ puersoꝝ colubroꝝ exterminabant̄. Sed nō in ꝑpetuū tua ira ꝑmansit: sed ad correptōem in breui turbati sunt: signuz habētes salutis. ad ꝓmemoratōem mandati legis tue. Qui ei ꝓuers⁹ ē non ꝑ hoc qđ videbat sanabat̄: sed ꝑ te oīm saluatorez. In hoc aūt ostēdisti inimicis tuis: q̄ tu es q̄

liberas ab oi malo. Illos eī locustarum ⁊ muscarū occidērūt morsus: ⁊ nō est iuēta saītas aīe illoꝝ: qz digni erāt ab huiusmo di extermīari. Filios aūt tuos nec draco nū nec venatoꝝ vicerūt dētes. Miscōia em̄ tua adueniēs sanabat illos. In meōria eī sermonū tuoꝝ etermīabanť: et velocīter sanabanť: ne ī altā īcedētes obliuionē nō possēt tuo adiutorio uti. Etenī neqz herba neqz malagma sanauit eos: sz tu⁹ dñe sermo q̄ sanat oīa. Tu es dñe q̄ vite ⁊ mortis habes ptātez: ⁊ deducis ad portas mortis et reducis. Homo aūt occidit quidē ꝑ malīciā aīam suā: ⁊ cū exierit spūs ñ ꝛuertēť nec ꝛuocabit aīaz q̄ recepta ē: sz tuā manū effugē īpossibile ē. Negātes eī nosse te ipij ꝑ fortitudīez brachij tui flagellati sūt nouis aḡs et grādīb⁹ et pluuijs psecutōez passi sūt: et p ignē ꝓsūmati. Qō eī mirabile erat: ī aq̄ q̄ oīa extīguit plus ignis valebat. Elitex ē em̄ orb iustoꝝ. Quodā eī tpe māsuetabať ignis ne ꝓburerenť q̄ ad impios missa erāt aīalia: sz vt ipi vidētes scirēt qm̄ dei iudītō patiūť psecutōz. Et q̄dā tpe in aq̄ sup̄ ōtutē ignis exardebat vndiq; vt iiquā terre natōz extermīaret. Pro quib⁹ āgeloꝝ esca nutristi ꝑplm̄ tuū: ⁊ paratū panē de celo prestitisti ill' sine labore oē delectamentū ī se hītez: et oīs saporis suauitatē substātia eī tua dulcedīez tuā quā ī filios habes ostēdebas: ⁊ deseruiens vniuscuiusq; voluntati. ad qd̄ q̄sq; volebat ꝙuertebať. Nix aī ⁊ glacies sustiebāt vim ignis. ⁊ ñ tabescebāt: vt scirēt qm̄ fructus inimicoꝝ extermīabat ignis ardēs ī grandīe ⁊ pluuia coruscās. Hoc aūt itexꝝ: vt nutrirēť iusti. Ignis etiā sue ōtutis oblit⁹ē. Creatura eī tibi fctori debuiēs exardescit ī tormētū aduers⁹ iiustos ⁊ lenior fit ad bñ faciēdū ꝑ hijs q̄ ī te ꝓfidūt. Propt̄ hoc et tūc oīa trāsfigurata oīm nutrici gcie tue debuiebāt ad volūtatē eoꝝ q̄ a te ōsiderati sūt: vt scirēt filij tui q̄s dilexisti dñe: qm̄ ñ natiuitatis fruct⁹ pascūt hoīes: sz sermo tu⁹ hos q̄ ī te crediderīt ꝓseruat. Quod eī ab igne ñ potērat extermīari statī ab exiguo radio sol' calefactū tabescebat: vt notū oīb⁹ esset. qm̄ oportet ꝑuenire solez ad bñdictōez tuā: et ad orientē lucis te adorare. Ingrati eī spes tanq̄ hibernal' glacies tabescet: ⁊ disperiet tanq̄ aq̄ supuacua.

emne

Magna sūt em̄ iudicia tua dñe: ⁊ īenarrabilia verba tua: ꝓpt̄ hoc īdisciplīatē aīe errauerť. Dum eī psuasū hīt inīq̄ posse dñari natōi sācte: vīculis tenebraꝝ ⁊ lōge noctis ꝓpediti īclusi sub tectis. fugitiui ꝑpetue puidēcie placuerť: ⁊ dū putāt se latere ī obscuris peccatis tenebroso obliuionis velam̄to dispersi sūt pauētes horrēde: et cū admiratōe nimia ꝑturbati. Neqz eī q̄ ꝓtiebat illos spelūca sine timore custodiebat: qm̄ sonit⁹ descētēs ꝑturbabat illos: ⁊ pśone tristes ill' aparētes pauorē ill' ꝑstabāt. Et ignis quidē nulla vis poterat illis lumē ꝓbere: nec stellaꝝ lūpidē flāme illuminare poterāt illā noctē horrendā. Apparebat aūt ill' subitane⁹ ignis. timore plen⁹: ⁊ timore ꝑcussi illius q̄ non videbať faciei estimabāt deteriora esse q̄ nō videbanť: et magice artis apositi erant derisus. ⁊ sapie ⁊ glie correptō cū ꝓtumelia. Illi eī qui pmittebāt timores ⁊ ꝑturbatōes se expellere ab aīa lāguētē: hij cū derisu. pleni timore lāguebāt. Nāetsi nihil eos ex mōstris. ꝑturbabat: trāsitu aīaliū ⁊ serpētiū sibilatōe ꝓmoti. tremebūdi ꝑibāt: ⁊ aerē quem nulla ratōne q̄s effugere posset negātes se vidē freq̄nť eī ꝓoccupās pessima fdarguē te ꝓscientia. Cū sit eī timida neq̄cia: data est in oīm ꝓdemnationez. Semp em̄ ꝑsumit seua: ꝑturbata cōsciētia. Nihil enim ē timor nisi ꝑsūptōis adiutoriū: proditio cogitatōis auxiliox ⁊ dū abint⁹ minor ē expectatō: maiorē ꝓputat potētiā ei⁹ cause. de q̄ tormētū ꝑstat. Illi aūt qui in potentē venere noctē. et ab infimis ⁊ ab altissimis īferis supuenientē euntē sōnū dormiētes: aliqñ mōstroꝝ exagitabanť timore: aliqñ aīe deficiebāt traductōne. Subitane⁹ em̄ illis ⁊ insperat⁹ timor supuenerat. Deinde li quisq̄ ex ill' decidisset: custodiebať ī carcere sine ferro reclusus. Si enim rusticus quis erat aut pastor aut agri laboꝝ operarius ꝓoccupatus esset: in effugabilē sustinebat necessitatez. Una em̄ cathena tenebraꝝ omnes erant colligati. Sive spirit⁹ sibilās aut inter spissos arboꝝ ramos auiū son⁹ suauis. aut vis aq̄ decurrētis nimiū. aut son⁹ valid⁹ ꝑcipitataꝝ peꝝ: aut ludentiū aīaliū. cursus inuisus. aut mugientiū valida bestiaꝝ vox: aut resonans de

altissimis montibꝫ echo. Deficiẽtes faciebat illos p̃ timore. Omnis em̃ orb̃ terrar̃ lꝛpidꝫ illuminabat̃ lumie. ⁊ nõ impeditis operibꝫ ꝓtinebat̃. Solis aũt ill' supposita erat ḡuis nor: ymago tenebrar̃ q̃ supuẽtura illis erat. Ipi ḡ sibi erant grauiores tenebris. ¶Ca. .XVIII.

SAnctis autem tuis maxima erat lux: ⁊ hor̃ quitẽ vocẽ inimici audiebãt. sed figurã nõ videbant. Et quia nõ et ipi p̃ eadem passi erãt magnificabãt te: et qui ante lesi erãt q̃ nõ letebãtur gracias agebãt tibi: ⁊ vt esset differẽtia. te deũ petebãt. Propter qꝺ ignis ardẽtẽ colũnam ducẽ habuerũt ignote vie: et solẽ sine lesura boni hospicij p̃stitisti. Digni quitẽ illi carere luce ⁊ pati carcerẽ tenebrar̃ q̃ iclusos custodiebãt filios tuos. p̃ quos incipiebat incorruptũ legis lumẽ seculo dari: dum cogitarẽt iustor̃ occidere infantes. ⁊ vno exposito filio sed libera to intraductionẽ illor̃ multitudinẽ filior̃ abtulisti: et pariter illos p̃didisti in aqua valida. Illa em̃ nor̃ ante ognita ẽ a patribus nostris: vt vere sciẽtes quibꝫ iuramẽtis crediterũt aniequiores essent. Suscepta est aũt a populo tuo. sanitas q̃tez iustor̃: iniustor̃ aũt exterminatõ. Sicut eĩ lesisti aduersarios nostros: sic ⁊ nos puocans magnificasti. Abscõse em̃ sacrificabãt iusti pueri bonor̃: et iusticie legẽ ĩ cõcordiã disposuerũt similiter bona ⁊ mala recepturos iustos: patri decãtantes laudes. Resonabat aũt incõueniẽs inimicor̃ vor: ⁊ flebilis audiebat̃ plãctus ploratꝫ infantiũ. Simili aũt pena seruus cũ dño afflict⁹ ẽ: et popularis homo regi similia passus. Similiter ḡ oẽs vno noie mortis mortuos habebãt ĩnumerabiles. Nec em̃ ad sepeliendũ viui sufficiebãt: qm̃ vno momẽtꝫ q̃ erat p̃clarior natio illor̃ exterminata ẽ. De oĩbꝫ em̃ nõ credẽtes ꝓpter bñficia: tũc cũ primũ fuit exterminiũ p̃mogenitor̃ spopõderunt p̃lm̃ dei se esse. Cũ em̃ quietũ silentiũ cõtineret omnia. ⁊ nor̃ in suo cursu mediũ iter haberet: oñipotẽs sermo tu⁹ dñe exiliẽs de celo a regalibꝫ sedibꝫ venit durus debellator̃ ĩ mediã exterminij terrã p̃siliuit: gladi⁹ acut⁹ insimila tũ imperiũ tuũ portans: ⁊ stans repleuit oĩa morte: ⁊ vsq̃ ad celũ attĩgebat stãs in terra. Tũc ꝓtinuo visus somnior̃ malor̃ turbauerũt illos: et timores supuenerũt insperati. Et ali⁹ alubi piect⁹ semiuiuus: ꝓpter quã moriebat̃ causã demonstrabat mortis. Visiões em̃ q̃ illos turbauer̃t dec̃ monebãt: ne inscij quare mala patiebantur: perirẽt. Tetigit aũt tũc et iustos tẽptatõ mortis: et ꝓmotio ĩ heremo facta ẽ multitudĩs: sed nõdiu p̃mãsit ira tua Prosperãs eĩ homo sine q̃rela decp̃cari p̃ p̃lis: p̃ferẽs seruitutis sue scutũ oratõez: ⁊ per incensũ decp̃catõez allegãs. restitit ire ⁊ finẽ imposuit necessitati: ostentẽs qm̃ tuus ẽ famul⁹. Elicit autẽ turbas non in ỏtute corpis nec armatura potẽtie: sed ỏbo illũ q̃ se vexabat subiecit: iuramẽta parentuz ⁊ testamẽtũ ꝓmemorãs. Cũ em̃ iã acerua tĩ cecidissẽt sup̃ alterutꝫ mortui: ĩterfitit. ⁊ ãputauit ĩpetũ: ⁊ diuisit illã q̃ abuios ducebat viã. In veste eĩ põderis quaz habebat tot⁹ erat orb̃ terrar̃: ⁊ parentum magnalia in q̃tuor ordĩbꝫ lapidũ erãt sculpta: ⁊ magnificẽtia tua ĩ diademate capitis illi⁹ scripta erat: hijs aĩ cessit q̃ exterminabat: et hec extimuit. Erat enim solatẽptatõ ire sufficiẽs. ¶Ca. .XIX.

IMpijs aũt vsq̃ in nouissimũ sine misericordia ira supuenit. Prescibat eĩ ⁊ futura illor̃: qm̃ ipi cũ reuersi essẽt ⁊ p̃misissent vt seducerent et cũ magna solicitudĩe p̃misissẽt illos: psequebanť illos penitẽtie act⁹. Adhuc em̃ iterman⁹ hñtes luctũ ⁊ deplorãtes ad monumẽta mortuor̃ aliã sibi assũpserũt cogitatõz ĩsciẽtie: ⁊ quos rogãtes p̃iecerãt: hos tanq̃ fugitiuos p̃seq̃banť. Ducebat eĩ illos ad hunc finẽ digna necessitas: ⁊ hor̃ q̃ acciderãt ꝓmemoratõez amittebãt: vt que deerãt tormẽtis ĩpleret punitõ: ⁊ p̃lus q̃ dẽ tu⁹ mirabiliť trãsiret: illi aĩ nouã mor tẽ iuenirẽt. Oĩs eĩ creatura ad suũ genus ab iicio ffigurabat̃ deseruiẽs tuis p̃ceptis: vt pueri tui custodirenť illesi. Naz nubes castra eor̃ obumbrabat: ⁊ ex aqua q̃ ante erat terra aruida apparuit: ⁊ ĩ mari rubro via sine ĩpedimẽto: et cãpus germinãs depfũdo nimio: p̃ quẽ oĩs natõ trãsiuit. q̃ tegebat̃ tua manu videntes tua mirabilia ⁊ mõstra. Tanq̃ equi eĩ depauer̃t escã: ⁊ tãq̃ agni exultauer̃t magnificãtes te dñe q̃liberasti illos. Memores em̃ erant adhuc

eoꝝ que in incolatu illorū facta fuerant: quēadmodū ꝓ natōne aīaliū eduxit terra muscas: et ꝓ piscib⁹ eructauit fluui⁹ multitudinē ranaꝝ. Nouissime aūt vidēt nouā creaturā auiū: cū abducti ꝓcupiscētia postulauerūt escas epulatōis. In allocutōne eī dēsideriꝭ ascēdit illis de mari ortigometra: et vexatōnes peccatoribꝫ supuenerūt nō sine ill' que antē facta erāt argumētis ꝓ vim fluminū. Juste eī patiebantur scōm suas neqcias: Etenī īdetestabilē hospitalitatē instituerūt. Alīj quidē ignotos ñ recipiebāt aduenas. Alīj aūt bonos hospites in seruitutē redigebāt. Et nōsolū hoc: sed q alī⁹ quidē respect⁹ illoꝝ erat: qm̄ iuiti recipiebāt extraneos. Qui autez cū letitia receperūt hos qui eisdē vsi erant institutis: seuissimis afflixerunt doloribꝫ. Percussi sūt aūt cecitatē. sicut illi ī foribꝫ iusti: cū subitaneis coopti essent tenebris Unusquisq; trāsitū hostīj sui q̄rebat. Jn se eī elemēta dū ꝓuertuntur sicut ī organo q̄litatis son⁹ īmutat̄: q oīa suum sonū custodiunt. Unde estimari ex ipso visu certo potest. Agrestia eī in aq̄tica ꝓuertebantur: et quecūq; erāt natātia ī terra trāsiebāt. Jgnis ī aq̄ valebat sup̄ suā vtutem: et aq̄ extīguētis nature obliuiscebat̄. Flamme ecōtrario coruptibiliū aīaliū ñ vexauerūt carnes coābulātiū: nec dissoluebāt illaz q̄ facile dissoluebat̄ sicut glacies bonā escā. Jn oīb⁹ ei magnificasti ꝓpl'm tuū dñe. et honorasti: q nō despexisti in oī tpe et in omni loco assistēs eis.

¶ Incipit prolog⁹ ihesu filīj sirach in librum ecclesiasticum.

Multoꝝ nobis q magnoꝝ per legē et ꝓphetas alioscq; qui secuti sūt illos sapiēcia demōstrata ē: ī quibꝫ oportet laudare isrl' doctrine et sapiēcie causa: qꝝ nōsolū ipos loquētes necesse est esse peritos: sedetiā extraneos posse et discētes q scribētes doctissimos fieri. Auus me⁹ ihesus postq̄ se ampli⁹ dedit ad diligē ciā lectōis legis q ꝓphetaꝝ q alioꝝ librorū q nob a parētibꝫ nostris ēditi sunt voluit et ipe scribere aliq̄d hoꝝ q̄ ad doctrinā et sapiaz ptinēt: vt desiderātes discere et illorū periti fieri magis magisq; attēdāt aīo: q ꝓfirmēt ad legitimā vitā. Decet itaq; venire vos cū beniuolētia et attētiori studio lectōz facere: q veniā habere ī illis ī q̄ bus videmur sequētes imaginē sapiētie: et deficere ī ꝓbꝝ ꝓpositōne. Nā deficiunt verba hebraica: qñ fuerit trāslata ad aliā linguā. Nō aūt solū hec: sed q ipa lex q ꝓphetē ceteraq; alioꝝ librorū nō paruā habēt differentiā qñ inter se dicunt̄. Nam in octauo q tricesimo āno tēporibꝫ ptolomei euergetis regis postq̄ pueni in egiptū: et cū multū tpis ibi fuissē īueni ibi libros relictos nō parue neq; ꝓtemnendē doctrine. Jtaq; bonū q necessariū putaui et ipe aliquā addere diligentiā q laborē interp̄tādi librū istū: q multa vigilia attuli doctrinā in spatō tpis ad illa que ad finē ducūt libru istū dare: et illis q̄ volūt animū intēdere et discere quēadmodū oporteat instituere mores qui scōm legē dñi ꝓposuerint vitam agere.

¶ Explicit plog⁹ ¶ Incipit liber ecclesiastic⁹

Omnis sapīa a dño deo ē: q cū illo fuit semp̄: et est ātē euū. Arenaz maris q pluuie guttas et dies seculi: q̄s dinumerauit: altitudinē celi et latitudinē terre et ꝓfundū abissi: quis dimēsus ē sapiētiā dei p̄cedentē oīa: q̄s inuestigauit p̄or oīm creata ē sapiēcia: q intellect⁹ prudētie ab euo. Fons sapīe verbū dei ī excelꝭ: q īgressus illi⁹ mandata eterna. Radix sapīe cui reuelata ē. q astucias illi⁹ q̄s agnouit: Disciplīa sapīe cui ꝛuelata ē et manifestata: et mltiplicatōez īgressus illi⁹ q̄s ītellexit: Un⁹ ē altissim⁹ creator oīm oīpotēs: q rex potēs. q metuēd⁹ nimis: sedēs sup̄ thronū illi⁹: q dominās de⁹. Ipe creauit illaz ī spiritu sancto: q vidit q dinumerauit q mēsus ē. Et effudit illam sup̄ oīa opera sua: q super omnē carnē scōm datū suū: q p̄bet illā diligētibꝫ se. Timor dñi glia q gl'iatō: q letitia q corona exultatōis. Timor dñi delectabit cor: q dabit letitiaz et gaudiū ī longitudinē dieꝝ. Timenti deum bene erit in extremis: et in die defunctionis sue benedicetur. Dilectio dei honorabilis sapiencia: q̄bus aūt apparuerit in visu. diligunt

eā: in visione ꝙ ī agnitōe magliū suoꝝ. In iciū sapiētie timor dñi: ꝙ cū fidelibꝫ ī vulua ꝓcreatus ē: ꝙ cū electis femis ḡdiet. et cum iustis ꝙ fidelibꝫ agnoscit. Timor dñi sciētie rligiositas. Religiositas custodiet et iustificabit cor: iocūditatē atq; gaudiū dabit. Timēti deū bene erit ī extremis et ī diebꝫ defunctōis illi⁹ bñdicet. Plenitudo sapiētie timere deū: ꝙ plenitudo a fructibꝫ illi⁹. Omnē domū illi⁹ implebit a generatōibꝫ: ꝙ receptacula a thesauris illi⁹. Corona sapiētie timor dñi: replēs pacē ꝙ salutis fructum: et vidit et dinumerauit eam. Utraq; aūt sūt dona dei. Scientiā ꝙ intellectū prudētie. sapiētia ꝓparicet: ꝙ gl'iam tenētiū se exaltat. Radix sapiētie ē timere deū: rami eī illi⁹ lōgeui. In thesauris sapiētie itellect⁹ ꝙ scīe religiositas: execratio aūt pctoribꝫ sapientia. Timor dñi expellit pctm. Nā q̄ sine timore ē nō poterit iustificari: iracūdia eī animositas illius subuersio ei⁹ ē. Usq; in tēpus sustiēbit patiēs: et postea redditio iocūditatis. Don⁹ sēsus. usq; ī tēpus abscōdet ꝟba illius: ꝙ labia multoꝝ enarrabūt sensū illi⁹. In thesauris sapie significatō disciplīe: execratō aūt pctori cultura dei. Fili ꝓcupiscens sapiētiā ꝓserua iusticiā: ꝙ deꝰ ꝓbebit illā tibi. Sapiētia eī ꝙ disciplīa timor dñi: q̄ bñplacitū ē illi fides ꝙ māsuetudo: ꝙ adimplebit thesauros illi⁹. Cōtumax nō sis. et incredibil' timori dei: ꝙ ne accesseris ad illū duplici corde. Ne fueris ypocrita in cōspectu hoīz: ꝙ ñ scādalizeris ī labijs tuis. Attēde ī ill' ne forte cadas. ꝙ adducas anime tue inhonoratōez: ꝙ reuelet deꝰ absconsa tua. et in medio sinagoge elidat te: qm̄ accessisti maligne ad dñm: et cor tuū plenū ē dolo ꝙ fallacia. Ca. .II.

Fili accedēs ad seruitutē dei. sta in iusticia ꝙ ī timore: ꝙ ꝓpara animā tuā ad tēptatōz. Deprime cor tuum ꝙ sustine: ꝙ īclina aurē tuam ꝙ suscipe ꝟba intellect⁹: ꝙ ne festines ī tēpus obductōis. Sustine sustētatōnes dei: ꝓiungere deo et sustine: vt crescat in nouissimo vita tua. Omne qđ tibi applicitū fuerit accipe. et in dolore sustine. ꝙ ī humilitate tua paciētiā habe: qm̄ ī igne ꝓbat aur ꝙ argentū: hoīes vero receptibiles in camīo humiliatiōis. Crede deo ꝙ recupabit te: et dirige viam tuā et spera in illū. Serua timorem illi⁹: ꝙ in illo veteraſce. Metuētes dñm sustinete misericordiā ei⁹: ꝙ ñ deflectatis ab illa ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi: ꝙ nō euacuabit merces vra. Qui timetis dñm speratē in illū: ꝙ in oblectatōz veniet vobis misericordia. Qui timetis dñm diligite illū: ꝙ illuīnabunt corda vra. Respicite filij natōes hoīm: et scitote q; null⁹ sperauit in dño. ꝙ ꝓfusus ē. Quis eī permānsit ī mādatis ei⁹: et derelict⁹ ē: Aut qs inuocauit eū: ꝙ despexit illū: Qm̄ pi⁹ ꝙ misericors ē deus: ꝙ remittet in die tribulatōnis peccata: ꝙ protector ē oīb⁹ exq̄rentibꝫ se in veritate. Ue duplici corde ꝙ labijs scelestis ꝙ manibꝫ malefaciētibꝫ: ꝙ pctori terrā ingredīēti duabꝫ vijs. Ue dissolutis corde. q̄ nō credūt deo: ꝙ ideo nō protegent ab eo. Ue bijs q̄ pdiderūt sustinētiā: ꝙ q̄ dereliq̄rūt vias rectas: ꝙ diuertērūt ī vias puas. Et qđ faciēt cū inspicere cepit dñs: Qui timēt dñm nō erūt incredibiles ꝟbo illi⁹: et q̄ diligūt illū ꝓseruabūt verbū illius. Qui timēt dñm inq̄rent q̄ bñplacita sūt ei: ꝙ q̄ diligūt eū replebunt lege ipi⁹. Qui timēt dñm ꝓparabūt corda sna: ꝙ ī ꝓspectu illi⁹ sāctificabūt aīas suas. Qui timēt dñm custodiēt māḋata illi⁹: ꝙ pacientiā habebūt usq; ad inspectōez illi⁹ dicētes. Si penitētiā nō egerim⁹ īcidem⁹ ī manus dñi: ꝙ nō ī man⁹ hoīm. Sicȝ ei magnitudinē illi⁹: sic ꝙ misericordia illi⁹ cū ipso ē. Ca .III.

Fili sapie ecclesia iustoꝝ: et nacio illoꝝ obediētia ꝙ dilectō. Judiciū pris audite filij dilecti: ꝙ sic facite vt salui sitis. Deꝰ em̄ honorauit patrez in filijs: et iudiciū matris exquirēs firmauit in filios. Qui diligit deuz exorabit pro peccatis et ꝓtinebit se ab illis et in oratōe diez exaudiet: ꝙ sicut q̄ thesaurizat ita et qui honorificat matrē suā. Qui honorat patrē suū iocundabit in filijs: ꝙ in die oratōnis sue exaudiet. Qui honorat patrē suum vita viuet lōgioꝝ: et qui obedit patri refrigerabit matrē. Qui timet dñm honorat parētes: ꝙ q̄si dñis seruiet bijs q̄ se genuerūt. In ope ꝙ sermōe et omni paciētia honora prez tuū vt supueiat tibi bñdictō a deo: ꝙ bñdictō illi⁹ in nouissimo manet. Benedictio patris firmat domos filioꝝ: maledictō aūt matris erabicat fūdamēta.

Ne gl'ieris ī cōtumelia pr̄is tui: nō em̄ est tibi gl'ia sed ꝓfusio. Gloria eī hoīs ex honore pr̄is sui: ⁊ dedecus filij. pater sine honore. Fili suscipe senectā patris tui ⁊ non ꝓtristes eū ī vita illi⁹: etsī defecerit sensu. veniā da: ⁊ ne spernas eū ī tua ꝺtutē. Elemosina eī pr̄is nō erit ī obliuione. Naz ꝑ peccato mr̄is restitueť tibi bonū: ⁊ in iustitia edificabiť tibi. ⁊ in die tribulatōnis ꝓmemorabiť tui: et sicut ī sereno glacies. soluent̄ pc̄a tua. Quāmale fame ē q̄ derelinq̄t pr̄em: ⁊ ē maledict⁹ a deo q̄ exasperat mr̄em. Fili ī māsuetudīe opa tua pfice: ⁊ sup hoīm gl'iaz diligeris. Quātomagn⁹ es humilia te ī oīb⁹. ⁊ corā deo īueīes gr̄am: qm̄ magna potētia dei solius: et ab humilib⁹ honorat̄ Altiora te ne q̄sieris: ⁊ fortiora te ne scrutat⁹ fueris: sed q̄ p̄cepit tibi de⁹ illa cogita semꝑ: ⁊ ī pluribꝫ opinionib⁹ ei⁹ ne fueris curios⁹. Nō est em̄ tibi necessariuz ea q̄ abscōdita sūt videre oculꝫ tuis. In supuacuis rebꝫ noli scrutari multiplicit̄: ⁊ ī pluribꝫ ei⁹ operib⁹ nō eris curios⁹. plurima eī sup sēsū hoīm ostēsa sūt tibi. Multos eī supplātauit suspitō illoꝝ: ⁊ ī vanitate ꝺtinuit sēsus illoꝝ. Cor duꝝ hēbit male ī nouissio: ⁊ q̄ amat piculū. ī illo pibit. Cor īgrediēs duas vias n̄ hēbebit successus: ⁊ p̄ui cor ī illꝫ scādalizabiť. Cor nequā ḡuabiť ī doloribꝫ: et pc̄or adiciet ad peccādū. Synagoge supborꝝ nō erit sanitas: frutꝝ eī pc̄ī eradicabiť ī illꝫ ⁊ nō intelligeť. Cor sapiētis ītelligitur ī sapīa: ⁊ auris bōa audiet cū oī ꝓcupiscēcia sapīaz Sapiēs cor ⁊ ītelligibile abstīebit se a peccatis: et ī opib⁹ iustitie successus habebit. Ignē ardētē extīguit aq̄: ⁊ elemosina resistit peccatis: ⁊ de⁹ ꝓspector est ei⁹ q̄ reddit gr̄am. Meminit īposterꝝ: et ī tpe casus sui inueniet firmamentū. Ca. .IIII.

Fili elemosinaz pauꝑis ne defraudes: ⁊ oculos tuos ne trāsuertes a paupe. Aīam esuriētē ne despere-ris: ⁊ nō exasperes pauperē in īopia sua. Cor īopis ne afflixeris: et nō ꝓtrahas datū āgustiāti. Rogatōez ꝓtribulati ne abicias: et n̄ auertas faciē tuā ab egeno. Ab īope ne auertas oculos tuos ꝓpter irā: et nō relinq̄s q̄rentib⁹ tibi retro maledicere. Maledicētis eī tibi ī amaritudīe aīe exaudiet̄ dep̄catio illi⁹: exaudi aūt eū qui fecit illū. Cōgregatōi pauꝑ affabilē te facito: ⁊ p̄sbitero hūilia aīam tuā: ⁊ magnato humilia caput tuū. Declia pauꝑi sine tristicia aurē tuā: ⁊ redde debitum tuū: ⁊ respōde illi pacifice ī māsuetudīe. Libera eū q̄ iniuriā patiť ꝺ manu supbi: ⁊ nō acide feras ī aīa tua. In iudicādo esto pupill' misericors vt pr̄. ⁊ ꝑ viro mr̄i illoꝝ: ⁊ eris tu velut fili⁹ altissimi obediēs: ⁊ miserebitur tui magisq̄ mater. Sapīa filijs suis vitaz insꝑirat: ⁊ suscipit exq̄rentes se: ⁊ p̄ibit in via iustitie. Et q̄ illā diligit. diligit vitā: et q̄ vigilauerīt ad illā ꝓplectent̄ placatorez ei⁹. Qui tenuerīt illā vitā hereditabūt: et q̄ ītroibit bn̄dicet de⁹. Qui seruiūt ei obsequētes erūt sc̄to: ⁊ eos q̄ diligunt illā diligit de⁹. Qui audit illā iudicabit gētes: ⁊ q̄ intueť illā ꝑmanebit cōfidēs. Si crediderit ei ꝑmanebit ⁊ hereditabit illā: ⁊ erūt ī ꝓfirmatōe creature illoꝝ: qm̄ ī tēptatōne ābulat cū eo ⁊ ī p̄mis eligit eū. Timorē ⁊ metū ⁊ ꝑbatōem īducet sup illū: ⁊ cruciabit illū ī tribulatōe doctrine sue donec tēptet eū ī cogitatōnib⁹ suis: ⁊ credat aīe illi⁹. Et firmabit illū ⁊ iter adducet directū ad illū: ⁊ letificabit illū ⁊ ꝺnudabit illi abscōsa sua: ⁊ thesaurizabit sup illū scīam et ītellectū iustitie. Si aūt oberrauerit dere liq̄t eū: ⁊ tradet eū ī man⁹ inimici sui. Fili ꝓserua tēpus: ⁊ deuita a malo. Pro aīa tua ne ꝓfūdaris dicere vez. Est eī cōfusio adducēs pc̄m: et ē ꝓfusio adducēs gl'iam et gr̄am. Ne accipias faciē aduersus faciē tuā: nec aduers⁹ aīaz tuā mēdaciū. Ne reuertaris primū tuū ī casu suo: nec r̄tieas ꝺbū ī tpe salutis. Nō abscōdas sapīaz tuā ī decore suo. In līgua eī sapīa dinoscit̄: et sēs⁹ ⁊ scīa ⁊ doctrina ī ꝺbo sēsati: ⁊ firmamentū ī opib⁹ iustitie. Nō cōtradicas ꝺbo veritatis vllomō: et de mēdatō ierudit̄is tue ꝓfūdē. Nō ꝓfūdaris ꝓfiteri pc̄a tua: et ne subicias te oī hoī ꝑ pc̄o. Noli resistere ꝓtra faciē potētis: nec coneris cōtra ictuz fluuij. Pro iustitia agonizare ꝑ aīa tua: ⁊ vsq̄ ad mortē certa ꝑ iustitia: ⁊ de⁹ expugnabit ꝑ te inimicos tuos. Noli citat⁹ esse ī līgua tua: ⁊ iutil' ⁊ remiss⁹ ī opib⁹ tuis. Noli esse sicut leo ī domo tua euertēs domesticos tuos: et oꝑimens subiectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendū ⁊ ad dandū collecta. Ca. .V.

NOli attẽdere ad possessiões iniqs: et ne dixeris ẽ mihi sufficiẽs vita. Nihil emꝫ ꝓderit in tpe vindictæ et obductõis. Ne seqris in fortitudine tua cõ cupiscentiã cordis tui: ⁊ ne dixeris ·Quõ potui: aut qs me subiciet ꝓpt facta mea: Deus aũt vindicãs vindicabit. Ne dixeris Peccaui: ⁊ qd mihi accidit triste: Altissimus emꝫ est paciens reddito. De ꝓpiciatu pcõrũ noli esse sine metu: neq addicias peccatũ sup peccatũ: ⁊ ne dicas . Miseratõ dñi magna ẽ: multitudis pcõꝝ meoꝝ miserebit . Misericordia emꝫ ⁊ ira ab illo cito ꝓximãt: ⁊ in pcõres respicit ira illi⁹. Ne tardes ꝯuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in diẽ. Subito emꝫ veniet ira dñi: et in tpe vindictæ dispdet te. Noli anxi⁹ esse in diuicijs iniustis: nõ emꝫ ꝓderũt tibi ĩ die obductõis ⁊ vindictæ. Non vẽtiles te in oẽm ventũ: ⁊ nõ eas in oẽꝫ viã. Sic emꝫ ois pcõr pbat in duplici lingua. Esto firmus ĩ via dñi ⁊ in veritate sẽsus tui ⁊ sciẽtia: ⁊ pseq tur te ũbũ pacis ⁊ iusticie. Esto mãsuetus ad audiendũ verbũ dei vt intelligas: et cũ sapiẽtia ꝓferes responsũ veꝝ. Si ẽ tibi in tellect⁹ respõde ꝓximo: sinautẽ man⁹ tua sit sup os tuũ: ne capiaris ĩ ũbo idiscplinato ⁊ ꝯfũdaris. Honor ⁊ gl'ia in sermone sẽsati: lingua vero ĩprudentis subuersio ẽ ipi⁹. Nõ appelleris susurro ĩ vita tua: ⁊ lingua tua ne capiaris ⁊ ꝯfũdaris. Sup furẽ emꝫ est cõfusio ⁊ penitẽtia: ⁊ denotatio pessima sup bilinguẽ: susurratori aũt odium ⁊ inimicitia ⁊ ꝓtumelia . Justifica pusillũ ⁊ magnũ similit'. Ca. .VI.

NOli fieri ꝓ aĩco inimicus ꝓximo. Improperiũ emꝫ ⁊ ꝓtumeliã mal⁹ hereditabit: ⁊ ois pcõr inuid⁹ et bilinguis. Nõ te extollas in cogitatiõe aĩe tue velut thaur⁹ ne forte elidat ũtus tua ꝓ stulticiã: ⁊ folia tua ꝯmedat et fructus tuos pdat: ⁊ relinquaris velut lignũ aridũ ĩ heremo. Aĩa eĩ nequã dispdet q se habz: ⁊ in gaudiũ inimicis dat illũ: ⁊ deducet in sortẽ ipioꝝ. Verbũ dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos: ⁊ lĩgua eucharis in bono hoĩe abũdabit . Multi pacifici sĩt tibi: et cõsiliari⁹ sit tibi vnus de mille. Si possides amicũ ĩ tẽptatõe posside eũ: et ne facile credas ei tẽpm . Est emꝫ amic⁹ scdz tẽpus suũ: ⁊ nõ ꝓmanebit ĩ die tribulatõnis. Et ẽ amic⁹ q cõuertit ad inimiciciã: et ẽ aĩcus q odiũ ⁊ rixã ⁊ cõuicia denudabit. Est aũt aĩcus soci⁹ mẽse: ⁊ nõ ꝓmanebit ĩ die necessitatis. Amic⁹ si ꝓmãserit fidꝫus. erit tibi ꝙsi coeqlis: ⁊ ĩ domesticis tuis fiducialit' aget. Si humiliauerit se cõtra te ⁊ a facie tua abscõderit se: vnanimẽ habebõ aĩcicĩã bonaz. Ab inimicis tuis separe: et ab amicis tuis attẽde. Amic⁹ fortis fidel' ꝓtectõ: q aũt ĩueĩt illũ ĩueĩt thesauꝝ Amico fideli nulla ẽ ꝓpatõ: ⁊ nõ ẽ digꝫ pondo ponderatõ auri ⁊ argẽti ꝓpt bonitatẽ fidei illi⁹. Amic⁹ fidel' medicamẽtũ vite ⁊ imortalitatis: ⁊ q metuũt dñm ĩueniũt illũ Qui timet deũ eqꝫ hẽbit aĩcicĩã bonã: qm scdz illũ erit amic⁹ illi⁹. Fili a iuuẽtute tua erudi pe doctrinã: ⁊ vsqꝫ ad canos ĩueies sapiẽtiã. Quasi is q arat ⁊ q seminat accede ad eã: ⁊ sustine bonos fruct⁹ illi⁹ . In ope eni ipi⁹ exiguũ laborab: ⁊ cito edes de generatõibus illi⁹. Quamalpa ẽ nimiũ sapiẽtia in doctis hoĩbus: ⁊ non ꝓmanebit ĩ illa exortis. Quasi lapidis ũtus pbatõ erit ĩ ill': ⁊ ñ te morabunt' ꝓicere illã. Sapiẽtia ei doctrine scdz nomẽ ẽ ei⁹: ⁊ nõ ẽ mlt'is manifesta. Quibus aũt ꝯgnita ẽ ꝓmanz vsqꝫ ad ꝯspectũ dei. Audi fili ⁊ accipe ꝯsiliũ ĩtellect⁹: et ne abicias ꝯsiliũ meũ. Inice pedẽ tuũ ĩ cõpedes illi⁹: ⁊ ĩtorques illi⁹ collũ tuũ. Subice humeꝝ tuũ ⁊ porta illã: et ne acciderĩs vicul'ei⁹. In ois aĩo tuo accede ad illã: et in ois ũtute tua ꝯserua vias ei⁹ . Inuestiga illã ⁊ manifestabit' tibi: ⁊ ꝓtinẽs fact⁹ ne de relinqs eã. In nouissimis emꝫ ĩueies requiẽ ĩ ea: ⁊ ꝯuertẽt' tibi ĩ oblectatõez. Et ẽrit tibi ꝯpedes ei⁹ in ꝓtectõz fortitudis ⁊ baselis ũtutis: ⁊ torques illi⁹ in stolã gl'ie. Decor eĩ vite ẽ in illa: ⁊ vincula illi⁹ alligatura salutis. Stola gl'ie indues eã: ⁊ coronã gẽtilatõis suppones tibi. Fili si attẽderis mihi disces eã: ⁊ si accomodaueris animũ tuũ sapiẽs eris ·Si ĩclĩaueris aurẽ tuã excipies doctrinã: ⁊ si dilexeris audire sapies eris. In mlt'itudie pbiterorꝝ prudẽtiũ sta: ⁊ sapie illoꝝ ex corde ꝯiũgẽ: vt oẽz narratõz dei possis audire: ⁊ ꝓuerbia laudis nõ effugiãt a te. Etsi videris sẽsatũ euigila ad eũ ⁊ gd⁹ hostioꝝ illi⁹ extẽat pes tu⁹. Cogitatũ tuũ habe ĩ ꝓceptis dei. ⁊ ĩ mãbatis illi⁹ maxie assidu⁹ esto: ⁊ ipe dabit tibi cor:: ⁊ ꝯcupiscẽtia sapie dabit' tibi. Ca. ·VII·

Noli facere mala ⁊ nõ te apprehendẽt: discede ab iniq̃ ⁊ deficiẽt mala abs te. Fili nõ semines mala ĩ sulcis iusticie: ⁊ nõ metes ea ĩ septuplũ. Noli qrere ab hoĩe ducatũ: neq; a rege cathedrã honoris. Nõ te iustifices ante deũ qm̃ agnitor cordis ipe ẽ: ⁊ penes regẽ noli vel le videri sapiẽs. Noli qrere fieri iudex nisi valeas ǒtutæ irrũpere iniqtates: ne forte extimescas faciẽ potẽtis: ⁊ ponas scãdalũ i agilitate tua. Nõ pecces ĩ multitudĩe ciuitatis. nec te ĩmittas ĩ pplm: neq; alliges duplicia peccata. Nec eĩ ĩ vno eris ĩmũis Noli esse pusillanimis in aĩo tuo: exorare ⁊ facere elemosinaz ne despicias: Ne dicas in multitudĩe munerũ meorũ respiciet deus: et offerẽte me deo altissimo. munera mea suscipiet. Nõ irrideas hoĩez ĩ amaritudĩe aĩe: ẽ em̃ q̃ humiliat ⁊ exaltat circũspector de⁹. Noli amare mẽdaciũ aduersus frem tuũ: neq; ĩ aĩcum sil'iter facias. Noli velle mẽtiri oĩe mẽdaciũ: assiduitas eĩ illi⁹ nõ ẽ bona. Noli ǒbosus esse ĩ multitudine pbiterorũ: ⁊ ñ iteres ǒbũ ĩ oratõe tua. Nõ oderis laboriosa opa: ⁊ rusticatõz creatã ab altissimo. Nõ te r̃putes ĩ ml'titudĩe idisciplĩatorũ: meñto ire qm̃ ñ tardabit. huilia valde spũm tuũ: qm̃ vĩdicta carnis ipij. ignis ⁊ ǒmis. Noli puaricari ĩ aĩcum pecunia differẽte: neq; fr̃ez tuũ carissimũ auro spreueris. Noli discedẽ a ml'iere sẽsata ⁊ bona quã sortit⁹ es ĩ timore dñi: gcia ei verecũdie illi⁹ sup̃ aurũ. Nõ ledas seruũ ĩ veritate opantẽ: neq; mercenariũ dantẽ aiaz suã. Beru⁹ sẽsat⁹ sit tibi dilectus q̃si aĩa tua: ñ defraudes illũ libtate: neq; inopẽ derelinq̃s illũ. Pecora tibisũt attẽde ilis: si sũt vtilia pseuerẽt apd̃ te. Filij tibi sũt erudi illos: ⁊ cura illos a puericia illorũ. Filie tibi sũt fua corp⁹ illaꝝ: ⁊ ñ ostẽdas hylarẽ faciẽ tuã ad illas. Trade filiaz ⁊ grãde op⁹ feceris: ⁊ hoĩ sẽsato da illam. Mulier si ẽ tibi scd̃m aĩaz tuã ñ picias illã: ⁊ odibili nõ credas te ĩ toto corde tuo. Honora pẽm tuũ: et gemit⁹ mr̃is tue ne obliuiscaris. Meñto qm̃ nisi p illos nat⁹ nõ fuisses: ⁊ retribue ill'qũo ⁊ illi tibi. In tota aĩa tua time dñm: ⁊ sacerdotes illius sãctifica. In oĩ ǒtutæ dilige eũ q̃ te fecit: ⁊ mĩstros ei⁹ ne derelinq̃s. Honora deũ ex tota aĩa tua ⁊ honorifica sacerdotes: ⁊ purga te cũ brachijs. Da ill'pt̃e sicut mandatũ ẽ tibi p̃micia ⁊ purgatõis: et de negligẽtia tua purga te cũ paucis. Datum brachioꝝ tuoꝝ et sacrificiũ sãctificatõnis offeres dño ⁊ iicia sctoꝝ: ⁊ paupi porrige manũ tuaz vt pficiat̃ ꝓpiciatõ ⁊ bñdictio tua: gcia dat⁹ ĩ ꝓspectu oĩs viuẽtis: ⁊ mor tuo ñ phibeas gciã. Nõ desis plorãtibo in ꝓsolatõe: ⁊ cũ lugẽtibo ãbula. Nõ te pigeat visitare ifirmũ: ex hijs eĩ ĩ dilectõe firmaberis. In oĩbo opibo tuis meõrare novissia tua: ⁊ ieternũ ñ peccab. Ca. VIII.

Non litiges cũ hoĩe potẽte: ne forte icidas ĩ man⁹ illi⁹. Nõ ꝓtẽdas cũ viro locuplete: ne forte ꝓ̃ te ꝓstituat litẽ tibi. Mlt̃os eĩ pdidit aurũ ⁊ argẽtũ: ⁊ vsq; ad cor regũ extendit ⁊ cõuertit. Nõ litiges cũ hoĩe lĩguato et nõ strues in ignẽ illi⁹ ligna. Non ꝓmũices hoĩ idocto: ne male de pgenie tua loquat̃. Ne despicias hoĩez auertentẽ se a pcto: neq; ĩproperes ei. Meñto qm̃ oẽs ĩ corruptõe sum⁹. Ne spernas hoĩez ĩ sua senectute: etenĩ ex nob̃ senescũt. Noli de mortuo inimico tuo gaudẽ: sciẽs qm̃ oẽs moriemur: ⁊ ĩ gaudium volum⁹ veĩre. Ne despicias narratõez pbiterorũ sapiẽtũ: ⁊ ĩ puerbijs eorũ ꝓuersare. Ab ipis eĩ disces sapĩam ⁊ doctrinaz ĩtellect⁹: ⁊ fruere magnatis sine q̃rela. Nõ te p̃tereat narratõ seniorũ: ipi eĩ didicerũt a p̃ib̃o suis. Qm̃ ab ipis disces ĩtellectũ: ⁊ ĩ tpe necessitatis dab̃ respõsũ. Nõ ĩcendas carbones pctorũ argues eos: ⁊ ne ĩcendaris flãma ignis pctorũ illorũ. Ne ꝓ̃ faciez stes cõtumelioſi: ne sedeat q̃si ĩsidiator ori tuo. Noli fenerari hoĩ fortiori te: q̃ si feneraueris q̃si pditũ habe. Nõ spõdeas super ǒtutẽ tuã: q̃ si spopõderis q̃si r̃stituẽs cogita. Nõ iudices ꝓ̃ iudicẽ: qm̃ scd̃m qd̃ iustũ ẽ iudicat. Cũ audace non eas ĩ vĩa: ne forte gr̃uet mala sua ĩ te. Ipe eĩ scd̃m volũtatẽ suã vadit: ⁊ simul cũ stultitia illi⁹ peries. Cũ iracũdo non facias rixã ⁊ cũ audace nõ eas in desertũ: qm̃ quasi nihil est ante illũ sanguis: ⁊ vbi nõ est adiutorium elidet te. Cũ fatuis cõsilium non habeas: non em̃ poterũt diligere nisi que eis placent. Coraz extraneo ne facias ꝓsiliũ: nescis eĩ quid pariet. Non omni hõi cor tuum manifestes: ne forte ĩferat tibi graciã falsam et ꝓuicieẽ tibi. Ca. IX.

Non zeles mulierē sin⁹ tui: ne ostē
dat sup te malicīā doctrine nequā
nō des mulieri ptātem aīe tue: ne
igrediat in ⁊tutē tua ⁊ ꝓfūdaris. Ne respi
cias mulierē multiuolā: ne fortē īcidas in
laqos illi⁹. Cū saltatrice ne assidu⁹ sis nec
audias illā: ne fortē peas in efficacia illi⁹
Virginē ne ꝓspicias: ne fortē scādalizeris
ī ꝺcore illi⁹. Ne des fornicarijs animā tuā
ī vllo: ne ptes te ⁊ hēditatē tuā Noli circū
spicere ī vicis ciuitatis: nec oberraueris ī
plateis illi⁹. Auertē faciē tuā a mlīere cō
pta: ⁊ ne circūspicias spē3 alienā· Propt̄
spēm mlīeris mlti pierūt: ⁊ ex hoc ꝓcupi
scētia q̄si ignis exardescit. Oīs mulier que
est fornicaria q̄si stercus in via ab omnib⁹
ptereuntib⁹ ꝓculcabit̄. Speciez mulieris
aliene multi āmirati. ſprobi facti sūt: col
loquiū em̄ illi⁹ q̄si ignis exardescit. Cū ali
ena muliere ne sedeas omnino. nec accum
bas cū ea sup cubitū: ⁊ nō altriceris cum
illa ī vino ne fortē ꝺclinet cor tuū in illā:
⁊ sanguine tuo labaris in ꝑditionē. Ne de
relīquas amicū ātiquū: nou⁹ em̄ nō erit
simil illi. Vinū nouū amic⁹ nouus: vetē
rescet: ⁊ cū suauitatē bibes illud. Non ze
les gloriā ⁊ opes peccatoris: nō em̄ scis q̄
futura sit illi⁹ subuersio. Non placeat tibi
iniuria īiustoꝝ: sciēs qm̄ vsq; ad inferos
nō placebit impi⁹. Longe abesto ab hoīe
pt̄atem hñtē occidē di: et nō suspicaberis
timorē mortis. Etsi accesseris ad illū no
li aliq̄ ꝓmittere: ne fortē auferat vitam
tuā. Cōmunionē mortis scito: qm̄ ī medio
laqoꝝ īgredieris: ⁊ sup dolētiū arma am
bulab̄. Acꝺm virtutē tuā: caue tē a ꝓrio
tuo: ⁊ cū sapiētib⁹ et prudētib⁹ t̄cta. Viri
iusti sīt tibi ꝓmune: ⁊ in timore ꝺi sit tibi
gl̄iatio: ⁊ ī sēsu sit tibi cogitat⁹ dei: et oīs
enarratio tua in p̄ceptis altissimi. In ma
nu artificū opa laudabūt̄: ⁊ p̄ncipes ꝑpl̄i
in sapiētia ſmonis sui: ī sēsu vero seniorū
ꝺbū. Terribil ē ī ciuitate sua hō līguos⁹: ⁊
temerari⁹ ī ꝺbo suo odibil erit. Ca. X.

Vdex sapiēs iudicabit ꝑpl̄m suū: ⁊
prīcipat⁹ sēsati stabil erit. Secū
dū iudicē ꝑpl̄i sic ⁊ mīster ei⁹: ⁊ q̄l
rector ē ciuitatis: tales ⁊ īhabitātes ī ea.
Rex īsipiēs ꝓdet ꝑpl̄m suū: ⁊ ciuitates in
habitabunt̄ ꝑ sensū prudentiū. In manu
dei pt̄as terre: ⁊ exp̄cabil oīs iniqtas gētiū
⁊ vtilē doctorē ī tpe suscitabit sup illā. In
manu dei pt̄as hōis: ⁊ sup faciē scribe im
ponz honorē suū. Omnis īiurie primi ne
memineris: et nihil agas ī opib⁹ iniurie.
Odibil cora deo ē ⁊ hoīb⁹ superbia: ⁊ exp̄cbi
lis oīs iniqtas gētiū. Regnū a gēte ī gētē
trāsfert̄ ꝑter iniusticias ⁊ īiurias ⁊ ꝓtu
melias ⁊ diuersos dolos. Auaro aūt nihil
ē sceleſti⁹. Quid superb terra et cinis: Nihil
ē iniq̄us q̄ amare pecuniā. Dic em̄ et ani
mā suā venalē hz: qm̄ ī vita sua piecit in
tima sua· Oīs potētatus breuis vita: lan
guor pliꝝ⁹ ḡuat medicū. Breuē lāguo
rē p̄cidit medic⁹: sic ⁊ rex hodie est: ⁊ cras
morie. Cū em̄ morie hō: hēditabit ſpē
tes ⁊ bestias ⁊ vmes. Iniciū superbie hōis a
postatare a deo: qm̄ ab eo q̄ fecit illū re
cessit cor ei⁹: qm̄ iniciū p̄cti ē oīs superbia.
Qui tenuerit illā adīplebit̄ maledictis: et
subuertet eū in finē. Propterea exhonora
uit dñs ꝓuētus malorꝝ: ⁊ ꝺstruxit eos vsq;
ī finē. Sedes ducū superboꝝ ꝺstruxit de⁹: ⁊
sedere fecit mites ꝑ eis. Radices gētiū su
perbaꝝ arefecit de⁹: et plātauit hūiles ex
ipis gētib⁹. Terras gētiū euertit dñs: ⁊ p
didit eas vsq; ad fūdamētum. Arefecit ex
ipis ⁊ dispdidit eos: ⁊ cessare fecit mēoriā
eoꝝ a terra Memoriā superboꝝ p̄dit de⁹:
⁊ reliq̄t memoriā hūiliū sēsu. Nō ē creata
hoīb⁹ superbia: neq; iracūdia natūi mulier.
Semē hoīz honorabil hoc q̄ timet deū:
sem̄ aūt hoc exhonorabit̄ q̄ ꝑterit māda
ta dñi In medio fratꝝ rector illoꝝ ī hono
re: ⁊ q̄ timēt dñz erit in ocul illi⁹ Filia diui
tū honoratoꝝ ⁊ paupeꝝ timor ꝺi ē: noli ꝺ
spicē hoīez iustū pauperē: ⁊ ñ magnifica
re virū pctorē diuitē. Magn⁹ ē iudex ⁊ po
tēs ē ī honore: ⁊ ñ ē maior illo q̄ timz deū.
Seruo sēsato liberi fuiēt: ⁊ vir prudēs et
disciplīat⁹ ñ murmurabit corrept⁹: ⁊ in
sci⁹ ñ honorabit̄. Noli extollē te ī faciēdo
ope tuo: ⁊ noli cūctari i tpe angustie. Me
lior ē q̄ opat̄ ⁊ abūdat in oīb⁹: q̄ q̄ gl̄iat̄
⁊ eget pane.. Fili ī mānsuetudie serua aīaz
tuā: ⁊ da illi honorē scōz meritū suū. Per
cantē ī aīam suā q̄s iustificabit: Et q̄s bo
norificabit exhonorantē aīaz suā: Paup
gl̄iat̄ ꝑ disciplinam ⁊ timorē suū: ⁊ ē hō q̄
honorificat̄ ꝑt̄ substantiā suā. Qui autē
gl̄iat̄ ī pauptatē: q̄ntomagis ī substātia:
Et q̄ gl̄iat̄ ī sōstātia: pauptatē vereatur.

Capitulum XI.

Sapiencia humiliati exaltabit caput illi⁹:et in medio magꝝtoꝝ consedere illum faciet. Nō laudes viꝝ in specie sua:neqꝫ spernas hoīez ī visu suo. Breuis in volatilibꝫ apis: et iniciū dulcoris hꝫ fructus illi⁹. Ne glorieris in vestitu vnq̄:nec in die honoris tui extollaris. Oīa mirabilia opa altissimi soli⁹:et gloriosa et absconsa et inuisa opa illi⁹. Multi tiranni sederunt in throno:ꝛ insuspicabilis portauit dyadema. Multi potentes oppressi sunt valde:et gloriosi traditi sunt in manꝰ alteroꝝ. Priusq̄ interroges ne vitupes quenq̄: et cū interrogaueris corripe iuste. Priusq̄ audias ne rñdeas verbū:ꝛ in medio seniorum ne addicias loqui. De ea re q̄ te non molestat ne certeris ꝛ in iudicio peccantium ne psistas. Fili ne in multis sint actus tui: ꝛsi dines fuēis ñ eris īmunis a delicto Si em̄ secut⁹ fueris ñ apprehēdes:ꝛ ñ effugies si precurreris. Est hō laborans ꝛ festinans ꝛ dolens impi⁹:ꝛ tantomagis ñ abūdabit. Est hō marcidus egens recupatōne plus deficiens vtute ꝛ abūdans pauptate: et oculus dei respexit illū in bono ꝛ erexit eū ab hūilitate ipsi⁹. ꝛ exaltauit caput ei⁹ et mirati sunt in illo mlti et honorauerūt deū. Bona ꝛ mala. vita ꝛ mors:pauptas et honestas:a deo sunt. Sapia ꝛ disciplina et sciētia legis apd dñm:dilectō ꝛ vie bonoꝝ apd ipsū. Error ꝛ tenebre pctōribꝫ pcreata sūt. Qui aī exultāt in malꝰ psenescūt ī malo. Dacō dei iustis pmāet:ꝛ pfect⁹ illi⁹ successus habebit inetnū. Est q̄ locupletat̄ pce agēdo ꝛ hec ps mercedis illi⁹ in eo q̄ dicit. Inueni reqez mihi ꝛ nūc māducabo de bonis meis solus:ꝛ nescit qd tēmp⁹ pereat ꝛ mors appropinq̄t ꝛ flinq̄t oīa alijs ꝛ morie Data in testamēto tuo ꝛ in illo colloqre:ꝛ in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteresce. Ne māseris ī opibꝫ pctōꝝ. Cōfide aī in deo:ꝛ mane ī loco tuo:facile ē em̄ in oculꝫ dei subito honestaē paupez. Bñdictō dei ī mercedē iusti festinat ꝛ ī bonoē velociꝫ pcess⁹ illi⁹ fructificat. Ne dicas. qd ē mihi op⁹ ꝛ q̄ erit mihi ex hoc bona! Ne dicas. Sufficiēs mihi sū:ꝛ qd ex hoc pessimabor! In die bonoꝝ ne īmemor sis malorꝝ:ꝛ ī die maloꝝ ne īmemor sis bonoꝝ:qm̄ facile ē corā deo in die obit⁹ retribuere vnicuiq̄ sm vias suas. Malicia horę obliuionem facit luxurie magne:ꝛ in fine hois denudatō opeꝝ illi⁹. Añ mortē ne lauderes hoīem quenq̄: qm̄ in filijs suis agnoscit vir. Non oēm hoīem inducas ī domū tuā: multe em̄ sunt insidie dolosi Sicut em̄ eructuant p̄cordia fetentiū ꝛ sicut pdix īducit̄ ī caueā ꝛ vt caprea ī laqum sic ꝛ cor superboꝝ: ꝛ sicut pspector videns casū primi sui. Bona em̄ in mala puertens īsidiat̄:ꝛ ī electis īponet maculā. A scintilla em̄ vna augebit̄ ignis:ꝛ ab vno doloso augebit̄ sanguis: hō vero pctor sāguini insidiat̄. Attende tibi a pestifero. fabricat em̄ mala:ne forte induca sup te substannatōez īppetuū. Admitte ad te alienigenaz ꝛ subuertet te in ebine:ꝛ

Sabalienabit te a vijs ꝓpijs. Ca. XII.

I bñfeceris scito cui feceris:ꝛ erit grā in bonis tuis multa. Bñfac iusto et inuenies retributōez magnaz:ꝛ si nō ab ipso:certe a dño. Non ē ei bñ q̄ assidu⁹ ē in malis ꝛ elemosinas ñ danti:qm̄ ꝛ altissim⁹ odio hꝫ pctōres:et miset⁹ ē penitētibꝫ. Da misrōi. et ne suscipias pctōrem:et impijs et pctōribꝫ reddet vindictaz:custodiēs eos in diē vindicte. Da bono et ñ recepis pctōrem: bñfac humili et ñ dederis impio. Prohibe panes illi dare:ne in ipsis potentior te sit. Nam duplicia mala inuenies in oībꝫ bonis q̄cūq̄ feceris illi:qm̄ ꝛ altissim⁹ odio hꝫ pctōres:ꝛ impijs reddet vindictā. Non agnoscet̄ in bonis amic⁹:ꝛ ñ abscondet̄ in malꝫ inimic⁹. In bonis viri inimici illi⁹:ī tristicia ꝛ ī malicia illi⁹. amic⁹ agnit⁹ ē. Non credas īimico tuo inetnū. Sicut ei eramentū. erugīat neq̄cia illi⁹:ꝛ si hūiliat⁹ vadat curu⁹. abice aīm tuā ꝛ custodi te ab illo. Nō statuas illū penes te nec sedeat ad dextrā tuaz ne puersus stet ī loco tuo: ne forte puers⁹ ī locū tuū inqrat cathedrā tuaz:ꝛ ī nouissimo agnoscas vba mea ꝛ ī sermonibꝫ meis stimulēis. Quis miserebit̄ in cātatorī a ꝓpte pcusso ꝛ oībꝫ q̄ appropiāt bestijs! Sic ꝛ q̄ comitat̄ cū viro iniq̄:ꝛ obuolut⁹ ē in pctis ei⁹. Una hora tecū pmanebit:si aī declinaueris ñ supportabit̄. In labijs suis indulcat inimic⁹:ꝛ in corde suo insidiat̄ vt subuertat te ī foueam. In oculꝫ suis lacrimat̄ inimic⁹:ꝛ si inuenerit tēp⁹. ñ saciabit̄ sanguine:ꝛ si īcurrerit tibi mala. inuenies eū illic prior ē. In oculꝫ suis lacrimat̄ inimic⁹:et q̄si adiuuans suffodiet

plantas tuas. Caput suuz mouebit7 plau=
debit manu:et multa susurrans ꝓmutabit
vultū suum. Ca.XIII.

Qui tetigerit picez inq̄nabit ab ea:
et q̄ ꝓmunicauerit superbo ībuet su=
pbiam. Pondus sup se tollit q̄ bo=
nestiori sepmūicat:7 ditiori te ne soci⁹ fue=
ris. Quid ꝓmunicabit cacabo ad ollaz. Qñ
em̄ se collisērit ꝓfrīget. Diues īiuste aget
7 fremebit:paup aī lesus tacebit. Si lar=
git⁹ ei fuēis assumet te:7si ñ habuēis dēlī=
q̄t te. Si habes ꝓsuiuet tecū7 euacuabit te:
et ipse ñ dolebit sup te. Si nccī⁹ illi fueris
supplantabit te:7 subridens spē dabit nar=
rans tibi oīa bona7 dicet q̄d op⁹ est tibi:et
cōfūdet te ī cib⁹ suis. donec exinaniat bis et
ter:7 in nouissimo deridet te. Et postea vi=
dens dēlinq̄t te:7 caput suū mouebit ad te
Humiliaē deo: 7 expecta man⁹ ei⁹. Attēde
ne seduct⁹ī stulticiam hūilieris. Noli eē hu
milī in sapīa tua:ne hūiliat⁹ in stulticiam
seducaris. Aduocat⁹a potētioē discede:ex
hoc eī magis te aduocēbit. Ne īprobꝰ sis:ne
īpingaris:7 ne longe sis ab eo:ne eas ī ob
liuionē. Ne ītineas ex eq̄ loqui cū illo:nec
credas mltis verb illi⁹. Ex multa eī loq̄la
tēptabit te:et subridens introgabit te. De
abscōditis tuis īimicis anim⁹ illi⁹ ꝓfuabit
vba tua:7 ñ pcet de malicia7 de vicul. Ca=
ue tibi 7 attende diligenē audītui tuo: qm̄
cū subuersiōe tua ambulas. Audiēs vero
vba illa q̄i ī sōnis vide:7 euigilabis. Omni
vita tua. dilige deū7 īuoca illū ī salute tua
Omne aīal diligit sibe sibi:sic 7 oīs hō ꝓxim
sibi. Oīs caro ad sibem sibi ꝓiūgē:7 oīs hō
sibi sui sociabit. Si ꝓmunicabit lup⁹ agno
aliq̄ñ:sic pcōr iusto. Que cōmunicatō sctō
homī ad canē:aut q̄ ps bona diuiti ad pau
pem:Venatō leonis onager ī deremo:sic 7
pascua sūt diuitū paupes. Et sicut aboīa=
tō est superbo hūilitas:sic7 expectio diuitis
paup. Diues ꝓmot⁹ ꝓfirmaē ab amicis su=
is: hūilis aī cū cecidēit expellē7 a notis.
Diuiti decepto mlti recupatores: locut⁹ē
superba 7 iustificauerūt illū. Humilis decept⁹
est:insup et arguit. Locut⁹ē sensate:7 nō
est ei dat⁹ loc⁹. Diues locut⁹ē et oēs tacu=
erūt:7 vbū illi⁹ vsq; ad nubes ꝓducēt. Paup
locut⁹ē:7 dicūt. Quis ē h:Etsi offenderit:
subuertēt illū. Bona ē substātia cui nō est
pcm ī ꝓsciētia:7 neq̄ssima ē pauptas ī ore

Eccles

impij. Cor hoīs immutat faciē illi⁹:siue in
bono siue ī malo. Vestigiū cordis boni7 fa
ciē bonā difficile inuenies:7 cū labore Ca.
Beat⁹ vir q̄ non ē lapsus. XIIII.
vbo ex ore suo et ñ est stimulat⁹ in
tristicia delicti. Felix q̄ nō habuit
anī sui tristiciaz:7 ñ excidit ab spe sua. Diro
cupido 7 tenaci sine rōne ē substātia:7 boī
liuido ad q̄d auz! Quod aceruat ex aio suo
īiuste alijs ꝓgregat:7 ī bonis illi⁹ ali⁹ luxu=
riabit. Qui sibi nequā ē cui alij bon⁹ erit!
Et ñ iocūdabit in bonis suis. Qui sibi in=
uidet nihil ē illi neq̄us 7 hec ē reddītō ma=
licie illi⁹. Etsi bñfecēit. ignorāt7 ñ volens
facit:7 ī nouissimo maīfestat maliciā suā.
Nequā est ocul⁹ liuidi:7 auertēs faciē suā:
7 despicies aīam suā. Insaciabil⁹ ocul⁹ cu=
pidi ī pte iniq̄tatis: ñ saciabit. donec ꝓsū=
mat arefaciēs aīam suā. Ocul⁹ mal⁹ ad ma
la:7 ñ saciabit:pane ībigēs 7 ī ēsticia erit
sup mēsam suā. Fili si habes bñfac tecū:et
deo dignōs oblatōnes offer. Memor esto q̄m
mors ñ tardat:7 testamētū īferoz:q; demō
stratū est tibi. Testamētū em̄ h⁹ mūdi morte
morieē. Añ mortez bñfac amico tuo:7 fm
vires tuas exporrigēs da paupi nō defrau
dēis a die bono 7 pticla diei boni ñ te ptēr
reat. Nonne alijs flinq̄s dolores 7 labores
tuos! In diuisione sortis da 7 accipe:7 iu=
stifica aīam tuā. Añ obitū tuū opare iusti
ciam:qm̄ ñ est apud inferos īuenire cibū.
Oīs caro sicut venū veterascet7 sicut foliū
fructificās ī arbore viridi. Alia generāt7
alia deiciūt:sic generatō carnis 7 sāguinis
7 alia finit:7 alia nascit. Omne op⁹ corru=
ptibile ī fine deficiet et q̄ illud opāt ibit cū
illo. Et omne op⁹ electū iustificabit:7 qui
opāt illud honorabit in illo. Beatus vir q̄
in sapīa morabit:7 q̄ in iusticiam medita=
bit:7 in sensu cogitabit circūspectōem dei.
Qui excogitat vias illi⁹ī corde suo.et ī ab=
scōditis suis intelligēs:vadens p⁹ illam q̄i
inuestigator:7 in vijs illi⁹ ꝓsistens. Qui re=
spicit p fenestras illi⁹:7 ī ianuis illi⁹ audi=
ens. Qui reqescit iuxta domū illi⁹:7 in pa=
etibꝰ illi⁹ figens palū. Statuet casulam su=
am ad man⁹ illi⁹:et reqescent ī casula illi⁹
bona p eū. statuet filios suos sub tegimi=
illius:7 sub ramis illi⁹ morabit. Proteget
sub tegimine illi⁹ a feruore:7 in gloria ei⁹
requiescet. Ca. XV.

Qui timet deum faciet bona⁊ q̄ continens ē iuſticie apprehēdet illa⁊: ⁊ obuiabit illi q̄ſi mr̄ honorificata: ⁊ q̄ſi mulier a v̄ginitatꝫ ſuſcipiet illū. Cibabit illū pane vitꝫ⁊ ītellect⁹: ⁊ aq̄ ſapie ſalutaris potabit illū. Et firmabit̄ in illo et ñ flectet̄: ⁊ ꝓtinebit illū⁊ ñ ꝓfundet̄: ⁊ exaltabit illū apud ꝓxīos ſuos. Et ī medio eccl'ie apiet os ei⁹: et adimplebit illum ſpū ſapie et intellect⁹: ⁊ ſtola gl'ie veſtiet eū. Jocūditatē⁊ exultatōem theſaurizabit ſup illū: et noie eēno hēditabit illum. Boīes ſtulti nō apprehēdent illa⁊: ⁊ boīes ſenſati obuiabūt illi. Boīes ſtulti ñ vidēbūt ea⁊: longe eſt ab eſt a ſuꝑbia⁊ dolo. Viri mēdaces ñ erūt illi⁹ memores: ⁊ viri veraces inuenient̄ in illa: ⁊ ſucceſſū habebūt uſq; ad īſpectōez dei. Nō ē ſpecioſa laus ī ore pctōris: q⁊ ñ eſt a dño miſſus: qm̄ a deo ꝓfecta ē ſapīa. Sapie em̄ dei aſtabit laus: ⁊ ī ore fidēli abundabit: et dñator dabit eam illi. Nō dixēis. p deū abeſt: q̄ eī odit ne feceris. Nō dicas ille me īplanauit. ñ ei neceſſarij ſunt ei boīes īpij. Oīe exēcmentū erroris odit dñs: ⁊ ñ erit amabile timentibꝫ eū. Deꝰ ab inicō ꝓſtituit boīem: ⁊ reliq̄t illū in manu ꝓſilij ſui. Adiecit mādata⁊ p̄cepta ſua. Si volueris mādata ꝓſuare ꝓſuabūt te: ⁊ ī ꝑpetuū fidem placitaꝫ ſuare. Apoſuit tibi aquaz⁊ ignē: ad q̄ voluēis porrige manū tuā. añ boīez vita⁊ mors: bonū⁊ malū. Q̄d placuerit ei dabit̄ illi. qm̄ multa ſapīa dei. ⁊ fortis ī potentia⁊ videns oēs ſine inēmiſſione. Oculi dñi ad timētes eū: ⁊ ipe agnoſcit oēm opaz boīs. Nemī mādauit impie agē: ⁊ nemī dedit ſpaciū peccādi. Non ei ꝓcupiſcit multitudinē filioꝝ infidēliū⁊ iutiliū. Ca. XVI.

Ne iocunderis in filijs impijs ſi multiplicent̄: nec oblectēris ſup ipſos ſi ñ eſt timor dei ī illis. Nō credas vitē illoꝝ: nec reſpexēis ī laborez eoꝝ. Melior eſt ei vn⁹ timens deū: q̄ mille filij impij. Et vtile ē mori ſine filijs: q̄ reliq̄re filios īpios. Ab vno ſēſatu habitabit̄ p̄ria⁊ a tribus impijs deſeret̄. Multa talia vidit oculus me⁹ et fortiora hoꝝ audiuit auris mea In ſinagoga peccantiū exardebit ignis: ⁊ in gentē incredibili exardeſcet ira. Nō exoraueꝛt ꝓ peccatis ſuis antiq̄ gigantes q̄ deſtructi ſūt ꝓfidētes ſue vtuti: ⁊ ñ pepcit pegrinatōi illoꝝ: ſed p̄cuſſit eos: ⁊ expectus ē eos pre ſupbia verbi illoꝝ. Non miſertus ē illis totam gentē ptēs: ⁊ extollentem ſe in peccatis ſuis. Et ſicut ſexcētamilia pedituꝫ q̄ congregati ſunt ī duricia cordis ſui: etſi vn⁹ fuiſſet ceruicat⁹ mirꝫſi fuiſſet īmunis. Miſcdia ei⁊ ira ē cū illo: potens exoracō ⁊ effūdens irā. ſm miſcdiam ſuā: ſic correctō illi⁹. boīem ſm opa ſua iudicat. Nō effugiet ī rapina pctōr: ⁊ ñ retardabit ſufferētia miſcdiam facientis. Oīs miſcdia faciet locū vnicuiq̄ ſm meritū opm ſuoꝝ: ⁊ ſm ītellectū pegrinatōis illi⁹. Nō dicas. A deo abſcōdar⁊ ex ſūmo q̄s opis mei memorabit̄: In ꝓplo magno ñ agnoſcar. Que ē em̄ aīa mea ī tamīmēſa creatura! Ecce celū et celi celoꝝ. abiſſ⁹⁊ vniuerſa tra q̄ ī eis ſūt in cōſpectu illi⁹ ꝓmouebūt: montes ſil' ⁊ colles ⁊ fūdamēta tre: ⁊ cū ꝓſpexēit illa de⁹ tremoē cōcutient̄. Et in oīb⁹ hijs īſenſatū ē cor: et omne cor ītelligit̄ ab illo: ⁊ vias illi⁹ q̄s ītelligit! Et pcella quaz nec ocul⁹ vidit homīs! Naz pluria illi⁹ opa ſūt in abſcōd: ſed opa iuſticie ei⁹ q̄s enūciabit aut q̄s ſuſtinebit! Lōge eī eſt teſtamētū a q̄buſdaz: ⁊ inꝛroga tō boīm īpſūmatōe ē. Qui mīorat̄ corde cogitat ſtulta. Audi me fili⁊ diſce diſc iplīaz ſenſ⁹ ⁊ ī verb⁹ meis attēde ī corde tuo ⁊ dicaz ī eq̄tate diſciplīaz ⁊ ſcrutabor enarraē ſapīaz ⁊ ī verb⁹ meis attēde ī corde tuo: ⁊ dico ī eq̄tate ſpūs. vtutes q̄s poſuit de⁹ ī opa ſua ab initō: ⁊ ī vēitate enūcio ſcietiā ei⁹. In iudicio dei opa ipi⁹ ab inicō: ⁊ ab īſtitutōe bōiz ipoꝝ diſtīxit ptes illoꝝ: ⁊ inicia eoꝝ ī gentibꝫ ſuis. Ornauit iet̄nū opa illoꝝ: nec eſurieſt nec loborauerūt: ⁊ nō deſtitꝛūt ab opibus ſuis. Unuſq̄ſq; pxīm ſibi ñ āguſtiabit vſq; inet̄nū. Nō ſis īcredibil' verbo illi⁹ ꝓ hec in tra⁊ de⁹ reſpexit: ⁊ impleuit illā bonis ſuis Aīa aī oīs vital' denūciauit añ facie ipi⁹⁊ ipa itꝝ ſuerſio illoꝝ. Ca. XVII

Deus creauit de terra boīem: et ſm ymaginē ſua⁊ fecit illū. Et itꝝ cōuertit illū in ipſa⁊: ⁊ ſm ſe feſtiuit illū virtute. Numeꝝ dieꝝ⁊ tēp⁹ dedit illi: et dedit illi pt̄atem eoꝝ q̄ ſunt ſup terrā. Poſuit timorē illi⁹ ſup oēm carnem: ⁊ dñat⁹ē beſtiaꝝ⁊ volatiliū. Creauit ex ipo adiutoriū ſil' ſibi: ꝓſiliū⁊ linguā⁊ oc'los ⁊ aures ⁊ cor dedit ill' excogitādi: ⁊ diſciplīa ītellect⁹ repleuit illos. Creauit ill' ſcieciā ſpūs:

sensu impleuit eos illos: et malas bona oñ-
dit illi. Posuit oculm ipsos sup cordia illos
oñdé illis magnalia operis suos vt nomé scti
ficatois collaudent et gliari in mirabilib illi
li: et magnalia enarrét operis eius. Addidit illi
disciplinaz et legé vitæ héditauit illos. Testa
mentu eternu pstituit cu illis: et iusticias iu-
dicia sua oñdit illi. Et magnalia honoris eius
vidit oculus illos: et honoré vocis audieru au
res illos: et dixit illis. Attédite ab oi iniq.
Et mádauit illi: vnicuiq de prio suo. Clie
illos corá illo sut sép: ñ sunt abscóse ab o-
culis ipi? In vnáquáq gété pposuit rectoré
et ps dei isrl facta é manifesta. Et oia opa il
los velut sol i pspcu dei: et oculi eius sine ité-
missióe ispiciétes i vijs eos. Nó sunt abscó
sa testamta p iiqtaté illos. Et ois iiqtas e-
os i pspcu dei. Elemosina viri qsi saccul?
cu ipso: et grám hois qi pupillá pduabit: et
postea rsurget et retribuet illi tributoez vni-
cuiq i caput ipos et puertit i iferioés ptes
re. Penitétibo at dedit viá iusticie: et pfir-
mauit deficiétes sustiné et destiauit illi sorté
veritatis. Cóuerté ad dñz et rliq pcá tua:
pcare añ faciē dñi: et minue offédicla. Re-
uerté ad dñm et auerté ab iiusticia tua et
nimis odito exectioné et cognosce iusticias
et iudicia dei et sta i sorte ppositois et oónis
altissimi dei. Jn ptes vade scli scti: cu viuis
et dantib pfessioné deo. Nó demoreris i er-
rore ipios: añ mortē confité. A mortuo qi
nihil perit cófessio. Cófitéberis viuens: vi-
u? et san? cófitébéis et laudab deu: et gliabe-
ris i miseratoibo ei?. Quámag miscdia dñi
et ppiciato illi? cóuertétibo ad se. Nec ei oia
pñt esse i hoibo: qm ñ est imortal filio hois
et i vanitate malicie placuert. Quis luci-
di? sole: Et h deficiet. Aut qd nequs q? qd
excogitauit caro et ságuis: Et hoc arguet.
Virtute altitudis celi ipe conspicit: et oes
hoies terra et cinis.

Ca.XVIII.

Qui viuit ineternu creauit oia sil.
Deus solus iustificabit: et manet
inuict? rex inetnu. Quis sufficiet
enarrae opa illi? Quis ei iuestigabit mag
lia ei? Virtute at magnitudis ei? qs enu-
ciabit: Aut qs adiciet enarrare miscdiam
ei?: Nó est minuere neq adicé: nec é inue-
nire magnalia dei. Cu consumauerit hó tunc
incipiet: et cu qeuerit opabit. Quid est hó
et q est grá illi?: et qd est bonu: aut qd ne-
quam illius: Numerus diez hominum vt
multum centu anni: quasi gutte aq maris
deputati sunt: et sicut calcal? arene. sic exi-
gui áni in die eui. Propt hoc pacies é de?
illis: et effudit sup illos miscdiaz suá. Vidit
pcuptione cordis eos qm mala é: et cogno-
uit subuersione illos qm nequam é. Jdeo
adimpleuit ppiciatoez suam i illis: et oñdit illi
viam eqtatis. Miserato hois circa prim su-
um: miscdia at dei sup oez carné. Qui mi-
scdiaz ht docet et erudit: qsi pastor gregem
suu. Misereato excipiés doctna miserato
et q festiant i iudicijs ei?. Fili i bonis ñ des
qrelam: et i omni dato ñ des tristicia verbi
mali. Nóne ardoré frigerabit ros: Sic et
verbu meliusq datu. Nóne ecce verbu sup
datu bonu: Sz vtq cu hoie iustificato.
Stult? acriter improperabit et dat? idisciplati
tabescé facit oculos. Añ iudiciu para iusti
ciaz tibi: et antéq loqris disce. Añ lánguoré
adhibe medicinam: et añ iudiciu introga te
ipm: et in pspcu dei iuenies ppiciatoez. Añ
languoré humilia te: et in tpe infirmitatis
oñde puersatoez tua. Non ipediaris orare
sép: et ne péaris vsq ad mortē iustificari:
qm merces dei manet inetnu. Añ oónem
prepa aiam tuá: et noli ee qsi hó q témptat
deu. Memto ire i die cósumatois: et tép? re-
tributois i puersatoe facies. Memto paup-
tatis i tpe abúdancie et necessitate pauptа-
tis i die diuicia. A mane vsq ad vespam
imutabit temp?: et hec oia citata in oculis
dei. hó sapiés in oib metuit: et i diebo deli-
cto attédet ab iertia. Ois astut? agscit sa-
pia: et iueniéti eá dabit pfessioné. Sensa-
ti i verb: et ipsi sapient egert: et intellexert
veritate et iusticiaz: et imploraueru puerbia
et iudicia. p? concupias tuas ñ eas: et a vo
lutate tua auerté. Si prestes aie tue con-
cupias ei?: faciet te i gaudiu iimicis tuis.
Ne oblectéris in turb: nec i mobicis. Assi-
dua em est cómissio eos. Ne fueris medio-
cris i cótentoe ex fenore: et ñ est tibi nihil i
seculo. Eris em inuid? vite tue.

Ca.XIX.

Operarius ebriosus non locupleta-
bit: et q spernit modica palati dedi-
bet. Vinum et mulieres apostata-
re faciunt sapientes: et arguent sensatos: et
qui se iungit fornicarijs erit nequam. Pu-
tredo et vermes hereditabunt illum: et ex-
tolletur in exemplum maius: et tolletur de

numero aīa eī. Qui credit cito leuis coꝛde
est ꝛ mīorabiī: ꝛ q̄ delinq̄t in aīam suam ī-
sup hēbiī. Qui gaudet iniq̄tatē denotabiī
et q̄ obit coꝛreptōez minuet vita: ꝛ q̄ obit
loq̄citatē extīguit maliciam. Qui peccat ī
aīam suam penitebit: ꝛ q̄ iocūdat in mali
cia denotabiī. Ne itꝛes vbū duꝝ ꝛ nequā:
et ñ mīorabēis: amico ꝛ inimico noli nar-
rare sensū tuū: etsi ē tibi delictū noli denu-
dare. Audiet eī teꝛ custodiet te: ꝛ q̄i defēdēs
pt̄m odiet te: ꝛ sic aderit tibi semp. Audi-
sti verbū aduersus pꝛīm tuū: ꝓmoꝛiat ī te:
fidens qm̄ te ñ dirūpet. A facie verbi ptu-
rit fatu: tanq̄ gemit pt infātis Sagitta
ifixa femoꝛi canis: sic verbū in coꝛde stulti
Coꝛripe amicū. ne forte ñ itellexēit ꝛ dicat
ñ feci: aut si fecēit: ne itꝛ addat facē. Coꝛ
ripe pꝛīm ne forte ñ dixerit: ꝛ si dixerit ne
forte itꝛet. Coꝛripe amicū. sepe eī fit ꝓmis
sio: ꝛ ñ omni verbo credas. Est q̄ labiī li-
gua sua: ꝛz ñ ex aīo. Quis ē em̄ q̄ ñ deliq̄rit
in līgua sua? Coꝛripe amicū antēq̄ ꝓmine-
ris. ꝛ da locū timoꝛi altissimi: qꝛ oīs sapīa
timoꝛ dei. Et ī illa timē deū: ꝛ ī omni sapīa
dispositō legis. Et ñ est sapīa neq̄cie disci-
plina: et ñ est cogitat bon pctōꝝ pꝛudē-
tia. Est pꝛudencie neq̄cia ꝛ ī ipsa exet̄tio: et
ē insipiēs q̄ minuiī sapīa. Melioꝛ ē hō qui
minuiī sapīa ꝛ deficiens sensu ī timoꝛe dei:
q̄ q̄ habūdat sensu ꝛ trāsgrediī legē altissi-
mi. Est solercia certa ꝛ ipa iniq̄: et ē q̄ emit
verbū certū enarrās veritatē. Est q̄ neq̄ter
būiliat se et īteriora eī plena sūt dolo: et ē
iust q̄ se nimiū submittit a multa humili-
tatē: ꝛ ē iust q̄ incliat faciē suam ꝛ figit ñ
vidē se qđ ignoratū est. Etsi ab ībecillitatē
viriū vetet peccare: si iuenēit tēp malefa-
ciendi malefaciet. Ex visu cognoscit vir: ꝛ
ab occursu faciei cogscit sensat. Amict
coꝛpis et risus dentiū ꝛ ingressus hoīs. enū-
ciāt de illo. Est coꝛrept mēdaꝝ ī ira ꝓtu-
melios: ꝛ ē iudiciū qđ ñ ꝓbat esse bonū: et
ē tacens ꝛ ipse ē pꝛudens. ¶ Ca. XX.

1 Clambonum est arguere q̄ irasci et
ꝓfitentē in oꝛone ñ phibē. Cōcupīa
spadonis deuirginauit iuuēculā.
lic q̄ facit p vim iudiciū iniquū. Quambo-
nū est coꝛreptū manifestare pnīam: sic em̄
effugies volūtariū pt̄m. Est tacēs q̄ inue-
niī sapiens: ꝛ ē odibilis q̄ ꝓcaꝝ ē ad loq̄n-
dū. Est aī tacens et ñ hns sensū loq̄le: et ē
tacens sciens tempus apti tpis. Homo sa-
piens tacebit vsq̄ ad tēpus: lasciu aī et ī-
pꝛudens ñ seruabit tēpus. Qui multis vtiī
verb ledit aīam suam: et q̄ pīatē sibi assu-
mit iniuste odiet. Est ꝓcessio in malis viro
indisciplinato: et ē inuencō in detrimentū.
Est datū qđ non ē vtile: et ē datū cui ret-
bucō duplex. Est ꝓter gl̄iam minoratō: et
est q̄ ab būilitatē leuabit caput Est q̄ mlta
redimat modico pcio: ꝛ ī stituēs ea ī septu-
plū. Sapiens ī verb seip̄m amabilē facit:
gr̄e aī fatuoꝝ effundent. Dat insipiētis ñ
erit vtil tibi: oculi eī illi septēplices sunt.
Exigua dabit et multa īꝓopabit: et aptio
oꝛis illi inflāmacō est. Hodie fenerat q̄s ꝛ
cras expetit: ꝛ odibilis est hō hmōi. Fatuo
ñ erit amicus: et ñ erit grā in bonis illi.
Qui em̄ edunt panē illius false līgue sunt.
Quociens et q̄nti irridebūt eum! Neq̄ em̄
qđ habendū erat directo sensu distribuit:
sil̄r et qđ non erat habendū. Lapsus false
līgue q̄i q̄ in pauim̄to cadēs: sic lapsus ma
loꝝ festinant veniet. hō athars q̄si fabula
vana: et in oꝛe disciplinatoꝝ assidua erit.
Ex oꝛe fatui ꝛprobabiī pabola: ñ em̄ dicit
illā in tpe suo. Est q̄ vetat pre īopia pecca
re: ꝛ ī reqe illa stimulabiī. Est q̄ pdet aīaz
suam pre ꝓfusione: et ab īpꝛudencia psone
pdet eam: psone aī acceptōne pdet se. Est q̄
pre ꝓfusione pmittit amico: et luctus ē eū
inimicū gtis. Obpꝛobriū nequā in hoīe mē
datiū: et in oꝛe īdisciplinatoꝝ assidue erit.
Potioꝛ fur. q̄ assiduitas viri mēdacis: p-
ditōem aī ambo hēditabunt. Moꝛes hoīm
mendaciū sine honoꝛe: et ꝓfusio illoꝝ cum
ipsis sine intermissione. Sapiens in verb p-
ducet seip̄m ꝛ hō pꝛudens placebit magtis.
Qui opat terrā suam īaltabit aceruū fru-
gum: et q̄ opat iusticiam ipse exaltabiī: q̄
vero placet magtis. effugiet iniq̄tatē Exe-
nia ꝛ dona excecāt oculos iudicū ꝛ q̄i mut
ī oꝛe auētit coꝛrectōes eoꝝ Sapīa abscōsa
et thesaur īuisus: q̄ vtilitas in vtrisq̄: Me-
lioꝛ est q̄ celat insipīam suam: q̄ hō qui ab
scondit sapīam suam. ¶ Ca. XXI

Fili peccasti: nō adicias itꝛ: sed de
pstinis depcare vt tibi dimittant.
Quasi a facie colubꝛi fuge pcta ꝛ si
accesseris ad illa suscipiēt te. Dentes leonis
dentes ei interficientes aīas hoīz. q̄i rūphea bis
acuta oīs iniq̄tas: plage illi ñ est sanitas.

Obiurgatio.⁊ iniurie annullabũt substantiã:⁊ dom⁹ q̃ nimis locuplex ẽ annullabit̃ supbia:sic substãtia supbi eradicabit̃. Dep̃ catõ paupis ex ore vsq; ad aures ei⁹ pueniet⁊ iudiciũ festiãto adueniet illi. Qui odit correptõez vestigiũ est pctõris:⁊ q̃ tiet deũ cõuertet̃ ad cor suũ. Not⁹ alõge potens lingua audaci⁊ sensat⁹ scit labi se ab illo Qui edificat domũ suã ĩ pẽdijs alienis:q̃ĩ q̃ colligit lapides suos ĩ hieme. Stupa collecta sinagoga peccãtiũ ⁊ cõsumatõ illoꝝ flãma ignis. Via peccãtiũ cõplanata lapidibo:et ĩ finẽ illoꝝ ĩferi⁊ tenebre⁊ pene. Qui custodierit iusticiã. cõtinebit sẽsũ ei⁹:cõsumatõ timoris dei. sapia⁊ sensus. Nõ erudiet̃.q̃ ñ ẽ sapiens ĩ bono. Est aũ ĩsipiẽtia q̃ abũdat ĩ malo:⁊ ñ est sensus vbi ẽ amaritudo. Sapiẽtis sciẽtia tanq̃ inũdatõ abũdabit:⁊ cõsiliũ illi⁹ sicut fons vite pmanet. Cor fatui q̃si vas cõfractũ:et oẽm sapiam ñ tenebit. Verbũ sapiẽs qcũq; audierit scius laudabit⁊ adiciet:audiuit luxuriosus ⁊ displicebit illi:⁊ piciet illud pt⁹ dorsũ suũ. Narratõ fatui q̃si sarcina ĩ via:nam ĩ labijs sensati inuenie⁊ grã. Os prudentis q̃rit̃ in eccl̃ia: ⁊ ẽba illi⁹ cogitabũt in cordibo suis. Tanq̃ dom⁹ exẽmiata sic fatuo sapia:⁊ sciẽcia sẽsati ĩenarrabilia ẽba. Cõpedes ĩ pedibo:doctrina stulto:et q̃si vicula manuũ sup manũ dextrã. Fatu⁹ in risu inaltat vocẽ suaz: vir aũ sapiẽs vix tacite ridebit. Ornamẽtum aureũ prudẽti docẽna⁊ q̃i bc̃hiale in bc̃hio dextro. Pes fatui facil̃ in domũ primi ⁊ bõ pit⁹ cõfundet̃ a psona potẽtis. Stult⁹ a fenestra r̃spiciet ĩ domũ:vir aũ erudit⁹ foras stabit Stultitia hois auscultare p ostiũ:⁊ prudens g̃uabit̃ ꝓtumelia. Labia ĩprudẽtium stulta narrabũt:ẽba aũ prudentiũ statera ponderabũt̃. In ore fatuoꝝ cor illoꝝ: et in corde sapiẽtiũ os illoꝝ. Dũ maledicit ĩpi⁹ diabolũ⁊ maledicit ipse aiaz suã. Susurro ꝓq̃nabit aiam suã ⁊ in oibo odiet̃:et q̃ permanserit odiosus erit:tacit⁹ ⁊ sensat⁹ honorabit̃.

Ca. XXII.

In lapide luteo lapidat̃ piger ⁊ oẽs loquent̃ illi⁹ aspnatõnem. De stercore boũ lapidat⁹ ẽ piger⁊ oĩs q̃ tetigerit eũ excuciet man⁹. Cõfusio pr̃is ẽ de filio indisciplĩato:filia aũ fatua ĩ demioratõem fiet. Filia prudens hẽditas viro suo: nam q̃ cõfundit.cõtumelia ẽ genitoris. Et

pr̃em et vix confundit audax:⁊ ab impijs non minorabit̃:ab vtrisq; aũ inhonorabit̃ Musica ĩ luctu ĩportuna narratõ:flagella et docẽna in omni tpe sapia. Qui docet fatuũ:quasi q̃ ꝯglutinat testam. Qui narrat verbũ ñ audiẽti:q̃si q̃ excitat dormientẽ de g̃ui sõno. Cũ dormiẽte loq̃t̃ q̃ enarrat stulto sapiam:⁊ in fine narratõis dicit. Quis est h̄:Super mortuũ plora.defecit ei lux ei⁹: et sup̃ fatuũ plora:defecit ei sensus ei⁹. Modicũ plora sup̃ mortuũ:qm̃ requit. Requissimi ei requissima vita.sup̃ mortẽ fatui Luct⁹ mortui septẽ dies:fatui aũ ⁊ impij oẽs dies vite illoꝝ. Cũ stulto ne multũ loq̃ris:et cũ insensato ne abieris. Serua te ab illo vt ñ molestiaz habeas:⁊ ñ coinq̃naberis ĩ pctõ illi⁹. Deflecte ab illo et inuenies requem:et ñ accidiaberis ĩ stultitia illi⁹. Sup̃ plũbũ q̃d g̃uabit̃:Et qd̃ illi aliud nomẽ q̃ fatu⁹: Arenam⁊ salẽ⁊ massaz ferri facili⁹ ẽ ferre: q̃ hoiem ĩprudentẽ ⁊ fatuũ ⁊ impiũ. Sicut loramẽtum ligneũ colligatũ fundamẽto edificij ñ dissolue⁊:sic⁊ cor ꝑfirmatũ in cogitatõne cõsilij. Cogitat⁹ sensati.ĩ omni tpe l̃ metu ñ dep̃uabit̃. Sicut palee ĩ excelsis⁊ cemẽta sine ĩpensa posita ꝓt̃ facie venti ñ pmanebũt. Sic et cor timidũ cogitatõe stulti ꝓt̃ impetũ tioris ñ resistet. Sicut ornat⁹ arenosus ĩ pietre lĩpido.sic⁊ cor trepidũ in cogitatõne fatui omni tpe ñ metuet:sic⁊ q̃ ĩ pceptis dei pmanet semp. Pũgens oculũ educit lacrĩas:⁊ q̃ pungit cor ꝓfert sensũ. Mittes lapides ĩ volatilia deiciet illa:sic⁊ q̃ ꝓximũ⁊ si pduxeris gladiũ ñ desperes:est em̃ regressus ad amicũ. Si aperuerit os tristem metuas:est em̃ ꝓcordatõ:excepto cõuitõ et ĩproperio et supbia⁊ misterij reuelatõne ⁊ plaga dolosa. In hijs oĩbo effugiet amic⁹ Fidem possidẽ cũ amico in pauptate illi⁹: vt et in bonis illi⁹ letẽris. In tpe tribulatõnis illi⁹ pmane illi fidelis:vt in hẽditate illi⁹ cohẽres sis. Ante ignẽ camini vapor et fum⁹ ignis inaltat̃:sic⁊ ante sanguinẽ maledicta⁊ cõtumelie et mine. Amicũ salutare ñ confundaris. A facie illi⁹ ñ me abscõdam:etsi mala mihi euenerint per illum. sustiebo. Omnis q̃ audiet cauebit se ab eo. Quis dabit ori meo custodiam:⁊ super labia mea signaculũ certũ: vt nõ cadam ab ipsis et lĩgua mea perdat me.

Ca. XXIII.

astinus

Omine pater ⁊ dñator vite mee ne
derelinquas me in cogitatu et con-
silio eox: nec sinas me cadē in illa
exprobratōne. Quis supponit in cogitatu
meo flagella ⁊ in corde meo doctrinam sa-
pie. vt in ignoratōibo eox non pcant mihi
et non appareant delicta eox. et ne abīcre-
scant ignorancie mee et multiplicent delī-
cta mea et pcā mea abundent: et incidam
in cōspectu aduersariox meox. ⁊ gaudeat
inimicus meus: Dñe pr̄ et deus vite mee
ne derelinquas me in cogitatu illox. Extol-
lentiam oculox meox ne dederis mihi: et
omne desiderium auerte a me. Aufer a me
ventris concupias: et concubit⁹ concupie
ne apprehēdant me: et animo irreuerenti⁊
infreni⁹ ne tradas me. Doctrinam oris
audite filij: et q̄ custodierit illam non piet
labijs suis. nec scādalizabit in opib⁹ neqs-
simis. In vanitate sua apprehēdit peccator
et supb⁹ et maledictus scandalizabit in il-
lis. Juratōni non assuescat os tuum: multi
em̄ casus in illa. Nominatō vero dei nō sit
assidua in ore tuo: et nomīb⁹ sanctox ne
admiscearis: qm̄ non eris īmunis ab eis.
Sicut em̄ seruus interrogat⁹ assidue a li-
more non minuit: sic omnis iurans et no-
minans in vo a pcō non purgabit. Vir
multum iurans implebit iniq̄tate: et non
discedet a domo illi⁹ plaga. etsi frustraue-
rit fratrez. delictum illius sup ipsum erit: etsi
dissimilauerit delinq̄t dupliciter: ⁊ si in va-
cuum iurauerit nō iustificabit. Replebit
em̄ retribucōne dom⁹ illi⁹. Est ⁊ alia loq̄la
contria in mortem: non inueniat in here-
ditate iacob. Et hm̄ a miscōibus omia hec
auferent: et in delictis non voluptabunt.
Indisciplinose loq̄le non assuescat os tuū:
est em̄ in illa verbum pcti. Memento pr̄is
et mr̄is tue in medio em̄ magnox posistis:
ne forte obliuiscat te deus in conspectu il-
lox: et assiduitate tua infatuat⁹ improprīū
paciaris: ⁊ maluisses non nasci: ⁊ diem na
tiuitatis tue maledicas. Homo assuetus in
verbis improperij. in omnib⁹ diebus suis nō
erudiet. Duo genera abundant in pcīs: ⁊
tercīū adducit irā ⁊ pditōez. Anima calli-
da q̄i ignis ardens. nō extīguet donec aliq̄d
glutiat: et hō nequam in ore carnis sue. nō
desinet donec incendat ignē. Homini for-
nicario ois panis dulcis: non fatigabitur
transgrediens usq; ad finem. Omnis homo
q̄ transgredit lectum suū contemnens in
aīam suam et dicens q̄s me videt: tenebre
circūdant me⁊ pietes cooperiūt me⁊ nemo
circūspicit me quez vereor: delictox meox
non memorabit altissim⁹: ⁊ non intellexit
qm̄ omnia vidit oculus illi⁹: qm̄ expellit a
se timorē dei hmōi hōis timor ⁊ oculi hoīm
timentes illū: et n̄ cognouit qm̄ oculi dñi
multoplus lucidiores sup solem sūt. circū-
spicientes oēs vias hoīm et pfundū abissi⁊
hoīm corda: intuentes in abscōditas ptes.
Dño em̄ deo antēq̄ crearent omnia sunt
agnita: sic⁊ pt⁹ pfectū respicit oīa. Hic⁊ in
platēis ciuitatis vindicabit: q̄i pullus eq̄n⁹
fugabit: ⁊ vbi non sperauit apprehēdet. Et
erit dedecus oīb⁹: eoq; non intellexerit ti-
orem dñi. Sic et mlier omnis relinq̄ns vir
suū peccabit: et statuens hereditatē ex ali-
eno mr̄imonio. Primo em̄ in lege altissimi
incredibilis fuit: et scō⁹ vir suū dereliq̄t:
tercio in adulterio fornicata est: et ex alio
viro filios statuit sibi. Hec in eccl̄iam ad-
ducet: et in filios ei⁹ respiciet. Non ēdent
filij ei⁹ radices: ⁊ rami ei⁹ nō dabūt fructū.
Et delinq̄nt in maledictū memoriam illi⁹.
et dedecus illi⁹ non delebit. Et agnoscent q̄
derelicti sunt. qm̄ nihil meli⁹ ē q̄ timor dei.
et nihil dultius q; respicē in mandatis dñi.
Gloria magna est sequi dñm: lōgitudo em̄
dier̄ assumet ab eo.

Ca. XXIIII.

Sapientia laudabit aīam suam: et
in dño honorabit. Et i medio pl̄i
sui gloriabit: et in eccl̄ijs altissimi
apiet os suū. Et in cōspectu virtutis illi⁹
gloriabit: ⁊ in medio pl̄i sui exaltabit. Et
in plenitudine scta admirabit: ⁊ in multi-
tudine electox hēbit laudez: ⁊ int̄ bñdictos
bñdicet dicēs. Ego ex ore altissimi pdiui:
pmogenita ante oēm creaturaz. Ego feci ī
celis vt oriret lumē indeficiens: ⁊ sicut ne-
bula texi oēm carnē. Ego in altissimis ha-
bitaui: ⁊ thron⁹ me⁹ in colūna nub. Girum
celi circuiui sola et pfundū abissi penat̄ui
⁊ in fluctib⁹ maris ambulaui: ⁊ ī omni tra
steti. Et ī omni pl̄o ⁊ in oī gētē pmatū ha
bui: ⁊ oīm excellentiū⁊ hūiliū corda vtute
calcaui. Et ī hijs oīb⁹ requem q̄siui: ⁊ in hē-
ditate dñi morabor. Tūc pcepit⁊ dixit mi-
hi creator oīm: ⁊ q̄ creauit me requeuit ī ta-
bnacl̄o meo ⁊ dixit mihi. In iacob īhabita

et in isr'l hereditare: ⁊ in electis meis mittę radices. Ab initō ⁊ añ scla creata sum: et vsq; ad futurꝫ sclm ñ desinam: ⁊ in hītatōne sctā coram ipo mīstraui. Et sic ī sy̆on firmata sum: ⁊ in ciuitate sctificata silr̄ requeui: et in ihrlm pt̄as mea. Et radicaui ī pl'o honorificato: et ī ptes dei mei hēditas illi⁹: ⁊ ī plenitudīe sctōꝫ detētō mea. Quasi cedrus exaltata sum ī libano: ⁊ q̄si cipressus in mōte sy̆on. Quasi palma exaltata sum ī cades: ⁊ q̄si plantatō rose ī iericho. Quasi oliua specōsa ī cāpis: ⁊ q̄i platan⁹ exaltata sum iuxta aquā in plateis. Sicut cinamomū ⁊ balsamū ar omatizans odorē dedi: q̄si mirra electa dedi suauitatez odoris. Et q̄si storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula ⁊ gutta ⁊ q̄i libann⁹ ñ icisus vaporaui habitatōez meaz ⁊ q̄si balsamū ñ mixtū odor me⁹. Ego q̄si therebint⁹ extēdi ramos meos: ⁊ rami mei honoris et gr̄e. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatem odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. Ego mr̄ pulcre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sctē spei. In me grā oīs vie ⁊ veritatis: ī me oīs spes vite ⁊ vtutis. Trāsite ad me oēs q̄ ꝓcupiscitis me: ⁊ a generatōnib⁹ meis īplemī. Spūs em̄ me⁹ sup mel dulcis: ⁊ hēditas mea sup mel ⁊ fauū: memoria mea ī generatōnes seculoꝫ. Qui edūt me adhuc esuriēt: ⁊ q̄ bibūt me adhuc siciēt. Qui audit me ñ ꝓfundet̄: ⁊ q̄ opant̄ in me ñ peccabūt: q̄ elucidāt me vitam eternaz habebūt. Hec oīa liber vite ⁊ testamtū altissimi ⁊ agnitō veritatis. Legē mādauit moy̆ses ī pceptis iustitiaꝫ: ⁊ hēditatē dñi iacob ⁊ isr'l promissiones. Posuit dauid puero suo excitaē regē ex ipo fortissimū: et in throno honoris sedentē in sempit̄nū. Qui īplet q̄i phison sapiaz ⁊ sicut tigris ī diebꝫ nouoꝫ. Qui adimplet q̄si eufrates sensū: q̄ multiplicat q̄si iordanis ī tpe messis. Qui mittit disciplinā sicut lucē: ⁊ assistens q̄si gy̆on in die vindemie. Qui pficit pmus scire ipam: ⁊ ifirmior ñ inuestigabit eaz. A mari em̄ abūdabit cogitatō ei⁹: ⁊ ꝓsiliū illi⁹ in abisso magna. Ego sapia effudi flumina: ego q̄i trames aq̄ immēse de fluuio. Ego q̄i fluuius torrix: ⁊ sicut aq̄duct⁹ exiui a paradiso. Dixi rigabo ortū plantatōnū: ⁊ inebriabo ptus mei fructū. Et ecce fact⁹ est mihi ēmes abundans: et fluui⁹ meus appropinquat ad mare. Qm̄ doctrinam q̄si antelucanum illumino omnib⁹: et enarrabo illaz vsq; ad longinquum. Penetrabo omnes inferiores partes terre: et inspiciam omnes dormientes: et illuminabo omnes sperātes in dño. Adhuc doctrinam q̄si ꝓphetiam effundam: et relīquam illaz q̄rentib⁹ sapiam: et ñ desinaz ī pgenies illoꝫ vsq; in euū sctm. Videte qm̄ non soli mihi laboraui: sed omnib⁹ exq̄rentib⁹ veritatem.

Ca. XXV

In tribꝫ placitum est spūi meo que sunt pbata coram deo et hominibus. Concordia fratꝫ. ⁊ amor primoꝫ. et vir ⁊ mulier bñ sibi consencientes. Tres spēs odiuit aīa mea et aggr̄uor valde aīe illoꝫ: paupem supbum. ⁊ diuitē mendacez: et senem fatuum et insensatū. Que ī iuuētute tua ñ congregasti: quō in senectute tua inuenies ea? Quam specōsum caniciei iudiciū: ⁊ presbiteris cognoscē consiliū. Quā specōsa veteranis sapia ⁊ glorios intellect⁹ et consiliū. Corona senum in multa pitia: et gloria illoꝫ timor dei. Nouem īsuspicabilia cordis magnificaui: et decimū dicam in līgua hoīb⁹. Homo q̄ iocundab̄ in filiis: viuens et videns subuersionē inimicoꝫ suoꝫ. Beat⁹ q̄ habitat cū muliere sensata: et q̄ līgua sua ñ est lapsus: ⁊ q̄ nō fuit indignis se. Beat⁹ q̄ inuenit amicū veꝫ: et q̄ enarrat iusticiā auri audienti. Quā magn⁹ q̄ inuenit sapiam et scienciaz: sed ñ est super timentē deum. Timor dei sup oīa se suposuit: Beat⁹ hō: cui donatū est habe timorem dei. Qui timet illū: cui assimilabit̄? Timor dei inicium dilectōis ei⁹: fidei aī inicium agglutinādū est ei. Omnis plaga ēsticia cordis est: et oīs malicia neq̄cia mulieris. Et oēm plagam ⁊ ñ plagam vindicabit cordis: et oēm neq̄cia ⁊ ñ neq̄cia mulieris. ⁊ oēm obductū et ñ obductū odientiū: ⁊ oēm vindictaz ⁊ ñ vindictaz inimicoꝫ. Non ē caput neq̄us sup caput colubri: ⁊ non est ira super irā mulieris. Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit: q̄ habitare cū mulie nequaz. Neq̄cia mulieris īmutat faciem eius: et obcecabit vultū suū tanq̄ vrsus: et q̄si saccum oīdet in medio prīoꝫ. Ingemuit vir ei⁹: ⁊ audiens suspirauit modicū. Breuis oīs malicia sup maliciā mlieris: sors pcōꝫ cadat super illam. Sicut ascēsus arenosus ī pdib⁹ veterani: sic mlier līguata boī q̄etō Ne ſſpiri

Primus

in ſpecie. Mulieris ira. et irreuerencia. et confuſio magna. Mulier ſi ꝑmatū habeat conꝯria ẽ viro ſuo. Cor hūile ⁊ facies ẽſtis et plaga mortis: mulier nequam. Manꝰ debiles et genua diſſoluta: mulier q̄ non bēſificat virꝝ ſuum. A muliere inicīū factū eſt pcī: ⁊ ꝑ illaz oēs morimur. Nō des aq̄ tue exitū nec modicū: nec mulieri nequā venā pdeundi. Si ñ ambulauēit ad manū tuaz: cōfūdet te ī ꝓſpcū īimicoꝝ. a carnib⁹ tuis abſcide illā: ne ſēp te abutaꝯ

Ca. XXVI.

Bēllieris bone beatꝰ vir: numerꝰ eī annoꝝ illoꝝ duplex. Mulier fortis oblectat virꝝ ſuum: et annos vite illius in pace implebit. Pars bona mulier bona: ī ꝑte bona timentiū deū dabiꝯ viro ꝑ factis bonis. Diuitis aī ⁊ pauꝑis cor bonum: in omni tpe vultꝰ illoꝝ hilaris. A ēbus timuit cor meū: et in q̄rto facies mea metuit. Delaturam ciuitatis ⁊ collectōem pl̄i et calūniaz mendacē: ſup mortem oīa ḡuia. Dolor cordis et luctꝰ: mulier zelotipa. In mliere zelotipa flagellū līgue: oīb cōmunicans. Sicut boū iugū qđ mouēt: ita et mulier nequam: q̄ tenet illam: q̄ſi q̄ aprehēdit ſcorpionē. Mulieris eboſa ira magna: ⁊ ꝓtumelia⁊ turpitudo illiꝰ nō tegēt. Fornicatō mulieris in extollencia oculoꝝ et in palpebris illiꝰ agnoſcēt. In filia non aduertēte ſe. firma cuſtodiam: ne inuēta occaſione abutaꝯ ſe. Ab omni irreuerēcia oculoꝝ eiꝰ caue: ⁊ ne mireris ſi te neglexerit. Sicut viator ſiciens ad fontē os apiet et ab omni aqua ꝓxima bibet: et ꝓtra oēm palum ſedebit: et conꝯ oēm ſagittam apiet pharetraz donec deficiat. Gīa mulieris ſedule delectabit virꝝ ſuum: et oſſa illius impinguabit. Diſciplīa illiꝰ datū dei eſt. Mulier ſenſata et tacita: ñ eſt īmutatō erudite anime. Grā ſup grāz: mulier ſancta⁊ pudorata. Omnis eī ponderatio non eſt digna continentis aīe. Sicut ſol oriens mundo. in altiſſimis dei: ſic mulieris bone ſpēs in ornamentū dom⁹ eiꝰ. Lucerna ſplendens ſup candelabꝝ ſcī m: et ſpēs faciei ſup etatem ſtabilem. Colūne auree ſup baſes argenteas: et pedes firmi ſup plantas ſtabil' mulieris. Fundamenta eterna ſup petraz ſolidam: et mandata dei in corde mulieris ſcte. In duob⁹ contriſtatū eſt cor meū: et ī tercō iracūdia mihi aduenit. Vir bellator deficiens per inopiam: vir ſenſatus contēptꝰ: et q̄ tranſgrediꝯ a iuſticia ad peccatum. deus parauit eum ad rumphēam. Due ſpecies difficiles⁊ piculoſe mihi apparuerunt. Difficile exuiꝯ negocians a negligencia ſua: ⁊ non iuſtificabiꝯ caupo a peccatis labiorum.

Ca. XXVII.

Propter inopiam multi deliq̄runt: ⁊ q̄ querit locupletari auertit oculum ſuū. Sicut in medio cōpagīnis lapidū palus figiꝯ: ſic⁊ inꝯ medīū vendītōis et emptōnis angustiabiꝯ pctis. Cōtereꝯ cū delinq̄nte delictū. Si non ī timoē dñi tenueris te inſtanē: cito ſubuerteꝯ domus tua. Sicut in pcuſſura cribri remanebit puluis: ſic aporia hoīs in cogitatu illiꝰ. Vaſa figuli pbat fornax: et homīes iuſtos temptatō tribulatōnis. Sicut ruſticatō de ligno oñdit fructū illiꝰ: ſic verbū ex cogitatu cordis hoīs. Ante ꝓmonē non collaudes virꝝ: hec eī temptatō eſt hoīm. Si ſeq̄ris iuſticiam aprehēdes illam et indues q̄ſi poderem honoris: et inhabitabis cum ea⁊ ꝓteget te in ſempiternū: et in die agnitōis inuenies firmamentū. Volatilia ad ſibi ſimilia cōueniūt: et veritas ad eos q̄ opanē illā reuerteꝯ. Leo venatōni inſidiaꝯ ſemp: ſic pcā opantib⁹ iniq̄tates. Homo ſcīus ī ſapīa manet ſicut ſol: naz ſtultꝰ ſicut luna mutaꝯ. In medio inſenſatoꝝ ꝓua verbum tpi: ī medio aī cogitantiū legē dei aſſidu⁹ eſto. Narratō peccātiū odioſa⁊ riſus illoꝝ in delictis pcī. Loq̄la multū iurans horripilatōez capiti ſtatuet: et irreuerencia ipiꝰ obduratō auriū. Effuſio ſāguinis ī ripa ſuꝑboꝝ: ⁊ maledictō illoꝝ audit⁹ ḡuis. Qui denudat archana amici fidem pdit: ⁊ ñ inueniet amicū ad aīm ſuū. Dilige prīm: et cōiungē fide cū illo. Qđſi denudaueris abſconſa illiꝰ: ñ pſeq̄ris pꝰ eū. Sicut eī homo q̄ pdit amicum ſuū: ſic⁊ q̄ pdit amiciciam primi ſui. Et ſicut q̄ dimittit auē de manu ſua. ſic q̄ reliq̄ſti prīm tuum: et ñ eum capies. Non illū ſeq̄ris: qm̄ longe abeſt. Effugit eī q̄ſi caprea de laq̄o: qm̄ vulnerata ẽ anima eiꝰ. Ultra eū non poteris colligare et maledicti eſt ꝓcordatō. Denudare autē amici miſteria: deſperatō eſt aīe infelicis. Annuēs oculo fabricat iniq̄: ⁊ nemo eū abiciet. In ſpectu oculoꝝ tuoꝝ ꝓdulcabit os ſuum: et ſup ꝓmones tuos ammirabitur.

Nouissime autem peruertet os suum: & in verbis tuis dabit scandalum. Multa audi ui et non coequaui ei: et dñs odiet illum. Qui in altum mittit lapidez sup caput ei? cadet: et plaga dolosi diuidet vulnera. Et q̃ foueam fodit incidet ī eam: et q̃ statuit lapidem proximo offendet ī eo: et q̃ laq̃um alij ponit peribit in illo. Facienti neq̃ssimū consilium sup ipm deuolueť: et non agnoscet vnde adueniat illi. Illusio et impropium supbox & vindicta. sicut leo insidiabiť illi. Laq̃o peribuut q̃ oblectanť casu iustorum: dolor aũt psummet illos antęq̃ moriantť. Ira et furor vęq; execbilia sunt: & vir peccatox ptinens erit illox.

Ca. XXVIII.

Ui vindicari vult a dño inueniet vindictam: et peccata illius suans suabit. Relique primo tuo nocenti tę: & tunc depcanti tibi pcta soluenť. Homo homini suat iram: et a deo q̃rit medelam. In hominem similem sibi non habet miscdiam: et de pctis suis depcať. Ipse dū caro sit reduat iram: et ppiatōem petit a deo. Quis exorabit p delictis illi? Memẽto nouissimox: & desine inimicari. Tabitudo em̃ et mors imminent ī mandatis eius. Memorare timorem dñi: et non irascaris primo. Memorare testamentum altissimi. et despice ignorantiaz primi. Abstinet te a lite: et minues pcta. Homo em̃ iracundus intendit litem: et vir pcōr perturbabit amicos: et in medio pacem habentiū immittit inimiciciã. Sicom em̃ ligna silue. sic ignis exardescit: et sm̃ vtutem hois sic iracūdia illi? erit: et sm̃ substanciaz suam exaltabit iram suam. Certamen festinatum incendit ignem: et lis festinans effundit sanguinem et lingua testificans adducet mortẽ. Si sufflaueris q̃si ignis exardebit: etsi exspueris sup illaz extinguet. Utraq; ex ore pficiscũť. Susurro et biliguis maledict?: multos ei turbauerunt pacem habentes. Lingua tercia multos pmouit: et dispsit illos de gente in gentem. Ciuitates muratas diuitum destruxit: & domos magnox effodit. Uirtutes pplox concidit & gentes fortes dissoluit. Lingua tercia mulieres viritas eiecit: & priuauit illas laboribo suis. Qui respicit illaz non habebit req̃em: nec habebit amicũ in quo req̃escat. Flagelli plaga liuorez facit. plaga aũt lingue cominuet ossa. Multi ceciderunt in ore gladij: sed non sic quasi qui interierunt p linguam suam. Beat? q̃ tect? est a lingua nequam: q̃ in iracũdia illi? non trasiuit. et q̃ non attrit iugũ illi?: et in viculis ei? non est ligat?. Jugũ em̃ illi? iugũ ferreum est: & viculũ illi? vinculũ ereũ est. Mors illi? mors neq̃ssima: et vtilis poci? infer? q̃ illa. Perseuerantia illi? ñ pmanebit: sed obtinebit vias iustox. In flamma sua ñ comburet iustos: q̃ relinquũt dẽũ incident in illam. Et exardebit ī illis et ñ extinguet: & immittet ī illos q̃si leo: & q̃i pd? ledet illos. Sepi aures tuas spinis et linguaz nequam noli audire: et ori tuo facito ostia et seras auribo tuis. Aux tuã & argentum tuũ confla et verbis tuis facito stateram & frenos ori tuo rectos: & attende ne forte labaris in lingua et cadas in pspectu inimicox insidiantium tibi: et sit casus tuus insanabilis in mortem.

Ca. XXIX.

Ui facit miscdiam fenerať primo suo: et q̃ prevalet manu mandata suat. Fenerare primo tuo in tpe necessitatis illi?: & itex redde primo in tpe suo. Confirma verbũ et fidelit̃ age cũ illo: et in omni tpe inuenies qd̃ tibi nccium ẽ. Multi q̃si inuentōem estimauerť fenus: et pstiterunt molestiam bijs q̃ se adiuuerũt. donec accipiant osculanť man? dantis: et in pmissionib humiliant vocem suam. Et in tpe reddit̃is postulabit tẽpus: & loq̃tur verba tedij et murmuratōnum: et tẽp? causabiť. Si aũt potuerit reddẽ aduersabiť: solidi vix reddet dimidiũ: & pputabit illud q̃si inuentōem. Sin ať fraudebit illũ pecunia sua. et possidebit illũ inimicũ gratis: et cõuicia & maledicta reddet illi: & p honore et benefitō reddet illi pcumelias. Multi nõ causa neqcie nõ fenerati sunt: sed fraudari gtis timuerť. Clexti sup humilem aio fortio? esto: & p elemosina ñ trabas illũ. Propter mandata assume paupem: et pter inopiam ei? ne dimittas eum vacuũ. Perde pecuniam pter fratrem et amicum tuũ: & non abscondas illam sub lapide ī pditōez. Pone thesaux tuũ in pceptis altissimi: et proderit tibi magisq̃ aurum. Conclude elemosinam ī sinu paupis et hec p te exorabit ab omi malo. Elemosina viri q̃si saculus cũ ipso: et grãm hois quasi pupillã pservabit: et postea resurget et retribuet illis

retributionem vnicuiq; in caput ipsorum. Sup scutum potentis et sup lanceam. ab-uersus inimicum tuum pugnabit. Vir bo-n⁹ fidem facit primo suo: et q̄ pdiderit con-fusionem derelinq̄t sibi. Grām fideiussoris ne obliuiscaris: dedit em̄ pro te aīam suā. Repromissorē fugit peccator et īmundus. Bona r̄promissoris sibi asscribit peccator: et ingr̄tus sensu derelīquit liberantē se. Vir repromittit de primo suo: et cū pdiderit re-uerentiā derelīquet ab eo. Repromissio ne-qssima multos pdidit diligentes: q; mouit illos q̄si fluctus maris. Viros potentes gy-rans migre fecit: et vagati sunt in gentib⁹ alienis. Peccator transgrediens mandatū dn̄i incidet in pmissionē nequaz: et q̄ conat̄ multa agere incidet in iudicium. Recupa prim tuum fm virtutem tuam: et attende tibi ne incidas. Initium vite hoīs aqua et panis et vestimentū: et dom⁹ pregens tur-pitudinē. Melior est vict⁹ paupis sub tegi-mine asser: q; epule splendide in pegre sine domicilio. Minimū pro magno placeat tibi et impropium pegrinatōis non audies. Vi-ta nequam hospitandi de domo in domū: et vbi hospitat̄ non fiducialit̄ aget. nec apiet os. Hospitabit̄ et pascet et potabit ingr̄tos et adhuc amara audiet. Trāsi hospes et or-na mensam: et q̄ in manu habes ciba ce-teros. Exi a facie honoris amicor; meor; ne-cessitudine dom⁹ mee. hospitō mihi fact⁹ es frat̄. Grauia hec homini hn̄ti sensum: cor-reptō dom⁹ et īpropiū feneratoris.

Capitulum XXX.

Qui diligit filium suum assiduat il-li flagella: vt letetur in nouissimo suo: et n̄ palpet primor; ostia. Qui docet filiū suū laudabit̄ in illo: et in medio domesticor; ī illo gloriabit̄. Qui docet filiū suū in zelum mittit inimicū: et ī medio a-micor; gl'iabit̄ in illo. Mortu⁹ est p̄ illi⁹: et q̄si non est mortuus. Similem em̄ reliq̄t si-bi post se. In vita sua vidit: et letat⁹ est in illo. In obitu suo non est cōtristatus: nec confusus est coram inimicis. Reliquit em̄ defensorem dom⁹ contra inimicos: et ami-cis reddentem grām. Pro aīabo filior; col-ligabit vulnera sua: et sup omnem vocem turbabunt̄ viscera eius. Equus indoomi-tus euadet durus: et fili⁹ remissus euadet preceps. Lacta filium tuum et pauentē te faciet: lude cum eo et contristabit te. Non corrideas illi ne doleas: et in nouissimo ob-stupescent dentes tui. Non des illi potesta-tem in iuuentute: et ne despicias cogitatus illius. Curua ceruicem ei⁹ in iuuentute et tunde latera ei⁹ dum infans est: ne forte in-duret et non credat tibi: et erit tibi dolor anime. Doce filiū tuū et opare in illo: ne ī turpitudinē illi⁹ offendas. Melior est paup sanus et fortis viribus: q̄ diues imbecillis et flagellat⁹ malicia. Salus aīe in sanctitate iusticie: et melior est omni auro et argento et corpus validū q̄ census īmēsus. Non est census sup censum salutis corpis: et non ē oblectamentū sup cordis gaudiū. Melior ē mors q̄ vita amara: et req̄es eterna q̄ lan-guor perseuerans. Bona abscondita ī ore clauso: quasi apositōnes epular; circūpo-site sepulcro. Quid pderit libatō idolo? Nec em̄ manducabit nec odorabit̄. Sic q̄ effu-gat̄ a dn̄o: et comportans mercedes iniq̄-tatis. Videns oculis et ingemiscens: sicut spado pplectens virginē et suspirans. Tri-sticiam non des aīe tue: et non affligas te-metipsū in consilio tuo. Jocūditas cordis hec est vita hoīs: et thesaurus sine defectōe sanctitatis: et exultatō viri est lōgeuitas. Miserē anime tue placens deo: et contine-et congrega cor tuū in sanctitate ei⁹: et tristi-ciam lōge expelle a te. Multos em̄ occidit tristicia: et n̄ est vtilitas ī illa. Zelus et ira-cūdia minuēt dies: et añ tēp⁹ senectam ad-ducet cogitat⁹. Splēdidū cor bonū ī epul': epule ei illi⁹ diligent̄ fiunt.

Ca. XXXI.

Vigilia honestatis tabefaciet car-nes: et cogitat⁹ illi⁹ aufert sōnium. Cogitat⁹ pscientie auertit sensū: et infirmitas gr̄uis sobriam facit aīam. Labo-rauit diues in congregatōne substancie: et in r̄qe sua r̄plebit̄ bonis suis. Laborauit pau-per in diminutōne vict⁹ et in fine īops fit. Qui aur; diligit n̄ iustificabit̄: et q̄ inseq̄t̄ consumptōes replebit̄ ex ea. Multi dati sūt in auri casus et facta est in specie illi⁹ pditō illor;. Lignū offensionis est aur; sacrificā-tium: ve illis q̄ sectant̄ illud: et omnis im-prudens decipiet in illo. Beat⁹ est diues et q̄ inuent⁹ est sine macula: et q̄ post aur; n̄ a-bijt: nec spauit ī pecunia et thesauris. Quis est h̄ et laudabim⁹ eum? Fecit em̄ mirabilia

in vita sua. Qui pbatus est in illo: ꝛ pfect⁹ inuent⁹ est: ꝛ erit illi in gloria eterna. Qui potuit transgredi ꝛ non est transgressus: et facẽ mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illi⁹ in dño: et elemosinas illi⁹ enarrabit omnis ecclesia sanctoꝝ. Sup̃ mensaꝫ magnam sedisti: ñ aperias sup illam faucem tuam prior. Non dicas si multa sunt q̃ sup illam sunt. Memento qm̃ malus est oculus nequam. Neq̃s oculo q̃d creatũ est: Ideo ab omni facie sua lacrimabit̃ cum viderit. Ne extẽdas manũ tuaꝫ prior: ꝛ inuidia ptaminat⁹ erubescas. Ne compmaris ĩ cõuiuio vini. Intellige q̃ sunt primi tui ex teipso. Altere q̃si bõ frugi bijs q̃ tibi apponunt̃: ꝛ non cũ manducas multũ odio habearis. Cessa prior causa discipline: ꝛ noli nimi⁹ esse ne forte offendas. Etsi in medio multoꝝ sedisti p̃ illis ne extendas manũ tuam: nec p̃ poscas bibẽ. Quam sufficiẽs est homini erudito vinũ exiguũ: et in dormiendo nõ laborabis ab illo ꝛ non sencies laborẽ. Vigilia ꝛ colera ꝛ tortura viro ĩfrunito: somn⁹ sanitatis in boie pco. Dormiet vsq̃ mane: ꝛ aĩa illi⁹ cũ ipo delectabit̃. Etsi coact⁹ fueris in edendo multũ: surge e medio et vome. ꝛ refrigerabit te: ꝛ ñ adduces corpi tuo infirmitatẽ. Audi me fili ꝛ non spernas me: ꝛ in nouissimo inuenies verba mea. In omĩb⁹ opib⁹ tuis esto velox: ꝛ oĩs infirmitas ñ occurret tibi. Splendidũ in panib⁹ bñdicent labia multoꝝ: et testimoniũ veritatis illi⁹ fidele. In neq̃ssimo pane murmurauit ciuitas: et testimoniũ neq̃cie illi⁹ vez est. Diligentes in vino noli puocare: multos em̃ exterminauit vinũ. Ignis pbat ferz duz: sic vinũ corda supboꝝ arguet in ebrietate potatũ. Equa vita boĩb⁹ vinum in sobrietate: si bibas illud moderate eris sobri⁹. Que est vita q̃ minuit̃ vino! Quid defraudat vitam! Mors. Vinũ in iocunditatem creatũ est. ñ in ebrietatem. ab initõ. Exultatõ anime et corpis: vinũ moderate potatũ. Sanitas ẽ aĩe ꝛ corpi. sobrius potus. Vinũ multum potatũ irritatõnem et iram. et ruinas multas facit. Amaritudo aĩe: vinum multũ potatũ. Ebrietatis aĩositas imprudentis offensio: minorãs virtutẽ et faciens vulnera. In conuio vini non arguas prĩm: ꝛ ñ despicias eũ in iocũditate illi⁹. Verba ĩproperij ñ dicas illi: et nõ premas illũ in repetendo.

Ca. XXXII.

Rectorem te posuerunt noli extolli: esto in illis q̃si vn⁹ ex ipsis. Curam illoz habe ꝛ sic psidera: ꝛ omni cura tua explicata recũbe. vt leteris ꝓpter illos: vt ornamentũ gre accipias coronam: et dignationem conseq̃ris congregatõnis. Loq̃re maior natu: decet em̃ te. Primum verbum diligentis scientiam: et nõ impedias musicam. Vbi audit⁹ non est nõ effundas sermonem: et importune noli extolli in sapia tua. Gemula carbũculi in ornamento auri: et cpatio musicoꝝ in conuiuio vini. Sicut in fabricatõe auri signum est smaragdi sic numerus musicoꝝ in iocundo et moderato vino. Audi tacens: et p reverencia accedet tibi bona grã. Adolescens loq̃re in tua causa vix cũ necesse fuerit. Si bis interrogat⁹ fueris: habeat caput rñsum tuũ. In multis esto q̃si insci⁹: et audi tacens simul et q̃rens. Et loq̃ in medio magnoꝝ nõ presumas: ꝛ vbi sunt senes ñ multũ loq̃ris Ante grandinẽ preibit chorusatõ: et ante verecũdiam p̃bit grã: ꝛ p reverencia accedet tibi bona grã: ꝛ hora surgendi ñ te trices. Precurre aĩ prior in domũ tuam ꝛ illic aduoca te: et illic lude: et age conceptiones tuas: ꝛ ñ in delictis et verbo supbo. Et sup bijs omnib⁹ bñdicito dñm q̃ fecit te: et inebriantem te ab omnib⁹ bonis suis. Qui timet deum excipiet doctrinam eius: et q̃ vigilauerint ad illum inuenient benedictionem. Qui querit legem replebit̃ ab ea: ꝛ q̃ insidiose agit scandalizabit̃ in ea. Qui timent deum inuenient iudicium iustum: et iusticias quasi lumen accendent. Peccator homo deuitabit correptionem: et fm voluntatem suam inuenient compatõnem. Vir consilij non dispertet intelligentiam: alienus et supbus non ptimescet timore. Etiam post̃ fecit cum eo sine consilio: ꝛ suis insectatõnib⁹ arguet̃. Fili sine consilio nihil facias: ꝛ post factum ñ penitebis. In via ruine nõ eas et ñ offendes in lapides: nec credas te vie laboriose. ne pones anie tue scandalum. Et a filijs tuis caue: et a tomesticis tuis attende. In omni ope tuo crede ex fide anime tue: hec est em̃ pseruatõ mandatoꝝ. Qui credit deo attendit mandatis: et qui confidit in illo non minorabit̃.

Capitulum XXXIII

Timenti deum non occurrent mala sed in temptatõne deus illum conseruabit: ⁊ liberabit a malis. Sapiens ñ odit mandata et iusticias: et non illidet q̃si in pcella nauis. Homo sensatus credit legi dei: et lex illi fidelis. Qui interrogatõem manifestat pabit verbũ: et sic deprecatus exaudiet: et consuabit disciplinam et tunc rñdebit. Precordia fatui q̃si rota carri: et q̃si axis versatilis cogitat⁹ illius. Equus emissari⁹ sicut amic⁹ subsannator: sub omi supplente hinnit. Quare dies die supat: et itez lux lucem ⁊ ann⁹ annũ. ⁊ sol solem! A dñi scientia sepati sunt: facto sole ⁊ preceptum custodiente. Et immutabit tẽpa et dies festos ipsoz: et in illis dies festos celebrauerunt ad horam. Ex ipsis exaltauit et magnificauit deus: et ipsis posuit in numerum dierum et annos: et omnes homines de solo. ⁊ ex terra vnde creat⁹ ẽ adam. In multitudie disciplie dñi sepauit eos: et imutauit vias eoz. Ex ipsis bñdixit et exaltauit: et ex ipsis sanctificauit et ad se applicauit: et ex ipsis maledixit et humiliauit: ⁊ conuertit illos ad separatõnem ipsoz: quasi lutum figuli i manu ipsius plasmare illud et dispone. Omnes vie eius fm dispositõem eius: sic homo i manu illius q̃ se fecit: et reddet illi fm iudiciũ suum. Contra malum bonum est et cont̃ mortem vita: sic et contra viz iustum peccatoz: et sic intuere in omnia opera altissimi. Duo cont̃ duo: et vnum cont̃ vnum. et ego nouissimus euigilaui: et quasi q̃ collegit acinos post vindemiatores. In benedictõne dei et ipse speraui: et quasi q̃ vindemiat repleui torcular. Respice qm̃ non mihi soli laboraui: sed omnib⁹ exq̃rentib⁹ disciplinam. Audite me magi et omnes pli: ⁊ rectores ecclesie auribus pcipite. Filio ⁊ mulieri. fratri ⁊ amico non des pt̃atem sup te i vita tua: et non dederis alij possessionem tuam: ne forte peniteat te ⁊ deprecaris pro illis. Dum adhuc superes et aspiras: non imutabit te omnis caro. Melius est em̃ vt filij tui te rogent: q̃ te respicere in manus filioz tuoz. In omib⁹ opib⁹ tuis pcellens esto. Ne dederis maculam in gloriam tuã. In die consummatõnis dierum vite tue. ⁊ in tempore exitus tui distribue hereditatẽ tuam. Cibaria et virga et onus azino: panis et disciplina et opus seruo. Operatur i disciplina et querit requiescere: laxa manus illi ⁊ querit libertatem. Jugum et lorum curuãt collum durum: et seruum inclinant operatões assidue. Seruo maliuolo tortura ⁊ compedes: mitte illum in operatõnem ne vacet. Multam em̃ maliciam docuit ociositas. In opere constitue eum: sic em̃ decet illum. Quodsi non obaudierit curua illum compedibus: ⁊ non amplifices super omnem carnem. Verum sine iudicio nihil facias graue. Si est tibi seruus bon⁹: sit tibi quasi anima tua. Quasi fratrem sic eum tracta: quoniam i sanguine anime eum comparasti. Si leseris illũ iniuste in fugam conuertet̃: etsi extollens discesserit quo eum queras et in qua via queras illum nescis.

Capitulum XXXIIII.

Vana spes ⁊ mendacium insensato viro: et somnia extollunt imprudentes. Quasi qui apprehendit vmbram et persequitur ventum: sic et qui attendit ad visa mendacia. Fm hoc visio somniorum. Ante faciem hominis similitudo alterius homis. Ab immundo quid mundabitur! Et a mendace quid verum dicetur! Diuinatio erroris et auguria mendacia ⁊ somnia malefacientium vanitas est. Et sicut parturientis. coz tuum fantasias patitur: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatõ. Ne dederis in illis coz tuum. Multos enim errare fecerunt somnia: et exciderunt sperantes in illis. Sine mendatio consummabitur verbum legis: et sapientia i oze fidelis complanabit̃. Qui non est temptatus quid scit! Vir in multis expertus cogitabit multa: et qui multa didicit enarrabit intellectum. Qui non est expertus pauca recognoscit: qui autem i multis fatuus est. multiplicauit malicia. Qui temptatus non est qualia scit! Qui implãtatus est abundabit nequicia. Multa vidi enarrando: et plurias verborum consuetudines. Aliquociens vsq ad mortem periclitat⁹ sum hoz causa: et libertus sum grã dei. Spũs timentium deum queritur: et in respectu illius benedicet̃. Spes em̃ illoz in saluantem illos: ⁊ oculi dei i diligentes

feria

se. Qui timet dñm nihil trepidabit: ⁊ non pauebit: qm̃ ipse est spes ei⁹. Timentis dominum beata est anima eius: ad quem respicit: ⁊ q̃ est fortitudo eius. Oculi dñi sup timentes eum: protector potentie firmamentum virtutis: tegimen ardoris et umbraculum meridiani: depcatio offensionis et adiutorium casus: exaltans aiam⁊ illuminans oculos: dans sanitatem et vitam⁊ bñdictionē. Immolantis ex iniquo oblatō est maculata: et ñ sunt beneplacite subsannatones iniustor. Dñs solus sustinentibus se in via veritas et iusticie. Dona iniquor non probat altissim⁹: nec respicit ī oblatones iniquor: nec in multitudine sacrificiorum: eor ppiciabit̃ peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum: quasi q̃ victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentium vita pauperum est: q̃ defraudat illum homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panem: quasi q̃ occidit prīm suum. Qui effudit sanguinem et q̃ fraudez facit mercennario fratres sunt. Unus edificans et vnus destruens: q̃d prodest illis nisi labor? Unus orans et vn⁹ maledicens: cuius vocem exaudiet deus? Qui baptizat̃ a mortuo et iter tangit mortuū: q̃d proficit lauatio illius? Sic homo q̃ ieiunat in peccatis suis et iterum eadem faciens: q̃d proficit humiliando se? Orationem illius quis exaudiet? ¶ Ca. XXXV.

Qui conseruat legem: multiplicat oblationem. Sacrificium salutare est attendere mandatis et discedē ab omni iniqtate: et ppiciatōem litare sacrificijs sup iniusticias: et depcatio p peccatis. recedere ab iniusticia. Retribuet grām q̃ offert similaginem: et q̃ facit miscōiam offert sacrificium. Beneplacitum est dño recedere ab iniqtate. Et depcatio pro peccatis pcedere ab iniusticia. Non apparebis añ conspectum dñi vacu⁹. Hec em̃ omnia pp̃ mandatum dei fiunt. Oblatio iusti impinguat altare: et odor suauitatis est in conspectu altissimi. Sacrificiū iusti acceptum est: et memoriam eius non oliuiscet̃ dñs. Bono aīo gloriam redde deo: et ñ minuas primicias manuū tuar. In omni dato hilarem fac vultū tuū: et in exultatōne sctifica decimas tuas. Da altissimo ꝑm datuz eius: et in bono oculo aduentōnem facito manuum tuar: qm̃ dominus retribuens est⁊ septies tanto reddet tibi. Noli offerre munera pua: non em̃ suscipiet illa. Et noli inspicē sacrificiū iniustum: qm̃ dominus ē iudex: et non est apud illum gloria psone. Non accipiet dñs psonaz in paupem: ⁊ depcationē lesi exaudiet. Non despiciet pces pupilli: nec viduaz. si effundat loq̃lam gemitus. Nonne lacrime vidue ad maxillam descendūt: et exclamacō eius sup deducentem eas? A maxilla em̃ ascendunt usq; ad celum: et dñs exaudito non delectabit̃ in illis. Qui adorat deū in oblatōne suscipiet̃ et depcatio illi⁹ usq; ad nubes ppinquabit. Oratō humiliantis se nubes penetrabit: et donec ppinquet non consolabit̃: et non discedet donec altissim⁹ aspiciat. Et dñs non elongabit: sed iudicabit iustos et faciet iudicium: et fortissimus non habebit in illis pacientiam: vt ptribulet dorsum ipsor et gentib⁹ reddet vindictam: donec tollat plenitudinem supbor: et scept̃ iniquor contribulet: donec reddat boīb ꝑm act⁹ suos: et ꝑm opa ade: et ꝑm psummatōem illius: donec iudicet iudicium plebis sue: et oblectabit iustos miscōia sua. ¶ Ca. XXXVI

Speciosa miscōia in tpe tribulationis: quasi nubes pluuie in tempe siccitatis. Miserē nostri deus oīm et respice nos: ⁊ oñde nobis lucem miserationum tuar: et immitte timorē tuum sup gentes q̃ non exq̃sierunt te: vt cognoscant quia non est deus nisi tu. vt enarrent magnalia tua. Alleua manum tuam sup gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut em̃ in conspectu eor sanctificatus es in nobis: sic in conspectu nostro magnificaberis in eis: vt cognoscant te. sicut et nos cognouim⁹: qr nō est de⁹ preter te dñe. Innoua signa: et īmuta mirabilia. Glorifica manū: ⁊ brachium dextr. Excita furorem: et effunde iram. Extolle aduersarium et afflige inimicū. Festina tempus et memēto finis: vt enarrent mirabilia tua. In ira flāme deuorēt̃ q̃ saluat̃: et q̃ pessimant plebē tuaz īueniant pditōez. Conte caput pncipū ⁊ inimicor: dicentiū ñ est ali⁹ pter nos. Congrega oēs trib⁹ iacob: ⁊ cogscant qr ñ ē de⁹ nisi tu. vt enarrent maḡlia tua: et hereditabis eos sicut ab inicō. Miserere

plebi tue sup quã inuocatũ est nomẽ tuũ: ⁊ isr'l quem coeq̃sti ꝓmogenito tuo. Miserẽ ciuitati sc̃ificatõis tue ihr'lm: ciuitati req̃ ei tue. Reple sy͛on ienarrabilibꝫ ỽtutibꝫ tu is: ⁊ gl'ia tua pl'm tuũ. Da testioniũ q̃ ab initõ creature tue sunt: ⁊ suscita ꝓcatõnes q̃s locuti sunt ĩ nomĩe tuo ꝑphe ꝓores. Da mercedem dñe sustinẽtibꝫ te vt ꝑphe tui fide les iueniant̃ ⁊ exaudi oõnes ſuoꝝ tuoꝝ. Scõm bñdictõem aaron da pl'o tuo ⁊ dirige nos ĩ viam iusticie: vt sciant oẽs q̃ hĩ tãt t̃raz: q̃ tu es de⁹ ꝓspector seculoꝝ. Oẽm escã mãducabit vent̃: ⁊ ẽ cibꝫ cibo melior. Fauces ꝓtigũt cibũ ferre: ⁊ cor ĩsensatum ỽba mẽdacia. Cor p̃uũ dabit t̃stitiam: ⁊ bõ pit⁹ f̃sistet illi. Oẽz masculũ excipiet ml'ier ⁊ ẽ filia melior filia. Spẽs ml'ieris exhilarat faciẽ viri sui: ⁊ sup oẽm ꝓcupiam hoĩs suꝑducet desideriũ. Si est lĩgua curatõis ẽ et mitigatõis et miscõie: ñ est vir illi⁹ fm fi lios hoĩm. Qui possidet mulierẽ bonam inchoat possessionẽ: adiutoriũ fm illũ ẽ: ⁊ columna vt req̃es. Vbi ñ est seps diripiet̃ possessio: ⁊ vbi ñ est ml'ier ĩgemiscit egẽs. Qui credit q̃ non ht̃ nidũ! Et deflectẽs vbicũq̃z obscurauerit: q̃si succict⁹ latro exiliens de ciuitate in ciuitatem. Ca. XXXVII

Omnis amic⁹ dicet. ⁊ ego amicicia͛z copulaui: sz ẽ amic⁹ solo noĩe amic⁹. Nõne tristicia inest vsq̃z ad morꝫ tem! Sodalis at̃ ⁊ amic⁹. ad inimicicia͛ cõuertent̃. O pssũptõ neq̃ssima: vñ creata es coopire aridam maliciaz ⁊ dolositatẽ illi⁹! Sodal' amico ꝓiocũdabit̃ in oblectatõibꝫ: et ĩ tpe tribulatõis aduersari⁹ erit. Sodal' amico ꝓdolet cã ventris: ⁊ cont̃ hostẽ accipiet scutũ. Non obliuiscaris amici tui in aĩo tuo: et nõ ĩmemor sis illi⁹ ĩ opibꝫ tuis. Noli cõsiliari cũ socero tuo: et a zelantibꝫ te abscõde consiliũ. Ois cõsiliari⁹ ꝓdit cõsiliũ: sed ẽ cõsiliari⁹ ĩ semetipo. A ꝓsiliario malo fua aĩam tuam. Pri⁹ scito q̃ sit illi⁹ necessitas: ⁊ q̃ ipe in aĩo suo cogitabit. Ne forte mittat sudem in t̃ram ⁊ dicat tibi bona est via tua: ⁊ stet econt̃rio vidẽ q̃d tibi eueniat. Cũ viro irreligioso tc̃ta de sc̃ita te: et cũ iniusto de iusticia: ⁊ cũ muliere de bijs q̃ emulat̃. Cũ timido de bello: cũ negociatore de t̃iectõe. Cũ emptore de venditõe: cũ viro liuido de gc̃ijs agendis. Cũ impijs de pietate: cũ inhonesto de honestate. Cum opario agrio de omni tpe: cum opario annuali de consumatõne anni: cũ fuo pigro de mlta opatõe. Nõ attẽdas hijs ĩ omni cõsilio. Soz cũ viro sctõ assidu⁹ esto: quẽcunq̃z cognoueris obfuantẽ timorẽ dei: c⁹ aĩa est fm aĩam tuaz. Quicũq̃z titubauerit ĩ tẽne bris ñ ꝓdolebit tibi: et cor boni ꝓsilij statue tecũ. Nõ est eĩ tibi aliud plus illo Aĩa viri sc̃i enũciat aliq̃n vera: q̃ septẽ circũspectores sedentes in excelso ad speculandũ. Et ĩ hijs oĩbꝫ dep̃care altissimũ: vt dirigat ĩ veritate viaz tuã. Ante oĩa opa verbũ verax p̃cedat te: et ante oẽm actũ cõsiliũ stabile. Verbũ nequam ĩmutabit cor: ex q̃ ptes q̃ tuoꝝ oriũt̃: bonũ ⁊ malũ. vita ⁊ mors ⁊ dñatrix illoꝝ ẽ assidua lĩgua. Vir pit⁹ multos erudiet ⁊ aĩe sue suauis est. Qui sophistice loq̃t̃ odibil' ẽ: omni re defraudabit̃. Nõ est eĩ illi data a dño grã: oñi eĩ sapia defraudat⁹ ẽ. Est sapiẽs aĩe sue sapiẽs: ⁊ fruct⁹ sẽsus illi⁹ laudabiles sunt. Vir sapiens plebẽ suam erudit ⁊ fruct⁹ sensus illi⁹ fideles sũt. Vir sapiens ĩplebit̃ bñdictõibꝫ: ⁊ videntes illũ laudabũt. Vita viri ĩ numero dieꝝ: dies at̃ isr'l innumerabiles sũt Sapiẽs ĩ pl'o hẽditabit honorẽ: et nomẽ illi⁹ erit viuens inetternũ. Fili in vita tua tempta aĩam tuam: ⁊ si fuerit nequaz ñ des illi ꝓtatem. Nõ eñ oĩa oĩbꝫ expediũt: et ñ omni aĩe omne gen⁹ placet. Noli auidus eẽ in omni epulatõne: et nõ te effundas sup oẽm escam. In multis eñ escis erit infirmitas: et auiditas appropiquabit vsq̃z ad coleram. Propt̃ crapulam multi obierunt. q̃ at̃ abstinens ẽ adiciet vitam. Ca. XXXVIII.

Honora medicũ ꝓpter necessitatem etẽ illũ creauit altissim⁹. A deo est eñ oĩs medela ⁊ a rege accipiet donatõem. Disciplina medici exaltabit caput illi⁹: ⁊ in conspectu magꝝ collaudabit̃. Altissim⁹ creauit de t̃ra medicinã ⁊ vir prudens ñ abhorrebit illam. Nõne a ligno ĩdulcata ẽ aq̃ amara: Ad agnitõnem hoĩm virt⁹ illoꝝ: ⁊ dedit hoĩbꝫ sciẽciaz altissim⁹: honorari in mirabilibꝫ suis. In hijs curãs mitigabit dolorem: ⁊ vngentari⁹ faciet pigmẽta suauitatis. ⁊ vnctõnes conficiet sanitatis: et non consummabunt̃ opera ei⁹. Pax eñ dei super faciem terre. Fili in tua infirmitate ñ despicias teipsũ: sed ora dñm

et ipſe curabit te. Auerte a delicto.et dirige man⁹:et ab omni delicto mũda cor tuũ. Da ſuauitatẽ et memoriam ſimilaginis.et impigua oblatõez:et da locũ medico.etenim illũ dñs creauit: et ñ diſcedat a te:qr opa ei⁹ ſunt nccia. Eſt em̃ tẽp⁹ qñ in manib⁹ illor incurras:ipſi vero dñm deprecabunt vt dirigat reqez: eor ꝙ ſanitatẽ ꝓpt̃ ꝓuerſatõez illor. Qui delinqt in ꝓſpectu ei⁹ q̃ fecit eũ: incidet ĩ man⁹ medici. Fili ĩ mortuũ ꝓduc lacrimas.ꝙ q̃ dira paſſus incipe plorare: et ſm iudiciũ ꝓtege corp⁹ illi⁹ et ñ deſpicias ſepulturam illi⁹. Propt̃ delaturaz aĩ amaĕ fer luctũ illi⁹ vno die:et cõſolare ꝓpt̃ triſticiam:et fac luctũ ſm meritũ ei⁹ vno die vl̃ duob⁹ ꝓpt̃ detẽtionẽ. A triſticia em̃ feſtinat mors.et coopiet virtutẽ:ꝙ triſticia cordis flectit ceruicẽ. In abductõne pmanet t̃ſticia:et ſubſtancia inopis ſm cor eius. Non dederis in triſticiam cor tuũ:ſed repelle eaz a te:ꝙ memento nouiſſimor. Et noli obliuiſci neq; ei eſt ꝓuerſio:ꝙ huic nihil pdeis: ꝙ teipſũ peſſimab. Memor eſto iudicij mei: ſic em̃ erit et tuũ. Mihi heri:et tibi hodie. In reqe mortui reqeſcẽ fac memoriam ei⁹ ꝙ conſolare illũ in exitu ſpũs ſui Sapiam ſcribe in tpe vacuitatis ꝙ q̃ minorat̃:actu ſapiam ꝓcipiet:qr ſapia replebit̃. Qui tenet aratrum ꝙ q̃ gloriat̃ in iaculo.ſtimulo boues agitat:et conuerſat̃ in opib⁹ eor:et narratõ ei⁹ in filijs tauror. Cor ſuũ dabit aduerſãtes ſulcos: et vigilia ei⁹ in ſagina vaccar. Sic omnis faber et architectus q̃ noctem tanq̃ diem tranſigit:q̃ ſculpit ſigcula ſculptilia: et aſſiduitas ei⁹ variat picturam. Cor ſuũ dabit in ſilitudinẽ pictuĕ ꝙ vigilia ſua pficit op⁹. Sic faber ferrari⁹ ſedens iuxta incudẽ:ꝙ cõſiderans op⁹ ferri. Vapor ignis vret carnes ei⁹:et ĩ caloze for nacis cõcertat̃. Clor mallei innouat aurẽ ei⁹: et ꝓt̃ ſimilitudinẽ vaſ̃ oculus ei⁹. Cor ſuũ dabit in ꝓſũmatõez opm:ꝙ vigilia ſua ornabit impfectõez. Sic vigulus ſedens ad op⁹ ſuũ ꝓuertẽs pedib⁹ ſuis rotã:q̃ in ſolicitudine poſit⁹ eſt ſemp ꝓpter op⁹ ſuũ:ꝙ innumera ẽ oĩs opacõ ei⁹. In bẽbio ſuo formabit lutũ:ꝙ añ pedes ſuos curuabit virtutem ſuam. Cor ſuum dabit vt conſummit linitõez:et vigilia ſua mũdabit fornacẽ. Oẽs hij in manib⁹ ſperauer̃t:ꝙ vnuſq̃ſq; in arte ſua ſapiens ẽ. Sine hijs oĩb⁹ ñ edificab̃ ciuitas:ꝙ non inhabitabunt nec inambulabunt:et in eccliam non tranſilibit. Sup ſellam iudicis ñ ſedebũt et teſtamentũ iudicij ñ intelligent:neq; palam facient iudiciũ et diſciplinam. et in pabolis ñ inuenient̃:ſed creaturã eui confirmabunt:ꝙ deprecatio illor in opatõne artis accomodantes aĩam ſuam. et conquirentes i lege altiſſimi.

Ca. XXXIX

Sapientiam omniũ antiquor exq̃ret ſapiẽs:et in pphis vacabit. Narratõem viror noiator cõſeruabit: ꝙ in ỽſutias pabolar ſimul introibit. Occulta puerbior exq̃ret: et ĩ abſcõditis pabolar cõuerſabit̃. In medio magtor miſtrabit: et in conſpectu pſidis apparebit:ꝙ ĩ terram alienigenar gentiũ tranſiet. Bona em̃ et mala. in omnib⁹ temptabit. Cor ſuũ tradet ad vigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illũ:et in conſpectu altiſſimi deprecabit̃. Aperiet os ſuũ in oõne: et p delictis ſuis deprecabit̃. Si em̃ dñs magn⁹ voluerit ſpũ intelligentie replebit illũ:et ipſe tanq̃ imbres mittet eloquia ſapie ſue ꝙ in oõne confitebit̃ dño. Et ipſe diriget conſilium eius et diſciplinam: et in abſconditis ſuis conſiliabit̃. Ipſe palam faciet diſciplinam doctne ſue: et in lege teſtamẽti dñi gloriabit̃. Collaudabũt multi ſapiam ei⁹:et vsq; in ſeculum delebit̃. Non recedet memoria eius: et nomen ei⁹ reqret̃ a generatõne in generatõnem. Sapiam eius enarrabunt gentes:ꝙ laudem eius enũciabit eccla. Si pmanſerit nomen eius derelinquet pluſq̃ mille:ꝙ ſi reqeuerit pderit illi. Adhuc conſiliabor vt enarrem:vt furore em̃ repletus ſum. In voce dicit. Obaudite me dñi fructus: et q̃ſi roſa plantata ſup ruinas aq̃r fructificate. Quaſi liban⁹ odorem ſuauitatis habete. Florete flores. q̃ſi lilium ꝙ date odorem:ꝙ frondete in grãm.et collaudate canticũ: et benedicite dñm in opib⁹ ſuis. Date nomi ei⁹ magnificentiam: et cõfitemini illi in voce labior vr̃or ꝙ in canticis labior ꝙ cythar̃is:ꝙ ſic dicetis ĩ cõfeſſiõe: opa dñi vniuerſa bona valde. In verbo ei⁹ ſtetit aq̃ ſicut congeries. et in fmone oris illius ſicut exceptoria aquarum: qm̃ i pcepto ipſi⁹ prelator fit:et ñ eſt minoratio in ſalute ipſi⁹. Opa omnis carnis cora illo et non eſt quicq̃ abſconditũ ab oculis ei⁹.

A ſeculo vſq; in ſeculũ reſpicit: ⁊ nihil eſt mirabile in cõſpectu ei⁹. Non ẽ dicẽ. qd eſt hoc aut qd ẽ illud: oĩa em̃ in tpe ſuo q̃rẽt. Benedictõ illi⁹ quaſi fluui⁹ inũdabit: et qũo catacliſm⁹ aridam ĩebauit: ſic ira ipi⁹ gentes q̃ non exq̃rent eum hereditabit. Quõ cõuertit aq̃s in ſiccitatẽ ⁊ ſiccata ẽ terra. et vie illi⁹ vijs illoꝝ directe ſũt: ſic pctõribꝫ offenſiones in ira ei⁹. Bona bonis creata ſunt ab initõ: ſic neq̃ſſimis bona et mala. Inicĩũ nccie rei vite hoĩm: aqua. ignis et ferꝝ: ſal. lac. et panis ſimilagine⁹: ⁊ mel: ⁊ botrus vue ⁊ oleum et veſtimentum. Hec omnia ſanctis in bona: ſic ⁊ impijs ⁊ pctõribꝫ in mala conuertent̃. Sunt ſpũs q̃ ad vindictam creati ſunt: ⁊ in furore ſuo cõfirmauerunt tormenta ſua. Et in tpe conſũmatõis effundent virtutẽ: et furorẽ ei⁹ q̃ fecit illos cõfundent. Ignis. ḡndo. fames ⁊ mors: oĩa hec ad vindictam creata ſunt. Beſtiaꝝ dentes et ſcorpij et ſ̃pentes et rũphea vindicans in exterminiũ impios. In mandatis ei⁹ epulabunt̃ ſup t̃ram in neccitate prepabunt̃: et in tpibꝫ ſuis ñ ꝓterient verbũ. Propterea ab initõ cõfirmat⁹ ſum ⁊ cõſiliat⁹ ſum et cogitaui: et ſcripta dimiſi. Oĩa opa dñi bona ⁊ omne op⁹ bona ſua ſ̃bmiſtrabit. Non eſt dicẽ: hoc illo neq̃us eſt: omnia em̃ in tpe ſuo comprobabuntur. Et nunc in omni corde ⁊ ore collaudate: ⁊ bñdicite nomen dñi. ¶Ca. XL.

Occupatõ magna creata eſt omnibꝫ hoĩbꝫ: ⁊ iugum ḡue ſup filios adaꝫ a die exit⁹ de ventre mr̃is eoꝝ. vſqꝫ in die ſepulture in mr̃em oĩm. Cogitatões eoꝝ et timores cordis: adinuentões expectatõis: et dies ſinitõis a ſ̃ſidente ſupꝫ ſedeꝫ glorioſam: vſqꝫ ad humiliatũ in terram et cinerẽ: ab eo q̃ vtit̃ iacincto et portat coronaꝫ. vſqꝫ ad eũ q̃ opit̃ lino crudo: furor. zelus. tumult⁹. fluctuatõ et timor mortis: iracũdia ſ̃ſeuerans et cõtentõ: et in tpe refectõis in cubili ſõn⁹ noctis ĩmutauit ſcie̅ciam ei⁹. Modicũ aũ tanq̃ nihil in req̃e: et ab eo in ſõnis q̃ſi in die r̃ſpect⁹. Conf̃bat⁹ eſt ĩ viſu cordis ſui: tanq̃ q̃ euaſerit in die belli. In tpe ſalutis ſue exurrexit. ⁊ admirans ad nullũ timorẽꝫ. cum omni carne ab hoĩe vſqꝫ ad pecus: ⁊ ſup pctõres ſeptuplũ. Ad hec mors. ſanguis. contentõ et rumphea: oppreſſiones. fames. et cõtritõ. et flagella. Super iniquos creata ſunt hec omnia: et ꝑ ipſos factus eſt cathacliſmus. Omnia em̃ que de terra ſunt in terram cõuertentur: ⁊ aque omnes in mare conuertentur. Omne munus et iniq̃tas delebit̃: ⁊ fides in ſeculum ſtabit. Subſtancie iniuſtoꝝ ſicut fluuius ſiccabunt̃: et ſicut tonitruum magnum in pluuia perſonabit. In aperiendo man⁹ ſuas letabit̃: ſic ꝓuaricatores in conſũmatõne tabeſcent. Nepotes impioꝝ non multiplicabũt ramos: ⁊ radices ĩmũde ſup cacumen petre ſonant. Sup oẽm aquam viridibitas: ⁊ ad oram flumis. ante omne fenũ euellet̃. Gr̃a ſicut paradiſus in bñdictõibꝫ: et miſcõia in ſeculo permanet. Elita ſibi oparij ſufficiens cõdulcabit̃: ⁊ in ea inuenies theſauꝝ. Edificatõ ciuitatis confirmabit nomen: ⁊ ſuper hanc mulier immaculata cõputabit̃. Elinum et muſica letificant cor et ſup vtꝝq; dilectio ſapie. Tibie et pſalterĩũ ſuaue̅ faciunt melodiam: et ſup vtꝝq; lingua ſuauis. Gr̃am et ſpẽm deſiderabit oculus tu⁹: ⁊ ſuper hoc videris ſatõnes. Amicus et ſodalis in tpe conuenientes: et ſuper vtroſq; mulier cũ viro. Fratres in adiutoriũ in tpe tribulatõnis: et ſuper eos miſcõia liberabit. Aurꝝ ⁊ argentũ conſtitutõ pditũ: ⁊ ſuper vtꝝq; conſiliũ beneplacitũ. Facultates et virtutes exultant cor: ⁊ ſuper hec timor dñi. Nõ eſt in timore dñi minoratõ: ⁊ non ẽ in eo ĩq̃rẽ adiutoriũ. Timor dñi ſicut paradiſus bñdictõis: et ſuper oẽm gl̃iam operuert̃ illũ. Fili in tpe vite tue ne indigeas. Meli⁹ eſt em̃ mori q̃ indigere. Elir reſpiciens in mẽſam alienam: ñ eſt vita ei⁹ in cogitatõne vict⁹. Alit em̃ aĩam ſuam cibis alienis. Elir aũ diſciplinat⁹ et eruditus cuſtodiet ſe. In ore imprudentis condulcabit̃ inopia: et in ventre ei⁹ ignis ardebit. ¶Ca. XLI.

O Mors q̃amara eſt memoria tua homini pacem habenti in ſubſtancijs ſuis: viro quieto. et cuius vie directe ſunt in omnibꝫ: et adhuc valenti accipere cibum. O mors bonum eſt iudicium tuũ homini indigenti. et q̃ minorat̃ viribꝫ defecto etate ⁊ cui de omnibꝫ cura eſt: ⁊ incredibili q̃ pdit ſapiaꝫ. Noli metuere iudiciũ mortis. Memto q̃ añ te fuert̃: et q̃ ſupuẽtura ſũt tibi hoc iudiciũ a dño oĩ carni⁊

q̄ supuenient tibi in bñplacito altissimi: siue decem siue centū siue mille anni. Non est em̄ in īferno accusatō vitæ. Filij aboīatōnum. fiūt filij pctōr: et q̄ cōuersant sec? domos. filior īpior pctōr piet hēditas: ⁊ cū semīe illor assiduitas obprobrij. De pīe impio q̄runt filij: qm̄ ꝑt illū sunt ī obprobrio. Ue vob̄ viri impij: q̄ dereliq̄stis legem dñi altissimi. Etsi nati fuēritis ī maledictōe nascemī: etsi mortui fueritis: ī maledictōe erit ps vrā. Oīa q̄ de ⁊ra sunt in ⁊raz ꝓuert tēt: sic impij a maledicto ī pditōem. Luct? hoīm ī corpe ipsor: nom̄ aī īpior delebit. Curam habe de bono noīe: hoc em̄ magis ꝑmanebit tibi. q̄ mille thesauri magni ⁊ pcioси. Bone vitæ numerus diez: bonū autē nomen ꝑmanebit in euū. Disciplīam ī pace cōseruare filij. Sapia em̄ absc̄dita ⁊ thesaurus inuisus: q̄ vtilitas in vtrisq;? Melior est hō qui abscondit stulticiam suam: q̄ hō q̄ abscōdit sapiam suam. Uerūtn̄ reuertimī in hijs: q̄ ꝑcedūt de ore meo. Non est eī bonum oēm irreuerenciam obseruare: ⁊ nō omīa oīb̄ bene placent in fide. Erubescite a pīe et a mīe de fornicatōne: ⁊ a pīdente ⁊ a potente de mēdacō: a pncipe ⁊ a iudice de delicto a sy̓nagoga ⁊ plebe de iniq̄tate: a socio ⁊ amico de iniusticia. ⁊ de loco in q̄ habitas: de furto: de veritate dei ⁊ testamēto: de discubitu in panibus. et ab obfuscatōne dati et accepti: a salutantib̄ de silentio: a respectu mulieris fornicarie. ⁊ ab auersione vultus cogti. Ne auertas faciē a ꝓximo tuo: ⁊ ab auferendo ꝑtem ⁊ ñ restituendo. Ne respicias mulierē alieni viri: ⁊ ne scruteris ancillā ei?: neq; steteris ad lectū ei?. Caue ab amicis de fmonib̄ improperij: et cū dederis ne improperes. ¶ Ca. XLII.

Non duplices sermonē audit? de reuelatōne fmonis absconditi. ⁊ eris vere sine cōfusione ⁊ īuenies grām in ꝓspectu oīm hoīm. Ne ꝑ hijs omīb̄ confundaris: et ne accipias psonam vt delinquas. De lege altissimi et testamento. ⁊ de iudicio iustificare impium: de vbo socior et viator. ⁊ de datōne hereditatis amicor. de eq̄litate statere ⁊ pondez. de acq̄sitione multor ⁊ paucor: de corruptione emptōis et negociator ⁊ de multa disciplina filior: ⁊ seruo pessimo latus sanguinare. Super mulierem nequaz: bonum est signum. Ubi manus multæ sunt claude: et qōcunq; dnes numera et appende: datū vero et acceptum omne describe. De disciplina insensati ⁊ fatui. et de senioribus q̄ indicant ab adolescētibus: et eris eruditus in omnib̄: ⁊ ꝑbabilis in conspectu omnium virorz. Filia patris abscondita ē: vigilia et solicitudo eius aufert somnū: ne forte in adolescencia sua adultera efficiat. et cum viro cōmorata odibilis fiat: nequando polluat ī virginitate sua. et in paternis suis ḡuida inueniatur. ne forte cum viro cōmorata trāsgrediat: aut certe sterilis efficiat. Sup filiaz luxuriosam cōfirma custodiam: nequando faciat te ī obprobrium venire inimicis. a detractione in ciuitate et abiectōne plebis: et confundat te in multitudīe ꝑpli. Omni homī noli intendere in specie: et ī medio mulierum noli cōmorari. De vestimentis em̄ procedit tinea: ⁊ a muliere iniq̄tatis viri. Melius est em̄ iniq̄tas viri q̄ benefaciens mulier: et mulier confundens in obprobrium. Memor ero igr̄ operum dom̄: et que vidi annunciabo. In sermonib̄ dom̄ opa eius. Sol illumīans ꝑ oīa respexit: et glia dñi plenum est opus eius. Nōne dñs fecit sanctos enarrare omīa mirabilia sua: que confirmauit dominus omnipotens stabiliri in gloria sua? Abissum ⁊ cor hominum inuestigabit: et ī astucia eor excogitabit. Cognouit em̄ dñs omnem scientiam. et inspexit ī signum eui: annūcians q̄ preterierit ⁊ q̄ supuentura sunt: reuelans vestigia occultor. Non ꝑterit illū omnis cogitatus: ⁊ non absc̄dit se ab eo vllus sermo. Magnalia sapie sue coronauit. q̄ est ante seculum et vsq; ī seculum: neq; adiectū est neq; minuet: et nō eget alicui? consilio. Quam desiderabilia omnia opa eius: et tanq̄ scintilla q̄ est considerare. Omnia hec viuunt et manēt ī seculum: et ī omni necessitate omnia obaudiunt ei. Omnia duplicia: vnum contra vnum: et ñ fecit quicq̄ deesse. Unusquisq; ꝑfirmauit bona. Et q̄s saciabit videns gloriam eius?. ¶ Ca. XLIII.

Altitudinis firmamentum. pulcritudo eius: spēs celi in visione glie. Sol in aspectu annūcians ī exitu: vas ammirabile. opus excelsi. In meridiano exurit terram: ⁊ in conspectu ardoris

eius quis poterit sustinere? Fornacem cu-
stodiens in opib[us] ardoris. triplr̄ sol exurēs
montes: radios igneos exsufflans. ⁊ reful-
gens: radijs suis obcecat oculos. Magnus
dn̄s q̄ fecit illū: ⁊ in ſmonib[us] ei[us] festinauit
iter. Et luna ī oīb[us] in tp̄e suo: oſ̄sio tp̄is ⁊
signū eui. A luna signū diei festi: lumīare
q̄d minuit̄ in ꝯsūmatōne. Mens ſm nomē
ei[us] ē: crescēs admirabilr̄ ī ꝯsūmatōez. Uas
castroꝝ ī excels: in firmamēto celi resplen-
dens gl̄iose. Spēs celi gl̄ia stellaꝝ: mundū
illumīans ī excels dn̄s. In verb scti stabūt
ad iudiciū ⁊ n̄ deficiēt in vigilijs suis. Uide
arcū: ⁊ bn̄dic eū q̄ fecit illū. Ualde specios[us]
ē in splendore suo. Girauit celū in circuitu
gl̄ie sue: man[us] excelsi apuerūt illū. Impio
suo accelerauit niuē: ⁊ accelerat corrusca-
tōnes emittē iudicij sui. Propterea apti sūt
thesauri ⁊ euolauerūt nebule sicut aues. In
magnitudīe sua posuit nubes: ⁊ ꝯfracti sūt
lapides grādinis. In cōspectu ei[us] cōmoue-
bunt̄ mōtes: ⁊ in volūtate ei[us] aspirauit no-
thas. Uox tonitrui ei[us] v̄berauit t̄raz: tēpe-
stas aq̄lonis ⁊ cōgregatō spūs: ⁊ sicut auis
deponēs ad sedendū. aspgit niuē: ⁊ sicut lo
custa demergēs descēsus ei[us]. Pulcritudīez
cādoris ei[us] āmirabit̄ ocul[us]: et sup imbrē ei[us]
expauescit cor. Gelu sicut salē effundet sup
t̄ram: ⁊ dū flauerit fiet tanq̄ cacumīa tri-
buli. Frigid[us] vēt[us] aq̄lo flauit: ⁊ gelauit cri-
stallus ab aq̄. Sup oēm cōgregatōez aq̄ꝝ
req̄escet: ⁊ sicut lorica induet se aq̄s. Et de-
uorabit mōtes ⁊ exuret desrtū: ⁊ extinguet
viride sicut ignē. Medicīa oīm in festiatōe
nebule: et ros obuians ab ardore. venienti
humilē efficiet eū. In ſmone ei[us] siluit ven-
t[us]: ⁊ cogitatōne sua placauit abissū: ⁊ plā-
tauit illū dn̄s ihs. Qui nauigāt mare enar-
rāt picula ei[us] ⁊ audiētes aurib[us] n̄ris āmira
bamur. Illic p̄clara opa ⁊ mirabilia varia
bestiaꝝ genera ⁊ oīm pecoꝝ. ⁊ creatura bel
uaꝝ. Propt̄ ip̄m cōfirmat[us] ē itineris finis
⁊ in ſmone ei[us] cōposita sunt oīa. Multa di-
cem[us] ⁊ deficiē[us] verb: consūmatō at̄ ſmonū:
ipse ē in oīb[us]. Gloriantes. ad q̄d valebim[us]?
Ipse eñ omnipotens sup oīa opa sua. Ter
ribilis dn̄s ⁊ magn[us] vehemēt̄: ⁊ mirabil̄ po-
tentia ipi[us]. Glorificantes dn̄m. q̄ntūcunq̄
potueritis supualebit adhuc: ⁊ āmirabilis
magnificentia ei[us]. Bn̄dicentes dn̄m exal-
tate illū q̄ntū potestis: maior ē ei oī laude.

Exaltantes eum replemini virtute. Ne la-
boretis: n̄ eñ comprehēdetis. Quis videbit
eū: ⁊ enarrabit? Et q̄s magīficabit eū sicut
ē ab initō? Multa abscōdita sūt maiora hijs
Pauca eñ vidim[us] opm ei[us]. Oīa at̄ dn̄s fe-
cit: ⁊ pie agētib[us] dedit sapiam. Ca. XLIIII

Laudem[us] viros gloriosos: ⁊ pentes
n̄ros in generatōne sua. Multam
gl̄iam fecit dn̄s magnificentia sua
a seculo. Dominantes in potestatib[us] suis:
homines magni virtute ⁊ prudentia sua p̄-
diti: nūciantes in ꝓphetis dignitatem ꝓphe-
tarum et imperantes in p̄nti ꝑplō. ⁊ virtu-
te prudentie ꝑplis sanctissima verba. In pu
ericia sua req̄rentes modos musicos: ⁊ nar
rantes carmina scripturaꝝ. Homines diui
tes in virtute: pulcritudinis studium ha-
bentes: pacificantes in domib[us] suis. Omēs
isti in generatōib[us] gentis sue gloriam ade-
pti sūt: et in dieb[us] suis habent̄ in laudib[us].
Qui de illis nati sunt: reliquerunt nomen
narrandi laudes eorum. Et sunt quorum n̄
est memoria. Perierunt quasi q̄ non fue-
rint: et nati sunt q̄si q̄ nō nati: ⁊ filij ipsoꝝ
cū ipsis. Sed illi viri miscdie sunt: quoꝝ
pietates non defecerūt. Et cū semine eoꝝ p̄-
manēt bona: hereditas sc̄ta nepotes eoꝝ.
Et in testamentis stetit semen eoꝝ: et filij
eoꝝ ꝓpter illos vsq̄ ineternū manent. Se-
men eoꝝ ⁊ gl̄ia eoꝝ n̄ derelīquet̄. Corpora
ipsoꝝ in pace sepulta sunt: et nomen eoꝝ
viuet in generatōnem et generatōem. Sa-
pīam ipsoꝝ narrent ꝑpl̄i: et laudem eorum
nūciet ecclesia. Enoch placuit deo: et trā[n]s-
latus est in paradisum vt det gentibus sa-
pientiam. Noe inuent[us] est perfectus iust[us]:
et in tp̄e iracundie factus est recōciliatio.
Ideo dimissum ē reliquū terre: cū factū est
diluuium. Testamenta seculi posita sunt
apud illum: ne deleri possit diluuio omīs
caro. Abraham magnus pater multitudi-
nis gentium: et non est inuentus similis
illi in gloria. Qui conseruauit legem excel
si: et fuit in testamento cum illo. In carne
eius stare fecit testamentum: ⁊ in tempta-
tōne inuent[us] est fidelis. Ideo iureiurando
dedit illi gl̄iam in gente sua: crescē illū q̄si
terre cumulū ⁊ vt stellas exaltare semē ei[us]
et hereditare illos a mari vsq̄ ad mare: et
a flumine vsq̄ ad terminos terre. Et ysa-
ac fecit eodem modo: propter abraham

patrem eius. Benedictionē omnium gentiū dedit illi dñs: ⁊ testamentū suū confirmauit sup caput iacob. Agnouit eū in bñdictōibꝫ suis: ⁊ dedit illi hereditatem: ⁊ diuisit illi ptem in tribubꝫ duodecī. Et ꝓuauit illi boīes miscdie: inuenientes grām in conspectu omnis carnis. ¶Ca. XLV.

Dilect⁹ deo ⁊ boīb⁹ moyses: cui⁹ memoria in benedictōne est. Similez illū fecit in gloria sctōꝝ: et magnificauit eū in timore inimicoꝝ: ⁊ in ōbis suis mōstra placauit. Glorificauit illū in cōspectu regū: et iussit illi coram ꝓplo suo: et oñdit illi gl'iam suā. In fide ⁊ lenitate ipi⁹ sctm fecit illū: et elegit eū ex omni carne. Audiuit em eū⁊ vocem ipsi⁹: ⁊ eduxit illū in nube. Et dedit illi coz ad ꝑcepta⁊ legem vite⁊ discipline: docē iacob testamtū suū: ⁊ iudicia sua isrl'. Excelsū fecit aaron frem suū: ⁊ sil'em sibi de tribu leui. Statuit illi testamtū eternū: ⁊ dedit illi sacerdotiū gētis: ⁊ bīficauit illū in gl'ia. Et circūcinxit eū sona iustic̄ie: ⁊ induit eaz stolam gl'ie: ⁊ coronauit eū in vaſ ōtutis. Circūpedes⁊ femoralia⁊ humerale posuit ei: ⁊ cīxit illū tītinabul' aureis plurimis ī giro: dare sonitū in incensu suo: auditū facē sonitū in templo ī memoriam filijs gētis sue. Stola sct̄a auro ⁊ iacincto et purpura op⁹ textile viri sapientis iudicio et veritate prediti. Torto cocco op⁹ artificis. gēmis ꝑciosis figuratis. ī ligatura auri⁊ ope lapidarij sculptis in memoriaz: ſm numeꝝ tribuū isrl'. Corona aurea sup mitram ei⁹ exp̄ssa signo sctitatis: gl'ia honoris et op⁹ virtutis: desiderio oculoꝝ ornata. Sic pulc̄antē ipsum non fuer̄t talia: vsqz ad orientē. Non est īdut⁹ illa alienigena aliqs: sed tm̄ filij ipsi⁹ soli et nepotes ei⁹ ꝑ omne temp⁹. Sacrificia ipsi⁹ ꝓsūmata sunt igni quotidie. Compleuit moyses man⁹ ei⁹: ⁊ vnxit illum oleo sctō. Factū est illi in testamentū eternū et semini ei⁹ sicut dies celi: fungi sacerdotio et hīe laudem: et glorificare ppl'm suum in noīe suo. Ipsum elegit ab omni viuente: offerre sacrificiū deo. incensū ⁊ bonū odorem: in memoriam placare ꝑ ppl'o suo. Et dedit illi in ꝓceptis suis pātatem: ī testamtis iudicioꝝ docere iacob testimonia: ⁊ in lege sua lucē dare isrl'. Quia conī illū stet alieni: ⁊ ꝓpter inuidiaz circūdederūt illū homines in deserto qui erant cū dathan. et abiron: et congregatō chore in iracundia. Vidit dñs de⁹ et nō placuit illi: ⁊ cōsumpti sunt in impetu iracūdie. Fecit illis mōstra ⁊ ꝓsumpsit illos in flāma ignis. Et addidit aaron gl'iaz: ⁊ dedit illi hereditatē⁊ primicias frugū terre dimisit illi. Panem ipsi⁹ primis pauit in sacietatē: nam ⁊ sacrificia dñi edent: q̄ dedit illi⁊ semini ei⁹. Cetꝝ inter gentes ñ hereditabit: et ps non ē illi in gente. Ipse est em̄ ps eius et hereditas. Phinees fili⁹ eleazari tertci⁹ in gloria imitando eū in timore dei ⁊ stare ī reuerencia gentis: in bonitate⁊ alacritate anime sue placuit deo isrl'. Ideo statuit illi testam̄tū pacis: et ꝓncipem sanctoꝝ et gentis sue: vt sit illi et semini ei⁹ sacerdotij dignitas ineternū. Et testamētū dauid regis filio yesse de tribu iuda: hereditas ipsi ⁊ semī eius vt daret sapiam in coz nr̄m iudicare gentem suam in iusticia ne abolerent̄ bona ipsoꝝ et gloriam ipsorum ī gentem eorum eternam fecit. ¶Ca. XLVI.

Fortis in bello ihūs naue successor moyſi in ꝓphetis: q̄ fuit magn⁹ ſm nomen suū. maxim⁹ ī salutē electorum dei: expugnare īsurgentes hostes vt cōseqret̄ hereditatē isrl'. Quam gl'iam adept⁹ est in tollendo man⁹ suas: ⁊ iactando conī ciuitates rūphеas. Quis antē illū sic restitit: Nam hostes ipse dñs pcussit. Aut ñ in iracundia ei⁹ impedit⁹ est sol ⁊ vna dies facta est quasi duo? Inuocauit altissimū potentem ī oppugnādo īimicos vndiqꝫ: ⁊ audiuit illū magnus et sanct⁹ deus. in saxis gndīs virtutis valde fortis. Impetū fecit ꝓtra gentem hostilē ⁊ ī descensu ꝓdidit ꝓtrios: vt cognoscant gētes potētiam ei⁹: q̄ conī deū pugnare ñ est facile: ⁊ secut⁹ est a tergo potentes. Et in diebꝫ moyſi miscdiam fecit ipse⁊ caleph filius iephone. stare ꝓtra hostē: et ꝓhibē gentē a peccatis: ⁊ pstringē, muꝝ malicie. Et ipsi duo ꝓstituti. a piculo liberati sunt a numero sexcentoꝝ miliū pditū: inducē illos in hereditatem: ī terra q̄ manat lac et mel. Et dedit dñs ipsi caleph fortitudinem: et vsqꝫ in senectutē pmansit illi virtus. vt ascenderet in excelsum terre locū: ⁊ semen ipsius obtinuit hereditatē.

Et viderunt oēs filij ıſrl̄:q; bonū eſt obſequi ſcō deo. Et iudices ſingl̄i ſuo noīe: quoꝝ ñ eſt coꝛruptū coꝛ:qui ñ auerſi ſūt a dño:vt ſit mēoꝛia illoꝝ in bñdictōe. Et oſſa eoꝝ pullulāt de loco ſuo:ꝛ nomē eoꝝ ꝑmanet ineternū:ꝑmanēte ad filios illoꝛū ſcōꝝ viroꝝ gl̄ia. Dilect⁹a deo ſuo ſamuel ꝓpha dñi ſnouauit imperiū:ꝛ vnxit ꝓcipes ī gēte ſua. In lege dñi ꝯgregatōz iudicauit:et vidit deū iacob:ꝛ in fide ſua pbat⁹ eſt ꝓpha. Et ꝯgnit⁹eſt ī verb̄ ſuis fidēlis:q; vidit deū lucis. Et ſuocauit dñm oīpotentē in oꝑugndo hoſtes circumſtātes vndiq;:in oblatōne viri inuiolati. Et intonuit de celo dñs in ſonitu magno auditā fecit vocē ſuam:et ꝯtriuit ꝓncipes tyꝛioꝝ ꝛ oēs duces philiſtijm. Et ātē tps finis vite ſue ꝛ ſecl̄i teſtimoniū ꝑbuit in ꝯſpectu dñi ꝛ xꝑi:pecuīas ꝛ vſq; ad calciamēta ab oīi carne ñ accepit:ꝛ ñ accuſauit illū hō. Et poſt hoc dormiuit. et notū fecit regi ꝛ oñdit illi finē vite ſue:ꝛ exaltauit vocē eius de terra in ꝓphecia delere impietatem gentis.

¶Capitulum. .XLVII.

Poſt hec ſurrexit nathan ꝓpha in diebꝫ dauid. Et q̄ſi adeps ſepatus a carne:ſic dauid a filijs ıſrl̄. Cuz leonibꝫ luſit q̄ſi cū agnis:ꝛ in vrſis ſil̄r fecit ſicut in agnis ouium. In iuuētute ſua nunquid ñ occidit gigantē et abſtulit obꝓbriū de gēte: In tollēdo manū in ſaxo funde deiecit exultatōez golie:vbi inuocauit dñm oīipotentē. Et dedit ī dext̄ eius tollē hoīem fortē in bello:et exaltare coꝛnu gētis ſue. Sic in decē milibꝫ glorificauit eū:ꝛ laudauit illū in bñdictōibꝫ dñi:ī offerēdo illi coꝛonā gl̄ie. Contriuit enim inimicos vndiq;:et extirpauit philiſtijm ꝑrios vſq; in hodiernā diē. ꝯtriuit coꝛnu ipoꝝ vſq; ineternū. In oīi ope dedit ꝯfeſſionē ſcō:et exelſo ī verbo gl̄ie. De omni coꝛde ſuo laudauit dñm:ꝛ dilexit euz qui fecit illū:ꝛ dedit illi ꝑ inimicos potentiā Et ſtare fecit cātoꝛes ꝑ altare:et ī ſono eoꝝ dulces fecit melodias. Et dedit ī celebratōibꝫ dec⁹:ꝛ oꝛnauit tpa vſq; ad ꝯſeruationē vite:vt laudarēt nom̄ ſc̄m dñi ꝛ amplificarēt mane dei ſc̄itatē. Xꝑus purgauit pc̄a illi :ꝛ exaltauit ī eternū coꝛnu ei⁹. Et dedit ī teſtamēto regni:ꝛ ſedē gl̄ie ī ıſrl̄. Poſt ipm ſurrexit fili⁹ ſenſat⁹:et ꝓpt illū deiecit omnē potentiā ī imicoꝝ. Dalomō impauit ī diebꝫ pacis:cui ſubiecit de⁹ oēs hoſtes vt ꝯderet domum ī noīe ſuo:ꝛ paret ſc̄itatē in ſempiternū quēadmodū erudit⁹ ē ī iuuētute ſua. Et implet⁹ eſt q̄ſi flumē ſapīa:ꝛ t̄rā retexit anīa ſua. Et repleſti ī ꝯpatōibꝫ enigmata:ad inſulas longe deuulgatū eſt nomē tuū:ꝛ dilect⁹es in pace tua. In cātilenis ꝛ ī ꝓuerbijs ꝛ ꝯpationibꝫ ꝛ inꝑpretatōibꝫ miratē ſūt terre:et in noīe dñi cui ē ꝯgnomē de⁹ ıſrl̄. Collegiſti q̄ſi auricalcū auꝝ:ꝛ vt plumbū ꝯpleſti argentū:ꝛ inclīaſti femora tua ml̄ieribꝫ. Pctatē habuiſti ī coꝛpoꝛe tuo. Dediſti maculā in gl̄ia tua:et ꝓphanaſti ſemē tuum inducē iracundiā ad liberos tuos ꝛ ī cetēris ſtulticiā tuā:vt facēs impiū bipartitū et ex effraim impare impiū duꝝ. Deus aī ñ derelinq̄t miſcōiā ſuā ꝛ ñ coꝛrūpet neq; delebit opa ſua:neq; pdet a ſtirpe nepotes electi ſui:ꝛ ſemē ei⁹q̄ diligit dñm ñ coꝛrūpet. Dedit aūt reliquuz iacob et dauid de ipa ſtirpe:ꝛ finē habuit ſalomon cū ꝑtibꝫ ſuis. Et dereliq̄t p⁹ ſe de ſemīe ſuo gentis ſtulticiā et minutum a prudētia roboā:q; auertit gentē ꝯſilio ſuo:ꝛ hieroboā filiuz nabath q; peccare fecit ıſrl̄:ꝛ dedit viā pec cādi effraim:ꝛ plurima redūdauerūt pc̄a ipſoꝝ. Ualde enī auertēt illos a t̄ra ſua. Et q̄ſiuit oēs neq;cias vſq;dū pueniret ad illos defenſio:ꝛ ab oīibꝫ pc̄tis liba uit eos.

¶Capitulum. .XLVIII.

Et ſurrexit helias ꝓpha q̄ſi ignis: et verbū ipius q̄ſi facula ardebat. Qui iduxit ī illos famē:imitātes illū in vita ſua pauci facti ſunt. Non enī poterāt ſuſtinē ꝑcepta dñi. Uerbo dñi ꝓti nuit celū:ꝛ deiecit a ſe ignē terre. Sic amplificat⁹eſt helias ī mirabilibꝫ ſuis. Et q; ꝑ ſil̄r gl̄iari tibi: Qui ſuſtuliſti mortuuz ab inferis de ſorte mortis in vbo dñi dei:q; deieciſti reges ad pniciē. ꝛ ꝓfregiſti facile potentiā ipſoꝝ:ꝛ gl̄ioſos delicto ſuo. Qui audis ī ſỹna iudiciū:ꝛ ī oreb iudicia defēſionis. Qui vngis reges ad penitētiaz:et ꝓphas facis ſucceſſoꝛes tuos p⁹te. Qui ſcept⁹ es ī turbine ignis ī curru equoꝝ igneoꝝ:q; inſcript⁹es in iudicijs tēpoꝝ. lenire iracundiā dñi:ꝯciliare coꝛ ꝑīs ad filium:

et restituere trib iacob. Beati sunt qui te
viderūt: et in amicicia tua decorati sūt. Naz
nos vita viuim⁹ tm̄: p⁹ morte aī ñ erit ta
le nom̄ nr̄m. Helias q̄ in turbine rect⁹ est:
et ī heliseo pplet⁹ ē spūs ei⁹. In diebz suis
ñ ptimuit pr̄cipem: et potētia
illū. Nec supauit illū verbū aliqđ: et mor-
tuū ꝓphauit corpus eius. In vita sua fecit
mōstra: et in morte opat⁹ est mirabilia. In
omīb istis ñ penituit pl̄s et ñ recessert a
pcīis suis: vsqz dū abiecti sunt ð terra sua
et dispsi sūt in omnē terrā: et relicta ē gens
ppauca: et pr̄ceps in domo dauid. Quidā
ipsoz fecert qđ placeret deo: alij aūt mlta
ꝓmiserūt pcīa. Ezechias muniuit ciuitatez
suā et induxit ī mediū ei⁹ aquā: et fodit fer-
ro rupē: et edificauit ad aquā puteuz. In
diebz ipi⁹ ascēdit sēnacherib et misit rapsa-
cen et sustulit manū suā ꝑ illos: et extulit
manū suā in sy̆on: et supbz fact⁹ ē potētia
sua. Tūc mota sūt corda et man⁹ ipsoz: et
doluert q̄si parturiētes mlieres. Et inuo-
cauert dn̄m misericordē: et expandētes ma
nus suas extulert ad celū: et sc̄us dn̄s de⁹
exaudiuit cito vocē ipoz. Nō ē ꝓmēorat⁹
pcīoz ipsoz: neqz dedit illos inimicis su-
is: sed purgauit illos in manu y̆saie sc̄i
pphe. Deiecit castra assirioz: et ꝓtriuit il-
los angel⁹ dn̄i. Nam fecit ezechias qđ pla
cuit deo: et fortit iuit in via dauid pr̄is sui
quā mādauit illi y̆saias pph̄a magn⁹ et fi-
del in ꝓspectu dei. In diebz ipsi⁹ retro re-
diit sol: et addidit regi vitā. Opū magd vi-
dit vltima: et ꝓsolat⁹ est lugētes sy̆on: vsqz
in sempiternū. Oñdit futura et absc̄ōdita:
antq̄ euenirent.

Capitulum. .XLIX.

Memoria ibsti ī ꝓpositōe odoris fa-
cta: opus pigmētarij. In oñi ore
q̄si mel indulcabit ei⁹ mēoria: et vt
musica ī ꝓuiuio vini. Ipe ē direct⁹ diuini-
tus ī penitētia gētis: et tulit abomīatōnes
impietatis: et ad dn̄m gubnauit cor ipsi⁹:
et ī diebz pcīoz corroborauit īpietatē. Pre
ter dauid et ezechiā et iosiā oēs pcīm ꝓmi-
serūt: nam reliquert legē altissimi reges
iuda: et ꝓtēserūt timorē dei. Deert em̄ re-
gnū suū alijs et gl̄iaz suā alienigene genti.
Incēdert electā ciuitatē sc̄itatis: et deftas
feceŕt vias ipsi⁹ in manu hieremie. Nam
male ctauert illū: q̄ a vētre mr̄is ꝓsec⁹

est ꝓpheta. euertere et pdere et ītx edi
ficare et r̄nouare. Ezechiel q̄ vidit ꝓspectū
gl̄ie: quā oñdit illi ī curru cherubin. Naz
ꝓmēorat⁹ est inimicoz in y̆mbre: bñfacere
illis qui oñderūt rectas vias. Et duodeci
pphaz ossa pullulāt de loco suo. Nam cor-
roborauerunt iacob: et redemert se in fide
virtutis. Quō amplificem⁹ zorobabel: nā
et ipse q̄si signū in dext̄ manu isrl̄. Et ihe-
suz filiū iosedech: Qui ī diebz suis edifica-
uert domū: et exaltauert tēplū sc̄m dn̄o:
paratū in gl̄iaz sempiternā. Et neemias ī
mēoria multi tpis: q̄ erexit nob muros e-
uersos: et staze fecit portas et seras: q̄ erexit
domos nr̄as. Nēo natus est ī terra qualis
enoch: nam et ipse recept⁹ ē a terra. Et io-
seph q̄ nat⁹ est hō pr̄ceps fr̄m. firmamētū
gētis. rector fr̄m. stabilimentū pl̄i: et ossa
ipsi⁹ visitata sunt: et post morte pphauert.
Seth: et sem apud hoīes gl̄iaz acepti sūt:
et sup omnē animaz in origine Adam.

Capitulum. .L.

Symeon onie fili⁹ sacerdos magn⁹
qui in vita sua suffulsit domū: et
in diebz suis corroborauit tēpluz.
Templi eciam altitudo ab ipso fundata
est: duplex edificatō: et excelsi parietes tem-
pli. In diebz ipsi⁹ emanauert putei aq̄e: et
q̄si mare adimpleti sunt sup̄ moduz. Qui
curauit gentē suā: et liberauit eā a pditōe.
Qui p̄ualuit amplificare ciuitatē: qui ac-
ptus est gl̄iaz ī ꝓuersatōe gētis: et ingres-
sum dom⁹ et atrij amplificauit. Quasi stel-
la matutina in medio nebule: et q̄si luna
plena ī diebz suis lucet: et q̄si sol refulgēs.
sic ille effulsit in tēplo dei. Quasi arcus re-
fulgens inter nebulas gl̄ie: et q̄si flos ro-
saz in diebz vernis: et quasi lilia q̄ sunt in
trāsitu aque: et quasi th⁹ redolens in diebz
estatis. Quasi ignis effulgēs et thus ardēs
in igne: q̄si vas auri solidū ornatum oñi
lapide pretioso. Quasi oliua pullulans: et
cipressus in altitudine se extollēs. In acci
piendo ipsaz stolā gl̄ie et vestiri eū in ꝓsū-
matōne virtutis: in ascēsu altaris sancti
gloriā dedit sanctitatis amictuz. In acci-
piendo aūt partes de manu sacerdotū et
ipse stans iuxta aram: et circa illū corona
fratrū q̄si plantatō cedri in mōte libano:
sic circa illum stetert quasi rami palme et

oro ihu fili syrach

omnes filij aaron in glia sua. Oblatio aũt dñi in manib⁹ ipsoꝝ coraz oĩi sỹnagoga isrl: ꝙ ꝓsũmatõne fungẽs in ara. ãplifica re oblatõnẽ excelsi regis porrexit manum suam in libatõz: ꝙ libauit ỏ sanguĩe vue. Effudit in fundamẽta altaris odorẽ diui num excelso ꝓncipi. Tũc exclamauerũt filij aaron: ꝙ ĩ tub⁹ productilib⁹ sonuerũt: ꝙ audi tam fecerũt vocẽ magnã in mẽoriaz coram deo. Tũc oĩs ꝑ⁹ sil⁹ ꝑperauerũt: ꝙ cecid̃erũt in faciẽ sup terrã adorare dñm deũ suũ: ꝙ dare ꝑces oĩipotẽti deo excelso. Et ãplifi cauerũt psallẽtes in vocib⁹ suis et ĩ magna domo fact⁹ est sonus suauitatis plen⁹. Et rogauit ꝑ⁹ dñm excelsuz ĩ ꝑce vsqz dũ ꝓ ficereꝫ honor dñi: ꝙ mun⁹ suũ pfecerunt. Tũc descendẽs. man⁹ suas extulit in omnẽ ꝯgregatõnẽ filioꝝ isrl: dare glĩaz deo a la bijs suis: ꝙ in noĩe ipsi⁹ gl⁹ari. Et iterauit oronez suaz: volẽs oĩdere virtutẽ dei. Et post rursũ pl⁹ orauit deũ oĩm: q̃ magĩ fecit in omni terra: q̃ auxit dies nr̃os a ventre mr̃is nr̃e: ꝙ fecit nobiscũ ꝑm suam miseri cordiã: det nobis iocũditatẽ cordis ꝙ fieri pacẽ in diebꝫ nr̃is in isrl ꝑ dies sempiter nos: credere isrl miscoiaz dei esse nobiscũ. vt liberet nos in diebꝫ suis. Duas gentes odit aĩa mea: tercia aũt nõ est gens quã oderim. Qui sedẽt ĩ mõte seỹr ꝙ philistijm: et stult⁹ ꝑ⁹ qui habitat in sichimis. Doctrinã sapiẽtie ꝙ disciplĩe scripsit in cod̃ice isto ihesus filius sỹrach hierosolimita: qui renouauit sapientiã de corde suo. Be atus qui in istis versatur bonis. Qui po nit illa in corde suo: sapiens erit semp. Hi enĩ hec fecerit ad oĩia valebit: qr lux dei vestigium eius est.

Oratio Jhesu filij Syrach.

Confitebor tibi dñe rex: et collau dabo te deũ saluatorẽ meũ. Confi tebor nomĩ tuo qm̃ adiutor ꝙ ꝓtec tor fact⁹ es mihi: ꝙ liberasti corp⁹ meũ a pditõe. a laqueo lingue inique: et a labijs opantiũ mendaciũ: ꝙ in ꝓspectu astantiũ fact⁹ es mihi adiutor. Et liberasti me ꝑm mlt̃itudinẽ miscoie nomĩs tui a rugiẽtib⁹ ꝓparatis ad escam. de manib⁹ querentiũ animã meaz: et de mlt̃is tribulatõib⁹ que circũdederũt me: a pressura flãme q̃ circun dedit me: ꝙ in medio ignis nõ suz estuat⁹.

De altitudine ventris inferi et a lingua coinq̃nata et a verbo mẽdacij: a rege ini quo: ꝙ a lingua iniusta. Laudabit vsq; ad mortez ania mea dñm: et vita mea appro pinq̃ns erat ĩ inferno deorsum. Circũdede rũt me vndiq; et ñ erat q̃ adiuuaret. Re spiciens erã adiutoriũ hominũ: ꝙ nõ erat. Mẽorat⁹ sum miscoie tue dñe et coopati onis tue que a secl̃o sunt: qm̃ eruis susti nentes te dñe: ꝙ liberas eos de manu gen tiũ. Exaltasti sup terrã habitatõnẽ meã: ꝙ pro morte defluẽti deprecat⁹ suz. Jnuoca ui dñm ꝑez dñi mei: vt ñ derelinq̃t me in die tribl̃ationis mee: ꝙ in tpe supbor sine adiutorio. Laudabo nomẽ tuũ assidue: et collaudabo illud in ꝓfessione: ꝙ exaudita est oro mea. Et liberasti me de pditõne: et eripuisti me de tpe iniq̃. Propterea ꝓfitebor et laudẽ dicã tibi: ꝙ bñdicã nomĩ dñi. Cũ adhuc iunior sum. priusq̃ oberrarez quesiui sapiẽtiaz palã in oratione mea: ante tẽpus postl̃abaz pro illa: et vsq; in nouissimis inquirã eam: et florebit tanq̃ precox vua. Letatũ est cor meũ in ea: ambulauit pes meus iter rectũ: in iuuẽtute mea inue stigabã eam. Jnclinaui modice aurẽ meã et excepi illã. Multã inueni in memetipso sapientiã: et multũ ꝓfeci in ea. Danti mi hi sapientiã dabo glĩaz. Consiliatus sum enĩ vt facerẽ illam: zelat⁹ sum bonũ ꝙ nõ ꝓfundar. Colluctata est aĩa mea in illa: et in faciẽdo eam ꝓfirmatus sum. Man⁹ meas extẽdi ĩ altũ: et ĩ sapiẽtia eius luxit aĩa mea: et ignorãtias meas illuĩauit. Animã meaz direxi ad illã: ꝙ in agnitõez inueni eam. Possedi cũ ipsa cor ab inicõ: propter hoc non delinquar. Venter meus ꝓturbat⁹ est querẽdo illam: ꝓptera bonã possidebo possessionẽ. Dedit enĩ mihi dñs linguã mercedẽ meaz: ꝙ ĩ ipsa laudabo eũ. Approp̃iate ad me indocti: ꝙ congregate vos ad domuz disciplĩne. Quid adhuc tarda tis: et qd dicitis ĩ hijs: Anie vre sitiũt ve hemẽt. Aperui os meum: ꝙ locut⁹ sum. Cõparate vobis sine argento sapientiã: ꝙ collũ vr̃m subicite iugo eius: et suscipiat aĩa vra disciplinã. Jn ꝓximo est enĩ inuenire eam. Videte oculi vr̃is qr modicum laborraui: ꝙ inueni mihi multã requiẽ. As sumite disciplinã in mlt̃o nũero argẽti: et copiosũ aur̃ possidete ĩ ea. Letet̃ aĩa vra

in misericordia eius ⁊ non confundemini in laude eius. Operamini opus vestr̃ ante tempus: et dabit vobis mercedem vestraz in tempore suo.

¶ Explicit liber ecclĩasticus. Incipit oratio salomonis.

HEc inclinauit Salomon genua sua in conspectu tocius ecclesie israhel: et aperuit manus suas ad celuz: ⁊ dixit. Domine deus israhel nõ est tibi similis deus in celo sursum neq; in terra deorsum. Qui custodis testamentũ tuum et misericordiã pueris tuis euntibꝰ in conspectu tuo in toto corde. seruãs puero tuo dauid que locut⁹ es illi: ⁊ locutus es in ore tuo ⁊ in manu tua implesti. quasi dies iste. Et nunc dñe deus israhel custodi puero tuo dauid p̃ri meo: que locutus es illi: dicens. Non deerit tibi vir a facie mea sedens in throno israhel. Ueruntñ si custodierint filij tui legẽ meã: et in preceptis meis ambulent: sicut ambulauerũt in cõspectu meo fideles. Et nũc dñe deus israhel creditũ est verbum qõ locutus es puero tuo dauid: qm̃ si vere habitauit deus cum homiꝰ in terra. Si celoz celi nõ sufficiant tibi: ñtomagis domus hec quã edificaui. Sed respicias ad oꝛonẽ serui tui: ⁊ dep̃cationẽ ei⁹: vt exaudias dñe placatõnẽ oꝛonis: quã puer tu⁹ orat coꝛã te hodie: vt sint oculi tui super domum hanc die ac nocte: in locum quez dixisti. inuocare nomẽ tuum: et exaudias oꝛonem quã puer tuus oꝛat in hoc loco: et exaudias dep̃recationẽ pueri tui ⁊ ꝑli tui israhel. si orauerĩt in loco isto: et exaudias in loco habitatõis de celo ⁊ exaudias et propicius sis: si peccauerit vir in te.

¶ Explicit oratio Salomonis. Incipit prologus in ysaiam prophetam.

prologus

DEmo cum prophetas versiꝰ viderit esse descriptos metro eos estimet apud hebreos ligari: et aliquid simile hĩe de psalmis vel operibꝰ salomonis. Sed quod in demostene et tullio solet fieri: vt per cola scribanr̃ et comata: q̃ vtiq; prosa ⁊ ñ versiꝰ ꝓscripserũt. Nos q̃z vtilitati legentiũ prouidẽtes: interp̃tationem nouam nouo scribendi genere distinxim⁹. Ac primũ de ysaia sciendũ q̃ in sermone suo disertus sit: quippe vt vir nobil⁹ et vrbane elegantie: nec hñs quicq̃ in eloquio rusticitatis admixtũ. Unde accidit: vt pre ceteris floꝛẽ sermonis eius ñslatõ nõ potuerit ꝓfuare. Deinde eciã hoc adiciendũ: q̃ nõ tam ꝑpha dicẽdus sit q̃ euãgelista. Ita em̃ vniuersa xp̃i eccliecq; misteria ab liquidũ ꝓsecutus est: vt ñ eũ putes de futuro vaticinari: sed de p̃teritis hiſtoriã texere. Unde conitio noluisse tũc tpis septuaginta interp̃tes fidei sue sacmenta pspicue ethnicis prodẽ. ne scim canibꝰ: et margaritas porcis darẽt: qui hanc editionem legeritis ab illis aniaduertetis abscõdita. Nec ignoꝛo q̃nti laboris sit ꝑphas intelligere: nec facile quẽpiam posse iudicare de interpretatõne: nisi intellexerit añ que legerit. Nos q̃z patere moꝛsibꝰ plurimoz: qui stimulãte inuidia q̃d ꝓsequi non valent despiciũt. Sciẽs g̃ ⁊ prudẽs in flãmam mitto manũ: ⁊ nihilomin⁹ hoc a fastidiosis lectoꝛibꝰ precoꝛ: vt quõ greci post septuaginta ñslatoꝛes aquilã ⁊ sym̃achũ ⁊ theodocionẽ legũt: vel ob studiũ doctrine sue: vel vt septuaginta magis ex collatione eoz intelligãt: sic ⁊ isti saltẽ vnũ p⁹ priores hĩe dignenr̃ interpretẽ. Legãt pri⁹ et postea despiciãt: ne videanr̃nõ ex iudicio: sed ex odij p̃sũptõne ignoꝛata dãnare. Prophetauit aũt ysaias in ihr̃lm et in iudea necdũ decẽ tribubꝰ ĩ captiuitatẽ ductis: ac ō vtroq; reg̃ nũc ꝓmixtĩ nũc separatĩ texit oraculũ. Et cũ inr̃dũ ad p̃nẽ r̃spiciat hiſtoriã: ⁊ post babilonie captiuitatẽ reditũ ꝑli significet in iudeã: tñ omis ei⁹ cura de vocatõne gentiũ ⁊ de aduentu xp̃i est. Quẽ quãtoplus amatis o paula ⁊ eustochiũ. tantomagis ab eo petite: vt p obtrectatõne p̃nti qua me indesinẽter emuli laniant. ipse mihi mercedẽ restituat in futuro: qui scit me ob hoc in pegrine lingue eruditõe sudasse: ne iudei de falsitate scriptura⁹ eccliis eius diuti⁹ insultarent.

¶ Explicit plogus Incipit ysaias ꝑpha.

VIsio ysaie filij amos: quã vidit super iudã et hierusalez ĩ diebꝰ ozie. ioathan. achaz et ezechie regum iuda. Audite celi ⁊ auribus ꝑcipe r̃a: qm̃ dñs locutus

est. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipsi aũ spre
uerũt me. Cognouit bos possessorẽ suũ: et
azin⁹ psepe dñi sui. Israel aũ me ñ ꝯgnuit: et
plus me⁹ ñ intellexit. Ue gẽti peccatrici:
plo gui iiqtate. semĩ nequã. filijs scelera-
tis. Dereliqrunt dñm: blasphẽauerũt sctm
israel: abalienati sũt retrorsũ. Sup q̃ pcu-
ciam vos vlt̃: addẽtes puaricatõez: Omne
caput lãguidũ: ⁊ oñe cor merẽs. A plãta
pedis vsq; ad verticẽ: ñ est in eo sanitas.
Vuln⁹ ⁊ liuor ⁊ plaga tumẽs: ñ ẽ circũliga
ta: nec curata medicamĩe: neq; fota oleo.
Terra vã deserta: ciuitates vestre succẽse
igni. Regionez vãz corã vob alieni deuo-
rãt: ⁊ desolabit̃ sicut ĩ vastitate hostili. Et
derelinquet̃ filia syon vt umbraculũ in vi-
nea: ⁊ sicut tuguriũ in cucũerario ⁊ sic̃ ci-
uitas q̃ vastat̃. Nisi dñs exercituũ reliqs-
set nob semẽ q̃si sodoma fuissem⁹: ⁊ q̃si go
morra silꝫ essem⁹. Audite verbũ dñi pri-
cipes sodomor: percipite auribꝫ legẽ dei vñi
plus gomorre. Quo mihi mltitudinẽ vi-
ctimar vãr dicit dñs: Plen⁹ sũ. Holocau-
sta arietũ ⁊ adipẽ pinguiũ ⁊ sanguinẽ vi-
tlor ⁊ agnor ⁊ hircor nolui. Cũ venire-
tis añ pspectũ meuz: q̃s q̃siuit hec de ma-
nibꝫ vñs: vt ambłaretis ĩ atrijs meis: Ne
offeratis vlt̃ sacrificiũ frustra. Incensum
abominatõ est mihi. Neomeniã ⁊ sabbatũ
et festiuitates alias ñ ferã. Iniq̃ sunt cet⁹
vñi. kłas vãs ⁊ solennitates vãs odiuit
ania mea. Facta sũt mihi molesta. Labo-
raui sustinẽs. Et cũ extẽderitis man⁹ ve-
stras auertã ocłos meos a vob: ⁊ cũ mlti-
plicaueritis oꝛonẽ nõ exaudiã. Man⁹ emĩ
vĩe sanguĩe plene sũt. Lauamĩ. mũdi esto-
te: auferte malũ cogitatõnũ vãr ab ocuł
meis. Quiescite agẽ puerse: discite bñfacẽ.
Queritе iudiciuz. subuenite oppsso. iudi-
cate pupillo. defendite viduam: et venite
et arguite me: dicit dñs. Si fuerint pcta
vã vt coccinũ: q̃si nir dealbabũt̃: etsi fu-
erint rubra q̃si vmiculus: velut lana alba
ert. Si volueritis vt audieritis me bona
tre pmedetis. Qđ si noluẽitis: ⁊ me ad ira
cũdiaz puocauẽitis gladi⁹ deuorabit vos:
qr os dñi locutũ est. Quõ facta ẽ meretrir
ciuitas fidł: plena iudicij: Iusticia hĩta-
uit ĩ ea: nũc aũ homicidę. Argẽtũ tuũ ver
sum ẽ in scoriã: vinũ tuũ mixtũ ẽ aq̃. Pri-
cipes tui infideles: socij furũ. Oẽs diligũt

mũera: sequũt̃ retributões. Pupillo ñ iu-
dicant: ⁊ causa vidue ñ ingredit̃ ad illos.
Propter hoc ait dñs de⁹ exercituuz fortis
israł. Heu ego psolabor super hostibꝫ meis:
et vindicabor de inimicis meis. Et con-
uertã manũ meã ad te: ⁊ excoquã ad pur
scoriã tuã: ⁊ auferã oñe stannũ tuũ: ⁊ re-
stituã iudices tuos vt fuert̃ pri⁹: ⁊ psilia-
rios tuos sicut antiqtus. Post hec voca-
beris ciuitas iusti: urbs fidł. Syon ĩ iu-
dicio redimet̃: ⁊ reducẽt eã in iusticiã. Et
pteret scelestos ⁊ pcores silꝫ: ⁊ q̃ derelinquũt
dñm psument̃. Cõfundẽt̃ emĩ ab ydołq̃bꝫ
sacrificauert̃. Et erubescetis super ortis: q̃s
elegeratis: cũ fueritis q̃si querc⁹ defluẽti-
bus foljs: ⁊ velut ort⁹ absq; aq̃. Et erit for
titudo vã vt fauilla stuppe: ⁊ op⁹ vĩm q̃si
scintilla: ⁊ succẽdet̃ vtrũq; silꝫ: ⁊ ñ erit qui
extinguat

Capitulum .II.

Verbũ qđ vidit ysaias fili⁹ amos su
per iudã ⁊ ihrlm. Et erit in nouis-
simis diebꝫ pparat⁹ mons domus
dñi in vtice mõtiũ: ⁊ eleuabit̃ sup colles.
Et fluẽt ad eũ oẽs gẽtes: ⁊ ibũt plꝫ multi
et dicẽt. Uenite ascẽdam⁹ ad montẽ dñi: ⁊
ad domũ dei iacob: ⁊ docebit nos vias su-
as ⁊ ãbłabim⁹ in semitis ei⁹: qr de syon ex-
ibit lex: ⁊ verbũ dñi de ihrlm. Et iudicabit
gẽtes: ⁊ arguet plos mltos. Et pflabunt
gladios suos in vomeres: ⁊ lãceas suas in
falces. Non leuabit gens pr̃ gentẽ gladiũ.
nec exercebũt vlt̃ ad preliũ. Dom⁹ iacob:
venite ⁊ ambulem⁹ in luĩe dei nri. piecisti
emĩ plum tuũ domũ iacob: qr repleti sunt
vt olim: ⁊ augures habuert̃ vt philistijm:
⁊ pueris alienis adhesert̃. Repleta est ter-
ra argento ⁊ auro: et nõ est finis thesau-
ror eius. Et repleta est terra eius equis:
innumerabiles q̃drige eius. Et repleta est
terra eius ydoł. Opus manuũ suar adо-
rauert̃: qđ feceꝛt digiti eor. Et incurua-
uit se homo: ⁊ hũiliat⁹ est vir. Ne g̃ dimit
tas eis. Ingredere in petrã: ⁊ abscondere
in fossa humo a facie timoris dñi: ⁊ a glo-
ria maiestatis eius. Oculi sublimis homi-
nis humiliati sunt: ⁊ incuruabit̃ altitudo
viror. Exaltabitur autẽ dñs solus in die
illa: qr dies dñi exercituũ super omnẽ su-
perbum et excelsum et super omnem arro-
gantem: et humiliabit̃: et super oñes ce-
dros libani sublimes ⁊ erectas: ⁊ sup oñs

quercus basan: ⁊ sup omnes montes excelsos ⁊ sup omnes colles eleuatos: ⁊ sup oem turrē excelsā ⁊ sup omnē murū munituz: et sup omnes naues tharsis: ⁊ sup omne qđ visu pulcrū est. Et incuruabit omnis sublimitas hoim: ⁊ humiliabit altitudo viroꝝ Et eleuabitur dns sol⁹ in die illa: ⁊ ydola penit⁹ ptarent. Et introibūt in spelūcas petraꝝ: ⁊ in voragines terre a facie formidinis dni ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit percutere terrā. In die illa proiciet hō ydola argēti sui ⁊ sil'acē auri sui q̄ fecerat sibi: vt adorāret talpas ⁊ vesptiliones. Et ingredi scissuras petraꝝ: ⁊ in cauernas saxoꝝ a facie formidis dni ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit percutere terram. Quiescite g̃ ab hoie cui⁹ spūs in naribꝰ ei⁹ est: qz exelsus reputat⁹ est ipse.

¶ Capitulum. .III.

Ecce em̄ dnator dns exercituū auferet ab ihr'm ⁊ ab iuda validū et fortē: ⁊ oē robur panis ⁊ omne robur aque: ⁊ fortē ⁊ virū bellatorē: et iudicē ⁊ pphām ⁊ ariolū ⁊ senē. princip̄e sup q̄nquagīta: ⁊ honorabilē vultu: ⁊ psiliariū: ⁊ sapiētē de architectis: ⁊ prudentē eloquij mistici. Et dabo pueros princip̄es eoꝝ: ⁊ effeminati dnabunt̄ eis. Et corruet pl's: vir ad virū: ⁊ vnusq̄sq̄ ad primū suū. Tumultuabit puer pt̄ senē: ⁊ ignobil' pt̄ nobilē. Apprehēdet em̄ vir ffrem suū domesticum patris sui: ⁊ dicet. Vestimētū tibi ē: princeps esto nr̄: ruina aut hec sub manu tua. Respōdebit q̄ in die illa: dicēs. Non sū medic⁹: ⁊ in domo mea n̄ est panis neq̄ vestimentum. Nolite pstituē me principē pl'i. Ruit enim ihr'm ⁊ iudas pcidit: qz līgua eoꝝ ⁊ adinuentiones eoꝝ pt̄ dn̄m: vt puocarēt oculos maiestatis ei⁹. Agnitio vult⁹ eoꝝ rndebit eis: et pc̄m suū q̄si sodoma p̄dicauerūt: nec absconderūt. Ve aīe eoꝝ: qm̄ reddita sūt eis mala. Dicite iusto qm̄ bn̄: qm̄ fructuz adinuentionū snaꝝ comedet. Ve impio in malū. Retributio em̄ manuū ei⁹ fiet ei. Populum meū exactores sui spoliauerūt: ⁊ mulieres dnate sunt eis. Populе me⁹ q̄ te bt̄m dicūt ipsi te decipiūt: ⁊ viā gressuū tuorū dissipāt. Stat ad iudicāduz dns: ⁊ stat ad iudicādos pl'os. Dns ad iudiciū veiet: cū senibꝰ pl'i sui ⁊ princip̄ibꝰ ei⁹. Vos em̄ depasti estis vineā meā: ⁊ rapina paupis in domo vīa. Quare atteritis pl'um meū: ⁊ facies pauperū cōmolitis: dicit dns de⁹ exercituū! Et dixit dns de⁹. Proeo q̄ eleuate sunt filie sion: et ābulauerūt extēto collo: et nutibꝰ oculoꝝ ibant ⁊ plaudebāt: ⁊ ābulabāt: ⁊ pedibꝰ suis ꝓpositio gradu īcedebāt. Decaluabit dns verticē filiaꝝ sion: ⁊ dns crinē earū nudabit. In die illa auferz dns ornamentū calciamentoꝝ ⁊ lunulas ⁊ torques ⁊ monilia ⁊ armillas ⁊ mitras ⁊ discriminalia ⁊ periscelidas ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola ⁊ inaures ⁊ anulos ⁊ gēmas in fronte pendētes: ⁊ mutatoria ⁊ palliola et linteamīa ⁊ acus ⁊ specula et sindones et vittas ⁊ theristra. Et erit p suaui odore fetor: ⁊ pro zona funicul⁹: ⁊ p crispāti crine caluiciū: ⁊ p fascia pectorali cilicio. Vulcerimi q̄z viri tui gladio cadent: ⁊ fortes tui ī plio. Et merebūt atz lugebunt portę ei⁹: ⁊ desolata ī terra sedebit. ¶ Capi. IIII.

Et apprehēdēt septē mlieres virum vnū ī die illa: dicētes. Panē nr̄m comedem⁹: ⁊ vestimētis nr̄is opiemur: tantūmodo inuocet nomē tuuz sup nos: aufer obprobriū nr̄m. In die illa erit germē dni ī magnificētia ⁊ gl'ia: et fruct⁹ tre sublimis: ⁊ exultatio hijs q̄ saluati fuerīt de isr'l. Et erit omis q̄ relict⁹ fuerit in sion ⁊ residu⁹ in ihr'm: sct̄us vocabit̄ois q̄ script⁹ ē ī vita ī ihr'm. Si abluerit dns sordē filiaꝝ sion ⁊ sanguinē ihr'm lauerit de medio ei⁹: in spū iudicij ⁊ spū ardoris. Et creabit dns sup omnē locū mōtis sion ⁊ vbi inuocat⁹ ē nubē p die: ⁊ fumū ⁊ splēdorē ignis flāmantis ī nocte. Sup omem em̄ gl'iam protectio: ⁊ tabernaculū erit ī umbraculū diei ab estu: ⁊ ī securitatē ⁊ abscōsionez a turbine ⁊ a pluuia.

¶ Capituluz. .V.

Cantabo dilecto meo cāticū patruelis mei. vinee sue. Vinea facta est dilecto meo: in cornu filio olei. Et sepiuit eā: ⁊ lapides elegit ex illa: ⁊ plātauit vineā electā. Et edificauit turrī ī medio ei⁹: ⁊ torcl'ar extruxit ī ea. Et expectauit vt faceret vuas: ⁊ fecit labruscas. Nūc ergo habitatores ihr'm et viri iuda iudicate inter me ⁊ inter vineā meā. Quid est qđ vlt̄ facē debui vinee mee ⁊ n̄ feci ei? An q̄ expectaui vt facēt vuas: et fecit labruscas? Et nūc oñdā vob̄ qđ ego faciā vinee

mee. Auferã sepẽ eiꝰ et erit in direptõnẽ:
diruã maceriam et erit in ꝯculcatõnẽ:et
ponã eaz deſtã. Nõ putabiť et nõ fodieť:
et aſcẽdẽt ſup eã vepres et ſpine:ꝛ nubibꝫ
mandabo ñe pluãt ſup eaz ýmbrẽ. Linea
aũt dñi exercituũ domꝰ iſrl̃ẽ:et vir iuda
germẽ eiꝰ delectabile. Et expectaui vt faceť
iudiciũ ꝛ ecce iniq̃tas:ꝛ iuſticiã ꝛ ecce cla
mor. Ue q̃ ꝯiũgitis domũ ad domũ:ꝛ agꝝ
agro copl̃atis vſqz ad t̃minũ loci. Nunq̃d
hĩtatis vos ſoli in medio t̃re: In auribus
meis ſũt hec:dicit dñs exercituũ. Niſi do-
mus ml̃e deſte fuerint gñdes et pulcre et
abſq hĩtatore. Decẽ em̃ iugera vineaꝝ fa
ciũt lagũculã vnã:et trigĩta modij ſemẽ-
tis faciẽt modios tres. Ue q̃ ꝯſurgitis ma
ne ad ebrietatẽ ſectandã:et potandũ vſqz
ad veſperã vt vino eſtuetis. Cithara ꝛ lira
et tympanũ ꝛ tybia ꝛ vinũ in ꝯuiuijs ve-
ſtris:ꝛ opus dñi ñ reſpicitis:nec opa ma-
nuũ eiꝰ conſideratis. Propterea captiuꝰ du-
ctꝰ ẽ ꝓpl̃s meꝰ:qꝛ ñ habuit ſcientiã:ꝛ nobi-
les eiꝰ ĩterieť fame:ꝛ ml̃titudo eiꝰ ſiti ex-
aruit. Propẽea dilatauit ifernꝰ aiaz ſuã:
ꝛ apuit os ſuũ abſq illo termiõ. Et deſcẽ-
dẽt fortes eiꝰ:ꝛ ꝓpl̃s eiꝰ ꝛ ſublimes gl̃ioſiq
eiꝰ ad eũ. Et icuruabiť hõ ꝛ hũiliabiť vir
et ocl̃i ſublimiũ deꝑmẽť. Et exaltabiť dñs
exercituũ in iudicio:et deꝰ ſcꝰ ſcꝰificabi-
ť in iuſticia. Et paſcenť agni iuxta or-
dinẽ ſuũ:et deſta in vbtatẽ verſa aduene
comedent ea. Ue q̃ trahitis iniq̃tatẽ in funi-
culꝰ vanitatis:ꝛ q̃ſi vĩculũ plauſtri pcm.
Qui dicitis feſtinet ꝛ cito veĩat opus eiꝰ
vt videam:ꝛ appropiet ꝛ veniet ꝓſiliũ ſcꝰi
iſrl̃:ꝛ ſciem. illꝺ. Ue q̃ dicitis malũ bonũ
et bonũ malũ:ponẽtes tenebras lucẽ ꝛ lu-
cem tenebras:ponentes amaꝝ in dulce et
dulce in amarum. Ue q̃ ſapiẽtes eſtis in
oculꝰ vr̃is:ꝛ coram vobiſmetipſ prudẽtes.
Ue q̃ potẽtes eſtis ad bibendũ vinũ:ꝛ viri
fortes ad miſcendũ ebrietatẽ. Qui iuſtifi-
catis impiũ ꝓ mũeribꝫ:ꝛ iuſticiã iuſti au-
feretis ab eo. ꝓpter hoc ſicꝫ deuorat ſtipulã
ligna ignis:ꝛ calor flãme exurit:ſic radix
eoꝝ q̃ſi fauilla erit:ꝛ germẽ eoꝝ vt puluis
aſcẽdet. Abieceť em̃ legẽ dñi exercituũ:
et eloquiũ ſcꝰi iſrl̃ blaſphemaueť. Ideo ira-
tus ẽ furor dñi in ꝓpl̃um ſuũ:ꝛ extẽdit ma
nũ ſuã ſup eũ:ꝛ ꝑcuſſit eũ. Et ꝓturbati ſũt
montes:ꝛ facta ſũt mortícina eoꝝ q̃ſi ſter-
cus in medio platearꝝ. In hijs omĩbꝫ non
eſt auerſus furor eiꝰ:ſed adhuc manꝰ eiꝰ
extẽta. Et eleuabit ſignũ in natõibꝫ ꝑcul:
ꝛ ſibilabit ad eũ de finibꝫ t̃re ꝛ ecce feſtinꝰ
velociť veĩet. Non ẽ deficiẽs neq laborãs
ĩ eo:ñ dormitabit neq dormiet:neq ſol-
ueť cingulũ renũ eius:nec rũpeť corrigia
calciamẽti eiꝰ. Sagitte eiꝰ acute:ꝛ oẽs ar-
cus eiꝰ extẽti. Ungle eq̃ꝝ eiꝰ vt ſilex:ꝛ ro-
te eiꝰ q̃ſi impetꝰ tẽpeſtatis. Rugitꝰ eiꝰ vt le-
onis:rugiet vt catuli leonũ. Et frẽdet ꝛ te
nebit predã:ꝛ ãplexabiť ꝛ ñ erit q̃ eruat:
ſonabit ſup eũ in die illa ſicut ſonitꝰ ma-
ris. Aſpiciemꝰ ĩ terrã ꝛ ecce tenebre tribu
latõis:ꝛ lux obtenebrata ẽ in caligine eiꝰ.

¶ Capitulum. .VI.

In ãno q̃ mortuꝰ eſt rex ozias vidi
dñm ſedentẽ ſup ſoliũ excelſũ ꝛ ele
uatũ:ꝛ plena erat domꝰ a maieſta
te eiꝰ et ea q̃ ſub ipſo erãt implebãt tẽplũ.
Seraphin ſtabãt ſup illud:ſex ale vni et
ſex ale alteri. Duabꝫ velabãt faciẽ eiꝰ:et
duabꝫ velabãt pedes eiꝰ:ꝛ duabꝫ volabãt
Et clamabãt alť ad altꝝ:ꝛ dicebãt. Sã-
ctꝰ ſcꝰs ſcꝰs dñs deꝰ exercituũ:plena ẽ oĩs
t̃ra gl̃ia eiꝰ. Et ꝓmota ſũt ſuplimiaria ca-
dinũ a voce clamãtis:ꝛ domꝰ repleta ẽ fu
mo. Et dixi. Ue mihi qꝛ tacui:qꝛ vir pollu
tis labijs ego ſũ:ꝛ ĩ medio ꝓpl̃i polluta la-
bia hñtis ego hĩto:ꝛ regẽ dñm exercituũ
vidi ocul̃ meis. Et volauit ad me vnꝰ de ſe
raphin ꝛ ĩ manꝰ eiꝰ calcalꝰ quẽ forcipe tule
rat de altari:ꝛ tetigit os meũ:dicẽs. Ecce
tetigi hoc labia tua:ꝛ auferet iniq̃tas tua
et pcm tuũ mũdabiť. Et audiui vocẽ dñi
dicẽtis. Quẽ mittã:ꝛ q̃s ibit nob̃: Et dixi
Ecce ego:mitte me. Et dixit. Uade:et di-
ces ꝓpl̃o huic. Audite audiẽtes et nolite ĩ-
telligẽ:ꝛ videte visionẽ ꝛ nolite ꝯgſcẽ. Ex-
ceca corꝛ ꝓpl̃i huiꝰ ꝛ aures eiꝰ aggũa:ꝛ ocu
los eiꝰ claude:ne forte videat ocul̃ ſuis et
auribꝫ ſuis audiat ꝛ corde ſuo ĩtelligat:ꝛ
ꝓuertať et ſanẽ eũ. Et dixi. Uſqq̃ dñe: Et
dixit. Donec deſolenť ciuitates abſq hĩta
tore:ꝛ domꝰ ſine hoĩe. Et t̃ra relinq̃ť deſ-
ta:et lõge faciet dñs hoĩes. Et ml̃tiplica-
biť q̃ derelicta fuerat ĩ medio t̃re:ꝛ adhuc
ĩ ea decimatõ. Et ꝓuertẽť ꝛ erit ĩ oñſionẽ:
ſicut therebintꝰ:ꝛ ſicut querꝰ q̃ expandit
ramos ſuos. Semen ſcꝰm erit id qꝺ ſtete-
rit in ea. ¶ Capitulum. .VII.

Et factuz est in diebz achaz filij ioathan filij ozie regis iuda ascendit rasin rex sirie ⁊ facee filiꝰ romelie rex isrl in ihrlm ad ꝑliandū ꝑ eā: ⁊ ñ potuerūt debellare eā. Et nūciauerūt domui dauid: dicētes. Requeuit sỹria sup effraim: ⁊ ꝯmotū est cor eiꝰ: ⁊ cor ꝓpli eiꝰ sicut mouent lignū siluaꝝ a facie venti. Et dixit dñs ad ysaiā. Egredere in occursū achaz: tu et qui derelictꝰ est iasub filiꝰ tuꝰ ad extremū aqueductꝰ piscine superioris in via agri fullonis: ⁊ dices ad eum. Cāue ne sileas. Noli timē ⁊ cor tuū ne formidet a duabz caudis ticionū fumigantiū istoꝝ ī ira furoris rasin ꝛgis sirie ⁊ filij romelie: eoq; ꝯsiliū inierit ꝯ ⁊ siria malū: effraim ⁊ filiꝰ romelie: dicētes. Ascēdamꝰ ad iudā ⁊ suscitemꝰ eū: ⁊ auellamꝰ eū ad nos: ⁊ ponemꝰ regē ī medio eiꝰ filiū tabeel. Hec dicit dñs deus. Non stabit ⁊ ñ erit istd: sed caput sỹrie damasc ⁊ caput damasci rasin. Et adhuc sexaginta ⁊ qnq; anni: ⁊ desinet effraim esse ꝓpl's: ⁊ caput effraim samaria: ⁊ caput samarie filiꝰ romelie. Si ñ credideritis: ñ ꝑmanebitis. Et adiecit dñs loqui ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo ī pfūdū īferni sive ī excelsū sup. Et dixit achaz. Non petā: ⁊ ñ tēptabo dñm. Et dixit. Audite ḡ dom' dd. Nunqd parꝝ vob est molestos esse hoīb: q; molesti estis ⁊ deo meo: Propt hoc dabit dñs ipse vob signū. Ecce vgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nomē eiꝰ emanuel. Butiꝝ ⁊ mel comedet: ⁊ sciat reprobare malū: ⁊ eligē bonū: Quia añq; sciat puer reprobare malū ⁊ eligē bonum: derelinq̄tur tra quaz tu detestaris a facie duoꝝ regū suoꝝ. Adducet dñs sup te ⁊ sup ꝑplm tuū: ⁊ sup domū ꝑris tui dies: q; ñ venerūt a diebz sepatōis effraī a iuda cū rege assirioꝝ. Et erit ī die illa. sibilabit dñs muscę q̄ ē ī extrēo fluminū egipti ⁊ api q; est in tra assur: ⁊ venīt et requiescēt oēs in torrētibz vallīū ⁊ ī cauernis petꝝ ⁊ ī oīb frutectis ⁊ ī vniuerꝫ foramīb. In die illa radet dñs ī nouacula ꝯducta ī hijs qui ultra flumē sūt ī rege assirioꝝ caput ⁊ pilos pedū: ⁊ barbā vniuersā. Et erit ī die illa nutriet hō vaccā boū ⁊ duas oues: ⁊ p vbtate lactis comedet butiꝝ. Butiꝝ em̄ et mel mādducabit oīs hō q; relictꝰ fuerit ī medio terre. Et erit ī die illa oīs locus vbi fuerint mille vites: mille argētеis: ⁊ ī spinas ⁊ in vepres erūt. Cū sagittis ⁊ arcu īgredient illuc: vepres em̄ ⁊ spine erunt in vniuersa terra. Et oīes mōtes q; in sarculo sarient̄. ñ veniet illuc timor spinaꝝ ⁊ vepriū: ⁊ erit in pascuā bouis ⁊ in ꝯculcationem pecoris.

Capitulum .VIII.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi libruz grandem: et scribe in eo stilo hominis: velociter spolia ꝺtrahe. cito prede. Et adhibe mihi testes fideles: uriam sacerdotē ⁊ zachariam filiū barachie. Et accessī ad ꝓphetissam: et ꝯcepit et peperit filiū. Et dixit dñs ad me. Voca nomē eius: accelera spolia dētrhe. festina prede: qr antēq; sciat puer vocare ꝑem suū ⁊ matrē suā: auferet̄ fortitudo damasci ⁊ spolia samarie corā rege assirioꝝ. Et adiecit dñs loqui ad me adhuc dicēs. Pro eo q; abiecit ꝓplus iste aq̄s sỹloe q̄ vadunt cū silētio: ⁊ assūpsit magis rasin ⁊ filiū romelie: ꝓpter hoc ecce adducet dñs sup eos aq̄s flumīs fortes et mltas: rges assirioꝝ et omnē gl'iaz eiꝰ. Et ascēdet sup oīes riuos eiꝰ: ⁊ fluet sup vniuersas ripas eiꝰ: ⁊ ibit p iudā inundās: ⁊ trānsiens usq; ad collu veniet. Et erit extēsio alaꝝ eiꝰ implēs latitudinē terre tue o emanuel. Congregamini ꝓpli ⁊ vincimī: et audite vniuerse ꝓcul terre. Cōfortamī ⁊ vincimī: accingite vos ⁊ vincimī: inite ꝯsiliū ⁊ dissipabit̄: loq̄mini verbū et ñ fiet: qr nobiscū deꝰ. Hec em̄ ait dñs ad me. Sic̄ in forti manu erudiuit me: ne irem ī via ꝓpli hui' dicēs. Nō dicatis ꝯiuratō. Omīa em̄ que loq̄tur ꝓpls iste ꝯiuratō est. Et timorē eiꝰ ne timeatis: neq; paueatis. Dñm exercituū ipm sctifi-cate: ⁊ ipse pauor vr̄ ⁊ ipse terror vr̄: ⁊ erit vobis in sctificationē: in lapidē aūt offensionis ⁊ in petram scandali duabz domibz israhel: in laqueū ⁊ in ruinaz habitantibz ihrlm. Et offendēt ex eis plurimi: et cadēt et ꝯterent̄: ⁊ irascentur et capiētur. Liga testimoniū signa legē in discipul' meis: expectabo dñm q; abscondit faciem suā a domo iacob: ⁊ pstolabor eū. Ecce ego ⁊ pueri mei: quos dedit mihi dñs in signum et in portentū israhel: a dño exercituū q; habitat in mōte sỹon. Et cū dixerīt ad vos q̄rite a phitoīb ⁊ a dīnis q; stridēt in īcantatōib

Ysay

suis:nunquid nõ ꝑplus a deo suo requiret
visionẽ pro viuis ac mortuis? Ad legẽ ma
gis ⁊ ad testimoniũ. Qđ si nõ dixerint iu-
xta verbũ hoc:non erit eis matutina lux.
Et ĩnsibit ꝑ eã ⁊ corruet ⁊ esuriet:⁊ cum
esurierit irascetur:⁊ maledicet regi suo ⁊
dño suo. Et suspiciet sursuz ⁊ ad terrã in-
tuebitur:⁊ ecce tribulatõ ⁊ tenebre ⁊ disso
lutõ ⁊ angustia ⁊ caligo pseqns et ñ pote-
rit auolare de angustia sua. Capi. IX.

PRimo tpe alleuiata est terra zabu
lon ⁊ terra neptalim:⁊ nouissimo
aggũata est via maris ẽns iorda-
nen galilee gentiũ ꝑplus qui ambl'abat in
tenebris vidit lucẽ magnã:habitãtibo in
regione vmbre mortis.lux orta ẽ eis. Mł-
tiplicasti gentẽ:ñ magnificasti leticiã. Le-
tabunt coram te sicut qui letãtur in messe:
sicut exultãt victores capta ꝑda qñ diui-
dunt spolia. Jugũ em̃ oneris ei⁹:⁊ virga
hũeri eius ⁊ sceptrũ exactoris ei⁹ supera-
sti:sicut in die madian. Quia omis violẽ-
ta predatõ cũ tumultu ⁊ vestimẽtũ mixtũ
sanguĩe erit in combustionẽ:⁊ cibo ignis.
Paruul⁹ em̃ natus est nobis:fili⁹ dat⁹ est
nob. Et fact⁹ est pncipat⁹ sup hũer eius:
et vocabit nomẽ ei⁹ ammirabil' ꝯsiliari⁹.
de⁹ fortis.pr futuri seculi: prnceps pacis.
Mltiplicabit ei⁹ imperiũ ⁊ pacis ñ erit fi-
nis:sup soliũ dauid ⁊ sup regnũ ei⁹ sedebit
vt ꝯfirmet illud ⁊ corroboret in iuditio ⁊
iustitia ãmodo ⁊ vsq; ĩ sempiternũ. Zel⁹
dñi exercituũ faciet hoc. Verbũ misit dñs
in iacob:⁊ cecidit ĩ isrl'. Et sciet oĩs ꝑplus
effraim ⁊ hĩtantes samariã ĩ supbia ⁊ ma
gnitudĩe cordis dicẽtes. Latheres ceciderũt
sed qđrigis lapidibo edificabim⁹:sicomo-
ros succiderũt:sed cedros ĩmutabim⁹. Et
eleuabit dñs hostes rasin sup eu ⁊ inimi-
cos ei⁹ in tumultũ vertet:sỹriã ab oriẽte:
et philistijm ab occidẽte:et deuorabũt isrl'
toto ore. In oĩbo hijs nõ est auersus furor
eius:sed adhuc man⁹ eius extẽta. Et ꝑplus
nõ est reuersus ad pcutientẽ se:⁊ dñm ex-
ercituũ ñ inqsierũt. Et dispdet dñs ab isrl'
caput ⁊ caudã:incuruantẽ ⁊ depuantẽ die
vna. Longeu⁹ ⁊ honorabil' ipse est caput:
et ꝑpha docẽs mẽdaciũ ipse est cauda. Et
erũt qui bt̃ificãt ꝑplum istũ seducẽtes:⁊ q̃
bt̃ificanť pcipitati. Propt̃ hoc sup adole-
scentul' ei⁹ ñ letabit̃ dñs:⁊ pupillor eius et
vidua nõ miserebit̃. Quia omis ypocri-
ta ẽ ⁊ nequã:⁊ vniuersũ os locutũ ẽ stulti
ciam. In oĩbo hijs ñ est auersus furor ei⁹:
sed adhuc man⁹ eius extẽta. Succẽsa ẽ em̃
q̃si ignis impietas:veprẽ ⁊ spinã vorabit.
Et succẽdet̃ in dẽsitate salt⁹:⁊ ꝯuoluet̃ in
supbia fumi. In ira dñi exercituũ ꝯturba
ta ẽ terra:⁊ erit ꝑplus q̃si esca ignis. Vir frĩ
suo ñ parcet:et declinabit ad dextrã ⁊ esu-
riet:⁊ ꝯmedet ad sinistrã ⁊ nõ saturabit̃.
Unusquisq; carnẽ brachij sui vorabit:ma-
nasses effraim:⁊ effraim manassẽ:⁊ sil' ipi
ꝯtra iudã. In oĩbo hijs ñ est auersus furor
ei⁹:sed adhuc man⁹ ei⁹ extẽta Capi. X.

VE q̃ ꝯdũt leges iniq̃s:⁊ scribentes
iniusticiã scripserũt:vt opprimerẽt
ĩ iuditõ paupes ⁊ vim facerẽt cau
se hũiliũ ꝑplĩ mei:vt eẽnt vidue ꝑda eor:
et pupillos diriperẽt. Quid facietis in die
visitatõis ⁊ calamitatis delonge veniẽtis?
Ad cui⁹ ꝯfugietis auxiliũ ⁊ vbi derelinq̃-
tis gl'iaz vr̃am:ne incuruemĩ sub vinclo:
et cũ interfectis cadatis? Sup omĩbo hijs
nõ est auersus furor ei⁹:sed adhuc man⁹
ei⁹ extenta. Ue assur. Virga furoris mei et
bacul⁹ ipse ẽ:in manu ei⁹ indignatõ mea.
Ad gẽtẽ fallacẽ mittã eũ:⁊ ꝯ ꝑplĩm furo-
ris mei mãdabo illi:vt auferat spolia ⁊ di
ripiat predã:⁊ ponat illũ in ꝯculcatõz q̃si
lutũ platear. Ipe aũt ñ sic arbit̃bit̃:⁊ cor
ei⁹ ñ ita estimabit:sz ad ꝯterendũ erit cor
ei⁹:⁊ ad ĩternitõnẽ gẽtiũ ñ paucar. Dicit
em̃. Nunqđ ñ pncipes mei sil' reges sunt?
Nunqđ nõ vt charchanus sic calãno:⁊ vt
arphat sic emath? Nunqđ ñ vt damasc⁹ sic
samaria? Quõ inuenit man⁹ mea regẽ ydoli
sic ⁊ sil'ac eor de ihrl'm ⁊ ỏ samaria. Nũqđ
ñ sicut feci samarie ⁊ ydol' ei⁹:sic faciam
ihrl'm ⁊ sil'acris ei⁹? Et erit cũ impleuerit
dñs cũcta opa sua ĩ mõte syon ⁊ ĩ ihrl'm.
visitabo sup fructũ magnifici cordis rgis
assur:⁊ sup gl'iaz altitudĩs ocl'or ei⁹. Di-
xit em̃. In fortitudĩe man⁹ mee feci:⁊ ĩ sa-
piẽtia mea ĩtellexi. Et abstuli tmios ꝑplor
et pncipes eor depdat⁹ sũ:⁊ detri q̃si po-
tens ĩ sublimi residẽtes. Et inuenet q̃si ni-
dũ man⁹ mea fortitudinẽ ꝑplor:⁊ sic col-
ligũtur oua q̃ derelicta sunt:sic vniuersa
terrã ego ꝯgregaui:⁊ non fuit qui moue-
ret pennã ⁊ aperiret os et gãniret. Nũqđ
gloriabit̃ securis ꝯtra eũ qui secat in ea:

aut exaltabitur serra ꝓtra eum a quo tra-
hitur: Quō si eleuet virga ꝑ eleuantē se:
et exaltet bacul⁹ q̄ vtiq; lignū est. Propt
hoc mittit dñator dñs exercituū in pīgui-
bus ei⁹ tenuitatē: ⁊ subt⁹ gl̄ia ei⁹ succensa
ardebit q̄si ꝓbustio ignis: ⁊ erit lumē isrl̄:
in igne ⁊ sc̄tus ei⁹ in flāma: ⁊ succēdet et
deuorabit spina ei⁹ et vepres in die vna: ⁊
gl̄ia salt⁹ eius ⁊ carmeli ei⁹ ab aīa vsq; ad
carnē ꝓsumet. Et erit terror ꝑfug⁹: ⁊ re-
liquie salt⁹ ligni eius pre paucitate nūera-
būtur: ⁊ puer scribet eos. Et erit in die il-
la ñ adiciet residuū isrl̄: et hij q̄ fugerit de
domo iacob inniti sup eo q̄ pcutit eos: sed
innitetur sup dñm sc̄m isrl̄. In veritate
reliq̄e ꝙuertētur: reliq̄e inq̄ iacob ad deuz
fortē. Si em̄ fuerit ꝑpl̄s tu⁹ isrl̄ q̄si arena
maris: reliq̄e ꝙuertētur ex eo. Consūmatō
abbreuiata inundabit iusticiā. Consūma-
tionē em̄ ⁊ abbreuiatōz dñs de⁹ exercituū
faciet in medio omnis t̄re. Propt hoc hec
dicit dñs de⁹ exercituū. Noli timē ꝑpl̄s me
us hītator sy̆on ab assur. In virga em̄ p-
cutiet te ⁊ baculū suū leuabit sup te i via
egipti. Adhuc ei paululū modicūq; ⁊ ꝓsū
mabit indīg̃tio: ⁊ furor me⁹ sup scel⁹ eor.
Et suscitabit sup eū dñs exercituū flagel-
luz iuxta plagā madian i pet oreb: ⁊ vir-
gam suā sup mare ⁊ leuabit eā in via egi-
pti. Et erit in die illa: auferet on⁹ eius de
hūero tuo: ⁊ iugū ei⁹ de collo tuo: et ꝓpu-
trescet iugū a facie olei. veiet i aioth. t̄nsi
bit i magron: apd maginas ꝓmēdabit va-
sa sua. Trāsierūt cursuz: gabee sedes nr̄e.
Obstupuit rama: gabaath saul fugit bȳn
ni voce tua filia gallī: attēde laȳsa paup-
cula anathot. Migrauit metemena: hītato-
res gabin ꝓfortamini. Adhuc dies: vt in
nob stet. Agitabit manū suam sup montē
filie sy̆on: et collē ihrl̄m. Ecce em̄ dñator
dñs exercituū ꝓfringet lagūcula in terro-
re: et excelsi statura succidētur et sublimes
būiliabūtur. Et subuertētur ꝓdensa salt⁹
ferro: ⁊ liban⁹ cuz excelsis cadet.

Capitulum. XI.

Et egrediet virga de radice iesse: ⁊
flos ꝺ radice ei⁹ ascēdet: ⁊ req̄escet
sup eū spūs dñi. spūs sapie ⁊ intel
lectus. spūs ꝓsilij ⁊ fortitudis. spūs scīētie
⁊ pietatis: ⁊ replebit eū spūs timoris dñi.
Non fm visionē oc̄lor⁹ iudicabit: neq; fm
auditū auriū arguet. Sed iudicabit i iu-
sticia paupes: ⁊ arguet i eq̄tate ꝑ māsue-
tis terre. Et pcutiet terrā virga oris sui:
et spū labior⁹ suor⁹ interficiet impium. Et
erit iusticia cingulum lumbor⁹ ei⁹: ⁊ fides
cinctor⁹ renū ei⁹. Habitabit lup⁹ cū agno.
et pardus cū hedo accubabit. Vitul⁹ ⁊ leo
et ouis sil̄ morabūtur: ⁊ puer paruul⁹ mi-
nabit eos. Vitul⁹ et vrsus pascētur: sil̄ re-
quiescent catuli eor. Leo q̄si bos comedet
paleas ⁊ delectabit infans ab vbere sup
foramīe aspidis: ⁊ in cauarna regl̄i q̄ ab-
lactat⁹ fuerit manū suā mittet. Non noce-
būt ⁊ nō occidēt in vniuerso mōte sancto
me o: q⁹ repleta est terra sciētia dñi: sicut
aque maris opiētis. In die illa radix iesse
qui stat in signū ꝑpl̄or. ipsū gentes deꝑca-
būtur: ⁊ erit sepulcrū eius gl̄iosuz. Et in
die illa. adiciet dñs manū suaz ad possidē-
dum residuū ꝑpl̄i sui: qd̄ relinq̄tur ab assi
rijs ⁊ ab egipto ⁊ ab aphetros et ab ethio-
pia. ab elam et a sennaar ⁊ ab emath ⁊ ab
insul̄ maris. Et leuabit signū in natōes: ⁊
ꝙgregabit ꝑfugos isrl̄. Et dispersos iuda
colliget a q̄tuor plagis terre: ⁊ auferet ze-
lus ephraī: ⁊ hostes iuda pibūt. Ephraim
non emolabit iudā: ⁊ iudas nō repugnbit
ꝓtra ephraim. Et volabūt in hūeros phil
stijm ꝑ mare: sil̄ prędabūtur filios orientis
Idumea ⁊ moab ꝓceptū man⁹ eor: et filij
amon obedientes eīt. Et desolabit dñs lin-
guā maris egipti: et eleuabit manū suam
sup flumē in fortitudīe spūs sui: ⁊ pcutiet
eū in septē riuis. ita vt t̄nseāt ꝑ eū calcia-
ti. Et erit via residuo ꝑpl̄o meo qui rlinq̄-
tur ab assirijs: sicut fuit isrl̄i in die q̄ ascē
dit de terra egipti.

Capitulum. XII.

Et dices in die illa. Confitebor ti-
bi dñe qm̄ irat⁹ es mihi: quiesus
est furor tu⁹: ⁊ ꝓsolat⁹ es me. Ecce
deus saluator me⁹: fiducialit̄ agam et nō
timebo. Quia fortitudo mea et laus mea
dñs: ⁊ fact⁹ est mihi in salutem. Hauritis
aquas in gaudio de fontib⁹ saluatoris: et
dicetis in illa die ꝓfitemī dño: ⁊ inuocate
nomē eius. Notas facite in ꝑpl̄is adinuen-
tōnes eius: memētote qm̄ excelsū est nomē
ei⁹. Cantate dño qm̄ magnifice fecit: an-
nūciate hoc i vniuersa t̄ra. Exulta ⁊ lau-
da hītatio sy̆on: q⁹ magnus in medio tui

sanctus israhel.

Capitulum. XIII.

Onus babilõis qđ vidit ysaias filius amos. Sup mõtẽ caligiosũ leuate signũ: exaltate vocẽ. leuate manũ: et ingrediãtur portas duces. Ego mãdaui sctificatis meis: et vocaui fortes meos in ira mea: exultãtes in gl'ia mea. Vox mlti-tudis i mõtib9 q̃si pl'oꝝ freq̃ntiũ: vox sonitus regũ gentiũ congregataꝝ. Dñs exercituũ pcepit milicie belli: venientib9 de t̃ra procul. A sũmitate celi dñs et vasa furoris ei9: vt dispdat omnẽ t̃rrã. Vlulate qr̃ ꝓpe est dies dñi: qr̃ vastitas a dño veiet. Propter hoc oẽs man9 dissoluẽtur: et omne cor hois tabescet et pterreẽ. Torsiones et dolores tenebũt. q̃si parturiẽs dolebũt. Vnusquisq3 ad pximũ suũ stupebit: facies ꝯbuste vult9 eoꝝ. Ecce dies dñi venit crudel': et indignatõis plen9: et ire furorisq3: ad ponendã t̃rrã in solitudinẽ et pctores ei9 cõterendos de ea: qm̃ stelle celi et splẽdor eaꝝ non expandẽt lumẽ suũ. Obtenebratus est sol in ortu suo: et luna n̄ splẽdebit in lumine suo. Et visitabo sup orbẽ mala et p̃ impios iniq̃tatẽ eoꝝ. Et requescẽ faciã supbiaz infiteliũ: et arrogantiã fortiũ humiliabo. Pretiosior erit vir auro: et hõ mũdo obrizo. Sup hoc celũ turbabo: et mouebit̃ t̃ra de loco suo: pt̃ indigtionẽ dñi exercituũ: et pter diẽ ire furoris ei9. Et erit q̃si damula fugiẽs et q̃si ouis: et n̄ erit q̃ congreget. Vnusq̃sq3 ad pl'm suũ conuertet̃: et singl'i ad t̃rrã suam fugiẽt. Omnis q̃ inuẽtus fuerit occidet̃: et omnis q̃ supuenerit cadet in gladio. Infãtes eoꝝ allidẽtur i ocul'eoꝝ: diripiẽtur dom9 eoꝝ: et vxores eoꝝ violabũt̃. Ecce ego suscitabo sup eos medos: q̃ argẽtũ nõ querãt nec auꝝ velint: sed sagittis paruulos interficiãt: et lactãtib9 vteris n̄ misereãt̃: et sup filios n̄ parcat ocul9 eoꝝ. Et erit babilõ illa ciuitas gl'osa i regnis. inclita in supbia chaldeoꝝ versa: sic̃ subuertit dñs sodomã et gomorrã. Non hãbitabit̃ vsq3 in finẽ: et n̄ fundabit̃ vsq3 ad generatõnẽm et generatõnẽ. Nec ponet ibi tẽtoria arabs. nec pastores requescẽt ibi: sed requiescent bestie: et replebũtur dom9 eoꝝ draconib9. Et habitabũt ibi struthiones et pilosi saltabunt ibi: et rñdebunt ibi vlule in edib9 ei9: et sirene in delubris voluptatis.

Capitulum. .XIIII.

ysaias

Prope est vt veniat tempus eius: et dies eius nõ elongabuntur. Miserebitur em̃ dominus iacob et eligет adhuc de israel: et requiescẽ eos faciet super humuz suam. Adiungetur aduena ad eos: et adherebit domui iacob. Et tenebunt eos pl'i: et adducẽt eos in locũ suuz. Et possidebit eos domus isrl' sup t̃rrã dñi in seruos et ancillas: et erũt capiẽtes eos qui se ceperãt: et subicient exactores suos. Et erit i die illa cũ requiẽ dederit tibi de? de labore tuo: et a pcussione tua: et a seruitute dura q̃ ante fuisti: sumes parabolã istam ptra regem babilonis et dices. Quõ cessauit exactor: quieuit tributũ! Contriuit dñs baculũ impioꝝ: virgã dñi antium cedentẽ pl'os indigtione. plaga insanabili. subicientẽ in furore gentes: pseqntẽ crudeliter. Conqeuit et siluit oñis t̃rra: gauisa est et exultauit: abietes q̃ letate sũt sup te et cedri libani. Ex q̃ dormisti n̄ ascendat qui succidat nos. Infern9 subter te pturbatus est: in occursũ aduẽtus tui suscitauit tibi gigãtes oẽs principes t̃rre. Surrexerũt de solijs suis oẽs pr̃icipes natõnũ vniuersi rñdebũt et dicent tibi. Et tu vulnerat9es sicut et nos: nr̃i sil'is effectus es. Deiecta est ad inferos supbia tua: ꝯcidit cadauer tuũ. Subter te sternetur tinea: et opimentũ tuũ erũt vermes. Quõ cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris! Corruisti in t̃rraz q̃ vulnerabas gentes: qui dicebas in corde tuo. In celũ ascendã. super astra dei exaltabo soliũ meũ: sedebo i mõte testamẽti: in latерib9 aq̃lõis: ascendaz sup altitudinẽ nubiũ. sil'is ero altissimo. Verũtn̄ ad infernũ deiceris i pfundũ laci. Qui te viderit et ad te inclinabũtur: teqz pspicient. Nunq̃d iste ẽ vir q̃ pturbauit t̃rrã. q̃ pcussit reg̃: q̃ posuit orbẽ desertũ: et vrbes ei9 destruxit! Vinct9 ei9 nõ apuit carcerẽ. Oẽs r̃ges gẽtiũ vniuersi dormierũt in gl'a vnusq̃sq3 vir i domo sua. tu aũt pject9es de sepulcro tuo q̃si stirps inutil'. sanie pollut9 et obuolut9: cũ hijs q̃ interfecti sunt gladio: et descendert vsq3 ad fundamẽta laci. q̃si cadauer putridũ n̄ hẽbis ꝯsortiũ: neqz cum eis in sepultura. Tu em̃ t̃rrã dispdidisti: tu pl'um occidisti. Non vocabit̃ inetернũ semẽ pessimoꝝ. Preparate filios ei9 occisiõi i iniq̃tate pr̃m eoꝝ. Non ꝯsurgẽt:

nec hereditabũt terrã: neq; implebũt faciẽ orbis ciuitatũ. Et ꝓsurgam sup eos dicit dñs exercituũ: et perdã babilonis nomẽ et reliquias: et germen et progeniẽ dicit dñs. Et ponã eos in possessionẽ ericij: et in paludes aquaꝝ: et scopabo eã in scopa terẽs dicit dñs exercituum. Jurauit dñs exercituũ dicẽs. Sicut nõ vt putaui ita erit: et quõ mentẽ cogitaui ita eueniet: vt ꝓterã assiriũ in terra mea: et in mõtibꝰ meis ꝓculcẽ eũ: vt auferet ab eis iugũ eiꝰ: et onus illiꝰ ab hũero eoꝝ tollet. Hoc ꝓsiliuꝫ qđ cogitaui sup omẽs terã: et hec ẽ manꝰ extẽta sup vniuersas gẽtes. Dñs enim exercituũ decreuit: et qs poterit infirmare? Et manꝰ eiꝰ extẽta: et qs auertit eaꝫ? In anno q̃ mortuꝰ est rex achas factũ est onus istud. Ne leteris philistea omnis tu: qm̃ ꝓminuta est virga ꝓcussoris tui. De radice enim colubri egredietur regulꝰ: et semẽ eius absorbẽs volucrẽ Et pascẽtur primogenita pauperꝝ: et pauperes fiducialiter requiescẽt: et interire faciã: in fame radicẽ tuã: et reliquas tuas interficiam. Ulula porta. clama ciuitas: pstrata est philistea omnis. Ab aquilone enim fumꝰ veniet: et nõ est q̃ effugiat agmẽ eiꝰ. Et qđ rñdebitur nũciis gentis? Quia dñs fundauit sion: et in ipsa sperabũt pauperes plebs eiꝰ.

¶ Capitulum .XV.

Onus moab. Quia nocte vastata ẽ ar. moab ꝓticuit: quia nocte vastatꝰ ẽ murꝰ. moab ꝓticuit. Ascẽdit domꝰ dybõ: ad excelsa ī plãctũ: sup nabo et sup medaba moab vlulabit. In cũctis capitibꝰ eiꝰ caluiciũ: oĩs barba radet. In triuiis eius accĩcti sũt sacco: sup tecta eiꝰ et in platẽis eiꝰ oĩs vlulatꝰ descẽdet in fletũ. Clamauit esebon. et eleale: vsq; iasa audita ẽ vox eoꝝ. Super hoc expediti moab vlulabũt: aĩa eiꝰ vlulabit sibi. Cor meũ ad moab clamabit: vectes eiꝰ ad segor vitulã cõsternantẽ. Per ascẽsũ enim luith flens ascẽdet: et in via oronaym clamorẽ ꝓtritõis leuabũt. Aque enim nẽrini deserte erũt: qꝛ aruit herba. defecit germẽ: viror omnis interijt. Ideõm magnitudinẽ opis: et visitatõ eoꝝ. Ad torrẽtẽ salicũ ducẽt eos: qm̃ circuibit clamor terminũ moab. Usq; ad gallĩ vlulatꝰ eiꝰ. et vsq; ad putẽũ helim clamor eiꝰ: qꝛ aque dibon repleti suut sanguine. Ponã enim sup dybõ additamẽta bijs q̃ fugerit de moab leonẽ: et reliquijs ẽre.

¶ Ca. XVI

Mitte agnũ dñe dñatorẽ terre: de petrã deserti ad montẽ filie sion. Et erit sicut auis fugiẽs: et pulli de nido auolantes: sic erũt filie moab in ẽnscensu arnõ. Ini ꝓsiliũ. coge ꝓciliũ: pone q̃si nocte vmbrã tuã in meridie. Absconde fugientes: et vagos ne pdas. Habitabũt apud te profugi mei. Moab esto latibulũ eoꝝ a facie vastatoris. Finitꝰ est enim pulvis: ꝓsumptus ẽ miser: defecit q̃ ꝓculcabat terrã. Et preparabit in misericordia soliũ illud: et sedebit sup eũ in veritate ī tabernaculo dauid: iudicãs et querẽs iudiciũ: et velociter reddẽs qđ iustũ est. Audiuimus superbiã moab: superbus ẽ valde. Superbia eiꝰ et arrogãtia eiꝰ: et indignatõ eiꝰ. plus q̃ fortitudo eiꝰ. Idcirco vlulabit moab adinbab vniuersus vlulabit. Hijs q̃ letantur sup muros cocti latericis loquimini plagas suas: qm̃ suburbana esebon deserta sũt. Et vinea sabama. dñi gentiũ exciderũt. Flagella eiꝰ vsq; ad iazer puenert. errauert in deserto: palmites eiꝰ relicte sũt. Enssierũt mare. Super hoc plorabo in fletu iazer vineã sabama. Inebriabo te lacrima mea esebõ et eleale: qm̃ sup vindemiã tuã et sup messẽ tuã vox calcantiũ irruit. Et auferet letitia et exultatio de carmelo: et in vineis nõ exultabit: neq; iubilabit. Calcanũ ī torcularibus nõ calcabit qui calcare ꝓsueuerat: vocẽ calcantiũ abstuli. Sup hoc vẽter meus ad moab q̃si cythara sonabit: et viscera mea ad murum cocti latericis. Et erit cũ apparuerit qđ laborauit moab sup excelsis suis. ingredietur ad sancta sua vt obsecret: et nõ valebit. Hoc verbũ qđ locutus ẽ dñs ad moab extũc: et nũc locutꝰ ẽ dñs: dicẽs. In tribus ãnis q̃si ãni mercenarij. auferet gl̃ia moab sup omnẽ plebem multã: et relinquet in eo sicut racemus paruus et modicus: nequa q̃ multus.

¶ Capi. XVII

Onus damasci. Ecce damascus desinit esse ciuitas: et erit sicut aceruus lapidũ in ruina. Derelicte ciuitates aroer gregibus erũt: et requiescent ibi: et nõ erit qui exterreat. Et cessabit auxiliatoriũ ab ephraim: et regnũ a damasco: et reliquie syrie sic gl̃ia filioꝝ isrl̃ erũt. dicit dñs exercituũ. Et erit in die illa attenuabit gl̃ia iacob: et pingues carnes eiꝰ macrescent: et erit sicut ꝓgregans in messe qđ

restitærit:et brachiũ eius spicas leget. Et erit sicut ꝙrens spicas in valle raphaim: ꝙ relinq̃tur ĩ eo sicut racem⁹:ꝙ sic̃ excussio olee.duaꝝ l' triũ oliuaꝝ ĩ sũmitatæ rami: siue q̃tuor aut q̃nq;. In cacumĩb⁹ ei⁹ fructus ei⁹:dicit dñs de⁹ isrl'. In die illa inclinabit̃ hõ ad factorẽ suũ:ꝙ oculi ei⁹ ad sãctũ isrl' respiciẽt:ꝙ ñ inclĩabit̃ ad altaria: q̃ fecerũt man⁹ ei⁹:ꝙ q̃ opati sũt digiti ei⁹: ñ respiciet lucos et delubra. In die illa erũt ciuitatæs fortitudĩs ei⁹ derelictæ:sicut araẽ et segetes q̃ derelictæ sũt a facie filioꝝ isrl'. ꝙ eris defta:qꝛ oblita es dei saluatoris tui ꝙ fortis adiutoris tui ñ es rcordata. Propterea plãtab⁹ plãtatõnẽ infidelẽ:ꝙ germẽ alienũ semĩab⁹. In die plãtatõis tue labrusca:ꝙ mane semẽ tuuz florebit. Ablata est messis ĩ die hæreditatis:ꝙ dolebit ḡuiter. Ue mlt̃itudini pl'oꝝ mlt̃oꝝ vt mlt̃itudo maris sonãtis:ꝙ tumult⁹ turbaꝝ sicut sonitus aq̃ꝝ mlt̃aꝝ. Sonabũt pl'i sicut sonitus aq̃ꝝ inũdantiũ:ꝙ increpabit eũ ꝙ fugiet pcul:ꝙ rapieẽ sicut puluis montiũ a facie vẽti:ꝙ sicut turbo corã tẽpestatæ. In tpe vespe:ꝙ ecce turbatõ:in matutino:ꝙ ñ subsistet. Hec ẽ pars eoꝝ q̃ vastauerũt nos et sors diripientiũ nos. Capi. XVIII.

Ve terre cymbalo alaꝝ q̃ est trans flumĩa ethiopie:q̃ mittit ĩ mare legatos:ꝙ in vaſ papiri sup aquas. Ite angeli veloces ad gentẽ ꝙulsã ꝙ dilaceratã:ad pl'm terribilẽ p⁹ quẽ ñ est ali⁹. gentẽ expectantẽ ꝙ ꝙculcatã:cui⁹ diripuerũt flũina terrã ei⁹. Oẽs hĩtatores orbis q̃ moramĩ in ẽra.cũ eleuatũ fuerit signum in mõtib⁹ videbitis:ꝙ clangorẽ tube audietis:qꝛ hec dicit dñs ad me. Quiescã ꝙ ꝙsiderabo in loco meo:sic̃ meridiana lux clara ẽ:ꝙ sicut nubes roris ĩ die messis. Ante messez emẽ tot⁹ effloruit:ꝙ ĩmatura pfectõ germĩauit:ꝙ pcidẽtur ramusculi ei⁹ falcibus:ꝙ q̃ derelicta fuerĩt abscindẽt. excuciẽt et relinq̃nt̃ sil' auib⁹ montiũ et bestijs ẽre:et estatæ ppetua erũt sup eũ volucres et oẽs bestie ẽre sup illũ hiemabũt. In tpe illo deferẽt mun⁹ dño exercituũ a pl'o divulso et dilacerato:a pl'o terribili p⁹ quẽ nõ fuit ali⁹:a gẽte expectãte:ꝙ ꝙculcata: cui⁹ diripuerũt flumĩa terrã ei⁹:ad locum nomĩs dñi exercituũ montem sion.

Ysaias

Onus egipti. Capitulũ. XIX.
Ecce dñs ascẽdet sup nubẽ leuem: ꝙ ingredietur egiptũ:ꝙ ꝙmouebunt̃ sil'acra egipti a facie ei⁹:ꝙ cor egipti tabescet in medio ei⁹. Et ꝙcurrẽ faciã egiptios aduersus egiptios:ꝙ pugnabit vir ꝙ fratrẽ suũ:et vir ꝙ amicũ suũ:ciuitas aduersus ciuitatẽ.regnũ aduersus regnũ:et dirũpetur spũs egipti ĩ visceribus ei⁹:et ꝙsiliũ ei⁹ precipitabo:et interrogabũt sil'acra sua: et diuinos suos:et phitones:ꝙ ariolos:et tradam egiptũ in manu dñoꝝ crudeliũ:et rex fortis dñabit̃ eoꝝ.ait autẽ dñs exercituuz. Et arescet aqua de mari ꝙ fluui⁹ desolabit̃ atq; siccabit̃:ꝙ deficiẽt flumĩa:attenuabũtur et siccabũtur riui aggeꝝ. Calam⁹ et iuncus marcescet:nudabit̃ alueus riui a fonte suo. Et oĩs sementis irrigua siccabit̃:arescet ꝙ ñ erit. Et merebũt piscatores:et lugebũt omnes mittentes in flumẽ hamũ:et expãdentes rethe sup faciẽ aque marcescẽt. Confundent̃ q̃ opabant̃ linuz: plectentes et texentes subtilia. Et erũt irrigua ei⁹ flaccẽtia:oẽs q̃ faciebãt lacunas ad capiendos pisces. Stulti prĩcipes thaneos:sapientes ꝙsiliarij pharaonis:deberũt ꝙsiliũ insipiẽs. Quõ dicitis pharaoni fili⁹ sapientiũ:ego fili⁹ regum antiquoꝝ? Vbi nunc sunt sapientes tui? Annũcient tibi et indicẽt quid cogitauerit dñs exercituum super egiptũ. Stulti facti sunt principes thaneos.emarcuerunt principes mẽpheos:deceperunt egiptũ:anguluz populoꝝ eius. Dñs miscuit in medio ei⁹ spm̃ vertiginis:et errare fecerũt egiptum in omni opere suo:sicut erat ebrius ꝙ vomẽs. Et ñ erit egipto opus qõd faciat:caput et cauda ꝛ icuruãtẽ et refrenãtẽ. In die illa erit egipt⁹ q̃si mlieres:et stupebũt et timebũt a facie ꝙmotõis man⁹ dñi exercituũ:quã ipe mouebit sup eã:ꝙ erit ẽra iuda egipto in festiuitatẽ. Omis q̃ illius fuerit recordatus:pauebit a facie ꝙsilij dñi exercituũ qõd ipe cogitauit sup eã. In die illa erũt q̃nq; ciuitates ĩ ẽra egipti loq̃ntes lĩgua chanaan:ꝙ iurãtes p dñm exercituũ. Ciuitas sol' vocabit̃ una. In die illa erit altare dñi in medio ẽre egipti:ꝙ titul⁹ dñi iuxta terminũ ei⁹:et erit in signũ ꝙ ĩ testiõniũ dñi exercituũ in ẽra egipti. Clamabũt emẽ ad dñm a facie ẽbl'antis ꝙ mittz eis saluatorẽ

et propugnatorē qui liberet eos. Et ꝓgnoscetur dñs ab egipto: ⁊ ꝓgnoscent egiptij dñm in die illa: et colēt eū in hostijs et in mūeribꝫ: ⁊ vota vouebūt dño ⁊ soluēt. Et ꝑcutiet dñs egiptū plaga ⁊ sanabit eā: et reuertētur ad dñm ⁊ placabitur eis: ⁊ sanabit eos. In die illa erit via de egipto in assirios: ⁊ intrabit assiri⁹ egiptū: ⁊ egiptius in assirios: ⁊ seruiēt egiptij assur. In die illa erit isrl̄. trci⁹ egipto et assirio. bñdictō in medio tre: cui bñdixit dñs exercituuꝫ: dicēs. Bñdictus ꝑpl̄us meus egipti et op⁹ manuū meaꝝ assirio sit: hereditas autem mea israhel.

Capitulum. .XX.

In anno quo ingressus ē tharthan in azotū. Cum misisset eū sargon rex assiriorꝫ: ⁊ cuꝫ pugnasset ꝓtra azotum et cepisset euꝫ: in tpe illo locutus ē dñs ī manu ysaie filij amos: dicens. Vade ⁊ solue saccū de lūbis tuis: ⁊ calciamēta tua tolle ꝺ pedibꝫ tuis. Et fecit sic. Vadēs nudus et discalciat⁹. Et dixit dñs. Sicut ambulauit seru⁹ meus ysaias nudus ⁊ discalciat⁹. trium annorꝫ signū ⁊ portentuꝫ erit sup egiptū ⁊ sup ethiopiā: sic minabit rex assiriorꝫ captiuitatē egipti: ⁊ trnsmigrationē ethiopie. iuuenē ⁊ senē. nudā et discalciatā discoopertis natibꝫ ad ignominiam egipti. Et timebunt ⁊ cōfundentur ab ethiopia spe sua: ⁊ ab egipto gl̄ia sua. Et dicet hītator insule huius in die illa. Hecce ine erat spes nr̄a: ad quos cōfugim⁹ in auxiliū: vt liberaret nos a facie regis assiriorꝫ: Et quō effugē potērim⁹ nos:

Capitulum. .XXI.

Onus deserti maris. Sicut turbines ab affrico veniūt: de deserto venit de terra horribili visio dura nūciata est mihi. Qui incredul⁹ est: infideliter agit: et qui depopulator ē vastat. Ascende elam et obside medeba: omnē gemitū eius cessare feci. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore: angustia possedit me: sicut angustia parturiētis. Corrui cū audirē: conturbat⁹ sum cū viderē. Emarcuit cor meum: tenebre stupefecer̄t me. Babilon dilecta mea: posita ē mihi in miraculū. Pone mensā: ꝓspla in speculā. Comedētes ⁊ bibentes. surgite pncipes: arripite clipeuꝫ. hec em̄ dixit mihi dñs. Vade ⁊ pone specu latorē: et quodcūqꝫ viderit annunciet. Et vidit currū duoꝝ equitū. ascensorē azini: et ascensorē cameli: ⁊ ꝓsplat⁹ est diligēter mlto intuitu. Et clamauit leo. Sup speculā. dñi ego suꝫ stans iugiter ꝑ diē: ⁊ sup custodiā meaꝫ ego sū stans totis noctibꝫ. Ecce iste venit ascēsor vir bige equitū. Et rndit ⁊ dixit. Cecidit cecidit babilō: ⁊ oīa sculptilia deorꝫ ei⁹ ctrita sūt in trrā. Tritura mea et filia aree mee: q̄ audiui a dño exercituū deo isrl̄ annūciaui vobis. Onus duma. Ad me clamauit rex seyr. Custos q̄d de nocte: custos q̄d de nocte: Dixit custos. Venit mane et nox. Si q̄ritis q̄rite: ꝓvertimī: ⁊ venite. Onus ī arabia. In saltu ad vesperā dormietis: in semitis dodanim. Occurrētes sitiēti ferte aquā: q̄ habitatis trrā austri. cū panibꝫ occurrite fugienti. A facie em̄ gladiorꝫ fugert. a facie gladij īminētis. a facie arc⁹ extēti. a facie ḡuis pl̄ij: qm̄ hec dicit dñs ad me. Adhuc in vno āno q̄si in āno mercēnarij: ⁊ auferet oīs gl̄ia cedar. ⁊ rliq̄e nūeri sagittariorꝫ fortiū de filijs cedar īminuēt. Dñs em̄ deus isrl̄ locut⁹ est.

Capitulum. XXII.

Onus vall̄ visiōis. Quidnaꝫ tibi q̄ ē qr ascēdisti: Et tu oīs ī tecta clamoris plena: vrbs freq̄ns. ciuitas exultās: Interfecti tui ñ interfecti gladio: nec mortui tui mortui in bello. Cūcti pncipes tui fugerūt simul: dureq̄ ligati sunt. Oēs qui inuenti sunt victi sunt pariter procul fugerunt. Propterea dixi. recedite a me amare flebo. Nolite incūbere: vt ꝓsolemī me sup vastitate filie ꝑpl̄i mei. Dies em̄ interfectōis ⁊ ꝓculcatōis: ⁊ fletuū dño deo exercituū in valle visionis. Scrutans murꝫ ⁊ magnific⁹ sup mōtē. Et elam sumpsit pharetrā: currū hoīs eq̄tis: et parietem nudauit clipe⁹. Et erūt electe valles tue plene q̄drigarꝫ: ⁊ eq̄tes ponēt sedes suas in porta: ⁊ reuelabit̄ operimentū iude. Et vidēbitis in die illa armamtariū dom⁹ saltus: et scissuras ciuitatis dauid videbitis: qr mltiplicate sūt. Et congregastis aq̄s piscine inferioris: et domus ihrl̄m nūeratis: ⁊ destruxistis dom⁹ ad muniendū murū. Et lacū fecistis inter duos muros: ⁊ aq̄ quā piscine veteris: ⁊ ñ suspexistis ad eū: qui fecerat eā: ⁊ operatorez eius de lōge nō vidistis. Et vocauit dñs de⁹ exercituū in

dle illa ad fletū:et ad planctū.ad caluicium ꝙ ad cingulū sacci:ꝙ ecce gaudiū ꝙ leticia.occidere vitl'os:et iugulare arietes: comedere carnes ꝙ bibē vinū.Comedam⁹ et bibam⁹:cras eñ moriemur.Et revelata est vox in auribꝫ meis dñi exercituum. Si dimittet iniq̄tas hec vob:donec moriamī:dicit dñs deus exercituū.Hec dicit dñs deus exercituū.Vade ingredē ad euꝫ q̄ habitat in tabnacl'o:ad sobnā ꝓpositum tēpli:ꝙ dices ad eū.Quid tu h̄:aut q̄si q̄s hic:Quia excidisti tibi h̄ sepulcꝝ:excidisti i excelso mēoriale:diligētēr impet tabnaculū tibi.Ecce dñs asportari te faciet:sic̄ asportab gall⁹ gallinaci⁹:ꝙ q̄si amictū sic sbleuabit te.Coronās coronabit te tribulatōne:q̄si pilā mittet te ī terrā latā ꝙ spaciosā.Ibi morieris:ꝙ ibi erit currus gl'ie tue:ꝙ ignomīa dom⁹ dñi tui.Expellaꝫ te statōe tua:ꝙ de misterio tuo deponā te.Et erit ī die illa.Vocabo puū meuꝫ eliachim filiū helchie:ꝙ induā illū tuica tua:ꝙ cingulo tuo ꝓfortabo eū:ꝙ pōtatē tuā dabo in manu ei⁹:ꝙ erit q̄si pr̄ habitātibꝫ ihr̄m et domui iuda.Et dabo clauē dom⁹ dauid sup hūer ei⁹:ꝙ apiet ꝙ ñ erit qui claudat. et claudet ꝙ non erit q̄ apiat.Et figam illum paxillū in loco fideli:ꝙ erit in solium gl'ie domui pr̄is sui:et suspendēt sup eum omnē gl'iam dom⁹ pr̄is ei⁹.vasoꝝ diuersa genera:omne vas paruulū.a vasis c̄teraꝝ. vsq; ad omne vas musicoꝝ.In die illa dicit dñs exercituū.Auferet paxill⁹ q̄ fixus fuerat ī loco fideli:ꝙ frāget ꝙ cadet:ꝙ peribit qđ pependerat in eo:qz dñs locut⁹ est.

Capitulum. .XXIII.

Onus tyri.Ululate naues maris: qz vastata est dom⁹ vñ venire ꝓsueuerāt:ð terra cethim.revelatū est eis.Tacete q̄ habitatis in insula:negociatio sydonis.Trāsfretātes mare repleuerūt te ī aq̄s ml'tis:semē nili fluminis fruges ei⁹:ꝙ facta ē negociatio gentiū.Erubesce sydon.Ait eñ mare ꝙ fortitudo maris:dicēs.Non parturiui ꝙ ñ peperi ꝙ nō enutriui iuuenes:nec ad incremētū pduxi virgines.Cū auditū fuerit ī egipto:dolebūt cū audierīt de tyro.Trāsite maria: vlulate q̄ h̄itatis in insula.Nunq̄d nō hec vīa est q̄ gl'iabat̄ a diebꝫ pristinis in antiquitate sua:Ducēt eaꝫ pedes sui longe ad peregrinandū.Quis cogitauit hoc super tyr̄ q̄ndam coronatā:Cui⁹ negociatores pncipes:institores ei⁹ incliti t̄re.Dñs exercituū cogitauit hoc.vt det̄ haret supbiā omis gl'ie:ꝙ ad ignominiā deduceret vniuersos inclitos terre.Trāsi terrā tuā q̄si flumē filia maris:nō est cingulū vlr̄ tibi. Manū tuam extēdit sup mare:ꝓturbauit regna.Dñs mādauit aduersus chanaan. vt ꝓtereret fortes ei⁹.Et dixit.Non adicies vlr̄ vt gl'ieris calumniā sustinēs virgo filia sydonis.In cethim ꝓsurgēs trāsfreta ibi q̄s ñ erit req̄es tibi.Ecce terra caldeoꝝ tal' ꝑlus ñ fuit:assur fundauit eā.In captiuitatē t̄duxerūt robustos ei⁹:suffoderūt dom⁹ eius:posuer̄t eaꝫ in ruinā.Ululate naues maris:qz devastata est fortitudo vr̄a.Et erit in die illa:in obliuiōe eris o tyre septuaginta annis:sicut dies regis vni⁹.Post septuagīta aūt ānos erit tyro q̄si canticū meretricis.Sume tibi citharam:circue ciuitatez meretrix obliuione t̄dita.Bene cane:freq̄nta cāticū:vt mēoria tua sit.Et post septuaginta annos visitabit dñs tyr̄:ꝙ reducet eā ad mercedes suas:ꝙ rursū fornicabit cū vniuersis regnis terre sup faciē terre:ꝙ erunt negociatōnes ei⁹ ꝙ mercedes ei⁹ sc̄tificate dño. Non ꝓdent neq; reponent:qz hijs q̄ habitauer̄t coram dño erit negociatō ei⁹:vt mā ducent in saturitate:et vesciātur vsq; ad vetustatem.

Capitulum .XXIIII.

Ecce dñs dissipabit terrā ꝙ nudabit eam:ꝙ affliget faciē ei⁹:ꝙ dispget h̄itatores ei⁹.Et erit sicut ꝑ̄s sic sacerdos:ꝙ sicut seru⁹ sic dñs eius:ꝙ sicut ancilla sic dña ei⁹.Sicut emens sic ille q̄ vendit:sicut fenerator sic is qui mutuum accipit:sicut qui repetit:sic q̄ debet.Dissipatōne dissipabit terra:ꝙ direptōe predabit.Dñs eñ locut⁹ est verbū hoc.Luxit ꝙ defluxit terra ꝙ infirmata est:defluxit orb̄ et infirmata ē altitudo ꝑ̄ terre:et terra inq̄nata ē ab h̄itatorib⁹ suis:qz trāsgressi sūt leges: mutauer̄t ius:dissipauer̄t fed⁹ sempiternū.Propt̄ hoc maledictō vorabit terrā:et peccabūt h̄itatores ei⁹:ideoq; insanient cultores ei⁹:ꝙ relinq̄nt homines pauci.Luxit vindemia:infirmata ē vitis:ingemuerūt oēs qui letabant corde.Cessauit

gaudiũ timpanoꝝ:quieuit ſonitus letantium:ꝓticuit dulcedo citharæ. Cũ cantico non bibẽt vinũ:amara erit potio bibẽtibꝰ illã. Attrita eſt ciuitas vanitatis:clauſa eſt oĩis dom⁹ nullo introeuntẽ. Clamor erit ſup vino in platẽis:dẽſta eſt oĩis letitia:tẽnſlatũ eſt gaudiũ tẽrre. Relicta eſt in vrbe ſolitudo:ꝙ calamitas oppꝛimet portas:qꝛ hec erunt in medio tẽrre in medio ꝑ̃ꝰ. Quõ ſi pauce oliue q̃ rmãſerĩt excutiãt ex oleo:ꝙ racemi cũ fuerit finita vindemia. Hij leuabũt vocẽ ſuam atqꝫ laudabunt:cũ glorificat⁹ fuerit dñs hinniẽt de mari. Propt̃ hoc in doctrinis glorificatẽ dñm:in inſul' maris nomẽ dñi dei iſrl'. A finibꝰ tẽrre laudes audiuim⁹:gl'iaz iuſti. Et dixi. Secretũ meũ mihi:ſecretũ meuz mihi. Ve mihi. Preuaricãtes preuaricati ſunt:ꝙ ꝓuaritõe tẽnſgreſſoꝝ ꝓuaricati ſũt. Formido ꝙ fouea:ꝙ laq̃us ſup te q̃ hĩtatoꝛes tẽrre. Et erit q̃ fugerit a voce formidinis cadet in foueã:ꝙ q̃ ſe explicauẽrit de fouea tenebiꝝ laq̃o qꝛ catharactẽ ꝺ excelſꝰ aptẽ ſunt:ꝙ ꝓcutient̃ fundamẽta tẽre. Cõfractõe ꝓfringet̃ tẽrra:ꝓtritõe ꝓtere t̃ tẽra. cõmotõne ꝓmouebiꝝ tẽrra:agitatõne agitabiꝝ tẽra ſicut ebri⁹:ꝙ auferet̃ q̃ſi tabnaculũ vni⁹ noctis. Et gũabit eam iniq̃tas ſua:ꝙ coꝛruet ꝙ nõ adiciet vt reſurgat. Et erit ĩ die illa. viſitabit dñs ſup mulicĩã celi in excelſo:ꝙ ſup reges tẽrre q̃ ſunt ſup tẽrram. Et ꝓgregabunt̃ in ꝓgregatõne vni⁹ faſcis in lacũ:ꝙ claudent̃ ibi in carcerẽ:ꝙ poſt mlt̃os dies viſitabunt̃. Et erubeſcet luna:ꝙ ꝓfũdet̃ ſol:cũ regnerit dñs exercituũ in mõte ſyon ꝙ in ihrlm:ꝙ in ꝓſpectu ſenũ ſuoꝝ fuerit glorificatus.

Capitulum. .XXV.

Domine deus me⁹ es tu et exaltabo te:ꝓfitebor noĩ tuo:qm̃ feciſti mirabilia:cogitatões antiq̃s fidẽles. amen. Quia poſuiſti ciuitatẽ in tumultũ. vrbẽ fortẽ in ruinã:domũ alienoꝝ vt ñ ſit ciuitas:ꝙ ĩ sẽpiternũ nõ edificab̃. Propꝫ hoc laudabit te pl's fortis:ciuitas gentiũ robuſtaꝝ timebit te. Quia fact⁹ es fortitudo paupis ꝙ fortitudo egeno ĩ tribl'atõe ſua: ſpes a turbine:vmbraculũ ab eſtu. Spũs em̃ robuſtoꝝ:q̃ſi turbo impellẽs parietẽ: ſicut eſt⁹ in ſiti tumultũ alienoꝝ bũiliabis:ꝙ q̃ſi caloꝛẽ ſub nube toꝛrẽte:ꝓpaginẽ foꝛcium marceſcere facies. Et faciet dñs exercituũ oĩibꝰ pl'is in mõte hoc. ꝓuiuium pinguiũ. ꝓuiuiũ vindemie. ꝓuiuiũ pinguiuz medullatoꝝ:vindemie defecatẽ. Et precipitabit in mõte iſto faciẽ vinculi colligati ſup oẽs pl'os:ꝙ telã quã oꝛditus eſt ſup oẽs natões. ꝑcipitabit moꝛtẽ in ſempiternũ. Et auferet dñs de⁹ lacrimã ab oĩi facie:ꝙ obꝓobꝛiuz pl'i ſui auferet de vniuerſa tẽrra:qꝛ dñs locut⁹ ẽ. Et dicet in die illa. Ecce de⁹ nr̃ iſte:expectauim⁹ eũ ꝙ ſaluabit nos. Iſte dñs: ſuſtinuim⁹ eũ. Et exultabim⁹ et letabimur in ſalutari eius:qꝛ requieſcet man⁹ dñi in mõte iſto:ꝙ triturabitur moab ſub eo:ſicuti teruntr̃ palee in plauſtro. Et extẽdet man⁹ ſuas ſub eo:ſic extẽdit natãs ad natandũ:ꝙ bũiliabit gloriã ei⁹ cũ alliſiõe manuũ ei⁹. Et munimẽta ſublimiũ muroꝝ tuoꝝ ꝓcidet:ꝙ bũiliabunt̃ ꝙ deꝛhent̃ in tẽrrã vſq̃ ad puluerẽ.

Capituluz. .XXVI.

In die illa cantabiꝝ canticũ iſtud in tra iuda. Urbs fortitudis nre ſyon:ſaluatoꝛ ponet̃ in ea mur⁹ ꝙ añmurale. Apite portas:ꝙ ingrediet̃ gẽs iuſta. Cuſtodiens vitatẽ. Vet⁹ erroꝛ abiit: ſuab pacẽ:qꝛ in te ſperauim⁹. Sperate in dño in ſeculis eternis:in dño deo forti in perpetuũ. Quia incuruabit habitãtes in excelſo:ciuitatẽ ſublimẽ humiliabit. Humiliabit eam vſq̃ ad tẽrrã:deꝛhet eam vſq̃ ad puluerẽ. Conculcauit eã pes:pes pauperis:greſſus egenoꝝ. Semita iuſti recta eſt:rect⁹ call' iuſti ad ambulãdũ. Ec in ſemita iudicioꝝ tuoꝝ dñe ſuſtinuim⁹ te:nomẽ tuũ ꝙ mẽoꝛiale tuũ in deſiderio anime. Anima mea deſideꝛauit te in nocte:ſed et ſpũ meo in ꝓcoꝛdijs meis:de mane vigilabo ad te. Cũ feceꝛis iudicia tua in tra:iuſticiã diſcẽt oĩes hĩtatoꝛes oꝛb. Miſereamur impio:ꝙ ñ diſcet facẽ iuſticiã: In tra ſctoꝝ iniq̃ geſſit:ꝙ non videbit gl'iaz dñi. Dñe exaltet̃ man⁹ tua ꝙ ñ videãt:videant et ꝓfundant̃ zelantes pl'i:et ignis hoſtes tuos deuoꝛet. Dñe dab̃ pacẽ nobis:oĩa em̃ opa nr̃a operat⁹ es nobis. Dñe de⁹ nr̃ poſſiderũt nos dñi abſq̃ te:tm̃ in te recoꝛdemur nomĩs tui. Moꝛientes nõ viuãt:gigãtes ñ reſurgãt. Propterea viſitaſti ꝙ cõtriuiſti eos:ꝙ ꝑdidiſti omnẽ mẽoꝛiaz eoꝝ,

Indulsisti genti dñe: ⁊ indulsisti gẽti: nũ
qd glificat⁹ es? Elõgasti oẽs ẽmios terre.
Dñe in angustia req̃sierũt te: in tribula
tõne murmuris doctrina tua eis. Sicut q̃
pcepit cũ appropinquerit ad partũ. dolẽs
clamat in doloribꝫ suis: sic facti sum⁹. A
facie tua dñe pcepim⁹ ⁊ q̃si parturiuim⁹ ⁊
peperim⁹ spm̃ salutis: iusticiã nõ fecimus
in terra: neo ñ ceciderẽt hĩtatores ẽre. Eli
uent mortui tui: inẽfectiq; mei resurgẽt.
Expgiscimĩ ⁊ laudate q̃ hĩtatis ĩ pulue qr
ros lucis ros tu⁹: ⁊ terrã gigantiũ dẽbes
in ruinã. Vade ꝓ̃ple me⁹ inẽ ĩ cubicla tua.
claude hostia tua sup te: absconde modicũ
ad momentum: donec pẽnseat indigtio
mea. Ecce em̃ dñs egredieẽ de loco sancto
suo: vt visitet iniqtatẽ hĩtatoris terre pẽ
eũ: et reuelabit terra sanguinẽ suũ: ⁊ non
opiet vlẽ interfectos suos. ¶Ca. XXVII

In die illa visitabit dñs in gladio
suo. duro. gñdi et forti. sup leuia
than serpẽtẽ vectẽ: ⁊ sup leuiathã
serpentẽ tortuosũ: ⁊ occidet cetũ qui ĩ ma
ri est. In die illa vinea meri cantabit ei.
Ego dñs q̃ seruo eã: repẽte ꝓ̃pinabo ei: ne
forte visitẽ pẽ eã. Nocte ⁊ die suo eã: in
digtio ñ est mihi. Quis dabit me spinã et
vepẽ in prelio? Gradiar sup eã. succendã
eã pariter: an potiꝰ tenebo fortitudiẽz meã?
Pacem faciet mihi: pacẽ faciet mihi. Qui
egredient impetu ad iacob. florebit ⁊ ger
miabit isrl̃: ⁊ ĩplebũt faciẽ orb̃ semĩe. Nũ
qd iuxta plagã pcutientis se pcussit eum?
Aut sic occidit inẽfectos ei⁹ sic occisus ẽ?
In mẽsura pẽ mẽsurã cũ abiecta fuerit iu
dicabit eã: meditata est in spũ suo duro p
die estus. Idcirco sup hoc dimittẽ iniq̃
tas domui iacob: ⁊ iste oĩs fruct⁹: vt aufe
reẽ pcẽm ei⁹. Cũ posuerit oẽs lapides al
taris sic lapides cineris allisos: ñ stabunt
luci ⁊ delubra. Ciuitas em̃ mũita desolata
erit: specioſa relinq̃tur ⁊ dimittẽ q̃si des
tum. Ibi pasceẽ vitul⁹: ⁊ ibi accubabit: et
ꝓsumet sũmitates ei⁹. In siccitate messis
illi⁹ ꝓterenẽ mlires: veniẽtes ⁊ docẽtes ea.
Non est em̃ ꝓ̃ps sapiẽs: ꝓterea ñ misere
bit ei⁹ q̃ fecit eũ: ⁊ q̃ formauit eũ. ñ parcet
ei. Et erit in die illa. pcutiet dñs ab alueo
flumis vsq; ad torrentẽ egipti: ⁊ vos ꝓgre
gabimĩ vn⁹ ⁊ vn⁹ filij isrl̃. Et erit ĩ die illa
Clangeẽ ĩ tuba mag̃: ⁊ venient qui pditi
fuerãt de tra assirioꝝ ⁊ q̃ eiecti erãt de tra
egipti: ⁊ adorabũt dñm in mõte sancto in
hierusalem. ¶Capitulũ. .XXVIII.

Re corone supbie. ebrijs ephraim: ⁊
flori decidẽti. glie exultatõis ei⁹: q̃
erãt ĩ vtice vall̃ pinguissime errã
tes ĩ vino. Ecce valid⁹ ⁊ fortis dñs. sic ĩpe
tus gñdinis turbo ꝓfringẽs: sicut ĩpetus
aq̃ꝝ mltaꝝ inundantiũ: ⁊ emissaꝝ sup tra
spatiosaz pedibꝫ ꝓculcabiẽ corona supbie
ebrioꝝ ephraĩ: ⁊ erit flos decidẽs gle exul
tatõis ei⁹ q̃ est sup vticẽ vall̃ pinguiũ: q̃si
tpaneuz añ maturitatẽ autũni. Qd cũ a
spexerit videns: statĩ vt manu tenuerit de
uorabit illd. In die illa erit dñs exercituũ
corona glie: et sertũ exultatõnis residuo
ppli sui: ⁊ spũs iudicij sedẽti sup iudiciũ: et
fortitudo fuerteẽtibꝫ de bello ad portã. Ele
rũ hij qd̃ p̃ vino nescieẽt: ⁊ p̃ ebrietate erra
ueẽt. Sacdotes ⁊ pphe nescieẽt p̃ ebetate.
absorpti sũt a vino: errueẽt ĩ ebetate: ne
scieẽt videẽte. igraueẽt iudiciũ. Oẽs ei mẽ
se ẽpleti sũt vomitu sordiũq;: ita vt ñ esset
vlẽ loc⁹. Quẽ docebit sciaz: ⁊ quẽ ĩtelligẽ
faciet audituz? Ablactatos a lacte. auul
sos ab uberibꝫ: qr mãda ẽmãda. mãda re
mãda. expecta reexpecta. expecta reexpe
cta: modicũ ibi. modicũ ibi. In loq̃la ei la
bij ⁊ lĩgua alta loq̃ẽ ad ppl̃m istũ. cui dixit
Hec est requies mea. reficite lassuz: ⁊ hoc
est meum refrigerium: ⁊ noluerunt audi
re. Et erit eis verbum domini. manda re
manda. manda remanda: expecta reex
pecta. expecta reexpecta: modicum ibi. mo
dicũ ibi: vt vadãt ⁊ cadãt retrorsũ: ⁊ ꝓte
rãẽ ⁊ illaq̃enẽ ⁊ capiãẽ. Propẽ hoc audite
vbũ dñi viri illusores q̃ dñami sup ppl̃m
meũ q̃ ẽ ĩ ihrl̃m. Dixistis ei. Percussim⁹ fe
d⁹ cũ morte: ⁊ cũ ifemo feci⁹ pactũ. Flagel
lũ inũdãs cũ ẽnsierit ñ veiet sup nos: qr po
suim⁹ mẽdaciũ spẽ nr̃az: ⁊ mẽdatio ptecti
sum⁹. Idcõ hec dic dñs de⁹. ecce ego mit
tã ĩ fũdamtis syõ lapidẽ. lapidẽ pbatũ. an
gl̃arẽ pcioſũ ĩ fũdamto fũdatũ. Qui credi
derit ñ festiet. Et ponã iudiciũ ĩ pondẽ: ⁊
iusticiã ĩ mẽsura. Et subuertet gñdo spẽ mẽ
dacij ⁊ ptectõz aq̃ inũdabũt: ⁊ delebiẽ fed⁹
vĩm cũ morte: ⁊ pactũ vĩm cũ ifemo ñ sta
bit. Flagellũ inũdãs cũ ẽnsierit: eritis ei ĩ
ꝓculcatõnez. Oñcũq; pẽnsierit tollet vos:
qm̃ mane diluclo pẽnsiuit ĩ die ⁊ ĩ nocte ⁊

tantūmodo sola veratio intellectū dabit auditui. Coangustatū est enim stratū: ita vt alter decidat: ⁊ palliū breue vtrūqz operire nō pt̄. Sicut em̄ in mōte diuisionum stabit dn̄s. sic in valle q̄ est ī gabaon irascet: vt faciāt op⁹ suū. alienū est op⁹ eius: vt opet opus suū. peregrinū est opus eius ab eo. Et nūc nolite illudere: ne forte constringant vincla vra. Consūmationē em̄ et abbreuiationē audiui a dn̄o deo exercituū sup vniuersā terrā. Auribus ꝓcipite et audite vocē meā: attēdite ⁊ audite eloquz meū. Nūqd tota die arabit arās. vt serat: proscindet: et sariet humū suā: Nonne cū adequerit faciē ei⁹ seret gith: et ciminum sparget: ⁊ ponet triticū p ordinē ⁊ ordeū: et miliū: ⁊ vicia in finibus suis: Et erudiet illū in iudicio: deus su⁹ docebit illū. Non enī ī serris triturabit gith. nec rota plaustri sup ciminū circuiet: sed in virga excutiet gith: et ciminū in bacīo: panis autez ꝓminuet. Clex ñ in ppetuū triturans triturabit illū: neqz verabit eū rota plaustri nec in vngul' suis ꝓminuet eum. Et hoc a dn̄o deo exercituū exiuit: vt mirabile faceret consiliū ⁊ magnificaret iusticiam.

Capitulum. .XXIX.

Ve ariel. hariel ciuitas quā expugnauit dauid. Addit⁹ est ann⁹ ad annum. solennitates euolute sunt: circūuallabo hariel ⁊ erit tristis ⁊ merēs: et erit mihi q̄si ariel. Et circūdabo q̄si speraz in circuitu tuo: et iaciā ꝓt̄ te aggere: et munimēta ponā in obsidionē tuā. Humiliaberis. de terra loqris: ⁊ de humo audiet eloquiū tuum. Et erit q̄si phitonis de tra vox tua: ⁊ de humo eloquiū tuū musitabit. Et erit sicut puluis tenuis multitudo ventilantiū te: et sicut fauilla pt̄nsiēs mltitudo eoz q̄ ꝓt̄ te ꝑualuert eritqz repente ꝓfestim a dn̄o exercituū. visitabit in tonitruo et ꝓmotōne terre: ⁊ voce magē turbinis et tēpestatis ⁊ flāme ignis deuorātis. Et erit sic̄ somniū visionis nocturne. mltitudo oīm gentiū qui dimicauerūt ptra ariel: ⁊ oēs q̄ militauert ⁊ obsedert ⁊ ꝑualuerūt aduersus eā. Et sic̄ sōniat esuriēs ⁊ ꝓmedit. cū aī fuerit expgefact⁹ vacua est anīa ei⁹: ⁊ sic̄ sōniat sitiēs ⁊ bibit: ⁊ postq̄ fuerit expgefact⁹ adhuc sitit. ⁊ aīa ei⁹ vacua est: sic erit mltitudo oīm gētiū que dimicauerūt ptra montē syon. Obstupescite ⁊ ammiramini. fluctuate ⁊ facillate: inebriami ⁊ ñ a vino: mouemi ⁊ nō ab ebrietate: qm̄ miscuit vob dn̄s spm̄ soporis. Claudet oculos vros: pphas ⁊ principes vros q̄ videt visiones operiet. Et erit vob visio oīm sicut verba libri signti: quē cum dederint scienti lras dicēt lege istū: ⁊ rñdebit ñ possum. signatus est em̄. Et dabit liber nescienti lras dicet qz ei lege: ⁊ rñdebit. nescio lras. Et dixit dn̄s: eoq⁹ appropinqt populus iste ore suo ⁊ labijs suis glorificat me. cor aūt ei⁹ longe est a me: ⁊ timuerūt me mādato hoīm et doctrinis: ideo ecce ego addā vt ammiratōez faciā pplo huic miraculo gndi et stupendo. Peribit em̄ sapia a sapientibus eius: et intellectus prudentiuz ei⁹ absc̄det. Ele q̄ ꝓfundi estis corde: vt a dn̄o absc̄ditis ꝓsiliū: q̄z sūt in tenebris opa: ⁊ dicūt. q̄s videt nos: ⁊ q̄s nouit nos: Peruersa ē hec vra cogitatō: q̄si si lutum ꝓt̄ figulum cogitet: et dicat opus factori suo. nō fecisti me: et figmentū dicat factori suo: nō intelligis. Nonne adhuc in modico ⁊ in breui ꝓuertet liban⁹ in chermel: ⁊ chermel in saltū reputabit? Et audiet in die illa surdi verba libri: et de tenebris ⁊ caligine oculi cecoz videbūt. Et adent mites in dn̄o leticiā: ⁊ pauperes homines in sc̄to isrl' exultabūt: qm̄ defecit q̄ ꝑualebat. ꝓsummatus est illusor: ⁊ succisi sūt oēs q̄ vigilabāt sup iniqtatē: q̄ peccare faciebāt hoīes in verbo: ⁊ arguenti in porta supplātabāt: et declīauert frustra a iusto. Propt̄ hoc hec dicit dn̄s ad domuz iacob q̄ redemit abrahā. Nonmō ꝓfundet iacob: necmō vult⁹ eius erubescet: sed cū viderit filios suos opa manuz meaz: in medio sui sc̄tificātes nomen meū: ⁊ sc̄tificabūt sc̄m iacob: ⁊ deū isrl' predicabūt et scient errātes spū intellectum: et musitatores discent legem.

Capitulum. .XXX.

Ve filij dectores dicit dn̄s: vt faceretis ꝓsiliū ⁊ ñ ex me: et ordiremini tela ⁊ nō p spm̄ meū: vt adderetur pctm̄ sup pctm̄: q̄ ambulatis vt descendatis in egiptū: et os meū non interrogastis: sperantes auxiliū in fortitudīe pharaōis: ⁊ habītes fiduciā in vmbra egipti: ⁊ erit vob fortitudo pharaōis in ꝓfusionē: ⁊ fiducia

in umbra egipti in ignominiā. Erant enī
in thanes principes tui et nūcij tui: usq; ad
thanes puenerūt. Omēs ɔfusi sūt sup pplo
q̄ eis pdesse ñ potuit. Non fuerūt ī auxiliū
et in aliquā utilitatē: sed in ɔfusionē ⁊ in
obprobriū. Onus iumētorū austri. In terra
tribłatōis ⁊ āgustie. leena ⁊ leo. ex eis vi-
pera: ⁊ regul⁹ volās: portātes sup hūeros
iumētorū diuitias suas: ⁊ sup gibbū came
lorū thesauros suos: ad pplm q̄ eis pdesse
ñ poterat. Egipt⁹ enī frustra ⁊ vana auxi
liabitur. Jdo clamaui sup hoc: supbia tm̄ ē.
qesce. Nūc ingressus scribe eis sup buxū: ⁊
in libro diligēter exara illud: ⁊ erit in die
nouissimo in testimoniū usq; ineternum.
Popul⁹ enī ad iracūdiā puocās est: et filij
mēdaces. filij nolētes audire legē dei q̄ di-
cūt vidētibus: nolite vidē. ⁊ aspiciētibus: noli
te aspicē nob ea q̄ recta sūt. Loqmī nob
placētia. videte nob errores: auferte a me
viā. declīate a me semitā. cesset a facie nr̄a
scūs isrł. Propterea hec dicit scūs isrł: p eo q;
reprobastis verbū hoc: ⁊ sperastis ī calūnia ⁊
tumūltu: ⁊ innixi estis sup eo. Propterea
erit vob iniqtas hec. sicut interruptō ca-
dens: ⁊ reqsita ī muro excelso: qm̄ subito
dū nō speratur veiet ɔtritō ei⁹: et ɔminuetur
sic ɔteritur lagena vigli ɔtritōe pualida: et
ñ inuenietur de fragmētis ei⁹ testa: in q̄ por-
tetur ignicul⁹ de incēdio: aut hauriatur parū
aque de fouea: qr hec dicit dūs de⁹ scūs
isrł. Si reuertimī ⁊ qescatis salui eritis.
In silētio ⁊ in spe erit fortitudo vr̄a: ⁊ no-
luistis ⁊ dixistis. Nequaqm̄: sz ad eqs fugie-
mus: ideo fugietis. Et sup veloces ascēde-
m⁹: ido velociores erūt q̄ psequntur vos. Mille
hoies a facie terroris vni⁹ ⁊ a facie terroris qnq;
fugietis: donec relinqmī qsi mal⁹ nauis
in vertice mōtis: ⁊ qsi signū sup collē. Pro-
pterea expectat dūs vt misereatur vri: ⁊ ido
exultabitur parcēs vob: qr deus iudicij dūs.
bti oēs q̄ expectāt eū. Popul⁹ enī syon ha
bitabit in ihrlm: plorās nequaqm̄ plorab:
miserās miserebitur tui. Ad vocē clamoris
tui statim vt audierit rn̄debit tibi: ⁊ dabit
tibi dūs panē artū: ⁊ aquā breuē: ⁊ ñ faci-
et auolare a te vltra doctorē tuū: erūt ocli
tui vidētes pceptorē tuū: et aures tue au-
dient vbū p⁹ tergū monētis. Hec ē via am-
błate ī ea ⁊ ñ declietis neq; ad dexterā ne-
q; ad sinistrā. Et ɔtamiab lamīas sculpti-
lium argenti tui: et vestimentū ɔflatił au-
ri tui ⁊ disperges ea sicut immūdiciā men-
struate. Egredere dices ei. Et dabitur plu-
uia semī tuo vbicūq; seminaueris ī terra
et panis frugū terre erit vberrim⁹ ⁊ pin-
guis. Pascetur in possessiōe tua in die illo
agn⁹ spaciose ⁊ thauri tui ⁊ pulli azinorū
q̄ operantur trā. ɔmixtū migma comedēt: sic
ut ī area ventilatū est. Et erūt sup omnē
mōtē excelsū: et sup omnē collē eleuatū ri-
ui currētiū aqrū: in die interfectōis mltorū:
cū ceciderit turres. Et erit lux lune sicut
lux solis ⁊ lux solis erit septēpliciter: sicut lux se-
ptē dierū: ī die q̄ alligauerit dūs vuln⁹ ppli
sui ⁊ percussurā plage ei⁹ sanauerit. Ecce
nomē dūi venit de lōginqo: ardēs furor ei⁹:
⁊ grauis ad portandū. Labia ei⁹ repleta sūt
indignatiōe. et ligua ei⁹ qsi ignis deuorās.
Spūs ei⁹ velut torrēs inundās usq; ad me-
diū colli. ad pdēdas gētes in nihilū: ⁊ fre-
nū erroris qd erat ī maxillis pplorū. Cāticū
erit vob sicut vox scīficate solēnitatis: ⁊
leticia cordis sicut q̄ pgit cū tibia: vt in-
tret in montē dūi ad fortē isrł. Et auditā
faciet dūs gliaz vocis sue: ⁊ terrorē brachij
sui ostēdet ī ɔminatiōe furoris ⁊ flāme ignis
deuorātis: allidet ī turbine ⁊ ī lapide grā-
dinis. A voce enī dūi pauebit assur virga
pcussus: ⁊ erit transit⁹ vīge fundat⁹ quē re-
quiescē faciet dūs sup eū in timpanis ⁊ cy-
tharis ⁊ bellis pcipuis expugbit eos. Pre-
parata ē enī ab heri tophet a rege pparata
profunda ⁊ dilatata. Nutrimēta ei⁹ ignis:
et ligna mlta: flat⁹ dūi sicut torrens sul-
phuris succendens eam.

Capi. XXXI.

Ue q̄ descēdūt in egiptū ad auxiliū
in eqs sperantes: ⁊ hn̄tes fiduciā su-
per qdrigis qr mlte sūt: ⁊ sup eqtibus
qr pualidi nimis: ⁊ ñ sunt ɔfisi sup sanctū
isrł ⁊ dnm̄ ñ exqsierunt. Ipe aūt sapiēs addu
xit malū: ⁊ verba sua ñ abstulit: ⁊ ɔsurget
ɔtra domū pessimorū: ⁊ ɔtra auxiliū opan-
tium iniqtatē. Egipt⁹ hō ⁊ ñ de⁹: ⁊ eq eorū
caro ⁊ ñ spūs: ⁊ dūs incliabit manū suam
et corruet auxiliator: ⁊ cadet cui pstatur au
xiliū. simulq; oēs ɔsumentur: qr hec dicit dūs ad
me. Quomodo si rugiat leo et catulus le-
onis super predam suam: cum occurrerit
ei multitudo pastorum a voce eorum non
formidabit et a multitudine eorum non
pauebit: sic descendet dūs exercituum vt

prelietur sup montē syon et sup collē eiꝰ. Sicut aues volātes:sic ptæget dñs exercituū ihrlm: ptægēs ꝛ liberās.ēnsiēs ꝛ saluans.Cōuertimī sicut ī pfundū recessera-tis filij isrl. In die enī illa abiciet vir ydo la argēti sui:ꝛ ydola auri sui q̄ fecerī vob manꝰ vīe in peccatū:ꝛ cadet assur in gladio nō viri:et gladiꝰ ñ hois vorabit eu: et fugiet ñ a facie gladij et iuuenes eiꝰ vectigales erūt:ꝛ fortitudo eiꝰ a tærrore ēnsibit:ꝛ pauebūt fugiētes prīcipes eiꝰ. Dixit dñs.cuiꝰ est ignis in syon:et caminus eius in hierusalem Capi. .XXXII.

Ece in iustícia regnabit rex:ꝛ prīcipes in iudicō preerūt:ꝛ erit vir sicut q̄ abscōdiē a vento:ꝛ celat se a tēpestate:sic̄ riui aquaꝝ in siti:ꝛ vmbra petre pminētis in tærra deserta. Non caligabūt oculi vidēntiū ꝛ aures audientiū diligenē auscultabūt:ꝛ cor stultoꝝ intælliget scientiā:ꝛ lingua balboꝝ velociē loq̄tur et plane. Non vocabiē vlē is q̄ insipiens ē prīceps:neq; fraudulētus appellabitur maior. Stultꝰ enī fatua loqueē:et cor eius faciet iniq̄tatē:vt pficiat silationē:ꝛ loquaē ad dñm fraudulēē:ꝛ vacuā faciat animā esuriētis:et potū sitienti auferat. Fraudulēti.vasa pessima sunt:ipse enī cogitatōnes ꝯcinnabit ad pdendos mites in sermone mēdacij:cū loq̄reē paup iudiciū. Princeps vero ea que digna sunt prīcipi cogitabit:ꝛ ipe sup iudices stabit. Mulieres opulētæ surgitæ:ꝛ audite vocē meā:filie ꝯfidētes pcipitæ auribꝫ eloquiū meum. Post dies enī et annū:ꝛ vos ꝯturbamini ꝯfidētes. Consūmata est enī vindemia:collectio vlē ñ veniet. Obstupescitæ opulētæ. cōturbabimini ꝯfidētes:exuitæ vos ꝛ confundamini:accingitæ lūbos vīos sup vbera. Plangitæ sup regione desiderabili:sup vinea vertili. Sup humū pli mei spine ꝛ vepres ascendēt:q̄ntomagis super oēs domos gaudij ciuitatis exultātis! Domꝰ enī dimissa est.mltitudo vrbis relicta est:tenebre ꝛ palpatō factæ sunt super spelūcas vsq; inetærnū. Gaudium onagroꝝ pascua gregū:donec effundaē sup nos spūs de excelso. Et erit desertū in chermel:ꝛ chermel in saltū reputabiē:et hītabit ī solitudine iudicium:et iusticia ī chermel sedebit. Et erit opus iusticie paxꝝ:et cultus iusticie silentiū:ꝛ securitas vsq; in sempiternuꝫ. Et sedebit plus meꝰ in pulcritudine pacis: ꝛ in tabnacul fiducie ꝛ in requie opulēta. Grādo aī in descēsione saltus:ꝛ būilitate būiliabiē ciuitas. Beati qui semīatis sup oēs aquas:īmittētes pedē bouis et azini.

Capitulum. .XXXIII.

Ve qui predaris:nonne ꝛ ipse pdaberis! Et q̄ spernis: nonne et ipse sperneris! Cū ꝯsumaueris tēpdationē deprædaberis:cū fatigatus desieris, ꝯteneris. Dñe miserē nrī te enī expectamus:esto brachiū nrm in mane:ꝛ salꝰ nra in tpe tribltōis. A voce angeli fugerunt plī:et ab exaltatōne tua dispse sunt gentes. Et cōgregabunē spolia vra sicut colligitur brucus:velut cū fosse plene fuerint ꝺ eo. Magnificatꝰ ē dñs qm hītabit in excelso:īplebit syon iudicio ꝛ iusticia:ꝛ erit fides in tpibꝫ suis. Diuitie salutis sapia ꝛ sciētia:timor dñi ipse thesaurꝰ eius. Ecce videtes clamabūt foris:angeli pacis amare flebūt. Dissipatæ sunt vie:cessauit ēnsiens p semitā:irritū factū est pactū:piecit ciuitates.ñ reputauit hoies. Luxit ꝛ elāguit ēra:cōfusus est liban ꝛ abscidit. Et factꝰ ē saron sicē desertū:ꝛ cōcussa ē basā et carmelꝰ. Nūc consurgā dicit dñs:nūc exaltabor ꝛ nūc sublīabor. Cōcipietis odor et parietis stipulā:spūs vr vt ignis vorabit vos:et erunt plī q̄si de incēdio cinis: spine cōgregatæ igni cōburenē. Audite q̄ longe estis q̄ fecerim:ꝛ cogscitæ vicini fortitudinē meā. Contriti sunt ī syon pcatores:possedit timor ypocritas. Quis poterit hītare de vob cū igne deuorante:aut q̄s hītabit ex vob cū ardoribꝫ sempiternis! Qui ābulat ī iusticijs ꝛ loquiē veritatē:q̄ picit auariciā ex calūnia:ꝛ excutit manꝰ suas ab omi munere. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinē:et claudit oculos suos ne videat malū:iste ī excelsꝫ hītabit: muīmēta saxoꝝ sublimitas eius:panis ei datꝰ est:aque eiꝰ fideles sūt. Regē ī decore suo videbit:oculi eiꝰ cernēt tærrā delonge: cor tuū meditabiē timorē. Ubi ē lrat. ubi legis ubba ponderās.ubi doctor paruuloꝝ! plm īprudentē ñ videb.plm alti fmonis: ita vt ñ possis ītælligē dialectitudinem lingue eiꝰ:ī q̄ nulla ē sapīa. Respice syon ciuitatē solennitatis nrē.oculi tui videbūt ihrlm

habitatōnez opulentā. tabernaculū qđ ne-
quaq̄ transferri potērit: nec auferent̄ clau
ui ei⁹ in sempiternū. ⁊ oñes funiculi eius
nō rūpent̄: quia solūmodo ibi magnifica-
tus est dñs nr̄. Locus fluuioꝝ riui latissi-
mi ⁊ potētes: nō transibit sup eū nauis re-
migū: neq̄ trieris magna transgrediet̄ eū.
Dñs em̄ iudex nr̄. dñs legifer nr̄. dñs rex
nr̄. ipe veniet et saluabit nos. Laxati sunt
funiculi tui: sed nō ꝑualebūt. Sic erit ma
lus tuus vt dilatare signū nō q̄as. Tūc di
uidēt̄ spolia ꝑdarū multaꝝ: claudi diripi
ent rapinā: nec dicet vicin⁹. eā gui. Popu
lus q̄ habitat ī ea: auferet̄ ab eo iniq̄tas.

Capitulus. XXXIIII.

Accedite gentes audite. ⁊ pli attē
dite: audiat terra ⁊ plenitudo ei⁹.
orbis ⁊ oñe germē ei⁹: qr̄ indigna
tō dñi sup oñes gētes: ⁊ furor sup vniuer
sam maliciam eoꝝ. Interfecit eos: ⁊ dedit
eos in occisionē. Interfecti eoꝝ picient̄: ⁊
de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Tabescent
mōtes a sāguie eoꝝ. ⁊ tabescet oīs milicia
celoꝝ: ⁊ ꝑplicabūt̄ sicut liber celi: ⁊ oīs mi
licia eoꝝ defluet sicut defluit foliū ꝺ vinea
et de ficu: qm̄ inebriat⁹ē ī celo gladi⁹ me⁹.
Ecce sup ydumeā descēdet: ⁊ sup ꝑplm īter-
fectōnis mee ad iudiciū. Gladi⁹ dñi reple-
t⁹ē sanguine: incrassat⁹ē adipe de sāguine
agnoꝝ ⁊ bircoꝝ. ⁊ ꝺ sāguine medullatorū
arietū. Victima em̄ dñi ī bosra: ⁊ īterfectō
magna ī terra edom: ⁊ descēdēt vnicornes
cuꝫ eis. ⁊ thauri cū potētibꝫ. Inebriab̄t̄ terra
eoꝝ sāguine. ⁊ hum⁹ eoꝝ adipe pinguiuꝫ:
qr̄ dies vltionis dñi. ān⁹ retributōnis iudi
cij sion. Et ꝓuertēt̄ torrentes ei⁹ ī picē: et
hum⁹ ei⁹ ī sulphur. Et erit terra ei⁹ ī picem
ardentē nocte ⁊ die: ñ extinguet̄ ī sēpiter-
nū. Ascēdet fum⁹ ei⁹ a generatōe ī genera-
tōez: desolabit̄ ī secla seculoꝝ. Nō erit trāsi-
ens ꝑ eā: ⁊ possidebūt illā onocrotal⁹ ⁊ eri
cius: ⁊ iber ⁊ coru⁹ habitabūt ī ea. Et extē
det̄ sup eā mēsura vt redigat̄ ad nihilū: ⁊
ꝓpendiculū ī desolatōez. Nobiles ei⁹ ñ erūt
ibi. regē poci⁹ īuocabūt: ⁊ oēs prīcipes ei⁹
erūt ī nihilū. Et orient̄ ī domibꝫ ei⁹ spine ⁊
vrtice. ⁊ paliurus ī munitōibꝫ ei⁹: ⁊ erit cu
bile draconū. ⁊ pascua strutionū: ⁊ occur-
ret̄ demonia: onocentaurus ⁊ pilosus cla-
mabit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia
⁊ inuenit sibi requiem: ibi habuit foueam
erici⁹. ⁊ enutriuit catulos: ⁊ circūfodit et
fouit in vmbra eius. Illuc cōgregati sunt
milui. alter ad alterū. Requirite diligēter
in libro dñi ⁊ legite: vnū ex eis ñ defuit. al
ter alterū nō q̄siuit: q̄a qđ ex ore meo ꝓce-
dit ille mandauit: ⁊ spūs ei⁹ ipe ꝓgregauit
ea: ⁊ ipe misit eis sortē. ⁊ man⁹ eius diuisit
eā illis ī mēsurā. Usqꝫ ineternū possidebūt
eā: in generatōne ⁊ generatōnē habitabūt
in ea.

Capitulum. XXXV.

Letabit̄ deserta ⁊ iuia: et exultabit
solitudo. ⁊ florebit quasi liliū. Ger
minās germinabit: ⁊ exultabit le-
tabunda ⁊ laudās. Gloria libani data est
ei: decor carmeli ⁊ saron. Ipsi vidēbūt glo
riaꝫ dñi: ⁊ decorē dei nostri. Cōfortate ma
nus dissolutas: ⁊ genua debilia roborate.
Dicite pusillanimis: ꝓfortamini et nolite
timere. Ecce de⁹ vester vltionē adducet re-
tributōnis: de⁹ ipe veniet et saluabit nos.
Tunc apient̄ oculi cecoꝝ: ⁊ aures surdoꝝ
patebunt. Tūc saliet sicut ceruus claud⁹.
⁊ apta erit lingua mutoꝝ: qr̄ scisse sunt in
deserto aque. ⁊ torrentes in solitudine: ⁊ q̄
erat arida in stagnū. ⁊ siciēs in fontes aq̄-
rum. In cubilibꝫ ī q̄bꝫ prius dracones ha-
bitabant. oriet̄ viror calami ⁊ iunci: ⁊ erit
ibi semita: et via sancta vocabit̄. Nō trāsi-
bit ꝑ eā pollutus: ⁊ hec erit vobis directa
via: ita vt stulti nō errent ꝑ eaꝫ. Non erit
ibi leo: ⁊ mala bestia nō ascendet ꝑ eā nec
iueniet̄ ibi. Et ambulabūt q̄ liberati fue-
rint ⁊ redempti a dño ꝓuertent̄: ⁊ venient
ī sion cū laude: ⁊ letitia sempiterna super
caput eorū. Gaudiū ⁊ letitiā obtinebunt:
⁊ fugiet dolor et gemitus.

Capitulum. XXXVI.

Et factū est in quartodecimo anno
regis ezechie: ascēdit sennacherib
rex assirioꝝ super oñes ciuitates
iuda munitas: ⁊ cepit eas. Et misit rex as-
sirioꝝ rabsacen de lachis ī hierusalē. ad re
gez ezechiā ī manu gr̄ui: ⁊ stetit ī aq̄ductu
piscine superioris. ī via agri fullōis. Et egres
s⁹ ē ad eū eliachim fili⁹ elchie q̄ erat sup do
mū. ⁊ sobna scriba. et iohae fili⁹ asaph a ꝓ
mētarijs. Et dixit ad eos rapsaces. Dicite
ezechie. Hec dicit rex magn⁹ assirioꝝ. Que
ē ista fiducia q̄ ꝓfidis: aut q̄ ꝓsilio vl̄ forti
tudie r̄bellaē dispois: Sup quē hēs fiduci
az: qr̄ r̄cessisti a me: Ecce ꝓfidis sup baculū

harũdineũ ꝓfractũ istũ sup egiptuz: cui si innixus fuerit bõ. intrabit ī manũ ei⁹ et ꝑforabit eam: sic pharao rex egipti oñibus q̃ ꝓfidũt ī eo. Quod si rñderis mihi. ī dño deo nostro confidim⁹: nõne ipse est cuius abstulit ezechias excelsa et altaria. ⁊ dixit iude ⁊ hierusalẽ coram altari isto adorabitis: Et nũc trade te dño meo r̃gi assirioꝝ: ⁊ dabo tibi duo milia eq̃ꝝ. nec poteris ex te p̃bere ascensores eoꝝ. Et quõ sustinebis faciez iudicis vnius loci ex seruis dñi mei minoribꝫ: Od si confidis ī egipto ī quadrigis. ⁊ ī equitibꝫ: ⁊ nũc nũq̃d sine dño ascendi ad terrã istam. vt dispderẽ eam. Dñs dixit ad me. Ascende sup terrã istam: ⁊ dispde eam. Et dixit eliachim. ⁊ sobna. ⁊ ioahe ad rabsacen. Loq̃re ad seruos tuos syra lĩgua ītelligim⁹ emñ: ne loq̃ris ad nos iudaice in auribꝫ ꝑpli q̃ ẽ sup murũ. Et dixit ad eos rabsaces. Nũquid ad dñm tuũ et ad te misit me dñs meus. vt loquerer oñia verba ista: ⁊ nõ pocius ad viros q̃ sedẽt ī muro vt comedant stercora sua. ⁊ bibant vrinaz pedũ suoꝝ vobiscũ: Et stetit rabsaces: et clamauit voce magna iudaice et dixit. Audite verba regis magni r̃gis assirioꝝ. Hec dicit rex. Nõ seducat vos ezechias. qa ñ poterit eruere vos: ⁊ ñ vob tribuat fiduciam ezechias sup dño dicẽs. eruẽs liberabit nos dñs: nõ dabit̃ ciuitas ista ī manu regis assirioꝝ. Nolite audire ezechiaz: hec eĩ dicit rex assirioꝝ. Facite mecũ bñdictiõnẽ. ⁊ egredimĩ ad me: ⁊ comedite vnusq̃sq̃ vineaz suam. ⁊ vnusq̃sq̃ ficũ suaz: ⁊ bibite vnusq̃sq̃ aquam cisterne sue: donec veniaz ⁊ tollam vos ad terrã q̃ ẽ terra vĩa. terraz frumẽti ⁊ vini: terrã panuz et vineaꝝ. Nec ꝓturbet vos ezechias dicẽs: dñs liberabit nos. Nũq̃d liberauerũt dij gẽtiũ vnusq̃sq̃ terrã suam de manu regis assirioꝝ. Ubi ẽ deus emath et arfad: Ubi de⁹ sepharuaim: Nũq̃d liberauerũt samariaz ꝺ manu mea: Quis ẽ ex oĩbꝫ dijs terraꝝ istarũ q̃ eruerit terrã suam de manu mea: vt eruat dñs hierusalẽ de manu mea: Et siluerũt ⁊ ñ rñderũt ei verbũ. Mãdauerat em̃ rex dicẽs: ne rñdeatis ei. Et egressus ẽ eliachim fili⁹ elchie q̃ erat sup domũ. ⁊ sobna scriba. ⁊ ioahe filius asaph. a cõmentarijs ad ezechiam scissis vestibꝫ: ⁊ nũciauerũt ei verba rabsacis.

Capitulum XXXVII.

Et factũ ẽ cũ audisset rex ezechias scidit vestimenta sua. ⁊ obuolutus ẽ sacco: ⁊ intrauit in domũ dñi. Et misit eliachim qui erat sup domũ. et sobna scribam. ⁊ seniores ꝺ sacerdotibꝫ optos saccis. ad ysaiam filiũ amos ꝓphetam: ⁊ dixerũt ad eũ. Hec dicit rex ezechias. Dies tribulatiõis ⁊ correptiõnis. ⁊ blasphemie dies hec: qz venerũt filij vsq̃ ad partũ. ⁊ virt⁹ nõ ẽ pariendi. Si quõ audiat dñs de⁹ tu⁹ verba rabsacis: quẽ misit rex assirioꝝ dñs suus ad blasphemandũ dominũ deuz viuentẽ: ⁊ exprobrãdũ ꝛmonibꝫ q̃s audiuit dominꝰ de⁹ tu⁹. Leua ergo oratiõez p reliquijs q̃ repte sũt. Et venerũt serui regis ezechie ad ysaiã: ⁊ dixit ad eos ysaias. Hec dicetis domiõ võ. Hec dicit dñs. Ne timeas a facie verboꝝ q̃ audisti: q̃bꝫ blasphemauerũt pueri regis assirioꝝ me. Ecce ego dabo ei spiritũ ⁊ audiet nũciũ. ⁊ reuertẽt ad terrã suam ⁊ corruere euz faciaz gladio ī tra sua. Reuersus est aũt rabsaces: ⁊ inuenit regẽ assirioꝝ pliãtẽ aduersus lobnã. Audierat em̃ qz ꝓfect⁹ eẽt de lachis: et audiuit de tharacha rege ethiopie dicentes: egressus ẽ vt pugnet ctra te. Qd cũ audisset. misit nũcios ad ezechiaz dicens. Hec dicetis ezechie regi iude loquẽtes. Nõ te decipiat de⁹ tu⁹ in q̃ tu cfidis dicẽs: nõ dabit̃ ihrlm ī manũ regis assirioꝛũ. Ecce tu nosti oĩa q̃ fecerũt reges assirioꝝ oĩbꝫ terris q̃s subuertẽrũt: ⁊ tu poteris liberari: Nũq̃d eruerũt eos dij gẽtiũ. q̃s subuertẽrũt patres mei: gozan ⁊ haran ⁊ reseph ⁊ filios eden q̃ erant ī thalassar: Ubi ẽ rex emath ⁊ rex arfad ⁊ rex vrb sepharuaim ana et aua: Et tulit ezechias libros de manu nũcioꝝ ⁊ legit eos: ⁊ ascendit in domũ dñi. ⁊ expandit eos corã dño. Et orauit ezechias ad dominũ dicẽs. Dñe exercituũ de⁹ isrl q̃ sedes sup cherubin. tu es de⁹ solus oñiũ regnoꝝ terre: tu fecisti celũ ⁊ terrã: inclina dñe aurẽ tuaz ⁊ audi. api oculos tuos et vide: ⁊ audi oĩa verba sennacherib q̃ misit ad blasphemandũ deũ viuẽtẽ. Vere eĩ dñe desertas fecerũt reges assirioꝝ tras et regiones eaꝝ. ⁊ dederũt deos eaꝝ igni. nõ em̃ erãt dij sed opa manuũ hominũ. lignũ ⁊ lapis: et cõminuerũt eos. Et nũc dñe de⁹ noster salua nos de manu ei⁹: vt cognoscãt oĩa regna terre. qz tu es dñs deus solus. Et misit ysaias filios amos ad

ezechiaz dicens. Hec dicit dñs deus israel. Pro qđ rogasti me de sennacherib rege assirioꝝ: hoc ē verbū qđ locut⁹ ē dñs sup eū. Despexit te et subsannauit te virgo filia sion: post te caput mouit filia hierusalē. Cui exprobrasti. et quē blasphemasti: et sup quē exaltasti vocez. et leuasti altitudinem oculoꝝ tuoꝝ: Ad sanctū israł. In manu seruoꝝ tuorum exprobrasti dño: et dixisti. In multitudine quadrigarū mearū ego ascendi altitudinem montiū. iuga libani: et succidā excelsa cedroꝝ eius. et electas abietes illius: et introibo altitudinem summitatis ei⁹. saltū carmeli ei⁹: ego fodi et bibi aquā. et exiccaui vestigio pedis mei oñes riuos aggerum. Nūqđ nō audisti que olim fecerī ei: Ex diebz antiqs ego plasmaui illud. et nūc adduxi: et factū est in eradicatōz colliū pugnātiū. et ciuitatū munitarū. Habitatores earū breuiata mānu cōtremuerūt. et confusi sūt: facti sūt sicut fenū agri. et gramen pascue. et herba tectorū q̄ exaruit antēq̄ maturescaret. Habitatōez tuā et egressum tuū. et introitū tuū cognoui: et insaniam tuā cōtra me. Cū fureres aduersū me superbia tua ascendit in aures meas. Ponā ergo circulū i auribz tuis. et frenū i labijs tuis: et reducam te i via p quam venisti. Tibi aūt hoc erit signū. Comedes hoc āno q̄ sponte nascūt̄: et in āno scdo pomis vescere. In āno aūt tercio seminate et metite: et plātate vineas. et comedite fructū earum: et mittet id qđ saluatū fuerit de domo iuda. et qđ reliquū ē radicē deorsuz. et faciet fructū sursum: qz de hierusalez exibūt reliqe. et saluatio de monte sion. Zel⁹ dñi exercituū faciet istud. Propterea hec dicit dñs de rege assirioꝝ. Nō introibit ciuitatē hāc et nō iaciet ibi sagittā. et nō occupabit eā clipeus: et nō mittet i circuitu ei⁹ aggerē. In via q̄ venit p eam reuertet̄: et ciuitatez hāc nō introibit dicit dñs. Et protegaz ciuitatē istam vt saluē eaz: propter me et propter dauid seruuz meū. Egressus ē aūt āgel⁹ dñi et percussit i castris assirioꝝ cētūoctogintaquinqz milia. Et surrexerūt mane: et ecce oñes cadauera mortuoꝝ. Et egressus ē et abijt. et reuersus ē sēnacherib rex assirioꝝ: et habitauit i ninive. Et factū ē cū adoraret i tēplo merach deū suum ad ramelech et sarasar. filij ei⁹ percusserūt eū gladio: fugerūtqz i terraz ararath: et regnauit assaraddon fili⁹ ei⁹ p eo.

In diebz illis Ca. XXXVIII. egrotauit ezechias vsqz ad mortē: et intrauit ad euz ysaias fili⁹ amos pphēta: et dixit ei. Hec dicit dom̄i⁹. Dispōe domui tue: qz morieris tu et nō viues. Et cōuertit ezechias faciē suaz ad parietez: et orauit ad dominū et dixit. Obsecro dñe. memēto qsō quō ambulauerī corā te in veritate et i corde perfecto: et qđ bonū ē i oculis tuis feceri. Et fleuit ezechias fletu magno. Et factū est verbū dñi ad ysaiam dicēs. Vade et dic ezechie. Hec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui oratōez tuaz: et vidi lacrimaz tuaz. Ecce ego addiciā sup dies tuos quindecim annos: et de manu regis assiriorū eruā te. et ciuitatē istam: et protegaz eam. Hoc aūt tibi erit signū a dño: qz faciet dñs verbū hoc qđ locut⁹ ē. Ecce ego reuerti faciaz vmbrā liniaruz p qs descēderat i horologio achaz. i sole retrorsū decē lineis. Et reuersus ē sol decē lineis p gđ⁹ qs descēderat. Scriptura ezechie regis iuda cū egrotasset: et qualuisset de infirmitate sua. Ego dixi i dimidio dierz meoꝝ vadā ad portas inferi: qsiui residuū ānoꝝ meoꝝ. Dixi nō videbo dñm deū i terra viuentiū: nō aspiciam hoiez vltra. et hītatorē qetis. Generatō mea ablata ē et spoluta ē a me. qsi tabernaculū pastoꝝ. Precisa ē velud a texente vita mea: dum adhuc ordirer succidit me. De mane vsqz ad vesperaz finies me: sperabam vsqz ad mane. Quasi leo sic cōtriuit oñia ossa mea. De mane vsqz ad vesperam finies me. Sicut pull⁹ hirūdīs sic clamabo: meditabor vt colūba. Attenuati sūt oculi mei: suspiciētes i excelso. Dñe vim patior rñde p me. Quid dicā: aut qđ rñdebit mihi cuz ipe fecerim: Recogitabo tibi oñes annos meos: i amaritudine aīe mee. Dñe si sic viuit̄: et i talibz vita spūs mei. Corripies me et viuificabis me: ecce i pace amaritudo mea amarissima. Tu aūt eruisti aīaz meā vt nō piret: piecisti pt⁹ tergū tuū oīa pcta mea. Quia ñ ifern⁹ confitebit tibi: neqz mors laudabit te. Nō expectabūt q̄ descēdūt i lacuz veritatē tuā. Viuēs viuēs ipe confitebit tibi sicut et ego hodie: pr̄ filijs notā faciet veritatē tuā. Dñe saluū me fac: et psalmos nostros cātabim⁹ cūctis diebz vite nr̄e in domo dñi. Et iussit ysaias vt tollerēt massaz

dę ficis: ꝙ cathaplasmarent sup vuln⁹ ꝙ sanarę. Et dixit ezechias. Qđ erit signū qz ascendaz in domo dñi. Capi. XXXIX

In tẽpe illo misit merodach baradan filius baladan rex babilonis libros et munera ad ezechiaz. Audierat ei q egrotasset ꝙ ualuisset. Letat⁹ ẽ autẽ sup eos ezechias: ꝙ oñdit eis cellam aromatū ꝙ argẽti ꝙ auri ꝙ odoramẽtoꝝ et vngẽti optimi ꝙ oẽs apothecas suppellectil' sue: et vniuersa q̃ inuẽta sũt ī thesauris ei⁹. Nõ fuit verbū qđ ñ oñderet eis ezechias ī domo sua: ꝙ ī oñi pr̃ate sua. Introiuit aũ ysaias ꝓpheta ad ezechiam regẽ et dixit ei. Quid dixerũt viri isti: et vñ venerũt ad te? Et dixit ezechias. De terra lõginq̃ venerũt ad me: đ babilone. Et dixit. Quid viderũt ī domo tua? Et dixit ezechias. Oñia q̃ ī domo mea sũt viderũt. Nõ fuit res quã non ostẽderī eis ī thesauris meis. Et dixit ysaias ad ezechiã. Audi verbū dñi exercituũ. Ecce dies veniẽt: ꝙ auferenẽ. oĩa q̃ ī domo tua sũt: ꝙ que thezaurizauerũt pr̃es tui vsq; ad diẽ hanc ī babilonẽ. Nõ relinquetur quicq̃ dicit dñs. Et de filijs tuis q̃ exibunt de te quos genueris tollẽt: ꝙ erũt eunuchi in palacio regis babilonis. Et dixit ezechias ad ysaiam. Bonum verbum domini qđ locutus ẽ. Et dixit. Fiat tm̃ pax ꝙ veritas in diebꝫ meis. Capitulum .XL.

Consolamini ꝓsolamī populę me⁹: dicit deus vester. Loq̃mini ad cor hierusalẽ ꝙ aduocatę eam: qm̃ cõpleta ẽ malicia ei⁹: dimissa ẽ iniq̃tas illi⁹. Suscepit de manu domini duplicia ꝓ oĩb⁹ pcẽtis suis. Elox clamantis in deserto. Parate viam dñi: rectas facite in solitudĩe semitas dei nr̃i. Oñis vallis exaltabiẽ ꝙ omnis mons ꝙ collis humiliabiẽ: ꝙ erũt p̃ua ī directa: ꝙ aspera ī vias planas. Et revelabiẽ gloria dñi: ꝙ videbit oñis caro pariter qđ os dñi locutũ ẽ. Elox dicẽtis. Clama. Et dixi. Quid clamabo? Oñis caro fenuz: ꝙ oĩs gloria ei⁹ q̃si flos agri. Exiccatuz ẽ fenũ et cecidit flos: q̃a spũs dñi sufflauit ī eo. Vere fenuz ẽ ꝓpl'us. Exiccatũ ẽ fenũ ꝙ cecidit flos: verbũ aũ dñi stabit ineternũ. Super montẽ excelsũ ascende tu q̃ euãgelizas sĩon: exalta ī fortitudĩe vocẽ tuam q̃ euangelizas ierlm. Exalta: noli timere. Dic ciuitatibꝫ iude: ecce dę⁹ vester. Ecce dñs dę⁹ ī fortitudine veniet: ꝙ brachiū ei⁹ dñabiẽ. Ecce merces ei⁹ cũ eo: ꝙ opus illius corã illo: Sicut pastor gregẽ suum pascet: ī brachio suo ꝯgregabit agnos. ꝙ in sinu suo leuabit: fetas ipe portabit. Quis mẽsus est pugillo aquas: ꝙ celos palmo ponderauit? Quis appendit tribꝫ digitis molez tre: ꝙ libravit ī põdere mõtes et colles ī statera? Quis audiuit spiritũ dñi: aut q̃s ꝓsiliari⁹ ei⁹ fuit ꝙ oñdit illi? Cũ q̃ iniit ꝓsiliũ ꝙ instruxit eũ. ꝙ docuit eũ semitã iusticie. et erudituit eũ sciencia: et viã prudẽtie ostẽdit illi? Ecce gentes q̃si stilla situle: ꝙ q̃si momẽtũ statere reputate sũt. Ecce ĩsule q̃si puluis exiguus: ꝙ liban⁹ nõ sufficiet ad succendẽdũ: ꝙ aĩalia ei⁹ non sufficiãt ad olocaustũ. Oñes gẽtes q̃si nõ sint sic sũt coram eo: et q̃si nihilũ ꝙ inane reputate sũt ei. Cui igit̃ similem fecistis dẽũ: aut quã ymaginẽ ponetis ei? Nũq̃d sculptile ꝓflauit faber: aut aurifex auro figurauit illud. ꝙ laminis argẽteis argẽtari⁹? Forte lignũ ꝙ iputribile elegit artifex sapiens: q̃rit quõ statuat simulacrũ qđ ñ moueat̃. Nũq̃d non scietis? Nũq̃d nõ audistis? Nũq̃d ñ ãnũciatũ ẽ vobis ab inicio? Nũq̃d nõ intellexistis fundamẽta terre? Qui sedet sup girũ terre: ꝙ habitatores ei⁹ sũt quasi locuste. Qui extẽdit velut nihilũ celos: ꝙ expandit eos sicut tabernaculũ ad inhabitandũ. Qui dat secretoꝝ scrutatores q̃si nõ sint: iudices tre velut ĩane fecit. Et quidez neq; plantat⁹ neq; sat⁹ neq; radicat⁹ ī tra trũcus eoꝝ. Repẽte flauit ī eos ꝙ aruerẽt: ꝙ turba q̃si stipulam auferet eos. Et cui assimilastis me. ꝙ adeq̃stis dicit sc̃t⁹? Leuate ī excelsũ oculos vros et videte q̃s creauit hec. Qui educit ī numero milicią eoꝝ: ꝙ oẽs ex noĩne vocat. Pre multitudĩe fortitudĩs ꝙ roboris vtutisq; ei⁹ neq; vnũ ꝛliquũ fuit. Quare dicis iacob ꝙ loq̃ris israel. absc̃dita est via mea a dño: ꝙ a deo meo iudiciũ meũ ꝛnsiuit: Nũq̃d nescis: aut ñ audisti: De⁹ sẽpiẽn⁹ dñs: q̃ creauit ẽmios ꝛre: ꝙ ñ deficiet neq; laborabit: nec ẽ iuestigatõ sapiẽtie ei⁹. Qui dat lasso virtutẽ: et his q̃ ñ sũt: fortitudiez ꝙ robur multiplicat. Deficiẽt pueri ꝙ laborabũt: ꝙ iuuenes ī infirmitate cadẽt. Qui aũ sperãt ī dño mutabũt fortitudiez: assumẽt pẽnas sicut aq̃le. currẽt ꝙ ñ laborabũt: ãbulabũt

et nõ deficient. Capitulum. XLI.

Iſte Acedãt ad me insule: & gẽtes mutẽt fortitudiẽz. Accedãt & tũc loq̃nt: simul ad iudiciũ ꝓpinquem⁹. Quis suscitauit ab oriẽte iustũ: vocauit eum vt seq̃ret se: Dabit i ꝓspectu ei⁹ gẽtes: & reges obtinebit. Dabit q̃si puluerẽ gladio eius: sicut stipulã vẽto raptã arcui ei⁹. Perseqũtur eos: transibit in pace: semita i pedibꝫ ei⁹ nõ apparebit. Quis hec opat⁹ẽ & fecit: vocãs generatõnes ab exordio? Ego dñs: prim⁹ & nouissimus ego sũ. Uiderũt insule et timuerũt: extrema terre obstupuerũt: appropinq̃uerũt & accesserũt. Unusq̃sq; primo suo auxiliat̃: et fr̃i suo dicet ꝓfortare. Confortabit faber erarius pcutiẽs malleo eũ q̃ cudebat tũc tpis dicẽs: glutino bonũ ẽ: et ꝓfortabit eũ clauis vt nõ moueat̃. Et tu isr̃l serue me⁹: iacob quẽ elegi: semẽ abrahã amici mei. i q̃ apphẽdi te. Ab extremis terre et a lõginq̃s ei⁹ vocaui te: & dixi tibi. Seruus me⁹ es tu: elegi te & nõ abieci te. Ne timeas q̃ tecũ ego sũ: ne declines: q̃ ego deus tuus. Confortaui te & auxiliatus sũ tibi: & suscepit te dextera iusti mei. Ecce ꝓfundẽt̃ & erubescẽt oẽs q̃ pugnant aduersũ te. Erũt q̃si nõ sint: & pibũt viri q̃ ꝓtdicũt tibi. Queres eos et nõ inuenies viros rebelles tuos: & erũt q̃si nõ sint & veluti ꝓsumptõ bois bellantis aduersuz te: q̃ ego domin⁹ deus tuus apprehẽdẽs manũ tuam dicẽsq; tibi. Ne timeas: ego audiui te. Noli timẽ vermis iacob: q̃ mortui estis ex israel. Ego auxiliat⁹ suz tui dicit domin⁹: et redẽptor tu⁹ sanct⁹ isr̃l. Ego posui te quasi plaustrum triturãs nouũ: dñs rostra serrãcia. Et triturabis montes & ꝓminues: & colles q̃si puluerẽ pones. Clentilabis eos & vent⁹ tollet & turbo dispget eos: & tu exultabis i dño: i sancto isr̃l letaberis. Egeni et paupes q̃rũt aquas & nõ sũt: lingua eorũ siti aruit. Ego dñs exaudiã eos. de⁹ israel: non derelinquaz eos. Aperiam in supinis collibꝫ flumina: & i medio campoꝝ fontes Ponã desertũ i stagna aq̃rũ: & terrã i viaz in riuos aquarũ. Dabo i solitudiẽz cedrũ: et spinam & mirtũ & lignũ oliue. Ponã in deserto abietem. vlmũ & buxũ simul vt videant & sciant & recogitẽt & intelligant pariter: q̃ man⁹ dñi fecit hoc: et sanct⁹ israel creauit illud. Prope facite iudiciũ vr̃m dicit dñs: afferte si quid forte habetis dixit rex iacob. Accedãt: & nũciẽt nob q̃cũq; ventura sũt. Priora q̃ fuerũt nũciate: & ponem⁹ cor nr̃m & sciem⁹: nouissima eoꝝ & que vẽtura sũt ibicate nob. Annũciate q̃ vẽtura sũt i futuꝝ: & sciem⁹ q̃ dij vos estis. Dñ q̃ aut male (si potestis) facite: & loq̃mur & videam⁹ simul. Ecce vos estis ex nihilo: et op⁹ vr̃m ex eo q̃ nõ ẽ. Abomiatõ ẽ q̃ eligit vos. Suscitaui ab aq̃lone: & veniet ab ortu solis. Uocaui nomẽ meũ: & adducet magistrat⁹ q̃si lutũ: & velut plastes ꝓculcãs humũ. Quis ãnũciauit ab exordio vt sciam⁹: & a principio vt dicam⁹ iust⁹ es? Nõ ẽ neq; ãnũcians neq; ꝓdicãs: neq; audiẽs sermones vr̃os. Prim⁹ ad sion dicet ecce assũ: et ihr̃m euãgelistam dabo. Et vidi: & ñ erat neq; existis quisq̃ q̃ iniret ꝓsiliũ & interrogat⁹ rñdẽt verbũ. Ecce oẽs iniusti: & vana opa eoꝝ: vẽt⁹ & iane simlac eoꝝ.

Ca. XLII

Ecce seruus me⁹ suscipiã euz: elect⁹ meus: ꝓplacuit sibi i illo aĩa mea. Dedi spũm meũ sup eũ: iudiciũ gẽtibꝫ ꝓferet. Nõ clamabit neq; accipiet psonã: nec audiet̃ ꝛex ei⁹ foris. Calamũ q̃ssatũ ñ ꝓteret: & linũ fumigãs ñ extinguet. In veritate ducet iudiciũ: nõ erit tristis neq; turbulẽt⁹ donec ponat i tra iudiciũ: & legẽ eius insule expectabũt. Hec dicit dñs deus creans celos & extẽdẽs eos: firmans tra & q̃ germinant ex ea: dans flatũ pplo q̃ ẽ super tram. et spũm calcãtibꝫ eã. Ego dñs vocaui te i iustícia: & apprehẽdi manũ tuaz: & seruaui te. Et dedi te i fed⁹ ppli. i lucẽ gentiũ: vt apires oculos cecoꝝ et educẽs de ꝓclusiõe vinctum: de domo carceris sedentes i tenebris. Ego dñs: hoc est nomẽ meũ. Gloriaz meam alteri nõ dabo: & laudez meaz sculptilibꝫ. Que prima fuerũt ecce venerũt: noua q̃ ego annuncio: anteq̃ oriantur audita vobis faciam. Cantate domino canticũ nouum: laus eius ab extremis terre. Qui descenditis i mare & plenitudo eius: insule et habitatores earum. Exubleuetur desertũ et ciuitates ei⁹: in domibꝫ habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de vertice mõtium clamabũt. Ponẽt domiõ gloriam: & laudẽ ei⁹ i insulis nũciabũt. Dñs sicut fortis egrediet̃: sicut vir ꝓliator suscitabit zelũ. Ulociferabit̃ & clamabit sup ĩimicos suos ꝓfortabit̃. Tacui. sẽp silui: paci-

ens fui: sicut pturiẽs loq̃r. Dissipabo q̃ ab-
sorbebo sil' : dẽptos faciam mõtes excelsos
et colles: et omne g̃men eor exiccabo. Po-
naz flumĩa ĩ insulas: q̃ stagna arefaciam.
Et educaz cecos ĩ viã quã nesciũt: q̃ in se-
mitis q̃s ignorauerũt ambulare eos faciã.
Ponã tenebras corã eis ĩ lucẽ: q̃ p̃ua ĩ re-
cta. Hec verba feci eis: et nõ dẽliq̃ eos. Cõ
uersi sũt retrorsũ. Cõfũdant̃ p̃fusiõe q̃ p̃fi
dũt ĩ sculptili: q̃ dicũt p̃flatili vos dij nr̃i.
Surdi audite: q̃ ceci ĩtuemini ad videndũz.
Quis cec? nisi p̃u?me? : q̃ surd? nisi ad quẽ
nũcios meos misi? Quis cec? : nisi q̃ venũ-
datus ẽ? Et q̃s cec? : Nisi seru? dñi? Qui vi-
des multa: nõne custodies? Qui aptas ha-
bes aures: nõne audies? Et dñs voluit vt
sc̃tificaret eũ q̃ magnificaret legẽ q̃ extol-
leret: ipe at̃ pp̃l? dirept? et vastat?. Laq̃s
iuuenũ oẽs simul: et ĩ domibz carcerũ ab-
scõditi sũt. Facti sũt ĩ rapinaz nec ẽ q̃ eru
at: ĩ direptõez: nec ẽ q̃ dicat redde. Quis ẽ
ĩ vob q̃ audiat hoc attẽdat et auscultet fu-
tura? Quis dedit in direptõez iacob. q̃ isr̃l
vastãtibz? Nõne dñs ipe ẽ cui peccauerũt?
Et noluerũt ĩ vijs ei? ãbulare: ñ audierũt le-
gẽ ei?. Et effudit sup eũ ĩdig̃tõz furoris sui
et fortẽ bellũ: q̃ p̃bussit eũ ĩ circuitu q̃ ñ co
gnouit: q̃ succẽdit euz q̃ non intellexit.

Capitulum .XLIII.

Et nũc hec dicit dñs creans te ia-
cob: q̃ formãs te isr̃l. Noli timẽ q̃s
redemi te: et vocaui te noĩe tuo.
Seru? meus es tu. Cũ trãsieris p aq̃s tecũ
ero: q̃ flumĩa ñ opiẽt te. Cũ ãbulaueris in
igne nõ p̃bureris: q̃ flãma nõ ardebit ĩ te:
qr ego dñs de? tu? sc̃t? isr̃l saluator tu?. de-
di p̃piciatõez tuã egiptũ: q̃ ethiopiã q̃ saba
p te. Ex q̃ honorabil' fc̃t? es ĩ ocul' meis et
gloriosꝰ: ego dilexi te. Et dabo hoĩes p te:
q̃ pp̃los p aĩa tua. Noli timẽ: qr ego tecum
sũ. Ab oriẽte adducã semẽ tuũ: q̃ ab occidẽ
te p̃gregabo te. Dicã aq̃loni da: q̃ austro.
noli p̃hibẽ. Affer filios meos de lõginq̃: et
filias meas ab extremis terre. Et oẽz q̃ ĩ-
uocat nomẽ meũ. ĩ gl'az meã creaui eũ: for
maui eũ q̃ feci eũ. Educ foras pp̃lm cecũ et
oc̃los habẽtẽ: surdũ. q̃ aures ei sũt. Oẽs gẽ
tes p̃gregate sũt simul: q̃ collecte sũt tribz.
Quis ĩ vob ãnũciet istud: q̃ q̃ prima sũt au
dire nos faciet: Dent testes eor et iustifi-
cẽt: et audiãt q̃ dicãt. Vere vos testes mei
dicit dñs: q̃ seru? me? quẽ elegi: vt sciatis q̃
credatis mihi. q̃ ĩtelligatis qr egoip̃e sum.
Añ me nõ ẽ format? de? : et p? me nõ erit.
Ego sũ. ego sũ dñs: q̃ ñ ẽ absq̃ me saluator.
Et ego annũciaui q̃ saluaui: auditũz feci:
et nõ fuit ĩ vobis alien?. Vos testes mei di
cit dũs: q̃ ego de?. Et ab inicio egoip̃e: q̃ ñ
ẽ q̃ ẽ mãu mea eruat. Operabor: q̃ q̃s auer-
tet illud: Hec dicit dñs redẽptor vr̃ sanct?
isr̃l. Propt̃ vos emisi ĩ babilonẽ: q̃ detrari
vectes vniuersos: q̃ chaldeos ĩ nauibz suis
gloriantes. Ego dñs sc̃tus vr̃: creans isr̃l:
rex vr̃. Hec dicit dñs q̃ dedit ĩ mari viam:
et ĩ aq̃s torrẽtibz semitã. Qui eduxit q̃dri-
gam et equũ: agmẽ et robustũ. Simul obdo
rmierũt nec resurgẽt: p̃triti sũt q̃si linũ:
q̃ extincti sũt. Ne memineritis prioꝝ: q̃ an-
tiq̃ ne intueamini. Ecce ego facio noua. q̃
nũc orient̃: vtiq̃ cognoscetis ea. Ponã in
deserto viaz: q̃ ĩ inuio flumĩa. Et glorifica
bit me bestia agri: dracones q̃ strutiones: qr
dedi ĩ deserto aquas. flumĩa ĩ inuio: vt darẽ
potũ pp̃lo meo electo meo. Populũ istum
formaui mihi: laudẽ meã narrabit. Nõ me
inuocasti iacob: nec laborasti ĩ me isr̃l. Nõ
obtulisti mihi arietẽ olocausti tui: et victi
mis tuis nõ glorificasti me. Non te seruire
feci ĩ oblatõe: nec laborẽ tibi p̃bui ĩ thure.
Nõ emisti mihi argẽto calamũ: q̃ adipe vi-
ctimarũ tuarꝝ ñ ĩebriasti me. Verũtñ ser-
uire me fecisti ĩ pc̃tis tuis: prebuisti mihi
laborẽ in iniq̃tatibz tuis. Ego sũ. ego sum
ipse. q̃ deleo iniq̃tates tuas p̃pter me: q̃ pec-
catoꝝ tuorũ nõ recordabor. Reduc me in
memoriaz q̃ iudicemur simul: narra si q̃s
habes vt iustificeris. Pater tu? prim? pec-
cauit: q̃ interp̃tes tui p̃uaricati sũt in me.
Et p̃tamiaui principes sãctos: dedi ab in-
ternitõz iacob: et isr̃l ĩ blasphemiam.

Capitulum .XLIIII

Et nũc audi iacob seruе me? : et is-
rael quẽ elegi. Hec dicit dñs faci-
ens q̃ formãs te: ab vtero auxilia-
tor tu? Noli timẽ serue me? iacob: q̃ rectis-
me quẽ elegi. Effũdã ei aquas sup siciẽtẽ:
q̃ fluenta sup aridam. Effũdaz spũm meuz
sup semẽ tuũ: q̃ bñdictiõez meaz sup stirpẽ
tuam: et germinabunt inter herbas q̃si sali-
ces iuxta p̃terfluẽtes aquas. Iste dicz dñi
ego sũ: q̃ ille vocabit in noĩe iacob. Et hic
scribet manu sua dño: et in nomine israel

assimilabiť. Hec dicit dñs rex isrl' ⁊ redem
ptor:ei⁹ dñs exercituũ. Ego primus ⁊ ego
nouissim⁹:et absq; me nõ ẽ de⁹. Quis simi
lis mei: Hlocet ⁊ annũciet:et ordinẽ expo=
nat mihi. Ex q̃ ꝓstitui mihi ꝑplm ãtiquũ :
vẽtura ⁊ q̃ futura sũt annũciẽt eis. Nolite
timere:neq; ꝓturbemini. Extũc audire te
feci:et ãnũciaui. Hlos estis testes mei. Nũ=
q̃d ẽ de⁹ absq; me. ⁊ formator quẽ ego non
noueri: Plaste ÿdoli oẽs nihil sũt:⁊ aman
tissima eor nõ ꝓderũt eis. Ipsi sunt testes
eor.q; nõ vidẽt neq; ĩtelligũt:vt ꝙfũdãť.
Quis formauit deũ:et sculptile ꝓflauit ad
nihil vtile: Ecce oẽs ꝑticipes ei⁹ ꝙfundẽť.
Fabri emm sunt ex hoĩb. Cõueniẽt oẽs:sta
bũt et pauebũt:⁊ ꝙfũdẽť simul. Faber fer
rarius lima opat⁹ẽ: ĩ prunis ⁊ in malleis
formauit illud:⁊ opat⁹ẽ ĩ brachio fortitu=
dinis sue. Esuriet et deficiet:ñ bibet aquã
lasseſcet. Artifex lignari⁹ extẽdit normaz:
formauit illud in rũcina. Fecit illud ĩ an=
gularib:⁊ ĩ circino tornauit illud:et fecit
ÿmaginẽ viri q̃si speciosũ hoĩez habitãtẽ ĩ
domo. Succidit cedros:tulit ilicẽ et quer=
cũ q̃ steterat inter ligna saltus. Plantauit
pinũ quã pluuia nutriuit:⁊ facta ẽ hoĩb⁹
i focũ. Sũpsit ex eis ⁊ calefact⁹ẽ:⁊ succen
dit ⁊ coxit panes:de reliquo ať opat⁹ẽ deũ
et adorauit:fecit sculptile.⁊ curuat⁹ẽ an=
te illud. Mediũ ei⁹ ꝙbussit igni:⁊ ỏ medio
ei⁹carnes coxit.et comedit.Coxit pulmen
tũ ⁊ saturatus ẽ:⁊ calefact⁹ẽ ⁊ dixit. Hah
calefact⁹sũ:vidi focũ. Reliquũ ať ei⁹. deũ
fecit ⁊ sculptile sibi·Curuať ante illud: et
adorat illud ⁊ obsecrat dicens. Libera me:
q; de⁹ me⁹ es tu. Nescierũt neq; ĩtellexerť.
Oblitꝰ emm sũt ne videãt oculi eor:⁊ ne in=
telligãt corde suo. Nõ recogitant in mente
sua:neq; cognoscũt neq; sencĩũt vt dicãt.
Medietatẽ ei⁹ ꝙbussi igni:⁊ coxi super car
bones ei⁹panes. Coxi carnes ⁊ comedi:et
dereliq̃ ei⁹ ÿdolũ faciã: Ante truncũ ligni
ꝑcidam: Pars ei⁹ cinis ẽ. Cor insipiẽs ado
rauit illud:⁊ nõ liberauit aiaz suã:neq; di
cit forte mendaciũ ẽ ĩ dextera mea. Memẽ=
to bor iacob et isrl':q̃m seru⁹ meus es tu.
Formaui te:seruus me⁹es tu. Isrl' nõ ob=
liuiscaris mei. Deleui vt nubẽ iiq̃tates tu
as:⁊ q̃si nebulã pcã tua. Reuertẽ ad me:
q̃m redemi te. Laudate celi q̃m miscdiaz fe
cit dñs:iubilate extrema terre. Resonate
montes laudatõez: salt⁹ ⁊ omne lignũ eius.
Q̃m redemit dñs iacob:⁊ isrl' gloriabitur.
Hec dicit dñs redẽptor tu⁹:⁊ formator tu⁹
ex vtero. Ego sũ dñs faciẽs oĩa:extẽdẽs ce
los solus. Stabiliẽs terrã ⁊ null⁹ mecũ:ir=
rita faciẽs signa diuinor:⁊ ariolos in fu
rorẽ vertẽs. Cõuertẽs sapiẽtes retrorsũ:et
scientiã eor stultaz faciẽs. Suscitans ver
bum serui sui:⁊ ꝓsiliũ nũcior suor ꝑplẽs.
Qui dico ihrl'm habitaberis:et ciuitatib⁹
iuda.edificabimĩ: et deserta ei⁹ suscitabo.
Qui dico ꝑfundo desolare:et flumina tua
arefaciam. Qui dico ciro pastor me⁹es:⁊
omnez volũtatẽ meã ꝑplebis. Qui dico hie
rusalẽ edificaberis:⁊ tẽplo fundaberis.

Hec dicit dñs xpo meo Ca.XLV
ciro cui⁹ appĥẽdi dexteram vt subi=
ciã añ faciẽ ei⁹ gẽtes:⁊ dorsa regũ
vertã. Et apiaz coram eo ianuas:⁊ portę nõ
claudenť. Ego añ te ibo:⁊ glorioſos terre
humiliabo. Portas ereas ꝓteraz:⁊ vectes
ferreos ꝙfringaz. Et dabo tibi thesauros
abscõditos ⁊ archana secretor:vt scias q;
ego dñs.q̃ voco nomẽ tuum de⁹ isrl': ꝓter
seruũ meũ iacob ⁊ isrl' electũ meũ. Et vo=
caui te noĩe tuo:assimilaui te:⁊ nõ cogno
uisti me. Ego dñs:et nõ est ampli⁹. Extra
me ñ ẽ de⁹. Accĩxi te ⁊ nõ cognouisti me:
vt sciãt hij q̃ ab ortu solis. ⁊ q̃ ab occidẽte
q̃m absq; me ñ ẽ de⁹. Ego dñs ⁊ nõ ẽ alter:
formãs lucẽ ⁊ creans tenebras:faciens pa
cẽ ⁊ creãs malũ. Ego dñs faciens oĩa hec.
Rorate celi desup ⁊ nubes pluãt iustũ:api
ať terra ⁊ germinet saluatorem:⁊ iusticia
oriať simul. Ego dñs creaui eaz. Hle q̃ ꝓ=
dicit factori suo:testa ỏ samijs terre. Nũ=
q̃d dicet lutũ figulo suo.q̃d facis:⁊ op⁹tu
um absq; manib⁹ ẽ: Hle q̃ dicit pri q̃d gene
ras :⁊ mulieri quid ꝑturis: Hec dicit dñs
sanct⁹ isrl': plastes ei⁹. Hlentura interrogate
me:sup filios meos ⁊ sup op⁹ manuũ mea=
rũ mandate mihi. Ego feci terrã:⁊ hoĩem
sup eaz creaui ego. Man⁹ mee extẽdert ce=
los:⁊ omni milicie eor mãdaui. Ego suscita
ui eũ ad iusticiã:⁊ oẽs vias ei⁹ dirigaz.
Ipe edificabit ciuitatẽ meã: ⁊ captiuitatẽ
meã dimittet ñ ĩ ꝑcio neq; ĩ muneribꝰ: di=
cit dñs de⁹ exercituũ. Hec dicit dñs. Labor
egipti ⁊ negociatõ ethiopie et sabaim viri
sublimes ad te transibunt et tui erunt: et
post te ambulabunt. Hlincti manicis per=

ysaias

gent:ꝙ te adorabũt teqꝫ tepcabũt. Tantuꝫ in te ē deus:et nõ ē de⁹ absqꝫ te. Vere tu es deus absc̃dit⁹:de⁹ isrl̃ saluator. Cõfusi sũt ꝙ erubuerũt oẽs simul: abierũt ī ꝓfusione fabricatores erroꝝ. Isrl̃ saluat⁹ē ī dño salute eterna. Nõ ꝓfũdemini et nõ erubescetis usqꝫ ī seculũ seculi:qꝝ hec dicit dñs creans celos. Ipe de⁹ formans tr̃ā ꝙ faciẽs eā: ipe plastes ei⁹. Nõ ī vanũ creauit eā:vt habitaret formauit eā. Ego dñs:ꝙ ñ ē alius. Nõ ī absc̃dito locut⁹ sũ:ī loco terre tenebroso. Nõ dixi semini iacob frustra: q̃rite me. Eo dñs loquẽs iusticiaz:ānũcians recta. Cõgregamī ꝙ venite:et accedite simul q̃ saluati estis ex gẽtibꝫ. Nescierũt q̃ leuãt signũ sculpture sue: ꝙ rogãt dñm ñ saluãtẽ. Annũciate ꝙ veite:ꝙ ꝓsiliamī sil̃. Quis auditũ fecit hoc: Ab inicio extũc p̃dixi illud. Nũq̃d ñ ego dñs: et ñ ē ultra de⁹ absqꝫ me:Deus iust⁹ ꝙ saluãs ñ ē p̃ter me. Conuertimī ad me ꝙ salui eritis oẽs fines terre:qꝝ ego de⁹:ꝙ nõ ē ali⁹. In memetipo iuraui.egredieť ȯ ore meo iusticie verbũ. et nõ reuertet̃:qꝝ mihi curuabũt oĩa genua: ꝙ iurabit oĩs lĩgua. Ergo ī dño dicet. Mee sũt iusticie ꝙ īperiũ. Ad eũ veniẽt:ꝙ ꝓfũdẽtur oẽs q̃ repugnãt ei. In dño iustificabitur ꝙ laudabiť oẽ semẽ isrl̃. Ca. XLVI

Onfract⁹ē bel ꝓtrit⁹ē nabo:fracta sũt simulacra eoꝝ bestijs ꝙ iumentis. Onera nr̃a g̃ui pondẽ usqꝫ ad lassitudiez ꝓtabuerť:ꝙ ꝓtrita sũt simul. Nõ potuerť saluare portantẽ: et aĩa eoꝝ ī captiuitatẽ ibit. Audite me dom⁹ iacob:ꝙ oẽ residuũ dom⁹ isrl̃. Qui portamī a meo utero: q̃ gestamī a mea vulua. Usqꝫ ad senectaz egoipe:ꝙ usqꝫ ad canos ego portabo. Ego feci ꝙ ego ferã:ꝙ ego portabo ꝙ saluabo. Cui assimilastis me ꝙ adeq̃stis:ꝙ cõparastis me ꝙ fecistis similẽ:Qui ꝓfertis aurũ de sacculo:ꝙ argẽtũ statera põderatis. Cõducẽtes artificẽ vt faciat deuz:ꝙ pcidũt et adorãt. Portãt illũ ī humeris gestãtes:et ponẽtes ī loco suo. Et stabit:ac ȯ loco suo nõ mouebiť. Oz ꝙ cũ clamauerit ad eũ nõ audiet:ȯ tribulatõe ñ saluabit eos. Memẽto ist̃ud ꝙ ꝓfũdamī: redite p̃uaricatores ad cor. Recordamī prioris secli q̃m ego sũ de⁹ et ñ ē vl̃ de⁹:nec ē simil̃ mei ānũcians ab exordio nouissimũ: ꝙ ab inicio q̃ necdũ facta sũt. Dicẽs. ꝓsiliũ meũ stabit:ꝙ oĩs volũtas mea fiet. Vocãs ab oriẽte auẽ: de terra lõginq̃ vir volũtatis mee. Et locut⁹ sũ ꝙ adducã illud:creaui ꝙ faciã illud. Audite me duro corde: q̃ lõge estis a iusticia. Prope feci iusticiaz meaz: nõ elongabiť: et sal⁹ mea nõ morabiť. Dabo ī sion saluteẽ:ꝙ in ihrl̃m gloriã meaz. Ca. XLVII.

Descẽde :sede in puluere virgo filia babilon:sede ī terra. Nõ ē soliũ filie chaldeoꝝ: qꝝ ultra ñ vocaberis molł ꝙ tenera. Tolle molã ꝙ mole farinaz. denuda turpitudinẽ tuã. Discoopi humeruz:reuela crura:trãsi flumĩa. Reuelabiť ignominia tua:ꝙ videbiť obprobriũ tuuz. Ultionẽ capiam:ꝙ nõ resistet mihi hõ. Redẽptor nr̃ dñs exercituũ: nomẽ illi⁹ sc̃t⁹ israel. Sede tacẽs ꝙ itra ī tenebras filia chaldeoꝝ:qꝝ ñ vocaberis vl̃ dña regnoꝝ. Irat⁹ sũ sup ꝑpl̃m meũ:ꝓtamĩaui hẽditatẽ meam. Et dedi eos ī manu tua:non posuisti eis misericordias. Sup senẽ aggrauisti iugum tuũ valde:ꝙ dixisti. In sẽpiternũ ero dña. Nõ posuisti hec sup cor tuuz:neqꝫ recordata es nouissimi tui. Et nũc audi hec delicata.ꝙ habitãs ꝓfidenter: q̃ dicis ī corde tuo ego sũ:ꝙ ñ ē p̃ter me ãpli⁹. Nõ sedebo vidua:ꝙ ignorabo sterilitatẽ. Veniẽt tibi duo hec subito ī die vna:sterilitas ꝙ viduitas. Uniuersa venerť sup te ꝑt̃ multitudiez maleficioꝝ tuoꝝ:ꝙ ꝑt̃ duriciã incantatoꝝ tuoꝝ vehementť. Et fiduciaz habuisti ī malicia tua:ꝙ dixisti. Non est q̃ videat me. Sapiẽtia tua ꝙ scia tua hec decepit te. Et dixisti ī corde tuo. Ego sũ:ꝙ p̃ter me ñ ē altera. Veniet sup te malũ.ꝙ nescies ortũ ei⁹:ꝙ irruet sup te calamitas quã nõ poteris expiare. Veniet sup te repente miseria quã nescies. Sta cũ incantatoribꝫ tuis ꝙ cũ multitudiẽ maleficioꝝ tuoꝝ ī q̃bꝫ laborasti ab adolescẽcia tua: si fortẽ q̃d ꝑsit tibi: aut si possis fieri fortior. Defecisti ī multitudiẽ ꝓsilioꝝ tuoꝝ. Stet ꝙ saluẽt te augures celi q̃ ꝓtẽplabanť sidera ꝙ supputabãt mẽses: vt ex eis annũciarẽt ventura tibi. Ecce facti sunt q̃ q̃si stipula:ignis ꝓbussit eos. Nõ laborabũt aiaz suã ȯ manu flamme:nõ sũt prune q̃bꝫ calefiant:nec foc⁹ vt sedeant ad eũ. Sic facta sũt tibi:ī q̃bus cũ q̃ laboraueras. Negociatores cui ab adolescencia tua: vnusq̃sqꝫ ī via sua errauerũt: nõ ē qui saluet te. Capitulũ. XLVIII.

Audite hec dom⁹ iacob q̄ vocamini noīe isrl̄ ⁊ de aq̄s iuda existis: qui iuratis ī noīe dñi. et dei isrl̄ recordamī: nō ī veritate neq; ī iusticia. De ciuitate em̄ sancta vocati sūt: ⁊ sup deū isrl̄ cōstabiliti sunt. Dñs exercituum nomē ei⁹. Priora extunc annūciaui ⁊ ex ore meo exierūt: ⁊ audita feci ea. repētē opat⁹ sum et venerunt. Sciui em̄ q̄ dur⁹ es tu: ⁊ neru⁹ tu⁹ ferre⁹: ceruix tua ⁊ frōs tua erea. Predixi tibi extūc: añq̄ venirēt indicaui tibi: ne fortē dicēs ydola mea feceř hec: ⁊ sculptilia mea ⁊ pflatilia mea mādaueřt ista. Que audisti vidē oīa. Clos aī nō annūciastis. Audita feci tibi noua extunc: sūt ꝓseruata q̄ nescis. Modo creata sūt et ñ extūc: ⁊ añ diē: ⁊ ñ audisti ea: ne fortē dicas ecce cognoui ea. Neq; audisti neq; cognouisti: neq; extunc apta ē auris tua. Scio em̄ q̄ ꝓuaricans ꝓuaricaberis: ⁊ trāsgressorē extero vocaui te. Propter nomē meū lōge faciaz furorē meuz: ⁊ laude mea infrenabo te ne ītereas. Ecce excoxi te sed ñ q̄si argētū: elegi te ī camīo pauptatis ꝓpt̄ me faciaz. Proter me. vt ñ blasphemer: ⁊ gloriam meaz alterī ñ dabo. Audi me iacob: ⁊ israel quē ego voco. Egoipe: ego pm⁹ ⁊ ego nouissim⁹. Man⁹ q̄z mea fundauit terrā: ⁊ dextera mea mēsa ē celos. Ego vocabo eos: ⁊ stabūt simul. Cōgregami oēs vos ⁊ audite. Quis ō eis ānunciauit hec: Dñs dilexit eū: faciet volūtatē suā ī babilōe: ⁊ brachium suū ī chaldeis. Ego ego locut⁹ sū ⁊ vocaui eū: adduxi eū: ⁊ directa ē via ei⁹. Accedite ad me: ⁊ audite hoc. Nō a pncipio ī abscōdito locut⁹ sū. Ex tpe añq̄ fierēt ibi erā: et nūc dñs de⁹ misit me ⁊ spūs ei⁹. Hec dicit dñs de⁹ redēptor tu⁹ sanct⁹ isrl̄. Ego to mī⁹ de⁹ tu⁹ docēs te vtilia: gubnās te in via q̄ ābulas. Utinā attēdisses mandata mea. Facta fuisz sicut flumē pax tua: ⁊ iusticia tua sicut gurgites maris. Et fuisz q̄si harena semē tuum: ⁊ stirps vteri tui vt lapilli eius. Nō interisz ⁊ ñ fuisz attritū nomen ei⁹ a facie mea. Egredimī de babilōe: fugite a chaldeis. In voce exultatōis annūciate: audituz facite hoc: ⁊ ferte illud vsq; ad extēa tre. Dicite. Redemit dñs ꝓuū suū iacob. nō sicieřt ī deſto cū educēt eos. Aquā de petra pduxit eis: ⁊ scidit petrā ⁊ fluxeřt aq̄. Nō ē pax ipijs dicit dñs

Ca. XLIX.

Audite insule: et attēdite pplī delonge. Dñs ab vtero vocauit me: ō ventre mr̄is mee recordat⁹ ē nominis mei. Et posuit os meū q̄si gladiū accutū: ī vmbra man⁹ sue ptexit me: ⁊ posuit me sicut sagittam electaz. In pharetra sua abscōdit me: ⁊ dixit mihi. Seru⁹ me⁹ es tu israel: q̄ ī te glorificabor. et ego dixi. In ua cuū laboraui: sine causa ⁊ vane fortitudinē meā ꝓsūpsi. Ergo iudiciū meū cū dño: ⁊ op⁹ meū cū deo meo: ⁊ nūc. Nec dicit dñs formās me ex vtero ꝓuū sibi: vt reducā iacob ad eū: ⁊ isrl̄ ñ ꝓgregabit̄. Et glorifiat⁹ sū ī oculis dñi: ⁊ de⁹ me⁹ fact⁹ ē fortitudo mea. Et dixit. Parū ē vt sis mihi seru⁹ ad suscitandas tribꝰ iacob: ⁊ feces isrl̄ ꝓuertēdas. Ecce dedi te in lucē gētiū: vt sis salus mea vsq; ad extremū terre. Hec dicit dñs. redēptor isrl̄. sanct⁹ ei⁹: ad ptēptibilē aiaz ad abomiatā gentē ad seruū dñoz. Reges videbūt ⁊ ꝓsurgēt pncipes: ⁊ adorabūt ꝓpt̄ dñm q̄ fidelis ē: ⁊ sanctuz isrl̄ q̄ elegit te. Hec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te: ⁊ ī die salutis auxiliat⁹ suz tui. Et seruaui te ⁊ dedi te ī fed⁹ pplī. vt suscitares terrā et possideres hēditates dissipatas: vt diceres hijs q̄ vincti sūt exite: ⁊ hijs q̄ ī tenebris reuelamī. Sup vias pascent̄: ⁊ ī oīb⁹ planis pascua eoz. Nō esuriēt neq; sicieēt: ⁊ ñ pcutiet eos estus ⁊ sol: q̄a miserator eoz reget eos. ⁊ ad fōtes aq̄rū potabit eos. Et ponā oēs mōtes meos ī viā: ⁊ semite mee exalta būt̄. Ecce isti de lōge veniēt: et ecce illi ab aquilone et mari: et isti de terra australi. Laudate celi et exultet terra: iubilate mōtes laudem: quia cōsolatus est domin⁹ populum suum. ⁊ paupm suorum miserebit̄. Et dixit sijon. Dereliq̄t me dñs: et dñs oblitus est mei. Nūquid obliuisci potest mulier infantē suum: vt non misereatur filio vteri sui: Etsi illa oblita fuerit: ego tamē non obliuiscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te: muri tui corā oculis meis semper. Celerunt structores tui: destruentes te et dissipantes. a te exibunt. Leua in circuitu oculos tuos et vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Uiuo ego dicit dñs: quia oīb⁹ hijs velut ornamēto vestieris: et circundabis tibi eos q̄si sponsa. Quia deserta tua et solitudīes tue et terra ruine tue nūc āguste erūt ꝓhabitatorib⁹:

et longe fugabũt qui absorbebant te. Adhuc dicent in auribꝰ tuis filij sterilitatis tue. Angustꝰ mihi locus: fac spaciũ mihi vt habitẽ. Et dices ĩ corde tuo. Quis mihi genuit istos? Ego steril et ñ piens trãsmigrata ⁊ captiua: et istos qs enutriuit? Ego destituta ⁊ desolata: ⁊ isti vbi hic erãt? Hec dicit dñs deꝰ. Ecce leuabo ad gẽtes manũ meã: ⁊ ad pl̃os exaltabo signũ meũ. Et adferent filios tuos ĩ vlnis: ⁊ filias tuas super humeros portabũt. Et erũt reges nutricij tui: ⁊ regĩe nutrices tue. Vultu ĩ terra demisso adorabũt te: ⁊ puluerẽ pedũ tuorum lingẽt. Et scies quia ego dñs: sup q̃ ñ pfũdẽt q̃ expectãt eũ. Nũqd tolleť a forti p̃da: aut qđ captũ fuerit a robusto saluũ ee potęrit? Quia hec dicit dñs. Eqdẽ et captiuitas a forti tolleť: et qđ ablatũ fuerit a te robusto saluabiť. Eos vero q̃ iudicauerũt te ego iudicabo: ⁊ filios tuos ego saluabo. Et cibabo hostes tuos carnibꝫ suis: et q̃si musto sãguĩe suo inebriabũť. Et sciet oĩs caro qꝛ ego dñs saluãs te: ⁊ redẽptor tuus fortis iacob.

Capitulũ. L.

Hec dicit dñs. Quis ẽ hic liber repudij mr̃is vr̃e: q̃ dimisi eam? Aut qs ẽ creditor meꝰ: cui vẽdidi vos? Ecce ĩ iniq̃tatibꝫ vr̃is vẽditi estis ⁊ ĩ sceleribꝫ vr̃is dimisi mr̃em vr̃az: qꝛ veni ⁊ non erat vir: vocaui ⁊ nõ erat q̃ audiret. Nũqd abbreuiata ⁊ puula facta ẽ manꝰ mea vt ñ possim redimere: aut ñ ẽ ĩ me virtꝰ ad liberandũ? Ecce ĩ increpatõe mea desertũ faciã mare: ponã flumina ĩ siccũ. Cõputrescent pisces sine aqua: ⁊ morient ĩ siti. Induam celos tenebris: ⁊ saccũ ponã operimẽtum eoꝝ. Dñs dedit mihi linguaz eruditam: vt sciam sustẽtare eũ q̃ lassus ẽ verbo. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ: vt audiã q̃si mgr̃m. Dñs deꝰ aperuit mihi aurez: ego ať ñ pdico: rtrorsũ ñ abij. Corpꝰ meũ dedi pcuciẽtibꝫ ⁊ genas meas vellẽtibꝫ: faciem meaz nõ auerti ab increpãtibꝫ ⁊ pspuentibꝫ ĩ me. dñs deꝰ auxiliatorꝛ meꝰ: idõ nõ sũ pfusus. Ideo posui faciẽ meaz vt petrã durissimam: ⁊ scio qm̃ nõ pfundar. Iuxta ẽ q̃ iustificat me. Quis pdicit mihi? Stem? simul. Quis ẽ aduersari? meꝰ? Accedat ad me. Ecce dñs deꝰ auxiliatorꝛ meꝰ. Quis ẽ q̃ pdẽnet me? Ecce oẽs q̃si vestimẽtũ pterent: tinea comedet eos. Quis ex vobis timẽs dm̃m audiẽs vocẽ serui sui? Quis ambulauit in tenebris: ⁊ ñ ẽ lumẽ ei? Speret ĩ noĩe dñi: ⁊ innitať sup deũ suũ. Ecce vos oẽs accẽdẽtes ignẽ: accincti flãmis. Ambulate in lumĩe ignis vr̃i: ⁊ ĩ flãmis q̃s succẽdistis vobis. De manu mea fct̃m ẽ hoc vobis. In doloribꝫ dormietis.

Ca. .Ll.

Audite me q̃ seqmĩ qđ iustũ ẽ: ⁊ qrite dm̃m. Attẽdite ad petrã vñ excisi estis: ⁊ ad cauernã laci đ q̃ pci si estis. Attẽdite ad abraham pr̃em vr̃m ⁊ ad sarã q̃ pepit vos. Quia vnũ vocaui eũ: et benedixi ei: ⁊ multiplicaui eũ. Cõsolabitur ergo dñs sion: et psolabiť oẽs ruinas eiꝰ. Et ponet desertũ eiꝰ q̃si delicias: ⁊ solitudinez eiꝰ q̃si ortũ domi. Gaudiũ et leticia iuenieť ĩ ea: gr̃aractõ ⁊ vox laudis. Attẽdite ad me pl̃s meꝰ: ⁊ tribꝫ mea me audite. Quia lex a me exiet: ⁊ iudiciũ meũ ĩ lucẽ pl̃oꝝ requiescet. Prope ẽ iustꝰ meꝰ: egressus ẽ saluatorꝛ meꝰ: ⁊ brachia mea pl̃os iudicabũt. Me insule expectabũt: ⁊ brachiũ meũ sustiebũt. Leuate ĩ celũ oc̃los vr̃os: ⁊ videte sub terra deorsũ. Quia celi sicut fumꝰ liq̃scẽt: ⁊ t̃ra sicut vestimẽtũ atęret: ⁊ habitatorꝛ eiꝰ sicut hec intęribũt. Salus ať mea ĩ sẽpiťnũ erit: ⁊ iusticia mea ñ defeciet. Audite me q̃ scitis iustũ: pl̃s meꝰ lex mea in corde eoꝝ. Nolite timẽ obprobriũ hoĩm: et blasphemias eorũz ne metuatis. Sicut eĩ vestimẽtũ sic comedet eos ỽmis: ⁊ sicut lanaz sic deuorabit eos tinea. Salꝰ ať mea ĩ sẽpiťnũ erit: ⁊ iusticia mea in generatõnũ. Cõsurge cõsurge: induere fortitudinez brachiũ dñi. Cõsurge sicut ĩ diebꝫ antiq̃s: in generatõnibꝫ secloꝝ. Nũqd ñ tu pcussisti supbũ: vulnerasti draconẽ? Nũqd ñ tu siccasti mare: aquã abissi vehemẽtis? Qui posuisti pfũduz maris viaz: vt trãsirẽt liberati. Et nũc q̃ rẽpti sũt a dño ruertẽť: ⁊ veniẽt ĩ sion laudantes: ⁊ leticia sẽpiťna sup capita eoꝝ. Gaudiũ et leticiam tenebũt: fugiet doloꝛ ⁊ gemitꝰ. Ego egoipse psolaboꝛ vos. Quis tu vt timeas ab hoĩe mortali et a filio hois: q̃ q̃si fenum ita arescit? Et oblitꝰ es dñi factoris tui q̃ tetẽdit celos ⁊ fũdauit t̃rã: ⁊ formidasti iugiť tota die a facie furoris ei? q̃ te tribulabat ⁊ pauerat ad p tẽdũ. Vbi nũc ẽ furoꝛ tribulãtis? Cito veĩet gradiẽs ad apiẽdũ: ⁊ ñ interficiet vsq̃ ad ĩternitꝫ: nec deficiet

panis ei⁹. Ego em̃ sũ dñs deus tu⁹ qui con
turbo mare et intumescũt fluct⁹ eius: dñs
exercituũ nomẽ meũ. Posui verba mea in
ore tuo: et in vmbra man⁹ mee pteχi te: vt
plãtes celos ⁊ fũdes ẽrã: et dicas ad sion:
pl̃us meus es tu. Eleuare eleuare: surge
ihr̃lm: q̃ bibisti de manu dñi calicẽ ire ei⁹.
Usq; ad fundũ calicis soporis bibisti: ⁊ po
tasti usq; ab feces. Nõ ẽ q̃ sustẽtet eã ex oĩ
b⁹ filijs q̃s genuit: ⁊ ñ ẽ q̃ apprehẽdat ma
nũ ei⁹ ex oĩbꝫ filijs q̃s enutriuit. Duo sunt
q̃ occurrerũt tibi. Quis ptristabit sup te:
Uastitas ⁊ ptritꝫ ⁊ fames ⁊ gladi⁹: q̃s pso
labit te: Filij tui pjecti sũt: dormierũt ĩ ca
pite oĩm uiarũ sicut orix illaq̃atus: pleni
ĩdignatõe dñi: increpatõe dei tui. Idcirco
audi hoc paupcula. et ebria ñ a vino. Hec
dicit dñator tu⁹ dñs: et de⁹ tu⁹ q̃ pugnuit p
pl̃o suo. Ecce tuli de manu tua calicẽ so
poris: fundũ calicis indignõnis mee. Non
adicies vt bibas illũ vltra. Et ponã illũ in
manu eoꝝ q̃ te humiliauerũt ⁊ dixerũt aĩme
tue incuruare vt transeam⁹: et posuisti vt
ẽrã corp⁹ tuũ: ⁊ q̃si viã trãseũtibꝫ Ca. LII.

Consurge cõsurge: induere fortitu
die tua sion. Induere vestimẽtis
glorie tue hierusalez ciuitas sãcta
q̃ nõ adiciet vltra vt ptranseat p te ĩcircũ
cisus ⁊ immũdus. Excutere de puluere: cõ
surge: sede ihr̃lm. Solue vincula colli tui
captiua filia sion: quia hec dicit dñs. Gra
tis venũdati estis: ⁊ sine argẽto redimemi
ni. Quia hec dicit dñs de⁹. In egiptũ descẽ
dit pl̃us me⁹ ĩ pricipio vt colon⁹ essꝫ ibi: ⁊
assur absq; ulla causa calũniatus ẽ eũ. Et
nũc q̃d mihi ẽ hic dicit dñs: Q̃m ablat⁹ ẽ
pl̃us me⁹ gratis. Dñatores ei⁹ iniq̃ agũt
dicit dñs: te iugiter tota die nomẽ meum
blasphemat. Propt̃ hoc sciet pl̃us me⁹ no
men meũ ĩ die illa: q̃ egoipe q̃ loq̃bar ec
ce assum. Quãpulcri sup montes pedes ã
nũciantis ⁊ p̃dicãtis pacẽ: annũciãtis bo
nũ p̃dicantis salutẽ: dicentis sion. Regna
bit de⁹ tu⁹. Clor speculatoꝝ tuoꝝ. Leuaue
rũt vocẽ: sil̃ laudabũt: q̃ oc̃lo ad oculũ vi
debunt: cũ puerterit dñs sion. Gaudete ⁊
laudate simul̃ deserta ihr̃lm: q̃ psolat⁹ ẽ dñs
pl̃m suũ: redemit ihr̃lm. Parauit dñs bra
chiũ scm̃ suũ in oc̃lis oĩm gentiũ: et vide
bũt oẽs fines terre salutare dei nr̃i. Rece
dite recedite: exite inde: pollutũ nolite tã
gere. Exite de medio ei⁹: mũdamini q̃ fer
tis vasa dñi. Q̃m nõ in tumultu exibitis:
nec ĩ fuga pperabitis. Precedet em̃ vos do
min⁹: ⁊ pgregabit vos de⁹ isr̃l. Ecce intelli
get ꝑu⁹ meus: exultabit ⁊ eleuabit: ⁊ sub
limis erit valde. Sicut obstupuerũt super
eũ multi: sic ĩglorius erit inter viros aspe
ctus ei⁹ ⁊ forma ei⁹ inter filios hõim. Iste
asperget gẽtes multas: sup ipm̃ ptinebunt
reges os suũ. Quia quibꝫ nõ est narratum
de eo videbunt: et qui non audierunt con
templati sunt. Capitulum .LIII.

Quis credidit auditui nr̃o: et bra
chiũ dñi cui reuelatũ ẽ: Et ascẽdit
sicut virgultuz corã eo: ⁊ sicut ra
dix ꝺ terra sicĩẽti. Nõ ẽ spẽs ei neq; decor.
Et vidim⁹ eũ ⁊ ñ erat aspect⁹: ⁊ desideraui⁹
eũ despectũ ⁊ nouissimũ virorꝫ: virũ dolorꝫ
et sc̃iẽtẽ ifirmitatẽ. Et q̃si abscõdit⁹ vult⁹
ei⁹ ⁊ despect⁹: unde nec reputauim⁹ eũ. Ele
re languores nr̃os ipe tulit: et dolores no
stros ipe portauit. Et nos putauim⁹ eũ q̃
si leprosũ: ⁊ pcussum a deo ⁊ humiliatum.
Ipse aũ vulnerat⁹ ẽ ꝑter iniq̃tates nr̃as:
attrit⁹ ẽ ꝑter scelera nr̃a. Disciplĩa pacis
nostre sup euz: ⁊ liuore eius sanati sum⁹.
Oñes nos quasi oues errauim⁹: unusq̃sq;
ĩ viã suam declĩauit: ⁊ dñs posuit ĩ eo ini
q̃tatẽ oĩm nostrũ. Oblat⁹ ẽ q̃ ipe voluit:
⁊ non aperuit os suũ. Sicut ouis ad occi
sionem ducẽ: et quasi agn⁹ corã tondente
obmutescet: ⁊ nõ apiet os suũ. De ãgustia
⁊ de iudicio sublatus ẽ. Generatõz eius q̃s
enarrabit: Quia abscisus ẽ de terra viuen
tiũ. Propter scelus pl̃i mei pcussi euz. Et
dabit impios ꝑ sepultura et diuitẽ ꝑ mor
te sua: eoq; iniquitatẽ nõ fecerit. neq; dol⁹
fuerit ĩ ore ei⁹: ⁊ dñs voluit pterere eũ in
infirmitate. Si posuerit p peccato aiaz su
am videbit semẽ longeuũ: ⁊ volũtas dñi in
mãu eius dirigẽ. Proeo q̃ laborauit aĩa
ei⁹: videbit ⁊ saturabit. In sciencia sua iu
stificauit ipe iust⁹ seruos meos multos: et
iniq̃tates eoꝝ ipse portauit. Ideo dispciaz
ei plurimos ⁊ fortiũ diuidit spolia: peo q̃
tradidit ĩ mortẽ aĩam suaz: ⁊ cũ sceleratis
reputatus est. Et ipe pcã multoꝝ tulit: ⁊
p transgressoribꝫ rogauit.

Capitulum. .LIIII.

LAuda sterilis q̃ nõ paris: decanta laudẽ et hinni que non pariebas: qm̃ multi filij deserte magisq; eius q̃ habet virũ dicit dñs. Dilata locũ tentorij tui: ꝛ pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extẽde ne parcas. Longos fac funiculos tuos: et clauos tuos ꝓsolida. Ad dexterã eĩ ꝛ ad leuam penetrabis: ꝛ semẽ tuũ gẽtes hẽditabit: ꝛ ciuitates deꝑtas ĩ habitabit. Noli timere: qꝛ nõ ꝓfunderis neq; erubesces. Non eñ te pudebit qꝛ cõfusionis adolescẽtie tue obliuiscẽris: et obꝓbrij viduitatis tue ñ recordaberis amplius. Quia dñabit tui q̃ fecit te: dñs exercituũ nomẽ eius: et redemptor tuus sanctus isrl̃. Deus oĩs terre vocabitur. Quia vt mulierẽ derelictã ꝛ merentez spũ vocauit te dñs: ꝛ vxorẽ ab adolescẽtia abiectã. Dixit deus tuus. Ad pũctũ ĩ modico dereliq̃ te: ꝛ ĩ miseratõibus magnis ꝓgregabo te. In momento indignatõis abscondi faciẽ meã parũꝑ a te: ꝛ ĩ misericordia sẽpiterna miserebor tui. Dixit redẽptor tuus dñs. Sicut ĩ diebus noe istud mihi ẽ: cui iuraui ne ĩducerẽ aq̃s vltr̃ sup̃ terrã: sic iurauĩ vt nõ irascar tibi ꝛ nõ increpẽ te. Montes eĩ ꝓmouebũt̃ ꝛ colles ꝓtremiscẽt: misericordia aũt mea ñ recedet a te: ꝛ fed̃ pacis mee non mouebit̃. Dixit miserator tuus dominus. Paupcula tẽpestate ꝓsulsa absq; vlla ꝓsolatõe: ecce ego sternaz ꝑ ordinẽ lapides tuos: ꝛ fundabo te ĩ saphiris. Et ponã iaspidẽ ꝓpugnacula tua: ꝛ portas tuas ĩ lapides sculptos: ꝛ oẽs terminos tuos ĩ lapides desiderabiles: vniuersos filios tuos doctos a dño: ꝛ multitudiẽz pacis filijs tuis: ꝛ ĩ iustícia fundaberis. Recede pcul a calũnia qꝛ ñ timebis: ꝛ a pauore: qꝛ nõ appropiq̃bit tibi. Ecce accola veniet q̃ nõ erat mecũ: aduena quõdaz tu. adiũget̃ tibi. Ecce ego creaui fabrũ sufflãtẽ ĩ igne prunas: et pferentẽ vas ĩ op̃ suũ: ꝛ ego creaui interfectorẽ ad dispendũ. Oñe vas qd̃ fcm̃ est ꝓt̃ te nõ diriget̃: ꝛ oẽz linguã resistentẽ tibi ĩ iudicio iudicabis. Hec ẽ hereditas seruorũz dñi: ꝛ iustícia eorum apud me dicit dominus.

Capitulum .LV.

OMnes sicientes venite ad aquas: ꝛ qui nõ habetis argentum ꝓperate. Emite et comedite: venite emite absq; argẽto: ꝛ absq; vlla cõmutatõe vinũ ꝛ lac. Quare appẽditis argẽtũ nõ in panibus: ꝛ laborẽ vm̃ nõ ĩ saturitate: Audite audientes me et comedite bonũ: ꝛ delectabit̃ ĩ crassitudie aĩa vra. Inclinate aurem vraz ꝛ venite ad me: audite ꝛ viuet aĩa vestra: ꝛ feriã vobiscũ pactũ sẽpiternũ: misericordias dauid fidelis. Ecce testẽ ꝓpls̃ dedi eum: ducẽ ac ꝓceptorẽ gẽtibus. Ecce gentẽ quã nesciebas vocabis: ꝛ gẽtes q̃ nõ cognouerũt te ad te currẽt ꝓpter dñm deũ tuũ et sanctum isrl̃: qꝛ glorificauit te. Querite dñm dũ inueniri potest: inuocate eũ dum ꝓpe est. Derelinq̃t ipius viã suã: et vir iniquus cogitatões suas: et reuertat̃ ad dñm ꝛ miserebit̃ ei: ꝛ ad deũ nr̃m qm̃ multꝰ est ad ignoscendũ. Nõ eñ cogitatões mee cogitatões vre: neq; vie vre vie mee dicit dom̃in. Quia sicut exaltant̃ celi a terra sic exaltate sunt vie mee a vijs vris: ꝛ cogitatões mee a cogitatõibus vris. Et quõ descendit ymber ꝛ nix ꝺ celo ꝛ illuc vltr̃ nõ reuertit̃: sz inebriat terrã ꝛ ĩfũdit eã ꝛ germinare eã facit ꝛ dat semẽ serẽti ꝛ panẽ comedẽti: sic erit verbũ meũ qꝺ egredie t̃ de ore meo. Nõ reuertet̃ ad me vacuũ: sed faciet q̃cũq; volui: et psperabit̃ ĩ hijs ad que misi illud. Quia ĩ letícia egrediemini: ꝛ ĩ pace deducemini. Mõtes ꝛ colles cãtabunt corã vobis laudẽ: ꝛ oĩa ligna regionis plaudẽt manu. Pro saliunca ascẽdit abies: ꝛ p vrtica crescet mirt̃. Et erit dñs noĩat̃ ĩ signũ eternũ: qd̃ nõ auferet̃.

Capitulũ. LVI

HEc dicit dñs. Custodite iudiciũ et facite iustícia: qꝛ iuxta ẽ sal̃ mea vt veniat: ꝛ iustícia mea vt reuelet̃ur. Beatus vir q̃ facit hoc: et filius hois q̃ apprehẽdet istud: custodiẽs sabbatũ ne polluat illud: custodiens manus suas ne faciat oñe malũ. Et nõ dicat filius aduene q̃ adherret dño dicẽs: sepatõne diuidet me dominus a pplo suo. Et ñ dicat eunuchus: ecce lignum aridum. Quia hec dicit dominus eunuchis qui custodierint sabbata mea: ꝛ elegerint que volui: ꝛ tenuerint fedus meum. Dabo eis in domo mea et in muris meis locũ: et nomen melius a filijs ꝛ filiabus. Nomẽ sẽpiternum dabo eis: quod nõ peribit. Et filios aduene q̃ adherẽt dño vt colãt eũ ꝛ diligãt nomẽ eius vt sint ei ĩ seruos: oñez custodiẽtẽ sabbatũ ne polluat illud ꝛ tenẽtez fed̃ meũ: adducã eos ĩ mõtẽ sãctũ meũ. letificabo eos ĩ domo orõis mee. Holocausta

eozuz ⁊ victime eoꝝ placebũt mihi sup altari meo: qz dom⁹ mea dom⁹ oratõnis vocabit cũctis pl̃is. Ait dñs de⁹: q̃ ꝓgregat dispsos isrl̃. Adhuc ꝓgregabo ad eũ oẽs congregatos ei⁹. Oẽs bestie agri venite ad devorãdũ: vniuerse bestie salt⁹. Speculatores ei⁹ ceci oẽs: nescierũt vniuersi: canes muti nõ valẽtes latrare: videntes vana. dormientes ⁊ amãtes sõnia: ⁊ canes inpudẽtissimi nescierũt saturitatẽ. Ipi pastores igꝛauerũt intelligẽciã: oẽs i viã suam declinauerũt: vnusquisq; ad auariciaz suã a sũmo vsq; ad nouissimũ. Deite sumã⁹ vinũ ⁊ impleamur ebrietate: et erit sicut hodie sic et cras: et multo amplius.

Capitulũ. LVII.

Justus perit ⁊ nemo ẽ q̃ recogitet i corde suo: ⁊ viri misericoꝛdie colligũt: qz ñ ẽ q̃ intelligat. A facie eĩ malicie collect⁹ ẽ iust⁹. Veniat pax: et requiescat i cubili suo. q̃ ambulauit in directõne sua. Vos aũ accedite huc filij auguriatricis: semẽ adultere ⁊ fornicarie sup quẽ lusistis: sup quem dilatastis os. et eiecistis liguam: nũq̃d nõ vos filij scelesti semen mẽdax: q̃ ꝓsolamĩ i dijs subter oẽ lignũ frondosũ imolãtes puulos i torrẽtes subt̃ eminẽtes petras: In ptibꝰ torrẽtis ps tua: hec ẽ sors tua. Et ipis effudisti libamẽ: obtulisti sacrificiũ. Nũq̃d sup hijs ñ indignabor: sup montẽ excelsũ ⁊ sublimẽ posuisti cubile tuũ: ⁊ illuc ascendisti vt ĩmolares hostias. Et post ostiũ et retro postẽ posuisti memoriale tuũ: qz iuxta me discoopuisti ⁊ suscepisti adultẽrũ. Dilatasti cubile tuũ: et pepegisti cũ eis fed⁹. Dilexisti stratũ eorũ manu apta: ⁊ ornasti te regio vnguẽto: ⁊ multiplicasti pigmẽta tua. Misisti legatos tuos pcul: ⁊ hũiliata es vsq; ad ĩferos. In multitudine vie tue laborasti: nõ dixisti q̃ẽscã. Elitã man⁹ tue inuenisti: ꝓterea nõ rogasti. Pro q̃ solicita timuisti: qz mẽtita ẽ ⁊ mei nõ ẽ recoꝛdata: neq; cogitasti i corde tuo qz ego tacẽs ⁊ q̃si ñ vidẽs. ⁊ mei oblita es. Ego annũciabo iusticiam tuaz: ⁊ opa tua ñ pderũt tibi. Cũ clamaueris liberent te congregati tui. Et oẽs eos auferet vẽtus: tollet aura. Qui aũ fiduciam habet mei hẽditabit trã: ⁊ possidebit mõtẽ sanctũ meũ: ⁊ dicam. Viaz facite. pbete iter: declinate de semita: auferte offẽdicula ò via populi mei. Quia hec dicit excels⁹ ⁊ sublimis habitans eternitatẽ et sctm ẽ nomẽ ei⁹: in excelso ⁊ i scto habitans. ⁊ cũ ꝓtrito et humili spũ: vt viuificet spũm humiliũ ⁊ viuificet coꝛ ꝓtritoꝝ. Nõ ei i sẽpiternũ litigabo neq; vsq; ad finẽ irascar: qz spũs a facie mea egrediet̃ ⁊ faciam ego flat⁹. Propter iniq̃tatẽ auaricie ei⁹ irat⁹ sũ: et pcussi eum. Abscondi: ⁊ ĩdignat⁹ sũ. Et abijt vag⁹ i via cordis sui. Vias ei⁹ vidi ⁊ sanaui eum. ⁊ reduxi eũ: ⁊ reddidi ꝓsolatões ipi ⁊ lugẽtibꝰ ei⁹. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ: pacẽ ei qui longe ẽ. ⁊ q̃ꝛpe dixit dñs: ⁊ sanaui eũ. Impij aũ q̃si mare feruẽs qđ q̃escẽ nõ pt̃: ⁊ redũdat fruct⁹ ei⁹ i cõculcatõem ⁊ lutũ. Nõ ẽ pax ĩpijs dicit dñs de⁹.

Capi. LVIII.

Clama. ne cesses: quasi tuba exalta vocẽ tuã ⁊ ãnũcia pplo meo scelera eoꝝ: ⁊ domui iacob pcta eoꝝ. Me etem̃ de die i diẽ q̃rũt ⁊ scire vias meas volũt: q̃si gens q̃ iusticiam fecerit: ⁊ q̃ iudicium dei sui nõ deliq̃rit. Rogant me iudicia iusticie: approping̃re deo volũt. Quare ieiunauim⁹ ⁊ ñ aspexisti: humiliauim⁹ aĩas nr̃as ⁊ nescisti: Ecce i die ieiunij vr̃i ĩuenit̃ voluntas vr̃a: ⁊ oẽs debitoꝛes vr̃os repetitis. Ecce ad lites ⁊ ꝓtẽtones ieiunatis: ⁊ percutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut vsq; ad hanc diẽ: vt audiatur i excelso clamoꝛ vester. Nũq̃d tale ẽ ieiuniũ qđ elegi: p diem affligere hominẽ animaz suam: Nũquid contoꝛquere quasi circulũ caput suum: ⁊ saccum et cinerem sternere: Nũquid istud vocaui ieiuniũ: ⁊ diẽ acceptabilez domiõ: Nõne hoc ẽ magis ieiuniuz qđ elegi: Dissolue colligatões ipietatis: solue fasciculos deprimẽtes. Dimitte eos q̃ cõfracti sũt liberos: ⁊ omne on⁹ dirũpe. Frange esurienti panẽ tuũ: ⁊ egenos vagosq; induc in domũ tuã. Cũ videris nudũ opi eũ: ⁊ carnẽ tuã ne despexeris. Tũc erũpet q̃si mane lumen tuũ: ne sanitas tua cici⁹oꝛiet̃. Et antibit faciẽ tuaz i iusticia tua: ⁊ gloꝛia dñi colliget te. Tũc iuocabis ⁊ dñs exaudiet: clamabis. ⁊ dicet ecce assũ: qz misericoꝛs sũ dñs de⁹ tu⁹. Si abstuleris ò medio tui cathenam: ⁊ desieris extendere digituz. ⁊ loq̃ qđ ñ pdest. Cũ effuderis esurienti aĩaz tuaz. ⁊ aĩam afflictam repleueris: oriet̃ in tenebris lux tua: ⁊ tenebre tue erunt sicut meridies. Et requiẽ dabit tibi dñs deus tuus

ysaias

semp:⁊ implebit splendoribꝫ aiam tuaz:et
ossa tua liberabit. Et eris q̃si ort⁹ irriguus:⁊ sicut fons aq̃rũ cui⁹ ñ deficiẽt aque.
Et edificabũt ī te deserta seculoz:fũdamẽta generatiõis ⁊ generatiõnis suscitabis. Et
vocaberis edificator sepiũ:auertens semitas iiq̃tatũ. Si auerteris a sabbato pedũ
tuũ facẽ volũtatẽ tuã ī die sancto meo: et
vocaueris sabbatũ delicatũ ⁊ sãctũ dñi glorioſũ:⁊ glorificaueris eũ dũ nõ facis vias
tuas ⁊ nõ inueniet volũtas tua vt loq̃ris
sermonẽ:tũc delectaberis sup dño.⁊ sustollam te sup altitudines ẽre:⁊ cibabo te hẽditate iacob pris tui. Os em̃ domini locutum est.

Capitulum.LIX.

Ece nõ ẽ abbreuiata man⁹ dñi vt
saluare neq̃at: neq; aggꝛuata ẽ auris ei⁹ vt ñ exaudiat. sz iniq̃tates
vre diuiserũt inꝰ vos ⁊ deũ vm̃:⁊ pcta vra
abscõderũt faciẽ ei⁹ a vob ne exaudiret. Manꝰ ei vre pollute sũt sãguine:⁊ digiti vri iniq̃tate. Labia vra locuta sũt mẽdaciũ:⁊ lingua vra iniq̃tatẽ fat. Nõ ẽ q̃ iuocet iustitiaz. neq; ẽ q̃ iudicet vere:sz pfidũt ī nihilo:
⁊ loquũt vanitates. Cõcepert laborẽ:⁊ peperũt iniq̃tatẽ. Oua aspidũ ruperũt:et tales aranee texerunt. Qui comederit d ouis
eoz morietꝰ.⁊ qd pfotũ ẽ erũpet ī reguluz.
Tele eoz nõ erũt ī vestimentũ:neq; operiẽtur opibꝫ suis. Opa eoz opa iutilia:⁊ op⁹
iniq̃tatis ī manibꝫ eoz. Pedes eoz ad malũ currũt:⁊ festinãt vt effundant sanguinẽ
inocẽtẽ. Cogitatiões eoz cogitatiões inutiles. Uastitas ⁊ ptritiõ ī viis eoz viaz pacis
nesciert:⁊ ñ ẽ iudiciũ igressibꝫ eoz. Semite eoz icuruate sunt eis:oĩs q̃ calcat ī eis
ignorat pacẽ. Propt̃ hoc elõgatũ ẽ iudiciuz a vob:⁊ nõ apphẽdet vos iustitia. Expectauim⁹ lucẽ ⁊ ecce tenebre :splẽdorẽ:⁊ ī tenebris ambulauim⁹. Palpauim⁹ sicut ceci
parietẽ: et quasi absq; oculꝫ attrectauim⁹.
Impegim⁹ meridie q̃si ī tenebris:ī caligiosis q̃si mortui. Rugiem⁹ q̃si vsi oẽs: et q̃si
colũbe meditãtes gemem⁹. Expectauim⁹
iudiciũ ⁊ ñ ẽ:salutẽ ⁊ elõgata est a nobis.
Multiplicate sũt ei iniq̃tates nre corã te:⁊
pcta nra rñderũt nobis. Quia scelera nra
nobiscũ:⁊ iniq̃tates nras cognouim⁹.peccare ⁊ mẽtiri pt̃ dñm:⁊ auersi sum⁹ ne iream⁹ p⁹ tergũ dei nri vt loqremur calumniã
⁊ trãsgressionẽ. Cõcepim⁹ et locuti sum⁹ de
corde:verba mẽdacij:⁊ pcuersũ ẽ retrorsuz
iudiciũ:⁊ iustitia longe stetit. Quia corruit ī platea veritas:⁊ eq̃tas ñ potuit ingredi. Et facta ẽ veritas ī obliuione:⁊ q̃ recessit a malo predꝫ patuit. Et vidit dñs ⁊ malũ apparuit ī oculis ei⁹:qz ñ ẽ iudiciuz. Et
vidit de⁹ qz ñ ẽ vir:⁊ aporiat⁹ ẽ q̃a ñ ẽ q̃ occurrat. Et saluabit sibi brachiũ suũ:et iustitia ei⁹ ipa cfirmabit eũ. Indut⁹ est iustitia vt lorica:⁊ galea salutis ī capite eius.
Indut⁹ ẽ vestimẽtis vltiõis:⁊ opt⁹ ẽ q̃si pallio zeli sicut ad vindictã q̃si ad retributiõez
indigẽtiõis hostibꝫ suis. et vicissitudinẽ inimicis suis. Insulis vicẽ reddet. Et timebũt
q̃ ab occidẽte. nomẽ dñi:et q̃ ab ortu solis
gloriaz eius. Cũ venerit q̃si fluui⁹ violent⁹
quem spũs dñi cogit:⁊ venerit sion redemptor: ⁊ eis q̃ redeũt ab iniq̃tate ī iacob dicit dñs. Hoc fed⁹ meũ cũ eis dicit dom̃in⁹.
Spũs me⁹ q̃ ẽ ī te ⁊ ẽba mea. q̃ posui i ore
tuo. nõ recedẽt de ore tuo. ⁊ de ore seminis
tui dicit dñs: ãmodo ⁊ vsq; ī sempiternũ.

Surge illumiare ihrl'm

Ca. LX.

qz venit lumẽ tuũ:⁊ gloria dñi sup te orta ẽ. Quia ecce tenebre operiet trã. ⁊ caligo pl'os: sup te aũ oriet dñs
⁊ gloria ei⁹ ī te videbit. Et ambulabũt gẽtes ī lumie tuo:⁊ reges ī splẽdore ort⁹ tui.
Leua ī circuitu oculos tuos et vide:omes
isti congregati sunt: venerunt tibi. Filij tui
de longe venient ⁊ filie tue de latere surget.
Tũc videbis ⁊ affluES ⁊ mirabit ⁊ dilatabitur cor tuũ: qñ cõuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiũ venerit tibi.
Inundatiõ camelorũ operiet te :dromedarij madiaz et effa. Omnes de saba venient
aurz et thus deferẽtes:⁊ laudẽ dño annũciantes. Omẽ pec⁹ cedar congregabit tibi:arietes nabaioth ministrabũt tibi. Offerẽt super placabili altari meo:⁊ domũ maiestatis mee glorificabo. Qui sunt isti q̃ vt nubes volant: ⁊ q̃si columbe ad fenestras suas: Me etẽim insule expectabũt:⁊ naues maris in principio:vt adducã filios tuos de
longe. Argentuz eoz et aurz eorũ cum eis
nomini dñi dei tui ⁊ sancto isrl':qz glorificauit te. Et edificabunt filij pegrinoz muros tuos: et reges eoz ministrabunt tibi.
In idignatiõe em̃ mea percussi te:⁊ ī reconciliatiõne mea misertus sum tui. Et aperientur portꝫ tue iugiter: die ac nocte non

claudẽt: vt afferat ad te fortitudo gentiuz
et reges eaꝝ adducãt. Gens eĩ ⁊ regnũ qđ
nõ seruierit tibi pibit: ⁊ gentes solitudine
vastabũt. Gloria libani ad te veniet: abies
et buxus ⁊ pin⁹ simul ad ornandũ locũ sã-
ctificatõis mee: ⁊ locum pedũ meoꝝ glori-
ficabo. Et venient ad te curui filij eoruz q̃
humiliauerunt te: ⁊ adorabũt vestigia pe-
dũ tuoꝝ omnes qui detrahebãt tibi: ⁊ voca
bũt te ciuitatem dñi sion sancti isrl'. Pro
eo q̃ fuisti delicta ⁊ odio habita ⁊ nõ erat
q̃ p te transiret: ponaz te ĩ superbiam seculo
rũ: gaudiũ in generatõez ⁊ generatõez. Et
suges lac gentiũ: ⁊ mamilla regũ lactabe-
ris. Et scies q̃ ego dñs saluãs te: et redem
ptor tu⁹ fortis iacob. Pro ere afferã aurũ.
⁊p ferro afferã argentũ: ⁊p lignis es: et p
lapidibz ferrũ. Et ponam visitatõz tuã pa
cem: et ꝓpositos tuos iusticiam. Nõ audi-
et vlt̃ iniquitas in terra tua. vastitas ⁊ ꝯ-
tritõ in ẽminis tuis: ⁊ occupabit salus mu
ros tuos: et portas tuas laudatõ. Nõ erit
tibi amplius sol ad lucẽdũ p die: nec splen-
dor lune illumiabit te: sz erit tibi dñs ĩ lu-
cem sempiternam: ⁊ deꝰ tuꝰ ĩ gloriaz tuaz.
Non occidet vltra sol tuꝰ ⁊ luna tua ñ mi-
nuet: q: dñs erit tibi ĩ lucẽ sempiternam:
⁊ ꝓplebunt dies luctꝰ tui. Populꝰ aũ tuus
oẽs iusti ĩ ꝑpetuũ hẽditabũt terrã: germẽ
plantatõis mee: opꝰ manꝰ mee ad glorificã
dũ. Minimꝰ erit ĩ mille: ⁊ puulꝰ ĩ gentẽ fo-
tissimam. Ego dominꝰ: in tẽpore eius. subi
to faciam istud. Capitulum. LXI

Spiritus dñi sup me: eo q̃ vnxerit
me dñs. Ad annũciandũ mansue-
tis misit me: vt medẽrer contritis
corde et ꝓdicarẽ captiuis ĩdulgẽciã ⁊ clau
sis aptionẽ: vt ꝓdicarẽ annũ placabilẽ do-
mio ⁊ die vltõnis deo nr̃o: vt ꝓsolarer oẽs
lugẽtes: vt ponerem fortitudinẽ lugẽtibꝰ
sion: ⁊ darẽ eis coronã p cinere: oliũ gau
dij p luctu: pallium laudis p spũ meroris.
Et vocabũt ĩ ea fortes iusticie: plãtatõ do
mini ad glorificandũ. Et edificabũt deser-
ta a seculo: ⁊ ruinas antiqs erigẽt: ⁊ instaura
bũt ciuitates desertas ⁊ dissipatas in gene
ratõez ⁊ generatõez. Et stabũt alieni ⁊ pa-
scẽt pecora vr̃a: ⁊ filij pegrinoꝝ agricole ⁊
vinitores vr̃i erũt. Vos aũ sacerdotes dñi
vocabimĩ: mĩstri dei nr̃i dicẽt vob. Fortĩ-
tudinẽ gentiũ comedetis: et gloria eoꝝ su-
pbietis. Pro ꝯfusiõe vr̃a duplici ⁊ rubore:
laudabũt ptez eoꝝ. Propter hoc ĩ tra sua
duplicia possidebũt: leticia sẽpiterna erit
eis. Quia ego dñs diligẽs iudiciũ: et odio
habẽs rapinaz ĩ olocaustũ. Et dabo opus
eoꝝ ĩ veritate: ⁊ fedꝰ ꝑpetuũ feriaz eis. Et
sciet̃ ĩ gẽtibz semẽ eoꝝ: et germẽ eoꝝ ĩ me-
dio ꝑlorꝝ. Oẽs q̃ viderĩt eos cognoscent il
los: q: isti sũt semen cui bñdixit dñs. Gau
dẽs gaudebo ĩ dño: ⁊ exultabit aĩa mea in
deo meo. Quia induit me vestimẽtis salu-
tis: ⁊ indumẽto iusticie circũdedit me: q̃si
sponsũ decoratũ corona ⁊ q̃si sponsã orna
tam monilibz suis. Sicut eĩ terra pfert ger
mẽ suũ. ⁊ sicut ortꝰ semẽ suum germĩat: sic
dñs deꝰ germinabit iusticiã ⁊ laudẽ coram
vniuersis gentibz. Capitulũ LXII.

Propter sion nõ tacebo ⁊ ꝑter hi-
erusalẽ nõ q̃escam: donec egrediat̃
vt splendor iustꝰ eiꝰ: ⁊ saluator eiꝰ
vt lampas accẽdat̃. Et videbũt gentes iu-
stũ tuũ: ⁊ cũcti reges inclitũ tuum. Et vo
cabitur tibi nomẽ nouũ: qđ os dñi nomi-
nauit. Et eris corona glorie ĩ manu dñi: ⁊
dyadema regni ĩ manu dei tui. Nõ vocabe
ris vltra derelicta: ⁊ terra tua nõ vocabit̃
amplius desolata. Sed vocaberis volũtas
mea ĩ ea: ⁊ terra tua inhabitabit̃. Quia ꝯ-
placuit dño ĩ te. Habitabit em̃ iuuenis cũ
virgine: ⁊ habitabũt ĩ te filij tui. Et gaude
bit sponsus sup sponsaz: ⁊ gaudebit sup te
deꝰ tuꝰ. Super muros tuos ihrl'm cõstitui
custodes: tota die ⁊ tota nocte ĩ perpetuũ
nõ tacebũt. Qui reminiscimini dñi ne ta-
ceatis: ⁊ ne detis silẽtiũ ei: donec stabiliat
et donec ponat ihrl'm laudẽ ĩ tra. Jurauit
dñs ĩ dextera sua: ⁊ ĩ brachio fortitudinis
sue. Si dedero triticũ tuũ vlt̃ cibuz inimi
cis tuis: etsi biberit filij alieni vinũ ĩ q̃ tu
laborasti. Quia q̃ ꝯgregabunt illud come-
dẽt ⁊ laudabũt dñm: ⁊ q̃ cõportãt illud bi-
bent ĩ atrijs sanctis meis. Trãsite trãsite p
portas: ꝑpate viã ꝑlo. Planũ facite iter:
⁊ eligite lapides: ⁊ eleuate signũ ad ꝑlos.
Ecce dñs audituũ fecit ĩ extremis tre. Dici
te filie sion ecce saluator tuꝰ veĩt. ecce mer
ces eiꝰ cũ eo ⁊ opꝰ eiꝰ coram illo ⁊ vocabũt
eos ꝑlus sanctꝰ redẽpti a dño. Tu aũ vo-
caberis quesita ciuitas et nõ derelicta.

Capitulum .LXIII.

Quis est iste q̄ venit de edom tinctis vestib⁹ ō bosra: Iste formosus ī sto
la sua: gd̄iēs ī multitudīe fortitu
dinis sue. Ego q̄ loquor iusticiā: ⁊ ꝑpugna
tor sū ad saluādū. Quare ergo rubrū ē in
dumentum tuum: et vestimenta tua sicut
calcantiū ī torcular? Torcular calcaui so
lus: ⁊ de gentib⁹ nō ē vir mecum. Calcaui
eos ī furoꝛ meo. ⁊ ꝓculcaui eos ī ira mea.
Et aspſ⁹ ē sāguis eoꝝ sup vestimēta mea:
⁊ oīa indumēta mea inq̄naui. Dies em̄ vl
tōnis ī corde meo: ann⁹ retributōis mee ve
nit. Circūspexi ⁊ ñ erat auxiliator: q̄siui. ⁊
nō fuit q̄ adiuuaret. Et saluauit mihi bra
chiū meū: et indig̃tō mea ipa auxiliata est
mihi. Et ꝓculcaui ꝑplos ī furoꝛe meo: ⁊ in
ebriaui eos indig̃tōe mea: ⁊ detraxi ī terrā
virtutē eoꝝ. Miseratōnū dn̄i r̄cordabor: ⁊
laudē dn̄i sup oīb⁹ q̄ reddidit nob⁹ domi
n⁹: ⁊ sup multitudinē bonoꝝ dom⁹ isrl̄ que
largit⁹ ē eis ſm indulgēciā suaz ⁊ ſm mul
titudīez misericordiaꝝ suaꝝ. Et dixit. Ue
rūtñ ꝑplus me⁹ ē: ⁊ filij nō negantes. Et fa
ctus ē eis saluator: ī oīi tribulatōe eoruz
nō ē tribulatus: ⁊ angelus faciei ei⁹ salua
bit eos. In dilectōne sua ⁊ ī indulgēcia sua
ipse redemit eos: ⁊ portauit eos ⁊ eleuauit
eos cūctis diebꝫ seculi. Ipsi aī ad iracūdiā
ꝓuocauerūt: ⁊ afflixerūt spūm sancti ei⁹.
Et ꝙuersus ē eis inimicū: et ipe debellauit
eos. Et r̄cordat⁹ ē dierū seculi: moyſi ⁊ po
puli sui. Ubi ē q̄ eduxit eos de mari cū pa
storib⁹ gregis sui? Ubi ē q̄ posuit in medio
ei⁹ spiritū sancti sui? Qui eduxit ad dexte
rā moyſen brachio maiestatis sue: q̄ scidit
aquas añ eos: vt facēt sibi nomē sempiter
nū. Qui eduxit eos per abissos q̃si equū in
deserto nō inpingentē: q̃si aīal ī cāpo descē
dens. Spūs dn̄i ductoꝛ ei⁹ fuit. Sic adduꝛ
xisti ꝑplm tuū: vt facēs tibi nomen glorie.
Attēde de celo: ⁊ vide de habitaculo sancto
tuo. ⁊ solio glorie tue. Ubi ē zel⁹ tu⁹ ⁊ forti
tudo tua? Multitudo viscerū tuoꝝ ⁊ mise
ratōnū tuaꝝ sup me ꝙtinuer̄t se. Tu ei pat̄
nr̄: ⁊ abraham nesciuit nos: et isrl̄ ignora
uit nos. Tu aī pr̄ nr̄: redēptoꝛ nr̄: a seculo
nomē tuū. Quare errare nos fecisti dn̄e ō
vijs tuis: induraſti coꝛ nr̄m ne timeremus
te? Cōuertē ꝑpt̄ seruos tuos: tribꝰ hēditatis
tue. Quasi nichilū possiderūt ꝑplm sanctuz
tuū hostes nr̄i: ꝓculcauerūt sanctificatōez
tuam. Facti sum⁹ q̃si ī pr̄cipio cū nō dna
reris nr̄i: neq̄ ī uocaret̄ nom̄ tuū sup nos.

Utinā dirūpes celos Ca. LXIIII.
⁊ descēderes. A facie tua mōtes de
fluerēt: sicut exustio ignis tabesce
rēt aq̄ arderent igni. vt notū fieret nomē
tuū inimicis tuis: a facie tua gētes turba
rēt. Cū feceris mirabilia nō sustinebim⁹.
Descēdisti: ⁊ a facie tua mōtes dēfluxerūt
A seculo nō audierūt: neq̄ auribꝰ ꝑcepe
rūt. Ocul⁹ nō vidit deus absq̄ te: q̄ prepa
sti expectantib⁹ te. Occurristi letanti ⁊ fa
cienti iusticiam: ī vijs tuis recordabūt tui.
Ecce tu irat⁹ es et peccauim⁹: ī ipis fuim⁹
sēp: ⁊ saluabimur. Et facti sum⁹ vt īmun
di oēs nos: ⁊ q̃si pannus mēstruate vniuer
se iusticie nr̄e. Et excidim⁹ q̃si foliū vniuer
si: ⁊ iniq̄tates nr̄e q̃si vētus abstulerūt nos.
Nō ē q̄ īuocet nomē tuū: q̄ ꝓsurgat ⁊ tene
at te. Abscōdisti faciē tuam a nobis: ⁊ al
lisisti nos ī manu iniq̄tatis nr̄e. Et nūc do
mine pr̄ nr̄ es tu. nos vero lutum: ⁊ fictoꝛ
noster tu: ⁊ opa manuū tuaꝝ oēs nos. Ne
irascaris dn̄e satis: ⁊ ne vlt̄ memineris ini
q̄tatis nr̄e. Ecce dn̄e respice: ꝑplus tu⁹ oēs
nos. Ciuitas sancti tui facta est deserta: sy
on deserta facta ē. Hierusalez desolata: do
m⁹ sanctificatōis nr̄e ⁊ glorie nr̄e vbi lau
dauerūt te pr̄es nr̄i facta ē ī exustōz ignis:
et oīa desiderabilia nr̄a versa sūt ī ruinas.
Nūq̄d sup hijs ꝓtinebis te dn̄e: taceb⁹ et af
fliges nos vehementer: Quesierūt me q̄ añ
nō interrogabant: inuenerūt q̄ nō q̃sierūt
me. Capitulum. LXV.

Uri. Ecce ego: ecce ego ad gentē q̄
nesciebat me et q̄ ñ iuocabat nom̄
meū. Expandi man⁹ meas tota die
ad ꝑplm īcredulū: q̄ gd̄iē ī via ñ bona pt⁹
cogitatōes suas. Popul⁹ q̄ ad iracūdiaz ꝓ
uocat me añ faciē meā sp: q̄ īmolāt ī ortis
⁊ sacrificabāt sup latēs. q̄ habitāt ī sepul
cris et ī delubris ydolorū dormiūt: q̄ come
dūt carnē suillā. ⁊ ius ꝓfanū ī vasis eoꝝ: q̄
dicūt recede a me ñ appropiques mihi q̄ ī
mund⁹ es: isti fum⁹ erūt ī furoꝛe meo: ignis
ardēs tota die. Ecce scriptū ē corā me. Nō
tacebo: sz rōdā ⁊ r̄tribuā ī sinu eoꝝ īiq̄ta
tes vr̄as ⁊ īiq̄tates pr̄m vr̄oꝝ sil̄ dicit dn̄s.
q̄ sacrificauerūt sup mōtes ⁊ sup colles ex
ꝓbrauerūt mihi: ⁊ r̄meciar op⁹ eoꝝ pmū in
sinu eoꝝ. Hec dicit dn̄s. quō si iueiaī gnū

ibotro et dicaꝫ ne dissipes illud qm̃ bene-
dictõ ẽ: sic faciam ꝓpter seruos meos vt nõ
dispdam totũ. Et educã de iacob semẽ: ⁊ ỏ
iuda possidẽtez mõtes meos sctos. Et bẽdi
tabũt eã electi mei: et serui mei habitabũt
ibi. Et erũt cãpestria ĩ caulas gregũ: ⁊ val
lis achor ĩ cubile armentor ꝓpl̃o meo q̃ re
qsierũt me. Et vos q̃ dereliq̃stis dn̄m q̃ ob
liti estis mõtẽ sanctũ meũ q̃ ponitis fortu-
ne mẽsam ⁊ libatis sup eã. numerabo vos
i gladio. et oẽs ĩ cede corruetis: peo q̃ vo-
caui ⁊ ñ rñdistis mihi. locut⁹ sũ ⁊ nõ audi-
stis: ⁊ faciebatis malũ ĩ oculꝭ meis. ⁊ q̃ no-
lui elegistis. Propter hoc hec dicit dn̄s de-
us. Ecce ꝟui mei comedẽt: ⁊ vos esurietis.
Ecce serui me bibẽt: ⁊ vos sicietis. Ecce ser
ui mei letabũt: ⁊ vos cõfundemi. Ecce ser-
ui mei laudabũt p̃ exultatõe cordis: ⁊ vos
clamabitis p̃ dolore cordis ⁊ p̃ ꝓtritõne spi
ritꝰ vlulabitis: ⁊ dimittetis nomẽ vr̃m ĩ iu
ramẽtuz electis meis. Et interficiet te dn̄s
de⁹: et seruos suos vocabit noĩe alio. Jn q̃
q̃ bñdict⁹ẽ sup terrã: bñdicẽt ĩ dño amen.
Et q̃ iurat ĩ terra: iurabit ĩ deo amẽ. Quia
obliuioni tradite sunt angustie priores: et
q̃a abscõdite sũt ab oculꝭ nr̃is. Ecce eĩ ego
creo celos nouos: et terrã nouã: ⁊ ñ erũt ĩ
memoria priora et nõ ascẽdent sup cor: sed
gaudebitis ⁊ exultabitis vsq̃z ĩ sẽpiternũ in
bꝰ q̃ ego creo. Quia ecce ego creo ihr̃lm
exultatõez ⁊ ꝓpl̃m ei⁹ gaudium: ⁊ exultabo
in hierusalẽ ⁊ gaudebo ĩ ꝓpl̃o meo: ⁊ nõ au
dietur in eo vltra vox fletus ⁊ vox clamo-
ris. Non erit ibi ampli⁹ infans dierũ et se-
nex q̃ nõ impleat dies suos: qm̃ puer cen-
tũ annor moriet: ⁊ pctor centum annor
maledict⁹ erit. Et edificabũt domos ⁊ habi
tabunt: ⁊ plantabunt vineas et comedent
fructus eaꝝ. Non edificabunt ⁊ ali⁹ habi-
tabit: ⁊ nõ plantabũt ⁊ alius comedet. Se
cũdum em̃ dies ligni erũt dies ꝓpl̃i mei: et
opa manuum earum inueterabunt. Electi
mei nõ laborabũt frustra: neq̃z generabũt
in conturbatõne: q̃r semẽ bñdictor dn̄i est
⁊ nepotes eor cũ eis. Eritq̃z antẽq̃ clamẽt
ego exaudiã: adhuc illis loquẽtibꝰ ego au
diam. Lupus ⁊ agnus pascẽt simul: et leo
⁊ bos comedẽt paleas: ⁊ serpẽti puluis pa-
nis eius. Nõ nocebunt neq̃z occidẽt: in om̃i
monte sancto meo dicit dominus.

Capitulum .LXVI.

Hec dicit dn̄s. Celuz sedes mea ẽ: et
ra scabellũ pedũ meor. Que ẽ ista
domus quã edificabitis mihi: et q̃s
iste locus quietis mee: Omnia hec manus
mea fecit: ⁊ facta sũt vniuersa ista dicit do
min⁹. Ad quẽ aũ respiciã: nisi ad pauper-
culũ ⁊ ꝓtritũ spũ ⁊ tremẽtẽ sm̃ones meos:
Qui imolat bouẽ: q̃si qui interficit viruz.
Qui mactat pec⁹: quasi q̃ excerebret canẽ.
Qui offert oblatõez: quasi q̃ sanguinẽ suil-
lũ offerat. Qui recordaꝫ thuris: q̃si q̃ bñ-
dicat ydolo. Hec omia elegerũt ĩ vijs suis:
⁊ in abomiatõibꝰ suis aĩa eor delectata ẽ.
Unde et ego elegã illusiones eor. ⁊ q̃ time-
bant adducaz eis: quia vocaui ⁊ nõ erat q̃
responderet: locutus sum ⁊ nõ audierunt.
Feceruntq̃z malũ ĩ oculis meis: ⁊ que no-
lui elegerũt. Audite verbum dn̄i: q̃ tremi
tis ad verbũ ei⁹. Dixerũt frr̃es vr̃i odiẽtes
vos. ⁊ abicientes ꝓpter nomẽ meũ. Glorifi-
ceẽ dn̄s: ⁊ videbim⁹ ĩ letitia vr̃a: ipi aũ con
fũdẽẽ. Vox ꝓpl̃i de ciuitate: vox de templo:
vox dn̄i reddẽtis retributõz inimicis suis.
Antẽq̃ ꝓturiret pepit: antẽq̃ veniret ꝓtus
eius peperit masculum. Quis audiuit vn-
q̃ tale: et quis vidit huic simile: Nunq̃d p̃-
turiet tra ĩ die vna aut pariet gẽs simul:
qr ꝓturiuit ⁊ pepit sion filios suos: Nũq̃d
ego q̃ alios parere facio: ipe nõ pariaz di-
cit dn̄s: Ubi ego q̃ generatõz ceteris tribuo
steleris ero: ait dn̄s de⁹ tu⁹: Letamĩ cũ hie
rusalẽ: ⁊ exultate ĩ ea oẽs q̃ diligitis eam.
Gaudete cuz ea gaudio vniuersi q̃ lugetis
sup eã: vt sugatis ⁊ repleamĩ ab vbere cõ-
solatõis ei⁹: vt mulgeatis ⁊ delicijs afflua-
tis ab omĩmoda gloria ei⁹. Quia hec dicit
dn̄s. Ecce ego declinabo sup eã q̃si fluuium
pacis: ⁊ q̃si torrẽtẽ iundãtẽ gl̃az gẽtiũ quã
sugetis. Ad vbera portabimĩ: ⁊ sup genua
blãdiẽẽ vob. Quõ si cui mr̃ blãdiatur ita
ego ꝓsolabor vos: ⁊ ĩ ihr̃lm ꝓsolabimĩ. Vi
debitis et gaudebit cor vr̃m: et ossa vra q̃si
herba germinabũt. Et cogn̄sceẽ man⁹ dn̄i ꝟuis
ei⁹: ⁊ indigbiẽ ĩimicis suis. Quia ecce dn̄s
ĩ igne veniet: ⁊ q̃si turbo q̃driga ei⁹: r̃dde
ĩ indigtõe furorẽ suũ: ⁊ ĩcrepatõz suã ĩ flã
ma ignis. Quia ĩ igne dn̄s diiudicabit: ⁊ ĩ
gladio suo ad oẽz carnẽ ⁊ multiplicabunẽ
interfecti a dño. Qui sanctificabanẽ ⁊ mũ
dos se putabũt in ortis post ianuã intrĩse
c⁹: q̃ comedebãt carnẽ suillã ⁊ abomiatõez

et murē: simul ꝓsumēt̄ dicit dominꝰ. Ego autē opa eoꝝ et cogitatōnes eoꝝ venio vt ꝓgregem cū oīb gentib ⁊ linguis: ⁊ veniēt ⁊ videbūt gloriam meaz. Et ponaz eis signuz: ⁊ mittaz ex eis ꝙ saluati fuerīt ad gentes ī mare in affricam et lidiā. tenētes sagittam ī ytaliā ⁊ greciam ad insulas lōge: ad vos qui nō audierūt de me ⁊ nō viderūt gloriam meaz. Et annūciabūt gloriam meā gentib: et adducēt oēs frēs vōs de cūctis gētib donū dño ī eqs ⁊ ī qdrigis ⁊ ī lectis ⁊ ī mulis ⁊ ī carrucis ad mōtē sanctū meū ihrl'm dicit dñs: quō si inferāt filij isrl' munꝰ ī vase mūdo ī domū dñi. Et assumam ex eis ī sacerdotes ⁊ leuitas dicit dominus: qz sicut celi noui ⁊ terra noua que ego facio stare corā me dicit dñs deus: sic stabit semen vēm ⁊ nomē vēm. Et erit mēsis ex mēse: ⁊ sabbatuz ex sabbato. Eleniet omis caro : vt adoret corā facie mea dicit dñs. Et egredient̄: ⁊ videbūt cadauera virox q̄ p̄uaricati sūt ī me. Vermis eoꝝ nō moriet̄: ⁊ ignis eoꝝ nō extīguet̄: ⁊ erūt vsq̄ ad sacietatem visionis omi carni.

Explicit ysaias. Incipit prologus in hieremiam prophetam.

Jeremias ꝙpheta cui hic plogus scribitur: sermōe q̄dē apud hebreos ysaia et osee. ⁊ q̄busdā alijs ꝙphetis videt̄ eē rustitior: sz sensibus par ē: q̄ꝑe q̄ eodē spū ꝙphetauit. Porro simplicitas eloquij ꝺ loco ei ī q̄ natus ē accidit. Fuit ei anathoti tes q̄ ē vsq̄ hodie vicul' trib ab hierosolimis distans milib: sacerdos a sacerdotib ⁊ ī mris vtero sāctificat': virginitate sua euangelicū virū xp̄i ecclesie dedicans. Dic vaticinare exorsus ē puer: ⁊ captiuitatem vrbis atz iudee nōsolū spū. sz ⁊ oculis carnis intuitus ē. Jam decē trib isrl' assirij in medos transtulerāt: iaz terras eaꝝ coloni gentiū possidebant. Ilñ ī iuda tm̄ ⁊ beniamin ꝙpheta uit: ⁊ ciuitatis sue ruinas q̄drupplici plāxit alphabeto: qō nos mēsure metri versibusq̄ reddidim'. Preterea ordinē visionū q̄ apud grecos ⁊ latinos omino ꝺ fusus ē ad pristinaz fidē correxim'. Librū aut baruch notarij ei'. q̄ apud hebreos nec legit̄ nec hēt̄ ptermisim': ꝑ hijs oīb maledicta ab emulis p̄stolantes: q̄d me necesse ē ꝑ singula opuscula rndere. Et hoc patior: qz vos cogitis o paula et eustochiuz. Ceterū ad cōpēdiū mali recti' fuerat modū furoꝛi eoꝝ silēcio meo ponē: q̄ q̄ttidie noui aliq̄d scriptitāt̄ inuidoꝝ insaniaz puocare.

Explicit plog'. Incipit hieremias ꝙpheta.

Verba hieremie ꝙphete filij helchie ꝺ sacerdotib q̄ fuerūt ī anathot ī terra beniamin. Q.ꝺ factū ē verbuz dñi ad eū ī diebꝰ iosie filij amon regis iuda ī tercio decimo anno regni eiꝰ: ⁊ fct̄m ē ī diebꝰ ioachim filij iosie regis iuda vsq̄ ad ꝓsumatōez vndecimi anni sedechie filij iosie regis iuda vsq̄ ad trāsmig̃ōez ihrl'm ī mēse quinto. Et fct̄m ē verbū dñi ad me dicēs. Priusq̄ te formarē ī vtero noui te: ⁊ ātq̄ exires de vulua santificaui te: ⁊ ꝙphetam ī gētib dedi te. Et dixi. A a a dñe de'. Ecce nescio loq̄: qz puer ego sū. Et dixit domi' ad me. Noli dicē qz puer sū: qm̄ ad oīa q̄ mittam te ibis: ⁊ vniuersa q̄cūq̄ mandauero tibi loq̄ris . Ne timeas a facie eoꝝ: qz ego tecū sū vt eruam te dicit dñs. Et misit dominꝰ manuz suam: ⁊ tetigit os meū: ⁊ dixit ad me. Ecce dedi verba mea ī ore tuo: ecce ꝓstitui te hodie sup gentes ⁊ sup regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dissipes: ⁊ edifices ⁊ plantes. Et fct̄m ē verbū domini ad me dicens. Quid tu vides hieremia: Et dixi. Virgaz vigilantē ego video. Et dixit dñs ad me . Bene vidisti: q.a vigilabo ego sup verbū meū vt faciam illud. Et factū ē verbū dñi scꝺo ad me dicēs. Quid tu vides: Et dixi. Ollam succēsam ego video: ⁊ faciem eiꝰ a facie aq̄lonis. Et dixit dominus ad me. Ab aq̄lone pandet̄ omne malum sup oēs habitatores terre . Quia ecce ego ꝙuocabo oēs cognatōes regnoꝝ aq̄lonis dicit dominꝰ: et veniēt ⁊ ponēt vnusquisq̄ solium suū in introitu portaꝝ hierusalē ⁊ super omes muros eius ī circuitu ⁊ sup vniuersas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cū eis sup oēz malicia eoꝝ q̄ dereliq̄runt me ⁊ libauerūt dijs alienis: ⁊ adorauerūt opa manuū suarū. Tu ergo accinge lūbos tuos ⁊ surge: ⁊ loq̄re ad eos oīa q̄ ego ꝑcipio

tibi. Ne formidēs a facie eoꝝ: nec eī timere tē faciā vultū eoꝝ. Ego q̄ppe dedi tē hodie i ciuitatē munitā ⁊ ī colūnā ferreā. ⁊ ī mu rū ereū sup oēz t̄rā regibꝫ iuda principibꝫ eiꝰ ⁊ sacerdotibꝫ. ⁊ oī ꝓplo terre: ⁊ bellabūt aduersū tē ⁊ ñ ꝓualebūt: qꝛ ego tecū sū ait dñs vt liberē tē. Capitulum .II.

Et fcēm ē vbū dñi ad me dicēs. Ēla tē ⁊ clama in auribꝫ ihrlm dicens. Hec dicit dñs. Recordat⁹ sum tui miserās adolescēciaz tuaz ⁊ caritatē despō sationis tue qñ secuta es me ī deserto: ī t̄ra q̄ ñ seminat. Sct⁹ isrl dño: primicie frugū eiꝰ. Oēs q̄ deuorāt eū delinquēt: mala venient su p eos dicit dñs. Audite verbū dñi dom⁹ ia cob ⁊ oēs cognōes dom⁹ isrl. Hec dicit dñs. Quid inuenerūt pres vri ī me iniq̄tatis: qꝛ elōgauerūt a me ⁊ ābulauerūt pꝰ vanitatē ⁊ va ni facti sūt! Et ñ dixerūt vbi ē dñs q̄ ascēdē nos fecit de t̄ra egipti: q̄ t̄duxit nos p des tū p terrā inhabitabilē ⁊ īuiā. p t̄rā sitis ⁊ ymaginē ī ortis: p t̄rā i q̄ ñ ambulauit vir neq̄ habitauit hō. Et induxi vos ī t̄rā car meli: vt comedētis fructū eiꝰ ⁊ optīa illiꝰ. Et ingressi ꝓtamīastis t̄rā meā: ⁊ hēditatez meā posuistis ī abomiatōz. Sacerdotes ñ dixerūt vbi ē dñs: ⁊ tenētes legē nescierūt me: ⁊ pastores p̄uaricati sūt ī me. Et pphete pphauerūt ī baal: ⁊ ydola secuti sūt. Pro ptēa adhuc iudicio ꝓtēdā vobcū ait dñs: ⁊ cū filijs vīs disceptabo. Trāsite ad insu las cethim ⁊ videte: ⁊ ī cedar mittite ⁊ ꝓsi derate vehemēt: ⁊ videte si fcēm ē huiusce modi: si mutauit gēs deos suos: ⁊ certe ipi ñ sūt dij. Popul⁹ vo meꝰ mutauit gl̄az suā ī ydolū. Obstupescite celi sup hoc: et porte eiꝰ desolamī vehemēt dicit dñs. Duo emī mala fecit pl̄us meꝰ. Me deliqrūt fōtē aq̄ viue: ⁊ fodert sibi cisternas dissīpatas que ꝓtinē ñ valēt aquas. Nūq̄d seruꝰ ē isrl aut vernaculꝰ? Quare ḡ factꝰ ē ī pdā? Sup eū rugierūt leones ⁊ dederūt vocē suā: posuerūt t̄rā eiꝰ ī solitudīez. Ciuitates eiꝰ exuste sūt: ⁊ ñ ē q̄ habitet in eis. Filij q̄z mempheos ⁊ taphnes ꝓstupuerūt te vsq̄ ad verticē. Nūq̄d ñ istud factū ē tibi: qꝛ delīq̄sti dñm deū tuū eo tpe q̄ ducebat te p viaz? Et nūc q̄d tibi vis in via egipti: vt bibas aquā turbi bidā? Et q̄d tibi cū via assiriozꝛ: ⁊ vt bibas aquaz fluminis? Arguet te malicia tua: ⁊ auersio tua īcrepabit te. Scito ⁊ vide quia malū ⁊ amarū ē reliq̄sse te dñm deū tuū: et ñ ee timorē eiꝰ apud te dicit dñs deꝰ exerci tuū. A seculo ꝓfregisti iugū meū: rupisti vīcula mea ⁊ dixisti. Nō seruiā. In oī ei colle sublimi et sub oī ligno frondoso tu psterna beris mētrix. Ego aī plātaui te vineā electā: oē semē verū. Quō ergo ꝓuersa es ī pū vinea alīena? Si laueris te nitro ⁊ mul tiplicaueris tibi hbā borith: maculata es ī iniq̄tate tua corā me dicit dñs deus. Quō dicis ñ sū polluta: pꝰ baalim ñ ābulaui? Vide vias tuas ī ꝓualle: scito q̄d feceris. Cur sor leuis explicās vias tuas: onager assue tꝰ ī solitudīe: ī desiderio aīe sue attrxit ven tū amoris sui. Nullꝰ auertet eā. Oēs q̄ q̄rūt eā ñ deficiēt: ī mēstruis eiꝰ īueniēt eā. Pro hibe pedē tuū a nuditate: ⁊ gutē tuū a siti. Et dixisti. Desperauī: neq̄q̄ faciā. Adamaui q̄ppe alienos: ⁊ pꝰ eos ābulabo. Quō ꝓfūdit fur qñ deph̄endit sic ꝓfusi sūt domꝰ isrl: ipsi ⁊ reges eoꝝ principes ⁊ sacerdotes ⁊ pphe eoꝝ: dicentes ligno pr̄ meꝰ es tu: et lapidi tu me genuisti: Verterūt ad me tergū et nō faciē: ⁊ ī tpe afflictōis sue dicēt: surge ⁊ li bera nos. Ubi sūt dij tui quos fecisti tibi: surgāt et liberēt te: ī tpe afflictōnis tue. Secūdū numerū q̄ppe ciuitatū tuaꝝ erant dij tui iuda. Quid vultis mecū iudicio ꝓtē dē: Oēs delīq̄stis me dicit dñs. Frustra p cussi filios vros: disciplinaz nō receperūt. Deuorauit gladiꝰ vr pphas vros: q̄si leo va stat generatō vra. Videte verbū dñi. Nunq̄d solitudo factꝰ sū isrl: aut t̄ra serotina? Quare ergo dixit pl̄us meꝰ: recessimꝰ. nō veniemꝰ vlt̄ ad te! Nunq̄d obliuiscet virgo ornamēti sui: aut sponsa fascie pectoral sue. Popul⁹ vero meꝰ oblitꝰ ē mei diebꝫ īnume ris. Quid niteris bonaz oñdē viā tuaz ad q̄rēdaz dilectōz! q̄ insup et malicias tuas docuisti vias tuas: ⁊ ī alis tuis iuuentus ē sanguis animaꝝ pauperū innocētū. Nō in fossis inueni eos: sed in oībꝫ q̄ sup memo raui. Et dixisti. Absq̄ pcto ⁊ innocēs ego sū: ⁊ ꝓptērea auertat furor tuus a me. Ec ce ego iudicio ꝓtēdā tecū: eoꝝ dixeris nō peccaui. Quazvilis facta es nimis: iterās vias tuas. Et ab egipto ꝓfūderis: sicut cō fusa es ab assur. Nā ⁊ ab ista egredieris et manꝰ tue erūt sup caput tuū: qm̄ obtriuit dñs ꝓfidēciā tuaz: ⁊ nihil habebis ꝓsperū.

Capitulum. III.

Ullzo dicit. Si dimiserit vir uxo-
rē suā ⁊ recedēs ab eo duxerit virū
alterū: nūqd reuertet ad eā vltra?
Nūqd ñ polluta erit ⁊ ꝓtamiata mulier il
la? Tu at fornicata es cū amatoribꝫ mul-
tis: tñ reuertere ad me dicit dñs. ⁊ ego su-
scipiaz te. Leua oculos tuos ī directū: ⁊ vi-
de vbi nō pstrata sis. In vijs sedebas expe-
ctās eos quasi latro insidians in solitudi-
ne: ⁊ polluisti terrā ī fornicatōibꝫ tuis ⁊ in
malicijs tuis. Quāobrem ꝓhibite sūt stille
pluuiarū: ⁊ serotin⁹ ymber ñ fuit. Frons
mulieris meretricis facta est tibi: noluisti
erubescē. Ergo saltim amodo voca me pa-
ter me⁹: dux virginitatis mee tu es. Nūqd
irascēris ī ppetuū: aut pseuerabis ī finez?
Ecce locuta es et fecisti mala: et potuisti
et ꝑ verbis penitēcie verbis supbie blasphe
masti. ⁊ implesti malam cogitatōez tuam:
⁊ ostendisti ꝓtra virū fortitudinē tuaz. vt
possīs facē qđ sermone ĕctasti. Et dixit do
mi⁹ ad me ī diebꝫ iosie regis. Nūqd vidisti
q̄ fecēit aduersatrix isrl: Abijt sibimet sup
omnez mōtē excelsū ⁊ sub omni ligno frōdo-
so: ⁊ fornicata ē ibi. Et dixi cuz fecisset hec
oīa. ad me reuertē: et ñ ē reuersa. Et vidit
puaricatrix soror ei⁹ iuda q̄ peo q̄ mecha
ta eēt aduersatrix isrl dimisissem eaz et de-
dissem ei libellū repudij: ⁊ nō timuit puari
catrix iuda soror ei⁹. sed abijt et fornicata
ē etiā ipa: ⁊ facilitate fornicatōis sue ꝓta-
miauit trā: ⁊ mechata ē cū lapide ⁊ ligno.
Et in oīb hijs ñ ē reuersa ad me. puarica
trix soror ei⁹ iuda ī toto corde suo: sz ī mē-
dacio ait dñs. Et dixit dñs ad me. Justifi
cauit aiaz suā auersatrix isrl ꝓpatōe pua-
ricatōis iuda. Vade ⁊ clama smones istos
ꝑt aqlonē ⁊ dices. Reuertē auersatrix isrl
ait dñs ⁊ ñ auertā faciē meā a vobis: quia
sāct⁹ ego sū dicit dñs: ⁊ ñ irascar ippetuū.
Verūtñ scito iiqtate tuā: q̄ ī dñm deū tu-
um puaricata es. Et dispsisti vias tuas ali
enis sub oī ligno frōdoso: ⁊ vocē meā ñ au
disti ait dñs. Cōuertimī filij reuertētes di
cit dñs: q̄ ego vir vr̄. Et assumā vos. vnū
ꝺ ciuitate ⁊ duos de cognatōe: ⁊ ītroducā
vos ī sijon. Et dabo vob pastores iuxta cor
meū: ⁊ pascēt vos scīa ⁊ doctrīa. Cūqz mul
tiplicati fuēitis ⁊ creuēitis ī tra ī diebꝫ illꝭ
ait dñs. nō dicēt vltē archa testamēti dñi:
neqz ascēdet sup cor neqz recordabūt illi⁹:
nec visitabit nec fiet vltē. In tpe illo voca
būt hierusalē soliū dñi: ⁊ congregabūt ad eā
oēs gētes ī noīe dñi ī hierusalē: ⁊ ñ ābula-
būt p⁹ puitatē cordis sui pessimi. In diebꝫ
illꝭ ibit dom⁹ iuda ad domū isrl: ⁊ venīēt si-
mul ꝺ tra aqlōis ad trā quā dedi pīlbꝫ ve-
stris. Ego at dixi. Quō ponā te ī filijs: et
tribuā tibi trā desiderabilē hēditatē pcla-
rā exercituū gētiū? Et dixi. Prēz vocabis
me: ⁊ p⁹ me īgredi ñ cessabis. Sz quō si pē-
nat mulier amatorē suū: sic pēpsit me do
m⁹ isrl dicit dñs. Vox ī vijs audita ē plo-
rat⁹ ⁊ vlulat⁹ filiox isrl: qm̄ iniq̄ fecerunt
viaz suā: obliti sūt dñi dei sui. Cōuertimī
filij reuertētes: ⁊ sanabo ꝙuersiones vias.
Ecce nos venim⁹ ad te. Tu ei es dñs deus
nr̄. Vere mēdaces erāt colles ⁊ multitudo
montiū. Vere ī dño deo nr̄o sal⁹ isrl. Cōfu
sio ꝓmedit laborē pīm nr̄ox ab adolescētia
nr̄a: greges eox ⁊ armēta eox: filios eox
⁊ filias eox. Dormiem⁹ ī confusiōe nr̄a ⁊ ope
riet nos ignominia nr̄a: qm̄ dño deo nr̄o pec
caui⁹ nos ⁊ pres nr̄i ab adolescētia nr̄a vs-
q̄ ad diē hāc: ⁊ ñ audiui⁹ vocē dñi dei nr̄i.

Si reuerteris ad me isrl Ca. IIII.
ait dñs: ad me ꝙuertē. Si abstule
ris offēdicla tua a facie mea ñ cō-
moueberis. Et iurabis viuit dñs ī veritate ⁊
ī iudicō ⁊ ī iustitia: ⁊ bñdicēt eum gentes
ipmq̄ laudabūt. Hec em̄ dicit dñs viro iu-
da ⁊ hītatori ihrlm. Nouate vob nouale:
⁊ nolite serē sup spinas. Circūcidimī dño:
⁊ auferte ppucia cordiū vrox viri iuda et
habitatoēs hierusalē: ne forte egrediat vt
ignis indignatō mea ⁊ succendat. ⁊ ñ sit q̄
extinguat. Oīa at hec mala veniēt ꝑt ma
licia cogitatōnū vrox. Annūciate ī iuda.
⁊ ī hierusalē. auditū facite: loqmini ⁊ cani
te tuba in terra: clamate fortiter ⁊ dicite.
Cōgregamī ⁊ ingrediamur ciuitates mu-
nitas: leuate signū ī sijon. Cōfortamī noli
te stare: q̄ malū ego adducā ab aqlone et
contritōz magnam. Ascēdit leo ꝺ cubili suo:
⁊ pdo gētiū se leuauit. Egressus ē ꝺ loco suo:
vt ponat trā tuā ī desolatōz. Ciuitates tue
vastabūt: remanētes absq̄ hītatore. Sup
hoc accīgite vos cilicijs: plāgite ⁊ vlulate
q̄ ñ ē auersa ira furoris dñi a vob. Et erit
ī die illa dicit dñs pibit cor regis ⁊ cor pri
cipū: et obstupescēt sacerdotes: ⁊ pphete cō
sternabūt. Et dixi. Heu. heu. heu. dñe de⁹.

Ergo ne decepisti ꝑplm istū ⁊ hirlm dicēs: pax erit vobis: Et ecce ꝓuenit gladi⁹ vsq; ad aiaz. In tpe illo dicet ꝑplo huic et hierusalē vent⁹ vrens ī vijs q̄ sunt in deserto : vie filie ꝑpli mei ñ ad vētilandū ⁊ ad purgandū. Spūs plenus ex hijs veniet mihi. Et nūc ego: ſz loq̄r iudicia mea cū eis. Ecce q̄si nubes ascēdet: ⁊ q̄si tēpestas currus ei⁹. Velotiores aq̄lis eq̄ illi⁹. Ve nob: qm̄ vastati sum⁹. Laua a malicia cor tuū hierusalē: vt salua fias. vsq; q̄ morabunt ī te cogitacões noxie? Vox em̄ annūciātis a dan: ⁊ notū faciētis ydolū de mōte ephraim. Dicite gētibꝰ. Ecce auditū est ī hirlm. custodes venire de ṫra lōginq̄: et dare sup ciuitates iuda vocē suā. Quasi custodes agror facti sūt sup eā ī giro: qr me ad iracundiā ꝓuocauit dicit dñs. Vie tue ⁊ cogitacões tue fecerūt hec tibi. Jsta malicia tua qr amara: qr tetigit cor tuū. Vētrē meū doleo ventrē meū doleo: sensus cordis mei ṫbati sunt ī me. Nō tacebo: qm̄ vocē bucine audiuit aia mea: clamorē ꝓlij. Cōtricō sup ꝓtricōez vocata ē: ⁊ vastata ē ois ṫra. Repēte vastata sunt tabnacla mea: subito pelles mee. Vsq; q̄ vidbo fugiētē: audiā vocez bucine? Quia stult⁹ ꝑplꝰ me⁹ me ñ cognouit: filij isipiētes sūt. et vecordes. Sapiētes sūt vt faciāt mala: bñ aī facē nescierūt. Aspexi ṫrā ⁊ ecce vacua erat. ⁊ nihil ⁊ celos. ⁊ ñ erat lux ī eis. Vidi mōtes ⁊ ecce mouebāt: ⁊ oēs colles ꝯṫbati sunt. Intuitus sum ⁊ ñ erat hō: ⁊ omne volatile celi recessit. Aspexi ⁊ ecce carmel⁹ desertus: ⁊ oēs vrbes ei⁹ destructe sūt a facie dñi ⁊ a facie ire furoris ei⁹. Hec em̄ dicit dñs. Deserta erit ois ṫra: sztñ ꝯsumatōez nō faciā. Lugebit ṫra: ⁊ merebūt celi desup: eoq; locutus sum. Cogitaui ⁊ non penituit me: nec auersus sū ab eo. A voce eq̄tis et mittētis sagittā fugit ois ciuitas. Ingressi sūt arbua: ⁊ ascēderūt rupes. Vniuerse vrbes derelicte sūt: ⁊ ñ habitat ī eis hō. Tu aī vastata q̄d facies? Cū vestieris te coccino: cū ornata fueris monili aureo. ⁊ pixeris stibio oculos tuos: frustra ꝯponeris. Cōtēpserūt te āatores tui: aīaz tuā q̄rūt. Vocē ei q̄si pturiētis audiui: ⁊ āgustias vt puerpere vox filie sion int morientes expandētesq; manus suas. Ve mihi: qr deficiet aīa mea propter interfectos.

Capitulum. V.

Circuite vias hirlm ⁊ aspicite: ⁊ cōsiderate ⁊ q̄rite ī platēis ei⁹. an inueniatis vir facientē iudiciū. ⁊ q̄rentē fidē: ⁊ ꝑpici⁹ ero eis. Quō si ecia viuit dñs dixerīt: ⁊ hoc falso iurabūt. Dñe oculi tui respiciunt fidē. Percussisti eos ⁊ ñ doluerūt: attriuisti eos ⁊ rēnuerūt accipe disciplinā. Jndurauerūt facies suas supꝑ petrā ⁊ noluerūt reuerti. Ego aī dixi. Forsitan paupes sūt ⁊ stulti: ignorantes viā dñi ⁊ iudiciuz dei sui. Jbo ḡ ad optimates ⁊ loq̄r eis. Jpi em̄ ꝯgnouerūt viā dñi: iudiciū dei sui Et ecce magis hij simul ꝯfregerūt iugū: ruperūt vincula. Idcirco ꝑcussit eos leo de silua: lup⁹ ad vesperam vastauit eos: pardus vigilans sup ciuitates eor. Oīs qui īgressus fuerit ex eis capiet: qr mlte sūt ꝑuaricacões eor: ꝯfortate sūt auersiones eor. Sup q̄ ꝑpici⁹ tibi eē potero. Filij tui dereliq̄erūt me: et iurāt ī hijs q̄ nō sūt dij. Saturaui eos ⁊ mechati sūt: et ī domo mētricis luxuriabāt. Equi amatores ī feias: et emissarij facti sūt: vnusq̄sq; ad vxorez ꝓximi sui hinniebat. Nunq̄d sup hijs ñ visitabo dicit dñs. ⁊ ī gente tali ñ vlciscet aīa mea? Ascēdite muros ei⁹ et dissipate: ꝯsummationez aūt nolite facē. Auferte ꝑpagines eor: qr nō sunt dñi. Preuaricatōz em̄ ꝑuaricata ē in me domus isrl ⁊ dom⁹ iuda ait dñs. Negauerūt dñm: et dixerūt. Nō est ipe: neq; veniet sup nos malū: gladiū ⁊ famem ñ videbim⁹. Prophete fuerūt in ventū locuti: ⁊ rñsum nō fuit ī eis. Hec ḡ euenient illis. Hec dicit dñs deus exercituum. Quia locuti estis verbū istud: ecce ego do verba mea ī ore tuo ī ignem ⁊ ꝑplm istū in ligna: ⁊ vorabit eos. Ecce ego adducā sup vos gentē de lōginquo dom⁹ isrl ait dñs: gentē robustā. gentē antiquā. gentē cuius ignorab linguā: nec ītelliges q̄d loq̄t. Pharetra ei⁹ q̄si sepulcrū patēs: vniuersi fortes. Et ꝯmedet segetes tuas et panē tuū deuorabit: filios tuos ⁊ filias tuas ꝯmedet. gregem tuū ⁊ armēta tua: ⁊ ꝯmedet vineā tuā et ficū tuā: ⁊ ꝑteret vrbes munitas tuas ī q̄bꝰ tu habes fiduciā gladio. Verūtamē in diebꝰ illis ait dñs. nō faciā vos ī ꝯsummationez. Q̄d si dixeritis q̄re fecit dñs deus nr nobis hec oīa: dices ad eos. Sicut dereliq̄stis me ⁊ fuistis deo alieno in ṫra vra: sic fuietis dijs alienis ī ṫra ñ vra. Annūciate

hec domui iacob:⁊ auditū facite ī iuda dicētes. Audi ꝓphe stulte ⁊ ñ habes cor:⁊ habētes oculos ñ videtis.⁊ aures ⁊ ñ auditis. Me g̃ ñ timebitis ait dñs:⁊ a facie mea ñ dolebitis. Qui posui arenaz ẽminū mari. ꝓceptū sẽpiternū qđ ñ ꝓteribit:⁊ cū ꝯmoue būt ⁊ nō potest:⁊ ītumescēt fluct⁹ ei⁹⁊ nō trāsibūt illud. Populo aũ huic fctm ẽ cor īcredulū ⁊ exasperans. Recesserūt ⁊ abierūt:⁊ nō dixerūt in corde suo. Metuam⁹ dñm deū nr̃m ⁊ dat nob pluuiā tpaneā et serotinā ī tpe suo:plenitudinē aie messis custodiētez nob. Iniq̃tates nre declinauerūt hec:⁊ pcta nra phibuerūt bonū a nob:qr̃ inuenti sūt ī pl̃o meo ipij insidiātes q̃si aucupes: laqos ponētes ⁊ pedicas ad capiendos viros. sicut decipula plena auibꝫ:sic domus eoꝝ plene dolo. Ideo magnificati sūt ⁊ ditati:incēssati ⁊ ipinguati:et ꝓterierūt ꝯmones meos pessime. Causā vidue ñ iudicaverūt:cāz pupilli ñ direxerūt:⁊ iudiciū pauperꝝ ñ iudicauerūt. Nūq̃d sup hijs nō visitabo dicit dñs:aut sup gentē huiuscemōi nō vlciscet aia mea? Stupor et mirabilia facta sūt in ẽra. Prophete pphabant mendaciū:et sacerdotes applaudebant manibꝫ suis:⁊ pl̃us meus dilexit talia. Quid igitur fiet in nouissimo eius?

Capi. VI.

Confortamini filij beniamin ī medio birl̃m: et thecua clangite buccina:⁊ sup bethacaren leuate vexillum:qr̃ malū visum est ab aq̃lone ⁊ cōtritio magna. Speciose et delicate assimilaui filiā sy̆on:ad eam venient pastores ⁊ greges eoꝝ. Fixerūt in ea tentoria in circuitu:pascet vnusq̃sq; eos q̃ sub manu sua sunt. Sctificate sup eā bellum:⁊ ꝯsurgite et ascendam⁹ in meridie. Ue nobis qr̃ declinauit dies:qr̃ longiores facte sunt vmbre vespi. Surgite ⁊ ascendam⁹ in nocte: et dissipemus dom⁹ eius:qr̃ hec dicit dñs exercituū. Cedite lignū eius:⁊ fodite circa birl̃m aggerē. Hec ẽ ciuitas visitatōis:oīs calūnia in medio ei⁹. Sicut frigidaz facit cisterna aquā suā:sic frigidā fecit malicia suā. Iniq̃tas ⁊ vastitas audiet in ea corā me sp̃:infirmitas ⁊ plaga. Erudire birl̃m ne forte recedat aia mea a te:ne forte ponā te desertā.ẽraz inhabitabilē. Hec dicit dñs exercituū. Usq; ad racemū colligent. q̃si ī vinea reliq̃as isrl̃. Cōuerte manū tuā q̃si vindemiator ad cartallum. Cui loq̃r:et quē ꝓtestabor vt audiat? Ecce icircumcise aures eoꝝ:⁊ audire nō pñt. Ecce ꝛbū dñi factū ẽ eis ī obꝓbriū:⁊ ñ suscipiēt illud. Idcirco furore dñi plen⁹ suz:laborauī sustinēs. Effūde sup puerulū foris ⁊ sup ꝯciliū iuuenū sil̃. Uir eī cuz muliē capiet:senex cū pleno diez. Et trnsibūt dom⁹ eoꝝ ad alteros agri ⁊ vxores pariter:qr̃ extēdā manū meā sup hītantes t̃raz dicit dñs. A minore q̃pe vsq; ad maiorē oēs auaricie studet:⁊ a pphā vsq; ad sacerdotē cūcti faciūt dolū. Et curabāt ꝯtritōz filie pl̃i mei cū ignominia dicētes pax pax:et ñ erat pax. Cōfusi sūt qr̃ abois̃atōz fecerūt:qm̃ poci⁹ ꝯfusione nō sūt ꝯfusi:⁊ erubescē nesciert. Quāobrē cadēt inē ruētes:ī tpe visitatōis sue corruēt dicit dñs. Hec dicit dñs. State sup vias ⁊ videte.⁊ īterrogate ꝑ tuis antiq̃s q̃ sit via bona ⁊ ābulate ī ea:⁊ īuenietis refrigeriū aiabꝫ vr̃is. Et dixerūt. Nō ambulabim⁹. Et ꝯstitui sup vos speculatores. Et dixi. Audite vocē tube. Et dixerūt. Nō audiemus. Ideo audite gētes ⁊ ꝯgsce ꝯgregatō:q̃nta ego faciā eis. Audi t̃ra. Ecce ego adduco mala sup pl̃m istū fructū cogitatōnū ei⁹: qr̃ verba mea nō audierūt:et legē meā piecerūt. Et q̃d mihi thus de saba affertis:et calamū suaue olentē de t̃ra longinq̃? Holocaustomata vr̃a nō sūt accepta:⁊ victime vr̃e nō placuerūt mihi. Propterea hec dicit dñs. Ecce ego dabo ī pl̃m istū ruinas: ⁊ ruent ī eis pr̃es ⁊ filij simul. vicin⁹ et pxim⁹ pibunt. Hec dicit dñs. Ecce venit populus de t̃ra aq̃lonis.⁊ gens mag̃ ꝯsurget a finibꝫ t̃re:sagittaz ⁊ scutū arripiet:crudelis ẽ et nō miserebit. Uox eius q̃si mare sonabit:⁊ sup eq̃s ascendet.preparati q̃si vir ad preliū aduersū te filia sy̆on. Audiuim⁹ famā ei⁹:dissolute sūt man⁹ nre. Tribulatō apprehēdit nos:dolores vt pturiētē. Nolite exire ad agros:⁊ ī vineā ne ābuletis: qm̃ gladi⁹ inimici pauor ī circuitu. Filia pl̃i mei accingē cilicio.⁊ ꝯspge cinere:luctum vnigeniti fac tibi planctū amarū:qr̃ repēte veniet vastator sup vos. Probator̃ dedi te ī pl̃o meo robustū:⁊ scias ⁊ pbab vias eoꝝ. Oēs isti ꝓncipes declinātiū:ābulātes fraudulēt. Es ⁊ ferr̃:vniuersi corrupti sūt. Defecit sufflatoriū ī igne:ꝯsūptū ē plūbū. Frustra ꝯflauit ꝯflator:malicie ei

eoꝝ non sunt ꝓsumptæ. Argentū reprobū vocate eos: qꝛ dñs ꝓiecit illos. Ca. VII.

Verbum qđ factū ē ad hieremiaꝫ a dño dicēs. Sta ī porta dom⁹ dñi: et ꝓdica ibi verbū istud ⁊ dic. Audite verbū dñi oīs iuda: q̄ ingredimī ꝑ portas has. vt adorετis dñm. Hec dicit dominꝰ exercituū deꝰ isrł. Bonas facite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a: ⁊ habitabo vobiscū ī loco isto. Nolite ꝓfidē in vbis mēdacij: dicētes templū dñi. tēpluꝫ dñi. templū dñi est. Qm̄ si bñdixeritis vias vr̄as ⁊ studia vr̄a. si feceritis iudiciū inter virꝝ ⁊ ꝓximū ei⁹. aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue ñ feceritis calūniaꝫ: nec sanguinē innocentē effuderitis ī loco hoc. ⁊ post deos alienos nō ambulaueritis ī malꝫ vobismetipis: habitabo vobiscū ī loco istо ī tra quā dedi patribꝫ vr̄is a seculo ⁊ vsqꝫ ī sc̄lm. Ecce vos confidite vobꝭ ī sermonibꝫ mēdacij q̄ nō ꝓderūt vobꝭ: furari. occidē. adulterari. iurare mēdacit. libare baalim: ⁊ ire post deos alienos q̄s ignoratis. Et venistis ⁊ stetistis coraꝫ me ī domo hac ī q̄ inuocatū est nomen meū: ⁊ dixistis libati sum⁹ eoꝙ fecerim⁹ omnes aboīatões istas. Numq̄d g̃ spelunca latronū facta ē domus ista: in q̄ inuocatū est nomē meū in oc̄lis vr̄is? Ego ego sū: ego vidi dicit dñs. Ite ad locū meum in sylo vbi habitauit nomē meū a pncipio: et videte q̄ fecerim ei ꝓpter malicią ꝓpł̄i mei isrł. Et nūc qꝛ fecistis oīa opa hec dicit dñs: ⁊ locutus sum ad vos mane ꝓsurgēs ⁊ loquēs ⁊ ñ audistis: et vocaui vos ⁊ non rñdistis: faciā domui huic in q̄ inuocatū est nomē meū ⁊ ī q̄ vos habetis fiduciaꝫ ⁊ loco quē dedi vobꝭ ⁊ patribꝫ vr̄is sicut feci sylo: ⁊ piciā vos a facie mea sicut piecі oēs frēs vr̄os vniuersū semen ephraim. Tu g̃ noli orare ꝓ ꝓpł̄o hoc: nec assumas ꝓ eis laudē ⁊ oratoꝫ: et ñ obsistas mihi: qꝛ ñ exaudiā te. Nōne vides qđ isti faciūt ī ciuitatibꝫ iuda. ⁊ ī platеis hierl̄m? Filij colligūt ligna. ⁊ patres succendūt ignē: ⁊ mlieres cōspgūt adipez vt faciāt placētas regine celi et libent dijs alienis: ⁊ me ad iracundiā puocāt dicit dñs? Nōne semetipos ī cōfusionē vultꝰ sui? Ideo hec dicit dñs deꝰ. Ecce furoꝛ meus ⁊ indignatio mea cōflabit sup locū istū sup viros ⁊ sup iumenta ⁊ sup lignū regionis et sup fruges tre: ⁊ succendet ⁊ ñ extinguet.

Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrł. Holocaustomata vr̄a addite victimis vr̄is ⁊ comedite carnes: qꝛ ñ sum locut⁹ cū patribꝫ vr̄is ⁊ nō ꝓcepi eis ī die q̄ eduxi eos de tra egipti de vbo holocaustomatū ⁊ victimaꝝ: sed hoc verbū precepi eis dicēs. Audite vocē meā ⁊ ero vobꝭ deꝰ ⁊ vos eritis mihi ꝓpł̄s: ⁊ ābulate ī oī via quā mādaui vobꝭ: vt bñ sit vobꝭ. Et ñ audierūt nec inclinauerτ aurē suaꝫ: sꝫ abierūt ī voluptatibꝫ ⁊ in puitate cordis sui mali: factiqꝫ sūt retrorsū ⁊ non in añ a die q̄ egressi sūt patres eoꝝ de tra egipti vsqꝫ ad diē hāc. Et misi ad eos oēs seruos meos ꝓphas ꝑ die. ꝓsurgēs diluculo. ⁊ mittēs: et ñ audierūt me nec inclinauerτ aurē suā sꝫ indurauerτ ceruicē suā: ⁊ pei⁹ operati sunt q̄ patres eoꝝ. Et loq̄ris ad eos oīa verba hec ⁊ ñ audiēt te: ⁊ vocabꝭ eos ⁊ nō rñdebunt tibi. Et dices ad eos hec est gens q̄ nō audiuit vocē dñi dei sui: nec recepit disciplinā. Perijt fides: ⁊ ablata ē de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū et pice. ⁊ sume indirectū planctū: qꝛ piecit dñs ⁊ reliquit generatiōꝫ furoris sui: qꝛ fecerūt filij iuda malū in oc̄lis meis dicit dñs. Posuerτ offendicula sua ī domo in q̄ inuocatū est nomē meū vt polluerēt eā: ⁊ edificaueτ excelsa tophet q̄ est ī valle filij ennon: vt incenderēt filios suos ⁊ filias suas igni. que nō ꝓcepi nec cogitaui ī corde meo. Ideo ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ nō dicetτ amplius tophet et vallis filij ennon sꝫ vallis interfectionis: ⁊ sepelientτ ī tophet eoꝙ nō sit locꝰ. Et erit morticinū ꝓpł̄i hui⁹ ī cibo volucribꝫ celi ⁊ bestijs tre: ⁊ nō erit q̄ abigat. Et q̄escere faciam de vrbibꝫ iuda ⁊ de platеis hierl̄m vocē gaudij ⁊ vocez leticie: vocē sponsi ⁊ vocē sponse. In desolatione em̄ erit terra.

Capitulum. VIII.

In tpe illo ait dñs. eicient ossa regis iuda ⁊ ossa principū eiꝰ ⁊ ossa sacerdotū ⁊ ossa ꝓphaꝝ ⁊ ossa eoꝝ q̄ habitauerunt hierl̄m de sepulcris suis: ⁊ expandēt ea ad solē ⁊ lunā ⁊ omnez milicią celi q̄ dilexerūt ⁊ q̄bꝫ seruierτ ⁊ post q̄ ambulaueτ: ⁊ q̄ q̄sierτ ⁊ adoraverūt. Nō colligentτ et ñ sepelientτ: ī sterq̄liniū sup faciē tre ertτ. Et eligēt magis mortē ꝙ vitā oēs q̄ reliqui fuerint de cogtione hac pessima ī vniuersis locis q̄ delicta sūt ad q̄ eieci eos dicit dñs exercituū. Et dices ad eos. Hec

dicit dñs. Nũqd q cadit nõ resurget: ꝛ qui auersus ẽ nõ reuertet: Quare ꝯ auersus ẽ ꝑpl's iste ī hirl'm auersiõe ꝑtẽciosa: Apꝑhẽderũt mẽdaciũ: ꝛ noluerũt reuerti. Attendi ꝛ auscultaui: nemo qd bonũ est loquit. Null' ẽ q agat penitẽnciã sup peccato suo dicẽs. Quid feci: Oẽs ꝓuersi sunt ad cursũ suũ: q̃si equ' ĩpetu vadẽs in ꝑlium. Milu' ī celo ꝓgnouit tꝑus suũ: turtur ꝛ hirũdo ꝛ ciconia custodierũt tẽpus aduent' sui: ꝑpl's aũ me' nõ ꝓgnit iudiciũ dñi. Quõ dicitis sapiẽtes nos sum': ꝛ lex dñi nobiscũ ẽ: Vere mẽdaciũ opat' est stil' mẽdax scriba. Cõfusi sũt sapiẽtes: ꝑriti ꝛ capti sũt. Verbũ ei dñi ꝓiecerũt: ꝛ sapiẽcia nulla ẽ in eis. Propt̃ea dabo ml'ieres eoꝝ extꝛis: agros eoꝝ hẽdibꝫ alienis. Quia a mĩmo vsq ad maximũ oẽs auariciã sequũt: a ꝓpha vsq ad sacerdotẽ cũcti faciũt mẽdaciũ. Et sanabãt ꝓtritões filie ꝑpl'i mei ad ignominiã dicẽtes. pax pax: cũ nõ eẽt pax. Cõfusi sũt qꝛ abois natõꝫ fecerũt: qm̃ immo ꝓfusione nõ sunt ꝓfusi: ꝛ erubescẽ nescierũt. Ideirco cadẽt int̃ corruẽtes: in tꝑe visitatõis sue corruẽt dicit dñs. Congregãs congregabo eos ait dñs. Nõ est vua ī vitibꝫ et ñ sũt ficus ī ficulnea: foliũ defluxit: ꝛ dedi eis q̃ ꝑtergressa sũt. Quare sedem': Cõuenite et ingrediamur ciuitatẽ munitã. ꝛ sileamus ibi: qꝛ dñs deus nr̃ silere nos fecit: ꝛ potuꝫ dedit nob aquã fellis. Peccauim' ei dño. Expectauim' pacẽ: et nõ erat bonũ: tꝑus medele et ecce formido. Adan auditus est fremitus eq̃ ei': a voce hinnituũ pugnorũ eius ꝓmota est oĩs t̃ra. Et venerũt et devorauerũt t̃raꝫ ꝛ plenitudinẽ ei' vrbẽ ꝛ habitatores ei'. Quia ecce ego mittaꝫ vobis ſpẽtes regulos q̃bꝫ nõ est ĩcantatõ: ꝛ mordebũt vos ait dñs. Dolor meus sup dolorẽ: in me cor meũ merẽs. Ecce vox clamoris filie ꝑpl'i mei de t̃ra longinq̃. Nũqd dñs nõ est ī sy̓on. aut rex ei' nõ est ī ea: Quaẽ ꝯ me ad iracundiã ꝓcitauerũt ī sculptilibus suis: ꝛ in vanitatibꝫ alienis: Transijt messis: finita ẽ estas: ꝛ nos saluati non sumus. Sup ꝓtritõe filie ꝑpl'i mei ꝓtrit' suꝫ et ꝓtristat': stupor obtinuit me. Nũqd resina nõ est ī galaad. aut medic' nõ est ibi: Quaẽ ꝯ non est obducta cicatrix filie populi mei:

Capitulum .IX.

Quis dabit capiti meo aquaꝫ: et in oculis meis fontem lacrimaꝝ: Et plorabo die ac nocte ĩterfectos filie ꝑpl'i mei. Quis dabit me ī solitudinẽ diuersoꝝ viatoꝝ: Et derelinquã ꝑpl'm meũ et recedã ab eis: qm̃ oẽs adulteri sũt et cetus ꝓuaricatoꝝ: ꝛ extendẽt linguã suam q̃si arcũ mendacij ꝛ ñ veritatis. Cõfortati sũt in t̃rã: qꝛ de malo ad malũ egressi sũt: et me nõ ꝓgnouerũt dicit dñs. Unusq̃sq̃ se a ꝓximo suo custodiat: ꝛ ī omni fr̃e suo ñ habeat fiduciã: qꝛ oĩs fr̃ supplantãs supplantabit: ꝛ oĩs amic' fraudulent' icedet: et veritatẽ fr̃em suũ deridebit ꝛ veritatẽ non loquẽt. Docuerũt ei linguã suã loq̃ mendaciũ: vt iniq̃ agerẽt laborauerũt. Habitatio tua in medio doli: ī dolo renuerũt scire me dicit dñs. Propt̃ea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego cõflabo ꝛ ꝓbabo eos. Quid ei aliud faciã a facie filie ꝑpl'i mei: Sagitta vulnerãs lingua eoꝝ: dolũ locuta est. In ore suo pacẽ cũ amico suo loq̃tur. ꝛ occultẽ ponit ei ĩsidias. Nunqd sup hijs ñ visitabo dicit dñs: aut in gentẽ huiuscemodi nõ vlciscet aĩa mea: Sup montes assumã fletũ ac lamentũ ꝛ sup ſpecõsa deserti planctũ: qm̃ incẽsa sũt eoꝝ ñ sit vir ptrãsiens: ꝛ ñ audierũt vocẽ possidẽtis. A volucre celi vsq ad pecora trãsmigrauerũt et recesserũt. Et dabo birl'm ī aceruos arene ꝛ cubilia draconũ: et ciuitates iuda dabo ī desolatõꝫ eoq̃ nõ sit habitatoꝛ. Quis ẽ vir sapiẽs q̃ ĩtelligat hoc ꝛ ad quẽ verbũ oris dñi fiat: vt annũciet istud: q̃re perierit t̃ra ꝛ exusta sit q̃si desertũ eoq̃ nõ sit q̃ ptrãseat: Et dixit dñs. Quia deliqrũt legẽ meã quã dedi eis. ꝛ nõ audierũt vocẽ meã. ꝛ nõ ãbulauerũt in ea: et abierunt post ꝑuitatẽ cordis sui. ꝛ post baalim quod didicerũt a ꝑribꝫ suis: idcirco hec dicit dñs exercituũ de' isr'l. Ecce ego cibabo ꝑpl'm istũ absinthio ꝛ potum dabo eis aquã fellis: ꝛ dispgã eos ī gentibꝫ q̃s ignorauerũt ipi et ꝑres eoꝝ: et mittã post eos gladiũ donec ꝓsumãt. Hec dicit dñs exercituũ. Cõtemplamĩ ꝛ vocate lamẽtatrices vt veniãt: ꝛ ad eas q̃ sapiẽtes sũt mittite ꝛ ꝑperẽt: festinẽt ꝛ assumãt sup nos lamẽtũ. deducãt oculi nostri lacrimas: ꝛ palpebre nr̃e defluant aq̃s: qꝛ vox lamẽtatiõis audita est ī sy̓on. Quo vastati sum': ꝛ ꝓfusi vehemẽt: Quia deliquim' t̃raꝫ: qm̃ dejta sũt

tabernacula nr̃a. Audite g̃ mlieres verbũ
dñi. ⁊ assumat auris vr̃a sermonẽ oris ei⁹:
⁊ docete filias vr̃as lamentũ ⁊ vnaq̃q; pri-
mã suaz planctũ: qz ascendit mors p̃ fenes-
tras nr̃as. ingressa ẽ domos nr̃as: disp̃dere
puulos d̃foris. iuuenes ꝺ plateis. Loq̃re.
Hec dicit dñs. Et cadet mortic̃inũ hois q̃si
sterc⁹ sup faciẽ regionis: ⁊ q̃si fenũ p⁹ ter-
gũ metẽtis: ⁊ nõ ẽ q̃ colligat. Hec dicit dñs
Nõ glorie ̃ sapiens ĩ sapiẽcia sua. ⁊ ñ glo-
rie ̃ fortis ĩ fortitudĩe sua. ⁊ nõ glorie ̃ di-
ues ĩ diuic̃ijs suis: sz ĩ hoc glorie ̃ qui glo-
riat ̃. scire ⁊ nosse me: qz ego sũ dñs q̃ facio
miscdiaz ⁊ iudiciũ ⁊ iusticiã in t̃ra. Hec eĩ
placẽt mihi ait dñs. Ecce dies veniẽt dicit
dñs. ⁊ visitabo sup omẽz q̃ incircũcisũ ha-
bet p̃puciũ. sup egiptũ ⁊ sup iudã ⁊ sup e-
dom: ⁊ sup filios ãmon ⁊ sup moab: ⁊ sup
oẽs q̃ attonsi sũt ĩ comã hitãtes ĩ deserto:
qz oẽs gentes hñt p̃puciũ: ois aũ dom⁹ isr̃l
ĩcircumcisi sunt corde.

Capitulum. X.

Audite verbũ quod locutus est dñs
sup vos dom⁹ isr̃l. Hec dicit domi-
n⁹. Juxta vias gentinm nolite di-
scere: ⁊ a signis celi nolite metuere que ti-
ment gẽtes: qz leges p̃lorũ vane sũt. Quia
lignũ de saltu p̃cidit: op⁹ manuũ artificis
i ascia. Argẽto ⁊ auro decorauit illud: cla
uis et malleis ꝓpegit vt ñ dissoluat ̃. In si-
militudinẽ plasme fabricate sunt. ⁊ nõ lo-
quent ̃: portata tollent ̃: qz incedere nõ va-
lent. Nolite g̃ timẽ ea: qz nec male possunt
facere nec bene. Nõ est similis tui dñe: ma-
gnus es tu: et magnũ nomẽ tuũ ĩ fortitu-
dine. Quis ñ timebit te o rex gentiũ: Tuũ
est eñ dec⁹. Int̃ cunctos sapiẽtes gentiũ.
et i vniuersis regnis eoz. nullus ẽ similis
tui: parit ̃ insipiẽtes ⁊ fatui ꝓbabunt ̃. Do-
ctrina vanitatis eoz lignũ est. Argentuz
inuolutũ de tharsis afferet ̃: ⁊ auz de ophir
opus artificis ⁊ man⁹ erarij: iacinctus et
purpura indumentũ eoz. Opus artificuz
vniuersa hec: dñs aũ deus verus ẽ. Ipe est
deus viuẽs: et rex sempit ̃nus. Ab indig̃ti-
one eius ꝓmouebit ̃ terra: et nõ sustinebũt
gẽtes ꝓminatoz ei⁹. Dic g̃ dicetis eis. Dij
q̃ celos ⁊ t̃ram nõ fecerũt. peant de t̃ra: et
de hijs q̃ sub celo sũt. Qui fecit t̃ram ĩ for-
titudine sua p̃parat orbem in sapiẽcia sua
⁊ prudẽcia sua extẽdit celos: ad vocẽ suam
dat mlt̃itudinẽ aq̃z in celo ⁊ eleuat nebu-
las ab extremitatibꝫ t̃re. Fulgura in plu-
uiã facit: ⁊ educit ventũ de thesauris suis.
Stult⁹ factus ẽ ois hõ a sciẽcia sua: ꝓfu-
sus ẽ artifex ois ĩ sculptili: qm̃ falsuz ẽ qꝺ
ꝓflauit ⁊ nõ ẽ spũs ĩ eis. Vana sũt et opus
eoz risu dignũ. In tpe visitatoĩs sue peri-
bũt. Nõ ẽ hijs similis ps iacob. Qui em̃ for-
mauit oĩa ipe ẽ: Et isr̃l virga hẽditatis ei⁹.
Dñs exercituũ nomẽ illi. Cõgrega de t̃ra
ꝓfusionẽ tuã qui hitas ĩ obsidione: qz hec
dicit dñs. Ecce ego lõge piciã hitatores t̃-
re ĩ hac vice: ⁊ tribulabo eos ita vt nõ in-
ueniãt ̃. Ve mihi sup ꝓtritõe mea: pessima
plaga mea. Ego aũ dixi. Plane hec ifirmi-
tas mea ẽ: ⁊ portabo illã. Tabnaculũ meũ
vastatũ ẽ: oẽs funicli mei diruptι sũt. Fi-
lij mei exierũt a me: et ñ subsistũt. Nõ ẽ qui
extẽdat vlt̃ tẽtoriũ meũ ⁊ erigat pelles me-
as: qz stulte egerũt pastores ⁊ dñm nõ q̃sie-
rũt: ꝓp̃ea ñ intellexerũt. ⁊ ois grex eoz dis-
persus ẽ. Vox auditõis ecce venit: ⁊ ꝓmotõ
mag̃ de t̃ra aquilonis: vt ponat ciuitates
iuda solitudinẽ ⁊ hitacula draconũ. Scio
dñe qz nõ ẽ hois via ei⁹: nec viri ẽ vt âbu-
let ⁊ dirigat gress⁹ suos. Corripe me dñe:
verũtñ in iudicõ ⁊ ñ in furore tuo: ne for-
te ad nihilũ redigas me. Effunde indig̃tõz
tuã sup gẽtes: q̃ nõ cogñuerũt te: ⁊ sup p̃uĩ-
cias q̃ nomẽ tuũ nõ inuocauerũt: qz ꝓme-
derũt iacob. ⁊ deuorauerũt eũ et ꝓsumpse-
runt illũ: et decus eius dissipauerunt.

Capitulum .XI.

Verbũ quod factũ est ad hieremiaz
a dño dicẽs. Audite v̊ba pacti hu-
ius: et loq̃mini ad viros iuda ⁊ ad
habitatorse hirl̃m: et dicetis ad eos. Hec
dicit dñs deus isr̃l. Maledictus vir qui nõ
audierit verba pacti hui⁹: qꝺ precepi pa-
tribꝫ vr̃is ĩ die qua eduxi eos de t̃ra egipti
de fornace ferrea dicẽs. Audite vocẽ meaz
⁊ facite oĩa q̃ p̃cepi vob̃: ⁊ eritis mihi ĩ po
pulũ ⁊ ego ero vob̃ in deũ: vt suscitẽ iura-
mentũ qꝺ iurraui p̃ribꝫ vr̃is daturũ me eis
t̃raz fluẽtẽ lacte ⁊ melle sicut ẽ dies hec. Et
rñdi ⁊ dixi. Amẽ dñe. Et dixit dñs ad me.
Vociferare oĩa v̊ba hec ĩ ciuitatibꝫ iuda ⁊
foris hirl̃m dicẽs. Audite v̊ba pacti hui⁹ ⁊
facite illa: qz p̃testãs p̃testat⁹ sũ p̃res vr̃os
in die q̃ eduxi vos de t̃ra egipti vsq; ad diẽ
hãc. Mane ꝓsurgẽs p̃testat⁹ sũ ⁊ dixi audite
vocẽ meã: ⁊ ñ audierũt nec ĩclinauerũt aurẽ

suã: sz abierũt vnusq̃sq; in ꝓuitate cordis sui mali. Et iduxi sup eos oĩa verba pacti hui⁹: qđ ꝓcepi vt facerẽt z ñ fecerũt. Et dixit dñs ad me. Inuẽta ẽ ꝯiuratio ĩ viris iuda z ĩ habitatoribꝫ hierlm. Reuersi sunt ad iniq̃tates pm suoz ꝓres: q̃ noluerũt audire ꝟba mea. Et hij g̃ abierũt p⁹ deos alienos vt ꝭuirẽt eis. Irritũ fecerũt dom⁹ isrl' z dom⁹ iuda pactũ meũ: qđ pepigi cũ ptibꝫ eoz. Quãobrẽ hec dicit dñs. Ecce ego inducã sup eos mala ð q̃ exire ñ potuerũt: z clamabũt ad me z ñ exaudiã eos. Et ibũt ciuitates iuda z hĩtatores hierlm z clamabũt ad eos q̃bꝫ libãt: z nõ saluabũt eos in tpe afflictois eoz. Ꝟcm em̃ numer ciuitatũ tuaz erãt dij tui iuda: et ꝭm numer viaz hierlm posuisti aras ꝟfusionis: aras ad libãdũ baalim. Tu g̃ noli orare p ꝓplo hoc: z ne assumas p eis laudẽ z oroz: qz nõ exaudiã in tpe clamoris eoz ad me: ĩ tpe afflictois eoz. Quid ẽ q̃ dilect⁹ me⁹ ĩ domo mea facit scelera mlta: Nunq̃d carnes scẽ auferẽt a te malicias tuas: ĩ q̃bꝫ gloriata es: Oliuã uberem pulcrã fructiferaz speciosaz vocauit dñs nomẽ tuũ. Ad vocẽ loq̃le g̃ndis exarsit ignis ĩ ea: z ꝟbusta sũt fructecta ei⁹. Et dñs exercituũ q̃ plãtauit te locutus ẽ sup te malũ: p malis dom⁹ israel z dom⁹ iuda q̃ fecerũt sibi ad irritandũ me libãtes baalim. Tu aũ dñe demõstrasti mihi z cogui: tu oñdisti mihi studia eoz: z ego q̃si agn⁹ mãsuet⁹ q̃ portaẽ ad victimã. Et nõ ꝓgui qz cogitauerũt sup me ꝯsilia dicẽtes: mittamus lignũ in panẽ ei⁹ et eradam⁹ eũ de ter viuentiũ: z nomẽ ei⁹ ñ memoret ãplius. Tu aũ dñe sabaoth q̃ iudicas iuste z ꝟbas renes z corda: videã vltionẽ tuã ex eis. Tibi ei reuelaui causam meã. Propter hec dicit dñs ad viros anathot: q̃ querũt aĩam tuã z dicũt. Nõ ꝓphetabis ĩ noie dñi: et nõ morieris ĩ manibꝫ nr̃is. Propterea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego visitabo sup eos. Iuuenes morient in gladio: filij eoz z filie eoz morient in fame: z reliq̃e nõ erũt ex eis. Inducam em̃ malũ sup viros anathot: annũ visitationis eoz. Capitulum .XII.

Ustus quidẽ tu es dñe si disputem tecũ: veruntamẽ iusta loq̃r ad te. Quare via ipioz psperat̃: bene est oĩbꝫ qz ꝓuaricant̃. z iniq̃ agunt: Plãtasti eos z radicẽ miserũt: pficiũt et faciũt fructũ. Prope es tu ori eoz: z longe a renibꝫ eoz. Et tu dñe nosti me: vidisti me z probasti cor meũ tecũ. Cõgrega eos q̃si gregẽ ad victimã: z sctifica eos ĩ die occisionis. Usq̃q̃ lugebit tra: z herba oĩs regiõis siccabit̃ ꝓp malicia habitantiũ ĩ ea: Cõsumptũ ẽ aial z volucre: qm̃ dixerũt nõ videbit nouissima nr̃a. Si cum peditibꝫ currẽs laborasti: qõ ꝯtendẽ poteris cũ eq̃s: Cũ aũ in tra pacis secur⁹ fueris: qđ facies i superbia iordanis: Nã et frẽs tui et domus ptis tui. eciã ipi pugnerũt aduersum te: et clamauerũt post te plena voce. Ne credas eis: cũ locuti fuerĩt tibi bona. Reliq̃ domũ meam: dimisi hẽditatẽ meã. Dedi dilectã aiam meã ĩ manũ inimicoz ei⁹: factã ẽ mihi hẽditas mea q̃si leo ĩ silua. Dedit ptẽ me vocẽ: ideo odiui eã. Nũq̃d auis discoloz hẽditas mea mihi: Nũq̃d auis tincta p totũ: Venite congregamĩ omnes bestie tre: ꝓperate ad deuorãduz. Pastores mlti demoliti sũt vineã meã: conculcauerũt ptẽ meã. Dederũt porcionẽz meã desiderabilẽ ĩ desertũ solitudis: posuerũt eã ĩ dissipationẽz: luxitq̃ sup me. Desolatione desolata ẽ omis tra: qz null⁹ ẽ q̃ recogitet corde. Sup oĩes vias deserti venerũt oĩes vastatores. qz gladi⁹ dñi devorauit ab extremo tre vsq̃ ad extremũ ei⁹. Nõ est pax vniuerse carni. Seiauerũt triticũ z spinas messuerũt: hẽditatẽ acceperũt: z ñ ꝓderit. Cõfundemĩ a fructibꝫ vr̃is: ꝓpter irã furoris dñi. Hec dicit dñs aduersus oĩes vicinos meos pessimos: q̃ tãgũt hẽditatẽz quã distribui ꝓplo meo isrl'. Ecce ego euellam eos de tra eoz: z domũ iuda euellã de medio eoz. Et cũ euulsero eos conuertar z miserebor eorũ: z reducã eos vir ad hẽditatẽ suã: z vir ĩ terrã suã. Et erit: si eruditi didicerĩt vias ꝓpli mei vt iurent in noie meo viuit dñs. sicut docuerũt ꝓplm meũ iurare in baal: edificabunt̃ in medio ꝓpli mei. Qđ si non audierint: euellaz gentẽ illam euulsione et perditione ait dñs. Capitulum .XIII.

Hec dicit dñs ad me. Vade z possidete tibi lumbare lineum: et pones illud sup lumbos tuos: et in aquã non inferes illud. Et possedi lũbare iuxta verbuz dñi: et posui circa lumbos meos. Et factus est sermo dñi ad me secundo dicẽs. Tolle lũbare qđ possedisti qđ est circa

lumbos tuos: ⁊ surgẽs vade ad eufratẽ: ⁊ absc̃ōde ibi illud ī foramīe petre. Et abij et absc̃ōdi illud ī eufratẽ: sicut p̄cepat mihi dñs. Et factuz ē post dies plurimos: dixit dñs ad me. Surge ⁊ vade ad eufratē ⁊ tolle inde lūbare qd̄ p̄cepi tibi vt absconderes illud ibi. Et abij ad eufratẽ: et fodi ⁊ tuli lūbare ꝺ loco vbi absconderā illud. Et ecce ꝓputruerat lūbare: ita vt nulli vsui aptuz eēt. Et factū est v̄bū dñi ad me dicēs. Hec dicit dñs. Sic putrescé faciā supbiā iuda. ⁊ supbiā hirl'm multā: pplm istū pessimū. q̄ nolūt audire v̄ba mea. ⁊ ābulant ī p̄uitate cordis sui: abierūtq̄ post deos alienos vt ꝑuirēt eis ⁊ adorarēt eos. Et erūt sicut lūbaé istud: qd̄ nulli vsui aptū ē. Sicut eī adhēt lūbare ad lūbos viri sic agglutinaui mihi oēz domū isrl' ⁊ omnez domū iuda dicit dñs vt eēnt mihi ī pplm ⁊ ī nomē ⁊ ī laudē ⁊ in gl'iaz: ⁊ nō audierūt. Dices g̃ ad eos ſmonē istū. Hec dicit dñs deus isrl'. Oīs lagūcula iplebit vino. Et dicēt ad te. Nūq̄d ignꝝ q̄ oīs laguncula īplebit vino: Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Ecce ego īplebo omnes habitatores ẽre huius et reges q̄ sedent de stirpe dauid sup thronū eiꝰ. ⁊ sacerdotes et pphas ⁊ omnes hītatores hirl'm ebrietate: ⁊ dispdam eos vir a frē suo: et pres ⁊ filios pter ait dñs. Nō pcaz ⁊ ñ ꝯcedaz: neq̄ miserebor vt nō dispdaz eos. Audite ⁊ auribus ꝑcipite: nolite eleuari: q̄ dñs locutus est. Date dño deo vō gl'iam antq̄ ꝯtenebrescat: ⁊ antq̄ offendāt pedes vr̄i ad mōtes caligiosos. Expectabitis lucē: ⁊ ponet eā in vmbrā mortis. ⁊ ī caliginē. Qd̄si hoc nō audieritis: in abscondito plorabit aīa mea a facie supbie. Plorās plorabit et deducet oculꝰ me⁹ lacrimā: q̄ captus ē grex dñi. Dic regi ⁊ dñatrici. Humiliamī: sedete in ẽra qm̄ descēdet de capite vr̄o corona glie vr̄e. Ciuitates austri clause sunt: ⁊ nō est q̄ apiat. Trāslata est oīs iuda trāsmigratione pfecta. Leuate oculos vr̄os ⁊ videte q̄ venitis ab aquilone. Vbi ē grex q̄ datꝰ ē tibi: pecus inclitū tuū: Quid dices cū visitauerit te: Tu eī docuisti eos aduersū te: et erudisti ī caput tuū. Nūquid nō dolores apprehenderūt te q̃si mulierē ꝑturientē: Qd̄ si dixeris in corde tuo. q̃re venerunt mihi hec: pp̄ter multitudinē iniq̄tatis tue reuelata sūt verecūdiora tua: pollute sūt plante

tue. Si mutare pt̄ ethiops pellem suā aut pardꝰ varietates suas: ⁊ vos potēritis bñ facé cū didiceritis malū. Et dissēinabo eos q̃si stipulā q̄ vēto raptaī ī deserto. Hec sors tua plq̄ mēsure tue a me dicit dñs: q̄ oblita es mei ⁊ ꝓfisa es ī mendacō. Vñ ⁊ ego nudaui femora tua ꝑ faciē tuā: ⁊ apparuit ignominia tua: adulteria tua et hinnitus tuꝰ ⁊ scelus fornicatōis tue. Super colles in agro vidi aboīnatões tuas. Ve tibi hirl'm non mūdaberis post me. Vsq̄q̄ adhuc.

Erbū dñi qd̄ factū .Ca. XIIII.
ē ad hieremiaz de ſmonibꝰ siccitatis. Luxit iudea: et porte eius corruerūt ⁊ obscurate sunt in terra: ⁊ clamor hierusalē ascendit. Maiores miserūt minores suos ad aquā. venerūt ad hauriendū. Non inuenerūt aquā: reportauerūt vasa sua vacua. Confusi sunt ⁊ afflicti: ⁊ operuerunt capita sua ꝓpter terre vastitatem: q̄ nō venit pluuia ī terrā. Confusi sūt agricole: operuerūt capita sua. Nam ⁊ cerua ī agro pepit et reliquit q̄ nō erat herba: et onagri stetērūt in rupibꝰ. Traxerūt ventū q̃si draconeꝫ: defecerūt oculi eoꝝ q̄ ñ erat herba. Si iniq̄tates nr̄e respōderint nob: dñe fac ꝓpter nomē tuum: q̄m̃ multe sunt auersiones nr̄e. Tibi peccauim⁹ expectatō isrl'. saluatoꝛ nr̄ī in tpe tribulatōis. Quare q̃si colonus futurus es ī terra: ⁊ q̃si viatoꝛ declinās ad manendū: Quare futurus es velut vir vag⁹: ⁊ fortis q̄ non pt̄ saluare: Tu aī in nob es dñe: ⁊ nomē tuū īuocatū est sup nos: ne delinq̄s nos. Hec dicit dñs pplo huic q̄ dilexit mouē pedes suos ⁊ non q̄euit: et dño nō placuit. Nunc recordabit iniq̄tatū eoꝝ: et visitabit pcta eoꝝ. Et dixit dñs ad me. Noli orare ꝓ pplo isto ī bonū. Cū ieiunauerit nō exaudiā p̄ces eoꝝ: etsi obtulerint holocaustomata ⁊ victimas nō suscipiam ea: qm̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste ego ꝯsumam eos. Et dixi. A a a dñe deꝰ. Prophete dicūt eis. Nō videbitis gladiū. et fames nō erit in vob: sꝫ pacē veram dabit vob in loco isto. Et dixit dñs ad me. Falso pphete vaticinant̄ in nomīe meo. Nō misi eos: et non p̄cepi eis: neq̄ locutus sum ad eos. Visionē mendacē ⁊ diuinatōz fraudulentā ⁊ seductōez cordis sui pphetant vob. Idcirco hec dicit dñs de pphetis q̄ pphetāt ī noīe meo q̄s ego ñ misi: dicētes gladi⁹ et

fames nō erit in ẽra hac. In gladio et fame ꝯsumẽt ꝓphe illi: et ꝓphẽ qbo ꝓphauerũt eẽt ꝓiecti ī vijs birl'm p̄ fame ꝛ gladio: ꝛ ñ erit q̄ sepeliat eos ipi ꝛ vxores eoꝝ ꝛ filij ꝛ filie eoꝝ: et effundã sup eos malũ suũ. Et dices ad eos ꝟbũ istud. Deducãt oculi mei lacrimas p noctẽ ꝛ diẽ ꝛ ñ taceãt: qm̄ ꝯtri tõe magꝝ ꝯtrita ẽ ꝟgo filia ꝓphẽ mei: plaga pessima vehemẽt. Si egressus fuero ad agros ecce occisi gladio: etsi ītroiero ī ciuitatẽ ecce attenuati fame. Prophetaq; ꝛ sacerdos abiert in ẽrã quã ignorabãt. Nunq̄d piciens abiecisti iudam: aut sꝟon abominata est aĩa tua? Quare g̃ ꝓcussisti nos ita: vt nulla sit sanitas? Expectauim? pacẽ ꝛ nō ẽ bonũ: ꝛ tp̄us curatõuis et ecce ẽbatio. Cognuimus dñe impietates nrãs: iniq̃tates p̄m nr̄oꝝ q; peccauim? tibi. Ne des nos ī obprobriũ ꝓpt̄ nomẽ tuũ: neq; facias nob ꝯtumeliaz. Memij gl'ie tue recordare: ne irritũ facias fedus tuũ nobiscũ. Nũq̄d sũt ī sculptilibo gentiũ q; pluãt: aut celi pñt dare ymbres nisi tu volueris? Nõne tu es dñs deus nr̄ quẽ expectauim? Tu em̄ fecisti oĩa hec.

Capitulum. XV.

ET dixit dominus ad me. Si stetẽrint moyses ꝛ samuel coraã me: nõ est aĩa mea ad pl'm istũ. Eice illos a facie mea: ꝛ egrediantẽ. Qd̄ si dixerint ad te quo egrediemur: dices ad eos. Hec dicit dñs. Qui ad mortẽ ad mortez. ꝛ q; ad gladiũ ad gladiũ: et q; ad famẽ ad famẽ. ꝛ qui ad captiuitatẽ ad captiuitatẽ. Et visitabo sup eos q̃tuor species dicit dñs. Gladium ad occisionẽ. ꝛ canes ad lacerandũ: et volatilia celi ꝛ bestias terre ad deuorandũ et dissipandũ: ꝛ dabo eos ī feruorẽ vniuersis regnis ẽre ꝓpt̄ manassen filiũ ezechie regis iuda sup oĩbo q̄ fecit ī birl'm. Quis em̄ miserebit̃ tui birl'm? Aut q̄s ꝯristabit̃ p te? Aut q̄s ibit ad rogandũ pro pace tua? Tu reliq̄sti me dicit dñs: retrorsum abisti. Et extendã manũ meã sup te: ꝛ interficiã te. Laboraui rogãs. Et dispergaz eos vẽtilabra ī portis terre. Interfeci et dispdidi pl'm meũ: ettñ a vijs suis nõ sũt reuersi. Multiplicate sũt mihi vidue eius: sup harenaz maris. Induxi eis sup mr̃ez adolescentis vastatorem meridie: misi sup ciuitates repente ẽrorẽ. Infirmata est q̄ pepit septez: defecit aĩa eius. Occidit ei sol cũ adhuc eẽt dies: ꝯfusa ẽ ꝛ erubuit. Et residuos eo? in gladiũ dabo in ꝯspectu inimicoꝝ eoꝝ ait dñs deus. Ue mihi mr̃ mea. Quaẽ genuisti me virꝝ rixe: virꝝ discordie ī vniersa ẽra? Nõ feneraui: nec fenerauit mihi q̃sqũ. Oes maledicũt mihi dicit dñs. Si nõ reliquie tue ī bonũ: si ñ occurrerit tibi ī tpe afflictõis: ꝛ ī tpe tribulatõis aduersũ inimicũ. Nũq̄d federabit̃ ferꝝ ferro ab aq̃lone ꝛ es? Diuicias tuas ꝛ thesauros tuos ī direptionẽ dabo g̃tis in oĩbo pct̃is tuis: ꝛ in oĩbo t̃minis tuis. Et adducã inimicos tuos de ẽra quã nescis: qr ignis succẽsus ẽ ī furore meo: ꝛ sup vos ardebit. Tu scis dñe: recordaẽ mei ꝛ visita me: ꝛ tuere me ab hijs q; p̄sequunt̃ me. Noli in pacia tua suscipe me. Scito q̄m̄ sustinui p te obprobriũ. Inuẽti sũt ꝟmones tui: ꝛ ꝯmedi eos. Et fct̃m est mihi ꝟbũ tuũ ī gaudiũ et ī leticiã cordis mei: q̄m̄ inuocatũ ẽ nomẽ tuũ sup me. dñs de? exercituũ. Nõ sedi ī ꝯsilio ludentiũ: ꝛ gliatus sũ a facie man? tue. Dolus sederaz: q̄m̄ amaritudie repleti me. Quaẽ factus ẽ dolor me? ꝑpetu?: et plaga mea desperabilis? Renuit curari. Facta est mihi q̃si mẽdaciũ aq̃ infidẽliũ. Propt̄ hoc hec dicit dñs. Si ꝯuertẽris ꝯuertã te. ꝛ añ faciẽ meã stabis: ꝛ si sepaueris ꝑciosũ a vili. q̃si os meũ eris. Cõuertent̃ ipi ad te: ꝛ tu nõ ꝯuertẽris ad eos. Et dabo te pl'o huic ī murꝝ ereũ fortẽ: ꝛ bellabũt aduersũ te et nõ p̄ualebũt: qr ego tecũ sum vt saluẽ te et eruã te dicit dñs. Et liberabo te de manu pessimoꝝ: ꝛ redimã te de mãu fortiũ.

Ca. XVI.

ET fct̃m est verbũ dñi ad me dicẽs. Nõ accipies vxorẽ: ꝛ nõ erunt tibi filij et filie in loco isto. Quia hec dicit dñs sup filios ꝛ filias q; genuerãt̃ in loco isto: ꝛ sup mr̃es eoꝝ q; genuerũt eos ꝛ sup pr̃es eoꝝ de q̃ꝝ stirpe sũt nati ī ẽra hac. Mortibo egrotatõnũ morient̃. Nõ plangent̃ et nõ sepelient̃. in sterq̃liniũ sup faciẽ ẽre erũt. Et gladio ꝛ fame ꝯsumẽtur: ꝛ erit cadauer eoꝝ ī escaz volatilibus celi ꝛ bestijs ẽre. Hec eĩ dicit dñs. Ne ingrediaris domũ ꝯuiuij neq; vadas ad plãgẽdum: neq; ꝯsoleris eos qr abstuli pacẽ meam a pl'o isto dicit dñs: misericordiam et miserationes. Et morient̃ grandes ꝛ pui ī ẽra ista: nõ sepelient̃ neq; plangent̃: ꝛ ñ se incidẽt neq; caluiciũ fiet p eis. Et ñ frangẽt

int eos lugẽti panẽ ab ꝓlolandũ ſup mor-
tuo:ꝙ nõ dabũt eis potũ calicis ad ꝓſolã-
dũ ſup pẽ ſuo ꝙ mẽe. Et domũ ꝓuiuĳ ñ in-
grediaris vt ſeteas cũ eis ꝙ ꝓmedas et bi-
bas:qꝛ hec dicit dñs exercituũ dẽ⁹ iſrl'. Ec-
ce ego auferã de loco iſto ĩ oculis vẽis ꝙ in
diebꝫ vẽis vocẽ gaudĳ et vocẽ leticie: vocẽ
ſpõſi ꝙ vocẽ ſpõſe. Et cuꝫ ãnũciaueris ꝓpl'o
huic oĩa ꝺba hec ꝙ dixerĩt tibi. q̃re locut⁹
ẽ dñs ſup nos oẽ maluꝫ grãde iſtud. q̃ nr̃a
iniq̃tas ꝙ qꝺ pcẽm nr̃m qꝺ peccauim⁹ dño
deo nr̃o:dices ad eos. Quia ꝺeliqueſt me
pies vĩ ait dñs:ꝙ abieſt pt⁹ deos alienos
ꝙ ſeruerũt eis.ꝙ adꝛauerũt eos:ꝙ me ꝺeliq̃-
rũt ꝙ legẽ meã ñ cuſtodieſt. Ꝺꝫ ꝙ vos pe-
ius opati eſtis q̃ pies vĩ. Ecce eĩ ãbulat
vnuſq̃ſq; p⁹ ꝓuitatẽ cordis ſui mali:vt me
nõ audiat. Et eiciã vos de t̃ra hac in t̃raꝫ
quã igꝛatis vos ꝙ pies vĩ:et ſeruietis ibi
ꝺijs alienis die ac nocte q̃ nõ dabũt vob̃ re-
q̃ez. Propt̃ea ecce dies veniẽt dicit dñs:et
ñ diceť vlť viuit dñs q̃ eduxit filios iſrl' ꝺ
t̃ra egipti. ſꝫ viuit dñs q̃ eduxit filios iſrl'
de t̃ra aq̃lonis. ꝙ ꝺ vniuerſ̃ t̃ris ad q̃s eieci
illos:ꝙ reducã eos ĩ t̃raꝫ ſuã quã dedi pr̃ĩ-
bus eoꝝ. Ecce ego mittã piſcatoꝛes ml'tos
dicit dñs:ꝙ piſcabũť eos. Et poſt hec mit-
tã eis ml'tos venatoꝛes ꝙ venabunť eos de
omi mõte ꝙ de omi colle ꝙ de cauernis pe-
traꝝ:qꝛ oculi mei ſup omes vias eoꝝ. Nõ
ſũt abſcondite a facie mea:et ñ fuit occul-
tata iniq̃tas eoꝝ ab oculꝫ meis. Et reddaꝫ
ꝓmũ duplices iniq̃tates ꝙ pcta eoꝝ:qꝛ cõ-
taĩnaueť t̃raꝫ meã in moꝛticinis ÿdoloꝝ
suoꝝ:ꝙ aboĩnatõibꝫ suis ĩpleuerũt hẽdita-
teꝫ meã. ꝺne fortitudo mea ꝙ robuꝛ meũ:
et refugiũ meũ in die tribulatõnis. Ad te
gẽtes veniẽt ab extremis t̃re ꝙ dicẽt. Vere
mẽdaciũ poſſederũt pies nr̃i: vanitatẽ que
eis ñ ꝓfuit. Nunq̃d faciet ſibi hõ deos:Et
ipi nõ ſũt ꝺij. Ideirco ecce ego oſtendã eis
ꝓ vicẽ hãc:oſtendã eis manũ meã ꝙ ꝺticez
meã:et ſcient qꝛ nomẽ mihi dñs

Capi. XVII.

Peccatũ iuda ſcriptũ eſt
ſtilo ferreo in vngue adamãtino:
exaratũ ſup latitudinẽ cordis eo-
rũ:ꝙ i cornibꝫ araꝝ eoꝝ. Cũ recordati fue-
rint filĳ eoꝝ araꝝ ſuaꝝ ꝙ lucoꝝ ſuoꝝ lig-
rũq; frõdentiuꝫ ĩ mõtibꝫ excelſis ſacrificã-
tes ĩ agro:fortitudinẽ tuaꝫ et oẽs theſau-
ros tuos ĩ direptõeꝫ dabo:excelſa tua ꝓp̃

pcta ĩ vniuerſ̃ finibꝫ tuis. Et relinq̃ris ſo-
la ab hẽditate tua quã dedi tibi:ꝙ ſeruire te
faciã inimicis tuis in t̃ra quã igꝛas. Quĩ
ignẽ ſuccẽdiſti ĩ furoꝛe meo: vſq; ĩeternuꝫ
ardebit. Hec dicit dñs. maledict⁹ hõ q̃ ꝓfi-
dit in hoĩe:ꝙ ponit carnẽ bꝛachiũ ſuũ:ꝙ a
dño recedit coꝛ eius. Erit emĩ q̃ſi miꝛice in
deſerto:ꝙ ñ videbit cũ venerit bonũ:ſꝫ ha-
bitabit ĩ ſiccitate in deſerto in t̃ra ſalſugi-
nis et inhabitabili. Ḃñdictus vir q̃ confi-
dit in dño:et erit dñs fiducia eius. et erit
q̃ſi lignuꝫ qꝺ tranſplantať ſup aq̃s:qꝺ ad
humoꝛẽ mittit radices ſuas:et nõ timebit
cũ venerit eſtus. Et erit foliũ eiꝰ viride:ꝙ
in tpe ſiccitatis nõ erit ſolicitũ:nec aliq̃n
deſinet facere fructũ. Prauuꝫ eſt coꝛ hoĩs
et ĩſcrutabile. Quis ꝓgſcet illud:Ego dñs
ſcrutãs coꝛ et ꝓbans renes:q̃ do vnicuiq;
iuxta viã ſuã:ꝙ iuxta fructũ adĩuentionũ
ſuaꝝ. Perdiꝛ fouit que nõ pepit. Fecit di-
uicias ꝙ non in iudicio. In dimidio dieꝝ
suoꝝ delinq̃t eas:ꝙ ĩ nouiſſimo ſuo erit ĩ-
ſipiẽs. Soliũ gl'ie altitudĩs a pncipio:lo-
cus ſctificationis nr̃e expectatõ iſrl'. Dne
omes q̃ te delinquũt ꝓfundent̃:recedẽtes
a te in t̃ra ſcribent̃:qm̃ dereliqueſt venaꝫ
aq̃ꝝ viuentiũ dñm. Sana me dne ꝙ ſana-
boꝛ:ſaluum me fac ꝙ ſaluus eroꝛ:qm̃ laus
mea tu es. Ecce ipi dicũt ad me: vbi ẽ ver-
bũ dñi:veniat. Et ego nõ ſũ turbatus te
paſtoꝛẽ ſequẽs:ꝙ diem hoĩs nõ deſideraui.
Tu ſcis q̃ egreſſuꝫ ẽ de labĳs meis:rect̃m ĩ
ꝓſpectu tuo fuit. Nõ ſis mihi tu formidini
ſpes mea tu ĩ die afflictõis. Cõfundant̃ q̃
me ꝓſequũt̃ ꝙ nõ ꝓfundar ego:paueãt il-
li:ꝙ nõ paueã ego. Induc ſup eos diẽ affli
ctõis:ꝙ duplici ꝓtritõne ꝓtere eos. Hec di-
cit dñs ad me. Vade et ſta in poꝛta filioꝛũ
pl'i tui p quã ĩgrediũť reges iuda. ꝙ egre-
diunť:ꝙ in cũctis poꝛtis hirl'm:ꝙ dices ad
eos. Audite vbũ dñi reges iuda. ꝙ oĩs iu-
dea cũctiq; hĩtatoꝛes hirl'm:q̃ ĩgredimi ꝓ
poꝛtas iſtas. Hec dicit dñs. Cuſtodite aĩas
vr̃as:ꝙ nolite poꝛtaꝫ pondera ĩ die ſabba-
ti. nec ĩferatis ꝓ poꝛtas hirl'm:ꝙ nolite ei-
cẽ onera de domibꝫ vr̃is ĩ die ſabbati ꝙ omẽ
op⁹ ñ facietis. Sctificate diẽ ſabbti ſicut
ꝑcepi pr̃ibꝫ vr̃is. Et nõ audieť nec ĩclina-
ueť aurẽ ſuã:ſꝫ ĩduraueť ceruicẽ ſuã ne
audirẽt me:ꝙ ne accipẽt diſciplinã. Et erit
ſi audieritis me dicit dñs. vt nõ inferatis

onera p portas ciuitatis hui? ī die sabbati ⁊ si sc̄tificaueritis die sabbati ne faciatis ī ea oñe op? :īgredienē p portas ciuitatis hui? reges ⁊ pncipes sedētes sup soliū dauid.⁊ ascendētes ī curribꝫ ⁊ eqs ipi ⁊ pnci-pes eoꝝ viri iuda ⁊ hītatores hirl'm:⁊ habitabit ciuitas hec ī sempit̄nū. Et venīēt de ciuitatibꝫ iuda ī circuitu hirl'm ⁊ ꝺ ̄ra beniamin ⁊ de cāpestribꝫ ⁊ de mōtuosis et ab austro portātes olocaustū ⁊ victimā et sacrificiū ⁊ thus:⁊ inferēt oblatōz ī domū dn̄i. Si aī nō audieritis me vt sc̄tificetis die sabbati ⁊ ne portetis on? et ne īferatis p portas hirl'm ī die sabbati:succēdā ignē ī portis ei? ⁊ devorabit domos hirl'm:⁊ nō extinguet̄.

Capitulum.XVIII.

Verbū qꝺ fc̄m ē ad hieremiā a domino dicēs.Surge et descēde ī domū figuli:⁊ ibi audies verba mea. Et descēdi ī domū figuli:⁊ ecce ipe faciebat op? sup rotā:⁊ dissipatū ē vas qꝺ ipe faciebat e luto maibꝫ suis.Cōuersusq fecit illud vas altez:sicut placuerat ī ocul'ei? vt facēt.Et fc̄m ē ꝺbū dn̄i ad me dicēs. Nūq̄ sicut figul? iste nō potero vob facē domus isrl' ait dn̄s:Ecce sicut lutū in maibꝫ figuli:sic et domus isrl'in manu mea.Repēte loq̄r aduersū gētē ⁊ aduersus regnū: vt eradicē et destruā ⁊ disperdaz illud. Si pn̄iaz egerit gēs illa a malo suo qꝺ locut? sū aduersus eā.agā ⁊ ego pn̄iaz sup malo qꝺ cogitaui vt facerē ei:subito loq̄r de gēte ⁊ regno:vt edificē ⁊ plātez illud.Si fecerit malū ī oculis meis vt n̄ audiat vocē meā:pn̄iaz agaz sup bono qꝺ locut? sū vt facerē ei.Nūc ḡ ꝺic viro iuda et hītatoribꝫ hirl'm dicēs.Hec dicit dn̄s.Ecce ego fingo p̄ vos malū:⁊ cogito p̄ vos cogitatōez . Reuertat̄ vnusq̄sq a via sua mala:⁊ dirigite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a. Qui dixerūt . Desperauim?.Post cogitatōes nr̄as ibim?: et vnusq̄sq p̄ ̄ pulsatez cordis sui mali faciem?. Ideo hec dicit dn̄s. Interrogate gētes . Quis audiuit talia horribilia:q̄ fecit nimis ꝺgo isrl'. Nūq̄ deficiet de pet̄ agri nix libani:aut euelli pn̄t aq̄ erūpentes frigide et defluētes:Quia oblitus ē mei p̄ls me?. frustra libātes ⁊ īpingentes ī vijs suis.⁊ ī semitis seculi:vt ābularent p eas ī itinere nō tritꝫ:vt fieret ̄ra eoꝝ ī desolatōz et in sibilū sempit̄nū.Oīs eñ q̄ pterierit p eam obstupescet:⁊ mouebit caput suuz. Sicut vent? vrēs dispgaz eos coram inimicis:dorsū et nō faciē oñdaz eis ī die pditōis eoꝝ. Qui dixer̄t. Venite ⁊ cogitemus p̄ hieremiā cogitatōes.Nō ei pibit lex a sacerdote:neq; p̄siliuz a sapiēte:nec ̄mo a ꝓpha. Venite ⁊ percuciam? eū lingua:⁊ n̄ attendamus ad vniuersos ̄mones ei?. Attēde dn̄e ad me:⁊ audi vocem aduersarioꝝ meoꝝ. Nūq̄d reddit̄ p bono malū:q; foderūt foueam aīe mee:Recordare q̄ steterim ī ꝓspectu tuo vt loq̄rer pro eis bonū:⁊ auertere īdign̄tōz tuā ab eis. Propea da filios eoꝝ ī famē:⁊ deduc eos ī mā? gladij.Fiāt vxores eoꝝ absq; liberis ⁊ vidue:⁊ viri eaꝝ interficiāt̄ morte . Juuenes eoꝝ ꝓfodiāt̄ gladio in plio:audiat̄ clamor de domibꝫ eoꝝ. Adduces ei sup eos latronē repēte:q; foderūt foueā vt capent me:⁊ laqos abscōderūt pedibꝫ meis. Tu aī dn̄e scis oīe ꝓsiliū eoꝝ aduersuz me ī mortē. Ne ꝓpicieris iniq̄tati eoꝝ:et pc̄m eoꝝ a facie tua non deleat̄.Fiāt corruētes ī ꝓspectu tuo:ī tpe furoris tui abutere eis.

Capi.XIX.

Hec dicit dn̄s.Vade et accipe lagūculā figuli testeam a seniorib ꝓpli ⁊ a senioribꝫ sacerdotū:⁊ egredere ad vallē filioꝝ ennon q̄ est iuxta introitū portē fictilis:et p̄dicabis ibi ꝺba q̄ ego loquor ad te et dices. Audite verbū dn̄i reges iuda:⁊ hītatores hirl'm. Hec dicit dn̄s exercituū deus isrl'.Ecce ego inducā afflictōez sup locū istū.ita vt oīs q̄ audierit illaz timeāt aures ei? eoꝝ deliquerit me.et alienū fecerit locū istū:etq; libauerūt ī eo dijs alienis q̄s nescierūt ipi et p̄es eoꝝ et reges iuda:⁊ repleuerūt locū istū sanguine innocentū:⁊ edificauerūt excelsa baalim ad ꝓburendos filios suos igni ī olocaustū q̄ nō precepi:nec locut? sum nec ascenderit in cor meū. Propterea ecce dies veniēt dicit dn̄s:et nō vocabit̄ amplius locus iste thophet ⁊ vallis filij ennon:sz vallis occisionis.Et dissipabo ꝓsiliū iuda ⁊ hirl'm in loco isto:et subuertaz eos gladio in ꝓspectu inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in manu querentium aīas eoꝝ:et dabo cadauera eorū escas volatilibꝫ celi ⁊ bestijs terre.⁊ ponā ciuitatez hanc ī stupor̄ et ī sibilum.Oīs q̄ preterierit p eā obstupescet:⁊ sibilabit sup vniuersa plaga ei?. Et cibabo eos carnibꝫ filioꝝ

suoꝝ ⁊ carnibꝫ filiaꝝ suaꝝ: ⁊ vnusq̄sq̄ car
nem amici sui ꝓmedet ī obsidione ⁊ in an-
gustia in q̄ ꝓcludent eos inimici eoꝝ: et q̄
querūt aīas eoꝝ. Et ꝓeres lagūculam in
oculis viroꝝ q̄ ibunt tecū: ⁊ dices ad eos.
Hec dicit dñs exercituū. Sic ꝓteraz ꝑ̄m
istū ⁊ ciuitatē istā sicut ꝓterīt vas figuli
qđ ñ pt̄ vlt̄ restaurari. Et ī thophet sepeli
ēt: eoq̄ ñ sit alius locꝰ ad sepeliendū. Sic
faciā loco huic ait dñs ⁊ habitatoribꝫ eiꝰ:
vt ponā ciuitatē istā sicut thophet. Et erūt
domus birl'm et domꝰ regū iuda sicut locꝰ
thophet īmūde: oēs domꝰ in q̄ꝝ domatibꝫ
sacrificaueūt omī milicie celi: et libauerūt
libaīa dijs alienis. Venit aūt hieremias de
thophet q̄ miserat eū dñs ad ꝑ̄phandum: et
stetit ī atrio domus dñi: ⁊ dixit ad oēm po-
pulū. Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl'. Ecce
ego inducā sup ciuitatē hanc ⁊ sup oēs vr
bes eiꝰ vniuersa mala q̄ locutꝰ sum aduer-
sū eaz: qm̄ īdurauerūt ceruicē suā vt ñ au-
dirēt ſmones meos. Capi. XX.

ET audiuit phassur filius emmer
sacerdos q̄ ꝓstitutus erat ꝑnceps ī
domo dñi hieremiam ꝓphetantem
ſmones istos: ⁊ ꝑcussit phassur hieremiaz
prophetā: ⁊ misit eū in neruum qđ erat in
porta beniamin supiorī ī domo dñi. Cumq̄
illuxisset in crastinū eduxit phassur hiere-
miā de neruo: ⁊ dixit ad eū hieremias. Nō
phassur vocauit dñs nomē tuū sed pauo-
rem vndiq̄: qr hec dicit dñs. Ecce ego da-
bo te ī pauorē ⁊ oēs amicos tuos et cor-
ruēt gladio inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ oculi tui vi-
debūt. Et oēm iudā dabo ī manu regis ba-
bilonis: ⁊ trducet eos ī babilonē: ⁊ ꝑcuciet
eos gladio. Et dabo vniuersā substanciaz
ciuitatis huiꝰ. ⁊ oēm laborē eiꝰ oīmodaq̄ ꝑciū
⁊ cūctos thesauros regū iuda dabo ī mānu
inimicoꝝ eoꝝ: ⁊ diripient eos et tollent: et
ducent ī babilonē. Tu aūt phassur ⁊ oēs
habitatores domꝰ tue ibitis ī captiuitatē:
et in babilonē venies et ibi morieris: ibiq̄
sepelieris tu ⁊ oēs amici tui q̄bꝫ ꝓphetā-
sti mendaciū. Seduxisti me dñe ⁊ seductꝰ
sum: fortior me fuisti ⁊ inualuisti. Factus
sum ī derisum tota die. Oēs subsānabāt
me qr iam olim loq̄r vociferās: iniq̄tatē ⁊
vastitatē clamito. Et fct̄s ē mihi ſmo dñi
in obprobriū ⁊ in derisuz tota die. Et dixi.
Nō recordabor eius: neq̄ loq̄r vlt̄ in noīe
illius. Et factꝰ est ī corde meo q̄si ignis ex-
estuās. claususq̄ ī ossibꝫ meis. ⁊ defeci fer-
re nō sustinēs. Audiui eī ꝓtumelias mul-
toꝝ ⁊ ṫroreꝫ ī circuitu ꝑseqūmini ⁊ ꝑsequa-
mur eū: ab oībꝫ viris q̄ erant pacifici mei
⁊ custodiētes latus meū. Si q̄ mō decipiaṫ
et p̄ualeam⁹ aduersus eū: ⁊ ꝓseqūmur vltōꝫ
ex eo. Dñs aūt mecū est q̄si bellatoꝛ fortis:
idcirco q̄ ꝑsequūt̄ me cadēt ⁊ infirmi erūt ⁊
ꝓfūdent̄ vehemēt̄: qr ñ intellexerūt obpro-
brium sempiternū qđ nunq̄ delebit̄. Et tu
dñe exercituū ꝓbatoꝛ iusti q̄ vides renes ⁊
corꝛ: videaz q̄so vltōꝫ tuā ex eis. Tibi eī re-
uelaui causaz meā. Cantate dño laudate
dñm: qr liberauit aīaz paupis de mānu ma-
loꝝ. Maledicta dies in q̄ natꝰ sum: dies in
q̄ peperit me mr̄ mea nō sit bñdicta. Male-
dictus vir q̄ annūciauit p̄ri meo dicēs na-
tus ē tibi puer masculꝰ: et q̄si gaudio leti-
ficauit eū. Sit hō ille vt sunt ciuitates q̄s
subuertit dñs: ⁊ non penituit eū. Audiat
clamorē mane et vlulatuz in tpe meridia-
no: qr nō me intfecit a vulua vt fieret mi-
hi mr̄ mea sepulcr̄: et vulua eius ꝓceptus
eternus. Quare de vulua egressus sum vt
viderem laborē ⁊ doloreꝫ: ⁊ ꝓsumerent̄ in
ꝓfusione dies meī? Capitulū. XXI.

VErbuz qđ fct̄m est ad hieremiaz a
dño: qñ misit ad eū rex sedechias
phassur filiū melchie ⁊ sophoniam
filiū maasie sacerdotē dicēs. Introga pro
nobꝫ dñm: qr nabuchodonosoꝛ rex babilo-
nis p̄liat̄ aduersū nos: si forte faciat dñs
nobiscū ſm oīa mirabilia sua et recedat a
nob. Et dixit hieremias ad eos. Sic dice-
tis sedechie. Hec dicit dñs deus isrl'. Ecce
ego ꝓuertā vasa belli q̄ in manibꝫ vr̄is sūt ⁊
q̄bꝫ vos pugnatis aduersū regē babilonis et
chaldeos q̄ obsidēt vos ī circuitu muroꝝ:
⁊ congregabo ea ī medio ciuitatis huiꝰ. ⁊ de-
bellabo ego vos ī manu extēta ⁊ ī brachio
forti ⁊ ī furoꝛe ⁊ ī indign̄acōe ⁊ ī ira grādi: et
ꝑcutiā hītatoꝛes ciuitatis huius. Homines ⁊
bestie pestilēcia magꝝ morient̄. Et post hec
ait dñs. dabo sedechiam regē iuda ⁊ ꝓceres
eius ⁊ ꝑ̄m eius ⁊ q̄ derelicti sūt in hac ci-
uitate a peste ⁊ gladio ⁊ fame ī manu na-
buchodonosoꝛ regis babilonis ⁊ in manu
inimicoꝝ eoꝝ ⁊ ī manu q̄rentiū aīaz eoꝝ:
et ꝑcuciet eos ī ore gladij: ⁊ non mouebit̄
neq̄ ꝑcet nec miserebit̄. Et ad ꝑ̄m hunc

dices. Hec dicit dñs dē. Ecce ego do corā
vob viā vitæ ⁊ viā mortis. Qui hītauerit ī
vrbe hac morief gladio ⁊ fame ⁊ peste: qui
aī egressus fuerit ⁊ trāsfugerit ad chalde-
os q̄ obsidēt vos viuet: ⁊ erit ei aīa sua q̄si
spoliū. Posui eī faciē meā sup ciuitatē hāc
ī malū ⁊ nō ī bonū ait dñs. In mānu regis
babilōis dabif: ⁊ exuret eā igni ⁊ domū re
gis iuda. Audite verbū dñi dom⁹ dauid.
Hec dicit dñs. Judicatæ mane iudiciū ⁊ e-
ruite vi oppressū de manu calūniantis: ne
forte egrediat vt ignis ībiḡtio mea ⁊ suc-
cendat ⁊ ñ sit q̄ extīguat: ꝑ malicīā stu-
dioꝝ vrꝝ. Ecce ego ad te hītatricē vallis
solidæ atq; cāpestris ait dñs: q̄ dicitis q̄s p-
cuciet nos ⁊ q̄s īgredief dom⁹ nrās: ⁊ visi
tabo sup vos iuxta fructus studioꝝ vrꝝ
dicit dñs: ⁊ succendā ignē ī saltu ei⁹ ⁊ de-
uorabit oīa in circuitu ei⁹.

Ca. XXII.

Hec dicit dñs. Descende ī domū re-
gis iuda: ⁊ loq̄ris ibi verbū hoc et
dices. Audi verbū dñi rex iuda q̄
sedes sup soliū dauid: tu ⁊ fui tui et ꝓp̄lus
tuus q̄ ingredimī p portas istas. Hec dicit
dñs. Facite iudiciū ⁊ iusticiā ⁊ liberate vi
oppressū de mānu calūniatoris: ⁊ aduenā et
pupillū ⁊ viduā nolite ꝓtristaē neq; oppri-
matis iniq̄: ⁊ sanguinē īnocentē ne offen-
datis ī loco isto. Si eī facientes feceritis
verbū istud. ingrediēf p portas dom⁹ hui⁹
reges sedētes de genere dauid sup thronū
eius: ⁊ ascendentes currus ⁊ equos: ipi et
fui ⁊ ꝑp̄lus eoꝝ. Oō si ñ audieritis ōbū hoc:
ī memetipo iurauī dicit dñs: q̄ ī solitudi-
nē erit domus hec. Quia hec dicit dñs sup
domum regis iuda. Galaad tu mihi caput
libani. Si ñ posuero te solitudinez: vrbes
ihabitabiles. Et sc̄tificabo sup te ītērficiē-
tē vir ⁊ arma ei⁹: ⁊ succidēt electas cedros
tuas ⁊ p̄cipitabūt in ignē: ⁊ ꝑtrāsibūt gen-
tes mlte p ciuitatem hāc ⁊ dicet vnusq̄sq̄
proximo suo. Quare sic fecit dñs ciuitati
huic grāte: Et rñdebūt. Eoq̄ reliq̄rint pa-
ctū dñi dei sui: ⁊ adorauerīt deos alienos:
⁊ seruiuerīt illis. Nolite flere mortuū: ne-
q̄ lugeatis sup eum fletu. Plangite eū qui
egredif: q̄ ñ reuertet vlf: nec videbit trā
natiuitatis sue. Quia hec dicit dñs ad sel-
lum filiū iosie regē iuda q̄ regnuit p iosia
pē suo q̄ egressus ē de loco isto. Nō reuer
tef huc amplius: sꝫ ī loco ad quē transtuli
eū ibi morief. ⁊ trā istā nō videbit āpli⁹.
Ue q̄ edificat domū suā in iniusticia: ⁊ ce-
nacula sua ñ in iudicio. Amicū suū oppri-
met frustra: ⁊ mercedem nō reddet ei. Qui
dicit edificabo mihi domū latā ⁊ cenacula
spacioſa: q̄ apit sibi fenestras ⁊ facit laq̄a-
ria cedrīa: pīgit q̄ sinopide. Nūq̄d regnabis:
qm̄ ꝓferes te cedro: Pr̄ tu⁹ nunq̄d nō ꝓme
dit et bibit ⁊ fecit iudiciū ⁊ iusticiā: tūc cū
bñ erat ei: Judicauit causas paupis ⁊ ege-
ni ī bonū suū. Nūq̄d nō ideo: q̄ ꝓgnuit me
dicit dñs: Tui vō oculi ⁊ cor ad auariciaz
⁊ ad sanguinē innocētē fundēdū ⁊ ad calū-
niā: ⁊ ad cursū mali opis. Propēea hec di
cit dñs ad ioachim filiū iosie regem iuda.
Nō plāgent eū ve fr̄ ⁊ ve soror: nō ꝓcrepa-
būt ei ve dñe et ve iclite. Sepultura azini
sepelief: putrefact⁹ et piectus exf portas
hirl'm. Ascende libanū ⁊ clama: et ī basan
da vocē tuā ⁊ clama ad trāseūtes: q̄ ꝓtri-
ti sunt oēs amatores tui. Locut⁹ sū ad te ī
abundācia tua: dixisti ñ audiā. Hec ē via
mea ab adolescētia tua: q̄ nō audisti vocē
meā. Oēs pastores tuos pascet vētus: ⁊ a-
matores tui ī captiuitatē ibūt. Et tūc ꝓfū-
deris ⁊ erubesces ab oñi malicia tua: q̄ se-
des ī libano ⁊ nidificas ī cedris. Quō con-
genuisti cū veīssent tibi dolores q̄si dolores
pturiētis: Aliuo ego dicit dñs: q̄ si fuerit
iechonias fili⁹ ioachim regis iuda anul⁹
in mānu dextera mea inde euellā eū. Et da-
bo te in manu q̄rentiū aīaz tuā ⁊ in manu
q̄z tu formidas facie: ⁊ ī mānu nabuchodo-
nosor rḡis babilōis: ⁊ ī mānu chaldæoꝝ. Et
mittā te ⁊ mr̄em tuā q̄ genuit te ī trāz alie-
nā ī q̄ nati nō estis: ibiq̄ moriemī. Et ī t̄-
rā ad quā ipi leuant aīaz suā vt reuertāt
illuc: ⁊ ñ reuertef. Nūq̄d vas fictile atq̄ cō
tritū vir iste iechonias? Nūq̄d vas absq̄ oi
voluptate? Quare abiecti sūt ipsi ⁊ semen
eius: ⁊ piecti ī trāz quā ignorauerūt? Terra
trā trā audi sermonē dñi. Hec dicit dñs.
Scribe virū istū sterilē: virū q̄ in diebus suis
nō ꝓsperabif. Nec eī erit de semine ei⁹ vir
qui sedeat sup soliū dauid: ⁊ potestatē ha-
beat vltra in iuda.

Capitulum. XXIII.

Ve pastoribus: qui dispergunt et
dilacerant gregem pascue mee di-
cit dominus. Ideo hec dicit domi-
nus deus israhel ad pastores qui pascunt
populum meum. Vos dispersistis gregem

meũ ꝙ eiecistis eos:ꝙ nõ visitastis eos. Ec-
ce ego visitabo sup vos maliciam studioꝝ
viꝝ ait dñs. Ecce ego ꝯgregabo reliq̃as
gregis mei de oĩb ẽris ad q̃s eiecero eos
illuc:ꝙ ꝙuertã eos ad rura sua ꝙ crescent ꝙ
mltiplicabũt:ꝙ suscitabo sup eos pastores
ꝙ pascẽt eos. Nõ formidabũt vlẽ ꝙ ñ paue-
bũt:et null9 loq̃reẽ ex numero dicit dñs.
Ecce dies veniunt dicit dominus:et susci-
tabo dauid germẽ iustũ ꝙ regẽbit rex et sa-
piẽs erit:ꝙ faciet iudiciũ ꝙ iusticiã in ẽra.
In diebꝫ illis saluabiẽ iuda:ꝙ isrl̃ hĩtabit
confidẽt. Et hoc ẽ nomẽ qđ vocabũt eũ:dñs
iust9 nr̃. Propt̃ hoc ecce dies veniũt dicit
dñs:ꝙ ñ dicet vlẽ viuit dñs q̃ eduxit filios
isrl̃ de ẽra egipti. Sz viuit dñs q̃ eduxit et
adduxit semẽ dom9 isrl̃ de ẽra aq̃lonis ꝙ de
cũctis ẽris ad q̃s eiecerã eos illuc:ꝙ hĩta-
bũt ĩ ẽra sua. Ad pphas. Cõtritũ ẽ coꝛ meũ
i medio mei:ꝯtremuerũt oĩa ossa mea. Fa-
ctus sũ q̃si vir ebri9:ꝙ q̃si hõ madid9 a vi-
no a facie dñi et a facie vboꝝ scõꝝ ei9:qꝛ
adulteriis repleta ẽ ẽra:qꝛ a facie maledi-
ctõis luxit ẽra:arefacta sũt arua deserti. Fa
ctus ẽ cursus eoꝝ malus:et fortitudo eoꝝ
dissimil̃. Propheta nãq̃ ꝙ sacerdos polluti
sũt:ꝙ ĩ domo mea ĩueni malũ eoꝝ ait dñs
Idcirco via eoꝝ erit q̃si lubricũ ĩ tenebris:
ĩpellenẽ eũ et coꝛruẽt ĩ ea. Afferã eĩ sup
eos mala:annũ visitatõis eoꝝ ait dñs. Et
ĩ pphetis samarie vidi fatuitatẽ:ꝙ pphabãt
in baal:ꝙ decipiebãt pl̃m meuꝫ isrl̃. Et in
pphis hirl̃m vidi sltitudinẽ adulterãtiũ et
itẽr mẽdacij:ꝙ ꝯfortaueẽt man9 pessimoꝝ
vt ñ ꝙuertẽ vnusq̃sq̃ a malicia sua. Facti
sũt mihi oẽs vt sodoma:ꝙ hĩtatores ei9 q̃si
gomoꝛra. Propt̃ea hec dicit dñs exer-
cituũ. Nolite audire vba pphaꝝ q̃ pphe-
tãt vob ꝙ decipiũt vos. Elisionẽ cordis sui
loquunt̃:nõ de oꝛe dñi. Dicũt hijs q̃ blas-
phemãt me locut9 est dñs. pax erit vob:ꝙ
omi q̃ ambulat in ꝓuitate cordis sui dixe-
rũt:nõ veniet sup vos malũ. Quis eĩ af-
fuit ĩ ꝯsilio dñi:ꝙ vidit ꝙ audiuit ꝼmonem
eius:Quis ꝯsiderauit verbũ illius ꝙ audi-
uit:Ecce ẽbo dñice indigẽtõis egredieẽ:et
tẽpestas erũpens sup caput ĩpioꝝ veniet.
Non reuertẽ furoꝛ dñi vsq̃dum faciat:ꝙ
vsq̃dũ ꝯpleat cogitatõꝫ cordis sui. In no-
uissimis diebꝫ itelligetis ꝯsiliũ ei9. Nõ mit
tebã pphas ꝙ ipi currebãt:non loq̃bar ad
eos.ꝙ ipi pphabãt. Si stetissẽt ĩ ꝯsilio meo
et nota fecissent vba mea pl̃o meo:auer-
tissez vtiq̃ eos a via sua mala ꝙ cogitati-
onibꝫ suis pessimis. Putasne de9 e vicino
ego sũ dicit dñs:ꝙ ñ de9 delõge? Si occul-
tabitur vir ĩ abscõditis:Et ego ñ videbo
eũ dicit dñs:Nunq̃d ñ celũ ꝙ ẽrã ego ĩple-
bo ait dñs? Audiui q̃ dixeẽt pphe:pphan-
tes ĩ noĩe meo mendaciũ atꝫ dicẽtes. Dõ-
niaui:sõniaui. Usq̃q̃ istud ẽ ĩ coꝛde pphaꝝ
vaticinãtiũ mẽdaciũ:ꝙ pphãtiũ seductõis
coꝛdis sui? Qui volũt facere vt obliuiscaẽ
pl̃s me9 noĩs mei. ꝓpt̃ sõnia eoꝝ q̃ narrãt
vnusq̃sq̃ ad primũ suũ:sicut obliti sũt pa-
tres eoꝝ noĩs mei ꝓpt̃ baal. Propt̃ea q̃ ha
bet somniũ narret sõniũ:ꝙ q̃ habꝫ ꝼmonẽ
meum loq̃t̃ ꝼmonẽ meũ vere. Quid paleis
ad triticũ dicit dñs? Nũq̃d nõ vba mea sũt
q̃si ignis ait dñs:ꝙ q̃si malle9 ꝯterẽs petrã?
Propt̃ea ecce ego ad pphas ait dñs:q̃ fu-
ranẽ verba mea vnusquisq̃ a primo suo.
Ecce ego ad pphas ait dñs q̃ assumũt lin-
guas suas:ꝙ aiũt dicit dñs. Ecce ego ad p-
phetas sõniãtes mẽdaciũ dicit dñs:q̃ nar
rauerũt ea ꝙ seduxerũt pl̃m meũ in mẽdatio
suo ꝙ in miraculis suis cũ ego nõ misissez
eos.nec mãdassez eis:q̃ nihil ꝓfuerũt pl̃o
huic dicit dñs. Si igit̃ ĩterogauerit de pl̃s
iste vel pphaꝝ aut sacerdos dicẽs. qđ ẽ on9
dñi:dices ad eos. vos estis on9. Proiciaꝫ
quippe vos dicit dñs:ꝙ pphaꝝ ꝙ sacerdos et
pl̃s q̃ dicit onus dñi:visitabo sup virũ il-
luꝫ ꝙ sup domũ eius. Hec dicetis vnusq̃sq̃
ad primũ ꝙ ad frem suũ. Quid rñdit dñs?
Et q̃d locutus est dñs? Et onus dñi vlẽ nõ
memoꝛabiẽ:qꝛ onus erit vnicuiq̃ sermo
su9. Et ꝙuertistis verba dei viuentis:dñi
exercituum dei nr̃i. Hec dices ad pphaꝫ.
Quid respondit tibi dominus:et quid lo-
cutus est dominus? Si autez onus domini
dixeritis:propter hoc hec dicit dominus.
Quia dixistis sermonez istum onus domi-
ni:et misi ad vos dicens. nolite dicere o-
nus domini:propterea ecce ego tollaꝫ vos
portans.et derelinquam vos et ciuitatem
quam dedi vobis et patribus vestris a fa-
cie mea:et dabo vos in obprobrium sem-
piternum:et in ignominiam eternaz que

nunq̃ obliuione delebit. Ca.XXIIII.

Ostẽdit mihi dñs: et ecce duo calathi pleni ficis positi añ tẽplũ dñi: postq̃ transtulit nabuchodonosor rex babilonis iechoniã filiũ ioachim regẽ iuda et pncipes eiꝰ et fabꝝ et iclusorẽ de hierusalez et adduxit eos ī babilonẽ. Calathꝰ vnꝰ ficus bonas hẽbit nimis (vt solẽt ficꝰ eẽ pmi tpis) et calathus vnꝰ ficꝰ habebat malas nimis: q̃ pmedi ñ potẽrãt eoq̃ eẽnt male. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides hieremia: Et dixi ficꝰ. Ficꝰ bonas. bonas valđ: et malas. malas valđe: q̃ pmedi ñ pñt eoq̃ sint male. Et fctm ẽ vbũ dñi ad me dicẽs. Hec dicit dñs deꝰ isrl. Sicut ficus hee bone sic cognoscaz trãsmigrãtos iuda quã emisi de loco isto ī tꝛaz chaldeoꝝ ī bonũ: et ponã oculos meos supꝝ eos ad placãdũ. Et reducã eos in tꝛaz hãc: et edificabo eos et ñ destruã: et plãtabo eos et ñ euellã: et dabo eis cor vt sciãt me q̃ ego sũ dñs. Et erit mihi ī pplm: et ego ero eis in deũ: q̃ reuertentẽ ad me ī toto corde suo. Et sicut ficus pessime q̃ pmedi ñ pñt eoq̃ sint male: hec dicit dñs sic dabo sedechiaz regẽ iuda et pncipes eiꝰ et reliq̃s de birlm q̃ remãserũt ī vrbe hac: et q̃ habitant ī tꝛa egipti. Et dabo eos ī vexationẽ afflictionẽq; oibꝫ regnis tꝛe: ī obꝓbriũ et in pabolã et ī puerbiũ et ī maledictionẽ in vniuersis locis ad q̃ eieci eos: et mittã in eis gladiũ et famẽ et pestẽ donec psumãt de tꝛa quã dedi eis et pribꝫ eoꝝ. Ca.XXV.

Verbũ qđ factũ est ad hieremiaz de omni pplo iude ī anno q̃rto ioachim filij iosie regis iuda: ipe est annus pmus nabuchodonosor regis babilõis. Et locutus est hieremias ppha ad omnez pplm iuda et ad vniuersos habitatores birlm dicens. A tercio decimo ãno iosie filij ãmon regis iuda vsq; ad diẽ hanc iste ẽ tercius et vicesimus ãnus: factum est verbũ dñi ad me: et locutus sum ad vos de nocte cõsurgens et loquẽs et nõ audistis. Et misit dñs ad vos omnes seruos suos pphas psurgẽs diluculo mittensq; et nõ audistis: neq; inclinastis aures vras vt audiretis cũ diceret. Reuertimini vnusquisq; a via sua mala. et a pessimis cogitationibꝫ vris: et habitabitis in tꝛa quã dedit dñs vob et pribꝫ vris a seculo et vsq; ī scl'm. Et nolite ire post deos alienos vt seruatis eis adoretisq; eos: neq; me ad iracundiã puocetis ī opibꝫ manuũ vrarꝝ. et nõ affligaz vos. Et nõ audistis me dicit dñs: vt me ad iracundiã puocaretis in opibꝫ manuũ vrarꝝ ī malũ vestr. Propterea hec dicit dñs exercituũ. Proeo q̃ nõ audistis vba mea: ecce ego mittã et assumaz vniuersas cognationes aquilonis ait dñs et nabuchodonosor regez babilonis seruũ meũ et adducã eos supꝝ terrã istaz et supꝝ habitatores eiꝰ et supꝝ omnes natiões q̃ in circuitu eiꝰ sunt: et interficiã eos et ponã eos ī stupore et ī sibilũ et ī solitudines sempiternas. Perdãq; ex eis vocẽ gaudij et vocẽ leticie: vocẽ sponsi et vocẽ sponse: vocẽ molentis et lumẽ lucerne. Et erit vniuersa tꝛa eius in solitudinẽ et ī stupore: et seruient omnes gẽtes iste regi babilõis septuaginta ãnis. Cũq; ipleti fuerint ãni septuaginta visitabo super regẽ babilõis et supꝝ gẽtẽ illã dicit dñs iniq̃tatẽ eoꝝ: et supꝝ tꝛaz chaldeoꝝ: et ponã illã ī solitudines sempiternas. Et adducã supꝝ tꝛaz illã oĩa vba mea q̃ locutꝰ sum sup eaz: omne qđ scriptũ ẽ ī libro isto. q̃cunq; pphauit hieremias aduersũ oẽs gentes: q̃ ipe erit eis cũ eẽnt gẽtes multe et reges magni. Et reddã eis sm opa eoꝝ: et sm facta manuum suarꝝ. Quia sic dicit dñs exercituũ deꝰ isrl. Sume calicẽ vini furoris huius de manu mea: et ppinabis de illo cũctis gentibus ad qs ego mittã te et bibẽt: et turbabũtur et īsanient a facie gladij quẽ ego mittã inter eos. Et accepi calicem de manu dñi. et ppinaui cũctis gẽtibꝫ ad qs misit me dñs: birlm et ciuitatibꝫ iude et regibꝫ eius et pncipibꝫ eius vt darẽ eos in solitudinẽ et ī stupore et ī sibilũ et in maledictionẽ sicut ẽ dies ista: et pharaoni regi egipti et pueris eius et pncipibꝫ eius et omni pplo eius: et vniuerso genere illius cõmixto et omnibus regibꝫ tꝛe ausitidis. et cũctis regibꝫ tꝛe philistijm et ascalonis et gaze et accaroni et reliq̃s azoti: idumee et moab et filijs ãmon et cũctis regibꝫ tyri et vniuersis regibꝫ sydonis et regibꝫ tꝛe insularũ q̃ sunt trans mare: et dedan et theman et buz et vniuersos q̃ attõsi sũt ī comã et cũctis tꝛibꝫ arabie et cũctis regibꝫ occidentis q̃ habitãt ī deserto et cũctis regibꝫ zambri et cũctis tꝛibꝫ elam et cũctis regibꝫ medoꝝ et cunctis q̃ regibꝫ aq̃lonis de prope et de loge: vnicuiq; ex fratre suo: et oibꝫ regnis tꝛe q̃ supꝝ faciẽ eiꝰ sunt. Et rex sesach bibet post eos. Et dices ad

eos. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrł. Bibite ⁊ inebriamĩ: ⁊ fomite ⁊ cadite: neq; surgatis a facie gladij quẽ ego mittã inẽ vos Cũq; noluerĩt accipe calicẽ de mãu tua vt bibant: dices ad eos. Hec dicit dñs exercituũ. Bibẽtes bibetis. Quia ecce ĩ ciuitate ĩ q̃ iuocatũ ẽ nomẽ meũ ego ĩcipio affligẽ: vos q̃si inocẽtes ⁊ ĩmunes eritis. Nõ eritis ĩmunes. Gladiũ eĩ ego voco sup oẽs habitatores ẽre: dicit dñs exercituũ. Et tu prophetab ad eos oĩa v̈ba hec: et dices ad illos. Dñs de excelso rugiet: et de habitaculo scto suo dabit vocẽ suã. Rugiẽs rugiet super decorẽ suũ. Celeuma q̃si calcãtiũ ĩ torcularib⁹ pcinet aduersus oẽs hĩtatores ẽre. Peruenit sonit⁹ vsq; ad extrema ẽre: q; iudiciũ dño cum gẽtib⁹. Judicaẽ ipe cũ oi carne. Impios ẽdidi gladio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce afflictio egrediet de gẽte ĩ gentẽ: ⁊ ẽbo magn⁹ egredieẽ de sũmitatib⁹ ẽre: ⁊ eẽt interfecti dñi in die illa a sũmo ẽre vsq; ad summũ eĩ⁹. Nõ plãgent ñ colligẽt neq; sepeliẽt: ĩ sterq; linio sup faciẽ ẽre iacebũt. Ululate pastores ⁊ clamate. ⁊ aspgite vos cinẽ optimates gregis: q; pleti sũt dies vĩ vt interficiamini: ⁊ dissipatões vãe. ⁊ cadetis q̃si vasa pciosa. Et pibit fuga a pastorib⁹: ⁊ salutacio ab optimatibus gregis. Vox clamoris pastoꝝ ⁊ vlulat⁹ optimatũ gregis: q; vastauit dñs pascua eoꝝ: ⁊ pticuerunt arua pacis a facie ire furoris dñi. Dereliq̃t q̃si leo vmbraculuz suũ: facta est ẽra eoꝝ ĩ desolatõz a facie ire colũbe: et a facie ire furoris domini.

Capitulum. XXVI.

In pncipio regni ioachim filij iosie regis iuda fcm est verbuz istud a dño dicens. Hec dicit dñs. Sta in atrio dom⁹ dñi: et loq̃ris ad oẽs ciuitates iuda de q̃bus veniũt vt adorent ĩ domo dñi vniuersos ꝓmones: q̃s ego mãdaui tibi vt loq̃ris ad eos. Noli subtrahere verbũ: si forte audiãt ⁊ puertanẽ vnusq̃sq; a via sua mala: ⁊ penitẽat me mali q̃d cogito facere eis ꝓpt malicią studioꝝ eoꝝ. Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Si ñ audieritis me vt ambuletis ĩ lege mea quã dedi vob⁹ vt audiatis ꝓmonẽ ꝙuoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ q̃s ego misi ad vos de nocte ꝓsurgẽs ⁊ dirigẽs ⁊ ñ audistis: dabo domũ istã sicut sylo: ⁊ vrbem hãc dabo ĩ maledictõz cũctis gentib⁹ ẽre.

Et audieẽt sacerdotes et pphe et oĩs pplus hieremiaz loquẽtẽ v̈ba hec ĩ domo dñi. Cũq; pplesset hieremias loquẽs oĩa q̃ pcepat ei dñs vt loq̃reẽ ad vniuersuz ppl'm: apprehẽderũt eũ sacerdotes ⁊ pphe ⁊ oĩs pplus dicẽs. Morte moriaẽ. Quaẽ pphauit in noĩe dñi dicẽs: sicut sylo erit dom⁹ hec. et vrbs ista desolabiẽ eoq; nõ sit hĩtator: Et congregat⁹ est oĩs ppl's aduersus hieremiaz ĩ domo dñi. Et audieẽt pncipes iuda oĩa v̈ba hec: ⁊ ascẽderũt ỏ domo regis in domũ dñi: ⁊ sederũt in ĩtroitu portę dom⁹ dñi noue. Et locuti sunt sacerdotes ⁊ pphe ad pncipes ⁊ ad omẽz ppl'm dicẽtes. Judiciũ mortis ẽ viro huic: q; pphauit aduersus ciuitatẽ istã sicut audistis auribꝰ vr̃is. Et ait hieremias ad oẽs pncipes ⁊ ad vniuersuz ppl'm dicẽs. Dñs misit me vt pphare; ad domũ istã ⁊ ad ciuitatẽ hãc oĩa v̈ba q̃ audistis. Nunc g̃ bonas facite vias vr̃as ⁊ studia vr̃a: ⁊ audite vocẽ dñi dei vr̃i: ⁊ penitebit dñm mali q̃d locut⁹ est aduersuz vos. Ego aẽ ecce in manib⁹ vr̃is sũ: facite mihi q̃d bonũ ⁊ rectum ẽ in oculis vr̃is. Veruntñ scitote ⁊ cgscite: si occideritis me sãguinez inocentẽ ẽdetis sup vosmetipos ⁊ sup ciuitatẽ istã ⁊ hĩtatores eiꝰ. In veritate eĩ misit me dñs ad vos: vt loq̃rer ĩ auribꝰ vr̃is oĩa v̈ba hec. Et dixeẽt pncipes et oĩs pplus ad sacerdotes ⁊ ad pphas. Nõ est viro huic iudiciũ mortis: q; ĩ noĩe dñi dei nr̃i locut⁹ ẽ ad nos. Surrexeẽt g̃ viri de senioribꝰ ẽre: ⁊ dixeẽt ad oẽz cetũ ppl'i loquẽtes. Micheas de morasthin fuit pphą in diebꝰ ezechie regis iuda: ⁊ ait ad omẽz ppl'm iude dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ. Syon quasi ager arabiẽ: et hirł'm in aceruũ lapidũ erit: et mons dom⁹ ĩ excelsa siluaꝝ. Nunq̃d morte pdemnauit eũ ezechias rex iuda ⁊ omnis iuda: Nunq̃d nõ timuerũt dñm et deprecati sunt faciẽ dñi: ⁊ penituit dñm mali q̃d locutus fuerat aduersũ eos: Itaq; nõ faciamus malũ grande ꝓ aniãs nr̃ãs. Fuit q̃; vir pphetans ĩ noĩe dñi vrias filiꝰ semei de cariathiarim: et pphetauit aduersus ciuitatem istã. ⁊ aduersus ẽraz hanc iuxta oĩa verba hieremie. Et audiuit rex ioachim ⁊ oẽs potẽtes ⁊ pncipes eius v̈ba hec: ⁊ q̃siuit rex interficere eũ. Et audiuit vrias ⁊ timuit: fugitq; ⁊ ĩgressus ẽ egiptũ. Et misit rex ioachim viros ĩ egiptũ belchana filiũ

achobor⁹ ⁊ viros cū eo in egiptū. Et eduxe
rūt vniaz de egipto: et adduxerūt eū ad regē
ioachim ⁊ pcussit eū gladio: ⁊ piecit cada-
uer ei⁹ ī sepulcris vulgi ignbilis. Igit̄ ma-
n⁹ aichā filij saphan fuit cū hieremia vt ñ
trderet̄ ī man⁹ ppli ⁊ īterficent eū. Capi.

IN pncipio regni ioa- .XXVII.
chim filij iosie regis iude factum ē
vbū istud ad hieremiam a dño di-
cēs. Hec dicit dñs ad me. Fac tibi vincula ⁊
cathenas ⁊ pones eos ī collo tuo: ⁊ mittes
eas ad regē edom ⁊ ad regē moab ⁊ ad regē
filior ām̄on ⁊ ad regē tyri ⁊ ad regē sydo-
nis ī manu nūciorū q̄ venerūt hirl'm ad se-
dechiaz regē iuda: ⁊ pcipies eis vt ad dños
suos loqnt̄. Hec dicit dñs exercituum de⁹
isrl'. Hec dicetis ad dños vr̄os. Ego feci t̄-
rā ⁊ hoīez ⁊ iumēta q̄ sunt sup faciē t̄re in
fortitudīe mea mag̃. ⁊ ī brachio meo extē-
to: ⁊ dedi eaz ei q̄ placuit ī oculis meis. Et
nūc itaq; ego dedi oēs terras istas ī manu
nabuchodonosor regis babilōis fui mei:
insup ⁊ bestias agri dedi ei vt fuiāt illi: ⁊
fuiēt ei oēs gentes ⁊ filio ei⁹ ⁊ filio filij ei⁹
donec veniat tp̄us t̄re eius ⁊ ipius. Et ser-
uiēt ei gentes multe ⁊ reges magni: gens
at̄ et regnū qđ ñ fuierit nabuchodonosor
regi babilōis et q̄cunq; ñ curuauēit collū
suū sub iugo regis babilōis in gladio ⁊ in
fame et in peste visitabo sup gentē illā ait
dñs: donec ꝯsumā eos in manu ei⁹. Vos g̃
nolite audire pphas vr̄os ⁊ diuinos ⁊ som-
niatores ⁊ augures et maleficos qui dicūt
vob̄ nō fuietis regi babilōis: q; mendatiū
pphetāt vob̄ vt lōge faciāt vos de t̄ra vr̄a:
et eiciāt vos et peatis. Porro gens q̄ sub-
iecerit ceruicez suā sub iugo regis babilo-
nis ⁊ fuierit ei ⁊ dimittā eā in t̄ra sua di-
cit dñs: ⁊ colet eā ⁊ hītabit ī ea. Et ad sede-
chiaz regē iuda locut⁹ suz fm oīa vba hec
dicens. Subicite colla vr̄a sub iugo regis
babilonis: ⁊ fuite ei ⁊ pplo eius: ⁊ viuetis.
Quare moriemī tu ⁊ pplus tu⁹ gladio. fame
⁊ peste: sicut locut⁹ ē dñs ad gentē q̄ fuire
noluerit regi babilōis: Nolite audire vba
pphar̄ dicentiū vob̄ nō fuietis regi babi-
lonis: q; mēdaciū ipi loquunt̄ vob̄. Quia
non misi eos ait dñs: ⁊ ipi pphetāt in noīe
meo mēdacit̄: vt eiciant vos ⁊ peatis tam
vos q̄ pphete q̄ vaticinant̄ vob̄. Et ad sa-
cerdotes ⁊ ad pplm istū locutus sum dicēs.
Hec dicit dñs. Nolite audire verba pphar̄
vr̄or q̄ pphetant vobis dicentes: ecce vasa
dñi reuertent̄ de babilone nūc cito. Men-
dacium em̄ pphetant vob̄. Nolite g̃ audire
eos: sed seruite regi babilonis vt viuatis.
Quare dat̄ hec ciuitas in solitudinē: Etsi
pphete sūt. et est verbū dñi in eis occurrāt
dño exercituū: vt nō veniāt vasa q̄ derelic-
cta fuerāt ī domo dñi et ī domo regis iuda
et ī hirl'm in babilonē. Quia hec dicit dñs
exercituū ad colūnas et ad mare ⁊ ad ba-
ses ⁊ ad reliq̄ vasor̄ q̄ manserūt in ciuita-
te hac: q̄ nō tulit nabuchodonosor rex ba-
bilonis cū transferret iechoniaz filiū ioa-
chim regē iuda de hirl'm in babilonē ⁊ oēs
optimates iuda et hirl'm. Quia hec dicit
dñs exercituū deus isrl' ad vasa q̄ derelicta
sunt ī domo dñi ⁊ ī domo regis iuda ⁊ hie-
rusalem. In babilonem transferent̄: ⁊ ibi
erūt vsq; ad diē visitationis sue dicit dñs.
Et afferri faciam ea et restitui ī loco isto.

Capitulum. .XXVIII.

FACTV est ī anno illo ī pncipio
regni sedechie regis iuda in anno
q̄rto ī mēse quinto: dixit ad me ana-
nias fili⁹ azur pphā de gabaon ī domo dñi
cor̄ sacerdotib̄ et omī pplo dicēs. Hec di-
cit dñs exercituū deus isrl'. Contriui iugū
regis babilonis. Adhuc duo anni dier̄: et
ego referri faciā ad locū istū oīa vasa dñi
q̄ tulit nabuchodonosor rex babilonis de
loco isto et trāstulit ea ī babilonē. Et ie-
coniam filiū ioachim regez iuda et oīem
trāsmigtionē iude q̄ ingressi sunt ī babilo-
nem ego ꝯuertā ad locū istū ait dñs. Con-
terā em̄ iuguz regis babilōis. Et dixit hie-
remias pphā ad ananiam pphetā in oculis
sacerdotū ⁊ ī oculis oīs pplī q̄ stabat in do-
mo dñi: ⁊ ait hieremias pphā. Amē sic fa-
ciat dñs. Suscitet dñs vba tua q̄ pphetasti:
vt referāt̄ vasa ī domū dñi: ⁊ oīs trās-
migtio de babilone ad locū istū. Verunt̄
audi verbū hoc qđ ego loq̃r ī auribus tuis:
et ī auribus vniuersi pplī. Prophete q̄ fuer̄
añ me ⁊ te ab inicio ⁊ pphetauer̄ sup t̄ras
mltas ⁊ sup regna de pelio ⁊ de afflictōne ⁊ de
fame: pphā q̄ vaticinat⁹ est pacē cū vene-
rit verbū eius: sciet̄ pphā quē misit dñs ī
veritate. Et tulit ananias pphā cathenam
de collo hieremie pphete: ⁊ ꝯfregit eaz. Et
ait ananias ī ꝯspectu oīs pplī dicens. Hec

ananias pphā

dicit dñs. Hic ꝓfringaz iugũ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis pꝰ duos ãnos diey ꝺ collo oim gentiũ. Et abiit hieremias ꝓpha in viã ſuaz. Et fctm ẽ verbũ dñi ad hieremiã poſtq̃ ꝓfregit ananias ꝓpha cathenã de collo hieremie ꝓphete dicẽs. Hec dicit dñs. Cathenas ligneces ananie. Hec dicit dñs. Cathenas lignas ꝓtriuiſti ꝛ facies ꝓ eis cathenas ferreas: qꝛ hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Jugũ ferreũ poſui ſup collũ cũctaꝝ gentiũ ſtaꝝ vt ſuiãt nabuchodonoſoꝛ regi babilonis: ꝛ ſuiẽt ei: iſup ꝛ beſtias ẽre ꝺedi ei. Et dixit hieremias ꝓpha ad ananiã ꝓphaz Audi anania. Nõ miſit te dñs: ꝛ tu ꝓfidere feciſti ꝓplm iſtũ in mendacio. Ideirco hec dicit dñs. Ecce ego mittã te a facie terre. Hoc ãno morieris. Aduerſũ ei dñm locutus es. Et mortuꝰ eſt ananias ꝓpha in ãno illo menſe ſeptimo.

Capi. XXIX.

Hec ſũt ẏba libri quẽ miſit hieremias de hirlm ad reliquias ſenioꝝ tranſmigratõnis et ad ſacerdotes et ad ꝓphetas et ad omnez populum quem ẽduxerat nabuchodonoſoꝛ de hirlm ĩ babilonẽ: poſtq̃ egreſſus eſt iechonias rex et dña ꝛ eunuchi ꝛ ꝓncipes iuda ꝛ hirlm ꝛ faber ꝛ icluſoꝛ de hirlm ĩ manu elaſa filij ſaphan et gamalie filij helchie q̃s miſit ſedechias rex iuda ad nabuchodonoſoꝛ regem babilonis ĩ babilonẽ: dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl oñi trãſmigtõi quã trãſtuli de hirlm ĩ babilonẽ. Edificate domos ꝛ habitate: ꝛ plãtate ortos ꝛ ꝓmedite fructũ eoꝝ. Accipite vxores ꝛ generate filios ꝛ filias: ꝛ date filijs vris vxores ꝛ filias veſtras viris date. ꝛ pariãt filios ꝛ filias: et mltiplicabimi ibi ꝛ nolite eẽ pauci numero: ꝛ qrite pacẽ ciuitatis ad quã trãſmigre vos feci et orate ꝓ ea ad dñm: qꝛ ĩ pace illi⁹ erit pax vob. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Nõ vos ſeducãt ꝓphe vri q̃ ſunt in medio vrm ꝛ diuini vri: et ne attẽdatis ad ſõnia vra q̃ vos ſõniatis qꝛ falſo ipi ꝓphetant vob in noie meo: ꝛ non miſi eos dicit dñs. Quia hec dicit dñs. Cũ ceperint ipleri in babilone ſeptuagĩta ãni viſitabo vos et ſuſcitabo ſup vos ẏbũ meũ bonũ: vt reducã vos ad locũ iſtũ. Ego ei ſcio cogitatões q̃s cogito ſup vos ait dñs. cogitatões pacis ꝛ nõ afflictõis vt ꝺem vob finẽ ꝛ pacienciã: inuocabitis me ꝛ viuetis. ꝛ orabitis me ꝛ ego exaudiã vos: qretis me ꝛ inuenietis. Cũ q̃sieritis me ĩ toto corde vro: inueniar a vob ait dñs. Et reducaz captiuitatẽ vraz: ꝛ ꝓgregabo vos de vniuerſis gẽtibus et de cũctis locis ad q̃ expuli vos dicit dñs. Et reuerti vos faciã de loco ad quem trãſmigre vos feci: qꝛ dixiſtis. Suſcitauit nob dñs ꝓphas ĩ babilone. Quia hec dicit dñs ad regẽ qui ſedet ſup ſoliũ dauid ꝛ ad oñez ꝓplm habitatorẽ vrbis hui⁹: ad frres vros q̃ nõ ſũt egreſſi vobiſcũ in trãſmigtionẽ. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce mittaz ĩ eos gladiũ ꝛ famẽ ꝛ peſtẽ: ꝛ ponã eos q̃ſi ficus malas q̃ ꝓmedi non pñt eoꝝ peſſime ſint: ꝛ pſeqr eos ĩ gladio ꝛ ĩ fame ꝛ ĩ peſtilẽcia. Et dabo eos ĩ vexatõez vniuerſis regnis ẽre ĩ maledictõz ꝛ ĩ ſtupoꝛẽ ꝛ ĩ ſibiluz et ĩ obꝓbriũ cũctis gẽtibꝫ ad q̃s ego eieci eos: eoꝝ ñ audierint ẏba mea dicit dñs q̃ miſi ad eos ꝓ ſuos meos ꝓphas de nocte ꝓſurgẽs ꝛ mittẽs: ꝛ nõ audiſtis dicit dñs. Vos ǧ audite verbũ dñi oñis trãſmigtio quã emiſi de hirlm ĩ babilonem. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl ad ahab filiũ cholie ꝛ ad ſedechiaz filiũ maaſie q̃ ꝓphetant vob in noie meo mẽdacit. Ecce ego ẽdaz eos in in manꝰ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis: et pcutiet eos ĩ oculis vris. Et aſſumet ex eis maledictõ oi trãſmigtõi iude. q̃ ẽ ĩ babilone dicẽtiũ. Ponat te dñs ſicut ſedechiam ꝛ ſicut ahab q̃s frixit rex babilonis in igne: ꝓ eo q̃ fecerit ſtulticiã in iſrl et mechati ſũt in vxores amicoꝝ ſuoꝝ: ꝛ locuti ſũt ẏbũ ĩ noie meo mẽdacit q̃ nõ mãdaui eis. Ego ſũ iudex ꝛ teſtis dicit dñs. Et ad ſemeiam neelamiten dices. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl. Proeo q̃ miſiſti in noie meo libros ad oñez ꝓplm q̃ eſt in hirlm et ad ſophoniam filiũ maaſie ſacerdotẽ et ad vniuerſos ſacerdotes dicẽs: dñs ꝺedit te ſacerdotez ꝓ ioiade ſacerdote vt ſis dux ĩ domo dñi ſup oñez viꝝ arrepticiũ ꝛ ꝓphetãtez vt mittas eũ in neruũ ꝛ in carcerẽ. Et nũc q̃re nõ icrepaſti hieremiaz anathoticen q̃ ꝓphetat vob: Quia ſup hoc miſit ĩ babilonẽ ad nos dicẽs. Lõguz ẽ: edificate domos ꝛ hĩtate: plãtate ortos ꝛ ꝓmedite fructꝰ eoꝝ. Legit ǧ ſophonias ſacerdos libꝝ iſtũ in auribꝫ hieremie ꝓphete. Et fctm eſt ẏbũ dñi ad hieremiã dicẽs. Mitte ad oñez tranſmigtõz dicẽs. Hec dicit dñs ad ſemeiaz

neelamiten. Pro eo q̄ ꝓphauit vob̄ semei-
as ⁊ ego ñ misi eū: ⁊ fecit vos ꝓfidē in mē-
dacō: idcirco hec dicit dñs. Ecce ego visita
bo sup semeiā neelamiten et sup semē ei⁹.
nō erit ei vir sedēs ī medio pl̄i h⁹: ⁊ ñ vi-
debit bonū qđ ego faciā pl̄o meo ait dñs:
q̄ puaricacōz locut⁹ ē aduersus dñm. Ca.

Hoc ŏbū qđ fct̄m ē ad hie- XXX.
remiam a dño dicēs. Hec dicit dñs
de⁹ isrl̄ dicēs. Scribe tibi oīa ŏba q̄
locut⁹ sum ad te ī libro. Ecce eī dies veniūt
dicit dñs: ⁊ puertā puersiōez pl̄i mei isrl̄
⁊ iuda ait dñs: ⁊ puertam eos ad t̄rā quā
dedi pr̄ibus eor̄ ⁊ possidebūt eā. Et hec ŏba
q̄ locut⁹ ē dñs ad isrl̄ et iudaz: qm̄ hec di-
cit dñs. Vocē trois audiuim⁹: formido: ⁊
non est pax. Inq̄rogate ⁊ videte si generat
mascul⁹. Quare g̈ vidi oīs viri man⁹ sup
lūbū suum q̄si pturientis: Et puerse sūt vni-
uerse facies ī auriginē. Ue q̄: mag̈ dies il-
la nec ē simil̄ ei⁹: tēpusq̄ tribulacōis ē ia-
cob: ⁊ ex ipo saluabit̄. Et erit: ī die illa ait
dñs exercituū ꝓterā iugū ei⁹ de collo tuo:
et vincula ei⁹ dirūpā. Et ñ dñabūt̄ ei am-
plius alieni: sed seruiet dño deo suo: et da-
uid regi suo quē suscitabo eis. Tu g̈ ne ti-
meas serue me⁹ iacob ait dñs: neq̄ paueas
isrl̄: q̄ ecce ego saluabo te de t̄ra longinq̄
et semē tuū de t̄ra captiuitatis eor̄. Et re-
uertet̄ iacob ⁊ q̄escet: ⁊ cūctis affluet bo-
nis. ⁊ nō erit quē formidet: qm̄ tecū ego sū
ait dñs vt saluē te. Faciā em̄ cōsumatōz in
cūctis gentibus ī qbus dispsi te: te aūt nō faci-
am ī cōsumatōz: sz castigabo te ī iudicō vt
nō tibi videaris īnocuus: q̄ hec dicit dñs.
Insanabil̄ fracta tua: pessima plaga tua.
Nō est q̄ iudicet iudiciū tuū: ad alligandū
curatōz tuā vtilitas nō ē tibi. Oīes ama-
tores tui obliti sūt tui: teq̄ ñ querēt. Pla-
ga ei inimici pcussi te: castigatōe crudeli.
Propt̄ mltitudinē iniq̄tatis tue dura pcta
sūt pcta tua. Quid clamas sup ꝓtritione
tua: Insanabilis ē dolor tu⁹. Propt̄ mul-
titudinē iniq̄tatis tue ⁊ dura pcta tua fe-
ci hec tibi. Propterea oēs q̄ ꝓmedūt te de-
uorabunt̄: ⁊ vniuersi hostes tui ī captiui-
tatē ducēt̄. Et oīes q̄ te vastāt vastabū-
tur: cūctosq̄ pdatores tuos dabo ī predā.
Obducā ei cicatricē tibi: ⁊ a vulneribus tu-
is sanabo te dicit dñs. Quia electaz voca-
uer̄t te sion: hec ē q̄ nō habebat req̄rentē.

Hec dicit dñs. Ecce ego puertam puersi-
onē tabernaculoz iacob: ⁊ tectis eius mise-
rebor. Et edificabit̄ ciuitas ī excelso suo:
⁊ tēplū iuxta ordinē suū fūdabit̄. Et egre-
diet̄ de eis laus vocz ludentiū: ⁊ mltipli-
cabo eos ⁊ ñ minuent̄: ⁊ glorificabo eos ⁊
nō attenuabunt̄: ⁊ erūt filij ei⁹ sicut a pn-
cipio: ⁊ cet⁹ ei⁹ coram me pmanebit. Et vi-
sitabo aduersū oīes q̄ tribulāt eū: et erit
dux ei⁹ ex eo: ⁊ pnceps ŏ medio ei⁹ pdibit
tur. Et applicabo eū: ⁊ accedz ad me. Quis
est iste est q̄ applicet cor suū: vt appropinq̄t
mihi ait dñs: Et eritis mihi ī pl̄m: et ego
ero vob̄ ī deū. Ecce turbo dñi furor egre-
diēs: procella ruens ī capite impioz pq̄escet.
Nō auertet ira īdig̈tōis dñs: donec faciat
et ꝓpleat cogitatōz cordis sui. In nouissi-
mo diez intelligetis ea. Ca. XXXI.

In tēpe illo dicit dñs ero de⁹ uni-
uersis ꝓgnationib̄ isrl̄: et ipi erūt
mihi ī pl̄m. Hec dicit dñs. Inuenit
grāz in deserto pl̄us q̄ remānserat gladio.
Uadet ad requiē suaz isrl̄. Lōge dñs appa-
ruit mihi. Et ī charitate pp̄etua dilexi te:
ideo attrxi te miserans. Iterūq̄ edificabo
te: ⁊ edificabēris ŏgo isrl̄. Adhuc ornabēris
timpanis tuis: et egredieris ī choro lud̄-
tiū. Adhuc plantabis vineas ī mōtib̄ sa-
marie. Plātabūt plantātes: ⁊ donec tp̄us
veniat ñ vindemiabūt: q̄ erit dies ī q̄ cla-
mabūt custodes ī mōte ephraim. Surgite
⁊ ascēdam⁹ ī sion ad dñm deū nr̄m: q̄ hec
dicit dñs. Exultate ī letitia iacob: et hin-
nite p̄ caput gentiū: plonate ⁊ canite: et
dicite. Salua dñe pl̄m tuum reliq̄as isrl̄.
Ecce ego adducā eos de t̄ra aq̄lonis: ⁊ cō-
gregabo eos ab extremis t̄re: int̄ q̄s erūt
cec⁹ ⁊ claud⁹ ⁊ pgnans ⁊ piens sil̄ cet⁹ ma-
gnus reuertentiū huc. In fletu venient: et
in p̄cibus reducā eos. Et adducā eos p tor-
rētes aq̄r ī via recta ⁊ nō ipingēt ī ea: q̄
factus sū isrl̄i p̄: ⁊ ephraim p̄mogenit⁹ me⁹
ē. Audite ŏbuz dñi gētes: ⁊ annūciate ī in-
sulis q̄ procul sūt: ⁊ dicite. Qui dispsit isrl̄
cōgregabit eū: ⁊ custodiet eū sicut pastor
gregē suū. Redimet ei dñs iacob: ⁊ libera-
bit eū ŏ manu potētioris. Et venient ⁊ lau-
dabunt in mōte sion: et pfluent ad bona
dñi sup frumēto et vino ⁊ oleo et fetu pe-
cor et armētoz: eritq̄ aia eor quasi ort⁹
irriguus: et vltr̄ nō esurient. Tunc letabit

ego i choro: iuuenes ⁊ senes sīl. Et ꝓuertā
luctū eoꝝ ī gaudiū: ⁊ ꝯsolabor eos: ⁊ letifi
cabo a dolore suo. Et īebriabo aīaz sacer-
dotū pīguedīe: ⁊ ꝑplus me⁹ bonis meis abī-
plebīt ait dñs. Hec dicit dñs. Vox ī excel-
so audita ē lamētatiōis luct⁹ ⁊ flet⁹: rachel
ploratis filios suos. et nolētis ꝯsolari sup
eis: qz nō sūt. Hec dicit dñs. Quiescat vox
tua a ploratu ⁊ oculi tui a lacrimis: qz est
merces opi tuo ait dñs. Et reuertēt de tra
inimici: ⁊ ē spes nouissimis tuis ait dñs: ⁊
reuertent filij tui ad tmios suos. Audiēs
audiui ephraim tnsmigntē. Castigasti me
dñe: ⁊ erudit⁹ sū q̄si iuuēcul⁹ īdomit⁹. Cō-
uerte me ⁊ reuertar: qz tu dñs deus me⁹.
Postq̄ em ꝓuertisti me egi pīniaz: ⁊ postq̄
oñdisti mihi pcussi femur meū. Confusus
sū ⁊ erubui: qm sustinui obprobriū adoles-
cēcie mee. Q̄i fili⁹ honorabil⁹ mihi ephraī:
si puer delicat⁹: qz ex q̄ locut⁹ sū de eo ad-
huc recordabor ei⁹. Idcirco ꝯturbata sūt
viscera mea sup eū: miserās miserabor ei⁹ ait
dñs. Statue tibi speculā: pone tibi ama-
ritudies. Dirige cor tuū ī viā rectā. ī q̄ am
bulasti. Reuertē vgo isrl: reuertē ad ciui-
tates tuas istas. Vsqq̄ delicijs dissolueris
filia vaga! Quia creauit dñs nouū sup tr̄ā:
fēia circūdabit vir. Hec dicit dñs exer-
cituū de⁹ isrl. Adhuc dicēt vbū istud ī tra
iuda ⁊ ī urbib⁹ ei⁹: cū ꝓuertero captiuita-
tē eoꝝ. Nūbicat tibi dñs pulcritudo iusti-
cie mōs sctus. Et hītabūt ī eo iudas ⁊ oēs
ciuitates eius sīl agricole ⁊ minātes gre-
ges: qz īebriaui aīaz lassaz: ⁊ oēz aīaz esu-
rientē saturaui. Idēo q̄si de sōno suscitat⁹
sū ⁊ vidi: ⁊ sōn⁹ me⁹ dulcis mihi. Ecce dies
venīt dicit dñs: ⁊ seīnabo domū iuda ⁊ do
mū isrl seīne hois ⁊ seīe iumētoꝝ. Et sicut
vigilaui sup eos vt euellerē ⁊ demolirer ⁊
dissiparē et dispderē ⁊ affligerē: sic vigila-
bo sup eos vt edificē et plantē ait dñs. In
diebus illis nō dicēt vltr̄. pres ꝓmedert vuaz
acerbā ⁊ dentes filioꝝ obstupuert: sz vnus-
quisq̄ in iniqtate sua moriet. Omis hō q̄ ꝓme
derit vuā acerbā: obstupescēt dentes eius.
Ecce dies venient dicit dñs. ⁊ feriā domui
isrl ⁊ domui iuda fed⁹ nouū. Nō fm pactū
qđ pepigi cum pribus eoꝝ in die q̄ aprehēdi
manū eoꝝ vt educerē eos de terra egipti:
pactū qđ irritū fecerūt et ego dñatus sum
eoꝝ dicit dñs: sz hoc erit pactū qđ feriam
cū domo isrl. Post dies illos dicit dñs da-
bo legē meā in visceribus eoꝝ: ⁊ ī corde eoꝝ
scribā eā: ⁊ ero eis ī deū. ⁊ ipi erūt mihi in
plm. Et nō docebit ultr̄ vir primū suū. et
vir frem suū dicēs: cognosce dñm. Omnes
enī cognoscēt me a mīmo eoꝝ vsq̄ ad maxi-
mū ait dñs: qz ꝓpiciabor iniqtatibus eoꝝ et
pcti eoꝝ nō ero memor ampli⁹. Hec dicit
dñs q̄ dat solē in lumine diei. ordinē lune
et stellaꝝ ī lumine noctis: q̄ turbat mare
et sonāt fluctus ei⁹: dñs exercituū nomen
illi. Si defecerīt leges iste coram me dicit
dñs: tūc et semē isrl deficiet vt nō sit gens
coraz me cunctis diebus. Hec dicit dñs. Si
mēsurari potuerint celi sursū et inuestigari
fundamēta trē deorsum: ⁊ ego abiciā vni-
uersuz semē isrl ꝓter oīa que fecerī dicit
dñs. Ecce dies venīt dicit dñs: et edifica-
bit ciuitas dño a turre ananehel vsq̄ ad
portā anguli. Et exibit ultr̄ norma mēsure
in ꝯspectu ei⁹ sup collē gareb: et circuibit
goatha ⁊ omēz vallē cadaueꝝ ⁊ cineres et
vniuersaz regionē mortis. vsq̄ ad torrentē
cedron ⁊ vsq̄ ad angulū portē equoꝝ orie-
talis. Sanctū dñi nō euellet: ⁊ nō destru-
etur vltra in ꝑpetuū. Ca. XXXII.

Verbū qđ fctm est ad hieremiam a
dño ī anno decīo sedechie regis iu-
da: ipse ē ann⁹ octauusdecim⁹ na-
buchodonosor. Tūc exercit⁹ regis babilo-
nis obsidebat hierl'm: ⁊ hieremias ꝑpha erat
clausus ī atrio carceris q̄ erat ī domo re-
gis iuda. Clauserat eī eū sedechias rex iu-
da dicēs. Quare vaticinaris dicēs hec di-
cit dñs. ecce ego dabo ciuitatē istā ī man⁹
regis babilōis ⁊ capiet eā. ⁊ sedechias rex
iuda ñ effugiet de mānu chaldeoꝝ sz trādt in
man⁹ regis babilonis. ⁊ loqt̄ os ei⁹ cū ore
illi⁹ ⁊ oculi ei⁹ ocl'os illi⁹ videbūt. ⁊ ī babi-
lonē ducet sedechiaz ⁊ ibi erit donec visitē
euz ait dñs: si aūt dimicaueritis aduersum
chaldeos nihil ꝓspeꝝ habebitis: Et dixit
hieremias. Factū est vbū dñi ad me dicēs
Ecce ananehel fili⁹ sellū patruelis tu⁹ ve-
niet ad te dicēs. Eme tibi agꝝ meū q̄ est ī
anathot. Tibi em ꝯpetit exꝑpinquitate vt
emas. Et veīt ad me ananehel fili⁹ patrui
mei fm verbū dñi ad vestibulū carceris: ⁊
ait ad me. Posside agꝝ meū qui est ī ana-
thot ī tra beniamin. qz tibi ꝯpetit hēditas
et tu ꝑpinqu⁹ es vt possideas. Intellexi aūt

q̄ verbū dñi essz. Et emi agr̄ ab ananehel filio patrui mei q̄ est ī anathot. Et apēdi ei argētū septē stateres. ꝛ decē argēteos: et scripsi ī libro ꝛ sigui: et adhibui testes. Et apēdi argētū ī statera: ꝛ accepi libr̄ possessionis sigtū ꝛ stipulatões ꝛ rata ꝛ signa forinsecus. Et tedi libr̄ possessiõis baruch filio neri filij maasie ī oculis ananehel patruelis mei ꝛ ī oclis testiū q̄ scripti erāt in libro emptõis: ꝛ ī oclis oīm iudeor̄ q̄ sedebāt ī atrio carceris. Et p̄cepi baruch corā eis dicēs. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Sume libros istos: libr̄ emptõis hūc sigtū. ꝛ libr̄ hunc q̄ aptus est: ꝛ pones illos ī vase fictili vt pmanē possint diebꝫ multis. Hec eī dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄. Adhuc possidebūt dom⁹ ꝛ agri ꝛ vinee in t̄ra ista. Et oraui ad dñm postq̄ t̄didi libr̄ possessiõis baruch filio neri dicēs. Heu heu heu dñe de⁹. Ecce tu fecisti celū ꝛ t̄raz ī fortitudine tua magt̄: ꝛ in brachio tuo extēto. Nõ erit tibi difficile oē verbū q̄ facis misericordiaz ī nubibꝫ: ꝛ reddis iniq̄tatē p̄m in sinū filior̄ eor̄ post eos fortissime magne et potēs. dñs exercituū nomē tibi: magn⁹ ī ꝓsilio ꝛ īcomphensibil̄ in cogitatu: cui⁹ oculi apti sunt sup oēs vias filior̄ adaz. vt reddas vnicuiq; ꝛm vias suas. ꝛ ꝛm fructum adinuentionū ei⁹: q̄ posuisti sig̃ ꝛ portēta ī t̄ra egipti vsq; ad diē hāc ꝛ ī isrl̄ ꝛ ī hoībꝫ: ꝛ tibi fecisti nomē sicut est dies hec. Et eduxisti pplm tuū isrl̄ de t̄ra egipti ī signis et ī portētis ꝛ ī māu robusta ꝛ ī brachio extēto ꝛ ī t̄rore magt̄: ꝛ tedisti eis t̄rā hāc quā iurasti p̄ribꝫ eor̄ vt dares eis t̄raz fluentē lacte ꝛ melle: ꝛ īgressi sūt ꝛ possedert̄ eā. Et ñ obedierūt voci tue ꝛ ī lege tua ñ ambulauerūt: oīa q̄ mādasti eis vt facerēt ñ fecerūt: ꝛ euenert̄ eis oīa mala hec. Ecce mūicões extructe sūt aduersuz ciuitatē vt capiat̄: ꝛ vbs data ē ī mā⁹ chaldeor̄ ꝛ ī mā⁹ regis babilõis q̄ p̄liat̄ aduersus eā a facie gladij ꝛ famis ꝛ pestilēcie: et q̄cūq; locut⁹ es acciderūt vt tuipe cernis. Et dicis mihi dñe de⁹. eme agrū argēto ꝛ adhibe testes: cū vbs data sit ī man⁹ chaldeor̄: Et factū ē verbū dñi ad hieremiam dicēs. Ecce ego dñs de⁹ vniuerse carnis. Num mihi difficile erit oīe verbū: Propt̄ea hec dicit dñs. Ecce ego t̄daz ciuitatē istā ī mā⁹ chaldeor̄ ꝛ ī man⁹ regis babilõis ꝛ capiēt eā: et ve-

niēt caldei p̄liātes aduersū vbē hāc: ꝛ succēdēt eā igni ꝛ ꝓburēt eā: et dom⁹ ī q̄r̄ dederūt sacrificabāt baal ꝛ libabāt dijs alienis libamīa ad irritādū me. Erāt ei filij isrl̄ ꝛ filij iuda iugit̄ faciētes malū ī oculis meis ab adolescēcia sua: filij isrl̄ q̄ vsq; nūc exacerbabant me in ope manuū suar̄ dicit dñs: qr̄ ī furore ꝛ ī idigtõe mea facta ē mihi ciuitas hec a die q̄ edificauert̄ eā vsq; ad diē istā q̄ auferet̄ ō ꝓspcū meo xp̄t̄ maliciā filior̄ isrl̄ ꝛ filior̄ iuda quā fecert̄ ad iracūdiā me puocātes. ipi ꝛ r̄ges eor̄ ꝛ p̄ncipes eor̄ ꝛ sacerdotes ꝛ xp̄he eor̄ viri iuda ꝛ habitatores hirl̄m. Et dert̄ ad me tergа ꝛ ñ facies: cū docerē eos ꝛ erudirē diluculo: ꝛ nollēt audire vt acciperent disciplinaz. Et posuert̄ ydola sua ī domo ī q̄ inuocatū ē nomē meū vt polluerēt eā: et edificauert̄ excelsa baal q̄ sūt ī valle filij ennon vt inicierēt filios suos ꝛ filias suas moloch qđ nō mādaui eis nec ascendit ī cor meū vt facerēt aboīacōz hāc: ꝛ ī pcm̄ deducerēt iudā Et nūc xp̄t̄ ista hec dicit dñs de⁹ isrl̄ ad ciuitatē hāc: de q̄ vos dicitis q̄ dat̄ ī man⁹ regis babilonis ī gladio ꝛ ī fame ꝛ ī peste. Ecce ego ꝓgregabo eos de vniuersis t̄ris ad q̄s eieci eos ī furore meo ꝛ ī ira mea ꝛ ī indigtõe grādi: et reducā eos ad locū istū ꝛ habitare eos faciā confident̄: ꝛ erūt mihi ī populū ꝛ ego ero eis ī deum. Et dabo eis cor vnū ꝛ viā vnā vt timeāt me vniuersis diebus ꝛ bñ sit eis ꝛ filijs eor̄ post eos. Et feriam eis pactū sēpit̄nū ꝛ nō desinā eis bñfacē: ꝛ timorē meū dabo ī corde eor̄ vt ñ recedāt a me: ꝛ letabor̄ sup eis cū bñ eis fecero. Et plātabo eos ī t̄ra ista ī veritate ī toto corde meo et ī tota aīa mea: qr̄ hec dicit dñs. Sicut adduxi sup pplm istuz o mē malum hoc grande: sic adducā sup eos oīe bonū qđ ego loq̄r ad eos. Et possidebunt agri ī t̄ra ista de q̄ vos dicitis q̄ desta sit eoq; nō remāserit hō ꝛ iumentū: ꝛ data sit ī man⁹ caldeor̄. Agri emēt̄ pecuīa ꝛ scribent̄ ī libro ꝛ ꝛsignū: et testis adhibet̄ ī t̄ra beniamin ī circuitu hirl̄m ī ciuitatibꝫ iuda ꝛ ī ciuitatibꝫ mōtanis ꝛ ī ciuitatibꝫ campestribꝫ ꝛ ī ciuitatibꝫ q̄ ad austr̄ sūt: qr̄ cōuertam captiuitatē eor̄ ait dñs. Capi.

Et factū ē verbū dñi .XXXIII. ad hieremiā scdo: cū adhuc clausus eēt ī atrio carceris dicēs. Hec

dicit dñs q̄ factur⁹ ẽ ⁊ formatur⁹ illud ⁊ pa
ratur⁹: dñs nomẽ ei⁹ Clama ad me ⁊ exau
diã te: ⁊ ãnũciabo tibi grãdia ⁊ firma q̄ ne
scis. Quia hec dicit dñs de⁹ isrl̃ ad domos
orb̃ hui⁹ ⁊ ad domos r̄gis iuda q̄ destructæ
sũt ⁊ ad munitiões ⁊ gladiũ veniẽtiũ vt di-
micẽt cũ chaldæis et ipleãt eas cadaueribꝫ
hoim ãs pcussi i furore meo ⁊ in ĩdignatõe
mea: absc̃dẽs faciẽ meã a ciuitate hac p-
pter oẽz malicią eoz. Ecce ego obducam
eis cicatricẽ ⁊ sanitatẽ: ⁊ curabo eos et re-
uelabo eis dẽpcatõez pacis ⁊ veritatis. Et
quertã quersiõez iuda ⁊ quersionẽ hierl̃m
⁊ edificabo eos sicut a p̃ncipio: et emũda-
bo eos ab oĩ iniq̃tate sua ĩ q̄ peccauerũt mi
hi: ⁊ ꝓpici⁹ero cũctis iniq̃tatibꝫ eoz in q̄bꝫ
deliq̄rũt mihi et spreuerũt me. Et erũt mihi ĩ
nomẽ ⁊ ĩ gaudiũ ⁊ ĩ laudẽ ⁊ ĩ exultatõz cũ-
ctis gẽtibꝫ terre q̄ audierĩt oĩa bona q̄ ego
factur⁹sũ eis: ⁊ pauebũt ⁊ turbabũt ĩ vni-
uersis locis ⁊ in oĩ pace quã ego faciã eis.
Hec dicit dñs. Adhuc audietur ĩ loco isto
quez vos dicitis esse dẽstũ eo q̄ ñ sit hõ nec
iumentũ ĩ ciuitatibꝫ iuda ⁊ foris hierl̃m q̄
desolatæ sũt absq̄ hoĩe ⁊ absq̄ habitatore ⁊
absq̄ pecore. vox gaudij et vox leticie vox
spõsi ⁊ vox spõse: vox dicẽtiũ cfitemi dño
exercituũ qm̃ bon⁹ dñs. qm̃ ĩeternũ miserĩa
ei⁹: ⁊ portãtiũ vota ĩ domo dñi. Reducã eĩ
quersionẽ terre sicut a p̃ncipio dicit dñs.
Hec dicit dñs exercituũ. Adhuc erit ĩ loco
isto dẽstꝫ absq̄ hoĩe ⁊ absq̄ iumẽtꝫ. et ĩ cũ-
ctis ciuitatibꝫ ei⁹ hĩtaculo pastoz accubã
tiũ gregũ ĩ ciuitatibꝫ mõtuoꝫ et ĩ ciuitati
bꝫ cãpestribꝫ: ⁊ ĩ ciuitatibꝫ q̄ ad austz sũt ⁊
i terra beniamĩ ⁊ ĩ circuitu hierl̃m ⁊ ĩ ciui
tatibꝫ iuda: adhuc trãsibũt greges ad ma-
nũ numerãtis ait dñs. Ecce dies veniẽt di
cit dñs: ⁊ suscitabo v̄bũ bonũ q̄ locut⁹ sũ
ad domũ isrl̃ et ad domũ iuda. In diebꝫ illis
⁊ ĩ tpe illo germĩare faciã dauid germẽ iu
sticie: ⁊ faciet iudiciũ ⁊ iusticiã ĩ terra. In
diebꝫ illis saluabit iuda: ⁊ isrl̃ hĩtabit cfidẽ-
ter. Et hoc ẽ nomẽ q̄ vocabũt eũ: dñs iu-
stus nr̃. Quia hec dicit dñs. Nõ ĩteribit de
dauid vir q̄ sedeat sup̃ thronũ dom⁹ isrl̃: et
de sacerdotibꝫ ⁊ d̃ leuitis ñ ĩteribit vir a fa
cie mea q̄ offerat olocaustomata et icẽdat
sacrificium ⁊ cedat victimas oĩbꝫ diebꝫ. Et
factũ ẽ v̄bũ dñi ad hieremiã dicẽs. Hec di-
cit dñs. Si irritũ p̃t fieri pactũ meũ cũ die
⁊ pactũ meũ cũ nocte vt nõ sit dies ⁊ nox ĩ
tpe suo: ⁊ pactũ meũ irritũ esse potẽrit cũ
dauid famulo meo vt ñ sit ex eo fili⁹ q̄ regnet
ĩ throno ei⁹: ⁊ leuite ⁊ sacerdotes ministri
mei. Sicuti enumerari nõ p̃nt stelle celi ⁊
metiri arene maris: sic mlt̃iplicabo semen
dauid serui mei: et leuitas mĩstros meos.
Et factũ ẽ v̄bũ dñi ad hieremiã dicẽs. Nũ-
q̄d ñ vidisti q̄d ꝑplus ꝟ locut⁹ sit dicẽs. Due
cognatões q̄s elegerat dñs abiecte sunt: Et
ꝑplm meũ v̄spexerũt: eo q̄ ñ sit vlt̃ gẽs corã
eis. Hec dicit dñs. Si pactũ meũ ĩtẽr diez
⁊ noctẽ ⁊ leges celo ⁊ terre ñ posui. eq̄dẽ et
semẽ iacob et dauid serui mei spiciã: vt nõ
assumã de semie ei⁹ p̃ncipes semĩs abrahaz
⁊ ysaac ⁊ iacob. Reducã em̃ quersionẽ eo-
rũ: et miserebor eis. Ca. .xxxiiii.

Verbũ q̄d factũ ẽ ad hieremiã a do-
mino: qñ nabuchodonosor rex ba-
bilõis ⁊ oĩs exercit⁹ ei⁹ vniuersaq̄
regna terre q̄ erãt sub ptãte man⁹ ei⁹ ⁊ oẽs
ꝑplĩ bellabãt cõt hierl̃m et oẽs vrbes ei⁹ di-
cẽs. Hec dicit dñs de⁹ isrl̃. Vade ⁊ loq̄re ad
sedechiã regẽ iuda: ⁊ dices ad eũ. Hec dicit
dñs. Ecce ego d̃dã ciuitatẽ hãc ĩ man⁹ re-
gis babilonis: ⁊ succẽdet eã igni. Et tu nõ
effugies de manu ei⁹ sz cõphẽsione capieris
⁊ in manu ei⁹ traderis: et oculi tui oculos
r̄gis babilonis vidẽbũt. et os ei⁹ cũ ore tuo
loquet̃: ⁊ babilonẽ introibis. Attñ audi ver-
bũ dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs ad
te. Nõ morieris ĩ gladio sz in pace morie-
ris: ⁊ scõm cõbustiones patz tuoz̃ regum
porũ q̄ fuerũt ãte te sic cõburẽt te. et plãgẽt
te ve dñe: qz v̄bũ hoc ego locut⁹ sum dicit
dñs. Et locut⁹ ẽ hieremias ꝑplã ad sedechi
am regẽ iuda vniuersa v̄ba hec ĩ hierl̃m: et
exercit⁹ regis babilonis pugnabat contra
hierl̃m ⁊ cõt oẽs ciuitates iuda q̄ reliq̄ erãt
cõt lachis ⁊ cõt azecha. Hee eĩ superãt d̃ ci-
uitatibꝫ iuda vrbes munite. Verbũ q̄d fa-
ctũ ẽ ad hieremiã a dño: postq̄ ꝑcussit rex
sedechias fedus cũ oĩ ꝑplo ĩ hierl̃m ꝓclãs
vt dimitteret vnusq̄sq̄ famulũ suũ ⁊ vnusq̄sq̄
ancillã suã hebreũ ⁊ hebreã liberos: ⁊ neq̄
q̄ dñarent̃ eis id ẽ in iudeo et ĩ fratre suo.
Audierũt g̃ oẽs p̃ncipes ⁊ vniuersus ꝑplus
q̄ ierũt pactũ vt dimitteret vnusq̄sq̄ ser-
uũ suũ ⁊ vnusquisq̄ ancillã suã liberos: et
vltra nõ dñarent̃ eis. Audierũt igit̃: ⁊ di-
miserũt. Et quersi sũt deinceps et ꝛtraxerũt

seruos suos ⁊ ācillas suas q̄s dimiserāt libe
ros: ⁊ subiugauerūt ī famulos ⁊ famulas.
Et factū ē ūbū ad hieremiam a dño dicēs.
Hec dicit dñs de⁹ isrł. Ego pcussi fedus cū
pribꝫ vr̄is: ī die q̄ eduxi eos de terra egipti
de domo seruitutis dicēs. Cū ꝓpleti fuerint
septē āni dimittat vnuq̄sq; frēz suū hebreū
q̄ vēdit⁹ ē ei: ⁊ seruiet tibi sex annis: ⁊ dimit-
tes eū a te liberꝫ. Et n̄ audierūt pres vr̄i me:
nec inclinauerūt aurē suā. Et ꝓuersi estis
vos hodie et fecistis qđ rectū ē ī oculis meis
vt p̄dicaretis libtatē vnusq̄sq; ad amicū su
um: ⁊ inistis pactū ī ꝓspectu meo ī domo ī
q̄ inuocatū ē nomē meū sup eā. Et reuersi
estis et ꝓmaculastis nomē meū: ⁊ reduxi-
stis vnusq̄sq; famulū suū ⁊ vnusq̄sq; ācillā suā
q̄s dimiseratis vt essēt liberi ⁊ sue pēatis: ⁊
subiugastis eos vt sint vobis famuli ⁊ ancille.
Propterea hec dicit dñs. Vos nō audistis
me: vt p̄dicaretis libtatē vnusq̄sq; frī suo
⁊ vnusq̄sq; amico suo. Ecce ego p̄dico libta
tē ait dñs ad gladiū ad pestē ⁊ ad famē: et
dabo vos ī ꝓmotōem cūctis regnis terre.
Et dabo viros q̄ p̄uaricant fed⁹ meū ⁊ nō
obseruauerūt ūba federis q̄m assūpsi sūt ī ꝓspe
ctu meo. vitulū quē ꝓciderūt ī duas ptes ⁊
trānsierūt īter diuisiones ei⁹. pncipes iuda ⁊
pncipes hierl̄m. eunuchi ⁊ sacerdotes ⁊ oīs
pplus terre q̄ trānsierūt īter diuisiōes vituli:
⁊ dabo eos ī man⁹ inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in ma-
n⁹ q̄rentiū aīaz eoꝝ: ⁊ erit morticiniū eoꝝ
ī escā volatilibꝫ celi ⁊ bestijs terre. Et sede-
chiā regē iuda ⁊ pncipes ei⁹ dabo in man⁹
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ ī man⁹ q̄rentiū aīas eoꝝ:
⁊ ī man⁹ exercituū r̄gis babilonis q̄ recess-
erūt a vobis. Ecce ego p̄cipio dicit dñs: ⁊
reducā eos ī ciuitatē hāc ⁊ p̄liabūt aduer
sū eā: ⁊ capiēt eā ⁊ īcendēt igni. Et ciuita-
tes iuda dabo ī solitudinē: eo q̄ non sit ha
bitator. Ca. .XXXV.

Erbū quod factū ē ad hieremiā a
dño in diebꝫ ioachī filij iosie regis
iuda dicēs. Vade ad domū rechabi
taꝝ ⁊ loq̄re eis: ⁊ introduces eos ī domū dñi
ī vnā exedrā thesauroꝝ: ⁊ dabis eis bibere
vinū. Et assūpsi iechoniā filiū hieremie fi
lij absame ⁊ frēs ei⁹ ⁊ oēs filios ei⁹ ⁊ vniuer
sā domū rechabitaꝝ: ⁊ introduxi eos in do-
muz dñi ad gazophilaciū filioꝝ anan filij
iezedelie hois dei qđ erat iuxta gazophila-
ciū pncipū sup thesaurū maasie filij sellū:
q̄ erat custos vestibuli. Et posui corā filijs
dom⁹ rechabitaꝝ ciphos plenos vino ⁊ ca-
lices: ⁊ dixi ad eos. Bibite vinū. Qui rīde
rūt. Nō bibem⁹ vinū: qz ionadab filius re-
chab pr̄ nr̄ p̄cepit nob̄ dicēs. Nō bibetis vi
nū vos ⁊ filij vr̄i vsq; i sēpiternū. Et domū
nō edificabitis ⁊ semētē n̄ seretis ⁊ vineas
nō plātabitis nec habebitis: sz ī tabnacul'
bītabitis cūctis diebꝫ vr̄is: vt viuatis die-
bus multis sup faciē terre in q̄ vos pegri-
nami. Obediuimus g̃ voci ionadab filij re-
chab pr̄is nr̄i ī oīb⁹ q̄ p̄cepit nob̄: ita vt nō
biberem⁹ vinū cūctis diebꝫ nr̄is nos ⁊ mu-
lieres nr̄e filij ⁊ filie nr̄e et nō edificarem⁹
domos ad bītandū: ⁊ vineā ⁊ agꝝ ⁊ semētē
nō habuim⁹: sz bītauim⁹ ī tabnacul': ⁊ obe
diētes fuim⁹ iuxta oīa q̄ p̄cepat nob̄ iona-
dab pr̄ nr̄. Cū aūt ascēdisset nabuchodono
sor rex babilonis ad terrā nr̄am diximus.
Venite ⁊ īgrediamur ī hierl̄m a facie exer
cit⁹ chaldeoꝝ ⁊ a facie exercit⁹ syrie: ⁊ mā-
sim⁹ ī hierl̄m. Et factū ē ūbū dñi ad biere-
miā dicēs. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrł.
Vade ⁊ dic viris iuda ⁊ bītatoribꝫ hierl̄m.
Nūq̄d nō r̄cipietis disciplinā: vt obediatis
verbis meis dicit dñs: Prevaluerūt fmōes
ionadab filij rechab q̄s p̄cepit filijs suis vt
nō biberēt vinū: ⁊ nō biberūt vsq; ad diem
hāc: qz obedierūt p̄cepto p̄ris sui: Ego aūt lo
cut⁹ sū ad vos de mane ꝓsurgēs ⁊ loquēs: ⁊
nō obedistis mihi. Misiq; ad vos oēs seruos
meos pphas ꝓsurgēs diluculo: mitēsq; et
dicēs. Cōuertimī vnusq̄sq; a via sua pessi-
ma ⁊ bona facite studia vr̄a: ⁊ nolite sequi
deos alienos neq; colatis eos: et bītabitis
in terra quā dedi vobis et patrib⁹ vr̄is. Et
nō inclinastis aurem vestrā: neq; audistis
me. Firmauerūt igit filij ionadab filij re-
chab p̄ceptū p̄ris sui qđ p̄cepat eis: pplus
aūt iste nō obediuit mihi. Idcirco hec di-
cit dñs exercituū de⁹ isrł. Ecce ego adducā
sup iudā et sup oēs bītatores hierl̄m vni-
uersā afflictōez quā locut⁹ sum aduersū il-
los: eoꝝ locutus sū ad illos ⁊ nō audierūt:
vocaui illos ⁊ nō respondērunt mihi. Do-
mui autē rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec
dicit dñs exercituū de⁹ isrł. Proeo q̄ obe-
distis p̄cepto ionadab p̄ris vestri et custo-
distis oīa mandata eius ⁊ fecistis vniuer-
sa q̄ p̄cepit vob̄: ꝓptērea hec dicit dñs exer
cituum de⁹ isrł. Non deficiet vir de stirpe

ionadab filij rechab stans in ꝓspectu meo cunctis diebus. Ca. .XXXVI.

Et factū ē i āno ꝙrto ioachī filij io sie ꝝgis iuda: factū ē v̄bum hoc ad hieremiā a dño dicēs. Tolle volumē libri et scribes in eo oīa v̄ba q̄ locut⁹ sū tibi aduersus isrl̄ et iudā et aduersū oēs gētes a die q̄ locut⁹ sū ad te ex diebꝫ iosie vsqꝫ ad diē hāc: si forte audiēte domo iuda. vniuersa q̄ ego cogito facē eis. reuertat vnusquisqꝫ a via sua pessima: et ꝓpici⁹ ero iniquitati et pc̄to eoꝝ. Vocauit g̃ hieremias baruch filium nerie: et scripsit baruch ex ore hieremie oēs ꝟmōes dñi q̄s locut⁹ ē ad eū in volumīe libri. Et p̄cepit hieremias baruch dicēs. Ego clausꝰ sū: nec valeo ingredi domū dñi. Ingrediere g̃ tu et lege de volumine in q̄ scripsisti ex ore meo v̄ba dñi audiēte ꝓp̄lo. i domo dñi i die ieiunij: insup et audiente vniuerso iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝫ suis. Leges eis: si forte cadat oratō eoꝝ in cōspectu dñi et reuertat vnusquisqꝫ a via sua pessima: qm̄ magn⁹ furor et indignatō ē quā locutus ē dñs aduersus ꝓp̄lm hūc. Et fecit baruch filius nerie iuxta oīa q̄ p̄cepat ei hieremias ꝓpha: legēs ex volumīe ꝟmōes dñi in domo dñi. Factuꝫ ē aūt i āno q̄rto ioachī filij iosie ꝝgis iuda: i mēse nono p̄dicauerūt ieiuniū i ꝓspectu dñi oī ꝓp̄lo i hierusalē et vniuerse multitudini q̄ ꝓfluxerat de ciuitatibꝫ iuda in hierl̄m. Legitꝫ baruch ex volumīe ꝟmones hieremie i domo dñi i gazophilatō gamarie filij sephan scribe. in vestibulo supior i introitu portē noue domus dñi: audiente oī ꝓp̄lo. Cumꝫ audisset micheas filius gamarie filij saphan oēs sermōes dñi ex libro: descēdit i domū regis ad gazophilaciū scribe. Et ecce ib ioēs p̄ncipes sedebāt: elisama scriba et dalaias filius semeie et helchana filius alchobor et gamarias filius saphan et sedechias filius ananie et vniuersi p̄ncipes. Et ānūciauit eis micheas oīa v̄ba: q̄ audiuit legēte baruch ex volumīe i auribꝫ ꝓp̄li. Miserūt itaqꝫ oēs p̄nci pes baruch iudi filiū nathanie filij selemie filij chusi dicētes. Volumē ex q̄ legisti audiente ꝓp̄lo sume i manu tua et veni. Tulit g̃ baruch filius nerie volumē i manu sua: et venit ad eos. Et dixerūt ad eū. Sede: et lege hec i auribꝫ nr̄is. Et legit baruch i auribꝫ eoꝝ. Vgit̄ cū audissēt oīa v̄ba. obstupuerūt vnusq̄sqꝫ ad ꝓximū suū: et dixerūt ad baruch Nūciare debem⁹ regi oēs ꝟmones istos. Et interrogauerūt eū dicētes. Indica nob: quō scripsisti oēs ꝟmōes istos ex ore ei⁹. Dixit at eis baruch. Ex ore suo loq̄bat q̄si legēs ad me oēs ꝟmones istos: et ego scribebā in volumīe atramēto. Et dixerūt ꝓncipes ad baruch. Vade et abscondere tu et hieremias: et nemo sciat vbi sitis. Et ingressi sunt ad regē i atriū. Porro volumē ꝓmendauerūt in gazophilacio elisame scribe: et nūciauerūt audiēte rege oēs ꝟmones. Misitꝫ rex iudi vt sumeret volumē: q̄ tollēs illud de gazophilacio elisame scribe legit audiēte rege: et vniuers⁹ ꝓncipibꝫ q̄ stabāt circa regem. Rex aūt sedebat i domo hiemali i mēse nono: et posita erat arula coram eo plena prunis. Cūꝫ legisset iudi tres pagellas vel q̄tuor scidit illud scalpello scribe et piecit in ignē q̄ erat sup arulā: donec ꝓsumeret⁹ oē volumē igni q̄ erat i arula. Et nō timuer̄t neꝫ scidert vestimēta sua rex et oēs ꝟui ei⁹: q̄ audierūt vniuersos ꝟmōes istos. Verūtm̄ elnathan et dalaias et gamarias ꝓtradiderūt regi ne ꝓbureret librū et nō audiuit eos. Et p̄cepit rex hieremiel filio amalech et sararie filio ezrihel et selemie filio abdehel: vt ꝓphenderēt baruch scribā et hieremiā ꝓpham. Abscōdit aūt eos dñs. Et factū ē v̄bū dñi ad hieremiaꝫ ꝓpham: postq̄ ꝓbusserat rex volumē et ꝟmōes q̄s scripserat baruch ex ore hieremie dicens. Rursū tolle volumē aliud: et scribe i eo oēs ꝟmones priores q̄ erāt i primo volumīe qđ cōbussit ioachim rex iuda. Et ad ioachim regez iuda dices. Hec dicit dñs. Tu ꝓbussisti volumē istud dicēs. Quare scripsisti in eo ānūciās. festin⁹ veniet rex babilonis: et vastabit terrā hāc et cessare faciet ex illa hominē et iumētum: Propterea hec dicit dñs de⁹ ꝓr̄ ioachī regē iuda. Nō erit ex eo q̄ sedeat sup solium dauid: et cadauer ei⁹ p̄icietur ad estū p diē et ad gelu p noctē. Et visitabo ꝓr̄ eū et ꝓr̄ semē ei⁹ et ꝓtra ꝟuos ei⁹ iniq̄tates suas: et adducā sup eos et sup hītatores hierl̄m et sup viros iuda oē malū qđ locutus sū ad eos: et non audierūt. Jheremias aūt tulit volumē aliud et dedit illd̄ baruch filio nerie scribe: q̄ scripsit i eo ex ore hieremie oēs ꝟmōes libri quē ꝓbusserat ioachī rex iuda igni: et insup additi sunt ꝟmones

multoplesq̃ ãtea fuert· Ca.XXXVII.

ET regnauit rex sedechias filiꝰ iosie p iechonia filio ioachī quē pstituit regē nabuchodonosoz rex babilonis ī terra iuda: ⁊ nō obediuit ipe ⁊ serui eiꝰ ⁊ pl'us terre verbꝭ dñi q̃ locutꝰ ē ī manu hieremie pphete. Et misit rex sedechias iochal filiū silemie ⁊ sophoniā filium maasie sacerdotē ad hieremiā pphām dicēs. Ora p nobꝭ dñm deū nr̄m. Hieremias autē libere ābulabat ī medio pl'i. Nō ei miserat euz in custodiā carceris. Igit exercitꝰ pharaōis egressus ē de egipto: ⁊ audiētes chaldei qui obsidebāt hierl'm huiuscemodi nūciū recesserūt ab hierl'm. Et factū ē ǒbū dñi ad hieremiā pphām dicēs. Hec dicit dñs deꝰ isrl'. Hic dicetis regi iuda q̃ misit vos ad me īterrogādū. Ecce exercitꝰ pharaōis q̃ egressus ē vobꝭ ī auxiliū ruertet ī terram suā in egiptū: ⁊ rdiēt chaldei ⁊ bellabūt pt̄ ciuitatē hāc: ⁊ capiēt eā ⁊ succēdent igni. Hec dicit dñs. Nolite decipe aīas vr̄as dicētes eū tes abibūt ⁊ rcedet a nobꝭ chaldei: qz ñ abibūt. Hoz etsi pcusseritis oēz exercitū chaldeoz q̃ pliant adversū vos et derelicti fuerīt ex eis aliq̃ vulnerati: sigl'i ǒ tētorio suo psurgēt. ⁊ īcendēt ciuitatē hāc igni. Ergo cū recessisset exercitꝰ chaldeoz ab hierusalē pt̄ exercitū pharaōis. egressus ē hieremias de hierl'm vt iret ī terrā beniamī: et diuideret ibi possessiōez ī pspectu ciuiū. Cunqz pueisset ad portā beniamin erat ibi custos portē p vices noīe hierias filiꝰ selemie filij ananie: ⁊ appēdit hieremiā pphaz dicēs. Ad chaldeos pfugis. Et rndit hieremias. Falsū ē. nō fugio ad chaldeos. Et ñ audiuit eū. sz pphēdit hierias hieremiā: ⁊ adduxit eū ad pncipes. Quāobrē irati pncipes pt̄ hieremiā: cesū eū miserūt ī carcerē q̃ erat ī domo ionathā scribe. Ipe ei ppositꝰ erat sup carcerē. Itaqz ingressus ē hieremias in domū laci ⁊ ī ergastulū: ⁊ sedit ibi hieremias diebꝰ multis. Mittēs aūt sedechias rex tulit eū: et īterrogauit eū ī domo sua absconditē: ⁊ dixit Putasne ē vmo a dño: Et dixit hieremias. Est· Et ait. In manꝰ regis babilōis tderis. Et dixit hieremias ad rgē sedechiā. Quid peccaui tibi ⁊ tuis tuis et pl'o tuo: qz misisti me ī domū carceris: Ubi sūt pphe vr̄i q̃ pphabāt vobꝭ ⁊ dicebāt: nō veiet rex babilōis sup vos ⁊ sup terrā hāc: Nūc ꝙ audi obsecro dñe mi rex. Ualeat depcatiō mea ī pspectu tuo: ⁊ ne me rmittas ī domū ionathe scribe ne moriar ibi. Precepit ǒ rex sedechias vt tderet in vestibulū carceris: ⁊ daretur ei torta q̃tidie panis excepto pulmēto: donec psumerent oēs panes de ciuitate. Et mānsit hieremias ī vestibulo carceris· Ca. .XXXVIII.

AUdiuit aūt saphacias filiꝰ nathan ⁊ ihedelias filiꝰ phassur ⁊ iochal filiꝰ selemie ⁊ phassur filius melchie smones q̃s hieremias loq̃batꝰ ad oēz pl'm dicēs. Hec dicit dñs. Quicūqz mānserit ī ciuitate hac morietꝰ gladio ⁊ fame ⁊ peste: q̃ aūt pfugerit ad chaldeos viuet: et erit aīa eiꝰ sospes ⁊ viuēs. Hec dicit dñs. Tradendo tderet ciuitas hec ī manu exercitꝰ regis babilōis: ⁊ capiet eā. Et dixerūt pncipes regi Rogamꝰ vt occidatꝰ hō iste. De idustria ei dissoluit manꝰ virozꝫ bellātiū q̃ remāserūt ī ciuitate hac et manꝰ vniuersi pl'i: loquēs ad eos vniuersa ǒba hec. Siq̃dē hō iste nō q̃rit pacē pl'o huic: sz malū. Et dixit rex sedechias. Ecce ipe ī manibꝭ vr̄is est. Nec em̄ fas ē vobꝭ quicq̃ negare. Tulerūt ǒ hieremiā ⁊ piecerūt eū in lacū elchie filij amalech: q̃ erat ī vestibulo carceris. Et submiserūt hieremiā ī funibꝭ ī lacū: in q̃ nō erat aq̃ sz lutū. Descēdit itaqz hieremias ī cenū Audiuit autē abdemelech ethiops vir eunuchus q̃ erat ī domo rgis: qꝫ mississet hieremiā ī lacū. Porro rex sedebat ī porta beniamin. Et egressus ē abdemelech de domo regis: ⁊ locutꝰ ē ad regē dicēs. Dñe mi rex male fecerūt viri isti oīa q̃cunqz ppetrarūt ptra hieremiā pphām: mittētes eū in lacū vt moriatꝰ ibi fame. Nō sunt em̄ panes vl̄ in ciuitate. Precepit itaqz rex abdemelech ethiopi dicēs. Tolle tecū hinc triginta viros: ⁊ leua hieremiā pphām de lacu antq̃ moriatꝰ. Assūptis ǒ abdemelech secū viris ingressus ē domū regis q̃ erat sub cellario: ⁊ tulit ide veteres pānos ⁊ antiq̃ vestimēta que putruerāt: ⁊ submisit ea ad hieremiā in lacum p funiculos. Dixitqz abdemelech ethiops ad hieremiā pphaz. Pone veteres pānos ⁊ hec scissa ⁊ putrida sub cubitu manuū tuaꝫ: et super funes. Fecit ǒ hieremias sic. Et extraxerunt hieremiam funibꝭ: et eduxerunt de lacu. Mansit autem hieremias in vestibulo carceris. Et misit rex

sedechias: ⁊ tulit ad se hieremiā ꝓphām ad ostiū tercīū ī domo dñi: ⁊ dixit rex ad hieremiā. Interrogo ego te ꝑmonē: ne abscōdas a me aliqd. Dixit aūt hieremias ad sedechiā. Si ānūciauero tibi: nūqd nō īterficies me? Etsi ꝓsiliū dedero tibi: nō me audies. Iurauit g̈ rex sedechias hieremie clām dicēs. Viuit dñs q̄ fecit nob aīaz hāc si occidero te: etsi tradidero ī man⁹ istoꝝ virorꝝ q̄ qrūt aīam tuā. Et dixit hieremias ad sedechiā. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl. Si pfect⁹ exieris ad ꝓncipes regis babilonis viuet aīa tua: et ciuitas hec nō succēdetur igni: ⁊ saluus eris tu ⁊ dom⁹ tua. Si aūt ñ exieris ad ꝓncipes regis babilonis trdt ciuitas hec ī man⁹ chaldeoꝝ ⁊ succendēt eaz igni: ⁊ tu ñ effugies de manu eoꝝ. Et dixit rex sedechias ad hieremiā. Solicit⁹ sū ꝓ iudeos q̄ trāsfugerūt ad chaldeos: ne forte trdar in man⁹ eoꝝ ⁊ illudāt mihi. Rñdit aūt hieremias. Nō te trdent. Audi qso voce dñi quā ego loqr ad te: ⁊ bene erit tibi ⁊ viuet aīa tua. Qđ si nolueris egredi: iste ē ſmo quē ostēdit mihi dñs. Ecce oēs mulieres q̄ remāserūt ī domo rḡis iuda educent ad ꝓncipes regis babilonis: et ipe dicēt. Seduxerūt te ⁊ ꝓualuerūt aduersū te viri pacifici tui: dimerserūt te ī ceno et ī lubricū pedes tuos: ⁊ recesserunt a te. Et oēs uxores tue ⁊ filij tui educent ad chaldeos et nō effugies man⁹ eoꝝ: sz in manu regis babilonis trderis: ⁊ ciuitatē hāc ꝑburet igni. Dixit g̈ sedechias ad hieremiā. Null⁹ sciat verba hec: ⁊ nō morieris. Si aūt audierīt ꝓncipes q̄ locut⁹ sū tecū. ⁊ venerīt ad te et dixerīt tibi indica nob qđ locut⁹ sis cū rege ne celes nos ⁊ nō te interficiem⁹. ⁊ qđ locutus ē tecū rex: dices ad eos. Prostraui ego ꝑces meas corā rege: ⁊ me reduci iuberet ī domū ionathan ⁊ ibi morerer. Venerūt g̈ oēs ꝓncipes ad hieremiā: ⁊ interrogauerūt eū. Et locutus ē eis iuxta oīa vba q̄ ꝑceperat ei rex. Et accesserūt ab eo. Nihil eī fuerat auditū. Mānsit vero hieremias ī vestibulo carceris: vsqz ad diē q̄ capta ē hierl'm Et factū est vt caperet hierusalem.

Anno nono Ca. .XXXIX. sedechie regis iuda mēse decio venit nabuchodonosor rex babilonis et oīs exercit⁹ ei⁹ ad hierl'm: ⁊ obsidebāt eaz. Undecimo aūt āno sedechie mēse q̄rto q̄nta menſ apta ē ciuitas: ⁊ ingressi sunt oēs ꝓncipes rḡis babilōis ⁊ sedert in porta media neregel sereser semegar nabusasarthiz rabsares neregel sereser rebmag ⁊ oēs reliqui principes regis babilonis. Cumqz vidisset eos sedechias rex iuda ⁊ oēs viri bellatores fugerūt: ⁊ egressi sūt nocte de ciuitate p viā orti rḡis ⁊ p portā q̄ erat int̄ duos muros: ⁊ egressi sūt ad viā deserti. Persecutus ē aūt eos exercit⁹ chaldeoꝝ. ⁊ ꝑhendērūt sedechiā ī cāpo solitudīs hierichontine: et captū adduxerūt ad nabuchodonosor regē babilōis ī reblatha q̄ ē ī terra emath: et locut⁹ ē ad eū iudicia. Et occidit rex babilonis filios sedechie in reblatha ī oculis ei⁹: et oēs nobiles iuda occidit rex babilonis. Oculos q̄z sedechie eruit: ⁊ vinxit euz ꝓpedibꝰ vt ducere⁹ in babilonē. Domuz q̄z rḡis et domū vulgi succēderūt chaldei igni: ⁊ murū hierl'm subuertērūt. Et reliq̄as ꝑtes q̄ remāserāt in ciuitate ⁊ ꝑfugos q̄ trāsfugerāt ad eū. et supfluos vulgi q̄ remāserāt transtulit nabuzardan magister militū in babilonē: ⁊ de plebe paupeꝝ q̄ nihil penit⁹ habebāt dimisit nabuzardan magister militū ī terra iuda: ⁊ dedit eis vineas ⁊ cisternas in die illa. Precepat autē nabuchodonosor rex babilonis de hieremia nabuzardan magistro militū dicēs. Tolle illum: et pone sup eū oculos tuos nihilq̄z ei mali facias: sz vt voluerit sic facies ei. Misit g̈ nabuzardan ꝓnceps milicie ⁊ nabu ⁊ sesban ⁊ rapsares et neregel et sereser et rebmag et oēs optimates regis babilonis miserūt et tulerūt hieremiam de vestibulo carceris: ⁊ tradiderūt eū godolie filio ayčham filij saphan: vt intraret ī domū ⁊ hītaret in ꝑlo. Ad hieremiā autē fact⁹ fuerat ſmo dñi cū clausus fuisset ī vestibulo carceris dicens. Vade et dic abdemelech ethiopi dicēs. Hec dicit dñs exercituū. de⁹ isrl. Ecce ego inducā ſmones meos sup ciuitatē hāc in malū ⁊ nō ī bonū: ⁊ erūt ī ꝓspectu tuo ī die illa: ⁊ liberabo te ī die illa ait dñs. Et ñ trderis ī man⁹ virorꝝ q̄s tu formidas: sz eruēs liberabo te ⁊ gladio ñ cades: sz erit tibi aīa tua in salutē quia in me habuisti fiduciam ait dominus. Ca. .XL.

Sermo qui factus ē ad hieremiaz a domino: postq̄ dimissus ē a nabusardan magistro milicie de rama

Thezemi

qñ tulit eũ victũ cathenis in medio oim q̃
migbãt ꝺ hirlm ꝛ iuda: ꝛ ducebãt ī babilo
nẽ. Tollẽs ꝯ ꝓnceps milicie hieremiã di-
xit ad eũ. Dñs ꝺe⁹ tu⁹ locut⁹ ẽ malũ hoc su
per locũ istũ: ꝛ adduxit ꝛ fecit dñs sicut lo
cut⁹ est. qꝛ peccastis dño ꝛ non audistis vo
cẽ eius: ꝛ fact⁹ est vob ꝓmo h̄. Nunc ꝯ ecce
solui te hodie de cathenis q̃ sunt in manib
tuis. Si placet tibi vt venias mecũ ī babi-
lonẽ veni: ꝛ ponam oc'los meos sup te. Si
aũ displicet tibi venire mecũ ī babilonẽ. re
side. Ecce ois ̃ra ī ꝓspectu tuo ẽ. Qꝺ elege
ris ꝛ q̃ placuerit tibi vt vadas: illuc pge: ꝛ
mecũ noli venire: sꝫ hĩta apꝺ godoliã filiũ
aychã filij saphan quẽ ꝓposuit rex babilo-
nis ciuitatib iude. Habita ꝯ cũ eo ī medio
pl̄i. vl' quocũqꝫ placuerit tibi ut vadas va-
de. Dedit q̃ꝫ ei magister milicie cibaria et
munuscula: et dimisit eũ. Uenit aũt hiere-
mias ad godoliã filiũ aychaz ī maspbat: ꝛ
hĩtauit cũ eo ī medio pl̄i q̃ ̃lict⁹ fuerat in
terra. Cũqꝫ audisset oes ꝓncipes exercit⁹ q̃
dispsi fuerãt ꝑ regiões ipi ꝛ socij eoꝝ. qꝛ ꝑ-
fecisset rex babilõis godoliã filiuz aychaz
terre: ꝛ qꝛ ꝓmẽdasset ei viros ꝛ ml'ieres ꝛ p-
uulos ꝛ de paupib terre q̃ ñ fuerãt ̃nsiati
ī babilonẽ: venert ad godoliã ī maspbat et
ysmahel fili⁹ nathanie ꝛ iohanã fili⁹ caree
ꝛ ionathan ꝛ sareas fili⁹ thenoemech ꝛ filij
offi q̃ erãt de nethophati et ibeconias fili⁹
maachati ipi ꝛ viri eoꝝ. Et iurauit eis go-
dolias fili⁹ aychaz filij saphan et comitib
eoꝝ dicẽs. Nolite timẽ ꝺuire chaldeis. Ha-
bitate ī terra ꝛ ꝺuite ̃gi babilõis: ꝛ bñ erit
vob. Ecce ego hĩto ī maspbat: vt rñdeã p-
cepto chaldeoꝝ q̃ mittunt̃ ad nos. Uos aũ
colligite vindemiã ꝛ messẽ ꝛ oleũ ꝛ ꝓmedite
inu aꝑ vr̄is: ꝛ manete ī vbib vr̄is q̃s tene-
tis. Ꝺz et oes iudei q̃ erãt ī moab ꝛ ī finib
ammõ ꝛ ī ydumea ꝛ ī vniuerꝑ ̃giõib: audi-
to qꝛ dedisset rex babilõis ̃liq̃as ī iudea et
qꝛ ꝓposuisset sup eos godoliã filiũ aychaz
filij saphã: ̃ues sũt inq̃ oes iudei ꝺ vniuer
sis locis ad q̃ pfugerãt: ꝛ venerũt ad terrã
iuda ad godoliã ī maspbat: et collegert vi-
nũ ꝛ messẽ multã nimis. Johanã aũt fili⁹
caree ꝛ oes ꝓncipes exercit⁹ q̃ dispse fuerãt
ī regiõib venert ad godoliã ī maspbat: et
dixert ei. Scito qꝛ babal' rex filiorũ ammon
misit ysmahel filiũ nathanie pcute aiaz tu
am. Et ñ credidit eis godolias fili⁹ aychaz

Johanan aũ fili⁹ caree dixit ad godoliã se-
orsũ ī maspbat loquẽs. Ubo ꝛ pcutiã ysma
hel filiũ nathanie nullo sciẽte: et ītficiat
aiaz tuã. et dissipent̃ oes iudei q̃ ꝯgregati
sũt ad te: ꝛ pibũt reliq̃e iuda. Et ait godo-
lias fili⁹ aychan ad iohanam filiuz caree.
Noli facere ꝺbum hoc. Falsũ em̃ tu loque
ris de ysmahel. Ca. .XLI.

Et factũ ẽ ī mẽse septimo venit ys-
mahel fili⁹ nathanie filij elisama ꝺ
semie ̃gali ꝛ optimates ̃gis ꝛ de-
cẽ viri cũ eo ad godoliam filium aychã in
maspbat: ꝛ ꝓmedert ibi panes simul ī mas
phat. Surrexit aũt ysmahel fili⁹ nathanie
ꝛ decẽ viri q̃ cũ eo erãt ꝛ pcusserũt godoliaz
filiũ aychã filij saphan gladio: ꝛ ītfecerũt
eũ quez pfecerat rex babilõis terre. Oes q̃ꝫ
iudeos q̃ erãt cũ godolia ī maspbat: ꝛ chal
deos q̃ repti sũt ibi ꝛ viros bellatores pcus
sit ysmahel. Secũꝺo aũt die postq̃ occide-
rat godoliaz nullo adhuc scĩte venert viri
de sychem ꝛ de silo ꝛ de samaria octoginta
viri rasi barba ꝛ scissis vestib ꝛ squalẽtes:
ꝛ munera ꝛ thus habebãt ī manu: vt offer
rẽt ī domo dñi. Egress⁹ ꝯ ysmahel fili⁹ na-
thanie ī occursũ eoꝝ ꝺ maspbat: ̃cedens ꝛ
plorãs ibat. Cũ aũ occurrisset eis: dixit ad
eos. Uenite ad godoliã filiũ aycham. Qui
cũ veĩssẽt ad mediũ ciuitatis: ītfecit eos
ysmahel fili⁹ nathanie circa mediũ laci ipe
ꝛ viri q̃ erãt cũ eo. Decẽ aũ viri r̃pti sũt int
eos. q̃ dixert ad ysmahel. Noli occidẽ nos:
qꝛ habem⁹ thesauros ī agro frumti et hor-
dei ꝛ olei ꝛ mell'. Et cessauit: et nõ ītfecit
eos cum frib suis. Lac⁹ aũt ī quẽ ꝓiecerat
ysmahel oia cadauera virꝝ q̃s pcussit ꝓ
godoliã: ipe ẽ quẽ fecit rex asa ꝓ baasa re
gẽ isr'. Ipm r̃pleuit ysmahel fili⁹ nathanie
occisis. Et captiuas duxit ysmahel oes re-
liq̃as pl̄i q̃ erãt in maspbat filias regis et
vniuersũ pl̄m q̃ remanserãt ī maspbat: q̃s
cõmãdauĕat nabuzardã pnceps milicie fili⁹
godolie filio aychã. Et cepit eos ysmahel
fili⁹ nathanie: ꝛ abijt vt transiret ad filios
ammõ. Audiuit aũ iohanã fili⁹ caree. et oes
pncipes bellatoꝝ q̃ erãt cũ eo oẽ maluz qꝺ
fecerat ysmahel filius nathanie: assũptis
vniuerꝑ viris pfecti sũt vt bellarẽt aduer-
sũ ysmahelẽ filiũ nathanie: et ĩuenerũt eũ
ad aq̃s ml'tas q̃ sũt ī gabaon. Cũqꝫ vidisset
omnis pl'us qui erat cũ ysmahel iohanan

filiũ caree ⁊ vniuersos p̃ncipes bellatoꝝ q̃
erãt cũ eo letati sũt. Et reuers⁹ ẽ oĩs ꝑ̄lus
quẽ cepat ỹsmahel in maspha: reuersusq;
abijt ad iohanan filiũ caree. Ysmahel aũt
fili⁹ nathanie fugit cũ octo viris a facie io
hanan: ⁊ abijt ad filios ãmon. Tulit g̃ io
hanan fili⁹ caree ⁊ oẽs p̃cipes bellatoꝝ q̃
erãt cũ eo vniuersas r̃liq̃as vulgi quas re
duxerant ab ỹsmahel filio nathanie ꝺ mas
pha: postq̃ ꝑcussit godoliaz filiũ aỹcham
fortes viros ad p̃liũ ⁊ mlieres ⁊ pueros et
eunuchos q̃s reduxerat de gabaon: ⁊ abie
rũt et sederũt ꝑegrinãtes ĩ chanaan q̃ ẽ iu
xta bethleẽ vt pergerẽt ⁊ introierẽt egiptũ
a facie chaldeoꝝ. Timebãt eĩ eos: q̃ ꝑcus
serat ỹsmahel fili⁹ nathanie godoliã filium
aỹcham quẽ preposuerat rex babilonis in
terra iuda. Ca. .XLII.

Et accesserũt oẽs p̃cipes bellatoꝝ
⁊ iohanan fili⁹ caree ⁊ iezonias fi
li⁹ ozie ⁊ r̃liquũ vulg⁹ a puo vsq; ad
magnũ: dixerũtq; ad hieremiã ꝓpham. Ca
bat oratiõ nr̃a ĩ ꝓspectu tuo et ora ꝓ nobis
ad dñm deũ tuũ ꝓ vniuer⁹ reliquijs istis:
q̃ derelicti sum⁹ pauci de pluribꝰ sicut ocu
li tui nos intuent̃: ⁊ ãnũciet nob̃ dñs deus
tu⁹ viã ꝑ quã ꝑgam⁹: et ꝺbñ qꝺ faciamus.
Dixit aũ ad eos hieremias ꝓpha. Audiui.
Ecce ego oro ad dñm deũ vr̃m scꝺm verba
vr̃a: oẽ ꝺbũ qꝺcũq; respõderit mihi indica
bo vob̃ nec celabo vos quicq̃. Et illi dixe
rũt ad hieremiã. Sit dñs inter nos testis
veritatis ⁊ fidei: si non iuxta oẽ verbũ in q̃
miserit te dñs deus tu⁹ ad nos sic faciem⁹
siue bonũ ẽ siue malũ. Voci dñi dei nr̃i ad
quẽ mittim⁹ te obediem⁹: vt bñ sit nob̃ cũ
audierim⁹ vocẽ dñi dei nr̃i. Cũ autẽ ꝛpleti
essẽt decẽ dies: factũ ẽ verbũ dñi ad hiere
miã. Vocauitq; iohanan filiũ caree et oẽs
p̃ncipes bellatoꝝ q̃ erant cũ eo ⁊ vniuersũ
ꝓ̄lm a minimo vsq; ad magnuz: ⁊ dixit ad
eos. Hec dicit dñs deus isr̃l ad quẽ misistis
me: vt ꝓsternerẽ p̃ces vr̃as in ꝓspectu ei⁹.
Si q̃escẽtes mãseritis in terra hac edifica
bo vos ⁊ nõ destruã: plãtabo et nõ euellã.
Jam eĩ placat⁹ sũ sup malo qꝺ feci vobis.
Nolite timere a facie regis babilonis: quẽ
vos pauidi formidatis. Nolite metuere eũ
dicit dñs: q̃ vobiscuz sũ ego vt saluos vos
faciã ⁊ eruã de manu ei⁹: ⁊ dabo vob̃ mise
ricordias. ⁊ miserebor vr̃i. ⁊ hĩtare vos fa
ciã ĩ terra vr̃a. Si aũt dixeritis vos nõ ha
bitabim⁹ ĩ terra ista nec audiemus vocem
dñi dei nr̃i dicẽtes nequaq̃: sz ad terrã egi
pti ꝓgem⁹ vbi nõ videbim⁹ bellũ. ⁊ clãgorez
tube nõ audiem⁹. et famẽ nõ sustinebim⁹.
⁊ ibi hĩtabim⁹: ꝓ̄pt̃ hoc nũc audite ꝺbũ dñi
r̃liq̃e iuda. Hec dicit dñs de⁹ exercituũ. de⁹
isr̃l. Si posueritis faciẽ vr̃az vt ĩgrediamĩ
egiptũ ⁊ int̃ueritis vt ibi hĩtetis: gladius
quẽ vos formidatis ibi ꝓ̄hendet vos ĩ terra egipti: ⁊ fames ꝓ q̃ estis soliciti adhere
bit vob̃ ĩ egipto ⁊ ibi moriemĩ. Oẽsq; viri q̃
posuerũt faciẽ suã vt ĩgrediant̃ egiptuz vt
hĩtent ibi: morient̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste.
Null⁹ de eis remaebit: nec effugiet a facie
mali qꝺ ego asserã sup eos: q̃ hec dicit dñs
exercituũ. de⁹ isr̃l. Sicut ꝓflat⁹ ẽ furor me
us ⁊ indignatiõ mea sup hĩtatores hierl̃m:
sic ꝓflabit̃ ĩdignatiõ mea sup vos cũ ĩgressi
fueritis egiptũ: ⁊ eritis ĩ iusiurãdũ ⁊ ĩ stu
porẽ ⁊ ĩ maledictũ ⁊ ĩ obprobriũ: ⁊ nequa
q̃ vlt̃ videbitis locũ istũ. Verbũ dñi super
vos r̃liq̃e iuda. Nolite ĩtrare egiptũ. Sci
entes scietis q̃ obtestat⁹ sũ vob̃ hodie: q̃a
ꝺcepistis aĩas vr̃as. Vos eĩ misistis me ad
dñm deũ nr̃m dicẽtes. Ora ꝓ nob̃ ad dñm
deũ nr̃m: et iuxta oĩa q̃cũq; dixerit tibi de⁹
nr̃ sic ãnũcia nob̃ et faciem⁹. Et ãnũciaui
vob̃ hodie: ⁊ ñ audistis vocẽ dñi dei vr̃i su
per vniuer⁹ ꝓ quẽ misit me ad vos. Nũc g̃
sciẽtes scietis: q̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste mo
riemĩ ĩ loco ad quẽ voluistis intrare vt ha
bitaretis ibi. Ca. .XLIII.

Factũ ẽ aũt cũ cõplesset hieremias
loquẽs ad ꝓ̄lm vniuersos ꝑmones
dñi dei eoꝝ ꝓ quẽ miserat euz dñs
de⁹ eoꝝ ad illos oĩa ꝺba hec: dixit azarias
fili⁹ ozie ⁊ iohanan fili⁹ caree ⁊ oẽs viri su
perbi dicẽtes ad hieremiã. Mẽdaciũ tu lo
q̃ris. Nõ misit te dñs de⁹ nr̃ dicẽs ne ingre
diamĩ egiptũ vt hĩtetis illic: sz baruch fili⁹
nerie ĩcitat te aduersũ nos vt ꝺat nos in
man⁹ chaldeoꝝ ⁊ ĩterficiat nos ⁊ ꝺuci fa
ciat ĩ babilonẽ. Et ñ audiuit iohanan fili⁹
caree. ⁊ oẽs p̃ncipes bellatoꝝ et vniuersus
ꝓ̄lus vocez dñi vt manerẽt ĩ terra iuda: sz
tollẽs iohanan fili⁹ caree et vniuersi p̃ci
pes bellatoꝝ vniuersos r̃liq̃aꝝ iuda q̃ fuer
ãt fuerãt ꝺ cũctis gẽtibꝰ ad q̃s fuerãt aũ di
sperſi vt hĩtarẽt ĩ terra iuda. viros ⁊ mulie
res ⁊ ꝓuulos ⁊ filias regis ⁊ oẽz aĩam quã

reliq̃rat nabuzardā p̃nceps milicie cū go-
dolia filio aÿchaz filio saphan et hieremiā
ꝓphaz ꝙ baruch filiū nerie: et īgressi sūt in
tērrā egipti. qz ñ obedierūt voci dñi: ꝙ vene
rūt vsqz ad tafnis. Et factꝰ est ſmo dñi ad
hieremiā ī tafnis dicens. Sume tibi lapi-
des grādes ī manu tua ꝙ abscōdes eos ī cri
pta q̃ ē sub muro latericio ī porta domus
pharaōis ī tafnis cernentibꝰ viris iudeis:
ꝙ dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. deꝰ
isrl̃. Ecce ego mittā ꝙ assumā nabuchodo-
nosor regē babilōis ſuū meū ꝙ ponā thro-
nuz eiꝰ sup lapides istos q̃s abscōdi: et sta-
tuet soliū suū sup eos. Veniēsqz pcuciet tēr
rā egipti q̃s ī morte ī mortē: ꝙ q̃s ī captiui
tatē ī captiuitatē: ꝙ q̃s ī gladio in gladiū.
Et succēdet ignē in delubris deoꝝ egipti et
ꝑburet ea: ꝙ captiuos ꝺducet illos. Et ami
ciet tērra egipti sicut amicit pastor pallio
suo: ꝙ egredietur ībe ī pace. Et ꝑteret statuas
domꝰ solis q̃ sūt ī tra egipti: ꝙ delubra deo-
rū egipti ꝑburet igni. Ca. .XLIIII.

Verbū qꝺ factū ē ad hieremiā: ꝙ ad
oēs uideos q̃ hītabant ī tra egipti
hītātes ī magdalo ꝙ ī tafnis ꝙ ī mē
phis et ī tra phatures dicēs. Hec dicit dñs
exercituuz. deꝰ isrl̃. Vos vidistis oē malum
istud qꝺ adduxi sup hirl̃m ꝙ sup oēs vrbes
iuda: ꝙ ecce deserte sūt hodie ꝙ ñ ē ī eis hīta-
tor ꝓpt̃ malicia quā feceūt vt me ad iracū-
dia ꝓuocarēt: ꝙ irēt ꝙ sacrificarent ꝙ cole-
rēt deos alienos q̃s nesciebāt ꝙ illi ꝙ vos et
patres vr̃i. Et misi ad vos oēs ꝛuos meos
ꝓphas ꝺ nocte ꝑsurgēs. mittēsqz ꝙ dicēs. No
lite facē ꝺbū abomīatōis huiuscemodi. Et
nō audierūt: nec īclinauerūt aurē suā vt ñ
ꝓuertērent a malꝫ suis: ꝙ ñ sacrificarēt dijs
alienis. Et cōflata ē īdignatō mea ꝙ furor
meꝰ: ꝙ succēsa ē ī ciuitatibꝰ iuda ꝙ ī platēis
hirl̃m: ꝙ verse sūt ī solitudinē ꝙ vastitatem
secūdū diē hāc. Et nūc hec dicit dñs exerci
tuū. deꝰ isrl̃. Quare vos facitis malū grā-
de ꝑt̃ aīas vr̃as vt ītereat ex vob̃ vir ꝙ mu
lier ꝓuul ꝙ lactēs de medio iude nec relin-
q̃tur vob̃ q̃q̃ r̃siduū: ꝓuocātes me ī opib̃
manuū vr̃arꝫ sacrificādo dijs alienis ī tērra
egipti ī quā īgressi estis vt hītetis ibi. ꝙ di-
spereatis ꝙ sitis ī maledictōz ꝙ ī obꝓprobriū
cūctis gētibꝰ tērre: Nūqꝺ obliti estis mala
patꝝ vr̃oꝝ ꝙ mala regū iuda ꝙ mala vxoꝝ
eiꝰ ꝙ mala vr̃a ꝙ mala vxoꝝ vr̃arꝫ q̃ fecerūt
ī tērra iuda ꝙ ī regiōibꝰ hirl̃m: Nō sūt mū
dati vsqz ad diē hāc: ꝙ ñ timuerūt ꝙ nō ābu-
lauerūt ī lege dñi ꝙ ī p̃ceptis meis: q̃ ꝺedi co
rā vob̃ ꝙ corā p̃ib̃ vr̃is. Ideo hec dicit dñs
exercituū: deꝰ isrl̃. Ecce ego ponā faciē me
am ī vob̃ ī malū: ꝙ dispdā oēz iudā. Et as-
sumā r̃liq̃as iude q̃ posuerūt facies suas vt
ingrederēnt ī tērrā egipti et hītarēt ibi: et
ꝓsumēnt oēs ī tra egipti: et cadēt ī gladio
ꝙ ī fame. Cōsumēnt a mīmo vsqz ad mai-
mū: ī gladio ꝙ ī fame morient: ꝙ erūt ī iur-
iurādū ꝙ ī miraculū ꝙ ī maledictōez ꝙ ī ob-
probriū. Et visitabo hītatores tre egipti si
cut visitaui sup hirl̃m ī gladio ꝙ ī fame et ī
peste: et ñ erit q̃ effugiat ꝙ sit r̃sidu deꝰ reli-
quijs iudeoꝝ q̃ vadūt vt pegrinent ī tērra
egipti ꝙ r̃uertant ī tr̃ā iuda: ad quā ipi ele
uāt aīas suas vt r̃uertant ꝙ hītent ibi. Nō
r̃uertēnt nisi q̃ fugerūt. Scīerūt aūt biere
mie oēs viri sciētes q̃ sacrificarent mulie-
eoꝝ dijs alienis ꝙ vniuerse mlīeres quaꝝ sta
bat mltitudo grādis: et oīs ꝑplus hītantiū
ī tra egipti ī phatures dicētes. Sermonez
quē locutꝰ es ad nos ī noīe dñi ñ audiem⁹
ex te: sz faciētes faciem⁹ oē ꝺbū qꝺ egredi-
tur de ore nr̃o: vt sacrificem⁹ regine celi. et
libem⁹ ei libamina. sicut fecim⁹ nos ꝙ pres
nr̃i r̃ges nr̃i ꝙ p̃ncipes nr̃i. ī vrbib̃ iuda ꝙ ī
platēis hirl̃m: ꝙ saturati sum⁹ panib̃. ꝙ bñ
nob̃ erat. malūqz nō vidim⁹. Ex eo aūt tpe
q̃ cessauim⁹ sacrificare regine celi ꝙ libare
ei libamīa īdigem⁹ oīb̃: ꝙ gladio ꝙ fame cō
sūpti sum⁹. Qꝺ si ñ sacrificam⁹ r̃gine celi:
ꝙ libam⁹ ei libamīa. Nunqꝺ sine viris nr̃is
fecim⁹ ei placētas ad colendā eā: ꝙ liba ad
libādū: Et dixit hieremias ad omnē ꝑplm
aduersū viros ꝙ aduersū mlīeres ꝙ aduersū
vniuersā plebē q̃ r̃ndērāt ei ꝺbū dicēs. Nū-
qꝺ ñ sacrificiū qꝺ sacrificastis ī ciuitatib̃
iuda ꝙ ī platēis hirl̃m vos ꝙ pres vr̃i r̃ges
vr̃i ꝙ p̃ncipes vr̃i ꝙ ꝑplus tre: horꝝ r̃cordatꝰ
ē dñs ꝙ ascēdit sup cor eiꝰ: Et non potērat
dñs vltr̃ portare ꝓpt̃ maliciā studiorꝝ vr̃oꝝ
ꝙ ꝓpt̃ abomīatōes q̃s fecistis: et facta ē tra
vr̃a ī dēsolatōez ꝙ ī stupore ꝙ ī maledictum
eo q̃ non sit hītator: sicut ē dies hec. Pro-
ptērea q̃ sacrificaueritis ÿdol ꝙ peccaueri
tis dño: ꝙ nō audieritis vocē dñi ꝙ in lege
ꝙ in p̃ceptis ꝙ in tēstimonijs eius non am-
bulaueritis: ideirco euenerūt vob̃ mala hec
sicut ē dies hec. Dixit aūt hieremias ad oēz

ꝑlm: ⁊ ad vniuersas mlieres. Audite vbū
dñi oīs iuda q̄ estis ī terra egipti. Hec in-
qt dñs exercituū. de9 isrl̄ dicēs. Uos ⁊ vxo
res vr̄e locuti estis ore vr̄o: ⁊ manib9 vr̄is
īplestis dicētes. Faciam9 vota nr̄a q̄ voui-
m9: ⁊ sacrificem9 regine celi ⁊ libem9 ei li-
bamīa. Implestis opa vr̄a: et ope ꝑpetra-
stis ea. Jdeo audite vbū dñi oīs iuda q̄ hī
tatis ī terra egipti. Ecce ego iuraui ī noīe
meo magno ait dñs: q2 nequaꝙ vlt̄ voca-
bit̄ nomē meū ex ore oīs viri iudei dicētis:
viuit dñs deus in oī terra egipti. Ecce ego
vigilabo sup eos ī malū ⁊ nō ī bonū: ⁊ ꝯsu
ment̄ oēs viri iuda q̄ sūt ī terra egipti gla
dio ⁊ fame donec penit9 ꝯsumant̄. Et q̄ fu-
gerīt gladiū reuertent̄ de terra egipti ī ter
rā iuda viri pauci: ⁊ sciēt oēs r̄liq̄e iuda ī-
grediētiū terrā egipti vt hītent ibi. cui9 ser
mo ꝯpleat̄: me9. an illoꝝ. Et hoc vobis si-
gnū ait dñs ꝙ visitem ego sup vos in loco
isto: vt sciatis q2 vere ꝯplebūt̄ ſmōes mei
ꝯt̄ vos ī malū. Hec dicit dñs Ecce ego tra-
dā pharaonē efree regē egipti ī manu ini-
micoꝝ ei9 ⁊ in manu q̄rentiū aīam illi9: si-
cut t̄didi sedechiā regē iuda ī manu nabu-
chodonosor regis babilonis inimici sui et
querētis aīam eius.

Ca. .XLV.

Verbū qd̄ locut9 ē hieremias ꝓpha
ad baruch filiū nerie cū scripsisset
vba hec ī libro ex ore hieremie: āno
q̄rto ioachī filij iosie regis iuda dicēs. Hec
dicit dñs de9 isrl̄ ad te baruch. Dixisti. Ue
misero mihi: qm̄ addidit dñs dolorē dolori
meo. Laboraui cū gemitu meo: ⁊ requiē ñ
īueni. Hec dicit dñs. Sic dices ad eū. Ecce
q̊s edificaui ego destruo: ⁊ q̊s plātaui ego
euello: ⁊ vniuersā terrā hāc. Et tu q̄ris ti-
bi grādia: Noli q̄rere. q2 ecce ego adducam
malū sup omnē carnē ait dñs: ⁊ dabo tibi
aīam tuaʒ in salutē in oībus locis ad que-
cunqꝫ perrexeris.

Ca. .XLVI.

Quod factū ē vbū dñi ad hieremiā
ꝓpham ꝯtra gentes. ad egiptū ad-
uersū exercituʒ pharaōis nechao
regis egipti: q̄ erat iuxta fluuiū eufratē in
charchamis quē ꝑcussit nabuchodonosor
rex babilonis ī q̄rto āno ioachim filij iosie
regis iuda. Preparate scutū ⁊ clipeū: ⁊ ꝑ-
cedite ad bellū. Jūgite eq̊s ⁊ ascēdite equi-
tes: state ī galeis polite lāceas: īduite vos
loricis. Quid igitur? Uidi ipos pauidos et
terga vertētes: fortes eoꝝ cesos. Fugerūt
cōciti: nec respexerunt. Terror vndiqꝫ ait
dñs. Nō fugiet velox: nec saluari se putet
fortis. Ad aq̄lonē iuxta flumē eufraten vi
cti sūt: ⁊ ruer̄t. Quis ē iste q̄ q̄si flumē ascē
dit: et veluti fluuioꝝ intumescūt gurgites
ei9? Egiptus flumīs īstar ascēdit: et velut
flumīa mouebūt̄ fluct9 ei9: ⁊ dicet. Ascēdi
te operiā terrā: ꝑdaʒ ciuitatē ⁊ hītatores
ei9. Ascēdite eq̊s ⁊ exultate ī currib9: et ꝑ-
cedāt fortes. Ethiopie et libiee tenētes scu
tum: ⁊ lidij arripiētes et iaciētes sagittas.
Dies at̄ ille dñi dei exercituū dies vlcōis:
vt sumat vīdictā de inimicis suis. Deuora-
bit gladi9 ⁊ saturabit̄: et īebriabit̄ sāguine
eoꝝ. Uictima ei dñi exercituū ī terra aq̄lo
nis: iuxta flumē eufraten. Ascēde ī galaad
⁊ tolle resinā vgo filia egipti. Frustra mul
tiplicas medicamīa: sanitas non erit tibi.
Audierūt gētes ignominiā tuā: ⁊ vlulat9
tu9 repleuit terrā. Quia fortis impegit in-
fortē: ⁊ ābo parit̄ cōciderūt. Uerbū qd̄ lo-
cut9 ē dñs ad hieremiā ꝓpham sup eo ꝙ vē
tur9 esset nabuchodonosor rex babilonis ⁊
ꝑcussurus terrā egipti. Annūciate egipto:
⁊ auditū facite ī magdalo ⁊ resonet in mē-
phis: ⁊ in tafnis dicite. Sta ⁊ p̄para te: q2
deuorabit gladi9 ea q̄ ꝑ circuitū tuum sūt:
Quare ꝯputruit fortis tu9? Nō stetit: qm̄
dñs subuertit eū. Mltiplicauit ruētes: ceci
ditqꝫ vir ad ꝓximū suū. Et dicēt. Surgite
⁊ r̄uertamur ad ꝑplm nr̄m ⁊ ad terrā nati
uitatis nr̄e a facie gladij columbe. Uocate
nomē pharaōis r̄gis egipti: tumultū addu
xit tp̄s. Uiuo ego inq̄t rex. dñs exercituuʒ
nomē ei9: qm̄ sicut thabor ī mōtib9 ⁊ sicut
carmel9 ī mari veīet. Uasa t̄nsmig̃tōis fac
tibi hītatrix filia egipti: mēphis ī solitudi
ne erit: ⁊ dseret̄ ⁊ ihītabil̄ erit. Uitula ele-
gās atqꝫ formosa egipt9: stimulator ab aq̄
lone veīet ei. Mercēnarij q̄ʒ ei9 q̄ dsabant̄ ī
medio ei9 q̄si vituli saginati. versi sūt ⁊ fu-
ger̄t simul. nec stare potuer̄t: q2 dies īter-
fectōis eoꝝ veīt sup eos: tp̄s visitatōis eoꝝ
Uox ei9 q̄si eris sonabit: qm̄ cū exercitu ꝑ-
perabūt ⁊ cū securib9 veniēt ei. Quasi cedē
tes ligna succider̄t saltū ei9 ait dñs: q̄ sup-
putari nō p̄t. Mltiplicati sūt sup locustas
⁊ nō ē eis numer9. Cōfusa ē filia egipti. et
tradita ī manus ꝑpli aq̄lonis dicit dñs ex-
ercituuʒ deus isrl̄. Ecce ego visitabo super

Thezem.

tumultū alexādrie ⁊ sup pharaonē et sup egiptū ⁊ sup deos eiꝰ ⁊ sup reges eiꝰ. et sup oēs q̄ ꝓfidūt i eo: ⁊ dabo eos ī manꝰ q̄rētiū aīaz eoꝝ: ⁊ ī manꝰ nabuchodonosoꝛ regis babilōis ⁊ ī manꝰ ꝯuoꝝ eiꝰ. Et post hec bi-tabiť sicut diebꝫ pristinis ait dñs. Et tu ne timeas ꝯue meꝰ iacob: ne paueas israhel. Quia ecce ego saluū te faciā ꝺ lōginq̄: ⁊ se mē tuū de ēra captiuitatis tue· Et reuerte tur iacob ⁊ requescet ⁊ ꝓsperabiť: ⁊ nō erit q̄ exterreat eū. Et tu noli timere serue meꝰ iacob ait dñs qꝛ tecū ego sū: qꝛ ego ꝓsumā cūctas gētes ad q̄s eieci te. Te vero nō cō-sumā: sꝫ castigabo te in iudiciō: nec q̄si īno-centi parcam tibi. Ca. .XLVII.

Quod factū est ꝰbū dñi ad hieremiā ꝓphām ꝓ palestinos: anteqū ꝓcu-teret pharao gazaz. Hec dicit dñs Ecce aque ascēdent ab aq̄lone ⁊ erūt q̄si tor-rens īundās: ⁊ operiēt terrā ⁊ plenitudinē eiꝰ: urbē ⁊ hītatores eiꝰ. Clamabūt boies ⁊ ululabūt oēs hītatores ēre a strepitu pom pe armoꝝ ⁊ bellatoꝝ eiꝰ: a ꝓmotōne q̄drigaꝝ eiꝰ: ⁊ multitudīe rotaꝝ illiꝰ. Nō respe xerūt pres filios manibꝫ dissolutis. ꝓ ad-uētu diei in q̄ vastabunť oēs philistiim: et dissipabiť tyrꝰ sydon cū oībꝫ reliq̄s auxi-liis suis. Depopulatꝰ ē eī dñs palestinos: reliq̄as īsule capadocie. Venit caluiciū su-per gazam: ꝓticuit ascalon: ⁊ reliq̄e vallis eaꝝ. Usqueq̄ cōcides o mucro dñi: usqueq̄ nō q̄esces? Ingredere i vaginā tuā: ⁊ ꝛfri-gerare ⁊ sile. Quō q̄escet cū dñs ꝓcepit ei. aduersꝰ ascalonē ⁊ aduersū maritimas eiꝰ ꝛgiōes: ibiq̄ ꝓdixerit illi? Ca. XLVIII.

Ad moab. Hec dicit dñs exercituuz deꝰ israꝫ. Ue sup nabo: qm̄ vastata ē ⁊ ꝓfusa. Capta ē cariathiarim: ꝓfu sa ē fortis ⁊ tremuit. Nō est vlť exultatio ī moab: ꝓtra esebon cogitauerūt malū. Ue nite ⁊ disperdamꝰ eā de gēte. Ergo sile? cō-ticescet: seq̄turq̄ te gladiꝰ. Uox clamoris de oꝛonaim: vastitas ⁊ ꝓtritō magna. Con trita ē moab: ānūciate clamoꝛē puulꝫ eiꝰ. Per ascensū em̄ leuith plorās ascēdet ī fle tū: qm̄ ī descensu oꝛonaim hostes vlulatuz ꝓtritōis audierūt. Fugite: saluate aīas ve stras: ⁊ eritis q̄si mirice in deserto. Quoꝛ eī q̄ habuisti fiduciā in munitōnibꝫ tuis ⁊ in thesauris tuis: tu q̄q̄ capieris. Et ibit cha-mos ī trāsmigratōez: sacerdotes eiꝰ ⁊ ꝑnci-pes eiꝰ simul. Et veniet ꝑdo ad omnē urbē: ⁊ urbs nulla saluabiť. Et peribūt valles: ⁊ dissipabunť cāpestria: qm̄ dixit dñs. Date floꝛē moab: qꝛ floꝛēs egrediet: ⁊ ciuitates eiꝰ deserte erūt et inhītabiles. Maledictꝰ q̄ facit opus dñi fraudulenť: et maledictꝰ q̄ phibet gladiū suū a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescētia sua: ⁊ requeuit ī fecibꝫ suis. Nec trāsfusus ē de vase ī vas: ⁊ in trās migratōem nō abijt. Uocirco ꝑmānsit gustꝰ eiꝰ ī eo: ⁊ odoꝛ eiꝰ ñ ē imutatꝰ. Propterea ecce dies veninut dicit dñs: et mittam eis ordiatores ⁊ stratores lagūculaꝝ ⁊ sternēt eū: ⁊ vasa eiꝰ exhauriēt ⁊ lagūculas eoꝝ collidēt. Et ꝓfundeť moab a chamos: sicut ꝓfusa ē domus israꝫ a bethel ī q̄ hēbat fidu-ciā. Quō dicitis fortes sumꝰ: ⁊ viri robusti ad ꝑliandū? Uastata ē moab: ⁊ ciuitates il lius succenderūt. ⁊ electi iuuenes eiꝰ descē-derūt ī occisionē ait rex: dñs exercituū no mē eius. Proꝛpe ē interitꝰ moab vt veniat: ⁊ malū eiꝰ velociter accurret nimis. Cōso-lamini eū oēs qui estis ī circuitu eiꝰ. ⁊ vni uersi q̄ scitis nomē eiꝰ dicite. Quō ꝓfracta ē ꝰga fortis: baculus gloriosus? Descēde de gloria. ⁊ sede in siti hītatio filie dyꝫon: qm̄ vastatoꝛ moab ascēdet ad te. dissipabit mu nitōes tuas. In via sta: ⁊ ꝑspice habitatio aroer. Interroga fugientē: ⁊ euz q̄ euasit. Dic. Quid accidit? Cōfusus est moab: qm̄ victꝰ ē. Ululate et clamate. ānunciate ī ar-non. qm̄ vastata ē moab: ⁊ iudicium venit ad terrā cāpestrē sup elon ⁊ sup iessa ⁊ sup mesphat ⁊ sup dibō ⁊ sup nabo ⁊ sup domū deblathaim ⁊ sup cariathiariz et sup beth-gamul ⁊ sup bethmaō ⁊ sup carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs ciuitates ēre moab q̄ lon-ge ⁊ ꝑpe sūt. Abscisū est cornu moab: ⁊ bra chiū eiꝰ ꝓtritum est ait dñs. Inebriate euz quoniā ꝓtra dñm erectus ē. Et allidet ma-num moab in vomitu suo: ⁊ erit in derisuz etiā ipse. Fuit em̄ in derisū tibi israꝫ: q̄si in-ter fures reperisses euz. Proꝛpter verba q̄ tua q̄ aduersū illū locutus es captiuus du ceris. Relinq̄te ciuitates ⁊ hītate in petra hītatores moab: ⁊ estote q̄si colūba nidifi-cās in sūmo ore foramis. Audiuim? sup-biā moab. Superbꝰ ē valde. Sublimitatē eiꝰ ⁊ arrogātiā ⁊ supbiā ⁊ altitudinē cordis eiꝰ ego scio ait dñs. Jactātiā eiꝰ ⁊ arrogāti am ⁊ q̄ ñ sit iusta eā virtꝰ eiꝰ: nec iusta q̄

potẽrat conata sic facere . Ideo sup moab
eiulabo: et ad moab vniuersã clamabo et ad
viros muri fictil' lamẽtãtes. De plãctu ia-
zer plorabo tibi vinea sabama . Propagi-
nes tue ẽnsierũt mare : vsq; ad mare iazer
puenerũt. Sup messẽ tuã et vindemiã tuaz
põdo irruit . Ablata ẽ letícia et exultatõ de
carmelo et de tẽra moab: et vinũ de torcula
ribo sustuli. Nequaq; calcator vue solitũ ce
leuma cãtabit. De clamore esebon vsq; ele-
ale et iessa deterũt vocẽ suã: a segor vsq; ad
oronaim vitulã cõsternãtẽ aq; vero nẽrim
pessime eẽt. Et auferã de moab ait dñs of-
ferentẽ i excelsis: et sacrificãtẽ dijs ei⁹. Pro-
ptẽrea cor meũ ad moab: qsi tibia eris ẽso
nabit: et cor meũ ad viros muri fictil' dabit
soitũ tibiarũ. qz pl⁹ fecit q̃ potuit. idcirco
perierẽt. Omne ei caput caluicijs: et oĩs bar-
ba rasa erit. In cũctis manibo colligatõ: et
sup oẽ dorsũ cilicijs . Et sup oĩa tecta mo-
ab et i platẽis ei⁹ oĩs plãct⁹: qm̃ ptriui mo-
ab sicut vas iutile ait dñs. Quõ victa est et
vlulauerẽt: Quõ dereiecit ceruicẽ moab et pfu
sus ẽ: Eritq; moab i derisũ: et i exẽplũ oĩbo
i circuitu suo. Hec dicit dñs. Ecce q̃si aq̃la
volabit: et extẽdet alas suas ad moab . Ca-
pta ẽ carioth: et munitões pphense sũt. Et
erit cor fortiũ moab: i die illa sicut cor mu
lieris pturientis. Et cessabit moab esse po-
pul⁹: qm̃ pẽ dñm gl'at⁹ ẽ. Pauor et fouea et
laque⁹ sup te o hitator moab ait dñs. Qui
fugerit a facie pauoris cadet i foueã: et qui
pscẽderit de fouea capient laqõ . Adducaz
ei sup moab ãnũ visitatõis eor dicit dñs.
In vmbra esebon stetерẽt de laqõ fugiẽtes.
qz ignis egress⁹ ẽ ỏ esebon et flãma ỏ medio
seon: et deuorauit ptez moab et verticẽ fili-
or tumult⁹. Ue tibi moab. Peristi populе
chamos. qz pphensi sũt filij tui et filie tue i
captiuitatẽ. Et puertã captiuitatẽ moab i
nouissimis diebo ait dñs . Hucusq; iudicia
moab. Capitulum .XLIX.

De filios amon. Hec dicit dñs. Nũ-
quid filij nõ sũt isrl' an heres nõ ẽ
ei: Cur g̃ hereditatẽ possedit mel-
chon gad. et popul⁹ ei⁹ i vrbibo ei⁹ hitauit:
Ideo ecce dies veniẽt in te dicit dñs: et au-
ditũ faciã sup rabbath filior amon fremi
tũ plij. Et erit in tumultũ dissipata: filieq;
ei⁹ igni succẽdent: et possidebit isrl' possesso
res suos ait dñs. Ulula esebon: qm̃ vastata
ẽ ar. Clamate filie rabbath: accigite vos
cilicijs. Plãgite et circuite p sepes: qm̃ mel-
chon in trãsmigratiõem ducẽ: sacerdotes
ei⁹ et pncipes ei⁹ simul. Quid gl'iaris in val
libo: Defluxit vallis tua filia delicata: q̃ cõ
fidebas in thesauris tuis. et dicebas. Quis
veniet ad me: Ecce ego inducã sup te terro
rẽ ait dñs de⁹ exercituũ ab oĩbo q̃ sũt i cir-
cuitu tuo: et dispgemi singl'i a ꝑspectu vro:
nec erit q̃ pgreget fugiẽtes. Et post hec re
uerti faciã fugiẽtes et captiuos filior am-
mon ait dñs. Ad ydumeaz. Hec dicit dñs
exercituũ. Nunq̃d nõ vlt ẽ sapiẽtia in the-
man: Perijt pfiliũ a filijs. Inutil' facta est
sapia eor. Fugite et terga vtite: ỏscẽdite in
voraginẽ hitatores dedan: qm̃ ptoitõz esau
adduxi sup eũ: tps visitatõis ei⁹ . Si vin-
miatores ei⁹ venissent sup te et nõ rliq̃ssent
racemũ: si fures i nocte : rapuissẽt q̃ suffi-
ceret sibi. Ego vero discoopui esau: rvela-
ui abscõdita ei⁹ et celari nõ poterit. Uasta
tũ ẽ semẽ ei⁹. et frẽs ei⁹. et vicini ei⁹: et ñ erit
Relinq̃ pupillos tuos. et ego faciam illos
viuere: et vidue tue i me sperabũt: qz hec di
cit dñs . Ecce quibo nõ erat iudiciũ vt bibe
rẽt calicẽ bibẽtes bibẽt: et tu q̃si inocẽs re-
linq̃ris : Non eris inocẽs : sz bibens bibes.
Quia p memetipm iuraui dicit dñs : q̃ in
solitudinẽ et in obprobriũ et in detẽtũ et i ma
ledictõez erit bosra: et oẽs ciuitates ei⁹ erẽt
in solitudines sẽpiternas. Auditũ audiui a
dño: et legat⁹ ad gẽtes missus sũ. Cõgrega-
mi et venite ꝑ eã: et psurgam⁹ i pliũ. Ecce
em̃ paruulũ dedi te i gẽtibo : ptẽptibilẽ int
hoies. Arrogantia tua decepit te et supbia
cordis tui q̃ hitas i cauernis petre: et app̃-
hẽdere niteris altitudinẽ collis. Cũ exalta
ueris q̃si aq̃la nidũ tuũ: inde dẽthã te dicit
dñs. Et erit ydumea deserta· Oĩs q̃ trnsibit
per eã stupebit : et sibilabit sup oẽs plagas
ei⁹: sicut subuersa ẽ sodoma et gomorra et
vicine eius ait dñs· Nõ hitabit ibi vir: et ñ
icolet eã fili⁹ hois. Ecce q̃si leo ascendet de
supbia iordanis ad pulcritudinẽ robustã:
qz subito currere faciã eũ ad illaz. Et quis
erit elect⁹ quẽ ꝑponã ei: Quis ẽ simil' mei.
Et quis sustinebit me: Et q̃s ẽ iste pastor q̃
resistat vultui meo: Propterea audite cõ-
silium dñi quod inijt de edom: et cogitatõ-
nes ei⁹ quas cogitauit de habitatoribo the-
man. Si non deiecerint eos paruli gregis:

nisi dissipauerīt cū eis bītaculū eoꝝ. A vo
ce ruine eoꝝ ꝯmota ē tærra: clamor ī mari
rubro audit⁹ ē vocis ei⁹. Ecce q̃si aq̃la ascē
det: ⁊ euolabit ⁊ expãdet alas suas supꝰ bos
rã. Et erit cor fortiū ÿdumee in die illa. q̃si
cor mlīeris pturiētis. Ad damascū cōfu
sa ē emath ⁊ arfath: qr auditū pessimū au
dierūt. Turbati sūt in mari p̄ solicitudīe. q̃
escē ñ potuit. Dissoluta ē damasc⁹: vsa ē ī
fugā: tremor appḧēdit eā. Angustia ⁊ do
lores tenuerūt eā: q̃si pturiētē. Quō derīq̃
rūt ciuitatē laudabilē: vrbē leticie: Ido ca
dēt iuuenes ei⁹ ī platæis ei⁹: et oēs viri p̄lij
ꝯtescēt ī die illa ait dñs exercituū. Et suc
cēdā ignē ī muro damasci: ⁊ deuorabit me
nia benadab. Ad cedar ⁊ ad rḡna asor: q̃ p
cussit nabuchodonosor rex babilonis, hec
dicit dñs. Surgite ⁊ ascēdite ad cedar: ⁊ va
state filios orientis Tabnacla eoꝝ ⁊ greges
eoꝝ capiēt: pelles eoꝝ ⁊ oīa vasa eoꝝ ⁊ ca
melos eoꝝ tollēt sibi: ⁊ vocabūt super eos
formidinē ī circuitu ei⁹. Fugite: abite ve
hemēt: ī voragīb sedete q̃ hītatis asor ait
dñs. Iniit em̄ cōsilī vos nabuchodonosor rex
babilōis ꝯsiliū: ⁊ cogitauit aduersū vos co
gitatōes. Cōsurgite ⁊ ascēdite ad gentē q̃e
tā. ⁊ hītantē cōfidenter ait dñs. Nō ostia nec
vectes eis soli hītant. Et ert camelī eoꝝ in
direptōez: ⁊ mltitudo iumētoꝝ in p̄dā. ⁊ di
spergā eos ī oēm vētū q̃ sūt attōsi ī comā:
⁊ ex oī ꝯfinio eoꝝ adducā ītritū supꝰ eos
ait dñs. Et erit asor in bītaculū draconū:
desta vsqꝫ ietternū. Nō maēbit ibi vir: nec
īcolet eā fili⁹ hois. Qd̄ factū ē ōbū dñi ad
hieremiā ꝓphaz aduersū elam ī p̄ncipio re
gni sedechie rḡis iuda dicēs. Hec dicit dñs
exercituū. Ecce ego ꝯfrīgā arcū elam ⁊ su
mā fortitudinē eoꝝ: ⁊ īducā supꝰ elā q̃tuor
vēt⁹ a q̃tuor plagis celi. ⁊ ventilabo eos in
oēs vētos istos: ⁊ ñ erit gēs ad quā ñ pue
niāt pfugi elā. Et pauere faciā elā coram
inimicis suis: ⁊ ī ꝯspectu q̃rētiū aīaz eoꝝ.
Et adducā supꝰ eos malū: iraz furoris mei
dicit dñs. Et mittaz post eos gladiū donec
ꝯsumā eos: ⁊ ponā soliū meū ī elā: et pdā
īde rges et p̄ncipes ait dñs. In nouissimis
aūt diebꝫ ruerti faciā captiuos elā ait dñs.

Erbū qd̄ locutus Ca. .L.
ē dñs de babilone ⁊ de tærra chalde
oꝝ: ī manu hieremie ꝓphe. Annū
ciate in gentib⁹. et auditum facite. Leuate
signū: p̄dicate: ⁊ nolite celare. Dicite. Ca
pta ē babilō. ꝯfus⁹ e bel: victus⁹ est marodach
Cōfusa sūt oīa sculptilia eoꝝ: superata sūt
ÿdola eoꝝ. Qm̄ ascēdit ꝯtra eā gēs ab aq̃
lone: q̃ ponet tærrā ei⁹ ī solitudinē: ⁊ ñ erit
q̃ hītet ī ea ab hoīe vsqꝫ ad pecus. Et moti
sūt: ⁊ abierūt. In diebꝫ illis et ī tpe illo ait
dñs. venient filij isrl ipi. ⁊ filij iuda simul.
Ambulātes ⁊ flētes ꝓperabūt: ⁊ dñm deum
suū q̃rent. In syon īterrogabūt viam: huc
facies eoꝝ veniēt: ⁊ apponent ad dñm fede
re sēpiterno. qd̄ nulla obliuione delebitur.
Grex p̄dit⁹ fact⁹ ē p̄lus me⁹: pastores eoꝝ
seduxerūt eos: fecerūtqꝫ vagari ī mōtib⁹. De
mōte ī collē trāsierūt: oblīti sūt cubīl suī.
Oēs q̃ inuenerūt ꝯmederunt eos: ⁊ hostes
eoꝝ dixerūt. Nō peccauim⁹: eo q̃ pecca
uerūt dño decori iusticie: ⁊ expectationez
patrū eoꝝ dño. Recedite de medio babilo
nis: de tærra chaldeoꝝ egredimini: ⁊ estote
q̃si hedi antē greges. Quoniā ecce ego su
scitabo ⁊ adducā ī babilonē ꝯgregatōez gē
tiū magnaꝝ de tærra aquilonis. et p̄para
bunt aduersus eā: et inde capient. Sagitta
ei⁹ q̃si viri fortis īterfectoris: nō reuertet
vacua. Et erit chaldea ī p̄dā: oēs vastātes
eā replebunt ait dñs. Quoniā exultatis ⁊
magna loquimī diripientes hereditatē me
am: qm̄ effusi estis sicut vituli supꝰ herbā:
⁊ mugistis sicut thauri. Cōfusa ē mat⁹ vra
nimis: ⁊ adeq̃ta pulueri q̃ genuit vos. Ecce
nouissima erit ī gētib⁹: deserta ī via ⁊ arens
ab ira dñi. Nō īhītabit: sz rōdigēt tota i soli
tudinē. Oīs q̃ trānsibit p babilonē stupebit:
⁊ sibilabit supꝰ vniuersā plagis ei⁹. Prepara
mī ꝯt babilonē p circuitū. Oēs q̃ intēditis
arcū debellate eā: nō pceatis iacul: qr dño
peccauit. Clamate aduersū eā. Ubiq; dedit
manū. Ceciderūt fūdamēta ei⁹: destructi sūt
muri ei⁹: qm̄ vlcio dñi ē. Ulcōez accipite d
ea. Sicut fecit. Facite ei. Dispgite sagittez
de babilone: ⁊ tenētē falcē ī tpe messis a fa
cie gladij colūbe. Unusq̃sq; ad p̄lm suū cō
uertet: ⁊ singuli ad tærrā suā fugiēt. Grex
dispsus isrl: leones eiecerūt eū. Primus co
medit eū ex assur: iste nouissim⁹ exossauit
eū nabuchodonosor rex babilōis. Propt̄
ea hec dicit dñs exercituuz. deus isrl. Ecce
ego visitabo regē babilōis ⁊ tærrā ei⁹ sicut
visitaui regē assur: ⁊ reducam isrl ad habi
taculū suum. Et pascet carmelus ⁊ basan:

et ĩ mõte ephraim et galaad ſaturabit aĩa
eiꝰ. In diebꝫ illꝭ ⁊ in tp̄e illo ait dñs queret
iniq̃tas iſrꝉ ⁊ ñ erit: ⁊ pc̄tm iuda ⁊ nõ ĩue-
niet: qm̄ ꝓpiciꝰero eis q̊s r̄liq̃ro. Sup t̄rã
dñantiũ aſcende: ⁊ ſup hĩtatores eiꝰ viſita.
Diſſipa ⁊ interfice q̃ poſt eos ſũt ait dñs: ⁊
fac iuxta oĩa q̃ p̄cepi tibi. Vox belli ĩ t̄ra:
⁊ ꝯtritõ magna. Quõ ꝯfractꝰ ẽ. ⁊ cõtritus
malleꝰ vniuerſe terre: Quõ verſa ẽ ĩ deſtũ
babilõ ĩ gẽtibꝫ: Illaq̃aui te ⁊ capta es ba-
bilõ ⁊ neſciebas: ĩuenta es ⁊ app̄henſa: qm̄
dñm ꝓuocaſti. Aꝑuit dñs theſaurũ ſuũ et
ꝓtulit vaſa ire ſue: qm̄ opꝰ ẽ dño deo exer-
cituũ ĩ terra chaldeoꝝ. Venite ad eã ab ex-
tremis t̄re finibꝫ: aꝑite vt exeãt q̃ ꝯculcẽt
eã. Tollite de via lapides. ⁊ redigite ĩ acer-
uos: ⁊ interficite eã: nec ſit q̃cq̃ r̄liquũ. Diſ-
ſipate vniuerſos fortes eiꝰ: deſcẽdãt ĩ occi
ſionẽ. Ve eis q2 venit dies eoꝝ: tp̄s viſitatõ
nis eoꝝ. Vox fugientiũ ⁊ eoꝝ q̃ euaſert̄ de
t̄ra babilõis: vt ãnunciẽt ĩ ſyon vltõez dñi
dei nr̄i: vltõez tẽpli eiꝰ. Anũciate ĩ babilo-
nẽ plurimis: oĩbꝫ q̃ tẽdũt arcũ. Conſiſtite
aduerſꝰ eã ꝑ girũ: et nullꝰ euadat. Reddite
ei ſcđm opꝰ ſuũ: iuxta oĩa q̃ fecit facite illi.
q2 ꝯt̄ dñm erecta ẽ: aduerſũ ſãctũ iſrꝉ. Id-
circo cadẽt iuuenes eiꝰ in plateis eiꝰ: ⁊ oẽs
viri bellatores eiꝰ ꝯticeſcẽt ĩ die illa ait dñs
Ecce ego ad te ſuꝑbe dicit dñs deꝰ exerci-
tuũ: q2 veniet dies tuꝰ: tp̄s viſitatõis tue.
Et cadet ſuꝑbꝰ ⁊ corruet: ⁊ ñ erit q̃ ſuſcitet
eũ. Et ſuccẽdã ignẽ ĩ vrbibꝫ eiꝰ: et deuora-
bit oĩa ĩ circuitu eiꝰ. Hec dicit dñs exerci-
tuũ. Calũniã ſuſtinẽt filij iſrꝉ ⁊ filij iuda ſi
mul. Oẽs q̃ cepert̄ eos tenẽt: nolũt dimittẽ
eos. Redẽptor eoꝝ fortis: dñs exercituũ no
mẽ eiꝰ. Iudiciõ defẽdet cauſã eoꝝ: vt exter-
reat terrã ⁊ ꝯmoueat hĩtatores babilonis
Gladiꝰ ad chaldeos ait dñs: ⁊ ad hĩtatores
babilonis ⁊ ad p̄ncipes ⁊ ad ſapientes eiꝰ.
Gladiꝰ ad diuinos eiꝰ: q̃ ſtulti erũt. Gladiꝰ
ad fortes illiꝰ: q̃ timebũt. Gladiꝰ ad equos
eiꝰ. ⁊ ad currus eiꝰ. et ad om̄e vulgꝰ eiꝰ qđ
ẽ ĩ medio eius: ⁊ erũt q̃ſi mulieres. Gladiꝰ
ad theſauros eiꝰ: q̃ diripient̄. Siccitas ſu
per aq̃s eius erit ⁊ areſcẽt: q2 terra ſculpti
liũ ẽ: ⁊ in portentis: gloriant̄. Propterea
hĩtabũt dracones cũ fatuis ſicarijs: ⁊ hĩta
bũt ĩ ea ſtrutõnes. Et nõ inhĩtabit̄ vlt̄ vſq̄
in ſempiternũ: nec extruet̄ vſq̄ ad genera
tõem ⁊ generatõnem. Sicut ſubuertit dñs

ſodomã ⁊ gomorrã ⁊ vicinos eius. ait dñs
Nõ hĩtabit ibi vir: ⁊ nõ ĩcolet eã filiꝰ hoĩs.
Ecce ꝑplꝰus veniet ab aq̃lone ⁊ gẽs magna:
et reges multi cõſurgẽt a finibꝫ terre. Ar-
cũ ⁊ ſcutũ aꝑprehendẽt: crudeles ſũt et ĩmi-
ſericordes. Vox eoꝝ q̃ſi mare ſonabit: ⁊ ſu
per equos aſcẽdent ſicut vir paratꝰ ad p̄liũ
cõtra te filia babilonis. Audiuit rex babi-
lonis famã eoꝝ: et diſſolute ſũt manꝰ eiꝰ.
Anguſtia aꝑprehẽdit eũ: dolor q̃ſi ꝑturien-
tez. Ecce q̃ſi leo aſcẽdet de ſuꝑbia iordanis
ad pulcritudinẽ robuſtã: q2 ſubito currere
faciã eũ ad illã. Et q̊s erit electꝰ quez p̄po-
nã ei: Quis em̄ ſimilis mei: ⁊ q̊s ſuſtinebit
me: Et q̊s eſt iſte paſtor: qui r̄ſiſtat vultui
meo: Propterea audite ꝯſiliũ dñi qđ mẽte
ꝯcepit aduerſũ babilonẽ: et cogitatões eiꝰ
q̃s cogitauit ſuꝑ terrã chaldeoꝝ. Niſi det̄-
xerit eos ꝑuuli gregũ: niſi diſſipatũ fuerit
cũ ip̄is hĩtaculũ eoꝝ. A voce captiuitatis
babilonis ꝯmota ẽ terra: ⁊ clamor ĩter gẽ
tes auditus eſt. Ca. .LI.

Hec dicit dñs. Ecce ego ſuſcitabo ſu
per babilonẽ. ⁊ ſuꝑ hĩtatores eiꝰ q̃
cor ſuũ leuauerũt ꝯt̄ me q̃ſi ventũ
peſtilentẽ: ⁊ mittã ĩ babilonẽ vẽtilatores ⁊
ventilabũt eã. Et demolient̄ terrã eiꝰ: qm̄
venerũt ſuꝑ eã vndiq̄ ĩ die afflictõis eius.
Nõ hĩtabit q̃ tendat arcũ ſuũ: ⁊ nõ aſcẽdet
loricatꝰ. Nolite parcere iuuenibꝫ eiꝰ: int̄fi
cite omnẽ miliciã eiꝰ. Et cadẽt ĩterfecti in
terra chaldeoꝝ: vulnerati ĩ regiõibꝫ eius.
Qm̄ nõ fuit viduatꝰ iſrꝉ et iuda a dño deo
ſuo: dño exercituũ. Terra aũt eoꝝ repleta
ẽ delicto a ſãcto iſrꝉ. Fugite de medio babi-
lonis: vt ſaluet vnuſq̃ſq̄ aĩam ſuã. Nolite
tacere ſuꝑ iniq̃tatez eiꝰ: qm̄ tẽpꝰ vltõis eiꝰ
ẽ dño: viciſſitudinez ip̄e retribuet ei. Calix
aureus babilõ in manu dñi: ĩebriãs omnẽ
terrã. De vino eiꝰ biberũt gẽtes: ⁊ cõmote
ſũt. Subito cecidit babilõ: ⁊ ꝯtrita ẽ. Ulu-
late ſuper eam: tollite reſinã ad dolorẽ eiꝰ
ſi forte ſanet̄. Curauimus babilonẽ: et nõ
eſt ſanata. Derelinq̃mus eaz: ⁊ eamꝰ vnuſ-
quiſq̄ in terrã ſuam. Qm̄ peruenit vſq̄ ad
celos iudicium eius: ⁊ eleuatum eſt vſq̄ ad
nubes. Protulit dñs iuſticias noſtras: ve-
nite ⁊ narremus in ſyon opus dñi dei nr̄i.
Acuite ſagittas: ⁊ ĩplete pharetras. Su-
ſcitauit dñs ſpiritũ regũ medorum: ⁊ ꝯtra
babilonem mens eius eſt: vt ꝑdat eã. Qm̄

vlcio dñi ē: vlcio tēpli sui. Sup muros babilōis leuate signū: auget custodiā. Leuate custodes: pparate insidias: q cogitauit dñs 7 fecit q̄cūq; locut⁹ ē ꝑ hītatores babilōis. Que hītas sup aq̄s mlt̄as locuples in thesauris: venit finis tu⁹: pedal' pcisionis tue. Jurauit dñs exercituū p aiaz suā: qm̄ replebo te hoīb⁹ q̄si brucho: 7 sup te celeuma cātabit. Qui fecit terram ī fortitudine sua: pparauit orbē ī sapia sua: et prudētia sua extēdit celos. Dāte eo voces: multiplicabāt aque ī celo. Qui leuat nubes ab extremo terre: fulgura ī pluuiā fecit: 7 pduxit vētos ō thesauris suis. Stult⁹ fact⁹ est oīs hō a scīa: confusus ē oīs ꝑflator ī sculptili. Quia mendax ē ꝑflatō ei⁹: nec ē spūs in eis. Vana sūt opa 7 risu digna: ī tpe visitationis sue pibūt. Nō sicut hec ps iacob. Quia q̄ fecit oīa ipe ē: et isrl sceptrū hereditatis ei⁹: dñs exercituū nomē ei⁹. Collidis tu mihi vasa belli: 7 ego collidā ī te gentes: 7 disperdā ī te regna. Collidā ī te equū 7 equitē ei⁹: 7 collidā ī te currū 7 ascēsorē ei⁹. et collidā ī te virū 7 mulierē. Et collidā ī te senē 7 puer: et collidā ī te iuuenē 7 vginē. Et collidā ī te pastorē 7 gregē ei⁹: et collidā ī te agricolā et iugales ei⁹. Et collidā ī te duces 7 magistrat⁹: 7 reddā babiloni et cunctis hītatorib⁹ chaldee oē malū suū. q̄ decer̄t ī syon ī oculis vr̄is, ait dñs. Ecce ego ad te mōs pestifer ait dñs: q̄ corrūpis vniuersā terrā. Et extēdaz manū meā sup te 7 euoluā te de petris: 7 dabo te ī mōtem combustiōis. Et nō tollā de te lapidē ī angulū 7 lapidē ī fūdamēta: sz perpet⁹ in eternū eris ait dñs. Leuate signū ī terra: clāgite bucina ī mōtib⁹. Sanctificate sup eā gētes: ānūciate ꝑ illā rgib⁹ araratb mēni 7 ascenē: numerate ꝑ eā taphar. Adducite equū q̄si brucū aculeatū. Sanctificate ꝑ eā gētes reges medie. duces ei⁹. et vniuersos magistrat⁹ ei⁹: cūctāq; terrā pfatis ei⁹. Et cōmouebit terra 7 conturbabit: q̄ euigilauit cōt babilonē cogitatō dñi: vt ponat terrā babilōis desertā et inhītabilē. Cessauer̄t fortes babilōis a plio: hītauer̄t ī pstibijs. Deuorata sū ē robur eor̄: 7 facti sūt q̄si mlieres. Incēsa sūt tabnacla ei⁹: contriti sūt vectes ei⁹. Currēs obuiā currēti veniet 7 nūcius obui⁹ nūciāti: vt ānūciet rgi babilonis q̄ capta ē ciuitas ei⁹ a sūmo vsq; ad sūmum: et vada occupata sūt. Et paludes incēse sūt igni: 7 viri bellatores conturbati sunt: q̄ hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl. Filia babilōis q̄si area: tps triture ei⁹. Adhuc modicū: 7 veniet tēpus messionis eius. Cōmedit me: deuorauit me nabuchodonosor rex babilonis. Reddidit me q̄si vas inane. Absorbuit me q̄si draco: repleuit vētrē suū temeritudine mea: 7 eiecit me. Iniq̄tas aduersū me 7 caro mea sup babilonē dicit hītatō syon: 7 sāguis me⁹ sup habitatores chaldee dicit hierl'm. Propterea hec dicit dūs. Ecce ego iudicabo causā tuā: 7 vlciscar vltōnē tuā. Et desertū faciā mare ei⁹: et siccabo venaz ei⁹. Et erit babilō ī tumulos: hītatō draconū stupor 7 sibil⁹: eo q̄ nō sit hītator. Simul 7 leones rugiēt: excuciēt comas veluti catuli leonū. In calore eor̄ ponā potus eor̄: 7 inebriabo eos vt sopiant̄ 7 dormiāt sōnū sēpiternū: 7 n̄ ꝑsurgāt dicit dñs. Deducā eos q̄si agnos ad victimā: et q̄si arietes cū hedis. Quō capta ē sesach. 7 cōpr̄hēsa ē inclita vniuerse terre! Quō facta ē i stupore babilon īter gētes! Et ascēdit sup babilonē mare: mltitudie fluctuū ei⁹ opta ē. Facte sūt ciuitates ei⁹ in stupore: terra inhītabilis et deserta: terra in q̄ nullus hīet nec transiet p eā fili⁹ hoīs. Et visitabo sup bel ī babilone: 7 eiciā q̄d absorbuerat ō ore ei⁹: 7 nō ꝑfluēt ad eā vlt̄ gētes. Siquidē et mur⁹ babilōis corruet. Egredimī de medio ei⁹ pplus me⁹: vt saluet vnusq̄sq; aiam suā ab ira furoris dñi Et ne forte mollescat cor vr̄m: 7 timeatis auditū q̄ audiet̄ in terra. Et veniet ī āno auditō. 7 post hūc ānū auditō 7 iniq̄tas ī terra: 7 dñator sup dñatorē. Propterea ecce dies veniūt. et visitabo sup sculptilia babilonis: 7 oīs terra ei⁹ cōfūdet̄: 7 vniuersi īterfecti ei⁹ cadēt ī medio ei⁹. Et laudabūt sup babilonē celi 7 terre 7 oīa q̄ ī eis sūt: q̄ ab aq̄lone venient ei predones ait dñs. Et quō fecit babilō vt cadat rēt occisi ī isrl: sic de babilōe cadēt occisi ī vniuersa terra. Qui fugitis gladiū venite: nolite stare. Recordami pcul dñi: 7 hierusalē ascēdat sup cor vr̄m. Cōfusi sum⁹: q̄m audiuim⁹ obprobriū. Opuit ignominia facies nr̄as: q̄m venerūt alieni sup sanctificacioēz dom⁹ dñi. Propterea ecce dies veniūt ait dñs. 7 visitabo sup sculptilia ei⁹: 7 ī oi terra eius mugiet vulnerat⁹. Si ascēderit

babilõ i celũ et firmauerit ĩ excelso robur
suũ: a me veniẽt vastatores ei⁹ ait dñs Clor
clamoris ȯ babilone. ⁊ ꝓtritõ magna ȯ ter
ra chaldeoꝝ: qm̃ vastauit dñs babilonẽ et
pdidit ex ea vocẽ magnã: ⁊ sonabũt fluct⁹
eoꝝ q̃si aq̃ multæ. Dedit sonitũ vox eoꝝ: qz
venit sup eã id est sup babilonẽ p̃dõ. Et ap
p̃hensi sũt fortes ei⁹: ⁊ emarcuit arc⁹ eoꝝ:
qz fortis vltor dñs reddẽs retribuet. Et ie
briabo principes ei⁹ et sapiẽtes ei⁹: duces
ei⁹ ⁊ magistratus ei⁹ ⁊ fortes ei⁹. Et dormi
ent sõnũ sẽpiternuz: ⁊ nõ expergiscent̃ ait
rex: dñs exercituũ nomẽ ei⁹. Hec dicit dñs
exercituũ. Murus babilõis ille altissimus
suffossiõe suffodiet̃: ⁊ portæ ei⁹ excelse igne
ꝑburent̃: et labores ꝓp̃loꝝ ad nihilũ ⁊ gen
tiũ. i ignẽ erũt ⁊ disperibũt. Clerbũ qȯ pre
cepit hieremias ꝓpha saraÿe filio nerie filij
maasie. cũ pgeret cũ sedechia r̃ge ĩ babilo
nẽ: i ãno q̃rto regni ei⁹. Saraÿas aũt erat
princeps ꝓphecie. Et scripsit hieremias oẽ
malũ qȯ ventuꝝ erat sup babilonẽ in libro
uno: oĩa ȯba hec q̃ scripta sũt ꝑ babilonẽ
Et dixit hieremias ad saraÿam. Cũ vene
ris ĩ babilonẽ ⁊ videris ⁊ legeris oĩa verba
hec dices. Dñe tu locut⁹es ꝑ locuz istũ vt
disperderes eũ: ne sit q̃ ĩ eo hĩet ab homĩe
vsq ad pec⁹: ⁊ sit ꝓpetua solitudo. Cũq cõ
pleueris legere librũ istũ: ligabȯ ad eũ lapi
dẽ ⁊ pices illũ in mediũ eufraten: ⁊ dices.
Sic submergeꝫ babilõ: et nõ ꝓsurget a fa
cie afflictõis quã ego adduco sup eã: ⁊ dis
soluet̃. Ducusq ȯba hieremie. Ca. .LII.

Filius vnigeniti ⁊ vni⁹ anni erat se
dechias cũ regnare cepisset: et vn
decĩ ãnis regnauit in hierusalem.
Et nomẽ matris eius amithal: filia hiere
mie ȯ lobna. Et fecit malũ ĩ oculis dñi iu
xta oĩa q̃ fecerat ioachim: qm̃ furor domi
ni erat in hier'lm ⁊ in iuda vsqueq̃ piceret
eos a facie sua. Et recessit sedechias a rege
babilonis. Factũ ẽ aũt in ãno nono regni
ei⁹ in mense decimo: decima die mens venit
nabuchodonosor rex babilõis ipe ⁊ oĩs ex
ercit⁹ eius aduersus hir'lm ⁊ obsederũt eã:
⁊ edificaueꝫ ꝓtra eã munitões ĩ circuitu:
⁊ fuit ciuitas obsessa vsq ad vndecimũ an
nũ regni sedechie. Mẽse aũt q̃rto nona die
mensis obtinuit fames ciuitatẽ: et nõ erãt
alimẽta ꝓp̃li terre. Et dirupta ẽ ciuitas. et
omnes viri bellatores ei⁹ fugerũt: exierũtq

ȯ ciuitate nocte ꝑ viã portæ q̃ ẽ inter duos
muros ⁊ ducit ad ortũ regis. chaldeis obsi
dentibȯ vrbẽ in giro: et abierũt ꝑ viã q̃ du
cit ĩ heremũ. Persecut⁹ẽ aũt chaldeoꝝ ex
ercit⁹ regẽ: et apphenderũt sedechiã in de
serto qȯ ẽ iuxta hiericho: ⁊ oĩs comitatus
ei⁹ diffugit ab eo. Cũq ꝓhẽdissent regez
adduxerũt euz ad regẽ babilõis ĩ reblatha
q̃ ẽ in terra emath: ⁊ locutus ẽ ad eũ iudi
cia. Et iugulauit rex babilonis filios sede
chie ĩ ocul' ei⁹: sed et oẽs ꝓncipes iuda oc
cidit ĩ reblatha. Et oculos sedechie eruit: ⁊
vinxit eũ ꝓpedibȯ. Et adduxit eũ rex babi
lonis in babilonẽ: ⁊ posuit eũ in domo car
ceris vsq ad diẽ mortis ei⁹. In mẽse autez
q̃nto. decima mensis. ipe est ãnus decimus
non⁹ nabuchodonosor regis babilonis: ve
nit nabuzardan princeps milicie q̃ stabat
corã rege babilonis in hier'lm: ⁊ icẽdit do
mũ dñi ⁊ domũ regis ⁊ omnes dom⁹ hir'lm
et omnẽ domũ magnã igne ꝓbussit: et totũ
murũ hir'lm ꝑ circuitũ ȯstruxit cũct⁹ ex
ercitus chlateoꝝ qui erat cũ magistro mi
licie. De paupibȯ autẽ populi ⁊ de reliquo
vulgo qȯ mãserat in ciuitate ⁊ de ꝑfugis q̃
trãsfugerãt ad regem babilonis et ceteros
de multitudine. transtulit nabuzardan prĩ
ceps milicie: de pauperibȯ vero terre reli
q̃t nabuzardan princeps milicie vinitores
⁊ agricolas. Colũnas q̃z ereas q̃ erãt in do
mo dñi ⁊ bases et mare eneũ qȯ erat in do
mo dñi ꝓfregerũt chaldei: et tulerũt omne
es eoꝝ in babilonẽ. Et lebetes ⁊ cratheras
⁊ psalteria ⁊ fiolas ⁊ mortariola ⁊ oĩa va
sa erea q̃ in mĩsterio fuerãt tuleꝫt: et ꝟbri
as ⁊ thimamata ⁊ vrceos ⁊ pelues ⁊ candę
labra et mortaria ⁊ cy̆atos. Quotquot au
rea aurea: et quotquot argẽtea argentea.
Tulit magister milicie colũnas duas ⁊ ma
re vnum. et vitulos duodecim ereos q̃ erãt
sub basibȯ: quas fecerat rex salomon ĩ do
mo dñi. Non erat põdus eris oĩm vasoruz
hoꝝ. De colũnis aũt: decem et octo cubiti
altitudinis erant in columna vna. ⁊ funi
culus duodecĩ cubitoꝝ circuibat eã. Por
ro grossitudo eius quatuor digitorũ: et in
trinsecus caua erat: et capitella sup vtrãqz
erea. Altitudo capitelli vnius quinqz cubi
toꝝ: et reciacula et malagranata supra co
ronã in circuitũ: oĩa enea. Et fuerũt ma
lagranata nonagintaseꝝ dependẽtia: ⁊ oĩa

malagranata centū reciaculis circūdabā-
tur. Et tulit magister milicie saraÿam sa-
cerdotē pmū :ꝛ sophoniā sacerdotē secūdū
ꝛ tres custodes vestibuli. Et de ciuitate tu-
lit eunuchū vnū q̄ erat p̄positus sup̄ viros
bellatores: et septē viros de hijs q̄ videbant
faciē regis q̄ inuenti sūt in ciuitate: ꝛ scri-
bā principē militum q̄ pbabat tÿrones. et
sexaginta viros de pl̄o terre q̄ inuēti sunt
in medio ciuitatis. Tulit aī eos nabuzar-
dan magister milicie :ꝛ duxit eos ad regez
babilonis ī reblatha. Et pcussit eos rex ba
bilonis: et interfecit eos in reblatha ī ter-
ra emath. Et trāslatus ē iuda ō terra sua.
Iste ē pl̄us quez transtulit nabuchodono
sor in āno septimo: iudeos tria milia. ꝛ vi-
gintitres. In āno octauodecimo nabucho
donosor trāstulit de hierl'm aīas octingen-
tastrigintaduas . In anno vicesimotercio
nabuchodonosor trāstulit nabuzardan ma
gister milicie aīas iudeop̄ septingētasqua-
dragintaquinq̄. Omnes ḡ aīe: q̄tuormilia
sexcētē. Et factū ē in tricesimoseptimo an-
no trāsmigratōis ioachin regis iuda duo-
decimo mēse vicesimaq̄nta mēsis eleuauit
euilmerodach rex babilonis ip̄o anno re-
gni sui caput ioachin regis iude. et eduxit
eū de domo carceris: ꝛ locutus ē cū eo bo-
na. Et posuit thronū eius sup̄ thronos re-
gū q̄ erant post se in babilonez: ꝛ mutauit
vestimēta carceris ei⁹: ꝛ pmedebat panem
coram eo semper cunctis diebꝫ vite sue. Et
cibaria ei⁹ cibaria ppetua dabant̄ ei a re-
ge babilōis statuta p̄ singl'os dies : vsq̄ ad
diē mortis sue cūctis diebꝫ vite ei⁹.

Explicit hieremias pph̄a . Incipiūt lamen
tatōes ei⁹ q̄ cÿnoth hebraice inscribuntur.

ET factū est postq̄ in capti
uitatē redactus ē isrl' ꝛ hie
rusalē ōstructa ē: sedit hie
remias pheta flens ꝛ plā
xit lamentatōe hac ī hieru
salē :ꝛ amaro animo suspi
rās ꝛ eiulās dixit Aleph. Q̄uo sedet sola
ciuitas plena pl̄o. Facta est q̄si fidua dña
gentiū: princeps prouinciar̄ facta est sub
tributo Beth. Plorās plorauit ī noctē:
et lacrime ei⁹ in maxillis eius. Non est qui
cōsolet̄ eā: ex oīb⁹ caris ei⁹. Omnes amici
eius spreuerūt eam: ꝛ facti sunt ei inimici.

Gimel. Migrauit iudas p̄ter afflictōez
ꝛ multitudinē seruitutis. Habitauit inter
gentes: nec inuenit requiē. Omnes pscu-
tores ei⁹ apprehēderūt eā inter angustias.
Deleth. Elie sÿon lugēt: eo q̄ nō sint qui
veniāt ad solēnitatē . Omnes portē eius ō-
structe: sacerdotes ei⁹ gementes. Virgines
eius squalide: et ipa oppressa amaritudine.
He. Facti sūt hostes eius ī capite: ꝛ ini
mici ei⁹ locupletati sūt: q̄ dñs locut⁹ ē su-
per eā p̄ter mltitudinē iniq̄tatū ei⁹. Par
uuli ei⁹ ducti sūt ī captiuitatē: ante facie
tribulātis Vau. Et egressus ē a filia sÿō
oīs decor ei⁹. Facti sūt principes ei⁹ velut
arietes nō īueniētes pascua: ꝛ abierūt absq̄
fortitudīe ātē faciē subseq̄ntis Zaÿ. Et
recordata est hierl'm diep̄ afflictionis sue.
ꝛ p̄uaricatōis omniū desiderabiliū suop̄ q̄
habuerat a diebus antiquis: cū caderet po
pulus ei⁹ in manu hostili :ꝛ nō esset auxili
ator . Viderūt eaz hostes: ꝛ derisērūt saba-
ta ei⁹. Heth. Peccatū peccauit hierl'm:
p̄terea instabilis facta ē. Oēs qui glorifi-
cabāt eam spreuerūt istā: q̄ viderūt igno-
miniā ei⁹. Ipa aūt gemēs: ꝛ puersa est re-
trorsū Theth. Sordes ei⁹ in pedibꝫ ei⁹:
nec recordata ē finis sui. Depositā ē vehe-
mēter: nō hās p̄solatorē. Vide dñe afflictō
nē meā: qm̄ erect⁹ ē inimic⁹ Ioth. Ma-
nū suā misit hostis ad oīa ōsiderabilia ei⁹:
q̄ vidit gētes ingressas sanctuariū suū: de
quib⁹ p̄ceperas ne intrarēt in ecclesiā tuā.
Caph. Oīs pl̄us eius gemēs: ꝛ q̄rēs pa
nē. Dederūt p̄cios̄a queq̄ p cibo: ad refo-
cillandā aīaz. Vide dñe ꝛ p̄spexa: qm̄ facta
sū vilis. Lamech. O vos oēs q̄ trāsitis p
viā attēdite ꝛ videte: si est dolor sicut dolor
meus. Q̄m̄ vindemiauit me vt locut⁹ ē do-
min⁹: in die ire furoris sui Mem. De ex-
celso misit ignem in ossibꝫ meis: ꝛ erudiuit
me Expādit rethe pedibꝫ meis: puertit me
retrorsū. Posuit me desolatā: tota die me-
rore p̄fectā Nun. Vigilauit iugū iniqui
tatū mear̄ in manu ei⁹: puolute sūt ꝛ im-
posite collo meo Infirmata ē virtus mea:
dedit me dñs ī manū ō q̄ ñ potero surgere
Samech. Abstulit oēs magnificos me-
os dñs de medio mei: vocauit aduersū me
tēp⁹: vt cōtereret electos meos. Torcular
calcauit dñs vgini filie iuda. Ayn. Ideo
circo ego plorās ꝛ oculus meus deducens

aqs:q; lōge fact⁹ē a me ꝓsolatoꝛ:cōuertēs aiam meā. Facti sūt filij mei ꝑditi:qm̄ iua luit inimic⁹ ¶ Phe. Expandit sy̓on man⁹ suas:nō ē q ꝓsolet eā. Mādauit dn̄s aduer sū iacob:in circuitu ei⁹ hostes ei⁹. Facta ē birl'm q̄si polluta mēstruis ītēr eas. ¶ Sa de. Just⁹ē dn̄s:q; os ei⁹ ad iracūdiā ꝓuocaui. Audite obsecro vniuersi ꝑpli:q videte dolorē meuz. Virgines mee q iuuenes mei abierūt ī captiuitatem ¶ Coph. Vocaui amicos meos:et ipi deceperūt me. Sacerdotes mei et senes mei ī vrbe ꝓsūpti sūt:q; q̄sierūt cibū sibi vt r̄focillarēt aīas suas ¶ Res. Vide dn̄e qm̄ tribulor:ꝓturbat⁹ē venter me⁹. Subuersū ē cor meū ī memetipa: qm̄ amaritudīe plena sum . Foris īterficit gladi⁹:q domi mors similis ē. ¶ Sy̓n. Audierūt q; ingemisco ego:q nō ē q ꝓsolet me. Oēs inimici mei audierūt malū meū:letati sūt qm̄ tu fecisti. Adduxisti diē ꝓsolationis:q fiēt sicut mei. ¶ Thau. Ingrediatur oē malū eoꝝ corā te:q deuīdemia eos sicut vīdemiasti me ꝓp̄ oēs iniq̄tates meas. Multi em̄ gemit⁹ mei:cor meū merens. ¶

Capitulum .II. Aleph.

Quomodo obtexit caligine ī furore suo dn̄s filiā sy̓on. Proiecit de celo ī terrā iclitā isr'l:q nō ē recordat⁹ scabelli pedū suoꝝ ī die furoris sui. ¶ Beth Precipitauit dn̄s nec pepcit oīa spetōsa iacob:ds̄truxit ī furore suo munitōes ogīis iuda q deiecit ī terrā: polluit regnū q ꝑncipes eius ¶ Gymel. Cōfregit ī ira furoris sui oē cornu isr'l:auertit retrorsū dexteraz suā a facie inimici:q succēdit ī iacob quasi ignē flāme deuorātis ī giro. ¶ Deleth. Tetēdit arcū suū q̄si inimic⁹: firmauit dexterā suā q̄si hostis: et occidit oē q̄ pulcrum erat visu . In tabernaculo filie sy̓on effudit q̄si ignē indignatōem suā. ¶ He. Factus ē dn̄s velut inimic⁹. ꝑcipitauit isr'l. Precipitauit oīa menia ei⁹: dissipauit munitōnes ei⁹: q repleuit ī filia iuda humiliatū q humiliatā. ¶ Vau. Et dissipauit q̄si ortū tentoriū suū: demolit⁹ē tabnaculū suū. Oblioni tradidit dn̄s ī sy̓on festiuitatē q sabbatū:q ī obprobriū q ī indignatōnem furoris sui regē q sacerdotē. ¶ Zay. Repulit dn̄s altare suū:maledixit sāctificatōi sue: tradidit ī man⁹ inimici muros turriū ei⁹. Vocē dederūt ī domo dn̄i:sicut in die solenni. ¶

Deth. Cogitauit dn̄s dissipare muruz filie sy̓on:tetēdit funiculū suū q ñ auertit manū suā a ꝑditōe. Luxitq; añ murale :q murus pīter dissipat⁹ē. ¶ Teth. Defixe sūt in terra porte ei⁹:ꝑdidit q ꝓtriuit vectes ei⁹: regē ei⁹ q prīcipes ei⁹ ī gētibz. Nō est lex:et ꝓphe ei⁹ nō īuenerūt visionē a dn̄o. ¶ Joth. Sederūt ī terra:ꝓticuerūt senes filie sy̓on: ꝓsperserūt cinere capita sua. Accīti sūt cilicijs. abiecerūt ī terra capita sua v̄gines hierusalē. ¶ Coph. Defecerūt p̄ lacrimis oculi mei:ꝓturbata sūt viscera mea. Effusū ē in terra iecor meū sup ꝓtritōez filie ꝑpli mei: cū deficeret puul⁹q lactēs ī platēis oppidi. ¶ Lamech. Matribz suis dixerūt vbi ē triti cū q vinū:cū ꝺficerēt q̄si vulnerati ī platēis ciuitatis: cū exalarēt aīas suas in sinu matꝝ suaꝝ. ¶ Aem. Cui ꝓpabo te. vel cui assimilabo te filia hierl'm :Cui exeq̄bo te. q ꝓsolabor te v̄go filia sy̓ō:Magna eī velut mare ꝓtritō tua. Quis medīc̄ tui: ¶ Nun Prophete tui viderūt tibi falsa et stulta:nec aperiebāt iniq̄tatē tuā:vt te ad penitētiaz ꝓuocarēt .Viderūt aūt tibi assūptōes falsas q eiectōes. ¶ Samech. Plauserūt sup te manibz oēs trāseūtes p viā: sibilauerūt q mouerūt capita sua sup filiā hierl'm: hecccine ē vrbs dicētes ꝑfecti decoris:gaudiū vniuerse terre ¶ Ayn. Aperuerūt super te os suū oēs inimici tui: sibilauerūt q fremuerūt dētibz suis:q dixerūt deuorabim⁹. ¶ En ista ē dies quā expectabam⁹: īuenim⁹. vidim⁹. ¶ Phe. Fecit de⁹ q cogitauit:ꝓpleuit sermonē suū quē p̄cepat a diebz ātiquis .Destruxit q nō pepcit:letificauit sup te inimicū:et exaltauit cornu hostiū tuoꝝ. ¶ Sade. Clamauit cor eoꝝ ad dn̄m:sup muros filie sy̓on.Deduc q̄si torrentē lacrimas per diē q noctē:nō des requiē tibi: neq; taceat pupilla oculi tui ¶ Coph. Cōsurge:lauda ī noctē in principio vigiliaꝝ:effunde sicut aquā cor tuū ātē ꝓspectū dn̄i .Leua ad eū manus tuas pro aīa puuloꝝ tuoꝝ:q̄ fame pereūt in capitē oīm cōpitoꝝ. ¶ Res. Vide dn̄e q ꝓsidera:quē vindemiaueris ita. Ergo ne ꝓmetent mulieres fructuz suū:paruulos ad mensurā palme :Si occiditur in sāctuario domini:sacerdos et ꝓpheta. ¶ Sy̓n. Jacuerūt ī terra foris puer q senex: v̄gines mee et iuuenes mei ceciderūt ī gladio ¶ Interfecisti ī die furoris tui:pcussisti

nec miſert⁹es. ¶ Thau. Vocasti ꝙſi ad die ſolẽnẽ q̃ tererẽt me ꝺ circuitu :ꝛ nõ fuit in die furoris dñi q̃ effugeret et relinquereꝯ. Quos educaui ꝛ enutriui: inimicus meus ꝓſũpſit eos. Ca. .III. ¶ Aleph. Ego vir videns pauptatẽ meam: in ẽga indignatõis ei⁹. ¶ Aleph. Me minauit ꝛ adduxit ī tenebris:ꝛ nõ in lucẽ. ¶ Aleph. Tantũ ī me vertit:ꝛ cõuertit manũ ſuã tota die. ¶ Beth. Vetuſtã fecit pellẽ meã ꝛ carnẽ meam:ꝓtriuit oſſa mea. ¶ Beth. Edificauit ī giro meo:ꝛ circũdedit me felle ꝛ labore. ¶ Beth. In tene broſis collocauit me:ꝙſi mortuos ſẽpiternos. ¶ Gymel. Circũedificauit aduerſum me vt nõ egrediar: aggũauit ꝓpedꝫ meũ. ¶ Gymel. Oꝛ et cũ clamauero ꝛ cũ rogauero:excluſit oratõꝫ meã. ¶ Gymel. Cõcluſit vias meas lapidibus q̃dris:ſemitas meas ſubuertit. ¶ Deleth. Vrſ⁹ inſidians fact⁹ẽ mihi:leo ī abſcõdito. ¶ Deleth. Semitas meas ſubuertit ꝛ ꝓfregit me:poſuit me deſolatã. ¶ Deleth. Tetẽdit arcũ ſuũ: ꝛ poſuit me q̃ſi ſignũ ad ſagittaꝫ. ¶ He. Miſit ī renibꝫ meis filias pharetre ſue. ¶ He. Fact⁹ ſũ ī deriſũ oi ꝓplo meo:cãticum eoꝝ tota die. ¶ He. Repleuit me amaritudinibꝫ:iebriauit me abſinthio. ¶ Vau. Et fregit ad numeꝝ dentes meos :cibauit me cinere. ¶ Vau. Et repulſa ẽ aĩa mea:oblit⁹ ſũ bonoꝝ. ¶ Vau. Et dixi perijt finis me⁹:ꝛ ſpes mea a dño. ¶ Zay. Recordare pauptatis ꝛ trãgreſſionis mee:abſinthij ꝛ felĺ. ¶ Zay. Memoria memor ero:et tabeſcet in me aĩa mea. ¶ Zay. Hoc recolens in corde meo:ī deo ſperabo. ¶ Heth. Miſericordie dñi qꝛ nõ ſumus cõſũpti:qꝛ nõ defecerũt miſeratõnes eius. ¶ Heth. Noui diluculo:multa eſt fides tua. ¶ Heth. Pars mea dñs dixit aĩa mea : ꝓterea expectabo eũ. ¶ Teth. Bonus ẽ dñs ſperantibꝫ in eũ:aĩe querẽti illũ. ¶ Teth. Bonũ eſt preſtolari cũ ſilẽcio ſalutare dñi. ¶ Teth. Bonũ ẽ viro:cũ portauerit iugũ ab adoleſcẽtia ſua. ¶ Joth. Sedit ſolitari⁹ ꝛ tacebit: qꝛ leuauit ſe ſup ſe. ¶ Joth. Ponet in puluere os ſuũ:ſi forte ſit ſpes. ¶ Joth. Dabit ꝓcuciẽti ſe maxillã:ſaturabitur opꝓobrijs. ¶ Caph. Quia nõ repellet in ſempiternũ dñs. ¶ Caph. Quia ſi abiecit ꝛ miſerebit̃:ſcõm mlitudinẽ miſcõiaꝝ ſuarum.

¶ Caph. Non eĩ humiliauit ex corde ſuo: et abiecit filios hoim. ¶ Lamech. Vt ꝓteret ſub pedibꝫ ſuis:oẽs vinctos terre ¶ Lamech. Vt declinaret iudiciũ viri:in cõſpectu vultus altiſſimi. ¶ Lamech. Vt ꝓuerteret hoiem ī iudicio ſuo :dñs ignorauit. ¶ Mem. Quis ẽ iſte q̃ dixit vt fieret: dño nõ iubente: ¶ Mem. Ex ore altiſſimi ñ egredientur:nec bona nec mala: ¶ Mem. Quid murmurauit homo viuẽs:vir ꝓ peccatis ſuis: ¶ Nun. Scrutemur vias nr̃as: ꝛ q̃ram⁹ ꝛ reuertamur ad dñm ¶ Nun. Leuam⁹ corda nr̃a cũ manibꝫ:ad dñm in celos. ¶ Nun. Nos inique egim⁹ ꝛ ad iracundiã ꝓuocauim⁹:idcirco tu inexorabil⁹es. ¶ Samech. Opuisti in furore ꝛ ꝑcuſſisti: occidisti nec pepciſti. ¶ Samech. Opoſuisti nubẽ tibi:ne trãſeat oratõ. ¶ Samech. Eradicatõꝫ ꝛ abiectõꝫ poſuiſti me:ī medio ꝓplorꝫ. ¶ Ayn. Ocul⁹ me⁹ afflict⁹ẽ nec tacuit:eo qꝛ nõ eſſet requies. ¶ Ayn. Donec reſpiceret ꝛ videret de⁹ de cel. ¶ Ayn. Oculus me⁹ depredatus ẽ aĩam meã:in cũctis filiabꝫ vrbꝫ mee. ¶ Phe. Aperuerunt ſuper nos os ſuũ oẽs inimici. ¶ Phe. Formido ꝛ laque⁹ facta ẽ nobꝫ vaticinatõ ꝛ ꝓtritõ. ¶ Phe. Diuiſiones aquarꝫ deduxit ocul⁹ me⁹:in ꝓtritõe filie ꝓpli mei. ¶ Sade. Ne natõne ceperũt me q̃ſi auẽ inimici mei me gratis ¶ Sade. Lapſa ẽ in lacũ vita mea: ꝛ poſuerũt lapidẽ ſup me. ¶ Sade. Inundauerũt aque ſup caput meum:dixi perij. ¶ Coph. Inuocaui nomẽ tuũ dñe:ꝺ lacu nouiſſimo. ¶ Coph. Vocẽ meã audiſti:ne auertas aurẽ tuã a ſingultu meo ꝛ clamoribꝫ. ¶ Coph. Appropiquaſti in die q̃ inuocaui te:dixiſti ne timeas. ¶ Res. Judicaſti dñe cauſã aĩe mee:redemptor vite mee. ¶ Res. Vidiſti dnẽ iniq̃tatẽ illorꝫ aduerſũ me:iudica iudiciũ meum. ¶ Res. Vidiſti oẽꝫ furorẽ: vniuerſas cogitatões eorꝝ aduerſũ me. ¶ Syn. Audiſti opprobriũ eorũ dñe. oẽs cogitatões aduerſum me. ¶ Syn. Labia inſurgẽtiũ mihi ꝛ meditatões eorꝝ: aduerſũ me tota die. ¶ Syn. Seſſionẽ eorũ ꝛ reſurrectõnẽ vidꝫ:ego ſũ pſalm⁹ eorꝝ. ¶ Thau. Reddes eis vicẽ dñe. iuxta opera manuũ ſuarꝝ. ¶ Thau. Dabis eis ſcutum cordis:laborẽꝫ tuum. ¶ Thau. Perſequeris in furore tuo:et conteres eos ſub celis domine. .IIII. ¶ Capitulum

Lamoes

Pfadio

Aleph.

Quomodo obscuratū ē aurū: mutatus ē color optim⁹: dispersi sūt lapides sāctuarij ī capitē oīm platea: ℣ Beth. Filij sy̆on incliti ⁊ amicti auro p̄mo: quō r̄putati sūt ī vasa testea: op⁹ manuū figuli: ℣ Gy̆mel. Sz ⁊ lamie nudauerūt māmas suas: lactauerūt catulos suos Filia ꝑpli mei crudelis: q̄si struthō ī deserto. ℣ Deleth. Adhesit līgua lactātis ad palatū ei⁹ in siti: puuli petierūt panē: ⁊ nō erat q̄ frāgeret eis. ℣ He. Qui vescebant̄ voluptuose interierūt ī vijs: q̄ nutriebantur in croceis āplexati sunt stercora. ℣ Vau. Et maior effecta ē iniq̄tas filie ꝑpli mei peccato sodomoz: q̄ subuersa ē in momēto: ⁊ nō ceperūt ī ea manus. ℣ Zay̆. Candidiores nazarei ei⁹ niue. nitidiores lactē. rubicūdiores ebore antiquo: saphiro pulciores. ℣ Heth. Denigrata ē sup carbones facies eorum: ⁊ nō sunt cogniti in platēis. Adhesit cutis eoz ossibꝰ: aruit et facta ē q̄si lignū. ℣ Teth. melius fuit occisis gladio q̄ ītersectis fame: qm̄ isti extabuerūt ꝓsumpti a sterilitate terre. ℣ Ioth. Man⁹ mulieꝝ misericordiū coxerūt filios suos: facti sūt cibꝰ eaz ī ꝓtritōne filie ꝑpli mei. ℣ Caph. Complenit dn̄s furorē suū: effudit irā īdignatōnis sue. Et succēdit ignē in sy̆on: ⁊ deuorauit fūdamēta ei⁹. ℣ Lamech. Nō credidērūt reges terre ⁊ vniuersi hītatores orbis: qm̄ ingrederet̄ hostis ⁊ inimic⁹ per portas hierl'm. ℣ Mem. Propter peccata ꝑphārū ei⁹ ⁊ iniq̄tates sacerdotū ei⁹: q̄ effuderūt in medio ei⁹ sāguinē iustoz. ℣ Nun. Errauerūt ceci ī platēis: polluti sūt sāguine. Cū q̄ nō possēt: tenuerūt lacinias suas ℣ Samech. Recedite polluti clamauerūt eis: recedite abite: nolite tāgere. Iurgati quippe sūt ⁊ ꝓmoti dixerūt: iter gētes nō addet vltra vt inhītet ī eis. ℣ Ayn. Facies dn̄i dinisit eos: nō addet vt r̄spiciat eos. Facies sacerdotū nō erubuerūt: neq̄ senū miserti sūt. ℣ Phe. Cū adhuc subsisterem⁹ defecerūt oculi nr̄i ad auxiliū nr̄m vanū: cū respicerem⁹ attēti ad gentē q̄ saluari nō poterat. ℣ Sade. Lubricauerūt vestigia nr̄a ī itinere platearꝝ nr̄arꝝ: appropinq̄uit finis noster: cōpleti sunt dies nr̄i: q̄ venit finis noster. ℣ Coph. Velotiores fuerūt ꝑsecutores nr̄i aquilis celi: sup mōtes persecuti

sūt nos: in deserto insidiati sunt nobis. ℣ Res. Ꝑpūs oris nr̄i xp̄c dn̄s capt⁹ ē ī peccatis nr̄is: cui dixim⁹: in vmbra tua viuem⁹ in gentibꝰ. ℣ Sy̆n. Gaude ⁊ letare filia edom q̄ hītas ī terra hus. Ad te q̄z pueniet calix: iebriaberis atz nudaberis ℣ Thau. Cōpleta ē iniq̄tas tua filia sy̆on: nō addet vltra vt transmigret te. Visitabit iniq̄tatē tuā filia edom: discooperiet peccata tua. ℣ Explic̄iunt lamētatōnes Hieremie. Incipit oracio eiusdem.

Recordare dn̄e quid accid̄erit nob̄: ītuere et respice opprobriū nr̄m. Hereditas nr̄a vsa ē ad alienos: dom⁹ nr̄e ad extraneos. Pupilli facti sum⁹ absq̄ p̄re: mr̄es nr̄e q̄si vidue. Aquā nr̄az pecunia bibim⁹: ligna nr̄a p̄cio cōparauim⁹. Ceruicibꝰ minabamur: lassis nō dabatur req̄es. Egipto dedim⁹ manū et assirijs: vt saturemur pane. Patres nr̄i peccauerūt ⁊ nō sūt: et nos iniq̄tatē eoz portauimus. Serui dn̄ati sūt nr̄i: nō fuit q̄ r̄demeret de manu eoz. In manibꝰ nr̄is afferebam⁹ panē nob̄: a facie gladij ī deserto. Pellis nr̄a q̄si cliban⁹ exusta ē: a facie tēpestatū famis. Mlieres ī sy̆on humiliauerūt: ⁊ vgines in ciuitatibꝰ iuda. Principes manu suspensi sūt: facies senū nō erubuerūt. Adolescētibus ipudice abusi sūt: et pueri ī ligno corruerūt. Sedes defecerūt ꝺ portis: iuuenes de chozo psallētiū. Defecit gaudiuz cordis nr̄i: vsus ē ī luctū chorus nr̄. Decidit corona capitis nr̄i: ve nob̄ q̄z peccauim⁹. Propterea mestū factū ē ī dolore coz nr̄m: ideo cōtenebrati sūt oculi nr̄i. Propt̄ mōtē sy̆ō q̄z disperijt: vulpes ābulauerūt ī eo. Tu aī dn̄e ī eternū ꝑmaneb̄: soliū tuū ī generatōnē ⁊ generatōez. Quare imꝑpetuū obliuisceris nr̄i: derelīques nos ī lōgitudinē dierū: Conuerte nos dn̄e ad te ⁊ ꝓuertemur: īnoua dies nr̄os sicut a p̄ncipio. Sz proiciēs r̄pulisti nos: irat⁹ es ꝑ nos vehemēt

℣ Explicit oratio Hieremie. Incipit prefatio in librum Baruch.

Iber iste q̄ baruch noīe prenotat̄ ī hebreo canone ñ habet̄. sz tm̄ ī vulgata editōe: similit̄ et epl'a hieremie. Propter noticiā aūt legentiū hic

Incipit liber Baruch

scripta sunt :quia multa de christo nouissimisq; temporibo indicant.

¶ Incipit liber Baruch.

Hec verba libri que scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie in babilonia in āno qnto ī septima die mēsis:in tpe q̄ ceperūt chaldei hierl'm ⁊ succēderūt eā igni. Et legit baruch verba libri hui⁹ ad aures iechonie filij ioachim regis iuda ⁊ ad aures vniuersi ꝑpli veniētis ad librū:⁊ ad aures potētiū filioꝝ regū.et ad aures ꝑsbiteroꝝ.et ad aures ꝑpli a mīmo vsq; ad maximū eorū:oīm hītantiuz in babilonia ad flumen sudi. Qui audiētes plorabāt et ieiunabāt: et orabāt in ꝓspectu dñi. Et collegerūt pecuniā ī ꝓspectu dñi :scōm q̄ potuit vniuscuiusq; man⁹. Et miserūt in hierl'm ad ioachī filiū helchie filij salon sacerdotez :⁊ ad sacerdotes ⁊ ad oēm ꝑpl'm q̄ inuēti sunt cū eo ī hierl'm:cū acciperent vasa tēpli dñi q̄ ablata fuerāt de tēplo reuocare ī terra iuda. decīa die mēſ siban. vasa argētea q̄ fecit sedechias filius iosie rex iuda posteaq̄ cepisset nabuchodonosor rex babilōis iechoniam et ꝓncipes ⁊ victos ⁊ potētes ⁊ populū terre ab hierl'm:et duxit eos victos ī babilonē. Et dixerūt. Ecce misimus ad vos pecunias:de quib⁹ emite olocaustomata ⁊ thus ⁊ facite māna :⁊ offerte ꝑ peccato ad arā dñi dei nr̄i. Et orate ꝑ vita nabuchodonosoꝛ regis babilonie ⁊ ꝑ vita balthasaꝛ filij ei⁹: vt sint dies eorū sicut dies celi sup terrā:vt det dñs vtutē nob ⁊ illumiet oculos nr̄os:vt viuam⁹ sub vmbra nabuchodonosoꝛ regis babilonis ⁊ sub vmbra balthasar filij ei⁹:⁊ ſuiam⁹ eis multis diebꝫ.⁊ inueniam⁹ gr̄az in ꝓspectu eoꝝ. Et ꝑ nobis ipis orate ad dñm deuz nr̄m qꝛ peccauim⁹ dño deo nr̄o:et nō ē auersus furor ei⁹ a nobis vsq; in hūc die. Et legite librū istū quē misim⁹ ad vos recitari in templo dñi ī die solēni:et in die opoꝛtuno. Et dicetis. ℣ dño deo nr̄o iusticia:nob aūt ꝓfusio faciei nr̄e sicut ē dies hec :omni iuda ⁊ habitantib⁹ ī hierl'm regib⁹ nr̄is ⁊ ꝓncipib⁹ nr̄is.sacerdotib⁹ et ꝓphetis nostris.et pr̄ib⁹ nostris.

Peccauim⁹ añ dñm deū nr̄m ⁊ nō credidimus diffidētes ī eū:⁊ nō fuimus subiectibiles illi:et nō obaudiuimus vocē dñi dei nostri vt ambularemus ī mādatis eius q̄ dedit nobis . A die qua eduxit patres nr̄os ō terra egipti vsq; ad diem hāc eram⁹ increbibiles ad dñm deū nr̄m:et dissipati recessimus ne audiremus vocē ipi⁹. Et adhesērūt nobis multa mala ⁊ maledictiones q̄ constituit dñs moysi ꝑ suo:q̄ eduxit patres nr̄os de terra egipti dare nob terrā fluentē lac et mel:sicut hodierna die. Et nō audiuim⁹ vocē dñi dei nr̄i scōm oīa verba ꝑphetaꝝ quos misit ad nos ⁊ ad iudices nr̄os: et abiuim⁹ vnusquisq; in sensum cordis nr̄i maligni operari deis alienis:facientes mala añ oculos dñi dei nr̄i. ¶ Ca. .II.

Propter q̄ statuit dñs de⁹ noster verbū suū q̄ locut⁹ē ad nos:et ad iudices nostros qui iudicauerūt in hierl'm et ad reges nostros ⁊ ad principes nostros ⁊ ad omnē isrl' et iuda:vt adduceret dñs super nos mala magna que nō sūt facta sub celo quēadmodū facta sūt i hierusalē scōm q̄ scripta sunt in lege moysi vt māducaret homo carnes filij sui et carnes filie sue. Et dedit eos in manu regū omniū qui sūt in circuitu nostro in improperiū ⁊ in desolatiōem:et in oib⁹ ꝑlis ī quib⁹ nos dispersit dñs. Et facti sum⁹ subt⁹ et nō sup:qꝛ peccauim⁹ dño deo nr̄o.nō obaudiendo voci ipi⁹. ℣ Dño deo nr̄o iusticia:nob aūt et pr̄ib⁹ nostris cōfusio faciei sicut est dies hec. Quia locut⁹ est deus sup nos oia mala hec q̄ venerūt sup nos:⁊ nō sum⁹ deprecati faciē dñi dei nostri vt reuertaremur vnusq̄sq; nr̄m a vijs nr̄is pessimis. Et vigilauit dñs in mal':et adduxit ea sup nos:quia iustus ē dñs in oib⁹ opib⁹ suis q̄ mādauit nobis:⁊ nō audiuim⁹ vocē ipius:vt iremus in ꝑceptis dñi q̄ edidit ātē faciē nr̄am. Et nūc dñe de⁹ isrl' q̄ eduxisti ꝑpl'm tuū ō terra egipti ī manu valida ⁊ ī signis et ī pdigijs et in vtute tua magna ⁊ ī brachio excelso: ⁊ fecisti tibi nomē sicut est dies ista:peccauimus.impie gessimus iniq̄ egim⁹ dñe de⁹ nr̄:in omnib⁹ iusticijs tuis. Auertatur ira tua a nobis:qꝛ derelicti sumus pauci inter gētes vbi dispersisti nos. Exaudi dñe pces nr̄as ⁊ orationes nostras:et educ nos ꝑpter te:et da nobis inuenire gr̄am ante faciem

cor q̄ nos adduxerūt: vt sciat ois tra qr tu es dns deus nr: q qr nomē tuū inuocatū ē sup isrl q sup genus ipius. Respice dne de domo scta tua ī nos: q inclina aurē tuā et exaudi nos. Api oculos tuos et vide: qr nō mortui q sūt in iferno. q̄r spūs acceptus ē a visceribs suis dabūt honorē q iustificatiōnē dno: sz aīa q̄ tristis ē sup magnitudinē mali q icedit curua et ī infimis q cuius oculi deficientes: q aīa esuriēs dat tibi gliaz q iusticiā dno: qr ñ ſm iusticias pr̄m nr̄orū nos fūdim⁹ p̄ces q petim⁹ miscdiaz añ pspectm tuū dne de⁹ nr̄: sz qr misisti irā tuaz q furorē tuū sup nos: sicut locut⁹ es in manu pueror tuor p̄phar dicēs. Hic dicit dns. Incliate humer vām q ceruicē vāz: et opaz facite regi babilonis: q sedebitis ī tra quā dedi p̄ibs vīs. Qđ si nō feceritis nec audieritis vocē dni dei vī opari regi babilonie defectōz vāz faciā de ciuitatibs iuda q a foribs hirlm: q auferā a vob vocē iocūditatis q vocē gaudij q vocē sponsi et vocez spōse: q erit ois tra sine vestigio ab ihabitātibs eā. Et ñ audierūt vocē tuā vt oparēt regi babilōis: q statuisti ōba tua q locut⁹ es ī maīb⁹ pueror tuor p̄phar: vt trāsferēt ossa regū nr̄or q ossa pr̄m nr̄or de loco suo. Et ecce sūt p̄iecta ī calore sol q ī gelu noctis: q mortui sūt ī doloribs pessimis ī fame q ī gladio q in emissiōe. Et posuisti templuz ī q̄ inuocatuz ē nomē tuuz ī ipo sicut hec dies: p̄pt iniqtatē domus isrl q dom⁹ iuda. Et fecisti ī nob dne de⁹ nr̄ ſm oēz bonitatē tuā q ſm oēz misatōz tuā illā magnā sicut locut⁹ es ī mānu pueri tui moysi: ī die q̄ pcepisti ei scribē legē tuā corā filijs isrl dicēs. Si ñ obaudieritis vocī meā. mltitudo hec magna q̄uertēt ī mimam gētē qm̄ eos dispgā: qr scio q me ñ audiet p̄ls. Popul⁹ ē ei dura ceruice. Et q̄uertēt ad cor suū ī tra captiuitatis sue: q sciēt qr ego sū dns de⁹ eor. Et dabo eis cor q ītelligēt: q aures q audiēt. Et laudabūt me ī tra captiuitatis sue: q meōres erūt nōis mei Et auertēt se a dorso suo duro q a maligitatibs suis: qr remiscēt viā p̄m suor q̄ peccaueūt ī me. Et ſuocabo illos ī trā quā iurauí pribs illor abrahaz ysaac et iacob: et dnabūt ei⁹. Et mltiplicabo eos et ñ mīorabūt. Et statuā illī testamētū altū sempiternū: vt sim illī deū: q ipi erūt mihi ī p̄plm

Et ñ mouebo āplius p̄plm meū filios isrl a tra quā dedi eis. Capitulum. III.

Qt nūc dne de⁹ isrl: aīa ī āgustijs q spūs anxi⁹ clamat ad te. Audi dne q misere qr de⁹ es misicors: q miſere nr̄i qr peccauimus añ te. Quia tu sedes ī sempiternū: et ñ pibim⁹ ī euū: Dne de⁹ oīpotēs deus isrl audi nūc oōz mortuor isrl q filior ipor: qr peccauerūt añ te q nō audierūt vocē dni dei sui: et agglutīata sūt nob mala. Noli memīsse iniqtatis p̄m nostror: sz memēto mā⁹ tue et nōis tui ī tpe isto: qr tu es dns de⁹ nr̄ q laudabim⁹ te dne qr p̄pt hoc dedisti timorē tuū ī cordibs nostris. q vt inuocem⁹ nomē tuū q laudem⁹ te ī captiuitate nr̄a: qr auertimur ab iniqtate p̄m nr̄or q̄ peccauerūt añ te. Et ecce nos ī captiuitate nr̄a sum⁹ hodie q̄ nos dispsisti in ipropiū q ī maledictōz q ī pcm ſm oēs iniqtates p̄m nr̄or: q discesserūt a te dne de⁹ nr̄. Audi isrl mādata vite: auribs pcipe vt scias prudēciā. Quid ē isrl q ī tra inimicor est Inueterasti ī tra aliena: coīqnat⁹ es cū mortuis. Deputat⁹ es cū descendētibs in infernū: deliqsti fōtē sapiēcie. Nā si ī via dei ābulasses: bītasses vtiq ī pace sup trā Disce vbi sit prudēcia vbi sit vt⁹ vbi sit ītellect⁹: vt scias sil vbi sit lōgitūnitas vite et vt⁹: vbi sit lumē oculor et par. Quis īuenit locū ei⁹: Et qs intulit ī thesauros ei⁹: Vbi sūt pncipes gētiū: q q dnant sup bestias q sūt sup trā: Qui ī auibs celi ludūt: q argētū thesaurizāt q aur ī q̄ pfidūt hoīes: q ñ ē finis acqsitōis eor. Qui argētū fabricāt q soliciti sūt: nec ē inuentō opū suor. Extmiati sūt q ad īferos descēderūt: q alij loco eor expurrexerūt. Juuenes viderūt lumē: et bītauerūt sup trā. Vliā aūt disciplie igrauerūt: neq̄ intellexerūt semitas ei⁹: neq̄ filij eor susceperūt eā. A facie ipor lōge fcta ē Non ē audita ī tra chanaan: neq̄ visa ē in theman. Filij q̄z agar q̄ exqsierūt prudēciā q̄ de tra ē. negociatores tre q themā: et fabricatōes q exqsitores prudēcie q ītelligēcie viā aūt sapie nescierūt: neq̄ memorati sūt semitas ei⁹. O isrl q̄m magn ē dom⁹ dei: q īgēs loc⁹ possessiōis ei⁹. Magn⁹ q ñ hns finē: excelsus q īmēsus. Ibi fuerūt gigātes nōiati: illi q̄ ab inicō fuerūt staīa mag scientes bellū. Nō hos elegit dns: neq̄ viā disciplie īuenerūt: p̄terea pierūt. Et qm̄ nō habuerūt

sapiẽciã: pieſt ꝑ ſuã iſipiẽciã. Quis aſcẽdit ĩ celũ ⁊ accepit eã: ⁊ eduxit eã de nubibꝫ: Quis trãſfretauit mare ⁊ ĩueĩt illã: ⁊ attulit illã ſup auꝝ electũ: Nõ eſt q̃ poſſit ſcire vias eiꝰ: neq; q̃ exquirat ſemitas eiꝰ. Sꝫ q̃ ſcit vniuerſa nouit eã: ⁊ ĩueĩt eã pru dẽcia ſua. Qui ꝓpauit trã ĩ eẽno tpe: ⁊ repleuit eã pecudibꝫ ⁊ q̃drupedibꝫ. q̃ emittit lumẽ ⁊ vadit: ⁊ vocauit illꝫ: ⁊ obedit illi in tremoẽ. Stelle aũ dederũt lumẽ in cuſtodijs ſuis: ⁊ letatæ ſũt. Vocatæ ſũt: ⁊ dixerũt. Aſſum⁹. Et luxerũt ei cũ iocũditatæ: q̃ fecit illas. Hic ẽ deꝰ nr̃: ñ eſtimabiť alíꝰ aduerſꝰ eũ. Hic adĩuenit oẽꝫ viã diſciplĩe: ⁊ ꝺedit illã iacob puero ſuo: ⁊ iſrl̃ dilcto ſuo. Pꝰ hec ĩ t̃ris viſꝰ ẽ: ⁊ cũ hoĩbꝫ ꝓuerſat⁹ ẽ. Ca.

Hic liber mãdatoꝝ dei: ⁊ lex q̃ eſt ĩ eẽnũ. Oẽs q̃ tenẽt eã pueniẽt ad vitã: q̃ aũ dẽliq̃rũt eaz ĩ mortẽ. Cõuertẽ iacob ⁊ appẽhẽde eã: ãbula p viã ad ſplẽdorẽ eiꝰ ꝓ lumẽ eiꝰ. Ne ꝺas alteri gl̃iaz tuã: ⁊ dignitatẽ tuã gẽti aliene. Hõi ſumꝰ iſrl̃: qm̃ q̃ deo placẽt maĩfeſta ſũt nobis. Aniẽq̃r eſto ꝑpl̃s dei: meõrabilis iſrl̃. Denũdati eſtis gẽtibꝫ ñ ĩ ꝓditõz: ſz ꝑ qꝺ ĩ ira ad iracũdiã puocaſtis dñm. Ꝺditi eſtis aduerſarijs. Exacerbaſtis eĩ eũ q̃ fecit vos deũ eẽnũ: ĩmolãtes demonijs ⁊ ñ deo. Obliti eĩ eſtis eũ q̃ nutriuit vos: ⁊ ꝓſtaſtis nutricẽ viaz hirl̃m. Vidit emm̃ iracũdiã a deo veniẽtẽ vob: ⁊ dixit. Audite ciuitates ſyon Adduxit eĩ mihi deꝰ luctũ magnũ. Vidi eĩ captiuitatẽ ꝑpl̃i mei filioꝝ meoꝝ ⁊ filiaꝝ: quã ſupduxit illis etern⁹. Nutriui eĩ illos cũ iocũditatæ: dimiſi aũ illos cũ fletu ⁊ luctu. Nemo gaudeat ſup me viduã et deſolatã: a mltis dẽlicta ſũ ꝑ pcta filioꝝ meoꝝ: qꝝ declinauerũt a lege dei. Juſticias aũ ipſi⁹ neſcierũt: nec ãbulauerũt p vias mãdatoꝝ dei: neq; p ſemitas veritatis eiꝰ cũ iuſticia ĩgreſſi ſunt. Veniãt ꝓfines ſyon: et meõrentẽ captiuitatẽ filioꝝ ⁊ filiaꝝ meaꝝ. quã ſupduxit illis eẽn⁹. Adduxit eĩ ſup illos gẽtẽ de lõginq̃: gẽtẽ ĩprobã ⁊ alteri⁹ lĩgue q̃ ñ ſũt reueriti ſenẽ: neq; pueroꝝ miſ̃ti ſũt. Et abduxerũt dilectos vidue: et a filijs vnicã deſolauerũt. Ego aũ q̃d poſſũ adiuuare vos: Qui eĩ adduxit ſup vos mala ipe vos eripiet de manibꝫ inimicoꝝ vñoꝝ. Ambulatæ filij ãbulatæ: ego eĩ dẽlicta ſũ ſola. Exui me ſtola pacis: indui aũ me ſacco obſecẽcõis: ⁊ clamabo ad altiſſimũ in diebꝫ meis. Aniẽq̃res eſtotæ filij: clamatæ ad dñz ⁊ eripiet vos ꝺ mãu ꝑncipũ ĩimicoꝝ. Ego eĩ ſpaui ĩ eẽnũ ſalutẽ vñaz: ⁊ veĩt mihi gaudiũ a ſcto ſup miſcdia: q̃ veĩet vob ab eẽno ſaluatore vño. Emiſi emm̃ vos cũ luctu ⁊ ploratu: ꝺducz aũ vos mihi deꝰ cũ gaudio ⁊ iocũditatæ ĩeẽnũ. Sicut eĩ viderũt vicine ſyõ captiuitatẽ vñaz a ꝺo: ſic videbũt ⁊ ĩ celeritate ſalutẽ vñaz ĩ ꝺo: q̃ ſupueĩet vob cũ honore mag̃ et ſplẽdore eẽno. Filij pacient ſuſtinetæ irã q̃ ſupueĩt vob. Perſecut⁹ ẽ eĩ te inimic⁹ tu⁹: ſz ſcitꝫ videb ꝓditõz ipi⁹: et ſup ceruices ipi⁹ aſcẽdes. Delicati mei ambulauerũt vias aſpas: ducti ſũt emm̃ vt grex dirept⁹ ab ĩimicis. Aniẽq̃res eſtotæ filij: et ꝓclamatæ ad dñm. Erit emm̃ meõria vña ab eo q̃ ducit vos. Sicut eĩ fuit ſẽſus vr̃ vt erraretis a ꝺo: decies tm̃ itꝝ quertẽtes reqretis eũ. Qui eĩ ꝺuxit vob mala: ipe rurſũ adducet vob ſẽpitnã iocũditatẽ cũ ſalutẽ vña. Aniẽq̃r esto hirl̃m. Exhortaũ ei te: q̃ te noĩauit. Nocẽtes pebũt q̃ te verauerũt: ⁊ q̃ gl̃tulati ſũt ĩ tua ruĩa puniẽť. Ciuitates q̃bꝫ fuierũt filij tui puniẽť: ⁊ q̃ accepit filios tuos. Sicut eĩ gauiſa ẽ ĩ tua ruina ⁊ letata ẽ ĩ caſu tuo: ſic ꝓſtabiť ĩ ſua deſolatõe. Et ãputabiť exultatõ mltitudis eiꝰ: ⁊ gaudimoniũ eiꝰ erit ĩ luctũ. Ignis eĩ ſupueĩet ei ab eẽno ĩ lõgiťnis diebꝫ: ⁊ hitabiť a demonijs in multitudie tpis. Circũſpice hirl̃m ad oriẽtẽ: ⁊ vide iocũditatẽ a deo ti-

Ca. V.

Ece eĩ veniũt. bi veniẽtẽ filij tui: q̃s ꝺimiſiſti diſpſos veĩũt collecti ab oriẽte vſq; ad occiꝺẽte: ĩ vbo ſcti gaudẽtes ĩ honorẽ ꝺi. Exue te hieruſalẽ ſtola luct⁹ ⁊ veratõis tue: ⁊ ĩdue te decore ⁊ honore q̃ a ꝺo tibi ẽ ĩ gl̃ia ſẽpitna Circũdabit te deꝰ ꝺyploẏde iuſticie: ⁊ ipo net mitrã capiti tuo hõris eẽni. Deꝰ ei oñdet ſplẽdorẽ ſuũ ĩ te: oĩ q̃ ſb̃ celo ẽ. Noiabiť eĩ tibi nomẽ tuũ a deo ĩ ſẽpitnũ: pax iuſticie ⁊ hõr pietatis. Exurge hirl̃m ⁊ ſta ĩ excelſo: ⁊ circũſpice ad oriẽtẽ ⁊ vide collectos filios tuos ab oriẽte ſole vſq; ad occiꝺẽte: ĩ vbo ſcti gaudẽtes ꝺi meõria. Exierũt ei abs te pedibꝫ ducti ab ĩimicis: adducz aũ illos dñs ad te portatos ĩ hõrez ſicẽ filios regni. Cõſtituit ei deꝰ hũiliaẽ oẽꝫ mõtẽ excelſũ ⁊ rupes ꝑpẽnes: ⁊ ꝓualles rꝑlẽ ĩ eq̃litatẽ ĩre vt ãbulz iſrl̃ biligẽť ĩ hõrez ꝺi. obũbraueŕ

aĩ silue: et omne lignũ suauitatis isrl̃ mã-
dato dei. Adducet eĩ de⁹ isrl̃ cũ iocũditate ĩ
lumĩe maiestatis sue: cũ miscdia et iusticia
q̃ est ex ipso. Incipit exemplũ epl̃e eiusdem
quã misit ieremias ad abductos captiuos
ĩ babiloniaz a rege babilonioꝝ: vt ãnũcia-
ret ill̃ ꝑm qd̃ ꝓceptũ est illi a deo. Ca. VI

Propt̃ pcta q̃ peccasti ante deũ: ab-
ducemĩ ĩ babiloniaz captiui a na-
buchodonosor regi babilonioꝝ In-
gressi itaq; ĩ babilonẽ eritis ibi ãnis pluri-
mis ⁊ ẽp⁹ longũ vsq; ad generatões septẽ:
p⁹ hoc aĩ educam vos inde cũ pace. Nũc aĩ
videbitis ĩ babilonia deos aureos ⁊ argen-
teos ⁊ lapideos ⁊ ligneos ĩ humeris porta-
ri: oñtantes metũ gẽtibo. Videte ḡ ne ⁊ vos
silles efficiami factis alienis ⁊ metuatis: ⁊
met⁹ vos capiat ĩ ipis. Videa itaq; ẽba dere
tro ⁊ abañ: orãtes dicite ĩ cordibo vris. Te
oportet adorari dñe. Angelus aĩ me⁹ vobi
scũ est. Ipse aĩ exq̃raz aĩas voras. Nã ligna
ipsoꝝ polita a fabro ipsa etiam ĩauratas ĩ-
argentata falsa sunt: ⁊ ñ ꝑñt loq̃. Et sicut
ũgini amãti ornamẽta. ita accepto auro fa
bricata sũt. Coronas certe aureas hñt sup
capita sua dij illoꝝ: vñ subt̃hũt sacerdotes
ab eis auꝝ ⁊ argẽtũ ⁊ erogãt illud ĩ semet-
ipsis. Dant aĩ ⁊ ex ipo ꝓstitutis ⁊ mẽtrices
ornãt ⁊ cũ itꝝ r̃cepint illud a meretricibo
ornãt deos suos. Dij aĩ ñ liberant̃ ab eru-
gine et tinea. Optis aĩ ill̃ veste purpurea
exĩgent faciẽ ipsoꝝ ꝑt̃ puluerẽ dom⁹: q̃ ẽ
plurim⁹ int̃ eos. Sceptꝝ aĩ hẽ vt hõ sicut
iudex regionis: q̃ in se peccantẽ ñ int̃ficit.
Hõ etiaz in manu gladiũ et securĩ: se aĩ de
bello et a latronibo ñ liberat. Vñ vob notũ
sit: q; ñ sũt dij. Nõ ḡ reuẽmĩ eos. Sicut eĩ
vas hois ꝓfractũ inutile efficit̃: tales sũt ⁊
dij illoꝝ. Constitutis ill̃ in domo: ocl̃i eoꝝ
pleni sũt puluẽ a pedibo ĩtroeũtiũ Et sicut
alicui q̃ regẽ offẽdit circũsepte sũt ianue:
aut sic̃ ad sepulcꝝ adductũ mortuũ ita tu-
tant sacerdotes ostia clausuris ⁊ seris: ne a
latronibo expolient̃. Lucernas accẽdũt ill̃:
⁊ q̃dez mlt̃as: ex q̃bo nullã vidẽ ꝑñt. Sunt
aĩ sicut t̃bes ĩ domo. Corda vero eoꝝ dicũt
eligẽ serpẽtes q̃ de t̃ra sũt dũ comedũt eos
et vestimẽta ipsoꝝ: ⁊ ñ sentiũt. Nigre fiunt
facies eoꝝ a fumo: q̃ ĩ domo fit. Supꝰ cor-
pus eoꝝ ⁊ supꝰ caput eoꝝ volant noctue et
hyrũdines: ⁊ aues etiã silit̃ et cattę. Vnde
sciatis q̃a ñ sunt dij. Ne ḡ timueritis eos.
Aurꝝ etiã qd̃ hñt ad spẽm ẽ: nisi aliq̃s ext̃-
serit eruginẽ ñ fulgebũt. Neqꝫ eĩ dũ ꝓflarẽ
tur senciebant: ex oĩ ꝓcio empta sunt ĩ q̃bo
spũs ñ est ĩ ipsis. Sine pedibo ĩ hũeris por-
tant̃: oñtantes ignobilitatẽ suã hoibo. Cõ
fũdant̃ etiaz q̃ colũt ea. Propt̃ea si ceciderĩt in t̃raz a semetipꝰ ñ surgũt: neqꝫ si q̃s
eũ statuerit rectũ ꝑ semetipsũ stabit: sꝫ sic̃
mortuis humeri ill̃ apponẽt̃. Hostias illoꝝ
vendũt sacerdotes ipsoꝝ ⁊ abutunt̃: silit̃er
⁊ mlieres eoꝝ decerpẽtes neqꝫ ĩfirmo neqꝫ
mẽdicãti aliq̃d ĩptiũt de sacrificijs eoꝝ: fe-
de ⁊ mẽstruate eos ꝓtingũt. Sciẽtes itaqꝫ
ex hijs q̃ ñ sunt dij: ne timeatis eos. Vnde
em̃ vocant̃ dij? Quia mlieres apponũt dijs
argẽteis ⁊ aureis ⁊ ligneis: ⁊ ĩ domibo eoꝝ
sacerdotes sedent hñtes tunicas scissas ⁊ ca
pita ⁊ barbã rasã: q̃ꝝ capita nuda sũt. Ru-
giũt aĩ clamantes ꝓ̃t deos suos: sicut ĩ ce-
na mortui. Vestimẽta eoꝝ auferĩt sacerdotes
et vestiũt vxores suas ⁊ filios suos. Neqꝫ si
q̃d mali paciũt̃ ab aliq̃ neqꝫ si q̃d boni po-
terĩt r̃tribuẽ: neqꝫ regẽ ꝓstituẽ ꝑñt neqꝫ au
ferre. Silit̃er neqꝫ dare diuicias ꝑñt: neqꝫ
malũ retbuẽ. Si q̃s ill̃ votũ vouerit ⁊ non
reddiderit: neqꝫ hoc req̃rũt. Hoiem a mor-
te ñ liberãt: neqꝫ ĩfirmũ a potẽtiore eripi-
unt. Hoiem cecũ ad visũ ñ restituũt: de ne-
cessitate hoiem ñ liberabũt. Vidue ñ mise-
rebunt̃: neqꝫ orphanis bñfaciẽt. Lapidibo
de mõte silles sũt dij illoꝝ ligneiꝝ lapidei et
aureiꝝ argẽtei: q̃ aĩ colũt eaꝰfũdent̃. Quõ
ḡ estiandũ est aut dicendũ illos esse deos?
Adhuc eĩ ipsis chaldeis ñ honorãtibo ea: q̃
cũ audierĩt mutũ ñ posse loq̃ offerũt illud
ad bel: postulantes ab eo loq̃: q̃si possint lẽ
tire q̃ ñ hñt motũ. Et ipsi cũ intellexerĩt:
flinq̃nt ea. Sensũ em̃ ñ hñt ipsi dij illoꝝ.
Mlieres aĩ circũdate funibo ĩ vijs sedent:
succẽdentes ossa oliuaꝝ. Cũ aĩ aliq̃ ex ipis
abstẽta ab aliq̃ trãseunte dormierit: prime
sue exprobrat q̃ ea ñ sit digna habita sicut
ipa: neqꝫ funis ei⁹ dirupt⁹ sit. Oia aĩ q̃ illis
fiũt falsa sũt. Quõ estiandũ aut dicendũ ẽ
illos eẽ deos? A fabris aĩ ⁊ aurificibo facta
sũt. Nihil aliud ert̃ nisi id qd̃ volũt eẽ sacer
dotes. Aurifices etiaz ipi q̃ ea faciũt ñ sũt
multi tpis. Nunq̃d ḡ ꝑñt ea q̃ fabcata sũt
ab ipꝰ eẽ dij? Reliq̃rũt aĩ falsa ⁊ opbrobriũ
postea futuris. Naz cũ supuenerit ill̃ plũ

et mala: cogitant sacerdotes vbi se abscõ-
dant cũ illis. Quõ g̃ sentiri debeãt qm̃ dij
sũt q̃ nec de bello se liberant: neq; de malis
se eripiũt? Nam cũ sint lignea et ĩaurata ꝛ
ĩargentata: scieñ postea qꝛ falsa sunt ab
vniuerſ gẽtib ꝛ regib q̃ manifesta sunt qꝛ
ñ sunt dij: sꝫ opa manuũ hoĩm ꝛ nullũ op⁹
dei cũ illis. Vñ g̃ notũ est qꝛ ñ sunt dij: sed
opa manuũ hoĩm: ꝛ nullũ dei op⁹ in ipſ ẽ.
Regẽ regioni ñ suscitãt: neq; pluuiã hoĩb
dabũt. Judiciũ q̃ ñ discernẽt: neq; regiões
liberabũt ab iniuria: qꝛ nihil pñt sicut coꝛ
nicule inẽ mediũ celi ꝛ ẽre. Etẽm cũ incide
rit ignis ĩ domũ deoꝝ ligneoꝝ ꝛ argẽteoꝝ ꝛ
aureoꝝ: et sacerdotes q̃dem ipſoꝝ fugient
et liberabũẽ: ipſi vo sicut ẽbes ĩ medio cõ-
burenẽ. Regi aẽ et bello ñ resistent. Quõ
g̃ estimandũ est aut ẽcipiendũ qꝛ dij sunt:
Non a furib neq; a latronib se liberabũt
dij lignei ꝛ lapidei ꝛ ĩaurati ꝛ ĩargẽtati: q̃b
iniq̃ fortõres sẽ. Auꝝ ꝛ argentũ ꝛ vestimẽtũ
q̃ opti sunt auferent illis ꝛ abibũt: nec sibi
auxiliũ ferent. Itaq; meli⁹ ẽ esse regem oñ
tantẽ virtutẽ suaꝫ aut vas ĩ domo vtile in
q̃ gloriabiẽ q̃ possidet illud q̃ falsi dij: vel
ostiũ in domo qd̃ custodit q̃ in pace sũt: q̃
falsi dij. Sol q̃dem et luna ac sidera cũ sint
splendidaꝛ emissa ad vtilitates obaudiũt:
similiẽ fulgur cũ apparuerit pspicuũ est. Sic
ipm aẽ ꝛ spũs in omni regione spirat: ꝛ nu
bes q̃b cũ impatũ fuerit a deo pãbulare ĩ
vniuersũ orbem: pficiũt qd̃ impatũ est eis.
Ignis etiaꝫ missus desup vtꝛsumat mõtes
ꝛ siluas: facit qd̃ ꝑceptũ est ei. Idec aẽ neq;
spẽb neq; virtutib vni eoꝝ similia sunt. Vñ
neq; estiandũ ẽ neq; dicendũ illos eẽ deos.
qñ nõ pñt neq; iudiciũ iudicare: neq; facẽ
hoĩb. Scientes itaq; qꝛ ñ sunt dij: ne g̃ ti-
mueritis eos Neq; eĩ regib maledicẽt: nez
bñdicẽt. Signa emm̃ in celo gẽtib ñ oñdũt:
neq; vt sol lucebũt: neq; illumiabunt vt lu
na. Bestie meliores sẽ illis: q̃ pñt fugẽ sub
tectũ acꝑdesse sibi. Nullo itaq; mõ nob est
manifestũ qꝛ sẽ dij: ꝑẽ qd̃ ne timeatis eos
Naz sicut ĩ cucumerario formido nihil cu-
stodit: ita sẽ dij illoꝝ ligneiꝛ argẽtei ꝛ ĩau-
rati. Eodẽ mõ ꝛ ĩ orto spina alba: supꝫ quã
ois auis sedet. Similiẽ et mortuo piecto ĩ te-
nebris: siles sẽ dij illoꝝ lignei ꝛ ĩaurati ꝛ ĩ-
argẽtati. A purpura q̃ꝫ ꝛ marmore q̃ supꝫ il
los teneant scietis itaq;: qꝛ ñ sẽ dij. Ipsi e-

tiã postremo comedenẽ: ꝛ erit obꝓbriũ ĩ
regione. Melioꝛ est bõ iust⁹ q̃ non bẽ simu-
lacra: nam erit longe ab obꝓbrijs.

¶ Explicit baruch liber. Incipit plogus in
ezechielem ꝓphetam.

Ezechiel ꝓpha cũ ioachiz rege
iuda captiu⁹ duct⁹ ẽ i babilo-
nẽ: ibiq; hijs q̃ cũ eo captiui
fuerant ꝓphauit penitẽtib q̃
ad hieremie vaticiniũ se vltro
aduersarijs tradidissent: et viderent adhuc
vrbẽ hierusolimam stare. quã ille casuram
esse pdixerat. Tricesimo aẽ etatis sue ãno
et captiuitatis q̃nto exoꝛsus est ad ꝓcapti-
uos loq̃. Et eodem tpe licet posterioꝛ ẽ in
caldea: hieremias ĩ iudea ꝓphauerẽ. Hzmo
eius nec satis dist⁹ nec admodũ rusticus ẽ:
sed ex vtroq; medie tpat⁹. Sacerdos ꝛ ipe
fuit sicut hieremias: pncipia volumiñ ꝛ fi-
nẽ magnis hñs obscuritatib ĩuoluta. Hz
ꝛ vulgata ei⁹ editõ ñ mltũ distat ab hebrai
co. Unde satis miroꝛ q̃d cause extiterit: vt
si eosdem in vniuerſ libris habem⁹ inẽpte-
tes: in alijs eadem. in alijs diuersa ẽnstule
rint. Legite igiẽ ꝛ hunc iuxta ẽnslatõnem
nrãm: qꝛ ꝑ cola scriptus et comata. mani-
festioꝛẽ legẽtib sensum tribuit. Hi aẽ ami
ci meiꝛ hunc subsannauerẽt dicite eis q̃ ne-
mo eos ꝓpellat vt scribant. Sed vereoꝛ ne
illud eis eueniat qd̃ grece significãti⁹ dĩ vt
vocẽẽ fagolidoꝛi qd̃ ẽ mãducãtes senecias

¶ Explicit plogus. Incipit ezechiel ꝓpha.

Et factũ est in tricesimo an
no in q̃rto in q̃nta mẽſ: cũ
eẽm ĩ medio captiuoꝝ iu-
xta fluuiũ chobar: apti sũt
celi ꝛ vidi visiones dei. In
q̃nta mens ipse est annus
q̃ntus trãsmigtõis regis ioachim: factũ ẽ
verbũ dñi ad ezechielẽ filiũ buzi sacerdotẽ
ĩ ẽra chaldeoꝝ sec⁹ flumẽ chobar. Et facta ẽ
supꝫ eũ ibi man⁹ dñi. Et vidi: ꝛ ecce ventus
ẽbinis veniebat ab aq̃lone ꝛ nubes magna
et ignis ĩuoluẽs. Et splendoꝛ ĩ circuitu ei⁹
ꝛ de medio ignis q̃i spẽs electri. i. de medio
ignis. Et ex medio ei⁹ similitudo q̃tuoꝛ aĩaliũ
et h aspect⁹ eoꝝ. Hec similitudo hoĩs ĩ eis. Et
q̃tuoꝛ facies vni ꝛ q̃tuoꝛ pene vni. Et pedes
eoꝝ pedes recti: ꝛ planta pedis eoꝝ q̃si plã
ta pedis vituli: ꝛ scintille q̃si aspectus eris
cãtẽtis. ꝛ man⁹ hoĩs sub pẽnis eoꝝ ĩ q̃tuoꝛ

ezechiel

ptib⁹:ꝛ facies ꝛ pennas ꝓ q̄tuor ꝑtes habe-
bāt.iūctæq; erāt pēne eoꝝ alterī⁹ ad alterū.
Nō reuertebanť cū incederēt:sed vnūqǿq;
añ faciē suam gdiebať. Silitudo ať vult⁹
eoꝝ.facies bois ꝛ facies leonis a dextris i-
psoꝝ q̄tuor:facies ať bouis a sinisťs ipoꝝ
q̄tuor:ꝛ facies aq̄le desup ipsoꝝ q̄tuor:ꝛ fa
cies eoꝝ et pēne eoꝝ extētæ desup. Due pē-
ne singl'oꝝ iūgebanť:ꝛ due tegebāt corpa
eoꝝ. Et vnūqǿq; eoꝝ corā facie sua ābula-
bat. Ubi erat ipet⁹ spūs illuc gdiebanť:nec
fuertebāť cū ābularēt. Et silitudo aialiū ꝛ
aspect⁹ eoꝝ q̄si carbonū ignis ardentiū: et
q̄si aspect⁹ lāpadaꝝ. Hec erat visio discur-
rens ī medio aialiū:splēdoꝛ ignis ꝛ de igne
fulgur egrediēs. Et aialia ibāt ꝛ fuertebā-
tur:ī silitudiez fulguris chorruscātis. Cūq;
aspicerē aialia:apparuit rota vna sup ťraz
iuxta aialia hns q̄tuor facies. Et aspectus
rotaꝝ ꝛ op⁹ eaꝝ q̄si visio maris:ꝛ vna sili-
tudo ipsaꝝ q̄tuor:ꝛ aspect⁹ eaꝝ ꝛ opa q̄si sit
rota ī medio rotæ. Per q̄tuor ꝑtes eaꝝ eū-
tes ibāt ꝛ ñ reuertebanť cū ābularēt. Alta
tura q; erat rotis ꝛ altitudo.ꝛ hórribiľ aspe
ct⁹:ꝛ totū corp⁹ oculť plenū ī circuitu ipaꝝ
q̄tuor. Cūq; ābularēt aialia:ābulabāt piť
ꝛ rotæ iuxta ea:ꝛ cū eleuarenť aialia de ť-
ra.eleuabāť silť ꝛ rotæ. Quocūq; ibat spūs:
illuc eūtē spū: ꝛ rotæ piť leuabanť seq̄ntes
eū. Spūs em̄ vitæ erat ī rotis. Cū eūtibo i-
bant:ꝛ cū stātibo stabāt:ꝛ cū eleuatis a ť-
ra:piť eleuabanť ꝛ rotæ seq̄ntes ea:qꝝ spūs
vitæ erat ī rotis. Et silitudo sup caput aia-
liū firmam̄ti q̄si aspect⁹ cristalli hórribiľ.ꝛ
extēti sup capita eoꝝ desup. Sb firmam̄to
ať pēne eoꝝ erectæ alť⁹ ad alterū. Unūqǿq;
duabo alis velabat corp⁹ suū:ꝛ alterꝝ silitер
velabať. Et audiebā sonū alaꝝ q̄si sonū a-
q̄ꝝ mltaꝝ q̄i sonū sblimis dei Cū ābularēt
q̄i son⁹ erat mltitudis vt son⁹ castroꝝ Cūq;
starēt dimittebanť pēne eoꝝ. Nā cū fieret
vox sup firmam̄tū qd erat sup caput eoꝝ:
stabant ꝛ submittebanť alas suas. Et sup
firmam̄tū qd erat īminēs capiti eoꝝ q̄i a-
spect⁹ lapidis saphiri. silitudo throni ꝛ sup
silitudiez throni silitudo q̄i aspect⁹ bois de
sup ꝛ vidi q̄i spēz electť:velut aspectū ignis
itrīsec⁹ ꝓ circuitū ei⁹:a lūbis ei⁹ ꝛ desup:ꝛ
a lūb ei⁹ vsq; deorsū vidi q̄i spēz ignis splē-
dētis ī circuitu.velut aspectū arc⁹ cū fuerit
i nube ī die pluuie. Hic erat aspect⁹ splēdo-
ris ꝓ giꝝ:hec visio similitudis glorie dñi.

Et vidi et cecidi in faciem Ca.II.
meaz:ꝛ audiui vocē loq̄ntis. Et di
xit ad me. Fili bois sta sup pedes
tuos et loq̄r tecū. Et īgressus ē in me spūs
postq̄ locut⁹ ē mihi:ꝛ statuit me sup pedes
meos ꝛ audiui loq̄ntē ad me ꝛ dicentē. Fili
bois mitto ego te ad filios isrl'.ad gētes a
postaťces q̄ rcessert a me. prēs eoꝝ ꝑuari-
cati sť pactū meū vsz ad diē hāc ꝛ filij dura
facie ꝛ īdomabili corde sūt ad q̄s ego mitto
te. Et dices ad eos Hec dicit dñs de⁹:si qꝝ
te vel ipi audiant:ꝛ si forte q̄escant.qm̄ do
m⁹ exasperans ē:ꝛ sciēt qꝝ ꝓpha fuerit ī me
dio eoꝝ. Tu q̄ fili bois ne timeas eos neq;
fmones eoꝝ metuas:qm̄ increduli et sub-
uersores sūt tecū ꝛ cū scorꝑiōibo hītas. Ver
ba eoꝝ ne tieas:et vult⁹ eoꝝ ne formides:
qꝝ dom⁹ exasperans est. Loq̄ris q̄ verba mea
ad eos si forte audiant et q̄escant:qm̄ irri-
tatores sūt. Tu ať fili bois audi q̄cunq; lo-
q̄r ad te:et noli eē exasperans sicut dom⁹ ex-
asperatrix ē. Apies os tuū:ꝛ comede q̄cunq;
ego do tibi. Et vidi:ꝛ ecce manus missa ad
me.in q̄ erat inuolut⁹ liber:ꝛ expandit illū
corā me q̄ erat script⁹ int⁹ ꝛ foris: ꝛ scripte
erāt in eo lam̄tatōnes ꝛ carmē ꝛ ve Ca.III

Et dixit ad me. Fili bois:qdcūq; ī-
ueneris comede. Comede volumen
istud:ꝛ vadens loquē ad filios isrl'
Et apui os meū:ꝛ cibauit me volumīe illo
Et dixit ad me. Fili bois: vēť tu⁹ comedet
ꝛ viscera tua ꝛplebūť volumīe isto qd ego
do tibi. Et comedi illud ꝛ factū ē ī ore meo
sic̄ mel dulce. Et dixit ad me. Fili bois va-
de ad domū isrl':et loq̄ris ꝟba mea ad eos.
Nō eī ad ꝓl'm pfūdi fmonis ꝛ ignotæ līgue
tu mitteris ad domū isrl':neq; ad ꝓl'os ml'
tos pfūdi fmōis ꝛ ignotæ līgue:q̄ꝝ ñ possis
audire fmones. Etsi ad illos mittēris ipsi
audirent te. Dom⁹ ať isrl' nolūt audire te:
qꝝ nolūt audire me. Uīs q̄pe dom⁹ isrl' atē-
ta frōte ē:ꝛ duro corde Ecce dedi faciē tuā
valentiorē faciebo eoꝝ ꝛ frōtē tuā durioꝛē
frōtibo eoꝝ:ꝛ vt adamātē ꝛ vt silicē dedi fa
ciē tuā Ne tieas eos neq; metuas a facie e-
oꝝ:qꝝ dom⁹ exasperās ē. Et dixit ad me. Fili
bois:oēs fmones meos q̄s ego loq̄r ad te
assume ī corde tuo ꝛ auribo tuis audi ꝛ vade
īgredē ad ťnsmig̃tōez ad filios ꝓl'i tui ꝛ lo
q̄ris ad eos ꝛ dices eis. Hec dicit dñs de⁹:si

forte audiāt ⁊ qescāt. Et assūpsit me spūs : et audiui p̄ me vocē pmocōis magne .bñ dcta gl̄a dñi ꝺ loco suo:⁊ vocē alap aīali uz pcuciētiū altērā ad alt̄az:⁊ vocē rotap sequentiū aīalia:⁊ vocē pmocōis magne. Spūs q̄z leuauit me ⁊ assūpsit me:⁊ abij amar⁹ ī ībīgcōe spūs mei. Man⁹ eī dñi ēat pfortās me. Et veni ad ēnsmigtōz ad aceruū nouap frugū .ad eos qui hītabāt iuxta flum̄ chobar:⁊ sedi vbi illi sedebāt:⁊ māsi ibi septē diebꝫ merēs ī medio eop. Cū aī pēnsissēt septē dies:factū est ꝺbū dñi ad me dicēs. Fili hōis.speculatorē dedi te domui isrl̄:⁊ audies ꝺ ore meo ꝺbū:⁊ ānūciab eis ex me. Si dicētē me ad īpium mortē morieris:ñ ānūciaueris ei.neq; locut⁹ fueris vt auertat̄ a via sua īpia ⁊ viuat:ipe īpi⁹ ī iniqtate sua morietᵗ: sāguinē ei⁹ de mānu tua rq̄rā. Si aī tu ānūciaueris īpio.⁊ ille ñ fuerit puers⁹ ab īpietate sua ⁊ a via sua īpia: ipe qdē ī īpietate sua morietᵗ:tu aī aīaz tu ā liberasti. Soz etsi puers⁹ iustus a iusticia sua fuerit:⁊ fecerit iniqtatē:ponā offēdiculuz corā eo. Ipe morietᵗ qz ñ ānūciasti ei. In pcto suo morietᵗ:et ñ erūt ī mēoria iusticie ei⁹ q̄s fecit:sāguinē vero ei⁹ de mānu tua requirā. Si aī tu ānūciaueris iusto vt ñ peccet iust⁹.⁊ ille ñ peccauerit:viuēs viuet qz ānūciasti ei:⁊ tu aīaz tuā liberasti. Et facta ē sup me man⁹ dñi:⁊ dixit ad me. Surgēs egredē ī cāpū.⁊ ibi loq̄r tecū. Et surgēs egress⁹ sū ī cāpū:⁊ ecce ibi gl̄a dñi stabt̄ q̄sī gl̄a quā vidi iuxta fluuiū chobar:et cecidi ī faciē meā. Et īgress⁹ ē ī me spūs:et statuit me sup pedes meos:⁊ locut⁹ est mihi:et dixit ad me. Ingredē:et īcludē ī medio dom⁹ tue. Et tu fili hōis.ecce data sūt sup te vīcula ⁊ ligabūt te ī eis.⁊ ñ egrediēis ī medio eop: et līguā tuā adherē faciā palato tuo ⁊ ēis mut⁹. nec q̄sī vir obiurgās:qz domꝰ exasperās ē. Cū aī locut⁹fuero tibi aperiā os tuū ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Qui audit audiat.et q̄ qescit qescat:qz dom⁹ exasperās est Capitulū . IIII .

Et tu fili hōis:sume tibi laterem ⁊ pones eū corā te ⁊ describes ī eo ciuitatē ihrl̄m. Et ordiab aduers⁹ eā ī obsidionē ⁊ edificab munitōes ⁊ pportab aggerē:et dab pt̄ eā castra ⁊ pones arietes ī gȳro. Et tu sume tibi sartaginē ferreā.et pones eā ī murꝫ ferreū īter te ⁊ īter ciuitatē:⁊ obfirmab faciē tuā ad eā ⁊ erit ī obsidionē et circūdab eā. Signū ē domui isrl̄. Et tu dormies sup lat⁹ tuū sinistꝫ:⁊ pones iniqtates dom⁹ isrl̄ sup eo numero dieꝫ qbꝫ dormies sup illud:⁊ assumes iniqtates eoꝫ. Ego aī dedi tibi ānos iniqtatis eoꝫ nūero dieꝫ trecētos ⁊ nōagīta dies:⁊ portab iniqtatē dom⁹ isrl̄ Et cū ppleueris hec.dormies sup lat⁹ tuū dextꝫ scdo ⁊ assumes iniqtatē dom⁹ iuda q̄dragīta diebꝫ .Diē p ānō:diē īquāp āno dedi tibi. Et ad obsidiōez ihrl̄m pduertes faciē tuā:et brachiū tuū ēit extē tum et pphab aduers⁹ eā. Ecce circūdedi te vīcul̄ et ñ te puertes a latē tuo ī lat⁹ aliud donec ppleas dies obsidionis tue. Et tu sume tibi frumētū ⁊ ordeū ⁊ fabā ⁊ lētē ⁊ miliū ⁊ vicia.⁊ mittes ea in vas vnū:⁊ facies tibi panes numero dierū q̄bꝫ dormies sup lat⁹ tuū. Trecētis et nonagīta diebꝫ pmedes illud. Cibꝫ aī tu⁹ q̄ vescēris:erit ī pōdere vigīti stateres ī die. A tpe usq; ad tp̄m pmedes illud .Et aquā ī mēsura bibes sextā pt̄ hin. A tēpore usq; ad tp̄m bibes illud Et q̄si subcinericiū ordeaceū pmedes illud ⁊ stercore qꝺ egreditur de boīe operies illud ī oc̄lis eoꝫ .Dec dicit dñs. Sic pmedēt filij isrl̄ panē suū pollutū inter gētes:ad q̄s eicia eos. Et dixi. A.a.a.dñe de⁹. Ecce aīa mea ñ ē polluta:⁊ morticinū ⁊ laceratū a bestijs ñ pmedi ab īfācia mea usq; nūc: et ñ ē ingressa os meū oīs caro īmūda. Et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimū boū p stercoribꝫ huāis ⁊ facies panē tuū ī eo Et dixit ad me. Fili hoīs ecce pterā baculū panis in ihrl̄z et pmedēt panē suū ī pōdē ⁊ ī solicitudīe et aquā ī mēsura ⁊ ī āgustia bibēt vt ꝺficiētibꝫ pane ⁊ aq̄ corruat vnusq̄sq; ad frēz suū ⁊ ptabescāt ī iniqtatibꝫ suis Ca. V

Et tu fili hoīs sume tibi gladiū acutū radētē pilos:⁊assumes eū et ducces p caput tuū ⁊ p barbā tuā:et assumes tibi statерā pōderis ⁊ diuides eos Tēciā pt̄ igni pbures ī medio ciuitatis impta pplet̄z dieꝫ obsidionis:⁊ assumes tertiā pt̄ ⁊ pcides gladio ī circuitu ei⁹:tertiā dispro aliā dispges ī vētū.⁊ gladium nudabis post eos. Et sumes inde puū numerꝫ ⁊ ligabis eos ī sumitatē pallij tui:et ex eis rursū tolles et proicies eos in medio ignis et cōburēs eos igni:et ex eo egredietur ignis i omnem domū isrl̄. Hec dicit dñs de⁹. Ista

ē ibr'm. In medio gētiū posui eā ⁊ ī circui
tu ei⁹ ⁊ras. Et ꝓtēplit iudicia mea vt pl⁹ eēt
ipia ꝙ gentes: ⁊ ꝑcepta mea vlt̄ ꝙ ⁊re q̄ in
circuitu ei⁹ sūt. Iudicia eī mea ꝓiecer̄t: in
ꝑceptis meis ñ ābulauer̄t. Idcirco hec di-
cit dñs de⁹: quia supastis gētes q̄ ī circuitu
vīo sūt ⁊ ī ꝑceptis meis ñ ābulastis ⁊ iudi-
cia mea ñ fecistis: ⁊ iuxta iudicia gēciū q̄ ī
circuitu vīo sunt ñ estis opati: iō hec dicit
dñs de⁹. Ecce ego ad te: ⁊ ipe ego faciaz in
medio tui iudicia ī ocul' gentiū ⁊ faciam ī
te q̄ ñ feci. ⁊ q̄d silia vlt̄ ñ faciam: ꝓt̄ oēs
aboiatōnes tuas. Idco comedent pēs fili-
os ī medio tui ⁊ filij cometēt pēs suos. Et
faciaz ī te iudicia: ⁊ vētilabo vniuersas re
liq̄as tuas ī oēm ventū. Idcirco viuo ego
dicit dñs de⁹ nisi ꝓeo ꝙ sc̄m meū violasti
ī oīb offensioīb tuis ⁊ ī cūctis aboiatōīb
tuis: ego q̄ꝙfrigā: ⁊ ñ ꝑcet oculus me⁹ ⁊ ñ
miserebor. Tercia ꝑs tui peste morier̄ ⁊ fame
ꝓsumet̄ ī medio tui: ⁊ t̄cia ꝑs tui ī gladio
cadet ī circuitu tuo. Terciā vo ꝑt̄ tuam ī
oēm ventū dispgā: ⁊ gladiū euaginabo p⁹
eos. Et ꝓplebo furoꝛē meū: ⁊ req̄escē faciā
idīgtionē meā ī eis: ⁊ ꝓsolabor. Et sciēt q̄
ego dñs locut⁹ sū in zelo meo: cū īpleuero
oēm indīgtionē meā ī eis. Et dabo te ī de-
stū ⁊ ī obprobriū gētīb q̄ ī circuitu tuo sūt
ī ꝓspctu oīs ꝑtereūtis. Et eris obprobriū ⁊
blasphēia exēplū ⁊ stupoꝛ ī gētīb q̄ ī circui
tu tuo sūt: cū fecero ī te iudicia ī furoꝛe ⁊ ī
īdīgtione ⁊ ī cre patōīb ire q̄ ego dñs locu
t⁹ sū: qñ misero sagittas famis pessimas q̄
er̄t mortifē: ⁊ q̄s mittā vt dispdam vos. Et
famē ꝓgregabo sup vos: ⁊ cōterā ī vob ba-
culū panis: ⁊ īmittaz ī vob famē ⁊ bestias
pessimas vsq̄ ad inēnitōem. Et pestilētia ⁊
sanguis trāsibūt ꝑ te ⁊ gladiū inducaz sup
te. Ego dñs locut⁹ sum. Ca. VI.

Et fact⁹ ē ꝝmo dñi ad me dicēs. Fi
li hoīs. pone faciē tuam ad mōtes
isr'l: ⁊ ꝓphabis ad eos ⁊ dices. Mō-
tes isr'l audite verbū dñi dei. Hec dicit dñs
de⁹ montib ⁊ collib. rupib ⁊ vallib Ecce
ego īducaz sup vos gladiū ⁊ dispdam excel
sa vrā: ⁊ demoliar aras vrās ⁊ ꝓfrīgent̄ si-
mulac̄ vrā: ⁊ deiciaz interfectos vīos añ ỹdo
la vrā. Et dabo cadauera filioꝝ isr'l añ fa-
ciē simulacroꝝ vīoꝝ: ⁊ dispgā ossa vrā cir
cū aras vrās ī oīb hītatōnib vīis. Urbes
desēte er̄t: ⁊ excelsa demolient̄ ⁊ dissipabūt̄:
et interībūt are vīe ⁊ ꝓfrīgent̄: ⁊ cessabūt
ỹdola vrā: ⁊ ꝓterent̄ delubra vrā: ⁊ delebūt̄
opa vrā: ⁊ cadet interfect⁹ ī medio vī: ⁊ scie-
tis q̄ ego sum dñs. Et rēliquaz ī vob eos q̄
fugerīt gladiū ī gētib. cū dispsero vos ī t̄-
ris: ⁊ r̄cordabunt̄ mei liberati vī ī gētib
ad q̄s captiui ducti sūt: q̄ ꝓtui cor eoꝝ for
nicans ⁊ r̄cedens a me. ⁊ oculos eoꝝ forni-
cātes p⁹ ỹdola sua ⁊ displicebūt sibimet sup
malis q̄ fecerāt ī vniuers abomiatōīb suis
et sciēt q̄ ego dñs. ñ frust̄ locut⁹ sū vt face
rē eis malū hoc. hec dicit dñs de⁹. Percute
manū tuaz ⁊ allide pedez tuū: ⁊ dic heu ad
oēs aboiatōes maloꝝ dom⁹ isr'l: q̄ gladio
fame ⁊ peste ruituri sunt. Qui lōge ē peste
morier̄: ⁊ q̄ ad pe. gladio corruet ⁊ q̄ relict⁹
fuerit ⁊ obsessus fame morier̄. Et ꝓplebo ī-
dīgtionē meaz ī eis ⁊ scietis q̄ ego dñs cū
fuerīt interfecti vī ī medio ỹdoloꝝ vīoꝝ in
circuitu araꝝ vrāꝝ ī omni colle excelso. ⁊ ī
cūctis sūmitatib mōtiū ⁊ subt⁹ omē lignū
nemorosū ⁊ subt⁹ vniuersaz q̄rcū frōdosam
ib ē locū vbi accēder̄t thura redolētia vni-
uers ỹdol' suis. Et extēdam manū meā sup
eos: ⁊ faciaz t̄raz eoꝝ desolatā ⁊ destitutaz
a deserto de blata in oīb hītatōīb eoꝝ: ⁊ sci-
ent quia ego dñs. Ca. VII.

Et fact⁹ ē ꝝmo dñi ad me dicēs. Et
tu fili hoīs: hec dicit dñs de⁹ terre
isr'l. Finis venit: venit finis sup q̄
tuoꝛ plagas t̄re. Nūc finis sup te: ⁊ īmittā
furoꝛē meū ī te. Et iudicabo te iuxta vias
tuas: ⁊ ponaz ꝓt̄ te oēs abomiatōes tuas.
Et ñ ꝑcet oculus me⁹ sup te ⁊ ñ miserebor:
sed vias tuas ponam sup te ⁊ abomiatōes
tue in medio tui er̄t: et scietis q̄ ego dñs.
Hec dicit dñs de⁹. Afflictō vna: afflictō ec-
ce venit. Finis venit: venit finis. Euigila-
uit aduersū te: ecce venit. Uenit ꝓtritō sup
te q̄ hītas in t̄ra. Uenit tēp⁹: ꝙe ē dies oc-
cisiōis ⁊ ñ glorie mōtiū. Nūc de ꝙpinq̄ effū-
dam irā meam sup te: ⁊ ꝓplebo furoꝛē meū
ī te. Et iudicabo te ꝝm vias tuas: ⁊ īponā
tibi oīa scelera tua Et ñ ꝑcet oc'lus me⁹ nec
miserebor: sz vias tuas īponā tibi ⁊ aboīa-
tōes tue ī medio tui er̄t: ⁊ scietis q̄ ego sū
dñs ꝑcuciēs. Ecce dies: ecce venit. Egressa
ē ꝓtritō: floruit ṽga. germiauit superbia: ini
q̄tas surrexit ī ṽga īpietatis. Nō ex eis nō
ex ꝙ'o: neq̄ ex sonitu eoꝝ: ⁊ ñ erit req̄es ī
eis. venit tēp⁹: appropiq̄uit dies. Qui emit

nō letæ. ⁊ q̄ vēdit ñ lugeat q̄ ira sup oēm
plm ei⁹: q̄ q̄ vēdit ad id qđ vēdidit nō re-
uertæ: et adhuc ī viuētib⁹ vita eor. Visio
eñ ad oēz mltitudinē ei⁹ ñ regredieſ ⁊ vir
ī iiq̄tatæ vitæ sue ñ ꝓfortabiſ. Canite tuba
ꝓparēſ oēs: ⁊ ñ ē q̄ vadat ad plīū. Ira eñ
mea sup vniuersū plm ei⁹. Gladi⁹ foris pe
stis ⁊ fames ītrinsec⁹. Qui ī agro ē gladio
morieſ. ⁊ q̄ ī ciuitatæ. pestilēcia ⁊ fame ꝺuo
rabunſ ⁊ saluabūſ q̄ fugerīt ex eis. Et eſt
ī mōtib⁹ q̄i colūbe ꝙualliū: oēs trepidi: v-
nusq̄sq⁹ ī iiq̄tatæ sua. Oēs mā⁹ dissoluēſ: ⁊
oīa genua fluēt aq̄s. Et accīgēt se cilicijs.
⁊ operiet eos formido: ⁊ ī oñi facie ꝓfusio
⁊ ī vniuersis capitib⁹ eor caluiciū Argētū
eor foris piciēſ: et aur eor in sterq̄liniū
erit. Argētū eor ⁊ aur eor ñ valebit libe
rare eos: ī die furoris dñi. Aiaz suā nō sa-
turabūt ⁊ vētres eor ñ īplebūſ: q̄ scādа-
lū iiq̄tatis eor factū ē ⁊ ornamētū monili
ū suor ī supbiā posuerūſ: ⁊ imagīes aboīa-
tōnū suar ⁊ simulacror feceſt ex eo. Pro-
pter hoc ꝺedi eis illud in īmūdiciā: ⁊ dabo
illud ī mā⁹ alienor ad diripiēdū ⁊ īpijs ē-
re ī pdā: ⁊ ꝓtaīnabūt illud. Et auertā faci-
em meā ab eis: ⁊ violabūt archanuz meū:
⁊ ītroibūt ī illud emissarij: ⁊ ꝓtamīabūt il
lud. Fac ꝓclusiōez: qm̄ ſra plena ē iudicō
sāguinū: ⁊ ciuitas plena iiq̄tatæ Et adꝺu-
cā pessimos ꝺ gētib⁹ ⁊ possiꝺebūt dom⁹ eor
Et q̄escē faciā supbiā potētiū ⁊ possiꝺebūt
sāctuaria eor. Angustia supueniētæ req̄-
rēt pacē: ⁊ nō erit. Cōſbacō sup ꝓſbacōnē
veniet: ⁊ audit⁹ sup auditū. Et q̄rēt visiōz
de pha: ⁊ lex pibit a sacerꝺotē: ⁊ ꝓsilium a
senioꝛb⁹. Rex lugebit: ⁊ principes induēſ
meroꝛe. ⁊ man⁹ plī ſre ꝓſbabūſ. Secūꝺū
viā eor faciā eis: ⁊ scom iudicia eor iudi-
cabo eos: ⁊ sciēt q̄ ego dñs Capi. VIII.

Et factuz est in āno sexto. in sexto.
mēse ī q̄nta mēſ ego sedebā ī domo
mea ⁊ senes iuda sedebāt corā me.
Et cecidit ibi sup me man⁹ dñi dei. Et vidi
⁊ ecce silitudo q̄i aspect⁹ ignis. Ab aspectu
lumboꝛ eius et deoꝛsum ignis ⁊ a lumbis
eius et surſum. quasi aspectus splendoꝛis:
et visio electri. Et emissa similitudo man⁹
apphēdit me ī cīcīno capitis mei. ⁊ eleua-
uit me spūs inſ celū ⁊ ſraz: ⁊ adꝺuxit me ī
hirlz ī visiōz dei iuxta ostiū ītroi⁹ qđ fspi-
ciebat ad aq̄lonē. vbi erat statutū ydoluz
zeli ad puocādā emulacōz. Et ecce ibi gla
dei isrl fm visiōz quā viderā ī cāpo: ⁊ dix-
it ad me. Fili hoīs leua ocl̄os tuos ad viā
aq̄lonis. Et leuaui ocl̄os meos ad viā aq̄-
lonis: ⁊ ecce ab aq̄lone portæ altaris. ydo-
lū zeli ī ipo ītroitu. Et dixit ad me. Fili ho
mīs: putasne vides tu q̄ đ isti faciūt. abōi-
nacōes magnas q̄s domus isrl facit hic. vt
pcul recedā a sāctuario meo: Et adhuc ꝓ-
uers⁹ videb abōinacōes maioꝛes. Et ītro-
duxit me ad ostiū atrij. Et vidi ⁊ ecce fora
mē vnū ī parietæ. Et dixit ad me. Fili ho-
mīs fode pietē. Et cū fodissē pietē: appuit
ostiū vnū. Et dixit ad me. Ingrede: et vi-
abōinacōes pessimas q̄s isti faciūt hic. Et
īgress⁹ vidi: et ecce oīs similitudo reptiliū
⁊ aīaliū aboīnacō: ⁊ vniuersa ydola dom⁹
isrl ꝺpicta erāt ī pietæ ī circuitu p totū. Et
septuagīta viri ꝺ senioꝛib⁹ dom⁹ isrl. et ie-
chonias fili⁹ saphan stabat ī medio eoruz
stātiū añ picturas: ⁊ vnusq̄sq⁹ hēbat thu-
ribulū ī mānu sua: ⁊ vapoꝛ nebule de thure
ꝓsurgebat. Et dixit ad me. Certe vides fili
hoīs q̄ senioꝛes dom⁹ isrl faciūt ī tenebris
vnusq̄sq⁹ in abscōdito cubil suī. Dicūt enī.
Nō videt dñs nos. Deliq̄t dñs traz. Et di-
xit ad me. Adhuc ꝓuers⁹ videb aboīacōes
maioꝛes q̄s isti faciūt. Et ītroduxit me per
ostiū poꝛte dom⁹ dñi qđ respiciebat ad aq̄-
lonē. Et ecce ibi mleres sedebāt plāgentes
adonidem. Et dixit ad me. Certe vidisti fili
hoīs. Adhuc ꝓuersus videb aboīacōes ma-
ioꝛes hijs. Et ītroduxit me ī atrium dom⁹
dñi ītroi⁹. Et ecce ī ostio tēpli dñi ī vesti-
bulū ⁊ altaē q̄si viginti q̄nq⁹ viri dorsa bnēs
ꝓ tēplū dñi et facies ad oriētē: ⁊ adorabāt
ad ortuz solis Et dixit ad me. Certe vidisti
fili hoīs. Nūq̄d leue est hoc domui iuda. vt
facerēt aboīacōes istas q̄s feceſt hīc q̄ re-
plētes ſrā iiq̄tatæ ꝓuersi sunt ad irritādū
me. Et ecce applicāt ramū ad nares suas.
q̄ ⁊ ego faciā ī furoē: ñ pcet ocl̄s me⁹ nec
miſebor: et cū clamauerīt ad aures meas
voce mag nō exaudiā eos Capi. IX.

Et clamauit ī auribus meis voce mag
dicēs. Appinq̄ueſt visitatōes vrb: et vnus-
q̄sq⁹ vas īſfectōis hī in mānu sua: ⁊ ecce sex
viri veniebāt ꝺ via portæ supioꝛis q̄ rspicit
ad aq̄lonē: ⁊ vnusq̄sq⁹ vas ītrit⁹ ī mānu ei⁹.
Vir q̄z vn⁹ ī medio eor vestit⁹ lineis: ⁊ atr-
mētariū scriptoꝛis ad renes ei⁹. Et ingressi

Ezechiel

ſunt:⁊ ſtetɛ̃rt iuxta altare eneũ. Et gloria
dñi iſrl̃ aſſũpta ẽ de cherub:q̃ erat ſup eum
ad limẽ dom⁹. Et vocauit vir̃ q̃ ĩdut⁹ erat
lineis:et atr̃mentariũ ſcriptoris habebat ĩ
lũb ſuis. Et dixit dñs ad eũ. Trãſi p mediã
ciuitatɛ̃ ĩ medio ihrl̃m:⁊ ſig̃ thau ſup frõ-
tes viror̃ gemẽtiũ⁊ dolẽtiũ ſup cẽtis aboia
tiõib⁹ q̃ fiũt ĩ medio ei⁹. Et ill̃ dixit audiẽte
me. Trãſite p ciuitatẽ ſeq̃ntes eũ⁊ pcutite.
Non pcat oculus vr̃:neq̃ miſeãmi. Senes
adoleſcẽtulũ⁊ virginẽ.puerũ et mr̃ieres i-
ɛ̃ficite:vſq̃ ad int̃nitõez. Oẽm at̃ ſup quez
videritis thau ne occidatis: et a ſcẽtuario
meo incipite. Cepɛ̃rt g̃ a viris ſenioribꝰ:q̃
erãt añ faciẽ dom⁹. Et dixit ad eos. Conta
miate domũ⁊ ĩplete atria int̃fectis. Egre-
dimi. Et egreſſi ſt̃ et pcuciebãt eos q̃ erãt ĩ
ciuitate. Et cede cõpleta r̃manſi ego:ruiq̃
ſup faciẽ meaz⁊ clamans aio. heu heu heu
dñe de⁹. Ergo ne diſpdas oẽs reliq̃as iſrl̃.
effũdens furorẽ tuũ ſup ihrl̃m! Et dixit ad
me. Iniq̃tas dom⁹ iſrl̃ et iuda magna ẽ ni-
mis valde:et r̃pleta ẽ ɛ̃ra ſãguinibꝰ:et ciui
tas repleta ẽ auerſione. Dixɛ̃rt em̃. Deli-
q̃t domin⁹ tɛ̃rrã:et dñs ñ videt. Igr̃ et me-
us ñ pcet oculus:neq̃ miſebor. Etiam eor̃
ſup caput eor̃ reddam. Et ecce vir q̃ erat
indut⁹ lineis q̃ habebat atr̃mentariũ ĩ lor-
ſo ſuo:rñdit verbũ dicens. Feci ſicut p̃ce-

Et vidi:⁊ ecce. piſti mihi Ca.X
in firmamẽto qđ erat ſup caput che
rubin q̃ſi lapis ſaphir⁹:et q̃ſi ſpẽs
ſimilitudis ſolij apparuit ſup eum Et dixit
ad vir̃ q̃ indut⁹ erat lineis:et ait. Ingredẽ
ſ medio rotar̃ q̃ ſunt ſubt⁹ cherubin⁊ ĩple
manũ tuam pumis ignis q̃ ſunt int̃ cheru-
bi:et effunde ſup ciuitatɛ̃. Ingreſſuſq̃ eſt ĩ
cõſpectu meo. Cherubin at̃ ſtabãt a dext̃s
dom⁹ cũ ingederet̃ vir:⁊ nubes ĩpleuit at̃-
um int̃ri⁹. Et eleuata eſt gloria dñi de ſup
cherub ad limẽ dom⁹⁊ repleta eſt dom⁹ nu-
be. Et atriũ repletũ eſt ſplendore gl̃ie dñi:⁊
ſonit⁹ alar̃ cherubi audiebat̃ vſq̃ ad atriũ
exteri⁹:q̃i vox loq̃ntis dei oipotẽtis. Cũq̃
p̃cepiſſet viro q̃ ĩdut⁹ erat lineis dicẽs ſũe
ignẽ ꝺ medio rotar̃ q̃ ſt̃ int̃ cherubi:ĩgreſ-
ſus ille ſtetit iuxta rotã Et extẽdit cherub
manũ ſuã de medio cherubi ad ignẽ q̃ erat
ĩt̃ cherubin⁊ ſũpſit⁊ dedit man⁹ ei⁹ q̃ ĩdut⁹
erat lineis:q̃ accipiẽs egreſſ⁹ ẽ. Et apparuit
i cherubi ſil̃itudo mã⁹ boꝭ ſbt⁹ pẽnas eor̃

Et vidi: et ecce q̃tuor rote iuxta cherubi.
Rota vna iuxta cherub vnũ⁊ rota alia iu-
xta cherub vnũ. Spẽs at̃ rotar̃ erat q̃i vi
ſio lapidis criſoliti: et aſpect⁹ ear̃ ſil̃itudo
vna q̃tuor:q̃i ſi ſit rota ĩ medio rote. Cũq̃
ãbularẽt ĩ q̃tuor ptes g̃diebant̃ ⁊ ñ reuer
tebant̃ ãbulantes:ſz ad locũ ad quẽ ire de-
cli̇abat q̃ p̃ma erat:ſeq̃bant̃⁊ certe:nec cõ
uertebãt̃. Et om̃e cor̃p⁹ ear̃⁊ colla⁊ man⁹
et pẽne⁊ circuli plena erãt oc̃lis ĩ circuitu
q̃tuor rotar̃:⁊ rotas iſtas vocauit volubi-
les audiẽte me. Quatuor at̃ facies habebat
vnũ. Facies vna facies cherub⁊ facies ſe-
cũda facies boꝭ:⁊ ĩ ɛ̃cia facies leonis:et ĩ
q̃rto facies aq̃le. Et eleuate ſt̃ cherubi:ipm
ẽ aial qđ viderã iuxta flumẽ chobar. Cũq̃
ãbularẽt cherubi ibant pit̃⁊ rote iuxt̃ ea
et cũ eleuarẽt cherubi alas ſuas vt exalta-
rẽt̃ de ɛ̃ra ñ r̃ſidebãt rote:ſz⁊ ipe iuxta e-
rãt. Stãtibꝰ ill̃ ſtabãt:⁊ cũ eleuatis eleua-
bant̃. Spũs ei vite erat ĩ rotis. Et egreſſa
ẽ gl̃ia dñi a limie tẽpli⁊ ſtetit ſup cherubi.
et eleuãtia cherubi alas ſuas exaltata ſt̃ a
ɛ̃ra corã me⁊ ill̃ egrediẽtibꝰ rote q̃ſ bſecu-
te ſt̃.⁊ ſtetit ĩ introitu porte dom⁹ dñi orie
talis⁊ gl̃ia dei iſrl̃ erat ſup ea. Ipm ẽ aial
qđ vidi ſubt̃ deũ iſrl̃ iuxta fluuiũ chobar.
Et ĩtellexi q⁊ cherubi eẽnt. Quatuor p q̃tu
or vult⁹ vni:⁊ q̃tuor ale vni:⁊ ſil̃itudo ma-
n⁹ boꝭ ſub alis ear̃. Et ſil̃itudo vultuũ eo-
rum:ipſi vult⁹ q̃s videraz iuxta fluuiũ cho
bar:⁊ intuit⁹ eor̃ et impet⁹ ſingulor̃ ante
faciem ſuam ingrediebant̃. Ca.XI.

Et eleuauit me ſpũs: et introduxit
me ad portã dom⁹ dñi orientalez q̃
r̃ſpicit ad ſol̃ ortũ. Et ecce ĩ introi
tu porte viginti q̃nq̃ viri⁊ vidi ĩ medio ear̃
iechoniaz filiũ azur⁊ pheltiaz filiũ banaie
pncipes pl̃i. Dixitq̃ ad me. Fili boꝭ:hij
viri cogitãt iniq̃tatɛ̃.et tẽtant ꝑ ſiliũ peſſi
mũ ĩ vrbe iſta dicẽtes. Nõne dudũ edifica-
te ſt̃ dom⁹ ! Hec ẽ lebes:nos at̃ carnes. Id-
circo vaticiaẽ de eis:vaticiaẽ fili boꝭ. Et
irruit ĩ me ſpũs dñi:⁊ dixit ad me. Loq̃re.
Hec dicit dñs. Sic locuti eſtis dom⁹ iſrl̃:et
cogitatões cordis vr̃i ego noui. Plurimos
occidiſtis ĩ vrbe hac⁊ ĩpleſtis vias ei⁹ ĩt̃fe-
ctis. ꝓt̃ea h̃ dicit dñs. ĩt̃fecti vr̃i q̃s poſui
ſtis ĩ medio ei⁹ hij ſt̃ carnes:et hec ẽ lebes:
⁊ educã vos de medio ei⁹ Gladiũ metuiſtis
et gladiũ inducã ſup vos dicit dñs de⁹. Et

ecia vos ꝺ medio ei⁹ Daboꝙ vos ī manū
hostiū:ꝙ facia in vob iudicia. Gladio cade-
tis. Jn finibꝫ isrł iudicabo vos:ꝙ scietis qꝛ
ego dns.hec ñ erit vob ī lebetē:ꝙ vos ñ eri
tis ī medio ei⁹ ī carnes. Jn finibꝫ isrł iudi-
cabo vos:ꝙ scietis qꝛ ego dns. Quia ī ꝓce-
ptis meis ñ ābulastis:ꝙ iudicia mea ñ feci
stis:ꝑ iuxta iudicia gētiū q̄ ī circuitu vr̄o
sūt estis opati. Et factū ē cū ꝓpharē:phel-
tias filí⁹ banaie mortu⁹ ē. Et cecidi ī faciē
meā clamās voce magna Et dixi. Oeu heu
heu dne de⁹:ꝓsumacōꝛ tu facis reliq̄aruꝛ
isrł. Et fctm ē ꝺbū dni ad me dicēs Fili ho
mis:frēs tui ꝙ viri ꝓpinq̄ tui.ꝙ oīs domus
isrł. ꝙ vniuersi q̄bꝫ dixer̄t hītatores ihrł'm
lōge recedite a dño:nob data ē tra ī possel
siōez:ꝓt̄ea hec dicit dns de⁹. Qꝛ lōge feci
eos ī gētibꝫ:ꝙ qꝛ dispsi eos ī tris:ero eis in
sctificatōꝛ modica ī tris ad q̄s vener̄t. ꝓt̄-
ea loqre. Oec dicit dns de⁹. Cōgregabo vos
ꝺ ꝓpłis:ꝙ adunabo te tris ī q̄bꝫ dispsi estis
daboꝙ vob humū isrł. Et īgredier̄ illuc:ꝙ
auferēt oēs offēsiōes cūctasqꝫ aboīatōnes
ei⁹ ꝺ illa. Et dabo eis coꝛ vnū:ꝙ spm̄ nouū
tribua ī visceribꝫ eoꝝ. Et auferā coꝛ lapide
uꝫ ꝺ carne eoꝝ.ꝙ dabo eis coꝛ carneū:vt ī
ꝓceptis meis ābulēt.ꝙ iudicia mea custodi
ant.faciātqꝫ ea:ꝙ sint mihi ī ꝓpłm.ꝙ ego sī
eis ī deū. Quoꝝ aī coꝛ p⁹ offēdicł'a ꝙ aboīa-
tōes suas ābulat:boꝝ viaꝫ ī capite suo po-
nā dic dns de⁹. Et eleuaver̄t cherubī alas
suas.ꝙ rote cū eis ꝙ gł'a dei isrł' erat sup eos
Et ascēdit gł'ia dni ꝺ medio ciuitatis: ste-
titqꝫ sup mōtē q̄ est ad oriētē vrb̄. Et spūs
leuauit me:adduxitqꝫ ī caldeā ad t̄nsmig̃-
tōꝛ ī visiōez ī spū dei:ꝙ sublata ē a me visio
quā videra. Et locut⁹ suꝛ ad t̄nsmig̃tōꝛ oīa
ꝺba dni:q̄ ostēderat mihi. Capitu.XII.

ET fact⁹ ē ꝑmo dni ad me dicēs. Fi
li hoīs. ī medio dom⁹ exaspātis tu
hītas:q̄ oc'los hn̄t ad videndū et nō
videt.ꝙ aures ad audiendū ꝙ ñ audiūt:qꝛ do
m⁹ exaspās ē . Tu g̃ fili hoīs fac tibi vasa
t̄nsmigcōis:ꝙ t̄nsmig̃ꝺ p die coram eis.t̄ns-
mig̃ꝺ aī ꝺ loco tuo.ad locū altꝝ ī ꝓspectu
eoꝝ (si forte aspiciāt) qꝛ dom⁹ exasperās ē.
Et efferes foras vasa tua.q̄ vasa t̄nsmig̃ti
ōis p die:ī ꝓspectu eoꝝ. Tu aūt egredieris
vespe coram eis sic egredi⁹ mig̃ns añ oc'los
eoꝝ. Perfode tibi pietē:ꝙ egredieris p eū in
ꝓspectu eoꝝ. Jn humeris portabis:ī cali-
gie effereris. Faciē tuā velab et ñ videb t-
rā q̄ portentū dedi te domui isrł'. Feci g̃ sic
ꝓcepat mihi dns. Vasa mea ꝓtuli q̄ vasa
t̄nsmig̃ntis p die:ꝙ vespe pfodi mihi pietē
manu:ꝙ ī caligine egress⁹ sū ꝙ ī hūeris por
tat⁹ ī ꝓspcū eoꝝ. Et fact⁹ ē mane ꝑmo dni
ad me dicēs. Fili hoīs nūq̄d ñ dixer̄t ad te
dom⁹ isrł' dom⁹ exaspās q̄d tu facis: Dic ad
eos. Oec dicit dns de⁹. Sup ducē on⁹ istud
q̄ ē ī ihrł'm.ꝙ sup oēz domū isrł' q̄ ē ī medio
eoꝝ. Dic. Ego portentū vr̄m. Quo feci sic
fiet illi. Jn t̄nsmig̃tōꝛ ꝙ ī captiuitatē ibūt:ꝙ
dux q̄ ē ī medio eoꝝ ī hūeris portabi⁹:ī ca
ligine egredie⁹. Parietē pfodiēt ut educāt
eū. facies ei⁹ opie⁹ vt ñ videat oc'lo tra. Et
extēdā rethe meū sup eū et capie⁹ ī sagena
mea et adducā eū ī babilonē ī tra caldeoꝝ
ꝙ ipaꝫ ñ videbit:ibiq̄ morie⁹ ꝙ oēs q̄ circa
eū sūt. Dresidiū ei⁹. et agmia ei⁹ dispgā in
oēz vētū:ꝙ gladiū euagīabo p⁹ eos. Et scīēt
qꝛ ego dns:qñ dispsero illos ī gētibꝫ.ꝙ dis-
seīauero eos ī tris. Et relinquā ex eis viros
paucos a gladio et fame et pestilēcia:vt e-
narrēt oīa scelera eoꝝ ī gētibꝫ ad q̄s igre-
die⁹:ꝙ scīēt qꝛ ego dns. Et fact⁹ ē ꝑmo dni
ad me dicēs. Fili hoīs panē tuū ī ꝟbatōe
ꝓmede:ꝑ et aquā tuā ī festīatōe ēt merore
bibe:ꝙ dices ad ꝓpłm tre. Oec dicit dns de⁹
ad eos q̄ hītāt ī ihrł'm:ī tra isrł'. Panē su-
ū ī solitudīe ꝓmedēt ꝙ aquā suā ī desolatōe
bibēt:vt ꝺsoler̄ tra a mł'titudīe sua ꝓt̄ ci-
ātes oīm q̄ hītāt ī ea.ꝙ ciuitates q̄ nūc
hītāt̄ ꝺsolate er̄t. traqꝫ ꝺsta:ꝙ scietis qꝛ e-
go dns. Et fact⁹ ē ꝑmo dni ad me dicēs. Fi
li hoīs. qꝺ ē ꝓuerbiū istꝺ vob ī tra isrł' dice
tiū:ī lōguꝫ differūt dies.ꝙ pibit oīs visio!
Ideo dic ad eos. Oec dicit dns de⁹. Quiesce
facia ꝓuerbiū istud:neq̄ vulgo dicet vlt ī
isrł':ꝙ loqre ad eos q̄ appropīquerit dies:ꝙ
ꝑmo oīs visionis. Nō em̄ erit vlt oīs visio
cassa.neq̄ diuinatō ābigua ī medio filioꝝ
isrł':qꝛ ego dns loqr qꝺcūq̄ locut⁹ fuero ꝺ-
bū ꝙ fiet. Nō plōgabit āpli⁹ sꝛ ī diebꝫ vr̄is
dom⁹ exaspans loqr ꝺbum:et facia illud di
cit dns de⁹. Et fact⁹ ē ꝑmo dni ad me dicēs
Fili hoīs:ecce dom⁹ isrł' dicētiū. Visio quā
hic videt ī dies multos:et in tpa lōga iste
ꝓphat. Propterea dic ad eos. Oec dicit do
min⁹ de⁹. Nō plōgabit vlt ꝑmo oīs me⁹.
Verbuꝫ quod locutus fuero cōplebit dicit
dns deus. Capitulū XIII.

Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicēs. Fili hois vaticinare ad pphas isrl' qui pphetāt: et dices pphetantib⁹ de corde suo. Audite vbū dñi. Hec dicit dñs de us. Ve pphetis ispientib⁹: q secū spūm suū et nihil vidēt. Quasi vulpes i deserto. pphete tui isrl' erāt. Nō ascēdistis ex aduerso: neq; opposuistis murū p domo isrl' vt staretis in plio i die dñi. Vidēt vana et diuināt mēdacium: dicētes ait dñs. cū dñs nō miserit eos et pseuerauerūt cōfirmare sermonez. Nūqd ñ visionē cassā vidistis: et diuinatiōz mēdacē locuti estis: Et dicitis ait dñs: Cū ego ñ sim locut⁹. Propterea hec dicit dñs deus. Quia locuti estis vana et vidistis mēdaciū ideo ecce ego ad vos ait dñs de⁹ et erit mā⁹ mea sup pphas q vidēt vana et diuināt mēdaciū. In cōsilio plī mei nō erūt. et in scriptura dom⁹ isrl' nō scribēt: nec in tra isrl' ingredient: et scietis qz ego dñs de⁹. Eo q deceperit populū meū dicētes pax pax et nō est pax: et ipe edificabat pietē: illi aūt liniebāt eū luto absq; paleis. Dic ad eos qui liniūt absq; tēpatura: q casur⁹ sit. Erit em ymber inūdans: et dabo lapides pgrandes desup irruentes: et ventuz procelle dissipāē siqdem ecce cecidit paries. Nunqd nō dicet vobis: vbi est litura quā linistis: Propterea hec dicit dñs deus. Et erūpere faciam spiritum tempestatū i indignacōe mea: et ymber inundans in furore meo erit: et lapides grandes in ira in cōsūptionem. Et destruam pietem quem linistis absq; temperamēto: et adequabo eum terre et reuelabit fundamētum eius et cadet et cōsumetur i medio eius: et scietis qz ego sum domin⁹. Et cōplebo indignacōz meā in pariete: et in hijs q liniūt eum absq; tempamēto: dicamq; vobis. Non est paries et nō sūt qui liniunt euz. Prophete israhel qui prophetant ad ihrlm: et vidēt eis visiones pacis et nō est pax dicit domin⁹ de⁹. Et tu fili hominis pone faciez tuam cōtra filias populi tui q pphetant de corde suo: et vaticinare super eas et dic. Hec dicit domin⁹ de⁹. Ve hijs q psumūt puluillos sb oñi cubitu man⁹: et faciūt ceruicalia sb capite vniuerse etatis ad capiēdas aīas. Et cū capent animas plī mei. viuificabāt aīas eoz. et violabāt me ad plm meū pt pugillū ordei et fragmen panis: vt interficerēt aīas q ñ moriūt et viuificarēt aīas q viuūt: mēcientes plo meo credēti mēdacijs. Propt hoc dicit dñs de⁹. Ecce ego ad puluillos vros q⁹ vos capitis aīas volātes: et dirūpā eos de brachijs vris: et dimittā aīas qs vos capitis. aīas ad volādū. Et dirūpā ceruicalia vra: et liberabo plm meū d mānu vra: neq; erit vlt i mānib⁹ vris ad pdādū: et scietis qz ego dñs. Proeo q merere fecistis cor iusti mēdacit. quē ego nō ptristaui: et pfortastis mā⁹ ipij vt ñ reuertēt a via sua mala et viuēt pt̄ea vana nō videbitis et diuinatiōnes nō diuinabitis āplius: et eruā plm meū de mānu vra: et scietis qz ego dñs.

Capitulū XIIII

Et venert ad me viri seniores israhel: et sederūt cora me. Et fct⁹ est sermo dñi ad me dicēs. Fili hois viri isti posuert inmūdicias suas i cordib⁹ suis. et scādalū iniqtatis sue statuert pt̄ facies suā. Nūqd interrogat⁹ respōdebo eis: Propter hoc loqre eis: et dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Homo hō d domo isrl' q posuerit imūdicias suas i corde suo. et scādaluz iniqtatis sue statuerit pt̄ facie suā. et venerit ad pphetā interrogās p eū me: ego dñs respōdebo ei i multitudie imūdiciaz suaz: vt capiat dom⁹ isrl' i corde suo qūoz recesserūt a me i cūctis ydolis suis. Propt̄ea dic ad domū isrl'. Hec dicit dñs de⁹. Convertimi et recedite ab ydol' vris: et ab vniuersis ptaīna cōib⁹ vris auertite facies vras. qz hō de domo isrl' et de pselitis qcūq; aduena fuerit i israhel. si alienat⁹ fuerit a me et posuerit ydola sua i corde suo et scandalū iniqtatis sue statuerit cōtra faciez suā et venerit ad pphaz vt interroget p eū me ego dñs rñdebo ei p me et ponā facie meā sup hoiez illū: et faciā eū i exēplū et i puerbiū et dispdā eū de medio plī mei: et scietis qz ego dñs. Et pphēta cū errauerit et locut⁹ fuerit vbū: ego dñs decipiā illū. Et extēdā manū meā sup illū. et delebo eum de medio plī mei israel: et portabūt iniqtatē suā. Juxta iniqtatē interrogātis sic iniqtas pphē erit: vt ñ erret vlt̄ dom⁹ isrl' a me neq; polluat̄ i vniuers puaricatiōib⁹ suis: sz sit mihi i plm et ego si eis i deū. ait dñs exercituū. Et fct⁹ ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hois tra cuz peccauerit mihi. vt puaricet̄ puaricās: extēdā manū meā sup eā et pterā vgā panis ei⁹. et imittā in eā famē: et interficiā d ea hoiez et iumētuz

Etsi fuerint tres viri isti in medio ei⁹ noe. daniel ⁊ iob: ipi iustícia sua liberabũt aías suas ait dñs exercituũ. Qđ etsi bestias pessimas iduxero sup tra vt vastẽt ea ⁊ fuerit iuia eoꝝ ñ sit pt̃nsiẽs ꝑ bestias: tres viri isti si fuerit i ea. viuo ego dicit dñs de⁹: qr nec filios nec filias liberabũt: sz ipisoli liberabũt: tra at desolabit. Vl̃ si gladiũ iduxero sup tra illa ⁊ dixero gladio. tnsi p tra ⁊ interfecero de ea boiez ⁊ iumẽtũ ⁊ tres viri isti fuerit i medio ei⁹. viuo ego dicit dñs de⁹ ñ liberabũt filios neqz filias: sz ipisoli liberabunt. Vbi at ⁊ pestilẽtiaz imisero sup tram illa ⁊ effudero idignatione meã sup eaz i sanguie vt auferã ex ea boiez ⁊ iumẽtũ: et noe: daniel ⁊ iob fuerunt i medio ei⁹: viuo ego dicit dñs de⁹. qr filiũ ⁊ filiaz ñ liberabũt: sz ipi iustícia sua liberabũt aías suas qm̃ hec dicit dñs. Qđ ⁊si q̃tuor iudicia mea pessima: gladiũ et famẽ ac bestias malas pestilẽtiã imisero i ihr̃lm vt intficiã ⁊ đ ea boiez ⁊ pec⁹: ⁊tñ relinquet in ea saluatõ educẽtiũ filios ⁊ filias. Ecce ipi egrediẽt ad vos ⁊ videbitis viaz eoꝝ et adiuẽtões eoꝝ: ⁊ ꝓsolabimi sup malo qđ iduxi i ihr̃lm i oĩb q̃ ipor tauí sup ea ⁊ ꝓsolabũt sup vos cũ videritis viã eoꝝ ⁊ adiuẽtões eoꝝ ⁊ cognoscetis qꝝ ñ frustr feceri oĩa q̃ feci i ea: ait dñs de⁹. Ca. XV

ET fact⁹ ẽ ſmo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: qđ fiet đ ligno vitis ex oĩb lignis nemoꝝ q̃ sũt int lig̃ siluaꝝ: Nunqđ tollet de ea lignũ vt fiat opus: aut fabricabit de ea paxill⁹ vt dependeat i eo qđcũqz vas? Ecce igni datũ est i escã: vtranqz pt̃e ei⁹ ꝓsũpsit ignis: ⁊ medietas ei⁹ đacta est i fauillaz. Nunqđ vtile erit ad op⁹? Etiam cũ esset itegꝝ ñ erat aptũ ad op⁹: q̃ntomagis cũ illud ignis devorauerit ⁊ ꝓbusserit nihil ex eo fiet opis. Propt̃ea hec dicit dñs de⁹. Quõ lignũ vitis int lig̃ siluaꝝ qđ dedi igni ad devorandũ: sic đaz hitatores ihr̃lm ⁊ ponã faciẽ meam i eos. De igne egredient̃: ⁊ ignis ꝓsumit eos. Et scietis qr ego dñs cũ posuero faciẽ meaz i eos ⁊ dedero tram iuiaz ⁊ desolataz: eoq̃ puaricatores extiterint dicit dñs deus. Ca. XVI.

ET fact⁹ ẽ ſmo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: notas fac ihr̃lm aboiatões suas: et dices. hec dicit dñs de⁹ isr̃l Radix tua ⁊ generatõ tua de terra chanaan: pt̃ tuus amorreus: et mat̃ tua cethea.

Et qñ nata es in die ortus tui nõ est precisus vmbilicus tu⁹: et aq̃ non es lota in salutẽ: nec sale sallita: nec inuoluta panñis. Non pepcit sup te oculus vt faceret tibi vnũ de hijs mist⁹ tui: sed ꝓiecta es sup faciẽ terre in abiectõe aíe tue: in die qua nata es. Transiens at p te: vidi te conculcatam in sanguine tuo. Et dixi tibi cũ eẽs i sanguie tuo. Viue. Dixi iquaz tibi i sanguine tuo. Viue. Multiplicatã q̃i germẽ agri dedi te. ⁊ multiplicata es ⁊ gndis effecta: ⁊ ingressa es et peneisti ad mundũ mulieb⁹ez. Vbera tua itumuert: et pil⁹ tu⁹ germinauit: ⁊ eras nuda et cõfusionis plena. Et tnsiui p te et vidi te: et ecce tẽp⁹ tuũ: tẽp⁹ amatiũ. Et expandi amictũ meũ sup te ⁊ opui ignomiaz tuaz. Et iurauí tibi: ⁊ ingressus sum pactũ tecũ ait dñs de⁹. Et facta es mihi: ⁊ lauí te aq̃ et emũdaui sanguinẽ tuũ ex te. Et vnxi te oleo: ⁊ vestiui te discoloribꝫ ⁊ calciaui te iacinctho. et cinxi te bisso: et indui te subtilibꝫ et ornaui te ornamẽto. Et dedi armillas in manibꝫ tuis: et torquẽ circa collũ tuũ: ⁊ dedi inaurẽ sup os tuũ ⁊ circulos auribꝫ tuis: ⁊ coronã decoris i capite tuo. Et ornata es auro ⁊ argẽto ⁊ vestita es bisso ⁊ polimito ⁊ mltis coloribꝫ. Similag̃ mel ⁊ oleũ comedisti: ⁊ decora facta es vehemẽt nimis. Et prosperasti i regnũ: ⁊ egressũ ẽ nom̃ tuũ i gẽtes ꝓpter spẽm tuã: qr pfecta eras i decore tuo quẽ posuero sup te dicit dñs de⁹. Et dñs fi ducias i pulchtudíe tua fornicata es i noie tuo: ⁊ exposuisti fornicatõez tuã. oi trãseunti: vt ei⁹ fieres. Et sumẽs de vestimẽtis tuis fecisti tibi excelsa hĩcinde cõsuta: ⁊ fornicata es sup eis: sicut ñ ẽ factũ. neqz futuꝝ ẽ. Et tulisti vasa decoris tui de auro meo et argẽto meo q̃ dedi tibi: ⁊ fecisti tibi imagines masculinas: ⁊ fornicata es i eis. Et sumpsisti vestimẽta tua mltícoloria ⁊ vestita es eis. et oleũ meũ ⁊ thimiama meũ posuisti corã eis ⁊ panẽ meũ quẽ dedi tibi similag̃ oleũ mel qđ enutrui te: posuisti i ꝓspectu eoꝝ i odorẽ suauitatis. Et factũ ẽ ait dñs de⁹: et tulisti filios tuos ⁊ filias tuas q̃s generasti mihi ⁊ imolasti eis ad devorandũ Nunqđ pua ẽ fornicatõ tua imolasti filios meos? Et tradidisti illos ꝓsecẽs eis. Et pt⁹oes aboiatões tuas et fornicatões ñ es recordata diez adolescentie tue: qñ eras nuda et cõfusione plena: ꝓculcata i sãguie tuo. Et accidit p⁹

omem malicia tua: ve ve tibi ait dns de⁹.
Et edificasti tibi lupanar: ⁊ fecisti tibi p-
stibulu in cuctis plateis. Ab ome caput vie
edificasti signu pstitutois tue: ⁊ aboinabi-
les fecisti decore tuu. ⁊ diuisisti pedes tuos
omi transeuti. ⁊ multiplicasti omes forni-
cacones tuas. Et fornicata es cu filijs egi-
pti vicinis tuis mag̃ carniu: et mltipli-
casti fornicatoz tua ad irritandu me. Ecce
ego extenda manu mea sup te: et auferaz
iustificatoz tua. Et dabo te in aias obien-
tiu te filiaz palestinaz. q̃ erubescut in via
tua scelerata. Et fornicata es i filijs assiri-
oz: eoq; necdum fueris expleta. Et postq̃
fornicata es. nec sic es sedata ⁊ mltiplica-
sti fornicatoz tua in ẽra chanaan cu chal-
deis ⁊ nec sic saciata es. In q̃ mudabo cor
tuu ait dns de⁹. cu facias oia hec opa mu-
lieris metricis ⁊ pcacis: qz fabricasti lupa-
nar tuu i capite ois vie: ⁊ excelsuz tuu fe-
cisti in oi platea. Nec fct̃a es q̃si metrix fa
stidio augens pciuz: sz q̃si mlr adultera: q̃
sup viz suu iducit alienos. oibo metricibo
dant̃ mercedes: tu at̃ dedisti mercedes cu-
ctis amatoribo tuis: ⁊ dona donabas eis vt
intrare ad te vndiq; ad fornicandu decu.
Factuq; e in te p̃ psuetudine mliez i for-
nicatoibo tuis: ⁊ p⁹ te ñ erit fornicato. In
eo ei q̃ dedisti mercedes ⁊ mercedes ñ acce
pisti: fct̃m est i te p̃triuz. Propter metrix
audi ouz dni. Hec dicit dns de⁹. Quia ef-
fusuz e es tuu: ⁊ reuelata e ig̃minia tua. i
fornicatoibo tuis sup amatores tuos et sup
yola aboinatonu tuaz i sanguine filioz
tuoz q̃s dedisti eis: ecce ego pgregabo oes
amatores tuos q̃bo pmixta es: ⁊ oes q̃s di-
lexisti cu vniuerp̃ q̃s oderas. Et pgregabo
eos sup te vndiq; et nudabo ig̃minia tua
cora eis. Et videbut oez ẽpitudine tua: et
iudicabo te iudicijs adultere⁊ ⁊ effunden-
tiu sanguine. Et dabo te i sanguine furoris ⁊
zeli: ⁊ dabo te i man⁹ eoz. Et destruet lu-
panar tuu: ⁊ demolie pstibulu tuu. Et o-
nudabut te vestimetis tuis: ⁊ auferet vasa
decoris tui. Et delinquet te nuda plenaq;
ig̃mia: ⁊ adducet sup te mltitudine. Et la-
pidabut te lapidibo: ⁊ trucidabunt te gla-
dijs suis. Et pburet domos tuas igni: ⁊ fa
cient i te iudicia i oclis mliez plurimaz.
Et desines fornicari: ⁊ mercedes vlt̃ ñ dab
Et requescet idig̃tio mea i te: ⁊ auferet̃ zel⁹
me⁹ a te. Et q̃sca nec irascar apli⁹: eoq; ñ
fueris recordata diez adolescecie tue: ⁊ p-
uocasti me i oibo hijs. Quapropt̃ ⁊ ego vi-
as tuas i capite tuo dedi ait dns de⁹ ⁊ ñ fe-
ci iuxta scelera tua i oibo aboiatoibo tuis.
Ecce ois q̃ dicit vulgo puerbiu: i te assu-
met illud dices. Sicut mr̃: ita et filia ei⁹.
Filia mris tue es tu q̃ piecit viz suu. ⁊ fi-
lios suos: ⁊ soror sororz tuaz tu. q̃ piecert
viros suos ⁊ filios suos. Mr̃ via cethea: ⁊
p̃ vr̃ amorre⁹. Et soror tua maior samа-
ria: ipa ⁊ filie ei⁹ q̃ habitat ad sinistra tua
Soror at̃ tua mior te: q̃ habitat a dextris
tuis sodoma ⁊ filie eius. Sz nec i vijs eaz
abulasti: neqz pm scelera eoz fecisti. Pau-
rillu min⁹ pene sceleratiora fecisti illis: in
oibo vijs tuis. Uiuo ego dicit dns de⁹. qr ñ
fecit sodoma soror tua ipa ⁊ filie ei⁹: sicut
fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iiqtas so
dome sororis tue. supbia. saꝯitas panis. et
abudacia. ⁊ ociu ipius ⁊ filiaz ei⁹ ⁊ manu
egeno ⁊ paupi ñ porrigebat. et eleuate sut
⁊ feceret aboiatos cora me: ⁊ abstuli eas sic
vidisti. Et samaria dimidiu pcoz tuoz ñ
peccauit: sz vicisti eas scelerib tuis: ⁊ iusti-
ficasti sorores tuas i oibo aboiatoibo tuis
qs opata es. g̃ ⁊ tu porta pfusioz tua. q̃ vi-
cisti sorores tuas pct̃is tuis sceleratis ages
ab eis. Justificate sut ei a te. g̃ ⁊ tu pfude
⁊ porta ig̃minia tua. q̃ iustificasti sorores
tuas. Et puerta restitues eas puersioe so-
domoz cu filiab suis: ⁊ puersioe samarie
⁊ filiaz ei⁹. ⁊ puerta puersioz tua i medio
eaz vt portes ig̃miaz tua: pfudaris i oibo
q̃ fecisti psolas eas. Et soror tua sodoma ⁊
filie ei⁹ reuert̃ ad atiqtate sua: ⁊ samа-
ria ⁊ filia ei⁹ ruert̃ ad atiqtate sua: ⁊ tu
⁊ filie tue ruertimi ad antiqtate vraz. Nō
fuit at̃ sodoma soror tua audita i ore tuo
i die supbie tue: añq̃ ruelaret̃ malicia tua
sicut hoc tpe i obprobriu filiaz sirie: ⁊ cu-
ctaz i circuitu tuo filiaz palestinaz q̃ a-
biut te p giz. Scel⁹ tuu ⁊ ig̃minia tua tu
portasti ait dns deus. qr hec dicit dns de⁹:
⁊ facia tibi sic ois̃peristi iuramtu vt irritu
faces pactu: ⁊ rcordabor ego pacti mei te-
cum i diebo adolescecie tue: ⁊ suscitabo tibi
pactu sepiternu. Et rcordabis viaz tuaz: ⁊
pfuderis cu rcepis sorores tuas te maiores
cu miorib tuis: ⁊ dabo eas tibi i filias. sz ñ
ex pacto tuo ⁊ suscitabo ego pactu meu te
cu: ⁊ scies qr ego dns. vt rcorderis ⁊ pfuda-
ris: ⁊ ñ sit tibi vlt̃ aperire os p̃ pfusioe tua.

cũ placat⁹ tibi fuero in omnib⁹ q̃ fecisti ait dñs deus.

Ca.XVII.

ET factũ est verbũ dñi ad me dicẽs Fili hominis: ꝓpone enigma ⁊ narra pabolaz ad domũ isrl̃: ⁊ dices. Hec dicit dñs de⁹. Aq̃la gñdis. magꝝ alaꝝ. lõgo mẽbroꝝ ductu. plena plumis ⁊ varietate. venit ad libanũ: et tulit medullã cedri. Cũmitatẽ frõdiũ ei⁹ auulsit⁊ ẽnsportauit eaz in ẽraz chanaan: ĩ vrbẽ negociatoꝝ posuit illã. Et tulit de semĩe ẽre⁊ posuit illud in ẽraz ꝑ semĩe: vt firmaret radicẽ sup aq̃s multas. In supficie posuit illud. Cũq̃ germiasset creuit ĩ vineaz latiorem: hũili statura. ẽspiciẽtibꝰ ramis ei⁹ ad eaz: ⁊ radices ei⁹ sub illa erant. Facta ẽ g̃ vinea: ⁊ fructificauit in palmites: et emisit ꝓpagines. Et facta ẽ aq̃la altera gñdis: magnis alis. mlt̃ tisq̃ plumis. Et ecce vinea ista q̃si mittens radices suas ad eaz: palmites suos extẽdit ad illã vt irrigaret eam de areolis germis sui: q̃ in ẽra bona sup aq̃s mltas plantata ẽ. vt faciat frõdes et portet fructũ: vt sit in vineam grãdez. Dic. Hec dicit dñs de⁹. Ergone ꝓspabit̃? Nonne radices ei⁹ euellet: et fruct⁹ ei⁹ distrĩget? et siccabit oẽs palmites germis ei⁹ ⁊ arescet: et ñ bẽbio g̃ndi neq̃ ĩ ꝓlo multo: vt euellẽt eã radicit⁹. Ecce plãtata ẽ. Ergone ꝓspabit̃? Nõne cũ tetigerit eam vent⁹ vrens siccabit̃: et ĩ ares germis sui arescet? Et factũ est verbũ dñi ad me dicens. Dic ad domũ exaspantẽ. Nescitis q̃d ista significẽt? Dic. Ecce venit rex babilonis ĩ ihrlm: ⁊ assumet regẽ et ꝓncipes ei⁹: et adducet eos ad semetipm ĩ babilonem. Et tollet de semĩe regni: ferietq̃ cũ eo fed⁹ et ab eo accipiet iusiurandũ. Hzꝛ fortes ẽre tollet vt sit regnũ humile ⁊ ñ eleuet̃: sed custodiat pactũ ei⁹ ⁊ stet illud Qui ẽcedẽs ab eo misit nũcios ad egiptũ: vt daret sibi eq̃s et plm multũ. Nunq̃d ꝓspabit̃ vel ꝓsequet̃ salutem. q̃ fecit hec? Et q̃ dissoluit pactum: nunq̃d effugiet? Viuo ego dicit dñs de⁹: qm̃ in loco regis q̃ ꝓstituit eũ regẽ c⁹ fecit irritũ iuramtũ⁊ soluit pactũ qđ habebat cũ eo: ĩ medio babilonis morietꝰ. Et ñ ĩ exercitu g̃ndi neq̃ ĩ plo multo faciet ꝓt eũ pharao pliũ ĩ iactu aggeris⁊ ĩ extructõne vallo⁊: vt interficiat aĩas mltas. Spreuerat eĩ iuramtũ vt soluẽt fed⁹ ⁊ ecce dedit manũ suam ⁊ cũ oĩa hec fecerit ñ effugiet.

Propẽea hec dicit dñs de⁹. Viuo ego: qm̃ iuramtũ qđ spreuit ⁊ fedus qđ ꝑuaricat⁹ ẽ ponã ĩ caput ei⁹. Et expandaz sup eũ rẽte meũ⁊ ꝓphẽdet̃ ĩ sagena mea: ⁊ adducã eũ ĩ babilonẽ et iudicabo eũ ibi ĩ ꝑuaricatõe q̃ despexit me: et oẽs pfugi ei⁹ cũ vniuerso agmĩe suo gladio cadent. Residui aũ ĩ oẽm ventũ dispgent̃: ⁊ scietis q⁊ ego dñs locut⁹ sũ. Hec dicit dñs de⁹. Et sumaz ego de medulla cedri sublimis: ⁊ ponã de vtice ramorũ ei⁹. Tenez distrĩgã: et plãtabo sup mõtẽ excelsũ et eminẽtẽ. In mõte sublimi isrl̃ plãtabo illud ⁊ erũpet ĩ germẽ⁊ faciet fructũ: et erit ĩ cedꝛ magnã. Et hitabũt sb ea oẽs volucres: et vniersũ volatile sub vmbra frõdiũ ei⁹ nidificabit. Et scient oĩa lig regiõis q⁊ ego dñs hũiliaui lignũ sublime et exaltaui lignũ hũile: et siccaui lignũ viride: et frondẽ feci lignũ aridum. Ego dñs locutus sum et feci.

Ca.XVIII.

ET fact⁹ est ṁo dñi ad me dicens. Quid ẽ q⁊ inẽ vos pabolã vtitis in puerbiũ istud in ẽra isrl̃ dicentes: Pres comederũt vuaz acerbã: et dentes filioꝝ obstupescũt? Viuo ego dicit dñs de⁹: si erit vltẽ vob pabola hec in puerbiũ in isrl̃. ecce oẽs aie mee sũ. Vt aĩa ꝑis: ita⁊ aĩa filij mea ẽ. Aĩa q̃ peccauerit: ipa morietꝰ. Et vir si fuerit iust⁹ et fecerit iudiciũ et iustitiaz: ĩ mõtibꝰ ñ comederit et oculos suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ isrl̃ ⁊ vxorẽ primi sui ñ violauerit⁊ ad mlierẽ mẽstruatam ñ accesserit ⁊ hoĩem ñ ꝓstauerit: pign⁹ debitori reddiderit ꝑ vĩ nihil rapuerit: panẽ suum esuriẽti dederit ⁊ nudũ opuerit vestimẽto: ad vsurã ñ comodauerit: ⁊ ãpli⁹ ñ acceꝑit. ab iniqtate auerterit manũ suã⁊ iudiciũ vez fecerit inẽ vitz⁊ vitz⁊ ꝓceptis meis ãbulauerit ⁊ iudicia mea custodierit vt faciet veritatez: hic iust⁹ ẽ. Vita viuet: ait dñs de⁹. Qđsi genuerit filiũ latronẽ effundẽtẽz sãguinẽ ⁊ fecerit vnũ de istis: ⁊ hec qdẽ oĩa ñ faciẽtẽ: sz ĩ mõtibꝰ ꝓmedẽtẽ⁊ vxorẽ primi sui polluẽtẽ: egenũ ⁊ paupez ꝓstantẽ. rapientẽ rapias. pign⁹ ñ reddẽtẽ⁊ ad ydola leuã tẽ oc̃los suos aboĩationẽ faciẽtẽ: ad vsurã dantẽ: ⁊ ãpli⁹ accipientẽ: nunq̃d viuet: Nõ viuet. Cũ vniersa hec detestanda fecerit: morte morietꝰ. Sãguis ei⁹ ĩ ipso erit. Qđsi genuerit filiũ q̃ videns oĩa pcã pris sui q̃ fecit timuerit et ñ fecẽit sile eis: sup mõtes

nō ꝓmeberit:ꝛ ocl'os suos ñ leuauerit ad
ꝺola tom⁹ isrl':ꝛ vxozē ꝓximi sui ñ viola-
uerit.ꝛ vir ñ ꝓstauerit.pign⁹ nō retinue-
rit.ꝛ rapinā ñ rapuerit.panē suū esuriēti
dederit.ꝛ nudū opuerit vestimēto:a pau-
pis iniuria auēterit manū suā:vsurā ꝛ sup-
abūdāciā ñ accepit et iudicia mea fecerit.
ī ꝓceptis meis ābulauerit.hic ñ morieꝰ
ꝗ calūniat⁹ ē ꝛ vim fecit frī ꝛ malū opat⁹
ē ī medio ꝓpli sui :ecce mozt⁹ ē ī iniqtatē
sua.Et dicitis.Quare ñ portabit fili⁹ iiq-
tatē pris:Videlicz qz fili⁹ iudiciū ꝛ iustitiā
opat⁹ ē:oīa ꝓcepta mea custodiuit et fecit
illa:vita viuet.Aīa q̄ peccauerit ipa mozi-
eꝰ.Fili⁹ ñ portabit iiqtatē pris ꝛ pr ñ poz
tabit iiqtatē filij.Justicia iusti sup eū erit
ꝛ ipietas ipij erit sup eū.Si aūt ipi⁹ egerit
penitēciā ab oīb⁹ peccatis suis q̄ opatus ē
ꝛ custodierit oīa ꝓcepta mea:et fecerit iu-
diciū et iustitiā:vita viuet et nō morieꝰ .
Omniū iiqtatū ei⁹ q̄s opat⁹ est ñ recozda-
bor.In iustitia sua quā opat⁹ ē.viuet.Nū-
qd volūtatis mee ē moz⁹ ipij dic̄ dñs de⁹:ꝛ
nō vt ꝓuertaꝰ a vijs suis et viuat:Si aūt
auerterit se iust⁹ a iustitia sua ꝛ fecerit in-
iqtatē scōm oēs abomīatōes q̄s opari solet
ipi⁹ nūqd viuet:Oēs iustitie ei⁹ q̄s fecerat
nō recozdabūꝰ In ꝓuarcacōe q̄ ꝓuaricat⁹
ē ꝛ ī ꝓcto suo qd peccauit:ī ipis moriēꝰ Et
dirisitis Nō ē eq̄ via dñi.Audite g̃ dom⁹ isrl'
Nūqd via mea nō ē eq̄:ꝛ nō magis vie vr̄e
ꝓue sūt:Cū em̄ auertērit se iust⁹ a iustitia
sua ꝛ fecerit iniqtatez:moriēꝰ ī eis.In in-
iustitia quā opat⁹ ē moriēꝰ.Et cū auertē-
rit se ipi⁹ ab ipietate sua quā opat⁹ ē ꝛ fe-
cerit iudiciū ꝛ iustitiā:ipe aīaz suā viuifi-
cabit.Cōsiderās em̄ et auertēs se ab omīb⁹
iiqtatib⁹ suis q̄s opat⁹ē vita viuet ꝛ ñ mo
rieꝰ.Et dicūt filij isrl'.Nō ē eq̄ via dñi.Nū-
qd vie mee ñ eq̄ sī dom⁹ isrl':ꝛ ñ magis vie
vr̄e ꝓue ?Idcirco vnūquēq; iuxta vias su-
as iudicabo dom⁹ isrl':ait dñs de⁹ Cōuer-
timi ꝛ agite penitēciā ab oīb⁹ iiqtatib⁹ ve-
stris ꝛ nō erit vobis ī ruinā iniqtas.Pro-
icite a vobis omnes preuaricatōes vestras
in quibus preuaricati estis:ꝛ facite vobis
coz nouum et spiritum nouum. Et quare
moziemini domus israhel:Quia nolo moz-
tem mozientis dicit dominus deus.Reuer
timini et venite

Capitulum.XIX.

ET tu fili⁹ boīs assume plāctū super
pīcipes isrl':et dices .Quare ma-
ter tua leena īter leones cubauit:
In medio leunculoz enutriuit catulos
suos.Et eduxit vnuz de leūcul' suis:leo fa-
ctus ē:ꝛ didicit capere ꝓdaz boīezq; ꝺmede-
re.Et audierūt de eo gētes:ꝛ nō absq; vul
neribꝫ suis ceperūt euz:et adduxerūt eū in
cathenis ī t̄rā egipti.Que cū vidisset quo-
niā īfirmata ē ꝛ perijt expectatō eius: tu-
lit vnū de leūcul' suis:leonē ꝓstituit eum .
Qui īcedebat inī leones ꝛ fact⁹ē leo:et di-
dicit ꝓdaz capere ꝛ boīnes devozare:didicit
viduas facere ꝛ ciuitates eaq; ī desertū ad-
ducē:et desolata ē terra et plenitudo eius.
A voce rugit⁹ illi⁹.Et ꝓuenerūt aduersus
eū gētes vndiq; ꝛ de ꝓuincijs:et expāderūt
sup eum rethe suuz .In vulneribꝫ eaq; ca-
ptus est et miserūt euz ī caueā in cathenis
adduxerūt eū ad regē babilonis miserūtq;
eū in carcerē:ne audireꝰ voz ei⁹ vltra sup
montes israbel Mater tua quasi vinea ī sā
guine tuo.sup aquā plātata ē:fructus ei⁹
et frondes eius creverūt ex aquis multis:
et facte sūt ei vge solide in sceptra dominā-
ciū ꝛ exaltata est statura ei⁹ inter frōdes .
Et vidit altitudinē suā in multitudīe pal-
mitū suoq;:et euulsa ē ī ira ī t̄rāq; ꝓiecta.ꝛ
vētus vrens siccauit fructū ei⁹:marcuerūt
ꝛ arefacte sūt virge roboris ei⁹. Ignis cō-
medit eā.Et nūc trāsplātata ē in deserto in
terra īuia ꝛ sicienti:et egressus est ignis de
vga ramoq; eius q̄ fructū ei⁹ ꝺmedit:ꝛ nō
fuit in ea virga fortis sceptrū dominātiuz
Planct⁹ ē:ꝛ erit ī plāctuz. Cā .XX.

ET factū ē anno septimo ī q̄nto mē-
se in decima mēsi venerūt viri ꝺ se-
nioribꝫ isrl' vt īterrogarēt dñm:et
sederēt corā me.Et fact⁹est ꝰmo dñi ad me
dicēs.Fili boīs loq̄re senioribꝫ isrl':ꝛ dices
ad eos.Hec dicit dñs de⁹.Num ad interro
gādū me vos venistis:Vivo ego:q̄ nō re-
spōdebo vob⁹ ait dñs de⁹.Si iudicas eos:si
iudicas fili boīs.Aboīatōes p̄m eoq; oñde
eis:ꝛ dices ad eos.Hec dicit dñs deus .In
die q̄ elegi isrl' ꝛ eleuaui manū meā ꝑ stir-
pe dom⁹ iacob ꝛ apparui eis ī t̄ra egipti et
eleuaui manū meā ꝑ eis dicēs ego dñs de⁹
vr̄:in die illa leuaui manū meā ꝑ eis vt e-
ducerē eos ꝺ t̄ra egipti ī t̄raz quā puderā
eis fluētē lactē ꝛ melle q̄ ē egregia īter oēs

terras. Et dixi ad eos. Unusquisq; offensiones oculoꝝ suoꝝ abiciat: et in ydolis egipti nolite pollui. Ego dns deus vr. Et irritauerūt me: noluerūtq; me audire. Unusquisq; abois tōnes oculoꝝ suoꝝ nō piciet: nec ydola egipti reliqrūt. Et dixi vt effūderē indignationē meam sup eos. et implerē iram meā in eis in medio tre egipti. Et feci pp̄t nomē meū: vt nō violaret coram gentibus in quoꝝ medio erāt et inter quos apparui eis vt educerē eos de tra egipti. Eieci g̃ eos de tra egipti et duxi eos in desertum: et dedi eis pcepta mea et iudicia mea odīdi eis: q̄ faciet hō et viuet in eis. Insup et sabbata mea dedi eis vt esset signum inter me et eos: et scirent q̄ ego dns sctificās eos. Et irritauerūt me dom⁹ isrl in deserto: in pceptis meis nō ambulauerūt et iudicia mea spreuerūt q̄ faciens hō viuet in eis: et sabbata mea violauerūt vehemēter. Dixi g̃ vt effunderē furorē meū sup eos in deserto: et consumerē eos. Et feci pp̄t nomē meū. ne violaret coram gentibus: de quibus eieci eos in conspectu eoꝝ. Ego igr leuaui manū meaz sup eos in deserto ne inducerē eos in terrā quā dedi eis fluentē lacte et melle pcipuā terarū oīz: q̄ iudicia mea spreuerūt et in pceptis meis nō ambulauerūt: et sabbata mea violauerūt. Post ydola enī cor eoꝝ gradiebat. Et pepcit oculus meus sup eos vt nō interficerē eos: nec consumpsi eos in deserto. Dixi aūt ad filios eoꝝ in solitudine. In pceptis patrū vroꝝ nolite incedere: nec iudicia eoꝝ custodiatis: nec in ydolis eoꝝ polluamini Ego dns deus vr. In pceptis meis ambulate et iudicia mea custodite et facite ea et sabbata mea sctificate vt sit signū inter me et vos. et sciat q̄ ego dns deus vr. Et exacerbauerunt me filij: et in pceptis meis nō ambulauerunt et iudicia mea nō custodierūt vt facerent ea q̄ cū fecerit hō viuet in eis: et sabbata mea violauerūt. Et cōminatus sum vt effunderē furorē meum sup eos: et implerē iram meam in eis in deserto. Auerti aūt manū meam: et feci pp̄t nomen meū. vt nō violaret coraz gentibus: de quibus eieci eos in oculis eoꝝ. Insuper leuaui manū meaz in eos in solitudine vt dispergerem illos in nationes et ventilarez in tras: eoq; iudicia mea nō fecissent et pcepta mea reprobassent et sabbata mea violassent: et post ydola patrum suoꝝ fuissent oculi eoꝝ. Ergo et ego dedi eis pcepta nō bona et iudicia in quibus nō viuent: et pollui eos in muneribus suis cum offerrent omne quod aperit vuluam pter delicta sua: et scient q̄ ego dns. Quapropter loqre ad domū isrl filiū hois et dices ad eos. Hec dicit dns deus. Adhuc et in hoc blasphemauerūt me patres vri cū spreuissent me contemnentes: et induxissem eos in terrā. sup quaz leuaui manū meaz vt darē eis. Viderunt oēm collez excelsum. et omne lignū nemorosum et immolauerūt ibi victimas suas: et dederūt ibi irritationem oblationis sue et posuerūt ibi odorē suauitatis sue et libauerūt libationes suas. Et dixi ad eos. Quid est excelsum: ad quod vos ingredimini: Et vocatum est nomē eius excelsum vsq; ad hanc diē. Propterea dic ad domū isrl hec dicit dns deus. Certe in via patrum vroꝝ vos polluimini: et post offendicula eoꝝ vos fornicami. Et in oblatione donoꝝ vroꝝ cū traducitis filios vros per ignē vos polluimini in oībus ydolis vris usq; hodie: et ego rndebo vob dom⁹ isrl: Viuo ego dicit dns deus: q̄ non rndebo vob: neq; cogitatio mentis vre fiet dicentium. Erimus sicut gentes et sicut cognationes tre: vt colam⁹ ligna et lapides. Viuo ego dicit dns deus: quia in manu forti et in brachio extento et in furore effuso regnabo sup vos. Et educam vos de populis: et congregabo vos de terris in quibus dispersi estis. In manu valida et in brachio extento et in furore effuso regnabo sup vos et educam vos in desertum populoꝝ: et iudicabo vobiscū ibi facie ad faciem. Sicut iudicio contendi aduersum patres vros in deserto tre egipti: sic iudicabo vos dicit dns. Et subducaz vos sceptro meo: et inducam vos in vinculis federis. Et eligā de vob trāsgressores et impios: et de tra incolatus eoꝝ educaz eos et traz isrl non ingredient: et scietis q̄ ego dns. Et vos dom⁹ israel: hec dicit dns deus Uinguli post ydola vra ambulate: et seruite eis. Quasi et in hoc non audieritis me: et nō polluetis vltra nomen meum sctm polluerūtis vltra in muneribus vris et in ydolis vris: in monte sancto meo in monte excelso isrl ait dns deus: ibi fuit et mihi omis dom⁹ israel: oēs inquam in tra in qua placebūt mihi. Et ibi q̄raz primicias vras: et initium decimaꝝ vraꝝ in omnibus sanctificationibus vris. In odorem suauitatis suscipiam vos. cum eduxero vos de populis et congregauero vos de terris in quas dispersi estis et sctificabor in vob in oculis nationū. Et scietis q̄ ego dns cū introduxero vos ad tra

ísrael: in tærrã p qua leuaui manum meaz vt darem eam pribꝫ vr̃is. Et recordabimi ibi viaꝫ vrãꝫ et oím scelerꝫ vr̃oꝝ qbꝫ polluti estis ī eis:et displicebitis vobis in cõspectu vr̃o in oíbꝫ malicijs vr̃is quas fecistis:ꝛ scietis qꝛ ego dñs cũ benefecero vob ꝓpter nomen meũ:ꝛ nõ ꝓm vias vrãs malas necꝫ ꝓm scelera vrã pessima dom⁹ ísrl̃: ait dñs deus. Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoís: pone faciem tuam contra viaz austri ꝛ stilla ad affricũ. Et ꝓphꝫta ad saltum agri meridiani:ꝛ dices saltui meridiano. Audi verbũ dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego succendaz in te ignẽ:ꝛ ꝓburam ī te omne lignũ viride et omne lignũ aridũ. Non extinguet flamma succẽsionis. Et cõburet in ea oís facies ab austro vsqꝫ ad aq̃lonez:ꝛ videbit vniuersa caro qꝛ ego dñs succendi eã:nec extiguet. Et dixi. A.a.a. dñe deus. Ipsi dicunt de me. Nunq̃d non p pabolas loquit̃ iste:

Ca. XXI.

Et fact⁹ est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoís pone faciẽ tuaz ad ihr̃l̃m et stilla ad sc̃tuaria. et ꝓphꝫta ꝑtra humum ísrael:et dices terre ísrl̃. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te:et eiciam gladiũ meum de vagina sua ꝛ occidam in te iustũ et impium. Pro eo aũ q occidi in te iustũ ꝛ impũ:idcirco egredie gladi⁹ meus de vagina sua ad oẽm carnem ab austro vsqꝫ ad aq̃lonem: vt sciat omnis caro qꝛ ego dñs eduxi gladium meũ de vagina sua irreuocabilem. Et tu fili hoís ingemisce in ꝓritõne lumboꝝ:ꝛ in amaritudinibꝫ ingemisce coram eis. Cunqꝫ dixerint ad te. q̃re tu gemis:dices. Pro auditu qꝛ venit:ꝛ tabescet omne cor:ꝛ dissoluent vniuerse manus:ꝛ infirmabit̃ omnis spũs:ꝛ p cuncta genua fluent aq̃. Ecce venit:et fiet ait dñs deus. Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoís. ꝓpha ꝛ dices. Hec dicit dñs deus. Loq̃re. Gladius gladius exacut⁹ est ꝛ limatus Ut cedat victimas exacut⁹ est: vt splendeat limat⁹ est. Qui mouens sceptꝝ filij mei succidisti omne lignũ. Et dedi eum ad leuigãdum: vt teneat̃ manu. Iste exacut⁹ est gladius: iste limat⁹ ẽ vt sit ꝛ in manu interficientis. Clama et vlula fili hoís: qꝛ hic fact⁹ est in pl̃o meo. hic in cunctis ducibꝫ ísrl̃ q̃ fugerant. gladio traditi sunt cuz pl̃o meo.

Idcirco plaude sup femur quia ꝓbat⁹ est:ꝛ hoc cum sceptꝝ subuertérit:ꝛ non erit dicit dñs deus. Tu g̃ fili hominis ꝓphꝫta: et pcute manu ad manum:ꝛ duplicet gladi⁹ ac triplicet gladi⁹ interfectoꝝ. Hic est gladius occisionis magne:q̃ obstupescere eos facit ꝛ corde tabescẽ:ꝛ multiplicat ruinas. In omníbꝫ portis eoꝝ dedi conturbatiõem gladij acuti et limati ad fulgendum: amicti ad cedem. Expacuere: vade ad dextram sive ad sinistram:quocũqꝫ faciei tue ẽ appetitus. Quinꝛ ego plaudam manu ad manũ: et implebo indigt̃ionẽ meam. Ego dñs locut⁹ sum. Et fact⁹ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Et tu fili hoís. pone tibi duas vias:vt veniat gladi⁹ regis babilonis. De tærra vna egredient̃ ambo. Et manu capiet cõiectura:in capite vie ciuitatis coniciet. Viaz pones: vt veniat gladi⁹ ad rabbath filioꝝ amon:ꝛ ad iudaz in ihr̃l̃m munitissimaz. Stetit em̃ rex babilonis in biuio in capite duaꝝ viaꝝ diuinatiõez q̃rens:cõmiscens sagittas. Interrogauit ydola:exta ꝑsuluit Ad dextraz ei⁹ facta ẽ diuinatio sup ihr̃l̃m. vt ponat arietes:vt apiat os in cede vt eleuet vocem in vlulatu:vt ponat arietes ꝑt̃ portas. vt comporet aggerem vt edificet munitiones. Eritqꝫ q̃si consulens frustra oraculum in oculis eoꝝ:et sabbatoꝝ ocium imitans. Ipse aũ recordabit̃ iniq̃tatis ad capiẽdum. Idcirco hec dicit dñs de⁹. Pro eo q recordati estis iniq̃tatis vr̃e et reuelastis ꝑuaricatiões vr̃as:ꝛ apparuer̃t peccata vrã in omníbꝫ cogitatiõníbꝫ vr̃is. Pro eo ĩquaz q recordati estis:manu capiemi. Tu aũ ꝓphane impie dux ísrael cuius venit dies in tpe iniq̃tatis ꝑfinita:hec dicit dñs deus. Aufer cydarim:tolle coronaz. Nõne hec est q̃ humilem sublevauit:et sublimen humiliauit: Iniq̃tatez. iniq̃tatẽ. iniq̃tatẽ. ponam eam. Et hoc non factũ est donec veniret cui⁹ est iudiciũ:et ẽdam ei. Et tu filij hoís ꝓphetaꝛ dic. Hec dicit dñs deus ad filios amon:ꝛ ad obꝓbrium eoꝝ. Et dices. Mucro. mucro. euagina te ad occidendũ: lima te. vt inẽficias et fulgeas cũ tibi viderent̃ vanaꝛ diuinarent̃ mendacia: vt dareris sup colla vulneratoꝝ impioꝝ q̃ꝝ veniet dies ī tpe iniq̃tatis ꝑfinita. Reuertẽ ad vaginaz tuam ī locũ in q̃ creat⁹ es. In tra natiuitatis tue iudicabo te ꝛ effũdaz sup te

indignatōnem meam. In igne furoris mei
sufflabo in te: dabōq̄ te in manꝰ hoīm in-
sipientiū ⁊ fabricantiū interitū. Igni eris
cibꝫ. Hāguis tuꝰ erit ī medio ēre: obliuio-
ni ēteris: q̄ ego dñs locutꝰ sū. Ca. XXII.

ET factū est verbū dñi ad me dicēs.
Et tu fili hoīs nonne iudicas ciui-
tatē sanguinū: et oñdas ei omnes
abomiatōnes suas: Et dices. Hec dicit dñs
deꝰ. Ciuitas effundens sanguinē in medio
sui vt veniat tempꝰ eiꝰ: et q̄ fecit ydolaꝫtra
semetipsam vt polluereť. In sanguine tuo
q̄ a te effusus ē deliq̄sti ⁊ ī ydolis tuis q̄ fe-
cisti polluta es. Et appropīquare fecisti di-
es tuos ⁊ adduxisti tēpꝰ annoꝝ tuoꝝ. Pro-
pterea dedi te opbrobriū gentibꝫ ⁊ irrisio-
nē vniuerse ēris q̄ iuxta sunt ⁊ q̄ procul a te.
Triumphabūt de te: sordida. nobilis gn-
dis interitu. Ecce principes isrl̄ singuli in
brachio suo fuerť in te ad effundendū san-
guinē: pīem et mr̄ēm ꝓtumelijs affecerť in
te. Aduenam calūniati sunt in medio tui:
pupillū ⁊ viduam ꝓcōstaueť apud te: sctua-
ria mea spreuistis ⁊ sabbata mea polluistis
Viri detc̄tores fuerť in te ad effundendum
sanguinē: et sup mōtes comederť in te: sce-
lus opati sunt in medio tui. Verecūdiora
pr̄is discooperť in te: īmundiciaꝫ mēstru
ate humiliaueť in te. Et vnusq̄sq̄ in vxo-
rem primi sui opatꝰ est abominatōnem: et
socer nuꝫ suam polluit nepharie: frater
sororē suam filiam pr̄is sui oppressit in te.
Munera acceperť apud te ad effundendū
sanguinē: vsurāꝫ supabūdantiam accepi-
stiꝫ ⁊ auare proximos tuos calūniaberis: meiq̄
oblita es dicit dñs deꝰ. Ecce ꝓplosi manꝰ
meas sup auariciaꝫ tuā quaꝫ fecisti: ⁊ sup
sanguinē q̄ effusus ē ī medio tui. Nūquid
sustiebit corꝫ tuū: aut pualebūt manꝰ tue ī
diebꝫ q̄s ego faciaꝫ tibi: Ego dñs locutꝰ sū
et faciam. Et dispgam te in natōnes: ⁊ vē-
tilabo te in terras. Et deficē faciam īmūdi
ciam tuam a te: et possidebo te in ꝓspectu
gentiū: et scies q̄ ego dñs. Et factū est ver
bum dñi ad me dicens. Fili hoīs: versa est
mihi domꝰ isrl̄ in scoriam. Oēs isti es ⁊ stā-
num ⁊ ferꝝ et plumbū in medio fornacis.
Scoria argenti facti sunt. Propterea hec
dicit dñs deꝰ. Eo q̄ versi estis oēs in scori-
am: ꝓpterea ecce ego ꝓgregabo vos in me-
dio ibrl̄m congregatōne argenti et eris et
stanni ⁊ ferri ⁊ plumbi in medio fornacis:
vt succēdam in ea ignē ad conflandū. Sic
congregabo in furore meo et in ira mea:
et requescam. Et conflabo vos ⁊ congrega-
bo vos: et succendam vos in igne furoris
mei: et ꝓflabimini in medio eius vt ꝓflať
argentū in medio fornacis: sic eritis ī me-
dio eius. Et scietis q̄ ego dñs: cū effuderi
indīgtionē meam sup vos. Et factū est ver
bum dñi ad me dicēs. Fili hoīs: dic ei. Tu
es terra īmunda et ñ compluta ī die furo-
ris. Cōiuratō ꝓphetaꝝ in medio eiꝰ. Sicut
leo rugiens rapiensq̄ p̄daꝫ aīas devorave-
runt: opesꝰ pciū acceperť: viduas eiꝰ mul-
tiplicauerūt in medio illius. Sacerdotes
eius contempserūt legem meam: et pollue-
runt sanctuaria mea. Inter sanctum ⁊ p-
phanū non habuere distantiam: inē pollu
tum et mundū non intellexerūt ⁊ a sabba-
tis meis auerterunt oculos suos: ⁊ coinq̄
nabar in medio eoꝝ. Principes eius ī me-
dio illius q̄si lupi rapientes p̄dam: ad effu-
dendū sanguinem et ad pdendas animas ⁊
auare sectanda lucra. Prophete aī eius li-
niebant eos absq̄ tempamēto videntes va
na ⁊ diuinantes ei mendatiū: dicentes hec
dicit dñs deꝰ: cum dñs ñ sit locutꝰ. Popu-
li terre calumniabanť calumniaꝫ et rapie-
bant violenť egenū ⁊ paupem affligebant:
et aduenam opprimebant calumnia absq̄
iudicio. Et quesiui de eis virꝝ q̄ inponeret
sepem: et staret oppositus contra me pro ter-
ra ne dissiparem eam: ⁊ non inueni. Et ef-
fudi sup eos indignatōnem meam: et in ig
ne ire mee consumpsi eos. Viaꝫ eorum in
caput eoꝝ reddidi ait dominus deus.

Capitulum XXIII.

ET factꝰ est ſmo dñi ad me dicens.
Fili hoīs: due mulieres filie mr̄is
vniꝰ fuerť ⁊ fornicate sunt ī egipto.
In adolescentia sua fornicate sunt. Ibi sub
acta sunt vbera eaꝝ ⁊ fracte sūt māme pu-
bertatis eaꝝ. Noīa ať eaꝝ oolla maior: et
ooliba soror eiꝰ minor. Et habui eas: et pe-
perť filios ⁊ filias. Porro eaꝝ noīa. Samа-
ria oolla: et ihrl̄m ooliba. Fornicata ē igr̄
sup me oolla: ⁊ insaniuit ī amatores suos
in assirios ꝓximantes. vestitu iacintꝫ. pn-
cipes ⁊ mgrāt. iuuenes cupidꝫ. vniuersos
eq̄tes ⁊ ascēsores equoꝝ ⁊ dedit fornicatiōs

suas sup eos electos filios assiriox vniuer
sos:q ī oīb ī qs īsaniuit in īmūdicijs eox
polluta ē. Insup q fornicatōes suas qs ha
buerat ī egipto nō reliqt. Nā q illi dormie
rūt cū ea ī adolescēcia sua:q illi ꝓfregerūt
vbera pubertatis ei?:q effuderūt fornica
tōz suā sup eā. Propt̄ea t̄didi eā in man?
amatox suox:et in man? filiox assur sup
qx īsaniuit libidine. Ipi discooperuerūt ig̃
miniā ei?:filios q filias ei? tulerūt:q ipaz
occiderūt gladio. Et factæ sūt famose mu
lieres:q iudicia ꝑpetrarūt ī ea. Qz cū vi
disset soror ei? ooliba. plusq̄ illa insaniuit
libidīe:q fornicatōz suā sup fornicatōz so
rozis sue ad filios assiriox p̄buit īpudent̄:
ducibz q magistratibz ad se veniētibz īdutis
veste varia:equitibz q̄ vectabant̄ equis:q
adolescētibz forma cūctis egregia. Et vidi
q polluta esset via vna ābax:q auxit for
nicatōes suas. Cūq; vidisset viros depictos
in pietæ ymagines chaldeox exp̄ssas colo
ribz. et accinctos baltheis renes. et tijaras
tictas ī capitibz eox formā ducum oīm. si
militudinē filiox babilonis t̄rex chalde
ox in q̄ orti sūt:insaniuit sup eos ꝓcupis
cēcia oculox suox:et misit nūcios ad eos
in chaldeam. Cunq; venissent ad eam filij
babilonis. ad cubile māmarū. polluerunt
eam in stupris suis:et polluta est ab eis. q
saturata est anima eius ab illis. Denuda
uit q̄z fornicatōes suas:q discooperuit igno
miniā suā. Et recessit aīma mea ab ea:si
cut recesserat aīa mea a sorore eius. Mul
tiplicauit em̄ fornicatōes suas recordans
dies adolescencie sue quibz fornicata est in
terra egipti:et insaniuit libidine sup ꝓcu
bitu eox quox carnes sunt vt carnes azi
nox:et sicut fluxus equox fluxus eox. Et
visitasti scelus adolescēcie tue:qñ subacta
sunt in egipto vbera tua:q confractæ sunt
mamme pubertatis tue. Propt̄ea ooliba
hec dicit dñs deus. Ecce ego suscitabo oēs
amatores tuos cont̄ te de quibz saturata ē
anima tua:q ꝓgregabo eos aduersum te ī
circuitu:filios babilōis q vniuersos chal
deos. nobiles tijrannosq; q p̄ncipes. oīes
filios assiriox:iuuenes forma egregia. du
ces q magistratus. vniuersos p̄ncipes p̄n
cipuz:q noīatos ascensores equox. Et ve
nient sup te īstructi curru q rota:et mul
titudo populox. Lorica et clipeo et galea
armabunt̄ ꝓtra te vndiq;. Et dabo coram
eis iudiciuz:et iudicabūt te iudicijs suis.
Et ponā zelū meū in te:quē tecum exercēt
ī furore. Nasuz tuū q aures tuas p̄cident:
q q̄ remanserīt gladio ꝓcident. Ipsi filios
tuos q filias tuas capient:q nouissimū tu
um deuorabit ignis. Et denudabunt te ve
stimentis tuis:q tollent vasa glorie tue. Et
requiescē faciā scelus tuū de te:q fornica
tōez tuā de t̄ra egipti. Nec leuabis oculos
tuos ad eos:et egipti ñ recordaberis am
plius:qr hec dicit dñs deus. Ecce ego tra
dam te in man? eox quos odisti:in man?
de q̄bz sciata est aīa tua:et agent tecū in
odio. Et tollēt oīes labores tuos:q dimit
tent te nudā q ignominia plenā:q reuela
bit̄ ignominia fornicatōnū tuax. Scelus
tuū q fornicatōes tue fecerīt hec tibi:quia
fornicata es post gētes int̄ qs polluta es ī
ydolis eox. In via sororis tue ābulasti:et
dabo calicē eius ī māu tua. Hec dicit dñs
deus. Calicez sororis tue bibes. pfundū et
latū. Eris in derisū q in subsānatōz que es
capacissima:ebrietate q dolore repleberis:
calice merozis q tristicie. calice sororis tue
samarie. Et bibes illū et epotabis vsq; ad
feces:q fragmēta eius deuorabis et vbera
tua lacerabis:qr ego locutus sum ait dñs
deus. Propt̄ea hec dicit dñs de?. Quia ob
lita es mei q piecisti me post corpus tuū:
tu q̄z porta scelus tuū q fornicatōes tuas.
Et ait dñs ad me dicēs. Fili hominis:nū
quid iudicas oollam q ooliba z q ānuncias
eis scelera eax. qr adulterate sūt. q sanguis
in manibz eax. q cum ydolis suis fornicate
sunt: Insup q filios suos qs genuerūt mi
hi obtulerūt eis ad deuorandū. Sed q hoc
fecerūt mihi. Polluerūt sanctuariū meuz
in die illa:q sabbata mea ꝑphanauerunt.
Cunq; īmolauerīt filios suos ydolis suis.
et ingrederent̄ sanctuariū meū in die illa
vt polluerēt illud:ecia hec fecerūt in me
dio domus mee. Miserūt ad viros venien
tes delōge:ad qs nūcios miserāt. Itaq; ec
ce venerīt quibz te lauisti et circūliuisti sti
bio oculos tuos:et ornata es mundo mu
liebri. Sedisti in lecto pulcerrimo:q men
sa ornata est añ te. Thimiama meū et vn
gentum meū posuisti sup eam:q vox mul
titudinis exultantis erat in ea. Et in viris
qui de multitudine hominū adducebant̄:

et veniebãt de deserto. posuerũt armillas ĩ manibꝫ eaꝝ: et coronas speciosas in capitibꝫ eaꝝ. Et dixi ei q̃ attrita est in adulteriis. Nunc fornicabit in fornicatõne sua. eciã hec. Et ingressi sunt ad eam: quasi ad mulierẽ meretricẽ. sic ingrediebant ad oollam et ad oolibam mulieres nepharias. Viri ergo iusti sunt. Hij iudicabũt eas iudicio adulterarũ et iudicio effundentium sanguinẽ: quia adultere sunt: et sanguis ĩ manibꝫ eaꝝ. Hec em̃ dicit dñs de⁹. Adduc ad eas mltitudines ⁊ trade eas ĩ tumultũ et in rapinam: et lapidẽt lapidibꝫ populꝫ: et pfodiant gladijs eoꝝ. Filios et filias earũ interficient: et domos earũ igne succendent. Et auferam scelus de terra: et discent omnes mulieres ne faciãt scõm scelus eaꝝ. Et dabunt scelus vestꝝ sup vos: et peccata ydolꝝ vestrorũ portabitis: et scietis quia ego dñs deus.

Capitulum .XXIIII.

Et factũ est verbum dñi ad me in anno nono: in mense decimo decima die mensis dicẽs. Fili hoñis: scribe tibi nomen diei huius in qua pfirmatus est rex babilonis aduersum hirlm hodie: et dices p prouerbiũ ad domũ irritatricẽ parabolaz: et loquens ad eos. Hec dicit dñs deus. Pone ollam eneam: pone inquaz: et mitte in eam aquam. Congere frusta eius in eaz: omnem ptem bonam. et femur. ⁊ armũ. elcam: ⁊ ossibꝫ plena. Pinguissimuz pecus assume: cõpone q̃z strues ossiuz sub ea. Efferbuit coctio eius: ⁊ discocta sunt ossa illius in medio eius. Propterea hec dicit dñs deus. Ve ciuitati sanguinũ oolle cui⁹ rubigo in ea est: et rubigo eius nõ exiuit de ea. Per ptes ⁊ p ptes suas eice eã. Nõ cecidit sup eã sors. Sanguis em̃ eius in medio eius est: sup limpidissimã petraz effudit illũ. Non effudit illum sup terraz vt possit opiri puluere: vt supinducerẽ indignationẽ meaz et vindicta vlciscerer. Dedi sanguinẽ eius sup petram limpidissimã: ne operiret. Propterea hec dicit dñs de⁹. Ve ciuitati sanguinum: cuius ego grandez faciã piram. Cõgerere ossa: que igne succendã. Consumẽtur carnes: et coquet vniuersa cõpositio: et ossa tabescent. Pone q̃z eaz sup prunas vacuam vt incalescat et liquefiat es eius: et pflet̃ in medio eius inq̃namentũ ei⁹: et cõsumat rubigo eius. Multo labore sudatum est: et nõ exiuit de ea nimia rubigo eius. neq̃ p ignez. Immũdicia tua execrabilis: q⁹ mundare te voluí: et nõ es mundata a sordibus tuis. Sed nec mũdaberis prius: donec quiscere faciã indignationez meã in te. Ego dñs locutus sum. Veniet ⁊ faciã: non trãseam neq̃ pcam: nec placabor. Iuxta vias tuas et iuxta adinuẽtiones tuas iudicabo te dicit dñs. Et factuz est verbũ domini ad me dicẽs. Fili hois: ecce ego tollo a te desiderabile oculoꝝ tuorũ in plaga: et nõ planges neq̃ ploꝛabis neq̃ fluent lacrime tue. Ingemisce tacẽs: mortuoꝝ luctũ nõ facies. Corona tua circũligata sit tibi: ⁊ calciamẽta tua erunt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis. nec cibos lugentiũ cõmedes. Locut⁹ sum q̃ ad plm mane: et mortua ẽ vxor mea vesperi. Feciq̃ mane sicut preceperat mihi. Et dixit ad me plus. Quare nõ indicas nob quid ista significent q̃ tu facis: Et dixi ad eos. Sermo dñi factus ẽ ad me dicẽs. Loquẽ domui israbel. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego polluam sanctuariuz meũ. superbiam imperij vestri. et desiderabile oculorum vestroꝝ. ⁊ sup quo pauet aia vestra: ⁊ filij vestri ⁊ filie vestre quas reliq̃stis gladio cadent: et facietis sicut feci. Ora amictu non velabitis: et cibos lugentiũ nõ cõmedetis. Corona nas habebitis ĩ capitibꝫ vr̃is: et calciamẽta ĩ pedibꝫ. Nõ plangetis neq̃ flebitis: sed tabescetis in iniq̃tatibꝫ vestris: ⁊ vnusq̃sq̃ gemet ad fratrem suũ. Eritq̃ ezechiel vob in portentuz. Iuxta oñia que fecit faciet̃is cum venerit istud: et scietis q⁹ ego dñs deus. Et tu fili hominis ecce ĩ die qua tollam ab eis fortitudinẽ eoꝝ. et gaudiũ dignitatis. et desideriũ oculoꝝ eoꝝ. sup quo requiescũt anime eoꝝ. filios et filias eoꝝ: in die illa cũ venerit fugiens ad te vt annunciet tibi: ĩ die inq̃ illa aperiet os tuũ cũ eo qui fugit: et loq̃ris et nõ silebis vltr̃. eriscq̃ eis in portentum: et scietis quia ego dominus.

Capitulum .XXV.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hominis: pone faciẽ tuam contra filios ammon: ⁊ pphabis de eis: et dices filijs ammon. Audite verbũ domini dei. Hec dicit dominus de⁹.

Proeo q̄ dixistis euge euge sup̄ sāctuariū meū qr polutū ē. ⁊ sup̄ tērrā isrl̄ qm̄ dēsola ta ē. et sup̄ domū iuda qm̄ ducti sunt ī ca- ptiuitatē: idcirco ego tradaz tē filijs oriē- talibo ī hēditatē: ⁊ collocabūt caulas suas in tē: et ponēt ī tē tentoria sua. Ipsi come dēt fruges tuas: ⁊ ipsi bibent lac tuū. Da- boq̄ rabba i habitaculū camelorūz: ⁊ filios ammon ī cubile pecoꝝ: ⁊ scietis qr ego dñs: q̄a hec dicit dñs dē⁹. Proeo q̄ plausisti manu et percussisti pedē et gauisa es ex toto affectu sup̄ tērrā isrl̄: idcirco ecce ego extēdā manū meā sup̄ tē: ⁊ dabo tē ī direptō nē gētiū: ⁊ interficiā tē de pplīs. ⁊ pdā ō ter ris ⁊ pterā: et scietis qr ego dñs. Hec dicit dñs dē⁹. Proeo q̄ dixerūt moab ⁊ seir ec- ce sicut oēs gentes dom⁹ iuda: idcirco ecce ego aperiā humerū moab de ciuitatibo: de ciuitatibo inq̄ ei⁹: et ō finibo eius inclitas terre. bethiesimoth et beelmeon et chariathaim filioꝝ oriētis cū filijs āmon. Et dabo eaz ī hēditatē: vt ñ sit vltr̄ memoria fili oꝝ āmon ī gētibo. Et ī moab faciam iudicia: et sciēt qr ego dñs. Hec dicit dñs deus. Proeo q̄ fecit ydumea vltiōz vt se vindicaret de filijs iuda. peccauitq̄ delinq̄ns et vindictā expetiuit de eis: idcirco hec dicit dominus dē⁹. Extēdam manū meā sup̄ ydumeaz: et auferā de ea hoīez ⁊ iumētū: ⁊ faciam eaz desertā ab austro. Qui sūt ī dedan gladio cadēt: ⁊ dabo vltiōz meā sup̄ ydumeam p manū pp̄li mei isrl̄. Et faciēt ī edom iuxta irā meā ⁊ furorē meū: ⁊ scient vindictā meā dicit dñs dē⁹. Hec dicit dñs dē⁹. Proeo q̄ fecerī palestini vindictā: ⁊ vlti se sunt toto aio. interficiētes ⁊ iplentes inimicicias vetes: pptēa hec dicit dñs dē⁹. Ecce ego extēdā manū meā sup̄ palestinos: ⁊ interficiaz interfectores. Et pdā reliq̄as maritime regionis: faciāq̄ ī eis vltiones magnas arguēs ī furore: ⁊ scient qr ego dñs cū dedero vindictā meā sup̄ eos. Capi. XXVI.

Factū ē ī undecīo āno prima mēsis: fct⁹ ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: peo q̄ dixit tirus ō ihrlīm: euge euge ꝓfracte sūt portē pp̄loꝝ: ꝓuersa ē ad me: īplebor dēsta eius: pptēa hec dicit dñs dē⁹. Ecce ego sup̄ te tire: ⁊ ascēdē faciam ad te gētes multas. sicut ascēdit mare fluctuans. Et dissipabūt muros tiri: ⁊ destruēt turres ei⁹. Et radā puluerē ei⁹ ō ea: et dabo eā in limpidissimā petrā. Siccatō sagenarū erit in medio maris: qr ego locut⁹ sū ait dñs dē⁹: ⁊ erit in direptōz gentibo. Filie q̄z ei⁹ q̄ sūt ī agro gladio interficiēt̄: et scient qr ego dñs: qm̄ hec dicit dñs deus. Ecce ego adducam ad tiri nabuchodono sor regē babilonis ab acq̄lone: regē regum. cū eq̄s ⁊ curribo ⁊ eq̄tibo ⁊ cetu pp̄loq̄ magno. Filias tuas q̄ sūt ī agro gladio īterficiet: ⁊ circūdabit te munitōnibo ⁊ ꝓportabit aggerē ī giro. Et eleuabit ꝓt̄ te clipeū: et vineas ⁊ arietes tēpabit ī muros tuos: et turres tuas destruet in armatura sua. Inundatōe eq̄rū ei⁹ operiet te puluis eorū: a sonitu eq̄tū ⁊ rotarū ⁊ curruū moue būt̄ muri tui. Cuz ingressus fuerit portas tuas q̄si p̄ itroitū urb̄ dissipatē. vngul'eq̄z suoꝝ ꝓculcabit oēs platēas tuas: populū tuum gladio cedet: ⁊ statue tue nobiles in tērrā corruēt. Vastabūt opes tuas. diripiēt negociatōes tuas: ⁊ destruēt muros tuos. ⁊ domos tuas p̄claras subuertēt: et lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊ puluerē tuū ī medio ponēt. Et q̄escē faciā multitudinē cantoꝝ tuoꝝ: et sonit⁹ citharārū tuarū ñ audiet̄ āplius. Et dabo te ī limpidissimā petrā: siccatō sagenarū eris nec edificaberis vltr̄: qr ego dñs locut⁹ sū dicit dñs dē⁹. Hec dicit dñs dē⁹ de tiro. Nūq̄d ñ a sonitu ruine tue. ⁊ gemitu interfectoꝝ tuoꝝ cū occisi fuerīt ī medio tui. cōmouebūt̄ insule: et descēdēt de sedibo suis oēs p̄cipes maris. et aufferēt exuuias suas: ⁊ vestimenta sua varia abiciēt et induēt̄ stupore: In tērra sedebūt: ⁊ attoniti sup̄ repentino casu tuo āmirabūt̄. ⁊ assumētes sup̄ te lamētū dicēt tibi. Quō pisti q̄ habitas ī mari urbs inclita: q̄ fuisti fortis in mari cuz habitatoribo tuis q̄s formidabant vniuersi: Nūc stupebūt naues ī die pauoris tui: ⁊ turbabūt̄ īsule ī mari eoq̄ null⁹ egrediat̄ ex te: qr hec dicit dñs dē⁹. Cū dedero te urbē desolatam sicut ciuitates q̄ nō habitant̄: ⁊ adduxero sup̄ te abissū. ⁊ operuerīt te aq̄ multe ⁊ detraxero te cū hijs q̄ descēdūt ī lacū ad pp̄m sēpiternū: ⁊ collocauero te in tra nouissima sicut solitudies vetes cū hijs q̄ deducūtur ī lacū vt ñ habiteris: porro cū dedero gl'am ī tra viuētiū. ī nihilū redigā te: ⁊ nō eris. ⁊ req̄sita nō īueneris vltr̄ ī sempit̄nuz dicit dominus deus. Capitulū. XXVII.

ET factū est ūbuz dñi ad me dicēs. Tu ergo fili hoīs assume sup tyrū lamentū: ⁊ dices tyro: q̄ habitat ī introitu maris: negociatōni ꝑ̄lox ad insu las mlt̄as. Hec dicit dñs de⁹. O tyre tu di xisti. Perfecti decoris ego sū: ⁊ ī corde ma ris sita. Finitimi tui qui te edificauerūt impleuerūt decorem tuū: abietibꝫ de sanir extruxerūt te cū oīb tabulatis maris. Ce drū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū: quercus ō basan dolauerūt ī remos tuos: trāstra tua fecerūt tibi ex ebore indico: ⁊ ꝑ toziola ō insulis ytalie. Byssus varia ō egi pto texta ē tibi ī velū vt poneret ī malo: iacinct⁹ ⁊ purpura ō insulis elisa facta sūt opimētū tuū. Habitatores sydonis et ara dij fuerūt remiges tui: sapientes tui tyre facti sūt gubernatores tui: senes biblij et prudentes ei⁹ ꝓbuerūt nautas. ad ministe riū varie supellectilis tue. Oēs naues ma ris ⁊ nautē earū fuerūt ī ꝑ̄lo negociatōis tue: pse ⁊ lidij ⁊ libies erant ī exercitu tuo viri bellatores tui: clipeū ⁊ galeā suspēde rūt ī te ꝓ ornatu tuo. Filij aradij cū exerci tu suo sup muros tuos ī circuitu tuo. sꝫ ⁊ pigmei q̄ erāt in turribꝫ tuis pharetras su as suspenderūt in muris tuis ꝑ gyrū. Ipsi ꝓpleuerūt pulcritudinē tuā. Carthaginen ses negociatores tui. A multitudine cūcta rū diuiciarū argēto ferro stanno plūboqꝫ repleuerūt nūdinas tuas. Grecia et thubal et mosoch ipi institores tui. Mancipia et vasa erea adduxerūt ꝑ̄lo tuo ō domo tho gorma: equos et equites ⁊ mulos adduxe rūt ad foꝝ tuuz. Filij dedan negociatores tui. Insule multe negociatō man⁹tue. Dē tes eburneos et hebeninos ꝓmutauerūt ī pcio tuo. Syrus negociator tu⁹. Propter multitudinē opm tuoꝝ gēmaz purpurā ⁊ scutulata ⁊ byssum ⁊ sericū et coccū posue rūt ī mercato tuo. Juda ⁊ terra isrl̄ ipsi ī stitores tui ī frumento primo. balsamū et mel ⁊ oleū ⁊ resmā ꝑposuerūt in nūdinis tu is. Damascen⁹ negociator tuus ī multitu dine opm tuoꝝ: in multitudine diuersarū opū ī vino pingui: ī lanis coloris optimi. Dan ⁊ grecia ⁊ mozel ī nūdinis tuis ꝑposu erūt ferrū fabrefactū: stactē ⁊ calam⁹ ī ne gociatōne tua. Dedan institores tui ī ta petibꝫ ad sedendū. Arabia ⁊ vniuersi prin cipes cedar ipsi negociatores man⁹tue: cū agnis ⁊ arietibꝫ ⁊ hedis venerūt ad te negociatores tui. Elenditores saba ⁊ rema ipsi negociatores tui: cū vniuersis primis aro matibꝫ ⁊ lapide ꝑcioso ⁊ auro qd̄ ꝑposuerūt ī mercatu tuo. Haraz ⁊ chenne ⁊ eden negociatores tui. Saba ⁊ assur ⁊ chelmach ve nditores tui: ipi negociatores tui mlt̄iphariaz inuolucris iacincti et polimitoꝝ gazarūqꝫ ꝑciosaꝝ q̄ obuolute et astricte erāt funibꝫ: cedros q̄z habebāt ī negociatōnibꝫ tuis. Naues maris principes tui ī negocia tōne tua: ⁊ repleta es: et glorificata nimis in corde maris. In aquis maris adduxerūt te remiges tui. Elent⁹ auster ꝓtriuit te. In corde maris diuicie tue: et thesauri tui et multiplex instrumētū tuū. Naute tui ⁊ gu bernatores tui q̄ tenebāt supellectilē tuā. et ꝑ̄lo tuo ꝑerant: viri q̄z bellatores tui q̄ erāt in te cū vniuersa multitudine tua q̄ ē ī medio tui: cadēt in corde maris ī die ruine tue. A sonitu clamoris gubernatoꝝ tui oꝝ ꝓturbabūt classes: ⁊ descendent de nauibus suis oēs q̄ tenebāt remū. Naute ⁊ vniuersi gubernatores maris in terra stabūt: ⁊ eiulabunt sup te voce magna: et clamabūt amare. Et sparsiciēt puluerē capitibꝫ suis. ⁊ cinere ꝓspergent̄: et radēt sup te caluiciū: et accingent̄ cilicijs. Et plorabūt te in amaritudine aīe ploratu amarissimo: ⁊ assumēt sup te carmē lugubre ⁊ plangēt te. Que ē vt tyr⁹ q̄ obmutuit ī medio maris: Que ī exitu negociatōnū tuaꝝ ō mari ꝑplesti ꝑ̄los mlt̄os: ī mlt̄itudie diuitiarū tuaꝝ ⁊ ꝑ̄loꝝ tuoꝝ ditasti rges terre. Nūc ꝓtrita es a mari: ī pfundis aqrū opes tue: ⁊ oīs mlt̄itudo tua q̄ erat ī medio tui cecidērūt. Vniuersi habitatores insularū obstupuerūt sup te: ⁊ reges eaꝝ oīs tēpestate pculsi mutauerūt vult⁹. Negociatores ꝑ̄lorū sibilauerūt sup te. Ad nihilū deducta es et nō eris vsqz ī ppetuū.

Ca. XXVIII.

ET factus est sermo dni ad me dicens. Fili hoīs: dic principi tyri. Hec dicit dñs deus. Eo⁹ eleuatus est cor tuū ⁊ dixisti. de⁹ ego sū ⁊ ī cathedra dei sedi ī corde maris: cū sis hō ⁊ nō de⁹: et dedisti cor tuū quasi cor dei. Ecce sapiens oz es tu daniele: omne secretuz nō est abscōditū a te. In sapiētia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinez: ⁊ acqsisti aurū ⁊ ar gentū in thesauris tuis ī multitudie sapie

tue: ⁊ ĩ negociatõne tua multiplicasti tibi
fortitudinẽ ⁊ eleuatũ ẽ cor tuum in robo-
re tuo. Proptẽa hec dicit dñs de⁹. Eoꝙ ele
uatum ẽ cor tuũ quasi cor dei: idcirco ecce
ego adducã sup te alienos robustissimos
gẽtiuꝫ. Et nudabũt gladios suos sup pul-
critudinẽ sapiẽtie tue: ⁊ polluẽt decorẽ tu-
um. Interficiẽt ⁊ detrahent te: ⁊ morieris
ĩ interitu occisoꝝ ĩ corde maris. Nũqd di-
cẽs loq̃ris de⁹ ego sũ coraꝫ interficiẽtibꝰ te
cũ sis hõ ⁊ ñ de⁹? In mãu occidẽtiũ te mor
te icircũcisoꝝ morieris: ĩ manu alienoꝝ:
q̃ ego locut⁹ sũ ait dñs de⁹. Et fact⁹ ẽ ſmo
dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: leua planctuꝫ
sup regẽ tyri ⁊ dices ei. Hec dicit dñs de⁹.
Tu signaculum similitudinis plen⁹ sapien
tia pfectus decore: ĩ delicijs paradisi dei fui-
sti. Omnis lapis preciosus operimẽtũ tuũ:
sardius thopasius ⁊ iaspis. crisolit⁹ ⁊ onix
et berillus. saphirus et carbũculus ⁊ sma-
ragdus. Aurũ opꝰ decoris tui ⁊ forami-
na tua ĩ die qua pditus es ꝑpata sũt. Tu
cherub extentus ⁊ ptegẽs: ⁊ posui te ĩ mõ
te scõ dei. In medio lapidũ ignitoꝝ am-
bulasti: pfect⁹ ĩ vijs tuis a die pditõis tue:
donec iuẽta ẽ iniq̃tas ĩ te. In multitudine
negociatõis tue repleta sũt interiora tua
iniq̃tate. et peccasti: ⁊ eieci te de mõte dei:
⁊ pdidi te o cherub ptegens de medio lapi-
dũ ignitoꝝ. Et eleuatũ ẽ cor tuũ in decore
tuo. Perdidi sapienciã tuaꝫ ĩ decore tuo:
ĩ trã pieci te: añ faciẽ regũ dedi te vt cer-
nerẽt te. In multitudine iniq̃tatũ tuaꝝ et
iniq̃tate negociatõis tue polluisti sc̃tifica
tõꝫ tuaꝫ. Producã ergo ignẽ de medio tui
q̃ comedat te: ⁊ dabo te ĩ cinerẽ sup trã in
ꝓspectu oĩm videntiũ te. Omnes q̃ viderĩt te
ĩ gẽtibꝰ obstupescẽt sup te. Nihil sc̃⁹ es: et
nõ eris ĩ ppetuũ. Et fc̃⁹ ẽ ſmo dñi ad me
dicẽs. Filij hõis: pone faciẽ tuã ꝓtra sidõ
nẽ ⁊ pphetab ꝺ ea: ⁊ dices. Hec dicit dñs de-
us. Ecce ego ad te sidon ⁊ gloriabor ĩ me-
dio tui: et sciẽt q̃ ego dñs cũ fecero ĩ ea iu
dicia: ⁊ sc̃ificat⁹ fuero ĩ ea. Et immittã ei
pestilẽciã ⁊ sãguiẽꝫ ĩ platẽis ei⁹: et corru-
ent ĩterfecti ĩ medio ei⁹ gladio p circuitũ:
⁊ sciẽt q̃ ego dñs. Et ñ erit vlt̃ domui isra
el. offẽdiculũ amaritudis ⁊ spina dolorẽ ĩ-
ferẽs vndiq̃ p circuitũ eoꝝ q̃ aduersãtur
eis: ⁊ sciẽt q̃ ego dñs de⁹. Hec dicit dñs de-
us. Cñ congregauero domũ isrl̃ ꝺ pplis ĩ q̃b
dispsi sũt. sc̃ificabor ĩ eis corã gẽtibꝰ: ⁊ ha
bitabũt ĩ trra sua quã dedi puo meo iacob:
⁊ habitabunt ĩ ea securi. Et edificabũt do-
mos ⁊ plantabũt vineas: ⁊ habitabũt ꝯfi-
dẽter cũ fecero iudicia ĩ oĩbꝰ q̃ aduersãtur
eis p circuitũ: ⁊ sciẽt q̃ ego dñs de⁹ eorũ.

Capitulum XXIX.

In anno decimo et duodecimo mẽ-
se vna die mẽsis fc̃m ẽ verbũ dñi
ad me dicẽs. Fili hoĩs pone faciez
tuã ꝑ pharaonẽ regez egipti: ⁊ pphetabis
de eo: et de egipto vniuersa loq̃re ⁊ dices.
Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te pharao
rex egipti draco magne q̃ cubas in medio
fluminũ tuoꝝ ⁊ dicis. me⁹ ẽ fluui⁹: ⁊ ego fe
ci memetipsũ. Et ponã frenũ ĩ maxillꝰ tu-
is: ⁊ ꝯglutinabo pisces fluminũ tuoꝝ squa-
mis tuis. Et extrahã te de medio flumi-
nũ tuoꝝ: ⁊ vniuersi pisces tui squamis tu-
is adherebũt. Et proiciã te ĩ deserտũ: ⁊ oẽs pi-
sces fluminis tui. Super faciez terre cades.
Nõ colligeris: neq̃ congregaberis. Bestijs
terre ⁊ volatilibus celi dedi te ad deuoran
dũ: ⁊ sciẽt oẽs habitatores egipti quia ego
domin⁹. Proeo q̃ fuisti bacul⁹ arũdine⁹ do
mui isrl̃ q̃n apprehẽdert te manu. ⁊ ꝯfract⁹
es ⁊ laceraſti oẽꝫ humerũ eoꝝ: et initẽtib⁹
eis sup te ꝯminut⁹ es et dissoluisti oẽs re-
nes eoꝝ: ꝓptẽa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego
adducã sup te gladiũ: ⁊ interficiã de te ho
minẽ ⁊ iumẽtũ. Et erit trra egipti ĩ deserտũ ⁊
in solitudinẽ: ⁊ sciẽt q̃ ego dñs. Proeo q̃
dixeris fluuius me⁹ ẽ et ego feci euꝫ: idcir-
co ecce ego ad te et ad flumia tua. Dabo-
q̃ trã egipti ĩ solitudinẽ gladio dissipatã:
a turre syenes vsq̃ ad tmios ethiopie. Nõ
ptrãsibit eã pes hoĩs: neq̃ pes iumẽti gdi
et ĩ ea: et ñ habitabit̃ q̃dragĩta ãnis. Da-
boq̃ trã egipti deserտaꝫ ĩ medio terrarũ de-
sertarũ: et ciuitates ei⁹ ĩ medio vrbiũ sub-
uersaꝝ: ⁊ erũt desolate q̃dragĩta annis. Et
dispgam egiptios ĩ nacões: ⁊ vẽtilabo eos
ĩ terras: q̃ hec dicit dñs de⁹. Post finez q̃-
draginta annoꝝ cõgregabo egiptuꝫ de po-
pulis in quibus dispersi fuerant: ⁊ reducã
captiuitatem egipti ⁊ collocabo eos ĩ ter-
ra phatures in terram natiuitatis sue: in
terra ꝺ qua sũpti sunt. Et erũt ibi ĩ regnũ
hũile: ⁊ ĩter cetera regna erit hũilima. Et
nõ eleuabit̃ vlt̃ sup natõnes: ⁊ imminuaꝫ

eos ne imperēt gentib⁹:neq; erūt vltra do-
mui isrl̄ i ꝓfidentia docētes iniq̄tatē vt fu-
giāt et sequātur eos:et sciēt q⁹ ego sū dñs
deus. Et factū ē i vigesimo et septimo an-
no i primo i vna mēsis:factū ē verbuz dñi
ad me dicens. Fili hoīs:nabuchodonosoz
rex babilonis seruire fecit exercituz suū ser
uitutē magna aduersus tyrū. Omīe caput
decaluatuz:q oīs humer⁹ depilat⁹ē. Et mer
ces nō ē reddita ei neq; exercitui ei⁹ de tyr
ro:p seruitutē q̄ seruiuit mihi aduersus eā.
Propterea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego da-
bo nabuchodonosoz regē babilonis i terra
egipti: et accipiet multitudinē eius et dep̄
dabit manubias ei⁹ q diripiet spolia ei⁹:q
erit merces exercitui illi⁹ q opi p quo seru
uit aduersus eā. Dedi ei terraz egipti: peo
q laborauerit mihi ait dñs de⁹. In die il-
la pullulabit cornu domui isrl̄: et tibi da-
bo aptū os i medio eoz:et sciēt q⁹ ego do-
minus. Capitulum .XXX.

ET factū ē verbuz dñi ad me dicēs.
Fili hoīs ꝓpha et dic. Hec dicit do
min⁹ de⁹. Ululate ve ve diei: q⁹ iu-
xta ē dies q appropinq̄bit dies dñi: dies nu
bis. tēpus gētiū erit. Et veniet gladi⁹ i egi
ptū:q erit pauor in ethiopia cū ceciderint
vulnerati i egipto:q ablata fuerit multitu
do illi⁹ q destructa fundamenta ei⁹. Ethio-
pia q libia q lidij et oīe reliquum vulgus
q chub et filij terre federis cū eis gladio ca
dent. Hec dicit dñs de⁹. Et corruēt fulcien-
tes egiptuz: q destruet superbia imperij ei⁹.
A turre sijenes gladio cadēt in ea: ait dñs
exercituū. Et dissipabunt i medio terrarū
desolatarū:q vrbes eius in medio ciuitatū
desertarū erūt:q sciēt q⁹ ego dñs deus. cuz
dedero ignem i egipto. q attriti fuerīt oēs
auxiliatores ei⁹. In die illa egredient nū-
cij a facie mea i trieribz ad ꝓterrēdā ethio-
pie ꝓfidētiā. q erit pauor i eis i die egipti:
q⁹ absq; dubio veniet. Hec dicit dñs de⁹.
Et cessare faciā multitudinē egipti in ma-
nu nabuchodonosoz regis babilonis. Ipse
q pplus ei⁹ cū eo: fortissimi gētiū adducen-
tur ad dispergēdam terrā. Et euaginabūt
gladios suos sup egiptū: q implebūt terrā
interfectis:q faciā alueos fluminū aridos
q tradā terrā i man⁹ pessimoz:q dissipabo
terrā et plenitudinē ei⁹ i manus alienoz.
Ego dñs locut⁹ sū. Hec dicit dñs de⁹. et dis
perdaz simulacra: q cessare faciā ydola de
mēphis:et dux de terra egipti nō erit ampli
us. Et dabo timorē i terrā egipti q dispergā
terrā phatures q dabo ignē i taphnis:q fa
ciā iudicia mea i alexādria. Et effūdā indi
gnatōz meā sup peluſiū robur egipti:q in-
terficiā multitudinem alexandrie: q dabo
ignē i egipto. Quasi pturiēs dolebit pelusi
um:q alexādria erit dissipata:et i mēphis
āgustie quottidiane. Juuenes eliopoleos
et bubasti gladio cadēt:et ipe captiue du-
cētur. Et i taphnis nigrescet dies:cū ꝓtri-
uero ibi sceptra egipti:q defecerit i ea sup-
bia potentie eius. Ipam nubes opiet:filie
aūt ei⁹ in captiuitatē ducētur. Et iudicia
faciā i egipto:q sciēt q⁹ ego dñs. Et factuz
est i vndecimo ano i primo mēse i septimo
mensis:factū ē verbū dñi ad me dicēs. Fi
li hoīs. brachiū pharaonis regis egipti cō
fregi:q ecce nō ē obuolutuz vt restitueret
ei sanitas vt ligaret pannis q fascirēt lin-
theolis: q recepto robore possit tenere gla
diū. Propterea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego
ad pharaonē regē egipti:q ꝓminuā ei⁹ bra
chiū forte sz ꝓfractū:q deiciā gladiū de ma
nu ei⁹. Et dispgam egiptū i gētib⁹:q venti-
labo eos i terris. Et ꝓfortabo brachia re-
gis babilonis:daboq; gladiū meū i manu
ei⁹. Et ꝓfrīgā brachiū pharaonis:q gemēt
gemitibz interfecti coraz facie ei⁹. Et ꝓfor
tabo brachia rḡis babilōis:q brachia pha
raonis ꝓcidēt. Et sciēt q⁹ ego dñs cū dede-
ro gladiū meuz i manū regis babilonis:q
extendēt eū sup terrā egipti. Et dispgā egi
ptū in natōnes:q ventilabo eos i terras:q
scient q⁹ ego dñs. Capitulū.XXXI.

ET factū ē i ano vndecio tercio men
se vna mēsis:factū ē verbuz dñi ad
me dicēs. Fili hoīs:dic pharaoni
regi egipti q pplo ei⁹. Cui similis factus es
i magnitudine tua: Ecce assur q̄si cedrus i
libano pulcer ramis q frondib⁹ nemorosus.
excelsusq; altitudine: q inter ꝓcerſas fron
des eleuatum est cacumen eius. Aque nu-
trierunt illū:abissus exaltauit illum. Flu
mina eius manabant in circuitu radicum
eius: et riuos suos emisit ad vniuersa li-
gna regiōis. Propterea eleuata ē altitudo ei⁹
sup oīa ligna regionis: q multiplicata sūt
arbusta ei⁹: q eleuati sūt rami ei⁹ p aquis

multis. Cũq; extẽdisset vmbrã suã. ĩ ramis ei⁹ fecerũt nidos oĩa volatilia celi: ⁊ sub frondibꝰ ei⁹ genuerũt oẽs bestie saltuũ: et sub vmbraculo illi⁹ habitabat cetus genti um plurimaꝝ. Eratq; pulcerrim⁹ ĩ magni tudine sua: ⁊ in dilatõne arbustoꝝ suorũ. Erat eĩ radix illi⁹ iuxta aquas multas. Ce dri nõ fuerũt altiores illo ĩ padiso dei. Abi etes nõ adequauerũt sũmitatẽ ei⁹: ⁊ plata ni nõ fuerũt eque frõdibꝰ illi⁹. Oĩe lignũ padisi dei nõ ẽ assimilatũ illi ⁊ pulcritudi ni ei⁹: qm̃ speciosũ feci eũ: ⁊ multis ꝯdẽsiq; frondibꝰ. Et emulata sũt eũ oĩa ligna voluptatis: q̃ erãt ĩ padiso dei. Propterea hec dicit dñs de⁹. Proeo q; sublimatus est in altitudine ⁊ dedit sũmitatẽ suam virẽtẽ atq; ꝓdẽsam et eleuatũ ẽ cor ei⁹ ĩ altitudi ne sua: tradidi eã ĩ man⁹ fortissimi genti uz. Faciẽs faciet ei: iuxta impietatẽ eius. Et eieci eã: ⁊ succidẽt eã alieni ⁊ crudelissi mi nacionũ. Et piciẽt eũ sup mõtes: ⁊ ĩ cũctis ꝓuallibꝰ corruẽt rami ei⁹. Et ꝓfringẽ tur arbusta ei⁹ ĩ vniversis rupibꝰ terre: et recedent de vmbraculo ei⁹ oẽs ꝑpli terre: et relinquent eũ. In ruina ei⁹ habitauerunt oĩa volatilia celi: ⁊ ĩ ramis ei⁹ fuerũt vni uerse bestie regionis. Quãobrem nõ eleua buñ in altitudine sua oĩa ligna aq̃rũ: nec ponẽt sublimitatẽ suã inter nemorosa atz frondosa. nec stabũt ĩ sublimitate sua oĩa q̃ irrigãñ aq̃s: qr oẽs ẽditi sũt ĩ mortez ad terrã vltimã ĩ medio filioꝝ hoĩm ad eos q̃ descendũt ad lacum. Hec dicit dñs de⁹. In die qñ descendit ad inferos indixi luctuz. operui eũ abisso: et phibui flumina eius: ⁊ coercui aquas multas. Contristat⁹ ẽ super eum liban⁹: ⁊ oĩa ligna agri ꝓbussa sũt. A sonitu ruine ei⁹ cõmouit gẽtes. cũ deducerem eũ ad infernũ cũ bijs q̃ descẽdebãt ĩ la cũ. Et ꝓsolata sũt ĩ terra infima oĩa ligna voluptatis egregia atq; ꝑclara in libano: vniversa que irrigabãñ aq̃s. Nã ⁊ ipsi cuz eo descendũt ad infernũ ad ĩterfectos gla dio: ⁊ brachiũ vniuscuiusq; sedebit sub vm braculo ei⁹ ĩ medio natõnũ ei⁹. Cui assimi latus es o inclite atq; sublimis inter ligna voluptatis: Ecce deduct⁹ es cũ lignis volu ptatis ad terrã vltimã. In medio incircũ cisoꝝ dormies: cuz eis q̃ interfecti sũt gla dio. Ipse ẽ pharao ⁊ omñis multitudo eius dicit dñs deus.

Capitulum. XXXII

Et factũ ẽ duodecimo anno ĩ mense duodecio in vna mẽsis: factũ ẽ ver bũ dñi ad me dicens. Fili hoĩs. assume lamẽtũ sup pharaonẽ regẽ egipti: et dices ed eũ. Leoni gentiũ assimilatus es: ⁊ draconi q̃ ẽ in mari. Et vẽtilabas cornu in fluminibꝰ tuis: ⁊ ꝓturbabas aquas pedibꝰ tuis: ⁊ ꝓculcabas flumĩa eaꝝ. Propterea hec dicit dñs de⁹. Expãdã sup te rethe meuz ĩ mltitudĩe ꝑsoꝝ mltoꝝ: ⁊ exthã te ĩ sagena mea ⁊ piciã te in terraz. Sup faciem agri abiciã te: et habitare faciã sup te oĩa volatilia celi: ⁊ saturabo de te bestias vni uerse terre. Et dabo carnes tuas sup mon tes: et ĩplebo colles tuos sanie tua. Et irrigabo terrã fetore sãguis tui sup mõtes: ⁊ valles ĩplebũñ ex te. Et opiaz cũ excict⁹ fueris celos: ⁊ nigrescẽ faciam stellas ei⁹. Solẽ nube tegã: ⁊ luna nõ dabit lumẽ suum. Oĩa lumĩaria celi merere faciã sup te: ⁊ dabo tenebras sup terrã tuaz dicit do mín⁹ de⁹. Cũ ceciderĩt vulnerati tui in medio terre ait dñs de⁹. Et irritabo cor ꝑploꝝ rũ multoꝝ cũ induxero ꝓtitoz tuaz ĩ gen tibꝰ sup terras q̃s nescis: ⁊ stupescẽ faciam sup te ꝑplos multos. Et reges eoꝝ horrore nimio formidabũt sup te cuz volare cepit gladius me⁹ sup facies eoꝝ: et obstupescẽt repẽte singuli ꝑ aĩa sua ĩ die ruine sue: q̃a hec dicit dñs de⁹. Gladi⁹ regis babilõis ve niet tibi: in gladijs fortiũ deiciam multitu dĩez tuaz. Inexpugnabiles oẽs gẽtes hee. Et vastabũt supbiã egipti: et dissipabitur mltitudo ei⁹. Et pdã oĩa iumẽta ei⁹ q̃ erãt sup aq̃s plurimas: ⁊ nõ ꝓturbabit eas pes hoĩs vlt: neq; vngula iumentoꝝ turbabit eas. Tũc purissimas reddã aq̃s eoꝝ: ⁊ flumĩa earũ quasi oleũ adducã ait dñs deus: cũ dedero terrã egipti desolatã. Deseret at terra a plenitudĩe sua q̃n ꝑcussero oẽs habitatores ei⁹: ⁊ sciẽt qr ego dñs. Planctus ẽ: ⁊ plãgent eũ filie gentium plãgẽt eũ sup egiptũ ⁊ sup multitudinẽ ei⁹ plãgẽt eũ: ait dñs de⁹. Et factũ ẽ ĩ duodecio ãno. ĩ q̃ntadecia mẽñ: factũ ẽ verbũ dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs. cane carmẽ lugubre sup mltitudinem egipti. Et detrahe eã: ipam ⁊ filias gentiũ robustarũ ad terrã vltimã: cũ bijs qui descendũt in lacum. Quo pulcrior es descende: ⁊ dormi cum incircũcisis. In medio interfectorũ gladio cadẽt. Gladi⁹ dat⁹

est. Et attraxerũt eã: ꝙ oñes ꝓncipes ei⁹. Loquent ei potentissimi robustorũ de medio inferni: q̃ cũ auxiliatoribꝰ ei⁹ descẽderũt et dormierũt icircũcisi ĩterfectiq; gladio. Ibi assur et ois multitudo ei⁹: in circuitu illi⁹ sepulcra eor̃ oñes interfecti ꝙ q̃ ceciderũt gladio: quor̃ data sunt sepulcra ĩ nouissimis laci. Et facta ẽ multitudo ei⁹ p̃ gijrum sepulcri ei⁹: vniuersi interfecti cadentesq; gladio: q̃ dederãt quondã formidinẽ suaꝫ ĩ terra viuentiũ. Ibi elam: et ois multitudo eius p̃ gijrũ sepulcri sui. Oẽs hij interfecti ruentes gladio: q̃ descẽderũt incircũcisi ad terrã vltimã. Qui posuerũt terrorẽ suuꝫ ĩ terra viuentiũ: ꝙ portauerũt ignominiam suam cũ hijs q̃ descenderũt in lacũ. In medio interfector̃ posuerũt cubile ei⁹ in vniuersis ꝓncis ei⁹: in circuitu ei⁹ sepulcr̃ illius. Oẽs hij in circũcisi interfectiq; gladio. Dederũt em̃ terrorẽ suũ in terra viuentiũ: et portauerũt ignominiã suã cũ hijs q̃ descendũt ĩ lacũ. In medio interfector̃ positi sũt. Ibi mosoch ꝙ tubal ꝙ oñis multitudo ei⁹: ĩ circuitu ei⁹ sepulcra illius. Oñes hij incircũcisi interfectiq; et cadentes gladio: qr̃ dederũt formidinẽ suã ĩ terra viuẽtiũ: ꝙ nõ dormient cũ fortibꝰ cadentibꝰq; ꝙ incircũcisis q̃ descẽderũt ad infernũ cũ armis suis. Et posuerũt gladios suos sub capitibꝰ suis: ꝙ fuerũt iniq̃tates eor̃ ĩ ossibꝰ eor̃: quia terror fortiũ facti sũt ĩ terra viuentiũ. Et tu ergo ĩ medio incircũcisor̃ ꝗtereris: ꝙ dormies cũ interfectis gladio. Ibi ÿdumea ꝙ reges ei⁹ ꝙ oñes duces ei⁹: q̃ dati sũt cũ exercitu suo cũ ĩterfectis gladio: ꝙ qui cũ incircũcisis dormierũt. ꝙ cum hijs q̃ descenderũt ĩ lacũ. Ibi ꝓncipes aq̃lonis oñes et vniuersi venatores q̃ deducti sũt cũ interfectis: pauentes ꝙ ĩ sua fortitudine ꝓfusi. qr̃ dormierũt icircũcisi cum interfectis gladio: ꝙ portauerũt ꝓfusionem suaꝫ cũ hijs q̃ descendũt in lacũ. Vidit eos pharao ꝙ ꝓsolat⁹ est sup vniuersa multitudine sua q̃ interfecta est gladio: pharao et oñis exercit⁹ ei⁹ ait dñs de⁹: qr̃ dedit terrorẽ suũ in terra viuẽtiũ: ꝙ dormiuit ĩ medio incircũcisor̃ cũ ĩterfectis gladio: pharao et omnis multitudo eius ait dñs de⁹.

Capitulum .XXXIII.

ET factũ est verbũ dñi ad me dicẽs. Fili hois. loquẽ ad filios ꝓpli tui: et dices ad eos. Terra cũ iduxero sup eã gladiũ ꝙ tulerit ꝓpls terre virũ vnũ de nouissimis suis et ꝓstituerit eum sup se speculatorẽ ꝙ ille viderit gladiũ venientem sup terrã. ꝙ cecinerit buccina ꝙ annũciauerit ꝓplo: audiẽs aũ q̃slibet ille ẽ sonitũ buccine ꝙ ñ se obfuauerit veneritq; gladi⁹ ꝙ tulerit eũ: sãguis ipi⁹ sup caput ei⁹ erit. Audiuit sonũ buccine audiuit ꝙ nõ se obfuauit: sanguis eius in ipo erit. Si aũ se custodierit: aiaꝫ suã saluauit. Oz̃ si speculator viderit gladiũ venientẽ ꝙ ñ insonuerit buccina ꝙ ꝓpls se ñ custodierit. veneritq; gladi⁹ ꝙ tulerit de eis aiam: ille q̃dẽ in iniq̃tate sua captus ẽ: sanguinẽ aũ ei⁹ de manu speculatoris requraz. Et tu fili hois: speculatorẽ dedi te domui isrl̃. Audiẽs ḡ ex ore meo sermonẽ: annũciab eis ex me. Si me dicente ad impiũ. impie morte morieris. nõ fueris locut⁹ vt se custodiat ipi⁹ a via sua: ipe impius in iniq̃tate sua morietr: sãguinẽ aũ ei⁹ de manu tua reqũ. Si in aũt annũciaui te ad impiũ vt a vijs suis ꝓuertaũ. nõ fuerit ꝓuers⁹ a via sua: ipe in iniq̃tate sua morietur: porro tu aiam tuã liberasti. Tu vero fili hois: dic ad domũ isrl̃. Sic locuti estis dicentes. Iniquitates nr̃e et pcã nr̃a sup nos sũt: et in ipis nos tabescim⁹. Quomõ ergo viuere poterim⁹? Dic ad eos. Viuo ego dicit dñs de⁹: nolo mortẽ impij: sz vt ꝓuertaũ impius a via sua et viuat. Couertimini a vijs vestris pessimis. Et q̃re morieminí domus isrl̃? Tu itaq; fili hominis dic ad filios populi tui. Justicia iusti non liberabit euz in quacũq; die peccauerit: et impietas impij non nocebit ei in quacũq; die conuersus fuerit ab impietate sua. Et iustus non poterit viuere in iusticia sua in quacunq; die peccauerit. Etiam si dixero iusto q̃ vita viuat. et confisus iniusticia sua fecerit iniquitatez omnes iusticie eius obliuioni tradẽtur: ꝙ ĩ iniquitate sua quã operatus est in ipsa morietur. Si autem dixero impio morte morieris. et egerit penitenciam a peccato suo. feceritq; iudiciũ et iusticiam. ꝙ pignus restituerit ille impius. rapinamq; reddiderit: in mandatis vite ambulauerit nec fecerit quicq̃m iniustum: vita viuet et non morietur. Omnia

iel

pcā ei⁹q̄ peccauit nō imputabūt ei. Judi
ciū ⁊ iusticiam fecit: vita viuet. Et dixerūt
filij ꝓpli tui. Non ē equi ponderis via dñi.
Et ipoꝝ via iniusta ē. Cū em̄ recesserit iu
stus a iusticia sua feceritqꝫ iniq̄tatēs: mo
riet̄ i eis. Et cū recesserit impi⁹ ab impie
tate sua feceritqꝫ iudiciū ⁊ iusticiaꝫ: viuet
in eis. Et dicitis. Nō ē recta via dñi. Vnū
quēqꝫ iuxta vias suas iudicabo de vob̄ do
m⁹ isrl̄. Et fct̄m ē i duodecimo anno i decio
mēse. i q̄nta mēſ trāsmigōis nr̄e: veit ad
me q̄ fugerat de ihr̄l̄m dicēs. Vastata ē ci
uitas. Man⁹ aūt dñi facta fuerat ad me ve
spe antēq̄ veniret q̄ fugerat: aperuiqꝫ os
meū donec veniret ad me mane: ⁊ apto ore
meo nō silui amplius. Et fct̄m ē verbū do
mini ad me dicēs. Fili hoīs: q̄ habitant in
ruinosis bijs sup humū isrl̄ loq̄ntes aiūt.
Vn⁹ erat abrahā: ⁊ hēditate possidebit ter
ram. Nos aūt multi sum⁹: nob̄ data ē terra
i possessionē. Idcirco dices ad eos. Hec di
cit dñs de⁹ q̄ in sanguīe comedit̄is ⁊ ocl̄os
vros leuatis ad immūdicias vras ⁊ sāgui
nem funditis: nūq̄d terrā hereditate possi
debitis: Stetistis i gladijs vestris. fecistis
abominatōes. ⁊ vnusquisqꝫ uxorem ꝓximi
sui polluit: et terrā hēditate possidebitis:
Hec dices ad eos. Sic dicit dñs de⁹. Vliuo
ego: qr̄ q̄ i ruinosis habitāt gladio cadēt:
⁊ q̄ in agro ē. bestijs tradet̄ ad deuorādū: q̄
aūt in ꝑsidijs et in spelūcis sūt peste moriē
tur. Et dabo terrā in solitudinē ⁊ i deſtū:
et deficiet superba fortitudo ei⁹: ⁊ desolabūt
mōtes isrl̄. eoꝝ nullus sit q̄ p eos trāseat.
Et scient qr̄ ego dñs cū dedero terrā eorū
desolatam ⁊ deſertaꝫ: ꝓter vniuersas abo
minationes suas q̄s operati sunt. Et tu fili
hominis filij ꝓpli tui q̄ loquūt de te iuxta
muros ⁊ in ostijs domoꝝ ⁊ dicūt vn⁹ ad al
terū vir ad ꝓximū suū loquentēs venite ⁊
audiam⁹ q̄ sit sermo egrediēs a dño: ⁊ ve
niūt ad te quasi si ingrediat̄ ꝓpl̄s. Et sedēt
corā te ꝓplus me⁹: ⁊ audiunt sermones tu
os et nō faciūt eos: qr̄ in cāticum oris sui
vertūt illos. Et auariciā suaꝫ seq̄t̄ cor eo
rū: et es eis quasi carmē musicuꝫ q̄ suaui
dulciqꝫ sono canit̄. Et audiūt verba tua ⁊
nō faciūt ea: ⁊ cū venerit q̄ ꝑdictū ē ecce
em̄ venit: tunc scient quia ꝓphetes fuerit
inter eos. Capituluꝫ .XXXIIII.

Et fct̄m ē verbū dñi ad me dicens.
Fili hoīs ꝓpheta de pastorib⁹ isra
el: ꝓpheta ⁊ dices pastorib⁹. Hec di
cit dñs de⁹. Ve pastorib⁹ isrl̄: q̄ pascebant
semetipos. Nōne greges a pastorib⁹ pascū
tur: Lac ꝯmedebatis et lanis operiebami
ni: ⁊ q̄d crassū erat occidebatis: gregē aut̄
meū nō pascebatis. Q̄d infirmū fuit nō ꝯ
solidastis: ⁊ q̄d egrotū nō sanastis. Q̄d fra
ctū ē nō alligastis. ⁊ q̄d abiectū ē nō redu
xistis: ⁊ q̄d perierat ñ quesistis: sed cum au
steritate imperabatis eis ⁊ cū potētia. Et
dispersē sunt oues mee eoꝝ nō eēt pastor:
et factē sūt i deuoratōꝫ oīm bestiarū agri:
et dispse sūt. Errauer̄t greges mei i cūctis
montib⁹ ⁊ i vniuerso colle excelso: ⁊ super
oēm faciem terre dispersi sūt greges mei:
et nō erat q̄ req̄reret. Nō erat inq̄ q̄ requi
reret. Propterea pastores audite verbū do
mini. Vliuo ego dicit dñs de⁹: qr̄ peo q̄ fa
cti sūt greges mei in rapinā ⁊ oues mee in
deuoratōꝫ omniū bestiarū agri. eoꝝ non
esset pastor: neq̄ ei quesierūt pastores gre
gē meū: sed pascebāt pastores semetipos ⁊
greges meos nō pascebant: ꝓterea pasto
res audite v̄bū dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ec
ce egoipe sup pastores: requirā gregē meū
de manu eoꝝ ⁊ cessare eos faciā vt vltra ñ
pascant gregem meū: nec pascant ampli⁹
pastores semetipsos. Et liberabo gregem
meū de ore eorum: et nō erūt eis in escam:
quia hec dicit dñs deus. Ecce egoipse req̄
ram oues meas: et visitabo eas sicut visi
tat pastor gregeꝫ suū: i die q̄ fuerit i me
dio ouium suarum dissipataꝝ. Sic visita
bo oues meas: ⁊ liberabo eas ō omnib⁹ lo
cis in quib⁹ dispersē fuerāt i die nubis ⁊ ca
liginis. Et educam eas de populis et con
gregabo eas de terris: ⁊ inducam eas i ter
ram suam: ⁊ pascam eas in mōtib⁹ isrl̄ i ri
uis ⁊ i cūctis sedib⁹ terre. In pascuis v̄bri
mis pascā eas: ⁊ in montibus excelsis isra
el erunt pascue earum. Ibi requiescent in
herbis virentib⁹: ⁊ in pascuis pinguib⁹ pa
scentur super montes israel. Ego pascam
oues meas: et ego eas accubare faciam di
cit dñs de⁹. Quod perierat requiram et q̄d
abiectū erat reducam: et quod confractuꝫ
fuerat alligabo et q̄d infirmū fuerat con
solidabo: ⁊ q̄d pingue et fortē custodiam.
⁊ pascā illas i iudicio. Vos aūt greges mei:

hec dicit dñs deus. Ecce ego iudico inter pecus ⁊ pecus. arietũ ⁊ hircoꝝ. Nõne satis vobis erat pascua bona depasci: Insuper et reliquias pascuarũ vrãꝝ conculcastis pedibꝫ vris: et cũ purissimã aquã biberitis: reliquaꝫ pedibꝫ vris ꝯbastis. Et oues mee bjs q̃ conculcata pedibꝫ vris fuerãt pascebãtur: ⁊ q̃ pedes vri turbauerãt hec bibebãt. Propterea hec dicit dñs deus ad vos. Ecce egoipse iudico inter pecus pingue ⁊ macilẽtũ. Proeo q̃ latеribꝫ ⁊ humeris inpigebatis ⁊ cornibꝫ vris ventilabatis oĩa infirma pecora donec dispergerẽtur foras: saluabo gregẽ meũ ⁊ nõ erit vltra ĩ rapinã: ⁊ iudicabo inter pec⁹ et pec⁹. Et suscitabo super eas pastorem vnũ q̃ pascat eas seruũ meũ dauid: ipse pascet eas: ⁊ ipe erit eis ĩ pastorẽ. Ego aũ dñs ero eis ĩ deũ: ⁊ seruus me⁹ dauid princeps ĩ medio eoꝝ. Ego dñs locut⁹ sũ. Et faciaꝫ cũ eis pactũ pacis: ⁊ cessare faciam bestias pessimas de terra. Qui habitãt ĩ deserto securi dormiẽt in saltibus ⁊ ponam eos ĩ circuitu collis mei bñdictõnem: ⁊ deducam ymbrẽ ĩ tẽpore suo: ⁊ pluuie bñdictõnis erunt. Et dabit lignũ agri fructũ suũ: ⁊ terra dabit germen suũ: ⁊ erit ĩ terra sua absq̃ timore. Et sciẽt q̃ ego dominus cũ ꝯtriuero cathenas iugi eoꝝ: ⁊ eruero eos ꝺ manu impantiũ sibi. Et nõ erũt vltra ĩ rapinã ĩ gẽtibꝫ: neq̃ bestie terre deuorabũt eos: sed habitabũt cõfidenter absq̃ vllo terrore. Et suscitabo eis germẽ noĩatũ: et nõ erũt vltra imminuti fame in terra: neq̃ portabũt vltra obprobria gentiũ. Et scient q̃ ego dñs deus eoꝝ cũ eis: ⁊ ipi populus me⁹ dom⁹ isrl̃ ait dñs deus. Vos aũt greges mei greges pascue mee hoĩes estis: et ego dñs de⁹ vester: dicit dñs de⁹.

Capitulũ .XXXV.

Et factus ẽ sermo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs pone faciẽ tuã aduersuꝫ montẽ seyr: ⁊ ꝓphetabis de eo et dices illi. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te mons seijr: ⁊ extẽdam manũ meã sup te. et dabo te desolatum atq̃ desertũ. Vrbes tuas demoliar et tu desertus eris: et scies q̃a ego dñs eoq̃ fueris inimic⁹ sempitern⁹. et ꝯcluseris filios isrl̃ ĩ man⁹ gladij in tpe afflictõis eoꝝ. ĩ tpe iniq̃tatis extreme. Propterea viuo ego dicit dñs deus: qm̃ sanguini tradaꝫ te. ⁊ sanguis te psequet̃: ⁊ cũ sanguine oderis: sanguis psequet̃ te. Et dabo montẽ seijr desolatũ et desertum: et auferã de eo euntẽ ⁊ redeuntẽ: ⁊ ĩplebo mõtes ei⁹ occisoꝝ suoꝝ. In collibꝫ tuis ⁊ in vallibus tuis atq̃ ĩ torrentibꝫ interfecti gladio cadent. In solitudines sempiternas tradam te: ⁊ ciuitates tue ñ habitabũt̃. Et scietis q̃ ego domin⁹ de⁹: eoq̃ dixeris due gẽtes ⁊ due terre mee erũt et hẽditate possidebo eas: cũ dñs eẽt ibi. Propterea viuo ego dicit dñs de⁹: q̃ faciã iuxta irã tuã ⁊ ꝼm zelũ tuũ quẽ fecisti odio habẽs eos: ⁊ notus efficiar ꝑ eos cũ te iudicauero: ⁊ scies quia ego dñs. Audiui vniuersa obprobria tua q̃ locut⁹es de mõtibꝫ isrl̃ dicẽs. Deserti nobis ad deuorãdũ dati sũt. Et insurrexistis sup me ore vro: et derogastis aduersũ me. Verba vra ego audiui. Hec dicit dñs de⁹. Letãte vniuersa terra. ĩ solitudinẽ te redigam: sicuti gauisus es sup hẽditatẽ dom⁹ isrl̃: eoq̃ fuerit dissipata sic faciã tibi. Dissipat⁹ eris mons seyr. ⁊ ydumea ois: ⁊ scient quia ego dñs.

Capi. XXXVI.

Tu aũt fili hoĩs ꝓpheta sup montes israel: ⁊ dices. Mõtes israel audite verbum dñi. Hec dicit dom⁹ deus. Eoq̃ dixerit inimicus de vobis euge altitudines sempiterne in hereditatẽ data sunt nob: ꝓptерea vaticinare et dic. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̃ desolati estis ⁊ conculcati ꝑ circuitum et facti ĩ hẽditatẽ reliq̃s gentibꝫ: ⁊ ascendisti super labiũ lingue ⁊ obprobriũ ꝓpl̃i: ꝓptерea montes isrl̃ audite vbũ dñi dei. Hec dicit dñs de⁹ mõtibꝫ ⁊ collibus torrentibꝫ vallibusq̃ ⁊ desertis parietinis et vrbibꝫ derelictis q̃ depopulate sũt et subsanate a reliquis gentibꝫ ꝑ circuitũ. Propterea hec dicit dominus deus. Quoniam in igne zeli mei locutus sum de reliquis gentibꝫ et de ydumea vniuersa: q̃ dederũt terram meã sibi in hereditatẽ cũ gladio et toto corde ⁊ ex animo: ⁊ eiecerũt eã vt vastarẽt: idcirco vaticinare sup humuꝫ israel: et dices montibus et collibus iugis et vallibus. Hec dicit dominus deus. Ecce ego in zelo meo ⁊ in furore meo locut⁹ sũ: eoq̃ confusionem gentiuꝫ sustinueris. Idcirco hec dicit dominus deus. Ego leuaui manum meã vt gentes que ĩ circuitu vro sũt ipe ꝯfusionẽ suaꝫ portẽt: vos aũ mõtes

ſrael ramos vr̃os germinetis:⁊ fructū ve-
ſtrū afferatis ꝓp̃lo meo iſrl̃. ℙrope em̃ eſt
vt veniat. Quia ecce ego ad vos: et cōuer
tar ad vos.⁊ arabimī:⁊ accipietis ſemẽtez
et multiplicabo ī vob̄ hoīes om̃ezqꝫ domū
iſrl̃. Et habitabunt̃ ciuitates.⁊ ruinoſa ī-
ſtaurabūt̃:⁊ replebo vos hoīb⁹ ⁊ iumẽtis:
⁊ multiplicabūt̃ ⁊ creſcẽt. Et habitare vos
faciā ſicut a p̃cipio:boniſqꝫ donabo ma-
iorib⁹ q̄ habuiſtis ab inicio :⁊ ſcietis quia
ego dñs. Et adducam ſup vos hoīes ꝓp̃lm
meū iſrl̃: et hẽditatē poſſidebūt te. Et eris
eis ī hẽditatē:et ñ addes vltra vt abſqꝫ eis
ſis. Hec dicit dñs de⁹. ℙroeo q̄ dicūt de vo
bis deuoratrix hoīm es ⁊ ſuffocās gentem
tuam: ꝓterea hoīes nō ꝓmedes amplius:
et gentē tuā nō necabis vltra ait dñs de⁹.
Nec auditam faciam ī te ampli⁹ ꝯfuſionē
gentiū:et obꝓobriū ꝓp̃lo⁹ nequaq̄ porta-
bis: ⁊ gentē tuā nō amittes āplius ait do-
min⁹ de⁹. Et factū ē verbū dñi ad me dicẽs.
Fili hoīs. dom⁹ iſrl̃ habitauerūt in humo
ſua: ⁊ polluerūt eam in vijs ſuis et in ſtu-
dijs ſuis. Iuxta īmūdiciā mēſtruate facta
eſt via eor̄ corā me:⁊ effudi indignatōnez
meā ſup eos ꝓ ſanguine quē fuderūt ſuper
terrā. Et in ydolis ſuis polluerūt eaz:et di
ſpſi eos in gentes ⁊ vētilati ſūt ī terras:iu
xta vias eor̄ ⁊ ad inuentōnes eor̄ iudica-
ui eos. Et īgreſſi ſūt ad gentes ad quas ī-
troierūt et polluert nomē ſanctū meū:cū
dicēt ō eis ꝓp̃lus dñi iſte ē:et de terra eius
egreſſi ſunt. Et pepci nomini ſancto meo:
qđ polluerat dom⁹ iſrl̃ ī gētib⁹ ad q̄s īgreſ-
ſi ſunt. Idcirco dices domui iſrl̃. Hec dicit
dñs de⁹. Non ꝓpter vos ego faciam domus
iſrl̃: ſed ꝓter nomē ſanctū meū qđ pollui-
ſtis in gētib⁹ ad quas intraſtis. Et ſanctifi
cabo nomē meū magnū qđ pollutū ē ī ter
gētes qđ polluiſtis ī medio eor̄: vt ſciant
gētes q⁹ ego dñs. dicit dñs exercituū. Cum
ſanctificat⁹ fuero ī vob̄ corā eis. Tollā q̄p
pe vos de gētib⁹:⁊ ꝯgregabo vos ō vniuer
ſis terris:⁊ adducā vos in terrā vr̃am. Et
effundam ſup vos aquā mūdam: et mūda
bimini ab oīb⁹ inq̄namētis vr̃is: ⁊ ab vni-
uerſis ydolis vr̃is mundabo vos. Et dabo
vobis cor nouū:⁊ ſpūm nouuz ponā ī me-
dio vr̃ī. Et auferā cor lapideū de carne ve-
ſtra: ⁊ dabo vobis cor carneū:⁊ ſpūm me-
um ponā in medio vr̃ī. Et faciam vt ī p̃ce
ptis meis ambuletis:⁊ iudicia mea cuſto-
diatis ⁊ operemini. Et habitabitis ī terra
quā dedi p̃ib⁹ vr̃is:⁊ eritis mihi ī ꝓp̃lm: et
ego ero vobis ī deū. Et ſaluabo vos ex vni
uerſis īq̄namētis vr̃is: ⁊ vocabo frumētū
et mlt̃iplicabo illud:⁊ nō imponā ī vos fa
mem. Et mlt̃iplicabo fructuz ligni ⁊ geni-
mina agri:vt nō portetis vltra obꝓobriū
famis in gētib⁹. Et recordabimini viaꝝ ve
ſtraꝝ peſſimarū ſtudioꝝqꝫ nō bonoꝝ:⁊ di
ſplicebūt vobis iniq̄tates vr̃e et ſcelera ve-
ſtra. Non ꝓpter vos ego faciaz ait dñs de⁹:
notum ſit vobis. Cōfundemī ⁊ erubeſcite
ſup vijs vr̃is dom⁹ iſrl̃. Hec dicit dñs deus.
In die q̄ mūdauero vos ex oīb⁹ iniq̄tatib⁹
vr̃is ⁊ inhabitari fecero vrbes. ⁊ inſtaura-
uero ruinoſa: ⁊ terra deſerta fuerit excul-
ta. q̄ quōdā erat deſolata ī oculis oīs via-
torīs:dicēt. Terra illa inculta facta eſt vt
ort⁹ voluptatis: ⁊ ciuitates deſerte ⁊ deſti-
tute atqꝫ ſuffoſſe munite ſedert. Et ſciēt gē
tes quecūqꝫ derelicte fuerīt ī circuitu vr̃o:
q⁹ ego dñs edificaui diſſipata. plantauiqꝫ
inculta: ego dñs locut⁹ ſim et fecerim. Hec
dicit dñs de⁹. Adhuc ī hoc inueniēt me do
mus iſrl̃: vt faciam eis. Multiplicabo eos
ſicut gregē hoīm vt gregē ſanctū: vt gregē
ihr̃lm in ſolēnitatib⁹ eius. Sic erūt ciuita
tes deſerte plene gregib⁹ hoīm: ⁊ ſcient q̄a
ego dominus.

Capitulū .XXXVII.

Facta eſt ſup me man⁹ dñi:et edu-
xit me in ſpiritu dñi. et dimiſit me
ī medio campi q̄ erat plen⁹ oſſib⁹:
et circūduxit me p̄ ea in gijrum. Erant au
tem multa valde ſuper faciē campi: ſicca-
qꝫ vehementer. Et dixit ad me. Fili hoīs:
putaſne viuent oſſa iſta: Et dixi. Dñe de⁹
tu noſti. Et dixit ad me. Vaticinare de oſ-
ſibus iſtis. Et dices eis. Oſſa arida: audi-
te verbum domini. Hec dicit domin⁹ deus
oſſibus hijs. Ecce ego intromittaz in vos
ſpūm ⁊ viuetis:⁊ dabo ſup vos neruos .et
ſuccreſcere faciā ſup vos carnes. ⁊ ſuper-
tendam in vobis cutem:⁊ dabo vobis ſpi-
ritum ⁊ viuetis.⁊ ſcietis q⁹ ego dñs. Et ꝓ-
phetaui ſicut p̄cepat mihi. Fact⁹ ē aī ſoni
t⁹ ꝓphetāte me:et ecce ꝯmocio. Et acceſſe-
rūt oſſa ad oſſa: vnū qđqꝫ ad iūcturā ſuaz.
Et vidi:⁊ ecce ſup ea nerui et carnes aſcē-
derūt.⁊ extenta eſt in eis cutis deſuper: et

ſpiritū habebāt. Et dixit ad me. Vaticina re ad ſpūm: vaticinare fili hoīs: et dices ad ſpiritum. Hec dicit dñs de⁹. A quatuor ventis veni ſpūs: et inſuffla ſup ītерfectos iſtos. et ꝛuiuiſcāt. Et ꝓphetaui ſicut p̄cepat mihi. Et ingreſſus ē in ea ſpiritus et vixe-runt: ſtetерūtq; ſup pedes ſuos exercitus grandis nimis valdе. Et dixit ad me. Fili hoīs: oſſa hec vniuerſa. dom⁹ iſrl̄ ē. Ipi di cūt. aruerūt oſſa nr̄a: et perijt ſpes nr̄a: et abſciſi ſumus. Propterea vaticinare: et di ces ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ape riā tumulos vr̄os: et educaz vos de ſepul-cris vr̄is ꝓplus meus: et inducā vos in tер-rā iſrl̄. Et ſcietis q; ego dñs. cū apperuero ſepulcra vr̄a: et eduxero vos de tumul̄ ve-ſtris ꝓplē meus: et dedero ſpūm meū ī vob et vixeritis. Et requieſcē vos faciam ſup hu mū vr̄az: et ſcietis q; ego dñs locutus ſū et feci: ait dñs deus. Et fact⁹ ē ſermo dñi ad me dicēs. Et tu fili hoīs ſume tibi lignum vnū: et ſcribe ſup illud. iudе et filios iſrl̄ ſo cijs ei⁹. Et tolle lignū alterꝫ: et ſcribe ſuper illud. ioſeph lignuz ephraim: et cunctе do-mus iſrl̄ ſociorūq; ei⁹. Et adiūge illa vnū ad alterū tibi ī lignū vnū: et erūt ī vnionē ī manu tua. Cū aūt dixerint ad te filij ꝓpli tui loquentes nōne iudicas nob qd in hijs tibi velis: loq̄ris ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego aſſumā lignū ioſeph. qd ē ī mānu ephraim et trib iſrl̄ que ſūt ei adiunctе: et dabo eas pariter cuz ligno iuda et faciam eas in lignū vnū: et erūt vnū ī manu ei⁹. Erūt aī ligna ſup que ſcripſeris in manu tua ī oculis eoꝝ: et dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce ego aſſumam filios iſrl̄ de medio natōnū ad quas abierūt: et ꝯgrega-bo eos vndiq; et adducā eos ad humū ſu-am. Et faciam eos ī gētē vnā ī terra ī mō tib iſrl̄: et rex vn⁹ erit oīb īperās. Et n̄ erūt vlt̄ due gentes: nec diuidēt̄ amplius ī duo regna. Neq; polluent̄ vltra ī ydolis ſuis et abominatōnib et cūctis iniq̄tatib ſuis: et ſaluos eos faciā de vniuerſis ſedib ſuis ī quib peccauerūt: et emūdabo eos. Et erūt mihi ꝓplus. et ego ero eis deus: et ſeru⁹ me-us dauid rex ſup eos: et paſtor vnus erit omniū eoꝝ. In iudicijs meis ambulabūt: et mandata mea cuſtodiēt: et faciēt ea. Et habitabūt ſup terrā quam dedi ſeruo meo iacob ī qua habitauerūt pr̄es vr̄i: et habita-būt ſup eā ipi et filij eoꝝ et filij filioꝝ eoꝝ vſq; ī ſempiternū: et dauid ſeruus meus pri-ceps eoꝝ ī perpetuū. Et pcuciā illis fedus pacis: pactū ſempiternuz erit eis. Et fun-dabo eos et multiplicabo: et dabo ſanctifi-catōz meā ī medio eoꝝ ī perpetuū. Et erit tabnaculū meū ī eis et ero eis deus: et ipi erūt mihi ꝓplus. Et ſcient gētes q; ego do-min⁹ ſanctificator iſrl̄: cū fuerit ſāctifica-tio mea in medio eorum in perpetuuz.

Capitulū .XXXVIII.

Et factus ē ſermo dñi ad me dicēs. Fili hominis pone faciem tuaz ꝓ-tra gog et terram magog principē capitis moſoch et thubal: et vaticinare de eo. et dices ad eum. Hec dicit dñs deus. Ec-ce ego ad te gog principem capitis moſoch et thubal. Et circūagam te et ponam fre-nū ī maxillis tuis: et educaz te et omnez ex-ercituū tuū equos et equites veſtitos loricis vniuerſos: multitudinē magnaz haſtaz et clipeū et arripientiū gladium. Per ſe ethi opes et libies cū eis: omnes ſcutati et ga-leati. Gomer et vniuerſa agmina eius: do-mus togorma latera aquilonis et totū ro-bur ei⁹: ꝓplīq; multi tecuz. Prepara et in-ſtrue te et omnem multitudinez tuaz que coaceruata eſt ad te: et eſto eis in p̄ceptuz. Poſt dies multos viſitaberis. In nouiſſi-mo annorū venies ad terram q̄ reuerſa eſt a gladio: cōgregata eſt de populis multis: ad montes iſrael qui fuerunt deſerti iugi-ter. Hec de ꝓplis educta eſt: et habitauerūt ī ea cōfidēter vniuerſi. Aſcendes aūt quaſi tempeſtas venies et quaſi nubes: vt operias terrā. tu et oīa agmina tua: et ꝓpli multi te-cū. Hec dicit dñs deus. In die illa aſcendēt ſermones ſuper coꝛ tuū: et cogitabis cogi-tatōnē peſſimam: et dices. Aſcendaz ad ter-rā abſq; muro. Venient ad quieſcentes ha bitantesq; ſecure. omnes habitāt ſine muro Vectes et portе nō ſūt eis. Ut diripias ſpo lia et inuadas predam: vt inferas manum tuaz ſup eos q̄ deſerti fuerant et poſtea re-ſtituti: et ſup populū q̄ eſt ꝯgregat⁹ ex gen tib q̄ poſſidere cepit: et eſſe habitator vm-bilici terre. Saba et dedan et negociato-res tharſis et omnes leones eius dicent ti bi. Nunquid ad ſumenda ſpolia tu venis? Ecce ad diripiendam predam congregaſti multitudinē tuā: vt tollas argētū et aur:

auferas suppellectilē atz substāciā ꝙ diripi
as manubias infinitas. Propterea vatici-
nare fili hoīs: ꝙ dices ad gog. Hec dicit dō
min⁹ dē⁹. Nūqd ñ ī die illo cū habitauerit
pl̄us me⁹ isrl̄ ꝓfitēter scies ꝙ venies tu de
loco tuo a latēribz aq̄lonis tu ꝙ pl̄i multi
tecū: ascēsores eq̄rū vniuersi. cetus magn⁹
et exercitus vehemēs: Et ascēdes sup pl̄m
meū isrl̄ q̄si nubes vt operias terrā. In no
uissimis diebz eris: ꝙ adducā te sup terraz
meā: vt sciāt gētes me cū sanctificatus fu-
ero ī te in oc̄lis eoꝝ o gog. Hec dicit domi
nus dē⁹. Tu ergo ille es de q̄ locut⁹ sū ī di-
ebz antiq̄s ī manu seruoꝝ meoꝝ ꝓphetarū
isrl̄: q̄ ꝓphetauerunt ī diebz illoꝝ tēpoꝝ vt
adducerez te sup eos. Et erit in die illa. in
die aduent⁹ gog sup terrā isrl̄ ait dōs dē⁹:
ascēdet indignatō mea ī furore meo ꝙ in ze
lo meo. In igne ire mee locut⁹ sū: q̄ in die
illa erit cōmotio magna sup terrā isrl̄: et
cōmouebunt a facie mea pisces maris et
volucres celi ꝙ bestie agri: ꝙ omne reptile
qđ mouetur sup humū: cūctiq̄z hoīes q̄ sūt
sup faciem terre. Et subuertēt mōtes: ꝙ ca
dēt sepes: ꝙ oīs murus corruet in terrā. Et
ꝓuocabo aduersus eū ī cūctis mōtibz me-
is gladiū: ait dōs dē⁹. Gladius vniuscuiusq̄
ī frēz suū dirigēt. Et tūc iudicabo cū pe
ste ꝙ sanguine ꝙ ymbre vehemēti: ꝙ lapidi-
bus imēsis. Ignē ꝙ sulphur pluam sup eum
et sup exercituū ei⁹: et sup pl̄os multos q̄
sunt cum eo. Et magnificabor ꝙ sāctifica-
bor: et notus ero ī oc̄lis multaꝝ gentiū: ꝙ
scient quia ego sum dominus.

Capitulum .XXXIX.

Tu aūt fili hoīs vaticinare aduersū
gog: ꝙ dices. Hec dicit dōs dē⁹. Ec-
ce ego sup te gog principē capitis
mosoch ꝙ thubal. Et circūagā te ꝙ educaz
te. ꝙ ascēdē te faciā de latēribz acq̄lonis: et
adducā te sup mōtes isrl̄. Et ꝓcuciaz arcū
tuuz ī manu sinistra tua: et sagittas tuas
de manu dextera tua. Deiciaz te sup mon-
tes isrl̄: cades tu ꝙ oīa agmina tua ꝙ popu
li tui q̄ sūt tecū. Feris. auibz. oñiq̄z vola-
tili ꝙ bestijs terre dedi te ad devorandum.
Sup faciē agri cades: q̄ ego locut⁹ sū ait
dōs dē⁹. Et īmittā ignē ī magog et ī bijs q̄
habitant ī insulis ꝓfidēter: et scient q̄ ego
dōs. Et nomē sanctū meū notū faciam in
medio pl̄i mei isrl̄: ꝙ nō polluā nomē san-
ctū meū amplius: et scient gētes q̄ ego dō
min⁹ sanct⁹ isrl̄. Ecce venit: et factuz ē ait
dōs dē⁹. Hec est dies ō q̄ locut⁹ sū. Et egre
dient habitatores de ciuitatibz isrl̄: et suc
cendēt et cōburent arma clipeuz ꝙ hastas
arcum et sagittas ꝙ baculos manuū ꝙ con
tos: ꝙ succendent ea igni septem annis. Et
nō portabūt ligna de regionibz neq̄z succi-
dēt ō saltibz. qñ arma succēdēt igni: ꝙ dēp-
dabūt eos q̄bz p̄de fuerant: ꝙ diripiēt va-
statores suos ait dōs dē⁹. Et erit ī die illa
dabo gog locū noīatū sepulcrū ī isrl̄. vallē
viatoꝝ ab orientē maris: q̄ obstupescē fa-
ciet p̄tereūtes. Et sepeliēt ibi gog ꝙ omnez
mlt̄itudinem ei⁹: ꝙ vocabit vallis mlt̄itu-
dinis gog: ꝙ sepeliēt eos dom⁹ isrl̄ vt mun-
dēt terrā septez mēsibz. Sepeliet aūt eū oīs
pl̄us terre: et erit eis nomīata dies ī qua
glorificat⁹ sū ait dōs deus. Et viros iugit
ꝓstituēt lustrantes terrā: q̄ sepeliāt et req̄-
rāt eos q̄ remanserat sup faciem terre: vt
emūdent eā. Post mēses aūt septez querere
incipient: ꝙ circuibūt pagrātes terrā. Cū-
q̄z viderint os hoīs statuēt iuxta illud ti-
tulū donec sepeliāt illud pollictores ī val-
le multitudinis gog. Nomē autē ciuitatis
amona: ꝙ mūdabūt terrā. Tu ergo fili ho-
minis: hec dicit dōs dē⁹. Dic oñi volucri
ꝙ vniuersis auibz cūctisq̄z bestijs agri. Con
uenite ꝓperate: ꝓcurrite vndiq̄z ad victimā
meā quā ego immolo vob. victimaz grātē
sup montes isrl̄: vt comedatis carnes ꝙ bi-
batis sanguinez. Carnes fortiū comeditis
et sanguinē principum terre bibetis: arie-
tum et agnoꝝ et hircoꝝ thauroꝝq̄z et alti
liū ꝛ pinguiū oñiū ꝙ cōmedetis adipē ī sa
turitutē: ꝙ bibetis sanguinē in ebrietatē ō
victima quā ego immolabo vob: ꝙ satura-
bimini sup mēsam meaz de equo ꝙ de equi-
te forti. ꝙ de vniuersis viris bellatoribz ait
dōs dē⁹. Et ponā gloriā meam in gētibz: ꝙ
vidēbūt oēs gētes iudiciū meū qđ fecerim.
et manū meā quā posuerim sup eos: et sci
ent dom⁹ isrl̄ quia ego dominus dē⁹ eorum
a die illa ꝙ deinceps. Et scient gentes quo-
niā ī iniq̄tate sua capta sit dom⁹ isrl̄: ꝙ qđ
dereliq̄rit me et absconderim faciē meā ab
eis: et tradiderī eos ī man⁹ hostiū ꝙ ceciderint ī gladio vniuersi. Juxta īmūdiciā eoꝝ

et scelus feci eis: ⁊ abscondi faciem meam
ab illis. ꝓpterea hec dicit dñs de⁹. Nũc
reducam captiuitatem iacob:⁊ miserebor
oĩis dom⁹ isrl'. Et assumã zelũ ꝑ noĩe san
cto meo:⁊ portabũt ꝯfusionem suaz ⁊ oẽz
ꝑuaricatõem quã ꝑuaricati sũt ĩ me cũ ha
bitauerĩt in terra sua ꝯfidenter neminẽ for
midãtes:⁊ reduxero eos de ꝑplis.⁊ ꝯgrega
uero de terris inimicoꝝ suoꝝ.⁊ sanctifica-
tus fuero in eis in oculis gentiũ plurima
rum. Et scient qz ego dñs de⁹ eoꝝ eoq trã
stulerim eos ĩ natõnes:et ꝯgregauero eos
sup terrã suaz:⁊ nõ dereliquerim quẽq ex
eis ibi. Et nõ abscondã vltra faciẽ meã ab
eis: eoq effuderim spũm meũ sup omnem
domũ isrl' ait dñs deus. Capi. .XL.

In vigesimo quinto anno trãsmigõnis nostre in exordio anni decimensis quartodecimo anno postq̃ percussa est ciuitas:in ipa hac die facta ẽ super me man⁹ dñi:⁊ adduxit me illuc in visionib⁹ dei. Adduxit me in terraz isrl':⁊ dimisit me super montẽ excelsũ nimis super quẽ erat quasi edificiũ ciuitatis vergentis ad austrum:⁊ ĩtroduxit me illuc. Et ecce vir cuius erat species quasi species eris:⁊ funiculus lineus ĩ manu ei⁹:⁊ calam⁹ mẽsure ĩ manu ei⁹. Stabat aũ ĩ porta:⁊ locutus est ad me idem vir. Fili hois:vide oculis tuis ⁊ auribz tuis audi:⁊ pone cor tuuz in oĩa q̃ ego oñdaz tibi qz vt ostendãr tibi adductus es huc. Annũcia oĩa q̃ tu vides domui isrl'. Et ecce mur⁹ forinsecus in circuitu dom⁹ vndiqz:⁊ in manu viri calam⁹ mensure sex cubitoꝝ ⁊ palmo. Et mensus est latitudinẽ edificij calamo vno:altitudinem q̃z calamo vno. Et venit ad portã q̃ respiciebat viam orientalem: ⁊ ascendit p grad⁹ ei⁹. Et mensus ẽ limẽ porte calamo vno latitudinẽ. id ẽ limẽ vnũ calamo vno in latitudine:⁊ thalamũ vno calamo ĩ longũ.⁊ vno calamo in latũ: ⁊ ĩter thalamos quinq cubitos :⁊ limen porte iuxta vestibulũ porte ĩtrinsecus calamo vno. Et mẽsus ẽ vestibulũ porte octo cubitoꝝ: et frõtẽ ei⁹ duob⁹ cubitis. Vestibulũ autez porte erat intrinsecus. ꝓro thalami porte ad viam orientalẽ tres hinc ⁊ tres inde:mensura vna triũ:⁊ mensura vna frontium ex vtraq̃ parte. Et mensus ẽ latitudinẽ limi-
nis porte decẽ cubitoꝝ: ⁊ lõgitudinẽ porte
tredecĩ cubitoꝝ: ⁊ magnitudinẽ ante tha-
lamos cubiti vni⁹:⁊ cubit⁹ vn⁹ finis vtrim
q̃. Thalami aũ sex cubitoꝝ erãt hinc ⁊ inde. Et mensus ẽ porta a tecto thalami vsq̃
ad tectũ ei⁹ latitudinẽ vigintiquinq̃ cubi
toꝝ:ostiũ ꝯtra ostiũ. Et fecit frontes per
sexaginta cubitos:⁊ ad frontẽ atriũ porte
vndiqz ꝑ circuitũ:⁊ ante faciẽ porte q̃ ꝑtin
gebat vsq̃ ad faciem vestibuli porte interi-
oris quinq̃ginta cubitos:⁊ fenestras obli-
quas ĩ thalamis et frontib⁹ eoꝝ:q̃ erãt in-
tra portaz vndiqz ꝑ circuitũ. Similiter aũ
erãt ⁊ ĩ vestibulis fenestre ꝑ gyrum intrin
secus:⁊ ante frontes pictura palmarũ ce-
lata. Et eduxit me ad atriũ exterius:⁊ ec-
ce gazophilatia et pauimẽtũ stratũ lapide
ĩ atrio ꝑ circuitũ. Triginta gazophilatia
in circuitu pauimẽti:⁊ pauimẽtũ ĩ fronte
portarũ ꝟm longitudinẽ portarũ erat in-
ferius. Et mensus ẽ latitudinẽ a facie por-
te inferioris vsq̃ ad frontẽ atrij interioris
extrinsecus:centũ cubitos ad orientẽ ⁊ aq
lonẽ. Portã vero q̃ respiciebat viaz aq̃lo-
nis atrij exterioris mensus est tam in lon
gitudine q̃ ĩ latitudĩe ⁊ thalamos ei⁹ tres
hĩc ⁊ tres inde.⁊ frõtẽ ei⁹ ⁊ vestibulũ eius
ꝟm mẽsurã porte prioris:quinq̃ginta cubi
toꝝ lõgitudinẽ ei⁹:⁊ latitudinẽ vigitiqui-
q̃z cubitoꝝ. Fenestre aũt ei⁹ ⁊ vestibulus ⁊
sculpture ꝟm mensurã porte q̃ respiciebat
ad orientẽ:et septem graduum erat ascen-
sus eius. Et vestibulum ante eam:⁊ porta
atrij interioria cõtra portaz aq̃lonis ⁊ ori
entalem. Et mensus ẽ a porta vsq̃ ad por-
tã.centũ cubitos. Et eduxit me ad viã au
stralẽ:⁊ ecce porta q̃ respiciebat ad austr.
Et mẽsus ẽ frontẽ ei⁹ ⁊ vestibulũ ei⁹ iurta
mensuras supiores:⁊ fenestras eis ⁊ vesti-
bula ĩcircuitu sicut fenestras cetteras :q̃n-
quaginta cubitoꝝ longitudine ⁊ latitudie
vigintiquiq̃z cubitoꝝ:⁊ ĩ gradib⁹ septez ascẽ
debaũ ad eã. Et vestibulũ ante fores ei⁹:et
celate palme erãt vna hinc et altera inde i
fronte eius:et porta atrij interioris in via
australi. Et mensus est a porta vsq̃ ad por
tam in via australi.centum cubitos. Et i
troduxit me in atrium interius ad portaz
australem:⁊ mensus est portam iuxta mẽ-
suras supiores.thalamuz eius:et frontem
ei⁹ et vestibulum eius hijsdem mensuris:et

xl

feneſtras veſtibuloꝝ ei⁹ ī circuitu ąnq̄gin
ta cubitos longitudīs ⁊ latitudīs viginti
ąnq̄ cubitos:⁊ veſtibulū ꝑ gyrū longitu
dine viginti ąnq̄ cubitoꝝ:⁊ latitudine ąn
q̄ cubitoꝝ. Et veſtibulum ei⁹ ad atriū ex
terius:⁊ palmas eius in frontē:⁊ octo gra
dus erant quib⁹ aſcendebaṫ per eā. Et in
troduxit me in atriū interi⁹ ꝑ viam orien
talem:⁊ menſus ē portā ſm mēſuras ſupi
oꝛes. thalamū ei⁹⁊ frontē eius ⁊ veſtibula
eius ſicut ſupra:⁊ feneſtras ei⁹ et veſtibu
lum in circuitu longitudine ąnquaginta
cubitoꝝ et latitudine viginti quinq̄ cubi
toꝝ:⁊ veſtibulum eius id eſt atrij exterio
ris et palme celatę in frontę eius hinc et
inde:⁊ in octo gradib⁹ aſcenſus ei⁹. Et in
troduxit me ad portā q̄ reſpiciebat ad aq̄
lonez. Et menſus ē ſm menſuras ſupioꝛes
thalamū eius ⁊ frontē ei⁹ ⁊ veſtibulū eius
et feneſtras eius per circuitū longitudine
ąnquaginta cubitoꝛū et latitudine vigin
tiquinq̄ cubitoꝝ. Et veſtibulū eius reſpi
ciebat ad atrium exteri⁹. ⁊ celatura palma
rum in frontę ei⁹ hinc et inde:⁊ ī octo gra
dib⁹ aſcenſus ei⁹:⁊ ꝑ ſingula gazophilatia
oſtium in frontib⁹ portarū. Ibi lauabant
olocauſtū. Et in veſtibulo portę due men
ſe hinc et due menſe inde: vt immoleṫ ſup
eas olocauſtū ⁊ ꝑ pcō ⁊ ꝑ delicto. Et ad la
tus exterius qđ aſcendit ad oſtiuꝫ portę q̄
pergit ad aquilonē due menſe:⁊ ad lat⁹ al
terū ante veſtibulū portę due menſe. Qua
tuoꝛ mēſe hinc ⁊ quatuoꝛ menſe inde:ꝑ la
tera portę octo mēſe erāt:ſup quas immo
labāt. Quatuoꝛ aṫ menſe ad olocauſtū de
lapidib⁹ quadris extructę. longitudine cu
biti vni⁹⁊ dimidij. et latitudine cubiti vni
us et dimidij: et altitudine cubiti vnius:
ſup q̄s ponāt vaſa ī q̄b⁹ imolaṫ olocauſtuꝫ
et victima. Et labia eaꝝ palmi vni⁹: refle
xa intrinſecus ꝑ circuitū. Sup mēſas aūt
carnes oblatōnis. Et extra portam interi
orē gazophilatia cantoꝝ in atrio interio
ri quod erat ī latere portę reſpicientis ad
aquilonē: ⁊ facies eoꝝ ꝓtra viaꝫ auſtralē:
vna ex latere portę orientaľ. q̄ reſpiciebat
ad viam aq̄lonis. Et dixit ad me. Hoc ē ga
zophilatiū qđ reſpicit viā meridianam ſa
cerdotum qui excubant in cuſtodijs tēpli:
porro gazophilatiū qđ reſpicit ad viā aq̄
lonis ſacerdotū erit q̄ excubāt ad miniſte
riū altaris. Iſti ſūt filij ſadoch q̄ accedunt
de filijs leui ad dn̄m vt miniſtrēt ei. Et mē
ſus eſt atrium longitudine centum cubito
rū. ⁊ latitudine centū cubitoꝝ. ꝑ quadruꝫ:
et altare antę faciem tēpli. Et introduxit
me in veſtibulū tēpli:⁊ menſus eſt veſtibu
lum quinq̄ cubitis hinc et quinq̄ cubitis
inde:⁊ latitudinē portę trium cubitoꝝ hīc
⁊ trium cubitoꝝ inde: longitudinē aūt ve
ſtibuli vigīti cubitoꝝ ⁊ latitudinez vndecī
cubitoꝝ. Et octo g̃dib⁹ aſcēdebaṫ ad eā:⁊
columne erant ī frontib⁹: vna hinc et alte
ra inde.

Capituluꝫ .XLI.

Et introduxit me in tēplum:⁊ mē
ſus eſt frontes. ſex cubitos latitu
dinis hinc:⁊ ſex cubitos latitudīs
inde. Latitudo tabernaculi ⁊ latitudo poꝛ
te decem cubitoꝝ erat:⁊ latera portę quin
q̄ cubitis hinc:⁊ quīq̄ cubitis inde. Et mē
ſus eſt longitudinē eius quadraginta cu
bitoꝝ:⁊ latitudinem viginti cubitoꝛuꝫ. Et
introgreſſus intrinſecus menſus eſt in frō
te portę duos cubitos: et portam ſex cubi
toꝝ: et latitudinē portę ſeptē cubitoꝝ. Et
mēſus ē longitudinē ei⁹ viginti cubitoꝝ:
et latitudinē viginti cubitoꝝ antę faciem
templi. Et dixit ad me. Hoc eſt ſanctū ſanc
toꝝ. Et menſus eſt parietem dom⁹ ſex cu
bitoꝝ:⁊ latitudinem lateris quatuoꝛ cubi
toꝝ: vndiq̄ ꝑ circuitū dom⁹. Latera autez
latus ad latus: bis triginta tria. Et erant
eminentia que ingrderenṫ ꝑ parietē dom⁹
in latęrib⁹ p circuitum vt continerent: et
non attingerent parietē templi. Et platę a
erat in rotundum. aſcentēs ſurſum ꝑ co
cleam et in cenaculum templi deferebat p
gyrum. Idcirco latius erat templū in ſupi
oꝛib⁹:⁊ ſic de inferioꝛib⁹ aſcendebaṫ ad ſu
piora: in mediuꝫ. Et vidi in domo altitu
dinem p circuitum fundata latera ad men
ſurā calami ſex cubitoꝝ ſpacio:⁊ latitudi
nem per parietem lateris foꝛinſecus quin
q̄ cubitoꝝ. Et erat interioꝛ domus. in late
rib⁹ dom⁹. Et inter gazophilatia latitudi
ne viginti cubitoꝝ in circuitu domus vn
diq̄. Et oſtium lateris ad oratōnem: oſti
um vnum ad viam aquilonis:⁊ oſtiū vnū
ad viam auſtralem et latitudinem loci ad
oratōnem quinq̄ cubitoꝛuꝫ ī circuitu. Et
edificiū quod erat ſepatuꝫ verſūq̄ ad viā
reſpiciētez ad mare latitudīs ſeptuaginta

cubitoꝝ: paries aũt edificij quiqꝫ cubitorum latitudinis ꝑ circuituꝫ: et longitudo eiꝰ nonaginta cubitoꝝ. Et mẽsus ẽ domus longitudinẽ centũ cubitoꝝ: ⁊ qđ sepatum erat edificiũ ⁊ parietes eiꝰ longitudinis cẽ tũ cubitoꝝ. Latitudo aũt añ faciez domꝰ: ⁊ qđ erat sepatũ ꝓ̃t orientẽ centũ cubitoꝝ. Et mẽsus ẽ longitudinem edificij ꝓtra faciẽ eiꝰ qđ erat sepatũ ad dorsũ acthetas ex vtraqꝫ ptę centum cubitoꝝ. ⁊ tẽplũ interius. ⁊ vestibula atrij. limina ⁊ feneſtras obliquas: acthetas ĩ circuitu ꝑ tres ptes contra vniuſcuiuſqꝫ limẽ: ſtratũqꝫ ligno ꝑ gyrũ in circuitu. Terra aũt vſqꝫ ad feneſtras: ⁊ feneſtre clauſe ſup oſtia. ⁊ vſqꝫ ad domuꝫ interioreꝫ et forinſecus ꝑ oẽꝫ parietẽ ĩ circuitu intrinſecus et forinſecus ad menſuram: et fabrefacti cherubin et palme. Et palma inter cherub et cherub. Duaſqꝫ facies habebat cherub: faciẽ hoĩs iuxta palmaꝫ ex hac parte: ⁊ faciẽ leonis iuxta palmam ex alia parte exp̃ſſaꝫ. Per oẽꝫ domũ in circuitu de terra vſqꝫ ad ſupiora portę: cherubin ⁊ palme celatę erãt ĩ ꝓpietę tẽpli. Limẽ q̃drangulũ: ⁊ facies ſanctuarij aſpectꝰ ꝓtra aſpectũ. Altaris lignei triũ cubitoꝝ altitudo: ⁊ longitudo eiꝰ duoꝝ cubitorum: et anguli eiꝰ et longitudo eiꝰ ⁊ pietes eiꝰ lignei. Et locutꝰ ẽ ad me. Hec ẽ mẽſa coram dño. Et duo oſtia erãt in tẽplo et ĩ ſanctuario: ⁊ ĩ duobꝰ oſtijs ex vtraqꝫ ptę bina erãt oſtiola: q̃ ĩ ſeinuicẽ plicabanꝫ. Bina emꝫ oſtia erãt ex vtraqꝫ ptę oſtioꝝ. Et celata erãt in ipſis oſtijs tẽpli cherubim ⁊ ſculptura palmaruꝫ: ſicut in pietibꝰ q̃ exp̃ſſa erãt. Quãobrem ⁊ groſſiora erãt ligna ĩ veſtibuli frontę forinſecꝰ: ſup q̃ feneſtre oblique: ⁊ ſimilitudo palmarũ hinc atqꝫ inde ĩ humerulis veſtibuli ſm latera domꝰ latitudinẽqꝫ parietum. Capitulũ. XLII

Et eduxit me in atrium exterius ꝑ viam ducentẽ ad aq̃lonez. Et eduxit me ĩ gazophilaciũ qđ erat contra ſepatũ edificiũ: et ꝓ̃t edem vergentẽ ad aquilonẽ. in facie longitudinis centũ cubitos oſtij aquilonis: ⁊ latitudinis quinquaginta cubitos contra viginti cubitos atrij interioris: ⁊ ꝓtra pauimẽtũ ſtratuꝫ lapide atrij exterioris: vbi erat porticꝰ iũcta porticui triplici. Et antę gazophilacia dea-

bulatõ decem cubitoꝝ latitudinis: et ad ĩteriora reſpiciẽs vie cubiti vniꝰ. Et oſtia eaꝝ ad aquilonem vbi erãt gazophilacia ĩ ſupioribꝰ humiliora: q̃ ſupportabant porticus q̃ ex illis eminebãt de inferioribꝰ ⁊ de medijs edificij. Triſtega emꝫ erant: ⁊ nõ habebãt colũnas ſicut erant colũne atrioꝝ. Propterea eminebant de inferioribꝰ et de medijs a terra cubitis q̃nq̃gita. Et perybolus exterioꝝ ſm gazophilacia q̃ erãt ĩ via atrij exterioris antę gazophilacia. Longitudo eiꝰ q̃nquaginta cubitoꝝ: quia lõgitudo erat gazophilatiorũ atrij exterioris q̃nquaginta cubitoꝝ: ⁊ longitudo antę faciez templi centum cubitoꝝ. Et erat ſubter gazophilatia hec introitus ab orietę ingredientiũ in ea de atrio exterioꝝ: ⁊ in latitudine peryboli atrij quod erat contra viã orientalẽ in faciem edificij ſeparati. Et erant antę edificium gazophilatia: ⁊ via antę faciem eoꝝ iuxta ſimilitudinẽ gazophilatiorũ que erant in via aq̃lonis. Secũdũ lõgitudinez eoꝝ ſic ⁊ latitudo eoꝝ ⁊ omnis introitus eorum ⁊ ſimilitudines et oſtia eorũ ſm oſtia gazophilatioꝝ. q̃ erant in via reſpicietę ad nothũ. Oſtiũ in capite vie: q̃ erat antę veſtibulum ſepatũ ꝑ viam orientalem ingredientibꝰ. Et dixit ad me. Gazophilacia aq̃lonis et gazophilacia auſtri q̃ ſũt añ edificium ſepatũ: hec ſunt gazophilacia ſancta: in q̃bꝰ veſtiunt̃ ſacerdotes q̃ appropinquant ad dñm ĩ ſancta ſanctoꝝ. Ibi ponent ſancta ſanctoꝝ: ⁊ oblatõs pro peccato ⁊ ꝑ delicto. Locus emꝫ ſanctus eſt. Cum aũt ingreſſi fuerint ſacerdotes: non egredient̃ ꝺ ſanctis in atrium exterius. Et ibi reponẽt veſtimenta ſua in quibꝰ miniſtrãt: q̃ ſancta ſũt: veſtient̃q̃ veſtimentis alijs et ſic ꝓcedent ad ꝑplm. Cũq̃ cõpleſſet menſuras domꝰ interioris: eduxit me ꝑ viaꝫ portę que reſpiciebat ad viã orientalẽ: et menſus eſt eam vndiq̃ per circuitum. Menſus eſt autem contra ventum orientalem calamo menſure: quingẽtos calamos in calamo menſure per circuitum. Et menſus eſt contra ventum aquilonis quingentos calamos: in calamo menſure per gyrum. Et ad ventum auſtralem menſus eſt quingentos calamos: ĩ calamo menſure per circuitũ. Et ad ventũ occidentalẽ menſus ẽ q̃ngẽtos calamos: ĩ calamo menſure.

Per quatuor ventos mensus est murū ei⁹ undiq; p circuitū: lōgitudinē q̄ngētor cubitor: ⁊ latitudinē q̄ngentor cubitor. Et murus diuidit inter sanctuariū ⁊ vulgi locum.

Capitulum XLIII.

ET duxit me ad portā q̄ respiciebat ad viā orientalē. Et ecce gloria dei isrl. ingrediebat̄ p viaz oriētalē: ⁊ vox erat ei q̄si vox aquarū multarū: ⁊ terra splēdebat a maiestate ei⁹. Et vidi visionē f̄m speciē quā viderā qñ venit vt disperderet ciuitatē: ⁊ species f̄m aspectū quem viderā iuxta fluuiū chobar. Et cecidi sup faciē meaz. Et maiestas dñi ingressa ē tēplū: p viam portæ q̄ respiciebat ad oriētē. Et leuauit me spūs: ⁊ itroduxit me in atrium interius. Et ecce repleta erat gloria domini dom⁹. Et audiui loquētē ad me ō domo. Et vir qui stabat iuxta me: dixit ad me. Fili hoīs: loc⁹ solij mei. ⁊ loc⁹ vestigiorū pedum meor: vbi habito in medio filioz isrl ieternuz. Et nō polluēt vltra dom⁹ isrl nomē sanctū meū: ipsi et reges eor in fornicatōnibz suis ⁊ in ruinis regū suor ⁊ excelsis: q̄ fabricati sūt limē suū iuxta limen meuz: ⁊ postes suos iuxta postes meos: ⁊ murus erat inter me ⁊ eos. Et polluerūt nomē sāctū meū i abominatōnibz q̄s fecerūt: ꝓpt̄ qd̄ ꝓsumpsi eos i ira mea. Nūc ergo repellant pcul fornicatōz suam ⁊ ruinas regū suor a me: ⁊ habitabo in medio eoruz semp. Tu g̃ fili hoīs oñde domui isrl ēplū ⁊ ꝓfundant̄ ab iniq̄tatibz suis: ⁊ metiant̄ fabricam: ⁊ erubescāt ex oīb⁹ q̄ fecerūt. Figurā dom⁹ et fabrice ei⁹. exit⁹ et introitus. ⁊ oēz descriptōez ei⁹ ⁊ vniuersa pcepta ei⁹, cūctūq; ordinē eius. et oēs leges ei⁹ oñde eis. ⁊ scribe i oculis eor: vt custodiant oēs descriptōes ei⁹ et pcepta illi⁹: et faciant ea. Ista est lex dom⁹ i sūmitate mōtis. Oēs fines ei⁹ in circuitu. sanctū sanctor ē. Hec ē ergo lex dom⁹. Iste aūt mensure altaris i cubito verissimo: qui habebat cubitū ⁊ palmū. In sinu eius erat cubit⁹: ⁊ cubitus i latitudīe: ⁊ definicō ei⁹ vsq; ad labiū ei⁹ ⁊ i circuitu palmi vni⁹. Hec q̄; erat fossa altaris. Et de sinu terre vsq; ad crepidinem nouissimā duo cubiti. ⁊ latitudo cubiti vni⁹: ⁊ a crepidīe minore vsq; ad crepidinem maiorem quatuor cubiti: ⁊ latitudo cubiti vni⁹. Ipse aūt ariel quatuor cubitor: ⁊ ab ariel vsq; ad sursum cornua q̄tuor. Et ariel duodecī cubitor i longitudine per duodecī cubitos latitudīs: quadrangulatum equis laterib⁹. Et crepido q̄tuordecī cubitoz longitudinis p quatuordecī cubitos latitudīs in quatuor angulis eius: ⁊ corona i circuitu ei⁹ dimidij cubiti: et sinus eius vni⁹ cubiti p circuitum. Gradus aūt ei⁹ versi ad orientē. Et dixit ad me. Fili hoīs: hec dicit dñs de⁹. Hij sūt ritus altaris i quacūq; die fuerit fabricatū: vt offerat̄ sup illud olocaustū ⁊ effūdatur sanguis. Et dabis sacerdotib⁹ ⁊ leuitis qui sūt de semīe sadoch q̄ accedūt ad me ait dom⁹ de⁹: vt offerāt mihi vitulū ō armento p pcō. Et assumens de sanguine ei⁹ pones sup quatuor cornua ei⁹ ⁊ super q̄tuor āgulos crepidinis ⁊ sup coronā in circuitu: et mūdabis illud ⁊ expiabis. Et tolles vitulū qui oblatus fuerit p peccato: ⁊ cōbures eū i separato loco domus extra sanctuarium. Et i die scḋa offeres hircū capraz immaculatū p peccato: ⁊ expiabunt altare sicut expiauerūt in vitulo. Cūq; cōpleueris expians illud offeres vitulū de armēto immaculatū: ⁊ arietē de grege imaculatū: et offeres eos i ꝓspectu dñi. Et mittēt sacerdotes sup eos sal: ⁊ offerēt eos i olocaustū dño. Septem diebz facies hircū p peccato quottidie: ⁊ vitulū de armento ⁊ arietez de pecoribz immaculatos offerēt. Septē diebus expiabunt altare ⁊ mūdabūt illud: et implebunt manū eius. Expletis autem diebus in die octaua et vltra. facient sacerdotes sup altare olocausta vra. ⁊ que p pace offerūt: et placatus ero vobis ait dñs de⁹.

Capitulum .XLIIII.

ET conuerti me ad viam portæ sanctuarij exterioris. que respiciebat ad orientem: et erat clausa. Et dixit dominus ad me. Porta hec clausa erit et non aperietur: et vir non intrabit per eam. quoniam dominus deus israel ingressus est per eam: eritq; clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea: vt comedat panem coram domino. Per viam portæ vestibuli ingredietur: et per viam eius egredietur. Et adduxit me per viam portæ aquilonis in conspectu domus. et vidi: et ecce

impleuit gloria dñi domũ dñi. Et cecidi ī
faciẽ meã: ⁊ dixit ad me dñs. Fili hoīs po
ne cor tuũ ⁊ vide oculis tuis: et auribꝫ tuis
audi oīa q̃ ego loq̃r ad te: de vniuersis ce-
remonijs dom⁹ dñi ⁊ ō cũctis legibꝫ ei⁹. Et
pones cor tuũ ī vijs tẽpli p oẽs exit⁹ sãctu
arij: ⁊ dices ad exasperantẽ me domũ isrl̃.
Hec dicit dñs de⁹. Sufficiant vob oīa sce-
lera vīa dom⁹ isrl̃: eoq; inducitis filios ali-
enos incircũcisos corde et īcircũcisos car-
ne vt sint ī sanctuario meo ⁊ polluant do-
mũ meã: ⁊ offertis panes meos adipem et
sanguinem: ⁊ dissoluistis pactũ meũ ī oī-
bus sceleribꝫ vr̃is: ⁊ nõ seruastis p̃cepta sã
ctuarij mei: et posuistis custodes obserua-
tõnũ mearũ ī sãctuario meo vobismetip̃is.
Hec dicit dñs de⁹. Oīs alienigena incircũ-
cisus corde ⁊ incircũcisus carne ñ ingredi-
et sanctuariũ meũ: oīs fili⁹ alien⁹ q̃ ẽ ī me-
dio filioꝝ isrl̃. Hoz ⁊ leuite q̃ lõge recesser̃t
a me ī errore filioꝝ isrl̃. ⁊ errauer̃t a me p⁹
ydola sua. et portauer̃t iniq̃tatẽ suã: erũt ī
sãctuario meo editui et ianitores portarũ
dom⁹: et ministri dom⁹. Ipi mactabũt olo
causta ⁊ victimas pplĩ: ⁊ ipsi stabũt ī ꝓspec-
tu eoꝝ vt ministrent eis. Proeo q; mini-
strauerũt illis ī ꝓspectu ydoloꝝ suoꝝ. ⁊ fa
cti sũt domui isrl̃ ī offẽdiculũ iniq̃tatis.
idcirco leuaui manũ meaz sup eos ait dñs
de⁹: ⁊ portauerũt iniq̃tatẽ suã. Et ñ appro-
pinquabũt ad me vt sacerdotio fũgant̃ mi-
hi: neq; accedẽt ad oẽ sanctuariũ meuz iu-
xta sancta sanctoꝝ: sed portabũt ꝓfusionẽ
suam ⁊ scelera sua q̃ fecerunt. Et dabo eos
ianitores dom⁹ ⁊ ī omi misterio ei⁹: ⁊ vni-
uersis que fiẽt ī ea. Sacerdotes aũ et leui-
te filij sadoch q̃ custodierũt ceremonias sã
ctuarij mei cũ errarẽt filij isrl̃ a me: ipi ac-
cedẽt ad me vt ministrẽt mihi ⁊ stabũt ī cõ
spectu meo: vt offerãt mihi adipem ⁊ san-
guinẽ ait dñs de⁹. Ipi īgrediẽt̃ sãctuariuz
meũ: ⁊ ipi accedẽt ad mensaz meaz: vt mi-
nistrẽt mihi et custodiãt ceremonias me-
as. Cũq; ingredient̃ portas atrij interio-
ris vestibꝫ lineis induẽt̃: nec ascendet sup
eos quicq̃ laneũ: qñ mistrãt ī portis atrij
īterioris ⁊ intrinsecus. Vittæ linee erũt in
capitibꝫ eoꝝ: ⁊ feminalia linea erũt in lũ-
bis eoꝝ: ⁊ nõ accingẽt̃ ī sudore. Cũq; egre-
dient̃ atriũ exteri⁹ ad pplm exuent se vesti-
mentis suis ī q̃bꝫ ministrauerãt: ⁊ reponẽt
ea in gazophilatõ sanctuarij et vestient se
vestimẽtis alijs: et nõ sanctificabũt popu
lum ī vestibꝫ suis. Caput autẽ suum nõ ra
dent: neq; comam nutrient: sed tondentes
attondent capita sua. Et vinum nõ bibet
omnis sacerdos quando ingressus est atri-
um interius. Et viduã et repudiatam nõ
accipient vxores: sed virgines de semie do-
m⁹ isrl̃. Sed et viduam que fuerit vidua a
sacerdote accipient: ⁊ populum meum do-
cebũt quid sit inter sanctum et pollutũ: et
inter mundũ et immũdũ ostendent eis. Et
cũ fuerit ꝯtrouersia stabũt in iudicijs me-
is: ⁊ iudicabũt leges meas. Et p̃cepta mea
in omĩbꝫ solẽnitatibꝫ meis custodiẽt: ⁊ sab
bata mea sanctificabũt. Et ad mortuuz ho
minez nõ ingredient̃: ne polluant̃: nisi ad
patrem ⁊ mr̃em ⁊ filiũ ⁊ filiam et fratrem
et sororem que altẽrũ virũ nõ habuerit: i
quibꝫ ꝓtaminabunt̃. Et postq̃ fuerit emũ-
datus septem dies numerabunt̃ ei: ⁊ in die
introitus sui in sanctuarium ad atriũ in-
terius vt ministrent mihi ī sanctuario: of-
feret p peccato suo ait domin⁹ de⁹. Nõ erit
aut̃ eis hereditas. Ego hereditas eoꝝ: et
possessionem nõ dabitis eis in isrl̃ ego eñ
possessio eoꝝ. Victimam ⁊ p peccato et pro
delicto ipsi comedẽt: ⁊ omne votũ ī isrl̃ ipo-
rum erit. Et primitiua omniũ primogeni-
toꝝ et omĩa libamenta ex omĩbꝫ que offe-
runtur: sacerdotum erunt. Et primitiua ci
boꝝ vestroꝝ dabitis sacerdoti: vt reponat
benedictõz domui sue. Omne morticinuz et
captum a bestia de auibꝫ ⁊ de pecoribꝫ non
comedent sacerdotes.

Capitulũ. XLV.

Cũq; ceperitis terrã diuidere sor-
tito. sepatæ p̃micias domĩo sancti-
ficatũ de terra: longitudinem vi-
gintiquinq; milia: et latitudinẽ decem mi-
lia. Sanctificatum erit in omni termino
eius per circuitum. Et erit ex omni parte
sanctificatuz quingentos per quingentos
quadrifariam per circuitum: et quinqua-
ginta cubitis ī suburbana eius per gyrũ.
Et a mensura ista mensurabis longitudiez
vigintiquinq; milium: et latitudinem dece
milium. Et in ipso erit templum sanctuzq;
sanctorum: sanctificatũ de terra erit sacer
dotibꝫ ministris sanctuarij: qui accedunt
ad misteriũ dñi. Et erit eis loc⁹ in domos

vel

et in sanctuariū scītitatis. Uigītiqnqȝ autē
milia longitudīs ⁊ decez milia latitudinis
erūt leuitis: q ministrant domui. Ipsi pos-
sidebūt viginti gazophilatia. Et possessio-
nez ciuitatis dabitis qnqȝ milia latitudīs
⁊ longitudīs vigītiquīqȝ milia. ꝓm sepatōz
sanctuarij omī domui isrł. Principi qȝ hic
et inde ī sepatōz sanctuarij et in possessio-
nem ciuitatis ꝯtra faciē sepatōnis sanctu-
arij: et ꝯtra faciem possessionis vrbis a la-
tere maris vsqȝ ad mare: ⁊ a latere oriētis
vsqȝ ad oriētē. Lōgitudinez aūt iuxta vnā-
quāqȝ ꝑtē a termīo occidentali vsqȝ ad ter-
minū oriētalē: de terra erit ei possessio ī is-
rael. Et nō depopulabūtur vltra principes
ꝑplum meū: sed terrā dabūt domui isrł ꝓm
trib; eoꝝ. Hec dicit dn̄s de⁹. Sufficiāt vob
pricipes isrł: iniqtatē ⁊ rapinas ītermitti-
te: ⁊ iudiciū ⁊ iusticiā facite. Sepate cōfi-
nia vr̄a a ꝑplo meo ait dn̄s de⁹. Statera iu
sta et ephi iustū ⁊ bat⁹ iust⁹ erit vob. Ephi
et batus equalia ⁊ vni⁹ mēsure erūt: vt ca
piat decimā ꝑtē chori batus: ⁊ decimā ꝑtez
chori ephi. Juxta mensurā chori erit equa
liberatō eoꝝ. Siclus aūt viginti obulos ha
bet. Porro vigīti sicli ⁊ vigintiqnqȝ sicli. ⁊
qndeci sicli mnā faciūt. Et hee sūt ꝑmicie
qs tolletis: sextā ꝑtē ephi de choro frumē-
ti: ⁊ sextā ꝑtē ephi d̾ choro ordei. Mensura
qȝ olei. Batus olei. decīa ꝑs chori ē: qꝛ decē
bati iplēt choꝝ. Et arietē vnū de grege du-
cētoꝝ. de hijs q nutriuit isrł ī sacrificiū ⁊ ī
olocaustū ⁊ in pacifica: ad expiandū ꝑ eis
ait dn̄s de⁹. Oīs ꝑplus t̄re tenebit ꝑmicijs
hijs pricipi ī isrł. Et sup principē erūt olo
causta et sacrificiū ⁊ libamina ī solēnitati
bus ⁊ ī kalendis ⁊ in sabbatis: ī vniuersis
solēnitatib; dom⁹ isrł. Ipse faciet ꝑ pcc̄o sa
crificiū ⁊ olocaustū et pacifica: ad expian
dū ꝑ domo isrł. Hec dicit dn̄s deus. In pri-
mo mense vna mēsis sumes vitulū d̾ armē
to īmaculatū: ⁊ expiabis sanctuarium. Et
tollet sacerdos de sanguine qđ erit ꝑ pcc̄o
⁊ ponet ī postib; dom⁹ ⁊ ī q̄tuor āgulis cre
pidinis altaris: ⁊ in postib; porte atrij in-
terioris. Et sic facies ī septīa mēsis ꝑ vno-
qȝ q ignorauit ⁊ errore decept⁹ ē: et expiab
ꝑ domo. In ꝑmo mēse q̄rtadecīa die mēsis
erit vob pasce solēnitas. Septem dieb; azi
ma comedent. Et faciet princeps ī die illa
ꝑ se. ⁊ ꝑ vniuerso ꝑplo terre vitulū ꝑ pcc̄o.

Et ī septez dierū solennitate faciet olocau
stum dn̄o: septē vitulos ⁊ septē arietes im-
maculatos quottidie septē dieb;: et ꝑ pcc̄o
hircū caprū quottidie: et sacrificiū ephi ꝑ
vitulū ⁊ ephi ꝑ arietem faciet: ⁊ olei hyn ꝑ
singula ephi. Septīo mense qntadecīa die
mēsis ī solēnitate faciet sicut supdicta sūt
ꝑ septē dies: tam ꝑ pcc̄o q̄ ꝑ olocausto et ī
sacrificio et in oleo. Capitulū. XLVI.

Hec dicit dn̄s deus. Porta atrij in-
terioris que respicit ad orientem:
erit clausa sex dieb; in quib; opus
sit: die aūt sabbati aperiet. Sȝ et ī die kalē
darum aperietur: ⁊ intrabit princeps ꝑ vi
am vestibuli porte deforis: et stabit ī limi-
ne porte. Et facient sacerdotes olocaustuz
eius et pacifica eius: et adorabit super li-
men porte: ⁊ egredietur. Porta autem nō
claudetur vsqȝ ad vesperā. Et adorabit po-
pulus terre ad ostium porte illius ī sabba-
tis et in kalendis coram domino. Olocau-
stum autem hoc offeret princeps domino
in die sabbati: sex agnos immaculatos et
arietem immaculatum ⁊ sacrificium ephi
per arietem. In agnis autem sacrificium
quod dederit manus eius: ⁊ olei hyn ꝑ sin-
gula ephi. In die autem kalendaruz vitu-
lum de armento immaculatū et sex agni ⁊
arietes immaculati erūt: ⁊ ephi ꝑ vituluz:
ephi qȝ per arietem faciet sacrificium. De
agnis autem sicut inuenerit manus eius:
olei hijn ꝑ singula ephi. Cūqȝ ingressur⁹ ē
princeps. per viam vestibuli porte ingre-
diatur: ⁊ per eandē viaz exeat. Et cum in-
trabit populus terre in conspectu domini
in solennitatibus: qui ingreditur per por-
tam aquilonis vt adoret: egrediatur ꝑ viā
porte meridiane. Porro qui ingreditur ꝑ
viam porte meridiane: egrediatur per viā
porte aquilonis. Non reuertetur per viaz
porte per quam ingressus est: sed e regiōe
illius egredietur. Princeps autem in me-
dio eorum erit. Cum ingredientib; īgredi-
et ⁊ cuz egredientib; egrediet. Et ī nundi-
nis et solennitatib; erit sacrificiū ephi per
vitulum. ⁊ ephi per arietem: de agnis autē
erit sacrificiū sicut inuenerit man⁹ eius: ⁊
olei hyn ꝑ singula ephi. Cum autem fece-
rit princeps spontaneū olocaustū aut pa-
cifica volūtaria domino. apiet ei porta q̄

respicit ad orientē: et faciet olocaustū suū
et pacifica sua (sicut fieri solet ī die sabba-
ti) et egredieť: claudeťqz porta postq̄ exie
rit. Et agnū eiusdē anni īmaculatū faciet
olocaustū q̄tidie dño. Sēp mane faciet il-
lud. Et faciet sacrificiū sup eo cathamane
mane. sextā ptē ephi: et de oleo tertiā ptem
hin. vt misceať simile. Sacrificiū dño le-
gitimū. iuge atqz ppetuū. Faciet agnū et
sacrificiū et oleū cathamane mane olocau
stū sēpiternū. Hec dicit dñs de⁹. Si dederit
princeps donū alieni de filijs suis: hēditas
ei⁹ filioz suoz erit: possidebūt eā hēdita-
rie. Si ať dederit legatū de hereditate sua
vni seruoz suoz: erit illi⁹ vsqz ad annū re-
missionis: et reuertēť ad principē. Hēditas
ať ei⁹ filijs ei⁹ erit. Et ñ accipiet prīceps de
hēditate ppli p violēciā et de possessione eo-
rū: sed de possessione sua hēditatē dabit fi
lijs suis: vt nō dispgať ppl̄us me⁹ vnusq̄sqz
a possessione sua. Et ītroduxit me p īgres-
sum q̄ erat ex latere portē ī gazophilacia
sanctuarij ad sacerdotes: q̄ respiciebāt ad
aquilonē: et erat ibi locus vergens ad occi
dentē: et dixit ad me. Iste ē loc⁹ vbi coquēt
sacerdotes p pcō et pro delicto: vbi coquēt
sacrificiū: nō vt efferāt in atriū exterius et
sanctificeť ppl̄us. Et eduxit me ī atriū ex-
teri⁹: et circūduxit me p quatuor angulos
atrij. Et ecce atriolū erat in angulo atrij:
atriola singula p angulos atrij. In qua-
tuor angulos atrij atriola disposita: q̄dra
gīta cubitoz p longū: et trigīta p latū. Mē
sure vnius q̄tuor erāt. Et pies p circuituz
ambiens quatuor atriola: et culine fabri-
catē erant subter porticus per gyrum. Et
dixit ad me. Hec est domus culinarum: in
qua coquent ministri domus domini vi-
ctimas populi.

Capitulum XLVII.

Et q̄uertit me ad portā dom⁹: et ec-
ce aque egrediebanť subter limen
dom⁹ ad orientē. Facies em̄ dom⁹
respiciebat ad orientē. Aque ať descendebāt
in latus tēpli dexterū: ad meridiē altaris.
Et eduxit me p viam portē aquilonis: et q̄
uertit me ad viam foras portam exterio-
rem: viam que respiciebat ad orientez. Et
ecce aque redundantes a latere dextro cū
egrederet vir ad orientē q̄ habebat funicu
lū in manu sua: et mēsus ē mille cubitos: et
trāsduxit me p aquam vsqz ad talos. Rur
sūqz mensus est mille: et transduxit me per
aquam vsqz ad genua. Rursuzqz mēsus est
mille: et transduxit me per aquam vsqz ad
renes. Et mensus est mille. torrentem quē
nō potui ptransire: quoniaz intumuerant
aque pfūduz torrentis: qui nō potest trās
uadari. Et dixit ad me. Certe vidisti fili
hominis. Et eduxit me: et q̄uertit ad ripaz
torrentis. Cūqz me q̄uertissem: ecce ī ripa
torrētis ligna multa nimis ex vtraqz pte.
Et ait ad me. Aque iste q̄ egrediūť ad tu-
mulos zabuli orientalis et descendūt ad pla
na deserti. intrabūt mare: et exibūt et sana-
bunť aque. Et omīs anima viuēs que ser-
pit q̄cūqz venerit torrens viuet: et erūt pi-
sces mlti satis: postq̄ venerīt illuc aq̄ iste.
Et sanabūť et viuēt. oīa ad que venerit tor
rens viuent: et stabunt sup illa piscatores.
Ab engaddi vsqz ad engalum siccatō sage
naruz erūt. Plurime species erūt piscium
eius: sicut pisces maris magni multitudi-
nis nimie. In litoribz autē eius et in palu-
stribz nō sanabunť: quia ī salinas dabūť.
Et sup torrentem orieť ī ripis ei⁹ ex vtra-
qz pte omne lignū pomiferū. Nō defluet fo
lium ex eo: et nō deficiet fructus eius. Per
singulos mēses afferet primitiua: quia aq̄
eius de sanctuario egredientur. Et erunt
fructus eius in cibum: et folia eius ad me-
dicinā. Hec dicit dñs de⁹. Hic ē terminus
in quo possidebitis terraz ī duodecī tribu-
bus israel: quia ioseph duplicem funiculū
habet. Possidebitis autem eam singuli eq̄
vt fratr suus: super quā leuaui manum
meam vt darem patribz vīs. Et cadet ter
ra hec vobis ī possessionem. Hic est autem
terminus terre ad plagam septentriona-
lem a mari magno. via bethalon venienti
bus sedada emath berotha. sabarim que ē
inter medium damasci et confiniū emath
domus thicon que est iuxta terminuz au-
ran: et erit termin⁹ a mari vsqz ad atriuz
enon termin⁹ damasci: et ab aquilone ad
aquilonem terminus emath: plaga septen
trionalis. Porro plaga orientalis de me-
dio auran et de medio damasci et de medio
galaad et de medio terre israel. iordanis
disterminans: ad mare orientale meciemi
ni plagaz orientalem. Plaga ať australis

meridiana a thamar vsq; ad aquas ꝯ̃dictiõis cades: & torrẽs vsq; ad mare magnũ: et hec est plaga ad meridiem australis. Et plaga maris: mare magnũ a ꝯfinio ꝓ dirẽctũ donec venias emath: hec est plaga maris. Et diuidetis terrã istã vobis ꝓ tribꝫ israel: et mittetis eam in hẽditatẽ; vobis et aduenis q̃ accesserint ad vos q̃ genuerũt filios in medio vr̃m: et erũt vobis sicut indigene ĩter filios isrl'. Cui obiscũ diuidẽt possessionẽ in medio tribuũ isrl'. In tribu aũ q̃cũq; fuerit aduena: ibi habitis possessionẽ ait dñs deus.

Capitulum. XLVIII.

Hec noia tribuũ. A finibꝫ aq̃lonis iuxta viam ethalon pergẽtibꝫ emath atrium enon terminos damasci. ad aquilonẽ; iuxta emath: & erit ei plaga orientalis mare. dan una. Et a termino dan: a plaga orientali vsq; ad plagã maris. asser una. Et sup terminũ asser: a plaga orientali vsq; ad plagã maris nephtalim una. Et sup terminũ nephtalim: a plaga orientali vsq; ad plagã maris manasse una. Et sup terminũ manasse: a plaga orientali vsq; ad plagã maris ephraim una. Et super terminũ ephraim: a plaga orientali vsq; ad plagam maris ruben una. Et sup terminũ ruben: a plaga orientali vsq; ad plagã maris iuda una. Et super terminũ iuda: a plaga orientali vsq; ad plagã maris erũt primicie quas sepabitis viginti quinq; milibꝫ latitudinis et longitudinis: sicuti singule ptes a plaga orientali vsq; ad plagã maris. Et erit sanctuarium in medio ei⁹. Primicie q̃s sepabitis dño: longitudo viginti quinq; milibꝫ: & latitudo decez milibꝫ. Hec aũ erũt primicie sanctuarij sacerdotũ: ad aq̃lonem longitudinis viginti q̃nq; milia: & ad mare latitudinis decẽ milia. Et ad orientẽ latitudis decẽ milia: & ad meridiẽ lõgitudis viginti q̃nq; milia. Et erit sãctuariũ dñi ĩ medio eius. Sacerdotibꝫ sanctuariũ erit de filijs sadoch. q̃ custodierũt ceremonias meas: et nõ errauerũt cũ errarẽt filij isrl': sicut errauerũt et leuite. Et erũt eis primicie de primicijs t̃re sanctũ scõr: iuxta terminũ leuitarũ. Et & leuitis similit̃ iuxta fines sacerdotũ viginti q̃nq; milia lõgitudis: & latitudis decẽ milia. Dis lõgitudo viginti & q̃nq; miliũ: & latitudo decẽ miliũ. Et ñ venũdabũt ex eo neq; mutabunt: neq; trãsferẽt primicie t̃re: qr sctificatæ sũt dño. Quinq; milia aũ q̃ supsũt ĩ latitudie ꝓ viginti q̃nq; milia: ꝓphana erũt vrb̃ ĩ habitaculũ et in suburbana. Et erit ciuitas ĩ medio eius: et hee mẽsure ei⁹. Ad plagã septẽtrionalẽ quingẽta & q̃tuor milia: & ad plagã meridianã q̃ngẽta & q̃tuor milia: & ad plagã orientalẽ q̃ngẽta & q̃tuor milia: & ad plagã occidẽtalẽ q̃ngẽta & q̃tuor milia. Erũt aũ suburbana ciuitatis ad aq̃lonẽ ducẽtaq̃nquagĩta & ad meridiẽ ducẽtaq̃nq̃gĩta: & ad orientẽ ducẽtaq̃nq̃gĩta & ad mare ducẽtaq̃nq̃ginta. Qrb̃ aũ reliquũ fuerit ĩ lõgitudie ꝑm ꝑmicias sãctuarij decẽ milia ĩ orientẽ. & decẽ milia ĩ occidẽtẽ erũt sicut primicie sãctuarij: & erũt fruges ei⁹ ĩ panes hijs q̃ fuiũt ciuitati. Seruientes aũ ciuitati opabũt ex oĩbꝫ tribꝫ isrl'. Oẽs primicie vigĩtiq̃nq; miliũ ꝓ vigĩtiq̃nq; milia ĩ q̃dr̃. sepabũt ĩ primicias sanctuarij. & ĩ possessionẽ ciuitatis. Qrb̃ aũ reliquũ fuerit pr̃cipis erit ex oĩ pte primiciar̃ sãctuarij & possessiões ciuitatis e regiõe vigĩtiq̃nq; miliũ primiciarũ vsq; ad t̃minũ orientalẽ: sed & a mari e regione viginti q̃nq; milium vsq; ad terminũ maris similiter in ptibus principis erit. Et erunt primicie sanctuarij et sanctuariũ tẽpli ĩ medio ei⁹. De possessione autẽ leuitarũ et de possessione ciuitatis in medio ptium principis: erit in terminũ iuda & ĩ terminũ beniamin: et ad principẽ ptinebit. Et reliqs tribꝫ a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalez: beniamin una. Et contra terminus beniamin a plaga orientali vsq; ad plagam occidẽtalẽ: symeon una. Et sup terminũ symeonis a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalẽ: ysachar una. Et sup terminũ ysachar a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalem zabulon una. Et sup terminus zabulon a plaga orientali vsq; ad plagam maris. gad una. Et sup terminum gad ad plagam austri in meridiẽ: et erit finis de thamar vsq; ad aquas contradictõnis cades: hereditas contra mare magnũ. Hec ẽ t̃ra quã mittetis in sortẽ tribꝫ isrl': & hee partitiõnes eor̃ ait dñs deus. Et hij egressus ciuitatis. A plaga septẽtrionali q̃ngẽta et q̃tuor milia mensurabis: & portæ ciuitatis oĩbꝫ tribꝫ isrl'. Portæ tres a septẽtrione. Porta ruben una: porta iuda una: porta

leui vna. Ab plagam orientalē quīgēta ꝛ quatuor milia: ꝛ portæ tres. Porta ioseph vna: porta beniamin vna: porta dan vna. Et ab plagā meridianaz q̄ngētaq̄tuor milia mecieris. Porta simeonis vna: porta ysachar vna: porta zabulon vna. Et ab plagaz occitētalē q̄ngēta ꝛ q̄tuor milia: portæ eorū tres. Porta gad vna: porta aser vna: porta neptalim vna. Per circuitū decem ꝛ octo milia: ꝛ nomē ciuitatis ex illa die: dominus ibidem.

¶ Explicit ezechiel ꝓpheta. Incipit prolog⁹ ī danielem ꝓphetam.

Danielem ꝓphetā iuxta septuaginta interp̄tes dñi saluatoris ecclesie ñ legūt vtētes theodocionis edicione: ꝛ hoc cur acciderit nescio. Siue em̄ q̄a sermo chaldaicus est: ꝛ q̄busdaz ꝓpetatib⁹ a nr̄o eloq̄o discrepat. noluerūt septuaginta interp̄tes easdem ligue lineas in trāslatiōne seruare: siue sub noīe eoꝝ ab alio nescio quo nō satis chaldaicam linguaz sciēte editus ē liber: siue aliud q̄d cause extiterit ignorās. Hoc vnuz affirmare possum: q̄ multū a veritate discordet: ꝛ recto iudicio repudiatus sit. Sciendū q̄ppe danielez maxime et hesdram hebraicis q̄dez litteris sed chaldeo sermone ꝓscriptos ꝛ vnā hieremie pericopen. iob q̄z cum arabica lingua plurimā habē societatē. Denicq̄ ꝛ ego adolescentulus post q̄ntiliani ꝛ tulij lectiōz ac flores rethoricos cū me ī lingue huius pristinū reclusissem: ꝛ multo sudore multoq̄ tēpore vix cepissem anhelantia stridētiaq̄ verba resonare: ꝛ quasi p̄ criptaz. ābulās rarū desup̄ lumen aspicere. impegi nouissime ī danielez: ꝛ tāto tedio affect⁹ sū: vt desperatiōne subita omnē laborem veterē voluerim contemnere. Clerū adhortante me quodam hebreo et illud mihi crebrius sua lingua ingerente. labor improbꝰ omnia vincit: qui mihi videbar sciolus. inter hebreos cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et vt verū fatear: vsq̄ ad p̄sentē diem magis possum sermonem chaldaicum legere et intelligere q̄ꝫ sonare. Hec idcirco refero vt difficultatem vobis danielis ostenderē: qui apud hebreos nec susanne habet historiam nec ymnum triuz puerorum nec belis draconisq̄ fabulas: quas nos quia ī toto orbe dispsi sunt veru ātē posito easq̄ iugulante subiecim⁹. ne videremur apud imperitos magnam ptez voluminis detruncasse. Audiui ego quēdā de p̄ceptoribꝰ iudeorum cū susānē deriderēt historiam. et a greco nescio quo diceret esse confictam. illud opponē. quod origeni q̄z affricanus opposuit: ethimologias has apothoy chy-ony chise ꝛ apothoy pry-noy pry-se. de greco sermone descendere. Cui⁹ rei nos intelligenciam nostris hāc possum⁹ dare: vt verbigracia dicam⁹ ab arbore ilice dixisse euz ilico pereas: ꝛ a lentisco in lentem te cōminuat angelus: vl̄ nō lente pereas. aut lentus id est flexibilis ducaris ad mortem: siue aliud quid ad arboris nomen conueniens. Deinde tm̄ fuisse ocij tribꝰ pueris cauillabaf. vt in camino estuantis incendij metro luderēt: ꝛ p̄ ordinem ad laudem dei omnia elementa ꝓuocarent: aut quod miraculū diuineq̄ aspiratōnis iudiciū vl̄ draco nē interfectum offa picis vel sacerdotū deli machinas deꝓhensas: que magis prudē-cia solertis viri q̄ꝫ ꝓphetali essent spū ppetrata. Cū vero abacuc veniret. et de iudea in chaldeā raptū discofoꝝ lectitaret: querebat exemplū vbi legissemus in toto vetri testamēto quēq̄ sanctorum graui volasse corpore: et in puncto hore tanta terraꝝ spacia transisse. Cui cum quibaz e nostris satis ad loquendū promtulus ezechielem adduxisset in medium ꝛ diceret eū de chaldea ī iudeam fuisse translatum. derisit hominem: et ex ipso volumine demonstrauit ezechielem ī spiritu se vidisse transpositū. Denicq̄ ꝛ apostolū nostrū videlicet vt eruditum virum et qui legem ab hebreis didicisset non fuisse ausum affirmare se raptū in corpore sed dixisse. siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. Quibꝰ et talibꝰ argumentis apocriphas ī libro ecclesie fabulas arguebat. Super qua re lectoris arbitrio iudiciuz derelinquens illud ammoneo non habere danielem apud hebreos inter prophetas: sed inter eos q̄ agyographa ꝓscripserī. In tres siq̄dem ptes ois ab eis scriptura diuidit̄: ī legē. ī ꝓphetas ꝛ in agyographa id est ī q̄nq̄ ꝛ octo ꝛ vndecim

Incipit daniel ꝓpheta

libros: de quo nō est huius tpis disserere. Que autē ex hoc ꝓpheta. ymmo ꝓtra hunc librū porphiri⁹ obiciat testes sunt metho⁹ di⁹ eusebius apollinaris: qui multis ver⁹ suus milibꝰ ei⁹ vesanie respondētes nescio an curioso lectori satisfecerint. Ām obse⁹ cro vos o paula ⁊ eustochium fundatis p me ad dominum preces: vt q̄diu in hoc corpusculo sum scribam aliquid gratum vobis vtile ecclesie: dignum posteris. Pre⁹ sentiū quippe iudicȳs oblatrātius non sa⁹ tis moueor: qui in vtrāq; partē aut amo⁹ re labuntur aut odio.

Explicit plogus. Incipit daniel propheta

Anno tercio regni ioachim regis iuda venit nabucho donosor rex babilonis ihe⁹ rusalez ⁊ obsedit eaz ⁊ tra⁹ didit dom⁹ in man⁹ ei⁹ ioachim regem iude ⁊ ꝑtez vasoꝝ domus dei ⁊ asportauit ea in terrā sennaar in domum dei sui: ⁊ vasa intulit ī domum thesauri dei sui. Et ait rex affenez ꝑpositꝰ eunuchoꝝ vt ītroduceret de filijs israhel ⁊ de semine regio ⁊ tyrānorum pue⁹ ros in q̄bꝰ nulla esset macula decoros for⁹ ma ⁊ eruditos omni sapientia. cautos sci⁹ entia ⁊ doctos disciplina: ⁊ qui possēt sta⁹ re ī pallacio regis. vt doceret eos litteras ⁊ linguam chaldeoꝝ. Et constituit eis rex ānonā per singulos dies de cibis suis ⁊ de vino vnde bibebat ipse: vt enutriti tribus annis postea starēt in ꝓspectu regis. Fue⁹ runt ḡ inter eos de filijs iude daniel ana⁹ nias misahel ⁊ azarias. Et imposuit eis p̄ positus eunuchoꝝ nomina danieli baltha⁹ sar: ananie sidrac misaheli misac ⁊ azarie. abdenago. Proposuit autez daniel in cor⁹ de suo ne pollueretur de mensa regis neq; de vino potus eius: ⁊ rogauit eunuchorū ꝓpositum ne contaminarē. Dedit autē⁹ deus danieli gratiam ⁊ misericordiam in conspectu principis eunuchoꝝ. Et ait pn⁹ ceps eunuchorum ad danielez. Timeo ego dominum meum regez. qui constituit vo⁹ bis cibum ⁊ potuz: qui si viderit vult⁹ ve⁹ stros macilentiores pre ceteris adolescen⁹ tibꝰ coeuis vestris. cōdēnabitis caput meū regi. Et dixit daniel ad malassar quē cōsti⁹ tuerat princeps eunuchorum super danie⁹ lem ananiam misahelem ⁊ azariam. Tem⁹ pta nos obsecro seruos tuos diebꝰ decez ei dentur nobis legumina ad vescēdum ⁊ aq̄ ad bibendū: ⁊ cotemplare vultus nostros ⁊ vultus pueroꝝ qui vescūtur cibo regio: ⁊ sicut videris facias cuz seruis tuis. Qui audito sermone huiuscemodi tēptauit eos diebꝰ decem. Post dies aūt decem apparue⁹ rūt vultus eoꝝ meliores ⁊ corpulētiores: pre omnibꝰ pueris q̄ vescebant cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria ⁊ vinum potus eoꝝ: dabatq; eis legumina. Pueris aūt hijs dedit deus scientiam ⁊ disciplinaz in om̄i libro ⁊ sapiētia: danieli aūt intelli⁹ gentiā oīm visionuz ⁊ somnioꝝ. Comple⁹ tis itaq; diebꝰ post quos dixerat rex vt in⁹ troducerētur. ītroduxit eos ꝓpositus eu⁹ nuchorum in conspectu nabuchodonosor. Cūq; eis locutus fuisset rex: nō sunt inuē⁹ ti tales de vniuersis vt daniel ananias mi⁹ sahel ⁊ azarias. Et stetērūt in cōspectu re⁹ gis: ⁊ om̄e verbum sapientie ⁊ intellectus qđ scisitat⁹ est ab eis ⁊ inuenit ī eis decuplū sup cūctos ariolos ⁊ magos. q̄ erāt ī vni⁹ uerso regno eius. Fuit aūt daniel usq; ad annū ꝑmū cyri regis. Ca. ·II.

In anno scdo regni nabuchodono⁹ sor vidit nabuchodonosor somniū ⁊ cōterritus ē spūs eius: ⁊ somniū eius fugit ab eo. Precepit aūt rex vt con⁹ uocarētur arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chal⁹ dei: vt indicarēt regi somnia sua. Qui cuz venissent stetērūt corā rege. ⁊ dixit ad eos rex. Vidi somniuz: ⁊ mēte cōfusus ignoro q̄d viderim. Responderūtq; chaldei regi si⁹ riace. Rex in sempiternū viue. Dic sōniuz seruis tuis: ⁊ ītērptacōez eius īdicabim⁹. Et rndēs rex ait chaldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaueritis mihi somniū ⁊ cō⁹ iecturā ei⁹ pibitis vos: ⁊ dom⁹ vre publi⁹ cabūt. Si aūt sōniū ⁊ ꝓiecturā ei⁹ narraue⁹ ritis ꝑmia ⁊ dona ⁊ honorē mltū accipie⁹ tis a me. Sōniū igr ⁊ ītērptacōz ei⁹ indi⁹ cate mihi. Rndērunt scdo atq; dixerūt. Rex sōniū dicat seruis suis: ⁊ ītērptacōez eius indicabimus. Rndit rex ⁊ ait. Certe noui q̄ tēpus redimitis: scientes q̄ recesserit a me sermo. Si g̃ somniū nō indicaueritis mihi vna est de vobis sentētia: qđ ītērpta⁹ cōem q̄; fallacem ⁊ decepcōe plenā ꝓposue⁹

ritis: vt loq̃mini mihi donec tẽp⁹ ptrãseat
Somniũ itaq; dicite mihi. vt sciã q; ĩter-
ptacõnẽ q; eius verã loq̃mini. Respon-
tes ǧ chaldei corã rege dixerũt. Nõ est ho
mo sup terrã. q sermonẽ tuũ rex possit im
plere: sed neq; reguz qsq̃ magnus q potẽs
verbũ huiuscemõi sciscita ab omni ario
lo et mago et chaldeo. Sermo eñ quẽ tu
q̃ris rex ǧuis est: nec reperiet qsq̃ q indi-
cet illũ in cõspectu regis exceptis dijs q̃
nõ est cõuersatõ cũ homib⁹. Quo audito:
rex in furore et in ira mag̃ pcepit vt peri-
rẽt omnes sapiẽtes babilonis. Et egressa
sentẽcia. sapiẽtes interficiebãt: q̃rebãt q;
daniel et socij eius vt perirẽt. Tũc daniel
req̃siuit de lege atq; sẽtẽcia ab arioch pn-
cipe milicie regis: q egressus fuerat ad ĩ-
terficiẽdos sapiẽtes babilonis. Et interro
gauit eum q a rege potestatez acceperat:
quã ob causam tãcrudelis sentẽcia a facie
regis eẽt egressa. Cũ ǧ rẽ ĩdicasset arioch
danieli: daniel ingressus rogauit regez vt
tẽpus daret sibi ad solucõnẽ indicandam
regi. Et ingressus ẽ domũ suã: ananieq; q
misahel et azarie socijs suis ĩdicauit ne-
gociũ vt q̃rerẽt misericordiam a facie dei
celi sup sacmẽto isto. q non perirẽt daniel
et socij ei⁹ cuz ceteris sapiẽtib⁹ babilonis.
Tũc danieli misteriũ p visionez noctẽ re-
uelatũ est. Et daniel bñdixit deo celi et lo-
cutus ait. Sit nomẽ dñi bñdictũ a seculo
vsq; in seculũ: q; sapiẽtia et fortitudo eius
sunt: et ipse mutat tẽpora et etates. Trã-
fert regna atq; cõstituit: dat sapientiam
sapientib⁹: et scientiã intelligentib⁹ disci-
plinam. Ipe reuelet profunda et abscõdi
ta: et nouit in tenebris cõstituta: et lux cũ
eo est. Tibi deus patrum nostrorum cõfi-
teor teq; laudo quia sapientiam et fortitu
dinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mi-
bi que rogauimus te: quia sermonẽ regis
aperuisti nobis. Post hec daniel ingressus
ad arioch quem constituerat rex vt perde
ret sapientes babilonis sic ei locutus est.
Sapientes babilonis ne pdas. Introduc
me in conspectu regis: et solutõnem regi
narrabo. Tunc arioch festinus ĩtroduxit
danielẽ ad regẽ: et dixit ei. Inueni hoĩem
de filijs trãsmigtõnis iude q solucõnẽ regi
annũciet. Rñdit rex: et dixit danieli cui⁹
nom̃ erat balthasar. Putasne vere potes
mihi ĩdicare sõniũ qd vidi: q ĩterptacõez
ei⁹. Rñdẽs daniel corã rege ait. Misteriũ
qd rex ĩterrogat sapiẽtes magi q arioli q
aruspices neq̃ũt ĩdicare regi: sed ẽ de⁹ in
celo reuelãs misteria: q ĩdicauit tibi rex
nabuchodonosor q vẽtura sũt nouissimis
tẽporib⁹. Somniũ tuũ q visiones capitis
tui ĩ cubili tuo huiuscemodi sũt. Tu rex
cogitare cepisti ĩ stratu tuo quid esset fu-
turuz post hec: q qui reuelat misteria oñ-
dit tibi q ventura sunt. Mihi q̃ nõ in sa-
pientia q ẽ in me plusq̃ in cũctis viuẽtib⁹
sacmentũ hoc reuelatum est: sed vt interp-
retatõ regi manifesta fieret q cogitacões
mentis tue scires. Tu rex videbas: q ecce
q̃si statua vna grandis. Statua illa mag̃
q statura sublimis stabat ptra te: q intui-
tus eius erat terribilis. Huius statue ca-
put ex auro optimo erat: pectus autem
q brachia de argẽto: porro venter q femo-
ra ex ere: tibie aũt ferree: pedũ q̃daz pars
erat ferrea q̃daz aũt fictilis. Videbas ita:
donec abscisus est lapis de monte sine ma-
nib⁹ q pcussit statuã in pedib⁹ eius ferreis
q fictilib⁹: q cõminuit eos. Tunc contrita
sunt pariter ferrum testa es argentum et
aurum: q redacta quasi in fauillam estiue
aree que rapta sũt vento: nullusq; locus
inuentus est eis. Lapis autem qui percus-
serat statuam factus est mons magnus: q
impleuit vniuersam terrã. Hoc ẽ somniũ.
interptacõez q̃ eius dicemus corã te rex.
Tu rex reguz es: q deus celi regnũ q forti-
tudinem et imperiũ q gloriam dedit tibi:
q oñia in quib⁹ habitãt filij hoĩm q bestie
agri volucres q̃ celi dedit in manu tua: q
sub dicõne tua vniuersa pstituit. Tu es ǧ
caput aureũ. Et post te cõsurget regnum
aliud minus te argẽteum: q regnũ terciũ
aliud ereum qd imperabit vniuerse terre:
q regnũ q̃rtũ erit velut ferreũ. Quomodo
ferr̃ cõminuit q domat oĩa: sic cõminuet
q cõteret oĩa hec. Porro q; vidisti pedez q
digitoz pt̃e testeam figuli: q pt̃e ferream:
regnũ diuisũ erit qd tam̃ de plãtario fer-
ri orief. Secundũ q; vidisti ferr̃ mixtum
teste ex luto. q digitos pedũ ex pte ferreos
q ex pte fictiles: ex pte regnũ erit solidũ:
q ex pte cõtritũ. Quo aũt vidisti ferrum
mixtũ teste ex luto: cõmiscebũt q̃dẽ huma
no semini. sed ñ adherebũt sibi sicuti ferr̃

miſceri nō potęſt tęſte. In diebꝫ aūt regno
rū illoꝝ ſuſcitabit deus celi regnū quod in
ęternū nō diſſipabitur: ⁊ regnū eius alte-
ri populo nō tradetur. Comminuet autęz ⁊
conſumet vniuerſa regna hec: ⁊ ipſum sta
bit ineternū. Decūdū q̄ vidiſti q̄ de mon
te abſciſus eſt lapis ſine manibꝫ ⁊ commi-
nuit teſtam ⁊ ferꝝ ⁊ es ⁊ argentuz ⁊ auꝝ:
deus magnus oſtendit regi q̄ ventura ſint
poſtea: ⁊ verū eſt ſomnium ⁊ fidelis interp̄
tatio eius. Tunc rex nabuchodonoſor ce-
cidit in faciem ſuam ⁊ danielez adoranit:
⁊ hoſtias ⁊ incenſum precepit vt ſacrifica-
rent ei loquens ergo rex ait danieli. Vere
deus veſter deus deorum eſt ⁊ dominus re
gum: reuelans miſteria. quoniā tu potui-
ſti aperire hoc ſacramētum. Tunc rex da-
nielez in ſublime extulit: ⁊ munera multa
⁊ magna dedit ei: ⁊ conſtituit eum princi-
pem ſuper omnes prouincias babilonis ⁊
perfectum magiſtratuū ſuper cunctos ſa-
pientes babilonis. Daniel autem poſtula-
uit a rege: ⁊ conſtituit ſuper opera puin-
cie babilōis ſidrac miſac ⁊ abdenago. Ipe
autem daniel erat in foribꝫ regis.

Capitulum. .III.

Nabuchodonoſor rex fecit ſtatuam
aureā altitudine cubitoꝝ ſexagi-
ta. latitudine cubitoꝝ ſex: ⁊ ſtatu
it eā in cāpo durā puincie babilōis. Ita-
q̄ nabuchodonoſor rex miſit ad cōgregā-
dos ſatrapas magiſtratus ⁊ iudices duces
⁊ tyrānos ⁊ prefectos oñeſq̄ p̄ncipes regi
onū vt ꝓuenirēt ad dedicacōez ſtatue quā
erexerat nabuchodonoſor rex. Tūc cōgre-
gati ſunt ſatrape magiſtrat⁹ ⁊ iudices du
ces ⁊ tyrāni ⁊ optimates qui erant in po-
teſtatibꝫ conſtituti ⁊ vniuerſi principes re
gionū: vt conuenirent ad dedicatōem ſta-
tue q̄ erexerat nabuchodonoſor rex. Sta
bant autē in conſpectu ſtatue quā poſue-
rat nabuchodonoſor rex: ⁊ p̄co clamabat
valenter. Vobis dicitur populus tribubꝫ
⁊ linguis: in hora qua audieritis ſonitum
tube ⁊ fiſtule ⁊ cythare ſambuce ⁊ pſalte-
rij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſico
rum: cadētes adorate ſtatuā auream quā
conſtitnit nabuchodonoſor rex. Si quis
autem non proſtratus adorauerit: eadem
hora mittetur in fornacem ignis ardētis.
Poſt hec igitur ſtatim vt audirent oñes
populi ſonituz tube fiſtule ⁊ cythare ſam-
buce ⁊ pſalterij ſymphonie ⁊ omnis gene-
ris muſicoꝝ: cadētes oñes ꝑpli tribꝫ ⁊ lin-
gue adorauerāt ſtatuā aureā q̄ ꝓſtituerat
nabuchodonoſor rex. Statimq̄ ī ipo tpe
accedētes viri chaldei accuſauerūt iudeos.
dixerūtq̄ nabuchodonoſor regi. Rex īeter-
nū viue. Tu rex poſuiſti decretū vt oīs hō
q̄ audierit ſonitum tube fiſtule ⁊ cythare
ſābuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi
generis muſicoꝝ pſternat ſe ⁊ adoret ſta-
tuā aureā: ſiq̄s aū non pcidēs adorauerit
mittaū ī fornacē ignis ardētis. Sūt ḡ viri
iudei q̄s ꝓſtituiſti ſup opa regiōis babilo-
nie ſidrac miſac ⁊ abdenago: viri iſti cōtē-
pſerūt rex decretū tuū. Deos tuos ñ colūt
⁊ ſtatuā aureā q̄ erexiſti non adorāt. Tūc
nabuchodonoſor in furore ⁊ ira p̄cepit vt
adducerent̄ ſidrac miſac ⁊ abdenago. Qui
ꝓfestī adducti ſt̄ ī ꝓſpectu regis: pnūciāſ-
q̄ nabuchodonoſor rex ait eis. Verene ſi-
drac miſac ⁊ abdenago. deos meos ñ coli-
tis: ⁊ ſtatuā aureā q̄ ꝓſtitui nō adoratis?
Nunc ḡ ſi eſtis pati q̄cūq̄ hora audieritis
ſonitū tube fiſtule cythare ſābuce ⁊ pſalte
rij ⁊ ſymphonie oīſq̄ generis muſicoꝝ p-
ſternite vos ⁊ adorate ſtatuā q̄ feci: qđ ſi
ñ adoraueritis: eadē hora mittemi ī forna
cē ignis ardētis. Et q̄s ē de⁹ q̄ eripiet vos
de manū mea? Rñdētes ſidrac miſac ⁊ abde-
nago: dixerūt regi nabuchodonoſor. Non
oportet nos de hac re rñdere tibi. Ecce eñ
de⁹ nr̄ quē colim⁹ pt̄ eripe nos de camino
ignis ardētis: ⁊ đ maibꝫ tuis o rex libera-
re. Qđ ſi noluerit: notū ſit tibi rex: q: de-
os tuos ñ colim⁹. ⁊ ſtatuā aureā q̄ erexi-
ſti nō adoram⁹. Tūc nabuchodonoſor re-
pletus ē furore ⁊ aſpectus faciei illius im
mutatus eſt ſuper ſidrac miſac ⁊ abdena-
go: ⁊ precepit vt ſuccenderetur fornax ſe-
ptuplū q̄ ſuccēdi conſueuerat. ⁊ viris for-
tiſſimis de exercitu ſuo iuſſit vt ligatis pe
dibus ſidrac miſac ⁊ abdenago· mitterent
eos ī fornacē ignis ardētis. Et ꝓfestī viri
illi victi cū brachijs ſuis ⁊ thyaris ⁊ calci
amētis ⁊ veſtibꝫ miſſi ſt̄ ī mediū fornacis
ignis ardētis. Nā iuſſio rḡis vrgebat. For
nax aū ſuccēſa erat nimis. Porro viros il
los q̄ miſerāt ſidrac miſac ⁊ abdenago ītfe
cit flāma ignis. Viri aū hij tres id ē ſidrac
miſac ⁊ abdenago ceciđrūt ī medio camino

ignis ardentis colligati. Que sequũtur in hebreis voluminibꝫ non reperi. Et ambulabãt in medio flamme :laudantes deũ et benedicentes domino. Tũc autẽ azarias orauit sic. Aperiẽsq; os suũ ĩ medio ignis ait. Benedictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ et laudabile ꝯ glorioſũ nomẽ tuũ in secula: qꝛ iustus es in oñibꝫ q̃ fecisti nobis. ꝯ vniuersa opa tua vera ꝯ vie tue recte: ꝯ oñia iudicia tua vera. Iudicia enim vera fecisti iuxta oñia q̃ induxisti sup nos ꝯ sup ciuitatẽ sanctã pr̃m nr̃oꝝ ihrl̃m: qꝛ in veritate ꝯ in iudicõ induxisti oĩa hec ꝓpter peccata nr̃a. Peccauimus enim ꝯ iniq̃ egimus recedẽtes a te ꝯ deliq̃mus in oñibꝫ :ꝯ precepta tua nõ audiuim⁹ :nec obseruauim⁹ nec fecimus sicut p̃ceperas nobis vt bene nobis esset. Omnia q̃ induxisti sup nos ꝯ vniuersa q̃ fecisti nobis vero iudicio fecisti ꝯ: tradidisti nos in manꝫ inimicoꝝ iniq̃ꝝ ꝯ pessimoꝝ p̃uaricatoꝝumqꝫ :ꝯ regi iniusto ꝯ pessimo vltr̃ oñem terrã. Et nũc nõ possumus aperire os. Confusio ꝯ obprobriũ facti sumus ſuis tuis: ꝯ hijs q̃ colebãt te. Ne q̃sum⁹ r̃das nos ĩ ꝓpetuũ ꝓpter nomẽ tuũ: ꝯ ne dissipes testamẽtum tuum neq; auferas misericordiam tuaꝫ a nobis propter abraham dilectum tuum ꝯ ysaac seruũ tuũ ꝯ israhel sanctum tuũ: q̃bꝫ locutus es pollicẽs q̃ multiplicares semẽ eoꝝ sicut stellas celi ꝯ sicut arenam q̃ est in littore maris: quia domine imminuti sumus pluſq̃ omnes gentes :sumusq; humiles in vniuersa terra hodie propter peccata nr̃a Et non est in tempore hoc princeps ꝯ dux ꝯ ꝓpheta. neq; olocaustũ. neq; sacrificiuꝫ. neq; oblatio. neq; incẽsum. neq; locus primiciaꝝ coram te: vt possum⁹ inuenire misericordiã tuam. sed in animo cõtrito ꝯ spũ humilitatis suscipiamur. Sicut ĩ olocausto arietũ ꝯ thauroꝝ ꝯ sicut ĩ milibꝫ agnorũ pinguiũ. sic fiat sacrificiũ nr̃m ĩ cõspectu tuo hodie vt placeat tibi. qm̃ nõ ẽ cõfusio ꝓfitẽtibꝫ ĩ te. Et nũc seq̃mur te ĩ toto corde ꝯ timem⁹ te: ꝯ q̃rim⁹ faciẽ tuã. Ne ꝓfũdas nos: sed fac nobiscũ iuxta mãsuetudinẽ tuã ꝯ secũdum mltitudinẽ miscõie tue: ꝯ erue nos ĩ mirabilibꝫ tuis ꝯ da gloriã noĩ tuo dñe: ꝯ ꝓfundanr̃ oẽs q̃ oñ dũt ſuis tuis mala. Cõfundãr̃ in oĩ potẽtia ꝯ robur eoꝝ ꝓterar̃ :ꝯ sciãt qꝛ tu es dñs de⁹ solus: ꝯ gloriosus sup orbẽ terraꝝ. Et non cessabãt q̃ miserãt eos mĩstri regis succendere fornacẽ napta ꝯ stupa ꝯ pice ꝯ mallolis: ꝯ effundebatur flamma sup fornacem cubitis q̃dragintanouem: ꝯ erupit ꝯ incendit q̃s reperit iuxta fornacem de chaldeis. Angelus autẽ dñi descẽdit cũ azaria ꝯ sociis eius ĩ fornacez: ꝯ excussit flãmã ignis de fornace ꝯ fecit mediũ fornacis q̃si vẽtoris flãtez: ꝯ nõ tetigit eos oñino ignis neq; cõtristauit nec q̃q̃ molestie intulit. Tũc hij tres q̃si ex vno ore laudabãt ꝯ glorificabãt ꝯ bñdicebãt deũ in fornace dicẽtes. Bñdictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ: et laudabilis ꝯ glorioſus ꝯ superexaltat⁹ in secula. Et bñdictum nomẽ glorie tue sanctũ: ꝯ laudabile ꝯ superaltatuꝫ in oĩbꝫ seculis. Bñdictus es ĩ templo sancto glorie tue :ꝯ suplaudabilis ꝯ supergloriosus ĩ secula. Bñdictus es in throno regni tui: et suplaudabilis ꝯ superexaltatus in secula. Bñdictus es q̃ intueris abissos ꝯ sedes super cherubin :ꝯ laudabil⁹ ꝯ superexaltat⁹ in secula. Bñdictus es in firmamẽto celi: ꝯ laudabilis ꝯ glorioſus in secula. Bñdicite oĩa opa dñi dño: laudate ꝯ superaltate eũ in secula. Bñdicite ãgeli dñi dño: laudate ꝯ superaltate euꝫ in secula. Bñdicite celi dño: laudate ꝯ superaltate eũ in secula. Bñdicite aq̃ oñes q̃ sup celo sũt dño: laudate ꝯ superaltate eũ in secula. Bñdicite oñes vtutes dñi dño :laudate ꝯ superaltate eũ in secula. Bñdicite sol ꝯ luna dño: laudate ꝯ superaltate eum in secula. Bñdicite stelle celi dño: laudate ꝯ superaltate eum in secula. Bñdicite ymber ꝯ ros dño: laudate ꝯ superaltate eũ secula. Bñdicite oñis spũs dei dño: laudate ꝯ superaltate eũ in secula. Bñdicite ignis ꝯ estus dño: laudate ꝯ superaltate eum in secula. Benedicite frigus ꝯ estas domino: laudate ꝯ superexaltate eum in secula. Benedicite roꝛes ꝯ pruina domino :laudate ꝯ superexaltate eum in secula. Benedicite gelu ꝯ frigus domino :laudate ꝯ superexaltate eum in secula. Benedicite glacies et niues domino :laudate ꝯ superexaltate eũ in secula. Bñdicite noctes ꝯ dies domio: laudate ꝯ superaltate eũ ĩ secla. Bñdicite lux ꝯ tenebre dño :laudate ꝯ superaltate euꝫ in secula. Benedicite fulgura ꝯ nubes

domino:laudate ⁊ superexaltate eũ in secula. Benedicat terra dominum:laudet ⁊ superaltet eum in secula. Benedicite montes ⁊ colles dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula. Benedicite vniuersa germiantia in terra dño: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite fontes dño:laudate et superaltate euꝫ in secula. Benedicite maria ⁊ flumia dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Benedicite cete ⁊ oia q̃ mouẽt ī aq̃s domio:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla . Benedicite oẽs volucres celi dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Benedicite oẽs bestie ⁊ pecora dño:laudate ⁊ superaltate eũ ī secla. Benedicite filij hoim dño :laudate ⁊ superaltate eũ in secula. Benedicat israhel dominũ:laudet ⁊ superaltet eũ in secula. Benedicite sacerdotes domini domino: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite serui dñi dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite spũs ⁊ anime iustoꝝ dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite sãcti ⁊ humiles corde domio: laudate ⁊ superaltate eũ in secula . Benedicite anania azaria misahel dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula: quia eruit nos de inferno ⁊ saluos fecit de manu mortis. ⁊ liberauit de medio ardẽtis flamme: ⁊ de medio ignis eruit nos. Confitemini dño quoniã bonus :qm̃ in seculũ misericordia eius. Benedicite omnes religiosi dño deo deoꝝ:laudate ⁊ ꝓfitemini ei:quia in oñia secula misericordia ei⁹ . Ducusq̃ ī hebreo non habetur ⁊ q̃ posuimus de theodocõis edicõne trãslata sunt. Tũc nabuchodonosoꝛ rex obstupuit ⁊ surrexit propere. ⁊ ait optimatibꝫ suis . Nõne tres viros misim⁹ in ignis medio cõpeditos ? Qui rñdentes regi dixerunt. Vere rex . Respõdit ⁊ ait. Ecce ego video viros q̃tuoꝛ solutos ⁊ ambulantes in medio ignis: ⁊ nihil coꝛruptõnis in eis est: ⁊ species quarti simil̃ filio dei. Tũc accessit nabuchodonosoꝛ ad ostium fornacis ignis ardentis ⁊ ait . Sidrac misac ⁊ abdenago serui dei excelsi. egredimi ⁊ venite. Statiq̃ egressi sunt sidrac misac ⁊ abdenago de medio ignis . Et cõgregati satrape mgr̃atus ⁊ iudices ⁊ potẽtes r̃gis cõtẽplabãt viros illos qm̃ nihil potestatis habuisset ignis ī coꝛpibꝫ eoꝝ ⁊ capill⁹ capitis eoꝝ nõ esset adustus ⁊ saraballa eoꝝ nõ fuissent immutata: ⁊ odoꝛ ignis ñ transisset per eos. Et erumpens nabuchodonosoꝛ ait. Benedictus deus eoꝛuꝫ sidrac videlicet misac ⁊ abdenago :qui misit angelum suum ⁊ eruit seruos suos qui crediderunt in eum: ⁊ verbum regis immutauerunt: ⁊ tradiderũt coꝛpora sua ne seruirent ⁊ ne adorarent omnem deum excepto deo suo. A me ergo posituꝫ est hoc decretum: vt omnis populus tribꝫ ⁊ lingua quecunqꝫ locuta fuerit blasphemiam contra deum sidrac misac ⁊ abdenago dispereat: ⁊ domus ei⁹ vastetur . Neqꝫ enim est alius de⁹ :qui possit ita saluare . Tũc rex promouit sidrac misac ⁊ abdenago in prouincia babilõis. Nabuchodonosoꝛ rex oĩbus populis gẽtibꝫ ⁊ linguis qui habitãt in vniuersa terra :pax vobis multiplicet̃ Signa ⁊ mirabilia fecit apud me de⁹ excelsus . Placuit ergo mihi predicare eius signa quia mag̃ sunt :⁊ mirabilia eius qꝝ fortia: ⁊ regnum eius regnũ sempiternũ: ⁊ potestas eius in generatõnem ⁊ generatõnem.

Capitulum .IIII.

Ego nabuchodonosoꝛ q̃etus erã in domo mea ⁊ floꝛes ī palacõ meo. Somniũ vidi qđ perterruit me. ⁊ cogitacões mee in stratu meo: ⁊ visiones capitis mei cõturbauer̃t me. Et ꝑ me ꝓpositum est decretum vt introducerẽtur in cõspectu meo cũcti sapientes babilõis: ⁊ vt solucõnẽ somnij indicarẽt mihi . Tũc ingrediebãtur arioli magi chaldei ⁊ aruspices . ⁊ sõniũ narraui in cõspectu eoꝝ: ⁊ solucõnẽ ei⁹ nõ ĩdicauer̃t mihi. donec collega ingressus est in cõspectu meo daniel. cui⁹ nomẽ balthasar secũdũ nomẽ dei mei q̃ habet spũm deoꝝ sanctoꝝ ī semetipso: ⁊ somniũ corã ipo locutus sum. Balthasar ꝓnceps arioloꝝ quẽ ego scio qꝝ spũm deoꝝ sanctoꝝ habeas in te. ⁊ omne sacramentũ non est impossibile tibi: visiones somniorum meoꝛum quas vidi. ⁊ solucõnem eoꝝ narra. Visio capitis mei in cubili meo. Videbam: ⁊ ecce aꝛboꝛ in medio terre. ⁊ altitudo eius nimia. Magna arboꝛ ⁊ fortis: ⁊ ꝓcetas eius cõtingẽs celũ . Aspect⁹ illi⁹ erat vsq̃ ad t̃mios vniuerse t̃re . Folia ei⁹ pulcerrima: ⁊ fruct⁹ ei⁹ nimi⁹: ⁊ esca vniuersoꝝ in ea. Subter eã habitabãt aĩalia ⁊ bestie: ⁊ ī ramis ei⁹ ꝑsabãt volucres

celi:⁊ ex ea vescebat̃ oĩs caro. Videbaz in
visione capitis mei sup̃ stratũ meũ :⁊ ecce
vigil et sanctus de celo descẽdit :et clama-
uit fortiter.et sic ait. Succidite arboreꝫ et
p̃cidite ramos ei⁹:excutite folia ei⁹et dis-
pgite fructus ei⁹:fugiãt bestie q̃ subter eã
sũt:et volucres de ramis eius. Verũtñ ger-
mẽ radicũ ei⁹in terra sinite:et alligeẽ vin
culo ferreo et ereo:in herbis q̃ foris sũt et
rore celi tinguat̃ :et cũ feris pars eius in
herba terre. Cor ei⁹ab hũano cõmutet̃ :et
cor fere det̃ ei:et septẽ tpa mutẽt̃ sup̃ eum.
In sentẽcia vigilũ decretũ ẽ:et ꝓmo sancto
rũ et petitõ:donec cognoscãt viuẽtes qm̃ do-
minat̃ excelsus in regno hoim. et cuicũq̃
voluerit dabit illud:⁊ humilimum hoiem
cõstituet sup̃ eũ. Hoc somniuz vidi ego na-
buchodonosor rex. Tu g̃ balthasar interp̃
tacõem narra festin⁹:qr oñes sapiẽtes re-
gni mei nõ q̃ũt solucionem edicere mihi.
Tu aũt potes qr spũs deor sanctor ĩ te ẽ.
Tũc daniel cui⁹nomẽ balthasar cepit intr̃
semetip̃m tacitus cogitare q̃si vna hora:⁊
cogitacõnes ei⁹cõturbabãt eũ. Regẽs aũt
rex ait. Balthasar sõniũ ⁊ ĩterp̃tacõ eius
nõ cõturbẽt te .Respondit balthasar et dixit.
Dñe mi:somniũ hijs q̃ te oderũt:⁊ ĩterp̃ta
cõ ei⁹hostibz tuis sit .Arboreꝫ quã vidisti
sublimẽ atq̃ robustã cui⁹altitudo ptingit
ad celuz. ⁊ aspectus illi⁹in oñem terrã:et
rami ei⁹ pulcerrimi .⁊ fruct⁹eius nimi⁹. ⁊
esca oñiũ in ea.subter eã habitãtes bestie
agri.⁊ in ramis ei⁹cõmorãtes aues celi:tu
es rex qui magnificatus es ⁊ inualuisti.⁊
magnitudo tua creuit ⁊ puenit vsq̃ ad ce-
lũ: ⁊ potestas tua ĩ termios vniuerse tre.
Qđ aũt vidit rex vigilẽ ⁊ sanctum descen-
dere de celo ⁊ dicẽ.succidite arboreẽ ⁊ dissi-
pate illã. attamẽ germẽ radicũ ei⁹in terra
dimittite. vt viciat̃ ferro ⁊ ere.ĩ herbis fo
ris.⁊ rore celi cõspergat̃.⁊ cũ feris sit pa-
balũ eius donec septẽ tẽpora commutẽtur
sup̃ eum:hec est interptatõ sentẽcie altissi
mi.que peruenit super dñm meuz regẽ. Ei
cient te ab homibz ⁊ cũ bestijs ferisq̃ erit
habitatõ tua.⁊ fenũ vt bos comedes:⁊ ro-
re celi infunderis .Septẽ q̃z tẽpora muta
bũtur super te.donec scias q⁹ dominet̃ ex-
celsus super regnũ hominũ: ⁊ cuicũq̃ vo-
luerit det illud. Quod autẽ precepit vt re-
linqueretur germen radicũ eius id est ar-
boris :regnũ tuũ tibi manebit postq̃ cog-
ueris ptat̃ eẽ celestẽ. Quãobrẽ rex ꝓsiliũ
meum placeat tibi.⁊ pcta tua elemosinis
redime:⁊ iniq̃tates tuas misericordijs pau
per:forsitã ignoscet de⁹delictis tuis. Omnia
hec venerũt sup̃ nabucho.regẽ. Post finem
mẽsium duodecim in aula babilonis deã-
bulabat. Respondit rex ⁊ ait. Nonne hec ẽ ba-
bilõ ciuitas magñ quã ego edificaui in do-
mũ regni in robore fortitudinis mee:⁊ in
gloria decoris mei:Cũq̃ sermo adhuc esset
in ore regis.vox de celo ruit. Tibi dicitur
nabuchodonosor rex. Regnum tuum trã-
sibit a te ⁊ ab hominibus eicient te:⁊ cum
bestijs ⁊ feris erit habitatõ tua.fenum q̃si
bos comedes.⁊ septem tempora mutabun
tur sup̃ te:donec scias q⁹ dominetur excel-
sus in regno hominum: ⁊ cuicunq̃ volue
rit det illud .Eadem hora sermo complet⁹
est super nabuchodonosor: ⁊ ex hominib⁹
abiectus est ⁊ fenũ vt bos comedit.⁊ rore
celi corpus eius infectum est:donec capilli
eius in similitudinez aquilar̃ crescerent.
⁊ vngues eius quasi auiũ . Igitur post fi-
nez dier̃ ego nabuchodonosor oculos me-
os ad celũ leuaui.⁊ sensus meus redditus
est mihi:⁊ altissimo benedixi .⁊ viuentem
in sempiternũ laudaui ⁊ glorificaui:quia
potestas ei⁹ potestas sempiterna.⁊ regnũ
eius in generatõnem ⁊ generatõnem:⁊ oẽs
habitatores terre apud eum in nihilum re
putati sunt. Iuxta voluntatez enim suã:
facit tam in virtutib⁹ celi q̃ in habitatori
bus terre :⁊ non est qui resistat manui ei⁹
⁊ dicat ei quare fecisti: In ipo tẽpore sen-
sus meus reuersus est ad me.⁊ ad honorẽ
regni mei decorezq̃ perueni:⁊ figura mea
reuersa ẽ ad me. ⁊ optimates mei ⁊ mgĩa-
tus mei requisierunt me: ⁊ in regno meo
restitutus sum: ⁊ magnificentia mea am-
plior addita est mihi. Nunc igitur ego na
buchodonosor.laudo ⁊ magnifico ⁊ glori-
fico regẽ celi: quia oñia opera eius vera.
⁊ vie eius iudicia:⁊ gradientes in superbia
potest humiliare.

Capitulum.V

Balthazar rex fecit grande cõuiuiũ
optĩatib⁹ suis mille:⁊ vnusq̃sq̃ se-
cundũ suã bibebat etatẽ. Precepit
g̃ iam temulẽtus vt afferrent̃ vasa aurea
⁊ argẽtea. q̃ asportauerat nabuchodono-
sor pr̃ ei⁹ d tẽplo qđ fuit ĩ ihrl̃z.vt biberẽt

in eis rex et optimates ei⁹. uxoresq; eius et cõcubine. Tũc allata sũt vasa aurea q̃ asportauerat de tẽplo qđ fuerat in ihrlm: et biberũt in eis rex et optimates ei⁹ uxores et ꝓcubine illi⁹. Bibebãt vinũ: et laudabant deos suos aureos et argenteos et ereos ferreos ligneosq; et lapideos. In ea tem hora apparuerũt digiti q̃si man⁹ hois scribẽtis cõtra ꝓtelabꝝ: in superficie pietis aule regie. Et rex aspiciebat articulos manus scribẽtis. Tũc facies regis ꝓmutata ẽ. et cogitacões eius ꝓturbabãt eũ: et cõpages renuz ei⁹ soluebãt̃: et genua ei⁹ ad seinuicẽ collidebãt̃. Exclamauit itaq; rex fortiter: vt introducerẽt magos chaldeos et aruspices. Et ꝓloq̃ns rex ait sapiẽtibus babilonis. Quicũq; legerit scripturã hãc et intẽrp̃tacões ei⁹ manifestã mihi fecerit purpura vestiet̃: et torquẽ aureã habebit ĩ collo: et tertiꝰ in regno meo erit. Tũc ingressi omes sapiẽtes regis nõ potuerũt nec scp̃turã legere: nec ĩtẽrp̃tacões ei⁹ ĩdicare regi. Dñ rex balthasar satis ꝓturbat⁹ ẽ: et vult⁹ illi⁹ immutat⁹ ẽ. Hz et optimates ei⁹ turbabunt̃. Regina aũt ꝓ re q̃ acciderat regi et optimatibꝫ ei⁹ domũ ꝓuiuij ingressa ẽ: et proloq̃ns ait. Rex ĩeternũ viue nõ te ꝓturbẽt cogitacões tue: neq; facies tua immutet̃. Est vir ĩ regno tuo q̃ spũm deoꝝ sanctoꝝ habet ĩ se: et ĩ diebꝫ pris tui scientia et sapientia inuente sũt in eo. Nã et rex nabuchodonosoꝛ pr̃ tuus principem magoꝝ incantatoꝝ chaldeoꝝ et aruspicuz cõstituit eũ. Pr̃ inquam tuus o rex: quia spũs amplioꝛ et prudencia intelligenciaq; intẽrp̃tacõ somnioꝝ: et ostensio secretoꝝ. ac solucõ ligatoꝝ inuente sunt in eo. hoc est in daniele: cui rex imposuit nomẽ balthazar. Nũc itaq; daniel vocetur: et interp̃tationem narrabit. Ingr̃ introductus est daniel corã r̃ge. Ad quẽ p̃fat⁹ rex ait. Tu es daniel de filijs captiuitatis iude. quem adduxerat pr̃ meus rex de iudea? Audiui de te quoniã spũm deoꝝ habeas: et sciẽcia intelligẽciaq; ac sapiencia amplioꝛes inuente sunt in te. Et nũc introgressi sũt in cõspectu meo sapientes magi. vt scripturam hãc legerẽt et interp̃tacõnem eius indicarẽt mihi: et nequerũt sensũ hui⁹ ꝛmonis edicere mihi. Porro ego audiui de te. q̃ possis obscura ĩtẽrp̃tari: et ligata dissolvere. Si q̃ vales scripturã legere et ĩterp̃tacõem ei⁹ ĩdicare mihi. purpura vestieris: et torquẽ aureã circa colluz tuũ habebis: et tercius ĩ regno meo princeps eris. Ad q̃ rñdẽs daniel ait corã rege. Munera tua sint tibi: et dona dom⁹ tue alteri da: scripturã aũt legã tibi rex. et ĩterp̃tacõem ei⁹ oñdam tibi. O rex de⁹ altissim⁹ regũ et magnificentiã. gloriaz et honorẽ dedit nabuchodonosoꝛ pr̃i tuo et ꝓp̃t magnificẽciã quam dederat ei. vniuersi ꝓpli trib⁹ et lĩgue tremebant et metuebãt eũ. Quos volebat interficiebat. q̃s volebat ꝓcuciebat: quos volebat exaltabat: et q̃s volebat humiliabat. Quãdo aũt eleuatũ ẽ cor ei⁹ et spũs illius obfirmatus ẽ ad supbiã. deꝓsitus ẽ de solio regni sui: et gloria ei⁹ ablata ẽ: et a filijs hoim eiectus ẽ. Sed et cor ei⁹ cũ bestijs positũ ẽ: et cũ onagris erat habitatio ei⁹. Fenũ q̃ vt bos comedebat. et rore celi corꝑ ei⁹ infectũ ẽ: donec cogñsceret q̃ potestatẽ hẽt altissim⁹ in regno hominuz: et quẽcũq; voluerit suscitabit sup illud. Tu q̃ filius eius balthasar nõ humiliasti cor tuũ cũ scires hec oĩa: sed aduersũ dñatorẽ celi eleuat⁹ es. Et vasa domus eius allata sũt coraz te: et tu et optimates tui et uxores tue et cõcubine tue vinum bibistis in eis. Deos q̃ argẽteos et aureos et ereos ferreos ligneosq; et lapideos. q̃ nõ vident neq; audiũt neq; sentiũt laudasti: porro deũ q̃ habet flatũ tuũ ĩ manu sua. et omes vias tuas nõ glorificasti. Idcirco ab eo missus ẽ articulus manus: q̃ scripsit hoc qđ exaratum ẽ. Hec ẽ aũt scriptura q̃ digesta est. Mane thechel phares. Et hec interp̃tatio ꝛmonis. Mane: numerauit de⁹ regnũ tuũ et ꝓpleuit illud. Thechel: apensũ est in statera: et ĩuentũ ẽ min⁹ hñs. Phares: diuisũ ẽ regnũ tuũ. et datum ẽ medis et pris. Tũc iubẽte rege ĩdut⁹ ẽ daniel purpura: et circũdata ẽ torquẽs aurea collo ei⁹: et p̃dicatũ ẽ de eo q̃ hẽt potestatẽ tercii⁹ in regno Eatẽ nocte interfectus est balthasar rex chaldeꝰ: et darius medus successit ĩ regnũ ãnos nat⁹ sexagĩtaduos.

Ca. VI.

Placuit dario: et constituit sup̃ regnum satrapas centumuiginti vt essent in toto regno suo. et super eos principes tres ex quibus daniel vnus erat vt satrape illis redderent ratõnem: et

rex non sustineret molestiam. Igr̃ daniel supabat oñes principes et satr̃pas: qr spiritus dei amplior erat ī illo. Porro rex cogitabat cõstituere eũ sup oñe regnuz. Eñ princeps et satr̃pe q̃rebant occasionẽ vt inuenirent danieli ex latere regis: nullamqz causam et suspicacõnem reperire potuer̃t eoq fidelis esset: et oñis culpa et suspicio nõ inuenirer̃ in eo. Dixerũt g̃ viri illi. Nõ inueniem⁹ danieli huic aliquã occasionẽ: nisi forte in lege dei sui. Tunc princeps et satr̃pe surripuerũt regi: et sic locuti sũt ei. Dari rex ineterñ viue. Cõsiliũ inierunt cũcti p̃cipes regni tui. magistratus et satrape senatores et iudices vt decretuz imperatoriũ exeat et edictũ: vt omnis qui pecierit aliquã peticionẽ a q̃cũqz deo et hoie vsqz ad triginta dies nisi a te rex: mittar̃ in lacũ leonũ. Nũc itaqz rex cõfirma sentẽciã et scribe decretũ vt nõ immuter̃ qđ statutũ est a medis et persis: nec preuaricari cuiq̃ liceat. Porro rex darius ꝓposuit edictũ et statuit. Qđ cũ daniel cõperisset id ẽ cõstitutã legẽ. ingressus ẽ domũ suaz et fenestris aptis in cenaculo suo. cont̃ ihrlm trib⁹ tẽporib⁹ in die flectebat genua sua et adorabat: cõfitebaturqz corã deo suo sicut et añ facẽ ꝓsueuerat. Viri g̃ illi curiosius inq̃rentes inuenerũt danielem orãtem et obsecrãtẽ deũ suũ: et accedẽtes locuti sunt regi sup edicto. Rex nũquid nõ constituisti vt omnis homo q̃ rogaret quẽq̃ de dijs et hominib⁹ vsqz ad dies trigĩta nisi te rex mitteret̃ in lacũ leonũ? Ad q̃s rñdens rex ait. Verus sermo iuxta decretũ medorum atqz p̃sax: qđ ꝓuaricari nõ licet. Tũc rñdẽtes dixerunt corã rege. Daniel de filijs captiuitatis iude non curauit de lege tua et edicto qđ cõstituisti: sed trib⁹ tẽporib⁹ per diem orat obsecr̃õne sua. Quod verbũ cuz audisset rex satis cõtristatus est: q pro daniele posuit cor vt liberaret eum: q vsqz ad occasum solis laborabat q erueret illũ. Viri aũt illi intelligẽtes regẽ dixer̃t ei. Scito rex qr lex medox ẽ atqz p̃sax: vt oñe decretũ qđ cõstituerit rex nõ liceat immutari. Tũc rex p̃cepit q adduxerũt danielẽ: q miserũt eũ in lacũ leonũ. Dixitqz rex danieli. Deus tuus quẽ colis semp: ipe liberabit te. Allatusqz ẽ lapis vnus q positus est sup os laci: quez obsignauit rex anulo suo q anulo optimatũ suoz. ne quid fieret cõtra danielez. Et abijt rex in domũ suam q dormiuit incenatus: cibiqz non sunt allati coraz eo: insuper q somnus recessit ab eo. Tunc rex primo diluculo consurgens festinus ad lacum leonum perrexit: apro pinquansqz lacui danielem voce lacrimabili inclamauit: q affatus est eum. Daniel serue dei viuentis: deus tuus cui tu seruis semper. putasne valuit te liberare a leonibus? Et daniel regi respondens ait. Rex ineterñum viue. Deus misit angelũ suũ: q cõclusit ora leonũ q nõ nocuerũt mihi: quia coram eo iusticia inuenta est in me. Sed q coram te rex delictuz non feci. Tũc vehemẽter rex gauisus est super eo: q danielem precepit educi de lacu. Eductusqz ẽ daniel de lacu. q nulla lesio inuẽta ẽ in eo: quia credidit deo suo. Jubẽte autem rege adducti sunt viri illi qui accusauerũt danielem: q in lacum leonum missi sunt ipi q filij q uxores eox: q nõ peruenerũt vsqz ad pauimentũ laci: donec arriperent eos leones q omnia ossa eox comminuerũt. Tũc darius rex scripsit vniuersis populis tribub⁹ q linguis habitãtib⁹ in vniuersa terra. Pax vobis multiplicetur. A me constitutũ est decretũ: vt in vniuerso imperio q regno meo tremiscant q paueant deuz danielis. Ipe est em̃ deus viuẽs q eternus in secula: q regnũ eius nõ dissipabitur: q potestas eius vsqz ineterñum. Ipe liberator atqz saluator faciens signa q mirabilia in celo q ī terra: qui liberauit danielẽ de lacu leonũ. Porro daniel perseuerauit vsqz ad regnũ darij regnũqz cyri pse. Ca. VII.

Anno primo balthazar regis babilonis daniel somnium vidit. Visionem autem capitis eius in cubili suo: q somnium scribens breui sermone comprehendit: summatimqz perstringes ait. Videbam in visione mea nocte: et ecce quatuor venti celi pugnabãt in mari magno: et quatuor bestie grandes ascendebãt de mari diuerse inter se. Prima quasi leena: q alas habebat aq̃le. Aspiciebaz donec euulse sũt ale eius q sublata est de terra: q sup pedes quasi homo stetit: q cor ei⁹ datũ ẽ ei. Et ecce bestia alia simil vrso ī pte stetit: q tres ordines erãt in ore ei⁹ q in dentib⁹ ei⁹: q sic dicebãt ei. Surge: comede carnes

Daniel

plurimas. Post hec aspiciebaz: ꝛ ecce alia
q̃si pard⁹: ꝛ alas habebat. q̃si auis q̃tuor
sup se. Et q̃tuor capita erãt ĩ bestia: ꝛ po-
testas data ẽ ei. Post hec aspiciebã ĩ visi-
one noctis: ꝛ ecce bestia q̃rta terribiľ at-
q; mirabilis ꝛ fortis nimis. Dẽtes ferreos
habebat magnos: comedẽs atq; ꝓminuẽs
ꝛ reliq̃ pedibꝫ suis cõculcãs. Dissimilis aũ
erat ceteris bestijs q̃s viderã añ eã: ꝛ habe
bat cornua decẽ. Cõsiderabaz cornua: ꝛ ec-
ce cornu aliud puulũ ortũ ẽ de medio eoꝝ
ꝛ tria de cornibꝫ primis euulsa sũt a facie
eius. Et ecce oculi eius q̃si oculi hominis
in cornu isto: ꝛ os loq̃ns ingẽtia. Aspici-
ebã donec throni positi sũt: ꝛ ãtiquus di-
erũ sedit. Uestimẽtũ eius cãdidũ q̃si nix:
capilli capitis eius q̃si lana mũda. Thro-
nus ei⁹ flãme ignis: rote ei⁹ ignis accen
sus: fluui⁹ igneus rapiduſq; egrediebaũ a
facie ei⁹. Milia miliũ ministrabãt ei: ꝛ de-
cies milies cẽtena milia assistebãt ei. Iu-
diciũ sedit: ꝛ libri aperti sũt. Aspiciebam
ꝓter vocẽ sermonũ grãdiũ q̃s cornu illꝺ
loq̃baũ. Et vidi q̃m interfecta esset bestia
ꝛ perisset corpus ei⁹ ꝛ ẽditũ esset ad cõbu
renduz igni: aliaꝝ q̃z bestiaꝝ ablata esset
potestas: ꝛ tpa vite cõstituta essẽt eis vsq;
ad tẽpus ꝛ tẽpus. Aspiciebaz g̃ in visione
noctis: ꝛ ecce cuz nubibꝫ celi q̃si fili⁹ hois
veniebat. ꝛ vsq; ad antiquũ dieꝝ puenit:
ꝛ in conspectu ei⁹ obtulerũ eũ. Et dedit ei
potestatẽ ꝛ honorẽ ꝛ regnum: ꝛ omes ꝓpli
tribꝫ ꝛ lingue ipi seruiẽt. Potestas ei⁹ po
testas eterna q̃ nõ auferetur: ꝛ regnũ ei⁹
qꝺ nõ corrumpetur. Horruit spũs meus.
Ego daniel territus sũ in hijs: ꝛ visiones
capitis mei conturbauerũ me. Accessi ad
vnũ de assistẽtibꝫ: ꝛ veritatẽ q̃rebam ab eo
de oibꝫ hijs. Qui dixit mihi ĩterp̃tacõnem
ꝓmonũ: ꝛ docuit me. Hee q̃tuor bestie ma-
gne: q̃tuor reg̃ ꝓsurgẽt de terra. Suscipi-
ent aũ regnũ sancti dei altissimi: ꝛ obtine-
bũt regnũ vsq; in seculũ ꝛ seculũ seculoꝝ.
Post hoc volui diligẽter discere de bestia
q̃rta: q̃ erat dissimilis valde ab oibꝫ ꝛ ter-
ribilis nimis. Dẽtes ꝛ vngues eius ferrei
comedebat ꝛ comminuebat: ꝛ reliq̃ pedibꝫ
suis conculcabat. Et de cornibꝫ decem que
habebat in capite. ꝛ de alio quod ortũ fue-
rat. ante quod ceciderãt tria cornua: et de
cornu illo qꝺ habebat oculos ꝛ os loquẽs
grãdia: ꝛ maius erat ceteris. Aspiciebaz:
ꝛ ecce cornu illud faciebat bellũ aduersus
sanctos ꝛ ꝓualebat eis: donec venit anti-
quus dieꝝ ꝛ iudiciũ dedit sanctis excelsi:
ꝛ tẽp⁹ aduenit ꝛ regnũ obtinuerũt sancti.
Et sic ait. Bestia q̃rta. regnũ q̃rtũ erit in
terra qꝺ maius erit omnibꝫ regnis: ꝛ deuo
rabit vniuersã terrã: ꝛ cõculcabit et ꝓmi-
nuet eã. Porro decez cornua. ipsius regni
decem reges erunt ꝛ ali⁹ ꝓsurget post eos
ꝛ ipse potẽtior erit priorib⁹: ꝛ tres reges
humiliabit. Et sermones contra excelsum
loq̃tur: ꝛ sanctos altissimi cõteret. Et pu-
tabit q̃ possit mutare tẽpora ꝛ leges: ꝛ tra
dẽtur in manu eius vsq; ad tẽpus ꝛ tẽpo-
ra ꝛ dimidiũ tẽporis. Et iudiciũ sedebit vt
auferaũ potẽcia ꝛ cõteraũ ꝛ disperiat vsq;
in finem. regnũ aũt ꝛ potestas ꝛ magnitu
do regni q̃ est subter omẽ celuz detur ꝑpło
sanctoꝝ altissimi cuius regnũ. regnũ sem-
piternũ est. ꝛ omes reges seruiẽt ei ꝛ obe-
dient. Hucusq; finis ꝺbi. Ego daniel mltũ
cogitacõibꝫ meis ꝓturbabar: ꝛ facies mea
mutata est in me: verba aũt in corde meo
conseruaui.

Capitulum. VIII.

Anno tercõ regni balthasar regis
visio apparuit mihi. Ego daniel
post id qꝺ viderã in p̃ncipio vidi ĩ
visione mea cũ essẽ in susis castro qꝺ ẽ in
helam ciuitate: vidi aũt in visione esse me
sup portam vlai: ꝛ leuaui oculos meos ꝛ
vidi. Et ecce aries vnus stabat añ paludẽ
habens cornua excelsa: ꝛ vnum excelsius
altero atq; succrescens. Postea vidi arie-
tem cornibus ventilantem contra occidẽ-
tem ꝛ contra aquilonem ꝛ contra meridiẽ
ꝛ omnes bestie nõ poterãt resistere ei neq;
liberari de manu eius: fecitq; secundũ vo-
luntatem suaz ꝛ magnificatus est. Et ego
intelligebam. Ecce autem hircus caprarũ
veniebat ab occidente super faciem toci⁹
terre: ꝛ nõ tangebat terrã. Porro hircus
habebat cornu insigne inter oculos suos.
ꝛ venit vsq; ad arietem illum cornutum
quem videram stantem ante portam: ꝛ cu
currit ad eum impetu fortitudinis sue.
Cunq; appropinquasset ꝑpe arietem effera
tus est in eum: ꝛ percussit arietem ꝛ com-
minuit duo cornua ei⁹ ꝛ nõ poterat ari-
es resistere ei. Cunq; eum misisset in terrã
cõculcauit ꝛ nemo quibat liberare arietẽ

de manu eius. Hircus aũt capraꝝ magn⁹ factus ẽ nimis .Cũq creuisset fractum est cornu magnũ:⁊ orta sũt ꝙtuor cornua sub ter illud ꝑ ꝙtuor vẽtos celi. De vno aũt ex eis egressũ est cornu vnũ modicũ:⁊ factũ ẽ grãde cont meridiem ⁊ cont orientẽ ⁊ cõt fortitudinem. Et magnificatum ẽ vsq ad fortitudinẽ celi :⁊ deiecit de fortitudine et de stellis ⁊ cõculcauit eas:⁊ vsq ad princi pem fortitudinis magnificat⁹ẽ. Et ab eo tulit iuge sacrificiũ:⁊ deiecit locũ sanctifi cacõnis ei⁹. Robur autẽ datũ ẽ cont iuge sacrificiuꝫ ꝓter peccata:⁊ ꝓsternetur ve ritas in terra:⁊ ꝓsperabit ⁊ faciet. Et au diui vnũ de sanctis loquẽtꝫ:⁊ dixit vnus sanctus alteri nescio cui loquẽti . Vsqueq visio ⁊ iuge sacrificiũ ⁊ peccatũ desolacio nis q̃ facta ẽ ⁊ sanctuariũ ⁊ fortitudo ꝓcul cabit ? Et dixit ei . Vsq ad vesperaꝫ ⁊ ma ne dies duo milia trecẽti:⁊ mũdabit̃ san ctuariũ. Factũ ẽ autẽ cũ viderẽ ego daniel visionem ⁊ quererem intelligenciam :ecce stetit in conspectu meo quasi species viri. Et audiui vocẽ viri inter vlai:⁊ clamauit ⁊ ait. Gabriel fac intelligere istã visioneꝫ. Et venit :⁊ stetit iuxta vbi ego stabã . Cũq venisset:pauens corrui in faciem meã. Et ait ad me. Intellige fili hominis:quo niam in tempore finis complebitur visio. Cũq loquerẽ ad me: collapsus sum pro nus in terrã. Et tetigit me ⁊ statuit me in gradu meo:dixitq mihi. Ego ostendã tibi q̃ factura sint ĩ nouissimo maledictionis: quoniam habet tempus finem suũ . Aries quem vidisti habere cornua:rex medorum est atq persarum . Porro hircus capr̃um rex grecoꝝ est:⁊ cornu grãde qđ erat inter oculos eius ipse est rex primus. Quod aũt fracto illo surrexerũt ꝙtuor pro eo: ꝙtuor reges de gente eius consurgent :sed nõ in fortitudine eius. Et post regnum eoꝝ cuꝫ creuerint iniquitates.cõsurget rex impu dens facie ⁊ intelligẽs ꝓpositiones:⁊ robo rabit̃ fortitudo ei⁹ sed nõ in viribꝫ suis. et sup̃ quã credi potest vniuersa vastabit:et ꝓsperabit ⁊ faciet. Et interficiet robustos ⁊ ꝓpl̃um sanctoruꝫ secundũ volũtatẽ suã:⁊ dirigeẽ dolus in manu ei⁹ ⁊ cor suũ magni ficabit:⁊ in copia rex omniũ occidit plu rimos. Et cont principem principũ cõsur get:⁊ sine manu conteret̃. Et visio vespere ⁊ mane q̃ dicta est vera est. Tu g̃ visionem signa:quia post multos dies erit. Et ego daniel langui ⁊ egrotaui per dies . Cunq surrexissem faciebaꝫ opa regis :⁊ stupebã ad visionem :⁊ non erat q̃ interpretaret̃.

Capitulum. IX.

In anno primo darij filij assueri de semine medorũ qui imperauit sup regnum chaldeorum anno vni re gni eius ego daniel intelleri in libris nu merum annorum de quo factus est sermo domini ad hieremiam prophetam: vt com plerentur desolacionis hierusalez septua ginta anni . Et posui faciem meam ad do minum deum meum rogare ⁊ deprecari in ieiunijs sacco ⁊ cinere .⁊ oraui dominum deum:⁊ confessus sum ⁊ dixi. Obsecro do mine deus magne ⁊ terribilis custodiens pactum ⁊ misericordiam diligentibꝫ te et custodientibus mãdata tua: peccauimus iniquitatem fecimus impie egimus :⁊ re cessimus ⁊ declinauimus a mandatis tuis ac iudicijs . Non obediuimus seruis tuis prophetis q̃ locuti sunt in nomine tuo re gibus nostris principibus nostris patribꝫ nostris oñiq populo terre. Tibi domine iustitia:nobis autem confusio faciei sicut est hodie viro iuda ⁊ habitatoribꝫ hieruſa lem ⁊ omni israhel:hijs qui ꝓpe sunt ⁊ hijs qui ꝓcul in vniuersis terris ad quas eie cisti eos ꝓpter iniquitates eoꝝ in q̃bꝫ pec cauerunt in te domine. Nobis confusio fa ciei:regibꝫ nostris principibꝫ nostris ⁊ pa tribꝫ nr̃is q̃ peccauerũt. Tibi aũt dño deo nr̃o misericordia ⁊ ꝓpiciacõ qr̃ recessimus a te:⁊ nõ audiuim⁹ vocẽ dñi dei nr̃i vt am bularem⁹ in lege ei⁹ quã posuit nob̃ ꝑ ser uos suos ꝓphetas :⁊ oĩs isr̃l ꝓuaricati sũt legẽ tuã ⁊ declinauerũt ne audirẽt vocem tuaꝫ :⁊ stillauit sup nos maledictõ ⁊ detꝫ statõ q̃ scripta ẽ in libro moysi serui dei qr̃ peccauim⁹ ei. Et statuit sermones suos q̃s locutus ẽ sup nos ⁊ sup principes nr̃os q̃ iudicaueṙt nos: ⁊ vt supinduceret in nos malũ magnũ q̃le nũq̃ fuit sub oñi celo .se cundũ q̃ factũ est in ihrl̃m:sicut scriptũ ẽ in lege moysi. Oñe malum hoc venit sup nos. Et nõ rogauim⁹ faciẽ tuã dñe de⁹ nr̃: vt reuertaremur ab iniq̃tatibꝫ nr̃is :⁊ co gitarem⁹ veritatem tuã. Et vigilauit dñs sup maliciã:⁊ adduxit eã sup nos. Justus

dñs deus nr̄: in omnib⁹ opib⁹ suis q̄ fecit. Nō em̄ audiuim⁹ voc̄ ei⁹. Et nūc dñe de⁹ nr̄ qui eduxisti pl̄m tuū de terra egipti: in manu forti ⁊ fecisti tibi nomē secundū diem hanc: peccauim⁹ iniq̄tatē fecim⁹ dñe in om̄em iusticiā tuam. Auertat̄ obsecro ira tua ⁊ furor tuus a ciuitate tua ihr̄l̄m: ⁊ a monte tuo. Propter peccata em̄ nr̄a ⁊ iniq̄tates p̄m nr̄orū ihr̄l̄m ⁊ pl̄us tu⁹ in obprobriū sunt om̄ib⁹ per circuitum nr̄m. Nūc g̃ exaudi deus nr̄ oracōnem serui tui ⁊ p̄ces eius: ⁊ ost̄de faciez tuā sup sanctuariū tuū qđ desertū est. Propter temetip̄m inclina deus meus aurez tuā ⁊ audi: aperi oculos tuos ⁊ vide desolationem nr̄am: et ciuitatē sup quā inuocatū est nomen tuū. Neq; em̄ in iustificacōnib⁹ nr̄is pstemim⁹ p̄ces ante faciem tuā: sed in miseracōnib⁹ tuis multis. Exaudi dñe: placare dñe: attende ⁊ fac. Ne moreris pter temetip̄m de⁹ meus: quia nomē tuū inuocatum ē sup ciuitatē ⁊ sup pl̄m tuū. Cunq; adhuc loq̄rer ⁊ orarē ⁊ cōfiterer peccata mea ⁊ peccata pl̄i mei israhel vt psternerem preces meas in conspectu dei mei pro monte sancto dei mei: adhuc loquēte me in oracione mea. ecce vir gabriel quē viderā in visione a principio cito volans tetigit me in tēpore sacrificij vespertini: ⁊ docuit me ⁊ locutus ē mihi. Dixitq; Daniel: nunc egressus sum vt docerem te ⁊ intelligeres. Ab exordio precum tuarū egressus est sermo. Ego aut̄ veni vt indicarem tibi: quia vir desideriox es. Tu aūt animaduerte sermonē: ⁊ intellige visionē. Septuaginta ebdomades abbreuiate sunt sup pl̄m tuū. ⁊ super vrbē sanctā tuā vt cōsumet̄ p̄uaricacō. et finem accipiat peccatū. ⁊ deleat̄ iniq̄tas: ⁊ adducat̄ iusticia sempiterna et impleat̄ visio ⁊ prophetia: ⁊ vngat̄ sanct⁹ sanctox. Scito g̃ et animaduerte: ab exitu sermonis vt iterū edificetur hierusalem vsq; ad x̄pm ducem ebdomades septē ⁊ ebdomades sexagintadue erūt. ⁊ rursum edificabitur platea et muri in angustia tēpox. Et post ebdomades sexagintaduas occidet̄ x̄pc: et nō erit ei⁹ pl̄us q̄ eū negatur⁹ ē. Et ciuitatem ⁊ sanctuariū dissipabit pl̄us cū duce venturo: ⁊ finis eius vastitas: ⁊ post finem belli statuta desolacō. Cōfirmabit aūt pactū mltis ebdomada vna: ⁊ in dimidio ebdomadis deficiet hostia ⁊ sacrificium. Et erit in templo abominacō desolacōnis: et vsq; ad consumacōnem ⁊ finem perseverabit desolatio.

Capitulum .X.

Anno tercō regni cyri regis psaruz verbū reuelatū est danieli cognomēto balthazar: ⁊ verbū verū ⁊ fortitudo magna: intellexitq; sermonē. Intelligencia enim est opus in visione. In diebus illis ego daniel lugebā triū ebdomadaruz dieb⁹: panē desiderabilem nō comedi: ⁊ caro ⁊ vinum non introierunt in os meum. Sed neq; vngēto vnctus sum: donec complerentur triuz ebdomadax dies. Die aūt vicesima ⁊ quarta mēsis primi eram iuxta fluuiū magnū qui est tigris: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce vir vnus vestitus lineis ⁊ renes eius accincti auro obrizo: ⁊ corp⁹ ei⁹ q̄si crisolit⁹ ⁊ facies ei⁹ velut species fulguris: ⁊ oculi ei⁹ vt lampas ardēs: et brachia ei⁹ ⁊ q̄ deorsū vsq; ad pedes q̄si species eris cādētis: ⁊ vox sermonum eius vt vox multitudinis. Vidi aūt ego daniel solus visionē: porro viri q̄ erāt mecū nō viderūt: sed terror min⁹ irruit sup eos ⁊ fugerūt in abscōditum. Ego aūt relict⁹ solus vidi visionē grādē hāc: ⁊ nō remānsit in me fortitudo: sed ⁊ spēs mea imutata ē i me: ⁊ emarcui ⁊ habui q̄cq̄ virium. Et audiui vocē sermonū ei⁹: ⁊ audiēs iacebā cōsternat⁹ sup faciez meam: ⁊ vult⁹ me⁹ herebat terre. Et ecce man⁹ tetigit me: ⁊ erexit me super genua mea ⁊ sup articulos manuz meax. Et dixit ad me. Daniel vir desideri oruz intellige vba q̄ ego loq̄r ad te: ⁊ sta in gradu tuo. Nunc em̄ sū missus ad te. Cunq; dixisset mihi sermonē istū steti tremens: ⁊ ait ad me. Noli metuere daniel: qr ex die p̄mo q̄ posuisti cor tuū ad intelligēduz vt te affligeres in cōspectu dei tui. exaudita sūt vba tua: ⁊ ego veni propt̄ vr̄mones tuos. Princeps aūt regni psax restitit mihi viginti ⁊ vno diebus: ⁊ ecce michahel vn⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis venit in adiutoriū meū: et ego remānsi ibi iuxta regē psax. Veni aūt vt docerem te q̄ vētura sūt pl̄o tuo in nouissimis diebus: qm̄ adhuc visio i dies p̄tulit. Cūq; loq̄rer mihi huiuscemodi vbis: dieci vult̄ meū ad t̄rā. ⁊ tacui. Et ecce q̄si similitudo filij homis tetigit labia mea: et aperiēs os meū locut⁹ sum: ⁊ dixi ad eū q̄

stabat contra me . Dñe mi in visione tua dissolutæ sunt cõpages mee: ⁊ nihil in me remãsit viriũ . Et quomodo poterit seruꝰ dñi mei loqui cuꝫ dño meo? Nihil enim in me remãsit viriũ: sed ⁊ halitus meꝰ intercludit . Rursuꝫ ꝯ tetigit me quasi visio hominis: ⁊ confortauit me ⁊ dixit. Noli timere vir desiderioꝝ: pax tibi: cõfortare et esto robustus. Cũqꝫ loqretur mecũ cõualui ⁊ dixi. Loqre dñe mi: qꝛ cõfortasti me. Et ait . Nunqd scis quare venerim ad te? Et nũc reuertar vt plier aduersum pncipem psaꝝ. Cuꝫ em egrederer apparuit pnceps grecoꝝ veniẽs. Verũtamen annũciabo tibi qd expssum ẽ in scriptura veritatis: ⁊ nemo est adiutor meus ĩ omnibꝫ hijs: nisi michahel princeps vester. Ca. XI.

Ego autẽ a primo anno darij medi stabã : vt cõfortaretur ⁊ roborare tur. Et nũc veritatẽ annũciabo ti bi. Ecce adhuc tres reges stabũt in pslte: ⁊ qrtus ditabitur opꝛibꝫ nimijs sup omnes: ⁊ cuꝫ inualuerit diuicijs suis cõcitabit omnes aduersũ regnũ grecie. Surget vero rex fortis ⁊ dominabit potestate mlta: ⁊ faciet qd placuerit ei. Et cuꝫ stetꝛit cõtꝛet regnũ eius: ⁊ diuidet in qtuor vẽtos celi: sed nõ in posteros eius neqꝫ secũdũ potẽtiã illius q̃ dñatus est . Lacerabit em regnũ eius etiam ĩ exꝛternos: exceptis hijs. Et confortabitur rex austri: ⁊ de pncipibꝫ eius pualebit super eum. Et dominabitur dicõne: multa em dominatõ eius Et post finem annoꝝ federabũtur . Filia qꝫ regis austri veñit ad regem aquilonis facere amiciciam: ⁊ non obtinebit fortitudinem brachij nec stabit semen eius: ⁊ tradetur ipa ⁊ qui adduxerunt eam adolescẽtes eius . ⁊ qui confortabant eam in tẽporibꝫ. Et stabit de germine radicũ eius plãtatõ. Et veniet cuꝫ exercitu ⁊ ingredietur prouinciaꝫ regis aquilonis. ⁊ abutet eis. ⁊ obtinebit ĩsupeꝛ ⁊ deos eoꝝ ⁊ sculptilia: vasa qꝫ precõsa auri ⁊ argenti captiua ducet in egiptum. Ipse prevalebit aduersus regem aquilonis . Et intrabit in regnum rex austri : ⁊ reuertetur ad terram suam. Filij autem eius prouocabũtur: ⁊ congregabũt multitudinẽ exercituũ plurimoꝝ. Et veniet ꝓperãs ⁊ inundans ⁊: reuertet ⁊ cõcitabit: ⁊ cõgrediet cũ robore eius . Et prouocatus rex austri egrediet ⁊ pugnabit aduersus regẽ aqlonis: ⁊ ꝓparabit mltitudinẽ nimiã ⁊ dabit multitudo in manus eiꝰ: ⁊ capiet multitudinẽ ⁊ exaltabit coꝛ eius: ⁊ deiciet multa milia: sed non pualebit. Cõuertetur em rex aquilonis : et preparabit multitudinem multomaiorem ꝙ prius . Et in fine tẽpoꝛ annoꝝũqꝫ veniet ꝓperãs cum exercitu magno ⁊ opibꝫ nimijs. In tẽporibꝫ illis multi ꝙsurgent aduersus regem austri . Filij qꝫ ꝓuaricatoꝝũ populi tui extollentur vt impleant visionem ⁊ coꝛruẽt. Et veniet rex aquilonis et cõportabit aggeꝛes: ⁊ capiet vrbes munitissimas: ⁊ brachia austri non sustinebũt. Et cõsurgẽt electi eius ad resistẽduꝫ: ⁊ nõ erit fortitudo. Et faciet veniens super eũ iuxta placitũ suũ: ⁊ nõ erit q̃ stet cõtra faciẽ eius. Et stabit in terra inclita ⁊ consumet ĩ manu eiꝰ . ⁊ ponet faciẽ suã vt veniat ad tenẽdũ vniuersũ regnũ eius: ⁊ recta faciet cuꝫ eo. Et filiã feminaꝝ dabit ei vt euertat illud: ⁊ nõ stabit nec illiꝰ erit. Et ꝙuertet faciẽ suã ad ĩsulas ⁊ capiet mltas ⁊ cessare faciet pncipem obprobrij sui. Et obprobriũ eius cõuertet ĩ eũ. Et cõuertet faciẽ suã ad ĩperiũ terre sue: ⁊ ĩpinguet ⁊ coꝛruet: ⁊ nõ ĩueniet. Et stabit ĩ loco eiꝰ vilissimꝰ ⁊ idignꝰ decoꝛe regio: ⁊ ĩ paucis diebꝫ ꝓteret ñ ĩ furoꝛe nec ĩ plio. Et stabit ĩ loco eiꝰ despectꝰ: ⁊ ñ tribuet ei honoꝛ regius. Et veniet clam ⁊ obtinebit regnuꝫ ĩ fraudulẽtia : ⁊ brachia pugnãtis expugnãbũt a facie eiꝰ: ⁊ ꝓterẽt. Insup ⁊ dux federis. Et post amicicias cũ eo faciet dolũ: et ascẽdet ⁊ supabit ĩ modico ꝓlo. ⁊ abũdãtes ⁊ vbeꝛes vrbes ĩgredietur. Et faciet q̃ nõ feceꝛũt patres eius: ⁊ patres patrum eiꝰ. Rapinas ⁊ predam et diuitias eoꝝũ dissipabit: ⁊ contra firmissimas cogitacões iniet ꝙsiliũ: ⁊ hoc vsqꝫ ad tẽpus. Et ꝓcitabit fortitudo eiꝰ ⁊ coꝛ eiꝰ aduersus regem austri: ĩ exercitu magno. Et rex austri ꝓuocabit ad bellũ mltis auxilijs et fortibꝫ nimis : et ñ stabũt: qꝛ inibũt aduersus eũ ꝙsilia. Et comedẽtes panẽ cuꝫ eo cõterent illũ: exercitusqꝫ eiꝰ oppimet: et cadet interfecti eiꝰ plurimi . Duoꝝ qꝫ regũ coꝛ erit vt malefaciãt: et ad mẽsam vnã loquentẽ mẽbaciũ et nõ ꝓficient: quia adhuc finis in aliud tẽpus. Et reuertet in terrã suam

cum opibꝫ multis: ⁊ cor eius aduersus te-
stamentū sanctū: ⁊ faciet et reuertetur in
terrā suam. Statutꝫ tēpore reuertetur: ⁊
veniet ad austrū: ⁊ nō erit priori simile no
uissimū. Et venient sup eum trieres ⁊ ro-
mani ⁊ percutiet: ⁊ reuertet. Et indignabit
conē testamentum sanctuarij ⁊ faciet: re-
uertetur ⁊ cogitabit aduersum eos qui
dereliq̄rūt testamentū sanctuarij. Et bra-
chia ex eo stabūt: ⁊ polluēt sanctuarium.
fortitudinis ⁊ auferent iuge sacrificiū: et
dabunt abominacōnem in desolacōnē. Et
impij in testamētū simulabūt fraudulenter
plus aūt scies deū suū obtinebit ⁊ faciet:
Et docti in plo docebūt plurimos: ⁊ ruēt
in gladio ⁊ in flāma ⁊ in captiuitate et in
rapinā ducētur. Cūq̄ corruerint subleua
būtur auxilio puulo: ⁊ applicabūt eis plu
rimi fraudulēter. Et de eruditis eruent ut
cōflētur ⁊ eligātur ⁊ dealbētur vsq̄ ad tē-
pus pfinitū: q̄ adhuc aliud tēpus erit. Et
faciet iuxta voluntatē suā rex: et eleuabi
tur et magnificabit aduersus oñem deū.
Et aduersus deū deor loq̄tur magnifica ⁊
diriget: donec cōpleat iracūdia. pfecta
q̄pe ē diffinitū. Et deū pr̄m suor nō repu
tabit: ⁊ erit in cōcupiscēcijs feminar. nec
quēq̄ deorū curabit q̄ aduersus vniuersa
cōsurget. Deū aūt maozim in loco suo ve
nerabitur: ⁊ deū quē ignorauerūt pres eius
colet. auro ⁊ argēto. ⁊ lapide pcōso. rebꝫq
pciosis. Et faciet vt muniat maozim cum
deo alieno quez non cognouit: ⁊ multipli-
cabit gloriam: ⁊ dabit eis potestatē in mlt̄is: ⁊ terraz diuidet gratuito. Et in tempore
prefinito preliabitur aduersus eū rex au-
stri: ⁊ quasi tempestas veniet contra illuz
rex aquilonis in curribꝫ ⁊ in equitibꝫ ⁊ in
classe magna: ⁊ ingredietur terras ⁊ cōte-
ret ⁊ pertransiet. Et introibit in terrā glo
riosam: ⁊ multi corruent. Hee aūt sole sal-
uabūtur de manu eius: edom ⁊ moab ⁊ pn
cipes filiorꝫ ammon. Et mittet manū suaz
in terras: ⁊ terra egipti nō effugiet. Et do
minabitur thesaurorum auri ⁊ argenti: ⁊
in omnibꝫ preciosis egipti. Per libiaz q̄z ⁊
ethiopiam transibit: ⁊ fama turbabit eum
ab oriente ⁊ ab aquilone: ⁊ veniet in mul-
titudine magna vt conterat ⁊ interficiat
plurimos. Et figet tabernaculum suum a
pbetuo inter duo maria super montez in-
clitum ⁊ sanctum: ⁊ veniet vsq̄ ad summi
tatē ei⁹: ⁊ nemo auxiliabit ei. Ca. XII.

In tēpore aūt illo cōsurget micha-
hel princeps magnus qui stat pro
filijs populi tui: ⁊ veniet tempus
quale non fuit ab eo ex q̄ gentes esse cepe-
runt vsq̄ ad tempus illud. Et in tempore
illo saluabitur populus tuus: omnis qui
inuētus fuerit script⁹ in libro vite Et mul-
ti de hijs qui dormiūt in terre puluere eui
gilabunt: alij in vitam eternam: ⁊ alij in
obprobrium vt videant semper. Qui autez
docti fuerint fulgebunt quasi splendor fir-
mamenti: ⁊ qui ad iusticiam erudiunt mlt̄os. quasi stelle in perpetuas eternitates.
Tu autez daniel claude sermones. ⁊ signa
librum vsq̄ ad tempus statutuz. Plurimi
pertransibunt: ⁊ multiplex erit scientia.
Et vidi ego daniel: ⁊ ecce q̄si duo alij sta-
bant. vnus hinc super ripam fluminis: et
alius inde ex altera ripa fluminis. Et dixi
viro qui erat indut⁹ lineis: qui stabat sup
aq̄s fluminis. Elsqueq̄ finis horuz mirabi-
lium? Et audiui virū qui indutus erat li-
neis qui stabat super aquas fluminis: cū
eleuasset dexteram ⁊ sinistram suam in ce-
lum ⁊ iurasset per viuentez ineternū: quia
in tempus ⁊ tempora ⁊ dimidium tempo-
ris. Et cum completa fuerit dispersio na-
uis populi sancti: complebuntur vniuersa
hec. Et ego audiui: ⁊ nō intellexi. Et dixi.
Dñe mi q̄d erit post hec? Et ait. Vade da-
niel: quia clausi sunt signatiq̄z sermones
vsq̄ ad prefinitum tempus. Eligentur et
dealbuntur: ⁊ q̄si ignis probabūtur mlt̄i.
Et impie agent impij: neq̄z intelligēt om-
nes impij. Porro docti intelligent: ⁊ a tē-
pore cum ablatum fuerit iuge sacrificiū ⁊
posita fuerit abominacō in desolacōnem:
dies milleducentinonaginta. Beatus qui
expectat: ⁊ puenit ad dies milletrecentos-
trigintaquinq̄z. Tu autem daniel vade ad
prefinitum: ⁊ requiesces ⁊ stabis in sorte
tua in fine dierum. Hucusq̄z danielem in
hebraico volumine legimus: cetera que se-
quūtur vsq̄ ad finem libri de theodocōnis
editōne translata sunt. Ca. XIII.

Erat vir habitās in babilone: et
nomē eius ioachim: ⁊ accepit uxo
rem nomine susannaz filiam hel-
chie pulcram nimis ⁊ timētē deū. Parētes

Daniel

em̃ illius cũ eẽnt iusti erudieſt filiã suam
ꝑm legẽ moyſi. Erat aũt ioachĩ diues valꝺ
⁊ erat ei pomeriũ vicinũ domui sue: ⁊ ad
ipm̃ ꝯfluebãt iudei eo q̃ eẽt honorabilioꝛ
oĩm. Et ꝯstituti sũt duo iudices senes ĩ il-
lo ãno: de q̃o locutus ẽ dn̄s quia egꝛessa ẽ
iniq̃tas de babilone a senioꝛibꝫ iudicibꝫ q̃
videbãtur regere ꝓplm̃. Isti freq̃ntabant
domũ ioachim: ⁊ veiebãt ad eos oĩes q̃
habebãt iudicia. Cũ aũt ꝓplus reuertisset
ꝑ meridiẽ: ĩgꝛediebaſ̃ susanna ⁊ deambu-
labat ĩ pomeꝛio viri sui. Et videbãt eã se-
nes q̃ttidie ĩgꝛedientẽ ⁊ deãbulantẽ: ⁊ ex-
arseſt in cõcupiscentiã eius. Et euertẽſt
sensũ suum: ⁊ declinaueſt oculos suos vt
nõ videꝛẽt celũ: neq; recoꝛdaꝛẽ̃ iudicioꝝ
iustoꝝ. Erant g̃ ãbo vulnerati amoꝛe eiꝰ:
nec indicaueſt sibi vicissim doloꝛẽ suum.
Erubescebãt em̃ indicare sibi concupiam
suã: volẽtes cõcũbere cũ ea. Et obꝑuabãt
q̃ttidie soliciti⁹ videre eam. Dixitq; alter
ad alteꝝ: eam⁹ domũ q̃ hoꝛa prãdij ẽ. Et
egꝛessi recesseſt a se. Cũq; reuertissent ve-
neſt ĩ vnũ: ⁊ scissitãtes abĩuicẽ causã cõ-
fessi sunt ꝯcupiam suã. Et tunc ĩ cõmune
statueſt tẽp⁹: q̃n ea possent ĩuenire solã.
Factuꝫ ẽ aũt cuꝫ obꝑuaꝛẽt diẽ aptum: in-
gressa ẽ aliq̃n sicut heri ⁊ nudiusterci⁹ cũ
duabꝫ solis puellis. voluitq; lauari in po
merio. Estus q̃pe erat. Et nõ erat ibi q̃sq̃
ꝑter duos senes absc̃ditos: ⁊ ꝯtẽplantes
eã. Dixit g̃ puellis. Afferte mihi oleum et
smigmata: ⁊ ostia pomeꝛij claudite vt la-
uer. Et feceſt sicut preceperat: clauseſtq;
ostia pomeꝛij. ⁊ egressi sunt ꝑ posticum vt
afferrent que iusseꝛat. Nesciebantq; senes
intus esse absconditos. Cum autez essent
egꝛesse puelle surꝛexerũt duo senes: ⁊ ac-
currerunt ad eam ⁊ dixerunt. Ecce ostia
pomeꝛij clausa sunt ⁊ nemo nos videt: ⁊ ĩ
concupiscentia tui sumus. Quamobꝛem
assentire nobis: ⁊ ꝯmiscere nobiscum. Qꝺ
si nolueris: dicemus contra te testimoniũ
q̃ fuerit tecum iuuenis: ⁊ ob hanc causã
emiseris puellas. Ingemuit susãna ⁊ ait.
Angustie sunt mihi vndiq;. Si enim hoc
egero moꝛs mihi est: si autem non egero ñ
effugiam manus vestras. Sed melius est
mihi absq; opeꝛe incidere in manus homi
num: q̃ peccare in conspectu domini. Et
exclamauit voce mag̃ susanna exclama-
uerunt autẽ ⁊ senes aduersus eaz. Et cu-
currit vnus ad ostia pomeꝛij ⁊ aperuit.
Cum g̃ audissent clamoꝛẽ famuli domus
in pomerio: irrueſt ꝑ posticũ vt viderent
q̃dnam esset postq̃ autez senes locuti sunt
erubueſt serui vehemẽter: q̃ nunq̃ dict⁹
fuerat ꝑmo huiuscemõi de susanna. Et fa-
cta est dies crastina. Cumq; venisset ꝓplus
ad vir̃ eiꝰ ioachim: veneſt ⁊ duo p̃sbiteꝛi
pleni iniq̃ cogitacõe aduersus susannam
vt interficerẽt eã. Et dixeſt coram ꝓplo.
Mittite ad susannã filiã helchie vꝛoꝛẽ io-
achim. Et statim miseſt. Et venit cuz pa-
rẽtibꝫ ⁊ filijs ⁊ vniuersis cognatis suis.
Poꝛro susanna erat delicata nimis ⁊ pul-
cra specie. At iniq̃ illi iusseſt vt discoope-
riret̃: erat em̃ coopta: vt vl̃ sic saciarẽtur
decoꝛe eius. Flebãt igr̃ sui: ⁊ oĩes q̃ no-
uerãt eã. Cõsurgẽtes autẽ duo presbiteꝛi ĩ
medio ꝓpli: posueſt man⁹ suas sup caput
eiꝰ. Que flẽs suspexit ad celũ. Erat eĩ cor
eiꝰ fiducia dn̄s in dn̄o. Et dixeſt p̃sbiteꝛi
Cũ deãbularem⁹ ĩ pomerio soli. ĩgꝛessa ẽ
hec cũ duabꝫ puell̃. ⁊ clausit ostia pome-
rij ⁊ dimisit a se puellas. Venitq; ad eam
adolescẽs q̃ erat absc̃ditus: ⁊ ꝯcubuit cũ
ea. Poꝛro nos cũ eẽm⁹ in ãgulo pomeꝛij
videntes iniq̃tatez cucurrim⁹ ad eos: ⁊ vi-
dim⁹ eos ꝑmiscẽi. Et illũ q̃ẽ nõ quiv-
m⁹ ꝯphẽdere q̃ foꝛtioꝛ nobis erat: ⁊ apto
ostio exiliuit. Hãc aũt cũ aꝓphẽdissem⁹ ĩ-
terrogauim⁹ q̃snã eẽt adolescẽs: ⁊ noluit
ĩdicare nobis. Hui⁹ rei testes sum⁹. Credi-
dit eis mltitudo q̃si senibꝫ ⁊ iudicibꝫ ꝓpli:
⁊ ꝯdẽnaueſt eã ad moꝛtẽ. Exclamauit aũt
voce mag̃ susãna ⁊ dixit. Deꝰ eterne qui
absc̃ditoꝝ es cognitoꝛ q̃ nosti oĩa antq̃
fiãt: tu scis q̃m falsũ testioniũ tuleſt ꝯtra
me: ⁊ ecce moꝛioꝛ cuz nihil hoꝝ fecerim q̃
isti maliciose ꝯposueſt aduersum me. Ex-
audiuit aũt dn̄s vocẽ eiꝰ. Cũq; ducereꝫ ad
moꝛtem suscitauit dn̄s spũmsanctũ pueri
iunioris cui⁹ nomẽ daniel: ⁊ exclamauit
voce mag̃. Mũd⁹ ego sũ a sãguine huius.
Et ꝯuersus oĩs ꝓplus ad eũ dixit. Quis est
iste sermo quem tu locutus es: Qui cum
staret in medio eoꝛum. ait. Sic fatui filij
israhel non iudicantes neq; quod veꝝ est
cog̃scẽtes cõdẽnastis filiã isr̃l. Reuertimi
ad iudiciũ: quia falsum testimoniũ locuti
sunt aduersus eã. Reuersus est g̃ ꝓplus cũ

festinacõne. Et dixerũt ei senes. Eleni ꝙ se-
de in medio nr̃m ꝙ indica nobis :quia tibi
deus dedit honorẽ senectutis. Et dixit ad
eos daniel .Separate illos abiuicẽ ꝓcul:
ꝙ dijudicabo eos .Cuz g̃ diuisi essent alter
ab altero.vocauit vnum de eis:ꝙ dixit ad
eũ. Inueterate diez malox.nũc venerunt
ꝓccata tua q̃ operabaris prius .iudicans
iudicia iniusta.innocẽtes oppримens ꝙ di-
mittẽs noxios dicẽte dño:īnocẽtẽ ꝙ iustuz
nõ interficies. Nunc g̃ si vidisti eã:dic sub
q̃ arbore videris eos colloquẽtes sibi:Qui
ait. Sub cino. Dixit autez daniel .Recte
mẽtitus es iu caput tuũ. Ecce em̃ ãgelus
dei accepta sentencia ab eo scindet te me-
diũ. Et amoto eo iussit venire aliũ.ꝙ dixit
ei. Semen chanaan ꝙ nõ iuda species de-
cepit te :ꝙ cõcupiscẽtia subuertit cor tuũ.
Sic faciebatis filiabꝰ israhel:ꝙ ille timen-
tes loq̃bantur vobis :sed nõ filia iuda su-
stinuit iniquitatẽ vestrã. Nunc g̃ dic mihi
sub qua arbore comprehẽderis eos loquẽ-
tes sibi! Qui ait. Sub prino. Dixit autẽ ei
daniel. Recte mẽtitꝰ es ꝙ tu in caput tuũ.
Manet em̃ ãgelus dei gladiuz hñs vt secet
te medium:ꝙ interficiat vos. Exclamauit
itaq̃ omnis cetus voce magna ꝙ benedixe
rũt deũ q̃ saluat sperãtes in se. Et consur-
rexerũt aduersus duos p̃sbiteros. Convice-
rat em̃ eos daniel ex ore suo:falsuz dixisse
testimoniũ .Fecerũtq̃ eis sicut male ege-
rant aduersus proximam. vt facerẽt secũ-
dum legem moysi:ꝙ interfecerunt eos. Et
saluatus est sanguis innoxius in die illa.
Helchias autẽ ꝙ vxor eius laudauerũt deũ
pro filia sua susãna cũ ioachim marito ei⁹
ꝙ cognatis omnibꝰ: quia non est inuenta
in ea res turpis. Daniel autem factus est
magnus in conspectu p̃li a die illa ꝙ dein-
ceps. Et rex astrages appositus est ad pr̃es
suos:ꝙ suscepit cyrus perses regnũ eius.

Capitulum. .XIIII.

Erat autẽ daniel conuiua regis :ꝙ
bonoratus super omnes amicos
eius. Erat q̃q̃ ydolum apud babilo
nios nomine bel:et impendebãtur in eo ꝓ
dies singulos simile artabe duodecim :et
oues q̃draginta:viniq̃ amphoze sex .Rex
q̃q̃ colebat eũ:ꝙ ibat per singulos dies ado
rare eum porro daniel adorabat deum suũ
Dixitq̃ ei rex. Quare nõ adoras bel! Qui
rñdens ait ei .Quia nõ colo ydola manu-
facta sed viuentẽ deũ:qui creauit celum ꝙ
terrã ꝙ habet potestatez omnis carnis. Et
dixit rex ad eũ .Nõ videtur tibi esse viuẽs
deus! An non vides q̃nta comedat ꝙ bibat
quottidie! Et ait daniel arridẽs .Ne erres
rex. Iste est em̃ intrinsecus luteus. forinse
cus ere⁹: neq̃ comedit aliq̃n. Et irat⁹ rex
vocauit sacerdotes ei⁹:ꝙ ait eis .Nisi dixe
ritis mihi q̃s est q̃ comedat impensas has
moriemini. Si autẽ ostenderitis q̃ bel co-
medat hec morietur daniel :quia blasphe-
mauit in bel. Et dixit daniel regi. Fiat iu
ꝓta verbum tuum .Erant autem sacerdo-
tes bel septuaginta :exceptis vxoribus et
paruulis et filijs. Et venit rex cum danie
le in templum belis. Et dixerunt sacerdo-
tes belis .Ecce nos egredimur foras :ꝙ tu
rex pone escas ꝙ vinũ misce:ꝙ claude ostiũ
ꝙ signa anulo tuo. Et cuz ingressus fueris
mane nisi inueneris omnia comesta a bel
morte moriemur :vel daniel qui mentitus
est aduersum nos .Confidebant autem q̃
fecerant sub mensa absconditũ introitũ:
ꝙ per illum ingrediebantur semper ꝙ devo
rabant ea. Factum est igitur postq̃ egressi
sunt illi et rex posuit cibos ante bel:prece
pit daniel pueris suis et attulerũt cinerẽ:
et cribrauit per totum templum coram re
ge: et egressi clauserunt hostium:et signã
tes anulo regis abierũt. Sacerdotes autẽ
ingressi sunt nocte iuxta consuetudinem
suam et vxores et filij eoꝝ:et comederunt
omnia et biberũt. Surrexit aũt rex p̃mo
diluculo:et daniel cũ eo. Et ait rex .Sal-
ua ne sũt sigcula daniel! Qui rñdit. Sal-
ua rex .Statiq̃ cũ aperuissz ostiũ:ituit⁹
rex mẽsã exclamauit voce mag̃. Magn⁹ es
bel:et nõ ẽ apud te dol⁹ q̃sq̃. Et risit dani-
el:et tenuit regẽ ne īgrederet ītro ꝙ dixit
Ecce pauimẽtũ:aīaduerte cui⁹ vestigia sũt
hec. Et dixit rex. Elideo vestigia virorũz et
mulierꝫ et īfantiũ. Et irat⁹ ẽ rex .Tũc app̃
hẽdit rex sacerdotes et vxores et filios eo-
rũ:et oñderet ei abscõdita ostiola p q̃ īgre-
diebãtur et cõsumebãt q̃ erãt sup mẽsam.
Occidit g̃ illos rex: et bel tradidit in pote
state danielis :q̃ subuertit eũ et templum
eius. Et erat draco in loco illo :et colebãt
eum babilonij .Et dixit rex danieli. Ecce
nũc non pt̃ dicere qz iste nõ sit dẽ⁹ viuens

Adora ḡ eũ. Dixitq; daniel regi. Dñm deum meũ adoro: q; ipe ẽ deus viuens. Iste aũt nõ est deus viuẽs. Tu aũt rex da mihi potestatẽ: ⁊ interficiã draconem absq; gladio ⁊ fuste. Et ait rex. Do tibi. Tulit ḡ daniel picem ⁊ adipẽ ⁊ pilos ⁊ coxit pariter: fecitq; massas ⁊ dedit ĩ os draconis ⁊ diruptus ẽ draco. Et dixit daniel. Ecce quẽ colebatis. Qđ cũ audissẽt babilonij indignati sũt vehemẽter: ⁊ cõgregati aduersum regez dixerũt. Judeus factus est rex. Bel destruxit: draconẽ interfecit: ⁊ sacerdotes occidit. Et dixerũt cũ venissent ad regẽ. Trade nobis danielem: alioq; interficiem⁹ te ⁊ domũ tuã. Vidit ḡ rex qđ irruerẽt in eũ vehemẽter: ⁊ necessitate conpulsus tradidit eis danielem. Qui miserũt eũ in lacũ leonũ: ⁊ erat ibi diebus sex. Porro in lacu erãt leones septẽ: ⁊ dabãtur eis duo corpa q̃ttidie ⁊ due oues: ⁊ tũc ñ data sunt eis vt devorarẽt danielẽ. Erat aũt abacuc ꝓpheta in iudea: ⁊ ipe coxerat pulmẽtũ ⁊ intriuerat panes ĩ alueolo: ⁊ ibat in cãpũ vt ferret messoribus. Dixitq; ãgel⁹ dñi ad abacuc. Fer prãdiũ qđ habes ĩ babilonẽ danieli: q̃ est ĩ lacu leonũ. Et dixit ad abacuc. Dñe babilõez ñ vidi ⁊ lacũ nescio. Et apprehẽdit eũ ãgelus dñi in vertice ei⁹: ⁊ portauit eum capillo capitis sui: posuitq; eũ in babilonẽ sup lacũ in impetu spũs sui. Et clamauit abacuc dicens. Daniel serue dei: tolle prandium q̃ misit tibi deus. Et ait daniel. Recordat⁹ es mei deus: ⁊ non dereliquisti diligentes te. Burgensq; daniel comedit. Porro angelus domini restituit abacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septimo vt lugeret danielem: ⁊ venit ad lacum ⁊ introspexit: ⁊ ecce daniel sedens in medio leonuz. Et exclamauit voce mag̃ rex dicens. Magnus es dñe de⁹ daniel. Et extraxit eum. Porro illos q̃ perditõnis causa fuerãt intromisit ĩ lacũ ⁊ devorati sũt in momento coram eo.

Explicit daniel ꝓpheta. Incipit prologus in librum duodecim prophetarum.

Don idẽ ordo est duodecim ꝓphetaꝝ apud hebreos q̃ ⁊ apud nos. Vñ secundum id quod ibi legitur: hic q̃z dispositi sunt. Ozee commaticus est ⁊

q̃si p sentẽcias loq̃ns. Joel planus in principijs in fine obscurior: ⁊ vsq; ad malachi am hñt singuli ꝓprietates suas: quẽ esdrã scribam legisq; doctorez hebrei autumãt. Et quia longũ est nunc de omnibus dicere. hoc tantum vos o paula ⁊ eustochium ammonitas scire volo vnum librum esse duodecim prophetaꝝ: et ozee synchronon ysaie: malachiã vero aggei ⁊ zacharie fuisse temporibus. In quibus autez tempus nõ prefertur in titulo: sub illis eos regibus prophetasse sub quibus ⁊ hij qui ãte eos habent titulos prophetauerunt.

Explicit plogus. Incipit ozee ꝓpheta.

Verbum domini q̃d factuz est ad ozee filium beeri in diebus ozie ioathã achaz ezechie regum iuda: et in diebus iheroboaz filij ioas regis israhel. Principium loquendi domino in ozee. Et dixit dom⁹ ad ozee. Vade sũme tibi vxorez fornicariam: et fac tibi filios fornicacõnum: quia fornicans fornicabitur terra a domino. Et abijt et accepit gomer filiam debelaim: ⁊ concepit et peperit ei filium. Et dixit dñs ad eũ. Voca nomen eius ihezrahel. Quoniã adhuc modicuz. et visitabo sanguinẽ ihezrahel super domũ iheu et q̃escere faciam regnuz domus israhel. Et in illa die conterã arcum israhel: in valle ihezrahel. Et concepit adhuc: et peperit filiam. Et dixit ei. Voca nomẽ ei absq; misericordia Quia non addam vltra misereri domui israhel: sed obliuione obliuiscor eorum. Et domui iuda miserebor: et sanabo eos ĩ domino deo suo: et non sanabo eos in arcu et gladio et bello et in equis et in equitibus. Et ablactauit eam que erat absq; misericordia. Et concepit et peperit ei filiũ. Et dixit ei. Voca nomen ei non populus meus. Quia vos non populus meus: et ego non ero vester deus. Et erit numerus filiorum israhel: quasi arena maris q̃ sine mensura est: et non numerabitur. Et erit ĩ loco vbi dicet eis nõ ꝓp⁹ me⁹ vos: dicet eis filij dei viuentis. Et cõgregabũt filij iuda et filij isrl̃ pariter. et ponẽt sibimz

caput vnū: ⁊ ascēdet de tērra: quia magn⁹ dies ihezrahel. Capitulum. .II.

Dicite fratribꝫ vr̄is populus me⁹: ⁊ sorori vestre misericordiā consecuta. Judicate matrem vr̄am iudicate: qm̄ ipa non ē vxor mea: ⁊ ego non vir eius. Auferat fornicacōnes suas a facie sua: ⁊ adulteria sua de medio vberum suoꝝ: ne forte expoliem eā nudaz ⁊ statuā eam secundum diem natiuitatis sue: ⁊ ponam eam quasi solitudinem. ⁊ statuam eā velut tērram inuiam ⁊ interficiaz eā siti: ⁊ filiox illius nō miserebor. qm̄ filij fornicacōnuz sunt: qz fornicata est mater eox. Confusa est q̄ concepit eos: quia dixit. Eiadam post amatores meos qui dant panes mihi: ⁊ aquas meas lanam meam ⁊ linum meum oleum meum ⁊ potum meum. Propter hoc ecce ego sepiaz viā tuam spinis: ⁊ sepiam eaz maceria. Et semitas suas nō inueniet: ⁊ seq̄tur amatores suos ⁊ nō apprehēdet eos: ⁊ q̄ret eos ⁊ nō inueniet. Et dicet. Eiadam ⁊ reuertar ad virum meum priorez: quia bene mihi erat tunc magis q̄ nūc. Et hec nescivit: quia ego dedi ei frumentum ⁊ vinum ⁊ oleum ⁊ argentū multiplicaui ei ⁊ aurum: q̄ fecerunt baal. Idcirco conuertar ⁊ sumam frumentū meū in tēpore suo ⁊ vinū meum in tēpore suo: ⁊ liberabo lanam meam ⁊ linū meum que operiebāt ignominiam eius. Et nūc reuelabo stulticiā eius in oculis amatox eius. ⁊ vir non eruet eam de manu mea. Et cessare faciam oīe gaudiū eius: solennitatē eius neomeniam eius sabbatū eius ⁊ omnia festa ⁊ tēpora eius. Et corrūpam vineam eius ⁊ ficū eius: de quibꝫ dixit. Mercedes hee mee sūt: quas dederūt mihi amatores mei. Et ponam eam in saltum: ⁊ comedet eā bestia agri. Et visitabo super eaz dies baalim quibꝫ accendebat incensum ⁊ ornabatur inaure sua ⁊ monili suo: ⁊ ibat post amatores suos: ⁊ mei obliuiscebaꝫ dicit dominus. Propter hoc ecce ego lactabo eam: ⁊ ducam eam in solitudinem. Et loquar ad cor eius: ⁊ dabo ei vinitores ei⁹ ex eodem loco: ⁊ vallem achor ad aperiendam spem. Et canet ibi iuxta dies iuuētutis sue: ⁊ iuxta dies ascensionis sue de tērra egipti. Et erit in die illo ait dñs vocabit me vir meus: ⁊ non vocabit me vltra baalim. Et auferaz nomina baalim de ore eius: ⁊ nō recordabiť vltra nominis eox. Et percuciā cū eis fedus in die illa: cū bestia agri ⁊ cum volucre celi ⁊ cū reptili tērre. Et arcum ⁊ gladium ⁊ bellum conterā de tērra: ⁊ dormire eos faciā fiducialiter. Et sponsabo te mihi in sempiternū: ⁊ spōsabo te mihi in iusticia ⁊ iudicō ⁊ in misericordia ⁊ miseratōnibꝫ. Et sponsabo te mihi in fide: ⁊ scies quia ego dñs. Et erit: in die illa exaudiā dicit dominus. Exaudiaz celos ⁊ illi exaudient tērram: ⁊ tērra exaudiet triticum ⁊ vinum ⁊ oleum: ⁊ hec exaudient ihezrahel. Et seminabo eam mihi in tērraz: ⁊ miserebor eius que fuit absq̄ misericordia. Et dicam non populo meo populus meus es tu: ⁊ ipse dicet deus meus es tu.

Capitulum. III.

Et dixit dominꝰ ad me. Adhuc vade: ⁊ dilige mulierē dilectam amico ⁊ adulteram sicut diligit dominus filios israhel: ⁊ ipsi respectāt ad deos alienos ⁊ diligunt vinacia vuax. Et fodi eam mihi quindecim argēteis ⁊ choro ordei ⁊ dimidio choro ordei: ⁊ dixi ad eam. Dies multos expectabis me. Non fornicaberis ⁊ non eris viro: sed ⁊ ego expectabo te. Quia dies multos sedebunt filij israhel. sine rege ⁊ sine principe ⁊ sine sacrificio et sine altari: ⁊ sine ephot ⁊ sine theraphim. Et post hec reuertētur filij israhel: ⁊ querent dominum deum suum ⁊ dauid regez suum: ⁊ pauebūt ad dominum ⁊ ad bonuz eius in nouissimo diex. Ca. .IIII.

Audite verbuz domini filij israhel: quia iudicium domino cum habitatoribꝫ terre. Non est enim veritas: et non est misericordia: et non est scientia dei in tērra. Maledictum et mendacium et homicidium et furtum et adultērium inundauerunt: et sanguis sanguinē tetigit. Propter hoc lugebat tērra: et īfirmabitur omnis qui habitat in ea. In bestia agri et in volucre celi: sed ⁊ pisces maris congregabuntur. Ueruntamen vnusquisq̄ non iudicet: et non arguatur vir. Populus enim tuus sicut hij: qui contradicunt sacerdoti. Et corrues hodie: et corruet etiam pphēta tecuz. Nocte tacere feci matrē tuā. Cōticuit pl̄us meus: eoq̄ non habuerit sciaz. Quia tu sciētiā repulisti:

repellam te ⁊ ego ne sacerdotio fungaris mihi. Et oblita es legis dei tui: obliuiscar filioꝝ tuoꝝ ⁊ ego. Secūdum multitudinem eoꝝ sic peccauerūt mihi :gloriā eoꝝ in ignominiā cōmutabo. Peccata ꝑpli comedent. ⁊ ad iniquitatem eoꝝ subleuabūt animas eorum. Et erit: sicut ꝑplus sic sacerdos. Et visitabo super eum vias eius: ⁊ cogitatōnes eius reddam ei. Et comedent ⁊ non saturabuntur. Fornicati sunt ⁊ non cessauerunt :quoniam dominū reliquerunt in non custodiendo. Fornicacō ⁊ vinū ⁊ ebrietas auferūt cor. Populus meus in ligno suo interrogauit: ⁊ baculus eius annunciauit ei. Spūs enim fornicacionum decepit eos: ⁊ fornicati sunt a deo suo. Super capita montiū sacrificabant : ⁊ super colles accendebant thimiama subtus quercum ⁊ populū ⁊ therebintū: quia bona erat umbra eius . Ideo fornicabuntur filie vestre: ⁊ spōse vestre adultere erunt . Non visitabo super filias vestras cum fuerint fornicate ⁊ super sponsas vestras cum adulterauerint: quoniam ipi cum meretricib⁹ verſabantur: ⁊ cum effeminatis sacrificabāt. Et populus nō intelligens vapulabit. Si fornicaris tu israhel: non delinquas saltez iuda. Et nolite īgredi ī galgala: ⁊ ne ascēderitis ī bethauen: neq; iuraueritis viuit dominus. Quoniam sicut vacca lasciuiēs declinauit israhel . Nunc pascet eos dominus: quasi agnū iu latitudine . Particeps ydolorum effraim: dimitte eum . Separatum est conuiuium eorū: fornicacione fornicati sunt: dilexerunt afferre ignominiā protectores eius. Ligauit eum spūs in alis suis: ⁊ ꝓfūdent a sacrificijs suis. Ca. V.

Audite hoc sacerdotes ⁊ attendite dom⁹ israhel: ⁊ dom⁹ regis auscultate: quia vobiscum iudicium est. Quoniam laqueus facti estis speculationi: ⁊ sicut rethe expansum subter thabor: ⁊ victimas declinastis ī profundū . Et ego erudito⁹ omnium eoꝝ. Ego scio ephraim: ⁊ israhel non est absconditus a me . Quia nunc fornicatus est ephraim: cōtaminat⁹ est isrl. Nō dabūt cogitacōnes suas vt cōuertātur ad deū suū: qz spūs fornicacōnū in medio eoꝝ: ⁊ dnm non cognouerūt. Et respondebit arrogancia isrl in facie eius. ⁊ isrl ⁊ ephraiz ruent ī iniq̄tate sua. Ruet etiā iuda cum eis. In gregibus suis ⁊ in armētis suis vadēt ad querendū dnm: ⁊ nō inuenient. Ablatus est ab eis. In dño preuaricati sūt: quia filios alienos genuerūt. Nunc deuorabit eos mensis cuz partibus suis. Clangite bucina in gabaa: tuba in rama. Ululate in bethauen: post tergū tuum beniamin. Ephraim in desolacōe erit. In die correptōnis in tribubus israhel ostendi fidē. Facti sūt ꝓncipes iuda q̄i assumētes terminum: super eos effundā quasi aquaz iram meam. Calumniam pacies est ephraī fractus iudicio: quoniam cepit abire post sordes. Et ego quasi tinea ephraim ⁊ quasi putredo domui iuda . Et vidit ephraim languorem suum : ⁊ iudas vinculum suū. Et abijt ephraim ad assur: ⁊ misit ad regē vltorez. Et ipe nō poterit sanare vos: nec soluere poterit a vobis vinculū. Quoniaz ego quasi leena ephraim: ⁊ quasi catulus leonis domui iuda. Ecce ego capiam ⁊ vadam: tollam ⁊ non est qui eruat . Vadens reuertar ad locū meum: donec deficiatis. ⁊ queratis faciem meaz. Ca . VI.

In tribulacōne sua mane ꝓsurgēt ad me. Eleite ⁊ reuertamur ad dominū: qz ipse cepit ⁊ sanabit nos: percuciet ⁊ curabit nos. Viuificauit nos post duos dies: ī die tercia suscitabit nos: ⁊ viuemus ī cōspectu eius: sciemus seque murq; : vt cognoscamus dnm. Quasi diluculum ꝓparatus est egressus eius: ⁊ veniet quasi ymber nobis tēporaneus ⁊ serotin⁹ terre. Quid faciā tibi ephraim: q̄d faciam tibi iuda? Misericordia vra q̄si nubes matutina: ⁊ quasi ros mane ptrāsiēs . Propt hoc dolaui in ꝓphetis: ⁊ occidi eos in verbis oris mei: ⁊ iudicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam volui ⁊ non sacrificium: ⁊ scientiā dei plusq̄ olocaustū Ipsi autem sicut adam transgressi sunt pactum : ibi preuaricati sunt in me . Galaad ciuitas operantium ydolum supplantata sanguine: ⁊ quasi fauces virorum latronū Particeps sacerdotum in via interficientiū : pgētes de sichem quia scel⁹ opati sūt. In domo israhel vidi horrendū. Ibi fornicacōnes ephraim: contaminatus ē israhel Sed ⁊ iuda pone messem tibi : cum puertero captiuitatem populi mei.

Capitulum. VII.

Qlm ſanare vellem iſrahel reuelata ẽ iniquitas ephraim ⁊ malicia ſamarie: quia operati ſũt mendaciũ. Et fur ingreſſus eſt ſpolians: latrunculus foris. Et ne forte dicãt in cordibus ſuis: omẽm maliciã eor̃ me recordatum. Nũc circũdederũt eos adinuẽtiones ſue: corã facie mea facte ſũt. In malicia ſua letificauerũt regẽ: ⁊ in mẽdacijs ſuis ꝓncipes. Omnes adulterãtes: q̃ſi clibanus ſuccẽſus a coq̃nte. Quieuit paululũ ciuitas a commixtõne fermẽti: donec fermẽtaret totus. Dies regis nr̃i: ceperũt principes furere a vino. Extẽdit manũ ſuã cũ illuſoribus: qr̃ applicuerũt q̃ſi clibanũ cor ſuũ cũ inſidiaretur eis. Tota nocte dormiuit coq̃ns eos mane ipe ſuccenſus quaſi ignis flamme. Omnes calefacti ſũt q̃ſi clibanus. ⁊ deuoraverũt iudices ſuos. Omnes reges eor̃ ceciderũt nõ eſt q̃ clamet in eis ad me. Ephraim in ꝓplis ipe cõmiſcebatur. Ephraim factus ẽ ſubcinerici⁹ panis: q̃ nõ reuerſa. Comederunt alieni robur ei⁹: ⁊ ipe neſciuit. Sed ⁊ cani effuſi ſunt in eo: ⁊ ipe ignorauit. Et humiliabit ſuperbia iſrahel in facie eius. Nec reuerſi ſũt ad dñm deũ ſuũ: nec exquierũt eũ in omnibus hijs. Et factus eſt ephraim q̃ſi colũba ſeducta: non hñs cor. Egiptũ inuocabãt: ad aſſirios abierunt. Et cũ profecti fuerint expandam ſup eos rethe meũ: ⁊ q̃ſi volucrẽ celi detrahã eos. Cedam eos ſecundũ auditõnẽ cetus eor̃. Ve eis: quoniã receſſerũt a me. Vaſtabũt quia preuaricati ſunt in me. Ego redemi eos: ⁊ ipſi locuti ſunt contra me mẽdacia Et non clamauerunt ad me in corde ſuo: ſed vlulabant in cubilibus ſuis. Super triticum ⁊ vinum ruminabant: ⁊ receſſerũt a me. Et ego erudiui eos: ⁊ cõfortaui brachia eorũ: ⁊ in me cogitauerunt maliciã. Reuerſi ſũt vt eſſent abſq̃ iugo: facti ſũt quaſi arcus dolosus. Cadent i gladio principes eorum: a furore lingue ſue. Iſta ſubſannatio eorum in terra egipti.

Capitulum. VIII.

In gutture tuo ſit tuba quaſi aq̃la ſuper domum domini: pro eo q̃ tranſgreſſi ſunt fedus meum. ⁊ legẽ meã ꝓuaricati ſunt. Me inuocabunt de⁹ meus: cognouim⁹ te iſrahel. Proiecit iſrahel bonum: inimicus perſequetur eum. Ipſi regnauerunt ⁊ non ex me: principes extiterunt ⁊ non cognoui. Aur̃ ſuũ ⁊ argẽtuz ſuũ fecerũt ſibi ydola: vt interirẽt. Proiectus eſt vitulus tuus ſamaria. Iratus eſt furor meus in eis. Vſqueq̃ non poterunt emũdari? Quia ex iſrahel ⁊ ipe eſt. Artifex fecit illum: ⁊ non eſt deus. Quoniam in aranearum telis erit vitulus ſamarie: quia ventum ſeminabunt: ⁊ turbinem metent. Culmus ſtans. non eſt in eo germen: non faciet farinam. Quod ⁊ſi fecerit: alieni comedent eam. Deuoratus eſt iſrahel. Nunc factus eſt in natõnibus quaſi vas immundum: quia ipi aſcenderunt ad aſſur. Onager ſolitari⁹ ſibi ephraim. Munera dederũt amatoribus ſuis: ſed ⁊ cũ mercede conduxerunt natõnes. Nunc congregabo eos: ⁊ quieſcent pauliſper ab onere regis ⁊ ꝓncipũ. Quia mltiplicauit ephraim altaria ad peccandũ: facte ſunt ei are in delictum. Scribam eis multiplices leges meas: que velut aliene cõputate ſũt. Hoſtias offerent: immolabũt carnes ⁊ comedẽt: ⁊ dñs n̄ ſuſcipiet eas. Nũc recordabit iniq̃tatis eor̃: ⁊ viſitabit pcta eor̃. Ipi in egiptũ ꝓuertẽt. Et oblit⁹ ẽ iſrahel factoris ſui: ⁊ edificauit delubra: ⁊ iudas multiplicauit vrbes munitas. Et mittã ignez in ciuitates eius: ⁊ deuorabit edes illius.

Capitulum. IX.

Noli letari iſrahel: noli exultare ſicut pli. qr̃ fornicat⁹es a deo tuo. Dilexiſti mercedẽ ſup omnes areas tritici. Area ⁊ torcular nõ paſcet eos. ⁊ vinũ mẽcietur eis. Non habitabũt in terra domini. Reuerſus eſt ephraim in egiptũ: ⁊ in aſſirijs pollutum comedit. Non libabunt domino vinum: ⁊ non placebunt ei. Sacrificia eorum quaſi panis lugentiũ. Omnes q̃ comedũt eũ cõtaminabũt: qr̃ panis eor̃ aie ipſor̃: nõ intrabit i domũ dñi. Quid facietis in die ſolenni: i die feſtiuitatis domini? Ecce em̃ profecti ſunt a vaſtitate. Egiptus congregabit eos: memphis ſepeliet eos. Deſiderabile argẽtũ eor̃ vrtica hereditabit: lappa i tabnacul' eor̃. Venerũt dies viſitacõis: venerũt dies retribucõis. Scitote iſrl' ſtultũ ꝓphetã: iſanũ vir ſpũalẽ. Propt̃ mltitudinẽ iniq̃tatis tue. ⁊ mltitudo amẽcie tue. Speculator ephraim cum deo meo: ꝓpheta laq̃us ruine factus

est sup omnes vias eius. Insania in domo dei eius. Profūde peccauerūt: sicut ī diebꝫ gabaa. Recordabit iniq̄tatis eor: ⁊ visitabit peccata eor. Quasi vuaz in deserto īueni israł q̄si p̄ma poma ficulnee: ī cacumine ei⁹ vidi p̄res eor. Ipi aūt intrauerunt ad beelphegor: ⁊ abalienati sūt in cōfusionez ⁊ facti sūt abominabiles sicut ea q̄ dilexerūt. Ephraim q̄si auis auolauit. Gł̄a eorū a partu: ⁊ ab vtero ⁊ a cōceptu. Quod ⁊si enutrierīt filios suos absq; liberis eos faciā in homīb⁹. Sed ⁊ ve eis: cum recessero ab eis. Ephraim vt vidit: tyrus erat fundata ī pulcritudīe. Et ephraim educet ad interfectōem filios suos. Da eis domine. Quid dabis eis? Da eis vuluam sine liberis: ⁊ vbera arētia. Omnes nequicie eor in galgal: qr ibi exosus habui eos. Propter maliciā adiuēcionū eor: de domo mea eiciā eos. Nō addā vt diligā eos. Omnes pncipes eor recetētes. Percussus ē ephraim radix eor exiccata ē. Fructū neq̄q̄ faciēt Od ⁊si genuerint: interficiā amantissima vteri eor. Abiciet eos dns de⁹ me⁹ qr nō audierūt eū: ⁊ erunt vagi in nacionibus.

Capitulum. .X.

Vitis frōdosa israhel: fruct⁹ adeq̄t⁹ ē ei scōm multitudinē fructus sui multiplicauit altaria: iuxta vbertatē terre sue exuberauit simulacris. Diuisū ē cor eor: nūc interibit. Ipe cōfrīget simulacꝛ eor. Depopulabit aras eor. Quia nūc dicēt: nō ē rex nobis. Nō em timem⁹ deū. Et rex quid faciet nobis? Loq̄mī verba visionis iutił: ⁊ ferietis fedus. ⁊ germinabit q̄si amaritudo iudiciū super sulcos agri. Vaccas bethauen coluerūt hītatores samarie. quia luxit super eū popul⁹ eius ⁊ editui eius super eū exultauerunt in gloria eius. quia migrauit ab eo. Siquidem ⁊ ipse ni assur delatus est mun⁹ regi vltori. Confusio ephraim capiet: ⁊ confundetur israhel in voluntate sua. Transire fecit samaria regem suum: quasi spumam sup faciem aque. Et disperdentur excelsa ydoli peccatum israhel. Lappa ⁊ tribulus ascendet super aras eorum. Et dicent montib⁹ operite nos: ⁊ collib⁹ cadite super nos. Ex diebꝫ gabaa peccauit israł. Ibi stetērūt. Nō comprehendet eos in gabaa: preliuz super filijs iniquitatis. Iuxta desiderium meum corripiam eos. Congregabūtur super eos populi: cum corripientur pter duas iniquitates suas. Ephraim vitula docta diligere triturā: ⁊ ego transiui super pulcritudinem colli eius. Ascendam sup ephraim. Arabit iudas: cōfringet sibi sulcos iacob. Seminate vobis in iusticia: ⁊ metite in ore misericordie: inuocate vobis nouale. Tempus autem requirendi dominum: cuz venerit qui docebit vos iusticiā. Arastis impietatem: iniquitatem messuistis: comedistis frugem mendacij. Quia confisus es in vijs tuis: ⁊ in mł̄titudine fortiū tuor. Consurget tumultus in populo tuo ⁊ omnes municiones tue vastabuntur sicut vastatus est samaria. a domo eius qui iudicauit bala: in die prelij matre super filios allisa. Sic fecit vob bethel: a facie malicie nequiciarum vestrarum.

Capitulum. .XI

Sicut mane transit. pertransit rex israhel: qr puer israhel ⁊ dilexi eū: ⁊ ex egipto vocaui filium meum. Vocauerunt eos: sic abierunt a facie eor. Baalim immolabant: ⁊ simulacris sacrificabāt. Et ego q̄si nutritus ephraim. Portabam eos in brachijs meis: ⁊ nescierunt q̄ curarem eos. Infunniculis adaz trahaz eos: in vinculis caritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum super maxillas eorum: ⁊ declinaui ad eum vt vesceretur. Non reuertetur in terram egipti: ⁊ assur ipse rex eius quoniam noluerunt conuerti. Cepit gladius in ciuitatib⁹ eius: ⁊ consumet electos eius: ⁊ comedet capita eorum. Et populus meus pendebit ad reditum meum. Jugum autez imponetur eis simul: quod non auferetur. Quomodo dabo te ephraim ptegaz te israł? Quomō dabo te? Sicut adama: ponā te vt seboim. Conuersuz est in me cor meū piter: pturbata ē penitudo mea. Nō faciā furorē ire mee Nō puertar vt disperdaz ephraim: qm̄ ego deus ⁊ non homo. In medio tui sanct⁹: ⁊ nō īgrediar ciuitatem. Post dnm ambulabunt. Quasi leo rugiet: qr ipse rugiet ⁊ formidabūt filij maris. Et auolabūt q̄si auis ex egipto: et q̄si colūba de tra assirior. ⁊ collocabo eos ī domib⁹ suis dicit dns. Circūdedit me ephraim ī negociacione: ⁊ ī dolo dom⁹ israł. Judas aūt testis descēdit cū deo: ⁊ cū sanctis

fidelibus. Capitulum .XII.

Ephraim pascit ventum: et sequit estum. Tota die mendaciuz ⁊ vastitatem multiplicat. Et fedus cũ assirijs iniit: et oleum in egiptum ferebat. Judicium ergo domini cum iuda: ⁊ visitatio super iacob. Juxta vias eius et iuxta adinuentões eius reddet ei. In vtero supplantauit fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum angelo. Et inualuit ad angelum: et confortatus est. Fleuit: et rogauit eum. In bethel inuenit eum: ⁊ ibi locutus est nobiscum. Et dñs deus exercituum: dñs. memoriale eius. Et tu ad dñm deum tuum puerteris. Misericordiã ⁊ iudicium custodi: et spera in deo tuo semp. Chanaan. in manu ei⁹ statera dolosa: calumniã dilexit. Et dixit ephraim. Elerun tamen diues effectus sum: inueni ydolum mihi. Omes labores mei non inuenient mihi iniquitatem quam peccaui. Et ego dominus deus tuus ex ẽra egipti. Adhuc sedere te faciaz in tabernaculis: sicut i diebo festiuitatis. Et locutus sum sup prophetas: et ego visionẽ multiplicaui: et in manu ꝓphetaꝝ assimulatus sum. Si in galaad ydolum: ergo frustra errant in galgal bobus immolantes. Nam et altaria eoruz quasi acerui super sulcos agri. Fugit iacob in regionez syrie: et seruiuit israhel in vxore: ⁊ in vxore seruiuit. In propheta aũ eduxit dñs israhel de egipto: et in prophe ta seruatus est. Ad iracundiaz me prouocauit ephraim in amaritudinibus suis: et sanguis eius super eum veniet: et obprobrium eius restituet ei dominus suus.

Capitulum .XIII.

Loquente ephraim horror inuasit israhel: et deliquit in baal et mortuus est. Et nũc addiderũt ad peccandum: fecerũtq; sibi ꝓflatile de argento suo q̃si similitudinez ydoloꝝ. Factura artificum totũ est. Dijs ipi dicunt. Immolate hoies: vitulos adorantes. Idcirco erũt q̃si nubes matutina: ⁊ sicut ros matutin⁹ pteriens. Sicut puluis turbine raptus ex area: et sicut fumus de fumario. Ego aũt dñs deus tu⁹ ex ẽra egipti: et deũ absq; me nescies: ⁊ saluator nõ est pret̃ me. Ego ꝓgui te in deserto: i terra solitudinis. Juxta pascua sua adipleti sũt: et saturati sũt. Et eleuauerũt cor suũ: ⁊ obliti sũt mei. Et ego erò eis q̃si leena: sicut pdus i via assirioꝝ. Occurrã q̃si vrsa raptis catulis: ⁊ dirũpaz interiora iecoris eoꝝ. Et ꝓsumã eos ibi q̃si leo: bestia agri scindet eos. Perditõ tua isrl: tm̃modo i me auxiliũ tuũ. Ubi est rex tuus: Maxie nunc saluet te in oib̃ vrbib tuis. Et iudices tui de q̃bo dixisti: da mihi regez ⁊ pncipes. Dabo tibi regẽ in furore meo: ⁊ auferã in idigtione mea. Colligata est iniqtas ephraim: absconditũ peccatũ eius. Dolores pturiẽtis venient ei. Jpe filius nõ sapiẽs. Nunc ei non stabit i ꝓtritione filioꝝ. De manu mortis liberabo eos: de morte redimã eos. Ero mors tua o mors: morsus tu⁹ ero iferne. Cõsolatõ abscondita est ab oculis meis: qz ipe int̃ fratres diuidet. Adducet vent̃ ventũ dñs de deserto ascendent̃: ⁊ siccabit venas eius. ⁊ desolabit font̃ eius: ⁊ ipe diripiet thesaurum oĩs vasis desiderabilis.

Capitulum .XIIII.

Pereat samaria: quoniam ad amaritudinem concitauit deum suum. In gladio pereat. Paruuli eoruz elidantur: et fetꝰ eius discindantur. Conuertere israhel ad dominum deum tuum: quoniam corruisti iniquitate tua. Tollite vobiscum verba: ⁊ conuertimini ad dñm: et dicite ei. Omnẽ aufer iniquitatem ⁊ accipe bonum: et reddemus vitulos labioruũ nostroꝝ. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemus: nec dicemus vlt̃ dij nostri opera manuũ nostraꝝ: quia ei⁹ qui in te est misereberis pupulli. Sanabo contritiones eoꝝ: diligam eos spontanee: qz auersus est furor meus ab eis. Ero q̃si ros. Et israhel germinabit sicut lilium: et erumpet radix eius vt libani. Jbunt rami eius: et erit quasi oliua gloria eius: ⁊ odor eius vt libani. Conuertentur sedentes in vmbra eius: viuent tritico. Et germinabunt quasi vinea: memoriale eius sicut vinuz libani. Ephraim quid mihi vltra ydola: Ego exaudiam et dirigam eum: ego vt abietem virentem: ex me fructus tuus inuentus est. Quis sapiens ⁊ intelliget ista: intelligens et sciet hec: Quia recte vie domini ⁊ iusti ambulabũt in eis: preuaricatores vero corruent in eis. Explicit

Incipit Ioel ꝓpheta

Explicit Osee ꝓpha. Incipit Iohel ꝓpha.

Verbum domini quod factm est ad iohel filium fatuel. Audite hec senes: et auribus percipite omnes habitatores terre. Si factum est istud in diebꝫ vestris: aut in diebus patrum vestroꝝ. Super hoc filijs vestris narrate: et filij vestri filijs suis: et filij eoꝝ generationi altere. Residuū eruce comedit locusta: ⁊ residuum locuste comedit brucus: ⁊ residuum bruci comedit rubigo. Expergiscimini ebrij: flete ⁊ ululate omnes qui bibitis vinum in dulcedine: qm̄ perijt ab ore vestro. Gens em̄ ascendet sup̄ terram meam: fortis ⁊ innumerabilis. Dentes eius vt dentes leonis: et molares eius vt catuli leonis. Posuit vineam meaz in desertum: et ficum meam decorticauit. Nudans spoliauit eam et proiecit: albi facti sunt rami eius. Plange quasi virgo accincta sacco: super virum pubertatis tue. Perijt sacrificium et libatio de domo domini: et luxerūt sacerdotes ministri domini. Depopulata est regio: luxit humus: quoniam deuastatum est triticum. Confusum est vinum: elanguit oleum. Confusi sunt agricole: vlulauerūt vinitores super frumento. vino ⁊ ordeo: quia perijt messis agri. Vinea confusa est: et ficus elanguit. Malogranatum et palma et malum ⁊ omnia ligna agri aruerunt: quia confusuz est gaudium a filijs hominuz. Accingite vos et plangite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimini: cubate in sacco ministri dei mei: quoniā interijt de domo dei vestri sacrificium ⁊ libatio. Sanctificate ieiuniuz: vocate cetum: ꝯgregate senes omnes habitatores terre in domum dei vestri et clamate ad dominum. A a a diei: quia prope est dies domini: et quasi vastitas a potente veniet. Nunquid non coraz oculis vestris alimēta perierunt: de domo dei vr̄i leticia ⁊ exultatio? Computruerūt iumenta in stercore suo. Demolita sunt horrea: dissipate sunt apothece: qm̄ confusum est triticum. Quid ingemuit animal: mugierunt greges armenti? Quia nō est pascua eis. Sed ⁊ greges pecoꝝ disperierūt. Ad te clamabo domine: quia ignis comedit speciosa deserti: et flamma succendit omnia ligna regionis. Sed et bestie agri quasi area siciens ymbrem: suspexerunt ad te. Quoniam exiccati sunt fontes aquaruz: et ignis deuorauit speciosa deserti.

Capitulum .II.

Tanite tuba ī syon: vlulate in mōte sancto meo. Conturbentur omnes habitatores terre quia venit dies domini: quia prope est dies tenebraꝝ et caliginis: dies nubis et turbinis. Quasi mane expansum sup̄ montes: ꝑplus multus et fortis. Similis non fuit ei a principio: et post euz non erit vsq; in annos generationis et generationis. Ante faciem eiꝰ ignis vorans: ⁊ post eū exurens flamma. Quasi ortus voluptatis terra coram eo: et post eū solitudo deserti: neq; est q̄ effugeat eū. Quasi aspectus equoꝝ aspectꝰ eoꝝ: ⁊ q̄si equites sic current. Sicut sonitus q̄drigaꝝ sup̄ capita montiū exilient: sicut sonitus flām̄e ignis deuorātis stipulaz: velut ꝑplus fortis ꝓpatus ad p̄liuz. A facie eius truciabuntur populi: omnes vultus redigentur in ollam. Sicut fortes current: q̄si viri bellatores ascendent murum. Viri in vijs suis gradient̄ et non declinabunt a semitis suis. Unusq̄sq; fratr̄ suum non coartabit: singuli in calle suo ambulabunt. Sed ⁊ per fenestras cadent: et non demolient̄. Urbem ingredient̄: in muro current. Domos ascendent: ꝑ fenestras intrabunt quasi fur. A facie eius cō tremuit terra: moti sunt celi. Sol et luna obtenebrati sunt: ⁊ stelle retraxerūt splendorem suum. Et dominus dedit vocē suam ante faciez exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius: quia fortia et facientia verbum eius. Magnus enim dies domini: et terribilis valde. Et quis sustinebit euz? Nunc g̃ dicit dominus. Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio ⁊ fletu ⁊ in planctu: et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Et cōuertimini ad dominum deum vestrum: quia benignus et misericors est: patiens et multe miserior die et prestabilis sup̄ malicia. Quis scit si conuertatur ⁊ ignoscat deus: et relinquat post se benedictionem? Sacrificiū et libamen dño deo nostro. Canite tuba ī syon: sanctificate ieiuniū vocate cetū: ꝯgregate

ꝑm sanctificatæ ecclesiam: coadunatæ se-
nes ꝯgregatæ paruulos ⁊ sugentes ubera.
Egrediat sponsus de cubili suo: et sponsa
de thalamo suo. Inter vestibulum et altare
plorabũt sacerdotes ministri dñi ⁊ dicent.
Parce dñe ꝓce ꝑplo tuo: et ne des hereditatem
tuã in obꝓbriũ: vt dominentur eis natio-
nes. Quare dicũt in ꝑplis ubi est deus eorũ?
Zelatus est dñs terrã suã: et pepercit ꝑplo
suo. Et respõdit dñs: et dixit ꝑplo suo. Ec-
ce ego mittam vobis frumentũ ⁊ vinum ⁊
oleum: et replebimini in eis: et non dabo
vos ultra obꝓbriũ in gentibus. Et eũ qui
ab aquilone est ꝓcul faciam a vobis: et ex-
pellam eũ in terrã inuiam ⁊ desertã. Fa-
ciem eius contra mare orientale: et extre-
mũ eius usq; ad mare nouissimũ: et ascen-
det fetor eius. Et ascendet putredo eius: qr
superbe egit. Noli timere terra: sed exulta
⁊ letare: qm magnificauit dñs vt faceret.
Nolite timere aialia regionis: qr germi-
uerunt speciosa deserti. Quia lignum attu-
lit fructũ suum: ficus ⁊ vinea dederũt vir-
tutem suã. Et filij sion exultate ⁊ letami-
ni in dño deo vestro: quia dedit vobis do-
ctorem iusticie: et descendere faciet dñs ad
vos ymbrem matutinũ ⁊ serotinũ sicut in
principio. Et implebunt aree frumento: ⁊
redundabunt torcularia vino et oleo. Et
reddam vobis annos quos ꝯmedit locu-
sta. bruc⁹ ⁊ rubigo ⁊ eruca: fortitudo mea
magna quam misi in vos. Et ꝯmedetis ves-
centes ⁊ saturabimini: et laudabitis nomen
dñi dei vri qui fecit mirabilia vobiscũ. Et
non ꝯfundet ꝑplus meus in sempiternũ: ⁊
scietis qr in medio hirlm ego sum. Et ego
dñs deus vester: et nõ est amplius: et non
ꝯfundet ꝑplus meus inetternũ. Et erit: post
hec effundã de spiritu meo sup omem car-
nem: et ꝓphetabunt filij vri ⁊ filie vre. Se-
nes vestri somnia somniabunt: ⁊ iuuenes
vestri visiones videbũt. Sed ⁊ sup seruos
meos et ancillas in diebus illis effundam spm
meum: et dabo prodigia in celo et in terra
sanguinem et ignem ⁊ vaporem fumi. Sol
conuertet in tenebras et luna in sanguinem
antq; veniat dies dñi magnus et horribi-
lis. Et erit: omis qui inuocauerit nomen dñi
saluus erit: qr in monte syon et in hirlm
erit saluatio sicut dixit dñs: et in residuis
quos dominus vocauerit. Capi. III.

Q Ia ecce in diebus illis et in tempe
illo cũ ꝓuertero captiuitatem iuda
et hirlm. ꝯgregabo omes gentes:
et deducam eas in vallem ioſaphat ⁊ disce-
ptabo cũ eis ibi sup populo meo et here-
ditate mea israhel quos disperserũt in na-
tionibus: et terrã meã diuiserũt et sup po-
pulum meũ miserũt sortem. Et posuerunt
puer in prostibulũ: ⁊ puellam vendiderũt
pro vino vt biberent. Ver quid mihi ⁊ vo-
bis tyrus ⁊ sydon ⁊ omis finus palesti-
nor? Nunquid vltiones vos redditis mihi?
Etsi vlciscemini vos ꝓtra me: cito velociter
reddã vicissitudinem vobis sup caput vm.
Argentũ enim meũ et aurũ tulistis: ⁊ desi-
derabilia mea ⁊ pulcerrima intulistis in de-
lubra vestra. Et filios iuda ⁊ filios hirlm
vendidistis filijs grecorum: vt longe face-
retis eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo
eos de loco in quo vendidistis eos: et con-
uertam retributionem vestrã in caput vm.
Et vendam filios vestros et filias vestras
in manibus filiorũ iuda: et venũdabunt eos
sabeis genti longinque. quia dominus lo-
cutus est. Clamate hec in gentibus: sanctifi-
cate bellum: suscitate robustos. Ascendãt
omes viri bellatores. Cõcidite aratra vra
in gladios: et ligones vestros in lanceas.
Infirmus dicat: qr ego fortis sum. Erum-
pite et venite omnes gentes de circuitu: et
congregamini. Ibi occumbere faciet dñs
robustos tuos. Consurgant et ascendant
gentes in vallem ioſaphat: quia ibi sedebo
vt iudicem omnes gentes in circuitu. Mit-
tite falces: quoniam maturauit messis. Ve-
nite et descendite: quia plenum est torcular.
Exuberant torcularia: quia multiplicata
est malicia eorum. Populi populi in valle
concisionis: quia iuxta est dies dñi in val-
le ꝯcisionis. Sol ⁊ luna obtenebrati sunt:
et stelle retraxerũt splendorem suũ. Et dñs de
syon rugiet: ⁊ de hirlm dabit vocem suã. Et
mouebunt celi et terra: et dñs spes popu-
li sui: et fortitudo filiorũ israhel. Et scietis
qr ego dñs deus vester: habitans in syon in
monte scto meo. Et erit hirlm scta: et ali-
eni nõ trãsibunt ꝑ eã amplius. Et erit: in
die illa stillabũt montes dulcedinem et col-
les fluent lacte. Et per omnes riuos iuda
ibunt aque: et fons de domo domini egre-
dietur: et irrigabit torrentem spinarum.

Incipit Amos ꝓpha

Egiptus in desolatōnem erit :ꝙ ydumea in desertum ꝑditionis: pro eo ꝙ iique egerīt in filios iuda ꝙ effuderint sanguinem innocentem in terra sua Et iudea ineternū habitabitur:et hierusalem ī generatōnem et generationē .Et mūdabo sanguinem eorū quē non mūdaueram :et dominus cōmorabitur in syon.

Explicit iobel ꝓpha .Incipit amos ꝓpha.

Verba amos qui fuit ī pastoralibus thecue:que vidit super israhel in diebus ozie regis iuda et in diebo iheroboam filij ioas regis israhel antę duos ānos ē remotus Et dirit.Domin⁹ de syon rugiet: et de hierusalem dabit vocem suam·Et luxerunt speciosa pastorum :ꝙ exiccatus est vertex carmeli.Hec dicit domin⁹ .Super tribus sceleribo damasci et super quatuor nō cōuertā eum eo ꝙ triturauerūt ī plaustris ferreis galaad. Et mittā ignem ī domū azahel ꝙ deuorauit domos benadab.Et ꝯterā vectem damasci.ꝙ dispdā habitatorem de campo ydoli: ꝙ tenentē sceptrum ꝺ domo voluptatis : et trāsferetur populus syrie cirenen dicit domin⁹ .Hec dicit dñs. Super tribus sceleribo gaze et super quatuor non cōuertam eum:eo ꝙ transtulerit captiuitatem ꝑfectam vt cōcluderet eam ī ydumea.Et mittam ignem ī murum gazē et deuorabit edes ei⁹:et dispdam habitatorem de azoto et tenētem sceptrū de ascalone:et ꝺuertam manū meam super accaron ꝙ peribūt reliqe philistinoꝝ dicit dñs. Hec dicit dñs.Super tribus sceleribo tyri ꝙ sup quatuor nō ꝺuertā eū:eo ꝙ cōcluserīt captiuitatē ꝑfectā ī ydumea :et nō sūt rcordati federis fratꝝ.Et mittā ignē ī murū tyri:ꝙ deuorabit edes ei⁹ .Hec dicit dñs. Sup tribus sceleribo edō ꝙ sup quatuor ñ ꝺuertā eū:eo ꝙ ꝑsecut⁹ sit ī gladio fratrem suū ꝙ violauerit misericordiā ei⁹ :ꝙ tenuerit vltra furorem suum .et indignationez suam ꝺuauerit usqꝫ ī finem. Mittam ignē in theman : et deuorabit edes bosre .Hec dicit dominus.Super tribus sceleribo filiorum āmon ꝙ super quatuor non conuertam eum:eo ꝙ dissecuerit pregnantes galaad.ad dilatandum terminum suum.Et succendam ignem in muro rabbē et deuorabit edes eius:in vlulatu ī die belli et ī turbine in die cōmotionis .Et ibit melchon ī captiuitatem:ipse et principes eius simul dicit dominus.

Capitulum. .II.

Hec dicit domin⁹ .Super tribo sceleribus moab et super quatuor nō cōuertam eum:eo ꝙ incēderit ossa regis ydumee usqꝫ ad cinerem. Et mittam ignē in moab et deuorabit edes carioth:et morieꝫ in sonitu moab in clangore tube: et dispdam iudicem de medio eius:ꝙ omnes principes eius interficiaꝫ cum eo dicit dñs. Hec dicit dominus .Super tribus sceleribus iuda ꝙ super quatuor nō cōuertā eū: eo ꝙ abiecerit legē domī:et mādata ei⁹ nō custodierit .Deceperūt em̄ eos ydola sua: post que abierant patres eorū.Et mittam ignem in iudā:et deuorabit edes hierusalē Hec dicit dominus.Super tribo sceleribus israhel et super quatuor nō cōuertam eū: pro eo ꝙ vēdiderit pro argento iustum:et pauperem pro calciamētis.Qui cōterunt super puluerem terre capita pauperum et viam humilium declinant :et filius ac pr̄ eius ierūt ad puellam vt violarent nomez sanctum meum:et super vestimētis pignoratis accubuerūt iuxta omne altare:ꝙ vinum damnatoꝝ bibebāt in domo dei sui. Ego autem exterminaui amorreū a facie eorum :cui⁹ altitudo cedroꝝ altitudo ei⁹: et fortis ipse quasi quercus.Et ꝑtriui fructū eius desuper:et radices ei⁹ subter.Ego sum qui ascendere vos feci de terra egipti: et eduxi vos ī deserto q̄draginta annis.vt possideretis terrā amorrei ꝙ suscitaui ꝺ filijs vestris in ꝓphetas ꝙ de iuuenibo vestris nazareos.Nūquid ñ ita ē filij isrl̄ dicit domin⁹ ?Et ꝓpinabitis nazareis vinū:ꝙ ꝓphetis mandabitis dicētes:ne ꝓphetetis.Ecce ego stridebo subter vos:sicut stridet plaustrū onustū feno.Et ꝑibit fuga a veloce:ꝙ fortis nō obtinebit ꝺutem suā:et robust⁹ nō saluabit ānimā suam .Et tenēs arcum non stabit ꝙ velox pedibo suis nō saluabitur :et ascensor equi nō saluabit animam suam:et robustus corde inter fortes nud⁹ fugiet in die illa dicit dominus.

Capitulum. .III.

Audite verbū quod locutus est dñs sup vos filij israhel: sup omnez cognationē quā eduxit de terra egipti dicens. Tantūmō vos cognoui ex omnibus cognationibz terre: idcirco visitabo sup vos omnes iniquitatez vestras. Nunquid ambulabunt duo pariter: nisi conuenerit eis? Nunquid rugiet leo in saltu: nisi habuerit predam? Nunquid dabit catulus leonis vocez de cubili suo: nisi aliquid apprehenderit? Nunquid cadet auis in laqueum terre absq; aucupe? Nunquid auferetur laqueus de terra: antēq̄ quid ceperit? Si clanget tuba in ciuitate: et populꝰ non expauescet? Si erit malū in ciuitate: quod dñs non fecerit? Quia nō faciet dñs deus verbum: nisi reuelauerit secretuz suum ad seruos suos prophetas. Leo rugiet: quis non timebit? Dñs deus locutꝰ est: quis non prophetabit? Auditum facite in edibz azoti: ⁊ ī edibz terre egipti: ⁊ dicite. Congregamini sup montes samarie: ⁊ videte insanias in medio eiꝰ multas: ⁊ calūniam pacientes in penetrabilibus eius. Et nescierūt facere rectum dicit dñs: thesaurizantes iniquitatez et rapinas in edibus suis. Propterea hec dicit dñs deus. Tribulabiꝫ et circuieꝫ terra: et detrahetur ex te fortitudo tua: et diripientur edes tue. Hec dicit dñs. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auricule: sic eruentur filij israel qui habitāt in samaria in plaga lecturi ⁊ ī damasci ḡbato. Audite ⁊ cōtestamini in domo iacob dicit dñs deus exercituū: qꝛ in die cū visitare cepo ꝑuaricationes israel sup eum visitabo et sup altaria bethel: et amputabunꝫ cornua altaris et cadent in terrā. Et percuciam domū hyemalem cum domo estiua: et peribunt domus eburnee: et dissipabuntur edes multe dicit dominus.

Capitulum. IIII.

Audite verbum hoc vacce pingues q̄ estis in mōte samarie: que calūniaz facitis egenis: ⁊ confringitis pauperes. Que dicitis dominis vestris: afferte ⁊ bibemus. Jurauit dñs deus in scō suo: qꝛ ecce dies venient sup vos ⁊ leuabūt vos in contis: et reliquas vras in ollis feruentibz. Et per aperturas exibitis altera ꝯtra alteraz: et piciemini in armon dicit dñs. Venite ad bethel et impie agite: ad galgalam: et multiplicate preuaricationez. Et offerte victimas vras: tribz diebz decimas vras. Et sacrificate de fermento laudem: ⁊ vocate voluntarias oblationes ⁊ annūciate. Sic em̄ voluistis filij israhel dicit dñs deus. Unde ⁊ ego dedi vobis stuporem dentiū in cunctis vrbibz vestris: et indigēciā panum in omnibz locis vestris: ⁊ non estis reuersi ad me dicit dñs. Ego q̄z ꝓhibui a vobis ymbrē cum adhuc tres mēses supessent vsq; ad messem: et plui sup vnaz ciuitatē: et sup alterā ciuitatem non plui. Pars vna cōpluta est: et ps sup quaz non plui aruit. Et venerūt due ⁊ tres ciuitates ad vnā ciuitatem vt biberent aquā: ⁊ non sūt saciate: ⁊ nō redistis ad me dicit dñs. Percussi vos in vento vrente et in aurugine: multitudinē ortoꝝ vīoꝝ et vineaꝝ vestrarū oliueta vestra et ficeta vīa comedit eruca: et nō redistis ad me dicit dñs. Misi in vos mortē in via egipti: pcussi ī gladio iuuenes vros vsq; ad captiuitatem equoꝝ vestroꝝ et ascendē feci putredinē castroꝝ vestroꝝ in nares vestras: et non redistis ad me dicit dñs. Subuerti vos sicut subuertit deus sodomam et gomorrā: et facti estis quasi torris raptus ab incendio: ⁊ nō redistis ad me dicit dñs. Quapropter hec faciam tibi israel. Postq̄ aūt hec fecero tibi: preparare in occursum dei tui israhel. Quia ecce formans mōtes et creans ventū et annūcians homini eloquiū suuz: faciēs matutinā nebulam et gradiens sup excelsa terre: dñs deus exercituū nomen eius.

Capitulum .V.

Audite verbuz istud: q̄ ego leuo super vos planctum. Domus israhel cecidit: et non adiciet vt resurgat. Virgo israhel proiecta est in terram suā: non est qui suscitet eaz. Quia hec dicit dominus deus. Urbs de qua egrediebantur mille relinquentur in ea centum: et de qua egrediebantur centum relinquentur in ea decem in domo israhel: quia hec dicit dominus deus domui israhel. Queritе me et viuetis: et nolite querere bethel. In galgala nolite intrare: et in bersabee non trāsibitis: quia galgala captiua ducetur: et bethel erit inutilis. Queritе dñm et viuite: ne forte comburaꝫ vt ignis domꝰ ioseph: et deuorabit et nō erit qui extinguat

bethel. Qui ꝙuertitis ī absinthiū iudiciū: ⁊ iusticiā ī ṫra relinquitis: facientē arcturum et orionem ⁊ ꝙuertentē mane ī tenebras: ⁊ diem in noctem mutantē. Qui vocat aq̄s maris et effūdit eas sup̄ faciē ṫre: dñs est nomē eius. Qui subridet vastitatē sup̄ robustū: ⁊ depopulatōnez sup̄ potentē affert. Odio habuerūt corripientē ī porta: et loquentē pfecte abominati sūt. Idcirco pro eo q̄ diripiebatis pauperē et predam electā tollebatis ab eo: domos q̄dro lapide edificabitis: et ñ habitabitis ī eis. Vineas plantabitis amantissimas ⁊ nō bibetis vinū eaꝝ: quia cognoui mlta scelera vīa: ⁊ fortia peccata vestra. Hostes iusti accipientes mun⁹: ⁊ paupes depmētes in porta. Ideo prudēs ī tpe illo tacebit: quia temp⁹ malū est. Querite bonū ⁊ nō malū vt viuatis: et erit dñs de⁹ exercituū vobiscuꝫ sicut dixistis. Odite malū ⁊ diligite bonū: ⁊ ꝓstituite ī porta iudiciū: si forte misereaṫ domi⁹ de⁹ exercituū reliquijs ioseph. Propterea hec dicit domin⁹ deus exercituum dñator. In oībus platēis planct⁹: et ī cūctis q̄ foris sūt dicetur ve ve. Et vocabūt agricolā ad luctū: ⁊ ad planctū eos q̄ sciūt plangē. Et ī oīb⁹ vijs erit planct⁹: quia ptrāsibo ī medio tui dicit dñs. Ve desiderātib⁹ diem dñi. Ut quid eā vobis? Dies dñi ista tenebre et nō lux. Quomodo si fugiat vir a facie leonis ⁊ occurret ei vrsus: ⁊ ingredieṫ domū ⁊ imitaṫ manu sua sup̄ parietem: et mordeat eum coluber. Nūquid nō tenebre dies dñi et nō lux ⁊ caligo et non splendor in ea? Odi et pieci festiuitates vīas: et nō capiaꝫ odorez cetuū vestroꝝ. Quod si obtuleritis mihi olocaustomata et munera vestra non suscipiā: ⁊ vota pinguiū vīoꝝ nō respiciaꝫ. Aufer a me tumultū carminū tuoꝝ: ⁊ cantica lire tue nō exaudiam. Et ꝛuelabitur quasi aqua iudiciū: ⁊ iustitia quasi torrēs fortis. Nūquid hostias et sacrificiū obtulistis mihi ī deserto quadraginta annis domus isrl'? Et portastis tabernaculum moloch deo vestro: ⁊ ymaginem ydoloꝝ vīoꝝ. sidus dei vīi rēpha: figuras quas fecistis vobis adorare eas. Et migrē vos faciam trans damascum dixit domi⁹: deus exercituum nomen eius.

Capitulum. .VI.

VE vobis qui opulenti estis in syon et cōfiditis ī monte samarie: optimates capita populoꝝ: ingrediētes pōpatice domū israhel. Trāsite ī chalamie et videte: et ite inde in emath magnam et descēdite in geth palestinoꝝ et ad optima q̄q̄ regna hoꝝ: si latior termin⁹ eoꝝ ē mino vestro ē. Qui seperati estis ī diem malū: et appropinq̄tis solio iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis: et lasciuitis in stratis vīis. Qui comeditis agnū ō grege. ⁊ vitulos ō medio armēti: q̄ canitis ad vocē psalterij. Sicut dauid putauerūt se habere vasa cantici: bibētes ī phialis vinū. ⁊ optimo vngēto delibuti: ⁊ nihil paciebaṫ super cōtritione ioseph. Quapropter nūc migrabūt in capite trāsmigrātium: et auferet factio lasciuientiū. Iurauit dñs de⁹ in anima sua: dicit domi⁹ deus exercituū. Detestor ego superbiā iacob: ⁊ domos eius odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatorib⁹ suis. Quod si reliqui fuerint decem viri ī domo vna: et ipi morient. Et tollet eū ꝓpinquus suus ⁊ conburet eum vt efferat ossa de domo: et dicet ei qui in penetralib⁹ dom⁹ est. Nūquid adhuc ē penes te? Et respondebit. Finis est. Et dicet ei. Tace: ⁊ nō recorderis nois dñi. Quia ecce domin⁹ mādauit: ⁊ percuciet domū maiorem ruinis: ⁊ domū minorem scissionib⁹. Nūquid currere queūt ī petris equi: aut arari potest ī bubal'? Quī cōuertistis ī amaritudinem iudiciū ⁊ fructū iusticie ī absinthiū: q̄ letamī ī nihilo: q̄ dicitis. Nūq̄d nō ī fortitudiē nr̄a assūpsimus nobis cornua? Ecce eḡ suscitabo sup̄ vos domus isrl' dicit dñs deus exercituum gentem: ⁊ conteret vos ab introitu emath vsq̄ ad torrentem deserti.

Capitulum. .VII.

HEc ostendit mihi domin⁹ deus. Et ecce fictor locuste ī principio germinātium serotini ymbris: ⁊ ecce serotinus post tōsorem gregis. Et factus est cum cōsūmasset comedere herbam terre dixi. Domine deus ꝓpicius esto obsecro. Quis suscitabit iacob quia paruulus est? Misertus est dominus super hoc. Non erit dixit domin⁹. Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce vocabat iudiciū ad ignez dñs de⁹: et deuorauit abissum multam et comedit

simul ꝓcem. Et dixi. Dñe deus qesce obsecro. Quis suscitauit iacob qꝛ puulus est: Mistus est dñs sup hoc. Loꝛ q istud ñ erit dixit dñs deus. Hec oñdit mihi dñs deus. Et ecce dñs stans sup murꝫ litũ: q in mãu eius trulla cemẽtarij. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides amos: Et dixi. Trullaz cemẽtarij. Et dixit dñs. Ecce ego ponã trullam in medio ꝑpli mei isrl. Nõ adiciaz vltꝛ supinducere eũ: et demolienꝫ excelsa ysaac et sanctificatões isrl desolabunꝫ: q ꝙsurgam sup domũ hieroboaz ī gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboaz regez isrl dicens. Rebellauit ꝑ te amos ī medio domus isrl. Non poterit tra sustinẽ vniuersos ꝛmones eiꝰ. Hec eī dicit amos. In gladio morietꝫ hieroboaz: q isrl captiuus migbit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Qui vides gradẽ: fuge in terraz iuda q ꝙmede ibi panẽ et ꝓphetabis ibi: q ī bethel nõ adicies vltꝛ vt ꝓphetes qꝛ sanctificatio regis est q dom⁹ regni est. Rñditqꝫ amos: et dixit ad amasiaz. Nõ sum ꝓpheta et nõ sum filꝰ ꝓphete: sed armẽtarius ego sum vellicans sicomoros. Et tulit me dñs deus cũ sequerer gregẽ: q dixit dñs ad me. Vade ꝓpheta ad ꝓplm meum isrl. Et nunc audi verbũ dñi. Tu dicis nõ ꝓphetabꝫ sup isrl: et nõ stillabis sup domũ ysaac. Propt̃ hoc hec dicit dominꝰ. Uxoꝛ tua in ciuitate fornicabit̃: et filij tui q filie tue in gladio cadent: et humus tua funiculo meciet̃. Et tu in terra polluta morieris: et israhel captiuus migrabit de terra sua. Ca. VIII.

Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce vncinꝰ pomoꝝ. Et dixit. Quid tu vides amos: Et dixi. Uncinum pomoꝝm. Et dixit dñs ad me. Uenit finis sup populum meũ israhel. Non adiciaz vltra vt ꝑtranseam eum. Et stridebunt cardines templi in die illa dicit dominus deꝰ. Multi morienꝫ: in oñi loco piciet̃ silencium. Audite hoc qui cõteritis paupem: et deficere facitis egenos terre dicentes. Qñ trãsibit messis q venũdabimus merces. et sabbatũ q aperiemus frumentũ: vt immi-nuamus mensurã q augeam⁹ sicluz q supponamus stateras dolosas: vt possideam⁹ in argento egenos q paupes ꝑ calciamentis q quisquilias frumẽti vendam⁹: Jura-uit dñs in superbia iacob: si oblitꝰ fuero vsq ad finez oñia opa eoꝝ. Nunqd super isto nõ commouebit̃ terra: et lugebit oĩs habitatoꝝ eius: Et ascendet q̃si fluuiꝰ vniuersus: et eiciet̃ q defluet quasi riuus egipti. Et erit in die illa dicit dñs occidet sol meridie: et tenebrescẽ faciaz tra z in die luminis. Et ꝙuertaz festiuitates vãs in luctum: et oĩa cantica vã in planctũ. Et inducam sup oñe doꝛsuz vãm saccum: q sup oñe caput caluiciũ. Et ponã eaz q̃si luctũ vnigeniti: q nouissima eius q̃si diẽ amaꝝ. Ecce dies veniũt dicit dñs et mittaz famẽ in terrã: nõ famem panis neq sitim aque: sed audiendi verbũ dñi. Et ꝙmouebunt̃ a mari vsq ad mare: et ab aquilone vsq ad oriẽtẽ circuibũt querẽtes verbũ dñi: et ñ inueniẽt. In die illa deficient ỽgines pulcre et adolescentes in siti qui iurant ī delicto samarie q dicũt. Uiuit deus tuus dan: et viuit via bersabee. Et cadent: et non resurgent vltra. Capitulum. IX.

Vidi dñm stantez sup altare. Et dixit. Percute cardinẽ: et ꝙmouean tur supliminaria. Auaricia eñ in capite oĩm: et nouissimũ eoꝝ in gladio interficiaz. Non erit fuga eis. Fugiet: et nõ saluabit̃ ex eis qui fugerit. Si descẽderint vsq ad infernũ inde manus mea educet eos: etsi ascenderint vsq in celũ inde detraham eos. Etsi absconditi fuerint ī vertice cameli inde scrutans auferam eos: etsi celauerint se ab oculis meis in profundum maris: ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Etsi abierint in captiuitatem coram inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos: et ponam oculos meos super eos in malũ q nõ in bonũ. Et dñs deus exercituũ qui tanget terrã q tabescet: et lugebũt omnes habitantes in ea. Et ascendet sicut riuus omnis: et defluet sicut fluuius egipti. Qui edificat in celo ascensionẽ suã: et fascículũ suum sup terram fundabit. Qui vocat aquas maris: q effundit eas sup faciem terre. Dñs nomẽ eius. Nunqd nõ vt filij ethiopum vos estis mihi filij isrl ait dñs? Nunqd non isrl ascendẽ feci de terra egipti et palestinos de capadocia. q syros de cijrene? Ecce oculi dñi dei sup regnum peccans: q ꝑterã illud a facie tre. Eleruntñ

Incipit Abdias

contærens nõ ꝓtærã domũ iacob dicit dñs. Ecce eñ mãdabo ego: et cõcuciã in oĩbus gentib⁹ domũ ifrl̃ ſicut concutiť triticũ in cribro: ⁊ nõ cadet lapillus ſup̃ terram. Jn gladio moriẽť omnes peccatoꝛes ꝑpli mei: q̃ dicunt nõ appropinq̃bit: ⁊ nõ veniet ſup̃ nos malũ. Jn die illa ſuſcitabo tabnaculũ dauid quod cecidit: ⁊ reedificabo apturas muroꝝ eius: ⁊ ea q̃ coꝛruerãt inſtaurabo. Et reedificabo eũ ſicut ĩ diebꝫ ãtiquis: vt poſſideãt reliquias ÿdumee ⁊ omnes nationes: eo q⁹ ĩuocatum ſit nomen meum ſup̃ eos dicit dñs faciens hec. Ecce dies veniẽt dicit dominus: ⁊ ꝓprehendet arator meſſorem: et calcator vue mittẽtem ſemẽ. Et ſtillabũt montes dulcedinẽ: ⁊ omnes colles culti erũt. Et conuertam captiuitatẽ ꝑpli mei iſrl̃: et edificabũt ciuitates deſertas et habitabũt: et plantabunt vineas ⁊ bibent vinum eaꝝ: ⁊ facient ortos ⁊ comedent fructus eoꝝ. Et plantabo eos ſuper humum ſuam: et nõ euellam eos vltra de terra ſua quam dedi eis dicit domin⁹ deus tuus.

Explicit amos ꝑpha. Incipit abdias ꝑpha

Uſio abdie. Hec dicit dñs deus ad edom. Auditũ audiuimus a domino: ⁊ legatum ad gentes miſit. Surgite: ⁊ ꝓſurgamus aduerſus eũ in preliũ. Ecce parũlum dedi te in gẽtibus. Cõtemptibil̃ tu es valde. Superbia cordis tui extulit te habitantem in ſciſſuris petrarum: exaltantẽ ſolium tuum. Qui dicis ĩ corde tuo. Quis detrahet me ĩ terram? Si exaltatus fueris vt aquila: et inter ſydera poſueris nidum tuum: inde detrahã te dicit dominus. Si fures introiſſẽt ad te ſi latrones ꝑ noctẽ: quomodo ꝓticuiſſes? Nõne furati eſſẽt ſufficiencia ſibi? Si vindemiatoꝛes introiſſẽt ad te. nunquid ſaltem racemos reliquiẽſſt tibi? Quomodo ſcrutati ſũt eſau? Jnueſtigauerunt abſcondita eius. Uſq⁹ ad terminum emiſerunt te: omnes viri federis tui illuſerunt tibi. Jnualuerunt aduerſũ te viri pacis tue. Qui comedunt tecũ ponẽt inſidias ſubter te. Non eſt prudentia ĩ eo. Nũquid non in die illa dicit dominus perdaꝫ ſapientes de ÿdumea: et prudenciã de mõte eſau? Et timebunt fortes tui a meridie: vt intereat vir de mõte eſau: propter iniquitatem in fratrem tuum iacob. Operiet te confuſio: ⁊ peribis inetꝛnum. Jn die cum ſtaꝛes aduerſus eũ qñ capiebant alieni exercitum ei⁹ et extranei ingrediebanť portas eius ⁊ ſup̃ hieruſalem mittebant ſoꝛtem: tu q̃ꝫ eras quaſi vnus ex eis. Et non deſpicies in die fratꝛis tui: in die peregrinatõis eius. Et nõ letaꝛis ſuper filios iuda ĩ die ꝑditioĩs eoꝝ: ⁊ non magnificabis os tuũ ĩ die anguſtie. Neq⁹ ingꝛedieꝛis portam populi mei in die ruine eoꝝ: neq⁹ deſpicies et tu in malis eius in die vaſtitatis illius. Et nõ emitteꝛis aduerſus exercitum eius ĩ die vaſtitatis illi⁹: neq⁹ ſtab̃ ĩ exitib⁹ viaꝝ vt interficiaꝛ eos qui fugerint. Et nõ concludes reliquos eius ĩ die tribulationis: quoniã iuxta eſt dies domini ſuper omnes gẽtes. Sicut feciſti fiet tibi: ꝛtributionem tuam conuertam in caput tuum. Quomodo eñ bibiſtis ſuper montem ſanctũ meum. bibent omnes gentes iugiteꝛ: ⁊ bibent ⁊ abſoꝛbebunt: et erunt quaſi nõ ſint. Et in mõte ſyon erit ſaluatio: et erit ſanctus. Et poſſidebit domus iacob eos q̃ ſe poſſederant. Et erit domus iacob ignis: ⁊ dom⁹ ioſeph flãma: et domus eſau ſtipula. Et ſuccendetur in eis et deuorabunt eos: et nõ erunt reliquie domus eſau: quia domĩ⁹ locutus eſt. Et hereditabũt hij qui ad auſtrũ ſunt mõtem eſau: et qui in campeſtribꝫ philiſtijm: et poſſidebũt regionem ſamarie et regioẽ ephraim. Et beniamin poſſidebit galaad: ⁊ trãſmigratõ exercitus huĩ⁹ filioꝝ iſrahel omĩa loca chananeoꝝ vſq⁹ ſareptam ſydonioꝝ: ⁊ trãſmigratio hieruſalem q̃ in boſforo ẽ poſſidebit ciuitates auſtri. Et aſcẽdent ſaluatoꝛes ĩ montẽ ſyon iudicare mõtem eſau: et erit domino regnum.

Explicit abdias ꝑpha. Incipit ionas ꝑpha

Et factum ẽ verbũ dñi ad ionã filium amathi dicẽs. Surge: et vade ĩ niniuen ciuitatẽ grãdẽ. ⁊ ꝓdica ĩ ea qꝛ aſcẽdit malicia ei⁹ coram me. Et ſurrexit ionas: vt fugẽt ĩ tharſ a facie dñi. Et deſcẽdit ioppẽ:

et inuenit nauẽ euntem in tharsis. Et dedit naulum eius: et descendit in eaz vt iret cum eis ī tharsis a facie dñi. Dñs aũt misit ventuz magnũ in mare: et facta ẽ tempestas magꝫ in mari: ꝙ nauis periclitabaꝫ ptri. Et timuerũt nautæ: et clamauerunt viri ad deum suũ: ꝙ miserũt vasa q̃ erant in naui ī mare: vt alleuiareꝫ ab eis. Et ionas descendit ad interiora nauis: et dormiebat sopore g̃ui. Et accessit ad eũ gubernator: et dixit ei. Quid tu sopore dẽmeris? Surge inuoca deũ tuuz: si forte recogitet deus de nobis ꝙ nõ peamus. Et dixit vir ad collegam suũ. Venite ꝙ mittam⁹ sortes: ꝙ sciamus q̃re hoc maluz sit nobis. Et miserũt sortes: et cecidit sors sup ionam. Et dixeꝫ ad eum. Indica nobis cuius causa malum istud sit nobis. Qð est opus tuũ que terra tua: ꝙ quo vadis vel ex q̃ ꝓ̃lo tu es? Et dixit ad eos. Hebreus ego sum: ꝙ dñm deum celi ego timeo q̃ fecit mare ꝙ aridaz. Et timuerũt viri timore magno: et dixerũt ad euz. Quid hoc fecisti? Cogũerunt eī viri q̃ a facie dñi fugeret. qz indicauerat eis ionas. Et dixeꝫ ad euz. Quid faciem⁹ tibi: ꝙ et cessabit mare a nobis? Quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et dixit ad eos. Tollite me ꝙ mittite ī mare: ꝙ cessabit marea vobis. Scio enī ego: qm̃ ꝓp̃ me tempestas hec grandis venit super vos. Et remigabant viri vt reuertereñ ad aridam et non valebant: quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et clamauerunt ad dominuz: ꝙ dixerunt. Quesumus dñe ne pereamus in anima viri istius: ꝙ ne des sup nos sanguinẽ innocentem: qz tu dñe sicut voluisti fecisti. Et tulerũt ionam ꝙ miseꝫ in mare: ꝙ stetit mare a feruore suo. Et timueꝫ viri timore magno dñm: et īmolauerunt hostias dño: et vouerunt vota.

Capitulum .II.

Et ꝓparauit dñs piscem grandem: vt deglutiret ionaz. Et erat ionas in ventre piscis tribꝫ diebꝫ et tribꝫ noctibꝫ. Et orauit ionas ad dñm deum suum de ventre piscis. Et dixit. Clamaui de tribulatõne mea ad dñm: ꝙ exaudiuit me. De ventre inferi clamaui: et exaudisti vocem meam. Et proiecisti me in profundaz in corde maris: et flumen circumdedit me. Omnes gurgites tui et fluctus tui sup me transierunt. Et ego dixi. Abiectus sum a conspectu oculoꝝ tuoꝝ. Veruntamẽ rursus videbo templum sanctuz tuũ. Circumdederunt me aque vsq̃ ad animaz: abissus vallauit me: pelagus operuit caput meũ. Ad extrema montium descendi: terre vectes ꝯcluserunt me in eternũ: et subleuabis de corruptõe vitã meaz dñe deus me⁹. Cũ angustiareꝫ in me anima mea dñi recordatus sum: vt veniat ad te oratio mea ad templuz sanctum tuũ. Qui custodiunt vanitates: frustra miſicordiã suã derelinquũt. Ego aũt in voce laudis īmolabo tibi quecũqz voui reddaz ꝓ salute dño. Et dixit dominus pisci: et euomuit ionam in aridam.

Capitulum .III.

Et factũ est verbum dñi ad ionam secundo dicens. Surge et vade ad niniuen ciuitatez magnã: ꝙ predica in ea predicatõz quaz ego loquor ad te. Et surrexit ionas: et abiit ī niniuen iuxta verbum dñi. Et niniue erat ciuitas magꝫ itinere diez trium. Et cepit ionas introire ciuitatem itinere diei vnius: et clamauit ꝙ dixit. Adhuc quadraginta dies: ꝙ niniue subuerteꝫ. Et crediderũt viri niniuite in dño: ꝙ ꝓdicauerũt ieiuniũ: et vestiti sũt saccis a maiore vsq̃ ad minorẽ. Et puenit verbum ad regem niniue. Et surrexit de solio suo: et abiecit vestimentũ suũ a se et indutus est sacco et sedit in cinere: et clamauit ꝙ dixit in niniue ex ore regis et ꝑncipum eius dicens. Homines et iumenta ꝙ boues et pecora nõ gustent quicq̃ nec pascanꝫ ꝙ aquã non bibant: et opianꝫ saccis homines. et iumẽta clamẽt ad dñm in fortitudine: ꝙuertaꝫ vir a via sua mala ꝙ ab iniq̃tate que est ī manibꝫ eoꝝ. Quis scit si ꝙuertaꝫ et ignoscat deus. et reuertaꝫ a furore ire sue: et non pibimus? Et vidit deus opa eoꝝ qz conuersi sunt de via sua mala: et misertus est deus sup maliciam quã locutus fuerat vt faceret eis: et non fecit.

Capitulum .IIII.

Et afflictus est ionas afflictione magna: et iratus est et orauit ad dominũ: ꝙ dixit. Obsecro dñe: nunq̃d non hoc ẽ verbum meum cũ adhuc essem in terra mea? ꝓpter hoc ꝓoccupaui vt fugerẽ in tharsis.

Scio enī quia tu deus clemēs ⁊ miserico:s es :patiens et multe miserationis et ignoscens sup malicia. Et nūc domine tolle q̄so animam meam a me:quia melio: est mihi mo:s q̄ vita .Et dixit domī⁹. Putasne bene irascaris tu! Et egressus est ionas de ciuitate:⁊ sedit contra orientem ciuitatis. Et sibimet fecit vmbraculum ibi:⁊ sedebat subter illud in vmbra :donec videret quid accideret ciuitati. Et preparauit dñs deus ederā:et ascendit super caput ione vt esset vmbra super caput eius:⁊ ptegeret eū. Laborauerat enī .Et letatus est ionas super edera letitia magna .Et parauit deus vmē ascensu diluculi in crastinum :et percussit ederam ⁊ exaruit. Et cū ortus fuisset sol pcepit domin⁹ vento calido et vrenti:⁊ pcussit sol super caput ione:⁊ estuebat. Et petiuit anime sue vt morere .Et dixit. Melius ē mihi mori q̄ viuere. Et dixit dñs ad ionan. Putasne bene irascaris tu sup edera:Et dixit bñ irasco: ego vsq; ad mo:te Et dixit domin⁹. Tu doles super edera in q̄ non laborasti neq; fecisti vt crescere:que sub vna nocte nata est ⁊ sub vna nocte perijt:⁊ ego ñ parcā ninive ciuitati magne: in qua sūt plusq̄ centumuigintimilia hominuz.qui nesciūt quid sit inter dexterā et sinistram suam et iumenta multa.

Finit ionas pphā. Incipit micheas pphā

Verbum domī quod factuz ē ad micheam morastitem in diebus ioathan acham et ezechie regum iuda:qđ vidit super samariā ⁊ hierusalē. Audite populi omnes :et attendat terra et plenitudo eius:⁊ sit dominus deus vobis in testem :domin⁹ de templo sancto suo. Quia ecce dñs egredie de loco suo:⁊ descendet ⁊ calcabit sup excelsa terre .Et consūmen montes subt⁹ eum:⁊ valles scindentur sicut cera a facie ignis:sicut aque que decurrunt ī preceps. In scelere iacob omne istud:et in peccatis domus isrl. Quod scelus iacob:Nonne samaria :Et que excelsa iude:Nóne hierusalem:Et ponam samariam quasi aceruum lapidum in agro cum plantatur vinea :et detrahaz in vallem lapides eius. Et fūda-

mēta eius reuelabo :et omia sculptilia ei⁹ cōcidenē. Et omnes mercedes eius igne cōburenē:et omnia ydola eius ponam ī perditionez q̄ de mercedibo meretricis cōgregate sunt:⁊ vsq; ad mercedē meretricis reuertenē. Super hoc plangam et vlulabo: vadam spoliatus ⁊ nudus. Faciā planctū velut draconū:⁊ luctum quasi strutionū. Quia desperata est plaga eius :quia venit vsq; ad iudam:tetigit po:taz populi mei: vsq; ad hierusalem . In geth nolite annūciare: lacrimis ne ploretis. In domo pulueris puluere vos aspergite:⁊ trāsite.vob habitatio pulcra:cōfusa ignominia. Nō ē egressa que habitat in exitu .Planctū domus vicine accipiet ex vobis que stetit sibimet :quia infirmata est in que habitat ī amaritudinibus .Quia descendit malum a domino in portam hierusalem :tumult⁹ quadrige stuporis habitāti lachis .Principiū peccati est filie sion:quia in te inuenta sūt scelera isrl. Propterea dabit emissarios sup hereditatē geth:domus mendacij in deceptionez regibo israhel. Adhuc heredem adducaz tibi que habitas in maresa: vsq; ad odollam veniet gloria israhel. Decaluaē ⁊ tondere sup filios delicias tuas: dilata caluiciū tuuz sicut aquila :quoniā captiui ducti sunt ex te.

Capitulum .II.

Ve q̄ cogitatis inutile :et operami malū in cubilibo vīs. In luce matutina faciūt illud:qm̄ conē dñm est manus eoz. Et cōcupierē agros ⁊ violenter tulerūt et rapuerūt domos:et caluniabanē virū ⁊ domū eius :virū ⁊ hereditatē eius. Idcirco hec dicit dñs .Ecce ego cogito sup familiā istam malū vnde ñ auferetis colla vra:⁊ nō ābulabitis supbi :qm̄ temp⁹ pessimū ē. In die illa sumē sup vos pabola:⁊ cantabiē cāticū cū suauitate dicentiū .Depopulatōne vastati sum⁹. Pars pplī mei ꝯmutata ē. Quo recedet a me:cuz reuertaē q̄ regiones nras diuidat. Propt hoc nō erit tibi mittes funiculū sortis ī cetu dñi isrl. Ne loq̄mini loquētes. Nō stillabit sup istos:nō ꝯprehēdet ꝯfusio dicit dom⁹ iacob. Nūquid abbreuiat⁹ ē spūs dñi: aut tales sūt cogitatōnes ei⁹ :Nōne verba mea bona sē cū eo recte q̄ gdiē:Et econtrario popul⁹ meus in aduersariū cōsurrexit

Desup tunicam paliũ sustulistis ꝛ eos qui
transiebant simpliciter cõuertistis ĩ bellũ.
Mulieres populi mei eiecistis ỏ domo deli-
as suas: a paruulis eas tulistis laudem
meã in perpetuum. Surgite ꝛ ite: quia ñ
habetis hic requiẽ. Propter inmũdiciam
ei⁹ corrumpet putredine pessima. Etinaꝫ
nõ essem vir habens spiritũ: et mẽdacium
poci⁹ loquerer. Stillabo tibi in vinũ et in
ebrietatem: et erit super quẽ stillat popu-
lus iste. Cõgregatione congregabo iacob
totum te: in vnũ cõducam reliquias isrl̃.
Pariter ponam illũ quasi gregem ĩ ouili:
quasi pecus in medio caulas. Tumultua-
bunt a multitudine hominũ. Ascendet eñ
pandens iter ante eos. Diuident ꝛ trãsibũt
portam: ꝛ egredient per eam. Et transibit
rex eor corã eis: et dom⁹ĩ capite eorum.

Capitulum. .III.

Et dixi. Audite principes iacob: ꝛ
duces domus israhel. Nunquid est
vestrum scire iudiciũ: qui odio ha-
betis bonũ ꝛ diligitis malum: qui violent
vellitis pelles eor desuper eis ꝛ carnẽ eor
desup ossibus eor. Qui comederũt carnes
populi mei: ꝛ pellem eor desup excoriaue-
rũt: ꝛ ossa eor cõfregerũt: ꝛ cõciderunt si-
cut in lebete ꝛ quasi carnem ĩ medio olle.
Tunc clamabũt ad dominum ꝛ non exau-
diet eos: ꝛ abscondet faciem suam ab eis ĩ
tempore illo: sicut nequiter egerũt in ad-
inuentõnibus suis. Hec dicit dominus sup
prophetas qui seducũt populum meum: q̃
mordent dentib⁹ suis ꝛ predicãt pacem. Et
si quis nõ dederit in ore eorum quippiam:
sanctificant sup eum prelium. Propterea
nox vobis pro visione erit: et tenebre vob
pro diuinatione. Et occumbet sol sup pro-
phetas: et obtenebrabitur super eos dies.
Et cõfundẽtur qui vident visiones: ꝛ cõfũ-
dentur diuini. Et operiẽt vultus suos oẽs:
quia nõ est responsum dei. Verũtamen ego
repletus sum fortitudine spiritus domini.
iudicio et virtute: vt ãnunciem iacob sce-
lus suum: et israhel peccatũ suum. Audi-
te hoc principes dom⁹ iacob ꝛ iudices do-
m⁹ isrl̃: q̃ abominamĩ iudiciũ. et oĩa recta
pertitis. Qui edificatis syon ĩ sãguinib⁹:
ꝛ ihrl̃m ĩ iniq̃tate. Principes ei⁹ĩ muneri-
bus iudicabant: ꝛ sacerdotes ei⁹ ĩ mercede
docebãt. Et prophete ei⁹ĩ pecunia diuina-
bant: ꝛ sup dñm requiescebãt dicẽtes. Nũ-
quid nõ dñs in medio nostrum: Nõ veniẽt
super nos mala. Propter hoc causa vestri
syon q̃si ager arabit: ꝛ ihrl̃m q̃si aceruus
lapidũ erit: ꝛ mõs tẽpli in excelsa siluar.

Capitulum. .IIII.

Et in nouissimo diez erit mons do-
mus domini preparatus in vertice
montiuz: ꝛ sublimis super colles.
Et fluent ad eum populi: ꝛ properabunt
gentes multe ꝛ dicent. Venite ascendamus
ad mõtem domini: ꝛ ad domum dei iacob.
Et docebit nos de vijs suis: ꝛ ibimus in se-
mitis eius. Quia de syon egredietꝫ lex: ꝛ ỏ-
bum domini ỏ hierusalẽ. Et iudicabit inꝫ
pl̃os multos: ꝛ corripiet gẽtes fortes vsq̃
in longinquum. Et cõcident gladios suos
in vomeres: ꝛ hastas suas in ligones. Non
sumet gens aduersum gentem gladium: et
nõ discent vltra belligerare. Et sedebit vir
subtus vineam suam ꝛ subtus ficum suã:
ꝛ nõ erit qui deterreat: qz os domini exerci-
tuũ locutũ est. Quia omnes pl̃i ambula-
bũt vnusq̃sq̃ in nomine dei sui: nos autez
ambulabim⁹ ĩ nomine dñi dei nostri inet̃-
num ꝛ vltra. In die illa dicit dñs congrega-
bo claudicãtem: ꝛ eam quã eieceraz colli-
gam: ꝛ quam afflixerã cõsolabor. Et ponã
claudicantez in reliquias: ꝛ eam q̃ labora-
uerat ĩ gẽtem robustam. Et regnabit dñs
super eos in monte syon: ex hoc nũc et vs-
q̃ inetternum. Et tu turris gregis nebulo-
sa filia syon vsq̃ ad te veniet: ꝛ veniet po-
testas prima regnũ filie ihrl̃m. Et nũc q̃re
merore cõtraberis: Nũquid rex nõ ẽ tibi.
aut cõsiliarius tuus perijt: quia cõprehen-
dit te dolor sicut parturientẽ: Dole ꝛ sata-
ge filia syon quasi parturiens: quia nunc
egredieris ỏ ciuitate. ꝛ habitabis in regio-
ne: ꝛ venies vsq̃ ad babilonẽ. Ibi liberabe-
ris: ibi redimet te dom⁹ de manu inimi-
cor tuorum. Et nũc cõgregate sunt super
te gentes multe: q̃ dicũt lapidetur: ꝛ aspici
at ĩ syon ocul⁹ noster. Ipsi autẽ nõ cogno-
uerunt cogitationes domini: et nõ intel-
lexerunt consilium eius: quia cõgregauit
eos quasi fenũ aree. Surge ꝛ tritura filia
syon: quia cornu tuum ponam ferreum: ꝛ
vngulas tuas ponam ereas. Et cõminues
pl̃os multos: et interficies domiõ rapinas
eor ꝛ fortitudinẽ eor dño vniuerse terre.

Capitulum .V.

Unc vastabẽis filia latronis. Obsidionẽ posuerunt sup nos in virga pcutient maxillam iudicis isrl'. Et tu bethleem effrata: puulus es in milibus iuda. Ex te mihi egredietᷣ qui sit dñator ī israhel: ⁊ egressus eius ab inicio a diebꝫ eternitatis. Propter hoc dabit eos vsq; ad tpus: in quo parturiens pariet. Reliquie fratrũ eius ꝓuertent̃ ad filios isrl'. Et stabit ⁊ pascet ī fortitudine dñi: in sublimitate nominis dñi dei sui. Et ꝓuertent̃: qz nũc magnificabitᷣ vsq; ad terminos terre. Et erit: iste pax assirius cuz venerit in terram nrãm: et qñ calcauerit in domibꝫ nr̃is. Et suscitabimus sup euz septem pastores: et octo ꝑmatres homines. Et pascẽt terrã assur in gladio: ⁊ terram nemrod in lanceis eius. Et liberabit ab assur cũ venerit in terrã nrãm: ⁊ cũ calcauerit in finibꝫ nr̃is. Et erũt reliquie iacob ī medio ꝓlorum multorum quasi ros a dño: et quasi stille sup herbam que nõ expectat virum: ⁊ nõ prestolat filios hoim . Et erũt reliquie iacob in gentibꝫ ī medio ꝓlorum multorum quasi leo in iumẽtis siluarum: et quasi catulus leonis in gregibꝫ pecorum. Qui cũ transierit et cõculcauerit et ceperit: nõ est q̃ eruat. Et exaltabitᷣ manus tua sup hostes tuos: ⁊ omnes inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dñs: auferaz eqs tuos de medio tui: et disperdam quadrigas tuas. Et ꝑdaz ciuitates terre tue: et destruaz omnes munitiones tuas. Et auferã maleficia de manu tua: et diuinatões non erunt in te. Et perire faciã sculptilia tua: et statuas tuas de medio tui conteram. Et nõ adorabis vltra opera manuuz tuarum: et euellam lucos tuos de medio tui. Et conteraz ciuitates tuas: et faciam in furore et in indignatione vltionez in gentibꝫ oĩbꝫ que nõ audierũt .

Capitulum .VI.

Audite que dñs loquit̃. Surge cõtende iudicio aduersum mõtes: et audiant colles vocem tuã . Audiant montes iudicium dñi ⁊ fortia fundamenta terre: qz iudicium dñi cum populo suo: et cum isrl' dijudicabit̃. Populus me? quid feci tibi: aut quid molestus fui tibi ? Rñde mihi . Quia eduxi te de terra egipti et de domo seruientium liberaui te: et misi ante faciẽ tuaz moysen et aaron ⁊ mariã: populus meus memento queso quid cogitauerit cõtra te balach rex moab: et quid responderit ei balaam filius beor de sethim vsq; ad galgalam vt cognosceres iusticias dñi. Quid dignũ offeraz dño? Curuabo genu deo excelso. Nunq̃d offeram ei holocaustomata ⁊ vitulos anniculos? Nunq̃d placari potest dominus in milibꝫ arietũ: aut in multis milibꝫ hircorum pinguiuz? Nunq̃d dabo ꝓmogenituz meum pro scelere meo: fructũ ventris mei pro peccato aĩme mee? Indicabo tibi o homo quid sit bonũ: ⁊ q̃d dominus requirat a te. Vtiq; facere iudicium et diligere misericordiã: et solicitum ambulare cum deo tuo. Vox dñi ad ciuitatem clamat: et salus erit timentibꝫ nomen eius. Audite tribꝫ. Et qs approbabit illud? Adhuc ignis in domo impij: thesauri iniquitatis: ⁊ mensura minor. ire plena. Nũquid iustificabo stateraz impiã: et saccelli ponderа dolosa? In qbꝫ diuites eius repleti sunt iniq̃tate: et habitãtes in ea loquebãtur mendaciũ: et lingua eorum fraudulenta in ore eorum. Et ego ergo cepi pcutere te ꝑditione: super peccatis tuis. Tu comedes et nõ saturaberis: et humiliatio tua ī medio tui. Et apprehendes et non saluabis: et quos saluaberis in gladiũ dabo. Tu seminabis et non metes: tu calcabis oliuam et non vngeris oleo: ⁊ mustũ ⁊ non bibes vinum . Et custodisti pcepta amri. et omne opus domus achab: et ambulasti in voluptatibꝫ eorum vt darem te in perditionẽ: et habitantes in ea in sibilum: ⁊ obprobrium populi mei portabis.

Capitulum .VII.

Ve mihi: qz factus sum sicut q̃ colligit in autumno racemos vindemie. Non est botrus ad comedendum: pcoquas ficus desiderauit aĩa mea . Perijt sanctus de terra: et rectus in hoĩbꝫ non est . Omnes in sanguine insidiant̃: vir fratrem suũ ad mortẽ venatur. Malũ manuum suarum dicunt bonũ. Princeps postulat: et iudex in reddendo est. Et magn? locutus est desiderium anime sue: et ꝓturbauerunt eaz. Qui optimus in eis est q̃si paliurus: ⁊ qui rectus q̃si spina de sepe. Dies speculatõnis tue: visitatõ tua venit. Nunc

Incipit Naum Propheta

erit vastitas eoꝝ. Nolite credere amico: et nolite cõfidere in duce. Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui: quia filius cõtumeliã facit patri: et filia cõsurget aduersus matrem suã: nurus aduersus socrũ suã: et inimici hominis domestici eiꝰ. Ego autẽ ad dominum aspiciam: expectabo dominũ deũ saluatorẽ meũ. Audiet me deus meus. Ne leteris inimica mea sup me quia cecidi. Cõsurgam. Cũ sedero in tenebris: dñs lux mea est. Iram domini portabo quoniaz peccaui ei: donec causã meam iudicet: et faciat iudiciũ meum. Et educet me in lucem: videbo iusticiã eius. Et aspiciet inimica mea: et operiet confusione: q̃ dicit ad me. Vbi est dñs deus tuus? Oculi mei videbũt eam. Nũc erit in pculcationem vt lutũ platearũ. Dies: vt edificent macerie tue. In die illa lõge fiet lex. In die illa et vsq; ad te veniet assur: et vsq; ad ciuitates munitas: et a ciuitatibus munitis vsq; ad flumẽ: et ad mare de mari: et ad montẽ de monte. Et terra erit in desolatõnem pter habitatores suos: et propter fructum cogitationũ eoꝝ. Pasce populũ tuum in virga tua: gregem hereditatis tue: habitãtes solos in saltu. In medio carmeli pascent basan et galaad iuxta dies ãtiquos: secũduz dies egressionis tue de terra egipti. Ostendam ei mirabilia. Videbũt gentes: et cõfundent super omni fortitudine sua. Ponent manum super os: aures eoꝝ surde erunt. Lingẽt puluerẽ sicut serpẽtes: velut reptilia terre pturbabunt de edibo suis. Dñm deũ nim nõ despexerabũt: et timebũt te. Quis deꝰ simil tui q̃ aufers iniq̃tatẽ: et trãsis peccatũ reliq̃arum hereditatis tue: Nõ imittet vltra furorem suũ: qm̃ volens misericordiam es. Reuertet et miserebit nri. Deponet iniq̃tates nras: et iciet in pfundũ maris oia pcta nra. Dabis veritatẽ iacob: miseram abrahã: q̃ iurasti patribus nris a diebus ãtiq̃s.

Explicit micheas pphã. Incipit naũ pphã.

Naus niniue. Liber visiõis naum helcheselei. Deꝰ emulator et vlciscens dñs: vlciscens dñs et habens furorẽ: vlciscens dñs in hostes suos: et irascens ipe inimicis suis. Dñs patiens et magnꝰ fortitudie: et mũdas nõ faciet innocentẽ. Dñs in tempestate et turbine vie eius: et nebule pedũ puluis eiꝰ. Increpans mare exiccas illud: et oia flumina adducens. Infirmatus e basan et carmelꝰ: et flos libani elanguit. Mõtes cõmoti sunt ab eo: et colles desolati sũt. Et cõtremuit terra a facie eius: et orbis: et omnes habitantes in eo. Ante faciẽ indignationis eius quis stabit: et quis resistet in ira furoris eius? Indignatio eiꝰ effusa e vt ignis: et petre dissolute sũt ab eo. Bonus dominus et pfortans in die tribulationis: et sciens sperantes in se. Et in diluuio pterreunte cõsũmationez faciet loci eiꝰ: et inimicos eius psequent tenebre. Quid cogitatis contra dominũ? Consũmatõnem ipse faciet. Nõ cõsurget duplex tribulatõ quia sicut spine seinuicem pplectunt: sic cõuiuium eoꝝ pariter potantiũ. Cõsũment q̃si stipula ariditate plena. Ex te em exibit cogitans contra dñm maliciã: mente pertractãs puaricationẽ hec dicit dominꝰ. Si pfecti fuerint et ita plures: sic q̃z attondẽtur et transibit. Afflixi te: et nõ affligam te vltra. Et nũc cõterã virgam eius de dorso tuo: et vincula tua dirumpam. Et pcipiet sup te dñs. Nõ seminabit ex noie tuo amplius. De domo dei tui interficiã. Sculptile et pflatile ponã sepulcrum tuum: quia inhonoratus es. Ecce super montes pedes euangelizãtis: et annũctiantis pacẽ. Celebra iuda festiuitates tuas et rẽde vota tua quia non adiciet vltra vt pertranseat in te belial: vniuersus interijt. Ca. .II.

Ascẽdit q̃ dispgat corã te: q̃ custodiat obsidionem. Cõtemplare viã. Pforta lumbos: robora vtutẽ valde. Quia sicut rẽdidit dñs supbiam iacob: sic supbiã isrl. Quia vastatores dissipauerũt eos: et pagines eoꝝ corruperunt. Clipeus fortiũ eiꝰ ignitꝰ: viri exercitꝰ in coccineis. Ignee habene currꝰ in die pparatõis eiꝰ: et agitatores eiꝰ cõsopiti sũt. In itineribus pstbati sũt: q̃drige colliserũt in plateis. Aspectꝰ eoꝝ q̃si lampades: q̃si fulgura discurrẽtia. Recordabit fortiuz suoꝝ: ruent in itineribus suis. Velociter ascẽdent muros eiꝰ: et pparabit umbraculũ. Porte fluuioꝝ apte sũt: et tẽplũ ad solũ dirutũ. Et miles captiuꝰ adductꝰ e: et ancille eius minabant gementes

vt colũbe:murmurãtes ī cordibꝫ suis. Et niniue.q̃si piscina aq̃ aque eius:ipi vero fugerũt. State state:q nõ est q̃ reuertat. Diripite argentũ diripite aurũ:et ñ est finis diuiciarũ ex oibꝫ vasis desiderabilibꝫ. Dissipata q scissa q dilacerata:q cor tabescẽs q dissolutõ geniculoꝝ q defectio ī cunctis renibꝫ:q facies oim sicut nigredo olle. Vbi ẽ habitaculũ leonũ:q pascua catuloꝝ leonũ:Ad quã iuit leo vt ingrederet illuc: catulus leonis.q nõ est q̃ exterreat. Leo cepit sufficienter catulis suis:q necauit leenis suis. Et ipleuit preda speluncas suas:q cubile suuꝫ rapina. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ:q succendaꝫ vsq; ad fumũ q̃drigas tuas:q leũculos tuos ꝯmedet gladi?. Et exterminabo de tra pdaꝫ tuã:q ñ audiet vltr vox nunciorꝝ tuorꝝ. Capitulum.III.

Ve ciuitas sanguinũ:vniuersa mẽdacij:dilaceratõe plena. Nõ recedꝫ a te rapina. Vox flagelli.q vox impetus rote.q eq̃ fremẽtis.q q̃drige feruentis.et eq̃tis ascendẽtis:q micãtis gladij.et fulgurãtis haste.et multitudĩs interfecte.et gr̃uis ruine:nec ẽ finis cadaueꝝ. Et corruent ī corpibꝫ suis pp̃ multitudiẽꝫ fornicationũ mẽtricis speciose q gr̃te et hñtis maleficia:q̃ vendidit gẽtes ī fornicatõibꝫ suis q familias ī maleficijs suis. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ:q reuelabo pudẽda tua ī facie tua:q oñdaꝫ gentibꝫ nuditatẽ tuaꝫ et regnis ig̃miniam tuã. Et proiciã sup te aboĩnatões tuas:et ꝯtumelijs te afficiã:q ponã te ī exemplũ. Et erit oĩs q̃ viderit te resiliet a te:et dicet. Vastata est niniue. Quis ꝯmouebit sup te caput:Vñ q̃raz ꝯsolatrem tibi: Nunq̃d melior es alexandria pl̃oꝝ:q̃ habitat ī fluminibꝫ:Aque in circuitu ei?:cui? diuicie mare:aq̃ muri ei?. Ethiopia fortitudo ei? q egipt?:et ñ est finis. Affrica q libies fuerũt in auxilio tuo. sz q ipa in ẽnsmig̃tõe ducta ẽ in captiuitatẽ. Paruuli ei? elisi sũt in capite oim viaꝝ et sup ĩclitos eius miserũt sortẽ:q oẽs optimates ei? ꝯfixi sũt ī ꝯpedibꝫ. Et tu g̃ iebriaberis q eris despecta:q q̃res tu auxiliũ ab inimico. Oẽs munitões tue sicut ficus cũ grossis suis:si ꝯcusse fuerint cadent in os ꝯmedẽtis. Ecce pl̃s tu?:mulieres ī medio tui. Inimicis tuis ad aptõez pandent portẽ terre tue:deuorabit ignis vectes tuos.

Aquaz pp̃ter obsidionẽ hauri tibi:extrue mũitões tuas. Intr̃ in lucũ q calca:subigẽs tene latere. Vbi ꝯmedet te ignis:pibis gladio:deuorabit te vt brucus. Cõgregare g̃ vt brucus:mlt̃iplicare vt locusta. Plures fecisti negociatões tuas:q̃ stelle sint celi. Brucus expansus ẽ:q auolauit. Custodes tui q̃si locusta:et puuli tui q̃si locuste locustaꝝ:q̃ ꝯsident in sepibꝫ in die frigoris. Sol ortus ẽ q auolauerũt:et ñ est ꝯgnitus locus earꝝ vbi fuerit. Dormitauerũt pastores tui rex assur:sepelient̃ principes tui. Latitauit pl̃s tuus ī montibꝫ:q ñ est qui ꝯgreget. Nõ est obscura ꝯtritio tua:pessima ẽ plaga tua. Oĩes qui audierũt auditionẽ tuaz:ꝯpserũt manũ suã sup te. Quia sup quem non transijt malicia tua semp.

Explicit nauz pp̃a. Incipit abacuc pp̃a.

Onus qđ vidit abacuc prophet a. Vsq;quo dñe clamabo:et non exaudies:Vociferabor ad te vim paciẽs: et ñ saluabis:Quare ostẽdisti mihi iniquitatẽ et laborem:videre predam et iniusticiã contra me:Quare respicis ꝯtemptores et taces. ꝯculcante impio iustiorẽ se:Et facies hominis q̃si pisces maris:et q̃si reptilia non habentia ducẽ. Et factũ est iudiciũ:q conẽdictio potentior. Propt̃ hoc lacerata est lex:q ñ puenit vsq; ad finez iudiciũ. Quia impius pualet aduersus iustũ:pt̃ea egredit̃ iudiciuz puersum. Aspicite in gentibꝫ et videte q ãmiramini q obstupescite:quia opus factuz est in diebꝫ vestris:qđ nemo credet cũ narrabit̃. Quia ecce ego suscitabo chaldeos gentẽ amarã.q velocẽ ambulantẽ sup latitudinẽ terre:vt possideat tabernacula ñ sua. Horribilis q tribilis est: ex semetipa iudiciũ q onꝰ ei? egrediet̃ Leuiores pardis eq̃ eius: et velotiores lupis vesptinis:q diffundent̃ equites ei?. Equites nanq; ei? delonge venient̃:volabunt q̃si aquila festinans ad ꝯmedendum. Oĩes ad pdam venient̃:facies eoꝝ ventus urens. Et cogregabit quasi arenam captiuitatem.q ipse te regibꝫ triumphabit:q tyranni ridiculi eius erũt. Ipse sup oĩem munitõz ridebit:et ꝯportabit aggerem.et capiet eaz.

Tunc mutabitur ſpūs :et ptrāſibit et cor-
ruet.Hec ẽ fortitudo eiꝰ dei ſui.Nunqd nõ
tu a principio dñe deus meus ſãcte meꝰ:ꝙ
nõ moriemur:Dñe in iudiciũ poſuiſti eũ:
et fortẽ vt coꝛriperes fundaſti eũ .Mundi
ſunt oculi tui ne videas malũ :ꝙ reſpicere
ad iniquitatẽ nõ poteris.Quare nõ reſpi
cis ſup inique agẽtes:ꝙ taces deuorãte im-
pio iuſtiorez ſe:Et facies hoies q̃ſi piſces
maris:ꝙ quaſi reptile nõ hñs principem.
Totũ in hamo ſubleuauit: traxit illud in
ſagena ſua:ꝙ ꝓgregauit in rethe ſuũ.Su
per hoc letabitiꝫ ꝙ exultabit:ꝓptꝛea im-
molabit ſagene ſue:ꝙ ſacrificabo reti ſuo.
Quia in ipis incraſſata ẽ pars eiꝰ: et cibꝰ
eius electus.Propter hoc g̃ exp̃ãbit ſage-
nam ſuã:ꝙ ſemper interficere gentes non
parcet. ¶Capitulum .II.
Super cuſtodiã meã ſtabo:ꝙ figaz
gradũ ſup munitiõem.Et cõtẽplabꝛ vt videã quid dicat̃ mihi:ꝙ qd
reſpondeã ad arguentẽ me . Et reſpondit
mihi dñs.et dixit .Scribe viſũ et explana
eũ ſup tabulas:vt pcurrat qui legerit eũ.
Quia adhuc viſus pcul :ꝙ apparebit in fi-
nem ꝙ nõ mencieꝫ .Si morã fecerit expe-
cta illũ: qꝛ veniẽs veniet ꝙ non tardabit.
Ecce qui incredulus ẽ :non erit recta aĩa
eius ĩ ſemetipo .Juſtus aũt in fide ſua vi-
uet.Et qũo vinum potantẽ decepit:ſic erit
vir ſupbus et nõ decorabiꝫ. Qui dilatauit
quaſi infernus aĩam ſuã :et ipe q̃ſi mors:
et non adimpleꝫ. Et cõgregauit ad ſe oẽs
gẽtes ꝙ coaceruauit ad ſe oĩes populos.
Nũquid nõ oẽs iſti ſup eũ pabolaz ſumẽt:
et loquelam enigmatuz eius:Et diceꝫ.Ele
ei:qui multiplicat non ſua .Uſqueq̃ ꝙ ag-
grauat ꝓtra ſe dẽſum lutũ:Nũquid nõ re
pẽte ꝓſurgent qui mordeant te:Et ſuſcita
bunt̃ lacerantes te:et eris in rapinaz eis.
Quia tu ſpoliaſti gẽtes mltas. ſpoliabũt
te omnes qui reliqui fuerint ꝺ ꝓplis:ꝓpter
ſanguinem hominis iniquitatẽ terre ciui
tatis.ꝙ omniũ habitantiũ in ea.Ele q̃ cõ-
gregat auariciam malaz domui ſue:vt ſit
in excelſo nidus eius:ꝙ liberari ſe putat ꝺ
manu mali. Cogitaſti cõfuſionem domui
tue:ꝓſcidiſti populos multos:et peccauit
anima tua .Quia lapis de pariete clama-
bit et lignum quod inter iuncturas edifi-
cioꝝ eſt reſpõdebit.Ele q̃ edificat ciuitatez
in ſanguinibꝫ:ꝙ preparat vrbez in iniqui-
tate.Nunquid non hec ſunt a domino ex-
ercituũ:Laborabunt eĩ populi in multo
igni:ꝙ gentes in vacuuz ꝙ deficient.Quia
replebitur terra vt ꝓgnoſcant gloriã dñi:
quaſi aque operiẽtes mare.Ele qui potuz
dat amico ſuo.mittens fel ſuum:ꝙ inebri-
ans vt aſpiciat nuditatẽ eius. Repletus ẽ
ignominia ꝓ glia:Bibe tu q̃z:ꝙ cõſopire.
Circũdabit te calix dextere dñi:et vomitꝰ
ignominie ſup gloriam tuã.Quia iniqui-
tas libani operiet te:ꝙ vaſtitas animaliũ
deterrebit eos:de ſanguinibꝫ homiꝫ ꝙ ini-
quitate terre et ciuitatis:ꝙ oĩm hĩtantiũ
in ea .Quid prodeſt ſculptile qꝛ ſculpſit il-
lud fictoꝛ ſuus ꝓflatile et ymaginẽ falſã:
quia ſperauit in figmento fictoꝛ eius vt fa-
ceret ſimulacra muta:Ele q̃ dicit ligno ex-
pergiſcere: ſurge lapidi tacenti.Nunquid
ipe docere poterit:Ecce iſte coopertus eſt
auro ꝙ argento:ꝙ omnis ſpiritus nõ eſt in
viſceribꝫ eius.Dominus aũt in tẽplo ſanc-
to ſuo:ſileat a facie eius omnis terra.

¶Oracio abacuc ꝓphe pro ignoratõnibus.

Domine audiui auditõez tuã:
et timui.Domine opus tuũ:
in medio annoꝝ viuifica illud. In medio annorum no-
tum facies: cum iratus fue-
ris miſericordie recordaberis.Deꝰ ab au-
ſtro veniet : et ſanctus de monte pharan.
Semper.Operuit celos gloria eius:ꝙ lau
dis eius plena eſt terra.Splendor eius vt
lux erit:cornua in manibus eius .Ibi ab-
ſcondita eſt fortitudo eius:ante faciẽ eius
ibit mors.Egredietur dyabolꝰ ante pedes
eius:et ſtetit et menſus eſt terram. Aſpe-
xit et diſſoluit gentes :ꝙ ꝓtriti ſunt mon-
tes ſeculi. Incuruati ſunt colles mũdi:ab
itineribus eternitatis eius.Pro iniquita
te vidi tẽtoria ethiopie:turbabunt̃ pelles
terre madian .Nunquid in fluminibꝫ ira-
tus es dñe:aut in fluminibꝫ furor tuꝰ:vel
in mari indignatio tua:Qui aſcendes ſu-
per eqs tuos:et q̃drige tue ſaluatõ.Suſci
tãs ſuſcitabis arcũ tuũ:iuramẽta tribubꝫ q̃
locutꝰes.Semp. Fluuios ſcindes tre:vide-
rũt te ꝙ doluerũt mõtes:gurges aq̃ tranſiit.
Dedit abiſſꝰ vocẽ ſuã:altitudo manꝰ ſuas

Incipit sophonias ppheta

leuauit. Sol ⁊ luna stetẽrũt in habitaculo suo: ĩ luce sagittaꝝ tuaꝝ ibunt: ĩ splendore fulgurãtis haste tue. In fremitu ꝓcul cabis ẽraz: et ĩ furore obstupefacies gentes. Egressus es ĩ salutẽ ꝑpli tui: in salutez cũ xp̃o tuo. Percussisti caput de domo impij: denudasti fundamẽtũ vsqꝫ ad collum. Sbemp. Maledixisti sceptris ei⁹: capiti bellatoꝝ eius: veniẽtibꝫ vt turbo ad dispgendũ me. Exultatõ eoꝝ: sicut eius ꝙ deuorat paupez ĩ abscõdito. Eliã feciſti ĩ mari eqs tuis: ĩ luto aq̃ꝫ multaꝝ. Audiui ⁊ ꝓturbatus ẽ uenẽ meus: a voce ꝓtremuerẽt labia mea. Ingrediat putredo in ossibꝫ meis: et subẽ me scateat. Vt reqescaz ĩ die tribulationis: vt ascendã ad ꝑplm accinctũ nr̃m. Ficus em̃ nõ florebit: et nõ erit germẽ in vineis. Mentiet opus oliue: ⁊ arua nõ afferent cibũ. Abscidet de ouili pecus: ⁊ nõ erit armentuz in p̃sepibꝫ. Ego aũt in dño gaudebo: et exultabo ĩ deo ihesu meo. Deꝰ dñs fortitudo mea: ⁊ ponet pedes meos q̃si ceruoꝝ. Et sup excelsa mea deducet me victor: in psalmis canentem.

Explicit abacuc ppha. Incipit sophonias propheta.

Verbũ dñi qđ fct̃m ẽ ad sophoniã filiũ chusi filij godolie filij amasie filij ezechie: ĩ diebꝫ iosie filij ãmõ regis iuda. Cõgregãs congregabo oĩa a facie t̃re dicit dñs: ꝓgregãs hoĩez ⁊ pec⁹: ꝓgregãs volatilia celi ⁊ pisces maris. Et ruine ĩpioꝝ erũt: ⁊ dispdaz hoĩes a facie t̃re dicit dñs. Et extendam manũ meam sup iudaz ⁊ sup oĩes habitantes hir'm: ⁊ dispdaz de loco hoc reliq̃as baal et noĩa edituoꝝ cũ sacerdotibꝫ: ⁊ eos ꝙ adorãt sup tecta milicią celi. ⁊ adorant et iurãt in dño ⁊ iurãt in melchon: ⁊ ꝙ auertũt depost tergũ dñi: ⁊ ꝙ nõ q̃sierũt dñm: nec iuestigauerũt eũ. Sileat a facie dñi dei: qz iuxta ẽ dies dñi. Quia ꝑparauit deꝰ hostiã: sctificauit vocatos suos. Et erit: ĩ die hostie dñi visitabo sup p̃ncipes ⁊ sup filios regũ ⁊ sup oĩes ꝙ induti sũt veste pegrina. Et visitabo sup oĩez ꝙ arrogant ingredit sup limẽ in die illa: ꝙ ꝓplẽt domũ dñi dei sui: iniq̃tate ⁊ dolo. Et erit ĩ die illa dicit dñs vox clamoris a porta pisciũ ⁊ vlulatus a secũda: ⁊ ꝓtritio mag̃ a collibꝫ. Vlulate hĩatores pile. Conticuit oĩs ꝑpls chanaan: disperierũt oĩes inuoluti argẽto. Et erit: ĩ tpe illo scrutabor hir'm in lucernis ⁊ visitabo sup viros defixos in fecibꝫ suis: ꝙ dicũt in cordibꝫ suis. Nõ faciet bñ dñs: ⁊ nõ faciet male. Et erit fortitudo eoꝝ ĩ direptõz ⁊ dom⁹ eoꝝ in desertũ. Et edificabũt domos ⁊ ñ habitabũt: ⁊ plantabũt vineas ⁊ nõ bibent vinũ eaꝝ. Juxta ẽ dies dñi magn⁹: iuxta est ⁊ velox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa. dies tribulatiõis ⁊ angustie: dies calamitatis ⁊ miserie. dies tenebraꝝ ⁊ caliginis. dies nebule et turbinis: dies tube ⁊ clãgoris sup ciuitates munitas ⁊ sup ãgulos excelsos. Et tribulabo hoĩes: et ambulabũt vt ceci: qz dño peccauerũt. Et effũdet sanguis eoꝝ sicut bum⁹ et corpa eoꝝ sicut stercora. Vez ⁊ argentũ eoꝝ et auꝝ eoꝝ nõ poterit liberare eos: in die ire dñi. In igne zeli eius deuorabit oĩs terra: ꝙ ꝯsũmatiõz cum festinatione faciet cunctis habitantibꝫ terram.

Congregamini .Ca.II. gens nõ amabilis: priusq̃ pariat iussio q̃si puluerẽ trãseuntẽ diem: anq̃ veniat sup vos ira furoris dñi. Queritε dñm oẽs mansueti t̃re: ꝙ iudiciũ eius estis opati. Queritε iustũ queritε mãsuetũ: si qũo abscondamini ĩ die furoris dñi. Quia gaza ꝺstructa erit ⁊ ascalon ĩ desertũ. Azotũ ĩ meridie eiciẽt: ⁊ accaron erabicabit. Ve ꝙ hĩatis funiculũ maris: gẽs pditoꝝ. Verbũ dñi sup vos chanaã t̃ra philistinoꝝ: ⁊ dispdã te ita vt ñ sit ihĩator. Et erit funiculus maris reqes pastoꝝ: ⁊ caule pecoꝝ. Et erit funiculus ei⁹ ꝙ remãserit de domo iuda. Ibi pascent ĩ domibꝫ ascalõis: ad vespũ reqescẽt: qz visitauit eos dñs deꝰ eoꝝ: ⁊ auertz captiuitatẽ eoꝝ. Audiui obprobriũ moab ⁊ blasphemias filioꝝ amon ꝙ exprobrauerũt ꝑplo meo: ⁊ magnificati sũt sup t̃minos eoꝝ. Propt̃ea vivo ego dicit dñs exercituũ: deꝰ ĩsrl'. Quia moab vt sodoma erit et filij amon q̃si gomorra: siccitas spinaꝝ ⁊ acerui salis: ⁊ desertum vsqꝫ in eternũ. Reliq̃e ꝑpli mei diripiẽt illos: reliq̃ui gẽtis mee possidebũt illos. Hoc em̃ eis eueniet ꝓ superbia sua: qua blasphemauerũt et magnificati sũt sup ꝑplm dñi exercituũ.

Horribilis dñs sup eos: ⁊ attenuabit omnes deos terre. Et adorabūt eū viri ⁊ loco suo: oēs insule gētiū. Vos et vos ethiopes interfecti gladio meo eritis. Et extēdet manū suam super aq̄lonem: et pdet assur. Et ponēt speciosā in solitudinē et ī inuiū: et q̄si deſtū. Et accubabūt ī medio eius greges: omnes bestie gentiū: ⁊ onocrotalus ⁊ herici⁹ ī liminib⁹ morabūt. Vox cātantis ī fenestra: coru⁹ī supliminari: qm̄ attenuabo robur eius. Hec ē ciuitas gloriosa habitās ī cōfidēcia: q̄ dicebat ī corde suo. Ego sum: ⁊ extra me nō ē alia ampli⁹. Quō facta ē ī deſtum: cubile bestie! Oēs q̄ trāsit p eam sibilabit: ⁊ mouebit manum suam.

Capitulum. .III.

Ve puocatrix et rēdempta ciuitas. columba non audiuit vocem: et n̄ suscepit disciplinam. In dño nō ē cōfisa: ad deū suū nō approp̄inquit. Principes ei⁹ ī medio eius: q̄si leones rugientes. Judices ei⁹ lupi vespe: nō relinq̄bant ī mane. Prophete ei⁹ vesani: viri infideles. Sacerdotes ei⁹ polluerūt sanctū: iniuste egerūt cont̄ legem. Dom⁹ iustus in medio eius: nō faciet iniquitatē. Mane mane iudiciū suū dabit in luce: ⁊ n̄ abscōdet. Nesciuit aūt iniqu⁹ cōfusionez. Dispdidit gētes: ⁊ dissipati sūt anguli eor̄. Deſtas feci vias eorū dū nō ē qui trāseat. Desolate sūt ciuitates eor̄: n̄ remanēte viro neq̄ vllo habitatore Dixi. Attamen timebis me. suscipis disciplinā. Et nō pibit habitaculum ei⁹: ꝓter omnia in q̄bus visitaui eā. Verūtamē diluculo surgētes corruperūt omnes cogitatōes suas. Quapropt̄ expecta me dicit dñs ī die resurrectiois mee in futur̄: q: iudiciū meū vt pgregem gētes ⁊ colligā regna. Et effūdam super eos īdignatōnem meā: omnem irā furoris mei. In igne enī zeli mei deuorabit̄ oīs terra. Quia tūc reddāt ꝓlis labiū electū: vt inuocent omēs nomen domini: et seruiant ei humero vno. Vltra flumina ethiopie. inde supplices mei: filij dispersor̄ meorum deferent munus mihi. In die illa non ꝓfundēris super cunctis adiuentōnib⁹ tuis: quib⁹ preuaricata es ī me. Quia tūc auferā ⁊ medio tui magniloq̄s supbie tue: ⁊ nō adicies exaltari amplius ī mōte sancto meo. Et derelinquā in medio tui ꝓlm pauperē et egenū: et sperabūt in noīe dñi. Reliq̄e isr̄l nō faciēt iniquitatē nec loquētur mēdaciū: et nō īuenietur in ore eor̄ lingua dolosa. Qm̄ ipi pascent̄ ⁊ accubabūt: et ñ erit q̄ exterreat. hec dicit dñs. Lauda filia syon: iubila isr̄l. Letare ⁊ exulta ī oī corde filia hier̄lm. Abstulit dñs iudiciū tuum: auertit inimicos tuos. Rex isr̄l dñs ī medio tui: non timeb⁹ malū vltr̄. In die illa dicet hier̄lm. Noli timere syon: non dissoluant̄ manus tue. Dñs de⁹ tu⁹ in medio tui fortis: ipe saluabit. Gaudebit sup te in letitia: silebit ī dilectōe tua: ⁊ exultabit sup te ī laude. Rugas q̄ a lege recesserāt ꝓgregabo q̄r ex te erāt: vt non vltr̄ habeas sup eis obprobriū. Ecce ego interficiaz oēs q̄ afflixer̄t te in tpe illo: ⁊ saluabo claudicātē: ⁊ eā q̄ eiecta fuerat ꝓgregabo. Et ponā eos in laudē et in nomē ī oī terra ꝓfusiōis eor̄: in tpe illo q̄ adducam vos: ⁊ in tpe q̄ ꝓgregabo vos. Dabo em̄ vos in nomē ⁊ ī laudez oīb⁹ pl̄is terre: cū ꝓuertero captiuitatē vr̄am coram oculis vr̄is dicit dñs.

Explicit sophonias ꝓpha. Incipit aggeus ꝓpheta.

In anno secūdo darij regis in mēse sexto ī die vna mēsis factū est verbū domini in manu aggei ꝓphete ad zorobabel filium salathiel ducē iuda: ⁊ ad ihesū filiū iosedech sacerdotē magnum dicēs. Hec ait dñs exercituū dicens. Populus iste dicit. Nondū venit tēpus domus dñi edificāde. Et factum est verbum dñi in manu aggei ꝓphete dicēs. Nūquid tēpus vob̄ est vt habitetis in domib⁹ laq̄atis: ⁊ domus ista deserta: Et nūc hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vestra sup vias vr̄as. Semināstis multū: ⁊ intulistis parū. Comedistis: ⁊ non estis saciati. Bibistis: ⁊ nō estis inebriati. Operuistis vos: ⁊ nō estis calefacti. Et qui mercedes ꝓgregauit: misit eas in sacculū ptusū. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vestras. Ascēdite in mōtē portate ligna: et edificate domū ⁊ acceptabil̄ mihi erit: et glorificabor dicit dñs. Respexistis ad amplius: et ecce factum est minus. Et intulistis in domū: et exufflaui illud. Quam ob causam dicit dñs exercituū. Quia dom⁹ mea deſta ē: et

vos festinastis vnusq̃sq̃ i domũ suã. Pro-
pter hoc sup vos phibiti sũt celi ne darẽt
rorez: ꝛ ṫra phibita ẽ ne daret germẽ suũ.
Et vocauit siccitatẽ sup ṫraz et sup mõtes
ꝛ sup triticũ ꝛ sup vinũ ꝛ sup oleũ ꝛ quecũ-
q̃ pfert humus: ꝛ sup hoĩes ꝛ sup iumẽta:
ꝛ sup oẽz laborez manuũ. Et audiuit zoro-
babel filiꝰ salathiel et ihesus filiꝰ iosedech
sacerdos magnꝰ et omnes reliq̃ ꝑplꝰ vocẽ dei
sui ꝛ verba aggei ꝓphetæ sicut misit eũ dñs
deus eop ad eos: ꝛ timuit oĩs ꝑplus a facie
dñi. Et dixit aggeus nũcius dñi. de nũcijs
dñi. ꝑplo dicẽs. Et vobiscum dicit dñs. Et
suscitauit deus spm̃ zorobabel filij salathi-
el ducis iuda et spm̃ ihesu filij iosedech sa-
cerdotis magni ꝛ spm̃ reliq̃p de omni ꝑplo:
ꝛ ingressi sunt ꝛ faciebãt opus ĩ domo dñi
exercituũ dei sui. Capitulum. II.

In die vicesima ꝛ q̃rta mẽsis i sexto
mẽse in ãno scdo darij regis ĩ septi
mo mẽse vicesima ꝛ ꝑma mẽs: fa-
ctũ ẽ vbũ dñi ĩ mãu aggei ꝓphe dicẽs. Lo-
q̃re ad zorobabel filiũ salathiel ducem iu-
da ꝛ ad ihesuz filiũ iosedech sacerdotẽ ma-
gnũ: ꝛ ad reliq̃s ꝑplꝰ dicẽs. Quis ĩ vob est
delictus q̃ vidit domũ istã in gl̃ia sua pri-
ma: Et q̃d vos videtis hãc nunc: Nunq̃d ñ
ita est q̃si nõ sit ĩ oculis vr̃is: Et nũc ꝯfor-
tare zorobabel dicit dñs: et ꝯfortare ihesu
fili iosedech sacerdos magne: ꝛ confortare
oĩs ꝑplus ṫre dicit dñs exercituũ ꝛ facite:
qm̃ ego vobiscũ sum: dicit dñs exercituũ.
Verbũ qd pepigi vobiscũ cum egrederemi
de ṫra egipti: ꝛ spũs meꝰ erit ĩ medio vr̃m.
Nolite timere: qz hec dicit dñs exercituũ.
Adhuc vnũ modicũ est: et ego cõmouebo
celũ ꝛ terrã ꝛ mare et aridam. Et mouebo
omnes gentes: et veniet desideratus cunctis
gẽtibꝫ. Et ĩplebo domũ istã gl̃ia: dicit dñs
exercituũ. Meũ est argentũ ꝛ meũ ẽ aur:
dicit dñs exercituũ. Mag̃ erit gl̃ia domus
istiꝰ nouissime plusq̃ ꝑme: dicit dñs exer-
cituũ. Et in loco isto dabo pacẽ: dicit dñs
exercituũ. In vicesima ꝛ q̃rta noni mensꝭ ĩ
ãno scdo darij regis: fcm̃ ẽ verbũ dñi ad
aggeũ ꝓphaz dicẽs. Hec dicit dñs deꝰ exer-
cituũ. Interroga sacerdotes legez dicẽs. Si
tulerit hõ carnẽ sc̃tificatã in ora vestimẽ-
ti sui et tetigerit de sũmitate eiꝰ panẽ aut
pulmentũ aut vinũ aut oleũ ꝛ omnez cibũ:
nunq̃d sc̃tificabit: Rñdentes aũt sacerdo-

tes dixerũt. Non. Et dixit aggeus. Si te-
tigerit pollutus in aĩa ex oĩbꝫ hĩs nunq̃d
ꝯtaminabit: Et responderũt sacerdotes: ꝛ
dixerũt. Cõtaminabit. Et rñdit aggeus et
dixit. Sic ꝑplus iste ꝛ sic gens ista añ faci-
em meã dicit dñs: et sic omne opus manuũ
eop: et oĩa que obtulerũt mihi ꝯtamiata
erũt. Et nũc ponite corda vr̃a a die hac et
sup antẽq̃ ponerẽt lapis sup lapidẽ in tẽ-
plo dñi: cuz accederetis ad aceruũ viginti
modiop et fierẽt decez: ꝛ inꝛretis ad torcu-
lar vt exp̃mẽtis quinq̃ginta lagenas ꝛ fie-
bant viginti. Percussi vos vento vrentẽ: ꝛ
aurugine ꝛ gr̃dine oĩa opa manuũ vr̃arꝫ:
et nõ fuit in vobis q̃ reuerterẽt ad me di-
cit dñs. Ponite corda vr̃a ex die ista ꝛ i fu-
turop a die vicesima ꝛ q̃rta noni mensꝭ: a die
q̃ fundamẽta iacta sunt templi dñi ponite
sup cor vr̃m. Nunq̃d iam semẽ in germine
est: Et adhuc vinea ꝛ ficus ꝛ malograna-
tum ꝛ lignum oliue nõ floruit. Ex die ista
benedicã. Et factũ est verbuz dñi secundo
ad aggeum ĩ vicesima et q̃rta mensꝭ dicẽs.
Loq̃re ad zorobabel ducẽ iuda dicẽs. Ego
mouebo celũ ꝑplꝰ ẽ ṫraz: ꝛ subuertã solium
regnop: ꝛ ꝯterã fortitudinẽ regni gentiũ.
Et subuertã quadrigã ꝛ ascensorẽ eius: et
descendẽt equi et ascensores eop: vir ĩ gla-
dio frꝭ sui. In die illo dicit dñs exercituũ
assumã te zorobabel fili salathiel fue meꝰ
dicit dñs: et ponã te quasi signaculum: q
te elegi dicit dominus exercituum.

Explicit aggeus ꝓpha. Incipit zacharias
propheta.

In mense octauo in anno
secundo darij regis: factuz
est verbum dñi ad zacha-
riam filium barachie filij
addo ꝓphetam. Iratus est
dñs sup ꝑres vestros ira-
cundia. Et dices ad eos. Hec dicit domin?
exercituum. Conuertimini ad me ait do-
minus exercituũ: et conuertar ad vos di-
cit domin? exercituũ. Ne sitis sicut patres
vestri ad quos clamabant prophete prio-
res dicentes. hec dicit dominus exercituũ.
conuertimini de vijs vestris malis ꝛ cogi-
tationibꝫ vestris pessimis: ꝛ non audierũt
neqz attenderunt ad me dicit dñs. Patres
vr̃i vbi sunt ꝛ ꝓphete: Nunq̃d in sempiterñ

viuẽt! Eleruntñ ỏba mea et legittima mea
q̃ mandaui ſuis meis ꝓphetis: nunq̃d non
ꝓphenderẽt pr̃es vr̃os? Et ꝓuerſi ſũt z dixe-
rũt. Sicut cogitauit dñs exercituũ facere
nob ſm vias nr̃as z ſm adiuentões nr̃as:
fecit nob. In die viceſima z q̃rta vndecimi
menſ ſabbath ī anno ſecũdo darij: fc̃m ẽ
ỏbuz dñi ad zachariam filiũ barachie filij
addo ꝓphaz dicẽs. Eleui p noctẽ: z ecce vir
aſcendẽs ſup equũ rufum. z ipe ſtabat inr̃
mirteta q̃ erãt ī pfundo: z poſt euz eq̃ rufi
varij z albi. Et dixi. Qui ſunt iſti dñe mi:
Et dixit ad me ãgelus dñi q̃ loq̃bar̃ ī me.
Ego oñdaz tibi q̃d ſint hec. Et rñdit vir q̃
ſtabat inr̃ mirteta z dixit. Iſti ſũt q̃s mi-
ſit dñs: vt pãbulent t̃raz. Et rñderũt ãge-
lo dñi q̃ ſtabat inr̃ mirteta: z dixer̃t. Per-
ãbulauim⁹ t̃raz: z ecce oĩs t̃ra habitar̃ et
quieſcit. Et rñdit ãgelus dñi z dixit. Dñe
exercituũ vſq̃q̃ tu nõ miſereberis hirl̃m et
vbiũ iuda q̃bo iratus es? Iſte iã ſeptuage
ſimus ãnus ẽ. Et rñdit dñs angelo q̃ loq̃-
bar̃ in me ỏba bona: ỏba ꝓſolatoria. Et di
xit ad me ãgelus q̃ loq̃bar̃ ī me. Clama di
cẽs. Hec dicit dñs exercituũ. Zelatus ſuz
hirl̃m z ſyon zelo magno. Et ira mag̃ ego
iraſcor ſup gentes opulẽtas: q̃r ego iratus
ſũ paxᵗ: ipi vero adiuraueñt in malũ. Pro-
pt̃ea hec dicit dñs. Reuertar ad hirl̃m in
miſericordijs: z domus mea edificabit̃ in ea
ait dñs exercituũ: z ꝑpendiculũ extendet̃
ſup hirl̃m. Adhuc clama dicẽs. Hec dicit
dñs exercituũ. Adhuc affluent ciuitates
mee bonis: z ꝓſolabit̃ adhuc dñs ſyon: et
eliget adhuc hirl̃m. Et leuaui ocl̃os meos
z vidi: z ecce q̃tuor cornua. Et dixi ad ãge-
lũ q̃ loq̃bar̃ ī me. Quid ſũt hec: Et dixit ad
me. Hec ſũt cornua: q̃ ventilaueñt iudã et
iſrl̃ et hirl̃m. Et oñdit mihi dñs q̃tuor fa-
bros. Et dixi. Quid iſti veniũt facere: Qui
ait dicẽs. Hec ſunt cornua q̃ ventilauerũt
iudã ꝑ ſingulos viros: z nemo illoꝝ leua-
uit caput ſuũ. Et venerũt iſti t̃rere ea:
vt t̃riciant cornua gentiũ q̃ leuaueñt cor-
nua ſup t̃raz iuda: vt diſpgerẽt ea. Ca. II.

Et leuaui oculos meos et vidi: et
ecce vir z in manu eius funiculus
menſoꝝ. Et dixi. Quo tu vadis?
Et dixit ad me. Vt metiar et videã hirl̃m
q̃nta ſit latitudo ei⁹: z q̃nta longitudo ei⁹.
Et ecce angel⁹ q̃ loq̃bar̃ ī me egrediebar̃:
et alius angel⁹ egrediebar̃ ī occurſuz ei⁹:
et dixit ad eum. Curre: loquere ad puerũ
iſtũ dicens. Abſq̃ muro habitabit̃ hirl̃m
pr̃e multitudine hoĩm z iumẽtoꝝ in medio
eius. Et ego ero ei ait dñs murus ignis in
circuitu: et in gloria ero in medio eius.
O o fugite de t̃ra aq̃lonis dicit dñs: qm̃ in
q̃tuor ventis celi diſperſi vos dicit dñs. O
ſyon fuge q̃ habitas aput filiã babilonis:
quia hec dicit dñs exercituũ. Poſt gloriaz
miſit me ad gentes: que ſpoliauerũt vos.
Qui em̃ tetigerit vos: tangit pupillã ocu-
li mei. Quia ecce ego leuo manũ meã ſup
eos: et erũt prede hijs q̃ ſeruiebant ſibi: et
cognoſcetis quia dñs exercituũ miſit me.
Lauda et letare filia ſyon: q̃r ecce ego ve-
nio z habitabo ī medio tui ait dñs. Et ap-
plicabunt̃ gentes mlte ad dñm ī die illa:
et erũt mihi in ꝓpl̃m. Et habitabo ī medio
tui: z ſcies q̃r dñs exercituũ miſit me ad te
Et poſſidebit dñs iudaz z ptem ſuaz ī t̃ra
ſctificata: et eliget hirl̃m. Sileat oĩs caro
a facie dñi: quia cõſurrexit de habitaculo
ſancto ſuo.

Capitulum. III.

Et oſtendit mihi dñs ihesum ſacer
dotem magnũ ſtantẽ coraã angelo
dñi: et ſathan ſtabat a dextris vt
aduerſaret̃ ei. Et dixit dñs ad ſathan. In-
crepet dñs in te ſathan: z increpet dñs in
te qui elegit hirl̃m. Nunquid non iſte tor-
ris eſt erutus de igne? Et ihesus erat indu-
tus veſtib⁹ ſordidis: et ſtabat ante faciem
angeli. Qui reſpondit: et ait ad eos q̃ ſta-
bant coram ſe dicens. Auferte veſtimẽta
ſordida ab eo. Et dixit ad euz. Ecce abſtu-
li a te iniquitatez tuam: et indui te muta-
torijs. Et dixit. Ponite cidarim mundam
ſup caput eius. Et poſuerũt cidarim ſup
caput eius mundam: et induerunt euz ve-
ſtib⁹. Et angelus domini ſtabat: z cõteſta-
batur angelus dñi ihesum dicens. Hec di-
cit dñs exercituuz. Si in vijs meis ambu-
laueris et cuſtodiã meã cuſtodieris: tu q̃z
iudicabis domum meaz et cuſtodies atria
mea: et dabo tibi ambulantes de hijs qui
nunc hic aſſiſtunt. Audi ihesus ſacerdos
magne: tu et amici tui q̃ habitãt coraz te:
q̃r viri potẽtes ſũt. Ecce ei ego adducã ſer-
uũ meũ orientẽ: q̃r ecce lapis quẽ dedi coraã
ihesu: ſup lapidez vnũ ſeptez oculi ſũt. Et
ecce ego ſcelabo ſculpturã eius ait dñs ex-

ercituũ:ꝙ auferã iniqtatẽ tẽrre illius ĩ die
vna. In die illa dicit dñs exercituũ:voca-
bit vir amicũ suũ subt̃ vineã suã ꝙ subt̃ fi-
Et reuersus ẽ ange- cũ Ca. IIII.
lus q̃ loqbaꝫ ĩ me:ꝙ suscitauit me
quasi vir q̃ suscitaꝫ de sõno suo.
Et dixit ad me. Quid tu vides:Et dixi.
Vidi:et ecce candelabrum aureũ totum.ꝙ
lãpas eius sup caput ipius:ꝙ septẽ lucer-
ne eius sup illud:ꝙ septẽ infusoria lucer-
nis q̃ erant sup caput ei9:et due oliue sup
illud:vna a dextris lãpadis.et vna a sini-
stris ei9. Et rñdi:et aio ad angelũ qui lo-
quebaꝫ in me dicẽs. Quid sũt hec dñe mi:
Et rñdit angel9 q̃ loqbaꝫ ĩ me:ꝙ dixit ad
me. Nunq̃d nescis q̃d sũt hec:Et dixi. Non
dñe mi. Et rñdit:ꝙ ait ad me dicẽs. Hoc ẽ
verbũ dñi ad zorobabel dicẽs. Nõ in exer-
citu nec in robore:sz in spũ meo dicit dñs
exercituũ. Quis tu mons magne corã zo-
robabel ĩ planũ:Et educet lapidẽ pmariũ
ꝙ exeq̃bit grãz gre eius. Et fct̃m est verbũ
dñi ad me dicẽs. Man9 zorobabel funda-
uerũt domũ istã:ꝙ man9 eius pficiẽt eã:ꝙ
scietis qꝛ dñs exercituũ misit me ad vos.
Quis eĩ despexit dies puos:Et letabunt̃:ꝙ
videbũt lapidẽ stagneũ in mãu zorobabel.
Septẽ sunt isti oculi dñi:q̃ discurrunt in
vniersã tꝛaz. Et rñdi:ꝙ dixi ad eũ. Quid
sũt due oliue iste ad dexterã candelabri et
ad sinistrã ei9:Et rñdi scõdo et dixi ad eũ.
Quid sũt due spice oliuaꝝ q̃ sũt iuxta duo
rostra aurea:ĩ q̃bo sũt suffusoria ex auro:
Et ait ad me dicẽs. Nũq̃d nescis q̃d sẽ hec:
Et dixi. nõ dñe mi. Isti sunt duo filij olei
splendoris:q̃ assistũt dñatoꝛi vniuerse tꝛe.
Et reuersus suz:ꝙ leua- Capi. V.
ui oculos meos ꝙ vidi:ꝙ ecce volu-
mẽ volans. Et dixit ad me. Quid
tu vides:Et dixi. Ecce ego video volumẽ
volãs:lõgitudo ei9 viginti cubitoꝝ:ꝙ lati-
tudo ei9 decẽ cubitoꝝ. Et dixit ad me. Hec
ẽ maledictõ q̃ egredieꝫ sup faciez oĩs tꝛe:
qꝛ oĩs fur (sicut ibi scriptũ ẽ) iudicabiꝫ:ꝙ
oĩs iurãs ex hoc sil'r iudicabiꝫ. Educaz il-
lud dicit dñs exercituũ:et veniet ad domũ
furis ꝙ ad domũ iurãtis in noĩe meo men-
daciꝫ. et pmoꝛabiꝫ in medio dom9 eius:et
psumet eũ et ligna eius ꝙ lapides ei9. Et e-
gressus ẽ angelus q̃ loqbaꝫ in me:et dixit
ad me. Leua oculos tuos ꝙ vide. Quid est
hoc qd egrediꝫ:Et dixi. Quidnã ẽ:Et ait.
Hec ẽ amfoꝛa egrediẽs. Et dixit. Hec ẽ o-
culus eoꝝ ĩ vniersa tꝛa. Et ecce talentũ
plũbi portabaꝫ:ꝙ ecce mulier vna sedẽs in
medio amfoꝛe. Et dixit. Hec ẽ ipietas. Et
piecit eaz ĩ medio amfoꝛe:ꝙ misit massaz
plũbeaz ĩ os ei9. Et leuaui oculos meos et
vidi:ꝙ ecce mulieres egrediẽtes:et spũs in
alis eaꝝ. Et habebãt alas q̃si alas milui:ꝙ
leuaueꝛt amfoꝛã int̃ tꝛã ꝙ celũ. Et dixi ad
angelũ q̃ loquebaꝫ in me. Quo iste deferꝛ
amfoꝛã:Et dixit ad me. Ut edificeꝫ ei do-
mus ĩ tꝛa sennaar:ꝙ stabiliaꝫ ꝙ ponaꝫ ibi
sup basem suam. Capitulum. VI.
Et conuersus suz:ꝙ leuaui oc'los me-
os ꝙ vidi:ꝙ ecce q̃tuoꝛ q̃drige egre-
dientes de medio duoꝝ montiũ:ꝙ
mõtes. mõtes erei. In q̃driga pma eq̃ ru-
fi:in q̃driga secũda eq̃ nigri. in q̃driga tꝛ-
cia eq̃ albi:et in q̃driga q̃rta equi varij et
foꝛtes. Et rñdi:et dixi ad angelũ q̃ loque-
baꝫ in me. Quid sũt hec dñe mi:Et rñdit
angelus:ꝙ ait ad me. Isti sunt q̃tuoꝛ venti
celi:q̃ egrediunt̃ vt stent corã dñatoꝛe oĩs
tꝛe. In q̃ erãt equi nigri egrediebãt̃ ĩ tꝛ-
rã aq̃lonis:ꝙ albi egressi post eos:et varij
egressi sũt ad tꝛaz austri. Qui aũt erãt ro-
bustissimi exieꝛt:ꝙ querebãt ire ꝙ discurꝛe
p oñem tꝛram. Et dixit. Ite:pambulate
tꝛaz. Et pambulauerũt tꝛrã. Et vocauit
me:ꝙ locut9 ẽ ad me dicẽs. Ecce q̃ egrediũ-
tur in tꝛaz aq̃lonis:requescere fecerũt spm̃
meuz in tꝛa aquilonis. Et factũ est verbũ
dñi ad me dicẽs. Sume a trãsmigtione ab
oldai: a thobia ꝙ ab idaia et venies tu in
die illa ꝙ intrabis domũ iosie filij sophonie
q̃ venerũt de babilone ꝙ sumes aur et ar-
gentũ ꝙ facies coꝛonas et pones in capite
ihesu filij iosedech sacerdotis magni et lo-
queris ad eum dicens. Hec ait dñs exerci-
tuũ dicens. Ecce vir:oriens nomẽ ei9. Et
subter eũ orieꝫ:et edificabit templũ dño:
et ipe extruet templũ dño. Et ipe portabit
gloriã:et sedebit ꝙ dominabiꝫ sup solio suo.
Et erit sacerdos sup solio suo:ꝙ pfiliũ pa-
cis erit inter illos duos. Et coꝛone erũt hel̃
et thobie et idaie et hen filio sophonie:
memoriale ĩ templo dñi. Et q̃ pcul sũt ve-
nient ꝙ edificabũt in tẽplo dñi:ꝙ scietis qꝛ
dñs exercituuz misit me ad vos. Erit aũt
hoc:si audita audieritis vocẽ dñi dei vũ.

Capitulum .VII.

Et factū est in anno q̄rto darij regis: factū est verbū dñi ad zachariam in q̄rta mēsis noni q̄ est caslēu. Et miserūt ad domū dei sarasar et rogomelech et viri q̄ erant cū eis ad dep̄candam faciez dñi: vt dicēnt sacerdotib⁹ dom⁹ dñi exercituū et ꝓphetis loquētes. Nunq̄d flendū est mihi in q̄nto mēse: vel sc̄tificare me debeo sicut feci iā multis ānis? Et factū est verbū dñi exercituū ad me dicens. Loq̄re ad oñez ꝑplm t̄re: et ad sacerdotes dicēs. Cū ieiunaretis et plangētis in q̄nto et septimo mēse p hos septuaginta ānos: nunq̄d ieiuniū ieiunastis mihi? Et cū ꝯmedistis et bibistis: nunq̄d nō vob ꝯmedistis et vobismetipis bibistis? Nunq̄d nō hec sūt ba que locut⁹ est dñs in mānu ꝓphar ꝑor cū adhuc hirlm habitaret et eēt opulenta ipa et vbes i circuitu eius: et ad austr et in campestrib⁹ habitaret? Et factū est verbū dñi ad zachariaz dicēs. Hec ait dñs exercituū dicēs. Judiciū verū iudicate: et misericordiā et miaiones facite vnusq̄sq; cū fre suo. Et viduā et pupillū et aduenā et paup̄ nolite calūniari: et malū vir frī suo nō cogitet i corde suo. Et noluerūt attendē et auertērūt scapulā recedentes: et aures suas aggrauarūt ne audirēt: et cor suū posuerūt vt adamātē ne audirēt legē et vba q̄ misit dñs exercituū i spū suo sc̄to p manū prophetar ꝑor. Et facta est indignatio magna a dño exercituū. Et fctm ē: sicut locut⁹ est et sicut nō audirēt: sic clamabūt et non exaudiā dicit dñs exercituū. Et dispsi eos p oia regna q̄ nesciūt: et t̄ra desolata est ab eis eoq; ñ esset trāsiens et reuertēs: et posuerūt terrā desiderabilē in desertū.

Ca. VIII.

Et factū est verbum dñi exercituū ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituuz. Zelatus sum sy̆on zelo magno: et indignatione mag zelatus sum eam. Hec dicit dñs exercituū: reuersus sum ad sy̆on: et habitabo i medio hirlm. Et vocabit hirlm ciuitas veritatis: et mons dñi exercituū mons sc̄tificatus. Hec dicit dñs exercituū. Adhuc habitabūt senes et anus in platēis hirlm: et viri baculus in manu eius pre multitudine dier. Et platee ciuitatis ꝯplebunt infantib⁹: et puellis ludentib⁹ i platēis ei⁹. Hec dicit dñs exercituū. Si videbit difficile in oculis reliq̄ ꝑplī hui⁹ i diebus illis: nunq̄d difficile erit i oculis meis dicit dñs exercituū? Hec dicit dñs exercituū. Ecce ego saluabo ꝑplm meum de t̄ra orietis et de t̄ra occasus solis: et adducā eos et habitabūt in medio hirlm: et erunt mihi in ꝑplm et ego ero eis in deū in veritate et in iusticia. Hec dicit dñs exercituū. Cōfortent manus vre q̄ auditis i hijs diebus fmones istos p os ꝓphar in die q̄ fundata ē domus dñi exercituū vt tēpluz edificaret. Quiq̄dez añ dies illos merces hoim ñ erat nec merces iumēt erat: neq; itroeūti et exeūti erat pax p̄ tribulatōe: et dimisi oēs hoies vnūquenq; p̄ primū suū. Nūc at nō iuxta dies p̄tes ego faciā reliquijs ꝑplī hui⁹ dicit dñs exercituū: sz semē pacis erit. Vinea dabit fructū suuz: et t̄ra dabit germē suū. Et celi dabūt rorez suū: et possidere faciā reliquias populi hui⁹ vniuersa hec. Et erit: sicut eratis maledictio i gētib⁹ domus iuda et domus isrl: sic saluabo vos et eritis benedictō. Nolite timē. Cōfortent manus vre: qr hec dicit dñs exercituum. Sicut cogitaui vt affligerē vos cum ad iracundiā ꝓuocassent p̄res vri me dicit dñs et nō sum mistus: sic ꝯuersus cogitaui i diebus istis vt bñfaciam domui iuda et hirlm. Nolite timere. Hec sunt g̃ verba q̄ facietis. Loq̄mini veritatē vnusq̄sq; cū p̄ximo suo. Veritatem et iudiciū pacis iudicate in portis vris: et vnusq̄sq; malū cont amicū suū ne cogitetis in cordib⁹ vestris: et iuramentū mēdax ne diligatis. Omia ei hec sunt q̄ odi dicit dñs. Et fctm est verbū dñi exercituuz ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Jeiuniū q̄rti et ieiuniū quinti et ieiuniū septimi et ieiunium decimi erit domui iude i gaudiū et leticiā: et i solēnitates ꝑclaras. Veritatez tm̄ et pacē diligite. Hec dicit dñs exercituū. Usq̄q̄ veniāt ꝑplī et habitēt i ciuitatib⁹ mltis: et vadāt habitatores vn⁹ ad altū dicētes. Eamus et deprecemur faciē dñi: et q̄ramus dñm exercituū. Vadā eciā ego. Et venient ꝑplī multi et gentes robusti ad querēdū dñm exercituū i hirlm: et ad deprecandā faciez dñi. Hec dicit dñs exercituū. In diebus illis i q̄bus apprehendent decē hoies ex oīb⁹ linguis gentiū: et apprehendēt fimbriā viri iudei dicētes: ibim⁹ vobiscū. Audiuimus enī. qm̄ deus vobiscū est.

Zacha

Capitulum .IX.

Onus vbi dñi in terra adrach et damasci requiei eius: qz dñs est oculus hominis: et oim tribuum isrl'.
Emath qz in t̄minis ei⁹: et tijrus et sydon. Assumpserūt q̄pe sapiencia valde. Et edificauit tijrus munitōez suā: et coacernauit argentū quasi humum: et auz vt lutū plateaz. Et ecce dñs possidebit eam z p̄cutiet in mari fortitudinē eius: z hec igni deuorabitur. Videbit ascalon z timebit: z gaza et dolebit nimis: et accaron qm̄ confusa ē spes ei⁹. Et pibit rex de gaza: z ascalon nō habitabitur. Et sedebit seperator in azoto: et dispdam supbiam philistinoz. Et auferam sanguinē eius de ore eius et abominatōnes eius de medio dentiū eius. Et relī quet̄ eciam ip̄e deo nostro: et erit q̄si dux in iuda: et accaron q̄si ihebuseus. Et circūdabo domum meam ex hijs q̄ militāt mihi euntes et reuertentes: et nō transibit sup eos vlt̄ exactor: qz nūc vidi ī oculis meis. Exulta satis filia syon: iubila filia ihrl'm. Ecce rex tu⁹ veniet tibi iustus z saluator: ip̄e paup et ascendēs sup asinā: et sup pullū filiū asine. Et dispdam q̄drigā ex ephraim: et equū de ihrl'm: z dissipabit arc⁹ belli. Et loquet̄ pacem gentiū: et potestas ei⁹ a mari vsq; ad mare: z a fluminib; vsq; ad fines terre. Tu quoq; in sanguine testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu: in q̄ nō ē aqua. Cōuertimī ad munitōz vincti spei Hodie q̄z ānuncians duplicia reddaz tibi: qm̄ extendi mihi iudam q̄si arcuz impleui terrā ephraim. Et suscitabo filios tuos syon sup filios tuos grecia: et ponam te q̄si gladiū fortiū. Et dñs deus sup eos videbit̄ et exibit vt fulgur iaculū ei⁹. Et dñs deus in tuba canet: et vadet in turbine austri. Dominus exercituum protget eos: et deuorabunt et subiciunt lapidibus funde. Et bibentes inebriabuntur quasi a vino replebuntur vt phiale: et quasi cornua altaris. Et saluabit eos dominus deus eorum in die illa vt gregem populi sui: quia lapides sancti eleuabuntur super terram eius. Quid enim bonum eius est. z quid pulcrū eius: nisi frumentum electorum et vinum germinans virgines.

Capitulum. decimum

Petite pluuiā a domino tempore serotino: et dñs faciet niues z pluuiam ymbris: z dabit eis singlis herbam in agro. Quia simulacra locuta sunt inutile: et diuini viderūt mendaciū: et somniatores locuti sunt frustra: z vana p̄solabant̄. Idcirco abducti sūt q̄si grex: affligent̄ quia nō est pastor eis. Sup pastores iratus ē furor me⁹: et sup hircos visitabo. Quia visitauit dñs exercituū gregē suum domū iuda: et posuit eos q̄si equū gl'e sue in bello. Ex ip̄o angelus: z ex ip̄o paxill⁹. ex ip̄o arcus plij: et ex ip̄o egredie⁹ omnis exactor simul. Et erūt q̄si fortes: cōculcantes lutum viaz in plio. Et bellabūt qz dñs cū eis: et cōfundēt̄ur ascensores equoz. Et p̄fortabo domū iuda: et domū ioseph saluabo. Et p̄uertam eos quia miserebor eoz: et erūt sicut fuerūt qñ nō pieceraz eos. Ego em̄ dñs de⁹ eoz: et exaudiā eos. Et erūt q̄i fortes ephraim: et letabit̄ cor eoz q̄si a vino. Et filij eoz videbūt et letabūt̄: et exultabit cor eoz ī dño. Sibilabo eis et cōgregabo illos: quia redemi eos. Et mltiplicabo eos sicut ante fuerāt mltiplicati: et seminabo eos in pl'is. Et delōge recordabūtur mei: et viuēt cū filijs suis et reuertent̄ Et reducā eos de terra egipti: et de assirijs p̄gregabo eos. Et ad terrā galaad et libani adducam eos: et nō inuenie⁹ eis locus. Et trāsiet in maris fretu: et p̄cuciet in mari fluct⁹: et p̄fundent̄ omnia p̄funda fluminis. Et humiliabit̄ supbia assur: z sceptrū egipti recedet. Confortabo eos in dño: et in nomine ei⁹ ambulabūt dicit dñs.

Capitulum XI

Aperi libane portas tuas: et cōmedat ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit cedrus: quoniam magnifici vastati sunt. Ululate quercus basan: quoniam succisus est saltus munitus. Uox vlulatus pastorum: quia vastata est magnificencia eorum. Uox rugitus leonum: quoniam vastata ē superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. Pasce pecora occisionis: que qui possederant occidebant et non dolebant: et vendebant ea dicētes. Benedict⁹ dñs: diuites facti sum⁹. Et pastores eoz nō parcebāt eis: z nō parcā ego vlt̄ sup habitātes t̄raz dicit dñs

Ecce ego trādā homines. vnūquēqꝫ in manu primi sui.et in manu regis sui:et ꝓscīdent tērrā et nō eruam de manu eorū:ꝙ pascam pecꝰ occisiōis ꝓpt̄ hoc o paupes gregis. Et assūpsi mihi duas v̄gas:vnā vocaui decorē et altērā vocaui funiculū:et paui gregem. Et succidi tres pastores ī mēse uno:ꝙ ꝓtracta ē anima mea ī eis. Sed dīqđē ꝙ anima eoꝝ variauit ī me. Et dixi. Non pascam vos. Quod moritt̄ moriat̄:et qđ succidit̄ succidat̄:et reliq̄ deuorent vnusq̄sqꝫ carnem primi sui. Et tuli virgā meā que vocabatur decꝰ et abscondi eam:vt irritū facerem fedus meū quod pcussi cū omnib⁹ populis:et irritū deductum est in die illa· Et cognouerūt sic paupes gregis qui custodiunt mihi:qꝫ v̄bum domini est. Et dixi ad eos. Si bonū ē ī oc̄lis vr̄is afferte mercedē meā:ꝙsi nō. q̄escite. Et appēderūt mercedē meā:triginta argēteos. Et dixit dn̄s ad me. Proice illud ad statuariū. Decorus ꝓciū:q̄ appciatꝰ sus ab eis. Et tuli triginta argēteos:ꝙ proieci illos in domū dn̄i ad statuariū. Et ꝓscidi v̄gas meā scd̄as q̄ appellabat̄ funicꝰlus:vt dissoluerē germanitatē īt iudā ꝙ isrl̄. Et dixit dn̄s ad me. Adhuc sume tibi vasa pastoris stulti. Quia ecce ego suscitabo pastorez ī t̄ra q̄ derelicta nō visitabit. dispsus nō q̄ret:et ꝓtritū n̄ sanabit. et id qđ stat n̄ enutriet:et carnes pinguiū ꝓmedet:ꝙ vngulas eoꝝ dissoluet. O pastor ꝙ ydolū:dēliquēs gregē. Gladi⁹ sup brachium eiꝰ:et sup oc̄lm dextrū eius. Brachium eius ariditatē siccabit̄:et oc̄lus dexter eius tenebrescēs obscurabit̄. Capi XII·

Onus verbi dn̄i sup isrl̄. Dixit dn̄s extendēs celū ꝙ fundās t̄raz:ꝙ fingēs spirituz hom̄is in eo. Ecce ego ponam ihrl̄m super liminare crapule omnibus populis in circuitu :sed et iuda erit in obsidione contra ihrl̄m. Et erit:in die illa ponam ihrl̄m lapidem oneris cunctis populis. Omnes qui eleuabunt eā cōcisione lacerabūtur:et colligentur aduersꝰ eaz omnia regna terre. In die illa dicit dominus pcuciam omnem equuz in stupore:et ascēsorem eius in amentia. Et super domū iuda:aperiaz oculos meos:et omnē equū ꝑlorū pcutiā cecitatē. Et dicent duces iuda in corde suo. ꝓfortentur mihi hītatores ihrl̄m:in dn̄o exercituū deo eorum. In die illa ponam duces iuda sic caminū ignis ī lignis et sic facem ignis in feno:et deuorabūt ad dexterā et ad sinistrā om̄s ꝑlos in circuitu. Et habitabit̄ ihrl̄m rursus ī loco suo in ihrl̄m:et saluabit dn̄s tabnacl̄a iuda sicut in principio:vt nō magnifice glorieť dom⁹ dauid:et gloria hītantiū ihrl̄m contra iudam. In die illo pteget dominus habitatores ihrl̄m. Et erit qui offēderit ex eis in die illa q̄si dauid:et dom⁹ dauid q̄si dei:sicut angel⁹ domini in cōspectu eius. Et erit in die illa q̄ram conterere om̄s gētes que veniūt contra ihrl̄m:et effundā super domū dauid ꝙ super habitatores ihrl̄m spirituz p̄cum et gracie. Et aspiciēt ad me quē confixerūt:et plangēt euz planctu q̄si sup vnigenitū ꝙ dolebunt sup eum vt doleri solet in morte primogeniti. In die illa magn⁹ erit planct⁹ in ihrl̄m sicut planct⁹ adrēmon:in campo magedō. Et plāget t̄ra:familie ꝙ familie seorsū. Familie dom⁹ dauid seorsū:et mulieres eoruz seorsū. Familie domus nathan seorsū:et mulieres eorū seorsum· Familie domus leui seorsuz:et mulieres eoruz seorsū. Familie semei seorsuz:et mulieꝭ eoꝝ seorsuz. Oēs familie relique:familie et familie seorsuz:et mlieres eorū seorsum. Capitulum. .XIII.

In die illa erit fons patens domui dauid ꝙ hītantibus ihrl̄m:in ablutionē peccatoris et mēstruate. Et erit in die illa dicit dn̄s exercituū dispdaz nomia ydolorū de t̄ra:et nō memorabuntur vlt̄. Et pseudo ꝓphas et spm̄ inmundū auferā de t̄ra. Et erit cū ꝓphauerit q̄spiam vlt̄:dicēt ei pater eiꝰ et mater eius q̄ genuerūt eū. Non vives qꝫ mendaciū locutꝰ es in nomine dn̄i. Et ꝓfigēt eū pater eiꝰ ꝙ mater eiꝰ genitores eiꝰ cū ꝓphauerit. Et erit: in die illa ꝓfundēt̄ ꝓphe vnusq̄sqꝫ ex visiōe sua cū ꝓphauerīt: nec opient̄ pallio saccio vt mēciāt̄. Sed dicet:nō sum ꝓpha. Homo agricula ego sū:qm̄ adā exemplū meū ab adolescēcia mea. Et dicet̄ ei. Quid sūt plage iste in medio manuū tuaruz. Et dicet. Dijs plagatus sum in domo eorū qui diligebant me. Framea suscitare sup pastorē meum:et sup virū coherētez mihi dicit dominus exercituum. pcute pastorez et dispgētur oues. Et cōuertā manum meam ad pusulos:ꝙ erī ī omni t̄ra dicit dn̄s. Partes

due in ea dispgent ⁊ deficiēt: ⁊ tercia pars relinquetur in ea. Et ducā terciam partes p ignē: ⁊ vram eos sic vritur argentū: ⁊ probabo eos sicut pbatur aurū. Ipse vocabit nomen meū: ⁊ ego exaudiam eum. Et dicā pplus meus es: et ipe dicet. dns de⁹ me⁹

Capitulum XIIII

Ece dies veniunt dicit dominus: ⁊ diuidentur spolia tua ī medio tui. Et congregabo omnes gentes ad ihrlm in preliū: et capietur ciuitas et vastabūtur dom⁹: et mulieres violabuntur. Et egredieť media pars ciuitatis in captiuitatem: et reliquū populi non auferetur ex vrbe. Et egredietur dominus et pliabiť contra gentes illas: sicut pliat⁹ ē in die certaminis. Et stabūt pedes ei⁹ in die illa sup montē oliuar: q̄ ē ꝯtra hirlm ad orientē. Et scindeť mons oliuar ex media pte sui ad orientē ⁊ occidētem prupto grādi valde. Et separabiť mediū montis ad aq̄lonem: ⁊ medium eius ad meridiem. Et fugietis ad vallem montiū eor: quōm ꝯiungeť vallis montiū vsq; ad primū. Et fugietis sic fugistis a facie terremot⁹ in diebo ozie regis iuda Et veniet dns deus me⁹: omnesq; sancti cū eo. Et erit: in die illo nō erit lux sed frigus et gelu. Et erit dies vna que nota ē dño: ñ dies neq; nor: ⁊ in tpe vespi erit lux Et erit in die illa exibūt aque viue de hierusalē. Mediū ear ad mare oriētale: ⁊ mediū ear ad mare nouissimū. In estate ⁊ in hyeme erūt: et erit domin⁹ rex sup omnez terrā. In die illa erit dns vnus: et erit nomez ei⁹ vnū. Et reuerteť omis tra usq; ad deptū: de colle rēmō ad austr hirlm. Et exaltabiť ⁊ hītabit in loco suo a porta beniamin vsq; ad locum porte poris ⁊ vsq; ad portā angelor: ⁊ tre ananehel vsq; ad torcularia regis. Et hītabūt in ea: et anathema ñ erit āpli⁹. Sed sedebit hirlm secura et hec erit plaga qua pcuciet dns omis gētes q̄ pugnaueť adversus hirlm. Tabescet caro vniuscuiusq; stātis sup pedes suos: ⁊ oculi ei⁹ ꝯtabescēt ī foramīb⁹ suis: ⁊ līgua eor cōtabescet in ore suo. In die illa erit tumltus dñi magn⁹ ī eis: ⁊ apphendet vir manū primi sui: ⁊ ꝯseret man⁹ ei⁹ sup manū primi sui. Sed et iudas pugnabit adversus hirlm. Et ꝯgregabūť diuicie oim gētiū ī circuitu aur ⁊ argētū ⁊ vestes mlte

satis Et sic erit ruina equi ⁊ muli ⁊ cameli et azini et oīm iumētor q̄ fuerīt in castris illis: sicut ruina hec. Et omnes qui reliqui fuerint de vniuersis gentib⁹ que venerunt contra hirlm: ascendent ab anno in annuz vt adorent regē dominū exercituū: et celebrēt festiuitates tabnaculorū. Et erit qui nō ascēderit de familijs terre ad hierusalē vt adorent regē dominū exercituū: ñ erit sup eos ymber. Quod etsi familia egipti ñ ascenderit ⁊ non venerit: nec sup eos erit. Sed erit ruina qua pcuciet dns omes gētes: que nō ascenderint ad celebrādaz festiuitatē tabnaculorū. Hoc erit peccatū egipti et hoc peccatuz omniū gentiū: que nō ascenderint ad celebrādam festiuitatē tabnaculor. In die illa erit quod sup frenū ē equi sanctū dño: ⁊ erūt lebetes in domo domini quasi phiale coram altari. Et erit omnis lebes in hirlm et iuda sanctificat⁹ dño exercituū. Et veniēt omnes immolātes et sument ex eis: ⁊ coquent in eis. Et nō erit mercator vltra in domo domini exercituū in die illo.

Zacharias pheta finit feliciter. Incipit liber malachie phete.

Onus vbi domini ad israbel in manu malachie prophete. Dilexi vos dicit domin⁹ Et dixistis. In q̄ dilexisti nos: Nonne frat erat esau iacob dicit dominus: Et dilexi iacob: esau autē odio habui. Et posui seir montes eius in solitudinem: et hereditatem eius in dracones deserti. Quō si dixerit ydumea destructi sumus sed reuertentes edificabimus q̄ destructa sunt: hec dicit dominus exercituuz. Isti edificabunt: ⁊ ego destruam. Et vocabuntur termini iniquitatis: et pplus cui iratus ē dominus usq; ineternum. Et oculi vestri vidēbunt: et vos dicetis. Magnificetur dominus super terminum israbel. Filius honorat patrem ⁊ seruus dominum suum timebit. Si ergo pater ego sum vbi est honor meus: etsi dominus ego sum. vbi est timor me⁹ dicit dominus exercituuz: Ad vos o sacerdotes: q̄ despicitis nomē meū. Et dixistis. In q̄ despexī⁹ nomē tuū: Offertis sup altare meū

panē pollutū. Et dicitis. In quo polluim⁹ te: In eo q̄ dicitis: mensa dñi despecta est. Si offeratis cecū ad īmolandū: nōne malū ē: Etsi offeratis clauduz et lāguidū: nōne malum ē: Offer illud duci tuo: si placuerit ei. aut si susceperit faciē tuaz dicit dñs exercituum. Et nunc deꝓcamini vultū dei vt misereat vestri: de manu autem vr̄a factuz est hoc: si q̄ modo suscipiat facies vestras dicit domin⁹ exercituū. Quis ē in vobis qui claudat ostia ⁊ incendit altare meum gratuitu: Non est mihi voluntas ī vobis dicit domin⁹ exercituū: et munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu em̄ solis vsq; ad occasum magnū est nomen meum in gentibo: et in oñi loco sanctificat̄ ⁊ offert̄ nomini meo oblatō munda: q̄ magnū nomen meū in gentibo dicit dñs exercituum. Et vos polluistis illud in eo q̄ dicitis mensa domini contaminata est: et qd̄ supponit̄ ꝓtemptibile ē cuz igne q̄ illud devorat. Et dixistis. Ecce de labore: et exsuflastis illud dicit dñs exercituū. Et intulistis de rapinis claudū ⁊ lāguidū: ⁊ ītulistis mun⁹. Nunq̄d suscipiaz illud de manu vr̄a dicit dñs: Maledict⁹ dolosus q̄ habet ī grege suo masculū: ⁊ votū faciēs immolat debile dño. Quia rex magn⁹ ego dicit domin⁹ exercituū: ⁊ nomē meū horribile ī gētibo

ET nūc ad vos mādatū. Capi. II.
hoc o sacerdotes. Si nolueritis audire etsi nolueritis ponē sup cor vt detis glām nomi meo ait dñs exercituū: mittaz ī vos egestatē ⁊ maledicā bñdictiōibus vr̄is: et maledicā illis qm̄ ñ posuistis sup cor. Ecce ego piciā vob brachiū: et dispgā sup vultū vr̄m sterc⁹ solēnitatū vr̄ar̄: ⁊ assūet vos secū. Et scietis q̄ misi ad vos mādatū istud: vt esset pactū meū cū leui dicit dñs exercituū. Pactū meuz fuit cū eo vite ⁊ pacis: ⁊ dedi ei timorē ⁊ timuit me: ⁊ a facie nomis mei pauebat. Lex veritatis fuit in ore ei⁹ ⁊ iniq̄tas ñ est īuenta ī labijs ei⁹. In pace ⁊ in eq̄tate ambulauit mecum et multos auertit ab iniq̄tate. Labia ei⁹ sacerdotis custodiūt sciēciā: ⁊ legē req̄rēt ex ore ei⁹: q̄ angel⁹ dñi exercituū ē. Vos aūt recessistis de via: ⁊ scandalizastis plīmos ī lege Irritū fecistis pactū leui: dicit dñs exercituū. Propter quod ⁊ ego dedi vos ꝓtēptibiles et humiles omnibus populis: sicut nō seruastis vias meas: et accepistis faciem ī lege. Nunquid non pater vnus omniū nostrū: Nūq̄d nō de⁹ vnus creauit nos: Quare q̄ despicit vnusq̄sq; nr̄m frez suuz: violās pactuz patrū nostror̄: Trāsgressus est iuda ⁊ abois̄natō facta ē in isr̄l et in ihr̄lm quia cōtaminauit iudas sanctificatōnem dñi quā dilexit: et habuerūt filiā dei alieni Dispdat dñs virum qui fecerit hoc: magistrū ⁊ discipulū de tabernaculo iacob. ⁊ offerentem munus dño exercituum. Et hoc rursū fecistis. Operiebatis lacrimis altare dñi fletu ⁊ mugitu: ita vt nō respiciā vltra ad sacrificiū: nec accipiam placabile q̄d de manu vestra. Et dixistis. Quā ob causam: Quia dñs testificatus est inter te et vxorē pubertatis tue: quā tu despexisti. Et hec particeps tua: et vxor federis tui. Nōne vnus fecit: ⁊ residuū spiritus eius est: Et q̄d vn⁹ q̄rit. nisi semen dei: Custodite ergo spiritū vr̄m: et vxorē adolescencie tue noli despicere. Cū odio habueris eā dimitte: dicit dominus deus isr̄l. Operiet aūt iniq̄tas vestimētum ei⁹: dicit dñs exercituū. Custodite spiritū vr̄m: et nolite despicē. Laborare fecistis dñm ī ꝓmonibo vr̄is. Et dixistis. In quo eū fecimus laborare: In eo q̄ dicitis Omnis q̄ facit malū bon⁹ est in conspectu dñi: et tales ei placēt. Aut certe: vbi ē deus iudicij.

Capitulum III

ECce ego mittam angelū meū: et ꝑparabit viā ante faciem meam. Et statim veniet ad templū suuz dñator quē vos q̄ritis: ⁊ angel⁹ testamēti quē vos vultis. Ecce venit: dicit domin⁹ exercituū. Et quis poterit cogitare diem aduēt⁹ ei⁹: Et q̄s stabit ad vidēdū eū: Ipe ei q̄si ignis ꝓflans: et quasi herba fullonū. Et sedebit ꝓflās ⁊ emūdās argētū: et purgabit filios leui. Et colabit eos q̄si aur̄ ⁊ q̄si argentū. et erūt dño offerētes sacrificia ī iustitia. Et placebit dño sacrificiuz iuda ⁊ ihr̄lm sicut dies seculi: ⁊ sicut āni antiq̄. Et accedā ad vos ī iudicio ⁊ ero testis velox maleficis et adulteris ⁊ piuris: ⁊ q̄ calumniant̄ mercedez mercēnarij: ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos ⁊ opprimunt pegrinū: nec timuerūt me dicit dominus exercituum. Ego enim dominus et non mutor: et vos filij iacob nō estis cōsūpti. A diebo em̄ patrū vr̄or̄ recessistis a legitimis meis: et custodistis. Re-

uertimi ad me ⁊ reuertar ad vos :dicit dominus exercituũ. Et dixistis in quo reuertemur: Si affiget homo deum :qꝛ vos cõfigitis me. Et dixistis. In quo ꝑfigim⁹ te: In decimis ⁊ ĩ ꝓmicijs et in penuria. Eꝛos maledicti estis:et me vos ꝑfigitis gens tota. Inferte omnem decimã in horreũ:et sit cibus in domo mea:et ꝓbate me super hoc dicit dñs. Si non aperuero vobis.katharactas celi:et effudero vobis benedictionẽ vsq; ad abundanciã .Et increpabo pro vobis deuorantem:et non corrumpet fructum terre vestre:nec erit sterilis vinea ĩ agro dicit dominus exercituũ. Et beatos vos dicent omnes gentes· Eritis enim vos terra desiderabilis dicit domin⁹ exercituuꝫ Inualuerunt sup me verba vestra dicit domin⁹. Et dixistis. Quid locuti sumus ꝓtra te: Dixistis. Uanus ẽ q̃ seruit deo. Et quid emolumentum:qꝛ custodiuim⁹ p̃cepta ei⁹ et qꝛ ambulauimus tristes coram domino exercituũ: Ergo nunc beatos dicim⁹ arrogantes. Siquidem edificati sunt facientes impietatẽs:⁊ temptaueꝛt deũ et salui facti sunt· Tunc locuti sunt timẽtes deũ. vnusquisq; cũ ꝓximo suo. Et attendit dominus et audiuit:et scriptus ẽ liber monumenti coꝛam eo timentibus dominũ et cogitãtibus nomen eius. Et erunt mihi ait dominus exercituũ in die qua ego faciam in peculiũ:et parcã ei sicut parcit vir filio suo ſuienti sibi. Et ꝓuertimini et videbitis q̃d sit inter iustũ et impiũ:⁊ inter ſuiẽtẽꝫ deo et nõ ſuientem ei. Ca IIII

Ecce enĩ dies veniet succẽsa q̃i caminus:⁊ erũt omñs supbi et omñs faciẽtes ĩpietatẽ stipula. Et iflãmabit eos dies veniẽs dicit dñs exercituũ: q̃ non dereliquet eis radicem et germen. Et oꝛieꝛ vob timẽtibꝫ nomẽ meũ sol iusticie:⁊ sanitas ĩ pẽnis ei⁹. Et egrediemĩ et salietis sicuituli de armẽto:⁊ calcabitis ĩpios cũ fuerĩt cinis sb plãta pedũ vr̃oꝝ ĩ die q̃ ego facio dicit dñs exercituũ. Memẽto legis moysi ſui mei:quã mãdaui ei ĩ oreb ad oẽz isrl̃ ꝓcepta ⁊ iudicia. Ecce ego mittã vob heliã ꝓpham:anteq̃ veniat dies magn⁹ et horribilis. Et cõuertet coꝛ patꝝ ad filios:⁊ coꝛ filioꝝ ad pr̃es eoꝝ:ne forte veniã ⁊ ꝓcuciã terrã anathemate.

Explicit malachias ꝓpheta.

Incipit libꝛ ꝓmꝰ machab

Incipit prolog⁹ beati hieronimi p̃spiteri ĩ libros machabeoꝝ

Machabeoꝝ libri duo p̃notãt plia. inter hebreoꝛum duces gẽtemq; pessarum:pugnam quoq; sabatoꝛum ⁊ nobiles machabei ducis triũphos:ex cuius nomine et libri idem sunt nuncupati. Hec q̃ historia continet eciã inclita illa gesta machabeoꝛũ fratrũ:qui sub anthiocho rege pro sacris legibꝫ dira tormenta ꝓpessi sunt. Quos mater pia dum diuersis suplicijs vrgerentur nõsolum non fleuit :sed et gaudens hortabatur ad gloriaꝫ passionis.

Explicit prologus. Incipit liber primus machabeoꝛum.

Et factum ẽ postq̃ ꝑcussit alexander philippi rex macedo qui primus regnauit in grecia egressus de terra cethim darium regem persarum et medoꝛum.constituit prelia multa:et obtinuit omnium municiones :et interfecit reges terre. Et pertransiuit vsq; ad fines terre:⁊ accepit spolia multitudinis gentium:et siluit terra in conspectu eius. Et congregauit virtutem et exercitum foꝛtem nimis:et exaltatum ẽ et eleuatum coꝛ eius:et obtinuit regiones gentium et tirannos et facti sunt illi ĩ tributuꝫ. Et post hec decidit in lectum:⁊ cognouit quia moꝛeꝛet. Et vocauit pueros suos nobiles qui secum erant nutriti a iuuentute sua:et dimisit illis regnum suũ cũ adhuc viueret. Et regnauit alexander annis duodecim:et moꝛtuus est. Et obtinuerunt pueri eius regnum vnusquisq; in loco suo:et imposuerũt omñes sibi diademata post moꝛtem eius ⁊ filij eoꝛum post eos annis multis:et multiplicata sũt mala in tra. Et exijt ex eis radix peccati.anthiochꝰ illustris filius antiochi regis q̃ fuerat romẽ obses:et regnauit in anno centesimo tricesimo et septimo regni grecoꝛum. In diebus illis exierunt ex israhel filij iniqui et suaserunt multis dicentes. Eamus et disponamus cuꝫ gentibus testamentum que circa nos sũt :qꝛ exquo recessim⁹ ab eis inueneꝛt nos mlta mala. Et bon⁹ vis⁹ ẽ sermo in oculis eoꝛum. Et festinauerũt aliq̃

te plo et abierūt ad regē:et dedit illis po-
testatē. vt facerēt iusticiā gētium. Et edifi
cauerūt gymnasiū in hierosolimis secūdū
leges nacōnū:et fecerūt sibi ppucia:et re-
cesserūt a testamēto sancto.et iuncti sūt na
tionib⁹:et venūdati sunt vt facerēt malū.
Et paratū ē regnum in cōspectu antiochi
et cepit regnare in terra egipti:vt regna-
ret sup duo regna. Et intrauit in egiptuz
in multitudine graui in curribꝫ et elephā
tis et equitibꝫ:et copiosa nauiū mltitudi-
ne. Et cōstituit aduersus ptolomeū regez
egipti:et veritus est ptolomeus a facie eiꝰ
et fugit.ꝙ ceciderūt vulnerati multi. Et ꝓ-
prehendit ciuitates munitas in terra egi-
pti:ꝙ accepit spolia terre egipti. Et cōuer-
tit antiochus postq̄ ꝑcussit egiptū in cen
tesimo et q̄dragesimo et tercio āno et asce
dit ad isrl:ꝙ ascendit hierosolimis in mul-
titudine graui. Et intrauit in sanctifica-
tionē cū supbia: et accepit altare aureuz
et candelabrū luminis et vniuersa eius et
mensam ꝓpositōis et libatoria et phialas ꝙ
mortariola aurea et velū ꝙ coronas et or-
namentum aureum quod in facie templi
erat ꝙ cōminuit omnia. Et accepit argen-
tum ꝙ aurum ꝙ vasa cōcupiscibilia:ꝙ acce
pit thesauros occultos q̄s inuenit:ꝙ subla
tis omnib⁹ abiit in terrā suam. Et fecit ce
dem hominū:ꝙ locutus ē ī supbia magna.
Et factus ē planctus magnus ī isrl: et in
omni loco eoꝝ. Et īgemuerūt ꝓncipes et
seniores:et iuuenes ꝙ ꝯgines īfirmati sūt
ꝙ speciositas mlierꝫ īmutata ē. Omnis ma
rit⁹ sūpsit lamētū: ꝙ q̄ sedebāt ī thoro ma-
ritali lugebāt. Et cōmota ē tra sup hītan
tes ī ea:ꝙ vniuersa dom⁹ iacob īduit cōfu
sionē:ꝙ post duos ānos diez misit rex ꝓn
cipē tributoꝝ ī ciuitates iuda:ꝙ venit hie-
rusalē cū ēba magna. Et locutus ē ad eos
ꝰba pacifica ī dolo:ꝙ crediderūt ei. Et irru
it sup ciuitatē repētē:et ꝑcussit eaz plaga
magā:ꝙ pdidit plm multū ex isrl. Et acce-
pit spolia ciuitatis:et succēdit eā igni. Et
destruxit dom⁹ eiꝰ et muros eiꝰ ī circuitu:
ꝙ captiuas duxerūt mlieres ꝙ natos:ꝙ pe
cora possederūt. Et edificauerūt ciuitatem
dauid muro magno ꝙ firmo ꝙ turribꝫ fir
mis:ꝙ facta ē illis ī arcē. Et posuerūt illic
gētē peccatricē viros īiqs:ꝙ cōualuerunt
ī ea. Et posuerūt arma ꝙ escas:ꝙ ꝯgrega-

uerūt spolia ihrlm ꝙ reposuerūt illic ꝙ fa-
cti sūt in laqū magnū. Et factū ē hoc ad ī-
sidias sāctificatōni ꝙ in dolū magnū semp
in isrl. Et effuderūt sanguinē īnocētez p cir
cuitū sanctificatōnis:et cōtaminauerunt
sāctificatōz. Et fugerūt habitatores irlm
ꝓter eos:et facta ē habitatō exterorū et
facta ē extera semini suo:et nati eiꝰ relīq̄-
runt eam. Sanctificatio eius desolata est
sicut solitudo:et dies festi eius cōuersi sūt
in luctū:sabbata eius ī obprobriuz. hono-
res eius in nihilum. Secundū gloriā eiꝰ
multiplicata est ignominia eius:et sblimi
tas eiꝰ cōuersa ē in luctū. Et scripsit rex
antiochus omni regno suo:vt: esset oīs
popul⁹ vnus. Et reliq̄runt vnusq̄sq̄ legez
suam:et consēserunt omnes gentes secun
dum ꝰbum regis antiochi. Et mlti ex isrl
consenserunt ei:et sanctificauerūt ydolis
et coinq̄nauerūt sabbatū. Et misit rex an-
tiochus libros p manus nuncioꝝ ī ihrlm
et in omnes ciuitates iude. vt sequerētur
leges gētium terre:vt phiberēt olocausta
et sacrificia et placatōnes fieri in templo
dei ꝙ phiberēt celebrari sabbatū ꝙ dies so-
lennes. Et iussit coinq̄nari sancta:ꝙ san-
ctuz plm isrl. Et iussit edificari aras et tē
pla et ydola et īmolari carnes suillas et
pecora ꝯmunia:ꝙ relinq̄re filios suos in-
circūcisos ꝙ coinq̄nari animas eoꝝ in om
nibus inmundicijs ꝙ abomīatōnib⁹:ita vt
obliuiscerent legē et īmutarēt oīes iusti-
ficatōnes dei. Et quicūq̄ non fecissent se-
cundum ꝰbum regis antiochi morerētur
Secundum omnia ꝰba hec scripsit omni
regno suo:ppositt ꝓncipes plo q̄ hec fie-
ri cogerēt. Et iusserūt ciuitatib⁹ iude sa-
crificare. Et ꝯgregati sūt mlti de populo
ad eos q̄ dereliq̄rant legē dñi:et fecerunt
mala sup terrā:et effugauerūt plm isrlī
abditis ꝙ in absconditis fugitiuorū locis.
Die q̄ntadecima mensis casleu. centesimo
et q̄dragesimoquinto anno edificauit rex
antiochus abominādum ydolū desolatōis
sup altare dei:ꝙ p vniuersas ciuitates iu-
de in circuitu edificauerūt aras:et añ ia-
nuas domoꝝ et in plateis īcendebāt thura
et sacrificabāt. Et libros legis dei conbus
serunt igni scindentes eos:et apud quem-
cumque inueniebanē libri testamenti do-
mini ꝙ quicūq; obseruabat legem dñi:fm

edictū ꝛgis trucidabāt eū . In virtute sua faciebāt hec ꝓplo isrl: qui ꝛueniebāt ī oīm mēse in ciuitatib⁹. Et q̄nta et vicesima die mēsis sacrificabāt sup aram que erat ꝓtra altare: et mulieres q̄ circūcidebāt filios suos trucidabant secundū iussuz regis antiochi. Et suspendebant pueros a ceruicib⁹ p vniuersas dom⁹ eoꝝ: et eos q̄ circūciderāt illos trucidabāt. Et multi de ꝓplo isrl diffinierūt apud se. vt ñ manducarēt immūda et elegerūt magis mori q̄ cibis coinq̄nari immundis: et noluerūt infringere legē dei sanctam: et trucidati sunt. Et facta est ira magna super ꝓplm valde.

Capitulum II

In diebus illis surrexit matathias fili ⁹iohānis filij sym̄eōis sacerdos ex filijs ioarim ab hirlm: et consedit ī monte modin. Et habebat filios q̄nq⁹ iohannan qui cognominabat gaddis. q si-meonem q̄ cognominabat thasi. et iudam qui vocabat machabeus: et eleazaruz qui cognominabatur abaron: q ionathan qui ꝯgnominabat apphus. Vidj viderunt mala que fiebāt in ꝓplo iuda et ī hirlm. Et dixit matathias. Ve mihi. Ut quid natus sū videre cōtricionē populi mei et cōtricōnem ciuitatis sancte· et sedere illic cū datur in manibus inimicorum? Sācta ī manu extraneoꝝ facta sūt: templū eius sicut homo ignobilis. Vasa glie ei⁹ captiua . abducta sunt: trucidati sunt senes ei⁹ in platēis: et iuuenes eius ceciderūt in gladio inimicorū Que gens nō hereditauit regnū ei⁹: et nō obtinuit spolia ei⁹? Oīs cōpositio ei⁹ ablata ē. Que erat libera. facta ē ācilla. Et ecce sācta nostra et pulcritudo nr̄a et claritas nostra desolata ē: et coinq̄nauerūt gētes. Quo ergo nobis adhuc viuere ? Et scidit vestimēta sua matathias et filij ei⁹ : et operuerūt se cilicijs: et planxerūt valde . Et venerūt illuc q̄ missi erāt a rege antiocho vt cogerēt eos qui cōfugerāt in ciuitatem modin immolare et accēdere thura: et a lege dei discedere. Et mlti de ꝓplo isrl ꝓsencientes accesserūt ad eos: ꝑ matathias et filij ei⁹ cōstanter steterūt. Et respōdentes q̄ iussi erāt ab antiocho dixerunt matathie. Princeps et clarissim⁹ q magn⁹ es in hac ciuitate: q ornat⁹ filijs q fratrib⁹. Ergo accede prior et fac iussū regis sicut fecerūt gētes oīes et viri iuda q qui remanserūt in hirlm: et eris tu q filij tui inter amicos regis: et amplificatus auro et argento q muneribus multis et respondit matathias: q dixit magna voce. Etsi omnes gētes regi antiocho obediunt vt discedat vnusq̄sq⁹ a seruitute legis patrū suoꝝ et consentiāt mandatis ei⁹: ego et filij mei q fratres mei obediem⁹ legi patrum nr̄oꝝ. Propici⁹ sit nob⁹ deus: nō ē nobis vtile relinq̄re legem et iusticias dei. Non audiem⁹ verba regis ātiochi: nec sacrificabim⁹ trāsgredientes legis nostre mandata: vt eam⁹ altera via. Et vt cessauit loqui ⁹ba hec : accessit quidā iudeus in omniuz oculis sacrificare ydolis sup arā ī ciuitate modin secūdum iussū regis. Et vidit matathias q doluit: et cōtremuerūt renes eius. Et accensus est furor eius secundum iudiciū legis: et insiliens trucidauit eum sup aram. Sed et viruz quē rex antiochus miserat qui cogebat immolari. occidit ī ipo tpe. q aram destruxit. q zelat⁹ ē legē sic q finees zābri filio saloni. Et exclamauit matathias voce magna in ciuitate dicēs. Oīs q̄ zelū habz legis statuēs testamētū exeat p⁹ me. Et fugit ipe et filij ei⁹ ī mōtes: q reliq̄rūt q̄cūq⁹ habebāt ī ciuitate. Tūc descēderūt mlti q̄rentes iudiciuz q iusticiā ī desertū: q sederūt ibi ipi q filij eius q mlieres eoꝝ q pecora eoꝝ: qm̄ indurauerūt sup eos mala. Et renūciatū ē viris regis q exercitui q erāt ī ihrlz ciuitate dauid qm̄ discessissēt viri q̄dā q dissipauerūt mādatū ꝛgis ī loca occulta ī ⁹ftu: q abissēt p⁹illos mlti. Et statī prexerūt ad eos: q ꝓstituerūt aduersus eos ꝓliū in die sabbatorū. Et dixerūt ad eos. Resistitis q nē adhuc? Exite: q facite secūdū verbū regis antiochi. et viuetis. Et dixerūt. Nō exibim⁹: neq⁹ faciem⁹ ⁹bum regis vt polluam⁹ die sabbatoꝝ Et cōcitauerūt aduers⁹ eos ꝓliū: q nō rūderūt illis. nec lapidē miserūt ī eos nec obtu-uerūt loca occulta dicētes. Moriamur omnes ī simplicitate nr̄a: q testes erūt sup nos celū q terra q⁹ iniuste ꝑditis nos. Et intulerūt illis bellū sabbatis: et mortui sūt ipi et vxores eoꝝ et filij eoꝝ et pecora eorū vsq⁹ ad mille animas hominū. Et cognouit matathias et amici eius: et luctum habuerūt super eos valde. Et dixit vir proximo suo. Si omnes fecerimus sicut fratres nostri

fecerũt et non pugnauerímus aduerſ⁹ gẽ-
tes p animabus noſtris ⁊ iuſtificationib⁹
noſtris:cicí⁹ diſpdent nos a tẽrra. Et cogi
tauerunt in die illa dicentes. Omis homo
quicunq; venerit ad nos ĩ bello die ſabba-
torum pugnemus aduerſus eum:et nõ mo
riemur omnes ſicut mortui ſũt fratres no
ſtri in occultis. Tunc cõgregata ẽ ad eos
ſinagoga iudeorũ fortis viribo ex iſrl':om-
nis volũtarí⁹ ĩ lege ⁊ omnes qui fugiebãt
a malis addíti ſunt ad eos:et facti ſunt il-
lis ad firmamentũ. Et collegerũt exercitũ
⁊ pcuſſerunt peccatores in ira ſua ⁊ viros
iniq̃s in indignacõne ſua:et ceteri fugerũt
ad nacões vt euaderẽt. Et circuiuit mata-
thias et amici eius et deſtruxerũt aras:et
circumciderunt pueros icircumciſos q̃tq̃t
inuenerunt ĩ finib⁹ iſrl' in fortitudine. Et
pſecuti ſunt filios ſupbie:et pſperatum ẽ
opus in manib⁹ eor. Et obtinuerunt legẽ
de manib⁹ gentium et de manib⁹ regum:et
nõ dederũt cornu peccatorí. Et appropin
quauit dies matathie moriẽdi:⁊ dixit filijs
ſuis. Nunc pfortata eſt ſupbia ⁊ caſtigatõ
et tempus euerſionis et ira indignatõnis.
Nunc ergo o filij emulatores eſtote legis:
⁊ date animas veſtras p teſtamẽto patrũ.
Et mementote operũ patrũ que fecerunt in
generationib⁹ ſuis:et accipietis gl'iaz ma-
gnam ⁊ nomen eternũ· Abrabam nõne in
tẽptacione inuentus eſt fidelis:et repu-
tatum eſt ei ad iuſticiam: Joſeph in tpe an
guſtie ſue cuſtodiuit mandatũ:et factus ẽ
dñs egipti. Finees pat noſter zelãdo zelũ
dei accepit teſtamẽtũ ſacerdotij eterni. Jhe
ſus dũ ĩpleuit ob⁹ fact⁹ ẽ dux in iſrl'. Ca-
leb dũ teſtificat ĩ eccleſia accepit heredi-
tatẽ. Dauid in ſua miſericordia cõſecut⁹ ẽ
ſedẽ regni ĩ ſecula. Helias duz zelat zelũ le-
gis:recept⁹ ẽ ĩ celũ. Ananias azarias ⁊ mi
ſabel credentes liberati ſũt de flãma. Dani
el ĩ ſua ſimplicitate liberat⁹ ẽ ò ore leonũ.
Et ita cogitate p generatõz ⁊ generatõnẽ:
q̃ omnes q̃ ſperãt ĩ eũ nõ infirmabũt. Et a
ob⁹ viri peccatoris ne timueritis:q̃ glo-
ria ei⁹ ſterc⁹ et ob⁹ ẽ. Hodie extollitur ⁊
cras nõ ĩueniet:q̃ puerſ⁹ ẽ ĩ trã ſuã:et co
gitacio ei⁹ periet. Vos ergo filij pfortamĩ
et viriliter agite in lege:q̃ cũ feceritis q̃ p-
cepta vob⁹ ſũt in lege a dño deo vr̃o:in ipa
gl'oſi eritis. Et ecce ſimon frater vr̃ ſcio q̃
vir pſilij ẽ. Ipſũ audite ſẽp:⁊ erit vob⁹ pat.
Et iudas machabe⁹ fortis viribo a iuuẽtu-
te ſua ſit vob⁹ pnceps milicie:⁊ ipe aget bel
lum ppl'i. Et adducetis ad vos omnes fa-
ctores legis:⁊ vindicate vindictã ppl'i vr̃i.
Retribuite retribuẽz gentibus:⁊ intendi-
te in pceptum legis. Et benedixit eos:⁊ ap
positus ẽ ad patres ſuos. Et defunct⁹ ẽ cẽ
teſimo et q̃drageſimoſexto ãno:et ſepult⁹
eſt a filijs ſuis ĩ ſepulcris pr̃m ſuor̃ in mo-
din:⁊ planxerũt eũ oĩs iſrl' planctu mag̃.

Et ſurrexit iudas qui vo- Ca.III.
cabat machabeus filius ei⁹ p eo:⁊
adiuuabant eũ omnes frẽs eius et
vniuerſi qui ſe piunxerãt patri eius:⁊ pre-
liabantur ppl'ium iſrl' cum leticia. Et dila-
tauit gl'iam populo ſuo:et induit ſe lori-
cam ſicut gigas et ſuccinxit ſe arma bellica
ſua ĩ prelijs:⁊ protegebat caſtra gladio ſuo.
Similis fact⁹ eſt leoni in operib⁹ ſuis:et
ſicut catulus leonis rugiens in venacõne.
Et pſecutus eſt iniquos pſcrutans eos:et
qui pturbabant ppl'm ſuũ:eos ſuccẽdit flã-
mis:⁊ repulſi ſunt inimici eius. pre timore
ei⁹. Et oẽs operij iniq̃tatis pturbati ſunt
et directa eſt ſalus ĩ manu eius. Et exacer
babat reges multos:et letificabat iacob ĩ
opibus ſuis:et in ſeculum memoria ei⁹ in
benedictione. Et pambulabat ciuitates iu
da et pdidit impios ex eis:et auertit iram
ab iſrl'. Et nominatus eſt vſque ad nouiſſi
mum terre:et congregauit pereuntes. Et
congregauit apolonius gentes:et a ſama
ria virtutem multam et magnaz ad bellã-
dum contra iſrabel. Et cognouit iudas et
exijt obuiam illi:et pcuſſit et occidit illuz
et ceciderunt vulnerati multi et reliqui fu-
gerunt:et accepit ſpolia eorum. Et gladiũ
apolonij abſtulit iudas:et erat pugnans
ĩ eo omnibus diebus. Et audiuit ſeron pn-
ceps exercitus ſirie:q̃ congregauit iudas
pgregatõz fideliũ ⁊ eccleſiã ſecũ. Et ait. Fa
ciam mihi nomẽ ⁊ glorificabor in regno:⁊
debellabo iudã ⁊ eos q̃ cũ ipo ſũt:qui ſper
nebãt verbũ regis. Et pparauit ſe:⁊ aſcen-
derũt cũ eo caſtra impior̃ fortes auxiliarij
vt facẽt vindictã ĩ filios iſrl'. Et apropin-
quauit vſq; bethoron:et exiuit iudas obuiaz
illis cũ paucis. Vt aũ viderũt exercitũ veni-
entẽ ſibi obuiaz dixerunt iude. Quõ pote-
rimus pauci pugnare cõtra multitudinez

tantã. tã fortẽ: Et nos fatigati sum⁹ ieiu-
nio hodie. Et ait iudas . Facile est cõcludi
multos in manu paucorũ: et nõ est differẽ-
tia in cõspectu dei celi liberare in mltis et
in paucis: q̃niam nõ in multitudine exer-
cit⁹ victoria belli: sed de celo fortitudo est.
Ipsi veniũt ad nos in multitudie cõtuma
ci et supbia: vt dispdant nos et uxores no-
stras et filios nr̃os: et vt spoliẽt nos. Nos
vero pugnabim⁹ ꝓ animabꝰ nr̃is et legibꝰ
nr̃is. q ipe dñs ꝓteret eos ante faciẽ nr̃az.
Vos aũt ne timueritis eos. Vt cessauit aĩ
loqui insiluit in eos subitꝰ: q contritus est
seron et exercitus eius in ꝓspectu ipius: q
ꝑsecutus ẽ eum in descensu betheron usq;
in campũ. Et ceciderũt ex eis octingẽti vi-
ri: reliqui aũt fugerunt ĩ terrã philistim.
Et cecidit timor iude ac fratrũ ei⁹ et formi
do sup omnes gẽtes in circuitu eor: q pue
nit ad regẽ nomẽ eius: q de plijs iude nar-
rabãt omnes gẽtes. Vt audiuit aũt rex an
tiochus ꝑmones istos iratus est animo: et
misit et ꝯgregauit exercitũ vniuersi regni
sui castra fortia valde. Et apperuit erariũ
suum: et dedit stipendia exercitui in annũ
et mandauit illis vt essent pati ad omnia.
Et vidit q defecit pecunia ꝺ thesauris suis
et tributa regionis modica ꝓpter dissensi-
onem et plagã quã fecit in terra: vt tolle-
ret legitima q erãt a primis diebus. Et ti-
muit ne nõ haberet et semel et bis in sũpt⁹
et donatiua q dederat ante larga manu: et
abundauerat sup reges qui ãte eũ fuerãt.
Et ꝯsternat⁹ erat animo valde: q cogitauit
ire ĩ psidẽ et accipe tributa regionũ: q con
gregare argẽtũ mltũ. Et reliquit lisiã ho-
minẽ nobilẽ de genere regali sup negocia
regia a flumine eufraten usq; ad flumẽ egi
pti: q vt nutriret ãtiochum filiũ suũ donec
rediret. Et tradidit ei mediuz exercituz et
elephãtos: q mãdauit ei ꝺ omnibꝰ q volebat
et de inhabitãtibꝰ iudea et hirlm: q vt mit
teret ad eos exercitũ ad ꝓterendã q extir-
pandã ꝺtutẽ isrl. et reliq̃as hirlm. q auffe-
rendã memoriã eor ꝺ loco: q vt ꝓstitueret
habitatores filios alienigenas ĩ omnibꝰ fi-
nibꝰ eor: q sortẽ distribueret terrã eor. Et
rex assũpsit ptez exercit⁹ residui. et exiuit
ab antiochia ciuitate regni sui anno cẽtesi
mo q q̃dragesimoseptimo: q trnsfretauit eu
fraten flumẽ: et pambulabat supiores re-
giones. Et elegit lisias ptolomeũ filiũ do-
rim et nichanorez et gorgiã viros potẽtes
ex amicis regis: q misit cũ eis q̃dragita mi
lia viror et septẽ milia eq̃tũ: vt venirẽt in
terrã iuda q dispderẽt eã secũdũ ꝺbũ regis
Et pcesserũt vt irẽt cũ vniuersa ꝺtute sua
q venerũt q applicuerũt ammaũ ĩ terra cam
pestri. Et audierũt mercatores regionũ no
mẽ eor: et acceperũt aur q argẽtũ multuz
valde et pueros. q venerũt ĩ castra vt acci-
perẽt filios isrl ĩ ꝟuos: et additi sũt ad eos
exercitus sirie et terre alienigenar. Ec vi-
dit iudas et fratres ei⁹ q̃ mltiplicata sunt
mala: et exercitus applicabat ad fines eor
et ꝓgnouerũt ꝺba regis q̃ mãdauit plo fa
cere ĩ interitũ et ꝓsumacõnem. Et dixerũt
vnusq̃sq; ad primũ suũ. Erigam⁹ dejectꝯz
ple nr̃i: et pugnem⁹ ꝓ ple nr̃o q sãctis no
stris. Et cõgregat⁹ ẽ ꝙuent⁹ vt essent pati
in plium: et vt orarẽt q peterẽt miserico-
diã q miseratõnes . Et hirlm nõ habitabat
sed erat sicut deꝺtũ. Nõ erat q̃ ingrederet q
egrederet de natis eius: et sãctũ ꝙculcaba
tur. Et filij alienigenaruz erãt in arce: ibi
erat habitacõ gẽtiũ. Et ablata ẽ voluptas
a iacob: et defecit ibi tibia q cithara. Et cõ
gregati sũt et venerũt ĩ maspha ꝓ hirlm
qr locus oratõnis erat ĩ maspha añq; ĩ isl-
rahel. Et ieiunauerũt illa die: et induerũt
se cilicijs et cinerẽ ĩposuerũt capiti suo: et
dissuerũt vestimẽta sua . Et expãderũt libros
legis de q̃bꝰ scrutabãt gentes similitudinẽ
simulacror suor: q attulerũt ornamẽta sa-
cerdotalia q ꝑmicias q decimas: et suscita-
uerũt nazareos q̃ ipleuerãt dies: et clama-
uerũt voce magna ĩ celũ dicẽtes. Quid fa-
ciem⁹ istis: q q̃ eos ducem⁹? Et sancta tua
ꝙculcata sũt q cõtamĩata sũt: q sacerdotes
tui facti sũt ĩ luctũ q ĩ humilitatẽ . Et ecce
natõnes cõuenerũt aduersum nos: vt nos
dispdant. Tu scis q̃ cogitãt ĩ nos. Quõ po
terim⁹ sustinere ante faciẽ eor : nisi tu de⁹
adiuues nos? Et tuꝺ exclamauerunt voce
magna. Et post hec constituit iudas duces
populi: tribunos q cẽturiones et pentacõ-
trachos et decuriones. Et dixit hijs q̃ edifi
cabãt dom⁹ q sponsabãt uxores et planta-
bãt vineas q formidolosis: vt redirẽt vnus
q̃sq; ĩ domũ suã secũdum legem . Et move-
rũt castra: et collocauerunt ad austr amma-
maũ. Et ait iudas. Accingimĩ q estote filij

machabeoz

potentes:ꝙ estote parati ī mane vt pugne-
tis aduersus nationes has q̄ ꝓuenerūt dis-
pdere nos ꝙ sancta nostra:quoniā melius
est nos mori ī bello:q̄ videre mala gentis
nr̄e et sanctoꝝ. Sicut aūt fuerit voluntas
in celo sic fiat. Capi. .IIII.

Assūpsit gorgias quīq̄ milia vi-
roꝝ:ꝙ mille equites electos:ꝙ mo
uerūt castra nocte vt applicarēt ad
castra iudeorum:et pcuterēt eos subito. Et
filij qui erant ex arce erant illis duces. Et
audiuit iudas:ꝙ surrexit ipe ꝙ potentes p-
cutere virtutē exercituuz regis:que erant
in ammaum. Adhuc em̄ dispsus erat exer-
citus a castris. Et venit gorgias ī castra iu
de nocte:ꝙ neminē inuenit. Et querebat in
montibo eos. qm̄ dixit:fugiūt hij a nobis.
Et cuz dies factus esset apparuit iudas in
campo cū tribus milibus virorum tantuz
qui tegumēta et gladios non habebāt. Et
viderūt castra gētium valida:et loricatos
ꝙ equitatus in circuitu eoꝝ:ꝙ hij docti ad
prelium:ꝙ ait iudas viris qui secum erant
Ne timueritis multitudinē eorum:ꝙ impe
tum eorum ne formidetis. Memētote qua-
liter salui facti sunt patres nostri in mari
rubro:cum sequeretur eos pharao cū exer
citu mlto. Et nūc clamemus ī celum et mi-
serebitur nostri dominus:ꝙ memor erit te-
stamenti patrum nostroꝝ et conteret ex-
ercitum istum ante faciē nr̄am hodie:ꝙ sci-
ent omes gentes quia est deus q̄ redimat
ꝙ liberet isrl̄. Et leuauerūt alienigene ocu
los suos:et viderūt eos venientes ex aduer
so. Et exierūt de castris in prelium:ꝙ tuba
cecinerūt hij qui fuerant cum iuda. Et cō-
gressi sūt:et cōtriti sūt gentes ꝙ fugerūt in
campū. Nouissimi aūt ceciderūt in gladio
et plecuti sūt eos vsq̄ gezeron et vsq̄ ī cā-
pos ydumee et azoti et iamme:et cecidert
ex illis vsq̄ ad tria milia viroꝝ. Et reuer-
sus ē iudas:ꝙ exercitus ei⁹ sequens eum.
Diritq̄ ad pl̄m. Nō cōcupiscatis spolia qr
bellum cōtra nos ē:et gorgias ꝙ exercitus
eius ꝑpe nos in mōtibo:ꝟ statē nunc cōtra
inimicos nostros et expugnate eos:et su-
metis postea spolia securi. Et adhuc loquē
te iuda hec:ecce apparuit pars q̄dam pspi
ciēs ꝺ mōte. Et vidit gorgias q̄ ī fugā cō-
uersi sūt sui:ꝙ succēsa sūt castra. Fum⁹ em̄
q̄ videbat ꝺclarabat qꝺ fct̄m est. Quibo illi
consp̄ctis timueerunt valde:aspiciētes sil̄
et iudam. et exercitū ī campo paratum ad
prelium:et fugerūt omnes in campo alie-
nigenarū:et iudas reuersus ē ad spolia ca
strorū. Et accepert aurū ꝙ argētū mlt̄ū ꝙ
iacinctum et purpuram marinam et opes
magnas:et cōuersi ymnū canebant et be-
nedicebāt deū in celum quoniam bon⁹ ē:
qm̄ in seculum misericordia eius. Et facta
est salus magna in isrl̄ in die illa. Quicūq̄
aūt alienigenarum euaserūt:venerūt ꝙ nū-
ciauerūt lisie vniuersa q̄ acciderāt. Quibo
ille auditis cōsternatus animo deficiebat:
q̄ ñ qualia voluit talia cōtigerunt in isrl̄:
et q̄lia mādauit rex. Et seqnti āno congrega
uit lisias viroꝝ electoꝝ seraginta milia et
eqtū q̄nq̄ milia:vt debellaret eos. Et vene
rūt ī iudeā:ꝙ castra posuerūt ī betherō:et
occurrit illis iudas cū decē milibo viris. Et
viderūt exercitū fortem:et orauit ꝙ dixit.
Benedict⁹ es saluator isrl̄ q̄ ꝓtriuisti ipetū
potētis ī manu serui tui dauid:ꝙ tradidi-
sti castra alienigenaꝝ in manu ionathe fi-
lij saul et armigeri ei⁹. Cōclude exercitum
istum in manu populi tui isrl̄:ꝙ ꝓfundant̄
in exercitu suo et equitibo. Da illis formi-
dinē:et tabefac audaciā vtutis eoꝝ:et con
moueāt̄ cōtricōne sua. Deice illos gladio
diligētiū te:et collaudēt te omes qui noue
rūt nomē tuū in ymnis. Et cōmisert pliū ꝙ
ceciderūt ꝺ exercitu lisie q̄nq̄ milia virorū
Videns aūt lisias suoꝝ fugā. et iudeoꝝ au-
daciā:ꝙ q̄ parati sunt aut viuere aut mori
fortiter:abijt antiochiam et elegit milites
vt mlt̄iplicati rursus venirēt ī iudeā. Di-
xit aūt iudas et fratres eius. Ecce cōtriti
sūt inimici nostri:ascendam⁹ nūc mūdare
sācta et renouare. Et cōgregatus ē omis
exercit⁹:et ascēderūt ī montē syon. Et vi-
derūt sanctificacōz destaz ꝙ altare pphana
tū. ꝙ portas exustas:ꝙ in atrijs vgulta na-
ta sic̄ ī saltu. vel ī mōtibo:ꝙ pastoforia di-
ruta. Et scidert vestmēta sua et planxerūt
plāctu magno·ꝙ ī posuert cinerē sup caput
suū. ꝙ ceciderūt ī faciē sup terrā:ꝙ exclama-
uerūt tub signoꝝ ꝙ clamauert ī celū. Tunc
ordinauit iudas viros vt pugnarēt aduer
sus eos q̄ erāt ī arce. donec emūdarēt scta.
Et elegit sacēdotes sñ macl̄a volūtatē hñ-
tes ī lege dei. ꝙ mūdauert scta:et tulert la
pides ꝓtāiacōis ī locū imūdū Et cogitauit

de altarl olocaustoꝝ quod ꝓphanatū erat: qđ de eo faceret. Et incidit illi ꝙsilium bonum vt destrueret illud: ne fortæ illis esset in obprobrium quia ꝓtaminauerunt illud gētes: et demoliti sūt illud. Et reposuerūt lapides ī montē domus in loco apto: q̄ adusq; veniret ꝓpheta ꝛ responderet de eis. Et acceperunt lapides integros secundum legem: et edificauerūt altare nouū ſm illud quod fuit prius: et edificauerunt sancta ꝛ que intra domū erāt ītrinsecꝰ ꝛ edē: ꝛ atria sāctificauerūt. Et fecerūt vasa sācta noua et ītulerūt candelabrū ꝛ altare incensoꝝ ꝛ mēsam ī tēplū: Et incensū posuerūt sup altare: et accenderūt lucernas que sup cādelabrū erāt: ꝛ lucebāt in tēplo. Et posuerūt sup mensam panes: et appenderūt velamina: ꝛ ꝙsumauerūt omnia opa q̄ fecerāt. Et antæ matutinū surrexerūt q̄nta et vicesīa die mensis noni. hic est mēsis casleu cētesimi quadragesimioctaui anni: et obtulerūt sacrificium secūdū legem super altare olocaustoꝝ nouū quod fecerūt. Secundū tempus et secundum diem ī qua contamīauerunt illud gentes: in ipa renouatū ē in canticis et citharis et cineris et cimbalis. Et cecidit omnis populus in faciē: ꝛ adorauerunt et benedixerunt in celū eum qui prosperauit eis. Et fecerunt dedicacōnez altaris diebus octo: et obtulerūt olocausta cū letīcia: et salutaria laudis. Et ornauerunt faciem templi coronis aureis et scutulis: et dedicauerunt portas ꝛ pastaforia: et imposuerunt eis ianuas. Et facta ē letīcia in populo magꝝ valde: ꝛ auersū est obprobriū gētiū. Et statuit iudas ꝛ frēs eiꝰ ꝛ vniuersa ecclesia isrl̄ vt agāt dies dedicacōis altaris in tēporibꝫ suis ab āno in ānū p dies octo: a q̄nta ꝛ vicesīma die menſ casleu cū letīcia et gaudio. Et edificauerūt in tēpore illo montē ſyon et p circuitū muros altos et turres firmas: nequādo venirēt gētes et ꝙculcarēt eū sicut antea fecerūt. Et collocauit illic exercitum vt suarēt eū: et muniuit eū ad custodiēdā bethsurā: vt haberet ꝓptus municōnē ꝙtra faciē ydumee.

Capitulū .V.

ET fctm ē vt audierūt gētes ī circuitu q̄ edificatū ē altare ꝛ sāctuariū sicut ꝑus iratæ sūt valde. ꝛ cogitabāt tollē genꝰ iacob. q̄ erāt ītē eos: ꝛ cepērt occidere de ꝓpho et ꝑsequi. Et debellabat iudas filios esau in ydumea ꝛ eos qui erāt ī arabathane q̄ circūsedebāt israhelitas: ꝛ pcussit eos plaga magna. Et recordatus ē malicīā filiorꝝ bean: q̄ erāt ꝓpho in laqum et in scandalū īsidiantes ei ī via. Et ꝙclusi sunt ab eo in turribꝫ: ꝛ applicuit ad eos: ꝛ anathematizauit eos: et īcendit frēs eorꝝ igni cū omnibꝫ q̄ ī eis erāt. Et trāsiuit ad filios āmon et īuenit manū fortē et populū copiosū: et timotheū ducē iporꝝ. Et ꝙmisit cuz eis ꝑlia mlta ꝛ ꝓtriti sūt ī ꝑspectu eorꝝ: et pcussit eos ꝛ cepit iazer ciuitatē ꝛ filias eiꝰ ꝛ reuersꝰ ē in iudeā. Et congregatæ sūt gētes in galaad aduersus israhelitas q̄ erāt in finibꝫ eorꝝ vt tollerent eos: ꝛ fugerūt in datheman municionē: et miserūt litteras ad iudam ꝛ frēs eiꝰ dicētes. Congregatæ sunt aduersū nos gētes p circuitū vt nos auferant: et parāt venire et occupare munitōz ī quā ꝓfugimꝰ: ꝛ timotheꝰ ē dux exercitus eorꝝ. Nūc ergo veni ꝛ exipe nos de manibꝫ eorꝝ: q̄ cecidit mltitudo de nob̄. Et omnes fratres nostri qui erāt ī locis tubin ītersecti sūt: ꝛ captiuas duxerūt vxores eorꝝ ꝛ natos ꝛ spolia: et pemerūt illic fere mille viros Et adhuc epistole legebāt: ꝛ ecce alij nūcij venerūt de galilea cōcissīs tunicis nūciantes secūdū ꝓba hec: dicētes cōuenisse aduersū se. a ptolomaida et tyro. et sydone: et repleta ē omnis galilea alienigenis: vt nos cōsumant. Ut audiuit autez iudas ꝛ ꝑplus ſmones istos: cōuenit ecclesia magna cogitare q̄d facerēt fratribꝫ suis qui in tribulatiōne erāt et expugnabant ab eis. Dixit q̄ iudas symoni fratri suo. Elige tibi viros et vade et libera fratres tuos ī galilea ego aūt ꝛ frēs eiꝰ ionathas ibimꝰ in galadithim. Et reliquit iosephū filiuz zacharie ꝛ azariam duces ꝑplī cū residuo exercitu in iudea ad custodiā: ꝛ p̄cepit illis dicēs. Dre estote ꝑplo huic: et nolite bellū ꝓmittē aduersū gentes donec reuertamur. Et dati sūt symōi viri tria milia vt iret ī galileā: iudæ aūt octo milia ī galadithī. Et abiit symon ī galileā: et ꝓmisit plia mlta cū gētibꝫ. Et ꝓtritæ sūt gētes a facie eiꝰ: et ꝑsecutꝰ ē eos vsq; ad portā ptolomaidēs. Et ceciderūt de gentibus fere tria milia virorꝝ: et accepit spolia eorum. Et assūpsit eos qui erant in galilea et in arbatis cuz vxoribus et natis

et oñibꝫ que erãt illis. ⁊ adduxit in iudeaz
cũ leticia magna. Et iudas machabeus et
ionathas et fratres eius transierũt iorda-
nem: et abierunt viam triũ dierꝫ in deser-
tum. Et occurrerunt eis nabuthei ⁊ susce-
perunt eos pacifice. ⁊ narrauerũt eis om-
nia que acciderãt fratribꝫ eorũ in galadi-
tide: etquia multi ex eis conprehensi sunt
i barasa et bosor. et in alimis et in casphor
et mageth. et carnaim. Hec omnes ciuita-
tes munite et magne. Sed et in ceteris ci-
uitatibꝫ galaditidis tenent̃ cprehensi. Et ī
crastinũ pstituerunt admouere exercituz
ciuitatibꝫ hijs: et comprehendere et tollere
eos in vna die. Et cõuertit iudas ⁊ exerci-
tus eius viam in desertũ bosor repente. et
occupauit ciuitatẽ ⁊ occidit omnẽ mascu-
lum in ore gladij. et accepit oĩa spolia eorꝫ
⁊ succendit eã igni. Et surrexerũt inde no-
cte: et ibant vsqꝫ ad munitiõnem. Et factũ
est diluculo cum eleuassent oculos suos: ⁊
ecce pl̃us multus cuius non erat numer⁹
portantes scalas et machinas vt cprehen-
derent munitiõz ⁊ expugnarẽt eos. Et vidit
iudas qꝛ cepit bellum: et clamor belli ascẽ-
dit ad celuz sicut tuba: et clamor magnus
de ciuitate. Et dixit exercitui suo. Pugna-
te hodie p frib̃ vr̃is. Et venit trib̃ ordini-
bus post eos: ⁊ exclamauerũt tubis. ⁊ cla-
mauerũt in oratione. Et cgꝰuerũt castra thi-
mothei qꝛ machabeus ẽ: et refugerũt a fa-
cie eius. Et pcusserũt eos plaga magna: et
ceciderunt ex eis in die illa fere octo milia
virorꝫ. Et diuertit iudas in masphat ⁊ ex-
pugnauit ⁊ cepit eã: et occidit oẽz mascu-
lum eius ⁊ sumpsit spolia eius ⁊ succendit
eaz igni. Inde prexit et cepit casbon. ⁊ ma-
ged ⁊ bosor: ⁊ reliquas ciuitates galaditi-
dis. Post hec aũt verba cõgregauit timo-
theus exercitũ alium: ⁊ castra posuit con-
tra raphon trans torrentẽ. Et misit iudas
speculari exercituz. ⁊ renunciauerũt ei di-
centes qꝛ cueneṙt ad eũ oñes gentes q̃ in
circuitu nr̃o sunt et exercitus multus ni-
mis. Et arabes cduxeṙt in auxilium sibi. ⁊
castra posuerũt trans torrentem pati ad te
venire in preliũ. Et abijt iudas obuiã illis
Et ait timotheus pncipibꝫ exercitus sui.
Cum apropinq̃uerit iudas et exercitus eiꝰ
ad torrentẽ aque. si trãsierit ad nos prior.
non poterimus sustinẽ euz: qꝛ potẽs pote
rit aduersuz nos. Si vo timuerit trãsire ⁊
posuerit castra extra flumen: trãsfretem⁹
ad eos: ⁊ poterim⁹ aduersus illum. Et aũt
appinquauit iudas ad torrentez aq̃ statuit
scribas pli secus torrentẽ: ⁊ mandauit eis
dicẽs. Neminẽ hoĩm reliq̃ritis: sed veniãt
oñs ī pliuz. Et trãsfretauit ad illos por: et
oñis pl̃us p⁹eũ. Et cpritę sṫ oñs gẽtes a
facie eorꝫ: ⁊ piecerṫ arma sua: ⁊ fugerṫ ad
phanuz qd̃ erat in carnaim. Et occupauit
ipam ciuitatẽ: ⁊ phanum succẽdit igni cũ
oñibꝫ q̃ erãt ī ipo. Et oppssa ẽ carnaim: et
nõ potuit sustinẽ cṫ facieẽ iudę. Et congrega
uit iudas vniuersos isrl̃itas q̃ erãt ī gala-
ditide a mĩmo vsqꝫ ad maximum: ⁊ vxores
eorꝫ: ⁊ natos ⁊ exercitum magnũ valde: vt
venirẽt ī terrã iude. Et venerṫ vsqꝫ ephron
⁊ hec ciuitas magna ī ingressu posita mu-
nita valde. Et nõ erat declinare ab ea dex-
tra vl̃ sinistra: ꝑ p mediã iter erat. Et iclu-
serũt se q̃ erãt ī ciuitate: ⁊ obstruxerṫ por-
tas lapidibꝫ. Et misit ad eos iudas verbis
pacificis dicẽs. Trãseam⁹ p terrã vr̃am vt
eam⁹ ī terram nr̃am: ⁊ nemo vob̃ nocebit:
tm̃ pedibus tntsibim⁹. Et nolebãt eis apire
Et precepit iudas p̃dicare ī castris: vt ap-
plicarẽt vnusq̃sqꝫ in q̃ erat loco. Et applicu
erunt se viri virtutis: et obpugnauit ciui-
tatem illã tota die et tota nocte: et tradita
est ciuitas ī manu ei⁹. Et pemerunt omnẽ
masculũ ī ore gladij: ⁊ erabicauit eã ⁊ acce
pit spolia eius: ⁊ trãsiuit p totaz ciuitatem
sup ītfectos. Et trãsgressi sũt iordanẽ ī cã
po magno cṫ facieẽ bethsan. Et erat iudas
cgregãs extremos: ⁊ exhortabaṫ pl̃m. p-
totã viã donec venirẽt ī trã iuda. Et ascẽ-
derṫ ī mõtẽ sy̆on: cũ leticia ⁊ gaudio: ⁊ ob-
tulerṫ olocausta: q̃ nemo ex eis cecidissẽt
donec reuertereṫ ī pace. Et ī diebꝫ q̃bꝫ erat
iudas ⁊ ionathas ī terra galaad. et sy̆mon
frater eius in galilea. contra faciem ptolo
maidis audiuit iosephus zacharie filius et
azarias princeps virtutis res bene gestas
et prelia que facta sunt: ⁊ dixit. Faciam⁹.
et ipsi nobis nomen: ⁊ eamus pugnare ad-
uersus gentes que ī circuitu nostro sunt.
Et p̃cepit hijs q̃ erãt in exercitu suo ⁊ abie
rũt iammiam: ⁊ exiuit gorgias ꝺ ciuitate.
⁊ viri ei⁹ obuiã illis ī pugnaz. Et fugati sṫ
iosepḥ⁹ ⁊ azarias vsqꝫ ī fines iudee. ⁊ cecide
ṫ illa die de pl̃o isrl̃ ad duo milia virorũ.

Et facta est plaga magna ī ꝓplo: quia non audierunt iudam et fratres eiꝰ: existimãtes fortiter se facturos. Ipi autẽ nõ erant de semine virorꝫ illorũ: ꝑ quos salus facta est in isrl'. Et viri iuda magnificati sũt valde in cõspectu omnis isrl' et gentiuz omnium: ubi audiebaẽ nomen eorꝫ. Et cõuenerunt ad eos fausta acclamantes. Et exiuit iudas et fratres eius et expugnabãt filios esau in terra q̃ ad austrũ est: et ꝑcussit chebron et filias eius: et muros eiꝰ et turres eius succendit igne in circuitu. Et mouit castra ut iret in terrã alienigenarꝫ: et pambulabat samariam. In illa die ceciderunt sacerdotes in bello duz voluerunt fortiter facere: dum sine cõsilio exeunt in ꝓliũ. Et declinauit iudas in azotum in terrã alieni genarum: et diruit aras eorꝫ q̃ spolia deorꝫ suorũ succendit igni: q̃ cepit spolia ciuitatum et reuersꝰ est ī terrã iuda. Ca VI

At rex ãthiochus ꝑambulauit supi ores regiones. Et audiuit esse ciuitatẽ elimaidem ī ꝓsidẽ nobilissimã et copiosã ī auro q̃ argẽto. cẽplũq; ī ea locuplex valde: Et illic velamīa aurea q̃ lorice q̃ scuta: q̃ reliquit alexander philippi rex maceto q̃ regnauit ꝓmus in grecia. Et venit et q̃rebat capere ciuitatẽ q̃ dẽpdari eaz: et nõ potuit qm̃ inotuit ꝓmo hijs q̃ erãt ī ciuitatẽ. Et insurrexerũt in ꝓliũ q̃ fugit inde et abijt cũ tristicia magna: q̃ reuersꝰ ẽ babiloniã. Et venit q̃ nũciaret ei in ꝓsidẽ: qz fugata sũt castra que erãt in terra iuda: et qz abijt lisias cũ vtute forti in ꝓmis et fugatꝰ ẽ a facie iudeorꝫ: et inualuerũt armis et viribz et spolijs multis q̃ ceperũt de castris que exciderũt: et qz diruerũt abominacõnẽ quã edificauerãt sup altare quod erat in ihrlm: et sanctificacõnẽ sicut prius circumdederũt muris excelsis: sed et bethsuram ciuitatez suam. Et factũ est ut audiuit rex ꝓmones istos expauit et ꝑmotus ẽ valde: et decidit in lectuz et incidit in languorem pre tristicia: qz non est factũ sicut cogitabat. Et erat illic dies multos: qz renouata ẽ in eo tristicia magna: q̃ arbitratus est se mori. Et vocauit omnes amicos suos: et dixit illis. Recessit somnus ab oculis meis: et concidi et corrui corde pre solicitudine. Et dixi in corde meo. In quãtã tribulatõez deueni: q̃ in q̃s fluctus tristicie in qua nũc sum: qui iocundus eram et dilectus in potestate mea: Nunc vero reminiscor malorꝫ que feci in ihrlm: unde q̃ abstuli omnia spolia aurea q̃ argẽtea q̃ erant in ea: q̃ misi auferre habitantes iudeã sine causa. Cognoui ergo quia ꝓpterea inuenerũt me mala ista: q̃ ecce pereo tristicia magna in terra aliena. Et vocauit philippum vnũ de amicis suis: et ꝓposuit euz sup vniuersum regnuz suum. Et dedit ei diadema et stolam suam q̃ anulum: ut adduceret anthiochum filium suum et nutriret eum et regnaret. Et mortuꝰ est illic rex antiochꝰ ãno centesimo quadragesimonono. Et cognouit lisias q̃niam mortuus est rex: q̃ cõstituit regnare antiochum filium eiꝰ quez nutriuit adolescentem: et vocauit nomen eius eupatorẽ. Et hij qui erãt in arce concluserãt isrl' in circuitu sanctorꝫ: et querebant eis mala semp ad firmamẽtum gentiuz. Et cogitauit iudas dispdere eos: q̃ cõuocauit vniuersum populuz ut obsiderẽt eos. Et ꝓuenerũt sil': q̃ obsiderunt eos ãno centesimo quinquagesimo: et fecerunt balistas et machinas. Et exierunt q̃dam ex eis qui obsidebanꝭ: et adiunxerunt se illis aliqui ex impijs isrl': et abierunt ad regem et dixerunt. Quousq; non facis iudiciũ: et vindicas fratres nostros? Nos decreuimꝰ fuire patri tuo et ambulare ī ꝓceptis eiꝰ et obsequi edictis eiꝰ: et filij ꝓpli nri ꝓpter hec alienabãt se a nobis. Et q̃cũq; inueniebanꝭ ex nobis ītrficiebanꝭ: q̃ hereditates nre diripiebanꝭ. Et non ad nos tm̃ extenderũt manũ: sed et in omes fines nros. Et ecce applicuerũt hodie ad arcem ī ihrlm occupare eaz: et munitoz in bethsuraz muni erunt. Et nisi ꝓueneris eos veloti? maiora q̃ hec facient: et non poteris obtinere eos. Et iratus ẽ rex ut hec audiuit. q̃ cõuocauit omnes amicos suos et principes exercitus sui: q̃ eos qui super equites erant. Sed et de regnis alijs et de insulis maritimis venerunt ad eum: exercitus conductitius. Et erat numerus exercitus eius centummilia peditum et vigintimilia equitũ et elephanti trigintaduo. docti ad ꝓlium. Et venerũt ꝑ ydumeã q̃ applicuerũt ad bethsurã: et pugnauerũt dies mltos: et fecerũt machinas. Et exierẽ q̃ succẽderẽ eas igni: et pugnauerũt viriliter. Et recessit iudas ab arce q̃

mouit castra ad bethzacharan ptra castrā regis. Et surrexit ante lucem: et concitauit exercitus impetum ꝫ viam bethzacharan. Et pparauerūt se exercitus ī plīuz: et tubis cecinerūt. Et elephātis oñderūt sanguinem vue et mori: ad acuendos eos in plīū. Et diuiserūt bestias p legiones: ⁊ astiterūt singlis elephātis mille viri. ī lorīcis cōcathenatis et galee eree in capitibo eoꝝ: et q̄ngenti equites ordinati vnicuiq; bestie electi erant. Oij ante tēpus vbicūq; erat bestia ibi erāt: ⁊ quocūq; ibat ibāt: ⁊ ñ discedebāt ab ea. Sed et turres lignee sup eos fime ptegentes. sup singulas bestias: ⁊ super eas machine. Et sup singulas viri virtutis trigintaduo q̄ pugnabāt desup: et ītꝰ magister bestie. Et residuū equitatū hīc et inde statuit in duas ptes: tubis exercitum cōmouere: et purgere cōstipatos in legionibus eius. Et vt refulsit sol ī clipeos aureos et ereos resplenduerūt mōtes ab eis: et resplenduerūt sicut lāpades ignis. Et distenta ē pars exercitus regis p mōtes excelsos: et alij p loca humilia: et ibāt caute et ordinate. Et cōmouebanť oēs inhitātes terrā a voce multitudinis eoꝝ: et īcessu turbe et collisione armorū. Erat em̄ exercitus magnus valde ⁊ fortis. Et appropiauit iudas et exercitus eius in plīum: ⁊ ceciderunt de exercitu regis sexcenti viri. Et vidit eleazar filiꝰ saura vnam de bestijs loricatam lorīcis regis: ⁊ erat eminēs sup ceteras bestias. Et visum ē ei q̄ ī ea esset rex et dedit se vt liberaret populū suum: et acq̄reret sibi nomen eternuz. Et cucurrit ad eam audacter in medio legionis interficiens a dextris ⁊ a sinistris: et cadebāt ab eo huc et illuc. Et iuit sb̄ pedes elephantis et supposuit se ei: et occidit eū ⁊ cecidit in terram sup ipm: et mortuus ē illic. Et videntes virtutez regis et impetū exercitus eius diuertērūt se ab eis. Castra aūt regis ascēderunt cōtra eos in birīm: et applicuerunt castra regis ad iudeā ⁊ mōtem sy̆on. Et fecit pacē cū hijs q̄ erāt in bethsura: ⁊ exierūt de ciuitate qꝛ nō erāt eis ibi alimēta cōclusis: qꝛ sabbata erāt terre. Et pphendit rex bethsurā ⁊ cōstituit ibi custodiā suare eā: et cōuertit castra adlocum sāctificacōis di es multos. Et statuit illic balistas ⁊ machinas et ignis iacula et tormēta ad lapides iactandos: et spicula et scorpios. ad mittēdas sagittas. ⁊ fundibula. Fecerūt aūt̄ et ipi machinas aduersꝰ machinas eoꝝ: ⁊ pugnauerūt dies multos. Esce aūt nō erāt in ciuitate eoꝝ septimus annus esset: et q̄ remanserant in iudea de gentibo cōsūpserant reliq̄as eoꝝ que reposite fuerant. Et remāserūt ī sāctis viri pauci q̄niam obtinuerat eos fames: et dispsi sūt vnusq̄sq; in locum suum. Et audiuit lisias q̄ philippus quē cōstituerat rex anthiochus cū adhuc viueret vt nutriret anthiochum filiū suū et regnaret. reuersus ē a pside et media et exercitꝰ q̄ abierat cuz ipo: et qꝛ querit suscipere regni negocia. Et festinauit ire: et dicere ad regem et duces exercitus. Deficimꝰ quotidie et esca nobis modica est: ⁊ locꝰ quē obsidemꝰ ē munitus: et incūbit nob ordinare de regno. Nūc itaq; demꝰ dextras bomībus istis et faciamus cū illis pacē et cū omī gēte eoꝝ: et cōstituamus illis vt ambulēt in legittimis suis sicut pri. Propter legittima em̄ ipoꝝ q̄ desperimꝰ irati sūt: et fecerūt omnia hec. Et placuit ſmo in cōspectu regis et pncipū: et misit ad eos pacem facere et ceperūt illā: et iurauit illis rex et pncipes et exierunt de municōne. Et intrauit rex montē sy̆on et vidit municionē loci: et rupit ciciꝰ iuramētum quod iurauit: et mandauit destruere murum in giro. Et discessit festinanter ⁊ reuersus ē antiochiā et inuenit philippū dñantē ciuitati: et pugnauit aduersus eum ⁊ vi occupauit ciuitatem.

Capitu. VII.

Anno cētesimoq̄nq̄gesimo et primo exiuit demetriꝰ seleuci filiꝰ ab vrbe roma: et ascēdit cuz paucis viris ī ciuitatē maritimā: et regnauit illic. Et factū ē vt ingressus ē domū regni patrū suorum pprehēdit exercitꝰ antiochū ⁊ lisiā vt adducerent eos ad euz: et res ei īnotuit: et ait. Nolite mihi ostendere faciē eoꝝ. Et occidit eos exercitus. Et sedit demetrius sup sedem regni sui: et venerunt ad eū viri iniqui et impij ex israhel. ⁊ alchimus dux eorum: qui volebat fieri sacerdos. Et accusauerunt populuz apud regē dicentes. Perdidit iudas et fratres eius amicos tuos et nos dispersit de terra nostra. Nūc ergo mitte virū cui credis vt eat ⁊ videat exām̄iniū omē qđ fecit nob in regionibus regis: ⁊

punijt oēs amicos eiꝰ ꝙ adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex amicis suis bachidē qui dña-bat trās flumen magnū in regno ꝙ fidelez regi: ꝙ misit eū vt vidēt extminiū qđ fecit iudas. Dez ꝙ alchimū impiū ꝓstituit in sacerdotiū: ꝙ mādauit ei facē vltionē ī filios isrl'. Et surrexerūt ꝙ venerunt cū exercitu magno in fraz iuda: ꝙ misert nūcios ꝙ locuti sūt ad iudā ꝙ ad frēs eius vbis pacificis ī dolo: ꝙ ñ intenderūt ꝓmonibꝰ eoꝝ. Elidērūt em qz venerūt cuz exercitu magno: ꝙ cōuenerūt ad alchimū ꝙ bachidē ꝯgregatio scribaꝝ reqrere q̄ iusta sunt. Et primi assidei q̄ erant ī filijs isrl': ꝙ exquirebāt ab eis pacē. Dixerunt em. Domo sacerdos de semie aaron venit: nō decipiet nos. Et locutus ē cū eis vba pacifica: et iurauit illis dicēs. Nō inferem⁹ vobis malū: neq; amicis vris. Et crediderūt ei. Et cōprehēdit ex eis sexaginta viros: et occidit eos in vna die ꝓm verbū qđ scriptū est. Carnes scōꝝ tuoꝝ ꝙ sanguinē ipoꝝ effuderūt in circuitu hirl'm: ꝙ ñ erat q̄ sepeliret. Et incubuit timor et tremor in omem ꝓpl'm: quia dixerunt. Non ē veritas ꝙ iudiciū in eis. Trāsgressi sunt em constitutū: et iusiurandum quod iurauert. Et mouit bachides castra ab hirl'm ꝙ applicuit ī bethzecha: et misit ꝙ ꝯprehēdit ml'tos ex eis qui a se refugerāt: et quosdam de ꝓpl'o mactauit: et in puteuz magnū proiecit. Et commisit regionez alchimo: et reliquit cum eo auxilium in adiutoriū ipsi. Et abijt bachides ad regez. Et satis agebat alchimus pro principatu sacerdocij sui. Et conuenerūt ad eum omnes qui pturbabant populum suū: et obtinuerūt terraz iuda: et fecerunt plagam magnā in isrl'. Et vidit iudas oīa mala que fecit alchimus et qui cum eo erant filijs israhel plus multo q̄ gentes: et exijt in omnes fines iudee in circuitu et fecit vindictam in viros desertores: et cessauerunt vlt̄ exire in regionem. Elidit aūt alchim⁹ q̄ ꝓualuit iudas et q̄ cum eo erāt ꝙ cognouit qz nō potest sustinere eos: et regressus est ad regez: ꝙ accusauit eos multis criminibꝰ. Et misit rex nichanorez vnū ex ꝓncipibꝰ suis nobilioribꝰ. qui erat inimicicias exercēs ꝓt isrl': et mādauit ei euellē ꝓpl'm. Et venit nichanor in hirl'm cum exercitu magno: et misit ad iudaz ꝙ ad frēs eius cū dolo verbis pacificis dicēs. Non sit pugna inē me et vos. Veniam cū viris paucis: vt videā facies vras cū pace. Et venit ad iudam et salutauert seinuicē pacifice: et hostes parati erāt rapere iudaz. Et innotuit ꝓmo iude qm̄ cuz dolo venerat ad eū: ꝙ contritus est ab eo: ꝙ āplius noluit videē faciē eius. Et ꝯgnit nichanor qm̄ detnudatū est ꝓsiliū eius: ꝙ exiuit obuiā iude ī pugnā iuxta capharsalama. Et ceciderunt de nichanoris exercitu fere quinq; milia viri: ꝙ fugert in ciuitatez dauid. Et post hec vba ascendit nichanor ī montē syon: ꝙ exiert ꝺ sacerdotibꝰ ꝓpl'i salutare eum in pace: ꝙ demōstrare ei olocaustomata q̄ offerebant ꝓ rege. Et irridēs spreuit eos: ꝙ polluit: et locutus ē supbe: ꝙ iurauit cū ira dicēs. Nisi ꝺditus fuerit iudas ꝙ exercit⁹ eius ī manus meas: ꝯtinuo cū regressus fuero ī pace succendā domū istā. Et exijt cū ira mag Et intrauerūt sacerdotes ꝙ stetērūt añ faciez altaris ꝙ templi: ꝙ flentes dixerūt. Tu dñe elegisti domū istaz ad inuocandū nomē tuū in ea: vt eēt domus oratōis ꝙ obsecrationis ꝓpl'o tuo. Fac vindictā in homie isto. et exercitu ei⁹: et cadent ī gladio. Memēto blasphemias eoꝝ: ꝙ ne deteris eis vt ꝓmaneāt. Et exijt nichanor ab hirl'm ꝙ castra applicuit ad betheron: et occurrit illi exercitus sirie. Et iudas applicuit in adarsa cum tribꝰ militibꝰ viris. Et orauit iudas et dixit. Qui missi erāt a rege sennacharib dñe quia blasphemauerūt te. exijt angel⁹ ꝙ percussit ex eis centumoctogintaquinq; milia: sic contere exercitū istum ī ꝓspectu nr̄o hodie et scient ceteri qz male locutus est sup sancta tua: ꝙ iudica illū ꝓm malicia illi⁹. Et ꝯmisert exercitus pliuz tertiadecima die mēs adar: ꝙ ꝯtrita sūt castra nichanoris: et cecidit ipse ꝑmus in prelio vt aūt vidit exercitus eius quia cecidisset nichanor piecerūt arma sua et fugerunt: et ꝓsecuti sunt eos viam vni⁹ diei ab adazer vsq;quo veniat in gazara: et tubis cecinerunt post eos cū significationibꝰ. Et exierunt de oībꝰ castellis iudee i circuitu: et ventilabant eos cornibus: et conuertebantur iterum ad eos. Et ceciderunt omnes gladio: et non est relictus ex eis nec vnus. Et acceperunt spolia eorum in predam: et caput nichanoris amputauerunt

machabeorum

et ꝛterꝛã ei⁹ quã extenderat ſupbe:ꝛ attu
lerũt et ſuſpẽderũt contra birl'm. Et letat⁹
ẽ populus valde:et egerũt diem illã ĩ leti⁊
cia magna. Et conſtituit agi omnibus an⁊
nis diem iſtũ ꝛerciadecima die mẽſis adar
et ſiluit ꝛerra iuda dies paucos.

Capitulũ. VIII.

Audiuit iudas nomen romano⁊
rum quia ſunt potẽtes viribus ꝛ
acquieſcunt ad oñia q̃ poſtulanꝯ
abeis:ꝛ quicũqꝫ acceſſerunt ad eos ſtatue⁊
runt cum eis amicicias:et quia ſunt potẽ⁊
tes viribus. Et audierũt ꝓlia eoꝝ et virtu⁊
tes bonas quas faciunt ĩ galacia:quia ob⁊
tinuerꝯ eos ꝛ duxerũt ſub tributũ. Et q̃n⁊
ta fecerunt in regione hiſpanie:et quod in
poteſtate redegerunt metalla auri ꝛ argẽti
que illic ſunt:et poſſederunt omnem locuꝫ
cõſilio ſuo et paciencia:et loca que longe
erant valde ab eis et reges qui ſupuenerãt
eis ab extremis ꝛerre contriuerũt:et ꝓcuſ⁊
ſerunt eos plaga magna. Ceteri aũt dant
eis tributũ omnibꝫ ãnis. Et philiꝓũ ꝛ ꝓſẽ⁊
ciaꝝ regem ꝛ ceteros qui aduerſus eos ar
ma tulerant ꝓtriuerũt in bello:et obtinu⁊
erunt eos. Et anthiochũ magnũ regeꝫ aſie
qui eis pugnã intulerat habens centũuigĩ
ti elephantes et equitatũ et currus et exer
citum magnum valde cõtritũ abeis:et q̃
ceperũt eum viuum et ſtatuerunt ei vt da
ret ipſe et qui regnarent poſt ꝯm tributũ
magnum:et daret obſides et cõſtitutũ. Et
regionem medorũ et medos ꝛ lidos de opti
mis regionibus eorum et acceptas eas ab
eis dederunt eumem regi. Et quia qui erãt
apud elladam voluerunt ire et tollere eos
et ĩnotuit ſermo bijs et miſerũt ad eos du
cem vnũ et pugnauerũt contra illos et ce⁊
ciderũt ex eis multi:ꝛ captiuas duxerunt
vxores eorũ et filios et diripuerunt eos et
ꝛerrã eoꝝ poſſederũt:ꝛ deſtruxerũt muros
eoꝝ:et in ſeruitutẽ illos redegerũt vſqꝫ in
hunc diem. Et reſidua regna ꝛ inſulas que
aliq̃ reſtiterãt illis exterminauerũt:et in
poteſtate redegerũt. Cũ amicis aũt ſuis et
qui in ipis reqem habebãt confuauerunt
amicicia:et obtinuerunt regna q̃ erant p⁊
xima et q̃ erant longe:quia quicũqꝫ audie⁊
bãt nomẽ eoꝝ timebãt eos. Quibus vero
vellent auxilio eſſe vt regnarẽt regnabãt.
Quos aũt vellẽt regno deſbabãt:et exal⁊

tati ſunt valde. Et ĩ omnibꝫ iſtis nemo poꝛ
tabat diadema:nec induebaꝯ purpura:vt
magnificareꝯ in ea. Et quia curiam feceꝯ
ſibi:et quottidie cõſulebant trecentoſuigĩ
ti cõſiliũ agentes ſemꝑ de multitudĩe:vt q̃
digna ſũt gerant. Et ꝓmittunt vni homini
magiſtratũ ſuũ ꝑ ſingulos annos domĩari
vniuerſe terre ſue:et omnes obediunt vni
ꝛ nõ ẽ inuidia neqꝫ zel⁹ inter eos. Et elegit
iudas eupolemũ filiũ iohannis filij iacob
et iaſoneꝫ filiũ eleazari et miſit eos romaꝫ
ꝓſtituere cũ illis amiciciaꝫ et ſocietatẽ:vt
auferrent ab eis iugũ grecoꝝ:qꝛ viderunt
q̃ in ſuitutez ꝓmerent regnũ iſrl'. Et abie⁊
runt romam viã multã valde:et introieꝛt
curiam et dixerũt. Judas machabe⁹ et fra⁊
tres eius et ꝓplus iudeoꝝ miſerunt nos ad
vos ſtatuere vobiſcum ſocietatẽ et pacem
et cõſcribere nos ſocios et amicos veſtros
Et placuit ſermo in conſpectu eoꝝ. Et hoc
reſcriptuꝫ ẽ qđ reſcripſerũt in tabulis ere
iset miſerãt ĩ birl'm vt eſſet apud eos ibi
memoriale pacis et ſocietatis. Bene ſit ro
manis et gẽti iudeoꝝ in mari et in terra ĩ⁊
eternũ:gladiuſqꝫ et hoſtis ꝓcul ſit ab eis.
Quod ſi inſteterit bellũ romanis ꝑus aut
omnibus ſocijs eorum in omni dñacione
eoꝝ:auxiliũ feret gẽs iudeorũ ꝓut temp⁹
dictauerit corde pleno. Et ꝓliantibus non
dabũt neqꝫ ſubminiſtrabũt triticũ.arma.
peccuniã.naues.ſicut placuit romanis:ꝛ
cuſtodient mandata eoꝝ nihil ab eis acci⁊
pientes. Similiter autem etſi genti iude⁊
oꝝ prius acciderit bellum adiuuabunt ro⁊
mani ex animo ꝓut eis tempus ꝓmiſerit
et adiuuantibus non dabitur triticum.ar
ma.pecunia. naues. ſiẽ placuit romanis
et cuſtodient mandata eorum abſqꝫ dolo
Secundum hec verba cõſtituerunt roma⁊
ni populo iudeorum. Quod ſi poſt hec ver
ba hij aut illi addere aut demere ad hec
verba aliq̃d voluerĩt faciẽt ex ꝓpoſito ſuo:
et quecunqꝫ addiderint vel dempſerint ra⁊
ta erunt. Sed et de malis que demetri⁹ rex
fecit in eos ſcripſimus ei dicentes. Quare
grauaſti iugum tuum ſuꝑ amicos noſtros
et ſocios iudeos! Si ergo iterum adierint
nos aduerſum te faciemus illis iudicium:
et pugnabimus tecum mari terraqꝫ.

Capitulum. IX

In tẽrea vt audiuit demetrius q̃ ce-
cidit nichanor et exercitus ei⁹ in p̃
lio: apposuit bachidẽ ⁊ alchimũ rur
sũ mittere ī iudeam: et dextꝛum cornu cũ
illis. Et abierũt viam q̃ ducit in galgalam
et castra posuerunt in masaloth q̃ est in az
bellis ⁊ occupauerunt eã: et pemerũt ani-
mas hominum mltas. In mense primo an-
ni centesimi et q̃nq̃gesimi et secundi appli-
cuerũt exercitum ad ihrlm: et surrexerunt
et abierunt in berea viginti milia virorũ
⁊ duo milia eq̃tũ. Et iudas posuerat castra
in laisa. Et tria milia viri electi cum eo.
Et viderunt multitudinem exercitus quia
multi sunt ⁊ timuerunt valde: et multi sꝫ-
traxerunt se de castris: et non remanserũt
ex eis nisi octingenti viri. Et vidit iudas
q̃ defluxit exercitus suus et bellum purge
bat eum: et confractus est corde quia nõ
habebat temp⁹ congregandi eos: et disso-
lutus est. Et dixit hijs qui residui erant.
Surgamus et eamus ad aduersarios no-
stros: si poterimus pugnare aduers⁹ eos.
Et auertebant eum dicentes. Non poteri-
mus: sed liberemus animas nostras modo
et reuertamur ad fratres nostros: et tunc
pugnabimus aduersus eos· Nos aũ pauci
sumus. Et ait iudas. Absit istã rem facere
vt fugiamus ab eis. Etsi appropiauit tem-
pus nostrum moriamur in virtute pꝛopt̃
fratres nostros: et nõ inferam⁹ crimen glo
rie nostre. et nouit exercitus de castris: et
stetẽrunt illis obuiã. Et diuisi sũt equites
in duas partes: et fundibularij ⁊ sagitarij
preibant exercitum: et primi certaminis
omnes potentes. Bachides aũt erat in dex
tro cornu: ⁊ pximauit legio ex duab⁹ par
tibus: et clamabant tubis. Exclamauerũt
autẽ ⁊ hij qui erant ex parte iude eciaz ipsi
conmota est terra voce exercituum et cõ-
missum est prelium a mane usque ad ve-
speram. Et vidit iudas q̃ firmior est pars
exercitus bachidis in dextris: et conuene
runt cum ipso oĩs pstantes corde. et con-
trita ẽ dextera pars ab eis: et psecutus est
eos vsq; ad montez azoti. Et q̃ in sinistro
cornu erant viderunt quod cõtritum ẽ dex
trum cornu et secuti sunt post iudam et e-
os q̃ cuz eo erãt a tergo. Et ingũatum est
pliũ: ⁊ ceciderũt vulnerati mlti ex hijs ⁊ ex
illis. Et iudas cecidit: ⁊ ceteri fugerũt. Et
ionathas et simon tulerũt iudã fratrẽ suũ
et sepelierũt eum in sepulcro patꝛ suoꝛ in
ciuitate modin. Et fleuerũt eum oĩs po
pulus ihrl planctu magno: et lugebant di-
es mltos et dixerũt. Quomõ cecidit potẽs
qui saluũ faciebat pplm ihrl: Et cetera ẽba
bellorũ iude et ẽtutum quas fecit ⁊ magni
tudinis ei⁹ nõ sũt descripta. Multa em̃ erãt
valde. Et factũ est post obitũ iude emerse-
runt iniqui in omnib⁹ finib⁹ ihrl: et exorti
sũt omnes qui opabãtur iniq̃tate. In die-
bus illis facta est fames magna valde: et tꝫ-
didit se bachidi omnis regio eoꝛ cũ ipsis.
Et elegit bachides viros impios et cõstitu
it eos dominos regiõis: ⁊ exq̃rebãt et pꝛ-
scrutabãtur amicos iude: ⁊ adducebãt eos
ad bachidez: et vindicabat ī illos et illude-
bat. Et facta est tribulatio magna in ihrl:
q̃lis nõ fuit ex die qua non est visus pphꝫta
in ihrl. Et pgregati sũt omnes amici iude:
⁊ dixerũt ionathe. Exquo frater tu⁹ iudas
defũct⁹ est: vir similis ei nõ est q̃ exeat cõ-
tra inimicos. bachidem et eos qui inimici
sũt gentis nostre. Nunc itaq; te hodie eligi
mus esse p eo nobis in principẽ et ducem
ad bellandũ bellũ nostrũ. Et suscepit iona
thas tpe illo p̃ncipatũ: ⁊ surrexit loco iude
fratris sui. Et pgnouit bachides: ⁊ quere-
bat eũ occidẽ. Et cognouit ionathas ⁊ si-
mõ frater eius ⁊ oẽs qui cũ eo erãt: ⁊ fuge
rũt in desertũ thecue: ⁊ psederũt ad aquaz
lacus asphar. Et cognouit bachides: ⁊ die
sabbatoꝛ vẽit ipe et oĩs exercit⁹ ei⁹ trã fluꝛ
danẽ. Et ionathas misit fratrẽ suũ ducem
pplĩ: ⁊ rogauit nabutheos amicos suos vt
pmodarẽt illis apparatũ suũ: q̃ erat copio-
sus. Et exierunt filij iambri ex madaba et
pphenderũt iohannem ⁊ oĩa q̃ habebat: et
abierũt hñtes ea. Post hec ẽba renũciatũ
ẽ ionathe ⁊ simoni fratri ei⁹: q̃ filij iãbri
faciũt nuptias magnas ⁊ ducũt sponsã ex
madaba filiam vni⁹ de magnis p̃ncipibus
chanaan cũ ambicõne magna· Et recorda
ti sũt sanguinis iohannis frĩs sui: et ascen
derunt et absconderũt se sub tegimento mõ
tis. Et eleuauerũt oculos suos et viderũt:
et ecce tumltus et apparatus multus. ⁊ spõ
sus pcessit et amici ei⁹: et fratres eius ob-
viam illis cũ timpanis et musicis ⁊ armis
multis. Et surrexerũt ab eos ex insidijs et
occiderũt eos: ⁊ ceciderũt vulnerati mlti: ⁊

residui fugerunt in montes. Et acceperũt omnia spolia eoꝝ:et ꝓuerse sũt nupcie in luctũ:et vox musicoꝝ ipoꝝ ĩ lamentũ.Et vindicauerũt vindictaꝫ sanguinis ffris sui et reuersi sunt ad ripã iordanis. Et audiuit bachides:ꝛ venit die sabbatorũ vsqꝫ ad oꝛã iordanis in ỽtute magna. Et dixit ad suos ionathas.Surgam⁹ ꝛ pugnem⁹ contra ĩimicos nros.Nõ ẽ em̃ hodie sicut heri ꝛ nudiustci⁹.Ecce em̃ bellũ ex aduerso:aq̃ vero iordanis hinc ꝛ inde ꝛ ripe ꝛ paludes et salt⁹:et nõ ẽ locus diuertẽdi.Nũc g̃ clamate ĩ celũ:vt liberemĩ de manu ĩimicorũ vroꝝ.Et ꝓmissũ ẽ bellũ.Et extendit ionathas manũ suã ꝑcutere bachidez:et diuertit abeo retro. Et dissilijt ionathas et q̃ cũ eo erãt in iordanẽ:ꝛ trãsnatauerũt ad eos iordanẽ·Et ceciderũt de ꝑte bachidis die illa mille viri:et reuersi sũt in ihrl'm.Et edificauerũt ciuitates munitas in iudea:munitõz q̃ erat ĩ iericho .et in ammaũ.et in betheron.et bethel ꝛ thãnat ꝛ phara ꝛ thopo muris excelsis ꝛ portis ꝛ seris.Et posuit custodiam eis:vt inimicicias exercerẽt in isrl'.Et munuit ciuitatẽ bethsurã ꝛ gazarã.ꝛ arcẽ et posuit in eis auxilia ꝛ apparatũ escaꝫ:et accepit filios ꝓncipũ regiõis obsides:ꝛ posuit eos in arce in hirl'm ĩ custodiã.Et ãno cẽtesimoquinquagesimotercio mense secundo ꝓcepit alchimus destrui muros domus sancte interioris:et destrui opera ꝓphetarũ.Et cepit destruere .In tẽpore illo ꝑcussus est alchimus et impedita sũt opa illius:et occlusum ẽ os eius ꝛ dissolutus est paralisi:nec vltra potuit loqui ỽbum et mandare de domo sua.Et mortu⁹ est alchimus in tẽpore illo cũ tormẽto magno.Et vidit bachides qm̃ mortu⁹ ẽ alchimus:et reuersus est ad regẽ:ꝛ siluit terra annis duob⁹.Et cogitauerũt omnes iniqui dicẽtes.Ecce ionathas et qui cũ eo sunt in silencio habitant ꝯfidenter.Nũc ergo adducam⁹ bachidem:et ꝓprehẽdet eos omnes vna nocte. Et abierũt:ꝛ consiliũ ei dedit̃ Et surrexit vt vẽiret cuꝫ exercitu mltõ.Et misit epistolas occulte socijs suis qui erãt ĩ iudea vt conprehenderent ionathã.ꝛ eos q̃ cum eo erant:sed non potuerunt quia innotuit eis consilium eorum. Et apphendit de viris regionis q̃ principes erant milicie quinquagĩta viros:ꝛ occidit eos .Et secessit ionathas ꝛ symon ꝛ qui cũ eo erãt in bethbesem q̃ est in deserto:et extruxit diruta eius:et firmauerũt eã. Et cõgnouit bachides et cõgregauit vniuersã multitudinẽ suam:et hijs qui de iudea erant denũciauit.Et venit ꝛ castra posuit desup bethbesse:et obpugnauit eã dies mltos:et fecit machinas.Et reliquit ionathas symonem ffrem suũ in ciuitate et exiuit in regionẽ:et venit cũ numero et ꝑcussit odaren et ffres eius ꝛ filios phaseron ĩ tabernaculis ipsorum et cepit cedere et crescere in virtutib⁹ Symon vero et qui cum ipso erant exierunt de ciuitate et succenderũt machinas et pugnauerũt cõtra bachidem:et cõtrit⁹ ẽ ab eis.Et afflixerũt eũ valde:qm̃ ꝓsiliũ eius et cõgressus ei⁹ erat inanis. Et iratus contra viros iniqs qui ei ꝓsilium dederant vt veniret in regionẽ iporũ.multos ex eis occidit. Ipse aũt cogitauit cũ reliqs abire in regionez suã. Et cõgnouit ionathas et misit ad eũ legatos.cõponere pacez cũ ipo et reddere ei captiuitatẽ. Et libenter accepit:et fecit secũdum ỽba eius:et iurauit se nihil fcturũ ei mali omnib⁹ diebus vite ei⁹ Et reddidit ei captiuitatẽ quã ꝑus erat ꝑdat⁹ de terra iudaEt cõuersus abijt in terraz suam:et nõ apposuit ampli⁹ venire in fines ei⁹.Et cessauit gladi⁹ ex isrl'.Et habitauit ionathas in magmas:et cepit ionathas ibi iudicare ppl'm:ꝛ exterminauit impios ex isrl'.

Capitulũ X

ET anno centesimosexagesimo ascẽdit alexander ãthiochi fili⁹ qui cõgnominat⁹ est nobilis ꝛ occupauit ptolomaidam:ꝛ receperunt eum:ꝛ regnauit illic. Et audiuit demetrius rex et congregauit exercitum copiosum valde:ꝛ exiuit obuiam illi in prelium. Et misit demetrius epistolam ad ionathaz.verbis pacificis.vt magnificaret eum.Dixit enim. Anticipemus facere pacem cum eo :priusq̃ faciat cum alexandro aduersum nos.Recordabitur enim omnium malorum que fecimus in eum . et in fratrem eius:et in gentem eius.Et dedit ei potestatẽ congregãdi exercituz. Et fabricare arma:et esse ip̃m socium ei⁹ et obsides qui erant in arce iussit tradi ei.Et venit ionathas in hierualem:ꝛ legit epistolas in audito omnis

ꝓpli et eoꝝ q̄ in arce erant. Et timuerūt ti
more magno:qm̄ audierunt q̄ dedit ei rex
potestatē ꝯgregandi exercituꝫ. Et traditi
sūt ionathe obsides:ꝛ r̄ddidit eos pētibꝰ su
is. Et hītauit ionathas ī ihrl'ꝫ ꝛ cepit edi
ficare .et innouare ciuitatē. Et dixit faciē-
tibus opa vt extruerēt muros et montem
syon .ī circuitu lapidibꝰ q̄dratis ad muni-
tionē:et ita fecerūt. Et fugerūt alienigene
q̄ erāt in municōnibꝰ q̄s bachides edifica-
uerat:et reliquit vnuſq̄sq; locū suū ꝛ abijt
in r̄rā suā:tm̄ ī bethsura remāserūt aliqui
ex hijs qui reliq̄rāt legē et p̄cepta dei. Erat
enim hec eis ad refugiuꝫ. Et audiuit alex-
ander rex ꝓmissa que promisit demetri⁹ io
nathe:et narrauerūt ei p̄lia et virtutes q̄s
ipse fecit et fratres eius .et labores quos
laborauerūt. Et ait. Nūquid inuēiem⁹ ali
quē virum talem :Et nūc faciemus eū ami
cum et socium nostrum. Et scripsit epistо-
lam:et misit ei secūduꝫ hec v̄ba dicēs. Rex
alexāder .fratri ionathe salutem. Audiui-
mus de te q̄ vir potens sis viribꝰ.et aptus
es vt sis amicus noster. Et nūc cōstituim⁹
te hodie sūmum sacerdotemꝫ gētis tue:et vt
amicus voceris regis. Et misit ei purpurā
et coronam aureā:vt que nostra sūt senci-
as nobiscuꝫ:et cōserues amicicias ad nos
Et induit se ionathas stola sācta septimo
mense. anno centesimosexagesimo ī die so-
lenni scenophegie. Et ꝯgregauit exercituꝫ
et fecit arma copiosa. Et audiuit demetri-
us verba ista:ꝛ ꝯtristat⁹ est nimis. Et ait.
Quid hoc fecimus:q̄ p̄occupauit nos alex
ander appr̄hendere amicicia iudeoꝝ ad mu
nimen sui? Scribā et ego v̄ba illi dep̄catо-
ria ꝛ dignitates ꝛ dona:vt sit mecū ī adiu-
toriū. Et scripsit ei ī hec v̄ba. Rex demetri⁹
gēti iudeoꝝ salutē. Quoniā fuastis ad nos
pactū et mānsistis ī amicicia nr̄a:ꝛ nō acces
sistis ad inimicos nostros: audiuimus et
gauisi sum⁹. Et nūc ꝑseuerate adhuc ꝓser-
uare ad nos fidē:et retribuem⁹ vob̄ bona ꝑ
hijs que fecistis nobiscū:et remittem⁹ vob̄
p̄stacōnes mlt̄as et dabim⁹ vobis donacō-
nes. Et nūc absoluo vos et omnes iudeos
a tributis:et precia salis indulgeo:et coro
nas remitto. Et tercias seminis.ꝛ dimidiā
partem fructus ligni q̄d est portionis mee
relinquo vobis ex hodierno die ꝛ deinceps
ne accipiat⁹ a terra iuda.et a tribus ciuita
tibus q̄ addite sunt illi ex samaria et gali-
lea:ex hodierna die ꝛ ī totum tpus. Et hie
rusalez sit sancta et libera cū finibus suis
et decime et tributa ip̄ius sint. Remitto e-
ciā potestatē arcis q̄ ē ī ihrl'm et do eā sū-
mo sacerdoti:vt ꝓstituat ī ea viros quos-
cūq; ip̄e elegerit q̄ custodiāt eā. Et omnes
animā iudeoꝝ que captiua ē a terra iuda
in om̄i regno meo relinq̄ liberā gratis:vt
omnes a tributis soluātur eciam pecoruꝫ
suoruꝫ. Et om̄s dies solennes et sabbata ꝛ
neomenie ꝛ dies decreti.ꝛ tres dies añ diez
solēnez.ꝛ tres dies p⁹ diē solēnez sit om̄es
īmūitatis ꝛ r̄missiōis oīb̄ iudeis q̄ sūt ī re
gno meo.ꝛ nēo hēbit p̄tatem agē aliquid
et mouere negocia aduersus aliquez illoꝝ
in omni causa. Et vt ascribant̄ ex iudeis ī
exercitu regis ad triginta milia viroꝝ. Et
dabuntur illis copie vt oportet omnibus
exercitibus regis:et ex eis ordīabūt̄ q̄ sit
in municionibus regis magni. Et ex hijs
constituentur supra negocia regni q̄ agū-
tur ex fide:et principes sint ex eis et am-
bulent legibus suis:sicut precepit rex in
terra iuda. Et tres ciuitates que addite sūt
iudee ex regione samarie cum iudea repu-
tentur vt sint sub vno:et non obediant ali
ene potestati nisi summo sacerdoti:ptolo-
maidā et confines eius quas dedi donum
sanctis qui sunt in hierusalem ad necessa-
rios sumptus sanctoꝝ. Et ego dabo sin-
gulis annis q̄ndecim milia siclorum argen
ti de racionibus regis que me contingunt
Et om̄e quod reliquū fuerit quod nō red-
diderant qui super negocia erant annis p̄-
oribus:ex hoc dabunt in opera domus. Et
sup̄ hec quinq; milia siclorum argenti que
accipiebāt de sanctorum racione p̄ singlos
annos :et hec ad sacerdotes ptineant qui
ministerio fūgunt̄. Et q̄cūq; cōfugerint in
templū q̄d est hierosolimis et ī oīb̄ finib̄
ei⁹ obnoxij regi in om̄i negocio dimittāt̄
et vniuersa que sunt eis in r̄gno meo libe-
ra habeāt. Et ad edificanda vl' restaurāda
opera sanctoꝝ sūptus dabūt̄ de racōne re-
gis:ad extruendos muros in ihrl'm:et cō-
muniēdos ī circuitu sūpt⁹ dabūt̄ de racōne
regis:et ad ꝓstruendos muros ī iudea. Et
audiuit aūt ionathas ꝛ ꝓpl's ſmōes istos:
nō credidēr̄t eis nec r̄cepūt eos:q̄ r̄cordа-
ti sunt malicie magne quā fecerat isrl':et

tribulauerat eos valde. Et ꝓplacuit eis in alexandrũ: quia ipe fuerat eis prĩceps ser-
monũ pacis: ⁊ ipi auxiliũ ferebãt omnib⁹ die⁹. Et ꝓgregauit rex alexãder exercituꝫ magnũ ⁊ admonuit castra ꝓtra demetriũ. Et ꝓmiserũt plĩũ reges et fugit exercitus demetrij: ⁊ insecut⁹ ẽ eũ alexãder: ⁊ ĩcubuit sup eos. Et inualuit plĩũ nimis. donec occidit sol: et cecidit demetri⁹ ĩ illa die. Et misit alexander ad ptolomeũ regem egipti legatos scõm hec verba dicẽs. Qm̃ regressus sũ in regnũ meũ et sedi in sede patꝛ meoꝛũ ⁊ obtinui ꝓncipatũ ⁊ ꝓtriui demetrium. et possedi regionẽ nr̃am. ⁊ ꝓmisi pugnã cum eo ⁊ ꝓtritus ẽ ipe ⁊ castra ei⁹ a nob⁹ et sedimus in sede regni ei⁹: ⁊ nũc statuam⁹ adĩuicẽ amiciciam et da mihi filiã tuam vxorem: ⁊ ero gener tu⁹: ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipi dignitatẽ. Et rñdit rex ptolomeus dicens. Felix dies in q̃ reuersus es ad terrã patrũ tuoꝛ: et sedisti in sede regni eoꝛ. Et nũc facia tibi qd̃ scripsisti: sed occurre mihi ptolomaidã vt videamus inuicẽ nos: ⁊ spõdeam tibi sicut dixisti. Et exiuit ptolome⁹ de egipto ipe ⁊ cleopatra filia ei⁹: ⁊ venit ptolomaidã anno cẽtesimosexagesimosecũdo. Et occurrit ei alexãder rex. Et ostendit ei cleopatram filiã suaz: ⁊ fecit nuptias ei⁹ ptolomaide. sicut reges ĩ magna gl̃ia. Et scripsit alexander rex ionathe: vt veniret obuiam sibi. Et abijt cum gloria ptolomaidã et occurrit ibi duob⁹ regib⁹: ⁊ dedit illis argentũ multum ⁊ auꝛ ⁊ dona: ⁊ inuenit graciã in ꝓspectu eoꝛ. Et ꝓuenerũt aduersus eũ viri pestilentes ex israhel viri iniqui interpellantes aduersus eum: et nõ intendit ad eos rex. Et iussit spoliari ionathan vestibus suis: et indui eũ purpura. Et ita fecerunt. Et collocauit eum rex sedere secũ: dixitq̃ principib⁹ suis. Exite cum eo ĩ medium ciuitatis: et ꝓdicate vt nemo aduersus eũ interpellet de vllo negocio: nec q̃sqũ ei molestus sit de vlla ratõne. Et factum ẽ vt viderũt qui interpellabant gloriã eius que predicabatur: ⁊ opertũ euz purpura: fugerunt omnes. Et magnificauit eũ rex: et scripsit eum inter primos amicos: ⁊ posuit eum ducẽ et participẽ principat⁹. Et reuersus ẽ ionathas in hirl̃m: cum pace ⁊ leticia. In ãno centesimosexagesimoq̃nto venit demetri⁹ fili⁹ demetrij a creta in terrã patrum suoꝛ. Et audiuit alexander rex et ꝓtristat⁹ est valde: ⁊ reuersus ẽ antiochiã. Et ꝓstituit demetrius rex apoloniũ ducẽ qui ꝑat celesyrie: ⁊ ꝓgregauit exercituꝫ magnũ ⁊ accessit ad iamniã: ⁊ misit ad ionathan summũ sacerdotẽ dicens. Tu solus resistis nob⁹. Ego aũt factus sũ in risum et in obꝓbriũ: ꝓterea qꝛ tu potestatez aduersum nos exerces in montib⁹. Nunc g̃ si ꝓfidis in vtutib⁹ tuis descẽde ad nos in cãpum ⁊ ꝓparemus illic inuicẽ: qꝛ mecuz est vtus belloꝛ. Interroga ⁊ disce quis sũ ego et ceteri qui auxilio sũt mihi: qui ⁊ dicunt qꝛ non potest stare pes vester. ante faciem nr̃am. qꝛ bis in fugã ꝓuersi sunt patres tui in terrã suã. Et nunc qũo poteris sustinere equitatũ ⁊ exercitũ tm̃ in campo vbi nõ ẽ lapis neqꝫ saxũ: neqꝫ locus fugiendi: Et aũt audiuit ionathas sermones apolonij: motus ẽ animo. Et elegit decẽ milia virorũ: et exijt ab hirl̃m: ⁊ occurrit ei sym̃õ frater eius in adiutoriũ. Et applicuerũt castra ĩ ioppen. Et exclusit eum a ciuitate: qꝛ custodia apolonij ioppe erat: et oppugnauit eã. Et exterriti qui erãt in ciuitate aperuerũt ei: ⁊ obtinuit ionathas ioppẽ. Et audiuit apolonius: ⁊ admouit tria milia eqtũ et exercitũ multuz. Et abijt in azotũ tanq̃ iter faciens: et statim exijt in campũ: eo q̃ haberet multitudinẽ eqtũ ⁊ ꝓfideret in eis. Et insecutus est eum ionathas in azotuz: ⁊ ꝓmiserunt plium. Et reliquit apolonius in castris mille eqtes post eos occulte. Et cognouit ionathas qm̃ insidie sũt post se: et circuierũ castra eius: et iecerunt iacula in pl̃m a mane vsqꝫ ad vesperã. Populus autẽ stabat sicut precepit ionathas: et laborauerũt equi eoꝛ. Et eiecit sym̃on exercitum suum: et cõmisit contra legionez. Equites eĩ fatigati erãt. Et ꝓtriti sunt ab eo: et fugerunt. Et qui dispersi sũt per campũ fugerũt in azotũ: ⁊ intrauerũt ĩ bethagon ydolum suum: vt ibi se liberarent. Et succendit ionathas azotuz ⁊ ciuitates que erãt in circuitu eius: ⁊ accepit spolia eoꝛ: et templum dagon et eos qui fugerunt in illud succendit igni. Et fugerũt qui ceciderunt gladio cum hijs qui succẽsi sunt: fere octo milia viroꝛ. Et mouit inde ionathas castra: ⁊ applicuit ea aschalon ⁊ exierũt de ciuitate obuiã illi ĩ magna gl̃ia. Et ꝛuers⁹

est ionathas in hierlm cū suis hñtibꝫ spolia multa .Et factū ē vt audiuit alexāder rex ꝓmones istos:addidit adhuc glorificare ionathan.Et misit ei fibulā aureā: sicut cōsuetudo ē dari cognatis regum. Et dedit ei accharon ⁊ oēs fines eius in possessionē.

ET rex egipti Ca. ·XI.
ꝯgregauit exercitū sicut arenā q̄ ē circa orā maris .⁊ naues multas: et q̄rebat obtinere regnū alexandri dolo: ⁊ addere illud regno suo.Et exijt in sỹriaz ꝺbis pacificis: et apiebanť ei ciuitates.et occurrebāt ei: q̄ mādauerat alexāder rex exire ei obuiā.eoq; socer su⁹ esset.Cū autē introieret ciuitatē ptolome⁹:ponebat custodias militū in singulis ciuitatibꝫ.Et vt appropiauit azoto ostēderūt ei templū dagon succēsum igni:⁊ azotū ⁊ cetera ei⁹ demolita ⁊ corpora ꝓiecta:et eoꝝ q̄ cesi erāt in bello tumulos.q̄s fecerant secus viam. Et narrauerūt regi q̄ hec fecit ionathas: vt inuidiā facerēt ei.Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cū glia :et inuicem se salutauerūt:et dormierūt illic. Et abijt ionathas cū rege vsq; ad fluuium qui vocabať eleuther⁹ ⁊ reuersus ē in hierusalem.Rex aūt ptolomeus obtinuit dominū ciuitatum vsq; sileuciaz maritimā: et cogitabat in alexandrū ꝓsilia mala.Et misit legatos ad demetriū dicēs. Veni cōponamus inter nos pactū et dabo tibi filiam meā quam habet alexāder :⁊ regnab in regno patris tui.ꝑnitet em̄ me:q; dederim illi filiā meam. Quesiuit em̄ me occidere.Et vituperauit eū: ꝓterea q; cōcupierat regnū eius.Et abstulit filiā suam ⁊ dedit eā demetrio:⁊ alienauit se ab alexandro:⁊ manifestate sūt inimicicie ei⁹.Et intrauit ptolomeus antiochiaz:et imposuit duo diademata capiti suo.egipti ⁊ asie.Alexander aūt rex erat in cilicia illis tēporibus:q; rebellabāt qui erāt in locis illis.Et audiuit alexāder q; adduxit ptolome⁹filiā suā ⁊ dedit eā demetrio ⁊ venit ad eū ī bellū.Et ꝓduxit ptolome⁹ rex exercitū:et occurrit ei in manu valida:et fugauit eū.Et fugit alexāder in arabiā :vt ibi ptegereť. Rex aūt ptolome⁹ exaltatus est:⁊ abstulit zabdibel arabs caput alexādri:⁊ misit ptolomeo.Et rex ptolome⁹ mortu⁹ē in die tercia :⁊ qui erant in munitōibꝫ perierunt ab hijs q̄ erant inť castra. Et regnauit demetrius anno centesimo sexagesimo septimo.

In diebꝫ illis ꝯgregauit ionathas eos qui erant in iudea .vt expugnarēt arcē q̄ erat ī hierlm:⁊ fecerūt ptra eā machinas mltas. Et abierūt quidā q̄ oderāt gentem suā viri iniqui ad regē demetriū:⁊ renūciauerūt ei q; ionathas obsideret arcez.Et vt audiuit iratus ē.⁊ statī venit ptolomaidam:⁊ scripsit ionathe ne obsideret arcē:ꝛ occurreret sibi ad colloquiū festinato.Vt audiuit aūt ionathas iussit obsideri.Et elegit de seniorib⁹ isrl⁹ ⁊ de sacerdotibꝫ:⁊ ꝺdit se periculo. Et accepit aurū ⁊ argentū et vestē et alia ꝛenia multa :⁊ abijt ad regē ptolomaidā: et inuenit gr̄am in ꝺspectu eius .Et interpellabāt aduersus eū.quidā iniqui ex gente sua.Et fecit ei rex:sicut fecerant ei q̄ ātē eū fuerāt.Et exaltauit eū in cōspectu oīm amicoꝝ suoꝝ:⁊ statuit ei ꝓncipatū sacerdocij.⁊ quecunq; alia habuit ꝑus ꝓciosa:⁊ fecit eū prīcipē amicoꝝ.Et postulauit ionathas a rege vt immunē faceret iudeā et tres toparchias id ē samariā ⁊ ꝺfines ei⁹: et ꝓmisit ei talenta trecēta.Et ꝺsensit rex: et scripsit ionathe epistolas ꝺ hijs omnibꝫ hūc modū ꝺtinētes.Rex demetri⁹ fratri ionathe salutē ⁊ genti iudeoꝝ.Exemplū epistole quā scripsim⁹ lastheni parēti nr̄o de nobis misimus ad vos:vt sciretis.Rex demetri⁹ lastheni parēti salutē.Genti iudeorū amicis nr̄is ⁊ ꝺseruantibꝫ que iusta sūt apud nos decreuim⁹ benefacere ꝓpter benignitatē ipoꝝ quā erga nos hñt.Statuim⁹ ḡ illis omnes fines iudee.et tres ciuitates lidā ⁊ ramathe q̄ additē sunt iudee ⁊ samariā.et omēs ꝺfines eaꝝ sequestrari omnibꝫ sacrificantibꝫ in hierosolimis:pro hijs que ab eis prius rex accipiebat p singulos annos:et p fructibꝫ terre ⁊ pomoꝝ. Et alia que ad nos ptinebant decimaꝝ ⁊ tributoꝝ ex hoc tpe remittimus eis.⁊ areas salinarū et coronas que vobis deferebanť omnia ipis ꝺcedimus:et nihil horū irritū erit ex hoc et in omne tēpus.Nūc ḡ curate facere hoc exemplū:et detur ionathe et ponatur in mōte sancto et in loco celebri. Et videns demetrius rex q; siluit terra in ꝺspectu suo et nihil ei resistit dimisit totum exercitum suum vnumquēq; in locum suum. excepto peregrino exercitu quem traxit ab insulis

gentiũ:ꝙ inimici erant ei omnes exercitus patꝛ eiꝰ. Triphon aũt erat quidã partiuꝫ alexandri priꝰ: et vidit quoniã oĩs exercitus murmurauit cõtra demetriũ:et iuit ad emalchuel arabuꝫ q̃ nutriebat antiochum filiũ alexandri:ꝙ assidebat ei vt traderet eũ ipi:vt regnaret in loco patris sui. Et enũciauit ei quãta fecit demetriꝰ:et inimicicias exercituũ eius aduersus illũ. Et remãsit ibi diebꝫ mltis. Et misit ionathas ad demetriũ regẽ vt eiceret eos qui in arce erãt in hirlm. et qui ĩ pſidijs erãt:qꝛ impugnabãt isrl. Et misit demetriꝰ ad ionathan dicens. Non hoc tm̃ faciã tibi ꝙ gẽti tue :sed glia illustrabo te ꝙ gentem tuã cum fuerit opoꝛtunũ. Nũc g̃ recte feceris si miseris in auxiliũ mihi vizos:qꝛ discessit oĩs exercitꝰ me. Et misit ei ionathas tria milia vizoꝝ fortiũ anthiochiaꝫ. Et venerũt ad regẽ:et delectatus ẽ rex ĩ aduentu eoꝝ. Et ꝓuenerũt q̃ erãt in ciuitate.centumuigintimilia vizoꝝ:ꝙ volebãt interficere regẽ. Et fugit rex in aulã ꝙ occupauerũt qui erãt ꝺ ciuitate itinera ciuitatis:et ceperũt pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxiliũ:ꝙ ꝓuenerũt omnes simul ad eũ. Et dispersi sũt omnes ꝑ ciuitatẽ:ꝙ occiderũt in illa die centũ milia hoim. Et succẽderũt ciuitatẽ:ꝙ ceperunt spolia multa in illa die:ꝙ liberauerũt regẽ. Et viderũt qui erãt de ciuitate q̃ obtinuissent iudei ciuitatẽ sicut volebãt:ꝙ infirmati sũt mẽte sua :ꝙ clamauerũt ad regẽ cũ ꝑcibꝰ dicẽtes. Da nobꝭ dextras :ꝙ cessent iudei oꝑpugnare nos.ꝙ ciuitatẽ. Et ꝑiecerũt arma sua ꝙ fecerũt pacẽ. Et glificati sũt iudei in ꝓspectu regis ꝙ ĩ ꝓspectu omniũ qui erãt in regno eius:ꝙ nominati sũt i regno. Et regressi sũt ĩ hirlm:hñtes spolia mlta. Et sedit demetriꝰ rex in sede regni sui:et siluit terra in ꝓspectu eiꝰ. Et mentitus ẽ omnia quecũq̃ dixit:ꝙ abalienauit se a ionatha ꝙ nõ retribuit ei scꝺm beneficia q̃ sibi tribuerat:et vexabat eũ valde. Post hoc aũt ꝝsus ĩ triphon ꝙ antiochus cũ eo puer adolescens :ꝙ regnauit ꝙ imposuit sibi diadema. Et cõgregati sunt ad eũ omnes exercitus quos dispersꝛat demetrius: et pugnauerũt ꝓtra eũ:ꝙ fugit ꝙ terga vertit. Et accepit triphon bestias:et obtinuit antiochiã. Et scripsit antiochus adolescẽs ionathe dicens. Constituo tibi sacerdotiũ: et constituo te super quatuoꝛ ciuitates:vt sis ꝺ amicis regis. Et misit illi vasa aurea in ministeriũ et dedit ei potestatꝫ bibendi in auro ꝙ esse in purpura :ꝙ habere fibulã auream. Et simonem frem eius ꝓstituit ducẽ a terminis tyri.vsq̃ ad fines egipti. Et exijt ionathas ꝙ pambulabat trãs flumen ciuitates: et ꝓgregatus ẽ ad eũ omnis exercitus sirie in auxiliuꝫ. Et venit aschalonem:ꝙ occurrerũt ei honoꝛifice ꝺ ciuitate. Et abijt inde gazam et ꝓcluserꝛ se qui erãt gaze.et obsedit eam:ꝙ succendit que erant in circuitu ciuitatis:ꝙ ꝑdatus est eam. Et rogauerũt gazenses ionathan ꝙ dedit illis dextrã:ꝙ accepit filios eoꝝ obsides.ꝙ misit illos in hierusalem:ꝙ pambulauit regionẽ vsq̃ damascum. Et audiuit ionathas q̃ ꝑuaricati sũt principes demetrij in cades q̃ est in galilea cum exercitu multo volentes eum remouere a negocio regni:ꝙ occurrit illis: fratrem aũt suum simonem reliquit inẽ pꝛouinciã. Et applicuit simon ad bethsurã.et expugnabat eam diebus multis:et cõclusit eos. Et postulauerꝛ ab eo dextras accipere:et dedit illis. Et eiecit eos inde et cepit ciuitatꝫ:et posuit in ea pſidium. Et ionathas ꝙ castra eiꝰ applicuerũt ad aquã genesar:et ante lucẽ vigilauerunt in campo asor. Et ecce castra alienigenaꝝ occurrebant in campo:et tendebãt ei insidias in montibꝰ:ipse autem occurrit ex aduerso. Insidie vero exurrexerũt de locis suis : et ꝓmiserunt preliũ. Et fugerũt qui erant ex parte ionathe omnes:et nemo relictus est ex eis nisi mathatias filius absolomi:ꝙ iudas filiꝰ calphi:ꝙ principes milicie exercitus. Et scidit ionathas vestimẽta sua:ꝙ posuit terrã in capite suo:et orauit. Et reuersus ẽ ionathas ad eos in preliũ:et ꝓuertit eos in fugam:ꝙ pugnauerũt. Et viderunt qui fugiebant ꝑtis illius.ꝙ reuersi sunt ad eũ:et insequebanẽ cũ eo omnes vsq̃ cades ad castra sua:ꝙ peruenerunt vsq̃ illuc. Et ceciderunt ꝺ alienigenis in die illa tria milia vizoꝝ: et reuersus est ionathas in hierusalem.

Capitulum .XII.

ET vidit ionathas qꝛ tps eũ iuuat: et elegit viros:ꝙ misit eos romam statuere ꝙ ĩnouare cũ eis amiciciã. Et ad sparciatas et ad alia loca misit epistolas scꝺm eandem formam. Et abierunt

romã:ꝙ intrauerũt curiã ꝙ dixerũt. Jonathas sũm⁹ sacerdos ꝙ gens iudeoꝝ miserũt nos:ut renouemus amiciciã ꝙ societatem scõm pstinũ. Et ꝺederũt illi epistolas ad ipos ꝑ loca:ut ꝺeducerẽt eos in terrã iuda cum pace. Et hoc ẽ exẽplũ epistolaꝝ q̃s scripsit ionathas spartiatis. Jonathas sũmus sacerdos.ꝙ seniores gẽtis.ꝙ sacerdotes.et reliquus ꝑplus iudeoꝝ.spartiatis frib⁹ salutẽ. Jam pridẽ misse erant epistole ad oniã sũmũ sacerdotẽz a dario q̃ regnabat apud vos:qm̃ estis fres nri:sicut scriptũ ꝓtinet qꝺ subiectũ ẽ. Et suscepit onias viꝝ q̃ missus fuerat cũ honore:ꝙ accepit epistolas in quib⁹ significabaꝝ ꝺ societate ꝙ ꝺ amicicia nos ei cũ nullo hoꝝ ꝺigerem⁹. hñtes solatõ sanctos libros q̃ sunt in manib⁹ nris: maluim⁹ mittere ad vos renouare frnitatẽz ꝙ amiciciã:ne forte alieni efficiamur a vob⁹. Multa em̃ tpa tnsierunt exq̃ missis ad nos. Nos g̃ in oi tpe sine intermissione in diebꝫ solẽnib⁹ et ceteris quib⁹ oportet. memores sumus vri in sacrificijs q̃ offerimus.ꝙ i obseruatõib⁹:sicut phas ẽ ꝙ decet. meminisse fratꝝ. Letamur itaqꝫ de gl'ia vestra. Nos aũt circũꝺederũt multe tribulatões.ꝙ mlta ꝓlia:ꝙ ipugnauerũt nos rges q̃ sũt in circuitu nro. Noluim⁹ g̃ vob⁹ molesti esse :neqꝫ ceteris socijs ꝙ amicis nris in hijs ꝓlijs. Habuimus ei de celo auxiliũ:et liberati sumus nos:ꝙ huiliati sunt inimici nri. Elegim⁹ itaqꝫ neumeniũ antiochi filiũ ꝙ antiprem iasonis filiuz :ꝙ misim⁹ ad romanos rnouare cũ eis amiciciã ꝙ societatẽ pstinaz. Mãdauimus itaqꝫ eis vt veniãt etiã ad vos:ꝙ salutẽt vos:ꝙ reꝺdẽt vob⁹ epistolas nras.ꝺ innouatõe frnitatis nre. Et nũc bñfaciatis:rñdentes nobis ad hec. Et hoc rescriptũ epl'aꝝ:qꝺ misit onias. Rex spartiatarũ onias. ionathe sacerdoti magno saluteꝫ. Jnuentũ ẽ scriptura de spartiatis ꝙ iudeis qm̃ sũt fres :ꝙ qꝝ sũt de genere abrahã. Et nũc exq̃ hec ꝓgnouim⁹:bñfaciatis scribẽtes nob⁹ de pace vra. Sed et nos scripsim⁹ vobis. Pecora nra ꝙ possessiones nre vre sũt:ꝙ vre nostre. Mandauim⁹ itaqꝫ hec nũciari vob⁹. Et audiuit ionathas qm̃ egressi sunt principes demetrij cũ exercitu multo supꝝ q̃ prius.pugnare aduersus eũ: ꝙ exijt ab hi:lm:ꝙ occurrit eis in amathite regione. Non em̃ dederat eis spaciuz vt ingrederenꝫ regionẽ ei⁹. Et misit speculatores in castra eoꝝ.ꝙ reuersi nũciauerunt qꝝ cõstituerũt supuenire illic noctẽ. Cũ autẽ occidisset sol. ꝓcepit ionathas suis vigilare:ꝙ esse in armis paratos ad pugnaz tota noctẽ. Et posuit custodes p circuitũ castro rũ. Et audierũt aduersarij qꝝ ꝓparatus ẽ ionathas cũ suis in bello:ꝙ timuerunt ꝙ formidauerũt in corde suo :ꝙ accẽderũt focos in castris suis. Jonathas aũt ꝙ q̃ cũ eo erant nõ ꝓgnouerũt vsqꝫ mane. Viderũt aũt lumina ardentia :ꝙ secutus ẽ eos ionathas: ꝙ nõ ꝓphendit eos. Transierũt em̃ flumen eleutherũ. Et diuertit ionathas ad arabes q̃ vocabanꝫ zabadei:ꝙ ꝑcussit eos.et accepit spolia eoꝝ. Et iũxit.et venit damascũ: ꝙ ꝑambulabat omnẽ regionẽ illã. Simon aũ exijt.ꝙ veit vsqꝫ aschalonem ꝙ ad ꝓxima ꝑsidia:ꝙ declinauit in ioppen:et occupauit eã. Audiuit ei qꝝ vellẽt ꝑsidiũ tradere partibus demetrij:ꝙ posuit ibi custodes:vt custodirẽt eã. Et reuersus ẽ ionathas ꝙ ꝓuocauit seniores ꝑpli:ꝙ cogitauit cũ eis edificare ꝑsidia in iudea:ꝙ edificare muros hierusalẽ.ꝙ exaltare altitudine magna intermediũ arcis ꝙ ciuitatis.vt separet eã a ciuitate.vt esset ipa singularitꝫ:ꝙ neqꝫ vẽdat neqꝫ emãt. Et ꝓuenerũt vt edificarẽt ciuitatẽ:et cecidit murus q̃ erat sup torrentẽ. ab ortu solis:ꝙ repauit sup eũ q̃ vocaꝫ caphetheta. Et simõ edificauit abiaba i sephela.ꝙ muniuit eã:ꝙ iposuit portas et seras. Et cũ cogitasset triphon regnare assye. et assumere diadema.ꝙ extendere manũ i antiochum regẽ:timẽs ne forte nõ ꝑmitteret eũ ionathas sed pugnaret aduersus eum: q̃rebat ꝓprehendere eũ ꝙ occidere. Et exurgẽs abijt bethasan:ꝙ exijt ionathas obuiã cũ quadraginta milib⁹ virorꝝ electorum in preliũ:ꝙ venit bethasan. Et vidit triphon qꝝ venit ionathas cũ exercitu multo vt extenderet in eũ manus.et timuit. Et excepit eum cum honore:et ꝓmẽdanit eum omnib⁹ amicis suis:ꝙ dedit ei munera. Et precepit exercitib⁹ suis vt obedirent ei sicut sibi. Et dixit ionathe. Ut quid vexasti vniuersũ populum:cum nobis bellum non sit :Et nũc remitte eos in domos suas. Elige aũt tibi viros paucos qui tecũ sint:ꝙ veni mecũ ptolomaidã.ꝙ tradã eã tibi:et reliqua ꝑsidia, et exercitũ:et vniuersos ꝓpositos negocij:

machabeorum

et cõuersus abibo. Propterea eñ veni. Et credidit ei: & fecit sicut dixit & dimisit exercitũ: & abierũt in terrã iuda. Retinuit aũt secũ tria milia virorũ: ex quibo remisit ī galileã duo milia: mille aũt venerũt cũ eo. Vlt aũt intrauit ptolomaidã ionathas. clauserũt portas ciuitatis ptolomẽses: & ꝓhenderũt eũ: & oẽs q̃ cũ eo intrauerũt. gladio interfecerũt. Et misit triphon exercitũ et eq̃tes in galileã & ī campũ magnũ: vt ꝑderẽt oẽs socios ionathe. At illi cũ ꝛgnouissent q̃ ꝓhensus ẽ ionathas & periit. & oẽs q̃ cũ eo erãt: hortati sũt semetipos. et exierũt parati in preliũ. Et videtes hĩj q̃ insecuti fuerãt q̃ ꝑ anima res est illis. reuersi sũt: illi aũt venerũt oẽs cũ pace in terram iuda. Et plãxerũt ionathan: et eos q̃ cum ipo erãt valde. Et luxit isrl̃ luctu magno. Et quesierũt omnes gẽtes q̃ erãt in circuitu eor ꝑterere eos. Dixerũt eñ. Non hñt ꝓncipem & adiuuantẽ: nũc ḡ expugnemus illos: et tollamus de hominibo memoriam eorum.

Capitulum .XIII.

Vt audiuit simon qõ ꝛgregauit triphon exercitũ copiosum. vt veniret in terrã iuda & attereret eã: videns q̃ in tremore ꝑlus est et in timore. ascendit hirl̃m et ꝛgregauit ꝑplm: & adhortãs dixit. Vos scitis quãta ego & frẽs mei. et domus pris mei fecimus pro legibo et p sanctis prelia: & angustias quales vidim⁹. Propter gr̃a perierunt frẽs mei omnes ꝑter isrl̃: et relictus sũ ego sol⁹. Et tũc nõ mihi cõtingat parcere anime mee: in oĩ tpe tribulatõnis. Non eñ melior sum frĩbo meis. Vindicabo itaq̃ gentẽ meam & sancta. natos quoq̃ nostros & vxores: q̃ ꝛgregati sũt vniuerse gẽtes ꝑterere nos inimicicie gr̃a. Et accensus est spũs ꝑplĩ simul. vt audiuit ymones istos: et rñderunt voce magna dicẽtes. Tu es dux noster loco iude: et ionathe frĩs tui. Pugna preliũ nr̃m: & oĩa quecunq̃ dixeris nobis faciemus. Et ꝛgregãs oẽs viros bellatores accelerauit ꝛsũmare vniuersos muros hirl̃m: & muniuit eaz in gyro. Et misit ionathan filiũ absolomi: et cũ eo exercitũ nouũ ī ioppen: & eiectis hijs q̃ erãt in arce. remansit illic ipe. Et mouit triphon a ptolomaida cũ exercitu ml̃to vt veniret ī terrã iuda: & ionathas cũ eo ī custodia. Symõ aũt applicuit ī addus ꝓ̃ faciẽ cãpi. Et vt ꝛgnouit triphon q̃ surrexit simõ loco frĩs sui ionathe. & q̃ ꝓmissurus esset cũ eo ꝑliũ: misit ad eũ legatos dicẽs. Pro argẽto qđ ẽbebat frater tu⁹ ionathas in ratõne regis ꝑpt negocia q̃ habuit: detinuim⁹ eũ. Et nũc mitte argẽti talẽta cẽtũ et duos filios ei⁹ obsides: vt nõ dimissus fugiat a nob: et remittem⁹ eũ. Et ꝛgnouit simon q̃ cũ dolo loqueret secũ. Jussit tñ dari argentũ & pueros: ne inimicicią magnã sumeret ad ꝑplum isrl̃ dicentez: q̃ nõ misit ei argentũ & pueros: ꝑptera perijt. Et misit pueros & centũ talẽta. Et mẽtitus ẽ: & ñ dimisit ionathan. Et post hec veit triphõ intrã regionẽ vt ꝓtereret eã: et gyrauerũt ꝑ viã q̃ ducit ador. Et simõ & castra ei⁹. ãbulabãt in omnẽ locũ quocũq̃ ibãt. Qui aũt in arce erãt. miserũt ad triphonẽ legatos. vt festinaret venire ꝑ desertum: & mitteret illis alimonias. Et parauit triphon omnẽ eq̃tatũ: vt veniret illa nocte. Erat aũt nix multa valde: & nõ venit in galadithim. Et cũ appropinquasset baschaman: occidit ionathan & filios ei⁹ illic. Et ꝙuertit triphõ: & abijt ī terrã suã. Et misit simõ et accepit ossa ionathe frĩs sui: & sepeliuit ea ī modin ciuitate patr̃ ei⁹. Et plãxerũt eum oĩs isrl̃. plãctu magno: & luxerũt eũ dies ml̃tos. Et edificauit simõ sup sepulcr̃ pr̃is sui et fratrũ suor̃ edificiũ altũ visu. lapide polito retro & ãte: & statuit septẽ piramidas vnã ꝓ̃ vnam: patri & matri. & q̃tuor frĩbo. Et hijs circũposuit colũnas magnas: et sup colũnas arma. ad memoriã eternã: & iuxta arma naues sculptas: q̃ viderent̃ ab hominbo nauigãtibo mare. Hoc ẽ sepulcr̃ qđ fecit ī modin vsq̃ ī hũc diẽ. Triphon aũt cũ iterfaceret cũ antiocho rege adolescentẽ. dolo occidit eũ: & regnauit in loco ei⁹. Et imposuit sibi diadema asye: & fecit plagã magnã in terra. Et edificauit simon pr̃sidia iudee: muniẽs eã turribo excelsa. & muris magnis & portis & seris: & posuit alimẽta in munitõnibo. Et elegit simon viros & misit ad demetriũ regẽ. vt faceret remissionẽ r̃gioni: q̃ act⁹ oẽs triphonis ꝑ direptoez fuerãt gesti. Et demetri⁹ rex ad verba ista rñdit ei: & scripsit epistolam talẽ. Rex demetri⁹ simoni sũmo sacerdoti & amico regum. & senioribo & genti iudeor̃. salutem. Coronam aureã. & baben quã misistis suscepim⁹: & ꝑti

sumus facere vobiscū pacē magnā :ꝙ scri-
bere ꝓpositis regis remittere vob̄ q̄ indul-
simus .Quecūqꝫ ei ꝓstituimus vob̄ ꝓstāt.
Munitōes q̄s edificastis vob̄ sint .Remitti
mus q̄ꝫ ignorātias ꝙ peccata vsqꝫ ī hodier-
nū diē ꝙ coronā quā debebatis.Etsi q̄d alid
erat tributariū in hirl'm:iā nō sit tributa
riū .Etsi q̄ ex vob̄ apti sūt ꝓscribi inᵗ nos
ꝓscribanᵗ:ꝙ sit inter nos pax .Anno cēte-
simoseptuagesimo ablatū ē iuguꝫ gētiū ab
isrl'.Et cepit ꝓp̄lus isrl'scribere ī tabulis et
gestis publicis:āno ꝑmo sub simone sum-
mo sacerdote.magno duce.ꝙ ꝑncipe iudeo-
rū .Jn diebꝫ illis applicuit simon ad gazā.
ꝙ circūdedit eaꝫ castris.ꝙ fecit machinas:
ꝙ applicuit ad ciuitatē.ꝙ ꝑcussit turrē vnā:
et ꝓphendit eā.Et qui eruperāt erāt intra
machinā ꝙ ciuitatē:ꝙ factꝰ ē motꝰ magnꝰ
in ciuitate.Et ascēderūt q̄ erāt in ciuitate
cū vxoribꝫ ꝙ filiis supᵖ murū scissis tunicis
suis: et clamauerūt voce magna postulā-
tes a simone dextras sibi dari:ꝙ dixerunt.
Non nobis reddas scdm malicias nr̄as.sed
scdm misericordias tuas :ꝙ fuiemus tibi.
Et flexus simon.non debellauit eos:eiecit
tñ eos d̄ ciuitate.ꝙ emūdauit edes in quib̄
fuerāt simulacra :ꝙ tūc intrauit in eā cum
ymnis bñdicens dñm. Et eiecta ab ea omī
īmundicia collocauit ī ea viros q̄ legē fa-
cerēt:ꝙ muniuit eā :ꝙ fecit sibi habitatōz.
Qui aūt erāt ī arce hirl'm phibebanᵗ egre
di ꝙ ingredi regionē.ꝙ emere ac vendere:ꝙ
esurierūt valde:ꝙ multe ex eis fame perie-
rūt.ꝙ clamauerᵗ ad simonē vt dextras ac-
ciperent:ꝙ dedit illis.Et eiecit eos inde:et
mūdauit arcē a ꝓtaminatōibꝫ. Et inᵗuerᵗ
in eā.tercia ꝙ vicesima die scdi menſ.anno
cētesimoseptuagesimoꝑmo cū laude et ra-
mis palmaꝝ.ꝙ cythāris ꝙ cymbal' et nabl'
ꝙ ymnis ꝙ canticis:q: ꝓtritꝰ ē inimicꝰ ma-
gnus ex isrl'. Et ꝓstituit vt oīb̄ ānis age-
renᵗ dies hȳ cū leticia.Et muniuit montē
tēpli q̄ erat secꝰ arcē:ꝙ hītauit ibi ipe ꝙ qui
cū eo erāt.Et vidit simō iohānē filiū suū q̄
fortis ꝑlij vir esset:et posuit eū ducē ōtutū
vniuersaꝝ:ꝙ habitauit in gazaris.

Capitulum .XIIII.

Anno cētesimoseptuagesimosecūdo
ꝓgregauit rex demetrius exercitū
suū:ꝙ abijt in mediā ad cōtrahēda
sibi auxilia.vt expugnaret triphonem.Et
vt audiuit arsaces rex ꝑsidis ꝙ medie quia
nitᵉuit demetriꝰ ꝓfines suos :ꝙ misit vnū d̄
ꝑncipib̄ suis vt ꝓphenderet eū viuū:ꝙ ad-
duceret eū ad se.Et abijt ꝙ percussit castra
demetrij.ꝙ ꝓphendit eū:ꝙ duxit eū ad arsa-
cē:ꝙ posuit eū in custodiā.Et siluit omnis
terra iuda oīb̄ diebꝫ simonis:et q̄siuit bo-
na gēti sue:ꝙ placuit illis pīas eius.ꝙ glia
eius omnib̄ diebꝫ. Et cū oī glia sua acce-
pit ioppen in portū :ꝙ fecit introitū ī insul'
maris.Et dilatauit fines gētis sue :ꝙ obti
nuit regionē .Et ꝓgregauit captiuitatem
multā:ꝙ dominatus ē gazare.ꝙ bethsure.ꝙ
arci.ꝙ abstulit immundicias ex ea:et non
erat q̄ resisteret ei.Et vnusq̄sqꝫ colebat ter
rā suā in pace :ꝙ terra iuda dabat fructus
suos:ꝙ ligna cāpoꝝ fructū suū.Seniores
in plateis sedebāt oēs.ꝙ de bonis terre tra-
ctabāt :ꝙ iuuenes īduebāt se glaz ꝙ stolas
belli. Et ciuitatib̄ tribuebat alimonias:ꝙ
cōstituebat eas vt essent vasa munitōnis:
quoadusqꝫ nominatū ē nomen glie eiꝰ vsqꝫ
ad extremū terre .Fecit pacē sup terrā:et
letatus ē isrl'leticia magna.Et sedit vnus-
quisqꝫ sub vite sua.ꝙ sub ficulnea sua :ꝙ nō
erat q̄ eos terreret.Defecit ꝑpugnans eos
sup terrā:reges ꝓtriti sūt in diebꝫ illis.Et
ꝓfirmauit omnes humiles ꝑpl'i sui :ꝙ legez
exq̄siuit:ꝙ abstulit omnē iniquū ꝙ malum.
Sancta glorificauit:ꝙ multiplicauit vasa
sanctoꝝ.Et auditū ē rome q: ꝺfūctus esset
ionathas ꝙ vsqꝫ ī spartiatā :ꝙ ꝓtristati sūt
valde.Ut audierūt autē q: simon frater eiꝰ
factus esset sūmus sacerdos loco eiꝰ.et ipe
obtineret omnē regionē ꝙ ciuitates in ea:
scripserunt ad eū ī tabul'ereis vt renoua-
rēt amicicias ꝙ societatē: quā fecerāt cum
iuda ꝙ cū ionatha frībꝫ eius.Et lecte sūt
in ꝓspectu ecclesie in hirl'm.Et hoc exēplū
epistolaꝝ quas spartiate miserūt.Sparti
anoꝝ ꝑnceps ꝙ ciuitates.simoni sacerdoti
magno.ꝙ seniorib̄ ꝙ sacerdotib̄ .ꝙ reliquo
ꝑp̄lo iudeoꝝ frībꝫ salutē.Legati q̄ missi sūt
ad ꝑp̄lum nr̄m nūciauerūt nob̄ de vr̄a glia
ꝙ honore.ꝙ leticia:ꝙ gauisi sumus ī introi-
tu eoꝝ.Et scripsimus que ab eis erāt dicta
in cōciliꝭ populi sic.Numenius antiochi.
ꝙ antipater iasonis filius legati iudeoꝝ ve
nerūt ad nos:ꝛnouātes nobiscū amicicia
ꝑstinā. Et placuit ꝑp̄lo excipe viros glio-
se :ꝙ ponē exēplū ꝛmonū eoꝝ.ī segregatis

populi libris: vt sit ad memoriã ꝑpl̃o spar
tiatꝰ. Exẽplũ aũt hoꝝ scripsim⁹ simoni
magno sacerdoti. Post hoc aũt misit simõ
numeniũ romã hñtẽz clipeũ magnũ aure
um pondus minaꝝ mille: ad statuendã cũ
eis societatẽ. Cũ aũt audisset ꝑplus roma
nus ſmones istos dixeñt. Quã gr̃arũactõ
nẽ redtem⁹ simoni. et filijs ei⁹: Restituit ei
ipe frẽs suos: et expugnauit inimicos isrl̃
ab eis. Et statuerũt ei libertatẽ: ⁊ scripse
rũt in tabul̃ereis: ⁊ posuerũt in titulis in
montẽ syon. Et hoc ẽ exemplũ scripture.
Octaua decima die menſ ebul. ãno cẽtesi
moseptuagesimosecũdo anno tercõ. sub si
mone sacerdote magno ĩ assaramel ĩ ꝓuen
tu magno sacerdotũ ⁊ ꝑpl̃i ⁊ ꝓncipũ. ⁊ gen
tis ⁊ senioꝝ regionis. nota facta sũt hec:
qm̃ frequenẽ facta sũt ꝑlia ĩ regione nr̃a.
Simon aũt matathie filiꝰ ex filijs iarib. et
frẽs eius dederũt se ꝑiculo: et restituerunt
aduersarijs gẽtis sue vt starẽt sancta ipoꝝ
et leꝝ: ⁊ gl̃ia magna glorificauerũt gentez
suã. Et ꝯgregauit ionathas gentẽ suam: ⁊
factus ẽ illis sacerdos magnus: et a ꝑpositꝰ
ẽ ad ꝑpl̃um suũ. Et voluerũt inimici eorũz
calcare sancta: ⁊ atterere regionẽ ipoꝝ: et
extẽdere manꝰ in sancta sanctoꝝ. Tũc resti
tit simõ ⁊ pugnauit ꝑ gẽte sua: ⁊ erogauit
pecunias multas. ⁊ armauit viros ỏtutis
gẽtis sue. ⁊ dedit illis stipẽdia. Et muniuit
ciuitates iudee ⁊ bethsurã q̃ erat in finibus
iudee. vbi erãt arma hostiũ antea: ⁊ posuit
illic ꝑsidiũ viros iudeos. Et ioꝑpen muni
uit q̃ erat ad mare: ⁊ gazarã que est ĩ finibꝰ
azoti: in q̃ hostes ãtea hĩtabãt. Et colloca
uit illic iudeos: ⁊ quecũqz apta erãt ad cor
reptõz eoꝝ posuit ĩ eis. Et vidit ꝑplus actũ
simonis ⁊ gl̃iam quã cogitabat facere gẽti
sue. ⁊ posuerũt eũ ducẽ suũ ⁊ ꝓncipẽ sacer
dotũ eo q ipe fecerit hec oña: ⁊ iusticiaz et
fidẽ quã ꝓseruauit gẽti sue: ⁊ quesiuit omi
modo exaltare ꝑpl̃m suũ. Et in diebꝰ eiꝰ ꝓ
speratũ ẽ in manibꝰ eiꝰ. vt tollerenẽ gẽtes
de regione ipoꝝ: ⁊ q̃ in ciuitate dauid erãt
in birl̃m in arce de q̃ ꝓcedebãt ⁊ ꝓtamina
bãt oia q̃ in circuitu sanctoꝝ sũt: ⁊ infere
bãt plagã magnaz castitati. Et collocauit
in ea viros iudeos ad tutamentũ regionis
et ciuitatis: et exaltauit muros in birl̃m.
Et rex demetrius statuit illi sũmũ sacerdo
tiũ. Hocm hec fecit eũ amicũ suũ: ⁊ glori
ficauit eũ gl̃ia magna. Audiuit emi q̃ ap
pellati sũt iudei a romanis amici ⁊ socij et
frẽs: ⁊ q̃ suscepeñt legatos simonis gl̃iose:
⁊ q̃ iudei ⁊ sacerdotes eoꝝ ꝓsenseñt eũ esse
ducẽ suũ ⁊ sũmũ sacerdotẽ ineternũ donec
surgat ꝑpheta fidelis: ⁊ vt sit sup eos dux:
⁊ vt cura esset illi ꝑ sanctis. ⁊ vt ꝓstitueret
ꝑpositos sup opa eoꝝ ⁊ sup regionẽ. ⁊ sup
arma ⁊ sup ꝑsidia. ⁊ cura sit illi de sãctis: ⁊
vt audiat̃ ab omnibꝰ. ⁊ vt scribant̃ in noie
eiꝰ omnes circũscriptõnes in regione. ⁊ vt
operiat̃ purpura ⁊ auro: ⁊ ne liceat vlli ex
ꝑpl̃o et ex sacerdotibꝰ irritũ facere aliquid
hoꝝ. ⁊ ꝓtradicere hijs que ab eo dicuntur
aut ꝯuocare ꝯuẽtum in regione sine ipo:
⁊ vestiri purpura. et vti fibula aurea. Qui
aũt fecerit ꝓtra hec. aut irritũ fecerit ali
quid hoꝝ: reus erit. Et ꝓplacuit omi ꝑpl̃o
statuere simonẽ: et facere scõm verba ista.
Et suscepit simon et placuit ei vt sũmo sa
cerdocio fũgeretur: ⁊ esset dux et ꝓnceps
gentis iudeoꝝ ⁊ sacerdotũ: ⁊ ꝑesset omñibꝰ.
Et scripturã istã dixerũt ponere ĩ tabulis
ereis: ⁊ ponere eas in peribulo sanctoꝝ in
loco celebri. Exemplũ autem eoꝝ ponere
in erario: vt habeat simon et filij eius.

Capitulum .XV.

Et misit rex antiochus filiꝰ demetrij epistolas ab insulis maris si
moni sacerdoti ⁊ ꝓncipi gẽtis iu
deoꝝ ⁊ vniuerse gẽti: ⁊ erãt ꝓtinentes hunc
modum. Rex antiochus simoni sacerdoti
magno: ⁊ gẽti iudeoꝝ salutẽ. Quoniamq̃
dem pestilentes obtinuerũt regnũ patrum
nr̃oꝝ: volo aũ vindicare regnũ ⁊ restituere
illud sicut erat antea electũ: feci mltitudi
nem exercitus. ⁊ feci naues bellicas. Volo
aũt ꝓcedere ꝑ regionẽ vt vlciscar in eos q̃
corruperũt regionẽ nr̃am: ⁊ q̃ ỏsolauerũt
ciuitates multas ĩ regno meo. Nũc g̃ sta
tuo tibi oẽs oblatões q̃s remiserũt tibi añ
me omnes reges. ⁊ quecũqz alia dona remi
serũt tibi: et permitto tibi facere ꝓcussurã
ꝑpl̃i nummismatis in regione tua. Hieru
salem aũt sanctam esse et liberã: et omnia
arma que fabricata sũt et presidia que cõ
struxisti q̃ tenes. maneãt tibi. Et omne de
bitũ regis et que futura sũt regi ex hoc et ĩ
totũ tps remittunt̃ tibi. Cũ aũt obtinueri
mꝰ regnũ nr̃m. glorificabimꝰ te ⁊ getẽ tuã.
et tẽpluz gloria magna: ita vt manifesteẽ

gloꝛia vr̃a in vniuersa t̃ra. Anno cent̃e-
simo septuagesimo quarto exijt anthiochus
in t̃rr̃a patꝛ suoꝝ: et ꝓuenerũt ad eũ oẽs
exercitus: ita vt pauci relicti essent cũ tri-
phone. Et insecut⁹ ẽ eum antiochus rex: ⁊
venit dorã fugiens per maꝛitimã. Sciebat
enĩ q ꝑgregata sũt mala in eũ: ⁊ reliq̃t eũ
exercitus. Et applicuit anthiochus supꝛ do
rã cũ centũuigintimilibꝫ viroꝝ belligera-
toꝝ: ⁊ octo milibꝫ eq̃tũ. Et circuiuit ciuita
t̃e: ⁊ naues a mari accesserũt ⁊ vexabãt ci
uitat̃e a t̃ra ⁊ mari: ⁊ neminẽ sinebãt in-
gredi vel egredi. Venit aũt numeni⁹ ⁊ q̃ cũ
eo fuerãt ab vrbe roma hñt̃es epistolas re
gibꝫ ⁊ regionibꝫ scriptas: in quibꝫ ꝓtinebã
tur hec. Lucius ꝓsul romanoꝝ. ptolomeo
regi salut̃e. Legati iudeoꝝ venerũt ad nos
amici nr̃i renouãt̃es p̃stinã amicicią ⁊ so-
cietat̃e: missi a simone p̃ncipe sacerdotũ et
ꝓp̃lo iudeoꝝ. Attulerũt aũt clipeũ aureum
minaꝝ mille. Placuit itaq̃ nobis scribere
regibꝫ ⁊ regionibꝫ vt nõ inferant ill̃ mala:
neq̃ ipugnẽt eos ⁊ ciuitat̃es eoꝝ. ⁊ r̃giões
eoꝝ: ⁊ ut nõ ferãt auxiliũ pugnãtibꝫ aduer
sus eos. Clipeũ ẽ aũ nob̃ accipe ab eis clipeũ
Si q̃ g̃ pestilẽt̃es fugerint ꝺ regione ipoꝝ
ad vos. t̃dite eos simoni p̃ncipi sacerdotũ:
vt vĩdicet in eos scd̃m legẽ suã. Hec eadem
scripta sũt demetrio regi. ⁊ attalo. ⁊ arabi.
⁊ arsaci. ⁊ in oẽs regiões: ⁊ sãsame. ⁊ spar-
tanis. ⁊ delo. ⁊ mido. ⁊ sicione. ⁊ carie. ⁊ sa-
mũ. ⁊ phanphiliã. ⁊ lician. ⁊ alacarnasuꝫ.
⁊ rodũ. ⁊ faselida. ⁊ choo. ⁊ siden. et arado.
et gortinã. et egnidũ. et cipr̃ũ. ⁊ cirenẽ. Ex-
emplũ aũt eoꝝ scripserũt simoni principi
sacerdotum: ⁊ ꝓp̃lo iudeoꝝ. Antiochus aũt
rex applicuit castra in dorã secundo: admo
uens ei semꝑ manus ⁊ machinas faciens:
⁊ ꝓclusit triphonẽ ne ꝓcederet. Et misit ad
eũ simon duo milia viroꝝ electoꝝ in auxi-
lium: et argentum ⁊ auꝝ ⁊ vasa copiosa. ⁊
noluit ea accipere: sed irrupit oĩa que pa-
ctus ẽ cum eo antea: et alienauit se ab eo.
Et misit ad eũ anthenobium vnuꝫ de ami-
cis suis: vt tractaret cum ipo dicens. Clos
tenetis ioppen ⁊ gazaram et arcem q̃ est in
hirlim ciuitatis regni mei: fines eaꝝ deso-
lastis ⁊ fecistis plagã magnã ĩ t̃ra: ⁊ do-
minati estis pr̃ loca multa in regno meo.
Nũc ergo tradite ciuitat̃es q̃s occupastis:
et tributa locoꝝ ĩ quibꝫ dominati estis ex-

fines iudee. Sinaũt date ꝑ illis quingẽta
talẽta argẽti: et exterminij qꝺ exterꝫina-
stis ⁊ tributoꝝ ciuitatuꝫ. alia talẽta q̃ngẽ-
ta. Sinaũt veniem⁹: et expugnabim⁹ vos.
Et venit antheonobi⁹ amic⁹ regis in hirlim
et vidit gloriã simonis ⁊ claritatẽ in auro
et argẽto ⁊ apparatũ copiosũ. ⁊ obstupuit:
⁊ retulit ei verba regis. Et rñdit ei simon:
et dixit ei. Neq̃ alienã t̃ram sũpsimus. ne-
q̃ alienã detinem⁹: sed hereditat̃e patrum
nr̃oꝝ. q̃ iniuste ab inimicis nr̃is aliquo t̃e
pore possessa ẽ. Nos vero t̃pus hñt̃es ven
dicamus hereditat̃e patrum nr̃oꝝ. Nam ꝺ
ioppe. et gazara. que expostulas: ipsi facie-
bãt in ꝓp̃lo plagã magnã. ⁊ in regione no-
stra: hoꝝ damus talẽta centũ. Et nõ rñdit
ei anthenobius verbũ. Reuersus aũt cum
ira ad regẽ renũciauit ei ỏba ista: ⁊ gloriã
simonis ⁊ vniuersa q̃ vidit: ⁊ irat⁹ ẽ rex ira
magna. Triphon aũt fugit naui i ortosai-
da. Et ꝓstituit rex cendebium ducẽ mariti-
mũ ⁊ exercitũ pedituꝫ ⁊ equitũ dedit illi.
Et mãdauit illi mouere castra ꝓtra faciez
iudee: et mandauit ei edificare cedronẽ: et
obstruere portas ciuitatis: ⁊ debellare po-
pulũ. Rex aũt psequebat̃ triphonẽ. Et ꝑ-
ueĩt cẽdebi⁹ iamniã. ⁊ cepit irritare plebẽ.
⁊ ꝓculcare iudeã. ⁊ captiuare ꝓp̃lum. ⁊ inf-
ficere: ⁊ edificare cedronem. Et collocauit
illic eq̃tes et exercitũ: vt egressi pambula-
rent viam iudee sicut ꝓstituit ei rex.

Ascẽdit iohan Ca. .XVI.
nes de gazaris: et nũciauit simoni
patri suo que fecit cendebe⁹ ĩ ꝓp̃lo
ipoꝝũ. Et vocauit simon duos filios suos
seniores iudam ⁊ iohãnem: ⁊ ait illis. Ego
et fr̃es mei et domus patris mei expugna-
uimus hostes isr̃l̃ ab adolescẽtia vsq̃ ĩ hũc
diẽ: ⁊ ꝑsperatũ est in manibꝫ nr̃is liberare
isr̃l̃ aliquotiẽs. Nũc aũt senui: ⁊ estote lo-
co meo ⁊ fr̃is mei: ⁊ egressi pugnate ꝑ gen
te nostra. Auxiliuꝫ vero de celo vobiscum
sit. Et elegit de regione viginti milia viroꝝ
belligeratoꝝ ⁊ equites. ⁊ ꝑfecti sũt ad cen-
debeũ. ⁊ dormierunt in modin. Et surrexe-
rũt mane: ⁊ abierũt in cãpum. Et ecce exer
cit⁹ copiosus in obuiã ill̃ peditũ ⁊ eq̃tum:
⁊ fluui⁹ torr̃es erat int̃ mediũ ipoꝝ. Et ad-
mouit castra ꝓt̃ facie eoꝝ ipe et ꝓp̃lus ei⁹:
et vidit ꝓp̃lm trepidant̃e ad transfretandũ
torrent̃e: ⁊ trãsfretauit p̃mus. Et viderunt

eum viri. ⁊ transierũt post eum. Et diuisit
populũ: ⁊ equites in medio peditum. erat
autẽ equitatus aduersarioꝝ copiosus ni-
mis. Et exclamauerũt sacris tubis: ⁊ ĩ fu-
gam ꝓuersus est cẽdebeus et castra eius. ⁊
ceciderũt ĩ eis multi vulnerati: residui aũt
in munitiõem fugerũt. Tũc vulneratus est
iudas frater iohãnis. Johannes aũt inse-
cutus est eos donec venit cedronam quam
edificauit: et fugerũt vsqꝫ ad turres q̃s erãt
in agris azoti: ⁊ succẽdit eas igni. Et ceci-
derũt ex illis duo milia viroꝝ: et reuersus
est in iudeam in pace. Et ptolomeus filius
abobi ꝓstitutus erat dux in cãpo iericho:
et habebat argentũ et aurum multũ. Erat
eñ gener. sũmi sacerdotis. Et exaltatũ est
cor eius: ⁊ volebat obtinere regionẽ: ⁊ co-
gitabat dolũ aduersus simonẽ et filios eiꝰ
vt tolleret eos. Simon aũt perambulans
ciuitates que erãt in regione iudee. et soli-
citudinẽ gerẽs earum dͦscendit in iericho.
ipe ⁊ mathatias filius eius et iudas: anno
centesimoseptuagesimoseptimo mense vn-
decimo. Idic est mẽsis sabbath. Et suscepit
eos filius abobi in municiũculam que vo-
cat doch. cum dolo quã edificauit: et fecit
eis ꝓuiuiũ magnũ: et absc̃dit illic viros.
Et cum inebriatus esset simon et filij eius.
surrexit ptolomeus cũ suis. et sumpserunt
arma sua: et intrauerũt in ꝓuiuium. ⁊ oc-
ciderũt eum ⁊ duos filios eius: et quosdaꝫ
pueros eius. Et fecit deceptiõem magnã in
israhel: ⁊ reddidit mala ꝓ bonis. Et scri-
psit hec ptolomeus et misit regi: vt mitte-
ret ei exercitũ in auxiliũ: et traderet ei re-
gionẽ et ciuitates eoꝝ et tributa. Et misit
alios in gazarã tollere iohãnẽ: ⁊ tribunis
misit epistolas vt venirẽt ad se: ⁊ daret eis
argentum ⁊ auꝝ ⁊ dona. Et alios misit oc-
cupare hierusalem. ⁊ montẽ templi. Et p̃-
currẽs quidam nũciauit iohãni in gazara
q̃ perijt pater eius ⁊ fratres eiꝰ: ⁊ q̃ misit
te quoqꝫ interfici. Elt audiuit aũt vehemẽ-
ter expauit: et ꝑhendit viros qui venerãt
pdere eũ: ⁊ occidit eos. Cognouit eñ quia
querebãt eũ pdere. Et cetera ſmonũ iohã-
nis ⁊ belloꝝ eius. ⁊ bonaꝝ virtutum quib⁹
fortiter gessit ⁊ edificij muroꝝ q̃s extruxit ⁊
rerũ gestaꝝ eius: ecce hec scripta sũt in li-
bro dierũ sacerdotij eius: exquo factus est
princeps sacerdotũ post patrem suum.

Explicit liber p̃mus machabeoꝝ. Incipit secundus.

Fratribus q̃ sunt ꝑ egiptũ
iudeis salutem dicunt fra-
tres qui sunt in hierosoli-
mis iudei. ⁊ qui in regione
iudea: et pacem bonã. Be-
nefaciat vobis deus. ⁊ me-
minerit testamẽti sui. quod locutus est ad
abraham. ⁊ ysaac et iacob seruoꝝ suoꝝ
fidelius: et det vobis cor omnib⁹ vt colatis
eum: ⁊ faciatis eius volũtatẽ corde magno
et anima volenti. Adaperiat cor vestrum
in lege sua ⁊ in preceptis suis: ⁊ faciat pa-
cem. Exaudiat oratiõnes vestras. ⁊ recõci-
lietur vobis: nec vos deserat in tẽpore ma-
lo. Et nunc hic sumus orantes ꝓ vobis.
Regnãte demetrio anno centesimoseptua-
gesimonono nos iudei scripsimus vobis in
tribulatiõne et impetu qui superuenit nob̃
in istis ãnis: exquo recessit iason a sancta
terra. ⁊ a regno. Portam succenderunt: et
effuderunt sanguinẽ innocentẽ. Et orauí-
mus ad dñm ⁊ exauditi sumus: ⁊ obtulim⁹
sacrificiũ et similaginem: ⁊ accẽdimus lu-
cernas ⁊ ꝓposuimus panes. Et nũc frequẽ
tate dies scenophegie mensis casleu. Anno
centesimooctogesimooctauo. ꝓl'us qui est
hierosolimis. Et in iudea senatusqꝫ et iu-
das aristobolo magistro ptolomei r̃gis q̃
est de genere xp̃oꝝ sacerdotũ et hijs qui in
egipto sũt iudeis: salutem ⁊ sanitatem. De
magnis periculis a deo liberati magnifice
gr̃as agimus ip̃i: vtpote qui aduersus ta-
lẽ regem dimicauim⁹. Ipe eñ ebullire fe-
cit de plite eos q̃ pugnauerũt ꝓtra nos. et
sanctã ciuitatẽ. Nã cũ in plite esset dux ipe
⁊ cũ ipo ĩmensus exercit⁹: cecidit in tẽplo
nanee: ꝓsilio decept⁹ sacerdotũ nanee. Et-
eñ cũ ea hĩtaturus venit ad locũ antioch⁹
⁊ amici ei⁹: et vt acciperet pecunias mul-
tas dotis noĩe. Cũqꝫ ꝓposuissẽt eas sacerdo
tes nanee ⁊ ipe cum paucis ingressus esset
int̃ ambitũ phani: clauserũt tẽplũ. Cũ aũt
intrasset antioch⁹ aptoqꝫ occulto aditu tẽ-
pli mittẽtes lapides ꝓcusserunt ducẽ ⁊ eos
qui cũ eo erant: ⁊ diuiserũt membratim: ⁊
capitib⁹ amputatis foras ꝓiecerunt. Per
omnia bñdict⁹ deus: qui tradidit impios.

Facturi igitur quinta ⁊ viceſima die menſis caſleu purificatõem tẽpli. neceſſarium duximus ſignificare vob: vt et vos quoq; agatis diẽ ſcenophegie .⁊ diẽ ignis: q̃ datus ẽ qñ neemias edificato templo ⁊ altari obtulit ſacrificia. Nam cũ in pſitẽ ducerẽtur pres nri: ſacerdotes q̃ tũc cultores dei erãt acceptũ ignẽ o altari occulte abſconderũt in valle vbi erat putẽ altus ⁊ ſicc⁹: ⁊ in eo ꝓtutati ſũt eũ. ita vt omnib ignot⁹ eſſet locus. Cum aũt ꝓteriſſent ãni multi. ⁊ placuit deo vt mitterꝛetur neemias a rege pſidis: nepotes ſacerdotũ illoꝝ q̃ abſcõderãt miſit ad req̃rendũ ignẽ: et ſicut narrauerũt nob nõ inuenerũt ignẽ ſ3 aquã craſſam. Et iuſſit eos haurire. ⁊ afferre ſibi: et ſacrificia que impoſita erãt iuſſit ſacerdos neemias aſpergi ipa aqua: ⁊ ligna. ⁊ q̃ erãt ſuppoſita. Eltq; hoc factũ ẽ. ⁊ tẽpus affuit q̃ ſol refulſit q̃ pus erat in nubilo: accẽſus ẽ ignis magnus ita vt oẽs mirarenť. Oratõnem aũt faciebãt oẽs ſacerdotes dũ ꝓſũmareť ſacrificiũ ionatha ĩchoãte: ceteris aũt reſpõdẽtib. Et neemie erat oratõ hũc habẽs modũ. Dñe de⁹ omniũ creatoꝛ terꝛibilis ⁊ foꝛtis iuſtus ⁊ miſericoꝛs q̃ ſolus es bonus reꝝ: ſol⁹ pſtans ſolus iuſt⁹ et oĩpotẽs ⁊ etern⁹: q̃ liberas iſrl̃ de oĩ malo: q̃ feciſti pres electos et ſãctificaſti eos: accipe ſacrificiũ ꝑ vniuerſo pplo tuo iſrl̃: ⁊ cuſtodi ptem tuã ⁊ ſãctifica. Cõgrega diſperſionẽ nr̃am: libera eos q̃ ſeruiũt gentib. et ꝓẽptos ⁊ abominatos reſpice: vt ſciãt gẽtes qꝛ tu es de⁹ nr̃. Afflige oppriñtes nos: ⁊ ꝓtumeliã faciẽtes in ſuꝑbia. Cõſtitue populũ tuũ ĩ loco ſãcto tuo: ſicut dixit moyſes. Sacerdotes autez pſallebant ymnos: vſqueq̃ ꝓſũptũ eſſet ſacrificiũ. Cum autem cõſũptũ fuiſſet ſacrificiũ: ex reſidua aqua neemias iuſſit lapides maioꝛes pfũdi. Qđ vt factũ eſt. ex eis flãma accẽſa ẽ: ſz ex lumine quod refulſit ab altari cõſũpta ẽ. Elt vero manifeſtata ẽ res: renũciatũ eſt regi perſarũ q̃ in loco in quo ignẽ abſcõderant hij qui trãſlati fuerãt ſecerdotes. aqua apparuit: de qua neemias et qui cum eo erãt purificaueꝛũt ſacrificia. Cõſiderans autez rex rẽ et diligẽter examinãs: fecit ei templum vt probaꝛet qđ factũ erat. Et cũ probaſſet: ſacerdotib donauit multa bona et alia atq; alia munera: et accipiens manu ſua tribuebat eis. Apellauit aũt neemias hũc locũ nepthar. qđ interꝑtať purificatio. Vocať autem apud plueres nephi.

Capitulum .II.

Inuenit aũt in deſcriptõib hieremie ꝓphete. q̃ iuſſit eos ignẽ accipere q̃ trnſmigrãnť vt ſignificatũ eſt: et vt mandauit trãſmigratis. Et dedit illis legẽ ne obliuiſcerenť pcepta dñi: ⁊ vt nõ exerrarẽt mẽtib videntes ſimulacra aurea ⁊ argẽtea. ⁊ oꝛnamẽta eoꝝ: et alia huiuſcemodi dicẽs hoꝛtabať. ne legẽ amouerẽt a coꝛde ſuo. Erat aũt in ipa ſcriptura: qũo tabernaculũ ⁊ archã iuſſit ꝓpheta diuino reſponſo ad ſe facto comitari ſecum. vſqueq̃ exiuit in montẽ: in q̃ moyſes aſcẽdit ⁊ vidit dei hereditatẽ. Et veniẽs ibi hieremias ĩuenit locũ ſpelũce: ⁊ tabernaculũ ⁊ archã ⁊ altare incẽſi intulit illuc: ⁊ oſtiũ obſtruxit. Et acceſſerũt quidaz ſimul q̃ ſequẽbanť vt notarẽt ſibi locũ: ⁊ nõ potuerũt ĩuenire. Elt ať ꝓgnouit hieremias: culpãs illos dixit. q̃ ignot⁹ erit locus donec ꝓgreget deus ꝓgregatõem ꝑpli: et ꝓpici⁹ fiat. Et tũc dñs oſtendet hec: ⁊ apparebit maieſtas dñi: et nubes erit ſicut ⁊ moyſi manifeſtabať: et ſicut cũ ſalomon petijt vt loc⁹ ſanctificaꝛeť (magno deo manifeſtabat hec) Magnifice etem ſapiam ẽctabat: ⁊ vt ſapiencia dñs obtulit ſacrificiũ dedicatõnis et ꝓſumatõnis tẽpli. Sicut ⁊ moyſes orabat ad dñm: ⁊ deſcẽdit ignis de celo ⁊ ꝓſumpſit olocauſtũ: ⁊ dixit moyſes eo q̃ nõ ſit mãdatũ qđ erat ꝑ peccatoꝝ. ⁊ ꝓſũptũ ẽ. Similiť ⁊ ſalomon octo diebꝫ celebrauit dedicatõem. Inferebanť aũt in deſcriptõibꝫ ⁊ cõmẽtarijs neemie hec eatẽ: ⁊ qualiť ꝓſtruẽs bibliothecã ꝓgregauit de regiõibꝫ libꝛos. ꝓphetaꝝ ⁊ dauid: ⁊ epiſtolas regũ et de donarijs. Similiť aũt et iudas ea q̃ diſcerat ꝑ bellũ qđ nob acciderat ꝓgregauit oia: et ſũt apud nos. Si q̃ deſideratis hec: mittite q̃ pferãt vob. Acturi itaq; purificatõnem ſcripſim⁹ vobis. Bene q̃ facietis: ſi egeritis hos dies. Me⁹ aũt q̃ liberauit ꝑplm ſuũ et reddidit hereditatẽ oĩb. ⁊ regnũ ⁊ ſacerdotiũ ⁊ ſãctificatõez ſicut ꝓmiſit ĩ lege: ſperamus q̃ cito nr̃i miſerebiť: et cõgregabit de ſub celo ĩ locũ ſãctũ. Eripuit eĩ nos đ magnis periculꝫ: ⁊ locũ purgauit. De iuda vero machabeo ⁊ de frib eius. ⁊ de tẽpli magni

purificatõne.⁊ de are dedicatione:sed et de
plijs q̃ ptinẽt ad antiochũ nobilẽ .⁊ filium
ei⁹eupatrẽ:⁊ de illuminatõibꝫ q̃ de celo fa
cte sũt ad eos q̃ ꝑ iudeis fortit̃ fecerũt: ita
vt vniuersã regionẽ cũ pauci essẽt vindica
rẽt ⁊ barbarã mltitudinẽ fugarẽt:⁊ famo⁹
sissimũ totꝫ orbe tẽplũ recuparẽt:⁊ ciuita
tẽ liberarẽt:vt ⁊ leges q̃ abolite erãt ſtitu
erent̃. dño cũ oĩ trãquillitate ꝓpicio facto
illis:itẽq; ab iasone cyreneo.quinq; libris
ꝓpensa tẽptauim⁹ nos vno volumĩe bre
uiare.Cõsiderãtes eĩ multitudinẽ librorꝫ ⁊
difficultatẽ volẽtibꝫ aggredi narratiões hi
storiarꝫ.ꝓt̃ multitudinẽ rerꝫ curauim⁹ vo
lẽtibꝫ quitẽ legere vt esset animi oblectatõ:
studioꝝ vero vt facile possint memorie cõ
mẽdare:oĩbꝫ aũt legẽtibꝫ vtilitas ꝓferat̃.
Et nob quitẽ ipis q̃ hoc op⁹ breuiãdi cau
sa suscepim⁹ nõ facilẽ laborẽ :ymmo vero
negociũ plenũ vigiliarꝫ⁊ sudoris assũpsim⁹
Sicut hij q̃ ꝑparãt ꝙuiuiũ.⁊ querũt aliorꝫ
volũtati parere : ꝓt̃ multorꝫ grãm libẽter
laborẽ sustinem⁹ :veritatẽ quitẽ de singlis
auctoribꝫ ꝓcedẽtes:ipi autẽ scõm datã for
mã breuitati studẽtes.Sicut em̃ noue do
mus architecto ꝺ vniuersa structura curã
dũ ẽ.ei vero q̃ pingere curat q̃ apta sũt ad
ornatũ exq̃rẽda sũt :ita estimandũ ẽ et in
nob.Etem̃ intellectũ colligere ⁊ ordinare
ꝑmonẽ.et curiosi⁹ptes singlas quasq; diſ
q̃rere historie ꝓgruit auctori:breuitatẽ ve
ro dictis sectari.⁊ executões rerꝫ vitare
breuiãti ꝓcedendũ ẽ.Hic g̃ narratiõez inci
piemus:ꝺ ꝑfatõe tm̃ dixisse sufficiat.Stul
tũ etem̃ ẽ ãte historiã effluere:ĩ ipa aũt hi
storia succingi. Ca. .III.

TGitur cũ sancta ciuitas habitare
tur in omni pace:leges aũt adhuc
optime custodirent̃ ꝓt̃ onie pon
tificis dispositõem ⁊ pietatẽ ⁊ animos odio
bitꝫ mala:fiebat vt ⁊ ipi reges et princi
pes locũ sũmo honore dignũ ducerent.et
templũ maximis muneribꝫ illustrarẽt:ita
vt seleucus assye rex de redditibꝫ suis ꝑsta
ret omnes sũptus ad misteriũ sacrificiorꝫ
ptinẽtes.Simõ autẽ de tribu beniamin ꝑ
positus tẽpli ꝓstitut⁹:ꝓtẽdebat obsistentẽ
sibi principe sacerdotũ iniquũ aliq̃d ĩ ciui
tate moliri.Hꝫ cuꝫ vincere oĩa nõ posset.
venit ad apoloniũ tharsee filiũ q̃ in illo tẽ
pore erat dux celesſyrie ⁊ phenicis:⁊ nun
ciauit ei pecunijs inumerabilibꝫ plenũ esse
erariũ hierosolimis.⁊ ꝓmunes copias im
mẽsas esse q̃ nõ ptinẽt ad ratiõez sacrificio
rũ:esse aũt possibile sub pt̃ate regis cadere
vniuersa.Cunqꝫ retulisset ad regẽ apollo
ni⁹ de pecunijs q̃ delate erãt: ille accitũ he
liodorꝫ q̃ erat sup negocia ei⁹misit cũ mã
datis:vt ꝑdictã pecuniã t̃nsportaret.Sta
timq; heliodor⁹iter ẽ aggressus:specie qui
dẽ q̃si p celesſyriã et phenicẽ ciuitates esset
peragatur⁹:re aũt vera regis ꝓpositũ per
fecturus.Sed cũ venisset hierosolimaz.et
benigne a sũmo sacerdote ĩ ciuitate esset ac
ceptus.narrauit ꝺ dato iudicõ pecuniarꝫ:
⁊ cui⁹rei gr̃a adesset aperuit .Interrogabat
aũt si vere hec ita essẽt.Tũc sũmus sacer
dos ostẽdit deposita esse hec ⁊ victualia vi
duarꝫ⁊ pupillorꝫ:quedaz vero esse hircani
thobie viri valde eminẽtis .ĩ hijs q̃ detule
rat impi⁹simõ: vniuersa aũt argẽti talẽta
esse q̃dringẽta.⁊ auri ducenta:decepi vero
eos q̃ credidissẽt loco ⁊ tẽplo qꝺ ꝓ vniuer
sũ mũdũ honorat̃.ꝓ sui veneratõne ⁊ san
ctitate .omnino impossibile esse .At ille ꝓ
hijs q̃ hẽbat in mãdatis a rege :dicebat oĩ
genere r̃gi ea esse ꝺferẽda.Cõstituta at̃ die
int̃bat de hijs heliodorus ordinatur⁹.Non
modica vero ꝓ vniuersã ciuitatẽ erat tre
pidatiõ.Sacerdotes aũt ante altare cũ sto
lis sacerdotalibꝫ iactauerũt se:et iuocabãt
de celo eũ qui depositis legẽ posuit :vt hijs
q̃ ꝺposuerãt ea salua custodiret.Iã vero q̃
videret sũmi sacerdotis vultũ:mẽte vulne
rabat̃.Facies eĩ ⁊ color imutat⁹.declara
bat ĩternũ animi dolorẽ.Circũfusa eĩ erat
mestitia q̃dã viro.⁊ horror corpis:ꝓ quez
maifest⁹aspitiẽtibꝫ dolor cordis ei⁹ efficie
bat̃.Alij etiã gregati de domibꝫ ꝓfluebant
publica supplicatõe obsecrãtes :peo q̃ ĩ cõ
tẽptũ loc⁹ esset vẽturus.Accinctiq; muli
eres cilicijs pect⁹ ꝑ platias ꝓfluebãt :sꝛet
ũgines q̃ ꝓclusе erãt ꝓcurrebãt ad oniam:
alie at̃ ad muros : quedã vero ꝑ fenestras
aspiciebãt:vniuerse at̃ ꝓtẽdentes man⁹in
celuz:depcabantur.Erat eĩ misera ꝓmixte
multitudinis ⁊ magni sacerdotis in agone
ꝓstituti expectatõ. Et hij quitẽ inuocabũt
oĩpotentẽ deum : vt credita sibi hijs q̃ cre
diderant cũ omni integritate ꝓseruarent̃.
Heliodor⁹aũt qꝺ ꝺcreuerat pficiebat.eodẽ
loco ipe cũ satellitibꝫ circa erariũ presẽs:

sed spiritus oipotētis dei magnaz fecit sue
ostēsionis euidentiā: ita vt omēs q̄ ausi fu
erāt parere ei: ruētes dei vtutē. ī dissolutō-
nē et formidinē q̄uerterent. Apparuit em̄
illis quidā equus. terribilē habens sessorē.
optimis operimētis adornat⁹: isq̄ cū im-
petu heliodoro p̄ores calces elisit. Qui aūt
ei sedebat videbat arma habere aurea. Alij
etiā apparuerūt duo iuuenes vtute decori.
optimi glia. speciosiq̄ amictu: q̄ circūste-
terūt eum et ex vtraq̄ pte flagellabāt: sine
intermissione multis plagis verberantes.
Subito aūt heliodorus p̄cidit ī terrā: eūq̄
multa caligine circūfusū rapuerūt: atq̄ in
sella gestatoria positū eiecerūt. Et is q̄ cū
multis cursoribo et satellitibo p̄dictū igres-
sus ē erariuz. portabat nullo sibi auxiliū
ferēte: manifesta dei cognita vtute. Et ille
quidē p diuinā vtutē iacebat mut⁹: atq̄ oī
spe q̄ salute p̄uatus. Illi aūt dñm bñdicebāt
q̄ magnificabat locū suū: q̄ tēplū q̄ pau-
loante timore ac tumultu erat plenū: ap-
parēte oipotente dño gaudio q̄ letitia im-
pletū est. Tūc vero ex amicis heliodori q̄-
dā rogabāt p̄festī oniam vt inuocaret al-
tissimū: vt vitā donaret ei q̄ in supremo spi
ritu erat p̄stitut⁹. Cōsiderās aūt sūmus sa
cerdos ne forte rex suspicaret malicia ali-
quā ex iudeis circa heliodor̄ cōsūmatam:
obtulit p salute viri hostiā salutarē. Cūq̄
sūmus sacerdos oraret: ydem iuuenes eisdē
vestibo amicti astātes heliodoro dixerunt.
Onie sacerdoti gīas age. Nā ip̄e eū tibi dñs
vitā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nū-
cia oībo magnalia dei q̄ p̄tatez. Et hijs di-
ctis nō p̄paruerūt. Heliodorus aūt hostia
deo oblata. q̄ votis magnis p̄missis ei. qui
viuere illi p̄cessit: q̄ onie gīas agens: rece-
pto exercitu repedabat ad regē. Testabat
autē omnibo ea que sub oculis suis viderat
opera magni dei. Cum aūt rex interrogas-
set heliodorū quis esset aptus adhuc semel
hierosolimā mitti ait. Si quem habes ho-
stem aut regni tui insidiatorē mitte illuc:
et flagellatum eū recipies. si tamen euase-
rit: eo q̄ in loco sit vere dei quedaz virtus.
Nam ipe qui habet in celis bītationem vi-
sitator q̄ adiutor ē loci illi⁹: q̄ venientes ad
malefaciendū percutit ac perdit. Igit̄ de
heliodoro et erarij custodia ita se res habet

Capitulum .IIII.

Simon aūt p̄dictus pecuniarū q̄ pa
trie delator male loquebat̄ d onia:
tanq̄ ipe heliodorus instigasset ad
hec. et ipe fuisset incētor malor̄: puisorēq̄
ciuitatis ad defensorē gentis sue. et emula-
torē legis dei. audebat insidiatorē regni di-
cere. Sed cū inimicicie intm̄ p̄cederent vt
etiā p quosdā simonis necessarios homici-
dia fierent: p̄siderans onias periculū p̄ten
tōnis. q̄ apoloniū insanire. vtpote celesyr̄-
rie. q̄ phenicis ad augēdā maliciā simōis:
ad regē se p̄tulit. nō vt ciuiū accusator: sed
p̄munē vtilitatez apud semetip̄m vniuerse
multitudinis p̄siderās. Videbat em̄ sine re-
gali puidentia impossibile esse pacē rebus
dari: nec simonem posse cessare a stulticia
sua. Sed post seleuci vite excessū cū susce-
pisset regnū antioch⁹ q̄ nobilis appellabat̄
ambiebat iason frater onie sūmū sacerdo-
tiū: adito rege. p̄mittens ei argenti talēta
trīcētaseptuaginta: q̄ ex reddit̄bo alijs talēta
octoginta. Super hoc p̄mittebat q̄ alia cē
tum q̄nquagīta: si potestati ei⁹ p̄cederetur
gimnasiū q̄ ephebiaz sibi p̄stituere: q̄ eos q̄
in hierosolimis erāt antiochenos scribere.
Qd̄ cū rex ānuisset q̄ obtinuisset p̄ncipatū.
statī ad gētilē ritū p̄tribules suos trāsferre
cepit: q̄ amotis hijs q̄ hūanitatis causa iu-
deis a ēgibo fuerāt p̄stituta. p iohānē p̄z
eupolemi. q̄ apd̄ romanos d̄ amicicia q̄ so
cietate fūctus ē legatōne legitima: ciuium
iura destituēs p̄ua instituta sāctiebat. Et
ausus est sub ipa arce gīnasiū p̄stituere: q̄
optimos q̄sq̄ ephebor̄ ī lupanaribo pone-
re. Erat aūt hoc nō iniciū sz īcremētū q̄-
dā. q̄ pfect⁹ gētil' q̄ alienigene p̄uersatōis.
ip̄e impij q̄ ñ sacerdotis iasonis nepharij q̄
audītū scel⁹: ita vt sacerdotes iā nō circa
altaris officia deditī essent: sz p̄tēpto templo
q̄ sacrificijs neglectis festinarent pticipes
fieri palestre. q̄ p̄bitōis ei⁹ iniuste q̄ ī exerci
cijs discī: et patrios q̄dē honores nihil ba-
bentes: grecas glias optimas arbitrabant̄.
Quar̄ gīa pic'losa eos p̄tētō hēbat: q̄ eor̄
īstituta emulabant̄: ac p oia hijs p̄similes
esse cupiebant. q̄s hostes q̄ pemptores ha-
buerant. In leges em̄ diuinas impie agere
īpune ñ cedit: sz hoc tps seqns declarabit.
Cū aūt q̄nquēnalis agon. q̄ tyro celebrarē
q̄ rex p̄ns esset: misit iasō facinorosos ab hie
rosolimis viros pcores portantes argēti

bidragmas trecẽtas ī sacrificiũ hẽculis: q̃s postulauer̃t hij q̃ apportauerãt ne ī sacrificijs erogarẽt qz ñ oporteret: sz ī alios sũpt⁹ eas deputari. Doz hec oblata sũt q̃dẽ ab eo q̃ miserat ī sacrificiũ hẽculis: ꝑt̃ p̃sẽtes aũ datæ sũt ī fabricã nauiũ triremiũ. Miſso aũ ī egiptũ apollonio nesthei filio ꝑtez primates ptolomei phỹlometoris r̃gis. cũ cognouissz antiochus alienũ se a negocijs regni effectũ: ꝑrijs vtilitatibꝫ ꝓsulẽs. pfectus inde venit ioꝑ̃: et inde hierosolimã. Et magnifice a iasone ⁊ ciuitate suscept⁹. cũ faculaꝝ luminibꝫ ⁊ laudibꝫ ingressus ẽ: ⁊ inde ī phenicẽ exercitũ ꝓuertit. Et post triennij tp̃s misit iason menelaũ supdicti simonis frez portantẽ pecunias regi: ⁊ ꝺ negocijs necessarijs respõsa platurũ. At ille cõmẽdat⁹ regi cũ magnificasset faciẽ pt̃atis ei⁹. ī semetipsũ retorsit sũmuz sacerdotiũ: supponẽs iasoni talẽta argẽti trecẽta. Acceptisqꝫ a rege mandatis venit. nihil q̃dẽ hñs dignũ sacerdotio: aĩos vero crudelẽ tyrãni: ⁊ fere belue irã gerẽs. Et iason q̃dã q̃ ꝑ̃ũ frez captiuauerat: ipse decept⁹ pfugus ī ãmanitẽ expulsus est regionẽ. Menelaus aũ p̃cipatũ q̃dẽ obtinuit: ꝺ pecunijs vero regi pmissis nihil agebat: cũ exactõz facẽt sostrat⁹ q̃ arche erat ꝑpositꝰ. Naz ad hũ: exactõ vectigaliũ ptiebat: quã ob cãz vtriqꝫ ad regẽ sũt euocati. Et menelaꝰ motus ẽ a sacerdotio succedẽte lỹsimacho frẽ suo: sostrat⁹ aũ p̃lat⁹ est ciprijs. Et cũ hec agerent̃ ꝓtigit tharsenses ⁊ mallotas seditõez mouẽ: eoq̃ antiochi r̃gis ꝓcubine tono essẽt datæ. Festinãter itaqꝫ rex venit sedare illos: relicto suffecto vno ex cõmitibus suis andronico. Katꝰ aũ menelaꝰ accepisse se tp̃us oportunũ. aurea q̃daz vasa e tẽplo furatꝰ donauit andronico: ⁊ alia vẽdiderat tyro ⁊ ꝑ vicinas ciuitates. Qꝺ cuz certissime cognouissz onias. arguebat eũ: ipe ī loco tuto se ꝓtinẽs ãtiochie secꝰ daphnẽ. Ilñ menelaꝰ accedẽs ad andronicũ. rogabat vt oniaz interficẽt. Qui cũ venissz ad oniaz. ⁊ datis dextris cũ iureiurãdo quazuis eẽt ei suspectꝰ suasisset de asilo ꝓcedẽ: stati eũ peremit ñ veritꝰ iusticiã. Ob quã causã nõsoluz iudei. sz etiã alie q̃z natõnes indignãt: ⁊ moleste ferebãt ꝺ nece tãti viri iniusta. Doz regressũ regẽ de cilicie locis adierẽt iudei apud anthiochiã. simul ⁊ greci: ꝓq̃rẽtes ꝺ iniq̃ nece onie. Contristatus itaqꝫ antiochꝰ aĩo ꝑter oniaz: ⁊ flexus ad misericorꝺiã lacrimas fudit: recorꝺatꝰ defuncti sobrietatẽ ⁊ modestiã. Accẽsisqꝫ animis andronicũ purpura exutũ ꝑ totã ciuitatẽ iubet circũduci: ⁊ ī eodẽ loco ī q̃ ī oniaz ipietatẽ cõmiserat. sacrilegũ vita priuari: dño illi ꝓdignã retribuentẽ penã. Multis aũ sacrilegis ī tẽplo a lỹsimacho cõmissis menelai ꝓsilio et diuulgata fama ꝓgregata ẽ mltitudo aduersũ lỹsimachũ: multo iã auro exportato. Turbis aũ insurgẽgẽtibꝫ et animis ira repletis: lỹsimachꝰ armatis fere tribꝫ milibꝫ. ĩiq̃s manibꝫ vti cepit: duce q̃dã tyrãno etate pariẽ et demẽcia puecto. Doz vt intellexerũt conatũ lỹsimachi. alij lapides. alij fustes validos arripuere: quidã vero cinerẽ ī lỹsimachũ iecere. Et multi quidã vulnerati: q̃daz aũ ⁊ pstrati: omẽs vero ī fugaz ꝓuersi sũt. Ipsuz etiaz sacrilegũ secus erariũ interfecerunt. De hijs ergo cepit iudiciũ aduersus menelaũ agitari. Et cũ venissz rex tyr̃: ad ipm negociũ detulerũt missi tres viri a senioribus. Et cũ supareẽ menelaꝰ. pmisit ptolomeo multas pecunias dare ad suadẽdũ regi. Itaqꝫ ptolomeus ī q̃daz atrio positum q̃si refrigerãdi grã regez adijt. ⁊ deduxit a sentẽcia: et menelaũ q̃dez vniuerse malicie reũ criminibꝫ absoluit: miseros aũ q̃ etiam si apud scitas causaz dixissẽt ĩocẽtes iudicarẽt. hos morte damnauit. Cito g̃ iiustam penaz dederẽt: q̃ ꝑ ciuitatẽ ⁊ ꝑ̃ũ ⁊ sacris vasis causaz ꝑsecuti sũt. Quamobrem tyri q̃z indigẽti: erga sepulturã eoꝝ liberalissimi extitẽr̃t. Menelaus aũ ꝑter eoꝝ qui ī potẽcia erãt auaricijã pmanebat ī pt̃atẽ: crescẽs ī malicia ad insidias ciuium.

Capitulum .V.

Qdẽ tpe antiochꝰ scdaz pfectõz pauit ī egiptũ. Cõtigit aũ ꝑ vniuersã hierosolimoꝝ ciuitatẽ. videri diebus q̃dragĩta ꝑ area eq̃tes discurrẽtes aureas stolas hñtes ⁊ hastas. q̃si cohortes armatas: ⁊ cursus eq̃rũ ꝑ ordies digestos. ⁊ ꝓgressiões fieri comin⁹ ⁊ scutoꝝ motus et galeatoꝝ multitudinẽ gladijs districtis: et teloꝝ iactꝰ. ⁊ aureoꝝ armoꝝ splẽdorẽ. oĩsq̃ generis loricarũ. Quaprop̃t oẽs rogabãt ī bonũ mõstra ꝓuerti. Doz cũ falsus rumor exissz. tanq̃ vita excessissz antiochus:

assũptis iason nõmin⁹ mille viris. aggres-
sus ẽ ciuitatẽ repẽtẽ: ⁊ ciuib⁹ ad murũ cõ-
uolãtib⁹ ad vltimu⁹ appẽsa ciuitate me-
nelaus fugit ĩ arcẽ. Iason vero ñ ꝓcebat
ĩ cede ciuib⁹ suis: nec cogitabat ꝓsperitatẽ
aduersũ cogẽtos malũ eẽ maximũ: arbitꝛns
hostũ ⁊ ñ ciuiũ se trophea capturũ. Et ꝑn-
cipatũ q̃dẽ ñ obtinuit: finẽ vo insidiaꝝ su
arũ ꝯfusionẽ accepit: ⁊ pfug⁹ itẽrũ abijt ĩ
ammanitẽ. Ad vltimũ ĩ exiciũ sui ꝯclus⁹
ab aretha arabũ tijrãno: fugiẽs o ciuitate
ĩ ciuitatẽ oĩb⁹ odiosus. vt ffuga legũ ⁊ exe
crabil'. vt patrie et ciuiũ hostis. ĩ egiptum
extrus⁹ẽ: ⁊ q̃ ml'tos o patria sua expulerat
pegre perijt lacedemonas pfect⁹. q̃si ꝑ cogẽ-
tõne ibi refugium habitur⁹: ⁊ q̃ ĩsepultos
ml'tos abiecerat. ipe ⁊ illamẽtat⁹ ⁊ insepul
t⁹ abicit̃: sepultura neqꝫ pegrina vsus: ne-
qꝫ patrio sepulcro pticipãs. Dijs itaqꝫ ge-
stis suspicat⁹ẽ rex societatẽ defuturos iude
os: ⁊ ob hoc pfectis ex egipto efferatis ani
mis ciuitatẽ q̃dẽ armis cepit. Jussit aũ mi
litib⁹ ĩterficẽ. nec pcẽ occurrantib⁹: ⁊ ꝑ do
mos ascẽdẽtes trucidare. Fiebant g̃ cedes
iuuenũ. ac senioꝝ: mulieꝝ et natoꝝ exẽmi
nia: vginũqꝫ ⁊ puuloꝝ neces. Erãt aũ toto
triduo. octogĩta milia interfecti: q̃draginta
milia victi: ñmi⁹ aũ venũdati. Nec nec ista
sufficiũt. Aul⁹ ẽ etiã inf̃re tẽplũ vniuersa
fra sãcti⁹ menelao doctore: q̃ legũ ⁊ patrie
fuit pditor. Et scelestis manib⁹ sumẽs sc̃a
vasa q̃ ab alijs r̃gib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ erãt posi
ta ad ornatũ loci ⁊ gl'az: ꝯtrectabat indi-
gne ⁊ cõtamĩabat. Ita alienat⁹ mẽte anti
och⁹ ñ ꝯsiderabat q̃ ꝑter pc̃a habitãtiu⁹
ciuitatẽ modicũ de⁹ fuerat irat⁹: ꝑp̃ qd̃ et
accidit circa locũ despectõ. Alioq̃n nisi cõ
tigiss⁹ eos ml'tis pc̃is esse iuolutos: sicut
heliodor⁹ q̃ miss⁹ ẽ a seleuco r̃ge ad expoli-
andũ erariũ: etiã b̃ statĩ aduenies flagella
t⁹ ⁊ r̃puls⁹ vtiqꝫ fuiss⁹ ab audacia. Clerũ nõ
ꝑp̃ locũ gẽtẽ: s⁹ ꝑter gẽtẽ locũ de⁹ elegit.
Ideoqꝫ ⁊ ipe loc⁹ particeps fc̃⁹ ẽ ꝑp̃li ma-
loꝝ: postea aũ fiet soci⁹ ⁊ bonoꝝ: ⁊ q̃ delic-
tus ĩ ira dei oĩpotẽtis ẽ. itꝝ ĩ magni dñi
recõciliatõne cũ sũma gl'a exaltabit̃. igit̃
ãtioch⁹ mille octigẽtis ablatis o tẽplo ta-
lẽtis velocit̃ ãtiochiaz r̃gress⁹ẽ: existimãs
se ꝑ supbia terrã ad nauigãdũ: pelag⁹ ve-
ro ad iter agẽdũ deductuꝝ ꝑter mẽtis ela
tõz. Reliqt aũ ⁊ p̃positos ad affligẽdã gen
tẽ: hierosolimis q̃dẽ philippũ genere frige.
moribꝫ crudeliorẽ eoip̃o a q̃ ꝯstitut⁹ ẽ: ĩ ga
rizim aũ andronicuz ⁊ menelaũ q̃ ḡuiusq̃
ceteri ĩminebãt ciuib⁹. Cũqꝫ apositus eẽt
ꝯ iudeos misit odiosũ pr̃icipẽ apoloniũ
cũ exercitu vigĩti ⁊ duob⁹ milib⁹: ꝑcipiens
ei oẽs pfectẽ etatis interficẽ: mulieres ac
iuuenes vẽdẽ. Qui cũ veniss⁹ hierosolimã
pacẽ simulans q̃eut vsqꝫ ad diẽ sc̃m sab-
bati: ⁊ tũc feriatis iudeis arma capẽ suis
p̃cepit. Omẽsqꝫ simul q̃ ad spectaculũ pces
serãt trucidauit: ⁊ ciuitatẽ cũ armatis di
scurrẽs ingẽtez multitudinẽ peremit. Iu-
das aũ machabe⁹ q̃ decim⁹ fuerat secesserat
in deptũ locũ: ibiqꝫ inter feras vitã in mõ-
tib⁹ cũ suis agebat: ⁊ feni cibo vescẽtes de-
morabanꝯ ne ptices esset coinquinatis.

Capitulum .VI.

Sed nõ post ml'tuz tps misit rex se-
nẽ quendã antiocenũ q̃ ꝯpellẽt iu
deos vt se ꝯnsferrẽt a patrijs ⁊ dei
legib⁹: cõtamĩare etiam qd̃ ĩ hierosolimis
erat tẽplũ: ⁊ cognoĩaret iouis olimpij: ⁊ ĩ
garizim put erãt hij qui ĩ locum ĩhabita-
bãt iouis hospitalis. Pessima aũ ⁊ vniuer
sis ḡuis erat maloꝝ incursio. Nã templuz
luxuria ⁊ cõmessatõnib⁹ erat plenũ. ⁊ scor
tãciũ cũ mẽtricib⁹: sacratisqꝫ edib⁹ mulie-
res se vltro ingerebãt: introferentes ea q̃
nõ licebat. Altare etiã plenũ erat illicitis:
q̃ legib⁹ ꝓhibebãt. Neqꝫ aũt sabbata custo
diebanꝯ: neqꝫ dies solẽnes patrij fuaban-
nec simplicit̃ se q̃squã iudeũ ꝯfitebat̃. Du-
cebãtur aũ cũ amara necessitate ĩ die nata
lis regis ad sacrificia: ⁊ cũ liberi sacra ce-
lebrarẽt̃: cogebanꝯ edera coronati libero
circuire. Decretũ aũ exiuit ĩ pr̃imas ciui-
tates gẽtiliũ suggerẽtib⁹ ptolomeis: vt pa
ri modo et ipsi aduersus iudeos agerẽt vt
sacrificarẽt: eos autem qui nollẽt transire
ad instituta gentiliuz interficerent. Erat
ergo videre miseriã. Due em̃ mulieres de-
late sunt natos suos circũcidisse: quas ab
vbera infantib⁹ suspensis cũ publice p ci-
uitatẽ circũduxissent: ꝑ muros p̃cipitaue-
runt. Alij vero ad pximas coeũtes spelun-
cas. ⁊ latẽter sabbati diẽ celebrãtes. cũ in-
dicati essent philippo flammis succesi sũt:
eoq̃ verebãt̃ ꝑter religionẽ ⁊ obfuantiã.
manu sibimet auxiliũ ferre. Obsecro aut̃
eos q̃ hũc libr̃ũ lecturi sũt: ne abhorr̃escãt

Margaco 7

ꝓter aduersos casus: sz reputēt ea q̄ accidērūt nō ad interitū: sz ad correctōez eē generis nr̄i. Etem̄ multo tpe n̄ sinere pc̄oris b⁹ex sētēcia agē: sz statī vltōnes adhibere. magni būficij ē indiciū. Nō eī sicut ī alijs natōnib⁹ dn̄s paciēter expectat vt eas cuz iudicij dies aduenerit ī plenitudinē pc̄oꝝ puniat: ita et ī nob⁹ statuit vt pc̄is nr̄is ī finez deuolutis ita vt demū ī nos vīdicet: ꝑē q̄ nūq̄ q̄dē a nob⁹ misericordiaz suam amouet: corripiēs vo ī aduersis ꝓlm suū ñ delinq̄t. Ꝙz hec nob⁹ ad cōmonitōz legētiū dicta sint paucis: iam aī veniēdū ē ad narratōz. Igit̄ eleazarus vn⁹ de primorib⁹ scribarū vir etatꝫ pfect⁹. q vultu decorus. apto ore bians cōpellebaī carnē porcinaz māducare: at ille glorioſissimā mortē magisq̄ odibilē vitaz ꝓplectēs: volūtarie pībat ad supliciū. Intuēs aī quō oportēt accedē: paciēter sustinēs destīauit nō admittē illicita: ꝓter vite amorē. Hij aī q̄ astabāt iniq̄ miseratōne cōmoti ꝓter antiquā viri amicitiā. tollētes eū secreto rogabāt afferri carnes q̄b⁹ vesci ei licebat: vt simularet māducasse sicut rex ꝑerauerat de sacrificij carnib⁹: vt hoc facto a morte liberaret: q ꝑē vetērē viri amicitiā hanc ī eo faciebāt būanitatē. At ille cogitare cepit etatis ac senectutis sue eminētiā dignā. q ingenuā nobilitatis caniciē. atq̄ a puero optime cōuersatōnis: et ſm sancte q a deo ꝓdite legis ꝓstituta rn̄dit cito dicēs: p̄mitti se velle ī infernuz. Nō eī etatē nr̄am dignū ē inq̄t fingē. vt multi adolescētes arbitrātes eleazarū nonagīta annoꝝ trāsisse ad vitā alienigenarū: q ipi ꝓter meā simulatōnem et propter modicum corrupti bilis vite tempus decipiantur: et per hoc maculam atq̄ execratōnē mee senectuti ꝓquiram. Nametsi ī presenti tempe suppliciꝫ hoīm eripiar: sed manum om̄ipotētis nec viuus nec defunct⁹ effugiā. Quāobrez fortiter vitā excedēdo. senectute q̄dē dign⁹ apparebo: adolescentib⁹ aūt exēplum fortē relinquā: si ꝓmpto aīo ac fortiter ꝓ grauissimis ac sanctissimis legib⁹ honesta morte ꝑfungar. Dijs dictis: ꝓfestim ad supplicium trahebaī. Dij aī q̄ eū ducebāt et pauloante fuerāt mitiores ī irā ꝓuersi sūt ꝓter sermones ab eo dictos: q̄s illi ꝓ arrogantiaz ꝓlatos arbitrabanī. Sed cū plagis perimereī: ingemuit q dixit. Dn̄e q̄ habes sanctaz sciēciā. manifeste tu scis: q cū a morte possez liberari duros corꝑis sustineo dolores: ſm aīaz vero ꝓter timorē tuū libēter hec patior. Et iste q̄dē hoc mō vita decessit: nō solū iuuenib⁹. sed et memoriā vniuerse gēti memoriā mortis sue ad exēpluz virtutis q fortitudīs delinquēs

Ca. VII.

Contigit aī q septē frēs vnacū matre app̄hēsos cōpelli a rege edere ꝓhibita fas carnes porcinas: flagris et thaureis cruciatos. Un⁹ aī ex illis q erat prim⁹ sic ait. Quid q̄ris: q q̄d vis discere a nob⁹: Parati sumus mori magisq̄ patrias dei leges ꝓuaricari. Iratus itaq̄ rex iussit sartagines. q ollas eneas succēdi: q̄b⁹ statī succēsis. iussit ei q̄ prior fuerat locut⁹. amputari līguaz: q cute capitis abstracta sūmas q̄z man⁹ q pedes ei p̄scidi: ceteris eius fratrib⁹ q mr̄e inspiciētib⁹. Et cū iaz ꝓ oīa inutilis fact⁹ eēt. iussit ignē admoueri: et adhuc suspirātē torreri ī sartagine. ī qua cū diu cruciaret: ceteri vnacū mr̄e inuicez se hortabāī mori fortiter dicētes. Dn̄s de⁹ aspiciet veritatē. q ꝓsolabit̄ ī nob⁹: quēadmodū ī ꝓtestatōne cāntici declarauit moises: q in seruis suis ꝓsolabit̄. Mortuo itaq̄ illo primo hoc modo seq̄ntē deducebant ad illudēdū: q cute capitis eius cū capillis abstracta. interrogabāt si māducaret priusq̄ toto corꝑe ꝑ mēbra singula puīret. At ille rn̄dens patria voce dixit. Non faciam. Propter q̄d q iste sequēti loco p̄mi tormēta suscepit: et ī vltimo spū ꝓstitut⁹ sic ait. Tu q̄dē scelestissime ī p̄nti vita nos pdis: sz rex mūdi defūctos nos ꝑ suis legib⁹ eterne vite resurrectōne suscitabit. Post hunc terci⁹ illudit̄: q linguaz postulat⁹ cito ptulit. q manus ꝓstanter extēdit: q cū fiducia ait. E celo ista possideo: sed ꝓter dei leges nūc hec ipa despicio: q̄m ab ipso me ea recepturū spero. Ita vt rex et q cū ipo erāt mirarent̄ adolescētis animū: q tanq̄ nihil ducēt cruciat⁹. Et hoc itaq̄ defūcto: q̄rtū verabāt similiter torquētes. Et cū iā esset ad mortē sic ait. Poci⁹ ē ab hoīb⁹ morti datos spem expectare a deo: iteruz ab ipo resuscitandos. Tibi em̄ resurrectō ad vitā nō erit. Et cum admouissent quintū verabant eū: at ille respiciens in eū dixit. Potēstatē ītēr hoīes habēs cū sis corruptibil

facis qđ vis. Noli aũt putare genus nostꝝ a deo eẽ derelictũ. Tu aũt paciẽter sustĩe: et videbis magnã pt̃atẽ ipsi⁹ q̃litẽr te ꝙ semẽ tuũ trahit. Post hũc ducebãt sextũ: et is mori ĩcipiẽs sic ait. Noli frustra errare. Nos eĩ ꝓpter nosmetipsos hoc patimur pec cãtes ĩ deũ nostrũ: et digna ammiratõe facta sũt ĩ nob. Tu aũt ne existimes tibi impune futurũ: qđ ꝓtra deum pugnare tẽptaueris. Sup̃ modũ aũt mater mirabil'et bonoꝝ memoria digna. q̃ peũtes septẽ filios sub vnius diei tpe cõspiciens. bono aĩo ferebat ꝓpter spem quã ĩ deũ habebat: singulos aũt illoꝝ hortabaũ voce patria fortiter repleta sapiẽtia: feminee cogitatõi masculinũ animũ inferẽs dixit ad eos. Nescio q̃litẽr in vtero meo apparuisti. Neq; emẽ ego spũm ꝙ aĩaz donaui vob ꝙ vitã: ꝙ singuloꝝ mẽbra nõ egoipa ꝯpegi. Sed enĩ mũdi creator q̃ formauit hõis natiuitatẽ. quiq; omniũ inuenit originẽ: ꝙ spũm vob iteruz cũ misericordia reddet ꝙ vitã: sicut nunc vosmetipsos despicitis ꝓpter leges ei⁹. Antioch⁹ aũt cõtemni se arbitrat⁹. simul ꝙ exprobrãtis voce despecta: cũ adhuc adolescẽtior supesset. nõsolũ verbis hortabaũ sz ꝙ cũ iuramento affirmabat diuitẽ se ꝙ beatuz factuꝝ: ꝙ translatũ a patrijs legibꝫ amicum habitaturũ et res necessarias ei p̃biturũ. Sed ad hec cuz adolescẽs nequaq̃ inclinareẽ: vocauit rex matrem et suadebat ei vt adolescẽti fieret ĩ salutẽ. Cuz aũt multis eã verbis eẽt hortat⁹: ꝓmisit suasuraz se filio suo. Itaq; inclĩata ad illũ irridẽs crudelez tijrānũ: ait patria voce. Fili mi miserere mei q̃ te ĩ vtero nouẽ mẽsibꝫ portaui: ꝙ lac triennio dedi ꝙ alui: ꝙ ĩ etatẽ istaz ꝓduxi. Peto nate vt aspicias ad celũ ꝙ terrã: ꝙ ad oĩa que ĩ eis sunt: et ĩtelligas qꝛ ex nihilo fecit illa deus ꝙ hoĩm genus: ita fiet vt nõ timeas carnificẽ istũ. sz dign⁹ fratribꝫ tuis effectus ꝓticeps suscipe mortẽ: vt ĩ illa miseratõne cũ fratribꝫ tuis te recipiã. Cũ hec illa adhuc diceẽt: ait adolescẽs. Quẽ sustinetis: Non obedio p̃cepto regis: sz p̃cepto legis que data ẽ nob per moysen. Tu vero q̃ inuentor omnis malicie fact⁹es ĩ hebreos ñ effugies manũ dei. Nos eĩ ꝓ pctis nr̃is hec patimur. Etsi nob ꝓpter increpatõez ꝙ correptõez dns deus noster modicũ iratus ẽ: sed iterum reconciliabit̃ suis suis. Tu aũt o sceleste et oĩum hoĩm flagitõsissime noli frustra extolli vanis spebꝫ: ĩ seruos ei⁹ inflammatus. Nõdum emẽ omnipotẽtis dei et oĩa inspiciẽtis iudicium effugisti. Nã fres mei modico nũc dolore sustẽtato sub testamento eterne vite effecti sunt: tu vero iudicio dei iustas supbie tue penas exolues. Ego aũt sicut ꝙ fratres mei aĩam et corpus meũ trado ꝓ patrijs legibꝫ ĩuocãs deũ maturius gẽti nr̃e ꝓpiciuz fieri: teq; cum tormentis ꝙ verberibꝫ ꝯfiteri q̃ ipe ẽ de⁹ sol⁹. In me vero ꝙ ĩ fratribꝫ meis desinet oĩpotentis ira: que sup omne gen⁹ nr̃m iuste superducta ẽ. Tũc rex accẽsus ira. ĩ hũc sup oẽs crudelius deseuit: indigne ferẽs se deri sum. Et hic itaq; mũdus obijt: ꝓ omĩa ĩ domĩo ꝯfidẽs. Nouissime aũt post filios ꝙ mater cõsumpta ẽ. Igit̃ de sacrificijs et de nimijs crudelitatibꝫ satis dictum est.

Capitulum .VIII.

Iudas vero machabeus. ꝙ qui cũ illo erãt ĩtroibãt latẽter ĩ castella: ꝙ cõuocantes cognatos ꝙ amicos. ꝙ eos q̃ pmãserãt ĩ iudaismo assumẽtes. eduxerũt ad se sex milia viros. Et ĩuocabãt dominũ vt respicẽt ĩ ꝓpĩm q̃ ab oĩbꝫ calcabatur et misereret̃ tẽplo qđ cõtaminabatur ab impijs. Miserereť etiam exterminio ciuitatis q̃ esset ilico cõplananda ꝙ vocẽ sanguinis ad se clamãtis audiret: memoraretur q̃ ĩiq̃ssimas mortes puuloꝝ innocentiũ. ꝙ blasphemias nomĩ suo illatas: ꝙ indignareť sup hijs. At machabeus ꝯgregata multitudine intollerabilis gentibꝫ efficiebaũ. Ira emẽ dn̄i ĩ misericordiã cõuersa ẽ. Et supueniẽs castellis ꝙ ciuitatibꝫ improuisus succẽdebat eas: ꝙ oportuna loca occupans. nõ paucas hostiũ strages dabat. Maxime aũt noctibꝫ ad huiuscemodi excursus ferebaũ: ꝙ fama vtutis ei⁹ vbiq; diffũdebaũ. Videns aũt philippus paulatĩ virũ ad ꝓfectuz venire. ac frequẽtius res ei cedere ꝓspere ad ptolomeũ ducẽ celesſyrie ꝙ phenicis scripsit: vt auxilium ferret regis negocijs. At ille velociť misit nichanorẽ patroeli ỏ ꝓmoribꝫ amicũ: datis ei ỏ ꝓmixtis gẽtibꝫ. armatis ñmĩ⁹ vigĩti milibꝫ vt vniũ suz iudeoꝝ gen⁹ delẽt: adiũcto ei. ꝙ gorgia viro militari. ꝙ ĩ bellicis rbꝫ exp̃tissimo. Cõstituit aũt nichanor regi vt tributũ qđ

07>

romanis erat bandū duo milia talentorū
& captiuitatē iudeoꝝ suppleret. Statimq;
ad maritimas ciuitates misit ꝓuocans ad
coemptōz iudaicoꝝ mācipioꝝ: ꝓmittēs se
nonaginta mancipia talēto distractuꝝ: ñ
respiciēs ad vindictaz q̄ eum ab oñipotēte
eēt ꝓsecutura. Judas aūt vbi ꝓperit: indica
uit hijs q̄ secū erāt iudeis nichanoris aduē
tū. Et q̄bꝫ q̄daz formidantes. & ñ credētes
dei iusticie ī fugaz vertebāt: alij vero si q̄d
eis superat vendebant: simlq; dñm deprece
bant vt eripet eos de īpio nichanore q̄
eos priusq; incomin⁹ veniret vēdiderat. Et
si ñ ꝓt eos: ꝓt testamētū q̄d erat ad pres
eoꝝ: & ꝓter īuocatōnez sancti & magnifici
nois ei⁹ sup ipos. Cōuocatis aūt machabe⁹
septē milibꝫ q̄ cū ipo erāt. rogabat ne ho
stibꝫ recōciliarēt: neq; metuerent iniq̄ ve
nientiū aduersū se hostiū multitudinē: sz
fortiter ꝓcederēt añ oc'los habētes ꝓtume
liā q̄ loco sancto ab hijs iniuste eēt illata:
itemq; & ludibrio habite ciuitatis īiuriaz:
adhuc etiam veterū instituta ꝓuulsa. Naz
illi q̄dē armis ꝓfidūt. ait simul & audacia:
nos aūt ī oipotēte dño q̄ pt et venientes ad
uersū nos et vniuersū mūdū vno nutu de
lere ꝓfidim⁹. Ammonuit aūt eos & de auxi
lijs dei q̄ fcta sūt erga parētes: & q̄ sub sen
nacherib cētumoctogintaquinq; milia pe
rierūt: & de plio qd eis aduersus galathas
fuit ī babilonia: vt oēs vbi ad rem ventuz
est macedonibꝫ socijs hesitātibꝫ. ipsi sex mi
lia soli peremerūt cētūuiginti milia ꝑter
auxiliū illis datū de celo: et bñficia ꝑ hijs
plurima ꝓsecuti sūt. Hijs verbis cōstantes
effecti sūt: & ꝑ legibꝫ & patria mori parati.
Cōstituit itaq; frēs suos duces vtriq; ordi
ni. simonē & ioseph̄ et ionathan subiectis
vnicuiq; millenis et quingentenis: ad hoc
etiā ab ezdra lecto ill' sc̄o libro & dato si
gno adiutorij dei: ī ꝓma acie ipse dux ꝓmi
sit cū nichanore. Et facto sibi adiutore oī
potente interfecerūt sup nouē milia hoīm
maiorē aūt ptē exercitus nichanoris vulne
ribꝫ debilē factaz fugē ꝓpulerūt. Pecunijs
vero eoꝝ q̄ ad emptōez ipoꝝ venerāt sub
latis. ipsos vsquequaq; ꝑsecuti sūt: sed re
uersi sūt hora ꝓclusi. Nā erat añ sabbatū:
quā ob causaz nō ꝑseuerauerūt insequētes.
Arma aūt ipsoꝝ & spolia ꝓgregantes sabba
tū agebāt bñdicētes dñm: q̄ liberauit eos
in isto die. misericordie īiciū stillās ī eos.
Post sabbatuz vero debilibꝫ & orphanis &
viduis diuiserūt spolia: & residua ipi cum
suis habuē. Hijs itaq; gestis & cōmunit ab
oñibꝫ facta obsecratōe: misericordez dñm
postulabāt vt in finē seruis suis recōcilia
ret. Et ex hijs q̄ cuz thimotheo et bachide
erāt ꝓt se ꝓtendentes sup viginti milia īter
fecerūt: & munitiōes excelsas obtinuerūt.
& plures p̄das diuiserūt: equā portōez debi
libꝫ pupillis & viduis. sz et senioribꝫ facien
tes. Et cū arma eoꝝ diligenter collegissēt:
oñia cōposuerūt ī locis oportunis. Resi
dua vero spolia hierosolimā detulerunt: &
philarcen q̄ cū thimotheo erat interfecerūt
virū sceleſtuz: q̄ ī mltis iudeos afflixerat.
Et cū encenia agerēt ī hierosolimis eos q̄
sacras ianuas incēderēt: id ē calisthenē cū ī
quoddā domiciliuz refugisset incēderēt: di
gna ei mercede ꝑ impietatibꝫ suis reddita.
Facinorosissim⁹ aūt nichanor q̄ mille nego
ciantes ad iudeoꝝ vēditōez adduxerat hu
miliat⁹ auxilio dñi ab hijs q̄s nullos exi
stimauerat: deposita veste glorie ꝑ medi
terraneam fugiēs solus venit antiochiaz:
sūmā infelicitatē de interitu sui exercitus
ꝓsecut⁹. Et q̄ ꝑmiserat romanis se tribu
tū restituere de captiuitate hierosolim oꝝ
p̄dicabat nūc ꝓtectorē deū habere iudeos.
& ob ipsum inuulnerabiles eē: eoq; sequerē
tur leges ab ipso constitutas.

Capitulum .IX

Odē tpe ātioch⁹ inhoneste reuerte
bat̄ ō pside. Intrauerat eī ī eā que
dicit̄ pſipolis & tēptauit expoliare
tēpluz & ciuitatē oꝑimē: sed multitudine
ad arma ꝓcurrēte in fugam versi sūt: & ita
cōtigit vt antiochus post fugam turpiter
rediret. Et cū venisset circa egbathanan:
recognouit que erga nichanorem et timo
theum gesta sunt. Elatus aūt ī ira. arbitra
bat̄ se iniuriaz illoꝝ q̄ se fugauerāt posse ī
iudeos retorq̄re: ideoq; iussit agitari cur
rū suū sine intermissione agēs iter. celesti
eū iudicio purgētē: eoq; ita supbe locut⁹ ē
se vēturū hierosolimā. & ꝓgeriem sepulcri
iudeoꝝ eā facturū. Hoz q̄ vniuersa cōspicit
dñs de⁹ isr'l: pcussit eū insanabili & īuisibi
li plaga. Et eī finiuit hūcip̄m ꝑmonē: ap
p̄hēdit eū dolor dirus viscex & amara ītes
noꝝ tormēta. Et q̄dez satis iuste: quippe q̄

<antiochus>

multis ꝛ nouis cruciatibꝫ aliozuꝫ torserat
viscera: licet ille nullo modo a sua malicia
cessaret. Sup hoc aũt supbia replet⁹ ignẽ
spirãs animo in iudeos. ꝛ ꝓcipiens accele-
rari negociũ. contigit illũ impetu euntem
de curru cadere: et graui corpis collisione
mẽbra vexari. Vsqꝫ q̃ sibi videbatur etiam
fluctibꝫ maris imperare sup humanũ mo-
dũ supbia replet⁹. et mõtiũ altitudines in
statera appehẽdẽ. nũc humiliat⁹ ad frã ĩ ge
statozio portabaf. manifestã dei vtutẽ ĩ se-
metipo ꝓtestans: ita vt de corpe ipij vmes
scaturirẽt: ac viuẽtes ĩ doloribꝫ carnes ei⁹
effluerẽt: odore etiã illi⁹ ꝛ fetore exercitus
guaref. Et q̃ pauloañ sydera celi ꝓtigẽ se
arbitrabatur. eũ nemo poterat ꝓpter ĩtollerã
ciaz fetoris portare. Hinc igr̃ cepit ex gui
supbia deduct⁹ ad agnitoem sui venire di-
uina ãmonit⁹ plaga: p momẽta singla do-
loribꝫ suis augmẽta capiẽtibꝫ. Et cum nec
ipe iã fetorẽ suũ ferre posset: ita ait. Justũ
ẽ subditũ eẽ deo: ꝛ mortalẽ ñ paria deo sen
tire. Orabat af hic scelest⁹ dñm a q̃ nõ eẽt
miscdiam cõsecutus: ꝛ ciuitatẽ ad quã fe-
stinãs veiebat. vt eaz ad solũ deduceret ac
sepulcꝫ ꝓgestoꝫ faceret. nũc optat liberaz
reddere: ꝛ iudeos q̃s nec sepultura q̃dem se
dignos habituꝫ. sed auibꝫ ac feris diripiẽ
dos ẽdituꝫ. ꝛ cuz puulis exẽmiatuꝫ dire-
rat eq̃les nũc atheniẽsibꝫ factuꝫ pollicef:
tẽplũ etiã sanctum q̃ ꝑus expoliauerat.
optimis donis ornatuꝫ: ꝛ sãcta vasa mul-
tiplicatuꝫ. ꝛ ptinẽtes ad sacrificia sũptus
de reddituibꝫ suis ꝑstatuꝫ: sup hec ꝛ iudeuz
se futuꝫ: ꝛ oẽm locũ terre pambulatuꝫ. ꝛ
ꝑdicatuꝫ dei potestatẽ. Sed nõ cessantibꝫ
doloribꝫ supuenerat eñ in eũ iustuz dei iu
diciũ: desperãs scripsit ad iudeos ĩ hũc mo
dũ depcatõnis epl'am hec cõtinentẽ. Opti-
mis ciuibꝫ iudeis: plurimã salutẽ ꝛ bñ va-
lere. ꝛ eẽ felices: rex et ꝓnceps antiochus.
Si bñ valetis ꝛ filij vri ꝛ ex sentencia vob
cũcta sũt: maximas agim⁹ grãs. Et ego in
infirmitate ꝯstitut⁹. vri aũt memor beni-
gne reuersus de plibis locis ꝛ infirmitate
gui apprehẽsus necessariũ duxi pro ꝯmuni
vtilitate curã hre: nõ desperãs memetipm.
sed spem mltã bñs effugiẽdi infirmitatẽ.
Respiciẽs aũt q̃ ꝛ pr̃ meus qbꝫ tẽpibꝫ in lo
cis supioribꝫ ducebat exercituz oñdit qui
post se susciperet principatum vt siqd con
trariũ acciderẽt aut difficile nũciaref. scis
entes hij q̃ in regionibꝫ erãt cui esset reruz
summa derelicta nõ turbarẽtur: ad hec cõ
siderãs de primo potẽtes q̃sqꝫ ꝛ vicinos. tẽ
poribꝫ insidiãtes ꝛ euentũ expectãtes. de-
sig̃ui filiũ meũ ãtiochũ regẽ quez sepe re-
currẽs in supiora reg̃ mltis vĩm cõmẽda
bam. ꝛ scripsi ad eũ q̃ subiecta sũt. Oro ita-
qꝫ vos ꝛ peto memores bñficoꝫ publice et
priuatim: vt vnusq̃sqꝫ cõseruet fidẽ ad me et
ad filiũ meũ. Cõfido enĩ eũ modeste ꝛ bũa-
ne actuꝫ ꝛ seq̃ntẽ ꝓpositũ meũ: ꝛ cõmunẽ
vobis fore. Igitur homicida et blasphem⁹
pessime pcussus: ꝛ vt ipe alios tractauerat
pegre in mõtibꝫ miserabili obitu vita fun-
ctus est. Trãsferebat aũt ꝯpus philippus
collactaneus eius: qui metuẽs filiuz anti-
ochi ad ptolomeum philometbora in egi-
ptum abijt.

Capitulum. X.

Machabeus aũt ꝛ qui cum eo erant
domino se protegente templum q̃-
dem ꝛ ciuitatem recepit: aras aut̃
quas alienigene p plateas struxerãt: itẽq;
delubra demolitus est. Et purgato templo
aliud altare fecerũt: et de ignitis lapidibꝫ
igne concepto sacrificia obtulerunt post
bienniũ ꝛ incensum ꝛ lucernas ꝛ panes ꝓ-
posicõis posuerunt. Quibꝫ gestis rogabãt
dñm prostrati in terrã ne amplius talibus
malis inciderẽt. Sed ꝛsi qñ peccassent. vt
ab ipo mitius corriperẽf: ꝛ non barbaris
ac blaphemis hominibꝫ traderentur. Qua
die autez tẽplũ ab alienigenis pollutũ fue
rat: cõtigit eadẽ die purificacõnẽ fieri vi-
cesima ꝛ q̃nta mẽsis q̃ fuit casleu. Et cũ le
ticia diebꝫ octo egerũt ĩ modũ tabnaculoꝫ
recordãtes. q̃ añ modicũ tpis diẽ solennẽ
tabernaculoꝫ in mõtibꝫ ꝛ ĩ spelũcis more
bestiaꝝ egerãt: ꝓpter qd̃ tirsos ꝛ ramos vi-
rides ꝛ palmas ꝑferebãt ei. qui ꝓsperauit
mũdare locũ suũ. Et decreuerf ꝯmũi pce-
ptu ꝛ decretu vniuerse gẽti iudeoꝝ oibꝫ an
nis agẽ dies istos. Et ãtiochi q̃dẽ q̃ appella
tus est nobilis. vite excessus ita se habuit.
Nũc aũt de eupatore antiochi impij filio q̃
gesta sunt narrabimus: breuiantes mala
que in bellis gesta sunt. Hic enim susceptu
regno constituit super negocia regni lisi-
am quendam phenicis et sirie milicie prin
cipem. Nam ptolomeus qui dicebatur ma
cer. iusti tenax erga iudeos eẽ cõstituit: et

macgor

ꝑcipue ꝓpter iniq̃tatē q̃ facta erat in eos: et pacifice agere cū eis. Sed ob hoc accusatus ab amicis apud eupatorē: cū freq̃nt ꝓditor audiret eoꝝ cipꝝ creditam sibi a philometore deseruisset. ⁊ ad antiochū nobilē trāslat⁹. etiā ab eo recessisset: veneno vitā finiuit. Gorgias aūt cuz esset duc̃ lorū assumptis aduenis freq̃nt iudeos debellabat: iudei vero q̃ tenebāt oportunas munitiones fugatos ab hierosolimis susci piebāt: ⁊ bellare tēptabāt. Hij vero q̃ erāt cum machabeo ꝑ oꝛones dñm rogātes vt esset sibi adiutor. impetū fecerūt in munitiones ydumeoꝝ: mlt̃aq; vi insistētes loca obtinuerūt. occurrētes itēremert: ⁊ oēs simul nō min⁹ a vigintiq̃nq; milibꝫ trucidauerūt. Quidā aūt cū ꝓfugissent i duas turres valde munitas oēm apparatuz ad repugnādū hñtes: machabe⁹ ad eoꝝ expugnationē relicto simone ⁊ ioseph̃o itēq; zacheo eisq; q̃ cū ipis erāt satis mlt̃is: ipse ad eas q̃ ampli⁹ ꝑgebāt pugnas cōuersus est. Hij vero q̃ cuz simone erāt cupiditate ducti a q̃busdā q̃ in turribꝫ erāt suasi sūt pecunia: ⁊ septuaginta milibꝫ dibragmis acceptis dimiserūt q̃sdā effugē. Cū aūt machabeo nūciatuz esset qđ factū ē: ꝓncipibꝫ pl̃i congregatis. accusauit q̃ pecunia frēs vendidissent. aduersarijs eorum dimissis. Hoc igit̃ ꝓditores factos itērfecit. ⁊ ꝓfestī duas turres occupauit. Armis autē ac manibꝫ oīa ꝓsperē agēdo ī duabꝫ municoīibꝫ plusq̃ viginti milia pemit. Et timothe⁹ q̃ prius a iudeis fuerat supat⁹ cōuocato exercitu peregrine mlt̃itudis ⁊ congregato eq̃tatu azi ano aduenit: q̃si armis iudeaz capturus. Machabe⁹ autē ⁊ q̃ cū ipo erāt appinq̃nte illo depcabātur dñm caput terra aspergētes. lūbosq; cilicijs p̄cincti. ad altaris trepidinē ꝓuoluti: vt sibi ꝓpicius inimicis aī eorū eēt inimicus: ⁊ aduersarijs aduersarē sicut lex dicit. Et ita post oꝛonē sūptis armis lōgius de ciuitate pcedētes: ⁊ primi hostibꝫ effecti resedert. Primo aūt solis ortu vtriq; bellū cōmiserūt. isti q̃dē victorie et ꝓsperitatis spōsorem cū vtute dñm hñtes. illi aūt ducē belli animū habebāt. Hoz cū vehemēs pug̃ esset apparuert aduersarijs de celo viri q̃nq; in eq̃s. frenis aureis decori ducatū iudeis pstantes: ex qbꝫ duo machabeū mediū hñtes armis suis circūseptū incolumē cōseruabāt: in aduersarios aūt tela ⁊ fulmina iaciebāt. ex q̃ ⁊ ceciderūt cōfusi ⁊ repleti ꝓturbacōne cadebāt. Interfecti sūt autē viginti milia q̃ngēti. ⁊ eq̃tes sexcēti. Timothæus vero cōfugit in gazarā p̄sidium munitū cui ꝑerat cereas: machabe⁹ aūt ⁊ q̃ cū eo erāt letātes obsederūt p̄sidiū diebꝫ q̃tuor. At hij q̃ intus erāt loci firmitate cōfisi sup̃ modum maledicebāt. ⁊ sermones nephādos iactabant: sed cuz dies q̃nta illuceſceret viginti iuuenes ex hijs q̃ cuz machabeo erāt accēsi animis ꝓpter blasphemiam virilit̃er accesserūt ad mur̃. ⁊ feroci animo incedētes ascēdebāt: sed ⁊ alij similit̃er ascēdētes turres portasq; succēdere aggressi sūt atq; ipos maledicos vivos cōcremare. Per cōtinuū aūt biduū. p̄sidio vastato timothēū occulcantez se in q̃dam reptū loco peremerūt: et frem illius cereā ⁊ apollofanē occiderūt. Quibꝫ gestis. in ymnis ⁊ cōfessionibꝫ hñdicebant dñm q̃ magna fecit in israhel: ⁊ victoriam dedit illis.

Capitulum. .XI.

Sed paruopost tēpore lisias ꝓcurator regis ⁊ ꝓpinquus ac negocōrū ꝓpositus g̃uiter ferens de hijs que acciderāt: congregatis octogīta milibꝫ ⁊ equitatu vniuerso veniebat aduersuz iudeos existimās se ciuitatē quitē captā gētibꝫ habitaculum facturum: templū vero in pecunie questū sicut cetera delubra gētiū habituꝫ: ⁊ per singulos annos venale sacerdotiū. nusq̃ recogitās dei pt̃atez: sed mēte effrenat⁹. ī mlt̃itudie pditū ⁊ ī militibus eq̃tū. ⁊ ī octogīta elephātis ꝓfidebat. Ingressus aūt iudeā ⁊ appropiās bethsure q̃ erat ī angusto loco ab hierosolima interuallo q̃nq; stadioꝝ. illud p̄sidiū expugnabat. Et aūt machabe⁹ ⁊ q̃ cuz eo erāt cog̃uerūt expug̃ri p̄sidia: cū fletu ⁊ lacrimis rogabāt dñm. ⁊ oīs turba simul: vt bonū angelū mitteret ad salutē isrl̃. Et ipse prim⁹ machabe⁹ assumptis armis ceteros adhortat⁹ ē simul secū piculū subire: ⁊ ferre auxiliū frib̃ suis. Cunq; piter prompto animo procederent hierosolimis. apparuit p̄cedēs eos eques in veste candida. armis aureis hastā vibrās. Tūc oēs simul bñdixerūt misericordē dñm: ⁊ cōualuert animis nō soluz hoīes sed ⁊ bestias ferocissimas et muros ferreos parati penet̃re. Ibāt igit̃

ꝓmpti: de celo habẽtes adiutorẽ ⁊ miseran
tẽ sup eos dñm. Leonuꝫ aũt more impetu
irruentes ī hostes ꝓstrauerũt ex eis vndecī
milia peditũ ⁊ eqtũ millesexcẽtos: vniuer-
sos autẽ ī fugam vertẽrũt: plures aũ ex eis
vulnerati nudi euaserunt. Sꝫ et ipe lisias
turpiter fugiẽs euasit. Et qa nõ insensat⁹
erat: secũipe reputãs factaꝫ erga se dimi-
nutõnẽ. ⁊ ītelligẽs inuictos eẽ hebreos dei
oñipotẽtis auxilio nitẽtes. misit ad eos:
ꝓmisitqꝫ se ꝓsensuruꝫ oñibꝫ q̃ iusta sũt: et
regẽ ꝓpulsurũ amicũ fieri. Annuit aũ ma
chabeus ꝑcibꝫ lisie: ī oĩbꝫ vtilitati ꝓsulẽs.
Et q̃cũqꝫ machabeus scripsit lisie ꝺ iudeis:
ea rex ꝓcessit. Nam erãt scripte iudeis epi-
stole a lisia siqdẽ hũc modũ ꝓtinẽtes. Lisi-
as: pl̃o iudeoꝝ salutẽ. Johãnes et abessa-
lon q̃ missi fuerãt a vobis tradẽtes scripta
postulabãt: vt ea q̃ ꝑ illos significabanꝫ ī-
plerẽ. Quecũqꝫ igiꝫ regi potuerunt ꝓferri
exposui: ⁊ q̃ res ꝑmittebat cõsensi. Sꝫ igiꝫ
ī negocijs fideꝫ ꝓseruaueritis. et deinceps
bonoꝝ vob causa eẽ tẽptabo: de ceteris aũ
ꝑ singl̃a verba mãdaui ⁊ istis et bijs qui a
me missi sũt colloq̃ vobiscũ. Bene valete.
Anno centesimoquadragesimooctauo mẽ
sis die dioscori vicesima et quarta. Regis
aũ epistola ista ꝓtinebat. Rex antioch⁹: li-
sie fratri salutẽ. Patre nr̃o inter deos trãs-
lato nos volẽtes eos q̃ sũt in regno nr̃o si-
ne tumultu agẽ ⁊ rebꝫ suis adhibẽ diligen
tiã: audiuim⁹ iudeos ñ ꝓsensisse patri meo
vt trãsferẽrũ ad ritũ grecoꝝ. sꝫ tenẽ velle su
um institutũ: ac ꝑtẽa postulare a nob cõ
cedi sibi legittima sua. Volẽtes igiꝫ hãc q̃
gẽtẽ q̃etam eẽ. statuentes indicauim⁹ tem
plũ restitui illis: vt agerẽt ꝓm suoꝝ maio
rũ cõsuetudinẽ. Bene igiꝫ feceris si mise-
ris ad eos ⁊ dexterã dederis: vt cognita no
stra volũtate bono aĩo sint: ⁊ vtilitatibus
ꝑrijs deseruiãt. Ad iudeos vero regis epi-
stola talis erat. Rex antioch⁹: senatui iu-
deoꝝꝫ. ⁊ ceteris iudeis salutem. Sꝫ valetis
sic estis vt volum⁹: sed ⁊ ipsi bene valem⁹.
Abijt nos menelaus dicẽs: velle vos descẽ
dẽ ad vr̃os q̃ sũt apud nos. Bijs igiꝫ q̃ cõ-
meant vsqꝫ ad diẽ tricesimũ mẽsis ꝑandici
dam⁹ dextras securitatis: vt iudaicis vtan
tur cibis et legibꝫ suis sicut ⁊ prius: et ne-
mo eoꝝ vllomodo molestiaꝫ paciaꝫ ꝺ bijs
q̃ ꝑ igr̃aciaꝫ gesta sũt. Misim⁹ aũ et mene-
laũ q̃ vos alloq̃tur. Valete. Anno cente-
moquadragesimooctauo ꝑandici mẽs q̃n-
decima die. Miserũt etiam romani episto-
lam ita se habẽtẽ. Quintusmemmius ⁊ ti-
tusmanilius legati romanoꝝ: pl̃o iudeoꝝ
salutẽ. De bijs q̃ lisias cognat⁹ regis ꝓce-
sit vob. ⁊ nos ꝓcessim⁹: de qbꝫ aũt ad regeꝫ
iudicauit referẽdũ. cõfestim aliquẽ mitti-
te diligentius inter vos ꝓferẽtes: vt decer
nam⁹ sicut ꝓgruit vobis. Nos eĩ antiochi
am accedim⁹. Quoꝝ festinate rescribẽ: vt
nos qꝫ sciam⁹ cuius estis volũtatis. Bene
valete. Anno cẽtesimoquadragesimoocta
uo quintadecima die mens ꝑandici.

Capitulũ .XII.

His factis pactõibꝫ lisias pgebat ad
regẽ: iudei aũ agriculture opã da-
bãt. Sꝫ bij q̃ resederãt timotheus
⁊ apoloni⁹ gemnei fili⁹. sed et hieronim⁹
demophon. sup hos ⁊ nichanoꝝ cijp̃arches
nõ sinebãt eos ī silentio agere ⁊ qete. Jop-
pite vero tale qddaꝫ flagitiũ perpetrarũt.
Rogauerũt iudeos cũ qbꝫ habitabãt ascẽdẽ
scaphas q̃s pauerãt cũ vxoribꝫ et filijs: q̃si
nullis inimicicijs ĩter eos subiacẽtibꝫ. Be
cũdũ ꝓmune itaqꝫ decretũ ciuitatis. ⁊ ipis
acq̃escentibꝫ pacisqꝫ causa nihil suspectuꝫ
habentibꝫ: cũ in altũ ꝑcessissent submerse-
rũt nõmin⁹ ducentos. Quã crudelitatẽ iu
das ī sue gẽtis hoĩes factã vt cognouit. ꝑ-
cepit viris q̃ erãt cũ ipo. ⁊ inuocato iusto
iudice deo venit aduersus ĩterfectores fra
trũ: ⁊ portũ qdem nocte succẽdit: scaphas
exussit: eos aũ q̃ ab igne refugerant gladio
peremit. Et cũ hec ita egisset discessit qua-
si ītrũ ꝝuersur⁹: et vniuersos ioppitas era
dicaturus. Sed cuꝫ cognouisset ⁊ eos qui
erãt iamnie velle pari modo facẽ habitan-
tibꝫ secũ iudeis: iamnitis q̃s nocte supueĩt
et portũ cũ nauibꝫ succendit: ita vt lumen
ignis apparẽt hierosolomis ab stadijs du-
cẽtis q̃dragĩta. Inde cũ iã abissent noueꝫ
stadijs et iter facerent ad timotheum: cõ-
miserunt cum eo arabes quinqꝫ milia viri
et equites quingenti. Cunqꝫ pugna valida
fieret et auxilio dei prospere cessisset: resi-
dui victi arabes petebant a iuda dextras
sibi dari promittentes se pascua daturos:
et in ceteris profuturos. Judas autem ar
bitrat⁹ vere ī mltis eos vtiles ꝓmisit pacẽ:
dextrisqꝫ acceptis discessere. ad tabernacla

Machabeorum

sua. Aggressus ē aūt ⁊ ciuitatē quādam firmam. pontibꝫ murisqꝫ circūseptā q̄ a turbā habitabaūt gētium ꝑmiscuarū: cui nomen chasphin. Hij vero q̄ ītus erāt cōfidētes instabilitatē murorꝫ ⁊ apparatu alimoniarū ꝝmissi⁹ agebāt: maledictis lacescētes iudāos ac blasphemātes: ⁊ loq̄ntes q̄ fas nō ē. Machabeus aūt īuocato magno mundi p̄rīcipe qui sine arietibꝫ et machinis tēpibꝫ ību ꝯcipitauit iericho. irruit ferocit̄ muris: ⁊ capta ciuitatē ꝑ dñi volūtatē īnumerabiles cedes fecit: ita vt adiacēs stagnū stadiorꝫ duorū latitudīs sanguine īnterfectorū fluere vidēreūt. Inde discesserunt stadia septingētaquinq̄ginta ⁊ venerūt ni charachabeos q̄ dicūtur tibianei iudeos: ⁊ timotheū q̄dē ī illis locis nō ꝓphētabāt: nulloqꝫ negocio ꝑfecto regressus ē. relicto ī q̄dam loco firmissimo p̄sidio. Dositheus aūt ⁊ sosipater q̄ erāt duces cū machabeo ꝓmerūt a timotheo relictos ī p̄sidio decē milia viros. At machabeus ordīatis circum se sex mlibꝫ ⁊ cōstitutis ꝑ cohortes: aduersus timotheum ꝓcessit hñtē secū. centumuiginti milia peditū: equitūqꝫ duo milia quīgentos. Cognito aūt iude aduētu timothe⁹ ꝓmisit mulieres. ⁊ filios ⁊ reliquū apparatū ī p̄sidiū q̄ carmon dicit̄. Erat em̄ īexpugnabile ⁊ accessu difficile: ꝓpter locorꝫ angustias. Cūqꝫ cohors iude prima apparuisset. timor hostibꝫ incussus ex p̄sentia dei q̄ vniuersa ꝓspicit: ⁊ ī fugā versi sūt ali⁹ ab alio ita vt magis a suis deicerent̄. ⁊ gladiorum suorꝫ ictibꝫ debilitarēt̄. Judas aūt vehemēter instabat puniēs ꝓphanos ⁊ ꝓstrauit ex eis triginta milia virorꝫ. Ipse vero thimotheus īcidit ī ptes dosithei ⁊ sosipatris: et multis ꝑcibꝫ postulabat vt viuus dimitter̄et: eoq̄ multorꝫ ex iudeis parentes haberet ac frēs q̄s morte ei⁹ decipi eueniret. Et cū fidē dedisset restituturū se eos ꝝm ꝓstitutū: illesū eū dimisert ꝓpter fratrum salutē. Judas aūt regressus ē a carmon īterfectis vigiliquīqꝫ mlibꝫ. Post horꝫ fugā et necez mouit exercituz ad effron ciuitatē munitā ī qua multitudo diuersarū gētium habitabat: ⁊ robusti iuuenes ꝑ muris ꝓsistentes fortiter repugnabāt. In hac aūt machine mlīe: ⁊ telorꝫ erat apparat⁹. Dz cū oīpotentē īuocassent (q̄ p̄tate vires hostiuz ꝓfringit) ceperūt ciuitatē: ⁊ ex eis q̄ ītus erāt vigiliquīqꝫ milia ꝑstrauerūt. Inde ad ciuitatē scitarū abierūt: q̄ ab hierosolimis sexcētis stadijs aberat. Cōtestātibꝫ aūt hijs q̄ apud scitopolitas erāt iudeis. ⁊ q̄ benigne ab eis haberent̄: etiā tpibꝫ infelicitatis. q̄ modeste secū egerīt: grās agētes eis. et exhortati etiam decetero erga gen⁹ suuz benignos eē venerūt hierosolimā. die solēni septīanarꝫ īstātē. Et p⁹ pentecosten abierūt ꝓ̄ gorgiā ꝑpositū ydumee. Exiuit aūt cū pedītibꝫ tribꝫ mlibꝫ ⁊ eq̄tibꝫ q̄drīgētis. Quibꝫ ꝓgressis ꝓtigit paucos ruere iudeorū. dositheꝰ vo q̄dē ō bachinoris eques vir fortis gorgiā tenebat: ⁊ cū vellet illū capere viuū. eques q̄daz de tracibꝫ irruit ī eū. humerūqꝫ ei⁹ āputauit: atz ita gorgias effugit ī marisam. At ill' q̄ cū hesdrin erāt diuci⁹ pugnātibꝫ et fatigatis īuocauit dñm iudas adiutorē ⁊ ducē belli fieri: īcipiens voce patria. et cū ymnis clamorē extollēs. fugā gorgie militibꝫ īcussit. Judas aūt collecto exercitu venit ī ciuitatē odollaz. Et cū septīa dies supueniret: ꝝm ꝓsuetudinē purificati ī eodē loco sabbatū egerūt. Et sequenti die venit cū suis iudas vt corpa ꝓstratorꝫ tollēt: ⁊ cū parētibꝫ ponēt ī sepulcris paternis. Inuenerūt aūt sub tunicis interfectorꝫ ō donarijs ydolorꝫ q̄ apud iāniam fuerūt: a q̄bꝫ lex ꝓhibet iudeos. Oībꝫ g̃ manifestū fct̄m ē: ob hāc cāz eos corruisse. Oēs itaqꝫ bñdixerūt iustū iudiciū dñi: q̄ occulta fecerat manifesta. Atz ita ad p̄ces ꝓuersi rogauerūt: vt id q̄dē fct̄m erat delictū obliuioni tradēr̄et. Atvo fortissim⁹ iudas hortabaūt ꝓpl'm ꝓfuare se sine pcto: sō oclis vidētes q̄ fct̄a sūt ꝑ pctis eorꝫ q̄ ꝓstrati sūt. Et fct̄a collatōne duodecī milia dragmas argēti misit hierosolimaz offerri ꝑ pctis mortuorꝫ sacrificiū: bñ ⁊ rligiose de resurrectōe cogitās. Nisi eī eos q̄ ceciderāt rsurrecturos sparet: supfluū vidēr̄et ⁊ vanū orare ꝑ mortuis. Et qr cōsiderabat q̄ hij q̄ cū pietatē dormitōz accepāt: optimā habere rēt repositaz grāz. Sct̄a g̃ ⁊ salubris ē cogitatō ꝑ ōfūctis exorare: vt a pctis soluāt

Anno cētesimoquadragesimonono cognit iudas antiochum eupatoris venire cum multitudine aduersus iudeam: et cum eo lisiam procuratorē et prepositū negocioꝝ secū hñtē peditū centūdecem milia. ⁊ eq̄tū Ca. XIII.

quiqꝫ milia.ꝙ elephantes vigitibuos:cur-
rus cū falcibꝫ trecētos. Cōmiscuit aī se ill'
et menelaus et cū multa fallacia dēpcaba-
tur ātiochū nōꝑ patria salutē: sed sperās
se ꝓstitui ī prīcipatū. Ꝺz rex regū suscita-
uit aīos ātiochi ī pcōrē: ꝙ suggerētē lisia
hūc eē cāz oīm maloꝝ:iussit(vt eis ē ꝓsue
tudo)appbēsū ī eodē loco necari. Erat aī
ī eodē loco turris quinq̄gīta cubitoꝝ:ag-
gestū vndiqꝫ hñs cineris. Ꝺec pspectū ha
bebat in ꝓceps. Inde in cinerez deici iussit
sacrilegū: oīdo eū ꝓpellentibꝫ ad interitū.
Et tali lege ꝓuaricatorē legis ꝓtigit mori:
nec terre dari menelaū. Et q̄dē satis iuste.
Naz qꝝ mlta erga aram dei delicta cōmisit
cui⁹ ignis ꝙ cinis erat sanct⁹:ipe ī cineris
morte dānat⁹ ē. Ꝺz rex mēte effrenat⁹ ve-
niebat neq̄rē se pre suo iudeis ostēsuruz.
Quibꝫ iudas cognitis precepit ꝑlo vt die
ac nocte dñm iuocarēt q̄ sicut sp ꝙ nūc ad-
iuuaret eos:q̄ꝑe q̄ lege ꝙ patria sc̄toqꝫ tē
plo priuari vererē̄t:ac ꝑlm q̄ nup paulu
lū respirasset. ne sineret blasphemis rurs⁹
natōnibꝫ subdi. Oīnibꝫ itaqꝫ simul id facie
tibꝫ ꝙ petētibꝫ a dño misericordiaz cuz fle-
tu ꝙ ieiunijs ꝑ triduū ꝓtinuū ꝑstratis:hor
tatus ē eos iudas vt se ꝑparent. Ipe vero
cū senioribꝫ cogitauit:priusq̄ rex admoue
ret exercitū ad iudeā et obtineret ciuitatē
exire:ꝙ dñi iudicio cōmittē exitū rei. dās
itaqꝫ pīatez oīm deo mūdi creatori.ꝙ hor-
tat⁹ suos vt fortiter dimicarent:ꝙ vsqꝫ ad
mortē ꝑ legibꝫ.tēplo.ciuitate.patria.ꝙ ci-
uibꝫ starēt.circa modin exercitū ꝓstituit.
Et dato signo suis dei victorie. iuuenibus
fortissimis electis nocte aggressus aulā re
giam ī castris interfecit viros q̄tuordecim
milia.ꝙ maximū elephantoꝝ cū hijs q̄ sup
positi fuerāt. Sūmoqꝫ metu ac ꝑturbatōe
hostiū castra replētes: rebusqꝫ ꝑspe gestis
abierī. Ꝺoc aī fctm ē die illucescētē: adiu-
uāte eū dñi ꝓtectōe. Ꝺz rex accepto gustu
audacie iudeoꝝ arte difficultatē locoꝝ tē-
ptabat:et bethsure qđ erat iudeoꝝ ꝓsidiuz
munitū castra admouebat sꝫ fugabaī. im-
pingebaī.mīorabaī. Hijs aī q̄ intus erāt
iudas necessaria mittebat. Enūciauit aūt
misteria hostibꝫ rodochus q̄daz de iudaico
exercitu:q̄ reqsit⁹ cōphensus est ꝙ ꝓclusus
Ierū rex sermonē habuit ad eos q̄ erant ī
bethsuris:dextrā dedit.accepit. abijt ꝓmi-
sit cū iuda:supat⁹ ē. Vt aī cognouit rebel-
lasse philipū antiochie q̄ relict⁹ erat super
negocia.mente ꝓsternat⁹ iudeos dēpcans.
subditusqꝫ eis iurat de oīdo q̄dō iustū visuz
ē:et recōciliat⁹ obtulit sacrificiū.honora
uit tēplū et munera posuit:machabeū am
plexatus ē: ꝙ fecit eū a ptolomaide vsqꝫ ad
gerrenos ducē et principē. Vt aī veit pto-
lomaidā gnit̄er ferebant ptolomēses ami
cicie ꝓuētōez indignantes:ne forte fed⁹ ir-
rūperēt. Tūc ascēdit lisias tribunal:ꝙ ex-
posuit ratōez.ꝙ ꝑlm sedauit:reuersusqꝫ est
antiochiā. Et hoc modo regis ꝓfectō et re-
ditus processit.

Capitulum .XIIII.

Ꝺed post triennij tps cognit iudas
et q̄ cū eo erāt demetriū seleuci cū
multitudine valid⁹ ꝙ nauibꝫ ꝑ por
tuz tripolis ascēdisse ad loca oportuna:et
tenuisse regiones aduersus antiochū ꝙ ei⁹
ducē lisiā. Alchim⁹ aī q̄dam q̄ sūm⁹ sacer-
dos fuerat.sed volūtarie coinq̄nat⁹ ē ī tpi-
bus commixtōis.ꝓsiderās nullo modo sibi
esse salutē neqꝫ accessū ad altare :venit ad
regem demetriū centesimoquinquagesimo
anno offerens ei coronā aureaz et palmā
sup hec et talos q̄ tēpli eē vidēbaī. Et ipa
q̄dē die siluit. Tēpus aī oportunū demen-
cie sue nactus:ꝙ ꝓuocat⁹ a demetrio ad cō
siliū.ꝙ interrogat⁹ q̄dō reb⁹ ꝙ cōsilijs iude
vterenī:rñdit. Ipi q̄ dicūī assidei iudeorū
q̄dō ꝑest iudas machabeus bella nutriūt ꝙ
sedicōnes mouēt:nec paciūī regnū esse q̄e
tum. Nam et ego defraudat⁹ parentū glo-
ria.dico aī sūmo sacerdotio huc veni:pri-
mo q̄dē vtilitatibꝫ regis fidē seruans:secū-
do aūt etiā ciuibꝫ ꝓsulens. Nam illoꝝ pra-
uitate vniuersum genus nostrū nō mini-
me veratur. Sed oro hijs singulis o rex
cognitis:et regioni.et generi ſm humani
tatē tuam ꝑmulgatam oīnibꝫ ꝑspice. Naz
q̄diu super est iudas:impossibile ē pacem
esse negocijs. Talibꝫ autez ab hoc dictis:ꝙ
ceteri amici hostiliter se habentes aduer-
sus iudam.inflammauerūt demetriū. Qui
statī nichanorē ꝓpositū elephātoꝝ ducem
misit ī iudeaz.datis mandatis vt ipm q̄dē
iudam caperet viuum:eos vero qui cuz il-
lo erāt dispgeret: ꝙ constitueret alchimuz
maximi tēpli sūmū sacerdotē. Tūc gētes q̄

te iudea fugerãt iudã. segregatim se nicha
nori miscebant: miserias ꝙ clades iudeorũ.
pperitates rerũ suaꝝ existimantes. Au-
dito itaq; iudei nichanoris aduentu. ꝙ cõ-
uentu natõnũ: cõsperſi terra rogabant eũ
q̃ ꝑm suũ ꝓstituit ĩeternũ custodiret: q̃q;
suã portõz signis euidẽtibꝫ ꝓtegit. Imperã
te aũ duce statĩ inde mouert: cõuenerũtq;
ad castellũ dessau. Simon vero frater iu-
de cõmiserat cũ nichanore: ſz cõterrit⁹ est
repẽtino aduentu aduersarioꝝ. Nichanor
tũ audiẽs vtutẽ comitũ iude ꝙ animi ma-
gnitudiez quã ꝑ patrie certamiꝫ habebãt
sanguinis iudiciũ facẽ metuebat. Quãob-
rẽ ꝑmisit possidoniũ ꝙ theodotũ. ꝙ mathiaz
ꝙ vt darẽt dextras atq; acciperẽt: ꝙ cũ diu
de hijs ꝓsiliũ agereꝫ. ꝙ ipe duꝝ ad multitu
dinẽ retulisſz: oĩm vna fuit sẽtẽcia amici-
cijs ãnuere. Itaq; diẽ ꝓstituerũt q̃ secreto
ĩter se agerẽt: ꝙ singlis selle ꝑatæ sũt ꝙ po-
site. Precepit autẽ iudas armat⁹ eẽ locis
oportunis: ne fortæ ab hostibꝫ repẽtæ mali
aliq̃d oriret. Et cõgruũ colloq̃uz fecerũt.
Morabaꝫ autẽ nichanor hierosolimis: ni-
hilq; iniq̃ agebat: gregesq; turbaꝝ q̃ ꝓgre-
gatæ fuerãt dimisit. Habebat aũ iudaz sẽp
caꝝ ex aĩo: ꝙ erat viro ĩclinat⁹. Rogauit-
q; eũ ducẽ vxorez: filiosq; ꝑcreare. Nupci-
as fecit: q̃etæ egit: cõmunitq; viuebãt. Al
chim⁹ aũ vidẽs caritatẽ illoꝝ adinuicez et
ꝙuentõnes: venit ad demetriũ ꝙ dicebat ni
chanorẽ rebꝫ alienis assentire: iudazq; re-
gni insidiatorem successorẽ. sibi destinasse.
Itaq; rex exasperat⁹ ꝙ pessimis hui⁹ crimĩa-
tõibꝫ irritat⁹ scripsit nichanori dicẽs: gra
uiter q̃ẽ se ferre ꝺ amicicie ꝙuentõne: iu-
bere tũ machabeũ cicius victũ mittere an-
tiochiam. Quibꝫ cognitis nichanor ꝓster-
nabaꝫ: ꝙ grauiter ferebat si ea q̃ ꝙuenerãt
irrita faceret nihil lesus a viro: sed q; re-
gi resistere nõ poterat oportunitatẽ obser-
uabat q̃ ꝓceptũ ꝑficeret. At machabe⁹ vi-
dẽs secũ austerius agẽ nichanorẽ. ꝙ ꝓsuetũ
occursum ferotius exhibentẽ: ĩtelligẽs nõ
ex bono esse austeritatẽ istã: paucis suoꝝ
cõgregatis occultauit se a nichanore. Qꝺ
cũ ille cognouit fortiter se a viro preuẽtũ:
venit ad maximũ ꝙ sanctissimũ tẽplum: et
sacerdotibꝫ solitas hostias offerẽtibꝫ. iussit
sibi tradi virꝝ. Quibꝫ cũ iuramẽto dicẽtibꝫ
nescire se vbi esset q̃ q̃rebaꝫ: extẽdẽs manũ
ad tẽplũ iurauit dicẽs. Nisi iudã victũ mi-
hi tradideris istud dei fanũ ĩ planiciẽ dedu
caz. ꝙ altare effodiaz: ꝙ tẽplum hoc libero
patri ꝓsecrabo. Et hijs dictis abijt. Sacer
dotes aũ ꝓtẽdẽtes man⁹ĩ celũ ĩuocabãt euz
q̃ semp ꝑpugnator esſz gẽtis iporꝝ. hec dicẽ-
tes. Tu dñe vniuersorꝝ q̃ nulli⁹ ĩdiges: vo
luisti tẽplũ habitatꝫis tue fieri in nob. Et
nũc sancte sctorꝝ omniũ dñe ꝓserua ineter
nũ ĩpollutã domũ istã: q̃ nup mũdata est.
Razias aũ q̃daz ꝺ seiorib ab hierosolimis
delat⁹ẽ nichanor vir amator ciuitatis. et
bene audẽs: qui ꝑ affectu pater iudeorꝝ ap
pellabaꝫ. Ꝺic mltis tpibꝫ cõtinẽcie ꝑpositũ
tenuit ĩ iudaismo: corpusq; ꝙ aiaz tradere
ꝓtẽt⁹ ꝑ pseuerãtia. Volẽs aũ nichanor ma-
nifestare odiũ qꝺ habebat in iudeos misit
milites quĩgẽtos: vt eũ cõphenderẽt. Pu-
tabat emm̃ si illũ decepisset: sese cladẽ iudeis
maximã illaturum. Turbis autez irruere
domũ ei⁹ ꝙ ianuam disrũpe. atq; ignẽ ãmo
uere cupientibꝫ cũ iaz cõphenderet gladio
se pecijt: eligẽs nobiliẽ mori pociusq; sub-
dit⁹ fieri pctoribꝫ: ꝙ cõtra natales suos in-
urijs indignis agi. Ez cũ ꝑ festiatõez nõ
certꝫ ictu plagaz dedisſz. ꝙ turbe ĩter ostia
irrũpent recurrens audacter ad murũ. ꝑ-
cipitauit semetipm̃ virilit̃er ĩ turbas: q̃bꝫ
velociter locũ dãtibꝫ casui eius. venit per
mediaz ceruicẽ. Et cũ adhuc spiraret accẽ
s⁹aĩo surrexit: ꝙ cũ sãguis ei⁹ magno flu-
xu defluẽt. et ꝯuissimis vulneribꝫ eẽt sau-
tius. cursu turbaz ptrãsijt: ꝙ stans supꝫ q̃n-
dã petrã ꝓruptaz. ꝙ iaz exanguis effect⁹:
cõplexus ĩ testina sua vtrisq; manibꝫ ꝓie-
cit sup turbas ĩuocãs dñatorẽ vite ac spiri
t⁹: vt hec illi itẽꝝ rõderet: atq; ita vita de-
functus est.

Capitulum .XV.

Nichanor aũ vt ꝓpit iudam eẽ ĩ lo-
cis samarie: cogitauit eũ oĩ ĩpetu
die sabbati cõmittẽ bellũ. Judeis
vero q̃ illũ ꝑ necessitatẽ seq̃bant dicẽtibꝫ.
ne ita ferociter et barbare feceris. sed ho-
norẽ tribue diei sanctificatõnis. ꝙ honora
eũ q̃ vniuersa cõspicit: at ille infelix ĩter-
rogauit si ẽ potẽs ĩ celo q̃ ĩpauit agi diem
sabbatorꝝ: ꝙ rñdẽtibꝫ illis. ẽ dñs viuus ipse
ĩ celo potens qui iussit agi septimũ diẽ: at
ille ait. Et ego potens sum super terram:
q̃ impero sumi arma et negocia regis im-
pleri. Tamẽ ñ obtinuit vt ꝓsiliũ ꝑficeret.

Et nichanor quidē cū summa ſuꝑbia erectus cogitauerat cōmune tropheū ſtatuē de iuda. Machabeus aūt ſemꝑ ꝓfidebat cū oñi ſpe auxiliū ſibi a dño affuturū. ⁊ hortabaꝫ ſuos ne formidarēt ad aduentū nationū. ſed ī mēte haberēt adiutoria ſibi facta ỏ celo: ⁊ nūc ſperarēt ab oñipotēte. ſibi effuturā victoriam. Et allocutus eos ỏ lege. ⁊ ꝓphetis: ammonēs etiaꝫ certamina q̄ fecerāt prius: promptiores ꝓſtituit eos. Et ita animis eoꝝ erectis: ſimul oñdebat gētiū fallaciam. ⁊ iuramētoꝝ ꝑuaricatiōꝫ. Dinglos aūt illoꝝ armauit nō clipei ⁊ haſte munitōe. ſꝫ ꝑmōitō optimis ⁊ exhortatiōibꝫ: expoſito digno fide ſomnio: ꝑ qđ uniuerſos letificauit. Erat aūt huiuſmodi viſ⁹. Oniam qui fuerat ſūmus ſacerdos virum bonum ⁊ benignum verecūdum viſu. modeſtū moribꝫ. ⁊ eloq̄o decoꝝ. ⁊ q̄ a puero in virtutibꝫ exercitatus ſit. man⁹ ꝓtendentē: orare ꝑ oñi ꝓplo iudeoꝝ. Poſt hoc apparuiſſe et aliū virū etate et gloria mirabilē: et magni decoris habitudine circa illū. Ñndentꝫ vero oniam dixiſſe. Hic eſt fratrum amator ⁊ ꝓpli iſrael: hic eſt qui multū orat ꝑ ꝓplo et vniuerſa ſancta ciuitate ieremias ꝓpheta dei. Extendiſſe aūt hieremiā dexterā: ⁊ dediſſe iude gladiū aureum dicētē. Accipe ſanctū gladiū munus a deo: ī quo deicies aduerſarios populi mei iſrl. Exhortati itaq̄ iude ſermonibꝫ bonis valde. ỏ q̄bus extolli poſſet impetus. et animi iuuenum confortari: ſtatuerūt dimicare ⁊ ꝓfligere fortiter vt virtus de negocijs iudicaret: eoq̄ ciuitas ſancta ⁊ tēplum periclitarenť. Erat emī ꝑ vxoribꝫ et filijs. itemq̄ ꝑ fratribꝫ et cognatis minor ſolitudo: maximus vero et prim⁹ ꝑ ſanctitate timor erat tēpli: ſed ⁊ eos q̄ ī ciuitate erant nō minima ſolicitudo habebat pro hijs q̄ ꝓgreſſuri erāt. Et iam cuꝫ oñes ſparēt iuditiū futurū hoſteſq̄ adeſſe atq̄ exercitus erat ordinatus. beſtie eq̄teſq̄ opportuno loco cōpoſiti: ꝓſiderās machabeus aduentū multitudinis et aparatum variū armoꝝ. ac ferocitatē beſtiaꝝ extentēs manus ī celū. prodigia facientem dñm inuocauit: q̄ nō ſm armoꝝ potētiam. ſed prout ipi placet dat dignis victoriaꝫ. Dixit aūt inuocans hoc modo. Tu domine qui miſiſti angelum tuum ſub ezechia rege iuda. et interfeciſti de caſtris ſennacherib centumoctogintaquiq̄ milia: ⁊ tunc dñator celoꝝ mitte angelum tuum bonum ante nos ī timore ⁊ tremore magnitudinis brachij tui: vt metuāt qui cum blaſphemia veniūt aduerſus ſanctum populum tuum. Et hic quidē ita prorauit: nichanor autē et qui cuꝫ ipſo erāt cuꝫ tubis ⁊ canticis admouebant. Judas vero et qui cū eo erant inuocato deo p orationes congreſſi ſunt: manu q̄dē pugnantes. ſed et dominū cordibꝫ orantes proſtrauerūt non minus triginta quinq̄ milia ꝑſentia dei magnifice delectati. Cunq̄ ceſſaſſent ⁊ cū gaudio redirent: cognouerūt nichanorem ruiſſe cū armis ſuis. Facto itaq̄ clamore ⁊ ꝓturbatōne ſuſcitata: patria voce oñipotentē dominuꝫ benedicebant. Precepit autēꝫ iudas (qui per omnia corpore ⁊ animo mori ꝑ ciuibꝫ paratus erat) caput nichanoris et manum cum humero abſciſam hieroſolimam perferri. Quo cuꝫ pueniſſet ꝓuocatis contribulibꝫ ⁊ ſacerdotibꝫ ad altare: accerſijt ⁊ eos q̄ ī arce erāt. Et oſtenſo capite nichanoris et manu nepharia quam extenderat contra domū ſanctam omnipotentis dei: magnifice gloriatus eſt. Linguaꝫ etiam impij nichanoris preciſam iuſſit particulatim auibꝫ dari: manum autem dementis contra templum ſuſpendi. Omnes igitur celi benedixerunt dominuꝫ. dicentes: benedictus qui locum ſuum incontaminatum ſeruauit. Suſpendit aūt nichanoris caput in ſūma arce: vt euidens eſſet ⁊ manifeſtum ſignum auxilij dei. Itaq̄ oēs cōmuni conſilio decreuerūt nullo modo diē iſtū abſq̄ celebritate ꝑterire: habere aūt celebritatē terciadecima die mēſis adar. q̄ dicit voce ſiriaca ꝓbie mardochei die. Igit̄ hijs erga nichanorē geſtis ⁊ ex illis tēporibꝫ ab ebreis ciuitate poſſeſſa. ego q̄q̄ in hijs faciam finē ſermonis. Et ſi quidem bene ⁊ vt hiſtorie cōpetit hoc et ipſe velim: ſi autēꝫ minus digne: concedendum eſt mihi. Sicut emī vinum ſemꝑ bibere aut ſemper aquam. cōtrarium eſt: alterius aūt vti delectabile: ita legentibꝫ ſi ſepexactus ſit ſermo non erit gratus: hic ergo erit conſummatus.

Explicit ſecundus liber machabeorum.

Incipit epla beati hieronimi pbitéi ad damasũ papã i ꝗtuor euãgelistas

Beatissimo pape damaso hieronim⁹. Nouuz opus me facẽ cogis ex veteri: vt post exẽplaria scripturaꝝ toto orbe dispersa ꝙsi quidã arbitr sedeã: ⁊ qr inter se variant ꝙ sint illa ꝙ cũ greca ꝓsentiant veritate decernã. ꝓius labor sz periculosa presũptio. iudicare ỏ ceteris. ipm ab omĩb⁹ iudicãdũ: senis mutare linguã: et canescẽtẽ mũdũ ad ĩicia retrahẽ puuloꝝ. Quis enĩ doctus pariter vel indoct⁹ cũ in man⁹ volumen assũpserit. ⁊ a saliua quã semel ibibit viderit discrepare qỏ lectitat. nõ statim erũpat in vocem me falsariũ me clamans esse sacrilegum: ꝙ audeã aliquid in veteribꝫ libris addere. mutare. corrigẽ? Aduersus quã inuidiã duplex causa me ꝓsolaẽ: qỏ ⁊ tu ꝙ summus sacerdos es fieri iubes: ⁊ veꝝ nõ esse qỏ variat. eciã maledicoꝝ testimonio ꝓbaẽ. Si eĩ latinis exemplaribus fides est adhibenda. respõdeant quib⁹ tot sũt exẽplaria pene quot codices. Si autez veritas est ꝗrenda de pluribꝫ: cur nõ ad grecã originez reuertẽtes ea que viciosis interpretib⁹ male edita vel a psũptoribꝫ imperitis emẽdata puersi⁹. vl a librarijs dormitantib⁹ aut addita sunt aut mutata corrigimus? Neqz vero ego de veteri disputo testamento: qỏ a septuagĩta senioribꝫ in grecã linguã versũ tercõ gdu ad nos vsqz puenit. Non ꝗro ꝙd aquila ꝙd sym̃mach⁹ sapiãt: ꝗre theodociõ inter nouos et veteres medi⁹ icebat. Sit illa vera ĩterptatio: quã apli ꝓbauerũt. De nouo nũc loquor testamento qỏ grecum esse nõ dubiũ est: excepto apostolo mathẽo qui primus in iudea euãgeliũ xpi hebraicis litteris edidit. Hoc certe cum in nr̃o sermone discordat. et diuersos riuulorum tramites ducit: vno de fonte ꝗrendus est. Pretermitto eos codices quos a luciano ⁊ esitio nũcupatores paucoꝝ hominũ asserit puersa ꝓtentio: quib⁹ vtiqz nec ĩ veteri ĩstrumẽto post septuaginta interptes emẽdare quid licuit. nec in nouo ꝓfuit emendasse: cũ multaꝝ gentiũ linguis scriptura ante trãllata doceat falsa esse ꝙ addita sunt. Igiẽ hec ps̃ens ꝓfaciuncula polliceẽ ꝗtuor tantũ euangelia. quoꝝ ordo est iste. matheus. marcus. lucas. iohãnes. codicum grecoꝝ emẽdata collacõne sed veterũ: que ne mlt̃um a lectõnis latine ꝓsuetudine discreparent. ita calamo imperauimus vt hijs tm̃ ꝙ sensũ videbãẽ mutare. correctis reliqua manere pateremur vt fuerãt. Canones qz qs eusebi⁹ cesariensis episcop⁹ alexandrinũ secutus ãmoniũ in decẽ numeros ordinauit: sicut in greco habenẽ expressim⁹. Qỏ si quis de curiosis voluerit nosse que in euangelijs vel eadez vel vicina vel sola sint: eorum distinctõe ꝓgnoscet.

Magn⁹ siqdez h̃ ĩ nr̃is codicib⁹ error inoleuit: dũ qỏ in eatẽ re ali⁹ euangelista plus dixit. in alio qr minus putauerint addiderũt: vel dum eundem sensũ alius aliter exp̃ssit. ille qui vnũ e ꝗtuor p̃mũ legerat. ad eius exẽpluz ceteros qz estimauerit emendandos. vnde accidit. vt apud nos mixta sũt om̃ia: ⁊ in marco plura luce atqz mathei: rursũ in matheo plura iohãnis et marci: ⁊ ĩ ceteris reliquoꝝ ꝙ in alijs ꝓpria sunt inueniaẽ. Cũ itaqz canones legeris qui subiecti sunt: ꝓfusionis errore sublato. ⁊ similia omniũ scies: ⁊ singul̃ sua queqz restitues. In canone p̃mo ꝓcordãt ꝗtuor: mathe⁹. marcus. lucas. iohes. In secũdo tres matheus. marc⁹. lucas. In tercõ tres matheus. lucas. iohes. In ꝗrto tres: mathe⁹. marcus. iohes. In ꝙnto duo mathe⁹. lucas. In sexto duo: mathe⁹ marcus. In septimo duo: mathe⁹. iohãnes. In octauo duo: lucas. marc⁹ In nono duo: lucas. iohannes. In decimo. ꝓpria vnusquisqz que nõ habentur in alijs ediderunt. Singulis vero euangelijs ab vno incipiẽs vsqz ad finez librorꝝ disparnumerus accrescit Hic nigro colore p̃scriptus sub se habet alium exminio discolorẽ numer̃: qui ad decẽ vsqz ꝓcedens ĩdicat: p̃or numerus in quo sit canone requirendus. Cum g̃ apto codice verbigracia

illud siue illud capitulū scire voluerís cui⁹ canonis sit. statiz ex subiecto numero doceberis: ⁊ recurrēs ad p̄ncipia in quibꝫ canonum est distincta congeries. eodemqz statim canone ex titulo frontis inuēto: illū quē quere bas numeꝝ eiusdem euāgelij q̄ ⁊ ipe ex inscripcōne signaꝝ inuenies: atqz e vicino ceteroꝝuz tramitibꝫ inspectis: q̄s numeros e regione habeāt adnotabis: ⁊ cum scieris recurres ad volumina singuloꝝ: ⁊ sine mora repertis numeris q̄s ante signaueris: reperies ⁊ loca. ī qbꝫ vel eadē vl̄ vicina dixerunt. Optꝫ vt in xp̄o valeas: et memineris mei papa beatissime.

Explicit epl̄a. Incipit argumētuz in euangelium. scōm Matheum.

MAtheus ex iudea sicut ī ordine p̄mus ponit̄. ita euangeliū in iudea p̄m⁹ scripsit: cui⁹ vocacō ad dn̄m ex publicanis actibus fuit: duoꝝ in generacōe xp̄i principia p̄sumēs: vni⁹. cui⁹ p̄ma circūcisio in carne: alteri⁹. cui⁹ secūdum coꝛ electō fuit. Ex vtrisqz eī patribꝫ xp̄c Sicqz q̄ternario numero triformiter positꝫ. p̄ncipiū a credendi fide in electionis tempus poꝛrigens. ⁊ ex electōne vsqz in transmigratōis diē duri gens. atqz a trās migracōnis die vsqz in xp̄m definiēs: decursam aduentus domini ostendit generacōnem et numero satisfaciens ⁊ tēpoꝛa: vt et se qꝺ esset ostenderet: ⁊ dei in se opus demō strans. eciā in hijs quoꝝ genus posuit xp̄i opantis a p̄ncipio testimoniuz non negaret. Quarū omnium rerū. tempus. oꝛdo. numerus. dispositō. vl̄ racō. q̄ fidei necessariū est. deus xp̄us est: qui factus est ex muliere. factus sub lege. natus ex virgine. passus in carne. omnia in cruce fixit: vt trium phans ea in semetipso resurgens in coꝛpoꝛe. ⁊ patris nomen in patribus filio. et filij nomen patri restituens ī filijs sine principio sine fine ostentēs vnum se cum patre esse quia vnus ē. In quo euangelio vtile est desiderantibus deum. sic prima vel media vel perfecta cognoscere. vt et vocacōem apostoli et opus euangelij et dilectō nem dei in carne nascentis per vniuersa legentes intelligant: atqz id in eo in quo apprehensi sunt. et apprehendere appetunt recognoscāt. Nobis eī hoc in studio argumenti fuit ⁊ fidez sancte rei tradere: et operantis dei intelligendam diligenter esse dispositō nem querentibꝫ non tacere.

Explicit argumentū. Incipit euangelium secundum Matheum.

LIber generacōis ihū xp̄i filij dauid: filij abraham. Abrahaz genuit ysaac: ysaac autem genuit iacob. Jacob autem genuit iudam et fratres eius: iudas autem genuit phares et zara de thamar. Phares autem genuit esrom: esrom autē genuit aram. Aram autem genuit aminadab: aminadab autem genuit naason. Naason autem genuit salmon: salmon autem genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex ruth: obeth autem genuit iesse. Jesse autem genuit dauid regem. Dauid autem rex genuit salomonem ex ea qui fuit vrie. Salomon autem genuit roboam: roboam autem genuit abiam. Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Josaphat autem genuit ioram: ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioathan: ioathan autem genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam: ezechias autem genuit manassen: manasses autem genuit ammon. Ammon autem genuit iosiam. Josias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis. Et post transmigrationem babilonis. Jechonias autem genuit salathiel: salathiel autez genuit zorobabel.

Canones ī marginibꝫ ī quib⁹ q̄tuoꝝ euāgeliste p̄cordāt alphabeti ordie q̄ p̄uenientiori potui modo oꝛdinare sequūt Canone. iij. Mt̄. j. Lu. iiij Jo. j. ⁊. iij. ⁊. v

Zorobabel aũt genuit abiud: abiud aũt genuit eliachĩ .Eliachĩ autez genuit azor:azor aũ genuit saboch.Saboch aũ genuit achim:achim aũt genuit eliud .Eliud aũ genuit eleazar: eleazar autez genuit matthan. Matthan aũt genuit iacob:iacob aũt genuit ioseph virũ marie:ꝺ ꝙ natus est ihũs:ꝙ vocaũ xp̃s.a.Oms itaqz generacões ab abrahã vsqz ad ꝺ̃. generacões ꝙtuordecĩ:ꝛ a ꝺ̃ vsqz ad trãsmigracõnez babiloĩs.generacões ꝙtuordecĩ:ꝛ a trãsmigracõne babiloĩs vsqz ad xp̃m .generacões ꝙtuordecĩ.

p
.a.Matb.ij.

v
.b.Mt.iij.Lu.
ij.

Cristi aũt generacõ sic erat.b.Cũ eẽt despõsata mater ihesu maria ioseph: añꝙ cõuenirẽt inuẽta ẽ ĩ vtero habẽs de spiritu sãcto.c. Ioseph aũ vir eius cũ eẽt iustus.ꝛ nollet eã traducẽ:voluit occ̃te dimittere eaz.hec aũ eo cogitãte: ecce ãgelus dn̄i apparuit ĩ sõnis ioseph dicẽs .Ioseph fili ꝺ̃:noli timẽ accipẽ mariã ꝓiugẽ tuã .Quod enim ĩ ea natũ ẽ:de spũ sãcto est.Pariet aũ filiũ:et vocabis nomẽ eius ihũm. Ipe enim saluũ faciet pplm suũ a pctis eoz Hoc aũt totũ factũ ẽ:vt adimpleret qꝺ dictũ eẽt a dño p ꝓphetã dicẽtem. Ecce vgo ĩ vtero habebit ꝛ pariet filiũ:et vocabit nomẽ eius emanuel:qꝺ ẽ int̃ptatũ nobiscũ deus. Exurgẽs aũ ioseph a sõno fecit sic̃ p̃cepit ei ãgelus dn̄i:ꝛ accepit ꝓiugẽ suaz. Et non cognoscebat eã donec pepit filiũ suuz pmogenitũ:ꝛ vocauit nomẽ eius ihm.

Capitulum. .II.

Cum ꝯ natus eẽt ihus ĩ bethleẽ iude ĩ diebꝫ herodis r̃gis:ecce magi ab oriẽte venerũt hierosolimã dicẽtes .Vbi ẽ ꝙ natus ẽ rex iudeoz? Vidimus enim stellã eius ĩ oriẽte:ꝛ venimus adorare eũ. Audiẽs aũt herodes rex r̃bat ẽ:ꝛ omis hierosolima cũ illo.Et ꝯgregãs oms p̃ncipes sacerdotum ꝛ scribas ppli: sciscitabaũ ab eis vbi xp̃us nasceret.ꝺ. At illi dixer̃t ei In bethleem iude.Sic enim scriptũ est per ꝓphetam.Et tu bethleem iuda nequaq̃ minima es in principibꝫ iuda Ex te enim exiet dux qui regat populum meum israhel.e. Tunc herodes clam vocatis magis diligent̃ didicit ab eis tempus stelle ꝙ apparuit

vij
.ꝺ. Mt.v. Jo.
xxpm.

p
.c.Matb.vj.

eis:ꝛ mittens illos in bethleem.dixit Ite et interrogate diligent̃ de puero et cũ inueneritis renũciate mihi:vt et ego veniens adorem eum.Qui cuz audissent regẽ abierũt .Et ecce stella quam viderant in oriente . antecedebat eos: vsqꝺum veniens staret supꝰ vbi erat puer.Videntes autez stellaz: gauisi sunt gaudio magno valde .Et intrãtes domũ inuenerũt puerum cuz maria matre eius:ꝛ pcidentes adoraverunt eum:ꝛ apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum.thus ꝛ mirrã .Et responso accepto ĩ somnis ne redirent ad herodem:p aliam viã reuersi sunt in regionem suam .Qui cuz recessissent:ecce angelus domini apparuit ĩ somnis ioseph dicẽs.Surge ꝛ accipe puerum ꝛ matrem eius ꝛ fuge in egiptũ:ꝛ esto ibi vsqꝺ dicaz tibi.Futurꝫ est enim:vt herodes querat puerũ ad perdendũ eum.Qui cõsurgens accepit puerum.ꝛ matrẽ eius nocte: et secessit in egiptum. Et erat ibi vsqz ad obitum herodis:vt adimpleret qꝺ dictũ est a domino p ꝓphetam dicentẽ. Ex egipto vocaui filiuz meum.Tunc herodes videns quoniã illusus esset a magis iratus est valde et mittens occidit oms pueros qui erant in bethleem ꝛ in omnibꝫ finibꝫ eius a bimatu ꝛ infra:secundũ tempus qꝺ exquisierat a magis.Tunc impletum ẽ:qꝺ dictũ ẽ p hieremiã ꝓphetã dicentem.Vox in rama audita ẽ.ploratus ꝛ vlulatus multus:rachel plorans filios suos:ꝛ noluit cõsolari qz non sunt.Defuncto autẽ herode:ecce angelus domini apparuit in somnis ioseph in egipto dicens.Surge et accipe puerũ ꝛ matrem eius:ꝛ vade ĩ terram israhel.Defũcti sunt enim q̃ querebant animã pueri. Qui ꝯsurgẽs accepit puerꝫ ꝛ matrẽ eius:ꝛ venit ĩ terram israhel.Audiens autez qꝫ archelaus regnaret in iudea p herode pr̃e suo timuit illo ire:ꝛ ãmonitus ĩ somnis secessit in ptes galilee. Et veniẽs habitauit in ciuitate que vocaũ nazareth:vt adimpleretur quod dictũ est per ꝓphetas.quoniam nazarenus vocabitur.

Capitulus. .III.

iiij
Mt̄.viij. Lu.vj
Jo .ij.

In dieb aūt illis venit iohannes baptista: p̄dicās in deserto iudee ⁊ dicēs. penitēciā agite Appropinq̄bit eī regnū celoꝝ. a. hoc est em̄: de q̄ dictū est p ysaiam pphetā dicentē. Vox clamātis i deserto: parate viā dn̄i: rectas facite semitas ei⁹. b. Ipe aūt iohes habebat vestimētū de pilis camelor: ⁊ zonā pelliceaz circa lūbos suos. Esca aūt ei⁹ erat locuste ⁊ mel siluestre. Tūc exibat ad eū hierosolimia ⁊ om̄is iudea. ⁊ om̄is regio circa iordanen: et baptizabāt ab eo i iordane p̄fitentes peccata sua. c. Videns aūt multos phariseoꝝ ⁊ saducerum veniētes ad baptismū suū: dixit eis pgenies viperaꝝ: q̄s demōstrabit vob fugere a ventura ira? Facite q̄ fructū dignū penitēcie. Et ne velitis dicē intra vos: patrē habem⁹ abraham. Dico em̄ vob: q̄m potēs ē de⁹ de lapidib⁹ istis suscitare filios abrahe. Jam em̄ securis ad radicē arboꝝ posita est. Om̄is q̄ arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet̄: ⁊ i ignez mittet̄. d. Ego q̄dem baptizo vos in aq̄ in penitēciā: q̄ aūt post me ventur⁹ ē. fortior me ē: cui⁹ nō sū dign⁹ calciamēta portare. Ipe vos baptizabit i spiritu sācto. ⁊ igni. e. Cui⁹ vētilabrum i manu sua ⁊ pmundabit areā suā: ⁊ congregabit triticū suū i horreū suū: paleas aūt cōburet igni inextinguibili. f. Tūc venit ihūs a galilea in iordanen ad iohānē: vt baptizaret̄ ab eo. Johānes aūt p̄hibebat eū dicēs Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me? Respondēs aūt ihūs dixit ei. Sine modo. Sic em̄ decet nos implere oēm iusticiam. Tūc dimisit eū. g. Baptizatus autez ihūs p̄festim ascēdit de aq̄. Et ecce apti sunt ei celi: ⁊ vidit spūm dei descendentē sicut colūbam ⁊ venientē sup se Et ecce vox de celis dicēs. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi cōplacui

v
.c. Mt̄. x. Lu. viij.

i
.d. Mt̄. xj. Mr̄ iiij. Lu. x. Jo. xij. vj. xiiij. xxviij.

v
.e. Mt̄. xij. Lu xj.

i
.f. Mt̄ xiij Mr̄ ij. Lu. xiij. Jo. xv.

i
.g. Mat̄. xiiij. Mr̄. v. Lu. xiij Jo. xv.

Capitulū. .IIII.

ij
Mt̄. xv. Mr̄. vj Lu. xv.

Tunc ihūs ductus est in desertum a spiritu. vt temptaret̄ a dyabolo. h. et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadragīta noctibus: postea esurijt. Et accedens temptator dixit ei. Si filius dei es: dic vt lapides isti panes fiāt. Qui respōdens dixit. Scriptū ē. Nō in solo pane viuit hō: sz i om̄i verbo q̄ pcedit ab ore dei. Tūc assumpsit eū dyabolus i sanctā ciuitatē: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit ei. Si filius dei es: mitte te deorsū. Scriptuz est em̄: q̄r angelis suis mādauit de te ⁊ in manib⁹ tollent te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. Ait illi ihūs rursū. Scriptū est. Nō tēptabis dn̄m deū tuū. Iterꝝ assumpsit eū dyabolus in montē excelsuz valde: ⁊ ostendit ei om̄ia regna mūdi ⁊ gloriā eoꝝ: ⁊ dixit ei. Hec om̄ia tibi dabo: si cadēs adoraueris me. Tūc dicit ei ihūs. Vade sathana. Scriptū est em̄. Dn̄m deum tuū adorabis: ⁊ illi soli fuies. i. Tunc reliquit eū dyabol⁹: ⁊ ecce angeli accesserūt ⁊ ministrabāt ei. k. Cū aūt audisset ihūs q̄ iohes traditus esset secessit in galileā. l. ⁊ relicta ciuitate nazareth. venit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaum maritima. in finibus zabulon ⁊ neptalim: vt adimpleret̄ q̄d dictū est p ysaiā pphetā. Terra zabulon ⁊ tra neptaliz. via maris trās iordanen galilee gentiū. pplus q̄ ambulabat i tenebris. vidit lucē magnā ⁊ sedentib⁹ in regione vmbre mortis lux orta est eis. m. Exinde cepit ihūs predicare ⁊ dicere. Penitēciā agite Appropinquabit enim regnum celoꝝ

vj
i. Mr̄. xvij Mr̄ viij. iiij
.k. Mt̄. xviij. Mr̄. viij. Joh. xxvj. vj
.l. Mt̄. xix. Jo xix. xxvj. xxvij.

vj
.m. Math. x. Mt̄. ix.

ij
.n. Math. xxj. Mr̄. x. Lu. xxx. ij. vj
.o. Mat̄. xxij. Mr̄. xj.

Ambulās aūt ihs iuxta mare galilee vidit duos fratres simonem q̄ vocat̄ petrus ⁊ andreā fratrē ei⁹: mittētes rete in mare. n. Erant em̄ piscatores. Et ait illis. Venite post me: ⁊ faciam vos fieri piscatores hoīm. At illi cōtinuo relictis retib⁹ secuti sūt eū. o. Et pcedēs inde vidit alios duos fratres. iacobū zebedei ⁊ iohem frem ei⁹ i naui cū zebedeo pre eoꝝ reficientes retia sua: ⁊ vocauit eos. Illi aūt statim relictis retib⁹ ⁊ pre: secuti sūt eum. p. Et circuibat ihūs totā galileā docēs in synagogis eoꝝ: ⁊ p̄dicās euāgeliū regni: ⁊ sanās om̄em languorē ⁊ omnem infirmitatē in pplo. Et abijt opinio ei⁹ in totā syriam: ⁊ obtulerūt ei om̄es male habentes varijs languoribus et tormentis comprehensos. et q̄ demoīa hēbāt ⁊ lunaticos ⁊ paliticos

⁊ curauit eos: ⁊ secute sūt eū t̄be mlt̄e
d̄ galilea. ⁊ d̄capoli. ⁊ d̄ hierosolimis
⁊ d̄ iudea. ⁊ d̄ trās iordanē. ¶Ca. V.
x Mt.xxiiij. Jdēs aūt ih̄us t̄bas ascēdit ī
v montē: ⁊ cū sedisset accesserūt
ad eū discipuli ei⁹. a. ⁊ aperi
.a.Mat.xxv. ens os suū docebat eos dicēs. Beati
Lu.xlvj. x paupes spū: qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ.
.b.Mt xxvj v .b. Beati mites: qm̄ ipi possidebūt t̄-
.c.Mat.xxvij. ram. c. Beati q̄ lugēt: qm̄ ipi ꝯsolabū
Lu.xlviij. v tur. d. Beati q̄ esuriūt et sitiūt iusti-
.d.Mt.xxviij. ciā: qm̄ ipi saturabūt̄. e. Beati mise-
Lu.xlvij. x ricordes: qm̄ ipi miscdiam ꝯsequent̄.
.e.Mat.xxix. Beati mūdo corde: qm̄ ipi deum vide-
v būt. Beati pacifici: qm̄ dei filij voca-
.f.Math.xxx. bunt̄. Beati q̄ ꝑsecutōem paciūt̄ ꝓpt̄
Lu.xlix. iusticiā: qm̄ ipoꝝ ē r̄gnū celoꝝ. f. Be-
ati estis cū maledixerīt vob̄ hoīes:
⁊ ꝑsecuti vos fuerīt ⁊ dixerīt oē ma-
lū aduersū vos mēciētes ꝓpt̄ me. Gau
dete ⁊ exultate: qm̄ merces vr̄a copio
ij sa ē ī celis. Sic em̄ ꝑsecuti sūt ⁊ pro-
.g.Mat.xxxj. phetas q̄ fuerūt an̄ vos. g. Uos estis
Luce.clxxxij. sal terre. Q̄d si sal euanuerit: in q̄ sa-
Mt.cij. liet̄: Ad nihilū valet vltra nisi vt mit
ij tat̄ foras: ⁊ ꝯculcet̄ ab hoīb;. h. Uos
.h.Mat.xxxij. estis lux mūdi. Nō potest ciuitas ab-
Mt.xxxix.Lu scōdi sup̄ mōtē posita: neq; accēdunt
cxxxiij ⁊ lxxix lucernā. ⁊ ponūt eā sub modio s; su-
per cādelabꝝ: vt luceat oīb; q̄ ī domo
x sūt. Sic luceat lux vr̄a corā hoīb;: vt
.i.Mt.xxxiiij. videāt opa vr̄a bona: ⁊ glorificēt pa-
v trē vr̄m q̄ ī cel̄ ē. i. Nolite putare qm̄
.k.Mt.xxxiiij veni soluere legē aut ꝓphetas. Nō ve
Lu.clxxxxiiij. ni soluere: s; adimplere. k. Amē q̄ppe
x dico vob̄: donec trāseat celū et terra.
.l.Mat.xxxv. iota vnū aut vn⁹ apex nō p̄teribit a
lege: donec oīa fiāt. l. Qui g̊ soluerit
vnū de mandatis istis minimis. ⁊ do-
cuerit sic hoīes minim⁹ vocabit̄ ī re-
gno celoꝝ: qui aūt fecerit ⁊ docuerit
h̄ magn⁹ vocabit̄ in regno celoꝝ. Di-
co aūt vob̄: q2 nisi abūdauerit iusti-
cia vr̄a plusq̄ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ: n̄
intrabitis ī regnū celoꝝ. Audistis q2
dictū ē antiq̄s nō occides: q̄ aūt occi-
derit re⁹ erit iudicō. Ego aūt dico vo
bis: q2 om̄is q̄ irascit̄ fr̄i suo re⁹ erit
iudicō. Qui aūt dixerit fr̄i suo racha
re⁹ ꝯcilio. Qui autem dixerit fatue:
re⁹ erit iehēne ignis. Si g̊ offers mu
nus tuū ad altare ⁊ ibi recordat⁹ fue
ris q2 frater tu⁹ habet aliq̄d aduersu;

te: relinque ibi munus tuū an̄ altare
et vade prius recōciliari fratri tuo: ⁊ v
tūc veniēs offeres mun⁹ tuū. m. Esto .m.Mt.xxxvj
ꝯsenciēs aduersario tuo cito dum es Lu.clxij.
in via cū eo: ne forte tradat te aduer
sari⁹ tu⁹ iudici: ⁊ iudex tradat te mini
stro. ⁊ ī carcerē mittaris. Amē dico
tibi: nō exies inde donec reddas no-
uissimū q̄drātē. n. Audistis q2 dictum x
ē antiq̄s: nō mechaberis. Ego aūt di .n.Mt.xxxvij
co vob̄: q2 oīs q̄ viderit mlierē ad ꝯcu
piscendū eā: iā mechat⁹ ē eam ī corde
suo. Q̄d si ocul⁹ tu⁹ dexter scādalizat
te: erue eū ⁊ ꝓice abs te. Expedit em̄
tibi vt pereat vnu; mēbroꝝ tuoꝝ: q̄
totū corp⁹ tuū mittat̄ ī iehēnā ignis
Etsi dextera manus tua scādalizat te
abscide eā ⁊ ꝓice abs te. Expedit em̄
tibi vt pereat vnū membroꝝ tuoꝝ: q̄
totū corp⁹ tuū eat ī iehennā. Dictū ē
aūt q̄cunq; dimiserit vxorē suā det ei
libellū repudij. Ego aūt dico vobis:
q2 oīs q̄ dimiserit vxorē suā. excepta
fornicacōis causa. facit eā mechari:
⁊ q̄ dimissā duxerit adulterat. Jterū
audistis q2 dictū ē antiq̄s nō ꝑiura-
bis: reddes autē dn̄o iuramēta tua.
Ego aūt dico vob̄ nō iurare om̄ino:
neq; ꝑ celū. q2 tron⁹ dei ē: neq; ꝑ t̄rā.
q2 scabellū ē pedū ei⁹: neq; ꝑ hieroso-
limā. q2 ciuitas ē magni regis. Neq;
ꝑ caput tuum iuraueris: q2 nō potes
vnū capillū albū facē aut nigꝝ. Sit
aūt s̄mo vr̄: ē ē. nō nō: q̄d aūt hijs abū
danti⁹ ē a malo ē. Audistis q2 dictu;
ē: oculū ꝓ oculo. dentē ꝓ dente. Ego v
aūt dico vob̄ nō resistē malo. o. sed si .o.Mt xxxviij
q̄s te ꝑcusserit ī dextrā maxillā tuam Luce.liij
prebe illi ⁊ alterā: ⁊ ei q̄ vult tecū in x
iudicō ꝯtēdere ⁊ tunicā tuā tollere di .p.Mt.xxxix.
mitte ei et palliū. p. ⁊ q̄cūq; te āgari-
auerit mille pass⁹: vade cū illo ⁊ alia v
duo. Qui autem petit a te da ei: ⁊ vo .q.Math.xl.
lenti mutuare a te ne auertaris. q. Lu.lij.
Audistis quia dictum est: diliges ꝓ-
ximum tuū. et odio habebis inimicū
tuum. Ego autē dico vobis diligite
inimicos vr̄os: bn̄facite hijs q̄ oderūt
vos. et orate ꝓ ꝑsequentib; ⁊ calūniā
tib; vos: vt sitis filij pr̄is vestri qui ī
celis est. qui solē suum oriri facit su- v
ꝑ bonos ⁊ malos: et pluit sup̄ iustos .r.Mt.xlj .Lu
⁊ iniustos. r. Si em̄ diligitis eos qui lv.

vos diligũt:quã mercedẽ hẽbitis:nõ ne ꝙ publicani hoc faciũt:Etsi saluta ueritis frẽs vẽros tm̃:qđ ampliꝰ facietis:nõne ꝙ ethnici hoc faciũt:Estote g̃ vos pfecti:sicut ꝙ pr̃ vr̃ celestis pfectus est. Capi. .VI.

r
Mt̃.xlij. ATtẽdite ne iusticiã vestrã faciatis corã hoĩbꝫ vt videamini ab eis:alioquin mercedem nõ habebitis apud patrẽ vr̃m qui in celis ẽ.Cũ g̃ facis elemosinã noli ante te tuba canere:sicut ỹpocrite faciunt ĩ sỹnagogis ꝙ ĩ vicis vt honorificenť ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob:recepe rũt mercedẽ suã. Te aũt facientẽ elemosinã:nesciat sinistra tua qđ faciat dextra tua:vt sit elemosina tua ĩ abscõdito:ꝙ pr̃ tuꝰ qui videt ĩ abscõdito reddet tibi.Et cũ oratis:nõ eritis sic ỹpocrite q̃ amãt ĩ sỹnagogis ꝙ ĩ ãgulis platearꝫ stantes orare:vt videanť ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob: receperunt mercedẽ suã.Tu aũt cũ oraueris inť in cubiculũ tuuz:ꝙ clauso hostio ora patrẽ tuũ ĩ abscondito:ꝙ pater tuus q̃ videt ĩ abscõdito reddet tibi.a. Orãtes aũt nolite multũ loqui:sicut ethnici faciũt.putant emm̃:ꝙ in multiloquio suo exaudianť. Nolite ergo assimilari eis. Scit enim pater vester quid opꝰ sit vobis:antẽq̃ petatis eũ. Sic ergo vos orabitis.Pater noster q̃ es in celis sanctificeť nomen tuum Adveniat regnũ tuũ. Fiat volũtas tua:sicut in celo et in terra. Panem nostrũ supsubstancialẽ da nobis hodie.Et dimitte nobis debita nostra:

v
.a.Mat̃.xlvij.
Lu.cxxvij. sicut ꝙ nos dimittimꝰ debitoribꝫ nr̃is.

vj
.b.Mat̃.xlvij.
Mr̃.cxxvj. Et ne nos inducas in tẽptacõnẽ: sed libera nos a malo amẽ.b.Si ei dimiseritis hoĩbꝫ peccata eorꝫ:dimittet et vobis pater vester celestis delicta vestra.Si aũt non dimiseritis hominibus: nec pater vester dimittet vobis

r
.c.Mt̃.xlv. peccata vestra.c.Cũ autẽ ieiunatis: nolite fieri sicut ỹpocrite tristes.Exterminãt emm̃ facies suas:vt pareant hominibꝫ ieiunãtes.Amen dico vob receperũt mercedẽ suã.Tu aũt cũ ieiunas vnge caput tuũ ꝙ faciẽ tuã laua:ne videaris homibꝫ ieiunãs ꝫ patri tuo q̃ est in absconso:ꝙ pater tuꝰ qui videt in absconso reddet tibi. No

Idem

litę thesaurisare vobis thesauros in terra:vbi erugo ꝙ tinea demolitur:ꝙ vbi fures effodiunt ꝙ furanť.d. Thesaurizatę aũt vob thesauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolitur:et vbi fures nõ effodiũt nec furãť. Vbi eĩ est thesaurus tuꝰ:ibi est ꝙ cor tuuz

v
.d.Math.xlvj
Lu.clij. .e.Lucerna corporis tui ẽ oculꝰ tuus Si oculꝰ tuꝰ fuerit simplex:totũ corpus tuũ lucidũ erit.Si aũt oculꝰ tuus fuerit nequã:totũ corpꝰ tuũ tenebrosũ erit. Si ergo lumẽ qđ in te est tenebre sũt.ipe tenebre quãte erunt:

v
.e.Mat̃.xlvij.
Lu.cxxxiij. Nemo potest duobꝫ dominis fuire.f. Aut em̃ vnũ odio habebit ꝙ alterum diliget:aut vnũ sustinebit ꝙ alterꝫ cõtemnet. Nõ potestis deo fuire et mãmone.g. Ideo dico vobis:ne soliciti sitis anime vr̃e quid mãducetis:neq;

v
.f.Mat̃.xlviij.
Luce.clxxxij. corpori vr̃o qđ induamini. Nõne aĩa plus ẽ q̃ esca:ꝙ corpꝰ plusq̃ vestimentum:Respicite volatilia celi q̃ nõ serũt neq; metũt. neq; congregãt in horrea:ꝙ pater vester celestis pascit illa.

v
.g.Mat̃. xlix.
Luce.cl. Nonne vos magis pluris estis illis: Quis aũt vr̃m cogitans potest adicere ad staturã suã cubitũ vnũ:Et ỏ vestimentis quid soliciti estis:Considerate lilia agri quomodo crescũt. Non laborãt neq; nent. Dico aũt vob:quoniã nec salomon in omni gloria sua coopertꝰ est sicut vnũ existis. Si em̃ fenũ agri qđ hodie est ꝙ cras ĩ clibanuz mittit̃ deꝰ sic vestit:quãtomagis vos minime fidei:Nolite ergo soliciti esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemꝰ: aut q̃ operiemur. Hec em̃ omnia gẽtes inquirũt. Scit em̃ pater vester quia hijs omnibꝫ indigetis.Querite g̃ pmũ regnũ dei et iusticiã eiꝰ:et hec omnia adicientur vobis. Nolite g̃ soliciti esse in crastinũ . Crastinus em̃ dies solicitus erit sibiipi. Sufficit diei malicia sua.

Capitulũ. .VII.

ij
Mt̃.l.Mr̃.xij.
Lu.lvj. DOlite iudicare ꝙ nõ iudicabimini:in quo enim iudicõ iudicaueritis iudicabimi:et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis.h.Quid autem vides festucã in oculo fratris tui:ꝙ trabẽ ĩ oculo tuo non vides: Aut quomodo dicis fratri tuo frať sine.eiciã festucaz

v
.h. Math.vj.
Luce.lix.

Matħ3

te oculo tuo:ꝛ ecce trabs est in oculo
tuo:Ypocrita eice ꝑmũ trabẽ te oc'lo
tuo:ꝛ tũc videb eicere festucã te ocu
lo fratris tui.a .Nolite dare sanctuz
canib9.neqꝫ mittatis margaritas an
te porcos:ne fortꝫ conculcẽt eas pe-
dibus suis:et ꝙuersi dirũpãt vos .b.
Petite ꝛ dabit vob:qrite et inuenie-
tis :pulsate ꝛ aperiet vob.Omis em
qui petit accipit ꝛ qui querit ĩuenit:
ꝛ pulsãti aperiet.Aut qs ẽ ex vob hõ
quez si pecierit fili? suus panẽ :nũqd
lapidem porriget ei!Aut si piscem pe-
cierit:nũqd serpentez porriget ei!Si
ergo vos cum sitis mali nostis bona
data dare filijs vestris :quãtomagis
pater vester q̃ in celis est dabit bona
petẽtib se:c·Omia g̃ qcũqꝫ vultis vt
faciãt vob homes:ꝛ vos facite illis.
Hec est em lex et ꝓphete·b.Intrate ꝑ
angustã portaz :qꝛ lata porta ꝛ spa-
ciosa via ẽ q̃ ducit ad pditionẽ:ꝛ mlti
sũt qui intrãt ꝑ eam. Quãangusta
porta ꝛ arta via ẽ q̃ ducit ad vitã :ꝛ
pauci sũt q̃ inueniũt eã.e. Attendite
a falsis ꝓphetis q̃ veniũt ad vos ĩ ve-
stimẽtis ouiũ:ĩtrinsec? autẽ sunt lupi
rapaces.A fructib eorũ cognoscetis
eos.f.Nũqd colligũt te spinis uuas:
aut te tribulis ficus:g.Sic omis ar-
boꝛ bona fruct? bonos facit:mala at
arboꝛ malos fruct? facit .Non potest
aũt arboꝛ mala bonos fruct? facere:
neqꝫ arboꝛ bona malos fruct? facere·
Omis arboꝛ q̃ nõ facit fructũ bonuz
excidet:ꝛ in ignem mittet.Igitur ex
fructib eoꝝ cognoscetis eos.h.Non
omis q̃ dicit mihi dñe dñe ĩtrabit in
regnũ celoꝝ:sꝫ qui facit volũtatẽ pa
tris mei q̃ ĩ cel'ẽ:ipe ĩẽbit ĩ regnũ ce
lorũ.i.Multi dicẽt mihi ĩ illa die dñe
dñe nõne ĩ nomĩe tuo ꝓphetauim? et
in nomine tuo demonia eiecimus .ꝛ
in tuo nomine ũtutes multas fecim?
et tũc ꝓfitebor illis:quia nunq̃ noui
vos . Discedite a me omnes qui opa
mĩ iniq̃tatem.k.Omis g̃ q̃ audit ũba
mea hec .ꝛ facit ea . assimilabit viro
sapiẽti q̃ edificauit domũ suã sup pe
trã:et descẽdit pluuia ꝛ venet flumi
na ꝛ flauet vẽti ꝛ irruet ĩ domũ il-
lã.ꝛ ñ cecidit. Fũdata ei erat sup pe
traz.Et ominis qui audit verba mea
hec .et non facit ea .similis erit viro
stulto qui edificauit domum suã sup
harenaz: ꝛ descendit pluuia ꝛ venet
flumia ꝛ flauet venti ꝛ irruerũt in
domũ illaz.ꝛ cecidit :fuitqꝫ ruina ei?
magna.m.Et factũ ẽ cũ consũmasset
ihus verba hec:ãmirabant turbe su-
per doctrina eius ·Erat ei docẽs eos
sicut potestatẽ habẽs:ꝛ nõ sicut scri-
be eorum et pharisei. Capi. VIII.
Qm aũt descẽdisset de monte.
secute sũt eũ t̃be mlte:ꝛ ecce
leprosus veniẽs adorabat euz
dicẽs.Dñe:si vis potes me mũdare.
Et extẽdẽs manũ ihus:tetigit eũ di-
cens.Volo.Mũdare.Et ꝓfestim mũ-
data ẽ lepra eius.Et ait illi ihus .Vi
de nemĩ dixeris:sꝫ vade ostende te sa-
cerdotib:ꝛ offer mun?tuũ qd̃ ꝓcepit
moyses ĩ testimoniũ ill'.o.Cũ autez ĩ
troisset capharnaũ accessit ad eũ cen
turio:rogãs eum ꝛ dicẽs. Dñe puer
me? iacet ĩ domo paraliticus:ꝛ male
torq̃t.Et ait illi ihs.Ego veniã:ꝛ cu-
rabo eũ.Et rñdẽs cẽturio ait illi Dñe
nõ suz dign?vt intres sub tectũ meũ:
sꝫ tãtũ dic v̄bo.et sanabit puer me?.
Nã ego hõ sũ sub potestatẽ cõstitut?
habẽs sub me milites :ꝛ dico huic va
de ꝛ vadit.ꝛ alio veni ꝛ venit : ꝛ ꝙuo
meo fac hoc ꝛ facit.Audiẽs autẽ hoc
ihs mirat?ẽ: ꝛ seqntib se dixit.Amẽ
dico vob:nõ ĩueni tantã fidez in isrl'
.p.Dico aũt vobis: q̃ mlti ab orietẽ
ꝛ occidẽte venient ꝛ recũbẽt cũ abrahã
ꝛ ysaac ꝛ iacob.ĩ regno celoꝝ:filij at
rẽgni eicient ĩ tenebras exteriores.Ibi
erit flet?et stridoꝛ dentiũ.q.Et dixit
ihus cẽturioni.Vade:ꝛ sicut credidi-
sti fiat tibi.Et sanatus ẽ puer ex illa
hora.r.Et cũ venisset ihus ĩ domũ pe
tri vidit socꝝ ei? iacentẽ ꝛ febricitatẽ
ꝛ tetigit manũ ei? ꝛ dimisit eã febris
ꝛ surrexit ꝛ mistrabat eis. Vespe aũt
facto obtulerũt ei multos demonia ha
bentes:ꝛ eiciebat spũs verbo ꝛ omes
male habẽtes curauit: vt adimplere
tur qd̃ dictum est ꝑ ysaiam ꝓphetam
dicentem. Ipe infirmitates nostras
accepit:et egrotationes nostras por
tauit.Vltes autem ihus turbas mlt-
tas circũ se: iussit discipulos ire trãs
fretum .s. Et accedens vnus scriba

ij
.m.Matħ.lxij.
Mc.xiij. Luce
iiij.et.xxiiij.

ij
Mc.lxiij.Mt.
xviij.Lu. xxx-
iij .

iij
.o. Mc.lxiiij.
Lu .lxv. Joħ.
xxxvij .

v
.p. Mc.lxv Lu
clxxij.

v
.q.Mat. lxvj .
Lu.lxvj .

ij
.r.Mat.lxvij .
Mt.xv.Luce .
xxvj.

v
.s.Mc. lxviij .
Luce.cv

ait illi. Magiſter: ſequar te quocūqz ieris. Et dicit ei ihs. Vulpes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aūt hoīs nō habet vbi caput ſuū reclinet Alius aūt ð diſcipl'is eiꝰ ait illi. dñe: ꝓmitte me ꝓmū ire ⁊ ſepelire patrem meū. Ihūs aūt ait illi. Sequere me: ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. a. Et aſcendēte eo ī nauiculā ſecuti ſūt eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ecce motus magnꝰ factus ē ī mari: ita vt nauicula opiref fluctib⁹. Ipe vo dormiebat. Et acceſſerūt ad eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ſuſcitauerf eū dicētes. Dñe. ſalua nos: perimꝰ. Et dicit eis ihūs. Quid timidi eſtis modice fidei? Tūc ſurgēs imperauit vētis ⁊ mari: et facta ē tranquillitas magna. Porro hoīes mirati ſūt dicētes. Qualis ē h: qz venti et mare obediūt ei. Et cū veniſſet ihūs trās fretū ī regionē geraſenoꝝ. occurrerūt ei duo habētes demonia de monumentis exeūtes. ſeui nimis: ita vt nemo poſſet trāſire ꝑ viā illā. Et ecce clamauerf dicētes. Quid nob et tibi ihu filij dei. Cur veniſti huc āte tpus torqre nos? Erat aūt nō lōge ab illis grex porcoꝝ multoꝝ paſcēs. Demones aūt rogabāt eū dicētes. Si eicis nos hinc: mitte nos ī gregē porcorū. Et ait illis. Ite. At illi exeūtes abierūt ī porcos. Et ecce magno impetu abijt totꝰ grex ꝓceps ī mare: et mortui ſūt in aqs. Paſtores aūt fugerūt ⁊ veniētes in ciuitatē. nūciauerf hec oīa: ⁊ de hijs q demonia habuerāt. Et ecce tota ciuitas exijt obuiā ihu: ⁊ viſo eo. rogabāt eū vt trāſiret a finib⁹ eoꝝ.

ij
.a. Maf. lxix.
Mr. xlvij. Lu.
lxxxiij.

ij
Mr. lxx. Maf.
xx. Lu. xxxvij
Jo. xxxviij.

Capitulū. .IX.

Taſcendēs ihūs ī nauiculaz trāſfretauit: et venit ī ciuitatem ſuā. Et ecce offerebāt ei paraliticū iacētē ī lecto. Et videns ihs fidē illoꝝ: dixit paralitico. Cōfide fili Remittūf tibi pcā tua. Et ecce quidā de ſcribis dixerūt intra ſe. Hic blaſphemat. Et cū vidiſſet ihūs cogitacōnes eoꝝ dixit. Vt qd cogitatis mala in cordib⁹ vris? Quid ē facilꝰ dicē dimittunf tibi peccata: an dicere ſurge et ambula? Vt aūt ſciatis quia filius hominis habet potēſtatē dimittendi peccata in terra: tunc ait paralitico. Surge tolle lectū tuū: ⁊ vade ī domū tuā. Et ſurrexit: ⁊ abijt ī domū ſuam. Videntes autē turbe timuerūt et glorificauerūt deū q dedit potēſtatem talem hominib⁹. b. Et cū tranſiret inde ihūs vidit hominē ſedentē in theloneo matheum nomīe. Et ait illi Sequere me. c. Et ſurgens ſecutus ē eū. Et factū eſt diſcūbente eo ī domo ecce multi publicani ⁊ peccatores venientes diſcūbebāt cū ihu. ⁊ diſcipul' eius. Et videntes phariſei dicebāt diſcipulis eiꝰ. Quare cū publicanis et peccatorib⁹ māducat magiſter veſter At ihūs audiēs ait. Nō ē opus valētib⁹ medicꝰ: ſz male habētib⁹. Euntes aūt diſcite qd ē. miſcdiam volo: ⁊ nō ſacrificiū. Nō enī veni vocare iuſtos ſz pctores. Tūc acceſſerf ad eū diſcipuli ioh⁹ dicētes. Quare nos ⁊ phariſei ieiunamꝰ freqnter. diſcipuli aūt tui nō ieiunāt? Et ait illis ihūs. Nūq̄d poſſūt filij ſpōſi lugere q̄diu cuz illis ē ſpōſus? Veniēt aūt dies cū auferef ab eis ſpōſus: ⁊ tūc ieiunabūt. Nemo af īmittit ꝓmiſſurā panni rudis ī veſtimētū vetus. Tollit enī plenitudinē eiꝰ a veſtimēto: et peior ſciſſura fit. Neqz mittūt vinum nouū in vtres veteres. Alioquī rūpunf vtres ⁊ vinū effūdif: ⁊ vtres pereūt. Sz vinū nouū ī vtres nouos mittūt: ⁊ ābo ꝓſuanf. e. Hec illo loqntē ad eos. ecce ꝓnceps vnꝰ accessit ⁊ adorabat eū dicēs. Dñe: filia mea mod⁹ defūcta ē: ſz veni īpone manū tuā ſup eā ⁊ viuet. Et ſurgēs ihs ſeqbaf eū: ⁊ diſcipuli eiꝰ. Et ecce mlier q ſāguinis fluxum paciebaf duodeciz ānis acceſſit retro: ⁊ tetigit fimbriā veſtimēti eiꝰ Dicebat enī intra ſe. Si tetigero tantū veſtimētū eiꝰ ſalua ero. At ihs cōuerſus: ⁊ videns eā dixit. Cōfide filia. Fides tua te ſaluā fecit. Et ſalua facta ē mulier ex illa hora. Et cū veniſſet ihūs in domū ꝓncipis. ⁊ vidiſſet tibicines ⁊ turbā tumultuātē dicebat. Recedite: nō eſt enī mortua puella: ſed dormit. Et deridebāt eū. Et cū eiecta eſſz turba ītrauit: ⁊ tenuit manū eiꝰ et dixit. Puella ſurge. Et ſurrexit puella: ⁊ exijt fama hec ī vniuerſā ītrā illā .f. Et trāſeūte inde ihu: ſecuti ſē

ij
.b. Maf. lxxj.
Mr. xxj. Lu. p
xxviij. ij
.c. Maf. lxxij.
Mr. xxij. Luc.
xxxix. ⁊ clxxx
vj.

ij
Mf. lxxiij. Mr
xxiij. Luce. xl

ij
.e. Mf. lxxiij
Mr. xlix. Luc
lxxxv.

f
.f. Maf. lxxx

matq

eũ duo ceci clamãtes ꝙ dicẽtes. Miſe-
rere nr̃i fili dd̃. Cũ aũt veniſſet domũ
acceſſer̃t ad eũ ceci: et dicit eis ihus.
Creditis qz hoc poſſũ facere vob̃: Di
cũt ei. Vtiqz dñe. Tũc tetigit oculus
eoꝝ dicẽs. Secũdũ fidẽ vr̃az fiat vo-
bis. Et apti ſũt ocli eoꝝ. Et ꝓminat⁹
ẽ eis ihus dicens. Videte ne qs ſciat.
Illi aũt exeũtes diffamaueṙt eũ ꝑ totã
trã illã. Egreſſis aũt illis ecce obtule-
rũt ei hominẽ mutũ demoniũ habẽtẽ
ꝙ eiecto demonio locut⁹ẽ mut⁹: ꝙ mi-
ratꝫ ſũt r̃be dicẽtes. Nũqꝫ apparuit ſic
in iſrl̃. Phariſei aũt dicebãt. In ꝓnci
pe demoniorꝝ eicit demones. a. Et cir
cuibat ihus omẽs ciuitates ꝙ caſtella
docẽs i ſynagogis eoꝝ ꝙ ꝓdicãs euan
geliũ regni: ꝙ curans oẽm lãguorẽ et
oẽm infirmitatẽ. b. Videns aũt r̃bas mi
ſert⁹ẽ eis: qz erãt vexati ꝙ iacẽtes ſic
oues ñ habẽtes paſtorẽ. c. Tũc dicit
diſcipl̃is ſuis. Meſſis qdẽ multa: ope
rarij aũt pauci. Rogate g̃ dñm meſſis
vt mittat operarios i meſſem ſuã.

ij
.a. Mt̃. lxxvj.
Mr̃.lij.Lu.cl-
xix.

vj
.b. Mt̃.lxxvij.
Mr̃.lxiij. v
.c. Mt̃.lxxviij
Lu.coiij.

ij
Mt̃.lxxix Mr̃.
xxix. Lu.lxxx
vj

ij
.d. Mat̃.lxxx.
Mr̃.xxx. Luc̃.
xliij.

x
.e. Mt̃.lxxxj.

ij
.f. Mt̃. lxxxij.
Mr̃.liij. Lu.lx
xxij.

ij
.g. Mt̃.lxxxiij
Mr̃.liiij. Luc̃.
xij. et. lxxxvij.
v
.h. Mt̃ lxxxiiij
Lu.cxj.

¶ Capitulũ. .X.

Et vocatis duodecim diſcipul̃
ſuis. dedit illis potẽſtatẽ ſpi-
rituũ imũdorꝝ vt eicerẽt eos:
ꝙ curarẽt oẽm lãguorẽ. ꝙ oẽm infirmi
tatẽ. b. Duodecim aũt diſcipulorꝝ nomi-
na ſũt hec. Prim⁹ ſimõ q dicit petr⁹
ꝙ andreas fr̃ ei⁹: philipp⁹ ꝙ bartholo-
me⁹ iacob zebedei. ꝙ iohes fr̃ ei⁹: tho-
mas ꝙ matheus publican⁹: ꝙ iacob⁹
alphei ꝙ thadeus. ſimon chanane⁹. et
iudas ſcariothis: q ꝙ tradidit eum. e.
Hos duodecim miſit ihus: ꝓcipiens
eis ꝙ dicẽs. In viã gentiũ abieritis:
ꝙ i ciuitatꝫ ſamaritanorꝝ ne intra-
ueritis: ſz poci⁹ite ad oues q̃ perier̃t
dom⁹ iſrl̃. f. Euntes aũt ꝓdicate dicẽtes.
qz appropinq̃uit regnuz celorꝝ. Infir-
mos curate. mortuos ſuſcitate. lepro
ſos mũdate: demones eicite: g̃tis ac-
cepiſtis. gratis date. Nolite poſſidere
aurꝝ. neqz argentũ: neqz pecuniã i zo
nis vr̃is. Nõ perã i via: neqz duas tu
nicas. neqz calciamẽta: neqz virgam.
Dign⁹ em̃ eſt operari⁹ cibo ſuo. g. In-
quãcũqz autem ciuitatẽ aut caſtellũ
itrauerit̃is. inq̃rogate qs in ea dign⁹
ſit: et ibi manete donec exeatis. h. In
trantes autem in domũ. ſalutate eaz
dicẽtes. Pax huic domui. Et ſi qdem
fuerit dom⁹ digna. veniet pax vr̃a ſup
eam: ſi autẽ nõ fuerit digna: pax ve-
ſtra reuertet̃ ad vos. i. Et qcũqz non
receperit. vos neqz audierit ꝓmones
veſtros: exeũtes foras de domo vel ci
uitate excutite puluerẽ de pedib⁹ ve-
ſtris. Amen dico vob̃: tolerabil⁹ erit
terre zodomorꝝ ꝙ gomorreorꝝ i die iu
dicij q̃ illi ciuitati. k. Ecce ego mitto
vos: ſicut oues i medio luporꝝ. Eſto-
te g̃ prudẽtes ſicut ſerpẽtes: ꝙ ſimpli-
ces ſicut colũbe. l. Cauete aũt ab hoi-
bus. Tradẽt em̃ vos i ꝯcilijs: ꝙ i ſyna
gogis ſuis flagellabũt vos: ꝙ ad ꝓſi-
des ꝙ ad reges ducemi ꝓpt̃ me. in teſti
moniũ illis et gẽtib⁹. m. Cũ aũt tradẽt
vos: nolite cogitare quõ aut qd̃ loq̃-
mini. Dabit̃ em̃ vobis i illa hora qd̃
loq̃mini. Nõ em̃ vos eſtis q̃ loq̃mini
ſz ſpũs ꝓris vr̃i q̃ loquit̃ in vob̃. Tra
det aũt fr̃ fr̃em in mortẽ. ꝙ ꝓr filiũ. et
iſurgẽt filij i parẽtes. ꝙ mortẽ eos af
ficiẽt: ꝙ eritis odio omib⁹ ꝓpt̃ nomen
meũ. Qui aũt ꝑſeueraueṙit vsqz i finẽ
h̃ ſalu⁹ erit. n. Cũ aũt ꝑſequent̃ vos i
ciuitate iſta: fugite i aliã. Amẽ dico
vob̃: ñ ꝓſũmabitis ciuitates iſrl̃: do-
nec veniat fili⁹ hois. o. Nõ ẽ diſcipul⁹
ſup magiſtrũ: nec ſeru⁹ ſup dñm ſuũ.
Sufficit diſcipulo vt ſit ſic magiſter
ei⁹: ꝙ ſuo ſicut dñs ei⁹. p. Si patrẽ-
familias beelzebub vocaueṙt: quãto-
magis domeſticos ei⁹: Ne ergo timue
ritis eos. q. Nihil em̃ ẽ opertũ qd̃ nõ
reueletr̃: ꝙ occultũ qd̃ nõ ſciat̃. r. Qd̃
dico vob̃ in tenebris dicite in lumine
et qd̃ in aure auditis ꝓdicate ſup te-
cta. Et nolite timere eos q̃ occidunt
corp⁹. aiam aũt non poſſunt occide-
re: ſz poci⁹ timete eũ q̃ poteſt ꝙ aiam
et corp⁹ pdere in gehẽnam. Nõne duo
paſſeres aſſe veneũt: Et vnus ex illis
non cadet ſuper terram ſine patre ve
ſtro. Veſtri aũt ꝙ capilli capitis omẽs
numerati ſunt. Nolite g̃ timẽ: mltis
paſſeribꝫ meliores eſtis vos. Omis g̃
qui ꝓfitebit̃ me corã homib⁹: cõfite-
bor et ego eum corã pr̃e meo q̃ i celis
eſt. s. Qui autẽ negauerit me coram
hoib⁹: negabo et ego eũ corã pr̃e meo
q̃ i celis ẽ. t. Nolite arbitrari qz vene
rim pacẽ mittere i trã. Nõ veni pacẽ

ij
.i. Mt̃. lxxxv.
Mr̃.lv.Lu.lxx
xvij. ꝙ .cxiij.

v
.k. Mt̃.lxxxvj.
Lu.cix.

j
.l. Mt̃. lxxxvij
Mr̃ cxxxix Lu
ccl. Jo.cxlj.

ij
.m. Mt̃. lxxxv
iij Mr̃ cxlj Lu
cxlviij. et. cclj.

x
.n. Mt̃. lxxxix
xij
.o. Mt̃.xc. Lu
lviij. Jo.cxviij
ꝙ.cxxxix. x
.p. Mt̃.xcj.

ij
.q. Mat̃. xcij.
Mr̃.xl. Lu.lx-
xx. v
.r. Mat̃. xciij
Lu.cxlv.

ij
.s. Mt̃. xciij.
Mr̃.lxxxvj Lu
xcviij .et.cxlvj.
v
.t. Math̃.xcv.
Lu.clx.

v
.a.Maẗ. xcvj.
Lu.clxxxiiij.ꝛ
clxxxij. iij
.b.Maẗ.xcvij.
Luć.ccxj.Jo.
cv. j
.c.Mr̃. xcviij.
Mr̃.xcvj. Lu.
xcvj. Joh̃.cxx
x
.d.Maẗ. xcix.
vj
.e.Mr̃.c. Mr̃.
xcviij.

x
Mr̃.cj.

v
.f.Mr̃.cij.Lu.
lxix.

ij
.g.Matḥ.ciij.
Mr̃.j.Lu.lxx.
v
.h.Maẗ. ciiij.
Lu.lxxj.
v
.i.Mr̃.cv. Lu
cxciij.
x
.k.Mr̃.cvj.

v
.l.Matḥ. cvij.
Lu.lxxiij.

mittẽ ī ærrã ſz gladiũ. Veni eĩ ſepaꝛe
hoĩem aduerſus pr̃em ſuũ.ꝛ filiã ad
uerſus mr̃em ſuã:ꝛ nuꝝ aduerſus ſo
crũ ſuã:ꝛ ĩimici hoĩs domeſtici eius
.a.Qui amat pr̃em aut mr̃em pluſq̃
me:nõ ẽ me dignꝰ. Et q̃ amat filium
aut filiã ſupꝝ me:nõ ẽ me dignꝰ. Et q̃
nõ accipit crucẽ ſuã ꝛ ſequit̃ me: nõ
ẽ me dignꝰ. b. Qui ĩuenit aĩam ſuaz
ꝓdet illã:ꝛ q̃ ꝓdiderit aĩam ſuã ꝓpter
me:ĩueniet eã. c. Qui recipit vos me
recipit:ꝛ q̃ me recipit recipit eũ qui
me miſit. d. Qui recipit ꝓphetã in no
mĩe ꝓphete: mercedẽ ꝓphete accipiet.
Et q̃ recipit iuſtũ ī nomĩe iuſti: mer
cedem iuſti accipiet. e. Et quicũqꝫ po
tũ dederit vni ex minimis iſtis calicẽ
aq̃ frigid̃ tm̃ ī noĩe diſcipl̃i amẽ dico
vob:ñ pdet mercedẽ ſuã ¶ Ca. XI.

Et factũ ẽ cũ ꝓſũmaſſet ihus
p̃cipiẽs duodecī diſcipulis ſu
is: trāſijt inde vt doceret ꝛ p̃
dicaret ī ciuitatib̃ eoꝝ. f. Johannes
aũt cum audiſſet ī vinculis opa xp̃i:
mittẽs duos de diſcipul̃ ſuis. ait illi.
Tu es q̃ venturꝰ es an aliũ expecta
mus: Et rñdẽs ihus ait illis. Euntes
renũciate iohãni que audiſtis ꝛ vidi
ſtis. Ceci vident. claudi ambulãt. le
roſi mũdanr̃. ſurdi audiũt. mortui
reſurgũt. paupes euangelizãr̃ :ꝛ bea
tus ẽ q̃ nõ fuerit ſcandalizatꝰ in me.
Illis aũt abeũtib̃: cepit ihus dicẽ ad
turbas de iohãne. Quid exiſtis in de
ſertũ videre: Arũdinẽ vẽto agitataz:
Sed q̃d exiſtis videre: Prophetã: Eciã di
co vob:ꝛ pluſq̃ ꝓphetã. g. Hic ẽ emꝫ ō
quo ſcriptũ ẽ. Ecce ego mitto angelũ
meũ añ faciẽ tuã q̃ p̃parabit viã tuã
ante te. h. Amẽ dico vobis: nõ ſurre
xit inter natos mulierũ maior iohan
ne baptiſta. Qui aũt minor eſt in re
gno celoꝝ maior eſt illo. i. A diebꝫ aũ
iohãnis baptiſte vſq̃ nũc regnũ celo
rum vim patitur :ꝛ violenti rapiũt il
lud. k. Omẽs eĩ ꝓphe ꝛ lex vſq̃ ad io
hãnem ꝓphetauerũt: etſi vultis reci
pere. ipe eſt helias qui venturus eſt.
Qui habet aures audiendi audiat. l.
Cui autem ſimilem eſtimabo genera

cõnem iſtã: Similis eſt pueris ſeden
tib̃ in foro: q̃ clamantes coequalib̃
dicunt. Cecinimꝰ vobis ꝛ nõ ſaltaſtis
lamentauimꝰ et nõ planxiſtis. Venit
enĩ iohes neq̃ mãducãs neq̃ bibens
ꝛ dicũt demoniũ habet. Venit filius
hoĩs mãducans ꝛ bibẽs:ꝛ dicũt ecce
hõ vorax ꝛ potaꝛ vini: publicanoꝝ
et peccatoꝝ amicus. Et iuſtificata ẽ
ſapiẽcia a filijs ſuis. m. Tũc cepit ex
probrare ciuitatib̃ in q̃b̃ facte ſunt
plurime v̄tutes eiꝰ: qꝛ nõ egiſſent pe
nitenciam. Ve tibi corozaim. ve tibi
bethſaida: qꝛ ſi in tiro ꝛ ſydone facte
eſſent v̄tutes q̃ facte ſũt in vob̃: olim
in cilicio ꝛ cinere penitẽciã egiſſent.
Verũtamẽ dico vobis: tiro et ſydoni
remiſſius erit in die iudicij q̃ vobis.
Et tu capharnaũ. nũq̃d vſq̃ in celuz
exaltaberis: Vſq̃ ī ifernũ deſcẽdes. n.
Quia ſi in ſodomis facte fuiſſent vir
tutes q̃ facte ſũt ī te: forte manſiſſẽt
vſq̃ in hanc diẽ. Verũtamẽ dico vob
qꝛ terre ſodomoꝝ remiſſiꝰ erit in die
iudicij q̃ tibi. o. In illo tpe reſpõdẽs
ihus dixit. Confitebor tibi pr̃ dñe ce
li ꝛ terre: qꝛ abſcondiſti hec a ſapien
tib̃ et prudentib̃:ꝛ reuelaſti ea paꝛ
uulis. Ita paꝛ: qm̃ ſic fuit placituz
ante te. p. Omnia mihi tradita ſunt a
pr̃e meo. q. Et nemo nouit filiuz niſi
paꝛ: neq̃ pr̃em quis nouit niſi fili
us:ꝛ cui voluerit filiꝰ reuelare. r. Ve
nite ad me omes q̃ laboratis ꝛ onera
ti eſtis:ꝛ ego reficiã vos. Tollite iu
gum meum ſupꝝ vos:ꝛ diſcite a me qꝛ
mitis ſum ꝛ humilis coꝛde:ꝛ inuenie
tis requiẽ aĩabꝫ vr̃is. Jugũ enĩ meũ
ſuaue ẽ:ꝛ onus meũ leue. ¶ Ca. XII

In illo tpe abijt ihus per ſata
ſabbatꝫ: diſcipuli autez eius
eſurientes ceperunt vellẽ ſpi
cas et manducare. Phariſei autez vi
dentes. dixerunt ei. Ecce diſcipli tui
faciunt: qd̃ non licet eis facere ſabba
tis. At ille dixit eis. Nõ legiſtis quid
fecerit dauid q̃n eſurijt ꝛ qui cum eo
erant. quomodo intrauit in domũ dei
ꝛ panes ꝓpoſicõnis comedit. quos nõ
licebat ei edere neq̃ bijs qui cum eo
erant: niſi ſolis ſacerdotibus. s. Aut
nõ legiſtis ī lege. quia ſabbatis ſacer
dotes in tẽplo ſabbatũ violãt et ſine

v
.m.Mr̃. cviij.
Lu.cxv.

x
.n.Mr̃.cix.

v
.o.Mr̃.cx. Lu
cxviij.

iij
.p.Mr̃.cxj.Lu
cxix. Jo.cxiij.
iij
.q. Maẗ.cxij.
Lu.cxix. Joh̃
xxx. x
.r.Mr̃.cxiij.

ij
Mr̃.cxiiij.Mr̃
xviij. Lu.xli.

x
Mr̃.cxv.

crimie sũt? Dico aũt vob: qz templo maiorẽ h. Si aũt sciretis qd ẽ misericordiã volo z non sacrificiũ: nunq̃ pdẽnassetis inocẽtes. Dñs ẽ em̃ filiꝰ hois: eciã sabbati. a. Et cũ ite trãsisset inde: venit ĩ sỹnagogã eoz. Et ecce hõ manũ habẽs aridã: z interrogabãt eũ dicẽtes. Si licet sabbatis curare? Vt accusarent eũ. Ipe aũt dixit illis. Quis erit ex vob hõ q̃ habeat ouẽ vnã? Et si ceciderit hec sabbatis ĩ foueã: nonne tenebit z leuabit eã. Quãtomagis melioꝛ ẽ hõ oue. Itaq; licet sabbatis benefacere. Tunc ait homi. Extende manũ tuã. Et extẽdit: z restituta est sanitati sicut altera. b. Exeũtes aut̃ pharisei. psiliũ faciebãt aduersus eũ quõ pderẽt eũ. c. Ihus aũt sciẽs recessit inde: z secuti sũt eũ multi: z curauit eos oñes. Et p̃cepit eis. ne manifestũ eũ facerẽt: vt adimplerẽt qd dictum ẽ p ysaiã pphetã dicentẽ. Ecce puer meꝰ quẽ elegi: dilectꝰ meꝰ in q̃ bene pplacuit aĩe mee. Ponã spũm meum sup eũ: z iudiciũ gẽtib nũciabit. Nõ pẽdet neq; clamabit: neq; audiet aliq̃s in plateis vocẽ eiꝰ. Arũdinem quassatã n̄ pfringet. z linũ fumigãs nõ extiguet: donec eiciat ad victoriaz iudiciũ: z ĩ noĩe eꝰ gẽtes sperabũt. d. Tũc oblatꝰ ẽ ei demoniũ habẽs cecꝰ et mutus: z curauit eũ ita vt loq̃retur z videret. e. Et stupebãt oñes turbe: et dicebãt. Nũq̃d h ẽ filiꝰ dauid. f. Pharisei aũt audiẽtes dixerũt. Hic non eicit demões: nisi ĩ beelzebub p̃cipe demoniorũ. g. Ihus aũt sciẽs cogitacões eoz dixit eis. Omne regnũ diuisum cõtra se desolabit̃: et ois ciuitas vel domꝰ diuisa ptra se nõ stabit. Etsi sathanas sathanã eicit: aduersꝰ se diuisꝰ ẽ. Quomodo g̃ stabit regnũ eiꝰ? Etsi ego in beelzebub eicio demones: filij vr̃i ĩ q̃ eiciũt? Ideo ipi iudices erũt vr̃i. Si aũt ego ĩ spiritu dei eicio demones: igit̃ puenit ĩ vos regnũ dei. Aut quõ potest q̃squã intrare ĩ domũ fortis z vasa eiꝰ diripere: nisi priꝰ alligauerit fortẽ? Et tunc domũ illius diripiet. Qui nõ ẽ mecũ pt̃ me est: z q̃ nõ pgregat mecũ spargit? .b. Ideo dico vob: omẽ pcẽm et blasphemia remitt̃ hominib: spũs aũt blasphemie nõ remitt̃. Et q̃cũq; dixerit vbũ ptra filiũ hois. remittetur ei: q̃ aũt dixerit ptra spũm sanctũ n̄ remitt̃ ei: neq; ĩ hoc seculo. neq; in futuro. i. Aut facite arboꝛẽ bonã et fructũ eiꝰ bonũ: aut facite arboꝛẽ malã: z fructũ eiꝰ malũ. Diq̃dẽ ex fructu arboꝛ agnoscit̃. Progenies viperaꝝ: quõ potestis bona loq̃ cũ sitis mali? .k. Ex abũdãcia eĩ coꝛdis os loquit̃ Bonus hõ ꝺ bono thesauro pfert bona: z malus hõ de malo thesauro pfert mala. l. Dico aũt vob: qm̃ oñe vbũ ociosũ qd locuti fuerint homies reddẽt racõnẽ de eo in die iudicij. Ex vbis em̃ tuis iustificaberis: z ex verbis tuis pdẽnaberis. m. Tũc rñderũt ei q̃dã de scribis z phariseis dicentes Magister: volumus a te signũ videre .n. Qui rñdẽs ait illis. Generacõ mala z adultera signũ querit: z signum nõ dabit̃ ei nisi signũ ione pphe. Sic̃ em̃ fuit ionas in vẽtre ceti trib diebꝫ z trib noctib: sic erit filiꝰ hois ĩ coꝛde terre trib diebꝫ z trib noctib. Viri niniuite surgẽt ĩ iudicõ cũ generacõne ista z pdẽnabũt eã: qz penitẽciã egerũt ĩ pdicacõe ione. Et ecce pluspñ iona h. Regina austri surget in iudicio cũ generacõne ista et pdemnabit eam: qz venit a finib terre audire sapiencia salomonis. Et ecce pluspñ salomon h. o. Cũ aũt immũdus spiritꝰ exierit ab hoĩe ambulat p loca arida querẽs requiẽ z nõ inuenit. Tũc dicit. Reuertar ĩ domũ meã vnde exiui Et veniẽs inuenit eã vacantẽ scopis mundatã z ornatã. Tũc vadit z assumit septẽz alios spũs secum neqores se. z intrãtes habitãt ibi: z fiũt nouissima hois illiꝰ. peiora priorib. Sic erit z generacõni huic pessime. p. Adhuc eo loquẽte ad turbas: ecce matꝰ eiꝰ z frẽs stabãt foris. q̃rentes te. At ipe rñdens dicẽti sibi ait. Que ẽ mr̃ mea. z qui sũt frẽs mei? Et extẽdens manũ in discipulos suos dixit. Ecce mat̃ mea et frẽs mei. Quicũq; em̃ fecerit voluntatẽ pr̃is mei. q̃ in celis est: ipe meus frat̃ sorꝛ z mat̃ est.

Capitulũ. .XIII.

ij .a. Mat̃. cxvj. Mr̃. xxv. Luc. vij.

iiij .b. Mt̃. cxvij. Mr̃. xxj. Jo. vij. p .c. Mt̃. cxviij.

v .d. Mat̃. cxix. Mr̃. xxvj. Luc. xj.

ij .e. Mt̃. cxx Jo vij. ij .f. Mat̃. cxxj. Mr̃. xxvij. Luc. xj. ij .g. Mat̃. cxxij. Mr̃. xxviij. Luc. xj.

v .i. Mt̃. cxxiiij.

v .k. Mat̃. cxxv. Lu. lxij.

v .l. Mat̃. cxxvj.

v .m. Mt̃. cxxvij Lu. cxxviij v .n. Mt̃. cxxviij Lu. cxxix.

v .o. Mt̃. cxxix. Lu. cxxx.

ij .p. Mat̃. cxxx. Mr̃. xxxv. Lu lxxxij.

In illo die exiẽs ihũs ꝺ domo sedebat secus mare. ⁊ ꝓgregate sũt ad eum turbe mltæ. ita vt i nauicula ascẽdẽs sederet: ⁊ omis turba stabat i litore: ⁊ locut⁹ ẽ eis mlta in parabolis dicẽs. Ecce exijt q̃ seminat seminare semẽ suũ. Et dũ semi nat q̃dã ceciderũt sec⁹ viã: ⁊ venerunt volucres celi ⁊ comedert ea. Alia aũt ceciderũt i petrosa vbi nõ habebãt terram multã: ⁊ ꝑtinuo exorta sũt q̃ nõ habebãt altitudinẽ tre. Sole aũ orto estuauert. ⁊ q̃ ñ habebãt radicẽ aruerũt. Alia aũ ceciderũt i spinas: ⁊ creuerunt spine ⁊ suffocauerũt ea. Alia aũt ceciderũt i tram bonã: ⁊ dabãt fructũ. aliud cẽtesimũ. aliud sexagesimũ aliud tricesimũ. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedẽtes discipuli dixert ei. Quare in parabolis loq̃ris eis? Qui rñdens ait illis. Quia vobis datũ ẽ nosse misteria regni celoꝝ: illis aũt nõ ẽ datũ. a. Qui em̃ habet dabitur ei ⁊ abũdabit. Qui aũt nõ habet: ⁊ qꝺ habet auferet abeo. b. Ideo i parabolis loquor eis. q̃ videntes non videt. ⁊ audiẽtes nõ audiũt neq; intelligũt. vt adimpleat i eis ꝓphetia ysaie dicẽtis. Auditu audietis ⁊ nõ intelligetis: ⁊ videntes videbitis ⁊ nõ videbitis. Incrassatum ẽ em̃ cor ꝓpli hui⁹ et auribus grauiter audierũt. ⁊ oculos suos clauserũt: neq̃nꝺo videãt oculis et auribus audiãt. ⁊ corde intelligãt: et ꝯuertant ⁊ sanem eos. c. Elestri aũt beati oculi q̃ vidt: ⁊ aures vre q̃ audiũt Amẽ q̃ꝓe dico vob: q̃ multi ꝓphete ⁊ iusti cupierũt videre q̃ videtis ⁊ non viderũt: ⁊ audire q̃ auditis. ⁊ nõ audierũt. ꝺ. Vos g̃ audite parabolã seminãtis. Omis q̃ audit vbũ regni et non intelligit. venit mal⁹ ⁊ rapit qꝺ seminatũ ẽ i corde ei⁹: ꝟ ẽ q̃ secus viaz seminat⁹ẽ. Qui aũt sup petrosa seminat⁹ẽ: ꝟ ẽ q̃ vbũ audit. ⁊ ꝑtinuo cum gaudio accipit illud. Nõ habet aũt i se radicẽ: sz ẽ tpalis. Facta aũt tribulacõe ⁊ psecucõe ꝓpt vbũ: ꝑtinuo scãdalizat. Qui aũt est seminat⁹ in spinis: ꝟ ẽ q̃ vbũ dei audit: et solicitudo secli isti⁹ ⁊ fallacia diuicia suffocat verbũ: ⁊ sine fructu efficit. Qui vero in tram bonã seminat⁹ ẽ: ꝟ ẽ q̃ audit vbũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ affert: ⁊ facit aliud qꝺ centesimũ. aliud autem sexagesimũ. aliud vo tricesimũ. e. Aliã parabolã ꝓposuit illis dicẽs. Simile factũ ẽ regnũ celoꝝ homi q̃ seminauit bonũ semẽ i agro suo. Cũ aũt dormirẽt hoies: venit iimicus ei⁹ ⁊ superseminauit zizania i medio tritici. et abijt. Cũ aũt creuisset herba ⁊ fructũ fecisset: tũc apparuerũt ⁊ zizania. Accedẽtes aũt serui pfamilias. dixerũt ei. Dne. nõne bonũ semẽ seminasti in agro tuo: vnde g̃ habz zizania? Et ait illis. Inimic⁹ hõ hoc fecit. Serui aũ dixerunt ei. Vis imus ⁊ colligim⁹ ea? Et ait. Non. Ne forte colligẽtes zizania eradicetis simul ⁊ triticũ. Sinite vtraq; crescere vsq; ad messem: et in tpe messis dicam messoribus. Colligite pmũ zizania. ⁊ alligate ea i fasciculos ad ꝺburẽdũ: triticũ aũt congregate in horreũ meũ. f. Aliã parabolã ꝓposuit eis dicens. Simile ẽ regnũ celoꝝ grano synapis: qꝺ accipiens homo seminauit in agro suo: qꝺ minimũ q̃dẽ est omnibus seminibus. Cũ aũt creuerit maius est omnibus oleribus: ⁊ fit arbor ita vt volucres celi veniant ⁊ habitent i ramis ei⁹. g. Aliam parabolam locutus est eis. Simile ẽ regnũ celoꝝ fermento. qꝺ acceptũ mulier abscõdit i farine satis tribus: donec fermẽtatũ est totũ. h. Hec omia locutus est ihũs in parabolis ad turbas: et sine parabol non loquebat eis. vt impleret qꝺ dictum erat per ꝓphetam dicẽtez. Aperiam i parabolis os meum: eructuabo abscondita a ꝓstitucõne mundi. i. Tũc dimissis turbis venit in domũ: ⁊ accesserũt ad eũ discipuli ei⁹ dicẽtes Edissere nobis parabolã zizanioꝝ agri. Qui rñdens ait. Qui seminat bonum semẽ. ẽ fili⁹ hominis. Ager aũt est mundus. Bonum vero semen. hoi sũt filij regni. Zizania autẽ filij sunt nequã. Inimicus aũ q̃ seminauit ea. ẽ dyabol⁹. Messis vero ꝓsũmacõ seculi est. Messores autẽ ãgeli sũt. Sicẽ ergo colliguntur zizania ⁊ igni comburuntur: sic erit in ꝓsũmacõne seculi. Mittet filius homis angelos suos. et colligent de regno eius omnia scãdala. ⁊ eos q̃ faciũt iniqtatẽ: ⁊ mittet

ꝯ Mt. cxxxj Mr xxxvj. Lu. lxx vj.

v .a. Mt. cxxxij Lu. lxxxj. j .b. Mt. cxxxiij Mr. xxxvij Lu lxxvij. Jo. cix.

v .c. Mt cxxxiiij Lu. cxx.

ij .d. Mt. cxxxv. Mar. xxxviij. Lu. lxxviij.

r .e. Mt. cxxxvj

ij .f. Mt. cxxxvij Mr. xliij. Lu. clxvij.

v .g. Mt. cxxxviij. Lu. clxviij.

vj .h. Mt. cxxxix Mr. xlv.

r .i. Mt. cxl.

eos ī caminū ignis. ibi erit flet⁹ ⁊ stridor dentiū. Tūc iusti fulgebūt sicē sol in regno pr̄is eor̄. Qui habet aures audiēdi audiat. Simile ē regnū celorū thesauro abscōdito ī agro: quē q̄ inuenit hō abscōdit. ⁊ p̄ gaudio illius vadit ⁊ vēdit vniuersa q̄ habz: ⁊ emit agr̄ illū. Iter̄ sile ē regnū celor̄ hoī negociatori: qrēti bonas margaritas Inuenta aūt vna p̄ciosa margarita: abijt ⁊ vēdidit oīa q̄ habuit ⁊ emit eā Iter̄ sile ē regnū celor̄ sagene misse in mare: ⁊ ex oī genere pisciū congregā ti. Quā cū impleta esset educentes ⁊ sec⁹lit⁹ sedētes. elegerūt bonos ī vasa sua: malos aī foras miserūt. Sic erit ī cōsūmacōe seculi. Exibūt āgeli. ⁊ sepabūt malos de medio iustor̄. ⁊ mittēt eos ī caminū ignis: ibi erit flet⁹ ⁊ stridor dentiū. Intellexistis hec oīa: Dicūt ei. Eciā. Ait ill̄. Ideo oīs scriba doct⁹ ī regno celor̄ similis ē homī pr̄ifamilias: q̄ pfert de thesauro suo noua ⁊ vetera. Et factū ē cū cōsūmasset ih̄us parabolas istas. trāsijt ide. a Et veniēs ī p̄riam suā docebat eos in sy̆nagogis eor̄: ita vt mirarent̄ ⁊ dicerēt. Unde huic sapiēcia hec ⁊ virtutes: Nōne h̄ ē fabri fili⁹? Nōne mr̄ ei⁹ dicit̄ maria ⁊ fr̄es ei⁹ iacob ⁊ ioseph et simon ⁊ iudas: ⁊ sorores ei⁹ nonne oēs apud nos sūt: Unde g̃ huic oīa ista: Et sic scādalizabāt̄ in eo. Ih̄us aūt dixit eis. b. Nō ē pphā sine honore nisi ī p̄ria sua. ⁊ in domo sua. Et n̄ fecit ibi ūtutes multas: p̄ter incredulitatē illor̄.

j
.a. Mat̄. cxlj.
Mr̄. l. Lu. xix.
Jo. lxx.

j
.b. Mat̄. cxlij.
Mr̄. lj. Lu. xxj
Jo. xxxv.

ij
Mt̄. cxliij. Mr̄
lxij. Lu. xc.

ij
.c. Mt̄. cxliiij.
Mr̄. lx. Lu xij

vj
d. Mat̄. cxlv.
Mr̄. lx.

Capi. XIIII.

In illo tpe audiuit herodes tetrarcha famam ih̄u: ⁊ ait pueris suis. Hic est iohānes baptista: ipe surrexit a mortuis: ⁊ ideo virtutes operāt̄ in eo. c. Herodes em̄ tenuit iohānem ⁊ alligauit eū: et posuit in carcerē p̄ter herodiadē vxorē fratris sui. Dicebat em̄ illi iohānes Nō licet tibi habere eā. Et volēs illū occidere timuit populū: q̄ sicut pphetam eū habebant. d. Die aūt natalis herodis. saltauit filia herodiadis in medio: et placuit herodi. Unde cū iuramento pollicitus est ei dare: q̄cunq̄ postulasset ab eo. At illa premonita a matre sua da mihi inquit hic in disco: caput iohānis baptiste. Et contristatus est rex: p̄ter iuramentū aī ⁊ eos q̄ paritēr recūbebāt iussit dari. Misitq̄ ⁊ decollauit iohem in carcere. Et allatū ē caput eius in disco. et datū est puelle: ⁊ illa attulit mr̄i sue. Et accedētes discipuli ei⁹ tulerūt corpus ⁊ sepelierūt illud: ⁊ veniētes nūciauerūt ih̄u. e. Aud cū audisset ih̄us secessit inde in nauiculā: in locū desertum seorsū. Et cū audissent turbe secute sūt eū pedestres de ciuitatib⁹. Et exiēs vidit turbā multā. ⁊ miser⁹ est eis: ⁊ curauit lāguidos eor̄. f. Elespe aī facto. accesserūt ad eū discipuli ei⁹ dicētes. Desertus est loc⁹. ⁊ hora iaz p̄terijt dimitte turbas: vt eūtes ī castella emāt sibi escas. Ih̄us aūt dixit eis. Nō habēt necesse ire: date ill̄ vos manducare. Respōderūt ei. Nō habemus h̄ nisi quinq̄ panes et duos pisces. Qui ait eis. Afferte mihi illos huc. Et cū iussisset turbam discūbere sup fenum: acceptis quinq̄ panib⁹ et duob⁹ piscib⁹. aspiciēs in celū bñdixit ⁊ fregit. ⁊ dedit discipulis suis: discipuli aī dedēr̄ tbis. Et manducaueī omnes: ⁊ saturati sunt. Et tulerūt reliquias duodecim cophinos fragmentorum plenos. Mānducantiū aūt fuit numerus quīq̄ milia viror̄: exceptis mulieribus ⁊ puulis. g. Et statiz iussit discipulos ascendere in naniculam: ⁊ pcedere eū transfretū donec dimitteret turbas. h. Et dimissa turba. ascendit in montē solus orare. i. Elespere autem facto solus erat ibi. Nauicula autē in medio mari iactabat̄ fluctib⁹ Erat enim p̄trarius ventus. Quarta autē vigilia noctis. venit ad eos ambulans sup mare. Et videntes eū sup mare ambulantem. turbati sunt dicētes: quia fantasma est. Et pre timore clamauerūt. Statiq̄ ih̄us locut⁹ est eis dicēs. Habete fiduciā: ego sū: nolite timere. k. Respondēs aūt petrus dixit. Dñe si tu es. iube me venire ad te sup aquas. At ipse ait. Veni. Et descendens petrus de nauicula ambulabat sup aquā vt veniret ad ih̄um. Videns vero ventū validum timuit.

iij
.e. Mat̄. cxlvj.
Lu. xcij. Jo. xlvij.

j
.f. Mt̄. cxlvij.
Mr̄. lxiiij. Lu.
xciij. Jo. xlix.

vj
.g. Mt̄. cxlviij
Mr̄. lxvij. ij
.h. Mt̄. cxlix.
Mr̄. lxvj. Luc̄.
xliij. ⁊. xxxv.

iiij
.i. Mt̄. cl. Mr̄.
lxvij. Jo. lj.

x
.k. Mt̄. clj.

Et cū cepisset mergi: clamauit dicēs. Dñe saluū me fac. Et ꝓtinuo ihūs extendēs manū apprehēdit eū: ⁊ ait illi. Modice fidei q̄re dubitasti. a. Et cum ascēdisset ī nauiculā: cessauit vētus. Qui aūt ī nauicula erāt: venerunt et adorauerūt eū dicētes. Vere filiꝰ dei es .b. Et cū trāsfretassent: venerūt ī trā genesar. Et cū cognouissent eu viri loci illi⁹. miserūt ī vniversā regionē illā. ⁊ obtulerūt ei oīs male habentes: ⁊ rogabāt eū vt vel fimbriā vesti mēti ei⁹ tāgerēt. Et q̄cūq; tetigerūt. salui facti sūt.

vj
.a. Matḥ .clij. Mr̄.lxviij.

ij
.b. Matḥ. clvij. Mr̄. lxviij Lu xxxvj.

vj
Mr̄. clvij. Mr̄. lxxj.

Capi. XV.

Tunc accesserūt ad eū ab hierosolimis scribe et pharisei dicētes. Quare discipuli tui trāsgrediunt traditiones seniorū: Non enī lauāt manus suas cū panē manducāt. Ipe aūt respōdēs. ait illi. Quare et vos trāsgredimī mādatū dei ꝓpt traditiones vestrās: Nā deꝰ dixit. Honora patrē ⁊ mrem. et q̄ maledixerit pri vel mri. morte moriat. Vos aūt dicitis. q̄cūq; dixerit pri vel mri. munus q̄cūq; est ex me. tibi ꝓderit. ⁊ nō honorificabit prem suū aut matrē suā: ⁊ irritū fecistis mandatū dei ꝓpter traditionem vestrā. ypocrite: bene ꝓphetauit de vobis ysaias dicens. Populus hic labijs me honorat: cor aūt eorū lōge est a me. Sine causa aūt colūt me docentes doctrinas ⁊ mandata hoīm Et ꝓuocatis ad se turbis: dixit eis. Audite ⁊ intelligite. Non q̄ intrat ī os coinq̄nat hominē: sed q̄ ꝓcedit ex ore hoc coīquinat hominē. c. Tūc accedētes discipuli eiꝰ dixerūt ei. Scis q̄ pharisei audito verbo hoc scandalizati sūt? At ille respondens ait. Oīs plantatiō quā nō plātauit pat̄ meus celestis eradicabit̄. Dimitte illos: ceci sunt. ⁊ duces cecorū. d. Cecus aūt̄ si ceco ducatum prestet: ambo in foueā cadunt. e. Respondēs aūt petrus. dixit ei. Edissere nobis parabolā istam. At ille dixit. Adhuc ⁊ vos sine intellectu estis? Non intelligitis. q̄ omne q̄ in os intrat in ventrē vadit. et in secessum emittit̄? Que aūt ꝓcedūt de ore de corde exeūt: ⁊ ea coinq̄nant hominem. De corde ei exeūt male cogitationes: homicidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa testimonia. blasphemie. Hec sūt q̄ coinq̄nant hoīem Non lotis aūt manib⁹ mādducare nō coinq̄nat hominez. Et egressus inde: secessit in ptes tyri ⁊ sydonis. Et ecce mlier cananea a finib⁹ illis egressa clamauit dicēs ei. Miserere mei dñe fili dauid: filia mea male a demonio vexat̄. Qui nō respondit ei verbum. Et accedētes discipuli ei⁹ rogabāt eū dicētes. Dimitte eā: q̄ clamat pꝰ nos .f. Ipe aūt respondēs ait. Nō sū missꝰ nisi ad oues q̄ perierūt dom⁹ israhel. At illa venit: ⁊ adorauit eū dicēs. Domie. adiuua me. Qui respondēs ait. Non est bonū sumere panē filioꝝ: et mittere canib⁹. g. At illa dixit. Ēciaz domine. Nā ⁊ catelli edunt de micis. que cadūt de mensa dominoꝝ suoꝝ. Tūc respondēs ihūs. ait illi. O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata ē filia eius ex illa hora. h. Et cū trāsisset inde ihūs. venit secꝰ mare galilee: ⁊ ascendēs in montē sedebat ibi. Et accesserunt ad eū turbe multe. habentes secum mutos. cecos. claudos. debiles. ⁊ alios multos: ⁊ ꝓiecerunt eos ad pedes eius: ⁊ curauit eos. ita vt turbe mirarent̄ videntes mutos loquentes. claudos ambulantes. cecos videntes: ⁊ magnificabant deum israhel. Ihūs autem ꝓuocatis discipulis suis dixit. Misereor turbe quia triduo iam ꝓseverant mecum. et non habent q̄d manducent. Et dimittere eos ieiunos nolo: ne deficiāt in via. Et dicunt ei discipuli. Unde ḡ nobis in deserto panes tanti. vt saturemus turbam tantaz? Et ait illis ihesus. Quot panes habetis? At illi dixerunt. Septem. Et paucos piscículos. Et precepit turbe. vt discumberent super terram. Et accipiens septem panes et pisces. et gracias agens fregit ⁊ dedit discipulis suis: et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes ⁊ saturati sunt. Et q̄d supfuit de fragmentis. tulerūt septē sportas plenas. Erant aūt qui manducauerunt quatuor milia hominū: extra paruulos ⁊ mulieres. Et dimissa turba ascendit in naiculā: ⁊ venit in fines magedan.

x
.c. Mr̄. clv.

v
.d. Mat̄. clvj. Lu. lvij.

vj
.e. Mat̄. clvij. Mr̄. lxxij.

v
.f. Mat̄. clviij. Lu. ccxxvj.

vj
.g. Matḥ. clix. Mr̄. lxxiij.

vj
h. Mr̄. clx. Mr̄ lxxvj.

Capitulū. XVI.

ET accesserūt ad eū pharisei ⁊ saducei tēptātes: ⁊ rogauerūt eū vt signū de celo ostenderet eis. a. At ille rñdens. ait illis. Facto vespere dicitis serenū erit: rubicundū est em̄ celū. Et mane. hodie tēpestas: rutilat em̄ triste celū. Faciem ḡ celi diiudicare nostis: signa aūt tēporū nō potestis scire, b. Generatio mala ⁊ adultera signū q̄rit: ⁊ signum non dabit ei nisi signuz ione ꝓphete. Et relictis illis abijt. Et cū venissent discipuli ei⁹ trās fretum: obliti sunt panes accipere. c. Qui dixit illis. Intuemini ⁊ cauete a fermēto pharisēorum ⁊ saduceorū. d. At illi cogitabāt inter se dicētes. Quia panes nō accipim⁹. Sciēs aūt ihūs. dixit. Quid cogitatis inter vos modice fidei: q̄ panes nō habetis? Nondū intelligitis neq̄ recordamini q̄nq̄ panū. in quinq̄ milia hoīm: ⁊ q̄t cophinos sūpsistis? Neq̄ septē panū i q̄tuor milia hoīm ⁊ q̄t sportas sumpsistis? Quare nō intelligitis q̄ nō de pane dixi vob: cauete a fermento pharisēorū ⁊ saduceorū? Tūc intellexerūt q̄ non dixerit cauendū a fermēto panū: sz a doctrina pharisēorū ⁊ saduceorū. e. Venit aūt ihūs i ptes cesaree philippi: ⁊ interrogabat discipulos suos dicēs. Quem dicunt homines esse filiū homis? At illi dixer̄t. Alij iohem baptistā. alij heliā alij vero hieremiaz: aut vnū ex ꝓphetis. Dicit illis ihūs. Vos aūt quē me esse dicitis? Respōdēs sym̄ō petr⁹ dixit. Tu es xp̄c filius dei viui. Respondēs aūt ihūs dixit ei. f. Beatus es sym̄ō bariona q̄ caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: sz p̄r me⁹ q̄ in celis ē. Ego dico tibi. q̄ tu es petr⁹ ⁊ sup hāc petraz edificabo ecclesiā meā: ⁊ portæ inferi nō p̄ualebūt aduersus eā. Et tibi dabo claues regni celoꝝ Et q̄cūq̄ ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in celis: ⁊ q̄cūq̄ solueris sup terrā erit solutū ⁊ i celis. g. Tūc p̄cepit discipulis suis vt nemini dicerēt: q̄ ipe eēt ihs xp̄c. Exinde cepit ihūs ostendere discipulis suis. q̄ oportēret eū ire hierosolimam. et multa pati a senioribꝫ et scribis ⁊ p̄ncipibꝫ sacerdotū: ⁊ occidi et tercia die resurgere. h. Et assumēs eū petrus. cepit increpare illum dicēs. Absit a te domine: nō erit tibi hoc. Qui conuersus dixit. Vade p⁹ me sathanas scādalum es mihi: q̄ nō sapis ea que dei sūt. sz ea q̄ sūt hominū. i. Tūc ihūs dixit discipulis suis. Si q̄s vult post me venire abneget semetipm̄: ⁊ tollat crucē suaz ⁊ sequat̄ me. Qui em̄ voluerit aīam suam saluam facere: perdet eam. Qui aūt p̄diderit animā suā ꝓpter me: inueiet eā. Quid em̄ p̄dest homi si mundū vniuersum lucret̄: aīe vero sue detrimētū patiat̄ Aut quā dabit hō cōmutacōnē p aīa sua. k. Filius em̄ homis venturus est i gl̄ia p̄ris sui cū āgelis suis: ⁊ tē reddet vnicuiq̄ scōm opa ei⁹. l. Amē dico vob: sūt q̄dam de h̄ stantibꝫ q̄ non gustabūt mortē. donec videāt filiū hominis venientē in regno suo.

vj
.h. Mt̄. clxix.
Mr̄. lxxxviij.

ij
.i. Mat̄. clxx.
Mr̄. lxxxv. Lu xcvj.

x
.k. Mt̄. clxxj.

ij
.l. Mt̄. clxxij.
Mat̄. lxxxvij.
Lu. xcviij.

Capitulū. XVII.

ET post dies sex assūpsit ihūs petrū ⁊ iacobū ⁊ iohem frem ei⁹: ⁊ ducit illos in montē excelsū seorsum: ⁊ transfiguratus ē ante eos. Et resplēduit facies ei⁹ sicut sol vestimēta aūt ei⁹ facta sūt alba sicut nix. Et ecce apparuerūt illis moyses ⁊ helias. cū eo loquētes. Respondens aūt petrus. dixit ad ihūm. Domine bonū est nos h̄ esse: si vis faciamus h̄ tria tabernacula: tibi vnum. ⁊ moysi vnum. ⁊ helie vnū. Adhuc eo loquēte ecce nubes lucida obūbrauit eos. Et ecce vox de nube dicens. Hic est filius meus dilectus in q̄ mihi bene cōplacui: ipm̄ audite. Et audiētes discipuli ceciderunt in faciem suā: ⁊ timuer̄t valde. Et accessit ihūs ⁊ tetigit eos: dixitq̄ eis. Surgite ⁊ nolite timere Leuantes aut̄ oculos suos. neminē viderunt: nisi solum ihūm. Et descendentibus illis de monte: precepit illis ihūs dicēs. Nemini dixeritis visionē: donec filius hominis a mortuis resurgat. m. Et interrogauerūt eū discipuli dicētes. Quid ḡ scribe dicunt q̄ heliā oportēat p̄mo venire? At ille rñdēs ait eis. Helias q̄dem venturus est: et restituet omnia. Dico aut̄ vobis. quia helias iam venit. et non cognouerūt eū: sed fecerūt i eo quecūq̄

vj
.m. Mt̄ clxxviij
Mr̄. lxxxix.

voluerũt. Sic ⁊ filiꝰ hoīs passurus ē ab eis. Tũc intellexerũt discipli qꝛ de ioh̄e baptista dixisset eis. a. Et cũ venisset ad turbã: accessit ad eũ hõ genib⁹ ꝓuolutꝰ añ eũ dicẽs. Dñe miserere filio meo qꝛ lunaticꝰ ẽ: ⁊ male patitur. Nã sepe cadit in ignẽ: ⁊ crebro ī aquã. Et obtuli eũ discipl̄is tuis: ⁊ ñ potuerũt curare eũ. Respondẽs ih̄us dixit. O generacõ īcredula ⁊ puersa. quousqꝫ ero vobiscũ: Usqueq̃ patiar vos: Afferte huc illũ ad me. Et increpauit illũ ih̄us: ⁊ exijt ab eo demonium. et curatus ẽ puer ex illa hora. b. Tũc accesserũt discipli ad ih̄m secreto ⁊ dixerũt ei. Quare nos nõ potuimus eicere illũ: Dicit illis. Propter īcredulitatẽ vr̄am. Amẽ q̃ dico vobis: si habueritis fidẽ sicut granũ sinapis. dicetis mõti huic trãsi hinc et trãsibit: ⁊ nihil impossibile erit vob̄. Hoc aũt genꝰ nõ eicit̄. nisi ꝓ oracõnẽ ⁊ ieiuniũ. c. Cõuersantib⁹ aũt eis in galilea dixit illis ih̄us. Filiꝰ hominis tradendꝰ ẽ ī manꝰ hoīm: ⁊ occidẽt eu⁊ ⁊ tercia die resurget. Et ꝓtristati sũt vehemẽter. d. Et cũ venissent capharnaum: accesserũt q̃ didragma accipiebant ad petrũ. ⁊ dixerũt ei. Magister vester. nõ soluit didragma. Ait. Eciã Et cũ intrasset ī domũ: p̃uenit eũ ih̄s dicẽs. Quid tibi videt̄ sym̄on: Reges terre a q̃b⁹ accipiũt tributũ vel censum: a filijs suis an ab alienis: Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi ih̄us. Ergo liberi sũt filij. Ut aũt nõ scãdalizem⁹ eos. vade ad mare ⁊ mitte hamũ: et eũ piscem q̃ p̃mus ascenderit tolle. ⁊ aptꝫ ore eiꝰ inuenies statꝛem: illũ sumẽs da eis ꝓ me et te.

ij .a. Mt̃. clxxiiij Mr̃. xcj. Luc. xcix.

v .b. Mt̃ .clxxv. Lu. cc.

ij .c. Mt̃. clxxvj. Mr̃. xciij. Lu. cj.

r .d. Mt̃. clxxvij

Capitulũ. XVIII.

In illa hora accesserunt discipuli ad ih̄um dicentes. Quis putas maiꝛ est in regno celoꝝ: Et aduocans ih̄us puulum: statuit eum in medio eoꝝ. ⁊ dixit. Amẽ dico vobis: nisi ꝓuersi fueritis ⁊ efficiamini sicut puuli: nõ intrabitis in regnũ celoꝝ. Quicũq⁊ g̃ humiliauerit se sicut puulꝰ iste: h̄ ẽ maiꝛ ī regno celoꝝ. Et q̃ susceperit vnũ puulũ talẽ ī noīe meo: me suscipit. e.

ij Mat̃. clxxviij. Mr̃. xcv. Lu. cij.

Qui aũt scandalizauerit vnũ de pusillis istis q̃ ī me credũt: expedit ei vt suspẽdat̃ mola asmaria ī collo eius: ⁊ dimergat̃ ī pfundũ maris. Ve mũdo ab scãdalis. Necesse ẽ eī vt veniãt scãdala. Verũtñ ve hoī illi ꝑ quẽ scãdalũ venit. f. Si aũt manꝰ tua vl̃ pes tuꝰ scãdalizat te: abscinde eum ⁊ pice abs te. Bonũ tibi ẽ ad vitã īgredi debilẽ vl̃ claudũ: q̃ duas manꝰ vl̃ duos pedes habẽte mitti ī ignẽ eternũ. Et si oculꝰ tuꝰ scãdalizat te: erue eũ ⁊ pice abs te. Bonũ tibi ẽ vnũ oculũ h̄ñte ī vitã ītrare: q̃ duos ocl̃os habẽte mitti ī iehennã ignis. g. Videte ne ꝓtemnatis vnũ ex h̄js pusillis. Dico em̃ vob qꝛ angeli eoꝝ ī celis semꝑ videt̄ faciẽ pr̃is mei q̃ ī celis ẽ. h. Venit em̃ filiꝰ hoīs saluare qđ perierat. i. Quid vobis videt̄: Si fuerīt alicui cẽtũ oues ⁊ errauerit vna ex eis: nõne relinquit nonagītanouẽ ī montib⁹ ⁊ vadit q̃rẽ eã q̃ errauerit: Et si ꝓtigerit vt īueniat eã: amẽ dico vob̄. qꝛ gaudebit sup eã magis q̃ sup nonagītanouẽ q̃ non errauerũt. Sic nõ ẽ volũtas ante patrẽ vr̄m q̃ in celis est: vt pereat vnus de pusillis istis. k. Si aũt peccauerit in te frater tuꝰ: vade ⁊ corripe eũ inter te et ip̄m soluꝫ. Si te audierit: lucratus eris fratrẽ tuũ. l. Si aut̃ non te audierit. adhibe tecuꝫ adhuc vnũ vel duos: vt in ore duoꝝ vel triũ testiuꝫ stet om̃e verbũ. Quod si nõ audierit eos: dic ecclesie. Si aũt ecclesiã non audierit: sit tibi sicut ethnicus ⁊ publicanus. m. Amẽ dico vobis: q̃cunq⁊ alligaueritis sup terrã erũt ligata et ī celo: ⁊ q̃cũq⁊ solueritis sup terrã erit soluta et in celo. n. Iterꝫ dico vobis: quia si duo ex vob̄ ꝓsenserīt sup terrã de om̃i re quãcũq⁊ petierīt: fiet illis a pr̃e meo q̃ in celis ẽ. Ubi em̃ sũt duo vel tres ꝓgregati in noīe meo: ibi sũ in medio eoꝝ. o. Tunc accedens petrus ad eum dixit. Domine. quocies peccabit in me frater meus: ⁊ dimittam ei vsq⁊ septies: Dicit illi ih̄s. Nõ dico tibi vsq⁊ septies: sed vsq⁊ septuagiessepties. p. Ideo assimilatum est regnum celoꝝ homini regi: qui voluit racionem ponere cum seruis suis. Et cum cepisset racõnem ponere:

ij .e. Mt̃. clxxix. Mr̃. xcix. Lu. cxcviij.

vj .f. Mat̃. clxxx. Mr̃. c.

r .g. Mt̃. clxxxj

v .h. Lu. cxxxj

v .i. Mt̃. clxxxij Lu. clxxxvij. clxxxix.

v k. Mt̃. clxxxiij Lu. cxcvij.

r l. Mt̃. clxxxiiij

vij .m. Mt̃ clxxxv Joh. ccxv.

r n. Mt̃. clxxxvj

v .o. Mt̃. clxxxvij. ij. Lu. cxcix.

r .p. Mt̃. clxxxviij. iij.

oblatus est ei vnus q̃ debebat decem
milia talẽta. Cuz aũ nõ haberet unde
redderet: iussit eũ dñs ei⁹ venũdari. ꝛ
uxorẽ ei⁹ ꝛ filios. ꝛ oĩa q̃ habebat: et
reddi. Procidẽs aũt seru⁹ ille. orabat
eũ dicẽs. Daciẽciã habe ĩ me: ꝛ omĩa
reddã tibi. Miser⁹ aũt dñs fui illius
dimisit eũ: ꝛ debitũ dimisit ei. Egres-
sus aũt seru⁹ ille: inuenit unũ de ꝯser
uis suis. q̃ debebat ei cẽtũ denarios:
ꝛ tenẽs. suffocabat eum dicẽs. Redde
q̃ debes. Et pcidẽs ꝯseru⁹ ei⁹. roga-
bat eũ dicẽs. Daciẽciã habe in me: et
oĩa reddam tibi. Ille aũt noluit: sed
abijt ꝛ misit eũ ĩ carcerẽ. donec redde
ret debitũ. Videntes aũt ꝯserui ei⁹ que
fiebãt. ꝯristati sũt valde: ꝛ venerũt ꝛ
narrauerũt dño suo oĩa q̃ facta fue-
rant. Tũc vocauit illũ dñs su⁹: et ait
illi. Serue nequã: omne debitũ dimisi
tibi. qm̃ rogasti me. Nõne ꝯ oportuit
et te misereri ꝯserui tui. sic ꝛ ego tui
misertus sũ: Et iratus dñs ei⁹ tradi-
dit eũ tortoribus: q̃ aduscq̃ redderet uni
uersũ debitũ. Sic ꝛ pr̃ me⁹ celestis fa
ciet vobis: si nõ remiseritis unusq̃sq̃
fratri suo de cordibus uris.

¶ Capitulũ. .XIX.

ET factũ est cũ ꝯsumasset ihs
ſmones istos migrauit a ga-
lilea: et venit in fines iudee
trãs iordanen. ꝛ secutæ sũt eũ ſbe mlt-
te: ꝛ curauit eos ibi. Et accesserũt ad
eũ pharisei tẽptãtes eũ ꝛ dicẽtes. Si
licet homi dimittere uxorẽ suã quacũ
q̃ ex causa: Qui respõdẽs ait eis. Nõ
legistis qr q̃ fecit hoĩes ab inicio ma-
sculum ꝛ feminam fecit eos: Et dixit
Propter hoc dimittet hõ pr̃em ꝛ ma
trẽ. ꝛ adherebit uxori sue: ꝛ erũt duo
ĩ carne una. Itaq̃ iam nõ sũt duo: sz
una caro. Quod ꝯ de⁹ ꝯiunxit: hõ nõ
separet. Dicunt illi. Quid ꝯ moyses
mãdauit dari libellũ repudij ꝛ dimit
tere: Ait illis. Quoniam moyses ad
duriciã cordis vr̃i pmisit vob dimit-
tere uxores vr̃as: ab inicio aũt ñ fuit
sic. a. Dico aũt vob: qr quicũq̃ dimi-
serit uxorẽ suã nisi ob fornicacõnem
et aliam duxerit: mechat. Et qui di-
missaz duxerit mechat. b. Dicũt ei di
scipuli ei⁹. Si ita est causa hominis
cum uxore: non expedit nubere. Qui
dixit eis. Nõ omnes capiũt vbũ istud:
sed q̃bus datũ ẽ. Sunt enĩ eunuchi q̃ ɔ
mr̃is utero sic nati sũt: ꝛ sũt eunuchi
qui facti sũt ab hoĩbus: ꝛ sũt eunuchi
q̃ seipsos castrauerũt ꝓpter regnũ ce-
lor. Qui potest capere capiat. c. Tũc
oblati sũt ei puuli: ut manus eis im-
poneret ꝛ oraret. Discipuli aũt ĩcre-
pabant eos. Ihus uero ait eis. Sini
te puulos. et nolite eos prohibere ad
me uenire. talium est enĩ regnũ celo-
rum. Et cuz imposuisset eis manus:
abijt ĩde. d. Et ecce un⁹ accedẽs ait illi
Magister bone: quid boni faciam ut
habeam uitam eternam: Qui dixit ei
Quid me interrogas de bono: un⁹ est
bon⁹ de⁹. Si aũt vis ad uitã ingredi:
serua mãdata. Dicit illi. Que: Ihus
aũt dixit. Non homicidiũ facias. nõ
adulterabis. non facies furtum. non
falsum testimoniũ dices: honora pa-
trẽ ꝛ matrẽ. diliges pr̃imũ tuũ sicut
te ipm. Dicit illi adolescẽs. Omĩa hec
custodiui a iuuentute mea: quid ad-
huc mihi deest. e. Ait illi ihs. Si vis
perfectus esse. uade vende omnia que
habes et da pauperibus. ꝛ habebis the
saur̃ in celo: ꝛ veni sequere me. f. Cũ
audisset autẽ adolescens verbũ: abijt
tristis. Erat enĩ habens multas pos-
sessiones. Ihus autẽ dixit discipulis
suis. Amẽ dico vobis: qr diues diffi-
cile intrabit in regnum celorum. Et
iterum dico vobis. Facilius ẽ came-
lum per foramen acus transire: q̃ di-
uitem intrare regnum celorum. Au-
ditis autem hijs discipuli mirabañ
valde dicẽtes. Quis ergo poterit sal-
uus esse: Aspiciẽs aũt ihus. dixit illis
Apud hoĩes hoc ĩpossibile ẽ: apud de
um aũt oĩa possibilia sũt. Tũc rñdens
petrus. dixit ei. Ecce nos reliquimus
oĩa: ꝛ secuti sum⁹ te. Quid ergo erit
nob. g. Ihus aũt dixit illi. Amẽ dico
vobis: q̃ vos q̃ secuti estis me in re-
generacõne cum sederit fili⁹ hoĩs in
sede maiestatis sue. h. sedebitis et vos
sup sedes duodecim. iudicãtes duode
ciz tribus israhel. i. Et omnis q̃ reliq̃rit
domũ vel fr̃es aut sorores. aut pr̃em
aut matrẽ aut uxorem aut filios aut
agros ꝓpt̃ nomẽ meũ: cẽtuplũ accipi
et. ꝛ vitã eternã possidebit. k. Multi

ij
.c. Maẗ. cxcij.
Mr̃. cvj. Luce
ccxvj.

ij
.d. Mt̃. cxciij.
Mr̃. cvij. Luce
cxxj.

ij
.e. Mt̃. cxciiij.
Mr̃. cviij. Lu.
ccxix. ij
.f. Maẗ. cxcv.
Mr̃. cix. Luce.
ccxx.

r
.g. Mt̃. cxcvj.
v
.h. Mt̃. cxcvij.
Lu. cclxxij.
ij
.i. Mt̃. cxcviij.
Mr̃. cx. Lu. cc-
xxj. ij
.k. Mt̃. cxcix.
Mr̃. cxj. Luc̃.
clxxiij.

aũt erũt ꝑmi nouissimi: et nouissimi primi.

Capitulũ. .XX.

r Math.cc.

Simile est regnũ celoꝝ homini patrifamilias: q̃ exijt primo mane ꝯducere operarios ĩ vineam suã. Cõuentõe autẽ facta cum operarijs ex denario diurno: misit eos in vineã suã. Et egressus circa horam tertiã: vidit alios stantes ĩ foro ociosos. ⁊ illis dixit. Jte ⁊ vos in vineaz. ⁊ qd̃ iustũ fuerit dabo vob. Illi aũt abierũt. Jterꝝ aũt exijt circa sextã ⁊ nonã horã: ⁊ fecit silr. Circa undecimã vero exijt: ⁊ inuenit alios stantes. ⁊ dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi: Dicũt ei. Quia nemo nos cõduxit. Dicit illis. Jte ⁊ vos in vineam. Cum sero aũt factũ esset. dicit dñs vinee ꝓcuratori suo. Voca operarios ⁊ redde illis mercedẽ: incipiẽs a nouissimis vsq̃ ad primos. Cum venissent ḡ q̃ circa undecimaz horã venerãt: acceperũt singulos denarios. Veniẽtes aũt ⁊ ꝑmi. arbitrati sũt qd̃ plus essent accepturi: acceperũt aũt et ipi singulos denarios. Et accipiẽtes murmurabãt aduersus ꝑemfamilias dicentes. Dij nouissimi vna hora fecerũt: ⁊ pares illos nob fecisti qui portauim⁹ pond⁹ diei ⁊ estus: At ille respondẽs vni eoꝝ dixit. Amice. non facio tibi iniuriam. Nõne ex denario ꝓuenisti mecũ: Tolle qd̃ tuũ est ⁊ vade. Volo aũt ⁊ huic nouissimo dare. sicut ⁊ tibi. Aut nõ licet mihi qd̃ volo facere: An ocul⁹ tu⁹ nequã est. q̃ ego bonus sum: Sic erũt nouissimi ꝑmi: ⁊ ꝑmi nouissimi. Multi em̃ sũt vocati: pauci vero electi. a. Et ascẽdẽs ihs hierosolimã: assũpsit duodecim discipl'os suos secreto. ⁊ ait illr. Ecce ascendim⁹ hierosolimã. ⁊ fili⁹ homis tradetur pncipibꝫ sacdotũ ⁊ scribis: ⁊ ꝓdemnabũt eũ morte: ⁊ tradẽt eũ gentib⁹ ad deludẽdũ ⁊ flagellãdũ: ⁊ crucifigẽdum: ⁊ tcia die rsurget. b. Tũc accessit ad eũ mr filioꝝ zebedei cum filijs suis: adorãs ⁊ petẽs aliqd̃ ab eo. Qui dixit ei. Quid vis: Ait illi. Dic vt sedeãt hij duo filij mei vn⁹ ad dexteram tuã. ⁊ vn⁹ ad sinistrã ĩ regno tuo. Respõdẽs aũt ihs dixit. Nescitis qd̃ petatis. Potestis bibere calicẽ quẽ ego bibitur⁹ sũ: Dicũt ei. Possum⁹. Ait illr. Calicẽ q̃dẽ meũ bibetis: sedere aũt ad dexterã meã vl' sinistrã ñ ẽ meũ dare vobis: sz q̃b paratũ ẽ a pre meo. c. Et audiẽtes decẽ. indignati sũt de duob⁹ frib⁹. Jhus aũt vocauit eos ad se. et ait. Scitis q̃ pncipes gẽtiũ dñantur eoꝝ: ⁊ q̃ maiores st̃ potestatẽ exercẽt int̃ eos: Nõ ita erit int̃ vos. Sz quicũq̃ voluerit int̃ vos maior fieri: sit vr̃ minister. Et q̃ voluerit int̃ vos primus esse: erit vr̃ puus. d. Sicut fili⁹ hois nõ venit ministrari sz ministrare: ⁊ dare aiaz suã redẽpcõnẽ ꝓ multis. e. Et egrediẽtibꝫ illr ab hierichõ: secuta ẽ eũ turba mlta. Et ecce duo ceci sedẽtes secus viã. audierũt q̃ ihus trãsiret: ⁊ clamauerũt dicẽtes. Dñe: miserẽ nr̃i. fili dd̃. Turba aũt icrepabat eos vt tacerẽt. At illi magis clamabant dicẽtes. Dñe: miserere nr̃i. fili dd̃. Et stetit ihus: ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis vt faciã vob: Dicũt illi. Dñe: vt aperiãt ocli nr̃i. Misert⁹ aũt eoꝝ ihs: tetigit ocl'os eoꝝ. Et ꝓfesti viderũt: ⁊ secuti sũt eũ.

ij .c. Math. cc Mã. cxiij. Lu. cclxx.

iiij .d. Mat. cc Mr. cxv. Jo cxj. ⁊. cxx

ij .e. Mr. cc cxvj. Lu. iiij.

Capi. .XXI.

Et cũ appropinq̃ssent hierosolimis ⁊ venissẽt bethfage ad mõtem oliueti: tunc ihus misit duos discipl'os dicẽs eis. Jte ĩ castellum q̃d̃ ꝓtra vos est: ⁊ statim̃ inuenietis azinã alligatã ⁊ pullũ cũ ea: soluite et adducite mihi. Et si q̃s vob aliqd̃ dixerit. dicite q̃ dñs hijs opus habet ⁊ ꝓfestim dimittet eos. f. Hoc aũt factũ ẽ: vt adimpleret q̃d̃ dictũ ẽ ꝑ prophetã dicẽtem. Dicite filie syon: ecce rex tu⁹ venit tibi mãsuet⁹ sedens sup azinã. ⁊ pullũ filiũ subiugalis. g. Euntes aũt discipuli fecerũt sic̃ ꝓcepit illis ihus. Et adduxerũt azinã ⁊ pullũ et imposuerũt sup eos vestimenta sua: et eũ desup sedere fecerũt. Plurima aũt turba strauerũt vestimẽta sua in via Alij aũt cedebãt ramos de arboribꝫ: ⁊ sternebãt in via. h. Turbe aũt que precedebant ⁊ que sequebant̃. clamabant dicentes. Osanna filio dauid: bñdict⁹ qui venit in nomine dñi: osãna ĩ altissimis. i. Et cum intrasset hierosolimã: cõmota ẽ vniuersa ciuitas dicẽs. Quis ẽ hic: Populi aũt dicebãt

ij Mr. ccvj. Mr cxviij. Lu. cclxxj.

viij .f. Mat. cc Joh. cj.

ij .g. Mr. cc Mr. cxviij. cclxxviij.

j .h. Mat. cc Mr. cxix. Lu ccxxxviij. Jo r .i. Mr. cc.

vj .a. Mr. ccj. Mr cxij. Lu. ccxxxj

vj .b. Math. ccij. Mr. cxiij.

dic ẽ ihũs ꝓpheta: a nazareth galilee
.a. Et intrauit ihũs ĩ tẽplũ dei. et eici
ebat oẽs vendẽtes ⁊ emẽtes ĩ tẽplo: et
mẽsas nũmulariorꝝ. ⁊ cathedras ven
dentiũ columbas euertit: ⁊ dicit eis.
Scriptũ ẽ: dom⁹ mea dom⁹ oracõnis
vocabiť: vos aũt feciſtis illã ſpelũcã
latronũ. b. Et acceſſerũt ad eũ ceci et
claudi ĩ tẽplo: ⁊ ſanauit eos. c. Videntes aũt ꝓncipes ſacẽdotũ ⁊ ſcribe mira
bilia q̃ fecit: et pueros clamãtes ĩ tẽplo ⁊ dicẽtes. oſãna filio dauid: indignati ſunt. ⁊ dixerũt ei. Audis q̃d iſti
dicũt: Ihus aũt dixit eis. Vtiq;. Nũq̃d legiſtis q⁹ ex ore infãtiũ ⁊ lactãcium pfeciſti laudem. d. Et relictis illis
abiit foras extra ciuitatẽ ĩ bethaniã
ibiq; mãſit. Mane aũt reuertẽs ĩ ciuitatẽ. eſurijt. Et videns fici arborẽ vnam
ſecus viã venit ad eã. ⁊ nihil inuenit
in ea niſi folia tantum: ⁊ ait illi. Nũq̃
ex te fruct⁹ naſcať ĩ ſẽpiť nũ. Et arefacta ẽ ꝓtinuo ficulnea. Et videntes diſcipuli. mirati ſũt dicẽtes. Quõ ꝓtinuo aruit. e. Rñdens autẽ ihũs. Ait
eis. Amẽ dico vob: ſi habueritis fidem ⁊ nõ hęſitaueritis. nõ ſolũ d ficulnea
facietis: ſed et ſi mõti huic dixeritis
tolle te ⁊ iacta te ĩ mare ita fiet. f. Et
oĩa quecũq; pecieritis ĩ oracõe credẽtes accipietis. g. Et cũ veniſſet ĩ tẽplũ: acceſſerũt ad eũ docentẽ ꝓncipes
ſacẽdotũ ⁊ ſeniores ꝓpli dicẽtes. In q̃
potęſtate hec facis ? Et q̃s tibi dedit
hãc potęſtatẽ: Rñdens ihũs. dixit eis
Interrogabo vos ⁊ ego vnũ ſmonem
quẽ ſi dixeritis mihi ⁊ ego vob dicam
ĩ q̃ potęſtate hec facio. h. Baptiſm⁹ iohãnis vñ erat: e celo. an ex hoĩbus? At
illi cogitabãt inť ſe dicẽtes. Si dixerim⁹ e celo: dicet nob. Quare g̃ ñ credidiſtis illi: Si aũt dixerim⁹ ex hoĩbus
timemus turbã. Omnes enim habebant
iohãnem ſicẽ ꝓphetã. Et rñdentes ihũ.
dixerũt. Neſcim⁹. Ait illis ⁊ ipe. Nec
ego dico vob in q̃ potęſtate hec facio
. h. Quid aũt vob videť: Homo q̃dam
habebat duos filios: ⁊ accedẽs ad primũ dixit. Fili. vade hodie operare in
vineam meã. Ille aũt reſpondẽs ait.
Nolo. Poſtea autẽ penitencia motus
abiit accedẽs autẽ ad alterũ dixit ſimiliter. At ille reſpondens ait. Eo dñe.

Et non iuit. Quis ex duobus fecit voluntatẽ patris? Dicũt. Primus. Dicit illis ihus. Amen dico vobis: quia
publicani et meretrices ꝓcedunt vos
in regno dei. Venit aũt ad vos iohãnes in via iuſticie: ⁊ nõ credidiſtis ei
Publicani aũt ⁊ meretrices crediderũt ei: vos aũt videntes nec penitencia habuiſtis poſtea. vt crederetis ei. ij
.i. Aliã parabolã audite. Homo erat .i. Mať. ccxix.
patęrfamilias q̃ plantauit vineaz: et Mať. cxxviij.
ſepẽ circũdedit ei. ⁊ fodit in ea torcu- Lu. ccxlj.
lar: et edificauit turrim. ⁊ locauit eã
agricolis: ⁊ peregre pfect⁹ ẽ. Cũ autẽ
tęmp⁹ fructuũ appropinq̃ſſet: miſit ſuos ſuos ad agricolas vt acciperent
fructus eius. Et agricole apphensis
ſuis ei⁹. aliũ ceciderũt. aliũ occidęrť
aliũ vero lapidaueŕt. Itęr miſit alios ſuos plures ꝓrib: ⁊ fecerũt illis
ſimiliter. Nouiſſime ať miſit ad eos
filiũ ſuũ dicẽs: forſitan verebũť filiũ
meũ. Agricole aũt videntes filiũ. dixerunt intra ſe. Hic ẽ hęres: venite occidam⁹ eũ. ⁊ habebim⁹ hereditatẽ ei⁹.
Et apprehẽſum eum eiecerũt extra vineã. ⁊ occiderũt. Cũ g̃ venerit dñs vinee. quid faciet agricolis illis? Aiũt
illi. Malos male perdet: ⁊ vineam ſuam locabit alijs agricolis. q̃ reddant
ei fructum tęmporib ſuis. Dicit illis
ihus. Nunq̃ legiſtis in ſcripturis. lapidem quẽ reprobauerunt edificãtes
hic eſt factus in caput anguli? A domino factũ eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in
oculis nr̃is. Ideo dico vob: q⁹ auferetur a vob regnũ dei. ⁊ dabiť genti facienti fructus ei⁹. Et q̃ ceciderit ſup
lapidẽ iſtũ ꝓfringeť: ſup quẽ vo ceciderit. ꝓteret eũ. k. Et cũ audiſſent ꝓncipes ſacẽdotum ⁊ phariſei parabolas
ei⁹: cognoueŕt q̃d de ipis diceret. Et
q̃rẽtes eũ tenere timuerũt ť̃bas: q̃m
ſicẽ ꝓphetã eũ habebant.

i
.k. Mať. ccxx.
Mr̃. cxxix. Lu
ccxlij. ⁊. lxj Jo
lxxxviij.

Capitulũ. .XXII.

v
Mr̃. ccxxj Lu.
clxxxj.

Et reſpondens ihũs dixit iterum in parabolis eis dicens
Simile factum eſt regnum celorum homini regi: q̃ fecit nupcias filio ſuo. Et miſit ſeruos ſuos vocare
inuitatos ad nupcias: et nolebãt venire. Iterum miſit alios ſeruos dicẽs
Dicite inuitatis. Ecce prãdium meũ

Ordm

paraui.tauri mei ⁊ altilia occisa sūt.
⁊ oīa parata:venite ad nupcias. Illi
aī neglexerūt:⁊ abierūt ali⁹ ī villā suā
ali⁹ vo ad negociatōem suā. Reliq̄ vo
tenuerūt ꝓuos ei⁹:⁊ ꝓtumelia affectos
occiderūt. Rex aī cū audisset irat⁹ est
⁊ missis exercitibo suis pdidit homici
das illos. ⁊ ciuitatē illoꝝ succendit.
Tūc ait ꝓuis suis. Nupcie q̄dē parate
sūt:sz q̄ ītitati erāt nō fuerūt digni
Ite ḡ ad exitus viaꝝ :⁊ quoscūq; īue-
neritis. vocate ad nuptias. Et e-
gressi ꝓui ei⁹ ī via ꝓgregauerūt omēs
q̄s inuenerūt malos ⁊ bonos:⁊ īple-
te sūt nuptie discūbētiū. a. Intrauit
aī rex vt videret discūbentes:⁊ vidit
ibi hoīem nō vestitū veste nupciali.
Et ait illi Amice:quō huc ītrasti. nō
habēs vestē nupcialē: At ille obmu-
tuit. Tūc dixit rex mīstris. Ligatis
manibo ⁊ pedibo ei⁹. mittite eū ī tene
bras exteriores:ibi erit fletus et stri-
dor dentiū. Multi em̄ sūt vocati:pau
ci vero electi. b. Tūc abeūtes pharisei
cōsiliū inierūt:vt caperēt eū ī ꝓmone
Et mittūt ei discipl̄os suos. cū hero-
dianis dicētes. Magister. scim⁹ q; ve-
rax es ⁊ viā dei ī veritate doces:⁊ nō
ē tibi cura de aliq̄. Nō ei respicis ꝓso
nā hominū. Dic ḡ nob: q̄d tibi vidē
Licet cēsū dare cesari. aut nō: Cogni
ta aūt ihs neq̄cia eoꝝ ait. Quid me
tēptatis ypocrite: Ostēdite mihi nū-
misma cēsus. At illi obtulerūt ei dena
riū. Et ait ill' ihūs. Cui⁹ē ymago hec
⁊ supscripcō: Dicūt ei. Cesaris. Tūc
ait ill' Reddite ḡ q̄ sūt cesaris cesari:
⁊ q̄ sūt dei deo Et audiētes mirati sūt:
⁊ relicto eo abierūt. In illo die accesse
runt ad eū saducei q̄ dicūt nō esse re-
surrectōez:⁊ int̄rogauerūt eū dicētes
Magister:moyses dixit. Si q̄s mor-
tu⁹ fuerit nō habēs filiū. vt ducat frēm
ei⁹ uxorē illi⁹. ⁊ suscitet semē frī suo.
Erāt aūt apud nos septē frēs. ⁊ pm⁹
uxore ducta defūct⁹ ē:⁊ nō habēs se-
men reliqt uxorē suā frī suo. Simili-
ter scdus ⁊ tercius: usq; ad septimū.
Nouissime aūt oīm. ⁊ mulier defūcta
est. In resurrectōe ḡ cui⁹ erit de septē
uxor: Omnes enim habuerunt eam.
Respontēs autem ihūs. ait illis. Er-
ratis nescientes scripturas:neq; vir-

r
.a. Mt̄.ccxxij.

ij
.b. Mt̄. ccxxiij
Mr̄.cxxx.Lu.
ccxlvij.

tutē dei. In resurrectōne em̄ neq; nu
bēt. neq; nubent̄: sed sūt sicut angeli
dei ī celo. De resurrectōne aūt mor-
tuoꝝ nō legistis q̄d dictū ē a deo di-
cente vob: Ego sū de⁹ abraha:⁊ deus
ysaac.⁊ de⁹ iacob. Nō ē de⁹ mortuoꝝ:
sed viuentiū. Et audiētes turbe mira
bant̄ ī doctrina ei⁹. c. Pharisei autē
audiētes q̄d silenciū imposuisset sadu
ceis. ꝓuenerūt in vnū:et int̄rogauit
eū vn⁹ ex eis legisdoctor tēptās eū.
Magister. q̄d ē mādatū magnū ī lege
Ait illi ihūs. b. Diliges dn̄m deū tuū
ex toto corde tuo. ⁊ ī tota anima tua
⁊ in tota mēte tua. Hoc est maximū.
⁊ primū mandatū. Secundū aūt sile
est huic. Diliges ꝓximū tuū. sicut te-
ipm. In hijs duob mādatis. vniuer-
sa lex pēdet ⁊ ꝓphete. e. Congregatis
aī pharisei. int̄rogauit eos ihūs
dicens. Quid vob videt̄ de xp̄o cuius
filius est: Dicunt ei. Dauid. Ait ill'.
Quomodo ergo dauid in spiritu vo-
cat eū dominū dicens:dixit dominus
domino meo. sede a dextris meis. Do
nec ponā inimicos tuos. scabellū pe-
dem tuoꝝ: Si ergo dauid vocat eum
dominū:quō fili⁹ eius est. f. Et nemo
poterat respondere ei verbū:neq; au-
sus fuit quisq̄ ex illa die eū amplius
int̄rogare.

vj
.c. Mt̄. ccxxiij
Mr̄.cxxj.

ij
.d. Lu. Jo. ccl

Capitulū. .XXIII.

Tunc ihūs locutus est ad tur
bas. ⁊ ad discipulos suos di-
cens. Super cathedram moy
si. sederunt scribe et pharisei. Omnia
ergo quecūq; dixerint vob. Iuate et
facite. Secundū opera vero eoꝝ no-
lite facere. Dicunt em̄. et nō faciunt
. g. Alligant autem onera grauia ⁊ ī-
portabilia. et imponunt in humeros
hominū: digito autem suo nolunt ea
mouere. h. Omnia vero opa sua faci
unt. vt videant̄ ab hominib. Dilatāt
em̄ philacteria sua:⁊ magnificāt fim
brias. Amant autem primos recubi-
tus in cenis. et primas cathedras in
synagogis et salutacōnes in foro:et
vocari ab hominib rabbi. i. Vos aī
nolite vocari rabbi. Unus est em̄ ma
gister vester: oēs autem vos fratres
estis. Et patrē nolite vocare vob sup
terrā: unus est em̄ pr̄ vr̄ qui in celis

v
.g. Mt̄. ccxxiij. Lu. ccxl.

ij
.h. Mt̄. ccxxiij
Mr̄. cxxx.
ccxlvj.

r
.i. Mt̄. ccxxiij

ẽ. Nec vocemĩ magistri : qz magister
vester. vnꝰ ẽ xp̃c. a. Qui maioz est ve-
strũ. erit mĩster vester. Qui aũt se ex
altauerit hũiliabiť: ꝛ q̃ se hũiliauerit
exaltabiť. b. Ve aũ vob̃ scribe et pha-
risei ypocritæ: qz claubitis regnũ ce-
loz añ boies. Vos em̃ ñ intratis: nec
introeũtes sinitis intrare. c. Ve vob̃
scribe ꝛ pharisei ypocritæ q̃ comedi-
tis dom̃ vidua. oracõe lõga orãtes
ꝓter hoc amplí accipietis iudiciũ.
Ve vob̃ scribe ꝛ pharisei ypocritæ: qz
circuitis mare ꝛ aridam. vt faciatis
vnũ pselitũ: ꝛ cũ fuerit fact̃. facitis
eũ filiũ iehẽne duplo q̃ vos. Ve vob̃
duces ceci. q̃ dicitis q̃cũq; iurauerit
p tẽplũ nihil ẽ: q̃ aũ iurauerit ĩ auro
tẽpli debet. Stulti ꝛ ceci: qd̃ eĩ maiꝰ ẽ
aur an tẽplũ qd̃ sãctificat aur: Et q̃
cunq; iurauerit ĩ altarí. nihil ẽ. Qui
cũq; aũt iurauerit ĩ dono qd̃ ẽ super
illud. debet. Ceci. qd̃ eĩ maiꝰ ẽ. donũ.
an altare qd̃ sãctificat donũ: Qui er-
go iurat ĩ altarí. iurat ĩ eo. et in oĩbz
q̃ sup illud sũt. Et q̃cũq; iurauerit in
tẽplo: iurat ĩ illo ꝛ ĩ eo q̃ hĩtat ĩ ipo.
Et q̃ iurat ĩ celo: iurat ĩ throno dei.
ꝛ ĩ eo q̃ sedet sup eũ. d. Ve aũt vobis
scribe ꝛ pharisei ypocritæ. q̃ decima-
tis mentã ꝛ anetũ ꝛ cyminũ: ꝛ relin-
quistis q̃ grauiora sũt legis. iudiciũ ꝛ mi
sericordiã ꝛ fidẽ. Hec oportuit facere
ꝛ illa nõ omittere. e. Duces ceci exco
lãtes culicẽ: camelũ aũt gluciẽtes. f.
Ve vob̃ scribe et pharisei ypocritæ. q̃
mũdatis qd̃ deforis ẽ calicis ꝛ para-
psidis: ĩtus aũ pleni estis rapina et ĩ-
mũdicia. Pharisee cece. mũda prius
qd̃ intus ẽ calicis ꝛ parapsidis: vt fi-
at ꝛ id qd̃ deforis ẽ mundũ. g. Ve vo
bis scribe ꝛ pharisei ypocritæ. qz simi-
les estis sepulcris dalbatis: q̃ aforis pa
rẽt hoĩbz speciosa: intus vo plena sũt
ossibz mortuoꝝ ꝛ omñi spurcicia. Sic
ꝛ vos aforis quidẽ paretis hominibz
iusti: intus aũt pleni estis ypocrisi ꝛ
iniq̃tate. h. Ve vob̃ scribe et pharisei
ypocritæ. q̃ edificatis sepulcra ꝓphe-
tarũ: ꝛ ornatis monumẽta iustoꝝ. ꝛ
dicitis. Si fuissem̃ in diebz patrũ no
stroꝝ. nõ essem̃ socij eoꝝ in sãguine
ꝓphetaꝝ. itaq; testimonio estis vobis
metipsis. quia filij estis eoꝝ qui ꝓphe

v
.a. Mť. ccxxxj
Lu. clxxix.
v
.b. Mť. ccxxxij
Lu. cxlij. ꝛ
.c. Mť. ccxxxiij

v
.Mť. ccxxxiij
Lu. cxxxvj.
ꝛ
.e. Mť. ccxxxv
v
Mť. ccxxxvj
.cxxxv.
v
.Mť. ccxxxv
Lu. cxxxviij
v
.Mť. ccxxxv
Lu. cxl

tas occiderunt. i. Et vos implete mẽ-
suram patrum vestrorum. Serpẽtes
et genimina viperaꝝ. quomodo fugie
tis a iudicõ gehenne. k. Ideo. Ecce e-
go mitto ad vos prophetas et sapien
tes ꝛ scribas: ꝛ ex illis occidetis ꝛ cru
cifigetis. ꝛ ex eis flagellabitis ĩ sỹna
gogis vestris: et psequimini de ciui-
tate in ciuitatez: vt veniat super vos
omnis sanguis iustus qui effusus est
sup terram. A sanguine abel iusti. vs
q̃ ad sanguinem zacharie filij bara-
chie: quem occidistis inter templuz ꝛ
altare. Amẽ dico vobis. venient hec
omnia super generationem istam. l.
Hierusalem hierusalem. que occidis
ꝓphetas et lapidas eos qui ad te mis-
si sunt: quocies volui congregare
filios tuos quẽadmodum gallina cõ
gregat pullos suos sub alas. ꝛ nolui
sti. Ecce relinquetur vobis domus ve
stra deserta. Dico enim vobis: nõ me
videbitis amodo donec dicatis. Bene
dictus qui venit in nomine dñi.

r
.i. Mť. ccxxxix
v
.k. Mať. ccxl.
Lu. cxlj.

v
.l. Mať. ccxlj.
Lu. clxxv.

Capitulũ. .XXIIII.

Egressus ihs ỏ templo ibat
Et accesserunt discipuli eius
vt ostenderent ei edificacões
templi. Ipse autem respondens. dix-
it illis. Videtis hec omnia: Amen di-
co vobis : non relinquetur hic lapis
super lapidem. qui non destruatur. m
Sedenti autem eo super montez oli
ueti. accesserunt ad eum discipuli se-
creto dicentes. Dic nobis quãdo hec
erunt: et quod signum aduentus tui
et consumacõis seculi: Et respondẽs
ihs dixit eis . Videte ne quis vos se-
ducat. Multi enim venient in nomi-
ne meo dicentes. ego sum xp̃c : ꝛ mul
tos seducent. Audituri enim estis p̃-
lia et opiniones preliorum: videte ne
turbemini. Oportet enim hec fieri: sz
nondum est finis . Consurget enim
gens in gentem . ꝛ regnum ĩ regnum
ꝛ erunt pestilẽtie ꝛ fames. ꝛ terre mo
tus per loca. Hec autem omnia . ini-
cia sunt doloꝝ. n. Tũc tradẽt vos ĩ tri-
bulacõez. ꝛ occidẽt vos : ꝛ eritis odio
omnibz gentibz. propter nomen meũ
. o. Et tunc scandalizabunť multi. et
inuicẽ tradẽt: ꝛ odio habebũt inuicez

ij
Mť. ccxlij. Mť
cxxxvij. Lu. cc
xlviij. ꝛ. ccxxx-
vij.

ij
.m. Mť. ccxliij
Mť. cxxxviij.
Lu. ccxlix.

j
.n. Mť. ccxliiij
Mať. cxxxix.
Lu. ccl. Jo. cx
lj. ꝛ. cxlvj. ꝛ
.o. Mť. ccxlv.

vj
.a.Mt̃.ccxlvj.
Maſ.cxl.
vj
.b.Mt̃.ccxlvij
Maſ.cxlj.
ij
.c.Mt̃.ccxlviij
Maſ.cxlij.
Luc.ccix.
et.cclij.
ij
.d.Mt̃.ccxlix.
Maſ.cxliij.
Luc.ccliij.
vj
.e.Maſ.ccl.
Maſ.cxlv.
ij
.f.Maſ.cclj.
Mſ.cxlvj.
Luc.cclv.
vj
.g.Maſ.cclij.
Maſ.cxlvij.
ij
.h.Maſ.cclij
Maſ.cxlviij.
Luc.cciij.
vj
.i.Mt̃.ccliij.
Maſ.cxlix.
v
.k.Maſ.cclv.
Luc.cclj.
v
.l.Maſ.cclvj.
Luc.ccv.
v
.m.Mt̃.cclvij.
Luc .ccxij.
ij
.n.Mt̃.cclviij.
Maſ.cl.
Luc.cclvij.
ij
.o.Mt̃.cclix.
Maſ.clj.
Luc.cclviij.
vj
.p.Maſ.cclx.
Maſ.clij.

Et multi pſeudo ꝓphete ſurgent.ꝛ ſeducēt multos: ꝛ qm̃ abūdabit iniquitas:refrigeſcet caritas multoꝝ.Qui aũ p̄ſeueraūeit vſqꝫ ī fine h̄ ſaluꝰerit .a.Et p̄dicabit̃ hoc euāgeliuꝫ regni ī vniuerſo orbe: ī teſtioniū oīb gētibus:ꝛ tunc veniet ꝓſūmatio.b.Cū g̃ viderit̃is abomiatōez desolatōis(que dicta ē a daniele ꝓpheta)ſtātē ī loco ſācto(q̃ legit ītelligat)c.Tūc q̃ ī iudea ſūt fugiāt ad mōtes:ꝛ q̃ ī tecto ñ descēdāt tollē aliq̃d de domo ſua:ꝛ q̃ ī agro nō reuertaſ tollē tunicā ſuā.d.Ve aũ p̄gnātib ꝛ nutriētib ī illꝰ diebus.e.Orate aũ vt nō fiat fuga vīa ī hieme vel ſabbato.f.Erit em̃ tūc tribulatio magna q̃lis nō fuit ab initio mundi vſqꝫmodo:neqꝫ fiet.g.Et niſi breuiati fuiſſēt dies illi.nō fieret ſalua omis caro:ſz ꝓpter electos breuiabūt̃ dies illi.h.Tūc ſiq̃s vob dixēit: ecce h̄ ē xp̄c aut ecce illic: nolite credere.i.Surgēt em̃ pſeudo xp̄i ꝛ pſeudo ꝓphete:ꝛ dabūt ſigna magna ꝛ prodigia:ita vt ī errorez īducāt̃)ſi fieri pt̃(etiā electi .Ecce p̄dixi vob.k.Si g̃ dixerīt vob ecce ī deſerto eſt.nolite exire:ecce ī penetrabilib:nolite credere.l.Sic̃ em̃ fulgor exit ab oriēte ꝛ apparet vſqꝫ ī occidentē:ita erit ꝛ aduētus filij hoīs.m.Ubicūqꝫ fuēit corp̄:illuc ꝯgregabūt̃ et aq̃le.n.Statī aũt poſt tribulatiōem illoꝝ dieꝝ ſol obſcurabit̃:ꝛ luna nō dabit lumē ſuum.ꝛ ſtelle cadent de celo.ꝛ virtutes celoꝝ cōmouebūt̃:ꝛ tūc apparebit ſignuꝫ filij hoīs ī celo.o.Et tūc plāgēt oēs fines terre:ꝛ videbunt filiū hoīs veniētē ī nubib celi cū vtute mlta ꝛ maieſtate.Et mittet ãgelos ſuos cū tuba ꝛ voce magna:ꝛ ꝯgregabūt electos ei⁹ a q̃tuor vētis celi.a ſūmis celoꝝ vſqꝫ ad termios eoꝝ.Ab arbore aũt fici diſcite ꝓpabolā:cū iaz ramus eius tener fuerit et folia nata: ſcitis qr ꝓpe eſt eſtas.Ita ꝛ vos cum videritis hec oīa: ſcitote qr ꝓpe ē ī ianuis.Amē dico vobis: qr nō p̄teribit generatio hec donec oīa fiāt.Celū et terra trāſibūt:verba vero mea non p̄teribūt.p.De die autez illa ꝛ hora nemo ſcit.neqꝫ angeli celoꝝ:niſi pater ſol⁹ .q.Sic̃ aũ fuit ī diebꝫ noe: ita erit ꝛ aduentus filij hoīs. Sic̃ em̃ erant in diebus ante diluuiuꝫ comedentes ꝛ bibētes:nubentes et nuptui tradentes:vſqꝫ ad eū diē quo intrauit ī archam noe: et non cognouerūt donec venit diluuium ꝛ tulit oēs:ita erit ꝛ aduentus filij hoīs.r.Tunc duo erunt ī agro: vnus aſſumetur ꝛ vn⁹ relinquetur. Duo erunt molentes ī mola: vna aſſumetur et vna relinquetur.Duo in lecto: vnus aſſumetur ꝛ alius relinq̃t̃.s. Vigilate g̃ quia neſcitis qua hora dñs veſter vēturꝰ ſit. .t. Illud aut̃ ſcitote :qm̃ ſi ſcir⁹ ꝛ paterfamilias qua hora fur vēturus eſſz vigilaret vtiqꝫ ꝛ nō ſineret ꝓfodi domum ſuā. Ideo et vos eſtote pati:qr qua neſcitis hora filius hoīs venturus eſt.v.Quiſputas eſt fidelis ſeruus ꝛ prudēs.quē ꝓſtituit dñs ſuꝰ ſuꝑ familiam ſuaz: vt det illis cibū ī tpe:x. Beatus ille ſeruus:quē cū venēit dñs eius inuenerit ſic facientē. Amen dico vobis:qm̃ ſup oīa bona ſua cōſtituet eū.ỹ.Si aũt dixerit malus ſeruus ille ī corde ſuo:moram facit dñs meus venire:ꝛ ceperit p̄cutere cōſeruos ſuos: māducz aũ ꝛ bibat cū ebriosis:veniet dñs ſerui illiꝰ ī die q̃ nō ſperat.ꝛ hora q̃ ignorat: ꝛ diuidet eū p̄tēqꝫ eius ponet cum ỹpocritis:illuc erit fletus ꝛ ſtridor dētiū.

v
.q.Maſ.cclxj
Luc.ccvij.
v
.r.Maſ.cclxij
Luc.ccxij.
vj
.s.Mt̃.cclxiij
Maſ.clxj.
ij
.t.Mt̃.cclxiiij
Maſ.clv.
Luc.clvj.
v
.v.Mt̃.cclxv
Luc.clvij.
v
.x.Mt̃.cclxvj
Luc.clvij.
v
.ỹ.Mt̃.cclxvij
Luc.clviij.
r
Maſ.cclxviij

Capitulum. .XXV.

Tunc ſimile erit regnū celorū decē virginib:q̃ accipientes lampades ſuas exierūt obuiam ſpōſo ꝛ ſponſe. Quinqꝫ aũ ex eis erāt fatue:ꝛ quīqꝫ prudētes.Sed qui qꝫ fatue acceptis lampadib:nō ſumpſerūt oleū ſecū. Prudentes vero acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lāpadibus.Moram autez facientē ſpōſo: dormitauerunt omnes ꝛ dormierunt. Media autem nocte clamor factus eſt:ecce ſponſus venit exite obuiam ei.Tunc ſurrexerunt omnes v̄gines ille:ꝛ ornauerūt lampades ſuas. Fatue autem ſapientibus dixerūt.Date nobis de oleo veſtro:quia lampades noſtre extinguuntur.Reſponderunt prudentes dicentes. Ne forte non ſufficiat nobis ꝛ vobis: ite

Matthm

potius ad ventētes ⁊ emite vob. Dū aūt irēt emē venit sponsus :⁊ que parate erāt intrauerūt cū eo ad nupcias:⁊ clausa ē ianua. Nouissime vero veniūt ⁊ relique v̄gines dicētes. Dñe dñe.api nob. At ille rñdēs ait. Amē dico vob:nescio vos. Vigilate itaq; q; nescitis diē neq; horā.a. Sicē ei hō peregre pficiscēs vocauit suos suos et tradidit ill' bona sua.b. Et vni dedit q̄nq; talenta.alij aūt duo.alij vo vnū: vnicuiq; secundā ꝓpriam vtutē ⁊ pfectus est statī. Abijt aūt q̄ quiq; talenta acceperat :⁊ opatus ē ī eis ⁊ lucrat' ē alia q̄nq;. Similit ⁊ q̄ duo acceperat lucratus est alia duo. Qui aūt vnū acceperat abiēs fodit ī t̄raz ⁊ abscōdit pecuniā dñi sui. Post mlt̄um vo tpis venit dñs suor illor:⁊ posuit racōnez cū eis. Et accedēs qui q̄nq; talenta acceperat: obtulit alia q̄nq; talenta dicens. Dñe q̄nq; talenta tradidisti mihi:ecce alia q̄nq; sup lucratus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone ⁊ fidelis: q; sup pauca fuisti fidelis.sup multa te ꝓstituā:intra in gaudiū dñi tui. Accessit aūt ⁊ qui duo talēta acceperat.⁊ ait. Dñe duo talenta tradidisti mihi:ecce alia duo lucratus sū. Ait illi dñs ei⁹. Euge serue bone ⁊ fidelis: q; sup pauca fuisti fidelis.sup multa te ꝓstituā:intra in gaudiū dñi tui. Accedēs aūt ⁊ q̄ vnū talentū acceperat ait. Dñe scio quia homo durus es:metis vbi nō semiasti.⁊ ꝓgregas vbi ñ sparsisti:⁊ timēs abij ⁊ abscondi talentū tuū in t̄ra. Ecce habes q̄ tuū ē. Respōdēs aut̄ dñs ei⁹.dixit ei. Serue male ⁊ piger sciebas q; meto vbi ñ semino.⁊ ꝓgrego vbi nō sparsi. Oportuit q̄ te ꝓmittere pecuniā meā nūmularijs: et veniens ego rece pissez vtiq; q̄ meū est cū vsura. Tollite itaq; ab eo talentū ⁊ date ei q̄ habet decē talēta.c. Omī em̄ habenti dabit̄ ⁊ abūdabit: ei aūt q̄ nō habet.⁊ q̄ vidēt̄ habere auferetur ab eo.d.⁊ inutilē suū eicite in te nebras exteriores: illic erit fletus et stridor dētiū.e. Cū aūt venerit filius hois ī maiestate sua ⁊ oīs angeli cū eo:tūc sedebit sup sedē maiestatis sue et ꝓgregabunt̄ ante eum oīes gentes:⁊ separabit eos abinuicem.sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidē a dextris suis:hedos aūt a sinistris. Tūc dicet rex hijs q̄ a dextris eius erūt. Venite bñdicti patris mei:possidete paratū vob regnū a ꝓstitucōe mūdi. Esuriui em̄:⁊ dedistis mihi manducare. Sitiui:⁊ dedistis mihi bibere. Hospes erā:et collegistis me. Nud⁹:et operuistis me. Infirmus:⁊ visitastis me. In carcē erā:⁊ venistis ad me. Tūc respōdebūt ei iusti dicentes. Dñe.q̄n te vidim⁹ esurientem ⁊ pauim⁹ sicientez:⁊ dedim⁹ tibi potū: Quādo aūt te vidimus hospitem ⁊ collegim⁹ te:aut nudū ⁊ cooperuim⁹ te: Aut quando te vidimus infirmuz aut ī carcē:⁊ venim⁹ ad te: Et rñdens rex dicit illis. Amen dico vobis:q̄diu fecistis vni de hijs fratribꝰ meis minimis.mihi fecistis. Tunc dicet rex ⁊ hijs q̄ a sinistris ei⁹ erūt: discedite a me maledicti ī ignē et̄nū. q̄ paratus ē dy̆abolo ⁊ angelis eius. Esuriui em̄:⁊ nō dedistis mihi manducare. Sitiui:⁊ nō dedistis mihi potuz. Hospes erā:⁊ nō collegistis me. Nudus:⁊ nō operuistis me. Infirm⁹ ⁊ in carcere:⁊ nō visitastis me. Tunc respondebūt ei ⁊ ipi dicētes. Domine q̄n te vidim⁹ esurientē aut sicientez. aut hospitē.aut nudū. aut infirmuz aut in carcere: et nō ministrauimus tibi: Tūc respōdebit illis dicēs. Amē dico vobis. q̄diu non fecistis vni de mīoribꝰ hijs nec mihi fecistis Et ibūt hij in supliciū eternū:iusti aūt in vitam eternam.

Capitulū. .XXVI.

ET factū ē cum ꝓsūmasset ihs ſmones hos omnes. dixit discipul' suis.f. Scitis q; post biduum pascha fiet:et fili⁹ hominis tradetur vt crucifigatur.g. Tūc congregati sūt p̄ncipes sacerdotū .⁊ seniores populi in atriū p̄ncipis sac̄dotū q̄ dicebat̄ cay̆phas :⁊ ꝓsiliū fecer̄t vt ih̄m dolo tenerent ⁊ occiderent. Dicebant autem. Non in die festo. Ne forte tumultus fieret in populo.h. Cuz aut̄ esset ihs in bethania in domo sy̆monis leprosi. accessit ad eum mulier habēs alabastrū vngenti p̄ciosi:et

i
.f. Matḥ.cclx xviij. Mr̄.clvj. Lu.cclx. Jo.xx.

vj
.g. Matḥ.cclx xv. Mr̄.clvij.

j
.h. Matḥ.cclx xvj·Mr̄.clviij Lu.lxxviij. Joḥ.xcviij.

iiij
a.Mt̃.cclxxvij
Maт̃.clx.
Joh̃.xcviij.
ij
.b.Maт̃.cclxx
viij.Mt̃.clx.
Luc.cclxiij.
iiij
.c.Mt̃.cclxxix
Maт̃.clxj.
Joh̃.cxxj.
j
.d.Mt̃.cclxxx
Maт̃.clxij.
Luc.cclxix.
Joh̃.cxxij.
ij
.e.Mt̃.cclxxxj
Maт̃.clxiij.
Luc.cclxviij.
vj
f.Mt̃.cclxxxij
Maт̃.clxiij.
x
.g.Maт̃.cclxx
xiij.
j
h.Math̃.cclxx
xiiij.Mt̃.clxv
Lu.cclxvj.
Jo.lv.q.lxv.q
lxvij.
ij
i.Mt̃.cclxxxv
Maт̃.clxvj.
Luc.cc.lxv
vj
.k.Maт̃.cclxx
xvj.Mt̃.clxvij
iiij
.l.Mt̃.cclxxx
vij.Mt̃.clxvij.
Joh̃.clij.
vj
.m.Maт̃.cclx
xxviij.Maт̃.c
lxviij.
j
.n.Mt̃.cclxxx
ix.Maт̃.clxx.
Lu.cclxxv.
Joh̃.cxxvj.

effudit sup caput ipius recũbentis.
Videtes aũt discipuli:indignati sũt di
centes.Ut qd pditio hec:Potuit emꝫ
istud venũdari multo: q dari paupi
bus.Sciẽs aũt ihs :ait illꝭ.Quid mo
lesti estis huic mulieri: Opus bonũ.
opata est ī me.Nã sẽp paupes habe
tis vobiscũ:me aũt ñ sẽp habebitis.a
Mittẽs emꝫ hec vngentũ hoc ī corpus
meũ:ad sepeliẽduz me fecit.Amẽ di
co vobis:vbicũqꝫ pdicatũ fuerit hoc
euãgeliuz ī toto mũdo.dicet q qd hec
fecit ī memoriã eiꝰ.b. Tũc abijt vnꝰ
de duodecim q dicit iudas scarioth.
ad pncipes sacerdotũ:q ait illꝭ.Quid
vultis mihi dare.q ego vobis eũ tra
dam: At illi pstituerũt ei triginta ar
genteos.Et exinde q̃rebat oportuita
tem vt eũ traderet.Prima aũ die azi
moꝝ accesserũt discipuli ad ihm di
centes.Ubi vis paremꝰ tibi comedere
pascha: At ihs dixit.Ite ī ciuitatem
ad quẽdaz:q dicite ei.Mgr̃ dicit:tps
meũ ꝑpe est:apud te facio pascha cũ
discipulis meis. Et feceruṫ discipuli si
cut pstituit illꝭ ihs:q pauerũt pascha
.c.Uespere aũ facto.discũbebat cũ du
odecim discipulꝭ suis. Et edẽtibꝰ illis
dixit.Amen dico vobis:qꝫ vnꝰ vr̃m
me traditurus est.d.Et pristati val
de.ceperũt singuli dicẽ. Nũquid ego
sũ dñe:e.At ipe respõdẽs ait.Qui ītī
git mecũ manũ ī parabside.h me tra
det. Filiꝰ quidẽ hois vadit sicut scri
ptum est de illo:ve aũ hoī illi:ꝑ quez
filius hois tradet̃.f.Bonuz erat ei.si
natus nõ fuissz hõ ille.g.Respõdens
aũ iudas qui tradidit eũ dixit. Nun
quid ego sum rabbi: Ait illi.Tu dixi
sti.h.Cenãtibꝰ aũt eis.accepit ihs pa
nem et bñdixit.ac fregit:deditqꝫ disci
pulis suis q ait.Accipite q comedite
hoc est corpus meũ.i.Et accipiẽs ca
licẽ gr̃ias egit:q dedit illis dicẽs.Bi
bite ex hoc omẽs.Hic est emꝫ sanguis
meus noui testamenti:qui ꝑ multis
effundet̃ ī remissionẽ peccatoꝝ.Dico
aũt vob:nõ bibã ãmodo de hoc geni
mie vitis vsqz ī diẽ illũ:cũ illo bibaz
vobiscũ nouũ ī regno pris mei.k.Et
ymno dicto.exierũt ī mõtẽ olivetí.l.
Tũc dicit illis ihs.Omẽs vos scanda
luz patiemini in me in ista noctẽ.m.

Scriptũ est eí.Percutiã pastorez:et
dispgẽt̃ oues gregis.Postqꝫ aũ resur
rexero:pcedaz vos in galileã.n.Re
spõdens aũ petrus ait illi.Etsi omẽs
scãdalizati fuerint ī te:ego nũqꝫ scã
dalizabor.ait illi ihus.Amen dico ti
bi:qꝛ ī hac noctẽ añqꝫ gallus cantet.
ter me negabis.o.Ait illi petrꝰ.Eti
amsi oportuerit me mori tecuz:nõ te
negabo.Similiter q oẽs discipuli di
xerũt.p.Tũc venit ihs cũ illis ī villaz
q dr gethsemani. Et dixit discipulis
suis.q.Sedete h: donec vadaz illuc q
orẽ.Et assumptꝫ petro q duobꝫ filijs
zebedei:cepit ꝓtristari q mestus esse.
r.Tũc ait illis.Tristis est aĩma mea
vsqꝫ ad mortẽ.Sustinete h. q vigila
te mecũ.s.Et ꝓgressus pusillũ procí
dit ī faciẽ suam orãs q dicẽs.Mi pr̃:
si possibile ẽ trãseat a me calix iste.t.
Uerũtamẽ nõ sicẽ ego volo.sz sicẽ tu.v.
Et venit ad discipulos suos et invenit
eos dormiẽtes:q dixit petro. Sic nõ
potuistis vna hora vigilare mecum:
Uigilate q orate:vt nõ intretis ī tẽm
ptatõez.x.Spũs quidẽ ꝓmptus ẽ:ca
ro aũ infirma.ỹ.Iteꝝ scõdo abijt:q ora
uit dicẽs. Pater mi.si nõ pt̃ h calix
trãsire nisi bibam illũ:fiat voluntas
tua.Et venit iteꝝ:q invenit eos dormi
entes.Erant emꝫ oculi eoꝝ gr̃uati.Et
relictis illis:iteꝝ abijt et orauit ter
cio eundem sermonez dicẽs.z. Tunc
venit ad discipulos suos.et dicit illꝭ.
dormite iam q requiescite.Ecce appro
pinq̃bit hora:q filius hois tradetur ī
manus peccatoꝝ.Surgite eamꝰ.Ec
ce appropinq̃bit qui me tradet.a.Ad
huc ipo loquente.ecce iudas vnus de
duodecim venit:et cũ eo turba multa
cum gladijs et fustibꝰ.missi a pncipi
bus sacerdotũ q senioribꝰ ppli.b.Qui
aũ tradidit eũ.dedit illis signũ dicẽs.
Quẽcunqꝫ osculatꝰ fuero ipse est:te
nete eũ.Et confestim accedẽs ad ihm
dixit.Aue rabbi.Et osculatꝰ ẽ eũ.Di
xitqꝫ illi ihs.Amice ad qd venisti: Tunc
accesserũt q manꝰ iniecerũt ī ihm:q te
nuerũt eũ.c. Et ecce vnꝰ ex bijs q erãt
cũ ihu.extẽdens manũ exemit gladiũ
suũ:et ꝑcutiẽs seruum pncipis sacer
dotũ ãputauit auriculã eiꝰ. Tũc ait
illi ihus.Cõverte gladiũ tuũ ī locuz

vj
.o.Maт̃.cccc.
Maт̃.clxxj.
j
.p.Mt̃.cccj.
Mt̃.clxxij.
Luc.cclxxix.
Joh̃.clvj.
vj
.q.Mt̃.cccij
Maт̃.clxxiij.
iiij
.r.Mt̃.cccij
Maт̃.clxxiiij
Joh̃.cvij.
s.Mt̃.ccciij
Mt̃.clxxv.
Luc.cclxxj.
Joh̃.clxj.
j
.t.Mt̃.cccv.
Mt̃.clxxvj.
Luc.cclxxij
Jo.xlij.q.lxij
ij
.v.Mt̃.cccvj
Maт̃.clxxvij
Lu.cclxxviij
iiij
.x.Mt̃.cccvij
Mt̃.clxxviij
Joh̃.lxx.
vj
ỹ.Mt̃.cccviij
Maт̃.clxxix.
iiij
.z.Mt̃.cccix
Mt̃.clxxx.
Joh̃.cij.
j
.a.Mt̃.ccc.
Maт̃.clxxxj
Luc.cclxxxij
Jo.clxx.q lxxj
viij.
.b.Maт̃.ccc
Maт̃.clxxxij
Luc.cclxxxiij
j
.c.Maт̃.ccci
Maт̃.clxxxiij
Lu.cclxxxiiij
Joh̃.clx.

x suũ.a.Omẽs ei q̄ acceperint gladiũ:
.a.Mat.ccciij gladio peribũt. An putas q: ñ possũ
j rogare p̃rez meum: ⁊ exhibebit mihi
.b.Mt̃.ccciiij. modo plusq̃ duodecim legiones ange
Mar̃.clxxxiiij loꝝ: Quõ g̃ ĩplebũt̃ scripture? Quia
Lu.cclxxxix. sic oportet fieri.b. In illa hora dixit
Jo.clxx. Ihs turbis. Tãq̃ ad latronez existis
vj cũ gladijs ⁊ fustibꝫ comprehẽdere me.
.c.Math.cccv Quotidie apud vos sedebã docẽs ĩ tẽ
Mr̃.clxxxv. plo: ⁊ nõ me tenuistis. Hoc aũt totũ fa
j ctũ ẽ: vt adĩpleret̃ scripture ꝓphetaꝝ
.b.Mt̃.cccvj. .c. Tũc discipli oẽs relicto eo fuger̃t
Mr̃.clxxxvij. d. At illi tenẽtes ihm: duxer̃t ad cay
Luc.ccxc. phã p̃ncipez sacerdotũ: vbi scribe et se-
Joh.clxij ⁊. cl niores ꝯuenerãt.e. Petr⁹ aũt seq̃batur
xiiij. eũ alõge: vsq: ĩ atriũ p̃ncipis sacerdo
iiij tũ. Et ingressus ĩtro sedebat cũ mini
.e.Mat.cccvij stris: vt videret finẽ.f. Princeps aũt
Mr̃.clxxxviij. sacerdotũ ⁊ om̃e ꝯsiliũ q̃rebãt falsũ te-
Jo.clxiij. stimoniũ ꝯt̃ ihm: vt eũ morti t̃derent
ij ⁊ nõ ĩuener̃t: cũ multi falsi testes ac-
.f.Mt̃.cccviij. cessissẽt.g. Nouissime aũt venerũt duo
Mr̃.clxxxix. falsi testes: ⁊ dixer̃t. Hic dixit. Possũ
Luc.cccv. destruẽ tẽplũ dei: ⁊ post triduũ reedi
vj ficare illud. Et surgẽs prĩceps sacer
.g.Mat.cccix dotuz ait illi. Nihil rñdes ad ea q̃ isti
Mr̃.clxxx. aduersũ te testificãt̃? Ihs aũt tacebat
j Et prĩceps sacerdotum ait illi. Adiuro
.h.Mat.cccx. te p deũ viuũ: vt dicas nobis si tu es
Mar.cxcj. xp̃s fili⁹ dei. Dicit illi ihs. Tu dixisti
Lu.cccvij. h. Verũtamẽ dico vob: ãmodo videbi
Joh.lxix. tis filiũ hoĩs sedentẽ a dextris v̇tutis
vj dei: ⁊ veniẽtẽ ĩ nubibꝫ celi.i. Tũc prĩ-
.i.Mat.cccxj. ceps sacerdotũ scidit vestimenta sua
Mar.cxcij. dicẽs. Blasphemauit. Quid adhuc e-
ij gemus testibꝫ.k. Ecce nunc audistis
.k.Mt̃.cccxij. blasphemiaz. Quid vob videt̃? At illi
Mr̃.cxciij. rñdẽtes dixer̃t. Re⁹ ẽ mortis.l. Tunc
Lu.ccxcix. expuer̃t ĩ faciẽ ei⁹: et colaphis eũ ce-
j cider̃t. Alij aũt palmas ĩ faciẽ ei⁹ dede
.l.Mt̃.cccxiiij. rũt dicẽtes: ꝓphetiza nob xp̃e. Quis ẽ
Mar.cxciiij. q̃ te ꝑcussit.m. Petr⁹ vero sedebat fo
Luc.ccxciiij. ris ĩ atrio: et accessit ad eũ vna ãcil-
Joh.clxxij. la dicẽs. Et tu cum ihu galileo eras?
j At ille negauit coraz oĩbꝫ dicẽs: Ne-
.m.Mt̃.cccxiiij scio q̃d dicis.n. Exeũte aũt illo ianuã
Mr̃.cxcv.Lu. vidit eũ alia ancilla: ⁊ ait hijs q̃ erãt
ccxcj. Jo.clxv ibi. Et h̃ erat cũ ihu nazareno. Et ite
iij.et.clxvj. rum negauit cũ iuramẽto: q: non no
j ui hoĩem. Et post pusillũ accesser̃t q̃
.n.Mt̃.cccxv. stabãt: et dixerunt petro. Vere: ⁊ tu
Mar.cxcvj. ex illis es. Nam et loquela tua mani-
Lu.cxcij. festum te facit. Tũc cepit detestari et
Joh.clxxv.

iurare: q: nõ nouisset hoĩem. Et ꝯti- ij
nuo gallus cãtauit.o. Et recordatus .o.Mt̃.cccxvj.
est petr⁹ verbi ihu q̃d dixerat: priusq̃ Mar̃.cxcvij.
gallus cãtet: ter me negab. Et egres- Lu.ccxciiij.
sus foras: fleuit amare. Ca. XXVII ij

Mane aũt facto: ꝯsiliũ inierũt Mat.cccxvij.
omes prĩcipes sacerdotũ ⁊ se Mar̃.cxcviij.
niores ꝑpli aduersus ihm: vt Luc.ccxcv:
eũ morti traderẽt.a. Et vinctũ addu j
xerũt eũ: et tradiderũt poncio pila- a.Mt̃.cccxviij
to p̃sidi.b. Tũc vidẽs iudas qui eum Mar̃.cxcix.
tradidit q̃ dãnatus essz: pñia ductus Lu.ccc. Jo.cl-
retulit triginta argẽteos prĩcipib⁹ sa xxvj.
cerdotum ⁊ seniorib⁹ dicẽs. Peccaui x
tradẽs sãguinẽ iustũ. At illi dixerũt. .b.Mt̃.cccxix.
Quid ad nos? Tu videris. Et proie-
ctis argẽteis ĩ tẽplo: recessit et abiẽs
laqueo se suspendit. Principes aũt sa
cerdotũ acceptis argẽteis dixer̃t. Nõ
licz eos mittẽ ĩ corbonã: q: p̃ciũ san-
guinis est. Cõsilio autẽ inito: emerũt
ex illis agꝛ figuli ĩ sepulturã ꝑegri-
norum: ꝓpter hoc vocatus ẽ ager ille
acheldemach: hoc est ager sanguinis:
vsq: in hodiernum diem. Tũc imple-
tum est quod dictum est per hieremi
am ꝓphetam dicentem. Et acceperũt
triginta argenteos: preciũ appreciati j
quẽ appreciauerũt a filijs israhel: ⁊ de .c.Mt̃.cccxx.
derunt eos ĩ agrum figuli: sicut ꝯsti- Mar̃.cc.Luc.
tuit mihi dominus.c. Jhus autez ste cccij. Joh.clx
tit ante presidem: ⁊ interrogauit euz xviij.
preses dicens. Tu es rex iudeoꝝ? Di- iiij
cit illi Jhus. Tu dicis.d. Et cum ac- .d.Mt̃.cccxxj.
cusaretur a principibꝫ sacerdotum et Mr̃.ccj. Joh.
senioribus: nihil respondit. Tunc di- cxcij et clxxx.
cit illi pilatus. Nõ audis: q̃nta aduer
sum te dicunt testimonia? Et non re ij
spondit ei ad vllum verbũ: ita vt mi .e.Mt̃.cccxxij
raretur preses vehementer.e. Per di Mar̃.ccij.
em autem solennem cõsueuerat p̃ses Luc.cccix.
dimittere populo vnum vinctũ quez iiij
voluisset.f. Habebat aũt tũc vinctũ .f.Mt̃.cccxxiij
insignez qui dicebatur barrabas. Cõ Mar.cciij.
gregatis ergo illis dixit pilat⁹. Quẽ Jo.clxxxiij.
vultis dimittam vobis: barrabã an
Jhm qui dicit̃ xp̃s? Sciebat em̃ q̃ p x
inuidiã tradidissent eũ.g. Sedẽte aũt .g.Mat.cccxx
illo ꝓ tribunali: misit ad eũ vxor ei⁹ iiij.
dicens. Nihil tibi et iusto illi. Multa j
em̃ passa sum hodie per visum ꝓpt̃ eũ .h.Mt̃.cccxxv
h. Prĩcipes aũt sacerdotũ ⁊ seniores ꝑ- Mr̃.cciiij.Lu.
suaser̃t ꝑplis vt peterẽt barrabã: ihm cccx. Joh.clxx
xiiij.

vero ꝓderēt. Rñdēs aūt ꝑses: ait illi. quē vultis vob̄ de duob̄ dimittā: At illi dixer̄t barrabā. a. Dic̄ illi pilat⁹. Quid igī faciā de ihū q̄ ꝺr̄ xp̄c: Dicūt oēs. Crucifigat̄. ait illi ꝑses. Quid enī mali fecit: At illi magis clamabant dicētes. Crucifigat̄. b. Videns aūt pilatus q̄ nihil ꝓficēt sz magis tumult⁹ fieret: accepta aq̄ lauit manus coram ꝓplo dicēs. Innocēs ego sū a sāguine hui⁹ iusti: vos videritis. Et rñdēs vniuersus ꝓplus dixit. Sāguis ei⁹ super nos. ⁊ sup filios nr̄os. c. Tūc dimisit illis barrabā: ihm aūt flagellatū tradidit eis vt crucifigerēt. d. Tunc milites ꝑsidis suscipiētes ihm in ꝓtorium. ꝯgregauerūt ad eū vniuersam cohortem: et exuentes eū. clamidē coccineam circūdederūt ei: et plectētes coronam de spinis posuerūt sup caput ei⁹ et arūdinē in dextera ei⁹: et genuflexo añ eum illudebāt ei dicētes. Aue rex iudeoꝝ. e. Et expuentes in eū: acceperūt arūdinem ⁊ ꝑcutiebāt caput ei⁹. .f. Et postq̄ illuserūt ei exuerūt eum clamide. ⁊ induer̄t eū vestimētis ei⁹: et duxerūt eū vt crucifigerēt. Exeuntes aūt inuenerūt hoīem cyreneū nomīe symonē. hūc angariauer̄t vt tolleret crucē ei⁹. g. Et venerūt in locū q̄ dicit̄ golgatha: qd̄ est caluarie loc⁹. .h. Et dederūt ei vinū bibere: cū felle mixtū. Et cū gustasset. noluit bibere. .i. Postq̄ aūt crucifixerūt eū. diuiserūt vestimenta eius sortē mittentes. Vt impleretur quod dictū est ꝑ ꝓphetam dicentez. Diuiserūt sibi vestimēta mea. Et sup vestem meam miser̄t sortem: et sedētes seruabāt eū. k. Et imposuerūt sup caput ei⁹ causā ipi⁹ scriptam: h̄ est ihs nazarenus rex iudeorū. l. Tunc crucifixi sūt cū eo duo latrones: vnus a dextris. ⁊ vnus a sinistris. m. Pretereūtes aūt blasphemabant eū: mouentes capita sua et dicētes. Vah q̄ destruis templū dei ⁊ in tribus illō reedificas. Salua temetipm si filius dei es descēde de cruce. n. Similiter et pncipes sacerdotū illudentes cū scrib̄ et senioribus dicebant. Alios saluos fecit: seipm nō p̄t saluū facere. Si rex isrl̄ ē descēdat nūc ꝺ cruce: ⁊ credimus ei. Cōfidit in deo: liberet eū nūc si vult. Dixit em̄ q̄ dei filius sū. o. Idipsū aūt et latrones q̄ crucifixi erāt cū eo. improperabūt ei. p. A sexta aūt hora tenebre factē sūt sup vniuersā trā: vsq; ad horā nonā. q. Et circa horā nonaz clamauit voce mag̃ dicēs. Heli. heli. lamazabattani. hoc est. Deus me⁹. deus meus: vt qd̄ derelisti me: Quidā aūt illic stātes et audientes: dicebāt. Heliam vocat iste. r. Et ꝓtinuo currēs vn⁹ ex eis acceptā spongiā impleuit aceto: et imposuit arūdini. et dabat ei bibē. s. Ceteri vo dicebāt. Sine. videā⁹ an veiat helias liberās eū. Ihs aūt iterū clamās voce magna emisit spūm. t. Et ecce velum tēpli scissū est ī duas ptes a sūmo vsq; deorsū. v. Et tra mota est. ⁊ petre scisse sūt. et monumenta apta sūt: et multa corpora sctoꝝ q̄ dormierāt surrexerūt. Et exeūtes de monumentis: pt⁹ resurrectiōz ei⁹ venerūt in sāctā ciuitatē: et apparuerūt multis. x. Centurio aūt ⁊ qui cū eo erāt custodientes ihm: viso terremotu ⁊ bijs q̄ fiebant. timuer̄t valde dicētes. Vere filius dei erat iste. ÿ. Erāt aūt ibi mulieres multe alonge. q̄ secute erāt ihm a galilea mīstrātes ei: inter q̄s erat maria magdalene et maria iacobi. ⁊ ioseph mr̄ et mr̄ filioꝝ zebedei. z. Cū aūt sero factū eēt. veīt qdā hō diues ab arimathia noīe ioseph: q̄ et ipe discipulus erat ihu. Hic accessit ad pilatū. ⁊ petijt corp⁹ ihu. Tūc pilat⁹ iussit reddi corp⁹. a. Et accepto corpore ioseph involuit illō in sindone mūda: ⁊ posuit illud ī monumēto suo nouo. qd̄ excidерat in pe. Et aduoluit saxū magnū ad ostiū monumēti ⁊ abijt. b. Erat aūt ibi maria magdalene. ⁊ altera maria sedētes ꝯ sepulcz. c. Altera aūt die q̄ ē p⁹ pasceuē: conuenerūt pncipes sacerdotū et pharisei ad pilatū dicētes. Dñe recordati sum⁹ q̄z seductor ille dixit adhuc viuēs p⁹ tres dies resurgā. Jube ḡ custodiri sepulcz vsq; in diē tercium: ne forte veniāt discipli ei⁹ ⁊ furēt eū ⁊ dicāt plebi surrexit a mortuis: ⁊ erit nouissim⁹ error peior pore. ait illi pilat⁹. hētis custodiā: ite custodite sic scitis. illi aūt abeūtes. munierūt sepulcrū signātes lapidē cū custodib̄. C. xxviij.

a. Mt̄. cccxxvj Maī. ccv. Lu. cccxiij. Jo. clxxxviij.

b. Mt̄. cccxxvij Maī. ccvj. Lu. cccxiiij. Jo. cxcvj.

c. Mt̄. cccxx viij. Mr̄. ccvj. Lu. cccxiiij. Jo. cxcvj.

d. Mt̄. cccxxix Maī. ccvij. Jo. clxxxv et clxxxvij.

.e. Mt̄. cccxxx Maī. ccviij.

f. Mt̄. cccxxxj Maī. ccix. Luc. cccxv. Jo. cxcvij.

g. Mt̄. cccxxxij Maī. ccx. Luc. cccxviij. Jo. cxcviij.

.h. Maī. cccxxxiij. Mr̄. ccxj. Jo. cciij.

.i. Maī. cccxxxiiij. Mr̄. ccxij Lu. cccxxj. Joh. ccj.

.k. Mt̄. cccxxxv. Mr̄. ccxiij Luc. cccxxiij. Jo. cxcix.

.l. Maī. cccxxxvj. Mr̄. ccxv. Lu. cccxviij. et cccxix. Jo. cxcviij.

.m. Mt̄. cccxxxvij. Maī. ccxvij.

.n. Mt̄. cccxxxviij. Mr̄. ccxvij. Luc. cccxij.

.o. Mt̄. cccxxxix. Mr̄. ccxix. Luc. cccxx.

.p. Maī. cccxl. Maī. ccxx. Luc. cccxxvj.

.q. Mt̄. cccxli. Maī. ccxxj.

.r. Mt̄. cccxlij. Mr̄. ccxxij. Lu. cccxxiij. Joh. ccxiij.

.s. Mt̄. cccxliij Maī. ccxxiij. Lu. cccxxx Jo. ccxxiij.

.t. Mt̄. cccxliiij Maī. ccxxiiij. Lu. cccxxxj. Jo. ccxxv.

.v. Mt̄. cccxlv. Mr̄. ccxxv. Luc. cccxxxij.

.x. Mt̄. cccxlvi. Maī. ccxxvi. Lu. cccxxxiij. Jo. ccxxvij.

.ÿ. Mt̄. cccxlvij Maī. ccxxvij. Lu. cccxxxiiij.

.z. Maī. cccxlviij. Mr̄. ccxxviij. Luc. cccxxxv. Jo. ccxxix.

.a. Mt̄. cccxlix Maī. ccxxix. Lu. cccxxxvj. Jo. ccxxx.

.b. Mt̄. cccl. Mr̄. ccxxx.

.c. Maī. cccli.

Finit e
pit plo

j
Maſ.ccclij.
Maſ.ccxxxj.
Lu.cccxxxvj.
Joh.ccix.

ij
a.Mč.ccclviij.
Maſ.ccxxxij.
Lu.cccxxxvij.

ij
b.Mč.ccclviij
Maſ.ccxxxij.
Lu.cccxxxviij

p
Mč.cccly.

VEſpere aũt ſabbati q̃ luceſcit in prima ſabbati: venit maria magdalene ⁊ altera maria vi dere ſepulcrum. Et ecce terremotus factus ẽ magnus: Angelus eĩ dñi de ſcẽdit de celo: et accedẽs reuoluit la pidẽ: et ſedebat ſup eũ. Erat aũ aſpectus ei⁹ ſic̃ fulgur: et veſtimẽta eius ſicut nix. Pre timore aũt ei⁹ exterriti ſũt cuſtodes: et facti ſũt velut mortui .a. Rñdens aũt angel⁹: dixit mulieribus. Nolite timẽ vos. Scio eĩ q̃ ihm qui crucifixus ẽ q̃ritis. Nõ ẽ h̃: surrexit enĩ: ſicut dixit. Venite ⁊ videte locũ: vbi poſitus erat dñs. Et cito euntes dicite diſcipulis ei⁹ ⁊ petro q̃ ſurrexit: ⁊ ecce p̃cedet vos ĩ galileã. Ibi eum videbitis: ecce p̃dixi vobis. b. Et exierũt cito de monumẽto cũ timore ⁊ gaudio magno: currẽtes nũciare diſcipulis ei⁹. Et ecce ihs occurrit illis dicẽs. Auete. Illi aũt acceſſerũt et tenuerũt pedes ei⁹: ⁊ adorauerũt eũ. Tc̃ ait illis ihs. Nolite timẽ: ite nũciate frib⁹ meis vt eãt ĩ galileã: ibi me videbũt. Que cũ abijſſent: ecce q̃daz de cuſtodib⁹ venerũt ĩ ciuitatẽ et nũciauerũt pr̃cipib⁹ ſac̃dotũ oĩa q̃ facta fuerant. Et congregati cũ ſenioribus conſilio accepto: pecuniam copioſã dederũt militib⁹ dicẽtes. Dicite q̃ diſcipuli eius nocte venerũt: et furati ſũt eũ nobis dormiẽtib⁹. Etſi hoc auditum fuẽrit a preſide: nos ſuademus ei et ſecuros vos faciem⁹. At illi accepta pecunia: fecerũt ſicut erãt edocti. Et diuulgatum eſt verbũ iſtud apud iudeos: vſq; in hodiernũ diez. Undecim aũt diſcipuli abierũt ĩ galileã: ĩ montẽ vbi conſtituerat illis ihs. Et videntes eũ adorauerũt: quidaz aũt dubitauerũt. Et accedens ihs: locutus ẽ eis dicẽs. Data eſt mihi omis potestas: ĩ celo et in terra. Euntes ergo docete omes gentes: baptizãtes eos ĩ noĩe patris et filij et ſpũſſancti: docentes eos ſeruare omnia quecũq; mãdaui vobis. Ecce ego vobiſcum ſum omĩbus diebus: vſq; ad cõſummationẽ ſeculi.

¶ Finit euãgeliũ ſc̃m Matheũ. ¶ Incipit plog⁹ ĩ euãgeliũ ſc̃m Marcum.

Prologus

MArcus euãgeliſta dei electus: et petri ĩ baptiſmate filius: atq; ĩ diuino ſmone diſcipulus: ſacerdotiuz in iſrahel agẽs. ſecũduz carnem leuita ad fidez xp̃i conuerſus: euãgeliũ ĩ ytalia ſcripſit: oſtẽdẽs in eo qđ ⁊ generi ſuo deberet et xp̃o. Nam initiũ p̃cipij in voce pphetice exclamatioĩs inſtituẽs ordinẽ leuitice electionis oſtẽdit: vt p̃dicãs p̃deſtinatũ iohãnem filiũ zacharie ĩ voce angeli ãnũciantis emiſſũ: nõſolũ verbũ carnem factũ ſed corpus dñi ĩ oĩa p verbuz diuine vocis aĩatũ: ĩ initio euãgelice p̃dicatõis oñderet: vt q̃s hec legens ſciret cui initiũ carnis ĩ dño: ⁊ ihu adueniẽtis habitaculũ caro debere agnoſcẽ: atq; ĩ ſe verbũ vocis qđ ĩ conſonantib⁹ p̃diderat inueniret. Denicq; ⁊ pfecti euãgelij opus intrãs et a baptiſmo dñi p̃dicare deũ inchoãs nõ laborauit natiuitatẽ carnis quaz ĩ p̃rioribus viderat dicẽ: ſed totius exp̃mens expoſitõez deſerti: numer̃ ieunij: temptatiõez diaboli: congregatõez beſtiar̃: et miſteriũ ptulit angelorũ: vt inſtituens nos ad intelligẽdũ ſingula: in breui compingẽs: nec auctoritatem facte rei demeret. et pficiẽdi opis plenitudinẽ non negaret. Denicq; amputaſſe ſibi poſt fidem pollicez dicit̃: vt ſacerdotio reprobꝫ haberet̃: ſed tm̃ conſentiẽs fidei p̃deſtinata potuit electio: vt nec ſic in opere verbi perderet quod p̃ius meruerat ĩ genere. Nam ⁊ alexandrie epiſcopus fuit. Cui⁹ p̃ ſingula opus fuit ſcire ⁊ euãgelij in ſe dicta diſponere: et diſciplinam legis in ſe agnoſcere: et diuinã in carne domini intelligere naturaz. Que in nos p̃imum requiri oportet debinc inquiſita volum⁹ agnoſci habentes mercedez exhortationis: quoniam qui plantat et qui rigat vnum ſunt: qui autem incrementum preſtat deus eſt.

¶ Explicit prologus. ¶ Incipit euangelium ſc̃m Marcum.

Canone ij .a.Mī.j.Maī. cūj.Luc.lxx.

j .b.Mī.ij.Mī. vūj.Luc.vij. Joh.x.

vj .c.Maī.ūj. Maī.ix.

j .d.Mī.ūj. Mī.xj.Luc.x. Jo.xij.ꝛ.vj.et xūj.ꝛ.xxvūj.

j .e.Mī.v.Mī. xūj.Luc.xūj. Joh.xv.

ij .f.Mī.vj.Mī. xv.Lu.xv.

vj .g.Maī.vij. Maī.xvij.

ūj .h.Maī.vūj. Maī.xvūj. Joh.xxvj.

vj .i.Maī.ix. Math.xx.

ij .k.Mī.x.Mī. xxj.Lu.xxxij.

vj .l.Maī.xj. Maī.xxij.

vūj .m.Maī.xij. Lu.xxūj.

ij .n.Maī.xūj. Maī.lxij.Lu. iūj.ꝛ.xxūj.

Initium euāgelij ihu xpi filij dei: sicut scriptū est ī ysaia pphēta .a.Ecce ego mitto angelū meū añ faciē tuam: qui pparabit viā tuam antē te.b.Vox clamātis ī deserto.Parate viaz dñi: rectas facite semitas ei⁹.Fuit ī deserto iohānes baptizans ꝛ pdicans baptismū penitentie: ī remissionē pcōꝝ.Et egrediebatur ad eū oīs iudee regio ꝛ hierosolimite vniuersi ꝛ baptizāt ab illo ī iordanis flumīe pfitētes pcta sua.c.Et erat iohānes vestit⁹ pilis camelōꝝ et zona pellicea circa lūbos ei⁹: et locustas ꝛ mel siluestre edebat: ꝛ predicabat dicens.Veniet fortior me pt⁹ me: cuius nō sū dignus pcumbēs soluere corrigiaz calciamētoꝝ ei⁹.d.Ego baptizaui vos aqua: ille vo baptizabit vos spūsancto.e.Et factū est in diebo illis: venit ihus a nazareth galilee ꝛ baptizatus ē a iohāne ī iordane.Et statim ascendēs de aq̄.vidit celos apertos: et spiritū sc̄m tanq̄ colūbam descendentem et manētē ī ipo.Et vox facta est de celis.Tu es fili⁹ meus dilectus: in te complacui.f.Et statī spiritus expulit eū ī desertum.Et erat ī deserto q̄draginta diebo et q̄draginta noctibus: ꝛ temptabaī a sathana.g.Eratq̄ cū bestijs: et angeli mīstrabāt ei.h.Postq̄ aī trad⁹ ē iohānes venit ihs ī galileā.i.pdicās euangeliū regni dei et dicēs.Quoniā impletū ē tpus: et appropinq̄uit regnū dei.Penitemini: ꝛ credite euāgelio.Et pteriēs secus mare galilee: vidit simonē et andreā frez eius mittentes recia ī mare.Erāt enī piscatores.k.Et dixit eis ihus.Venite post me: ꝛ faciā vos fieri piscatores hoīm.Et ptinus relictis retibo secuti sunt eū.l.Et pgressus inde pusillu⁹ vidit iacobū zebedei et iohānem fratrē eius ꝛ ipsos componentes retia in naui: et statim vocauit illos.Et relicto patre ei⁹ zebedeo in naui cum mercēnarijs: secuti sunt eum.m.Et ingrediunt capharnaum: et statim sabbatis ingressus ī synagogam docebat eos.n.Et stupebant super doctrina eius.Erat enī do

cens eos quasi potestatem habens et non sicut scribe.o.Et erat in synago ga eorum homo in spiritu immūdo: et exclamauit dicens.Quid nobis et tibi ihu nazarene: Venisti pdere nos. Scio quia sis sanctus dei.Et comminatus est ei ihus dicens.Obmutesce et exi de homine.Et discerpens eum spiritus immundus.et exclamās voce magna: exijt ab eo.Et mirati sunt omnes: ita vt conquirerēt inter se dicentes.Quid nam est hoc: Que nam doctrina hec noua: Quia ī pōtate spiritibus immundis imperat: ꝛ obediunt ei.Et processit rumor ei⁹ statim in omnem regionem galilee.p.Et ptinus egredientes de synagoga: venerunt in domum Simonis ꝛ Andree cum iacobo ꝛ iohanne.Decumbebat autem socrus simonis febricitans: et statim dicunt ei de illa.Et accedēs eleuauit eam apprehensa manu eius: et continuo dimisit eam febris: et ministrabat eis.Vespere autem facto cuz occidisset sol afferebant ad eum omnes male habentes.et demonia habētes: et erat omnis ciuitas congregata ad ianuaz.Et curauit multos qui vexabantur varijs languoribus.q.ꝛ demonia multa eiciebat: et non sinebat ea loqui quoniam sciebant eum.r.Et diluculo valde surgens egressus abijt ī desertum locum: ibiq̄ orabat.Et prosecutus est eum simon: et qui cum illo erant.Et cum inuenissent eum dixerunt ei: quia omnes q̄runt te.Et ait illis.Eamus in proximos vicos et ciuitates: vt et ibi pdicem.Ad hoc enim veni.Et erat predicans in synagogis eorum et in omni galilea et demonia eiciens.Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genuflexo dixit.Si vis potes me mundare.Jhus autem misertus ei⁹ extendit manum suam: et tangēs eū ait illi.Volo: mūdare.Et cum dixisset statim discessit ab eo lepra: et mūdatus est.Et comminatus est ei statimq̄ eiecit illum: et dixit ei.Vide ne mini dixeris: sed vade ostēde te pīcipi⁹ sac̄dotī: ꝛ offer pro emūdatōe tua q̄ pcepit moyses ī testimonium illōr.t.Et egressus cepit pdicare ꝛ diffamare

vūj .o.Maī.xūj. Luc.xxv.

ij .p.Maī.xv. Math.lxxvj. Luc.xxvj.

vūj .q.Maī.xvj. Luc.xxvij. vūj .r.Maī.xvj. Luc.xxvūj.

ij Maī.xvūj. Maī.lxūj. Luc.xxxūj.

x .t.Maī.xix.

sermonem:ita vt iam nō posset maī-
feste introire ī ciuitatē sed foris ī de-
sertis locis esse: et cōueniebāt ad eū
vndiq3. ¶ Capi. .II.

i
Maī.xx. Mc.
iij.Lu.xxxvij
Joh.xxxviij.

ET itex intuit capharnaū p̄
dies octo:et auditū ē q ī do-
mo essz ⁊ conuenerūt multi ita
vt nō capet neq3 ad ianuā:et loq̄ba-
tur eis verbū. Et venerūt ad eū ferē-
tes paraliticū:q̄ a q̄tuor portabatur.
Et cū nō possent offerre eū illi p̄ tur
ba nudauerūt tectū vbi erat:et pate-
faciētes submiserūt grabatū ī q̄ para-
liticus iacebat. Cū aūt vidisset ihs fi
dem illox:ait paralitico. Fili dimit-
tūt tibi peccata tua. Erant autē illic
quidā de scribis sedētes:et cogitātes
ī cordibo suis. Quid h̄ sic loq̄t: blas
phemat. Quis p̄ dimittē pcā: nisi
solus deus: Quo statim cognito ihu
spū suo:q3 sic cogitarēt intra se:dicit
illis. Quid ista cogitatis ī cordibo ve
stris: Quid est facilius dicē paraliti-
co dimittūt tibi pcā tua: an dicere
surge tolle g̃batū tuū et ābula: Elt aī
sciatis: q3 fili⁹ hoīs h̄t p̄statē ī tra di-
mittendi pcā:ait palitico. Tibi dico
surge:tolle g̃batū tuū:⁊ vade ī domū
tuā. Et statī surrexit ille:⁊ sublato g̃
bato abijt inde corā oīb ita vt mira-
rent̄ omēs et honorificarēt deū dicē-
tes:q3 nūq̄ sic vidim⁹. a. Et egressus
est rursus ad mare:oīsq3 turba veni-
ebat ad eū:⁊ docebat eos. Et cū p̄teri
ret vidit leui alphei sedētē ad theolo-
neuz:et ait illi. Sequre me. Et surgēs
secutus ē eū. b. Et factū ē cū accūbe-
ret in domo illius:multi publicani ⁊
pcōres simul discūbebāt cū ihu ⁊ di
scipulis eius. Erāt em̄ multi qui ⁊ se
quebāt̄ eū. Et scribe et pharisei vidē-
tes q3 māducaret cū publicanis ⁊ pec-
catoribo:dixerūt discipulis ei⁹. Quare
cū publicanis et pcōribo māducat ⁊
bibit mgr̄ vester. c. Hoc audito ihus
ait illis. Nō necesse habēt sani medi-
co:sz q̄ male habēt. Nō em̄ veni voca
re iustos:sz pcōres . Et erāt discipli
iohānis ⁊ pharisei ieiunātes:⁊ veni-
unt ⁊ dicūt illi. Quare discipuli iohā
nis et pharisexx ieiunāt:tui aūt di-
scipli ñ ieiunāt: Et ait ill' ihs. Nūq̄d
possūt filij nuptiax q̄diu spōsus ē cū
illis ieiunare: Quātō tpe habēt secū
spōsum nō possūt ieiunare. Veniēt aī
dies cū auferet̄ ab eis spōsus:et tūc
ieiunabūt ī illis diebo. Nemo assumē
tū panni rudis assuit vestimento ve-
teri. Alioquin aufert supplemētū no
uum a veteri:⁊ maior scissura fit. Et
nemo mittit vinū nouū ī vtres vete
res:alioquin dirūpet vinuz vtres:et
vinū effundet̄:et vtres peribūt. Sed
vinuz nouū ī vtres nouos mitti de-
bet. b. Et factū ē itex cū sabbatis am
bularet p̄ sata:⁊ discipuli ei⁹ cepērūt
p̄gredi et vellere spicas. Pharisei aī
dicebant ei. Ecce quid faciūt discipu
li tui sabbatis:qd nō licet: Et ait ill'.
Nunq̄ legistis quid fecerit dauid q̄n
necessitatem habuit et esurijt ipe ⁊ q̄
cū eo erāt:qūo introiuit in domū dei
sub abiathar principe sacerdotū ⁊ pa
nes p̄positionis manducauit q̄s non
licebat manducare nisi solis sacerdo
tibus et dedit eis et q̄ cū eo erāt. e. Et
dicebat eis. Sabbatū p̄ter hoīez fa
ctum est:et nō homo p̄ter sabbatuz.
Itaq3 dñs ē fili⁹ hoīs etiā sabbati.

ij
.b. Maī. xxiiij
Matb. cxiiij.
Luc. xlj.

¶ Capitulum. .III.

ET introiuit itex ī synagogā:
et erat ibi hō habēs manum
aridā. Et obseruabāt eum si
sabbatis curaret: vt accusarēt illuz.
Et ait homini habēti manū aridaz.
Surge ī mediū. Et dic̄ eis. Licz sab-
batis benefacere an male: aīam sal-
uam facē an p̄dere: At illi tacebant.
Et circūspiciēs illos ihs cū ira:p̄tri-
status sup cecitate cordis eorū dicit
homini. Extēde manū tuaz. Et exten
dit:et restituta est man⁹ illi. a. Exeū-
tes autem pharisei statim cū herodi
anis p̄siliuz faciebāt aduersus eum:
quomodo eū p̄derent. Ihus autez cū
discipulis suis secessit ad mare. b. et
multa turba a galilea ⁊ iudea secuta
est euz:et ab hierosolimis et ab ydu-
mea et trās iordanē et q̄ circa tyruz
et sydonem. multitudo magna audiē
tes q̄ faciebat venerāt ad eū. Et dixit
ihus discipl'is suis vt ī nauicula sibi
deseruirēt p̄ter turbā ne p̄merēt eū.
Multos enī sanabat:ita vt irruerēt in
eū vt illū tāgerēt q̄tq̄t hēbāt plagas.
Et spūs īmūdi cū illū videbāt p̄cide-

iiij
.a. Maī. xxvj.
Matb. cxvij.
Joh. xciiij.

i
.b. Maī. xxvij
Mc. xxiij. Lu.
xvij. et. xxxiiij
Joh. xlvj.

viij
.a. Maī.xxviij
Luc.xxvij.
ij
.b. Mī.xxix.
Maī.lxxix.
Lu.lxxxvj.
ij
.c. Maī.xxx.
Maī.lxxx.
Luc.xlviij.
x
.d. Maī.xxxj.
ij
.e. Maī.xxxij.
Maī.cxxj.
Lu.cxxvij.
ij
.f. Maī.xxxiij
Maī.cxxij.
Luc.cxxix.
ij
.g. Mī.xxxiiij
Maī.cxxiij.
Luc.cxlvij.
ij
.h. Maī.xxxv
Maī.cxxx.
Luc.lxxxij.
ij
Maī.xxxvj.
Maī.cxxxj.
Luc.lxxvj.

bant ei.a.ꝙ clamabāt dicētes. Tu es filius dei. ꝙ vehemētr cōmīabaī eis ne maīfestarēt illū.b.Et ascendēs in montē vocauit ad se qs voluit ipe:ꝙ venerī ad eū.Et fecit vt essēt duodecim cū illo:et vt mitteret eos p̄dicare.Et dedit illis pt̄atez curandi infirmitates:et eiciendi demonia.c.Et iposuit simoni nomen petrus. Et iacobū zebedei ꝙ iohānē frem iacobi:ꝙ imposuit eis noīa boanerges qđ ē filij tonitrui.Et andreaz et philipū et bartholomeū ꝙ matheū:ꝙ thomam ꝙ iacobū alphei et thadeū et simonem chananeū:ꝙ iudā scarioth q̄ tradidit illū.d.Et veniūt ad domū.Et ꝓuenit itez turba:ita vt nō possēt neqz panem manducare.Et cū audissēt sui: exierūt tenē eū.Dicebāt em̄:qm̄ i furoz̄ versus ē.e. Et scribe q̄ ab hierosolimis descēderāt dicebāt ,qm̄ beelzebub habz: ꝙ qz i p̄cipe demoniorum eicit demoīa.f.Et ꝓuocatis eis:i parabol' dicebat ill'. Qūo pt̄ sathanas sathanā eicē:Etsi regnū i se diuidaī:ñ pt̄ regnū illō stare.Etsi dom' sup semetipsā disptiaī:nō potēit dom' illa stare.Etsi sathanas ꝓsurrexerit i semetipsū dispertit'ē:ꝙ nō poterit stare sz finē hē.Nemo pt̄ vasa fortis ingressus i domū diripe nisi prius forte alliget:ꝙ tūc domuz eius diripiet.g. Amen dico vob:qm̄ oīa dimittent fili⁹ hoim pcta ꝙ blasphemie q̄bs blasphemauerūt. Qui aī blasphemauerit i spūmsāctū non habebit remissionē i eternum:sz reus erit eterni delicti: qm̄ dicebāt spūm immūdū habet .h. Et veniūt mī ei⁹ et frēs: ꝙ foris stantes miserūt ad eū vocātes eū.Et sedebat ca eū turba:ꝙ dicūt ei. Ecce mī tua et frēs tui foris q̄rūt te.Et rndēs eis ait. Que ē mī mea ꝙ frēs mei:Et circūspiciens eos q̄ i circuitu ei⁹ sedebāt ait.Ecce mī mea ꝙ frēs mei.Qui em̄ fecerit voluntatē dei:hic fr meus et sozoz mea ꝙ mī est.

Ca. .IIII.

ET itez cepit docere ad mare et cōgregata est ad eū turba multa ita vt i nauim ascēdēs sedere i mari:ꝙ oīs turba circa mare sup terram erat:ꝙ docebat eos in parabolis multa:et dicebat illis i doctrīa

sua.Audite.Ecce exijt semīans ad seminādum.Et dū seminat:aliud cecidit circa viā et venerūt volucres celi et comederūt illud. Aliud vero cecidit sup petrosa vbi nō habuit terraz multam: ꝙ statim exortū est qm̄ non habebat altitudinem terre:ꝙ qñ exortus est sol exestuauit ꝙ eo q̄ nō habebat radicem exaruit.Et aliud cecidit ī spinas:et ascēderūt spine ꝙ suffocaueī illud:ꝙ fructū ñ dedit.Et aliud cecidit ī terram bonā ꝙ dabat fructū ascēdētem ꝙ crescētē:ꝙ afferebat vnū tricesimū.vnū sexagesimū.ꝙ vnū cēte simū.Et dicebat.q̄ hz aures audiēdi audiat.Et cū eēt singl'aris:īterroga uerūt eū hij qui cū eo erāt duodecim parabolaz.Et dicebat eis.a.Vob datum est nosse misteriū regni dei:illis aūt qui foris sūt ī parabolis oīa fiūt vt videntes videant et nō videāt.ꝙ audiētes audiant ꝙ nō intelligāt:ne q̄n cōuertātur et dimittāī eis peccata. Et ait illis.Nescitis parabolam hāc: Et qūo omēs parabolas ꝓgnoscetis: .b.Qui semīat.verbū semīat.Hij aūt sūt qui circa viam vbi semīaī verbū: et cū audierint cōfestim venit sathanas ꝙ aufert qđ seminatuz est ī cordeorum. Et hij sūt similiter qui supra petrosa seminantur:qui cum audierint verbum statim cū gaudio accipiunt illud ꝙ non habēt radicem ī se sed tēporales sūt: deinde orta tribulatione et p̄secutione ꝓpter verbū cōfestim scandalizanī.Et alij sunt qui ī spinis seminātur.Hij sunt qui verbū audiunt:et erumne seculi ꝙ deceptio diuitiaz ꝙ circa reliqua concupiscentie introeuntes suffocant verbum:et sine fructu efficitur.Et hij sūt qui super terrā bonam seminati sunt:q̄ audiunt verbū et suscipiunt: et fructificāt vnū tricesimū.ꝙ vnū sexagesimū. et vnū centesimum.c. Et dicebat ill'. Nūqđ venit lucerna vt sub modio ponatur aut sub tecto: Nonne vt super candelabrum ponatur.d. Non est em̄ aliquid absconditum quod nō manifestur:nec factum est occultum quod nō veīat ī palā.Siqs hē aures audiendi audiat.e.Et dicebat illis.Videte qđ audiatis. In q̄ mēsura mēsi fueritis

ī
.a. Mī.xxvij
Maī.cxxiij.
Luc.lxxvij.
Joh.cix.
ij
b. Mī.xxviij
Matb.xxvij.
Lu.lxxviij.
ij
.c. Mī.xxix
Matb.xxij.
Lu.cxxxix.et
lxxix.
ij
.d. Maī.xl.
Maī.xij.
Luc.lxx.
ij
.e. Maī.xlj.
Mī.l.Lu.lxj.

Marci

remetieꝫ vob ⁊ addicieꝫ vob .a. Qui
ei habz dabiꝫ illi: ⁊ qui nõ hz: etiã qð
hꝫ auferet ab eo. b. Et dicebat. Sic ẽ
regnũ dei: quẽadmodũ si homo iace-
at sementẽ ĩ terrã et dormiat: ⁊ exur-
gat noctẽ ⁊ die ⁊ semen germĩet et ĩ-
crescat dũ nescit ille. Ultro em̃ terra
fructificat: primũ herbaz. deinde spi-
caz: deinde plenũ frumẽtũ ĩ spica. Et
cũ ex se pduxerit fructus statim mittit
falcez: qm̃ adest messis. c. Et dicebat.
Cui assimilabim⁹ regnũ dei: aut cui
pabole cõpabim⁹ illud: Sicut gñum
sy̓napis qð cũ semĩatũ fuerit ĩ terra
minus est oĩbz semĩbz q̃ sũt ĩ terra: et
cũ natũ fuerit ascẽdit ĩ arborez. ⁊ fit
maius oĩbz oleribz: ⁊ facit ramos ma
gnos ita vt possint sub vmbra eꝰ auef
celi habitare. d. Et talibz multis pa-
bolis loquebaꝫ eis verbuz put potera-
rant audire: sine parabola aũt nõ lo-
quebaꝫ eis. e. Seorsũ aꝫ discipulꝰ dis-
serebat omĩa. f. Et ait illis in illa die
cũ sero essz factũ. Trãseam⁹ pꝫ. Et di
mittẽtes turbã assumũt eũ ita vt erat
in naui: et alie naues erãt cũ illo. Et
facta est pcella magna vẽti: et fluct⁹
mittebat ĩ nauim: ita vt impleretur
nauis. Et erat ipse ĩ puppi sup cerui-
cal dormiẽs. et excitãt eũ ⁊ dicũt illi.
Magister: nõ ad te ptinet qz perim⁹?
Et exurgẽs cõminat⁹ est vento: et di
xit mari. Tace: obmutesce. ⁊ cessauit
vent⁹: et facta ẽ trãquillitas magna.
Et ait illis. Quid timidi estis? Necdũ
habetis fidẽ. Et timuerũt timore ma
gno: et dicebãt ad altĕrutꝫ. Quisꝑu
tas est iste: qz ventus et mare obedi-
unt ei.

ij
.a. Maꝫ. xlij.
Maꝫ. cclxxj.
Luc. ccxxx.
x
.b. Maꝫ. xliij.

ij
.c. Maꝫ. xliij.
Maꝫ. cxxxvij.
Luc. clxvij.

vj
.a. Maꝫ. xlv.
Maꝫ. cxxxix.
x
Maꝫ. xlvj.
ij
Maꝫ. xlvij.
Luc. lxix.
c. lxxxiij.

Capi. .V.

Et venerunt trans fretũ ma-
ris in regionẽ gerasenoꝝ. Et
exeunte ei de naui statim oc
currit de monumentis homo ĩ spũ ĩ-
mũdo: qui domiciliũ habebat in mo-
numentis. Et neqꝫ cathenis iaz quis-
q̃ poterat eũ ligare: qm̃ sepe compe-
dibz ⁊ cathenis vinct⁹ dirupissẽt ca-
thenas ⁊ compedes cõminuissẽt: ⁊ ne-
mo poterat euz domare. Et semp die
ac noctẽ ĩ monumẽtis et in mõtibus
erat clamans: ⁊ cõcidens se lapidibz.
Videꝫ aꝫ ihm alonge cucurrit ⁊ ado-
rauit eũ: et clamans voce magna di-

xit. Quid mihi ⁊ tibi ihu fili dei altis-
simi? Adiuro te pꝫ deuz ne me torque-
as. Dicebat em̃ illi. Exi spũs immũ-
de ab hoĩe isto. Et interrogabat euz.
Quod tibi nomẽ ẽ? Et dicit ei. Legio
mihi nomen ẽ: quia multi sumus. Et
deprecabaꝫ euz multũ: ne se expelleret
extra regionem. Erat aũt ibi circa mõ
tem grex porcoꝝ magnus pascens in
agris: et deprecabãtur eum spũs dicẽtes.
Mitte nos ĩ porcos: vt ĩ eos introe-
amus. Et pcessit eis statim ihus. Et
exeũtes spũs immũdi ĩtroierũt ĩ por-
cos: ⁊ magno impetu grex precipitat⁹
est in mari ad duo milia: ⁊ suffocati
sũt ĩ mari. Qui aꝫ pascebãt eos fuge
rũt ⁊ nũciaverũt ĩ ciuitatẽ ⁊ ĩ agros.
Et egressi sũt videre quid esset facti:
⁊ venerũt ad ihm: ⁊ vident illũ q̃ a de
monio vexabaꝫ sedẽtez vestitũ ⁊ sane
mentis: ⁊ timuerũt. Et narrauerunt
illis q̃ viderãt q̃liter factũ eẽt ei q̃ de-
moniũ habuerat: ⁊ de porcis. Et roga
re ceperũt eũ: vt discederet de finibus
eoꝝ. a. Cũqz ascẽderet nauim: cepit il
lum deprecari q̃ a demonio vexat⁹ fue
rat vt esset cũ illo et nõ admisit euz:
sz ait illi. Vade ĩ domũ tuã ad tuos:
⁊ anũcia illis q̃nta tibi dñs fecerit: ⁊
miser⁹ sit tui. Et abijt et cepit pdicare
in decapoli. q̃nta sibi fecisset ihs ⁊ oẽs
mirabãt. b. Et cũ ascẽdissz ihs ĩ nauĩ
rursũ trãs fretũ cõuenit turba mul-
ta ad eũ: et erat circa mare. Et venit
quidam de archisy̓nagogis noĩe iay̓-
rus: ⁊ videns eũ pcidit ad pedes eiꝰ:
⁊ deprecabaꝫ eum multum dicẽs. qm̃
filia mea ĩ extremis est. Veni impõe
manum tuaz sup eam: vt salua sit et
viuat. Et abijt cum illo: et sequebaꝫ
eum turba multa: ⁊ compmebãt eũ.
Et mulier que erat ĩ pfluuio sangui
nis annis duodecim ⁊ fuerat multa p-
pessa a q̃pluribz medicis: ⁊ erogaue-
rat omĩa sua. nec quicq̃ pfecerat: sz
magis deterius habebat. Cum audis-
set de ihu venit in turba retro: et teti
git vestimẽtum eiꝰ. Dicebat em̃: quia
si vel vestimentũ eius tetigero salua
ero. Et cofestim siccatus ẽ fons san-
guinis eius: ⁊ sensit corpore qz sana-
ta esset a plaga. Et statim Ihesus in
semetipso cognoscens virtutem que

vij
.a. Maꝫ. xlvij
Luc. lxxxiij.

ij
.b. Maꝫ. xlix.
Maꝫ. lxxxij.
Luc. lxxxv.

exierat de illo: cõuersus ad turbam aiebat. Quis tetigit vestimẽta mea: Et dicebãt ei discipuli sui. Vides turbam cõprimẽtez te. et dicis qs me tetigit: Et circũspiciebat videre eã que hoc fecerat. Mulier vero timẽs et tremens sciens qd factũ essz ĩ se: venit ꝙ pcidit ante eũ et dixit ei omẽz veritatẽ. Ille aũt dixit ei. Filia fides tua te saluaz fecit: vade ĩ pace: et esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquẽte venit nũtij ad archisinagogũ dicẽtes: quia filia tua mortua est. Quid vltra vexas mgrm? Jhs autẽ audito verbo qd dicebaꝫ: ait archisinagogo. Noli timẽ: sed tãtũmodo crede. Et non admisit quẽq; se sequi: nisi petruz et iacobum et iohãnem frẽz iacobi. Et venit ĩ domũ archisinagogi. Et vidit tumultũ et flentes ꝙ eiulãtes multũ et ingressus ait illis. Quid turbamini ꝙ ploratis? puella nõ est mortua. sed dormit. Et irridebãt eũ. Jpe vero eiectis oĩb assumit pẽm et matrem puelle. et qui secũ erãt: et ĩgrediũtur vbi puella erat iacẽs: ꝙ tenens manũ puelle ait illi. Thabithacumi: qd ẽ ĩterpẽtatum. puella tibi dico surge. Et cõfestim surrexit puella: ꝙ ãbulabat. Erat aũt ãnoꝝ duodecim. Et obstupuerũt stupore magno. Et pcepit illꝭ vehementer: vt nemo id sciret: ꝙ iussit dare illi manducare.

i
Mf.i. Mt.cxlj
Luc.xix.
Job.lix.

Capitulum .VI.

Et egressus inde abijt ĩ patriam suã: ꝙ seqbanꝫ eũ discipuli sui. Et facto sabbato cepit ĩ sỹnagoga docẽ: et multi audiẽtes: ãmirabãꝫ ĩ doctrina eiꝰ dicẽtes. Vnde huic hec oĩa? ꝙ q̃ est sapientia q̃ data est illi: ꝙ virtutes tales q̃ p manꝰ eiꝰ efficiũt? Nõne h̃ ẽ fabri filius et marie? frẽ iacobi et ioseph ꝙ iude ꝙ simonis? Nõne ꝙ sorores eiꝰ h̃ nobiscũ sũt? Et scãdalizabãꝫ in illo. a. Et dicebat illis ihs: qz nõ ẽ ꝓpheta sñ honore nisi ĩ pria sua et ĩ domo sua ꝙ ĩ cognatione sua. Et nõ poterat ibi vtutẽ vllaz facẽ nisi paucos ĩfirmos impositis manibꝫ curauit: et mirabaꝫ ꝓpter incredulitatẽ eoꝝ. b. et circuibat castella in circuitu docẽs. c. Et vocauit duodecim: ꝙ cepit eos mittere binos:

i
.a. Maf. lj.
Mat. cxlij.
Luc. xxj.
Jo. xxxv.
ij
.b. Maf. liij.
Mt. lxxvj.
Luc. clxix.
ij
.c. Mf. liij.
Mt. lxxxij.
Luc. lxxxvij.
et. cx.

et dabat illis potestatẽ spirituũ immũdorũ. Et pcepit eis ne qd tollerẽt ĩ via nisi virgã tñ: nõ perã nõ panez neq; ĩ zona es sed calciatos sãdalijs: ꝙ ne induerẽꝫ duabꝫ tunicis. d. Et dicebat eis. Quocũq; introieritis ĩ domum illic manete donec exeatis ĩde: e. et quicunq; nõ receperint vos nec audierint vos: exeũtes inde excutite puluerez de pedibꝫ vestris ĩ testimoniuz illis. f. Et exeũtes pdicabant vt penitẽtiaz agerent: ꝙ demonia multa eiciebant: et vngebãt oleo multos egros et sanabanꝫ. g. Et audiuit rex herodes: manifestũ enĩ factũ est nomẽ eiꝰ: et dicebat. Quia iohãnes baptista resurrexit a mortuis: ꝙ ꝓterea vtutes opanꝫ in illo. Alij autez dicebant qz helias est: alij vero dicebant qz ꝓpheta ẽ q̃si vnꝰ ex ꝓphetis. h. Quo audito herodes ait. Quẽ ego decollaui iohannez h̃ a mortuis resurrexit. i. Ipse enĩ herodes misit ac tenuit iohãnez ꝙ vinxit eũ ĩ carcere ꝓpter herodiadẽ vxorẽ philippi frĩs sui: qz duxerat eaz. k. Dicebat enĩ iohãnes herodi. Nõ licet tibi habere vxorez frĩs tui. Herodias autẽ insidiabaꝫ illi: et volebat occidere eũ nec poterat. Herodes aũt metuebat iohãnem sciens eũ virꝝ iustum ꝙ sanctum et custodiebat eum ꝙ audito eo multa faciebat: et libẽter eum audiebat. Et cum dies oportunꝰ accidissz: herodes natalꝭ sui cenã fecit pncipibꝫ ꝙ tribũis et ꝑmis galilee. Cũq; introisset filia ipsiꝰ herodiadis: ꝙ saltassz ꝙ placuissz herodi simulq; recumbentibꝫ: rex ait puelle. Pete a me quid vis: ꝙ dabo tibi. Et iurauit illi: quia quicquid petieris dabo tibi: licz dimidiũ regni mei Que cũ exissz dixit: matri sue. Quid petam? At illa dixit. Caput Johannis baptiste. Cunq; introisset statim cũ festinatione ad regem: petiuit dicẽs. Volo: vt protinus des mihi ĩ disco caput iohannis baptiste. Et contristatus est rex. Propter iusiurãdũ ꝙ propter simul discũbẽtes noluit eã ꝓtristari: sz misso spiculatore pcepit afferri caput eiꝰ ĩ disco: ꝙ decollauit eũ ĩ carcere. Et attulit caput eiꝰ ĩ disco: ꝙ dedit illꝺ puelle: et puella dedit

ij
.d. Maf. lviij.
Mat. lxxxiij.
Luc. cxij. ꝙ lxxxviij.
ij
.e. Mf. lv.
Mt. lxxxv.
Luc. cxiiij.
ꝙ lxxxviij.
viij
.f. Maf. lvj.
Luc. lxxxix.
ij
.g. Maf. lvij.
Mat. cxliij.
Luc. xc.
x
.h. Maf. lviij
ij
.i. Maf. lix.
Mat. cxlvj.
Luc. xcj.
vj
.k. Maf. lx.
Mat. cxlvj.

matri sue. Quo audito discipuli eius
venerũt et tulerũt corpus ei⁹: ⁊ posu
erũt illud ī monumẽto. a. Et ꝓueniẽ-
tes apostoli ad ihm: renũciauerũt ei
omia q̃ egerãt et docuerant. b. Et ait
illis. Venite seorsũ in desertũ locum:
et requiescite pusillũ. Erãt em̃ qui ve
niebant et rediebant multi: ⁊ nec spa
cium manducãdi habebant. c. Et ascẽ-
dentes ī nauim abierũt ī desertuz lo-
cum seorsum. Et viderũt eos abeũtes
et cognouerunt multi: ⁊ pedestres de
omibo ciuitatibo cucurrerũt illuc ⁊ p̃
uenerũt eos. Et exiens vidit turbam
multã ihs: et misertus est sup eos qz
erãt sicut oues nõ habentes pastorez
et cepit illos docere multa. d. Et cuz
iam hora multa fieret: accesserũt di-
scipuli ei⁹ dicentes. Desertus locus ẽ
hic: et iaz hora p̃teriit. Dimitte illos:
vt euntes ī proximas villas ⁊ vicos:
emant sibi cibos quos manducẽt. Et
respõdẽs ait illis. Date illis vos mã-
ducare. Et dixerũt ei. Eũtes emam⁹
ducentis denarijs panes: et dabimus
illis manducare. Et dic̃ eis. Quot pa
nes habetis? Ite et videte. Et cum co
gnouissẽt dicũt. Quinq;. Et duos pi-
sces. Et p̃cepit illis vt accumbere fa-
cerent oẽs scõm ꝓtubernia sup viri-
de fenũ. Et discubuerũt ī ptes: p̃ cen
tenos et quinq̃genos. Et acceptis q̃n-
q; panibo ⁊ duobo piscibo: intuẽs ī ce-
lum benedixit et fregit panes ⁊ dedit
discipulis suis vt ponerẽt añ eos: et
duos pisces diuisit oibo. Et manduca-
uerũt omes: et saturati sũt. Et su-
stulerũt reliquias fragmentorũ duo-
decim cophinos plenos: et de piscib.
Erãt aũt q̃ mãducauerũt q̃nq; milia
viroꝝ. e. Et statim coegit discipulos
suos ascẽdere nauim vt p̃cederent eũ
trãs fretũ ad bethsaÿdam: dũ ipe di-
mitteret pl̃m. f. Et cũ dimisissz eos:
abijt ī mõtem orare. g. Et cũ sero essz
erat nauis ī medio mari: et ipse sol⁹
in terra. Et vidẽs eos laborãtes ī re-
migãdo. erat eī vent⁹ p̃ri⁹ eis: et cir-
ca q̃rtaz vigiliã noctis veit ad eos ā-
bulans sup̃ mare: ⁊ volebat preterire
eos. At illi vt viderũt eũ ambulãtem
sup̃ mare putauerũt fãtasma esse: et
exclamauerũt. Omes eī viderũt eũ: ⁊ cõ

turbati sũt. Et statim locutus ẽ cum
eis: et dixit eis. Cõfidite. Ego sũ: no
lite timere. h. Et ascẽdit ad illos ī na
uim: ⁊ cessauit vent⁹. Et plus magis
intra se stupebant. Nõ em̃ intellexerũt
de panibo. Erat em̃ cor eoꝝ obcecatũ.
Et cũ trãsfretassent venerũt in terrã
genesareth: ⁊ applicuerũt. i. Cũq; egres
si essẽt de naui ꝓtinuo cognouerũt eũ:
et ꝑcurrentes vniuersã regionẽ illã
ceperant ī g̃batis eos qui se male ha
bebãt circũferre vbi audiebãt eũ eẽ.
Et quocũq; itroiebat ī vicos vl̃ ī vil-
las aut ciuitates: ī plateis ponebãt
infirmos. ⁊ dep̃cabanť eũ vt vel fim-
briã vestimẽti ei⁹ tangerẽt: et quotq̃t
tangebãt eũ salui fiebãt.

vj
.h. Mr̃. lxviij.
Math. clij.
ij
.i. Mar̃. lxix.
Mar̃. cliij.
Luc. xxxvj.

¶ Capitulũ. VII.

QT cõueniũt ad eũ pharisei et
quidã de scribis: venientes ab
hierosolimis. Et cũ vidissent
quosdã ex discipul' ei⁹ cõmuibo mai-
bus id est nõ lotis mãducare panes:
vituparuerũt. Pharisei em̃ ⁊ omes iu-
dei nisi crebro lauẽt manus nõ man-
ducãt tenentes traditiones seniorꝝ: ⁊
a foro nisi baptizẽť nõ comedunt: et
alia multa sũt q̃ tradita sũt illis ſua
re. baptismata calicũ ⁊ vrceorꝝ ⁊ era-
mẽtorꝝ et lectorũ. a. Et interrogabãt
eũ pharisei et scribe. Quare discipli
tui nõ ambulãt iuxta traditiõez seni-
orꝝ: sz ꝓmuibo maibo mãducãt panẽ?
At ille rñdens dixit eis. Bene ꝓphe-
tauit ÿsaias ō vobis ÿpocritis: sicut
scriptũ est. Populus h̄ labijs me ho-
norat: cor aũť eoꝝ lõge ẽ a me. Inua-
num aũt me colũt docẽtes doctrinas
et p̃cepta hoim. Relinquẽtes em̃ mã
datum dei: tenetis traditiones hoim
baptismata vrceorꝝ ⁊ calicum ⁊ simi
lia hijs facitis multa. Et dicebat illˀ.
Bene irritũ fecistis p̃ceptũ dei: vt tra
ditiõez vr̃az ſuetis. Moÿses ei dixit.
Honora p̃ez tuũ ⁊ mr̃ez tuã: ⁊ q̃ ma
ledixerit p̃ri vl̃ mr̃i morte moriatur.
Vos aũť dicitis. Si dixerit hõ p̃ri aut
mr̃i corbaz qđ ẽ donũ qđcũq; ex me ẽ
tibi ꝓfuerit: ⁊ vl̃ ñ dimittitis eũ q̃cq̃
facere p̃ri suo aut mr̃i rescidẽtes v̄bũ dei
p̃ traditõz vr̃az quã t̃didistis. Et mlta
silia h⁹mõi facitis. Et aduocãs itꝝ
turbã dicebat illˀ. Audite me omes ⁊

r
Mar̃. lxx.

vj
.a. Mar̃. lxxj.
Math. cliij.

intelligitæ. Nihil est extẽ hoiez introiens ĩ eum qđ possit eũ coinquinare sed q̃ de hoie ꝓcedũt illa sũt q̃ coinq̃nant homiez. Siquis habz aures audiendi audiat. a. Et cũ introisſz ĩ domũ a turba: interrogabãt eũ discipli eius parabolã. Et ait illis. Sic ⁊ vos imprudẽtes estis: Non intelligitis qz omne extrinsecꝰ introiẽs ĩ hoiem non pt̃ eũ coinq̃nare qz ñ itroijt ĩ coz eiꝰ: ſz ĩ ventrẽ vadit et ĩ secessũ exit purgans omẽs escas: Dicebat aũ: qm̃ illa q̃ de hoie exeũt illa coinquinãt hominẽ. Abintus em̃ de corde hoim male cogitatões ꝓcedũt: adulteria. fornicatiões. hoicidia. furta. auaricie. nequicie. dolus. impudicicie. oculus malus. blaſphemia. superbia. stulticia. Omia hec mala abintꝰ ꝓcedũt: ⁊ coinquinãt hoiez. Et inde surgẽs abijt ĩ fines tyri ⁊ sydonis: et ingressus domũ nemiez voluit scire: et nõ potuit latere. Mulier em̃ statim vt audiuit de eo cuiꝰ filia habebat spũm immũdum intrauit: et ꝓcidit ad pedes eiꝰ. Erat em̃ mulier gentilis: syrophenisſa genere. b. Et rogabat eũ vt demoniũ eiceret de filia eius. Qui dixit illi Sine priꝰ saturari filios. Nõ ẽ eĩ bonũ sumere panẽ filioꝝ: ⁊ mittere canibꝫ. At illa rñdit: et dixit illi. Etiqꝫ dñe. Nam et catelli comedũt sub mẽsa de micis puerorũ. Et ait illi. Propter hũc ſmonez vade: exijt demonium de filia tua. Et cũ abijſſet domuz inuenit puellam iacentem supꝑ lectũ: et demoniũ exijſſe. c. Et itez exiens ð finibꝫ tyri venit per sydonem ad mare galilee inter medios fines decapoleos. Et adducũt ei surdum et mutũ Et deprecabãt eũ vt imponat illi manum. Et apprehendens eũ de turba seorsum misit digitos suos ĩ auriculas eius: et expuens tetigit linguã eiꝰ: ⁊ suspicies ĩ celũ ingemuit: et ait illi. Effeta: qđ est adaperire. Et statim apte sũt aures eius: et solutũ ẽ vinculũ lingue eius: ⁊ loquebat recte. Et ꝓcepit illis ne cui dicerẽt. b. Quãto autẽ eis precipiebat tanto magis plus ꝓdicabãt: ⁊ eo amplius ãmirabãt: dicẽtes· Bene omia fecit: et surdos fecit audire et mutos loqui. Ca. VIII.

vj .a. Maſ. lxxij. Maſ. clvij·

vj .b. Mſ. lxxiij. Math. clix.

x .c. Mſ. lxxiiij.

viij .d. Maſ. lxxv. Luc. c.

In diebꝫ illis itez cum turba multa essz nec haberẽt quod manducarẽt: cõuocatis discipulis ait illis. Misereor supꝰ turbaz: qz ecce iaz triduo sustinẽt me nec habent qđ manducẽt: etsi dimisero eos ieiunos ĩ domum suaz deficiẽt ĩ via. Quidam em̃ ex eis delonge venerũt. Et responderũt ei discipuli sui. Unde illos potezit quis hĩ saturare panibꝫ ĩ solitudĩe: Et ĩterrogauit eos. Quot panes habetis: Qui dixerũt. Septẽ. Et ꝓcepit turbe discũbere supꝰ terrã. Et accipiens septẽ panes gr̃as agẽs fregit: ⁊ dabat discipulis suis vt ponerẽt: et apposuerũt turbe. Et habebant pisciculos paucos: ⁊ ipos bñdixit: et iussit apponi. Et mãducauerũt et saturati sũt: et sustulerũt qđ supauerat de fragmentis septem sportas. Erãt aũt qui mãducauerãt q̃si q̃tuor milia: et dimisit eos. Et statim ascendens nauim cũ discipulis suis: venit ĩ ptes dalmanutha. a. Et exierũt pharisei et ceperũt cõquirere cũ eo: q̃rentes ab illo signũ de celo: temptantes eum. b. Et ingemiscens spũ ait. Quid generatio ista signum querit: Amen dico vobis: si dabit̃ generatiõi isti signum. Et dimittẽs eos ascendit itez nauim: et abijt trãs fretum. Et obliti sũt panem sumere: et nisi vnũ panez non habebãt secũ in naui. c. Et ꝓcipiebat eis dicẽs. Uidete et cauete a fermento phariseorum: et fermento herodis. d. Et cogitabãt ad alterutꝝ dicẽtes: q̃ panes nõ habẽ. Quo cognito ait illis ihus. Quid cogitatis q̃ panes nõ habetis: Nondũ cognoscitis nec intelligitis: Adhuc cecatũ habetis coz vm̃. Oculos habẽtes nõ videtis: et aures habẽtes nõ auditis. Nec recordamini quãdo quiqꝫ panes fregi in quinqꝫ milia: et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis: Dicũt ei. Duodecim. Quãdo et septẽ panes ĩ q̃tuor milia: q̃t sportas fragmẽtoꝝ tulistis: Et dicũt ei septẽ. Et dicebat eis. Quo nõdũ intelligitis. e. Et veniũt bethsayda: ⁊ adducũt ei cecũ: et rogabãt eũ vt illũ tãgẽt. Et apphensa manu ceci eduxit eũ extra vicũ: ⁊ exputens ĩ oculos eiꝰ ipositis maibꝫ suis: ĩ

vj Mſ. lxxvj. Math. clx.

iiij .a. Mſ. lxxvij. Math. clxj. Joh. xviij. et lxij.

vj .b. Mſ. lxxviij. Maſ. clxij.

ij .c. Maſ. lxxix. Math. clxiij. Lu. cclxiij.

vj .d. Maſ. lxxx. Math. clxj.

e .e. Maſ. lxxxj.

errogauit eũ si qđ videret. Et aspici
ens ait. Video hoīes velut arbores ā-
bulātes. Deinde itēꝝ imposuit manꝰ
sup oculos eius et cepit videre: et re-
stitutus ē: ita vt clare videret oīa. Et
misit illũ ī domũ suā dicēs. Vade ī do
mũ tuaz: etsi vicũ introieris nemini
dixeris. a. Et ingressus ē ihs et disci
puli eiꝰ castella cesaree philippi: et in
via interrogabat discipulos suos di
cens eis. Quez me dicunt esse hoīes:
Qui rñderũt illi. dicētes. Alij iohānē
baptistam: alij heliā: alij vero q̄si vnũ
de ꝓphetis. Tũc dicit illis. Vos vero
quē me esse dicitis: b. Rñdens petrus
ait ei. Tu es xp̄c. Et cōmīatus ē eis:
ne cui dicerēt de illo. Et cepit docere
eos qm̄ oportz filiũ hoīs pati multa
et reprobari a seniorib⁹ et a sūmis sa
cerdotib⁹ et scrib⁹ et occidi: et pꝰ tres
dies resurgere. Et palā verbũ loque-
bat̄. c. Et apprehendens eũ petrus: ce
pit increpare eũ. Qui ꝓuersus et vi-
dēs discipulos suos: cōmīatus est pe
tro dicēs. Vade retro me sathanas:
qm̄ nō sapis q̄ dei sūt sz q̄ hoīm. d. Et
ꝓuocata turba cū discipulis suis: di
xit eis. Siq̄s vult me seq̄ deneget se-
metipsũ: et tollat crucē suā et sequat̄
me. Qui em̄ voluerit aīaz suā saluaz
facē ꝑdet eam: qui aūt ꝑdiderit aīam
suā ꝓpter me ⁊ euāgeliũ: saluā faciet
eam. Quid em̄ ꝓderit homī si lucret̄
mūdũ totũ: et detrimentũ aīe sue fa-
ciat: Aut qđ homo cōmutatiōis da-
bit ꝓ aīa sua. e. Qui em̄ me cōfessus
fuerit et verba mea ī generatiōe ista
adultera et peccatrice: et filius hoīs
ꝓfitebit̄ eũ cum venerit ī gloria p̄ris
sui cū angelis suis.

i
a. Mt̄. lxxxij.
Mar. clxvj.
Luc. xcviij.
Joh. lxxviij.

ij
b. Mt̄. lxxxiij
Mar. clxvij.
Luc. xcv.

vj
Mt̄. lxxxiij
Mar. clxix.

ij
Mt̄. lxxxv.
Mar. clxx.
Luc. xcvj.

ij
Mt̄. lxxxvj
Mar. clxxj.
Luc. xcvij. et
vj.

ij
Mt̄. lxxxvij.
Mar. clxxij
Luc. xcviij.

¶ Capitulum. .IX.

ET dicebat illis. Amē dico vo
bis: q: sūt quidaz de hic stan-
tib⁹ qui nō gustabūt mortē:
donec videant regnũ dei venientes ī vir-
tute. Et post dies sex assūpsit ihs pe-
trũ ⁊ iacobũ et iohānez: ⁊ ducit illos
ī montē excelsũ solos: ⁊ trāsfigurat⁹
est coram ipis. Et vestimēta eius facta
sūt splendētia et candida nimis velut
nix: ⁊ q̄lia fullo nō pt̄ sup terrā cādi
da facē. Et apparuit illis helyas cuz
moyse: et erāt loquētes cū ihu. Et re

spondēs petrus ait ihu. Rabbi bonũ
est nos h̄ esse: faciamus h̄ tria taber-
nacula: tibi vnũ. et moysi vnũ. et he-
lye vnũ. Nō em̄ sciebat quid diceret.
Erāt em̄ timore exterriti. Et facta ē
nubes obūbrās eos: ⁊ venit vox de nu
be dicēs. Hic ē filius meꝰ carissimus:
audite illuz. Et statim circūspicientes
nemiez amplius viderūt nisi ihm tm̄ se-
cum. Et descendentibꝰ illis de mōte p̄-
cepit illis ne cuiq̄ q̄ vidissent narra-
rent: nisi cū filius hoīs a mortuis re
surrexerit. f. Et verbuz cōtinuerunt
apud se: cōq̄rentes quid esset cū a mor
tuis resurrexerit. g. Et interrogabāt
eũ dicētes. Quid g̃ dicunt pharisei ⁊
scribe q: helyaz oportet venire pri-
muz: Qui rñdens ait illis. Helias cū
venerit p̄o restituet oīa: ⁊ quō scri
ptum est ī filiũ hoīs: vt multa patia
tur et cōtemnat̄. Sed dico vobis: q:
et helyas venit: ⁊ fecerūt illi q̄cūq⁹ vo
luerūt sicut scriptū est de eo. h. Et ve
niēs ad discipulos suos vidit turbā
magnaz circa eos: et scribas ꝓquirē-
tes cū illis. Et ꝓtinus omis ꝑplus vi
dēs ihm stupefactꝰ ē ⁊ expauert: ⁊ ac-
currētes salutabāt eũ. Et interroga
uit eos. Quid inter vos ꝓquiritis: i.
Et rñdens vnꝰ de turba dixit. Magr̄ at
tuli filiũ meũ ad te habētē spũm mu
tũ: q̄ vbicūq⁹ eũ apprehenderit allidit il-
luz: et spumat et stridet dentib⁹ et are-
scit. Et dixi discipl'is tuis vt eicerēt
illũ: et nō potuerūt. Qui rñdēs eis di-
xit. O generatio incredula: q̄diu apud
vos ero: Q̄diu vos patiar: Afferte il
lũ ad me. Et attulerūt eũ. Et cū vidis-
set eũ statī spūs ꝓturbauit illũ: ⁊ elī-
sus ī terrā volutabat̄ spumās. Et in
terrogauit patrem eius. Quātū tpis
est ex q̄ ei hoc accidit: At ille ait. Ab
īfātia. Et freq̄nt̄ eũ ī ignē ⁊ ī aquam
misit: vt eũ ꝑderet. Sed z si qđ potes
adiuua nos miſt⁹ nr̄i. ihs aūt ait illi.
Si potes credē oīa possibilia sūt cre-
dēti: Et ꝓtinuo exclamās p̄ pueri cū
lacrimis aiebat. Credo dñe adiuua in-
credulitatē meā. Et cū vidisset z ihs cō
currētē turbā: ꝓmīatꝰ ē spũi īmūdo di
cēs illi. surde ⁊ mute spūs. ego p̄cipio
tibi exi ab eo: ⁊ āpliꝰ ne ītroeas ī eũ.
⁊ exclamās ⁊ multũ discerpēs eũ exiit

r
f. Mt̄. lxxxviij
vj
.g. Mt̄. lxxxix
Mar. clxxiij.

r
.h. Mar. xc.

ij
.i. Mar. xcj.
Mar. clxxviij.
Luc. xcix.

ab eo: et factus est sic̃ mortu⁹: ita ut
multi dicerẽt q⁹ mortu⁹ ẽ. Jhs aũ tẽ-
nẽs manũ ei⁹ eleuauit eũ: et surrexit
r .a. Mr̃. xcij. a. Et cũ introisset in domũ: discipuli e⁹
secreto interrogabãt eum. Quare nos
non potuim⁹ eicere eũ? Et dixit illis.
Hoc genꝰ in nullo pt̃ exire: nisi in oro-
ne et ieiunio. b. Et inde pfecti pterg̃-
ij .b. Mr̃. xcviij. Mat̃. clxxvj. Luc. cj. diebãt galileã: nec volebat quẽq̃ sci
re. Docebat aũ discipulos suos: et di
cebat illis qm̃ filiꝰ hois tradet̃ in ma-
nus hoim: et occidẽt eũ: et occisus ter
cia die resurget. At illi ignorabãt ver-
r .c. Mr̃. xcviij. bum: et timebãt interrogare eum. c.
Et venerũt capharnaũ. Qui cũ domi
essent interrogabat eos. Quid in via
tractabatis. d. At illi tacebãt. Siqdẽ
ij .d. Mr̃. xcv. Mat̃. clxxviij. Luc. cij. in via inter se disputauerãt: quis eor
maior esset. Et residẽs vocauit duode
cim: et ait illis. Siqs vult pmus esse
erit oim nouissim⁹ et oim minister. Et
accipiẽs puer statuit eũ in medio eor
quẽ cũ complex⁹ eẽt ait illis. Quisqs
vnũ ex huiusmodi pueris receperit in
i .e. Mr̃. xcvj. Mr̃. xcviij. Luc. cxvj. Jo. xl. noie meo me recipit. e. et qcunqꝫ me
susceperit nõ me solũ suscipit: sꝫ eum
q me misit. f. Respondit illi iohãnes
vij .f. Mat̃. xcvij. Luc. cvij. dicẽs. Magr̃ vidim⁹ quẽdã in noie tuo
eicietẽ demoia qui nõ seqt̃ nos: et p-
hibuim⁹ eũ. Jhs aũ ait nolite phibe-
re eũ. Nemo est em̃ q faciat virtutẽ in
noie meo: et possit cito male loqui de
me. Qui ei nõ est aduersũ vos: p vo
vj .g. Mr̃. xcviij. Math. c. bis ẽ. g. Quisqs em̃ potũ dederit vob
calicẽ aq frigide in nomie meo qr xpi
estis: amẽ dico vob nõ pdet mercedẽ
suã. h. Et qsqs scãdalizauerit vnũ ex
ij .h. Mr̃. xcix. Mat̃. clxxix. Lu. cxcvij. vj .i. Mat̃. c. Mat̃. clxxx. r .k. Mat̃. cj. hijs pusillis credẽtibꝰ in me: bonũ ẽ ei
magis si circũdaret̃ mola asinaria in
collo eiꝰ et in mare mitteret̃. i. Etsi
scãdalizauerit te manus tua: abscide
illã. Bonũ ẽ tibi debilẽ introire in vi-
tam: q̃ duas manus habẽtẽ: ire in ge-
hẽnam in ignem inextinguibilẽ. k. vbi
vermis eor nõ morit̃: et ignis nõ ex
tinguit̃. Etsi pes tuus te scãdalizat:
amputa illũ. Bonũ est tibi claudũ in-
troire in vitã eternã: q̃ duos pedes ha
bentem mitti in gehennã ignis inexti
guibilis: vbi vermis eorũ nõ morit̃:
et ignis nõ extinguit̃. Quod si ocul⁹
ty⁹ scãdalizat te: eice eũ. Bonũ ẽ tibi
luscũ itroire in regnũ dei: q̃ duos ocu
los habẽtem mitti in gehennaz ignis:
vbi vmis eorũ nõ morit̃: et ignis non
extinguit̃. Oĩs em̃ igne salit̃: et oĩs
victima sale salit̃. l. Bonũ ẽ sal. Qd
si sal insulsũ fuerit in q̃ illud cõdietis:
Habete in vob sal: et pacem habete in-
ij .l. Mat̃. cij. Math. xxxj. Luc. clxxxv. vj Mat̃. ciij. Mat̃. clxxxix. ter vos.

Capi. X.

Et inde exurgẽs venit in fines
iudee vlt̃ iordanẽ: et cõueniũt
itez turbe ad eũ: et sic̃ ꝓsue-
uerat itez docebat illos. Et accedẽtes
pharisei interrogabãt eũ si licz viro
vxorez dimittẽ: tẽptantes eũ. At ille
rñdẽs dixit eis. Quid vob pcepit mo
yses? Qui dixerũt. Moyses pmisit li
bellum repudij scribere et dimittere.
Quibꝰ rñdẽs ihs ait. Ad duriciã cor
dis vri scripsit vob pceptũ istud. Ab
initio aũ creature masculũ et femiaz
fecit eos deꝰ et dixit. Propter hoc re-
linquet hõ pẽz suũ et mrẽz: et adhere
bit vxori sue: et erũt duo in carne vna
Itaqꝫ iã nõ sũt duo: sꝫ vna caro. Qd
g̃ deus cõiunxit homo nõ separet. a.
r .a. Mat̃. ciij. Et in domo itez discipuli eiꝰ de eodẽ in-
ij .b. Mat̃. cv. Math. cc. Luc. cxv. terrogauerũt eũ. b. Et ait illis. Qui-
cunqꝫ dimiserit vxorẽ suã: et aliã du
xerit: adulteriũ pmittit sup eã. Et si
vxor dimiserit virũ suũ et alij nupse-
ij .c. Mat̃. cvi. Math. cxvij. Luc. cxvj. rit: mechat̃. c. Et offerebant illi par-
uulos vt tãgeret illos: discipuli aũt
cõminabãt offerẽtibꝰ. Quos cũ videt
ihs: indigne tulit. Et ait illis. Sinite
paruulos venire ad me: et ne phibu
eritis eos. Taliũ est enim regnũ dei.
Amen dico vobis: quisquis non re-
ceperit regnũ dei velut paruulus nõ
intrabit in illud. Et complexãs eos et
imponẽs manus sup illos: benedice-
bat eos. d. Et cũ egressus esset in via
procurrens quidam genuflexo ante
ij .d. Mat̃. cvij. Math. cxcvij. Luc. cxviij. cxvj. eum: rogabat eum dicens· Magister
bone: quid faciam vt vitam eternam
percipiaz? Jhs autem dixit ei. Quid
me dicis bonum: Nemo bonꝰ: nisi so
lus deus. Precepta nosti: ne adulte-
res: ne occidas: ne fureris: ne falsuz
testimoniũ dixeris: ne fraudẽ feceris: ho
nora pẽz tuũ et mrẽz. At ille rñdens
ij .e. Mat̃. cxvij. Mat. cxcvij. Lu. cxcix. ait illi. Magr̃ hec oĩa obseruaui a iuuẽ-
tute mea. e. Jhs aũ intuitꝰ eum: dilexit
eum: et dixit ei. Vnuz tibi deest. Vade

q̃cũq; hẽs vẽde ⁊ da paupib⁹ ⁊ habeb̃ thesaurũ in celo:et veni seq̃re me.a. Qui ꝓtristat⁹ ĩ vbo:abijt merẽs.erat ei hñs mł̃tas possessioẽs.Et circũspiciẽs ihs:ait discipulis suis. Q̃difficile q̃ pecuias hñt ĩ regnũ dei ĩtroibũt Discipli aũ obstupescebãt ĩ verb̃ ei⁹. At ihs rursus rñdens ait illis.Filioli:q̃difficile ẽ ꝓfidẽtes ĩ pecunijs ĩ regnũ dei ĩtroire. Facilius ẽ camelũ p foramẽ acus trãsire:q̃ diuitẽ intrare ĩ regnũ dei.Qui magis ãmirabãt di cẽtes ad semetipsos.Et q̃s pt̃ salu⁹fi eri:Et intuẽs ihs illos ait ill̃. Apud hoies impossibile ẽ:sz nõ apud deuz. Omĩa enim possibilia sunt apud deũ Et post cepit ei petr⁹ dicẽ. Ecce nos dimisimus oĩa:⁊ secuti sum⁹te.b.Respondens ihus ait. Amen dico vob: nemo est qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut pẽz aut matrem aut filios aut agros ꝓpter me ⁊ ꝓpter euangeliũ q̃ nõ accipiet cẽties tm̃ nũc in tẽpore hoc: domos et frẽs et sorores ⁊ mẽs ⁊ filios ⁊ agros cũ psecutioĩb⁹: et ĩ seculo futuro vitam eternaz.c.Multi aũt erũt p̃mi nouissimi:⁊ nouissimi primi.d.Erãt aũ in via ascendẽtes hierosolimã:et p̃cedebat illos ihus.Et stupebãt:et sequẽtes timebãt. Et assumẽs itẽꝝ duodecim: cepit illis dicẽ que esset ei ventura.Quia ecce ascendim⁹ hierosolimam:et filj⁹ hoĩs tradet̃ p̃cipib⁹ sacerdotũ ⁊ scrib⁹ ⁊ senioribus:⁊ ꝓdemnabũt eũ morte. Et t̃dẽt eũ gẽtib⁹ ⁊ illudẽt ei:et ꝓspuẽt eũ:⁊ flagellabt̃ eũ:et ĩterficiẽt eũ:et tercia die resurget.e. Et accedũt ad eũ iacob⁹ ⁊ iohãnes filij zebedei dicentes.Mgr̃:volũ⁹ vt qd cũq; petierĩ⁹ facias nobis.At ille dixit eis. Quid vultis vt faciã vob⁹:Et dixerũt.Da nobis:vt vnus ad dextera tuã.et ali⁹ ad sinistrã tuã sedeamus ĩ gloria tua. Ihs aũt ait eis.Nescitis q̃d petatis.potestis bibẽ calicẽ quẽ ego bibitur⁹ ſũ. aut baptismo q̃ ego baptizor baptizari: At illi dixerũt ei.Possum⁹. Ihs aũ ait eis.Calicem quidem quem ego bibo bibetis ⁊ baptismo q̃ ego baptizor baptizabimini:sedere aũt ad dexterã meaz vel ad sinistram non est meuz dare vob:

sed quib⁹ paratum est.f. Et audiẽtes decem indignati sunt de iacobo et iohanne. Ihus aũt vocans eos.ait ill̃. Scitis q; hj qui videtur p̃cipari gentib⁹ dñantur eis:et p̃cipes eoꝝ potestatem habẽt ipsoꝝ:Non ita ẽ aũ ĩ vobis:sz quicũq; voluerit fieri maior erit vester mĩster:⁊ quicũq; voluerit ĩ vobis p̃mus esse:erit oĩm seruus.g. Nã et filius hoĩs nõ venit vt mĩstraret̃ ei.sed vt ministraret:⁊ daret aiaz suã redemptionẽ p mł̃tis.h. Et veniũt hiericho. Et p̃ficiscẽte eo de hiericho.et discipulis ei⁹et plurima multitudine:filius thimei barthimeus cecus. sedebat iuxta viam mendicans.Qui cũ audiss̃z q; ihus nazarenus est:cepit clamare ⁊ dicẽ. Ihu filj dauid:miserere mei. Et cõmiabãtur illi multi.vt taceret.At ille multomagis clamabat:fili dauid miserere mei.Et stans ihs:p̃cepit illũ vocari. Et vocãt cecũ:dicẽtes ei.Animeq̃ or esto surge:vocat te.Qui p̃iecto vestimento suo:exiliẽs venit ad eũ. Et rñdẽs ihs dixit illi. Quid tibi vis faciam: Cecus aũ dixit ei. Rabboni vt videaz. Ihs aũt ait illi. Vade. Fides tua te saluũ fecit.Et p̃festim vidit:⁊ seq̃batur eũ in via. Ca. .XI.

Et cum appropinq̃ret hierosolime et bethanie ad montẽ oliuarum mittit duos ex discipulis suis:et ait illis. Ite in castellum quod ꝓtra vos ẽ:⁊ statim introeuntes illuc:inuenietis pullum ligatum.sup quem nemo adhuc hoĩm sedit. Soluite illum:et adducite.Et si quis vobis dixerit quid facitis:dicite quia domino necessarius est:⁊ cõtinuo illuz dimittet huc.a. Et abeũtes inuenerunt pullum ligatum.ante ianuam foris ĩ bruio:⁊ soluũt euz. Et q̃daz de illic stãtib⁹ dicebat ill̃.q̃d facitis soluẽtes pullũ:Qui dixer̃t eis sic̃ p̃cepat ill̃ ihus:⁊ dimiser̃t eis.Et adduxer̃t pullũ ad ihm:⁊ ĩposuerũt illi vestimenta sua ⁊ sedit super eum Mł̃ti aũ vestimẽta sua strauer̃t ĩ via. Alij aũ frõdes cedebãt de arboribus:et sternebãt ĩ via.b. Et q̃ pibãt.⁊ q̃ seq̃bant clamabãt dicẽtes.Osãna bñdictus q̃ venit ĩ noĩe dñi:bñdictum q̃

ij
.f.Maſ.cxiiij.
Maſ.cciij.
Luc.cclxx.

iiij
.g.Maſ.cxv.
Mł̃.cciiij.
Joh.cxxxv.⁊
xcj.

ij
.h.Maſ.cxvj.
Math.ccv.
Luc.ccxxiiij.

ij
Maſ.cxvij.
Mł̃.ccvj.
Luc.ccxxxij.

ij
.a.Mł̃.cxvij.
Mł̃.ccvij.
Luc.ccxxxij.

j
.b.Maſ.cxix.
Maſ.ccix.
Lu.ccxxxiiij.
Joh.c.

vj
.a. Maſ .cxx.
Mc.ccxuij.

venit regnū pris nri dauid:olāna in excelsis.a. Et introiuit hierosolimā in tēplū:7 circūspectis oib cū iā vespa eēt hora:exijt ī bethaniā cū duodecī. Et alia die cū exirēt a bethania esurijt. Cūq; vidissent alōge vicū habentē folia: veīt si qd fortē iueniret ī ea. Et cū venisset ad eaz:nihil iuenit pter folia. Non em erat tēpus ficoꝝ.

j
.b. Maſ .cxxj.
Mat.ccxj·
Lu.ccxxxviij.
Jo.xxj.

Et rndēs dixit ei. Jam nō āpli⁹ ineternum ex te quisq; fructū mādducet. Et audiebāt discipli ei⁹ .b.7 veniūt hierosolimā·Et cū introisset in tēplum cepit eicere vēdētes et emētes in templo:et mēsas nūmulariorū et kathedras vēdētiuz colūbas euertit. Et nō sinebat vt quisq; trāsferret vas p tēplū:et docebat eos dicēs. Nōne scriptū est qz domus mea dom⁹ oratioīs vocabit oīb⁹ gētib⁹? Vos aūt fecistis eam spelūcaz latronū.c. Quo audito

j
.c. Maſ .cxxij.
Mat.ccxx.
Lu.ccxxxix.
Joh.lxxxv·

principes sacerdotū et scribe querebāt qūo eū pderēt. Timebāt enim eū qm̄ vniuersa turba āmirabat super doctrina ei⁹ .d. Et cum vespera facta esset:egrediebat de ciuitate. Et cum

x
.d. Mſ.cxxiij.

mane trāsirēt: viderūt ficū aridā factam a radicib⁹. Et recordat⁹ Petr⁹ dixit ei. Rabbi:ecce ficus cui maledixisti aruit.e. Et respōdēs ihesus ait illis. Habete fidē fidei. Amen dico vobis:qz quicūq; dixerit huic mōti tollere.et mittere ī mare.et nō hesitauerit ī corde suo sed crediderit qz qcūcunq; dixerit fiat:fiet ei.f. Propterea dico vobis: oīa quecūq; orātes petitis credite qz accipietis:7 eueniēt vob.g

vj
.e. Mſ.cxxiiij.
Mat.ccxv.

Et cū stabitis ad orāduz. dimittite si quid habetis aduersus aliquez: vt et pater vr̄ q̄ in celis est dimittat vobis peccata vra qd si vos nō dimiseritis nec p̄ vester qui ī celo ē dimittet vobis pcta vestra.b. Et veniunt rursus

iij
.f. Maſ .cxxv.
Mat.ccxvj.
Joh.cl 7.cxxx
vij.et·cxxviij.

vj
.g. Mſ.cxxvj.
Mat.xliiij.

hierosolimā. Et cū ambularet ī templo accedūt ad eum sūmi sacerdotes et scribe et seniores: et dicūt ei. In q̄

ij
.h. Mſ.cxxvij
Math.ccxvij.
Lu.ccxl.

potestate hec facis:et quis tibi dedit hāc potestatem vt ista facias? Jhs aūt respōdēs ait illis. Interrogabo vos et ego vnū verbū. et respōdete mihi: et dicā vobis ī q̄ p̄tate hec faciā. Baptism⁹ iohānis de celo erat an ex hoīb⁹:Rndete mihi. At illi cogitabāt

secū dicētes. Si dixerī⁹ de celo dicet nob. Quare g̃ ñ credidistis ei. Si dixerī⁹ ex hoīb⁹ timē⁹ pplm. Oēs em̄ habebāt Johānē qz vere pheta esset Et rndētes dicūt ihu. Nescim⁹. Et respōdēs Jhs ait illi·Neq; ego dico vob ī q̄ p̄tate hec faciā.

Capi. .XII.

Et cepit illis ī parabol loqui. Vineaz plantauit hō:et circūdedit sepez et fodit lacū. et edificauit turrim.et locauit eā agricolis:et peregre pfectus est. Et misit ad agricolas ī tpe suo:vt ab agricol accipet de fructu vinee. Qui apprehēsum eū ceciderūt: et dimiserūt vacuū. Et itez misit ad illos aliū puū: et illum in capite vulneraueūt:et ptumelijs affecerūt. Et rursū aliuz misit:et illū occiderūt:7 plures alios quosdā cedētes:alios vero occidētes. Adhuc g̃ vnū habēs filiū carissimū.et illum misit ad eos nouissimuz dicēs:qz forte verebūt filiū meū. Coloni aūt dixerūt adinuicē hic est heres. Venite occidamus eū:7 nra erit hereditas. Et apprehendētes eū occiderūt: et eiecerūt extra vineaz. Quid g̃ faciet dns vinee? Veniet et pdet colonos:7 dabit vineam alijs. Nec scripturam hāc legistis lapidē quez reprobauerūt edificātes. Hic factus est ī caput anguli:a dño factū est istud et ē mirabile ī oculis nostris.i. Et q̄rebāt eū tenere:et timuerunt turbā. Cognouerunt em̄ qm̄ ad eos parabolā hāc dixerat. Et relicto eo abierūt.k. Et mittūt ad eū q̄sdā ex phariseis 7 herodianis:vt eū capent ī vbo. Qui venientes dicūt ei. Magr̃ scim⁹ qz verax es 7 nō curas quēq;. Nec em̄ vides ī faciē hoīm:p ī vitate viaz dei doces. Licz dare tributū cesari:an ñ dabī⁹? Qui sciēs vsuciā illoz.ait illi. Quid me tēptatis:afferte mihi denariū vt videā. At illi attulerunt ei. Et ait illi. Cui⁹ ē ymago hec 7 iscriptio? Dicūt ei. Cesaris. Rndēs aūt ihs dixit illi. Reddite igr̃ q̄ sūt cesaris cesari:7 q̄ sūt dei deo. Et mirabāt oēs sup eo. Et venerunt ad eum sadducei qui dicunt resurrectionem non esse: et interrogabāt eum dicētes. Magr̃ moyses nob scripsit vt si cui⁹ fr̃ mortu⁹ fuerit et dimiserit vxorē. 7 filios ñ reliq̄rit:

ij
.i. Mſ.cxxiij.
Mat.cxx.
Luc.ccxlij.
Joh.lxxxvi

ij
.k. Maſ.cxj
Math.ccxx
Luc.ccxlij.

Marcꝰ

accipiat frater eius uxorez ipi⁹:⁊ re-
suscitet semē frī suo. Septē ḡ fratres
erāt:⁊ pi⁹ accepit uxorē:et mortuus
ē nō relicto semīe. Et secūd⁹ accepit
eā ⁊ mortu⁹ est:⁊ nec iste reliqt semē.
Et terci⁹ similiter. Et acceperūt eam
silr septē:⁊ non reliq̄rūt semen. No-
uissima oīm defūcta ē ⁊ mlier. In re-
surrectiōe ḡ cū resurrexerit:cuius de
hīs erit uxor: Septē em̄ habuerī eaz
uxorē. Et rñdēs ihs ait illis. Nōne iō
erratis: nō sciētes scripturas neq; ūtutem dei: Cū em̄ a mortuis resurre
xerint neq; nubent neq; nubē: sz sūt
sicut āgeli dei ī celis. De mortuis aī
qđ resurgant nō legistis ī libro moy-
si sup rubū qūo dixerit illi deus inq̄-
ens:ego sū deus abrahā ⁊ deus ysaac
et deus iacob. Nō est de⁹ mortuoz sz
uiuoz. Vos ḡ multū erratis. a. Et ac
cessit unus de scribis. qui audierat il
los cōquirētes:et uidēs qm̄ bene illis
respōderit. interrogauit eū qđ essz p̄-
mum oīm mādatum. Ihs aī rñdit ei
q; primū oīm mādatū est. Audi isra
bel dns deus tuus deus un⁹ est:⁊ dili
ges dnm deū tuū ex toto corde tuo. et
ex tota aīa tua. et ex tota mente tua.
et ex tota ūtute tua. Hoc est p̄mū mā
datū. Secōm autē simile est illi. Dili-
ges primū tuū tāq̄ teipm. Mai⁹ hoz
aliud mādatū nō ē. b. Et ait illi scri-
ba. Bene mgr̄ ī ueritate dixisti:quia
unus ē deus ⁊ non est ali⁹ p̄ter eū. Et
ut diligaī ex toto corde. ⁊ ex toto īel-
lectu. ⁊ ex tota aīa. ⁊ ex tota fortitu-
dine: et diligē primū tāq̄ seipm. ma
ius est oīb⁹ olocaustomatib⁹:⁊ sacri-
fitijs. Ihs autē uidēs q; sapienter re-
spōdisset:dixit illi. Nō es longe a re-
gno dei. c. Et nemo iā audebat eū in-
terrogare. d. Et rñdens ihūs dicebat
docens in templo. Quō dicūt scribe
p̄m filiū esse dauid: Ipse em̄ dauid
dicit in spūsancto. Dixit dns domio
meo sede a dextris meis: donec ponā
inimicos tuos scabellū peduz tuoz.
Ipse ergo dauid dicit eū dnm:et un-
de est filius ei⁹: Et multa turba eū li
bēter audiebat. e. Et dicebat eis ī do-
ctrina sua. Cauete a scrib:q̄ uolūt in
stolis ambulare et salutari in foro:⁊
ī p̄mis cathedris sedere ī sy̆nagogis

et p̄nos recubitus ī cenis. f. Qui de-
uorāt domos uiduaz sub obtētu pro
lixe oōnis: hij accipient plixius iu-
diciū. Et sedens ihs ꝓ gazophilatiū
aspiciebat quomodo turba iactaret
es ī gazophilatiū:⁊ multi diuites ia
ctabāt multa. Cū veniss̄z autē uidua
una paup: misit duo minuta qđ ē q̄-
drās. Et ꝓuocās discipulos suos ait
illis. Amē dico uobis:qm̄ uidua hec
paup plus omīb⁹ misit. q̄ miserī ī ga
zophilatiū. Oēs em̄ ex eo qđ abun-
dabat illis miserī: hec uero de penu-
ria sua oīa q̄ habuit misit totū uictū
suum.

viij
.f. Mr̄. cxxxvj.
Luc. ccxlviij.

Capi. .XIII.

ij
Mar̄. cxxxvij.
Mar̄. ccxlij.
Luc. ccxlviij.

Et cū egrederet̄ ꝺ tēplo: ait il
li unus ex discipul⁹ suis. Ma-
gister:aspice q̄les lapides ⁊ q̄
les structure. Et rñdens ihs ait illi.
Vides has oēs magnas edificatiōes:
nō relinquet̄ lapis sup lapidē qui ñ
destruaī. a. Et cū sederet ī monte oli
uaz ꝓ tēplum: interrogabant eū se
patim petrus ⁊ iacob⁹ et iohānes et
andreas. Dic nob⁹ q̄n̄ ista fiēt:⁊ qđ si
gnū erit q̄n̄ hec oīa incipient psūma
ri: Et rñdens ihs cepit dicē illis. Vi-
dete ne q̄s vos seducat. Multi em̄ ve
niēt in noīe meo dicentes q; ego sum:
⁊ multos seducēt. Cum audieritis aī
bella. et opiniones belloz:ne timue-
ritis. Oportet ei hec fieri: sz nōdū fi-
nis. Exurget em̄ gens contra gentē.
et regnū sup regnum: ⁊ erūt terremo
tus p̄ loca et fames. Initiū doloꝝ
hec. b. Videte autez uosmetipos. Tra
dent em̄ vos in cōcilijs. et in sy̆nago-
gis:vapulabitis et ante p̄sides et re-
ges stabitis p̄pter me in testimonium
illis. c. Et in oēs gentes primū opor-
tet p̄dicari euāgelium. d. Et cum du
xerint vos tradentes. nolite p̄cogita-
re quid loquamini: sed qđ datū vob
fuēit ī illa hora id loq̄mini. Nō enim
vos estis loq̄ntes sz sp̄ūsc̄⁹. Tradet
aī fr̄ fr̄ez ī mortē ⁊ p̄ filiū ⁊ ꝓsurgēt
filij ī p̄ntes:⁊ mortē afficiēt eos. Eri
tis odio oīb⁹ p̄ nomē meū. Qui aī
sustinuēit ī finē:h̄ salu⁹ erit. e. Cū aī
videritis abomīatōz desolatiōis stātē
ubi nō debz (q̄ legit īelligat). f. Tūc
q̄ ī iudea sūt fugiāt ī mōtes: et q̄ sup
tectū ne descēdat ī domū. nec ītroeat

ij
.a. Maī. cxxx
viij. Mr̄. ccxliij
Lu. ccxlix.

j
.b. Mr̄. cxxxix
Mr̄. lxxxviij et
ccxliiij.
Luc. ccl. Joh.
cxlj. ⁊. cxlvj.

vj
.c. Mr̄. cxl.
Mr̄. ccxlvj.

ij
.d. Maī. cxlj.
Mar̄. lxxxviij
Lu. cxlviij et
cclj.

vj
.e. Maī. cxlij.
Math. ccxlvij.

ij
.f. Maī. cxliij.
Mar̄. ccxlviij.
Luc. cclij.

ij
.a.Mr̃. cxliiij.
Mr̃.ccxlix Lu
cclxxxij. vj
b.Mr̃ cxlv Mr̃
ccl. ij
c.Mr̃ cxlvj Mr̃
cclj.Lu.cclv.
vj
.d.Mr̃.cxlvij.
Mr̃.cclij. ij
.e.Mr̃.cxlviij.
Mr̃.cclxxij.Lu.
cclxxij. vj
.f.Mar̃.cxlix.
Mr̃.cclxxx. ij
.g.Mr̃.cl. Mr̃
cclxxxj.Lu. ccl
vij. ij
h.Mr̃.clj. Mr̃
cclix.Lu.cclv-
iij.

vt tollat qđ ō domo sua:et q̃ in agro
erit.nō reuertat̃ retro. tollé vestimẽ
tū suū.a. Ve aūt p̄gnātib⁹ ꝫ nutriēti-
b⁹ ī illis diebꝫ.b. Oratɛ ūo: vt hȳeme
nō fiāt.c. Erūt eī ī diebꝫ illis ꝯbula-
cōes tales q̃les nō fuerunt ab initio
creature quā cōdidit de⁹ vsq; nūc:ne-
q; fiēt.d. Et nisi breuiasset dñs dies:
nō fuisset salua oīs caro. Sz p̄pt̃ ele-
ctos q̃s elegit breuiauit dies.e. Et tc̃
siquis vobis dixerit ecce h̄ est xp̃c.ec
ce illic:ne credideritis.f. Exurgēt em̄
pseudo xp̃i ꝫ pseudo ꝓphetɛ:ꝫ dabunt
signa ꝫ portēta ad seducēdos si fieri
potest eciā electos. Vos g̃ videte. Ec-
ce p̄dixi vob oīa.g. sed in illis diebꝫ
post tribulacōez illā sol ꝯnebrabit̃
ꝫ luna nō dabit splēdorē suū. Et stelle
celi erūt decidētes:ꝫ ūtutes q̃ sūt ī ce
lis mouebūt̃.h. Et tūc videbūt filiuz
hoīs veniētē ī nubib⁹ cū ūtute mlta
ꝫ gl̃ia. Et tūc mittet angelos suos:ꝫ
ꝓgregabit electos suos a q̃tuor vētis
a sūmo t̄re vsq; ad sūmū celi. A ficu
aūt discite parabolā. Cū iā ramus e⁹
tener fuerit ꝫ nata fuerit folia:ꝓgno
scitis q̃ ī p̄rimo sit estas. Sic ꝫ vos
cū videritis hec fieri: scitote qđ ī p̄ri
mo sit ī ostijs. Amē dico vob:qm̄ nō
transibit generacō hec.donec oīa ista
fiāt. Celū ꝫ t̄ra trāsibūt: ūba aūt mea
nō trāsibūt.i. De die aūt illo vl̃ hora
nemo scit.neq; angeli ī celo neq; fili
us:nisi p̄r.k. Videte.vigilate.ꝫ orate
Nescitis em̄ q̃n tēpus sit.l. Sic hō q̃
peregre pfect⁹ relinq̃t domū suā :ꝫ de-
dit ſuis suis ptātem cuiusq; operis:
ꝫ ianitori p̄cepit vt vigilet.m. Vigila
te g̃. Nescitis em̄ q̃n dñs dom⁹ veiat:
sero.an media nocte.an gallicātu.an
mane:nec cū venerit repēte. inueiat
vos dormiētes. Qđ aūt vob dico oīb⁹
dico:vigilate. Capi. .XIIII.

vj
.i.Mr̃.clij.Mr̃
cclx. vj
.k.Mar̃. clxij.
Mr̃.cclxxij. ij
.l.Mar̃. clxiij.
Mr̃.cclxix Lu
ccxxviij. ij
m.Mr̃.clv Mr̃
cclxxiij.Lu.cl-
vj.

Erat aūt pascha ꝫ azima post
biduū.n.ꝫ q̃rebāt sūmi sacer
dotes ꝫ scribe quō eū dolo te-
nerēt ꝫ occiderēt. Dicebāt em̄. Nō in
die festo:ne forte tumultus fieret in
populo.o. Et cū esset bethanie in do-
mo symonis leprosi ꝫ recūberet:veīt
mulier habens alabastrum vngenti
nardi spicati p̄cios̄: et fracto alaba-
stro effudit super caput ei⁹. Erāt aūt

i
Mar̃.clvj.Mr̃
cclxxxiij .Lu .
cclx. Joh.xx.
vj
.n.Mar̃.clvij.
Mr̃. cclxxv
j
.o.Mr̃. clviij.
Mar̃. cclxxvj.
Lu.lxxiij.Jo
xcviij.

quidā indigne ferentes intra semet-
ipos:ꝫ dicentes. Ut quid p̄dicio ista
vngenti facta est: Poterat em̄ vngē
tum istud venūdari plusq; trecētis de
narijs: et dari pauperib⁹. Et freme-
bant in eā. Ihs autem dixit. Sinite
eaz. Quid illi molesti eis: Bonū op⁹
opata est in me. Semp em̄ pauperes
habetis vobiscū:ꝫ cū volueritis pote
stis illis benefacere:me aūt nō semp
habetis.p. Quod habuit hec fecit: p̄-
uenit vngere corp⁹ meū ī sepulturā.
Amē dico vob: vbicūq; p̄dicatū fue-
rit euāgeliū istud ī vniuerso mūdo:ꝫ
qđ fecit hec narrabit̃ ī memoriā eius
.q. Et iudas scariothis vn⁹ de duo-
cim abijt ad sūmos sac̃dotes: vt p̄de-
ret eū illis. Qui audiētes gauisi sūt:
ꝫ p̄miser̄t ei pecuniā se daturos. Et
q̃rebat quō illū oportune t̄deret. Et
p̄mo die azimoꝝ q̃n pascha īmolaba
tur:dicūt ei discipli. Quo vis eam⁹
ꝫ p̄em⁹ tibi vt māduces pascha: Et mit
tit duos ex discipl̃is suis:ꝫ dicit eis.
Ite ī ciuitatē :ꝫ occurret vob hō la-
genā aq̃ baiulās. Sequmī eū:ꝫ quocū
q; itroierit dicite dño dom⁹:q; magi
ster dicit. Ubi ē refectō mea: vbi pa-
scha cū discipul̃ meis māducē: Et ip̄e
vob demōstrabit cenaculū grāde stra
tū:ꝫ illic patɛ nob. Et abierūt discipli
e⁹ ꝫ venerūt ī ciuitatē:ꝫ īuenerūt sic dix
erat ill̃:ꝫ pauer̄t pascha. r. Uespe aūt
fc̃o.veīt cū duodecī. Et discūbentib⁹
eis et māducātib⁹ ait ihs. Amē dico
vob:q; vn⁹ ex vob t̄dz me q̃ māducat
mecū. s. At illi cepēr̄t p̄ristari et dicē
singillatim. Nūqđ ego. t. Qui ait ill̃.
Un⁹ ex duodecī:q̃ intingit mecū manū
ī catbino. Et filius q̃dē hoīs vadit: sic
scptū ē ō eo. Ue aūt hoī illi:p quē filius
hoīs t̄det̃. u. Bonū erat ei si ñ eēt na
t⁹ hō ille. x. Et māducātib⁹ ill̃ accepit
ihs panē:ꝫ bñdicēs fregit:ꝫ dedit eis
ꝫ ait. Sumite:hoc ē corp⁹ meū. y. Et
accepto calice:gracias agēs dedit eis
Et biber̄t ex illo oēs. Et ait illi. Hic
est sanguis me⁹ noui testamenti:q; p
multis effundet̃. Amen dico vob: q̃
iam non bibā de genimine vitis:vsq;
in diem illū cum illud bibam nouū ī
regno dei.z. Et ymno dicto : exier̄t ī
mōtē oliuar̃. Et ait eis ihs.a. Oñes

iij
.p.Mar̃.clx
Mar̃.cclxxx
Jo.xcviij.
ij
.q.Mr̃.clx
cclxxviij.Lu
cclxiij

scãdalizabimĩ ĩ noctẽ ista:qr scriptũ
ẽ:a.pcuciã pastorẽ et dispgent̃ oues
gregis. Sed posteaq̃ surrexero: pre
cedã vos ĩ galileã.b. ℔Petr⁹ aũ ait il-
li. Etsi oĩs scãdalizati fuerĩt:sz nõ
ego. Et ait illi ihus. Amẽ dico tibi:
qr tu hodie ĩ noctẽ hac p̃usq̃ gallus
bis vocẽ tr̃dẽit.ter me es negatur⁹.
c. At ille ãplius loq̃bat̃. Etsi oportue-
rit me simul ꝓmori tibi:nõ te negabo.
Similr aũt ⁊ oẽs dicebãt.d. Et veniũt
ĩ p̃diũ cui nomen getsemani:e. ⁊ ait
discipl̃is suis. Sedete h donec orem.
Et assumit petr̃ ⁊ iacobũ ⁊ iohãnez
secũ:⁊ cepit pauẽ ⁊ tr̃dẽ.f. Et ait ill̃.
Tristis ẽ aĩa mea vsq ad mortẽ. Sus
tinete h ⁊ vigilate.g. Et cũ pcessisz
paululũ. pcidit sup t̃rã:⁊ orabat vt
si fieĩ possz ẽnsirz ab eo hora:⁊ dixit
Abba pr̃:oĩa tibi possibilia sũ:ẽnsfer
calicẽ hũc a me.h. Verz ñ ego qd̃ volo
sz qd̃ tu.h. Et veĩt:et inueĩt eos dor
miẽtes. Et ait petro. Symõ dormis:
nõ potuisti vna hora vigilaẽ mecũ.
k. Vigilate et orate:vt ñ ĩtretis ĩ tẽ-
ptacõez. Spũs q̃dẽ pmpt⁹ẽ:caro vo
ĩfirma.l. Et itẽr abiẽs orauit:eundẽ
sm̃õez dicẽs. Et reuers⁹ denuo:ĩueĩt
eos dormiẽtes. Erãt eĩ ocli eor gua
ti:⁊ ignorãt q̃d rñderẽt ei.m. Et veĩt
tcio:⁊ ait ill̃. Dormite iã ⁊ requiescite
Sufficit. Venit hora:ecce filius hois tr̃
dẽt ĩ manus pcator.n. Surgite eamus.
Ecce q̃ me tr̃det ꝓpe ẽ.o. Et adhuc eo
loq̃nte.veĩt iudas scarioth vn⁹ d̃ du-
odeci:⁊ cũ eo turba mlta.cũ gladijs et
lignis a sũmis sacdotibus⁊ scrib⁊ se-
nioribus.p. Dedẽat aũ tr̃dito eis signũ
dicẽs.Quẽcũq osculat⁹ fuero ipe est
tenete eũ:⁊ ducite caute. Et cũ veĩs-
sz:statĩ accedẽs ad eũ ait.Rabbi. Et
osculatus ẽ eũ. At illi manus iecerũt ĩ
ihm ⁊ tenuerũt eũ.q. Videns aũ q̃d tr̃
circũstãtibus educẽs gladiũ percussit s-
uũ sũmi sacdotis:⁊ ãputauit illi au-
riculã.r. Et rñdẽs ihus ait ill̃. Tãq̃
ad latronẽ existis cũ gladijs ⁊ lignis
ꝓphẽdere me. Quotidie erã apud vos ĩ
tẽplo docẽs:et ñ me tenuistis. Sz vt
impleãt scripture.s. Tũc discipli e⁹ reli-
q̃ntes eũ oẽs fugerũt.t. Adolescens aũt
q̃dã seq̃bat̃ eũ amict⁹ sỹndõe sup nu
do:⁊ tenuerũt eũ. At ille reiecta sỹn-
dõe nud⁹ pfugit ab eis.u. Et adduc
erũt ihm ad sũmũ sacdotẽ:⁊ conuenerũt ĩ
vnũ oẽs sacdotes ⁊ scribe ⁊ seniores
.x. Petr⁹ aũ alõge secut⁹ẽ eũ vsq in-
tro ĩ atriũ sũmi sacerdotis:⁊ sedebat
cũ mĩstris ad ignẽ:⁊ calefaciebat se.
ỹ. Sũmi vo sacdotes ⁊ oẽ conciliũ q̃re
bãt aduers⁹ ihm testimoniũ.vt eũ mor
ti tr̃derẽt:nec inueiebãt. Multi aũ testi
moniũ falsũ dicebãt aduers⁹ eũ:⁊ conci-
entia testimonia ñ erãt.z. Et q̃dã surr-
gẽtes:falsũ testimoniũ ferebãt aduers⁹
eũ dicẽtes. Quñ nos audiuim⁹ eũ di-
cẽtẽ. Ego dissoluã tẽplũ hoc mãufa-
ctũ:⁊ p⁹ tduũ aliud ñ mãufctm edi-
ficabo. Et ñ erat conuenies testimoniũ il
lor. Exurgẽs aũ sũm⁹ sacdos ĩ medi
uz interrogauit ihm dicẽs. Non rñdes
q̃q̃ ad ea q̃ tibi obiciũt ab hijs? Ille
aũ tacebat:⁊ nihil rñdit. Rursum sũ
m⁹ sacdos interrogabat eũ:⁊ dixit ei.
Tu es xp̃c filius di bñdicti?a. Ihus aũ
dixit illi. Ego sũ. Et videbitis filium
hois sedẽtẽ a dextris vtutis dei:⁊ ve
niẽtẽ cũ nubibus celi.b. Sũm⁹ aũ sac-
dos scidẽs vestimẽta sua ait.c. Quid
adhuc dsideram⁹ testes? Audistis bla
sphemiã. Quid vob videt̃? Qui oĩes
cõdẽnauerũt eũ eẽ reũ mortis.d. Et ce-
perũt q̃dã ꝓspuere eũ⁊ velare faciẽ ei⁹:⁊
colaphis eũ cedere⁊ dicere ei: ꝓphetiza.
Et milstri alapis eũ cedebãt.e. Et cũ
eẽt petr⁹ ĩ atrio deorsũ.venit vna ex an-
cill̃ sũmi sacdotis:⁊ cũ vidisz petrũ
calefaciẽtẽ se:aspiciẽs illũ ait. Et tu
cum ihu nazareno eras. At ille nega-
uit dicẽs. Neq scio:neq noui q̃d di
cas.f. Et exijt foras añ atriũ:⁊ gall⁹
cãtauit. Rurs⁹ aũ cũ vidisz illũ ãcil-
la cepit dicere ccũstãtibus:qr h ex ill̃ẽ.
At ille itẽr negauit. Et p⁹ pusillum
rurs⁹ q astabãt dicebant petro. Vere
ex ill̃es:nã ⁊ galile⁹ es. Ille aũ cepit
anathẽatizare⁊ iurare:qr nescio hoĩez
istũ quẽ dicitis. Et statĩ gall⁹ itẽr cã
tauit.g. Et recordat⁹ẽ petr⁹ vbi qd̃ di
xerat ei ihus : p̃usq̃ gall⁹ cãtet bis:
ter me nagab. Et cepit flere.

Capitulũ. XV. h.

Et pfestũ mane psiliũ faciẽtes
sũmi sacerdotes cũ senioribus
et scrib et vniuerso pcilio :i.
vinciẽtes ihm duxerũt:⁊ tradiderũt

·r. Mr̃.clxxx-
iiij. Mr̃.ccciiij
Luc̃.cclxxxix.
Jo.cvij. vj
.s.Mr̃.clxxxv
Mr̃.cccv. x
.t.Mr̃ clxxxvj
j
.u.Mr̃.clxxxv
ij. Mar̃.cccvj.
Lu.ccxc. Job.
clxij. iiij
.x. Mr̃.clxxxv
ij. Mr̃.cccvij.
Job.clxiiij.
ij
.ỹ. Mr̃.clxxx-
ix. Mr̃.cccviij
Lu.cccv. vj
.z. Mar̃ .cxc .
Mr̃.cccix. j
.a. Mar̃.cxcj.
Mr̃. cccx. Lu.
ccxcvij. Jo.lx-
ix. vj
.b.Mar̃.cxcij.
Mr̃.cccxj. ij
.c. Mr̃. cxciij.
Mr̃.cccxij. Lu
ccxcix. j
.d. Mr̃.cxciiij
Mr̃.cccxiij Lu
ccxciiij. Jo.cl-
xxij. j
.e. Mar̃.cxcv.
Mar̃. cccxiiij.
Lu.ccxcj. Jo.
clxvj. j
.f. Mr̃. cxcvj.
Mr̃.cccxv.Lu
ccxcij. Jo.clx-
xv. ij
.g. Mr̃.cxcvij.
Math̃.cccxvj.
Lu.ccxciij.
ij
.h.Mr̃.cxcviij
Mar̃. cccxvij.
Lu.ccxcv. j
.i.Mar̃.cxcix.
Mar̃.cccxviij.
Lu.ccc. Jo.cl
xxvj.

.a.Mr̃.cc.Mt̃ cccxx.Lu.ccciij Jo.clxxviij.
iiij
.b.Mt̃.ccj Mt̃ cccxxj. Jo.clx xx.q.cxciij. ij
.c.Mt̃.cciij Mt̃ cccxxij.Lu.ccc ix. iiij
d.Mt̃ cciij Mt̃ cccxxiij. Jo.cl xxxiij. j
.e.Mar̃.cciiij. Mar̃. cccxxv. Lu.cccx. Jo.c lxxxiij. j
.f.Mr̃.ccv Mt̃ cccxxvj.Lu.cc cxiij. Jo cxciiij j
g.Mt̃ ccvj Mt̃ cccxxviij. Lu. cccxiij. Jo.c xcvj. iiij
.h.Mar̃.ccvij. Mar̃. cccxxix. Jo.clxxxv. vj
.i.Mar̃. ccviij Mt̃ cccxxx. j
k.Mt̃ ccix Mt̃ cccxxxj.Lu.cc cxv. Jo.cxcvij j
.l.Mt̃.ccx Mt̃ cccxxxij.Lu.c ccxviij. Jo.cxc vij. iiij
m.Mt̃ ccxj Mt̃ cccxxxiij. Jo.c cxj. j
.n.Mar̃.ccxij. Mt̃.cccxxxiiij Lu.cccxxj. Jo ccj. x
.o.Mt̃.ccxiij j
.p.Mt̃.ccxiiij. Mar̃.cccxxxv. Lu. cccxxxiij. Jo.cxcix. j
q.Mt̃ ccxv Mt̃ cccxxxvj.Lu.c ccxviij Jo .cx-

pilato.a.Et ītrogauit eū pilat⁹.Tu es rex iudeoꝝ: At ille rñdēs ait illi. Tu dicis.b.Et accusabāt eū sūmi sacerdotes ī mltis. Pilat⁹ aī rursus ītrogauit eū dicēs.Nō rñdes q̄qꝫ: Vides ī q̄ntis te accusāt. Jhūs aī ā-pli⁹ nihil rñdit:ita vt mirarer pilat⁹ .c. Per diē aī festū solebat dimittē ill' vnū ex victis quēcūqꝫ petisset .d. Erat aī q̄ dicebaī barrabas.q̄ cū sedicioſis erat vict⁹ q̄ ī sedicōe fecerat homicidiū. Et cū ascēdisſz ītba cepit rogaē sic sp faciebat ill'.Pilat⁹ aī respōdit eis ⁊ dixit. Vultis dimittam vob regē iudeoꝝ: Sciebat eī q̄ p inuidiā tradidissent eū sūmi sacerdotes.e. Pōtifices aī ꝓcitauerīt turbā:vt magis barrabā dimitteret eis.f.Pilat⁹ aī itez rñdēs ait ill'. Quid ḡ vultis faciā rḡi iudeoꝝ: At illi itez clamaverīt.Crucifige eū.Pilat⁹ vo dicebat ill'.Quid eī mali fecit: At illi magis clamabāt:crucifige eū.g. Pilat⁹ aī volēs pl'o satisfacē dimisit ill' barrabam:⁊ tradidit ihm flagell' cesū vt crucifigerē.h.Milites aī duxerī eū in atriū ptorij ⁊ ꝙuocāt totā cohortē:⁊ īduūt eū purpura.⁊ īponūt ei plectētes spineā coronā: ⁊ cepeī salutare eū. Aue rex iudeoꝝ.i. Et pcuciebāt caput ei⁹ arūdine:et ꝓspuebāt eū:et ponētes genua adorabāt eū.k.Et p⁹ q̄ illuserīt ei exuerīt illū purpura:⁊ induerī eū vestimītis suis:et educūt illū vt crucifigerēt eū.l.Et āgariauerūt ptereūtē quēpiā simonē cyreneū veniētē ā villa. pēz alexādri ⁊ rufi: vt tolleret crucē ei⁹.m.Et pducūt illū ī golgatha locū:qđ ē ītptatū caluarie locus. Et dabāt ei bibē mirratū vinū:⁊ ñ accepit.n.Et crucifigentes eū diuiserī vestimīta ei⁹:mittētes sortē sup eis qs q̄d tollerz.o.Erat aī hora tcia:⁊ crucifixerīt eū.p.Et erat titul⁹ cause ei⁹ īscript⁹:rex iudeoꝝ.q Et cū eo crucifigūt duos latrones: vnū a dextris et aliū a sinistris ei⁹. .r.Et īpleta ē scptura q̄ dicit Et cū ī iqs reputat⁹ ē.s.Et ptēūtes blasphemabāt eū:mouētes capita sua et dicētes.Vah q̄ destruis tēplū dei:⁊ ī tribus diebꝫ reedificas.Saluuz fac temetipm descēdēs de cruce .t.Similiter ⁊ sūmi sacerdotes illudētes ad al-

cutrū cū scribꝫ dicebāt.Alios saluos fecit:seipm ñ potest saluū facē.Xpc rex isrl'.descēdat nūc de cruce:vt videam⁹ ⁊ credam⁹.x. Et q̄ cū eo crucifixi erāt ꝓuiciabāī ei.ÿ.Et facta hora sexta: tenebre factē sūt p totā trā vsqꝫ ī horā nonā.z.Et hora nona exclamauit ihs voce magna dicēs.Heloÿ.heloÿ lamasabattani.Qđ ē īptatū.Deꝰ me⁹.deꝰ me⁹: vt q̄d dereliq̄sti me: Et q̄dā de circūstātibꝫ audientes dicebāt. Ecce heliam vocat.a. Currēs aī vn⁹ et īplēs spōgiā aceto. ⁊ cūponēsqꝫ calamo:potū dabat ei dicēs.Sinite:videam⁹ si veniat helias ad deponēdū eū.b. Jhūs aūt emissa voce magna expirauit.c. Et velū tēpli scissū ē ī duo:a sūmo vsqꝫ deorsū. .d.Videns aūt cēturio qui exaduerso stabat. q̄ sic clamās expirasset: ait. Vere hō h fili⁹ dei erat.e.Erāt autē ⁊ mlieres delōge aspiciētes:ītr quas erat maria magdalene.⁊ maria iacobi minoris.⁊ ioseph mr̃.⁊ salome: et cū esset ī galilea seq̄bantē eū ⁊ mīstrabāt ei:⁊ alie mltē q̄ simul cū eo ascēderāt hierosolimā.f.Et cū iā sero esset factū.q̄ erat parasceue qđ ē ante sabbatū.venit ioseph ab aramathia nobil' decurio: q̄ ⁊ ipe erat expectās regnū dei. Et audacter introiuit ad pilatū:⁊ petijt corpus ihū. Pilatus aūt mirabaī si iam obisset.Et accersito cēturione: ītrogauit eū si iam mortu⁹ esset.Et cū ꝓgnouisset a centurione:donauit corp⁹ ioseph.g. Joseph aūt mercat⁹ sindonē.et deponēs eū inuoluit sindone: ⁊ posuit euz in monumēto qđ erat excisū ī petra: et aduoluit lapidē ad ostiū monumēti .h.Maria aī magdalene ⁊ maria ioseph aspiciebāt vbi ponereī.

Capitulū. XVI. .i. Et cum transisset sabbatum: maria magdalene et maria iacobi et salome emerunt aromata: vt venientes vngerent ihesum.k.Et valde mane vna sabbatorum.veniunt ad monumentum:orto iā sole.Et dicebāt adīuicē. Quis revoluet nobis lapidem ab ostio monumēti: Et respiciētes viderī revolutū lapidē·Erat q̄pe magn⁹ valde.Et

cviij. viij
.r.Mar̃.ccxxj.
Lu.cclxxxvij.
vj
.s.Mr̃.ccxxij.
Mt̃.cccxxxvij.
ij
.t.Mt̃.ccxxiij
Mt̃.cccxxxviij
Lu.cccxxij
.x. Mt̃.ccxxiij
Mt̃. cccxxxix
Lu.cccxxiij
.ÿ.Mar̃.ccxxiiij
Mt̃.cccxl.Lu
cccxxxvij.
.z. Mar̃.ccxxv
Mt̃.cccxli.
.a.Mar̃.ccxxvj
Mt̃.cccxlij
cccxxxviij.
.b.Mr̃.ccxxvij
Mar̃.cccxliij
Luce.ccxxvij
Jo.cciiij.
.c.Mr̃.ccxxviij
Mar̃.cccxliiij
Lu.cccxxxix.
ij
.d.Mt̃.ccxxix
Mar̃.cccxlv
Lu.cccxl.
vj
.e.Mt̃.ccxxx
Mt̃.cccxlvj
.f.Mr̃.ccxxxj
Mt̃.cccxlvij
Luc̃.cccxli
Jo.ccv. j
g.Mr̃.ccxxxij
Mar̃.cccxlviij
Lu. cccxlij
Jo.ccvij.
.h.Mr̃.ccxxxiij
Mt̃.cccl.
viij
.i.Mr̃.ccxxxiiij
Luc̃.cccxliij
j
.k.Mr̃.ccxxxv
Mt̃.ccciij.Lu
cccxliiij. Jo
ccix.

itroeũtes ī monumītũ viderūt iuuenē
sedētē ī dextris cooptũ stola cādida:
et obstupuerũt. a. Qui dicit illī. Noli
te expauescere. Jhm qritis nazare-
nũ. crucifixũ: surrexit nō ē hic. Ecce
locus: vbi posuerũt eũ. Sed ite dici
te discipulis eī⁹ et petro: quia pcedet
vos in galileaz. Ibi eũ videbitis: sic
dixit vobis. b. At ille exeũtes fugerūt
de monumēto. Jnuaserat em̄ eas tre
mor ⁊ pauor: ⁊ nemī qcq̄ dixerunt.
Timebāt em̄. Surgēs aũ ihūs māe
p̄ma sabbati apparuit primo marie
magdalene: de qua eiecerat septē de-
monia. Illa vadēs nūciauit his. qui
cū eo fuerāt lugentibo ⁊ flētibo: ⁊ illi
audientes qz veniret ⁊ visus esset ab
ea: ñ crediderūt. c. p⁹ hec aī duob⁹ ex
his ābulātibo ostēsus ē ī alia effigie
eūtibo ī villā: ⁊ illi eūtes nūciauerūt
ceteris: nec illis crediderūt. d. Nouis-
sime aũt recūbentibo illis vndecī ap-
paruit: ⁊ exprobrauit īcredulitatez
eoz ⁊ duricia cordis: qz his q̄ viderūt
eū resurrexisse nō crediderūt. Et dix
it eis. Euntes ī mūdū vniersū: p̄dica
te euāgeliū oī creature. Qui credi
derit et baptizat⁹ fuerit. salu⁹ erit: q̄
vo nō crediderit. ꝯdemnabit̄. Signa
aũt eos q̄ crediderint hec sequēt̄. Jn
noīe meo demonia eicient: līguis lo-
quēt̄ nouis: serpētes tollēt. Etsi mor
tifer q̄d biberīt: ñ eis nocebit. Super
egros man⁹ imponēt: ⁊ bene habebūt
Et dñs q̄dē ihūs postq̄ locutus ē eis
assumptus est in celum: ⁊ sedet a dex
tris dei. Illi aũt pfecti p̄dicauerunt
vbiq̄: dño coopante et ſmonē ꝯfir-
mante: sequentibo signis.

Explicit euāgeliū scōm marcū. Jn-
cipit p̄facō beati hieronimi p̄sbiteri
in euāgeliū secundū lucā.

Lucas syrus. nacōne an
thiocēsis. arte medicus
discipulus apl̄orū. po-
stea paulum secut⁹ vs-
q̄ ad cōfessionem eius
fuīt̄ dño sine crimine: nā neq̄ vxo
rem vnq̄ habens neq̄ filios: septua
ginta ⁊ quatuor ānoz obijt ī bithi-
nia. plenus spiritu sancto. Qui cū iā

scripta essent euāgelia. p matheū q̄-
dem in iudea. p marcū aũt ī ytalia:
sancto instigante spiritu in achaie p
tibo hoc scripsit euāgeliū: significās
eciaz ipe in p̄ncipio ante suum alia
esse descripta. Cui ex̄t ea q̄ ordo euā-
gelice dispositionis exposcit. ea max
ime necessitas laboris fuit: vt p̄muz
grecis fidelibo oīm̄ ꝓphetacōe vēturi
in carnē dei xp̄i manifestata hūanī-
tate ne iudaicis fabulis attēti: ī solo
legis desiderio tenerent̄: vel ne here-
ticis fabulis et stultis solicitacōnibo
seducti exciderēt a veritate elaborēt
dehinc. vt in p̄ncipio euāgelij iohis
natiuitate p̄supta. cui euāgeliū scri-
beret et in quo electus scriberet indi
caret: ꝓtestans in se cōpleta esse. que
essent ab alijs inchoata. Cui ideo p⁹
baptismū filij dei a pfectōe generacō
nis in xp̄o implete. repetēde a p̄nci-
pio natiuitatis humane potestas p-
missa est: vt req̄rentibo demonstraz
in quo apprehendēs erat p nathā fili-
um dauid introitu recurrētis ī deuz
generacōis admisso. indespabilis dei
vt p̄dicās in hoīb⁹ xp̄m suū. perfecti
opus hoīs redire in se p filiū faceret
q̄ p dauid p̄fez veniētibo iter p̄bebat
in xp̄o. Cui luce nō īmerito ecia scri
bendoz actuū apl̄oz potestas ī mi-
nisterio dat̄: vt deo ī deū pleno ⁊ fi-
lio p̄dicōis extincto. oracōe ab apl̄is
facta. sorte dñice electōis numer⁹ cō
pleret̄: sicq̄ paul⁹ ꝯsumacōem apl̄i-
cis actibo daret. quē diu ꝓtra stimu-
lū recalcit̄ntē dñs elegisset. Qđ ⁊ le-
gētibo ac req̄rētibo deū etsi p singula
expediri a nob⁹ vtile fuerat: sciēs tñ
q̄ opantē agricolā oportēat p̄mū de
suis fructibo edere. vitauim⁹ publicā
curiositatē: ne nō tā volētibo deū de-
mōstrae videremur. q̄ fastidiētibo p-
didisse.

Explicit p̄facō. Incipit. Prohemiuz
ipius b̄ti luce in euāgeliū suū.

Quoniam quidem mł
ti conati sūt ordina-
re narraciones que
in nobis completæ sūt
rerum. sicut tradide
runt nobis qui ab ī
cio ipi viderunt. et ministri fuerunt

fmonis: visũ ẽ ⁊ mihi assecuto oĩa a pncipio diligenť ex ordĩe tibi scribẽ optime theophile: vt ꝓgnoscas eoꝝ vboꝝ de qbꝫ eruditus es veritatẽ.

Incipit euangeliũ secũdũ Lucã.

Luce.j.

Fuit ĩ diebꝫ herodis rẽgis iudee sacẽdos qdaꝫ noĩe zacharias ỗ vice abia. ⁊ vxor illi ỗ filiabꝫ aaron ⁊ nomẽ eĩ elizabet Erãt aũt iusti ambo añ deũ: incedẽtes ĩ oĩ bꝰmãdatis et iustificacõibꝫ dñi sine qrela. Et nõ erat illis filiꝰ. eoꝝ esset elizabeth sterilis: ⁊ ambo ꝓcessissẽt ĩ diebꝫ suis. Factũ ẽ aũt cũ sacerdotio fũgeret zacharias ĩ ordine vicis sue añ deũ: secundũ ꝓsuetudinẽ sacerdocij sortẽ exijt vt incẽsũ poneret ĩgressus ĩ tẽplũ dñi. Et oĩs multitudo populi erat orãs foris hora incẽsi. Apparuit aũt illi angelꝰ dñi: stãs a dextris altaris incẽsi. Et zacharias turbatus ẽ vidẽs: ⁊ timor irruit sup eũ. Ait aũt ad illũ angelꝰ. Ne timeas zacharia: qm̃ exaudita ẽ dep̃cacõ tua. Et vxor tua elizabeth pariet tibi filiũ. ⁊ vocabꝭ nomẽ eĩ iohannẽ: ⁊ erit gaudiũ tibi ⁊ exultacõ: ⁊ multi ĩ natiuitate eiꝰ gaudebũt. Erit enĩ magnꝰ corã dño: ⁊ vinũ ⁊ sicerã nõ bibet Et spũsãcto replebitur adhuc ex vtero mẽtis sue: ⁊ mltos filioꝝ isrl̃ conuertet ad dñm deũ ipoꝝ. Et ipe p̃cedet ante ipm ĩ spũ ⁊ vtute helye: vt ꝓuertat corda p̃m in filios. ⁊ incredulos ad prudẽciã iustoꝝ: parare dño plebẽ p fectã. Et dixit zacharias ad ãgelũ. Vnde hoc sciam: Ego enĩ sũ senex: ⁊ vxor mea ꝓcessit ĩ diebꝫ suis. Et rñdẽs angelꝰ dixit ei. Ego sũ gabriel q̃ asto añ deũ: ⁊ missus sũ loq̃ ad te: et hec tibi euãgelizare. Et ecce eris tacẽs ⁊ ñ poteris loq̃ vsqꝫ ĩ diẽ q̃ hec fiant: ꝓeo qꝝ ñ credidisti vbis meis. q̃ ĩplebunť ĩ tpe suo. Et erat plebs expectãs zachariã: ⁊ mirabanť qꝝ tardaret ipe ĩ tẽplo. Egressus aũt ñ poterat loq̃ ad illos. Et ꝓgnouerunt qꝝ visionem vidisset ĩ tẽplo. Et ipe erat innuens illis: ⁊ pmãsit mutus. Et factum ẽ vt impleti sũt dies officij eiꝰ: abijt in domũ suã. Post hos aũt dies ꝓcepit elizabeth vxor eiꝰ: ⁊ occultabat se mẽsibꝫ qnqꝫ dicẽs. Quia sic fecit mihi dñs. ĩ diebꝫ qbꝫ respexit auferre obꝓbriũ meũ ĩnt homies. In mẽse aũt sexto missus ẽ angelꝰ gabriel a deo ĩ ciuitatẽ galilee cui nomẽ nazareth. ad vginẽ desponsatã viro cui nomẽ erat ioseph. de domo dauid: et nomẽ vginis maria. Et ingressus angelꝰ ad eã dixit. Aue g̃cia plena: dñs tecũ: bñdicta tu ĩ mlieribꝫ. Que cuꝫ audisset. turbata ẽ ĩ sermõe eiꝰ: ⁊ cogitabat qlis eẽt ista salutacõ. Et ait ãgelꝰ ei. Ne timeas maria: iueniśti enĩ g̃ciã apud deũ. Ecce ꝓcipies ĩ vtero ⁊ paries filiũ: ⁊ vocabꝭ nomẽ eĩ ihm̃. Hic erit magnꝰ: ⁊ filiꝰ altissimi vocabiť. Et dabit illi dñs deꝰ sedẽ dauid ꝑis eiꝰ: ⁊ regnabit ĩ domo iacob ĩeternũ ⁊ regni eiꝰ nõ erit finis. Dixit aũt maria ad ãgelũ. Quõ fiet istud: qm̃ virũ nõ ꝓgnosco: Et rñdẽs angelꝰ dixit ei Spũssãctꝰ supueniet ĩ te: et vtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoqꝫ ⁊ qd̃ nascesť ex te scm̃: vocabiť filius dei. Et ecce elizabeth ꝓgnata tua: ⁊ ipsa ꝓcepit filiũ ĩ senectute sua. Et hic mẽsis ẽ sextꝰ illi q̃ vocať sterilꝭ: Quia ñ erit ĩpossibile apud deũ oe vbũ Dixit aũt maria. Ecce ãcilla dñi: fiat mihi scd̃m vbũ tuuꝫ. Et discessit ab illa ãgelꝰ. Exurgẽs aũt maria in diebꝫ illꝭ abijt ĩ mõtana cũ festinacõe ĩ ciuitatẽ iuda: ⁊ ĩtrauit ĩ domũ zacharie: et salutauit elizabeth. Et factũ ẽ vt audiuit salutacõeꝫ marie elizabeth: exultauit ĩfans ĩ vtero eiꝰ. Et repleta ẽ spũsancto elizabeth: ⁊ exclamauit voce magna ⁊ dixit. Bñdicta tu ĩter mlieres: ⁊ bñdictꝰ fructꝰ vẽtris tui. Et vnde hoc mihi: vt veniat mr̃ dñi mei ad me! Ecce enĩ vt facta ẽ vox salutacõis tue ĩ auribꝫ meis: exultauit ĩ gaudio ĩfans ĩ vtero meo. Et beata q̃ credidisti: qm̃ pficiẽť ea q̃ dicta sũt tibi a dño. Et ait maria. Magnificat aĩa mea dñm: et exultauit spũs meꝰ ĩ deo salutari meo: qꝛ rſpexit hũilitatẽ ãcille sue. Ecce enĩ ex hoc beatã me dicẽt omes generacões: qꝛ fecit mihi magna: q̃ potẽs ẽ: ⁊ scm̃ nom̃ eꝰ. Et miscdia eius a ꝓgenie ĩ progenies:

timẽtibꝫ eũ. Fecit potẽciã ī brachio
suo:dispsit supbos mẽte cordis sui.
Deposuit potentes de sede:ꝛ exalta-
uit humiles. Esurientes ipleuit bonis
ꝛ diuites dimisit ianes. Suscepit is-
rahel puerꝫ suũ:recordat⁹ miserico-
die sue:sic locut⁹ ẽ ad pres nostros:
abrahã ꝛ semi ei⁹ in scla. Mansit autẽ
maria cũ illa ꝙsi mẽsibꝫ tribꝫ:ꝛ fuer
sa ẽ ī domũ suã. Elizabeth aũ ipletuꝫ
ẽ tẽpus pariẽdi:ꝛ pepit filiũ. Et au-
dierũt vicini ꝛ ꝓgnati ei⁹. qꝛ magni-
ficauit dns miscꝺiam suaꝫ cũ illa:et
ꝓgratulabãt ei. Et factũ ẽ ī die octa
ua venerũt circũcidere puerꝫ:ꝛ voca
bãt eũ noie pris sui zachariã. Et rñ
dens mr ei⁹ dixit. Nequaq̃:sed voca-
bit iohãnes. Et dixer̃t ad illã. Quia
nemo ẽ in ꝓgnacõe tua. q̃ voceṽ hoc
noie. Innuebãt aũ pri ei⁹:quẽ vellet
vocari eũ. Et postulans pugillarem
scripsit dicẽs:iohãnes ẽ nom̃ ei⁹. Et
mirati sũt vniuersi. Aptũ ẽ aũt ilico
os ei⁹ ꝛ lĩgua ei⁹:ꝛ loq̃batꝫ bñdicens
deũ. Et fact⁹ ẽ timor sup oẽs vicinos
eorꝫ:ꝛ sup oĩa mõtana iudee. diuulga-
banꝫ oĩa ꝺba hec: ꝛ posuerũt oẽs
q̃ audierãt ī corde suo dicẽtes. Quis-
putas puer iste erit: Et enim man⁹ dñi
erat cũ illo. Et zacharias pr̃ eius im
pletus est spiritu sancto:et ꝓphetauit
dicẽs Benedict⁹ dns de⁹ isrl̃:qꝛ visi-
tauit ꝛ fecit redẽptionez plebis sue.
Et erexit cornu salutis nob̃ in domo
dauid pueri sui:sicut locut⁹ est p os
sanctorꝫ. q̃ a seclo sũt ꝓphetarꝫ eius:
salutẽ ex ĩimicis nr̃is. ꝛ ꝺ manu oĩm
q̃ oderũt nos:ad faciendã miscꝺiam
cũ pribꝫ nr̃is. ꝛ memorari testamẽti
sui sancti:iusiurãdum qꝺ iurauit ad
abrahã pr̃ez nostrũ. datuꝫ se nobis.
vt sine timore de manu ĩimicorꝫ nr̃o
rum liberati. ꝟuiam⁹ illi:ī sãctitate
et iustícia corã ipo : oĩbꝫ diebꝫ nr̃is.
Et tu puer ꝓphета altissimi vocabe-
ris. Preibis eĩ añ faciẽ dñi paraẽ vi
as ei⁹:addandã sciẽciã salutis plebi
ei⁹. in remissionẽ peccatorꝫ eorꝫ:p vi
scera miscꝺie dei nr̃i. in q̃bꝫ visitauit
nos oriẽs ex alto:illumĩare his q̃ in
tenebris ꝛ ī vmbra mortis sedent:ad
dirigendos pedes nr̃os in viã pacis.
Puer autem crescebat et confortа-
baṽ ꝟpiritu: et erat in desertis vsq; in
diem ostensionis sue ad israhel.

Capitulũ. .II.

Factum est autem in diebꝫ il
lis. exijt edictum a cesare au
gusto:vt describeret̃ vniuer
sus orbis. Hec descriptio ꝑma facta
est a ꝑside ſyrie cyrino. Et ibãt oẽs
vt pfitereṽ: singuli in suã ciuitatez.
Ascẽdit aũt et ioseph a galilea de ci-
uitate nazareth ī iudeam ciuitatem
dauid q̃ vocatur bethleem. eo q̃ essz
de domo ꝛ familia dauid:vt pfitereṽ
cũ maria ꝺspõsata sibi vxore pregnã
te. a. Factũ ẽ aũt cũ essẽt ibi:impleti
sũt dies vt pareret. Et pepit filiũ su-
um ꝑmogenitũ .b. ꝛ pannis eũ ĩuol-
uit. ꝛ reclinauit eũ ī ꝑsepio:qꝛ n̄ erat
ei loc⁹ ī diuersorio. Et pastores erãt
ī regione eadem vigilãtes: ꝛ custodi
entes vigilias noctis sup gregẽ suũ.
Et ecce angel⁹ dñi stetit iuxta illos:
ꝛ claritas dei circũfulsit illos : et ti-
muerũt timore magno. Et dixit illis
angelus. Nolite timere. Ecce enim euã
gelizo vob̃ gaudiũ magnũ qꝺ erit oĩ
ꝑplo. quia natus est vob̃ hodie salua
tor q̃ est xp̃c dns. ī ciuitate dauid. Et
hoc vob̃ signũ. Inuenietis infantem
pãnis inuolutũ:ꝛ positũ ī presepio.
Et subito facta est cum angelo ml̃ti
tudo milicie celestis:laudantiũ deuz
et dicentiũ. Gloria in altissimis deo
ꝛ in terra pax homĩbꝫ bone volunta
tis. Et factũ est vt discesserũt ab eis
angeli in celum:pastores loquebanṽ
adinuicem . Transeamus vsq; beth-
leem:ꝛ videamus hoc verbuz qꝺ fa-
ctũ est qꝺ fecit dns ꝛ ostẽdit nob̃. Et
venerũt festinãtes:ꝛ inuenerṽ mari-
am ꝛ ioseph. ꝛ ĩfantẽ positũ ī ꝑsepio
Videntes aũt ꝓgnouerũt de verbo:qꝺ
dictũ erat illis de puero hoc. Et oẽs
qui audierant mirati sũt: et de his q̃
dicta erant a pastoribꝫ ad ipos. Ma
ria autem conseruabat omnia ver-
ba hec:conferens in corde suo. Et re-
uersi sunt pastores glorificãtes ꝛ lau
dantes deum in omĩbꝫ que audierãt
ꝛ viderant:sicut dictũ est ad illos Et
postq̃ consũmati sunt dies octo. vt
circũcideret̃ puer:vocatũ est nomen
ei⁹ ihus .Quod vocatũ est ab angelo

v
.a.Lu.ij. Mt̃.
.iij.

r
.b.Lu.iij.

priusq̄ ī vtero ꝓciperet̄.Et postq̄ ī-
pleti sūt dies purificacōis ei⁹ secūdū
legē moy̆si tulerūt illū ī hir'm.vt si
sterēt eū dño: sicut scriptū ē in lege
dñi. Quia oē masculinuz adaperiēs
vuluā.sanctū dño vocabit̄.Et vt da
rēt hostiā scōm q̄ dictū ē ī lege dñi:
par turtuꝝ aut duos pullos colum-
barū. Et ecce homo erat ī hir'm cui
nomē sy̆meō.Et homo iste iustus et
timoratus expectās ꝓsolacōez isr'l:
ꝛ spūssanctus erat ī eo. Et respōsuz
acceperat a spūsancto . nō visurū se
mortē:nisi prius videret xp̄m domī.
Et venit in spū in templū.Et cū in-
ducerēt puerū ihm parētes eius. vt
facerēt secūdum ꝓsuetudinē legis p̄
eo:ꝛ ipe accepit eū in vlnas suas:et
benedixit deuz ꝛ dixit.Nūc dimittis
seruū tuū dñe scōm verbū tuū ī pa-
ce:qz viderūt oculi mei salutare tuū
quod parasti ante faciem omniū po
pulox:lumē ad reuelacōez gentiū:
ꝛ gloziam plebis tue isr'l.Et erat pa-
ter eius ꝛ mater mirantes super bijs
que dicebant̄ de illo. Et benedixit il
lis sy̆meon:ꝛ dixit ad mariam ma-
trem eius.Ecce positus est h̄ in rui-
nam.ꝛ in resurrectōem multoꝝ ī is-
rahel:ꝛ in signū cui ꝓtradicetur.Et
tuā ipsius animā ꝓtransibit gladi⁹
vt reuelent̄ ex multis cozdibz cogi-
tacōnes. Et erat āna ꝓphetissa filia
phanuel de t̄bu aser:et hec ꝓcesserat
in diebz multis:et vixerat cum viro
suo annis septem a virginitate sua.
Et hec vidua vsq̄ ad annos octogin
taquatuoz:que nō discedebat de tem
plo.ieiunijs et obsecracōibz seruiens
nocte ac die. Et hecip̄a hora supue-
niens ꝓfitebat̄ dño:ꝛ loquebatur de
ipo.omnibz qui expectabāt redempcō
nem israhel.Et vt ꝓfecerūt omnia se-
cundū legem dñi: reuersi sunt in ga-
lileā.in ciuitatē suā nazareth. ꝓPu-
er aūt crescebat et ꝓfortabat̄.plen⁹
sapiencia:ꝛ gracia dei erat ī illo. Et
ibant parētes eius p̄ omnes annos
in hir'm in die solenni pasce. Et cū
factus esset annoꝝ duodecim.ascen-
dentibz illis in hierosolimam secun-
dum ꝓsuetudinē diei festi.ꝓsūmatis-
qz diebus cum redirēt.remansit pu-

Ordm

er ihūs in hierusalem:ꝛ non cogno-
uerunt parentes eius.Existimantes
autē illum esse in comitatu:venerūt
iter diei:et requirebant eū inter co-
gnatos et notos . Et non inuenientes
regressi sunt in hierusalem: requirē-
tes eum. Et factum est post triduū.
inuenerunt eum in templo sedentem
in medio doctoꝝ:audientē illos.ꝛ in
terrogantē eos.a.Stupebant autez
omnes qui eum audiebant.sup prudē
cia et responsis eius. Et videntes am
mirati sunt.b.Et dixit mater ei⁹ ad
illū. ¶Fili quid fecisti nobis sic:Ecce
pater tuus ꝛ ego. dolentes quereba-
mus te.Et ait ad illos.Quid ē q̄ me
querebatis: Nesciebatis quia in bijs
que patris mei sunt oportet me esse:
Et ipsi non intellexerunt verbuz qō
locutus est ad eos.Et descendit cum
eis:ꝛ venit nazareth:et erat subdit⁹
illis.Et mater eius cōseruabat om-
nia verba hec ꝓferens in corde suo.
Et ihūs ꝓficiebat sapiencia et etate
ꝛ gracia apud deū ꝛ homines.

ij
.a.Lu.iiij.Mt̄
lxij.Mr̄.xiij.
ꝓ
.b.Lu.v.

Capitulū. .iij.

iij
Lu.vj.Mt.iij
Jo.ij.ꝛ.xxx.

Anno autē quintodecimo im-
perij tiberij cesaris.procurā
te poncio pilato iudeam: te-
trarcha autem galilee herode:philip
po autem fratre ei⁹ tetrarcha ituree
et traconitidis regionis : et lysania
abiline tetrarcha. sub principibz sa-
cerdotum anna et cayphā:factum ē
verbum domini super iohannem za-
charie filium in deserto.c.Et venit ī
omnem regionez iordanis predicās
baptismum penitencie in remissionē
peccatoꝝ:sicut scriptū est ī libro ser
monum ysaie ꝓphete. Vox clamātis
in deserto parate viam dñi:rectas fa
cite semitas eius. Omnis vallis im-
plebitur:ꝛ omnis mons ꝛ collis hu-
miliabit̄. Et erunt praua in directa
ꝛ aspera ī vias planas:ꝛ videbit om
nis caro salutaē dei.d.Dicebat g̃ ad
turbas que exiebāt vt baptizarēt̄ ab
ipso. Genimina viperaꝝ: qs ostēdit
vobis fugere a vētura ira: ¶Facite g̃
fructus dignos penitēcie:et ne cepe-
ritis dicere patrez habemus abrahā
Dico em̄ vobis: quia potens est de⁹

i
.c.Lu.vij.Mt̄
Mr̄.viij.Mt.ij
Joh.i.

v
.d.Luce.viij.
Math.x.

Luram

te lapidibꝰ istis suscitare filios abra
he. Jã enī securis ad radicē arboris
posita ē. Oīis g̃ arborꝫ ñ faciēs fru-
ctū bonū excidet̄: ꝙ in ignē mittetur
.a. Et interrogabāt eū turbe dicen-
tes. Quid g̃ faciem⁹? Respondēs aūt
dicebat illꝭ. Qui habet duas tunicas
tet nō habēti: ꝙ q̃ habet escas simili-
ter faciat. Venerūt aūt ꝙ publicani
vt baptizarēt̄: ꝙ dixerūt ad illū. Ma-
gister. q̃d faciem⁹? At ille dixit ad il
los. Nihil ampliusq̃ q̃d ꝓstitutuꝫ est
vobis faciatis. Interrogabāt aūt eū
ꝙ milites dicētes. Quid faciemus et
nos? Et ait illis. Neminē cōcuciatis
neq; calumniā faciatis: et ꝓtēti esto-
te stipendijs vestris. Existimāte aūt
populo ꝙ cogitantibꝰ omnibꝰ in cor-
dibus suis ō iohanne. ne forte ipe es-
set xp̃c: respondit iohānes dicēs om
nibus. b. Ego quidem aqua baptizo
vos: veniet autē fortior: cuius non
sum dignus soluere corrigiaꝫ calcia
mentorꝫ eius: ipse vos baptizabit in
spiritu sancto et igni. c. Cuius venti
labrum in manu eius: ꝙ purgabit a-
ream suam. ꝙ congregabit triticum
in horreuꝫ suū: paleas autē cōburet
igni inextinguibili. Multa quidem ꝙ
alia exhortās euāgelizabat populo.
.d. Herodes autē tetrarcha cū corri-
perēt̄ ab illo de herodiade vxore fr̃is
sui. ꝙ de omnibꝰ malis que fecit hero
des: adiecit ꝙ hoc sup oīa: ꝙ inclu-
sit iohannē ī carcerē. e. Factū ē aūt
cum baptizaret̄ oīis popul⁹. ꝙ ihū
baptizato ꝙ orāte apertū est celum:
ꝙ descendit spiritus sanctus corpora
li specie sicut columba in ipm: ꝙ vox
de celo facta est. Tu es filius me⁹ di-
lectus: in te cōplacuit mihi. f. Et ipe
ihus erat incipiens quasi annorꝫ tri-
ginta vt putabatur filius ioseph. q̃
fuit hel�yꝫ. qui fuit mathath. qui fuit
leui. qui fuit melchi. qui fuit ianne.
qui fuit ioseph. qui fuit mathathie.
qui fuit amos. qui fuit naum. q̃ fuit
hesli. qui fuit nagge. q̃ fuit maath. q̃
fuit mathathie. q̃ fuit. semei. q̃ fuit
ioseph. qui fuit iuda. qui fuit ioban
na. qui fuit resa. qui fuit zorobabel.
qui fuit salathiel. qui fuit neri. q̃ fu-
it melchi. qui fuit addi. qui fuit tho-
san. qui fuit helmadan. qui fuit her.
qui fuit ihesu. qui fuit heliezer. q̃ fu
it iorim. qui fuit matthath. q̃ fuit le
ui. qui fuit sym̃eon. qui fuit iuda. q̃
fuit ioseph. qui fuit iona. qui fuit he
liachim. qui fuit melcha. q̃ fuit men-
na. qui fuit mathata. qui fuit nathā
qui fuit dauid. qui fuit iesse. qui fuit
obeth. qui fuit booz. q̃ fuit salomō
qui fuit naason. qui fuit aminadab
qui fuit aran. qui fuit esron. qui fu-
it phares. qui fuit iude. q̃ fuit iacob.
qui fuit ysaac. qui fuit abrahe. qui
fuit thare. qui fuit nachor. q̃ fuit se-
ruch. q̃ fuit ragau. q̃ fuit phaleth. q̃
fuit heber. q̃ fuit sale. q̃ fuit chaynā
q̃ fuit arphaxat. q̃ fuit sez. q̃ fuit noe
q̃ fuit lamech. q̃ fuit mathusale. qui
fuit enoch. qui fuit iareth. q̃ fuit ma
laleel. q̃ fuit chaynā. q̃ fuit enos. qui
fuit seth. q̃ fuit adam. q̃ fuit dei.

Capitulū. IIII.

Hesus autem plenus spiritu
sancto regressus ē a iordane:
et agebat̄ in spiritu ī desertū
diebꝰ quadraginta: ꝙ temptabatur a
dyabolo. h. Et nihil manducauit in
diebꝰ illis: et ꝓsummatis illis esurijt
Dixit autē illi dyabolus. Si filiꝰ dei
es: Dic lapidi huic vt panis fiat. Et
rñdit ad illū ihus. Scriptū est. qr̃ ñ
in pane solo viuit homo: sz in omni
ẽbo dei. Et duxit illū dyabol⁹: ꝙ ostē
dit illi oīa regna orb̃ terre ī momen
to tp̃is: ꝙ ait illi. Tibi dabo potesta-
tem hanc vniuersā. ꝙ gloriā illoꝝ: qr̃
mihi tradita sunt. ꝙ cui volo do illa.
Tu ergo ꝓcidens si adoraueris corā
me: Erunt tua oīa. Et rñdēs ihus
dixit illi. Scriptum est. Dominum
deum tuum adorabis: et illi soli ser-
uies. Et duxit illū in hierusalem. et
statuit eū sup pinnā templi: et dixit
illi. Si filius dei es: Mitte te hinc de
orsum. Scriptum est enī. q̃ angelis
suis mandauit de te. vt ꝓseruent te.
et quia in manib⁹ tollent te. ne forte
offendas ad lapidem pedem tuū. Et
respondens ihesus ait illi. Dictuꝫ ē.
Non temptabis dominum deum tuū
Et consummata omni temptacōne:
diabol⁹ recessit ab illo vsq; ad tp̃us.

ij
.g. Lu. xv. Mt
xv. Mr. vj.
v
.h. Lu. xvj Mt
xvj.

p
.a. Lu. ij.

j
.b. Lu. x. Mt.
xj. Mr. iiij. Jo
xij. ꝙ. vj. ꝙ. xiiij
ꝙ. xx viij.
v
.c. Lu. xj. Mt.
xij.

ij
.d. Lu. xij. Mt
xiiij. Mr. lix.

j
.e. Lu. xiij Mt
xiiij. Mr. v. Jo
iv.

iij
.f. Luce. xiiij.
Mt. j. Jo. j. et
iij. ꝙ. v

j
.a.Luce. xvij.
Mt. xxiij. Mr.
xx vij. Jo. xlvj
x
.b.Luce.xviij.

.a. Et regressus ē ihūs ī ṽtutē spūs ī galileā: ⁊ fama exijt p vniuersam regionē de illo. Et ipe docebat ī synagogis eoꝝ: et magnificabaṫ ab oīb
.b. Et venit nazareth vbi erat nutritus: ⁊ itrauit secundū ꝓsuetudinem suā die sabbati ī synagogā: ⁊ surrexit legere. Et tradit⁹ ē illi liber ysaie pphete. Et vt reuoluit libꝝ: īuenit locū vbi scriptū erat. Spiritus dñi super me ppt̄ qđ vnxit me euāgelizare pauperib⁹ misit me: sanare cōtritos corde. p̄dicare captiuis remissionem ⁊ cecis visū: dimittere ꝓfractos ī remissionē: p̄dicare ānū dñi acceptū: ⁊ diem retribucōis. Et cū plicuisset libru: reddidit mīstro ⁊ sedit. Et oīm ī synagoga oculi erāt intendētes in eū. Cepit aūt dicere ad eos: qꝛ hodie īpleta ē hec scriptura ī auribꝫ vr̄is. c Et oēs testimoniū illi dabāt: ⁊ mirabaṅ ī verb̄ gracie. q̄ pcedebāt de ore ipius: ⁊ dicebāt. Nōne h̄ ē filius ioseph. d. Et ait illi. Vltiqꝫ dicetis mihi hāc similitudinē. Medice cura teipm. Dixerūt pharizei ad ihm. Quāta audiuim⁹ facta ī capharnaū: fac et hic ī patria tua. e. Ait aūt. Amē dico vobis qꝛ nemo ꝓpha acceptus ē in patria sua. f. In veritate dico vob: mlte vidue erāt ī isrl ī diebꝫ helie quando clausū ē celū ānis tribꝫ ⁊ mēsib⁹ sex cū facta eēt fames magna in oī tra: ⁊ ad nullā illaꝝ missus ē helias. nisi ī sarepta sydonie. ad mulierē viduā. Et mlti leprosi erāt ī isrl sub heliseo ꝓpha: ⁊ nemo eoꝝ mūdat⁹ ē nisi naaman syrus. Et repleti sūt oēs ī synagoga ira hec audiētes. Et surrexerūt ⁊ eiecerūt illū extr̄ ciuitatē: ⁊ duxer̄t illū vsqꝫ ad supciliū mōtis. sup quez ciuitas illoꝝ erat edificata: vt p̄cipitarēt eū. Ipe aūt trāsiens. p mediuz illoꝝ ibat. g. Et descēdit ī capharnaum ciuitatē galilee: ibiqꝫ docebat illos sabbatis. h. Et stupebāt ī doctrina ei⁹: qꝛ ī potestate erat ꝓmo ipius .i. Et ī synagoga erat hō habens demoniuz īmundū: ⁊ exclamauit voce magna dicens. Sine: quid nobis. et tibi ihu nazarene: Eleniſti pdere nos Scio te quia sis sanctus dei. Et increpauit illū ihus dicens. Obmutes-

j
.c.Lu.xix.Mt
xxij. Mr.l.Jo.
lix. x
.d.Lu.xx.

j
.e.Lu.xxj Mt
xxij. Mar. lj.
Jo.xxxv. x
.f.Lu.xxij.

viij
.g.Luce.xxiij.
Mr.xij. ij
.h.Luc.xxiij.
Mt.lxij.Mar.
xiij. viij
.i.Lu.xxv Mt
xiij.

sce: ⁊ exi ab eo. Et cum ꝓiecisset illū demonium in medio exijt ab illo: nihilqꝫ illū nocuit. Et fact⁹ ē pauor in omnib⁹: ⁊ colloquebāt adinuicez dicentes. Quod est hoc verbum: qꝛ ī potestate ⁊ virtute imperat immundis spiritib⁹ ⁊ exeunt: Et diuulgabatur fama de illo. in omnez locum regionis. k. Surgēs aūt ihus de synagoga. introiuit in domum simonis. Socr⁹ aūt simonis tenebaṫ magnis febrib⁹: ⁊ rogauerūt illum ꝓ ea. Et stans sup illā imperauit febri ⁊ dimisit illaz: ⁊ continuo surgens mīstrauit illis. Cum sol autē occidisset oēs qui habebāt infirmos varijs lāguoribꝫ. ducebant illos ad eū: at ille singulis man⁹ imponēs curauit eos. l. Exiebant autē demonia a multis clamantia ⁊ dicētia: qꝛ tu es filius dei. Et increpans nō sinebat ea loqui: qꝛ sciebāt ipm esse xpm. m. Facta autē die egressus ibat in desertum locū: et turbe requirebant eū ⁊ venerūt vsqꝫ ad ipm: ⁊ detinebāt illum ne discederet ab eis Quibꝫ ille ait Quia ⁊ alijs ciuitatib⁹ opoꝛtet me euangelizare regnuz dei: qꝛ ideo missus sū. Et erat p̄dicās ī synagogis galilee.

ij
.k.Luce.xxvj
Mt.lxvij.Mr.
xv.

viij
.l.Luce.xxvj.
Mr.xvj.⁊.xv
iij.

viij
.m.Lu. xxviij
Mr.xvij.

Capitulū. .V.

Factū ē aūt cū turbe irruerēt ī eū vt audirēt verbū dei: et ipe stabat secus stagnū genezareth. Et vidit duas naues stantes secus stagnū: piscatores aūt descēderant ⁊ lauabant retia. Ascendēs aūt in vnaz nauim que erat simonis: rogauit eum a terra reducere pusillū. Et sedēs docebat de nauicula turbas .n. Vlt aut̄z cessauit loqui: dixit ad simonem. Duc in altum: ⁊ laxate retia vestra in capturaz. Et respondēs simon dixit illi. Preceptor ꝓ totā noctem laborantes nihil cepim⁹: ī verbo aut̄z tuo laxabo rete. Et cū hoc feciſſent: pcluserūt piscium multitudinē copiosam. Rūpebaṫ aut̄z rete eoꝝ. Et annuerūt socijs qui erant in alia naui: vt venirent et adiuuarent eos. Et venerunt ⁊ ipleuerūt ambas nauiculas: ita vt pene mergerentur .o. Qđ cū videret simō petr⁹: pcidit ad genua ihu dicens. Exi a me: quia

ir
.n.Luce.xxx.
Jo. ccxix.⁊.cc
xxij.

x
.o.Luce.xxx

bō peccatōr sū dñe. Stupor enī circū
dederat eū. ⁊ oēs q̄ cū illo erāt: in ca-
ptura pisciū quā ceperāt. Sil'r autē
iacobū ⁊ iohem filios zebedei: q̄ erāt
socij simōis. a. Et ait ad simonē ihs
Noli timere: ex hoc iā hoīes eris ca-
piēs. Et subductis ad terraz nauib:
relictis oīb secuti sūt illū. b. Et fa-
ctū ē cū eēt i vna ciuitatū: ⁊ ecce vi-
plen⁹ lepra. ⁊ videns ihm. ⁊ pcidēs i fa
cie suā: rogauit eū dicēs. Dñe: si vis
potes me mūdare. Et extendēs ma-
nū: tetigit eū dicēs. Volo. Mūdare.
Et pfestim lepra discessit ab illo. Et
ipe pcepit illi vt nemī diceret: sz va-
de ostende te sacerdoti: ⁊ offer p emūda
cōe tua sic pcepit moyses i testioniū
illis. c. Perābulabat aī magis sermo
de illo: ⁊ pueniebāt ē be multe vt au
diret: ⁊ curarēt ab infirmitatib suis
. d. Ipe aī secedebat i deserтū ⁊ orabat
. e. Et factū ē i vna dier ⁊ ipe sedebat
docēs. Et erant pharisei sedētes ⁊ le-
gis doctores q̄ venerāt ex oī castello
galilee ⁊ iude. ⁊ hierl'm: ⁊ virtus dñi e-
rat ad sanādū eos. f. Et ecce viri por
tātes i lecto hoīem q̄ erat paliticus:
⁊ q̄rebāt eū inferre ⁊ ponere ante eū
Et nō inuenientes qua parte illū inferrēt
p turba: ascenderūt sup tectū. ⁊ p te-
gulas submiserūt eū cū lecto i mediū
ante ihm. Quor fidē vt vidit dixit.
Homo: remittunt tibi peccata tua.
Et cepert cogitare scribe ⁊ pharisei
dicētes. Quis est hic q̄ loquit blasphe
mias: Quis potest dimittere pecca-
ta: nisi solus de⁹: Et aī pgnouit ihs
cogitacōes eor: rndēs dixit ad illos
Quid cogitatis mala i cordib vīs:
Quid ē facili⁹. dicē dimittūtur tibi
peccata: an dicere surge et ambula:
Et aūt sciatis q̄ fili⁹ hoīs habet po-
testatē i terra dimittēdi peccata: ait
palitico. Tibi dico surge: tolle lectū
tuū: ⁊ vade i domū tuā. Et pfesti cō-
surgēs corā illis tulit lectū i quo ia-
cebat: ⁊ abijt i domū suā magnificās
deū. Et stupor apphendit oēs: ⁊ ma-
gnificabāt deū. Et repleti sūt timore
dicētes: q̄ vidim⁹ mirabilia hodie. g
Et p⁹ hec exijt: ⁊ vidit publicanū no-
mīe leui sedentē ad theloneū: ⁊ ait il
li. Sequere me. Et relictis oīnibus:

surgēs secutus est eum. h. Et fecit ei
conuiuiū magnum leui in domo sua: ⁊
erat turba multa publicanor. ⁊ alio
rum qui cuz illis erant discūbentes.
Et murmurabant pharisei et scribe
eor: dicētes ad discipulos ei⁹. Qua-
re cū publicanis ⁊ peccatoribo man-
ducatis et bibitis. i. Et respōdēs ihs
dixit ad illos nō egent q̄ sani sūt me
dico: sed q̄ male habent. Nō veni vo
care iustos: sed peccatores ad peni-
tenciā. At illi dixerūt ad eū. Quare
discipuli iohānis ieiunant frequēter
⁊ obsecracōnes faciunt. similiter et
phariseor: tui autē edunt ⁊ bibunt:
Quib ipe ait. Nunqd potestis filios
sponsi dum cū illis est sponsus face-
re ieiunare: Venient autē dies: et cū
ablatus fuerit ab illis sponsus tunc
ieiunabāt in illis diebo. Dicebat aūt
⁊ similitudinē ad illos. Quia nemo
cōmissurā a nouo vestimento immit
tit in vestimentū vetus: alioquin et
nouum rumpit: ⁊ veteri non puenit
commissura a nouo. Et nemo mittit
vinum nouū in vtres veteres: alio-
quin rumpit vinum nouū vtres: et
vinū effundet ⁊ vtres peribūt. Sed
vinum nouū in vtres nouos mittē-
duz est: ⁊ vtraq̄ pseruant. Et nemo
bibēs vetus statim vult nouū: dicit
enī vetus melius ē.

Capitulū. .VI.

Factū est aūt in sabbato secū
do primo. cum trāsiret p sata
vellebāt discipuli ei⁹ spicas:
⁊ manducabant confricantes manib.
Quidā aūt phariseor dicebāt illis.
Quid facitis qd nō licet i sabbatis:
Et respōdens ihus ad eos dixit. Nec
hoc legistis qd fecit dauid cū esuris-
set ⁊ ipe q̄ cum illo erāt: quomō intra
uit in domū dei. ⁊ panes propositōnis
sumpsit ⁊ manducauit. ⁊ dedit bijs q̄
cū ipo erāt: quos nō licet māducare
nisi tm sacerdotib: Et dicebat illis:
q̄ dñs est filius hoīs etiam sabbati.
. k. Factū est autē ⁊ in alio sabbato:
vt intraret in synagogam ⁊ doceret.
Et erat ibi homo: et man⁹ ei⁹ dextra
erat arida. Obseruabant autem scri
be ⁊ pharisei si in sabbato curaret vt
inuenirēt vnde accusarēt eum. Ipse

ij
.h.Lu.xxxix.
Mt.lxxij.Mr.
xxij.

ij
.i.Lu.xl. Mt.
lxxiij Mr xxiij

ij
Lu.xlj.Mt.cx
iij.Mr.xxiij.

ij
.k.Lu.xlij Mt
cxvj.Mr.xxv.

ij
.g.Lu.xxxviij
Mt.lxxj. Mr.
xxj.

vero sciebat cogitacões eor: ⁊ ait homini ꝙ habebat manũ aridã. Surge ⁊ sta in mediũ. Et surgens stetit. Ait autẽ ad illos ihus. Interrogo vos si licet sabbatis bñfacere an male: aiaz salua facé an pdere? Et circũspectis omnib dixit homi. Extẽde manũ tuã Et extendit: ⁊ restituta ẽ sanitati manus e⁹. Ipi aũt repleti sũt insipiẽcia ⁊ colloquebãt adinuicẽ. quidnã facerẽt ð ihu. a. Factũ ẽ aũt i illʼ diebz exijt i montẽ orare: ⁊ erat pnoctans in oracõne dei. b. Et cũ dies factus esset vocauit discipulos suos: ⁊ elegit duo decim ex ipis. ꝙs ⁊ apostolos nomiauit: simonẽ quẽ ꝓgnomiauit petrũ ⁊ andreã fratrẽ eius: iacobũ ⁊ iohãnez philippũ ⁊ bartholomeũ. matheum et thomam iacobũ alphei ⁊ simonẽ qui vocat zelotes ⁊ iudã iacobi: ⁊ iudam scarioth qui fuit pditor. c. Et descendens ihus de mõte cũ illis stetit in loco cãpestri ⁊ turba discipulor ei⁹: et mltitudo copiosa plebis ab oĩ iudea ⁊ hierusalem ⁊ maritima ⁊ tyri ⁊ sidonis. qui venerãt vt audirẽt eũ: ⁊ sanarent a lãguoribz suis. Et qui vexabant a spiritibz imundis curabant. Et omis turba querebat eũ tangere: quia virtus de illo exibat et sanabat omes. d. Et ipe eleuatis oculis in discipulos suos dicebat. e. Beati pauper: quia vestrũ ẽ regnũ dei. f. Beati qui nunc esuritis: qr saturabimi. Beati qui nũc fletis: qr ridebitis. g. Beati eritis cũ vos oderint homies ⁊ cuz separauerint vos ⁊ exprobrauerint: ⁊ eiecerint nomẽ vestrũ tanq̃ maluz ꝓter filiuz hominis. Gaudete in illa die ⁊ exultate: ecce em̃ merces vestra multa est in celo. Secũduz hec enim faciebant ꝓphetis patres eor. h. Ele rũtamẽ ve vob diuitibz: qui habetis consolacõnem vestraz. Ele vobis qui saturati estis: quia esurietis. Ele vob qui ridetis nũc: quia lugebitis et flebitis. i. Ele cũ bene vob dixerint omis homines. Secundũ hec em̃ faciebant prophetis patres eor. k. Sed vobis dico qui auditis. Diligite inimicos vestros: benefacite hijs qui vos oderunt. Benedicite maledicentib vob: orate pro calumniantibus vos. l. Et

ij
a. Lu. xlvij Mt cxlix. Mr. lxvj

ij
. b. Luce. xlvij. Mt. lxxx. Mr. xxx.

j
. c. Lu. xlv Mt xxiij. Mr. xxv. ij. Jo. xlvj.

v
. d. Luce. xlvj. Mt. xxv. v
. e. Luce. xlvij. Mt. xxvij. v
. f. Luc. xlviij. Mt. xxviij. v
. g. Luce. xlix. Mt. xxx.

x
. h. Lu. l.

x
. i. Lu. lj. v
. k. Lu. lij. Mt. xl.

v
. l. Lu. liij. Mt xxxviij.

qui te pcusserit i maxillã: prebe ei et alterã: ⁊ ab eo ꝙ aufert tibi vestimtũ eciã tunicã noli phibere. Omi aũt pe tenti te tribue: ⁊ ꝙ auferr que tua sũt ne repetas. m. Et put vultis vt faciant vob homines: ⁊ vos facite illis similiter. n. Etsi diligitis eos ꝙ vos diligunt: q̃ vob est gracia? Nã ⁊ peccatores diligẽtes se diligũt. Etsi beneferitis hijs ꝙ vob benefaciũt: q̃ vobis ẽ gcia? Siqdem ⁊ peccatores hoc faciũt. Etsi mutuũ dederitis hijs a ꝙ bus speratis recipe⁹: q̃ gracia ẽ vob? Nam ⁊ peccatores peccatoribz fenerãtur: vt recipiãt eq̃lia. Verũtamẽ diligite inimicos vestros: bñfacite ⁊ mutuum date. nihil inde sperãtes: ⁊ erit merces vra multa: ⁊ eritis filij altissimi: qr ipe benign⁹ ẽ sup ingtos ⁊ malos. Estote g̃ misericordes: sicut ⁊ pr vester misericors ẽ. o. Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimi. Nolite pdemnare: ⁊ nõ pdẽnabimi. Dimittite: ⁊ dimittet vob. Date: ⁊ dabit vob. Mensurã bonam ⁊ pfertã. ⁊ coagitatã ⁊ sup effluentẽ dabũt i sinũ vrm. Eadẽ qpe mẽsura q̃ mensi fueritis: remecietr vob. p. Dicebat aũt illis ⁊ similitudinez. Nunquid potest cecus cecum ducé? Nonne ambo in foueam cadũt. q. Nõ est discipulus sup magistrũ: pfectus autem omis erit: si sit sicut magister eius. r. Quid autem vides festucã in oculo fratris tui: trabẽ aũt q̃ in oculo tuo est non consideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo. frater. sine eiciam festucã de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non vides? ypocrita eice primũ trabem de oculo tuo ⁊ tunc pspicies vt educas festucaz de oculo fratris tui. s. Non est enim arbor bona que facit fruct⁹ malos: neq; arbor mala faciens fructum bonum Unaqueq; enim arbor de fructu suo cognoscitur. t. Neq; enim de spinis colligũt ficus: neq; de rubo vindemiant uuam. u. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: ⁊ malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundãcia enim cordis os loquitur. x. Quid autez vocatis me domine domine: et non facitis que dico. y. Omis qui venit ad me. et

v
. m. Luce. liiij. Mt. liiij. v
. n. Lu. lv. Mr. xlj.

ij
. o. Lu. lvj. Mt. l. Mr. xl.

v
. p. Lu. lvij Mt clvj.

iij
. q. Luce. lviij. Mt. xc. Jo. cxviij. ⁊. cxxxi.

v
. r. Lu. lix. Mt. lj.

v
. s. Lu. lx. Mt. lviij.

v
. t. Lu. lxj. Mt lvij. v
. u. Lu lxij Mt cxxv.

iij
. x. Luce. lxiij. Mt. lix. Jo. cxvj. v
. y. Luc. lxiiij. Mat. lxj.

audit ꝓmones meos. ⁊ facit eos: ostẽ dã vob cui similis sit. Similis ẽ hoi edificãti domũ q̃ fodit ī altũ: ⁊ posu it fundamẽtũ supꝑ petrã. Jnundacõe aũt facta illisũ est flumẽ domui illi: ⁊ nõ potuit eã mouere Fundata enim erat supꝑ petrã. Qui aũt audit ⁊ ñ fa cit similis ẽ homĩ edificãti domũ suã supra terrã sine fundamẽto: ī quã il lisus ẽ fluui⁹. ⁊ ꝓtinuo cecidit: ⁊ fcta est ruina dom⁹ illius magna.

iij
u.lxv. Mat.
iij. Jo.xxx.

Capitulũ. .VII.

Qum aũt implesset omia vba sua in aures plebis: intrauit capharnaũ. Centurionis aĩ cuiusdã ꝓuus male habẽs erat mori turus: qui illi erat ꝑciosus. Et cũ au disset de ihu. misit ad eũ seniores iu deoꝝ: rogans eum vt veniret. ⁊ salua ret seruũ eius. At illi cũ venissent ad ihm rogabant eũ solicite dicentes ei: q̃ dign⁹ ẽ vt hoc illi ꝑstes. Diligit em̃ gentẽ nostrã: ⁊ sy̓nagogã ipe edifica uit nob. Jhus autez ibat cũ illis. Et cum iam nõ longe esset a domo: misit ad eũ centurio amicos dicens. Dñe: noli vexari. Nõ em̃ sum dign⁹ vt sub tectũ meũ intres: ꝓpter qd̃ ⁊ meipsuz nõ sũ dignũ arbitratus vt venirẽ ad te: sed dic vbo ⁊ sanabit puer meus. Nã ⁊ ego homo sũ sub potestate ꝓsti tutus. habens sub me milites: ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit ⁊ ꝓuo meo fac hoc ⁊ facit. Quo audi to ihus miratus est: ⁊ ꝓuersus seqn tibo se turb̃ dixit. Amẽ dico vob: nec in isrl̃ tantã fidẽ inueni. a. Et reuer si q̃ missi fuerãt domum: inuenerunt ꝓuum q̃ languerat sanũ. b. Et factuz est deinceps ibat ihus ī ciuitatẽ que vocat naym: ⁊ ibãt cũ eo discipli ei⁹ ⁊ turba copiosa. Cũ aũt appropinqua ret portæ ciuitatis: ecce defunct⁹ effe rebatur filius vnic⁹ mr̃is sue. Et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cũ illa. Quã cũ vidisset dñs: miscr̃ia motus sup eã dixit illi. Noli flere. Et accessit: et tetigit loculũ. Hij aũt qui portabãt steterũt. Et ait. Adolescens tibi dico surge. Et resedit q̃ erat mor tu⁹: ⁊ cepit loqui: et dedit illũ matri sue. Accepit aũt oẽs timor: ⁊ magni ficabãt deũ dicẽtes. Quia ꝓpheta ma

gnus surrexit ī nob: ⁊ qr̃ de⁹ visitauit plebẽ suã. c. Et exijt h̃ ꝓmo ī vniuer sam iudeã de eo: ⁊ oẽm circa regionẽ .d. Et nũciauerũt iohãni discipli ei⁹ de oĩb hijs. Et ꝙuocauit duos de di scipulis suis iohãnes: ⁊ misit ad ihe sum dicẽs. Tu es q̃ vẽturus es. an a lium expectam⁹? Cũ aũt venissent ad eũ viri dixerunt. Johannes baptista misit nos ad te dicẽs Tu es q̃ vẽtur⁹ es an aliũ expectam⁹? In ipa aũt ho ra multos curauit a languoribo suis ⁊ plagis. ⁊ spiritib malis: ⁊ cecis ml̃ tis donauit visũ. Et rñdens dixit ill̃. Euntes renũciate iohãni q̃ audistis ⁊ vidistis. Quia ceci vidẽt. claudi ã bulãt. leprosi mũdanť: surdi audiũt. mortui resurgẽt. pauperes euãgeliz ãtur: ⁊ beatus est q̃cũq̃ nõ fuerit scan dalizatus in me. Et cũ discessissẽt nũ cij iohãnis: cepit de iohãne dicere ad turbas. Quid existis ī deꝛtũ videre? Arũdinẽ vẽto agitatã? Sed quid exi stis videre? Hominẽ mollib vestimẽ tis indutũ? Ecce q̃ in veste ꝑciosa sũt ⁊ delicijs. ī domib regũ sũt. Sz quid existis videre? Prophetã? Etiq̃ dico vob: ⁊ plusq̃ ꝓphetã. e. Hic est de quo scriptũ est. Ecce mitto angelũ meum ante faciẽ tuã: q̃ ꝑparabit viã tuam ante te. f. Dico em̃ vob: maior inter natos mulier ꝓpheta iohanne baptis sta nemo est. Qui aũt minor est in re gno dei maior est illo. g. Et oĩs popu lus audiẽs. ⁊ publicani iustificaueꝛt deum: baptizati baptismo iohannis. Pharisei aĩ ⁊ legispiti ꝓsiliũ dei spre uerũt ī semetipos: ñ baptizati ab eo. Ait aũt dñs. h. Cui g̃ similes dicã ho mĩes generacõnis hui⁹: ⁊ cui similes sũt? Silles sũt pueris sedẽtib in foro ⁊ loq̃ntib adinuicẽ et dicẽtib. Can tauim⁹ vob tibijs ⁊ nõ saltastis: lamẽ tauimus ⁊ non ploraſtis. Venit autẽ iohannes baptista neq̃ mãducãs pa nem neq̃ bibens vinũ: et dicitis. De moniuz habet. Venit filius hominis manducans et bibens: et dicitis. Ec ce homo deuorator: et bibens vinuz: amicus publicanorum et peccatoruz Et iustificata est sapientia. ab omĩb filijs suis. i. Rogabat autem illum q̃ dam de phariseis vt manducaret cuz

p
.c. Luc. lxviij.
v
.d. Luce. lxix. Math. cij.

ij
.e. Lu. lxx. Mt̃ ciij. Mr̃. j.

v
.f. Lu lxxj Mt̃ ciiij.

x
.g. Lu. lxxij.

v
.h. Lu. lxxiiij. Math. cvij.

i
.i. Luc. lxxiiij. Mat. cclxxvj. Mr̃. clviij. Jo. xcviij.

illo. Et ingressus domũ pharisei discu
buit. Et ecce mlier q̃ erat in ciuitate
peccatrix· vt ꝯgnouit q̃ ihs accubu
isset in domo pharisei attulit alaba-
strũ vngẽti: ⁊ stans retro secus pedes
ei⁹ lacrimis cepit rigare pedes ei⁹. et
capillis capitis sui tergebat: ⁊ oscu-
labat pedes e⁹ ⁊ vngẽto vngebat. Vi-
dens aũ phariseus q̃ vocauerat eum:
ait intꝝ se dicẽs. Hic si esset ꝓpha: sci-
ret vtiq; q̃ ⁊ q̃lis ẽ mulier q̃ tãgit eũ
q̃ peccatrix ẽ. Et rñdẽs ihs dixit ad
illũ. Simon: habeo tibi aliq̃d dicere
At ille ait. Magister dic. Duo debito
res erãt cuidam feneratori: vn⁹ debe-
bat denarios q̃ngentos: ⁊ ali⁹ q̃nqua
ginta. Nõ habentibꝰ illis vnde redde-
rent: donauit vtriq; Quis g̃ eũ plus
diligit: Respõdẽs simõ dixit. Estimo
q̃ is cui plus donauit. At ille dixit
ei. Recte iudicasti. Et ꝙuers⁹ ad mu
lierẽ. dixit simoni. Vides hanc muli-
erem? Intraui in domũ tuã: aquam
pedibꝰ meis nõ dedisti: hec aũt lacri-
mis rigauit pedes meos. ⁊ capillis su
is tersit. Osculũ mihi nõ dedisti: hec
aũt exq̃ intraui nõ cessauit oscular
pedes meos. Oleo caput meum non
vnxisti: hec aũt vngento vnxit pedes
meos. Propter qd̃ dico tibi. Remit-
tunt ei pcã multa: qm̃ dilexit mul-
tũ. Cui aũt min⁹ dimittit min⁹ dili-
git. Dixit aũt ad illã. Remittũt tibi
pcã. Et cepẽrũt q̃ simul accũbebãt di
cere intra se. Quis ẽ h̃ q̃ eciã pcã di
mittit: Dixit aũt ad mlierem. Fides
tua te saluã fecit. Vade in pace.

r
Lu.lxxv.

Capitulũ. .VIII.

Et factũ ẽ deinceps. ⁊ ipe ite
faciebat p ciuitates ⁊ castel
la ꝓdicans ⁊ euãgelizans re-
gnũ dei: et duodecim cũ illo. ⁊ mlieres
aliq̃. q̃ erant curate a spiritibꝰ mali-
gnis et infirmitatibꝰ: maria q̃ vocat
magdalene. de q̃ septem demonia exie-
rãt. ⁊ iohãna uxor chuze procuratoris
herodis. ⁊ susãna ⁊ alie multe q̃ mi-
nistrabãt ei de facultatibꝰ suis. a. Cũ
aũt turba plurima ꝯueniret et de ci-
uitatibꝰ ꝓperarẽt ad eũ: dixit p simi-
litudinem. Exijt q̃ seminat seminare
semen suũ. Et dũ seminat aliud ceci-
dit secus viã. ⁊ ꝯculcatũ est. et volu-

ij
.a. Lu.lxxvj.
Mt̃.cxxxj. Mr̃
xxxvj.

cres celi comedẽrt illud. Et aliud ce-
cidit supꝑ petrã. ⁊ natũ aruit: q̃ ñ ha-
bebat humorẽ. Et aliud cecidit inter
spinas: ⁊ simul exorte spine suffoca-
uerũt illud. Et aliud cecidit ī terraz
bonã: ⁊ ortũ fecit fructũ centuplum
Hec dicẽs clamabat. Qui habet au-
res audiẽdi audiat. Interrogabãt aũt
eũ discipuli ei⁹: q̃ esset hec parabola
Quibꝰ ipe dixit. Vobꝭ datuz est nosse
misteriũ regni dei. b. ceteris autẽ in
paraboł: vt videntes nõ videãt. ⁊ au-
dientes nõ intelligãt. c. Est aũt hec pa-
bola. Semen ẽ vbũ dei. Qui aũt secus
viam. Hij sũt q̃ audiũt: deinde venit
dyabol⁹ ⁊ tollit vbũ de corde eoꝝ. ne
credẽtes salui fiãt. Nã q̃ supꝑ petram:
hij sũt q̃ cũ audierint cũ gaudio su-
scipiũt vbũ. Et hij radices nõ habẽt:
q̃ ad tẽpus credũt. ⁊ ī tpe temptacõ
nis recedũt. Qd̃ aũt ī spinas cecidit
hij sũt q̃ audierũt et a solicitudinibꝰ
⁊ diuiciis et voluptatibꝰ vite euntes
suffocantꝝ: ⁊ nõ referunt fructũ. Qd̃
aũt ī bonã terrã: hij sũt q̃ ī corde bo-
no ⁊ optimo audiẽtes vbũ retinẽt: et
fructũ afferũt in paciencia. d. Nemo
aũt lucernã accendẽs operit eã vase
aut subtus lectũ ponit: sz supra can-
delabrũ ponit: vt intrãtes videãt lu-
men. e. Nõ est enĩ occultũ qd̃ nõ mani
festetꝝ: nec absconditũ qd̃ non cogno
scatur. et in palam veniat. f. Videte
ergo quid audiatis. Qui enim habet
dabitur illi: ⁊ quicũq; nõ habet: eciã
qd̃ putat se habere auferetur ab illo
. g. Venerũt autẽ ad illum mater et
fratres ei⁹. ⁊ nõ poterãt adire ad eũ
ꝓ turba. Et nũciatum est illi. Mater
tua ⁊ frẽs tui stant foris: volentes te
videre. Qui rñdens dixit ad eos. Ma
ter mea ⁊ frẽs mei hij sunt: q̃ verbuz
dei audiũt ⁊ faciunt . h. Factũ ẽ aũt
in vna dieꝝ: ⁊ ipe ascẽdit ī nauiculã
⁊ discipuli eius. et ait ad illos. Trãs
fretemus trans stagnum. Et ascende
runt. Et nauigantibus illis obdormi
uit: et descendit procella venti in sta
gnum: et cõpellebãtur fluctibꝰ ⁊ pe-
riclitabantur. Accedentes aũt susci-
tauerunt eum dicentes . Preceptor
perimus. At ille surgens increpauit
vẽtũ ⁊ tempestatẽ aque ⁊ cessauit: et

i
.b. Lu.lxxvj.
Mat̃.cxxxij.
Mr̃.xxxvij.
ci. ij
.c. Lu.lxxvi.
Mt̃ cxxxv
xxxviij.

ij
.d. Lu.lxxvi.
Mt̃.xxxij. Mr̃
xxxix.

ij
.e. Luce.lxxvi.
Mt̃.xcij. Mr̃
xl. v
.f. Luc.lxxvi.
Mt̃.cxxxij.

ij
.g. Lu.lxxvi.
Mt̃.cxxx. Mr̃
xxxv.

ij
.h Lu.lxxvi.
Mt̃.lxix. Mr̃
xlviij.

facta ē trāquillitas. Dixit aūt ill'. Ubi ē fides vīa: Qui timētes mirati sunt adinuicem dicētes. Quisputas h̄ ē: Quia ꝛ ventis ꝛ mari īperat. et obediūt ei. Et nauigauerūt ad regionez gerasenoꝝ. q̄ est ꝓtra galileā. Et cum egressus esset ad tērram occurrit illi vir q̄dam qui habebat demoniū iam tēporibꝫ multis: ꝛ vestimētꝫ nō indueba: neqꝫ in domo manebat sed ī monumētis. Ihs vt vidit ih̄m ꝓcidit añ illū: ꝛ exclamās voce magna dixit. Quid mihi ꝛ tibi ē ih̄u fili dei altissimi: Obsecro te: ne me torq̄as. Ꝑcipiebat em̄ spiritui īmundo: vt exiret ab hoīe. Multis em̄ tēporibꝫ arripiebat illū: ꝛ vinciebaū cathenis et cōpedibꝫ custoditus: ꝛ ruptis vinculis agebatur a demonio in deserto. Int̄rogauit aut̄ illū ih̄us dicens. Qd̄ tibi nomē ē: At ille dixit Legio. Quia intrauerāt demonia multa in eū. Et rogauerūt illū: ne īperaret illis vt ī abissum irent. Erat aūt ibi grex porcoꝝ multoꝝ pascentiū in mōte: ꝛ rogabant eū vt ꝑmitteret eis in illos ī gredi. Et ꝑmisit illis. Exierūt ḡ demonia ab homine: ꝛ intrauerunt in porcos: et impetu abijt grex p̄ceps in stagnū: ꝛ suffocatus ē. Quod vt viderūt factū qui pascebāt fugerūt ꝛ nūciauerūt in ciuitat̄ ꝛ in villas. Exierūt aut̄ vidēre qd̄ factū est: ꝛ venerūt ad ih̄m. ꝛ inuenerūt hominem sedēt̄ a q̄ demonia exierāt vestituꝫ ac sana mēte ad pedes eius: ꝛ timuerunt. Nūciauerūt aut̄ illis ꝛ qui viderāt: quō sanus factus esset a legione. Et rogauerūt illū oīis multitudo gerasenoꝝ. vt discederet ab ipis: quia magno timoꝛe tenebāū. a. Ihs aūt ascendēs nauim reuersus est. Et rogabat illū vir. a quo demonia exierant vt cū eo esset. Dimisit aut̄ eū ih̄us dicens. Redi in domum tuam: ꝛ narra quāta tibi fecit de⁹. Et abijt p̄ vniuersam ciuitat̄ predicās: quāta illi fecisset ih̄us. b. Factū est aut̄ cum rediisset ih̄us: excepit illum turba. Erant autēm omnes expectātes eum. Et ecce venit vir cui nomen iairus ꝛ ip̄e princeps sy̓nagoge erat: ꝛ cecidit ad pedes ih̄u. rogans eum vt

Patrem luca

intraret in domum eius: quia vnica filia erat ei fere annoꝝ duodecim et hec moriebatur. Et contigit dum iret: a turbis cōprimebatur. Et mulier quedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim: que in medicos erogauerat omnem substanciā suaz nec ab vllo potuit curari. Accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius: ꝛ confestim stetit fluxus sāguinis eius. Et ait ih̄us. Quis est q̄ me tetigit: Negantibꝫ autēm omnibꝫ: dixit petrus ꝛ qui cum illo erant. Preceptoꝝ. turbe te cōprimūt ꝛ affligūt: et dicis quis me tetigit: Et dixit ih̄s Tetigit me aliquis. Nam ꝛ ego noui virtutem de me exisse. Videns autez mulier quia non latuit. tremens venit et procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum indicauit coraz omni populo: ꝛ quēadmodum ꝓfestim sanata sit. At ipse dixit ei. Filia: fides tua te saluam fecit. Vade in pace. Adhuc illo loquente. venit quidam ad principem sy̓nagoge dicēs ei quia mortua est filia tua noli vexare illum. Ihesus autem audito hoc verbo: respondit patri puelle. Noli timere. Crede tantum: ꝛ salua erit. Et cum venisset ad domū. nō permisit intrare secum quenquā nisi petrum ꝛ iacobū ꝛ iohannem: ꝛ patrem ꝛ matrem puelle. Flebant aūt omnes: et plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere. Non ē mortua puella sed dormit. Et deridebant eū: sciētes quia mortua esset. Ip̄e autem tenens manum eius clamauit dicēs Puella surge. Et reuersus est spiritus eius: ꝛ surrexit ꝓtinuo. Et iussit illi dare manducare. Et stupuerunt parentes eius: quibus p̄cepit ne alicui dicerent qd̄ factum erat.

Capitulū. .IX.

Conuocatis autem ih̄us duodecim aplis. dedit illis virtutem ꝛ potestatē sup oīa demonia: ꝛ vt languoꝝ curarent. Et misit illos p̄dicare r̄gnū dei: ꝛ sanaē infirmos. c. Et ait ad illos. Nihil tuleitis ī via neqꝫ ṽgā neqꝫ perā. neqꝫ panē neqꝫ pecuniā neqꝫ duas tūicas

ij
Lu lxxxvj Mt̄ lxxix Mr̄. xxix

ij
.c. Lu. lxxxvij Math. lxxxviij. Mr̄. liij.

habeatis. Et ī quācūq; domū intrue-
ritis ibi manete: ⁊ īde ne exeatis .a.
Et q̄cūq; ñ receperīt vos: exeūtes de
ciuitate illa ecīā puluerē pedū vīox
excutite ī testimonium sup̄ illos .b.
Egressi aūt circuibāt p castella: euan
gelizātes ⁊ curātes vbiq;.c. Audiuit
aūt herodes tetrarcha oīa q̄ fiebāt ab
eo. et hesitabat eo q̄ dicerēt a q̄bus-
dā q̄ ioh̄es surrexit a mortuis: a q̄-
busdam vero q̄ helyas apparuit: ab
alijs aūt q̄ ꝓpha vn⁹ de ātiq̄s surrexit
Et ait herodes. Johez ego decollaui
Quis ē aūt iste de q̄ ego talia audio:
Et q̄rebat videre eū.d. Et r̄uersi appli
narraueūt illi q̄cūq; feceūt. e. ⁊ assum
ptis ill' secessit seorsū ī locū desertū. q̄
ē bethsaide. Qđ cū ꝓgnouissēt turbe
secuti sūt illū: ⁊ excepit illos ⁊ loq̄ba
tur ill' de regno dei: ⁊ eos q̄ cura indi
gebāt sanabat. f. Dies aūt cepat decli
nare. Et accedētes duodecī dixer̄t il
li. Dimitte ꝯbas: vt eūtes in castella
villasq; q̄ circa sūt diuertāt ⁊ īueni-
ant escas: q̄ hīc ī loco deserto sum⁹. Ait
aūt ad illos. Vos date ill' māducare.
At illi dixer̄t. Nō sūt nob plus q̄ q̄n-
q; panes ⁊ duo pisces: nisi forte nos
eam⁹. ⁊ emam⁹ ī oēm hāc ꝯbā escas.
Erāt aūt fere viri q̄nq; milia. Ait aūt
ad discipl'os suos. Facite illos discū
bere p̄ cuiuia q̄nquagenos: ⁊ ita fe-
cerūt. Et discubuerūt oēs. Acceptis
aūt q̄nq; panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ respe-
xit ī celū ⁊ bñdixit illos ⁊ fregit ⁊ di
stribuit discipul' suis: vt ponerēt añ
turbas. Et māducauerūt oēs: ⁊ satu
rati sūt. Et sublatū ē qđ supfluit ill'
fragmētoꝝ cophini duodecī. g. Et fa
ctū ē cū solus esset orās. erāt cū illo
⁊ discipuli: ⁊ interrogauit illos dicēs
Quē me dicūt esse turbe: At illi rñ-
derūt ⁊ dixer̄t iohez baptistā: alij aūt
helyā: alij vo q̄ vn⁹ ꝓpheta de p̄ribus
surrexit. Dixit aūt illis. Vos aūt quē
me esse dicitis: Rñdēs symō petr⁹ di-
xit. Xp̄m dei. h. At ille īcrepās illos
p̄cepit ne cui dicerēt hoc: dicens. q̄
oportet filiū hoīs multa pati ⁊ r̄pro
bari a senioribus et p̄ncipibus sacerdo-
tū. et scribis ⁊ occidi. ⁊ tercia die re-
surgere. i. Dicebat aūt ad oēs. Si
q̄s vult post me venire. abneget se-

ij .a. Lu lxxxvij Mt̄. lxxxij. ⁊. lxxxv. Mr̄. lv.

vij .b. Lu. lxxxix. Mr̄. lvj.

ij .c. Lu. xc. Mt̄. cxlij. Mr̄. lvij

vij .d. Lu. xcj. Mr̄ lxj.

vij .e. Lu. xcij Mt̄ cxlvj. Jo. xlvij

j .f. Luce. xciij. Mt̄. cxlvij. Mr̄ lxiij. Jo. xlix.

ij .h. Luce. xcv. Math. clxviij. Mr̄. lxxxiij.

ij .i. Luce. xcvj. Mt̄. clxx. Mr̄. lxxxv.

metipm: ⁊ tollat crucē suā quotidie:
et sequat̄ me. Qui em̄ voluerit aīam
suā saluā facere ꝑdet illā. Nam q̄ p-
diderit aīam suā ꝓpter me: saluā fa-
ciet illaz. Quid em̄ ꝓficit homini si
lucret̄ vniuersū mundū: se aūt ipsuz
ꝑdat ⁊ detrimentū sui faciat: k. Nam
q̄ me erubuerit ⁊ meos ꝭmones: hūc
fili⁹ hoīs erubescet cū venerit ī ma-
iestate sua ⁊ pr̄is ⁊ sanctoruz angelo
rum. l. Dico aūt vob: vere sūt aliq̄ hic
stātes. q̄ nō gustabūt mortē donec vi
deāt regnū dei. Factū ē aūt post hec
ꝟba fere dies octo: ⁊ assūpsit petꝝ et
iacobū ⁊ iohannē: ⁊ ascēdit ī montē
vt oraret. Et factū ē dū oraret: spe-
cies vult⁹ eius altera. ⁊ vestitus eius
albus refulgēs. Et ecce duo viri loq̄-
bant̄ cū illo. Erāt aūt moyses ⁊ helyas
visi ī maiestate: et dicebāt excessū
eius. quē cōpleturus erat ī hierusa-
lem. Petrus vero ⁊ q̄ cū illo grauati
erāt somno. Et euigilātes viderunt
maiestatez eius: ⁊ duos viros q̄ sta-
bāt cū illo. ⁊ factuz est cum discede-
rēt ab illo: ait petr⁹ ad ih̄um. Prece-
ptor bonū ē nos hic esse: ⁊ faciam⁹ tria
tabernacula: vnū tibi. ⁊ vnū moysi.
⁊ vnū helye. Nesciēs q̄d diceret. Hec
aūt illo loquēte. facta est nubes ⁊ ob
umbrauit eos: et timuerūt intrātib⁹
illis ī nubem. Et vox facta ē de nube
dicens. Hic est filius meus dilectus:
ipm audite. Et dum fieret vox inuē-
tus est ih̄us solus. et ipi tacuerunt:
et nemini dixerunt in illis diebus q̄c-
q̄ ex hijs que viderant. m. Factum ē
autem in sequenti die descendentib⁹
illis de monte: occurrit illis turba
multa. Et ecce vir de turba exclama
uit dicens. Magister obsecro te: re-
spice in filium meum quia vnicus ē
mihi. Et ecce spiritus apprehēdit eū.
et subito clamat: et elidit et dissipat
eum cum spuma: et vix discedit dila
nians eum. Et rogaui discipulos tu
os vt eicerent illum: et non potue-
rūt Respōdens aūt ih̄us dixit. O gene
ratio infidelis ⁊ puersa: vsq̄quo ero
apd vos ⁊ patiar vos: Adduc huc fi
liū tuū. Et cū accedēt: elisit illū dēmo
niū ⁊ dissipauit. et īcrepauit ih̄s spm̄
mūdū ⁊ sanauit puer ⁊ reddidit illū

ij .k. Luc. xcvij Mt̄. xciij. Mr̄ lxxxvj.

ij .l. Lu. xcviij Mt̄. clxxij. Mr̄ lxxxij.

ij .m. Luc. xcix Mat. clxxiij Mr̄. xcj.

patri eius.a. Stupebāt aūt oīes ī magnitudine dei.b. oībusq; mirātibo in oīibo que faciebat.dixit ad discipulos suos.Ponite vos in cordibus vīs sermones istos. Filius eī hoīs futurū est vt tradaī in manꝰ hominum.At illi ignorabant verbū istud ꝙ erat velatū antę eos vt nō sentirēt illud:ꝙ timebant euꝫ interrogare de hoc verbo.c. Intrauit aūt cogitacō in eos:quis eoꝝ maior esset. At ihs videns cogitacōnes cordis illoꝝ apprehendit pueꝝ:ꝙ statuit illū secus se:ꝙ ait illis.Quicūq; susceperit puerum istū ī nomine meo me recipit. Et quicūq; me receperit: recipit euꝫ qui me misit. Nam ą minor est inter omnes vos: ħ maior est.d. Respondens autęꝫ iohānes dixit. Preceptor vidimus quendā in nomīe tuo eicientem dęmonia:ꝙ phibuimꝰ eum.quia nō sequit̄ te nobiscū. Et ait ad illos ihūs.Nolite phibere. Qui eī nō est aduersū vos p vobis ē.e. Factum ē aūt dū cōplerent̄ dies assumpcōnis eius:ꝙ ipe faciē suā firmauit vt iret hīrlm.Et misit nūcios antę ꝓspectū suum:ꝙ euntes intrauerūt in ciuitatem samaritanoꝝ vt prepararēt illi Et nō ꝛceperunt eū: quia facies eiꝰ erat euntis hierusalem.Cū vidissent autē discipuli eius iacobus ꝙ iohannes dixerūt. Domine vis dicimus vt ignis descendat de celo:ꝙ cōsumat illos sicut helyas fecit? Et ꝓuersus increpauit illos dicēs . Nescitis cuius spūs estis. Filiꝰ emī hoīs nō veīt animas pdere sed saluare. Et abierūt in aliud castellū.f. Factū est aūt ambulantibo illis in via: dixit quidam ad illū. Sequar te quocūq; ieris. Dixit illi ihūs. Vulpes foueas habēt.ꝙ volucres celi nidos:filius aūt hominis nō habet vbi caput suū reclinet. Ait aūt ad alterū. Sequere me. Ille aūt dixit. Dñe: pmitte mihi pmū ire. et sepelire patreꝫ meū. Dixitq; ei ihūs Sine vt mortui sepeliant mortuos suos:tu autē vade ꝙ annūcia regnū dei.g. Et ait alter. Sequar te domīe sed pmitte mihi pmum renunciare hijs qui domi sunt. Ait ad illum ihūs Nemo mittens manum suam ad aratrum ꝙ aspiciens retro:aptus est regno dei.

Capitulū. .X.

Post hec aūt designauit dominus ꝙ alios septuagītaduos ꝙ misit illos binos antę faciem suā in oēm ciuitatē ꝙ locum quo erat ipe venturus. Et dicebat illis.h Messis quidem multa: operarij autē pauci. Rogate ḡ dominuꝫ messis:vt mittat operarios in messeꝫ.i. Ite:ecce ego mitto vos sicut agnos inī lupos.k. Nolite portare sacculuꝫ neq; perā neq; calciamēta:ꝙ neminez per viā salutaueritis.l. In quācunq; domū ītraueritis.pmū dicite pax huic domui:et si ibi fuerit filius pacis.requiescet sup illū pax vestra:sin autē ad vos reuertet̄. In eadē aūt domo manete: edentes et bibentes q̄ apud illos sūt. Dignus ē emī operariꝰ mercede sua. Nolite trāsire de domo ī domū.m. Et ī quācūq; ciuitatē īt̄ueritis ꝙ susceperīt vos māducate q̄ apponūt vob:et curate infirmos qui ī illa sunt:ꝙ dicite illis appropinq̄bit ī vos regnū dei.n. In quācunq; autęꝫ ciuitatē intraueritis ꝙ nō susceperīt vos: exeūtes in platęas eius dicite. Eciā puluerē q̄ adhesit nob de ciuitate vra extergimꝰ ī vos. Tamē hoc scite quę appropinquabit regnum dei. Dico vob:quia sodomis ī die illa remissius erit ꝟ illi ciuitati.o. Ve tibi corozaym ve tibi bethsaida: quia si in tyro ꝙ sydone factę fuissent vtutes q̄ factę sūt ī vob olim ī cilicio et cinere sedētes penitērēt. Verūtn tyro ꝙ sidoni remissiꝰ erit ī iudicio ꝟ vob. Et tu capharnaū vsq; ad celum exaltata: vsq; ad īfernū demergeris .p. Qui vos audit me audit:ꝙ q̄ vos spernit me spernit. Qui aī me spnit: spnit eū q̄ me misit.q. Reuersi sūt aī septuagintaduo cū gaudio dicētes. Dñe:eciā dęmonia subiciūt̄ nob ī nomīe tuo. Et ait illī. Videbā sathanan sic̄ fulgur ō celo cadētē. Ecce dedi vobis potestatē calcādi sup̄ serpētes et scoꝛpiōes ꝙ sup oēm vtutē inimici:ꝙ nihil vobis nocebit . Verūtamen in hoc nolite gaudere:quia spūs vobis subiciuntur. Gaudete aūt:ꝙ nomina

r
Lu.cvij.

v
.h. Luc̄. cvij.
Mt̄.lxxvij.
v
.i.Lu.cix.Mt̄
lxxxvj. ij
.k.Lu.cx.Mt̄
lxxxij. Mr̄.liij
v
.l.Lu.cxj.Mt̄
lxxxiij.
ij
Luce.cxij. Mt̄
lxxxiij Mr̄ liij

r
.m.Lu.cxiij.

ij
.n. Luc̄.cxiiij.
Mt̄ lxxxv Mr̄
lv.

v
.o.Luce. cxv.
Mt̄.cviij.

j
.p.Luce.cxvj.
Mt̄.xcviij.Mr̄
xcvj. Jo.cxx.
r
.q.Lu.cxvij.

v
.a. Lu.cxviij.
Mt.cx.

iij
.b. Lu. cxix .
Mt.cxj.⁊. cxij
Jo.cxlviij.

v
.c. Luce. cxx.
Mt.cxxxiij.

ij
.d. Lu. cxxj .
Mt.cxciij.Mt
cvij.

r
.e. Luc.cxxij.

vestra scripta sūt ī celis.a. Jn ipa ho
ra exultauit ī spū sācto ⁊ dixit. Cōfi
teor tibi dñe pr̄ celi ⁊ terre:q̄ absco-
disti hec a sapiētibo ⁊ prudētibo: ⁊ re
uelasti ea puulis.Eciā pr̄:qm̄ sic pla
cuit añ te.b. Oīa mihi tradita sūt a
pr̄e meo.Et nemo scit q̄s sit fili⁹ nisi
pr̄:⁊ q̄s sit pr̄ nisi fili⁹:⁊ cui voluerit
fili⁹ reuelare.c.Et uersus ad discī-
pulos suos dixit. Beati oc̄li q̄ vidēt
q̄ vos videtis. Dico em̄ vob: q̄ m̄ti
pphetæ ⁊ reges voluerūt videre q̄ vos
videtis ⁊ ñ videř:⁊ audire q̄ auditis
⁊ ñ audierř.d. Et ecce q̄dā legisp̄it⁹
surrexit tēptās illū ⁊ dicēs. Magister
q̄d faciēdo vitā eternā possidebo! At
ille dixit ad eū. Jn lege q̄d scriptū ē:
Quomō legis! Ille rñdēs dixit. Dili
ges dñm deū tuū ex toto corde tuo et
ex tota aīa tua.⁊ ex oīb viribo tuis
⁊ ex oī mēte tua:⁊ p̄imū tuū sic̄ te-
ipm. Dixitq̄ illi. Recte rñdisti. Hoc
fac ⁊ vives.e. Jlle aī volēs iustifica
re seip̄m dixit ad ih̄m. Et q̄s ē meus
p̄im⁹! Suscipiēs aī ih̄us dixit. Ho
mo q̄dā descēdebat ab hierm̄ ī hieri-
cho ⁊ īcidit ī latrones:qui eciā despo
liauerūt eū:⁊ plagis īpositis abierř
semiuio relicto. Accidit aī vt sac̄dos
q̄dā descēderet eadē via:et viso illo p̄
teriuit. Sil̄r ⁊ leuita: cū esset sec⁹ lo
cū ⁊ videret eū p̄transijt. Samarita
nus aūt q̄dā iter faciēs venit sec⁹ eū:
⁊ vidēs eū miscordia motus ē. Et appro
pians alligauit vulnera ei⁹. infūdēs
oleū ⁊ vinū: ⁊ imponēs illū ī iumen
tū suū duxit ī stabulū:⁊ curā ei⁹ egit
Et altera die p̄tulit duos denarios:
⁊ dedit stabulario ⁊ ait. Curā illi⁹ ha
be:⁊ q̄cūq̄ superogaueris.ego cu⁊
rediero reddā tibi. Quis horū trium
videř tibi p̄im⁹ fuisse illi. q̄ īcidit ī
latrones! At ille dixit. Qui fecit mi-
sericordiā ī illū. Et ait illi ih̄us. Vad
⁊ tu fac sil̄r. Factū ē aūt dū irent:⁊
ipe ītrauit ī quoddā castellū:⁊ muli
er quedā martha noīe excepit illū ī
domū suā:⁊ huic erat soror noīe ma
ria. Que eciam sedēs secus pedes dñi
audiebat vbū illi⁹:martha aī satage
bat circa frequēs mīsteriū. Que ste-
tit ⁊ ait. Dñe: nō ē tibi cure q̄ soror
mea reliquit me solam ministrare !
Dic g̃ illi vt me adiuuet. Et rñdens
dixit illi dñs. Martha martha solici
ta es:⁊ turbaris erga plurima. Por
ro vnū ē necessariū. Maria optimaz
p̄tem elegit:q̄ nō auferet ab ea.

Capitulū. .XI.

v
.f. Lu.cxxij.
Mt.xiij.

ET factū est cū esset ī q̄daz lo
co orās:vt cessauit dixit vn⁹
ex discipul⁹ ei⁹ ad eū Domīe
doce nos orare : sic ut docuit ioh̄es
discipulos suos. Et ait illis. Cū ora-
tis dicite. Pr̄ sāctificet nomē tuuz:
adueniat regnū tuū:panē nr̄m quo
tidianū da nob hodie:⁊ dimitte no-
bis peccata nr̄a siquidē et nosipi di-
mittim⁹ oī debēti nob:⁊ ne nos indu
cas in tēptacōem.g. Et ait ad illos.
Quis vr̄m habebit amicū et ibit ad
illum media nocte ⁊ dicet illi amice
cōmoda mihi tres panes. qm̄ amic⁹
meus venit de via ad me.⁊ nō habeo
q̄d ponā ante illū:et ille deintus rñ-
dens dicat. noli mihi molest⁹ esse. iaz
ostium clausū est.⁊ pueri mei mecū
sūt in cubili. nō possū surgere ⁊ dare
tibi:Et ille si pseuerauerit pulsans:
dico vobis. etsi nō dabit illi surgens
eoq̄ amicus ei⁹ sit:p̄ter īprobitatez
tñ ei⁹ surget.⁊ dabit illi q̄tquot habz
necessarios.h. Et dico ego vob. Pe-
tite ⁊ dabit̄ vob: q̄rite ⁊ inuenietis:
pulsate ⁊ aperiet̄ vob. Oīs ei q̄ petit
accipit:⁊ q̄ q̄rit īuenit:⁊ pulsāti ape
riet̄. Quis aī ex vob p̄ez petit panē
nūq̄d lapidē dabit illi! Aut pisc̄:nū-
q̄d p̄ pisce serpentē dabit illi! Aut si
pecierit ouū:nūq̄d porriget illi scor-
pionē! Si g̃ vos cū sitis mali nostis
bona data dare filijs vr̄is q̄ntomagis
pr̄ vr̄ celestis ⁊ celo dabit bonū sp̄m
petētibo se.i. Et erat eiciēs demoniū
⁊ illⁱ erat mutū:⁊ cū eiecisset demoni-
um locut⁹ ē mut⁹:⁊ āmirate sūt t̄be
.k. Quidā aī ex eis dixerř Jn beelze
bub p̄ncipe demoniorū eicit demonia
.l. Et alij tēptātes:signū ⁊ celo q̄re-
bāt ab eo Jp̄e aī vt vidit cogitacōes
eorū dixit eis.m. Oē regnū ī seip̄m di
uisū ⁊solabit̄:⁊ dom⁹ sup̄ domū cadz
Si aūt et sathanas in seipsum diui-
sus est quomodo stabit regnum ei⁹:
q: dicitis in beelzebub eicere me de-
monia ! Si autem ego in beelzebub

v
.g. Lu.cxxij.

v
.h. Lu.cxxiij.
Mt.xiij.

v
.i. Lu.cxxiij.
Mt.cxlv.

v
.k. Lu.cxxiij.
Mt.cxxij.
cxxiij.

v
.l. Lu.cxxiij.
Mt.cxxij.

ij
.m. Lu.cxxiij.
Mt.cxxij.
cxxiij.

eicio dmonia: filij vr̃i i q̃ eiciũt: Ido ipi iudices vr̃i erũt. Porro si i digito dei eicio demonia: pfecto pueit i vos regnũ dei. Cũ fortis armat⁹ custodit atriũ suũ: i pace st̃ oia q̃ possidet. Si aũt fortior eo supueniẽs vicerit eum: vniuersa arma e⁹ auferet i q̃bo confidebat: et spolia ei⁹ distribuet. Qui nõ ẽ mecũ ctra me ẽ: et q̃ nõ colligit mecũ dispergit. a. Cũ immũd⁹ spũs exierit de hoĩe pambulat p loca iaquosa. q̃rens requem: et nõ inueniẽs dicit. Reuertar i domũ meã vñ exiui. Et cũ venerit iuenit eã scopis mũdatam. Tũc vadit et assumit septẽ alios spũs secũ neqores se: et ingressi habitãt ibi Et fiũt nouissima hoĩs illi⁹ peiora p oribo. b. Factũ ẽ aũt cũ hec diceret: extollẽs vocẽ quedaz mlier de turba dixit illi. Beat⁹ vẽter q̃ te portauit: et vbera q̃ suxisti. At ille dixit. Quinymmo beati q̃ audiũt vbũ dei: et custodiũt illud. c. Turb aũt pcurrẽtibo cepit dicẽ. Generacõ hec generacõ ne q̃ ẽ: signũ q̃rit et signũ nõ dabit ei nisi signũ ione pphe. Nã sic fuit ionas signũ niniuitis: ita erit fili⁹ hoĩs generacõi isti. Regina austri surget in iudicõ. cũ viris generacõis hui⁹ et cõ demnabit illos: q̃ venit a finibo te audire sapienciã salomonis. Et ecce plus q̃ salomon h̃. Viri niniuite surgẽt i iudicõ cũ generacõe hac et ctem nabũt illã: q̃ penitẽciã egerũt ad pdicacõez ione. Et ecce plus q̃ iona h̃. d. Nemo lucernã accẽdit et i abscõdito ponit neq; sb modio sed sup cãdelabrũ: vt q̃ ingrediunt lumẽ videãt. e. Lucerna corpis tui ẽ ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex. totũ corpus tuũ lucidũ erit: si aũt neq̃ fuerit: eciã corp⁹ tuũ tenebrosum erit. Vide q̃ ne lumẽ qd̃ i te ẽ tenebre sint. Si q̃ corpus tuũ totũ lucidũ fuerit. nõ habẽs aliquã pt̃e tenebraꝝ: erit lucidũ totũ Et sicut lucna fulgoris illũiabit te.

// f. Et cũ loq̃ret: rogauit illũ quidaz pharise⁹ vt prãderet apud se. Ihs aũt igressus recubuit. Pharise⁹ aũt cepit intra se reputãs dicẽ: q̃re nõ baptizatus eet ante prãdiũ. Et ait dns ad illũ. Nũc vos pharisei qd̃ defloris est calicis. et catini mũdatis: qd̃ autem intus ẽ vĩm. plenũ ẽ rapina et iniqta te. Stulti: nõne q̃ fecit qd̃ deforis ẽ eciã id qd̃ deint⁹ est fecit: Verũtñ qd̃ supest date elemosinã: et ecce oia mũda sũt vob. g. Hz ve vobis pharisei q̃ decimatis mẽtã et rutã et oñe olus et ptereitis iudiciũ et caritatẽ dei. Hec aũt oportuit facẽ: et illa nõ omittẽ.

v
.g. Lu. cxxxvj
Mt̃. ccxxxiiij.

ij
.h. Lu. cxxxvij
Mat̃. ccxxix.
Mt̃. cxxxv. v
.i. Lu. cxxxviij. Mt̃. ccxxxv
ij. v
.k. Lu. cxxxix
Mt̃. ccxxxviij.

v
.l. Luce. cxl.
Mt̃. ccxxxviij.

v
.m. Luce. cxlj.
Mt̃. ccxl.

.h. Ve vob pharisei: q̃ diligitis pmas cathedras i synagogis. et salutacões i foro. i. Ve vobis q̃ estis vt monumẽta q̃ nõ apparẽt. et hoĩes ambulãtes sup. nesciũt. k. Respõdẽs aũt q̃ daz ex legisperitis ait illi. Magister: hec dicens eciã ctumeliã nob facis. At ille ait. Et vob legisperitis ve: q̃ oneratis hoĩes oneribo q̃ portare ñ possũt: et ipi vno digito võ nõ tangitis sarcinas. l. Ve vob q̃ edificatis monumẽta pphetaꝝ: pres aũt vr̃i occiderũt illos. Hz pfecto testificamini q̃ ptentitis opib pr̃m vr̃oꝝ: qm̃ q̃dem ipi eos occiderũt: vos aũt edificatis eoꝝ sepulcra. m. Propterea et sapiẽcia dei dixit. Mittã ad illos prophetas et apostolos et ex illis occidẽt et psequẽt: vt inq̃rat sanguis oĩm pphetaꝝ. q̃ effusus ẽ a pstitucõe mũdi a generacõe ista: a sãguine abel vsq; ad sanguinẽ zacharie. q̃ perijt int altare et edem. Ita dico vob: requiret ab hac generacõne. n. Ve vob legispitis q̃ tulistis clauẽ sciẽcie: ipi nõ itroistis. et eos q̃ itroibãt phibuistis. o. Cũ aũt hec ad illos diceret. ceperũt pharisei et legisperiti grauiter insistere: et os ei⁹ oppimere de multis insidiantes ei: et q̃rentes aliquid capere ex ore eius. vt accusarẽt eũ.

v
.n. Luce. cxlij.
Mat̃. ccxxxij.

p
.o. Lu. cxliij.

Capitulũ. .XII. p

Ultis aũt turb cõcurrentibo ita vt seinuicẽ pculcarẽt: cepit dicẽ ad discipulos suos.

ij
.p. Lu. cxliiij.
Mt̃. clxiiij Mr̃
lxxix. v
.q. Luce. cxlv.
Mat̃. xciij.

Attendite a fermẽto phariseoꝝ qd̃ ẽ ypocrisis. q. Nihil em̃ opertũ ẽ qd̃ ñ reueleẽ: neq; abscõditũ qd̃ nõ sciaẽ. Oĩm̃ q̃ i tenebris dixistis. i lumie dicentẽ: et qd̃ i aure locuti estis i cubiculis: pdicabiẽ in tectis. Dico autez vob amicis meis ne ẽreamĩ ab hijs q̃ occidũt corp⁹: et p⁹hec nõ habẽt ampli⁹ qd̃ faciãt. Ostendã aũt vob quez

timeatis. Timete eũ: q̃ postq̃ occide
rit habet potestatẽ mittere ī gehẽnã
Ita dico vob: hũc timete. Nõne q̃n-
q̃ passeres veniũt dipondio: ⁊ vnus
ex illis ñ ē ī obliuione corã deo: Sz
et capilli capitis vestri oñes nume-
rati sũt. Nolite g̃ timere: multis pas
seribꝫ pluris estis vos. Dico aũt vo-
bis: oĩs q̃cũq̃ pfessus fuerit me corã
hoĩbꝫ: ⁊ filiꝰ hoĩs pfitebit illũ coraz
angel' dei. a. Qui autẽ negauerit me
corã hoĩbꝫ: denegabit corã angel' dei
.b. Et oĩs q̃ dicit vbũ ī filiũ hoĩs re-
mittet ei: ei aũt q̃ ī spũm sãctũ bla-
sphemauerit nõ remittet. c. Cũ autẽ
inducẽt vos in sỹnagogas: ⁊ ad ma-
gistratus ⁊ ptãtes: nolite soliciti esse
q̃liter aut q̃d rñdeatis aut q̃d dica-
tis. Spũs em̃ sãctꝰ docebit vos ī ipa
hora. que oportꝫat vos dicẽ. d. Ait
aũt ei q̃dã de turba. Magister dic frĩ
meo: vt diuidat mecũ hereditatẽ. At
ille dixit ei. Hõ: q̃s me pstituit iudi-
cem aut diuisorẽ supra vos: Dixitq̃
ad illos. Videte ⁊ cauete ab oñi aua
ricia: q̃ ñ ī abũdãcia cuiusq̃ vita eꝰ
ẽ ex hijs q̃ possidet. Dixit aũ̃ silitudi
nem ad illos dicẽs. Homis quidã di-
uitis vberes fructꝰ ager attulit: ⁊ co
gitabat intra se dicẽs. Quid faciã: q̃
non habeo q̃ pgregẽ fructꝰ meos: Et
dixit. Hoc faciam. Destruam horrea
mea. ⁊ maiora faciã: ⁊ illuc pgrega-
bo oĩa q̃ nata sũt mihi ⁊ bona mea:
⁊ dicã aĩme mee. Anima. habes mlta
bona posita ī ãnos plurimos: req
esce. pmete. bibe: epulare. Dixit aũt
illi deꝰ. Stulte ac nocte aiaz tuã: re
petũt a te. Que aũt pasti cuiꝰ erũt:
Sic ẽ q̃ sibi thesaurisat: ⁊ nõ ẽ ī deũ
diues. e. Dixitq̃ ad discipulos suos.
Ideo dico vob. Nolite soliciti eẽ aĩe
vr̃e q̃d mãducetis: neq̃ corpi q̃d in-
duamī. Aĩa plꝰ ẽ q̃ esca: ⁊ corpꝰ plus
q̃ vestimẽtũ. Cõsiderate coruos. q̃ nõ
seminãt neq̃ metũt q̃bꝫ ñ ẽ cellariuz
neq̃ horreũ: ⁊ deꝰ pascit illos. Quãto
magis vos pluris estis illꝝ: Quis aũ̃
vr̃m cogitãdo potest adicẽ ad statu-
rã suã cubitũ vnũ: Si g̃ neq̃ q̃ mĩ-
mũ ẽ potestis: q̃d ꝺ ceteris soliciti e-
stis: Cõsiderate lilia quõ crescũt. Nõ
laborãt neq̃ nent. Dico aũ̃ vob: nec
salomõ in omĩ glia sua vestiebat sic
vnũ ex istis. Si aũ̃ fenũ q̃ hodie ẽ ī
agro. ⁊ cras ī clibanũ mittit deus sic
vestit: quãtomagis vos pusille fidei
Et vos nolite q̃rere q̃d mãducetis aut
q̃d bibatis: nolite ī blime tolli. Hec
aũ̃ oĩa gẽtes mũdi q̃rũt pr̃ aũ̃ vr̃ scit
qm̃ hijs idigetis. Verũtñ q̃rite pmũ
regnũ dei ⁊ iusticiã eiꝰ: ⁊ hec oĩa adi
cientẽ vob. f. Nolite timere pusillꝰ grex
qr̃ pplacuit pr̃i vr̃o dare vob regnũ
.g. Vendite q̃ possidetis ⁊ date elemo-
sinã. h. Facite vob saccos q̃ ñ vete-
rascũt: thesaur̃ ñ dficiẽtẽ ī cel: q̃ fur
nõ appropiat. neq̃ tinea corrumpit.
Vbi eĩ thesaurus vr̃ ẽ: ibi ⁊ corr vr̃m
erit. i. Sint lũbi vr̃i pcincti ⁊ lucerne
ardẽtes ī manib vr̃is: ⁊ vos silꝫ ho
mib expectãtib dñm suũ q̃n reuer-
taũ̃ a nupcijs: vt cũ venerit ⁊ pulsa-
uerit pfesti aperiãt ei. k. Beati serui
illi: q̃s cũ venerit dñs ĩuenerit vigilã
tes. Amẽ dico vob: q̃ pcinget se ⁊ fa
ciet illos discũbere: ⁊ trãsiẽs mĩstra-
bit illꝝ. Etsi venerit ī scda vigilia: ⁊si
in tercia vigilia venerit ⁊ ita ĩuene-
rit: beati sũt serui illi. l. Hoc aũ̃ scitote
qm̃ si sciret patrẽfamilias q̃ hora fur
veniret vigilaret vtiq̃: ⁊ ñ sineret p
fodi domũ suã. Et vos estote parati:
qr̃ q̃ hora ñ putatis filiꝰ hoĩs veniet
Ait aũt ei petrꝰ. Dñe: ad nos dicis
hãc pabolã an ⁊ ad oẽs: Dixit autez
dñs. m. Quisputas ẽ fidel' dispẽsator
⁊ prudẽs: quẽ pstituit dñs sup̃ fami-
liã suã vt det illis ī tpe tritici mẽsu-
ram: Beatꝰ ille seruus: quẽ cũ venerit
dñs ĩuenerit ita faciẽtem. Vere dico
vob: qm̃ sup̃ oĩa q̃ possidet pstituet
illũ. n. Qd̃ si dixerit seruus ille ī corde
suo. morã facit dñꝰ meꝰ veire: ⁊ cepe-
rit pcutẽ seruos ⁊ ãcillas ⁊ edere. ⁊ bi-
bere. ⁊ iebriari: veniet dñs serui illius
ī die q̃ nõ sperat ⁊ hora q̃ nescit ⁊ di-
uidet eũ: ptemq̃ eiꝰ cũ infidelib ponet. o. Ille autẽ seruus qui cognouit
voluntatẽ dom̃i sui. ⁊ nõ pparauit. ⁊
nõ fecit scõm volũtatẽ eius vapula-
bit multis: qui aũt non cognouerit
et fecit digna plagis vapulabit pau-
cis. Oñi aũt cui multum datum est
multum quereꝫ ab eo: ⁊ cui commẽ-
dauerũt multum: plus petent ab eo.

ij
.a. Lu.cxlvj. Mt̃.xc iiij. Mr̃ lxxxvj. ij
.b. Lu.cxlvij. Mt̃.cxxiij. Mr̃ xxxiiij.
ij
.c. Lu.cxlviij. Mt̃. lxxxviij. Mr̃.cxlj.
r
.d. Lu.cxlix.
v
.e. Lu.cl. Mt̃. x lix.

r
.f. Lu.clj. .g. Lu.clij Mt̃ cxxij. Mr̃.cxc
v
.h. Luce. cliij. Mt̃.xlvj.
r
.i. Luce. cliiij.
v
.k. Luce. cliij. Mt̃.cclxvj.
ij
.l. Lu.clv. Mt̃. cclxxiij. Mr̃. clv.
v
.m. Lu.clvj. Mt̃.cclxx.
v
.n. Lu.clvij. Mt̃.cclxxj
r
.o. Lu.clviij

Luram

.a. Ignem veni mittere ī terrā: ⁊ qđ volo nisi vt accēdat? Baptismo aūt habeo baptizari. ⁊ quō coartor vsqz dū perficiar? Putatis qr pacē veī mittē ī trā? Nō dico vob: sz separacōz. Erit em ex hoc ⁊nq; in domo vna diuisi: tres ī duos ⁊ duo ī tres diuidēt: pr ī filiū. ⁊ fili⁹ ī prem suū: mr ī filiā. ⁊ filia ī matrē: socrus ī nurē suā ⁊ nurus ī socr suā. b. Dicebat aī ad turbas. Cū videritis nubē orientē ab occasu statī dicitis nimbus venit ⁊ ita fit ⁊ cū austrū flantē dicitis. qr est⁹ erit et fit. ypocritæ faciē celi ⁊ trē nostis pbare: hoc aī tpus quō nō pbatis? Quid aī ⁊ a vobisipis nō iudicatis qđ iustū ē? c. Cū aī vadis cū aduersario tuo ad pncipē ī via. da operā liberari ab illo: ne forte trahat te ad iudicē. ⁊ iudex tradat te exactori: et exactor mittat te ī carcerē. Dico tibi: nō exies ītē donec eciā nouissimū minutum reddas. Capi. .XIII.

Derant aūt quidā ipō ī tpe nūciantes illi de galileis: qr sanguinē pilatus miscuit cū sacrificijs eor. Et rndens dixit illis. Putatis q hij galilei p omīb galileis peccatores fuerīt qr talia passi sūt Nō dico vob: sz nisi penitēciā habueritis omēs silr pibitis sicut illi decē ⁊ octo supra qs cecidit turris ī sy loa ⁊ occidit eos. Putatis qr ⁊ ipi debitores fuerint pter omēs homines habitātes in hierusalē? Nō dico vob sed si nō penitēciā habueritis omēs silr pibitis. d. Dicebat aūt ⁊ similitudinē. Arborē fici habebat quidā plātatā in vinea sua: et venit qrens fructū ī illa. ⁊ nō inuenit. Dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce āni tres sūt ex quo venio qrens fructū in ficulnea hac: ⁊ nō inuenio. Succide g illaz. Ut qđ eciā trā occupat? At ille rndēs dixit illi. Dne: dimitte illā ⁊ hoc anno vsqdū fodiā circa illā ⁊ mittam stercora. Et siquidē fecerit fructū: sin aū in futur succides eā . Erat aī docēs ī synagoga eor sabbatis Et ecce mlier q habebat spiritū infirmitatis ānis decē ⁊ octo: ⁊ erat īclinata: nec omīno poterat sursū respicere. Quā cū videret ihūs vocauit eam ad se: et

p .clxiij.

v .Lu.clx Mt .v

v .Luce.clxj. at.clxij.

v .Luce.clxij. ē.cxxvj.

p .Lu.clxiiij.

ait illi. Mulier: dimissa es ab īfirmitate tua. Et īposuit illi manus: ⁊ pfestim erecta ē: ⁊ glorificabat deum. e. Rndens aūt archisynagogus. indignās qr sabbato curasset ihūs: dicebat turbe Sex dies sūt ī qbus oportet opari. In hijs g venite ⁊ curamini: ⁊ nō ī die sabbati. Rndēs aūt ad illū dns dixit. ypocritæ vnusqsq vīm sabbato nō soluit bouē suū aut azinū a psepio ⁊ ducit adaqre? Hāc aī filiā abrahe quaz alligauit sathanas ecce decē ⁊ octo ānis: nō oportuit solui a vinculo isto die sabbati. f. Et cū hec diceret erubescāt oēs aduersarij ei⁹: ⁊ oīs plus gaudebat in vniuersis q gloriose fiebant ab eo. g. Dicebat g. Cui silē ē regnū dei: ⁊ cui silē estimabo illud? Simile ē grano sinapis. qđ acceptū hō misit ī ortū suū ⁊ creuit: ⁊ factū ē ī arborē magnā: ⁊ volucres celi requeuert ī ramis ei⁹. h. Et itērū dixit. Cui simile estimabo regnū dei Simile ē fermēto qđ acceptū mlier abscōdit ī farine sata tria: donec fermētaret totū. i. Et ibat p ciuitates ⁊ castella docēs: ⁊ iter faciēs ī hierusalem. k. Ait aūt illi quidaz. Dne: si pauci sūt q saluāt? Ipe aūt dixit ad illos. Cōtendite ītrare p angustā portam: qr multi dico vob querūt intrare. ⁊ non poterūt. l. Cū aūt intrauerit paterfamilias ⁊ clauserit ostiū ⁊ incipietis foris stare. ⁊ pulsare ostiū dicētes dne aperi nob: et rndēs dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Tūc incipietis dicere. Māducauim⁹ corā te ⁊ bibim⁹: ⁊ ī platēis nr̄is docuisti. Et dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Discedite a me omnes operij iniqtatis. Ibi erit fletꝰ ⁊ stridor dentiū. m. cū videritis abrahā ⁊ ysaac ⁊ iacob ⁊ omēs p phetas ī regno dei: vos aī expelli foras. Et venient ab orientē ⁊ occidēte et aqlone ⁊ austro: ⁊ accumbēt ī regno dei. n. Et ecce sūt nouissimi qui erūt pmi: ⁊ sūt pmi q erunt nouissimi. o. In ipa die accesserūt quidam pharisei dicentes illi. Exi et vade hinc: qr herodes vult te occidere. Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi. Ecce eicio demonia et sanitates perficio hodie ⁊ cras: ⁊ tercia die cōsumor. Verūtn

ij .e. Luce.clxv. Mt.cxvj. Mr. xxv.

r .f. Luce.clxvj.

ij .g. Lu. clxvij. Mat. cxxxvij. Mar. xlviij.

v .h. Lu. clxvviij. Mt. cxxxviij. ij .i. Luce. clxix. Mt. lxxvj. Mr lij. v .k. Luce. clxx. Mt. lv.

v .l. Luce. clxxj. Mt. lx.

v .m. Lu. clxxij. Mt. lxv.

ij .n. Lu. clxxiij. Mt. cxcix. Mr cxi. r .o. Lu. clxxiiij

opoꝛtet me hodie ꝛ cras ꝛ seqnti die
abulaē:qꝛ ñ capit ꝓphetā pire extra
hirlm.a.lirlm hirlm q occidis ꝓphe
tas et lapidas eos q mittūtur ad te.
v Quotiēs volui ꝯgregaē filios tuos
.a.Luē.clxxv. quēadmodū auis nidū suū sb pēnis
Mt.ccxlj. ꝛ noluisti.Ecce relinqt vob dom? ve-
stra deserta.Dico aūt vob: qꝛ nō videbi
tis me donec veniat cū dicetis:bñdic-
t? q veit ī nomīe domini.

Capitulū. XIIII.

r Lu.clxxvj. ET factū ē cū itrasset ihūs in
domū cuiusdā pncipis pha-
riseoꝝ sabbato māducaē pa-
nē:ꝛ ipi obꝑuabāt eū. Et ecce q̄dam
ij ydropicus erat añ illū.b.Et rñdens
.b.Lu.clxxvij. ihūs:dixit ad legisp̄itos et pharise-
Mt.cxvj.Mr. os dicēs.Si licet sabbato curare:At
xxv. illi tacuerūt. Ipe vo apprehēsū sanauit
eū:ac dimisit. Et rñdēs ad illos dix-
it.Cui? vīm azin? aut bos ī puteū ca
det:ꝛ nō ꝓtinuo extrahet illū die sab
bati? Et ñ poterāt ad hec rñdere illi
r .c. Dicebat aūt ꝛ ad īuitatos parabo
.c.Lu.clxxviij lā.intendēs quō pmos accubit? eligе-
rēt:dicēs ad illos. Cū īuitat? fueris
ad nupcias.ñ discūbas ī pmo loco.
ne forte honoratioꝛ tē sit inuitat? ab
illo:ꝛ veniēs is q̄ te et illū vocauit:
dicat tibi da huic locū:et tūc incipias
cū ruboē nouissimū locū tenē Sꝛ cū
vocat? fueris vade recūbe in nouissi-
mo loco: vt cū venerit q̄ te inuitauit
dicat tibi.Amice ascēde supi?. Tunc
erit tibi glia corā simł discūbentibo:
o .d.qꝛ ois q̄ se exaltat hūiliabit:et q̄
.d.Lu. clxxix. se hūiliat exaltabit Dicebat aūt ꝛ ei q̄
Mt.ccxxxj. se īuitauerat.Cū facis prādiū aut ce
r nam.noli vocare amicos tuos.neq
Lu.clxxx. fratres tuos neq ꝯgnatos.neq vici
nos.neq diuites:ne forte ꝛ ipi te re-
īuitent:ꝛ fiat tibi retribucō. Sed cū
facis ꝯuiuiuꝝ voca paupes:debiles:
claudos ꝛ cecos ꝛ beat? eris:qꝛ ñ ha-
bēt retribuē tibi. Retribuet aūt tibi
ī resurrectōe iustoꝝ.Hec cū audisset
quidā de simul discumbentibo dixit
illi.Beatus qui manducabit panem
v in regno dei.e. At ipse dixit ei. Ho-
.e. Lu.clxxxj. mo quidam fecit cenam magnam:et
Mt.ccxxxj. vocauit multos.Et misit seruū suuꝝ
hora cene dicere īuitatis vt venirēt
quia iam parata sunt omīa. Et cepe
runt simul omes excusare. Primus
dixit ei.Villam emi:et necesse habeo
exire ꝛ videre illā.Rogo te:habe me
excusatū.Et alter dixit. Juga bouꝝ
emi qnq:ꝛ eo probare illa.Rogo te
habe me excusatum. Et alius dixit.
Uxoꝛem duxi: ꝛ ideo non possum ve
nire. Et reuersus seruus nunciauit
hec domino suo.Tunc iratus pater-
familias dixit seruo suo. Exi cito in
plateas et vicos ciuitatis:ꝛ paupe-
res ac debiles et cecos et claudos in-
troduc huc. Et ait seruus.Domine
factum est vt imperasti.et adhuc lo-
cus est.Et ait dominus seruo. Exi ī
vias et sepes ꝛ cōpelle intrare:vt im
pleatur domus mea. Dico autē vob
q̄ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati
sunt gustabit cenam meam.f. Ibant
autem turbe multe cum eo:ꝛ cōuer-
sus dixit ad illos. Si quis venit ad
me et non odit patrem suum ꝛ mrem
et uxoꝛem et filios ꝛ fratres ꝛ soꝛo-
res.adhuc autem et animam suam:
non potest meus esse discipulus. Et
qui ñ baiulat crucē suā ꝛ venit post
me:non potest meus esse discipulus
.g.Quis enim ex vobis volēs turrim
edificare non prius sedens comput-
tat sumpt? qui necessarij sunt. si ha-
beat ad perficiendum: ne postea q̄
posuerit fundamentum. et non po-
tuerit perficere.omes qui vident in-
cipiant illudere ei dicentes.quia hic
homo cepit edificare ꝛ nō potuit cō
sūmare? Aut quis rex iturus cōmit
tere bellum aduersus alium regem:
nō sedens prius cogitat si possit cū
decem milibus occurrere ei. qui cū
viginti milibus venit ad se? Alioquī
adhuc illo longe agente:legationem
mittens rogat ea que pacis sunt.h.
Sic ergo omnis ex vobis qui nō re
nunciat omnibus que possidet: non
potest meus esse discipulus.i.Bonū
est sal. Si autem sal quoq euanue-
rit:in quo condietur? Neq in terrā
neq in sterquilinium vtile ē:sed fo-
ras mittetur.Qui habet aures audi
endi audiat.

Capitulū. XV.

v .f. Lu.clxxx. Mt.cxcvj

r .g.Lu.clxxxj

v .h. Lu.clxxxij. Mt.cxxxj. Mr. cij.

ij
Lu.clxxxvi.
Mat.lxxij. Mr
xxij.
v
.a.Lu clxxxvij
Math.clxxxij.

r
.b.Lu clxxxviij

v
.Lu.clxxxix.
Mr.clxxxij.
r
b.Lu.cxc.

XV.

RAt aũ appropiquãtes ei publicani et peccatores: vt audirent illũ. Et murmurabãt pharisei et scribe dicẽtes: qr hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istã dicens. a. Quis ex vob̃ homo qui habz centum oues: etsi perdiderit vnaz ex illis. nonne dimittit nonagintanouem in deserto et vadit ad illam que perierat donec inueniat eam? Et cuz inuenerit eam imponit in humeros suos gaudẽs: et veniẽs domum conuocat amicos ꝙ vicinos dicens illis. Congratulamini mihi: quia inueni ouem meam que pierat. Dico vob̃: ꝙ ita gaudiuz erit in celo super vno peccatore penitenciam agente: ꝙ̃ supra nonagintanouem iustis qui nõ indigent penitencia. b. Aut que mulier habens dragmas decẽ: si perdiderit dragmam vnam. nonne accendit lucernaz et euertit domum et querit diligenter. donec inueniat eã? Et cũ inuenerit: cõuocat amicas ꝙ vicinas dicens. Congratulamĩ mihi: quia inueni dragmã quã perditeram. c. Ita dico vobis: gaudium erit coram angelis dei sup vno peccatore pẽitẽciã agente. d. Ait aũt. Homo quidaz habuit duos filios: et dixit adolescẽtior ex illis patri. Pater: da mihi portiõez substancie ꝙ̃ me contingit. Et diuisit illis substanciã. Et nõ post mltos dies. cõgregatis omĩbus adolescentior filius peregre pfectus ẽ in regionez longinquam: et ibi dissipauit substãciam suã viuendo luxuriose. Et postꝙ̃ omĩa ꝓsumasset: facta ẽ fames valida in regione illa: ꝙ ipe cepit egere. Et abijt et adhesit vni ciuiuz regionis illius: et misit illum in villam suam vt pasceꝫ porcos. Et cupiebat implere ventrẽ suũ de siliquis quas porci manducabãt: et nemo illi dabat. In se aũ reuersus dixit. Quanti mercẽnarij ĩ domo patris mei habundãt panib̃: ego aũ hic fame pereo. Surgam et ibo ad patrem meum: et dicam ei pater: peccaui in celum et coram te: iam non sũ dignus vocari fili? tu?: fac me sicẽ vnũ de mercẽnarijs tuis ꝙ surgẽs venit ad patrẽ suũ. Cũ aũ adhuc longe esset. vidit illũ pater ipsius: et misericordia motus est: et accurrens cecidit sup colluz eius: et osculatus est eũ. dixitqz ei filius. Pater peccaui in celũ et coram te: iã nõ sum dignus vocari filius tu?. Dixit aũt pater ad seruos suos. Cito pferte stolam primam. ꝙ induite illum: ꝙ date anuluz in manu eius: ꝙ calciamenta in pedes eius. Et adducite vitulum saginatum et occidite. et mãducem? et epulemur: qr hic fili? meus mortuus fuerat et reuixit: perierat et inuentus est. Et ceperũ omes epulari. Erat aũ filius ei? senior ĩ agro. Et cuz veniret et appropiquaret domui audiuit sỹphoniã ꝙ chorũ: et vocauit vnũ de puis: ꝙ interrogauit que hec essent. Ille dixit illi. Frater tuus venit: et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluũ illum recepit. Indignatus est aũt: et nolebat introire. Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respõdens dixit pri suo. Ecce tot ãnis seruio tibi: et nunq̃ mandatum tuum preteriui: et nunq̃ dedisti mihi hedũ vt cũ amicis meis epularer. Sed postq̃ filius tuus hic qui deuorauit substãciam suaz cũ meretricib̃ venit: occidisti illi vitulum saginatum. At ipe dixit illi. Fili tu semper mecum es: ꝙ omnia mea tua sunt. Epulari aũt et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et reuixit: perierat et inuentus est.

Ca. .XVI.

DIcebat aũt et ad discipulos suos. Homo qdaz erat diues qui habebat villicum: et hic diffamatus ẽ apud illũ: q̃si dissipasset bona ipius. Et vocauit illum: et ait illi. Quid hoc audio de te: Redde rationẽ villicatõnis tue. Jam em̃ nõ poteris villicare. Ait aũt villic? intr̃ se. Quid faciam: quia dns meus aufert a me villicatõnẽ? Fodere nõ valeo: mẽdicare erubesco. Scio qd faciã: vt cũ amot? fuero a villicatõe: recipiãt me ĩ domos suas. Cõuocatis itaqz singulis debitoribz dñi sui: dicebat pmo. Quãtũ debes dño meo? At ille dixit. Cẽtũ cados olei. Dixitqz illi Accipe cautiõez tuã: et sede cito scri-

be q̃nq̃ginta. Deinde alio dixit. Tu vero quantū debes: Qui ait centum chozos tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas: et scribe octoginta. Et laudauit dñs villicū iniq̃tatis q̃ prudēt fecisset: quia filij huius seculi prudēciozes filijs lucis in generatōne sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vob amicos de māmona iniq̃tatis: vt cuz defecerit recipiāt vos ī eterna tabernacula. Qui fidelis ē ī minimo et in maiozi fidelis ē: et q̃ ī modico iniquus ē. et in maiozi iniquus ē. Si g̃ in iniquo māmona fideles ñ fuistis: quod verum ē q̃s credet vobis? Et si in alieno fideles nō fuistis: qđ vestrū est quis dabit vobis? .a. Nemo puus potest duobus dominis seruire. Aut em̄ vnuz odiet. et alterū diliget: aut vni adherebit et alterū ꝓtemnet. nō potestis deo seruire et mammone. b. Audiebant aī omnia hec pharisei q̃ erant auari: et deridebant illum. Et ait ill̄. Vos estis q̃ iustificastis vos coram hominibus. deꝰ aī nouit corda vestra. Quia qđ hom̄ibus altum est: abominatō est ātē deū. c. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad iohannē: ex eo regnuz dei euangelizaī: ⁊ omnis ī illud vim facit. d. Facilius est autē celuz ⁊ terrā pretærire: q̃ de lege vnuz apicē cadere. e. Omnis qui dimittit vxorem suam. ⁊ alteraz ducit mechaī: ⁊ qui dimissā a viro ducit mechaī. f. Homo quidaz erat dives qui induebaī purpura et bisso: et epulabaī quottidie splendide. Et erat quidam mēdicus nomine lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus. cupiēs saturari de micis que cadebāt de mēsa diuitis: et nemo illi dabat. Sed ⁊ canes veniebant: et lingebant vlcera eius. Factum est autē vt moreretur mendicus: et portareī ab angelis in sinuz abrahe. Mortuus est autē ⁊ dives: ⁊ sepultus ē in inferno. Eleuās autē oculos suos cum esset in tormētis: vidit abraham alonge. et lazarū in sinu eius: ⁊ ipe clamās dixit. Pater abraham miserere mei: et mitte lazarum vt intinguat extremuz digiti sui ī aquam. vt refrigeret līguaz meam: quia cruciox in hac flāma.

v
.a. Lu. cxcj. Mt̄. xlvij.

x
.b. Lu. cxcij.

v
.c. Lu. cxciij. Mt̄. cv.

v
.d. Lu. cxciiij. Mt̄. xxxiiij.

ij
.e. Lu. cxcv. Mt̄. cxc Mt̄. cv

x
.f. Lu. cxcvj.

Et dixit illi abrahaz. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua: ⁊ lazarus similiter mala. Nunc autē hic consolatur: tu vero cruciaris. Et in hijs omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est: vt hij qui volunt hinc trāsire ad vos non possint: neq; inde huc trānsmeare. Et ait. Rogo ergo te pater: vt mittas eum in domū patris mei. Habeo em̄ q̃nq; fratres: vt testet illis ne et ipi veniant in hunc locuz tormentorum. Et ait illi abraham. Habent moysen et ꝓphetas: audiant illos. At ille dixit. Non pater abrahā: ꝑ si quis ex mortuis ierit ad eos penitenciaz agent. Ait autē illi. Si moysen et ꝓphetas non audiunt: neq; si quis ex mortuis resurrexerit credent ei. ¶. XVII.

Et ad discipl'os suos ait. Impossibile ē vt nō veniāt scādala. Ve autē illi p quez veniunt. Vtili⁹ est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius. ⁊ precipitatur in mare: q̃ vt scandalizet vnuz de pusillis istis. g. Attēdite vob. Si peccauerit in te frater tuus. increpa illuz: etsi penitenciam egerit dimitte illi. h. Etsi septies in die peccauerit in te: et septies in die conuersus fuerit ad te dicēs. penitet me: dimitte illi. i. Et dixerūt apostoli domino. Adauge nobis fidez. Dixit autē dominus. Si habueritis fidē sicut granuz sinapis: dicetis huic arbori moro eradicare et trnsplantare ī mare: et obediet vobis. k. Quis autez vr̄m habens seruum arantem aut pascentem boues qui ꝛgresso de agro dicat illi statim transi recumbe: et non dicat ei. para q̃ cenem et precinge te ⁊ ministra mihi donec manducem ⁊ bibam. et post hec tu manducabis ⁊ bibes? Nunq̃d graciam habet puo illi: quia fecit que ei ip̄ceperat? Nō puto. Sic ⁊ vos cū feceritis omnia que precepta sunt vobis dicite: serui inutiles sumus. Quod debuimus facere fecimus. Et factū ē dum iret ihūs in hierusalez: trnsiebat p mediam samariam et galileam. Et cū ingredere quoddā castellum: occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui steterunt

ij
Lu. cxcvij. Mt̄. clxxix. Mt̄. cxvij. ix.

v
.g. Lu. cxcviij. Mt̄. clxxxij.

v
.h. Lu. cxcix. Mt̄. clxxxiij.

v
.i. Lu. cc. Mt̄. clxxx.

x
.k. Lu. cci.

alõge:et leuauerũt vocem dicentes. Jhesu preceptor:miserere nr̃i. Quos vt vidit dixit. Jte:ostendite vos sacerdotibus.et factum ẽ dũ irent:mũdati sũt. Unus aũ ex illis vt vidit qz mundat⁹ ẽ:regressus est cuz magna voce magnificans deum. Et cecidit ĩ faciem ante pedes ei⁹:gracias agẽs. Et hic erat samaritanus. Respondẽs aũt ihũs dixit. Nõne decem mundati sũt:Et nouem vbi sunt:Nõ est inuentus qui rediret.et daret gloriam deo:nisi hic alienigena. Et dixit illi. Surge vade:quia fides tua saluũ te fecit.a. Jnterrogatus aũt a phariseis quando venit regnum dei:respondens eis dixit. Non veniet regnũ dei cuz obseruatione:neqz dicẽt ecce hic aut ecce illic. Ecce enĩ regnum dei ĩtra vos est.b. Et ait ad discipl'os suos. Venient dies quando desiderabitis videre vnum diem filij hominis:et nõ videbitis.c. Et dicẽt vob̃. Ecce hic et ecce illic. Nolite ire:neqz sectamĩ.d. Nam sicut fulgur coruscans de sub celo in ea que sub celo sũt fulget:ita erit filius hominis in die sua.e. Primum aũt oportet illum multa pati: et reprobari a generatione hac.f. Et sicut factum est in diebꝫ noe:ita erit et in diebus filij hominis. Edebãt et bibebant.uxores ducebant.et dabantur ad nupcias vsqz in diem qua intrauit noe in archam:et venit diluuium et perdidit omẽs.g. Similiter sicut factum ẽ in diebꝫ loth. Edebãt et bibebant et vendebant plantabãt et edificabant:qua die aũt exijt loth a zodomis.pluit ignẽ et sulphur de celo:et omnes pdidit. Secundũ hec erit q̃ die fili⁹ hominis reuelabitur.h. Jn illa hora qui fuerit in tecto.et vasa eius ĩ domo ne descendat tollẽ illa: et qui in agro:similiter nõ redeat retro.i. Mẽores estote uxoris loth.k. Quicũqz quesierit animaz suã saluã facere perdet illam. Et quicũqz perdiderit illaz:viuificabit eã.l. Dico vob̃:ĩ illa nocte erũt duo in lecto vno: vnus assumetur et alter relinquetur. Due erũt molentes ĩ vnum:vna assumeť et altera relinq̃ť. Duo in agro vnus assumeť et alter relinqueť.m.

v
a.Lu.ccij.Mt
civ.

x
b.Lu.cciij

ij
.Lu ccciiij.
Mr̃.cclxiij.Mr̃
clviij.

v
b.Lu.ccv.Mt
clvj.

ij
e Lu.ccvj.
Mr̃.clxviij.
Mr̃.lxxxiij.

v
f.Lu.ccvij.
Mr̃.cclxj.

x
g.Lu.ccviij.

ij
h.Lu.ccix.Mr̃
clxviij.Mar.
xlij.

x
i.Lu.ccx.

iij
j.Lu.ccxj.Mr̃
cxvij.Jo.cv.

v
k.Lu.ccxij.
Mr̃.cclxij.

v
l.m.Luccxiij.
Mr̃.cclxvj.

Respondẽtes dicũt illi. Ubi domine: Qui dixit illis. Ubicunqz fuerit corp⁹ illuc congregabuntur ⁊ aquile.

Capitulũ. .XVIII.

Dicebat autem et parabolam ad illos:quoniaz oportet sẽper orare et non deficere:dicens. Judex quidam erat in quadaz ciuitate:qui deum non timebat et hominem non reuerebatur. Vidua aũt quedam erat ĩ ciuitate illa:⁊ veniebat ad eum dicens. Vindica me ỏ aduersario meo. Et nolebat p multũ tempus. Post hec aũt dixit intra se. Etsi deum non timeo nec hominẽ reuereor:tamen quia molesta est mihi hec vidua vindicabo illam:ne in nouissimo veniens sugillet me. Ait aũt dominus. Audite quid iudex iniquitatis dicit. Deus aũt non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte:et pacienciam habebit in illis. Dico vobis:quia cito faciet vindictam illorum. Verumtamen filius hominis veniẽs:putas inueniet fidem in terra: Dixit aũt ⁊ ad quosdam q̃ in se confidebant tãq̃ iusti et aspernabanť ceteros parabolam istaz. Duo homines ascendebãt in templum vt orarẽt:vnus phariseus ⁊ alter publican⁹. Phariseꝰ stãs. hec apud se orabat. Deꝰ gracias ago tibi:quia nõ sũ sicut ceteri hominũ. raptores. iniusti. adulteri:velut etiã hic publicanus. Jeiuno bis ĩ sabbato:decimas do omniuz q̃ possideo. Et publican⁹ alonge stans nolebat nec oculos ad celum leuare:sed percutiebat pectus suũ dicens. Deus ꝓpicius esto mihi peccatori. Amẽ dico vob̃: desendit hic iustificatus in domum suaz ab illo.n.quia omnis qui se exaltat humiliabiť:et qui se humiliat exaltabitur.o. Afferebãt aũt ad illũ et infãtes:vt eos tangeret. Quod cũ viderent discipuli increpebant illos. Jhesus aũt ꝓuocans illos dixit. Sinite pueros venire ad me:et nolite vetare eos. Taliũ ẽ enĩ regnũ dei.p. Amẽ dico vobis:q̃cunqz non accepe rit regnum dei sicut puer.non intrabit in illud.q. Et ĩterrogauit eũ q̃dã ꝓceps dicens. Magister bone:quid

x
Lu.ccxviij.

v
.n.Lu.ccxv.
Mr̃.ccxxxj.

ij
.o.Lu.ccxvj.
Mr̃.cxcij.Mr̃
cvj.

ij
.p.Lu.ccxvij.
Mr̃.clxxviiij.
Mr̃.xcv.

ij
.q.Lu.ccxviij.
Mr̃.cxciij.Mr̃.
cvij.

faciens vitã eternam possidebo: Dixit aũ ei ihũs. Quid me dicis bonũ: Nemo bonus nisi solus deus. Mandata nosti. Non occides: non mechaberis. nõ furtum facies. nõ falsũ testimoniũ dices: honora patrẽ tuum et matrem. Qui ait. Hec oĩa custodiui a iuuẽtute mea. a. Quo audito ihesus: ait ei. Adhuc vnuz tibi deest. Omnia quecũqz habes vẽde ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis thesaurũ in celo: et veni seqre me. b. Hijs ille auditis cõtristatus ẽ: quia diues erat valde. Videns aũt ihesus illum tristem factum dixit. Q̃ difficile qui pecunias habent in regnuz dei intrabunt. Facilius est em̃ camelum per foramen acus transire: q̃ diuitem intrare in regnuz dei. Et dixerunt q̃ audiebãt. Et quis põtest salu⁹ fieri: Ait illis. Que impossibilia sũt apud homĩes: possibilia sunt apud deũ. Ait autem petrus. Ecce nos dimisimus omnia: ⁊ secuti sum⁹ te. c. Qui dixit eis. Amẽ dico vobis: nemo ẽ qui reliq̃t domuz aut parentes aut fres aut uxorẽ aut filios ꝓpt̃ regnũ dei ⁊ nõ recipiat multoplura ĩ hoc tpe: et in seculo vẽturo vitã eternã. d. Assũpsit aũ ihus duodecĩ discipulos suos: et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimã ⁊ ꝓsũmabũtur omnia q̃ scripta sunt per ꝓphãs de filio hominis. Tradet̃ em̃ gentibꝫ. et illudetur et flagellabit̃. et ꝓspuetur: et post q̃ flagellauerint occidẽt eum: et tercia die resurget. Et ipi nihil horz intellexerunt. Et erat vbum istud absconditũ ab eis: ⁊ non intelligebant que dicebant̃. e. Factum ẽ aũt cũ approp̃inq̃ret hierícho: cecus quidaz sedebat secus viã mendicãs. Et cũ audiret turbam ptereuntem: interrogabat quid hoc esset. Dixer̃t aũt ei: q̃ ihesus nazaren⁹ transiret. Et clamauit dicẽs. Jhesu fili dauid: miserere mei. Et qui pibant icrepabant eum vt taceret. Ipse vero multomagis clamabat: fili dauid miserere mei. Stans aũt ihus: iussit illũ adduci ad se. Et cũ approp̃inquasset: interrogauit illum dicens. Quid tibi vis faciam: At ille dixit. Dñe vt videam. Et ihesus dixit ei. Respice.

ij .a. Lu. ccxix. Mt̃. cxciiij. Mr̃. cviij.

ij b. Lu ccxx. Mt̃ cxcv. Mr̃. cix

ij c. Lu ccxxj. Mt̃ cxcviij. Mr̃. cx.

ij .d. Lu. ccxxij. Mt̃. ccj. Mr̃. cxij.

x Lu. ccxxiij.

ij .e. Lu. ccxxiiij. Mt̃. ccv. Mr̃: cxvj.

Fides tua te saluũ fecit. Et ꝓfesti vidit: et sequebaṫ illum magnificans deũ. Et oĩs plebs vt vidit: dedit laudem deo.

Capitulũ. XIX.

x Lu. ccxxv.

Et ingressus pãbulabat hiericho. Et ecce vir nomĩe zacheus: et hic p̃nceps erat publicanoz: et ipe diues. Et querebat videre ihesũ quis esset: et nõ poterat p̃ turba: q⁹ statura pusillus erat. Et p̃currens ascendit in arboꝛẽ sicomorũ vt vidẽt illuz. q⁹ inde erat trãsiturus. Et cũ venisset ad locũ: suspiciẽs ihs vidit illũ: et dixit ad eũ. Zachee festinans descende: q⁹ hodie in domo tua oportet me manere. Et festinãs descẽdit: et excepit illũ gaudẽs. Et cũ viderẽt oĩes murmurabãt dicẽtes: q̃ ad hominẽ peccatorez diuertisset. Stans autẽ zacheus dixit ad dñm. Ecce dimidiũ bonoꝛuz meoz domĩe do pauperibus: etsi q̃d aliq̃ defraudaui reddo quadrupluz. Ait ihs ad eũ. Quia hodie salus domui huic facta ẽ: eo q̃ et ipse filius sit abrahe. f. Venit em̃ filius homĩs querere ⁊ saluũ facẽ q̃d perierat. g. Hec illis audiẽtibꝫ adiciẽs dixit parabolã: eo q̃ esset ꝓpe hierlm. et q⁹ existimarent q̃ cõfestim regnũ dei manifestare̅. h. Dixit ergo. Hõ quidã nobilis abijt ĩ regionẽ longinquã accipere sibi regnum: ⁊ reuerti. i. Vocatis aũt decẽ suis suis. dedit eis decẽ mnas: et ait ad illos. Negociami dũ venio. Ciues aũt eius oderãt eum: et miserũt legatõnem post illum dicentes. Nolum⁹ hunc regnare sup nos. Et factuz est vt rediret accepto regno: et iussit vocari seruos quibꝫ dedit pecuniam: vt sciret quãtum quisq̃ negociat⁹ esset. Venit aũt prim⁹ dicẽs. domine: mna tua decez mnas acquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue: quia in modico fuisti fidelis: eris potestatez habens supra decem ciuitates. Et alter venit dicens. Domine: mna tua fecit q̃nq̃ mnas. Et huic ait. Et tu esto super quinq̃ ciuitates. Et alter venit dicẽs. Domine ecce mna tua: quam habui repositaz in sudario. Timui enim te quia homo austerus es: tollis quod nõ posuisti. ⁊ metis q̃d nõ seminasti.

v .f. Lu. ccxxj Mt̃. clviij.

x .g. Lu. ccxxij

ij .h. Lu. ccxxvi Mt̃. cclxix. Mr̃. clxij.

v .i. Lu. ccxxi. Mt̃. cclxx.

Dixit ei. De ore tuo te iudico fue nequam .Sciebas q ego hō auster? sū tollēs qō nō posui: et metēs q nō seminaui. Et quare nō dedisti pecuniam meam ad mensā: et ego veniens cū vsuris vtiq egissem illud. Et astātibꝫ dixit. Auferte ab illo mnam: et date illi qui decē mnas habet. Et dixerūt ei. Dñe: habet decem mnas. a. Dico aūt vobis: q omni habenti dabitur et habūdabit: ab eo aūt qui nō habet: et qō habet: auferet ab eo. b. Verūtamen inimicos meos illos qui noluerūt me regnare sup se adducite huc: et interficite ante me. c. Et hijs dictis pcedebat ascēdēs hierosolimaz. Et factū est cum appropinquasset ad bethphage et bethaniam. ad monte qui vocat oliueti: misit duos discipulos suos dicens. Ite in castellum qō contra vos e. In qō introeūtes. inuenietis pullū azine alligatū: cui nemo vnq hominū sedit. Soluite illum: et adducite. Etsi qs vos interrogauerit quare soluitis: sic dicetis ei. Quia dñs opā ei? desiderat. d. Abierūt aūt qui missi erāt: et inuenerūt sicut dixit illis stātem pullū. Soluentibus aūt illis pulluz: dixerunt dñi eius ad illos. Quid soluitis pullum: At illi dixerūt. Quia dominus eum necessarium habet. Et duxerūt illuz ad ihesuz. Et iactātes vestimēta sua sup pullū: imposuerunt ihesū. Eūte aūt illo substernebāt vestimēta sua in via. e. Et cū appropinquaret iam ad descensū montis oliueti: ceperunt omnes turbe descendētium gaudentes laudare deum voce magna super omnibus quas viderāt ōtutibꝫ dicentes. Benedictus qui venit rex in nomine domini: pax in celo q gloria in excelsis. f. Et quidā phariseorum de turbis dixerūt ad illuz. Magister increpa discipulos tuos. Quibꝫ ipe ait. Dico vobis: q si hij tacuerint lapides clamabūt. g. Et vt appropinquauit: videns ciuitatē fleuit sup illam dicens. Quia si cognouisses et tu. Et quidē in hac die tua q ad pacē tibi: nunc autē abscondita sūt ab oculis tuis. Quia venient dies ī te. q circūdabūt te inimici tui vallo: q circūdabūt te. et coangustabūt te vndiq: et ad terrā prosternēt te. et filios tuos qui in te sūt. h. Et nō relinquēt in te lapidem sup lapidem: eo q nō pgnoueris tempus visitatiōis tue. i. Et ingressus in templū cepit eicere ementes et vendētes ī illo dicēs illis. Scriptū est: quia dom? mea domus orationis ē. Vos aūt fecistis illā spelunca latronum. k Et erat docēs qtidie in templo. principes aūt sacerdotū et scribe et pncipes plebis. querebant illum pdere: et nō inueniebant quid facerēt illi. Omnis em populꝰ suspēsus erat audiēs illū.

Ca. XX

Et factū ē in vna dieꝝ docēte illo populū in templo q euāgelizāte: superuenerūt principes sacerdotū et scribe cuz senioribus: et aiunt dicentes ad illū. Dic nobis in qua potestate hec facis. Aut quis ē qui dedit tibi hanc potestatē: Respōdens aūt ihesus dixit ad illos. Interrogabo vos q ego vnū vbū. Respōdete mihi. Baptismū iohannis de celo erat: an ex hominibus: At illi cogitabant inter se dicentes. Quia si dixerimus de celo dicet. Quare ergo nō credidistis illi: Si aūt dixerimus ex hominibus: plebs vniuersa lapidabit nos. Certi sunt em iohannem pphaz esse. Et respōderūt se nescire vnde esset. Et ihs ait illis. Neq ego dico vobis: in qua potestate hec facio. l. Cepit aūt dicere ad plebem parabolaz hanc. Homo plantauit vineā et locauit eā colonis: et ipe peregre fuit multis temporibus. Et in tempe misit ad cultores seruū: vt de fructu vinee darēt illi. Qui cesū dimiserūt eū inanē. Et addidit alterꝫ seruū mittē. Illi aūt hunc q cedētes. et afficiētes ptumelia: dimiserūt ianem. Et addidit terciū mittē: q q illū vulnerātes eiecerūt: Dixit aūt dñs vinee. Quid faciaz: Mittā filiū meū dilectū: forsitan cū hūc viderit verebūt. Quē cū vidissēt coloni: cogitauerūt inꝫ se dicentes. Hic ē hæres. Occidam? illuz: vt nra fiat hereditas. Et eiectū illuz extra vineā occiderūt. Quid q faciet illis dominꝰ vinee. Veniet q pdet colonos istos: et dabit vineam alijs.

ij
h. Lu. ccxxxvij Mē. ccxlij. Mr. cxxxvij.

j
.i. Lu. ccxxxvij. Mē. ccxj. Mr. cxxj. Jo. xxj.

j
.k. Lu. ccxxxix Mē. cxxx. Mr. cxxij. Jo. lxxxvi

ij
Lu.. ccxl Mē. ccxvij. Mr. cxxvij.

ij
.l. Lu. ccxlj. Mē. ccxix. Mr. cxxviij.

Quo audito dixerũt illi. Absit. Ille aũt aspiciẽs eos ait. Quid est hoc qđ scriptũ ẽ. lapidẽ quem reprobauerũt edificantes hic factus ẽ in caput anguli? Omnis qui ceciderit supẽ illum lapidẽ ꝓquassabit̃: supẽ quẽ aũt ceciderit. cõminuet illuz. a. Et querebãt principes sacerdotũ et scribe mittere in illum manus illa hora: et timuerũt populũ. Cognouerũt enim ꝙ ad ipos dixerit similitudinẽ hanc. b. Et obseruãtes miserũt insidiatores qui se iustos simularẽt. vt caperẽt eũ in sermone: vt traderẽt illũ principatui et potestati pſidis. Et interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister scimus quia rectẽ dicis et doces: ꝛ nõ accipis pſonam homiſ: sed viam dei in veritate doces. Licet nobis dare tributũ cesari an ñ? Cõsiderãs aũt dolũ illoꝝ dixit ad eos. Quid me tẽptatis? Ostendite mihi denariũ. Cuius habz ymaginẽ et iscriptiõz? Respondẽtes dixerũt. Cesaris. Et ait illis. Reddite ḡ q̃ sũt cesaris cesari: et q̃ sũt dei deo. Et nõ potuerũt verbum eius reprehendere coram plebe: et mirati in respõso eius tacuerũt. Accesserũt aũt qđã saduceoꝝ. q̃ negant esse resurrectiõz: ꝛ interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister. moyses scripsit nobis: si frater alicuius mortuꝰ fuerit habẽs uxorẽ: ꝛ hic sine liberis fuerit vt accipiat eã frater eiꝰ uxorẽ. et suscitet semen frĩ suo. Septem ḡ fratres erãt: ꝛ ꝑmus accepit uxorem et mortuꝰ ẽ sine liberis. Et sequẽs accepit illam: et ipse mortuꝰ ẽ sine filio. Et terciꝰ accepit illã: similiter et oĩs septẽ et nõ reliquerũt semen: et mortui sũt. Nouissime oĩm mortua ẽ et mulier. In resurrectiõe ḡ cuius eoꝝ erit uxor? Siquidẽ septẽ habuerũt eã uxorem. Et ait illis ihus. Filij huiꝰ seculi nubũt et tradunt̃ ad nuptias: illi vero qui digni habebunt̃ seculo illo. et resurrectiõe ex mortuis neq̃ nubẽt neq̃ ducent uxores: neq̃ eĩ vltẽ mori poterũt. Equales eniz angelis sũt: et filij sũt dei. cũ sint filij resurrectiõis. Quia vero resurgãt mortui. ꝛ moyses oñdit secus rubũ: sicut dicit dominum deũ abraham ꝛ deũ ysaac. et deuz iacob. Deus aũt nõ ẽ mortuoꝝ sed viuoꝝ. Oĩes eĩ viuũt ei. Respõdentes aũt qđam scribaꝝ dixer̃t ei. Magister bene dixisti. c. Et amplius ñ audebãt eũ quicq̃ interrogare. d. Dixit aũt ad illos. Quõ dicũt xpm filiũ dauid esse: ꝛ ipe dauid dicit ī libro psalmorũ. Dixit dñs domino meo sede a dextris meis. donec ponaz inimicos tuos scabellũ pedum tuoꝝ: Dauid ḡ dominũ illũ vocat: ꝛ quõ filius eius est? . e. Audiẽte aũt omni populo dixit discipl'is suis. Attẽdite a scribis q̃ volũt ambulare in stolis. ꝛ amant salutatiõnes in foro: et primas cathedras in sinagogis: ꝛ ꝑmos discubitꝰ ī cuiuijs. f. Qui deuorãt domꝰ viduarũ: simulãtes longã oratiõz. Hij accipiẽt dãnatiõz maiorẽ.

Ca. XXI.

Respiciẽs aũt vidit eos q̃ mittebãt munera sua ī gazophilatiũ diuites. Vidit autem ꝛ quandã viduã paupculam mittẽtez era minuta duo. Et dixit. Vere dico vobis: qz vidua hec paup plusq̃ omnes misit. Nã omnes hij ex habũdanti sibi miserũt ī munera dei: hec autẽ ex eo qđ deest illi oĩem victũ suum quẽ habuit misit. g. Et qđsdam dicentiꝫ de tẽplo q̃ bonis lapidiꝫ et donis ornatũ esset. dixit. Hec q̃ videtis: veniẽt dies in qbus nõ relinquet̃ lapis sup lapidẽ qui non destruat̃. h. Interrogauerũt aũt illum dicẽtes. Preceptor qñ hec erũt: et qđ signum cũ fieri incipient? Qui dixit. Videte ne seducamini. Multi eĩ veniẽt ī nomine meo dicentes quia ego sum: et tempus appropinquabit. Nolite ire post eos. cũ autem audieritis prelia et seditiones, nolite terreri. Oportet primũ hec fieri: sed nondũ statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gẽs cõtra gentẽ et regnum aduersus regnum: et terremotus magni erũt p loca. et pestilencie ꝛ fames: terroresq̃ de celo. et signa magna erũt. i. Sed añ hec omnia inicient vobis manus suas: ꝛ persequentur tradentes ī sinagogas et custodias: trahentes ad reges et presides propter nomẽ meum. Contiget autem vobis in testimonium. k. Ponite ergo ī cordibus

i
.a. Lu. ccxlij. Mt. ccxx. Mr. cxxix. Jo. lxxx viij. ꝛ. lxxxix.

ij
.b. Lu. ccxliij. Mt. ccxxiij. Mr. cxxx.

ij
.c. Lu. ccxliij. Mt. ccxxvj. Mr. cxxxij.

ij
.d. Lu. ccxlv. Mt. ccxxv. Mr. cxxxiij.

ij
.e. Lu. ccxlvj. Mt. ccxxvi. Mr. cxxxv.

viij
.f. Lu. ccxlvij. Mr. cxxxvj.

ij
.g. Lu. ccxlviij. Mt. ccxlij. Mr. cxxxvij.

ij
.h. Lu. ccxlix. Mt. ccxlij. Mr. cxxxviij.

i
.i. Lu. ccl. Mt. ccxliij. Mr. cxxxix. Jo. cxlj. ꝛ cxlvj.

ij
.k. Lu. ccli. Mt. lxxxviij. Mr. cxlj.

vestris nō ꝑmeditari quēadmodū re
spondeatis. Ego eī dabo vobis os ⁊
sapienciā:cui nō potērūt resistere ⁊
contradicere oēs aduersarij vestri.
Trademini aūt a ꝑentibus et fratri-
bꝰ et ꝯgnatis et amicis:⁊ morte affi
cient ex vobis. Et eritis odio omni-
bus hominibus ꝓpter nomen meū.
Et capillus de capite vestro nō peri-
bit. In paciencia vestra possidebitis
animas vestras.a·Cuz aūt videritis
circūdari ab exercitu hierusalē:tūc
scitote qꝫ appropinquabit desolatio
eius.b.Tūc qui in iudea sūt fugiant
ad montes:et qui in medio eius di-
scedāt.et qui in regionibus non in-
trent in eam:quia dies vltōnis hij st
vt impleātur omnia q̄ scripta sūt.c.
Ve aūt ꝓegnātibus et nutrientibꝰ in
illis diebus.d. Erit em̄ pressura ma-
gna sup̄ terraz:⁊ ira populo huic.e.
Et cadēt in ore gladij:et captiui du-
centur in omnes gentes. Et hierlm
calcabitur a gentibus:donec imple-
antur tempora natōnuz.f. Et erunt
signa in sole et luna et stellis:⁊ ī ter
ris pressura gentiū pre cōfusione so-
nitus maris ⁊ fluctuū:arescentibus
hominibꝰ pre timore et expectatōe q̄
supueniēt vniuerso orbi. Nā ꝓtutes
celoꝝ mouebūt.g.Et tūc videbūt fi-
liū hoīs veniētē ī nube cū pt̄ate ma
gna ⁊ maiestate.Hijs aūt fieri īcipiē
tibꝰ.respicite ⁊ leuate capita vra qm̄
appropinquat redēptio vra.Et dixit
illis similitudinē. Videte ficulneaz ⁊
omnes arbores:cū producunt iā ex
se fructū scitis quoniā prope ē estas
Ita ⁊ vos cum videritis hec fieri:sci
tote quoniam prope est regnum dei.
Amen dico vobis:quia n̄ preteribit
generatio hec donec omnia fiant.Ce
lum ⁊ terra transibunt. ꝓba aūt mea
non transibunt.h. Attendite aūt vo
bis ne forte grauentur corda vestra
in crapula et ebrietate et curis hui?
vite:et supueniat ī vos repentina di
es illa. Tanq̄ laqueus em̄ supueniet
in omnes:qui sedēt sup̄ faciē omnis
terre. Vigilate ergo om̄i tēpore oran-
tes:vt digni habeamini fugere ista
oēs q̄ futura sūt:et stare ante fili-
um hominis. Erat aūt diebus docēs
in tēplo:noctibus vero exiens mora
batur ī monte qui vocatur oliueti.
Et omnis popul? manicabat ad euz
in tēplo audire eū. Ca. .XXII.

Appropinquabat autē dies fe-
stus azimorū qui dicitur pa
scha.i. Et querebant princi-
pes sacerdotum et scribe quō eū int̄-
ficerent:timebant vero plebē.k. In-
trauit aūt sathanas in iudā q̄ ꝯgno
minabatur scarioth. vnum de duode
cim.l.et abijt et locutus ē cū ꝑncipi
bus sacerdotū et magistratibꝰ quēad
modū illuz traderet eis. Et gauisi sūt:
et pacti sūt pecuniā illi dare. Et spo
pondit. Et querebat oportunitatez:
vt traderet illū sine turbis. Venit aūt
dies azimorū:in qua necesse erat oc-
cidi pascha. Et misit petrū et iohānē
dicens. Euntes parate nobis pascha:
vt manducem?. At illi dixerūt. Vbi
vis parem? ¦ Et dixit ad eos. Ecce in-
troeuntibus vobis in ciuitatē occur
ret vob̄ homo amphoram aque por-
tās:sequmini eū in domū quā intrat:
et dicetis patrifamilias domus.dicit
tibi magister. Vbi ē diversoriuz vbi
pascha cū discipulis meis manducē?
Et ipe oñdet vobis cenaculū magnū
stratū:et ibi parate. Euntes aūt inue
nerūt sicut dixit illis:et parauerunt
pascha. Et cū facta esset hora discu-
buit:et duodecim apli cuz eo.m. Et
ait illis. Desiderio desideraui hoc pa-
scha manducare vobiscū:anteqū pa-
ciar.n. Dico em̄ vob̄:quia ex hoc nō
mādducabo illud donec impleatur in
regno dei. Et accepto calice gracias
egit ⁊ dixit. Accipite et diuidite īter
vos. Dico eī vob̄:q̄ nō bibā de gene
ratione vitis donec regnuz dei veni-
at.o. Et accepto pane gracias egit ⁊
fregit:et dedit eis dicens. Hoc ē cor-
p? meū:qd̄ p vob̄ ꝯdet. Hoc facite ī
meā ꝯmemoratōnez.p. Similiter et
calicem:postq̄ cenauit dicēs. Hic est
calix nouum testamētum in sāguine
meo:q̄ p vob̄ fūdet.q. Verūtamē ec-
ce manus tradētis me mecū ē in mē-
sa. Et quidē filius hoīs secundū qd̄
diffinitū ē vadit· Verūtamē ve hoī
p quē tradet.r. Et ipi ceperūt querē
int̄ se:q̄s esset ex eis q̄ hoc facturus

.a.Lu.cclij.
ij
.b.Lu.ccliij.
Mt̄.ccxlviij.
Mr̄.cxliij.
ij
.c·Lu.clliij.
Mt̄.ccxlix.Mr̄
cxliij.
ij
.d.Lu.cclo.
Mt̄.cclj.Mr̄.
cxlvj.
r
.e.Lu.cclvj.
ij
.f.Lu.cclvij.
Mt̄.cclviij.Mr̄
cl.
ij
.g.Lu.cclviij.
Mt̄.cclix.Mr̄.
clj.
r
.h.Lu.clix.

j
Lu.cclx.Mt̄.
cclxxiij.Mr̄.c-
lvj.Jo.xx.
j
.i.Lu.cclxj.
Mt̄.ccxx.Mr̄.
cxxix· Jo.lxx-
vij. ix
.k.Lu.cclxij.
Jo.cxiij.et.cx-
xiij.
ij
.l.Lu.cclxiij.
Mt̄.cclxxviij.
Mr̄.clx.
r
.m.Lu.cclxiiij
ij
.n.Lu.cclxv.
Mt̄.cclxxxv.
Mr̄ clxvj.
j
.o. Lu.cclxvi.
Mt̄.cclxxxiiij.
Mr̄ clxv. Jo.l-
xvij.⁊.lv.⁊.lxv
ij
.p.Lu.cclxvij.
Mt̄.cclxxxv.
Mr̄.clxvi.
ij
.q.Lu. cclxviij
Mt̄.cclxxxi.
Mr̄ clxvij.
i
.r.Lu.cclxix·
Mt̄.cclxxx.Mr̄
clxij. Jo.cxxij.

esset. ℣Facta ē aūt ꝛ ꝓtencio ītēr eos: quis eoꝝ vīdereť esse maioꝛ. Dixit aūt eis. Reges gētiū dominanť eoꝝ: et qui potestatē habēt sup eos benefici vocanť. Vos aūt nō sic. Sed q̄ maioꝛ ē in vobis fiat sicut minoꝛ: et qui ꝓcessoꝛ ē sicut ministratoꝛ. a. Nā quis maioꝛ ē: Qui recūbit: an q̄ ministrat: Nōne qui recumbit: Ego aūt in medio vestrū sū sicut q̄ ministrat. Vos aūt estis qui ꝑmansistis mecū ī tēptatōibꝫ meis. Et ego dispono vob sicut disposuit mihi p̄ me⁹ regnum: vt edatis et bibatis sup mensā meaꝝ in regno meo. b. et sedeatis sup thꝛonos duodecim iudicātes duodecī tribus isrl̄. c. Ait aūt dominus simoni. Simō: ecce sathanas expetiuit vos vt cribraret sicut triticum. Ego autē rogaui ꝑ te: vt nō deficiat fides tua. d. et tu aliquando ꝓuersus: confirma frēs tuos. e. Qui dixit ei. Domine: tecū paraťꝰ sū et in carcerez et in moꝛtem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre: non cantabit hodie gallus. donec ter abneges nosce me. f. Et dixit eis. Quando misi vos sine saculo et pera et calciamentis: nūquid alīq̄d defuit vobis: At illi dixeřt. Nihil. Dixit ḡ eis. Sed nūc q̄ habet sacculū tollat: similiter et perā. Et qui nō habet: vendat tunicā suam et emat gladiū. g. Dico eī vobis: quoniā adhuc hoc qd̄ scriptū ē opoꝛtet impleri in me: ꝛ q̄ cū iniquis deputatus est. Etenim ea q̄ sūt de me finez habent. At illi dixerunt. Domine: ecce duo gladij hic. h. At ille dixit eis. Satis est. i. Et egressus ibat secundū ꝓsuetudinē in montē oliuaꝝ. Secuti sūt aūt illuz ꝛ discipli. k. Et cū pueniſſet ad locū: dixit illis. Oratē: ne ītretis intēptatōnez. l. Et ipe auulsus ē ab eis quātum iactus ē lapidis: et ponis genibꝫ orabat dicens. pater si vis ēnsfer calicē istū a me. m. Verūtamē ñ mea volūtas: ꝓ tua fiat·n. Apparuit aūt illi angel⁹ de celo cōfoꝛtās eū. Et factus est in agonia plixius oꝛabat. Et factus ē sudoꝛ eius. sicut gutte sāguinis decurrētis in teraz. o. Et cū surrexisset ab oꝛatōe ꝛ venisset ad discipulos suos: inuenit eos doꝛmientes pre tristicia. Et ait illis. Quid doꝛmitis. Surgite ꝛ oꝛate: ne ītretis in tēptatōez. p. Adhuc eo loquente: ecce turba. et qui vocabatur iudas vn⁹ de duodecim antecedebat eos: et appropinquauit ihū. vt oscularetur eum. q. Ihesus autē dixit illi. Juda. osculo filiū hoīs tradis: .r. Videntes aūt hij qui circa ipm erāt quod futurū erat: dixerunt ei. Domine: si ꝑcutimus in gladio: Et ꝑcussit vn⁹ ex illis seruū ꝓncipis sacerdotū: et amputauit auriculā eius dextrā. Respōdens aūt ihs ait. Sinite. Vsq̄ huc. s. Et cū tetigisset auriculā eius·sanauit eū. t. Dixit autē ihus ad eos qui venerāt ad se principes sacerdotū et magistratⁿ tēpli ꝛ seniozes. Quasi ad latronē existis cū gladijs ꝛ fustibus Cū quottidie vobiscū fuerim in templo: nō extendistis manⁿ in me. Sed hec est hoꝛa vra: et potestas tenebraꝝ. v. Conp̄hendētes aūt eū. duxerūt ad domū ꝓncipis sacerdotū. x. petr⁹ vero sequebať alonge. Accenso aūt ígne in medio atrij. ꝛ circūsedētibus illis. erat petrus in medio eoꝝ. Quē cū vidisset ancilla quedā sedētem ad lumen: et eū fuisset intuita dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū dicens. Mulier: nō noui illū. ỹ. Et post pusillū alius vidēs eū dixit. Et tu de illis es. ℣Petrus vero ait. O homo nō sum. Et ītermallo facto q̄ hoꝛe vniⁿ: aliⁿ q̄dā affirmabat dicēs. Vere ꝛ hic cū illo erat: nā ꝛ galileⁿ ē. Et ait petrus. Homo: nescio quid dicis. Et cōtinuo adhuc illo loquente cantauit gallus. z. Et conuersus dñs respexit petrū. Et recoꝛdat⁹ est petrus verbi dñi sicut dixerat: q̄ priusq̄ gall⁹ cāret. ter me negab. Et egressus petr⁹ foꝛas fleuit amare. a. Et viri q̄ tenebāt illū. illudebant ei cedentes. Et velauerūt eum: et ꝑcuciebāt faciē eiⁿ: et ītꝛogaueřt eū dicētes. Prophetiza. Quis ē q̄ te ꝑcussit: Et alia multa blasphemātes dicebāt in eū. b. Et vt factus ē dies. ꝓuenerunt seniozes plebis et principes sacerdotū et scribe: ꝛ duxerūt illum ad cōsilium suū dicētes. Si tu es cristus. dic nob⁹ c. Et ait illis. Si vob dixero ñ credetis

.a.Lu.cclxxj.

.b.Lu.cclxxij. Mť.cxcviij.

.c.Lu.cclxxiiij.

.d.Lu.cclxxiiij Jo.cxxvj.

.e.Lu.cclxxv. Mť.cclxxxix. Mř.clxx. Jo. cxxvj.

.f.Lu.cclxxvj.

.g.Lu.cclxxvij Mř.ccxvj.

.h. Lu.cclxxviij.

.i.Lu.cclxxix. Mť.ccxci. Mř. clxxij. Jo.clvj.

.k.Lu.cclxxx Mť.ccxcvj. Mť clxxvij.

.l.Lu.cclxxxj. Mť.ccxciiij. Mř.clxxv. Jo. clxj.

.m.Lu.cclxxxij. Mť.ccxcv. Mř.clxxvj. Jo xlij.

n.Lu.cclxxxiij

.o.Lu.cclxxxiiij. Mť.ccxcvj Mř.clxxvij.

.p.Lu.cclxxxv Mť.ccc. Mř.clxxxj. Jo.clviij et.lxxix.

.q.Lu.cclxxxvj. Mť.cccj. Mř.clxxxij.

.r.Lu.cclxxxvij. Mť.cccij. Mř.clxxxiij. Jo.clx.

.ſ.Lu.cclxxxviij.

.t.Lu.cclxxxix Mť.ccciiij. Mř clxxxiiij. Jo.clxx.

v.Lu.ccxc. Mť cccvj. Mř.clxxxvij. Jo.clxij.

.x.Lu.ccxcj. Mť.cccxiiij. Mř.cxcv. Jo. clxxviij. ꝛ.clxij.

.ỹ.Lu.ccxcij. Mť.cccxv. Mř cxcvj. Jo.clxxv.

.z.Lu.ccxciij. Mť.cccxvj. Mř cxcvij.

.a.Lu.ccxciiij. Mť.cccxvij. Mř cxcviij. Jo.clxxvij.

.b.Lu.ccxcv. Mť.cccxviij. Mř.cxcix.

.c.Lu.ccxcvj.

mihi: si aũt et interrogauero nõ re-
spondebitis mihi: neq; dimittetis. a.
Ex hoc aũt erit filius homis sedẽs a
dextris virtutis dei. b. Dixerũt autẽ
omnes. Tu ergo es fili⁹ dei: Qui ait.
Vos dicitis: q̃ ego sũ. c. At illi dixe-
rũt. Quid adhuc desideramus testio-
niũ: Ipi em̃ audiuim⁹ de ore ei⁹.

Capitulum. .XXIII.

Et surgens omnis mltitudo
eor̃ duxerũt illũ ad pilatũ. d.
Ceperũt aũt accusare illũ di
centes. Hũc inuenim⁹ subuertentẽ gẽ-
tem nr̃am: et phibentẽ tributa dari
cesari: et dicentẽ se xp̃m regẽ esse. e.
Pilat⁹ aũt ĩterrogauit eũ dicẽs. Tu
es rex iudeor̃: At ille respondẽs ait.
Tu dicis. f. Ait aũt pilatus ad p̃nci-
pes sacerdotũ et turbas. Nihil inue-
nio causę in hoc homine. g. At illi ĩ-
ualescebãt dicentes. Cõmouit popu
lum docẽs per vniuersum iudeã. in-
cipiẽs a galilea vsq; huc. Pilat⁹ autẽ
audiẽs galileã. interrogauit si hõ ga
lileus esset. Et vt ꝯgnouit q̃ ỏ hero-
dis potestatę esset remisit eũ ad hero
dem: qui q̃ ipe hierosolimis erat illis
diebꝫ. Herodes aũt visu ihũ: gauisus
ẽ valde. Erat em̃ cupiẽs ex mltꝫ tpe
videre eũ eo q̃ audiret multa de eo:
et sperabat signũ aliq̃ videre ab eo
fieri. Interrogabat aũt eu3 mltis ser
monibꝫ: at ipe nihil illi respõdebat. i.
Stabant aũt principes sacerdotũ et
scribe constanter accusantes eum. k.
Spreuit aũt illũ herodes cũ exercitu
suo: et illusit indutũ veste alba: et re
misit ad pilatũ. Et facti sũt amici he
rodes et pilatus in ipa die: nam an-
tea ĩimici erant adinuicẽ. l. Pilatus
aũt cõuocatis principibꝫ sacerdotuz
q̃ magistratibꝫ q̃ plebe: dixit ad illos.
Obtulistis mihi hominẽ hunc. quasi
auertentẽ populũ: et ecce ego coram
vobis interrogans. nullã causã iue-
nio in homine isto: ex hijs in q̃bꝫ eũ
accusatis. m. Sed neq; herodes. Naz
remisi vos ad illũ: q̃ ecce nihil dignũ
morte actũ est ei. n. Emendatũ ergo
illum dimittaz. Necesse aũt habebat
dimittere eis p̃ diem festũ vnum. o.
Exclamauit aũt simul vniuersa tur
ba dicens. Tolle hũc: et dimitte nobꝫ
barraban. Qui erat propter seditiõez
quandã factã in ciuitate et homici-
diũ missus in carcerem. p. Iterũ aũ
pilatus locut⁹ est ad eos: volens di-
mittere ihesum. At illi succlambant
dicentes. Crucifige. crucifige eu3. q.
Ille autẽ tercio dixit ad illos. Quid
eniz mali fecit iste: Nullam causam
mortis inuenio ĩ eo. Corripiã ergo
illum et dimittã. r. At illi instabant
vocibus magnis postulantes vt cru
cifigereꝫ: et inualescebant voces eo-
rum. s. Et pilatus adiudicauit fieri
petitiõnẽ eor̃. Dimisit aũt illis eu3. q̃
propter homicidiũ q̃ seditiõnẽ missus
fuerat in carcerẽ quem petebãt: ihm
vero tradidit voluntati eor̃. t. Et cũ
ducerent eum apprehenderũt simonẽ
quendã cyrenensez venientẽ ỏ villa:
et imposuerũt illi crucẽ portare p⁹
ihesum. Sequebaꝫ aũt illũ mlta tur
ba populi et mulier̃: que plangebãt
et lamẽtabantur eu3. Conuersus aũ
ad illas ihus dixit. Filie hierlm no
lite flere sup me: sed sup vosipas fle-
te. et sup filios vestros. Quoniã ecce
venient dies ĩ q̃bus dicẽt. Beate ste-
riles. et vẽtres qui nõ genuerunt: et
vbera que nõ lactauerũt. Tunc inci
pient dicere montibus cadite super
nos: et collibus operite nos. Quia si
in viridi ligno hec faciũt ĩ arido q̃d
fiet: . v. Ducebanꝫ aũt q̃ alij duo ne-
quã cũ eo: vt interficerenꝫ. x. Et p⁹-
q̃ venerunt in locum qui vocaꝫ cal
uarie. ibi crucifixerunt eum. ỹ. et la
trones: vnũ a dextris et altęr̃ a sini-
stris. z. Ihesus autez dicebat. Pater
dimitte illis. Quia nesciunt quid fa
ciunt. a. Diuidentes vero vestimẽta
eius miserũt sortes. Et stabat popu-
lus expectans. b. et deridebant eum
principes cuz eis dicentes. Alios sal
uos fecit: seipsum saluum faciat. si
hic est cristus dei electus. c. Illude-
bant autẽ ei et milites accedentes: et
acetuz offerẽtes ei dicẽtes. Si tu es
rex iudeor̃ saluũ te fac. d. Erat autẽ
supscriptõ scripta sup eũ litteris gre
cis et latinis q̃ hebraicis: hic ẽ rex iu
deor̃. e. Vnus aũt de hijs q̃ pẽdebãt
latrõibꝫ blasphemabat eũ dicẽs. Si
tu es xp̃s: saluũ fac temetipm̃ q̃ nos.

j
.a.Lu.ccxcvij.
Mt.cccx. Mr.
cxj. Jo.lxix.
x
.b.Lu.ccxcviij
ij
.c.Lu.ccxcix.
Mt.cccxij Mr.
cxciij.
j
Lu.ccc. Mt.cc-
cxviij. Mr.cxc-
ix. Jo.clxxvj.
x
.d.Lu.cccj.
j
.e.Lu.cccij.
Mt.cccxx. Mr.
cc. Jo.clxxviij
ix
.f.Lu.ccciij
Jo.clxxxvj. et
cxc.et.clxxxij.
x
.g.Lu.ccciiij.
ij
.i. Lu.cccv.
Mt cccviij. Mr
clxxix.
x
.k.Lu.cccvj.
ix
.l.Lu.cccvij.
Jo.clxxxij.et.
clxxxvj.et.cxc
x
.m.Lu.ccc.viij
ij
.n.Lu.cccix.
Mt.cccxxij.
Mr.cclj.
j
.o.Lu cccx.
Mt.cccxxv.
Mr.ccciij. Jo.
clxxxiiij.

j
.p.Lu.cccxj.
Mt.cccxxvj.
Mr.ccv. Jo.cl-
xxxviij. ix
.q.Lu.cccxij.
Jo.clxxxij.et
cxc.et clxxxvj.
j
.r.Lu.cccxiij.
Mt.cccxxvj.
Mr.ccv. Jo.c-
xciij. j
.s.Lu.cccxiiij.
Mt.cccxxviij.
Mr.ccvj. Jo.
cxcvj. j
.t.Lu.cccxv.
Mt.cccxxj.
Mr.ccix. Jo.
cxcvij. x
Lu.cccxvj.
.v.Lu.cccxvij.
Mt.cccxxxvj.
Mr.ccxv. Jo.
cxcviij. ix
.x.Lu.cccxviij
Mt.cccxxxij.
Mr. ccxiij. Jo
cxcix. ij
.ỹ.Lu.cccxix.
Mt.cccxxxvj.
Mr.ccxv. Jo.
cxcviij. x
.z.Lu.cccxx.
j
.a.Lu.cccxxj.
Mt.cccxxxviij.
Mr.ccxvij. Jo.
ccj. ij
.b.Lu.cccxxij.
Mt cccxxxviij
Mr.ccxviij .ij
.c.Lu.cccxxiij
Mt.cccxlij. Mr
ccxxij. j
.d.Lu cccxxiiij
Mt.cccxxxv.
Mr. ccxiiij. Jo
cxcix. ij
.e.Lu.cccxxv.
Mt.cccxxxix.
Mr.ccxix.

r
.a.Lu.cccxxvj

.a.Respondēs aūt alter increpabat eū dicens. Neq; tu times deū.qui in eadem damnatōe es.Et nos quidem iuste:nā digna factis recipim⁹. Hic vero nihil mali gessit. Et dicebat ad ihm. Dne:memēto mei cū veneris ī regnū tuū. Et dixit illi ihesus. Amē dico tibi:hodie mecū eris iu paradiso.b. Erat aūt fere hora sexta:⁊ tenebre facte sūt in vniuersam terrā vsq; in horam nonam. Et obscuratus est sol.c.et velum templi scissum ē medium.d.et clamans voce magna ihesus ait.Pater:in manus tuas ꝑmēto spiritū meū. Et hec dicēs expirauit.e. Videns aūt centurio quod factū fuerat:glorificauit deus dicens. Vere hic homo iustus erat.f. Et omnis turba eorū q̄ sil' aderāt ad spectaculū istud.et videbāt q̄ fiebant:percucientes pectora sua reuertebātur. Stabant aūt omnes noti ei⁹ alōge: et mulieres q̄ secute eū erant a galilea hec videntes.g. Et ecce vir nomine ioseph qui erat decurio.vir bon⁹ et iustus:hic nō ꝓsenserat consilio ⁊ actibus eor.ab aramathia ciuitate iudee:qui expectabat et ipe regnum dei. Hic accessit ad pilatum et petijt corpus ihesu.h.et depositus inuoluit syndone:⁊ posuit eū in monumento exciso:in quo nondū quisq̄ positus fuerat.i. Et dies erat parasceues:et sabbatū illucescebat. Subsecute aūt mulieres que cum eo venerāt de galilea viderūt monumentū:et quēadmodum positum erat corpus ei⁹.k. et reuertentes parauerunt aromata et vngenta:et sabbato quidem siluerūt secundū mandatum.

ij
.b.Lu.cccxxvij
Mt.cccxl.Mr.
ccxx.

ij
c.Lu.cccxxviij
Mt.cccxlviij.
Mr.ccxxviij.

i
.d.Lu.cccxxix
Mt.cccxlviij.
Mr.ccxxviij.
Jo.ccviij.

ij
.e.Lu.cccxxx.
Mt.cccxlvj.
Mr.ccxxv.

r
.f.Lu.cccxxxj.

i
.g.Lu.cccxxxij
Mt.cccxlvij.
Mr.ccxxvij.
Jo.ccvj.

i
h.Lu.cccxxxiij
Mt.cccxlix.
Mr.ccxxviij.
Jo.ccviij.

r
.i.Lu.cccxxxiiij.

viij
k.Lu.cccxxxv
Mr.ccxxx.

i
Lu.cccxxxvj.
Mt.ccclij. Mr.
ccxxxj. Jo.ccxj

Capitulum. .XXIIII.

Ia aūt sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes que parauerant aromata:et inuenerunt lapidē reuolutū a monumento ⁊ ingresse ñ inuenerunt corpus domini ihesu. Et factum ē duz mēte consternate essēt de isto:ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti.l. Cuz timerēt aūt et declinarent vultum in terraz: dixerunt ad illas. Quid queritis viuentē cū mortuis:Nō ē hic:sed surrexit.Recordamini qualiter locut⁹ est vobis.cū adhuc in galilea esset dicens. Quia oportet filium hominis trad̄i in manus hominū peccatorū:⁊ crucifigi.et tercia die resurgere.m. Et recordate sūt verborū ei⁹:⁊ ꝝgresse a monumento nunciauerunt hec oīa illis vndecim:et ceteris omnibus.n.Erat aūt maria magdalene.⁊ iohāna.et maria iacobi.et cetere q̄ cū eis erāt:que dicebant ad apostolos hec.Et visa sūt ante illos sicut d̄liramentū ỏba ista:et nō crediderūt illis.Petrus aūt surgēs cucurrit ad monumētū:et ꝓcūbēs vidit linthea mina sola posita:et abijt secū mirās qd̄ factū fuerat.o .Et ecce duo ex illis ibāt ipa die in castellū qd̄ erat in spacio stadioꝝ sexaginta ab hierlm nomīe emaus:et ipi loq̄bant adinuicē de hijs oīb⁹ q̄ acciderāt.Et factū ē dū fabularent⁊ secū quererēt: et ipe ihus appropinquās ibat cuz illis.Oculi aūt illoꝝ tenebant.ne euz agnoscerēt.Et ait ad illos. Qui sunt hij sermones quos cōfertis adinuicē ambulātes:et estis tristes! Et respondēs vn⁹ cui nomen cleophas:dixit ei. Tu solus ꝑegrinus es ī hierlm et nō ꝓgnouisti q̄ facta sūt ī illa hijs diebus:Quib⁹ ille dixit. Que! Et dixerūt. De ihu nazareno q̄ fuit vir ꝓpheta:potēs in ope et sermone.coram deo ⁊ oīi popl'o.Et quō eū tradiderunt sūmi sacerdotes et ꝓncipes nri ī dāpnatōnē mortis:et crucifixerūt eū.Nos aūt sperabam⁹:qz ipse esset redēptur⁹ isrl'.Et nūc sup hec omnia tercia dies ē hodie:q̄ hec facta sunt. Sed et mulieres q̄dam ex nris terruerunt nos.q̄ ante lucē fuerunt ad monumētuz:et non inuento corpore eius.venerunt dicētes se etiā visionē angeloꝝ vidisse:qui dicunt eū viuere.Et abierūt quidā ex nris ad monumentuz:et ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt:ipm vero ñ inuenerūt. Et ipe dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credendū ī oīb⁹ q̄ locuti sūt ꝓphe.Nōne hec oportuit pati cristū:et ita intrare ī gl'iam suā:Et incipiēs a moyse et oīb⁹ ꝓphetis interpretabat illis ī oīb⁹ scripturis

ij
.l.Lu.cccxxxvij. Mt.ccclij.
Mr.ccxxxij.

ij
.m.Lu.cccxxxviij. Mt.ccclüj.
Mr.ccxxxüj.

r
.n.Lu.cccxxxix.

viij
.o.Lu.cccxl.
Mr.ccxxxüj.

Lucā

que de ipo erāt. Et appropinquauerūt castello quo ibant: ⁊ ipe se finxit lōgius ire. Et coegerunt illū dicentes. Mane nobiscū quoniā aduespascit: et inclinata ē iā dies. Et intrauit cuz illis. Et factū ē dū recūberet cuz eis accepit panē: et benedixit ac fregit: et porrigebat illis. Et apti sūt oculi eor: et ꝯgnouerūt euz: et ipse euanuit ex oculis eor. Et dixerūt adinuicē. Nōne cor nr̄m ardens erat in nobis. dū loqrēt in via: et aperiret nobis scripturas? Et surgētes eadē hora regressi sūt in hierlm: ⁊ inuenerūt ꝯgregatos undecim. et eos q̄ cū illis erāt dicentes q̄ surrexit dominus vere: et apparuit simoni. Et ipi narrabāt q̄ gesta erant in via: et quō ꝯgnouerūt eū in fractōe panis. a. Dū aūt hec loqrēt: stetit ihūs ī medio eor ⁊ dixit eis. Pax vobis. Ego sū: nolite timē. Coturbati vero et ꝑterriti. existimabāt se spūz videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: et cogitatōes ascendūt in corda vra? Videte manus meas et pedes: qr ego ipe sū. Palpate et videte: qr spūs carnē et ossa nō habet. sicme videtis hre. Et cum hoc dixisset: oñdit eis manꝰ ⁊ pedes. b. Adhuc aūt illis nō credētibus et mirātibus ꝓ gaudio. dixit. Habetis hic aliq̄d qd̄ manducē? At illi obtulerūt ei partē piscis assi: et fauū mellis. Et cū mādu-
ir .aLuc. cccxlj. Jo. ccxiij. ⁊. ccxvij.
ir .b.Lu. cccxlij. Jo. ccxxj.
ꝑ c.Lu. cccxliij
casset coram eis: sumens reliq̄as dedit eis. c. Et dixit ad eos. Hec sūt verba que locutꝰ sum ad vos cuz adhuc essem vobiscū: quoniā necesse est implere oīa q̄ scripta sūt in lege moysi ⁊ ꝓphetis et ī psalmis de me. Tunc aperuit illis sensū. ut intelligerēt scripturas: ⁊ dixit eis. Qm̄ sic scriptū ē. et sic oportebat xp̄m pati et resurgē a mortuis tercia die: ⁊ ꝓdicare ī nomine eiꝰ penitēciā et remissionē peccatoꝝ ī oīes gētes: incipiētibus a hierosolima. Vos aūt testes estis horuz. Et ego mittā ꝓmissū patris mei in vos: vos aūt sedete ī ciuitate. quoadusq̄ induamī ⁊tute ex alto. Eduxit aūt eos foras in bethaniam: et eleuatis manibus suis bñdixit eis. Et factū ē dū bñdiceret illꝰ recessit ab eis: ⁊ ferebatur in celū. Et ipi adorātes egressi sūt ī hierlm cū gaudio magno: ⁊ erāt sp̄ ī tēplo laudātes ⁊ benedicētes deum amen.

Explicit euāgeliū ꝑm lucā.

Incipit ꝓlogꝰ ī euāgeliū ꝑm iohez.

Hic est iohannes euangelista vnus ex discipulis domini: qui virgo a deo electus est: quem ō nuptijs volentem nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimonium datur in euāgelio: q̄ et pre ceteris dilectus a deo dicitur: et huic matrem suam de cruce commendauit dominus. ut virginē virgo seruaret. Deniq̄ maifestās in euāgelio q̄ erat ipse incorruptibilis verbi opus inchoans. solus verbū carnē factū esse. nec lumē a tenebris cōprehensū fuisse testat̄: primū signū ponēs quod ī nuptijs fecit domin̄ ostentēs q̄ ipe erat: ut legētibꝰ demonstraret q̄ vbi dñs inuitatus sit deficere nuptiar vinum debeat: et veteribus immutatis. noua oīa que a cristo instituunt̄ apparent. Hoc aūt euāgeliū scripsit ī asia. posteaq̄ in pathmos insula apocalipsim scripserat: ut cui in ꝓncipio canonis ī corruptibile ꝓncipium ꝓnotat̄ in genesi: ei etiaz īcorruptibilis finis per virginem in apocalipsi redderet̄ dicente cristo ego sū alpha et o. Et hic ē iohannes: qui sciens supuenisse diem recessus sui. Conuocatis discipulis suis ī epheso. per mlta signoruz experimenta ꝓmens cristū descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione. positus est ad patres suos: tam extraneus a dolore mortis q̄ a corruptōne carnis inuenitur alienus. Tamē post oīs euāgelium scripsit: et hoc virgini debebatur. Quorum tamen vel scriptorū temporis dispositio. vel liborum ordinatio ideo a nobis per singula nō exponitur: ut sciendi desiderio collato et querentibus fructus laboris: ⁊ deo magisterij doctrina seruetur.

Finitur ꝓlogus Incipit euāgelium. secundum iohannem.

Idem

iij
Jo.j. Mt.j.Lu
xxiij.

In principio erat verbum:et verbuz erat apud deũ:et deꝰ erat verbum. Hoc erat in ꝓncipio apud deum. Omnia ꝑ ipm facta sũt:ꝙ sine ipo factũ ẽ nihil. Quod factuz est in ipso vita erat:et vita erat lux hominũ:et lux ĩ tenebris lucet: et tenebre eã nõ ꝓphenderũt.a. Fuit homo missus a deo:cui nomen erat iohannes. Hic venit in testimonium vt testimoniũ phiberet ỏ lumine:vt omnes crederẽt per illũ. Nõ erat ille lux:sed vt testimoniũ phiberet de lumine.b. Erat lux vera:que illũinat omnẽ hominẽ venientẽ in hũc mundũ. In mundo erat:et mũdus p ipm factus ẽ:et mũdus eũ ñ ꝓgnouit.c. In propria venit et sui eũ nõ receperũt. Quotqt aũt receperũt eũ.dedit eis potestatẽ filios dei fieri: hijs qui credũt ĩ nomine eius. Qui nõ ex sanguinibꝫ neqꝫ ex volũtate carnis.neqꝫ ex volũtate viri:sed ex deo nati sũt.d. Et verbũ caro factũ est:et habitauit in nobis. Et vidimus gloriam eius. gloriam ąsi vnigeniti a patre:plenũ gracia ꝙ veritatis.e. Johannes testimoniũ phibet de ipo.et clamat dicẽs Hic erat quẽ dixi:qui post me vẽturus ẽ.ante me factus ẽ:quia ꝓior me erat.f. Et de plenitudine eiꝰ nos omꝫ accepimus et graciã ꝑ gracia:qz lex ꝑ moysen data ẽ:gracia et veritas ꝑ ihm cristum facta est.g. Deũ nemo vidit vnq̃. Unigenitꝰ filius qui ẽ in sinu patris:ipe enarrauit.h. Et hoc est testimoniũ iohannis:quãdo miserũt iudei ab hierosolimis sacerdotes et leuitas ad eũ vt interrogarẽt eũ. Tu quis es? Et ꝓfessus ẽ:et ñ negauit. Et ꝓfessus est:qz nõ sũ ego cristus. Et interrogauerũt eũ. Quid ergo? Helias es tu:Et dixit. Non sum. Propheta es tu:Et respõdit. Nõ. Dixerũt ergo ei. Quis es vt responsum demus hijs qui miserunt nos? Quid dicis de teipo? Ait.i. Ego vox clamãtis in deserto dirigite viã domini: sicẽ dixit ysaias propheta.k. Et qui missi fuerant erant ex phariseis. Et interrogauerunt eum:et dixerunt ei.

ij
.a. Jo.ij Mt.vij
Lu.vj.

iij
.b. Jo.iij. Mt.j
Lu.xxiij.

x
.c. Jo.iiij

iij
.d. Jo.v. Mt.j
Lu.xxiij.

j
e. Jo.vj. Mt xj
Mr.iiij.Lu.x:

x
.f. Jo.vij.

iij
.g. Jo.viij.
Mt.cxij.Lu.
cxix.

x
.h. Jo.ix.

j
.i. Jo.x. Mt.
viij.Mr.ij.Lu.
vij. x
.k. Jo.xj.

Quid ergo baptizas si tu non es cristus:neqꝫ helias neqꝫ ꝓpheta? l. Respondit eis iohannes dicens. Ego baptizo in aqua:medius aũt vestrum stetit quem vos nescitis. Ipse ẽ qui p me venturus est qui ante me factus est:cuius ego non sum dignꝰ vt soluam eius corrigiam calciamenti. m. Hec in bethania facta sunt trans iordanen:vbi erat iohannes baptizans. Altera die vidit iohãnes ihesũ venientez ad se:et ait. Ecce agnꝰ dei: ecce qui tollit peccata mundi. n. Hic est ỏ quo dixi. Post me venit vir qui ante me factꝰ est quia ꝓior me erat: et ego nesciebam eum. Sed vt mãifestetur in israhel:ꝓterea veni ego ĩ aqua baptizans. o. Et testimonium perhibuit iohannes dicens. Quia vidi spiritum descendentez quasi colũbam de celo:ꝙ mansit sup euz. Et ego nesciebam eum:sed qui misit me baptizare ĩ aqua:ille mihi dixit. Sup quẽ videris spiritum descendentem.ꝙ manentem super eum:hic est qui baptizat ĩ spiritu sancto. Et ego vidi ꝙ testimonium perhibui:qz hic est filius dei. p. Altera die iteruz stabat iohannes:et ex discipulis eiꝰ duo. Et respiciens ihesum ambulantem dixit. Ecce agnus dei. Et audierũt euz duo discipuli loquẽtem et secuti sũt ihesum. Conuersus aũt ihesus.ꝙ videns eos sequẽtes se:dicit eis. Quid queritis? Qui dixerũt ei. Rabbi(qđ dicitur interpretatũ magister)vbi habitas: Dicit eis. Venite ꝙ videte. Venerũt ꝙ viderũt vbi maneret:ꝙ apud eũ manserunt die illo. Hora aũt erat quasi decima. Erat aũt andreas frater simonis petri. vnꝰ ex duobus q audierat a iohanne:ꝙ secuti fuerant eum.q. Inuenit hic primum fratrez suũ simonẽ:ꝙ dicit ei. Inuenimꝰ messiã:qđ ẽ interpretatũ xpus. Et adduxit eũ ad ihm. Intuitus aẽ eũ ihesus dixit. Tu es simon filiꝰ iohanna:tu vocaberis cephas:quod interpretatur petrus.r. In crastinũ aẽ voluit exire ĩ galileã ꝙ inuenit philippũ. Et dicit ei ihs. Sequre me. Erat aẽ philippꝰ a bethsayda ciuitate andree ꝙ petri. Inuenit philippus nathanahel:ꝙ di-

j
.l. Jo.xij.Mt.
xj.Mr.viij.Lu.
x.

x
.m. Jo.xiij.

j
.n. Jo.xiiij.
Mt.xj.Mr.viij
Lu.x.

j
.o. Jo.xv.Mt.
xiij.Mr.v.Lu
xiij.

x
.p. Jo.xvj

j
.q. Jo.xvij.Mt
clxvj.Mr.lxx
ij.Lu.xciij.

ij
lxx.Mt

x
.r. Jo.xviij.

cit ei. Quē scripsit moyses in lege et
pphetæ: inuenimus ihm filiuz ioseph
a nazareth. Et dixit ei nathanael.
A nazareth potest aliquid boni esse.
Dicit ei philippus. Veni et vide. Vi-
dit ihesus nathanael venientē ad se:
et dicit de eo. Ecce vere israhelita: in
q̄ dolus non est. Dicit ei nathanael
Vnde me nosti: Respondit ei ihesus
et dixit ei. Priusq̄ te philippus voca-
ret cum esses sub ficu vidi te. Respō
dit ei nathanael et ait. Rabbi: tu es
filius dei: tu es rex israhel. Respon-
dit ihus: z dixit ei. Quia dixi tibi vi-
di te sub ficu credis: maiꝰ hijs vide-
bis. Et dicit ei. Amen amen dico vo
bis: videbitis celū aptum: et angl'os
dei ascendētes z descendentes supꝫ fi-
lium hominis. Ca. .II.

Et die tercia nuptie facte sūt
in chana galilee: et erat ma
ter ihu ibi. Vocatus ē aūt z
ihesus et discipuli eius ad nuptias.
Et deficiente vino: dicit mater ihesu
ad eū. Vinum nō habent. Et dicit ei
ihesus. Quid mihi et tibi est mulier:
nōdum venit hora mea. Dicit mater
eius ministris. Quēcūqꝫ dixerit vobis
facite. erant aūt ibi lapidee ydrie sex
posite secundū purificatiōnē iudeoꝝ:
capientes singule metretas binas vl'
ternas. Dicit eis ihus. Impletē ydri
as aqua. Et impleuerūt eas usqꝫ ad
sūmū. Et dicit eis ihs. Haurite nūc:
et ferte architriclino. Et tulerūt. Vt
autem gustauit architriclinus aquā
vinū factā et non sciebat unde esset:
mīstri aūt sciebant q̄ hauserāt aquā:
vocat sponsū architriclinus et dicit
ei. Omnis homo primū bonū vinum
ponit: et cū inebriati fuerint tūc id
qd deterius ē: tu aūt seruasti bonum
vinū usqadhuc. Hoc fecit inicium si-
gnoꝝ ihesus in chana galilee: et ma
nifestauit gl'iam suā: et crediderūt ī
eū discipuli eius. a. Post hoc descen-
dit capharnaum ipe et mater eius. z
fratres eiꝰ. et discipuli eius: z ibi mā
serūt ñ multis diebus. b. Et pe erat
pascha iudeoꝝ: et ascendit ihs hiero
solimā. c. et inuenit in templo vendē
tes boues z oues et colūbas. et num
mularios sedētes. Et cū fecisset quasi
flagellum de funiculis omēs eiecit de

r ij
.a. Jo. xix. Mt
xix.

j
.b. Jo. xx. Mt.
cclxxiij. Mr.
cl. Lu. cclx.

j
.c. Jo. xxj. Mt
ccxj. Mr. cxxj.
Lu. ccxxxviij.

templo: oues q̄q z boues. z nūmulariorū effudit es: z mensas subuertit. Et
hijs qui colūbas vendebant dixit. Au
ferte ista hinc: et nolite facere domū
patris mei domū negociatōis. b. Recor
dati sunt vero discipuli eiꝰ. qz scriptū
ē: zelꝰ domꝰ tue comedit me. e. Respō
derūt ergo iudei et dixerunt ei. Qđ
signū ondis nob qz hec facis! f. Re-
spōdit ihus: et dixit eis. Soluite tē-
plū hoc: z in tribus diebus excitabo
illud. Dixerūt g̃ iudei. Quadragīta
z sex ānis edificatū ē tēplū hoc. et tu
in tribo diebo excitabis illud: Ille aū
dicebat de tēplo corporis sui. Cuz g̃
resurrexisset a mortuis. recordati sūt
discipuli eiꝰ qz hoc dicebat de corpo-
re suo et crediderūt scripture: et ser-
moni quē dixit ihesus. Cuz aūt esset
hierosolimis in pascha in die festo:
mlti crediderūt ī nomīe eiꝰ videntes si-
gna eiꝰ q̄ faciebat. Ipe aū ihs nō cre
debat semetipm eis: eo qꝫ ipe nosset
omēs: z qz opꝰ ei non erat. vt q̄s testi-
moniū phiberet de homine. Ipe emī
sciebat qđ esset ī hoīe. Ca. .III.

r
.d. Jo. xxij.

iiij
.e. Jo. xxiij.
Mt. clxj. Mr.
lxxvij.

r
.f. Jo. xxiiij.

Erat aūt hō ex phariseis. ni-
codemus nomine: pnceps iu
deoꝝ. Hic veit ad ihesuz no-
cte: et dixit ei. Rabbi: scimꝰ qz a deo
venisti magister. Nemo potest enim
hec signa facē q̄ tu facis: nisi fuerit
deus cū eo. Respōdit ihesus: z dixit
ei. Amen amē dico tibi: nisi q̄s rena
tus fuerit denuo: non potest videre
regnuz dei. Dicit ad eum nicodemus
Quō potest hō nasci cū sit senex! Nūq̄
qđ potest ī ventrē matris sue itera-
tō introire et renasci! Rñdit ihesus.
Amen amē dico tibi: nisi q̄s renatꝰ
fuerit ex aq̄ et spū sācto: nō pt intro
ire ī regnū dei. Qđ natū ē ex carne
caro ē: z qđ natū ē ex spū spūs ē. Nō
mireris qz dixi tibi: oz vos nasci de-
nuo. Spūs ubi vult spirat: z vocez
eiꝰ audis: s nescis unde veniat aut q̄
vadat. Sic ē omis q̄ natus ē ex spū.
Rñdit nicodēꝰ: et dixit ei. Quō pñt
hec fieri! Rñdit ihs: z dixit ei. Tu es
mgr ī isrl' z hec ignoras; Amen amē di-
co tibi: qz qđ scimꝰ loq̄mur. z qđ vidi
mꝰ testamuz: z testiōiū nr̄m ñ accipi
tis. Si t̄rena dixi vob et ñ creditis.
quō si dixēo vob celestia credetis! Et

nemo ascendit in celum nisi q̄ descendit de celo: filiꝰ hominis q̄ est in celo. Et sicut moyses exaltauit ꝑpentē in deserto. ita exaltari oportet filiū hominis: vt omnis q̄ credit in ipo nō pereat: sed habeat vitam eternā. Sic em̄ deus dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū darz: vt oīs q̄ credit in euz nō pereat: sed habeat vitā eternaz. Non em̄ misit deꝰ filium suū in mundū vt iudicet mundū: sed vt saluetur mundus ꝑ ipm. Qui credit in eū nō iudicaf. Qui aūt nō credit iā iudicatus ē: qz nō credit in nomine vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt iudiciū: quia lux venit in mundū: et dilexerūt homines magis tenebras q̄ lucē. Erāt em̄ eoꝝ mala opa. Omnis em̄ q̄ male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē: vt nō arguanf opa eius. Qui autez facit veritatē venit ad lucē vt manifestenf opa eius: qz in deo sūt facta.

viij
.a. Jo.xxv.
Mt̄.vij.Lu.vj

viij
.b. Jo.xxvj.
Mt̄.xviij. Mr̄.
viij.

x
.c. Jo.xxvij.

Post hec venit ihesus ad discipulos et discipli ei⁹ in iudeā terram: et illic demorabaf cuz eis et baptizabat. a. Erat aūt ⁊ iohānes baptizās in enon iuxta salim: qz aque multe erāt illic. ⁊ veniebāt et baptizabāf. b. Nōdū em̄ missus fuerat iohānes in carcerem. c. Facta ē aūt q̄stio ex discipulis iohānis cū iudeis de purificatōe. Et venerūt ad iohānē: ⁊ dixerūt ei. Rabbi: q̄ erat tecuz trās iordanē. cui tu testimoniū phibuisti: ecce hic baptizat: et oīes veniūt ad eū. Respōdit iohānes et dixit. Nō potest hō accipe q̄cq̄: nisi fuerit ei datū de celo. d. Ipsi vos mihi testimoniū phibetis q̄ dixerim. nō sū ego xp̄us: ſ qz missus suz ante illū. e. Qui habet spōsam sponsus ē: amicꝰ aūt spōsi q̄ stat et audit eū. gaudio gaudet ꝓpt̄ vocē spōsi. In hoc g̃ gaudiuz meū ipletuz ē. Illum oportet crescere: me aūt minui. Qui desursū venit sup oīes est. Qui ē de terra de tra ē ⁊ de tra loqf: q̄ de celo venit sup oīs ē. Et quod vidit ⁊ audiuit hoc testaf: et testimoniū eiꝰ nemo accipit. Qui aūt accepit eiꝰ testimoniū signauit: qz deꝰ verax ē. Quez em̄ misit deꝰ. verba dei loquit̄. Nō em̄ ad mēsurā dat deꝰ spiritū. f. Pat̄ diligit filiū: ⁊ oīa dedit in manu eiꝰ. g.

iij
.f. Jo.xxx. Mt̄
xxj. Lu.xxix.

x
g. Jo.xxxj.

Qui credit in filiū habz vitaz eternā: q̄ aūt incredulꝰ ē filio. n̄ videbit vitā eternā: ſ ira dei manz sup eū. Ca. .IIII.

Vt g̃ cognouit ihūs qz audierūt pharisei q̄ ihs plures discipulos facit ⁊ baptizat q̄ iohānes: quāq̄ ihūs n̄ baptizaret ſ discipli ei⁹. h. Reliqt iudeā ⁊ abijt iterū in galileā. i. Oportebat aūt eū trnsire p samariā. Venit g̃ in ciuitatē samarie q̄ dicit sychar: iuxta pdiū qd dedit iacob ioseph filio suo. Erat aūt ibi fons iacob. Ihs aūt fatigatꝰ ex itinē. sedebat sic sup fontē. Hora aūt erat q̄si sexta Venit mlier de samaria haurire aquā dicit ei ihūs. Da mihi bibē. Discipli em̄ ei⁹ abierāt in ciuitatē vt cibos emerent. Dicit g̃ mlier illa samaritana. Quō tu iudeꝰ cū sis bibē a me possis: q̄ sū mlier samaritana? Nō em̄ coutunf iudei samaritanis. Respondit ihūs et dixit ei. Si scires donū dei. et qs ē q̄ dicit tibi da mihi bibere: tu forsitā petisses ab eo: ⁊ dedisſz tibi aquaz viuā. Dicit ei mlier. Dne: neq̄ in q̄ haurias habes: ⁊ puteꝰ altꝰ ē. Unde g̃ habes aquā viuā? Nūqd tu maior es patre nr̄o iacob q̄ dedit nob puteuz: et ipe ex eo bibit. ⁊ filij eius. et pecora eiꝰ? Respondit ihs: et dixit ei. Oīs q̄ bibit ex aqua hac siciet iterū. Qui aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei. nō siciet iefnū: ſ aq̄ quā ego dabo ei. fiet in eo fons aque saliētis in vitā eternā. dicit ad eū mlier. Dne da mihi hāc aquā: vt nō sitiā neq̄ veniā huc haurire. Dicit ei ihūs. Vade voca virū tuū: ⁊ veni huc. Respondit mlier et dixit. Nō habeo virū. Dicit ei ihūs. Bñ dixisti: qz nō habeo virū. Quīq̄ enī viros habuisti: et nūc quē habes n̄ ē tuꝰ vir. Hoc vere dixisti. Dicit ei mlier. Dne: video qz pphā es tu. Patres nr̄i in mōte hoc adorauerūt: ⁊ vos dicitis qz hierosolimis ē locus vbi adorare oportet. Dicit ei ihesus. Mlier crede mihi: qz veniet hora qñ neq̄ in mōte hoc neq̄ in hierosolimis adorabitis patrem. Vos adoratis qd nescitis: nos adoramꝰ qd scimꝰ: qz salꝰ ex iudeis est. Sed venit hora ⁊ nūc ē: qñ veri adoratores adorabūt patrem in spū ⁊ veritate. Nam ⁊ pr̄es q̄rit: q̄ adorēt eū. Spūs ē deus:

vij
.b. Jo.xxxij.
Mt̄.xix.
x
.i. Jo.xxxiij.

ꝛ eos q̄ adorāt eū ī ſpū ꝛ veritate oz adorare. Dicit ei mlier. Scio qꝛ meſ ſias vēit: q̄ dicit xp̄us cū ḡ venerit: ille nob ānūciabit omīa. Dicit ei ihe ſus. Ego ſuz: q̄ loq̄r tecū. Et ꝓtinuo veneꝛt diſcipli ei⁹: ꝛ mirabāt qꝛ cuz mliere loq̄bat. Nemo tñ dixit: quid q̄ris aut q̄d loq̄ris cū ea. Reliquit ḡ ydriā ſuā mlier: ꝛ abijt ī ciuitatē: et dicit illis hoīb. Eleite et videte hoiez q̄ dixit mihi omīa q̄cunq; feci. Nūq̄d ipe ē xp̄us? Exieꝛt de ciuitate: et vēie bāt ad eū. Interea rogabāt eū diſci pli dicētes. Rabbi māducа. Ille aūt dixit eis. Ego cibū habeo māducare quē vos neſcitis. Dicebāt ḡ diſcipli adinuicē. Nūq̄d aliq̄s attulit ei mā ducare? Dicit eis ihs. Meꝰ cibꝰ ē. vt faciaz volūtatem eiꝰ qui miſit me: vt pficiā opꝰ eius. Nōne vos dicitis qꝝ adhuc q̄tuoꝛ mēſes ſūt ꝛ meſſis vēit? Ecce dico vob: leuate oc̄los vr̄os et videte regiōes: qꝛ albe ſūt iā ad meſſē Et q̄ metit mercedē accipit et cōgre gat fructū ī vitā eāā: vt q̄ ſeminat ſil gaudeat ꝛ q̄ metit. In hoc eī ē v̄bū vez: qꝛ aliꝰ ē q̄ ſemīat: ꝛ aliꝰ ē q̄ me tit. Ego miſi vos metē: qō vos ñ la boraſtis. Alij laboraueꝛt: et vos ī la boꝛes eoꝝ ītroiſtis. Ex ciuitate aūt illa mlti credideꝛt ī eū ſamaritanoꝝ ꝓpt̄ v̄bū mlieꝛis teſtimoniuz phibētis: qꝛ dixit mihi omīa q̄cuq; feci. Cū veniſſēt ḡ ad illū ſamaritani: rogaueꝛ rūt eū vt ibi maneꝛet. Et manſit ibi duos dies. Et mltoplēs credideꝛt ꝓpt̄ ꝰmonē eiꝰ. Et mlieri dicebāt: qꝛ iaz ñ ꝓpt̄ tuā loq̄lā credim⁹. Ipi em̄ au diuim⁹ ꝛ ſcim⁹: qꝛ hic ē vere ſaluatoꝛ mūdi. a. Poſt duos aūt dies exijt in de: ꝛ abijt ī galileā. b. Ipe em̄ ihus teſtimoniū phibuit: qꝛ ꝓpha in patria ſua honoꝛē ñ habet. c. Cū ḡ veniſſet ī galileā accepeꝛt eū galilei: cū omīa vidiſſēt q̄ fecerat hieroſolimis in die feſto. Et ipi eī venerāt ad diē feſtuz. Venit ergo itērū ī chana galilee: vbi fecit aquā vinū. d. Et erat q̄dā regu lus cuiꝰ filiꝰ īfirmabat capharnauz. Hic cū audiſſet qꝛ ihs aduēiret a iu dea ī galileā abijt ad eum: ꝛ rogabat eū. vt deſcēdēt ꝛ ſanaret filiū eiꝰ. Jn cipiebat eī moꝛi. Dixit ḡ ihs ad euz.

vij
a. Jo. xxxviij. Mt. xix.
j
b. Jo. xxxv. Mt. xxij. Mr. lj Lu. xxj.
r
c. Jo. xxxvj.
ij
d. Jo. xxxvij. Mt. lxiij. Lu. lxv.

Niſi ſigna ꝛ ꝓdigia viderītis nō cre ditis. Dicit ad eū regulꝰ. Dñe: deſcē de puſq̄ moriat filius meꝰ. Dicit ei ihs. Vade: filiꝰ tuꝰ viuit. Credidit hō ꝰmoni quē dixit ei ihs: ꝛ ibat. Jā aūt eo deſcēdēte ſui occurreꝛt ei: ꝛ nūci aueꝛt dicētes: qꝛ filiꝰ eiꝰ viueret. In ꝛrogabat ḡ horā ab eis ī q̄ meliꝰ ha buerit. Et dixerūt ei: qꝛ heri hora ſe ptima reliq̄t eū febris. Cognuit ḡ pa ter qꝛ illa hora erat ī q̄ dixit ei ihs fi liꝰ tuꝰ viuit: ꝛ credidit ipe: ꝛ domꝰ eiꝰ tota. Hoc iterꝝ ſcdm ſignū fecit ihs: cū veniſſet a iudea ī galileā. Ca. V.

i
Jo. xxxviij. Mt. lxx. Mr. x. r. Lu. xxxvij.

Post hec erat dies feſtꝰ iudeo rū: ꝛ aſcēdit ihus hieroſoli mā. Eſt aūt hieroſolimis ꝓba tica piſcina q̄ ꝓgnaī hebraice beth ſaida: q̄nq; porticꝰ habens. In hijs iacebat mltitudo magꝝ lāguētiū ce coꝝ ꝛ claudoꝝ aridoꝝ expectātiū aq̄ motū. Angl⁹ aūt dñi deſcēdebat ſcdm tps ī piſcinā: ꝛ mouebaī aqua. Et q̄ ꝑmꝰ deſcēdiſſet ī piſcinā pꝰ motū aq̄ ſanꝰ fiebat a q̄cūq; detinebaī īfirmi tate. Erat aūt q̄dā hō ibi triginta et octo ānos habēs ī infirmitate ſua. Hūc cū vidiſſet ihs iacētē: ꝛ ꝓgnouiſſet qꝛ iā mltuz tps haberet dicit ei. Vis ſanus fieri? Rñdit ei lāguidꝰ. Dñe: hominē nō habeo vt cū turbata fue rit aqua mittat me ī piſcinā. Dū ve nio em̄ ego: aliꝰ añ me deſcēdit. Di cit ei ihs. Surge: tolle grabatū tuū ꝛ ābula. Et ſtatī ſanꝰ factꝰ ē hō ille: ꝛ ſuſtulit grabatū ſuum ꝛ ambulabat. Erat aūt ſabbatū ī die illo. Dicebāt ḡ iudei illi q̄ ſanatꝰ fuerat. Sabbatū ē: nō licet tibi tollē grabatuz tuū. e. Rñdit eis. Qui me ſanū fecit ille mi hi dixit: tolle grabatuz tuū ꝛ ābula. Interrogauerūt ḡ eum. Quis ē ille hō: q̄ dixit tibi tolle grabatū tuuz et ābula? Is aūt q̄ ſanꝰ fuerat effectus neſciebat q̄s eſſet. Ihs em̄ declinauit a ꝛba ꝓſtituta ī loco. Postea inuēit eū ihus ī tēplo: ꝛ dixit illi. Ecce ſanꝰ factꝰ es: iā noli peccare. ne deteriꝰ tibi aliq̄d contīgat. Abijt ille homo: et nūciauit iudeis qꝛ ihus eſſet: q̄ fe cit eū ſanū. Propter ea pſeq̄banī iudei ihm: qꝛ hec faciebat ī ſabbato. Ihus aūt rñdit eis. Pr̄ meꝰ vſq̄modo opaī

r
e. Jo. xxxix.

et ego operor. Propter ea ergo magis
qrebāt eū iudei interficere: quia nō
soluz soluebat sabbatū: sed et patrez
suum dicebat deū eqlez se faciēs deo.
Respondit itaqz ihesus: et dixit eis.
Amen amē dico vobis: ñ potest filiꝰ
a se facere quicqꝫ: nisi qd viderit pfez
facientē. Quecūqz eñ fecerit ille: hec
et filius similiter facit. Pater eñ di-
ligit filium. ⁊ oñia demonstrat ei. q
ipe facit: ⁊ maiora hijs ꝺmōstrabit
ei opera vt vos miremī. Sicut eī pa
ter suscitat mortuos ⁊ viuificat: sic ⁊
filius quos vult viuificat. Neqz enīz
pater iudicat quēqꝫ: sed omne iudici
um dedit filio: vt oñes honorificent
filiuz sicut honorificāt patrē. a. Qui
non honorificat filium: nō honorifi-
cat patrem qui misit illum. b. Amen
amen dico vob: quia q ꝺbum meum
audit ⁊ credit ei qui misit me: habet
vitam eternam. Et in iudiciū nō ve-
nit: sed trāsiet a morte in vitā. Amē
amen dico vobis: quia venit hora et
nunc ē quādo mortui audient vocez
filij dei: ⁊ qui audierint viuēt. Sicut
eñ pater habet vitam in semetipo:
sic dedit et filio vitā habere in semet-
ipo. Et potestatē dedit ei et iudiciuz
facere: qz filius hoīs est. Nolite mi
rari hoc: quia venit hora in q omnes
q in monumētis sūt audient vocem
filij dei: et pcedent qui bona fecerūt
in resurrectōz vite: q vero mala ege
rūt in resurrectōnēz iudicij. Nō pos-
sū ego a meipo facere quicqꝫ. Sicut
audio iudico: et iudiciū meum iustū
est. c. quia nō quero voluntatē meā.
sed voluntatem eius qui misit me pa
tris. d. Si ego testimoniū perhibeo
ꝺ me testimonium meū nō est verū.
Alius est q testimoniuz perhibet de
me: et scio quia verum est testimoni
um eius qꝺ perhibet de me. Vos mi-
sistis ad iohannem: et testimoniū p-
hibuit veritati. Ego aūt nō ab homi
ne testimoniuz accipio: sed hec dico:
vt vos salui sitis. Ille erat lucerna ar
dens et lucēs. Vos aūt voluistis ad
horam exultare in luce eius. Ego aī
habeo testimonium maius iohāne.
Opa eñ q dedit mihi pater vt pficiā

i
.a. Jo.xl. Mī.
xcviij. Mar.xc
vj. Lu.cxvj.

x
.b. Jo.xlj.

j
.c. Jo.xlij. Mī
ccxcv. Mī.clx
xvj. Lu.cclxxx
ij.

x
.d. Jo.xliij.

ea: ipsa opera que ego facio testimo
nium perhibēt de me: quia pater mi-
sit me. Et qui misit me pater ipe te-
stimonium perhibuit de me. e. Neqz
vocem eius vnqꝫ audistis: neqz speciē
eius vidistis. f. Et verbum eius non
habetis in vobis manēs: quia quem
misit ille huic vos nō creditis. Scru
tamini scripturas: quia vos putatis
in ipsis habere vitam eternam. Et il
le sūt que testimoniū perhibēt ꝺ me:
et nō vultis venire ad me vt vitā ha
beatis. Claritatē ab hominibus non
accipio: sed ognoui vos: qz dilectōnē
dei nō habetis in vobis. Ego veni in
nomine patris mei: et nō accepistis
me. Si alius venerit in nomine suo.
illuz accipietis. Quomodo vos pote
stis credere q gloriam abinuicem ac
cipitis: et gloriaz q a solo deo est nō
queritis: Nolite putare quia ego ac-
cusaturus sim vos apud patrez. Est
q vos accusat: moyses ī quo vos spe
ratis. Si eī crederetis moysi: crede-
retis forsitan et mihi. De me eñ ille
scripsit. Si aūt illius litteris nō cre-
ditis: quō meis verbis creditis.

iij
.e. Jo.xliiij.
Mī.cxij.
Lu.cxix.

x
.f. Jo.xlv.

Capitulum. .VI.

Post hec abijt ihesus trās ma-
re galilee: quod ē tyberiadis
Et sequebatur eum multitu
do magna: quia videbant signa que
faciebat sup hijs qui infirmabāt. g.
Subijt ergo in montez ihesus: et ibi
sedebat cū discipulis suis. h. Erat au
tē proximum pascha: dies festus iu-
deorum. i. Cum subleuasset oculos
ihesus. et vidisset qz multitudo mag-
na venit ad eum: dicit ad philippuz.
Unde ememus panes vt manducent
hij: Hoc aūt dicebat temptans eum.
Ipse enīz sciebat quid esset factur⁹.
Respondit ei philippus. Ducentoruz
denariorum panes ñ sufficiunt eis:
vt vnusquisqz modicum quid accipi-
at. dicit ei vnus ex discipulis ei⁹ an-
dreas frater simonis petri. Est puer
vnus hic: qui habet quinqz panes or
deaceos et duos pisces. Sed hec qd
sunt inter tantos? Dicit ergo ihesus

j
Jo.xlvj. Mī.x
xiij. Mī.xxxj.
Lu.xlv. et xxj
et.xxxviij.

iij
.g. Jo.xlvij.
Mī.cxlvj.
Lu.xcij.

j
.h. Jo.xlviij.
Mī.cclxxxij
Mī.clvj. Lu.
cclx.

j
.i. Jo.xlix. Mī
cxlvij. Mī.lx
iij. Lu.xciij.

Facitæ hoīes discūbere. Erat aī fenū multū ī loco. Discubuerūt g̃ viri. numero q̃si q̃nq; milia. Accepit g̃ ihūs panes: ⁊ cū gracias egisset distribuit discūbentib⁹. Similiter ⁊ ex piscibus quātū volebāt. Ut aūt impleti sūt: dixit discipl'is suis. Colligitæ q̃ supauerūt fragmēta ne pereāt. Collegerūt g̃ ⁊ impleuerūt duodecī cophinos fragmentor̄ ex q̃nq; panib⁹ ordeaceis et duob⁹ piscib⁹: que supfuerūt hijs qui māducauerāt. a. Illi g̃ hoīes cum vidissēt qđ fecerat signū dicebāt. Quia ħ est vere ꝓpheta: qui venturus est in mundū. Ihūs g̃ cū ꝯgnouisset q̃ venturi essent vt raperent eū et facerent eum regem: fugit itēr̄ in montē ipse solus. b. Et autē sero factū est: descenderunt discipuli eius ad mare. Et cū ascendissent nauim: venerunt trans mare in capharnaū. Et tenebre iam factæ erant: ⁊ non venerat ad eos ihs Mare aūt vēto magno flantē exurgebat. Cum remigassent g̃ quasi stadia vigintiq̃nq; aut triginta: vidēt ihūm ambulantē supra mare. ⁊ ꝓximū nauī fieri: ⁊ timuerūt. Ille aūt dicit eis Ego sum: nolitæ timere. Voluerūt g̃ accipere eum in nauim: ⁊ statim nauis fuit ad terrā quā ibant. c. Altera die turba que stabat trans mare. vidit quia nauicula alia ñ erat ibi nisi una: ⁊ q̃ non introisset cū discipulis suis ihūs in nauim: sed soli discipuli eius abissent. Alie vero supuenerunt naues a tyberiade iuxta locū vbi māducauerāt panē: gracias agētes deo. Cū g̃ vidisset turba quia ihūs nō essẽ ibi neq; discipuli eius ascenderunt in nauiculas: ⁊ venerūt capharnaū querentes ihm. Et cū inuenissent eū trās mare: dixerūt ei. Rabbi. quando huc venisti? Rñdit eis ihs: ⁊ dixit. Amen amen dico vobis: q̃ritis me non quia vidistis signa. sz quia māducastis ex panib⁹: et saturati estis. Operamī nō cibū qui perit: sz q̃ ꝑmanet ī vitā eī nā: quē filius hom̄is dabit vob. Hūc em̄ pater signauit deus. Dixerūt ergo ad eū. Quid faciemus: vt operemur opa dei? Respondit ihūs: ⁊ dixit eis. Hoc est opus dei: vt credatis in eum quē misit ille. d. Dixerūt g̃ ei. Qđ ergo tu facis signū: vt videam⁹ ⁊ credamus tibi? Quid operaris. e. Patres nr̄i māducauerūt māna in deserto: sic scriptū est: Panē de celo dedit eis māducare. Dixit ergo eis ihūs. Amen amen dico vobis: non moyses dedit vob panē de celo: sed pater meus dat vobis panē de celo verum. Panis eī verus est qui de celo descendit: et dat vitam mundo. Dixerunt ergo ad eū Domine semper da nobis panē hūc. f. Dixit aūt eis ihūs. Ego sū panis vitæ. Qui venit ad me nō esuriet: et qui credit in me nō siciet vnq̃. Sed dixi vobis: q̃ ⁊ vidistis me: ⁊ nō credidistis. g. Oñe qđ dat mihi pater ad me veniet: ⁊ eū q̃ venit ad me ñ eiciā foras. h. q̃ descendi de celo nō vt faciā volūtatē meā sz volūtatē eius qui misit me. i. Hec est em̄ voluntas ei⁹ q̃ misit me p̄is: vt oñe qđ dedit mihi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud ī nouissimo die. Hec est em̄ volūtas p̄is mei q̃ misit me: vt oñis q̃ videt filiū ⁊ credit ī eū habeat vitā eternā: ⁊ ego r̄suscitabo eū ī nouissimo die. k. Murmurabāt g̃ iudei de illo. quia dixisset ego sū panis viuus: q̃ de celo descēdi Et dicebāt. Nōne ħ ē fili⁹ ioseph cui⁹ nos nouimus patrē et matrē? Quomodo ergo dicit ħ. q̃ de celo descendi. l. Respondit ergo ihūs: ⁊ dixit eis. Nolitæ murmurare ītinuicem. Nemo potest venire ad me: nisi pater q̃ misit me traxerit eū: ⁊ ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum ī ꝓphetis. Erunt omnes docibiles dei. Oñis q̃ audiuit a patre ⁊ didicit venit ad me. m. Non q̃ patrē vidit q̃squā: nisi is q̃ ē a deo: ħ vidit patrē. n. Amen amen dico vobis: q̃ credit in me habet vitā eternā. o. Ego sum panis vitæ. p. Patres vestri māducauerūt māna ī deserto: ⁊ mortui sūt. Hic est panis de celo descendēs: vt si quis ex ipo manducauerit nō moriaī. q. Ego sum panis viuus: qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternum Et panis quē ego dabo caro mea est: ꝓ mundi vita. r. Litigabant ergo iudei adinuicem dicētes. Quomodo potest ħ nob carnem suam dare ad manducandū:

.a. Jo.l.

.b. Jo.lj. Mt. cl. Mr.lxvij.

.c. Jo.lij.

.d. Jo.liij. Mt lxj. Mr.lxxvij

.e. Jo.liiij.

.f. Jo.lv. Mat cclxxxiiij. Mr. clxv. Lu. cclxvj. .g. Jo.lvj. .h. Jo lvij Mt ccxcv. Mr. clxxvj. Lu. cclxxxij. .i. Jo.lviij.

.k. Jo.lix. Mt cxlj. Mr.l. Lu xix.

.l. Joh.lx.

.m. Jo.lxj Mt cxij. Lu. cxix. .n. Jo.lxij. .o. Jo.lxiij Mt cclxxxiiij. Mr. clxv. Lu. cclxvj. .p. Jo.lxiiij. .q. Jo.lxv Mt cclxxxiiij. Mr. clxv Lu cclxvj .r. Jo.lxvj.

Dixit ḡ eis ihs. Amen amē dico vo-
bis: nisi māducaueritis carnem filij
hoīs ⁊ biberitis eiꝰ sanguinē: nō ha-
bebitis vitam in vob. Qui māducat
meā carnē ⁊ bibit meū sāguinē. habz
vitā eternā. ⁊ ego resuscitabo eū in
nouissimo die. a. Caro eī mea vere ē
cib: ⁊ sāguis meus vere ē potus. b.
Qui māducat meā carnē ⁊ bibit me-
um sāguinē: in me manet. ⁊ ego in il
lo Sicut misit me viuēs pater ⁊ ego
viuo ꝓpter patrē: ⁊ qui māducat me
et ipse viuet ꝓpter me. Hic est panis
qui de celo descendit. Nō sicut mādu
cauerūt patres vestri māna: ⁊ mor-
tui sūt. Qui manducat hūc panem:
viuet ineternū. Hec dixit in sy̓nago
ga docēs. in capharnaū. Multi ḡ au
dientes ex discipl'is eiꝰ. Dixerūt du-
rus est h̄ sermo. Et quis potest eū au
dire: Sciens aūt ihs apud semetipm
qz murmurarēt de hoc discipuli eius.
dixit eis. Hoc vos scandalizat. c. Si
ḡ videritis filiū hoīs ascēdentem vbi
erat prius. d. Spiritus ē q̄ viuificat
caro nō ꝓdest q̄cq̄. e. Verba que ego
locutus sum vob: spūs ⁊ vita sūt. Sz
sūt q̄dā ex vob q̄ nō credūt. f. Scie-
bat enim ab inicio ihs qui essent cre-
dentes: ⁊ quis traditurꝰ esset eū. g. Et
dicebat. Propterea dixi vob: qz ne-
mo potest venire ad me: nisi fuerit ei
datū a patre meo. Ex hoc multi disci
pulorꝫ eiꝰ abierūt retro: ⁊ iam nō cū
illo ambulabāt. Dixit ḡ ihs ad duo-
decim. Nunq̄d ⁊ vos vultis abire. h.
Rn̄dit ḡ ei sy̓mō petrus. Dn̄e: ad quē
ibimus: Verba vite eterne habes. Et
nos credimus ⁊ cognouimꝰ: qz tu es
xp̄c filiꝰ dei. i. Respondit ei ihs. Non-
ne ego vos duodecim elegī: et ex vob
vnus dy̓abolꝰ est: Dicebat aūt de iu-
da sy̓monis Scariothis. Hic ei erat
traditurꝰ eū cū esset vnꝰ ex duodecī.

i
.a. Joh. lxvij.
Mt̄. cclxxxiij.
Mr̄. clxv. Lu.
cclxvj. r
.b. Joh. lxviij.

j
c. Jo. lxix. Mt̄
ccc x. Mar. c-
xcj Lu. ccxcvij
iiij
.d. Jo. lxx. Mt̄
ccxcvij. Mt̄. cl-
xxviij. r
.e. Jo. lxxj.
iiij
.f. Jo lxxij Mt̄
cclxxix. Mar.
clxj. r
.g. Jo. lxxiij.
j
.h. Jo. lxxiiij.
Mt̄. clxvj. Mr̄
lxxxij. Lu. xc-
iiij. r
.i. Jo. lxxv.

Capitulū. VII.

Post hec autez ambulabat ihs
in galileam. Non enim vole-
bat in iudeā ambulare: qz q̄-
rebāt eū iudei interficere. Erat autē
in proximo dies festus iudeoꝝ sceno
phegia. Dixerunt autem ad eū frēs
eius. Transi hinc in iudeam: vt et di-
scipuli tui videāt opera tua q̄ facis.

Nemo quippe ī occulto q̄d facit: ⁊ que
rit ipe in palā esse. Si hec facis ma-
nifesta teip̄m mūdo. Neqz em̄ fratres
eius credebāt ī eum. Dicit ḡ eis ihs.
Tēpus meū nōdū aduenit: tēpus aī
vr̄m semp ē paratū. Nō potest mūdꝰ
odisse vos. Me autē odit: qz ego testi
moniū phibeo de illo: qz opa eiꝰ ma-
la sūt. Vos ascēdite ad diē festū hūc.
Ego nō ascendā ad diē festū istū: qz
meū tp̄us nōdū impletū est. Hec cuz
dixisset: ipe mansit in galilea. Vt aūt
ascenderūt frēs eiꝰ. tūc et ipe ascēdit
ad diē festū non manifeste: sed q̄si in
occulto. Judei ḡ querebāt eum ī die
festo: ⁊ dicebant. Vbi est ille: Et mur
mur multus de eo erat ī turba. Qui-
dam eī dicebāt qz bonꝰ ē: alij dicebāt
nō: sz seducit turbas. Nemo tñ palaz
loq̄batr̄ ꝺ illo: ꝓpter metū iudeoꝝ. Jā
autē die festo mediāte: ascendit ihs
in templū ⁊ docebat. Et mirabantur
iudei dicentes. Quō h̄ lr̄as scit cū nō
didicerit: Rn̄dit eis ihs: ⁊ dixit. Mea
doctrina nō est mea: sed eius qui mi-
sit me. Si quis voluerit voluntatem
eius facere: cognoscet de doctrina.
vtrum ex deo sit: an ego a meipo lo-
quar. Qui a semetipo loquit̄ gloriaz
ꝓpriā querit. Qui aūt querit gloriaz
eius qui misit eū. h̄ verax est: ⁊ iniu-
sticia in illo non est. Nonne moy̓ses
dedit vobis legem: Et nemo ex vobis
facit legem. Quid me queritis interfi-
cere: Rn̄dit turba et dixit. Demo-
niū habes. Quis te querit interficē:
Rn̄dit ihs: ⁊ dixit eis. Vnū opꝰ feci:
⁊ omnes miramini. Propterea moy̓-
ses dedit vob circūcisionē: non qz ex
moy̓se ē: sz ex p̄rib. Et in sabbato cir
cūcidit̄is homine. Si circūcisionem
accipit hō in sabbato vt nō soluatur
lex moy̓si: mihi indignamī qz totum
hoīez sanū feci in sabbato. Nolite iu-
dicare scd̄m faciē: sz iustū iudiciū iu
dicate. Dicebant ḡ q̄dā ex hierosoli-
mis. Nōne h̄ ē quē q̄rūt interficē: Ecce
palā loquit̄: ⁊ nihil ei dicūt. Nūq̄d ve
re cognouerūt p̄ncipes qz h̄ est xp̄c:
Sed hunc scimus vnde sit. xp̄c autez
cū venerit: nemo scit vnde sit. k. Cla-
mabat ḡ ihs in templo docens et di-
cens. Et me scitis. ⁊ vnde sim scitis: ⁊

iij
.k. Joh. lxxx.
Mt̄. cxij. Luc
cxix.

a meipo nõ veni: ſed ẽ verus q̃ miſit me quẽ vos neſcitis. Ego ſcio eũ: ꝛſi dixero q̃ neſcio eũ: ero ſimilis vobis mẽdax. Et ego ſcio eũ: q̃ ab ipo ſũ ꝛ ipe me miſit. a. Querebãt g̃ eũ appẽ dere: ꝛ nemo miſit ĩ illũ manꝰ: q̃ nõ dũ venerat hora eiꝰ. b. De turba aũt multi crediderũt ĩ eum. Et dicebãt. Xp̃c cũ venerit: nũq̃d plura ſigna faciet q̃ que h̃ facit? Audierũt phariſei turbã murmurãtẽ de illo hec. c. ꝛ miſerunt p̃ncipes ꝛ phariſei miſtros vt apꝛehẽderẽt ih̃m. d. Dixit g̃ eis ih̃us Adhuc modicũ tẽpus vobiſcũ ſum: ꝛ vado ad eũ qui me miſit. e. Queretis me ꝛ nõ inuenietis: ꝛ vbi ſũ ego vos non potẽſtis venire. Dixerũt g̃ iudei ad ſemetipos. Quo h̃ iturus eſt. quia non inueniemus eum? Nunq̃d in diſperſionẽ gentiũ iturus eſt. et docturus gẽtes? Quis eſt h̃ ſmo quẽ dixit. q̃retis me ꝛ nõ inuenietis: ꝛ vbi ſum ego vos non potẽſtis venire? In nouiſſimo aũtẽ die magno feſtiuitatis ſtabat ih̃us: ꝛ clamabat dicẽs. Si q̃s ſitit: veniat ad me et bibat. Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura: flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc aũtẽ dixit de ſpiritu: quem acceꝑturi erant credentes in eũ. Nondũ em̃ erat ſpiritus datus: quia ih̃s nõdũ erat glorificatus. f. Ex illa g̃ turba cum audiſſent hos ſermones eius dicebant. Hic eſt vere ꝓpheta. Alij dicebant. Hic eſt xp̃c. g. Quidã aũtẽ dicebant. Nũquid a galilea venit xp̃c. Nonne ſcriptura dicit: quia ex ſemie dauid. ꝛ de bethleem caſtello vbi erat dauid venit xp̃c. h. Diſſenſio itaq̃ facta eſt in turba ꝓter eum. i. Quidam autem ex ipſis volebant appẽhendere eum: ſed nemo miſit ſuper eũ manus .k. Venerunt ergo miniſtri ad pontifices ꝛ phariſeos: ꝛ dixerunt eis illi. Quare nõ adduxiſtis eum? Reſpõderunt miniſtri. Nunq̃ ſic locutus eſt homo: ſicut h̃ homo. Reſpõderunt g̃ eis phariſei. Nũquid ꝛ vos ſeducti eſtis? Nũquid ex p̃ncipibꝰ aliq̃s credidit in eũ: aut ex phariſeis? Sz turba hec que nõ nouit legẽ: maledicti ſunt Dixit nyc̃odemus ad eos (ille qui venit ad eum nocte: qui vnus erat ex ipſis) Nunquid lex noſtra iudicat hominem: niſi prius audierit ab ipſo et cognouerit quid faciat? Reſpondẽrũt et dixerunt ei. Nunquid et tu galileus es? Scrutare ſcripturas et vide: quia a galilea propheta non ſurgit. Et reuerſi ſunt vnuſquiſq̃ in domuz ſuam.

Capitulũ. VIII.

Ieſus autẽ pꝛexit in montez oliueti: et diluculo itẽrum venit in tẽplũ et omnis populus venit ad eum: et ſedens docebat eos. Adducunt ergo ſcribe ꝛ phariſei mulierem dꝛehẽſam in adulterio et ſtatuerunt eam in medio: ꝛ dixerũt ei. Magiſter: hec mulier modo dꝛehẽſa eſt in adulterio. In lege autez moyſes mandauit nobis huiuſmodi lapidare. Tu g̃ quid dicis? Hoc autẽ dicebant tẽptãtes eum: vt poſſent accuſare eum. Ih̃us autẽ inclinãs ſe deorſum: digito ſcribebat ĩ terra. Cũ ergo perſeuerarent inꝛogantes: erexit ſe ꝛ dixit eis. Qui ſine peccato eſt veſtrum primus in illam lapidez mittat. Et itẽrum ſe inclinans ſcribebat in terram. Audientes autẽ hec vnus poſt vnũ exibant incipientes a ſenioribꝰ: ꝛ remanſit ſolus ih̃us: ꝛ mulier in medio ſtans. Erigens autẽ ſe ih̃us dixit ei. Mulier: vbi ſunt qui te accuſabant? Nemo te condẽnauit? Que dixit. Nemo dñe. Dixit autem ih̃us Nec ego te condẽnabo. Vade: ꝛ iã amplius noli peccare. Itẽrum ergo locutus eſt eis ih̃us dicens. Ego ſũ lux mundi. Qui ſequitur me non ambulat in tenebris: ſed habebit lumen vite. Dixerunt ergo ei phariſei. Tu de teipſo teſtimoniũ perhibes: teſtimonium tuum nõ eſt verum. Reſpondit ih̃us: et dixit eis. Etſi ego teſtimoniũ perhibeo de meipſo. verum eſt teſtimonium meũ: quia ſcio vnde veni et q̃ vado. Vos aũt neſcitis vnde venio aut quo vado. Vos autem ſecundum carnez iudicatis: ego nõ iudico quẽquã. Etſi iudico ego. iudiciũ meũ verum eſt: quia ſolus non ſum. ſed et ego et qui miſit me pater. Et in lege veſtra ſcriptum eſt: quia duorum hominum teſtimonium verum eſt. Ego

ūj
.a. Jo. lxxxvij
Mt̄.cxij.Luce
cxix. j
.b. Jo lxxxvūj
Mt̄.ccxx.Mt̄.
cxxix.et.cxxij.
Lu.ccxxxix.et
ccxlij.et.cclxj.
x
.c. Jo.lxxxix.

sum qui testimoniū phibeo ō meipo:
ꝛ testimoniū phibet ō me q̄ misit me
pater. Dicebāt g̃ ei. Ubi est pater tu
us.a. Rñdit ihs. Neq̄ me scitis:neq̄
patrē meū. Si me sciretis:forsitan ꝛ
patrē meū sciretis.b. Hec ūba locut⁹
ē ihs in gazophilacō:docēs in tēplo.
Et nemo apphēdit eū:qꝛ necdū vene
rat hora ei⁹.c. Dixit g̃ itērū eis ihs.
Ego vado:ꝛ q̄retis me:ꝛ in pcō vr̄o
moriemini. Quo ego vado.vos ñ po
testis venire. Dicebāt g̃ iudei. Nūq̄d
intficiet semetipm:qꝛ dicit q̄ ego va
do vos ñ potestis venire: Et dicebat
eis. Vos de deorsū estis ego de supnis
sū. Vos de mūdo hoc estis.ego nō sum
de hoc mundo. Dixi g̃ vob: qꝛ morie
mini in peccatis vr̄is. Si em̄ nō cre
diderit⁹ qꝛ ego sū:moriem̄i ī peccato
vr̄o. Dicebāt g̃ ei. Tu quis es: Dicit
eis ihs. Principiū:q̄ ꝛ loquor vobis.
Multa habeo ō vobis loq̄ ꝛ iudicaē:
sed qui me misit verax ē :ꝛ ego q̄ au
diui ab eo hec loquor ī mūdo. Et nō
ꝓgnouerūt:qꝛ patrē ei⁹ dicebat deū.
Dixit g̃ eis ihs. Cū exaltaueritis fili
um hoīs tūc cognoscetis qꝛ ego sum:
ꝛ a meipo facio nihil:sꝫ sic̄ docuit me
pater hec loquor. Et q̄ me misit mecū
est:ꝛ nō reliqt me solū: qꝛ ego q̄ pla
cita sunt ei facio semp. Hec illo loq̄n
te:multi crediderūt in eū. Dicebat g̃
ihs ad eos.q̄ credidērūt ei iudeos. Si
vos manseritis in ꝑmone meo. vere
discipuli mei eritis:ꝛ cognoscetis ve
ritatē:ꝛ veritas liberabit vos. Rñde
rūt g̃ ei iudei. Semen abrahe sumus
ꝛ nemini ꝓuium⁹ vnq̄. Quō tu dicis
liberi eritis: Rñdit eis ihs. Amē amē
dico vobis:quia om̄is q̄ facit pecca
tum seruus est peccati. Seruus aūt
non manet in domo inetern̄uz:filius
manet inetern̄u. Si g̃ vos filius libe
rauerit:vere liberi eritis. Scio quia
filij abrahe estis: sed queritis me in
terficere:quia sermo meus nō capit
in vobis. Ego qd̄ vidi apud patrē lo
quor:et q̄ vidistis apud patrē vestrū
facitis. Respondert̄ ꝛ dixerūt ei. Pa
ter noster abrahaz est. Dicit eis ihs.
Si filij abrahe estis:opa abrahe faci
te. Nūc aūt queritis me interficē:ho
minē qui veritatem vobis locut⁹ sū:
quā audiui a deo. Hoc abrahā nō fe
cit. Vos facitis opa patris vr̄i. Dixe
runt itaq̄ ei. Nos ex fornicacōe non
sumus nati. Unū patrē habem⁹ deū.
Dixit g̃ eis ihs. Si deus pater vester
esset. Diligeretis vtiq̄ me. Ego eī ex
deo ꝓcessi ꝛ veni. Neq̄ eī a meipo ve
ni:sed ille me misit. Quare loquelam
meā nō cognoscitis: Quia non pote
stis audire sermonē meū. Vos ex pa
tre dy̆abolo estis: et desideria patris
vr̄i vultis facere. Ille homicida erat
ab inicio:ꝛ in veritate non stetit:qꝛ
nō est veritas in eo. Cum loquit̄ mē
datiū.ex ꝓprijs loquit̄:quia mendax
est ꝛ pater eius. Ego autem quia ve
ritatem dico:nō creditis mihi. Quis
ex vobis arguet me ō peccato: Si ve
ritatem dico: quare vos nō creditis
mihi: Qui ē ex deo : verba dei audit.
Propterea vos non auditis:quia ex
deo non estis. Rñderunt g̃ iudei:ꝛ di
xerūt ei. Nōne benedicim⁹ nos.quia
samaritan⁹ es tu.ꝛ demoniū habes:
Rñdit ihs. Ego demonium non ha
beo:sed honorifico patrem meum:ꝛ
vos inhonorastis me. Ego autē non
quero gloriam meā. Est qui querat
ꝛ iudicet. Amen amen dico vobis: si
quis ꝑmonē meū ꝓuauerit mortē nō
vidēbit inetern̄uz. Dixerunt g̃ iudei.
Nunc ꝓgnouimus quia demoniū ha
bes. Abraham mortu⁹ est ꝛ ꝓphēte:et
tu dicis si quis ꝑmonē meū seruaue
rit non gustabit mortez inetern̄um:
Nunq̄d tu maior es patre nostro a
braham q̄ mortu⁹ est: Et ꝓphēte mor
tui sunt. Quem teipsuz facis: Rñdit
ihs. Si ego glorifico meipm. gloria
mea nihil est. Est pater me⁹ q̄ glorifi
cat me:quē vos dicitis qꝛ de⁹ noster ē
ꝛ nō ꝓgnouistis eū. Ego aūt noui eū.
Etsi dixero qꝛ nō scio eū:ero silis vo
bis mēdax. Sꝫ scio eū:ꝛ ꝑmonē eius
ꝓuo. Abrahā pr̄ vr̄ exultauit vt vide
ret diē meū:ꝛ vidit:ꝛ gauisus ē. Dix
erūt g̃ iudei ad eū. Quinq̄ginta ānos
nōdū habes:et abrahā vidisti: Dixit
eis ihs. Amen amen dico vob: antē
q̄ abrahā fieret ego sū. Tulerūt g̃ la
pides vt iacerēt in eū. Ihs aūt absco
dit se:et exiuit de tēplo.

Capitulū. .IX.

Johem

Et pretæriens ihs vidit hominẽ cecũ a natiuitate: ⁊ interrogauerũt eũ discipuli eius. Rabbi. quis peccauit. ꝟ aũt parẽtes eiꝰ: vt cecus nasceret? Respõdit ihs neq; ꝟ peccauit neq; parẽtes eius: sz vt manifestentur opera dei ī illo. Me oportet operari opera eius qui misit me: donec dies est. Veniet nox: quãdo nemo potest operari. Quãdiu sum in mundo. lux sum mundi. Hoc cũ dixisset expuit in terrã. ⁊ fecit lutũ ex sputo: et liniuit lutum sup oculos eius: ⁊ dixit ei. Vade laua in natatoria sŷloe: qđ interpretat̃ missus. Abiit ergo ⁊ lauit: ⁊ venit videns. Itaq; vicini ⁊ qui viderant eũ prius (quia mendicus erat) dicebant. Nõne ꝟ est qui sedebat ⁊ mendicabat? Alij dicebant quia ꝟ est: alij autẽ nequaq̃: sed similis est eius. Ille vero dicebat: qz ego sum. Dicebãt ergo ei. Quomodo apti sunt tibi oculi? Respõdit. Ille homo qui dicitur ihus lutum fecit: et vnxit oculos meos: ⁊ dixit mihi. Vade ad natatoria sŷloe: ⁊ laua. Et abij ⁊ laui. ⁊ video. Et dixerũt ei. Vbi est ille? Ait. Nescio. Adducunt eum ad phariseos qui cecus fuerat. Erat aũt sabbatum quando lutum fecit ihus: ⁊ aperuit oculos eius. Iterum ergo interrogabant eũ phariſei quomodo vidisset. ille autẽ dixit eis. Lutũ mihi posuit sup oculos: ⁊ laui ⁊ video. Dicebãt ḡ ex phariseis qdã. Nõ est ꝟ hõ a deo q̃ sabbatũ custodit. Alij aũt dicebant. Quõ potest homo peccator hec signa facere? Et cisma erat inter eos. Dicunt ergo ceco iteruz. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autẽ dixit: quia ꝓpheta est Non crediderunt ḡ iudei de illo quia cecus fuisset ⁊ vidisset: donec vocauerũt parentes eius qui viderat: ⁊ interrogauerũt eos dicentes. Hic est filiꝰ vester: quẽ vos dicitis quia cecus natus ẽ? Quomodo ḡ nũc videt? Respõderunt eis parẽtes eius: et dixerunt. Scimus quia ꝟ est filius noster: ⁊ qz cecus natus est. Quomodo autẽ nũc videat nescimus: aut quis eius aperuit oculos nos nescimus. Ipsum interrogate. Etatẽ habet: ipe de se loq̃t Hec dixerunt parẽtes eius qm̃ timebant iudeos. Iam eñ ꝓspirauerãt iudei: vt si quis eũ confiteret̃ esse xp̃m extra sŷnagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt. quia etatem habet: ipm interrogate. Vocauerũt ergo rursũ hominẽ qui fuerat cecus. ⁊ dixerũt ei. Da gloriaz deo. Nos scimus quia ꝟ homo peccator est. Dixit ergo eis ille. Si peccator est nescio: vnũ scio: quia cecus cum essem. modo video. Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi? Quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam: ⁊ audistis. Quid iterum vultis audire? Nũquid ⁊ vos vultis discipuli eiꝰ fieri? Maledixerunt ergo ei: ⁊ dixerunt Tu discipul? illius sis: nos aũt moysi discipuli sumus. Nos scimus quia moysi locutus est deus: hunc autem nescimus vnde sit. Respondit ille homo: ⁊ dixit eis. In hoc eñ mirabile ẽ quia vos nescitis vnde sit: et aperuit meos oculos. Scimus aũt qz peccatores deus ñ audit: sed si quis dei cultor est ⁊ voluntatẽ eius facit: hũc exaudit. A seculo non est auditũ: quia quis aperuit oculos ceci nati. Nisi esset ꝟ a deo: ñ poterat facere quicq̃ Responderunt: ⁊ dixerunt ei. In peccatis natus es totus: ⁊ tu doces nos? Et eicerunt eũ foras. Audiuit ihesus quia eiecerũt eum foras: ⁊ cũ inuesset eũ dixit ei. Tu credis in filiũ dei? Rñdit ille ⁊ dixit. Quis es dñe vt credam in eum? Et dixit ei ihus. Et vidisti eum: ⁊ q̃ loquit̃ tecũ ipe ẽ. At ille ait. Credo dñe. Et ꝓcidens adorauit eum. Et dixit ei ihus. In iudiciũ ego in hunc mundũ veni: vt qui non vidẽt videant: ⁊ q̃ vidẽt ceci fiant. Et audierunt quidã ex phariseis q̃ cum ipo erãt: ⁊ dixerũt ei. Nunq̃d ⁊ nos ceci sumus? Dixit eis ihus. Si ceci esse tis nõ haberetis peccatũ. Nunc vero dicitis quia videmus: peccatum vr̃m manet.

Capitulũ. .X.

Amen amen dico vob̃: qui nõ ītrat ꝓ hostiũ ī ouile ouiũ sz ascendit aliũde: ille fur ẽ ⁊ latro. Qui aũ intrat ꝓ hostiũ. pastor ẽ ouiũ Huic hostiari? apit ⁊ oues vocẽ

ei⁹ audiũt. Et ꝓprias oues vocat nominatĩ: ⁊ educit eas. Et cũ ꝓpas oues emiserit añ eas vadit: ⁊ oues illũ sequũt̃: qꝛ sciũt vocẽ ei⁹. Alienũ aũ nõ sequũt̃. sed fugiũt ab eo: qꝛ nõ nouerũt vocẽ alienoꝝ. Hoc ꝓuerbiũ dixit eis ihs. Illi aũt nõ cognouerũt quid loqueretur eis. Dixit g̃ eis itꝝ ihs. Amen amẽ dico vobis: qꝛ ego sũ hostium ouiũ. Omnes q̃tq̃t venerũt fures sunt ⁊ latrones: sed nõ audierũt eos oues. Ego sũ hostiũ. Per me siq̃s introierit saluabit̃: ⁊ ĩgredietꝛ ⁊ egredietꝛ: et pascua inueniet. Fur nõ venit: nisi vt furet̃ et mactet ⁊ perdat. Ego veni vt vitã habeãt: ⁊ abũdantius habeãt. Ego sum pastoꝛ bonus. Bonus pastor animã suã dat ꝓ ouibus suis. Mercẽnarius aũt ⁊ qui nõ ẽ pastoꝛ cui⁹ nõ sunt oues ꝓprie. videt lupũ veniẽtẽ ⁊ dimittit oues ⁊ fugit: ⁊ lupus rapit. ⁊ dispergit oues. Mercennarius autẽ fugit qꝛ mercẽnari⁹ est: ⁊ nõ ꝓtinet ad eum ꝺ ouibꝫ. Ego sũ pastoꝛ bonus: ⁊ ꝓgnosco meas: et ꝓgnoscũt me mee. a. Sicut nouit me pater. ⁊ ego agnosco patrẽ. b. ⁊ aĩam meaꝫ pono ꝓ ouibꝫ meis. c. Et alias oues habeo que nõ sunt ex hoc ouili ⁊ illas oportet me adducere ⁊ vocem meam audient: et fiet vnum ouile et vnus pastoꝛ. Propterea me pater diligit: qꝛ ego pono animã meã: vt itꝝ sumam eam. Nemo tollit eam a me: sed ego pono eã a meipo. Potestatem habeo ponendi eã: ⁊ potestatem habeo itꝝ sumendi eam. Hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio itꝝ facta est inter iudeos. ꝓpter ſmones hos. Dicebãt aũt multi ex ipis. Demoniũ habet ⁊ insanit. Quid eum auditis? Alij dicebãt. Hec verba non sunt demoniuꝫ habentis. Nunq̃d demonium potest cecoꝝũ oculos aperire? Facta sunt autem encenia ĩ hierosolimis: ⁊ hyems erat. Et ambulabat ihs in templo in porticu salomonis. Circumdederunt g̃ eũ iudei: ⁊ dicebant ei. Quousq; animã nostrã tollis? Si tu es xp̃c: dic nob palã Respõdit eis ihs. Loquoꝝ vob: et nõ creditis. Opera q̃ ego facio ĩ noĩe patris mei: hec testimonium perhibent

tij
.a. Jo. xc. Mt̃.
cxij. Lu. cxix.
iiij
.b. Jo. xcj. Mt̃
ccciiij. Mr̃. cxv
x
.c. Jo. xcij.

de me. Sed vos non creditis: quia ñ estis ex ouibꝫ meis. Oues mee vocem meã audiũt: ⁊ ego cognosco eas: ⁊ sequũtur me. Et ego vitam eternaꝫ do eis: ⁊ nõ peribunt ineternum: et non rapiet eas quis q̃ de manu mea. Pat̃ meus qꝺ dedit mihi maius omnibus ẽ: et nemo potest rapere de manu patris mei. Ego ⁊ pater vnum sumus. Sustulerũt lapides iudei: vt lapidarent eum. Respondit eis ihs. Multa bona opa ostẽdi vobis ex patre meo. Propter qꝺ eoꝝ opus me lapidatis? Responderunt ei iudei. De bono ope non lapidamus te. sed de blasphemia ⁊ quia tu homo cum sis: facis teipm deum. Respondit eis ihs. Nonne scriptum est in lege vestra quia ego dixi dij estis? Si illos dixit deos ad q̃s ſmo dei factus est. et non potest solui scriptura: quẽ pater sanctificauit et misit in mundũ vos dicitis quia blasphemas quia dixi filius dei sum? Si nõ facio opera patris mei: nolite credere mihi. Si autem facio: etsi mihi non vultis credere operibꝫ credite: vt cognoscatis et credatis. quia ĩ me est pater. ⁊ ego in patre. d. Querebãt ergo eum apprehẽdere: et exiuit ꝺ manibus eoꝝ. Et abijt itꝝ trãs iordanen in eum locum vbi erat iohannes baptizans primum: et mansit illic. e. Et multi venerunt ad eum ⁊ dicebant: quia iohannes quidem signũ fecit nullum. Omnia autem quecũq; dixit iohannes de hoc vera erant: et multi crediderunt in eum.

iiij
.d. Joh. xxij. Mt̃. cxvij. Mr̃. xxvj.
x
.e. Joh. xciij.

Capitulũ. .XI.

Erat autem quidam languẽs lazarus a bethania: de castello marie et marthe sororum eius. Maria autẽ erat que vnxerit ꝺ minũ vnguento. et extersit pedes ei⁹ capillis suis: cuius frater lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes. Domine: ecce quem amas infirmatur. Audiens aũt ihs: dixit eis. Infirmitas hec non est ad mortem. sed pro gloria dei: vt glorificetur filius dei per eaꝫ. Diligebat autem ihs martham: et sororem ei⁹ mariam ⁊ lazarum. Vt ergo audiuit quia infirmabatur: tũc quidẽ mansit

ī eodē loco duobꝰ diebꝰ. Deinde post
hec dicit discipulꝭ suis. Eamꝰ ī iudeaz
itēꝝ. Dicūt ei discipli. Rabbi nūc q̄-
rebāt te iudei lapidare :ꝙ itēꝝ vadis
illuc? Rñdit ihs. Nōne duodecī st ho
re diei? Si q̄s ābulauerit ī die ñ offē-
dit: qꝛ lucē huiꝰ mūdi videt. Si autē
ambulauerit ī nocte offendit: qꝛ lux
nō ē ī eo. Hec ait :ꝙ post hec dicit eis
Lazarꝰ amicꝰ noster dormit: sed vado
vt a somno exuscitēz eū. Dixerūt er-
go discipuli eiꝰ. Dñe: si dormit saluꝰ
erit. Dixerat aūt ihs de morte eiꝰ :illi
aūt putauerūt qꝛ de dormitiōe somni di
ceret. Tūc g̈ ihs dixit eis manifeste.
Lazarus mortuꝰ ē: ꝙ gaudeo ꝓpt̄ vos
vt credatis: qm̄ nō eram ibi. Sed ea-
mus ad eū. Dixit g̈ thomas q̄ dicitur
didimꝰ ad cōdiscipulos. Eamꝰ et nos
ꝙ moriamur cū eo. Venit itaqꝫ ihs: ꝙ
inuenit eū q̄tuoꝛ dies iam in monu-
mento habentē. Erat autez bethania
iuxta hierosolimā q̄si stadijs quinde-
cim. Multi aūt ex iudeis venerāt ad
martham ꝙ mariam: vt ꝓsolarent eas
ō fratre suo. Martha g̈ vt audiuit qꝛ
ihs venit occurrit illi: maria aūt do-
mi sedebat. Dixit g̈ martha ad ihm.
Domine: si fuisses h̄ frater meus nō
fuisset mortuus. Sed ꝙ nūc scio: qꝛ q̄
cūqꝫ poposceris a deo dabit tibi deꝰ.
Dicit illi ihs. Resurget frater tuus.
Dicit ei martha. Scio qꝛ resurget. ī
resurrectiōne in nouissimo die. Dicit
ei ihus. Ego sum resurrectiō et vita.
Qui credit in me eciā si mortuꝰ fue-
rit viuet :ꝙ omnis qui viuit ꝙ credit
in me: non morietur ineternū. Cre-
dis hoc? At illi. Utiqꝫ domine. Ego
credidi quia tu es xp̄c filius dei: qui
in hūc mundū venisti. Et cum hec di
xisset: abiit ꝙ vocauit mariam sororē
suam silentio dicens. Magister adest:
et vocat te. Illa vt audiuit surgit ci-
to: ꝙ venit ad eum. Nondū enim vene
rat ihs in castellū: sed erat adhuc in
illo loco vbi occurrerat ei martha.
Judei ergo qui erant cū ea ī domo et
consolabantur eaz cum vidissent ma
riam qꝛ cito surrexit ꝙ exiit: secuti st̄
eam dicentes. Quia vadit ad monu-
mentum vt ploret ibi. Maria ergo cū
venisset vbi erat ihs: videns eum ceci
dit ad pedes eiꝰ ꝙ dixit ei. Dñe. si fuis-
ses hic nō esset moꝛtuus fraterꝰ meꝰ.
Ihs ergo vt vidit eā plorantem ꝙ iu-
deos q̄ venerant cū ea plorantes in-
fremuit spiritu :ꝙ turbauit seipm et
dixit. Vbi posuistis eū? Dicūt ei. Do
mine: veni ꝙ vide. Et lacrimatꝰ ē ihs.
Dixerūt ergo iudei. Ecce quō amabat
eum. Quidā aūt ex ipsis dixerūt. Nō
poterat h̄ q̄ aperuit oculos ceci nati
facere: vt h̄ nō moꝛeretur? Ihs ergo
rursum fremens in semetipō veit ad
monumentū. Erat aūt spelunca. ꝙ la
pis suppositus erat ei. Ait ihs. Tol-
lite lapidez. Dicit ei martha soꝛoꝛ eiꝰ
qui moꝛtuꝰ fuerat domine iam fetet:
quadriduanus enim est. Dicit ei ihs
Nonne dixi tibi: qm̄ si crediderīs vide
bis gloriam dei? Tulerūt ergo lapidē.
Ihs aūt eleuatis sursum oculis dixit
Pat̄ gracias ago tibi qm̄ audisti me
Ego aī sciebā quia semp me audis:
sed ꝓpter populū qui circūstat dixi:
vt credāt qꝛ tu me misisti. Hec cū dix
isset: voce magna clamauit. Lazare
veni foras. Et statim ꝓdijt q̄ fuerat
moꝛtuꝰ ligatus manꝰ ꝙ pedes institis
ꝙ facies illiꝰ sudario erat ligata. Di-
xit eis ihs. Soluite eū: ꝙ sinite abire
Multi ergo ex iudeis qui venerāt ad
mariam ꝙ martham et viderant q̄ fe-
cit ihs: crediderūt in eum. Quidā aī
ex ipīs abierūt ad phariseos :ꝙ dixe-
rūt eis que fecit ihs. Collegerūt ergo
pontifices ꝙ pharisei conciliū ꝙ dice-
bant. Quid facimus: qꝛ hic hō multa
signa facit? Si dimittimus eum sic:
omnes credēt in eū. Et venient roma
ni: ꝙ tollēt locū nostrū ꝙ gentē. Unꝰ
autem ex ipīs caÿphas nomine: cum
esset pōtifex anni illiꝰ dixit eis. Vos
nescitis quicq̄ nec cogitatis: quia ex
pedit vobis vt vnus moꝛiaī homo ꝓ
populo: ꝙ non tota gens pereat. Hoc
aūt a semetipō nō dixit: sed cum esset
pontifex anni illius ꝓphetauit: quia
ihs moꝛiturꝰ erat ꝓ gētē. Et nōtm̄ ꝓ
gentē: sz vt filios dei qui erant dispsi
ꝓgregaret in vnum. a. Ab illo g̈ die
cogitauerūt vt interficerēt eū. Ihus
g̈ iā ñ ī palā ābulabat apud iudeos:
sz abiit in regionē iuxta deſtū in ci-
uitatē q̄ dicit effrem: et ibi morabaī

iiij
.a. Jo xcv Mt̄
cxvij. Mr̄. xxvj

cũ discipulis suis.a. Proximũ autez erat pascha iudeoꝝ.b.ꝙ ascẽderãt mlti hierosolimã de regione añ pasca: vt sãctificarẽt seipos. Querebãt g̃ ihm ꝙ colloquebanť adinuicẽ ĩ tẽplo stantes. Quid putatis qz nõ veĩt ad diez festũ:Dederãt aũt põtifices ꝙ pharisei mãdatũ:vt si qs ꝓgnouerit vbi sit indicet: vt apprehendant eum.

a. Jo xcvj Mt cclxxiiij. Mar. clvj. Lu. cclx.

x

.b. Joh. xcvij.

Capitulũ. XII.

Jesus g̃ ante sex dies pasche venit bethaniã vbi lazar⁹ fuerat mortu⁹:quem suscitauit ihs.c. Fecerũt aũt ei cenã ibi ꝙ martha mĩstrabat:lazar⁹ vero vn⁹ erat ex discũbentibꝫ cũ eo. Maria g̃ accepit librã vnguenti nardi pistici pcios̃ et vnxit pedes ihu:ꝙ extersit pedes eius capillis suis:ꝙ dom⁹ impleta ẽ ex odore vnguẽti. Dixit g̃ vnus ex discipul' ei⁹ iudas scariothis q̃ erat eũ ẽditurus. Quare hoc vnguentꝫ nõ venĳt trecẽtis denarijs:ꝙ datũ ẽ egenis:Dixit aũt hoc nõ qz de egenis ptinebat ad eũ:sz qz fur erat :ꝙ loculos habẽs ea q̃ mittebãť portabat. Dixit g̃ ihs Sine illã:vt in diẽ sepulture mee ꝑ-uet illud. Paupes eñ semp habetis vobiscũ: me aũt nõ semp habetis .d. Cognouit g̃ turba multa ex iudeis. qz illic ẽ:ꝙ venerť nõ ꝓpter ihm tãtũ: sz vt lazarũ viderẽt quẽ suscitauit a mortuis.Cogitaueĩt aũt pncipes sacerdotũ vt ꝙ lazarũ inꝑficerẽt:qz mlti ꝓpter illũ abibãt ex iudeis :ꝙ credebãt in ihm.e. In crastinũ aũt turba multa q̃ venerat ad diẽ festum cum audissent qz venit ihs hierosolimam acceperũt ramos palmaꝝ:ꝙ pcesserť obuiã ei ꝙ clamabãt:osãna. bñdict⁹ qui venit in nomĩe domini rex isrl'.f. Et ĩuenit ihs azellũ:ꝙ sedit supꝫ eum sicut scriptum est. Noli timere filia syon:ecce rex tu⁹ venit sedẽs supꝫ pullum azine.g. Hec nõ cognouerũt discipuli eius primum:sed quando glorificatus est ihs tunc recordati sunt qz hec erant scripta de eo :ꝙ hec fecerunt ei. Testimoniũ g̃ phibebat turba que erat cũ eo quando lazarũ vocauit de monumẽto:ꝙ suscitauit eũ a mortuis. Propterea ꝙ obuiã veĩt ei ẽba:qz audierť eũ fecisse hoc signuz.

j

.c. Jo. xcvĳj. Mat. cclxxvj. Mr̃.clvĳj. Lu lxxiiij.

vĳ

.f. Jo.cj. Mt. xxvĳj.

x

.g. Jo.cij.

Pharisei g̃ dixerť ad semetipos. Videtis qz nihil ꝓficim⁹. Ecce mũd⁹ totꝫ post eũ abĳt. Erãt aũ q̃dã gentiles ex hijs q̃ ascẽderãt vt adorarẽt in die festo. Hij g̃ accesserť ad philippũ qui erat a bethsayda galilee:ꝙ rogabant eũ dicẽtes. Dñe:volum⁹ ihm videre. Venit philippus:ꝙ dicit andree. Andreas rursũ ꝙ philipp⁹ dixerũt ihu.h. Jhs aũt rñdit eis dicẽs. Venit hora vt clarificeť filꝰ hoĩs.i. Amẽ amen dico vob̃:nisi granũ frumẽti cadẽs in terꝫ mortuũ fuerit:ipm solũ manet. Si aũ mortuũ fuerit:multũ fructuz affert.k. Qui amat aiaz suã:pdet eã. Et q̃ odit aiaz suã in hoc mũdo:ĩ vitam eternã custodit eã.l. Si qs mihi mĩstrat:me sequať. Et vbi sũ ego:illic ꝙ mĩster me⁹ erit. Si qs mihi mĩstrauerit:honorificabit eũ pr̃ me⁹.m Nũc aĩa mea turbata ẽ. Et q̃d dicã: Pater saluifica me. ex hac hora .n. Sz ꝓpterea veni in horã hãc. Pater clarifica nomẽ tuũ. Venit g̃ vox de celo dicens. Et clarificaui :et itez clarificabo. Turba g̃ q̃ stabat ꝙ audierat dicebat tonitruũ esse factũ. Alĳ aũt dicebãt. Angel⁹ ei locut⁹ ẽ. Rñdit ihs ꝙ dixit. Nõ ꝓter me hec vox venit:sz ꝓpẽ vos. Nũc iudiciũ ẽ mũdi. Nũc pn ceps hui⁹ mũdi eicieť foras. Et ego si exaltat⁹ fuero a terra: oĩa trahã ad meipm hoc aũt dicebat: significãs q̃ morte essz moritur⁹. Rñdit ei turba. Nos audiuim⁹ ex lege. qz xp̃c manet ineternũ. Et quõ tu dicis oportet exaltari filiũ hoĩs:Et q̃s ẽ iste fili⁹ homĩs:Dixit g̃ eis ihs. Adhuc modicũ lumẽ ĩ vob̃ ẽ. Ambulate dũ lucẽ habetis:vt nõ tenebre vos ꝙphẽdãt. Et q̃ ambulat ĩ tenebris:nescit q̃ vadit. Dũ lucẽ habetis credite ĩ lucẽ:vt filĳ lucis sitis. Hec locut⁹ ẽ ihs:ꝙ abĳt et abscõdit se ab eis. Cũ aũt tãta signa fecisset corã eis nõ credebãt in eũ:vt ꝑmo ysaie ĩplereť quẽ dixit. Dñe q̃s credidit auditui nr̃o :ꝙ brachiuz dñi cui reuelatũ ẽ. p. Propterea ñ poterãt credere:qz itez dixit ysaias. Excecauit oc'os eoꝝ et ĩdurauit coꝝ eoꝝ: vt ñ videãt oculꝰ ꝙ ĩtelligãt corꝺ ꝙ cõuertãť ꝙ sanẽ eos.q. Hec dixit ysaias qñ vidit gl'iam ei⁹ :ꝙ locut⁹ est de eo.

viij

.b. Jo.cũj Mt ccxcix. Mr̃.clxxx. x

.i. Jo.cuĳ.

viij

.k. Jo.cv. Mt xcvĳj.Lu.cvj

x

.l. Joh.cvj

viij

m. Jo cvĳj Mt ccxcuĳ.Mr̃.clxxuĳ. x

.n. Joh. cuĳ.

j

.p. Jo.cxx Mt cxxxuĳ. Mr̃.xxvĳ. Lu.xxvĳ. x

.q. Jo.cx.

Verūtamē ꝙ ex ꝓncipibꝫ mlti crediderūt ī eū: sz ꝓt̄ pharisēos ñ ꝓfitēbāt: vt de sy̓nagoga ñ eicerēt. Dilexerūt em̄ gl̓iam hoīm magisq̄ gl̓iam dei. a. Ihs aūt clamauit ꝙ dixit. Qui credit ī me: nō credit ī me: sz ī eū q̄ misit me. Et q̄ videt me: videt eū q̄ misit me. b. Ego lux ī mundū veni: vt oīs q̄ credit in me ī tenebris nō maneat. Etsi q̄s audierit ꝟba mea ꝙ ñ custodierit: ego nō iudico eū. Nō em̄ veni vt iudicem mūdū: sz vt saluificē mūdum. Qui me spernit ꝙ ñ accipit ꝟba mea: habet q̄ iudicet eū. Sermo quē locutus sū: ille iudicabit eū in nouissimo die. Quia ego ex meipō nō sū locut? sed q̄ misit me pat̄ ipe mihi mandatū dedit: quid dicā ꝙ quid loquar. Et scio: qz mandatū ei? vita eterna est. Que ergo ego loquor: sicut dixit mihi pat̄ sic loquor.

¶ Capitulū. .XIII.

Ante diē festū pasche sciēs ihs qz venit hora ei? vt trāseat ex hoc mūdo ad patrē: cū dilexisset suos qui erāt in mūdo: in finem dilexit eos. c. Et cena facta cum dy̓abolus iam misisset in cor vt traderet eū iudas simonis scariothis. d. sciēs qz omīa dedit ei pat̄ in man? ꝙ qz a deo exiuit ꝙ ad deū vadit. e. surgit a cena ꝙ ponit vestimēta sua: ꝙ cū accepisset linthēū precinxit se. Deinde mittit aquā in peluim: ꝙ cepit lauare pedes discipulorꝫ: ꝙ extergere linthēo q̄ erat p̄cinctus. Venit ergo ad simonē petrum. Et dicit ei petrus. Domīe tu mihi lauas pedes? Respōdit ihs: ꝙ dixit ei. Qđ ego facio tu nescis modo: scies autē postea. Dicit ei petr?. Nō lauabis mihi pedes ineternū. Respōdit ei ihs. Si nō lauero tē: nō habeb̄ partē mecū. Dicit ei simon petr?. Domine: nōtantum pedes meos: sed et manus et caput. Dicit ei ihs. Qui lotus est nō indigz nisi vt pedes lauet: sed est mundus totus. Et vos mundi estis: sed non oīs. Sciebat eī quisnaz esset qui traderet eū. Propterea dixit: nō estis mūdi oīes. Postq̄ ꝝ lauit pedes eorum accepit vestimēta sua: et cum recubuisset itꝫ dixit eis .f. Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me magister ꝙ domine: ꝙ bene dicitis. Sum etenim. g. Si ꝝ ego laui pedes vr̄os dñs et magister: et vos debetis alter alteri? lauare pedes Exemplū enim dedi vob: vt quēadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. h. Amen dico vobis: nō est ꝟuus maior dño suo: neq̄ apl̓us maior est eo q̄ misit illū. Si hec scitis: beati eritis si feceritis ea. i. Nō de oīb̄ vob̄ dico. Ego scio q̄s elegerim. Sed vt adimpleat̄ scriptura: q̄ māducat mecū panem leuabit ꝓtra me calcaneū suum. Amodo dico vobis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis q? ego sū. k. Amen amē dico vobis: qui accipit si quē misero me accipit. Qui aūt me accipit: accipit eū qui me misit. l. Cum hec dixisset ihs turbatus ē spū: ꝙ ꝓtestatus est ꝙ dixit. Amen amē dico vobis: qz vnus ex vob̄ tradet me. m. Aspiciebant ꝝ adinuicē discipuli hesitātes de quo diceret. n. Erat ꝝ recūbens vn? ex discipulis eius in sinu ihu: quē diligebat ihs Innuit ꝝ huic sy̓mon petrus: ꝙ dixit ei. Quis ē de q̄ dicit? Itaq̄ cū recubuisset ille sup̄ pectus ihu: dicit ei. Dñe q̄s ē? Respondit ihs. Ille ē: cui ego intinctū panē porrexero. o. Et cū intinxisset panē: dedit iude sy̓monis scariothis. Et p? bucellā introiuit ī eū sathanas. p. Et dicit ei ihus. Quod facis fac citius. Hoc aūt nemo sciuit discūbentiū: ad quid dixerit ei. Quidā em̄ putabant qz loculos habebat iudas q̄ dixisset ei ihs. eme ea que op? sūt nob̄ ad diē festum: aut vt egenis aliquid daret. Cū ꝝ accepisset ille bucellā: exiuit cōtinuo. Erat aūt nox. Cū ꝝ exisset dixit ihs. Nūc clarificat? ē fili? hoīs: ꝙ deus clarificat? ē in eo. Si de? clarificat? est in eo: et deus clarificabit eum in semetipō: et continuo clarificabit eum. Filioli: adhuc modicū vobiscū sum. Queretis me: ꝙ sicut dixi iudeis q̄ ego vado vos non potestis venire. Et vobis dico modo. Mādatū nouū do vobis: vt diligatis ꝟuicē sic̄ dilexi vos: vt et vos diligatis inuicem. In hoc cognoscent omnes quia discipli estis mei: si dilectionem habueritis adinuicem. q. Dicit ei sy̓mon petr?.

r .g. Joh. cxvij.

iiij .h. Jo. cxviij. Mt̄. xc. Lu. lv iij. r .i. Jo. cxix.

j .k. Jo cxx Mt̄ xcviij. Mr̄. xcvj. Luce. cxvj.

iiij .l. Jo cxxj Mt̄ cclxxix. Mar. clxj. j .m. Jo .cxxij. Mt̄ cclxxx Mt̄ clxij. Lu. cclxix. r .n. Jo. cxxiij.

ix .o. Jo. cxxiiij. Lu. cclxij. r .p. Joh. cxxv.

j .q. Jo. cxxvj. Mt̄. cclxxxix. Mr̄. clxx. Luc̄. cclxxv.

Dñe q̄ vadis? Rñdit ihs Quo ego vado nō potes me modo seq̄: seq̄ris aūt postea. Dicit ei petr⁹. Quare nō possū te seq̄ modo? Aīaz meā p te ponā. Rñdit ei ihs: aīaz tuā p me pones? Amē amē dico tibi: nō cātabit gall⁹ donec ter me negabis.

Capitulū. .XIIII.

.a. Jo.cxxvij.

Ne turbet cor vēm neq̄ formidz Credītis ī deū: et ī me credite In domo p̄is mei mansiones multe sūt. Si quo minus: dixissez vob quia vado pare vobis locū. Etsi abiero et p̄parauero vobis locū: itez venio et accipiā vos ad meipm: vt vbi sū ego et vos sitis. Et q̄ ego vado scitis: et viam scitis. Dicit ei thomas. Dñe nescim⁹ q̄ vadis. Et quō possum⁹ viam scire? Dicit ei ihs. Ego sū via. et veritas. et vita. Nemo venit ad patrē nisi p me. Si cognouissetis me: et patrem meum vtiq̄ cognouissetis. Et amodo cognoscetis eū: et vidistis eum. Dicit ei philippus. Domine: ostēde nob patrem et sufficit nobis. Dicit eis ihs. Tanto tempore vobiscū sū et non cognouistis me? Philippe: qui videt me videt et patrē. Quomō tu dicis ostende nobis patrē? Non credis q̄ ego in patre: et pater in me est? Verba q̄ ego loquor vob. a meipo nō loquor. Pat aūt in me manēs: ipe facit opa. Non creditis q̄ ego in patre: et p̄ in me ē Alioquī ꝓpter opa ipa credite. Amē amen dico vob: qui credit in me opa que ego facio et ipe faciet: et maiora hoz faciet. Quia ego ad patrē vado

iiij

.b. Jo.cxxviij. Mt.ccxvj. Mr cxxv.

.b. et q̄cunq̄ petieritis patrē in nomine meo hoc faciam: vt glorificetur pater in filio. Si quid petieritis me in nomīe meo hoc faciā. Si diligitis me mandata mea seruate. Et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis vt maneat vobiscum ī eternum spiritum veritatis: quē mūdus non potest accipere: quia nō videt eū nec scit eū. Vos aūt cognoscetis eū: q̄ apud vos manebit: et in vobis erit Non relinquā vos orphanos: veniaz ad vos. Adhuc modicū: et mūdus me iam non videt. Vos autem videbitis me: quia ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis quia ego suz in patre meo: et vos in me: et ego in vobis. Qui habet mādata mea et seruat ea: ille ē q̄ diligit me. c. Qui autē diligit me: diligetur a patre meo. Et ego diligam eū: et manifestabo ei meipm. d. Dicit ei iudas: nō ille scariothis. Domine quid factū est q̄ manifestaturus es nobis teipm: et nō mūdo? Respondit ihs: et dixit ei. Si quis diligit me sermonē meū seruabit: et pater meus diliget eū. et ad eū veniem⁹ et mansionem apud eū faciem⁹. Qui non diligit me: sermones meos non seruat. e. Et sermonem quez audistis non est meus: sed ei⁹ qui misit me patris. Hec locutus sū vobis: apud vos manens. f. Paraclitus autē spiritus sanctus quē mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia: et suggeret vobis oīa q̄cunq̄ dixero vobis. Pacem relinquo vobis: pacē meā do vob. Nō quō mūdus dat: ego do vob Nō turbetur cor vēm: neq̄ formidet. Audistis q̄ ego dixi vob: vado et venio ad vos. Si diligeretis me. gauderetis vtiq̄ quia vado ad patrez: quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusq̄ fiat: et cum factum fuerit credatis. Jam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi huius: et in me nō habet quicq̄. Sed vt cognoscat mūdus quia diligo patrem: et sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite: eamus hic.

i .c. Job. cxxix. Mt. xcviij. Mr xcvj. Lu. xcvj.

p .d. Jo. cxxx.

Capitulū. .XV.

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentē fructum tollet eum: et omnem q̄ fert fructum purgabit eum: vt fructum plus afferat. Jam vos mundi estis: propter sermonem quem locutus sū vobis. Manete in me: et ego in vobis Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Ego sū vitis: vos palmites. Qui manet in me et ego in eo hic fert fructū multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes et arescet: et colligent eū et in ignē mittent

i .e. Job. cxxx. Mt. xcviij. Mr xcvj. Lu. xcvj.

p .f. Job. cxxxj.

et ardet.a. Si manseritis ī me ⁊ ūba mea ī uob mānserint: qcunq; uolueritis petetis: ⁊ fiet uob.b. In hoc clarificatus ē pater meus. ut fructū plurimū afferatis et efficiamī mei discipuli. Sicut dilexit me pr̄: ⁊ ego dilexi uos. Manete ī dilectōe mea. Si p̄cepta mea ſuaueritis manebitis ī dilectōne mea: ſicut et ego pr̄is mei p̄cepta ſuaui: ⁊ maneo in ei⁹ dilectōe. Hec locutus sū uobis: ut gaudiū meum sit in uobis: ⁊ gaudiū uestrū impleatur. Hoc est p̄ceptuz meū: ut diligatis inuicē sicut dilexi uos. c. Maiorem hac dilectionem nemo habet: ut animā suā ponat qs p amicis suis. b. Uos amici mei estis: si feceritis que ego precipio uob. Jam nō dicaz uos seruos: quia seru⁹ nescit qd faciat dn̄s eius. Uos aūt dixi amicos: qr omnia quecunq; audiui a patre meo nota feci uobis. Nō uos me elegistis sed ego elegi uos: et posui uos ut eatis ⁊ fructum afferatis: ⁊ fructus uester maneat. e. ut quodcunq; petieritis patrē in nomine meo det uobis. f. Hec mando uob: ut diligatis inuicem. Si mundus uos odit: scitote qr me priorem uobis odio habuit. Si ō mūdo fuissetis: mundus qd suuz erat diligeret. Quia uero de mūdo n̄ estis sed ego elegi uos de mundo: propterea odit uos mundus. g. Mementote sermonis mei: quem ego dixi uobis. Non est seruus maior dño suo. h. Si me p̄secuti sunt et uos p̄sequent̄. Si sermonē meum seruauerūt: ⁊ uestruz seruabunt. i. Sed hec omnia facient uobis ꝓpter nomē meū. k. qr nesciunt eū qui misit me. l. Si nō uenissem et locutus fuissem eis: peccatum nō haberent. Nunc aūt excusatōem nō habent de peccato suo. m. Qui me odit: ⁊ patrem meū odit. n. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit: peccatum non haberent. Nunc autez ⁊ uiderūt ⁊ oderūt: ⁊ me ⁊ patrē meū. Sed ut adimpleatur sermo qui in lege eoꝝ script⁹ ē: qr odio habuer̄t me gr̄tis. Cū aūt uenerit paraclit⁹ quem ego mittaz uob a pr̄e spū ueritatis q a patre ꝓcedit: ille testimoniū phibebit de me. Et uos testimonium phibebitis: quia ab inicio mecum estis.

Capitulū. .XVI.

Hec locutus sum uobis: ut nō scandalizemini. Absq; sy̅nagogis facient uos. o. Sed uenit hora: ut omnis qui interficit uos arbitretur obsequiuz se prestare deo. Et hec facient uobis: qr non nouerūt patrem neq; me. Sed hec locutus sū uobis: ut cum uenerit hora eoruz. reminiscamini: quia ego dixi uobis. p. Hec autem uobis ab inicio nō dixi: quia uobiscū eram. Et nunc uado ad eum qui misit me: ⁊ nemo ex uobis interrogat me quo uadis. Sed qr hec locutus sum uobis: tristicia implebit coꝝ uestruz. Sed ego ueritatem dico uobis: expedit uobis ut ⁊ ego uadaz. Si eī nō abiero: paraclitus nō ueiet ad uos. Si aūt abiero: mittam eum ad uos. Et cum uenerit: ille arguet mundum de peccato ⁊ de iusticia et de iudicio. De peccato quidem: quia nō crediderunt in me. De iusticia uero: quia ad patrem uado: et iam non uidebitis me. De iudicio autem: qr p̄nceps mundi huius iam iudicatus ē. Adhuc multa habeo uobis dicere: sz non potestis portare modo. Cū autē uenerit ille spiritus ueritatis: docebit uos omnez ueritatem. Non enim loquet̄ a semetipso: sed quecunq; audiet loquetur: et que ventura sūt annunciabit uobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet: et annunciabit uobis. q. Omnia quecunq; habet pater mea sunt. r. Propterea dixi quia de meo accipiet: ⁊ ānūciabit uob. Modicū ⁊ iam nō uidebitis me, ⁊ iterum modicū ⁊ uidebitis me: quia uado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius adinuicem. Quid est hoc quod dicit nob modicū ⁊ nō uidebitis me: ⁊ iter̄ modicū ⁊ uidebitis me ⁊ qr uado ad patrem: Dicebant ergo. Quid est hoc quod dicit modicuz: Nescim⁹ quid loquitur. Cognouit autē ihs qr uolebant eum interrogare: et dixit eis. De hoc queritis īter uos qr dixi modicum et non uidebitis me: ⁊ iter̄ modicum et uidebitis me. Amē amē dico uobis: quia plorabitis ⁊ flebitis uos: mundus aūt gaudebit. Uos aūt

i
.o. Joh. cxlvj.
Mat̄. ccxlviij.
Mat̄. cxxxix.
Lu. ccl.

r
.p. Jo. cxlvij.

iiij
.q. Jo. cxlviij.
Mt̄. cxj. Luc.
cxix. r
.r. Joh. cxlix.

contristabimini: ꝫ tristicia vra vertetur in gaudiū. Mulier cū parit tristiciam habet: q̄ venit hora eius. Cum autez peperit puez iam nō meminit pressure ꝓpter gaudiū: q̄ natus ē homo in mundū. Et vos igit nūc q̄dem tristiciam habetis. Iterū aūt videbo vos ⁊ gaudebit cor vestr̄m: ⁊ gaudium vr̄m nemo tollet a vob. Et in illo die me nō rogabitis quicq̄. a. Amē amē dico vobis: si quid pecieritis patrez in noīe meo dabit vobis. Elsq̄modo nō petistis quicq̄ in nomīe meo. Petite ⁊ accipietis: vt gaudiū vestrū sit plenum. b. Hec in ꝓuerbijs locut⁹ suz vobis. Uenit hora: cū iam nō in proverbijs loq̄r vob: sed palā de pr̄e meo annūciabo vobis. In illo die in noīe meo petetis. Et nō dico vob: q̄ ego rogabo patrē de vob. Ipse em̄ pater amat vos quia vos me amastis: ⁊ credidistis quia ego a deo exiui. Exiui a patre ⁊ veni in mundū: iter̄ relīquo mundū: ⁊ vado ad patrē. Dicūt ei discipuli eius. Ecce nunc palam loq̄ris ⁊ ꝓuerbiū nullū dicis. Nūc scim⁹ q̄ scis omīa: ⁊ nō opus est tibi vt q̄s te interroget. In hoc credimus: quia a deo existi. c. Rñdit eis ihēsus. Modo creditis? Ecce venit hora: ⁊ iam veīt vt dispergamini vnusquisq̄ in ꝓpria: ⁊ me solū relinquatis. Et nō sum sol⁹ quia pater mecum est. d. Hec locut⁹ sum vobis: vt in me pacez habeatis. In mundo pressurā habebitis: ꝫ confidite: ego vici mundū.

iiij .a. Jo.cl. Mt. ccxvj. Mt. cxxv.

x .b. Jo.clj.

iiij .c. Jo.clij. Mt ccixxxvij. Mr. clxviij.

x .d. Jo.cliij.

Capitulū. XVII.

Hec locutus est ihūs: ⁊ subleuatis oculis dixit. Pater venit hora: clarifica filiū tuum vt filius tu⁹ clarificet te. Sicut dedisti ei potestatē omis carnis: vt omē q̄ dedisti ei det eis vitā eternā. Hec est aut̄ vita eterna: vt cognoscāt te solum deū verum: ⁊ quē misisti ihūm xp̄m. Ego te clarificaui sup̄ terram: opus ꝓsūmaui: q̄ dedisti mihi vt faciam. Et nūc clarifica me tu p̄ apud temetipm claritate quā habui priusq̄ mund⁹ fieret apud te. Manifestaui nomē tuū hoīb: q̄s dedisti mihi ⁊ mūdo. Tui erāt: ⁊ mihi eos dedisti: ⁊ sermonē tuū seruauerūt. Nūc ꝓgnouerunt: quia omīa que dedisti mihi abs te sunt. Quia verba que dedisti mihi dedi eis: ⁊ ipi acceperunt ⁊ cognouerunt vere quia a te exiui: ⁊ crediderūt quia tu me misisti. Ego p̄ eis rogo. Non p̄ mūdo rogo: sed p̄ bijs q̄s dedisti mihi: quia tui sunt. Et mea omīa tua sunt: ⁊ tua mea sunt: ⁊ clarificatus sum ī eis. Et iā nō sum in mūdo ⁊ hij in mūdo sunt: ⁊ ego ad te venio Pater sancte: serua eos in noīe tuo q̄s dedisti mihi: vt sint vnum sicut ⁊ nos. Cum essem cum eis: ego ꝓuabaz eos in nomīe tuo. Quos dedisti mihi ego custodiui: ⁊ nemo ex eis perijt ni si filius pdicōis: vt scriptura implea tur. Nūc aūt ad te venio: ⁊ hec loq̄r ī mundo: vt habeant gaudium meum impletū ī semetipsis. Ego dedi eis sermonē tuū: ⁊ mund⁹ eos odio habuit quia nō sunt de mundo sicut ⁊ ego ñ sū de mundo. Non rogo vt tollas eos de mundo: sed vt serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut ⁊ ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tu⁹ veritas est. Sicut tu me misisti in mundū: ita ⁊ ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico meipsum: vt sint ⁊ ipsi sanctificati in veritate. Non ꝓ eis aut̄ rogo tantū: sed ⁊ ꝓ eis qui credituri sūt per verbum eor̄ in me: vt omēs vnū sint sicut tu pater in me ⁊ ego in te: vt ⁊ ipsi in nobis vnū sint: vt credat mundus q̄ tu me misisti. Et ego claritatē quā tu dedisti mihi dedi eis: vt sint vnum sicut ⁊ nos vnum sumus. Ego in eis ⁊ tu in me: vt sint consummati in vnum: ⁊ cognoscat mundus quia tu me misisti: et dilexisti eos sicut ⁊ me dilexisti. Pater: quos dedisti mihi volo vt vbi sū ego et illi sint mecum: vt videant claritatem meam quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitucōnem mundi. e. Pater iuste: mundus te non cognouit. Ego autem te cognoui. f. et hij cognouerūt quia tu me misisti. Et notuz feci eis nomen tuum et notum faciam: vt dilectio qua dilexisti me in ipsis sit: et ego in ipsis.

iij .e. Job. clxxx. Mt. cxij. Luc. cxix. x .f. Jo.clv.

Capitulū. XVIII.

Hec cū dixisset ihs: egressus ē cū discipulis suis trās torrentem cedron vbi erat ortus: in quē introiuit ipe ⁊ discipuli eius. a. Sciebat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū locum: quia frequenter ihs cōuenerat illuc cū discipulis suis. b. Judas g̃ cū accepisset cohortē ⁊ a pontificibus ⁊ phariseis ministros: veit illuc cum laternis ⁊ facibo ⁊ armis. c. Ihs itaq; sciens oīa q̄ ventura erant super eum: pcessit ⁊ dixit eis. Quē queritis? Rñderūt ei. Ihm nazarenum. Dicit eis ihs. Ego sum. Stabat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū cum ipis. Ut g̃ dixit eis ego suz: abierūt retrorsū. ⁊ ceciderūt in terrā. Iterum g̃ interrogauit eos. Quē queritis? Illi autē dixerunt. Ihm nazarenum. Respondit ihs. Dixi vobis: quia ego sū. Si g̃ me queritis: sinite hos abire. Ut impleretur sermo quem dixit: q̄ q̄s dedisti mihi nō pdidi ex eis quenq̃. d. Simon ergo petrus habens gladiū eduxit eum: ⁊ percussit pontificis seruum: ⁊ abscidit eius auriculam dexteram. Erat autē nomen seruo malchus. e. Dicit ergo ihs petro. Mitte gladium tuū in vaginam. Calicē quē dedit mihi pater: ñ vis vt bibā illuz? .f. Cohors aūt et tribun⁹ et ministri iudeorum: pprehenderūt ihm: ⁊ ligauerunt eum. g. et adduxerūt eum ad annā pmū. Erat enim socer caÿphe: qui erat pontifex āni illius. Erat aūt caÿphas qui consiliū dederat iudeis: quia expedit vnum hominē mori p populo. h. Sequebaf autē ihm simō petrus: ⁊ alius discipulus. i. Discipulus aūt ille erat notus pontifici: ⁊ introiuit cū ihu in atriū pontificis. k. Petrus aūt stabat ad ostiuz foris. l. Exiuit ergo discipulus alius q̄ erat notus pontifici: et dixit hostiarie: et introduxit petrum. m. Dicit ergo petro ancilla ostiaria. Nūquid et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum. n. Stabāt autem serui ⁊ ministri ad prunas (q̄ frig⁹ erat) et calefaciebant se. Erat aūt cum eis et petrus: stans et calefaciens se. Pōtifex ergo interrogauit ihm de discipulis suis: et de doctrina eius. o. Respondit ei ihs. Ego palā locut⁹ sū mundo. Ego semp docui i synagoga ⁊ i templo quo oēs iudei conueniūt: et in occulto locut⁹ suz nihil. p. Quid me interrogas? Interroga eos q̄ audierūt: quid locut⁹ sim ipis. Ecce hij sciūt: q̄ dixerim ego. q. Hec aūt cū dixisset: vn⁹ assistēs mistroz dedit alapā ihu dicens. Sic rñdes pōtifici. r. Rñdit ei ihus. Si male locutus sū: testimoniū phibe de malo. Si aūt bñ: q̄d me cedis? .s. Et misit eū ānas ligatum ad caÿphan pōtificē. t. Erat aūt simō petr⁹ stās: ⁊ calefaciēs se. Dixerūt ergo ei. Nunq̄d et tu ex discipulis ei⁹ es? Negauit ille ⁊ dixit. Non sū. Dicit vnus ex seruis pontificis: cognatus eius cui⁹ abscidit petrus auriculā. Nōne ego te vidi in orto cū illo? Iterum ergo negauit petr⁹: ⁊ statim gall⁹ cātauit. .u. Adducūt ergo ihm ad caÿphan i pretorium. Erat autē mane. x. Et ipi non introierunt in pretorium vt nō cōtaminarent: sed vt manducarent pasca. Exiuit ergo pilatus ad eos foras ⁊ dixit. Quā accusacōnem affertis aduersus hoiem hūc? Rñderunt: ⁊ dixerunt ei. Si non esset h malefactor: non tibi ēdidissemus euz. Dicit g̃ eis pilatus. Accipite eum vos: ⁊ secundū legem vestrā iudicate eū. Dixerunt g̃ ei iudei. Nobis nō licet interficere quēq̃. Ut sermo ihu impleret quē dixit: significans qua morte essz moriturus. ÿ. Introiuit ergo iterū in pretoriū pilatus: ⁊ vocauit ihm: ⁊ dixit ei. Tu es rex iudeoz? Respondit ihs. A temetipo hoc dicis: an alij dixerunt tibi de me. z. Rñdit pilat⁹. Nū quid ego iud⁹ sum? Gens tua ⁊ pontifices ēdider̄t te mihi. Quid fecisti? Rñdit ihs. Regnū meū nō est de hoc mundo. Si ex hoc mūdo esset regnuz meū: ministri mei vtiq; decertarēt vt ñ traderer iudeis. Nunc autem regnum meū non est hinc. a. Dixit ei itaq; pilatus. Ergo rex es tu? Rñdit ihs. Tu dicis: q̄ rex sum ego. b. Ego ī hoc natus sum. et ad hoc veni in mundum vt testimoniū phibeam veritati. Oīs qui est ex veritate audit vocē meaz. Dicit ei pilat⁹ Quid ē veritas? Et cū hoc dixisset: iterū exiuit ad iudeos. c. ⁊

j
Jo.clvj.Mat. ccxcj.Mr̃.clxx ij.Lu.cclxxix.
p
.a.Jo.clvij.
j
.b.Joh.clviij. Mr̃.ccc.Mat. clxxj.Lu.cc lxxv. p
c.Jo.clx.

p
.p.Joh.clxxj.
j
.q. Jo. clxxij. Math.cccxiij. Mr̃.cxciij Lu ccxciij. p
.r. Jo.clxxiij.
j
.s. Jo. clxxiiij Mr̃.cccvj Mr̃. clxxxvij.Lu.c cxc. j
.t. Joh.clxxv. Mr̃.cccxv.Mr̃ cxcvj.Lu.ccxc ij.
j
.u. Jo.clxxvj. Mat.cccxviij. Mr̃.cxcix Lu. ccc. p
.x. Jo.clxxvij.

j
.ÿ. Jo clxxviij Mr̃.cccxx.Mr̃ cc.Lu.cccij
p
.z. Jo. clxxix.

iiij
.a. Jo. clxxx. Mr̃ cccxxj Mr̃ ccj. p
.b. Jo. clxxxj.
ix
.c. Jo.clxxxij. ⁊.cccvij. Luce cccviij.

dicit eis. Ego nullã inuenio ĩ eo cau
ſam.a. Eſt autẽ conſuetudo vobis.
vt vnũ dimittã vobis in paſcha. Vul
tis g̃ dimittam vobis regem iudeorũ
.b. Clamauerunt g̃ rurſum omẽs di-
cẽtes. Non hunc: ſed barraban. Erat
autẽ barrabas latro.

Capitulũ. .XIX.

Tunc ergo apprehendit pilat⁹
ihũm: et flagellauit. Et mili-
tes plectentes coronaz de ſpi
nis impoſuerunt capiti eius: et veſte
purpurea circumdederũt eum. Et ve
niebant ad eum: ⁊ dicebant. Aue rex
iudeorum. Et dabant ei alapas. c. Ex
iuit iterum pilatus foras: ⁊ dicit eis
Ecce adduco vobis eum foras: vt co
gnoſcatis quia nullam inuenio in eo
cauſam. d. Exiuit ergo ihus portans
ſpineam coronam: ⁊ purpureum ve
ſtimentum. Et dicit eis. Ecce homo.
.e. Cum g̃ vidiſſent eum pontifices ⁊
miniſtri: clamabant dicentes. Cruci-
fige: crucifige eum. f. Dicit eis pilat⁹
Accipite eũ vos: ⁊ crucifigite. g. Ego
enĩ nõ inuenio in eo cauſã. h. Reſpõ-
derunt ei iudei. Nos legem habemus
⁊ ſecunduz legem debet mori: quia fi-
lium dei ſe fecit. i. Cum ergo audiſſet
pilatus hunc ſermonẽ: magis timuit
Et ingreſſus eſt in pretoriũ iteruz:
⁊ dicit ad ihum. Unde es tu? Ihus aũ
reſponſum non dedit ei. k. Dicit er-
go ei pilatus. Mihi nõ loqueris? Ne-
ſcis quia poteſtatem habeo crucifige
re te. ⁊ poteſtatez habeo dimittere te
Reſpondit ihus nõ haberes poteſta-
tem aduerſum me vllam: niſi tibi da
tũ eſſet deſup. Propterea qui me tra
didit tibi maius peccatum habet. Et
exinde querebat pilat⁹ dimittere eũ.
Judei autem clamabant dicẽtes. Si
hũc dimittis: non es amicus ceſaris
Omnis enĩ qui ſe regem facit. ꝓtradi
cit ceſari. Pilatus autẽ cum audiſſz
hos ſermones adduxit foras ihum: ⁊
ſedit ꝑ tribunali in loco qui dicitur
lythoſtratos. hebraice autẽ gabatha
Erat autem paraſceue paſche: hora
quaſi ſexta. l. et dicit iudeis. Ecce rex
veſter. Illi autem clamabant. Tolle
tolle: crucifige eum. m. Dicit eis pi-
latus. Regem veſtrum crucifigam?

.a. Jo. clxxxiij Mat. cccxxiij. Mr. ccciij. j
.b. Joh. clxxxiij. Mt. cccxxv. Mar. ccciij. Lu. cccx. iij Joh. clxxxv. Mat. cccxxix. Mr. ccvij.
ix
.c. Jo. clxxxvj Lu. cccvij. ⁊. ccciij. ⁊. cccxij.
iiij
.d. Jo. clxxxvij. Mt. cccxxix Mr. ccvij. j
.e. Jo. clxxxviij. Mt. cccxxvj. Mar. ccv. Lu cccxiij x
.f. Jo. clxxxix
ix
.g. Jo. cxc Lu cccciij. ⁊. cccvij. ⁊. cccxij.
x
.h. Jo. cxcj
iiij
.i. Joh. cxcij. Math. cccxxj. Mr. ccj.
x
.k. Joh. cxciij.

Reſponderunt pontifices. Non habe
mus regem: niſi ceſarem. n. Tunc er-
go tradidit eis illum: vt crucifigere-
tur. o. Suſceperunt autem ihum: et
eduxerunt. Et baiulans ſibi crucem
exiuit in eum qui dicitur caluarie lo
cum: hebraice golgotha. Ubi crucifi-
xerunt eum. p. et cum eo alios duos
hinc ⁊ hinc: medium autem ihum. q.
Scripſit autem ⁊ titulum pilatus: et
poſuit ſuper crucem. Erat autẽ ſcri-
ptum: ihus nazarenus rex iudeoꝝ. r.
Hũc ergo titulum multi iudeoꝝ lege
runt: quia prope ciuitatez erat locus
vbi crucifixus eſt ihus. Et erat ſcri-
ptũ hebraice. grece ⁊ latine. Dicebãt
ergo pilato pontifices iudeoꝝ. Noli
ſcribere rex iudeoꝝ: ſed quia ipſe di-
xit: rex ſum iudeoꝝ. Reſpondit pila-
tus. Quod ſcripſi ſcripſi. ſ. Milites g̃
cum crucifixiſſent eum acceperũt ve
ſtimenta eius: ⁊ fecerunt quatuor ꝑ-
tes: vnicuiq; militi partem. ⁊ tunicã
Erat autem tunica inconſutilis: deſu
per contexta per totum. Dixerũt er-
go adinuicem. Non ſcindamus eam:
ſed ſortiamur de illa cuius ſit. Ut ſcri
ptura impleretur dicens. Partiti ſũ
veſtimenta mea ſibi: ⁊ in veſtem meã
miſerunt ſortem. Et milites quidem
hec fecerunt. t. Stabant autez iuxta
crucem ihu mater eius: ⁊ ſoror mris
eius maria cleophe ⁊ maria magda-
lene. Cum vidiſſet ergo ihus matrez
et diſcipulum ſtantem quem dilige-
bat: dicit matri ſue. Mulier: ecce fili-
us tu⁹. Deinde dicit diſcipulo. Ecce
mater tua. Et ex illa hora accepit eã
diſcipul⁹ in ſua. u. Poſtea ſciens ihs
quia omnia conſummata ſunt: vt cõ
ſummaretur ſcriptura dicit. Sicio.
Vas ergo erat poſitum aceto plenũ.
Illi autem plenam aceto ſpongiam
ỳſopo circũponentes: obtulerũt ori
eius. Cum g̃ accepiſſet ihus acetum
dixit. Conſũmatum eſt. Et inclinato
capite tradidit ſpiritũ. x. Judei ergo
qm̃ paraſceue erat vt non remanerẽt
in cruce coꝝpora ſabbato: erat enim
magnus dies ille ſabbati: rogauerũt
pilatum vt frangerent eorum crura
et tollerent. Uenerunt ergo milites.
⁊ ꝑmi quidẽ fregerũt crura: ⁊ alteri⁹

j
.n. Jo. cxcvj. Mr. cccxxxvij. Mar. ccvj. Lu. cccxiiij. j
.o. Jo. cxcvij. Mat. cccxxj. Mr. ccix. Luc. cccxv. j
.p. Jo. cxcviij. Mt. cccxxvj. Mr. ccxv. Lu. cccxix. ⁊. cccviij. j
.q. Jo. cxcix. Mat. cccxxx. Mr. ccxiij. Lu. cccxxiij. x
.r. Jo. cc.
j
.s. Jo. ccj. Mt. cccxxxiij. Mr. ccxij. Lu. cccxj.
x
.t. Jo. ccij.
iiij
.u. Joh. cciij. Mt. cccxxxiij. Mr. ccxj.
j
Jo. ccxiij. Mr. cccxliij. Mar. ccxxiij. Lu. cccxix.
x
.x. Jo. ccx.

qui crucifixus est cũ eo. Ad ihm aũt cũ venissent. vt viderent eum iã mortuum non fregerũt ei crura: sed vn? militũ lancea latus ei? aperuit: ⁊ cõtinuo exiuit sanguis et aqua. Et qui vidit tæstimoniũ perhibuit: ⁊ verum est tæstimoniuz eius. Et ille scit quia vera dicit: vt et vos credatis. Facta sunt eñ hec: vt scriptura impleretur Os non cõminuetis ex eo. Et itærum alia scriptura dicit. Videbunt in quẽ transfixerunt. a. Post hec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia eo ꝙ essz discipulus ihu: occultus aũ ꝓter metum iudeorꝝ: vt tolleret corpus ihu. Et permisit pilatus. Venit ergo: ⁊ tulit corpus ihu. b. Venit aũt ⁊ nycodemus qui venerat ad ihm nocte primum: ferens mixturam mirre ⁊ aloes quasi libras centũ. c. Acceperunt ꝗ corpus ihu: ⁊ ligauerũt eum lynthеis cũ aromatibꝫ sicut mos est iudeis sepelire. Erat autẽ in loco vbi crucifixus est ortus: ⁊ in orto monumentum nouum in quo nondũ qsq̃ posit? erat. Ibi ꝗ ꝓter parasceuẽ iudeorꝝ: quia iuxta erat monumentum posuerunt ihum.

j
Jo.ccvj Mt̃
clviij. Mr̃.
xvij. Lu.cc
xij.
r
Joh.ccvij.
j
Joh.ccviij.
e.cccxlix.
.ccxxviij.
ccccxxxij.
j
cix. Mat̃.
Mr̃.ccx
Lu.cccxx
r
.ccx.

Capitulũ. .XX.

Una autem sabbati maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum: et vidit lapidem sublatum a monumento. d. Cucurrit ergo ⁊ venit ad simonem petrum: et ad alium discipulum quez amabat ihs: ⁊ dicit illis. Tulerunt dominum de monumẽto: et nescimus vbi posuerunt eum. Exijt ergo petrus ⁊ ille alius discipulus: et venerunt ad monumentum. Currebant autem simul: et ille alius discipulus precurrit cicius petro: et venit primus ad monumentũ. Et cum se inclinasset vidit posita linthеamina: non tamen introiuit. Venit ergo simon petrus sequens eum: ⁊ introiuit in monumentũ. Et vidit linthеamina posita: et sudariũ quod fuerat super caput eius non cũ linthеaminibus positum: sed separatim inuolutum in vnum locum. Tunc ergo introiuit et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum: et vidit et credidit. Nondum enim sciebãt scripturam': quia oportuerat eum a mortuis resurgẽ. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos. e. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret: inclinauit se et pspexit in monumentuz. Et vidit duos angelos in albis sedentes: vnum ad caput et vnum ad pedes: vbi positum erat corpus ihu. f. Dicunt ei illi. Mulier quid ploras? Dicit eis. Quia tulerunt dominum meum: ⁊ nescio vbi posuerunt eum. Hec cum dixisset conuersa est retrorsum: et vidit ihm stantem: ⁊ nõ sciebat quia ihs est. Dicit ei ihs. Mulier quid ploras? Quem queris? Illa existimãs quia ortulanus esset: dicit ei. Domine: si tu sustulisti eũ dicito mihi vbi posuisti eum: ⁊ ego eum tollã. Dicit ei ihs. Maria. Conuersa illa dicit ei. Rabboni: qđ dicitur magister. Dicit ei ihs. Noli me tangere. Nondum enim ascendi ad patrem meuz. Vade autem ad fratres meos: et dic eis. Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum: deum meum ⁊ deũ vestrum. Venit maria magdalene annunciãs discipulis quia vidi dominũ et hec dixit mihi. g. Cũ ergo sero essz die illo vna sabbatorum ⁊ fores essẽt clause vbi erant discipuli congregati ꝓter metum iudeorum: venit ihs et stetit in medio: et dixit eis. Pax vob Et cum hec dixisset: ostendit eis manus et lat?. z. Gauisi sunt ergo discipuli: viso domino. Dixit ergo eis iterum. Pax vobis. Sicut misit me pater: et ego mitto vos. Hec cuz dixissz insufflauit: et dicit eis. Accipite spiritum sanctum. h. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis: ⁊ quoꝝ retinueritis retenta sũt. i. Thomas autẽ vnus ex duodecim qui dicit di-
dimus non erat cum eis quando veit ihus. Dixerunt ei alij discipuli. Vidimus dominum. Ille autẽ dixit eis. Nisi videro in manibus eius fixuraz clauorum. et mittam digitum meum in locum clauorum: et mittam manum meam in latus eius: non credã
. k. Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus: et thomas cũ eis.

j
e. Jo.ccxj Mt̃
ccclij. Mr̃.ccx
xxj. Lu.cccxx
xvj.
r
.f. Jo.ccxij.
ix
.g. Jo. ccxiij.
Lu.cccxlj.
r
.z. Jo.ccxiiij.
vij
.h. Joh. ccxv.
Mt̃.clxxxv.
r
.i. Joh.ccxvj.
ix
.k. Jo. ccxvij.
⁊.ccxiij. Luc.
cccxlj.

Venit ihus ianuis clausis: ꝙ stetit in
medio et dixit eis. Pax vob. Deinde
dicit thome. Infer digitum tuuꝫ huc
et vide manus meas: ꝙ affer manum
tuam ꝙ mitte in latus meum: et noli
esse incredulus sed fidelis. a. Respon
dit thomas ꝙ dixit ei. Dominus meꝰ
ꝙ deus meus. Dicit ei ihus. Quia vi-
disti me thoma credidisti: beati qꝫ nō
viderunt ꝙ crediderūt. Multa quidem
ꝙ alia signa fecit ihus in ꝓspectu di-
scipulorꝫ suorꝫ: qꝫ nō sūt scripta in li-
bro hoc. Hec aūt scripta sūt vt creda
tis qꝫ ihus est xp̄c filiꝰ dei: ꝙ vt credē-
tes vitā habeatis in nomine eius.

Capi. XXI.

Postea manifestauit se iteruꝫ
ihesus ad mare tyberiadis.
Manifestauit autē sic. Erāt
simul symon petrꝰ ꝙ thomas qui di-
citur didimus et nathanael qui erat
a chana galilee: et filij zebedei: et alij
ex discipulis eiꝰ duo. Dicit eis symō
petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Ve-
nimus ꝙ nos tecum Et exierūt ꝙ ascē
derunt in nauim: et illa nocte nihil
prendiderunt. Mane autem iam fa-
cto stetit ihus in litore: non tamē co-
gnouerunt discipuli quia ihus ē. Di
cit ergo eis ihs. Pueri: nunquid pul
mentarium habetis: Responderūt ei
Non. Dicit eis. Mittite in dexteram
nauigij rete: et inuenietis. Miserunt
ergo: et iam non valebant illud tra-
here pre multitudine piscium. b. Di-
cit ergo discipulus ille quē diligebat
ihus petro. Dominus est. Simon pe
trus cum audisset quia dñs est. tuni-
ca succinxit se (erat enī nudus) ꝙ mi-
sit se in mare. Alij aūt discipuli na-
uigio venerunt. Non enī longe erāt
a terra: sed quasi cubitis ducētis tra
hentes rete piscium. c. Vt ergo descen-
derunt in terrā viderunt prunas po-
sitas. ꝙ piscem suppositum ꝙ panem.
Dicit eis ihus. Afferte de piscib qs
prendidistis nunc. d. Ascendit symō
petrus et traxit rete in terrā: plenuꝫ
magnis piscib centūqnquagintatri-
bus. Et cum tanti essent: non est scis
sum rete. e. Dicit ei ihus. Venite prā
dete. f. Et nemo audebat discumben-
tiuꝫ interrogare eum tu quis es: scu-

.a. Jo. ccxviij.

Ju. ccxix. Lu. xxx.

.b. Jo. ccxx

.c. Joh. ccxxj. Lu. cccxlj.

.d. Jo. ccxxij. Lu. xxx.

.e. Jo. ccxxiiij. Lu. cccxlij.

.f. Jo. ccxxiiij.

entes quia dominus est. g. Et venit
ihus ꝙ accepit panem ꝙ dabat eis: et
piscē similiter. h. Hoc iam tercio ma
nifestatus est ihus discipulis suis: cū
resurrexisset a mortuis. Cum gr̄ prā-
dissent. i. dixit symoni petro ihesus.
Simon iohānis diligis me plꝰ hijs:
Dicit ei. Etiam domine tu scis: quia
amo te. k. Dicit ei. Pasce agnos me-
os. l. Dicit iterū. Simon iohānis di-
ligis me: Ait illi. Etiā domine tu scis
quia amo te. Dicit ei iterum. Pasce
agnos meos. m. Dicit ei tcio. Simō
iohānis amas me: Contristatus ē pe
trus quia dixit ei tercio amas me: ꝙ
dicit ei. Domine tu omnia nosti: tu
scis quia amo te. n. Dicit ei. Pasce
oues meas. o. Amen dico tibi: cum
esses iunioꝫ cīgebas te: ꝙ ambulabas
vbi volebas. Cum autem senueris ex
tendes manus tuas: et aliꝰ te cīget ꝙ
ducet quo tu non vis. Hoc autem di
xit: significans qua morte clarifica-
turus esset deum. Et cum hoc dixisꝫ
dicit ei. Sequere me. Conuersus pe-
trus vidit illum discipulum quem di
ligebat ihs sequentē: qui ꝙ recubuit ī
cena super pectus eius ꝙ dixit: domi
ne quis est qui tradet te: Hunc gr̄ cum
vidisset petrus: dicit ihu. Domine: hr̄
autem quid: Dicit ei ihus. Sic eum
volo manere: donec veniam. Quid ad
te: Tu me sequere. Exijt ergo sermo
iste inter fratres: quia discipulus ille
non moritur. Et non dixit ei ihus ñ
moritur: sed sic eum volo manere do
nec veniam: quid ad te. Hic est disci-
pulus ille qui testimonium perhibet
de hijs: ꝙ scripsit hec. Et scimus: quia
verum est testimonium eius. Sunt
autem et alia multa que fecit ihus:
que si scribantur p singula nec ipm
arbitroꝫ mundum capere posse eos
qui scribendi sunt libros.

.g. Jo. ccxx. Lu. ccxlij.

.h. Jo. ccxxi.

.i. Jo. ccxxij. Lu. cclxxiij.

.k. Jo. ccxxiij. Luc. cclxxiij.

.l. Jo. ccxxiiij.

.m. Jo. ccxxv.

.n. Jo. ccxxvj. Lu. cclxxiij.

.o. Jo. ccxxvij.

Explicit euangelium secundum Johannem.

Incipit prefatõ sancti hieronimi in oñes epistolas sancti pauli.

Primum queritur : quare post euangelia que supplementũ legis sũt. et in quibus nobis exempla ⁊ precepta viuendi plenissime digesta sũt: voluerit apostolus has epistolas ad singulas ecclesias destinare: Hac aũt causa factum videt: vt scilicet inicia nascẽtis ecclesie nouis causis existentib⁹ ꝑueniret : et vt ꝑsentia atq; oriẽtia resecaret vicia: et post futuras excluderet questiones: exemplo ꝓphetaꝝ. qui post editam legem moysi in qua oñia dei mandata legebantur. nihilominus tñ doctrina sua rediuiua semp populi ꝓpresse re peccata: ⁊ ꝓpter exemplũ viuendi libros ad nostram etiã memoriã transmiserunt. Deinde queritur: cur nõ ampliusq; decem epistolas ad ecclesias scripserit: Decez sũt em̃ cũ ea que dicit ad hebreos : nã reliquę quatuor ad discipulos specialiter sũt porrecte. Vt ostenderet nouũ non discrepare a veteri testamento. et se contra legem nõ facere moysi: ad numeꝝ primoꝝ decalogi mãdatoꝝ suas epistolas ordinauit: ⁊ quot ille preceptis a pharaone instituit liberatos: totidez epistolis a dyaboli ⁊ ydolatrie seruitute eduxit acquisitos. Nã ⁊ duas tabulas lapideas. duorũ testamẽtoꝝ figuraz habuisse. viri eruditissimi ẽdiderunt. Epistolam sane que ad hebreos scribitur quidam pauli non esse affirmant. eoq; non sit eius nomine titulata. ⁊ ꝓpter sermonis stiliq; distãtiam: sed aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quosdã: vel certe clementis discipuli apostolorum et episcopi romane ecclesie post apostolos ordinati. Quib⁹ respõdendũ est: si ꝓptera pauli non erit quia eius non habet nomen: g̃ nec alicuius erit: q; nullius nomine titulatur. Oz̃ si incõueniens absurdumq; est: ipius magis esse credẽda est que tanto doctrine sue fulget eloq̃o . Sed qm̃ apud hebreoꝝ ecclesias quasi destructor legis falsa suspitione habebaꝫ: voluit tacito nomine de figuris legis: et veritate xpi reddere ratiõem: ne odium nominis. fronte ꝓlati. vtilitatẽ excluderet lectõis. Non est sane mirꝝ si eloquentior videaꝫ in ꝓprio. id est hebreo q̃ in peregrino id ẽ in greco : q̃ cetere epłe sunt scripte sermone. Mouet etiã quosdaz quare romanorũ epistola in ꝑmo sit posita: cum eam nõ primo scriptã ratiõ manifestet. Nam hanc se ꝓficiscentẽ hierosolimã scripsisse testatur: cũ corinthios ⁊ alios iã ante vt mĩsteriuz quod secũ portatur⁹ erat colligerent łris adhortat⁹ sit . Oz̃ inde intelligi quidaz volunt ita omnes epistolas ordinatas: vt ꝑma poneretur q̃uis posterior fuerit destinata vt ꝓ singulas epistolas gradib⁹ ad ꝓfectõra veniret. Romanorũ nãq; pleriq; tam rudes erant. vt nõ intelligerent dei se gracia. et nõ suis meritis esse saluatos: et ob hoc duo inter se ꝓłi cõflictarẽt. Idcirco illos ĩdigere asserit correpi : vicia gentilitatis priora ꝑmemorãs. Corinthijs aũt iam dicit scientie gr̃az esse ꝓcessam: et non tã omnes increpat : q̃ cur peccantes increpauerũt reprehendit sicut ait. Auditur inter vos fornicatõ. Et itez. Congregatis vob̃ cum meo spiritu : tradere huiuscemodi sathane . In secunda vero laudant: et vt magis ac magis ꝓficiãt cõmonent . Galathe vero iam nullius crimi nis arguunt nisi hoc tantũ. q; callidissimis pseudo apłis crediderũt. Ephesij sane nulla repbensione sed multa laude sunt digni: qz fidem apłicaz ꝺuauerunt. Philipẽses etiã multomagis collaudant: q nec audire q̃dẽ falsos apłos voluerunt. Thessalonicenses nihilominus in duab⁹ epłis omni laude ꝓsequit : eo q; nõsolũ fidez incõcussam ꝺuauerint veritatis : sz̃etiã in ꝓsecutõne ciuiũ fuerint ꝓstantes inuẽti. Colosenses autem tales erant: vt cum ab apło visi corporaliter non fuissent: hac laude digni haberentur. Etsi corpe inquit absens sum: sed spiritu vobiscũ sum gaudens . ⁊ videns ordinez vestrum. De hebreis vero quid dicendum ẽ. quoꝝ thessalonicenses qui plurimũ laudati sunt . imitatores facti esse dicunt: Dicut ipe ait. Et vos fratres imitatores facti estis ecclesiaꝝ dei. que sunt in iudea: eadez em̃ passi estis et vos a cõtribulib⁹ vestris: q̃ et illi a iudeis . Apud ipos quoq; hebreos eadem ꝑmemorat dicens. Nã et vinctis ꝓpassi estis: et rapinam bonoꝝ vr̃oꝝ cum gaudio suscepistis: ꝓgnoscẽtes vos habere meliorem et manentem substantiam.

Explicit plogus generalis in oñes epl'as.
Incipit prologus specialis in epistolam ad romanos.

Romani sunt qui ex iudeis et gentibus crediderunt. Hij superba contentione volebant se alterutrũ supponere. Naz iudei dicebãt. Nos sumus populus dei. quos ab inicio dilexit et fouit: nos circũcisi ex genere abrahã. sãcta descẽdimus ex stirpe: ⁊ notus retro apud iudeã tantũ deus. Nos de egipto signis dei ⁊ virtutibz liberati mare sicco pertransiuimus pede: cuz inimicos nostros grauissimi fluctus inoluerũt. Nobis pluit manna dominus in deserto: et quasi filijs suis celeste pabulum ministrauit. Nos die noctuqz in columna nubis igniscz precessit: vt nob in inuio iter ostenderet. Atqz vt cetera eius circa nos in mensa bñficia taceamus: nos soli digni fuimus dei legem accipere. ⁊ vocem dei loquentis audire: eiuscz cognoscere volũtatem. In qua lege nobis ꝓmissus est xp̃us. ad quos etiam ipe se venisse testatus est dicens. nõ veni nisi ad oues que perierant domus israhel: cũ vos canes potiꝰ q̃ homines appellauerit. Equũ ne ergo est vt ydola hodie deserentes. quibus ab initõ deseruistis. nobis ꝯparemini: et non potius in pselitorum locum ex legis auctoritate et ꝯsuetudine deputemini? Et hocip̃m non merebamini: nisi quia larga semp dei clementia voluit vos ad nostram imitatõnem admittere. Gentes etiam econtrario respondebant. Quanto enim maiora erga vos dei beneficia narraueritis: tanto maioris vos criminis reos esse monstrabitis. Semper em̃ bijs oñibz extitistis ingrati. Nam ipis pedibus quibz aridum mare trã sistis. lutebatis ante ydola que fecistis: et ipso ore quo pauloante ob necem aduersariox domino cantaueratis: simulacra vobis fieri poposcitis: illis oculis quibus venerando deum in nube vel igne ꝯspicere solebatis: simulacra intuebamĩ. Mãna quocz vobis fastidio fuit: et semper in deserto ꝯtra dominũ murmurastis: ad egiptũ vnde vos manu valida eiecerat redire cupiẽtes. Quid plura? Ita patres vestri crebra prouocatõe dominum irritauerũt: vt oẽs in heremo morerentur: nec plus ex seniorib eorum q̃ duo homines terram repromissionis intrarent. Sed quid antiqua replicamus: cum etiaz si illa minime fecisse-tis. de hoc solo. nemo vos dignos venia iudicaret. q̃ dominum xp̃m ꝓphetarum semper vobis vocib repromissum nonsolum suscipere noluistis sedetiaz morte pessima peremistis? Quem vt nos ꝯgnouimus statim credidimus: cum nobis ꝺ eo antea nõ fuerit predicatum. Unde probatur: q̃ ꝑdolis seruiuimus. nõ obstinatõni mentis. sz ignorantie deputandum. Qui enim ꝯgnitum ilico sequimur: olim vtiqz sequeremur si antea ꝯgnouissemus. Hic autem vos de generis nobilitate iactatis: quasi nõ morꝫ imitatio magisq̃ naturalis natiuitas filios vos faciat esse sanctoꝝ. Deinde esau et ysmahel cum de stirpe sint abrahe: minime tamen in filios reputantur. Hijs talit altercantibz. apostolus se mediũ interponẽs: ita partiũ dirimit questiones. vt neutrum eorum sua iusticia salutem meruisse confirmet: ambos vero populos et scient et grauiter deliquisse: iudeos q̃ per preuaricatõnem legis deum inhonorauerint: gẽtes vero q̃ cum cognitum de creatura creatorem vt deum debuerint venerari. gloriaz eius in manufacta mutauerint simulacra: vtroscz etiam similiter veniam ꝓsecutos. equales esse veracissima ratõne demõstrat: presertim cum in eadem lege predictum et iudeos et gentes ad cristi fidem vocandos esse ostẽdat. Quamobrem vicissim eos humilians: ad pacem et ꝯcordiam cohortatur.

Finit plogus special'. Incipit argumẽtũ.

Romani sũt partis ytalie. Hij preuenti sũt a falsis apostolis: ⁊ sub nomine dñi nr̃i ihu xp̃i in legem ⁊ ꝓphetas erant indocti. Hos reuocat apostolus ad veram ⁊ euãgelicam fidem scribens eis a corintho.

Explicit argumentũ. Incipit epistola beati pauli apli ad romanos. Ca. .I.

Incipit epla b. pauli apli ad Romanos

Paulus ſuus ihū xpi. vocatus apostolus segregatus in euāgeliū dei. qđ ante promiſerat per pphetas ſuos in ſcripturis ſanctis de filio ſuo. qui factus ē ei ex ſemine dauid ſcđm carnē: q̄ ꝑdestinatus est filius dei ī v̄tute ſcđm ſpiritū ſāctificatōnis ex reſurrectōne mortuorum ihū xpi dñi noſtri: p quē accepimus gr̄am et apostolatū ad obediendū fidei in omnib⁹ gentib⁹ p nomine eius: ī quib⁹ eſtis ⁊ vos vocati ihū xpi: oībus qui ſunt rome. dilectis dei vocatis ſāctis. Gracia vob⁹ ⁊ pax a deo p̄re ⁊ dño nr̄o ihū xp̄o. Primū quidē gr̄as ago deo meo p ihm̄ xp̄m p omnib⁹ vobis: q̄ fides v̄ra ānunciat̄ in vniuerſo mundo. Teſtis ei mihi ē de⁹ cui ſuio in ſpiritu meo in euāgelio filij eius: q̄ ſine intermiſſione memoriā v̄ri facio ſemp in oratōib⁹ meis: obſecrās ſi qūo tandē aliq̄n ꝓſpere iter habeā in volūtate dei veniēdi ad vos. Deſidero em̄ videre vos: vt aliquid impciar vob⁹ gracie ſpūalis ad ꝯfirmādos vos: id est simul ꝯſolari in vob⁹ p eā que inuicē est fidē v̄ram atq̄ meā. Nolo aūt vos ignorare fratres: q̄ ſepe ꝓpoſui venire ad vos ⁊ phibitus sū vſq̄adhuc: vt aliquē fructū habeā ī vob⁹ ſicut ⁊ ī ceteris gētib⁹. Grecis ac barbaris ſapientib⁹ et inſipientib⁹ debitor sū: itaq̄ qđ ī me ꝓmptū ē et vob⁹ q̄ rome eſtis euāgelizare. Non em̄ erubeſco euāgeliū. Virtus em̄ dei ē in ſalutē omni credēti: iudeo primū ⁊ greco. Juſticia em̄ dei ī eo revelatur ex fide in fidē: ſicut ſcriptū ē. Justus aūt ex fide viuit. Reuelat̄ ei ira dei de celo ſuper omnē impietatē ⁊ iniuſticiā hominū: eoꝝ q̄ veritatē dei in iniuſticia detinēt: q̄ qđ notū ē dei manifeſtū ē in illis. Deus em̄ illis reuelauit. Inuiſibilia em̄ ipi⁹ a creatura mūdi p ea q̄ facta sūt intellecta ꝯſpiciunt̄: sēpiterna q̄q̄ eius v̄tus ⁊ diuinitas: ita vt sint ī excuſabiles. Quia cum cognouiſſent deū nō ſicut deū glorificauerūt aut gr̄as egerūt: ſed euanuerūt in cogitatōnib⁹ ſuis: ⁊ obſcuratum est inſipiēs cor eoꝝ. Dicētes ei ſe eſſe ſapiētes: ſtulti facti sūt. Et mutauerūt gloriā incorruptibilis dei in ſimilitudinē ymaginis corruptibilis hoīs: ⁊ volucrū et quadrupedū ⁊ ſerpētiū. Propt̄ qđ tradidit illos de⁹ ī dſiderio cordis eoꝝ in imundiciaꝝ: vt ꝓtumelijs afficiant corpora ſua in ſemetipīs. Quia ꝓmutauerūt veritatē dei in mendaciū: ⁊ coluerūt ⁊ ſeruierūt creature potiuſq̄ creatori: qui est bñdictus in ſecula amē. Propterea tradidit illos deus in paſſiones ignominie. Nam femine eoꝝ imutauerūt naturalez vſum: in eū vſū qui ē ꝓtra naturā. Similit̄ aut̄ et maſculi relicto naturali vſu femine exarſerunt in deſiderijs ſnis ininuicē: maſculi in maſculos turpitudinē opantes: ⁊ mercedē quā oportuit erroris ſui in ſemetipīs recipiētes. Et ſicut nō ꝓbauerūt deū habere ī noticia: tradidit illos deus in reprobū ſenſū vt faciāt ea que nō ꝓueniūt: repletos omni iniquitate. malicia. fornicatōne. auaricia. neꝯcia. plenos inuidia. homicidijs. ꝓtentōne. dolo. malignitate. ſuſurrones. detractores. deo odibiles. ꝓtumelioſos. ſuperbos. elatos. inuētores malorum. parētib⁹ nō obedientes: inſipientes. incōpoſitos. ſine affectōe. abſq̄ federe: ſine miſericordia. Qui cū iuſticiā dei ꝓgnouiſſent. nō intellexerūt qm̄ qui talia agūt digni sūt morte: nōſolū qui ea faciūt: ſed etiā qui cōſentiūt facientib⁹.

Capitulum .II.

Propter qđ inexcuſabilis es o homo oīs qui iudicas. In q̄ em̄ iudicas alterū: teipm̄ ꝓdēnas. Eadē em̄ agis q̄ iudicas. Scim⁹ em̄: qm̄ iudiciuꝝ dei ē ſcđm veritatē ī eos q̄ talia agūt. Exiſtimas aūt hoc o homo q̄ iudicas eos q̄ talia agūt et facis ea: q̄ nō effugies iudiciū dei: An diuicias bonitatis ei⁹ et paciētie et lōganimitatis ꝓtēnis: Ignoras qm̄ benignitas dei ad penitentiā te adducit: Scđm aūt duriciā tuā ⁊ impenitēs cor theſaurizas tibi irā in die ire ⁊ ꝛuelatōis iuſti iudicij dei: q̄ reddet vnicuiq̄ ſcđm opa eius. Hijs quidē qui ſcđm pacientiā boni opis: gloriā et honorē et incorruptōem querentib⁹ vitam eternā. Hijs aūt q̄ sunt ex ꝓtentōne ⁊ q̄ nō acq̄eſcūt veritati. credūt aūt iniq̄tati: ira. et indignatō. tribulatō. et anguſtia ī omnē aīam hoīs opantis malū: iudei p̄mū ⁊ greci. Gloria aūt et honor et pax omni opanti bonū: iudeo primū ⁊ greco. Non em̄ est acceptō p̄ſonarū apud deū. Quicūq̄ em̄ ſine lege peccauerūt. ſine lege peribūt: et quicunq̄ in lege peccauerūt: p legē iudicabūtur. Non em̄ auditores legis iuſti sūt apud

deum: sed factores legis iustificabunt. Cū
em̄ gentes que legē non hñt naturaliť ea q̄
legis sūt faciūt: eiusmodi legem nō hñtes
ip̄i sibi sūt lex: qui ostēdūt opus legis scri-
ptū in cordibus suis: testimoniū reddēte illi
conscientia ip̄orum et inter seinuicem cogita-
tōnum accusantiū aut etiā defendentiū: in
die cuz iudicabit deus occulta hoim̄ scōm
euangeliū meum per ihm̄ xp̄m. Si aūt tu
iudeus cognominaris z requiescis in lege.
z gl'iaris in deo. et nosti voluntatem ei⁹. z
pbas vtiliora instructus p legē. cfidis te
ip̄m esse ducē cecor. lumē eor q̄ ī tenebris
sūt. eruditorē insipientiū. magistr infan-
tiū. hñtem formā scientie z veritatis ī le-
ge: qui g̊ aliū doces teip̄m non doces. Qui
p̄dicas nō furandū furaris: qui dicis non
mechādū mecharis. Qui abominaris ydo
la: sacrilegiū facis. Qui in lege gl'iaris: p
p̄uaricatōem legis deū inhonoras. Nomē
em̄ dei p vos blasphemať ītер gētes: sicut
scriptū est. Circūcisio quidē pdest si legez
obs̄ues: si aūt p̄uaricator legis sis: circū-
cisio tua p̄putiū facta est. Si igiť p̄putiū
iusticias legis custodiat: nonne p̄putiū il-
lius in circūcisionē reputabiť? Et iudica-
bit id qđ ex natura ē p̄putiū legē cōsūmās:
te qui p lr̄am z circūcisionē p̄uaricatorem le-
gis es. Non eī qui in manifesto iudeus est
neq; que ī manifesto in carne ē circūcisio:
sz qui in abscōdito iudeus ē z circūcisio cor-
dis in spū nō lr̄a: cuius laus non ex homi
nibus sed ex deo est. Ca. .III.

Quid g̊ amplius iudeo est. aut q̄ vti
litas circūcisionis? Multuz p om-
nem modū. Primū quidez: qz cre-
dita sūt illis eloquia dei. Quid em̄ si quidā
illor nō crediderūt? Nūquid incredulitas
illor fidē dei euacuauit? Absit. Est aūt de⁹
verax: omnis aūt hō mendax sicut scriptū
est: vt iustificeris in sm̄onibus tuis z vīcas
cū iudicaris. Si aūt iniq̄tas nr̄a iusticiaz
dei cōmēdat: quid dicem⁹? Nūquid iniqu⁹
est deus. qui infert irā? Scōm hoīem dico.
Absit. Alioquin qūo iudicabit deus hunc
mundū? Si em̄ veritas dei in meo mēdacio
abūdauit in gl'iam ip̄ius: q̄d adhuc et ego
tanq̄ peccator iudicor et nō sicut blasphe-
mamur. et sicut aiunt quidaz nos dicere.
faciamus mala vt veniāt bona? Quorum
damnatio iusta est. Quid g̊? Precellimus
eos? Nequaq̄. Causati em̄ sumus iudeos et
grecos oēs sub peccato esse: sicut scriptum
est. Quia nō est iustus quisq̄: non ē intel-
ligens: non est requirens deum. Omnes de-
clinauerūt simul inutiles facti sūt: non est
qui faciat bonū nō est vsq; ad vnū. Sepul
crū patens est guttur eor: linguis suis dolo-
se agebāt: venenū aspidū sub labijs eoruz.
Quor os maledictōe et amaritudine ple-
nū est: veloces pedes eor ad effūdendū sā-
guinē. Contritō z infelicitas in vijs eor: z
viam pacis nō cognouerūt: non est timor
dei ante oculos eor. Scimus aūt. quoniā
quecunq; lex loquiť hijs qui in lege sūt lo-
quitur: Et omne os obstruatur et subdit⁹
fiat omnis mūdus deo: quia ex operibus le-
gis nō iustificabiť oīs carо corā illo. Per
legē em̄ cognitō peccati. Nunc aūt iusticia
dei sine lege manifestata ē: testificata a le-
ge et p̄phetis. Justicia aūt dei ē p fidez ihu
xp̄i: in omnes et sup oēs qui credūt in eū.
Nō em̄ est distinctō. Omnes em̄ peccauer̄t:
et egēt gl'ia dei. Justificati gratis p gr̄am
ip̄ius p redēptōem que ē in xp̄o ihu: quem
p̄posuit deus p̄piatorē p fidē in sanguine
ip̄ius ad ostēsionē iusticie sue p̄ter remis-
sionē p̄cedentiū delictor in sustentatōe dei
ad ostēsionē iusticie eius in hoc tpe: vt sit
ip̄e iustus et iustificās eū qui ex fide ē ihu
xp̄i. Ubi est g̊ gl'iatio tua? Exclusa ē. Per
quā legem? Factor? Nō. Sed p legez fidei.
Arbitramur em̄ iustificari hominē p fidē:
sine opibus legis. An iudeor deus tm̄? Nō-
ne z gentiū? Immo z gentiū. Quoniāqui-
dem vn⁹ ē deus qui iustificat circūcisionez
ex fide: et p̄putiū p fidez. Legem g̊ destrui-
mus per fidem? Absit. Sed legē statuim⁹.

Capitulum. .IIII.

Quid g̊ dicemus iuuenisse abraham
p̄rem nr̄m scōm carnē? Si ei abra
ham ex opibus iustificatus ē. habet
gl'iam: sed nō apud deū. Quid em̄ scriptu-
ra dicit? Credidit abrahā deo: et reputatū
est illi ad iusticiā. Ei aūt qui opatur. mer
ces non imputať scōm gr̄am: sed scōm de-
bitū. Ei vero qui non opať. credenti aūt in
eū qui iustificat impiū reputať fides ei⁹ ad
iusticiā scōm p̄positū gratie dei: sicut z da-
uid dicit beatitudinez hoīs cui de⁹ accepto
fert iusticiaz sine opibus. Beati q̄r remisse
sūt iniq̄tates: z q̄r tecta sūt pcā. Beatus

vir cui nō imputauit dñs peccatū. Beati-
tudo ḡ hec in circumcisione tm̄ manet: an
etiaz in ꝓpucio: Dicim⁹ em̄: qz reputata ē
abrahe fides ad iusticiaz. Quō ḡ reputata
ē: In circūcisione: an in ꝓpucio. Nō in cir
cūcisione: sz ī ꝓpucio. Et signū accepit cir-
cūcisionis signaculū iusticie fidei q̄ ē in ꝓ-
pucio: vt sit pater oīm credentiū ꝑ ꝓpuci-
um: vt reputet̄ ⁊ illis ad iusticiā. Et sit pa
ter circūcisionis: nō bijs tm̄ q̄ sūt in circū
cisiōe: sz et bijs q̄ sectant̄ vestigia fidei que
ē in ꝓpucio pr̄is nr̄i abrahe. Nō em̄ ꝑ legē
pmissio abrahe aut semini ei⁹ vt heres es-
set mūdi: sz ꝑ iusticiā fidei. Si em̄ q̄ ex le-
ge heredes sūt. exinanita ē fides: abolita ē
pmissio. Lex em̄ irā opat̄. Vbi ei nō ē lex:
nec p̄uaricacio. ideo ex fide: vt scōm gr̄am
firma sit pmissio omni semini. Nō ei q̄ ex
lege ē solū: sz et ei q̄ ex fide ē abrahe q̄ ē pr̄
oīm nr̄m: sicut scriptū ē. Quia patrē mul-
taꝝ gentiū posui te ātē deū cui credidisti:
q̄ viuificat mortuos: ⁊ vocat ea q̄ nō sunt
tanq̄ ea q̄ sūt. Qui ꝓ̄ spem ī spez credidit:
vt fieret pr̄ multaꝝ gentiū: scōm q̄ dictuz
ē ei. Sic erit semē tuū: sicut stelle celi et si-
cut arena q̄ ē in litore maris. Et nō infir-
matus ē in fide: nec ꝓsiderauit corpus suū
emortuū. cū iam fere centū esset annoꝝ: et
emortuā vuluā sare. In repromissiōe etiā
dei nō hesitauit diffidētia: sz ꝓfortat⁹ ē fide
dās gl̄iam deo: plenissime sciēs. qz q̄cunq̄
pmisit deus potēs ē ⁊ facere. Ideo ⁊ repu-
tatū ē illi ad iusticiā. Nō ē aūt scriptū tm̄
ꝓ̄ ipm qz reputatū ē illi ad iusticiā: sz et
ꝓ̄ nos quib⁹ reputabit̄ credētib⁹ ī eū qui
suscitauit ih̄m xp̄m dñm nr̄m a mortuis: q̄
ēditus ē ꝓpter delicta nr̄a. et resurrexit ꝓ-
pter iustificatōem nr̄am. Ca. .V.

Iustificati ḡ ex fide pacem habea-
mus ad deū ꝑ dñm nr̄m ih̄m xp̄m:
per quē habemus accessū ꝑ fidem
in gr̄am istā: in q̄ stamus ⁊ gl̄iamur in spe
glie filioꝝ dei. Nonsolum aūt: sz et gloria-
mur in tribulatōnib⁹: scientes q̄ tribulatō
pacientiā opat̄: paciētia aūt ꝓbatōem: ꝓ-
batō vero spem. Spes aūt nō ꝓfundit: qa
caritas dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is: ꝑ spi-
ritū sanctū q̄ datus ē nobis. Et q̄d em̄ xp̄c
cū adhuc infirmi essemus scōm tēpus pro
impijs mortuus ē: Vix em̄ ꝑ iusto q̄s mo-
ritur. Nam pro bono forsitan quis audeat
mori. Cōmendat aūt caritatē suam deus ī
nobis: qm̄ si cū adhuc peccatores essemus
scōm tempus xp̄c ꝑ nob mortu⁹ ē. Multo
igit̄ magis nūc iustificati in sanguine ip̄i⁹
salui erimus ab ira ꝑ ip̄m. Si ei cū inimi-
ci essemus reconciliati sumus deo. ꝑ mor-
tē filij eius: multomagis reconciliati salui
erimus in vita ip̄ius. Nō solū aūt: sz et glo-
riamur ī deo ꝑ dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m: ꝑ quē
nūc recōciliatōem accepimus. Propterea
sicut ꝑ vnū hoīem pcm̄ in hūc mūdū int̄-
uit ⁊ ꝑ peccatū mors: et ita ī omnes hoīes
mors ptransijt: in q̄ oēs peccauerūt. Vsqz
ad legē em̄ peccatū erat in mūdo. Peccatū
aūt nō imputabat̄ cū lex ñ esset: sz regna-
uit mors ab adā vsqz ad moysen. etiā ī eos
q̄ nō peccauerūt in silitudinē p̄uaricatōis
ade: q̄ ē forma futuri. Sz nō sicut delictū:
ita et donū. Si em̄ vni⁹ delicto multi mor-
tui sūt: multomagis gr̄a dei ⁊ donū. in gr̄a
vni⁹ hoīs ih̄u xp̄i. ī plures abūdauit. Et ñ
sicut ꝑ vnū peccatū: ita ⁊ donū. Nā iudici-
um ex vno in ꝯdēnatōem: gr̄a aūt ex mul-
tis delictis in iustificatōem. Si em̄ vni⁹ de-
licto mors reḡuit ꝑ vnū: mltomagis abū-
dantiā gr̄e ⁊ donatōnis et iusticie accipiē-
tes in vita regnabūt ꝑ vnū ih̄m xp̄m. Igi-
tur sicut ꝑ vnius delictū in oēs hoīes ī cō-
demnatōem: sic ⁊ ꝑ vnius iusticiā in omēs
hoīes in iustificatōez vite. Sicut em̄ ꝑ in-
obedientiā vnius hoīs peccatores ꝯstituti
sunt multi: ita ⁊ ꝑ vnius obedientiaz iusti
ꝯstituent̄ multi. Lex aūt subint̄uit: vt abū-
daret delictū. Vbi aūt abundauit delictuz.
supabūdauit et gracia: vt sicut reḡuit pec
catū in mort̄e. ita et gracia regnet ꝑ iusti-
ciā in vitā eternā: ꝑ ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m.

Capitulum .VI.

Quid ḡ dicemus: Manebim⁹ in pec-
cato: vt gr̄a abūdet: Absit. Qui em̄
mortui sumus peccato: quō adhuc
viuemus ī illo: An ignoratis fr̄es: qz qui-
cunq̄ baptizati sumus in xp̄o ih̄u ī morte
ip̄ius baptizati sum⁹: Cōsepulti ei sumus
cū illo ꝑ baptismum in mort̄e: vt quō xp̄c
surrexit a mortuis ꝑ gl̄iam p̄r̄is: ita ⁊ nos
in nouitate vite ambulemus. Si ei ꝯplā-
tati facti sum⁹ silitudini mortis ei⁹: simul
et resurrectōis erim⁹. Hoc sciētes: qz vet⁹
hō nr̄ simul crucifixus est vt destruat̄ cor-
pus peccati: vt vlt̄ ñ seruiam⁹ peccato. Qui

ad Rõ

eñ mortuus ẽ: iustificat⁹ ẽ a peccato. Si aũt mortui sumus cũ xpo credim⁹ q; simul etiã viuemus cũ xpo: sciẽtes q; xpc resurgẽs ex mortuis iã nõ moritur: mors illi vltr nõ dominabit. Qd eñ mortuus ẽ peccato. mortu⁹ ẽ semel: qd aũt viuit viuit deo. Ita et vos existimate vos mortuos quidẽ esse peccato: viuẽtes aũt deo in xpo ihu. Nõ g̃ regnet peccatum in vr̃o mortali corpe: vt obediatis ꝯcupiscẽtijs ei⁹. Neq; exhibeatis mẽbra vr̃a arma iniquitatis peccato: sz exhibete vos deo tanq̃ ex mortuis viuẽtes: q mẽbra vr̃a arma iusticie deo. Peccatũ eñ vob̃ non dñabitur. Non eñ sub lege estis: sed sub gr̃a. Quid g̃? Peccabim⁹: qñ nõ sum⁹ sub lege sz sub gr̃a? Absit. An nescitis qñ cui exhibetis vos ꝓuos ad obedi endũ: ꝓui estis ei⁹ cui obedistis. siue peccati ad mortẽ siue obeditõis ad iusticiã? Gracias aũt ago deo. q; fuistis ꝓui pcti: obedistis aũt ex corde. in eã formã doctrine in q̃ traditi estis. Liberati aũt a peccato: serui facti estis iusticie. Humanũ dico: ꝓpt infirmitatẽ carnis vestre. Sicut ei exhibuistis mẽbra vestra seruire imundicie et iniq̃tati ad iniquitatẽ: ita nũc exhibete mẽbra vr̃a ꝓuire iusticie in sanctificatõez. Cũ eñ ꝓui essetis peccati: liberi fuistis iusticie. Quez g̃ fructũ habuistis tũc in illis: ĩ quib⁹ nũc erubescitis? Nã finis illoꝝ mors ẽ. Nũc vero liberati a peccato. ꝓui aũt facti deo: habetis fructũ vestrũ in sanctificatõez: finez vero vitam eternã. Stipendia eñ peccati mors: gr̃a aut̃ dei vita eterna. in xpo ihu domino nostro. Ca. .VII.

An ignoratis fratres scientib⁹ enz legẽ loquor: q; lex in homie dñat quanto tpe viuit? Nã que sub viro est mulier: viuente viro alligata ẽ legi. Si aũt mortu⁹ fuerit vir eius: soluta ẽ a lege viri. Igit̃ viuente viro vocabit̃ adultera si fuerit cũ alio viro: si aũt mortuus fuerit vir ei⁹. liberata ẽ a lege viri: vt nõ sit adultera si fuerit cũ alio viro. Itaq; fr̃es mei q vos mortificati estis legi per corpus xpi: vt sitis alteri⁹ qui ex mortuis resurrexit: vt fructificetis deo. Cũ eñ essemus in carne. passiones peccatoꝝ que ꝑ legem erant opabant̃ in mẽbris nr̃is: vt fructificarẽt morti. Nunc aũt soluti sumus a lege mortis. in qua detinebamur: ita vt ꝓuiamus in nouitate spũs et nõ in vetustate lr̃e. Quid g̃ dicemus? Lex peccatũ ẽ? Absit. Sz peccatũ nõ ꝯgnoui: nisi ꝑ legẽ. Nam ꝯcupiscẽtiã nesciebã: nisi lex diceret. Nõ ꝯcupisces. Occasione aũt accepta. peccatũ ꝑ mãdatũ operatũ est in me omnẽ ꝯcupiscentiã. Sine lege eñ peccatũ mortuũ erat. Ego aũt viuebã sine lege aliquãdo. Sed cũ venisset mãdatũ: peccatũ reuixit. Ego aũt mortu⁹ sũ: et inuentũ est mihi mandatũ qd erat ad vitam: hoc esse ad mortem. Naz peccatum occasione accepta ꝑ mandatũ seduxit me: et ꝑ illud occidit. Itaq; lex quidẽ sancta: q mandatuz sanctũ q iustum et bonũ. Qd g̃ bonũ est mihi factũ est mors? Absit. Sed peccatũ vt appareat peccatũ ꝑ bonũ opatũ ẽ mihi mortẽ: vt fiat supꝝ modũ peccãs peccatũ ꝑ mandatũ. Scimus eñ: quia lex spiritualis ẽ. Ego aũ carnalis sũ: venũdatus sub peccato. Qd eñ operor nõ intelligo. Nõ eñ qd volo bonũ hoc ago: sz quod odio malũ illud facio. Si aũt qd nolo illd facio: ꝯsentio legi qñ bona ẽ. Nunc aũt iaz nõ ego operor illud sz quod habitat in me peccatũ. Scio ei: q; nõ habitat in me hoc ẽ in carne mea bonũ. Nã velle adiacet mihi: ꝑficere aũt bonũ nõ inuenio. Non eñ qd volo bonũ hoc facio: sz qd nolo maluz hoc ago. Si aũt qd nolo illud facio: iã nõ ego operor illud: sz qd hãtat ĩ me peccatũ. Inuenio igit̃ legẽ volenti mihi facere bonũ: qñ mihi malũ adiacet. Cõdelector eñ legi dei scõm interiorẽ hominẽ. Video aũt aliã legẽ in mẽbris meis. repugnantẽ legi mẽtis mee: q captiuantẽ me in lege peccati q̃ est in mẽbris meis. Infelix ego hõ: qs me liberabit de corpe mortis hui⁹? Gracia dei: ꝑ ihm xpm dñm nr̃m. Igit̃ egoipe mẽte ꝑuio legi dei: carne aũt legi peccati.

Capitulum. .VIII.

Nihil g̃ nunc dãnatõnis est his qui sũt in xpo ihu: qui nõ scõm carnẽ ambulãt. Lex eñ spũs vite in xpo ihu: liberauit me a lege peccati et mortis. Nam qd impossibile erat legi in quo infirmabatur ꝑ carnem: deus filium suuz mittens in similitudinem carnis peccati: q de peccato dãnauit peccatũ in carne. vt iustificatõ legis impleret̃ in nob⁹: qui non scõm carnẽ ãbulamus. sed secundũ spm̃. Qui ei scõm carnẽ sũt. q̃ carnis sũt sapiũt: q̃ vero

scom spiritu sut. que sut spus sentiut. Naz prudetia carnis moꝛs e: prudetia aut spus vita et paꝛ. Om̃ sapietia carnis inimica e deo. Legi em̃ dei no̅ e subiecta: nec em̃ pt. Qui aut in carne sut: deo placere no̅ pnt. Vos aut in caꝛne no̅ estis sz in spu̅: si tame spus dei hitat in vob. Si quis aut spm̃ xpi no̅ habet: hic no̅ e ei9. Si aut xpc i vob e: coꝛpus quidez moꝛtuu̅ e ꝓpt peccatu̅: spus vero viuit ꝓpt iustificatoez. Qd si spus ei9 qui suscitauit ihm̃ a moꝛtuis hitat in vob: q̈ suscitauit ihm̃ xpm̃ a mortuis viuificabit ꝙ moꝛtalia coꝛpa vra: ꝓpter inhitante spm̃ eius i vob. Ergo fres debitoꝛes sum9: no̅ carni vt scom carne viuam9. Si em̃ secundu̅ carne vixeritis. moꝛiemi: si aut spu fca caꝛnis moꝛtificaueritis. viuetis. Quicuq; em̃ spu dei agunt. hij sut filij dei. Non ei accepistis spm̃ seruitutis itez in timoꝛe: sz accepistis spm̃ adoptoois filioꝛu̅ dei: in q̈ clamamus abba pr̃. Ipe em̃ spus testimoniu̅ reddet spui no̅ro: q̄ sum9 filij dei. Si aũ filij. et heꝛedes: heꝛedes quidez dei. coheꝛedes aut xpi: si tn̄ ꝯpatimur vt ꝙ simul conglorificemur. Existimo em̃: q̄ no̅ sut codigne passiones hui9 tpis ad futura gliam. q̈ reuelabit in nob. Naz expectatio creature reuelatonem filioꝝ dei expectat. Vanitati em̃ creatura subiecta e no̅ volens. sz ꝓpt euz q̈ subiecit ea̅ in spe: q̄ et ipa creatura liberabit a seruitute coꝛruptois i libertate glie filioꝝ dei. Scim9 ei: q̄ ois creatura ingemiscit ꝙ parturit vsq; adhuc. nonsolu̅ aut illa: sz ꝙ nosipi pmicias spus hntes. ꝙ ipi int nos gemim9 adoptoez filioꝝ dei: expectantes redeptoez coꝛpis nr̄i. Spe ei salui facti sum9. Spes aut q̈ videt no̅ e spes. Nam qd videt quis qd sperat: Si aut qd no̅ videm9 speram9: ꝑ pacientia expectam9. Similit aut ꝙ spus adiuuat infirmitate nr̄am. Na qd oꝛemus sicut opoꝛtet nescimus: sed ipe spus postulat ꝓ nobis gemitibo inenarrabilib. Qui aut scruat coꝛda. scit qd desideret spus: q̄ scom deuz postulat ꝓ sanctis. Scimus aut quonia diligentib deuz. oia coopantur in bonu̅: hijs qui scom ꝓpositu̅ vocati sunt sancti. Naz qs psciuit ꝙ predestinauit coformes fieri ymaginis filij sui: vt sit ipe pmogenit9 in multis frib. Quos aut predestinauit hos et vocauit: et qs vocauit hos et iustificauit. Quos aut iustificauit: illos et magnificauit. Quid g̈ dicemus ad hec. Si de9 ꝓ nobis: quis ꝙ nos: Qui etia ꝓprio filio non pepercit: sz ꝓ nob oibus tradidit illuz. Quo non etiam cum illo omina nobis donauit: Quis accusabit aduersus electos dei: Deus iustificat. Quis e qui ꝯdenet: Xpus ihus q̄ mortu9 e ymmo qui et rsurrexit: qui e ad dexteꝛa dei: q̈ etia interpellat ꝓ nob. Quis g̈ nos separabit a caritate xpi: Tribulato an angustia an fames an nuditas an piculu̅: an psecuto an gladi9: Sicut scriptu̅ e. Quia ꝓpt te morti ficamur tota die: estimati sum9 sicut oues occisionis. Sed in hijs oib superam9: ꝓpter eu̅ q̈ dilexit nos. Cert9 su̅ em̃: q̄ neq; moꝛs neq; vita neq; angeli neq; pncipatus neq; ꝑtutes neq; instantia neq; futura neq; foꝛtitudo neq; altitudo neq; ꝓfundu̅ neq; creatura alia potexit nos separe a caritate dei: que est in xpo ihu̅ domino nostro.

Capitulum. .IX.

Veritatem dico in xpo ihu̅. no̅ metioꝛ. testimoniu̅ mihi phibente cōscientia mea in spiritu sancto: qm̃ tristicia mihi e magna: ꝙ ꝯtinu9 dolor coꝛdi meo. Optabā em̃ ego ipe anathema esse a xpo pro fribus meis qui sut ꝯgnati mei scom carne qui sut israelite: quoꝝ adoptio est filioꝝ ꝙ glia et testamentu̅ ꝙ legislatio ꝙ obsequm et ꝓmissa: quoꝝ pres ex qbo xpc scom carne. qui est sup omnia de9 bndict9 in secula ame. No̅ aut q̄ exciderit verbum dei. Non em̃ oes qui sunt ex isrl̄ hij sut israhelite. neq; qui seme sut abrahe omes filij abrahe sut. Sz in ysaac vocabit tibi seme: id e no̅ qui filij carnis hij filij dei: sz qui filij sunt ꝓmissionis. estimant in semine. Promissionis em̃ verbum hoc e. Scom hoc tempus venia: et erit sare filius. Nonsolu̅ aut illa: sz ꝙ rebecca ex vno ꝯcubitu habes geminos filios ysaac pr̃is nr̄i. Cum ei no̅du̅ nati fuisset aut aliq̈d boni egisset aut mali: vt scom electonem ꝓpositu̅ dei maneret. no̅ ex operib sed ex vocate dictu̅ e ei: quia maioꝛ seruiet minoꝛi sicut scriptu̅ est. Jacob dilexi. esau aut odio habui. Quid ergo dicemus: Nuquid iniquitas apud deuz: Absit. Moysi enim dicit. Miseꝛebor cui miseꝛtus su̅: et miseꝛicoꝛdia̅ prestabo cui miseꝛebor. Igit no̅ volentis neq; currētis sz miseꝛētis e̅ dei. Dicit ei scriptura pharaoni

Quia in hoc ipm excitaui te vt ostendā in te vtutem meā: et vt annūcieť nomē meū ī vniuersa terra. Ergo cui⁹ vult miserеť: et quē vult īdurat. Dicis itaq; mihi. Quid adhuc q̄ritur: Uolūtati eī ei⁹ q̄s resistit: O hō: tu q̄s es. q̄ respōdeas deo: Nūquid dicit figmētū ei q̄ se finxit: q̄d me fecisti sic: An nō habet potestatē figul⁹ luti ex eadē massa facere aliud quidē vas in honorē: aliud vero in ꝓtumeliā: Q̄d si deus volēs ostendere iram. et notā facere potētiā suam sustinuit in multa paciētia vasa ire apta in interitu: vt ostēderet diuicias gl'ie sue in vasa misericordie q̄ preparauit in gloriā: Quos q vocauit nos: nōsolū ex iudeis sed etiā ex gentib⁹: sicut in osee dicit. Uocabo nō plebem meā. plebem meā: et nō dilectā dilectam. q nō misericordiā ꝓsecutā misericordiā ꝓsecutā. Et erit: in loco vbi dictū ē eis nō plebs mea vos: ibi vocabūť filij dei viui. Isaias autē clamat p isr'. Si fuerit numer⁹ filior isr' tanq̄ arena maris: reliquie salue fiēt. Uerbū eī ꝓsūmans q abbreuiās ī eq̄tate: q verbū breuiatū faciet dns sup terraz. Et sicut p̄dixit ysaias nisi dns sabaoth reliquisset nob semē sicut zodoma facti essemus: q sicut gomorra sil'es fuissemus. Quid q̄ dicemus: Q̄d gentes q̄ nō sectabanť iusticiā app̄hēderť iusticiā: iusticiā aūt que ex fide est. Isr' vero sectādo legē iustitie: in legē iustitie nō puenit. Quare: q nō ex fide: sz quasi ex operibus. Offenderūt em̄ in lapidē offensionis: sicut scriptū est. Ecce ponā in syon lapidē offēsionis et petrā scandali: et omnis qui credit in eū non ꝓfundetur. Ca. .X.

Fratres: volūtas quidē cordis mei q obsecratō ad deū fit p illis in salutez. Testimoniū em̄ phibeo illis q̄ emulatōem quidem dei hñt: sz non scōm scientiā. Ignorātes em̄ iusticiā dei. et suaz querētes statuere: iustitie dei nō sunt subiecti. Finis em̄ legis x̄ps: ad iusticiaz oī credēti. Moyses em̄ scripsit: quoniā iusticiā que ex lege ē qui fecerit homo viuet in ea. Que aūt ex fide est iusticia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo. quis ascendet in celū. id est x̄pm deducere: aut quis descendit in abissum. hoc est x̄pm a mortuis reuocare. Sed quid dicit scriptura: Prope est verbū in ore tuo et in corde tuo. hoc est verbum fidei q̄ p̄dicamus: quia si ꝓfitearis in ore tuo dn̄m ih̄m: q in corde tuo credideris. q deus illuz suscitauit a mortuis: salu⁹ eris. Corde em̄ creditur ad iusticiam: ore aūt cōfessio fit ad salutē. Dicit eī scriptura. Omis q credit in illū non ꝓfundeť. Nō em̄ est distinctio iudei et greci. Nam idē dns omnium: diues in omnes qui inuocāt illū. Omis em̄ quicunq̄ inuocauerit nomē dn̄i: salu⁹ erit. Quō g̃ inuocabūt in quē nō crediderūt: Aut quō credent ei: quē nō audierūt: Quō aūt audient: sine p̄dicante: Quō vero p̄dicabūt: nisi mittanť: Sicut scriptuz ē. Quā speciosi pedes euāgelizantiū pacē: euangelizantiū bona. Sz nō omnes obediūt euāgelio. Isaias em̄ dicit. Dne quis credidit auditui nr̄o: Ergo fides ex auditu: auditus aūt p verbū x̄pi. Sz dico. Nūquid nō audierūt: Et quidē in omnē terrā exiuit sonus eor̄: et in fines orbis tre verba eor̄. Sz dico. Nūquid isr'l nō ꝓgnouit: Primus moyses dicit. Ego ad emulatōez vos adducā in nō gentē. in gentē insipientē. in irā vos mittā. Isaias aūt audet q dicit. Inuētus sū a non querētib⁹ me: palā apparui hijs qui me nō interrogabāt. Ad isr'l aūt dicit. Tota die expādi man⁹ meas ad populum nō credentem: sz ꝓtradicentē mihi.

Capitulum. .XI.

Dico ergo. Nūquid deus repulit populū suū: Absit. Naz et ego israhelita sū ex semine abraham de tribu beniamin. Nō repulit deus plebē suā quaz pscisiuit. An nescitis ī helya quid dicit scriptura: quēadmodum interpellat deuz adversum isr'l: Dne ꝓphetas tuos occideru: altaria tua suffoderūt. et ego relictus sum solus: et querūt aīam meaz. Sz quid dicit illi diuinū responsū: Reliqui mihi septem milia virox: qui nō curuauerūt genua āte baal. Sic g̃ et ī hoc tpe: reliq̄e scōm electō nem gr̃e salue factē sunt. Si aūt gr̃a: iam non ex opib⁹. Alioq̄n gr̃a iam nō est gr̃a. Quid g̃: Q̄d querebat isr'l hoc nō ē ꝓsecutus: electō aūt ꝓsecuta est: ceteri vero excecati sunt sicut scriptū est. Dedit illis deus spiritū ꝓpunctōnis: oculos vt nō videant et aures vt nō audiant: vsq̄ in hodiernuz diem. Et dauid dicit. Fiat mensa eorū coram ipis in laqueum: et in captōnem q in scandalū q in retributōez illis. Obscurent

oculi eoꝝ ne videant:et dorsum eoꝝ semp incurua. Dico g̃. Nūquid sic offenderūt vt caderent: Absit. Sed illoꝝ delicto.sal? gẽtibꝫ:vt illos emulentᵉ. Qd̃ si delictū eorum diuicie sunt mundi. et diminutō eoꝝ diuicie gentium:quantomagis plenitudo eoꝝ: Vobis em̃ dico gentibꝫ. Quãdiu quidē ego sum gentium aplus ministeriū meum honorificabo:si quo ad emulandum ꝓuocem carnē meaꝫ:et saluos faciã aliquos ex illꝭ. Si em̃ amissio eoꝝ reconciliatō ē mundi: q̃ assumptō nisi vita ex mortuis:Qd̃ si deliba tō sancta est:et massa. Etsi radix sãcta: et rami. Qd̃ si aliqui ex ramis fracti sunt: tu aũt cum oleaster esses inꝭtus es in illꝭ: et socius radicis ⁊ pinguedinis oliue factᵍ es:noli gl̃iari aduersus ramos. Qd̃ si glorieris:nō tu radicem portas: sed radix te. Dicis g̃. Fracti sunt rami:vt ego inserar. Bene. Propter incredulitatem fracti sunt. Tu aũt fide stas .Noli altū sapere sꝫ time. Si eī deus naturalibꝫ ramis nō pepercit: ne forte nec tibi parcat. Elide g̃ bonitatem et seueritatem dei. In eos quidē qui ceciderūt seueritatē: in te aũt bonitatē dei:si ꝑmanseris in bonitate. Alioquin tu excideris. Sed ⁊ illi si non ꝑmanserint in credulitate inserētur. Potens est em̃ deus itērū inserere illos . Nametsi tu ex naturali excisus es oleastro et cōtra naturā insertᵍ es in bonā oliuaꝫ:quantomagis hij qui scōm naturā inserenᵗ sue oliue :Nolo enim vos ignorare fratres misteriū hoc:vt non sitis vobisipis sapiētes:quia cecitas ex ꝑte ꝓtigit in isrl̃ donec plenitudo gentiū intraret: et sic omnis isrl̃ saluus fieret sicut scriptū est. Eleniet ex sy̓on:qui eripiat et auertat impietatē a iacob. Et hoc illis a me testamētum:cū abstulero peccata eoꝝ .Scōm euangeliū quidem inimici ꝓpter vos:scōm electōem autē carissimi ꝓpter patres . Sine penitentia em̃ sunt dona et vocatio dei. Sicut enim aliquādo et vos nō credidistis deo :nunc aũt misericordiam ꝓsecuti estis ꝓpter incredulitatem illoꝝ:ita ⁊ isti nunc non crediderunt in vestrā misericordiā:vt ⁊ ipi misericordiā ꝓsequanᵗ. Conclusit em̃ deus omia in īcredulitate:vt omniū misereaᵗ .O altitudo diuitiaꝝ sapiētie ⁊ sciētie dei :q̃ incōprehensibilia sũt iudicia eius:⁊ inuestigabiles vie eius. Quis em̃ ꝓgnouit sensum dn̄i :aut quis ꝓsiliarius eius fuit: Aut quis prior dedit illi: et retribuet ei: Quoniã ex ipo et per ipm et in ipo sũt omnia:ipi gloria in secula seculoꝝ amen.

Capitulum .XII.

Obsecro itaq; vos fratres ꝑ misericordiā dei:vt exhibeatis corpa vīa hostiam viuentē. sãctam.deo placentē.ratōnabile obsequiū vestrum. Et nolite ꝓformari huic seculo:sed reformamini in nouitate sensus vr̄i:vt ꝓbetis que sit voluntas dei bona.⁊ beneplacēs:et perfecta. Dico em̃ per gr̃am que data ē mihi.oibus qui sũt inter vos:nō plus sapere q̃ oportet sapere. sed sapere ad sobrietatē:et vnicuiq; sicut deus diuisit mēsurā fidei. Sicut em̃ in vno corpe multa membra habem?: oia aũt mēbra non eundē actum habent: ita multi vnū corpus sum? in xp̃o:singuli aũt alᵗ alteri?mēbra: hñtes aũt donatōes scōm gr̃az que data ē nobis differētes. Sive ꝓphecia:scōm ratōnem fidei. Sive misteriū:in mīstrando . Sive qui docet:ī doctrina. Qui exhortaᵗ in exhortando. Qui tribuit:in simplicitate. Qui p̃est:in solicitudine. Qui misereᵗ:ī hilaritate. Dilectō: sine simulatōe. Odiētes malū:adherentes bono. Caritatē fr̃nitatis inuicē diligētes: honore inuicez p̃uenientes. Solicitudīe nō pigri:spū feruētes:dño seruientes. Spe gaudētes:in tribulatōne patientes:oratōni instātes. Necessitatibꝫ sanctoꝝ ꝓmunicātes: hospitalitatē sectātes. Benedicite ꝑsequentibꝫ vos. Benedicite:⁊ nolite maledicē. Gaudere cū gaudētibꝫ:flere cū flētibꝫ . Idipm̃ inuicē sentientes . Nō alta sapientes:sꝫ humilibꝫ ꝓsentientes. Nolite esse prudentes apud vosmetipos. Nulli malū ꝑ malo redd̃tes:prouidētes bona nōtm̃ corā deo :sꝫ etiā coraꝫ oibꝫ hoibꝫ. Si fieri potest q̃ ex vob ē:cū oibus hoibꝫ pacē hñtes. Non vosmetipos defendētes carissimi:sꝫ date locū ire. Scriptū ē em̃ . Mihi vindictā:⁊ ego r̃tribuã dicit dn̄s. Sꝫ si esurierit inimic? tu? ciba illū:si sitit: potū da illi. Hoc ei faciēs:carbones ignis ꝓgeres sup caput ei? . Noli vinci a malo:sꝫ vince in bono malum. Ca. .XIII.

Omnis anima p̃atibꝫ sublimioribꝫ subdita sit. Non est em̃ p̃as nisi a deo. Que aũt sunt a deo:ordinata sũt. Itaq; q̃ resistit p̃ati : dei ordinationi

resistit. Qui aũt resistũt: ipi sibi dãnatõez acquirũt. Nam pncipes nõ sunt timori boni opis sz mali. Vis aũt nõ timere pãtæz: Bonũ fac: et habeb laudẽ ex illa. Dei eniz mĩster est tibi in bonũ. Si aũt malũ feceris. time. Nõ em̃ sine causa gladiũ portat. Dei em̃ mĩster ẽ: vindex ĩ irã ei q̃ malũ agit. Idcoq̃ necessitate subditi estote: nõsolum ꝓpter irã: sz etiã ꝓpter pscientiã. Idco em̃ et tributa pstatis. Mĩstri em̃ dei sunt: in hoc ipm̃ seruientes. Reddite g̃ oĩbus debita. Cui tributũ tributũ: cui vectigal vectigal: cui timorẽ timorẽ: cui honorẽ honorẽ. Nemĩ quicq̃ debeatis: nisi vt inuicẽ diligatis. Qui em̃ diligit primũ: legẽ adimpleuit. Nã nõ adulterab. nõ occides. nõ furaberis. nõ falsũ testimoniũ dices. nõ concupisces rẽ primi tui: etsi qd̃ est aliud mãdatũ in hoc vbo instaurat: diliges primum tuũ sicut teipm̃. Dilectõ primi malũ non opat. Plenitudo g̃ legis ẽ dilectõ. Et hoc scientes tẽpus: q̃ hora ẽ iã nos de sõno surgere. Nũc ei ppior ẽ nra sal?: q̃ cũ credidim?. Nox pcessit: dies aũt appropinq̃uit. Abiciam? g̃ opa tenebraꝝ et induamur arma lucis: sicut ĩ die honeste ãbulemus. Non in cõmessatõnib et ebrietatib. nõ in cubilib et impudicijs. ñ in cõtentõne et emulatõne: sz induimi dñm ihm̃ xpm̃: et carnis curã ne feceritis in desideriis. Ca. .XIIII.

Infirmũ aũt in fide assumite: nõ in disceptatõib cogitatõnum. Alius em̃ credit mãducare se omĩa. Qui aũt infirmus ẽ: olus mãducet. Is qui mãducat nõ mãducantẽ nõ spernat: et q̃ non mãducat: mãducantẽ nõ iudicet. Deus ei illũ assumpsit. Tu q̃s es q̃ iudicas alienuz seruũ: Dño suo stat aut cadit. Stabit aũt Potens em̃ est deus statuere illũ. Naz ali? iudicat diem inter diem: alius aũt iudicat omnẽ diem. Unusq̃sq̃ in suo sensu abũdet. Qui sapit die. dño sapit: et q̃ mãducat. domino mãducat. Gras em̃ agit deo. Et qui nõ manducat. dño nõ manducat: et gras agit deo. Nemo em̃ nr̃m sibi viuit: et nemo sibi morit. Sive ei viuimus. dño viuim?: sive morimur: dño morimur. Sive g̃ viuimus sive morimur: dñi sumus. In hoc em̃ xpus mortuus est et resurrexit: vt et viuorum et mortuoꝝ dominet. Tu autem quid iudicas fratrem tuum: aut tu q̃re spernis fratrem tuum: Omnes em̃ stabimus ante tribunal dei. Scriptum est em̃. Vivo ego dicit dñs: quoniã mihi flectet omne genu: et omnis lingua pfitebit deo. Itaq̃ unusquisq̃ nr̃m p se rationem reddet deo. Non g̃ amplius inuicẽ iudicem?. Sz hoc iudicate magis: ne ponatis offendiculuz fratri vel scãdalũ. Scio et pfido in dño ihu: q̃ nihil cmune per ipm̃. nisi ei qui existimat q̃d cõmune esse: illi cmune est. Si ei ꝓpter cibũ frater tuus ctristatur: iam nõ scdm̃ caritatẽ ambulas. Noli cibo tuo illum pdere: pro quo xpus mortuus ẽ. Non g̃ blasphemetur bonũ nr̃m. Nõ est em̃ regnũ dei esca et potus: sz iusticia et pax et gaudiũ in spũ sancto. Qui ei ĩ hoc fuit xpo placet deo: et pbatus est hoib. Itaq̃ que pacis sunt sectemur: et que edificationis sunt inuicem custodiamus. Noli ꝓpter escã destruere opus dei. Omĩa quidẽ sunt mũda: sz malũ est homini qui p offendiculũ mãducat. Bonũ est nõ mãducare carnẽ et nõ bibere vinũ: neq̃ in quo frater tu? offendit aut scandalizatur aut infirmat. Tu q̃ fidẽ habes penes temetipm̃: habe corã deo. Beatus qui nõ iudicat semetipm̃ ĩ eo q̃ pbat. Qui aũt discernit: si mãducauerit dãnat? est: quia nõ ex fide. Omne aũt quod nõ est ex fide peccatum est. Ca. .XV.

Debemus autẽ nos firmiores infirmitates infirmoꝝ sustinere: et nõ nobis placere. Unusquisq̃ vestruz proximo suo placeat in bonũ ad edificatõnem. Etenim xpus nõ sibi placuit: sed sicut scriptũ ẽ: ignominie ignominantiũ tibi ceciderũt sup me. Quecunq̃ em̃ scripta sũt ad nr̃az doctrinã scripta sunt: vt p pacientiã et ꝓsolatõem scripturaꝝ spem habeamus. Deus aũt pacientie et solacij det vob idipm̃ sapere in alterutr̃ scdm̃ ihm̃ xpm̃: vt vnanimes vno ore honorificetis deũ et patrẽ dñi nr̃i ihu xpi. Propter qd̃ suscipite invicem sicut et xpus suscepit vos in honorez dei. Dico em̃ ihm̃ xpm̃ ministrũ fuisse circũcisionis ꝓpter veritatem dei ad cfirmãdas pmissiones patrum: gentes aũt super misericordia honorare deũ: sicut scriptuz ẽ. Propterea cfitebor tibi in gentib dñe: et noi tuo cãtabo. Et iterum dicit. Letamini gentes cũ plebe eius. Et iterũ. Laudate omnes gẽtes dñm: et magnificate eũ

omnes populi. Et rursus ysaias ait. Erit radix iesse: et qui exurget regere gentes in eū gentes sperabūt. Deus aūt spei repleat vos oīi gaudio et pace in credēdo: vt abūdetis in spe ⁊ virtute spūssancti. Certꝰ sum aūt fratres mei et egoipe de vobis: quoniam et ipi pleni estis dilectōne. Repleti omni sciētia: ita vt possitis alterutz monere. Audatius aūt scripsi vobis fratres ex pte. tanq̄ in memoriam vos reducēs: propter graciam que data est mihi a deo vt sim minister xpi ihu in gentib⁹ sanctificās euangelim dei: vt fiat oblatō gentiuz accepta ⁊ sanctificata in spiritu sancto. Habeo igit gloriam in xpo ihu ad deum. Non em̄ audeo aliquid loqui eoz que per me non efficit xpus in obedientiā gentiū: in verbo et factis in vtute signoz et prodigioz in virtute spūssancti: ita vt ab hierusalē per circuitum vsq̄ ad illiricum repleuerim euāgelium xpi. Sic autem predicaui euangelium hoc. non vbi nominatus est xpus ne super alienū fūdamentum edificarem: sed sicut scriptum est quoniam quibus nō est annūciatum de eo videbunt: et qui nō audierunt de eo intelligēt. ꝓpter quod et impediebar plurimū venire ad vos et phibitus sum vsq̄ adhuc. Nunc vero vltrī? locum nō habens hijs regionib⁹: cupiditatē autem habens veniendi ad vos ex multis iam precedētib⁹ annis: cum in hyspaniam pficisci cepero. spero q̄ pretereins videam vos. et a vobis deducar illuc. si vobis primum ex parte fruitus fuero. Nunc igit̄ pficiscar in hierusalem ministrare sanctis. Probauerūt em̄ macedonia ⁊ achaia collatōem aliquam facere in pauperes sāctorum qui sunt in hierusalem. Placuit enim eis: et debitores sunt eoz. Nam si spiritualium eorum participes facti sunt gētiles: debent et in carnalib⁹ ministrare eis. Hoc igitur cum cōsūmauero et assignauero eis fructum hunc: per vos profiscīscar in hyspaniam. Scio autem: quoniam veniens ad vos in abundātia benedictōnis xpi veniam. Obsecro ḡ vos fratres per dominuz nostrum ihesum xpm ⁊ per caritatem sancti spiritus vt adiuuetis me in oratōnibus vestris pro me ad deum. vt liberer ab infidelib⁹ qui sunt in iudea: ⁊ obsequij mei oblatō accepta fiat in hierusalem sanctis: vt veniam ad vos in gaudio per voluntatem vt refrigerer vobiscum. Deus autez pacis sit cum omnib⁹ vobis amen.

Capitulum. .XVI.

Ommēdo aūt vobis pheben sororē nostram que ē in ministerio ecclesie que est cenchris vt eam suscipiatis in dño digne sanctis: ⁊ assistatis ei in quocunq̄ negocio vestri indiguerit. Etenī ipa quoq̄ astitit multis: et mihiipi. Salutate priscam et aquilaz adiutores meos in xpo ihesu: qui pro anima mea suas cerui-ces suposuerunt: quib⁹ nō solus ego gracias ago sed et cuncte ecclesie gentium: et domestica ecclesia eoz. Salutate epheneturn dilectum mihi: qui est primitiuꝰ asie in xpo ihu. Salutate mariam que multū laborauit in vobis. Salutate andronicum et iuliam ꝯgnatos et ꝯcaptiuos meos qui sunt nobiles in apostolis: q̄ ⁊ ante me fuerunt in cristo. Salutate ampliatum dilectissimum mihi in domino. Salutate vrbanum adiutorem nr̄m in xpo ihu: ⁊ stachin dilectum meum. Salutate apellen ꝓbum in xpo. Salutate eos qui sūt ex aristoboli domo. Salutate herodionem ꝯgnatum meum. Salutate eos qui sunt ex narcisci domo: q̄ sunt in domino. Salutate triphenam et triphosam: que laborāt in domīo. Salutate persidam carissimam: que multuz laborauit in dño. Salutate ruffū electum in dño: et matrē eius et meā. Salutate asmeretū et flegōtam hermen patrobam herman: ⁊ qui cū eis sūt fratres. Salutate philologū et iuliā nereū et sororem eius et olimpiadem: ⁊ oīes qui cū eis sūt sanctos. Salutate inuicē in osculo sancto. Salutant vos oēs ecclesie xpi. Rogo aūt vos frēs vt obseruetis eos qui dissentōes ⁊ offendicula preter doctrinā quā vos didicistis faciunt: et declinate ab illis. Huiusce modi enim xpo dño nr̄o non seruiūt sz suo ventri: et p dulces ꝛmones et bñdictōnes seducunt corda innocentiū. Vestra em̄ obedientia in omni loco diuulgata ē. Gaudeo igit̄ in vob: sed volo vos sapiētes esse ī bono: ⁊ simplices in malo. Deus autez pacis ꝓterat sathanan sub pedib⁹ vestris velocit̄. Gra dñi nr̄i ihu xpi vobiscū. Salutat vos thimotheꝰ adiutor meus: ⁊ lucius et iason et sosipater ꝯgnati mei. Saluto vos ḡ ēcius:

q̄ scripsi epl'az in dn̄o. Salutat vos gaius hospes meus: ⁊ vniuersa ecclesia. Salutat vos erastus archarius ciuitatis: ⁊ quart⁹ frater. Gratia dn̄i nr̄i ihu xp̄i cū oīb⁹ vob amē. Ei aūt qui potēs est vos confirmare iuxta euāgelium meū ⁊ p̄dicatōez ihu xp̄i: scōm reuelatōem misterij tēporib⁹ eternis taciti q̄ nūc patefactū est per scripturas ꝓphetaꝝ scōm preceptuz eterni dei ad obe-ditōem fidei in cunctis gentib⁹ ꝓgniti soli sapiēti deo per ihm xp̄m: cui honor ⁊ glo-ria in secula seculoꝝ amen.

Explicit epistola ad romanos. Incipit p-logus in epistolam ad corinthios.

Corinthij sūt achaici: et hij si-milit̄ ab apostolo audierunt verbum veritatis: ⁊ subuersi sūt multipharie a falsis apo-stolis. Quidaz a philosophie verbosa eloquentia: alij secta legis iudaice inducti sūt. Nos reuocat aplus ad verā fi-dem et euangelicam sapientiā: scribēs eis ab epheso per thimotheum.

Explicit prologus. Incipit epistola ad co rinthios prima.

Paulus vocatus apostolus ihu xp̄i per volūtatem dei et sostenes frat̄ ecclesie dei que ē corinthi: sanctifica-tis in xp̄o ihu vocatis sā-ctis: cū omnib⁹ qui inuo-cant nomē dn̄i nostri ihu xp̄i in om̄i loco ipoꝝ et nr̄o. Gra vob⁹ ⁊ pax a deo p̄re no-stro: et dom̄o ihu xp̄o. Gras ago deo meo semp̄ pro vob⁹ in gra dei que data ē vobis ī xp̄o ihu: q⁹ in omnib⁹ diuites facti estis ī illo in omni verbo et in omni sciētia: sicut testimoniū xp̄i cōfirmatū est in vob⁹ ita vt nihil vobis desit in nulla gra: expectātib⁹ reuelatōem dn̄i nr̄i ihu xp̄i: qui et ꝓfirma-bit vos vsq̄ in finē sine crimine: in die ad-uentus dn̄i nr̄i ihu xp̄i. Fidelis deus: p quē vocati estis in societatem filij eius ihu xp̄i dn̄i nostri. Obsecro aūt vos fratres p no-men domini nostri ihu xp̄i: vt idip̄m dica-tis oēs: et non sint in vobis scismata. Si-tis aūt pfecti in eodez sensu: ⁊ in eadē scīa. Significatuz est em̄ mihi de vobis fratres mei ab hijs qui sunt cloes: quia ꝓtentōnes sunt inter vos. Hoc aūt dico: q⁹ vnusq̄sq̄ vestrum dicit. Ego quidem sum pauli: ego autem apollo: ego vero cephe: ego autem xp̄i. Diuisus est xp̄us: Nunq̄d paulus cru-cifixus est pro vobis: aut in nomine pauli baptizati estis: Gras ago deo meo q̄ nemi nem vr̄m baptizaui. nisi crispum ⁊ gaium: ne quis dicat q̄ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui aut̄ et stephane domuz: cetera nescio si quē aliuz baptizauerim. Nō em̄ misit me xp̄us baptizare sed euāgeliza re: non in sapientia verbi: vt non euacue-tur crux xp̄i. Verbum em̄ crucis pereūti-bus quidem stultitia est: hijs aūt qui salui fiunt id est nobis virtus dei est. Scriptuz est em̄. Perdam sapientiā sapiētiū: ⁊ pru-dentiam prudētium reprobabo. Ubi sapiēs vbi scriba: vbi inquisitor huius seculi: Nō-ne stultam fecit deus sapientiā huius mū-di: Nā quia in dei sapientia ñ ꝓgnouit mū-dus p sapientiā deū: placuit deo p stultici am predicatōnis saluos facere credentes. Quoniaz et iudei signa petunt: et greci sa-pientiā querunt. Nos aūt p̄dicamus xp̄m crucifixum: iudeis quidem scandalū: gen-tibus autē stultitiā: ipis autē vocatis iu-deis atq⁹ grecis. xp̄m dei vtutem ⁊ dei sapi-entiam. Quia quod stultuz est dei. sapiēti⁹ est hominib⁹: ⁊ q̄ infirmum ē dei: fortius est hominib⁹. Videte em̄ vocatōnem vestrā fratres: quia nō multi sapientes scōm car-nem non multi potentes non multi nobi-les: sed que stulta sunt mundi elegit de⁹ vt ꝓfundat sapiētes: et infirma mundi elegit deus vt ꝓfundat fortia: ignobilia mundi ⁊ ꝓtemptibilia elegit deus et ea que nō sunt: vt ea que sunt destrueret: vt nō glorieť ois caro in ꝓspectu eius. Ex ipo aūt vos estis in xp̄o ihu: qui factus est nobis sapientia et iustitia et sanctificatio et redemptio: vt quemadmodum scriptum est: qui gloriať in domino glorietur.

Capitulum .II.

Et ego cū venissez ad vos fratres: veni non in sublimitate sermonis aut sapiētie: annūcians vob⁹ testi-moniū xp̄i. Non em̄ iudicaui me scire aliq̄d īter vos nisi ihm xp̄m: ⁊ hūc crucifixū. Et ego in infirmitate ⁊ timore et tremore

multo fui apud vos: et sermo meus ⁊ predicatō mea non in psuasibilibꝫ humane sapientie verbis: sed in ostēsione spūs ⁊ virtutis: vt fides vr̄a non sit in sapiētia hoim sed in v̄tute dei. Sapientiaz aūt loquimur inter pfectos. Sapientiā vero nō hui⁹ seculi neq; p̄ncipum huius seculi qui destruuntur: sed loquimur dei sapientiā in mīsterio que absc̄ōdita ē: quaz p̄destinauit deus antē secula in gloriā nr̄am quā nemo p̄ncipū hui⁹ seculi cognouit. Si em̄ cognouissent: nunq; dn̄m glorie crucifixissent. Sicut scriptū ē: q; ocul⁹ n̄ vidit nec auris audiuit nec in cor hom̄is ascēdit: q̄ pparauit deus his qui diligūt illū. Nobis aūt reuelauit deus p spm̄ suū. Spūs em̄ oīa scrutatur: etiā pfunda dei. Quis ei scit hominū que sūt hoīs: nisi spūs hoīs qui in ipo est: Ita et que dei sūt nemo cognouit nisi spūs dei. Nos aūt nō spiritū huius mūdi accepimus sed spiritū qui ex deo ē: vt sciamus que a deo donata sūt nob: que ⁊ loquimur non in doctis humane sapiētie v̄bis. sed in doctrina spūs: spūalibꝫ spūalia cōparātes. Animalis aūt homo nō p̄cipit ea que sunt spūs dei. Stultitia em̄ est illi: ⁊ nō potest intelligere: qr̄ spūaliter examinat. Spiritualis aūt iudicat omnia: et ipe a nemine iudicat: sicut scriptū est. Quis em̄ cognouit sensum dn̄i: aut quis instruxit eū: Nos autem sensum xp̄i habemus.

Capitulum. .III.

Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spūalibꝫ: sz quasi carnalibꝫ. Tanq; puulis in xp̄o lac vob potū dedi nō escā. Nondū ei potestis intelligere: sz nec nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales estis. Cū em̄ sit inē vos zelus et cōtentō: nōne carnales estis et scōm hominē ambulatis: Cum em̄ quis dicat ego quidē sum pauli. alius aūt ego apollo: nōne hoīes estis: Quid igit̄ est apollo: Quid vero paulus: Ministri ei⁹ cui credidistis. Et vnicuiq; sic dn̄s dedit. Ego plātaui apollo rigauit: sed deus incremētū dedit. Itaq; neq; qui plātat est aliquid neq; q̄ rigat: sz qui incrementū dat deus. Qui plātat autē ⁊ qui rigat vnū sunt. Unusquisq; aūt p̄priaz mercedem accipiet scōm suū laborem. Dei em̄ sum⁹ adiutores. Dei agricultura estis: dei edificatō estis. Scōm gr̄az dei que data est mihi vt sapiens architectus fūdamentum posui: alius aūt superedificat. Unusquisq; autem videat quomodo superedificet. Fūdamentū enim aliud nemo potest ponere p̄ter id qđ positus est: qđ est xp̄s ih̄s. Si q̄s autem superedificat supra fundamētum hoc aur̄ argentum lapides preciosos ligna fenum stipulam: vniuscuiusq; opus manifestū erit. Dies ei dñi declarabit: quia in igne revelabit̄: ⁊ vniuscuiusq; op⁹ quale sit ignis p̄babit. Si cuius op⁹ manserit qđ superedificauit: mercedem accipiet. Si cuius opus arserit detrimētū patiet̄: ipe autem salu⁹ erit: sic tamen q̄si p ignē. Nescitis qr̄ templū dei estis: et spūs dei habitat ī vobis: Si quis aūt templū dei violauerit: dispdet illum deus. Templū em̄ dei sanctum est: qđ estis vos. Nemo se seducat. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo: stultus fiat vt sit sapiēs. Sapientia enim huius mūdi stultitia ē apud deum. Scriptum est enim. Cōprehendam sapientes in astutia eorum. Et it̄r. Deus nouit cogitatōnes sapientium: quoniā vane sunt. Nemo itaq; gloriet̄ in hominibꝫ. Omnia em̄ vestra sūt: sive paul⁹ sive apollo sive cephas sive mundus sive vita sive mors sive presētia sive futura. Omnia em̄ vestra sunt: vos autem xp̄i: xp̄us aut̄ dei.

Capitulum. .IIII.

Sic nos existimet homo vt mīstros xp̄i: et dispensatores misteriorum dei. Hic iam queritur inter dispensatores: vt fidelis quis inueniat̄. Mihi aūt pro nimio est vt a vob iudicer: aut ab humano die. Sed neq; meipm iudico. Nihil enim mihi cōscius sum: sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me: dominus est. Itaq; nolite ante tēpus iudicare: quoadusq; veniat dn̄s qui et illuminabit abscondita tenebraꝝ ⁊ manifestabit cōsilia cordium: et tunc laus erit vnicuiq; a deo. Hec autem fratres trāsfiguraui in me ⁊ apollo p̄pter vos: vt in vobis discatis ne supra quā scriptum est vnus aduersus alterum inflet̄ pro alio. Quis enim te discerint: Quid autem habes quod nō accepisti: Si autem accepisti: q̄d gloriaris q̄si non acceperis: Iā saturati estis: iam diuites facti estis. Sine nob r̄gnatis. Et vtinā

regnetis: vt et nos vobiscū regnem⁹. Puto enī q̄ deus nos apl̄os nouissimos ostendit tanq̄ morti destinatos: q̄ spectaculum facti sumus mūdo et angelis et hominib⁹. Nos stulti ꝓpter xp̄m: vos aūt prudētes in xp̄o. Nos infirmi: vos autē fortes. Vos nobiles: nos aūt ignobiles. Vsq̄ ī hāc horā et esurimus et sitimus ⁊ nudi sum⁹: et colaphis cedimur ⁊ instabiles sumus: ⁊ laboram⁹ operantes manib⁹ nr̄is. Maledicimur: et benedicimus. Persecutionem patimur: et sustinemus. Blasphemamur: ⁊ obsecram⁹ Tanq̄ purgamēta hui⁹ mūdi: facti sumus omni peripsima vsq̄ adhuc. Nō vt ꝓfundā vos hec scribo: sz vt filios meos carissimos moneo. Nam si decem milia pedagogorum habeatis in xp̄o: sed nō multos p̄res. Nam in xp̄o ih̄u p euāgeliū ego vos genui. Rogo g̈ vos: imitatores mei estote. Ideo misi ad vos thimotheū qui est filius meus carissimus ⁊ fidelis in dn̄o: qui vos cōmonefaciat vias meas que sunt in xp̄o ih̄u: vbiq̄ in omni ecclesia doceo. Tanq̄ nō venturus sim ad vos: sicut inflati sūt quidā. Veniaz aūt ad vos cito si dn̄s voluerit: ⁊ ꝓgnoscā nō sermonē eor̄ q̄ inflati sūt: sed vtutem. Non enī in ſmone ē regnū dei: sz in vtute. Quid vultis? In virga veniā ad vos. an in caritate et spiritu mansuetudinis.

Capitulum. .V.

Omnino audit̄ int̄ vos fornicatio: ⁊ talis fornicatio qualis nec int̄ gentes: ita vt vxorē p̄ris sui aliq̄s habeat. Et vos inflati estis: ⁊ non magis luctum habuistis: vt tollatur de medio v̄rm qui hoc opus fecit. Ego quidē absēs corpe pn̄s aūt spū: iā iudicaui vt pn̄s eū qui sic operatus ē in noīe dn̄i n̄ri ih̄u xp̄i cōgregatis vob⁹ ⁊ meo spū cū vtute dn̄i ih̄u tradere huiusmodi hoiez sathane in īteritū carnis: vt spūs salu⁹ sit in die dn̄i n̄ri ih̄u xp̄i. Non ē bona gl̄iatio v̄ra. Nescitis q̄ modicū fermentū totā massam corrūpit? Expurgate vet⁹ fermentū: vt sitis noua ꝓspersio sicut estis azimi. Etenī pasca n̄rm immolat⁹ est xp̄c. Itaq̄ epulemur: nō in fermento veteri neq̄ in fermēto malicie et neq̄cie: sed in azimis sinceritatis ⁊ veritatis. Scripsi vobis ī epl̄a: ne ꝓmisceamini fornicarijs. Nō vtiq̄ fornicarijs hui⁹ mūdi aut auaris aut rapacib⁹ aut ydolis seruientib⁹: alioquin debueratis de hoc mūdo exisse. Nunc autez scripsi vobis nō ꝓmisceri. Si is qui frater noīatur inter vos ⁊ est fornicator aut auarus aut ydolis seruiēs aut maledicus aut ebrioſus aut rapax: cū huiusmodi nec cibū sumere. Quid enī mihi de hijs q̄ foris sunt iudicare? Nōne de hijs qui īt⁹ sūt vos iudicatis? Nam eos q̄ foris sūt de⁹ iudicabit. Auferte malū ex vobis.

Ca. .VI.

Audet aliquis v̄rm hn̄s negociū aduersus alterꝫ iudicari apd̄ iniq̄s: ⁊ nō apud sanctos. An nescitis. qm̄ sancti de hoc mūdo iudicabūt: Etsi in vob⁹ iudicabit̄ mūdus: indigni estis qui de minimis iudicetis? Nescitis qm̄ āgelos iudicabimus? Quātomagis secularia? Secularia igit̄ iudicia si habueritis: cōtēptibiles qui sunt in ecclesia illos cōstituite ad iudicandū. Ad verecundiā v̄ram dico. Sic nō est inter vos sapiens quisq̄: qui possit iudicare inter frem suum: sed frater cū fre in iudicio ꝓtendit: et hoc apud infideles. Jam quidem oīno delictū ē in vob⁹: q̄ iudicia habetis int̄ vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non fraudem patimini? Sz vos iniuriā facitis ⁊ fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis q̄ iniqui regnū dei nō possidebunt? Nolite errare: neq̄ fornicari neq̄ ydolis seruientes. neq̄ adulteri. neq̄ molles: neq̄ masculorꝫ ꝓcubitores. neq̄ fures. neq̄ auari. neq̄ ebrioſi. neq̄ maledici. neq̄ rapaces regnū dei possidebūt. Et hec aliq̄n quidē fuistis: sz abluti estis: sz sanctificati estis. sz iustificati estis. in noīe dn̄i n̄ri ih̄u xp̄i ⁊ in spū dei n̄ri. Oīa mihi licēt: sed nō oīa expediūt. Oīa mihi licēt: sz ego sub nullius redigar p̄tate. Esca ventri ⁊ venter escis: deus aūt ⁊ hūc ⁊ hāc destruet. Corp⁹ aūt nō fornicationi sz dn̄o: ⁊ dn̄s corpori. Deus vero ⁊ dn̄m suscitauit: ⁊ nos suscitabit ꝑ vtutez suā. Nescitis qm̄ corpa vestra mēbra sūt xp̄i? Tollēs g̈ mēbra xp̄i: faciaz mēbra meretricis? Absit. An nescitis: qm̄ qui adheret meretrici vn̄ corpus efficit? Erūt enī inquit duo in carne vna. Qui aūt adheret dn̄o: vnus spūs est. Fugite fornicationem. Oīe ei peccatū q̄cūq̄ fecerit hō. extra corpus ē: qui aūt fornicat. in corpus suū peccat. An nescitis qm̄ mēbra v̄ra templū sūt spūssancti q̄ in vob⁹ ē quē habetis a deo: et nō estis vestri? Empti enī estis p̄cio

magno: glorificate et portate deũ in cor-
pore vestro. Ca. .VII.

De quibꝫ aũt scripsistis mihi: bonũ
est homini mulierem nõ tangere.
Propter fornicatiões aũt vnusq̃sq
suã vxorẽ habeat: et vnaquæq; suũ vir ha-
beat. Uxori vir debitũ reddat: similiť aũt
et vxor viro. Mulier sui corpis pťatem nõ
habet sz vir: similiť aũt et vir sui corporis
pťatem nõ habet sz mulier. Nolite fraudа
re inuicẽ nisi forte ex ꝓsensu ad tempus vt
vacetis oratiõi: ꝛ iterꝫ reuertimĩ in idipm:
ne tẽptet vos sathanas ꝓpter incõtinẽtiaz
vťaz. Hoc autẽ dico scdm indulgentiã: nõ
scdm imperiũ. Uolo aũt oẽs hoies esse si-
cut meipm. Sed vnusq̃sq ꝓprium donum
habet ex deo: alius quidẽ sic: alius vero sic.
Dico autẽ nõ nuptis ꝛ viduis: bonũ ẽ illis
si sic pmãserint sicut et ego. Qd̃ si nõ se cõ
tinẽt: nubant. Melius ẽ em̃ nubere q̃ vri.
Hijs autẽ qui mťimonio iũcti sunt pcipio
nõ ego sz dñs: vxorem a viro nõ discedere.
Qd̃ si discesserit manere innuptã: aut viro
suo recõciliari. Et vir vxorẽ nõ dimittat.
Nã ceteris ego dico non dñs. Si qs frater
vxorẽ habet infidelẽ. et hec ꝓsentit habita-
re cũ illo: non dimittat illã. Etsi q̃ mulier
habet vir̃ infidelẽ ꝛ hic ꝓsentit hĩtare cum
illa: nõ dimittat vir̃. Sanctificať ẽ em̃ vir
infidelis ꝑ mulierẽ fidelẽ: et sanctificata est
mulier infidel ꝑ vir̃ fidelẽ. Alioq̃n filij vri
imundi essent: nũc autẽ sancti sũt. Qd̃ si in-
fidel discedit: discedat. Nõ ei subiuti subie-
ctus ẽ frater aut soror ĩ eiusmodi. In pace
aũt vocauit vos deꝰ. Unde em̃ scis mulier
si vir̃ saluũ facies: Aut vñ scis vir si muli
erẽ saluã facies: Nisi vnicuiq̃ sicut diuisit
dñs. Unũquenq̃ sicut vocauit deꝰ ita ãbu-
let: et sicut in omnibꝫ ecclesijs doceo. Cir-
cũcisus aliq̃s vocatꝰ ẽ: ñ adducat ꝑputiũ.
In ꝑputiõ aliq̃s vocatus ẽ: nõ circũcidať.
Circũcisio nihil ẽ. et preputiũ nihil est: sz
obseruatiõ mandatoꝝ dei. Unusq̃sq̃ in qua
vocatiõne vocatus ẽ: in ea pmaneat. Ser-
uus vocatus es: nõ sit tibi cure. Sz ꝛsi po
tes fieri liber: magis vtere. Qui enĩ in dño
vocatus ẽ ſuus: libertus ẽ dñi. Similiter
qui liber vocatus est: seruus ẽ xp̃i. Precio
empti estis: nolite fieri ſui hoim. Unusq̃s-
q̃ ĝ in quo vocatus ẽ frať: in hoc pmane-
at apud deum. De vginibꝫ aũt ꝑceptũ dñi
non habeo: ꝓsiliũ autez do tanq̃ miserico-
diã ꝓsecutus a deo: vt sim fidelis. Existimo
em̃ hoc bonũ esse ꝓpter instantẽ necessita-
tẽ: qm̃ bonum est hoĩ sic esse. Alligatus es
vxori: noli querere solutiõez. Solutꝰ es ab
vxore: noli querere vxorẽ. Si aũt accepis
vxorẽ nõ peccasti: etsi nupserit virgo non
peccauit. Tribulatiõem tñ carnis habebũt
huiusmodi. Ego autez vob̃ pco. Hoc itaq̃
dico fr̃es. Tẽpus breue ẽ. Reliquũ ẽ: vt et
qui hñt vxores. tanq̃ nõ hñtes sint: et qui
flent. tanq̃ nõ flentes: et q̃ gaudent: tanq̃
nõ gaudẽtes: et q̃ emunt. tanq̃ nõ possidẽ-
tes: et q̃ vtunť hoc mũdo. tanq̃ nõ vtanť.
Preterit em̃ figura huiꝰ mundi. Uolo aũt
vos sine solicitudĩe esse. Qui sine vxore ẽ.
solicitus ẽ que dñi sunt: quo placeat deo.
Qui autẽ cũ vxore ẽ: solicitꝰ est q̃ sũt mun
di. quo placeat vxori: ꝛ diuisus ẽ. Et mlier
innupta et ṽgo cogitat que dñi sunt: vt sit
sancta corpe et spiritu. Que autem nupta
est cogitat que sunt mundi: quomodo pla
ceat viro. Porro hoc ad vtilitatẽ vr̃am di
co. non vt laqueũ vobis iniciam: sed ad id
qd̃ honestũ est. et quod facultatẽ p̃beat: si-
ne impedimẽto dñm obsecrãdi. Si qs aũt
turpez se videri existimat sup ṽgine sua q̃
sit supadulta ꝛ ita oportet fieri: qd̃ vult fa
ciat. Non peccat si nubat. Nã qui statuit ĩ
corde suo firmus nõ habens necessitatez.
pťatem aũt hñs sue volũtatis: ꝛ hoc iudi-
cauit in corde suo ſuare ṽginitatẽ suã: bñ-
facit. Igiť et qui mťimonio iũgit ṽginem
suã bñfacit: et q̃ non iũgit melĩ facit. Mu
lier alligata est legi: q̃nto tpe vir eiꝰ viuit.
Qd̃ si dormierit vir eius: liberata est. Cui
aũt vult nubat: tantũ in dño. Beatior aũt
erit: si sic pmanserit scdm meum ꝓsilium.
Puto aũt q̃ et ego spiritum dei habeam.

Capitulum. .VIII.

De hijs aũt que ydolis imolãtur sci
mus: q̃ omnes scientiã habemus.
Scientia inflat: caritas vero edi-
ficat. Si quis aũt se existimat scire aliq̃d:
nõdũ ꝓgnouit quẽadmodũ oportꝫ eum
scire. Si quis aũt diligit deũ: hic ꝓgnitus
ẽ ab eo. De escis aũt q̃ ydolis imolanť: sci
mus q̃ nihil ẽ ydolũ ĩ mũdo: ꝛ q̃ nullꝰ deus
nisi vnꝰ. Nãetsi sunt q̃ dicanť dij siue ĩ ce-
lo siue in t̃rã: siquidem sũt dij multi et dñi
multi: nob̃ tñ vnꝰ deus pater ex quo oĩa et

nos in illo .ꝛ vnus dñs ihus xp̃c per quez oĩa:ꝛ nos p ipm. Hz nõ in oĩbꝫ ẽ sciencia. Quidã aũt cũ pscientia vsq; nũc ydoli. q̃si ydoloticũ mãducãt :ꝛ pscientia ipoꝛ cũ sit infirma polluit. Esca aũt nos nõ pmẽdat deo. Neq; ei si mãducauerim⁹ abũdabim⁹: neq; si nõ mãducauerim⁹ ofíciem⁹. Videte aũt:ne forte hec licẽcia nr̃a offẽdiculũ fiat infirmis. Hi em̃ quis viderit eũ qui habet sciam in ydolo recũbentem: nõne pscientia eius cũ sit infirma edificabitur ad mãducandũ ydolotita: Et peribit infirmus i tua pscientia frater: ꝓpter quẽ xp̃c mortuus ẽ. Hic aũt peccãtes in fratres et ꝓcucientes pscientiaz eoꝝ infirmã: in xp̃m peccatis. Quapropter si esca scãdalizat frem meuz nõ manducabo carnẽ inetternũ :ne fratrez meũ scandalizem. Ca. .IX.

Non sum liber. Nõ sũ apl'us. Nõne xp̃m ihm dñz nr̃m vidi: Nõne op⁹ meũ vos estis in dño: Etsi alijs nõ sũ apl'us: sztñ vob̃ sum. Nã signaculũ apostolatus mei vos estis in dño. Mea defẽsio apud eos qui me interrogãt. hec est. Nũqd nõ hẽmus potestatẽ mãducãdi et bibendi: Nunquid non hẽmus potestatẽ mulierem sororẽ circumducendi: sicut ꝛ ceteri apli ꝛ frẽs dñi et cephas: Aut ego solus aut barnabas. non habemus pr̃atem hoc opandi: Quis militat suis stipẽdijs vnq̃: Quis plã tauit vineã :ꝛ de fructu eius nõ edit: Quis pascit gregẽ :ꝛ ỏ lacte gregis nõ mãducat: Nũquid scom hoiem hec dico: An ꝛ lex nõ hec dicit: Scriptũ est ei in lege moysi. Nõ alligab̃ os boui trituranti. Nunqd de bobꝫ cura est deo: An ꝓpter nos vtiq; dicit: Naz ꝓpter nos scripta sunt: qm̃ debet in spe qui arat arare: et q̃ triturat. in spe fruct⁹ pcipiẽdi. Si nos vob̃ spũalia seminauimus: magnũ ẽ si nos carnalia vr̃a metam⁹: Si alij pr̃atis vestre pticipes sũt. q̃re non potius nos: Sed nõ vsi sumus hac pr̃ate. Hz omnia sustinemus: ne q̃ offendiculũ dem⁹ euangelio xp̃i. Nescitis qm̃ qui in sacrario opantur: que de sacrario sũt edũt: Et q̃ altario deseruiunt cũ altario pticipant: ita ꝛ dñs ordinauit hijs qui euãgeliũ ãnũciãt: de euãgelio viuere. Ego autẽ nullo horum vsus sũ. Non aũt scripsi hec: vt ita fiant in me. Bonuz est em̃ mihi magis mori: q̃ vt gloriã meam quis euacuet. Nãetsi euãgelizauero: non est mihi gloria. Necessitas ei mihi incũbit. Ve em̃ mihi est si nõ euãgelizauero. Si em̃ volẽs hec ago mercedẽ habeo: si autẽ inuitus. dispẽsatõ mihi credita ẽ· Que est g̃ merces mea: Vt euangeliũ ꝓdicans .sine sũptu ponã euãgeliuz: vt nõ abutar potestate mea in euãgelio. Naz cũ liber essem in omnib̃. omniũ me seruũ feci: vt plures lucrifacerez. Et factus sũ iudeis tanq̃ iudeus: vt iudeos lucrarer. Hijs qui sub lege sũt. quasi sub lege essem cũ ipe nõ essem sub lege: vt eos qui sub lege erant lucrifacerẽ. Hijs qui sine lege erãt tanq̃ sine lege essem: cũ sine lege dei nõ essem. sz in lege essem xp̃i: vt lucrifacerẽ eos q̃ sine lege erãt. Factus sũ infirmis infirm⁹: vt infirmos lucrifacerẽ. Omnib̃ oĩa factus sũ: vt omnes facerẽ saluos. Omnia aũt facio ꝓpter euãgelium: vt particeps ei⁹ efficiar. Nescitis q̃ hij qui in stadio currũt omnes quidẽ currunt: sed vnus accipit brauium: Sic currite: vt cõphendatis. Omnis aũt q̃ in agone ꝓtẽdit ab oĩbꝫ se abstinet:ꝛ illi q̃dem vt corruptibilẽ coronã accipiãt: nos aũt incoruptã. Ego igit̃ sic curro non q̃si in incertum. sic pugno nõ q̃si aerẽ ỏberãs. Hz castigo corpus meũ.ꝛ i seruitutẽ rdigo: ne forte cum alijs p̃dicauerim. ipse reprobus efficiar. Ca. .X.

Nolo em̃ vos ignorare fratres quoniam pr̃es nostri omnes sub nube fuerũt et omnes mare transierũt: et omnes in moyse baptizati sunt in nube et in mari. Et omnes eãdẽ escam spiritalẽ manducauerũt: et oẽs eundem potũ spiritalẽ biberũt. Bibebãt aũt de spirituali cõsequẽte eos petra: petra aũt erat xp̃c. Hz nõ in pluribꝫ eoꝝ bñplacitũ ẽ deo. Nã p̃strati sũt i deserto. Hec aũt in figura facta sũt nr̃i: vt nõ simus ꝓcupiscẽtes maloꝝ: sicut ꝛ illi ꝓcupierũt . Neq; ydolatre efficamini sicut quidã ex ipis: quẽadmodũ scriptũ est. Sedit ꝓpl'us mãducare et bibere:ꝛ surrexerũt ludere. Neq; fornicemur sicut quidã ex ipis fornicati sũt:ꝛ ceciderunt vna die viginti tria milia. Neq; temptem⁹ xp̃m sicut q̃dam eoꝝ tẽptauerũt:ꝛ a serpentibꝫ pierẽt. Neq; murmurauerit̃is sicut quidã eoꝝ murmurauerũt:ꝛ pierũt ab exterminatore. Hec aũt oĩa ĩ figura ꝓtigebãt illi:scripta sunt autẽ ad correptõem nr̃am: in q̃s fines seculoꝝ

Ad Core

ueneruñ. Itaq; qui se existimat stare: vi
deat ne cadat. Temptatō vos nō appḥen
dat nisi humana. Fidelis aūt deus ē. q̄ non
patiet vos tēptari sup̄ id qđ potestis: sed
faciet cum tēptatōe etiā puentū: vt possi
tis sustinere. Propt̄ qđ carissimi mihi: fu
gite ab ydolor cultura. Et prudētibo loq̄r
vosipi iudicate qđ dico. Calix benedictōis
cui bñdicimus: nōne cmunicatō sāguinis
xpi ē: Et panis quē frāgim⁹: nōne partici
patō corpis dñi ē: Qm̄ vnus panis & vnuz
corpus multi sum⁹: oēs qui de vno pane &
ō vno calice participam⁹. Videte isrl' scōm
carnē. Nōne qui edūt hostias. pticipes sūt
altaris: Quid g̃: Dico q̄ ydol' immolatum
sit aliq̄d: aut q̄ ydolū sit aliquid: Sz q̄ im
molāt gētes. demonijs immolāt: & nō deo.
Nolo aūt vos socios fieri ōmonior. Quia
nō potestis calicē dñi bibere: & calicē ōmo
nior: nō potestis mēse dñi pticipes esse: &
mēse demonior. An emulamur dñm: Nū
quid fortiores illo sum⁹: Oia mihi licent:
sed nō omnia expediūt. Oia mihi licēt: sed
nō oia edificāt. Nemo qđ suū ē q̄rat: sz qđ
alterius. Omne qđ in macello venit man
ducate: nihil ītерrogātes ppt̄ cscīam. Dñi
ē terra: & plenitudo eius. Si q̄s vocat vos
infideliū et vultis ire: omne qđ vob appo
nit māducate: nihil interrogātes ppt̄ cō
scientiā. Si quis aūt dixerit hoc īmolaticū
ē ydol': nolite māducare ppt̄ illū qui iudi
cauit: et ppter cscīam. Cōscientiā aūt dico:
nō tuaz. sz alteri⁹. Ut quid em̄ libtas mea
iudicatur ab aliena cscientia: Si ego cum
gra pticipo: q̄d blasphemur pro eo q̄ gras
ago: Sive ergo māducatis sive bibitis. vel
aliud quid facitis: oia in gliam dei facite.
Sine offensione estote iudeis et gentib et
ecclesie dei: sicut & ego p omnia oib placeo
nō querens quod mihi vtile est: sed quod
multis vt salui fiant. Ca. .XI.

Imitatores mei estote: sicut et ego
xpi. Laudo aūt vos frēs q̄ p omnia
mei memores estis: et sicut tradi
di vob pcepta mea tenetis. Volo aūt vos
scire: q̄ omnis viri caput xps ē: caput aūt
mulieris vir. Caput vero xpi deus. Omnis
vir orās aut ppbetans velato capite: detur
pat caput suū. Omnis aūt mulier orās aut
ppbetans nō velato capite: đturpat caput
suū. Unum em̄ est: ac si decalueē. Nā si nō
velatur mulier: tondeat. Si vero turpe ē
mulieri tonderi aut decaluari: velet caput
suū. Vir quidē nō debet velare caput suū:
qm̄ ymago & glia dei est: mulier aut̄ glia
viri est. Non em̄ vir ex muliere est: sed mu
lier ex viro. Etenī non est creatus vir ppt̄
mulierē: sed mulier ppter virū. Ideo debet
mulier velamē habere sup̄ caput suū: & p
ter angelos. Verūtamē neq; vir sine mu
liere: neq; mulier sine viro in dño. Naz si
cut mulier de viro: ita et vir p mulierem.
Oia aūt ex deo. Vosipi iudicate: decet mu
lierē nō velatā orare deū: Nec ipa natura
docet vos. Qđ vir quidez si comā nutriat
ignominia est illi: mulier vero si comā nu
triat glia ē illi: quoniā capilli p velamine
ei dati sūt. Si q̄s aūt videt̄ ctentōsus esse:
nos talē cōsuetudinē nō hēm⁹: neq; eccle
sia dei. Hoc aūt pcipio: nō laudās q̄ nō in
melius sz in deteri⁹ cueniti. Primū q̄dem
cueniētib vob ī ecclesiam audeo scissuras
esse int̄ vos: et ex pte credo: Nā oportet he
reses esse: vt & q̄ pbati sūt manifesti fiāt in
vob. Cōuenientib g̃ vobis in vnū: iā non
ē dominicā cenaz māducare. Unusq̄sq; em̄
suā cenaz psumit ad manducandū. Et ali⁹
quidē esurit: alius aūt ebri⁹ē. Nunquid do
mos nō habetis ad māducandū & bibēdū:
Aut ecclesiā dei ctēnitis: et cfūditis eos q̄
non hñt: Quid dicā vob: Laudo vos: ī hoc
nō laudo. Ego em̄ accepi a dño qđ & t̄didi
vob: qm̄ dñs ihus in q̄ nocte tradebat̄. ac
cepit panē: & gras agēs fregit & dixit. Ac
cipite et manducate. Hoc est corpus meū:
qđ pro vobis tradet̄. Hoc facite in meā cō
memoratōez. Similiter & calicē: postq̄ ce
nauit dicens. Hic calix nouū testamentuz
ē in meo sanguine. Hoc facite quociēscūq;
bibetis: in meā cmemoratōem. Quocienscunq; em̄ māducabitis panē hūc & calicem
bibetis: mortē dñi annūciabitis donec ve
niat. Itaq; quicūq; māducauerit panē vel
biberit calicē dñi indigne: reus erit corpis
et sanguinis dñi. Probet aūt seipm̄ hō: et
sic de pane illo edat: et de calice bibat. Qui
ei māducat & bibit īdigne iudiciū sibi mā
ducat & bibit: nō diiudicās corp⁹ dñi. Ido
inter vos multi infirmi et ībecilles: & dor
miūt multi. Qđ si nosmetipos diiudicare
mus: nō vtiq; iudicaremur. Dum iudica
mur aūt. a dño corripimur: vt non cū hoc

mundo dānemur. Itaq; frēs mei cū ꝓueni
tis ad manducandū: īuicem expectate. Si
quis aūt esurit domi mādducet vt non in iu
diciū ꝓueniatis. Cetera autem cum vene
ro disponam. ¶Ca. .XII.

De spūalib⁹ aūt nolo vos ignorare
frēs. Scitis aūt qm̄ cū gētes esse
tis: ad simulacra muta prout duce
bamini eūtes. Ideo notum vobis facio: q̄
nemo in spiritu dei loquēs dicit anathema
ihū. Et nemo potest dicere dns ihūs. nisi ī
spiritusancto. Diuisiones vero grāz sūt:
idem aūt spiritus. Et diuisiones mīstratō-
num sūt: idez aūt dns. Et diuisiones opa-
tōnum sunt: idem vero deus qui opat omni
a in omnib⁹. Unicuiq; aūt datur manife
statō spiritus: ad vtilitatez. Alij quidē per
spiritū datur ſmo sapiētie: alij aūt sermo
scientie scdm eundē spiritū. Alteri fides in
eodē spiritu: alij grā sanitatū ī vno spiri-
tu. Alij operatō virtutuz. alij ꝓphecia. alij
discretō spirituū: alij genera linguaz: alij
interptatio sermonū. Hec aūt oīa opatur
vnus atq; idē spūs: diuidēs singulis prout
vult. Sicut em̄ corpus vnū ē. q̄ mēbra ha-
bet multa: oīa aūt mēbra corpis cum sint
multa vnū tn̄ corpus sūt: ita q̄ xp̄c. Etenī
in vno spiritu oēs nos in vnū corp⁹ bapti-
zati sumus. sive iudei sive gētiles sive ſui
sive liberi: et oēs vno spiritu potati sum⁹.
Nā et corpus nō ē vnū membz sed multa.
Si dixerit pes. qm̄ nō sum manus. non sū
de corpe: nū ideo nō est ō corpe? Et si dixe-
rit auris. qm̄ nō sum oculus. nō sū de cor-
pore: nū ideo nō ē ō corpe? Si totū corpus
oculus: vbi auditus? Si totuz audit⁹. Ubi
oderatus? Nūc aūt posuit de⁹ mēbra: vnū-
quodq; eoz in corpe sicut voluit. Oz si es-
sent omnia vnū membz: vbi corpus? Nūc
aūt multa quidē mēbra: vnū aūt corp⁹. Nō
pt autez dicere oculus manui. opa tua nō
īdigeo: aut iterz caput pedib⁹: nō estis mi-
hi necessarij. Oz multomagis que videntur
mēbra corpis īfirmiora esse: necessariora
sūt. Et q̄ putamus ignobiliora mēbra esse
corpis: hijs honorē abūdātōrē circūdam⁹.
Et q̄ inhonesta sūt nr̄a: abūdantōrē hone-
statē hnt. Honesta aūt nr̄a nulli⁹ egēt. Oz
de⁹ tempauit corp⁹. ei cui deerat. abūdan-
tōrem tribuēdo honorē: vt nō sit scisma in
corpe: sz̄ ī idipm̄ pruicē solicita sūt mēbra.

Et si quid patit vnū mēbz. ꝓpatiunt oīa
mēbra: sive gliatur vnū mēbz: cōgaudent
oīa mēbra. Vos aūt estis corpus xp̄i: q̄ mē
bra de mēbro. Et q̄sdā quidē posuit de⁹ i ec
clesia. p̄mū aplos. scdo ꝓphas. tercō doctō-
res. deinde ūtutes. exinde grās curationū:
opitulatōes. gubernatōes. genera liguaz:
īterptatōes ſmonū. Nūquid oēs apli? Nū-
quid oēs ꝓphe. Nūquid oēs doctores? Nun-
quid oēs ūtutes? Nūquid oēs grāz hnt cu-
ratōnū? Nūquid oēs liguis loquūtur? Nū-
q̄d oēs īterptant? Emulamini aūt carisma-
ta meliora. Et adhuc excellentōrem viam
vobis demonstro. ¶Ca. .XIII.

Si linguis hoim loq̄r et angelorū:
caritatē aūt nō habeā: factus sum
velut es sonās aut cimbalū tinni-
ens. Et si habuero ꝓpheciā. q̄ nouerim mi-
steria oīa q̄ omnē scientiā q̄ habuero om-
nē fidem ita vt mōtes trāsferam. caritatez
autē nō habuero: nihil sū. Etsi distribuero
ī cibos pauperū oēs facultates meas. etsi
tradidero corpus meū ita vt ardeam: cari
tatē aūt nō habuero: nihil mihi ꝓdest. Ca-
ritas paciēs est: benigna ē. Caritas ñ emu
latur. nō agit ꝓperam: nō inflat. nō ē am
bitiōsa: nō querit q̄ sua sunt. Nō irritat. nō
cogitat maluz: nō gaudet sup iniq̄tate: cō-
gaudet aūt veritati. Oīa suffert. oīa credit.
oīa sperat: omnia sustinet. Caritas nunq̄
excidit. Sive ꝓphecie euacuabunt: sive li-
gue cessabūt: sive sciētia destruet. Ex par-
te em̄ ꝓgnoscimus: q̄ ex pte ꝓphetam⁹. Cū
aūt venerit qd̄ pfectum est: euacuabit qd̄
ex parte est. Cum essem puulus loqbar vt
puulus: sapiebam vt puulus: cogitabā vt
puulus. Quando aūt factus sum vir: eua-
cuaui q̄ erāt puuli. Videm⁹ nunc p speculū
in enigmate: tūc autē facie ad faciē. Nunc
ꝓgnosco ex parte: tūc autē ꝓgnoscā: sicut
et ꝓgnitus sū. Nūc autē manēt fides. spes.
caritas tria hec. Maioz aūt horum est ca-
ritas. ¶Ca. .XIIII.

Sectamini caritatem: emulamini
spūalia: magis autē vt ꝓphetetis.
Qui em̄ loquit lingua: nō hoibus
loquit. sed deo. Nemo em̄ audit. Spiritus
autē loquit misteria. Nā qui ꝓphetat: ho-
minib⁹ loquitur ad edificatōnem q̄ exhor-
tatōem q̄ cōsolatōnem. Qui loquit lingua
semetipm̄ edificat: qui autem prophetat

ecclesiam dei edificat. Qui aũt oĩes vos loqui lĩguis: magis aũt ꝓphare. Nã maior ꝙ ꝓphetat ꝙ qui loquit lĩguis: nisi forte ĩterꝓtet: vt ecclesia edificatiõnem accipiat. Nũc aũt frẽs. si venero ad vos linguis loquens. qd vob ꝓdero: nisi vob loquar aut in reuelatiõne. aut in sciẽtia. aut ĩ ꝓphecia. aut in doctrina: Tamẽ que sine aĩa sũt vocẽ dantia. siue tỹbia siue cithara: nisi distictiõnem sonituũ dederint quo scietur id qd canit aut qd cỹtharizat: Etenĩ si incertã vocẽ det tuba. qs parabit se ad bellum: Ita ꝙ vos ꝑ linguã nisi manifestũ ꝼmonẽ dederitis: quo sciet id qd dicit: Eritis em̃ in aera loquẽtes. Tã multa vtputa genera lĩguarũ sũt in hoc mũdo: ꝙ nihil sine voce ẽ. Si ḡ nesciero vtutẽ vocis ero ei cui loq̃r barbarus: ꝙ q loquit mihi barbar⁹. Sic ꝙ vos qm̃ emulatores estis spirituũ ad edificatiõnẽ ecclesie: q̃rite vt abũdetis. Et ideo q loquit lĩgua: oret vt interꝓtet. Nam si orem lĩgua spũs me⁹ orat: mẽs aũt mea sine fructu ẽ. Quid ḡ est: Orabo spũ: orabo ꝙ mente. Psallã spũ: psallã ꝙ mẽte. Cetꝛ si bñdixeris spũ: qs supplet locũ ỹdiote: Quo dicz amen super tuaz bñdictiõem: Qm̃ qd dicas nescit. Nã tu quidẽ bñ gr̃as agis: sz alter ñ edificatur. Gr̃as ago deo meo ꝙ oĩm vĩm lĩgua loquor. Sz in ecclesia volo q̃nqz verba sensu meo loqui. vt ꝙ alios instruaz: q̃ decẽ milia vborꝛ in lĩgua. Frẽs: nolite pueri effici sensibus sz malicia puuli estote: sensibus aũt ꝓfecti estote. In lege em̃ scriptum ẽ. Qm̃ in alijs linguis ꝙ labijs alijs loquar populo huic: ꝙ nec sic audiẽt me dicit dñs. Itaqz lĩgue in signũ sunt nõ fidelibus. sz infidelibus: ꝓphecie aũt nõ infidelibus. sz fidelibus. Si ḡ cõueniat vniuersa ecclesia in vnũ et oĩes linguis loquãtur: intrẽt aũt ỹdiote aut infideles. nõne dicent qd insanitis: Si aũt oĩes ꝓphetent: intret aũt quis infidel vel ỹdiota ꝓuincitur ab omnibus: diiudicatur ab omnibus. Occulta cordis ei⁹ manifesta sunt: et ita cadẽs in faciẽ adorabit deũ: ꝓnunciãs q vere deus in vob sit. Quid ḡ ẽ fratres: Cũ ꝓuenitis. vnusquisqz vĩm psalmũ habet. doctrinã habet. apocalipsim habet: linguam habet: interꝓtatiõnez habet: omnia ad edificatiõem fiant. Siue lingua qs loquit. scõm duos. aut vt multũ tres. ꝙ per ꝑtes: et vnus interꝓtet. Si autez non fuerit interpres taceat in ecclesia: sibi aũt loquat et deo. Prophete aũt duo aut tres dicãt: et ceteri diiudicẽt. Qd si alij reuelatũ fuerit sedenti: ꝑ taceat. Potestis enim oĩes ꝑ singulos ꝓphetare: vt oĩes discant: et oĩes exhortẽt. Et spũs ꝓphetarꝛ ꝓphetis subiecti sũt. Non em̃ dissensionis ẽ deus: sz pacis: sicut et in oĩbus ecclesijs sanctorũ doceo. Mulieres in ecclesijs taceãt. Nõ enim ꝓmittitur eis loqui sz subditas esse: sicut ꝙ lex dicit. Si quid aũt volunt discere: domi viros interrogent. Turpe ẽ em̃ mulieri loqui ĩ ecclesia. An a vob verbũ dei ꝓcessit: aut in vos solos ꝓuenit: Si quis videt ꝓpheta esse aut spũal: cognoscat que scribo vob: q dñi sunt mãdata. Si qs aũt ignorat: ignorabit. Itaqz frẽs emulamĩ ꝓphetare: ꝙ loqui linguis nolite ꝓhibere. Omnia aũt honeste et scõm ordinem fiant in vob.

Capitulum .XV.

Notum aũt vobis facio frẽs euangeliũ qd ꝓdicaui vobis. qd et accepistis. in quo ꝙ statis. ꝑ qd ꝙ saluamini: q̃ ratiõne ꝓdicauerim vob si tenetis: nisi frustra credidistis. Tradidi em̃ vob in ꝓmis quod et accepi: qm̃ xp̃us mortuus ẽ pro peccatis nostris scõm scripturas: ꝙ qr sepultus ẽ et qr resurrexit tercia die scõm scripturas: et qr visus ẽ cephe: et post hoc vndecim. Deinde visus est plusq̃ q̃ngentis frib simul: ex quibus multi manẽt vsqz adhuc: quidã aũt dormierũt. Deinde visus ẽ iacobo: deinde aplis oĩbus. nouissime aũt oĩm. tanq̃ abortiuo visus ẽ et mihi. Ego em̃ sũ minim⁹ aplorꝛ: qui nõ sum dign⁹ vocari aplus: qm̃ ꝑsecut⁹ sũ ecclesiã dei. Gr̃a aũt dei sum id qd sum: et gr̃a ei⁹ in me vacua nõ fuit: sz abundãtius illis oĩbus laboraui. Nõ ego aũt: sz gr̃a dei mecũ. Siue em̃ ego siue illi: sic ꝓdicauimus: et sic credidistis. Si aũt xp̃s ꝓdicat q resurrexit a mortuis: quo quidã dicunt in vob. qm̃ resurrectiõ mortuorꝛ nõ ẽ: Si aũt resurrectiõ mortuorꝛ nõ est: neqz xp̃us resurrexit. Si autẽ xp̃s non resurrexit: inanis ẽ ꝓdicatiõ nr̃a: inanis ẽ et fides vestra. Inuenimur aũt ꝙ falsi testes dei: qm̃ testimoniũ dixim⁹ aduersus deũ q suscitauit xp̃m quẽ nõ suscitauit: si mortui nõ resurgũt. Nã si mortui nõ resurgũt: neqz xp̃s r̃surrexit. Qd si xp̃s nõ resurrexit: vana ẽ fides vr̃a. Adhuc em̃

estis in peccatis vris. Ergo ⁊ q̃ dormierũt in xp̃o perierũt. Si in hac vita tm̃ in xp̃o sperãtes sum⁹: miserabiliores sum⁹ omib⁹ hoib⁹. Nunc aũt xp̃c resurrexit a mortuis p̃micie dormiẽtiũ: qm̃quidẽ p̃ hoiez mors et p̃ hoiem resurrectõ mortuor̃. Et sicut ĩ adã omnes moriunt̃: ita et in xp̃o oẽs viuificabunt̃. Unusquisq; aũt in suo ordine: p̃micie xp̃c. Deinde hij qui sũt xp̃i: q̃ ĩ aduentũ ei⁹ crediderũt. Deinde finis cũ tradiderit regnũ deo et p̃ri: cũ euacuauerit omnẽ p̃ncipatũ ⁊ p̃tatem ⁊ vtutem. Oportet aũt illũ regnare: donec ponat omes inimicos sub pedib⁹ eius. Nouissime aũt inimica destruet̃ mors. Oia ei subiecit sub pedib⁹ ei⁹. Cũ aũt dicat oia subiecta sũt ei: sine dubio p̃ter eũ qui subiecit ei oia. Cũ aũt subiecta fuerint illi oia: tũc et ipe fili⁹ subiect⁹ erit illi qui subiecit sibi omnia: vt sit de⁹ oia in oib⁹. Alioquin q̃d facient qui baptizant̃ p̃ mortuis: Si omnino mortui nõ resurgũt: vt quid et baptizant̃ p̃ illis: Ut quid ⁊ nos periclitamur oi hora: Quotidie morior p̃ vr̃am gl̃iam fr̃es: quam habeo in xp̃o ih̃u dño nr̃o. Si scõm hoiez ad bestias pugnaui epheſi: quid mihi p̃dest si mortui nõ resurgũt: Mãducemus ⁊ bibam⁹: cras ei moriemur. Nolite seduci: Corrũpũt mores bonos colloquia mala. Euigilate iusti: ⁊ nolite peccare. Ignorantiã em̃ dei quidã habent. Ad reuerentiã vob̃ loquor. Sz dicit aliquis. Quo resurgunt mortui aut quali corpe veniẽt: Insipiẽs tu q̃d seminas non viuificat̃: nisi p̃us moriat̃. Et q̃d seminas: Nõ corpus q̃d futur̃ ẽ seminas: sz nudum granũ: vtputa tritici. aut alicui⁹ ceteror̃. Deus aũt dat illi corpus sicut vult: ⁊ vnicuiq; seminũ p̃priũ corpus. Nõ omnis caro eadẽ caro: sed alia hoim alia pecor̃ alia caro aũt volucrũ: alia aũt pisciũ. Et corpora celestia: ⁊ corpa terrestria. Sz alia quidem celestiũ gl̃ia: alia aũt terrestriũ. Alia claritas solis: alia claritas lune: ⁊ alia claritas stellar̃. Stella em̃ a stella differt in claritate: sic ⁊ resurrectõ mortuor̃. Seminat̃ in corruptõne: surget in incorruptõe. seminat̃ in ignobilitate: surget in gl̃ia. Seminat̃ in infirmitate: surget in ũtute. Seminat̃ corpus aiale: surget corp⁹ spirit̃ale. Si ẽ corpus aiale ẽ et spirit̃ale: sicut scriptũ est. Factus ẽ p̃mus homo adã ĩ aiam viuentẽ: nouissimus adã in spm̃ viuificantẽ. Sz nõ p̃us qd̃ spirit̃ale est: sz qd̃ aiale: deinde qd̃ spirit̃ale. Primus hõ de t̃ra terrenus: scd̃s hõ de celo celestis. Qual̃ terrenus tales ⁊ terreni: ⁊ q̃lis celestis: tales et celestes. Igit̃ sicut portauim⁹ ymaginẽ terreni: portem⁹ ⁊ ymaginẽ celestis. Hoc aũt dico fr̃es: q̃ caro ⁊ sanguis regnũ dei possidere nõ possũt: neq; corruptõ incorruptele possidebit. Ecce misteriũ vob̃ dico. Omnes quidẽ resurgem⁹: sz nõ oẽs immutabimur. In momẽto in ictu oculi: in nouissima tuba. Canet em̃ tuba: et mortui resurgẽt incorrupti: ⁊ nos imutabimur. Oportet em̃ corruptibile hoc iduere incorruptõnẽ: ⁊ mortale hoc iduere imortalitatẽ. Cũ aũt mortale hoc iduerit imortalitatẽ: tũc fiet ꝑmo q̃ script⁹ ẽ. Absorpta ẽ mors in victoria. Ubi est mors victoria tua: Ubi est mors stimul⁹ tuus: Stimulus aũt mortis pct̃m ẽ: vtus vero pct̃i lex. Deo aũt gr̃as: q̃ dedit nob̃ victoriã p̃ dñm nr̃m ih̃m xp̃m. Itaq; fr̃es mei dilecti stabiles estote ⁊ imobiles: abũdantes ĩ oi tpe dñi semp: sciẽtes q̃ labor vr̃ nõ ẽ inanis ĩ dño.

Ca. XVI.

De collectis aũt q̃ fiũt in sãctos: sicut ordinaui eccles̃ijs galatie. ita ⁊ vos facite p̃ vnã sabbati. Unusquisq; vr̃m apud se reponat recõdens q̃d ei bñ placuerit: vt non cũ venero tũc collecte fiãt. Cũ aũt p̃ns fuero: q̃s pbaueritis per epl̃as hos mittã pferre gr̃az vr̃az ĩ hierl̃m. Q̃d si dignũ fuerit vt ego eam: mecũ ibũt. veniã aũt ad vos: cũ macedoniã ptrãsiero. Nã macedoniã ptransibo. Apud vos aũt forsitan manebo vel etiã hyemabo: vt vos me deducatis q̃cũq; iero. Nolo ei vos modo ĩ trãsitu videre. Spero ei me aliquãtulũ tp̃is manere apud vos: si dñs p̃miserit. Permanebo aũt epheſi vsq; ad pẽthecosten. Ostiũ ei mihi apertũ ẽ magnũ ⁊ euidẽs: et aduersarij mlti. Si aũt venerit thimothe⁹: videte vt sine timore sit apud vos. Op⁹ em̃ dñi opatur sicut et ego. Ne quis ergo illũ spernat. Deducite autẽ illũ in pace: vt veniat ad me. Expecto em̃ illuz cum fr̃ibus. De apollo aũt fratre nostro vob̃ notũ facio. qm̃ multum rogaui eum vt veniret ad vos cũ fr̃ib⁹: ⁊ vtiq; nõ fuit volũtas ei⁹ vt nũc veniret. Veniet autẽ: cũ ei vacuũ fuerit. Uigilate state in fide: viriliter agite et

prologus

Incipt epla z ad core

ꝓfortamini: oĩa vĩa in caritate fiant. Obsecro aũt vos frēs. nostis domũ stephane z fortunati quoniã sunt p̃micie achaie. et in ministeriũ sanctorum ordinauerũt seipsos vt et vos subditi sitis eiusmodi. et omni coopanti et laboranti. Gaudeo aũt in p̃sẽcia stephane et fortunati z achaĩci: quoniam ĩd quod vobis deerat ipsi supleuerũt. Refecerunt enĩ z meuz spiritũ z vestrũ. Cognoscite ergo qui eiusmodi sũt. Salutant vos omnes ecclesie asie. Salutant vos ĩ domino multũ aquila et prisca cũ domestica sua ecclesia: apud quos et hospitor. Salutant vos oñes fratres. Salutate inuicẽ: ĩ oscu lo sancto. Salutatiõ mea: manu pauli. Si quis nõ amat dominũ nostrũ ihesũ cristuz sit anathema maranatha. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum. Caritas mea cũ omnibus vobis in cristo ihesu amen.

Explicit epistola prima ad corinthios. Incipit prologus in secũdam epl'az ad corinthios.

POst actam a corinthijs penitẽciam consolatoriam scribit eis epistolam apostolus a troade p thitum. et collaudans eos hortatur ad meliora: contristatos quidez eos sed emendatos ostentens.

Explicit prologus. Incipit epistola secunda ad corinthios.

PAulus apostolus cristi ihesu per voluntatez dei z thimotheus frater. ecclesie dei que ẽ corinthi cum omnibus sanctis qui sũt ĩ vniuersa achaia. Gracia vob et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo. Benedictus deus z pater domini nostri ihesu cristi pater misericordiarũ et deus tocius consolationis. q̃ consolatur nos in omni tribulatione nostra: vt possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt per exhortationez qua exhortamur z ipsi a deo: quoniam sicut habundant passiones cristi in nobis ita z per cristum habundat consolatio nostra. Siue autem tribulamur: pro vestra exhortatione et salute. siue consolamur: pro vestra consolatiõne. siue exhortamur pro vestra exhortatiõne et salute. que operatur tolleranciam earundem passionum quas et nos patimur. vt spes nostra firma sit pro vobis: scientes quoniam sicut socij passionũ estis. sic eritis et consolationis. Non enim volumus ignorare vos fratres ꝺ tribulatiõne nostra que facta est in asia: quoniam supra modum grauati sumus supra virtutez. ita vt taderet nos etiam viuere. Sed ipsi in nobismetipis responsum mortis habuimus. vt non simus fidentes in nobis sed ĩ deo q̃ suscitat mortuos: q̃ de tantis periculis nos eripuit z eruit: in quem speramus quoniã et adhuc eripiet adiuuantibus et vobis in oratione pro nobis: vt ex multarum personis facierum eius que in nobis est donationis per multos gracie agãtur pro nobis. Nam gloria nostra hec ẽ testimonium consciencie nostre: qꝺ in simplicitate z sinceritate dei et non in sapiencia carnali sed in gracia dei conuersati sumus in hoc mundo. habundantius autem ad vos. Non enĩ alia scribimus vobis q̃ que legistis et cognouistis. Spero autez q̃ vsq; ĩ finẽ cognoscetis. sicut z cognouistis nos ex parte: qz gloria vestra sumus sicut et vos nostra in die domini nostri ihesu cristi. Et hac confidencia volui p̃us venire ad vos vt secundam graciam haberetis: et per vos transirem in macedoniam et iteruz a macedonia venirem ad vos et a vobis deduci in iudeam. Cum ergo voluissem hoc: nunquid leuitate vsus sum. Aut que cogito secunduz carnem cogito vt sit apud me ẽ et non: Fidelis autem deus quia sermo noster qui fuit apud vos. non est ĩ illo est z non: sed est ĩ illo est. Dei enim filius ihesus cristus q̃ in vobis per nos predicatus est: per me et siluanum et thimotheũ non fuit in illo est et nõ: sed in illo fuit. Quotq̃t enim promissiones dei sunt in illo est. Ideo et per ipsũ amen dico ad gloriam nostram. Qui autẽ confirmat nos vobiscuz in cristo: et q̃ vnxit nos deus: z qui signauit nos z dedit pignus spiritus in cordibus nostris. Ego aũ testem deum inuoco ĩ animaz meã qꝺ parcens vobis non veni vltra corinthum. nõ quia dominamur fidei vre: sed adiutores sum⁹ gaudij vri: nam fide statis. Ca. .II

Statui aũt hoc ipm apud me: ne ite
rum in tristicia venirẽ ad vos. Si
em̃ ego ꝓtristo vos. et qs ẽ q̃ me le
tificet nisi q̃ ꝓtristat ex me? Et hoc ipm scri
psi vob vt nõ cũ venero tristiciã sup tristi
ciã habeã. ꝺ qbꝫ oportuerat me gaudere ꝓ
fitẽs in omnib vob qz meum gaudiũ om
niũ vr̃m ẽ. Nã ex mlta tribulatõe et angu
stia cordis scripsi vobis p mltas lacrimas
nõ vt ꝓtristemi: ꝑ vt sciatis quã caritatẽz
habeã habundãtiꝫ in vob. Si quis aũt cõ
tristauit me. nõ me ꝓtristauit. ꝑ ex pte: vt
nõ onerẽ omnes vos. Sufficit illi qui eius
modi ẽ obiurgatõ hec q̃ fit a plibus ita vt
ecõtrario magis donetis et ꝓsolemi: ne fo
rte habundãtiori tristicia absorbeat q̃ eiꝰ
modi ẽ. ꝓpter qꝺ obsecro vos. vt ꝓfirmetis
in illũ caritatem. Ideo em̃ & scripsi vob vt
ꝓgnoscam experimentũ vr̃m: an in om̃ib
obediẽtes sitis. Cui aũt aliq̃ donastis: et
ego. Nam et ego qꝺ donaui. si quiꝺ donaui
ꝓpter vos. in ꝓsona xpi. vt nõ circũueniamur
a sathana. Nõ em̃ ignoramꝰ cogitatõs
eiꝰ. Cũ venisse aũt troadẽ ꝓpter euangeliũ
xpi. et ostiũ mihi aptum esset i dño: nõ ha
bui requem spiritui meo. eo q̃ nõ inueneriz
thitum fr̃em meũ: ꝑ valefaciẽs eis ꝓfectus
sum i macedoniã. Deo aũt gracias q̃ semp
triũphat nos in xpo ihesu. & odorẽ noticie
sue manifestat p nos i om̃i loco: qz xpi bo
nus odor sumꝰ deo in hijs q̃ salui fiũt. et in
hijs q̃ pereũt. Alijs q̃dez odor mortis i mor
tem: alijs aũt odor vite i vitã. Et ad hec q̃s
tam ꝯdoneus? Nõ em̃ sumꝰ sicut plimi ad
ulterãtes verbũ dei: ꝑ ex sinceritate sicut ex
deo coram deo i xpo loq̃mnr.

Capitulum. .III.

Incipimus iterum nosmetipos con
mendare: aut nunq̃ꝺ egemus sicut
quidãz ꝯmendaticijs epl'is ad vos
aut ex vob? Epistola nostra vos estis scri
pta i cordibus nr̃is. q̃ scitur & legit ab om
nibus hominibus manifestati: qm̃ epl'a estis
xpi ministrata a nobis et scripta nõ attra
mento. ꝑ spiritu dei viui: nõ i tabulis lapi
deis: ꝑ in tabulis cordib carnalib. Fiduciã aũt talẽ habemꝰ p xpm ad deum: nõ q̃
sufficiẽtes simus cogitare aliq̃ꝺ a nobis q̃si
ex nobis. ꝑ sufficiencia nr̃a ex deo ẽ: qui et
ꝯdoneos nos fecit ministros noui testamẽ
i nõ littera ꝑ spũ. Littra em̃ occidit: spũs
aũt viuificat. Quod si ministratio mortis
litꝛis deformata in lapidib fuit i gl'ia. ita
vt nõ posset intendere filij isrl'i faciẽ moy
si. ꝓpter gl'iam vultꝰ eius q̃ euacuat: quõ ñ
magis ministratõ spiritꝰ erit in gl'ia? Nã si
ministratõ damnatõis in gl'ia est: ml'tomagis habũdat ministeriũ iusticie i gl'ia. Nã
nec gl'ificatũ ẽ qꝺ claruit i hac pte: ꝓpter ex
cellẽtem gl'iam. Si em̃ qꝺ euacuat p gl'iaz
ẽ: ml'tomagis qꝺ manet. in gl'ia ẽ. Habẽtes
igit talẽ spem ml'ta fiducia vtimur. Et nõ
sicut moyses ponebat velamen sup faciem
suã: vt nõ intẽderẽt filij isrl' in faciẽ eiꝰ qꝺ
euacuat ꝑ obtusi sũt sensus eorꝫ: vsq̃ in hodiernũ diez cũ legit moyses velamen positũ ẽ supꝛ
cor eorꝫ. Cũ aũt ꝓversi fuerit ad deũ auffe
retur velamen. Dominꝰ aũt spiritus est. Ubi
aũt spũs dñi ibi libertas. Nos vero omnes
reuelata facie gloriã dñi speculãtes i eandem ymaginẽ trãsformamur a claritate in
claritatẽ: tanq̃ a dñi spiritu.

Capitulũ. .IIII.

Ideo habẽtes hanc ministratõz iu
xta qꝺ misericorꝺiã ꝓsecuti sumus
nõ deficimꝰ ꝑ abdicamꝰ occulta de
decoris. non ambulantes in astucia neq̃
adulterãtes vbũ dei: ꝑ i manifestatõe veritatis ꝯmendãtes nosmetipos ad omnẽ cõ
sciencia hominũ coram deo. Quod si etiaz
opertũ ẽ euãgeliũ nr̃m in hijs q̃ pereũt est
opertũ: i qbꝫ deꝰ huius seculi excecauit mẽ
tes infideliũ. vt nõ fulgeat illuminatõ euã
gelij gl'ie xpi: q̃ ẽ ymago dei. Nõ ei nosmetipos pꝺicamꝰ sed ihm xpm dñm nr̃m. Nos
aũt ꝛuos vr̃os p ihm: qm̃ deꝰ q̃ dixit ꝺ tene
bris lucẽ splẽꝺescere. illuxit i cordib nr̃is
ad illumiatõez sciẽcie claritatis i facie cri
sti ihu. Habemꝰ aũt thesaurũ istũ in vasis
fictilib: vt sublimitas sit ũtutis dei: et nõ
ex nobis. In om̃ib tribulatõz patimur: ꝑ
nõ angustiamur. Aporiamur: ꝑ ñ ꝺestituimur. Humiliamur: ꝑ nõ ꝓfũdimur. Persecutõez patimur: ꝑ nõ ꝺerelinq̃mur. Deicimur: ꝑ nõ pimus. Semper mortificatõz ihu
i corpe nr̃o circũferẽtes: vt & vita ihu mai
festet in corpibus nostris. Semper ei nos q̃
viuim? i mortẽ ꝺimur ꝓpt ihm: vt & vita
ihu manifestet i carne nr̃a mortali. Ergo

mor⁹ in nobis opatur: vita aũt ĩ vob. Habẽtes aũt eũdẽm ſpiritũ fidei ſicut ſcriptũ eſt credidi ꝓpter qð locutus ſũ: et nos credim⁹. ꝓpter qð et loq̃mur: ſcientes qm̃ qui ſuſcitauit ihm̃ ⁊ nos cum ihesu ſuſcitabit. et cõſtituet nos vobiſcuz. Omnia em̃ ꝓpter vos: vt gracia abũdãs p mlt̃os ĩ grãrũ accione abundet ĩ gl̃iam dei. Propter qð nõ ꝺficim⁹: ꝑ licet is q̃ foris ẽ nr̃ homo corrum pat̃: tm̃ is q̃ int⁹ ẽ renouat̃ de die ĩ diẽ. Id em̃ qð in p̃ſenti ẽ momentaneũ et leue tribulatõis nr̃e: ſup̃ modũ ĩ ſublimitate eternũ gl̃e pondus opat̃ ĩ nobis: nõ ꝓtẽplantibus nob̃ que vidẽtur. ꝑ q̃ nõ vidẽtur. Que em̃ vidẽnt̃ temporalia ſunt: que aũt nõ vidẽnt̃ eterna ſũt. Capitu. .V.

Scim⁹ em̃: qm̃ ſi terreſtris dom⁹ noſtra hui⁹ habitationis diſſoluatur q̃ edificatõz ex deo habem⁹ domuz nõ manufactã eternã ĩ celis. Nã et ĩ hoc ĩ gemiſcim⁹ habitatõz noſtrã q̃ de celo eſt ſuperindui cupiẽtes: ſi tm̃ veſtiti et nõ nudi ĩueniamur. Nam et q̃ ſum⁹ ĩ hoc tabnaculo ĩgemiſcim⁹ gr̃uati: eo q̃ nolum⁹ expoliari: ꝑ ſupueſtiri: vt abſorbeat̃ qð mortale eſt a vita. Qui aũt efficit nos ĩ hoc ipm̃ de⁹: qui dedit nob̃ pign⁹ ſpũs. Audẽtes igit̃ ſemp⁹ ⁊ ſciẽtes: qm̃ dũ ſum⁹ ĩ hoc corpe peregrinamur a domino. Per fidez em̃ ambulamus et nõ p ſpeciẽ. Audem⁹ aũt et bonã voluntat̃ habem⁹ magis pegrinari a corpore et preſẽtes eſſe ad dominũ: ⁊ ideo ꝓpẽdim⁹ ſiue abſẽtes ſiue p̃ſẽtes placere illi. Omnes em̃ nos manifeſtari oportet añ tribunal xp̃i: vt referat vnuſq̃ſq̃ ꝓpria corpis ꝓut geſſit: ſiue bonũ ſiue malũ. Sciẽtes g̃ timorẽ dn̄i homĩb⁹ ſuadem⁹: deo aũt manifeſti ſum⁹. Spero aũt et ĩ ꝓſciẽcijs veſtris nos manifeſtos eſſe. Nõ iterꝝ ꝓmendam⁹ nos vob̃: ꝑ occaſionẽ dam⁹ vob̃ gloriandi p nobis: vt habeatis ad eos q̃ in facie gloriant̃ et non ĩ corde. Siue em̃ mẽte excedim⁹ deo. ſiue ſobrij ſum⁹ vob̃. Caritas em̃ xp̃i vrget nos: eſtimantes hoc: quoniam ſi vnus pro omnibus mortuus eſt ergo omnes mortui ſũt. Et pro omnibus mortuus eſt criſtus: vt et qui viuũt iam nõ ſibi viuant: ſed ei qui p ipſis mortuus eſt et reſurrexit. Itaq̃ nos ex hoc neminem nouim⁹ ſecundũ carnẽ. Et ſi ꝓgnouimus ſecundum carnẽ criſtuz: ſed nũc iam non nouimus. Si qua ergo ĩ xp̃o noua creatura ẽ: vetera trãſierũt: ⁊ ecce facta ſũt omnia noua. Omnia aũt ex deo qui nos reconciliauit ſibi p criſtũ: ⁊ dedit nob̃ miniſterĩu recõciliatõnis. Quoniã q̃dẽ de⁹ erat in criſto mundum recõciliãs ſibi: nõ reputãs illis delicta ipor⁹um: ⁊ poſuit ĩ nobis verbũ reconciliationis. Pro criſto ergo legacione fungimur tanq̃ deo exhortãte per nos: obſecram⁹ p criſto. recõciliami deo. Eum qui nõ nouerat peccatũ pro nob̃ peccatũ fecit de⁹ pater: vt nos efficeremur iuſticia dei in ip̃o. Capitulũ. .VI.

Adiuuantes aũt: exhortamur ne ĩ vacuũ graciam dei recipiatis. Ait em̃. Tempore accepto exaudiui te et ĩ die ſalutis adiuui te. Ecce nũc tempus acceptabile: ecce nũc dies ſalutis. Nemini dantes vllã offenſionẽ: vt nõ vituper̃et miſteriũ noſtrũ. Sed in omnib⁹ exhibeamus noſmetip̃os ſicut dei miniſtros ĩ multa patiencia: ĩ tribulatõnib⁹. in neceſſitatib⁹. in anguſtijs. ĩ plagis. ĩ carceribus. ĩ ſeditõib⁹. in laboribus. ĩ vigilijs. in ieunijs. ĩ caſtitate. ĩ ſciencia. ĩ longanimitate. ĩ ſuauitate. in ſpiritu ſancto. In caritate non ficta: in verbo veritatis: in virtute dei. Per arma iuſticie: a dextris et a ſiniſtris. Per gloriã et ignobilitatẽ: p infamiã ⁊ bonã famam. Ut ſeductores ⁊ veraces: ſicut qui ignoti ⁊ ꝓgniti. Quaſi morientes ⁊ ecce viuimus: vt caſtigati et non mortificati. Quaſi triſtes ſemp⁹ aũt gaudentes: ſicut egentes multos aũt locupletãtes tanq̃ nihil habẽtes ⁊ omnia poſſidẽtes. Os nr̃m patet ad vos o corinthij: cor nr̃m dilatatuz ẽ. Nõ anguſtiami ĩ nob̃. Anguſtiami aũt ĩ viſceribus vr̃is. Eandez aũt habẽtes remuneratõz: tanq̃ filijs dico: dilatamini et vos. Nolite iugum ducere cũ ifidelib⁹. Que em̃ participatõ iuſticie cũ iniq̃tate: aut q̃ ſocietas luci ad tenebras? Que aũt ꝓuentio criſti ad belial? Aut que pars fideli cũ infideli? Qui aũt cõſenſus templo dei cuz ydolis? Vos em̃ eſtis templũ dei viui ſicut dicit de⁹: quoniã inhabitabo in illis et inambulabo: et ero illor⁹ de⁹ et ipſi erũt mihi ꝑplus. Propter qð exite de medio eorũ et ſeparamini dicit dominus: et inmundũ ne tetigeritis: et ego recipiam vos. ⁊ ero vobis in patrẽ: ⁊ vos eritis mihi in filios et filias dicit domin⁹ omnipotens. Capitulum .VII.

HAs ergo habẽtes ꝓmissiones ca-
rissimi mundẽm⁹ nos ab ommi in-
quinamento carnis ⁊ spirit⁹: perfi
cientes sanctificationem in timore dei. Ca
pite nos. Neminem lesimus: neminez cor-
rupimus: neminem circumuenim⁹. Nõ ad
ꝺemnationem vestram dico. Predixi emꝫ
q in cordibus nostris estis ad ꝯmoriendũ
et ad ꝯuiuendum. Multa mihi fiducia est
apud vos: multa mihi gloriatio ꝓ vobis.
Repletus sum ꝯsolatione: superabũdo gau
dio ī omni tribulatione nostra. Nam ⁊ cũ
venissemus in macedoniam. nullam requi-
em habuit caro nr̃a: sed omnez tribulati-
onem passi sumus. Foris pugne: intus ti-
mores. Sed q̃ consolatur humiles: cõsola-
tus est nos deus in aduentum tithi. Nõso
lum autẽ in aduentu eius: sedetiã in cõso-
latione qua consolatus est in vobis. refe-
rens nob vestrum desiderium vestrum fle
tum vestrã emulationez ꝓ me: ita vt ma
gis gauderez. Quoniam etsi ꝯtristaui vos
in epistola: non me penitet. Etsi peniteret
videns q epistola illa etsi ad horam vos ꝯ
tristauit: nunc gaudeo. non quia ꝯtristati
estis: ꝑ qz ꝯtristati estis ad penitẽciã. Cõtri
stati emꝫ estis ꝑm deũ: vt ī nullo detrimẽtũ
paciamini ex nobis. Que emꝫ secunduz de-
um tristicia est penitẽciam in salutẽ stabi-
lem operatur: secl̃i aũt tristicia mortẽ ope-
tur. Ecce emꝫ hocipsum secundum deuz cõ
tristari vos quãtam in vobis operaꝝ soli-
citudinem: sed defensionem: sed indignati-
onẽ: ꝑ timorẽ. ꝑ desideriuz: sed emulatõez:
sed vindictã. In omnib exhibuistis vos in-
cõtaminatos esse negocio. Igit̃ etsi scripsi
vob nõ ꝓpt̃ eũ qui fecit iniuriã. nec ꝓpt̃ eũ
qui passus ẽ: ꝑ ad manifestandã solicitudi
nem nr̃am quã habem⁹ ꝓ vob coram deo.
Ideo cõsolati sum⁹. In ꝯsolatõe autẽ nr̃a
habundãti⁹ magis gauisi sum⁹ sup gaudio
tithi: qz refect⁹ ẽ spirit⁹ ei⁹ ab omnib vob.
Et si quid apud illũ de vob gl̃atus sum. ñ
sum cõfusus: sed sicut omnia vob ī veritate
locuti sum⁹: ita gl̃iatio nr̃a q̃ fuit ad tithũ
veritas facta ẽ. Et viscera ei⁹ habundãti⁹
in vob sunt: reminiscẽtis omniũ vr̃m obe-
diẽciã quomodo cũ timore et tremore exce
pistis illum. Gaudeo: qꝫ in omnibus confi-
do in vobis.

Capitulum. Octauum.

NOtam aũt facim⁹ vob fr̃es graciaz
dei q̃ data ẽ ī ecclesijs macedonie: ⁊
qꝫ in mlto experimẽto tribulatiõis
habũdãcia gaudij iporum fuit ⁊ altissima
pauptas eor̃ habũdauit ī diuicias simplici-
tatis eor̃. Quia secũdũ virtutẽ testimõiuz
illis reddo: et sup̃ vtutẽ voluntarij fuerũt
cũ mlta exhortatõe obsecrãtes nos graciaz
et ꝯmunicatõz ministerij qd̃ fit in sãctos.
Et nõ sicut sperauim⁹: sed semetipos dede-
rũt. primũ dño. deinde nob ꝓ volũtatẽ dei:
ita vt rogarem⁹ tithũ vt quẽadmodum ce
pit ita et pficiat ī vob etiã graciã istaz. Sz
sicut ī omnib habũdatis fide ⁊ ꝙmõe ⁊ scie-
cia et ī omni solicitudine insup ⁊ caritate
vr̃a ī nos: vt et ī hac gracia habũdetis. Nõ
q̃si imperans dico: ꝑ ꝓ alioz̃ solicitudinem
etiã vr̃e caritatis ingeniũ bonũ ꝓbans.
Scitis enim graciã dñi nostri ihesu xp̃i:
qm̃ ꝓpter vos egen⁹ fact⁹ ẽ cuz esset diues:
vt illius inopia vos diuites essetis. Et ꝯsili
um ī hoc do. Hoc emꝫ vob vtile ẽ: q̃ nõsoluz
facere. sed et velle cepistis ab anno prior.
Nũc vero et facto pficite: vt quẽadmodum
prompt⁹ ẽ anim⁹ voluntatis: ita sit ⁊ per-
ficiendi ex eo qd̃ habetis. Si emꝫ voluntas
prompta ẽ: secũdũ id qd̃ habet accepta ẽ:
nõ secundũ id qd̃ nõ habet. Nõ emꝫ vt alijs
sit remissio. vob aũt tribulatio. ꝑ ex eq̃lita
te ī pr̃ẽti tempe vr̃a habundãcia illoz̃ in-
opiã supleat. vt ⁊ illoz̃ habũdancia vestre
inopie sit suplementũ: vt fiat eq̃litas sicut
scriptũ ẽ. Qui multũ habuit nõ habunda-
uit: et qui modicũ. nõ minorauit. Gracias
aũt ago deo q̃ dedit eandẽ solicitudinẽ pro
vob ī corde tithi: qm̃ ex hortatõz q̃dẽ suscc-
pit: sed cũ solicitior esset sua volũtate ꝑfe
ctus ẽ ad vos. Misim⁹ etiã cũ illo fr̃em no
strũ: cui⁹ laus ẽ ī euãgelio ꝓ omñs ecclesias.
Nõsoluz aũt: ꝑ et ordĩat⁹ ẽ ab ecclesijs co-
mes pegrinatõnis nr̃e ī hanc grãz q̃ mini
strat̃ a nob ad dñi gl̃iam et destinataz vo-
lũtatẽ nr̃az deuitãtes hoc: ne q̃s nos vitu-
pet in hac plenitudine q̃ mistrat̃ a nob in
dñi gl̃iaz. Prouidem⁹ emꝫ bona: nõsolũ co-
rã deo: ꝙetiã corã homib. Misim⁹ aũ cum
illis et fr̃em nr̃m quẽ ꝓbauim⁹ ī mltis sepe
solicitũ esse: nẽ aũ mlto solicitiorẽ: ꝓfidẽtia
mlta ī vob siue pro titho qui ẽ socius me⁹
et ī vobis adiutor: siue fratres nostri apo-
stoli ecclesiaꝝ gl̃ie xp̃i. Ostẽsionẽ g̃ que est

caritatis vře et nře gle p vob: ī illos ostē-
dite ī facie eccleſiaꝝ. Capi. .IX.

IAm de miniſterio qđ fit in ſāctos:
ex habundāti eſt mihi ſcribē vob.
Scio ei pmptum animū vřm p q̄
de vob glorior apud macedones: qm̄ ꝛ ach
aia parata ē ab āno ptērito: et vřa emula-
tio puocauit plurimos. Miſimus aūt frēs:
vt ne quod gloriamur de vobis euacuetur
ī hac pte: vt quēadmodū dixi parati ſitis:
ne cū venerīt macedones mecū. ꝛ īuenerīt
vos īparatos erubeſcam⁹ nos: vt ñ dicam⁹
vos in hac pte ſubſtancia. Neceſſariū ergo
exiſtimaui rogare fratres vt pueniant ad
vos: ꝛ pparent repromiſſā benedictōz hāc
paratam eſſe: ſic q̄ſi benedictionē: ñ quaſi
auariciā. Hoc aūt dico. Qui parce ſeminat
parce et metet: et qui ſeminat ī benedictō-
nibꝫ. de benedictōibus et metet. Unuſq̄ſq;
prout deſtinauit in corde ſuo: ñ ex triſticia
aut ex neceſſitate. Hilarez em̄ datorem di-
ligit deus. Potens eſt aūt deus omnē gra-
ciaz habundare facere in vobis: vt in om-
nibus ſempez omnem ſufficiencia habētes
habundetis ī omne opus bonū: ſicut ſcri-
ptū eſt. Diſpſit dedit paupibꝫ: iuſticia eius
manet in ſeculū ſeculi. Qui aūt āminiſtrat
ſemen ſeminānti: et panem ad manducādū
pſtabit. Et multiplicabit ſemen veſtruz et
augebit incrementa frugum iuſticie vře:
vt in omnibꝫ locupletati habūdetis ī om-
nem ſimplicitatē: que opať p nos grārū-
actionē deo. Quoniam miniſteriuz huius
officij nōſolū ſuplet ea q̄ deſunt ſāctis: ſed
etiam abundat p multas grārumactōnes
in dño p pbationē miniſterij hui⁹: gl̄ificā
tes deū in obedīēcia cōfeſſionis vře ī euan
gelio criſti ꝛ ſimplicitate ꝯmunicatōis vře
in illos et in omnes: et in ipſoz obſecratōe
p vobis: deſiderātiū vos ꝓpter eminentem
grām dei in vobis. Gracias ago deo ſup ī-
enarrabili dono eius.

Capitulū. .X.

IPſe autē ego paulus obſecro vos
per manſuetudinem et modeſtiam
criſti: qui in facie quidem humilis
ſum inter vos: abſens autem confido ī vo-
bis. rogo autem vos ne preſens audeam p
eam confidenciam qua exiſtimoz audere ī
quoſdam: qui arbitrantur nos tanq̄ ſecū-
dū carnē ābulem⁹. In carne eī ābulātes.
nō ſecundū carnē militam⁹. Nā arma mi-
licie nře nō carnalia: ſed potencia deo ad
deſtructōz munitōnū. cōſilia deſtruētes. et
omnem altitudinez extollētez ſe aduerſus
ſciēciā dei: et ī captiuitatē redigētes omem
intellectū ī obſequz criſti: ꝛ ī pmptu habē-
tes vlciſci omnē īobedienciam: cū impleta
fuerit vřa obediēcia. Que ſecūdum faciem
ſūt videte. Si qs pfidit ſibi criſti ſe eſſe: hoc
cogitet iterum apud ſe: qz ſicut ipſe criſti ē
ita et nos. Nametſi ampli⁹ aliqđ gl̄iať fu-
ero de poteſtate nřa quā dedit nob domin⁹
ī edificatōnē et nō ī deſtructōz vřam: non
erubeſcam. Ut aūt nō exiſtimer tāq̄ terrē
vos p epiſtolas: q̄niāquidem epiſtole inq̄-
unt gues ſūt et fortes: pntia aūt corporis
infirma ꝛ ſmo ꝓtemptibilis: hoc cogitet q̄
eiuſmodi ē: qz q̄les ſum⁹ verbo p epiſtolas
abſentes: tales et pſētes ī facto. Nō em̄ au
demus īſerē aut ꝯparare nos q̄buſdā q̄ ſe-
ipos ꝯmēdant: ꝑ ipi in nobis noſmetipos
metiētes: et ꝯparātes noſmetipos nobis.
Nos aūt nō ī immenſū gl̄iabimur: ꝑ ſecun
dū mēſurā regule q̄ mēſ⁹ ē nob de⁹ mēſurā
ptingēdi vſq; ad vos. Nō em̄ q̄ſi nō ptingē
tes ad vos ſuperextēdentes nos. Uſq; ad vos
em̄ puenim⁹ in euangelio criſti: nō in im-
menſū gloriātes ī alienis laboribꝫ. Spem
aūt habētes creſcētis fidei vře. ī vobis ma-
gnificari ſecūdum regulā nrāz ī habundā
cia: etiā ī illa q̄ vltra vos ſť euāgelizare: ñ
in aliena regula in hijs que ꝓparata ſunt
gl̄iari. Qui aūt gl̄iať in dño glorieť. Nō eī
q̄ ſeipm ꝯmendat ille pbat⁹ ē: ſed quē deus
ꝯmendat. Capitu. .XI.

UTinā ſuſtineretis modicū q̄đ īſipi
encie mee: ꝑ ꝛ ſuppoztate me. Emu
loz em̄ vos dei emulatōe: deſpondi
em̄ vos vni viro vginē caſtā exhibere cri-
ſto. Timeo aūt ne ſicut ſerpēs euam ſedu-
xit aſtucia ſua: ita corrūpanť ſenſus veſtri
et excidāt a ſimplicitate q̄ ē in xpo. Naz ſi
is q̄ venit aliū xpm pdicat quē ñ pdicaui-
m⁹: aut aliū ſpiritū accipitis quē nō acce-
piſtis aut aliud euangeliū q̄đ ñ recepiſtis
rcte pateremi. Exiſtimo em̄ nihil me min⁹
feciſſe a magnis aplis. Nametſi īpit⁹ ſmo-
ne: ꝑ ñ ſciēcia. In omnibꝫ aūt māifeſt⁹ ſū vob
Aut nunquid peccatum feci meipſum hu-
milians: vt vos exaltemini! Quoniam gra
tis euangeliū dei euāgelizaui vobis: alias

ecclesias expoliaui accipiens stipendia ad
ministeriū vr̄m: et cū essē apud vos et ege
rez nulli onerosus fui. Naz qđ mihi deerat
supleuerūt fratres q̄ venerūt a macedonia:
et cū omnib⁹ sine onere me vob⁹ seruaui: et
seruabo. Est veritas xp̄i ī me: qm̄ hec gloria-
tio nō ifringet ī me ī regionibus achaie.
Quare: Quia nō diligo vos. Deꝰ scit. Qđ
aī facio. et faciā: vt ap̄ut̄ occasionē eoz.
q̄ volūt occasionē: vt ī quo gl'iant̄ inueni-
ant̄ sicut et nos. Nā eiusmodi pseudo ap̄li
sūt operarij subdoli: trnsfigurātes se ī aposto-
los xp̄i. Et nō mirz. Ipse em̄ sathanas trns-
figurat se in angelū lucis. Nō est ergo ma-
gnū: si mīstri eius trnsfigurētur velut mī-
stri iusticie: quorū finis erit secundū ope-
ra ipsoz. Itērū dico: ne q̄s me putet īsipiē-
tem. Alioquin velut īsipiētē accipite me:
vt et ego modicū q̄d glorier. Quod loquor
nō loq̄r secundū deū sed q̃si ī īsipiētia: ī hac
substācia glorie. Quoniā multi gl'iant̄ se-
cundū carnem: et ego gloriabor. Libenter
em̄ suffertis insipiētes: cū sitis ipsi sapien-
tes. Sustinetis em̄ si q̄s vos ī seruitutē re
digit: si quis deuorat. si q̄s accipit. si q̄s ex-
tollit̄: si quis in faciē vos cedit. Secundū
ignobilitatē dico: q̃si nos infirmi fuerim⁹
in hac pte. In quo q̄s audet: in insipiencia
dico: audeo et ego. Hebrei sūt: et ego. Israe
lite sūt: et ego. Semen abrahe sūt: et ego.
Ministri xp̄i sūt: et ego. Et min⁹ sapiēs di
co: pl⁹ ego. In laboribꝫ pl'imis ī carceribꝫ
habūdanti⁹: ī plagis sup̄ modū: ī mortib⁹
frequēter. A iudeis q̄nq̄es q̄dragenas vna
min⁹ accepi. Ter virgis cesus sū: semel la-
pidat⁹ sū: ter naufragiū feci. Nocte et die
in pfundō maris fui. In itineribꝫ sepe: pe
riculis fluminū. periculis latronū. pericul'
ex genere. periculis ex gentib⁹. periculis ī
ciuitate. periculis ī solitudine. periculis in
mari: periculis ī falsis fratrib⁹. In labore
et erumna: ī vigilijs m'ltis. In fame et siti
ī ieiunijs m'ltis. In frigore et nuditate: p̄t
illa q̄ extrinsec⁹ sūt: īstācia mea q̄ttidiana.
solicitudo oīm ecclesiaz. Quis īfirmatur:
et ego non infirmor? Quis scandalizat̄: et
ego nō vror? Si gl'iari oportet: q̄ infirmi-
tatis mee sūt gl'iabor. Deꝰ et pater dñi no
stri ih̄u xp̄i. scit q̄ ē benedict⁹ ī secula q̄ nō
mētior. Damasci p̄positus gētis arethe re
gis custodiebat ciuitatē damascenoruz vt
me ꝓhēderet: et p̄ fenestrā in sporta di-
missus sū p̄ murz: et sic effugi man⁹ eius.

Capitulum. .XII.

Gl'iari oportet: nō expedit q̄dez.
Veniā aūt ad visiones q̄ reuelatō-
nes dñi. Scio hoīez ī xp̄o ante an-
nos q̃tuordecim siue ī corpe siue ex̄t corp⁹
(nescio deꝰ scit) raptū huiusmodi hominez
siue ī corpore siue ex̄t corpus (nescio deus
scit) qm̄ raptus ē ī paradisuz: q̄ audiuit ar
cana vba q̄ nō licet hom̄i loq̄. Pro huius-
modi gloriabor: p̄ me aūt nihil nisi ī infir
mitatib⁹ meis. Naetsi voluero gl'iari: non
ero insipiēs. Veritatē em̄ dicā. Parco aī:
ne quis me existimet sup̄ id q̄ videt ī me:
aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo
reuelatōnū extollat me: dat⁹ ē mihi stimu-
lus carnis mee angelus sathane vt me co-
laphizet. Propt̄ qđ ter dominū rogaui vt
discederet a me: et dixit mihi. Sufficit tibi
gracia mea. Nā vtus in infirmitate pficit̄.
Libēter q̄ gloriabor ī infirmitatib⁹ meis:
vt inhabitet in me vtus christi. Propter qđ
placeo mihi in infirmitatib⁹ meis: ī contu
meliis: in necessitatib⁹: ī psecutionib⁹: ī an
gustijs pro christo. Cum enim infirmor tūc
potēs sum. Fact⁹ sū insipiens: vos me coe
gistis. Ego enim a vobis debui cōmēdari.
Nihil em̄ minus feci ab hijs q̄ sunt vlt̄ mo
dū apostoli. Tametsi nihil sū: signa tamē
apostolat⁹ mei facta sunt sup vos in omni
paciēcia. signis et ꝓdigijs et vtutib⁹. Quid
est em̄ quod min⁹ habuistis p̄ ceteris eccle-
sijs: nisi q̄ ego ipe nō grauaui vos? Donate
mihi hanc iniuriam. Ecce tercio hoc pa
tus sum venire ad vos: et nō ero g̃uis vo-
bis. Nō enim quero q̄ vestra sunt: sed vos.
Nec em̄ debent filij parētib⁹ thesaurizare:
sed parentes filijs. Ego aūtz libentissime
impendam et superimpendar ipse p̄ aīabus
vestris: licet pl⁹ vos diligēs min⁹ diligar.
Sed esto. Ego vos nō grauaui: sed cū essē
astut⁹ dolo vos cepi. Numqd p̄ aliquē eoz
quos misi ad vos circūuent vos? Rogaui
thitū: et misi cuz illo frem. Nūquid thitus
vos circumuenit? Nonne eodez spiritu am
bulauim⁹? Nonne eiusdē vestigijs? Olim
putatis q̄ excusemus nos apud vos? Coram
deo in christo loquimur. Omnia carissimi
propter edificationem vestram. Timeo em̄
ne forte cum ego venero. non quales volo

inueniam vos:et ego iueniar a vob q̃lez ñ vultis:ne forte ꝓtentões.emulatões.aiosi-tates.dissensiones.detractõs.susurratões· inflatõnes.seditiones sit inter vos.Ne ite-rum cũ venero humiliet me de⁹ apud vos. et lugeam multos ex his q̃ ante peccaueŕt et nõ egerũt penitenciã super inmundicia et fornicatione ⁊ ipudicicia quã gesserũt.

Capitulum .XIII.

Ece tcio hoc venio ad vos. In ore duum vl' trium testium stabit om ne verbuz. Predixi eñ et pdico vt psens vobis et nũc absens his q̃ ante pec-cauerunt et ceteris omnib:si venero itez non parcam. An experimentum queritis eius q̃ in me loq̃tur cristus:Qui in vob nõ infirmatur sed potens ẽ in vobis. Naetsi crucifixus ẽ ex infirmitate:ꝑ viuit ex vir-tute dei.Nã et nos infirmi sum⁹ in illo:sed viuim⁹ cũ eo ex vtute dei ĩ nobis.Closmet-ipsos tẽptate.si estis in fide ipsi vos pbate an nõ ꝯgnoscitis vosmetipos:q̃ crist⁹ ihs in vobis ẽ: Nisi forte reprobi estis. Spero aũt q̃ ꝯgnoscetis:q̃ nos nõ sum⁹ reprobi. Oram⁹ aũt deũ vt nihil malı faciatis.ñ vt nos pbati appream⁹ ꝑ vt vos quod bonũ ẽ faciatis.Nos aũt vt reprobi simus.Non eñ possumus aliq̃d aduersus veritatẽ:sed p veritate. Gaudem⁹ eñ quoniã nos infir mi sumus:vos aũt potentes estis. Hoc et oramus:vã ꝯsumationez. Ideo hec ab-sens scribo:vt nõ psens duri⁹ agam secun-dũ potestatẽ quã dñs de⁹ dedit mihi ĩ edifi catõz et nõ in destructõnem. Decetero fra tres gaudete:perfecti estote:exortamini. idipm sapite·Pacẽ habete.et deus pacis ⁊ dilectõnis erit vobiscũ.Salutate inuicem in osculo sãcto.Salutãt vos omes sancti. Gracia dñi nostri ihesu xp̃i.et caritas dei. et ꝯmunicatio sanctispiritus sit cum oñi-bus vobis amen.

Finitur epistola secunda ad corinthios Incipit plogus in epistolam ad galathas

Galathe sũt greci.Hij verbũ verita tis primum ab apostolo accepẽt sed post discessum ei⁹ temptati sũt a falsis apostolis:vt in legem ⁊ circumcisi onez vertezentur.Hos apostolus reuocat ad fidem veritatis:scribens eis ab epheso.

Explicit plog⁹. Incipit epla ad galathas.

Paulus apostolus nõ ab ho minibus neq̃ ꝑ hominez ꝑ ihesum xp̃m et deum pa-trem qui suscitauit eum a mortuis:et qui mecũ sunt omnes fratres:ecclesijs ga lathie.Gracia vobis et pax a deo patre no stro et domino ihesu cristo:q̃ dedit semet-ipsuz ꝑ peccatis nostris vt eriperet nos de psenti seculo nequã secundũ voluntatẽ dei et patris nostri:cui ẽ gloza ĩ secla seculoꝝ amen. Miroz q̃ sic tamcito ẽnsferemini ab eo qui vos vocauit ĩ graciam cristi ĩ aliud euangeliũ quod nõ ẽ aliud:nisi sint aliq̃ q̃ vos ꝯturbant:et volunt ꝯuertere euange-liũ cristi. Sed licet nos aut angelus de ce-lo euangelizet vobis ꝑterq̃ quod euange-lizauimus vob:anathema sit. Sicut pre-dixim⁹ et nũc iterũ dico:si quis vob euã gelizauerit preter id quod accepistis:ana thema sit. Modo enim hominibus suadeo. an deo:An quero hominibus placere ¦ Si adhuc hominibus placerem:cristi seruus non essem.Notum eñ vobis facio fratres euangelium quod euangelizatũ ẽ a me:q̃ nõ est secundum hominem .Neq̃ enim ego ab homine accepi illud neq̃ didici:sed per reuelationẽ ihesu cristi .Audistis enim cõ uersationem meam aliquando ĩ iudaismo. quoniam supra modum persequebar eccle siam dei.et expugnabam illã:et pficiebaz ĩ iudaismo supra multos coetaneos meos ĩ genere meo:abundantius emulator exi-stens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee et vocauit per graci-am suam vt reuelaret filium suum in me vt euangelizarem illum in gentibus:cõti-nuo non acquieui carni et sanguini ·Neq̃ veni iherosolimam ad antecessoꝛes meos apostolos:sed abij in arabiam:⁊ iteruz re-uersus sum damascum .Deinde post ãnos tres veni iherosolimaz videre petrũ:⁊ mã-si apud eum diebus quindecim .Aliuz aũt apostoloꝝ vidı neminẽ:nisi iacobũ fratrẽ dñi. Que aũt scribo vobis:ecce coram deo q̃ nõ mẽtioꝛ.Deinde veni ĩ ptes sỹrie ⁊ cỹ licie.Erã aũt ignot⁹facie.ecclesijs iudee:q̃

erant in xpō. Tantū aūt auditū habebāt: qm̄ qui p̄sequebaf nos aliquādo nūc euā gelizat fidem quā aliquādo expugnabat: et in me clarificabant deum. Ca. .II.

Deinde post ānos q̄tuordecim iterū ascendi hierosolimaz cū barnaba: assumpto et thito.ascendi aūt secūdum reuelationē:et contuli cum illis euāgelium qđ p̄dico in gentibus. Seorsum aī hijs q̄ videbanf aliquid esse:ne forte in vacuū currerez aut cucurrissē. Sed neq thitus q̄ mecū erat.cū esset gētilis cōpulsus ē circūcidi:sed p̄pter subintroductos falsos fratres q̄ subintroierūt explorare libertatem nostram quaz habem⁹ in xpō ihesu:vt nos in seruitutē redigerēt .Quibo neq ad horam cessimus subiectōi:vt veritas euāgelij p̄maneat apud vos. Ab hijs aūt q̄ videbanf esse aliqđ:quales aliquādo fuerint nihil mea inf̄est. Deus em̄ p̄sonā hominis nō accipit. Mihi em̄ qui videbanf esse aliquid nihil p̄tulerūt. Sed ecōtra cū vidissēt q̄ creditū ē mihi euāgeliū p̄putij sicut et petro circūcisionis:q̄ em̄ opat⁹ ē petro ī apostolatū circūcisiōis.opat⁹ ē ⁊ mihi īt gentes:et cū p̄gnouissēt graciā q̄ data est mihi.iacobo et cephas et iohannes q̄ videbanf columne esse dextras dederūt mihi et barnabe societatis:vt nos ī gētes ipi aūt ī circūcisionē:tātum vt paupum memores essemus. Quod etiā solicitus fui hocipsuz facere. Cū aūt venissēt petrus anthiochiā in faciē ei restiti:q̄ reprehēsibilis erat. Prī⁹ enim q̄ venirēt quidā ab iacobo cū gētibo edebat.Cū aū venissēt.subtrahebat ⁊ segre gabat se:timēs eos qui ex circūcisiōe erāt. Et simulationi ei⁹ cōsenserūt ceteri iudei: ita vt et barnabas duceref ab eis ī illā simulatōz. Sed cū vidissē q̄ ñ recte ambularent ad veritatē euāgelij:dixi cephe coram omnibo. Si tu cū iudeus sis gentiliter vivis et nō iudaice:quō gētes cogis iudaizare? Nos natura iudei et nō ex gētibo pecca tores:sciētes aūt q̄ nō iustificaf homo ex operibo legis. nisi p̄ fidem ihū cristi:⁊ nos ī xpō ihesu credim⁹. Vt iustificemur ex fide cristi et nō ex operibus legis. Propf qđ ex operibo legis nō iustificabīf omnis caro. Q̄ si q̄rentes iustificari ī cristo inuenti sumus et ipsi peccatores:nunq̄d cristus peccati minister est: Absit. Si enim que destruxi itez hec reedifico:p̄uaricatorez me cōstituo. Ego em̄ p̄ legem legi mortuus sū vt deo viuam:xpō p̄fixus sum cruci. Viuo aūt iam nō ego:viuit vero in me cristus. Q̄ autem nūc viuo ī carne.ī fide viuo filij dei:qui dilexit me et tradidit semetipsum p̄ me. Nō abicio graciā dei. Si em̄ p̄ legē iusticia:g̃ gratis xp̄us mortuus est.

Capitulum. .III.

O Insēsati galathe:q̄s vos fascinauit nō obedire veritati: Ante q̄rū oculos ihūs xp̄us p̄script⁹ ē:et in vob crucifix⁹. Hoc solū a vob volo discē. Ex opib⁹ legis sp̄m accepistis:an ex auditu fidei: Sic stulti estis:vt cum sp̄u ceperitis:nē carne p̄fūami. Tāta passi estis sine causa:si tamē sine cā. Qui g̃ tribuit vobis spirituz et operatur vtutes in vob:ex opib⁹ legis.an ex auditu fidei: Sicut scriptū ē: abraham credidit deo et reputatū ē illi ad iusticiam. Cognoscite g̃:quia qui ex fide sūt: hij sūt filij abrahe. Prouidēs aūt scriptura quia ex fide iustificat gētes deus:p̄nūciauit abrahe q̄ benedicentf ī te omnes gētes. Itaq̄ qui ex fide sūt:benedicentur cū fideli abraham. Quicūq̄ em̄ ex opib⁹ legis sūt: sub maledicto sūt. Scriptū ē em̄. Maledictus omis q̄ nō p̄māserit in omibo q̄ scripta sūt in libro legis:vt faciat ea. Quoniam aūt ī lege nemo iustificaf apud deum. manifestū ē:q̄ iustus ex fide viuit. Lex aī non ē ex fide:sed q̄ fecerit ea viuet in illis. Cristus nos redemit de maledicto legis factus p̄ nob maledictū:q̄ scriptū ē maledictus omis qui pendet ī ligno:vt in gētib⁹ benedictio abrahe fieret ī xpō ihū.vt pollicitatōz spiritus accipiamus p̄ fidez. Fratres secundū hominē dico:tamē homis cōfirmatū testamentū nemo spernit aut superordinat. Abrahe dicte sūt p̄missiones:et semini eius. Nō dicit semibus q̄si in mltis sed q̄si ī vno:et semī tuo q̄ ē xp̄us. Hoc aūt dico testamentū p̄firmatū a deo:q̄ post q̄dringētos et trigīta ānos facta ē lex:non irritū facit ad euacuādaz p̄missionē. Nāsi ex lege hēditas:iā nō ex p̄missiōe. Abrahe aī p̄ repromissiōez donauit de⁹. Quid igit lex: Propter trāsgressiōez posita est:donec veniret semen cui p̄miserat:ordinata per angelos ī manu mediatoris . Mediator aī vnius nō ē:deus autez vnus est. Lex ergo

aduersus ꝓmissa dei. Absit. Si em̃ data ẽ lex q̃ posset viuificare: vere ex lege esset iustícia. Sed ꝯclusit scriptura oĩa sub pec-cato: vt ꝓmissio ex fide ihesu cristi daretur credentib9. Prius aũt q̃ veniret fides sub lege custodiebamur: ꝯclusi in eam fidem q̃ reuelanda erat. Itaq3 lex pedagog9 noster fuit in xp̃o: vt ex fide iustificemur. At vbi venit fides: iã nõ sum9 suq pedagogo. Omnes em̃ filij dei estis: ꝑ fidem q̃ ẽ ī xp̃o ihu. Quicũq3 em̃ in xp̃o baptizati estis: xp̃m ī-duistis. Nõ ẽ iude9 neq3 grec9: nõ ẽ ꝟu9 neq3 liber: nõ ẽ mascul9 neq3 femina. Oĩes em̃ vos vnũ estis in xp̃o ihu. Si aũ vos xp̃i: ḡ abrahe semen estis secũduz promissionem heredes.

Capitu. .IIII.

Dico aũt. Quanto tẽpe heres puu-lus ẽ nihil differt a ꝟuo. cũ sit dñs omniũ: ꝟ sub tutoribꝫ ⁊ actoribꝫ ẽ vsq3 ad p̃finitũ tẽpus a p̃re. Ita ⁊ nos cuz essem9 puuli: sub elemẽtis mũdi huius eramus ꝟuiẽtes. At vbi venit plenitudo tẽporis misit de9 filiũ suũ factũ ex mlĕre factũ sub lege: vt eos q̃ sub lege erãt redime-ret: vt adoptionẽ filioz reciperem9. Quoniã aũt estis filij dei: misit de9 spiritu3 filij sui ī corda vr̃a clamãtẽ abba pater. Itaq3 iam nõ ẽ ꝟuus. ꝟ fili9. Quod si filius: et he-res ꝑ deũ. Sed tũc q̃dem ignorantes deũ: bijs q̃ natura nõ sũt dij ꝟuiebatis. Nũc aũt cũ ꝯgnoueritis deum immo cõgniti sitis a deo: quõ ꝯuertimini iterũ ad ĩfirma ⁊ egena elemẽta: q̃bus denuo ꝟuire vultis? Dies obseruatis et mẽses et tẽpora et ãnos. Timeo vos: ne forte sine causa laborauerĩ in vobis. Estote sicut ego: q3 ⁊ ego sicut vos. Fratres obsecro vos: nihil me lesistis. Scitis aũt q3 ꝑ infirmitatẽ carnis euangeliza ui vobis iampridem: et tẽptatõz vestrã in carne mea nõ spreuistis neq3 respuistis: ꝟ sicut angelũ dei accepistis me. sicut cristuz ihesũ. Ubi ẽ ergo beatitudo vr̃a? Testimo-niũ em̃ phibeo vobis: q3 si fieri posset ocu los vr̃os eruissetis: ⁊ dedissetis mihi. Ergo inimic9 vob factus sũ verum dicẽs vobis? Emulant̃ vos ñ bene: ꝟ excludere vos vo-lũt: vt illos emulemĩ. Bonũ aũt emulamĩ ī bono semp: et nõtm̃ cũ p̃sens sum apud vos. filioli mei q̃s iterũ ꝑturio: donec for-met̃ xp̃us ī vobis. Uellẽ aũt esse apud vos modo ⁊ mutare vocem meam: qm̃ ꝑfudor ī vobis. Dicite mihi: q̃ sub lege vultis esse. Legem nõ legistis. Scriptũ ẽ em̃ quoniaz abraham duos filios habuit: vnũ de ancil-la et vnũ de libera. Sed is q̃ de ancilla se-cundũ carnẽ natus ẽ: q̃ aũt de libera ꝑ re-pmissionẽ. Que sũt ꝑ allegoriaz dicta. Hec em̃ sũt duo testamẽta. Unũ q̃dem ī monte sỹna in ꝟuitutẽ generãs: q̃ est agar. Sỹna em̃ mons ẽ ī arabia q̃ ꝯiunctus ẽ ei. q̃ nũc ẽ hirl'm: et ꝟuit cũ filijs suis. Illa aũt que sursum ẽ hirl'm libera ẽ: q̃ ẽ mater nostra. Scriptũ ẽ em̃. Letare sterilis q̃ nõ paris: erumpe et clama q̃ nõ parturis: q3 mlt̃i fi-lij deserte magis. q̃ eius q̃ habet virũ. Nos aũt frẽs secũdum ỹsaac pmissionis filij su-mus. Sed quõ tũc is q̃ secundũ carnẽ na-tus fuerat pseq̃bat̃ eum q̃ secundũ spiritũ ita et nũc. Sed quid dicit scriptura? Eice ancillã et filium ei9. Nõ em̃ heres erit fili9 ancille: cũ filio libere. Itaq3 fratres nõ su-mus ancille filij sed libere: q̃ libertate cri-stus nos liberauit.

Capitulũ. .V.

Tte: et nolite iterꝫ iugo seruitutis ꝯtineri. Ecce ego paul9 dico vob: qm̃ si circũcidamĩ xp̃us vobis ni-hil ꝓderit. Testificor aũ rurs9 oĩ homini circũcidẽti se: qm̃ debitor est vniuerse legis faciẽde. Euacuati estis a xp̃o. Qui in lege iustificamĩ: a gracia excidistis. Nos enim spiritu ex fide spez iustície expectam9. Nã ī cristo ihu neq3 circũcisio aliq̃d valet neq3 p̃putiũ: ꝟ fides q̃ ꝑ caritatẽ operatur. Cur-rebatis bene. Quis vos impediuit veritati nõ obedire? Nemini ꝯsenseritis. Persuasio hec ñ est ex eo q̃ vocauit vos. Modicũ fer-mentũ totã massã corrũpit. Ego ꝯfido ī vo bis in dño q̃ nihil aliud sapietis. Qui aũt ꝯturbat vos: portabit iudiciũ q̃cũq3 ẽ ille. Ego aũt fratres si circũcisionẽ adhuc p̃di-co: q̃d adhuc psecutionẽ patior? Ergo eua-cuatũ ẽ scandalũ crucis. Utinã et abscidã-tur q̃ vos ꝯturbãt. Uos em̃ ī libertatẽ vo-cati estis fratres: tãtum ne libertatẽ ī oc-casionẽ detis carnis: ꝟ ꝑ caritatẽ spũs ser-uite iuicẽ. Omnis em̃ lex ī vno ꝟmone im-pletur: diliges ꝓximum tuuz sicut teipsũ. Quod si inuicez mordetis et ꝯmedetis: vi-dete ne abinuicem ꝯsumamini. Dico aut̃ ī cristo. Spiritu ambulate: ⁊ desideria car nis ñ ꝑficietis. Caro em̃ ꝯcupiscit aduersus

spiritū: spūs autē aduersus carnē. Hec enī sibinuicem aduersantur: vt non quecunq; vultis illa faciatis. Q; si spiritu ducemini. nō estis sub lege. Manifesta sūt aūt opera carnis: que sūt fornicatiō. immūdicia. impudicicia. luxuria. ydolo; fuitus. veneficia. inimicicie. ꝓtentiones. emulationes. ire. rixe. dissensiones. sectē. inuidie. homicidia. ebrietates. cōmessationes. & hijs similia: que predico vobis sicut ꝓdixi: quoniam qui talia agūt regnū dei nō ꝓsequent. Fructus aūt spiritus est caritas. gaudiū. pax. pacientia. benignitas. bonitas. longanimitas. mansuetudo. fides. modestia. ꝯtinentia. castitas. Aduersus huiusmodi nō ē lex. Qui aūt sūt xpi: carnem suā crucifixerūt cum vitijs et concupiscentijs.

Capitulū .VI.

Si viuimus spiritu: spū et ambulemus. Nō efficiamur ianis glie cupidi: inuicē ꝓuocantes: inuicē inuidentes. Fratres: etsi ꝓoccupat⁹ fuerit hō in aliq̄ delicto. vos q̄ spirituales estis huiusmodi instruite i spū lenitatis: ꝓsiderās te ipm ne & tu tempteris. Alter alteri⁹ onera portate: et sic adimplebitis legē xpi. Naz si q̄s existimat se aliq̄d esse cū nihil sit: ipse se seducit. Opus aūt suū ꝓbet vnusq̄sq; et sic in semetipo tantū gliam habebit: et nō in altero. Unusq̄sq; enī onus suum portabit. Cōmunicet aūt hijs q̄ cathezizat̄ verbo: ei q̄ se catheziat in oīb⁹ bonis. Nolite errare. Deus nō irridet̄. Que enī seminauerit homo: hec et metet. Quonia qui seminat i carne sua. de carne et metet corruptionez: qui aūt seminat i spū: de spiritu metet vitam eternam. Bonū aūt facientes nō deficiam⁹: tempe enī suo metem⁹ nō deficientes. Ergo dū tēp⁹ habemus operemur bonū ad omnes: maxime aūt ad domesticos fidei. Videte q̄libo litteris scripsi vobis mea manu. Quicūq; enī volūt placere in carne hij cogūt vos circūcidi: tātū vt crucis christi ꝓsecutiōz ñ patiant̄. Neq; enī q̄ circūcidunt̄ legez custodiūt: sed volūt vos circūcidi vt in carne vra gloriant̄. Mihi aūt absit gloriari nisi i cruce dñi nostri ihu xpi: p quē mihi mūdus crucifixus ē: et ego mūdo. In christo enī ihesu neq; circūcisio aliq̄d valet neq; ꝓputium: sed noua creatura. Et q̄cūq; hanc regulā secuti fuerint: pax sup

Incipit epla

illos et misericordia et sup israel dei. De cetero nemo mihi molest⁹ sit. Ego enī stigmata domini ihesu i corpore meo porto. Grā dñi nostri ihu christi cū spū vro fres amē.

Explicit epistola ad galathas. Incipit argumentū in epistolā ad ephesios.

Ephesij sūt asijani. Hij accepto verbo veritatis ꝓstiterāt in fide. Hos collaudat apostolus scribēs eis a roma de carcere per tichicum dyaconem.

Finitur argumētum. Incipit epistola ad ephesios.

Paulus apostol⁹ christi ihu p voluntatē dei omnib⁹ sanctis qui sūt ephesi: et fidelibus in christo ihesu. Gracia vobis et pax a deo patre nostro: et dño ihu christo. Benedictus deus et pater dñi nri ihu christi qui benedixit nos i omni benedictione spirituali in celestibus in xpo: sicut elegit nos in ipo ante mundi ꝓstitutionem: vt essemus sancti et immaculati in conspectu ei⁹ in caritate. Qui ꝓdestinauit nos in adoptiōz filioz p ihesum xpm i ipm secundū ꝓpositum voluntatis sue in laudē glie gracie sue: in qua gratificat nos i dilecto filio suo: in q̄ habem⁹ redemptiōz p sanguinem ei⁹ remissionē peccatoz secundū diuicias gracie ei⁹ q̄ superhabundauit i nob⁹ in omni sapiētia et prudētia: vt notuz faceret nob⁹ sacramētū volūtatis sue secundū beneplacitū eius quod ꝓposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporū instaurare oīa in xpo q̄ in celis et q̄ in terra sunt in ipso. In quo etiā nos sorte vocati sumus: ꝓdestinati secundū ꝓpositū eius q̄ operatur omnia secundū ꝓsilium volūtatis sue: vt sim⁹ in laudem glie ei⁹ nos q̄ ante sperauimus in christo. In quo et vos cuz audissetis verbum veritatis euangelium salutis vestre: in q̄ & credentes signati estis spiritu promissionis sancto: qui est pignus hereditatis nre in redemptionem acquisitionis in laudem glorie ipsius. Propterea et ego audiēs fidem vestram que est in christo ihesu et dilectionem i oīes sanctos: non cesso gracias

agens ꝓ vobis memoriam vestri faciēs in oratōnibꝫ meis: vt deus dñi nr̄i ihu cristi pater glie det vobis spirituꝫ sapiēcie ⁊ reuelatōnis in agnitōnem eius illuminatos oculos cordis vestri: vt sciatis que sit spes vocatōnis ei⁹ et q̄ diuicie glie hereditatis eius in sanctis: et q̄ sit supeminēs magnitudo vtutis eius in nos q̄ credim⁹ secundū opationē potencie vtutis quā opatus ē in cristo: suscitans illū a mortuis. et ꝓstituēs ad dextrā suā in celestibus sup̄ omnē p̄incipatū et potestatē et virtutē et dñatōnez. et omne nomen qđ nominat̄ nō solū ī hoc seculo sedetiā in futuro: et omnia subiecit sub pedibus eius. Et ipm dedit caput sup̄ omnem ecclesiā q̄ ē corpus ipius: et plenitudo eius: q̄ omnia in oībꝫ adimplet̄.

Capitulum. .II.

Et vos ꝓuiuificauit cū essetis mortui in delictis et peccatis vestris ī qbꝫ aliquādo ambulastis secundū seculū mundi huius. secundū ꝓncipem potestatis aeris hui⁹. spiritus q̄ nūc opatur in filios diffidencie: in qbus et nos omnes aliquādo ꝓuersati sumus in desideriis carnis nr̄e faciētes voluntatē carnis et cogitatōnuꝫ: et eramus natura filij ire sicut et ceteri. Deus aūt q̄ diues ē in misericordia ꝓpter nimiam caritatē suā q̄ dilexit nos: ⁊ cū essemus mortui peccatis cōuiuificauit nos in xp̄o. cuius gracia estis saluati: ⁊ cō resuscitauit ⁊ ꝓsedere fecit ī celestibꝫ ī xp̄o ihu: vt ostenderet in seculis supueniētibꝫ habundātes diuicias gracie sue in bonitate sup̄ nos in xp̄o ihu. Gracia em̄ estis saluati per fidem: et hoc nō ex vobis. Dei em̄ donū est: nō ex opibus: vt ne quis glietur. Ipsius em̄ sumus factura: creati in cristo ihu in opibus bonis: q̄ preparauit deus vt in illis ambulem⁹. Propter qđ memores estote q⁹ aliquādo vos eratis gētes in carne q̄ dicebamini p̄putiū ab ea q̄ dicit̄ circūcisio in carne manufacta: q̄ eratis illo ī tempe sine xp̄o alienati a ꝓuersatōe isrl̄: ⁊ hospites testamētoꝝ. ꝓmissionis spem non habētes. et sine deo ī hoc mūdo. Nūc aūt in xp̄o ihu vos q̄ aliquādo eratis longe facti estis ꝙpe: ī sanguine xp̄i. Ipe em̄ ē pax nostra q̄ fecit vtraq; vnū: et mediū parietem macerie soluēs ī imicicias ī carne sua: legē mādatoꝝ decretis euacuās vt duos cōdāt ī semetipo ī vno nouo hōmīe faciēs pacē: vt reconciliet ambos ī vno corpore deo ꝓ crucem ī̄terficiēs inimicicias ī semetipso: ⁊ veniēs euāgelizauit pacē vobis q̄ longe fuistis. et pacez hijs q̄ ꝙpe: qm̄ ꝓ ihm̄ habemus accessū ambo ī vno spiritu ad patrē. Ergo iā nō estis hospites ⁊ aduene ꝑ estis ciues sanctoꝝ et domestici dei: supedificati sup̄ fūdamētū apostoloꝝ et ꝓphārum ipso sūmo angulari lapide xp̄o ihu: in q̄ oīs edificatio ꝓstructa crescit ī templū sanctū ī dño. In q̄ et vos coedificami ī habitaculū dei: in spū sancto.

Ca. .III.

Qđius rei gracia ego paul⁹ vinctus xp̄i ihu ꝓ vobis gētibus: si tamen audistis dispēsatōꝝ gcie dei q̄ data ē mihi in vob: qm̄ secundū reuelatōꝝ notū mihi factū ē sacramētū sicut sup̄ scripsi in breui ꝓut potestis legētes intelligē prudēciā meā ī misterio xp̄i: qđ alijs generatōibꝫ nō ē agnitū filijs hominū. sicuti nūc reuelatū ē sāctis apl̄is ei⁹ et ꝓphētis ī spū: esse gētes coheredes et ꝓcorporales ⁊ ꝓparticipes ꝓmissionis ī xp̄o ihu ꝓ euāgeliuꝫ cui⁹ fact⁹ sum ego minister scd̄m donū gr̄e dei q̄ data ē mihi scd̄m operatōꝝ vtutis ei⁹. Mihi em̄ omniū sāctorū minimo data est grā hec: ī gētibꝫ euāgelizare inuestigabiles diuicias xp̄i: et illuminare oīes q̄ sit dispēsatō sacramēti abscōditi a seculis in deo q̄ oīa creauit: vt īnotescat p̄ncipibꝫ et potestatibꝫ ī celestibꝫ ꝓ ecclesiā ml̄tiformis sapiēcie dei. secundū p̄finitōꝝ seculoꝝ quā fecit in xp̄o ihu dño nostro: ī quo habemus fiduciā et accessū ī ꝓfidencia ꝓ fidem eius. Propter qđ peto ne deficiatis ī tribulatōibus meis ꝓ vobis: q̄ ē glia vestra. Hui⁹ rei gracia flecto genua mea ad patrez dñi nr̄i ihu xp̄i ex quo oīs pf̄nitas ī celis ⁊ ī terra nominatur: vt det vob ꝑm diuicias glie sue vtutē. corroborari ꝓ spiritū ei⁹ ī interiorī hoīne xp̄m habitare ꝓ fidē ī cordibꝫ vestris: ī caritate radicati et fūdati: vt possitis ꝙphendē cū oīb sāctis q̄ sit latitudo ⁊ lōgitudo ⁊ sublimitas ⁊ ꝓfūdū. Scire etiaz supeminētē sciēcie caritatē xp̄i: vt īplemi ī oīem plenitudinē dei. Ei aūt q̄ potēs ē oīa facere suphabūdanter quā petim⁹ aut itelligimus secundū vtutē q̄ opat̄ ī nobis: ipi gloria ī ecclesia et in xp̄o ihu in oīes generatōnes seculi seculoꝝ amen.

¶ Capitulū .IIII.

Obsecro itaq; vos ego vinctus ī dño: vt digne ambuletis vocatione q̄ vocati estis cū omni humilitate ⁊ māsuetudine cum paciencia. supportātes inuicem in caritate: soliciti seruare vnitatē spiritus ī vinculo pacis. Ūnū corpus. vnus spirit⁹: sicut ⁊ vocati estis ī vna spe vocatōnis vestre. Ūnus dñs. vna fides. vnum baptisma. vnus deus ⁊ pater omnium: q̄ sup omēs et p omnia ⁊ in omībus nobis. Ūnicuiq; aūt nr̄m data ē gracia secūdum mēsuram donatōnis xp̄i. ¶ Propter qđ dicit. Ascendēs in altū captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hominibus. Quod aūt ascēdit: quid ē nisi q⁹ et descendit primū ī inferiores ptes terre: Qui descendit: ipe ē et q̄ ascendit sup omēs celos: vt adimpleret omnia. Et ipe dedit quosdā quidē apostolos. q̄sdam aūt pphetas. alios vero euāgelistas alios aūt pastores ⁊ doctores ad psumatōē sanctop̄ in opus misterij in edificatōē corporis xp̄i: donec occurram⁹ omnes in vnitatē fidei et agnitōnis filij dei. in virū pfectū in mensurā etatis plenitudinis xp̄i: vt iam nō simus puuli fluctuātes et circūferamur omni vento doctrine in neq̄cia hominū in astucia ad circūuentōnez erroris. Ueritatē aūt faciētes ī caritate crescam⁹ in illo p omnia q̄ ē caput cristus: ex quo totū corpus ppactū et pnexum p omēz iūcturā sūministratōis secūdū opatōē ī mensuram vniuscuiusq; mēbri augmentū corporis facit: ī edificatōē sui ī caritate. ¶ Hoc igitur dico ⁊ testificor ī dño: vt iam ñ ambuletis sicut et gentes ambulāt in vanitate sensus sui tenebris obscuratū habētes intellectū: ⁊ alienati a vita dei p ignorāciam q̄ ē in illis pter cecitatē cordis ipop̄: q̄ dsperātes seipos tradiderūt impudicicie. in operatōē immundicie omnis in auaricia. Uos aūt nō ita didicistis cristum: si tamē illum audistis et in ipo edocti estis sicut ē veritas ī iesu: deponere vos secūdū pristinam puersatōē veterē hominē q̄ corumpitur secundū desideria erroris. Renouamini aūt spiritu mētis vestre: et induite nouum hominē q̄ secundū deum creatus ē in iusticia et sanctitate veritatis. ¶ Propter qđ deponētes mēdaciū loq̄mī veritatē vnusquisq; cū pximo suo: qm̄ sum⁹ inuicē mēbra. Irascimini: et nolite peccare. Sol nō occidat sup iracundiā vr̄am. Nolite locum dare dy̆abolo. Qui furabat̄ iam nō furet̄. magis aūt laboret operando manibus suis q̄ bonū ē: vt habeat vnde tribuat necessitatem pacienti. Omnis sermo malus ex ore vestro nō procedat: sed si quis bonus ad edificatōē fidei: vt det gratiā audiētibus. Et nolite pristare spiritū sāctū dei: ī quo signati estis ī die redemptōis. Omnis amaritudo et ira et indignatio ⁊ clamor et blasphemia tollat̄ a vobis: cū omī malicia. Estote aūt inuicē benigni: misericordes inuicē: sicut et de⁹ in xp̄o donauit vob. ¶ Ca. V.

Estote ergo imitatores dei sicut filij carissimi: et ambulate ī dilectōe sicut et cristus dilexit nos: ⁊ tradidit semetipm p nob oblationē ⁊ hostiā deo in odorem suauitatis. ¶ Fornicatio autē et omnis īmundicia aut auaricia nec nomin̄et̄ in vobis. sicut decet sāctos: aut turpitudo aut stultiloq̄um aut scurrilitas q̄ ad rez nō ptinet: s̄ magis grār̄actio. Hoc ei scitote intelligētes: q⁹ omīs fornicator aut īmundus aut auarus qđ ē y̆dolop̄ habet hereditatē in regno xp̄i ⁊ dei. Nemo vos seducat inanibus v̄bis: pter hec em̄ venit ira dei in filios diffidēcie. Nolite g̃ effici participes eorū. Eratis em̄ aliquādo tenebre: nūc aūt lux in dño: vt filij lucis ambulate. ¶ Fructus em̄ lucis ē ī omni bonitate et iusticia et veritate. ¶ Probantes qđ sit beneplacitū deo: et nolite pmunicare operibus īfructuosis tenebrap̄: magis aūt redarguite. Que em̄ in occulto fiūt ab ipsis: turpe ē et dicere. Omnia aūt q̄ arguunt̄ a lumine manifestant̄. Omne em̄ qđ manifestat̄. lumē ē. ¶ Propter qđ dicit. Surge q̄ dormis et exurge a mortuis: ⁊ illūminabit te cristus. Uidete itaq; frēs quō caute ambuletis: nō q̄si insipientes s̄ vt sapiētes: redimentes tēp⁹ quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudētes: s̄ intelligentes q̄ sit voluntas dei. Et nolite īebriari vino ī quo ē luxuria: s̄ implemini spiritu sāctō loquētes vobismetipis ī psalmis y̆mnis ⁊ cāticis spiritalibus cantātes ⁊ psallentes ī cordibus vr̄is dño: gracias agentes sēper p oīb ī noīe dñi nr̄i ih̄u xp̄i deo et pr̄i. ¶ Subiecti īuicē: ī timore xp̄i. Mulieres viris suis sb̄dite sīt sic dño: qm̄ vir caput ē

Incipit epla ad Philipen.

mulieris sicut xp̃us caput est ecclesie: ipse saluator corporis eius. Sed sicut ecclesia subiecta est christo: ita et mulieres viris in omnib. Viri diligite uxores vestras sicut et xp̃us dilexit ecclesiam: et seip̃m tradidit p ea ut illã sanctificaret mundans eam lauacro aque i v̄bo vite: ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam nõ habentẽz maculam aut rugam aut aliq̃d huiusmodi: sed ut sit sancta et immaculata. Ita q viri debent diligere uxores suas: ut corpora sua. Qui suaz uxorẽ diligit: seip̃m diligit. Nemo ei vnq̃ carnẽ suã odio habuit: sed nutrit et fouet eã sicut et xp̃us ecclesiã: quia mẽbra sumus corporis ei⁹ de carne ei⁹ et de ossibus ei⁹. Propter hoc relinquet homo patrem q matrẽ suam: q adherebit uxori sue. q erũt duo i carne vna. Sacramẽtum hoc magnum est. Ego aũt dico: in xp̃o et i ecclesia. Verũtamẽ et vos singuli vnusquisq uxorẽ suam sicut seip̃m diligat: uxor autẽ timeat uir suum.

Capitulum .VI.

Filij obedite parentib vr̃is in d̃no. Hoc em̃ iustũ est. Honora patrem tuũ et matrem tuã: qd̃ ẽ mandatũ primuz in promissione: ut bene sit tibi et sis longeuus sup terraz. Et vos patres nolite ad iracundiaz puocare filios vestros: sed educate illos in disciplina et correptione d̃ni. Serui obedite d̃nis carnalibus cũ timore et tremore. in simplicitate cordis vestri sicut xp̃o: nõ ad oculũ seruientes quasi hominibus placẽtes: sed ut serui xp̃i facientes voluntatem dei: ex animo cũ bona voluntate seruientes sicut domino q nõ hominibus: sciẽtes qm̃ vnusq̃sq qd̃cũq fecerit bonuz hoc recipiet a d̃no siue seruus siue liber. Et vos d̃ni eadẽ facite illis remittẽtes minas. sciẽtes q et illoz et vr̃ d̃ns ẽ i celis: et psonaz acceptio nõ ẽ apud deũ. Decetero frẽs confortamĩ i d̃no. q i potẽcia v̄tutis ei⁹. Induite vos armaturam dei ut possitis stare aduersus insidias d̃yaboli: qm̃ nõ ẽ nobis colluctatõ aduersus carnẽ q sanguinẽ sed aduersus pncipes et potestates: aduersus mũdi rectores tenebraz haz. cõtra spiritalia neq̃cie i celestib. Propter ea accipite armaturã dei ut possitis resistere in die malo: et i om̃ib pfecti stare. State g̃ succincti lũbos vr̃os i veritate: et induti loricã iustitie: q calciati pedes i pparatõez euãgelij pacis. In om̃ibus sumẽtes scutũ fidei in q̃ possitis omnia tela neq̃ssimi ignea extinguere: et galeam salutis assumite. q gladium spiritus quod est v̄bum dei: p omnem orationẽ et obsecratõz orãtes omni tempe in spiritu et in ipso vigilãtes in omni instancia et obsecratiõe p om̃ibus sanctis et p me: ut det mihi sermo in apertione oris mei cũ fiducia notum facere misteriũ euãgelij pro q̃ legatõe fungor in cathena: ita ut in ipso audeaz put oportet me loq̃. Vt autem et vos sciatis que circa me sũt quid agam: omnia vobis nota faciet tichic⁹ carissimus frater et fidelis minister in domino: quẽ misi ad vos i hoc ip̃m ut pgnoscatis que circa nos sĩt: q pslet corda vestra. Pax fratrib et caritas cum fide a deo pre nostro et domino ihesu christo. Gracia cum omnib q̃ diligũt dominũ nostrũ ihesũ christum in corruptõne amen.

Explicit epistola ad ephesios. Incipit argumẽtũ in epistolam ad philipenses.

Philipẽses sunt macedones. hij acceptо v̄bo veritatis pstiterũt i fide: nec receperunt falsos apostolos. Hos collaudat apostolus: scribẽs eis a roma de carcere per epafroditũ.

Finitur argumẽtũ. Incipit epistola ad philipenses.

Paulus q thimothe⁹ fui ih̃u xp̃i: om̃ib sanctis in christo ih̃u q̃ sũt philippis cũ episcopis q dyaconibus. Gracia vob et pax a deo patre nostro: et d̃no ih̃u christo. Gracias ago deo meo i omni memoria vr̃i semp i cũctis orationib meis p om̃ibus vob cũ gaudio depcatõz faciens sup pmunicatõnẽ vr̃am i euãgelio xp̃i a primo die usq̃ nũc: confidens hoc ip̃m q̃ qui cepit in vobis opus bonũ perficiet usq̃ in diem xp̃i ihesu. Sicut est mihi iustum hoc sentire p omnibus vobis: eo q̃ habeam vos in corde et i vinculis meis et in defensione q confirmatione euangelij: socios gaudij mei omnes vos esse. Testis enim mihi ẽ deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus ihesu

cristi. Et hoc oro: vt caritas vra magis ac magis habundet in omni sciēcia ⁊ in omni sensu: vt ꝓbetis potiora. vt sitis sinceres ⁊ sine offensa ī diē xp̄i: repleti fructu iusticie p ihm xp̄m in laudē et gl'iam dei. Scire aūt volo vos frēs: qr̄ q̄ circa me sūt magis ad ꝓfectū venerūt euangelij. ita vt vincula mea manifesta fierēt in xp̄o. ī omni pretorio et in ceteris omnib⁹: vt plēs e fratribus ī dño. ꝓfidētes ī vincul' meis. habūdāti⁹ audērēt sine timore verbū dei loq̄. Quidam q̄dem et ꝓpter inuidiā et ꝓtētionē: q̄dā aūt et ꝓpter bonā volūtatē xp̄m p̄dicant. Quidā ex caritate: sciētes qm̄ in defēsiōez euāgelij posit⁹ sū. Quidā aūt ex ꝓtētōe xp̄m ānunciāt nō sincere: existimātes p̄ssuram se suscitare vincul' meis. Quid em̄? dū omni modo siue p occasionē siue p veritatem xp̄us ānuncietur: et in hoc gaudeo: sed et gaudebo. Scio em̄ qr̄ hoc mihi pueniet ad salutē. p vram oratōz ⁊ sūministratōz spūs ihesu xp̄i. secundū expectatōz et spem meā qr̄ ī nullo cōfundar: sed ī omni fiducia sic̄ semp ⁊ nūc magnificabit̄ xp̄us in corpore meo: siue p vitam siue p mortē. Mihi em̄ viuere xp̄us ē: ⁊ mori lucr̄. Quod si viuere ī carne. hic mihi fructus op̄is ē: ⁊ q̄d eligam ignoro: coartor aūt: e duob⁹ desideriū habēs. Dissolui ⁊ esse cū cristo m'tomagis melius: pmanere aūt ī carne. necessarium ē ꝓpter vos. Et hoc ꝓfidēs sciēs qr̄ manebo et pmanebo omnib⁹ vob⁹ ad ꝓfectū vr̄m et gaudiū fidei: vt gratulatio vra abundet in xp̄o ih̄u ī me: p meū aduentū itēr̄ ad vos. Tantū digne euangelio xp̄i ꝓuersamī: vt siue cū venero et videro vos. siue absēs audiam de vob⁹: qr̄ statis ī vno spiritu. vnanimes. collaborātes fidei euāgelij: et ī nullo terreamini ab aduersarijs q̄ est illis causa p̄ditionis: vobis aūt salutis. Et hoc a deo. Quia vobis donatū est p xp̄o. nōsolum vt in eū credatis ꝺ vt etiā p illo paciamī: itē certamen habētes q̄le et vidistis ī me ⁊ nē audistis de me.

¶ Capitulū. .II.

Si q̄ ergo ꝓsolatio ī xp̄o. si qd̄ solatiū caritatis. si q̄ societas spūs. si q̄ viscera miseratōis: impletē gaudium meū. vt idē sapiatis. eandē caritatē habētes: vnanimes. idipm̄ senciētes. Nihil p ꝓtentionem neq̄ p inanem gl'iam: ꝺ in humilitate superiores sibinuicez arbitrātes: ñ que sua sūt singuli cōsiderātes. ꝺ ea q̄ aliorum. Hoc em̄ sentite in vobis: qd̄ est ī xp̄o ihesu. Qui cū in forma dei esset nō rapinā arbitratus est esse se equalē deo: sed semetipm̄ exinaniuit formam ꝺui accipiēs in similitudinē hominū fact⁹: et habitu inuēt⁹ vt homo. humiliauit semetipm̄ factus obediēs vsq̄ ad mortē: mortē aūt crucis. Propter quod deus exaltauit illum. ⁊ donauit illi nomē q̄d ē sup omne nomē: vt ī nomine ihesu omne genu flectat̄ celestiū. terrestriū et infernorū: et omnis lingua ꝓfitea-tur qr̄ dom̄in⁹ ihesus cristus ī gl'ia ē dei patris. Itaq̄ carissimi mei sicut semper obedistis: nō ī p̄sencia mei tm̄ sed m'tomagis nūc in ablēcia mea: cum metu et tremore vr̄am salutez opamini. De⁹ ē em̄ qui operatur in vobis et velle et proficere pro bona voluntate. Omnia aūt facite sine murmurationib⁹ ⁊ hesitationibus: vt sitis sine q̄rela et simplices filij dei sine reꝓhensione ī medio natōnis praue ⁊ puerse: inter q̄s lucetis sicut luminaria in mundo. ꝺbum vite ꝓtinentes ad gl'iam meā in die cristi: qr̄ nō in vacū cucurri neq̄ ī vacū laboraui: ꝺ et si immolor sup̄ sacrificiū et obsequiū fidei vr̄e: gaudeo ⁊ ꝓgratulor omnibus vob⁹. Idipm̄ aūt et vos gaudete ⁊ ꝓgratulamini mihi. Spero aūt ī domino ihesu thimotheum me cito mittere ad vos: vt ⁊ ego bono aīo sim ꝓgnitis q̄ circa vos sī. Neminē em̄ habeo tam vnanimez: q̄ sincera affectōe p vobis solicit⁹ sit. Omēs em̄ q̄ sua sūt q̄rūt: nō q̄ sūt ih̄u xp̄i. Experimētū aūt ei⁹ ꝓgnoscite: qr̄ sicut patri filī⁹ mecū ꝺuiuit ī euangelio. Hunc igit̄ spero me mittere ad vos: mox vt videro q̄ circa me sūt. Cōfido aūt ī dño: qm̄ ⁊ ipe veniā ad vos cito. Necessariū autē existimaui epafroditū frem et coopatorē et ꝓmilitonē meū. vr̄m aūt ap'lm. ⁊ ministrū necessitatis mee. mittē ad vos: qm̄quitē omnes vos desiderabat: ⁊ mestus erat ꝓpt̄ea q ⁊ audieratis illū infirmatū. Nā ⁊ infirmat⁹ ē vsq̄ ad mortē: ꝺ de⁹ misertus ē ei⁹. Nōsolū aūt eius: verūetiā et mei: ne tristiciā sup tristiciā hāez. Festināti⁹ g̃ mi si illū: vt viso eo itēr̄ gaudeatis: ⁊ ego sine tristicia sim. Excipite itaq̄ illū cū oi gaudio in dño: ⁊ eiusmodi cū honore habete quoniam ꝓpter opus cristi vsq̄ ad mortez accessit. tradens animaz suam. vt impleret

id qđ ex vob ꝺeerat erga meum obſeq̃um.

¶ Capitulum. .III.

Ceterꝛo fratres mei gaudete ī domino. Eadem vobis ſcribere mihi q̃dem nõ pigrum: vobis aũt neceſſarium. Videte canes: videte malos operarios: videte cõciſionẽ. Nos em̃ ſumus circũciſio qui ſpiritu ꝺuimus ꝺeo: ⁊ gloriamur in xp̃o ihesu et nõ in carne fiducią habentes: quã q̃ et ego habeam ꝓfidenciã in carne. Si q̃s alius videt̃ ꝓfidere ī carne: ego magis. circũciſus octaua die ex genere iſrahel de tribu beniamin: hebre⁹ ex hebreis ſecundũ legem phariſeus: ſecundũ emulationẽ pſequẽs eccleſiam dei: ſecundũ iuſticiã q̃ in lege ẽ ꝓuerſatus ſine q̃rela. Sed q̃ mihi fuerũt lucra: hec arbitratus ſũ ꝓpter xp̃m ꝺetrimẽta. Verũtamen exiſtimo oĩa ꝺetrimẽtum eſſe ꝓpter eminẽtem ſcienciam ihesu xp̃i dñi mei: ꝓpter quẽ oĩa ꝺetrimẽtum feci et arbitror vt ſtercora vt xp̃m lucrifaciã: vt et inueniar in illo non habens meaz iuſticiã que ex lege ẽ: ſed illã que ex fide eſt criſti. que ex ꝺeo eſt iuſticia in fide ad ꝓgnoſcendũ illum. et vtutez reſurrectõnis eius. ⁊ ſocietatem paſſionũ illi⁹. ꝓfigurat⁹ morti ei⁹: ſi quo modo occurrã ad reſurrectõz q̃ eſt ex mortuis: nõ q̃ iam acceperim aut iam ꝓfect⁹ ſim. Sequor autez ſi quõ comp̃hendam in quo et ꝓp̃henſus ſum a criſto ihesu. Fratres: ego me ñ arbitror comp̃hendiſſe. Vnũ aũt: que q̃dem retro ſũ obliuiſcens ad ea vero q̃ ſunt priora extendens meip̃m: ad ꝺeſtinatum perſequor. ad brauiũ ſupne vocatõis ꝺei in criſto ihesu. Quicũq; ergo pfecti ſumus hoc ſenciam⁹: etſi aliquid aliud ſapitis: et hoc vobis ꝺe⁹ reuelauit. Verũtamẽ ad quod puenim⁹ vt idem ſapiam⁹: ⁊ in eadem p̃maneamus regula. Imitatores mei eſtote fratres: et obſeruate eos q̃ ita ambulãt ſicut habetis formã noſtram. Multi em̃ ambulãt quos ſepe dicebam vob: nunc autem et flens dico inimicos crucis criſti: quorum finis interit⁹: quorũ ꝺeus venter ẽ: et gl̃ia in cõfuſione ipſorum qui terrena ſapiũt. Noſtra aũt ꝓuerſatio in celis eſt. Vnde etiã ſaluatorez expectam⁹ dñm nr̃m ihm̃ xp̃m: qui reformabit corp⁹ humilitatis nr̃e ꝓfiguratum corpori claritatis ſue: ſecundũ opatõnẽ q̃ etiã poſſit ſubicẽ ſibi oĩa.

¶ Capitulũ. .IIII.

Itaq; fratres mei cariſſimi et deſiderantiſſimi: gaudiũ meum ⁊ corona mea: ſic ſtate in dño cariſſimi. Euchodiam rogo et ſinthicen deprecor idipſum ſapere in domino. Etiam rogo et te germane cõpar: adiuua illas que mecũ laborauerũt in euangelio cum clemente ⁊ ceteris adiutoribꝰ meis: quorum nomina ſũt in libro vite. Gaudete in dño ſemper: iterꝫ dico gaudete. Modeſtia vr̃a nota ſit oĩbus hominibus. Domin⁹ em̃ ꝓpe eſt. nihil ſoliciti ſitis: ſed in omni oratione ⁊ obſecratione cũ grãrũactõne peticiones veſtre inoteſcãt apud ꝺeum. Et pax ꝺei q̃ exuperat oĩez ſẽſũ: cuſtodiat corda vr̃a et ītelligẽcias vr̃as ī xp̃o ih̃u. Decetero frẽs q̃cunq; ſũt vera. q̃cũq; pudica. q̃cũq; iuſta. quecũq; ſancta. quecunq; amabilia. quecũq; bone fame: ſi q̃ virt⁹. ſi q̃ laus diſcipline. hec cogitate: que et didiciſtis. et accepiſtis. et audiſtis. et vidiſtis in me. hec agite et ꝺe⁹ pacis erit vobiſcum. Gauiſus ſum autẽ in domino vehementer quoniam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentire ſicut ⁊ ſenciebatis. Occupati autẽ eratis. Non q̃ſi ꝓpter penuriam dico. Ego em̃ didici in q̃bus ſum ſufficiens eſſe. Scio ⁊ humiliari: ſcio et habundare. Vbiq; et in oĩbus inſtitut⁹ ſum: et ſaciari et eſurire ⁊ habũdari et penuriam pati. Omnia poſſum: in eo q̃ me confortat. Verumtamẽ bene feciſtis: ꝓmunicantes tribulationi mee. Scitis aũ et vos philipenſes q̃ in principio euãgelij quando pfectus ſũ a macedonia. nulla mihi eccleſia ꝓmunicauit ī ratione dati ⁊ accepti. miſi vos ſoli: quia et theſſalonicã ſemel ⁊ bis in vſum mihi miſiſtis. Non quia quero datum: ſed requiro fructuz habundantem in ratione vr̃a. Habeo aũt oĩa: et habundo. Repletus ſũ acceptis ab epafrodito: q̃ miſiſtis in odorem ſuauitatis hoſtiã acceptã placentẽ ꝺeo. Deus aũt meus impleat oĩe ꝺeſideriũ veſtrũ ſc̃dm diuicias ſuas in gl̃ia in xp̃o ih̃u. Deo aũt et patri noſtro gl̃ia: in ſecula ſeculorum amen. Salutate omnẽ ſanctum ī criſto ih̃u. Salutant vos qui mecum ſunt fratres. Salutant vos omnes ſancti: maxime autez qui de ceſaris domo ſunt. Gracia domini noſtri ihesu criſti cum ſpiritu veſtro amen.

Incipit epla

Finis epistole ad philipenses. ¶ Incipit epistole ad colosenses argumētū.

COlosēses.et hij sicut et laodicenses sūt asiani:et ipsi preuenti erant a pseudo apostolis.nec ad hos accessit ipe apostolus sed et hos p epl'am corrigit. Audierant enim verbum ab arcippo:q̄ et ministeriū in eos accepit.Ergo apostolus iam ligatus scribit eis ab epheso p tithicum dy'aconem ⁊ onesimum acolitum. ¶ Explicit argumentum. Incipit epistola ad colosenses.

PAulus apostol' ihesu cristi per voluntatē dei.⁊ thimotheus frater:hijs q̄ sūt colosis.sāctis ⁊ fidelibꝫ fratribus in cristo ihesu. Gracia vobis et pax a deo p̄re nostro.Gracias agimus deo et patri domini nostri ihesu cristi semper p vobis orantes:audientes fidem vestrā in cristo ihesu et dilectionē quam habetis in sanctos omnes propter spem que reposita est vobis ī celis:quā audistis in v̄bo veritatis euangelij quod puenit ad vos sicut et ī vniuerso mundo est:et fructificat et crescit sicut in vobis ex ea die qua audistis et ꝓgnouistis graciam dei in veritate:sicut didicistis ab epafra carissimo conserua nostro:q̄ est fidelis pro vobis minister cristi ihesu.Qui etiam manifestauit nobis dilectōnez vr̄az ī spiritu. Ideo et nos ex qua die audiuim' nō cessamus p vobis orantes:et postulantes vt impleamini agnitione volūtatis ei' in omni sapiencia ⁊ intellectu spirituali:vt ambuletis digne deo p omnia placentes:ī omni opere bono fructificantes et crescētes in sciencia dei:in omni virtute ꝓfortati secundū potēciam claritatis eius ī omni paciencia et longanimitate:cuz gaudio gracias agentes deo patri:qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorū in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarū:et transtulit in regnum filij dilectionis sue:ī quo habemus redēptionem et remissionez peccatorum.Qui est ymago dei īuisibilis. primogenitus omnis creature:quoniaz ī ipo ꝯdita sunt vniuersa in celis et in terra visibilia ⁊ inuisibilia.Siue throni siue dominatōes siue principat' siue pōtates:oīa in ipso et p ipsuz creata sunt .Et ipse ē ante omnes:et omnia in ipso ꝓstant. Et ipse est caput corporis ecclesie qui est principium primogenitus ex mortuis:vt sit omnibus ipse primatum tenens.Quia in ipo cō placuit omnem plenitudinem inhabitare: et p ipsum recōciliari omnia in ipso.pacificans p sāguinem crucis eius siue que in terris siue que ī celis sunt. Et vos cū essetis aliquādo alienati ⁊ inimici sensu.ī operibus malis:nūc autē reconciliati in corpore carnis eius per mortem. Exhibē vos sanctos et immaculatos ⁊ irreprehensibiles coram ipo:si tamen pmanetis ī fide fūdati et stabiles et immobiles a spe euangelij quod audistis:quod p̄dicatum est ī vniuersa creatura que sub celo est:cui' factus sum ego paulus minister:qui nūc gaudeo in passionibꝫ p vobis:et adimpleo ea q̄ desunt passionum cristi in carne mea p corpore eius quod est ecclesia. Cuius fact' sū ego minister secundum dispensationez dei que data est mihi in vobis:vt impleaz verbum dei.misterium quod absconditu fuit a seculis ⁊ generatōnibꝫ:nūc aūt manifestatū est sanctis eius quibus voluit deus notas facē diuitias glorie sacramēti hui' in gētibus:q̄ est cristus ī vobis spes glorie.quem nos ānunciam':corripiētes omnem hominem et docentes in omni sapiencia:vt exhibeamus omnem hominem perfectum in cristo ihesu:in quo et laboro certando secundum operationem eius quam operatur in me in v̄tute. ¶ Capi. .II.

VOlo em̄ vos scire q̄lem solicitudinē habeam p vob ⁊ p hijs q̄ sūt laodicie.⁊ q̄cunqz nō viderūt faciē meā in carne:vt cōsolent̄ corda ipor īstructi ī caritate ⁊ ī oīs diuicias plenitudinis intellectus ī agnitōe misterij dei patris cristi ih̄u:ī q̄ sūt oīs thesauri sapiēcie ⁊ sciēcie absconditi.Hoc aūt dico:vt nemo vos decipiat ī sublimitate p̄monū. Nāetsi corpore absens sū:p̄ spū vobiscū suz gaudēs ⁊ vidēs ordinē v̄m.⁊ firmamētū.ei' q̄ ī xp̄o ē fidei v̄e.Sicut ergo accepistis ih̄m xp̄m dn̄m n̄rm ī ipo ābulate:radicati et superedificati ī ipo.⁊ ꝓfirmati ī fide sicut et didicistis:habūdātes ī illo ī grārū actōe. Videte ne q̄s vos decipiat p philosophiaz ⁊ ī anem fallaciam:secundum traditionē hominum

ad colosen

secundū elemēta mūdi: ⁊ nō secundū xp̄m. Quia in ip̄o inhabitat oīis plenitudo diuinitatis coꝛporaliter: ⁊ estis ī illo repleti q̄ ē caput oīis p̄ncipat⁹ et potestatis. In quo et circūcisi estis circūcisione nō manufacta ī expoliatōe coꝛpoꝛis carnis: sed ī circūcisione xp̄i p̄sepulti ei ī baptismo: in quo ⁊ resurrexistis p̄ fidem op̄atōnis dei q̄ suscitauit illū a moꝛtuis. Et vos cuꝫ moꝛtui essetis in delictis et p̄putio carnis vr̄e uiuificauit cū illo donās vob oīa delicta: delēs qd aduersus nos erat cyrog̈phū decreti qd erat p̄trariū nob. Et ipsuꝫ tulit de medio affigēs illud cruci: ⁊ expoliās p̄ncipat⁹ et potestates ꝓduxit p̄fidēter: palam triūphās illos ī semetip̄o. Nēo g̈ vos iudicet ī cibo aut ī potu aut ī p̄te diei festi aut neomenie aut sabbatoꝝ q̄ sūt umbra futuroꝝ: coꝛpus aūt xp̄i. Nemo vos seducat volēs ī humilitate ⁊ religione angloꝝ q̄ non vidit. ambulās frustra iflatus sēsu carnis sue: et nō tenēs caput ex q̄ totū coꝛp⁹ p̄ nexus et p̄iūctōnes sūministratū et p̄structū crescit ī augmentum dei. Si g̈ moꝛtui estis cū xp̄o ab elemētis hui⁹ mūdi: quid adhuc tāq̄ viuētes ī mūdo discernitis: Ne tetigeritis. neq; gustaueritis. neq; contrectaueritis: q̄ sūt oīa ī interitu ip̄o vsu secundū p̄cepta ⁊ doctrinas hominū: q̄ sūt rationez q̄dem habētia sapiēcie ī supstitiōe ⁊ humilitate et nō ad p̄cendū coꝛpoꝛi: nō in honoꝛe aliq̄ ad saturitatē carnis. ¶ Ca. .III.

Si cōsurrexistis cū xp̄o q̄ sursū sunt q̄rite vbi xp̄us ē in dextra dei sedens: q̄ sursū sūt sapite: nō q̄ sup terrā. Moꝛtui em̄ estis et vita vr̄a abscondita ē cū xp̄o ī deo: cū aūt xp̄us apparuerit vita vr̄a: tunc et vos apparebitis cū ip̄o in gl̄ia. Moꝛtificate g̈ mēbra vr̄a que sūt sup terrā: fornicatōz. immūdiciā. libidinē. p̄cupiscēciā malā. et auariciā. q̄ ē simulacroꝝ seruitus: p̄ter q̄ venit ira dei sup filios īcredulitatis. ī q̄bo et vos ambulastis aliq̄ndo cū viueretis ī illis. Nūc aūt deponite ⁊ vos oīa: irā. īdignatōz. maliciā. blasphemiā. turpē ſmonē de oꝛe vr̄o. Nolite mētiri īuicem: expoliātes vos veterē hoīnē cū actibus suis et induētes nouū euꝫ q̄ renouat̄ ī agnitōz dei: secūdū ymaginē ei⁹ q̄ creauit eū: vbi nō ē masc̄lus et femīa gētilis et iudeus: circūcisio et p̄putiū. barbar⁹ ⁊ scita. ſuus et liber: ſ oīa ⁊ ī oīib⁹ xp̄us. Induite vos ergo sicut electi dei sācti et dilecti viscera miseric oꝛdie: benignitatē. hūilitatem. modestiam. paciencia z. supportantes inuicē et donātes vobisme tip̄is si quis aduersus aliquē habet q̄relam: sicut et dom⁹ donauit vob ita et vos. Sup omnia aūt hec caritatē habete qd ē vinculū perfectōnis: et pax xp̄i exultet in coꝛdib⁹ vr̄is. ī qua et vocati estis ī vno coꝛpe: ⁊ g̈ti estote. Uerbū cristi habitet ī vobis habundanter: ī omni sapiēcia docētes et p̄monentes vosmetip̄os ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spiritalib⁹ ī gracia ctāātes ī coꝛdib⁹ vr̄is deo. Oīe qd̄cūq; facitis ī ūbo aut ī opere: omnia ī nomīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: gracias agentes deo et patri p̄r ip̄m. Mulieres subdite estote viris: sicut oporꝛtet in dn̄o. Uiri diligite vxores vr̄as: et nolite amari esse ad illas. Filij obedite p̄entibus p̄ oīa: hoc em̄ placitū ē ī dn̄o. Patres nolite ad iracūdiā puocare filios vr̄os: vt ñ pusillo aīo fiāt. Serui obedite p̄ omnia dn̄is carnalib⁹: ñ ad oculum ſuietes q̄i hominib⁹ placētes: sed ī simplicitate coꝛdis timētes deū. Quodcūq; facitis. ex animo op̄amini. sicut dn̄o et nō hominibus: sciētes q̄ a dn̄o accipietis retributōz hereditatis. Domīo cristo ſuite. Qui em̄ iniuriā facit recipiet id qd̄ iniq̄ gessit: et nō ē p̄sonax accepcio apud deū.

Bonī qd̄ iustū ē et equū ¶ Ca. IIII. ſuis p̄state: sciētes q̄ et vos dn̄m habetis ī celo. Orationi instate vigilātes ī ea ī grārūactōe: oꝛantes simul et p̄ nob: vt de⁹ apiat nob ostiuꝫ ſmonis ad loquēdū misteriū xp̄i: p̄ quē qd̄ etiā vinct⁹ sū: vt manifestem illud ita vt oporꝛtet me loqui in sapiencia ambulate ad eos qui foris sūt: tempus redimētes. Sermo vester semper ī gracia sale sit cōdit⁹: vt sciatis quō oporꝛteat vos vnicuiq; respōdere. Que circa me sūt omnia vob nota faciet tych̄icus carissimus frat̄ et fidelis mīster et p̄seruus in domino: quem misi ad vos ad hoc ipsuꝫ vt cōgnoscat que circa vos sūt: et consoletur coꝛda vestra cū onesimo carissimo et fideli fratre q̄ ex vobis ē: qui omnia q̄ hic agunt̄ nota faciēt vobis. Salutat vos aristarcus cōcaptiuus meus: et marcus consobrinus barnabe: de quo accepistis mandata. Si venerit ad vos: suscipite illū. Et ih̄us q̄

dicitur iust⁹: qui sūt ex circūcisione. Hij soli sunt adiutores mei ī regno dei: qui mihi fuerūt solatio. Salutat vos epafras q̄ ex vobis ē ꝟuus cristi ihesu: semper solicitus pro vobis ī orationibus: vt stetis perfecti et pleni in omni voluntate dei. Testimoniū enim illi perhibeo: q̄ habet multuz laborem pro vobis et pro hijs qui sunt laodicie et qui ierapoli. Salutat vos lucas medicus carissimus: et demas. Salutate fratres qui sunt laoditie et nymphan: et que in domo eius est ecclesiam. Et cū lecta fuerit apud vos epistola hec. facite vt et in laodicensium ecclesia legatur: et eam que laodicensium est vobis legatur. Et dicite archipo. Vide misterium quod accepisti in domino: vt illud impleas. Salutatio mea manu pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gracia dñi ihesu vobiscū amen.

¶ Explicit epistola ad colosenses. ¶ Incipit argumētū ī epl̄az ad thessalonicēses p̄mā.

Thessalonicenses sunt macedones: qui accepto verbo veritatis persti terunt in fide: eciam in persecutione ciuium suorum. Preterea nec receperūt falsos apostolos: nec ea q̄ a falsis apostolis dicebant. Hos collaudat apostolus scribens eis ab athenis: p̄ tithicum dyaconum. et onesimum acolitum.

¶ Finis huius argumēti. ¶ Incipit epistola prima ad thessalonicēses.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus: ecclesie thessalonicēsium in deo patre nostro ⁊ domino ihū cristo: gracia vobis et pax. Gracias agimus deo semper p̄ omnib⁹ vobis memoriam vestri facientes in orationibus nr̄is sine ītermissione: memores operis fidei vestre et laboris. et caritatis. ⁊ sustinēcie spei domini nr̄i ihū cristi: ante deum et patrem nostrū. Scientes fratres dilecti a deo electōnem vestram: quia euāgelium nostrum nō fuit ad vos in sermone tātum sed et in virtute et ī spiritusācto et in plenitudine mlta: sicut scitis quales fuerimus in vobis p̄ter vos. Et vos imitatores nostri facti estis et domini: excipientes verbum ī tribulatōe multa cū gaudio spiritusācti: ita vt facti sitis forma omibus crētētibus ī macedonia et ī achaia. A vob em̄ diffamatus est sermo dñi nō solū ī macedonia et ī achaia: sed et ī omī loco fides vestra que est ad deū pfecta est: ita vt n̄ sit nobis necesse quicq̄ loqui. Ipsi em̄ de nob⁹ ānūciāt qualem introitum habuerim⁹ ad vos: et quō cōuersi estis ad deum a simulacris seruire deo vero et viuo: et expectare filium eius de celis quez suscitauit ex mortuis ihesum: quia eripuit nos ab ira ventura.

¶ Capitulum. .II.

Ipsi scitis fratres introitū nostrum ad vos. quia nō ianis fuit: sed ātea passi multa: et cōtumelijs affecti sicut scitis ī philippis: fiduciam habuimus ī deo nostro loqui ad vos euāgelium dei ī multa solicitudine. Exhortatio em̄ nr̄a n̄ de errore neq̄ de īmundicia neq̄ in dolo. sed sicut probati sumus a deo vt crederetur nobis euāgelium ita loquimur: n̄ quasi hominibus placētes: ſ deo qui probat corda nr̄a. Neq̄ em̄ aliquādo fuimus ī sermone adulatōis sicut scitis: neq̄ ī occasione auaricie deus testis est: nec querentes ab hominibus gloriam neq̄ a vobis neq̄ ab alijs cum possemus vobis oneri esse vt cristi apostoli. Sed facti sum⁹ paruuli ī medio vestrum tāq̄ si nutrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide. volebam⁹ tradere vobis nō solum euāgelium dei sed eciam animas nostras: quoniam carissimi nobis facti estis. Memores em̄ facti estis fratres laboris nr̄i et fatigatōis: die et nocte operantes. ne quem vestrum grauaremus: predicauimus ī vobis dei euāgelium Vos testes estis et deus: q̄ sancte et iuste ⁊ sine querela vobis qui credidistis fuimus sicut scitis: qualiter vnūquenq̄ vestruz sicut pater filios suos deprecātes vos et cōsolātes: testificati sumus vt ambularetis digne deo qui vocauit vos ī suum regnum et gloriam. Ideo et nos gracias agim⁹ deo sine ītermissione: qm̄ cū accepissetis a nob⁹ vbum audit⁹ dei. accepistis illud nō vt verbum hominū ſ sicut est vere vbum dei: qui operatur in vobis qui credidistis. Vos em̄ imitatores facti estis fratres ecclesiaꝝ dei que sunt in iudea in cristo ihesu: quia eadē passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a iudeis: qui et dominum occiderunt ihesum et p̄phetas et nos persecuti

sūt:et deo nō placēt.et omnib⁹ hominib⁹ aduersanē:prohibētes nos gentilibus loqui vt salue fiant:vt impleāt peccata sua sēper. Preuenit eī ira dei sup illos vsq; in finem. Nos aūt frēs desolati a vobis ad tēpus ore. aspectu nō corde:habūdāti⁹ festinauimus faciem vr̄az videre cū multo desiderio:qm̄ noluim⁹ venire ad vos .Ego quidem paulus et semel et iterū:sed impediuit nos sathanas.Que ē eniz nostra spes aut gaudium aut corona glie:Nōne vos ante dominū nostrum ihesum cristum ī aduētu eī⁹? Vos enim estis gloria nostra et gaudiū.

¶ Capitulum. .III.

PRopter quod non sustinentes ampli⁹.placuit nobis remanere athenis solis:ꝛ mīsim⁹ thimotheū fratrem nostrum et ministrū dei ī euangelio cristi ad cōfirmādos vos ꝛ exhortandos p fide vestra:vt nemo moueatur ī tribulationib⁹ istis. Ipsi em̄ scitis:q; ī hoc positi sumus. Nam ꝛ cū apud vos essemus p̄diceba mus vob⁹ passuros nos tribulatōnes:sicut et factū ē et scitis. Propterea et ego amplius nō sustinēs misi ad cognoscendā fidem vestram:ne forte tēptauerit vos is qui tēptat:et inanis fiat labor noster. Nūc autē veniente thimotheo ad nos a vobis et annunciāte nobis fidem et caritatem vestrā: et quia memoriā nostri habetis bonā:sem per desiderantes nos videre.sicut et nos q̄z vos:ideo cōsolati sumus fratres.in vobis in omni necessitate ꝛ tribulatōe nostra per fidem vestrā:quoniaz nunc viuim⁹:si vos statis in domino. Quā enim graciarumactionem possumus deo retribuere pro vob⁹ in omni gaudio quo gaudemus ꝓpter vos ante deum nostrū:nocte ac die habundantius orātes vt videam⁹ faciem vestrā ꝛ cōpleamus ea q̄ desunt fidei vestre: Ipse autē deus et pater noster et dominus ihesus cristus dirigat viam nostraz ad vos. Vos aūt dominus multiplicet:et habundare faciat caritatē vestram ininuicem et in omnes: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vr̄a sine querela in sāctitate ante deū et patrem nostrum ī aduentu domini nostri ih̄u cristi cum omnibus sāctis eius amen.

¶ Capitulum. .quartum.

DEcetero ergo fratres rogam⁹ vos et obsecramus in dn̄o ih̄u:vt quēadmodum accepistis a nobis quō oporteat vos ambulare ꝛ placere deo sicut ꝛ ambulatis:vt abūdetis magis. Scitis eī que p̄cepta dederim vob⁹ p dominū ihesuz. Hec ē aūt volūtas dei sāctificatō vr̄a vt abstineatis vos a fornicatōe:vt sciat vnusq̄sq; vr̄m vas suū possidere in sanctificatōe ꝛ honore:nō ī passione desiderij sicut et gentes q̄ ignorāt deuz. Et ne quis supgrediat neq; circūueniat ī negocio frem suum:qm̄ vindex ē dn̄s de hijs om̄ib⁹ sicut p̄dixim⁹ vobis et testificati sumus.Nō em̄ vocauit nos de⁹ ī immūdiciam:ꝑ in sāctificatōez. Itaq; q̄ hec spernit nō hominē spernit sed deū:qui etiā dedit spiritū suū sāctū in nobis.De caritate aūt fraternitatis n̄ necesse habuim⁹ scribere vobis. Ipi em̄ vos a deo didicistis:vt diligatis inuicē. Etenim illud facitis ī om̄es fratres:ī vniuersa macedonia.Rogam⁹ aūt vos frēs vt habūdetis magis:et operā detis vt q̄eti sitis.et vt vr̄m negociū agatis.vt opamini manibus vr̄is sicut p̄cepim⁹ vob⁹:ꝛ vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sūt.ꝛ nullius aliq̄d desideretis.Nolumus aūt vos ignorare frēs ō dormientibus:vt nō contristemini sicut et ceteri qui spem nō habent. Si enim credimus q; ihesus mortuus ē et resurrexit:ita et deus eos qui dormierunt p ihesum adducet cum eo.Hoc enim vobis dicimus ī verbo domini:quia nos qui viuimus qui residui sumus:in aduentu domini nō p̄euenie mus eos qui dormierunt.Quoniā ipse dominus in iussu et in voce archāgeli:ꝛ ī tuba dei descendet de celo:et mortui qui ī cristo sunt resurgēt primi. Deinde nos q̄ viuimus qui relinq̄mur simul rapiemur cū illis ī nubibus obuiā cristo in aera:et sic semper cum domino erim⁹. Itaq; consolamini inuicem in verbis istis.

¶ Capitulum. .V.

DE temporibus autez et momentis fratres non indigetis vt scribam⁹ vobis. Ipsi enim diligēter scitis:q; dies domini sicut fur in nocte ita veniet. Cum em̄ dixerīt pax et securitas:tunc repentinus eis supueniet interitus sicut dolor in vtero habentis:et nō effugiēt .Vos autez fratres non estis in tenebris:vt vos

dies tanq̄ fur ꝓprehendat. Oñes eñ vos filij lucis estis: ⁊ filij diei. Non estis noctis neq; tenebrarum. Igitur nō dormiam⁹ sicut ⁊ ceteri: sed vigilemus ⁊ sobrij simus. Qui enim dormiunt noctē dormiūt: et qui ebrij sunt noctē ebrij sūt. Nos aūt qui diei sumus sobrij sumus: induti loricam fidei ⁊ caritatis et galeam spem salutis: quoniaz non posuit nos deus in iram sed in acquisicionem salutis per dominū nostrum ihesum cristuz qui mortuus est pro nobis: vt siue vigilemus siue dormiamus: simul cuz illo viuamus. Propter quod consolamini inuicem et edificatē alterutrum: sicut ⁊ facitis. Rogamus autem vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos. et presunt vobis in domino. ⁊ monēt vos: vt habeatis illos habundantius in caritate et propter opus illorum: et pacem habete cū eis. Rogamus autem vos fratres: corripite inquietos. consolamini pusilanimes. suscipite infirmos: pacientes estote ad omnes. Videte ne quis maluz pro malo alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini ininuicem ⁊ in omnes. Semper gaudete: sine intermissione orate: in omnibus gracias agite. Hec est enim voluntas dei ī cristo ihesu: in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: ꝓphecias nolite spernē. Omnia autem probate: quod bonum ē tenete: ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autē de⁹ pacis sanctificet vos p omnia: vt integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in aduentu domini nostri ihesu cristi seruetur. Fidelis est deus q̄ vocauit vos: q̄ eciaz faciet. Fratres: orate p nobis. Salutate fratres omnes: in oscu lo sancto. Adiuro vos per dominum: vt legatur epistola hec oñibus sanctis fratribus. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum amen.

Finitur epistola p̄ma ad thessalonicenses

¶ Incipit argumentum in epistolam secūdā

AD thessalonicenses secundam scribit epistolam apostolus: et notum facit eis ō̄ temporibus nouissimis ⁊ de aduersarij deiectione. Scribit hāc epistolam ab athenis per titum dyaconem et onesimum acolitum.

¶ Explicit argumentum ¶ Incipit epistola secunda ad thessalonicenses.

PAulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus ecclesie thessalonicē sium in deo patre nostro ⁊ domīo ihesu cristo: gracia vob̄ et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo Gracias agere debemus semper deo p vob̄ fratres ita vt dignum est: quoniaz supcrescit fides vestra et habundat caritas vniuscuiusq̄ vestrum ininuicem: ita vt et nosipsi in vobis gloriemur in ecclesijs dei pro paciencia vestra et fide et in omnibus psecutionibus vestris et tribulationib̄ quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei: vt digni habeamini in regno dei p quo et patimini: si tamē iustum est aput deum retribuere retributōnez hijs qui vos tribulāt: et vobis qui tribulamini requiē nobiscum in reuelatōne dñi ihesu de celo cuz angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam hijs qui nō nouerunt deum et q̄ nō obediunt euangelio domini nostri ih̄u cristi. Qui penas dabunt in interitu eternas a facie domini et a gl̄ia virtutis eius: cuz venerit glorificari ī sanctis suis. ⁊ āmirabilis fieri in omnib̄ q̄ crediderūt: quia creditum ē testimonium nostrū sup vos ī die illo. In quo etiā oram⁹ semp p vobis vt dignet̄ vos vocatione sua vocare deus: ⁊ impleat omnē voluntatē bonitatis sue ⁊ op⁹ fidei in v̄tute: vt clarificetur nomen domini nostri ihesu cristi ī vobis: ⁊ vos in illo: secundū graciā dei nostri et dñi ih̄u cristi.

Capitulum. II.

ROgam⁹ aūt vos fratres p aduentū dñi nostri ihesu cristi et nr̄e cōgregationis ī ip̄m: vt nō cito moueamini a v̄ro sensu neq; terreami neq; p spiritum neq; p sermonem neq; per epistolaz tanq̄ p nos missam. q̄si instet dies domini. Ne quis vos seducat vllo modo. Quoniam nisi venerit discessio primum: et reuelatus fuerit homo peccati filius perditōnis. qui aduersatur et extollitur supra oñe quod dicitur deus aut quod colitur: ita vt ī templo dei sedeat ostendens se tanq̄ sit de⁹. Nō retinetis q̄ cū adhuc essē apud vos hec dicebam vob̄. Et nunc q̄d detineat scitis: vt

reuelet in suo tẽpore . Nam misterium iaz operatur iniquitatis: tm̃ vt qui tenet nũc. teneat: donec de medio fiat. Et nũc reuelabitur ille iniqu⁹ quẽ dñs ihesus interficiet spũ oris sui: z destruet illustratõne aduentus sui: eũ cui⁹ est aduentus secundũ operationem sathane in omni vtute et signis et prodigijs mendacibꝫ et in omni seductione iniquitatis hijs qui pereunt: eo q̃ caritatem veritatis nõ receperũt vt salui fierent. Ideo mittet illis deus operationẽ erroris vt credant mẽdacio: vt iudicent̃ oẽs qui crediderunt veritati: sed ꝓsẽserũt iniq̃tati. Nos autem debem⁹ agere gracias deo semper pro vobis fratres dilecti a deo: q̃ elegerit nos deus primcias in salutẽ ĩ sanctificatione spũs z in fide veritatis: ĩ quaz et vocauit vos per euangelium nr̃m ĩ acq̃sitõne glorie dñi nostri ihesu xp̃i. Itaq; fratres state: z tenete traditiones quas didicistis: siue p sermonez siue p epl'az nr̃az. Ipse autez dominus nr̃ ihesus xp̃c et deus et pater noster q̃ dilexit nos: z dedit ꝓsolationem eternam z spem bonam in grã exhortet̃ corda vestra: et confirmet in omni opere et sermone bono.

Capitulum .III.

Cetero fratres orate pro nob vt sermo dei currat et clarificet̃ sicut et apud vos: z vt liberemur ab importunis et malis hominibꝫ. Nõ em̃ oim est fides. Fidelis aũt dñs est qui cõfirmabit vos: et custodiet a malo. Cõfidim⁹ aũt de vobis fratres ĩ domiõ: qm̃ q̃ ꝓcipimus z facitis: z facietis. Dñs aut̃ dirigat corda vestra ĩ caritate dei: z paciẽcia xp̃i. Denũciamus aũt vobis frẽs in nomĩe dñi nostri ihesu xp̃i: vt subtrahatis vos ab omni ffe ãbulante inordinate: z nõ secũdum traditionez quã acceperũt a nobis. Ipi em̃ scitis qnemadmoduz oporteat imitari nos: qm̃ nõ inquieti fuim⁹ inter vos neq; gratis panẽ mãducauim⁹ ab aliquo: sed in labore z fatigatione nocte z die operãtes: ne quẽ vĩm grauarem⁹. Nõ q̃si nõ habuerim⁹ potestatẽ: sed vt nosmetipsos formã daremus vobis ad imitãdum nos. Nam et cuz essem⁹ apud vos hoc denũciabam⁹ vob. qm̃ si q̃s ñ vult operari: nec mãducet. Audiuim⁹ em̃ inẽ vos q̃sdaz ambulare inquiete nihil opantes: sz curiose agentes. Hijs aũt q̃ eiusmodi sunt denũciam⁹ z obsecram⁹ in dño ihesu cristo vt cũ silẽcio opantes: suũ panẽ mãducent. Vos aũt frẽs nolite deficere bñfacientes. Quod si q̃s ñ obedit vbo nr̃o p epl'am hũc notate: et non cõmiscemi cũ illo vt cõfũdat̃. Et nolite q̃si inimicum existimare: sz corripite vt fratrẽ. Ipe aũt de⁹ pacis det vobis pacem sẽpiternaz ĩ omi loco. Dñs cũ omnib vobis. Salutatio mea manu pauli: quod ẽ signum in oi epistola. Ita scribo: Gracia domini nostri ihesu cristi cum omnib vobis amen.

Explicit epistola secunda ad thessalonicẽses. Incipit argumentum ĩ epistolam primam ad thimotheum.

Thimotheum instruit z docet de ordinatione episcopatus et dyaconi et oĩs ecclesiastice discipline: scribens ei a laodicia p tithicum dyaconem.

Explicit argumentum Incipit epistola ad thimotheum prima.

Paulus apostol⁹ ihesu xp̃i secundũ imperium dei saluatoris nostri z cristi ih̃u spei nostre: thimotheo dilecto filio in fide: gracia et misericordia et pax a deo patre z cristo ihesu domino nostro. Sicut rogaui te vt remaneres epheſi cũ irem in macedoniam. vt denunciares quibusdã ne aliter docerent: neq; intenderent fabulis z genealogijs interminatis: que questiones prestant magisq̃ edificationez dei que est in fide. Finis autez precepti est caritas: de corde puro. z conscientia bona: et fide non ficta. A q̃busdã q̃dã aberrantes cõuersi sũt ĩ vaniloquium: volentes esse legisdoctores nõ intelligentes neq; que loquuntur: neq; de quibus affirmant. Scimus autem quia bona ẽ lex si quis ea legittime vtatur: sciẽtes hoc quia lex iusto nõ est posita sed iniustis z nõ subditis: impijs z peccatoribus sceleratis et cõtaminatis patricidis z matricidis homicidis fornicarijs masculorum cõcubitoribus. plagiarijs mendacibus et periuris: z si quid aliud sane doctrine aduersatur: que est secũdum euangelium gl̃e

beati dei quod creditū ē mihi. Grās ago ei q̄ me ꝓfortauit ī xp̄o ihu dño nr̄o: qr fidelem me existimauit ponēs ī mīsterio. Qui pri⁹ blasphem⁹ fui ꝛ p̄secutor et ꝓtumeliosus: sz misericordiā dei ꝓsecut⁹ sū qr ignorans feci ī incredulitate. Supabundauit aūt grā dñi nr̄i cū fide ꝛ dilectione q̄ est in xp̄o ihu. Fidelis ꝑmo ꝛ omī acceptōne dignus: qr xp̄c ihs venit ī hūc mundū pecca tores saluos facere: quor prim⁹ ego sum. Sz ideo misericordiā cōsecutus sum: vt in me primo ostenderet xp̄s ihs omnē paciēciam ad informationē eor q̄ credituri sūt illi ī vitaz eternaz. Regi aūt seculor īmortali. inuisibili soli deo honor ꝛ gl'a: ī secula seculor amē. Hoc preceptū cōmēdo tibi fili thimothee scdm p̄cedentes ī te p̄phetias: vt milites ī illis bonā militiam habēs fidē ꝛ bonā cōsciencīam. Quā quidē repellentes circa fidem naufragauerūt: ex quibo ē hymeneus ꝛ allexāder quos tradidi sathane: vt discant non blasphemare.

Capitulum. .II.

Obsecro igit̄ primum oīm fieri obsecratōnes orationes postulatōes grārūactiones p̄ omnib homīb: p̄ regib ꝛ oīb q̄ ī sublimitate sūt ꝓstituti: vt quietā ꝛ trāquillā vitā agamus ī omni pietate ꝛ castitate. Hoc em̄ bonū ē ꝛ acceptū corā saluatore nostro deo: q̄ oēs hoīes vult saluos fieri: ꝛ ad agnitionē veritatis venire. Unus em̄ de⁹ vn⁹ ꝛ mediator dei et hoīm homo xp̄s ihs: q̄ dedit redemptionē semetipm p̄ omīb. Cuius testimoniuz tēporib suis cōfirmatū ē: in q̄ positus sum ego predicator ꝛ aplūs. Veritatē dico ꝛ nō mencior: doctor gentiuz in fide ꝛ veritate. Volo ḡ viros orare in omī loco: leuantes puras manus sine ira ꝛ disceptatione. Similiter ꝛ mulieres in habitu ornato. cū verecundia ꝛ sobrietate ornantes se: ꝛ nō in tortis crinib aut auro aut margaritis vl̄ veste preciosa: sz q̄ decet mulieres: promittentes pietatē p̄ opera bona. Mulier in silencio discat: cū omī subiectione. Docere aūt mulieri nō permitto neq; dominari in virum: sz esse in silentio. Adam em̄ prim⁹ format⁹ ē deinde eua: ꝛ adā nō ē seduct⁹: mulier aūt seducta in p̄uaricatione fuit. Saluabit̄ aūt p̄ filior generationez: si permanserit ī fide ꝛ dilectione ꝛ sanctificatōe cum sobrietate.

Capitulum. .III.

Fidelis sermo. Si quis episcopatū desiderat: bonū op⁹ desiderat. Oportet aūt episcopū irreprehensibilez esse. vnius uxoris vir: sobriuz. ornatum. prudentē. pudicū. hospitalē. doctorē. nō vinolentū. nō percussorē. sz modestū. nō litigiosū. nō cupidū: sz sue domui bñ prepositum: filios habentē subditos cū omī castitate. Si q̄s autē domui sue preesse nescit: qūo ecclesie dei diligēciā habebit: Nō neophitū: ne in supbiam elatus ī iudiciū incidat dyaboli. Oportet aūt ꝛ illū habē testimoniū ab hijs q̄ foris sūt. vt nō ī obprobriū īcidat ꝛ ī laqueū dyaboli. Dyaconos similiter pudicos. nō bilingues. nō multo vino deditos. nō turpe lucrū sectātes: habentes misteriū fidei in p̄sciencia pura. Et hij aūt probent̄ primū: ꝛ sic ministrēt nullum crimē habentes. Mulieres similit̄ pudicas: nō detrahētes. sobrias. fideles ī oīb dyacones sint vni⁹ uxoris viri: q̄ filijs suis bñ p̄sint. et suis domib. Qui em̄ bñ ministrauerīt. gradū bonū sibi acquirēt: ꝛ mlt̄am fiduciaz ī fide q̄ ē in xp̄o ihu. Hec tibi scribo fili thimothee: sperās me ad te venire cito. Si autem tardauero: vt scias qūo oporteat te ī domo dei cōuersari q̄ ē ecclesia dei viui: colūna ꝛ firmamētū veritatis. Et manifeste magnū ē pietatis sacramentum qđ manifestū ē in carne. iustificatū ē ī spū: apparuit angelis. p̄dicatū ē gētibus: creditū ē in mūdo. assumptū est in gloria.

Capitulum. .IIII.

Spiritus aūt manifeste dicit. quia in nouissimis tēporibus discedent quidā a fide: attendentes spiritibus erroris ꝛ doctrinis demonior in ypocrisi. loquentiū mendaciū ꝛ cauteriatā habētiū suā p̄sciencīā: p̄hibentiū nubere: abstinere a cibis q̄s deus creauit ad p̄cipiendū cum grārūactione fidelib: ꝛ hijs q̄ cognouerūt veritatē. Quia oīs creatura dei bona: ꝛ nihil reiciēdū qđ cū grārūactōe p̄cipit̄. Sanctificatur em̄ per verbū dei ꝛ orationem. Hec p̄ponēs frībus. bon⁹ erīs minister xp̄i ihu: enutritus vbis fidei ꝛ bone doctrine quā assecutus es. Ineptas aūt ꝛ aniles fabl'as

ueuita .Exerce aũt ꝛeipm ad pietatẽ.Nam coꝛporal' exercitatõ ad modicũ vtil' ẽ.Pietas aũt ad omia vtilis ẽ: ꝓmissionẽ habẽs vite:q̃ nũc est ꝛ future.Fidel' sermo:ꝛ omi acceptione dignus·In hoc em laboramus ꝛ maledicimur qꝛ speram⁹in deũ viuũ:qui ẽ saluatoꝛ oim hominũ :maxime fideliuz. Precipe hec ꝛ doce.Nemo adolescẽciã tuã cõtemnat:sz exemplũ esto fideliũ.ĩ verbo. in ꝙuersacione . ĩ caꝛitate.in fide .in castitate.Dũ venio attẽde lectioni.exhoꝛtacioĩ doctrine.Noli negligere grãz q̃ in te ẽ:que data ẽ tibi ꝓ ꝓphetiã cũ impositõe manuũ ꝑsbiteꝛij .Hec meditare:in hijs esto:vt ꝓfectus tuus manifest⁹sit omnib .Attende tibi ꝛ doctꝛine:insta ĩ illis.Hoc em facies. ꝛ teipsum saluũ facies :ꝛ eos q̃ te audiũt.

Capitulum. .V.

Eniorem ne increpaueris:sed obsecꝛa vt patꝛem.Iuuenes vt ffres. anus vt matꝛes :iuuẽculas vt soꝛoꝛes ĩ omni castitate .Uiduas honoꝛa :q̃ vere vidue sũt.Si qua aĩ vidua filios aut nepotes habet :discat primũ domuz suam regeꝛe ꝛ mutuam vicem reddeꝛe paꝛentib. Hoc em acceptũ ẽ coram deo.Que aũt veꝛe vidua ẽ et desolata speꝛet in deũ:et ĩstet obsecrationib ꝛ oratõnib die ꝛ noctꝛe .Nã que in delicijs ẽ: viuẽs moꝛtua ẽ.Et hoc p̃cipe:vt irreprehẽsibiles sint .Si quis aũt suoꝝ ꝛ maxime domesticoꝝ curã nõ habet fidem negauit:ꝛ ẽ infideli deteꝛioꝛ.Uidua eligatur non minus seꝛaginta annoꝝ.que fuerit vnius viri vꝛoꝛ:ĩ opibus bonis habens testimoniũ:si filios educauit .si hospicio paupes recepit si sanctoꝛũ pedes lauit :si retꝛibutõnem paciẽtib sũminiſtrauit :si omne opus bonũ subsecuta ẽ .Adoleſcentioꝛes autem viduas deuita .Cũ em luxuꝛiatꝛe fueꝛint in cꝛisto nubeꝛe volunt: habentꝛes damnatõnem:quia pꝛimaz fidez iꝛritam fecerũt .Simul autẽ et ocioſe discunt circuiꝛe domos :nonſolum ocioſe ſed ꝛ verboſe ꝛ curioſe:loquẽtes que nõ opoꝛtet.Uolo autez iuniores nubere .filios pcreare matreſſamilias eſſe :nullam occaſionem dare aduerſario maledicti gracia. Jam enim quedam cõuerſe ſunt retro p⁹ ſathanan.Si quis fideles viduas sũminiſtret illis vt nõ graueĩ eccleſia:vt hijs que vere vidue sũt ſufficiat . Qui bñ preſũt p̃ſbiteꝛi duplici honoꝛe digni habeãt:maxime q̃ laboꝛãt in verbo ꝛ doctꝛina.Dicit eĩ ſcriptura.Nõ ifrenabis os boni triturãti. Et dign⁹ ẽ oparius mercede ſua .Aduerſ⁹ p̃ſbiteꝝ accuſationez noli recipe :niſi ſub duob aut tꝛib teſtib.Peccãtes coꝛã omnib argue:vt ꝛ ceteꝛi timoꝛẽ habeãt.Teſtor coꝛaz deo ꝛ xp̃o ihu ꝛ electis angelis: vt hec cuſtodias ſine p̃iudicio :nihil faciẽs ĩ alteꝛã ptem declinãdo .Manus cito nemi imposueris :neq̃ cõmunicaueris peccatis alienis.Teipm caſtuz cuſtodi.Noli adhuc aquã bibere:ſz modico vino vtꝛe ꝓpt̃ ſtomachũ tuũ ꝛ frequẽtes tuas infirmitates. Quoꝛundaz hominum peccata manifeſta sũt p̃cedentia ad iudiciũ:quoꝛũdã aũt ſubſequũt̃.Similit̃ ꝛ fcta bona maifeſta sũt: et q̃ aliteꝛ ſe habent abſcondi nõ poſſunt.

Capitulum. .VI.

Uicũq̃ sũt ſub iugo ſui dominos ſuos omi honoꝛe dignos aꝛbitꝛẽtur:ne nomen dñi ꝛ doctꝛina blaſphemet̃ .Qui aũt habent dños nõ cõtemnant quia fꝛatꝛes sũt :ſed magis ſeꝛuiant quia fideles sũt et dilecti :qꝛ benefitijs dei ptícipes sũt hec doce:et exhoꝛtaꝛe.Si q̃s aliteꝛ docet.ꝛ nõ acquieſcit ſanis ſeꝛmonibus dñi noſtꝛi ihu cꝛiſti .et ei q̃ ſecũdum pietatem ẽ doctꝛine:ſupbus nihil ſciens ſz languens circa queſtiones ꝛ pugnas ỹboꝛum ex quibus oꝛiunt̃ inuidie.ꝓtentõnes. blaſphemie.ſuſpiciones male.cõflictatões hoĩm mentꝛe coꝛꝛuptoꝝ ꝛ qui veꝛitati pꝛiuati sũt:exiſtimãtiũ queſtuz eſſe pietatez. Est aũt queſt⁹ magnus:pietas cũ ſufficiẽcia.Nihil em intulim⁹ in hũc mũdũ (haut dubiũ)qꝛ nec auferre q̃d poſſumus:habẽtes aũt alimẽta ꝛ quib tegamur:hijs ꝓtẽti ſimus.Naz q̃ volũt diuites fieꝛi.incidũt in tẽptationez et ĩ laqueũ dyaboli ꝛ deſideꝛia mlta iutilia ꝛ nociua:q̃ mergũt hoies in inteꝛitũ ꝛ peꝛditionẽ.Radix em omniũ maloꝝ ẽ cupiditas :quã q̃dã appetẽtes eꝛꝛauerũt a fide:ꝛ inſuerũt ſe doloꝛib mltis. Tu aũt o homo dei hoc fuge.Sectaẽ veꝛo iuſticiam.pietatẽ.fidem .caꝛitatẽ .pacieciam .mãſuetudinẽ.Certa bonuz certamen fidei:ꝓpꝛehende vitã eteꝛnã:ĩ q̃ vocat⁹es ꝛ ꝓfeſſus bonã ꝓfeſſionẽ coꝛã mltis teſtib. Precipio tibi coram deo qui viuificat oĩa ꝛ xp̃o ihu q̃ teſtimoniũ reddidit ſub põcio

pilato bonā cōfessionē: vt ꝓfues mādatum
sine macula irrepḥensibile vsqꝫ in aduētū
dñi nr̄i ihu xp̄i: quē suis tēporibꝫ ostendet
beatus et solus potēs rex regū ⁊ dominus
dominātium: qui solus habet immortali-
tatē et lucem habitat inaccessibilem: quez
null⁹ hoīm vidit sz nec videˊ potest: cui bo-
nor ⁊ imperiū ī sempiternum amen. Diui-
tibus hui⁹ seculi precipe nō sublime sapeˊ:
neqꝫ sperare in incerto diuiciaꝝ sed in deo
viuo qui prestat nobis omnia habūde ad
fruendum: bene agre: diuites fieri ī bonis
operibus: facile tribuere. cōmunicare: the-
saurizare sibi fundamētum bonum in fu-
turꝫ: vt apprehendant veram vitam. O thi-
mothee depositum custodi: deuitās ꝓphā-
nas vocum nouitates et oꝓpositiones falsi
nomis sciencie: quā qdā ꝓmittentes circa
fidem exciderunt. Gracia tecum amen.

¶ Explicit epistola prima ad thimotheum.
¶ Incipit argumentū in epistolā secūdam.

¶ Item thimotheo scribit de ex-
hortatione martirij ⁊ omnis
regule veritatis: ⁊ quid futu-
rum sit temporibus nouissi-
mis. et de sua passione: scri-
bens a roma.

¶ Finit argumentum ¶ Incipit epistola se-
cūda ad thimotheū.

Paulus apostolus ihu xp̄i
per voluntatem dei secūdū
promissionem vite que est
ī xp̄o ihesu. thimotheo ca-
rissimo filio: gracia et mi-
sericordia et pax a deo pr̄e
nostro ⁊ xp̄o ihesu domino nostro. Graci-
as ago deo meo cui seruio a progenitorib⁹
meis in ꝓsciencia pura: qꝫ sine intermissio-
ne habeam tui memoriam in orationibus
meis nocte ac die desiderans te videre me-
mor lacrimaꝝ tuarum vt gaudio implear.
Recordationem accipiens ei⁹ fidei que est ī
te nō ficta que ⁊ habitauit primuz in auia
tua loide ⁊ mr̄e tua eunice. Certus suz ego
aūt qꝫ ⁊ in te ꝓpter quā causam amoneo te
vt resuscites grāz dei q̄ ē in te ꝑ imposition-
nē manuū meaꝝ. Nō em̄ dedit nobis deus
spm̄ timoris sz virtutis ⁊ dilectōnis ⁊ sobrie-
tatis. Noli itaqꝫ erubescere testimoniū dñi
nr̄i ihu xp̄i neqꝫ me victū ei⁹: sz collabora
euangelio ꝟm virtutē dei. q̄ nos liberauit et
vocauit vocatōe sua sācta: ñ scdz opa nr̄a
sz scdm ꝓpositū suū ⁊ grām. q̄ data ē nobis
ī xp̄o ihu añ tpa secularia. Manifestata ē
aūt nūc ꝑ illuminatōez saluatoris nr̄i ihu
xp̄i q̄ destruxit quidē mortē. illumiauit aūt
vitā ⁊ incorruptōem ꝑ euangeliū: in q̄ po-
sit⁹ sum ego p̄dicator ⁊ ap̄lus et mgr̄ gen-
tiū. Ob quā causā etiā hec patior: sz nō ꝟ-
fūdor. Scio em̄ cui credidi: et cert⁹ sum qꝫ
potēs ē depositū meū ꝟuare ī illū die. Fo-
mā habe sanoꝝ verboꝝ q̄ a me audisti ī fi-
de ⁊ ī dilectōne ī ihu xp̄o. Bonū depositum
custodi ꝑ spm̄ sācti q̄ habitat ī nob. Scis
em̄ hoc qꝫ auersi sūt a me oēs q̄ ī asya sūt:
ex q̄b⁹ ē phigel⁹ ⁊ hermogenes. Det misdiaz
domi⁹ onesiforo domui: qꝫ sepe me refrige-
gerauit ⁊ cathenā meā ñ erubuit: sz cū ro-
mā venisset solicite me q̄siuit ⁊ inuenit. Det
illi dñs inuenire misdiam a deo in illa die.
Et quanta epheſi mīstrauit mihi tu melī⁹
nosti. Capitulum. .II.

Tu ergo fili mi ꝟfortare ī grā q̄ ē in xp̄o
ihu: ⁊ q̄ audisti a me ꝑ multos te-
stes hec ꝟmenda fidelibꝫ hoīb⁹ qui
ydonei erūt ⁊ alios docē. Labora sicut bo-
nus miles xp̄i ihu. Nemo militās deo. im-
plicat se negocijs sc̄l̄aribꝫ: vt ei placeat cui
se ꝓbauit. Nā ⁊ q̄ certat ī agone ñ coronā-
bit nisi legittime certauerit. Laborantem
agricolā oportet primū de fructib⁹ accipe-
intellige q̄ dico: dabit em̄ tibi dñs ī omīb⁹
intellectū. Memor esto dñm ihum xp̄m re-
surrexisse a mortuis ex semine dauid secū-
dū euangeliuz meū in q̄ laboro vsqꝫ ad vi-
cula quasi male operās: sz verbū dei nō est
alligatū. Ideo omīa sustineo ꝓpter electos:
vt ⁊ ipi salutē ꝟsequēt q̄ ē ī xp̄o ihesu cum
gl̄a celesti. Fidelis sermo. Nā si cōmortui
sumus. ⁊ cōuiuem⁹: si sustinebimus ⁊ con-
regnabimus: si negauerimus et ille nega-
bit nos: si non credimus ille fidelis p̄mā-
net: negare seipsum nō potest. Hoc aūt cō-
moneo testificās corā deo. Noli cōtendere
verb: ad nihil em̄ vtile ē nisi ad subuersio-
nem audientiuz. Solicite aūt cura teipm.
ꝓbabilē exhibere deo: operariū icōfusibilē

recte tractantē verbū veritatis .Prophana aūt ⁊ ianiloquia deuita .Multū em̄ p-ficiūt ad ipietatē :⁊ ſmo eor vt cācer ſerpit. Ex qbo ē hymeneꝰ⁊ phyletus:q̄ a veritate exciderūt dicētes reſurrectionē iā factā:⁊ ſubuertēt q̄rūdā fidē. Ioꝛ firmū fundamentū dei ſtat:habēs ſignaculum hoc. Cognouit dñs q̄ ſūt eiꝰ :⁊ diſcedat ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat nomē dñi. In magna aūt domo nōſolū ſūt vaſa aurea et argentea.ſz ⁊ lignea ⁊ fictilia:et q̄dā quidē ī honorē:q̄daz aūt ī ꝓtumeliā. Si q̄s ḡ emundauerit ſe ab iſtis.erit vas ī honorē ſāctificatū:⁊ vtile dño ad oē opꝰ bonū paratū. Iuuenilia aūt deſideria fuge:ſectare vero iuſticiā.fidē.ſpem ⁊ caritatē ⁊ pacē cū hijs q̄ inuocāt dñm de corde puro. Stultas aūt ⁊ ſine diſciplina q̄ſtiones deuita :ſciens q̄ generāt lites .Seruū aūt dñi non oportet litigare:ſz māſuetū eſſe ad oēs .docibilez. pacientē cū modeſtia corripientē eos q̄ reſiſtūt veritati:nequādo deꝰ det illis penitēciā ad ꝓgnoſcendā veritatē.⁊ reſipiſcant a dyaboli laq̄is:a q̄ captiui tenent ad ipſius voluntatem. Capitulum. .III.

Hoc aūt ſcito q̄ ī nouiſſimis diebꝫ. inſtabūt tēpora piculoſa:et erunt hoīes ſeipōs amātes .cupidi .elati.ſuperbi.blaſphemi.parētibꝫ ñ obedientes. ingrati ſceleſti.ſine affectōne ſine pace .criminatores.incōtinentes.immites.ſine benignitate ꝓditores.protерui.tumidi.ceci. ⁊ voluptatū amatores .magiſq̄ dei:habētes ſpeciez quidē pietatis .virtutē aūt eius abnegantes.Et hos deuita. Ex hijs em̄ ſūt q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mlierculas oneratas peccatis .q̄ ducunt variis deſideriis:ſemp diſcentes.⁊ nūq̄ ad ſcientiā veritatis pueniētes .Quēadmodū aūt iānes ⁊ mambres reſtiterūt moyſi .ita et hij reſiſtūt veritati :hoīes corrupti mēte.reprobi circa fidez:ſz vltra nō ꝓficient .Inſipiencia em̄ eoꝝ manifeſta erit oībus:ſicut ⁊ illoꝝ fuit. Tu aūt aſſecutus es meaz doctrinā .inſtitutionē. ꝓpoſitū.fidem longanimitatē.dilectionē.paciencia ꝓſecutiones paſſiones:q̄lia mihi facta ſūt antiochie yconio ⁊ liſtris.q̄les ꝓſecutōes ſuſtinui:et ex omnibꝫ eripuit me dominus.Et omnes q̄ pie volūt viuere ī xp̄o ihu perſecutionē pacient. Mali aūt hoīes ⁊ ſeductores pficient in peiꝰ:errantes ⁊ in errorē mittentes. Tu vero pmane in hijs que didiciſti:⁊ credita ſūt tibi:ſciēs a quo didiceris.et qz ab infātia ſacras lras noſti .que te poſſūt inſtruere ad ſalutē p fidē que ē in xp̄o ihu. Oīs eī ſcriptura diuinitꝰ inſpirata .vtilis ē ad docendū.ad arguendū.ad corripiendū.ad erudiendum in iuſticia:vt pfectꝰ ſit homo dei ad omne opus bonū inſtructus.

Capitulum. .IIII.

Testificor corā deo et ihesu xp̄o qui iudicaturus eſt viuos ⁊ mortuos. ⁊ aduentum ipiꝰ⁊ regnū eius:predica verbum.inſta oportune imoportune. argue .obſecra .increpa ī omni paciencia ⁊ doctrina .Erit em̄ tēpus cū ſanā doctrinam nō ſuſtinebūt:ſz ad ſua deſideria coacerabūt ſibi magiſtros prurientes auribus:⁊ a veritate quidez auditū auertēt.ad fabulas aūt cōuertent. Tu vero vigila.in omnibꝫ labora .opus fac euangeliſte .miſteriū tuū imple:ſobrius eſto. Ego em̄ iaz delibor:⁊ tempus reſolutōnis mee inſtat. Bonū certamen certaui:curſū cōſūmaui: fidem ſeruaui . In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſticie:quā reddet mihi dñs ī illa die iuſtus iudex. Nōſolū aūt mihi:ſz ⁊ hijs q̄ diligūt aduentū eius. Feſtina ad me venire cito. Demas em̄ me reliq̄t diligēs hoc ſeculum ⁊ abijt theſſalonicā.creſcēs in galatiam .thitus ī dalmaciā :lucas eſt mecū ſolus. Marcū aſſume ⁊ adduc tecū :eſt em̄ mihi vtilis in miniſteriū. Thithicum aūtē miſi epheſum. Penulā quā reliqui troade. apud carpū veniēs affer tecū ⁊ libros:maxime aūt mēbranas. Alexāder eraxius mlta mihi oñdit:reddet illi dñs ſcōm opa eius: quē ⁊ tu deuita. Valde eī reſiſtit vbis nr̄is. In prima mea defēſione nemo mihi aſſuit ſz oēs me dereliquerūt:nō ill̄ reputet. Dñs aūt mihi aſſiſtit ⁊ ꝓfortauit me vt p me predicatio īpleat:⁊ audiāt oēs gētes qz liberatꝰ ſū de ore leonis .Liberauit me deꝰ ab oī ope malo:et ſaluū faciet ī regnū ſuū celeſte:cui gl̄a ī ſecula ſeculoꝝ amē. Saluta pſcam ⁊ aq̄laz :et oneſiſori domū. Eraſtus remāſit corinthi :trophimum aūt reliq̄ īfirmū mileti. Feſtina añ hyemē venire. Salutāt te eubolꝰ⁊ putēs et linus ⁊ claudia:

et fratres omnes. Dñs ihesus xpc cum spũ tuo. Gracia vobiscum amen.

Explicit epistola ad thimotheuz secunda.
Incipit argumentũ in epistolã ad thituz.

Cretum cõmonefacit et instruit de cõstitutione pbiterij q de spũali ꝯuersatione q hereticis vitandis: q traditionibus iudaicis credunt: scribẽs ei a nicopoli.

Finit argumentũ. Incipit epla ad thitũ.

Paulus seruus dei apostolus autẽ ihesu xpi secundũ fidem electoꝝ dei q agnitionem veritatis. que secũdũ pietatez ẽ in spem vite eterne: quã pmisit qui nõ mẽtitur deus añ tẽpora secularia. manifestauit autẽ temporibus suis verbum suum in pdicatione. que credita ẽ mihi secunduz pceptuz saluatoris nri dei: thito dilecto filio secũdum cõmunem fidẽ gracia q pax a deo patre q xpo ihesu saluatore nostro. Huius rei grã reliq te cretẽ vt ea q ỏsũt corrigas: q pstituas p ciuitates pbiteros sic et ego disposui tibi si qs sine crimĩe ẽ vni⁹ uxoris vir: filios habẽs fideles nõ in accusatõe luxurie aut nõ subditos. Oportet em̃ episcopũ sine crimine esse sicut dei dispensatorẽ: ñ superbũ nõ iracundũ nõ vinolentũ nõ pcussorẽ. nõ turpis lucri cupidũ: sz hospitalez benignũ. sobriũ. iustũ. sanctũ. ptinentẽ. amplectẽtem eũ q scom doctrinã ẽ fidelẽ ꝑmonẽ: vt potẽs sit exhortari in doctrina sana: q eos q ptradicũt arguẽ. Sũt em̃ multi etiã inobedientes. vaniloq q seductores. maxime q de circũcisione sũt qs oportet redargui: q vniuersas domos subuertũt. docẽtes q̃ nõ oportet turpis lucri grã. Dixit q̃daz ex illis ꝓprius ipoꝝ ꝓpheta. Cretẽses semp mẽdaces male bestie vẽtris pigri. Testimoniũ hoc verꝝ ẽ. Quã ob causã increpa illos dure vt sani sint in fide: nõ intẽdentes iudaicis fabulis et mãdatis hoim auersantiũ se a veritate. Oia munda mũdis: coinq̃natis aũt et infidelibꝫ. nihil ẽ mundũ: sz inq̃nate sũt eoꝝ q mẽs q ꝯscientia. Cõfitentẽ se nosce deũ factis aũt negãt: cum sint abominati q incredibiles et ad oẽ opus bonũ reprobi.

Capitulum .II.

Tu aũt loqre q̃ decẽt sanã doctrinã. Senes vt sobrij sint: pudici. prudẽtes. sani in fide: in dilectõe in pacięcia. Anꝰ similiter in habitu sancto: nõ criminatrices. nõ multo vino seruientes: bñ docẽtes vt prudẽtiaz doceãt. Adolescẽtulas: vt viros suos amẽt: filios suos diligãt: prudẽtes. castas. sobrias domus curã habẽtes: benignas. subditas viris suis: vt non blasphemet̃ ỏbũ dei. Juuenes similit̃ hortare vt sobrij sint. In omĩbꝫ teipm pbe exẽplũ bonoꝝ opeꝝ: in doctrina. in integritate. in gravitate. Verbũ sanũ irrepbensibile: vt is q ex aduerso ẽ vereat̃: nihil habẽs malũ dicere de nob. Seruos dñis suis subditos esse in omĩbꝫ placẽtes: nõ cõtradicentes. nõ fraudantes. sz in omĩbꝫ fidez bonã oñdentes: vt doctrinã saluatoris nri dei ornẽt in omĩbꝫ. Apparuit em̃ grã dei et saluatoris nri oĩbꝫ hoĩbꝫ erudiẽs nos: vt abnegantes ipietatẽ q scla desideria. sobrie q iuste q pie viuamus in hoc seculo: expectãtes beatã spem q aduẽtũ gle magni dei et saluatoris nri ihu xpi: q̃ dedit semetipsũ p nobis vt nos redimeret ab omi iiq̃tate: et mũdaret sibi ꝑm acceptabilẽ sectatorẽ bonoꝝ opeꝝ. Hec loquere q exhortare: et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.

Capitulum .III.

Admone illos principibus et potestatibꝫ subditos esse: dicto obedire: ad omne opus bonũ paratos esse: neminem blasphemare. nõ litigiosos esse. sed modestos: omnem ostendentes mãsuetudinem ad omnes homines. Eramus em̃ aliquando q nos insipientes. incredduli. errantes. seruientes desideriis q voluptatibus variis: in malicia q inuidia agentes: odibiles. odientes inuicem. Cuz aũt benignitas q humanitas apparuit saluatoris nostri dei non ex operibus iustície que fecimus nos sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis et renouationis spũssancti quẽ effudit i nos habunde p ihm xpm saluatorẽ nrm: vt iustificati grã ipsi⁹ hẽdes sim⁹ scom spez vite eterne. Fidelis ꝑmo ẽ. Et de hijs volo te cõfirmare: vt curent bonis operibus preesse q credũt deo. Hec sũt bona q utilia hoĩbꝫ.

Stultas autē questiones.q genealogias q contentiones q pugnas legis deuita. Sūt enim inutiles et vane. Hereticum hominē post vnam et secundam correptionem dē-uita:sciens quia subuersus est qui eiusmodi est:et delinquit cum sit proprio iudicio condemnatus. Cum misero ad te arteman aut thithicum :festina ad me venire nicopolim. Ibi enim statui hyemare. Zenam legisperitum et appollo solicite premitte: vt nihil illis desit. Discant autem nostris bonis operibus preesse ad vsus necessarios:vt nō sint infructuosi. Salutant te q̄ mecū sunt omes. Saluta eos qui nos amant in fide. Gracia dei cū omnib vobis amē.

Explicit epistola ad thitum. Incipit argumentum in epistolam ad philemonem.

Philemoni familiares literas facit. pro onesimo seruo eius:scribēs ei ab vrbe roma ꝺ carcere per supra-
C. scriptum onesimum.

Explicit argumentum. Incipit epistola ad philemonem.

G. Paulus vinctus cristi ihesu q thimotheus frr :philemoni dilecto adiutori nr̄o. et appie sorori carissime q arcippo cōmilitoni nostro: q ecclesie que in domo tua est. Gracia vobis q pax a deo patre nostro: et domino ihesu christo. Gracias ago deo meo semper memoriaz tui faciens in orationibus meis audiens caritatem tuam q fidem quaz habes in domino ihesu q ī omnes sanctos :vt cōmunicatio fidei tue euidens fiat in agnitione omnis operis boni in christo ihesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua: quia viscera sanctorum requieuerunt p te frater. Propter quod multam fiduciā habens in christo ihesu imperandi tibi quod ad rem pertinet:propter caritatem magis obsecro cum sis talis vt paulus senex nūc autem et vinctus ihesu christi :obsecro te pro meo filio quez genui in vinculis onesimo qui tibi aliquando inutilis fuit:nunc autem q mihi q tibi vtilis:quem remisi tibi. Tu autez illum vt mea viscera suscipe. Quem volueram mecum detinere:vt p te mihi ministraret ī vinculis euangelij. Sine consilio autem tuo nihil volui facere: vti ne velut ex necessitate bonum tuuz esset:sed voluntarium. Forsitan enim ideo discessit ad horam a te.vt eternum illū reciperes :iam non vt seruum sed pro seruo carissimum fratrem :maxime mihi. Quanto autem magis tibi:et in carne et ī domino? Si g̃ habes me socium:suscipe illum sicut me. Si autem aliquid nocuit tibi aut debet:hoc mihi imputa. Ego paulus scripsi mea manu. Ego reddam:vt nō dicam tibi q̄ et teipsuz mihi debes. Ita frater ego te fruar in domīo:refice viscera mea ī xp̄o Confidens ꝺ obediēcia tua scripsi tibi:sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul autem q para mihi hospicium :nā spero per orationes vestras me donare vobis. Salutat te epafras concaptiuus me? in cristo ihesu:marcus aristarchus demas et lucas adiutores mei. Gracia domini nr̄i ihesu cristi cum spiritu vestro amen.

Finit epistola ad philemonem. Incipit argumentum in epistolam ad hebreos.

In primis dicendum ē cur apostolus paulus in hac epla scribendo non seruauerit morem suum:vt vel vocabulum nomīs sui vel ordinis describeret dignitatem. Hec causa est.q̄ ad eos scribēs qui ex circūcisione crediderant q̃si gentium apostolus et nō hebreorū :sciens q̄ eorum superbiam.suamq̄ humilitatē ipse demonstrās:meritum officij sui noluit aferre. Nam simili modo ecia iohānes apostolus propter humilitatē in epistola sua. nomen suum eadem ratione non pretulit. Hanc ergo epistolam fertur apostolus ad hebreos cōscriptam hebraica līgua misisse:cuius sensuz et ordinem retinens lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone composuit

Explicit argumentuz. Incipit epistola ad hebreos. Capitulum. .I.

Incipit epla ad

Multiphariē mltisq; modis olim deus loquens patribꝫ ī prophetis: nouissime diebus istis locutus ē nobis ī filio quem cōstituit hēredē vniuersoꝝ: p quem fecit et secula. Qui cū sit splendor glorie. ⁊ figura substancie eius. portansq; omnia verbo ꝺ tutis sue purgationem peccatoꝝ faciēs: sedet ad dexteram maiestatis in excelsis tāto melior angelis effectus: quāto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui em̄ dixit aliquādo angeloꝝ filius me⁹ es tu ego hodie genui te: Et rursum. Ego ero illi in patrem: ⁊ ipse erit mihi in filium. Et cū itēꝝ introducit primogenitū in orbē terre dicit. Et adorent eū omnes angeli dei. Et ad angelos q̄dem dicit. Qui facit angelos suos spiritus: ⁊ ministros suos flāmā ignis Ad filium aūt. Thronus tuus de⁹ ī seculū seculi: virga eq̄tatis virga regni tui. Dilexisti iusticiam ⁊ odisti iniquitatem: ꝓpterea vnxit te deus deus tuus oleo exultacōnis p̄ participibꝫ tuis. Et tu ī principio dñe terrā fundasti: ⁊ opa manuū tuaꝝ sūt celi. Ipsi peribūt tu aūt permanebis: ⁊ oēs vt vestimentū veterascent. Et velut amictū mutabis eos ⁊ mutabunt̄: tu aūt idem ipe es: ⁊ anni tui non deficient. Ad quē aūt angeloꝝ dixit aliquando sede a dexteris meis: q̄ adusq; ponam inimicos tuos scabellū pedum tuoꝝ: Nōne omnes sunt amministratorij spiritus: in ministerium missi propt̄ eos qui hereditatem capiunt salutis:

Capitulum .II.

Propterea habundantius oportet obseruare nos ea que audiuimus: ne forte pereffluamus. Si em̄ qui per angelos dictus ē sermo factus ē firm⁹ ⁊ omnis preuaricatio ⁊ inobediencia accepit iustam mercedis retributionem: quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutem: Que cum inicium accepisset enarrari per dñm: ab eis qui audierunt in nos confirmata ē: contestante deo signis ⁊ portentis ⁊ varijs virtutibus ⁊ spiritus sancti distributionibꝫ secundū suam volūtatē. Nō em̄ angelis subiecit deus orbē terre futuꝝ: de quo loquimur. Testat⁹ est aūt in quodaz loco quis dicens. Quid ē homo q̄ memor es eius: aut filius hoīs q̄m̄ visitas eum? Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis: gloria ⁊ honore coronasti eum: ⁊ ꝓstituisti eum sup opa manuū tuaꝝ. Omnia subiecisti sub pedibꝫ ei⁹. In eo em̄ q̄ oīa ei subiecit: nihil dimisit nō subiectū ei. Nūc aūt necdū videm⁹ oīa subiecta ei. Eū aū q̄ modico q̄ angeli minoratus ē videm⁹ ihesum, ꝓpter passionē mortis gloria ⁊ honore coronatū: vt gracia dei p oīb⁹ gustaret mortem. Decebat em̄ eum ꝓpter quē oīa et p quē oīa: q̄ multos filios in gl'az adducerat: auctorē salutis eoꝝ p passionem cōsūmari. Qui em̄ sāctificat ⁊ q̄ sanctificant̄: ex vno omēs. Propter quā causā nō ꝓfūditur fres eos vocare dicēs. Nūciabo nomen tuū frib⁹ meis: ī medio ecclesie laudabo te Et itēꝝ. Ego ero fidēs in eū. Et itēꝝ. Ecce ego ⁊ pueri mei: q̄s dedit mihi deus. Quia q̄ pueri ꝓmunicauerūt carni ⁊ sanguini: ⁊ ipe similiter participauit eisdem: vt p mortem destrueret eū q̄ habebat mortis imperiū id ē dy̆abolum: ⁊ liberaret eos q̄ timore mortis p totā vitam obnoxij erāt f̄uituti. Nusq̄ em̄ angelos apprehēdit: sz semē abrahe apprehēdit. Unde debuit p omia fribus simulari: vt misericors fieret ⁊ fidelis pōtifex ad deū: vt repropiciaret delicta ꝑpli. In eo em̄ in q̄ passus ē ipse ⁊ tēptatus: potens ē ⁊ eis qui temptant̄ auxiliari.

Capitulum .III.

Unde fratres sancti vocacōnis celestis participes. cōsiderate apostolū ⁊ pontificē ꝓfessionis nr̄e ihm: qui fidelis ē ei qui fecit illum: sicut moy̆ses in omni domo eius. Amplioris em̄ glorie iste pre moy̆se dignus ē habitus: quāto ā pliorem honorem habet dom̄⁹ qui fabricauit illam. Omnis nāq; domus fabricat̄ ab aliquo. Qui aūt omnia creauit. deus ē. Et moy̆ses quidē fidelis erat in tota domo eius tanq̄ famulus in testimonium eoꝝ q̄ dicenda erant: xp̄c vero tanq̄ filius in domo sua. Que domus sumus nos: si fiduciā ⁊ gloriam spei vsq; ad finem firmam retineamus. Quapropter sicut dicit spūssanctus hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra: sicut in exacerbatione secūdum diem tēptationis ī deserto. Ubi temptauerunt me pres vr̄i: probauerūt ⁊ viderunt opa mea q̄draginta annis. Propter qō infens⁹ fui generacōni huic: et

dixi semp errãt corde. Ipsi aũt nõ cognoueŕt vias meas :quibꝫ iurauí in ira mea si introibũt in requiẽ meam. Videte frẽs: ne forte sit ĩ aliquo vr̃m cor malũ ĩcredulitatis discedendi a deo viuo. Sed adhortamĩ vosmetipos per singulos dies donec hodie cognominaŕ vt nõ obdureŕ quis ex vobis fallacia peccati. Participes em̃ xp̃i effecti sum⁹: si tn̄ inicium substãcie ei⁹ vsqꝫ ad fin ẽ firmũ retineam⁹ :dũ dicit hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a quẽadmodũ in illa exacerbatõne. Quidaz eĩn audientes exacerbaueŕt: sz nõ vniuersi qui pfecti sũt ab egipto p moysen. Quibus aũt infẽsus ẽ q̃draginta annis :nõne ill' qui peccaueŕt :quoꝝ cadauera prostrata sũt in deserto: Quibꝫ aũt iurauit nõ ĩtroire ĩ requiẽ ip̃i⁹: nisi illis q̃ ĩcreduli fueŕt: Et videm⁹ quia nõ potueŕt introire in requiẽ ip̃i⁹ ꝓpter ĩcredulitatẽ.

Ca. .IIII.

Timeam⁹ g̃: ne forte relicta pollicitatõne introeũdi ĩ requiẽ ei⁹ . existimeŕ aliquis ex vob̃ deesse. Etenī ⁊ nobis nũciatum ẽ quẽadmodũ ⁊ illis: sed nõ pfuit illis sermo auditus nõ admixtus fidei ex bijs q̃ audieŕũt. Ingrediemur em̃ ĩ requiẽ q̃ credidim⁹: q̃zadmodũ dixit. Sicut iurauí ĩ ira mea: si introibũt ĩ requiez meam. Et quidez opibꝫ ab institutõe mũdi pfectis: dixit em̃ quodã loco ó die septima sic. Et requieuit deus die septima ab omĩbus opibꝫ suis. Et in isto rursũ. Si introibũt in requiẽ meã . Qm̃ g̃ superest ĩtroire quosdã in illã: ⁊ bij quibꝫ prioribꝫ ānũciatum ẽ nõ introieŕt ꝓpter ĩcredulitatẽ: itez terminat diẽ quẽdã hodie in dauid dicendo. post tm̃ tẽporis sicut suprabc̃m ẽ: hodie si vocẽ eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a . Nam si eis ihus requiez prestitisset: nũq̃ de alia loqueretur post. hac die. Itaqꝫ relinquiŕ sabbatism⁹ ꝓpło dei . Qui em̃ ingressus ẽ in requiem ei⁹: etiaz ipe requieuit ab opibus suis sicut ⁊ a suis deus. Festinemus g̃ ingredi in requiez illam: vt ne in idip̃m quis ĩcidat incredulitatis exẽplum . Viuus est em̃ sermo dei et efficax et penetrabilior oĩ gladio ancipiti: ⁊ ptingẽs vsqꝫ ad diuisionẽ anime ac spũs . cõpaguz q̃ ac medullaꝝ: ⁊ discretor cogitatõnum ⁊ ĩtentionũ cordis. Et nõ ẽ vlla creatura inuisibilis in cõspectu eius : omĩa aũt nuda ⁊ aperta sũt oculis euis: ad quẽ nobis sermo. Habẽtes ergo pontificẽ magnum qui penetrauit celos ihm filium dei: teneamus spei nr̃e cõfessionẽ . Nõ em̃ habemus pontificem qui nõ possit cõpati infirmitatibꝫ nr̃is: temptatũ aũt p omnia p similitudĩe absq̃ peccato. Adeamus g̃ cum fiducia ad thronũ gracie eius: vt misericordiam ꝓseqũmur. ⁊ grãz iueniam⁹ ĩ auxilio oportuno

Capitulum. .V.

Omnis namqꝫ pontifex ex hominb⁹ assumptus p hominꝫ constituiŕ ĩ bijs q̃ sũt ad deũ: vt offerat dona et sacrificia p peccatis . Qui cõdolere possit bijs qui ignorãt ⁊ errant :qm̃ ⁊ ipse circũdatus est infirmitate: ⁊ ꝓterea debet quẽadmodũ pro ꝓplo. ita ⁊ etiam p semetipso offerre p peccatis . Nec q̃sq̃ sumit sibi honorem: sed q̃ vocaŕ a deo tanq̃ aaron. Sic et xp̃c nõ semetip̃m clarificauit vt põtifex fieret: sed qui locutus ẽ ad eũ . Filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quẽadmodũ ⁊ ĩ alio loco dicit . Tu es sacerdos inetern̄um: scd̄m ordinem melchisedech . Qui in diebꝫ carnis sue preces supplicationesqꝫ ad eum qui possit illũ saluũ facere a morte. cũ clamore valido ⁊ lacrimis: offerẽs: exauditus ẽ p sua reuerencia. Et quidẽ cũ esset filius dei didicit ex bijs q̃ passus ẽ obediencia: et cõsũmatus factus ẽ omĩbꝫ obtẽperantibus sibi causa salutis eŕne: appellat⁹ a deo pontifex iurta ordinem melchisedech . De quo nobis grandis ŕmo et interpretabilis ad dicẽdũ :qm̃ imbecilles estis facti ad audiendũ. Etenim cũ deberetis mgri esse propter temp⁹: rursũ indigetis vt vos doceamini q̃ sint elementa exordij ŕmonũ dei: et facti estis quibꝫ lacte opus sit nõ solido cibo. Omnis em̃ q̃ lactis ẽ particeps: expers est ŕmonis iusticie . Paruul⁹ em̃ ẽ. Perfectoꝝ aũt ẽ solidus cibus :eoꝝ qui pro ipa cõsuetudine exercitatos habent sensus ad discretionẽ boni ac mali.

Ca. .VI.

Quapropter intermittẽtes inchoationis xp̃i sermonez ad pfectionez eius feramur :nõ rursum iacentes fundamentũ penitencie ab operibus mortuis. ⁊ fidei ad deũ. baptismatum doctrine. impositionis q̃ manuum . ac resurrectionis mortuoꝝ: ⁊ iudicij eterni. Et hec faciemus: siq̃dem pmiserit de⁹. Impossibile enī

est eos q̄ semel sc̄t illumiati. gustauerūt etiā donū celeste. ⁊ participes facti sūt spūssancti: gustauerūt nihilomin⁹ bonū dei vbuz. virtutesqz sc̄li vēturi. ⁊ plapsi sūt: rursus renouari ad penitēciā: rursū crucifigētes sibimetipīs filiū dei: ⁊ ostētui habētes. Terra em̄ sepe venientē sup se bibēs ymbrē et germinās herbā oportunā illis a qbo colitur accipit bñdictionē a deo: pferēs autez spinas ac tribulos reproba ē et maledicto prima: cui⁹ psūmatio ī cōbustionē. Cōfidim⁹ aūt de vobis dilectissimi meliora ⁊ viciniora saluti (tāetsi ita loq̄mur) nō em̄ ī iustus ē de⁹ vt obliuiscat operis vr̄i ⁊ dilectionis quā ostēdistis ī noīe ipi⁹: q̄ mīstrastis sc̄tis ⁊ mīstratis. Cupim⁹ aūt vnūquēqz vr̄m eādē ostētare solicitudiez ad expletōnē spei vsqz ī finē vt nō segnes efficiamini: vez imitatores eoz q̄ fide ⁊ paciēcia hereditabūt pmissiōes. Abrahe nāqz pmittēs de⁹. qm̄ neminē habuit p quē iuraret maior ē: iurauit p semetipm dicēs. nisi bñdicēs bñdicam tibi et multiplicās multiplicabo te: ⁊ sic longanimit ferēs adeptus ē repromissionē. Homies em̄ p maiorē sui iurant: ⁊ omīs ctrouersie eoz finis ad cfirmatōnē. ē iuramētū. In q̄ habūdāti⁹ volēs de⁹ ostē dere pollicitatōis heredibz īmobilitatē csilij sui. intposuit iusiurādū: vt p duas res ī mobiles quib⁹ impossibile ē mentiri deuz. fortissimū solatiū habeam⁹ qui cfugimus ad tenēdaz ppositā spem: quā sicut anchoram habem⁹ aīe tutā ac firmā ⁊ incedentē vsqz ad interiora velaminis: vbi pcursor p nobis introiit ihs scdm ordinem melchisedech. pontifex factus ineternum.

Capitulum .VII.

Hic em̄ melchisedech rex salē sacerdos dei sūmi qui obuiauit abrahe regresso a cede regū: et bñdixit ei: cui ⁊ decimas omniū diuisit abrahaz: primum qdem q̄ interpretat rex iusticie: deide aūt ⁊ rex salem qd̄ ē rex pacis: sine pre. sine mre. sine genealogia· neqz inicium diez neqz finez vite habēs: assimilatus aūt filio dei manet sacerdos ī perpetuū. Intuemini aūt quāt⁹ sit hic: cui ⁊ decimas dedit de pcipuis abrahā patriarcha. Et quidē de filijs leui sacerdotiū accipientes. mandatū habent decimas sumere a populo secundū legem id ē a frībus suis: quāq̄ ⁊ ipsi exierīt de lumbis abrahe. cui⁹ aūt generatō nō annumerat in eis. decimas sumpsit ab abraham: ⁊ hūc q̄ habebat repromissiones bñdixit. Sine vlla aūt ctradictione qd̄ min⁹ est a meliore benedicit. Et hic quidez decimas morietes hoies accipiūt: ibi aūt cōtestat quia viuit. Et vt ita dictū sit p abraham: ⁊ leui: q̄ decimas accepit decimat⁹ ē. Adhuc em̄ in lūbis pr̄is erat: qn̄ obuiauit ei melchisedech. Si g̃ psūmatio p sacerdotium leuiticum erat: ppl⁹ em̄ sub ipso legē accepit: quid adhuc necessariū fuit secūdū ordinez melchisedech aliū surgere sacerdotem ⁊ nō secūdū ordinē aaron dici: Trāslato em̄ sacerdotio: necesse ē vt ⁊ legis trāslatio fiat. In quo em̄ hec dicunt de alia tribu ē: de qua nullus altario pst̄o fuit. Manifestū em̄ est q̄ ex iuda ortus sit dn̄s nr̄: in qua tribu nihil de sacerdotib⁹ locutus ē moyses. Et amplius adhuc manifestū est. si secūduz similitudinē melchisedech exurgat alius sacerdos q̄ nō scdm legem mādati carnalis factus ē: sed scdm virtutē vite insolubilis. Contestat enī: quoniā tu es sacerdos ineternū scdm ordinē melchisedech. Reprobatio quidez fit p̄cedentis mandati pter infirmitatē ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil enī ad perfectum adduxit lex. Introductō vero melioris spei p quā primam⁹ ad deū: et quātū ē. nō sine iureiurādo. Alij quidē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt: hic aūt cū iureiurādo p eū q̄ dixit ad illū. Iurauit dn̄⁹ ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos ineternū. Intantū melioris testamēti sponsor factus ē ihs. Et alij quidē plures facti sūt sacerdotes idcirco q̄ morte prohibent permanē: hic aūt eo q̄ maneat ī eternū sempiternū habet sacerdotiū. Unde ⁊ saluare in perpetuū potest accedēs p semetipsū ad deū: semp viuēs ad intpellandū p nobis. Talis enī decebat vt nobis esset pontifex: sāctus. innocens. impollutus. segregatus a peccatoribus ⁊ excelsior cel' fact⁹. Qui nō habet necessitatē quotidie quēadmoduz sacerdotes prius p suis delictis hostias offerre: deide p populo. Hoc enī fecit semel seipsū offerēdo. Lex enī hoies constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo aūt iurisiurandi qui post legem est. filium ineternuz perfectum.

Capitulum .VIII.

Hebr̃os

Capitulũ aũt sup ea q̃ dicunt. Talem habem⁹ pontificẽ: q̃ cõsedit in dextera sedis magnitudis ĩ celis sãctoꝝ minister. ⁊ tabernaculi veri: qd̃ fixit de⁹ ⁊ nõ homo. Omis enĩ pontifex ad offerendũ munera ⁊ hostias ꝓstituit. Vñ necesse ẽ et hũc habere aliq̃d qd̃ offerat. Si g̃ esset sup terrã: nec esset sacerdos cũ essẽt q̃ offerrent secũdũ legẽ munera q̃ exemplari ⁊ vmbre deseruiũt celestium: sicut responsũ ẽ moysi cũ ꝓsumaret tabernaculũ. Vide inq̃t omia facito scd̃m exẽplar: qd̃ tibi ostensũ ẽ ĩ mõte. Nũc aũt melio⁹ sortitus ẽ misteriũ q̃nto ⁊ melioris testamẽti mediator ẽ: qd̃ ĩ melioribꝫ repromissionibꝫ sãctitũ ẽ. Naz si illud pri⁹ culpa vacasset: nõ vtiq; scdi locus inq̃ reret. Vituperãs eĩ eos dicit. Ecce dies veniẽt dicit dñs: ⁊ ꝓsũmabo sup domũ isrl̃ et sup domũ iuda testamentũ nouũ: nõ scd̃m testamentũ quod feci pribꝫ eoꝝ ĩ die q̃ apprehendi manuz eoꝝ vt educerẽ illos de tra egipti: quoniaz ipi nõ pmanserũt ĩ testamẽto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit domin⁹. Quia hoc ẽ testamentũ qd̃ disponã domui isrl̃ p⁹ dies illos dicit dñs. dabo leges meas ĩ mẽte eoꝝ ⁊ ĩ corde eoꝝ supscribã eas: ⁊ ero eis ĩ deũ: ⁊ ipi erũt mihi ĩ pl̃m. Et ñ docebit vnusq̃sq; proximũ suũ ⁊ vnusq̃sq; fratrem suũ dicẽs ognosce dñm: qm̃ oẽs sciẽt me a minore vsq; ad maiorẽ: qr̃ propici⁹ ero iniq̃tatibꝫ eoꝝ. ⁊ peccatoꝝ eoꝝ iaz nõ memorabor. Dicẽdo aũt nouũ: veterauit prius. Quod aũt antiq̃tur ⁊ senescit: prope ĩteritum est.

Capitulum .IX.

Habuit q̃dem ⁊ prius iustificatões culture: ⁊ sanctũ seculare. Tabnaculũ enĩ factũ est primũ. in q̃ erãt candelabra ⁊ mensa ⁊ proposicio panũ qd̃ dicit sancta: p⁹velamentũ aũt. scd̃m tabnaculum qd̃ dicit sancta sanctoꝝ aureũ habẽs thuribulum ⁊ archam testamenti circũtecta ex omĩ parte auro: in q̃ vrna aurea habens mãna. ⁊ virga aaron q̃ frondauerat. ⁊ tabule testamenti: superq; eã cherubin gle obumbrantia propiciatoriũ: de quibꝫ non est modo dicendũ p singula. His vero ita cõpositis. ĩ priori q̃dem tabnaculo semp ĩtroibãt sacerdotes sacrificioꝝ officia ꝓsũmantes: in secũdo aũt semel in anno solus pontifex nõ sine sanguine quez offerret p sua ⁊ populi ignorantia: hoc significante spũ sancto. nõdum ꝓpalatam esse sanctoꝝ viaz adhuc priore tabernaculo habente statũ. Que parabola ẽ tpis instantis: iuxta quã munera ⁊ hostie offeruntr̃ q̃ nõ possũt iuxta ꝓsciencia pfectum facẽ seruientẽ: solũmodo in cibis ⁊ potibꝫ ⁊ ĩ variis baptismatibꝫ ⁊ iustificijs carnis: vsq; ad tẽpus correctõnis impositis. Cristus aũt assistens põtifex futuroꝝ bonoꝝ pamplius ⁊ pfectius tabernaculũ nõ manufactũ id ẽ nõ huius creatõnis: neq; p sanguinez hircoꝝ aut vituloꝝ sed p ꝓprium sanguinem ĩtroiuit semel ĩ sancta: eterna redemptõe ĩuenta. Si eñ sãguis hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ⁊ cinis vitule aspersus inq̃natos sãctificat ad emũdatõnem carnis: q̃ntomagis sanguis xp̃i q̃ p spm̃ sanctũ semetipsũ obtulit immaculatũ deo emũdauit ꝓscienciam nr̃az ab opibus mortuis ad seruiendũ deo viuenti. Et ideo noui testamenti mediator ẽ: vt morte intercedente in redemptõem eaꝝ p̃uaricatõnũ. q̃ erant sub priori testamento: repromissionem accipiãt q̃ vocati sũt eterne hereditatis. Vbi enĩ testamẽtũ: mors necesse ẽ intercedat testatoris. Testamẽtũ ei ĩ mortuis ꝓfirmatũ ẽ. Alioquin nõdũ valet: dũ viuit q̃ testatus ẽ. Vñ nec primuz q̃dem sine sanguine dedicatũ ẽ. Lecto ei oĩ mãdato legis a moyse vniuerso pl̃o: accipiens sãguinẽ vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cũ aqua ⁊ lana coccinea ⁊ ysopo: ipm̃ q̃z librũ ⁊ oẽm populũ aspsit dicens. Hic sanguis testamẽti: qd̃ mandauit ad vos deus. Etiã tabernaculũ ⁊ omia vasa misterij sanguine similit̃ aspersit. Et oĩa pene ĩ sanguĩe scd̃m legẽ mũdantr̃: ⁊ sine sanguinis effusione non fit remissio. Necesse est ergo exemplaria quidem celestium hijs mundari: ipsa autem celestia melioribus hostijs q̃ istis. Non enim in manufacta sancta ihs introijt exemplaria verox: sz ĩ ipm̃ celũ: vt appareat nũc vultui dei p nobis. Neq; vt sepe offerat semetipsũ: quẽadmodum pontifex intrat in sancta p̃ singulos annos in sanguine alieno. Alioquĩ oportebat eum frequenter pati ab origiẽ mundi. Nunc autem semel in cõsumatioẽ seculoꝝ. ad destitutionem peccati p hostiã suam apparuit. Et quemadmoduz statutũ ẽ hoĩbꝫ semel mori. post hoc autem iudicium: sic et xp̃c semel oblatus est ad multorũ exhauriẽda peccata: secũdo sine peccato

apparebit omnib⁹ expectantib⁹ se in salutē per fidem.

¶ Capitulū. .X.

Umbrā ei habēs lex futuro⁹ bonorū nō ipam ymaginē rerū :p singulos annos eisdē ipsis hostijs q̄s offerūt idesinēter:nūq̄ potest accedētes perfectos facere .Alioquin cessassent offerri: ideo q̄ nullā haberēt vltra cōsciencia peccati cultores semel mūdati. Sz in ipis cōmemoratō peccatorū p singulos ānos fit. Inpossibile enī est sāguine thauro⁹ et hircor auferri peccata. Ideo ingrediēs mundum dicit.Hostiā et oblatōnē noluisti:corpus aūt aptasti mihi.Holocaustomata et p peccato nō tibi placuerūt .Tūc dixi .Ecce venio .In capite libri scriptū est de me:vt faciā de⁹ voluntatē tuā .Superi⁹ dicēs q̄ hostias et oblatōnes et holocaustomata et p peccato noluisti .nec placita sūt tibi q̄ scdz legē offerunt .tūc dixi ecce venio .vt faciā deus voluntatē tuā:auferat pmū vt sequēs statuat.In q̄ voluntate sanctificati sum⁹: p oblatōnem corpis xpi ihu semel .Qis q̄dē sacerdos psto ē quotidie mīstrans:et easdez sepe offerēs hostias q̄ nō possūt auferre peccata .Hic aūt vnā p peccatis offerēs hostiā in sēpiternū sedet in dextera dei: decetero expectās donec ponant inimici ei⁹ scabellū pedū ei⁹.Una enī oblatōe psūmauit in sempiternuz sanctificatos.Cōtestat aūt nos et spūssāctus .Postq̄ ei dixit.Hoc aūt testamētū qd testabor ad illos p⁹ dies illos dicit dns dando leges meas ī cordib⁹ eo⁹ et in mētib⁹ eo⁹ superscribam eas:et peccato⁹ et iniq̄tatū eo⁹ iam nō recordabor ampli⁹ .Ubi aūt ho⁹ remissio:iā nō ē oblatio p peccato.Habētes itaq̄ frēs fiducia ī introitu sācto⁹ ī sāguine xpi quā inicauit nobis vitā nouā et viuentez .p velamē id ē carnem suā:et sacerdotē magnū sup domū dei:accedamus cū vero corde in plenitudīe fidei aspersi corda a psciencia mala: et abluti corpus aqua mūda :teneam⁹ spei nfe cōfessionem īdeclinabilem.Fidelis enī ē q̄ repromisit.Et psideremus inuicē in puocatōnez caritatis et bonop ope⁹ :nō deserentes collationē nfaz(sicut cōsuetudis ē)q̄busdaz sz psolantes:et tantomagis q̄nto videritis approp̄inquantē diez.Uolūtarie enim peccantib⁹ nobis post acceptam noticiam veritatis iaz nō relinquit p peccatis hostia:terribilis aūt quedā expectatio iudicij et ignis emulatō:q̄ cōsumptura ē aduersarios.Irritā q̄s faciēs legē moysi sine vlla miseratione duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ morit⁹ :quātomagis putatis deteriora mereri supplicia q̄ filiū dei cōculcauerit.et sāguinē testamenti pollutū duxerit .in quo sanctificatus ē.et spiritui gre cōtumeliam fecerit:Scimus eīn q̄ dixit.Mihi vindictā: ego retribuā.Et iter⁹.Quia iudicabit dns pplm suū.Horrendū est incidere in manus dei viuentis.Rememoramī autē pristinos dies in q̄b⁹ illuminati magnum certamen sustinuistis passionū :et in altero quidē opprobrijs et tribulatōnib⁹ spectaculū facti: ī altero aūt socij taliter q̄uersātiuz effecti. Nā et vinctis cōpassi estis:et rapinā bonop vro⁹ cū gaudio suscepistis :cognoscentes vos habere meliorem et manentē substāciam.Nolite itaq̄ amittē p̄fidenciā vram:q̄ magnā habet remuneratōnē .Paciēcia ei vobis necessaria ē :vt volūtatem dei faciētes reportetis pmissionē.Adhuc em̄ modicū aliquātulūq̄ q̄ venturus ē veniet et nō tardabit:iustus aūt me⁹ ex fide viuit .Qd si subtraxerit se:nō placebit aie mee .Nos aūt nō sim⁹ subtractionis filij ī perditioēz sed fidei in acquisitionem anime.

¶ Capitulum. .XI.

Est aūt fides sperādaz substancia rum argumentū nō apparentium. In hac em̄ testimoniū p̄secuti sūt senes.Fide intelligimus aptata esse secula verbo dei:vt ex inuisibilib⁹ visibilia fierēt. Fide plurimā hostiā abel quā caȳn obtulit deo:p quā testimoniū cōsecutus est esse iustus:testimoniuz p̄hibente muneribus ei⁹ deo:et p illā defunctus.adhuc loquit̄.Fide.enoch trāslatus ē ne videret mortē:et nō iueniebat̄:q̄ trāstulit illū dns.Añ trāslationē testimoniū habuit placuisse deo.Sine fide aūt īpossibile ē placere deo .Credē ei oportet accedētem ad deū q̄ ē:et inq̄rentib⁹ se remunerato⁹ sit .Fide.noe responso accepto de hijs que adhuc nō videbant̄ .metuēs aptauit archā ī salutez domus sue :p quā dānauit mūduz :et iustīcie q̄ p fidem ē heres ē institutus.Fide.q̄ vocat̄ abraham obediuit ī locū exire quē acceptuzus erat ī hereditatez:et exijt nesciens quo iret.Fide

Rubos

demorat⁹ē ī ēra ꝓmissioīs tanꝝ ī alie-
na: ī casulis habitādo cū ysaac ⁊ iacob co-
heredibo ꝓmissioīs eiusdē. Expectabat
ei fūdamenta habentē ciuitatē: c⁹ artifex ⁊
conditor dē⁹. Fide. ⁊ ipa sara sterilis virtu
tē in ꝯceptione seminis accepit. etiaz ꝑter
tēpus etatis: qm̄ fidelē credibit esse eum q̄
ꝓmiserat. Propt̄ qd̄ ⁊ ab vno orti sūt:
⁊ hoc emortuo tanꝝ sidera celi ī multitu-
dīem: ⁊ sicut arena q̄ ē ad oram maris in-
numerabil'. Juxta fidez defūcti sūt oēs isti
nō acceptis repromissioīb: sz alonge eas
aspiciētes ⁊ salutātes: et ꝓfitentes qz pere
grini ⁊ hospites sūt sup terrā. Qui em̄ hoc
dicūt: significāt se patriā iquirē. Etsi q̄dez
ipsi⁹ meminissēt ō q̄ exierūt: habebāt vtiq;
temp⁹ reuertēdi. Nūc aūt meliorē appetūt:
id ē celestem. Jdeo nō cōfūdit̄ deus. vocari
deus eoz. Parauit em̄ illis ciuitatē. Fide.
obtulit abrahā ysaac cū tēptaret̄: ⁊ vnige
nitū offerebat in q̄ susceperat repromissio
nes ad quē dctm ē. qz in ysaac vocabit̄ tibi
semē: arbitrās qz ⁊ a mortuis suscitare po-
tēs ē deus. Unde eū ⁊ ī parabolam accepit.
Fide. ⁊ de futuris benedixit ysaac iacob et
esau. Fide. iacob moriēs sīglos filioz io-
seph bñdixit: ⁊ adorauit fastigiū virge ei⁹
Fide. ioseph moriēs de ꝓfectioē isrl̄ memo
rat⁹ē: ⁊ de ossibo suis mādauit. Fide. moy-
ses natus occultat⁹ē mensibo tribo a parē-
tibus suis eo q̄ vidissent elegantē infantē:
⁊ nō timuerūt regis edictū. Fide. moyses
grādis factus negauit se esse filiū filie pha
raonis: magis eligēs affligi cū ꝓplo dei: q̄
tēporalis peccati habere iocūditatē: maio
res diuitias existimās thesauro egiptioz
imperiū xp̄i. Aspiciebat em̄ ī remunerato-
nē. Fide. reliq̄t egiptū: nō verit⁹ animosi-
tatē regis. Jnuisibilē em̄ tanꝝ vidēs susti-
nuit. Fide. celebrauit pascha ⁊ sāguis effu
sionē: ne q̄ vastabat p̄mitiua tāgeret eos.
Fide. trāsierūt mare rubz tanꝝ p aridam
terrā: qd̄ experti egiptij douorati sūt. Fide.
muri hiericho corruerūt circuitu diez se-
ptem. Fide. raab meretrix nō perijt cū in-
credulis: excipiens exploratores cū pace.
Et q̄d adhuc dicā: Deficiet em̄ me tp̄us e-
narrantē. de gedeon. barach. samson. iepte
dauid. samuhel. ⁊ alijs ꝓphetis: q̄ p fidē vi-
cerūt regna. opati sūt iusticiaz: adepti sūt
repromissiones. Obturauerūt ora leonuz:
extinxerūt impetū ignis. Effugarūt aciez
gladij: ꝓualuerūt de ifirmitate: fortes facti
sūt in bello. Castra verterūt exterox: acce-
perūt mulieres de resurrectōe mortuos su-
os. Alij aūt distenti sūt nō suscipiētes re-
dēptionē: vt meliorē ī uenirēt resurrectio-
nē. Alij vero ludibria ⁊ verbera experti ī-
sup ⁊ vincula ⁊ carceres: lapidati sūt secti
sūt tēptati sūt: ī occisioē gladij mortui sūt.
Circuierūt ī melotis ī pellibo caprinis: egē-
tes. angustiati. afflicti. q̄bo dignus nō erat
mūd⁹: ī solicitudinibo errātes. ī montibo. ⁊
speluncis ⁊ ī cauernis terre. Et hij oēs te-
stimonio fidei ꝓbati ñ acceperūt repromi-
ssionē: deo ꝓ nob melio⁹ aliq̄d ꝓuidēte: vt ñ
sine nobis cōsumarent̄.

Ca. .XII.

Deoq; et nos tantā habentes im-
positā nubē testiū: deponētes omē
pondus et circūstans nos peccatū
p̄ paciēciaz curram⁹ ad ꝓpositū nob certa
men. aspicientes in auctorem fidei. ⁊ cōsū-
matorem ihesū: qui proposito sibi gaudio
sustinuit crucē. confusione cōtempta atq;
in dextera sedis dei sedet. Recogitate enim
eum qui talem sustinuit a peccatoribo ad-
uersum semetipsum conf̄dictionem: vt ne
fatigemini animis vestris deficientes. Nō-
dum em̄ vsq; ad sanguinem restitistis ad-
uersus peccatū repugnantes: ⁊ obliti estis
consolationis que vobis tanꝝ filijs loqui
tur dicens. Fili mi noli negligere disципli-
nam domini: neq; fatigeris dum ab eo ar-
gueris. Quē em̄ diligit dñs castigat: flagel
lat aūt omnē filiū quē recipit. Jn disципli-
na pseuerate. Tanꝝ filijs vob offert se de⁹
Quis em̄ filius quez nō corripit pater: Oz
si extra disciplinā estis. cui⁹ participes fa-
cti sūt omēs: ergo adulteri ⁊ nō filij estis.
Deinde pres q̄tem carnis nre eruditores
habuimus: ⁊ reuerebamur eos. Nū multo
magis obtemperabim⁹ p̄ri spirituū ⁊ viue-
mus: Et illi q̄dē ī tpe paucoz diez secūdū
volūtatē suā erudiebāt nos: hic aūt ad id
qd̄ vtile ē ī recipiendo sanctificatōem ei⁹.
Omis aūt disciplina ī p̄nti q̄tem videt̄ nō
esse gaudij: sz meroris: postea aūt fructū
pacatissimū exercitatis per eam reddet iu-
sticie. Propter quod remissas manus ⁊ so
luta genua erigite: et gressus rectos faci-
te pedibus vr̄is. vt nō claudicans quis er-
ret: magis aūt sanet̄. Pacē sequimini cum

omnibꝫ et ſanctimoniã: ſine qua nemo vi-
debit dñm. Cõtemplãtes ne qs ꝺ ſit gr̃e dei:
ne q̃ radix amaritudinis ſurſuz germinãs
impediat: et per illã inquinẽtur multi. Ne
quis fornicatoꝛ aut prophan⁹ vt eſau: qui
propt̃ vnã eſcã vẽꝺidit ꝓmatiua ſua. Sci-
otꝛ em̃ : qm̃ et poſtea cupiens hereditare
bñdictõem reprobatus ẽ. Non em̃ inuenit
penitẽtie locũ: quanq̃ cũ lacrimis inquiſiſ
ſet eam. Non em̃ acceſſiſtis ad tractabilẽ ⁊
acceſſibilẽ ignẽ et turbinẽ. et caliginem et
pcellã et tube ſonũ et vocẽ verboꝝ: quã q̃
audierũt excuſauerũt ſe ne eis fieret ꝺbũ.
Nõ em̃ portabãt qꝺ ꝺicebaṫ: etſi beſtia tẽ
tigerit montẽz lapiꝺabiṫ. Et ita terribile
erat qꝺ videbaṫ. Moyſes ꝺixit. Exterꝛitus
ſũ ⁊ tremebũ⁹. Soꝛ acceſſiſtis ad ſyõ mõ-
tẽ et ciuitatẽ dei viuẽtis hirl'm celeſtem. et
multoꝝ miliũ angeloꝝ freq̃ntiã. ⁊ eccleſiã
ꝓmitiuoꝝ qui ꝓſcripti ſũt ĩ celis: ⁊ iuꝺicez
oĩm dẽũ et ſpũs iuſtoꝝ pfectoꝝ. ⁊ teſtamẽ-
ti noui mediatorẽ ihm: ⁊ ſãguinis aſperſi
onẽ. melius loquentẽ q̃ abel. Videte ne re-
cuſetis loquentẽ. Si em̃ illi nõ effugerunt
recuſãtes eũ q̃ ſup terrã loquebaṫ. multo-
magis nos q̃ ꝺ celis loq̃ntẽ nob auertim⁹:
cui⁹ vox mouit terrã tũc: nũc aṫ reprom̃it-
tit ꝺicens. adhuc ſemel: ⁊ ego mouebo nõ
ſolũ terrã ſz et celũ. Qꝺ aũt adhuc ſemel ꝺi
cit: ꝺeclarat mobiliũ trãſlatõem tanq̃ fa-
ctoꝝ: vt maneãt ea que ſũt ĩmobilia. Itaq; z
regnũ ĩmobile ſuſcipiẽtes habem⁹ grãm: p
quã ꝺuiamus placẽtes ꝺeo cũ metu ⁊ reue-
rẽcia. Etenĩ ꝺe⁹ nr̃ ignis ꝓſumẽs eſt.

Capitulum. .XIII.

Caritas fraternitatis maneat ĩ vo-
bis: ⁊ hoſpitalitatẽ nolite obliui-
ſci. Per hãc eĩ placuer̃t quiꝺã an-
gel' hoſpitio r̃ceptis. Memẽtote vinctoꝝ tã-
q̃ ſimul vincti: et laborãtiũ tanq̃ et ipi in
corpore morãtes. Honorabile cõnubium ĩ
omnibꝫ: ⁊ thorus ĩmaculat⁹. Fornicatoꝛes
em̃ ⁊ aduleros iuꝺicabit ꝺe⁹. Sint mores
ſine auaricia: ꝓtenti pñtibꝫ. Ipe em̃ ꝺixit.
Nõ te ꝺeſerã neq; ꝺerelĩquã: ita vt cõfidenṫ
ꝺicamus. Dñs mihi aꝺiutoꝛ ẽ: nõ timebo
qꝺ faciat mihi hõ. Memẽtote prepoſitoꝛũ
vr̃oꝝ q̃ vobis locuti ſũt ꝺbũ ꝺei: quoꝝ in-
tuentes exitũ ꝓuerſationis imitamĩ fiḋ.
Ihs xp̃c heri ⁊ hodie: ipe ⁊ ĩ ſecla. Doctri-
nis variis ⁊ pegrinis nolite abduci. Opti-
mum ẽ em̃ grã ſtabilire coꝛ: non eſcis q̃ nõ
pfuerũt ambulãtibꝫ in eis. Habem⁹ altaṙ
ꝺe q̃ edere nõ habent potẽſtatẽ q̃ taberna-
culo ꝺeſeruiũt. Quoꝝ em̃ aĩaliũ ĩferr̃ ſan-
guis p peccato ĩ ſancta p pontificẽ: horũ
corpora cremanṫ extr̃ caſtra. Propt̃ quod
⁊ ihs vt ſanctificaret p ſuũ ſanguinẽ pplm
extra portã paſſus ẽ. Exeam⁹ igit̃ ad eũ ex
tra caſtra: improperiũ ei⁹ portãtes. Nõ ei
habemus hic manentẽ ciuitatẽ: ſz futuraz
inq̃rimus. Per ipm q̃ offeram⁹ hoſtiã lau-
ꝺis ſp ꝺeo: id ẽ fructũ labioꝝ cõfitẽtiuz noi
eius. Beneficiẽcie aũt ⁊ cmunionis nolite
obliuiſci. Talibꝫ em̃ hoſtijs pmereṫ ꝺeus.
Obedite prepoſitis vr̃is: et ſubiacete eis.
Ipi em̃ puigilãt q̃ſi ratõnem p aĩabꝫ vr̃is
reꝺdituri: vt cũ gauꝺio hoc faciãt: et non
gemẽtes. Hoc em̃ nõ expedit vobis. Orate
p nobis. Cõfidim⁹ em̃ qꝛ bonã cſcienciaz
habem⁹: ĩ omnibꝫ bñ volentes cõuerſari.
Ampli⁹ aũt ꝺeprecoꝛ vos hoc facere: q̃ ce-
lerius reſtituar vobis. Deus aũt pacis q̃
eduxit ꝺe mortuis paſtorem magnũ ouiũ
in ſanguine teſtamenti eterni ꝺominũ no-
ſtrũ ihsũ x̃pm. aptet vos ĩ oi bono vt fa-
ciatis eius volũtatem: faciẽs in vobis qꝺ
placeat corã ſe p ihsũ x̃pm: cui ẽ gl'a in ſe-
cula ſeculoꝝ amẽ. Rogo aũt vos fratres:
vt ſufferatis verbuz ſolatij. Etem̃ ppaucis
ſcripſi vobis. Cognoſcite fratrez vr̃m thi-
motheũ ꝺimiſſũ: cũ q̃ ſi celeri⁹ venerit vi-
ꝺebo vos. Salutate oẽs ppoſitos vr̃os ⁊ oẽs
ſãctos. Salutãt vos ꝺ ytalia fr̃es. Gr̃a cũ
omnibꝫ vobis amen.

Explicit epl'a ad hebreos. Incipit pfatio
beati hieronimi preſbiteri in libꝝ actuuz
apoſtoloꝝ.

Canit pſalmiſta: ambulabũt
ꝺ virtutibꝫ in virtutes. Poſt
apoſtoli pauli epiſtolas ꝺu-
ꝺũ vno obꝫ volumine trãſla
tas. ꝺomnion ⁊ rogaciane ca
riſſimi. actus apoſtolorũ cpellitis vt trãſ-
ferã ĩ latinũ: quẽ libꝝ nulli ꝺubiũ ẽ a luca
anthioceno artẽ medico. q̃ poſtea ſeruiẽs
paulo apl'o x̃pi factus ẽ diſcipulus fuiſſe
editũ. Ceruices premit impoſita ſepi⁹ one-
ris magnitudo: quia ſtudia inuidoꝝ repre-
henſione digna putant ea que ſcribimus.
Illoꝝ nunq̃ odio et detractione. iuuante
chriſto meum ſilebit eloquiuz. Lucas igit̃

Incipit liber actuum apl̄oz

anthiocensis. natione syrus. cuius laus in euāgelio canit. apud antiochiā medicine artis egregius. et apostolorum xp̄i discipul⁹ fuit: postea vsq; ad cōfessionem paulum secutus apostolum. sine crimine in virginitate permanens. deo maluit seruire. Qui octoginta et quatuor annos etatis agens in bithinia obijt plenus spiritusancto: quo instigante in achaie partibus euangeliuz scribens. grecis fidelibus incarnationem domini fideli narratione ostendit: eundemq; ex stirpe dauid descendisse monstrauit. Cui non immerito scribendorum actuum apostolorum potestas ī ministerio datur: vt deo in deum pleno. et filio perditioīs extincto. oratioē ab apostolis facta. sorte dominice electionis numerus compleret: sicq; paulum consumationem apostolicis actibus daret. q̄diu contra stimulum calcitrantem dominus elegisset. Quod legentibus et requirētibus deum breui volui ostendere ꝑmone: q̄ plurius aliqd fastidiētibꝰ p didisse: sciens q̄ operantem agricolā oportet de suis fructibus edere. Quem ita diuina subsecuta est gracia: vt nonsolum coporibus sed etiam animabus. eius proficeret medicina.

Explicit prefatio apostolorum. Incipit liber actuum apostolorum. Capitulum .I.

PRimum quidem sermonez feci de omnib o theophile que cepit ihesus facē et docere: vsq; in diem qua precipiens apostolis per spm̄ sanctum quos elegit assūptus est. Quibus et prebuit seipsum viuū post passionez suam in multis argumētis. per dies quadraginta apparens eis: et loquens de regno dei. Et cōuescens precepit eis ab hierosolimis ne discederēt. sed expectarent promissionem patris quam audistis inquit per os meum: quia iohannes q̄dem baptizauit aqua: vos autem baptizabimini spiritusancto non post multos hos dies. Igitur qui cōuenerant interrogabāt eum dicentes. Domine: si in tēpore hoc restitues regnum israhel: Dixit autē eis. Nō est vestrum nosse tempora vel momenta q̄ pater posuit ī sua potestate: sed accipietis virtutem superuenientis spiritussancti in vos: et eritis mihi testes in hierusalem et in omi iudea et samaria. et vsq; ad vltimū terre. Et cū hoc dixisset: videntibꝰ illis eleuatus ē: et nubes suscepit euz ab oculis eop̄. Cumq; intuerent in celum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos ī vestibus albis: qui et dixerunt. Viri galilei quid statis aspicientes in celum: Hic ihesus qui assūptus ē a vobis in celum: sic veniet q̄zadmodū vidistis eum euntez in celū. Tūc reuersi sunt hierosolimaz a monte qui vocat oliueti qui ē iuxta hierusalem: sabbati habens iter. Et cum introissent in cenaculum. ascenderunt vbi manebat petrus et iohannes et iacobus et andreas philippus et thomas bartholomeus et matheus iacobi alphei et symon zelotes et iudas iacobi. Hij omnes erant pseuerantes vnanimit ī oratione cum mulieribꝰ et maria matre ihu: et fratribus ei⁹. In diebꝰ illis exurgēs petr⁹ ī medio fratr̄ dixit. Erat aūt turba hoīm simul fere centumuiginti. Viri frēs: oportet implere scripturam quam predixit spiritussanctus per os dauid de iuda qui fuit dux eop̄ qui cōprehenderūt ihm qui cōnumeratus erat ī nobis: et sortitus est sortem misterij hui⁹. Et hic quidem possedit agrū de mercede iniquitatis: et suspensus crepuit medi⁹: et diffusa sunt omnia viscera eius. et notum factum ē omnibus habitantibus hierusalem: ita vt appellaret ager ille lingua eop̄ acheldemach. hoc est ager sanguinis. Scriptum est em̄ ī libro psalmorum. Fiat conmoratio eorum deserta: et non sit qui habitet in ea. Et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex hijs viris qui nobiscum sūt congregati in omni tempoe quo intrauit et exiuit inter nos dom̄in⁹ ihs incipiēs a baptismate iohannis. vsq; ī diez qua assūptus ē a nobis: testem resurrectōnis eius nobiscum fieri vnū ex istis. Et statuerūt duos: ioseph q̄ vocat barsabas. q̄ ꝯgnominat⁹ ē iustus: et mathiā. Et orātes dixerūt. Tu dñe q̄ corda nosti oīm: ostende quē elegeris ex hijs duobꝰ vnū accipere locū ministerij hui⁹ et ap̄latus: de q̄ preuaricat⁹ ē iudas vt abiret ī locū suū. Et dederūt sortes eis. Et cecidit sors sup mathiā: et ānumeratus est cum vndecim apostolis.

Capitulum .II.

Et dū ꝓplerent dies penthecostes: erāt oēs pariť in eodē loco. Et factus ē repente de celo sonus. tanq̄ aduenientis spūs vehemētis: et repleuit totā domū vbi erant sedentes. Et apparuerūt illis dispertite lingue tanq̄ ignis: seditq̄ supra singulos eor̄. Et repleti sūt oēs spūsancto et ceperūt loq̄ varijs linguis ꝓut spūssanctus dabat eloq̄ ill'. Erāt aūt ī ihrl'm habitētes iudei viri religiosi: ex oī natōe q̄ sub celo ē. Facta ať hac voce ꝓuenit mlťitudo et mēte ꝓfusa ē: qm̄ audiebat vnusq̄sq̄ lingua sua illos loq̄ntes. Stupebāt aūt oēs: et mirabanť dicētes. Nōne ecce oēs isti qui loquunť galilei sūt: Et qūo nos audiuim? vnusq̄sq̄ līguam nr̄az ī q̄ nati sum?. Parthi et medi et elamite. et q̄ hītant mesopotamiā. iudeā. et capadociā. ponthū. et asỹam. frigiā. et pamphiliaz. egiptū et ptes libie. q̄ ē circa cỹrenen. et aduene romani: iudei q̄z et ꝓselliti cretes et arabes: audiuim? eos loquētes nr̄is līguis magnalia dei. Stupebāt aūt oēs: et mirabanť adinuicē dicētes. Quidnaz vult hoc esse: Alij aūt irridentes dicebāt: q̄z musto pleni sūt isti. Stās autē petr? cū vndecim leuauit vocē suā: et locutus ē eis. Viri iudei et q̄ hītatis ihrl'm vniuersi hoc vob notū sit: et auribꝫ ꝓcipite ṽba mea. Nō em̄ sicut vos estimatis hij ebrij sūt: cū sit hora diei tercia. Sz hoc ē qđ dictū ē ꝑ ꝓphām iohel. Et erit in nouissimis diebꝫ dicit dñs effūdaz de spū meo sup oēz carnem. Et ꝓphetabūt filij vr̄i et filie vr̄e: et iuuenes vr̄i visiones videbunt: et seniores vr̄i somnia sōniabūt. Et q̄dē sup ſuos meos et ācillas meas ī diebꝫ ill' effūdā de spū meo. et ꝓphabūt: et dabo ꝓdigia ī celo sursū et signa ī ťra deorsū: sāguinē et ignem et vapor̄ fumi. Sol ꝓuertet̄ ī tenebras et luna ī sāguinē: añq̄ veīat dies dñi magn? et manifest?. Et oīs q̄cunq̄ inuocauerit nomen dñi salu? erit. Viri israelitē. audite verba hec. Ihm nazarenū vir ap̄probatū a deo ī vob ṽtutibꝫ et prodigijs et signis q̄ fecit de? ꝑ illū ī medio vr̄i sicut vos scitis: hūc definito cōsilio et ꝓsciēcia dei traditū ꝑ manus iniquor̄. affigentes ītremistis. Quē deus suscitauit solutis doloribꝫ iferni: iuxta qđ impossibile erat teneri illuz ab eo. Dauid enim dicit in eum. Prouidebā dominum ī conspectu meo semp̄: qm̄ a dexteris ē mihi ne cōmouear. Propter hoc letatuz est cor meum et exultauit lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animā meaz in iferno: nec dabis sanctum tuuz videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: replebis me iocūditate cum facie tua. Viri fratres: liceat audēter dicere ad vos de patriarcha dauid quoniā defunctus est. et sepultus ē: et sepulcrū eius est apud nos vsq̄ in hodiernum diem. Propheta igiť cum esset et sciret quia iureiurādo iurasset illi de? de fructu lumbi eius sedere super sedem ei?: prouidens locutus est de resurrectione x̄pi: q̄z neq̄ derelictus est ī inferno: neq̄ caro eius vidit corruptionem. Hunc ihesum resuscitauit deus: cuius omnes nos testes sum?. Dextera igitur dei exaltatus. et promissione spiritussancti accepta a patre: effudit hoc donū quod vos videtis et auditis. Non enim dauid ascendit in celum. Dicit autē ipse. Dixit dominus domiō meo sede a dexteris meis: donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuor̄. Certissimi sciat ergo oīs domus isrl': q̄z et dñm eū et x̄pm fecerit deus hūc ihm quem vos crucifixistis. Hijs aūt auditis cōpuncti sūt corde: et dixerūt ad petr̄ et ad reliq̄s apl'os. Quid faciem? viri fratres? Petrus aūt ad illos: penitēciā ī̄q̄t agite. et baptizet̄ vnusq̄sq̄ vr̄m ī noīe ihu cristi ī remissionē peccator̄ vestror̄: et accipietis donū spūssancti. Vobis em̄ ē repromissio et filijs vr̄is: et oīb q̄ longe sūt q̄scūq̄ aduocauerit dñs de? nr̄. Alijs eciaz verbis plurimis testificatus ē: et exhortabať eos dicēs. Saluami a gentratōne ista prava. Qui g̃ receperūt ꝓmonez eius baptizati sūt: et apposite sūt ī die illa aīe circiter tria milia. Erāt aūt ꝑseverantes ī doctrina apostolor̄: et ꝯmunicatōe fractōis panis. et oratōnib. Fiebat aūt oī aie timor. Multa q̄z prodigia et signa ꝑ apl'os ī ihrl'm fiebāt: et metus erat magnus ī vniuersis. Omnes eciam qui credebāt erant pariter: et habebant omnia cōmunia. Possessiones et substācias vendebant: et diuidebāt illa omnib ꝓut cuiq̄ op? erat. Quotidie q̄z pdurantes vnanimiter ī templo et frangētes circa domos panem. sumebāt cibum cum exultatōe et simplicitate cordis: collaudātes deuz et habentes graciā ad omnem plebez. Dñs

autem augebat qui salui fierent quotidie in idipsum.

Capitulum .III.

Petrus aũt et iohãnes ascendebãt ĩ tẽplum :ad horã orationis nonã. Et quidã vir q erat claud⁹ ex vtero mris sue baiulabaf :quẽ ponebãt quotidie ad portã tẽpli q dicif speciosa :vt peteret elemosinã ab itroeuntibo ĩ templũ . Is cũ vidisset petrũ ⁊ iohãnez.incipiẽtes introire ĩ tẽpluz:rogabat vt elemosinã accipet. Intuẽs aũt ĩ eũ petr⁹ cũ iohãne dixit.Respice ĩ nos. At ille intẽdebat in eos:sperãs se aliquid acceptuꝝ ab eis. Petr⁹ aũ dixit. Argentũ ⁊ auꝝ ñ ẽ mihi:qd aũ habeo hoc tibi do . In noĩe ihũ xpi nazareni surge et ãbula. Et apprehẽsa manu ei⁹ dextera alleuauit eũ:⁊ ptinus ꝯsolidate sũt base ei⁹ ⁊ plãte. Et exiliẽs stetit ⁊ ambulabat:⁊ intrauit cũ illis ĩ tẽplũ:ambulãs ⁊ exiliẽs ⁊ laudãs deũ. Et vidit ois ꝑplus eũ ãbulantẽ:et laudantẽ deũ . Cognoscebãt aũt illũ:q ipe erat q ad elemosinã sedebat ad speciosam portã tẽpli. Et ĩpleti sũt stupore.⁊ extasi: ĩ eo q cõtigerat illi .Cũ viderũt aũt petrũ ⁊ iohãnẽ cucurrit ois ꝑplus ad eos ad porticũ q apellaf salomonis stupẽtes. Videns aũt petrus:respõdit ad populũ. Viri isrl̃ite q̃d miramĩ ĩ hoc. aut nos q̃d intuemĩ: q̃si ñra virtute aut pfate fecerim⁹ hũc ãbulare:De⁹ abrahã ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob.de⁹ pm nroꝝ glorificauit filiũ suũ ihm :quez vos q̃dẽ tradidistis ⁊ negastis añ faciẽ pylati iudicãte illo dimitti. Vos aũ sctm ⁊ iustũ negastis :⁊ petistis virꝝ homicidã donari vob:auctorẽ vero vite interfecistis . Quez de⁹ suscitauit a mortuis:cui⁹ nos testes sumus:⁊ ĩ fide nois ei⁹ hũc quẽ vos videtis ⁊ nostis ꝯfirmauit nomẽ ei⁹ :⁊ fides q̃ p eum dedit integrã sanitatẽ istã ĩ ꝯspectu oĩm vrm . Et nũc fres scio q̃ p ignorãciã fecistis:sicut ⁊ prĩcipes vri . Deus aũ q̃ pnũciauit p os oĩm ꝑphetarꝝ pati xpm suũ:sic impleuit. Penitemĩ igit̃ ⁊ conuertimĩ vt deleãtur pcta vra :vt cũ venerint tpa refrigerij a ꝯspectu dñi ⁊ miserit eũ q̃ predicat⁹ ẽ vobis ihesũ xpm:quẽ oportet quidẽ celũ recipere vsq in tpa restitutionis oĩm q̃ locut⁹ ẽ deus p os sanctorꝝ suorꝝ a seculo ꝑphetarꝝ Moyses quidem dixit. Quoniã ꝑpheta⁊ suscitabit vobis dominus deus vester de fratribus vestris:tanq̃ meipsũ audietis iuxta omnia quecunq locutus fuerit vobis. Erat autẽ omnis anima que non audierit prophetam illum exterminabif de plebe. Et omnes prophete a samuhel et deinceps qui locuti sũt anũciauerũt dies istos . Vos estis filij prophetarꝝ et testamenti :qd̃ disposuit deus ad patres nros dicẽs ad abraham .Et in semine tuo benedicentur omnes familie terre . Vobis primuz deus suscitas filium suum misit eũ benedicentem vobis: vt conuertat se vnusq̃sq a nequicia sua.

Capitulum .IIII.

Loquẽtibo aũt illis ad populũ. supuenerũt sacerdotes ⁊ mgr̃atus tẽpli ⁊ saducei.dolẽtes q docerẽt populũ ⁊ anunciarẽt ĩ ihesũ resurrectionẽ ex mortuis.⁊ iecerũt in eos man⁹ :⁊ posuerũt eos ĩ custodia vsq ĩ crastinũ . Erat aũt iã vespera . Multi aũ eorꝝ qui audierãt verbũ crediderũt.et factus ẽ numerus eorꝝ quiq milia . Factum ẽ autẽ ĩ crastinũ vt cõgregarent̃ principes eorꝝ ⁊ seniores ⁊ scribe ĩ hierusalem:⁊ annas princeps sacerdotuz. ⁊ caÿphas.iohãnes.⁊ allexãder. et quotq̃t erãt de gen̄e sacerdotali. Et statuẽtes eos ĩ medio ĩterogabãt . In q̃ vtute aut ĩ q̃ noĩe fecistis hoc vos ? Tũc replet⁹ spũsãcto petrus.dixit ad eos. Principes ꝑpli et seniores:si nos hodie iudicamur ĩ bñfacto hois ifirmi in q̃ iste salu⁹ factus ẽ :notũ sit oĩbo vobis et oi plebi isrl̃ qr in noĩe dñi nri ihũ xpi nazareni quẽ vos crucifixistis quẽ de⁹ suscitauit a mortuis.ĩ hoc iste astat coraz vobis san⁹. Hic ẽ lapis q reprobat⁹ ẽ a vobis edificãtibo q̃ factus ẽ ĩ caput anguli:⁊ nõ ẽ ĩ alio aliq̃ sal⁹, Nec em̃ aliud nomẽ est sub celo datũ hoĩbo : ĩ q̃ oportet nos saluos fieri . Videntes aũ petri ꝯstanciã ⁊ iohãnis:ꝯperto q homies essent sine litteris et ydiote ãmirabanf̃:et cognoscebãt eos qm̃ cũ ihesu fuerãt .Noiez q̃z videntes stantẽ cũ eis q̃ curatus fuerat :nihil poterãt cõtradicere. Jussert̃ aũ eos foras ext̃ cõciliuz secedere:⁊ ꝯferebãt adiuicẽ dicẽtes .Quid faciem⁹ hoĩbo istis:Qm̃ qdez notũ signũ factũ ẽ p eos oĩbo habitãtibo hierl̃m. Manifestũ ẽ:⁊ nõ possum⁹ negare. Sed ne amplio diuulget̃ in ꝑplm :cõminemur eis ne vltra loquãt̃ in nomĩe hoc vlli hominũ . Et vocãtes eos:denũciauert̃:ne omnio loqrent̃

neq; docerent ī noīe ihū .Petr⁹ vero ꝛ io-
hānes respondentes dixer̄t ad eos .Si iu-
stū ē ī ꝓspectu dei vos poti⁹ audire q̄ deū.
iudicate .Nō em̄ possumus q̄ vidim⁹ ꝛ au-
diuimus nō loqui .At illi ꝓminātes dimi-
serūt eos: nō inueniētes qūo punirent eos
ꝓter ꝓp̄lm: quia oīs clarificabāt id quod
factū erat in eo qđ acciderat. Annoꝝ enim
erat ampli⁹ q̄draginta homo :ī quo factū
fuerat signū istud sanitatis. Dimissi autē
ven̄r̄t ad suos: ꝛ annūciauerūt eis quāta
ad eos p̄rīcipes sacerdotū ꝛ seniores dixis-
sent. Qui cū audissent: vnanimit̄ leuauer̄t
vocem ad deū ꝛ dixerūt .Dñe tu qui fecisti
celū ꝛ terrā mare ꝛ oīa q̄ in eis sunt: qui
spūsancto p os p̄ris nostri dauid pueri tui
dixisti .q̄re fremuer̄t gētes ꝛ ꝓp̄li meditati
sūt inania :astituerūt reges terre ꝛ p̄rīci-
pes cōuenerūt ī vnū :aduersus dñm ꝛ ad-
uersus xp̄m eius ꝓuenerūt em̄ vere ī ciui-
tate ista aduersus sanctū puerū tuū ihesuꝫ
quē vnxisti herodes ꝛ ponci⁹ pylatus cum
gentibꝫ ꝛ ꝓp̄lis isrl̄: facere q̄ man⁹ tua ꝛ cō-
siliū tuū decreuer̄t fieri. Et nūc dñe r̄spice
in minas eoꝝ: ꝛ da famulis tuis cū oī fiducia
loqui verbū tuū in eo q̄ manū tuā exten-
das ad sanitates ꝛ signa ꝛ ꝓdigia fieri per
nomen sancti filij tui ihū .Et cuꝫ orassent
motus ē locus ī q̄ erāt cōgregati: ꝛ repleti
sūt omnes spūsancto: et loquebant̄ v̄bum
dei cū fiducia . Multitudīs aūt credentiuꝫ
erat cor vnū et anima vna :nec q̄sq̄ eoꝝ q̄
possidebat aliq̄d suū esse dicebat: sꝫ erāt illī
omnia cōmunia. Et virtute magna reddeb-
bāt apl̄i testimoniū resurrectioīs ihū xp̄i
dñi nostri: et grā magna erat ī omnibꝫ illī.
Neq; em̄ quisq̄ egens erat int̄ illos .Quot
q̄t em̄ possessores agroꝝ aut domoꝝ erāt:
vendentes afferebant p̄cia eoꝝ q̄ vēdebāt:
ꝛ ponebāt añ pedes apl̄oꝝ. Diuidebat̄ aūt
singul̄ put cuiq; opus erat. Joseph autē q̄
cognominatus ē barsabas ab apl̄is .qđ ē
int̄pretatū fili⁹ cōsolacionis. leuites cypri⁹
genē cū haberet agrū vēdidit eū: ꝛ attulit
p̄ciū ꝛ posuit añ pedes apl̄oꝝ.

Ca. .V.

Vir aūt quidā noīe ananias cū sa-
phira vxore sua vendidit agrum: ꝛ
fraudauit d̄ p̄cio agri ꝓscia vxore
sua: ꝛ afferēs partē quādā. ad pedes apo-
stoloꝝ posuit. Dixit aūt petr⁹ ad ananiam
Anania cur temptauit satbanas cor tuuꝫ
mētiri te spūisancto: et fraudare de precio
agri? Nōne manēs tibi manebat: ꝛ venun-
datuꝫ in tua erat potestate? Quare posui-
sti ī corde tuo hanc rem? Nō es mentitus
hoīb⁹ sꝫ deo .Audiēs aūt ananias hec v̄ba:
cecidit ꝛ expirauit .Et fact⁹ est timor ma-
gnus sup oīes qui audierūt .Surgentes
aūt iuuenes amouerūt eū: ꝛ efferētes sepi-
lierūt .Factū ē aūt quasi horaꝝ triū spa-
ciū: ꝛ vxor ipi⁹ nesciens qđ fctm̄ fuerat in-
troiuit. Rñdit aūt ei petrus .Dic mihi mu-
lier si tāti agruꝫ vendidistis. At illa dixit
Ecia tanti .Petrus aūt ad eā. Quid vtiq;
ꝓuenit vobis t̄ptare spiritū domini? Ecce
pedes eoꝝ qui sepilier̄t virū tuum ad osti-
um: ꝛ efferent te. Confestim cecidit añ pe-
des eius: ꝛ expirauit. Intrantes aūt iuue-
nes inuenerunt illam mortuā: ꝛ extulerūt
ꝛ sepilierūt ad virum suum. Et factus est
timor magnus ī vniuersa ecclesia: et ī oēs
qui audierūt hec .Per manus aūt apl̄orū
fiebant signa ꝛ ꝓdigia multa in plebe. Et
erant vnanimiter omnes in porticu salo-
monis. Ceteroꝝ aūt nemo audebat se ꝓiūge-
re illis: sꝫ magnificabat eos ꝓp̄lus .Magis
autem augebat̄ credentiū multitudo ī dñō
viroꝝ ac mulierū: ita vt in plateas eicerēt
infirmos ꝛ ponerent ī lectulis ac grabatis
vt venientē petro saltē vmbra illi⁹ obum-
braret quēq; illoꝝ et liberarent̄ ab infir-
mitate. Cōcurrebat aūt ꝛ mlt̄itudo vicinaꝝ
ciuitatū ihrl̄m. afferentes egros ꝛ vexatos
a spiritibꝫ immūdis: q̄ curabant̄ oēs. Ex-
urgens autē p̄rīceps sacerdotū et omnes q̄
cum illo erāt q̄ ē hereſis saduceorū repleti
sunt zelo: ꝛ iniecerūt manus ī apl̄os: ꝛ po-
suerūt eos ī custodia publica. Angel⁹ aūt
dñi p noctē aperiēs ianuas carceris ꝛ edu-
cēs eos dixit. Ite: ꝛ stātes loquimi ī t̄plo
plebi oīa verba vite hui⁹ .Qui cū audissēt
int̄uer̄t diluculo ī t̄plū: ꝛ docebāt. Adue-
niens aūt p̄rīceps sacerdotū et q̄ cū eo erāt
ꝓuocauer̄t ꝓciliū .ꝛ oēs senioēs filioꝝ isrl̄
ꝛ miser̄t ad carcerē vt adducerent̄. Cuꝫ aūt
venissēt mīstri ꝛ apto carcere ñ iuenissent
illos: reuersi nūciauerūt dicētes .Carcerē
q̄dē ī̄uenim⁹ clausū cū oī diligēcia: ꝛ custo-
des stātes añ ianuas: aperientes aūt neminē
intus ī̄uenim⁹ .Et aūt audier̄t hos ꝛmones
magistrat⁹ t̄pli ꝛ p̄rīcipes sacerdotū: am-
bigebāt de illo q̄nam fieret. Adueniēs aūt

q; ecce viri q̃s posuistis ī carcere; sūt ī tẽ-
plo stātes: ⁊ docentes pl̃m. Tūc abijt ma-
gistrat⁹ cū mīstris: et adduxit illos sine vi.
Timebāt em̃ pl̃m ne lapidarent̃ . Et cum
adduxissent illos: statuerūt ī cōcilio. Et ī-
terrogauit eos prīceps sacerdotū dicens.
Precipiẽdo p̄cipim⁹ vob̄ ne doceretis ī isto
noīe : ⁊ ecce replestis hirl̃m doctrina vr̃a:
⁊ vultis īducẽ sup nos sāguinẽ hoīs isti⁹.
Rñdens aūt petrus ⁊ apli dixer̃t. Obedire
oportet deo magisq̃ hoībo. Deꝰ pr̃m nr̃oꝝ
suscitauit ihm̃: quẽ vos īteremistis suspẽ-
dentes ī ligno . Hūc principẽ deus ⁊ salua-
torẽ exaltauit dextera sua ad dandā peni-
tẽciā isrl̃ ⁊ remissionẽ pc̃oꝝ: ⁊ nos sum⁹
testes hoꝝ v̄boꝝ: ⁊ spūssāct⁹ quẽ dedit deꝰ
oīb⁹ obedientib⁹ sibi. Hec cū audissẽt disse-
cabant̃: ⁊ cogitabāt īterficẽ illos. Surgēs
aūt q̄dam ī p̄cilio phariseus noīe gamali-
hel legisdoctor honorabilis vniuerse plebi:
iussit foras ab breue hoīes fieri. Dixitq; ad
illos . Viri israhelitæ attẽdite vob̄ sup hoī-
bus istis: q̄d acturi sitis . Añ hos em̃ dies
extitit theodas dicẽs se esse aliquẽ : cui cō-
sensit numerus virorꝝ circit̃ q̄dringētorꝝ: q̄
occis⁹ est ⁊ oēs q̄ credebāt ei dissipati sūt: ⁊
redacti ad nihilū. Host hunc extitit iudas
galilel⁹ ī diebꝫ pfessionis: ⁊ auertit pl̃m p⁹
se. Et oēs q̄tq̄t p̄sensert ei dispersi sūt: ⁊ ipe
perijt. Et nunc itaq; dico vob̄: discedite ab
hoībus istis. et sinite illos. Qm̃ si ẽ ex hoī-
bus p̄siliū hoc aut opus. dissoluet̃: si vero
ex deo ẽ ñ poteritis dissoluẽ: ne forte ⁊ deo
repugnaẽ videamī . Cōsenser̃t aūt illi: ⁊ p̄-
uocātes apl̃os cesis denūciauerunt eis ne
āplius loq̄rent̃ ī noīe ihu: ⁊ dimiser̃t eos.
Et illi q̄dem ibāt gaudẽtes a p̄spectu cōci-
lij: qm̃ digni habiti sūt p noīe ihu p̄tume-
liaz pati . Omī aūt die nō cessabāt ī tẽplo ⁊
circa domos docẽtes: ⁊ euangelizātes xp̃m
ihesum.

Capitulum. .VI.

In diebus aūt ill̃ crescentē numero
discipl̃oꝝ factū ẽ murmur grecoꝝ
aduersus hebreos: eo q; despicerẽt̃
ī ministerio quotidiano vidue eoꝝ. Cōuo-
cantes aūt duodecim multitudinẽ discipu-
loꝝ dixer̃t. Non est equū nos derelinquere
v̄bum dei: ⁊ ministrare mensis. Cōsidera-
g̃ frres viros ex vobis boni testimonij se-
ptẽ plenos spūssancto ⁊ sapiencia : q̃s cō-
stituam⁹: sup hoc opus . Nos vero oratio-
ni ⁊ ministerio verbi instātes erimus . Et
placuit sermo corā omni multitudine . Et
elegerūt stephanum viꝝ plenu; fide ⁊ spū-
sancto: ⁊ philippū ⁊ procorū ⁊ nÿcanorem
⁊ thimonem ⁊ parmenā ⁊ nicolaum adue-
nā anthiocenū. Hos statuerūt añ conspe-
ctum apl̃oꝝ: ⁊ orātes imposuerūt eis ma-
nus. Et v̄bum dn̄i crescebat: ⁊ multiplica-
bat̃ numer⁹ discipuloꝝ ī hirl̃m valde. Ml̃-
ta ecia ẽba sacerdotū obediebat fidei. Ste-
phan⁹ aūt plen⁹ grā ⁊ fortitudīe faciebat p̄-
digia ⁊ signa mag̃ in pl̃o . Surrexer̃t aūt
q̄dam ō sÿnagoga q̃ a p̄tellabat̃ libertinoꝝ
⁊ cÿrenensiū ⁊ allexādrinoꝝ. et eoꝝ q̄ erāt
a cicilia ⁊ asÿa disputantes cū stephano: ⁊
non poterant resistere sapiencie ⁊ spiritui
q̄ loquebat̃: p̄ter q̄ redarguerẽt̃ ab eo cū
omni fiducia. Tūc sūmiserūt viros q̄ dice-
rent se audisse eū dicentẽ v̄ba blasphemie ī
moÿsen ⁊ deum . Cōmouerūt itaq; plebem
⁊ seniores ⁊ scribas: ⁊ cōcurrentes rapue-
rūt eū ⁊ adduxerūt in cōciliū: ⁊ statuerūt
falsos testes q̄ dicerent . Homo iste nō ces-
sat loqui v̄ba aduersus locū sanctū ⁊ legez
Audiuim⁹ em̃ eu; dicentẽ: qm̃ ihs nazare-
nus hic destruet locū istu;: ⁊ mutabit tra-
ditiones. q̃s tradidit nobis moÿses. Et in-
tuẽtes eū omnes q̄ sedebāt ī cōcilio: viderūt
faciẽ ei⁹ tanq̃ faciez angeli . Dixit aūt prī-
ceps sacerdotū stephano si hec ita se habe-
rent. Qui ait.

Capitulum. .VII.

Viri fratres ⁊ patres audite . Deus
glorie apparuit patri nostro abra-
he cu; esset ī mesopotamia priusq̃
moraretur ī charran: et dixit ad illum.
Exi de terra tua et de cognatione tua: ⁊ ve-
ni in terram quam monstrauero tibi . Tūc
exijt de terra chaldeorum : et habitauit in
charran. Et inde postq̃ mortu⁹ ẽ pater ei⁹
transtulit illum in terram istam: in q̃ nunc
vos habitatis . Et nō dedit illi hereditatẽ ī
ea nec passū pedis: sed repromisit dare illi
eam in possessionem ⁊ semini eius p⁹ ipm̃:
cum nō haberet filiu; . Locutus est aūt ei
deus. q; erit semen eius accola ī terra alie-
na: ⁊ seruituti eos subiciẽt ⁊ male tractabūt
eos annis q̃dringentis ⁊ triginta: et gentẽ
cui seruierint iudicabo ego dicit dn̄s. Et p⁹
hec exibūt : et deseruient mihi in loco isto.
Et dedit illi testamentum circūcisionis : et
sic genuit ÿsaac ⁊ circūcidit eū die octauo:

ꝙ ysaac iacob: ꝙ iacob duodecim ꝓgenitas
Et ꝓgenite emulantes ioseph vendiderũt in
egiptũ: ꝙ erat deus cũ eo. Et eripuit eũ ex
omnib⁹ tribulationib⁹ ei⁹: ꝙ dedit ei grã
ꝙ sapiẽciã in ꝓspectu pharaonis regis egi-
ptior: ꝙ cõstituit eũ prepositũ sup egiptũ
ꝙ sup omnẽ domũ suã. Venit autẽ fames in
vniuersã egiptum et chanaan ꝙ tribulatio
magna: ꝙ nõ inueniebant cibos ꝑres nr̃i.
Cũ audisset aũt iacob esse frumẽtũ in egi-
pto misit ꝑres nr̃os ꝓmũ: ꝙ in scdo cognit⁹
ẽ ioseph a fratrib⁹ suis: ꝙ manifestatum est
pharaoni gen⁹ eius. Mittẽs aũt ioseph ac-
cersiuit patrẽ suũ: ꝙ oẽm cognatiõnẽ suam
in animab⁹ septuagintaquiq;. Et descendit
iacob in egiptũ: ꝙ defũctus est ipe ꝙ patres
nr̃i. Et translati sũt in sichen: ꝙ positi sũt in
sepulcro qd̃ emit abrahaz ꝑcio argẽti a fi-
liis emor filij sichen. Cũ aũt appropinq̃ret
tempus ꝓmissionis quaz cõfessus erat deus
abrahe creuit ꝑplus et mltiplicat⁹ ẽ in egi-
pto: quoadusq; surrexit ali⁹ rex in egipto q̃
nõ sciebat ioseph. Hic circũueniẽs genus
nr̃m afflixit ꝑres nr̃os: vt exponerẽt infan-
tes suos ne viuificarẽt. Eodez tpe natus ẽ
moyses: ꝙ fuit gtus deo: q̃ nutrit⁹ est trib⁹
mensib⁹ in domo ꝑris sui. Expositꝰ aũt illo
sustulit eũ filia pharaonis: et nutriuit eum
sibi in filiũ. Et eruditus ẽ moyses omni sa-
piẽcia egiptior: ꝙ erat potẽs in verbis ꝙ in
opibus suis. Cũ aũt implerẽt ei q̃dragin-
ta annor tempus: ascendit in cor ei⁹ vt vi-
sitaret frẽs suos filios isrl̃. Et cũ vidisset
quendã iniuriam patientẽ vĩdicauit illũ:
ꝙ fecit vltiõez ei q̃ iniuriã sustinebat ꝑcusso
egiptio. Existimabat aũt intelligẽ fratres:
qm̃ deus ꝑ manũ ipsi⁹ daret salutem illis.
At illi nõ intellexerũt. Sequenti vero die
apparuit illis litigantib⁹: ꝙ frẽciliabat eos
in pace dicẽs. Viri: frẽs estis. Vt q̃d noce-
tis alterutrum? Qui aũt iniuriã faciebat
primo: repulit eũ dicens. Quis te ꝓstituit
principẽ ꝙ iudicẽ sup nos? Nũquid interfi-
cere tu me vis. quẽadmodũ interfecisti he-
ri egiptiũ? Fugit aũt moyses in v̄bo isto:
ꝙ fact⁹ ẽ aduena in terra madian: vbi gene-
rauit filios duos. Et expletis annis q̃dra-
ginta: apparuit illi in deserto mõtis syna an-
gel⁹ in igne flãme rubi. Moyses aũt videns
ãmirat⁹ ẽ visũ. Et accedẽte illo vt ꝓsideret:
factꝰ ẽ ad eũ vox dñi dicẽs. Ego sũ de⁹
ꝑr̃m tuor: deus abrahã. deus ysaac: et de⁹
iacob. Tremefact⁹ aũ moyses: nõ audebat
ꝓsiderare. Dixit aũ illi de⁹. Solue calciamẽ-
tũ pedũ tuor. Loc⁹ enim in q̃ stas tra sancta
ẽ. Videns vidi afflictiõnẽ ꝑpli mei q̃ ẽ in egi-
pto: ꝙ gemitũ eor audiui: ꝙ descẽdi liberare
eos. Et nũc veni mittaz te in egiptuz. Hunc
moysẽ quẽ negauerũt dicẽtes q̃s te ꝓstituit
principẽ ꝙ iudicẽ: hũc deus principẽ et re-
demptorẽ misit cũ manu angeli qui apparuit
illi in rubo. Hic eduxit illos faciens ꝓdigia
ꝙ signa in tra egipti ꝙ in rubro mari: ꝙ in de-
serto ãnis q̃draginta. Hic ẽ moyses q̃ dixit
filijs isrl̃. Prophetã suscitabit vobis de⁹ de
frib⁹ vr̃is: tanq̃ me ipm audietis. Hic ẽ q̃
fuit in ecclesia in solitudiẽ cũ ãgelo q̃ loq̃bat
ei in mõte syna ꝙ cũ ꝑr̃ib⁹ nr̃is: q̃ accepit ver-
ba vite dare nobis. Cui noluerũt obedire
ꝑres nr̃i: sz repulerũt et auersi sũt cordib⁹
suis in egiptũ: dicẽtes ad aaron. Fac nobis
deos q̃ ꝓcedãt nos. Moysi ei huic q̃ eduxit
nos de tra egipti: nescimus q̃d factm sit ei.
Et vitolũ fecerũt in diebꝰ illꝭ. ꝙ obtulerũt ho-
stiã simulacro: et letabant in opib⁹ manuũ
suar. Cõuertit aũ eos de⁹: ꝙ tradidit eos ser-
uire milicie celi: sicut scriptũ ẽ in libro pro-
phetar. Nũq̃d victimas aut hostias obtu-
listis mihi ãnis q̃dragĩta in deserto dom⁹ isrl̃:
Et suscepistis tabnaculuz moloch et sidus
dei vr̃i remphã. figuras q̃s fecistis adorare
eos: ꝙ trãsferã vos trãs babilonez. Tabna-
culũ testimonij fuit cũ ꝑr̃ib⁹ nr̃is in deserto si-
cut disposuit ill⁹ de⁹ loquẽs ad moysen: vt
faceret illd̃ scdm formã quã viderat. Qd̃ et
idurerũt suscipiẽtes ꝑres nr̃i cũ ihu in pos-
sessionẽ gentiũ: q̃s expulit de⁹ a facie ꝑr̃m
nr̃or vsq; in diebꝰ dauid. Qui inuenit graciã
añ deũ: et petijt vt inueniret tabnaculũ deo
iacob. Salomon aũt edificauit illi domũ.
Sz ñ excelsus in manufactis habitat: sicut
ꝑ ꝓphetam dicit. Celũ mihi sedes ẽ: tra aũt
scabellũ pedũ meor. Quã domũ edificabi-
tis mihi dicit dñs: aut q̃s locus requietiois
mee ẽ? Nõne manus mea facit hec omnia?
Dura ceruice ꝙ incircumsi cordib⁹ et auri-
bus: vos semp spũisancto restitistis: sicut
ꝑres vr̃i ꝙ vos. Quẽ ꝓphetar nõ sunt per-
cuti patres vestri? Et occiderunt eos qui
prenũciabant de aduentu iusti: cuius vos
nũc proditores et homicide fuistis: qui ac-
cepistis legem in dispositione angelorum

apl̄oz

et nō custodistis. Audientes aūt hec disse-
cabātur cordibꝫ suis: ⁊ stridebant dētibꝫ in
eum. Cū aūt esset plenus spūsancto. intē-
dens in celū vidit gloriā dei: ⁊ ihm stantez
a dextris dei. Et ait. Ecce video celos aper
tos: et filiū homis stātē a dextris virtutis
dei. Exclamātes aūt voce magꝫ cōtinuerūt
aures suas: ⁊ impetuz fecerūt vnanimiter
in eū. Et eicientes eū extra ciuitatē lapida-
bāt: ⁊ testes deposuerūt vestimēta sua secꝰ
pedes adolescentis: q̄ vocabat saulus. Et
lapidabāt stephanū inuocātē ⁊ dicentem.
Dñe ihu suscipe spūm meū. Positis autē
genubꝫ: clamauit voce magꝫ dicens. Dñe:
ne statuas illis hoc peccatū. Et cū hoc di-
xisset: obdormiuit ī dño. Capi. VIII.

Paulus aūt erat psentiēs neci eiꝰ.
Facta est autē in illa die psecutio
magna in ecclīa q̄ erat hierosolimis: ⁊ omnes dispersi sūt p regiōes iudee et
samarie pter apl̄os. Curauerunt autē ste-
phanū viri timorati: ⁊ fecerūt planctum
magnū sup eum. Saulus autē deuastabat
ecclesiā: p domos intrās et trahēs viros ac
mulieres: tradebat in custodiā. Igī q̄ disp
si erāt ptrāsibāt euāgelisantes verbū dei.
Philippus aūt descendens in ciuitatē sama
rie pdicabat illis xp̄m. Intēdebant autem
turbe hijs q̄ a philippo dicebātur vnanimi
ter audientes: et videntes signa q̄ faciebat.
Multi em̄ eoꝝ q̄ habebāt spūs immūdos:
clamātes voce magna exiebāt. Multi aūt
paralitici ⁊ claudi curati sunt. Factuz est
g̈ gaudiū magnū in illa ciuitate. Vir autē
quidaz nomine symon qui ante fuerat in
ciuitate magus seducens gentem samarie
dicens se esse aliquem magnū: cui auscul-
tabāt omnes a minimo vsq̄ ad maximum
dicentes: hic est virtus dei q̄ vocat magn̄.
Attendebant aūt eū: ꝓpter q̄ multo tempe
magicis suis dementasset eos. Cū vero cre-
didissent philippo euangelisanti de regn̄ dei.
in nomine ihu xp̄i baptizabantur viri ac
mulieres. Tūc symon ⁊ ipe credidit: ⁊ cuz
baptizatus eēt adherebat philippo. Videns
etiā sig̈ et virtutes maximas fieri: stupēs
ammirabatur. Cū autē audissent apl̄i qui
erāt in hierosolimis q̄ recepisset samaria
verbū dei: misert ad eos petꝝ ⁊ iohānem.
Qui cū venissent orauerūt p ipsis: vt acci-
perēt spūmsanctū. Nōdū em̄ ī quēq̄ illoꝝ
venerat: sed baptizati tm̄ erāt in nomine
dñi ihu. Tūc imponebant manꝰ sup illos:
⁊ accipiebāt spūmsanctum. Cū vidisset aūt
symon q̄ p impositionem manus apl̄oruz
daret̄ spūssanctus: obtulit eis pecuniā di-
cens. Date ⁊ mihi hāc potestatem: vt cui-
cūq̄ imposuero manus accipiat spūmsan
ctum. Petrus autē dixit ad euz. Pecunia
tua tecū sit in pditōnem: qm̄ donū dei exi-
stimasti pecunia possideri. Non em̄ tibi ps
neq̄ sors in sermone isto. Cor em̄ tuū nō est
rectū corā deo. Penitētiā itaq̄ age ab hac
neqcia tua: ⁊ roga deū si forte remittatur
tibi hec cogitatō cordis tui. In felle enim
amaritudinis ⁊ obligatōe iniqtatis videō
te esse. Respōdēs aūt symō dixit. Orecamini
vos p me ad dñm: vt nihil veniat sup me
hoꝝ q̄ dixistis. Et illi q̄dē testificati ⁊ locu
ti verbū dñi rediebāt hierosolimā: ⁊ mltis
regionibꝫ samaritanoꝝ euangelizabant.
Angelus autē dñi locutus ē ad philippum
dicens. Surge: ⁊ vade cōtra meridianum
ad viā q̄ descēdit ab ihrlm in gazam: hec ē
deserta. Et surgēs abijt. Et ecce vir ethiops
eunuchus potēs cādacis regine ethiopū:
q̄ erat sup omnes gazas eiꝰ venerat adora-
re in ihrlm: ⁊ reuertebat̄ sedēs supꝫ currū suū
legensq̄ ysaiam pphetam. Dixit aūt spūs
philippo. Accede: ⁊ adiunge te ad currum
istū. Accurrēs aūt philippus: audiuit euz
legentē ysaiā pphām ⁊ dixit. Putasne ītel
ligis q̄ legis? Qui ait. Et quō possū: si nō
aliq̄s ondērit mihi? Rogauitq̄ philippū vt
ascēderet: ⁊ sederet secū. Locus aūt scriptu-
re quaz legebat erat hic. Tāq̄ ouis ad oc-
cisionē ductꝰ est: ⁊ sicut agnꝰ corā tōdēte se
obmutescit sine voce: sic nō aperit os suū.
In humilitate iudicium eius sublatū est.
Generatōnem eius quis enarrabit? Quo-
niam tolletur de terra vita eius. Respōdēs
autē eunuchus philippo dixit. Obsecro te.
de q̄ ppheta dicit hoc? De se an de alio ali-
quo? Aperiens autem philippus os suum.
⁊ incipiens a scriptura ista: euangelizauit
illi ihm. Et dum irent p viā: venerunt ad
quandam aquam. Et ait eunuchus. Ecce
aqua. Quis phibet me baptizari: dixit aūt
philippus. Si credis ex toto corde licet. Et
rndēs ait. Credo filiū dei esse ihm xp̄m. Et
iussit stare currū. Et descēderunt vterq̄ in
aquā philippus et eunuchus: ⁊ baptizauit

eum. Cum autem ascēdisset de aqua spiritus domini rapuit philippum: et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudens. Philippus autem inuentus est in azoto: et pertransiens euangelizabat ciuitatibꝫ cunctis donec veniret cesaream.

¶ Capitulum. .IX.

Paulus aũt adhuc spirãs minarũ et cedis in discipulos domini accessit ad principem sacerdotum: et pecijt ab eo epistolas ī damascũ ad sy̅nagogas: vt si quos ĩueniſſet hui⁹ vie viros ac mulieres: vinctos ꝓduceret in ihrl'm. Et cum iter faceret: ꝓtigit vt appinq̃ret damasco. Et subito circũfulsit eũ lux de celo: et cadẽs in terrã audiuit vocez dicentẽ sibi. Saule saule: quid me ꝑsequeris? Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego sum ihus: quẽ tu ꝑsequeris. Dux est tibi contra stimulũ calcitrare. Et tremens ac stupens dixit. Dñe. quid me vis facere? Et dñs ad euz. Surge et ingredere ciuitatẽ: et ibi dicetur tibi quid te oportꝫat facere. Viri aũt illi q̃ comitabantur cum eo stabant stupefacti: audientes q̃dẽ vocem: neminem aũt videntes. Surrexit aũt saulus de terra: apertisqꝫ oculis nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes: introduxerunt damascuz. Et erat ibi tribꝫ diebꝫ non videns: et non mãducauit neqꝫ bibit. Erat autez quidam discipulus damasci nomine ananias. Et dixit ad illũ in visu dominus. Anania. At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad euz. Surge et vade in vicum qui vocatur rectus: et quere in domo iude. saulũ noie tharsensem. Ecce em̃ orat. Et vidit virꝫ ananiã noie ītroeũtem: et imponentẽ sibi man⁹ vt visum recipiat. Rñdit autez ananias. Dñe audiui a multis de viro hoc: q̃nta mala fecerit sanctis tuis ī ihrl'm. Et hic habet pt̃atẽ a p̃n cipibꝫ sacerdotũ: alligãdi oẽs q̃ ĩuocãt nomẽ tuũ. Dixit aũt ad eum dñs. Vade: qm̃ vas electo⁹nis ẽ mihi iste: vt portet nomen meũ corã gẽtibꝫ et regibꝫ et filijs isrl'. Ego ei oñdã illi: q̃nta oportꝫat eũ p noie meo pati. Et abijt ananias et ītroiuit ī domũ: et imponẽs ei man⁹ dixit. Saule fr̃: dñs misit me ihs. q̃ apparuit tibi ī via q̃ veiebas: vt videas et implearis spũsãctꝫ. Et ꝓfestim ceciderũt ab oculis ei⁹ tãq̃ squame: et visum recepit. Et surgẽs baptizat⁹ ẽ: et cum accepisset cibũ confortatus est. Fuit aũt cum discipulis q̃ erant damasci p dies aliquot. Et continuo ingressus in sy̅nagogas predicabat ihesum: quoniaz hic est filius dei. Stupebant autẽ oñes qui euz audiebant et dicebant. Nonne hic ẽ q̃ expugnabat in ihrl'm eos q̃ inuocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos duceret ad principes sacerdotũ. Saul⁹ autẽ mlto magis cõualescebat et confundebat iudeos qui habitabant damasci: affirmãs qm̃ hic est xp̃us. Cũ aũt implerẽt dies multi: consiliũ fecerũt ī vnũ iudei vt euz ītерficerẽt. Note autem facte sunt saulo insidie eorũ. Custodiebant autez et portas die ac nocte: vt eum interficerent. Accipientes autem eum discipuli eius nocte p murꝫ dimiserũt euz: submittentes in sporta. Cũ aũt venisset in ihrl'm tẽptabat se iungere discipul': et omnes timebant eum: non credentes q̃ esset discipulus. Barnabas aũt apprehẽsuz illũ duxit ad apl'os: et narrauit illis quomodo in via vidisset dñm et quia locutus est ei: et quõ in damasco fiducialit̃ egerit ī nomine ihu. Et erat cũ illis intrãs et exiens in ihrl'm: fiducialiter agẽs in noie domini. Loquebatur q̃z gentibꝫ et disputabat cum grecis: illi autẽ q̃rebãt occidere eum. Quod cũ cognouissẽt fr̃es deduxerũt eũ nocte cesareã: et dimiserũt tharsũ. Ecclesia quidẽ p totam iudeam et galileam et samariaz habebat pacẽ: et edificabatur ambulãs in timore dñi: et cõsolatõne sanctispũs replebatur. Factũ est aũt vt petr⁹ dum transiret vniuersos. deueniret ad sanctos q̃ habitabant lidde. Inuenit aũt ibi hoiem quendaz nomine eneam. ab annis octo iacentẽ in grabato: qui erat paraliticus. Et ait illi petrus. Enea: sanet te domin⁹ ihus xp̃us. Surge: et sterne tibi. Et ꝓtinuo surrexit. Et viderũt illũ oñes q̃ habitabant lidde et saronе: qui cõuersi sunt ad dominum. In ioppe aũt fuit q̃dam discipula noie thabita: que interpretata dr̃ dorcas. Hec erat plena opibꝫ bonis et elemosinis: quas faciebat. Factũ ẽ aũt in diebꝫ illis: vt infirmata moreretur. Quã cũ lauissent: posuerũt eã ī cenaculo. Cũ aũt ppe esset lidda ab ioppe: discipuli audiẽtes quia petrus eẽt ī ea duos viros miserũt ad eum: rogantes. ne pigriteris venire vsqꝫ ad nos. Exurgẽs autem

petrus: venit cū illis. Et cū aduenisset du-
xerūt illū in cenaculū: ⁊ circūstetērunt il-
lū oēs vidue flentes: et ostēdentes ei tu-
nicas et vestes quas faciebat illis dorcas.
Eiectis aūt oīb foras. petrus ponēs ge
nua orauit: ⁊ conuersus ad corp' dixit. Tha-
bita surge. At illa aperuit oculos: ⁊ viso pe
tro resedit. Dans aūt illi manū erexit eā:
⁊ cū vocasset sanctos et viduas assignauit eā
viuaz. Notū aī factū ē p vniuersā ioppen.
⁊ crediderūt multi in dño. Factū est autē
vt dies multos moraret in ioppe apud sy-
monem quendam coriariū.

Capi. X.

Vir autē qdam erat in cesarea noīe
cornelius centurio cohortis q dicit
ytalica. religiosus ac timēs deū cū
omni domo sua: faciēs elemosinas mltas
plebi: ⁊ deprecans deū semp. Is vidit in visu
manifeste quasi hora nona diei angelū dei
introeūtē ad se: ⁊ dicentē sibi. Corneli. At
ille intuēs eū: timore corrept' dixit. Quis
es dñe: Dixit aūt illi. Orones tue ⁊ elemo-
sine tue ascēderūt in memoriā in cōspectu
dñi. Et nūc mitte viros in ioppen: ⁊ accersi
symonez quendā q cognīat petrus. Hic
hospitat apud symonē quendā coriariū.
cuius ē domus iuxta mare. Hic dicet tibi:
qd te oporteat facere. Et cū discessisset an-
gelus q loquebatur illi. vocauit duos do-
mesticos suos ⁊ militem timentez dominū
ex his qui illi parebāt. Quib cū narrassz
omnia: misit illos in ioppen. Postera autē
die iter illis facientib et appropinquanti-
bus ciuitati: ascendit petrus in superiora
vt oraret circa horā sextam. Et cum esu-
riret voluit gustare: parantib aūt illis ce
cidit super eum mentis excessus. Et vidit
celum apertum: ⁊ descendens vas quoddā
velud linthеum magnū qtuor inicijs sub-
mitti de celo in terrā: in q erant oīa qua
drupedia ⁊ serpētia terre: ⁊ volatilia celi.
Et facta est vox ad eum. Surge petre: oc-
cide ⁊ manduca. Ait aūt petrus. Absit do
mine: qz nūq māducaui oīe cōmune ⁊ im
mundū. Et vox iterū scdo ad eū. Que deus
purificauit: tu cōmune ne diseris. Hoc aī
factū ē p ter. Et statim receptū ē vas in ce
lū. Et dū terra se hesitaret petrus quidnā
esset visio quā vidisset: ecce viri q missi erāt
a cornelio inquirentes domū symonis asti
terūt ad ianuā. Et cū vocassent: interroga
bant si symon qui cognominatur petrus
illic hꝫet hospitiuz. Petro aūt cogitāte de
visione: dixit spūs ei. Ecce viri tres qrūt
te. Surge itaq ⁊ descende: et vade cum eis
nihil dubitās: qz ego misi illos. Descēdens
aūt petrus ad viros dixit. Ecce ego sū quē
queritis. Que causa ē ꝓpter quā venistis:
Qui dixerūt. Cornelius centurio vir iustus
⁊ timens deū ⁊ testimoniū hns ab vniuer-
sa gēte iudeorum: rūsum accepit ab angelo
sancto accersiri te in domū suam: ⁊ audire
verba abs te. Introducens g eos recepit
hospitō. Sequnti aūt die surgēs: pfectus ē
cū illis: ⁊ qdā ex frīb ab ioppe comitati st
cū eo: vt petro testes sint. Altera autē die
introiuit cesareā: cornelius vero expecta-
bat illos: cōuocatis cognatis suis ⁊ neces-
sarijs suis. Et factū ē cū itroisset petrus:
obuius venit ei cornelius: et pcidēs ad pe-
des ei' adorauit. Petrus vero eleuauit eum
dicēs. Surge: ⁊ ego ipe hō sū. Et loqns cū
illo intrauit: ⁊ inuenit mltos q cōuenerant:
dixitq ad illos. Vos scitis quō abominatū
sit viro iudeo ꝓiungi aut accedere ad alie-
nigenā. Deus mihi oñdit de' neminē cmunē
aut immūdum dicere hoiem: propter qd sine
dubitacōne veni accersitus. Interrogo g:
quā ob causā accersisti me. Et cornel' ait.
A nudiusqrta die vsq ad hāc horā orans
erā ieiunans. hora nona in domo mea. et
ecce vir stetit añ me in veste cādida: ⁊ ait.
Corneli exaudita ē oratō tua: ⁊ elemosine
tue cōmemorate sūt in cōspectu dei: mitte
g in ioppen ⁊ accersi symonē q cognīat
petrus: hic hospitat in domo symonis co-
riarij iuxta mare. his cū venerit loqt tibi
Cōfestim g misi ad te: ⁊ tu bñfecisti veniē
do ad nos. Nūc g oēs nos ī conspectu tuo
assum': audire oīa qcūq tibi pcepta sūt a
dño. Aperiēs aī petr' os suū dixit. In veri-
tate cōperi qz nō ē plonaꝫ acceptor de':sz
in oī gēte q timet eū ⁊ opat iusticiā: acce-
ptus ē illi. Verbū misit de' filijs isrl. annū
tiās pacē p ihm xpm. hic ē oīm dñs. Vos
scitis qd factū ē vbū p vniuersā iudeā. In
cipiēs em a galilea post baptismū qd pdi-
cauit iohes ihm. a nazareth quō vnxit eū
de' spūsancto et vtute: q ptrāsijt bñfaciēdo
⁊ sanando oēs oppressos a dyabolo: qm de'
erat cum illo. Et nos testes sumus omnū
que fecit in regione iudeoꝫ ⁊ hierusalem:

quez occiderſt ſuſpẽdẽtes in ligno. Hũc de⁹ ſuſcitauit ẽcia die ⁊ dedit eũ maiſeſtũ fieri. nõ oi ꝓplo ſz teſtibꝫ ꝓordiatis a deo: nobis q̃ mãducauim⁹ ⁊ bibim⁹ cuz illo poſtq̃ reſurrexit a mortuis. Et ꝓcepit nobis ꝓdicare ꝓplo ⁊ teſtificari: qr ipe ẽ q̃ cõſtitut⁹ ẽ a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic oñes ꝓphete teſtimoniũ phibẽt. remiſſionẽ peccatoꝝ accipe ꝑ nomẽ ei⁹: oẽs q̃ credunt in eum. Adhuc loq̃nte petro ꝝba hec: cecidit ſpũſſanctus ſup oñes q̃ audiebãt verbũ. Et obſtupuerũt ex circumciſione fideles q̃ venerãt cũ petro: qr et in nacões grã ſpũſſancti effuſa ẽ. Audiebãt em̃ illos loq̃ntes linguis: ⁊ magnificãtes deũ. Tũc rñdit petrus. Nũqd aquã q̃s phibere pt̃ vt nõ baptizẽtur hij q̃ ſpũmſanctũ acceperũt ſicut et nos: Et iuſſit eos baptizari in noie dñi ihu xpi. Tũc rogauerũt eum: vt maneret apud eos aliq̃t diebꝫ. ¶ Capitulũ .XI.

Audierunt autẽ apoſtoli ⁊ fratres qui erant in iudea: qm̃ ⁊ gentes receperunt verbum dei. Cum autem aſcendiſſet petrus hieroſolimam: diſcebant aduerſus illum qui erãt ex circumciſione dicẽtes. Quare introiſti ad viros ꝓputiũ habentes: et mãducaſti cũ illis: Incipiẽs aũt petr⁹: exponebat ill' ordinẽ dicens. Ego eram in ciuitate ioppe orans. et vidi in exceſſu mẽtis mee viſionem: deſcendens vas quoddam velut linteuz magnũ quatuor inicijs ſubmitti de celo: et venit vſq̃ ad me. In quod intuens conſiderabã: ⁊ vidi quadrupedia terre ⁊ beſtias ⁊ reptilia ⁊ volatilia celi. Audiui aũt ⁊ vocẽ dicẽ tez mihi. Surge petre: occide ⁊ manduca. Dixit autẽ. Nequaq̃ dñe: quia commune aut immũdum nũq̃ introiuit in os meũ. Rñdit aũt vox ſecũdo de celo. Que de⁹ mũdauit: tu ne cõmune dixeris. Hoc aũt factũ eſt ꝑ ter: ⁊ recepta ſunt oñia rurſũ in celo. Et ecce viri tres cõfeſtim aſtiterũt in domo in qua eram: miſſi a ceſarea ad me. Dixit aũt ſpũs mihi: vt irẽ cũ ill' nihil hesitãs. Venerũt aũ mecũ ⁊ ſex frres iſti: et ingreſſi ſum⁹ i domũ viri. Narrauit aũt nob quõ vidiſſet ãgelũ in domo ſua ſtãtẽ: ⁊ dicentẽ ſibi. Mitte in ioppen ⁊ accerſi ſym̃onez q̃ cogñinaũ petrus: q̃ loq̃ꝫ tibi verba in q̃bus ſaluus eris tu ⁊ vniuerſa domus tua. Cũ aũt cepiſſez loq̃ cecidit ſpũſſãctus ſup eos: ſicut ⁊ i nos in inicõ. Recordatus ſũ aũt verbi dñi: ſicut dicebat. Johannes quidẽ baptizauit aqua: vos autem baptizamini ſpũſancto. Si g̃ eãdem grãm dedit illis deus ſicut ⁊ nobis qui credidimus in dñm ihm xpm. ego quis erã qui poſſem prohibere deum: Hijs auditis tacuerũt: ⁊ glorificauerũt deum dicentes. Ergo et gẽtibꝫ penitẽciam dedit deus ad vitam. Et illi q̃dem qui diſperſi fuerant a tribulacione q̃ facta fuerat ſub ſtephano perambulauerũt vſq̃ phenicem ⁊ cyprum ⁊ antiochiaz. nemini loquẽtes verbũ niſi ſolis iudeis. Erãt autẽ quidam ex eis viri cyprij ⁊ cyrenei q̃ cũ introiſſent antiochiam loquebãtur et ad grecos: annunciantes dominũ ihm. Et erat manus dñi cum eis: multuſq̃ numerus credẽtiũ cõuerſus eſt ad dñm. Peruenit aũt ſermo ad aures eccleſie q̃ erat hieroſolimis ſup iſtis: et miſerunt barnaban vſq̃ ad antiochiã. Qui cuz pueniſſet ⁊ vidiſſet grãm dei gauiſus eſt. et hortabatur omnes in ꝓpoſito cordis ꝑmanere in dño: quia erat vir bonus ⁊ plenus ſpũſancto et fide: et apposita eſt multa turba domino. Profectus eſt autez tharſum vt quereret ſaulũ: quẽ cũ inueniſſet duxit antiochiã. Et annũ totũ ꝓuerſati ſũt ibi i eccl'ia: ⁊ docuerũt turbã mltã: ita vt cognominarẽt ꝑmũ antiochie diſcipuli xpiani. In hijs aũ diebus ſupueneruũt a hieroſolimis ꝓphete ãtiochiã: ⁊ ſurgẽs vn⁹ ex eis noie agabꝫ ſignificabat ꝑ ſpũm famẽ magnã futurã i vniuerſo orbe terraꝝ: q̃ facta eſt ſub claudio. Diſcipli aũ put q̃ſq̃ habebat ꝓpoſuerũt in miſterũ mittẽ habitãtibꝫ i iudea fribꝫ: qd et feceruũt mittẽtes ad ſeniores ꝑ manꝰ barnabe ⁊ ſauli. ¶ Capitulum. .XII.

Eodem autem tempore miſit herodes rex manus: vt affligeret quoſdam de eccleſia. Occidit autem iacobũ frem iohis gladio: videſ aũ q̃ placeret iudeis apposuit apphendere et petrum. Erant autem dies azimorum. Quem cum apphendiſſet miſit in carcerem: tradẽſq̃ q̃tuor q̃ternionibꝫ milituz ad cuſtodiẽdũ: volens poſt paſcha producere euz pop'lo. Et petrus quidem ſeruabatur in carcere: oracõ aũt fiebat ſine intermiſſione ab eccleſia ad deũ ꝑ eo. Cũ aũ ꝓductur⁹ eũ eſſet herodes: in ipa nocte erat petrus dormiẽs

inter duos milites vinct⁹ cathenis duab⁹: ⁊ custodes añ ostiũ custodiebãt carcerẽ. Et ecce angelus dñi astitit: ⁊ lumẽ refulsit in habitaculo: percussoq; latere petri excitauit eũ dicẽs. Surge velociter. Et cecidẽrũt cathene de manib⁹ ei⁹. Dixit aũt ãgelus ad eũ. Precingere: ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circũda tibi vestimẽtũ tuũ: ⁊ sequere me. Et exiens sequebat eũ: ⁊ nesciebat (quia verũ ẽ) quod fiebat p ãgelũ. Existimabat aũt se visũ videre. Trãseũtes autem primã ⁊ secundam custodiã venerũt ad portam ferream q̃ ducit ad ciuitatẽ: q̃ vltro apta ẽ eis. Et exeũtes processerũt vicũ vnũ: ⁊ cõtinuo discessit angel⁹ ab eo. Et petrus ad se reuersus dixit. Nũc scio vere quia misit dñs angelũ suũ: ⁊ eripuit me de manu herodis ⁊ de omni expectacõne plebis iudeor̃. Considerãsq; venit ad domũ marie mris iohis qui cogn̄minatus ẽ marcus: vbi erãt multi cõgregati ⁊ orãtes. Pulsante autem eo ad ostiũ ianue processit puella ad videndũ noie rode. Et vt cogn̄uit vocẽ petri p̃ gaudio nõ aperuit ianuã: sed introcurrens nũciauit stare petrũ ante ianuam. At illi dixerunt ad eam. Insanis. Illa aũt affirmabat sic se habere. Illi aũt dicebãt. Angelus ei⁹ ẽ. Petrus aũt perseuerabat pulsans. Cũ aũt aperuissẽt ostium: viderunt eum ⁊ obstupuerunt. Annuẽs autem eis manu vt tacerent narrauit quõ dominꝰ eduxisset eum de carcere. Dixitq;. Nũciate iacobo ⁊ fratrib⁹ hec. Et egressus abijt ī aliũ locũ. Facta aũt die erat ñ pua turbatõ inẽ milites: q̃nã factũ eẽt de petro. Herodes aũt cũ requisisset eũ ⁊ non inuenissẽt. inq̃sitõne facta de custodib⁹ iussit eos duci: descendensq; a iudea in cesareã: ibi cõmoratus ẽ. Erat aũt iratus tyrijs et sidonijs. At illi vnanimes venerũt ad eũ: et psuaso blasto q̃ erat sup cubiculũ regis postulabãt pacẽ: eoq; alerẽtur regiones eor̃ ab illo. Statuto autem die herodes vestitus veste regia sedit p tribunali: ⁊ cõcionabatur ad eos. Populus aũt acclamabat dei voces: ⁊ nõ homis. Cõfestim aũt percussit eũ angelus domini eo q̃ nõ dedisset honorem deo: ⁊ consumptus a vermib⁹ expirauit. Verbum autem domini crescebat ⁊ mltiplicabaũ. Barnabas aũt et saulus reuersi sũt a hierosolimis expleto ministerio: assũpto iohanne q̃ cogn̄minat⁹ est marcus.

Capitulum. XIII.

Erãt autem in ecclesia q̃ erat antiochie pphe ⁊ doctores: in q̃b⁹ barnabas: ⁊ symon q̃ vocabatur niger: ⁊ lucius cyrenensis. ⁊ manahen q̃ erat herodis tetrarche collactane⁹: ⁊ saulus. Ministrãtib⁹ aũt illis dño ⁊ ieiunãtib⁹: dixit illis spũssanctus. Segregate mihi saulũ ⁊ barnabam in opus ad q̃d assũpsi eos. Tũc ieiunãtes ⁊ orãtes imponentesq; eis manꝰ: dimiserũt illos. Et ipi q̃dẽ missi a spũsãcto abierũt selenciã: ⁊ inde nauigauerũt cypr̃. Et cũ venissent salaminã: pdicabant verbum dei in synagogis iudeor̃. Habebãt aũt et iohannem in ministerio. Et cũ pambulassent vniuersam insulã vsq; paphum. inuenerũt quendã vir̃ magũ pseudo pphãm iudeũ cui nomẽ erat bariehu: qui erat cum procõsule sergio paulo viro prudente. Hic accersitis barnaba ⁊ paulo: desiderabat audire verbũ dei. Resistebat aũt illis elymas magus: sic enim interptatur nomẽ eius: q̃rens auertere proconsulem a fide. Paulus aũt qui et paulus: repletus spũsancto intuẽs in eũ dixit. O plene omni dolo ⁊ omni fallacia fili dyaboli. inimice omnis iusticie. nõ desinis subuertere vias dñi rectas: Et nũc ecce manꝰ dñi sup te: et eris cecus nõ videns solem vsq; ad tẽpus. Et cõfestim cecidit in eũ caligo ⁊ tenebre: ⁊ circuiens q̃rebat qui ei manũ daret. Tũc proconsul cum vidisset factum credidit ammirans sup doctrina domi. Et cum a papho nauigassent paul⁹ ⁊ q̃ cũ eo erãt: venerũt pgen pamphilie. Iohes aũt discedẽs ab eis reuersus ẽ hierosolimaz. Illi vero ptrãseũtes pgen venerũt antiochiã psidie: ⁊ ingressi synagogam die sabbator̃ sederũt. Post lectõnẽ autem legis et pphar̃: miserũt principes synagoge ad eos dicẽtes. Viri frẽs: siq̃s est in vobis sermo exhortatõnis ad plebem dicite. Surgens aũt paulus. ⁊ manu silentiũ indicẽs ait. Viri israelite ⁊ qui timetis deũ audite. Deus plebis israel elegit patres nr̃os ⁊ plebem exaltauit cũ essent incole in terra egipti: ⁊ ī brachio excelso eduxit eos ex ea ⁊ p q̃dragita ãnor̃ tẽpꝰ mores eor̃ sustinuit ī deserto. Et destruẽs gẽtes septẽ ī tra chanaan sorte distribuit eis terrã eor̃ q̃si post q̃dringẽtos ⁊ q̃nq̃gĩta ãnos: ⁊ post hec dedit iudices vsq; ad samuel prophetam. Et

exinde postulauerunt regem: et dedit illis saul filiū cis. vir de tribu beniamin: annis quadragīta. Et amoto illo suscitauit illis dauid regē. cui testimoniū phibens dixit. Inueni dauid filiū iesse virū scōm cor meum: q faciet omēs volūtates meas. Huius de⁹ ex semīe scōm pmissionē eduxit isrl̄ saluatorē ihm: pdicāte iohāne añ faciē aduētus eius⁹ baptismū pnie oi plo isrl̄. Cū impleret aūt iohes cursū suū dicebat. Quē me arbitrāmī eē nō sū ego: sed ecce venit post me: cui⁹ nō sū dign⁹ calciamēta pedū eius⁹ soluē. Viri frēs. filij generis abrahā ⁊ q in vobis timēt deū: vobis vbū salutis hui⁹ missum ē. Qui em habitabāt ihrl̄m ⁊ pncipes eius hūc ihm ignārātes ⁊ voces pphetarū q p omē sabbatū legūt: iudicātes impleuerunt. Et nullā causā mortis inuenientes in eo: pecierūt a pilato vt itērficerēt eū. Cūq cōsummassent oīa q de eo scripta erāt: deponentes eū de ligno posuerūt eū in monumēto. Deus aūt suscitauit eū a mortuis; tercia die: q visus ē p dies mltos hijs q siml̄ ascēderāt cum eo de galilea in ihrl̄m: q vsqnūc sunt testes ei⁹ ad plebē. Et nos vobis ānunciamus eā q ad pres nros repromissio facta est: qm̄ hāc de⁹ adimpleuit filijs nris resuscitās ihm sicut ⁊ in psalmo scdo scriptū est. Fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quod aūt suscitauit eū a mortuis āpli⁹ iā nō reuersurū in corruptōem: ita dixit. Quia dabo vob sācta dauid fidelia. Idcoq ⁊ alias dicit. Nō dabis sanctum tuū videre corruptōnē. Dauid em in sua generatōne cū ammīstrasset volūtati dei: dormiuit ⁊ apposit⁹ ē ad pres suos: ⁊ vidit corruptōnē. Quem vero de⁹ suscitauit nō vidit corruptōnem. Notū igr̄ sit vobis viri frēs: qr p hūc vob remissio peccatorū ānūciat ab oīb⁹ pctis: qbus non potuistis in lege moysi iustificari. In hoc oīs q credit iustificat. Videte g ne supueniat vobis qd dictū ē in pphetis. Videte cōtēptores ⁊ ammirami ⁊ dispdimī: qr op⁹ operor ego in diebus vr̄is: op⁹ qd nō credatis siqs enarrauerit vobis. Exeūtibus aūt illis: rogabāt vt seqnti sabbato loqrēt sibi verba hec. Cūq dimissa eēt synagoga. secuti sūt mlti iudeorū ⁊ colētiū deum aduenarū paulum ⁊ barnaban: q loqntes suadebāt eis vt pmanerēt in grā dei. Seqnti vero sabbato pene vniuersa ciuitas conuenit. audire verbum dei. Videntes aūt turbas iudei repleti sunt zelo: ⁊ cōtradicebāt hijs que a paulo dicebāt blasphemātes. Tūc cōstanter paulus ⁊ barnabas dixerūt. Vob⁹ oportebat primū loq verbū dei: sed qm̄ repellitis illud ⁊ indignos vos iudicastis eterne vite: ecce cōuertimur ad gētes. Sic enim nobis pcepit dns. Posui te in lucem gētiū vt sis in salutē vsq ad extremū terre. Audientes aūt gētes gauise sūt: ⁊ glorificabāt verbum dn̄i: ⁊ crediderūt quotquot erāt pordinati ad vitā eternā. Disseminabāt aūt verbū dn̄i p vniuersam regionē. Judei aūt cōcitauerūt mulieres religiosas ⁊ honestas et primos ciuitatis: ⁊ excitauerūt pseutōnem in paulū et barnaban: ⁊ eiecerūt eos de finib⁹ suis. At illi excusso puluere pedū in eos venerūt yconiū. Discipuli q repleb̄atur gaudio ⁊ spūsancto.

¶ Capi. XIIII.

Factum est autem in yconio vt simul introirent synagogam iudeorum ⁊ loquerentur: ita vt crederet iudeorum ⁊ grecorum copiosa multitudo. Qui vero increduli fuerunt iudei: suscitauerunt et ad iracundiā concitauerūt aias gentium aduersus fratres. Multo igitur tempore demorati sunt fiducialiter agentes in domino: testimoniū perhibente verbo gratie sue: dante signa ⁊ prodigia fieri per manus eorum. Diuisa est autem multitudo ciuitatis: ⁊ quidam quidem erāt cū iudeis: quidam vero cum apostolis. Cum autem factus esset impetus gentilium ⁊ iudeorum cuz principib⁹ suis vt contumelijs afficerent et lapidarent eos: intelligentes confugerunt ad ciuitates lycaonie lystraz ⁊ derben ⁊ vniuersam in circuitu regionē: ⁊ ibi euangelizantes erant. Et quidaz vir lystris infirmus pedib⁹ sedebat claudus ex vtero matris sue: qui nūq ambulauerat. Hic audiuit paulū loqntē. Qui intuit⁹ eum et videns (qr fidē haberet vt saluus fieret) dixit magna voce. Surge sup pedes tuos rectus. Et exiliuit: et ambulabat. Turbe aūt cū vidissent qd fecerat paul⁹: leuauerūt vocez suam lycaonice dicētes. Dij similes facti hoīb⁹ descēderūt ad nos. Et vocabant barnabā iouē: paulū vo mercuriū: qm̄ ipe erat dux vbi. Sacerdos q̄ iouis q erat añ ciuitatē thauros ⁊ coronas añ ianuas aferēs cuz pplis: volebat sacrificare. Quod

vbi audierũt apli barnabas ⁊ paulus con
cissis tunicis suis exilierũt in turbas: cla-
mãtes ⁊ dicẽtes. Viri: quid hec facitis: Et
nos mortales sum⁹ similes vobis homies:
annũciantes vobis ab hijs vanis cõuerti
ad dm viuũ: qui fecit celũ ⁊ terrã ⁊ mare ⁊
oĩa que in eis sũt: q̃ in ptꝛitis generatõ
nibꝰ dimisit oĩes gẽtes ĩgredi vias suas.
Et q̃tẽ nõ sine testimonio semetipsũ reli-
qt bñfaciẽs: de celo dãs pluuias et tpa fru
ctifera: implẽs cibo ⁊ leticia cozda eoꝝ. Et
hec dicẽtes vix sedauerũt turbas: ne sibi
ĩmolarẽt. Supueneꝛt aũt q̃dã ab ãtiochia
⁊ yconio iudei: ⁊ psuasis turbis lapidãtes
paulũ traxerũt extra ciuitatẽ: estimãtes eũ
mortuũ eẽ. Circũdãtibꝰ aũt eum discipulis
surgẽs ingꝛuit ĩ ciuitatẽ: ⁊ postera die pfe-
ct⁹ est cũ barnaba ĩ derben. Cũq; euãgeli-
zassent ciuitati illi et docuissent mltos: re-
uersi sũt lystrã ⁊ yconiũ ⁊ antiochiã cõfir
mãtes aĩas discipulorꝝ. exortãtesq; vt per-
manerẽt in fide: ⁊ dicẽtes. qm̃ p mltas tri-
bulatões oportet nos ingꝛi ĩ regnũ dei. Et
cũ cõstituissẽt illis p singlas eccl'ias pbi-
teros ⁊ orassent cũ ieiunacõibꝰ: cmẽdaue
rũt eos dño in quẽ crediderũt. Trãseũntesq;
psidiã venerũt ĩ pamphiliam: ⁊ loquentes
vbũ dñi ĩ pgen descẽderũt ĩ ytaliã ⁊ ĩde na
uigauerũt ãtiochiã: vñ erãt ẽditi gr̃e dei ĩ
op⁹ qd cõpleuerũt. Cũ aũ venissent ⁊ cgre
gassent eccl'iam. retulerũt q̃nta fecisset de⁹
cũ illis: ⁊ qꝛ apuisset gẽtibꝰ ostiũ fidei. Mo
rati sũt aũ tẽp⁹ non modicũ cuz discipulis.

Capitulum. .XV.

Et q̃dã descẽdẽtes de iudea docebãt
frẽs: qꝛ nisi circũcidamĩ scdm mo-
rez moysi nõ potestis saluari. Fa-
cta g̃ seditõne non mĩma paulo ⁊ barnabe
aduersus illos: statuerũt vt ascẽderẽt pau
lus ⁊ barnabas et q̃dã alij ex alijs ad apo-
stolos ⁊ pbiteros ĩ ihrlm: ⁊ sup hac q̃stõe.
Illi g̃ deducti ab ecclesia ptransibant phe-
nicem ⁊ samariam narrãtes conuersatõez
gentium: et faciebant gaudium magnum
omnibꝰ fratribꝰ. Cum autem venissent hie
rosolimã suscepti sũt ab ecclesia ⁊ ab apo-
stolis et seniozibꝰ: annũciantes q̃nta dns
fecisset cũ illis. Surrexerũt aũt quidã de
hereſi phariseoꝝ qui crediderũt dicentes:
quia oportet circumcidi eos: pcipe q̃z ser-
uare legẽ moysi. Conueneꝛũtq; apostoli ⁊
seniozes videre de verbo hoc. Cũ aũt magꝝ
cõquisitio fieret: surgens petrus dixit ad
eos. Viri frẽs: vos scitis qm̃ ab antiquis
diebꝰ in vobis elegit deus p os meũ audi-
re gẽtes verbũ euangelij ⁊ credere. Et qui
nouit cozda deus. testimoniũ phibuit dãs
illis spũmsanctũ sicut ⁊ nob: ⁊ nihil discre
uit inter nos et illos: fide purificãs cozda
eoꝝ. Nuc g̃ qd tẽptatis dm̃. imponere iu-
gum sup ceruices discipulorꝝ: qd neq; nos
neq; pres nri portare potuim⁹: Sz p grãz
dñi ihu credim⁹ saluari quẽadmodũ ⁊ illi.
Tacuit autez omis mltitudo: ⁊ audiebant
barnabaz et paulũ narrãtes q̃nta deus fe-
cisset sig̃ ⁊ pdigia ĩ gẽtibꝰ p eos. Et postq̃
tacuerũt: rñdit iacobꝰ dicẽs. Viri fratres
audite me. Symon narrauit quẽadmodũ
pmũ deus visitauit sumere ex gẽtibꝰ plm
nomini suo: ⁊ huic cozdãt verba pphetа-
rũ: sicut scriptũ ẽ. Post hec reuertar ⁊ re-
edificabo tabernaculũ dauid qd decidit et
diruta eius reedificabo: ⁊ erigaz illud: vt
requirãt ceteri hoĩm dñm ⁊ omnes gentes
sup q̃s inuocatũ ẽ nomẽ meũ dicit dñs fa
ciens hec. Notum a seculo est domino op⁹
suum. Propter quod ego iudico non inqe
tari eos qui ex gentibꝰ cuertũtur ad dm̃:
sed scribere ad eos vt abstineant se a cõta-
minatõnibꝰ simulacroꝝ. et fornicacõne. et
suffocatis ⁊ sanguine. Moyses em̃ a tẽpo-
ribꝰ antiquis habet in singulis ciuitatibꝰ
qui eum predicent in synagogis: vbi per
omne sabbatum legitur. Tũc placuit apo
stolis ⁊ seniozibꝰ cũ oĩ ecclia eligẽ viros
ex eis ⁊ mittere antiochiã cũ paulo ⁊ bar-
naba: iudã qui cogmiabaꝝ barsabas et sy-
lam viros pmos ĩ frẽb: scribẽtes p man⁹
eozum. Apli ⁊ seniores frẽs: hijs qui sunt
antiochie ⁊ sirie ⁊ cilicie fratribꝰ ex gẽtibꝰ
salutẽ. Quoniã audiuim⁹ qꝛ quidã ex nob
exeũtes turbauerũt vos verbis. euertẽtes
aĩas vr̃as: qbꝰ nõ mãdauim⁹. placuit nob
collectis ĩ vnũ eligẽ viros et mittẽ ad vos
cũ clarissimis nr̃is barnaba ⁊ paulo: boĩ-
bus q̃ ẽdiderũt aĩas suas pro noĩe dñi nr̃i
ihu xpi. Misim⁹ g̃ iudã ⁊ sylam: q̃ ⁊ ipi vo
bis vbis referẽt eadẽ. Visũ ẽ ei spũisãcto et
nobis. nihil vlt̃ imponẽ vob oneris q̃ hec
nec̃ria: vt abstineatis vos ab ĩmolatis sil'a-
croꝝ. ⁊ sãguĩe suffocatꝰ. ⁊ fornicatõe: a q̃-
bus custodiẽtes vos bñ agetis. Valete. Illi

ergo dimissi descenderūt ātiochiam: ꝙ congregata mltitudīe ēdiderūt epla̅m. Quā cū legissent: gauisi sūt sup cōsolacōe. Judas aūt ꝙ sylas ꝙ ipi cū essent ꝓphetæ ūbo plurimo cōsolati sūt frēs: et cōfirmaueūt. Facto autē ibi aliq̄nto tpe: dimissi sūt cuz pace a frībo ad eos q̄ miserāt illos. Uisū ē aūt syle ibi remanē: iudas aūt sol⁹ abijt ihrlm. Paul⁹ aūt et barnabas demorabāūt ātiochie: docētes ꝙ euāgelizātes cum alijs pluribo ūbū dñi. Post aliq̄t aūt dies dixit ad barnaban paulus. Reuertētes visitem⁹ frēs p̄ uniuersas ciuitates ī q̄bo p̄dicauim⁹ ūbuz dñi: quō se habeāt. Barnabas aūt volebat secū assumere ꝙ iohem: q̄ cognīabaūt marc⁹. Paulus aūt rogabat eū: vt q̄ discessissēt ab eis de pamphilia et nō isset cū eis: ī op⁹ nō debere recipi. Facta ē aūt dissensio. ita vt discederēt abinuicē: ꝙ barnabas q̄dē assūpto marco nauigaret cyprū. Paul⁹ aūt electo syla pfect⁹ ē: ēditus gre dei a frībo. Perābulabat aūt syriā ꝙ cilicīā cōfirmās ecclīās p̄cipiēs custodire p̄cepta apl̄oz et seniorz.

Peruenit aūt ī derben ꝙ lystraz ¶ Ca. XVI.

Ecce discipulus quidam erat ibi nomine thimotheus: filius mulieris vidue fidelis. patre gētili. Huic testimonium bonum reddebant qui in lystris erāt ꝙ yconio frēs. Huc voluit paul⁹ secum proficisci: ꝙ assumens circūcidit euz ꝓpter iudeos qui erant in illis locis. Sciebāt em̄ oēs: q̄ p̄ eius erat gentilis. Cuz autem pertransirēt ciuitates: tradebāt eis custodire dogmata q̄ erant decreta ab apostolis et seniorib⁹ qui erant hierosolimis. Et eccleſie quidem confirmabantur fide: ꝙ abundabant numero quotidie. Transeūtes autem frigiam ꝙ galatie regionez: vetati sunt a spīrituſancto loqui verbum dei in asia. Cū venissent aūt in misiam tēptabant ire in bithiniam: et non permisit eos spīritus ihu. Cum autē pertransissent misiam descenderūt troadem: et visio per noctem paulo ostensa est. Uir macedo quidā erat stans: ꝙ deprecans eum ꝙ dicens. Trāsiens in macedoniam adiuua nos. Ut aūt visum vidit. statim quesiuimus proficisci in macedoniam: certi facti q̄ vocasset nos deus euangelizare eis. Nauigantes autem a troade recto cursu venim⁹ samotraciam. ꝙ sequenti die neapolim: et inde philippis. que ē prima partis macedonie ciuitas colonia. Eramus aūt in hac vrbe diebo aliq̄t cōferentes. Die aūt sabbatoz egressi sum⁹ foras portaz iuxta flumen vbi videbatur oracō esse ꝙ sedētes loquebamur mulierib⁹ que cōuenerāt ꝙ quedam mulier nomīe lidda purpuraria ciuitatis thiathirenorum colens deū audiuit: cuius dominus aperuit cor intēdere hijs que dicebantur a paulo. Cum aūt baptizata esset ꝙ domus ei⁹: dēp cata est dicens. Si iudicastis me fidelem domino esse: introite ī domū meā ꝙ manete. Et coegit nos. Factū est aūt euntibus nobis ad oracōem puellam quandam habentē spūm phitonem obuiare nobis: que questū magnū prestabat dñis suis diuinā do. Hec subsecuta pauluz ꝙ nos: clamabat dicēs. Isti homines serui dei excelsi sunt: qui ānūciant vobis viaz salutis. Hoc aūt faciebat multis diebo. Dolens aūt paulus ꝙ cōuersus spīritui dixit. Precipio tibi in nomīe ihu xpi exire ab ea. Et exijt eadem hora. Uidētes aūt dñi ei⁹ qz exiuit spes q̄stus eoz: apprehēdētes paulū et sylaz perduxerūt ī foz ad p̄ncipes: ꝙ offerētes eos magistratib⁹ dixerūt. Hij homines cōturbāt ciuitatē nr̄am cū sint iudei: et ānūciāt morem quē nō licet nob⁹ suscipe neq̄ facē cuz sim⁹ romani. Et cucurrit plebs aduersus eos: ꝙ magīatus scissis tunicis eoz iusserūt eos ūgis cedi. Et cū mltas plagas eis iposuissent miserūt eos ī carcerē: p̄cipiētes custodi vt diligēter custodiret eos. Qui cū tale p̄ceptū accepisset misit eos ī iteriorē carcerē: ꝙ pedes eoz strinxit lig̃. Media aūt nocte paul⁹ ꝙ sylas adorātes laudabāt deū: ꝙ audiebāt eos q̄ ī custodia erāt. Subito ūo tremot⁹ fact⁹ ē magn⁹: ita vt mouerētur fūdamēta carceris. Et statim apta sūt oia ostia: ꝙ vniuersoz vincula soluta sūt. Expgefact⁹ aūt custos carceris ꝙ videns ianuas aptas carceris euaginato gladio volebat se iterficē: estimās fugisse vinctos. Clamauit aūt paul⁹ voce mag̃ dicēs. Nihil feceris tibi mali. Uniuersi em̄ hic sum⁹. Petitoq̄ lumīe introgressus ē: et tremefact⁹ procidit paulo et syle ad pedes: et producens eos foras ait. Dñi: q̄d me oportet facē vt salu⁹ fiā: Ad illi dixerūt. Crede ī dñm ihm: et salu⁹ eris tu ꝙ dom⁹ tua. Et locuti sūt ei verbū dñi: cū om̄ib⁹ q̄ erāt in domo eius.

Et tollẽs eos in illa hora noctis lauit plagas eoꝝ: ⁊ baptizatus ẽ ipe ⁊ oĩis domus eius cõtinuo. Cũqꝫ pduxissẽt eos in domũ suã apposuit eis mẽsam: ⁊ letatus est cum omni domo sua credens deo. Et cũ dies factus esset miserũt mgri ⁊ lictores dicentes. Dimitte hoĩes illos. Nũciauit autem custos carceris verba hec paulo: qꝛ misert mgri ⁊ vt dimittami. Nunc igr̃ exeũtes ite in pace. Paulus autẽꝫ dixit eis. Cesos nos publice indẽnatos homines romanos miserũt in carcerẽ: ⁊ nũc occulte nos eiciunt: Nõ ita. sed veniant ⁊ ipi nos eiciant. Nunciauerũt aũt mgratibꝰ lictores verba hec. Timuerũtqꝫ audito qꝛ romani essent: ⁊ venientes deprecati sunt eos: ⁊ educẽtes rogabãt vt egredẽrẽtur de vrbe. Exeuntes aũt de carcere: introierũt ad lidiam: et visis fratribꝰ consolati sunt eos: et profecti sunt.

Capitulum. .XVII.

Quim autẽ pambulassent amphipolim et apoloniam venerũt thessalonicã: vbi erat sỹnagoga iudeoꝝ. Secõm cõsuetudinẽ aũt paulus introiuit ad eos: et p sabbata tria disserebat eis de scripturis adaperiẽs et insinuans qꝛ xpm oportuit pati ⁊ resurgere a mortuis: et qꝛ hic est ihus xpus quẽ ego annũcio vobis. Et quidã ex eis crediderũt: ⁊ adiũcti sunt paulo ⁊ sỹle ⁊ de colẽtibꝰ gẽtilibꝰ mltitudo magna: ⁊ mulieres nobiles nõ pauce. Zelantes aũt iudei assumentesqꝫ de vulgo viros q̃sdam malos ⁊ turba facta cõcitauerũt ciuitatẽ: ⁊ assistẽtes domui iasonis. q̃rebãt eos pducere in pplm. Et cũ nõ inuenissent eos. trahebãt iasonem ⁊ q̃sdam fratres ad principes ciuitatis clamãtes: qm̃ hij sunt qui vrbẽ cõcitant et huc venerunt qs suscepit iason: et hij omes conr̃ decreta cesaris faciũt regẽ aliũ dicentes esse ihm. Concitauerunt autem plebem ⁊ principes ciuitatis audientes hec: ⁊ accepta satisfactõne a iasone ⁊ a ceteris dimiserunt eos. Fres vero pfestim p noctẽ dimisert paulũ ⁊ sỹlam ĩ beroam. Qui cũ venissent: in sỹnagogã iudeoꝝ ĩtroierũt. Hij aũ erãt nobiliores eoꝝ q̃ sũt thessalonice: q̃ susceperũt vbũ cũ oĩ auiditate: q̃tidie scrutãtes scripturas si hec ita se hr̃ent. Et mlti q̃dẽ crediderũt ex eis. ⁊ mulieꝝ gẽtiliũ honestaꝝ. ⁊ viri nõ pauci. Cũ aũ cognouisset ĩ thessaloni

ca iudei: qꝛ ⁊ beroe pdicatũ ẽ a paulo vbũ dei: veneũt ⁊ illuc ꝯmouẽtes ⁊ turbãtes mlt̃itudiez. Statiqꝫ tũc paulũ dimiserũt fres: vt iret vsqꝫ ad mare. Sylas autẽ ⁊ thimotheus remãserũt ibi. Qui aũ deducebãt paulũ pduxerũt eũ vsqꝫ ad athenas: et acepto mãdato ab eo ad sỹlam ⁊ thimotheũ vt q̃ celeriter venirẽt ad illũ pfecti sũt. Paul⁹ autẽ cũ athenis eos expectaret incitabaṫ spũs ei⁹ in ipo: videns ỹdolatrie deditã ciuitatẽ. Disputabat igr̃ ĩ sỹnagoga cũ iudeis ⁊ colẽtibꝰ: ⁊ ĩ foro p oẽs dies ad eos q̃ audierãt. Quidã aũ epicurei ⁊ stoici philosophi disserebãt cũ eo: et q̃dã dicebãt. Quid vult semiuerbi⁹ hic dicẽ? Alij vero: novoꝝ demonioꝝ videt̃ annũciatoꝛ esse: qꝛ ihm et resurrectõnem annunciabat eis. Et apphẽsum eũ ad ariopagũ duxerũt dicentes. Possumus scire q̃ ẽ hec noua q̃ a te dr̃ doctrina? Noua em̃ q̃dã infers auribꝰ nr̃is. Volum⁹ g̃ scire q̃dnã velint hec esse. Atheniẽses aũ omes ⁊ aduene hospites ad nihil aliud vacabãt: nisi aut dicere aut audire aliq̃d noui. Stãs aũt paul⁹ ĩ medio ariopagi ait. Viri atheniẽses p oĩa q̃si supstitiosos vos video. Preteriens em̃ et videns simulacra vestra: inueni ⁊ aram in qua scriptum erat. Ignoto deo. Quod ergo ignorantes colitis: hoc ego annuncio vobis. Deus qui fecit mundum et omnia que in eo sũt: hic celi ⁊ terre cũ sit dr̃. nõ manufactis tẽplis ĩhabitat: nec manibꝰ hũanis colitur indigẽs aliq̃. cũ ipe det oĩbꝰ vitã ⁊ inspiratõnẽ ⁊ oĩa: fecitqꝫ ex vno hoie omẽ gen⁹ hoĩm. inhabitare sup vniersam faciem terre: definiens statuta tempora ⁊ terminos habitacõnis eorum. querere deum. si forte attractent eũ aut inueniant: quãuis non longe sit ab vno q̃qꝫ nostrꝝ. In ipo em̃ viuim⁹ ⁊ mouemur ⁊ sum⁹: sicut ⁊ q̃dã vr̃oꝝ poetaꝝ dixerũt. Ipsius em̃ et genus sum⁹. Gen⁹ g̃ cum simus dei: non debemus estimare auro ⁊ argẽto aut lapidi. sculpture artis et cogitacõni hoĩs diuinũ ee̊ simile. Et tẽpora quidẽ hui⁹ ig̃rãtie despiciẽs. deus. nũc annũciat hominꝰ vt omes vbiqꝫ penitẽciaꝫ agãt: eoqꝫ statuit diẽ in q̃ iudicatur⁹ ẽ orbẽ in eqtate ĩ viro in q̃ statuit. fidẽ pbens oĩbꝰ: suscitãs eũ a mortuis. Cũ audissent aũ resurrectõnẽ mortuoꝝ: q̃daꝫ q̃dẽ irridebãt: q̃daꝫ vero dixerũt. Audiem⁹

te de hoc iterū. Dic paul⁹ exiuit de medio eor. Quidā vero viri adherentes ei crediderūt: in quib⁹ & dyonisius ariopagita et mulier nomine damaris: et alij cum eis.

¶ Capitulum. .XVIII.

POst hec egressus ab athenis venit corinthū: & inueniens quendā iudeum nomine aquilam ponticum genē qui nup venerat ab ytalia et priscillā uxorē ei⁹ eo⁹ pcepisset claudius discedere oēs iudeos a roma accessit ad eos & (quia eiusdē erat artis) manebat apud eos & operabatur. Erāt aūt scenofactorie artis. Et disputabat ī synagoga p omne sabbatuz interponēs nomē dñi ihu suadebatq; iudeis & grecis. Cum venissent aūt de macedonia sylas & thimotheus: instabat verbo paul⁹ testificās iudeis esse xpm ihm. Contradicentib⁹ aūt eis & blasphemātib⁹: excutiens vestimēta sua dixit ad eos. Sanguis vr̄ sup caput vr̄m. Mūdus ego ex hoc ad gentes vadaz. Et migrās inde. intrauit in domū cuiusdā noie tyti iusti colētis deū: cui⁹ dom⁹ erat cōiūcta synagoge. Crispus aūt archisynagog⁹ credidit dño cuz oī domo sua. & multi corinthe⁹ audiētes credebant et baptizabātur. Dixit aūt dñs nocte p visionē paulo. Noli timere: sed loqre & ne taceas. Propt̄ qđ ego sū tecū: et nemo apponetur tibi vt noceat te: qm̄ pplus est mihi mltus in hac ciuitate. Sedit aūt ibi ānū & sex mēses: docens apud eos verbum dei. Gallione aūt pconsule achaie insurrexerūt vno aīo iudei in paulū: & adduxerūt euz ad tbunal dicētes. q; cōt legē hic psuadet hoīb⁹ colē deū. Incipiēte aūt paulo aperire os: dixit gallio ad iudeos. Si qdē eet iniquuz aliqđ aut facin⁹ pessimū o viri iudei recte vos sustinerē: si vo qstōes sūt de vbo & nomīb⁹ legis vre: vosipi videritis. Judex ego no⁹ vbo⁹ nolo ee. Et emīauit eos a tbunali. Apprehēdētes aūt oēs sosthenē pncipē synagoge pcuciebāt eū añ tbunal: et nihil eor gallioni cure erat. Paul⁹ vo cū adhuc sustinuisz dies mltos: frīb⁹ valefaciēs nauigauit siriā & cū eo pscilla & aqla q; sibi totōerat ī cēchris caput. Habebat enī votū. Deueītq; epheſū: & illos ibi reliqt. Ipe vo igressus synagogā disputabat cuz iudeis. Rogātib⁹ aūt eis vt ampliori tpe maneret apō nos ñ pfēsit sz valefaciēs & dicēs. Oportet me solēnē die admīturū facē ihrlm & iterū reuertar ad vos deo volēte pfect⁹ ē ab epheso. Et descēdēs cesareā ascēdit et salutauit eccliā: & descēdit ātiochiā. Et facto ibi aliqnto tpe pfect⁹ ē. pābulās ex ordine galatiā rgiōez & frigiā confirmās oēs discipulos. Judeus aūt qdā apollo noie alexādrin⁹ nacōne vir eloqns deuenit epheſū: potēs ī scripturis. Hic erat edoctus viā dñi: & feruēs spū loqbaī & docebat diligēter ea q; sūt ihu sciēs tm̄ baptisma iohis. Hic g̃ cepit fiducialiter agē ī synagoga. Que cū audissent pscilla & aqla assūpserūt eū: & diligēti⁹ exposuerūt ei viā dñi. Cū aī vellz ire achaiā: exhortati frēs scripserūt discipul⁹ vt susciperēt eū. Qui cū venisset: cōtulit mltū hijs q; credid erāt. Vehemēt enī iudeos reuincebat: publice oñdēs p scripturas ee xpm ihm.

¶ Ca. XIX

FActū ē aūt cū apollo eet corinthi: vt paul⁹ peragētis superioribus ptib⁹ veīret epheſū: & inueīret q̄sdā discipulos. Dixitq; ad eos. Si spūmsāctū acce pistis credētes? At illi dixerūt ad eū. Sed neq; si spūsāctus ē audiuim⁹. Ille vo ait. In q̄ g̃ baptizati estis? Qui dixerūt. In iohānis baptismate. Dixit aūt paul⁹. Johes baptizauit baptismo pnie pplm dicēs ī eū q̄ vētur⁹ eet post ipm vt crederēt: hoc est ī ihm. Hijs auditis: baptizati sūt ī noie dñi ihu. Et cū iposuisset ill' man⁹ paul⁹: venit spūsāct⁹ sup eos & loqbāt līguis: & pphetabāt. Erāt aūt oēs fere viri duodecī. Introgressus aūt synagogā cuz fiducia loqbaī p tres mēses: disputans et suadēs de reg̃ dei. Cū aūt qdā indurarēt et nō crederēt maledicētes viam domini coram multitudine: discedēs ab eis segregauit discipulos: qtidie disputās in scola tyrāni cuiusdā. Hoc aūt factum est per bienniū: ita vt qui habitabant in asia audirent verbum domini iudei atq; gentiles. Virtutesq; q̄slibet non modicas. faciebat de⁹ p manū pauli: ita vt etiam super languidos deferentur a corpore eius sudaria et semicincia & recedebant ab eis lāguores: & spiritus nequā egrediebantur. Temptauerunt autem quidam et de circumuenientibus iudeis exorcistis inuocare super eos. qui habebant spiritus malos nomē domini ihu xpi dicētes. Adiuro vos per ihm quem paulus predicat. Erāt autez cuiusdam sceue iudei principis

sacerdotū septē filij: q̄ hoc faciebāt. Rñdēs aūt spūs nequā dixit eis. Jēm noui: et paulū scio. Vos aūt q̄ estis? Et insiliēs hō in eos in q̄ erat demoniū pessimū et dñatus ābox inualuit cōtra eos: ita vt nudi et vulnerati effugerēt de domo illa. Hoc aūt notū factū ē omnib⁹ iudeis atq; gētilib⁹ q̄ habitabāt epheſi: et cecidit timor super oēs illos: et magnificabaf nomē dñi ihu. Multiq; credētiū veniebāt cōfitētes et annūciātes actus suos. Multi af ex eis q̄ fuerāt curiosa sectati ptulerf libros et pbusserf oēs corā oib⁹: et cōputatis pcijs illox inuenerf pecuniam denariox q̄nq̄gīta miliū. Jta fortiter crescebat vbū dei et cōfirmabaf. His aūt expletis ꝓposuit paulus in spū trāsita macedonia et achaia ire hierosolimam dicens: q̄m postq̄ fuero ibi: oportet me et romaz vidē. Mittēs aūt in macedoniā duos ex ministrantib⁹ sibi thimotheū et erastum: ipe remānsit ad tēp⁹ in asia. Facta ē aūt illo tpe turbacō nō mīma de via dñi. Demetri⁹ em̄ q̄dā nomie argētari⁹ faciēs edes argēteas dyane pstabat artificib⁹ nō modicū q̄stū: q̄s quo cās et eos q̄ eiusmōi erāt opifices dixit. Viri scitis q̄ de hoc artificō ē nob⁹ acq̄sitū: et videtis et auditis q̄ nōsolū epheſi sed pene totius asie paul⁹ hic suadēs auertit multam turbaz dicēs: q̄m nō sūt dij q̄ manib⁹ fiūt. Nōsolū aūt hec piclitabiē nob⁹ ps in redargucōem venire: sed et magne dyane tēplū in nihilū reputabiē: et destrui incipiet maiestas ei⁹ quā tota asia et orbis colit. His audītis repleti sūt ira: et exclamauerūt dicētes. Magna dyana epheſiox. Et impleta est ciuitas cōfusione: et ipetū fecerūt vno aīo in theatr̄ rapto gaio et aristarcho macedonib⁹ comitib⁹ pauli. Paulo aē volēte ire in pl'm ñ pmiserf discipuli. Quidā aē et de asie pncipib⁹ q̄ erāt amici ei⁹ miserunt ad eū: rogātes ne se daret in theatr̄. Alij aūt aliud clamabāt. Erat em̄ eccl'ia confusa: et plures nesciebāt q̄ ex causa cōuenissēt. De turba aē dexerf alexādr̄ q̄ndā: ꝓpellētib⁹ eū iudeis. Alexāder aē manū silētio postulato: volebat rōnē reddē pl'o. Quē vt cognorūt iudeū ee: vox facta ē vna oīm q̄si p horas duas clamātiū. Magna dyana epheſiorū. Et cū sedasset scriba turbis dixit. Viri epheſij: q̄s em̄ ē hoim q̄ nesciat epheſiorum ciuitatē cultricē esse magne dyane iouisq; prolis? Cū g̃ his cōtradici nō possit oportet vos sedatos ee: et nihil temere agere. Adduxistis em̄ homies istos: neq; sacrilegos neq; blaſphemātes deam vr̄am. Quod si demetrius et q̄ cū eo sūt artifices hñt aduersus aliquē causam: cōuentus forēses aguntur et pconsules sunt: accusent seinuicē. Quod autē alterius rei q̄ritis: in legitima eccl'ia poterit absolui. Nā et piclitamur argui sedicōnis hodierne: cuz nullus obnoxius sit de q̄ possim⁹ reddere ratōez cōcursus isti⁹. Et cū hec dixisset dimisit eccl'iaz

Ca. XX.

Postq̄ aūt cessauit tumultus: vocatis paulus discipulis et exhortat⁹ eos valedixit: et profectus ē vt iret in macedoniā. Cū aūt pambulasset partes illas et exhortatus eos fuisset m̄lto sermone venit ad greciā: vbi cum fuisset menses tres factē sunt illi insidie a iudeis nauigaturo in siriaz: habuitq; cōsiliū vt reuertēretur p macedoniam. Comitatus ē autem eū sosipater pirriberoensis: thessalonicensiū vero aristarch⁹ et scdus et gai⁹ derbeus et thimotheus. asiani vero tichicus et trophimus. Hij cuz pcessissent sustinuerf nos troade: nos vero nauigauim⁹ post dies azimox a philippis et venimus ad eos troadez in diebus q̄nq;: vbi demorati sumus diebus septē. Una aūt sabbati cuz venissemus ad frāgendū panem paulus disputabat cum eis pfecturus in crastinū: protraxitq; sermonem vsq; in mediam noctē. Erāt autez lampades copiose in cenaculo: vbi eram⁹ cōgregati. Sedens autez q̄dam adolescens nomine euthicus super fenestrā: cū mergeretur somno graui disputante diu paulo duct⁹ somno cecidit de tercō cenaculo deorsum: et sublatus est mortuus. Ad quem cū descendisset paulus incubuit super eum: et complexus dixit. Nolite turbari. Aīa em̄ ipi⁹ in ipo ē. Ascēdēs aē frāgēsq; panē et gustās: satisq; allocut⁹ ē vsq; in lucē: et sic pfectus ē. Adduxerf aē puerox viuentē: et cōsolati sūt nō mīme. Nos aūt ascēdētes nauigauimus in asson: inde suscepturi pauluz. Sic em̄ dispositerat: ipse per terrā iter facturus. Cū aūt ꝓueniss⁹em⁹ in asson assūpto eo venim⁹ mitilenem. Et inde nauigantes seq̄nti die venim⁹ cōt chiū: et alia die applicuim⁹ samū: et seq̄nti die venim⁹ miletum. Proposuerat ei paul⁹ tnsnauigare epheſū:

ne q̃ mora illi fieret in asia. Festinabat ei (si possibile sibi eet) vt die pethecosten faceret hierosolimis. A mileto autē mittens epheſū vocauit maiores natu eccleſie: qui cū veniſſent ad eū et ſimul eent: dixit eis. Vos ſcitis a pma die q̃ ingreſſus ſū in asiā qlit̄r vobiſcū p oñe tēp⁹ fuerim ſeruiens dño cū omi hūilitate ⁊ māſuetudīe ⁊ lacrimis et tēptacoibo q̃ mihi acciderūt ex īſidijs iudeorū: quō nihil ſubtraxerim vobis vtiliū. q̃ min⁹ annūciarem vobis ⁊ docerez vos publice et p domos: teſtificans iudeis atq; gētilibo in deū penitētiā ⁊ fidē in dñm nr̄m ihm xp̃m. Et nūc ecce alligat⁹ ego ſpiritu vado in ihr'lm q̃ ī ea vētura ſint mihi ig̃rās: niſi q; ſpūſſanct⁹ p omnes ciuitates mihi pteſtat̄ dicēs: qm̄ vincula ⁊ tribulacones hieroſolimis me manēt. Sed nihil hoz fereor: nec facio aiam meā pciosiorez q̃ me: dūmodo cōſummē curſū meū et miſteriū verbi qd accepi a dño ihu teſtificari euāgeliū g̃ie dei. Et nūc ecce ego ſcio qz ām̄pli⁹ nō videbitis faciē meā: vos oēs p q̃s trāſiui p̃dicās regnuz dei. Quapt̄ ptestor vos hodie: na die: qz mūdus ſū a ſanguine oim. Nō em̄ ſubterfugi q̃min⁹ annūciarez omne cōciliū dei vobis. Attendite vobis et vniuerſo gregi: ī q̃ vos ſpūſſanctus poſuit epos regere eccleſiam dei: quaz acquiſiuit ſanguine ſuo. Ego ſcio qm̄ intrabunt poſt diſceſſionē meā lupi rapaces ī vos: nō pcētes gregi. Et ex vobiſip̄is exurgēt viri loq̃ntes puerſa: vt abducant diſcipulos poſt ſe. Propt̄ qd vigilate memoria retinētes: qm̄ p triēniū nocte et die nō ceſſaui cū lacrimis mouēs vnūquēq; vīm. Et nūc pmē do vos deo ⁊ verbo g̃ie ip̄ius: q̃ potēs ē edificare ⁊ dare hereditatē ī ſāctificatis oīb. Argentum ⁊ aurū aut veſtem nullius cōcupiui ſicut ip̄i ſcitis: q̃niā ad ea que mihi opus erant ⁊ hijs qui mecuz ſunt miniſtraverunt manus iſte. Omnia oſtendi vobis: quoniā ſic laborātes opoꝛtet ſuſcipere īfirmos. ac meminiſſe verbi dñi ihu: qm̄ ipſe dixit. Beati⁹ ē magis dare q̃ accipere. Et cum hec dixiſſet: poſitis genibo ſuis orauit cū oīb illi. Magn⁹ at̄ flet⁹ fact⁹ ē oīm: ⁊ p cūbētes ſup collū pauli oſculabāt̄ eū: dolētes maxime ī vbo qd dixerat qm̄ āplius faciem eius non eſſent viſuri. Et deducebant eum vſq; ad nauem.

¶ Capi. XXI.

Quum aūt factum eſſet vt nauigaremus abſtracti ab eis: recto curſu venim⁹ choū. et seqnti die rodū: et inde paterā. deīde mirram. Et cū īueniſſemus nauem trāſfretantē in phenicez: aſcēdentes nauigauim⁹. Cū apparuiſſem⁹ autez cypro relinquentes eam ad ſiniſtram nauigauim⁹ in ſiriā: ⁊ venim⁹ tyr. Ibi em̄ nauis expoſitura erat on⁹. Inuētis at̄ diſcipul' māſim⁹ ibi diebo septē. Qui paulo dicebāt p ſpūm: ne aſcēderet hieroſolimaz. Et expletis diebo ſeptem profecti ibamus. deducētibo nos omnibo cum vxoribo et filijs vſq; foras ciuitatē: ⁊ poſitis genibo in litore orauimus. Et cum valefeciſſemus īuicē aſcendimus nauē: illi aūt redierūt in ſua. Nos vero nauigacōe expleta a tyro deſcēdim⁹ ptolomaidam: ⁊ ſalutatis frīb māſim⁹ die vna apud illos. Alia aūt die pfecti venim⁹ ceſareā. Et ītrātes ī domū philippi euāgeliſte q̃ erat vn⁹ de septē: māſim⁹ apud eū. Huic aūt erāt q̃tuoꝛ filie vgines pphetātes. Et cū moraremur p dies aliq̃t: ſupuenit q̃dā vir a iudea pphēta noīe agabo. Is cū veniſſet ad nos tulit zonā pauli: et alligās ſibi pedes ⁊ manus dixit. Hec dicit ſpūſſanctus. Viruz cui⁹ ē zona hec ſic alligabūt ī ihr'lm iudei: ⁊ tradēt ī man⁹ gētiū. Qd cū audiſſem⁹ rogabam⁹ nos. ⁊ q̃ loci illius erāt: ne aſcēderet hieroſolimā. Tunc rñdit paul⁹ ⁊ dixit. Quid facitis flentes et affligentes coꝛ meum? Ego autem nō ſolū alligari: ſed et mori in ihr'lm paratus ſum pt̄ nomē dñi ihu. Et cū ei ſuadere ñ poſſem⁹: q̃uim⁹ dicētes. Domini volūtas fiat. Poſt dies aūt iſtos pparati aſcēdebam⁹ in ihr'lm. Venerūt aūt q̃dā ex diſcipul' a ceſarea nobiſcū: adducētes ſecū apd quē hoſpitaremur iaſonē q̃ndā cypriū ātiquū diſcipulū. Et cū veniſſem⁹ hieroſolimā: libēt exceperūt nos frēs. Seq̃nti aūt die ītroibat paul⁹ nobiſcū ad iacobuz: oēsq; collecti sūt ſeniores. Quos cū ſalutaſſet: narrabat p ſingula q̃ de⁹ feciſſet ī gētibo p miſteriū ip̄ius. At illi cū audiſſent magnificabant deuz: dixerūtq; ei. Vides frater quot milia ſunt in iudeis qui crediderūt: et oēs emulatores ſunt legis. Audierunt aūt de te: quia diſceſſionem doceas a moyſe eoꝛū qui p gentes sūt iudeoꝛ. dicēs nō debe eos circūcidē filios ſuos: neq; scom̄ ꝓſuetudiez

ingredi debẽ. Quid g̃ ẽ: Vltiq; oportet ꝓue
nire multitudinez. Audient em̃ te supue-
nisse. Hoc g̃ fac qd̃ tibi dicimus. Sũt nob
viri q̃tuor votũ hñtes sup se. Hijs assũptis
sanctifica te cũ illis: ⁊ impẽde in illis vt ra
dãt capita: ⁊ scient omẽs. qr q̃ de te audie-
rũt falsa sũt. sed ãbulans ⁊ ipe custodiens
legẽ. De hijs aũt q̃ crediderũt ex gẽtibꝫ nos
scripsim⁹ iudicãtes: vt abstineãt se ab ydo
lis imolato ⁊ sãguine ⁊ suffocato ⁊ fornica
tõne. Tũc paul⁹ assũptis viris postera die
purificatus cũ illis ĩtuit ĩ tẽplũ: ãnũciãs
expletõnẽ diez purificacõis donec offerre
tur p vnoq; eoz oblatõ. Cũ aũt septẽ dies
cõsũmarẽt: hij q̃ de asia erãt iudei cum vi-
dissent eũ ĩ tẽplo ꝯcitauerũt omem ꝑplm: et
iniecerũt ei manus clamãtes. Viri israhe-
lite adiuuate. Hic ẽ hõ q̃ aduersus ꝑplm et
legẽ ⁊ locũ hũc oẽs vbiq; docẽs: ĩsup ⁊ gen
tiles iduxit ĩ tẽplũ: ⁊ violauit sãctũ locum
istũ. Viderãt em̃ trophimũ ephesiũ ĩ ciuita
te cũ ipo: quẽ estimauerũt qm̃ ĩ tẽplũ ĩtro-
duxisset paulus. Commotaq; ẽ ciuitas to-
ta: ⁊ facta est cõcursio ꝑpli. Et apprehẽden-
tes paulũ trahebant eum extra tẽplũ: ⁊ statim
clause sunt ianue. Querentibꝫ aũt eũ occi-
dere: nũciatum est tribuno cohortis. quia
tota cõfundit ihrlm. Qui statim assũptis
militibꝫ ⁊ cẽturionibꝫ decucurrit ad illos:
qui cum vidissent tribunũ ⁊ milites: cessa
uerunt percutere paulum. Tunc accedẽs
tribunus apprehẽdit eũ ⁊ iussit eũ alligari
cathenis duabꝫ: ⁊ interrogabat q̃s esset: ⁊
q̃d fecisset. Alij aũt aliud clamabãt ĩ tur-
ba. Et cũ nõ posset certũ cognoscẽ p tumltu:
iussit duci eũ in castra. Et cũ venisset pau
lus ad gradus: cõtigit vt portaret̃ a militibꝫ
ꝓter vim ꝑpli. Sequebatur enim multitudo
ꝑpli clamãs: tolle eum. Et cũ cepisset ĩduci
in castra paul⁹: dicit tribuno. Si licet mi
hi loqui aliquid ad te: Qui dixit ei. Grece
nosti: Nonne tu es egiptius q̃ añ hos dies
tumultũ cõcitasti: ⁊ eduxisti in desertuz q̃-
tuor milia virorꝫ siccariorꝫ: Et dixit ad eũ
paulus. Ego hõ sum q̃dez iudeus a tharso
cilicie: nõ ignte ciuitatis municeps. Rogo
aũt te: ꝑmitte mihi loq̃ ad ꝑplm. Et cũ ille
ꝑmisisset. paulus stãs ĩ gradibꝫ ãnuit manu
ad plebem: et magꝫ silencõ facto allocutus
est lingua hebrea dicens.

Capitulum. .XXII.

Viri fratres et pres: audite quã ad
vos nũc reddo ratõnem. Cũ audis-
sent aũt quia hebrea lingua loq̃t̃
ad illos: magis pstiterũt silẽtiũ. Et dixit.
Ego sum vir iudeus natus tharso cilicie:
nutritus autez in ista ciuitate secus pedes
gamalieł. eruditus iuxta veritatez pater-
ne legis: emulator legis sicut ⁊ vos omnes
estis hodie: q̃ hãc viã psecutus sum vsq; ad
mortẽ. alligãs ⁊ tradẽs in custodias viros
ac mulieres. sicut princeps sacerdotũ mihi
testimoniũ reddit ⁊ omẽs maiores natu: a
q̃bꝫ ⁊ epłas accipiẽs ad frres damascũ pe-
gebam vt adducerẽ inde vinctos in ihrlm
vt punirẽtur. Factum est aũt eunte me et
appropinq̃nte damasco media die subito de
celo circũfulsit me lux copiosa: ⁊ decidens
in terrã audiui vocez dicentẽ mihi. Saule
saule: q̃d me psequris: Ego aũt rndi. Quis
es dñe: Dixitq; ad me. Ego sum ihus na-
zarenus: quẽ tu psequris. Et q̃ mecuz erant
lumẽ q̃dẽ viderũt: vocẽ aũt nõ audierunt
ei⁹ q̃ loq̃batur mecũ. Et dixi. Quid faciaz
dñe: Dñs aũt dixit ad me. Surgens vade
damascũ: ⁊ ibi tibi dicet̃ de oĩbꝫ q̃ te opor-
teat facere. Et cũ nõ viderẽ ꝓ claritate lu-
minis illi⁹: ad manũ deductus a comitibꝫ.
veni damascũ. Ananias aũt q̃dẽ vir scõm
legẽ testimoniũ hñs ab oĩbꝫ cohabitãtibꝫ
iudeis: veniens ad me et stans dixit mihi.
Saule frater respice. Et ego eadẽ hora re-
spexi in eũ. At ille dixit. Deus pm̃ nr̃oz
ꝓordinauit te vt cognosceres volũtatẽ eius:
vt videres iustũ ⁊ audires vocẽ ex ore ei⁹:
qr eris testis illi⁹ ad oẽs hoies eoz q̃ vidi-
sti ⁊ audisti. Et nũc q̃d moraris: Exurge ⁊
baptizare: ⁊ ablue pcta tua inuocato noie
ipi⁹. Factũ ẽ aũt reuertẽti mihi in ihrlm ⁊
orãti ĩ tẽplo: fieri me ĩ stupore mẽtis: ⁊ vi
dere illũ dicẽtẽ mihi. Festina ⁊ exi velocit̃
ex ihrlm: qm̃ ñ recipiẽt testimoniũ tuũ de
me. Et ego dixi. Dñe: ipi sciunt qr ego erã
pcludẽs ĩ carcerẽ: ⁊ cedẽs p synagogas eos
q̃ credebãt ĩ te. Et cũ fũderet̃ sanguis ste-
phani testis tui ego astabã ⁊ psẽtiebã ⁊ cu
stodiebã vestimẽta ĩterficiẽtiũ illũ. Et di-
xit ad me. Vade: qm̃ ego ad nacões longe
mittã te. Audiebãt aũt eũ vsq; ad hoc vbũ:
⁊ leuauerunt vocem suam dicentes. Tolle
de terra huiusmodi. Non em̃ fas est eũ vi-
uere. Vociferãtibꝫ autez eis ⁊ proicientibꝫ

vestimenta sua et puluerez iactantibus in aerez :iussit tribunꝰ induci eũ in castra et flagellꝫ cedi ꝙ torq̃ri eũ: vt sciret ꝓpter quã causaz sic acclamarẽt ei. Et cũ astrinxisset eũ lorꝛis: dixit astãti sibi cẽturioni paulꝰ. Si hoiem romanũ et indẽnatũ licet vobis flagellare: Quo audito cẽturio accessit ad tribunũ: ꝙ nũciauit ei dicẽs. Quid acturꝰ es: hic enim hõ ciuis romanꝰ ẽ. Accedẽs aũt tribunꝰ dixit illi. Dic mihi si tu romanus es. At ille dixit. Etiam. Et rñdit tribunꝰ. Ego mꝫta sũma ciuitatẽ hãc ꝓsecutus sũ. Et paulus ait. Ego aũt ꝙ natus sũ. Protinus g̃ discesserũt ab illo q̃ eũ torturi erãt. Tribunꝰ q̃z timuit postq̃ resciuit qꝛ ciuis romanꝰ eẽt: ꝙ qꝛ alligasset eũ. Postera aũt die volens scire diligẽtius q̃ ex causa accusareꝫ a iudeis soluit eũ: ꝙ iussit sacerdotes cõuenire ꝙ omẽ cõciliũ: ꝙ ꝓducẽs paulum statuit inter illos.

Capitulũ. XXIII.

Intendẽs aũt in ꝓciliũ paulus ait. Viri frẽs: ego omni conscientia bona cõuersatus sũ añ deũ vsq̃ ī hodiernũ diẽ. Princeps autẽ sacerdotũ ananias ꝓcepit astãtibꝫ sibi ꝓcutere os eius. Tũc paulus dixit ad eũ. Percuciet te deꝰ paries dealbate. Et tu sedẽs iudicas me secũdũ legẽ: ꝙ cõtꝫ legẽ iubes me ꝓcuti: Et q̃ astabant dixerunt. Summũ sacerdotẽ dei maledicis: Dixit autẽ paulus. Nesciebam fratres: qꝛ princeps ẽ sacerdotũ. Scriptuz ẽ enim. Principẽ ꝑpli tui nõ maledices. Sciens aũt paulus qꝛ vna pars eẽt saduceoꝝ ꝙ altera pharizeoꝝ: exclamauit in cõcilio. Viri fratres: ego pharizeus sũ: filius pharizeoꝝ. De spe ꝙ de resurrectõne mortuoꝝ ego iudicor. Et cũ hec dixisset, facta ẽ dissensio inter pharizeos ꝙ saduceos: et soluta ẽ multitudo. Saducei autẽ dicũt nõ esse resurrectõnem mortuoꝝ. neq̃ angelũ neq̃ spũm: pharizei aũt vtrq̃ cõfitẽtur. Factꝰ est aũt clamor magnus: et exurgẽtes q̃daz pharizeoꝝ: pugnabant dicentes. Nihil mali inuenimꝰ in hoĩe isto. Quid si spũs locutꝰ est ei aut ãgelꝰ: Et cũ magꝫ dissensio facta esset: timẽs tribunꝰ ne discerperet paulus ab ipis. iussit milites descẽdere ꝙ rapere eũ de medio eorũ: ac deducere eum in castra. Sequenti autẽ nocte assistens ei dñs ait. Cõstans esto. Sicut enim testificatus es de me ī ihrl'm: sic te oportet ꝙ rome testificari. Facta aũt die collegerunt se q̃dã ex iudeis: ꝙ deuouerũt se dicentes neq̃ manducaturos neq̃ bibituros: donec occiderent paulũ. Erant autẽ plusq̃ quagraginta viri qui hãc cõiuratõnẽ fecerãt: q̃ accesserũt ad principes sacerdotũ ꝙ seniores: ꝙ dixerẽt. Deuotõne deuouimꝰ nos nihil gustaturos donec occidamꝰ paulũ. Nũc g̃ vos notũ facite tribuno cuz cõsilio: vt ꝓducat illũ ad vos tãq̃ aliquid certius cogniturꝰ de eo. Nos vero priusq̃ appropiet patꝰ sumꝰ inficere illũ. Qđ cum audisset filius sororis pauli insidias: venit et intrauit in castra: nũciauitq̃ paulo. Vocãs autẽ paulus ad se vnũ ex cẽturionibꝫ ait. Adolescentẽ hũc adduc ad tribunuz. Habet enim aliquid indicare illi. Et ille q̃dẽ assumẽs eum: duxit ad tribunũ et ait. Vinctus paulꝰ rogauit me hũc adolescentez ꝓducere ad te: hñtem aliq̃d loqui tibi. Apprehẽdens aũt tribunꝰ manũ illius secessit cũ eo seorsũ: ꝙ interrogauit illũ. Quid ẽ q̃d habes ī dicare mihi: Ille aũt dixit. Iudei cõuenit rogare te vt crastina die ꝓducas paulũ in conciliũ. q̃si aliq̃d certius inq̃siturꝰ sint de illo: tu vero ne crediderꝫ illis. Insidiãt enim ei ex eis viri ãpliusq̃ q̃dragĩta: q̃ se deuouerũt nõ mãducare neq̃ bibẽ donec itẽrficiãt euz: ꝙ nũc pati sũt expectãtes ꝓmissũ tuuz. Tribunꝰ igr̃ dimisit adolescentẽ: ꝑcipiẽs ne cui loq̃reꝫ: qm̃ hec nota sibi fecisset. Et vocatis duobꝫ cẽturionibꝫ dixit illis. Parate milites ducẽtos vt eant vsq̃ cesareã: ꝙ eq̃tes septuagĩta ꝙ lãcearios ducẽtos a tercia hora noctis: et iumẽta ꝓparatẽ. Vt ꝓponẽtes paulũ: saluũ ꝓducerẽt ad felicez ꝓsidẽ. Timuit enim ne forte caperẽt eũ iudei ꝙ occiderent. et ipse postea calumniam sustineret. Scribẽs ei epl'az: ꝓtinẽtẽ hec. Claudi⁹ lỹsias: optimo ꝓsidi felici salutẽ. Vir hũc cõ phẽsũ a iudeis ꝙ icipiẽtẽ itẽrfici ab eis. supueniẽs cũ exercitu eripui cognitꝫ qꝛ romanꝰ ẽ: volẽsq̃ scire causã quã obiciebant illi deduxi eũ ī ꝓciliũ eoꝝ. Quẽ iueni accusari de q̃stõnibꝫ legis ipoꝝ: nihil vo dignũ morte aut vinculꝫ hñtẽ crimẽ. Et cuz mihi platũ esset de ĩsidijs q̃s pauerãt illi misi eũ ad te: denũciãs ꝙ accusatoribꝫ vt dicãt apꝺ te. Vale. Milites ergo scꝺm preceptuz sibi assumentes paulũ duxerũt illũ p noctem in ãtipatridẽ: et postera die dimissis equitibꝫ

vt cũ eo irẽt: reuersi sũt ad castra. Qui cũ venissent cesareã ⁊ tradidissent epl'am pſidi: statuerũt añ illũ ⁊ paulũ. Cũ legisset aũt ⁊ interrogasset ỏ q̃ puincia eẽt: ⁊ cognſcẽs qz de cilicia eẽt: audiã te inqt cũ accusatores tui venerit. Jussitqz ĩ ptorio herodis custodiri eum. ¶ Capitulum .XXIIII.

POst qnqz aũt dies descẽdit pnceps sacerdotũ ananias cũ senioribꝫ q̃busdã ⁊ tertullo q̃daz oratore: qui audierũt pſidẽ aduersus paulũ. Et citato paulo: cepit accusare tertullus dicens. Cũ in mlta pace agam⁹ p te et mlta corrigãt p tuã puidẽtiam: semp ⁊ vbiqz suscipimus optime felix cuz oñi grãrũactõne. Ne diutius aũt te ptrabam: oro breuiter. vt audias nos p tua clemẽtia. Inuenim⁹ hũc hominẽ pestifez ⁊ cõcitatẽ seditõnem oñibꝫ iudeis ĩ vniuerso orbe. ⁊ actorẽ seditiois secte nazarenoz: q̃ etiã tẽplũ violare conatus ẽ: quẽ et apprehẽsũ voluim⁹ scom legez nram iudicare. Supueniẽs aũt tribun⁹ lisias cũ vi magñ eripuit euz de manibꝫ nris iubẽs accusatores ei⁹ ad te venire: a q̃ poteris ipe iudicãs de oĩbꝫ istis cognſcẽ: de q̃bꝫ nos accusam⁹ eũ. Adiecerũt aũt ⁊ iudei: dicẽtes hec ita se hãe. Rñdit aũt paulus: annuẽte sibi pſide dicere. Ex mltis ãnis te eẽ iudicem gẽti huic sciẽs: bono aĩo p me satisfaciã. Potes eñ cognſcere qz ñ plus sũt mihi dies q̃ duodecim ex q̃ ascẽdi adorare ĩ hierusalẽ: ⁊ neqz in tẽplo inuenerũt me cũ aliq̃ disputãtem aut cõcursum faciẽtem turbe neqz ĩ synagogis neqz ĩ ciuitate: neqz pbare possunt tibi de q̃bꝫ nũc me accusant. Cõfitez aũt hoc tibi q̃ scom sectã quã dicũt heresim sic deseruio pri ⁊ deo meo: credens omnibꝫ que in lege ⁊ pphetis scripta sũt: spem habẽs in deũ quã ⁊ hij ipsi expectãt: resurrectõnem futuram iustorum ⁊ iniq̃z. In hoc ⁊ ipse studeo sine offendiculo conscientiã hãe ad deuz: ⁊ ad homines semper. Post annos aũt plures elemosinas facturus in gentem meam veni. ⁊ oblacõnes et vota: in quibꝫ inuenerũt me purificatũ in templo: nõ cum turba neqz cum tumultu. Et apprehẽderunt me: clamãtes ⁊ dicẽtes. Tolle inimicũ nrm. Quidam autẽ ex asia iudei q̃s oportebat mõ apud te pſto esse et accusare siq̃d hãent aduersum me: aut hij ipsi dicant siq̃d inuenerũt in me iniq̃tatis cum stem in concilio: nisi de vna ac solumodo voce qua clamaui ĩter eos stãs: qm̃ de resurrectione mortuoz ego iudicor hodie a vobis. Distulit aũt illos felix: certissime sciens de via hac dicens. Cũ tribunus lysias descẽderit audiã vos. Jussitqz cẽturioni custodire eũ ⁊ hãe requiez: nec quẽq̃ de suis phibere mĩstrare ei. Post aliquot autem dies veniens felix cũ drusilla vxore sua q̃ erat iudea rogauit vt videret paulũ ⁊ audiuit ab eo fidẽ q̃ est in xp̃m ih̃m. Disputãte aũt illo de iusticia ⁊ castitate et de iudicõ futuro: tremefact⁹ felix rñdit. Qd̃ nũc attinet vade: tẽpore aũt oportuno accersiaz te: simul ⁊ sperãs q̃ pecunia ei daretur a paulo: ꝓter qd̃ et frequẽter accersiens eũ loquebatur cũ eo. Biennio autez expleto: accepit successorem felix põticum festũ. Volens aũt grãm prestare iudeis felix: reliquit paulum vinctũ. ¶ Ca. XXV.

FEstus g̃ cũ venisset in puinciam: post triduũ ascendit hierosolimaz a cesarea. Adierũtqz eũ principes sacerdotũ ⁊ pmi iudeoꝝ aduersus pauluz: ⁊ rogabãt eum postulãtes grãm aduersus eum vt iuberet p̃duci eum in ih̃rlim: insidias tendentes vt interficerent eum in via. Festus aũt rñdit seruari quidẽ paulum in cesarea: se autem maturius profecturum. Qui g̃ in vobis ait potentes sunt descendẽtes simul: si quod est in viro crimen accusent eum. Demoratus autem inter eos dies non ampliusq̃ octo aut decem descendit cesaream: et altera die sedit pro tribunali: et iussit paulum adduci. Qui cum p̃ductus esset circumsteterunt eum qui ab hierosolima descenderant iudei multas et graues causas obicientes quas non poterant probare: paulo rationem reddente: quoniam neqz in legem iudeoꝝ. neqz in templum neqz in cesarem quicq̃ peccaui. Festus autem volens gratiam prestare iudeis: respondens paulo dixit. Vis hierosolimam ascendere: ⁊ ibi de hijs iudicari apud me: Dixit aũt paulus. Ad tribunal cesaris sto: ibi me oportz iudicari. Judeis nõ nocui: sicut tu meli⁹ nosti. Si eĩ nocui aut dignum morte aliquid feci: non recuso mori. Si vo nihil ẽ eoꝝ que hij accusãt me: nemo potest me illis donare. Cesarem appello. Tũc festus cũ cõsilio locut⁹ rñdit.

Cesarem appellasti: ad cesarem ibis. Et cū dies aliquot ꝰnsacti essent: agrippa rex et bernice descēderūt cesareā ad salutandum festū. Et cū dies plures ibi morarēt: fest⁹ regi indicauit de paulo dicēs. Elix q̄dā est derelictus a felice vinct⁹: de q̄ cū eēm hierosolimis adierūt me p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores iudeoꝝ: postulātes aduersus illuz damnatōnē. Ad q̄s rn̄di: q̄ nō ē romanis cōsuetudo donare aliquē hoiem p̄iusq̄ is q̄ accusat̄ p̄ntes habeat accusatores. locūq̄ defendēdi accipiat ad abluēda crimia q̄ ei obiciūt. Cū g̈ huc cōuenissent: sine vlla dilatōne i seq̄nti die sedēs p tribunali iussi adduci vir. De q̄ cū stetissent accusatores nullā causā deferebāt de q̄bo ego suspicabar maluz: q̄stōes vo q̄sdā de sua superstitōe habebāt aduersus eū: ⁊ de q̄dā ihu defūcto quē affirmabat paul⁹ viuē. Dubitās at ego de huiusmōi q̄stōne: dicebā si vellet ire hierosolimā: ⁊ ibi iudicari ō istis. Paulo at̄ appellāte vt seruaret̄ ad augusti cognitōez: iussi seruari eū donec mittā eum ad cesarē. Agrippa at̄ dixit ad festū. Uolebā ⁊ ipe hoiez audire. Eras inq̄t audies eū. Altera at̄ die cū veisset agrippa et bernice cū mlta ābitōe ⁊ itroissent in auditoriū cū tribunis ⁊ viris p̄ncipalibo ciuitatis: iubē te festo adduct⁹ est paul⁹. Et dixit festus. Agrippa rex ⁊ oēs q̄ simul adestis nobiscū viri: videtis hūc hoiem de q̄ ois mltitudo iudeoꝝ interpellauit me hierosolimis petētes ⁊ acclamātes: ñ oportē eū viuē āpli⁹. Ego vo p̄peri nihil dignū morte eū admisisse. Ipo aūt hic appellāte: ad augustū iudicaui mittē. De q̄ q̄d certū scribā dño ñ habeo: ꝓpter qd̄ p̄duxi euz ad vos ⁊ maxie ad te rex agrippa: vt interrogatōe facta habeā q̄d scribā. Dine rōne em̄ mihi videtur mittē vinctū: ⁊ causas ei⁹ non significare.

Capitulum .XXVI.

Agrippa vero ad paulū ait. Permittit tibi loq̄ p temetipo. Tūc paulus extēta manu cepit rōez reddē. De oībo q̄bo accusor a iudeis rex agrippa estimo me bt̄m apud te. cū sim defēsur⁹ me hodie: maxie te sciente oīa q̄ apud iudeos sūt p̄suetudines et q̄stōes: ꝓpt̄ qd̄ obsecro paciēter me audias. Et q̄dē vitā meā a iuuentute q̄ ab inicō fuit i gēte mea i hierosolimis nouert oēs iudei: p̄scientes me ab inicio (si velint testimoniū phibē) qm̄ fm certissimā sectā nr̄e religionis vixi pharise⁹. Et nūc i spe q̄ ad p̄es nr̄os repromissionis facta ē a deo. sto iudicō subiectus: in q̄ duodecī tribo nr̄e nocte ⁊ die deseruiētes sperāt deuenire. De q̄ spe accusor a iudeis o rex. Quid icredibile iudicat apud vos si de⁹ mortuos suscitat? Et ego quidez estimauerā me aduersus nomē ihu nazareni debē mlta p̄xia agē: qd̄ ⁊ feci hierosolimis. Et mltos sāctoꝝ ego i carceribo iclusi a principibo sacerdotū pt̄ate accepta: et cū occiderēt̄ detuli sentēciā. Et p oēs synagogas freq̄nter puniēs eos. ⁊ cōpellebam blasphemare: ⁊ āpli⁹ insaniēs in eos: psequebar vsq̄ i exteras ciuitates. In q̄bo dū irē damascū. cū pt̄ate ⁊ permissu p̄incipū sacerdotuz: die media in via vidi rex de celo sup̄ splēdorē solis circūfulsisse me lumē. et eos q̄ mecū simlt̄er erāt oēsq̄ nos cū decidissem⁹ in terrā audiui vocē loq̄ntē mihi hebraica līgua. Saule saule q̄d me psequeris: Dux ē tibi p̄t̄ stimulū calcitre. Ego autē dixi. Quis es dñe? Dñs autē dixit. Ego sū ihūs: quez tu psequeris. Sed exurge: ⁊ sta sup̄ pedes tuos. Ad hoc enī apparui tibi. vt p̄stituā te mīstr̄ ⁊ testē eoꝝ q̄ vidisti ⁊ eorū q̄bo apparebo tibi: eripiens te de pplis ⁊ gētibo in q̄s nūc ego mitto te. aperire oculos eoꝝ vt cōuertātur a tenebris ad lucē. ⁊ de potestate sathane ad deū. vt accipiant remissionē peccatoꝝ et sortē inter sāctos p fidē que ē in me. Unde rex agrippa nō fui incredulus celesti visioni: sed hijs q̄ sunt damasci primū ⁊ hierosolimis ⁊ i oēm regionē iudee. ⁊ gētibo ānūciabā: vt pniaz agerēt. ⁊ conuertērētur ad deū: dignā pnie opa faciētes. Hac ex causa me iudei cū eēm in templo p̄hēsū tēptabāt volētes me interficē. Auxilio at̄ adiut⁹ dei vsq̄ i hodiernū diez sto testificās minori atq̄ maiori: nihil extra dicens q̄ q̄ pphete locuti sūt futura esse et moyses: si passibil⁹ xp̄s. si prim⁹ ex resurrectōne mortuoꝝ lumē annūciatur⁹ ē pplo et gētibo. Hec loquente eo ⁊ ratōnē reddente: festus magna voce dixit. Insanis paule. Multe te litere ad insaniam conuertūt. Et paulus: non insanio inquit optime feste: sed veritatis ⁊ sobrietatis verba loq̄r. Scit enī de hijs rex: ad quē ⁊ p̄stāter loq̄r. Latere em̄ eum nihil hoꝝ arbitror. Neq

em̃ in angulo quicq̃ hoꝛ gestũ est. Credis rex agrippa prophetis? Scio quia credis. Agrippa aũt ad paulũ. In modico suades me xp̃ianũ fieri. Et paul⁹. Opto apud d̃eũ et in modico ⁊ in mag̃ : nõtm̃ te. sedetiam oms̃ q̃ audiũt hodie fieri tales q̃lis ⁊ ego sũ: exceptis vinculis hijs. Et exurrexit rex et p̃ses ⁊ bernice ⁊ qui assistebãt eis. Et cũ secessissent. loq̃bãt adiuicez dicẽtes: q̃ nihil moꝛte aut vinculoꝛũ dignũ q̃d fecit hõ iste. Agrippa aũ festo dixit. Dimitti potꝛat homo hic: si non appellasset cesarem.

Capitulum. .XXVII.

Ut aũt iudicatũ est nauigare eũ in ytaliã ⁊ t̃di paulũ cũ reliq̃s custodijs cẽturioni noie iulio cohoꝛtis auguste: ascẽdẽtes nauẽ ad rumẽtinã incipientẽ nauigare circa asie loca sustulim⁹: pseuerãte nobiscum aristarcho macedone thessalonicẽse. Seq̃nti aũ die venim⁹ sydonẽ. Pũane aũ tractãs iulius paulũ pmisit ad amicos ire: ⁊ curã sui agẽ. Et inde cum sustulissem⁹ subnauigauim⁹ cypꝛ: ꝓpterea q̃ eẽnt vẽti cõtrij. Et pelag⁹ cilicie ⁊ pamphilie nauigãtes veim⁹ listrã q̃ ẽ licie: ⁊ ibi inueniẽs cẽturio nauẽ alexãdrinã nauigãtẽ in ytaliã: t̃nsposuit nos in eã. Et cũ mltis diebꝰ tarde nauigarem⁹ et vix deueniss̃em⁹ cõt gnydũ: phibẽte nos vento adnauigauim⁹ crete iuxta salmonã. Et vix iuxta nauigãtes veim⁹ in locũ q̃ndaz q̃ vocaꝛ bonipoꝛtus: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Mltꝰ aũt tpe pacto ⁊ cũ iã nõ eẽt tuta nauigacõ eoq̃ ⁊ ieiuniũ iã p̃teriss̃et: ꝓsolabatur eos paul⁹ dicẽs eis. Viri: video q̃m cũ iniuria ⁊ mltꝰ dãno nsolũ onerꝭ ⁊ nauis: sedetiaz aiaꝝ nraꝝ incipit esse nauigatio. Cẽturio aũ gubernatoꝛi ⁊ nauclero magis credebat: q̃ hijs que a paulo dicebanꝫ. Et cũ apt⁹ poꝛt⁹ nõ eẽt ad hyemãdũ: plurimi statueꝛt ꝓsiliũ nauigare inde si quo̅ possent deueniẽtes phenicez hyemare portũ crete respicientẽ ad affricũ ⁊ ad choꝝ. Aspirãte aũ austro estimãtes ꝓpositũ se tenẽ: cũ subtulissent de ason. legebãt cretam. Nõ post mltũ aũ misit se ꝑ ipaz vẽt⁹ typhonic⁹: q̃ vocaꝛ euroaq̃lo. Cũq̃z arrepta eẽt nauis: ⁊ nõ posset conari i vẽtũ: data naue flatibus ferebamur. In ĩsulã aũ q̃ndã decurrẽtes q̃ vocaꝛ cauda: potuim⁹ vix obtinere scapham. Qua sublata adiutoꝛijs vtebanꝫ accingẽtes nauẽ: timẽtes ne i syrtim icidꝛẽt: submisso vase sic ferebãꝫ. Valida autẽ nob tẽpestate iactatis. seq̃nti die iactuz fecerũt: et tercia die suis manibꝰ armamẽta nauis piecerũt. Neq̃z aũt sole neq̃z sydꝛibus apparẽtibꝰ p plures dies ⁊ tẽpestate ñ exigua imminẽte: iaz ablata erat spes oĩs salutis nr̃e. Et cum mlta ieiunacõ fuisset: tũc stãs paul⁹ i medio eoꝝ dixit. Oportuerat q̃dẽ o viri audito me ñ egredi a creta: lucriq̃z facẽ iiuriã hãc ⁊ iacturã. Et nunc suadeo vob̅ bono aĩo eẽ. Amissio eĩ nulli⁹ aie erit ex nobis: ptergꝫ nauis. Astitit em̃ mihi hac nocte angelus dei cui⁹ sum ego ⁊ cui deseruio: dicẽs. Ne timeas paule: cesari te oportet assistẽ. Et ecce donauit tibi de⁹ oms̃ q̃ nauigant tecũ. Propter q̃d bono aĩo estote viri. Credo eĩ deo meo: q̃ sic erit quẽadmodũ dictũ ẽ mihi. In insulã autez q̃ndã oportet nos deuenire. Sed posteaq̃ q̃rtadecima noꝝ supuenit: nauigãtibꝰ nob in adꝛia circa mediã noctẽ suspicabantur nautẽ apparere sibi aliquã regionẽ. Qui ⁊ sũmittẽtes bolidem. inuenerũt passus viginti: ⁊ pusillũ inde separati inuenerũt passus q̃ndecim. Timẽtes aũt ne i aspera loca incidꝛem⁹: de puppi mittẽtes anchoras q̃tuoꝛ optabãt die fieri. Nautis vero q̃rẽtibus fugẽ de naui: cũ misissent scapham in mare sub obtẽtu q̃si inciperẽt a pꝛora anchoras extẽdere: dixit paulus cẽturioni ⁊ militibꝰ. Nisi hij i naui mãserint: vos salui fieri nõ potestis. Tũc abscidẽrt milites funes scaphe: ⁊ passi sũt eã excidere. Et cum lux ĩciperet fieri: rogabat paulus oẽs sumere cibũ dicẽs. Quartadecima die hodie expectãtes ieiuni pmanetis: nihil accipiẽtes. Propt̃ q̃d rogo vos accipe cibuz ꝓ salute vr̃a: q̃ nulli⁹ vr̃m capill⁹ de capite pibit. Et cũ hec dixisz: sumẽs panẽ grãs egit deo i ꝓspectu oĩm: ⁊ cũ fregisset cepit mãducare. Aieq̃oꝛes aũ facti oẽs: et ipi sumpserũt cibũ. Eram⁹ aũ vniuerse aĩme i naui ducẽtẽseptuagitaseptẽ. Et saciati cibo alleuiabãt nauẽ: iactãtes triticũ i mare. Cũ aũt dies factus esset tẽrrã nõ agnoscebãt: sinum vero quendam considerabant habẽtem litus: in quem cogitabant si possent eicere nauem. Et cũ anchoras sustulissent cõmittebãt se mari. simltr laxãtes iuncturas gubernaculoꝛuz: ⁊ leuato artemone scõm

aure flatū tēdebāt ad litus. Et cuz incidis-
semus in locū bithalassū impegerūt nauē:
ꝛ prora qdē fixa manebat īmobilis: puppis
vero soluebaꝫ a vi maris. Militū aūt cōsi
liū fuit vt custodias occiderēt. ne qs cum
enatasset effugeret: centurio autē volens
saluare paulū phibuit fieri. Jussitqꝫ eos q
possent natare mittere se primos ꝛ euade-
re ꝛ ad terrā exire: ꝛ ceteros alios in tabu
lis ferebāt. qsdaz sup ea q de naui erāt. Et
sic factū ē: vt oēs aīe euaderēt ad terram.

¶ Capitulū. .XXVIII.

AT cū euasissem⁹: tūc cognouimus qz
mitilene insula vocabaꝫ. Barbari
vero pstabāt nō modicā humani-
tatē nobis. Accēsa em̄ pira reficiebāt nos
oēs ꝓpter ymbrē qui imminebat ꝛ frig⁹.
Cū congregasset autem paulus sarmētoꝝ
aliqntam multitudinē ꝛ imposuisset super
ignē: vipera a calore cuz ꝓcessisset inuasit
manū ei⁹. Ut vero viderūt barbari pendētē
bestiaz de manu ei⁹: adinuicem dicebant.
Utiqꝫ homicida est hō hic: q cum euasit de
mari vlcō diuina nō sinit eum viuere. Et
ille qdē excutiēs bestiā in ignē: nihil mali
passus ē. At illi existimabāt eū in tumorē
cōuertēdū: ꝛ subito casuꝝ ꝛ mori. Diu aūt
illis sperātibz ꝛ videntibz nihil mali in eo
fieri cōuertētes se: dicebāt eū esse deuz. In
locis aūt illis erāt ꝑdia ꝓncipis īsule noīe
publij: q nos suscipiēs: triduo benigne ex-
hibuit. Cōtigit aūt pfem publij febribz et
dissinteria vexatū iacere. Ad quē paulus
intuit: ꝛ cū orasset et imposuisset ei man⁹
saluauit eū. Quo facto: oēs q ī īsula habe-
bāt īfirmitates accedebāt ꝛ curabāꝫ. Qui
etiā mltis honoribz nos honorauerūt: ꝛ na
uigātibz nob īposuerūt q necessaria erāt.
Post mēses aūt tres nauigauim⁹ ī naui ale
xandrina q ī īsula hyemauerat: cui erat ī
signe castroꝝ. Et cū venissem⁹ siracusanā.
māsim⁹ ibi triduo. Jndē circūlegētes deue
nim⁹ regiū: ꝛ post vnū diē flātē austro se-
cūda die veim⁹ putheolos. vbi iuētis frīb⁹
rogati sum⁹ manē apud eos dies septem. ꝛ
sic veim⁹ romā. Et īde cū audissēt frēs oc-
currerūt nob vsqꝫ ad apij forū: et tres taber-
nis. Quos cū vidisset paul⁹ grās agēs deo
accepit fiduciā. Cū aūt veissem⁹ romā per-
missū ē paulo ꝑmanē sibimet: cū custodiē-
te se militē. Post tciū aūt diē ꝓuocauit pri-
mos iudeoruz. Cūqꝫ venissent dicebat eis.
Ego viri frēs nihil aduersus legē faciens
aut morē paternū: vinct⁹ ab hierosolimis
ditus sū ī man⁹ romanoꝝ: q cū īterroga
tōnez de me habuissēt voluerūt me dimittē:
eoq nulla eēt causa mortis ī me. Cōtradicen
tibz aūt iudeis coact⁹ sū appellare cesarez: ñ
q̄si gētē meā hns aliqd accusare. Propter
hāc em̄ causaz rogaui vos videre ꝛ alloq.
Propt̄ spem eī isr̄l catena hac circūdat⁹
sū. At illi dixerūt ad eū. Nos neqꝫ lras acce-
pim⁹ de te a iudea: neqꝫ aduenīēs aliqs fra
trū nūciauit aut locut⁹ ē qd d̄ de malū. Ro
gam⁹ aūt a te audire q̄ sentis. Nam de secta
hac notū ē nob: qz vbiqꝫ ei cōtradicit. Cum
cōstituissēt aūt illi diē venerūt ad eū ī hospi
tiū plurimi. qbz exponebat testificans re-
gnū dei suadēsqꝫ eis de ihu ex lege moysi et
ꝓphetis a mane vsqꝫ ad vesperā. Et quidā
credebant hijs q̄ dicebant: quidaz vō non
credebāt. Cūqꝫ īuicē ñ eēnt ꝓsentiētes: dis-
cedebant dicēte paulo vnū vbuz. Quia bñ
spūssanct⁹ locut⁹ ē ꝑ ysaiaz ꝓphām ad ꝓres
nros dicēs. Vade ad ꝑl'm istū ꝛ dic. Aure
audietis ꝛ ñ ītelligetis: ꝛ videntes videbitis
ꝛ ñ ꝑspicietis. Incrassatū ē cor ꝑli hui⁹ et
auribz gr̄iter audierūt ꝛ oculos suos ꝓpse
rūt: ne forte videant oc'lis ꝛ auribz audiāt
ꝛ corde īt̄lligāt: et cōuertāt se ꝛ sanē eos.
Notū g̃ sit vob: qm̄ gētibz missū ē hoc salu
tare dei: ꝛ ipi audiēt. Et cū hec dixisset: ex-
ierūt ab eo iudei mltā bñtes inter se q̄stō-
nē. Mānsit aūt biēnio toto in suo cōductu: ꝛ
suscipiebat oēs qui īgrediebāt ad eū: ꝓdi-
cās regnū dei ꝛ docens que sūt de dño ihu
xp̄o: cum omni fiducia sine prohibitione.

¶ Explicit liber actuū apostoloꝝ. ¶ In-
cipit prologus in epistolas canonicas.

NOn ita est ordo apud grecos
qui integre sapiunt fidemq;
rectam sectāt epl'aꝝ septē. q̄
canoice nūcupāt. sicut i la-
tinis codicibz inuenitur. vt
qz petrus est primus in ordine apostoloꝝ
prime sint etiam eius epistole in ordine ce
teraꝝ. Joz sic euāgelistas dudum ab vita-
tis lineā correxim⁹ ita has ꝓpo ordini deo
nos iuuante reddidimus. Est em̄ una eaꝝ
ꝑma iacobi due petri tres iohis. ꝛ iude una

Que si sic vt ab eis digeste sunt ita q3 ab intēptib9 fidelit̄ i latinū vtert̄ eloq̄ū: nec ambiguitatē legentib9 facerēt. nec ꝓmonū sese varietas ipugret: illo pcipue loco vbi de vnitate trinitatis i pma iob9 epla positū legim9. i q̄ etiā ab infidelib9 ēnslatorib9 mltū erratū eē a fidei veritate ꝯperimus: triū tm̄mō vocabula hoc ē aq̄ sāguinis et spūs i ipa sua editōe ponētib9: q pīs vbiq3 ac spūs testimoniū omittētib9. in q̄ maxie fides catholica roborat̄: q pīs q filij q spūs sancti vna diuinitatis substācia ꝯprobat̄. In ceteris vo epl'is q̄ntū a nra alioq3 distet editio: lectoris prudētie derelinq̄. Ioz tu vgo xpi eustochiū dū a me ipēsius scripture vitatē iqris meā quodāmō senectutē inuidoq3 dētib9 corrodēdā exponis: q̄ me falsariū corruptorēq3 sāctaq3 pnūciāt scripturaruz. Sed ego in tali ope nec emuloq3 meoq3 inuidentiā ptimesco: nec sācte scripture veritatem poscentibus denegabo.

¶ Explicit prologus. ¶ Incipit argumentum in epl'am canonicā beati iacobi apli.

Iacob9 aplus sanctū instruit cleq3 de cultura celestiū preceptoq3 et regula catholice obseruātie: q de inuicte patiētie maiestate. q de reuelatōe plurimoz̄um: et de mendacio magistrorum.

¶ Finit argumetum. ¶ Incipit epistola canonica beati iacobi apostoli.

Iacobus dei et dñi nr̄i ihu xpi seru9: duodecim tribubus q̄ sūt in dispsione salutē. Oñe gaudiū existimate frēs mei cū in tēptacōnes varias inciderit̄is: sciētes q ꝓbatō fidei vr̄e patiam opat̄. Patia aūt op9 pfectū habeat: vt sitis pfecti q itegri i nullo deficientes. Siquis autem vestrum indiget sapiēcia postulet a deo qui dat oībus affluenter q non improperat: q dabit̄ ei. Postulet autem in fide: nihil hesitans. Qui eī hesitat similis est fluctui maris: q̄ a vento mouetur q circumfertur. nō ergo estimet homo ille q accipiat aliq̄d a dño. Vir duplex animo incōstans est in oībus vijs suis. Glorietur aūt frater humilis in exaltatōne sua: diues autez in humilitate sua: qm̄ sicut flos feni trāsibit. Exortus ē enim sol cū ardore q arefecit fenum. q flos eius decidit: et decor vultus eius deperijt. Ita q diues in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui suffert temptatōnez: quoniā cum probatus fuerit accipiet coronam vite: quā repromisit deus diligētib9 se. Nemo cum temptatur dicat: qm̄ a deo tēptatur. Deus em̄ intemptator malorum est. Ipse aūt neminē tēptat. Unusq̄sq3 vero tēptat̄ a concupiscentia sua: abstractus q illect9. Deinde concupiscentia cū conceperit parit peccatum: peccatum vero cū consūmatum fuerit generat mortē. Nolite itaq3 errare fratres mei dilectissimi. Omne datuz optimū q oñe donū pfectū desursū ē descē dēs a pīe luminū: apud quē nō ē ēnsmutatiō: nec vicissitudinis obumbratio. Uolūtarie eī genuit nos vbo veritatis: vt sim9 inicīū aliquod creature eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit aūt oñis homo velox ad audiēdū: tardus aūt ad loq̄ndū: q tardus ad irā. Ira eī viri iusticiā dei nō opat̄. Propt̄ q̄d abiciētes oñem immūdiciā q abūdātiā malicie. in māsuetudīe suscipite īsitū vbū: q̄d pt̄ saluare aīmas vestras. Estote aut̄ factores verbi q non auditores tantuz fallentes vosmetipos: quia siquis auditor est verbi q nō factor hic cōparabitur viro considerāti vultū natiuitatis sue in speculo. Cōsiderauit eī se q abijt: q statim oblitus ē q̄lis fuerit. Qui aūt perspexerit in lege pfecte libertatis q pmanserit i ea ñ auditor obliuiōis fact9 sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. Si q̄s aūt putat se religiosū eē nō refrenās linguam suā sed seducens cor suū: huius vana est religio. Religio munda q immaculata apud deū q pīem hec est: visitare pupillos q viduas in tribulatōne eoq3: et immaculatum se custodire ab hoc seculo.

¶ Capitulum. II.

Fratres mei: nolite in psonaq3 acceptōne hīe fidē dñi nr̄i ihu xpi gl'e. Etem̄ si itroierit in conuētuz vīm vir. aureū anulum hns in veste candida: introierit autem et pauper in sordido habitu: et intendatis in eum qui indutus est veste preclara q dixeritis tu sede hic. bene:

pauperi autez dicatis tu sta illic. aut sede sub scabello pedū meoz :nonne iudicatis apud vosmetipos et facti estis iudices cogitatōnuz iniqz: Audite frēs dilectissimi. Nōne deꝰ elegit paupes in hoc mūdo diuites ī fide ꝛ heredes regni: quod repromisit deꝰ diligētibo se: Vos aī exhonorastis pauperē. Nōne diuites p potētiam opprimunt vos. ꝛ ipi atrhūt vos ad iudicia: Nonne et ipi blasphemāt bonū nomē qđ īuocatuz ē sup vos: Si tñ legē pficitis regalem scōm scripturas diliges, primū tuū sicut teipm. bñfacitis: si aūt psonas accipitis peccatū opamini. redarguti a lege q̄si trngressores Quicūqz aī totā legē ꝟuauerit: offēdat aī in vno: factus ē oīm reꝰ. Qui em̄ dixit nō mechaberis: dixit et nō occides. Qđsi non mechaberis. occides aūt: factꝰ es trngressor legis. Sic loqmī ꝛ sic facite: sicut p legem libertatis īcipiētes iudicari. Judiciuz em̄ sine miscōia illi: q̄ nō facit misericordiaz. Superaltat aī miscōia iudiciū. Quid pro derit frēs mei si fidē q̄s dicat se hze: opa aī ñ habeat: Nūqđ poterit fides saluare euz: Si aī frēs et sozoz nudi sint ꝛ īdigeāt victu q̄tidiano: dicat aī aliq̄s ex vob illis. ite in pace. calefaciamī ꝛ saturamī ñ dederitis aī eis q̄ necessaria sūt corpi :q̄d pderit vob: Sic et fides si nō habeat opa: mortua ē in semetipa. Sz dicit aliq̄s. Tu fidē habes: ꝛ ego opa habeo. Oñde mihi fidē tuam sine opibo: ꝛ ego oñdā tibi ex opibo fidē meam. Tu credis qm̄ vnꝰ ē deꝰ: bñfacis. Et demones credūt: ꝛ cōtremiscūt. Vis aūt scire o hō īanis: qm̄ fides sine operibo ociosa est: Abrahā pī nr̄. nōne ex opibo iustificatus ē: offerēs ysaac filiū suū sup altare: Videes qm̄ fides coopabaī opibo illiꝰ. ꝛ ex operibo fides cōsūmata ē: Et supleta est scriptura dicēs. Credidit abrahā deo :ꝛ reputatū est illi ad iusticiā: et amicus dei appellatꝰ est. Videtis qm̄ ex opibo iustificaī hō: ꝛ nō ex fide tm̄: Similiter ꝛ raab meretrix: nonne ex opibo iustificata est suscipiēs nūcios. et alia via eiciēs: Sic enim corpus sine spū mortuū ē: ita fides sine operibo mortua ē.

Capitulum .III.

Nolite plures mgri fieri frēs mei: sciētes qm̄ maius iudicium sumitis. In multis em̄ offēdimꝰ omnes. Si q̄s ī verbo nō offendit: hic pfectꝰ ē vir. Potest etiā freno circūducere totū corpꝰ. Si aūt equis frena in ora mittimꝰ ad consentiendū nob: et oīe corpꝰ illoz circūferimꝰ. Et ecce naues cū magne sint ꝛ a ventis validis minēī: circūferūī aūt a modico gubernaculo vbi impetus dirigētis voluerit. Jta ꝛ lingua modicū q̄dē mēbruz ē: et magna exaltat. Ecce q̄ntus ignis q̄ma gnā siluā īcendit. Et lingua nr̄a ignis ē: vniuersitas iniqtatis. Lingua cōstituitur in mēbris nostris q̄ maculat totū corpus: et inflammat rotā natiuitatis nr̄e inflammata a gehenna. Omnis em̄ natura bestiarū et volucz et serpētiū etiā ꝛ ceterоz domāī ꝛ domita sūt a natura hūana: linguaz aī nullꝰ hoīm domare pt̄. Est ei īqetū malū: ꝛ plena veneno mortifero. In ipa bñdicimꝰ deū ꝛ pīez: ꝛ ī ipa maledicimꝰ hoīes q̄ ad ymaginē et silitudinē dei facti sūt. Ex ipo ore pcedit bñdictō et maledictō. Non oportet frēs mei hec ita fieri. Nūqđ fōs de eodē foramīe emanat dulcē ꝛ amarā aq̄m: Nūqđ potest frēs mei ficus vuas facē: aut vitis ficus: Sic neqz salsa dulcē pt̄ facere aq̄m. Quis sapiēs et disciplinatꝰ inī vos: Oñdat ex bona conuersatōe opatōnē suā in māsuetudine sapie. Qđsi zelū amarz habetis. ꝛ cōtētōnes sint in cordibo vīs: nolite gl'ari et mēdaces eē aduersus veritatē. Nō ē ei ista sapia desursū descēdēs a pīe luminū: sed trena aīal. dyabolica. Ubi em̄ zelꝰ ꝛ ptētō: ibi īcōstātia ꝛ oīe opꝰ pūū. Que aī desursū ē sapia: pmū q̄dē pudica ē deīde pacifica. modesta suadibilis. bonis cōsentiēs plena miscōie et fructibo bonis: iudicās sine emulatōne. Fructꝰ aūt iusticie in pace seminatur: faciētibo pacem.

Capitulum .IIII.

Unde bella ꝛ lites in vobis: Nonne ex cōcupiscētijs vīs. q̄ militant in mēbris vīs: Cōcupiscitis ꝛ nō habetis: occiditis et zelatis :et non potestis adipisci. Litigatis ꝛ belligeratis: ꝛ nō habetis propter quod non postulatis. Petitis et non accipitis :eoq̄ male petatis: vt in cōcupiscentijs vestris īsumatis. Adulteri: nescitis qz amicicia huius mundi inimica ē deo. Quicūqz g̃ voluerit amicus eē secl'i huiꝰ: iimicꝰ dei ostituit. An putatis qz īanit scriptura dicat :ad iuidiā pcupiscit spūs q̄ habitat in vobis: Maiorē autē

dat grām. Propt̄ qđ dicit. Deꝰ superbis resistit: humilibꝫ aũt dat grāz. Subditi ergo estote deo: resistite aũt dyabolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropinq̄bit vobis. Emũdate manus peccatores: et purificate corda duplices animo. Miseri estote ⁊ lugete ⁊ ploratę: risus vr̄ in luctũ cõuertat̄: ⁊ gaudiũ in merorē. Humiliami ī cõspectu dñi: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahe alterutꝝ frēs mei. Qui detrahit frī aut qui iudicat fratrē suũ: detrahit legi et iudicat legem. Si aũt iudicas legem: nõ es factor legis sꝫ iudex. Unus ē em̄ legislatoꝛ ⁊ iudex q̄ potest p̄dere ⁊ liberare. Tu aũt q̄s es qui iudicas primũ tuũ? Ecce nũc q̄ dicitis hodie aut crastino ibim⁹ in illã ciuitatē: ⁊ faciemus ibi q̄dem annũ ⁊ mercabimur ⁊ lucrũ faciemus: q̄ ignoratis qđ erit in crastino. Que ē em̄ vita vestra. Vapoꝛ ē ad modicũ parēs: ⁊ deinceps exterminabit̄ p eo vt dicatis: si dñs voluerit. et si vixerimus. faciem⁹ hoc vel illud. Nũc aũt exultatis in superbijs vr̄is. Omis exultatio talis maligna ē. Scienti igit̄ bonũ facere et non facięti: peccatũ est illi. ¶ Capitulum .V.

Flete nũc diuites: ploratę vlulãtes in miserijs vestris q̄ aduenient vobis. Diuicie vr̄e putrefactę sũt et vestimenta vr̄a a tineis cõmesta sũt. Aurꝫ ⁊ argentũ vr̄m eruginauit: et erugo eorꝫ ī testamentũ vob erit: et mãducabit carnes vr̄as sic̄ ignis. Thesaurizastis vobis irã ī nouissimis diebꝫ. Ecce merces opariorũ q̄ messuer̄t regioēs vr̄as q̄ fraudata ē a vob clamat: ⁊ clamor eorꝫ ī aures dñi sabaoth introiuit. Epulati estis sup̄ terrã: ⁊ luxurijs enutristis corda vr̄a. In die occisionis addixistis ⁊ occidistis iustũ: ⁊ nõ restitit vobis Patientes igit̄ estote frēs vsqꝫ ad aduentũ dñi. Ecce agricola expectat p̄ciosuꝫ fructũ terre. patient̄ ferēs donec accipiat temporaneũ ⁊ serotinũ. Patiētes igit̄ estote ⁊ vos et p̄firmate corda vr̄a: qm̄ aduēt⁹ dñi appropinq̄bit. Nolite īgemiscere frēs ī alterutꝝ: vt nõ iudicemī. Ecce iudex añ ianuã assistit. Exēpluꝫ accipite frēs laboris ⁊ patiencie prophetas: q̄ locuti sũt ī noie dñi. Ecce beatificamus eos q̄ sustinuerũt. Sufferẽciam iob audistis: ⁊ finē dñi vidistis: qm̄ misericors ē dñs ⁊ miserator. Añ omia aũt frēs mei nolite iurare: neqꝫ p celũ neqꝫ p terrã neqꝫ aliud qđcunqꝫ iuramẽtum. Sit aũt sermo vr̄ ē ē. nõ non: vt nõ sub iudicio decidatis. Tristat̄ aũt aliquis vr̄m: oret equo animo ⁊ psallat. Infirmatur q̄s ī vobis: inducat p̄sbiteros ecclesie ⁊ orēt sup̄ eũ vnguẽtes eũ oleo ī noie domī. Et oratõ fidei salvabit infirmũ: et alleuabit eũ dñs: ⁊ si ī peccatis sit dimittet̄ ei. Cõfitemī ꝯ alterutꝝ peccata vr̄a: ⁊ orate p̄ inuicem vt saluemī. Multũ em̄ valet dep̄catõ iusti assidua. Helias aũt hõ erat similꝫ nob passibilis ⁊ oratõe orauit vt nõ pluer̄et sup̄ terrã: ⁊ nõ pluit ānos tres ⁊ menses sex. Et rursũ orauit: ⁊ celũ dedit pluuiã: ⁊ terra dedit fructũ suũ. Frēs mei. si q̄s ex vob errauerit a veritate ⁊ conuerterit q̄s eũ. scire debet: qm̄ qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vie sue saluabit aīam ei⁹ a morte: ⁊ operit multitudinem peccatoꝝ.

¶ Explicit epistola canonica beati iacobi apostoli. ¶ Incipit argumentũ ī epistolã canonicam beati petri apostoli primam.

Discipulos saluatoris inuicti totꝫ orbe diffusos et peregrinos ī hoc seculo mõstrat. ⁊ p̄ veritę vite penitere suadet: ⁊ in nouã vitã p̄ficere tota cũ solicitudine exhortatur symon petrus filius iohannis puincie galilee vico bethsaida frater andree apostoli.

Finit argumentum. ¶ Incipit epistola canonica beati petri apostoli prima.

Petrus apostol⁹ ihesu xp̄i. electis aduenis dispersionis ponthi galatie capadocie asye ⁊ bithinie secundũ p̄sciencia dei patris ī sanctificationē spūs ī obediẽciam ⁊ aspersionem sanguis ihu xp̄i: gracia vobis ⁊ pax multiplicet̄. Benedictus deꝰ ⁊ p̄ dñi nr̄i ihu xp̄i q̄ scom̄ misericordiã suam magnã regeneranit nos ī spem viuã p resurrectionē ihu xp̄i ex mortuis ī hereditatē incorruptibilem ⁊ ī cõtaminatã ⁊ im marcessibilem p̄seruataꝫ in celis: in vobis qui in virtute dei custodimini per fidem in salutē paratã reuelari in tẽpore nouissiõ.

In q exultabitis: modicū nūc si oportz cō-
tristari ī variis tēptatōibus: vt pbatū vre fi
dei multo pciosior sit auro qđ p ignē pbat:
iueniat ī laudē z glaz z honorē ī reuelatōe
ihu xpi: quē cū nō videritis diligitis. In quē
nūc q3 nō videntes creditis: credentes aut exul-
tabitis leticia ienarrabili et glificata: re-
portantes finē fidei vre salutē aiaꝝ vraꝝ.
De q salutē exquisierūt atq3 scrutati sūt pphe
q de futura ī nob grā pphauerūt: scrutantes ī
qđ vel q̄le tps sig̃ficaret ī eis spūs xpi. p̄nū-
cias eas q ī xpo sūt passiones z posteriores
glas: q̄bus reuelatū e. qz nō sibimetipis: vob
aūt ministrabāt ea q nūc nūciata sūt vob. p
eos q euāgelizauerūt vobis spūsco misso đ
celo: ī quē desiderāt āgeli prospicere. Propt qđ
succincti lūbos mētis vre sobrij z pfecti spe-
ratе ī eā q offerr vob grāz ī reuelatōez ihu
xpi: q̄si filij obedientie. nō cōfiguratі pristi-
gnorancie vre desideriis: sz sm eū q vocauit
vos sctm: vt z ipi ī omi conuersatōe scti sitis
qm scriptū e: scti eritis qm ego scs sū. Et
si pez inuocatis eū q sine acceptōe psonaꝝ
iudicat sm vniuscuiusq3 op: ī timore ico-
latus vri tpe. Conuersami: sciētes q nō corru-
ptibilibus auro vel argēto rēpti estis đ va-
na vra cōuersatōe pne traditōnis: sz pcioso
sāguine q̄si agni imaculati xpi ihu z īcotami
nati: procogniti q̄dē añ mūdi constitutōez: mani-
festati aut nouissimis tpibus pp vos q p ipm
fideles estis ī deo: q suscitauit eū a mortu-
is. z dedit ei glaz sepiternā: vt fides vra et
spes esset ī deo. Animas vras castificātes ī o-
bedientia caritatis. ī fraternitatis amore: sīplici
corde inuicē diligite attenti: renati nō ex se
mie corruptibili sz incorruptibili p vbū dei
viui z pmanentis inetnū: qz omis caro vt fenū
z omis gla eius tāq3 flos feni. Exaruit fenū et
flos eius decidit: vbū aut dni manet inetnū.
Hoc e aūt vbū qđ euāgelizatū est ī vobis.

Capitulum .II.

Eponentes igit oem maliciā z oem
dolū z simulatōes z inuidias z omes
detractōes: sic mō geniti īfantes rōna
biles z sine dolo lac concupiscite vt ī eo cre-
scatis ī salutem: si tn gustatis qm dulcis e
dns. Ad quē accedentes lapidē viuū ab hoī-
bus qdez reprobatū a deo aut electū z honori-
ficatū: z ipi tāq3 lapides viui superedificamī
dom spūales in sacerdotium sctm: offerre
spūales hostias acceptabiles deo p ihesum
xpm. Propt qđ ptinet scriptura. Ecce po-
no ī syon lapidē sūmū āgularē pbatū ele-
ctū pciosū: et q credidерit ī eū nō confundet.
Vob igit honor credentibus: ñ credentibus aut la
pis quē reprobauerūt edificantes h factus e ī ca
put anguli z lapis offensiōis z petra scādali:
his q offendūt vbo nec credunt ī q̄ z positi sūt.
Vos aut genus electū regale sacerdotiū gens
sancta pplus acquisitōnis: vt vtutes anūcietis
eius q de tenebris vos vocauit ī āmirabile lu
mē suū. Qui aliqn nō pplus dei nūc aut pplus
dei: q ñ consecuti miserіaz: nūc aut miserіam
consecuti. Carissimi. obsecro vos tanq3 aduе
nas z pegrinos abstinere vos a carnalibus đ-
siderіis q militant aduersus aiam quersatōem
vram ītер gentes habentes bonā: vt ī eo q de-
tractant đ vobis tāq3 đ malefactoribus: ex bonis
opibus vos considerantes. glorificēt deū ī die vi
sitatōis. Subiecti igit estote oi humane cre
ature pp deū. Sive regi q̄si precellenti: sive
ducibus tāq3 ab eo missis. ad vindictā maledi
ctor: laudez vero bonor. Quia sic e volū-
tas dei: vt bnfacientes obmutescere faciatis ī
prudentiū hoim ignorantiā. Quasi liberi: z
nō q̄si velamē habentes malicie libertatē: sz sic
sui dei. Omes honorate: fraternitatē diligite.
Deū timete: regē honorificate. Serui sub
diti estote ī oi timore dnis: nōn tm bonis et
modestis sz etiam discolis. Hec e enim grā. si
pp dei conscientiā sustinet qs tristitiā patiens
iuste. Que enim e grā: si peccantes z colaphi
zati sustinetis? Sz si bnfacientes patienter su-
stinetis: hec e grā apud deū. In hoc enim vo
cati estis: qz z xpc passus e p nobis. vob relin-
quens exemplū: vt sequamini vestigia eius. Qui pec-
catū nō fecit: nec inuentus e dolus ī ore eius. Qui
cū malediceret nō maledicebat: cū pateret
nō comminabat. Tradebat aut iudicanti se iniu-
ste. Qui pcta nra ipe pertulit ī corpe suo su-
p lignū: vt pcis mortui iusticie viuamus:
cuius liuore sanati sumus. Eratis enim sic oues
errantes: sz conuersi estis nūc ad pastorem et
episcopū aiaꝝ vraꝝ.

Capitulum .III.

Similit z mulieres subdite sint viris
suis. vt q̄si q nō credunt vbo. p mu-
lierum conuersatōez sine vbo lucrifiant: p-
siderantes in timore sanctā conuersatōem
vestraz. Quarum sit nō extrinsecus capil-
latura aut circūdatio auri aut indumenti
vestimentoꝝ cultus: sz q abscōditus e cor-
dis hō ī incorruptibilitate quieti et modesti

spūs:q̄ ē ip̄spectu dei locuples. Sic em̄ aliqñ et sācte mulieres sperātes ī deo ornabāt se subiecte propr̄ijs viris:sicut sara obediebat abrahe dñm eū vocans:cui⁹ estis filie bñfaciētes.ꝛ nō ptimētes vllā pturbatiōem. Viri similiter cohabitātes scām sciē ciā:q̄si ifirmiori vasculo muliebri ip̄ciētes honorē tanq̄ et cohēdibo grē vite:vt nō impediant orationes vr̄e. Jn fide aūt oēs vnanimes.ī oratōe estote ꝓpaciētes.fr̄nitatis amatores.misericordes.modesti.humiles.nō reddētes malū ꝓ malo.nec maledictū pro maledicto:sz ecōtrio bñdicētes: qr̄ in hoc vocati estis:vt bñdictōnem hēditate possideatis. Qui em̄ vult vitā diligē:et dies videre bonos:coherceat līguam suā a malo:ꝛ labia ei⁹ ne loq̄nt dolū. Declinet aūt a malo ꝛ faciat bonū:īquirat pacē ꝛ seq̄t eā:qr̄ oculi dñi sup iustos:ꝛ aures ei⁹ ī p̄ces eor̄: vultus aūt dñi sup̄ facientes mala. Et q̄s ē q̄ vobis noceat:si boni emulatores fueritis: Sz ꝛsi q̄d patimī ꝓpt̄ iustīciā beati. Timorē aūt eor̄ ne timueritis:vt nō cōturbemī Dñm aūt xp̄m sāctificate in cordibo vr̄is: parati semp ad satisfactōem omī poscēti vos rationem de ea q̄ ī vobis ē fide ꝛ spe:sz cū modestia et timore ꝓscientiā habētes bonā:vt ī eo q̄ detrahūt de vob ꝓfundant:q̄ calūniant vr̄am bonā ī xp̄o ꝓuersatōem. Melio⁹ ē em̄ bñfacientes(si volūtas dei velit pati) q̄ malefacientes:qr̄ ꝛ xp̄c semel p peccatis nostris mortuus ē iust⁹ p iniustis:vt nos offerret deo.mortificatos q̄dē carne viuificatos aūt spū: ī q̄ ꝛ hijs q̄ ī carcere ꝓclusi erāt spūaliter veniēs p̄dicauit:q̄ increduli fuerāt aliqñ expectabāt dei paciētiā ī diebo noe cū fabricaret arcba:ī q̄ pauci id ē octo aīe salue facte sūt p aquā. Qr̄ ꝛ vos nūc similit forme saluos facit baptisma:nō carnis depositō sordiū.sz ꝓsciencie bone interrogatō ī deū:p resurrectōez ihū xp̄i a mortuis q̄ ē ī dextera dei:deglutiēs mortē vt vite eterne hēdes efficēmur:pfect⁹ ī celū subiectis sibi angelis et p̄tatibo ꝛ vtutibo.

Capi. .IIII.

Qristo igit̄ passo ī carne ꝛ vos eadē cogitatōe armamī:qr̄ q̄ pass⁹ est ī carne desit a peccatis:vt nō iā desideriis hoīm sz volūtati dei qd̄ reliquū ē ī carne tūc viuat tp̄is. Sufficit em̄ p̄terītū tp̄s ad uolūtatē gētiū ꝓsumandam qui ābulauerūt ī luxurijs.ī desideriis·vinolētijs.ꝓmessatōnibo.potatōnibo.ebrietatibo:ꝛ illicitis ydolor̄ cultibo. Jn q̄ āmirant nō ꝓcurrentibo vobis ī eādē luxurie ꝓfusionē blasphemātes:q̄ reddēt ratōez ei q̄ patus ē iudicare viuos ꝛ mortuos. Propt̄ hoc em̄ ꝛ mortuis euāgelizatū ē:vt iudicēt q̄dē sm hoīes ī carne: viuāt aūt scām deū ī spū . Oīm aūt finis appropinq̄bit. Estote itaq; prudentes ꝛ vigilate ī oratōibo:añ oia aūt mutuā ī vobismetipis caritatē ꝓtinuā hñtes:qr̄ caritas operit multitudinē pec̄or̄. Hospitales iuicē:sine murmuratōe . Unusq̄sq; sic̄ accepit gr̄iā.ī altēruter illā āmīstrātes:sic̄ boni dispēsatores mltiformis gr̄e dei . Si q̄s loq̄t̄:q̄si sm̄ones dei. Si q̄s mīstrat:tanq̄ ex vtute quā āmīstrat de⁹:vt ī oib̄ honorificet de⁹ p ih̄m xp̄m cui ē gl'a ꝛ īperiū ī scl'a seculor̄ amē. Carissimi. nolite pegrinari ī feruoe q̄ ad tēptatōem vob̄ sit q̄si noui aliq̄d vobis ꝓtīgat:sz ꝓmunicātes xp̄i passionibo gaudete:vt ꝛ ī ruelatōe gl'e ei⁹ gaudeatis exultātes. Si exprobramī ī noīe xp̄i. beati eritis:qm̄ qd̄ ē honoris gl'e et vtutis dei ꝛ q̄ ē ei⁹ spūs sup vos requiescet. Nemo aūt vr̄m paciat̄ q̄si homicida aut fur aut maledicus:aut alienorū appetitor. Si aūt vt xp̄ianus.nō erubescat: glorificet aūt deū ī isto noīe:qm̄ tps ē vt incipiat iudiciū a domo dei. Si aūt p̄mū a nob̄:q̄s finis eor̄ q̄ ñ credūt dei euāgelio:Et si iust⁹ q̄dē vix saluabit̄:ip̄ius ꝛ pcōr vbi parebūt:Itaq; et hij q̄ paciūt̄ scām volūtatē dei:fideli creatori ꝓmēdēt aīas suas ī bñfactis.

Ca. .V.

Seniores g̃ q̄ ī vobis sūt obsecro ꝓsenior ꝛ testis xp̄i passionū: ꝛ eius q̄ ī futuro reuelāda ē gl'e ꝓmunicator. Pascite q̄ ī vobis ē gregē dei: puidētes nō coacte sz spōtanee.sm deū:neq; turpis lucri grā.sz volūtarie;neq; vt dñantes ī clero sz forma facti gregis ex aīo: vt cum apparuerit princeps pastor̄ p̄cipietis īmarcessibilē gl'e coronā. Similit adolescentes subditi estote senioribo . Oēs em̄ īuicē hūilitatē īsinuate:qr̄ dñs superbis resistit:hūilibus aūt dat grāz . Hūiliamī igit̄ sub potēti manu dei vt vos exaltet ī tpe visitatōnis: oēm solicitudīem vr̄am p̄icientes ī eū: qm̄ ipa cura ē de vobis. Sobrij estote ꝛ vigilate:qr̄ aduersari⁹ vr̄ dy̆abol⁹ tanq̄ leo rugiens circuit.q̄rens quē deuoret. Cui resistite fortes ī fide:sciētes eandē passionez ei q̄

ī mūdo ē vre frnitati fieri. Dei aūt oīs grē q̄ vocauit nos ī etērnā suā gl'am ī xpo ihu modicū passos: ipe pficiet ꝓfirmabit solidabitq;. Ipi gloria ⁊ īperiū: ī scl'a seculoꝝ amē. Per siluanū fidelē frem vobis (vt arbitror) breuiter scripsi: obsecrās ⁊ ꝓtestās hāc esse verā grāz dei ī qua ⁊ statis. Salutat vos ecclesia q̄ ē ī babilone coelecta: et marc⁹ fili⁹ meus. Salutate īuicē in osculo scto. Grā vob oīb q̄ estis ī xpo ihu amen.

Explicit epistola p̄ma bti petri apostoli.

Incipit argumētū ī epistolā secundaz.

Simon petrus p fidē huic mūdo sapiens mortuos esse declarat: eisdemq; pietatis quanta sit magnitudo luce ipse clarius manifestat.

Finit argumētum. Incipit epistola secunda beati petri apostoli.

Simon petrus seruus ⁊ apostolus ihu xpi: hijs qui coequalem nobiscū sortiti sūt fidez ī iusticia dei nr̄i ⁊ saluatoris ihu xpi. grā vobis et pax adimpleat ī cognitōe dei ⁊ xpi ihu dn̄i nr̄i: quo oīa nob diuine ūtutis sue q̄ ad vitā ⁊ pietatē donata sūt p cognitōnez ei⁹ q̄ vocauit nos gloria ⁊ ūtute. p quē maxima ⁊ p̄ciosa nobis pmissa donauit: vt p hoc efficiami dīuine ꝓsortes nature. fugientes ei⁹ q̄ in mūdo ē cōcupiscencie corruptōem. Vos aut̄e curā omnē subīferentes ministrate in fide vr̄a ūtute: in ūtute aut̄e sciencia: in scīecia aut̄e abstinencia: in abstinēcia aut̄e paciēcia: in paciencia aūt pietatē: in pietate at̄ amore frnitatis: in amore frnitatis caritatē. Hec em̄ si vobiscū assint ⁊ superēt: non vacuos nec sine fructu vos ꝓstituent ī dn̄i nr̄i ihesu xpi cognitōne. Cui em̄ nō presto sūt hec: cecus ē ⁊ manu tēptans: obliuioēz accipiens purgationis vetꝝ suoꝝ delictorū. Quapropter fres magis satagite: vt p bona opa certam vr̄am vocatōem ⁊ electōnez faciatis. Hec em̄ facientes nō peccabitis aliquādo. Sic em̄ habundāter mīstrabitur vobis introit⁹ in eternū regnū dn̄i nr̄i ⁊ saluatoris ihu xpi. Propter qd̄ incipiaz vos sēp ꝓmonē de hijs: ⁊ q̄dem sciētes ⁊ cōfirmatos in pn̄ti veritate. Justuz at̄ arbitror. q̄diu sum ī hoc tabnaculo suscitare vos in ꝓmonitōe: cert⁹ q̄ velox ē depositō tabnaculi mei: sm qd̄ ⁊ dn̄s nr̄ ihs xpc significauit mihi. Dabo aūt operā et frequēt habē vos p⁹ obitum meū: vt hoc oīm memoriā faciatis. Nō em̄ indoctas fabulas secuti notā fecim⁹ vobis dn̄i nr̄i ihu xpi ūtutem ⁊ p̄sciencia: sz speculatores facti illius magnitudinis. Accipiēs em̄ a deo pre honorē ⁊ gloriā voce delapsa ad euz huiuscemodi a magnifica gloria: hic ē fili⁹ meus dilect⁹ ī q̄ mihi ꝓplacui: ipm audite. Et hāc vocē nos audiuim⁹ d̄ celo allatā: cū essem⁹ cū ipo in mōte sācto. Et habem⁹ firmiorez ꝓpheticum sermonē. cui bn̄facitis attēdentes quasi lucerne lucēti in caliginoso loco donec eluceſcat ⁊ lucifer oriat̄ in cordibus vr̄is: hoc primū intelligētes: q̄ oīs ꝓphetia ꝓpria intpretatōne nō fit. Nō em̄ voluntate humana allata ē aliq̄n ꝓphia: sz spūsācto inspirati locuti sunt sancti dei homines.

Capitulum .II.

Fuerūt vero et pseudo ꝓphete ī ꝑplo sicut ⁊ ī vobis erūt mgri mēdaces: q̄ introducēt sectas p̄ditōnis: ⁊ eū q̄ emit eos deū negāt: supducētes sibi celerem p̄ditōem. Et multi sequēt eoꝝ luxurias: p q̄s via veritatis blasphemabit̄: et in auaricia fictis ūbis de vobis negociabūt. Quib⁹ iudiciū iaz olim nō cessat: ⁊ p̄ditio eoꝝ nō dormitat. Si em̄ de⁹ angelis peccātib⁹ nō pepcit sz rudentib⁹ īferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos ī iudiciū reseruari: ⁊ originali mūdo nō pepcit. sz octauū noe iusticie p̄conem custodiuit diluuiū mūdo impioꝝ īducēs: ⁊ ciuitates sodomorū ⁊ gomorreoꝝ ī cinerē redigēs euersione dānauit exemplū eoꝝ q̄ ī pie acturi sūt ponēs: ⁊ iustū loth oppressū a nephandoꝝ īiuria ac luxuriosa ꝓuersatōe eruit. Aspectu em̄ ⁊ auditu iustus erat: habitās apud eos q̄ de die ī diem aīam iustā iniqs opib⁹ cruciabant. Nouit deus pios de temptatōe eripere: iniquos vero in diem iudicij reseruare cruciandos. Magis aut̄e eos qui post carnem in ꝓcupiscencia immūdicie ambulant. dn̄atōnemq; ꝓtemnunt: audaces. sibi placētes: sectas nō metuūt ītroducē blasphemātes. Vbi āgeli fortitudīe ⁊ ūtute cū sīt maioes: nō portāt aduersū se exēcbile iudiciū. Hij vo q̄ velut irrōnabilia pecora

naturalit̃ i captōem ⁊ ĩ pniciem in hijs q̃ i-
gnorāt blasphemātes ĩ corruptōe sua pib̃t
pcipiētes mercedē iiustitie voluptatē: exi-
stimātes diei delicias coinqnatōis ⁊ macu
le. delicijs affluentes ĩ ɔuiuijs suis luxuri-
antes vobiscū: oculos habētes plenos ad-
ulterij et ĩcessabilis dlicti: pelliciētes aĩas
istabiles: cor exercitatū ĩ auaricia hñtes.
maledictōis filij: derelinqntes rectā viā er
rauerũt secuti viā balaā ex bosor. q̃ merce-
dem iniqtatis amauit: correptōnē vero ha
buit sue vesanie. Subiugale mutū aĩal in
hoīs voce loqns: phibuit prophete isipiē-
ciam. Hij sũt fontes sine aqua et nebule t̃-
binibꝫ exagitate: quibꝫ caligo tenebrar̃ re
fuat̃. Supbia enĩ vanitatis loqntes. pelli
cētes ĩ dsiderijs carnis luxurie eos q̃ pau-
lulū effugiũt. q̃ ĩ errore ɔuersant̃: liberta-
tē illis pmittētes cū ipsi fui sint corruptō
nis. A q̃ enĩ quis supatus ē: huiꝰ et seruus
ē. Si enĩ r̃fugiētes coīquinatōes mūdi ĩ ɔ-
gnitōne dñi nr̃i et saluatoris ihũ xp̃i. Hijs
rursus iplicati supant̃: facta sũt eis poste
riora deteriora prioribꝫ. Meliꝰ enĩ erat ill'
nō cognoscē viā iusticie q̃ pꝰ agnitōem re-
trorsū ɔuerti ab eo qđ illis traditū ē sācto
mādato. Cōtigit enĩ eis illud veri ɔuerbij.
Canis reuersus ad suū vomitū: ⁊ sus lota
in volutabro luti. ¶ Capitu. III.

HAnc ecce vobis carissimi secūdam
scribo epistolā ĩ qbꝫ vr̃am excito ĩ
ɔmonitōem sincerā mentē: vt me-
moēs sitis eor̃ q̃ pdixi vbor̃ a sāctis pphis
et apostolorū vr̃or̃ pceptor̃ dñi et salua-
toris. Hoc primū scientes: q̃ veniēt ĩ noui
ssimis diebꝫ ĩ deceptōe illusores iuxta pri-
as ɔcupiscencias ābulantes: dicētes. Ubi
ē pmissio aut aduentus eiꝰ? Ex q̃ enĩ pr̃es
dormierũt: oĩa sic pseuerāt ab initō creatu
re. Latet enĩ eos hoc volentes: q̃ celi erāt
prius ⁊ t̃ra de aqua ⁊ p aquā cōsistens dei
vbo: p quē ille tūc mūdus aqua iundatus
perijt. Celi aũt q̃ nūc sũt et t̃ra eodem vbo
repositi sũt igni reseruati ĩ diem iudicij: et
pditōis ipior̃ hoīm. Unū vero hoc nō la-
teat vos carissimi: q: vnꝰ dies apud dñm si
cut mille āni: ⁊ mille anni sicut dies vnus.
Nō tardat dñs pmissi sui sic̃ qdam existi-
māt sꝫ paciēt̃ agit propt̃ vos: nolēs aliqs
pire sꝫ oēs ad penitēciā reuerti. Adueniet
autē dies dñi vt fur: ĩ q̃ celi magno ĩpetu
trāsient: elementa vero calore soluent̃. t̃ra
aũt ⁊ q̃ ĩ ipsa sũt oĩa opa exurent̃. Cū hec
igit̃ oĩa dissoluenda sint. q̃les oportet vos
esse ĩ sanctis ɔuersatōnibꝫ ⁊ pietatibꝫ expe
ctātes ⁊ properātes ĩ aduentū diei dñi nr̃i
ihũ xp̃i: p quē celi ardētes soluent̃ ⁊ elem̃-
ta ignis ardore tabescent! Nouos vero ce-
los ⁊ nouā terrā ⁊ pmissa ipiꝰ expectamꝰ:
ĩ quibꝫ iusticia habitat. Propter qđ caris-
simi hoc expectantes. satagite immacula-
ti ⁊ iuiolati ei inueniri in pace: et dñi nr̃i
ihesu xp̃i longanimitatē salutē arbitramĩ
sicut ⁊ carissimus frater nr̃ paulus secūdū
datā sibi sapienciam scripsit vobis: sicut ⁊
in omnibꝫ epistolis. loquens ĩ eis de hijs: ĩ
quibꝫ sũt quedā difficilia intellectu. q̃ in-
docti ⁊ instabiles deprauāt. sicut ⁊ ceteras
scripturas. ad suam ipsor̃ perditōem. Uos
igitur fr̃es prescientes custodite vosmet-
ipsos ne insipientium errore trāsducti ex-
cidatis a propria firmitate: crescite vero ĩ
gracia ⁊ ĩ cognitione domini nr̃i et salua-
toris ihesu xp̃i. Ipsi gloria et nunc ⁊ ĩ diē
eternitatis amen.

¶ Explicit ep̃la beati petri apl̃i scđa. ¶ Inci-
pit argumentū in epl̃am bt̃i iohānis apo-
stoli primam.

RAtōnem verbi. et q̃ deus ipse
sit caritas maĩfestat: ⁊ susur
rones fratr̃ nec deū scire. nec
pios fieri posse. eousq̃ disser-
tat vt esse comprobet homici
das: eo q̃ odiū sit interfectōis occasio.

¶ Finit argumentum. Incipit epistola bt̃i
iohānis apostoli prima.

QUod fuit ab initio. qđ au-
diuimus. quod vidimꝰ ocu
lis nr̃is. qđ perspeximus. ⁊
manus nr̃e cōtrectauerũt
de verbo vite: et vita mani
festata ē: et vidimꝰ ⁊ testa-
mur ⁊ ānunciamꝰ vobis vitā eternam. que
erat apud pr̃em: ⁊ apparuit nobis. Qđ vi-
dimꝰ ⁊ audiuimus ānunciamꝰ vobis: vt et
vos societatē habeatis nobiscū: ⁊ societas
nr̃a sit cū pr̃e et cū filio eius ihesu xp̃o. Et
hec scribimus vobis: vt gaudeatis et gau-
dium vestrum sit plenū. Et hec ē ānūciatō

quã audiuim⁹ ab eo ⁊ anunciam⁹ vob: qm̃ de⁹ lux ẽ: ⁊ tenebre ī eo ñ sũt ulle. Si dixerim⁹ qm̃ societatẽ habem⁹ cũ eo et ī tenebris ābulam⁹: mẽtimur. ⁊ veritatẽ nõ facim⁹. Si aũ ī luce ābulam⁹ sicut ⁊ ipe ẽ ī luce societatẽ habem⁹ adinuicẽ: et sãguis ihu filij ei⁹ mũdat nos ab oi ꝓcto. Si dixerim⁹ qm̃ pcm̃ nõ habem⁹ ipi nos seducim⁹: ⁊ veritas ī nobis nõ ẽ. Si ꝓfiteamur pcta nra: fidel ẽ ⁊ iust⁹ vt remittat nobis pcta nra: ⁊ emũdet nos ab oi iniqtate. Si dixerimus qm̃ nõ peccauim⁹: mendacẽ facim⁹ eũ: ⁊ verbum ei⁹ nõ ẽ in nobis. ¶ Capi. .II.

Filioli mei: hec scribo vobis vt nõ peccetis. Sz ⁊si qs peccauerit: aduocatũ habem⁹ apud pẽm ihesuz xpm iustuz. Et ipe ẽ ppiatio ꝑ pcta nra: nõ ꝑ nra aut tm̃: sz etiam ꝑ toti⁹ mundi. Et ī hoc scim⁹ qm̃ cognouim⁹ eũ: si mãdata ei⁹ obseruam⁹. Qui dicit se nosse eũ ⁊ mãdata ei⁹ nõ custodit mẽdax ẽ: ⁊ in eo veritas nõ ẽ. Qui aũt seruat verbum ei⁹: vere in hoc caritas dei perfecta est. In hoc scimus qm̃ in ipo sumus: si in eo perfecti sumus. Qui dicit se in christo manere: debet sicut ⁊ ille ambulauit. et ipe ambulare. Carissimi nõ mãdatũ nouũ scribo vobis: sz mandatũ vet⁹ qd habuistis ab initio. Mãdatum vet⁹ ẽ: verbum qd audistis. Iterꝝ mãdatũ nouum scribo vobis qd verꝝ ẽ ⁊ ī ipo ⁊ in vobis: qz tenebre trãsierũt. et verꝝ lumẽ iaz lucet. Qui dicit se ī luce esse ⁊ frẽm suũ odit: ī tenebris est vsqz adhuc. Qui diligit frẽm suũ ī lumine manet: et scãdalũ in eo nõ ẽ. Qui autẽ odit frẽm suũ ī tenebris ẽ ⁊ ī tenebris ābulat: ⁊ nescit q̃ eat: qz tenebre obcecauerũt oculos ei⁹. Scribo vobis filioli: qm̃ remittũt vobis pcta vra ꝓpter nomen ei⁹. Scribo vob̃ pres: qm̃ cognouistis eum q̃ ab initio ẽ. Scribo vobis adolescẽtes: qm̃ vicistis malignũ. Scribo vobis infãtes: qz cognouistis pẽm. Scribo vobis iuuenes: qm̃ fortes estis et verbum dei manet ī vobis: ⁊ vicistis malignũ. Nolite diligẽ mũdũ: neqꝫ ea q̃ ī mũdo sũt. Si qs diligit mũdum: nõ ẽ caritas pris in eo. Qm̃ oe qd ẽ in mundo ꝯcupiscẽcia carnis ẽ: ⁊ ꝯcupiscẽcia oculoꝝ: ⁊ superbia vite q̃ nõ ẽ ex pre: sz ex mũdo est. Et mũd⁹ trãsit ⁊ ꝯcupiscẽcia ei⁹. Qui aũ facit voluntatẽ dei: manet in eternũ. Filioli mei: nouissima hora ẽ. Et sic audistis qz antixps uenit: nũc aũ antixpi multi facti sũt. Unde scim⁹ qz nouissima hora ẽ. Ex nobis prodierũt: sz nõ erãt ex nobis. Nã si fuissent ex nobis: permãsissẽt vtiqꝫ nobiscũ. Sz vt manifesti sit: qm̃ nõ sũt oms ex nobis. Sz vos vnctõem habetis a scto: ⁊ nostis oĩa. Non scripsi vobis q̃si ignorãtibꝫ veritatẽ: sz q̃si scientibꝫ eaz: ⁊ qm̃ oe mẽdatiũ ex veritate nõ ẽ. Quis ẽ mẽdax: nisi is q̃ negat qm̃ ihs ẽ xpc: hic ẽ antixps: q̃ negat pẽm ⁊ filiũ. Ois q̃ negat filiũ nec pẽm habz: q̃ ꝓfitet filiũ: ⁊ pẽm hz. Vos qd audistis ab initio. ī vobis permaneat: qz si ī vobis permãserit qd audistis ab initio: ⁊ vos ī filio ⁊ pre manebitis. Et hec ẽ repromissio: quaz ipe pollicit⁹ nob vitã eternã. Hec scripsi vob de hijs q̃ seducũt vos. Et vos vnctõez quã accepistis ab eo manet ī vobis. Et nõ necesse habetis vt aliqs doceat vos: sz sic vnctio ei⁹ docet vos de oibꝫ. Et verꝝ ẽ: ⁊ nõ ẽ mẽdatiũ. Et sic docuit vos: manete in eo. Et nunc filioli manete ī eo: vt cũ apparuerit habeam⁹ fiduciã: ⁊ nõ confundamur ab eo in aduẽtu ei⁹. Si scitis qm̃ iust⁹ ẽ: scitote qm̃ ⁊ ois q̃ facit iusticiam ex ipso natus est. ¶ Capitulum .III.

Uidete q̃lem caritatẽ dedit nob pr: vt filij dei nomiemur ⁊ simus. Propter hoc mũd⁹ nõ nouit nos: qz nõ nouit eũ. Carissimi nũc filij dei sum⁹: ⁊ nõdũ apparuit qd erim⁹. Scim⁹ qm̃ cuz apparuerit similes ei erim⁹: qm̃ videbim⁹ eum sicuti ẽ. Et omis q̃ habz hãc spem ī eo: sctificat se sicut et ille sanct⁹ ẽ. Omnis q̃ facit pcm̃: ⁊ iniqtatẽ facit. Et pcm̃ ẽ iniqtas. Et scitis qz ille apparuit vt pcta tolleret: ⁊ pcm̃ in eo nõ ẽ. Ois q̃ ī eo manet nõ peccat. Et ois q̃ peccat nõ vidit eũ: nec cognouit eũ. Filioli: nemo vos seducat. Qui facit iusticiã iust⁹ ẽ. Sicut ⁊ ille iust⁹ ẽ. Qui facit peccatum ex dyabolo est: quoniaz ab initio dyabolus peccat. In hoc apparuit filius dei: vt dissoluat opera dyaboli. Omis qui natus est ex deo peccatum nõ facit: q̃niam semen ipsius in eo manet: ⁊ non potest peccare: quoniam ex deo natus ẽ. In hoc manifesti sunt filij dei et filij dyaboli. Omnis qui nõ est iustus nõ est ex deo: ⁊ q̃ nõ diligit fratrem suum. Quoniaz hec ẽ annunciatio quã audistis ab initio: vt diligam⁹ alterutꝫ. Non sicut cayn q̃ ex maligno erat: et occidit frẽm suũ. Et propt̃ qd occidit

eũ: Qm̃ opa ei⁹ maligna erãt: frris aũt ei⁹ iusta. Nolite mirari frres si odit vos mũd⁹. Nos scim⁹ qm̃ trãslati sum⁹ de morte ad vitã: qm̃ diligim⁹ frres. Qui ñ diligit: manet i morte. Ois q̃ odit frem suuz homicida ẽ. Et scitis qm̃ ois homicida nõ hẽt vitã eternã i se manentẽ. In hoc cognouim⁹ caritatẽ dei: qm̃ ille aiam suã p nobis posuit: et nos debem⁹ p fribz aias ponẽ. Qui habuerit substãciã hui⁹ mũdi ⁊ viderit frem suũ necesse hre ⁊ clauserit viscera sua ab eo: q̃mõ caritas dei manet i eo: Filioli mei: nõ diligam⁹ vbo neq; lĩgua: sz ope ⁊ veritate. In hoc cognoscim⁹ qm̃ ex veritate sum⁹: ⁊ i pspectu ei⁹ suadebim⁹ corda nra. Qm̃ si fr̃ prehẽderit nos cor nr̃m: maior ẽ de⁹ corde nr̃o: ⁊ nouit oĩa. Caríssimi si cor nr̃m ñ reprehẽderit nos fiduciã hẽmus ad deũ: ⁊ qcq̃d pecierim⁹ accipiem⁹ ab eo qm̃ mãdata ei⁹ custodim⁹: ⁊ ea q̃ sũt placita corã eo facim⁹. Et hoc ẽ mandatũ ei⁹ vt credamus i noĩe filij ei⁹ ihu xpi: ⁊ diligam⁹ alterutz sicẽ dedit mãdatũ nob. Et q̃ seruat mãdata ei⁹ i illo manet: et ipe i eo. Et in hoc scim⁹: qm̃ manz i nob i spũ quẽ dedit nob.

Ca. .IIII.

Caríssimi: nolite oi spũi credẽ: sed pbate spũs si ex deo sint: qm̃ mlti pseudo xphete exierũt i mundũ. In hoc cognoscit spũs dei. Ois spũs q̃ cõfitet ihm xpm̃ i carne venisse. ex deo ẽ. Et omis spũs q̃ soluit ihm. ex deo nõ ẽ: et h ẽ antixpc de q̃ audistis qm̃ veit: et nũc iã i mũdo ẽ. Vos ex deo estis: filioli ⁊ vicistis eũ: qm̃ maior ẽ q̃ i vobis ẽ: q̃ q̃ i mũdo. Ipsi ỏ mũdo sũt: iõ de mũdo loquũt: et mũd⁹ eos audit. Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deũ audit nos: q̃ nõ ẽ ex deo ñ audit nos. In hoc cognoscim⁹ spm̃ veritatis ⁊ spm̃ erroris. Caríssimi diligam⁹ nos inuicem: qz caritas ex deo est. Et omuis qui diligit ex deo natus est: et cognoscit deum. Qui nõ diligit non habet caritatem ⁊ non nouit deũ: quoniã de⁹ caritas ẽ. In hoc apparuit caritas dei i nobis: qm̃ filiũ suũ vnigenitũ misit deus i mundz: vt viuam⁹ p eũ. In hoc ẽ caritas nõ q̃si dilexerim⁹ deũ: sz qm̃ ipse prior dilexit nos: ⁊ misit filiũ suũ ppitiatõem p peccatis nr̃is. Caríssimi: si deus dilexit nos: ⁊ nos debem⁹ alterutz diligẽ. Deũ nemo vidit vnq̃. Si diligam⁹ inuicẽ de⁹ i nobis manet: ⁊ caritas ei⁹ i nobis pfecta est. In hoc cognoscim⁹ qm̃ i eo manem⁹ ⁊ ipe i nobis: qm̃ de spũsãcto suo dedit nob. Et nos vidim⁹ ⁊ testificamur: qm̃ pr̃ misit filiũ suũ saluatorẽ mũdi. Quisq̃s pfess⁹ fuerit qm̃ ihs ẽ fili⁹ dei: de⁹ i eo manet ⁊ ipe i deo. Et nos cognouim⁹ ⁊ credidim⁹ caritati quã hẽt deus i nob. Deus caritas ẽ: ⁊ q̃ manet i caritate i deo manet: ⁊ de⁹ i eo. In hoc pfecta ẽ caritas dei nobiscũ: vt fiduciã habeam⁹ i die iudicij: qz sicẽ ille ẽ: ⁊ nos sum⁹ i hoc mũdo. Timor ñ ẽ i caritate: sz pfecta caritas foras mittit timorẽ: qm̃ timor penã hz. Qui aũ timet ñ ẽ pfect⁹ i caritate. Nos g̃ diligam⁹ deũ: qm̃ de⁹ prior dilexit nos. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ ⁊ fr̃em suũ oderit: mẽdax ẽ. Qui ei nõ diligit fr̃em suũ quẽ videt: deũ quez nõ videt qũo pt diligẽ? Et hoc mãdatũ habem⁹ a deo: vt q̃ diligit deũ: diligat et fr̃em suum.

Capitulum .V.

Omnis q̃ credit qm̃ ihs ẽ xpc: ex deo natus ẽ. Et ois q̃ diligit eũ q̃ genuit: diligit ⁊ eũ q̃ natus ẽ ex eo. In hoc cognoscim⁹ qm̃ diligim⁹ natos dei: cuz deũ diligam⁹: ⁊ mãdata ei⁹ faciam⁹. Hec ẽ em̃ caritas dei vt mãdata ei⁹ custodiam⁹: ⁊ mãdata ei⁹ grauia nõ sũt. Qm̃ omne qđ natũ est ex deo vincit mundũ: ⁊ hec ẽ victoria q̃ vincit mũdũ: fides nr̃a. Quis ẽ autẽ q̃ vincit mundũ: nisi q̃ credit qm̃ ihes⁹ ẽ filius dei. Hic ẽ q̃ venit p aquã et sãguinem ihs xpc. Nõ i aqua solũ: sz i aqua ⁊ sãguine. Et spiritus ẽ q̃ testificat: quoniam xpc est veritas. Quoniaz tres sũt qui testimoniũ dant in celo. pater. verbũ. ⁊ spũssanctus: ⁊ hij tres vnuz sunt. Et tres sũt qui testimoniũ dãt i terra. spũs. aqua. ⁊ sãguis: ⁊ tres vnũ sunt. Si testimoniuz hoim accipim⁹: testimoniuz dei maius ẽ. Quoniaz hoc est testimoniũ dei qđ maius ẽ: quoniã testificatus ẽ de filio suo. Qui credit in filiũ dei habet testimoniũ dei in se. Qui non credit filio mendacẽ facit eum: quia nõ credit in testimoniũ quod testificatus ẽ de⁹ de filio suo. Et hoc ẽ testimoniũ: quoniã vitaz eternã dedit nobis de⁹: et hec vita i filio ei⁹ ẽ. Qui habet filiũ habet vitã: qui ñ habet filium dei: vitã nõ habet. Hec scribo vobis: vt sciatis qm̃ vitam habetis eternã: q̃ creditis i noĩe filij dei. Et hec est fiducia quã habem⁹ ad deũ: qz q̃cũq; pecierim⁹ secũdz volũtatem ei⁹ audit nos. Et scim⁹ qz audit

nos:quicqd pecierim?. Scimus:qm̃ habe-
m? petitōnes q̃s postulam? ab eo. Qui scit
frēm suū peccare pc̃m nō ad morte:petat
vt dabit̃ ei vita peccanti nō ad morte. Est
pc̃m ad morte: ñ p illo dico vt roget q̃s.
Oīs iniqtas pc̃m ē:et est pc̃m ad morte.
Scim? qz oīs q̃ nat? ē ex deo ñ peccat:sz ge
nerato dei ꝓseruat eū:q maligⁿ? nō tanget
eū. Scimus qm̃ ex deo sum?:q mund? tot?
ī maligno positus ē. Et scimus qm̃ fili? dei
venit q dedit nobis sensū:vt cognoscamus
vez deū:q simus in vero filio eius. Hic est
verus deus:q vita eterna. Filioli:custodi-
te vos a simulacris.

¶ Explicit epistola p̄ma beati iohānis apo-
stoli. ¶ Incipit argumētum in epistolaz
eiusdem secundam.

Hoc ad eo ad sanctam feminam
scribit vt eandem dominam nō
dubitet litteris appellare:eiusdē-
q filijs testimoniuz q ambulēt
in veritate perhibeatur.

¶ Finit argumentum. Incipit epistola bea-
ti iohannis apostoli secunda.

Enior: electe dñe et natis
ei? q̃s ego diligo in verita-
te: q ñ ego solus sed q oēs
q̃ cognouert veritatē: ꝓp̄t
veritatē q̃ ꝑmanet ī vobis
q vobiscū erit īeternū. Sit
vobiscū grā. miserico:dia. pax a deo pr̃e:q
a xp̄o ihesu filio pr̃is in veritate q carita-
te. Gauisus sū valde qm̃ īueni ō filijs tuis
ambulantes ī veritate:sicut mādatū acce-
pim? a patre. Et nūc rogo te dña nō tanq̃
mādatū nouū scribens tibi: sed qd̄ habui-
m? ab initō: vt diligam? alterutz. Et hec ē
caritas:vt ābulemus fm mādata ei?. Hoc
em̃ ē mādatū: vt quēadmodū audistis ab
initō in eo ābuletis:qm̃ mlti seductores ex-
ierūt in mūdū qui nō ꝓfitent̃ ihesum xp̄m
venisse in carnē. Hic ē seductor q antixps.
Videte vosmetipsos ne perdatis.que opati
estis:sed vt mercedē plenā accipiatis. Om-
entes q̃ oīs q̃ ꝓcedit q nō ꝑmanet ī doctriā
xp̄i:deū nō habet. Qui ꝑmanet ī doctrina:
hic p̄z q filiū habet. Si quis venit ad vos
q hāc doctrinam nō affert:nolite recipere
eum in domū:nec aue ei dixeritis. Qui em̃
dicit illi aue:cōmunicat opib? ei? malignis:
Ecce p̄dixi vobis vt ī die dñi nr̄i ihu xp̄i ñ

cfundami. Plura hñs vobis scribē: nolui
p cartam q attramentū. Spero em̃ me fu-
tuz apud vos:q os ad os loq̃: vt gaudiuz
vr̃m plenū sit. Salutāt te filie sororis tue
electe. Gracia tecum amen.

¶ Explicit epla secūda bī iohānis aplī. In
cipit argumētū ī epl'am eiusdem terciam.

Aiuz pietatis causa extollit at-
q vt in ipsa pietate maneat ex-
hortatur:diotrepez impietatis
q supbie causa obiurgat:deme-
trio autē bonum testimoniuz phibet cum
fratribus vniuersis.

Finit argumentū. ¶ Incipit epistola bī
iohannis apostoli tercia.

Enioz:gaio carissimo.quē
ego diligo in veritate. Ca-
rissime ō omīb? oratōnem
facio ꝓspere te īgredi q va
lere: sicut ꝓspere agit aīa
tua. Gauisus sum valde ve
nientib? fratrib? q testimoniū phibentibus
veritati tue:sicut tu in veritate ambulas.
Maiorem hoc nō habeo gracia:q̃ vt au-
diam filios meos in veritate ambulantes.
Carissime.fidelit̃ facis quicqd operis in
fratres:q hoc in pegrinos.qui testimoniū
reddiderūt caritati tue in ꝓspectu eccl̃ie:
quos bñfacies deducis digne deo. Pro no-
mie em̃ eius ꝓfecti sunt:nihil accipientes
a gentib?. Nos ergo debem? suscipere huius
modi:vt coopatores sim? veritatis. Scri-
psissem forsitan eccl̃ie:sz is qui amat pri
matum gerere in eis diotrepes.nō recipit
nos. Propter hoc si venero ꝑmoueam ei?
opa que facit: verbis malignis garriens ī
nos. Et quasi nō ei ista sufficiant:neq ipe
suscipit fratres:q eos qui suscipiūt ꝓhibet
q de eccl'ia eicit. Carissime noli imitari ma
lum:sz q bonuz est. Qui bñfacit ex deo ē:
qui malefacit nō vidit deum. Demetrio te
stimonium reddit̃ ab omīb? q ab ipsa ve
ritate: sz q nos testimonium phibemus:q
nosti qm̃ testimoniū nr̃m vez ē. Multa ha
bui tibi scrbē:sz nolui p attramētū q cala-
mū scribere tibi. Spero autē ptinus te vi-
dere:et os ad os loq̃mur. Pax tibi. Salu-
tant te aīci. Saluta tu amicos noiatim.

¶ Explicit epla tercia bī iohānis aplī. In-
cipit argumētū in epl'az bī iude apostoli.

Incipit epla iude apli

Plogꝙ b. Iohannis in Apoc.

Iudas apostolus. fratres de corruptoribus vie veritatis ita informat vt illicitum esse dissertet de subiugo semel erutos seruitutis. denuo opam suã offitijs nouare seruilibus.

Finit argumtũ: Incipit epla iude apli.

Iudas ihesu xpi seruus frr aũt iacobi: bijs ꝙ sunt ĩ deo pre dilectis. et xpo ihu cõ seruatis ꝙ vocatis. Miseri cordia vobis ꝙ pax ꝙ caritas adimpleaṫ. Carissimi omnẽ solicitudinez faciens scribẽdi vobis de ꝯmuni vra salute necesse habui scribere vobis: deꝓcans supcertari semel ẽdite sãctis fidei. Subintroierũt em ꝙdam hoies ꝙ olim ꝓscripti sũt ĩ hoc iudicio impij: dñi nri gciam trãsferentes ĩ luxuriã: et solum dnatorez ꝙ dnm nrm ihesũ xpm negantes: Cõmonere aũt vos volo sciẽtes semel omnia: qm ihesꝰ pplm de terra egipti saluans. scdo eos ꝙ nõ crediderũt pdidit. Angelos vero ꝙ nõ seruauerũt suũ principatũ sz de reliquerũt suũ domiciliũ: ĩ iudiciũ magni diei vinculis eternis sub caligine reſuauit. Sicut sodoma et gomorra ꝙ finitime ciuitates simili modo exfornicate ꝙ abeũtes pr carnem alterã: facti sũt exemplũ. ignis eni penã sustinentes. Similit ꝙ hij ꝙ carnẽ ꝙdez maculant: dnationẽ aũt spernũt: maiestatem aũt blasphemãt. Cuz michael archangelus cũ dyabolo disputãs altercaretur de moysi corpe: nõ ẽ ausus iudiciuz inferre blasphemie. sz dixit. Imperet tibi dr. Dij aũt ꝗcunqz ꝙdem ignorãt blasphemãt: ꝗcunqz aũt naturaliter tanꝗ multa aialia norũt in hijs corrũpunt. Ve illis ꝙ via cayn abierũt: ꝙ errore balaam mercede effusi sũt: ꝙ in cõtradictione chore abierũt. Dij sunt in epulis suis macule ꝯuiuantes: sine timore. semetipsos pascẽtes: nubes sine aq ꝙ a vẽtis circũuerũtur: arbores autumnales infructuose. bis mortue. eradicate: fluctus feri maris. despumãtes suas confusiones: sydera errãtia: quibꝫ procella tenebrarũ ꝓseruata ẽ ieternũ. Prophetauit aũt ꝙ de hijs septimꝰ ab adam. enoch dicẽs. Ecce venit dns in sanctis milibꝫ suis facẽ iudicium cõtra omnes: ꝙ arguere omnes ipios de omnibꝫ opibus impietatis eoꝝ: quibus impie egerũt: ꝙ de omĩbꝫ duris ꝗ locuti sũt conr deũ peccatores impij. Dij sũt murmuratores ꝗrelosi scdm desideria sua ambulãtes: ꝙ os eoꝝ loquit supbiã: mirantes psonas questus causa. Vos aũt carissimi memores estote vboꝝ ꝗ pdicta sũt ab apostol dñi nri ihesu xpi: ꝗ dicebant vobis qm in nouissimis tpibꝫ venient illusores scdm desideria sua ãbulantes ĩ impietatibꝫ. Dij sũt ꝗ segregant semetipsos: aiales: spiritũ nõ habẽtes. Vos autẽ carissimi supedificãtes vosmetipos sanctissime nre fidei: ĩ spũsancto orãtes. ipsos vos ĩ dilectõe dei seruate: expectãtes misericordiã dñi nri ihesu xpi ĩ vitam eternã. Et hos ꝙdem arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapiẽtes. Alijs aũt miseremi ĩ timoꝛ dei: odiẽtes ꝙ eã ꝗ carnalis ẽ maculatã tunicaz. Ei aũt qui potens ẽ vos ꝓseruare sine peccato. ꝙ ꝓstituere añ ꝓspectũ glorie sue imaculatos in exultatõne: soli deo saluatori nro. ꝑ ihesũ xpm dnm nrm gloria magnificẽtia iperiũ ꝙ potestas añ omne seculũ: et nũc ꝙ ĩ omia secula seculoꝝ amen.

Explicit epistola beati iude apostoli. Incipit prologus bti iohãnis ĩ apocalipsim.

Iohannes apostolus ꝙ euangelista ĩ christo electus ĩ tanto amore dilectionis vberior habitus est. vt in cena supra pectus eiꝰ recũberet ꝙ ad crucem astanti soli mrem ꝑpriaz ꝓmendasset: vt quẽ nubere volentẽ: ad amplexũ vginitatis asciuerat: ipsi ad custodiendã vginez ẽdidisset. Dic itaqꝫ cũ ꝑpter vbum dei ꝙ testimoniũ ihu xpi ĩ pathmos insulã sortiretur exiliũ: illic ab eodez apocalipsis postẽsa describit: vt sicut ĩ principio canonis id ẽ libri geneseos ĩcorruptibile prĩcipiuz ꝓnotaṫ: ita etiã ĩcorruptibilis finis ꝑ vginẽ ĩ apocalipsi redderet dicẽtis. Ego sum alpha ꝙ o: initiũ ꝙ finis. Dic ẽ iohannes. qui sciens supueniſſe sibi diẽ egressionis de corpore cõuocatis ĩ epheso discipulis descẽdit inde fossũ sepulture sue locũ: oratõneqꝫ cõpleta reddidit spm̃. tam a dolore mortis factus extraneus: qꝫ a corrptõe carnis noscit alienꝰ. Cuiꝰ tñ scripture dispositõ vl libri ordinatõ iõ ꝙ nobis ꝑ singula nõ exponit: vt nesciẽtibꝫ inqrendi desideriũ collocetur: ꝙ querẽtibus laboris fructus. ꝙ deo magisterij doctrina seruetur. Explicit

Incipit liber Apoc. b. Io. ap̃i

Explicit prologus. Incipit liber apocalipsis beati iohannis apostoli.

Apocalipsis ihu xpi quã dedit illi deꝰ palam facẽ suis quis q̃ oportet fieri cito: et significauit mittẽs p ãgelum suum suo iohãni q̃ testimoniũ phibuit verbo dei: et testimoniũ ihu xpi ĩ his q̃cũq; vidit. Bts q̃ legit et q̃ audit ꝟba ꝓphetie huiꝰ: et seruat ea q̃ ĩ ea scripta sũt. Tempꝰ em̃ ꝓpe ẽ. Johãnes septẽ ecclesijs q̃ sũt ĩ asia. Grã vobis et pax ab eo q̃ ẽ et q̃ erat et q̃ venturꝰ ẽ: et a septẽ spiritibꝰ q̃ ĩ ꝓspectu throni eiꝰ sũt: et a ihu xpo q̃ ẽ testis fidelis ꝑmogenitus mortuoꝝ et ꝑnceps regũ terre: q̃ dilexit nos et lauit nos a pctis nr̃is ĩ sanguine suo et fecit nos regnũ et sacerdotes deo et pri suo: ipsi gla et imperiũ: ĩ scla scloꝝ amẽ. Ecce venit cũ nubibꝰ: et videbit eũ ois oculꝰ: et q̃ eum pupugerũt. Et tũc plangẽt se sup eũ oes tribus terre: etiã amẽ. Ego sũ alpha et o: principiũ et finis. dicit dns deꝰ q̃ est et q̃ erat et q̃ venturꝰ ẽ oipotens. Ego iohãnes fr̃ vr̃ et ꝓticeps ĩ tribulatõe et r̃gno et paciẽcia ĩ xpo ihu: fui ĩ ĩsula q̃ appellat pathmos ꝓpt̃ ꝟbũ dei et testimoniũ ihu xpi. Fui ĩ spũ ĩ dnica die: et audiui pꝰ me vocẽ magnã tanq̃ tube dicẽtis. Quod videres scribe ĩ libro: et mitte septẽ ecclijs q̃ st̃ ĩ asia epheso et smirne et pgamo et thiatire et sardis et philadelphie et laodicie. Et conuersus sũ: vt viderẽ vocẽ q̃ loq̃batur mecũ. Et conuersus vidi septẽ cãdelabra aurea: et ĩ medio septẽ cãdelabroꝝ aureoꝝ similẽ filio hois vestitũ podere: et p̃cinctũ ad mamillas zona aurea. Caput aut eiꝰ et capilli erãt cãdidi tanq̃ lana alba: et tanq̃ nix. Et oculi eiꝰ tanq̃ flãma ignis: et pedes eiꝰ similes auricalco sicẽ ĩ camino ardenti. Et vox illiꝰ tanq̃ vox aq̃ę multaꝝ: et habebat ĩ dextera sua stellas septẽ. Et de ore eiꝰ gladius vtraq; ptę acutꝰ exibat: et facies eiꝰ sicut sol lucet ĩ vtute sua. Et cuz vidissẽ eũ: cecidi ad pedes eiꝰ tanq̃ mortuꝰ. Et posuit dexterã suã sup me dicens. Noli timẽ. Ego sum primus et nouissimꝰ et viuus: et fui mortuus et ecce sum viuens ĩ secula seculoꝝ: et habeo claues mortis et inferni. Scribe q̃ vidisti et q̃ sunt: et q̃ oportet fieri pꝰ hec. Sacramentũ septez stellaꝝ quas vidisti ĩ dextera mea et septẽ candelabra aurea: septem stelle angeli sunt septẽ ecclesiaꝝ: et candelabra septẽ. septẽ ecclesie sũt.

Capitulum .II.

Et ãgelo epheſi ecclesie scribe. Hec dicit qui tenet septẽ stellas in dextera sua: qui ãbulat ĩ medio septez candelabroꝝ aureoꝝ. Scio opa tua et labore et paciẽciã tuã: et q̃ nõ potes sustinere malos. Et temptasti eos q̃ dicũt se apostolos esse et nõ sunt: et inueniſti eos mẽdaces. Et paciẽciã habes: et sustinuisti ꝓpter nomen meũ: et nõ defeciſti. Sed habeo aduersus te pauca: q̃ caritatẽ meã primã reliquisti. Memor esto itaq; vñ excideris: et age penitẽciã: et prima opa fac. Sinautẽ: venio tibi et mouebo candelabrũ tuũ de loco suo: niſi penitẽciaz egeris. Sed hoc habes q̃ odisti facta nicholaitaꝝ: que et ego odi. Qui habet aures audiat: q̃d spũs dicat ecclesijs. Vincẽti dabo edere de ligno vite: qđ ẽ in paradiſo dei mei. Et angelo smirne ecclesie scribe. Hec dicit primꝰ et nouiſſimꝰ: qui fuit mortuus et viuit. Scio tribulatõem tuã et pauptatem tuã: sed diues es et blasphemaris ab his q̃ se dicũt iudeos esse et nõ sũt: sed sunt synagoga sathane. Nihil horum timeas q̃ passurꝰ es. Ecce missurꝰ ẽ diabolus ex vobis in carcerẽ vt tẽptemini: et habebitis tribulatõnem diebꝰ decẽ. Esto fidelis usq; ad mortẽ: et dabo tibi coronã vite. Qui hz aurem audiat: q̃d spũs dicat ecclesijs. Qui vicerit: nõ lesꝫ a morte secunda. Et angelo pgami ecclesie scribe. Hec dicit q̃ hz rũphe am ex vtraq; ptę acutã. Scio vbi habitas vbi sedes ẽ sathane: et tenes nomẽ meũ et ñ negasti fidẽ meã. Et ĩ diebꝰ illis antipas testis meꝰ fidelis q̃ occisus ẽ apud vos: vbi sathanas habitat. Sed habeo aduersus te pauca: qz habes illic tenẽtes doctrinã balaam q̃ docebat balac mittere scandalũ corã filijs isrl edere et fornicari: ita habes et tu tenẽtes doctrinã nicholaitaꝝ. Similit penitẽciam age: si q̃ minꝰ! Veniã tibi cito et pugnabo cum illis ĩ gladio oris mei. Qui habet aurẽ audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Vincẽti dabo manna absconditu: et dabo illi calculum candidũ et in calculo nomen nouum scriptũ: qđ nemo scit niſi q̃ accipit. Et ãgelo thiatire ecclie scribe. Hec dicit filius dei: q̃ habet oculos tanq̃ flammaz ignis: et pedes eius similes auricalco

noui opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuā ⁊ mīste-
riū ⁊ paciēciā tuā: ⁊ opa tua nouissīa plā
priozibꝫ. Ꝺz habeo aduersū te pauca qz p-
mittis mlierē ihezabel q̄ se dicit ꝓphetā do
cere ⁊ seducē ſuos meos: fornicari ⁊ mā-
ducare de ydolotitis. Et dedi illi tps vt pe-
nitēciā ageret: ⁊ ñ vult penitere a fornica
cōne sua. Ecce ego mitto eā ī lectū: ⁊ q̄ me
chāt cū ea ī tribulatōe maxima erūt: nisi pe
nitēciā ab opibꝫ suis egerīt: ⁊ filios eiꝰ inī
ficiā ī mozte: ⁊ sciēt oēs ecclesie qz ego sum
scrutās zenes ⁊ cozda: ⁊ dabo vnicuiqꝫ vām
secūdū opa vra. Vobis aūt dico et ceteris
qz thiatire estis. q̄cūqꝫ ñ hñt doctrinā hāc
et q̄ nō cognouerūt altitudinē sathane quē-
admodū dicūt: nō mittā sup vos aliud pō
dus: tñ id qd̄ habetis tenete donec veniaz.
Et qui vicerit ⁊ custodierit vsqꝫ ī finē opa
mea: dabo illi pātē sup gētes ⁊ reget eas
ī vga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli ꝯfringēt si-
cut ⁊ ego accepi a pre meo: ⁊ dabo illi stel-
lā matutinā. Qui hz aurē audiat: q̄d spūs
dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .III.

Et angelo eccl'ie sardis scribe. Hec
dicit q̄ hz septē spūs dei: et septem
stellas. Scio opa tua: qz nomē ha
bes q̄ viuas: ⁊ mozturꝰ es. Esto vigilās. ⁊ ꝯ-
firma cetera q̄ mozitura erāt. Nō eī īuenio
opa tua plena corā deo meo. Ihn mēte q̄ ha
be q̄lit̄ accepeīs ⁊ audieris ⁊ ſua: ⁊ peni-
tēciā age. Si q̄ nō vigilaueris veniā ad te
tanq̄ fur: ⁊ nescies q̄ hora veniā ad te. Ꝺz
habes pauca noīa ī sardis q̄ nō inq̄nauerūt
vestimēta sua: ⁊ ābulabūt mecū ī albis qz di
gni sūt. Qui vicerit sic vestiet vestimētis al
bis: ⁊ nō delebo nomē eiꝰ de libro vite: ⁊ cō
fitebor nomē eiꝰ corā pre meo et corā āgel'
eiꝰ. Qui hz aurē audiat: q̄d dicat spūs ec-
clesijs. Et āgelo philadelphie eccl'ie scribe.
Hec dicit scs ⁊ verꝰ q̄ hz clauē dauid: q̄ a-
pit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit.
Scio opa tua. Ecce dedi corā te ostiū aper
tū qd̄ nemo pt claudē: qz modicā habes vir-
tutē ⁊ ſuasti vbū meū: ⁊ nō negasti nomē
meū. Ecce dabo de ſynagoga sathane q̄ di-
cūt se iudeos esse ⁊ nō sūt: sz mētiūt. Ecce
faciā illos vt veniāt et adorēt añ pedes tu-
os: et sciēt qz ego dilexi te. Qm̄ ſuasti vbū
paciēcie mee: ⁊ ego ſuabo te ab hora tēpta
cōis q̄ vētura ē ī orbē vniuersū tēptare hi-
tātes ī tra. Ecce veio cito. Tene qd̄ habes
vt nemo accipiat coronā tuā. Qui vicerit
faciā illū colūnā ī tēplo dei mei: ⁊ foras ñ
egredieī āplius. Et scribā sup eū nomē dei
mei et nomē ciuitatis dei mei noue hirl'm
q̄ descēdit de celo a deo meo: et nomē meuz
nouū. Qui hz aurez audiat: q̄d spūs dicat
eccl'ijs. Et āgelo laodicie eccl'ie scribe. Hec
dicit amē testis fidel' ⁊ verꝰ: q̄ ē pricipium
creature dei. Scio opa tua: qz neq̄ frigidꝰ
es neq̄ calidꝰ. Vtinā frigidꝰ esses aut cali-
dꝰ. Ꝺz qz tepidꝰ es ⁊ nec frigidꝰ nec calidꝰ.
īcipiā te euomē ex ore meo: qz dicis q̄ di-
ues sū ⁊ locupletatꝰ ⁊ nulliꝰ egeo: et nescis
qz tu es miser ⁊ miserabil'. ⁊ paup et cecꝰ et
nudꝰ. Suadeo tibi emē a me aur ignitū p-
batū vt locuples fias: ⁊ vestimētis albꝫ īdua
ris vt nō appareat ꝯfusio nuditatis tue: et
collirio munge ocl'os tuos vt videas. Ego
q̄s amo. arguo ⁊ castigo. Emulaē g̃ ⁊ peni
tēciā age. Ecce sto ad ostiū ⁊ pulso. Si q̄s
audierit vocē meā ⁊ apuerit mihi ianuā ī-
bo ad illū: ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipe mecuz.
Qui vicerit dabo ei sedē mecum ī throno
meo: sic ⁊ ego vici ⁊ sedi cū pre meo ī thro
no eiꝰ. Qui habet aurē audiat: q̄d spiritus
dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .IIII.

Post hec vidi: ⁊ ecce ostiū aptū ī ce-
lo: ⁊ vox pma quā audiui tāq̄ tu-
be loq̄ntis mecū dicēs. ascēde huc:
⁊ ostendā tibi q̄ oportz fieri citō. ꝓ hec sta
tī fui ī spū. Et ecce sedes posita erat ī celo:
⁊ sup sedē sedēs. Et q̄ sedebat sil'is erat aspe
ctui lapidis iaspidis et sardis ⁊ yris erat ī
circuitu sedis sil'is visioī smaragdine. Et ī
circuitu sedis sedilia vigintiq̄tuor: et sup
thronos vigintiq̄tuoz seniozes sedētes cir
cūamicti vestimētis albis ⁊ ī capitibꝫ eoz co
rone auree. Et de throno pcedūt fulgura ⁊
voces ⁊ tonitrua: ⁊ septē lāpades ardētes
añ thronū q̄ sūt septē spūs dei. Et ī ꝯspectu
sedis tāq̄ mare vitreū sil'e cristallo: ⁊ ī me
dio sedis ⁊ ī circuitu sedis q̄tuoz aialia ple
na ocl'is añ ⁊ retro. Et aīal primū sil'e leo-
ni. ⁊ scōm simile vitulo: ⁊ tciū aīal hns fa-
ciē q̄si hoīs: ⁊ q̄rtū aīal simile aq̄le volāti.
Et q̄tuoz aīalia singula eoz habebāt alas
senas: et ī circuitu ⁊ int' plena sūt oculis.
Et requiē nō habebāt die ac nocte dicētia
sanctꝰ sāctus sāctus dns deus omnipotēs:
q̄ erat ⁊ q̄ est ⁊ qui venturꝰ ē. Et cū darent
illa aīalia gloriam ⁊ honoze ⁊ bñdictōem
sedenti sup thronū viuenti ī secula seculo-
rū: pcidebāt vigintiquatuoz seniozes ante

sedentē ī throno et adorabāt viuentē ī scla scl'oꝝ: ⁊ mittebāt coronas suas añ thronū dicētes. Dign⁹es dñe de⁹ nr̄ accipe gl'am ⁊ honorē ⁊ ꝑtutē: qr tu creasti oīa: ⁊ ꝓp̄ voluntatē tuā erāt ⁊ creata sūt. ¶ Ca. .V.

ET vidi ī dextera sedentis sup̄ thronū libꝝ scriptū int⁹ ⁊ foris: signatū sigill' septē. Et vidi angelū fortē ⁊ ꝓdicantē voce mag̃ . Quis ē dign⁹ apire libꝝ ⁊ soluere signacl'a ei⁹: Et nemo poterat neq; ī celo neq; ī terra neq; subt⁹ terā apire libꝝ: neq; respicere illū. Et ego flebaz multū: qm̃ nemo dign⁹ iuent⁹ ē apire libꝝ nec vidē eū . Et vn⁹ de⁹ seniorib⁹ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix dauid apire libꝝ ⁊ soluere septē signacula ei⁹. Et vidi: ⁊ ecce ī medio throni ⁊ q̃tuor aīaliū ⁊ ī medio seniorꝝ agnuz stantē tanq̃ occisū hñtē cornua septē ⁊ oculos septē: q̄ sūt septē spūs dei missi ī oēm terā . Et venit: et accepit de dextera sedētis ī throno libꝝ. Et cū apuisset libꝝ. q̃tuor aīalia ⁊ viginti q̃tuor seniores ceciderūt coraz agno hñtes siguli cytharas ⁊ fialas aureas plenas odoramētorꝝ q̄ sūt oratiões sanctorꝝ: ⁊ cātabāt canticū nouū dicētes. Dign⁹es dñe accipe libꝝ ⁊ apire signacl'a ei⁹: qm̃ occis⁹ es ⁊ redemisti nos deo ī sanguīe tuo ex omī tribu ⁊ lingua ⁊ ꝑpl'o ⁊ natiõne: ⁊ fecisti nos deo nr̄o regnū ⁊ sacerdotes ⁊ regnabim⁹ sup̄ terrā. Et vidi: ⁊ audiui vocē ãgelorꝝ ml'torꝝ ī circuitu throni et aīaliū ⁊ seniorꝝ: et erat numer⁹ eorꝝ milia miliū dicētiuz voce mag̃. Dign⁹ ē agn⁹ q̄ occisus ē accipe ūtutē ⁊ diuinitatē ⁊ sapiencia: ⁊ fortitudinē ⁊ honorē ⁊ gl'am ⁊ bñdictiõem. Et oēm creaturā q̃ ī celo ē ⁊ sup̄ terā ⁊ sub terra. ⁊ q̃ sūt ī mari ⁊ q̃ ī eo : oēs audiui dicētes sedēti in throno ⁊ agno. Bñdictio ⁊ honor ⁊ gloria et potestas ī scla seculorꝝ. Et q̃tuor aīalia dicebāt amē. Et viginti q̃tuor seniores ceciderūt ī facies suas: ⁊ adorauerūt viuentez ī secula seculorꝝ. ¶ Capitulum .VI.

ET vidi q̄ apuisset agnus vnū ⁊ septē sigillis: et audiui vnū de q̃tuor aīalib⁹ dicens tanq̃ vocē tonitrui. veni ⁊ vide. Et vidi: ⁊ ecce equus albus . et q̄ sedebat sup̄ illū habebat arcū. ⁊ data ē ei corona: et exiuit vincēs vt vinceret. Et cū aperuisset sigillū secundū: audiui secundū aīal dicēs. Veni et vide. Et exiuit ali⁹ equ⁹ rufus: ⁊ q̄ sedebat sup̄ illū datum ē ei vt sumeret pacē ⁊ terra. ⁊ vt īuicē se inficiant: ⁊ datus ē ei gladius magn⁹. Et cū aperuisset sigillū terciū: audiui terciū aīal dicēs. Veni ⁊ vide. Et ecce equ⁹ niger: ⁊ q̄ sedebat sup̄ illū habebat staterā ī manu sua. Et audiui tanq̃ vocē ⁊ medio q̃tuor aīaliū dicētiū. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bilibres ordei denario vno: ⁊ vinū ⁊ oleuz ne leseris. Et cū aperuisset sigillū quartū audiui vocē quarti aīalis dicētis. Veni et vide. Et ecce equ⁹ pallid⁹: ⁊ q̄ sedebat sup̄ euz nomē illi mors: ⁊ infernus seqbat eū. Et data ē illi pt̄as sup̄ q̃tuor ptes terre: interficere gladio fame ⁊ morte ⁊ bestijs terre . Et cū aperuisset sigillū quintum: vidi subt⁹ altare aīas interfectorꝝ ꝓpter verbū dei: ⁊ propt̄ testimonium q̃ habebāt. Et clamabāt voce mag̃ dicentes. Vsq̄q̃ dñe sanct⁹ ⁊ ver⁹ non iudicas ⁊ ñ vindicas sāguinē nr̄m de hijs q̄ habitāt ī terra: Et datę sūt illis sigule stole albe: ⁊ dictū ē illis vt requiescerent adhuc tēpus modicū: donec ꝙpleant cōserui eorꝝ ⁊ frēs eorꝝ q̄ interficiēdi sūt sic ⁊ illi . Et vidi cuz aperuisset sigillū sextū: ⁊ ecce tremot⁹ magn⁹ factus ē. Et sol fact⁹ ē niger tāq̃ saccus cilicin⁹: et luna tota facta ē sicut sanguis: ⁊ stelle de celo ceciderūt sup̄ terā sicut fic⁹ emittit grossos suos cū a vēto magno moueť. Et celuz recessit sicut liber inuolut⁹: et oīs mōs ⁊ īsule de locis suis motę sunt. Et reges terre ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ fortes ⁊ oīs ꝓuus ⁊ liber abscōdert se ī speluncis ⁊ ī petris mōtium: ⁊ dicūt mōtib⁹ ⁊ petris cadite sup̄ nos. ⁊ abscōdite nos a facie sedentis sup̄ thronuz et ab ira agni: qm̃ venit dies magn⁹ ire ipsorꝝ . Et quis poterit stare: ¶ Capitulum .VII.

POst hec vidi q̃tuor angelos stātes sup̄ q̃tuor āgulos terre: tenētes q̃tuor vētus terre ne flarēt sup̄ terā: neq; sup̄ mare neq; ī vllā arborē . Et vidi alterꝝ āgelū ascēdentē ab ortu solis hñtē signum dei viui: ⁊ clamauit voce magna. q̃tuor angelis q̄bꝫ datum ē nocere terre et mari dicēs. Nolite nocē terre ⁊ mari neq; arboribus: q̄adusq; signem⁹ seruos dei nr̄i ī frōtib⁹ eorꝝ. Et audiui numerꝝ signatorꝝ: centumq̃dragintaquatuor milia signati ex omī tribu filiorum israhel . Ex tribu iuda duodecim milia signati. Ex tribu ruben: duodecī

6 Joannis

milia signati. Ex tribu gad: duodecim milia
signati. Ex tribu aser: duodecim milia signa
ti. Ex tribu neptalim: duodecim milia signa-
ti. Ex tribu manasse: duodecim milia signa-
ti. Ex tribu symeon: duodecim milia signa-
ti. Ex tribu leui: duodecim milia signati. Ex
tribu ysachar: duodecim milia signati. Ex tri-
bu zabalon: duodecim milia signati. Ex tribu
ioseph: duodecim milia signati. Ex tribu ben-
iamin: duodecim milia signati. Post hec vidi tu-
ba magna quam dinumerare nemo poterat
ex oibo gentibo et tribubo et populis et linguis: stan-
tes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis
albis: et palme in manibo eorum. Et clamabant
voce magna dicentes. Salus deo nostro: qui sedet
super thronum et agno. Et omnes angeli stabant in
circuitu throni et seniorum et quatuor animaliu: et
ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et ado-
rauerunt deum dicentes amen. Benedictio et clari-
tas et sapiencia et gratiarum actio: honor et virtus
et fortitudo deo nostro: in secula seculorum amen. Et
respondit unus de senioribo: et dixit mihi. Hij qui
amicti sunt stolis albis qui sunt et unde venerunt: Et
dixi illi. Domine mi tu scis. Et dixit mihi. Hij
sunt qui venerunt de tribulatione magna: et lauerunt
stolas suas: et dealbauerunt eas in sanguine agni.
Ideo sunt ante thronum dei: et seruiunt ei die ac no-
cte in templo eius: et qui sedet in throno habitat su-
per illos. Non esurient neque sitient amplius: neque ca
det super illos sol neque vllus estus: quia agnus qui
in medio throni est reget illos: et deducet illos
ad vite fontes aquarum: et absterget deus omnem lacri
mam ab oculis eorum. ¶ Capi. .VIII.

Et cum aperuisset sigillum septimum: fa-
ctum est silentium in celo quasi media hora.
Et vidi septem angelos stantes in conspe-
ctu dei: et date sunt illis septem tube. Et alius
angelus venit et stetit ante altare habens thuribu
lum aureum: et data sunt illi incensa multa: vt da
ret de orationibo sanctorum omnium super altare au-
reum quod est ante thronum dei. Et ascendit fumus in-
censorum de orationibo sanctorum de manu angeli:
coram deo. Et accepit angelus thuribulum au-
reum. et impleuit illud de igne altaris et misit in
terram: et facta sunt tonitrua et voces et fulgura
et terremotus magnus: et septem angeli qui habebant
septem tubas preparauerunt se vt tuba canerent.
Et primus angelus tuba cecinit. Et facta est grā-
do et ignis. mixta in sanguine: et missum est in terram.
Et tercia pars terre combusta est: et tercia pars ar-
borum combusta est: et omne fenum viride combustum est.

Et secundus angelus tuba cecinit: et tanquam mons
magnus igne ardens missus est in mare. Et facta
est tercia pars maris sanguis: et mortua est ter-
cia pars crature eorum que habebant animas in mari: et ter-
cia pars nauium interijt. Et tercius angelus tuba
cecinit: et cecidit de celo stella magna ardens
tanquam facula. Et cecidit in tercias partes flumi-
num et in fontes aquarum: et nomen stelle dicitur absin-
thius. Et facta est tercia pars aquarum in absinthium:
et multi hominum mortui sunt de aquis: quia amare
facte sunt. Et quartus angelus cecinit: et percussa est
tercia pars solis et tercia pars lune et tercia pars stel
larum. ita vt obscuraretur tercia pars eorum: et diei non
lucet pars tercia et nocti similiter. Et vidi: et audi
ui vocem vnius aquile volantis per medium celi: dicen
tis. Ve ve ve habitatibo in terra de ceteris vocibo
trium angelorum: que erat tuba canturi ¶ Ca. IX.

Quintus angelus tuba cecinit: et vidi
stellam de celo cecidisse in terram: et data
est ei clauis putei abissi. Et aperuit
puteum abissi: et ascendit fumus putei sicut fu-
mus fornacis magne: et obscuratus est sol et aer
de fumo putei. Et de fumo putei exierunt lo-
custe in terram: et data est illis potestas sicut habent po-
testatem scorpiones terre. Et preceptum est illis
ne lederent fenum terre neque omne viride neque omne
arborem terre: nisi tantum homines qui non habent signum
dei in frontibus suis. Et datum est eis ne occiderent
eos: sed vt cruciarentur mensibus quinque. Et crucia
tus eorum vt cruciatus scorpij: cum percutit hominem.
Et in diebus illis querent homines mortem et non in
uenient eam: et desiderabunt mori: et fugiet mors
ab eis. Et similitudines locustarum similes equis pa-
ratis ad prelium: et super capita earum tanquam coro-
ne similes auro: et facies earum tanquam facies ho-
minum. Et habebant capillos sicut capillos
mulierum: et dentes earum sicut dentes leonum erant.
Et habebant loricas sicut loricas ferreas: et vox
alarum illarum sicut vox curruum equorum multorum cur
rentium in bellum. Et habebant caudas similes scor
pionum: et aculei erant in caudis earum: et potas
earum nocere hominibo mensibus quinque. Et habebat
super se regem angelum abissi cui nomen hebrai-
ce abaddon: greece autem apollion et latine habens no
men exterminans. Vae vnum abijt: et ecce veniunt ad-
huc duo vae post hec. Et sextus angelus tuba ce-
cinit: et audiui vocem vnam ex quatuor cornibus
altaris aurei quod est ante oculos dei: dicentem sex
to angelo qui habebat tubam. Solue quatuor an-
gelos qui alligati sunt in flumine magno eufratem.
Et soluti sunt quatuor angeli qui parati erant in

horã ꝙ die ꝙ mense ꝙ annũ: vt occiderẽt ter-
cia pte hoim. Et numer⁹ eqstris exercitus.
vigies milies dena milia: ꝙ audiui numer
eor: ꝙ ita vidi eqs ĩ visioe. Et q̃ sedebãt su
p eos hẽbant loricas igneas ꝙ iacinctinas ꝙ
sulphureas: ꝙ capita eq̃ erãt tanq̃ capita
leonũ: et de ore eor pcedit ignis ꝙ fum⁹ et
sulphur. Et ab hijs tribꝰ plagis occisa ẽ ter-
cia ps hoim: de igne ꝙ de fumo ꝙ sulphure q̃
pcedebãt ex ore ipor. Potas em eq̃ ĩ ore
eor ẽ: ꝙ ĩ caudis eor. Nã caude eor siles ser-
pentibꝰ hñtes capita: ꝙ ĩ hijs nocẽt. Et ce-
teri hoies q̃ nõ sũt occisi ĩ hijs plagis neq
penitẽciã egert de opibꝰ manuũ suar vt ñ
adorarẽt demoia ꝙ simulac̃ aurea ꝙ argen
tea ꝙ erea ꝙ lapidea et lignea q̃ neq videre
possũt neq audiẽ neq ãbulare: ꝙ nõ egert
penitẽciaz ab homicidijs suis neq a vene-
ficijs suis neq a fornicatõe sua: neq a fur
tis suis. ¶ Capitulum .X.

Et vidi aliũ angelũ fortẽ descendẽtẽ
de celo amictũ nube: ꝙ ỹris ĩ capi-
te ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt sol: ꝙ pe-
des eius tanq̃ colũna ignis. Et habebat ĩ
manu sua libellũ aptũ: et posuit pedẽ suum
dextr supra mare. sinistr aũt sup terrã: et
clamauit voce magna quẽadmodũ cuz leo
rugit. Et cũ clamasset: locuta sũt septẽ to-
nitrua voces suas. Et cũ locuta fuissent se-
ptẽ tonitrua voces suas: et ego scripturus
erã. Et audiui vocez de celo dicentẽ mihi.
Signa q̃ locuta sunt septẽ tonitrua: ꝙ noli
ea scribẽ. Et ãgel⁹ quẽ vidi stantẽ sup maẽ
ꝙ supra terrã leuauit manũ suã ad celũ et
iurauit p viuentẽ ĩ scla seculor q̃ creauit
celũ ꝙ ea q̃ in eo sũt ꝙ terrã ꝙ ea q̃ ĩ ea sũt ꝙ
mare ꝙ ea q̃ ĩ eo sũt: qr tẽpus nõ erit ãpli-
us: sz ĩ diebꝰ vocis septimi angeli cũ cepe-
rit tuba canẽ: psũmabit misteriũ dei sicut
euãgelizauit p suos suos pphetas. Et au-
diui vocẽ de celo iter loquentẽ mecũ ꝙ di-
centẽ. Vade: ꝙ accipe librũ aptuz de manu
angeli stãtis supra mare ꝙ sup terrã. Et abij
ad ãgelũ dicẽs ei vt daret mihi libr: et di-
xit mihi. Accipe libr ꝙ deuora illũ: ꝙ faciet
amaricari vẽtrẽ tuũ: sz ĩ ore tuo erit dulce
tãq̃ mel. Et accepi libr de manu ãgeli ꝙ deuo
raui illũ: ꝙ erat in ore meo tãq̃ mel dulce.
Et cũ demorasse eũ: amaricat⁹ ẽ vent me⁹.
Et dixit mihi. Oportz te iter pphare gẽti-
bꝰ ꝙ plis ꝙ liguis ꝙ regibꝰ multis Ca. .XI.

Et dat⁹ ẽ mihi calam⁹ silis vge: ꝙ di
ctũ ẽ mihi. Surge: ꝙ metire tẽplũ
dei ꝙ altare: ꝙ adorãtes ĩ eo. Atriuz
vero qd̃ ẽ foris tẽplũ eice foras ꝙ ne metia
ris illud: qm̃ datũ ẽ gẽtibꝰ. Et ciuitatẽ sã-
ctã calcabũt mẽsibꝰ qdragĩta duobꝰ. Et da-
bo duobꝰ testibꝰ meis: ꝙ pphabũt diebꝰ mil
leducẽtis sexagĩta amicti saccis. Dij sũt due
olive ꝙ duo cãdelabra ĩ ꝓspectu dñi tre stã
tes. Et si qs voluerit eos nocẽ: ignis exiet
de ore eor deuorabit ĩimicos eor: et si quis
voluerit eos ledẽ sic oportz eũ occidi. Dij
hñt pstatẽ claudẽdi celuz ne pluat diebꝰ p-
phetie illor: ꝙ pstatẽ hñt sup aqs puertẽdi
eas ĩ sãguiem: ꝙ pcutẽ terrã oi plaga q̃ci-
enscũq voluerit. Et cũ finierit testimoni-
um suũ bestia q̃ ascẽdit de abisso faciet ad-
uers⁹ eos bellũ: ꝙ vincet illos: ꝙ occidet eos.
Et corpa eoruz iacebũt ĩ platẽis ciuitatis
magne q̃ vocat spũaliter sodoma ꝙ egiptus:
vbi ꝙ dñs eor crucifix⁹ ẽ. Et videbũt de tri-
bꝰ ꝙ de pplis ꝙ linguis ꝙ gẽtibꝰ corpa eor p
tres dies ꝙ dimidiũ: ꝙ corpa eor nõ sinẽt
poni ĩ monumẽtis. Et ĩhitãtes trã gaudebũt
sup illos ꝙ iocũdabũt: ꝙ munera mittẽt i-
uicẽ: qm̃ hij duo pphe cruciauerũt eos q̃ i-
hitabant sup trã. Et p⁹ dies tres ꝙ dimidiũ
spũs vite a deo intrabit ĩ eos. Et stetrt sup
pedes suos: ꝙ timor magn⁹ cecidit sup eos
q̃ viderũt eos. Et audierũt vocẽ magnã de ce-
lo: dicentẽ eis. Ascendite huc. Et ascenderũt
ĩ celũ ĩ nube: ꝙ viderũt illos ĩimici eor. Et
ĩ illa hora fact⁹ ẽ terremot⁹ magn⁹: ꝙ decĩ-
ma ps ciuitatis cecidit. Et occisi sũt ĩ ter-
remotu noia hoim septẽ milia: ꝙ reliq ĩ ti-
morẽ sũt missi: ꝙ dederũt glam deo celi. Ve
fm abijt: ꝙ ecce ve terciuz veiet citꝰ. Et se-
ptim⁹ angel⁹ tuba cecinit: ꝙ facte sũt voces
magne ĩ celo dicẽtes. Factũ ẽ regnuz hui⁹
mũdi dñi nr̃i ꝙ xpi ei⁹: ꝙ regnabit ĩ scla se
culor amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores qui ĩ
ꝓspectu dei sedẽt ĩ sedibꝰ suis. ceciderũt i faci
es suas: ꝙ adorauerũt deũ dicẽtes. Grãs agi-
m⁹ tibi dñe deus nr̃ oipotens: qui es ꝙ qui
eras ꝙ q̃ ventur⁹ es: qr accepisti virtutẽ tu
am magnã ꝙ regnasti. Et irate sũt gentes:
ꝙ aduenit ira tua. ꝙ temp⁹ mortuor iudica
ri. ꝙ reddere mercedem suis tuis pphis ꝙ sã
ctis ꝙ timẽtibꝰ nomẽ tuũ pusill⁹ ꝙ magnis:
et exterminãdi eos qui corruperũt terraz.
¶ Capitulum .XII.

Apoc.

ET aptum ē tẽpluz dei in celo: et visa ē archa testamẽti ei⁹ in tẽplo ei⁹. Et facta sũt fulgura et voces: ⁊ terremot⁹ ⁊ grando magna. Et signũ magnũ apparuit in celo. Mulier amicta sole: ⁊ luna sub pedibꝫ ei⁹: ⁊ ī capite ei⁹ corona stellaꝝ duodecim. Et in vtero hñs ⁊ clamabat pturiens: ⁊ cruciaꝫ vt pariat. Et visũ ē aliud signũ in celo. Et ecce draco magn⁹ rufus hñs capita septẽ ⁊ cornua decem: et ī capitibꝫ ei⁹ septẽ dyademata: ⁊ cauda ei⁹ trahebat tertiã ptẽ stellaꝝ celi ⁊ misit eas in terrã. Et draco stetit añ mulierẽ q̃ erat paritura: vt cũ peperisset filiũ ei⁹ deuoraret. Et peperit filiuz masculum: q̃ rectur⁹ erat omñs gentes ī vga ferrea. Et rapt⁹ ē filius ei⁹ ad deũ ⁊ ad thronũ ei⁹: ⁊ mulier fugit ī solitudinẽ vbi habebat locũ paratum a deo: vt ibi pascat eã diebꝫ mille ducẽtisseptuaginta. Et factũ ē pliuz magnũ in celo. Michael ⁊ ãgeli ei⁹ pliabãt cũ dracone: ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli ei⁹ ⁊ nõ valuerũt: neq; loc⁹ inuent⁹ ē ãpli⁹ eoꝝ ī celo. Et piect⁹ est draco ille magn⁹: serpẽs antiqu⁹. q̃ vocabaꝫ dyabolus ⁊ sathanas. q̃ seducit vniuersũ orbem: ⁊ piect⁹ ē in trã: ⁊ angeli ei⁹ cum illo missi sũt. Et audiui vocẽ magnaz in celo dicentẽ. Nũc facta ē salus ⁊ vtus et regnũ dei nr̃i ⁊ potestas xp̃i ei⁹: qz piect⁹ ē accusator fratꝝ nr̃oꝝ: qui accusabat illos añ ꝓspectũ dei nr̃i die ac nocte. Et ipi vicerũt eum ꝓpt̃ sanguinẽ agni ⁊ propt̃ verbum testimonij sui: ⁊ nõ dilexerũt aias suas vsq; ad mortẽ. Propterea letami celi: ⁊ q̃ habitatis in eis. Ve tre ⁊ mari: qz descẽdit dyabol⁹ ad vos hñs irã magnã: sciens q̃ modicuz tẽp⁹ hz. Et postq̃ vidit draco q̃ piect⁹ esset in terrã: psecutus ē mulierẽ q̃ peperit masculũ. Et datæ sũt mulieri ale due aq̃le magne: vt volaret in deserti ī locũ suũ: vbi alit̃ ꝓtr̃s ⁊ tpa ⁊ dimidiũ tpis a facie serpentis. Et misit serpens ex ore suo p⁹ mulierẽ aquã tanq̃ flumẽ: vt eã facẽt trahi a flumine. Et adiuuit terra mulierẽ: ⁊ aperuit terra os suũ ⁊ absorbuit flumen: quod misit draco de ore suo. Et iratus ē draco ī mulierem: ⁊ abijt facẽ pliũ cum reliquis de semine ei⁹ qui custodiunt mandata dei ⁊ habent testimoniuz ihesu xp̃i. Et stetit supꝫ arenam maris.

¶ Capitulum .XIII.

ET vidi de mari bestiã ascendẽtẽ hñtẽ capita septẽ ⁊ cornua decẽ: ⁊ supꝫ cornua ei⁹ decẽ dyademata: ⁊ supꝫ capita ei⁹ nomina blasphemie. Et bestia quaz vidi silis erat pardo: ⁊ pedes ei⁹ sicut pedes vrsi: ⁊ os ei⁹ sicut os leonis. Et dedit illi draco vtutẽ suã ⁊ pt̃atẽ magnã. Et vidi vnũ de capitibꝫ suis q̃si occisũ ī mortẽ: ⁊ plaga mortis ei⁹ curata ē. Et admirata ē vniuersa tra p⁹ bestiã. Et adorauerũt draconẽ q̃ dedit pt̃atẽ bestie: ⁊ adorauerũt bestiã dicẽtes. Quis silis bestie: ⁊ q̃s poterit pugnare cũ illa: Et datũ ē ei os loq̃ns magã et blasphemiã: ⁊ data ē ei pt̃as facere menses q̃draginta duos. Et aperuit os suũ ī blasphemias ad deũ blasphemare nomẽ ei⁹ ⁊ tabernacl'm ei⁹: ⁊ eos q̃ ī celo hĩtãt. Et datũ ē illi bellũ facere cũ scẽtis: ⁊ vincere eos. Et data ē illi pt̃as in oẽm tribũ ⁊ pp̃l'm ⁊ lĩguã ⁊ gẽtẽ: et adorauerũt eũ omñs q̃ inhĩtant trã: q̃ꝝ nõ sũt scripta noĩa in libro vite agni q̃ occisus ē ab origine mũdi. Si quis hz aurez audiat. Qui in captiuitatẽ duxerit ī captiuitatẽ vadet: q̃ in gladio occiderit: oportz eũ gladio occidi. Hic ē paciẽcia: ⁊ fides sãctoꝝ. Et vidi aliã bestiã ascendẽtẽ ꝺ terra ⁊ habebat cornua duo silia agni: et loqbaꝫ sicut draco. Et pt̃atẽ prioris bestie oẽm faciebat in ꝓspectu ei⁹: ⁊ fecit terrã et habitãtes in ea adorare bestiã pmã: cui⁹ curata ē plaga mortis. Et fecit signa magna: vt etiã ignẽ facẽt de celo descendere ī terrã ī ꝓspectu hoim. Et seducit habitãtes ī tra propter signa que data sũt illi facẽ in conspectu bestie: dicens habitantibꝫ ī terra vt faciant ymaginẽ bestie que habet plagam gladij ⁊ vixit. Et datum ē illi vt daret spiritum ymagini bestie et vt loquaꝫ ymago bestie: ⁊ faciet vt quicũq; nõ adorauerit ymaginem bestie occidãtur. Et faciet omñs pusillos et magnos et diuites ⁊ pauperes. liberos ⁊ seruos habere caractẽrem in manu dextera aut in frontibꝫ suis: et ne q̃s possit emere aut vendere nisi habeat caractẽrem nominis bestie: aut nomez aut numerum nominis eius. Hic sapiẽcia ē. Qui habet intellectum: computet numerum bestie. Numerus enim hominis est: et numerus eius sexcentisexaginta sex.

¶ Capitulum .XIIII.

Apok

Et vidi: & ecce agn⁹ stabat sup̃ mon
tē syon: et cū eo centū q̃dragintaq̃-
tuor milia habētes nomē ei⁹ & no-
men pr̃is ei⁹ scriptū ī frontibꝫ suis. Et au-
diui vocē de celo tanq̃ vocē aq̃ę multaę & tanq̃ vocē tonitrui magni: & vocē quā au-
diui sicut cytharedoę citharizātiū ī citha-
ris suis. Et cantabāt q̃si cāticū nouū añ se
dē dei & añ q̃tuor aīalia & senioēs: & nemo
poterat dicē cāticū nisi illa cētū q̃dragīta q̃
tuor milia q̄ empti sūt de t̄ra. Hoī sūt q̄ cuz
mulieribꝫ nō sūt coinq̄nati: ꝰgines em̃ sūt
Hoī sequūt agnū q̃cūq; ierit. Hoī empti sūt
ex oīb⁹ p̃micie deo & agno: & ī ore eoę nō ē
inuentū mēdatiuz. Sine macula em̃ sūt añ
thronū dei. Et vidi alterę angelū volantē p
medīū celū: habentē euāgeliū eternū: vt e-
uāgelizaēt sedentib⁹ sup t̄rā & sup oēm ge-
tem & tribū & linguā & pp̄lm: dicens magna
voce. Timete dñm & date illi honorē: q̄ ve
nit hora iudicij ei⁹: & adorate eū q̄ fecit ce
lū & t̄rā mare & oīa q̃ ī eis sūt; & fōtes aq̃ę.
Et ali⁹ angelus secut⁹ē dicens. Cecidit ceci
dit babilō illa mag̃: q̄ a vino ire fornicatō
nis sue potauit oēs gentes. Et t̄cius āge-
lus secut⁹ē illos dicēs voce mag̃. Si q̄s a-
dorauerit bestiā & ỹmaginē ei⁹ & acceperit
caracterē ī frōte sua aut ī manu sua: ꝫ bibz
de vino ire dei qđ mixtū ē mero ī calice ire
ipi⁹: & cruciabit̄ igne & sulphuę ī ꝓspectu ā
geloę sc̄oę: & añ ꝓspectū agni. Et fumus
tormentoę eoę ascendit ī sc̄la sc̄loę. Nec hñt
requiem die ac nocte q̄ adorauerūt bestiā & ỹ-
maginē ei⁹: & si q̄s acceperit caracterē no-
mis ei⁹. Hīc paciēcia sc̄oę ē: q̄ custodiūt
mādata dei & fidez ihu. Et audiui vocez de
celo dicētē mihi. Scribe. Beati mortui: q̄
ī dño moriūt̄. Amodo iā dicit spūs: vt re-
quescāt a laboribꝫ suis. Opa eī illoę sequūt̄
illos. Et vidi. & ecce nubē cādidā: & supra
nubez sedentē silez filio hoīs hñtē ī capite
suo coronā aureā: & ī manu sua falcē acu
tā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de tēplo: clamans
voce mag̃ ad sedentē sup nubē. Mitte falcē
tuā & mete: q̄ veīt hora vt metat̄: q̃m arū
it messis t̄re. Et misit q̄ sedebat sup nubez
falcē suā ī t̄rrā: & ōmessuit eā. Et ali⁹ āge-
lus exiuit de tēplo qđ ē ī celo. hñs & ipe fal
cē acutā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de altarī qui
bēbat pōtatē supra ignē & aquā: & exclama-
uit voce mag̃ ad eū q̄ bēbat falcē acutā du-
cēs. Mitte falcē tuā acutam & vīdemia bo-
tros vinee t̄re: q̃m mature sūt vue ei⁹. Et
misit āgel⁹ falcē suā acutā ī t̄rā: & vīdemia
uit vineā t̄re: & misit ī lacū ire dei magnū.
Et calcat⁹ē lac⁹ ext̄ ciuitatē: & exiuit san-
guis de lacu vsq; ad frenos eq̃ę per stadia
millesexcenta. Capitulum .XV.

Et vidi aliud signū ī celo magnū &
mirabile: angelos septē hñtes pla-
gas septē nouissimas: q̃m ī illis ꝓsū-
mata ē ira dei. Et vidi tanq̃ mare vitreuz
mixtū igne & eos q̄ vicer̄t bestiā & imagiē
ei⁹ & numeę nois ei⁹ stātes supra mare vi-
treū: hñtes citharas dei & cantātes cāticū
moysi serui dei & cāticū agni dicētes. Mag̃
& mirabilia sūt opa tua dñe de⁹ oīpotēs: iu
ste et vere sūt vie tue dñe rex sc̄loę. Quis
ñ timebit te dñe: & mag̃ficabit nomē tuū:
Quia sol⁹ pi⁹es: q̃m oēs gētes venient et a-
dorabūt ī ꝓspectu tuo: q̃m iudicia tua ma
nifesta sūt. Et p⁹hec vidi: et ecce aptū ē tē-
plū tabnaculi testimonij ī celo. Et exierūt
septē angeli hñtes septē plagas ō tēplo: ve
stiti lapide mūdo & cādido: et p̄cincti circa
pectora zonis aureis. Et vnū de q̃tuor aīa
libꝫ dedit septē angel⁹ septē fialas aureas:
plenas iracūdie dei viuētis ī sc̄la sc̄loę. Et
īpletū ē tēplū dei fumo a maiestate dei & de
vtute ei⁹: & nemo poterat ītroire ī tēplū:
donec consūmarentur septez plage septem
angelorum. Capitulum .XVI.

Et audiui vocē magnā de tēplo di-
centē septē angel̄. Ite: & effūdite se
ptē fialas ire dei ī t̄rā. Et abīit pri-
m⁹ angel⁹ & effudit fialā suā ī t̄rā: et fct̄m ē
vuln⁹ seuū et pessimū ī hoīes q̄ hēbant ca-
racterē bestie: & ī eos q̄ adorauer̄t bestiā &
ỹmaginē ei⁹. Et secūd⁹ angel⁹ effudit fialā
suā ī mare: & fact⁹ē sanguis tanq̃ mortui:
& oīs aīa viuēs mortua ē ī mari. Et t̄cius
effudit fialā suā sup flumīa & sup fōtes a-
quaę: & fact⁹ē sāguis. Et audiui āgelū a-
quaę dicētē. Just⁹es dñe q̄ es & q̄ eras sc̄s
q̄ hoc iudicasti: q̄ sanguīez sc̄oę & pp̄haę
effuder̄t: & sāguinez eis dedisti bibē. Digni
eī sūt. Et audiui altę dicentez. Etiā dñe
deus oīpotens: vera & iusta iudicia tua. Et
quart⁹ angel⁹ effudit fialam suā ī solem: et
datū est illi estu affligere hoīes et igni. Et
estuauer̄t hoīes estu magno: & blasphema
uerūt nomē dei habētis potestatē sup hās

b. Ioannis

plagas: neq; egerũt penitẽciaz vt darẽt illi
glaz. Et ąnt⁹ angel⁹ effudit fialã suã sup se
dẽ bestie ꝛ fctm ẽ regnũ ei⁹ tenebꝛosũ. Et ꝯ-
mãducaueꝛt liguas suas p̃ dolore: et blas-
phemaueꝛt deũ celi p̃ doloꝛibꝫ ꝛ vulneꝛibꝫ
suis: ꝛ nõ egeꝛt penitẽciã ex opibꝫ suis. Et
sept⁹ angel⁹ effudit fialã suã in flumẽ illud
magnũ eufratẽ: ꝛ siccauit aquã ei⁹ vt p̃pa-
ꝛaꝛẽt via ꝛgibꝫ ab ortu solis. Et vidi ò oꝛe
dꝛacois ꝛ ò oꝛe bestie ꝛ de oꝛe pseudo ꝓphe
eriẽ spũs tꝛes imũdos i modũ ranaꝝ. Sũt
ei spũs demonioꝝ faciẽtes signa: ꝛ ꝓcedũt
ad ꝛges toci⁹tꝛe ꝯgꝛegaẽ illos i p̃liũ ad diẽ
magnũ. oĩpotẽtis dei. Ecce venio sicẽ fur.
Bẽs ą vigilat ꝛ custodit vestimenta sua ne
nud⁹ ãbulet: ꝛ videãt turpitudiẽm ei⁹. Et
ꝯgregabit illos i locũ ą vocaꝛ hebꝛaice aꝛ
mageddõ. Et septim⁹ ãgel⁹ effudit fialã suã
i aerẽ: ꝛ exiuit vox magꝝ de tẽplo a thꝛono
dicẽs. Factũ ẽ. Et fcta sũt fulgura ꝛ voces
ꝛ tonitrua: ꝛ tꝛemotus fact⁹ ẽ magn⁹ qlis
nũq; fuit exą hoies fueꝛt sup tꝛã: tal tꝛe-
mot⁹ sic magn⁹. Et fracta ẽ ciuitas magꝝ i
tres ptes: ꝛ ciuitates gentiũ ceciderũt. Et
babilon magꝝ venit i memoꝛiã añ deũ: daꝛe
illi calicẽ vini idignatõis ire ei⁹. Et omis
ĩsula fugit: ꝛ mõtes ñ sũt iuenti. Et gꝛãdo
magꝝ sicut talentũ descẽdit de celo i hoies:
ꝛ blasphemaueꝛt hoies deũ ꝓpt̃ plagã gꝛã-
dis: qm̃ magꝝ fcta ẽ vehemẽt. Ca. .XVII.

Et venit vn⁹ de septẽ ãgelis ą habe-
bãt septẽ fialas: ꝛ locut⁹ ẽ mecũ di
cẽs. Veni ꝛ ostendã tibi dãnatõem
meretꝛicis magne q̃ sedet sup aq̃s multas:
cũ q̃ foꝛnicati sũt reges tꝛe: ꝛ ĩebꝛiati sũt ą
ĩhĩtant tꝛã ò vino ꝓstitutõis ei⁹. Et abstu
lit me i spũ i deꝛtũ. Et vidi mulieꝛez sedẽtẽ
sup bestiaz coccineã. plenã noibꝫ blasphe-
mie. hñtẽ capita septẽ ꝛ cornua decem. Et
mulieꝛ eꝛat circũdata puꝛpuꝛa ꝛ coccino ꝛ
iaurata auro ꝛ lapide p̃cioso ꝛ margaꝛitis
hñs poculũ aureũ i maũ sua plenũ abomi
natõe ꝛ imũdicia foꝛnicatõis ei⁹. Et i frõte
ei⁹ nomẽ scptũ misteriũ babilon magꝝ: mr̃
foꝛnicatõnũ ꝛ abomiatõnũ tꝛe. Et vidi mu
lieꝛẽ ebriã ò sãguie sctoꝝ: ꝛ ò sãguie maꝛ-
tiꝝ ihu. Et miꝛat⁹ suz cũ videꝛẽ illã ãmiꝛa
tõe magna. Et dixit mihi angel⁹. Quaẽ mi
ꝛaꝛis: ego dicã tibi sacramñtũ mlieꝛis ꝛ be-
stie q̃ poꝛtat eã: q̃ hz capita septẽ ꝛ coꝛnua
decẽ. Bestia quã vidisti fuit ꝛ nõ ẽ: ꝛ ascen-
sura ẽ de abisso ꝛ i interitũ ibit: ꝛ mirabũt
ĩhĩtãtes tꝛã q̃ꝝ nõ sũt scripta noia i libro
vite a ꝓstitutõe mũdi videntes bestiã q̃ erat ꝛ
nõ ẽ. Et h̃ ẽ sens⁹: q̃ hz sapiẽciã. Septẽ ca-
pita septẽ mõtes sũt sup q̃s mlier sedet: ꝛ se
ptẽ ꝛges sũt. Quiq; ceciderũt: vn⁹ ẽ: ꝛ ali⁹ nõ-
dum venit. Et cũ venerit: oportet illũ bre-
ue tps manẽ. Et bestia q̃ erat ꝛ ñ ẽ ꝛ ipa o-
ctaua ẽ: ꝛ de septẽ ẽ. Et i interitũ vadit. Et
decẽ coꝛnua q̃ vidisti decẽ reges sũt q̃ regnũ
nõdũ acceperũt: sz ptatẽ tãq̃ reges vna ho
ra accipiẽt p⁹ bestiã. Hoĩ vnũ ꝓsiliũ hñt: et
vtutẽ ꝛ ptatẽ suã bestie tꝛdent. Hoĩ cũ agno
pugnabũt. ꝛ agn⁹ vicet illos: qm̃ dñs dño-
rũ ẽ. ꝛ rex ꝛgũ: ꝛ q̃ cũ illo sũt vocati ꝛ ele-
cti ꝛ fideles. Et dixit mihi· Aque q̃s vidisti
vbi meretrix sedet ꝓpli sũt ꝛ gẽtes ꝛ lingue:
ꝛ decẽ cornua q̃ vidisti i bestia hĩ odiẽt foꝛ
nicariã ꝛ desolatã faciẽt illã ꝛ nudã: ꝛ caꝛ
nes ei⁹ mãducabũt ꝛ ipaz igni ꝯcremabt̃.
Deꝝ em̃ dedit i coꝛda eoꝝ vt faciãt qđ pla-
citũ ẽ illi: vt dent regnuz bestie donec con-
sũmentur vba dei. Et mlier quã vidisti ẽ ciui
tas magꝝ: q̃ habz regnum sup reges tꝛre.

Capitulum .XVIII.

Et p⁹ hec vidi aliũ ãgelũ descẽdẽtẽ
de celo hñtẽ ptatẽ magnam: et tꝛa
illumiata ẽ a gla ei⁹. Et clamauit
i foꝛtitudine dicẽs. Cecidit cecidit babilon
magꝝ. ꝛ fcta ẽ habitatõ demonioꝝ: ꝛ custo-
dia oĩs spũs imũdi ꝛ custodia omis volu-
cris imũde ꝛ odibilis: qꝛ de vino ire forni-
catõis ei⁹ biberũt oẽs gentes. Et reges tꝛre
cũ illa fornicati sũt: ꝛ mercatoꝛes tꝛre de
vtute delicioꝝ ei⁹ diuites facti sũt. Et audi
ui aliam vocẽ de celo dicentẽ. Exite de illa
ꝓplus me⁹: et ne ptícipes sitis delictoꝝ ei⁹:
ꝛ de plagis ei⁹ nõ accipiatis. Qum̃ puenerũt
peccata ei⁹ vsq; ad celuz: ꝛ recoꝛdat⁹ ẽ dñs
iniq̃tatũ ei⁹. Reddite illi sicut ꝛ ipa reddi-
dit vob: ꝛ duplicate duplicia fm opa eius.
In poculo q̃ miscuit vobis miscete illi du-
plũ. Quãtũ glorificauit se ꝛ i delicijs fuit:
tantũ date illi toꝛmẽtum ꝛ luctũ: qꝛ i coꝛde
suo dicit. Sedeo regina: ꝛ vidua ñ sũ: ꝛ lu-
ctũ ñ videbo. Jõ i vna die venient plage ei⁹
mors ꝛ luctus ꝛ fames: ꝛ igni cõburet̃: qꝛ
foꝛtis ẽ de⁹ qui iudicabit illam. Et flebunt
et plangent se super illam reges tꝛre qui
cũ illa fornicati sunt ꝛ i delicijs vixeꝛũt cũ
viderĩt fumũ incẽdij ei⁹: lõge stãtes propt̃

timorē tormētoꝝ eiꝰ dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝝ babilon: et ciuitas illa fortis: qm̄ una hora venit iudiciū tuū. Et negotiatores terre flebūt sup illā et lugebūt: qm̄ merces eoꝝ nemo emet ampliꝰ: mercedē auri et argenti et lapidis pciosi et margarite et bissi et purpure et serici et coccini: et oē lignū thinū et oīa vasa eboris et oīa vasa de lapide pciosissimo et eramento et ferro et marmore: et cynamomū et amomū et odoramentoꝝ et unguēti et thuris et vini et olei et silē et tritici et iumentoꝝ et ouiū et equoꝝ et redaꝝ et mācipioꝝ et aiaꝝ hoīz. Et poma tua desiderata aīe tue discesserūt a te: et oīa pīguia et pclara perierūt a te: et āplius illa iā n̄ inuenietur mercatores hoīm. Qui divites facti sūt ab ea lōge stabūt ꝓpter timorē tormētoꝝ eiꝰ: flētes ac lugētes et dicētes. Ve ve ciuitas illa magꝝ: q̄ amicta erat bisso et purpura et cocco et deaurata ē auro et lapide de pcioso et margaritis: qm̄ una hora destituta est tanta divitie. Et oīs gubnator et oēs q̄ in locū navigāt et nautē et q̄ in mari operant̄ ē. lōge stetērūt: et clamauerūt videntes locū incēdij eiꝰ dicētes. Que sīlis ciuitati huic magne: Et miserūt puluerem sup capita sua: et clamauerūt flētes et lugētes ac dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝝ: in q̄ divites fcti sūt oēs q̄ habebāt naues in mari de pciis eiꝰ: qm̄ una hora desolata ē. Exulta sup ea celū et sancti apli et ꝓphete: qm̄ iudicauit deꝰ iudiciuz vr̄m de illa. Et sustulit unꝰ angelꝰ fortis lapidez q̄si molarē magnū: et misit in mari dicēs. Hoc ipetu mittet babilon ciuitas illa magna: et vltra iā nō inuenietur. Et vox citharedoꝝ et musicoꝝ et tibia canentiū et tuba n̄ audietur in te āpliꝰ: et oīs artifex oīsq; ars n̄ inuenietur in te āpliꝰ: et vox mole nō audietur in te āpliꝰ. Et lux lucerne nō lucebit in te amplius: et vox sponsi et sponse n̄ audietur adhuc in te: qz mercatores tui erāt pricipes terre: qz in veneficijs tuis errauerūt oēs gētes. Et in ea sāguis ꝓphaꝝ et sanctoꝝ inuentus ē: et oīm q̄ interfecti sūt in terra. ¶ Capitu. .XIX.

POst hec audiui q̄si vocē turbaꝝ multaꝝ in celo dicentiū alla. Laus et gla et virtꝰ deo nr̄o ē. qz vera et iusta iudicia sūt eiꝰ: q̄ iudicauit de meretrice magna. q̄ corrupit terrā in ꝓstitutōe sua: et vindicauit sāguinē seruoꝝ suoꝝ de manibo eiꝰ. Et iterꝝ dixerūt alla. Et fumꝰ eiꝰ ascēdit in scla sclorꝝ. Et ceciderūt seniores viginti q̄tuor et q̄tuor aīalia et adorauerūt deū sedentē super thronuz: dicētes amē alla. Et vox de throno exiuit dicēs. Laudē dicite deo nr̄o omnes sācti eiꝰ: et q̄ timetis deū pusilli et magni. Et audiui q̄si vocē turbe magne et sicut vocez aquaꝝ multaꝝ et sicut vocez tonitruoꝝ magnoꝝ dicentiū alla: qm̄ regnauit dn̄s deꝰ oīpotens. Gaudeam⁹ et exultemus et demus gla ei: qz venerūt nuptie agni: et uxor eiꝰ ꝑparauit se. Et datū ē illi ut cooperiat se bissino splendēti candido. Bissinū em̄ iustificatiōes sūt sanctoꝝ. Et dixit mihi. Scribe. Beati qui ad cenā nuptiaꝝ agni vocati sunt. Et dixit mihi. Hec verba dei vera sūt. Et cecidi ad pedes eiꝰ: ut adorarē eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cōseruꝰ tuꝰ sū: et fratruꝝ tuoꝝ habētiū testimoniū ihu. Deū adora. Testimoniū em̄ ihu ē spūs ꝓphetie. Et vidi celū aptū: et ecce equꝰ albus: et qui sedebat sup eū vocabaꝫ fidelis et verax: et cū iustitia iudicat et pugnat. Oculi aūt eiꝰ sicut flāma ignis: et in capite eiꝰ diademata multa: habēs nomē scriptū qd nemo novit nisi ipse. Et vestitꝰ erat veste aspsa sanguine: et vocabaꝫ nomē eiꝰ verbū dei. Et exercitꝰ qui sūt in celo sequebanꝫ eū in equis albis: vestiti bissino albo et mundo. Et de ore eiꝰ ꝓcedebat gladius exq; utraq; ptē acutus: ut in ipo ꝓcuciat gētes. Et ipe reget eas in virga ferrea et calcat torcular vini furoris ire dei oīpotētis: Et hēt in vestimēto et in femore suo scriptū: rex regū et dn̄s dn̄antiū. Et vidi unū angelū stantē in sole: et clamauit voce magna dicēs oībus auibus q̄ volabant ꝑ mediū celi. Venite et cōgregamini ad cenā dei magnā: ut mānducetis carnes regū et carnes tribunoꝝ et carnes fortiū et carnes equoꝝ et sedentiū in ipis. Et carnes oīm liberoꝝ et servoꝝ et pusilloꝝ et magnoꝝ. Et vidi bestiā et reges terre et exercitꝰ eoꝝ congregatos ad faciendū pliū cuz illo q̄ sedebat in equo: et cū exercitu eiꝰ. Et apprehēsa ē bestia et cū ea pseudo ꝓphe: et q̄ fecit signa coram ipso q̄bus seduxit eos q̄ acceperūt caracterē bestie: et q̄ adorauerūt ymaginē eiꝰ. Vivi missi sūt hij duo in stagnū ignis ardentis et sulphuris: et ceteri occisi sūt in gladio sedētis sup equū: q̄ procedit de ore ipsiꝰ: et oēs aves saturate sūt carnib eoꝝ ¶ Ca. .XX.

ET vidi āgelū descendentē de celo habētē clauē abissi: et cathenam magnā in manu sua. Et apprehēdit draconē serpentē antiquū q̄ ē dyabolus et sathanas: et ligauit eū ꝑ ānos mille. Et misit eū

6. Ioannis

ꝛ signauit sup illũ vt nõ seducat ãpli⁹ gen-
tes: donec ꝯsũmentur mille ãni. Et p⁹ hoc o-
portet illũ solui modico tpe. Et vidi sedes:
ꝛ sederũt sup eas: et iuditiũ datũ ẽ illis. Et
aias decollatoꝝ ꝓpt̃ testimoniũ ihu ꝛ ꝓpter
verbũ dei: ꝛ q̃ nõ adorauerũt bestiã neq; ymа-
ginẽ ei⁹ nec acceperũt caracterẽ ei⁹ in frõtib⁹
aut in manib⁹ suis: ꝛ vixerũt ꝛ regnauerũt cuꝝ
xpo mille ãnis. Ceteri mortuoꝝ nõ vixerũt
donec ꝯsũmentur mille ãni. Hec ẽ resurrectio
ꝓma. Beat⁹ et scꝰ: q̃ hꝫ ptẽ in resurrectõe
ꝓma. In hijs scda mors nõ hꝫ pt̃atez: sed
erũt sacerdotes dei ꝛ xpi: ꝛ regnabũt cũ illo
mille ãnis. Et cũ ꝯsũmati fuerint mille ãni
soluet sathanas de carcere suo: ꝛ exibit ꝛ se-
ducet gẽtes q̃ sũt sup q̃tuoꝛ ãgulos trre gog
ꝛ magog: ꝛ ꝯgregabit eos in ꝓliũ. q̃ꝝ nume
rus ẽ sicut arena maris. Et ascẽderũt sup la
titudine trre: ꝛ circuierũt castra sctoꝝ et ci-
uitatẽ dilectã. Et descẽdit ignis a deo de ce-
lo ꝛ deuorabit eos: et dyabol⁹ q̃ seducebat
eos missus ẽ in stagnũ ignis ꝛ sulphuris: vbi
ꝛ bestia ꝛ pseudo ꝓphete cruciabunt̃ die ac
nocte in scla sclorum. Et vidi thronũ magnuꝫ
cãdidũ ꝛ sedẽtẽ sup eũ: a cui⁹ aspectu fugit
trra ꝛ celũ: ꝛ loc⁹ nõ ẽ inuent⁹ ab eis. Et vi
di mortuos magnos ꝛ pusillos stãtes in cõ-
spectu throni: ꝛ libri apti sũt: ꝛ ali⁹ liber a-
ptus ẽ q̃ est vite. Et iudicati sũt mortui ex
hijs q̃ scripta erãt in libris: ſm opa ipoꝝ.
Et dedit mare mortuos suos q̃ in eo erãt: et
mors ꝛ infern⁹ dederũt mortuos suos q̃ in ipis
erãt: et iudicatũ ẽ de singulis ſm opa ipoꝝ.
Et infern⁹ ꝛ mors missi sũt in stagnũ ignis.
Hec ẽ mors scda. Et q̃ nõ ẽ inuentus in libro
scriptus: missus ẽ in stagnum ignis.

Capitulum .XXI.

Et vidi celũ nouũ: et trrã nouam.
Primũ ei celũ ꝛ prima trra abijt:
ꝛ mare iã nõ ẽ. Et ego iohãnes vi-
di sanctã ciuitatẽ hierlm nouã descendẽtẽ de
celo: a deo patre: sicut sponsã ornatã viro suo.
Et audiui vocẽ magnã de throno dicentẽ.
Ecce tabnacl̃m dei cũ hoib⁹: et hitabit cũ
eis. Et ipi ꝓpl̃s ei⁹ erũt: ꝛ ipe de⁹ cũ eis: erit
eoꝝ de⁹. Et absterget de⁹ oẽm lacrimaꝫ ab
oculis eoꝝ: ꝛ mors vltra nõ erit neq; luct⁹
neq; clamor neq; dolor erit vlt̃: q̃ prima a-
bierũt. Et dixit q̃ sedebat in throno. Ecce no-
ua facio oia. Et dixit mihi. Scribe: qr hec
verba fidelissima sũt ꝛ vera. Et dixit mihi. Fa
ctũ ẽ. Ego sũ alpha ꝛ o: inicium ꝛ finis. Ego
sitienti dabo de fonte aq̃ viue gratis. Qui vice-
rit possedebit hec. Et ero illi de⁹: ꝛ ille erit
mihi fili⁹. Timidis aũt ꝛ incredul ꝛ execra-
tis ꝛ homicidis ꝛ fornicatoribus et veneficis
ꝛ ydolatris ꝛ oibus mẽdacib⁹: ps illoꝝ erit in
stagno ardẽti igne ꝛ sulphure: qd ẽ mors se-
cũda. Et venit vn⁹ de septẽ ãgelis hñtib⁹ fia
las plenas septẽ plagis nouissimis: ꝛ locu
tus ẽ mecũ dicẽs. Veni: ꝛ ostendã tibi spõ-
sã vxorẽ agni. Et sustulit me in spũ in montẽ
magnũ altũ: ꝛ ostẽdit mihi ciuitatẽ sctam
hierlm descẽdentẽ de celo: hñtẽ claritatẽ dei.
Et lumẽ ei⁹ simile lapidi pcioso tanq̃ lapidi
iaspidi: sic̃ cristallũ. Et hẽbat murũ magnũ
ꝛ altũ hñtẽ portas duodecim: ꝛ in portis ãge-
los duodecim: ꝛ noia inscripta q̃ sũt noia duo
decim tbuũ filioꝝ isrl̃. Ab oriẽte portе tres:
ꝛ ab aq̃lone portе tres: et ab austro portе
tres: ꝛ ab occasu portе tres. Et mur⁹ ciui-
tatis hñs fundamẽta duodecim: et in ipis duo-
decim noia duodecim apl̃oꝝ et agni. Et q̃ loq̃-
batur mecũ hẽbat mẽsurã arundineã aureã:
vt metiretur ciuitatẽ ꝛ portas ei⁹ ꝛ murũ. Et
ciuitas in q̃dro posita ẽ: ꝛ lõgitudo ei⁹ ẽ tãta
quãta ꝛ latitudo. Et mẽsus ẽ ciuitatẽ de a-
rundine aurea ꝑ stadia. duodecim milia: ꝛ lõ-
gitudo ꝛ altitudo ꝛ latitudo ei⁹ eq̃lia sũt. Et
mẽsus ẽ murũ ei⁹ centũq̃dragintaq̃tuoꝛ cubi
toꝝ: mẽsura hois q̃ ẽ ãgeli. Et erat structu-
ra muri ei⁹ ex lapide iaspide: ipa vero ciui-
tas aurũ mundũ: simile vitro mundo. Et fundam̃
ta muri ciuitatis oi lapide pcioso ornata.
Et fundamẽtũ primũ iaspis: scdus saphir⁹.
tercius calcedoni⁹. q̃rt⁹ smaragd⁹. quint⁹ sardo
nix. sext⁹ sardi⁹. septim⁹ crisolit⁹. octau⁹ be
rill⁹. non⁹ thopazi⁹. decim⁹ crisopass⁹. vn-
decim⁹ iacinct⁹. duodecim⁹ ametist⁹. Et duo
decim portе: duodecim margarite sũt p singu-
las. Et singule portе erat ex singulis marga-
ritis: ꝛ platea ciuitatis aurũ mundũ: tãq̃ vi
trum pludum. Et templũ ñ vidi in ea. Dns ei de⁹
omipotens templũ illius ẽ: ꝛ agnus. Et ciuitas
nõ eget sole neq; luna: vt luceant in ea. Nam
claritas dei illuminabit eaz: ꝛ lucerna ei⁹
est agnus. Et ambulabũt gentes in lumine
ei⁹: ꝛ reges trre afferent gloriam suã ꝛ ho-
norem in illã. Et portе ei⁹ non claudentur p
noctem. Nox em̃ nõ erit illic ꝛ afferẽt gloriã
ꝛ honorem gentium in illam: nec intrabit in
ea aliqd coinquinatum aut abominatiõnem

faciens et mēdatium: nisi qui scripti sūt in
libro vite agni. ¶ Capitulum .XXII.

Et ostendit mihi fluuiuz aque viue
splendidū tanq̄ cristallū: proceden
tē de sede dei ꝛ agni. In medio pla-
tee eius ꝛ ex vtraq̄ parte fluminis lignuz
vite afferens fructus duodecim: ꝑ menses
singulos reddens fructuz suū: ꝛ folia ligni
ad sanitatē gentium. Et omne maledictū
nō erit amplius: sȝ sedes dei et agni in illa
erūt: ꝛ serui eius seruient illi. Et videbunt
faciez eius: ꝛ nomen eius in frontibꝫ eoꝝ.
Et nox vltra nō erit: ꝛ non egebūt lumine
lucerne neq̄ lumine solis qm̄ dn̄s deus il-
luminabit illos: ꝛ regnabūt in secula secu
loꝝ. Et dixit mihi hec verba fidelissima sūt
ꝛ uera. Et dn̄s deus spirituuz ꝓphetaꝝ mi-
sit angelum suū: ostendere seruis suis que
oportet fieri cito. Et ecce venio velociter.
Beatus q̄ custodit verba ꝓphetie libri hui-
us. Et ego iohannes q̄ audiui et vidi hec.
Et postq̄ audissem ꝛ vidissez cecidi vt ado-
rarē an̄ pedes angeli q̄ mihi hec ostēdebat.
Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cōseruꝰ em̄
tuus sū ꝛ fratꝝ tuoꝝ ꝓphetaꝝ: ꝛ eoꝝ q̄ ser-
uant v̄ba prophetie libri huius. Deū ado-
ra. Et dixit mihi. Ne signaueris v̄ba ꝓphe-
tie huius. Tempus em̄ prope est. Qui no-
cet noceat adhuc: ꝛ q̄ in sordibꝫ ē sordescat
adhuc. Et q̄ iustus ē iustificet adhuc: ꝛ sā-
ctus sanctificet adhuc. Ecce venio cito: et
merces mea mecū ē: reddere vnicuiq̄ scd̄m
op̄a sua. Ego alpha et o: primus ꝛ nouis-
simus: principiū ꝛ finis. Beati q̄ lauāt sto
las suas in sanguine agni: vt sit potestas
eoꝝ ī ligno vite: ꝛ ꝑ portas itrēt ciuitatē.
Foris aūt canes ꝛ venefici et impudici et
homicide ꝛ ydolis seruiētes: ꝛ omīs q̄ amat
ꝛ facit mendaciū. Ego ih̄s misi angelū me-
um testificari vobis hec ī ecclesijs. Ego suz
radix ꝛ genꝰ dauid: stella splendida ꝛ matu
tina. Et sp̄us ꝛ sponsa dicūt veni. Et q̄ au-
dit: dicat veni. Et q̄ sitit veniat: ꝛ qui vult
accipiat aquaz vite gratis. Cōtestor em̄ oī
audiēti v̄ba prophetie libri huiꝰ. Si quis
apposuerit ad hec. apponet deꝰ sup illū pla-
gas scriptas ī libro isto: ꝛ si q̄s diminuerit
de v̄bis libri ꝓphetie huiꝰ. auferet deꝰ ꝑtem
eiꝰ de libro vite ꝛ de ciuitate sācta: ꝛ de hijs
q̄ scripta sūt ī libro isto. Dicit q̄ testimoni
um ꝑhibet istoꝝ. Etiaz. Venio cito amen.

Veni domine ihesu. Gracia domini nostri
ihesu xp̄i cum omnibus vobis amen.

¶ Finit liber apocalipꝭ beati iohānis apl̄i.

Anno incarnatōnis dn̄ice. Millesimoqua-
dringentesimoseptuagesimoseptimo. Au-
gusti vero kl'. tercio. Qꝫ insigne veteris no-
uiq̄ testamenti opus. cum canonibꝫ euan-
gelistaꝝq̄ concordantijs. Attentis quibus
facile dinoscit̄ apud quācunq̄ relatōnez si
vnius (cū x ponit̄ numerisue canonū sub
alijs) aut plurimoꝝ sit euangelistaꝝ. Vex
notato numero adiūcto faciliusq̄ capitu-
lo conscripto repienda est ɔcordantia ip̄a
numerū ꝑ annotatū ī euangelij margine.
Ad laudē ꝛ gloriam Sancte ac indiuidue
t̄nitatis. Intemerate virginisq̄ marie im-
pressum. In regia ciuitate Nurnbergn̄ ꝑ
Antonium Coburger ciuitatis eiusdez in-
colam. cuius etiam industria q̄ diligentis-
sime fabrefactū. finit feliciter.

Laus deo.

Item pns liber est comparatus per
Sigismundum mosel plebanum in Stan
hering Anno dni m°cccc°lxxvij°

Venéabili viro dño iacobo de ÿsenaco. Menard⁹ solo noīe monachus vtinā xp̄i seruus. Rogat⁹ nup̄ a vobis. In loco solitudīs mee Quatēn⁹ aliquā generalez et cōpendiosā librox biblie ꝓscriberē noticiaz. Iccirco amore vr̄i cū adiutorio dei facili⁹. breuius. ⁊ melius. put potui ꝓscripsi q̄ amicabilit̄er postulastis. Nō oīa tāgēdo genéaliter sed aliq̄ ꝓscribēdo p̄ticularit̄er que tñ ex corde ⁊ studiose si īspexeris magnū fructū sñ dubio exhīc trahē poteris.

Quoniaz sic̄ ait venéabilis p̄ bt̄us bernhardus ī libro suax cōtēplationū sic dicens. Sicut aīa rudis ⁊ carnalis de multis facit pauca: ita aīa cōtēplatiua et spūalis de paucis exhibit multa. Quoptērea cōmēdatox Auerrois ī methaphisica sua dicit. q⁹ multomeli⁹ē scire ð reb⁹ nobilib⁹ modicū q̄ ð ignobilib⁹ ml̄tū. Modo ita ē q̄ sacra scriptura excedit oēm sciaz mūdi. Quia oēs alie scīe sūt de creaturis. Ista aūt scīa creatorē facit cognoscē. Et sola ista scīa et nulla alia ducit hoīem ad vitā beataz q̄ ē sola vita simplicit̄er qx mortē nescit. Ihō dixit saluatox ad legisperitos Jo. v. scrutamini scripturas ī q̄b⁹ putatis vos vitam eternaz habere. Nec ē dubium quin ad vitam ꝓducat beatam cum sit q̄daz instrumentū perueniēdi ad eternam felicitatem. Et etiam finis hui⁹ scīētie beatitudo eterna est. quā sine dubio cōsequūt̄ oēs sane intelligētes eā. Et scōm sanū ipi⁹ intellectū pie viuētes scōm q̄ dicitur ecc̄. xxxviij. Qui elucidāt me vitā eternam habebūt. Item petrus de riga ī aurora sua etiam sic dicit q̄ omis scriptura c⁹ deus autox est. cōtinet in se p̄cepta ⁊ phibitiones. cōminatioīb⁹ terret ⁊ allicit ꝓmissis Precipit em̄ bonum. et prohibet malū cōminatur penam. ⁊ ꝓmittit gloriā. Etiā doctox egregius aug⁹. sup̄ genes ad litteraz dicit. q̄ maiox est hui⁹ scripture autoritas q̄ omis humani ingenij ꝓspicacitas. Quoptērea cum circa vtilia studere debem⁹: vt videamus quid⁹ sit vtile filijs hoīm. sñ dubio nihil vltērius ī hac vita hoīb⁹ nisi scire ⁊ cognoscere illum a quo dependet celū et cūcta que visibilit̄er ī eo subsistunt. imo scōm aplm. Ex quo oīa. In quo oīa. Ipsi laus et gloria in secula.

Hanc igitur sciētiam docet scriptura ī isto sacrosāctō et catholico libro qui biblioteca dr. Unde hiero. O studiosa aīma que scripturax sacrax ī ebriaris dulcedine. q̄ ipsius epularis delitijs que illius irriguis oblectaris cū conspicis ī ea contuberniū ðī maiestatis. hec ille. Per scripturā sacram homīb⁹ diuinitus inspirataz que fidelib⁹ tradita est in libris noui et veteris testamēti homo cōstitutus ī hac tenebrax ⁊ lacrimax valle ducitur ī cognitionē dei. p̄seruat̄ a mal̄. Informatur de bonis moribꝰ. et dirigit̄ ī viā salutis eterne. Docōm illud apl̄i ad thimotheū in epl̄a scōa ca. tij. Omis scriptura diuinitus inspirata vtilis ē ad docēdū. arguē dū correctiōnez et ad erudiēdū ī iustitia vt sit hō p̄fectus ad oīe opus bonū instructus. Et ad ro. ca. xl. Quecunq̄ scripta sūt ad nr̄az doctrinaz scripta sūt. vt p̄ patientiam⁊ consolationem scripturarum spem habeamus.

Hic est ille diuinitus et p̄ciosus lib⁹ de quo habet̄ baruth ca. iiij. hic liber mādatox dei ⁊ lex que ē ī eternum. omēs qui tenēt eaz p̄ueniēt ad vitaz. Iccirco ab omīb⁹ fidelib⁹ solicite vigilandū est ⁊ itēger insistendū ad hāc putilem ⁊ venerādā scripturā: ⁊ intelligēdā. et memorie cōmēdādā. Naz vani sūt oēs homīes ī quib⁹ non subest scīa sicut scribit̄ ī libro sapien. ca. xiij. Ideo iosue ca. j. ðr nō recedit volumē legis hui⁹ de ore tuo sz meditaberis ī eo die⁹ atq̄ noctib⁹ et custodias et facias omīa que scripta sūt in eo. Et puer. ca. iij. ðr. Fili ne obliuiscaris legis mee ⁊ p̄cepta mea cor tuū custodiat lōgitudinem dierx ⁊ annos vitē ⁊ pacez apponet tibi. Et ī eodez ca. vij. Serua mādata mea ⁊ viues. Et legē meā q̄i pupillā oculi tui liga eā ī digitis tuis scribe illā ī tabula cordis tui. Hīc ē q̄ hiero. ait ī ꝓlogo super bibliā loq̄ns ð scripturis diuīs. Oro te fr̄ carissime īt̄ hec viuē ista meditare. Nil aliud noscе. nil aliud q̄re. Nōne tibi videt iā ꝑ ī terris regni celestis hītaculū: Ubix q̄ hec scptura sc̄a vl̄is ē ⁊ ml̄tū diffusa cuz t̄ctat de creatore ⁊ creaturis. de spūalib⁹ ⁊ corpalib⁹. de t̄renis ⁊ celestib⁹ vt illa de q̄b⁹ t̄ctat meli⁹ ītelligāt̄ ⁊ ꝓmodi⁹ mēorie ꝓmē-

dāt. Ideo scōm exigētiā matērie tradit fi-
delib⁹ ordīatē ī libris plurimis ⁊ distīctis.
Quoꝝ q̄libz liber p̄utētēr ⁊ clare in p̄tes
distinguitur.

Sane q̄ ī dictis libris sic distinctis
varia et diuersa p̄ctāt ⁊ nō absq3
misterio spūssācti eatē et silia re-
plicāt. Et difficile ē debilitati ⁊ fragilitati
mētis hūane tot ⁊ tāta ac talia retinē. Ic-
circo ad memoriā succurrēdū de q̄libet li-
bro ī biblia cōtento scōm qđ ꝑmūiter libri
ī biblia ordināt a p̄ncipio usq3 ad finē ali
qua notabilia breuiter et sūmarie excipe
q̄tū possibile ē p̄nūc. Et rōe breuitatis q̄-
libet ītelligēs p̄ ea ⁊ exercitat⁹ī scriptura
diuīa possit ad alia recolēda facili⁹ manu-
duci. Pōs eī opusculū modicū valet scri-
pture diuīe ītelligētiā et expientiā nō ha
benti. Ideo a nōnullis ignorātib⁹ intētiōz
meaz ī merito nō posse rep̄hendi. Mea ve-
ro intētio fuit ꝺ oīb⁹ libris biblie aliquos
flores colligē ⁊ ordīez librorꝝ ponere q̄ tra
dit ī diuina scriptura. Et iō non laborauī
verb⁹ exq̄sitis seu rethoricis et poeticis uti
3 verbis illis q̄ntū potui q̄b⁹ utit diuina
scriptura ut meli⁹ valeāt ī memoria retine
ri de meo sēsu nihil apposui iō de iure non
debeo redargui. Demū cū istātia p̄cor ma-
gister ⁊ dīne dilecte ut si pōs puerilis colle
ctio forsitan vob⁹ displiceat mee assignetis
rudibilitati qm̄ ad tēdium euitādum q̄tū
possibile fuit studui breuitati. Si vero vo
bis placeat exinde grās agatis bonorum
oīm largitori ⁊ p̄cor deuotē ut mihi p̄ mer
cede laboris impendatis oz̄ones vestras ⁊
suffragia.

Legislator moyses ⁊ mitissim⁹ī po
pulo isrl̄ sic īcipit pēthateucū. In
p̄ncipio creauit de⁹ celū et terraz.
Notādū ē p̄ō q̄ tota sac̄ scp̄tura diuidit̄
ī duas p̄tes scz in vet⁹ testamētū et nouū.
Prīa ps scz vet⁹ testamētū diuidit̄ ī q̄tuor
scz in libros legales. historiales. sapiales.
⁊ ꝓphetales. Et qr vet⁹ testamentū ⁊ nouū
hñt se sic̄ axis ī medio rotē ut hēt̄ ezech.
.c.j. iō nouū testamētū ꝓsilit̄ diuidit̄ ī q̄-
tuor. qr legi ī nouo testamēto corrñdet euā
geliū. libris vo sapialib⁹ corrñdēt epl̄e pau
li ⁊ alioꝝ apl̄oꝝ. libris aūt ꝓphetaꝝ corrñdz
apoc̄. libris vo historialib⁹ corrñdēt actus
apl̄oꝝ. Et sic p̄ amplior ītellectu p̄missō
rū ē diligēter aduertēdū q̄ scriptura diui
na p̄ diuidi ī octo p̄tes p̄ncipales ꝑm octo
modos q̄s assumit. docet nāq3 pollitice ⁊ le
gislatiue ī prīa sui p̄tē scz pēthateuco. i. ī
q̄nq3 volumib⁹ moysi qr ibi moyses oñdit
nob⁹ pollitice legis ḡuitatē videlicet q̄ filij
isrl̄ nūq̄ potuer̄t eē sñ onere sic̄ patet dif-
fusius ex libris moysi. Pharao nanq3 rex
tripliciter afflixit filios isrl̄. scz ad portā-
dū lapides. ad murādū ciuitates ne euade
rēt. ad diuidēdū riuos. ad purgandū lutū
de platea ⁊c̄. A q̄ onere x̄p̄c nos liberauit.
Quia si apl̄is debit mādata suauitatis. de
q̄b⁹ puer. vj. c. Fili mi ꝑserua mandata li
ga ea ī corde tuo iugiter. Ideo vero docet
eronice seu historiace ⁊ enarratiue ī altēa
sui p̄tē scilicz ī .x. libris hoc est iosue. iudi
cū. ruth. regū. paralipomenon. esdre. tho-
bie. iudit. hester. ⁊ machabeoꝝ. Docet vo
tercio hymnidice ⁊ q̄ī poetice et dēcātati-
ue ī altera sui p̄tē scz ī tribus libris. psalmo
rū. trenoꝝ. et cāticoꝝ. Quarto vero docet
ꝓphetice et declaratiue q̄ī p̄ modū omelia
rū sermonū ⁊ p̄dicationū ī sex libris. vide
licz ysaie. hieremie. baruth. ezechiel̄. dani-
elis. Et ī sex libris ꝓphetaꝝ. Quinto docet
dyaletice ⁊ disputatiue ī alia sui p̄tē scz in
duob⁹ libris iob. et ecc̄. In vtroq3 decepta
tiue cācionatiue et disputatiue ꝓceditur.
Sexto docz monastice seu ethice ⁊ ꝑsulan
ue ī alia sui p̄tē scz ī tribus libris. puer. sa-
pien. ⁊ ecc̄s. Et sic sub istis sex modis dicē
di ꝓp̄hēdū sac̄ oēs libri vetēis testamēti. Do
cet vo septio testionialiter et affirmatiue
eo mō q̄ notaui sup̄ de veritate assueti sūt
informare hoies et hoc ī prīa p̄tē noui te
stamenti vt ī euāgelijs. Docet etiā octauo
epl̄ariter ⁊ determiatiue. et hoc ī scōa p̄tē
noui testamēti videlicet ī q̄tuordecī libris
pauli apl̄i epl̄as. ⁊ ī actib⁹ apl̄oꝝ. Qui li-
ber fuit epl̄a ad theophilū missa sic̄ ī prīci
pio ptz. Primū q̄dē ꝑmonē ⁊c̄. silr ⁊ ī libro
septē epl̄aꝝ canoicaꝝ. ⁊ ī libro apoc. q̄ lib̄
etiā ē epl̄aꝝ missus. vij. ecclijs ī asia. Ulñ ī
p̄cipio ꝺr apoc. ihu x̄pi quē dedit ih̄s pa-
lā fatē ꝑuis suis mittēs p̄ angelū suo suo
iohānī. et statī seq̄t̄ epl̄are exordiū cū sua
salutatōe scz. iohānes. vij. ecclijs q̄ sūt ī asia
gr̄a vob⁹ ⁊ pax ab eo q̄ ē. ⁊ q̄ erat. ⁊ q̄ vētu
rus ē. et seq̄t̄ narratō. Ego iohānes frr̄ vr̄
p̄ticeps et socius ī tribulatōe fui in insula

q̄ dicit̄ patmos et fui ī ip̄ū dn̄i q̄tidie ⁊ audiui p⁹me vocē magnā ⁊c̄. Reuertēdo igr̄ ad pr̄iaz pt̄ē sacre scripture q̄ vocat̄ politica ⁊ legislatiua. Est sciēdū q⁹ ps politica et legislatīa sacre scripture c⁹ sēsus satis arenosus q⁹ sterilis si ītelligat̄ ad lr̄az. est tn̄ fructuosa si ītelligat̄ de xp̄o p allegoriam. Greg. sup cātica dic̄. Sic ē sacra scriptura ī verb̄ ⁊ sensib⁹ sic̄ pictura ī coloribꝫ ⁊ rebꝫ. Et nimis stult⁹ē q̄ sic picture coloribꝫ inheret vt res q̄ pict̄ sī ignorēt. Nos em̄ si verba q̄ exteri⁹ dicūt̄ amplectimur ⁊ sensus ignoram⁹ q̄i ignorātes res q̄ depict̄ sūt solos colores tenemus. Lr̄a occidit sicut scriptū est sp̄ūs aut̄ viuificat. Sic ei̇̄ litera cooperit sp̄ūm sicut palea tegit frum̄ tū. Hoz iumēt⁹ex paleis vesciendū hoim frumēt⁹ex. Qui g̃ hūana rōne vtit̄ iumēto rū paleas abiciat et frumēta sp̄ūs edere sustinet. hec greg. Sed p pleniori ītellectu p dict⁹ē aduertendū q⁹ licet sac̄ scriptura habeat q̄druplicē sensū tn̄ hoc non ē ī q̄libet sui p̄te. Sed qđ oz ī collatōib⁹ p̄m collatōe. viij. Nā alicubi hī tm̄ sēsū lr̄alē. Sicut exo. xx. Audi isr̄l dn̄s deus tu⁹ de⁹ vn⁹ est. Et deutro. vj. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo. In istis et sil̄ib⁹ nō est misticus sensus requirēdus. Alicubi vero nō habz sensū lr̄alem p̄e loquēdo. Verbi gr̄a iudicū. ix. Iuerūt ligna vt vngerent sup se regule ⁊c̄. Et math. v. Si manus tua scādalizat te abscide eaz et proice abs te ⁊c̄. sēsus em̄ lr̄alis ē p̄e loq̄ndo q̄ p voces significat̄ ⁊ talis sēsus nō ē h̄ nec ī ps̄il̄ib⁹. Se q̄ret̄ ei q⁹ sēsus sacre scripture esset falsus: q⁹ ligna nūq⁹ feceret̄ hoc nec facē potuerūt sil̄r saluato⁹ nō monuit q⁹ hō sibi manum abscidat. ad lr̄am. Hoz ī istis ē tm̄ sēsus misticus q̄ p res signatas ītelligit̄. Nā p ligna ītelligūt̄ habitatōes vrb̄ sychon q̄ fecerit abimelech sup se regē vt ibidē ī textu expoit̄. Et p manū abscidēdā ītelligit̄ aicus q̄ntūcūq⁹ p̄inqu⁹ p̄bēs occasionē ruine hui⁹ familiaritatē debz hō abscīdere a se. q⁹ aut̄ aliq̄ doctores dicūt sensū p̄abolicū eē lr̄alez hoc ē ītelligēdū large loq̄ndo q⁹ vbi nō ē sēsus p voces significatiuas ibi p̄abolicus ē p̄m⁹. Et iō large loq̄ndo oz lr̄al' eo q⁹ lr̄alis ē p⁹q̄n est ibi. Et ad hoc significādū ipi dicūt p̄abolicū ptineri sub lr̄ali ⁊ ñ lr̄alē absolute. Et hoc mō loquēdo nicolaus de lira sēsū p̄abolicū vocat ī pl̄ib⁹ locis sacre scripture lr̄alez. Alicubi vo sac̄ scriptura hz sensū lr̄alez ⁊ misticū. Sicut ī genesi oz ad abrahā q⁹ duos filios habuit scz ysaac ⁊ ysmahelē ⁊ hoc ē vez̄ p̄m sensū lr̄alez ⁊ sil̄r sensū misticū. Nā p illos allegorice significata fuer̄t duo testamēta vt dicit apl̄us ad gala. iiij. Et eodē modo moralit̄ posset̄ significare duo filij spūales vni⁹ p̄lati q̄z vn⁹ proficeret ⁊ ali⁹ deficeret. Et angoice angeli stātes ⁊ cadētes. Item sicut dictū ē sēsus mistic⁹ q̄ p res significat̄ ⁊ vni⁹ rei significatīe sūt pl̄es p̄petates reales et aliqñ valde diuerse. Imo una res subiectīe aliqñ mistice plura et diuersa significat. Sicut leo p̄pter p̄petatē p̄stātie xp̄m significat. Apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. Et p ferocitatē diabolū. j. pe. v. Aduersarius vr̄ diabol⁹ tāq̄ leo rugiens circuit q̄rēs quē deuoret. Et p̄dicta vba breuiter patēt ī hijs vsib⁹. Lr̄a gesta docet q̄d credas allegorias. Moral' q̄d agas q̄ tēdas anagogia. Expone sic lr̄a. i. sēsus q̄ p voces significat̄ oz p̄pe lr̄alis. Ille vo q̄ p res significat̄ oz mistic⁹. Et h̄ ē triplex q⁹ aut p talē modū significat̄ aliq̄d ptinēs ad credibilia et sic oz allegoric⁹. vl' ad agibilia sic oz tropologic⁹. vl' ad spanda ī bt̄itudīe futura: sic oz anagogic⁹. Et q⁹ iste mod⁹ sit sufficiens p̄bat̄ facilit̄er q⁹ ois spūal' sensus aut de merito aut de p̄mio. Si de premio sic ē anagogic⁹. Anagogica ei̇̄ docz q̄d spandū ē ī p̄mio. Et p oppositū q̄d timēdū ē ī supplicio. Si de merito cū nō mereamur nisi p fidē ⁊ bonos mores. Aut docet q̄d credēdū p fidē. sic ē allegoria p̄pe dicta. Aut docet q̄d agēdū vl' imitādū p bonos mores ⁊ sic ē tropologia p̄pe dicta. hec ē illa p̄adisus voluptuosissima ī q̄ virēt ortuli precepto⁹. florēt ramusculi ps̄iliо⁹. ridēt flosculi exēplo⁹. scatēt riuoli collato⁹. latēt īduli pmisso⁹. mulcēt moduli cātico⁹. vigent ocl'i deuoto⁹. arēt sulculi pct̄o⁹. saltēt hīnuli actiuo⁹. cātēt āgeli supno⁹. p̄adisus inq̄ ī cui⁹ medio posuit dn̄s lignū. lignūq⁹ scīe boni ⁊ mali ad quaz irrigādo fluuius egrediebat̄ de loco voluptatis. q̄ ītē ī q̄tuor diuidit̄ capita. gene⁹. ij. c. In figura hui⁹ h fluui⁹ ⁊ sac̄tissime scripture sēsus q̄ adhuc ī gaudiū p̄adisū scripturar⁹ p̄adisū clerico⁹. p̄adisū āgelo⁹. p̄adisū diuīoruz.

Jn q̃tuor ẽ diuisus videlicz. i sẽsũ historiacũ siue lr̃alẽ. tropologicũ siue moralẽ. allegoricũ siue figuralez. anagogicũ siue supnaturalẽ. Hij sũt q̃tuor rote q̃b curr⁹ deportar̃. Quatuor portæ q̃b dñs sbinr̃uit. Quatuor notæ q̃b cãt⁹ mẽsurar̃. Quatuor aq̃ q̃b ort⁹ irrigar̃ padisi scz scripturarũ. Jn q̃ posuit hoiez quẽ formauẽat. Posuit eĩ dñs ĩ padiso scpture hoiez ad meditãdũ et ĩtelligendũ. Jn cui⁹ figura ór ge. neſ. xxiiij. q egressus ysaac fuerat ad meditãdũ ĩ agro. Jóo optie ór posit⁹ ĩ padiso scripture. Hz ad q̃d certe vt opeř ad custodiendum illum. aĺ. eĩ sac̃ scriptura stare nõ poterat ꝓ̃ tot ĩpet⁹ flox hẽticox q pse cutox. Adhuc p ãplioz ĩtellectu pdictorũ est notãdũ diligẽter. q scripturã historiacã nõ ĩtẽdit scriptura sac̃ ꝓter se solũ. sz ĩ ordie ad dẽũ vt scz p historiacã oñdat veritatẽ dñi ĩ ꝓmissis. Et spãliter vt ad q̃tu or nos ĩducat p exẽpla pox vidclicz. ad cõfidẽtiaz ꝓmissox. ad pñiaz delictox. ad tolerãtiaz aduersox. et ad pseuerãtiã ꝓbatorũ. Hi ꝑmo scz ĩducat ad ꝓfidẽtiã hoc ẽ q̃druplicitẽr ĩtelligẽdũ. Quia illa cõfidẽtia sumiř. vel ex dei pñtia ꝓductiua. sic ẽ historia libri iosue q̃ clare oñdit dẽũ ꝓpĺi isrl̃itici ꝓductorẽ stupidũ ĩ terrã ꝓmissionis. q ptz ibidẽ ex iordanis diuisiõe. Muror hiericho collisione. ex quĩq regũ captione. ex toti⁹ terre depopulatõne: q̃ obtinebar̃ a. xxxj. regibꝫ. De q̃ pñtia ꝓductiua dicebat dñs ipi iosue. Hicut fui cũ moyse ita ero tecũ nõ dimittam te neq dereliq̃ iosue. j. Vel ex hi potẽtia defensiua. sic est historia libri iudicũ. q̃ clare oñdit dẽũ ꝓpĺi isrl̃itici solidũ defẽsorez. qr sub. xiij. iudicibus eis missis inconsuetas victorias dedit illi. sicut ptz ĩ delbora gedeone et samsone. Vel ex dei clemẽtia directiua. sic est historia libri ruth. q̃ aliq̃busdã cõpingiř cũ libris iudicũ. q̃ clare oñdit dẽũ ꝓpĺi isrl̃itici placitũ directorẽ ĩ dubijs et aduerſ. q pater ibidẽ ĩ elimelech pegrinatõe. noemi revocatõe. ꝛ ruth dispensatõe. Vel ex dei iustícia ꝓmotiua. et hoc dupliciter. vl̃ ꝓmotiua militãtiũ. sic ẽ historia libri regũ. quẽ tã q̃ lucida clare ostẽdit ꝓpĺi isrl̃itici fuisse dẽũ maximũ ꝓmotorez. sicut aparet in samuele ꝛ saul a pñcipio. j. regũ vsq ad. xlij ca. Jn dó etiã p resíduũ ꝛ p totũ scõm. Et ĩ salomõe p totũ terciũ. Et ezechia p q̃rtũ Vel ꝓmotiua mĩstrãtiũ et sic ẽ historia libri palipome. q̃ clare oñdit q̃ntũ ad illud in q̃ dr̃t ab historijs librox regũ. dẽũ ꝓpĺi isrl̃itici q̃ ad diuinũ cultũ optimũ distinctorẽ et instructorẽ. Jbi eĩ agit de ampliatõne cult⁹ diuini mĩstrox spãliter ad hoc vocatox. Jbi inducat ad pñiaz cõtritox ꝛ delictox. sic ẽ historia libri esdre. Jn q̃ ꝓ̃hẽdiť historia libri neemie ꝓter ꝓinquitatẽ ꝛ vicinitatem materie. vbi agiť de reuersione ꝓpĺi aduersi ad dñm deũ suũ. Jbi inducat ad tolerantiã aduersox. Aut illa aduersitas ẽ a deo inferentẽ. sic ẽ historia libri thobie. Aut a malo ꝓsequẽtẽ. Et hoc ẽ dupliciter. vel ab hoie hoste vel a demõe hoste. Jbi ꝑmo hoc ẽ dupliciter. vel ab homie ĩ publico expugnãte. sic ẽ historia iudith ꝓ̃ holofernẽ. vl̃ ab hoie ĩ secreto machinãte. ꝛ sic est historia hester. Jbi ab hoste demone. sic ẽ historia libri iob. Jbi autẽ inducit ad pseuerãtiaz ꝓbatox. sic ẽ historia libri machabeox. vbi agiť de ꝓstantia ꝓbatissimorũ militũ scz vltimũ terribiliuz scz mortez. Hee sũt ille stelle q̃ dederr̃t lumẽ ĩ custodijs suis baruth. iiij. Nã aliq̃ historie dãt lumẽ ĩ custodia diffidẽtie. aliq̃ ĩ custodia pñie. aliq̃ ĩ custodia tolerãtie. aliq̃ ĩ custodia pseuerãtie. sicut dixi⁹ ꝑmũiter ĩ libris sapialibꝫ q̃ introducũť ad sapiaz agẽdax. Ad hãc ať ĩtroducir aliqs q̃nq; modis. Videlicz. mõ pr̃nali sic ẽ lib̃ puerbiox vbi mõ pr̃nali ꝛ exhortatiue ĩstruimur ad sc̃itatis pfectõz. Hz modo loyc̃ali sic ẽ liber ecclesiastes vbi mõ loyc̃ali ꝛ disputative ĩstruimur ad amplexuz caritatis. Sed pr̃icipali ꝛ impiali. sic ẽ lib̃ sapie ĩ q̃ mõ legalisc̃ali ꝛ impatiue instruimur ad pcessũ eq̃tatis q̃o princeps introducit iusticiaz vt faciat q̃d equũ est. Et ĩcipit diligẽter iusticiaz q̃ iudicatis terrã. Vel modo mgr̃ali. sic ẽ lib̃ ecc̃s. vbi modo doctrinali et informatiue ĩstruimur ad aspectũ vitatis. q̃o doctor docet discipulũ. Vnde modo doctrine ꝑmittiť ibi ꝓhemium. Omis sapia a dño deo est. ꝛ ĩ fine ꝯcludit. Doctrinã sapientie scripsit ihs fili⁹ syrach hierosolomita. Cõseq̃nẽ ĩ libris ꝓphetalibꝫ seu ꝓphet̃icis. q̃ scriptura ꝓphetica. Vñ in psalmis. Tenebrosa aq̃ ĩ nubib̃ aeris. ideo obscur⁹ intellectus ẽ ĩ ꝓphetis seu ꝓphetax libris.

In hijs inducũt ad euidẽtiã credẽdoꝝ specialiter occultoꝝ vt ꝓmuĩter. qđ fit dupliciter. Vel de oĩbo generaliter. vel de aliquibus spãliter. Primo modo sic ẽ liber psalmoꝝ. Vel scđo modo pt̃ ꝓtingi duplicit̃ qz ista spãlitas aut p̃ncipalitas respicit: vel xp̃i incarnatiõez sic est ysaias. vel respicit xp̃i crucifixionẽ sic est hieremias cũ adiũcto baruth. vel xp̃i resurrectõz sic ẽ ezechiel. vel xp̃i iurisdictõez ⁊ dñationẽ sic ẽ daniel. vel xp̃i retributionez. sic sũt. xij. pphete. Quia in q̃libz pphetaꝝ loquit̃ de q̃libet p̃dictoꝝ vt patet intuẽti. Ideo ab alijs alit̃ distinguit̃ et aliter dicũt. Et bñ pphete dicũt de reuelatiõe mioꝝ. Hij sũt. xij. pphete. quidaz de reuelatõe maioꝝ. Quidã pheta uerũt decãtando vt dđ ĩ libro psalmoꝝ. q̃dam p̃dicãdo. Et hij sũt q̃tuor q penes q̃tuor tpa captiuitatis quã nũciare venerant diuidũtur. Primũ tp̃s fuit mirꝝ cediatõis q̃ scz cepit de⁹ q̃i sup incorrigibilitate populi sui cedere diffinit iuste eodez mõ eicẽ de terra pmissionis sicut legit̃ q̃rto Reg. x. In diebo illis cepit dñs cedẽ sup isrl̃. Hoc aũt tp̃s fuit maxie ĩ diebo osee. achas. ezechie regũ iuda hoc tpe missus ẽ ysaias. Hec cũdũ tp̃s mire executõis. Quia vero ad p̃dicatiõez ysaie noluerũt penitere. Ideo cepit dñs suaz sñiam exercere. Tp̃s aũt illud fuit iosie. ioachim ⁊ sedechie regũ iuda. in quibo magna dei clemẽtia adhuc parcẽdo nolẽs plm misit ad hieremiã. q̃ scđm libꝝ ĩter maioress ꝓscripsit. Sub q̃ cõpingitur baruth q̃ ei⁹ scriptor fuit. Et ea q̃ scripsit q̃i oia de hieremia habuit ⁊ audiuit. Terciũ tp̃s fuit p̃me trãsmigratiois ĩ diebo ioachim regis iuda. Qui cũ multis nobilibo ductus ẽ captiu⁹ babilonẽ. Et hoc tpe ezechielis ĩ caldea p̃dicauit ad cõsolandũ captiuos suos. Et h̃ tercium librum conscripsit. Quartuz tp̃us fuit pie reuocatiois q̃ deo placuit populũ reducere ĩ terraz promissionis ĩ diebo cyri regis psaꝝ. Et p hoc missus est daniel qui denũciauit destructionem regni caldeoꝝ et introductionez regni medoꝝ ⁊ grecoꝝ et aliorũ. Ecce iste q̃tuor stelle sũt pphetales. q̃ manentes ĩ cursu suo aduersus zizaram pugnauerunt. iudicum. xxiij. Ecce quot stellas p̃misit anteqũ ille verus lucifer surgeret. Qui nobis illud eternũ mane nũcians stellis ceteris clarius ex deitate radiaret ꝓpterea hec sciẽtiaꝝ scientia ⁊ dña maxie est honoranda. Que tota est de deo obiectiue. in deo subiectiue. a deo effectiue. p deo cõpletiue. In principio creauit deus celũ et terraz ⁊c̃. in deo est subiectiue. In principio em̃ erat vbũ. ĩ principio. i. dei filio. Ego inquit p̃ncipiũ q̃ ⁊ loquor vob̃. Erat verbũ scz illud de quo hugo ĩ libro de archa noe. Sacra scriptura liber est vite. Cui⁹ origo eterna. cuius incorruptibilis essentia. cuius ꝓgnitio vita. cuius scriptura indelebilis. cuius aspect⁹ desiderabilis. cuius doctria facilis. cui⁹ sciẽtia dulcis. cui⁹ pfũditas inscrutabilis. cui⁹ verba innũerabilia. Unum tñ verbũ oĩa creauit. Ecce a deo creata ẽ effectiue. de deo ẽ obiectiue. Unde recte dicitur theologia a theos qđ est deus et logos qđ est fm̃o qz tota est de deo. Omĩa eĩ scrutatur. Etiaz pfunda dei. p̃ma ad corin. ij. Hec fm̃ aplm̃ ad thimo. iij. utilis ẽ ad docendũ scz discipulos. ad arguendũ incredulos. ad corripiendũ hereticos. ad erudiendũ catholicos. Pro đo ẽ cõpletiue. Ipa em̃ est scala quã vidit iacob ĩ somnis stare sup terrã cui⁹ cacumẽ celũ tangẽs. geñ. xxviij. Nam viri scolastici q̃ sũt viri angelici ⁊ cherubiti ꝓpter claritatem. seraphiti ꝓpter caritatẽ. Per scꝑturaz descẽdũt vsqz ad abissos. ⁊ ascẽdũt vsqz ad celos. Et hec dicta p distinctione liborũ sacre scripture ꝓnũc sufficiãt.

¶ Am ꝓsequẽter videndũ est de ordiatione eorũdẽ liboꝝ ĩ speciali. Ubi est diligenter notandum q̃ omẽs libri diuine scripture qui ꝓtinent̃ in biblia sũt in nũero. xxxvj. Qui licet a quibusdã aliter nũerent̃ ⁊ ordinẽt̃ tñ ꝓmũiter a doctoribo ⁊ ĩ libris correctis fm̃ infrascriptũ modũ ⁊ ordinẽ ordinãt̃. ¶ Pri⁹ eĩ lib geñ. In q̃ agit̃ de mũdi ⁊ oĩm creaturaꝝ exordio. de diluuio ⁊ archa noe. de ꝓfusiõe linguaꝝ. đ electõe ꝑli đi ⁊ ascẽsu eiusdẽ ꝑli ĩ egiptũ. Et h̃ ca. l. ¶ Scđ⁹ ẽ liber exod⁹ in q̃ agit̃ de decẽ plagis pharaois. ⁊ đ exitu ⁊ de libẽatiõe ꝑli isrl̃ ab egipciaca fuitute. de decẽ p̃ceptis ac iudicijs ⁊ ĩstructõne ꝑli dei. đ archa de tabñaculo ⁊ altari ac de vestibo aarõ. Et hz ca. xl. ¶ Terci⁹ ẽ lib leui· ĩ q̃ agit̃ de sacrificijs ⁊ hostijs offerẽdis. đ vrna ⁊ vestibo aarõ. de ordie ⁊ mĩsterio le-

uitaꝝ. ꝙ hꝫ ca. xxvij. ¶ Quartꝰ ẽ liꝫ nūeroꝝ
ī q̄ agiť de nūeratōe ꝑpli siue tribuū isrl̄ de
ꝓphecia balaā. ꝺ māsioibꝫ factis ī heremo.
et hť ca. xxxvj. ¶ Quiťꝰ est liꝫ deutro. ī q̄
replicāť ea q̄ traduť ī q̄tuoꝝ ꝓioibꝫ libris.
et hť ca. xxxiiij. ¶ Sextꝰ ẽ liꝫ iosue. ī quo
agiť de trāsitu iordanis. et de subuersione
regnoꝝ hostiliū. de ītroductōe ꝑpli ꝺi ī ter
ram ꝓmissioīs. ꝙ de diuisiōe ipiꝰ terre. ꝙ hꝫ
ca. xxiiij. ¶ Septiꝰ ẽ liꝫ iudicū. ī q̄ agiť de
pīcipibꝫ ꝙ iudicibꝫ ac de defēsiōe ꝑpli isrl̄.
et de victoꝛijs ꝙ triūphis habitis ꝓť hostes
et hť ca. xxj. ¶ Octauꝰ ẽ liꝫ ruth. ī q̄ agiť
de mťimonio ꝓťcto ītер boos ꝙ ruth eꝝ q̄-
bus xp̄c descēdit. et hť ca. iiij. Licꝫ aliq̄ po
suerūt libꝝ ruth in libꝛo iudicū ꝓphendi.
¶ Nonus est liꝫ regū. ī quo agiť de regibꝫ
ꝑpli iuda et ꝑpli isrl̄ ꝙ de ꝓstructōe tēpli. et
de ꝑlijs ꝓmissꝫ ꝓť philisteos ꝙ alios inimi-
cos q̄bꝫ hereticoꝝ ꝑlia ꝓť eccliaꝫ designā-
tur. ꝙ diuidiť ī q̄tuoꝝ libros q̄ꝝ pīꝰ hť ca.
xxxj. Secꝺꝰ ꝺo. xxiiij. Tercíꝰ ať. xxij. Quar
tus ať. xxv. Aliq̄n tñ poiť p̄mū ꝙ scꝺm eē
unū libꝝ ꝑ se. Et terciū ꝙ q̄rtū libꝛos aliuꝫ
libꝝ ꝑ se. qꝛ apuꝺ hebreos sūt tm̄ duo libꝛi
regū. Primꝰ q̄ vocať samuel ꝓtinēs primū
et scꝺm libros regū. Secꝺꝰ vocať malach-
im. i. regū ꝓtinēs terciū et q̄rtū. ¶ Decíꝰ
est liꝫ paralipo. ī quo agiť de hijs q̄ tradi-
ta sūt ī q̄tuoꝝ libris regū. Et supleť mul-
te histoꝛie ꝑtermisse. Et explicāť inūerabi
les q̄stiōes. Et diuidiť ī duos libros quo-
rum primꝰ hť ca. xxviij. Secꝺꝰ vero. xxxvj.
¶ Undecimꝰ ẽ liꝫ esdre. ī q̄ cōphendiť nee-
mias ꝑter vicinitaťe et ꝓfoꝛmitaťez mate
rie. ī quo agiť de repatiōe et reedificatiōe
tēpli. ꝙ de reditu filioꝝ isrl̄ ī pr̄iam. de cō-
structione muroꝝ ciuitatis. et de nūerati-
one et descriptōe sacerdotū leuitaꝝ ꝙ ꝑsbyꝫ
teroꝝ ꝑpli isrl̄. Et diuidiť iste liꝫ ī duos q̄-
rū primꝰ hť. x. ca. Neemias vero hť ca. xiij
Ceteꝛi ať duo libꝛi videlicꝫ terciꝰ et q̄rtus
esdre scribe q̄ et superiꝰ habeť loco suo q̄
et ī canone nō sūt positi nec ī eccīa legūť
ut supius ī ꝓlogo habeť. tractāt de imola
tione sacrificioꝝ iosie regis iudee. ꝙ occisi
one eius. silr et ꝑpli iudeoꝝ ītерfectōe ac ci
uitatū eoꝝ destructiōe ac vēditione insup
et de visionibꝫ esdre q̄s vidit ī babilonia.
ac somnijs sup ꝑpli iudeoꝝ liberatiōe a ca-
ptiuitaťe q̄ dispsi fuerūt. et tēpli restaura-

tione ī hieruſalez. et tercíꝰ liber in oꝛdine
suo hť ca. ix. q̄rtꝰ vero liber ca. xvj. ¶ Du
odecimus est liber thobie. ī q̄ agiť de ipiꝰ
ꝓbatione ꝙ virtuťe multiplici. de mīsterio
angeli raphaelis. de instructōe ꝑlis et bo-
nestaťe mr̄ionij. et habꝫ ca. xiiij. ¶ Trede-
cimus est liꝫ iudith. ī quo agiť de obsidio
ne hieruſalē et ꝑpli isrl̄. de honestaťe ꝙ ꝓbi
taťe iudith. de intерfectione oloferni et li-
beratōe ꝑpli isrl̄. et hꝫ ca. xvj. ¶ Quartus-
decimus est liꝫ hester. ī q̄ agiť ꝺ crudelita-
te amon et de eiꝰ intерfectōe ꝓcurata ꝑ ꝓ-
uidēciā et hūilitaťe hester regine. ꝙ de exal
tatōe mardachei et de liberatōe ꝑpli iudeo
rū. et hꝫ ca. xvj. ¶ Quītusdecimꝰ est liber
iob. ī quo agiť de ipius pacīētia. ꝓfectiōe
et disputatōe quā habuit cū aīcis. de ꝓui-
dētia diuina. et de coꝛpis resurrectōe. et hť
ca. xlij. ¶ Sextusdecimꝰ est liꝫ psalmoꝝ
ꝺ. ī quo agiť de xp̄i diuinitaťe. hūanita-
ťe. passione et resurrectōe. ascensione. et de
aduētu ad iudiciū. de penis peccatoꝝ. ꝙ be
neficijs ꝺei et laudibꝫ eiꝰ. et continet psal-
mos cētūquinq̄ginta. ¶ Decimusseptimꝰ
ẽ liber ꝓuer. salomoīs ī quo agiť de īstru-
ctione ꝙ disciplina incipiētiū ꝺuire ꝺo. de
coꝛrectōe moꝝ ꝙ īformatiōe virtutū. et hꝫ
ca. xxxj. ¶ Decimusoctauus est liꝫ eccliaꝫ
stes. ī q̄ agiť de mūꝺi vanitaťe. de viciosꝫ
ꝓcēptu. de ꝓfectu ambulātiū ī via ꝺei. ꝙ hꝫ
ca. xij. ¶ Decimusnonus est liꝫ cāticа cā-
ticoꝝ. ī quo agiť de viri iusti ꝓfectione. ꝺ
ꝓtemplatiōe aīe sc̄te. et de ꝓiūctione xp̄i ꝙ
eccl̄ie. et hꝫ ca. viij. ¶ Uicesimꝰ ẽ liꝫ sapie
in q̄ agitur de regimīe ꝑtoꝝ ꝙ ꝓseruatōe
iusticie. et idoloꝝ ꝓcēptu. et de aduentu et
passione xp̄i q̄ est vera sapientia. et hť ca.
xix. ¶ Uicesimusprimus est liꝫ ihu filij sy-
drach q̄ ꝺr ecclesiasticus. ī q̄ agiť de obedi
entia subditoꝝ. de institutōe bonoꝝ morū
de nobilitaťe sapīe et laude scťoꝝ. et hť ca.
lj. ¶ Uicesimussecꝺꝰ ẽ liber. ysaie ī quo agi
tur de reꝑhensiōe iudeoꝝ. de aduentu xp̄i
ī carnē et de eiꝰ passione. de vocatōe genti-
um et de regno iuda et regno isrl̄. ꝙ hꝫ ca.
lxvj. ¶ Uicesimusterciꝰ est liber hieremie.
cū sua lamentatōe. ī quo agiť de visionibꝫ
hieremie. et de captiuitaťe iudeoꝝ. de xp̄i
passione. et de planctu et lamētatōe ꝑter
ruinā ihrl̄m. et hť ca. lij. Lamētatō ca. v.
¶ Uicesimusq̄rtus est liꝫ baruth. ī q̄ agiť

de verbis q̄ legit captiuis ī babilonia. de recognitōe pc̄oꝝ. de p̄dicatiōe redit⁹ ꝓpli israhel et eoꝝ q̄ futura erāt tpib⁹ vltimis. et habz ca. vj. Istū libꝝ ꝓphēdūt aliq̄ sub libro hieremie. ¶ Decimusquintus ē lib ezechielis. ī quo agit̄ de visioīb⁹ ip̄i⁹. et de sceleribꝫ iudeoꝝ. de ruina ihrl'm et de ei⁹ repatione. et hb̄ ca. xlviij. ¶ Decimussext⁹ est lib danielis. ī q̄ agit̄ de mūdi monarchia. et de mutatiōibꝫ tēpoꝝ. de p̄fatē ⁊ eternitatē regni xp̄i. ⁊ hist⁹ susāne. de destructione bel. et interfectōe draconis. ⁊ hz ca. xlij. ¶ Decimusseptimus ē liber duodecim ꝓphetaꝝ: quoꝝ prim⁹ ē osee. q̄ loq̄t̄ de idolatria ꝓpli isrl' signato ꝑ mulierē meretricez. i. gentilem vxore osee. vndatōe ⁊ diluuio p̄c̄oꝝ. et de āmonitōe vt filij isrl' ad dām ꝓuertātur. ⁊ hz ca. xliij. ¶ Decim⁹ est liber iohelis. q̄ loq̄t̄ de ꝓsumptiōe terre iudeoꝝ ꝑ erucā. brucum. locustaz et rubiginem. de īductōe ad p̄niaz. et de iudicio futuro. et hz ca. iij. ¶ Decim⁹ē liber amos. et loquit̄ de sceleribꝫ iudeoꝝ et gentium. et de ira dei et vindicta sup eos vētura. inducit ad p̄niaz et p̄dicit finalē repatōez. et hb̄ ca. ix. ¶ Decimusquartus est liber abdie. q̄ loquit̄ de ꝓmiatione et destructōe edom et esau. ⁊ hz ca. j. ¶ Decimusquintus est lib ione. q̄ loq̄t̄ de naufragio suo et ī hoc passionez xp̄i p̄figurās mūdū ad p̄niaz reuocat. et sub noīe ninive salutē gentiū p̄figurat. et habet ca. iiij. ¶ Decimussext⁹ē liber michee. q̄ loquit̄ de deuastatōe samarie. et de captiuitate. ⁊ de interitu principū isrl'. et pseudo ꝓphetaꝝ. et de ingratitudine et malicia eorūd̄. et hb̄ ca. vij. ¶ Decimusseptim⁹ē naum. q̄ loq̄t̄ de ira dei et vindicta ḡui p̄t̄ ninivē q̄ ad p̄dicatōez ione p̄niaz egerūt de p̄c̄is. Et postea fuerat de p̄c̄is maioribꝫ īuoluta. et hb̄ capl'a. iij ¶ Decimusoctauus est liber abachuc. q̄ loq̄t̄ de disputatiōe quā fecit cū deo et cū mūdo isto et qūo iusti cōculcāt̄ et ꝓsperāt̄ iniqui. et ꝓphetat de passiōe xp̄i. ⁊ hb̄ ca. iij. ¶ Decimusnon⁹ est liber sophonie. q̄ loq̄t̄ de iudicio dei p̄t̄ gentes ventuosas. et de salute ꝓpli isrl'. et de restauratiōe ihrl'm. et hz ca. iij. ¶ Decimus est liber aggei. q̄ loquit̄ de reuersione ꝓpli iudeoꝝ. et de reedificatōe tēpli. ⁊ renouatiōe ciuitatis. et de aduētu xp̄i et passione ei⁹. ⁊ hz ca. ij. ¶ Undecim⁹ ē lib zacharie q̄ loq̄t̄ de liberatōe iudeoꝝ. et de victa p̄t̄ īimicos eoꝝ. et de hūilitate aduēt⁹ xp̄i ⁊ passiōis eiusdē. ⁊ hz ca. xliij. ¶ Duodecim⁹ ē lib malachie. q̄ loq̄t̄ de abiectōne ꝓpli iudeoꝝ. ⁊ de sac̄dotō suo. ⁊ de gētiū vocatōe. et hz ca. iiij. ¶ Decimusoctau⁹ē lib machabeoꝝ. ī q̄ agit̄ ꝺ plīs int̄ hebreos ⁊ gētē p̄faꝝ. et de machabeis nobilib⁹. de victoriis ⁊ triūphis. ⁊ de mirtis gestis septem fratꝝ ⁊ cōstācie mr̄is eoꝝ q̄ ḡuib⁹ tormētis sub antiocho rege ꝓpessi sūt. Diuidit̄ aūt dict⁹ lib ī duos q̄ꝝ p̄m⁹ hb̄ ca. xvj. scō⁹ vero hb̄. ca. xv. ¶ Hic sequūt̄ q̄tuor euāgelia lerq; noua. Unū euāgeliū xp̄i. Et describ̄ ac tractāt de ip̄i⁹ diuinitate. hūanitate. natiuitate ⁊ resurrectōe. ascensiōe ⁊ de aduētu ad iudiciū et de ip̄i⁹ ꝙuersatiōe miracula ⁊ doctrīa. Matb⁹. ei ī homīe figurat̄ qz circa hūanitatē xp̄i p̄cipalit̄ īmorat̄. Mar⁹. ī leone qz pulcre loq̄t̄ de xp̄i resurrectōe. Lucas ī vitulo qz loq̄t̄ de xp̄i sacerdotio. Jo. ī aquila qz describit sac̄menta diuinitatis. ¶ Decimusnonus ē lib euāgelij Matthei et hz ca. xxviij. ¶ Tricesim⁹ ē lib Marci. ⁊ hb̄ ca. xvj. ¶ Tricesimus p̄m⁹ est euāgeliuz Luce. et hz ca. xxiiij. ¶ Tricesimussc̄dus ē lib Johis. ⁊ hb̄ ca. xxj. ¶ Tricesimusterci⁹ ē lib epl'aꝝ. ī q̄bꝫ silr ⁊ ī epl'is canonicis tradit̄ scōm formam ⁊ exēplar xp̄i saluatoris doctrīa viuēdi. et sūt epl'e pauli ī numero xvj. Quaꝝ p̄mā scribit ad romanos. ī q̄ revocat nos ab erroribꝫ gentiliū et ceremonijs legis ad verā ⁊ catholicā fidē. et hz ca. xvj. Et notādū q̄ romani sūt italici scōm hiero. Et istā epl'az scripsit eis paulus ab athenis de p̄tib⁹ grecie. Istez scripsit duas epl'as ad corinthēos. ī q̄ꝝ p̄ia ipsos seductos a falsꝫ p̄his eloquētiā ⁊ obp̄uātiaz legis reuocat ad verā fidē et ad catholicam sapiaz. et hb̄ ca. xvj. In scḋa epl'a ip̄os ad p̄niaz ꝙuersos et emendatos ꝓsolat̄ ⁊ laudat. ⁊ hz ca. xiij. Et hāc epl'az scḋaz p⁹ actā p̄niam scripsit eis a troade. Sed primam scp̄sit eis ab epheso p timotheū discipulum suū. ¶ Quartā epl'az scripsit ad gallatas. ī q̄ ip̄os seductos a falsꝫ apl'is vt legem ⁊ circūcisionē obseruarēt reuocat ad verā catholicā fidē. et hb̄ ca. vj. Et ꝝm hieronimuz gallatē sūt greci q̄bꝫ scripsit ab epheso. ¶ Quītā epl'am scribit ad ephesios q̄ ab apl'o ꝛbo ꝛitatis accepto p̄stitēr t ī fidē. vñ ip̄sos ꝓmēdat ⁊ laudat. ⁊ hz ca. vj.

Et epheſi ſũt aſiani q̃b ſcripſit de roma ĩ carcẽ p thitũ archidiaconũ. ¶ Sexta epl'a ſcripſit ad philipẽ. q̃ ſimplicit̃er ꝺbo ꝺcta tis accepto pſtetit̃ ĩ fide. Vnde nec falſos apl'os recepit̃ vñ ipos ꝺmẽdat. Et hz ca. .xxj. Et philipẽ. ſũt macedões q̃b de roma ĩ carcẽ p ephaſtoditũ. ¶ Septiaz epl'am ſcpſit ad Colocẽſes q̃ a falſ apl'is iã erant ꝓuẽti. vñ hos corrigit ⁊ hortaſ ad fidei ve ritatẽ. Et hẽ ca. xxij. et colocẽſes ſũt aſiani q̃b ſcripſit ab epheſo. ¶ Ĩ ad theſſaloni cẽſes ſcripſit epl'as duas. In q̃ pria ipos collaudat q̃ ꝺbo veritatis accepto. Cũ pſe cutões patrẽt a ciuib ſuis pſtitit̃ ĩ fide. Nec falſos apl'os nec eoꝝ doctriaz recepe rũt. et hẽ ca. v. Et ſciẽdũ q̃ theſſalõicẽſes ſũt macedones q̃b ſcripſit ab athenis. ¶ In ſcꝺa epl'a ĩſtruit eos de tpib nouiſſimis. ꝺ aduentu ⁊ pſecutõe et fallacijs ãtixp̃i. ⁊ de ip̃i? electõe ⁊ ruina. Et hz ca. xxj. ¶ Ite ad thimotheũ ſcripſit epl'as duas ĩ q̃ pria ĩ ſtruit ip̃m de ordinatõe epatus ⁊ diaconi. et oĩs eccl'iaſtice diſcipline. et hẽ ca. vj. hãc epl'az ſcripſit de vrbe romana de carcere ĩ fine epl'e ꝺr. Q theophile depoſituz cuſtodi ſcz dignitatẽ epalez tibi ꝓmiſſam. In ſcꝺa epl'a hortaſ ipſũ ad coronam martirij. Et informat eũ de oĩ regula catholice verita tis. et q̃ ꝺ nouiſſimis tpib ſit futuꝝ. et de ipſi? apl'i paſſione. et hz ca. xxj. ¶ Ducde cimã epl'az ſcribit ad thitũ. In q̃ ipſe ad monet de ꝓſtitutione p̃ſbyterij et de ſpũali cõuerſatõe. et hereticis euitãdis. et hẽ ca. xxj. ¶ Tredecimã epl'az ſcribit ad philemo nem in q̃ ſimplicit̃er ꝓmendat eũ de fide et caritate ĩ ſãctos. Et rogat eũ vt indulgeat oneſtino ſeruo ſuo ⁊ ipſũ ſuſcipiat dulcit̃ et benigne. et habz. ca. j. ¶ Quartãdecimã epl'az ſcribit ad hebreos ĩ q̃ defectũ et eua cuationẽ legis moſayce. Et pfectiõz legis euãgelice oñdit. et q̃ xp̃c ſit ver? de? ⁊ hõ. et dei ⁊ hoĩm mediato. ⁊ hz ca. xxxj. ¶ Tri ceſimuſq̃rtus eſt liber actuũ apl'oꝝ. ĩ q̃ lu cas xp̃o ĩ celũ aſſumpto miſſionẽ viſibilez ſpũſſãcti oñdit. Et actus apl'oꝝ et p̃cipue pauli geſta deſcribit et infãtiaz naſcentis eccl'ie. Et hẽ ca. xxviij. ¶ Triceſimuſq̃nt? eſt liber epl'aꝝ canonicaꝝ. Et ſũt numero vij. ĩ q̃ pria. iacobi aflict? tẽptat? ad paci entiã virtutis hortaſ et hũane vite fragili tatẽ deſcribit periculũ. lingue ac fidei veri tatẽ vnitatẽ oñdit. et hz ca. v. ¶ Petr? ꝺo ſcribit epl'as duas ĩ q̃ pria ḡtias agit ꝺo q̃ miſericordit̃ p paſſiõez et ſãguinẽ filij ſui gen? hũanũ ſaluauit. et ad xp̃i imitati onez hortaſ. vixp̃ et vxorẽ iformat ⁊ ad hu militatẽ iducit. ⁊ admonet iſidias diaboli p̃cauẽdas. ⁊ hẽ ca. v. In ſcꝺa epl'a docet de miſterio ĩ pfectõe ꝺtutũ ⁊ ꝺ veritate xphe cie ⁊ de falſis xphetis. et de pcꝺoꝝ euitã dis. et hẽ ca. xxj. ¶ Johes ſcribit epl'as. xxj. ĩ q̃ pria teſtificat̃ de ꝺbo veritatis ⁊ vite ⁊ ei? puriſſima luce dñm nr̃m ihm xp̃m eẽ aduocatũ nr̃m. et affirmat ad dei ⁊ p̃imi caritatẽ ⁊ iducit. et hẽ ca. v. In ſcꝺa ꝓmẽ dat mr̃em. ⁊ filios ad caritatem hortaſ ⁊ monet vt hereticos et ſeductores deuitẽt. ⁊ hz ca. j. In tercia gayũ ãbulãtẽ ĩ veritate ꝓmẽdat. et de caritate quã exercebat ĩ pe grinos ⁊ ſcõs. ⁊ hz ca. j. ¶ Septiaz epl'az ſcribit iudas in q̃ oẽs de ſalute xp̃a ſolicite monet. ⁊ loq̃t̃ de altercatõe michael'cũ ſa thana. ⁊ deteſtat hẽticoꝝ vitã. ⁊ ipoꝝ cri mĩa ⁊ errores ⁊ eternas penas ꝓmiſſ eiſ dẽ. ⁊ hẽ. ca. j. ¶ Triceſimuſſext?ẽ lib apoc. ĩ q̃ agit̃ de reuelatõib factis iohãni p ãge lũ. ⁊ de tribulatõib q̃s etiã eccl'ia paſſa in tpe p̃mitiuo et patit̃ ĩ pñti et paſſura ſit ĩ fine ſeculi. ⁊ p̃cipue tpe antixp̃i. ⁊ de p̃mijs q̃ ſuſceptura ẽ ĩ vita bẽa. ⁊ hz ca. xxij.

¶ Incipit tabula canonũ vt patz ĩ primo plogo mathei q̃ ſic ĩcipit. Beatiſſimo pa pe damaſo.

Sciendũ etiã ne quẽ ignaꝝ ex ſil'litu dine nũeroꝝ erroꝝ inuoluat. q̃ ſic ĩ ſubnotatiõe canonũ diſtinctoꝝ ĩ canone q̃libet tres euangeliſte bis vel ter vel q̃ter aut etiã ãpli? eũdẽ nũeꝝ p ordiez habuerit adnotatũ. Et q̃rtus ecõtrario di ſcrepans. q̃ ꝺ id q̃ ꝺ tres illi ĩ eo loco ſemel dixerit. q̃rtus totiẽs ĩ corpe volumĩs ſui ponat. Quotiẽs diuerſi nũeri ĩ ei? canõe poſiti ſunt. ꝓdictoꝝ nũeroꝝ ꝓtinuatas ſil'litudies. Ite ſi ĩ vno q̃libz eoꝝ aut etiaz duob ibidẽ ĩ canone nũer? bis. ter. aut eo ãpli? repiat̃ ĩ ordie collocat? ⁊ diſparis in ueiat̃ ĩ ceteris dubiũ nõ erit q̃ id q̃ ꝺ illiuſ illoꝝue canões numer? bis ter repetitũ ab bijs ĩ volumĩe ſemel dictũ ſit. Alteri vero totiẽs ĩ vno atq; eodẽ ſenſu loq̃nt̃. Quoti ens ꝓtulerit ĩ nũeroꝝ adnotatõe diſtãtiaz hoc ⁊ ĩ oĩm. ix. canonũ collatione ſuabit̃.

ceteꝝ in decimo qm̄ ꝓpria ſinguloꝝ tantū⸗modo cōtinent̄. nō poteſt ↄtra id cōꝑatio eſſe quod ſolutū eſt.

Naetſi is ımediate ꝑmiſſus canō optimus ſit. veꝝ ānecti ꝓ ſimplicib⁹ hūc arbitrat⁹ ē ſequentem.

Tabl'a pn̄s nūero ordinali in corpus totū q̄tuor euāgeliſtaꝝ ꝓceſſu expaſſa: fideliq₃ mēorie ↄmēdāda. queādmod̄. b. hier. ī ꝓlogo corꝑis euāgelici. ad damaſū ꝑpā p⁹me diū notabiliter ī hec ꝓrūpēs v̄ba. Magn⁹ ſiqdez nr̄is ī codicib⁹ error inoleuit ⁊c̄. ordiate ī canones decē diſtinxit: q̄ꝝ ꝑm⁹ cō⸗cordantia ſingl'oꝝ euāgeliſtaꝝ ē. Scd̄⁹ trium. Terci⁹ ꝑiter ⁊ ſic de alijs. ī hac tabula ſpecificatis finali. Pri⁹ nūer⁹ euāgelioꝝ ī margine ſignat⁹. nūer⁹ canonis ē q̄ agno⸗ſcit̄ q̄ euāgeliſte ↄcordāt. Numer⁹ ſubſcriptus vbi ↄcordāt: demōſtrat. nō ꝙ nūerus iſdē capitl'oꝝ aut folioꝝ ſit: ſ₃ nūer⁹ ordinal' ꝑgnātiū ꝓpoſitionū in q̄b⁹ q̄d notadignū ↄſcriptū at₃ relatū ſit. b. Math. totu₃ euāgeliū ſuū ī. xxviij. ca. diſtīxit. de nota⸗dignis clauſul' hn̄. ccclv. ſig̃turas. Marc⁹ xvj. capl'is ſuū diſtīguēs euāgeliū. ccxxxv ſig̃turas. Luc̄. ī xxiiij. ca. diuiſus. cccxliij. dignas hn̄ clauſulas. b. Io. ī xxj. ca. ſuū ↄꝑhēdit euāgeliū: ſignaturis v̄o. ccxxxij. Quib⁹ attētis facile q̄libz (ↄmitto diligē⸗tib⁹) dinoſcitur.

Incipit canon ꝑmus ī quo quatuor

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Iohes
viij.	ij.	vij.	x.
xj.	iiij.	x.	vj.
xj.	iiij.	x.	xij.
xj.	iiij.	x.	xiiij.
xj.	iiij.	x.	xxviij.
xiij.	v.	xiij.	xv.
xiiij.	v.	xiij.	xv.
xxiij.	xxvij.	xvij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xxxiiij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xlv.	xlvj.
lxx.	xx.	xxxvij.	xxxviij.
lxxxvij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxx.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	xl.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxliiij.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxix.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxxj.
cxxxiij.	xxxvij.	lxxvij.	cix.
cxlj.	l.	xix.	lix.
cxlij.	lj.	xxj.	xxxv.
cxlvij.	lxiiij.	xciij.	xlix.

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Iohes
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	lxxiiij.
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	xvij.
ccix.	cxix.	ccxxxiiij.	c.
ccxj.	txxj.	ccxxxviij.	xxj.
ccxx.	ccxxij.	ccxxxix.	lxxxv.
ccxx.	cxxix.	ccxlij.	lxxxviij.
ccxx.	cxxij.	cclxj.	lxxvij.
ccxliiij.	cxxxix.	ccl.	cxlvj.
ccxliiij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
cclxxiiij.	clvj.	cclx.	xx.
cclxxiiij.	clvj.	cclx.	xlviij.
cclxxiiij.	clvj.	cclx.	xcvj. ⁊ xx
cclxxvj.	clviij.	lxxiiij.	xcviij.
cclxxx.	clxij.	cclxix.	cxxij.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lv.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lxiij.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lxv.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lxvij.
cclxxxix.	clxx.	cclxxv.	cxxvj.
ccxcj.	clxxij.	cclxxix.	clvj.
ccxciiij.	clxxv.	cclxxxj.	clxj.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	lvij.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	xlij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	clviij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	lxxix.
ccciij.	clxxxiij.	cclxxxvij.	clx.
ccciiij.	clxxxiiij.	cclxxxix.	clxx.
cccvj.	clxxxvij·	ccxc.	clxij.
cccvj.	clxxxvij.	ccxc.	clxxiiij.
cccx.	cxcj.	ccxcvij.	lxix.
cccxiij.	cxciiij.	ccxciiij.	clxxij.
cccxiiij.	cxcv.	ccxcj.	clxviij.
cccxiiij.	cxcv.	ccxcj.	clxvj.
cccxv.	cxcvj.	ccxcij.	clxxv.
cccxviij.	cxcix.	ccc.	clxxvj.
cccxx.	cc.	ccciij.	clxxviij.
cccxxv.	cciiij.	cccx.	clxxxiiij.
cccxxvj.	ccv.	cccxj.	clxxxviij.
cccxxvj.	ccv.	cccxiij.	cxciiij.
cccxxviij.	ccvj.	cccxiiij.	cxcvj.
cccxxxj.	ccix.	cccxv.	cxcvij.
cccxxxij.	ccx.	cccxviij.	cxcvij.
cccxxxiiij.	ccxij.	cccxxj.	ccj.
cccxxxv.	ccxiiij.	cccxxiiij.	cxcix.
cccxxxvj.	ccxv.	cccxviij.	cxcviij.
cccxxxvj.	ccxv.	cccxix.	cxcviij.
cccxliij.	ccxxiij.	cccxxix.	cciiij.
cccxlviij.	ccxxvij.	cccxxxij.	.ccvj·
cccxlix.	ccxxviij.	cccxxxiij.	ccviij.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccix.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccxj.

Finit canon ꝑmus ī quo quatuor

Incipit ca. ſcd̄⁹ ī q̄ tres

Math.	Marc⁹	Lucas
xv.	vj.	xv.
xxj.	x.	xxxij.
xxxj.	cij.	clxxxv.
xxxij.	xxxix.	cxxxiij.
xxxij.	xxxix.	lxxix.
l.	xlj.	lvj.
lxij.	xiij.	iiij.
lxij.	xiij.	xxiiij.
lxiij.	xviij.	xxxiij.
lxvij.	xv.	xxvj.
lxix.	xlvij.	lxxxiij.
lxxj.	xxj.	xxxviij.
lxxij.	xxij.	xxxix.
lxxij.	xxij.	clxxxvj.
lxxiij.	xxiij.	xl.
lxxiiij.	xlix.	lxxxv.
lxxvj.	lij.	clxix.
lxxix.	xxix.	lxxxvj.
lxxx.	xxx.	xliiij.
lxxxij.	liij.	lxxxvij.
lxxxij.	liij.	cx.
lxxxiij.	liiij.	lxxxvij.
lxxxiij.	liiij.	cxij.
lxxxv.	lv.	cxiiij.
lxxxv.	lv.	lxxxviij.
lxxxviij.	cxlj.	cxlviij.
lxxxviij.	cxlj.	cclj.
xcij.	xl.	lxxx.
xciiij.	lxxxvj.	xcvij.
xciiij.	lxxxvj.	cxlvj.
ciij.	j.	lxx.
cxiiij.	xxiiij.	xlj.
cxvj.	xxv.	xlij. clxv⸗
cxxj.	xxxij.	cxxvij.
cxxij.	xxxiij.	cxxix.
cxxiij.	xxxiiij.	cxlvij.
cxxx.	xxxv.	lxxxij.
cxxxj.	xxxvj.	lxxvj.
cxxxv.	xxxviij.	lxxviij.
cxxxvij.	xliiij.	clxvij.
cxliij.	lvij.	xc.
cxliiij.	lix.	xij.
cxlix.	lxvj.	xliij.
cxlix.	lxvj.	xxxv.
cliij.	lxix.	xxxvj.
clxiiij.	lxxix.	cxliiij.
clxviij.	lxxxiij.	xcv.
clxviij·	lxxxiij.	ccvj.
clxx.	lxxxv.	xcvj.
clxxij.	lxxxvij.	xcviij.

a clxvij.

Math.	Marcus	Lucas
clxxviij.	xcj.	xcix.
clxxvj.	xcviij.	cj.
clxxviij.	xcv.	cij.
clxxviij.	xcv.	ccxvij.
clxxix.	xcix.	cxcvij.
cxc.	cv.	cxcv.
cxcij.	cvj.	ccxvj.
cxciij.	cvij.	cxxj.
cxciij.	cvj.	ccxviij.
cxciij.	cviij.	clij.
cxciij.	cviij.	ccxix.
cxcv.	cix.	ccxx.
cxcviij.	cx.	ccxxj.
cxcix.	cxj.	clxxviij.
ccj.	cxij.	ccxxij.
cciij.	cxiij.	cclxx.
ccv.	cxvj.	ccxxiij.
ccvj.	cxvij.	ccxxxij.
ccviij.	cxviij.	ccxxxviij.
ccxvij.	cxxvij.	ccxl.
ccxix.	cxxviij.	ccxlj.
ccxxiij.	cxxx.	ccxlij.
ccxxv.	cxxxiij.	ccxlv.
ccxxvj.	cxxxiij.	ccxliij.
ccxxix.	cxxxv.	cxxxvij.
ccxxix.	cxxxv.	ccxlvj.
ccxlij.	cxxxviij.	ccxxxviij.
ccxlij.	cxxxviij.	ccxlviij.
ccxliij.	cxxxviij.	ccxlix.
ccxlviij.	cxliij.	ccix.
ccxlviij.	cxliij.	ccliij.
ccxlix.	cxliij.	cclviij.
cclj.	cxlvj.	cclv.
cclviij.	cxlviij.	cciiij.
cclviij.	cl.	cclvij.
cclix.	clj.	cclviij.
cclxiiij.	clv.	clvj.
cclxix.	cliiij.	ccxxviij.
cclxxj.	xlij.	ccxxx.
cclxxviij.	clx.	cclxiij.
cclxxxj.	clxij.	cclxviij.
cclxxxv.	clxvj.	cclxxxiij.
cclxxxv.	clxvj.	cclxxxvj.
ccxcvj.	clxxvij.	cclxxx.
ccxcvj.	clxxviij.	cclxxxiiij.
cccj.	clxxxij.	cclxxxvj.
cccviij.	clxxxix.	cccv.
cccxij.	cxciij.	ccxcix.
cccxvj.	cxcvij.	ccxciij.
cccxviij.	cxcviij.	ccxcv.
cccxxij.	ccij.	cccix.
cccxxxviij.	ccxviij.	cccxxij.

Matheus	Marcus	Lucas
cccxxxix.	ccxix.	cccxxv.
cccxl.	ccxx.	cccxxviij.
cccxlij.	ccxxij.	cccxxiij.
cccxliiij.	ccxxiiij.	cccxxviij.
cccxlvj.	ccxxv.	cccxxx.
ccclviij.	ccxxxij.	cccxxxviij.
ccclviij.	ccxxxiij.	cccxxxviij.

¶ Finit canon secũdus ī quo tres
¶ Incipit canon tercius in quo tres

Matheus	Lucas	Johānes
j.	xiiij.	j.
j.	xiiij.	iij.
j.	xiiij.	v.
viij.	vj.	ij.
viij.	vj.	xxv.
lix.	lxiij.	cxvj.
lxiij.	lxv.	xxxviij.
xc.	lviij.	cxviij.
xc.	lviij.	cxxxix.
xcviij.	ccxj.	cv.
cxj.	cxix.	cxlviij.
cxj.	cxix.	xxx.
cxj.	cxix.	cxiij.
cxij.	cxix.	lxxxviij.
cxij.	cxix.	xliij.
cxij.	cxix.	lxj.
cxij.	cxix.	viij.
cxij.	cxix.	lxxvj.
cxij.	cxix.	xc.
cxij.	cxix.	cliij.
cxij.	cxix.	cxlij.
cxlvj.	xcij.	xlviij.

¶ Explicit canon tercius in quo tres
¶ Incipit canon quartus in quo tres

Matheus	Marcus	Johes
xviij.	viij.	xxvj.
cxviij.	xxvj.	xcviij.
cxviij.	xxvj.	xcv.
cl.	lxviij.	lj.
clxj.	lxxvij.	xxiij.
clxj.	lxxviij.	liij.
cciiij.	cxv.	xcj.
cciiij.	cxv.	cxxxv.
ccxvj.	cxxv.	cl.
ccxvj.	cxxv.	cxxviij.
ccxvj.	cxxv.	cxxviij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxviij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxviij.
cclxxviij.	clix.	xcviij.
cclxxix.	clxj.	lxxij.
cclxxxix.	clxj.	cxxj.
cclxxxviij.	clxvij.	cliij.
ccxciij.	clxxiiij.	cviij.

Matheus	Marcus	Johānes
ccxcvij.	clxxviij.	lxx.
ccxcix.	clxxx.	ciij.
cccvij.	clxxxviij.	clxiiij.
cccxxj.	ccj.	clxxx.
cccxxj.	ccj.	cxcij.
cccxxiij.	cciij.	clxxxiij.
cccxxix.	ccvij.	clxxxv.
cccxxix.	ccvij.	clxxxvij.
cccxxxiij.	ccxj.	cciij.

¶ Explicit canon q̄rtus in quo tres

¶ Incipit canon q̄ntus ī quo duo

Matheus	Lucas	Mathe⁹	Lucas
iij.	ij.	ciiij.	lxxj.
x.	viij.	cv.	cxciij.
xij.	xj.	cvij.	lxxiij.
xvj.	xvj.	cviij.	cxv.
xxv.	xlvj.	cx.	cxviij.
xxvij.	xlvij.	cxvj.	clxv.
xxviij.	xlviij.	cxix.	cxxvj.
xxx.	xlix.	cxxv.	lxij.
xxxiiij.	cxciiij.	cxxvij.	cxxviij.
xxxvj.	clxij.	cxxviij.	cxxxij.
xxxviij.	liiij.	cxxix.	cxxx.
xl.	lij.	cxxxij.	lxxxj.
xlj.	lv.	cxxxiiij.	cxx.
xliij.	cxxiij.	cxxxviij.	clxviij.
xlvj.	cliij.	clvj.	lvij.
xlvij.	cxxxiiij.	clviij.	ccxxvj.
xlviij.	cxcj.	clxij.	clxj.
xlix.	cl.	clxxv.	cc.
lj.	lix.	clxxxij.	clxxxvij.
liij.	cxxv.	clxxxij.	clxxxix.
liiij.	liiij.	clxxxiij.	cxcviij.
lv.	clxx.	clxxxvij.	cxcix.
lvij.	lxj.	cxcvij.	cclxxij.
lviij.	lx.	ccxiij.	cclxxv.
lx.	clxxj.	ccxxj.	clxxxj.
lxj.	lxiiij.	ccxxviij.	cxxxix.
lxv.	clxxij.	ccxxxj.	clxxix.
lxvj.	lxvj.	ccxxxj.	ccxv.
lxviij.	cv.	ccxxxij.	cxliij.
lxxviij.	cviij.	ccxxxiiij.	cxxxvj.
lxxxiiij.	cxj.	ccxxxvj.	cxxxv.
lxxxvj.	cix.	ccxxxvij.	cxxxviij.
xciij.	cxlv.	ccxxxviij.	cxl.
xcv.	clx.	ccxl.	cxlj.
xcvj.	clxxxij.	ccxlj.	clxxv.
xcvj.	clxxxiiij.	cclv.	ccij.
ciij.	lxix.	cclvj.	ccv.

Math.	Lucas
cclvij.	ccxiij.
cclxj.	ccvij.
cclxij.	ccxij.
cclxv.	clvij.
cclxvj.	clv.
cclxvij.	clviij.
cclxx.	ccxxix.
cclxxij.	ccxxxj.

Finit ca. v. ī q̊ duo

¶ Incipit ca. sextus in quo duo

Math.	Marcus
ix.	iij.
xvij.	vij.
xx.	ix.
xxij.	xj.
xliiij.	cxxvj.
lxxvij.	lxiij.
c.	xcviij.
cxxxix.	xlv.
cxlv.	lx.
cxlviij.	lxv.
clij.	lxviij.
cliiij.	lxxj.
clvij.	lxxij.
clix.	lxxiij.
clx.	lxxvj.
clxiij.	lxxviij.
clxv.	lxxx.
clxix.	lxxxiiij.
clxxiij.	lxxxix.
clxxx.	c.
clxxxix.	ciiij.
ccij.	cxiij.
ccxiiij.	cxx.
ccxv.	cxxiiij.
ccxxiiij.	cxxxj.
ccxlvj.	cxl.
ccxlvij.	cxlij.
ccl.	cxlv.
cclij.	cxlvij.
ccliiij.	cxlix.
cclx.	clij.
cclxiij.	cliij.
cclxxv.	clvij.
cclxxxij.	clxiiij.
cclxxxvj.	clxvij.
c lxxxix.	clxviij.

Math.	Marc⁹
ccxc.	clxxj.
ccxcij.	clxxiij.
ccxcviij.	clxxix.
cccv.	clxxxv.
cccix.	cxc.
cccxj.	cxcij.
cccxxx	ccviij.
cccxxxvij.	ccxvij.
cccxlj.	ccxxj.
cccxlvij.	ccxxvj.
cccl.	ccxxix.

¶ Finit canō sextus in quo duo

Incipit canon septimus ī quo duo

Math.	Johēs
v.	lxxxiij.
xix.	xix.
xix.	xxxij.
xix.	xxxiiij.
cxx.	lxxxij.
clxxxv.	ccxv.
ccvij.	cj.

¶ Explicit canon septim⁹ ī q̊ duo

¶ Incipit canon octauus ī q̊ duo

Lucas	Marc⁹
xxiij.	xij.
xxv.	xiiij.
xxvij.	xvj.
xxvij.	xviij.
xxviij.	xvij.
lxxxiiij.	xlviij.
lxxxix.	lvj.
xcj.	lxj.
c.	lxxv.
ciij.	xcvij.
ccxlvij.	cxxxvj.
cclxxvij.	ccxvj.
cccxxxv.	ccxxx.
cccxl.	ccxxxiiij.

¶ Explicit canon octau⁹ ī quo duo
Subsequit̄ alius canon ī quo duo

¶Incipit ca. nonus in quo duo

Lucas	Johānes
xxx.	ccxix.
xxx·	ccxxij.
cclxij.	cxiij.
cclxij.	cxxiiij.
cclxxiiij.	cxxvj.
cclxxiiij.	ccxxvij.
cclxxiiij.	ccxxxj.
cclxxiiij.	ccxxxvij.
cccij.	cxc.
cccvij.	cxc.
cccxij.	cxc.
cccij.	clxxxvj.
cccvij.	clxxxvj.
cccxij.	clxxxvj.
cccij.	clxxxij.
cccvij.	clxxxij.
cccxij.	clxxxij.
cccxlj.	ccxiij.
cccxlj.	ccxvij.
cccxlj.	ccxxj.
cccxlj.	ccxxv.
cccxlij.	ccxxj.

¶Finit canon non? in quo duo

¶Incipit ca. decim? i q̄ vnusquisq; ꝓprie

Matheus	Matheus
ꝓprie.	cix.
ij.	cxiij.
iiij.	cxv.
vj.	cxviij.
xiij.	cxxiiij.
xxiiij.	cxxvj.
xxvj.	cxxxvj.
xxix.	cxl.
xxxiij.	clj.
xxxv.	clv.
xxxviij.	clxvij.
xxxix.	clxxj.
xlij.	clxxvij.
xlv.	clxxxj.
lij.	clxxxiiij.
lvj.	clxxxvj.
lxxv.	clxxxviij.
lxxxj.	cxcj.
lxxxix.	cxcvj.
xcj.	cc.
xcix.	ccx.
cj.	ccxij.

Mathe.	Matheus.
cvj.	ccxviij.
ccxxij.	cclxxxiiij.
ccxxvij.	ccciij.
ccxxx.	cccxix.
ccxxxiij.	cccxxiiij.
ccxxxv.	cccxxvij.
ccxxxix.	cccxlv.
ccxlv.	ccclj.
cclxviij.	ccclv.
cclxxiij.	

¶Explicit ca. decim? in quo Matheus ꝓprie

¶Incipit canon decim? i quo Marcus ꝓprie

Marcus	Marcus
xix.	xc.
xxxj.	xcij.
xliij.	xciiij.
xlvj.	cj.
lviij.	ciiij.
lxij.	cxxiij.
lxx.	cxxxij.
lxxiiij.	clxxxvj.
lxxxj.	ccxiij.
lxxxviij.	ccxxxv.

¶Explicit ca. decimus i quo Marcus ꝓprie

¶Incipit ca. x. i q̄ Luc.

Lucas	Lucas ꝓprie
j.	cxvij.
iij.	cxxij.
v.	cxxiiij.
ix.	cxxxj.
xviij.	clxiij.
xx.	clxix.
xxij.	clj.
xxix.	cliiij.
xxxj.	clxix.
xxxix.	clxxiij.
xlij.	clxxvj.
xlv.	clxxviij.
lij.	clxxxj.
lvj.	clxxxiiij.
lxxv.	clxxxvj.
lxxxj.	clxxxviij.
lxxxix.	cxcj.
xcj.	cc.
xcix.	cxiij.
cj.	cxcvj.

Lucas	Lucas
cclj.	cclxxxiij.
cclxij.	cclxxxviij.
cclxxv.	ccxcvj.
cclxxxviij.	ccxcviij.
ccxxxxij.	cccj.
ccxxxxiij.	ccciiij.
ccxxxxv.	cccvj.
ccxxxxvij.	cccviij.
ccxxxxix.	cccxvj.
cclij.	cccxx.
cclvj.	cccxxvj.
cclix.	cccxxxj.
cclxxiiij.	cccxxxiiij.
cclxxxix.	cccxxxix.
cclxxxiij.	cccxlviij.

¶Finit canon decim? i quo Lucas ꝓprie.

¶Incipit ca. decim? i n quo Johes ꝓprie

Johes	lxxj.
iiij.	lxxviij.
vij.	lxxv.
ix.	lxxviij.
xj.	lxxx.
xiij.	lxxxj.
xvj.	lxxxiiij.
xviij.	lxxxvj.
xxj.	lxxxix.
xxiiij.	xcij.
xxvij.	xciiij.
xxxj.	xcviij.
xxxiij.	cij.
xxxvj.	ciiij.
xxxix.	cvj.
xlj.	cviij.
xlv.	cxj.
l.	cxv.
lij.	cxviij.
liiij.	cxix.
lvj.	cxxiij.
lviij.	cxxv.
lx.	cxxviij.
lxij.	cxxx.
lxiiij.	cxxxij.
lxvj.	cxxxiiij.
lxviij.	cxxxvj.
cxxxviij.	clxxxix.
cxl.	cxcj.
cxliij.	cxciij.

Johānes	Johānes
cxlv.	cxcv.
cxlvij.	cc.
cxlix.	ccij.
clj.	ccv.
cliij.	ccvij.
clv.	ccx.
clvij.	ccxij.
clix.	ccxiiij.
clxiij.	ccxvj.
clxv.	ccxviij.
clxvij.	ccxx.
clxix.	ccxxiij.
clxxj.	ccxxv.
clxxiij.	ccxxviij.
clxxvij.	ccxxx.
clxxix.	ccxxxij.
clxxxj.	

Et sic est finis.

cxlv. cxcv.
cxlvij. cc.
cxlix. ccj.
cl. ccij.
clm̄. cciij.
clv. cciij.
clvij. ccv.
clix. ccvj.
clxm̄. ccvij.
clxv. ccviij.
clxvij. ccix.
clxix. ccx.
clxx. ccxi.
clxxm̄. ccxij.
clxxvij. ccxiij.
clxxix. ccxiiij.
clxxx. ccxv.

Et sic est finis.

Rubricator's Inscription

Iſtm p̄ns liber est comparatus per Sigismund mōsel plbum In Stainhernig Anno dn̄j tc lxxvij°

ANTON KOBERGER'S SECOND LATIN BIBLE

[Nuremberg, 1477]

An interesting example of an early fifteenth century edition of the Vulgate; Koberger, the printer of this volume, produced 15 Latin Bibles in 25 years, a prodigious achievement for those days.

NNLS 23 Ja 48

Bible. Latin. 1477. Vulgate.

Incun.
1477
.B62
Rosenwald
Coll.

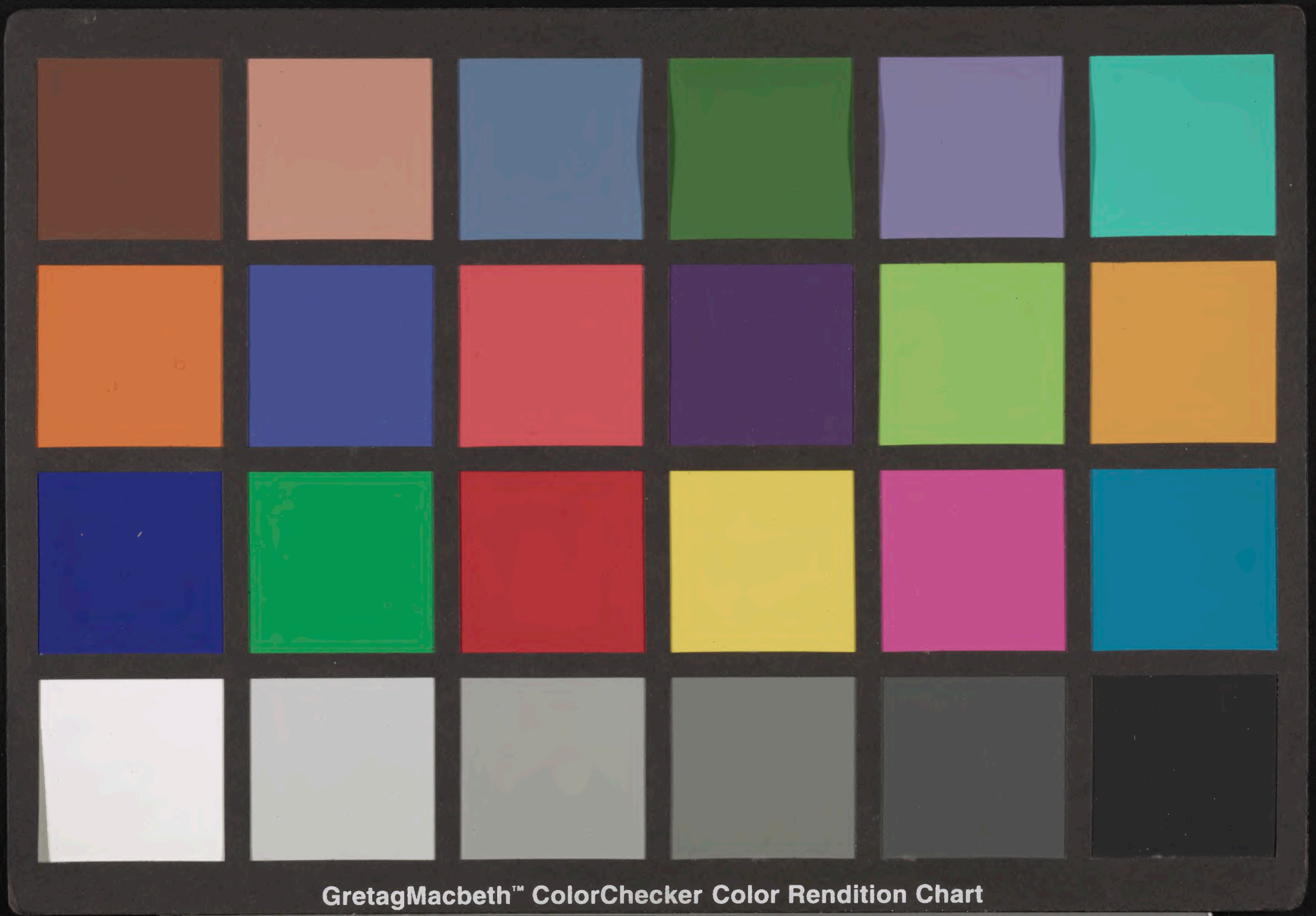
GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart
inches
centimeters
D50 Illuminant, 2 degree observer
Density
Golden Thread
Colors by Munsell Color Services Lab